PATROLOGIÆ

CURSUS COMPLETUS

SEU BIBLIOTHECA UNIVERSALIS, INTEGRA, UNIFORMIS, COMMODA, ŒCONOMICA,

OMNIUM SS. PATRUM, DOCTORUM SCRIPTORUMQUE ECCLESIASTICORUM,

SIVE LATINORUM, SIVE GRÆCORUM,

QUI AB ÆVO APOSTOLICO AD ÆTATEM INNOCENTII III (ANNO 1216) PRO LATINIS ET AD CONCILII FLORENTINI TEMPORA (ANNO 1439) PRO GRÆCIS FLORUERUNT :

RECUSIO CHRONOLOGICA

OMNIUM QUÆ EXSTITERÆ MONUMENTORUM CATHOLICÆ TRADITIONIS PER QUINDECIM PRIORA ECCLESIÆ SÆCULA ET AMPLIUS,

JUXTA EDITIONES ACCURATISSIMAS, INTER SE CUMQUE NONNULLIS CODICIBUS MANUSCRIPTIS COLLATAS, PERQUAM DILIGENTER CASTIGATA; DISSERTATIONIBUS, COMMENTARIIS, VARIISQUE LECTIONIBUS CONTINENTER ILLUSTRATA; OMNIBUS OPERIBUS POST AMPLISSIMAS EDITIONES QUÆ TRIBUS NOVISSIMIS SÆCULIS DEBENTUR ABSOLUTAS DETECTIS AUCTA; INDICIBUS PARTICULARIBUS ANALYTICIS, SINGULOS SIVE TOMOS SIVE AUCTORES ALICUJUS MOMENTI SUBSEQUENTIBUS, DONATA; CAPITULIS INTRA IPSUM TEXTUM RITE DISPOSITIS, NECNON ET TITULIS SINGULARUM PAGINARUM MARGINEM SUPERIOREM DISTINGUENTIBUS SUBJECTAMQUE MATERIAM SIGNIFICANTIBUS, ADORNATA; OPERIBUS CUM DUBIIS, TUM APOCRYPHIS, ALIQUA VERO AUCTORITATE IN ORDINE AD TRADITIONEM ECCLESIASTICAM POLLENTIBUS, AMPLIFICATA; DUCENTIS ET AMPLIUS LOCUPLETATA INDICIBUS; AUCTORUM SICUT ET OPERUM, ALPHABETICIS, CHRONOLOGICIS, STATISTICIS, SYNTHETICIS, ANALYTICIS, ANALOGICIS, IN QUODQUE RELIGIONIS PUNCTUM, DOGMATICUM, MORALE, LITURGICUM, CANONICUM, DISCIPLINARE, HISTORICUM, ET CUNCTA ALIA SINE ULLA EXCEPTIONE; SED PRÆSERTIM DUOBUS INDICIBUS IMMENSIS ET GENERALIBUS, ALTERO SCILICET RERUM, QUO CONSULTO, QUIDQUID NON SOLUM TALIS TALISVE PATER, VERUM ETIAM UNUSQUISQUE PATRUM, NE UNO QUIDEM OMISSO, IN QUODLIBET THEMA SCRIPSERIT, UNO INTUITU CONSPICIATUR; ALTERO SCRIPTURÆ SACRÆ, EX QUO LECTORI COMPERIRE SIT OBVIUM QUINAM PATRES ET IN QUIBUS OPERUM SUORUM LOCIS SINGULOS SINGULORUM LIBRORUM S. SCRIPTURÆ VERSUS, A PRIMO GENESEOS USQUE AD NOVISSIMUM APOCALYPSIS, COMMENTATI SINT.

EDITIO ACCURATISSIMA, CÆTERISQUE OMNIBUS FACILE ANTEPONENDA, SI PERPENDANTUR CHARACTERUM NITIDITAS CHARTÆ QUALITAS, INTEGRITAS TEXTUS, PERFECTIO CORRECTIONIS, OPERUM RECUSORUM TUM VARIETAS, TUM NUMERUS, FORMA VOLUMINUM PERQUAM COMMODA SIBIQUE IN TOTO PATROLOGIÆ DECURSU CONSTANTER SIMILIS, PRETII EXIGUITAS, PRÆSERTIMQUE ISTA COLLECTIO, UNA, METHODICA ET CHRONOLOGICA SEXCENTORUM FRAGMENTORUM OPUSCULORUMQUE HACTENUS HIC ILLIC SPARSORUM, PRIMUM AUTEM IN NOSTRA BIBLIOTHECA, EX OPERIBUS ET MSS. AD OMNES ÆTATES, LOCOS, LINGUAS FORMASQUE PERTINENTIBUS COADUNATORUM.

SERIES GRÆCA

IN QUA PRODEUNT PATRES, DOCTORES SCRIPTORESQUE ECCLESIÆ GRÆCÆ A S. BARNABA USQUE AD CONCILII FLORENTINI TEMPORA;

ACCURANTE J.-P. MIGNE,

Bibliothecæ Cleri universæ,

SIVE CURSUUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLESIASTICÆ RAMOS EDITORE

PATROLOGIÆ GRÆCÆ TOMUS CXVII.

LEO DIACONUS. ALII.

PARISIIS

APUD GARNIER FRATRES, EDITORES ET J.-P. MIGNE SUCCESSORES,

IN VIA DICTA: *AVENUE DU MAINE*, 203.

1894

Clichy. — Ex typis PAUL DUPONT, 12, viâ dictâ Bac-d'Asnières. 210.12.93.

BRLO
P4
v.117

TRADITIO CATHOLICA.

SÆCULUM X. ANNI 977-990.

ΛΕΟΝΤΟΣ

ΔΙΑΚΟΝΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ.

LEONIS DIACONI

HISTORIA

E RECENSIONE

CAROLI BENEDICTI HASII

INSTITUTI FRANCIÆ ACAD. INSCRIPT. SOCII, ETC.

PRÆMITTITUR

MENOLOGIUM GRÆCORUM

BASILII PORPHYROGENITI IMPERATORIS JUSSU EDITUM.

ACCEDUNT

HIPPOLYTI THEBANI, GEORGIDIS MONACHI, IGNATII DIACONI, NILI CUJUSDAM, CHRISTOPHORI PROTOASECRETIS, MICHAELIS HAMARTOLI, ANONYMI,

SCRIPTA QUÆ SUPERSUNT.

ACCURANTE ET DENUO RECOGNOSCENTE J.-P. MIGNE,

Bibliothecæ Cleri Universæ,

SIVE CURSUUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLESIASTICÆ RAMOS EDITORE.

TOMUS UNICUS.

PARISIIS

APUD GARNIER FRATRES, EDITORES ET J.-P. MIGNE SUCCESSORES

IN VIA DICTA : *AVENUE DU MAINE*, 208.

1894

TRADITIO CATHOLICA.

SÆCULUM X. ANNI 977-990.

ELENCHUS

AUCTORUM ET OPERUM QUI IN HOC TOMO CXVII CONTINENTUR

BASILIUS PORPHYROGENITUS IMP.

Menologium Basilianum, ex editione cardinalis Albani. col. 9
Basilii imp. novellæ Constitutiones. 613

LEO DIACONUS CALOENSIS.

Præfatio D. Caroli Benedicti Hasii, Instituti Franciæ Academiæ Inscriptionum socii, etc., ad Leonem Diaconum. 635
Leonis Diaconi Historiæ libri decem. 655

ANONYMUS.

De velitatione bellica Nicephori Augusti, ex editione D. Caroli Benedicti Hasii post Leonem Diaconum. 925
Excerpta ex historiis Arabum de expeditionibus Syriacis Nicephori Phocæ et Joannis Tzimiscis, ex editione Christiani Lassenii. 1007

HYPPOLYTUS THEBANUS.

Fragmenta ab Andrea Gallandio collecta. 1025

GEORGIDES MONACHUS.

Gnomologium. 1057

IGNATIUS DIACONUS.

Drama de primi parentis lapsu. 1163
Versus ad Paulum discipulum suum. 1173
Iambi alphabetici. 1175

NILUS.

Versus alphabetici. 1177

CHRISTOPHORUS PROTOASECRETIS.

Exhortatio duplex ad Israelitas. 1179

MICHAEL HAMARTOLUS.

Epistola ad Tyri præsulem. 1185

ANONYMUS.

Versus politici catanuctici juxta alphabetum ex parte animæ dolentis ad Salvatorem. 1186

SUIDAS.

Indices tres Lexicon Suidæ compendiose repræsentantes. 1193

256423

ORD LIBRARY

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

BENEDICTO XIII PONTIFICI MAXIMO

ANNIBAL TITULI SANCTI CLEMENTIS PRESBYTER CARDINALIS ALBANUS

S. R. E. CAMERARIUS, ET BASILICÆ VATICANÆ ARCHIPRESBYTER,

PERENNEM FELICITATEM.

—

Basilianum Menologium, cujus alteram semestrem partem Clemens undecimus Sanctitatis Tuæ decessor in ipso adolescentiæ flore ex Græco vetustissimo codice monasterii Cryptæ Ferratæ descriptam ab interitu vindicatam Latinitate donaverat, tuis, BEATISSIME PATER, auspiciis in publicam eruditorum hominum utilitatem evulgatur. Et jure quidem meritoque. Ipsa enim sanctorum Acta in magni imperatoris usum jam olim collecta, tuum sibi nomen præscribere gestiunt, tibique gratulari videntur, quod summus Ecclesiæ magister ex hac innocentiæ ac sanctitatis disciplina prodieris; quodque ab ineunte ætate sacris rebus addictus, iisque exercendis toto fere vitæ spatio occupatus, inter maximas apostolicæ dignitatis curas hanc præcipuo loco habeas, aliosque habere peroptes, ut sacræ antiquitatis cognoscendæ illustrandæque studium in dies augeatur. Neque vero casu accidisse existimo, ut opus jamdudum absolutum, preloque multis ante annis destinatum, nunc tandem typis Urbinatibus, quos summa beneficientia complexus es, in lucem prodire potuerit cum octo spectatissimi Ecclesiæ nostræ Romanæ alumni, virtutibus atque miraculis insignes, sapientissimo Beatitudinis Tuæ judicio in sanctorum canonem relati sunt. Hoc enim Græcam Ecclesiam decebat, ut matrem filia sequeretur; quæque novos sanctos, quos proferat, non habet, antiquos saltem ex toto Oriente in unum volumen collectos exhiberet, simulque testaretur, feracissimas fuisse sanctorum omnis ætatis, ordinis, atque conditionis orientales terras, cum Romano pontifici parerent, perque operarios idoneos colerentur. Quo igitur patrocinio, sanctissime Pater, hanc exspectatissimam editionem complectere, in qua dum decessoris tui Clementis undecimi primos studiorum fructus publici juris facimus, tua plane studia repræsentamus, qui a puero religionis litterarumque exercitationibus animum applicuisti. Hoc insuper enixis assiduisque precibus Deum Optimum Maximum rogamus, ut Græcorum Ecclesiam cum Romana matre sua conjungens, in eum statum Benedicto XIII pontifice maximo illam restituat, qui Benedicto septimo sedente tum erat, cum Basilius Porphyrogenitus imperator Menologium istud in suum usum describendum curavit.

TYPOGRAPHUS CANDIDO LECTORI *.

Menologium Basilii Porphyrogeniti imperatoris jussu descriptum, pictisque sanctorum imaginibus ornatum, qua parte vices temporum, barbariæ neglectum, et communia librorum fata vitare potuit, Constantinopoli ad Ludovicum Sfortiam Mediolani ducem allatum fuit: deinde apud Sfondratorum gentem servatum, et a Paulo S. Cæciliæ Cardinali Sfondrato sibi dono datum, Paulus V pontifex maximus bibliothecæ apostolicæ Vaticanæ addixit: idem summis eruditorum hominum laudibus celebratum, et votis expetitum, nunc demum in publicam lucem prodit.

Dolebant quidem docti viri tandiu latere præstantissimum codicem, quo nihil esset ad excitandam Christianam pietatem, ad confirmandam orthodoxæ religionis veritatem, ad ecclesiasticam antiquitatem sacrarumque rerum historiam illustrandam conducibilius; nihil denique nostra ætate gratius litteratis hominibus ad ejusmodi studia cum insigni Ecclesiæ sacræque criticæ fructu certatim incumbentibus. Enimvero curiosis piisque eorum studiis satisfacere utcunque conati sunt de ecclesiastica Græcorum eruditione optime meriti Leo Allatius, et Petrus Arcudius. Ille enim in *Dissert. de libris ecclesiasticis Græcorum*, § 12, codicis ætatem, præstantiam fortunamque scripto persecutus est. Arcudius vero eumdem Latine vertit, ejusque interpretationem apud Ferdinandum Ughellum *Italiæ Sacræ* tom. VI typis impressam legimus. Verum Allatius scri-

* Prodiit editio Menologii Urbini MDCCXXVII, 3 vol. fol., miro typorum splendore ornata.

ptis suis exposita codicis raritate, curiosorum desiderium auxit; et Arculii interpretatio haud satis accurata, Græci textus necessitatem lectoribus ostendit; in hujus præsertim ætatis et criticæ artis luce, quæ ex interpretationibus ad consulendos textus magis accenditur. Itaque cardinalis Joseph Maria Thomasius, morum sanctitate et sacra eruditione deleberimus, cum ejus thesauri pretium optime nosset, curas suas ad illum vulgandum contulit : quod assiduis votis optaverat; fecissetque, nisi virum eximium in clericorum regularium ordine tunc agentem, voluntate institutoque pauperem, impensarum magnitudo deterruisset. Codicis enim dignitatem supra cæteras laudes commendant quadringentæ ac triginta imagines ab illustribus Basiliani ævi artificibus minio depictæ, quæ sanctorum martyrum, confessorum, sacerdotum, monachorum, virginum, mulierum, tortorum, tyrannorum, judicum, vestes, arma, sedes, ornatus; necnon ædium, templorum, tribunalium. structuram, formam, apparatum, oculis exhibent : quibus ære incidendis et excipiendis non modica vis auri fuisset impendenda.

Sed Clementi XI, pontifici maximo, hæc laus reservabatur, ut publicam rem faceret, quæ hactenus magnorum principum fuerant pretiosa cimelia : cujus providentia codicem quovis auro cariorem, vetustate tamen jam fatiscentem, et picturis prope fugientibus obsolescentem, in pristinum ornatum restituit; cujus sumptibus tabulæ omnes exceptæ fuissent, nisi mors intercessisset. Inchoato operi supremam manum imposuere ejusdem successores Innocentius, et Benedictus XIII, quorum ille dum præclarum antiquitatis monimentum munificentia sua complectitur, in vivis esse desiit; hic non tabulas modo perfecit, sed elegantissimos etiam Græcos typos ad procurandam editionem liberaliter suppeditavit.

Illud tamen supererat, ut jactura alterius partis, quæ jam olim misere intercidit, ad integritatem optatissimi operis utcunque resarciretur; et adjectis ex aliquo non inferioris ævi manuscripto codice sex posterioribus mensibus, sanctorum si minus tabulas, Vitas saltem per integrum anni circulum digestas, absolutumque Menologii corpus acciperent sacrarum rerum studiosi. Hoc autem subsidium a domestica etiam Clementis XI manuscriptorum bibliotheca, lectissimis omnium linguarum monimentis locupletissima, imo vero ab ipsis illius schedis, atque a primis adeo ejus pueritiæ exercitationibus impetravimus. Is enim vix annum ætatis decimum septimum egressus, ex vetustis codicibus monasterii Cryptæ Ferratæ alteram illam Basiliani Menologii partem, quam periisse litterati viri dolebant, a se inventam, sua manu Græce descripserat, et accuratissima interpretatione Latinam fecerat : quam etsi modestia ejus plane singularis diuturnis tenebris oppressit, publica tamen utilitas diutius latere non patitur. Mutilo igitur operi semestrem alteram partem illius diligentia conservatam Latineque redditam adjungimus; ut partim ab interitu creptum, partim e tenebris erutum, partim Latinitate donatum, immortali ejus nomini posteritas acceptum referat.

Bollandiani socii eruditis tanti adolescentis laboribus aliquot collectionis suæ menses locupletarunt, Græca sanctorum gesta ad calcem Martii, Aprilis, Maii, et Julii, ex commentariis Albanis adjicientes. Etsi autem Latinas eorumdem mensium, simul et Junii atque Augusti, interpretationes idem Clemens XI confecit; in ipsius tamen schedis, quæ supersunt, Aprilis tantum et Maius integri; Martii priores viginti; Junii ac Julii aliquot dies Latine versi, propriaque ejus manu exarati conspiciuntur : reliqui quorsum cesserint, quove fato aut delitescant aut interierint, incompertum. Monachi Baciliani Cryptæ Ferratæ Augustum mensem, qui ex Albano apographo exciderat, aliquot foliis mutilum, ex eodem autographo Græce, recentioribusque Menologiis Græce supplentes. Latinam ejusdem versionem adornarunt. Cæteros Martii, Junii ac Iulii dies e Græco sermone Latinos fecit P,) Petrus Benedictus e Societate Jesu, Syrus Maronita, vir Latinis, Græcis, Hebraicis, Syriacis, Arabicisque literis excultissimus, qui ejusdem Clementis XI jussu, martyrum etiam Persarum historiam ab antiquissimo Syro scriptore exaratam, aliorumque sanctorum res gestas in præstantissimis codicibus Syriacis descriptas, quos idem pontifex ex Orientis latebris eductos, una cum pluribus aliis linguarum orientalium selectis manuscriptis,in bibliotheca Vaticana ad communem utilitatem dedicavit, in Latinum sermonem convertit, easdemque typis propediem edendas exspectamus.

Quam vero Petri Arcudii nomine Ughellus vulgavit priorem semestrem Menologii partem, a cl. v. Josepho Simonio Assemano sacros, basilicæ Vaticanæ presbytero beneficiato, qui eosdem codices orientales in bibliotheca Clementino-Vaticana recensuit, castigatam novaque propemodum interpretatione donatam edimus : a Græco enim textu quam longissime distabat, quemadmodum facta collatione perspicuum reditur : multa siquidem ab interprete perperam adjecta vel prætermissa; quædam alio prorsus, quam textus patitur, sensu exposita; corrupta alicubi sanctorum etiam nomina; ubique demum paraphrasim potius, quam fidelem versionem cernere est : adeo,ut genuinum Arcudii viri Græce Latineque doctissimi fetum esse, eruditi vix crederent, nisi Ughellus id affirmaret.

In altera semestri parte, quam, ut supra dictum est, Clementi XI debemus, avulsis ob codicis vetustatem nonnullis foliis, dies aliquot desiderantur : nimirum Junii IX, X, XI, Augusti IV, XIII, XIV, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI. Eos ex Menæis excusis descriptos Latineque versos adjicimus.

Sanctorum imagines, ut in autographo Vaticano conspiciuntur, sic ad vivum ære incisas damus : sunt enim pretiosa antiquitatis momenta, etsi ab arte pingendi nonnihil recedunt, Pictorum autem nomina,

quæ ad marginem singularum imaginum in eodem autographo exstant hæc sunt : *Pantaleo Simeon, Michael Blachernita, Georgius, Menas, Simeon Blachernita, Michael parvus, Nestor.* Eamdem in hujus editionis margine quadringenties ac trigesies repetere, nullius operæ pretium duximus.

Menologio præmittimus testimonia virorum illustrium de utraque ejus parte : ex quibus constat primo Basilium imperatorem, cui Menologium tribuitur, non Macedonem esse, qui anno Christi 886 imperium tenebat, ut card. Baronius existimavit ; sed Porphyrogenitum, qui sæculo integro posterior Macedone fuit : quod Allatius et Ughellus demonstrant. Secundo, semestrem alteram partem, cujus initium a mense Martio ducitur, quamque Bollandiani socii in monasterio Cryptæ Ferratæ repertam dicunt, a Joanne Francisco Albano iis Græce Latineque transmissam fuisse ante annum Christi 1668 quo mensem Martium ex Basiliano Menologio edidere, quemadmodum Joannes Ciampinus in Diario anni 1676 testatur,

Subjungimus Græcam Petri Possini e Soc. Jesu ad eumdem Joannem Franciscum Albanum epistolam scriptam die 26 Decembris anni 1661, ex qua palam fit, præclarum adolescentem ineunte anno ætatis tertiodecimo (natus enim fuit mense Julio anni 1649) in Græcæ linguæ studio usque adeo profecisse, ut non solum pure emendateque, sed eleganter etiam ornateque litteras ea ligua conscribere.

Ut opus in duas partes divideretur, Græcus textus in binas semestres distributus postulare videbatur. Verum quia priorem partem quadringentæ ac triginta sanctorum imagines duplo majorem posteriore efficiunt ; Menologium in tres partiri necesse fuit, quarum pars prima Septembrem, Octobrem ac Novembrem ; altera Decembrem, Januarium et Februarium ; tertia reliquos sex anni menses complectitur.

Illis fruere, amice Lector ; editionemque eminentissimo ac reverendissimo domino Annibali tit. S. Clementis presbytero cardinali Albano S. R. E. camerario, et basilicæ Vaticanæ archipresbytero, Clementis XI fratris filio de republica litteraria optime merenti, acceptam referto, cujus consilio, studio, sumptibus in tuum commodum cedit.

DE MENOLOGIO BASILII IMPERATORIS

VIRORUM ILLUSTRIUM TESTIMONIA.

Card. Baronius ad annum 886 *de Basilio Macedone imp.*

Ad eumdem Basilium rursus spectat (ne quid prætermittatur antiquitatis) quod scribendum curavit, et augendum Græcorum Menologium ; quod etiam exornavit imaginibus, quibus singulorum exprimerentur certamina. In cujus fronte ejusmodi scriptum invenimus iambis versibus epigramma in scripto codice Vincentii Pinelli Patavio ad nos Ferrariam, cum illic essemus cum pontifice, misso.

Basilius imperator hujus climatis
In pace præstans, atque rebus bellicis.
Et pellibus pactum, sequens ex ordine
Pulchras fereas imagines ut sideras.

Exstat autographum ipsius Basili volumen imaginibus magni pretii decoratum per dies singulos, singulosque sanctos, de quibus mentio habetur in versibus. Vidimus et legimus nobis concessum a Paulo Sfondrato Sanctæ Cæciliæ cardinali, nepote felicis memoriæ Gregorii papæ decimi quarti.

Leo Allatius in dissertatione de Libris Ecclesiasticis Græcorum, § 12.

Menologia non alia sunt (et erit duodecimus liber) quam quæ Latinus *Martyrologia* vel Kalendaria dixerit, nec aliud in illis habetur nisi vel sanctorum vitæ quolibet die per totum annum summatim expositæ, vel quorum vitæ non habentur commemoratio, nullaque ibi aut officii ordinandi, aut recitandi series continetur. Verum est tamen sæpissime Menologiorum horum partem, eamque non minimam in Menæis inter Canones post odam sextam esse digestam, ut sine alterius libri ope, qui officium in ecclesia aut domi recitat, habeat unde celebrandorum sanctorum historiolas et commemorationes legati. Hoc Menologium apud Græcos non unum est, sed pro opportunitate temporis variam quoque faciem induit ; aliud quippe est quod nobis Latine tantum ex versione cardinalis Sirleti, Canisius in Antiquis Lectionibus repræsentavit : aliud quod separatim hinc inde manuscriptum adhuc in bibliothecis, et Barberina potissimum, quod et antiquissimum est, asservatur : quæ nec omnia sibi invicem respondent : aliud quod in Menæis Græcorum insertum est : aliud quod post divinas Horas, Evangelium, Apostolum, aliosque libros legitur. Menologium ex Menæis Græcorum erutum, et in linguam Græcorum vernaculam versum a Maximo Margunio Cytherorum episcopo edidit Antonius Pinellus Venetiis anno 1529, in-4.

Baronius, anno Domino 886, refert Basilium Macedonem imperatorem Græcorum Menologium scribendum curasse et augendum, atque etiam imaginibus exornasse, quibus singulorum sanctorum exprimerentur certamina : cujus ipsum autographum vidimus, et legimus concessum nobis a Paulo Sfondrato S. Cæciliæ cardinali, nepote Gregorii papæ XIV. Menologium hoc, auro gemmisque pretiosius

Constantinopoli ad Ludovicum Sfortiam satis munifice advectum, Ludovico vita functo, Joannes Baptista Francisci Sfondrati, cardinalis parens, avusque Nicolai Sfondrati cardinalis, in arbitrio ac potestate habuit, quemadmodum monumenta alia, maximæque æstimationis scripturas ejusdem Ludovici, apud quem Baptistæ auctoritas plurimum pollebat, ut ex diversis legationibus, quas ille ob gravissima negotia apud omnes fere principes Christianos, Innocentium nempe VIII, Carolum Galliæ, Ferdinandum et Elisabetham Hispaniarum, Ferdinandum Neapolis et Siciliæ regem, et tandem rempublicam Venetam, ubi et mortem obiit, colligere possumus. Postmodum a Paulo Sfondrato cardinali dono acceptum Paulus V in bibliothecam Vaticanam invexit, et præfixa incipiione significavit.

Paulus V pontifex maximus hunc librum Constantinopoli ad Ludovicum Sfortiam Mediolani ducem allatum, deinde servatum apud Sfondratorum familiam a Paulo S. Cæciliæ cardinali Sfondrato sibi dono datum, in bibliothecam Vaticanam inferri jussit anno 1615 *pontificatus* XI.

Liber unam tantum Menologii partem, quando sex tantum mensibus, Septembre, Octobre, Novembre, Decembre, Januario, et Februario absolvitur, continet. Altera quibusnam caveis addicta lateat, incertum est, et utinam non communem sortem librorum passa, igne vel ferro, vel impiorum aut otiosorum hominum manibus, elementorum etiam injuria, in luce esse desierit. Scriptus est in folio grandi pergameno affabre perpolito, licet ætate jam victa aliquantulum sublurido, forma quasi quadrata, characteribus elegantissimis, nusquam pro illius atramenti facultate, quod nigrum non tingit, nigricantibus. Capitales quas vocant litteras, auro efformantur, singularum pagellarum pars superior nomina sanctorum illius diei repræsentat, alterius dimidia scripta compendio sanctorum gesta, altera imaginibus coloribusque non indiligenter, et pro eo tempore satis eleganter, sub oculos ponit. Picturam recentiores miniaturam vocant : neque enim oleo, sed aqua gummique colores temperantur. Imagines non ab una manu promanant, ideoque nec unius omnes conditionis, sed una altera concinnior, accuratior, et ad artem accommodatior excellit, et ne ἀδέσποτοι palarent, pictor quilibet imagini a se depictæ in margine libri nomen expressit. Pictorum nomina sunt, *Pantaleo*, *Michael Blachernita*, *Georgius*, *Simeon*, *Michael parvus*, *Menas*, *Nestor*, *Simeon Blachernita*. Imagines ita disponuntur, ut una alteri adversæ non respondeat, sed litteris et sanctorum vitis : quare nunc superiorem partem paginæ, quando alterius superior pars scriptionem refert, nunc inferiorem, quando alterius inferior descripta est.

Quando liber scriptus sit, divinare non possumus: abhinc tamen anno 662 scriptum, videntur *indicare* qui operi præfiguntur iambi. Hi vero sunt.

Ἐνταῦθα νῦν σκόπησον ὀρθῶς ὁ βλέπων, etc.

Ex versione Joannis Argoli.

Considera probe oculis hic, o qui aspicis,
Ex rebus optimis opus certe optimum,
Dei, inquam, opus pulcherrimum mentem impetens
Visu creata cuncta delectans merito,
Ut namque supra rex poli summi artifex
Cælum choreis condecorans clarum igneis,
Quod pellis instar vocis explicuit sono,
Munaum irradiat sapiente providentia ;
Infraque ut ipsum moribus splendens paribus
Terræ plagas totius, et rex purpuræ
Basilius, filiusque duplici potens
Fama, triumphis scilicet, sermonibus, etc.

Et hoc est Menologium Baronio visum, nec abnuo ; studio, jussuque Basilii imperatoris descriptum, exornatumque imaginibus, nisi aliunde edoctus fuero, non credam, quemadmodum et Basilium hunc Macedonem fuisse : ex iambis enim hic Basilius Porphyrogenneta asseritur : ἀναξ ὅλης γῆς, ἥλιος τῆς πορφύρας Βασίλειος, τὸ θρέμμα τῆς ἁλουργίδος, *Imperator terræ universæ, sol purpuræ Basilius et alumnus.* Id de Macedone dici non potest, cum neque Porphyrogenneta fuerit, nec imperatore patre natus sit, neque adultus. Zonaras in Constantino Duca, Τὴν μὲν βασιλείαν αὐτοῦ καταλέλοιπε τρισὶν υἱέσιν, etc. *Imperium tribus fijiis reliquit, quorum duos, Michaelem et Andronicum Eudocia privato adhuc, Constantinum vero imperanti pepererat, cum et ipsa Augusta appellata esset. Unde hic solus Porphyrogenitus fuit, ac statim præ cæteris imperii insignibus adornatus.* Ex eo nempe Porphyro genitorum nomen emersit, ut qui imperante patre nasceretur, sive in thalamo Porphyræ dicto, sive purpura obvoluti, Porphyrogennetæ dicerentur. Herodianus hist. lib. I, de Commodo Marci imperatoris filio : Ἔδωκε δὲ μετ' ἐκεῖνον, etc. *Nunc ne post Marcum patrem vobis fortuna principem dedit, non quidem ascititium, quales ante me fuerunt, neque veluti acquisito imperio gloriantem, quippe unus ego vobis natus, educatusque in aula, non quidem privatis obvolutus fasciis, statim me ut ex alvo prodieram, imperatoria purpura suscepit, simulque sol hominem me vidit, et principem.* Et Themistius orat. 6. de Valentino Gratiani imperatoris fratre : Πρῶτος γὰρ δὴ τέως τῆς εὐδαίμονος οἰκίας ἐσπαργανώθης ἐν ἁλουργίδι, *Primus autem tunc inclytæ domus purpureis obvolutus est fasciis.* Dicitur tamen de Basilio Juniore, qui circa annum Domini 977, cum Constantino Porphyrogenneta imperium tenuit.

Ferdinandus Ughellus, Italiæ sacræ *tom.* VI, *pag.* 1049 *et seq.*

Menologium Græcorum jussu Basilii Junioris imp. Constantinopolitani ante annum Sal. 984 conscriptum, et ad fidem membranacei codicis Vaticani a Petro Arcudio Corcyrensi V. C, Latine versum, nunc primum edidit Fernandus Ughellus (*Anno scilicet* 1659).

Liber iste Græcus, cujus hic versio Latina habetur, jussu olim Basilii Porphyrogennetæ Junioris imp. ante fere annos 684 conscriptus fuit, ipsorumque, quorum in eo elogiis celebrantur, divorum imaginibus ornatus, asservatur in Vaticana pontificis maximi bibliotheca : de quo vir cl. et eruditissimus Leo Allatius in *dissert. prim. de lib. Eccl. Græcorum* scribit in hæc verba : « Menologium hoc auro gemmisque pretiosius, Constantinopoli ad Ludovicum Sfortiam satis munifice advectum. » *Cætera ut supra apud Allatium usque ad finem. Pergit Ughellus* :

Hæc Leo. Sed quod magis arguit Menologium hoc scriptum fuisse Basilii Junioris jussu, est, quod in eo fit mentio ad 17 Kalend. Januarii sanctæ Theophanonis, uxoris primæ Leonis imperatoris, Basilii Macedonis filii, aliorumque sanctorum, qui longe post Basilium Macedonem vixerunt. Cæterum cum penes me esset ipsa Arcudii versio originalis, placuit in gratiam rerum ecclesiasticarum amatorum hic eam exhibere, Tu interim, candide Lector, utere et vale.

Bollandiani socii in Actis sanctorum *tom*, I *Martii*, *pag.* 861.

Integre habere curavimus præclariora duo Menologia ; quorum unum ex collegio societatis nostræ Claromontano Parisiis accepimus mutuo ; alterum partim ex mss. monasterii Cryptæ Ferratæ in Latio ; partim ex Bibliothecæ Vaticanæ codice transcribi jussimus. Atque hoc postremum illud est, cujus primam partem elegantissime descriptam a Paulo S. Cæciliæ cardinali Sfondrato, Paulo V, pontifici maximo, dono datum, et a Petro Arcudio Latine redditum, *Italiæ sacræ* tom. IV, subtexuit Ferdinandus Ughellus : questus alteram latere incertum quibusnam in caveis, aut communi forte librorum sorte, igne aut ferro, vel impiorum aut otiosorum hominum, vel elementorum injuria desiise. Verum non latitantem in caveis ; sed ad divini officii usum tot quot ipsa complectitur mensibus a Martio ad Septembris initium servientem, reperimus in prænominato monachorum Basilianorum monasterio : non quidem pari characterum elegantia et picturarum ad singulas paginas deliciis exornatam (qualem in Vaticano esse, sicut audivimus, legimusque, sic et vidimus), sed antiquitate fide nihilo inferiorem, eumdemque Basili imperatoris titulum præferentem : ut hanc Vaticanæ illius partis si non germanam alteram, ab eadem manu velut utero prognatam, certe genuitam ex patre atque auctore eodem, tum cæteris indiciis, tum styli perfectissima similitudine, nihil hæsitantes crederemus. Ex hac igitur mensem primum, id est, Martium hic damus in specimen Menologiorum cæterorum omnium. Est enim cæteris quæ vidimus omnibus illustrior hæc collectio, auctoritatisque majoris ; eo quod non privato alicujus arbitrio compilata, sed in publico Ecclesiarum Constantinopolitanarum usu fuisse videatur : cum jussu Basilii imperatoris Porphyrogeniti ante annum salutis 984, esse exarata cognoscatur. An prima in hoc genere ? non audemus divinando asserere : nedum definire, quanto sit Menologiorum usus in Ecclesia Græca sæculo jam nominato anterior, etc.

Synaxarium ex Menologio jussu Basilii imperatoris collecto, cujus sex postremi menses exstant manuscripti in monasterio Cryptæ Ferratæ in Latio, etc.

Joannes Ciampinus, in libro cui titulus, Il Giornale de' Letterati, *editio Romæ anno* 1676, *in primo Diario mensis Aprilis ejusdem anni, cum Acta sanctorum Aprilis collecta et illustrata a Godefrido Henschenio, et Daniele Papebrochio Soc. Jesu retulisset, de Græcorum Menologio hæc subjungit pag. 8 :*

Ma sopra tutto, a questo proposito non e da tacerci come in quest' opera si rapporta *per extensum* l'originale Greco del mese di Aprile di un antichissimo Menologio trovato nel monasterio di Grotta Ferrata. Contiene questo i Santi di soli sei mesi, cominciando da Marzo fino a tutto Agosto ; ma la mancanza delg' altri sei non toglie, anzi accresce il preggio del ms., poiche nella Vaticana si conservano a punto quegl' altri sei mesi, che mancano per rendere l'anno intiero, fatti scrivere d'all imperadore Basilio Porfirogenito Juniore, e traslatati dal Greco da Pietro Arcudio. Non si era di tutta questa nuova parte bavuto per l'addietro notizia veruna : onde Monsignor Leone Allazio la crede del tutto smarrita, e l'Ughelli, nel fine del sesto tomo dell' Italia Sacra, ove rapporta la traduzione delli sei mesi del Menologio Vaticano, si duole anch' esse dello smarrimento di si bella memoria. Molto percio si deve al Signor canonico Giov. Francesco Albani, poiche egli trasmise agl' autori la tralazione Latina di quest' ultimo ms. et attesta essere in tutto somigliante, nel carattere, nella forma e nellafrase, al Vaticano.

—

Petri Possini e Soc. Jesu Epistola Græca ad Joannem Franciscum Albanum scripta Romæ die 26 *Dec* 1661.

Εὐγενεῖ καὶ Φιλομούσῳ μειρακίῳ Ἰωάννῃ Φραγκίσκῳ τῷ Ἀλβάνῳ, Πέτρος Ποσσῖνος ἐκ τῆς ἑταιρείας τοῦ Ἰησοῦ, χαίρειν καὶ εὖ πράττειν.

Θαυμάζω σε τῆς εὐφυΐας καὶ φιλοπονίας, αἷς ἐγκείμενος εἰς μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, εἰς τόσαν προβέβηκας, ὥστε οὐ καθαρῶς καὶ ἀμέμπτως

Nobili ac studioso adolescentulo Joanni Francisco Albano, Petrus Possimus Soc, Jesu S. P. D.

Admiror egregiam indolem ac solertiam, qua in Græcæ linguæ studium incumbens usque ade profecisti, ut non solum pure emendateque, sed el-

ganter etiam ornateque litteras ea lingua conscribas. Qua de re ita tibi gratulor, ut de amicorum felicitate et recte factis convenit gratulari. Moneo quoque et hortor,ne a tam præclaris initiis absistas, neque illustrium parentum spem bonam fallas; sed longanimitate et laboris patientia ad gloriæ, quam appetis, verticem evadas. Novum annum, quem propediem, Deo dante, inituri sumus, felicissimum tibi adprecor. Et quoniam veteri more solemne est circa Januarias Kalendas munera mittere, pro munusculo aureum hoc Gregcrii Nazianzeni tetrastichon mitto:

A μόνον, ἀλλὰ κοσμίως τε καὶ καλλιγράφως ἐπιστέλλειν ἐκείνῃ τῇ διαλέκτῳ. Ἐγὼ γοῦν ἐπὶ τῷ γε συνήδομαι, οἷα πρέπει συνήδεσθαι ἀνδραγαθήμασι καὶ προτερήμασι τῶν φίλων· παραινῶ δὲ ἅμα καὶ παρακαλῶ μὴ ἀτελεῖς καταλιμπάνειν οὕτω λαμπρὰς ἀρχάς· μηδ' ἀπατᾷν χρηστὰς ἐλπίδας τῶν σεμνῶν γονέων· ἀλλ' εἰς τῆσδε τῆς ἐρασθείσης σοι δόξης φθάνει τὴν κορυφὴν διὰ μακροθυμίας καὶ φερεπονίας. Εὔχομαί σοι εὐτυχέστατον τὸν νέον ἐνιαυτὸν οὗ μεθ' ὕστερον, Θεοῦ γε δόντος, ἐπιβήσομεν· καὶ ὡς ἐστι πάλαι νόμιμον δῶρα πέμπειν τοῖς φίλοις ἀμφὶ τὴν νουμηνίαν τοῦ Ἰανουαρίου, ξενίου δίκην χρυσοῦν Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ προσάγω τετράστιχον.

Sermone inerti præstat elinguis labor.
Nam nemo rebus gestis absque claruit,
Sed absque verbis multos facta sublevant,
Non est loquentis, verum agentis gratia.

B Ἄφωνον ἔργον κρεῖσσον ἀπράκτου λόγου.
Βίου μὲν οὐδεὶς πώποθ' ὑψώθη δίχα,
Λόγου δὲ πολλοὶ τοῦ καλῶς ψοφουμένου·
Οὐ γὰρ λαλούντων, εὖ βιούντων δ' ἡ χάρις.

Vale, amicissimum caput.

Romæ VII *Kal. Januar. MDCLXI.*

Ἔρρωσο, φιλτατη κεφαλή.

Ῥώμηθεν, ἕκτῃ φθίνοντος Δεκεμβρίου, ἔτει αχξά.

MENOLOGII GRÆCORUM

PARS PRIMA

A MENSE SEPTEMBRI AD NOVEMBREM.

—

1 Hic nunc specta recte qui vides,
Optimum opus ex optimis rebus:
Opus Dei pulcherrimum, in stuporem rapiens [mentes:
Opus delectans omnem merito creaturam.
Supra enim ipse, ut Deus et Dominus,
Astrorum choreis depingens cælum,
Quod, tanquam pellem, extendit verbo,
Mundum illustrat sapientissima providentia
Qui autem hunc modis exprimit,
Rex totius terræ, sol purpuræ,
Basilius fasciarum alumnus,
Præstantissimus in utroque; tropæis, et verbis;
Tanquam alterum certe cœlum, faciens librum,
Ex pellibus extensum, uti se habet natura,
Ferentem, velut luminaria, venustas figuras,
Primum quidem ipsius Dei hominis Verbi;
Deinde Matris, quæ sine semine genuit;
Sapientumque, prophetarum, angelorum, archan- [gelorum;
2 Orthodoxorum omnem lætificat mentem:
Delectat simul omnem jucunditate visum.
Sed quos quidem effinxit coloribus
Inveniat auxiliatores omnes in negotiis,
Conatuum adjutores, commilitones in pugna.

C Ἐνταῦτα νῦν σκόπησον ὀρθῶς ὁ βλέπων,
Ἄριστον ἔργον ἐξ ἀρίστων πραγμάτων.
Ἔργον Θεοῦ κάλλιστον ἐκπλῆττον φρένας·

Ἔργον τὸ τερπου πᾶσαν εἰκότως κτίσιν.
Ἄνω γὰρ αὐτὸς, ὡς Θεὸς καὶ Δεσπότης,
Ἄστρων χορείαις ζωγραφήσας τὸν πόλον,
Ὃν, οἷα δερρίν ἐξέτεινε τῷ λύγῳ,
Κόσμον δαδουχεῖ πανσόφῳ προμηθίᾳ·
Ὁ δὲ τοῦτον εἰκονίζων τοῖς τρόποις,
Ἅναξ ὅλης τῆς γῆς, ἥλιος τῆς πορφύρας,
Βασίλειος, τὸ θρέμμα τῆς ἁλουργίδος.
Κράτιστος, ἀμφοῖν, καὶ τροπαίοις καὶ λόγοις,
Ὡς ἄλλον ὄντως οὐρανὸν τεύξας βίβλον,
Ἐκ δερρέων ταθεῖσαν, ὡς ἔχει φύσις,
D Φέρουσαν ὡς φωστῆρας ὡραίους τύπους·
Πρῶτον μὲν αὐτοῦ τεῦ Θεανθρώπου Λόγου,
Ἔπειτα Μητρὸς τῆς τεκούσης ἀσπόρως·
Σοφῶν, προφητῶν, ἀγγέλων, ἀρχαγγελων,

Τῶν ὀρθοδόξων πᾶσαν εὐφραίνει φρενα·
Τερπει δὲ πᾶσαν τερπνότητι καὶ θέαν.
Ἀλλ' οὕσπερ εἰκόνισεν ἐκ τῶν χρωμάτων,
Εὕροι βοηθοὺς πάντας ἐκ τῶν πραγμάτων,
Κράτους συνεργοὺς, συμμάχους ἐν ταῖς μάχαις,

Παθῶν λυτρωτὰς, φαρμακευτὰς τῶν νόσων·

Ἐν τῇ κρίσει πλεον δὲ πρὸς τὸν Δεσπότην
Θερμοὺς μεσίτας, προξένους καὶ τῆς ἄνω
Δόξης ἀφράστους, καὶ Θεοῦ σκηπτουχίας

A Pravorum affectuum frenatores, morborum curatores,

In judicio autem maxime apud Dominum
Fervidos mediatores, conciliatoresque supernæ
Gloriæ occultos, et divini imperii

ΜΗΝΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΩ.

ΕΝ ΤΗ ΠΡΩΤΗ

Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου.

Τὴν Ἰνδικτον ἑορτάζει ἡ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων παραλαβοῦσα, διὰ τὸ νομίζεσθαι ἀρχὴν εἶναι τοῦ χρόνου ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας. Ἐπειδὴ Ἰνδικτον λέγουσιν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἀρχὴν. καὶ τὸν ὁρισμόν. Ἔστιν οὖν καὶ ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ὁρισμὸς καὶ ἀρχὴ τοῦ ὅλου ἔτους. Ἐπεὶ δὲ Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν βουληθεὶς ἐπευλογῆσαι τὴν ἀρχὴν τοῦ χρόνου, μᾶλλον δὲ ὅλον τὸν χρόνον, ὃν αὐτὸς πρὸ τῶν αἰώνων ἐποίησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου. Καὶ ἀνοίξας αὐτὸ, εὗρε τὸν τόπον ὅπου ἦν γεγραμμένον· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με· κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν· καλέσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. Καὶ ἀποδοὺς τὸ βιβλίον τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν. Ἔκτοτε ἐχαρίσατο ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς τὴν ἁγίαν ἑορτὴν ταύτην, ἣν καὶ προθύμως ἑορτάζοντες εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ Στυλίτου.

Ὁ ἅγιος Συμεὼν ἐγένετο ἀπὸ Ἀντιοχείας· νέος δὲ ὢν, προσετάγη παρὰ τῶν γονέων αὐτοῦ βόσκειν πρόβατα. Ἀργήσας δὲ ποτε διὰ τὸν χειμῶνα, τοῦ μὴ βόσκειν τὰ πρόβατα, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ εὔξασθαι. Καὶ κατὰ συγκυρίαν, ἤκουσε τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου ἀναγινωσκομένου· Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· καὶ ἀφῆκε γονεῖς καὶ πάντα. Καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν λαύρον, τὴν λεγομένην μάνδραν, καὶ ἐγένετο μοναχὸς ἐπὶ τῆς βασιλείας Λεοντος τοῦ Μεγάλου. Ὅπου καὶ τὸ πρῶτον ἀγωνισάμενος, καὶ πάντας τοὺς μοναχοὺς ἐν πάσαις ἀρεταῖς νικήσας, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ δι' ἐγκρατείας καταξηράνας· καὶ γὰρ ἐνήστευσεν ἡμέρας τεσσαράκοντα, τὰς μὲν εἵκοσιν ἱστάμενος, τὰς δὲ εἴκοσι καθεζόμενος, διὰ τὸν κόπον. Ὕστερον ἀνῆλθεν ἐπὶ στύλον· καὶ μυρία θαύματα ποιήσας, καὶ μεγας γενόμενος εἰς πάντας ἀνθρώπους, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων βαπτίσας, καὶ τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη τὸν Θεὸν θεραπεύσας ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἡ κοίμησις Ἰησοῦ τοῦ Ναυή.

Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ἐγένετο μὲν υἱὸς τοῦ Ναυὴ, διά-

D

[1] Isa. LXI, 1. [2] Matth. V 3.

MENSE SEPTEMBRI.

DIE PRIMA

✠ *Initium Indictionis.*

Indictionis festum diem celebrat Dei Ecclesia, traditione a majoribus accepta, quod ab hac die existimarent esse temporis principium, cum indictionem Romani dicant principium, et finem. Est igitur dies primus mensis Septembris, anni totius principium et finis. Sed postquam Christus Deus noster volens benedicere principium temporis, vel potius totum tempus, quod ipse ante sæcula fecerat, ingressus est synagogam Judæorum, traditusque est ei liber Isaiæ prophetæ, eoque aperto invenit locum ubi scriptum erat: *Spiritus Domini super me : propterea unxit me, evangelizare pauperibus misit me, prædicare captivis remissionem, et cæcis visum, vocare annum Domini acceptabilem* [1]: et reddens librum ministro, sedit; ex eo tempore nobis Christianis sacratam hanc celebritatem largitus est, quam alacri animo peragentes, gratias eidem habemus.

Eodem die.

✠ *Memoria sancti Patris nostri Simeonis Stylitæ.*

Sancto Simeoni patria fuit Antiochia. Cum autem adolescens esset, jussus est a parentibus pascere oves. Nactus vero aliquando vacuum ac liberum otium, quod per hyemem oves pascere non licebat, ingressus ecclesiam Dei, ut oraret, contigit ut audiret illam sancti Evangelii lectionem : *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum* [2]. Et statim valedicens parentibus, ac cæteris omnibus, abiit in lauram, quæ etiam mandra dicebatur : monachusque effectus est imperatore Leone Magno : ubi primum acerrime decertavit, et monachos omnes omni virtutum genere superavit, Tanta autem continentia corpus suum coercens, aridum illud effecit : etenim quadraginta continuos dies, viginti quidem stando, reliquos vero sedendo, laboris studio, jejunabat. Demum in columnam ascendit, et innumera miracula patravit. Cumque apud omnes magnus ac celebris evasisset, multosque infidelium baptizasset, et quadraginta septem annos Deo serviisset, in pace decessit.

Eodem die.

✠ *Dormitio Josue filii Nave.*

Hic Josue filius quidem Nave fuit, successor a

tem Moysis Hebræorum legislatoris, vir fortis, reique militaris peritus. Nam Hiericho munitam alienigenarum urbem expugnavit, Jordanemque fluvium per siccum transivit una cum populo, et arca Dei. Michaelem etiam cœlestis exercitus principem ensem præ manibus tenentem vidit: quo statim cognito, abjectis propriis armis, illius pedibus advolutus: Quid, inquit, imperas servo tuo? Adhæc cum prœlio dimicaret cum alienigenis, solque ad occasum appropinquaret, ipse vero vincendi desiderio teneretur, maximam in Deo spem habens, imperavit soli ut staret: stetitque sol: neque prius occidit, quam hostes fortissime in fugam vertit. Cum igitur exercitui præfuisset, populumque Israeliticum ex eremo recte eductum, in terram promissionis, quæ est Hierosolyma, duxisset, perque annos viginti septem judicasset, mortuus est atque honorifice in eadem terra a populo suo sepultus.

Eodem die

6 *Certamen sanctarum quadraginta virginum, et Ammonis earum magistri.*

Quadraginta harum virginum et martyrum cœtus patriam habuit Adrianopolim Macedoniæ; doctorem autem fidei Ammonem diaconum, a quo ea quæ ad cœlorum regnum pertinent, didicerunt. Ob eam autem causam a præside ejusdem urbis comprehensæ, multa suppliciorum genera perpessæ sunt, quod idola adorare recusarent. Deinde adductæ Berœam, ut sacrificarent, cum ibi Deum orarent, precibus suis effecerunt, ut sublatus in aera sacerdos idolorum concideret, et statim interiret. Post hæc sanctus Ammon suspenditur, et in lateribus scalpitur, nudoque capite cadentem cassidem induere compellitur: et una cum virginibus ad Licinium tyrannum mittitur. qui adversus illos sententiam mortis pronuntiavit. Et decem quidem earum igne consumptæ sunt: octo cum magistro suo decollatæ: decem in ore, et corde gladio transfixæ decesserunt: sex minutatim concisæ: sex denique injecto in os cadanti ferro exstinctæ sunt.

EODEM MENSE.

Die secunda

7 *Certamen sancti magni martyris Mamantis.*

Mamas celeberrimus martyr Aureliano Romanorum Cesare claruit. Cum autem orphanus relictus fuisset, parentibus in carcere ob Christianam fidem exstinctis, a quadam religiosa senatorii ordinis matrona educatus est. Cum vero ad ætatis maturitatem pervenisset, cogereturque ab idolorum cultoribus sacrificare idolis, nulla unquam ratione ad id adduci potuit; sed a divino angelo in montem deportatus, ibi cervæ lacte alebatur, solusque continuis ad Deum precibus vitam traducebat. Post autem aliquanto cum illius fama longe lateque emanaret, iterum comprehensus, a præside Cæsareæ compellitur idola adorare. Id aversatus ille, in

A δοχος δὲ Μωϋσέως τοῦ νομοθέτου τῶν Ἑβραίων· ἀνὴρ ἀνδρεῖος καὶ στρατηγικος. Καὶ γὰρ τὴν Ἱεριχὼ, πόλιν οὖσαν ἰσχυρὰν τῶν ἀλλοφύλων, παρέλαβε· καὶ τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην διὰ ξηρᾶς διεπέρασε μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαὴλ ἐθεάσατο κρατοῦντα ῥομφαίαν, καὶ γνωρίσας αὐτὸν, ἔῤῥιψε τὰ ἴδια ὅπλα, καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εἰπών· Τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; Πολεμῶν δὲ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ τοῦ ἡλίου πρὸς δύσιν ὄντος, ἔχων ἐπιθυμίαν τοῦ νικῆσαι αὐτοὺς, ἐθάῤῥησεν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἶπεν· Στήτω ὁ ἥλιος· καὶ εὐθέως ἐστάθη ὁ ἥλιος, καὶ οὐκ ἔδυνεν, ἕως ἔτρεψε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ κατὰ κράτος. Στρατηγήσας δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ τῆς ἐρήμου καλῶς, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ἥτις ἐστὶ τὰ ἹεροσόB λυμα, καὶ κρίνας τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἔτη, ἐτελεύτησε. καὶ ἐτάφη ἐντίμως ἐν αὐτῇ τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ ἰδίου λαοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων γεσσαράκοντα παρθένων, καὶ Ἀμμὼν τοῦ διδασκάλου αὐτῶν.

Τῶν τεσσαράκοντα τούτων παρθένων καὶ μαρτύρων τὸ πλῆθος ἐγένετο ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως τῆς Μακεδονίας. Διδάσκαλον δὲ ἔχουσαι τῆς πίστεως Ἀμμὼν τὸν διάκονον, ἔμαθον ὑπ' αὐτοῦ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· διὰ τοῦτο καὶ ἐκρατήθησαν παρὰ τοῦ τῆς αὐτῆς πόλεως ἄρχοντος. Καὶ πολλὰ ἐτιμωρήθησαν διὰ τὸ μὴ προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις. Εἶτα ἤχθησαν εἰς Θεροίην, τοῦ θῦσαι. Ἔνθα C προσηύξαντο πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὸν ἀέρα ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, καὶ πεσὼν ἀπέθανε. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐκρεμάσθη ὁ ἅγιος Ἀμμὼν, καὶ ἐξέσθη τὰς πλευράς. Καὶ κασσίδα πεπυρωμένην ἐδέξατο κατὰ καφαλῆς. Εἶτα παρεπέμφθη μετὰ τῶν παρθένων Λικιννίῳ τῷ τυράννῳ. Ὁ δὲ ἔδωκεν ἀπόφασιν κατ' αὐτῶν. Καὶ αἱ μὲν δέκα διὰ πυρὸς ἐτελειώθησαν· αἱ δὲ ὀκτὼ μετὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ αἱ δέκα ξίφει κατὰ τοῦ στόματος, καὶ τῆς καρδίας δεξάμεναι, ἐτελεύτησαν. Αἱ δὲ ἓξ ὑπὸ μαχαιρῶν κατεκόπησαν. Καὶ αἱ ἓξ σίδηρα πεπυρωμένα κατὰ στόματος λαβοῦσαι, ἀπεθανον.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Β'

D Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μαμαντος.

Μᾶμας ὁ περιβόητος μάρτυς, ἦν ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ Καίσαρος Ῥωμαίων. Ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς, τῶν γονέων αὐτοῦ τελευτησάντων ἐν φυλακῇ, διὰ τὸν Χριστὸν, ἀνετράφη παρά ματρώνας τινὸς εὐσεβοῦς συγκλητικῆς. Γενόμενος δὲ τῆς ἐννόμου ἡλικίας, ἠναγκάζετο θύειν τοῖς εἰδώλοις παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν. Μὴ πεισθεὶς δὲ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ θείου ἀγγέλου ἀναβιβασθεὶς ἐν τῷ ὄρει, τὰς ἐλάφους ἀμέλγων διετρεφετο. Καὶ μόνος τῷ Θεῷ προσευχόμενος διετέλει. Εἶτα πάλιν κρατηθεὶς (πολλὴ γὰρ ἐγένετο ἡ περὶ αὐτὸν φήμη), ἠναγκάσθη ὑπὸ τοῦ τῆς Καισαρείας ἄρχοντος προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπείση, εἰς πῦρ βληθεὶς καὶ ἐξελθὼν ἀβλαβὴς, καὶ

θηριομαχήσας, καὶ μηδὲν ἀδικηθείς, τέλος κοντα- A ignem conjicitur : atque inde egressus illæsus, ad
ρίῳ πληγεὶς, καὶ βαστάζων τὰ ἔντερα αὐτοῦ ταῖς bestias damnatur : a quibus cum nullam noxam
ἰδίαις χερσὶν (ἐξιχύθησαν γὰρ ὑπὸ τῆς πληγῆς ἐκ accepisset, tandem hastili transverberatur, et vis-
τῆς κοιλίας αὐτοῦ), ἐξῆλθε τῆς πόλεως Καισαρείας· cera ejus in terram ob gravissimum vulnus effun-
καὶ μετὰ εὐχαριστίας παρέδωκε Κυρίῳ τῷ Θεῷ τὴν duntur : quæ ipse propriis manibus præferens, ex
ἁγίαν καὶ μακαρίαν αὐτοῦ ψυχήν. Καὶ ἐτάφη ἐν τῇ urbe Cæsarea egreditur, et cum gratiarum actione
αὐτῇ πόλει. sanctam beatam animam suam Domino Deo
tradidit, et in eadem urbe sepultus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Νηστευτοῦ.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ ἐπικληθεὶς Νηστευτὴς ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ὑπῆρχε δὲ ἐπὶ Ἰουστίνου καὶ Τιβερίου καὶ Μαυρικίου τῶν βασιλέων. Χαράκτης δὲ ὢν τὴν τέχνην, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ ἀρετὴν, πατριάρχης γέγονε τῆς αὐτῆς μεγαλοπόλεως· ἐγένετο δὲ φιλόπτωχος, καὶ ἐλεήμων, καὶ συμπαθής. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ θαύματα ἐποίησε· καὶ γὰρ διὰ προσευχῆς βαρβαρικὸν λαὸν ἐκ τῆς Μακεδονίας ἀπεδίωξε, καὶ μεγάλου θανάτου τὴν πόλιν ἐρρύσατο, καὶ πολλοὺς νοσοῦντας ἐθεράπευσε, καὶ δαιμονιῶντας ἰάσατο, καὶ λόγους ψυχωφελεῖς, ὡς ὁ μέγας Χρυσόστομος Ἰωάννης, συνεγράψατο, Ποιμένας δὲ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὁσίως καὶ φιλοθέως, καὶ τὴν ἱερὰν Ἐκκλησίαν καλῶς διακυβερνήσας ἐπὶ ἔτη δέκα καὶ τρία καὶ μῆνας πέντε, καὶ εἰς βαθὺ γῆρας ἐλθὼν, ἐν εἰρήνῃ τὴν μακαρίαν καὶ ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν παρέδωκε τῷ Κυρίῳ, ἐτάφη, ὑπόδειγμα ἀπολιπὼν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸν ἔνάρετον αὐτοῦ βίον, καὶ τὰ λοιπὰ κατορθώματα.

Eodem die.

S *Memoria sancti Patris nostri Joannis patriarchæ Constantinopolitani, cognomento Jejunatoris.*

Sanctus Pater noster Joannes cognomento Jejunator natus est Constantinopoli : vixit autem temporibus Justini, Tiberii, et Mauricii imperatorum. Hic primum quidem statuariam artem exercuit : deinde ob multas et egregias ipsius virtutes patriarcha ejusdem magnæ urbis renuntiatus est. Fuit autem pauperum amator, misericors, et miserator : sed et multa miracula patravit. Nam precibus suis barbaras gentes ex Macedonia fugavit, urbemque gravissima peste liberavit, et multos infirmos curavit, obsessosque a dæmonibus sanavit. Orationes denique animæ utilissimas, instar magni Joannis Chrysostomi, conscripsit. Cum vero populum suum sancte pieque rexisset, sacramque Ecclesiam annis tredecim, mensibus quinque optime gubernasset, atque ad summam senectutem pervenisset, in pace beatam sanctamque animam suam Domino tradidit, et sepultus fuit ; ornatam virtutibus vitam suam, et reliqua a se præclare gesta in exemplum cunctis relinquens.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Γ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου, ἐπισκόπου Νικομηδείας.

Ἄνθιμος ὁ ἱερομάρτυς ἦν μὲν ἐπίσκοπος Νικομηδείας ἐπὶ τῶν χρόνων Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ· διὰ δὲ τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν κρυπτόμενος ἐν τῷ ὄρει, καταμηνύεται τῷ Μαξιμιανῷ. Καὶ κρατηθεὶς, πρῶτα μὲν λίθοις τὸν αὐχένα συντρίβεται. Ἔπειτα δὲ σιδήροις πεπυρακτωμένοις τοὺς ἀστραγάλους διατρυπᾶται. Εἶτα πάλιν εἰς ὄστρακα ὀξέα τίθεται, ῥάβδοις τυπτόμενος ἀκανθίνοις, καὶ ὑποδήματα σιδηρᾶ πυρακτωθέντα περιβάλλεται μέχρι τῶν μηρῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο δεσμεῖται ἐπὶ τροχοῦ, καὶ ὑπὸ λαμπάδων καίεται, Οὕτω δὲ πικρῶς βασανιζομένου τοῦ ἁγίου, ἐπῆλθον ἄγγελοι θεῖοι, αὐτῷ μὲν τὰς κολάσεις καὶ τὰς βασάνους εὐκόλως ποιοῦντες, τοὺς δὲ δημίους τοὺς τιμωροῦντας αὐτὸν ἀοράτως τύπτοντες. Καὶ λοιπὸν ἀποφάσει τοῦ Μαξιμιανοῦ τέμνεται τὴν κεφαλὴν μαχαίρᾳ. Ἧτις κεῖται μὲν ἐν Νικομηδείᾳ, θαυματουργεῖ δὲ ἄλλοτε πολλὰ, καὶ δὴ καὶ τῶν τριχῶν παράδοξον ἔκφυσιν.

EODEM MENSE.

Die tertia.

9 *Certamen sacrosancti martyris Anthimi, episcopi Nicomediæ.*

Anthimus sacer martyr fuit Nicomediæ episcopus temporibus Diocletiani et Maximiani. Propter motam autem in Christianos persecutionem cum se in montis cujusdam latebras abdidisset, Maximiano proditus, ejusque jussu comprehensus, primum quidem saxis in cervice contunditur : deinde candenti ferro ejus tali perforantur : postea super acutis testulis impositus, virgis spineis cæditur. Ad hæc calceamentis ferreis candentibus usque ad femora induitur : mox rotæ alligatus, facibus aduritur. Sed cum ita immaniter sanctus vir torqueretur, supervenerunt divini angeli, qui sicut ei supplicia cruciatusque leniebant, ita lictores, qui ipsum excruciabant, invisibiliter cædebant. Tandem Maximiani sententia caput ei gladio amputatum fuit, quod in urbe Nicomedia positum, cum multa alia miracula facit, cum capillos subinde nascentes admirabiliter emittit.

Τοῦ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῆς ἁγίας παρθένου καὶ μάρτυρος Βασιλίσσης.

Βασίλισσα ἡ μάρτυς ἦν μὲν ἐπὶ τῶν Χρόνων

Eodem die.

10 *Certamen sanctæ virginis et martyris Basilissæ*

Basilissa martyr fuit temporibus Diocletiani

autem prope urbem Nicomediam domicilium haberet, nonumque ætatis suæ annum ageret, tanquam Christiana delata, Alexandro præsidi sistitur: et Christum confidenti animo professa, primum quidem colaphis cæditur; deinde nudata, virgis percutitur, talisque perforatur. Mox inverso capite in ligno suspensa, catenis constricta, picis, sulphuris, ac plumbi fumo torquetur. Post hæc in ignem conjecta, duobusque leonibus objecta, cum nullam noxam passa fuisset, præsidi persuasit, ut in Christum crederet. Et ille quidem vitam recte traducens, in pace decessit. At hæc egressa ex urbe, cum sitiret, oravit, et manantibus e terra aquis sitim depulit. Deinde stans supra petram, et orans, finem vivendi fecit: ibique sepulta, omnibus fidelibus per aquas e terra erumpentes singulis diebus curationes admirabiliter præstat.

A Διοκλητιανοῦ· εἶχε δὲ τὴν οἴκησιν πλησίον τῆς πόλεως Νικουμηδείας, ἐννέα ἐτῶν ὑπάρχουσα. Διαβληθεῖσα δὲ ὡς Χριστιανὴ, παρέστη Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἄρχοντι. Καὶ μετὰ παῤῥησίας ὁμολογήσασα τὸν Χριστὸν, πρῶτα μὲν τύπτεται κατὰ τοῦ προσώπου, καὶ γυμνωθεῖσα ῥαβδίζεται. Εἶτα τρυπᾶται τοὺς ἀστραγάλους. Καὶ κρεμασθεῖσα κατὰ κεφαλῆς ἐπὶ ξύλου, δεδεμένη ἁλύσεσι, μετὰ πίσσης, καὶ τεφρίου, καὶ μολύβδου καπνίζεται. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐμβληθεῖσα εἰς πῦρ, καὶ δυσὶ λεουσι παραδοθεῖσα, καὶ διαμείνασα ἀβλαβὴς, ἔπεισε τὸν ἄρχοντα πιστεῦσαι εἰς τὸν Χριστόν. Καὶ αὐτὸς μὲν καλῶς βιώσας ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη. Αὐτὴ δὲ ἐξελθοῦσα τῆς πόλεως, καὶ δίψήσασα, ηὔξατο. Καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἔπιεν. Εἶτα στᾶσα ἐπάνω πετρας, B καὶ εὐξαμένη ἐτελεύτησεν. Ἔνθα δὴ καὶ ἐτάφη, ῥάματα πᾶσι τοῖς πιστοῖς καθεκάστην, διὰ τῶν ἐκ τῆς γῆς ἀναβλυσάντων ὑδάτων, παραδόξως παρέχουσα.

Eodem die.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

11 *Certamen sacrosancti martyris Aristionis, episcopi Alexandriæ.*

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀριστίωνος, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Sanctus martyr Aristion fuit Alexandriæ episcopus Docebat autem summa cum libertate, et prædicabat Domini nostri Jesu Christi in carne adventum, æternumque ejus regnum: ad hæc felicitatem et gaudium regni cœlorum; et quod hæc hominum gloria, et dignitates, et divitiæ, corruptioni obnoxiæ sunt, et evanescunt; illa vero bona incorruptibilia sunt, eaque vita immortalis. Hæc docens, cum multis Græcorum persuaderet, eosque ad Deum converteret atque baptizaret, captus sistitur Alexandriæ præfecto: confessusque Christum, igni traditur: atque ita in camino, velut tres illi sancti pueri, laudans et magnificans Deum, beatum optatumque finem accepit, incorruptibilis vitæ coronam adeptus, et pretiosæ quidem ejus reliquiæ terræ commendatæ sunt; sancta vero ipsius anima ad cœlos ascendens, una cum sanctis lætatur.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀριστίων ὑπῆρχε μὲν ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας· ἐδίδασκε δὲ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐκήρυττε τὴν τοῦ Δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔνσαρκον παρουσίαν, καὶ τὴν αἰώνιον αὐτοῦ βασιλείαν, ἔτι δὲ μακαριότητα καὶ χαρὰν τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας, καὶ ὡς ἡ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἐνταῦθα δόξα, καὶ τὰ ἀξιώματα, καὶ ὁ πλοῦτος ἐν φθορᾷ ὑπάρχουσι, καὶ ἀφανίζονται· ἀδιάφθαρτα δὲ C τὰ ἐκείνων ἀγαθὰ, καὶ ἡ ζωὴ ἀθάνατος. Οὕτω διδάσκων, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων πείθων, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ἐπιστρεφων, καὶ βαπτίζων, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας ἄρχοντος. Καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, παρεδόθη πυρὶ. Καὶ οὕτως ἐν τῇ καμίνῳ, ὥσπερ οἱ τρεῖς ἅγιοι παῖδες, δοξάζων, καὶ μεγαλύνων τὸν Θεὸν, τὸ μακάριον καὶ ποθούμενον τελος ἐδέξατο, ἀπολαβὼν τὸν στεφανον τῆς ἀφθαρτου ζωῆς. Καὶ τὸ μὲν τίμιον αὐτοῦ λείψανον παρεδόθη τῇ γῇ. Ἡ δὲ ἁγία αὐτοῦ ψυχὴ ἀνελθοῦσα ἐν οὐρανοῖς, μετὰ τῶν ἁγίων εὐφραίνεται.

EODEM MENSE.

Die quarta.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Δ'

12 *Certamen sacrosancti martyris Babylæ, patriarchæ Antiocheni, et puerorum sociorum ejus.*

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βαβύλου, πατριάρχου Ἀντιοχείας, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ νηπίων. D

Sacrosanctus Christi martyr Babylas, Numeriano Romanorum imperatore, Antiochiæ magnæ patriarcha fuit. Cum autem ipse Numerianus templum Dei ingredi vellet, obviam illi factus ad portam ecclesiæ, prohibuit, ne ingrederetur, quod idolorum cultor esset. Quare confusus imperator, simul et vehementi ira percitus, jussit illum sibi postero die sisti: quem cum ad Christum negandum inducere non posset, quin potius ipse ab eo redargueretur, mandavit illius collo immane ferri pondus imponi, perque mediam civitatem ipsum circumduci. Tum vero ait ei: Per deos, Babyla, decet te iste torques.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Βαβύλας πατριάρχης ἦν Ἀντιοχείας τῆς μεγαλης, ἐπὶ Νουμεριανοῦ τοῦ Ῥωμαίων βασιλεως. Θέλοντα δὲ εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Νουμεριανὸν, ὑπαντήσας εἰς τὴν πύλην τῆς ἐκκλησίας, ἐκώλυσε τοῦ εἰσελθεῖν, διὰ τὸ ὑπαρχειν αὐτὸν εἰδωλολάτρην. Ὅθεν αἰσχυνθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ ὀργισθεὶς, ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν αὔριον ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ καταναγκάσας ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν καὶ μὴ πείσας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλεγχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἐκέλευσε περιτεθῆναι τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σίδηρα βαρέα, καὶ διὰ τῆς μέσης ἄγεσθαι· καὶ λέγει αὐτῷ· Μὰ τοὺς θεοὺς, Βαβύλα, πρέ-

πει σοι ὁ κλοιός. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὕτω μοι πρέπει, βασιλεῦ, ὡς οὐδὲ σοὶ τὸ διάδημα. Τότε ἀπεφήνατο ὁ Νουμεριανὸς κατ' αὐτοῦ, καὶ τῶν διδασκομένων ὑπ' αὐτοῦ παιδίων. Τότε λαβόντες σύτοὺς οἱ στρατιῶται, ἀπέσφαξαν. Καὶ οὕτως ἐτάφη ὁ ἅγιος παρὰ εὐλαβῶν Χριστιανῶν, ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, μετὰ τῶν περικειμένων αὐτῷ κλοιῶν οὓς διὰ Χριστὸν ἐφόρεσεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδώρου, Ὠκεανοῦ, Ἀμιανοῦ, καὶ Ἰουλιανοῦ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως. Κραθηθέντες δὲ καὶ ἐρωθηθέντες, ὡμολόγησαν τὸν Δεσπότην Χριστόν. Καὶ διὰ τοῦτο κρεμασθέντες ἐξέσθησαν μέχρις ὀστέων. Ἔπειτα ἐνεβλήθησαν εἰς λουτρὸν ἐκπυρωδὲν ἰσχυρῶς, καὶ σφραγισθὲν τῇ σφραγῖδι τοῦ βασιλέως, διὰ τὸ μὴ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀποθανεῖν ἐν αὐτῷ. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀβλαβεῖς, ἠσφαλισμένων καὶ ἐσφραγισμένων τῶν θυρῶν. Καὶ πάλιν κρατηθέντες, ἀπάγονται ἔξω τῆς πόλεως ἐν ἐρήμῳ τόπῳ τοῦ πικρῶς φονευθῆναι. Αἰτησάμενοι δὲ ὥραν προσευχῆς χαρίσασθαι αὐτοῖς τοὺς δημίους, καὶ τυχόντες τῆς αἰτήσεως, στάντες ἐπὶ πολὺ προσηύξαντο τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς κατασθάσεως, καὶ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν· καὶ ηὐχαρίστησαν αὐτῷ, ὅτι ἠξιώθησαν τοῦ μαρτυρῆσαι δι' αὐτόν. Καὶ οὕτω κατακοπέντες πάντα τὰ μέλη, καὶ τὰ σκέλη συντριβέντες, ἐνεβλήθησαν εἰς πῦρ, καὶ οὕτως ἐτελεσώθησαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἑρμιόνης, θυγατρὸς τοῦ ἁγίου Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.

Ἡ ἁγία μάρτυς Ἑρμιόνη ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως, ἦν δὲ θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου. Ἦν δὲ αὐτῇ ἀδελφὴ καλουμένη Εὐτυχής. Καὶ παρεγένοντο αἱ δύο εἰς Ἔφεσον, προσκυνῆσαι τὸν Θεολόγον Ἰωάννην, καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν· μετετέθη γὰρ ἤδη. Ἐλθὼν δὲ καὶ Τραϊανὸς ὁ βασιλεὺς εἰς Ἔφεσον, πρὸς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον, εὗρε τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης μέγα ἐπ' εὐσεβείᾳ· καὶ γὰρ ἦν προφητεύουσα· καὶ κρατησας αὐτὴν, καὶ καταναγκάσας ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ὡς οὐκ ἔπεισε, κελεύει τύπτεσθαι αὐτὴν κατὰ τοῦ προσώπου. Ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Κύριος, ἐνίσχυσεν αὐτὴν καρτερεῖν πρὸς τὰς βασάνους. Μετὰ ταῦτα δὲ προφητεύουσα περὶ Τραϊανου, ὅτι νικήσει τοὺς Πέρσας, τότε μὲν ἀπελύθη. Μετὰ δὲ Τραϊανὸν κρατήσας τῆς βασιλείας ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ Ἀδριανὸς, κατεσχεν αὐτήν. Καὶ καταναγκάσας ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πείσας, προσέταξεν ἀποκεφαλισθῆναι. Ξηρανθεισῶν δὲ τῶν χειρῶν τῶν δημίων, ἐπίστευσαν, καὶ σὺν αὐτῇ ἀπεκεφαλίσθησαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Μωσέως τοῦ νομοθέτου

Μωϋσῆς ὁ προσήτης καὶ νομοθέτης γεγονεν υἱος

A Cui Babylas: Sic me decet, o imperator, ut te dedecet diadema. Tunc Numerianus sententiam pronuntiavit adversus eum, et adversus pueros, qui ab eo instituebantur. Cum illos igitur accepissent milites, jugularunt. Atque ita sanctus a piis Christianis sepultus est extra urbem Antiochiæ una cum circumpositis ipsi catenis, quas propter Christum pertulerat.

Eodem die

13 *Certamen sanctorum martyrum Theodori, Oceani, Amiani et Juliani.*

Hi sancti martyres floruere Maximiano imperatore. Comprehensi autem, et interrogati, cum Christum Dominum confiterentur, suspensi, depexique
B ad ossa fuere: deinde in ferventissimum balneum, sigillo imperatoris obsignatum ne inde exire possent sed interire id cogerentur, detrusi. Sed angelus Domini eos illæsos, foribus e pessulo firmatis et obsignatis, eduxit. Rursus autem capti, abducuntur extra urbem in desertum locum, ut truculenter interficerentur: ubi petita, et impetrata a carnificibus ad orandum hora, stantes multum precati sunt Deum, primum quidem pro totius orbis constitutione, sanctarumque Ecclesiarum tranquillitate: deinde gratias eidem egerunt, quod digni habiti essent, qui martyrium pro ipso subirent. Atque ita præcisis singulis membris, cruribusque confractis, in ignem injecti, finem vivendi fecerunt.

C

Eodem die

14 *Certamen sanctæ martyris Hemiones, filiæ sancti Philippi apostoli.*

Sancta martyr Hermione, filia Philippi apostoli, floruit Trajano imperatore. Habuit autem sororem nomine Eutychen, cum qua Ephesum perrexit, ut Joannem Theologum adorarent: non tamen invenerunt eum: translatus enim jam fuerat. Venit autem et Trajanus imperator Ephesum ad Persicam expeditionem, audivitque nomen Hermiones percelebre ac venerandum, eo quod prophetico esset afflata spiritu. Comprehensam igitur cum a Christi cultu abducere non posset, jubet illi alapas incuti: cui Dominus apparens, addidit animum, confir-
D mavitque, ut tormenta fortiter perferret. Sed paulo post a Trajano dimittitur, quod ei prædixisset fore ut de Persis triumpharet. Adrianus vero, gener et successor Trajani, comprehensam iterum cogit Christum abnegare, idolisque sacrificare. Quod cum illa facere renuisset, jussit amputari ejus caput. Arescentibus vero carnificum manibus, ipsi etiam in Christum crediderunt, atque una cum illa capite plexi sunt.

Eodem die.

15 *Memoria sancti Moysis legislatoris*

Moyses propheta et legislator patre Heb·

in Ægypto est. Hunc, cum Pharao rex Ægypti præcepisset, ut Hebræorum gentis masculi quidem infantes interinerentur, feminæ vero servarentur, mater fiscella inclusum in fluvium projecit. Sed cum Pharaonis filia, ut lavaretur, ad flumen venisset, fiscellam conspicata, et infantem in illa plorantem, eum in filium sibi adoptavit, instituendumque omni Ægyptiorum scientia curavit. Adulto apparuit Deus, mandavitque ut Hebræorum populum ex Ægypto educeret. Cum igitur populum eduxisset, mareque medium scidisset, perque aridam transiisset, petram etiam virga percutiens, aquas inde elicuisset, quadraginta demum annos militiæ præfuisset, annis ante Christi resurrectionem mille quadragentis octoginta quinque mortuus est, sepultusque in quodam eremi monte a Michaele magno militiæ Dei principe.

A ἐνὸς τῶν Ἑβραίων, γεννηθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ. Ἐπεὶ δὲ πρόσταγμα ἦν τοῦ Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, τὰ μὲν θηλυκὰ τῶν Ἑβραίων βρεφῶν περιποιεῖσθαι, τὰ δὲ ἀρσενικὰ φονεύεσθαι, ἐνέβαλεν εἰς συρτάριον ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν Μωϋσῆν, καὶ ἔῤῥιψεν εἰς ποταμόν. Κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι εἰς τὸν ποταμόν. Καὶ ἰδοῦσα τὸ συρτάριον, καὶ τὸ παιδίον ἐν αὐτῷ κλαῖον, ἀνελάβετο αὐτὸ εἰς υἱόν. Καὶ ἐδίδαξεν αὐτῷ πᾶσαν σοφίαν Αἰγυπτίων. Αὐξηθέντι δὲ αὐτῷ ἐφάνη ὁ Θεὸς, καὶ προσέταξεν ἐξαγαγεῖν τὸν λαὸν τῶν Ἑβραίων ἐκ τῆς Αἰγύπτου· Ἐξαγαγὼν οὖν τὸν λαὸν, καὶ πολλὰ σημεῖα καὶ τέρατα ποιήσας, καὶ θάλασσαν τεμὼν, καὶ διὰ ξηρᾶς περάσας, καὶ πέτραν τῇ ῥάβδῳ κρούσας, καὶ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς ἀναβλύσαι ποιήσας, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη στρατηγήσας, πρὸ B ἐτῶν χιλίων τεσσαρακοσίων ὀγδηκονταπέντε τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως ἐτελεύτησε. Καὶ ἐτάφη ἐν ὄρει τινὶ τῆς ἐρήμου παρὰ Μιχαὴλ τοῦ μεγάλου ἀρχιστρατήγου τοῦ Θεοῦ.

EODEM MENSE.

Die quinta

16 *Memoria sancti prophetæ Zachariæ patris Joannis Baptistæ.*

Zacharias sacerdos, pater Joannis Præcursoris, sacerdotis et ipse filius, ingressus templum, ut thus adoleret, cum vidisset angelum Dei stantem juxta altare thymiamatis, sibi prædicentem fore, ut conciperetur, et nasceretur sibi filius Joannes Baptista, neque ejus voci fidem adhiberet, surdus illico et mutus redditus est, quod nato Joanne soluta sunt ejus linguæ vincula. Audiens autem mater Joannis Herodem Judæorum regem cogitasse infantes Bethlehemitas trucidare, ut Dominus noster Jesus Christus una cum cæteris occideretur, sexto ab ejus nativitate mense Joannem in specu trans Jordanem abdidit. Herodes vero quæsito, et non invento puero, Zachariam ejus patrem in medio altaris. quo sibi metuens confugerat, jugulari jussit, atque ejus sanguine templum aspergi. Jugulatus est igitur, ejusque cadaver de prærupta rupe abjecerunt. Reliquias propinqui ejus collegere, atque in sepulcrum patrum intulere.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ε'.

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου, τοῦ πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ζαχαρίας ὁ ἱερεὺς, ὁ Πατὴρ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὑπῆρχε μὲν καὶ αὐτὸς υἱὸς ἱερέως· εἰσελθὼν δὲ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θυμιᾶσαι, εἶδεν ἄγγελον Θεοῦ ἑστῶτα πλησίον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος, καὶ μηνύοντα αὐτῷ τὴν σύλληψιν καὶ γέννησιν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· ἀπιστήσας δὲ, C κωφὸς καὶ ἄλαλος γέγονε. Μετὰ δὲ τὸ γεννηθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἐλάλησεν. Ἀκούσασα δὲ ἡ μήτηρ Ἰωάννου, ὅτι μέλλει Ἡρώδης ὁ τῶν Ἰουδαίων βασιλεὺς φονεύειν τὰ ἐν Βηθλεὲμ βρέφη, βουλόμενος καὶ σὺν αὐτοῖς φονεύειν καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τότε μετὰ μῆνας ἓξ τῆς αὐτοῦ κυήσεως, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἐπιζητήσας δὲ τοῦτον ὁ Ἡρώδης, καὶ μὲ εὑρὼν, προσέταξε σφαγῆναι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ζαχαρίαν μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, ὅτι ἐκεῖ προσέφυγε φοβηθεὶς, καὶ χεθῆναι τὸ αἷμα αὐτοῦ εἰς τὸν ναόν. Ἐσφαγη οὖν, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτὸν ἐν τῷ κρημνῷ. Οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ ἀναλαβόμενοι τὸ λείψανον αὐτοῦ, κατέθεντο ἐν τῷ τάφῳ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

Eodem die

17. *Certamen sancti martyris Abdiæ.*

Sanctus mactyr Abdias, natione Persa, professione Christianus, cum daret omnem operam ut doceretomnes, atque adhortationibus suis ad veram Salvatoris nostri Jesu Christi fidem suscipiendam induceret, captus a magorum principe, jubetur abjurato Christo solem et ignem adorare: hos enim tanquam deos Persæ colebant. Quod ille exsecratus asperis malorum punicorum virgis in ventre, lumbisque cæditur. Atque ita a mane ad meridiem verberatus et cruciatus, succollantibus lictoribus in domum suam semivivus deportatur: et paulo post

D

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβδιοῦ.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀβδιοῦ ἦν μὲν ἐκ τῆς χώρας τῶν Περσῶν· Χριστιανὸς δὲ ὑπάρχων, ἐδίδασκε πάντας, καὶ διὰ παραινέσεως ἔπειθε προσέρχεσθαι τῇ ἀληθινῇ πίστει τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κρατηθεὶς δὲ διὰ τοῦτο παρὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν μάγων, καὶ ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, προσκυνῆσαι δὲ τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρὶ (ταῦτα γὰρ εἶχον ὡς θεοὺς οἱ Πέρσαι), καὶ μὴ πεισθεὶς, τύπτεται κατὰ τῆς κοιλίας, καὶ τῶν ψυῶν μετὰ ῥαβδίων ῥοΐνων ἀκαθαρίστων. Καὶ οὕτως, ἀπὸ πρωΐας ἕως μεσημβρίας, τυπτόμενος, καὶ τομωρού-

μενος, ἀπῆλθε βασταζόμενος ὑπὸ δημίων, καὶ ἐτέθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὥσπερ νεκρός. Καὶ μετὰ μικρὸν παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὴν ἁγίαν καὶ μακαρίαν αὐτοῦ ψυχήν, χαίρων καὶ ἀγαλλιώμενος μέχρι τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μαρτυρῆσαι καὶ ἀποθανεῖν ἠξιώθη. Μετὰ δὲ τοῦτο, τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον λαβόντες τινὲς τῶν Χριστιανῶν, κατέθεντο ἐν τάφῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θουθαήλ, καὶ Βαβαίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ.

Ὁ ἅγιος, καὶ πολυάθλος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θουθαήλ, καὶ Βαβαία ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ. Χριστιανοὶ ὄντες, καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ παῤῥησίας ὁμολογοῦντες Θεὸν ἀληθινὸν εἶναι, καὶ Κύριον τοῦ παντὸς κόσμου, καὶ Δημιουργὸν καὶ προνοητήν· καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων ἐπιστρέφοντες, καὶ πρὸς τὴν ἀληθινὴν πίστιν ἐπιστρέφοντες καὶ βαπτίζοντες, ἐκρατήθησαν παρὰ τῶν δυσσεβῶν εἰδωλολατρῶν. Καὶ τὰ πολλὰ παρ' αὐτῶν τυφθέντες, καὶ βασανισθέντες, τελευταῖον ὁ μὲν ἅγιος Θουθαὴλ ἐπὶ ξύλου κρεμασθεὶς, καὶ δεθεὶς ἐσχίσθη εἰς μέσον μετὰ σιδηροῦ πρίονος· καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν. Ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ Βαβαία, γυμνωθεῖσα πρότερον, καὶ τυφθεῖσα ἰσχυρῶς, καὶ ξεσθεῖσα μέχρις ὀστέων, ὕστερον μετὰ τοῦ κονταρίου κατὰ τοῦ τραχήλου πληγὴν δεξαμένη, ἀποσφάζεται. Τελειωθέντων δὲ οὕτως ἀμφοτέρων, τὰ σώματα αὐτῶν ἀνελόμενοι εντίμως εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ζ'

Ἡ ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ μεγάλου ἀρχιστρατήγου τοῦ Θεοῦ.

Ἐν τῇ καλουμένῃ νῦν μὲν τῶν Χωνῶν πόλει, πρότερον δὲ Κωλασσαίων, ὑπῆρχε ἀνήρ τις ὄνομα Ἄρχιππος, εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν. Οὗτος προσκαθεζόμενος ἐν τῷ ὕδατι, τῷ διὰ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ μεγάλου ἀρχιστρατήγου ἀναβρύοντι, καὶ διὰ τὰ γενόμενα διὰ τοῦ ὕδατος θαύματα, πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέφων καὶ βαπτίζων, ἐκίνησε πρὸς φθόνον τοὺς Ἕλληνας, μὴ φέροντας βλέπειν τὰ παράδοξα θαύματα. Βρύχοντες οὖν τοὺς ὀδόντας κατὰ τοῦ σεπτοῦ ἁγιάσματος, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀρχίππου, συναχθέντες ἄπειρα πλήθη, καὶ δήσαντες δύο μεγάλους ποταμοὺς, καὶ μίξαντες ἀμφοτέρους, ἀπέλυσαν εὐθέως τοῦ καταστρέψαι τὸν ναὸν, καὶ τὸ ἁγίασμα, καὶ τὸν Ἄρχιππον. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ Ἄρχιππος τοῦ βρυγμοῦ τῶν ὑδάτων, παρεκάλεσε τὸν ἀρχιστράτηγον βοηθῆσαι. Καὶ εὐθέως φανεὶς ἔκρουσε τὴν πέτραν μετὰ τῆς ῥάβδου, ἧς κατεῖχε, καὶ ἐχώνευσε τὰ ὕδατα ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἔκτοτε Χῶναι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐδοξίου, Ῥωμύλου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Εὐδόξιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ

A Domino sanctam beatamque animam suam tradidit, summam animi ad extremum usque spiritum præseferens lætitiam, quod dignus habitus esset, qui pro Domini nostri Jesu Christi nomine martyrium mortemque subiret. Post hæc pretiosas ejus reliquias Christiani accipientes, sepulcro condidere.

Eodem die

18 *Certamen sanctorum martyrum Thuthaelis, et Babææ sororis ejus.*

Sanctus, multorumque certaminum Christi martyr Thuthael, Babæaque ejus soror, cum Christiani essent, et summa dicendi libertate Dominum nostrum Jesum Christum esse verum Deum mundique totius Dominum, creatorem et gubernatorem, profiterentur, Græcosque multos ab idolorum errore abductos ad veram fidem traducerent et baptizarent; retenti ab impiis idololatris, ab iis gravissime cæsi, multisque tormentis vexati sunt. Tandem Thuthael in ligno suspensus, et vinctus, serra ferrea secatur medius, atque ita animam emisit. Ejus autem soror Babæa primum nudata, flagrisque durissime cæsa, tum scalpta usque ad ossa, denique hastili in cervice percussa, jugulatur. Quorum corpora qui ab eis Christianam fidem edocti erant, occulte sublata, sepelierunt honorifice ad gloriam Domini nostri Jesu Christi.

B

EODEM MENSE.

C

Die sexta

19 *Memoria miraculi apud Chonas a magno Dei archistratego editi*

In ea urbe, quæ nunc Chonæ, olim autem Colassa dicebatur, vir quidam pius ac timens Deum, nomine Archippus, habitabat apud eum locum, unde magni archistrategi opera emanarant aquæ: ubi cum innumeris, quæ per aquam edebantur, miraculis multos infideles converteret ac baptizaret, Græcorum invidiam concitavit, non ferentium admiranda illa prodigia videre. Immani itaque rabie in lustralem aquam, et sanctum Archippum inflammati, coacta innumera operarum manu, duobusque magnis in unum corrivatis fluminibus, rapidam fluentis aquæ molem in eum locum immiserunt, ut templum simul, et lustralem illam aquam, et Archippum convellerent. Ut vero sensit Archippus irruentis aquæ murmur, imploravit archistrategi auxilium: qui statim adfuit, et virga, quam præ manibus habebat, percussa petra, repentino ejusdem petræ hiatu aquas obruit: et ex eo tempore locus ille Chonæ vocatus est.

D

Eodem die

20 *Certamen sanctorum martyrum Eudoxii, Romuli, et sociorum.*

Eudoxius Christi martyr Trajano Ro-

imperatore comes ordine fuit, multisque militum millibus in Gallia imperavit. Romulus autem, aulæ imperatoriæ præpositus, auctor fuit eidem Trajano, ut in Galliam mitteret, qui Christianos milites diis immolare compellerent. Quo peracto, cum milites ad id faciendum induci nequirent, in Melitinam Armeniæ urbem relegati sunt. Post hæc Romulus pœnitentia ductus, cum in Christum credidisset, Trajanumque objurgasset, capite plexus est. Deinde cum imperio potitus esset Maximianus, edixissetque Christianos interfici, mandavit per litteras et Melitinæ præfecto, ut Christi cultores occideret. Quare Eudoxium comitem, ejusque socios milites comprehensos, quod idola adorare nollent, primum quidem multis suppliciis vexavit, demum capite obtruncavit.

A Τραϊανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, κόμης τὴν τάξιν. Ἔχων δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ στρατιώτας μυρίους, καὶ χιλίους, διέτριβεν ἐν Γαλλίᾳ τῇ χώρᾳ. Ῥωμύλος δὲ ὁ πραιπόσιτος τοῦ βασιλέως συνεβούλευσεν αὐτῷ ἀποστεῖλαι εἰς τὴν Γαλλίαν χώραν, καὶ καταναγκάσαι τοὺς στρατιώτας, Χριστιανοὺς ὄντας, θῦσαι τοῖς θεοῖς. Καὶ τούτου γενομένου, οὐκ ἐπείσθησαν θῦσαι· καὶ διὰ τοῦτο ἐξωρίσθησαν εἰς Μελιτινὴν πόλιν τῆς Ἀρμενίας. Εἶτα μεταμεληθεὶς ὁ Ῥωμύλος, καὶ πιστεύσας τῷ Χριστῷ, καὶ τὸν Τραϊανὸν ἐλέγξας, ἀπεκεφαλίσθη. Μετὰ δὲ ταῦτα κρατήσας τῆς βασιλείας Μαξιμιανὸς, καὶ κελεύσας φονεύεσθαι τοὺς Χριστιανοὺς, προσέταξε διὰ γραμμάτων καὶ τῷ τῆς Μελιτινῆς ἄρχοντι τοὺς τὸν Χριστὸν προσκυνοῦντας ἀνελεῖν. Ὅθεν κρατήσας Εὐδόξιον τὸν κόμητα, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ στρατιώτας, καὶ καταναγκάσας προσ-
B κυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πείσας, πολλὰ βασανίσας ἀπεκεφάλισεν.

Eodem die

21 *Certamen sanctorum Fausti presbyteri, Abibi diaconi et sociorum.*

Sancti martyres Faustus et Abibus, Decio imperatore, hic diaconus, ille presbyter Ecclesiæ Alexandrinæ fuerunt, quo tempore et Fabianus Romæ patriarcha, et Alexander Hierosolymorum, pro Christo martyrium subiere. Retenti igitur ab Alexandriæ præfecto, graviterque torti, quod a Christo deficere nollent, in carcerem truduntur. Rursusque inde educti, compelluntur sacra idolis facere. Sed tantum abfuit, ut ad id faciendum animum inducerent, ut præfectum etiam redarguerent, et idolo-
C rum errorem vanitatemque contemnerent. Quamobrem sanctis viris numero tredecim abscissa capita sunt. Sed sanctæ illorum animæ Christi Dei nostri manibus commendatæ, pro nobis Christianis incessanter intercedunt, et fidelibus imperatoribus nostris adversus inimicos robur ac vires addunt ad gloriam Christi, pro quo sanguinem fuderunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Φαύστου πρεσβυτέρου, Ἀβίβου διακόνου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες Φαῦστος, καὶ Ἄβιβος ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, ὁ μὲν πρεσβύτερος, ὁ δὲ διάκονος τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας. Ὅτε καὶ Φαβιανὸς ὁ πατριάρχης Ῥώμης, καὶ Ἀλέξανδρος Ἱεροσολύμων ὑπὲρ Χριστοῦ ἐμαρτύρησαν. Κρατηθέντες δὲ παρὰ τοῦ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας ἄρχοντος, καὶ πολλὰ βασανισθέντες, διὰ τὸ μὴ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθησαν. Καὶ πάλιν ἐκβληθέντες κατηναγκάζοντο θύειν τοῖς
C εἰδώλοις. Μὴ πεισθέντες δὲ, ἀλλὰ καὶ ἐλέγξαντες τὸν ἄρχοντα, καὶ τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην καὶ ματαιότητα ἀτιμάσαντες, τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν, τὸν ἀριθμὸν ὑπάρχοντες δέκα καὶ τρεῖς. Καὶ τὰς μὲν ἁγίας αὐτῶν ψυχὰς παρέθεντο εἰς χεῖρας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ὑπὲρ δὲ ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν ἀκαταπαύστως πρεσβεύουσι, καὶ τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν κατὰ τῶν πολεμίων ἰσχυρῶς ἐνισχύουσιν, εἰς δόξαν Χριστοῦ, δι' ὃν τὸ αἷμα ἐξέχεαν.

EODEM MENSE.
Die septima

22 *Certamen sancti martyris Sozontis.*

Sozon martyr, ex regione Lyciæ oriundus fuit. Cum autem aliquando in quercum ingentem incidisset, apud quam erat aqua, appendissetque de arbore tres sagittas et arcum, sui ipsius moni-
D menta; is locus precibus sancti viri divinarum curationum munus accepit. Docebat autem Græcos, et baptizabat eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Post hæc ingressus idolorum templum, avulsam auream idoli manum, contritamque divisit pauperibus. Cujus rei auctor cum quæreretur, multique comprehenderentur, sanctus vir ultro se Maximo præsidi obtulit, confessus veram Christi, Deique nostri fidem. Quamobrem soleæ ferreæ ad pedum plantas acutis clavis affiguntur, quibus incedens, summis laudibus Deum efferebat. Deinde suspensus de arbore, ad necem usque cæsus est,

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Ζ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σώζοντος.

Μάρτυς ὁ Σώζων ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας Λυκίας, ποιμὴν προβάτων γενόμενος. Ἀπελθὼν δέ ποτε εἰς δρῦν μεγάλην, ἔνθα ἦν ὕδωρ, ἀπέλιπεν, ἐν αὐτῇ
D τρεῖς σαγίτας καὶ τὸ τόξον αὐτοῦ εἰς μνημόσυνον· καὶ διὰ προσευχῆς αὐτοῦ ἐδέξατο ὁ τόπος ἰαμάτων θείων χαρίσματα. Ἐδίδασκε δὲ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐβάπτιζεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ ἀφείλετο τὴν χρυσῆν χεῖρα τοῦ εἰδώλου, καὶ συντρίψας αὐτὴν διέδωκε τοῖς πτωχοῖς. Ἑτέρων οὖν κρατουμένων διὰ τὴν χεῖρα τοῦ εἰδώλου, αὐτόματος ἐλθὼν ὁ ἅγιος, παρέδωκεν ἑαυτὸν Μαξίμῳ τῷ ἄρχοντι. Καὶ ὁμολογήσας τὴν ἀληθινὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ὑποδίδεται ὑποδήματα σιδηρᾶ μετὰ ἥλων ὀξέων· καὶ φορῶν αὐτὰ περιεπάτει, δοξάζων τὸν Θεόν. Εἶτα κρεμα-

σθεὶς εἰς δένδρον, καὶ τυφθεὶς, ἐτελειώθη. Καὶ ἐνεβλήθη τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς κάμινον πυρός.

A atque ejus corpus in caminum ignis injectum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐψυχίου.

Εὐψύχιος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ Ἀδριανοῦ βάσιλέως Ῥωμαίων. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν βαπτίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Καισαρείας. Εἶτα διαβληθεὶς παρά τινων, ὅτι Χριστιανός ἐστιν, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ τῆς Καισαρείας ἄρχοντος, καὶ εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθη. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελθὼν τῆς φυλακῆς, καὶ πωλήσας τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ, πρῶτον μὲν δέδωκεν ἐξ αὐτῶν τοῖς κατηγόροις, ὡς προξένοις γενομένοις αὐτῷ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας. Ἔπειτα τὰ λοιπὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς διεσκόρπισε, καὶ διένειμεν. Καὶ πάλιν κρατηθεὶς, παρέστη τῷ ἄρχοντι, καὶ κατηναγκάζετο θύειν τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθεὶς, πρῶτον μὲν κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου, καὶ ξέεται ἐπὶ τοσοῦτον, ἕως ἐφάνη πάντα τὰ ἔνδον τῶν σπλάγχνων αὐτοῦ. Εἶτα ἀπὸ τοῦ ξύλου καταβιβασθεὶς, μετὰ τοῦ ξίφους πληγεὶς, ἐτελειώθη, παραδοὺς τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ.

Eodem die

23 *Certamen sancti martyris Eupsychii.*

Eupsychius martyr ex Cæsarea Cappadociæ fuit Adriano Romanorum imperatore. Mortuo patre baptizatur a Cæsareæ episcopo: delatusque a quibusdam, quod Christianus esset, a Cæsareæ præside comprehenditur, et in carcerem detruditur. Unde egressus, divenditis facultatibus suis, partem quidem dedit accusatoribus, utpote qui sibi regni cœlestis auctores concilliatoresque fuissent; partem vero pauperibus distribuit. Iterum autem comprehensus, et coram præside adductus, cum compelleretur idolis sacrificare, nec ad id induci posset, B de ligno suspensus, usque adeo depectitur, ut omnia illius viscera conspicerentur. Deinde e ligno depositus, gladioque cæsus, spiritum Domino tradidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'.

Τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Παρθένου Μαρίας.

Ποιήσαντος τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ἔργοις ἀγαθοῖς, καὶ εἰς τὸ γνωρίζειν μόνον αὐτὸν, καὶ ποιεῖν τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἐφθόνησεν ὁ διάβολος. Καὶ πρῶτον μὲν παρέπεισε τὸν Ἀδὰμ παραβῆναι, ἀπατηθέντα διὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Εὔας. Ἔπειτα ἔπεισε καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους καταλιπεῖν τὸν Θεὸν, καὶ προσκυνεῖν τὰ ἄψυχα εἴδωλα. Ἐλεήσας οὖν ὁ Θεὸς τὸ πλάσμα αὐτοῦ ἔδωκε νόμον καὶ προφήτας. Ἀλλὰ μηδὲν τούτων ὠφελησάντων, ἐβουλήθη ἀποστεῖλαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Λόγον, ἀναλαμβάνειν ἀνθρώπου μορφὴν, καὶ λυτρώσασθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ διαβόλου. Διὰ τοῦτο ᾠκονόμησε γεννηθῆναι τὴν μέλλουσαν γεννῆσαι σαρκὶ τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Μαρίαν, τὴν ἄχραντον Θεοτόκον, ἐξ ἁγίων γονέων Ἰωακεὶμ, καὶ Ἄννης. Οἷς καὶ ὑπέσχετο προσευχομένοις ὁ Θεὸς, δοῦναι καρπὸν κοιλίας. Ὅθεν καὶ καλεῖται Γενέσιον ἡ παροῦσα ἑορτή. Ἣν ἑορτάζοντες ἐτησίως εὐχαριστοῦμεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

EODEM MENSE.

Die octava

24 *Nativitates sanctissimæ Dominæ nostræ Deiparæ et Virginis Mariæ.*

Cum rerum omnium opifex Deus homines creasset, ut opera bona exercerent, utque ipsum solum cognoscerent, seque ad illius voluntatem plane conformarent, invidit diabolus: primum quidem Adamum per uxorem Evam deceptum impulit, ut C præceptum violaret: auctor etiam fuit reliquis mortalibus, ut neglecto Deo, idola animo carentia adorarent. Misertus itaque Deus figmenti sui, legem dedit et prophetas. Verum cum hæc nihil proficerent, decrevit mittere Filium suum et Verbum, qui formam hominis assumeret, hominesque de manu diaboli liberaret. Eam igitur ob causam disposuit, ut nasceretur, quæ in carne Filium suum paritura erat, Maria impolluta Deipara ex sanctis parentibus Joachim et Anna, quibus orantibus promiserat Deus se fructum ventris daturum. Hinc diei huic festo inditum nomen est Nativitas, quam nos quotannis celebrantes, Domino Deo nostro gratias agimus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Θ'

Μνήμη τῶν ἁγίων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τῶν γονέων τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῷ λαῷ τῶν Ἰουδαίων ἦν τις ἄνθρωπος, Ἰωακεὶμ καλούμενος, δίκαιος καὶ πλούσιος, καὶ κατὰ ἑορτὴν ἐχώριζεν ἐκ τοῦ πλούτου αὐτοῦ μοίρας δύο. Καὶ τὴν μὲν μίαν μοῖραν ἐδίδου τοῖς πτωχοῖς· τὴν δὲ ἑτέραν τῷ Θεῷ. Ἦν δὲ ἄτεκνος. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἑορτῶν προσέφερε τὰ δῶρα αὐτοῦ τῷ Θεῷ, καὶ διότι οὐκ εἶχε παιδίον, ὠνειδίσθη παρὰ Ἰουδαίου τινὸς, εἰπόντος πρὸς αὐτὸν, ὅτι Οὐ πρέπει σοι δῶρα προσφέρειν τῷ Θεῷ μεθ' ἡμῶν, διότι ὑπάρχεις ἄτεκνος. Ἐλυπήθη δὲ Ἰωακεὶμ, καὶ οὐχ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν

D

EODEM MENSE.

Die nona

25 *Commemoratio sanctorum Joachim, et Annæ, parentum Deiparæ.*

In Judæorum populo erat vir quidam nomine Joachim, justus et dives: qui festis diebus facultates suas in duas partes dividens, alteram pauperibus erogabat, alteram vero Deo offerebat. Erat autem sine liberis. Quodam igitur festo cum munera Deo offerret, quod nullum filium haberet, exceptus est probro a Judæo quodam, negante fas esse ei, qui liberis careret, una cum cæteris dona Deo offerre. Attulit ea res tantam Joachimo molestiam, ut in domum suam redire noluerit; sed in desertum

locum secedens, quadraginta diebus jejunaverit, Deum precans ut fructum ventris sibi concederet. Nec minus Anna domi orabat. Cum igitur illos exaudisset Deus, misit angelum, qui promisit eis nativitatem sanctæ Dominæ nostræ Deiparæ semperque Virginis Mariæ. Quod et contingit pro salute totius generis humani.

Eodem die

26 *Certamen sancti martyris Severiani.*

Severianus martyr, patria Sebastenus, Licinio imperante, miles fuit. Cum autem quadraginta martyres comprehensi fuissent, et in carcerem pro Christo detrusi, eos adivit, et ad perferendum martyrium hortabatur. Cognitus autem, captusque, sistitur Lysiæ duci : cumque Christum libere confiteretur, erroremque argueret, ipsique Lysiæ constanter se opponeret, suspensus, nervis bubulis cæditur, in lateribus dilaniatur, facibusque aduritur. Post hæc de alto muro suspenditur, vinctus funibus, pedibus ingentium saxorum mole oneratis, manibusque post tergum revinctis; diuque suspensus, verberibus cæditur, quoad nervi saxorum mole luxati sunt, ac membra dissolata. Interim Deo gratias agens atque orans, inter gravissima tormenta decessit, in manus Dei spiritum commendans.

EODEM MENSE.

Die decima

27 *Commemoratio sancti Baripsabbæ.*

Quo tempore Judæi per invidiam Dominum nostrum Jesum Christum cruci affixere, Jacobus quidam astans cruci, cum vidisset militem lancea latus Domini perforasse, et inde sanguinem et aquam prodiisse, accurrens, cucurbita pretiosum sanguinem excepit, atque apud se occultavit, illumque sub extremum vitæ suæ tempus duobus eremitis reliquit. Atque ita per manus deinceps traditus post multas ætates pervenit in potestatem cujusdam pii monachi, Baripsabbæ nomine, qui per illum plures curationes peragebat. Antequam autem decederet, sanctum sanguinem una cum cucurbita accipiens, totam urbem regionemque illam obambulabat, frequentia perpetrans miracula. Qua re animadversa, quidam Deum minime timentes in eam spem venerunt, ut si, Baripsabba interfecto, potirentur ipsi cucurbita cum pretioso sanguine, magnum inde quæstum essent facturi. Igitur noctu illum adorti interficiunt. Et cucurbitam quidem acceperunt; sed nihil eorum, quæ sperabant, invenerunt. Ille vero ita trucidatus, spiritum reddidit.

Eodem die

28 *Certamen sanctarum martyrum et sororum Menodoræ, Nymphodoræ et Metrodoræ.*

Menodora, Nymphodora, et Metrodora sorores martyres, ex regione Bithyniæ, Maximiano impe-

οἶκον αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπελθὼν εἰς τὴν ἔρημον, ἐνήστευσεν ἡμέρας τεσσαράκοντα παρακαλῶν τὸν Θεὸν, δοῦναι αὐτῷ καρπὸν κοιλίας. Προσηύχετο δὲ καὶ ἡ Ἄννα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς τὰ ὅμοια. Καὶ ἐπακούσας αὐτῶν ὁ Θεὸς, ἀπέστειλεν ἄγγελον, καὶ ὑπέσχετο αὐτοῖς τὴν γέννησιν τῆς ἁγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Ὅπερ καὶ γέγονεν, ὑπὲρ σωτηρίας ὅλου τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σευηριανοῦ.

Σευηριανὸς ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλεως Σεβαστείας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου στρατευόμενος. Ὅτε δὲ ἐκρατήθησαν οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες, καὶ ἀπεκλείσθησαν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ τὸν Χριστὸν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ παρεκάλει πρὸς τὸ μαρτύριον. Διαγνωσθεὶς δὲ ἐκρατήθη, καὶ παρέστη τῷ κριτηρίῳ Λυσίου τοῦ δουκός. Καὶ ὁμολογήσας παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν πλάνην ἐλέγξας, καὶ τῷ Λυσίᾳ ἀντιταξάμενος, κρεμασθεὶς, ἐτύφθη μετὰ βουνεύρων, καὶ ξεσθεὶς τὰς πλευρὰς, καὶ λαμπάσι καταφλεχθεὶς ἐκρεμάσθη ἐπὶ τείχους ὑψηλοῦ, σχοινίοις δεθείς· καὶ ἐδεσμήθη τοὺς πόδας λίθοις μεγάλοις, δεδεμένος καὶ τὰς χεῖρας ὀπίσω. Ἐπὶ πολὺ δὲ κρεμάμενος, καὶ ταῖς πληγαῖς δαπτηγώμενος, καὶ τῷ βάρει τῶν λίθων τὰ νεῦρα διατεινόμενος, καὶ κοπτόμενος ηὐχαρίστει τῷ Θεῷ, καὶ προσηύχετο. Καὶ οὕτω πικρῶς βασανισθεὶς ἐτελεύτησεν, εἰς χεῖρας Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παραθέμενος.

ΜΗΝΙ ΣΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου Βαριψαββᾶ.

Κατὰ τὸν καιρὸν ὅτε οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ φθόνον, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐσταύρωσαν, ἦν τις Ἰακωβος ὄνομα, παρεστὼς τῷ σταυρῷ. Ὅστις ἰδὼν τὸν στρατιώτην, τὸν ἐκκεντήσαντα μετὰ τοῦ κονταρίου τὴν πλευρὰν τοῦ Κυρίου, τὴν ἐκβλύσασαν αἷμα καὶ ὕδωρ, δραμὼν ἔλαβε καλόκυνθον, καὶ ἐδέξατο ἐν αὐτῇ τὸ τίμιον αἷμα, καὶ κατεῖχε κρύφα. Καὶ τελευτῶν κατέλιπεν αὐτὸ δύο ἐρημίταις ἀνθρώποις. Καὶ κατὰ γενεὰν ἦλθεν εἰς ἄνθρωπον εὐλαβῆ μοναχὸν, ὀνόματι Βαριψαββᾶν, τὸν δι' αὐτοῦ πολλὰς ἰάσεις ἐπιτελέσαντα. Πρὸ δὲ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, λαβὼν αὐτὸ τὸ ἅγιον αἷμα, μετὰ τῆς κολοκύνθης, περιέπάτει κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν θαυματουργῶν. Ἰδόντες δὲ αὐτόν τινες τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενοι, καὶ νομίσαντες, ὅτι, ἐὰν αὐτὸν φονεύσωσι, καὶ λαβωσι τὴν κολόκυνθαν μετὰ τοῦ τιμίου αἵματος, κερδήσουσι χρήματα πολλὰ, νυκτὸς ἀπελθόντες ἀπέκτειναν. Καὶ ἔλαβον τὴν κολόκυνθαν, μηδὲν, ὧν ἤλπισαν, εὑρόντες. Καὶ οὕτω, θανὼν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ αὐταδέλφων Μηνοδώρας, Νυμφοδώρας, καὶ Μητροδώρας.

Ἡ μάρτυς Μηνοδώρα, μετὰ Νυμφοδώρας καὶ Μητρόδώρας τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ὑπῆργεν ἐπὶ τῆς βα-

σιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ τῆς χώρας Βιθυνίας, κατοικοῦσα ἐν τοῖς πυθίοις, ἔνθα τὰ θερμὰ ἐξέρχονται ὕδατα. Τὸν Χριστὸν δὲ ἀγαπῶσάι, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τοὺς Ἕλληνας διδάσκουσαι, ἐκρατήθησαν, παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος. Καὶ ἐρωτηθεῖσαι, ὡμολόγησαν τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο τύπτεται πρῶτον ἡ πρώτη ἀδελφὴ Μηνοδώρα· καὶ ῥάβδοις συντρίβεται τὰ σκέλη αὐτῆς. Καὶ οὕτω προσευχομένη ἐτελειώθη. Ἠροσέταξε δὲ ὁ ἄρχων τεθῆναι τὸ λείψανον αὐτῆς ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων ἀδελφῶν, πρὸς τὸ ἐκφοβῆσαι· καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς· Θύσατε τοῖς θεοῖς ἵνα μὴ τά ὅμοια τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν πάθητε. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν, ἐκέλευσε τοῖς δημίοις καὶ αὐτὰς φονεῦσαι. Καὶ εὐθέως λαβόντες οἱ δήμιοι μοχλοὺς σιδηροῦς, συνέτριψαν πάντα τὰ μέλη αὐτῶν. Καὶ οὕτω τελειωθεῖσαι, ἐτάφησαν πλησίον τῶν θερμῶν ὑδάτων, ἰάσεις ἐπιτελοῦσαι.

rante, fuerunt. Habitabant autem in Pythiis, ubi calidæ prodeunt aquæ Cum vero Christum diligerent, atque in ejus nomine Græcos edocerent, comprehensæ a regionis præside atque interrogatæ, Christum professæ sunt. Quamobrem Menodora, sororum natu maxima, primum virgis cæditur, ejusque crura contunduntur : atque ita orans, decessit. Cujus reliquias jussit præses coram aliis sororibus apponi, ut terrorem illis incuteret : hortabaturque ut diis sacra facerent, ne eadem quæ soror, paterentur. Sed cum nihil dicendo efficeret, præcepit lictoribus ut et ipsas occiderent. Qui arreptis statim ferreis vectibus, omnia earum membra contuderunt. Atque ita martyrium consummantes, sepultæ sunt prope calidas aquas, multis sanitatem restituentes.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΙΑ'

EODEM MENSE. Die undecima

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Διοδώρου καὶ Διδύμου.

Διόδωρος, καὶ Δίδυμος, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐκ τῆς πόλεως Λαοδικείας τῆς Συρίας. Χριστιανοὶ δὲ ὄντες, ἐδίδασκον πάντας ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέφοντες, ἐβάπτιζον. Διαβληθέντες δὲ παρὰ τῶν δυσσεβῶν Ἑλλήνων τῷ τῆς Λαοδικείας ἄρχοντι, παρέστησαν τῷ κριτηρίῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐρωτηθέντες, καὶ ἑαυτοὺς Χριστιανοὺς ὁμολογήσαντες, ἰσχυρῶς ἐτύφθησαν. Ἐπὶ πολὺ δὲ τιμωρηθέντες, καὶ τὸν Χριστὸν μὴ ἀρνησάμενοι, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην ἀνδρείως ἐλέγξαντες, καὶ τὸν ἄρχοντα, ὡς παράνομον, καὶ κακῶς πράττοντα ὀνειδίσαντες, καὶ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐμπτύσαντες, ὡς τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καταλιποντα, καὶ ψευδέσιν εἰδώλοις προσκείμενον· εὐχαριστοῦντες, καὶ τῷ Χριστῷ προσευχόμενοι, ἐν αὐταῖς ταῖς βασάνοις ἀπέθανον.

Diodorus et Didymus, Christi martyres, ex urbe Syriæ Laodicea fuerunt. Cum autem Christiani essent, docebant omnes in nomine Domini Dei nostri, qui fecit cœlum et terram, et omnia quæ in eis sunt : multosque infidelium convertentes, baptizabant. Delati igitur ab impiis Græcis ad Laodiceæ præsidem, ad illius tribunal producuntur : interrogatique, cum se ipsos Christianos profiterentur, acriter vapularunt; diuque torti, cum non solum Christum non abnegarent, sed idolorum etiam imposturam constanter reprehenderent, præsidemque ut impium et iniquum traduceret, inque ejus os exspuerent, quod, verum Deum deserens, falsorum idolorum cultor esset ; in ipsis cruciatibus gratias agentes, Christumque precantes, mortui sunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἴας, τῆς ἐν Περσίδι μαρτυρησάσης.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἴα ὑπῆρχεν ἀπὸ Κάστρου Ῥωμαϊκοῦ πλησίον διακειμένου τῆς χώρας Περσίδος· ὑπὸ δὲ Σαβωρίου τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐκρατήθη αἰχμάλωτος μετὰ χιλιάδων ἐννέα Χριστιανῶν. Καὶ διαγνωσθεῖσα, ὅτι τὸν Χριστὸν σέβεται, παρεδόθη τοῖς ἀρχιμάγοις, ἐπὶ τῷ τιμωρηθῆναι. Οἵτινες ἀναγκάσαντες αὐτὴν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, οὐ μόνον οὐκ ἔπεισαν, ἀλλὰ καὶ κατεγελάσθησαν ὑπ' αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐνεβλήθη εἰς φυλακὴν, χρόνον ὁλόκληρον τῷ λιμῷ καταπονουμένη. Εἶτα ἐκβληθεῖσα τῆς φυλακῆς, ἐτύφθη μετὰ ῥάβδων βοϊνων ἀκαθαρίστων, Καὶ πάλιν ἀποκλεισθεῖσα ἐπὶ δεκαπέντε μῆνας, παρέστη τῷ κριτηρίῳ τῶν ἀρχιμάγων. Καὶ δεθεῖσα σχοινίοις λεπτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς μηροὺς καὶ τὰ σκέλη συνεσφίχθη ὑπὸ στυρακίου· ἕως τὰ ὀστᾶ αὐτῆς τρισμὸν ἐποίησαν. Καὶ πάλιν ἐτύφθη διὰ λωρίων ὠμοβύρσων τὰς ψύας καὶ τὴν κοιλίαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εὐχαριστοῦσα, διὰ ξίφους ἐτμήθη τὴν κεφαλήν,

Ia Christi martyr ex Castro Romano fuit, quod juxta regionem Persidis situm est. A Sapore autem Persarum rege una cum novem millibus Christianorum captiva abducta, Christumque colere deprehensa, traditur magorum principibus, ut torqueretur. A quibus cum deficere a Christo compelleretur, non modo ad id induci non potuit, sed potius eos derisit. Quamobrem in carcerem detruditur, ubi per annum integrum fame macerata est. Deinde e custodia educta, horrentibus malorum punicorum virgis cæditur, et rursus custodiæ traditur quindecim mensium spatio. Postea tribunali principum magorum sistitur ; ejusque manus, femora et crura hastili tenuibus adeo funibus astricta sunt, donec crepitum et stridorem illius ossa edidere. Ad hæc nervis bubulis in lumbis et ventre cæditur. Demum gratias agens, gladio decollatur.

Eodem die

31 *Commemoratio sanctæ Theodoræ Alexandrinæ.*

Sancta Theodora floruit imperatore Zenone. Hæc forma insigni, et locupletum parentum filia, nupserat viro pio ac timenti Deum. Dives autem quidam cum a diabolo commotus arderet illius amore, adhibita lena, factus est voti sui compos. Post commissum peccatum Theodora, cum facti illam pœniteret, neque ignominiam perferre posset, exuta muliebri stola, induit virilem pauperis habitum, ingressaque virorum monasterium, seipsam Theodorum nominavit: cum interim vir ejus in luctu perpetuo ac squalore propter illam jaceret: quæ tantas dæmonum tentationes pertulit, tamque grave adversus illos certamen suscepit, ut non solum peccati labem eluerit; sed multorum etiam miraculorum dono digna a Deo habita fuerit. Putantes autem monachi illam virum esse (omnem enim operam adhibuerat, ut lateret), dum eam post obitum abluerent, feminam invenerunt, Deum laudibus efferentes.

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμην τῆς ὁσίας Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Ἡ ὁσία Θεοδώρα ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ζήνωνος, ὡραΐαν τὴν ὄψιν, καὶ πλουσίων γονέων θυγάτηρ, ἔχουσα ἄνδρα εὐλαβῆ, καὶ φοβούμενον τὸν Θεόν. Ἀνήρ δέ τις πλούσιος, ὑπὸ τοῦ διαβόλου κινηθείς, ἐπεθύμησεν αὐτῆς, καὶ χρησάμενος γυναίῳ τινὶ τῶν πρὸς ταῦτα ἐπιτηδείων, ἐκλήρωσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὴν ἁμαρτίαν μεταμεληθεῖσα ἡ Θεοδώρα, καὶ μὴ φέρουσα τὸ ὄνειδος, ἐξεδύσατο τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο ἱμάτια ἀνδρεῖα πενιχρά, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἀνδρεῖον μοναστήριον, μετονομάσασα ἑαυτὴν Θεόδωρον. Ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς δι' αὐτὴν, ἦν θρηνῶν καὶ κοπτόμενος. Τοσούτους δὲ πειρασμοὺς ὑπέστη παρῆ τῶν δαιμόνων, καὶ τοσούτους ἀγῶνας ἐπεδείξατο, ὡς μὴ μόνον τοῦ ἁμαρτήματος λυτρωθῆναι, ἀλλὰ καὶ θαυμάτων ἀξιωθῆναι πολλῶν. Νομίζοντες δὲ οἱ μοναχοὶ, ὅτι ἀνήρ ἐστιν (ἐσπούδασε γὰρ λαθεῖν), μετὰ τελευτὴν ἀπολούοντες. εὗρον αὐτὴν κατὰ φύσιν γυναῖκα, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν.

B

EODEM MENSE.

Die duodecima

32 *Certamen sacrosancti martyris Autonomi.*

Socrosanctus martyr Autonomus, Diocletiano imperatore, episcopus in Italia fuit. Ob motam autem in Christianos persecutionem relicta Italia in Bithyniam profectus, a Cornelio quodam Christiano exceptus est: ubi cum templum nomini Michaelis archistrategi excitasset, atque in eo Cornelium episcopum ordinasset, abiit Claudiopolim, ibique verbum Dei prædicabat. Reversus autem, ut Cornelium inviseret, cum in archistrategi Michaeli templo liturgiam celebraret in furorem concitavit Græcos, inique ferentes Christum ab eo, neglectis idolis, adorari. Quamobrem observato tempore, quo sacris operabatur, insiluere in ecclesiam: atque iis, qui circa ipsum erant, gladiis ac fustibus in fugam versis, sanctum virum in ipso altari crudeliter necarunt, qui spiritum Domino tradidit.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Αὐτονόμου.

Αὐτόνομος ὁ ἱερομάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, ἐπίσκοπος γενόμενος Ἰταλίας. Διὰ δὲ τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸν, καταλιπὼν τὴν Ἰταλίαν, κατέλαβε τὴν Βιθυνίαν. Καὶ ὑπολιχθη παρὰ Κορνηλίου τινὸς Χριστιανοῦ. Κτίσας δὲ ναὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ, καὶ χειροτονήσας ἐν αὐτῷ ἐπίσκοπον τὸν Κορνήλιον, ἀπῆλθεν εἰς Κλαυδίου πόλιν, διδάσκων καὶ ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὑποστρέψας δὲ, καὶ τὸν Κορνήλιον ἐπισκεψάμενος, καὶ λειτουργῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ, εἰς μανίαν ἐκίνησε τοὺς Ἕλληνας, μὴ φέροντας βλέπειν τὸν μὲν Χριστὸν προσκυνούμενον ὑπ' αὐτοῦ, τὰ δὲ εἴδωλα καταφρονούμενα. Καὶ ἐπιτηρήσαντες τὸν καιρὸν, ὅτε ἐλειτούργει, εἰσεπήδησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων εἰς φυγὴν τρέψαντες, ἐν αὐτῷ τῷ θυσιαστηρίῳ τὸν ἅγιον ὠμῶς, καὶ ἀπανθρώπως ἐφόνευσαν, καὶ παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

Eodem die

33 *Certamen sacrosancti martyris Cornuti.*

Sacrosanctus martyr Cornutus ex urbe Iconio fuit, presbyter pius, ac timens Deum. Mota autem in Christianos persecutione, cum Iconii præses crudelis, atque omnis humanitatis expers missus fuisset, ut Christianos ibi versantes torqueret, cæteris omnibus metu dilapsis, Cornutus, ab omnibus destitutus, obviam præsidi processit: interrogatusque, cum audacter Christum confiteretur, et seipsum perfectum Christianum prædicaret, idolorum autem imposturam redargueret, ipsumque præsidem irrideret, comprehensus est: pedibusque tenui funi adstrictis, per urbis Iconii plateas et vicos usque adeo raptatur, donec ejus sanguis,

D

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κορνούτου.

Κορνοῦτος ὁ Ἱερομάρτυς ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ἰκονίου, πρεσβύτερος εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν. Διωγμοῦ δὲ γενομένου κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἀπεσγάλη ὁ ἄρχων τοῦ Ἰκονίου ὠμὸς καὶ ἀπάνθρωπος εἰς τὸ βασανίσαι τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς· καὶ πάντων φυγόντων διὰ τὸν φόβον, ὁ Κορνοῦτος μόνος καταλειφθεὶς, ὑπήντησε τῷ ἄρχοντι. Καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, θαρσαλέως τὸν Χριστὸν ὡμολόγησε, καὶ ἑαυτὸν Χριστιανὸν τέλειον ἀνεκήρυξεν, ἐλέγξας καὶ τῶν εἰδώλων τὴν ἀπάτην, καὶ τὸν ἄρχοντα μυκτηρίσας· Διὰ τοῦτο κρατηθεὶς, καὶ δεθεὶς τοὺς πόδας σχοινίοις λεπτοῖς, σύρεται κατὰ τὰς πλατείας, καὶ ῥύμας τῆς πόλεως Ἰκονίου, ἕως τὸ αἷμα

αὐτοῦ ἔῤῥευσε ποταμιδὸν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ τεθεὶς ὡσεὶ νεκρὸς ἡυχαρίστει τῷ Θεῷ προσευχόμενος. Καὶ οὕνω τιμωρηθεὶς ἐπιπολὺ, καὶ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς τὸν Χριστὸν ἐπικαλούμενος, προστάξει τοῦ ἄρχοντος, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, παραθέμενος τὴν ψυχὴν τῷ Θεῷ. A

fluvii instar, in terram effluëret, cum interim semivivus gratias ageret, Deoque preces offerret. Atque ita diu tortus, Christumque ad extremum usque spiritum invocans, postremo præsidis jussu capite plexus, animam Deo commendavit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

34 *Certamen sancti martyris Theodori Alexandrini.*

Τοῦτον τὸν ἅγιον μάρτυρα Θεόδωρον, Χριστιανὸν ὄντα εὐλαβῆ καὶ ἀνάρετον, παῤῥησίᾳ κηρύττοντα τὸν Χριστὸν, καὶ Θεὸν ὁμολογοῦντα τοῦ παντὸς Δημιουργὸν, ὁ τῶν Ἀλεξανδρέων δῆμος, εἰδωλολάτραι ὄντες, συναχθέντες ἐκράτησαν αὐτὸν, καὶ ἐτίμωρήσαντο ἰσχυρῶς. Καὶ πλέξαντες στέφανον ἀκάνθινον, περιέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ μετὰ ῥαβδίων ἔτυπτον, καὶ εἰς τὴν πόλιν δέσμιον περιῆγον, χλευάζοντες αὐτὸν καὶ γελῶντες. Μετὰ τοῦτο ἔῤῥιψαν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Αὖρα δὲ γαλήνης τοῦτον ἐπὶ τῆς ξηρᾶς σῶον διέσωσε. Καὶ πάλιν κρατηθεὶς, δεδεμένος παρέστη τῷ ἄρχοντι. Καὶ ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, αὖθις ἐβασανίσθη. Καὶ δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ εὐχαριστῶν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἐν αὐταῖς ταῖς βασάνοις, κατεδικάσθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος ἀποκεφαλισθῆναι. Καὶ ἀπαγαγόντες αὐτὸν οἱ στρασιῶται εἰς τὸν τόπον τῶν καταδίκων, ἀπεκεφάλισαν. Καὶ οὕτω τελειωθεὶς, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. B

Hunc sanctum martyrem Theodorum, Christianum pium ac virtute præditum, cum libere Christum prædicaret, eumque Deum ac rerum omnium Conditorem assereret, Alexandrinus populus, idolorum superstitioni addictus, in unum coactus, captum acriter excruciavit. Deinde spineam coronam plectens, capiti ejus imposuit; et virgis cæsum, per urbem vinctum circumduxit, ludibrio et sannis expositum. Post hæc in mare demersum, levissimus ventus in terram ejecit incolumem. Rursusque comprehensus, præfecto vinctus sistitur: qui cum illum a Christi fide avertere non posset, iterum tormentis subjicit, gloriam Deo in ipsis cruciatibus dantem, ejusque nomini gratias agentem. Postremo præfecti sententia capite damnatus, et a militibus ad supplicii locum abductus, decollatus fuit. Atque ita martyrio defunctus, spiritum tradidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΙΓ'

EODEM MENSE. Die decima tertia

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μακροβίου, Γορδιανοῦ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. C

35 *Certamen sanctorum martyrum Macrobii, Gordiani, et sociorum.*

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου· ὁ μὲν Μακρόβιος ἀπὸ Καππαδοκίας, ὁ δὲ Γορδιανὸς ἀπὸ Παφλαγονίας. Νέοι δὲ ὄντες τὴν ἡλικίαν, καὶ ἀνδρεῖοι καὶ σώφρονες, ἦσαν τεταγμένοι δουλεύειν εἰς τὴν τοῦ βασιλέως τράπεζαν, καὶ ἀγαπώμενοι παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ τὸ τοῦ προσώπου κάλλος. Ἀλλὰ διαγνωσθέντες εἶναι Χριστιανοὶ, καὶ ποτὲ μὲν διὰ παρακλήσεως, ποτὲ δὲ δι' ἀπειλῆς ἀναγκαζόμενοι τὸν Χριστὸν ἀρνήσασθαι, καὶ μὴ πεισθέντες, ἐξωρίσθησαν εἰς τὴν χώραν Σκυθίας. Καὶ φθάσαντες ἐκεῖ, εὗρον τοὺς ἁγίους Ζωτικὸν, Λουκιανὸν, καὶ Ἥλεὶ ἀγωνιζομένους, ἀθλοῦντας διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν. Καὶ μετὰ πολλὰς τὰς βασάνους, ὁ μὲν Ζωτικὸς καὶ ὁ Λουκιανὸς ξίφει ἐτελειώθησαν. Αὐτοὶ δὲ, μετὰ τοῦ Ἥλεὶ, τῇ φυλακῇ παρεπέμφθησαν. Καὶ ὁ μὲν ἀπεκεφαλίσθη· Μακρόβιος δὲ καὶ Γορδιανὸς πυρὶ ἐτελειώθησαν. Ὁ δὲ Οὐαλεριανὸς ἐπὶ τῷ τάφῳ τῶν ἁγίων θρηνῶν ἐξέπνευσεν. D

Hi sancti martyres Lycinio imperatore claruerunt: et Macrobius quidem ex Cappadocia ortum duxit; Gordianus vero ex Paphlagonia. Cum autem florenti essent ætate, et fortitudine, sapientiaque præditi, id muneris obibant, ut ad imperatoris mensam ministrarent; et ab illo ob virtutem suam, et egregiam corporis formam maxime diligebantur. Sed fidei Christianæ accusati, cum nec adhortationibus, nec minis ad Christum abnegandum induci possent, relegantur in Scythiam. Quo deportati, invenerunt sanctos Zoticum, Lucianum, et Heli fortissime pro Christi confessione pugnantes. Post multos autem cruciatus, Zoticus quidem, et Lucianus capite plexi sunt: ipsi vero una cum Heli in carcerem detrusi. Atque ille quidem decollatus est: Macrobius autem, et Gordianus in ignem conjecti occubuere; Valerianus vero ad sepulcrum sanctorum plorans, spiritum emisit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας.

36 *Certamen sacrosancti martyris Juliani Ancyræ in Galatia.*

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου ἦν διωγμὸς μέγας κατὰ τῶν Χριστιανῶν· ἐγγὺς δὲ Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας ὑπῆρχε πρεσβύτερος εὐλαβὴς ὄνομα Ἰουλιανός. Διὰ δὲ τὸν διωγμὸν ἔφυγε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς

Licinio imperatore magna persecutio adversus Christianos mota est. Erat autem prope Ancyram Galatiæ presbyter pius, nomine Julianus, qui tandæ persecutionis causa in densum monte

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ζετο αὐτὰ κλαίουσα. Εἶτα τεθεὶς ὑποκάτω συκῆς ἀγρίας, καὶ τυφθεὶς ἰσχυρῶς, παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ, ἐγένετο καρποφόρος ἡ συκῆ.

A cæditur, donec spiritum Domino tradidit. Post ejus autem mortem cœpit esse ficus fructifera.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

IE'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Νικήτα.

Ὁ ἐνδοξος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικήτας ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, Γότθος τὸ γένος, εὐγενὴς ἐν τοῖς Γότθοις, καὶ πλούσιος· ὑπὸ δὲ Θεοφίλου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Γοτθίας ἐδιδάχθη πίστιν. Τῶν δὲ Γότθων εἰς δύο μέρη διαχωρισθέντων, καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς μέρους ἕνα ἔχοντος ἄρχοντα, τοῦ δὲ ἄλλου ἕτερον, προσέφυγε τοῦ ἑνὸς μέρους ὁ ἄρχων τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων· ἐκστρατεύσας δὲ ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ ἑτέρου ἄρχοντος τῶν Γότθων, ἐνίκησεν αὐτὸν, καὶ ὑπέταξε τοὺς Γότθους· καὶ ἀπὸ τότε ἐπληθύνθη τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν ἐν αὐτοῖς· πρώτου ὄντος τοῦ ἁγίου Νικήτα, καὶ διδάσκοντος παῤῥησίᾳ τὸν λαὸν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Μετὰ δὲ τὴν ὑποστροφὴν τοῦ βασιλέως μανέντες οἱ ἄπιστοι τῶν Γότθων, ἐκίνησαν διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐβασάνισαν διαφόρως· τὸν δὲ ἅγιον Νικήταν πολλὰ τιμωρήσαντες πυρὶ παρέδωκαν.

EODEM MENSE.

Die decima quinta

39 *Certamen sancti magni martyris Nicetæ.*

Nicetas præclarus Christi martyr fuit imperante Constantino Magno, genere Gothus, nobilitate ac divitiis inter populares suos florens, a Theophilo religiosissimo Gothiæ episcopo fidem edoctus. Cum autem in duas factiones tota Gothorum gens scissa fuisset, atque utraque suum sibi principem creasset; confugit alter principum ad Romanorum imperatorem : qui cum suscepta in contrariæ factionis tyrannum expeditione, insignem ex eo reportasset victoriam, Gothosque subegisset, ex eo tempore genus Christianorum inter Gothos multiplicatum est. Horum primus sanctus Nicetas fuit, qui et summa libertate Christianam fidem populo annuntiabat. Sed postquam reversus est imperator, Gothi infideles furore perciti, commota in Christianos persecutione, alios quidem aliter torsere; Nicetam autem multiplicibus suppliciis excruciatum igni tradidere.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Φιλοθέου τοῦ Θαυματουργοῦ.

Φιλόθεος ὁ Θαυματουργὸς ὑπῆρχε μὲν ἀπὸ τοῦ θέματος Ὀψικίου· ἦν δὲ πρεσβύτερος· πολλὰ δὲ τὸν Θεὸν ἀπὸ νέας ἡλικίας θεραπεύσας, νηστεύων, ἀγρυπνῶν, προσευχόμενος, τὸν πλοῦτον αὐτοῦ σκορπίζων εἰς τοὺς πένητας, ἐν θρήνῳ καὶ κλαυθμῷ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ διάγων, διὰ τὸ ἐννοεῖν τὰς ἐκεῖθεν τῶν ἁμαρτώλων κολάσεις, καὶ τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς καὶ τὸν ἀκοίμητον σκώληκα· καὶ πολλοὺς ἐπιστηρίζων, καὶ ὠφελῶν διὰ τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας, καὶ ἀμέμπτως τῷ Θεῷ λειτουργῶν, ἐδίξατο χαρίσματα θαυματουργίας, δαίμονας ἐκβάλλειν, ἀσθενοῦντας θεραπεύειν, λεπροὺς καθαρίζειν, ὑετοὺς ἐν ταῖς ἀβροχίαις κατάγειν· ποιεῖ γὰρ ὁ Κύριος τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούει· Οὕτω δὲ θαυματουργῶν, καὶ τοῖς προσερχομένοις αὐτῷ ἑτοίμως τὰς αἰτήσεις παρέχων, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη. Καὶ ταφεὶς βρύει παραδόξως ἐκ τῶν τιμίων ὀστέων αὐτοῦ ἱ σεων ἔλαιον μέχρι τῆς σήμερον.

C

D

Eodem die

40 *Commemoratio sancti Patris nostri Philothei Thaumaturgi.*

Philotheus Thaumaturgus, sectator Opsicii, presbyter fuit, magnusque Dei ab adolescentia cultor: quippe qui jejuniis et orationibus assidue vacaret; divitias suas pauperibus distribueret; et luctu fletuque dies suos traduceret, secum reputando gravissimas in altero sæculo peccatorum pœnas, gehennam ignis, atque pervigilem vermem. Cum igitur multos confirmaret, suaque doctrina juvaret, atque inculpate liturgiam Deo offerret, accepit donum miraculorum, ut scilicet dæmonese jiceret, infirmos curaret, leprosos mundaret, pluvias in maxima siccitate adduceret: Deus enim voluntatem timentium se facit, precesque eorum exaudit. Hæc admiranda opera perpetrans, et accedentium ad se postulatis annuens, in pace decessit. Et ex pretiosis illius ossibus in sepulcro conditis manet mirum in modum salutare oleum in hunc usque diem.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαξίμου, Θεοδότου καὶ Ἀσκληπιοδότης.

Οὗτοι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ τοῦ διώκτου τῶν Χριστιανῶν, ὑπάρχοντες ἀπὸ Μαρκιανουπόλεως τῆς Θρᾴκης. Διδάσκοντες δὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ πορευόμενοι νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ πολλοὺς ἀπὸ τῆς τῶν εἰδώλων πλάνης ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μετάγοντες, ἐκρατήθησαν παρὰ τοῦ τῆς Θρᾴκης στρατηγοῦ. Καὶ πρῶτον μὲν ἐτύφθησαν ῥάβδοις, καὶ

Eodem die

41 *Certamen sanctorum martyrum Maximi, Theodoti et Asclepiodotes.*

Isti, imperante Maximiano Christianorum persecutore, ex Marcianopoli Thraciæ urbe fuerunt. Cum autem verbum Dei docerent, et in omnibus ejus præceptis die ac nocte incederent, multosque ab idolorum errore ad Dominum nostrum Jesum Christum converterent, comprehensi a copiarum Thraciæ duce, cæsi primum virgis, depexique sunt, donec ossa eorum apparerent. Deinde præc-

nibus, pedibus, ac auribus, tanquam mortui in terram abjecti sunt. Post hæc plaustris impositi Adrianopolim vehuntur: ubi rursus a copiarum duce impellebantur idolis saltem verbo sacrificare. At illi non modo id facere detrectarunt, sed potius idola ridentes, asserebant deos gentium esse dæmonia, atque una cum cultoribus suis exsecrandos. Quare capite damnati occubuerunt. Sed et una cum ipsis Asclepiodote, eorumdem affinis, martyrio defuncta est.

Eodem die

42 *Commemoratio sanctissimi Martini papæ Romæ.*

Sanctus Pater noster et confessor Martinus, Constante Heraclii nepote imperatore, antiquæ Romæ papa fuit. Cum vero Constans iste hæreticus monothelita esset, eamdemque hæresim Paulus Constantinopolitanus patriarcha sequeretur, id resciens Martinus papa, tum imperatorem, tum patriarcham per litteras monuit, ut monothelitarum hæresim adjurarent. Sed cum nihil effecisset, convocata Romæ synodo, anathemate damnavit et hæresim, et eos, qui huic addicti essent. Id ubi cognovit imperator, Martinum Constantinopolim accersit, polliceturque se omnia, quæcunque vellet, facturum esse, cum tamen per simulationem et fraudem hæc ageret. Veniens ergo sanctus, cum summa ignominia accipitur ab imperatore, et a patriarcha, bonisque mulctatus, in tenebricosum carcerem conjicitur. Deinde in urbem Chersonam relegatus, ibique multa gravia passus, decessit.

Eodem die

43 *Certamen sancti martyris Porphyrii.*

Porphyrius martyr, imperatore Juliano Apostata, claruit, quem mensæ accumbentem jocis ac salibus, mimicam artem exercens, delectare consueverat. Cum autem animadvertisset illum, ejurato Domino nostro Jesu Christo, idola colere, eaque pro diis habere, divino zelo accensus, vehementer eum objurgavit coram universo senatu, prævaricatorem, impium ac scelestum appellans, atque ingratum in Deum, qui tanta ipsi beneficia et imperium contulerat. Quare excandescens Julianus, variis eum prius acerbisque tormentis crudeliter excruciavit; totum deinde illius corpus flagellis cædendo adeo laceravit, ut ossa nudarentur. Postremo præcepit lictoribus ut eum decollarent. Qua accepta sententia, vinctus ad locum supplicii adductus, et gladio percussus occubuit, pro temporario rege immortalem adeptus, et pro corruptibilibus deliciis æternam felicitatem.

Eodem die

44 *Certamen sanctæ martyris Melitinæ.*

Melitina martyr, Antonino Romanorum Cæsare, ex Marcianopoli Thraciæ urbe fuit. Cum autem Christum prædicaret, comprehensa ab Antiocho

A ἐξέσθησαν, ἕως ἐφάνη τὰ ὀστᾶ αὐτῶν. Ἔπειτα κοπέντες χεῖρας, πόδας, ὠτία, ἀπερρίφησαν ἐν τῇ γῇ, ὡσεὶ νεκροί. Καὶ ἀρθέντες ἐπὶ ἁμαξῶν, ἤχθησαν εἰς Ἀδριανούπολιν. Καὶ πάλιν κατηναγκάσθησαν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ, κἂν λόγῳ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἐπείσθησαν τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐμυκτήρισαν τὰ εἴδωλα, εἰπόντες, ὅτι οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνιά εἰσι, καὶ ἐπικατάρατοι ὑπάρχουσι καὶ αὐτοί, καὶ οἱ σεβόμενοι αὐτοὺς, τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. Καὶ σὺν αὐτοῖς ἐτελειώθη ἡ μάρτυς Ἀσκληπιοδότη καὶ συγγενὴς αὐτῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγιωτάτου Μαρτίνου πάπα Ῥώμης.

B Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁμολογητὴς Μαρτῖνος ὑπῆρχε πάπας τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου. Ἐπεὶ δὲ οὗτος ὁ Κωνσταντῖνος ἦν αἱρετικὸς μονοθελήτης, ὁμοίως καὶ Παῦλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης, μαθὼν περὶ τούτου ὁ πάπας Μαρτῖνος, ἐδήλωσε διὰ γραμμάτων τῷ βασιλεῖ, καὶ τῷ πατριάρχῃ, ἀρνήσασθαι τὴν τῶν μονοθελητῶν αἵρεσιν. Καὶ μὴ πείσας αὐτοὺς, συνεκάλεσε τὴν ἐν Ῥώμῃ σύνοδον, καὶ ἀνεθεμάτισε τὴν τοιαύτην αἵρεσιν, καὶ τοὺς ταύτῃ προσκειμένους. Εἶτα μετεκλήθη παρὰ τοῦ βασιλέως μαθόντος τοῦτο, καὶ δηλώσαντος αὐτῷ ἐλθεῖν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ τῷ ποιῆσαι πᾶν, εἴτι βούλοιτο. Τὸ δὲ ἦν δόλος. Ἐλθέντα γὰρ τὸν ἅγιον ἠτίμωσαν ὅτε βασιλεὺς, ὅτε πατριάρχης. Καὶ δημεύσαντες ἀπέκλεισαν εἰς σκοτεινὴν φυλακήν. Εἶτα ἐξωρίσθη εἰς Χερσῶνα τὴν πόλιν· καὶ ἐν αὐτῇ C πολλὰ δεινὰ παθὼν, ἐτελειώθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πορφυρίου.

Πορφύριος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, τέρπων ἐπὶ τραπέζῃς αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ὅσα καὶ οἱ μιμολόγοι. Ὅτε δὲ εἶδεν αὐὸν ἀρνησάμενον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ προσκυνήσαντα τὰ εἴδωλα, Θεοὺς ἑαυτοῦ ποιησάμενον αὐτὰ, ζήλῳ θείῳ κινηθεὶς, ἤλεγξεν αὐτὸν ἐνώπιον τῆς συγκλήτου πάσης, παραβάτην αὐτὸν εἰπὼν, καὶ δυσσεβῆ, καὶ παράνομον, καὶ ἀχάριστον τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ, καὶ βασιλείας. Ὅθεν ὀργισθεὶς ὁ Ἰουλιανὸς, πρῶτον μὲν ἐτιμωρήσατο αὐτὸν ἀνηλεῶς, ἐν πολλαῖς καὶ D πικραῖς βασάνοις. Καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅλον κατέξανε, ταῖς μάστιξι τύπτων, ἕως ἐγυμνώθη τὰ ὀστᾶ. Εἶτα προσέταξε τοῖς δημίοις ἀποκεφαλίσαι αὐτόν. Καὶ οὕτω δεξάμενος τὴν ἀπόφασιν, ἀπήχθη δέσμιος ἐπὶ τὸν τόπον τῆς σφαγῆς. Καὶ ξίφει πληγεὶς, ἐτελειώθη· ἀντὶ τοῦ προσκαίρου βασιλέως, κτησάμενος τὸν ἀθάνατον, καὶ ἀντὶ τῆς φθαρτῆς τρυφῆς, τὴν αἰώνιον ἀπόλαυσιν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Μελιτινῆς.

Ἡ μάρτυς Μελιτινὴ ὑπῆρχεν ἀπὸ Μαρκιανουπόλεως τῆς Θρᾴκης ἐπὶ Ἀντωνίνου Καίσαρος Ῥωμαίων. Τὸν Χριστὸν δὲ κηρύττουσα, ἐκρατήθη παρὰ

τοῦ Ἀντιόχου τοῦ τῆς αὐτῆς πόλεως ἄρχοντος. Καὶ ὁμολογήσασα ἑαυτὴν Χριστιανὴν, ἐτύφθη σφοδρῶς. Εἶτα ἠναγκάσθη εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ θῦσαι. Καὶ εἰσελθοῦσα ηὔξατο πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἔπεσον τὰ εἴδωλα, καὶ συνετρίβησαν. Ἐκ τούτου ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ Ἕλληνες πολλοί· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ τοῦ ἄρχοντος γυνή. Καὶ πάλιν τυφθεῖσα ἐρρίφη εἰς φυλακήν. Καὶ πάλιν τῆς φυλακῆς ἐξελθοῦσα ἐκρεμάσθη γυμνὴ, καὶ ἐξέσθη τὰς πλευράς. Καὶ πάλιν εἰσαχθεῖσα εἰς ἕτερον ναὸν εἰδωλικὸν, θῦσαι, ηὔξατο· καὶ πεσόντα τὰ εἴδωλα διεσκορπίσθησαν εἰς μικρά· Τότε λαβοῦσα τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη. Τὸ δὲ λείψανον αὐτῆς ἀνελόμενος ἀνὴρ εὐλαβὴς, καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, Ἀκάκιος ὄνομα, καὶ ἀπαγαγὼν ἐν τῇ νήσῳ τῆς Δήμνου κατέθετο.

A ejusdem urbis præside, confessaque se Christianam esse, gravissime cæditur. Deinde pertracta in idolorum templum, ut immolaret, fusis ad Deum precibus effecit ut idola conciderent et contererentur. Ex quo factum est ut Græcorum multi una cum præsidis uxore in Christum crederent. Quare flagris iterum cæsa, in carcerem detruditur : deinde educta, nudataque suspenditur, et in lateribus scalpitur ; rursusque in alterum idolorum fanum, ut sacrificaret, ducta, Deum precatur, statimque collapsa idola in frusta conteruntur. Quamobrem lata in eam sententia, gladio caput ei amputatum fuit : cujus reliquias Acacius quidam pius ac timens Deum translatas, in insula Lemno condidit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΖ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων τριῶν παρθένων καὶ ἀδελφῶν, Πίστεως, Ἐλπίδος, Ἀγάπης, καὶ τῆς μητέρος αὐτῶν Σοφίας.

Ἡ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Σοφία, μετὰ τῶν τριῶν αὐτῆς θυγατέρων, ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς χώρας Ἰταλίας. Ἀγαπῶσα δὲ γενέσθαι Χριστιανὴ, παραλαβοῦσα τρεῖς αὐτῆς θυγατέρας, ἐπὶ τῆς Ἀδριανοῦ βασιλείας, ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην, καὶ ἐβαπτίσθη μετ' αὐτῶν κρύφα ὑπὸ τοῦ τῆς Ῥώμης ἐπισκόπου. Καὶ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι, ἐδίδασκον καὶ ἄλλους τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ. Καὶ πολλοὺς ἐπίστρεφον ἐπὶ τὸν Κύριον· διαγνωσθεῖσαι δὲ ἐκρατήθησαν παρὰ Ἀδριανοῦ, καὶ ἐβασανίσθησαν. Καὶ πρῶτον μὲν ἡ ἁγία Πίστις δώδεκα ἐτῶν ὑπάρχουσα, κρεμασθεῖσα, καὶ ξεσθεῖσα, ἀπεκεφαλίσθη. Ἔπειτα ἡ δευτέρα ἀδελφὴ Ἐλπὶς, δέκα ἐτῶν οὖσα, ῥάβδοις τυφθεῖσα, καὶ αὐτὴ ἀπεκεφαλίσθη. Καὶ τρίτη ἡ ἁγία Ἀγάπη ἔννατον χρόνον ἄγουσα, ἐν καμίνῳ βληθεῖσα, καὶ ἀβλαβὴς ἐξελθοῦσα, ξίφει κατεκόπη. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν Σοφία εὐχαριστοῦσα τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, ἔθαψεν αὐτὰς, καὶ ἐπὶ τῷ τάφῳ πεσοῦσα καὶ κλαύσασα, ἀπέδωκε τὴν ψυχήν.

EODEM MENSE.
Die decima sexta

45 *Certamen sanctarum trium virginum ac sororum, Fidei, Spei, Charitatis : earumque matris Sophiæ.*

Martyr Christi Sophia cum tribus filiabus ex regione Italiæ fuit. Cum autem Christianam fidem amplecti desideraret, assumptis tribus filiabus suis, Adriano imperante, Romam profecta, ab ejusdem urbis episcopo occulte una cum illis baptizata est. Post susceptum baptismum docebant alios quam ipsæ didicerant Christi fidem, multosque ad Dominum convertebant. Quod ubi rescitum est, correptæ ab Adriano, tortæ fuerunt. Et primum quidem sancta Fides duodecimo ætatis anno suspensa, scalptaque obtruncatur. Secundo loco soror ejus Spes decimum annum agens, virgis cæsa, et ipsa capite damnatur. Tertio sancta Charitas nono ætatis anno in fornacem injicitur ; sed educta illæsa, gladio percutitur. At mater earum Sophia gratias Deo de omnibus agens, ad sepulcrum, in quod filias detulerat, advoluta ploransque, animam emisit.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγαθοκλίας.

Ἡ μάρτυς Ἀγαθοκλία ὑπῆρχε μὲν Χριστιανὴ· δούλη δὲ Νικολάου τινὸς, καὶ Παυλίνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τῶν γεγονότων Χριστιανῶν, καὶ μετὰ ταῦτα καταλιπόντων τὸν Χριστιανισμὸν, καὶ τὰ εἴδωλα προσκυνούντων. Ἠναγκάζετο οὖν καὶ ἡ μάρτυς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ προσελθεῖν τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πειθομένη, ἐτιμωρεῖτο ἐπὶ χρόνοις ὀκτὼ, καθημέραν διαφόροις ἐξεταζομένη βασάνοις· ποτὲ μὲν μετὰ λίθων τραχέων τυπτομένη κατὰ τοῦ σκονδύλου, καὶ τοῦ προσώπου. Ποτὲ δὲ μετὰ ῥάβδων κατὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤμων. Μὴ πεισθεῖσα δὲ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, μετὰ σφύρης σιδηρᾶς συντρίβεται, καὶ τὴν γλῶσσαν ἐκτέμνεται, καὶ εἰς φυλακὴν ἀποκλείεται· παρηγγελίας γενομένης, μὴ δοθῆναι αὐτῇ παρά τινος τροφήν. Κατ' οἰκονομίαν δὲ Θεοῦ ὄρνις ἡ λεγομένη ἀηδὼν, φέρουσα μικρὰ

D

Eodem die

46 *Certamen sanctæ martyris Agathoclie.*

Martyr Agathoclia, professione Christiana, serva Nicolai cujusdam, Paulinæque ejus uxoris, qui prius Christiani fuerant, deinde a Christo deficientes, idola colebant ; sollicitabatur et ipsa ut Christum abnegaret, et ad idolorum cultum se transferret. Verum cum ad id induci nequiret, annos octo excruciata fuit, adhibitis per singulos dies diversis tormentis. Nam aliquando asperis saxis in spondylo et facie ; aliquando virgis in capite et humeris cædebatur. Sed cum in Christi fide constans permaneret, ferreo malleo comminuitur : tum præcisa lingua, in carcerem conjicitur, proposito interdicto, ne quis ei cibum afferret. Verum, disponente Deo, luscinia avicula arboreos fructus deferens, illam alebat. Postremo domina ejus ingressa carcerem, candenti vecte ferreo eam interemit.

ἀκρόδρυα, διέτρεφεν αὐτήν. Εἶτα εἰσελθοῦσα ἡ κυρία αὐτῆς ἐντῇ φυλακῇ, μετὰ μοχλοῦ σιδηροῦ πεπυρακτωμένου ἀνεῖλεν αὐτήν.

EODEM MENSE. A

Die decima septima

47 *Certamen sanctorum martyrum Luciæ viduæ, et Geminiani filii ejus spiritualis.*

Lucia martyr, imperante Maximiano, in urbe Roma opibus ac generis nobilitate claruit. Cum autem septuagesimum quintum ætatis annum ageret, trigesimum vero sextum in viduitate explevisset, filiumque suum legitimum, Eutropium nomine, idolorum superstitioni addictum, ad Christi fidem trahere summa contentione studeret;tantum abfuit ut ab errore illum avocaret, ut matrem potius ipse suam ad Maximianum deferret. Quamobrem correpta, cum idolis sacrificare recusaret, in lebetem ferventi plumbo, et pice plenum injicitur. Sed indemnis inde et incolumis egressa, traducta per urbem et circumacta, cæditur. Cui sanctus B Geminianus obviam factus, secutusque eam, et paulo post baptizatus, appellatur spiritualis illius filius : atque una cum ipsa in conspectum imperatoris veniens, Christum profitetur. Quamobrem ormentis excruciatur. Sed a sancto angelo Tauromenium adducti, ibi Geminianus quidem gladio a præside percutitur ; Lucia vero in pace obdormivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. A

ΙΖ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λουκίας τῆς χήρας, καὶ Γεμινιανοῦ τοῦ πνευματικοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

Ἡ μάρτυς Λουκία ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει· πλουσία μὲν σφόδρα, καὶ περιφανής· χρόνων δὲ οὖσα ἑβδομηκοντα-πέντε, χηρεύσασα ἔτη τριακονταέξ. Ἔχουσα δὲ υἱὸν γνήσιον, ὀνόματι Εὐτρόπιον, εἰδωλολάτρην, οὐκ ἐδυνήθη πεῖσαι αὐτὸν προσελθεῖν τῷ Χριστῷ, ἀλλὰ μᾶλλον κατεμηνύθη παρ' αὐτοῦ τῷ Μαξιμιανῷ. Καὶ κρατηθεῖσα, καὶ μὴ πεισθεῖσα θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἐνεβλήθη εἰς λέβητα πεπληρωμένην μολύβδου, καὶ πίσσης κοχλάζοντα. Καὶ ἐξελθοῦσα ἀβλαβὴς, περιήρχετο τὴν πόλιν τυπτομένη. Συνήντησε δὲ ὁ ἅγιος Γεμινιανὸς, καὶ ἠκολούθησεν αὐτῇ. Καὶ μετὰ μικρὸν βαπτισθεὶς, ἐκλήθη αὐτῆς υἱὸς πνευματικὸς, καὶ σὺν αὐτῇ ἐλθὼν εἰς πρόσωπον τοῦ βασιλέως, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν, καὶ ἐτιμωρήθη. Εἶτα ὑπὸ ἁγίου ἀγγέλου ἀπήχθησαν εἰς τὸ Ταυρομένιον. Καὶ ὁ μὲν Γεμινιανὸς παρὰ τοῦ ἄρχοντος ξίφει ἐτελειώθη. Ἡ δὲ Λουκία ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

EODEM MENSE.

Die decima octava

48 *Certamen sacrosancti martyris Simeonis, episcopi Hierosolymorum.*

Sacrosanctus martyr Simeon floruit Trajano imperatore,secundus a Jacobo fratre Domini Hierosolymorum episcopus.Erat enim consobrinus et ipsius C Domini, et Jacobi, Cleopa patre natus. Hic enim, et Josephus pater Domini secundum carnem appellatus,germani fratres erant. Simeon autem accusatus a Judæis, quod Christum prædicaret, comprehensus a Græcorum præfectis, gravissime cæditur. Deinde multis tormentis subjectus, in carcerem conjicitur, ut fame et squalore conficeretur. Inde eductus, cum nulla ratione adduci posset, ut Christum abnegaret, cruci clavis affixus, mortem occubuit, annos natus centum et viginti : cujus sacrum corpus propinqui terræ commendarunt ; felix vero anima in cœlum ascendens, una cum sanctis in æternum gaudet in Christo Jesu Domino nostro.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΗ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεὼν, ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων.

Συμεὼν ὁ Ἱερομάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ, δεύτερος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων γενόμενος, μετὰ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. Ἦν δὲ ἐξάδελφος αὐτοῦ τε τοῦ Κυρίου, καὶ τοῦ Ἰακώβου, υἱὸς γεγονὼς τοῦ Κλεώπα. Οὗτος γὰρ, καὶ Ἰωσὴφ ὁ χρηματίσας κατὰ σάρκα πατὴρ τοῦ Κυρίου, μᾶλλον δὲ ὀνομασθεὶς, ἀδελφοὶ νόμιμοι ἦσαν. Οὗτος δὲ ὁ Συμεὼν κατηγορηθεὶς παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ὡς κηρύττων τὸν Χριστὸν, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τῶν Ἑλλήνων, ἐτύφθη σφοδρῶς. Καὶ πολλαῖς βασάνοις ἐξετασθεὶς, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακὴν, λιμῷ καὶ κακουχίᾳ δαπανώμενος. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ πάλιν ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, σταυρῷ προσηλωθεὶς, τὸν βίον ἀπέλιπεν, ὑπάρχων ἐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι. Καὶ τὸ μὲν ἱερὸν σῶμα αὐτοῦ παρὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ παρεδόθη τῇ γῇ· ἡ δὲ μακαρία αὐτοῦ ψυχὴ ἀνελθοῦσα εἰς οὐρανοὺς; μετὰ τῶν ἁγίων εὐφραίνεται αἰωνίως, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Eodem die D

49 *Commemoratio sancti Enmenii, episcopi Cortynæ, thaumaturgi.*

Eumenius thaumaturgus ab adolescentia sua Christianus, summa Deum pietate ac timore colebat. Cum autem dives esset, facultates suas omnes in pauperes erogavit ; ipse vero cunctos vitæ suæ dies in jejuniis et orationibus transigebat : adhortationemque illam magni apostoli Pauli diligenter

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Εὐμενίου, ἐπισκόπου Γορτύνης, τοῦ θαυματουργοῦ.

Εὐμένιος ὁ θαυματουργὸς ὑπῆρχεν ἀπὸ νέας ἡλικίας Χριστιανὸς εὐλαβὴς, καὶ τὸν Θεὸν φοβούμενος. Πλούσιος δὲ ὢν διεσκόμπιζεν εἰς τοὺς πτωχοὺς πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ. Αὐτὸς δὲ ἦν νηστεύων, καὶ προσευχόμενος πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ· ἐκπληρῶν καὶ τὴν τοῦ μεγάλου ἀποστόλου

Παύλου παραίνεσιν. Καὶ γὰρ ἔχαιρε μετὰ χαιρόντων, καὶ ἔκλαιε μετὰ κλαιόντων. Ἀεὶ δὲ περιέφερεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τὸ δάκρυον. Εἶχε δὲ καὶ τοῦτο ἔργον, τὸ μηδέποτε παραδέξασθαι διαβολὴν κατὰ τινος, ἢ κατακρῖναι ἄνθρωπον. Ἀλλ' εἴποτε καὶ ἤκουσε κατὰ ἀνθρώπου τι πταῖσμα, ἐνόμιζεν, ὅτι αὐτὸς τοῦτο ἐποίησε. Διὰ οὖν τὰ τοιαῦτα αὐτοῦ κατορθώματα ἐκλεγεὶς παρὰ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, προεχειρίσθη ἐπίσκοπος Γορτύνης, τῆς Κρητῶν νήσου. Καὶ ζήσας ἐν τῇ ἀρχιερωσύνῃ χρόνους πολλοὺς, καὶ πολὺν λαὸν διδάξας τὰ μερὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ θαυμάτων πολλῶν χάριν λαβὼν, ἐκοιμήθη, θαυματουργῶν καὶ μετὰ θάνατον ἕως τοῦ νῦν.

A implens, gaudebat cum gaudentibus, et flebat cum flentibus, oculosque lacrymis semper conspersos circumferebat. Illud præterea agebat, nt obtrectationibus adversus neminem aures accommodaret, neque ullum ipse condemnaret: imo si cujus forte peccatum audisset, putabat se illum ipsum esse qui peccasset. Ob hæc igitur recte facta, a clero populoque delectus, Gortynæ urbis Cretæ insulæ episcopus ordinatus est. Quo in pontificatu cum multos annos vixisset, multosque populos quæ ad regnum cœlorum pertinent docuisset, donumque multorum miraculorum accepisset, obdormivit, miraculis etiam post mortem insignis usque in præsentem diem.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀριάδνης.

Eodem die

50 *Certamen sanctæ martyris Ariadnes.*

B Ἡ μάρτυς Ἀριάδνη ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἀδριανοῦ καὶ Ἀντωνίνου τῶν βασιλέων· Χριστιανὴ μὲν, δούλη δὲ πλουσίου τινὸς πρώτου τῆς χώρας Φρυγίας. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, γενεθλίων γενομένων τοῦ υἱοῦ κυρίου αὐτῆς, ἠναγκάσθη ἐν τῷ ναῷ τῶν εἰδώλων ἀπελθεῖν μετ' αὐτῶν, καὶ συνεορτάσαι αὐτοῖς. Μὴ πεισθεῖσα δὲ, ἐτύφθη ἀνιλεῶς, καὶ ἐνεβλήθη εἰς φυλακήν. Καὶ ἐλιμοκτονήθη ἰσχυρῶς. Εἶνα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεῖσα παρεδόθη τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι, ἐπὶ τῷ τιμωρηθῆναι. Καὶ ὑπ' ἐκείνου πάλιν ἀναγκασθεῖσα θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεῖσα, ἐκρεμάσθη, καὶ τὰς πλευρὰς ἐξέσθη. Ἀπολυθεῖσα δὲ τῆς φυλακῆς, καὶ εὑροῦσα διωρίαν, πρὸς τὸ ὄρος ἐξέδραμε φεύγουσα. Γνόντες δὲ τοῦτο οἱ στρατιῶται, κατεδίωκον αὐτὴν μετὰ ξιφῶν. Καὶ ἰδοῦσα, ὅτι κατασφάζεται, ηὔξατο πρὸς τὸν Θεὸν λυτρωθῆναι ἀπ' αὐτῶν. Καὶ σχισθείσης πέτρας, προστάγματι Θεοῦ, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, τῆς πέτρας πάλιν ἀσφαλισθείσης, καὶ κρυψάσης αὐτὴν ἔσωθεν, ἕως οὗτως εὐχαριστοῦσα ἐτελειώθη.

Ariadne martyr floruit Adriano et Antonino imperatoribus. Hæc Christiana, et cujusdam opulenti hominis, qui Phrygiæ principatum tenebat, serva, die quadam cum filii heri sui natales celebrarentur, compellitur idolorum fannm una cum illis ingredi, festumque diem agere. Quod cum facere nollet, crudelissime cæditur: deinde carceri tradita, inedia maceratur: inde educta, ad regionis præfectum adducitur, ut torqueretur: a quo iterum impulsa idolis sacrificare, cum ad id induci nequiret, suspenditur, et in lateribus scalpitur. Mox soluta e carcere, arrepta occasione. ad montem fugam intendit. Quod ubi cognovere milites, insecuti cum gladiis eam sunt. At illa cum sibi nullum patere effugium cerneret, Deum oravit, ut ab illis liberaretur: statimque discissa, divino nutu, petra illam C excepit, iterumque clausa et coagmentata, eidem gratias agenti ac decedenti pro sepulcro fuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΘ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου, Δορυμέδοντος καὶ Σαββατίου.

EODEM MENSE.
Die decima nona

51 *Certamen sanctorum martyrum Trophimi, Dorymedontis et Sabbatii.*

Οὗτοι οἱ μάρτυρες ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Πρόβου. Τελουμένου δὲ ἱπποδρομίου εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, εἰσελθόντες εἰς τὸ θέατρον ὁ Τρόφιμος, καὶ ὁ Σαββάτιος, καὶ ἰδόντες τοὺς Ἕλληνας θύοντας τοῖς εἰδώλοις, ἐστέναξαν ἐκ ψυχῆς, καὶ εἶπον πρὸς τὸν Θεόν· Κύριε, δὸς τοῖς πεπλανημένοις ἀνθρώποις τούτοις καταλιπεῖν τὰ εἴδωλα, καὶ γνωρίζειν σε τὸν D μόνον Θεὸν, καὶ τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Τοῦτο δὲ εἰπόντες, καὶ γνωσθέντες Χριστιανοὶ εἶναι, ἐκρατήθησαν παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Καὶ πρῶτον μὲν ὁ Τρόφιμος τυφθεὶς, καὶ ξεσθεὶς ἐνεβλήθη εἰς φυλακήν. Εἶτα ἤχθη καὶ ὁ Σαββάτιος, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, βασανιζόμενος καὶ ξόμενος παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκβληθεὶς τῆς φυλακῆς ὁ Τρόφιμος, καὶ ὑποδεθεὶς ὑποδήματα σιδηρᾶ, ἀπεστάλη τῷ ἄρχοντι τῆς τῶν Συνάδων πόλεως. Καὶ ὑπ' ἐκείνου τιμωρηθεὶς ἀπεκλείσθη. Ὁ δὲ Δορυμέδων ἀπελθὼν πρὸς τὸν Τρόφιμον, ἐγένετο Χριστιανός. Καὶ γνωσθέντες ἀπεκεφαλίστησαν ἀμφότεροι.

Hi martyres imperatore Probo claruerunt. Cum autem spectacula in hippodromo Antiochiæ Pisidiæ ederentur, ingressi theatrum Trophimus et Sabbatius, videntesque idolis Græcos sacrificare, summo dolore affecti, his verbis Deum precati sunt: Da, Domine, errantibus istis hominibus, ut, relictis idolis, agnoscant te solum, Deum, et unigenitum Filium tuum, et sanctum Spiritum. Hæc cum dixissent, cogniti Christi cultores esse, comprehenduntur a præside. Et primum quidem Trophimus cæsus scalptusque, in custodiam conjicitur. Postea vero productus et Sabbatius, cum Christum professus fuisset, excruciatus dilaniatusque, spiritum tradidit. Post hæc Trophimus e carcere eductus, ferreisque calceamentis indutus, mittitur ad urbis Synadorum præsidem, a quo etiam tortus, custodiæ traditur. Adiit autem Trophimum Dorymedon, et ex ejus congressu Christianus factus est. Cogniti igitur ambo decollati sunt.

Eodem die

52 *Certamen sacrosancti martyris Januarii, episcopi Beneventi, et sociorum ejus.*

Sacrosanctus martyr Januarius una cum sociis Diocletiano imperatore claruit. Erat autem urbis Beneventi episcopus : ob Christi vero confessionem in vincula Puteolis conjectus fuit, una cum Sosio, Proclo, Eutychio, et Acustio diaconis. Timotheus autem regionis præfectus Puteolos profectus, cum sanctum in vinculis reperisset, e carcere eductum, in caminum injecit. Sed cum inde illæsus et incolumis evasisset, majori furore correptus, præcepit lictoribus, ut nervos pedum ejus præciderent. Quod supplicii genus cum sanctus fortiter pertulisset, iterum in custodiam conjicitur. Cum autem Festus et Desidcrius clerici ex urbe Benevento visitandi eum causa venissent, comprehensi et ipsi, vinculis una cum episcopo et diaconis in carcere constringuntur. Inde educti, et ad bestias damnati, neque ab iis læsi, præfecti jussu, capite plexi sunt.

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰαννουαρίου, ἐπισκόπου Βενεβεντοῦ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Ἰαννουάριος ὁ ἱερομάρτυς μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐπίσκοπος γενόμενος τῆς πόλεως Βενεβεντοῦ. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἐν δεσμοῖς κατείχετο ἐν Ποτιόλοις, μετὰ Σόσσου, Πρόκλου, Εὐτυχίου, καὶ Ἀκουστίου τῶν διακόνων. Ὁ δὲ ἄρχων τῆς χώρας Τιμόθεος, ἐλθὼν εἰς Ποτιόλους, καὶ εὑρὼν τὸν ἅγιον εἰς τὰ δεσμά, ἐξαγαγὼν τῆς φυλακῆς, ἐνέβαλεν εἰς κάμινον. Καὶ ἐξελθόντα αὐτὸν ἀβλαβῆ ἐκ τῆς καμίνου θεασάμενος, μᾶλλον ἐμάνη. Καὶ προσέταξε τοῖς δημίοις, κόψαι τὰ νεῦρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ὑπομείνα δὲ καὶ τιμωρίαν ταύτην ὁ ἅγιος, πάλιν ἀπεδόθη τῇ φυλακῇ. Ἐλθόντες δὲ εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἐκ Βενεβεντοῦ δύο κληρικοὶ Φαῖστος, καὶ Δεσιδέριος, ἐκρατήθησαν καὶ αὐτοί· καὶ συνεδέθησαν τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τοῖς διακόνοις ἐν τῇ φυλακῇ. Εἶτα ἐκβληθέντες, ἐθηριομόχησαν. Καὶ μηδὲν ἀδικηθέντες, προστάξει τοῦ ἄρχοντος, τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν.

B

Eodem die

53 *Certamen sanctorum centum et quinquaginta martyrum, Nili, Pelei, Heliæ, et sociorum ejus.*

Horum sanctorum martyres quidem centum ex Ægypto erant, qui cum Christiani essent, Christumque libere prædicarent, ab idololatris comprehensi, effosso dextro oculo, præcisisque sinistri pedis articulis et nervis, gladio mutilantur : mox in caminum injecti, vivendi finem faciunt. Quinquaginta autem alii ex Palæstina orti, propter Christum eadem supplicia, ac socii, a regionis præfecto passi, traduntur in carcerem : deinde cum cæteris reis ad metalla damnantur. Postremo ad tribunal ducis p.oducti, cum modo hortationibus, modo minis ad negandum Christum, et sacrificandum idolis stimularentur, nec ad id faciendum induci possent, lata sententia ut flammis traderentur, in succensam ingentem fornacem injecti. gaudentes Deumque glorificantes occubuerunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων ρν' μαρυύρων, Νείλου, Ἡλέως, Ἡλία, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Τῶν ἁγίων τούτων μαρτύρων, οἱ μὲν ἑκατὸν ἀπῆρχον ἐκ τῆς Αἰγύπτου, Χριστιανοὶ ὄντες, καὶ τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ κηρύττοντες, διὰ τοῦτο κρατηθέντες παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, τοὺς δεξιοὺς ἐξωρύχθησαν ὀφθαλμοὺς, καὶ τῶν ἀριστερῶν ποδῶν τὰς ἀγκύλας σὺν τοῖς νεύροις ὑπὸ ξίφους διεκόπησαν. Εἶτα ἐκβληθέντες εἰς κάμινον, ἐτελειώθεσαν. Οἱ δὲ πεντήκοντα ἦσαν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν τὰ ὅμοια τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτοὶ παθόντες παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακὴν, καὶ κατεδικάσθησαν ἐργάζεσθαι μετὰ τῶν λοιπῶν καταδίκων τὴν ἐργασίαν τῶν μετάλλων. Ὕστερον δὲ καὶ αὐτοὶ προσαχθέντες τῷ δουκὶ, καὶ ποτε μὲν παρακλήσεσι, ποτὲ δὲ ἀπειλαῖς ἀναγκασθέντες ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθέντες, τὴν διὰ τοῦ πυρὸς χαίροντες καὶ δοξάζοντες τὸν Θεὸν, εἰσῆλθον ἐν αὐτῇ,

C

ἀπόφασιν ἐδέξαντο. Ἀναφθείσης οὖν καμίνου μεγάλης, καὶ ἐτελειώθησαν.

EODEM MENSE.

Die vicesima

54 *Commemoratio sanctæ martyris Christi Susannæ.*

Susanna sancta martyr ex regione Palæstinæ fuit, sacerdotis idolorum nomine Artemii filia Mortuis autem parentibus verbum veritatis a Silvano presbytero edocta, baptizatur. Deinde erogatis in pauperes suis facultatibus, mundum relinquens, abiit in monasterium, et monasticum institutum amplexa est, virilem habitum ferens, seque Joannem nominavit, ne a quoquam agnosceretur. Cum autem pro viro haberetur, insimulata fuit a muliere quadam diaboli suggestione commota, quod rem

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ'

Μνήμη τῆς ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Σωσάννης.

Σωσάννα ἡ ὁσιομάρτυς, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας Παλαιστίνης, θυγάτηρ ἱερέως τῶν εἰδώλων, ὀνόματι Ἀρτεμίου. Μετὰ δὲ τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ τῆς μητέρος, διδαχθεῖσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὑπὸ Σιλβανοῦ πρεσβυτέρου, ἐβαπτίσθη. Εἶτα τὸν πλοῦτον αὐτῆς διανείμασα τοῖς πτωχοῖς, καὶ καταλιποῦσα τὸν κόσμον, ἀπῆλθεν εἰς μοναστήριον, καὶ γέγονε μοναχὴ, περιβαλλομένη σχῆμα ἀνδρεῖον, καὶ μετονομασθεῖσα Ἰωάννης, πρὸς τὸ μὴ γνωρίζεσθαι. Νεμιζομένη δὲ ἀνὴρ, ἐλοιδορήθη παρὰ γυναικός

τινος ὑποβληθείσης ὑπὸ τοῦ διαβούλου, ὅτι τὰ ἀνδρὸς εἰς αὐτὴν διεπράξατο· καὶ ἐρευνηθεῖσα παρὰ παρθένου, καὶ εὑρεθεῖσα φύσει γυνὴ, ἤσχυνε τὴν κατήγορον. Εἶτα ἀπελθοῦσα εἰς Ἐλευθερόπολιν, διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς, ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ ἐπισκόπου διακόνισσα. Καὶ διὰ τὸ κηρύττειν παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ πολλὰ βασανισθεῖσα, καὶ εἰς φυλακὴν ἐμβληθεῖσα πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

A secum habuisset: et explorata a virgine, inventaque femina, magnum attulit accusanti dedecus. Post hæc Eleutheropolim profecta, ob suam virtutem ab episcopo diaconissa ordinatur. Quæ cum libere Christum prædicaret, correpta a præfecto, multumque torta, et in carcerem detrusa, migravit ad Dominum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Θεοπίστης, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν Θεοπίστου καὶ Ἀγαπίου.

55 *Certamen sancti magni martyris Eustathii, et Theopistes uxoris ejus, filiorumque Theopisti et Agapii.*

Ὁ μεγαλομάρτυς Εὐστάθιος ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ῥώμῃ στρατηλάτης, ἐπὶ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως, B λεγόμενος μὲν αὐτὸς Πλακίδας, ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ Τατιανή. Διὰ δὲ τὴν ἐλεημοσύνην αὐτοῦ ἠθέλησαν ὁ Θεὸς σῶσαι αὐτόν, Κυνηγοῦντι γὰρ αὐτῷ ἐφάνη ὁ Χριστὸς ἐν σχήματι ἐλάφου, ἔχοντος ἐπὶ τῶν κεράτων σταυρὸν λάμποντα ὑπὲρ τὸν ἥλιον· καὶ μέσον εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐξῆλθε φωνὴ ἐκ τοῦ ἐλάφου λέγουσα· Ὦ Πλακίδα, τί με διώκεις; ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Χριστός. Πιστεύσας οὖν αὐτῷ, καὶ Βαπτισθεὶς σὺν τῇ γυναικὶ, καὶ τοῖς τέκνοις, καὶ πάσῃ τῇ οἰκίᾳ, τοσοῦτον ἐπολεμήθη ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὥστε μὴ μόνον τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἀπολέσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκα ἀἰχμάλωτον ἰδεῖν, καὶ τὰ παιδία ὑπὸ θηρίων ἁρπαγέντα, καὶ ἑαυτὸν γυμνὸν ἐπὶ ξένης μισθαρνοῦντα, καὶ τρεφόμενον. Ὁ δὲ Θεὸς πάλιν ἐχάρίσατο αὐτῷ καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὸν πλοῦτον. Ζητηθεὶς γὰρ παρὰ τοῦ βασιλέως, ἀπ- C έλαβε τὸ πρότερον ἀξιώμα. Εἶτα διαγνωσθεὶς εἶναι Χριστιανὸς, ἐβλήθη εἰς χαλκοῦν βοῦν ἐκπυρωθέντα, σὺν τῇ κυναικὶ, καὶ τοῖς τέκνοις, καὶ ἐτελειώθη.

Magnus martyr Eustathius, dux militiæ, Romæ claruit Trajano imperatore, eique prius nomen erat Placidus; uxori vero Tatiana. Ob ejus autem elecmosynam voluit Deus illius saluti consulere. Visus est enim venanti Eustathio Christus specie cervi, inter cornua crucem solis radios vincentem habentis, et in medio imaginem Christi: prodiitque ex cervo vox, inquiens: Placide, quid me persequeris? Ego sum Jesus Christus. Credens itaque in illum, baptizatus est una cum uxore, et filiis, totaque domo. Adeo autem a diabolo oppugnatus fuit, ut non solum facultatum suarum jacturam faceret; sed etuxorem captivam duci, filiosque a feris rapi, seipsum autem nudum in terra aliena, sibique mercenaria opera victum parare coactum viderit. At Deus uxorem ei et filios, et divitias restituit. Quæsitus enim ab imperatore, in pristino dignitatis gradu collocatur. Sed postea cognitus Christianus esse, in æneum candentem bovem una cum uxore, et filiis injectus, decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

EODEM MENSE

ΚΑ'.

Die vicesima prima

Μνήμη τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν Ἰσακίου, καὶ Μελετίου, ἐπισκόπων τῆς Κύπρου.

56 *Commemoratio sanctorum Patrum nostrorum Isacii et Meletii, episcoporum Cypri.*

Οἱ ὅσιοι καὶ μακάριοι Πατέρες Ἰσάκιος καὶ Μελέτιος γεγόνασιν ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, κατὰ ἄλλους καὶ ἄλλους καιρούς. Ὁ μὲν Ἰσάκιος πρότερον· ὁ δὲ Μελέτιος ὕστερον, εὐλαβεῖς ἀμφότεροι, καὶ τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον ἐν ἑαυτοῖς ἀεὶ περιφέροντες, καὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ καλῶς ἐμπρέποντες, ἀμέμπτως τῷ Θεῷ λειτουργοῦντες, καὶ τοῖς πτωχοῖς D προθύμως διανέμοντες πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς, καὶ κατὰ τὸν προφήτην ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεοῦντες, καὶ δανείζοντες οὐ μόνον τὸν ἄρτον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν κατὰ τὴν διδαχὴν πιστὸν λόγον· χηρῶν προϊστάμενοι, ὀρφανοὺς οἰκτείροντες, ὀλιγοψύχους παραμυθούμενοι, τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γινόμενοι, ἵνα πάντας κερδάνωσιν. Οὕτω δὲ βιοῦντες, ἠξιώθησαν καὶ χαρίσματος θαυμάτων, Καὶ πολλοὺς καὶ διὰ τῶν ἰάσεων ὠφελήσαντες, ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ, κατὰ διαφόρους, ὡς εἴρηται, καιροὺς ἐν τῇ αὐτῇ τῇ δι' ἔτους ἡμέρᾳ, πρὸς τὸν Θεὸν ὃν ἐκ βρέφους ποθήσαντες ἐθεράπευσαν, ἐξεδήμησαν.

Sancti beatique Patres Isacius et Meletius diversis temporibus episcopi Ecclesiæ Cypri fuerunt; Isacius quidem prior, Meletius vero posterior: sed pari tamen uterque pietate claruit. Quippe qui timorem Dei semper secum circumferentes, et in pontificatu conspicui, inculpate Deo liturgiam offerebant, omnesque suas facultates promptissimo animo pauperibus distribuebant, tota die juxta illud prophetæ, miserentes, et commodantes non panem solum, sed fidelem etiam in docendo sermonem. Viduarum curam gerebant, orphanos misericordia prosequebantur, jacentes erigebant animos, omnibus omnia fiebant ut omnes lucrifacerent. Cum igitur sic vixissent miraculorum donum promeruere; multosque admirabilibus curationibus juvantes, in summa senectute diversis, ut fertur, temporibus, sed tamen eodem anni die ad Deum, quem ab ineunte ætate summo studio coluerant, migrarunt.

Eodem die

57 *Certamen sancti martyris Theodori, qui in Perge Pamphyliæ urbe martyrium passus est.*

Theodorus martyr claruit Antonino Romanorum Cæsare, ante sanctum Theodorum, qui Amaseæ martyrium subiit, annis septuaginta sex natus. Militavit autem et ipse in tyronum legione, quod et ætate florens, et statura magnus, et forma oris venustus esset. Sed cum idolis sacrificare cogeretur, neglecta terrestri militia, atque imperatore corruptioni obnoxio: Ego, inquit, cœlesti regi Christo stipendia facio, ex quo baptizatus sum; terreno autem servire nolo. Quare correptus a præside, cæsusque in fornacem injicitur. Sed cum inde, ne minimum quidem detrimentum passus, exiisset, ea res milites duos, Socratem et Dionysium, miraculi magnitudine attonitos, ad fidem Christi pertraxit: statimque capite damnati sunt una cum Philippa, sancti Theodori matre, quæ paulo ante visendi filii studio venerat. Theodorus autem, variis primum tormentorum generibus excruciatus, novissime in crucem actus, in cælos lætus evolavit.

Eodem die

58 *Certamen sacrosancti martyris et apostoli Quadrati, episcopi Magnesiæ, et sociorum ejus.*

Quadratus, divinus sacromartyr et apostolus Christi, Decio et Valeriano imperatoribus, urbis Magnesiæ episcopus fuit. Cum autem audisset Decium Cæsareæ commorari, profectus Magnesia Nicomediam, ut inclusos carceribus sanctos inviseret, eosque ad subeundum prompto animo pro Christo martyrium adhortaretur, deprehensus fuit a Nicomediæ proconsule: ad cujus tribunal cum reliquis martyribus productus, cum primus ipse imposturas idolorum coargueret, cæteris cæsis, atque iterum in carcerem detrusis, Cæsaream ad Decium adducitur; a quo cum nulla arte posset induci ut Christum abnegaret, quæstioni per varia tormenta subjectus, atque ab omnibus divino beneficio ereptus, tandem in caminum vehementer accensum injicitur. Sed et inde incolumis egressus, jussu imperatoris, capite plexus occubuit.

ἀβλαβὴς ἐξελθών, προστάξει τοῦ βασιλέως, τὴν λειώθη.

Eodem die

59 *Certamen sancti martyris Prisci.*

Priscus Christi marty, Dei amore incensus, summaque divini baptismi cupiditate flagrans, posthabita patria impietate, Christianus efficitur. Quare longe lateque pervagatus, Christum libere prædicabat, Christianorum omnium animos ad martyrium subeundum incendens; Græcorum etiam multos a se instructos et ad Christum conversos baptizans. Quæ cum faceret, ab idololatris ad regionis præfectum defertur quod maximis diis contumeliam

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου, τοῦ ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας μαρτυρήσαντος.

Θεόδωρος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἀντωνίνου Καίσαρος Ῥωμαίων, προγενέστερος τυγχάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τοῦ ἐν Ἀμασείᾳ μαρτυρήσαντος, ἔτη ἑβδομηκονταέξ. Ἐστρατεύθη δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ τάγμα τῶν τυρώνων, διὰ τό νέος εἶναι, καὶ τὴν ἡλικίαν μέγας, καὶ τὸ πρόσωπον εὔμορφος. Ἀλλ' ἀναγκαζόμενος θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καταφρονήσας τῆς ἐπιγείου στρατίας, καὶ τοῦ φθαρτοῦ βατιλέως, καὶ εἰπών· Ἐγὼ τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ Χριστῷ ἐστρατεύθην, ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθην, καὶ τῷ ἐπὶ γῆς βασιλεῖ δουλεύειν οὐ θέλω· ἐκρατήθη παρὰ τοῦ ἀρχον- B τος, καὶ τυφθεὶς ἐνεβλήθη εἰς κάμινον· καὶ ἐξῆλθεν ἀβλαβής, μηδὲ τὸ τυχὸν σπάραγμα ἔχων. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν δύο στρατιῶται, Σωκράτης καὶ Διονύσιος, μηδὲν βλαβέντα ἐκ τοῦ πυρὸς, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ· καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν σὺν τῇ μητέρι τοῦ ἁγίου καλουμένῃ μὲν Φιλίππᾳ, πρὸ ὀλίγου ἐλθούσῃ εἰς ἐπισκεψιν τοῦ υἱοῦ. Αὐτὸς δὲ πολλαῖς πρότερον βασάνοις ὑποβληθεὶς. ὕστερον σταυρῷ προσηλωθεὶς, πρὸς οὐρανοὺς ἀνέδραμε χαίρων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Κοδράτου, ἐπισκόπου Μαγνησίας, καὶ τῆς συνοδίας αὐτου.

Κόδρατος ὁ θεῖος ἱερομάρτυς καὶ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, ὑπῆρχεν ἐπὶ Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ, τῶν C βασιλέων, ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Μαγνησίας. Ἀκούσας δὲ, ὅτι Δέκιος διατρίβει ἐν τῇ πόλει Καισαρείας, παρεγένετο ἀπὸ Μαγνησίας εἰς Νικομήδειαν, πρὸς τὸ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ἁγίους. Ἐπισκεπτόμενος δὲ αὐτοὺς, καὶ παραλαλῶν προθύμως μαρτυρεῖν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, διεγνώσθη παρὰ τοῦ τῆς Νικομηδείας ἀνθυπάτου. Καὶ παραστὰς τῷ κριτηρίῳ αὐτοῦ, μετὰ τῶν λειπῶν μαρτύρων, πρῶτος ἤλεγξε τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι τυφθέντες, πάλιν ἐκλείσθησαν· αὐτὸς δὲ παρεπέμφθη εἰς Καισάρειαν τῷ Δεκίῳ. Καὶ ὑπ' ἐκείνου ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, διασόροις βασάνοις ἐξετασθεὶς, καὶ ἐκ πασῶν, Θεοῦ χάριτι, ῥυθεὶς. Ὕστερον εἰς κάμινον D ἐνεβλήθη ἰσχυρῶς ἐκκαιεῖσαν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ ταύτης ἱερὰν αὐτοῦ ἀπετμήθη κεφαλήν· καὶ οὕτως ἐτε-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πρίσκου.

Ὁ μᾶρτυς τοῦ Χριστοῦ Πρίσκος, τὸν Θεὸν ἀγαπῶν, καὶ τὸ θεῖον βάπτισμα ἐπιποθήσας κατέλιπε τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, καὶ γέγονε Χριστιανός. Καὶ διερχόμενος πανταχοῦ ἐκήρυττε παῤῥησίᾳ τὸν Χριστόν· θαρσοποιῶν μὲν πάντας τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ πρὸς τὸ μαρτύριον παρακαλῶν, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων νουθετῶν, καὶ πρὸς τὸν Χριστὸν ἐπιστρέφων, καὶ βαπτίζων. Οὕτω δὲ ποιῶν, διεβλήθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι,

εἰπότον πρὸς αὐτὸν, ὅτι τοὺς μεγίστους θεοὺς ἐνυβρίζει, καὶ τῶν βασιλικῶν προσταγμάτων καταφρονεῖ, καὶ πάντας ἀναπείθει σέβεσθαι καὶ προσκυνεῖν Θεὸν ἐσταυρωμένον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἄρχων, ὠργίσθη σφοδρῶς· καὶ μετὰ κραυγῆς εἶπε τοῖς στρατιώταις· Ἀχθήτω τάχιον ὁ κακοποιὸς Πρίσκος, καὶ τιμωρείσθω. Κρατηθεὶς οὖν, ἐτύφθη σφοδρῶς· καὶ κρεμασθεὶς, ἐξέσθη τὰς πλευράς. Καὶ μετὰ ξιφῶν κατεκεντήθη. Καὶ τέλος τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

A inferret, et neglectis imperatorum mandatis, auctor omnibus esset ut Deum crucifixum colerent et adorarent. Quamobrem exarsit vehementi iracundia præfectus, ac milites inclamare cœpit, ut quamprimum maleficum Priscum abductum torquerent. Correptus igitur gravissime cæditur: deinde suspensus, in lateribus depectitur, punctimque pugionibus lancinatur: postremum capite plexus, migravit ad Deum.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ, ἐπισκόπου Σινώπης.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς Φωκᾶς ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ, γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς ἐν Σινώπῃ τῇ πόλει· παιδίον δὲ ὑπάρχων σδέξατο ἐκ Θεοῦ θαυμάτων χαρίσματα· καὶ γὰρ δαίμονας ἀπήλασε, νεκροὺς ἤγειρε, καὶ πλοῖα κινδυνεύοντα διέσωσεν. Ἀπελθὼν δὲ ἀπὸ Σινώπης εἰς Ἀμάσειαν τὴν πόλιν, τὰ ὅμοια διεπράξατο. Εἶτα παρεγένετο εἰς Ἀμισὸν, θαυματουργήσας καὶ ἐκεῖ, καὶ πολλοὺς στηρίξας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. μετὰ ταῦτα ὑποστρέψας εἰς Σινώπην, ἐπίσκοπος αὐτῆς προχειρίζεται, καὶ διὰ τῶν θαυμάτων πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων πρὸς Χριστὸν ἐπιστρέψας ἐβάπτισεν. Εἶτα ἐμηνύθη διὰ περιστερᾶς τὴν μετάστασιν αὐτοῦ. Εἶδε γὰρ κατ' ὄναρ περιστερὰν ἐλθοῦσαν, καὶ καθίσασαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιδοῦσαν αὐτῷ στέφανον καὶ εἰπεῖν· Δέξαι, Φωκᾶ, τὸ σύμβολον τοῦ τέλους σου. Καὶ μετὰ μικρὸν ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς, ἐκράτησεν αὐτόν. Καὶ πολλὰ βασανίσας πρότερον. Ὕστερον ἀπεκεφάλισεν. Εἶτα καὶ πυρὶ παρέδωκεν.

B Sacrosanctus Christi martyr Phocas in urbe Sinope natus et educatus, Trajano imperante, claruit. Cum autem adhuc puer esset, donum miraculorum a Deo accepit: nam dæmones fugavit, mortuos suscitavit, et naves in maximo discrimine positas servavit. Profectus vero ex urbe Sinope Amaseam, atque inde Amisum, similia ubique prodigia edidit, et in fide Christi plures confirmavit. Postea Sinopem reversus, ejusdem urbis ordinatur episcopus, multosque Græcorum propter miracula ad Christum conversos baptizavit. Cognovit autem per columbam imminere sibi mortem. Visus enim sibi est per quietem videre columbam capiti suo insidentem, quæ, porrecta sibi corona, sic ipsum alloqueretur: Accipe, Phoca, finis tui symbolum. Igitur paulo C post missis a Trajano imperatore lictoribus comprehensus, et gravissime primum tortus, demum abscisso capite in ignem conjectus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ἰωνᾶ.

Ἰωνᾶς ὁ μέγας καὶ ἔνδοξος προφήτης, ὑπάρχων ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἰουδαίων, καὶ προσταχθεὶς ὑπὸ Θεοῦ ἀπευθεῖν εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν, καὶ κηρύξαι, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται, αὐτὸς γινώσκων, ὅτι φιλάνθρωπός ἐστιν ὁ Θεὸς, καὶ συγχωρήσει τοῖς Νινευίταις, ἐὰν μετανοήσωσι· παρακούσας τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκβὰς εἰς πλοῖον, ἐπειρᾶτο φυγεῖν. Ἀλλὰ τῷ προστάγματι τοῦ Θεοῦ ἀγριωθεῖσα ἡ θάλασσα, ἤθελεν αὐτὸν καταπιεῖν. Καὶ βαλόντες κλήρους οἱ ναῦται, καὶ γνόντες, ὅτι δι' αὐτὸν κινδυνεύουσι, λαβόντες ἔρριψαν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ αὐτὴ μὲν ἔπαυσεν· αὐτὸν δὲ κατέπιε κῆτος, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐξήγαγεν εἰς τὴν γῆν ἀβλαβῆ. Καὶ τότε ἀπελθὼν εἰς Νινευὴ, ἐποίησε τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ. Εἶτα ὑποστρέψας εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ παραλαβὼν τὴν ἰδίαν μητέρα, ἀπῆλθεν εἰς ξένην χώραν· αἰσχύνην γὰρ εἶχε τὸ κατοικεῖν εἰς τὴν ἰδίαν γῆν, διὰ τὸ ψευσθῆναι τὴν προφητείαν αὐτοῦ. Ὁ γὰρ Θεὸς ἠλέησε τοὺς Νινευίτας μετανοήσαντας. Προφητεύσας δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐτελεύτησε.

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda

60 *Certamen sacrosancti Martyris Phocæ, episcopi Sinopes.*

D

Eodem die

61 *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Jonæ.*

Jonas, magnus et gloriosus propheta, ex regione Judæorum fuit: jussusque a Deo in urbem Niniven abire, et prædicare fore ut post triduum Ninive subverteretur, cum bene nosset Deum, qua est in homines clementia, veniam daturum Ninivitis, si pœnitentiam agerent, recusato divino mandato, navigium conscendit, fugam meditans. Sed mare divina voluntate sic efferatum est, ut eum devorare voluerit. Quamobrem nautæ per sortes explorantes, illius causa in tanto se versari salutis discrimine, arreptum præcipitem in mare exturbant. Et fluctus quidem maris statim detumuere; Jonam vero cetus devoravit: tertio autem post die, in terram illæsum exposuit. Tunc igitur profectus Niniven, præceptum Dei implevit. Mox in regionem suam regressus, abducta matre alienam terram petiit, cum eum puderet in patria sua versari, quod vaticinium suum falsum fuisset. Nam Deus pœnitentium Ninivitarum misertus est. Cumque multa alia prophetasset, decessit.

Eodem die

57 *Certamen sancti martyris Theodori, qui in Perge Pamphyliæ urbe martyrium passus est.*

Theodorus martyr claruit Antonino Romanorum Cæsare, ante sanctum Theodorum, qui Amaseæ martyrium subiit, annis septuaginta sex natus. Militavit autem et ipse in tyronum legione, quod et ætate florens, et statura magnus, et forma oris venustus esset. Sed cum idolis sacrificare cogeretur, neglecta terrestri militia, atque imperatore corruptioni obnoxio : Ego, inquit, cœlesti regi Christo stipendia facio, ex quo baptizatus sum; terreno autem servire nolo. Quare correptus a præside, cæsusque in fornacem injicitur. Sed cum inde, ne minimum quidem detrimentum passus, exiisset, ea res milites duos, Socratem et Dionysium, miraculi magnitudine attonitos, ad fidem Christi pertraxit : statimque capite damnati sunt una cum Philippa, sancti Theodori matre, quæ paulo ante visendi filii studio venerat. Theodorus autem, variis primum tormentorum generibus excruciatus, novissime in crucem actus, in cælos lætus evolavit.

Eodem die

58 *Certamen sacrosancti martyris et apostoli Quadrati, episcopi Magnesiæ, et sociorum ejus.*

Quadratus, divinus sacromartyr et apostolus Christi, Decio et Valeriano imperatoribus, urbis Magnesiæ episcopus fuit. Cum autem audisset Decium Cæsareæ commorari, profectus Magnesia Nicomediam, ut inclusos carceribus sanctos inviseret, eosque ad subeundum prompto animo pro Christo martyrium adhortaretur, deprehensus fuit a Nicomediæ proconsule : ad cujus tribunal cum reliquis martyribus productus, cum primus ipse imposturas idolorum coargueret, cæteris cæsis, atque iterum in carcerem detrusis, Cæsaream ad Decium adducitur ; a quo cum nulla arte posset induci ut Christum abnegaret, quæstioni per varia tormenta subjectus, atque ab omnibus divino beneficio ereptus, tandem in caminum vehementer accensum injicitur. Sed et inde incolumis egressus, jussu imperatoris, capite plexus occubuit.

ἀβλαβὴς ἐξελθών, προστάξει τοῦ βασιλέως, τὴν λειώθη.

Eodem die

59 *Certamen sancti martyris Prisci.*

Priscus Christi marty, Dei amore incensus, summaque divini baptismi cupiditate flagrans, posthabita patria impietate, Christianus efficitur. Quare longe lateque pervagatus, Christum libere prædicabat, Christianorum omnium animos ad martyrium subeundum incendens ; Græcorum etiam multos a se instructos et ad Christum conversos baptizans. Quæ cum faceret, ab idololatris ad regionis præfectum defertur quod maximis diis contumeliam

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου, τοῦ ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας μαρτυρήσαντος.

Θεόδωρος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἀντωνίνου Καίσαρος Ῥωμαίων, προγενέστερος τυγχάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τοῦ ἐν Ἀμασείᾳ μαρτυρήσαντος, ἔτη ἑβδομηκονταέξ. Ἐστρατεύθη δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ τάγμα τῶν τυρώνων, διὰ τὸ νέος εἶναι, καὶ τὴν ἡλικίαν μέγας, καὶ τὸ πρόσωπον εὔμορφος. Ἀλλ' ἀναγκαζόμενος θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καταφρονήσας τῆς ἐπιγείου στρατίας, καὶ τοῦ φθαρτοῦ βατιλέως, καὶ εἰπών· Ἐγὼ τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ Χριστῷ ἐστρατεύθην, ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθην, καὶ τῷ ἐπὶ γῆς βασιλεῖ δουλεύειν οὐ θέλω· ἐκρατήθη παρὰ τοῦ ἄρχον- B τος, καὶ τυφθεὶς ἐνεβλήθη εἰς κάμινον· καὶ ἐξῆλθεν ἀβλαβής, μηδὲ τὸ τυχὸν σπάραγμα ἔχων. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν δύο στρατιῶται, Σωκράτης καὶ Διονύσιος, μηδὲν βλαβέντα ἐκ τοῦ πυρὸς, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ· καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν σὺν τῇ μητέρι τοῦ ἁγίου καλουμένῃ μὲν Φιλίππᾳ, πρὸ ὀλίγου ἐλθούσῃ εἰς ἐπισκεψιν τοῦ υἱοῦ. Αὐτὸς δὲ πολλαῖς πρότερον βασάνοις ὑποβληθείς. ὕστερον σταυρῷ προσηλωθείς, πρὸς οὐρανοὺς ἀνέδραμε χαίρων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Κοδράτου, ἐπισκόπου Μαγνησίας, καὶ τῆς συνοδίας αὐτου.

Κόδρατος ὁ θεῖος ἱερομάρτυς καὶ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, ὑπῆρχεν ἐπὶ Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ, τῶν C βασιλέων, ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Μαγνησίας. Ἀκούσας δὲ, ὅτι Δέκιος διατρίβει ἐν τῇ πόλει Καισαρείας, παρεγένετο ἀπὸ Μαγνησίας εἰς Νικομήδειαν, πρὸς τὸ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ἁγίους. Ἐπισκεπτόμενος δὲ αὐτοὺς, καὶ παραλαλῶν προθύμως μαρτυρεῖν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, διεγνώσθη παρὰ τοῦ τῆς Νικομηδείας ἀνθυπάτου. Καὶ παραστὰς τῷ κριτηρίῳ αὐτοῦ, μετὰ τῶν λειπῶν μαρτύρων, πρῶτος ἤλεγξε τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι τυφθέντες, πάλιν ἐκλείσθησαν· αὐτὸς δὲ παρεπέμφθη εἰς Καισάρειαν τῷ Δεκίῳ. Καὶ ὑπ' ἐκείνου ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, διασόροις βασάνοις ἐξετασθεὶς, καὶ ἐκ πασῶν, Θεοῦ χάριτι, ῥυθεὶς. Ὕστερον εἰς κάμινον D ἐνεβλήθη ἰσχυρῶς ἐκκαιεῖσαν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ ταύτης ἱερὰν αὐτοῦ ἀπετμήθη κεφαλήν· καὶ οὕτως ἐτε-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πρίσκου.

Ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Πρίσκος, τὸν Θεὸν ἀγαπῶν, καὶ τὸ θεῖον βάπτισμα ἐπιποθήσας κατέλιπε τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, καὶ γέγονε Χριστιανός. Καὶ διερχόμενος πανταχοῦ ἐκήρυττε παῤῥησίᾳ τὸν Χριστόν· θαρσοποιῶν μὲν πάντας τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ πρὸς τὸ μαρτύριον παρακαλῶν, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων νουθετῶν, καὶ πρὸς τὸν Χριστὸν ἐπιστρέφων, καὶ βαπτίζων. Οὕτω δὲ ποιῶν, διεβλήθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι,

εἰπότον πρὸς αὐτὸν, ὅτι τοὺς μεγίστους θεοὺς ἐνυβρίζει, καὶ τῶν βασιλικῶν προσταγμάτων καταφρονεῖ, καὶ πάντας ἀναπείθει σέβεσθαι καὶ προσκυνεῖν Θεὸν ἐσταυρωμένον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἄρχων, ὠργίσθη σφοδρῶς· καὶ μετὰ κραυγῆς εἶπε τοῖς στρατιώταις· Ἀχθήτω τάχιον ὁ κακοποιὸς Πρίσκος, καὶ τιμωρείσθω. Κρατηθεὶς οὖν, ἐτύφθη σφοδρῶς· καὶ κρεμασθεὶς, ἐξέσθη τὰς πλευράς. Καὶ μετὰ ξιφῶν κατεκεντήθη. Καὶ τέλος τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

A inferret, et neglectis imperatorum mandatis, auctor omnibus esset ut Deum crucifixum colerent et adorarent. Quamobrem exarsit vehementi iracundia præfectus, ac milites inclamare cœpit, ut quamprimum maleficum Priscum abductum torquerent. Correptus igitur gravissime cæditur: deinde suspensus, in lateribus depectitur, punctimque pugionibus lancinatur: postremum capite plexus, migravit ad Deum.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ, ἐπισκόπου Σινώπης.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς Φωκᾶς ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ, γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς ἐν Σινώπῃ τῇ πόλει· παιδίον δὲ ὑπάρχων σδέξατο ἐκ Θεοῦ θαυμάτων χαρίσματα· καὶ γὰρ δαίμονας ἀπήλασε, νεκροὺς ἤγειρε, καὶ πλοῖα κινδυνεύοντα διέσωσεν. Ἀπελθὼν δὲ ἀπὸ Σινώπης εἰς Ἀμάσειαν τὴν πόλιν, τὰ ὅμοια διεπράξατο. Εἶτα παρεγένετο εἰς Ἀμισὸν, θαυματουργήσας καὶ ἐκεῖ, καὶ πολλοὺς στηρίξας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. μετὰ ταῦτα ὑποστρέψας εἰς Σινώπην, ἐπίσκοπος αὐτῆς προχειρίζεται, καὶ διὰ τῶν θαυμάτων πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων πρὸς Χριστὸν ἐπιστρέψας ἐβάπτισεν. Εἶτα ἐμηνύθη διὰ περιστερᾶς τὴν μετάστασιν αὐτοῦ. Εἶδε γὰρ κατ' ὄναρ περιστερὰν ἐλθοῦσαν, καὶ καθίσασαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιδοῦσαν αὐτῷ στέφανον καὶ εἰπεῖν· Δέξαι, Φωκᾶ, τὸ σύμβολον τοῦ τέλους σου. Καὶ μετὰ μικρὸν ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς, ἐκράτησεν αὐτόν. Καὶ πολλὰ βασανίσας πρότερον. Ὕστερον ἀπεκεφάλισεν. Εἶτα καὶ πυρὶ παρέδωκεν.

B Sacrosanctus Christi martyr Phocas in urbe Sinope natus et educatus, Trajano imperante, claruit. Cum autem adhuc puer esset, donum miraculorum a Deo accepit: nam dæmones fugavit, mortuos suscitavit, et naves in maximo discrimine positas servavit. Profectus vero ex urbe Sinope Amaseam, atque inde Amisum, similia ubique prodigia edidit, et in fide Christi plures confirmavit. Postea Sinopem reversus, ejusdem urbis ordinatur episcopus, multosque Græcorum propter miracula ad Christum conversos baptizavit. Cognovit autem per columbam imminere sibi mortem. Visus enim sibi est per quietem videre columbam capiti suo insidentem, quæ, porrecta sibi corona, sic ipsum alloqueretur: Accipe, Phoca, finis tui symbolum. Igitur paulo C post missis a Trajano imperatore lictoribus comprehensus, et gravissime primum tortus, demum abscisso capite in ignem conjectus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ἰωνᾶ.

Ἰωνᾶς ὁ μέγας καὶ ἔνδοξος προφήτης, ὑπάρχων ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἰουδαίων, καὶ προσταχθεὶς ὑπὸ Θεοῦ ἀπευθεῖν εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν, καὶ κηρύξαι, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται, αὐτὸς γινώσκων, ὅτι φιλάνθρωπός ἐστιν ὁ Θεὸς, καὶ συγχωρήσει τοῖς Νινευίταις, ἐὰν μετανοήσωσι· παρακούσας τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκβὰς εἰς πλοῖον, ἐπειρᾶτο φυγεῖν. Ἀλλὰ τῷ προστάγματι τοῦ Θεοῦ ἀγριωθεῖσα ἡ θάλασσα, ἤθελεν αὐτὸν καταπιεῖν. Καὶ βαλόντες κλήρους οἱ ναῦται, καὶ γνόντες, ὅτι δι' αὐτὸν κινδυνεύουσι, λαβόντες ἔῤῥιψαν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ αὐτὴ μὲν ἔπαυσεν· αὐτὸν δὲ κατέπιε κῆτος, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐξήγαγεν εἰς τὴν γῆν ἀβλαβῆ. Καὶ τότε ἀπελθὼν εἰς Νινευὴ, ἐποίησε τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ. Εἶτα ὑποστρέψας εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ παραλαβὼν τὴν ἰδίαν μητέρα, ἀπῆλθεν εἰς ξένην χώραν· αἰσχύνην γὰρ εἶχε τὸ κατοικεῖν εἰς τὴν ἰδίαν γῆν, διὰ τὸ ψευσθῆναι τὴν προφητείαν αὐτοῦ. Ὁ γὰρ Θεὸς ἠλέησε τοὺς Νινευίτας μετανοήσαντας. Προφητεύσας δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐτελεύτησε.

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda

60 *Certamen sacrosancti Martyris Phocæ, episcopi Sinopes.*

D Jonas, magnus et gloriosus propheta, ex regione Judæorum fuit: jussusque a Deo in urbem Niniven abire, et prædicare fore ut post triduum Ninive subverteretur, cum bene nosset Deum, qua est in homines clementia, veniam daturum Ninivitis, si pœnitentiam agerent, recusato divino mandato, navigium conscendit, fugam meditans. Sed mare divina voluntate sic efferatum est, ut eum devorare voluerit. Quamobrem nautæ per sortes explorantes, illius causa in tanto se versari salutis discrimine, arreptum præcipitem in mare exturbant. Et fluctus quidem maris statim detumuere; Jonam vero cetus devoravit: tertio autem post die, in terram illæsum exposuit. Tunc igitur profectus Niniven, præceptum Dei implevit. Mox in regionem suam regressus, abducta matre alienam terram petiit, cum eum puderet in patria sua versari, quod vaticinium suum falsum fuisset. Nam Deus pœnitentium Ninivitarum misertus est. Cumque multa alia prophetasset, decessit.

Eodem die

61 *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Jonæ.*

Eodem die

62 *Commemoratio sancti Jonæ. patris Theodori, et Theophanis confessorum.*

Presbyter fuit hic Jonas, pietate et doctrina insignis, pater autem Theodori beatissimi confessoris, ac Theophanis canonum scriptoris: illius, inquam, Theodori, cujus faciem atramento inussit, et vulneravit Leo Caballinus iconomachus,eo quod illum inducere non potuisset ut cultum adorationemque sanctarum Christi, et ejus, quæ sine semine illum genuit, Deiparæ, omniumque sanctorum ejus imaginum abnegaret. Hic igitur sanctus Jonas, remisso rebus sæculi nuntio, in lauram sancti Sabæ sese recepit, et monachus factus est: tantoque studio seipsum jejuniis, orationibus, perpetuis lacrymis, et fletu exercuit, ut cum omnes in sui admirationem pertraxisset, multis cupiditatem injiceret imitandi exactam ipsius omnique virtute præditam vitam.Quamobrem donum curationum accepit, quo accedentibus ad se profuit. Cum autem hunc in modum vixisset, omnibusque admirandus apparuisset, ad Deum migravit.

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωνᾶ τοῦ Πατέρος Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους τῶν ὁμολογητῶν.

Πρεσβύτερος ἦν οὗτος ὁ Ἰωνᾶς, εὐλαβὴς καὶ συνετὸς, πατὴρ Θεοδώρου τοῦ μακαριωτάτου ὁμολογητοῦ, καὶ Θεοφάνους τοῦ ποιητοῦ τῶν κανόνων· Θεοδώρου ἐκείνου, οὗτινος τὸ πρόσωπον διὰ μέλανος ἐπέγραψε, καὶ κατεκέντησε Λέων ὁ Καβαλῖνος, Εἰκονομάχος ὤν, διὰ τὸ μὴ πεῖσαι αὐτὸν ἀρνήσασθαι τὴν προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας τῶν ἁγίων εἰκόνων, τοῦτε Χριστοῦ καὶ τῆς ἀσπόρως τεκούσης αὐτὸν Θεοτόκου, καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ πάντων. Καταλιπὼν οὖν τὸν κόσμον ὁ ῥηθεὶς ὅσιος Ἰωνᾶς, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Σάβα λαῦραν, ἐγένετο μοναχός. Καὶ τοσαύτην ἄσκησιν ἐπεδείξατο, νηστεύων, προσευχόμενος, ἀεὶ δακρύων, θρηνῶν, ἑαυτὸν δαπανίζων, ὡς ὑπὸ πάντων θαυμάζεσθαι, καὶ πολλοὺς σπουδάζειν μιμεῖσθαι τὸν ἠκριβωμένον καὶ ἐνάρετον βίον αὐτοῦ. Ἐδέξατο δὲ καὶ χαρίσματα ἰαμάτων, δι' ὧν ὠφέλει τοὺς προσερχομένους αὐτῷ. Οὕτω δὲ βιώσας, καὶ θαυμαστὸς τοῖς πᾶσι φανείς, πρὸς τὸν Θεὸν ἐξεδήμησεν.

B

EODEM MENSE.

Die vicesima tertia

63 *Conceptio sanctæ Elisabet, quando concepit sanctum Joannem Baptistam.*

Zacharias, propheta et pater Joannis Baptistæ, sacerdos Dei fuit. Ingressus autem aliquando templum, ut thus adoleret, stantibus extra templum Judæis, cum vidisset Gabrielem angelum Dei stantem a dextris altaris thymiamatis, perterritus est. Angelus vero his eum verbis compellavit: « Ne ti« meas, Zacharia: exaudita est enim oratio tua, et « uxor tua Elisabet pariet tibi filium, et vocabis no« men ejus Joannem,et erit tibi gaudium et exultatio, « et multi in nativitate ejus gaudebunt. » Zacharias autem, cum se et uxorem suam in ætate processisse cerneret: « Quomodo,inquit,hoc mihi,Domine, « fieri poterit? *Cui angelus:* Ego sum Gabriel,qui asto « coram Deo, missusque sum,ut hæc tibi annuntia« rem: et ecce,eris mutus,neque prius loqui poteris, « quam natus tibi fuerit filius [1]. » Statimque factus est surdus et mutus, quoad natus est Joannes.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΓ'

Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἐλισάβετ, ὅτε συνέλαβε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν.

Ζαχαρίας, ὁ προφήτης καὶ πατὴρ τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὑπῆρχεν ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἰσελθών ποτε ἐν τῷ ναῷ, τοῦ θυμιάσαι, καὶ τῶν Ἰουδαίων ἑστώτων ἔξω, εἶδε Γαβριὴλ τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος, καὶ ἐφοβήθη. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ἄγγελος, ὅτι ἐταράχθη, εἶπε πρὸς αὐτόν· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου. Καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. Καὶ ἔσται χαρά σοι, καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαιρήσονται. Ὁ δὲ Ζαχαρίας, εἰδὼς ὅτι αὐτὸς μὲν ἐστι γέρων, ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ γραῦς, εἶπε· Κύριε, πῶς ἔσται μοι τοῦτο; Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, καὶ εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀπεστάλην εὐαγγελίσασθαί σοι τοιαῦτα· καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἕως οὗ γεννηθῇ ὁ υἱός σου. Καὶ διέμεινε κωφὸς καὶ ἄλαλος, ἕως ἐγεννήθη ὁ Ἰωάννης.

[1] Luc. I, 13 seqq.

Eodem die

64 *Certamen sanctæ martyris Iraidis.*

Irais, Christi martyr, Alexandrina, virgo et sanctimonialis, egressa aliquando ex asceterio, ut ex fonte aquam præfectæ suæ afferret, vidit in navi secus littus maris transeuntem urbis præfectum, qui multos secum Christianos ducebat catenis constrictos, presbyteros, diaconos, mulieres sanctas, et virgines:accurrensque,et sciscitata ex virginibus, quam ob causam essent in vinculis, iisque respon-

D

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰραΐδος.

Ἡ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἰραΐας ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας, παρθένος οὖσα καὶ μονάζουσα· ἐξελθοῦσα δὲ τοῦ ἀσκητηρίου πρὸς τὸ κομίσαι ὕδωρ ἐκ τῆς πηγῆς τῇ ἡγουμένῃ αὐτῆς, εἶδεν ἐν τῷ πλοίῳ διερχόμενον εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως, ἔχοντα μεθ' ἑαυτοῦ πλῆθος Χριστιανῶν δεσμίων, πρεσβυτέρων, διακόνων, ἁγίων παρθένων. Καὶ δραμοῦσα εἶπε πρὸς

τὰς παρθένους· Διὰ τί ἐν δεσμοῖς κατέχεσθε; Ἐκεῖναι δὲ ἀποκριθεῖσαι εἶπον. Διὰ τὸν Χριστὸν, ὅπως ὑπὲρ αὐτοῦ μαρτυρήσωμεν καὶ σωθῶμεν. Ἀκούσασα δὲ ταῦτα Ἰραΐς, παρεκάλεσε τοὺς δημίους, καὶ συνέδησαν καὶ αὐτὴν, μετὰ τῶν λοιπῶν ἁγίων. Καὶ καταλαβόντες οἱ ἅγιοι τὴν Ἀντινούπολιν· καὶ πολλὰ τιμωρηθέντες ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος· καὶ μὴ πεισθέντες θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἀλλὰ μέχρι θανάτου φυλάξαντες τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἀπεκεφαλίσθησαν ἅπαντες· πρώτη μὲν Ἰραΐς, ἔπειτα δὲ καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος.

A dentibus: Ob Christum, ut pro illo martyrium subeuntes, salvæ simus; impetravit a lictoribus, ut et sibi una cum reliquis sanctis catenas injicerent. Ducti igitur sancti in urbem Antinoum, multisque a præfecto excruciati tormentis, cum idolis sacrificare nollent, sed in fide Christi constantissime ad mortem usque persisterent, damnati omnes capite sunt; et prima quidem omnium Irais, deinde reliqua multitudo.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῶν ἁγίων γυναικῶν Ξανθιππης καὶ Πολυξένης.

Eodem die

65 *Commemoratio sanctarum mulierum Xanthippæ et Polyxenæ.*

Ἡ ἁγία Ξανθίππη ἦν μὲν ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος Ῥωμαίων· γυνὴ τυγχάνουσα Πρόβου τοῦ τῆς Ἱσπανίας ἄρχοντος· εἶχε δὲ ἀδελφὴν παρθένον, Πολυξένην ὄνομα. Ἀπελθόντι δὲ τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ Παύλῳ εἰς τὴν χώραν Ἱσπανίας, καὶ κηρύττοντι τὸν Χριστὸν, προσῆλθεν αὐτῷ ἡ Ξανθίππη· καὶ κατηχηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ τὴν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐβαπτίσθη αὐτή· ἔπειτα ἔπεισε καὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς Πρόβον γενέσθαι Χριστιανόν. Ὁμοίως καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Πολυξένη ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου τότε. Μετὰ δὲ τὴν ὑποχώρησιν αὐτοῦ, ἀκούσασα κηρύττειν τὴν πίστιν τῆς ἀληθείας Ἀνδρέαν τὸν μέγαν ἀπόστολον ἐν Πάτραις τῆς Ἀχαΐας, ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν· Καὶ μαθοῦσα τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ τελειότερον, ἐβαπτίσθη. Καὶ πάλιν ὑποστρέψασα εἰς τὴν ἰδίαν χώραν, εὗρε τὴν αὐτῆς ἀδελφὴν Ξανθίππην πάσαις ἀρεταῖς διαλάμπουσαν, καὶ μετὰ χαρᾶς ὑποδεξαμένην αὐτήν. Καὶ ἀμφότεραι πολλοὺς διδάξασαι τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐτελειώθησαν.

B Sancta Xanthippa, Claudio Romanorum Cæsare uxor Probi Hispaniæ præfecti, sororem virginem nomine Polyxenam habuit. Cum autem sanctus Paulus apostolus in regionem Hispaniæ venisset, Christumque prædicaret, illum adiit Xanthippa, atque ab eo fidem edocta, primum quidem baptizata fuit: deinde viro suo Probo persuasit ut Christianus fieret. Similiter et soror ejus Polyxena edocta quidem tunc ab eodem apostolo fuit; sed post ejus discessum, cum audisset Andream magnum apostolum Patris in Achaia fidem veritatis prædicare, profecta ad eum est, ab eoque, postquam perfectius quæ ad Christum pertinent, didicisset, baptismum suscepit. Mox rediit in regionem suam, ubi reperit sororem suam Xanthippam omni virtutum genere
C fulgentem, a qua cum gaudio excepta est. Cumque ambæ multos Christi fidem docuissent, finem vivendi fecerunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης.

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta

66 *Certamen sanctæ protomartyris Theclæ.*

Ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα γέγονεν ἐκ τῆς πόλεως Ἰκονίου· γυναικός τινος θυγάτηρ εὐγενοῦς καὶ πλουσίας, Θεοκλίας ὀνόματι. Ἀπελθόντος δὲ εἰς τὸ Ἰκόνιον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου, ἤκουσεν αὐτοῦ διδάσκοντος τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ὀνησιφόρου· ἦν δὲ ὅτε ἐπίστευσεν ἐτῶν δέκα καὶ ὀκτώ. Ἐξεδόθη δὲ πρὸς γάμον ἀνδρὶ πλουσίῳ, ὀνόματι Θαμύριδι· ἀλλὰ καταφρονήσασα μητέρος, ἀνδρὸς, πλούτου, ἠκολούθησε τῷ ἀποστόλῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπελθοῦσα εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, ἐκδίδοται θηρίοις ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος Ἀλεξάνδρου. Καὶ μηδὲν ἀδικηθεῖσα, προσεδόθη ταύροις. Ἀλλὰ καὶ τούτων ῥυσθεῖσα, Θεοῦ χάριτι, πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον· συνεργὸν ἔχουσα Τρύφαιναν τινα τὸν Θεὸν φοβουμένην, τὴν ὑποδεξαμένην αὐτήν. Ὑποστρέψασα δὲ πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα, κατῴκησεν ἐν ὄρει τινὶ ἐγγὺς Σελευκείας· ἡσυχάζουσα καὶ θαυματουργοῦσα. Βουληθέντων δὲ πονηρῶν ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, καὶ μιᾶναι αὐτήν, ἐσχίσθη πέτρα, καὶ ὑπεδέξατο, ὑπάρχουσαν ἐτῶν ἐνενήκοντα.

Thecla protomartyr ex urbe Iconio, mulieris cujusdam nobilis ac divitis, Theocliæ nomine, filia, audivit sanctum apostolum Paulum, cum, Iconium profectus, verba Dei in domo Onesiphori doceret. Erat autem, cum credidit, annorum decem et octo. Collocata vero in matrimonium homini opulento Thamyridi, neglecta matre, viro, divitiis, adjunxit
D se Apostolo, cum quo Antiochiam Pisidiæ profecta, damnatur ad bestias ab Alexandro præside; sed nulla in re ab his læsa, traditur tauris, a quibus etiam Dei beneficio liberata, multos ad Dominum convertit, adjuta a Tryphæna, singulari pietate femina, quæ illam hospitio exceperat. Inde in patriam regressa, in monte apud Seleuciam habitavit, tranquillam vitam agens, et miraculorum frequentia illustris. Cum autem nefarii quidam homines illuc accedere, eamque violare cogitarent, petra in partes discissa excepit sanctam annos nonaginta natam.

A

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

67 *Commemoratio magni ac terribilis terræmotus, quando puer in aerem raptus est.*

Theodosio Magno imperante terræmotus contigit, qualis nunquam mortalium memoria exstitit. Quare populus universus cum imperatore et patriarcha, relicta urbe, exiit in campum juxta Hebdomum, ibique commorabatur, eo quod terræmotus nunquam cessaret. Dum autem supplicationes ab Hebdomo in campum ad tribunalium fierent, atque illis verbis : *Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis*, hæc adderentur, *Qui crucifixus es pro nobis*, quæ ex hæresi Theopaschitarum erant blasphemantium atque affirmantium divinitatem etiam in cruce passam fuisse ; arreptus de media turba repente puer, per aerem ferebatur, Cumque omnes perterriti conclamarent, *Kyrie eleison*, puer tanquam nube delatus, quiete descendit ; indictoque silentio, ad populum ait : Angelorum chori ter sanctum hymnum sine illa appendicula, *Qui crucifixus es pro nobis*, concinunt. Hæc cum puer dixisset, statim mortuus concidit, simulque cum hæresi finem habuit terræmotus. Interim omnes obstupuerunt, Deoque gloriam tribuerunt.

Eodem die

68 *Certamen sancti martyris Paphnutii.*

Impii Diocletiani imperatoris crudelitas plurimos Christianorum non solum ex laicis, sed ex monachis effecit martyres : ex quorum numero fuit sanctus Paphnutius, qui ex Ægypto oriundus, abdicato sæculo, maximam vitæ partem in eremis transegit. Sed cum plurimos Græcorum ad Christum converteret, a præfecto ad necem quærebatur. Multis ergo ejus causa comprehensis, jussus ab angelo, præfecto se ultro obtulit, in cujus conspectu Christum professus, catenis ferreis constringitur : tum in equuleum actus, eo usque depectitur, donec illius viscera in terram profluerent. Verum cum rursus, illis ab angelo composite in locum suum restitutis, sanus effectus, multos ad Christi fidem traxisset, mittitur a præfecto, una cum iis qui crediderant, ad Diocletianum imperatorem, a quo palmæ affixus, decessit : atque uno eodemque die quingenti quadraginta septem martyres decollati fuere.

Eodem die

69 *Commemoratio sanctæ Euphrosynæ, quæ Smaragdus appellata fuit.*

Multæ sunt salutis viæ. Etenim Euphrosyna opulenti hominis filia, cum sibi nuptias parari rescivisset, ipsaque Christi sponsa esse in animum induxisset, confugit ad quemdam sanctum senem, a quo sanctimonialis facta est. Cumque timeret, ne a patre cognosceretur, sumpto virili habitu, mutatoque nomine, seipsam Smaragdum appellavit,

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'

Η ἀνάμνησις τῶν φόβων τοῦ μεγάλου σεισμοῦ, καὶ τῆς τοῦ παιδὸς ἐν ἀέρι ἁρπαγῆς.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου σεισμὸς ἐγένετο, οἷος οὐδέποτε γέγονεν. Ἐξ οὗ καὶ πᾶς ὁ λαὸς σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ πατριάρχῃ ἀφέντες τὴν πόλιν ἐξῆλθον ἐν τῷ κάμπῳ πλησίον τοῦ Ἑβδόμου, καὶ ἔμενον ἐκεῖ. Διότι ἀκατάπαυστος ἦν ὁ σεισμός. Ἀιτανευόντων δὲ ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου εἰς τὸν κάμπον πρὸς τὸ τριβουνάλιον, καὶ προστιθεμένου εἰς τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος· τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὅπερ ἦν τῆς τῶν Θεοπασχυτῶν αἱρέσεως βλασφημούντων ὅτι καὶ ἡ θεότης ἔπαθεν ἐν τῷ σταυρῷ· ἐξαίφνης παιδίον ἐκ μέσου τοῦ πλήθους ἁρπαγὲν, εἰς τὸν ἀέρα ἀνεφέρετο. Πάντων δὲ μετὰ φόβου κραζόντων τὸ Κύριε ἐλέησον, κατέβη τὸ παιδίον, ὡς ὑπὸ νεφέλης ἡσύχως καὶ παρεκελεύσατο τῷ λαῷ σιωπῆσαι· καὶ εἶπεν, ὅτι οἱ τῶν ἀγγέλων χοροὶ χωρὶς τῆς προσθήκης τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ψάλλουσι τὸν τρισάγιον ὕμνον. Τοῦτο δὲ εἰπόντος τοῦ παιδίου, καὶ παραχρῆμα τελευτήσαντος, ἐπαύσατο σὺν τῇ αἱρέσει καὶ ὁ σεισμός. Καὶ ἐθαύμασαν ἅπαντες, δοξάζοντες τὸν Θεόν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Παφνουτίου.

Ἐπὶ τοῦ δυσσεβοῦς βασιλέως Διοκλητιανοῦ ὠμότης πολλοὺς τῶν Χριστιανῶν ἀπέδειξε μάρτυρας, οὐ μόνον ἐκ τῶν λαϊκῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μοναχῶν· ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ ὅσιος Παφνούτιος. Οὗτος γὰρ ἐξ Αἰγύπτου καταγόμενος, καταλιπὼν τὸν κόσμον, τὸν πλεῖστον τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον διέτριβεν ἐν ἐρήμοις. Διὰ δὲ τὸ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν Χριστὸν, ἐζητεῖτο φονευθῆναι παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Καὶ πολλῶν κρατουμένων δι' αὐτὸν, ὑπὸ θείου ἀγγέλου κελευσθεὶς, ἀπελθὼν παρέστη τῷ ἄρχοντι καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, δεσμεῖται σιδήροις. Καὶ ἐπὶ ξύλου κρεμασθείς, ἐξέσθη, ἕως τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. Ἀλλὰ πάλιν γέγονεν ὑγιὴς, ἀγγέλου ταῦτα προσαρμόσαντος τῷ σώματι· ἐκ τούτου πολλοὶ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Καὶ ἰδὼν ὁ ἄρχων, πέμπει αὐτὸν σὺν τοῖς πιστεύσασι πρὸς τὸν βασιλέα Διοκλητιανόν. Καὶ παρ' ἐκείνου ἐπὶ φοίνικος σταυρωθεὶς, ἐτελειώθη. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν ἀπεκεφαλίσθησαν πεντακόσιοι μζ' μάρτυρες.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, τῆς μετονομασθείσης Σμαράγδου.

Πολλαί εἰσι τῆς σωτηρίας ὁδοί. Καὶ γὰρ ἡ ὁσία Εὐφροσύνη, θυγάτηρ οὖσα πλουσίου τινὸς, καὶ πρὸς γάμον μέλλουσα ἐκδοθῆναι, γνοῦσα τοῦτο, καὶ τοῦ Χριστοῦ νύμφη θέλουσα εἶναι, προσέδραμεν ἑνὶ τῶν ἁγίων γερόντων, καὶ παρ' ἐκείνου ἐγένετο μοναχή. Εἶτα φοβηθεῖσα, ἵνα μὴ γνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ἐνδυσαμένη ἀνδρεῖα ἱμάτια, καὶ μετασχη-

μασθεῖσα εἰς ἄνδρα, καὶ μετονομάσασα ἑαυτὴν Σμάραγδον, ἀπῆλθεν εἰς ἀνδρεῖον μοναστήριον, εἰς ὃ καὶ πρότερον κατὰ συνήθειαν ἀπήρχετο ὁ πατὴρ αὐτῆς. Καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἀπερχόμενος, καὶ τῷ ἡγουμένῳ διηγούμενος τὴν φυγὴν τῆς θυγατέρος, ἔβλεπε πολλάκις καὶ αὐτὴν παρισταμένην τῷ ἡγουμένῳ ἐν σχήματι ἀνδρὸς, καὶ λυπουμένην δῆθεν διὰ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· ἀλλ' οὐκ ἐγνώριζεν αὐτήν. Διανύσασα δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, ἠσθένησε· καὶ προσκαλεσαμένη τὸν πατέρα αὐτῆς, εἶπεν. Ἐγώ εἰμι θυγάτηρ σου· καὶ μὴ λυποῦ· καὶ τοῦτο εἰποῦσα, ἐκοιμήθη.

A atque in virorum monasterium sese contulit, quod et pater ejus frequens adire consueverat: postea vero illuc adveniens, cum monasterii præfecto de fuga filiæ sæpe colloquebatur, inspectante et audiente plerumque filia, doloremque eadem de causa præ se ferente, cum interim a patre nunquam cognosceretur. Cum autem in monasterio annos decem et octo vixisset, incidit in morbum. Et accersito patre dixit: Ego sum filia tua, ne contristeris: statimque obdormivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima sexta

Ἡ μετάστασις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

70 *Translatio sancti Joannis Theologi, et evangelistæ.*

B Ὁ Μέγας ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον, εὐαγγελιζόμενος τὸν Χριστόν. Καὶ διαβληθεὶς Δομετιανῷ τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ, ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον τὴν νῆσον. Ἔνθα καὶ τὸ ἅγιον ἔγραψεν Εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ τελευτὴν Δομετιανοῦ, ἀνακληθεὶς πάλιν, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον. Καὶ μετὰ τὸ πολλοὺς διδάξαι, καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος προσαγαγεῖν τῷ Χριστῷ, προέγνω τὴν μετάστασιν αὐτοῦ. Καὶ Κυριακῆς ἡμέρας ἐλθούσης, διδάξας τοὺς ἀδελφοὺς τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ· καὶ παραγγείλας αὐτοῖς φυλάττειν πάντα τὰ διδαχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, προσέταξε τῷ μαθητῇ αὐτοῦ παραλαβεῖν ἄνδρας κατέχοντας τὰς πρὸς ὄρυγμα χρείας, καὶ ἀκολουθεῖν. Καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐπέτρεψεν ὀρύξαι ὄρυγμα βαθὺ σταυροειδές. Καὶ προσευξάμενος καὶ C εἰπών· Εἰρήνη ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἀνεκλίθη ἐν τῷ ὀρύγματι. Τότε καλύψαντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἀνεχώρησαν. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐλθόντες ἰδεῖν αὐτὸν, οὐχ εὗρον.

Magnus apostolus et evangelista Joannes, post Domini ascensionem et Deiparæ obitum, venit Ephesum, Christum evangelizans; delatusque ad Domitianum Romanorum imperatorem, relegatur in insulam Patmos, ubi sanctum Evangelium conscripsit. Functo autem vita Domitiano, revocatus ab exsilio, rediit Ephesum: ubi cum multos docuisset, perque baptismum ad Christum adduxisset, translationem suam prænovit. Dominico igitur die cum fratres magna Dei opera docuisset, eisque, ut quæ edocti a se fuerant, observarent, præcepisset, imperavit discipulo ut, assumptis hominibus, et quæ ad fodiendum opus essent, paratis instrumentis, se consequeretur: abiitque in quemdam locum, jussitque egesta alte terra fossam in crucis figuram effodere. Mox oravit, et dixit: Pax vobis, fratres: et in fovea sese composuit: quo operto, discipuli discessere. Verum paulo post regressi, visendi eum studio, nequaquam invenerunt

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima septima

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἐπιχάρεως.

71 *Certamen sanctæ martyris Epicharis.*

Ἐπίχαρις ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως· ἐκρατήθη δὲ παρὰ Καισαρίου τοῦ ἐπάρχου. Καὶ ὁμολογήσασα παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, κρεμᾶται καὶ ξέεται. Εἶτα τύπτεται μετὰ σφυρῶν μολυβδίνων ὑπὸ τεσσάρων στρατιωτῶν· οἵτινες, εὐχομένης αὐτῆς, ὑπὸ ἀγγέλων ἀνῃρέθησαν. Εἶτα συνεβούλευσε τῷ ἄρχοντι ὁ συν- D κάθεδρος αὐτοῦ ἀποκεφαλίσαι αὐτήν, Λαβούσης δὲ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ προσευχομένης αὐτῆς, ἡ εὐρεθεῖσα ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς πέτρα, ὕδατος ἀνέβλυσε πλῆθος. Πληρώσασα δὲ τὴν εὐχὴν, καὶ κλίνασα τὸν αὐχένα, ἐπλήγη ὑπὸ τοῦ δημίου, καὶ τὸ μὲν πνεῦμα αὐτῆς ἀνεπετάσθη εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος Δικαίων γὰρ ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ. Τὸ δὲ τίμιον λείψανον αὐτῆς ἐτάφη ἐντίμως παρὰ Φήλικός τινος συγκλητικοῦ, εὐλαβοῦς Χριστιανοῦ· βρύον ἰάματα πᾶσι τοῖς πιστῶς προσερχομένοις αὐτῷ, πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν συμφορὰν καὶ λύπην ἑτοίμως ἀποδιῶκον ἕως τῆς σήμερον.

Epicharis, Christi martyr, Diocletiano imperatore, Romæ claruit. Comprehensa autem a Cæsario præfecto, confessaque libere Christum, sublata in equuleum, excarnificatur: deinde malleis plumbeis percutitur a quatuor militibus, qui, ea preces fundente, ab angelis interfecti sunt. Consuluit itaque præfecto assessor, ut in illam ferret capitalem sententiam. Quod cum fecisset præfectus, cœpit orare Epicharis: statimque petra, quæ subter illius pedes jacebat, magnam effudit aquarum vim. Cumque preces complevisset, inclinata cervice, a lictore percussa fuit, ejusque spiritus in Dei vivi manus advolavit: *Justorum enim animæ in manu Dei sunt:* pretiosæ autem ejus reliquiæ honorifice a Felice quodam senatorio viro pioque Christiano sepultæ, curationes emittunt omnibus cum fide ad eas accedentibus, omnemque morbum, calamitatem et ægritudinem ad hanc usque diem statim depellunt.

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

67 *Commemoratio magni ac terribilis terræmotus, quando puer in aerem raptus est.*

Theodosio Magno imperante terræmotus contigit, qualis nunquam mortalium memoria exstitit. Quare populus universus cum imperatore et patriarcha, relicta urbe, exiit in campum juxta Hebdomum, ibique commorabatur, eo quod terræmotus nunquam cessaret. Dum autem supplicationes ab Hebdomo in campum ad tribunalium fierent, atque illis verbis : *Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis,* hæc adderentur, *Qui crucifixus es pro nobis,* quæ ex hæresi Theopaschitarum erant blasphemantium atque affirmantium divinitatem etiam in cruce passam fuisse ; arreptus de media turba repente puer, per aerem ferebatur, Cumque omnes perterriti conclamarent, *Kyrie eleison*,puer tanquam nube delatus, quiete descendit ; indictoque silentio, ad populum ait : Angelorum chori ter sanctum hymnum sine illa appendicula, *Qui crucifixus es pro nobis,* concinunt. Hæc cum puer dixisset, statim mortuus concidit, simulque cum hæresi finem habuit terræmotus. Interim omnes obstupuerunt, Deoque gloriam tribuerunt.

Eodem die

68 *Certamen sancti martyris Paphnutii.*

Impii Diocletiani imperatoris crudelitas plurimos Christianorum non solum ex laicis, sed ex monachis effecit martyres : ex quorum numero fuit sanctus Paphnutius, qui ex Ægypto oriundus, abdicato sæculo, maximam vitæ partem in eremis transegit. Sed cum plurimos Græcorum ad Christum converteret,a præfecto ad necem quærebatur. Multis ergo ejus causa comprehensis, jussus ab angelo, præfecto se ultro obtulit,in cujus conspectu Christum professus, catenis ferreis constringitur : tum in equuleum actus,eo usque depectitur, donec illius viscera in terram profluerent. Verum cum rursus,illis ab angelo composite in locum suum restitutis, sanus effectus, multos ad Christi fidem traxisset, mittitur a præfecto, una cum iis qui crediderant, ad Diocletianum imperatorem, a quo palmæ affixus, decessit : atque uno eodemque die quingenti quadraginta septem martyres decollati fuere.

Eodem die

69 *Commemoratio sanctæ Euphrosynæ, quæ Samaragdus appellata fuit.*

Multæ sunt salutis viæ.Etenim Euphrosyna opulenti hominis filia, cum sibi nuptias parari rescivisset, ipsaque Christi sponsa esse in animum induxisset, confugit ad quemdam sanctum senem, a quo sanctimonialis facta est. Cumque timeret, ne a patre cognosceretur, sumpto virili habitu, mutatoque nomine,seipsam Smaragdum appellavit,

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'

Η ἀνάμνησις τῶν φόβων τοῦ μεγάλου σεισμοῦ, καὶ τῆς τοῦ παιδὸς ἐν ἀέρι ἁρπαγῆς.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου σεισμὸς ἐγένετο, οἷος οὐδέποτε γέγονεν. Ἐξ οὗ καὶ πᾶς ὁ λαὸς σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ πατριάρχῃ ἀφέντες τὴν πόλιν ἐξῆλθον ἐν τῷ κάμπῳ πλησίον τοῦ Ἑβδόμου, καὶ ἔμενον ἐκεῖ. Διότι ἀκατάπαυστος ἦν ὁ σεισμός. Αἰτανευόντων δὲ ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου εἰς τὸν κάμπον πρὸς τὸ τριβουνάλιον, καὶ προστιθεμένου εἰς τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος· τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὅπερ ἦν τῆς τῶν Θεοπασχιτῶν αἱρέσεως βλασφημούντων ὅτι καὶ ἡ θεότης ἔπαθεν ἐν τῷ σταυρῷ· ἐξαίφνης παιδίον ἐκ μέσου B τοῦ πλήθους ἁρπαγὲν, εἰς τὸν ἀέρα ἀνεφέρετο. Πάντων δὲ μετὰ φόβου κραζόντων τὸ Κύριε ἐλέησον, κατέβη τὸ παιδίον, ὡς ὑπὸ νεφέλης ἡσύχως καὶ παρεκελεύσατο τῷ λαῷ σιωπῆσαι· καὶ εἶπεν, ὅτι οἱ τῶν ἀγγέλων χοροὶ χωρὶς τῆς προσθήκης τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ψάλλουσι τὸν τρισάγιον ὕμνον. Τοῦτο δὲ εἰπόντος τοῦ παιδίου, καὶ παραχρῆμα τελευτήσαντος, ἐπαύσατο σὺν τῇ αἱρέσει καὶ ὁ σεισμός. Καὶ ἐθαύμασαν ἅπαντες, δοξάζοντες τὸν Θεόν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Παφνουτίου.

Ἡ τοῦ δυσσεβοῦς βασιλέως Διοκλητιανοῦ ὠμότης C πολλοὺς τῶν Χριστιανῶν ἀπέδειξε μάρτυρας, οὐ μόνον ἐκ τῶν λαϊκῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μοναχῶν· ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ ὅσιος Παφνούτιος. Οὗτος γὰρ ἐξ Αἰγύπτου καταγόμενος, καταλιπὼν τὸν κόσμον, τὸν πλεῖστον τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον διέτριβεν ἐν ἐρήμοις. Διὰ δὲ τὸ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν Χριστὸν, ἐζητεῖτο φονευθῆναι παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Καὶ πολλῶν κρατουμένων δι' αὐτὸν, ὑπὸ θείου ἀγγέλου κελευσθείς, ἀπελθὼν παρέστη τῷ ἄρχοντι καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, δεσμεῖται σιδήροις. Καὶ ἐπὶ ξύλου κρεμασθείς, ἐξέσθη, ἕως τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. Ἀλλὰ πάλιν γέγονεν ὑγιὴς, ἀγγέλου ταῦτα προσαρμόσαντος τῷ σώματι· ἐκ τούτου πολλοὶ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Καὶ ἰδὼν ὁ ἄρχων, πέμπει αὐτὸν σὺν τοῖς πιστεύσασι πρὸς τὸν βασιλέα Διοκλητιανόν. Καὶ παρ' ἐκείνου ἐπὶ φοίνικος σταυρωθεὶς, ἐτελειώθη. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν ἀπεκεφαλίσθησαν πεντακόσιοι μζ' μάρτυρες.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, τῆς μετονομασθείσης Σμαράγδου.

Πολλαί εἰσι τῆς σωτηρίας ὁδοί. Καὶ γὰρ ἡ ὁσία Εὐφροσύνη, θυγάτηρ οὖσα πλουσίου τινὸς, καὶ πρὸς γάμον μέλλουσα ἐκδοθῆναι, γνοῦσα τοῦτο, καὶ τοῦ Χριστοῦ νύμφη θέλουσα εἶναι, προσέδραμεν ἑνὶ τῶν ἁγίων γερόντων, καὶ παρ' ἐκείνου ἐγένετο μοναχή. Εἶτα φοβηθεῖσα, ἵνα μὴ γνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ἐνδυσαμένη ἀνδρεῖα ἱμάτια, καὶ μετασχη-

μασθεῖσα εἰς ἄνδρα, καὶ μετονομάσασα ἑαυτὴν Σμάραγδον, ἀπῆλθεν εἰς ἀνδρεῖον μοναστήριον, εἰς ὃ καὶ πρότερον κατὰ συνήθειαν ἀπήρχετο ὁ πατὴρ αὐτῆς. Καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἀπερχόμενος, καὶ τῷ ἡγουμένῳ διηγούμενος τὴν φυγὴν τῆς θυγατέρος, ἔβλεπε πολλάκις καὶ αὐτὴν παρισταμένην τῷ ἡγουμένῳ ἐν σχήματι ἀνδρὸς, καὶ λυπουμένην δῆθεν διὰ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· ἀλλ' οὐκ ἐγνώριζεν αὐτήν. Διανύσασα δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, ἠσθένησε· καὶ προσκαλεσαμένη τὸν πατέρα αὐτῆς, εἶπεν. Ἐγώ εἰμι θυγάτηρ σου· καὶ μὴ λυποῦ· καὶ τοῦτο εἰποῦσα, ἐκοιμήθη.

A atque in virorum monasterium sese contulit, quod et pater ejus frequens adire consueverat: postea vero illuc adveniens, cum monasterii præfecto de fuga filiæ sæpe colloquebatur, inspectante et audiente plerumque filia, doloremque eadem de causa præ se ferente, cum interim a patre nunquam cognosceretur. Cum autem in monasterio annos decem et octo vixisset, incidit in morbum. Et accersito patre dixit: Ego sum filia tua, ne contristeris: statimque obdormivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima sexta

Ἡ μετάστασις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

70 *Translatio sancti Joannis Theologi, et evangelistæ.*

B Ὁ Μέγας ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον, εὐαγγελιζόμενος τὸν Χριστόν. Καὶ διαβληθεὶς Δομετιανῷ τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ, ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον τὴν νῆσον. Ἔνθα καὶ τὸ ἅγιον ἔγραψεν Εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ τελευτὴν Δομετιανοῦ, ἀνακληθεὶς πάλιν, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον. Καὶ μετὰ τὸ πολλοὺς διδάξαι, καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος προσαγαγεῖν τῷ Χριστῷ, προέγνω τὴν μετάστασιν αὐτοῦ. Καὶ Κυριακῆς ἡμέρας ἐλθούσης, διδάξας τοὺς ἀδελφοὺς τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ· καὶ παραγγείλας αὐτοῖς φυλάττειν πάντα τὰ διδαχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, προσέταξε τῷ μαθητῇ αὐτοῦ παραλαβεῖν ἄνδρας κατέχοντας τὰς πρὸς ὄρυγμα χρείας, καὶ ἀκολουθεῖν. Καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐπέτρεψεν ὀρύξαι ὄρυγμα βαθὺ σταυροειδές. Καὶ προσευξάμενος καὶ C εἰπών· Εἰρήνη ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀνεκλίθη ἐν τῷ ὀρύγματι. Τότε καλύψαντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἀνεχώρησαν. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐλθόντες ἰδεῖν αὐτὸν, οὐχ εὗρον.

Magnus apostolus et evangelista Joannes, post Domini ascensionem et Deiparæ obitum, venit Ephesum, Christum evangelizans; delatusque ad Domitianum Romanorum imperatorem, relegatur in insulam Patmos, ubi sanctum Evangelium conscripsit. Functo autem vita Domitiano, revocatus ab exsilio, rediit Ephesum: ubi cum multos docuisset, perque baptismum ad Christum adduxisset, translationem suam prænovit. Dominico igitur die cum fratres magna Dei opera docuisset, eisque, ut quæ edocti a se fuerant, observarent, præcepisset, imperavit discipulo ut, assumptis hominibus, et quæ ad fodiendum opus essent, paratis instrumentis, se consequeretur: abiitque in quemdam locum, jussitque egesta alte terra fossam in crucis figuram effodere. Mox oravit, et dixit: Pax vobis, fratres: et in fovea sese composuit: quo operto, discipuli discessere. Verum paulo post regressi, visendi eum studio, nequaquam invenerunt

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima septima

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἐπιχάρεως.

71 *Certamen sanctæ martyris Epicharis.*

Ἐπίχαρις ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως· ἐκρατήθη δὲ παρὰ Καισαρίου τοῦ ἐπάρχου. Καὶ ὁμολογήσασα παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, κρεμᾶται καὶ ξέεται. Εἶτα τύπτεται μετὰ σφυρῶν μολυβδίνων ὑπὸ τεσσάρων στρατιωτῶν· οἵτινες, εὐχομένης αὐτῆς, ὑπὸ ἀγγέλων ἀνῃρέθησαν. Εἶτα συνεβούλευσε τῷ ἄρχοντι ὁ συγ- D κάθεδρος αὐτοῦ ἀποκεφαλίσαι αὐτήν, Λαβούσης δὲ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ προσευχομένης αὐτῆς, ἡ εὑρεθεῖσα ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς πέτρα, ὕδατος ἀνέβλυσε πλῆθος. Πληρώσασα δὲ τὴν εὐχὴν, καὶ κλίνασα τὸν αὐχένα, ἐπλήγη ὑπὸ τοῦ δημίου, καὶ τὸ μὲν πνεῦμα αὐτῆς ἐνεπετέθη εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος Δικαίων γὰρ ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ. Τὸ δὲ τίμιον λείψανον αὐτῆς ἐτάφη ἐντίμως παρὰ Φηλικός τινος συγκλητικοῦ, εὐλαβοῦς Χριστιανοῦ· βρύον ἰάματα πᾶσι τοῖς πιστῶς προσερχομένοις αὐτῷ, πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν συμφορὰν καὶ λύπην ἑτοίμως ἀποδιῶκον ἕως τῆς σήμερον.

Epicharis, Christi martyr, Diocletiano imperatore, Romæ claruit. Comprehensa autem a Cæsario præfecto, confessaque libere Christum, sublata in equuleum, excarnificatur: deinde malleis plumbeis percutitur a quatuor militibus, qui, ea preces fundente, ab angelis interfecti sunt. Consuluit itaque præfecto assessor, ut in illam ferret capitalem sententiam. Quod cum fecisset præfectus, cœpit orare Epicharis: statimque petra, quæ subter illius pedes jacebat, magnam effudit aquarum vim. Cumque preces complevisset, inclinata cervice, a lictore percussa fuit, ejusque spiritus in Dei vivi manus advolavit: *Justorum enim animæ in manu Dei sunt:* pretiosæ autem ejus reliquiæ honorifice a Felice quodam senatorio viro pioque Christiano sepultæ, curationes emittunt omnibus cum fide ad eas accedentibus, omnemque morbum, calamitatem et ægritudinem ad hanc usque diem statim depellunt.

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

67 *Commemoratio magni ac terribilis terræmotus, quando puer in aerem raptus est.*

Theodosio Magno imperante terræmotus contigit, qualis nunquam mortalium memoria exstitit. Quare populus universus cum imperatore et patriarcha, relicta urbe, exiit in campum juxta Hebdomum, ibique commorabatur, eo quod terræmotus nunquam cessaret. Dum autem supplicationes ab Hebdomo in campum ad tribunalium fierent, atque illis verbis : *Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis*, hæc adderentur, *Qui crucifixus es pro nobis*, quæ ex hæresi Theopaschitarum erant blasphemantium atque affirmantium divinitatem etiam in cruce passam fuisse ; arreptus de media turba repente puer, per aerem ferebatur, Cumque omnes perterriti conclamarent, *Kyrie eleison*,puer tanquam nube delatus, quiete descendit ; indictoque silentio, ad populum ait : Angelorum chori ter sanctum hymnum sine illa appendicula, *Qui crucifixus es pro nobis*, concinunt. Hæc cum puer dixisset, statim mortuus concidit, simulque cum hæresi finem habuit terræmotus. Interim omnes obstupuerunt, Deoque gloriam tribuerunt.

Eodem die

68 *Certamen sancti martyris Paphnutii.*

Impii Diocletiani imperatoris crudelitas plurimos Christianorum non solum ex laicis, sed ex monachis effecit martyres : ex quorum numero fuit sanctus Paphnutius, qui ex Ægypto oriundus, abdicato sæculo, maximam vitæ partem in eremis transegit. Sed cum plurimos Græcorum ad Christum converteret,a præfecto ad necem quærebatur. Multis ergo ejus causa comprehensis, jussus ab angelo, præfecto se ultro obtulit,in cujus conspectu Christum professus, catenis ferreis constringitur : tum in equuleum actus,eo usque depectitur, donec illius viscera in terram profluerent. Verum cum rursus,illis ab angelo composite in locum suum restitutis, sanus effectus, multos ad Christi fidem traxisset, mittitur a præfecto, una cum iis qui crediderant, ad Diocletianum imperatorem, a quo palmæ affixus, decessit : atque uno eodemque die quingenti quadraginta septem martyres decollati fuere.

Eodem die

69 *Commemoratio sanctæ Euphrosynæ, quæ Smaragdus appellata fuit.*

Multæ sunt salutis viæ.Etenim Euphrosyna opulenti hominis filia, cum sibi nuptias parari rescivisset, ipsaque Christi sponsa esse in animum induxisset, confugit ad quemdam sanctum senem, a quo sanctimonialis facta est. Cumque timeret, ne a patre cognosceretur, sumpto virili habitu, mutatoque nomine,seipsam Smaragdum appellavit,

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'

Η ἀνάμνησις τῶν φόβων τοῦ μεγάλου σεισμοῦ, καὶ τῆς τοῦ παιδὸς ἐν ἀέρι ἁρπαγῆς.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου σεισμὸς ἐγένετο, οἷος οὐδέποτε γέγονεν. Ἐξ οὗ καὶ πᾶς ὁ λαὸς σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ πατριάρχῃ ἀφέντες τὴν πόλιν ἐξῆλθον ἐν τῷ κάμπῳ πλησίον τοῦ Ἑβδόμου, καὶ ἔμενον ἐκεῖ. Διότι ἀκατάπαυστος ἦν ὁ σεισμός. Διτανευόντων δὲ ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου εἰς τὸν κάμπον πρὸς τὸ τριβουνάλιον, καὶ προστιθεμένου εἰς τὸ, Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος· τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὅπερ ἦν τῆς τῶν Θεοπασχιτῶν αἱρέσεως βλασφημούντων ὅτι καὶ ἡ θεότης ἔπαθεν ἐν τῷ σταυρῷ· ἐξαίφνης παιδίον ἐκ μέσου B τοῦ πλήθους ἁρπαγὲν, εἰς τὸν ἀέρα ἀνεφέρετο. Πάντων δὲ μετὰ φόβου κραζόντων τὸ Κύριε ἐλέησον, κατέβη τὸ παιδίον, ὡς ὑπὸ νεφέλης ἡσύχως καὶ παρεκελεύσατο τῷ λαῷ σιωπῆσαι· καὶ εἶπεν, ὅτι οἱ τῶν ἀγγέλων χοροὶ χωρὶς τῆς προσθήκης τοῦ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ψάλλουσι τὸν τρισάγιον ὕμνον. Τοῦτο δὲ εἰπόντος τοῦ παιδίου, καὶ παραχρῆμα τελευτήσαντος, ἐπαύσατο σὺν τῇ αἱρέσει καὶ ὁ σεισμός. Καὶ ἐθαύμασαν ἅπαντες, δοξάζοντες τὸν Θεόν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Παφνουτίου.

Ἡ τοῦ δυσσεβοῦς βασιλέως Διοκλητιανοῦ ὠμότης C πολλοὺς τῶν Χριστιανῶν ἀπέδειξε μάρτυρας, οὐ μόνον ἐκ τῶν λαϊκῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μοναχῶν· ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ ὅσιος Παφνούτιος. Οὗτος γὰρ ἐξ Αἰγύπτου καταγόμενος, καταλιπὼν τὸν κόσμον, τὸν πλεῖστον τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον διέτριβεν ἐν ἐρήμοις. Διὰ δὲ τὸ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν Χριστὸν, ἔξηιτεῖτο φονευθῆναι παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Καὶ πολλῶν κρατουμένων δι' αὐτὸν, ὑπὸ θείου ἀγγέλου κελευσθείς, ἀπελθὼν παρέστη τῷ ἄρχοντι καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, δεσμεῖται σιδήροις. Καὶ ἐπὶ ξύλου κρεμασθείς, ἐξέσθη, ἕως τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. Ἀλλὰ πάλιν γέγονεν ὑγιὴς, ἀγγέλου ταῦτα προσαρμόσαντος τῷ σώματι· ἐκ τούτου πολλοὶ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Καὶ ἰδὼν ὁ ἄρχων, πέμπει αὐτὸν σὺν τοῖς πιστεύσασι πρὸς τὸν βασιλέα Διοκλητιανόν. Καὶ παρ' ἐκείνου ἐπὶ φοίνικος σταυρωθεὶς, ἐτελειώθη. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἡμέραν ἀπεκεφαλίσθησαν πεντακόσιοι μζ' μάρτυρες.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης, τῆς μετονομασθείσης Σμαράγδου.

Πολλαί εἰσι τῆς σωτηρίας ὁδοί. Καὶ γὰρ ἡ ὁσία Εὐφροσύνη, θυγάτηρ οὖσα πλουσίου τινὸς, καὶ πρὸς γάμον μέλλουσα ἐκδοθῆναι, γνοῦσα τοῦτο, καὶ τοῦ Χριστοῦ νύμφη θέλουσα εἶναι, προσέδραμεν ἑνὶ τῶν ἁγίων γερόντων, καὶ παρ' ἐκείνου ἐγένετο μοναχή. Εἶτα φοβηθεῖσα, ἵνα μὴ γνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ἐνδυσαμένη ἀνδρεῖα ἱμάτια, καὶ μετασχη-

μασθεῖσα εἰς ἄνδρα, καὶ μετονομάσασα ἑαυτὴν Σμάραγδον, ἀπῆλθεν εἰς ἀνδρεῖον μοναστήριον, εἰς ὃ καὶ πρότερον κατὰ συνήθειαν ἀπήρχετο ὁ πατὴρ αὐτῆς. Καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἀπερχόμενος, καὶ τῷ ἡγουμένῳ διηγούμενος τὴν φυγὴν τῆς θυγατέρος, ἔβλεπε πολλάκις καὶ αὐτὴν παρισταμένην τῷ ἡγουμένῳ ἐν σχήματι ἀνδρὸς, καὶ λυπουμένην δῆθεν διὰ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· ἀλλ' οὐκ ἐγνώριζεν αὐτήν. Διανύσασα δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, ἠσθένησε· καὶ προσκαλεσαμένη τὸν πατέρα αὐτῆς, εἶπεν. Ἐγώ εἰμι θυγάτηρ σου· καὶ μὴ λυποῦ· καὶ τοῦτο εἰποῦσα, ἐκοιμήθη.

A atque in virorum monasterium sese contulit, quod et pater ejus frequens adire consueverat: postea vero illuc adveniens, cum monasterii præfecto de fuga filiæ sæpe colloquebatur, inspectante et audiente plerumque filia, doloremque eadem de causa præ se ferente, cum interim a patre nunquam cognosceretur. Cum autem in monasterio annos decem et octo vixisset, incidit in morbum. Et accersito patre dixit: Ego sum filia tua, ne contristeris: statimque obdormivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima sexta

Ἡ μετάστασις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

70 *Translatio sancti Joannis Theologi, et evangelistæ.*

Ὁ Μέγας ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον, εὐαγγελιζόμενος τὸν Χριστόν. Καὶ διαβληθεὶς Δομετιανῷ τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ, ἐξωρίσθη εἰς Πάτμον τὴν νῆσον. Ἔνθα καὶ τὸ ἅγιον ἔγραψεν Εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ τελευτὴν Δομετιανοῦ, ἀνακληθεὶς πάλιν, ἦλθεν εἰς Ἔφεσον. Καὶ μετὰ τὸ πολλοὺς διδάξαι, καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος προσαγαγεῖν τῷ Χριστῷ, προέγνω τὴν μετάστασιν αὐτοῦ. Καὶ Κυριακῆς ἡμέρας ἐλθούσης, διδάξας τοὺς ἀδελφοὺς τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ· καὶ παραγγείλας αὐτοῖς φυλάττειν πάντα τὰ διδαχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, προσέταξε τῷ μαθητῇ αὐτοῦ παραλαβεῖν ἄνδρας κατίχοντας τὰς πρὸς ὄρυγμα χρείας, καὶ ἀκολουθεῖν. Καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐπέτρεψεν ὀρύξαι ὄρυγμα βαθὺ σταυροειδές. Καὶ προσευξάμενος καὶ εἰπών· Εἰρήνη ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἀνεκλίθη ἐν τῷ ὀρύγματι. Τότε καλύψαντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἀνεχώρησαν. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐλθόντες ἰδεῖν αὐτὸν, οὐχ εὗρον.

B Magnus apostolus et evangelista Joannes, post Domini ascensionem et Deiparæ obitum, venit Ephesum, Christum evangelizans; delatusque ad Domitianum Romanorum imperatorem, relegatur in insulam Patmos, ubi sanctum Evangelium conscripsit. Functo autem vita Domitiano, revocatus ab exsilio, rediit Ephesum: ubi cum multos docuisset, perque baptismum ad Christum adduxisset, translationem suam prænovit. Dominico igitur die cum fratres magna Dei opera docuisset, eisque, ut quæ edocti a se fuerant, observarent, præcepisset, imperavit discipulo ut, assumptis hominibus, et quæ ad fodiendum opus essent, paratis instrumentis, se consequeretur: abiitque in quemdam locum, jussitque egesta alte terra fossam in crucis C figuram effodere. Mox oravit, et dixit: Pax vobis, fratres: et in fovea sese composuit: quo operto, discipuli discessere. Verum paulo post regressi, visendi eum studio, nequaquam invenerunt

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima septima

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἐπιχάρεως.

71 *Certamen sanctæ martyris Epicharis.*

Ἐπίχαρις ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως· ἐκρατήθη δὲ παρὰ Καισαρίου τοῦ ἐπάρχου. Καὶ ὁμολογήσασα παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, κρεμᾶται καὶ ξέεται. Εἶτα τύπτεται μετὰ σφυρῶν μολυβδίνων ὑπὸ τεσσάρων στρατιωτῶν· οἵτινες, εὐχομένης αὐτῆς, ὑπὸ ἀγγέλων ἀνῃρέθησαν. Εἶτα συνεβούλευσε τῷ ἄρχοντι ὁ συγκάθεδρος αὐτοῦ ἀποκεφαλίσαι αὐτήν, Λαβούσης δὲ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ προσευχομένης αὐτῆς, ἡ εὐρεθεῖσα ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς πέτρα, ὕδατος ἀνέβλυσε πλῆθος. Πληρώσασα δὲ τὴν εὐχὴν, καὶ κλίνασα τὸν αὐχένα, ἐπλήγη ὑπὸ τοῦ δημίου, καὶ τὸ μὲν πνεῦμα αὐτῆς ἀνεπετάσθη εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος Δικαίων γὰρ ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ. Τὸ δὲ τίμιον λείψανον αὐτῆς ἐτάφη ἐντίμως παρὰ Φήλικός τινος συγκλητικοῦ, εὑλαβοῦς Χριστιανοῦ· βρύον ἰάματα πᾶσι τοῖς πιστῶς προσερχομένοις αὐτῷ, πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν συμφορὰν καὶ λύπην ἑτοίμως ἀποδιῶκον ἕως τῆς σήμερον.

Epicharis, Christi martyr, Diocletiano imperatore, Romæ claruit. Comprehensa autem a Cæsario præfecto, confessaque libere Christum, sublata in equuleum, excarnificatur: deinde malleis plumbeis percutitur a quatuor militibus, qui, ea preces fundente, ab angelis interfecti sunt. Consuluit itaque D præfecto assessor, ut in illam ferret capitalem sententiam. Quod cum fecisset præfectus, cœpit orare Epicharis: statimque petra, quæ subter illius pedes jacebat, magnam effudit aquarum vim. Cumque preces complevisset, inclinata cervice, a lictore percussa fuit, ejusque spiritus in Dei viri manus advolavit: *Justorum enim animæ in manu Dei sunt:* pretiosæ autem ejus reliquiæ honorifice a Felice quodam senatorio viro pioque Christiano [illegible] curationes emittunt omnibus cum fide ad eas accedentibus, omnemque morbum, [illegible] ægritudinem ad hanc usque diem [illegible]

Eodem die

78 *Certamen sanctarum martyrum Ripsimiæ, Gaianæ, et sociorum.*

Ripsimia martyr, et Gaiana, in regione Armeniæ virgines et sanctimoniales fuerunt : et Gaiana quidem anus ; Ripsimia vero adolescentula, generis nobilitate, et eximia corporis specie clara. Quamobrem Tiridates, cognita illius pulchritudine, impotenti captus amore, comprehensam ad nefandum adigebat amplexum. Sed factus, Christi virtute, voti sui impos, mœrore jacuit, tanquam mortuus. Sanctam autem fugientem assecuti milites, Christum abjurare impellunt. Quod cum illa facere detrectaret, discissis ejus vestibus, ligatisque post tergum manibus, linguam ei præcidunt, oculos effodiunt, et corpus in ignem injiciunt. Paulo post gladio cæsa reddidit animam : et cum ea septuaginta viri Christiani, et triginta duæ feminæ interempti sunt. At sancta Gaiana, detracta prius **78** e corpore toto pelle, contusisque saxo ossibus, capite damnatur.

A

D

MENSE OCTOBRI.

Die prima

79 *Certamen sacrosancti martyris et apostoli Ananiæ, episcopi Damasci.*

Ananias, Christi martyr et apostolus, discipulus magnorum apostolorum Petri et Andreæ, ordinatus est ab iisdem urbis Damasci episcopus. Cum autem in eadem urbe versaretur, audissetque Paulum, C tum Ecclesiæ Christi persecutorem, venire Hierosolymis ut se comprehenderet, fugam parabat. Sed apparens illi Dominus, imperavit ut consisteret, et Paulum baptizaret, eique visum restitueret : cæcus enim in itinere factus fuerat, cum lumen ei circumfulsit, voxque **80** e lumine prodiit, dicens : *Saule, quid me persequeris ? Ego sum Jesus Christus* [a] ; sed vade ad Ananiam, et baptizare, et visum recipies. Cum igitur Ananias mandatum Domini implevisset, Saulum baptizavit, mutato nomine Paulum eum appellans. Postea comprehensus ab idololatris, ad Lucianum præfectum adducitur, a quo cæsus primum, deinde in lateribus depexus, postremo extra urbem ejectus, lapidibus obrutus est : eumque vivere desiisset, in eadem urbe Damasco sepultus fuit.

Eodem die

80 *Certamen sancti martyris Michaelis, et sociorum triginta sex monachorum.*

Sanctus Michael cum sociis triginta sex monachis, Constantino et Irene imperantibus, solitariam vitam agebat in monasterio Sebastæ urbi proximo. Cum vero Alim Saracenorum ameras incursionem in illam regionem faceret, captos sanctos compellebat Christum abnegare, et superstitionem Aga-

[a] Act. IX, 4.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, Ῥιψιμίας, Γαϊανῆς, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Ἡ μάρτυς Ῥιψιμία σὺν τῇ Γαϊανῇ, ὑπῆρχον παρθένοι καὶ μονάζουσαι ἐν τῇ χώρᾳ Ἀρμενίας. Καὶ ἡ μὲν Γαϊανὴ ἦν γραῦς· ἡ δὲ Ῥιψιμία νέα, εὐγενὴς καὶ εὔμορφος. Μαθὼν δὲ περὶ τοῦ κάλλους αὐτῆς ὁ Τηριδάτης, ἐγένετο ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς· καὶ ἀπουτείλας, καὶ κρατήσας αὐτὴν, ἐβιάζετο πρὸς ἀθέμιτον μῖξιν. Μὴ περιγενόμενος δὲ αὐτῆς, τῇ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει, λυπηθεὶς ἔκειτο, ὡσεὶ νεκρός. Ἐκφυγοῦσαν δὲ τὴν ἁγίαν ἐπιδιώξαντες οἱ στρατιῶται, καὶ φθάσαντες, ἠνάγκασαν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Καὶ μὴ πεισθείσης, διέῤῥηξαν αὐτῆς τὰ ἱμάτια. Καὶ τὰς χεῖρας ὀπίσω δήσαντες, τὴν γλῶσσαν ἀπέτεμον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξαν, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς εἰς πῦρ ἐνέβαλον· εἶτα κατὰ μικρὸν τοῖς ξίφεσι κοπτομένη παρέδωκε τὴν ψυχήν. Καὶ σὺν αὐτῇ ἀπέθανον ἄνδρες Χριστιανοὶ ἑβδομήκοντα, καὶ γυναῖκες τριακονταδύο. Ἡ δὲ ἁγία Γαϊανὴ τὸ δέρμα τοῦ σώματος ὅλου ἐκδαρεῖσα, καὶ λίθοις τὸ ὀστᾶ συντριβεῖσα, οὕτως ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν.

ΜΗΝΙ ΟΚΤΩΒΡΙΩ

Ἐν τῇ πρώτῃ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Ἀνανίου, ἐπισκόπου Δαμασκοῦ.

Ἀνανίας, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς καὶ ἀπόστολος, ὑπῆρχε μὲν μαθητὴς τῶν μεγάλων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Ἀνδρέου· ἐχειροτονήθη δὲ παρ' αὐτῶν ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Δαμασκοῦ. Διατρίβων δὲ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ μαθὼν, ὅτι Παῦλος ὁ τότε διώκτης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, κατέρχεται ἀπὸ Ἱεροσολύμων, πρὸς τὸ κρατῆσαι αὐτὸν, ἐβουλήθη φυγεῖν. Ἀλλ' ὁ Κύριος ἐμφανισθεὶς αὐτῷ, προσέταξε μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ περιμεῖναι, καὶ βαπτίσαι αὐτὸν, ὅπως ἀναβλέψῃ. Ἐτυφλώθη γὰρ κατὰ τὴν ὁδὸν, φωτὸς ἐπιλάμψαντος αὐτῷ· καὶ φωνῆς ἐξελθούσης ἐκ τοῦ φωτὸς, καὶ εἰπούσης· Σαῦλε, τί με διώκεις ; ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀλλ' ἀπελθὼν πρὸς Ἀνανίαν, βαπτίσθητι, καὶ ἀναβλέψεις. Ποιήσας οὖν τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου ὁ Ἀνανίας, ἐβάπτισε τὸν Σαῦλον, μετονομάσας αὐτὸν Παῦλον. Εἶτα κρατηθεὶς παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, προσήχθη Λουκιανῷ τῷ ἄρχοντι. Καὶ τυφθεὶς, καὶ τὰς πλευρὰς ξεσθείς, τέλος ἐκβληθεὶς τῆς πόλεως, ἐλιθοβολήθη. Καὶ τελειωθεὶς, ἐτάφη ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Δαμασκῷ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Μιχαὴλ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ λζ μοναχῶν.

Ὁ ἅγιος Μιχαὴλ μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ τριακοντὰ ἑπτὰ μοναχῶν, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης· ἡσύχαζε δὲ ἐν μοναστηρίῳ πλησίον Σεβαστουπόλεως. Ἐκστρατεύσας δὲ ὁ Ἀλὶμ ὁ ἀμηρᾶς τῶν Σαρακηνῶν κατὰ τῆς χώρας ἐκείνης, ἐκράτησε τοὺς ἁγίους· καὶ ἠνάγκαζεν ἀρνήσασθαι

τὸν Χριστὸν καὶ μαγαρίσαι. Οἱ δὲ ὅσιοι Πατέρες A οὐκ ἐπείσθησαν, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ, ἐμπτύσαντες καὶ εἰπόντες· Οὐ φοβούμεθα τὰς βασανους, οὐδὲ τὸ θέλημα ὑμῶν πριοῦμεν, ὑπαρχόντων ἐχθρῶν τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ καταπατοῦμεν τὴν ὑμῶν ἀθεότητα, κραταιούμενοι τῇ δυνάμει τοῦ Δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ σταθεὶς ἐν μέσῳ αὐτῶν Μιχαὴλ, ὁ ὁσιώτατος ἡγούμενος, παρεκάλεσε πολλὰ τοὺς μοναχοὺς, τοῦ μὴ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν. Καὶ οὕτω πάντες προθυμηθέντες, καὶ στηριχθέντες τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ, κλίναντες προθύμως τοὺς τραχήλους, ἀπεκεφαλίσθησαν. Καὶ ἔσχατος πάντων ὁ πανόσιος Μιχαὴλ, ξίφει πληγεὶς, ἐτελειώθη.

renicam amplecti. At sancti Patres non solum non sunt assensi, sed in illum etiam conspuentes, responderunt: Nullum nobis tormenta terrorem incutiunt, neque vestris mandatis obtemperabimus, qui hostes crucis Christi estis; sed vestram impietatem proculcamus, spem nostram in virtute Domini nostri Jesu Christi collocantes. Tum vero Michael sanctissimus hegumenus in medio eorum constitit, monachosque, ut in Christi confessione constantes essent, plurimum hortabatur. Quare omnes, illius doctrina confirmati et animati, porrecta promptissime cervice obtruncati sunt: omniumque postremus religiosissimus Michael gladio percussus, vitam finivit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Ῥωμανοῦ τοῦ ποιητοῦ τῶν B κοντακίων.

Ὁ ὅσιος Ῥωμανὸς, ὑπῆρχε μὲν ἀπὸ Συρίας, διάκονος τυγχάνων τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγίας Ἐκκλησίας· Καταλαβὼν δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ τῶν χρόνων Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ἀπῆλθε, καὶ κατέμεινεν ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὰ Κύρου, ὅπου καὶ τὸ χάρισμα τῶν κοντακίων ἐδέξατο. Ἐν ἀβλαβείᾳ γὰρ διάγων, καὶ διανυκτερεύων, καὶ λιτανεύων ἐν τῇ παννυχίδι τῶν Βλαχερνῶν, ὑπέστρεφε πάλιν εἰς τὰ Κύρου. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν νυκτῶν, κοιμωμένῳ αὐτῷ, ἐφάνη καθ' ὕπνους ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, καὶ ἐπέδωκε τόμον χάρτου, καὶ εἶπε· Λάβε τὸν χάρτην, καὶ κατάφαγε αὐτόν. Ἐνόμισεν οὖν ὁ ἅγιος ἀνοῖξαι τὸ στόμα, καὶ καταπιεῖν τὸν χάρτην. Ἡ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Χριστουγέν- C νων. Καὶ εὐθέως ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐθαύμαζε, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Εἶτα ἀναβὰς εἰς τὸν ἄμβωνα, ἤρξατο τοῦ ψάλλειν· Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει. Ποιήσας δὲ καὶ ἑτέρων ἑορτῶν κοντάκια, ὡς περὶ τὰ χίλια, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Eodem die

82 *Commemoratio sancti Romani scriptoris contaciorum.*

Sanctus Romanus fuit ex Syria, sanctæ Ecclesiæ Beryti diaconus. Constantinopolim autem temporibus Anastasii imperatoris profectus, commoratus est in templo sanctissimæ Dei Genitricis in ædibus Cyri: ubi etiam contaciorum donum accepit. Cum enim summa Deum pietate coleret, in oratione pernoctans, pervigilium Blaschernarum agere solebat, et ad Cyri ædes regredi. Quadam igitur nocte dormienti ei apparuit in somnis sanctissima Deipara, chartæque tomum tradidit, inquiens: Accipe chartam, et devora eam. Videbatur autem sibi sanctus aperire os, et chartam devorare. Erat vero festum sancti Natalis Christi. Itaque statim excitatus e somno, admiratione plenus, Deum glorificavit. Deinde conscenso ambone psallere cœpit: *Virgo parit nobis hodie supersubstantialem.* Cumque alioram etiam festorum contacia ad mille scripsisset, migravit ad Dominum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομνίνου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Δομνῖνος, ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, Χριστιανὸς εὐλαβὴς, καὶ τὸν Θεὸν φοβούμενος· Τοῦ δὲ Μαξιμιανοῦ βασίλεια κτίζοντος ἐν Θεσσαλονίκῃ, διαγνωσθεὶς ὡς Χριστιανὸς, ἐκρατήθη, καὶ παρέστη αὐτῷ. Καὶ εἶπεν ὁ Μαξιμιανὸς μετ' ὀργῆς πρὸς αὐτόν· Πῶς ἐμοῦ ἐνταῦθα παρόντος, οὐ τολμᾷς Χριστιανὸν σεαυτὸν ἀνακηρύττειν καὶ D τοὺς θεοὺς ἀποστρεφόμενος, ἕτερον Θεὸν ὁμολογεῖν; Ἀλλὰ θῦσον αὐτοῖς, εἰ βούλει ζῆσαι. Τοῦ δὲ ἁγίου εἰπόντος, ἵνα Θεὸν γινώσκειν καὶ αὐτὸν προσκυνεῖν, καὶ σέβεσθαι· τῶν δὲ νομιζομένων θεῶν καταφρονεῖν χρῆ [ναι] πάντα Χριστιανὸν· προσέταξεν ὁ Μαξιμιανὸς τοῖς στρατιώταις, μάστιξι καταξαίνειν τὸ στόμα αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἔβλεπεν αὐτὸν ἀμετάθετον τὴν γνώμην ἔχοντα πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκέλευσεν ἀπενεχθέντα τῆς πόλεως ἔξω συντριβῆναι τὰ σκέλη. Καὶ οὕτω συνθλασθεὶς, ἑπτὰ ἡμέρας ἐκαρτέρησε ζῶν, μὴ μετασχὼν τροφῆς. Καὶ μέχρι τέλους εὐχαριστῶν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Eodem die

83 *Certamen sancti martyris Domini.*

Sanctus martyr Domninus fuit ex urbe Thessalonica, Christianus pius, Deumque timens. Cum autem Maximianus regiam Thessalonicæ ædificaret, cognitus Christianus esse, corripitur, eique sistitur: cui Maximianus vehementi ira accensus: Audes, inquit, me hic præsente, Christianum in ipsum profiteri, deosque aversatus, alium Deum colere? Verum sacrifica illis, si saluti tuæ consultum velis. Ad hæc sanctus: Unum, inquit, Deum cognoscere oportet, cumque adorare ac vrnerari; cæteros autem, qui putantur, deos contemnere, omnem Christianum decet. Tum Maximianus præcepit militibus ut flagris os ejus percuterent. Cumque eum adhuc in fide Domini nostri Jesu Christi constantem cerneret, jussit extra urbem abducto crura confringi. Atque ita confractus, septem adhuc dies superstes fuit, nullo sumpto cibo: et ad extremum usque gratias agens, spiritum reddidit.

EODEM MENSE.

Die secunda

84 *Certamen sanctorum Cypriani et Justinæ.*

Cyprianus, sapiens pontifex, Decio imperante, Antiochiæ Syriæ natus, primum philosophus erat, et magicis artibus apprime eruditus : sed postea Christianus hac ratione factus est. Justinam virginem in eadem urbe, quæ ab Optato episcopo baptizata fuerat, Græcus quidam, Idas dictus, ardenter amabat. Sed cum voti sui compos fieri non posset, confugit ad Cyprianum, rogans eum ut magicis artibus Justinam ad sibi consentiendum induceret. Cum vero Cyprianus fornicationis dæmones ad sollicitandam virginem tertio destinasset, ejus tamen animum expugnare nequivit, quæ fundendis ad Deum precibus semper intenta erat. Sed ipse potius a postremo, quem miserat, dæmone correptus, intellexit, vanam ac futilem esse magicam artem. Quamobrem combustis libris, baptizatus est : eumque in virtute progressum fecit, ut episcopus ordinatus fuerit, multosque Christi fidem docuerit. Tandem una cum Justina comprehensus a Damasci præfecto, pro Christo decollatus est.

Eodem die

85 *Certamen sancti Patris nostri Theophili confessoris.*

Sancti Pater noster Christique confessor Theophilus, monachus fuit pius Deumque timens, imperante Leone Isauro ; quem cum videret in id summo studio incumbere, ut sacras imagines subverteret, omnesque ad Iconomachorum hæresim traheret ; divino zelo accensus, adiit eum : atque confidenti animo objurgavit, prævaricatorem eum, Antichristi præcursorem, fideique orthodoxæ desertorem inclamando. Quare in iram et indignationem illum excitans, primum quidem gravissime cæditur : deinde in carcerem includitur, ut inedia corpus conficeretur. Postea e custodia eductus, cum rursus impelleretur ut sanctarum imaginum cultum et adorationem ejuraret, nec ad id induci posset, in exsilium pulsus est, in quo multas ærumnas plurimasque molestias perpessus, et pro omnibus Deum glorificans, ejusque sancto nomini gratias agens, ad Christum lætus migravit.

EODEM MENSE.

Die tertia

85 *Certamen sacrosancti martyris Dionysii Areopagitæ, Athenarum episcopi.*

Magnus Dionysius in urbe Athenarum unus ex iis, qui gloria, divitiis, et sapientia excellebant, in eo, quem Areopagum vocant, causarum judex erat. Cum vero sanctus apostolus Paulus Athenas profectus, Christum prædicaret, uti erat acri ingenio, veritatem facile intellexit, et in Christum credidit : baptizatusque, Athenarum episcopus ordinatur, multosque Græcorum docuit, et ad Deum conversos

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης.

Κυπριανὸς ὁ σοφὸς ἱεράρχης, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς Συρίας. Ἦν δὲ φιλόσοφος καὶ μάγος τέλειος. Ἀλλ' ὕστερον γέγονε Χριστιανὸς ἀπὸ ὑποθέσεως τοιαύτης· Παρθένος τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, Ἰουστίνη ὄνομα, βαπτισθεῖσα παρὰ Ὀπτάτου τοῦ ἐπισκόπου. Ἀνήρ δέ τις Ἕλλην, Ἴδας καλούμενος, ἐπεθύμησεν αὐτῆς· καὶ μὴ τυχὼν τῆς ἐπιθυμίας, προσέδραμε τῷ Κυπριανῷ, παρακαλῶν αὐτὸν, διὰ μαγείας πεῖσαι τὴν Ἰουστίναν, ὑπακοῦσαι αὐτῷ. Ἀποστείλας δὲ ὁ Κυπριανὸς ἐκ τρίτου δαίμονας τῆς πορνείας πρὸς τὴν παρθένον, καὶ μὴ πείσας αὐτὴν προσευχομένην τῷ Θεῷ διαπαντὸς, ἐδαιμονίσθη αὐτός· τοῦ ἐσχάτου δαίμονος στραφέντος, καὶ εἰσελθόντος εἰς αὐτόν. Καὶ συνιδὼν, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἡ μαγικὴ τέχνη, ἔκαυσε τὰ βιβλία αὐτοῦ καὶ ἐβαπτίσθη. Καὶ τοσοῦτον ἐγένετο ἐνάρετος, ὡς καὶ ἐπίσκοπος γενέσθαι, καὶ πολλοὺς διδάξει τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὕστερον δὲ κρατηθεὶς μετὰ τῆς Ἰουστίνης παρὰ τοῦ τῆς Δαμασκοῦ ἄρχοντος, ὑπὲρ Χριστοῦ ἀπεκεφαλίσθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοφίλου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ Θεόφιλος, ἦν μοναχὸς εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου. Ὃν ἰδὼν σπουδάζοντα καταστρέψαι τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ πάντας πρὸς τὴν Εἰκονομάχων αἵρεσιν ἐπιστρέψαι, ζήλῳ θείῳ κινηθεὶς ἐστάθη ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ μετὰ παῤῥησίας ἤλεγξεν αὐτὸν, παρανομον αὐτὸν εἰπὼν, καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομον, καὶ ἀρνητὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Εἰς θυμὸν οὖν καὶ ὀργὴν κινήσας αὐτὸν, πρῶτον μὲν ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθη, καὶ ὑπὸ λιμοῦ τὸ σῶμα κατεδαπανήθη. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ πάλιν ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν καὶ τὸ σέβας, καὶ μὴ πεισθεὶς, εἰς ἐξορίαν ἀποστέλλεται. Καὶ ἐκεῖ πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπομείνας, καὶ μυρία δεινὰ παθὼν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν Θεὸν δοξάζων, καὶ τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ εὐχαριστῶν, πρὸς Χριστὸν χαίρων ἐξεδήμησεν.

B

C

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ὁ μέγας Διονύσιος ὑπῆρχε μὲν ἐν Ἀθήνῃ τῇ πόλει εἷς τῶν ἐνδόξων, καὶ πλουσίων, καὶ σοφῶν· ἔκρινε δὲ εἰς τὸν λεγόμενον Ἄρειον πάγον τὰς δίκας. Ἀπελθόντος δὲ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἀθήνας, καὶ κηρύττοντος τὸν Χριστὸν, ταχὺς ὢν τὴν σύνεσιν, ἐπέγνω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐπίστευσεν εἰς Χριστόν. Καὶ βαπτισθεὶς, χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν· διδάσκων πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων,

καὶ πρὸς Θεὸν ἐπιστρέφων, καὶ βαπτίζων. Ἔμαθε δὲ καὶ τὰ ἀπόῤῥητα μυστηρια τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἱεροθέου τοῦ ἱερισκόπου. Καὶ συνεγράψατο βιβλία πολλὰ περὶ τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων. Διαβληθεὶς δὲ τῷ τῶν Ἀθηνῶν ἄρχοντι παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐκρατήθη μετὰ δύο μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πολλὰ τιμωρηθέντες, πρῶτος μὲν αὐτός ἀπεκεφαλίσθη. Καὶ δεξάμενος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ταῖς οἰκείαις χερσὶ, περιεπάτησε μίλια δύο. Καὶ οὐ πρότερον ἔθηκεν, αὐτὴν, ἕως συήντησε γυναικὶ Χριστιανῇ, καὶ ἐπέδωκεν αὐτήν. Ἔπειτα ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ.

A baptizavit. Didicit etiam arcana Dei mysteria a sancto Hierotheo episcopo, et multos libros de cœlestibus virtutibus conscripsit. Delatus autem ad Athenarum præfectum ab idolatris, comprehenditur cum duobus discipulis : cumque multa tormenta subiissent, primus quidem ipse decollatur, qui suis manibus caput ad duo milliaria sustulit, nec prius deposuit, quam Christianæ feminæ obviam factus, illud ei tradidit. Postea et duo ejus discipuli capite obtruncati sunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

Δ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀδαύκτου καὶ Καλλισθένης τῆς αὐτοῦ θυγατρός.

Ἄδαυκτος ὁ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν ἀπὸ τῆς πόλεως Ἐφέσου. ἐπεῖχε δὲ τὴν τοῦ δουκὸς ἀξίαν, ἐπὶ Μαξιμίνου τοῦ βασιλέως, ἔχων καὶ θυγατέρα παρθένον καὶ εὐμορφοτάτην, Καλλίσθένην ὀνόματι. Ἀκούσας δὲ ὁ Μαξιμίνος περὶ αὐτῆς, ἀπέστειλεν ἐλθεῖν αὐτὴν πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς ἔκρυψεν αὐτὴν, φυγαδεύσας εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Μαξιμῖνος, καὶ ὀργισθεὶς, ἐκράτησε τὸν Ἄδαυκτον προφάσει τοῦ Χριστιανισμοῦ· καὶ δημεύσας, ἐξώρισεν εἰς Μεσοποταμίαν, γράψας τῷ τῆς Μεσοποταμίας ἄρχοντι, ἀναγκάσαι μὲν αὐτὸν θῦσαι τοῖς εἰδώλοις· μὴ πειθόμενον δὲ, φονεῦσαι. Ὁ δὲ ἄρχων μὴ πείσας αὐτὸν, ἀπεκεφάλισεν. Εἶτα ἐτάφη παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς θυγατρός. Τῆς δὲ βασιλείας κρατήσαντος Λικιννίου, προσῆλθεν ἡ Καλλισθένη τῇ βασιλίσσῃ, καὶ διηγήσατο πάντα. Καὶ τῆς βασιλίδος προστάξει μετεκόμισε τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸ λείψανον εἰς Ἔφεσον. Εἶτα καὶ αὐτὴ καλῶς βιώσασ[α] ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die quarta

B **87** *Certamen sanctorum martyrum Adaucti et Callisthenes ejus filiæ.*

Adauctus martyr ex urbe Epheso oriundus, ducis dignitate temporibus Maximini imperatoris ornatus, filiam virginem ac venustissimam habuit Callisthenem nomine : cujus forma captus Maximinus, jussit eam ad se adduci. At pater cum illam occultasset, in Orientis partes ama ndavit. Quod ubi Maximinus intellexit, furore percitus, Adauctum obtenta Christianæ fidei causa correptum, et proscriptum, in Mesopotamiam relegavit, cum mandatis ad Mesopotamiæ præfectum, ut eum ad sacrificandum idolis compelleret; secus facientem, interimeret. Adauctus igitur, in sententia perseverans, capite damnatus est a præfecto, sepultusque ab uxore et filia. Sed cum rerum potitus esset Licinius, adiit Callisthene Augustam, a qua, re omni, uti se habuerat, exposita, impetravit, ut patris reliquias Ephesum transferret ; ubi ipsa cum vitam recte traduxisset, decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πέτρου ἐπισκόπου Καπετωλέων.

Ἕλλην ὑπῆρχεν οὗτος ὁ Πέτρος· ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας ἐγεύσατο, πιστεύσας ἐβαπτίσθη μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τῶν τέκνων, καὶ ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Εἶτα ἀναγνοὺς, καὶ μαθὼν τὴν θείαν Γραφὴν, τῆς τῶν Καπετωλέων ἐκκλησίας προεχειρίσθη ἐπίσκοπος. Πολλοὺς δὲ τῶν Ἑλλήνων διδάσκων, καὶ πρὸς Χριστὸν ἐπιστρέφων, διωγμοῦ κινηθέντος κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐκρατήθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν· καὶ σφοδρῶς τυφθεὶς, καὶ ἁλύσεσι δεθεὶς, παρεδόθη τῷ ἄρχοντι. Ὁ δὲ ἄρχων μὴ πείσας αὐτὸν, θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξε, καὶ τὴν γλῶτταν ἐξέτεμε, καὶ τὰ ὦτα ἀπέκοψε, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας ἐνευροκόπησε. Μετὰ δὲ τὸ ποιῆσαι ταύτας τὰς τιμωρίας σταυρὸν εὐτρεπίσας, ἐκρέμασε τὸν ἅγιον, εὐχόμενον πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ λέγοντα. Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Ἔπι δὲ ἐμπίοντα, ἦλθον οἱ στρατιῶται, καὶ ἀπεκεφάλισαν αὐτόν· καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

Eodem die

88 *Certamen sacrosancti martyris Petri, episcopi Capitoleorum.*

Græcus erat hic Petrus : sed ubi primum Christi doctrinam degustavit, credidit, baptizatusque fuit cum uxore, liberis, totaque familia. Deinde divinam Scripturam legens ac discens, Capitoleorum Ecclesiæ episcopus renuntiatur. Cum vero multos Græcorum docendo ad Christum convertisset, mota adversus Christianos persecutione, ab idolatris captus gravissime cæditur; catenisque constrictus, ad præsidem adducitur : qui cum eum ad sacrificandum idolis inducere nequiret, eruit ei oculos, linguam præcidit, aures amputavit, manuum pedumque nervos succidit. Post hos cruciatus, in præparatam crucem sanctum egit orantem ad Deum ac dicentem : *Domine, ne statuas illis hoc peccatum* [5]. Tandem adhuc spiranti milites caput obtruncaverunt : atque ita vitam finivit.

[5] Act. VII, 59.

Eodem die

89 *Dormitio sancti Patris nostri Pauli Simplicis.*

Paulus cognomento ac moribus Simplex, agricola fuit. Cum autem uxorem forma quidem corporis venustam, at perditis moribus duxisset, rediretque aliquando ex agro domum, uxorem cum adultero peccantem deprehendit. Quare, relicta domo ac pueris suis, secessit in solitudinem; profectusque ad magnum Antonium, petebat ut monachum se initiaret: cujus senectutem intuitus Antonius: Sexaginta, inquit, annorum senex laboribus ac molestiis nequaquam par est. Cui Paulus: Siquid mihi imperaveris, faciam. Antonius igitur periculo facto, cum eum ad omnia sustinenda paratum invenisset, totondit, et monachum fecit, ædificatamque seorsim in altero specu cellulam ei tradidit: ubi tanto studio se ipsum in omni virtutum genere excoluit, ut miracula patrare meruerit: a juvene enim dæmonium habente, qui ad Antonium venerat, illo tum absente, Paulus dæmonium fugavit. Post hæc vita functus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἡ κοίμησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Ἁπλοῦ.

Παῦλος ὁ ἐπικληθεὶς διὰ τὸν τρόπον Ἁπλοῦς, ὑπῆρχε μὲν γεωργος, συνεζεύχθη δὲ γυναικὶ ὡραίᾳ τὴν μορφὴν, ἀλλὰ κακοτρόπῳ τὴν γνώμην. Ἐλθὼν δέ ποτε ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, εὗρε τὴν γυναῖκα μετὰ μοιχοῦ ἁμαρτάνουσαν. Καὶ καταλιπὼν καὶ τὸν οἶκον, καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, παρεκάλει ποιῆσαι αὐτὸν μοναχόν. Ὁ δὲ ἰδὼν αὐτόν γέροντα, εἶπεν· Ἑξήκοντα ἐτῶν γέρων πειρασμοὺς ὑπομεῖναι οὐ δύναται. Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν· Εἴτι μοι εἴπῃς, ποιῶ. Καὶ ἀποπειράσας αὐτὸν, εὗρεν, ὅτι πάντα ὑπομένει. Καὶ ἐκούρευσεν αὐτὸν, καὶ ἐποίησε μοναχόν. Καὶ κτίσας κελλίον κατ' ἰδίαν εἰς ἕτερον σπήλαιον, ἔδωκε μένειν ἐκεῖ. Οὕτω δὲ ἠγωνίσατο εἰς ἀρετὴν, ὡς καὶ τοῦ θαυματουργεῖν ἀξιωθῆναι. Νεανίσκου γὰρ τινος ἔχοντος δαίμονα πρὸς Ἀντώνιον ἐλθόντος, τοῦ Ἀντωνίου παρσχωρήσαντος, ἐξέβαλεν αὐτόν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐτελειώθη.

Eodem die

90 *Certamen sacrosancti martyris Dionysii patriarchæ Alexandrini.*

Sanctus Pater noster Dionysius claruit tempore Valeriani et Gallieni imperatorum. Cum autem persecutio in Christianos omnes, præcipue vero in episcopos, mota esset (quod imperatores existimarent, si episcopi retinerentur, cæteros Christianos nullo negotio sub potestatem casuros), comprehensus ab Alexandriæ præfecto sanctus Dionysius, compulsusque Christum abnegare et idolis sacrificare, cum ad id induci nulla ratione posset, in interiorem Ægyptum relegatur, ut omnis videndi illius facultas amicis admiretur. Quo in exsilio cum fide Christi ad se accedentes imbuere non cessaret, non lapidibus solum ab idololatris petitus, variisque tormentorum generibus excruciatus fuit; sed in locum etiam horridiorem incultioremque rursus præfecti jussu deportatur, ubi, plurimis toleratis molestiis, sacrum demum caput gladio ei amputatur.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Διονύσιος, ἦν ἐπὶ τῶν χρόνων Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ τῶν βασιλέων. Διωγμοῦ δὲ κινηθέντος κατὰ τῶν Χριστιανῶν, μάλιστα δὲ κατὰ τῶν ἐπισκόπων, νομισάντων τῶν βασιλέων, ὅτι ἐὰν οἱ ἐπίσκοποι παρασταλῶσιν, εὐκόλως τοὺς λοιποὺς Χριστιανοὺς ὑποχειρίους ποιήσουσι· κρατήσας ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἄρχων τὸν ἅγιον Διονύσιον, καὶ πολλὰ καταναγκάσας, ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πείσας, ἐξώρισεν εἰς τὴν ἐνδοτέραν Λιβύην, προστάξας μὴ βλέπεσθαι αὐτὸν ὑπό τινος τῶν φίλων αὐτοῦ. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ διδάσκων τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν τοὺς προσερχομένους αὐτῷ, οὐ μόνον ἐλιθάσθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ διαφόρως ἐβασανίσθη, ἀλλ' ἐξωρίσθη πάλιν παρὰ τοῦ ἄρχοντος εἰς τραχύτερον τόπον καὶ ἀοίκητον. Ἔνθα πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπομείνας, τέλος τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν διὰ ξίφους ἀπετμήθη.

Eodem die

91 *Certamen sanctorum martyrum et diaconorum Gaii, Fausti, Eusebii et Cheremonis.*

Discipuli fuerunt hi diaconi et martyres, sacrosancti martyris Dionysii: et Gaius quidem, ac Faustus exsilii illius comites, post multos cruciatus et ærumnas martyrio defuncti sunt. Eusebius autem, et Chæremon, postquam magister et antistes eorum damnatus exsilio est, divina adjuti virtute, eos qui in vinculis erant, sanctos adibant, eisque ministrabant: sanctorum etiam martyrum reliquias colligentes sepeliebant: atque ita perstitere usque ad Decii imperatoris tempora, nequaquam se subducentes, sed maxima Christum libertate confitentes, salutaremque illius incarnationem omnibus prædi-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ διακόνων, Γαΐου, Φαύστου, Εὐσεβίου, καὶ Χαιρήμονος.

Μαθηταὶ ὑπῆρχον οὗτοι οἱ διάκονοι καὶ μάρτυρες τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου. Καὶ ὁ μὲν Γάϊος καὶ ὁ Φαῦστος σὺν αὐτῷ ἐξορισθέντες, καὶ πολλὰ βασανισθέντες, καὶ ταλαιπωρηθέντες, τὸ διὰ μαρτυρίου τέλος ἐγέξαντο. Ὁ δὲ Εὐσέβιος καὶ ὁ Χαιρήμων, μετὰ τὴν τοῦ διδασκάλου αὐτῶν καὶ ἀρχιερέως ἐξορίαν, ὑπὸ Θεοῦ δυναμωθέντες, καὶ τοὺς ἐν φυλακαῖς ἁγίους ἐπισκεπτόμενοι, καὶ θεραπεύοντες, καὶ τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων λείψανα περιστέλλοντες καὶ θάπτοντες, διήρκεσαν ἕως τῆς βασιλείας Δεκίου, μὴ ὑποστελλόμενοι τὸ σύνολον, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν

αὐτοῦ σωτήριον ἐνανθρώπησιν τοῖς πᾶσιν ἀνακηρύττοντες· διὰ τοῦτο κρατηθέντες καὶ σίδηρ παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ δεθέντες ἁλύσεσι σιδηραῖς, τῷ τῆς Ἀλεξανδρείας παρεδόθησαν ἄρχοντι. Καὶ πολλαῖς βασάνοις ὑποβληθέντες, τέλος ὁ μὲν Εὐσέβιος ἐπὶ ξύλου κρεμασθεὶς, καὶ ξεσθεὶς ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Χαιρήμων ῥάβδοις τυπτόμενος ἐξέπνευσεν.

A cantes. Quamobrem comprehensi et ipsi ab idololatris, et catenis ferreis constricti, Alexandriæ præfecto sistuntur; et varie torti, tandem Eusebius in equuleum actus, depexusque, decessit; Chæremon vero virgis cæcus exspiravit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἱεράρχου Ἱεροθέου.

Ἱερόθεος ὁ μέγας Ἱεράρχης ὑπῆρχε μὲν εἷς τῶν ἐννέα βουλευτῶν ἐν Ἀθήναις τῇ πόλει, διδάσκαλος δὲ Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου. Διδαχθεὶς δὲ τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἠκολούθει αὐτοῖς, καὶ συνεδοξολόγει, ἐξοδίους ὕμνους συμπλέκων καὶ ψάλλων ἐν τῇ κοιμήσει τῆς ἁγίας ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ διαπρέπων ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων κατὰ πάντα. Εἰς τοσοῦτον δὲ ἔφθασε σοφίας, καὶ γνώσεως Θεοῦ, ὡς καὶ τὸν ἅγιον Διονύσιον, μετὰ τὸ πιστεῦσαι εἰς Χριστὸν ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἀποστόλου Παύλου, τῇ δυνάμει καὶ συνεργίᾳ τοῦ παναγίου Πνεύματος, διδάξαι τὰ περὶ τῶν οὐρανίων δυνάμεων, καὶ τῶν ἀγγελικῶν τάξεων, καὶ πάντος τοῦ οὐρανίου κόσμου. Συνεγράψακο δὲ καὶ ἄλλας βίβλους πολλὰς περὶ μυστηρίων μεγάλων διαγορευούσας. Βιώσας δὲ τὸν ὅλον τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον ἐν εὐλαβείᾳ καὶ ἀρετῇ, καὶ τὸν Θεὸν πολλὰ θεραπεύσας, καὶ διὰ τοῦτο καὶ χαρισμάτων πολλῶν ἀξιωθεὶς, τελειωθεὶς, ἀνεπαύσατο.

Eodem die

92 *Commemoratio sancti Patris nostri Hierothei pontificis.*

Hierotheus, magnus pontifex, fuit unus ex novem virorum numero qui Athenis senatores erant, magister Dionysii Arcopagiitæ: Christi autem fide a sanctis apostolis imbutus, eosque secutus, una cum ipsis res divinas celebrabat, exodios hymnos com- B ponens, et concinens in dormitione sanctæ et gloriosissimæ Dominæ nostræ Deiparæ semperque Virginis Mariæ. Cumque in apostolorum oculis honestissime versaretur, eo sapientiæ et cognitionis divinæ processit, ut sanctum Dionysium, quem magnus apostolus Paulus ad Christi fidem converterat, virrute, adjunctaque opera sanctissimi Spiritus de cœlestibus virtutibus, atque angelicis ordinibus deque universo cœlesti orbe docuerit. Cumque totum vitæ suæ tempus in pietate et virtute consumpsisset, multumque Deo serviisset, multaque idcirco dona promeruisset, in pace requievit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Δομετίου τοῦ Πέρσου.

Ὁ ἅγιος Δομέτιος ὑπῆρχεν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου ἐκ τῆς χώρας Περσῶν· ἐδιδάχθη δὲ ὑπὸ Χριστιανοῦ τινος τὴν εὐσέβειαν, καὶ βαπτισθεὶς, ἀφεὶς καὶ γονεῖς καὶ πλοῦτον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σεργίου καὶ Βάκχου, πλησίον Θεοδοσιουπόλεως· καὶ ἐγένετο μοναχός. Ἐν ᾧ καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ χειροτονεῖται διάκονος· καὶ λειτουργοῦντος τοῦ ἀρχιμανδρίτου, κρατῶν τὸ βιβλιοθήριον πλησίον τῆς ἁγίας τραπέζης, ὁρᾷ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν εἴδει περιστερᾶς περιπτόμενον ἐπὶ τὰ ἅγια δῶρα, καὶ ἐπικαθήμενον αὐτοῖς. Τοσοῦτον γὰρ εἶχε καθαρὰν τὴν ψυχὴν, ὡς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματοειδῶς θεωρεῖν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ φωτίζεσθαι τὴν διάνοιαν. Βουληθέντος δὲ τοῦ ἀρχιμανδρίτου χειροτονῆσαι αὐτὸν καὶ πρεσβύτερον, φυγὼν, ἀπῆλθεν ἔν τινι σπηλαίῳ. Ἔνθα πολλοὺς τῶν προσερχομένων αὐτῷ διδάσκων ὠφέλει. Καὶ μαθὼν τοῦτο Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης, ἀποστείλας ἐλιθοβόλησεν αὐτόν.

C

Eodem die

93 *Certamen sancti Dometii Persæ.*

Sanctus Dometius Persa, Constantino Magno imperante, pietatem a Christiano quodam edoctus, et baptizatus, relictis parentibus et divitiis, sese in sanctorum Sergii et Bacchi monasterium Theodosiopoli proximum recepit: ubi monachus primum factus est; tum ob egregias animi dotes diaconus ordinatus. Cum vero liturgiam aliquando archimandrita celebraret, Dometius, qui flabellum prope sacram mensam præ manibus tenebat, vidit Spiritum sanctum sub columbæ specie sacra dona circumvolitatem, et super ipsis insidentem: sic enim puram animam habebat, ut et sanctum Spiritum in forma corporea cerneret, mensque ejus ab eodem D illustraretur. Cum autem et presbyterum eum archimandrita ordinare vellet, fugam arripuit, et in speluncam se abdidit: ubi cum multos eorum, qui ad se accedebant, docendo juvasset, Julianus apostata, re cognita, misit qui lapidibus eum obruerent.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀμοῦν τοῦ Αἰγυπτίου.

Ἀμοῦν ὁ θεοφόρος ἐν ἀσκηταῖς μὲν ἐγένετο θαυμασὸς· ὑπῆρχε δὲ ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, φιλομόναχος ὢν ἀπὸ νεότητος· κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἀναχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπελθὼν μοναμόνας ἡσύχαζεν, ἓν μόνον ἱμάτιον

Eodem die

94 *Commemoratio sancti Amun Ægyptii.*

Amun theophorus, inter insectas admirabilis, ex Ægypto ortum duxit, monasticæ vitæ ab adolescentia sua studiosus. Cum autem Maximianus imperator rerum potiretur, abiit in eremum, quiete solus agens, unoque pallio contentus, quod noctes dies-

que gestabat, herbisque pro cibo utens, quas tellus sponte sua ferebat. Vixit autem usque ad Antonii Magni certamina qui cum aliquando sedens, fratres utilia animæ verba doceret, vidit beatam Amun animam e corpore egressam, angelorum manibus in cœlum efferri : et statim exsurgens, Deum glorificabat. Rogatus autem ab iis qui aderant, quod viderat, indicavit. Illi igitur notata hora profecti in Ægyptum, post decem dies comperere, eadem hora, qua dixerat Antonius, sanctum Amum obdormiisse.

φέων νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ τρεφόμενος ἐκ τῶν φυομένων βοτανῶν. Διήρκεσε δὲ ἡ ζωὴ αὐτοῦ μέχρι τῶν ἀγνώτων τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου· ἐξ οὗ καὶ τὴν μακαρίας ψυχῆς τοῦ Ἀμοῦν τοῦ σώματος ἐξελθούσης, καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀναφερομένης, καθεζόμενος ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, καὶ διδάσκων τινὰς τῶν ἀδελφῶν ψυχωφελῆ ῥήματα, ἰδὼν τὴν ψυχὴν, ἐξαίφνης ἀναστὰς, ἔβλεπεν αὐτὴν ὀφικευομένην ὑπὸ ἀγγέλων· καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἐρωτήσαντες δὲ οἱ παρόντες καὶ μαθόντες τὸ πρᾶγμα, ἠκρίβωσαν τὴν ὥραν, καὶ ἀπελθόντες εἰς Αἴγυπτον, μετὰ δεκάτην ἡμέραν εὗρον, ὅτι ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος Ἀμοῦν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, ἣν εἶπεν Ἀντώνιος.

EODEM MENSE.

Die quinta

95 *Certamen sanctæ martyris Mamelchthæ.*

Sancta Mamelchta ex Perside fuit, templi quidem Dianæ sacerdos, sed sororem Christianam habens. Cum autem in somnis vidisset angelum Dei sibi Christianorum mysteria ostendentem, excitata cum terrore de somno, rem omnem sorori aperuit : a qua ad episcopum adducitur. Episcopus vero, intellecto visionis symbolo. Christianam, inquit, oportet te fieri. Statimque illam, sororis manibus de sacro fonte susceptam, baptizavit. Quare vehementi furore correpti gentiles, multis excruciatam tormentis, lapidibusque obrutam interfecere, splendida adhuc sacri baptismatis veste indutam, atque in profundissimum lacum demersere : unde vix a Christianis extracta est. Adiit autem Persarum regem episcopus, impetravitque, ut, everso Dianæ templo, ecclesiam sanctæ martyris nomine excitaret : quod cum ædificasset, pretiosas ejus reliquas ibi deposuit,

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ε'

Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Μαμέλχθης.

Ἡ ἁγία Μαμέχθα ὑπῆρχε μὲν ἐκ Περσίδος, ἱέρεια δὲ τοῦ ναοῦ Ἀρτέμιδος, ἔχουσα καὶ ἀδελφὴν Χριστιανήν. Κατενεχθεῖσα δὲ εἰς ὕπτον, εἶδεν ἄγγελον Θεοῦ δεικνύοντα αὐτῇ τὰ μυστήρια τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ἀναστᾶσα ἔμφοβος, διηγεῖται τῇ ἀδελφῇ· Ἡ δὲ ἄγει αὐτὴν πρὸς τὸν ἐπίσκοπον. Καὶ μαθὼν ἐπίσκοπος τὰ τῆς ἀπτασίας εἶπεν αὐτῇ, ὅτι Ὀφείλεις Χριστιανὴ γενέσθαι· ἦν εὐθέως ἐβάπτισε, καὶ ἐδέξατο αὐτὴν ἡ ἰδία ἀδελφή. Ὅθεν μανέντες οἱ Ἕλληνες, ἐτιμωρήσαντο αὐτὴν, καὶ ἀπέκτειναν λίθοις, ἔτι τὰ ἐμφώτια τοῦ ἁγίου βαπτίσματος περιβεβλημένην. Καὶ ἔῤῥιψαν εἰς λάκκον βαθύτατον, οὗ Χριστιανοὶ μόλις αὐτὴν ἀνήγαγον. Προσελθὼν τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν ὁ ἐπίσκοπος, καὶ αἰτήσας ἔλαβεν ἐξουσίαν τοῦ καταλῦσαι μὲν τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, οἰκοδομῆσαι δὲ ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας μάρτυρος· ἣν καὶ κτίσας, ἐν αὐτῷ τὸ τίμιον αὐτῆς ἀπέθετο λείψανον.

EODEM MENSE.

Die sexta

96 *Certamen sanctæ martyris Charitinæ.*

Charitina Christi maryr fuit temporibus Diocletiani imperatoris, et Domitii comitis, serva Claudii cujusdam : de qua cum ad comitem rumor venisset, scripsit hic ad illius dominum, ut ea ad se mitteretur, propterea quod de ea tanquam Christiana haberi quæstionem oporteret. Tum dominus mœrore affectus et sacco indutus, sortem illius deplorabat. Illa vero dominum suum consolabatur : Ne te afflictes, inquiens, domine mi : ego enim reliquias meas pro meis tuisque peccatis tradam. Cui ille : Memento mei apud cœlestem regem. Igitur missa ad comitem, seque ipsam Christianam professa, primum capite raso, et cadenti carbone consperso ; deinde ingenti e collo ejus appenso lapide, in mare demersa, aquam maris pro baptismo habuit. Unde egressa. ad conspectum comitis venit, animosque adstantium rei magnitudine attoni tos reddidit : postremo evulsis dentibus, præcisisque manum ac pedum digitis, vitam finivit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Χαριτίνης.

Ἡ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Χαριτίνη, ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ Δομετίου κόμητος, δούλη οὖσα Κλαυδίου τινός. Περὶ ἧς ὁ κόμης ἀκούσας, γράφει τῷ κυρίῳ αὐτῆς ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτὸν αὐτὴν εἰς ἐξέτασιν ὡς Χριστιανὴν ὑπάρχουσαν. Ὁ δὲ κύριος αὐτῆς λυπηθεὶς, σάκκον ἐνδυσάμενος ἐθρήνει αὐτήν. Ἡ δὲ παρεμυθεῖτο αὐτὸν, λέγουσα· Μὴ λυποῦ, χύριέ μου. Τὰ γὰρ λείψανά μου, ὑπὲρ τῶν ἐμῶν καὶ τῶν σῶν παραπτωμάτων δίδωμι. Ὁ δὲ εἶπεν· Μέμνησό μου ἐπὶ τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως. Τότε ἀπεστάλη τῷ κόμητι· καὶ Χριστιανὴν ἑαυτὴν ὁμολογήσασα, ξυρίζεται τὴν κεφαλήν· καὶ ζέουσαν ἀνθρακιὰν καταπάσσεται. Εἶτα δεσμεῖται λίθῳ βαρεῖ, καὶ ῥίπτεται ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ἐδέξατο τὸ ὕδωρ εἰς βάπτισμα· καὶ ἐξελθοῦσα, ἐνεφανίσθη τῷ κόμητι. Καὶ ἰδόντες αὐτὴν οἱ περιεστῶτες, ἐθαύμασαν. Τότε τοῖς ὀδόντας ἐκριζωθεῖσα, καὶ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν τοὺς δακτύλους ἀποκοπεῖσα, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die septima

97 *Certamen sancti Thomæ apostoli.*

Post Domini nostri Jesu Caristi ascensionem, cum

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ζ'.

Ἀθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ, ἕκαστος τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἀπελθὼν εἰς τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ χώραν, ἐδίδασκεν. Ἔλαχε δὲ καὶ τῷ ἁγίῳ Θωμᾷ ἡ τῶν Ἰνδῶν χώρα. Καὶ ἀπελθὼν ἐν αὐτῇ, ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Πιστευσάσης δὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως τῶν Ἰνδῶν, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, τῷ Χριστῷ, διεγνώσθη ὁ Θωμᾶς, καὶ τῇ τοῦ βασιλέως προστάξει, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν, μετὰ καὶ ἑτέρων δεσμωτῶν. Δόντες δὲ χρήματα τοῖς στρατιώταις ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι, εἰσῆλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἐβαπτίσθησαν. Καὶ μετὰ χρόνον ἱκανὸν ἐξ αὐτῶν ἐχειροτονήθησαν πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι. Καὶ ἐδίδασκον ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς καὶ ὀργισθείς, ἐξήγαγε τὸν ἀπόστολον προσέταξεν ἀποκτεῖναι. Ἀναγαγόντες οὖν εἰς τὸ ἀπέκτειναν.

A apostolorum singuli in eam, quæ sorte sibi obvenerat, regionem profecti, docerent, obtigit sancto Thomæ Indorum regio, ubi Christum prædicavit. Cum autem ad Christi fidem uxorem regis Indorum ejusque filium convertisset, defertur ad regem, qui Thomam in carcerem cum aliis vinctis detrudi jussit. Corruptis autem pecunia militibus, regis filius cum matre, atque aliis non paucis, carcerem ingressi, ab eo baptizati sunt; et post idoneum tempus ordinati fuere ex his presbyteri, et diaconi, qui in nomine Christi docebant Quod ubi rex intellexit, iratus, eductum e carcere apostolum, et militibus traditum, jussit occidi. Abductum itaque sanctum in montem, lancea transverberantes, interfecerunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικήτα τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Νικήτας καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὑπῆρχε συγγενὴς Εἰρήνης τῆς βασιλίσσης, ἥτις προσελάβετο αὐτὸν, οὐ διὰ τὴν συγγένειαν μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ. Οὕτως γὰρ ἠγωνίσατο καὶ ἐγένετο ἐνάρετος, ὡς καὶ ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν ἱερᾷ συνόδῳ τὸ δεύτερον, ἐκ προσώπου τῆς δεσποίνης ἐξαποσταλῆναι, καὶ θεαρέστως ἐν αὐτῇ διαπρέψαι. Ἔχων δὲ πολλὴν ἱκανότητα, τιμηθεὶς πατρίκιος, προεχειρίσθη στρατηγὸς Σικελίας. Καὶ καλῶς ἐν αὐτῇ πράξας, καὶ χήρας καὶ ὀρφανοὺς ἐλεήσας, ὑπέστρεψεν. Εὑρὼν δὲ κρατήσαντα τῆς βασιλείας τὸν Εἰκονομάχον Λέοντα τὸν Ἀρμένιον, καταλιπὼν ἀξίωμα, πλοῦτον καὶ πᾶσαν δόξαν τοῦ κόσμου γέγονε μοναχός. Καὶ μαθὼν περὶ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς, καὶ θέλων αὐτὸν τιμωρήσασθαι, ἐμήνυσεν αὐτῷ, ἀποστεῖλαι τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος, ὅπως κατακαύσῃ αὐτήν. Μὴ πεισθέντα δὲ τοῦτο ποιῆσαι, ἐξώρισε, καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ πολλὰ πειρασθεὶς, ἐτελειώθη.

Eodem die

98 *Commemoratio sancti Patris nostri Nicetæ confessoris.*

Sanctus Pater noster Christique confessor Nicetas, Irenes Augustæ propinquus, ei non tam ob propinquitatem, quam ob suam virtutem acceptus erat. Sic enim in certaminibus ac virtutum exercitationibus excelluit, ut ad sanctam Nicænam secundam synodum, imperatricis legatus, missus fuerit; quo in munere egregie et insigniter, ut Deo placitum est, se gessit. Erat enim ad omnia præclare gerenda maxime idoneus. Quare patriciatus honore cumulatus, Siciliæ strategus declaratur: qua etiam provincia optime administrata, multa præcipue erga viduas et pupillos benignitate usus domum rediit. Verum quia imperio potitus erat Leo Armenus Iconomachus, remisso dignitati, divitiis, omnique mundanæ gloriæ nuntio, monachus efficitur. Quod cum imperator rescivisset, volens illum tormentis subjicere, imperavit ut Servatoris imaginem mitteret, quo illam combureret. Sed cum id facere detrectaret, illum relegavit: qui in exsilio multis confectus ærumnis, decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ζ'

EODEM MENSE.

Die septima

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάκχου.

99 *Certamen sanctorum martyrum Sergii et Bacchi.*

Σέργιος καὶ Βάκχος οἱ ἔνδοξοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ὡραῖοι τὸ εἶδος, καὶ τῷ βασιλεῖ περιβλεπτοι. Ὁ μὲν Σέργιος πριμικήριος· ὁ δὲ Βάκχος δεύτερος αὐτοῦ· Ἀμφότεροι δὲ εὐλαβεῖς, καὶ σεβόμενοι τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο καὶ διαβληθέντες τῷ βασιλεῖ, ἠναγκάζοντο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ καταδεξάμενοι, πρῶτον μὲν ἀφῃρέθησαν τῶν ἀξιωμάτων αὐτῶν, καὶ τῶν μανιακίων. Καὶ τὴν ἀνὸρικὴν ἐκδυθέντες στολὴν, ἐνεδύθησαν ἱμάτια γυναικεῖα δημευόμενοι μέσον τῆς πόλεως. Ἔπειτα ἐπέμφθησαν πρὸς τὸν τῆς Αὐγουστουπόλεως ἄρχοντα, ἐπὶ τῷ παρ' ἐκείνου τιμωρηθῆναι. Κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν περιεπάτει ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, ὁδηγῶν αὐτούς. Εἶτα πα-

D Sergius et Bacchus, gloriosi Christi martyres, Maximiano imperatore claruere, egregia corporis forma præditi, et spectabili apud eumdem imperatorem loco. Sergius enim primicerius erat, et Bacchus ab ipso secundus: uterque autem pius, et Christum colens. Quamobrem delati ad imperatorem, idolis sacrificare compelluntur. Sed cum ad id adduci nequirent, primum quidem dignitate, torque, et virili toga spoliantur: deinde muliebri stola induti, perque urbem circumducti, mittuntur ad Augustopoleos præfectum, ut ab eo torquerentur. In itinere vero præibat illis angelus Dei. Perducti igitur ad præfectum, Bacchus prior certamine initus in ipsis tormentis mortuus est: deinde Sergius c

ceamentis ferreis, quæ ad pedes acutis clavis affixa erant indutus, et currere coactus, gladio vitam finivit.

Eodem die

190 *Certamen sanctæ martyris Pelagiæ.*

Pelagia martyr ex urbe Tarso fuit temporibus Diocletiani imperatoris. Cum autem Clinus episcopus multos ex Græcis baptizaret, ipsa vidit per quietem episcopum se ad baptismum adhortantem. Quare petita a matre venia, ut nutricem sibi convenire liceret, adiit episcopum, et baptizata est; traditaque post baptismum sua, quam episcopus in pauperes erogaret, maximi pretii stola, rediit ad matrem, quæ filiam in vii ac sordida veste conspicata, ea nequaquam admissa, in fletum erupit, et properans, filio Diocletiani, qui sibi Pelagiam desponderat uxorem, indicavit illam ad Christianorum sacra transiisse. Quod cum audisset adolescens dolore perculsus, sibi manum intulit. Quamobrem Diocletianus ejus pater, ira adversus sanctam accensus, correptam jussit bovineo subjecto igne includi et cremari.

EODEM MENSE.

Die octava

191 *Commemoratio alterius sanctæ Pelagiæ virginis Antiochenæ.*

Sancta Pelagia, Numeriano imperante, in urbe Syriæ Antiochia summo loco nata est; quam ubi urbis præfectus Christianam esse didicit, mittit milites, qui eam comprehenderent. Cum igitur milites abiissent, et domum ejus circumquaque obsedissent, ut illam raperent; id sancta conspicata, rogavit, ut paululum exspectarent, donec vestibus induta descenderet. Illis vero annuentibus, Pelagia erecto corpore, atque ad orientem in eo, ubi orare consueverat, loco conversa, manibus oculisque in cœlum sublatis, diutius precata Deum est, ne in militum potestatem veniret, sed antequam comprehenderetur, casta et pura ad ipsum migraret. Hæc cum dixisset, seque ipsam honeste composuisset, spiritum Domino tradidit. Præfectus vero una cum suis, ea re cognita, obstupuit, et miratus est.

Eodem die

192 *Commemoratio sanctæ Pelagiæ quondam meretricis.*

Sanctissimus Antiochiæ magnæ patriarcha coegit aliquando subditorum sibi episcoporum concilium ob quoddam ecclesiasticum negotium. In eorum numero fuit et Nonnus sanctus episcopus qui cum populum doceret, et Pelagia meretrix cum toto suo ornatu præteriret, lapidibus pretiosis, margaritis, atque auro onusta, luxuriosoque totius corporis cultu: adhæc tanta unguentorum copia

ραστέντες τῷ ἄρχοντι, πρῶτος ὁ Βάκχος ἀγωνισάμενος ἐν αὐταῖς ταῖς βασάνοις ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Σέργιος ὑποδήμασι σιδηροῖς μετὰ ἥλων ὀξέων τοὺς πόδας καθηλωθείς, καὶ τρέχειν ἀναγκασθείς, ξίφει ἐτελειώθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας.

Πελαγία ἡ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς πόλεως Ταρσοῦ. Κλίνου δὲ τοῦ ἐπισκόπου πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων βαπτίζοντος, ἡ ἁγία Πελαγία ὁρᾷ κατ' ὄναρ χαρακτῆρα τοῦ ἐπισκόπου παρακαλοῦντα αὐτὴν πρὸς τὸ βάπτισμα. Καὶ αἰτήσασα τὴν μητέρα, ὡς δὴ πρὸς τὴν τροφὸν ἀπελθεῖν, ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἐπίσκοπον, καὶ ἐβαπτίσθη. Καὶ μετὰ τὸ βαστισθῆναι, δέδωκε τῷ ἐπισκόπῳ τὴν πολύτιμον αὐτῆς στολὴν δοῦναι τοῖς πτωχοῖς. Μετὰ ταῦτα ἀπελθοῦσα πρὸς τὴν μητέρα, οὐκ ἐδέχθη παρ' αὐτῆς. Ἀλλ' ἰδοῦσα αὐτῆς τὴν ταπεινὴν στολὴν, ἔκλαιε, καὶ δραμοῦσα, ἀνήγγειλε τῷ υἱῷ Διοκλητιανοῦ, τῷ θέλοντι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, εἰποῦσα, ὅτι γέγονε Χριστιανὴ ἡ Πελαγία. Ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ λυπηθείς, τῷ ἰδίῳ ξίφει ἑαυτὸν ἀνεῖλεν. Ὀργισθεὶς δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Διοκλητιανὸς κατὰ τῆς ἁγίας, καὶ κρατήσας αὐτὴν, ἐνέβαλεν εἰς χαλκοῦν βοῦν ἐκπυρωθέντα, καὶ ἔκαυσε.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Η'

Μνήμη ἑτέρας ἁγίας Πελαγίας τῆς παρθένου, τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ.

Ἡ ἁγία Πελαγία, ὑπῆρχεν ἐπὶ Νουμεριανοῦ τοῦ βασιλέως ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, γένους ἐνδόξου. Μαθὼν δὲ ὁ ἄρχων τῆς πόλεως, ὅτι Χριστιανή ἐστιν, ἀπέστειλε στρατιώτας τοῦ κρατῆσαι αὐτήν. Οἱ δὲ ἀπελθόντες περιεκύκλωσαν τὸν οἶκον αὐτῆς, βουλόμενοι τοῦ ἁρπάσαι αὐτήν. Μαθοῦσα δὲ τοῦτο ἡ ἁγία, παρεκάλεσε μικρὸν περιμεῖναι, ἕως ἂν ἐνδυσαμένη κατέλθῃ. Τῶν δὲ πεισθέντων ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει, ἐκείνη σταθεῖσα πρὸς ἀνατολὰς ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ εἴωθε προσεύχεσθαι, ἀνατείνασα τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄρασα εἰς τὸν οὐρανὸν, προσηύξατο ἐπιπολὺ πρὸς τὸν Θεὸν, μὴ παραδοθῆναι τοῖς στρατιώταις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ κρατηθῆναι, πρὸς αὐτὸν ἀπελθεῖν ἁγνὴ καὶ καθαρά. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, καὶ σεμνῶς περιστείλασα ἑαυτὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ ἄρχων μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, ἐξεπλάγη, καὶ ἐθαύμασεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῆς ἁγίας Πελαγίας τῆς ἀπὸ ἑταιρίδων.

Ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας προσεκαλέσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπους, διά τινα χρείαν ἐκκλησιαστικήν. Ἐν οἷς ἦν καὶ Νόννος ὁ ὅσιος ἐπίσκοπος. Τούτου δὲ τοῦ Νόννου διδάσκοντος τὸν λαὸν, γυνὴ τις πόρνη, ὀνόματι Πελαγία, διήρχετο μετὰ τοῦ ὀψικίου αὐτῆς, κοσμουμένη λίθοις, καὶ μαργαρίταις, καὶ χρυσῷ, καὶ τῇ λοιπῇ φαντασίᾳ· ὡς καὶ τὸν ἀέρα πληροῦσθαι

μύρου. Τῶν ἄλλων οὖν ἐπισκόπων ἀποστρεψάντων τοὺς ὀφθαλμοὺς, μόνος ὁ Νόννος ἔβλεπεν αὐτὴν ἀτενῶς. Εἶτα κλαύσας, εἶπεν, ὅτι Ταύτην ὁ Θεὸς μέλλει προσλαβέσθαι, φιλάνθρωπος ὤν. Καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν διδάσκοντος τοῦ ἐπισκόπου, ἤρατο καὶ ἡ Πελαγία μετὰ τοῦ λαοῦ. Καὶ οὕτως κατενύγη, ὡς καὶ βαπτισθῆναι, καὶ δοῦναι τοῖς πτωχοῖς πάντα τὸν πλοῦτον αὐτῆς. Εἶτα ἀπελθοῦσα εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ γενομένη μοναχὴ, τοσαύτην ἴσχε πρὸς Θεὸν παῤῥησίαν, ὡς καὶ θαύματα πολλὰ ποιῆσαι, καὶ οὕτω τελειωθῆναι.

A perfusa, ut aer odoris fragrantia inficeretur : cæteris episcopis oculos ab ea avertentibus, ipse solus intentos in eam oculos defixit Nonnus : mox in lacrymas erupit inquiens : Hanc etiam Deus, qua est in homines clementia, suscipiet. Quare cum Nonnus docere, uti instituerat, pergeret, audivit et Pelagia una cum populo ; sicque compuncta est, ut et baptizaretur, et omnes divitias suas in pauperes erogaret. Deinde Hierosolyma profecta, et monasticum institutum amplexa, tantam apud Deum fiduciam nacta est ut et multa miracula fecerit. Atque ita migravit ad Dominum.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Θ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰουβεντίνου καὶ Μαξίμου.

Οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες Ἰουβεντῖνος καὶ Μάζιμος, ὑπῆρχον ἐπὶ τῶν χρόνων Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, ἔνοπλοι πεζοὶ, περιπατοῦντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἀγαπώμενοι παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν. Διατριβόντος δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, καὶ προστάξαντος μιανθῆναι τὰς πηγὰς, καὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ τὰ πωλούμενα βρώματα τῷ αἵματι τῶν θυσιῶν, ὅπως οἱ γενόμενοι αὐτῶν, καὶ μὴ θέλοντες μετέχωσι τῆς θυσίας τῶν εἰδώλων· ὁρῶντες οἱ ἅγιοι, ἐστέναζον δακρύοντες. Εἶτα καὶ ἐπὶ τραπέζης καθήμενοι καὶ ἐσθίοντες, θερμότερον ἔκλαυσαν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν Θεόν. Ἵνα τί, Κύριε, παρέδωκας ἡμᾶς βασιλεῖ ἀποστάτῃ καὶ παρανόμῳ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη ; Ταῦτά τις τῶν ὁμοτραπέζων ἀκούσας, κατεμήνυσε τῷ Ἰουλιανῷ. Ὁ δὲ ὀργισθεὶς, εὐθέως ἀποστείλας ἤγαγε τοὺς ἁγίους ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ πολλαῖς αὐτοὺς καὶ χαλεπαῖς βασανοις πρότερον ὑποβαλὼν, καὶ μὴ πεισας ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ὕστερον τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἀπέτεμε.

B

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.
Μνήμη τῆς ὁσίας Ποπλίας τῆς διακόνου.

Καὶ ἡ ἁγία Ποπλια ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ὑπῆρχε τοῦ Παραβάτου, εὐγενὴς μὲν οὖσα, διάκονος δὲ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας Ἐκκλησίας· καὶ περιβόητος μὲν εἰς ἀρετὴν· πρὸς ὀλίγον δὲ προσομιλήσασα γάμῳ, καὶ γεννήσασα Ἰωάννην τὸν ἀγιώτατον πρεσβύτερον· ἔχουσα δὲ χορὸν παρθένων, ἐδοξολόγει τὸν Θεόν. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ στιχολογούσης τὸν ψαλμὸν τὸν λέγοντα· Τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον, καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων· ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς ! διήρχετο ὁ Ἰουλιανὸς καὶ ἀκούσας προσέταξε σιγῆσαι. Ἡ δὲ Ποπλία μᾶλλον μείζονα ἔψαλλε. Τότε ὀργισθεὶς, ὁ Παραβάτης, καὶ ἀγαγὼν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ, προσέταξε τοῖς στρατιώταις τύπτειν αὐτὴν κατὰ τοῦ προσώπου. Ἡ δὲ ἁγία ἐλέγξασα τὴν ἀθεΐαν αὐτοῦ, ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, συνήθως ψάλλουσα, καὶ δοξολογοῦσα τὸν Θεὸν μετὰ τῶν λοιπῶν παρθένων. Εἶτα καλῶς βιώσασα, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

D

[a] Psal. cxiii, 4.

EODEM MENSE.

Die nona

108 *Certamen sanctorum martyrum Juventini, et Maximi.*

Christi martyres Juventinus et Maximus claruere temporibus Juliani apostatæ, cui etiam iter facienti pedites armati præcurrere soliti erant, cujusque benevolentiam ob suam fortitudinem sibi conciliarant. Cum autem in urbe Syriæ Antiochia versarentur, imperassetque ille victimarum sanguine fontes, fluvios, venalesque cibos pollui et fœdari, ut qui ea degustassent, vel inviti, sacrificii idolorum participes essent ; sibi temperare sancti non potuerunt, quin ingemiscerent, et lacrymarentur. Cumque ad mensam accubuissent, tum vero vehementius complorantes dixere : Cur nos, Deus, tradidisti imperatori apostatæ et prævaricatori præ cæteris gentibus ? Excepit hæc verba qui proxime assidebat, et detulit ad Julianum : qui, ira escandescens, statim sanctos ad se perductus, multisque ac diris tormentis excruciatos, cum ad abnegandum Christum illos inducere nequiret, capite obtruncari mandavit.

Eodem die

109 *Commemoratio sanctæ Publiæ diaconissæ.*

Sancta quoque Publia temporibus Juliani apostatæ fuit, et nobili genere nata, et in Ecclesia Antiochiæ Syriæ diaconissa ; virtutibus quidem celebris, quæque exiguo temporis spatio matrimonii lege copulata, sanctissimum presbyterum Joannem genuerat : chorum autem virginum habens, hymnos Deo concinebat. Quadam autem die, cum illius Psalmi verba magna voce caneret : « Simulacra gentium argentum et aurum, opera manuum hominum ; similes illis fiant, qui faciunt ea et omnes qui confidunt in eis [a] » ; præteriens Julianus, idque audiens, tacere jussit. Sed tantum abfuit, ut Publia taceret, ut majori etiam vocis contentione psalleret. Quamobrem iratus Apostata, ad se adductæ faciem cædi a militibus mandavit. Illa vero objurgata ejus impietate domum regressa, more suo psallebat, et laudes Deo cum reliquis virginibus celebrabat. Demum cum optime vitam traduxisset, in pace decessit.

Eodem die

105 *Certamen sancti Dorothei, archiepiscopi Tyri.*

Dorotheus, vir celeberrimus, episcopus Tyri, qui universas Scripturæ historias callebat, cum persecutionis vitandæ causa fugisset, post Diocletiani et Licinii mortem Tyrum rediit, et sanctam Dei Ecclesiam ad Juliani Apostatæ tempora gubernavit. Sed cum Julianum occulte, non palam cædes Christianorum per præfectos suos perpetrare didicisset, Tyro discedens, in Thraciæ regionem se recepit: non tamen ibi idololatrarum manus effugere potuit. Comprehensus enim a Juliani præfectis, et multis supplicilis excruciatus, in ipsis tormentis, annos centum et septem natus, pro Christi confessione obiit, et beatam Christo animam tradidit, multa non mediocris utilitatis scripta relinquens.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Δωροθέου, ἀρχιεπισκόπου πόλεως Τύρου.

Δωρόθεος, ὁ δοίδιμος ἀνὴρ, ἐπίσκοπος γέγονε τῆς πόλεως Τύρου, πᾶσαν γραφικὴν ἐπιστάμενος ἱστορίαν. Καὶ ἦν μὲν φυγὼν διὰ τὸν διωγμόν. Μετὰ δὲ τελευτὴν Διοκλητιανοῦ καὶ Λικιννίου, καταλαβὼν πάλιν τὴν Τύρον, διεκυβέρνα τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν μέχρις Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου. Καὶ ἐπειδὴ οὐ φανερῶς, ἀλλὰ κρυπτως τὸ πρότερον διὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ ἐφόνευσεν ὁ Ἰουλιανὸς τοὺς Χριστιανούς, ἀκούσας ὁ ἅγιος Δωρόθεος, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Τύρου, καὶ κατέλαβε τὴν χώραν τῆς Θρᾴκης. Ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖ τὸν ἐκ τῶν εἰδωλολατρῶν θάνατον διέφυγεν. Κρατηθεὶς γὰρ παρὰ τῶν Ἰουλιανοῦ ἀρχόντων, καὶ πολλὰς τιμωρίας ὑπομείνας, καίτοι γέρων ὤν, καὶ ἑκατὸν ἑπτὰ ἐτῶν ὑπάρχων, ἐν αὐταῖς ταῖς βασάνοις, διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, ἀπέθανε· καὶ παρέθετο τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν τῷ Χριστῷ, πολλὰ καὶ ψυχωφελῆ συγγράμματα πρότερον συνθεὶς, κτὶ καταλιπών.

Eodem die

106 *Certamen sancti apostoli Jacobi Alphæi.*

Jacobus, Christi apostolus, filius Alphæi, et frater Matthæi publicani et evangelistæ, verbum Christi prædicabat, et ea quæ ad æternum illius regnum spectant, omnes ad ipsum accedentes, Judæos et Græcos, docebat, magnamque hominum turbam in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti baptizabat. Quod Judæi indigne ferentes, ejus interficiendi consilium ceperunt. Quare in unum locum coacti, comprehensum, multisque tormentis dire et crudeliter excruciatum, postremo virgis cæsum interemere; cum interim sanctus ad extremum spiritum laudes Domino nostro Jesu Christo tribueret, et gratias sancto ejus nomini ageret, quod illius ope et cooperatione diabolum, voluntatisque ejus ministros confudisset, atque vicisset. Et reddita hunc in modum beata anima, sepultus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου.

Ἰάκωβος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, ὑπῆρχε μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου· ἀδελφὸς δὲ Ματθαίου τοῦ τελώνου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Κηρύττων δὲ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας αὐτοῦ πάντας τοὺς προσερχομένους αὐτῷ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, καὶ πολλοὺς βαπτίζων διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μὴ φέροντες οἱ Ἰουδαῖοι, βουλὴν ποιήσαντες, καὶ ἐπισυναχθέντες, καὶ κρατήσαντες αὐτὸν, καὶ πολλὰ τιμωρήσαντες ὠμῶς καὶ ἀπανθρώπως, τελευταῖον ῥάβδοις πλήξαντες ἐφόνευσαν, δοξάζοντα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς· καὶ εὐχαριστοῦντα τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, τῷ βοηθήσαντι, καὶ συνεργήσαντι αὐτῷ, εἰς τὸ καταισχῦναι, καὶ νικῆσαι τὸν διάβολον, καὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ θελήματα αὐτοῦ. Καὶ οὕτω παραδοὺς τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν, ἐτάφη.

EODEM MENSE.

Die decima

107 *Certamen sanctorum martyrum Eulampii et Eulampiæ.*

Eulampius Christi martyr, et Eulampia ejus soror, Nicomedienses, Maximiano imperatore, ut persecutionem devitarent, in montem se cum multis aliis Christianis abdidere. Profectus vero Eulampius in urbem ad annonam emendam, cum proposita in foro imperatoria edicta vidisset et legeret, comprehensus ab idolorum cultoribus, sistitur imperatori; et pertractus in idolorum templum, ut immolaret, precatus est Christum: collapsisque ad terram, et contritis idolis, torqueri cœpit. Quod ubi cognovit Eulampia soror, descendit de monte, et in media turba fratrem complexa, sociam se certaminis illi adjunxit. In ferventem igitur cacabum ambo conjecti, et incolumes egressi,

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας.

Εὐλάμπιος ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ Εὐλαμπία ἡ αὐτοῦ ἀδελφὴ, ὑπῆρχον ἐκ τῆς πόλεως Νικομηδείας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ· διὰ δὲ τὸν διωγμὸν κατεκρύπτοντο, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν Χριστιανῶν ἐν τῷ ὄρει. Κατελθὼν δὲ ὁ Εὐλάμπιος εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸ ἀγοράσαι τροφὰς, καὶ ἰδὼν γράμματα προτεθειμένα εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν βασιλικῶν διατάξεων· καὶ ταῦτα σταθεὶς καὶ ἀναγινώσκων, ἐκρατήθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ παρέστη τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀναγκασθεὶς εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ θῦσαι, εἰσελθὼν προσηύξατο τῷ Χριστῷ· καὶ πεσόντα τὰ εἴδωλα συνετρίβησαν. Βασανιζομένου δὲ αὐτοῦ διὰ τοῦτο, μασοῦσα ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Εὐλαμπία τὸ γινόμενον, κατῆλθεν ἐκ τοῦ

δρους, καὶ περιεπλάκη τῷ ἀδελφῷ μέσον τοῦ ὄχλου, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ· ὅθεν ἐμβληθέντες εἰς λέβητα κοχλάζοντα, ἐξῆλθον ἀδλαβεῖς. Καὶ ἰδόντες τὸ θαῦμα διακόσιοι στρατιῶται, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀπεκεφαλίσθησαν.

A miraculo rei ducentos milites ad Christi fidem traxere, cum quibus capite plexi sunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Βασσιανοῦ.

Ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Βασσιανὸς, ἦν ἐξ Ἀνατολῶν τῆς Σύρων χώρας. Ἐπὶ δὲ Μαρκιανοῦ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ γνωρίσας αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ἐτίμα αὐτὸν ὡς πατέρα τοσοῦτον, ὅτι καὶ τὸν ναὸν ἔκτισεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὅστις μέχρι τῆς σήμερον ὑπάρχει. Τοιοῦτος δὲ ἦν ψυχωφελῶν καὶ διδακτικὸς, ὡς πολλοὺς πείθειν τὸν κόσμον καταλιμπάνειν καὶ μοναχοὺς γίνεσθαι. Ἐξ ὧν ἦν καὶ ἡ ἁγία Ματρῶνα. Ἐκληθύνθη γὰρ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ μέχρι τριακοσίων. Ἀλλὰ καὶ θαύματα πολλὰ ἐποίησε· καὶ τοὺς εἰς πταίσματα περιπεσόντας μεγάλα καὶ εἰς ἀπόγνωσιν ἐρχομένους, συμπαθὴς ὢν, τῶν τοῦ διαβόλου χειρῶν ἐλυτροῦτο, καὶ διὰ μετανοίας προσέφερε τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ. Ἦν δὲ καὶ προορατικὸς, καὶ προλέγων τὰ μέλλοντα, ὠφέλει πολλούς. Οὕτω δὲ βιώσας, ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, καὶ ἐταφη παρὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ δηλωθέντι αὐτοῦ ναῷ.

B

Eodem die

108 *Commemoratio sancti Patris nostri Bassiani.*

Sanctus Pater noster Bassianus, ex orientali Syrorum regione oriundus, Marciano pio imperatore, Constantinopolim profectus, ob virtutem suam imperatori statim innotuit, qui non modo eum tanquam patrem colebat, sed et ædes illius nomine, quæ ad hunc usque diem exstant, ædificavit. Fuit enim ad docendum appositissimus, ut multis persuaderet, relicto sæculo monasticam vitam agere : in quorum numero fuit sancta Matrona : crevitque discipulorum ejus numerus usque ad trecentos. Ad hæc multa miracula patravit. Præterea si quis in gravissimum aliquod peccatum lapsus esset, et idcirco de sua salute desperaret, vir sanctus pari cum eo dolore suscepto, non prius conatu desistebat, quam lapsum e diaboli manibus ereptum, per pœnitentiam ad Deum clementissimum adduceret. Insuper prophetiæ dono illustris, cum futura prædiceret, multis profuit. Exacta per hunc modum vita, confectus senio migravit ad Dominum, et a discipulis suis in ædibus, quæ ejus nomen præferunt, sepultus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβου τοῦ ἀσκητοῦ.

Ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Ἰάκωβος ἐν ἀσκηταῖς μέγας ἐγένετο· νικήσας μὲν τὸν διάβολον, καὶ νικηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ περιπεσὼν, ἀλλὰ πάλιν νικήσας αὐτὸν γενναιότερον. Οἰκήσας γὰρ ἐν σπηλαίῳ, καὶ ἡσυχάσας ἔτη δεκαπέντε ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ἐξουσίαν τοῦ διώκειν τοὺς δαίμονας. Θέλων δὲ αὐτὸν ὁ διάβολος ῥίψαι εἰς πορνείαν καὶ φονον, εἰσῆλθεν εἰς θυγατέρα πλουσίου τινὸς, καὶ παρεσκεύασεν αὐτὴν ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἅγιον. Ἐρευνήσαντες οὖν οἱ γονεῖς τῆς κόρης, καὶ εὑρόντες τὸ σπήλαιον, ἀπήγαγον αὐτὴν πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλεσαν θεραπεῦσαι· ὁ δὲ εὐξάμενος, ἐξήλασεν ἐκ τῆς κόρης τὸν δαίμονα. Καὶ φοβηθέντες οἱ γονεῖς αὐτῆς, μήπως εἰσέλθῃ πάλιν εἰς αὐτὴν ὁ δαίμων, ἀφῆκαν ἐκεῖ, ἕως οὗ τελείως ὑγιάνῃ. Ἔφθειρεν οὖν τὴν κόρην ὁ ἀσκητὴς· εἶτα ἐφόνευσε· καὶ φοβηθεὶς, ἔφυγε. Καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν μεταμεληθεὶς, εἰσῆλθεν εἰς τάφον κλαίων· καὶ τοσοῦτον ἐκαθαρίσθη τῆς ἁμαρτίας, ὡς ἐν ἀβροχίᾳ δι' εὐχῆς ὑετὸν καταγαγεῖν· καὶ οὕτω τελειωθῆναι.

C

D

Eodem die

109 *Commemoratio sancti Patris nostri Jacobi ascetæ.*

Sanctus Pater noster Jacobus magnus asceta, cum sæpe victoriam de diabolo retulisset, victus et ipse aliquando, tamen iterum eum eo congressus, superior e prælio discessit. Nam cum in spelunca annos quindecim tranquille egisset, dataque ipsi esset a Deo fugandorum dæmonum potestas, commotus invidia dæmon, sanctum virum in stuprum et homicidium pellexit. Ingressus enim cujusdam divitis filiam, suggessit ut Jacobum imploraret. Perscrutati igitur parentes puellæ speluncam, ductam ad sanctum filiam, rogarunt, ut liberaret : qui, adhibita prece, propulit ab ea dæmonem. Parentes vero veriti ne iterum a dæmonio corriperetur, ibi eam reliquerunt, quoad libera omnino redderetur. At asceta vitiavit puellam, et occidit. Quare timore perculsus, in fugam se conjecit. Sed in via pœnitentia ductus, effususque in lacrymas, in sepulcrum se abdidit : ubi peccatum sic expiavit, ut in magna siccitate imbrem de cœlo impetraverit. Atque item finem vivendi fecit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΑ'

EODEM MENSE.

Die undecima

Μνήμη τῶν ἁγίων Ζηναΐδος καὶ Φιλονίλλης τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς..

110 *Commemoratio sanctarum Zenaidis et Philonillæ sororum.*

Ἡ ὁσία Ζηναὶς μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Φιλονίλλης, ὑπῆρχεν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ταρσοῦ, συγγενὴς οὖσα τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου. Με-

Sancta Zenais cum sorore Philonilla, ex urbe Tarso fuit, sanguinis propinquitate sancto apostolo Paulo conjuncta. Et primum quidem medicinam

professa, deinde ab ipso apostolo fide Christi imbuta, valedixit arti, divitiis, et sorori; atque in remoto montis antro solitariam vitam agens, soli Deo, sibique vacabat, herbis tantum, quas prope speluncam tellus ipsa ferebat, famem sustentans: ad quas legendas aliquando egressa, pressit imprudens acutissimum clavum ligneum, diaboli opera humi defixum, indignissime ferentis, quod multi occulte ad eam ventitantes, ad Christi fidem traducerentur. Quæ cum dolori impar consedisset, ut e pede clavum tolleret, spiritum Domino tradidit. Philonilla autem domi consistens, eum non minori, quam soror, studio ad virtutem contendisset, magnoque semper cultu Deum prosecuta esset, in pace obdormivit,

ἤρχετο τὴν ἰατρικὴν τέχνην. Ἀλλὰ μαθητευθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, κατέλιπε καὶ τὴν τέχνην, καὶ πάντα τὸν πλοῦτον αὐτῆς, καὶ τὴν ἀδελφήν. Καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄρος, καὶ εὑροῦσα σπήλαιον, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ ἡσύχασε, τῷ Θεῷ μόνῳ καὶ ἑαυτῇ προσέχουσα, καὶ τρεφομένη ἐκ τῶν παραφυομένων τῷ σπηλαίῳ βοτανῶν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἐξελθοῦσα τοῦ σπηλαίου πρὸς τὸ συναγαγεῖν βοτάνας, ἐπάτησεν ἧλον ξύλου ὀξύτατον ὑπὸ τῆς τοῦ διαβόλου συνεργίας, μὴ φέροντος βλέπειν τοὺς καθεκαστην πρὸς αὐτὴν ἐρχομένους κρύφα, καὶ πιστεύοντας δι' αὐτῆς τῷ Χριστῷ. Καὶ περιαλγὴς γενομένη, καὶ καθίσασα ἐκβαλεῖν τὸν ἧλον, παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ. Ἡ δὲ Φιλονίλλα ἐν τῷ οἴκῳ μὲν καθεζομένη, μηδὲν δὲ τῆς ἀδελφῆς εἰς ἀρετὴν ἀπολειφθεῖσα, ἀλλὰ τὸν Θεὸν πολλὰ θεραπεύσασα, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

Eodem die

111 *Commemoratio sancti apostoli Philippi, de quo fit mentio in Actibus sanctorum apostolorum.*

Philippus, Christi apostolus ex septem diaconorum numero, cum in urbe Joppe Christum prædicaret, jussus est a Spiritu sancto Gazam petere: quo in itinere obviam factus Candaci eunucho, reginæ Æthiopum præfecto, quadrigæ insidenti, prophetamque Isaiam legenti, accedens propius, quæsivit, num quæ legeret intelligeret. Cui ille: Qui possum, inquit, assequi sine duce et sine interprete? Elatusque in currum Philippus, illo quem eunuchus legebat, loco exposito, fide Christi eum instituit. Cumque ad aquam venissent, ait Philippo eunuchus: Edce aqua; quid prohibet me baptizari? Desiliens itaque ex curru, baptizatus est, neque amplius vidit Philippum: raptus enim fuit: sed reliquum iter lætus conficere perrexit. Philippus vero, Thrallis in Asia episcopus factus, vivere desiit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, τοῦ ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Φίλιππος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος ὑπῆρχε μὲν εἷς τῶν ἑπτὰ διακόνων. Ὢν δὲ ἐν τῇ πόλει Ἰόππῃ κηρύττων τὸν Χριστόν. Τῇ δὲ παρακελεύσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος, πορευόμενος ἀπὸ τῆς Ἰόππης πρὸς Γάζῃν τὴν πόλιν, συνήντησε τῷ τῆς βασιλίσσης τῶν Αἰθιόπων δυνάστῃ, εὐνούχῳ μὲν ὑπάρχοντι, Κανδάκῃ δὲ λεγομένῳ, ἐπὶ ἅρματος ἵππων κατεζομένῳ, καὶ ἀναγινώσκοντι τὸν προφήτην Ἡσαΐαν· καὶ προσελθὼν ἠρώτησεν αὐτόν· « Ἆρα γινώσκεις, ἃ ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδηγήσῃ με; » Καὶ εὐθέως ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἅρματος, καὶ διηρμήνευσεν αὐτῷ ἅπερ ἀνεγίνωσκε, καὶ ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Καὶ εὑρόντες ὕδωρ, λέγει ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ· « Ἰδοὺ ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι; » Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἐβαπτίσθη. Τὸν δὲ Φίλιππον οὐκ ἔτι εἶδεν· ἡρπάγη γὰρ· ἀλλ' ἐπορεύετο τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Μετὰ ταῦτα ὁ Φίλιππος ἐν Θράλλῃ τῆς Ἀσίας ἐπίσκοπος γενόμενος, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die duodecima

112 *Commemoratio sanctæ septimæ synodi trecentorum sexaginta septem sanctorum Patrum.*

Sancta optima œcumenica synodus Nicæa secundo habita est Constantino et Irene ejus matre imperantibus, et Tarasio sanctissimo ac divino Patre nostro patriarcha Constantinopolitano. Cum autem sancti Patres numero trecenti sexaginta septem, jussu imperatoris, adversus Iconomachos convenissent, conscripto anathemate, quo omnes hæreses et hæresiarchas, simulque Iconomachos damnarunt, omnes uno ore conclamavere: Quisquis sacras imagines non colit, alienus est ab orthodoxorum fide: honor autem, qui imagini habetur, in prototypon, ut ait magnus Basilius, recidit: qui adorat et honorat imaginem, adorat in ea et honorat ejus, quem imago refert, hypostasim. Quæ cum decrevissent, orthodoxamque fidem scri-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἁγίας ἑβδόμης συνόδου τῶν τῆς ἁγίων Πατέρων.

Ἡ ἁγία ἑβδόμη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἐγένετο ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς αὐτοῦ μητέρος· ὑπάρχοντος πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ταρασίου, τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν. Ὄντες δὲ οἱ ἅγιοι Πατέρες τὸν ἀριθμὸν τριακόσιοι ἑξηκοντατρία, συνῆλθον κελεύσει τοῦ βασιλέως κατὰ τῶν Εἰκονομάχων. Καὶ ἀνεθεμάτισαν ἐγγράφως πᾶσαν αἵρεσιν, καὶ τοὺς τῶν αἱρέσεων ἀρχηγούς· εἶτα καὶ τοὺς Εἰκονομάχους· ἅπαντας· πάντες ὁμοφρόνως εἶπόντες· ὅτι Ὁ τὰς ἁγίας εἰκόνας μὴ προσκυνῶν, ἀλλότριός ἐστι τῆς τῶν ὀρθοδόξων πίστεως· καὶ ὅτι ἡ εἰκόνος τιμὴ, ὡς ὁ μέγας ἔφησε Βασίλειος, ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει, Ὁ γὰρ προσκυνῶν τὴν εἰκόνα καὶ τιμῶν, προκυνεῖ ἐν αὐτῇ καὶ τιμᾷ τοῦ

ἐγγραφομένου τὴν ὑπόστασιν. Καὶ οὕτω διαταξάμενοι, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐγγράφως βεβαιώσαντες, καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως τιμηθέντες, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπισκοπὴν ἀπελύθη.

pto firmassent, atque honorifice accepti ab imperatore essent, in suum quisque episcopatum sese recepit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόβου, Ταράχου, καὶ Ἀνδρονίκου

Οἱ τρεῖς πολύαθλοι μάρτυρες, Πρόβος, Τάραχος, καὶ Ἀνδρόνικος, ὑπῆρχον μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Χριστιανοὶ δὲ ὄντες, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντες, ἐκρατήθησαν παρὰ τοῦ τῆς Κιλικίας ἄρχοντος. Καὶ πρῶτος μὲν συντριβεὶς τὸ πρόσωπον ὁ Τάραχος, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Δεύτερος δὲ τυφθεὶς ὁ Πρόβος, καὶ σιδηροδεθεὶς παρεδόθη καὶ αὐτὸς τῇ φυλακῇ. Καὶ τρίτος ὁ ἅγιος Ἀνδρόνικος τυφθεὶς, καὶ τοὺς μηροὺς ξίφει χαραχθεὶς, καὶ τὰς πλευρὰς ξεσθεὶς, καὶ μετὰ τοῦ ἅλατος ἀνατριβεὶς ἐνεβλήθη μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν αὐτὴν φυλακήν. Εἶτα ἀπὸ Κιλικίας δεθέντες ἦχθησαν εἰς Μοψουεστίαν. Καὶ μὴ πεισθέντες ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, πάλιν ἐβασανίσθησαν. Ὁ μὲν Τάραχος τὸ στόμα συνθλασθεὶς, καὶ τὴν κεφαλὴν ξυρισθείς. Ὁ δὲ Ἀνδρόνικος τὴν γαστέρα ῥάβδοις τυφθείς. Ὁ δὲ Πρόβος μετὰ σουβλίων πεπυρωμένων τὰς μασχάλας, καὶ τὰ ψόα κατακαείς. Καὶ πλείονας τούτων βασάνους ὑπομείναντες, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθησαν.

Eodem die

113 *Certamen sanctorum martyrum Probi, Tarachi, et Andronici.*

Probus, Tarachus et Andronicus, tres pluribus insignes certaminibus martyres, Diocletiano imperatore, quod Christiani essent, Christumque profiterentur, comprehensi a Ciliciæ præfecto, primus quidem Tarachus colaphis contusus in carcerem conjicitur. Deinde Probus virgis cæsus, ferreisque catenis constrictus, custodiæ traditur. Tertio sanctus Andronicus cum vapulasset, ejusque femora gladio lancinata essent, et latera excarnificata, sale aspersus, in eumdem cum reliquis carcerem includitur. Post hæc a Cilicia Mopsuestiam ducti, cum a Christi confessione dimoveri non possent, rursus excruciati, Tarachus quidem ore contuso, et capite abraso; Andronicus autem cæso scipionibus ventre; Probus vero ustulatis candentibus subulis axillis lumbisque; multis demum aliis cruciatibus omnes vexati, capite plectuntur.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας τῆς παρθένου.

Ἡ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστασία, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Ῥώμης. Ἦν δὲ μονάζουσα, μετὰ καὶ ἑτέρων παρθένων, ἐν μοναστηρίῳ τινί. Διεβλήθη οὖν τῷ ἄρχοντι. Ὁ δὲ ἀποστείλας, ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν μετὰ κλοιοῦ σιδηροῦ· καὶ σταθεῖσα ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἐρωτηθεῖσα, ὡμολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τύπτεται εἰς τὸ πρόσωπον· καὶ γυμνοῦται· καὶ ὑπὸ πυρὸς κατακαίεται· ἐπιβραινομένων ἐπάνω αὐτῆς πίσσης καὶ ἐλαίου καὶ θειαφίου. Εἶτα κρεμᾶται ἐν τῷ ξύλῳ. Καὶ στρεφομένου τοῦ στυρακίου, ἔτριζον τὰ ὀστᾶ αὐτῆς. Εἶτα ἀποτέμνεται τοὺς δύο αὐτῆς μαστοὺς, καὶ τοὺς ὄνυχας ἀνασπᾶται. Καὶ μετὰ ταῦτα κόπτεται τὰς δύο χεῖρας. Εἶτα τοὺς δύο πόδας· καὶ ἐκριζοῦται τοὺς ὀδόντας· καὶ ἑτέρας τιμωρίας πολλὰς ὑπομείνασα, τελευταῖον τὸ διὰ ξίφους δέχεται τέλος. Καὶ οὕτως παρέδωκε τὸ πνεῦμα αὐτῆς τῷ Κυρίῳ.

Eodem die

114 *Certamen sanctæ martyris Anastasiæ virginis.*

Anastasia Christi martyr, Decio et Valeriano imperatoribus, ex urbe Roma fuit, monasticam vitam cum aliis virginibus in quodam monasterio agens. Quare ad præfectum delata, ejus jussu collari ferreo constricta ad ipsum adducitur: ad cujus conspectum cum stetisset, quod interrogata, Christi nomen confessa esset, colaphis cæditur: tum nudata, subjecto igne amburitur, liquata pice, oleo ac sulphure superinfusis. Mox in equuleum sublatæ ossa omnia, converso hastili, confringuntur. Post hæc ambæ mamillæ ei abscinduntur, ungues extrahuntur, utraque manus amputatur, ac dentes evelluntur. Tandem post multos alios cruciatus, gladio finem accepit: atque ita spiritum suum Domino tradidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Δομνίνης.

Ἡ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δομνῖνα ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ Βασιλέως ἐκ τῆς Ἀναζάρβου πόλεως· ἐκρατήθη δὲ, ὡς Χριστιανὴ, παρὰ δημείων Ἑλλήνων. Καὶ παρέστη τῷ κριτηρίῳ Λυσίου τοῦ δουκος. Καὶ ὁμολογήσασα μετὰ παῤῥησίας ἐνώπιον πάντων τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεὸν ἀληθινὸν αὐτὸν εἰποῦσα, καὶ Ποιητὴν τοῦ παντὸς τοὺς δὲ τῶν Ἑλλήνων θεοὺς ψευδεῖς ἀποδείξασα, καὶ λίθους καὶ ξύλα, καὶ σαθρὰν ὕλην· τύπτεται

Eodem die

115 *Certamen sanctæ martyris Domninæ.*

Domnina Christi martyr, Diocletiano imperatore, in urbe Anazarbo nata, quod Christiana esset, a lictoribus Græcis comprehensa, sistitur Lysiæ ducis tribunali. Cumque Domini nostri Jesu Christi nomen libere coram omnibus profiteretur, illum affirmans verum Deum esse, universique Conditorem, falsos autem Græcorum deos, lapides esse ostendens, et ligna, et putrem materiam, crudelissime cæditur, pedesque illius candentibus subulis aduruntur:

decima in carcerem [illegible] Sed horum quæ-
stioni [illegible] verberatur :
sed haec [illegible] includitur : in
[illegible] Deus faceret, pro quo
[illegible] beatum spiritum reddi-
[illegible] quæ honorifice sepulcro illatæ
[illegible]

EODEM MENSE.

Die decima tertia

116 *Certamen sanctorum martyrum Carpi, Papyli, et sanctarum Agathodori et Agathonicæ.*

Sancti martyres Carpus et Papylus Decio imperatore floruerunt. Et sanctus quidem Carpus episcopus Thyatirorum fuit ; Papylus autem diaconus. Comprehensi autem ab Asiæ præfecto, interrogatique, Christi Domini nomen in conspectu omnium confessi sunt : jussique idolis immolare, imperata facere recusarunt. Quare alligatos ad equos, usque ad Sardes urbem præ se egit, et raptavit præfectus, inde in equuleum actos excarnificari mandavit. Agathodorus autem sanctorum servus, illos prosecutus, tandiu torquetur, donec expiravit. Porro Carpus cum in equuleo subrideret, rogatus a præfecto, cujus causa id faceret, respondit, se exhilaratum esse, quod gloriam Dei vidisset. Igitur de equuleo depositi, in ignem conjiciuntur. Agathonica autem Papyli soror, quæ tum aderat, in rogum ardentem sua sponte gaudens insilit : et ambo animas Domino tradidere.

Eodem die

117 *Certamen sancti martyris Florentii.*

Florentius martyr ex urbe Thessalonica fuit. Cum autem Christianus esset, honestique studiosissimus, probra et convicia maxime omnium in Græcorum deos jactabat, vanamque eorum superstitionem anathematizabat ; veram autem Christi fidem omnes edocebat, Christianosque confirmabat et cohortabatur ad explendam Dei voluntatem. Cujus rei causa comprehensus a regionis præfecto, interrogatusque, in illius conspectu confessus est, Dominum nostrum Jesum Christum esse solum Deum ; Græcorum vero deos, ligna esse, lapides, aurum, argentum, æs et ferrum, idola animæ sensusque expertia. Quæ cum dixisset, concitato in iram præfecto, variis tormentis excruciatur. Deinde in equuleum elatus scalpitur. Demum in ardentissimum rogum injectus, omnes ob gratias Deo agens, finem lætus accepit.

EODEM MENSE.

Die decima quarta

118 *Certamen sanctorum martyrum Nazarii, Gervasii, Protasii et Celsi.*

Hi sancti Romæ claruerunt, Nerone imperante.

ἀνηλεῶς, καὶ μετὰ σουβλίων πεπυρωμένων [illegible] πόδας διακαίεται. Εἶτα εἰς φυλακὴν ἐμβάλλ[illegible] Στᾶσα δὲ πάλιν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, τύπτ[illegible] μετὰ ῥαβδίων ἰσχυρῶς· καὶ ἐξαρθροῦται διὰ π[illegible] λάβων τὰ ἄρθρα τῶν μελῶν. Καὶ πάλιν βίπτ[illegible] εἰς φυλακήν. Καὶ ἐν αὐτῇ οὖσα, εὐχαριστοῦσα, [illegible] προσευχομένη, παρέθετο τῷ Θεῷ, ὑπὲρ οὗ [illegible] ἐμαρτύρησε, τὴν μακαρίαν αὐτῆς ψυχήν. Τὸ [illegible] λείψανον αὐτῆς ἐτάφη ἐντίμως.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΓ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, Κάρπου, Πα[illegible] λου, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς Ἀγαθοδώρου [illegible] Ἀγαθονίκης.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες Κάρπος καὶ Πάπυλος ὑπὸ [illegible] ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασιλέως. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κάρ[illegible] ἐπίσκοπος ἦν Θυατείρων· ὁ δὲ Πάπυλος διάκ[illegible] Κρατηθέντες οὖν παρὰ τοῦ ἄρχοντος τῆς Ἀσίας [illegible] ἐρωτηθέντες, ὡμολόγησαν ἐνώπιον πάντων τὸ ὄν[illegible] τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ. Καὶ καταναγκασθέντες θύ[illegible] τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθέντες, προσεδέθη[illegible] ἵπποις, καὶ περιεπάτουν ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντ[illegible] συρόμενοι πρὸς τὰς Σάρδεις, κἀκεῖ κρεμασθῆ[illegible] ἐπὶ ξύλων ἐξέοντο. Ὁ δὲ Ἀγαθόδωρος, δοῦλ[illegible] τῶν ἁγίων, καὶ ἀκολουθῶν αὐτοῖς, βασανισθεὶς [illegible] λειώθη. Κρεμώμενος δὲ ὁ ἅγιος Κάρπος, ἐπε[illegible] καὶ εἰπόντος τοῦ ἄρχοντος· Τίνος χάριν ἐγέλασ[illegible] Κάρπε· ἀπεκρίθη· Εἶδον τὴν δόξαν τοῦ θεο[illegible] ἐχάρην. Καταδιβασθέντες δὲ ἀπὸ τῶν ξύλων, [illegible] εβλήθησαν εἰς τὸ πῦρ. Καὶ παροῦσα ἡ ἀδελφὴ [illegible] Παπύλου Ἀγαθονίκη, εἰσῆλθε χαίρουσα ἀφ' ἑαυ[illegible] εἰς τὴν κάμινον· καὶ παρέδωκαν ἀμφότεροι τὰς ψυχ[illegible] τῷ Κυρίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φλωρεντίου.

Ὁ μάρτυς Φλωρέντιος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλε[illegible] Θεσσαλονίκης· Χριστιανὸς δὲ ὤν, καὶ ζηλωτὴς [illegible] καλοῦ, ὕβριζε καὶ διέβαλλεν ἐπὶ πάντων τοὺς θε[illegible] τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν θρησκείαν αὐτῶν ἀνεθεμ[illegible] τιζεν, ἐδίδασκε δὲ πάντας τὴν ἀληθινὴν πίστιν τ[illegible] Χριστοῦ· καὶ ἐστήριζε τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ πα[illegible] εκάλει, πρὸς τὸ ποιεῖν τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ. Ὡς [illegible] δὲ ποιῶν, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντ[illegible] Καὶ ἐρωτηθεὶς, ὡμολόγησεν ἐνώπιον αὐτοῦ τὸν Κ[illegible] ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἶναι μόνον Θεόν· τ[illegible] δὲ τῶν Ἑλλήνων θεοὺς ξύλα ὑπάρχειν, καὶ λίθο[illegible] καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ χαλκὸν, καὶ σίδη[illegible] εἴδωλα ἄψυχα καὶ ἀναίσθητα. Καὶ ταῦτα εἰπ[illegible] καὶ εἰς ὀργὴν κινήσας τὸν ἄρχοντα, τιμωρεῖται ὑπ[illegible] φόρως. Εἶτα κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου, καὶ ξέεται. Κ[illegible] πυρᾶς ἀναφθείσης μεγάλης, ἐμβάλλεται εἰς αὐ[illegible] χαίρων. Καὶ ἐν αὐτῇ προσευχόμενος, καὶ εὐχαριστ[illegible] τῷ Θεῷ ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ναζαρίου, Γερβασίο[illegible] Προτασίου, καὶ Κελσίου

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρχον ἐπὶ Νέρωνος τοῦ βα[illegible]

λέως ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἦν δὲ ὁ Ναζάριος υἱὸς Ἀφρικανοῦ καὶ Περπετούας, τῶν βαπτισθέντων παρὰ τοῦ ἁγίου Πέτρου. Αὐτὸς δὲ βαπτισθεὶς ὑπὸ Λίνου πατριάρχου Ῥώμης. Καὶ ὑπάρξαντος χρόνων εἴκοσι, ἀπῆλθεν εἰς τὰς πόλεις Ἰταλίας, καὶ ἐκήρυσσε τὸν Χριστόν. Εἶτα ἦλθεν ἐς πόλιν τινά, ἔνθα κατέλαβε Γερβάσιον, καὶ Γερβάσιον ὄντας εἰς τὴν φυλακήν, διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὑπὸ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος. Τυφθεὶς δὲ, καὶ τῆς πόλεως ἐκδιωχθείς, ἀπῆλθεν εἰς ἑτέραν πόλιν, καὶ προσλαμβάνει Κέλσιον τριῶν χρόνων ὄντα. Εἶτα τὴν πόλιν Μεδιολάνων καταλαβὼν, εὑρίσκει πάλιν ἐν τῇ φυλακῇ τοὺς ἁγίους Γερβάσιον καὶ Προτάσιον. Καὶ κρατηθεὶς, παραπέμπεται ἐν Ῥώμῃ παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Καὶ πάλιν εἰς Μεδιώλανα ὑποστρέψας, τέμνεται τὴν κεφαλὴν, ἅμα τοῖς λοιποῖς ἁγίοις, καὶ τῷ παιδίῳ Κελσίῳ, ὑπάρχοντι χρόνων ἐννέα καὶ μηνῶν ἑπτά.

A Fuit autem Nazarius Africani et Perpetuæ filius, qui a sancto Petro baptizati sunt : ipse vero a Lino patriarcha Romano baptizatus, cum annum vicesimum ageret, urbes Italiæ peragrabat, Christum prædicans. Mox in civitatem quamdam profectus, reperit Gervasium et Protasium in vincula ob Christi fidem a regionis præfecto conjectos. Cæsus igitur, atque ab urbe expulsus, in aliam concessit; adjunctoque sibi Celso trium annorum puero, Mediolanum abiit, ubi iterum sanctos Gervasium et Protasium in carcere invenit: retentusque, Romam a præfecto mittitur. Verum Mediolanum regressus, capite plectitur una cum reliquis sanctis, et puero Celso annum tunc nonum et mensem septimum agente.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΕ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ.

Λουκιανὸς ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Μετὰ δὲ θάνατον τῶν γονέων, δοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πτωχοῖς, προσεῖχε τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων Γραφῶν. Καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Καταλιπὼν δὲ τὴν Ἀντιόχειαν, κατέλαβε τὴν Νικομήδειαν, ἔνθα ὁ Διοκλητιανὸς τοὺς Χριστιανοὺς ἐφόνευεν. Καὶ ἐπεὶ πολλοὺς εὗρε διὰ φόβον τὸν Χριστιανισμὸν βουλομένους ἀρνήσασθαι, θαρσοποιήσας, ἔπεισε μαρτυρῆσαι. Τοσοῦτον δὲ γέγονε δι' ἀρετῆς θεῷ ὅμοιος, ὥστε τὴν πόλιν περιέρχεσθαι, καὶ παρ' ὧν μὲν θέλειν, βλέπεσθαι, παρ' ὧν δὲ μὴ θέλειν, μὴ ὁρᾶσθαι. Περὶ τούτου μαθὼν ὁ Διοκλητιανὸς, καὶ φοβηθεὶς εἰς πρόσωπον αὐτὸν ἀγαγεῖν, μήποτε παρ' αὐτοῦ ἐλεγχθῇ, κρεμάσας βῆλον συνέτυχεν αὐτῷ, καὶ ἰδὼν τὸ τῆς γνωμης αὐτοῦ ἀμετάθετον, καταδικάζει αὐτὸν λιμοκτονηθῆναι· ἐπὶ πολλὰς δὲ τὰς ἡμέρας μὴ μεταλαβὼν τροφῆς, ἐν τῇ φυλακῇ ἐτελειώθη. Καὶ ἐρρίφη ἐν τῇ θαλάσσῃ.

C

EODEM MENSE.
Die decima quinta

119 *Certamen sancti martyris Luciani.*

Lucianus martyr Antiochiæ Syriæ natus, imperatore Diocletiano, mortuis parentibus, distributis in pauperes facultatibus suis, divinarum Scripturarum lectioni totum se dedit, multosque Græcorum ad Dominum convertit. Relicta autem Antiochia Nicomediam petiit, ubi Diocletiano per cædes in Christianos debacchante, plurimos, quos metu tormentorum adactos defectionem a Christiana fide moliri deprehendit, confirmavit, persuasitque eis, ut martyrium subirent. Adeo autem ob virtutes suas Deo similis effectus est, ut cum urbem obiret, a quibus vellet conspiceretur, a quibus vero nollet, nequaquam videretur. Qua re comperta, Diocletianus veritus, ne si illum ad se acciret, ab eo objurgaretur, sumpto velo convenit Lucianum : cujus animum cum nullis artibus a sententia dimovere potuisset, inedia eum confici jussit. Igitur cum nullum per multos dies cibum degustasset, in carcere decessit, ac in mare projectus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σαβίνου τοῦ ἐπισκόπου.

Ὁ Μακάριος Σαβῖνος, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ κατάστασιν, ἐγένετο πρότερον ἐπίσκοπος. Εἶτα, τοὺς θορύβους τοῦ κόσμου καταλιπὼν, διὰ τὸ τῆς ἡσυχίας καλὸν, ἐμάκρυνε φυγαδεύων ἐν ταῖς ἐρήμοις· καὶ τοσοῦτον ἠγωνίσατο πρὸς ἀρετὴν, νηστείαις, καὶ ἀγρυπνίαις, καὶ ἀσκήσεσιν ἑαυτὸν ἐπιδοὺς, ὡς καὶ θαυμάτων ἀξιωθῆναι πολλῶν· νόσους ἀπελαύνειν, λεπροὺς καθαρίζειν, δαίμονας διώκειν, καὶ προλέγειν τὰ μέλλοντα. Πολλοὺς δὲ ὠφελήσας, καὶ πρὸς ἀρετὴν ἐπιδοῦναι ποιήσας, διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ· καὶ γὰρ πολλοὶ προσήρχοντο αὐτῷ χάριν ὠφελείας· καὶ πείσας ἀφεῖναι καὶ γονεῖς, καὶ ἀδελφοὺς, καὶ οἰκείους, καὶ τῷ μοναχικῷ βίῳ προσελθεῖν, καὶ Χριστῷ δουλεύειν, καὶ θεραπεύειν αὐτὸν διὰ καθάρσεως, καὶ τῆς τῶν ἐντολῶν

D

Eodem die

120 *Commemoratio sancti Patris nostri Sabini episcopi.*

Beatus Sabinus propter eximias virtutes, et honestissimos mores primum quidem episcopus ordinatus fuit. Sed postea cum sæculares tumultus, quietis studio, fastidiret, in eremum procul ab omni hominum consuetudine profectus, ea contentione comparandis virtutibus incubuit, seipsum jejuniis, vigiliis, et exercitationibus dando, ut meruerit multa miracula edere, morbos depellere, leprosos mundare, dæmones fugare, et futura prænuntiare. Cum autem multis profuisset, et ad se accedentes doctrina sua ad virtutes eo provexisset, ut relictis parentibus, fratribus, et domo, vitam monasticam professi, Christo servirent, eique in puritate et mandatorum custodia famularentur ; in pace decessit, sacrum quidem spiritum Domino, pretiosa

autem reliquias suas cognatæ terræ commendans: quæ usque in præsentem diem curationes emittunt.

ἐργασίας, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη· τὸ μὲν ἱερὸν πνεῦ
αὐτοῦ παραδοὺς τῷ Κυρίῳ, τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λ
ψανον τῇ συγγενεῖ γῇ, ἔτι καὶ νῦν βρύον ἰάματα.

EODEM MENSE.

Die decima sexta

121 *Certamen sancti martyris Longini centurionis.*

Hic Tiberio Cæsare ex regione Cappadocum centurio fuit, militans sub Pilato Judææ præfecto, cujus jussu pretiosæ Christi passioni et cruci una cum centuria sua ministravit. Sed cum ea, quæ Christo in crucem sublato flebant, miracula vidisset, terræ scilicet motum, solis deliquium, sepulcra aperta, mortuos excitatos, petras scissas, exclamavit: Vere Dei Filius erat iste: abdicatoque militiæ sibi subjectæ munere, in patriam rediit, Christum prædicans. Quo comperto Judæi, pecunia Pilatum subornarunt, qui ad Tiberium adversus Longinum scripsit. At ille decollari eum una cum duobus sociis militibus mandavit, ejusque caput Hierosolyma deferri: quod in sterquilinium dejectum, tandiu delituit, donec mulier quædam Cappadox cæca, divino admonita visu, Hierosolyma profecta, invenit, visumque recepit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λογγίνου τοῦ ἑκατο
τάρχου.

Ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος ἦν οὗτος ἐκ τῆς χώρ
τῶν Καππαδοκῶν, ἑκατοντάρχης ὑπάρχων, κ
στρατευόμενος ὑπὸ Πιλάτῳ τῷ τῆς Ἰουδαίας ἡγ
μόνι· ὅστις καὶ προσέταξεν αὐτῷ ὑπηρετῆσαι
τὰ τίμια πάθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν σταύρωσ
μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἑκατὸν στρατιωτῶν. Ἀλλ' αὐτ
ἰδὼν τὰ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ γενόμενα θ
ματα, τὸν σεισμὸν, τοῦ ἡλίου τὸ σκότος, τοὺς ἀν
γέντας τάφους, τοὺς ἐγερθέντας νεκροὺς, τὰς σ
σθείσας πέτρας, ἀνεβόησεν· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦ
οὗτος. Καὶ καταλιπὼν τὴν ὑποκειμένην αὐτῷ στρα
τείαν, καὶ τὴν ἰδίαν χώραν καταλαβὼν, ἐκήρυσ
τὸν Χριστόν. Καὶ μαθόντες τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι, ἐλ
λαν τῷ Πιλάτῳ χρήματα. Καὶ ὁ Πιλᾶτος ἔγρα
πρὸς Τιβέριον κατὰ τοῦ Λογγίνου. Ὁ δὲ ἀποστεί
ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ δύο στρα
τιώτας, ἀποστείλας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς Ἱερου
σαλήμ· ἥτις ἐκρύβη ἐν κόπρῳ. Ὕστερον δὲ γυνή τις ἀπὸ Καππαδοκῶν τυφλὴ ἐν θείας ὀπτασίας ἀπελθοῦσα εἰ
Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὑροῦσα τὴν κεφαλὴν, ἀνέβλεψεν.

EODEM MENSE.

Die decima septima

122 *Certamen sanctorum martyrum Chrysanthi et Dariæ.*

Isti, Numeriano imperatore, claruerunt, et Chrysanthus quidem Romam cum patre senatorii ordinis viro profectus, Christi fide ab Episcopo quodam in spelunca latente instituitur. Quod ubi rescivit pater, in tenebricosum carcerem eum includit: tum compellit uxorem ducere Dariam philosophicis imbutam studiis: qua tamen non secus ac sorore usus est, quando id uterque consilii ceperat, ut virginitatem ad mortem usque tuerentur. Quare et ipsa baptizata est. Sed cum ambo populum ad caste temperateque vivendum inducerent, infideles ægerrime ferentes, uxores suas facto secum divortio, Christo desponderi, rem deferunt præfecto, qui illas Claudio tribuno tradidit. Ex urbe igitur educti, et variis cruciatibus torti, in foveam cœno plenam dejiciuntur; atque obruti, et conculcati, decedunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου κ
Δαρείας·

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Νουμεριανοῦ τοῦ βασιλέως
καὶ ὁ μὲν Χρύσανθος ἀπελθὼν ἅμα τῷ ἰδίῳ πατ
ἐν Ῥώμῃ, συγκλητικῷ ὑπάρχοντι, γίνεται Χ
στιανὸς παρά τινος ἐπισκόπου ἐν σπηλαίῳ κρ
πτομένου. Ἀλλὰ ταῦτα γνοὺς ὁ πατὴρ αὐτ
ἐγκλείει αὐτὸν εἰς σκοτεινὴν φυλακήν· εἶτα κα
αναγκάζει λαβεῖν γυναῖκα. Καὶ δίδωσιν αὐτῷ Δ
ρείαν τὴν φιλόσοφον. Ὁ δὲ Χρύσανθος ἰδὼν κ
τὴν, ἐχρήσατο αὐτῇ ὡς ἀδελφῇ, καὶ συνεβούλ
σαντο τοῦ μέχρι θανάτου εἶναι παρθένοι. Εἶτα ἐβ
πτίσθη καὶ αὐτή· καὶ ἐδίδασκον ἀμφότεροι τ
λαὸν περὶ ἁγνείας καὶ σωφροσύνης· ἠγανάκτησ
οὖν οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν πείθου
καταλιμπάνειν αὐτοὺς, καὶ μνηστεύεσθαι τῷ Χριστῷ
καὶ διέβαλλον αὐτοὺς τῷ ἐπάρχῳ· καὶ παραδίδου
Κλαυδίῳ τῷ τριβούνῳ. Καὶ ἄγονται ἔξω τῆς π
λεως, καὶ βασανίζονται διαφόρως. Εἶτα βόθρου ὑ
χθέντος βορβορώδους, ἐμβάλλονται ἀμφότεροι. Κ
καταχωσθέντες καὶ καταπατηθέντες, τελειοῦνται.

Eodem die

123 *Commemoratio sancti Osee prophetæ.*

Osee propheta ex regione Judææ fuit, Deum cœli et terræ colens, deosque gentium odio habens et exsecrans. Judæorumque contribulium suorum errores corrigens. Quare maximum prophetiæ donum accepit: et multa quidem adversus Israel, et adversus gentes prophetavit; sed illud præcipue signum dedit, quod venturus esset Dominus, et in

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ὡσηέ·

Ὁ προφήτης Ὡσηὲ ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς χώρ
Ἰουδαίας, τὸν δὲ Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς σ
βόμενος· καὶ τοὺς τῶν ἐθνῶν θεοὺς μισῶν, κ
ἀποστρεφόμενος· καὶ τῶν ὁμοφύλων Ἰουδαί
τὰ σφάλματα διορθούμενος, ἐδέξατο προφητείας μ
γάλα Χαρίσματα. Καὶ πολλὰ προφητεύσας κα
[illegible]ηλ, καὶ κατὰ τῶν ἐθνῶν, ἔδωκε σ

μεῖον· ἥξειν τὸν Κύριον ἐπὶ γῆς ἀνθρώποις συναναστρεφόμενον. Καὶ ἔδωκε τέρας ὅτι ὅτε δύνῃ ὁ ἥλιος ἐν Σηλὼμ, καὶ μερισθῇ ἡ δρῦς, ἡ ἐν Σιλωὰμ, εἰς δώδεκα μέρη, γενηθήσονται δώδεκα δρύες· τουτέστιν, ὅτε σταυρώσουσι τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης Χριστὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ θανὼν, δύνῃ, διαμοιρισθήσονται αἱ δώδεκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔθνη, καὶ γενηθήσονται δώδεκα δρύες· ἤτοι οἱ δώδεκα ἀπόστολοι· καὶ διδάξουσι πάντα τὰ ἔθνη πιστεύειν εἰς τὸν Χριστόν. Ταῦτα προφητεύσας, ἐν εἰρήνῃ τελειωθεὶς, ἐτάφη.

A terra cum hominibus conversaturus. Aliud præterea ostentum dedit : Occidet, inquiens, sol in Selom ; dissectaque in duodecim partes arbore in Siloe, nascentur duodecim arbores : hoc est, cum in crucem egerint Judæi Christum Solem justitiæ, et hic mortuus fuerit, solque radios suos condiderit, dividentur duodecim tribus Israel in omnes gentes, orienturque duodecim arbores, qui sunt duodecim apostoli, convertentque omnes gentes ad Christi fidem. Hæc cum prophetasset, in pace decessit, et sepultus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

124 *Certamen sanctorum Anargyrorum Cosmæ et Damiani, fratrumque eorum Anthimi, Leontii et Euprepii.*

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν Ἀνθίμου, Λεοντίου καὶ Εὐπρεπίου.

Τρεῖς εἰσὶν αἱ συζυγίαι τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, ἀμφοτέρων καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καλουμένων, καὶ, τὴν ἰατρικὴν τέχνην μετερχομένων, καὶ τὴν προσηγορίαν τῆς ἀναργυρίας ἐχόντων. Οἱ μὲν γὰρ ἦσαν υἱοὶ Θεοδότης γυναικὸς εὐλαβοῦς. Ἐν εἰρήνῃ κοιμηθέντες καὶ κατατεθέντες ἐν τόπῳ καλουμένῳ Φερεμάν. Οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ διῆγον ἔχοντες διδάσκαλον φθονερόν· ὅστις μετὰ δόλου ἀναγαγὼν αὐτοὺς εἰς ὄρος, ὡς δῆθεν βοτάνας συνάξοντας, λίθοις φονεύει. Οἱ δὲ ὧν καὶ ἡ παροῦσα ἄθλησις, ὑπῆρχον ἐκ τῆς Χώρας Ἀραβίας· περιερχόμενοι δὲ κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐθεράπευον ἀναργύρως τοὺς ἀσθενοῦντας. Κατὰ δὲ τοὺς Χρόνους Διοκλητιανοῦ παρεγένοντο ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Κιλικίας, καὶ κρατηθέντες παρέστησαν Λυσίᾳ τῷ δουκί· ὅστις καὶ διαφόρως τιμωρήσας αὐτοὺς, ὕστερον ἀπεκεφάλισε, σὺν τοῖς ἀκολουθοῦσιν αὐτοῖς τρισὶν ἀδελφοῖς, Ἀνθίμῳ, Λεοντίῳ, καὶ Εὐπρεπίῳ.

B Tria sunt sanctorum Anargyrorum paria, qui et iisdem Cosmæ et Damiani nominibus appellati fuerunt, et medicinæ artem tractaverunt, et Anargyrorum cognomen habuerunt. Fuere enim alii Theodotæ religiosissimæ filii, qui in pace decedentes, in loco Phereman dicto sepulti sunt. Alii cum Romæ degerent, præceptorem invidum habentes, per dolum ab eo in montem, quasi ad legendas herbas, deducti, lapidibus obruti sunt. Alii, quorum certamina enarrare instituimus, Arabes fuere, qui terrarum orbem peragrantes, gratis et sine pretio ægrotos curabant. Diocletiani vero temporibus in Ciliciam profecti, et comprehensi, sistuntur Lysiæ duci : a quo variis tormentis excruciati, capite demum plexi sunt, una cum tribus, qui eos prosequebantur, fratribus, Anthimo, Leontia, et Euprepio.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ′

EODEM MENSE.
Die decima octava

125 *Commemoratio sancti apostoli et evangelistæ Lucæ.*

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστὴς ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης· ἰατρὸς τὴν τέχνην, καὶ ζωγράφος. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Θήβας τῆς Μακεδονίας ἐπὶ Τιβερίου τοῦ βασιλέως, διὰ τὸν διωγμὸν, ἐνέτυχε τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ Παύλῳ· καὶ ὡς ὑπάρχων εἷς τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων, ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ σὺν αὐτῷ ἐκήρυσσε τὸν Χριστόν. Καὶ συνήργει εἰς τὴν τοῦ κηρύγματος, καὶ τοῦ Εὐαγγελίου διακονίαν προθύμῳ γνώμῃ. Συνεγράψατο δὲ πρότερον τὸ κατ' αὐτὸν ἅγιον Εὐαγγέλιον, πρὸς Θεόφιλον τινὰ ἡγεμόνα, πιστεύσαντα εἰς τὸν Χριστὸν ὑπαγορεύσαντο αὐτῷ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου· ἔπειτα ἐξέθηκε τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων, πρὸς τὸν αὐτὸν Θεόφιλον. Καὶ ταῦτα πράξας, ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν ἀπέδωκε τῷ Θεῷ. Τὸ δὲ ἱερὸν καὶ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐτάφη μὲν πρότερον ἐν Θήβαις· ὕστερον δὲ ἀνακομισθὲν ἀπὸ Θηβῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατετέθη ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Lucas evangelista in Antiochia magna ortus, professione medicus, et pictor, cum Thebas Macedoniæ, Tiberio imperatore, ob persecutionem venisset, congressus collocutusque cum sancto apostolo Paulo, ut qui ex septuaginta apostolorum numero erat, eidem apostolo se socium adjunxit, et una cum ipso Christum prædicavit ; promptoque animo in prædicationem, et Evangelii ministerium eidem cooperatus est. Conscripsit autem primo sanctum, quod ejus nomen præfert, Evangelium ad Theophilum quemdam Præfectum, qui in Christum crediderat, dictante sibi sancto Petro apostolo : deinde apostolorum Acta ad eumdem Theophilum. Post hæc in pace animam Deo tradidit. Sacræ vero et pretiosæ ejus reliquiæ Thebis primum sepultæ, postmodum inde Constantinopolim translatæ, in Sanctorum Apostolorum templo conditæ fuerunt.

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΘ′

EODEM MENSE.
Die decima nona

126 *Certamen sancti martyris Sadoth, et sanctorum centum viginti sociorum.*

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Σαδὼθ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἑκατὸν εἴκοσι ἁγίων.

Σαδὼθ ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Σαβωρίου βασιλέως

Sadoth martyr, Sapore Persarum rege, claruit

Christianæ autem fidei causa comprehensus, adductusque ad eumdem regem cum ignem adorare nollet, gravissime cæditur: tum cute a fronte ad pedes inusta, deque ejus pelle loro digiti latitudine detracto, iterum bubulis nervis laceratus, super spinas, ligna, et saxa acutissima nudus pertrahitur. Deinde digitis articulatim dissectis, in cochleam hastili cogitur. Præterea candentibus subulis in reliquo corpore fodicatur. Mox inverso capite suspenditur, eique lingua præciditur. Cujus constantiam homines mille ducenti septuaginta conspicati, in eam opinionem venere, nisi magnarum rerum spem haberet, eum tanta perferre non posse. Quamobrem Christi fidem amplexi, in vincula conjiciuntur. Sadoth vero gratias Deo agens, una cum centum viginti sanctis capite plectitur.

Περσῶν· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν κρατηθεὶς καὶ προσαχθεὶς αὐτῷ· καὶ μὴ πεισθεὶς λατρεῦσαι τῷ πυρὶ, τύπτεται ἀνηλεῶς· καὶ χαράσσεται ... δέρμα αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ μετώπου μέχρι τῶν πο... Καὶ ἐκδέρεται ἀπὸ τοῦ δέρματος αὐτοῦ λῶρος ... κτύλου τὸ πλάτος. Καὶ πάλιν τύπτεται μετὰ βο... λωρίων. Καὶ ἐπὶ ἀκανθῶν, καὶ ξύλων, καὶ λί... ὀξέων σύρεται γυμνός. Εἶτα τέμνεται τοὺς δακ... λους κατ' ἀρμόν. Καὶ ἐμβληθεὶς εἰς κοχλίαν διὰ π... ρακίου κατασφίγγεται. Καὶ μετὰ ταῦτα σουβλίοις ... πυρωμένοις τὸ ὑπολειφθὲν σῶμα κατακεντεῖται. Κ... κρεμασθεὶς κατὰ κεφαλῆς, τὴν γλῶσσαν ἐκτέμν... ται. Καὶ ἰδόντες τὴν καρτερίαν αὐτοῦ χίλιοι διακόσ... ἑβδομήκοντα ἄνδρες, καὶ ἐννοήσαντες ὅτι, εἰ ... εἶχε μεγάλας ἐλπίδας, οὐκ ἂν τοιαῦτα ὑπέμεν... ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Καὶ παρεδόθησαν ... φυλακῇ. Αὐτὸς δὲ, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, τὴν κεφα... ἀπετμήθη, σὺν ἑτέροις ἁγίοις ἑκατὸν εἴκοσι.

Eodem die

127 *Commemoratio sancti Patris nostri Amphilochii, episcopi Iconii.*

Hic non mortalis cujusquam, sed sanctorum angelorum manibus ordinatus Iconii episcopus, commilito sanctorum Patrum Basilii Magni, Gregorii Theologi, et Gregorii Nysseni, adversus Arium, Eunomium, et horum similes hæreticos in acie stetit; qui cum ad Theodosii magni tempora vixisset, atque ab eo ad coercendas Arianorum in urbibus synaxes lectus esset, tunc quidem supersedit, quod imperator vereretur, ne ea res magnos excitaret tumultus. Sed postea cum quadam de causa imperatorem Theodosium convenisset, illumque solum, Arcadio filio, qui prope assidebat, prætermisso, adorasset, rogatus, quam ob rem id faceret, respondit: Quemadmodum tu imperator, indigne fers, si non idem filio, qui tibi, honor habeatur; sic et Deo Patri injuriam fieri scito, si quis Filium et Verbum contumelia afficit. Quibus verbis movit adeo imperatorem, ut de illius sententia ac voluntate rem confecerit. Hunc in modum transacta cum pietate vita, ad Dominum migravit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου, ἐπισκόπου Ἰκονίου.

Οὗτος προχειρίζεται ἐπίσκοπος Ἰκονίου, ... ἁγίων ἀγγέλων, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρός. Συνήθ... στὴς δὲ γενόμενος τῶν ἁγίων Πατέρων Βασιλείου ... Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Γρηγορ... τοῦ Νύσσης, κατὰ τῶν αἱρετικῶν παρετάξατο, Ἀρ... καὶ Εὐνομίου, καὶ τῶν ὁμοίων. Παρετάθη δὲ ... ζωὴ αὐτοῦ μέχρι Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου. Ὃς ... ἠξίωσε κωλύσαι τῶν Ἀρειανῶν τὰς ἐν ταῖς π... συνάξεις. Βαρὺ δὲ νομίσαντος τοῦτο τοῦ βασ... διὰ τὴν ταραχὴν, τότε μὲν ἡσύχασεν. Ὕστε... κατὰ τινα χρείαν εἰσελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα ... τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀρκάδιον ἰδὼν τῷ πατρὶ συν... μενον, τὸν μὲν Θεοδόσιον προσεκύνησε· τὸν δὲ ... παρῆλθε. Τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος· Ἵνα τί τὸν ... μου παρέδραμες· ἔφη· Γνῶθι, βασιλεῦ, ὅτι ὑπ... σὺ ἠγανάκτησας τοῦ υἱοῦ παραβλεπομένου, ... καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ, τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου ... ζομένου. Ὅθεν πεισθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐποίησε τὸ ... ἁγίου θέλημα. Οὕτω δὲ ζήσας εὐσεβῶς, πρὸς Κ... ἐξεδήμησεν.

Eodem die

128 *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Joelis.*

Hic fuit ex Judææ regione. Voluntatem autem Domini exsequens, prophetiæ donum accepit. Et alia quidem multa, sed longe plura de Christo prophetavit, quod scilicet ex Virgine nasciturus esset. Sed et de Spiritu sancto vaticinatus est, quem sancti duodecim apostoli in magno Pentecostes festo acceperunt, inquiens: *Hæc dicit Dominus: Et erit in novissimis diebus, effundam de Spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri, et filiæ vestræ.* Quod et contigit: nam cum in superiore domus parte sederent sancti Apostoli, in die Pentecostes, hora tertia diei, descendit Spiritus sanctus in specie linguarum ignearum, conseditque super singulos eorum, deditque eis varia dona:

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ἰωήλ

Οὗτος ὑπῆρχε ἐκ τῆς Ἰουδαίας Χώρας· ποιῶν τὸ θέλημα Κυρίου, ἔλαβε προφητείας χάρισ... προεφήτευσε δὲ καὶ ἄλλα μὲν πολλὰ, πλείονα ... περὶ τοῦ Χριστοῦ· ὅτι μέλλει γεννηθῆναι ἐκ ... θένου· ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὃ ... βον οἱ ἅγιοι δώδεκα ἀπόστολοι ἐν τῇ μεγ... ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς· εἰπών· Ὅτι τάδε ... Κύριος· Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέ... ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σ... Καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν· καὶ αἱ θ... τέρες ὑμῶν. Ὃ δὴ καὶ γέγονε. Καθεζομένων ... τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ ὑπερῴῳ οἰκήματ... τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, ὥρᾳ τρίτῃ τῆς ἡμέ... κατῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν εἴδει πυρίνων γ...

τῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν· καὶ δέδωκεν αὐτοῖς χαρίσματα διάφορα, καὶ προφητείας. Καὶ οὐ μόνον ἐκείνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς μετέπειτα. Ταῦτα δὲ προφητεύσας, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ἰδίᾳ γῇ.

nec illis solum, sed et iis, qui ipsis successere. Cumque hæc Joel prophetasset, in pace obdormivit, sepultusque est in terra sua.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Κ'.

Μνήμη τοῦ ἁγίου Κορνηλίου τοῦ ἑκατοντάρχου.

Κορνήλιος ὁ ἑκατοντάρχης, ὑπῆρχεν ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἑκατὸν στρατιωτῶν ἄρχων, ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν ἁγίων ἀποστόλων· ὅστις καὶ πρῶτος ἐξ ἐθνῶν ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ· ἰδὼν γὰρ ὁ Θεὸς τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ, ἃς ἐποίει εἰς τοὺς πτωχοὺς, προσεδέξατο αὐτόν. Καὶ δι' ἀγγέλου παρεσκεύασεν αὐτὸν βαπτισθῆναι παρὰ τοῦ ἁγίου Πέτρου. Εἶτα χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Σκαμάνδρου. Ἐν ᾗ καὶ κηρύττων τὸν Χριστὸν, ἐκρατήθη παρὰ Δημητρίου τοῦ ἄρχοντος. Καὶ κατηναγκάσθη εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ θῦσαι ἅμα τῷ λαῷ, καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τῷ υἱῷ· ἀπελθόντος δὲ καὶ προσευξαμένου πρὸς τὸν Θεὸν, ἐγένετο σεισμὸς, καὶ ἔπεσον σὺν εἰδώλα, καὶ ὁ ναός· καὶ συνεκάλυψε τὸν υἱὸν τοῦ ἄρχοντος, καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐβόων ζῶντες κάτωθεν ὅτι Μέγας ὁ Θεὸς Κορνηλίου· παρεκάλεσε δὲ αὐτὸν ὁ ἄρχων, καὶ προσηύξατο· καὶ ἐξῆλθον. Καὶ ἐπίστευσαν, ὅ τε ἄρχων, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ υἱὸς, καὶ ἄνδρες ϙζ'. καὶ οὕτως ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

EODEM MENSE. De vicesima

120 *Commemoratio sancti Cornelii centurionis.*

Cornelius centurio ex Cæsarea Palæstinæ fuit, centum militum princeps, temporibus sanctorum apostolorum : qui omnium gentilium primus in Christum credidit. Deus enim videns eleemosynas, quas pauperibus faciebat, acceptum eum habuit, et per angelum monuit, ut a sancto Petro baptizaretur. Deinde episcopus Scamandri ordinatus, cum fidem Christi disseminaret, comprehensus a Dometrio præside, compulsusque idolorum templum ingredi, atqui ibi una cum populo, et uxore, et filio immolare, oravit ad Deum. Et statim facto terræ motu, collapsoque cum idolis templo, uxor et filius præsidis obruti fuerunt : quibus sub ruina vociferantibus, et magnum esse Cornelii Deum inclamantibus, rogatus a præside Cornelius, precibus a Deo impetravit, ut inde incolumes evaderent. Quamobrem Demetrius cum uxore, et filio, et aliis ducentis septuaginta septem in Christum credidit. Ipse vero Cornelius in pace quievit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρτεμίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἀρτέμιος ὁ πολύαθλος ὑπῆρχεν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, δοὺξ Ἀλεξανδρείας τῆς Αἰγύπτου· ἐν τοῖς πατρικίοις διαπρέψας ἀπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου βασιλέως· ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰουλιανὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ τιμωρεῖ τοὺς Χριστιανούς. παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, τὴν παρανομίαν αὐτοῦ διελέγχων. Τύπτεται οὖν παρ' αὐτοῦ βουνεύροις· καὶ τριβόλοις ὀξέσι τὰ ψύα ξέεται· καὶ ὀγκίνοις τὰς πλευρὰς, καὶ τὰ βλέφαρα κατακεντεῖται. Καὶ ὑπὸ λιθοξόων πέτρας διακοπείσης, μέσον ἐμβάλλεται. Καὶ τῶν δύο μερῶν συναρμοσθέντων, συγκρατηθεὶς ἔνδον, τὴν ἀφόρητον ὑπέστη τιμωρίαν· ἐκβληθέντων αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῶν ἐντέρων κάτω συνελαθέντων. Ἐπεὶ δὲ, μετὰ τοσαύτας τιμωρίας, οὐκ ἐπείσθη τοῖς λόγοις τοῦ τυράννου, τὴν διὰ ξίφους δέχεται τελευτήν. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀνεκομίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρέχον ἰάματα τοῖς πιστῶς αὐτῷ προσερχομένοις.

Eodem die

130 *Certamen sancti martyris Artemii thaumaturgi.*

Artemius multis certaminibus clarus, Juliano Apostata imperante, dux Alexandriæ Ægypti, et in patriciorum numerum a Constantino Magno imperatore ascriptus, cognita Juliani crudelitate, quam in Christianos Antiochiæ exercebat, eum adiit : et impietate ejus objurgata, nervis bubulis cæditur : tum lumbis illius acutis tribulis laceratis, lateribusque ac palpebris uncis lancinatis, medio saxo a lapicida dissecto includitur. Deinde coagmentatis iterum partibus compressus, intolerabiles exilientibus oculis, diffusisque intestinis cruciatus pertulit : qui cum a proposito pietatis studio verbis tyranni deduci non posset, gladio trucidatus finem accepit. Ejus reliquiæ Constantinopolim translatæ, ibique depositæ, sanitatem eis, qui cum fide ad ipsum accedunt, restituunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΑ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Δασίου, Γαΐου καὶ Ζωτικοῦ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ὑπῆρχον ἐν Νικομηδείᾳ τῇ πόλει. Δημοτελοῦς δὲ τοῖς εἰδώλοις ἑορτῆς γενομένης παῤῥησιασάμενοι, τὰ ἐπὶ τῶν βωμῶν κείμενα κατέστρεψαν· καὶ εὐσεβήσαντες, ὡς ἀσεβεῖς παρὰ τῶν ἀφρόνων ἀσεβῶν ἐλογίσθησαν. Ὅταν κρα-

EODEM MENSE. Die vicesima prima

131 *Certamen sanctorum martyrum Dasii, Gaii et Zotici.*

Illi sancti martyres in urbe Nicomedia claruere. Cum autem publicus idolorum festus dies ageretur, fidenter pieque ea, quæ super altaribus posita erant, evertentes, a stultis infidelibus impie fecisse existimati sunt. Quare injectis catenis ad judicem ra-

piuntur : a quo quæcunque excogitari potuere tormenta, experti sunt, durissima verbera, equuleum, plagas, dissecta flagellis latera, carnes cilicinis pannis laniatas. Quæ omnia cum non solum negligerent; sed etiam idolorum vanitatem objurgarent, et magna voce Christum solum verum Deum esse testarentur, saxis de collo appensis, in gurgitem injecti, sagittis confossi sunt : ibique martyrii finem consecuti, gratias Christo regi sæculorum usque ad mortem agebant, quod digni ab eo habiti essent, pro ipso mortem oppetere.

A τηθέντες παρέστησαν τῷ δικάζοντι. Ὁ δὲ πεῖραν αὐτοῖς βασάνων προσήγαγε· καὶ γὰρ ἐτύ αὐτοὺς ἀνηλεῶς· καὶ ἐπὶ ξύλων ἐκρέμασε· καὶ πλ γὰς ἐνεποίησε· καὶ τὰς πλευρὰς αὐτῶν ταῖς μαστ ξι διέῤῥηξε· καὶ τρυχίνοις ὑφάσμασι τὰς σάρ αὐτῶν κατέξανε· καὶ ἐπεὶ ἐώρα καταφρονοῦντ μὲν τῶν βασάνων, ἐλέγχοντας δὲ τὴν τῶν εἰδώλ ματαιότητα· μεγάλῃ δὲ τῇ φωνῇ κρύττοντας τ Χριστὸν Θεὸν μόνον εἶναι ἀληθινὸν, λιθους μεγάλ τοῖς τραχήλοις αὐτῶν περιθεὶς, εἰς τὸν βυθὸν κα ηκόντισεν· ἔνθα καὶ τὸ τέλος τῆς μαρτυρίας ἐ

ξαντο· εὐχαριστοῦντες Χριστῷ τῷ βασιλεῖ τῶν αἰώνων μέχρι θανάτου, ὅτι ἠξιώθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπ θανεῖν.

Eodem die

132 *Commemoratio sancti Patris nostri Hilarionis, presbyteri et anachoretæ.*

Sanctus Hilarion Gazæ Palæstinæ natus, Constantino Magno imperatore claruit. Alexandriam autem Ægypti studiorum causa profectus, Dei beneficio duo consecutus est, ut et litteras, et ea etiam, quæ ad Christi fidem spectant, perdisceret. Quare baptizatus, cognita Antonii Magni disciplina ac institutione, illum adiit, ejusque discipulus factus, virtutis opera per aliquot annos ab eo didicit. Mox in patriam reversus, cum parentes jam e vita discessissent, facultates suas omnes pauperibus distribuit : sumptoque cilicio et melote, eremum petiit, ubi solitariam vitam agens, miraculorum gratiam accepit. Volens autem hominum vitare frequentiam, ob quietis amorem modo hunc modo illum locum sæpe mutabat. Cumque octoginta annos vixisset, quorum septuaginta in monastica disciplina exegerat, migravit ad Dominum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἱλαρίωνος, σβυτέρου γενομένου καὶ ἀναχωρητοῦ τῆς μου.

Ὁ ὅσιος Ἱλαρίων ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἐκ τῆς πόλεως Γά τῆς Παλαιστίνης· ἐπιθυμίᾳ δὲ τοῦ μαθεῖν γρ ματα, παρεγένετο εἰς Ἀλεξάνδρειαν τῆς Αἰγύπτ Καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἀμφοτέρων ἔλαβε τὴν γν σιν, τῶν τε γραμμάτων, καὶ τῶν εἰς τὴν Χρισ πίστιν ἁρμοζόντων. Εἶτα ἐβαπτίσθη. Καὶ ἀκο περὶ τῆς πολιτείας τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου, ἀπῆ πρὸς αὐτὸν, καὶ γέγονεν αὐτοῦ μαθητὴς, μαθὼ ἐπί τινα χρόνον τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα· ὑποστρέψα ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ εὑρὼν τε τήσαντας, τὸν πλοῦτον αὐτοῦ πάντα διέδωκε πτωχοῖς· καὶ φορέσας ἱμάτιον τρύχινον, καὶ δέ προβάτου, καταλαμβάνει τὴν ἔρημον. Καὶ κα μονάσας, ἐδέξατο χάριν θαυμάτων· θέλων δὲ γειν τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὴν ἡσυχίαν, ἀπήρχε ἀπὸ τόπου εἰς τόπον συχνότερον. Ζήσας δὲ ὀγδοήκοντα, καὶ πληρώσας ἐν τῇ μοναδικῇ πολι ἔτη ἑβδομήκοντα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE

Die vicesima secunda

133 *Commemoratio sancti et apostolorum æqualis Patris nostri Abercii, episcopi Hierapolis.*

Sanctus Pater noster Abercius Marco imperatore floruit, episcopus Hierapolis a sanctis apostolis ordinatus, celeberrimus miraculorum patrator. Cum vellet autem dæmon eum tentare, ingressus imperatoris filiam effecit, ut illa sanctum quæreret, ut ab illo sanaretur. Accitus itaque per litteras ab imperatore, Romam venit. Imperavit autem servo, ut in unum eumdemque utrem acetum, garum, et oleum immitteret, ex quibus si quid sibi sanctus depromi jussisset, separatim ac proprie singula ; at si servus sibi sumere furtim ausus esset, promiscue fluebant. Romam igitur cum pervenisset, imperatoris filia liberata, dæmoni imperavit, ut lapidem aram, quæ in conspectu jacebat, Hierapolim deferret: Tu, inquiens, tanti itineris Romam usque mihi auctor fuisti : ego vero præcipio tibi, ut lapidem tollas, et sepulcro meo superimponas. Quod et

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'.

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ Ἰσαποστόλου Πατρὸς ἡμ Ἀβερκίου, ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἀβέρκιος ἦν, ἐπὶ βασιλείας Μάρκου, ἐπίσκοπος γενόμενος Ἱερα λεως παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Ἦν δὲ καὶ θαυ τουργὸς περιβόητος. Θέλων δὲ αὐτὸν ὁ δαίμων πει σαι, εἰσῆλθεν εἰς τὴν τοῦ βασιλέως θυγατέρα· καὶ ἐζήτει τὸν ἅγιον ἵνα θεραπεύσῃ αὐτήν. Διὸ διὰ γραμμάτων βασιλικῶν πρὸς τὴν Ῥώμην ὥρμη Προσέταξε δὲ τῷ ὑπουργῷ αὐτοῦ βαλεῖν εἰς ἀσ ἕνα ὅξος, καὶ γάρον, καὶ ἔλαιον· καὶ ὅτε μὲν αὐτὸ αὐτῶν τι ἐζήτησεν, ἐξήρχετο κεχωρισμένον ἕν ἕ στον. Ὅτε δὲ ὁ ὑπουργὸς αὐτοῦ ἠβουλήθη λάθρα βαλεῖν, ἐξήρχοντα μεμιγμένα. Κατελθὼν δὲ εἰς Ῥ μην, τὴν μὲν θυγατέρα τοῦ βασιλέως ἰάσατο· τῷ δ μονι δὲ προσέταξε τὸν πλησίον κείμενον βωμὸν, λί μέγαν ὄντα, ἀγαγεῖν εἰς Ἱεράπολιν. Ὅτι σὺ μὲν ρεσκεύασάς με κομισαι εἰς Ῥώμην· ἐγὼ δὲ πρ τάττω σοι ἀναγεῖν τὸν λίθον, καὶ θεῖναι ἐπάνω

ταφου μου. Ὃ καὶ γέγονε. Βιώσας δὲ ἐν ὁσιότητι τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀλεξάνδρου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἡρακλείου, Ἄννης, Θεοδότης καὶ Γλυκερίας.

Ἀλέξανδρος ὁ ἱερομάρτυς, ἐπίσκοπος ὢν, καὶ παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν κηρύττων, καὶ τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ πολλοὺς ἔκ τε τῶν Ἰουδαίων, καὶ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν πίστιν ἐπιστρέφων, καὶ βαπτίζων, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος· καὶ πολλὰ τιμωρηθεὶς, καὶ ξεσθεὶς, καὶ καταναγκασθεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, οὐκ ἐπείσθη. Ἰδὼν δὲ τὴν καρτερίαν αὐτοῦ στρατιώτης τις, Ἡράκλειος τοὔνομα, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ. Καὶ πλεῖστα τιμωρηθεὶς καὶ αὐτὸς ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν. Θαυματουργήσας δὲ μετὰ τοῦτο ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος· καὶ γὰρ ἰάθη τὰς πληγὰς τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπισκέψει· ἐπεσπάσατο πρὸς τὴν τῶν Χριστιανῶν πίστιν καὶ γυναῖκας τρεῖς Ἄνναν, Θεοδότην καὶ Γλυκερίαν· αἵτινες σταθεῖσαι ἐνώπιον τοῦ ἄρχοντος, ἤλεγξαν αὐτὸν, καὶ τὴν τῶν εἰδώλων θρησκείαν ψευδῆ ἀπεκάλεσαν. Τότε θυμωθεὶς ὁ ἄρχων, πρῶτον μὲν ἀπεκεφάλισε τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον· ἔπειτα βασανίσας τὰς ἁγίας, ἀπέτεμε καὶ αὐτῶν τὰς κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

Eodem die

134 *Certamen sacrosancti martyris Alexandri et sociorum Heraclii, Annæ, Theodotæ et Glyceriæ.*

Alexander sacer martyr cum episcopus esset, et libere Christum prædicans, multos Judæorum Græcorumque ad Christi fidem traductos baptizaret, retentus a regionis præfecto, direque tortus et dilaniatus, cum idolis sacrificare compelleretur, nulla arte ad id induci potuit. Cujus constantiam miles quidam, Heraclius nomine, admiratus, in Christum credidit: quare et ipse multis tormentis excruciatus, capite plectitur. Alexander vero, multis editis miraculis; quippe qui Christi opera a plagis sanatus fuerat, tres etiam feminas ad Christi fidem pertraxit, Annam, Theodotam et Glyceriam, quæ in conspectu præfecti oblatæ, ipsum objurgarunt, et idolorum superstitionem falsam appellarunt. Quamobrem ira excandescens præfectus, caput Alexandro primum amputari jubet; deinde sanctas suppliciis vexatas capitis damnavit. Atque ita finem habuere.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΓ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου.

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος πρῶτος ἐπίσκοπος ἐν Ἱεροσολύμοις ἐγένετο, παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου χειροτονηθείς. Καὶ πρῶτος τὴν θείαν λειτουργίαν ἔγραψε παρὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτὴν διδαχθείς. Ἀλλ' ὕστερον συντομωτέραν αὐτὴν ἐπένησεν ὁ Μέγας Βασίλειος, εἶτα ὁ Χρυσόστομος, διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀσθένειαν. Πολλοὺς δὲ διδάσκων ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐκ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπιστρέφων αὐτοὺς ἐπὶ τὸν Κύριον, εἰς ὀργὴν ἐκίνησε τοὺς Ἰουδαίους. Συναχθέντες οὖν καὶ κρατήσαντες αὐτὸν, ἔῤῥιψαν ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ἱεροῦ, καὶ αὐτὸν ἀπέκτειναν. Περὶ δὲ τοῦ λέγεσθαι ἀδελφόθεος, φέρεται λόγος τοιοῦτος ἐκ παραδόσεως. Τοῦ μνήστορος Ἰωσὴφ μερίζοντος τὴν γῆν αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, τοῖς ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς, καὶ βουλομένῳ μερίδα ποιήσασθαι καὶ τῇ τῆς ἁγίας Παρθένου Υἱῷ, καὶ Θεῷ, οἱ μὲν ἄλλοι οὐ κατεδέξαντο· ὁ δὲ Ἰάκωβος, παραλαβὼν αὐτὸν εἰς τὴν αὐτοῦ μερίδα συγκληρονόμον, ἐκλήθη οὐ μόνον ἀδελφόθεος, ἀλλὰ καὶ δίκαιος.

EODEM MENSE.

Die vicesima tertia

135 *Certamen sacrosancti martyris et apostoli Jacobi, fratris Domini.*

Sanctus Jacobus primus Hierosolymorum episcopus ab ipso Christo ordinatus, primus et ab eodem edoctus, divinam Liturgiam conscripsit, quam postea Basilius magnus, et post hunc Chrysostomus hominum infirmitati consulentes, concisiorem reddidere. Jacobus autem cum multos Judæorum Græcorumque docendo ad Dominum converteret, Judæos ad iracundiam adeo excitavit, ut coacti in unum comprehenderint cum, atque e templi fastigio deturbatum necaverint. Cur autem Dei frater dicatur, hic fertur ex traditione sermo. Cum Joseph sponsus terras suas ex priore conjuge filiis divideret, velletque partem sanctæ Virginis filio et Deo tradere, alii quidem minime assensere; Jacobus vero in suam illum partem cohæredem accipiens, non modo Dei frater, verum etiam justus est inde appellatus.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδότης, καὶ Σωκράτους πρεσβυτέρου.

Ἡ ἁγία Θεοδότη ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως, εὐγενῶν μὲν γονέων ὑπάρχουσα, οὖσα δὲ ἐκ τῆς χώρας τοῦ Πόντου. Ἐν ἀσκητηρίῳ δὲ τινὶ ἀπελθοῦσα, καὶ ἡσυχάζουσα διεγνώσθη. Καὶ κρατηθεῖσα παρὰ τοῦ ἄρχοντος διὰ τὸν Χριστὸν, ἐν δευτέρου κρεμασθεῖσα ξέεται· καὶ εἰς φοῦρνον ἐκπυρωθέντα

Eodem die

136 *Certamen sanctorum martyrum Theodotæ, et Socratis presbyteri.*

Sancta Theodota, Alexandro imperatore, nobilibus parentibus nata, ex regione Ponti fuit. Cum autem quietis studio in quoddam monasterium sese abdidisset, ob Christi fidem delata ad præfectum ejusque jussu comprehensa, et in equuleum sem[illegible] atque iterum sublata scalpitur. Deinde in ard[illegible]

[illegible] injecta, sed Christi beneficio erepta, mittitur a præfecto Byzantium, mox Ancyram: ubi cum Græci publice dæmoniis festum diem celebrarent, idolaque colerent, Socrates presbyter vir pius, Dominique nostri Jesu Christi confessor, zelo plenus, hostiarum aras evertit: quamobrem capite plexus spiritum tradidit, Sancta vero Theodota jussa idolis immolare, cum imperata facere recusasset, in sartaginem ferventis olei plenam conjicitur: sed cum inde illæsa divinitus evasisset, gladio ipsa quoque vitam finivit.

Eodem die

137 *Commemoratio manifestationis sanctorum septem puerorum Ephesi.*

Hi sancti Maximilianus, Jamblicus, Martinianus, Dionysius, Joannes, Constantinus et Antoninus, imperante Decio, Ephesi claruere. Ob Christi autem confessionem comprehensi, et ad imperatorem producti, cum tempus ad deliberandum petiissent, idque impetrassent, in montem quemdam profugientes, in speluncam sese abdidere, ibique obdormierunt, obstruso speluncæ aditu. Trecentesimo autem septuagesimo secundo post anno, Theodosio juniore imperante, cum hæretici dogma movissent, negando resurrectionem, eaque res imperatorem maxime sollicitum haberet, Deus, ut in omnium animis certam resurrectionis fidem confirmaret, aperta spelunca voluit eos vivos excitare: ex quibus Jamblichus sumpto Decii nummo descendit in urbem ad coemendos cibos, ut qui hesterna die dormiisset: sed cognitus, adductusque ad episcopum, rem omnem, uti se habuerat, exposuit. Igitur cum testatam resurrectionem fecissent, iterum mortui, in speluncam illati sunt.

Eodem die

138 *Commemoratio sancti Patris nostri Ignatii patriarchæ Constantinopolitani.*

Sanctus Pater noster Ignatius filius Michaelis imperatoris, frater Theophili, et nepos Nicephori imperatorum, eunuchus primum, deinde monachus factus, præfuit monasterio Archangeli, quod olim Orientis, nunc autem Satyri cognomen habet. Postea creatus patriarcha Constantinopolitanus, cum præfuisset undecim annos et menses quinque, a Michaele imperatore deturbatur, subrogato in ejus locum Photio, monacho prius facto: qui et ipse postea ejectus fuit a Basilio imperatore, restituto in suam sedem Ignatio, quam cum annis undecim occupasset, iterum depositus est, suffecto ei sancto Stephano Basilii imperatoris filio. Sanctus vero Ignatius in Satyri monasterium secedens, vita pie religioseque traducta, in pace decessit.

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta

139 *Certamen sancti martyris Arethæ, et sociorum.*

Hic Negræ urbis in Æthiopia princeps fuit tem-

A ἐμβάλλεται. Τῇ Χριστοῦ δὲ χάριτι τούτου ἀνεσθεῖσα ἄγεται παρὰ τοῦ ἄρχοντος ἐπὶ τὸ Βυζάντιον. Εἶτα ἐν Ἀγκύρᾳ· ἔνθα ὁ πρεσβύτερος Σωκράτης, τῶν Ἑλλήνων πάνδημον ἑορτὴν τελούντων τοῖς δαίμοσι, καὶ προσκυνούντων τοῖς εἰδώλοις, εὐλαβὴς ὤν, καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὁμολογῶν, ζήλου πλησθεὶς, καὶ τὸν βωμὸν καταστρέψας τῶν θυσιῶν, ἐτμήθη τὴν κεφαλήν. Καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἡ δὲ ἁγία Θεοδότη, ἀναγκασθεῖσα θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἀπεισθεῖσα, ἐνεβλήθη εἰς τήγανον μετὰ κοχλάζοντος ἐλαίου. Καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι τοῦ τηγάνου ἐξελθοῦσα ἀβλαβὴς, διὰ ξίφους ἐτελειώθη καὶ αὐτή.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἡ ἀνάμνησις τῆς φανερώσεως τῶν ἁγέων ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

B Οὗτοι οἱ ἅγιοι, Μαξιμιλιανος, Ἰάμβλιχος, Μαρτινιανὸς, Διονύσιος, Ἰωάννης, Κωνσταντῖνος, καὶ Ἀντωνῖνος, ὑπῆρχον ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν Ἐφέσῳ. Διὰ δὲ τὸν Χριστὸν κρατηθέντες, προσήχθησαν τῷ βασιλεῖ. Καὶ καιρὸν αἰτησάμενοι τοῦ σκέψασθαι, ἔτυχον τούτου. Εἶτα φυγόντες ἀνῆλθον ἐν ὄρει τινὶ. καὶ εἰσῆλθον εἰς σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ ἐκοιμήθησαν. Εἶτα ἀνεφράγη τοῦ σπηλαίου ἡ εἴσοδος, καὶ τριακοσίων οβ' ἐτῶν παρελθόντων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, δόγμα ἐκινήθη παρὰ τῶν αἱρετικῶν, λεγόντων μὴ εἶναι ἀνάστασιν. Καὶ τοῦ βασιλέως περὶ ταύτης φροντίζοντος, θέλων ὁ Θεὸς πληροφορῆσαι πάντας, ὅτι ἔστιν ἀνάστασις, εὐδόκησεν ἀνοιγῆναι τὸ σπήλαιον, καὶ ἀναστῆσαι ζῶντας. Ἐξ ὧν Ἰάμβλιχος, λαβὼν νόμισμα ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ Δεκίου, καὶ κατελθὼν ἐν τῇ πόλει, ἀγοράσει

C τροφὴν, ὡς ἤδη χθὲς κοιμηθεὶς, ἐπεγνώσθη· καὶ ἀχθεὶς πρὸς τὸν ἐπίσκοπον, ἀνεδίδαξε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐγένοντο οὖν μάρτυρες τῆς ἀναστάσεως. Καὶ πάλιν θανόντες, ἐτέθησαν ἐν τῷ σπηλαίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰγνατίου πατριάρχου Κονσταντινουπόλεως.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰγνάτιος γέγονε μὲν υἱὸς Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως, ἀδελφὸς δὲ Θεοφίλου, καὶ ἔκγονος Νικηφόρου τῶν βασιλέων. Εὐνοῦχος δὲ γεγονὼς, εἶτα καὶ μοναχὸς, γέγονε καὶ ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου, τοῦ τότε μὲν ἐπιλεγομένου ἀνατέλλοντος, νῦν δὲ Σατύρου. Εἶτα προεχειρίσθη καὶ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐκράτησεν ἔτη ἕνδεκα, μῆνας πέντε. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξ-

D εβλήθη ὑπὸ Μιχαὴλ βασιλέως, ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχην ποιήσαντος Φώτιον γενόμενον πρότερον μοναχόν. Εἶτα ἐξεβλήθη καὶ αὐτὸς ὑπὸ Βασιλείου βασιλέως· καὶ ἀντικατέστη Ἰγνάτιος πάλιν· καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη ἕνδεκα· καὶ πάλιν ἐξεβλήθη· καὶ ἐγένετο πατριάρχης Στέφανος ὁ ἐν ἁγίοις υἱὸς Βασιλείου βασιλέως. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰγνάτιος ἀπελθὼν ἐν τῷ τοῦ Σατύρου μοναστηρίῳ, καὶ καλῶς βιώσας, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρέθα, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Οὗτος ἦν πρῶτος τῆς πόλεως Νεγρᾶς ἐν Αἰθιωπίᾳ,

ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τῆς μὲν Αἰθιωπίας βασιλεύοντος Ἐλεσβαᾶν τοῦ χριστιανικωτάτου· τῶν δὲ, Ὁμηριτῶν, Ἑβραίου τινός. Ἡ δὲ τοιαύτη χώρα παρὰ μὲν τῇ θείᾳ Γραφῇ λέγεται Σαβᾶ· παρὰ δὲ Ἕλλησιν, εὐδαίμων Ἀραβία. Τοῦ δὲ Ἐλεσβαᾶ τὸν Ἑβραῖον ὑποτάξαντος, καὶ φύλακας ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καταστήσαντος, ἐπαναστὰς ὁ Ἑβραῖος ἀνεῖλεν αὐτοὺς, καὶ πρὸς τὴν Νεγρὰν πόλιν ἐξέδραμεν. Ἥντινα ἐπολιόρκησεν, οὐ δυνάμει, ἀλλ' ἐπιορκίαις. Ὅθεν τοὺς ἐν αὐτῇ Χριστιανοὺς πάντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας ἐφόνευσεν. Ἔνθα ὁ ἅγιος Ἀρέθας γέρων ὤν, καὶ μὴ δυνάμενος περιπατῆσαι, ἔκειτο. Ἐξ οὗ ὅτε ἤγον αὐτὸν ἀποκεφαλίσαι, ὑπὸ ἑτέρων ἐβαστάζετο. Ἀχθεὶς οὖν ἀπεκεφαλίσθη, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, μετὰ τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν, τῶν ἐν τῇ πόλει Νεγρᾶ· καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

A poribus Justini imperatoris. Æthiopiæ autem regnum tenente Elesbaano eximio Christianæ religionis cultore, Homeritis, quorum regio in Scripturis sacris Saba, a Græcis autem Felix Arabia dicitur, Hebræus quidam imperabat. Elesbaanus vero superato Hebræo, urbem ejus præsidiis firmaverat. At Hebræus, cæso repente præsidio, ad urbem Negram contendit, quam cum non vi, sed perjuriis cepisset, Christianos omnes ibi repertos, viros et feminas, trucidavit. Sanctus autem Arethas cum senio confectus jaceret, neque per se ambulare posset, succollantibus aliis ad cædem delatus est. Quare gratias Deo agens, decollatus fuit una cum reliquis Christianis in urbe Negra repertis, atque ita finem vitæ accepit.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Πρόκλου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ ἐν ἁγίοις Ἡτὴρ ἡμῶν Ὁρόκλος, εὐλαβὴς ὤν, καὶ σοφὸς, καὶ ἐνάρετος, ἐχειροτονήθη παρὰ τοῦ ἁγίου Σισιννίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Κυζίκου. Ἀπελθὼν δὲ, καὶ μὴ δεχθεὶς παρὰ τῶν ἐκεῖ κληρικῶν, αἱρετικῶν ὄντων, ὑπέστρεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸν μεταξὺ σχολάζων χρόνον, καὶ προσέχων ἑαυτῷ τε καὶ τῇ ἀναγνώσει. Τελευτήσαντος δὲ Μαξιμιανοῦ τοῦ πατριάρχου, ἔτι τοῦ λειψάνου αὐτοῦ κειμένου ἐν τῷ ἱερατείῳ τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ Μεγάλης Ἐκκλησιας, προχειρίζεται πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐνθρονίζεται κατ' αὐτὴν τὴν μεγάλην ἑβδομάδα ἐν τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ τοῦ σωτηρίου πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ καλῶς πολιτευσάμενος καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν, καὶ πολλοὺς διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ὠφελήσας, ἐπεσκόπησεν ἔτη δώδεκα καὶ μῆνας τρεῖς, καὶ τελειωθεὶς, ἀνεπαύσατο.

Eodem die

140 *Commemoratio sancti Patris nostri Procli, Patriarchæ Constantinopolitani.*

Sanctus Pater noster Proclus, pietate, sapientia, et virtute insignis, a Sisinio patriarcha Constantinopolitano episcopus Cyzici creatus, neque a clericis Clyzicenis, quippe qui hæretici erant, receptus, Constantinopolim rediit, ibique dies egit, sibi ipsi, et lectioni vacans. Defuncto autem Maximiano patriarcha, cum ejus reliquiæ adhuc in sanctissimæ et Magnæ Dei Ecclesiæ sacrario jacerent, in ejus locum patriarcha Constantinopolitanus electus, in throno collocatur in majori hebdomada, feria quinta salutaris passionis Domini nostri Jesu Christi. Cumque post ordinationem præclare se gessisset, multisque doctrina sua profuisset, exactis in episcopatu annis duodecim ac tribus mensibus, in pace quievit.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ νοταρίων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου.

Οὗτοι μαθηταὶ καὶ νοτάριοι ὑπῆρχον τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ, πατριάρχου γεγονότος Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίου. Ἐπεὶ οὖν ὁ ἐν ἁγίοις Παῦλος παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, διὰ τὸ μὴ καταδέχεσθαι τὴν τῶν Ἀρειανῶν αἵρεσιν, ἢ κοινωνίαν, ἀλλὰ τούτους ἀποκηρύττειν, ὑπερόριος ἐν Ἀρμενίᾳ γέγονεν, ἔνθα καὶ τὸ μακάριον ἐδέξατο τέλος, ἀποπνιγεὶς ἀπὸ τῶν Ἀρειανῶν διὰ τὴν ὀρθόδοξον ὁμολογίαν· καὶ οὗτοι τὰ ὅμοια φρονοῦντες τῷ διδασκάλῳ, τοὺς Ἀρειανοὺς ἤλεγχον, καὶ ἐκρατήθησαν παρὰ Φιλίππου τοῦ ἐπάρχου, Ἀρειανοῦ ὄντος, καὶ πολλὰ τιμωρηθέντες, ἀπεκλείσθησαν εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, λιμῷ καὶ σκότει βασανιζόμενοι· ἐκβληθέντες δὲ τῆς φυλακῆς, ἠναγκάζοντο συνελθεῖν εἰς τὴν τῶν Ἀρειανῶν αἵρεσιν· καὶ μὴ πεισθέντες, ἀπάγονται ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ τείχους, καὶ σφάζονται μετὰ μαχαιρῶν· ἔνθα καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν κατετέθησαν.

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

141 *Certamen sanctorum martyrum et notariorum Marciani et Martyrii.*

Hi discipuli, et notarii fuere sancti Pauli confessoris et patriarchæ Constantinopolitani, temporibus Constantii imperatoris. Postquam autem sanctus Paulus ab eodem imperatore, quod ab Arianorum hæresi abhorrens, nullam cum iis communionem jungere voluisset, in Armeniam relegatus fuit, ibique beatum vitæ finem accepit, ab Arianis ob orthodoxam confessionem strangulatus ; Marcianus et Martyrius vestigiis magistri inhærentes, quod Arianos objurgarent, a Philippo præfecto Ariano comprehensi, diuque torti, in tenebricocum carcerem includuntur, ut fame ac tenebris conficerentur. Inde eductos compellebant Arianam hæresium amplecti : in proposito autem persistentes, ad muri summitatem adductos, gladiis jugularunt : ubi et eorum reliquiæ depositæ sunt.

D

Eadem die

189 Natalem sancti martyris Vari et sanctorum septem aliorum.

Sanctus martyr Varus, Maximiano imperatore, stipendia in Aegypto merens, genere et pietate insignis, cum sancti quidam viri ex montium specubus in quibus diu latuerant, extracti, in vincula ob Christi fidem casumi conjecti, carcerem ingressus sanctos eximia benignitate prosequens, cum illi auctoris fuerunt, ut abstersa animi macula apertis et palam Christum coleret. Unum ipsorum nomine Illarium septem in carcere obliuisse in defuncti locum sanctus Varus sese substituit. Quod ubi tribunus praefectus, adductum in conspectum suum Varum una cum reliquis, et palam Christianum confitentem, virgis cedi jussit, et ungulis in latera ductis dilaniari. Similiter et sex reliqui sancti in sublime arreptis, ferreis ungulis lateribus unci, virgisque per quinque horas percussi, divum spiritum Domino tradidere.

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐάρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἑπτὰ ἁγίων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Οὔαρος ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, στρατευόμενος ἐν Αἰγύπτῳ, γένους ὢν ἐπισήμου καὶ εὐσεβοῦς. Κρατηθέντων δέ τινων θείων ἀνδρῶν, τῶν πρότερον μὲν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις ἐπὶ χρόνοις πολλοῖς διατριβόντων, εἶτα φυλακῇ παραδοθέντων διὰ τὸν Χριστὸν ὁμολογεῖν, ὁ ἅγιος Οὔαρος, λύων αὐτοὺς τῶν ἁλύσεων, καὶ θεραπεύων τῶν ἐπιμελουμένων οἵτινες καὶ ἔλεγον αὐτῷ τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι, καὶ μὴ κεκρυμμένως σέβεσθαι τὸν Χριστόν. Ἐπεὶ οὖν εἷς τῶν ἑπτὰ ἐν αὐτῷ τῷ δεσμωτηρίῳ ἀπέθανεν, ἐνέταξεν ἑαυτὸν ἀντ' ἐκείνου ὁ ἅγιος Οὔαρος. Καὶ διαγνωσθέντος τούτου τῷ ἡγεμόνι, ἐκέλευσεν αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν. Καὶ φανερῶς Χριστὸν ὁμολογήσας, τύπτεται ῥάβδοις καὶ τοῖς ὄνυξι ξέεται τὰς πλευράς. Ὁμοίως καὶ οἱ λοιποὶ ἅγιοι σὺν αὐτῷ κρεμασθέντες ἐξέοντο μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων. Καὶ οὕτω ξεόμενοι, καὶ τυπτόμενοι, ἐπὶ πέντε ὥρας, παρέδωκαν τὰ πνεύματα αὐτῶν τῷ Κυρίῳ.

B

MENSI EIDEM MENSI

Die vicesima octava

190 Natalem sancti magni martyris Demetrii.

C

MENI TΩ AYTΩ

Κϛ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομαρτύρου Δημητρίου.

Ὁ πανένδοξος τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Δημήτριος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς Θεσσαλονίκης Μαξιμιανοῦ, ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔπαρχος ὤν, καὶ τῆς εἰς Χριστὸν διδασκαλίας ἀπτόμενος. Ἀτιμάσας δὲ ὁ Μαξιμιανὸς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ μάθων ὅτι καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐστὶν ἡ πόλις, ὅτι καὶ ἐκεῖ Χριστιανοὶ εἰσι. [illegible] Μαξιμιανὸς ἐκέλευσε. Ἐγὼ δὲ οἶμαι ὁ Μαξιμιανὸς μονομαχίαν τινὰ ἐποίησε [illegible] αὐτῷ, λέγω δὴ, ἐν τῇ ἐπαύλει τῆς νίκης [illegible]. Καὶ ἔκρινε τοῦτον νικῆσαι τὸν Νέστορα, ἐξ ἐκείνου δὲ ἐν τῇ παλαίστρᾳ τὸν δὲ Νέστορα [illegible] μάχης τὸν Λυαῖον ἐκεῖνον. Μετὰ δὲ Μαξιμιανὸς ἐκ τῆς [illegible] μαθὼν δὲ ὅτι [illegible] ἐνίκησε, ἀνατείλαντος [illegible] τῶν στρατιωτῶν [illegible] τῇ παλαίστρᾳ [illegible] λεγόμενον δόρυ [illegible]

D

[illegible]

[illegible]

εὐλαβὴς, καὶ τὸν Θεὸν φοβούμενος, καὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ μαρτυροῦντας, ζῶντας μὲν θαρσοποιῶν πρὸς τὸ μαρτύριον, τελειωθέντας δὲ ἀγαπῶν καὶ τιμῶν, λαβὼν ἀπὸ τῆς Ἀσίας, τὰ τίμια λείψανα τῶν ἁγίων, μετακομίσας εἰς Θάσον τὴν νῆσον, κατέθετο ἐντίμως· καὶ βρύουσι μέχρι τῆς σήμερον ἰάματα τοῖς πιστοῖς· ἐκαλεῖτο δὲ ὁ μετακομίσας αὐτὰ πιστὸς ἀνὴρ Τερεντιανός.

A timens, qui viventibus martyribus animum ab subeundum martyrium addere, defunctis vero amorem honoremque exhibere consueverat eorum pretiosas reliquias ex Asia in Thasum insulam translatas, honorifice deposuit, ubi curationes ad hanc diem fidelibus fundunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νέστορος.

Ὁ μάρτυς Νήστωρ ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ. Χριστιανὸς δὲ ὢν, ἀπήρχετο πρὸς τὸν ἅγιον Δημήτριον, ἐν ᾧ ἐκαθέζετο τόπῳ, καὶ ἐδίδασκεν, καὶ ἐμάνθανεν ἀκριβέστερον παρ' αὐτοῦ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Παρατυχόντος δὲ τοῦ Μαξιμιανοῦ ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ, καὶ ἱπποδρομίαν ἐπιτελοῦντος, καὶ τινα ἔχοντος ἄνδρα ἐθνικὸν, Λύαιον ὀνόματι, μονομάχον, ὑπερμεγέθη καὶ ἰσχυρὸν, καὶ πολλοὺς τῶν ἀνθισταμένων αὐτῷ ἀναιροῦντα ἐν τῷ θεάτρῳ· ἰδὼν ὁ ἅγιος Νέστωρ ἐπλήσθη θείκοῦ ζήλου· καὶ ἐπεὶ ἤκουσε τοῦ Μαξιμιανοῦ λέγοντος· Εἴ τις θέλει, πολεμησάτω, καὶ νικησάτω Λύαιον· τρέχει πρὸς τὸν ἅγιον· καὶ βουλεύεται αὐτῷ περὶ τούτου. Καὶ παρ' ἐκείνου στηριχθεὶς, καὶ δυναμωθεὶς τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀνεῖλε ξίφει τὸν Λύαιον. Θυμωθεὶς οὖν ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦτο, ἀπεκεφάλισε τὸν Νέστορα. Καὶ οὕτως ἐτελειώθη, νικήσας τὸν διάβολον, καὶ τὸν Λύαιον.

B

Eodem die

145 *Certamen sancti martyris Nestoris.*

Nestor martyr, Thessalonicæ claruit temporibus Maximiani imperatoris. Christianus cum esset, frequenter sanctum Demetrium adibat, ubicunque is moraretur, ab eoque veritatis verbo accuratius institutus, docebat. Cum autem Thessalonicæ Maximianus adesset, et circenses ludi committerentur, gladia oremque gentilem, Lyæum nomine, portentosa corporis proceritate et fortitudine in theatrum produxisset, qui omnes in certamen descendere auses interficiebat; sanctus Nestor zelo divino accensus, ut audivit Maximianum dicentem. Si quis vult, congrediatur cum Lyæo, eumque vincat; re cum sancto Demetrio communicata, ab eo confirmatus, et virtute Domini nostri Jesu Christi auctus in arenam descendit, Lyæumque gladio sustulit. Quamobrem commotus vehementer imperator, Nestorem decollari jussit. Atque ita finem habuit, de diabolo simul et de Lyæo triumphans.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀνάμνησις τοῦ μεγάλου σεισμοῦ.

Τῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, ἰνδικτιῶνος ἐννάτης, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, εἰκάδι ἕκτῃ, ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Λημητρίου, ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ φοβερὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ κατέπεσον πάντα τὰ οἰκήματα, καὶ αἱ ἐκκλησίαι, καὶ πολλοὶ ἀπέθανον συγχωσθέντες τῇ συμπτώσει. Ὅθεν τὴν ἀνάμνησιν τοῦ τοιούτου φοβεροῦ σεισμοῦ ἑορτάζοντες, λιτανεύομεν, καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῷ τῆς παναχράντου ὑπερνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας μεγάλῳ καὶ ἱερῷ ναῷ τῷ ἐν Βλαχέρναις, ἱκετεύοντες καὶ δυσωποῦντες αὐτὴν ἐκτενῶς· καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀσπόρως καὶ ἀφθόρως γεννηθέντα δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς Κύριον ἄμων Ἰησοῦν Χριστὸν παρακαλοῦντες ῥύσασθαι ἡμᾶς τῆς δικαίας αὐτοῦ καθ' ἡμῶν κινουμένης ὀργῆς. Ἐκ τότε οὖν μεμνημένοι τῆς τοιαύτης ἀνάγκης, εὐχαρίστως ἑορτάζομεν ἐτησίως τὴν παροῦσαν ἑορτὴν, εὐχόμενοι μὴ τοιαύτῃ περιπεσεῖν ἀπειλῇ.

C

Eodem die

146 *Commemoratio magni terræmotus.*

Anno vigesimo quarto Leonis Isauri imperatoris indictione nona, mense Octobri, die vigesima sexta in festo sancti Demetrii, Constantinopolis magno et horrendo terræmotu concussa est, ut ædibus omnibus, ecclesiisque corruentibus, innumerabilis mortalium multitudo exstincta fuerit. Quapropter tremendi hujus terræmotus recordationem agentes supplicationem instituimus, procedentes ad immaculatæ et gloriosissimæ Dominæ nostræ Deiparæ, semperque Virginis Mariæ augustam et sacram ædem, quæ in Blachernis est; supplicantes, impenseque precantes tum ipsam, tum qui sine semine et corruptione pro nobis peccatoribus ex ea natus est, Dominum nostrum Jesum Christum rogantes, ut istam in nos iram suam remittat. Exinde quotannis hujus tribulationis memores, cum gratiarum actione solemnem hunc diem celebramus, orantes, ne in hujusmodi flagellum incidamus.

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Καπετωλίνης, καὶ Ἐρωτηΐδος τῆς οἰκέτιδος αὐτῆς.

Ἡ μάρτυς Καπετωλίνα ἦν μὲν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως· ὑπῆρχε δὲ ἐκ τῆς χώρας Καππαδοκίας· εὐγενὴς πάνυ. Κρατηθεῖσα δὲ, καὶ παραστᾶσα τῷ ἄρχοντι, ἠρωτήθη ὄνομα, καὶ πόλιν, καὶ γονεῖς.

EODEM MENSE.

Die vicesima septima

147 *Certamen sanctæ martyris Capitolinæ, et Eroteidis ejus ancillæ.*

Capitolina martyr, Diocletiano imperatore, ex Cappadociæ regione fuit, genere clarissima. Comprehensa autem, et ad præfectum adducta, de patria, parentibus et nomine interrogata: Ego In-

gnie. Christiana vero : patrium autem habeo ca- A *stellum Mariamnium : at parentes sunt Christianorum omnes, et in primis magnus Firmilianus Cæsareæ Cappadociæ episcopus. Igitur cum generose sanctum prædicaret, falsum autem idolorum superstitionem redargueret, falsum autem idolorum superstitionem redargueret, vincta in carcerem detruditur. Quod ubi rescivit Eroteis ejus ancilla, carcerem ingressa, dominæ vincula osculabatur. Tum vero sancta Capitolina capite obstruncatur. Eroteis autem primum in ignem conjecta, et incolumis inde egressa ; mox impulsa idolis sacrificare, cum ad id mulieri nequiret, gladio trajecta et ipsa occubuit.*

Καὶ ἐπικρίθη, εἰποῦσα· Ὅτι Χριστιανὴ μέν εἰμι· πόλιν δὲ ἔχω τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ· καὶ τ ρας, τοὺς δυνασκάλους τῶν Χριστιανῶν μ καὶ τὸν μέγαν Φιρμιλιανὸν, τὸν Καισαρείας Καππαδοκίας ἐπίσκοπον. Γενναίως οὖν τὸν Χ ἀνακηρύξασα, καὶ ἐλέγξασα τὴν ψευδώνυμον τῶν εἰδώλων, ἐδέθη καὶ ἀπεκλείσθη ἐν τῇ φυ Ἡ δὲ ταύτης δούλη Ἐρωτηὶς ἀκούσασα, π ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ κατεφίλει τὰ δεσμὰ τῆς αὐτῆς. Ὅθεν ἡ μὲν ἁγία Καπετωλίνα τὴν κε ἀποτέμνεται· ἡ δὲ ἁγία Ἐρωτηὶς, πρότερον β βληθεῖσα, καὶ ὑγιὴς ἐξελθοῦσα, καὶ καταναγκ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεῖσα, ὅπερ αὐτὴ ξίφει πληγεῖσα, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die vicesima octava

B

1 48 *Certamen sacrosancti martyris Cyriaci, qui pretiosam crucem sanctæ Helenæ monstravit.*

Hic postquam pretiosam ac vivificam crucem monstravit, baptismum suscepit, et Hierosolymorum episcopus factus est. Vitam autem usque ad Juliani Apostatæ tempora produxit : qui suscepta adversus Persas expeditione, cum Hierosolyma profectus, sancti gesta didicisset, misit qui illum comprehensum ad tribunal suum adduceret : et conabatur quidem ad idolorum cultum eum pellicere ; sed reprehensus ab eo, jussit dexteram illi manum amputari, inquiens : Æquum est præcidi manum, quæ per litteras plurimos a deorum cultu abstraxit. Deinde liquatum plumbum in os ejus C infundi mandavit ; mox in grabato æneo cadenti eum collocari : ad quem cum mater ejus venisset, corripitur et ipsa, ac de sublimi capillis appensa, tandiu dilaniatur, dum animam efflaret. Cyriacus vero in lebetem injectus, et lancea confossus occubuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΗ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυριακοῦ, φανερώσαντος τὸν τίμιον σταυρὸν ἐπὶ τῆς Ἑλένης.

Οὗτος μετὰ τὸ φανερῶσαι τὸν τίμιον τ ποιὸν σταυρὸν, καὶ βαπτισθῆναι, γέγονε ἐπ Ἱεροσολύμων· καὶ παρέτεινεν ἡ ζωὴ αὐτ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, κατὰ τῶν Περσῶν πορευόμενος, ἀπῆλθε Ἱερουσαλήμ. Καὶ μαθὼν περὶ τοῦ ἁγίου, π στείλας, καὶ κρατήσας αὐτὸν, παρέστησε κριτηρίῳ. Καὶ ἀναγκάσας αὐτὸν θῦσαι τ λοις, ἠλέγχθη ὑπ' αὐτοῦ. Ὅθεν ἐκέλευσε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, εἰπὼν, ὅτι σὺ πολ στολὰς γράψας μετὰ τῆς χειρὸς ταύτης, ἀπέστρεψας ἀπὸ τῶν θεῶν. Εἶτα ἐξέχεε μολ τῷ στόματι αὐτοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ κραββάτῳ χαλκῷ πυρωθέντι. Ἐλθοῦσα δὲ π τὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἁρπαγῆ καὶ αὐτὴ. Κα σθεῖσα ἐν τῶν τριχῶν, καὶ ξεομένη, ἐκέκρα ἐμβληθεὶς καὶ αὐτὸς εἰς λέβητα, ἐκλήγη μα κονταρίου, καὶ ἐτελειώθη.

Eodem die

D

1 49 *Commemoratio sancti Joannis Chozebitæ.*

Hic locupletibus parentibus Thebis Ægypti natus, cum ad maturam ætatem venisset, nullam sibi cum Ecclesia catholica communionem esse volebat propter synodum, quæ Chalcedone habita fuit. At cum aliquando eum sancta loca visendi cupido incessisset, visus est sibi per quietem multum laborare, omnemque operam adhibere, ut ingrederetur, pretiosamque crucem adoraret, nec tamen portam invenire posse : eumque ideirco angeretur, vocem audire sibi, dicentem : Crucem contemptui habere eos, quibus nuli esset cum Ecclesia catholica communio. Expergefactus igitur, junctis cum catholicis communione, confestim se in proximam eremum recepit, atque in Chozeba monte ad mortem usque concedit : ubi e se insum omni virtutum genere exercuit, et miracula patravit. Denique cum multos sanctis institutis et religiosis exercitiis probe excultos, ac eamdem vitæ rationem ineundam allexisset, decessit, atque in eodem monte sepultus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Χοζεβίτου.

Οὗτος γέγονεν ἀπὸ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου, εὐ γονέων υἱός. Ἀνὴρ δὲ γενόμενος καθ' ἡλικ νώντος ἔμενε τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, τ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον. Ἐπεθύμησε δὲ ποτ θεῖν, καὶ προσκυνῆσαι τοὺς σεβασμίους τόπ ὁρᾷ καθ' ὕπνους ἑαυτὸν μὲν πολλὰ κοπιῶν ἀγωνιζόμενον εἰσελθεῖν, καὶ προσκυνῆσαι τ σταυρόν· μὴ δυνάμενον δὲ θύραν εὑρεῖν. Διὰ μέσῳ δὲ ἦλθεν αὐτῷ φωνὴ λέγουσα· Τοὺς μὴ ν νοοῦντας τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ σταυρὸς ο ραδέχεται. Ὁ δὲ, ἐξυπνος γενόμενος, ἐσπ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ παρ' αὐτὰ ἐξῆλθε πλησίον ἐρήμους. Καὶ ἐμεινεν ἐν τῷ ὄρει τ ζοβᾶ ἕως τέλους, πᾶσαν ἄσκησιν ἐπιδεί καὶ θαύματα ἐπιτελέσας· καὶ πολλοὺς ἐλκύ μισθαι τῆς ἐναρέτου αὐτοῦ πολιτείαν, καὶ τὸν σιν, ἐτελειώθη, ταφεὶς ἐν αὐτῷ τῷ ὄρει τῆς

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΘ'.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραμίου.

Ὁ ὅσιος Ἀβράμιος ἦν μὲν Χριστιανῶν υἱός. συνεζεύχθη δὲ ἀβουλήτως γυναικί. Διὰ δὲ τὸν Χριστὸν καταλιπὼν αὐτὴν, καὶ ἀναχωρήσας, ἀπέκλεισεν αὐτὸν εἰς μικρὸν οἴκημα χρόνους πολλούς. Εἶτα χειροτονεῖται πρεσβύτερος. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ καταλιπόντος παιδίον θηλυκὸν, ὄντος χρόνων ἑπτὰ, ἀνελάβετο αὐτὸ ὁ ἅγιος· καὶ πλησίον τοῦ κελλίου αὐτοῦ εἰς ἕτερον κελλίον ἀπέκλεισεν. Ἐν τῷ εἰκοστῷ δὲ χρόνῳ τῆς ἡλικίας αὐτῆς, συνέβη φθόνῳ τοῦ δαίμονος περιπεσεῖν αὐτὴν πορνείᾳ· εἶτα καὶ ἐν πανδοχείῳ ἀπελθεῖν μετὰ πορνῶν. Γνοὺς δὲ ὁ ἅγιος, καὶ στρατιώτου σχῆμα φορέτας, καὶ τοῦ κελλίου αὐτοῦ ἐξελθὼν, καὶ ἐπιβὰς ἵππου, τοῦ πτώματος ταύτην ἐξήρπασε, καὶ τῷ ὁἰῳ κελλίῳ ἀποκατέστησε. Καὶ τοιαύτην μετάνοιαν πεδείξατο, ὡς καὶ σημεῖα ποιῆσαι, καὶ οὕτω τελειωθῆναι. Ἐκοιμήθη δὲ καὶ ὁ ὅσιος Ἀβράμιος ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ·

Ἀλλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κλαυδίου, Ἀστερίου, Νέωνος καὶ Θεονίλλης.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ Λυσίου ἡγεμόνος τῆς Κιλικίας· νέοι μὲν τὴν ἡλικίαν, ἀδελφοὶ δὲ νόμιμοι. Μητρυιὰν οὖν ἔχοντες, καὶ τὴν γονικὴν αὐτῶν ὕπαρξιν ζητοῦντες, ἀπῆλθον εἰς Μοψοεστίᾳ τῇ πόλει, δικάσασθαι ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος. Ἡ δὲ μητρυιὰ μὴ θέλουσά τι ἀποδοῦναι αὐτοῖς, διέβαλλεν αὐτοὺς ὡς Χριστιανούς. οἵτινες κρατηθέντες καὶ ἐρωτηθέντες, ὡμολόγησαν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ παῤῥησίᾳ. Ὅθεν εἰσαχθέντες ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ γυμνοὶ κρεμασθέντες, ἐτιμωρήθησαν, καὶ ἐξέσθησαν ἰσχυρῶς. Εἶτα μετὰ πολλὰς πικρὰς, καὶ διαφόρους βασάνους, δήσαντες αὐτοὺς οἱ στρατιῶται εἰς μίαν ἄλυσιν, ἀπήγαγον ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως· καὶ ἐπὶ ξύλων κρεμάσαντες, καὶ ἥλοις προσηλώσαντες ἐφόνευσαν. Εἶτα προσήχθη καὶ ἡ ἁγία Θεονίλλα· καὶ κρεμασθεῖσα καὶ αὐτὴ ἀπὸ τῶν τριχῶν, καὶ τυπτομένη ῥάβδοις ἐπὶ πολλαῖς ταῖς ὥραις, ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα αὐτῆς τῷ Κυρίῳ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Λ'.

Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου.

Ἐπίμαχος ὁ μάρτυς, ἦν μὲν ἀνὴρ ἰδιώτης, ὡραῖος δὲ τῇ ὄψει, ὑπάρχων ἐκ χώρας Αἰγύπτου. Χριστιανὸς δὲ ὤν, καὶ θεωρῶν τὸν τῆς Χώρας ἄρχοντα βασανίζοντα τοὺς ἁγίους μάρτυρας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ πόλει, ἐλυπεῖτο. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, καταναγκάζοντος τοῦ ἄρχοντος τοὺς ἁγίους θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ τοῦ βωμοῦ προκειμένου, ζήλου, θείκοῦ πλησθεὶς ὁ Ἐπίμαχος, ὥρμησε καταστρέψαι τὸν βωμόν. Ὅθεν κρατηθεὶς παρεδόθη τῇ φυλακῇ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ παρεκάλει τοὺς ἁγίους, προθύμως ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρεῖν. Ἐκβληθέντων δὲ τῶν ἁγίων τῆς φυλακῆς, καὶ τὸν ἄρχοντα ἐλεγξάντων, ἠρώτησεν ὁ ἄρχων, ὅτι πόθεν ἐκτήσαντο τὴν παῤῥησίαν. Καὶ

A

EODEM MENSE.

Die vicesima nona.

150 *Commemoratio sancti Patris nostri Abramii.*

Sanctus Abramius Christianis parentibus natus, uxore, quam invitus duxerat, propter Christum dimissa, solitudinis studio sese in angustam domunculam abdidit ubi complures annos commoratus, presbyter ordinatur. Cumque e vita excessisset frater, relicta puella annos septem ingressa, illam sanctus secum abductam in altera suæ propinqua cellula inclusit. Quæ cum vicesimum ætatis annum ageret, diaboli invidia in fornicationem lapsa est, et in meritorio etiam hospitio eum meretricibus habitabat. Quod ubi rescivit sanctus, sumpto militari habitu e cella egressus, et conscenso equo, B a lapsu illam retraxit, et in propriam cellulam reduxit, quæ tantam ac talem pœnitentiam exhibuit, ut et prodigia fecerit; atque ita vitam finivit. Sanctus vero Abramius in summa senectute obdormivit.

Eodem die

151 *Certamen sanctorum martyrum Claudii, Asterii, Neonis et Theonillæ.*

Hi, Diocletiano imperatore, et Lysia Ciliciæ præfecto, ætate juvenes, et germani fratres, novercam habentes, in urbem Mopsuestiam profecti sunt, ut facultates paternas recuperarent, et lite ac judicio coram præfecto persequerentur. At noverca, ne quid illis daret, detulit eos ut Christianos. Quare com- C prehensi et interrogati, Ghristi nomen libere confessi sunt. Unde in theatrum perducti, nudatique in equuleum rapiuntur, fustibusque torquentur, et acerbissime depectuntur. Tum multis aliis suppliciis crudeliter vexati, una omnes a militibus constricti catena, et extra urbis mœnia educti, lignis suspensi, et clavis confixi, mortem occubuere. Post hos sancta Theonilla adducta, et in sublime capillis sublata, virgis per multas horas cæditur, donec spiritum Domino reddidit.

EODEM MENSE.

Die tricesima

152 *Certamen sancti martyris Epimachi.*

Epimachus martyr, vir litterarum expers et D ignarus, sed facie liberali et decora, ex Ægypti regione fuit. Christianus autem cum esset, et præfectum regionis videret in sanctos martyres tormentis in urbe Alexandriæ debacchari, ægerrime id tulit. Quamobrem quadam die, cum præfectus sanctos ad idolorum sacrificia compelleret, et ara coram proposita esset, Epimachus divino zelo inflammatus, impetu facto oram subvertit. Unde comprehensus custodiæ traditur. Sed nec in vinculis finem faciebat sanctos cohortandi ad subeundum fortiter pro Christo martyrium. Educti igitr sancti de carcere cum præfectum objurgarent

terrogavit ille, unde tantos sibi animos sumpsisA sent. Cumque cognovisset, hujus rei auctorem Epimachum fuisse, in sublime correptum dilaniari jussit: cujus sanguis cum in alterum exstinctum oculum subjectæ cujusdam puellæ, quæ unum oculum habens, sanctum intuebatur, ejusque fatum deplorabat, defluxisset, lucem illi protinus restituit. Quare furore percitus præfectum, decollari mandavit, atque ita vitam finivit.

μαθὼν, ὅτι ἐκ τοῦ Ἐπιμάχου, κρεμάσας αὐτὸν ἐ
Ἰσταμένης δὲ κάτωθεν μονοφθάλμου κόρης
βλεπούσης αὐτὸν, καὶ θρηνύσης, ἐπέστα
εἰς τὸν ἐσθεσμένον αὐτῆς ὀφθαλμὸν, καὶ εὐθ
ἔβλεψε. Καὶ θυμωθεὶς ὁ ἄρχων, ἀπεκεφάλισεν
καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

Eodem die

153 *Certamen sanctæ martyris Eutropiæ.*

Eutropia martyr Alexandriæ Ægypti nata, cum ingens martyrum numerus in eadem urbe in vinculis esset, eorum miserta, nunc quidem præsens ipsa illos visitabat, nunc vero per alios iis necessarios sumptus suppeditabat. Quamobrem delata B ad Apellianum præfectum, comprehensa in carcerem detruditur. Inde educta, tribunali ejus sistitur: et Christum professa, in equuleum agitur, et facibus aduritur: quo in tormento elata tortores voce inclamans, aiebat: Magnam mihi refrigerationem affert, quam infunditis, aqua. Flammas quippe velut aquas censebat, affirmabatque, terribilem se intueri virum Filio Dei similem, quem etiam milites, et quotquot aderant, viderant. Hæc dicens, et gratias Christo agens, pro quo hujusmodi cruciatus libenter perferebat, beatam illi animam reddidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐτροπίας.

Ἡ μάρτυς Εὐτροπία ἦν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας
Αἰγύπτου. Ἐπεὶ δὲ πλῆτος μαρτύρων ἐν τῇ
τῆς αὐτῆς πόλεως ἀποκέκλειστο, ἐλεοῦσα αὐ
ποτὲ μὲν ἀπήρχετο, καὶ ἐπεσκέπτετο, ποτὲ δ
ἐστελλεν αὐτοῖς τὰ πρὸς τὴν χρείαν. Οὕτω δὲ τ
διεβλήθη τῷ ἡγεμόνι Ἀπελλιανῷ. Ὁ δὲ κρ
αὐτὴν ἐνέκλεισεν εἰς φυλακήν. Εἶτα ἐκβαλὼν α
παρέστησε τῷ βήματι αὐτοῦ· καὶ ὁμολογήσασ
Χριστὸν ἐκρέμασε, καὶ λαμπάσι κατέκαιεν. Ἡ
καιομένη ἐβόα πρὸς τοὺς τιμωροῦντας δημίους
ἔλεγε· Μεγάλη ἡ ψυχρότης τοῦ ὕδατος τούτου
μοι ἐπιχέετε. Τὰς γὰρ φλόγας, ὡς ὕδωρ ἐλογί
καὶ διεβεβαιοῦτο ὁρᾷν ἄνδρα φοβερὸν δμοι
τοῦ Θεοῦ· ὄντινα καὶ οἱ στρατιῶται ἔβλεπ
πάντες οἱ παρεστῶτες. Τοιαῦτα λέγουσα, κα
ριστοῦσα Χριστῷ, δι' ὃν τὰς τοιαύτας ἀλγηδόνας
θύμως ὑπέμενε, παρέδωκεν αὐτῷ τὴν μα
αὐτῆς ψυχήν.

EODEM MENSE.

Die tricesima prima

154 *Certamen sacrosancti martyris Zenobii, et Zenobiæ sororis ejus.*

Zenobius martyr, Diocletiano imperatore, Zenodoto et Thecla Christianis parentibus natus, sororem Zenobiam habuit. Cum autem ætate simul, et Dei cognitione, atque pietate proficeret, episcopus urbis Ægææ, ubi natus fuerat, ordinatur. Multas vero in Christi nomine curationes faciebat, ut vel eos, qui medicis insanabiles erant morbos cnraret, Comprehensus itaque, Lysiæ præfecto sistitur. Quod ubi rescivit Zenobia soror, seipsam sponte obtulit. Igitur primum cæsi, et lecto ferreo candenti impositi; deinde in ferventem lebetem pice plenum injecti, atque ex his omnibus tormentis D divina gratia erepti, compelluntur iterum, qua erat præfectus dementia, impuris dæmoniis sacrificare. Sed cum in proposito permanerent, gladio finem accepere: atque ita martyrium consummarunt.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΛΑ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ζηνοβίου, κα
ἀδελφῆς αὐτοῦ Ζηνοβίας.

Ὁ μάρτυς Ζηνόβιος ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς
λείας Διοκλητιανοῦ· υἱὸς Ζηνοδότου καὶ Θε
Χριστιανῶν ὑπαρχόντων. Εἶχε δὲ καὶ ἀδελφὴ
λουμένην Ζηνοβιαν. Προκόψας δὲ εἰς ἡλικίαν
εἰς τὴν κατὰ Θεὸν γνῶσιν καὶ εὐσέβειαν, ἐπ
πος προχειρίζεται τῆς Αἰγαίων πόλεως, ἐν ᾗ
ἐγεννήθη. Πλείστας δὲ ἰάσεις ἐπετέλει ἐν τῷ ὀν
τοῦ Χριστοῦ, ὡς καὶ τὰ παρὰ τῶν ἰατρῶν ἀπ
ρευμένα πάθη θεραπεύειν. Οὗτος κρατηθεὶς παρ
τῷ ἡγεμόνι Λυσίᾳ. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ ἀδ
αὐτοῦ Ζηνοβία ἐπέδωκεν ἑαυτὴν ἑκουσίως. Τύ
ται οὖν, καὶ ἐπὶ κλίνης σιδηρᾶς πεπυρακτωμ
ἐφαπλοῦνται· καὶ εἰς λέβητα ζέοντα καὶ γέμ
πίσσης ἐμβάλλονται. Ῥυσθέντες δὲ τῇ τοῦ
χάριτι τῶν τοιούτων βασάνων, πάλιν ἀναγκάζ
θῦσαι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσιν, ἀπονοίᾳ τοῦ
ζοντος. Μὴ πεισθέντες δὲ, τὴν διὰ ξίφους ἐδέ
τελευτήν. Καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

Eodem die.

155 *Commemoratio sanctorum apostolorum Stachys, Ampliæ, Urbani, et sociorum.*

Sanctus apostolus Stachys ab Andrea sanctissimo apostolo episcopus Byzantii ordinatur, cum ecclesiam Argyropoli ædificasset, in qua Chrirtianorum duo millia conveniebant, eosque Stachys docebat. Tenuit autem episcopatum ad annos sexdecim, et

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Στάχυος, Ἀμπλ
Οὐρβανοῦ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Στάχυς, ἐπίσκοπος προχ
ζεται τοῦ Βυζαντίου παρὰ Ἀνδρέου τοῦ ἁγιωτ
ἀποστόλου, κτίσαντος ἐκκλησίαν πέραν ἐν Ἀργ
πόλει· ἐν ᾗ καὶ συνηθροίζοντο Χριστιανοὶ, τὸν
θμὸν δισχίλιοι. Καὶ διδάσκων αὐτοὺς, ἐκράτ

Ἔτη δεκαέξ· Καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Ἰπλίας ἐπίσκοπος τῆς Ὀδυσσουπόλεως ἐγένετο, ρας Μακεδονίας, ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Ἑλλήνων. Ὁ δὲ ρβανὸς ἐπίσκοπος Μακεδονίας ἐγένετο, φονευθεὶς αὐτὸς ὑπό τε Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων μετὰ καὶ ρων πολλῶν. Καὶ οὕτως ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ οὕτω ιβάντος, διαφόρως βασανισθέντες ἐν διαφόροις τοις, καὶ ἔθνεσι, καὶ πόλεσι παρὰ τῶν μὴ γινωντων τὸν Θεὸν Ἑλλήνων τε καὶ ἐθνῶν, παρέδω· τὰς μακαρίας αὐτῶν ψυχὰς τῷ Κυρίῳ. Τὰ δὲ εια λείψανα αὐτῶν ὕστερον μετακομισθέντα ἐν νσταντινουπόλει, ἐτέθησαν ἐν ταῖς λεγομέναις γαῖς.

in pace obdormivit. Amplias autem episcopus Ulyssipoleos, quæ est in Macedonia, a Græcis interemptus est. Urbanus vero Macedoniæ episcopus et ipse a Judæis et Græcis una cum pluribus aliis occisus: atque ita uno eodemque die contigit, ut alii alia ratione in diversis locis, et gentibus, ac civitatibus excruciati ab iis, qui Deum ignorabant, Græcis et gentibus, felices Domino animas tradiderint: quorum pretiosæ reliquiæ Constantinopolim **156** postea translatæ, in eo, qui Fons dicitur, loco depositæ fuerunt.

ΜΗΝΙ ΝΟΕΜΒΡΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ

κοίμησις τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, τῶν υἱῶν τῆς ἁγίας Θεοδότης.

Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς, οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι, ὑπῆρν υἱοὶ γυναικός τινος Χριστιανῆς, ὀνόματι Θεοδό;ς· διδαχθέντες μὲν παρ' αὐτῆς τὴν ὀρθὴν πίστιν. εἰ τὰ ἱερὰ γράμματα· παρὰ δὲ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἣν ἰατρικὴν τέχνην. Καὶ ἰάτρευον οὐ μόνον ἀνθρώπους λλὰ καὶ κτήνη, μισθὸν παρά τινος μὴ λαμβάνοντες. Θεράπευσαν δὲ καὶ γυναῖκά τινα ὀνόματι Παλλαίαν. Ἥτις κρύφα προσδραμοῦσα τῷ ἁγίῳ Δαμιανῷ, ροσέφερεν ὡὰ τρία. Καὶ τοῦτο ἀκούσας ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, παρήγγειλε, μὴ μεθῆναι τὸ λείψανον Δαμιανοῦ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Ἐκοιμήθη δὲ πρότερον ὁ ἅγιος Κοσμᾶς· καὶ μετὰ ταῦτα τελευτήσαντος αμιανοῦ, διελογίζετο ὁ λαὸς, ποῦ θάψει αὐτόν. Καὶ ξαίφνης κάμηλος δραμοῦσα ἡ κλασθεῖσα παρὰ τοῦ ιαβόλου, καὶ ἁθεῖσα παρὰ τῶν ἁγίων, ἐλάλησεν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, τεθῆναι τὸ λείψανον μετὰ τοῦ γιου Κοσμᾶ, ὅτι οὐκ εἰς μισθὸν ἔλαβε τὰ ὠά, ἀλλὰ διὰ τὸν ὅρκον. Καὶ οὕτως ἐτέθησαν ἀμφότεροι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν Κυριαίνης καὶ Ἰουλιανῆς.

Κυριαίνη ἡ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐκ πόλεως Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας· ἥτις ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνες τῆς αὐτῆς πόλεως κρατηθεῖσα, καὶ πολλὰ ἀναγκασθεῖσα ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεῖσα, ξυρίζεται τὴν κεφαλὴν σὺν ταῖς ὀφρύσι· καὶ πιττάκιον ὄρεων γέμον περιτίθεται ἐν τῷ μετώπῳ· ὄνῳ τε ἐπιβασθεῖσα, μετὰ ναρθηκίων ὑπὸ σχολητῶν παίδων ἐτύπτετο· καὶ ὑπὸ μίμων, καὶ ἀτάκτων στρατιωτῶν τὴν Ταρσὸν πόλιν γυμνὴ περιήγετο. Εὐξαμένη δὲ μὴ ὁρᾶσθαι γυμνὴ, ὑπὸ θείας χάριτος ἐσκεπάσθη. Καὶ οὐκ ἐβλέπετο τοῖς εἰδωλολάτραις. Μετὰ δὲ τὸ οὕτως τιμωρηθῆναι ἀχθεῖσα ἐν πόλει Ῥαιδεστῷ, μετὰ καὶ ἑτέρας γυναικὸς Χριστιανῆς, Ἰουλιανῆς καλουμένης, καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως ὑπαρχούσης, πυρὶ παρεδόθη. Καὶ ἀμφότεραι ἐν τῇ καμίνῳ ὀοξάζουσαι τὸν Θεὸν, καὶ εὐχαριστοῦσαι αὐτῷ, τὰς μακαρίας αὐτῶν ἀφῆκαν ψυχάς.

MENSE NOVEMBRI

Die prima

157 *Dormitio sanctorum Anargyrorum Cosmæ et Damiani, filiorum sanctæ Theodotæ.*

Cosmas et Damianus, sancti Anargyri, fuere filii cujusdam Christianæ mulieris, nomine Theodotæ: a qua rectam fidem, sacrasque litteras, medicam autem artem a sancto Spiritu edocti, curandis non hominibus tantum, sed et jumentis operam suam nulla mercede adhibebant. Cum vero feminam quamdam nomine Palladiam curassent, hæc ad sanctum Damianum clam accedens, tria illi ova obtulit. Quod ubi rescivit sanctus Cosmas, præcepit, ne Damiani reliquias **158** prope se post mortem collocarent. Mortuo igitur prius Cosma, deinde Damiano, deliberante populo, ubinam sepeliendus esset Damianus, repente camelus, qui a dæmone confractus, sanatus a sanctis fuerat, voce humana edixit, Damiani reliquias eodem, quo Cosmas, sepulcro condi debere, cum non mercedis loco, sed juramento adactus ova accepisset. Atque ita ambo simul sepulti fuere.

Eodem die

159 *Certamen sanctorum mulierum martyrum Cyriænæ et Julianæ.*

Cyriæna martyr, Maximiano imperatore, ex Tarso Ciliciæ urbe fuit. A præfecto autem ejusdem urbis comprehensa, cum variis modis cogeretur Christum abnegare, et idolis sacrificare, constantissima in proposito permansit. Quamobrem tonso capite et superciliis, fronteque pittacio contumeliis pleno obducta, asino imposita, ab otiosis pueris cædebatur ferulis, atque a mimis et petulantibus militibus nuda per urbem Tarsum circumducebatur. Quæ cum orasset, ne nuda conspiceretur, divino beneficio obtecta, idololatrarum oculos fallebat. Post hos cruciatus in urbem Rhædestum adducta una cum altera Christiana muliere, Juliana nomine, quæ ex eadem urbe erat, inque ignem injecta, ambæ in camino Deum glorificantes, eique gratias agentes, beatas animas reddidere.

Eodem die

160 *Certamen sanctorum martyrum Joannis, episcopi, et Jacob, presbyter, cognomento Zelotæ.*

Hi, Sapore Persarum rege, in Perside verbum fidei docebant, multosque ab idolis ad Dominum convertebant. Quadam autem die cum Joannes episcopus in somnis vidisset carnificem coronam, quam in ensis capulo circumferebat, capiti suo imponentem, sibique hæc dicentem : Accipe, o episcope, quam tantopere expetisti coronam. Paucis post diebus comprehenditur ab infidelibus ipse, et Jacobus presbyter : qui variis primum cruciatibus tentati, gladio deinde cæsi, occubuere gratias Domino Deo nostro ad extremum agentes' quod digni fuissent mortem pro ipso oppetere. Atque ita episcopo accidit, quod in somnis viderat, incorruptibilis vitæ coronam consecuto. A fidelibus autem piisque viris in eodem loco honorifice sepulti sunt.

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰωάννου, ἐπισκόπου, καὶ Ἰακώβου, πρεσβυτέρου, τοῦ ἐπικληθέντος Ζηλωτοῦ.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Σαβωρίου τοῦ Περσῶν βασιλέως· ἐν Περσίδι διδάσκοντες τὸν λόγον τῆς πίστεως καὶ πολλοὺς ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τῶν εἰδώλων εἰς τὸν Κύριον. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν ἐθεάσατο ὁ ἐπίσκοπος Ἰωάννης καθ' ὕπνους ἄνδρα τινὰ δήμιον, μάχαιραν ἔχοντα σπαθίον ὅπερ ἐν τῷ ἄκρῳ εἶχε στέφανον· ὅστις δήμιος δραμὼν ἐπὶ τὸν ἐπίσκοπον, ἐπέθηκε τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ τὸν στέφανον, εἰπών· Λάβε, ἐπίσκοπε, στέφανον, οὗ ἐπεθύμησας· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔκρατήθη παρὰ τῶν ἀπίστων καὶ ἄλλοι καὶ Ἰάκωβος ὁ πρεσβύτερος. Καὶ πολλὰ τιμωρηθέντες πρότερον, καὶ διαφόροις βασάνοις προσλήσαντες, ὕστερον διὰ ξίφους ἐτελειώθησαν, τῷ Χριστοῦντες Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν μέχρι θανάτου, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ θανεῖν ἠξιώθησαν. Καὶ ἀπίδῃ τῷ ἐπισκοπῳ τὰ τοῦ ὀνείρου, ἀπολαβόντι τὸν στέφανον τῆς ἀφθάρτου ζωῆς· ἐτάφησαν δὲ ἐντίμως ὑπὸ πιστῶν καὶ εὐλαβῶν ἀνδρῶν.

B

EODEM MENSE.

Die secunda

161 *Certamen sanctorum martyrum Acindyni, Pegasii, Aphthonii, Anempodisti, Elpidephori, et sociorum.*

Horum sanctorum Acindynus quidem, Pegasius, et Anempodistus, Constantino Magno imperatore, ex regione Persarum fuerunt. Cum autem in cellulis suis degerent, verbum Dei docebant. Quamobrem a Sapore, Persarum rege, comprehensi, cruciatibus subjecti fuere : quem cum precibus mutum reddidissent, restituta postea linguæ facultate, in lebetes ferventi plumbo plenos injiciuntur ; sed incolumes inde egressi, Aphthonium militem rei miraculo vehementer commotum ad Christi fidem traxere, qui statim extra mœnia eductus, et capite obtruncatus est. Illi vero, bubulo sacco insuti, in mare projecti sunt ; quos sanctus Aphthonius una cum angelis apparens, in continentem eduxit : et quia naufragium evaserant, militibus, qui illos in mare præcipites egerant, manus præciduntur. Elpidephorus autem, senatorii ordinis vir, his miraculis impulsus, regem objurgavit ; et cum eo credidere septies mille homines, qui omnes capite damnati sunt. Qui vero reliqui fuere viginti octo viri, una cum Saporis matre, quæ Christi fidem amplexa fuerat, igni absumpti sunt.

C

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'

Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἀνεμποδίστου, Ἐλπιδηφόρου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Τούτων τῶν ἁγίων ὁ μὲν Ἀκίνδυνος, Πηγάσιος καὶ Ἀνεμπόδιστος ὑπῆρχον ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐκ τῆς χώρας Περσῶν· ἐν ἰδιάζουσι κελλίῳ καθεζόμενοι, ἐδίδασκον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Καὶ κρατηθέντες ὑπὸ Σαβωρίου τοῦ Περσῶν βασιλέως, ἐβασανίζοντο· ἀλλὰ διὰ προσευχῆς ἐλάλουν ποιοῦσι τὸν βασιλέα, καὶ πάλιν θεραπεύουσιν. Εἶτα ἐνεβλήθησαν εἰς λεβήτας γέμοντας μολύβδου καὶ κοχλάζοντας, καὶ ἐξῆλθον ἀβλαβεῖς. Ἄφθόνιος δὲ στρατιώτης ὤν, ἰδὼν τὸ θαῦμα ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ ἔξω τειχῶν ἀπεκεφαλίσθη. Εἶτα ἐμβάλλονται εἰς θυλάκους βοείους, καὶ ῥίπτονται εἰς θάλασσαν. Καὶ φανεὶς ὁ ἅγιος Ἀφθόνιος συν ἀγγέλοις ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς. Καὶ διότι ἐξέφυγον, Χειροκοποῦνται οἱ ῥίψαντες αὐτοὺς στρατιῶται. Ὁ δὲ συγκλητικὸς Ἐλπιδηφόρος ἰδὼν, ἀντέστη τῷ βασιλεῖ, καὶ σὺν αὐτῷ ἐπίστευσαν ἑπτακισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν· ὑπελείφθησαν δὲ ἕτεροι κη', μετὰ τῆς μητέρος Σαβωρίου πιστευσάσης καὶ πυρὶ παρεδόθησαν.

Eodem die

162 *Certamen sanctorum martyrum Attici, Eudoxii, Agapii, et sociorum.*

Isti sancti milites fuere in urbe Sebaste temporibus Licinii imperatoris : qui id omnes consilii cepere, ut cum omnibus militibus in fide Christi manerent. Quare a Marcello duce cruciati, in carcerem detruduntur. Inde eductis tergum, et renes nervis crudelissime lacerantur, dentesque evelluntur. Cum autem torquerentur, conversus dux ad sanctum Carterium : Tu solus, inquit, ausus es po-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀττικοῦ, Εὐδοξίου, Ἀγαπίου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι, στρατιῶται ὑπῆρχον ἐν τῇ πόλει Σεβαστείᾳ ἐπὶ Λικιννίου τοῦ βασιλέως. Οἵτινες συνεβούλευον πάσῃ τῇ στρατιᾷ ἐμμένειν τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ. Διὸ βασανίζονται ὑπὸ Μαρκέλλου τοῦ δουκός. Εἶτα ἐμβάλλονται εἰς φυλακήν. Ἐκβληθέντες δὲ τύπτονται κατὰ νώτου καὶ κοιλιας βουνεύροις ὡμοῖς. Εἶτα ἐκριζοῦνται τοὺς ὀδόντας. Τιμωρουμένων δὲ ἔλεγεν ὁ δοὺξ πρὸς τὸν ἅγιον Καρτέριον,

Σὺ μόνος ἀπέστησας τὸν λαὸν τῆς τοῦ βασιλέως ἀγῆς ; Ὁ δὲ ἔλεγεν, ὅτι Οὐ συνεβούλευσα τῷ ἐπαναστῆναι τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ προσελθεῖν τῷ ἀτῳ βασιλεῖ Χριστῷ. Μετὰ ταῦτα ἄγεται Στυος καὶ ὁμολογεῖ τὸν Χριστόν· καὶ αὖθις Τω- εἶτα Νικοπολιτιανός· καὶ κατακρίνονται ξύ- συντριβῆναι. Καὶ μετὰ ταύτην τὴν βάσανον, ἑτέρας πλείονας ἀλγηδόνας ὑπομείναντες, μετὰ ἄλλων πολλῶν, τῶν πιστευσάντων εἰς Χριστὸν, ις τὴν διὰ τοῦ πυρὸς ἀπόφασιν ἔλαβον. Καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

A pulum a fide imperatoris abductum ad defectionem impellere? Cui ille : Ego populo auctor fui, non ut a fide imperatoris discederet, sed ut immortalem regem Christum sequeretur. Post hæc adducitur Styracius, Tobilas, et Nicopolitianus : cumque in Christi confessione perseverarent, Marcelli jussu lignis contusi, aliisque pluribus tormentis excruciati, una cum multis aliis, qui in Christum crediderant, igni damnati vitam finierunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

λησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκεψιμᾶ, ἐπικόπου, Ἰωσὴφ, πρεσβυτέρου, καὶ Ἀειθαλᾶ, ακόνου.

καὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐν Περσίδι ἐμαρτύρησαν ὑπὸ B ὡρίου τοῦ τυράννου, ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεου, βασιλέως Ῥωμαίων. Ἦν οὖν ὁ ἅγιος Ἀκειᾶς ἐπίσκοπος λευκὸς τὴν τρίχα, γέρων γεγονὼς ν ὀγδοήκοντα, συνεστὼς ἔτι ἔχων τὸ σῶμα, εὐκης καὶ ὄρθιος, περιουσίαν κεκτημένος πολλήν. κτηθεὶς δὲ μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ παραστὰς τῷ χιμάγῳ, καὶ μὴ πεισθεὶς θῦσαι τῷ Ἡλίῳ καὶ Ἄρει, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξυβρίσας εἰς αὐτοὺς, τόεται ἰσχυρῶς καὶ δεσμεῖται. Εἶτα ἄγεται Ἰωσὴφ, τῆς αὐτῆς χώρας ὑπάρχων, καὶ αὐτὸς γηραιός. ὁ ἀντιστὰς τῷ ἀρχιμάγῳ, τύπτεται, καὶ μαστίται, ὡς διακοπῆναι τὰς σάρκας αὐτοῦ μέχρι τῶν τέων, καὶ συνδεσμεῖται τῷ ἁγίῳ Ἀκεψιμᾷ. Εἶτα εται καὶ Ἀειθαλᾶς, καὶ δεσμεῖται τὰς χεῖρας τὸ τὰ γόνατα· καὶ ἐξαρθροῦται πάσας τὰς τοῦ C ὑματος ἁρμονίας. Μετὰ ταῦτα ὁ μὲν Ἀκεψιμᾶς πτόμενος ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Ἰωσὴφ κατὰ κεφαλῆς ρεμασθεὶς ἐλιθοβολήθη, ὁ δὲ Ἀειθαλᾶς καὶ αὐτὸς τὰ κεφαλῆς κρεμασθεὶς, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

EODEM MENSE.

Die tertia.

163 *Certamen sanctorum martyrum Acepsimæ, episcopi, Josephi, presbyteri, et Aithalæ diaconi.*

Isti quoque sancti in Perside martyrium subierunt a Sapore tyranno, temporibus Constantini Magni, Romanorum imperatoris. Erat autem Acepsimas episcopus veneranda canitie (quippe qui octogesimum annum ageret), corpore adhuc firmo, proceroque et recto : ad hæc opibus affluens. Comprehensus autem cum sociis, sistitur magorum principi : cumque adduci non posset, ut Soli et Marti sacrificaret, quin potius illos contumeliis afficeret, gravissime cæsus in vincula rapitur. Postea adductus Joseph, qui ex eadem regione erat, et ipse senex, quod archimago contradixisset, fustibus usque adeo percutitur, ut concisis fœde carnibus ossa nudarentur : deinde in carcerem truditur una cum sancto Acepsima. Post hos et Aithalas producitur, revinctisque ad genua manibus, ita membra singula luxantur, ut tota corporis compages dissolveretur. Tandem Acepsimas inter flagra exspiravit ; Joseph, inverso capite suspensus, lapidibus obrutus est ; Aithalas vero et ipse capite inverso suspensus, spiritum tradidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ἰνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου τοῦ Θαυματουργοῦ.

Ὁ μέγας πατὴρ ἡμῶν Ἰωαννίκιος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας Βιθυνίας ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Καβαλλίνου. Διὰ δὲ τὴν ἀνδρίαν αὐτοῦ, στρατεύθη εἰς τὴν τῶν ἐσκουβίτων στρατείαν, καὶ ἠνδραγάθει ἐν πᾶσι πολέμοις, κατακόπτων τὸ τῶν Βουλγάρων ἔθνος. Ἐν μιᾷ δὲ πολέμου γενομένου, ἰδὼν πολλοὺς τῶν συστρατιωτῶν σφαγέντας, καὶ λυπηθεὶς, κατέλιπε τὴν στρατείαν. Καὶ κατ- D ἔλαβε τὸ τοῦ Ὀλύμπου ὄρος, καὶ ἡσύχαζεν. Εἶτα γνωρισθεὶς παρὰ συστρατιώτου τινὸς, φυγὼν ἀπῆλθεν ἐν τῇ τῆς Λυκίας ὄρει· ἐν ᾧ πολλὰ θαύματα ποιήσας, δι' ἀποκαλύψεως ἦλθεν εἰς τὴν μονὴν Ἐριστῆς· καὶ γίνεται μοναχὸς· καὶ ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος μεταβαίνων, ἐθαυματούργει· καὶ δαίμονας ἐφυγάδευεν, ἐδέξατο δὲ καὶ προορατικὰ χαρίσματα. Καὶ βασιλέων μὲν ἀλλαγὰς προεῖπε, καὶ πατριαρχῶν. Ἐξ οὗ καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι τὸν ἅγιον Μεθόδιον πατριάρχην, περὶ οὗ προεφήτευσε, μετὰ τρίτην ἡμέραν ἐκοιμήθη.

Eodem die

164 *Commemoratio sancti Patris Joannicii thaumaturgi.*

Magnus pater noster Joannicius ex Bithyniæ regione fuit temporibus Constantini Caballini imperatoris. Cum autem in ea, quæ excubitorum dicitur, militia stipendia faciens, et in omnibus aliis bellis fortiter se gessisset, Bulgarorumque gentem concidisset, videns aliquando in quodam prælio magnam commilitonum suorum multitudinem trucidatam, tantum animo dolorem concepit, ut statim abdicata militia, Olympum montem conscendens, solitariam vitam amplexus fuerit. Sed cognitus forte a commilitone quodam, in Lyciæ montem concessit, ubi cum multa miracula edidisset, divina revelatione admonitus, in Eristæ monasterium sese recepit, et monachus factus est. Tum e monte in montem recedens, ubique prodigia patrabat, et dæmones fugabat. Sed et prophetiæ donum accepit, et imperatorum patriarcharumque successiones prædixit. Tertio demum post die, quam sanctus Methodius patriarcha, uti prænuntiaverat ordinatus est, in Domino obdormivit.

EODEM MENSE.
Die quarta

165 *Certamen sancti martyris Porphyrii.*

Porphyrius martyr, Aureliano imperatore, fuit ex urbe Epheso, egregius scenicorum ludorum actor, cujus ludicra arte delectatus Alexander Cæsareensium comes, secum Cæsaream illum adduxit. Agebatur forte festus dæmonum dies summa ludorum celebritate, in quibus et Christianorum ritus per jocum repræsentabatur. Productus igitur Porphyrius, ut ab eo, qui scilicet episcopi personam induerat, baptizaretur, allata aqua, nudus illam ingreditur, falso interim episcopo, Christianorum ritu, dicente : In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, baptizatur Porphyrius. Quo facto adfuere angeli, qui induto stola alba Porphyrio, cum facibus psallebant, dicentes : Quicunque in Christo baptizati estis, Christum induistis, Alleluia. Eo miraculo commoti plurimi, in Dominum credidere. Comes vero rubore suffusus discessit : et sequenti die Porphyrium prætento magicæ artis crimine decollari jussit.

Eodem die

166 *Commemoratio sanctorum apostolorum de numero septuaginta, Patrobæ, Hermæ, Lini, Gaii, et Philologi.*

Hi omnes fuere apostoli ex numero septuaginta discipulorum. Et Patrobas quidem, cujus mentionem in suis Epistolis Paulus magnus facit, episcopus Puteolorum factus, multos ad Christi fidem traductos baptizavit. Hermas autem, de quo etiam Paulus apostolus in Epistola ad Romanos meminit, Philippopoleos episcopus fuit. Porro Linus post sanctissimum apostolum Petrum magnæ Romæ episcopus est nuncupatus. Gaius vero, cujus idem apostolus mentionem injecit, post sanctum Timotheum episcopus Ephesiorum renuntiatur. Denique Philologus, de quo idem apostolus meminit, Sinopis episcopus creatus fuit ab Andrea primum omnium apostolorum vocato. Episcopatum itaque in memoratis civitatibus gerentes, cum multas molestias atque vexationes pro verbo pietatis tulissent, multosque populos docendo ad Christum pertraxissent, decesserunt.

EODEM MENSE.
Die quinta

167 *Certamen sanctorum Galactionis et Episteme.*

Sanctus Galaction ex urbe Emesa fuit, Onupurii monachi prædictione natus, a quo et parentes ejus baptizati fuerant. Cum autem post matris obitum dedisset illi pater uxorem, nomine Epistemen, formosissimam, sed adhuc infidelem, nuptiis celebratis, adiit quidem Galaction uxorem, sed nulla ratione adduci potuit, ut ad osculum eam admitteret; cujus rei causam ab ea rogatus, Quia, inquit,

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Δ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πορφυρίου.

Πορφύριος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐκ τῆς πόλεως Ἐφέσου, εἰς ὢν τῶν ἐνδόξων, καὶ ἐν τῇ ὀρχηστικῇ εὐδοκιμῶν. Τούτου παιγνίοις τερφθεὶς ὁ τῆς Καισαρέων κόμης Ἀλεξάνδρος, προσελάβετο αὐτὸν, καὶ ἤγαγεν εἰς Καισάρειαν. Ἑορτῆς δὲ τοῖς δαίμοσι τελουμένης, καὶ παιγνίων γινομένων, διεπαίζοντο καὶ οἱ τῶν Χριστιανῶν τύποι. Καὶ προσήχθη Πορφύριος, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τύπον ἐπισκόπου σχηματισθέντος· καὶ βαπτισθῆναι· ἐνεχθέντος οὖν ὕδατος, γυμνωθεὶς ἐκεῖθεν ἐν αὐτῷ· τοῦ ψευδοεπισκόπου, ὡς οἱ Χριστιανοί, λέγοντος, Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, βαπτίζεται Πορφύριος. Καὶ, τούτου γενομένου, ἦλθον οἱ ἄγγελοι καὶ ἐνέδυσαν στολὴν λευκὴν τὸν Πορφύριον, μετὰ λαμπάδων ᾄδοντες· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε, Ἀλληλούϊα. Ἰδόντες οὖν τὸ θαῦμα πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ὁ δὲ κόμης συγχυθεὶς, ὑπεχώρησε· καὶ τῇ ἐπαύριον ἀγαγὼν αὐτὸν καὶ ὡς γόητα διαβαλὼν, ἀπεκεφάλισεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ο' Ἑβδομήκοντα, Ἑρμᾶ, Λίνου, Γαΐου, καὶ Φιλολόγου.

Οὗτοι πάντες ὑπῆρχον ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα μαθητῶν καὶ ἀποστόλων. Καὶ ὁ μὲν Πατροβᾶς καὶ ὁ μέγας Παῦλος ἐν ταῖς ἑαυτοῦ Ἐπιστολαῖς μέμνηται, ἐπίσκοπος Ποτιόλων ἐγένετο, πολλοὺς κατηχήσας, καὶ προσαγαγὼν τῷ Χριστῷ. Ὁ δὲ Ἑρμᾶς οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς μέγας ἀπόστολος μέμνηται, ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῇ, ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως ἐγένετο. Ὁ δὲ Λῖνος μετὰ Πέτρον τὸν ἁγιώτατον ἀπόστολον, τῆς μεγάλης Ῥώμης ἐπίσκοπος ἐχρημάτισεν. Ὁ δὲ Γάϊος, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς τῶν ἀποστόλων μέμνηται, μετὰ τὸν ἅγιον Τιμόθεον ἐπίσκοπος Ἐφέσου ἐγένετο. Ὁ δὲ Φιλόλογος, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς ἀπόστολος μέμνηται, ἐπίσκοπος Σινώπης ἐγένετο ὑπὸ Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου τῶν ἀποστόλων. Καὶ ἐπισκοπήσαντες ἐν ταῖς δηλωθείσαις πόλεσι, καὶ πλείστους πειρασμοὺς, καὶ θλίψεις ὑπομείναντες, καὶ τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον διδάξαντες, καὶ τῷ Χριστῷ προσαγαγόντες λαοὺς, ἐτελειώθησαν.

B

C

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Ε'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης.

Ὁ ἅγιος Γαλακτίων ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλεως Ἐμέσης, γεννηθεὶς ἐκ προρρήσεως μοναχοῦ τινος Ὀνουφρίου, τοῦ καὶ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ βαπτίσαντος. Τελευτησάσης δὲ τῆς μητέρος, ὁ πατὴρ ἐμνηστεύσατο αὐτῷ γυναῖκα πάνυ ὡραίαν, ὀνόματι Ἐπιστήμην, ἔτι ἄπιστον οὖσαν. Καὶ μετὰ τὸν γάμον ἀπερχόμενος ὁ Γαλακτίων πρὸς αὐτὴν, οὐκ ἠσπάζετο αὐτήν. Ἐρωτησάσης δὲ ἐκείνης, Διὰ τί οὕτω ποιεῖς ;

ὅτι οὐχ ὑπάρχεις Χριστιανή. Ἡ δὲ ἀκούσασα, A Christiana non es. Quare statim Christianam se fu
ἐως συνέθετο γενέσθαι Χριστιανή. Πρεσβυτέρου turam pollicetur. Sed cum nulla presbyteri facultas
μὴ ὄντος διὰ τὸν διωγμὸν, ἐβαπτίσθη παρὰ τοῦ propter persecutionem daretur, ab ipso Galactione
λακτίωνος. Εἶτα συνέθεντο ἀλλήλοις, καὶ διένει- baptizata est. Deinde ex composito distributis in
ν τὸν πλοῦτον αὐτῶν τοῖς πένησι, καὶ ἀνῆλθον pauperes facultatibus, uterque in montem secessit,
ὄρος, καὶ ἐμόναζαν ἰδίως εἰς μοναστήρια. Ἐγέ- atque in monasterium separatim se recepit. Com-
το δὲ διωγμὸς τότε κατὰ τῶν Χριστιανῶν· καὶ mota autem in Christianos persecutione, ad regionis
θὼν ὁ τῆς χώρας ἄρχων περὶ αὐτῶν, ἀπέστειλε præfectum delati sunt. Dum igitur Galaction com-
ὶ ἐκράτησε τὸν Γαλακτίωνα. Καὶ τούτου συρο- prehensus ad præfectum trahitur, Episteme asse-
νου, ἔθασεν αὐτὸν ἡ Ἐπιστήμη, καὶ συνεκρα- cuta eum est, et simul eum illo retenta. Deinde
θη· καὶ παρὰ τοῦ ἄρχοντος κοπέντες χεῖρας καὶ ambo, præcisis manibus ac pedibus, decollati
δας, ἀπεκεφαλίσθησαν. fuere.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die.

θλησις τοῦ ἁγίου Δομνίνου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ **168** *Certamen sancti Domnini, et sociorum Theo-*
Θεοτίμου, Τιμοθέου, Φιλοθέου, Δωροθέου, Καρ- *timi, Timothei, Philothei, Dorothei, Carterii, et*
τερίου, καὶ Σιλβανοῦ. B *Slivani.*

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμίνου τοῦ βασιλέως, δι- Isti Maximino imperatore claruere. Cum autem
σκοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· καὶ πολλοὺς τῶν verbum Dei docerent, multosque infidelium ad
ιστων ἐπιστρέφοντες ἐπὶ τὸν Κύριον, διεβλήθησαν Dominum converterent, delati ad Maximinum,
Μαξιμίνῳ· καὶ κρατηθέντες, ἐτιμωρήθησαν et comprehensi, gravissimisque tormentis excru-
χυρῶς. Εἶτα κατεδικάσθησαν ταλαιπωρεῖσθαι ἐν ciati, damnantur ad metalla. Post multum vero
ῖς τοῦ χαλκοῦ μετάλλοι. Καὶ μετὰ χρόνον πολὺν tempus ergastulo educti, sistuntur iniquo tribunali:
βληθέντες τοῦ χαλκείου, καὶ παραστάντες τῷ πα- cumque induci nequirent, ut idolis immolarent, in
κνόμῳ βήματι, καὶ καταναγκασθέντες θῦσαι τοῖς equuleum acti, crudelissime excarnificantur: quo-
δώλοις, καὶ μὴ πεισθέντες, ἐκρεμάσθησαν, καὶ rum constantiam Pamphilus quidam conspicatus,
ἐσθησαν ἀνηλεῶς. Ὁρῶν δὲ τὴν καρτερίαν αὐ- secumque reputans, nisi firma maximarum rerum
ῶν Πάμφιλός τις ἀνὴρ, καὶ λογισάμενος, ὅτι, εἰ μὴ spe nixos, non posse illos tantis suppliciis pares
ἶχον οὗτοι μεγάλας καὶ βεβαίας τὰς ἐλπίδας, οὐκ esse, in Christum credidit, una cum tribus virgi-
ν τοιαύτας τιμωρίας ὑπέμενον, ἐπίστευσε τῷ Χρι- nibus. Quare pudore suffusus Maximinus, pronun-
τῷ· καὶ σὺν αὐτῷ γυναῖκες παρθένοι τρεῖς. Καὶ tiavit, ut omnes capite plecterentur: qui decollati,
ούτου γενομένου, αἰσχυνθεὶς ὁ Μαξιμῖνος, ἔδωκεν C sanctas ac beatas animas suas Domino tradide-
πόφασιν κατ' αὐτῶν. Καὶ πάντες ἀποκεφαλισθέν- runt.
ες, παρέδωκαν τῷ Κυρίῳ τὰς ἁγίας καὶ μακαρίας
ὑτῶν ψυχάς.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

EODEM MENSE.

ζ

Die sexta

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

169 *Certamen sancti Pauli confessoris, patriarchæ Constantinopolitani.*

Οὗτος ὑπῆρχε ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης, νοτάριος Hic ex urbe Thessalonica fuit, sanctissimi patri-
Ἀλεξάνδρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου, καὶ διάκονος archæ Alexandri notarius, et Constantinopolitanæ
ῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας· ὃν οἱ ὀρ- Ecclesiæ diaconus: qui Alexandro vita functo ab
θόδοξοι μετὰ τελευτὴν Ἀλεξάνδρου προχειρίζονται orthodoxis patriarcha renuntiatus, a Constantio,
πατριάρχην. Κωνστάντιος δὲ ὁ βασιλεὺς, Ἀρειανὸς Ariano imperatore, ab Antiochia reverso, e throno
ὢν, ὑποστρέψας ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἐκβάλλει τοῦ θρό- dejicitur, in ejus locum suffecto Eusebio Nicome-
νου, καὶ ἀντ' ἐκείνου προεχειρίσατο Εὐσέβιον τὸν diensi. Paulus autem Romam profectus, reperit ibi
Νικομηδείας. Ὁ δὲ καταλαμβάνει τὴν Ῥώμην, εὑ- D Athanasium e propria sede exturbatum. Sed per
ρὼν καὶ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἐκβεβλημένον τοῦ litteras Constantis imperatoris in suum uterque
οἰκείου θρόνου· καὶ διὰ γραμμάτων τοῦ βασιλέως thronum restituitur. Iis vero rursus Arianorum opera
Κώνσταντος ἀπολαμβάνουσι τοὺς οἰκείους θρόνους. a Constantio ejectis, Constans ad Constantium fra-
Καὶ πάλιν ἐκβάλλονται παρὰ Κωνσταντίου συμβουλῇ trem scripsit, nisi ambo in pristinum dignitatis
τῶν Ἀρειανῶν. Τότε γράφει Κώνστας πρὸς τὸν gradum restituerentur, se bellum ei indicturum.
ἀδελφὸν Κωνστάντιον, ὅτι, Εἰ μὴ ἀπολάβοιεν τοὺς θρό- Tertio igitur Paulus thronum suum recepit. Verum
νους ἑαυτῶν, ἐλεύσομαι μετὰ ὅπλων κατὰ σοῦ. Ἀπ- post Constantis mortem in Cucusum, Armeniæ ur-
έλαβεν οὖν τὸν θρόνον ὁ Παῦλος τὸ τρίτον. Καὶ μετὰ bem, relegatus, dum in ædicula inclusus liturgiam
θάνατον Κώνσταντος, ἐξορίζεται εἰς Κούκουσον τῆς celebraret, suo omophorio ab Arianis suffocatus
Ἀρμενίας. Καὶ ἀποκλεισθεὶς ἐν οἰκήματι, λειτουρ- est.
γῶν ἀπεπνίγη παρὰ τῶν Ἀρειανῶν, μετὰ τοῦ ἰδίου
ωμοφορίου.

Eodem die

170 ***Commemoratio pulveris, sive cineris, aut stactes de cœlo lapsæ.***

Extremis Leonis magni imperatoris, cognomento Bessi, temporibus, hora diei sexta, obductum atris nubibus cœlum, quale solet esse imminentibus maximis imbribus, ardentem quaque versus faciem præferens, igni omnia correpturum esse videbatur, ut etiamsi ex hujusmodi nubibus pluvia deferretur, igni tamen ac flamma, non secus ac olim Sodoma, omnia esset incensura. Sed cum sacerdotes omnes ac pii homines cum lacrymis ad templa confugerent, Deumque et immaculatam Deiparam supplices deprecarentur; qui non vult mortem peccatorum clementissimus Dominus, pœnam clementia temperans, imperavit nubibus, ut admirabilem pluviam emitterent. A vespere igitur ad mediam noctem pluit. Quæ autem defluebat, stacte erat fervens instar carbonum quæ plantas omnes adussit: quæ vero in tegulas decidit, ad hominis spithamam excrevit.

A

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἡ ἀνάμνησις τῆς πεσούσης ἐξ οὐρανοῦ κόνεως, ἤ τέφρας, ἢ στακτῆς.

Ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου βασιλέως, τοῦ ἐπικληθέντος Βέσσου, περὶ τὰ τελευταῖα τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας, γέγονε συνεχὴς ὁ οὐρανὸς, καὶ τὴν συνήθη τῶν ὀμβροφόρων νεφῶν λαμπρὰν εἰς πυρώδη θέαν μεταβαλών, ἐδόκει τὰ πάντα καταφλέγειν· ὡς νομίζειν ἅπαντας, ὡς εἰ καὶ κατενεχθείη ἐκ τοιούτων νεφῶν, πάντως καὶ φλὸξ, καταλοιπὸν ὡς πάλαι τὰ Σόδομα. Πάντων δὲ τῶν ἱερέων καὶ τῶν εὐλαβῶν μετὰ ἐκτενοῦς προσφυγόντων ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ τὸν θεὸν, καὶ τὴν πανάχραντον Θεοτόκον δυσωπούντων, ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τῶν ἁμαρτωλῶν φιλάνθρωπος Κύριος κεράτας τῇ τιμωρίᾳ τὴν ἀγαθότητα, ἐκέλευσε νεφέλαις βρέχειν ὑετὸν παράδοξον. Ἀπὸ γὰρ ἑσπέρας ἤρξατο, καὶ μέχρι μεσονυκτίου ἔβρεχε. Τὸ δὲ κατερχόμενον ἦν στακτὴ ζέουσα ὡς ἄνθρακες, καὶ κατέκαυσε πάντα τὰ φυτὰ, ἐπὶ τῶν στεγῶν μων τεθεῖσα ὡς ἀνδρὸς σπιθάμη.

C

D

Eodem die

171 ***Certamen sanctorum martyrum Antonii, et parentum ejus, Melasippi et Casinæ,***

Hi, Juliano apostata tyrannidem exercente, in urbe Ancyra erant. Comprehensi autem ab ipso sunt. Et Antonio quidem in carcerem conjecto, parentes ejus in equuleum suspensi, dilaniantur, atque igni aduruntur: et Casinæ mamillæ, Melasippo autem crura abscinduntur. Productus vero Antonius, cum vidisset parentes suspensos, eorum membra humi jacentia exosculatus, seipsum sanguine de illis distillante unxit. Illi vero ita suspensi ad Dominum migrarunt. Tum Antonius, qui annum decimum tertium agebat, in faciem Apostatæ exspuens, suspenditur et ipse, ac discerpitur, ejusque tali terebrantur, et caput raditur. Deinde ad Agrippinum ducem missus, atque ab eo in furnum injectus, cum illæsus prodiisset, quadraginta pueros rei magnitudine commotos ad Christi fidem pertraxit: qui omnes una cum eodem exoptatum finem, gladio, cæsi, acceperunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ζ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀντωνίου, καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ, Μελασίππου καὶ Κασίνης.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς τυραννίδος Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, ἐν Ἀγκύρᾳ τῇ πόλει· ἐκρατήθησαν παρ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν Ἀντώνιος εἰς φυλακὴν ἐβλήθη, οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ κρεμασθέντες ἐξέσθησαν καὶ πυρὶ κατεκαίοντο. Εἶτα ἡ μὲν Κασίνη τοὺς μαστοὺς, ὁ δὲ Μελάσιππος τοὺς πόδας τῶν γονάτων. Ἀχθεὶς δὲ καὶ ὁ Ἀντώνιος, καὶ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ κρεμαμένους, καὶ τὰ ἐκπεσόντα μέλη αὐτῶν ἐπὶ γῆς κείμενα, κατεφίλησεν· καὶ λαβὼν ἀπὸ τοῦ ἀπνστάζοντος αἵματος, ἤλειψεν ἑαυτόν. Κρεμάμενοι δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν. Ὁ δὲ Ἀντώνιος χρόνων δεκατριῶν ὑπάρχων, ἐμπτύσας εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κρεμασθεὶς ξέεται, καὶ τρυπᾶται τοὺς ἀστραγάλους, καὶ ξυρᾶται τὴν κεφαλήν. Εἶτα πέμπεται πρὸς Ἀγριππῖνον τῷ δουκι. Καὶ εἰς φοῦρνον βληθεὶς, ἐξῆλθεν ὑγιής. Ἰδόντα δὲ αὐτὸν παιδία τεσσαράκοντα ἐπίστευσαν, καὶ σὺν αὐτῷ προθύμως τὸ διὰ τοῦ ξίφους τέλος ἐδέξαντο.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἱέρωνος, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τριακοντὰδύο μαρτύρων, τῶν ἐν Μελιτινῇ μαρτυρησάντων.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες, Ἱέρων, Νίκανδρος, Ἡσύχιος, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς ἕτεροι τριάκοντα, ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ, καὶ Διοκλητιανοῦ τῶν παρανόμων βασιλέων ἐν Μελιτινῇ πόλει τῆς Ἀρμενίας. Διωγμοῦ δὲ καθολικοῦ γενομένου κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ πανταχοῦ ἀναιρουμένων, ἐκρατήθησαν καὶ οὗτοι παρὰ τοῦ τῆς Μελιτινῆς ἡγεμόνος. Καὶ πολλὰ μαρτυρηθέντες ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς ἀκαθάρτοις εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθέντες τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ μᾶλλον μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὸν Χριστὸν

ολογήσαντες, Θεὸν εἶναι ἀληθινὸν καὶ δημιουργὸν A confiterentur, primum quidem nudati tamdiu cæ-
ρανοῦ καὶ γῆς, καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς, πρῶτον duntur, dum omnia eorum viscera paterent : mox
ν γυμνωθέντες ἐτύφθησαν, ἕως ἐφάνη πάντα τὰ in carcerem conjecti, omnique prorsus cura desti-
λάγχνα αὐτῶν, ἔπειτα ἀπεκλείσθησαν ἐν τῇ φυ- tuti, tandem post longos cruciatus e custodia edu-
κῇ πάσης ἐπιμελείας ἐστερημένοι. Καὶ μετὰ τὸ cti, cum rursus impellerentur idolis sacrificare,
λαιπωρηθῆναι ἱκανῶς, ἐκβληθέντες τῆς φυλακῆς, nec ad id flecti possent, gladio cæsi sunt.
ἐ πάλιν ἀναγκασθέντες θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ
ὴ πεισθέντες, ξίφει τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Eodem die

θλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λύκτου, Ταυρίωνος, καὶ Θεσσαλονίκης. **173** *Certamen sanctorum martyrum Aucti, Taurionis, et Thessalonicæ.*

Ἡ μάρτυς Θεσσαλονίκη ὑπῆρχε θυγάτηρ Κλέωνός Thessalonica martyr Cleonis cujusdam sacerdo-
νος, ἱερέως τῶν εἰδώλων. Χριστιανὴ δὲ γενομένη, tis idolorum filia, Christi fide imbuta, compellebatur a patre abnegare Christum. Quod eum facere detrectaret, flagris nuda gravissime cæditur, ejusque latera fustibus contunduntur. Deinde bonis paternis exhæres facta, in prædielo, quod sibi ex materna hæreditate obvenerat, habitabat. Id ubi cognovere Christiani duo, Auctus et Taurion, graviter Cleoni succensuere. Quamobrem ab eo ad regionis præfectum delati, et comprehensi vapulant : tum lapidibus petiti, in ignem conjiciuntur. Mox in stagnum projecti, cum incolumes etiam evasissent, capite plectuntur. Tessalonica autem cum nunquam Christum profiteri postea destitisset, in pace quievit : cujus pretiosæ reliquiæ Amphipoli honorifice ac decentissime cum reliquis sanctis conditæ fuere.

ναγκάσθη παρὰ τοῦ πατέρος ἀρνήσασθαι τὸν Χρι-
τόν. Μὴ πεισθεῖσα δὲ, γυμνωθεῖσα τύπτεται σφο-
δρῶς, καὶ ξύλοις τὰς πλευρὰς συντρίβεται. Εἶτα ἐκ- B
βώκεται τῆς πατρικῆς οὐσίας, καὶ μικρὸν κτῆμα
κβοῦσα ἐκ τῆς μητρῴας κληρονομίας, ἐκεῖ κατῴκει·
όντες δὲ τὸ γινόμενον ἄνδρες δύο Χριστιανοὶ εὐλα-
εῖς, Αὔκτος καὶ Ταυρίων καλούμενοι, ἠγανάκτησαν
κτὰ τοῦ Κλέωνος. Ὁ δὲ διέβαλεν αὐτοὺς τῷ τῆς
ὡρας ἄρχοντι. Καὶ κρατηθέντες τύπτονται. Εἶτα
ιθοβολοῦνται, καὶ εἰς πῦρ ἐμβάλλονται. Καὶ ἐξελ-
όντες κατατοξεύονται. Καὶ αὖθις εἰς λίμνη βι-
τοῦται· καὶ ἐξελθόντες ἀποκεφαλίζονται. Ἡ δὲ
εσσαλονίκη μετὰ ταῦτα τὸν Χριστὸν ὁμολογεῖν μὴ
αύσασα, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη. Τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς
είψανον κατετέθη ἐν Ἀμφιπόλει, μετὰ τῶν λοιπῶν
γίων ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.

Η' C Die octava

Σύναξις τῶν ἀρχαγγέλων. **174** *Archangelorum synaxis.*

Βουληθεὶς ὁ πανάγαθος καὶ ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς Cum mundum hunc optimus ac clementissimus
οῦτον τὸν κόσμον δημιουργῆσαι, πρότερον ἐνενόησε Deus condere voluisset, primum omnium cœlestes
ὰς οὐρανίους δυνάμεις καὶ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους· virtutes sanctosque angelos cogitavit. Cogitatum in
καὶ τὸ ἐννόημα γέγονεν ἔργον. Εἷς δὲ τῶν ταξιαρ- factum prodiit. Eorum ducum unus, cui tum quidem Sabael, at post lapsum Diaboli nomen fuit, elatione animi correptus, cum seipsum Deum existimasset, e sua dignitate excidit, et una cum ordine, cui præerat, de cœlis dejectus est. At Michael archangelus, qui alium angelorum ordinem ducebat, ut vidit desertoris casum, coactis in unum angelorum choris, Attendamus, inquit : simulque rerum omnium Deum in hanc fere sententiam laudavit : Attendamus nos, qui e nihilo educti sumus, et magno atque uni Deo astamus, quid passi fuerint, qui nobiscum lux hactenus, nunc autem facti sunt tenebræ. Hujusmodi igitur angelorum conspiratio appellata est synaxis, hoc est, attentio, concordia, et unio.

χῶν, ὁ τότε μὲν Σαβαὴλ καλούμενος, μετὰ δὲ τὴν
ἐκπτωσιν ὀνομασθεὶς Διάβολος, ὑπερηφανευσάμενος,
καὶ ἑαυτὸν νομίσας Θεὸν, ἐξέπεσε τῆς ἀξίας αὐτοῦ,
διφεὶς ἐκ τῶν οὐρανῶν, μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν τάγμα-
τος· ὑπάρχων δὲ ἑτέρας ἀγγελικῆς τάξεως ἀρχι-
στράτηγος ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ, καὶ ἰδὼν πεσόντα
τὸν ἀποστάτην, συνήγαγε τοὺς τῶν ἀγγέλων χο-
ρούς. Καὶ εἶπών· Προσέχωμεν, ὕμνησε μετὰ φωνῆς
τὸν τῶν ὅλων Θεὸν, ὡσανεὶ λέγων, ὅτι, Προσέχωμεν
ἡμεῖς, οἱ κτιστοὶ γεγονότες, καὶ τῷ μεγάλῳ καὶ μόνῳ
Θεῷ παριστάμενοι, τί πεπόνθασιν οἱ μεθ' ἡμῶν
μέχρι τοῦ νῦν φῶς ὄντες, καὶ ἄρτι γενόμενοι σκότος.
Ἵ τοιαύτη οὖν συγκρότησις ὠνομάσθη σύναξις,
τουτέστι προσοχὴ, ὁμόνοια, καὶ ἕνωσις.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Eodem die

Μνήμη τῆς ὁσίας Ματρώνης. **175** *Commemoratio sanctæ Matronæ.*

Αὐτὴ ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Μεγάλου· Hæc Leone Magno imperante ex Perge Pamphyliæ urbe fuit. Cum autem ex viro suo filiam susὑπῆρχε δὲ ἐκ Πέργης τῆς Παμφυλίας. Συναφθεῖσα cepisset, eum eodem Constantinopolim venit, decidὲ ἀνδρὶ, καὶ γεννήσασα μίαν θυγατέρα, ἔρχεται ἐν mum quintum ætatis suæ annum agens. Ibi Eugeniæ
Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς, δεκα- virginis consuetudine fruens, ejus vitæ rationem
πέντε οὖσα ἐτῶν. Καὶ γενομένη συνήθης παρθένῳ

imitata, nunquam ab ecclesiis Dei discedebat: imo ardentiore, quam illa, erga Deum studio incensa, cum aliquando vocem illam divini Evangelii audisset: Qui vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me: filiam feminæ cuidam piæ educandam tradidit; relictoque viro, et sumpto virili habitu, sese in sancti Bassiani monasterium recepit, monasticam vitam amplexa. Verum ubi cognita est femina esse, a sancto viro Hierosolyma mittitur; unde post aliquot annos Constantinopolim reversa, solitariam agens vitam, decessit.

A τινὶ, ὀνόματι Εὐγενίᾳ, καὶ τὴν αὐτῆς ζηλώσασα ... λιτείαν, οὐκ ἀφίστατο τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ... Ἔχουσα δὲ τὸν πρὸς Θεὸν ἔρωτα αὐτῆς θερμ... καὶ ἀκούσασα τοῦ θείου Εὐαγγελίου. Ὅστις ... ὀπίσω μου ἐλθεῖν, λέγοντος, ἀπαρνησάσθω ... καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω ... τὴν μὲν θυγατέρα παρέδωκε γυναικί τινι ... παρ' ἐκείνης ἀνατρέφεσθαι· τὸν δὲ ἄνδρα ... ποῦσα, καὶ στολὴν ἀνδρικὴν ἐνδυσαμένη, ... εἰς τὴν μονὴν τοῦ ὁσίου Βασσιανοῦ, καὶ ... μοναχή. Εἶτα γνωσθεῖσα γυνὴ εἶναι, πέμπεται ... Ἱεροσόλυμα παρὰ τοῦ ὁσίου. Καὶ μετὰ χρόνον ... ἐλθοῦσα πάλιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ... ἡσυχάσασα, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die nona

176 *Certamen sancti martyris Alexandri Thessalonicensis.*

Alexander martyr, Maximiano imperatore, comprehensus, cogebatur idolis sacra facere: quod facinus exsecratus, divinoque zelo inflammatus, facto in sacrificiorum mensam impetu, eam pede pulsans evertit, victimasque effudit. Quare vehementer commotus Maximianus pronuntiavit, ut extremo afficeretur supplicio. Cum igitur districto spiculator gladio collum sancti viri peteret, repentino stupore perculsus est. Cui imperator: Quid stas, inquit, et quare mandatum non exsequeris? Ille vero: Ego visionem videns, magno sum perculsus metu. Sed cum sanctus ad orandum horam petiisset atque impetransset, tum demum, postquam oravit, a spiculatore percussus fuit: cujus animam a quatuor angelis sublime ferri conspicatus Maximianus, permisit, ut ejus reliquiæ in urbe Thessalonica sepulcro inferrentur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Θ'

B Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου τοῦ ... Θεσσαλονίκῃ.

Ἀλέξανδρος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμ... τοῦ βασιλέως· καὶ κρατηθεὶς, ἠναγκάσθη θῦσαι ... εἰδώλοις. Ὁ δὲ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ μᾶλλον θείῳ ... κινηθεὶς, καὶ ἰδὼν τὴν τράπεζαν τῶν θυσιῶν ... νην, ὥρμησε, καὶ τῷ ποδὶ κρούσας, ἀνέτρεψεν ... καὶ τὰς θυσίας ἐξέχεε. Καὶ ὀργισθεὶς ὁ Μαξιμ... ἔδωκε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν τοῦ διὰ ξίφους ... θανεῖν. Καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ σπεκουλάτωρ, ... βαλὼν τὸ ξίφος, πρὸς τὸ ἀποκεφαλίσαι, ἵστατο ... πληγμένος. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτ... ἕστηκας, καὶ οὐ πληροῖς τὸ προσταχθέν σοι; ... ἔφη· Ὀπτασίαν θεωρῶ, καὶ εἰμὶ ἔντρομος. Α... μενος δὲ ὁ ἅγιος ὥραν προσευχῆς, καὶ ... C ηὔξατο· καὶ εὐθέως ἐπλήγη ὑπὸ τοῦ σπεκουλ... Εἶδε δὲ ὁ βασιλεὺς τέσσαρας ἀγγέλους ὀψικ... τὴν ψυχὴν τοῦ ἁγίου. Καὶ διὰ τοῦτο δέδωκε ... τησαμένοις, θάψαι τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν πόλ... σαλονίκης.

Eodem die

177 *Certamen sancti martyris Antonini.*

Antoninus martyr ex regione Syrorum fuit, lapicidinam artem exercens. Cum autem videret Græcos fanum idolorum ingressos, idolisque sacrificantes, hortabatur eos, ut ab ea superstitione recederent. Sed cum nihil dicendo efficeret, id ægre ferens, eremum petiit; nactusque anachoretam quemdam Dei servum, Theotimum nomine, biennio apud eum mansit. Ejus postea accepta benedictione, in patriam ad populum præstigiis dæmonum seductum reversus, offendit eos festum dæmoniis diem agere: ingressusque fanum, idola omnia comminuit. Quamobrem comprehensus gravissime cæditur. Deinde Apameam Syriæ profectus, cum a sanctissimo episcopo impetrasset, ut sanctæ Trinitati templum conderet, jactaque jam essent fundamenta, indigenæ noctu hominem aggressi, membratim conciderunt: et hunc in modum spiritum Deo reddidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντωνίνου.

Ἀντωνῖνος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς τῶν Σ... χώρας, λιθοτόμος τὴν τέχνην. Ἰδὼν δὲ τοὺς Ἕλ... νας ἀπερχομένους εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ... θύοντας τοῖς εἰδώλοις, παρῄνεσεν αὐτοῖς ἀποστ... αὐτῶν. Ὡς δὲ οὐκ εἰσηκρύσθη, λυπηθεὶς ἀνεχ... σεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ εὑρίσκει δοῦλον τοῦ ... ἀναχωρητὴν, ὀδόματι Θεότιμον, καὶ σὺν αὐτῷ ... τρίψας ἔτη δύο, καὶ λαβὼν τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, ... D ἦλθε πάλιν πρὸς τὸν πεπλανημένον λαὸν τοῦ χω... αὐτοῦ. Καὶ εὑρὼν αὐτοὺς ἑορτὴν ἐπιτελοῦντας ... δαίμοσιν, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν, συνέτ... παντὰ τὰ εἴδωλα. Εἶτα κρατηθεὶς, καὶ τυφ... ἰσχυρῶς, ἀπῆλθεν εἰς Ἀπάμειαν τῆς Συρίας. ... δεηθεὶς τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου λαβεῖν ἐξου... τοῦ κτίσαι ναὸν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριά... ἤρξατο κτίζειν. Καὶ τοῦτο μαθόντες οἱ συγχωρ... αὐτοῦ, νυκτὸς ἐπιτεθέντες, τοῖς ξίφεσι μελη... κατέκοψαν. Καὶ οὕτω τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέθ...

Eodem die.

178 *Certamen sancti martyris Orestis.*

Orestes martyr Tyanis in Cappadocia natus, con-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὀρέστου.

Ὁ μάρτυς Ὀρέστης ἦν ἐκ τῆς πόλεως Τυάν...

ρας Καππαδοκίας· καταφρονῶν δὲ τῶν εἰδώλων, τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ κηρύττων· ἐκρατήθη ὑπὸ Μαξίμου, ὑπὸ Διοκλητιανοῦ νεωστὶ προχειριντος ἡγεμόνος τῆς χώρας. Καὶ καταναγκασθεὶς προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, τύπτεται μετὰ ῥαβδίων ἰσχυρῶς, ἕως ἐφάνη τὰ ἔσωθεν σπλάγχνων αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὸ τυφθῆναι, ἀπήθη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ πάλιν κατηναγκάσο προσκυνῆσαι αὐτοῖς. Ὁ δὲ, τὸν Χριστὸν ἐπικαάμενος, καὶ ἐμφυθήσας εἰς τὰ εἴδωλα, συνετριψεν ὰ, καὶ ἐλέπτυνεν, ὡσει κονιορτόν. Καὶ τότε εδόθη τῇ φυλακῇ. Καὶ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἐκβλης τῆς φυλακῆς, παρέστη τῷ Μαξίμῳ· καὶ πάλιν γκάζετο θύειν. Καὶ μὴ πεισθεὶς, ἥλοις μακροῖς υπήθη τοὺς ἀστραγάλους. Καὶ προσδεθεὶς ἁρίῳ τῳ μετὰ ἀλύσεων τρέχοντι, συρεὶς μίλια εἰκοσιτέσσαρα ἀπὸ τῆς πόλεως Τυάδων, παρέδωκε τὸ ῦμα.

empto idolorum cultu Christum libere prædicabat. Comprehensus igitur a Maximo, qui recens a Diocletiano Cappadociæ præfectus fuerat, compulsus idola adorare, cum recusasset, virgis pessime usque adeo percussus est, ut viscera ejus nudarentur. Postea in templum idolorum ductus, iterumque ea colere coactus, Christi nomine invocato, cum in idola insufflasset, in tenuissimum ea pulverem redegit. Tum vero in carcerem detruditur; atque inde septimo post die eductus, sistitur Maximo: a quo rursus ad sacrificandum sollicitatus, nec tamen ad id faciendum inductus, trajectis per talos ingentibus clavis, indomito equo catenis alligatus, extra urbem Tyanorum per viginti quatuor millia passuum raptatus, spiritum tradidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Γ'

EODEM MENSE. Die decima

B

λησις τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ο', Ὀλυμπᾶ, Ῥωδίωνος, Σωσιπάτρου, Τερτίου, Ἐράστου, καὶ Κονάρτου.

179 *Certamen sanctorum apostolorum ex septuaginta, Olympæ, Rhodionis, Sosipatri, Tertii, Erasti, et Quarti.*

Τῶν μὲν ἁγίων τούτων ἀποστόλων, ὁ μὲν Ὀλυμς καὶ ὁ Ῥωδίων, ἀκολουθοῦντες τῷ ἁγίῳ ἀποόλῳ Πέτρῳ, ἀμφότεροι ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει ὑπὸ ρωνος τὰι κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. Ὁ δὲ Σωσίτρος, οὗτινος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῇ ἅγιος ἀπόστολος μέμνηται Παῦλος, ἐπίσκοπος ονίου γενόμενος, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη· ὁ δὲ ρτιος, ὁ καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους γράψας Ἐπιστον, ὑπὸ τοῦ ἁγίου Παύλου ἐκδοθεῖσαν, μετὰ Σωσιτρον δεύτερος ἐπίσκοπος Ἰκονίου γενόμενος, ὡς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ὁ δὲ Ἔραστος, οὗ καὶ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ Ἐπιστολῇ μέμνηται ὁ ἅγιος Παῦ- C ς οἰκονόμος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας γεώς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπίσκοπος Πανεάδος, ἐν ήνῃ ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Κούαρτος, ἐπίσκοπος τῆς λεως Βηρυτοῦ γενόμενος, καὶ πολλὰ παθὼν ὑπὲρ ς εὐσεβείας, πλείστους τε τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρέας ἐπὶ τὸν Κύριον, τέλει βίου ἐχρήσατο.

Ex his sanctis apostolis Olympas quidem, et Rhodion sanctum apostolum Petrum secuti, ambo Romæ a Nerone capitis damnati, mortem oppetiere. Sosipater autem, cujus in Epistola ad Romanos sanctus apostolus Paulus meminit, Iconii episcopus factus, in pace quievit. Porro Tertius, cujus opera sanctus Paulus in scribenda ad Romanos Epistola usus fuit, secundus post Sosipatrum renuntiatus Iconii episcopus, ad Dominum migravit. Erastus vero, cujus in eadem Epistola idem apostolus mentionem facit, primum Hierosolymitanæ Ecclesiæ œconomus, deinde Paneadis episcopus creatus, in pace decessit. Quartus denique Beryti urbis episcopus factus, postquam multa pro pietate perpessus fuisset, plurimosque Græcorum ad Dominum convertisset, vita functus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΙΑ'

EODEM MENSE. Die undecima

θλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος, Βικεντίου, καὶ Στεφανίδος.

180 *Certamen sanctorum martyrum Menæ, Victoris, Vincentii, et Stephanidis.*

Ὁ μὲν ἅγιος μεγαλομάρτυς Μηνᾶς ὑπῆρχεν ἐπὶ κξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐκ τῆς Αἰγυπτίων χώ- D ς, στρατιώτης ὢν τοῦ Νουμερίου, ἐν Κοτυαείῳ, ᾳ Φρυγίας. Γνωσθεὶς δὲ Χριστιανὸς εἶναι, τύπτεται σφοδρῶς, καὶ ξέεται. Καὶ μετὰ ταῦτα πυρὶ καφλέγεται· καὶ σύρεται ἐπάνω τριβόλων ὀξέων. τα τὴν διὰ ξίφους δέχεται τελευτήν. Ὁ δὲ ἅγιος κτωρ ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἀντωνίνου βασιλέως, καὶ Σεστιανοῦ δουκὸς ἐν Ἰταλίᾳ. Κρατηθεὶς δὲ καὶ αγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πειεὶς, ἐξαρθροῦται τοὺς δακτύλους, καὶ βάλλεται κάμινον. Εἶτα ποτίζεται δηλητήρια φάρμακα ρὰ μάγου· καὶ μηδὲν ἀδικηθεὶς ποιεῖ τὸν μάγον ιστιανόν. Ὀρυχθεὶς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν κε-

Sanctus magnus martyr Menas, Maximiano imperatore, ex Ægypto fuit. Cumque in Cotyæo Phrygiæ urbe sub Numerio mereret, fidei Christianæ causa dirissime verberatur, et excarnificatur. Deinde igni ambustus, ac super acutas testulas pertractus, gladio percussus occubuit. Sanctus autem Victor Antonino imperatore ac Sebastiano Italiæ duce claruit. Comprehensus vero, Christumque ejurare compulsus, cum nulla ratione ad id induci posset, luxatis digitorum articulis, in fornacem projicitur: deinde lethali pharmaco, quod sibi a mago porrectum fuerat, exhausto, nulloque prorsus damno affectus, magum ad Christum convertit: erutis demum oculis, capite p[illegible]

ctitur. Ea res inspectantem sanctam Stephanidem movit, ut summam sancti felicitatem efferret ac prædicaret. Quamobrem comprehensa, atque ad duas palmas, quæ in unum contortæ fuerant, alligata, præcisis repente vinculis, in duas partes scinditur. Eodem die sanctus Vincentius in urbe Augusta, quod Christianus esset, retentus, ad ejusdem urbis præfecto capite damnatus, e vita excessit.

A φαλὴν ἀποτέμνεται. Ἡ δὲ ἁγία Στεφανὶς, ἰδ
ταῦτα, καὶ μακαρίσασα τὸν ἅγιον, ἐκρατήθη.
δεθεῖσα δύο φοίνιξιν ἐπικλινθεῖσιν ἀλλήλοις,
ἀπολυθεῖσι, διεμερίσθη εἰς δύο. Ὁ δὲ ἅγιος Βικ
κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν κρατηθεὶς, ὡς Χρ
ἐν Αὐγουστίᾳ τῇ πόλει, παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἄ
τος τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

Eodem die.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

181 *Commemoratio sancti Patris nostri Theodori, præfecti celeberrimi monasterii Studitarum.*

Iste Constantino Caballino imperatore Constantinopoli natus, scientiis omnibus instructus, Irene imperante in Saccudionis monasterium secessit, a B divino Platone monachus factus, et a Tarasio patriarcha presbyter ordinatus. Cum autem tricesimum ætatis annum ageret, ejusdem monasterii præfectus creatus est. Sed cum imperatoris adulterium indigne ferret, Thessalonicam relegatur: postea ab Irene imperatrice revocatus, ob excursiones, quas Saraceni faciebant, in regiam urbem migravit, et monasterium Studii gubernandum suscepit. Verum a Nicephoro imperatore, qui in Bulgaria periit, eadem de causa rursus solum vertere cogitur Tandem ob sacras imagines a Leone Iconomacho iterum relegatus, cum multa fortiter pro pietate subiisset certamina, hymnosque in Deum scripsisset, in extrema senectute migravit ad Dominum.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου, ἡγο
τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τῶν Στουδιτῶν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Καβα
ἦν οὗτος ἐν Κωνσταντινουπόλει γεννηθείς,
δὲ γνῶσιν τῶν μαθημάτων ἐκμαθὼν, ἐπὶ τῆς
λείας Εἰρήνης, ἀπελθὼν ἐν τῇ Σακκουδίωνος
ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ Πλάτωνος γέγονε μοναχὸ
παρὰ Ταρασίου πατριάρχου χειροτονεῖται πρε
ρος. Εἶτα, τριακονταέτης ὤν, γίνεται καὶ ἡγο
τῆς ὑπ' αὐτὸν μονῆς· Ἐξωρίσθη δὲ εἰς Θεσσ
κην, διὰ τὸ μὴ συνθέσθαι τῇ μοιχείᾳ τοῦ βα
ἀλλ' ἀνεκλήθη πάλιν παρὰ τῆς βασιλίσσης Ε
Καὶ διὰ τὴν τῶν Σαρακηνῶν ἔφοδον, τὴν βασιλ
καταλαμβάνει, καὶ πάλιν ἐξορίζεται παρὰ Νι
λαμβάνει, καὶ πάλιν ἐξορίζεται παρὰ Νι
βασιλέως τοῦ σφαγέντος ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐπὶ
ὑποθέσει. Εἶτα ἐξορίζεται διὰ τὰς ἁγί
ἐπὶ Λέοντος τοῦ Εἰκονομάχου. Καὶ πολλ
θεὶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καὶ ἀγωνισά
ὕμνους εἰς Θεὸν συγγραψάμενος, ἐν βαθ
C πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου, ἡγο
τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τῶν Στουδιτῶν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Καβα
ἦν οὗτος ἐν Κωνσταντινουπόλει γεννηθείς,
δὲ γνῶσιν τῶν μαθημάτων ἐκμαθὼν, ἐπὶ τῆς
λείας Εἰρήνης, ἀπελθὼν ἐν τῇ Σακκουδίωνος
ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ Πλάτωνος γέγονε μοναχὸ
παρὰ Ταρασίου πατριάρχου χειροτονεῖται πρε
ρος. Εἶτα, τριακονταέτης ὤν, γίνεται καὶ ἡγο
τῆς ὑπ' αὐτὸν μονῆς· Ἐξωρίσθη δὲ εἰς Θεσσ
κην, διὰ τὸ μὴ συνθέσθαι τῇ μοιχείᾳ τοῦ βα
ἀλλ' ἀνεκλήθη πάλιν παρὰ τῆς βασιλίσσης Ε
Καὶ διὰ τὴν τῶν Σαρακηνῶν ἔφοδον, τὴν βασιλ
καταλαμβάνει, καὶ πάλιν ἐξορίζεται παρὰ Νι
λαμβάνει, καὶ πάλιν ἐξορίζεται παρὰ Νι
βασιλέως τοῦ σφαγέντος ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐπὶ
ὑποθέσει. Εἶτα ἐξορίζεται διὰ τὰς ἁγί
ἐπὶ Λέοντος τοῦ Εἰκονομάχου. Καὶ πολλ
θεὶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καὶ ἀγωνισά
ὕμνους εἰς Θεὸν συγγραψάμενος, ἐν βαθ
πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE.

Die duodecima.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'

182 *Commemoratio sancti Patris nostri Martini, Franciæ episcopi.*

Hic Juliano imperatore ex Roma fuit, dux militum primum, deinde conspecta instructa hostium multitudine, vehementi metu corripitur. Sed cum nudum pauperem parte chlamydis, quam gestabat, texisset, eadem nocte Dominus veste pauperis indutus apparuit ei, dicens: Ne timeas: sicut enim tu nudum me nequaquam despexisti, ita et ego ero tecum, et victoriam ex tuis hostibus reportabis. Cum itaque vicisset, atque ab imperatore benigne D acceptus fuisset, gratias Deo agens, monachus efficitur. Post septem annos cum omnem sacræ Scripturæ scientiam assidua meditatione consecutus esset, Franciæ episcopus ordinatur. Porro multa edidit miracula: inter cætera cum offendisset aliquando feneratorem impedientem quominus mortuus quidam humaretur, quod eum certam sibi pecuniæ summam debere diceret; contra vero mortui uxor contenderet, omnem illi pecuniam solutam esse; precibus ad Deum fusis sanctus mortuum ad vitam revocavit, et sycophantam mendacii arguit. Tandem aliis plurimis patratis lis, e vita decessit.

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαρτίνου, ἐπ
Φραγγίας.

Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως
Ῥώμης, στρατηλάτης πρότερον ὑπάρχων.
ἐν πολέμῳ ἰδὼν πλῆθος ἄπειρον, ἐδειλία
θεασάμενος πτωχὸν γυμνὸν, κόψας τὸ ἡμ
χλαμύδος αὐτοῦ, δέδωκεν αὐτῷ. Καὶ τῇ αὐτ
παρέστη αὐτῷ ὁ Κύριος ἐν εἴδει τοῦ πτωχοῦ,
Μὴ ἀθύμει· ὥσπερ σὺ γυμνὸν οὐ παρεῖδές μ
κἀγὼ ἔσομάι μετὰ σοῦ, καὶ νικήσεις τοὺς
σου. Νικήσας οὖν, καὶ ἀποδεχθεὶς παρὰ τοῦ
λέως, εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, γέγονε μοναχός.
μον δὲ διανύσας χρόνον, καὶ πᾶσαν Γραφὴν
σις, χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Φραγγίας. Κα
θαύματα πολλά. Ἐν μιᾷ γὰρ εἶδε δανειστὴν κ
νεκρὸν, καὶ μὴ συγχωροῦντα ταφῆναι, ἀλλὰ
ὅτι, Χρεωστεῖ μοι οὗτος χρυσίον, καὶ τῆς
τοῦ θανόντος λεγούσης, ὅτι, Ἐπληρώθη· προ
νος ὁ ἅγιος ἀνέστησε τὸν νεκρὸν, καὶ ἔδειξε
κοφάντην ψευδόμενον. Ποιήσας δὲ καὶ ἕτερα
πολλὰ, ἐτελειώθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ελεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Κύπριος ἦν οὗτος τὸ γένος, υἱὸς Ἐπιφανίου τοῦ τε τῆς νήσου ἄρχοντος. Γυναικὶ δὲ προσομιλήσας τὰ βούλησιν τοῦ πατέρος, καὶ τέκνων πατὴρ γενὼς, ἐπεὶ τὸν βίον ἀπέλιπον ἥ τε γυνὴ καὶ τὰ ινα αὐτοῦ, πᾶσαν τὴν ἔφεσιν αὐτοῦ πρὸς Θεοῦ ἰσκειαν ἔτρεψε, καὶ διὰ λαμπρότητα βίου ὑπὸ ɔκκλειου τοῦ βασιλέως, αἰτησαμένου τοῦ δήμου ν Ἀλεξανδρέων αὐτὸν, πατριάρχης Ἀλεξανδρείας θίσταται, κανονικῶς τὴν χειροτονίαν δεξάμενος. κπρέψας δὲ ἐν τῇ ἀρχιερωδύνῃ ἔτη πολλὰ, καὶ ρία ποιήσας θαύματα, καὶ τοῖς δεομένοις ἀφθόνως ρηγήσας τὰ πρὸς τὴν χρείαν, καὶ διὰ τὴν πολλὴν ημοσύνην, τὴν τοῦ Ἐλεήμονος ἐπίκλησιν λαβὼν, πᾶσιν α᾽δέσιμος καταστὰς, ὡς ἡ περὶ αὐτὸν βίος κατὰ πλάτος δηλοῖ, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ιστρέψας ἐπὶ τὸν Κύριον, ἐν γήρᾳ βαθεῖ τὴν γῆν εἰς, πρὸς οὐρανὸν ἀνέδραμε χαίρων.

A

Eodem die.

183 *Commemoratio sancti Patris nostri Joannis Eleemosynarii, patriarchæ Alexandriæ.*

Hic genere Cyprius erat, Epiphanii tum insulæ prætoris filius. Uxore autem, quam de parentum auctoritate duxerat, et filiis, quibus auctus fuerat, defunctis, omnem suam curam in id unum contulit, ut Deo placeret. Ob ejus igitur vitæ splendorem populus Alexandrinus ab Heraclio imperatore postulavit, ut Alexandriæ patriarcha per canonicam manuum impositionem crearetur.Quo in pontificatu cum multos annos egisset, et innumera miracula patrasset, ex eo, quod egentibus quæ necessaria erant, copiose suppeditaret, propter multam illius eleemosynam, Eleemosynarii cognomen merito tulit.Tandem venerabilis omnibus factus,quemadmodum scriptus de eo liber late ostendit, multis infidelium ad Dominum conversis in profunda senectute relictis terris ad cœlum lætus evolavit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΓ'

ἀνάμνησις τῆς ἐξορίας τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐπιτελεῖται ἡ μνήμη αὐτὴ νῦν ἀντὶ τῆς κοιμήως αὐτοῦ, διὰ τὸ ταύτην ἐν τῇ ὑψώσει τοῦ τιμίου μβαίνειν Σταυροῦ. Οὗτος δὲ ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόως Ἀντιοχείας τῆς Συρίας. Εὐθὺς οὖν ἐν ἀρχῇ τοῦ ου πολὺν περὶ τοὺς λόγους ἐκτήσατο ἔρωτα. Καὶ τῆλθεν ἐν τάχει πᾶσαν γραφὴν Ἑλλήνων τε καὶ ιστιανῶν. Καὶ δι' ἀρετὴν παρὰ μὲν Μελετίου τριάρχου Ἀντιοχείας γίνεται κληρικὸς, παρὰ δὲ αβιανοῦ διάκονος καὶ πρεσβύτερος. Πᾶσαν δὲ τὴν ίαν ἑρμηνεύσας Γραφὴν, ἐπεὶ Νεκτάριος ὁ τῆς υνσταντινουπόλεως πατριάρχης τὸν βίον ἀπέλιπε, φῳ τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῇ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου οστάξει, ἐκ τῆς Ἀντιοχείας μεταπεμφθεὶς, ἀρχιεὺς τῆς βασιλίδος καθίσταται πόλεως. Τὴν πλεονον δὲ ἐλέγχων, προσέκρουσε τῇ βασιλίδι Εὐδοξίᾳ, ἡ ὅπ, ἐκείνης ἀδίκως ἐξορισθεὶς ἐν Κουκουσῷ ς Ἀρμενίας, ἐκεῖ τελειοῦται.

C

EODEM MENSE.

Die decima tertia

184 *Commemoratio exsilii sancti Patris nostri Joannis Chrysostomi.*

Exsilii Chrysostomi commemoratio, non autem dormitionis ejus nunc celebratur, eam ob causam, quod hæc in idem tempus inciderit, quo pretiosæ Crucis exaltatio recolitur. Hic igitur Antiochiæ Syriæ natus, ab ineunte ætate plurimum studii ad dicendum adhibuit, et brevi Græcorum Christianorumque eruditionem consecutus est. Quamobrem singularem ejus virtutem admiratus Meletius, patriarcha Antiochiæ, illum in clericorum ordinem legit, Flavianus vero diaconum et presbyterum ordinavit. Cum vero totam Scripturam sacram exposuisset, in Nectarii defuncti locum, episcoporum suffragio, et Arcadii imperatoris jussu, Constantinopolitanus patriarcha electus, Antiochia in regiam urbem transmittitur, ibique pontifex constituitur. Sed cum Eudoxiæ imperatricis animum a se alienasset, quod ejus avaritiam objurgasset, ab ea in oppidum Armeniæ Cucusum iniquissime relegatus, ibi decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

θλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μίλη, ἐπισκόπου, καὶ μαθητῶν αὐτοῦ Ἐβόρη, πάπα, καὶ Σεβόη, διακονου.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐκ Περσίδος· ὁ δὲ ἅγιος Μίλης ρατηγὸς τὸ πρότερον ἦν· καταλιπὼν δὲ τὸ στραγεῖν, καὶ τῷ Θεῷ δουλεύσας, προεχειρίσθη ἐπίτοπος ἐν πόλει Περσικῇ, ἔνθα ὁ προφήτης Δανιὴλ ς ὁπτασίας ἐθεάσατο. Διωχθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἀπίων ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἶτα εἰς λεξάνδρειαν πρὸς τὸν μακάριον Ἀντώνιον. Καὶ θις ὑπέστρεψεν ἐν Περσίδι. Ἔνθα παρὰ Μισθοῆρη τοῦ βασιλίσκου, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ξίφει τὰ καρδίας πληγεὶς, τελειοῦται, διὰ τὸ μὴ θῦσαι ᾽Ηλίῳ καὶ τῷ Πυρί. Ἔτι δὲ ἐμπνέων ἔφη πρὸς

D

Eodem die

185 *Certamen sanctorum martyrum Milis, episcopi, et dispulorum ejus Eboræ, papæ, et Sebœ, diaconi.*

Hi ex Perside fuerunt. Sanctus vero Miles stipendia belli merens, postea militiæ munere abdicato, cum se totum Dei servitio addixisset, episcopus in ea Persidis urbe ordinatur, ubi Daniel propheta visiones vidit. Sed inde ab infidelibus ejectus, Hierosolyma venit: deinde Alexandriam ad beatum Antonium: demum in Persidem reversus, a Mistophare regulo, ejusque fratre gladio in corde trajicitur, quod Soli et Igni sacrificare noluisset: quibus ille dum adhuc animam ageret, prædixit fore ut die sequenti mutuis regulus et

frater vulneribus eadem, qua ipse cæsus fuerat, hora conciderent. Quare vehementius commoti, discipulos ejus tamdiu fustibus contudere, dum animas Domino traderent. Postridie autem, juxta sancti prædictionem, fratres in furias acti, mutuis sese vulneribus confecere.

τὸν βασιλίσκον, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὅτι, Α
κατὰ τήνδε τὴν ὥραν ὑπ' ἀλλήλων φονευθήσ
Ταῦτα εἰπόντος, ὀργισθέντες ὁ τε βασιλίσκος κ
ἀδελφὸς αὐτοῦ μετὰ ξύλων τύπτοντες ἀηλιῶς τ
μαθητὰς τοῦ ἁγίου ἐφόνευσαν. Καὶ οὕτως τελ
καν τὰς ψυχὰς αὐτῶν τῷ Κυρίῳ. Κατὰ δὲ τ
πρόῤῥησιν τοῦ ἁγίου μανέντες οἱ δύο ἀδελφ
ἀλλήλων, ἀλλήλους ἐφόνευσαν.

Eodem die.

186 *Certamen sanctorum martyrum Antonini, Nicephori, Germani, et sociorum.*

Antoninus martyr provectus jam ætate; Nicephorus autem, et Germanus adolescentes, comprehensi a regionis præfecto, cum idolis sacrificare nollent, imo Christum confiterentur, in urbe Cæsarea capite plectuntur. Virgo autem quædam, Manetho nomine, Scythopolitana, comprehensa et ipsa, per totam urbem nuda traducitur: deinde diversis in locis gravissimis suppliciis excruciata, et ab omnibus Dei beneficio erepta, et incolumis evadens, cum multa miracula patrasset, plurimosque infidelium verbo Dei instructos ad Dominum convertisset, demum igni damnata, in ardentissimam fornacem, orans et gratias agens, ingreditur: ibique per multas horas in oratione perseverans, sacrum tandem spiritum in manus Dei viventis tradidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀντωνίνου, Νικη
Γερμανοῦ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Ἀντωνῖνος ὁ μάρτυς ὑπῆρχε τὴν ἡλικίαν πρ
βηκώς, ὁ δὲ Νικηφόρος καὶ ὁ Γερμανὸς ἀ
Κρατηθέντες δὲ ὑπὸ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος
καταναγκασθέντες θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ π
σθέντες, ἀλλ' ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν, τὰς κε
λὰς ἐν Καισαρείᾳ ἀπετμήθησαν. Παρθένος δέ
Μανεθὼ λεγομένη, ὑπῆρχεν ἐκ Σκυθοπόλεως
κρατηθεῖσα, καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν θριαμβ
σα γυμνὴ, εἶτα τιμωρηθεῖσα ἐν διαφόροις τό
πικραῖς βασάνοις, καὶ ἐκ πάντων θεοῦ ῥ
ῥυσθεῖσα, καὶ ἀβλαβὴς διαμείνασα, μυρία τε θ
ματουργήσασα, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων κα
σασα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιστρέψασα
Κύριον, τελευταῖον κατεκρίθη πυρὶ τελε
καὶ τῆς καμίνου ἀναφθείσης, εὐξαμένη, κα
στήσασα, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ· καὶ ἐν τῇ κα
πολλαῖς ταῖς ὥραις προσευχομένη, τὸ ἁ
παρέθετο πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

EODEM MENSE.

Die decima quarta.

187 *Dormitio sancti Patris nostri Hypatii thaumaturgi, episcopi Gangrorum.*

Hic unus fuit ex trecentis decem et octo Patribus, qui ad Nicænam synodum, Constantino Magno imperatore, adversus delirantem Arium convenerunt. Et plura quidem miracula edidit; sed illud in primis memorabile est, quod cum portentosæ magnitudinis draco in ærarium imperiale irrepsisset, omnesque ab ingressu propulsaret, accersitus ab imperatore, fusis precibus, illum interfecit: jussit enim rogum in foro accendi, et draconem ex ærario eductum, virgæque summitati, quam Hypatius tenebat, mordicus inhærentem, atque sequentem, in ignem injecit. Hinc imperator in ipsius ærarii aditu imaginem sancti accurate depingi mandavit. Hypatius vero ad Ecclesiam suam reversus, Novatianorum hæreticorum insidiis interimitur: nam a muliere quadam saxo in ejus caput projecto, hujus vitæ ergastulo liberatus, ad cœleste regnum avolavit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

ΙΔ'

Ἡ κοίμησις τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ὑπα
Θαυματουργοῦ, ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

Οὗτος ὑπῆρχεν εἷς ἐκ τῶν τριακοσίων δε
ὀκτὼ Πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντω
Ἀρείου τοῦ ματαιόφρονος, ἐπὶ τῆς βασιλείας
σταντίνου τοῦ Μεγάλου. Ἐποίησε δὲ θαύματ
λά, ἐξ ὧν ἓν ὑπάρχει καὶ τοῦτο· Δράκοντος μ
ἐν τῷ ταμείῳ τῶν βασιλικῶν χρημάτων πο
πύσαντος, καὶ εἰσελθεῖν μὴ συγχωροῦντ
προσεκλήθη παρὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ποιήσας
ἐθανάτωσεν αὐτὸν προστάξας ἐν τῷ φόρῳ γε
πυρὰν, καὶ ἀπὸ τοῦ ταμείου τὸν δράκοντα ἀ
δακόντα τὸ ἄκρον τοῦ ῥάβδου αὐτοῦ, καὶ ἀκ
θοῦντα, καὶ βαλὼν ἐν αὐτῇ, καὶ κατακαύσα
ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ταμείου ὁ βασιλεὺς τὴν εἰκόν
ἁγίου ἐζωγράφησεν. Ὑποστρέψαντα δὲ εἰς τ
κείαν Ἐκκλησίαν ἐφόνευσαν οἱ αἱρετικοὶ Νοβ
νοί· γυνὴ γὰρ ῥίψασα λίθον κατὰ κεφαλῆς α
τῆς ἐνθάδε μὲν ζωῆς ἀπήλλαξε, προεξέπεμψε δὲ
βασιλείαν οὐρανῶν.

Eodem die.

188 *Commemoratio sancti apostoli Philippi, unius ex duodecim apostolis.*

Philippus, ex duodecim apostolis unus, Bethsaidæ in Galilæa natus, post Domini ascensionem, multis miraculis editis, Trajano imperatore, Hierapolim

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, ἑνὸς
δώδεκα ἀποστόλων.

Φίλιππος ὁ εἷς τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ἦν ἐκ
Γαλιλαίας ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψ
Κυρίου πολλὰ θαύματα ποιήσας, ἐπὶ Τραϊανοῦ

ισιλέως παρεγένετο καὶ εἰς Ἱεράπολιν, μετὰ τῶν A profectus est cum septem filiabus suis, et Ma-
τὰ θυγατέρων αὐτοῦ, καὶ Μαριάμνης τῆς ἀδελφῆς riamna sorore sua, atque Bartholomæo apostolo,
τοῦ, καὶ Βαρθολομαίου τοῦ ἀποστόλου, διδάσκων docens verbum Christi, et infideles ab idolorum
ν λόγον τοῦ Χριστοῦ, καὶ πείθων τοὺς ἀπίστους seductione abducens : viperam enim tanquam
τοστῆναι ἀπὸ τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων. Εἶχον γὰρ Deum colebant, e quibus et Nicanora erat procon-
ς Θεὸν τὴν ἔχιδναν. Ἐν οἷς ἦν καὶ Νικάνορα, γυνὴ sulis uxor. Quare cum proconsulis jussu Bartholo-
οῦ ἀνθυπάτου, τοῦ καὶ τιμωρήσαντος αὐτούς. Εἶτα mæus, et Philippus excruciati fuissent, et subli-
ρεμᾶται ὁ Βαρθολομαῖος καὶ ὁ Φίλιππος κατὰ κε- mibus e muro pedibus penderent, orante Philippo,
κλῆς ἀπὸ τοῦ τείχους. Κρεμαμένου δὲ τοῦ Φιλίπ- repentino terræ hiatu omnes athei una cum pro-
που, καὶ προσευχομένου, ἐξαίφνης ἠνοίχθη ἡ γῆ, consule, vipera, ejusque sacerdotibus hausti sunt.
ἐφ' κατέπιε τοὺς ἀθέους, καὶ τὸν ἀνθύπατον, καὶ Deinde Christi beneficio omnes, præter præconsu-
ὴν ἔχιδναν, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς. Εἶτα διὰ Χρι- lem et viperam, in apertum evasere : solutoque
τοῦ ἀνήχθησαν, πλὴν τοῦ ἀνθυπάτου καὶ τῆς ἐχί- Bartholomæro et Mariamna, Philippus vita functus
νης. Ἐλύθη δὲ καὶ Βαρθολομαῖος, καὶ ἡ Μαριάμνη est.
ῶν δεσμῶν. Ὁ δὲ Φίλιππος ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. B

ΙΕ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Γουρίᾳ, Σαμωνᾶ, καὶ Ἀβίβου, μαρτυρησάντων ἐν Ἐδέσῃ τῇ πόλει.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀντωνίνου δουκός. Καὶ διαβληθέντες, ὡς τοὺς ν τῇ φυλακῇ Χριστιανοὺς θεραπεύοντες, παρίστη- αν Γουρίας, καὶ Σαμωνᾶς ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως ντες, καὶ ἐν τάξει ἱερέων ὑπάρχοντες. Μὴ πεισθέν- ες οὖν θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, κρεμῶνται ἕκαστος πὸ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐπὶ πέντε ὥραις. Εἶτα κατενε- θέντες, καὶ ἐπιμένοντες τῇ ὁμολογίᾳ, πάλιν κρε- ιῶνται ἀπὸ τῶν ποδῶν. Εἶτα ἐν λάκκῳ σκοτεινῷ μφότεροι βάλλονται, καὶ μετὰ τοῦτο τὰς κεφαλὰς ποτέμνονται. Ὁ δὲ ἅγιος Ἄβιβος, διάκονος ὤν, C μαρτύρησεν ἐπὶ Λικιννίου, διαβληθεὶς, ὅτι κατὰ ὰς κωμας περιερχόμενος, ὑπαναγινώσκει τοῖς πίστοις τὰς ἱερὰς βίβλους, ἐπιστηρίξων αὐτούς. Οθεν, προστάξει τοῦ παρανόμου καὶ δυσσεβοῦς ασιλέως, εἰς κάμινον φρυγάνοις πολλοῖς ἀναφθεῖ- αν ἐμβληθεὶς, χαίρων ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die decima quinta.

189 *Certamen sanctorum confessorum Guriæ, Samonæ, et Abibi, qui in urbe Edessa martyrium subiere.*

Isti Diocletiano imperatore, et Antonino duce claruerunt. Delati autem, quod Christianos in custodia inclusos curarent, Gurias, inquam, et Samonas, qui ex eadem urbe erant, et in ordine sacerdotum censebatur, coram duce adducti, neque idolis sacrificare volentes, sublimes ex altera tantum manu horis quinque pependere. Deinde depositi, cum in confessione persisterent, iterum inverso capite suspenduntur. Postea in tenebricosum lacum conjecti, gladio demum cæsi sunt. At sanctus Abibus diaconus, Licinio imperatore, martyrium subiit : accusatus enim, quod vicos peragrans, sacrarum litterarum lectione infideles confirmaret ejusdem impii et iniqui imperatoris jussu in caminum aridis virgultis accensum injectus, vitam lætus finivit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δημητρίου τοῦ εἰς Δαβουδὴν μαρτυρήσαντος.

Ὁ μάρτυς Δημήτριος ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξιμίνου τῶν βασιλέων, ἀπὸ χωρίου Δαβουδὴ καλουμένου. Ὅστις διαβληθεὶς ὑπὸ τῶν εἰδωλολα- τρῶν, ὡς Χριστιανὸς, ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Ποuπλίου. Καὶ ἐρωτηθεὶς, ἀνεκήρυξε παῤῥησίᾳ τὴν D εἰς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν πίστιν. Καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος συνεργούμενος, ἐδίδασκε τοὺς παρ- εστῶτας, περί τε τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἀῤῥήτου οἰκονομίας, καὶ τῆς ὅλης ἀγαθότητος αὐτοῦ, καὶ φιλανθρωπίας, εἶτα τὰ περὶ τῶν εἰδώλων ὀπατηλὰ σεβάσματα, καὶ ὅτι κωφά εἰσι καὶ αὐτὰ, καὶ οἱ σεβόμενοι αὐτά. Διὸ εἰς ὀργὴν καὶ θυμὸν κινήσας τὸν ἡγεμόνα, ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, ἐτελειώθη, ἀπολαβὼν οὐράνιον στέφανον παρὰ Χριστοῦ, ὃν ποθήσας ἐμαρτύρησε· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐτάφη παρὰ πιστῶν, καὶ εὐλα- βῶν ἀνδρῶν, βρύον ἰάματα τοῖς προσερχομένοις αὐτῷ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δημητρίου τοῦ εἰς Δαβουδὴν μαρτυρήσαντος.

190 *Certamen sancti martyris Demetrii, qui apud Dabudenum martyrio functus est.*

Demetrius martyr, Maximiano et Maximino imperatoribus, ex vico, quem Dabudenum vocant, ortum habuit. Accusatus vero ab idololatris, quod Christianus esset, a Publio præfecto corripitur, et D quæstione adhibita, non modo fidem Christi Dei nostri libere confessus est ; sed etiam Spiritu sancto cooperante apud circumstantes de incarnatione Domini nostri Jesu Christi, deque ineffabili ejus dispensatione, ac bonitate et clementia disseruit, adjiciens vanissimum esse idolorum cultum, quando et ipsa, et qui ea colerent, cæci essent. Quare vehementi iracundio commotus præfectus, jussit eum gladio obtruncari : qui expetitam a Christo coronam cœlestem accepit. Pretiosæ ejus reliquiæ a fidelibus piisque viris sepulcro conditæ, curationes accedentibus ad illas emittunt.

Eodem die

191 *Cædes sancti Jacobi, fratris sancti Joannis Theologi.*

Jacobus apostolus ex duodecim apostolis unus, frater fuit sancti Joannis Theologi, filius Zebedæi ex Galilæa : quos videns Dominus una cum Zebedæo eorum patre secus stagnum Genezaret retia reficientes (erant enim piscatores), vocavit eos ; et statim relictis omnibus, et patre, secuti sunt eum, ejusque disciplinæ sese tradidere. Post Domini autem ascensionem, et Deiparæ dormitionem, Joannes quidem Ephesum abiit, prædicationis munere ibi fungens ; Jacobus vero relictis Hierosolymis, duodecim tribus Israel percurrens, Dominum nostrum Jesum Christum ubique annuntiabat. Quamobrem ab Herode tetrarcha in Cæsarea, Palæstinæ urbe, comprehensus, ejusque jussu gladio cæsus, in cœlum avolavit : ubi cum Christo Domino præceptore suo, Deoque nostro clementissimo regnat.

A

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἡ σφαγὴ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ [illegible] Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῶν [illegible] ἀποστόλων· ἦν δὲ ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάνν[illegible] Θεολόγου, υἱὸς Ζεβεδαίου τοῦ ἀπὸ τῆς Γαλ[illegible] Οὗς καὶ ἰδὼν ὁ Κύριος μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πα[illegible] αὐτῶν, παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρὲτ, κατα[illegible] τας τὰ δίκτυα αὐτῶν, ὡς ἁλιεῖς, ἐκάλεσεν [illegible] Καὶ εὐθέως ἀφέντες ἅπαντα, καὶ τὸν πατέρ[illegible] τῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἦσαν παρ' αὐτ[illegible] θητευόμενοι. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρ[illegible] τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ὁ μὲν Ἰωάννης [illegible] ἔλαβε τὴν Ἔφεσον, διδάσκων ἐν αὐτῇ· ὁ δὲ Ἰακ[illegible] ὑπολειφθεὶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὰς [illegible] φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ διελθὼν, εὐαγγελιζόμενος B Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκρατήθη [illegible] Ἡρώδου τοῦ τετράρχου ἐν Καισαρείᾳ τῇ Πα[illegible] στίνης· καὶ ὑπ' αὐτοῦ σφαγεὶς ἐν μαχαίρᾳ, ἐπ[illegible] με πρὸς οὐρανὸν, συμβασιλεύσων τῷ Κυρί[illegible] διδασκάλῳ Χριστῷ, τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ ἡμῶν.

EODEM MENSE.

Die decima sexta.

192 *Commemoratio sancti apostoli et evangelistæ Matthæi.*

Matthæus apostolus ex duodecim apostolorum numero fuit, publicamus, ac frater Jacobi cognomento Alphæi. Eum Dominus ad telonium sedentem conspicatus, vocavit, ut se sequeretur : ac statim sequentem, in suorum discipulorum numero ascripsit. Octavo post Christi ascensionem anno afflatu sancti Spiritus, sanctum Evangelium ejus nomine prænotatum conscripsit, sanctæque Hierosolymorum Ecclesiæ tradidit. Deinde multis gentium provinciis peragratis, verbum Christi disseminans, ad anthropophagos usque penetravit, apud quos multa tormenta perpessus, tandem creato illic relictoque episcopo Platone, Hierapolim Syriæ concessit : ubi plurimis Christiana fide imbutis atque baptizatis, vivendi finem fecit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγε[illegible] Ματθαίου.

Ματθαῖος ὁ ἀπόστολος ὑπῆρχε μὲν καὶ [illegible] δώδεκα ἀποστόλων εἷς· ἦν δὲ τελώνης, υ[illegible] Ἰακώβου τοῦ ἐπιλεγομένου Ἀλφαίου· Κα[illegible] δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ τελώνιον ἰδὼν ὁ Κύριος ἐκ[illegible] νος, ἐκάλεσεν ἐλθεῖν ὀπίσω αὐτοῦ· καὶ ἀνα[illegible] C καὶ ἀκολουθήσαντα, ἐποίησε καὶ αὐτὸν μα[illegible] Ὅστις μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἀνάληψιν, καὶ [illegible] ἐτῶν ὀκτὼ παρέλευσιν, συνεγράψατο τὸ κατ' [illegible] ἐπιπνοίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἅγιον Εὐαγγέλ[illegible] Ἑβραΐδι διαλέκτῳ· καὶ παρέδωκεν αὐτὸ τ[illegible] Ἱεροσολύμοις ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ. Εἶτα ἀπῆλθ[illegible] πολλὰς ἐθνῶν χώρας, διδάσκων τὸν λόγον τοῦ [illegible] στοῦ. Ἔτι δὲ καὶ εἰς τοὺς ἀνθρωποκτόνους [illegible] τινες λέγουσιν ἀνθρωποφάγους· ἐν οἷς πολλὰ β[illegible] νισθεὶς, καὶ ἐπισκοπον ποιήσας Πλάτωνα λεγόμ[illegible] καὶ καταλιπὼν ἐκεῖσε, ἀπῆλθεν εἰς Ἱεράπολιν τῆς Συρίας· κἀκεῖ διδάξας πολλοὺς τὸν λόγον τοῦ Χρ[illegible] καὶ βαπτίσας, τελειοῦται.

Eodem die.

193 *Certamen sancti martyris Barlaam.*

Barlaam martyr Antiochiæ Syriæ natus, ætate D senex, ob Christi confessionem ad præfectum adductus, cum idolis sacrificare detrectaret, nervis bubulis gravissime cæditur, deinde unguibus evulsis, iterum admotus altari, explicata per vim manu, ignem simul cum thure excipere compulsus est. Existimabat enim præfectus, eum excussis ad aram una cum thure carbonibus, visum iri victimas diis obtulisse. At ille constans et immutabilis stetit, quovis ære ferroque duriorem dextram tenens, donec subjecta caro igni absumpta in terram decidit, perforata ejus manu ; cum interim ipse averso ab ara vultu semper esset, et manum comburi mallet,

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαάμ.

Βαρλαὰμ ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀντιοχείας Συρίας· γέρων δὲ τὴν ἡλικίαν ὑπάρχων, διὰ τὴν Χριστὸν ὁμολογίαν προσήχθη τῷ ἄρχοντι. Καὶ πεισθεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, τύπτεται μετὰ νεύρων, καὶ τοὺς ὄνυχας ἐκριζοῦται. Εἶτα τῷ βω[illegible] προσαχθεὶς, βιαίως ἠπλώθη τὴν χεῖρα, καὶ πῦρ αὐτῇ καὶ λιβανωτὸν δέχεται. Ἐνόμισε γὰρ ὁ ἄρ[illegible] ὅτι τί τοὺς ἄνθρακας μετὰ τοῦ λιβανωτοῦ τῷ βω[illegible] ἐπιῤῥίψει, δόξει θυσίαν προσαγαγεῖν τοῖς θεοῖς. [illegible] δὲ ἀνένδοτος ἵστατο καὶ ἄτρεπτος, εὐτονωτέρας [illegible] χαλκοῦ, καὶ σιδήρου φανείσης τῆς δεξιᾶς· ἕως [illegible] ὑποκειμένην σάρκα τὸ πῦρ δαπανῆσαν, εἰς τὴν [illegible] ἐξέπεσε, διατρυπηθείσης αὐτοῦ τῆς χειρός.

του γινομένους, οὐδὲ ὅλως ἀπεστράφη πρὸς τὸν A quam thus ad aram projicere, atque ita generoso
λὸν, ἀλλ' ἡρετίσατο καταπαῆναι τὴν χεῖρα, ἢ firmoque animo beatam animam Domino tra-
ανον τῷ βωμῷ ἐμβαλεῖν. Καὶ οὕτω μετὰ γεν- didit.
ου καὶ στερροῦ φρονήματος παρέδωκε τὴν μακα-
ν αὐτοῦ ψυχὴν τῷ Κυρίῳ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΖ'

EODEM MENSE.
Die decima septima.

ήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, **194** *Commemoratio sancti Patris nostri Gregorii*
ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας, τοῦ Θαυματουργοῦ. *Thaumaturgi, episcopi Neocæsareæ.*

Οὗτος ἦν ἐπ' Αὐρηλιανοῦ τοῦ βασιλέως, υἱὸς Hic Aureliano imperatore floruit, Græcorum
ἱρχων Ἑλλήνων· αὐτὸς δὲ γεγονὼς Χριστιανὸς, parentum filius; ipse autem Christianus, fi-
τὸ τῆς πίστεως μυστήριον διδαχθεὶς διὰ ὀπτα- deique mysterium a sanctissima Deipara et Joan-
ς παρὰ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τοῦ Θεο- ne Theologo per visionem edoctus, accepit et
γου Ἰωάννου, ἔλαβε καὶ τὸ τῶν θαυματουργιῶν donum miraculorum, unde Thaumaturgi cogno-
ρισμα, καὶ ἐκλήθη Θαυματουργὸς, ποιῶν θαύματα mentum adeptus est ob multa miracula, quæ pa-
λλὰ, ἐξ ὧν εἰσι καὶ ταῦτα. Εἰς γὰρ Ἀλεξάνδρειαν B travit, ex quibus hæc memorantur. Profectus ali-
ελθὼν, καὶ κατηγορηθεὶς ὑπὸ πόρνης, ἐπιπέμπει quando Alexandriam, in scortum, quod de se obloqueretur, dæmonem immisit, sed paulo post etiam
τῇ δαίμονα· καὶ πάλιν ἴαται. Εἶτα μὴ παρὼν ἐν fugavit. A Phædimo Amaseæ episcopo, ordinatur
ασείᾳ, ὅμως διὰ τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν, χειροτονεῖται episcopus, cum Amaseæ non adesset; tanta erat
σκοπος ὑπὸ Φαιδίμου τοῦ Ἀμασείας. Λίθον δὲ virtutum illius opinio. Saxum ingens alio trans-
γαν ποιήσας περιπατῆσαι, ἐβάπτισε τὸν προσμο- tulit: eoque signo idolorum ædituum ad fidem
ιον τῶν εἰδώλων. Ἀδελφῶν δὲ δύο διὰ λίμνην conversum baptizavit. Paludem, causam rixarum
χομένων, ἐξήρανεν αὐτήν· καὶ τὴν ῥάβδον πῆξας, inter duos fratres, exsiccavit. Fluvium defixo in
τησε ποταμόν· ἥτις καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα· terram baculo, qui et in magnam excrevit arborem,
ἄλλα μυρία ποιήσας, ἐν τῷ μέλλειν ἐκδημεῖν coercuit. Cumque innumera alia portenta edidisset,
χαρίστει τῷ Θεῷ, ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει τοσούτους migraturus ad Dominum, gratias illi agebat, quod
ιστιανοὺς κατέλιπεν, ὅσους εὗρεν ἀπίστους, καὶ tot relinqueret in sua urbe, Christianos quot in-
τως ἐτελειώθη. fideles invenerat: atque hunc in modum decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ'

EODEM MENSE.
C
Die decima octava.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος. **195** *Certamen sancti martyris Platonis.*

Πλάτων ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀγκύρας τῆς Plato martyr Ancyræ Galatiæ natus, frater sancti
λατίας, ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντιόχου. martyris Antiochi, adhuc adolescens ab Agrippino
ὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἐκρατήθη παρὰ præfecto ob Christi confessionem comprehensus,
γριππίνου τοῦ ἡγεμόνος, ἔτι νέος τὴν ἡλικίαν· cum idolis sacra facere nollet, virgis cæditur a duo-
ὶ μὴ πεισθεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, τύπτεται ὑπὸ decim militibus: deinde super candens ferreum
ώδεκα στρατιωτῶν μετὰ ῥαβδίων· καὶ πάλιν grabatum extensus, iterum fustibus percutitur:
λωθεὶς ἐπὶ κραβάτου σιδηροῦ πεπυρακτωμένου, tum ferreis pilis candentibus axillas circum et la-
βδίζεται· καὶ σφαίραις σιδηραῖς πεπυρακτωμέναις tera aduritur, ut flamma fumo permista ex illius
ς μασχάλας καὶ τὰς πλευρὰς καταφλέγεται· ὥστε naribus erumperet. Mox dissecta ente intercidun-
ὶ τὴν φλόγα διὰ τῶν ῥινῶν αὐτοῦ σὺν καπνῷ ἐξερ- tur a capite per lumbos ad talos usque lora, quo-
ομένην ὁρᾶσθαι. Εἶτα ἑλωροτομήθη ἀπὸ τῆς κεφα- rum unum in Agrippini faciem, objurgata illius
ῆς μέχρι τῶν πτερνῶν τὰς ψύας αὐτοῦ. Ἐξ ὧν crudelitate, contorsit. Post hæc carceri includitur:
κδὼν ὁ ἅγιος ἕνα λῶρον, ἀπέῤῥιψεν εἰς τὸ πρόσ- D unde, cum post octo dierum inediam suaderetur, ut
πον Ἀγριππίνου, διελέγχων αὐτοῦ τὴν ὠμότητα. cibum sumeret, simulque irrideretur: Verbum, in-
ἶτα ἐμβάλλεται εἰς φυλακὴν, καὶ νηστεύει ἡμέρας quit, Christi mei me alit. Rursus itaque e custo-
τώ. Τοῖς δὲ προσάγουσιν αὐτῷ ἄρτον, καὶ λέ- dia eductus, excruciatusque, caput lictori ampu-
ουσιν, ὅτι Φάγε, καὶ χλευάζουσιν, ἀπεκρίνατο· tandum lætus porrexit.
μὲ τρέφει ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ μου. Καὶ πάλιν ἐκβληθεὶς τῆς φυλακῆς, καὶ βασασθεὶς, λαίρων
πεκεφαλίσθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Eodem die

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ῥωμανοῦ καὶ τοῦ **196** *Certamen sancti martyris Romani, et socii*
σὺν αὐτῷ νηπίου. *infantis.*

Ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ παρανόμου καὶ οὗτος ἐμαρ- Hic impio Maximiano imperante martyrium subiit.
ήρησε. Καθ' ὁδὸν γὰρ συναντήσας τῷ ἐπάρχῳ Obviam enim factus Asclepiadi præfecto tum, cum
σκληπιάδῃ εἰς τὸν τῶν εἰδώλων ἀπερχομένῳ ναὸν, idolorum fanum ingrederetur, zelo accensus, ca-

natus est hominem ab hujusmodi proposito avertere, asserens idola nequaquam deos esse, sed unum esse Christianorum Deum. Quare colaphis cæsus, in equuleum rapitur et depectitur : qui dum torqueretur, pergebat dicere, unum esse Deum Christianorum, quem vel infantes agnoscunt. Productus itaque sancti jussu ad redarguendum præfectum infans, et interrogatus a præfecto, quemnam Deum coleret : Eum, inquit, quem Christiani colunt et adorant ; seque ita a matre edoctum. Verberibus igitur igitur exceptus infans præsente matre, aquam poposcit, qua sitim depellere. Cui mater : Ne bibas, ait, fili, ex hac aqua, sed vade, et ex aqua vivente bibe. Et hunc in modum decollatus est. Romanus vero post excisam linguam rursus expedite loquens, in carcerem detruditur, ibique Maximiani jussu suffocatus, martyrii coronam adeptus est.

A ζηλώσας, ἐπειράθη κωλῦσαι αὐτὸν, εἰπὼν, ὅτι Οὐκ εἰσὶ τὰ εἴδωλα θεοὶ, ἀλλ' εἷς Θεὸς ὁ τῶν Χριστιανῶν. Ὅθεν τύπτεται εἰς τὸ στόμα. Καὶ κρεμασθεὶς ξέεται. Ξεόμενος δὲ ἔλεγεν, ὅτι, Εἷς Θεὸς ὁ τῶν Χριστιανῶν, ὃν καὶ τὰ νήπια ἐπίστανται. Ἠνέχθη δὲ καὶ παιδίον προστάξει τοῦ ἁγίου εἰς ἔλεγχον τοῦ ἐπάρχου. Καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸ ὁ ἔπαρχος· Πόσον Θεὸν σέβεις ; τὸ δὲ εἶπεν· Ὃν δουλεύουσιν οἱ Χριστιανοὶ, καὶ πιστεύουσι· καὶ τοῦτο ἐδιδάχθην ὑπὸ τῆς μητέρος μου. Εἶτα τυπτόμενον τὸ παιδίον, τῆς μητέρος παρεστώσης, ἐδίψησε, καὶ ἐζήτησε τὸ ὕδωρ. Ἡ δὲ μήτηρ εἶπε· Μὴ πίῃς, τέκνον, ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου· ἀλλ' ἄπελθε, πίε ἐκ τοῦ ζῶντος ὕδατος· καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη. Ὁ δὲ ἅγιος, ἐκτμηθεὶς τὴν γλῶσσαν, καὶ πάλιν λαλῶν, ἐνεβλήθη εἰς φυλακὴν, καὶ τῇ προστάξει τοῦ Μαξιμιανοῦ ἐν B αὐτῇ ἀποπνιγεὶς, τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἔλαβεν.

EODEM MENSE.

Die decima nona.

197 *Certamen sancti martyris Azæ thaumaturgi.*

Iste ortum duxit ex Isaurorum regione, sub impio Licinio militans. Relicta autem militia, in eremum profectus, monasticam vitam suscepit, orationibus ac vigiliis sese exercens. Hinc multis miraculis et curationibus insignis fuit. Verum venatoribus montem indagine lustrantibus inventus, ad Diocletianum defertur. Misit itaque Diocletianus milites, qui correptum Azam suo sisterent tribunali : quorum ille centum quinquaginta, eum aridam ingressi viam, sitim qua conficiebantur, educta repente per orationem aqua exstinxissent, ad fidem convertit. Quamobrem in eos omnes incensus ira Diocletianus, tradidit Aquilino præfecto, ut de illis supplicium sumeret. Aza ergo de sublimi per capillos appensus, unguibus ferreis excarnificatur : deinde in fornacem ardentem injectus, cum illæsus intactusque inde evasisset, eoque signo præfecti uxorem ac filiam ad Christi fidem traduxisset, una cum his, ac militibus omnibus, ab irato præfecto capite plectuntur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΘ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Ἀζῆ.

Ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἰσαύρων οὗτος γενόμενος, ἐστρατεύθη παρὰ Λικιννίου τοῦ δυσσεβοῦς. Καταλιπὼν δὲ τὴν στρατείαν, ἀπελθὼν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἐμόνασε, σχολάζων εὐχαῖς καὶ ἀγρυπνίαις· ἔνθα πολλὰς ἰάσεις καὶ θαυμάτων ἐνεργείας ἐξετέλεσε. κυνηγετῶν δὲ διὰ θήραν ἀποσταλέντων ἐν τῷ ὄρει, φανερὸς ὁ Ἄζης τῷ Διοκλητιανῷ γίνεται. Ὁ ὃ πέμψας στρατιώτας, καὶ κρατήσας αὐτὸν, παρίστη τῷ βήματι αὐτοῦ, σὺν τοῖς ἑκατὸν πεντήκοντα στρατιώταις, πιστεύσασι καὶ αὐτοῖς. Διὰ γὰρ προσευχῆς ὕδωρ κατὰ τὴν ὁδὸν, ἄνυδρον οὖσαν, ἐξαγαγὼν, κατοτίσας αὐτοὺς, ἐπεσπάσατο πρὸς τὴν πίστιν. Ὀργισθεὶς δὲ Διοκλητιανὸς, παρέδωκεν αὐτοὺς τιμωρηθῆναι Ἀκυλίνῳ τῷ ἐπάρχῳ. Ὁ δὲ ἐκ τριχῶν κρεμάσας τὸν ἅγιον, καὶ μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων ξέσας, ἐνέβαλεν εἰς κάμινον πυρός. Καὶ ἰδοῦσα αὐτὸν ἡ γυνὴ τοῦ ἐπάρχου, μετὰ τῆς θυγατρὸς, ἀβλαβῆ ἐξελθόντα, ἐπίστευσαν. Ὀργισθεὶς δὲ ὁ ἔπαρχος ἀπεκεφάλισεν αὐτὰς, καὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ τὸν ἅγιον.

Eodem die.

198 *Commemoratio sancti prophetæ Abdiæ.*

Sanctus propheta Abdias ex terra Sichem in regione Palæstinæ fuit, servus Achab Hebræorum regis. Cum autem idem Hebræorum rex Achab ad sanctum gloriosum magnumque prophetam Eliam duos quinquagenarios misisset, qui illum de monte ad ipsum regem accerserent, lapsusque de cœlo Eliæ precibus ignis illos cum sua cohorte consumpsisset, misit et hunc tertium, qui Eliam vocaret atque ad ipsum adduceret. At iste ubi in conspectum prophetæ venit, ad ejus pedes prolapsus, orare cœpit, ut sibi parceret, neque igni comburi sineret. Tum vero propheta ad regem descendit. Abdias autem relicto rege secutus iam, ejus-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀβδιοῦ.

D Ὁ ἅγιος προφήτης Ἀβδιοῦ ἐγένετο ἐκ τῆς γῆς Συχὲμ, χώρας τῆς Παλαιστίνης. Ἐδούλευε δὲ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἑβραίων Ἀχαάβ. Ὅτε δὲ ἀπέστειλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων ὁ Ἀχαὰβ, πρὸς τὸν ἅγιον Ἠλίαν τὸν ἔνδοξον καὶ μέγαν προφήτην, τοὺς δύο πεντηκοντάρχους, εἶπεν αὐτῷ, κατελθεῖν ἀπὸ τοῦ ὄρους πρὸς αὐτὸν, καὶ διὰ προσευχῆς τοῦ προφήτου κατεκάησαν μετὰ τοῦ λαοῦ ἐκείνων, πεσόντος πυρὸς ἐξ οὐρανοῦ καὶ καταφαγόντος αὐτούς, ἀπέστειλε καὶ τοῦτον τρίτον, ἵνα καλέσῃ αὐτὸν, καὶ ἀγάγῃ πρὸς αὐτόν. Καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὸν προφήτην ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ ἵνα μὴ κατακαῇ· καὶ οὐ κατεκάη. Τότε ἦλθε πρὸς τὸν

λέα ὁ προήτης. Καὶ ἀπὸ τότε καταλιπὼν βασιλέα ὁ Ἀδδιοῦ, ἠκολούθει τῷ ἁγίῳ Ἠλίᾳ. γενόμενος αὐτοῦ μαθητής, καὶ προφητεύσας λὰ, ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τῶν πατέρων ὐ.

A que disciplinæ se tradidit. Cumque multa prophetasset, obiit, et in sepulcrum patrum suorum illatus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ Κ'

EODEM MENSE. Die vicesima

λησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δασίου τοῦ ἐν Δοροστόλῳ.

199 *Certamen sancti martyris Dasii in urbe Dorostolo.*

ν τῇ αὐτῇ πόλει τοιοῦτον ἔθος ἦν τοῖς Ἕλλησι Κρόνῳ ἐπετέλουν ἑορτὴν ἐτησίως. Πρὸ τριά- α δὲ ἡμερῶν τῆς τοιαύτης μυσάρᾶς ἑορτῆς, λέγοντο ἕνα τινὰ τῶν στρατιωτῶν, νέον καὶ δῆ. Καὶ εὐτρέπιζον πρὸς θυσίαν, ἐνδύοντες ὸν ἱμάτια βασιλικὰ, καὶ προτρέποντες ἀποπλη- πᾶσαν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, ὡς μετὰ τριάκοντα ρας μέλλοντα ἑαυτὸν ἐπισφάξαι τῷ βωμῷ τοῦ νου. Ἐλθόντος δὲ τοῦ κλήρου καὶ ἐπὶ Δάσιον στρατιώτην, καὶ τῶν συστρατιωτῶν περιστάν- αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ ὅμοια ἐκβιαζομένων, ἐκεῖνος θῷ λογισμῷ χρησάμενος, ἐσκόπησε τὸ συμφέρον, ον, ὅτι Μέλλω θανεῖν· κρεῖττόν μοί ἐστιν, ὡς πτιανῷ, ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ μου ἀποθανεῖν. Ὅθεν αστὰς τῷ τοῦ ἄρχοντος βήματι, Διοκλητιανοῦ Μαξιμίανοῦ τοῦτο μαθόντων, καὶ προσταξάντων, πολλὰ τιμωρησάντων, τελευταῖον τὴν διὰ ξίφους ατο τελευτήν.

B quippe qui post tricesimam diem ad Saturni aram seipsum esset immolaturus. Lectus igitur sorte Dasius miles, apud circumstantes commilitones, qui eum ad rem hujusmodi compellebant, optima ratione usus, oblatamque sibi occasionem arripiens Quando, inquit, moriendum mihi est, præstat sane mihi, ut Christiano, pro Christo meo mortem oppetere. Quamobrem Diocletiani et Maximiani jussu ad præfecti tribunal productus, multisque tormentis excruciatus, tandem gladio cæsus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

λησις τῶν ἁγίων τῶν ἐν Περσίδι μαρτυρη- άντων Νηρσᾶ, ἐπισκόπου, καὶ Ἰωσὴφ, μαθη- οῦ αὐτοῦ.

200 *Certamen sanctorum Nersæ, episcopi, et Josephi, ejus discipuli, qui in Perside martyrium subiere.*

C

ὗτοι οἱ ἅγιοι κατῴκουν ἐν Περσίδι, ἐπιμελόμενοι ῆς, καὶ φοβούμενοι τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, τὸν ποιή- α τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ πορευόμενοι κατὰ ἐντολὰς αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν Νηρσᾶς, γεγονὼς τερον ἐπίσκοπος ἐδίδασκε τὸν λαὸν τὴν εὐσέ- ειαν, πολλοὺς μαθητὰς ποιησάμενος· ἐν οἷς ἦν Ἰωσὴφ, ὁ ὕστερον διὰ πολλὴν ἀρετὴν προ- οισθεὶς ὑπὸ τοῦ Νηρσᾶ ἐπίσκοπος. Ὅτε δὲ, διὰ ἐπιστρέφειν τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς πλάνης ἐπὶ τὴν θειαν, ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ἀθέων Περσῶν, ἦρχεν ὁ μὲν Νηρσᾶς ἐτῶν ὀγδοήκοντα, ὁ δὲ Ἰωσὴφ ογηκονταπέντε. Παραστάντες οὖν τῷ βασιλεῖ, σαν αὐτῷ, ὅτι Εἰ δύνασαι, βασιλεῦ, μετὰ τὸ θα- ῶσαι ἡμᾶς ἑπτάκις ἀναστῆσαι, οὐδὲ οὕτως ἡμᾶς ρίσεις ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ταῦτα όντες, τὴν διὰ τοῦ ξίφους προθύμως ἐδέξαντο τε- ιτήν.

D Isti sancti in Perside habitabant, singulari virtute prædiți, Deumque verum timentes, qui fecit cœlum, et terram, et mare, et omnia quæ in eis sunt, et secundum ejus mandata ambulantes. Et Nersas quidem primum episcopus fuit, et populum ad pietatem hortando, complures discipulos fecit, in quibus fuit et Joseph, qui postea ab eodem Nersa ob insignes virtutes episcopus est ordinatus. Cum igitur ab atheis Persis, quod populum ab errore ad virtutem converterent, comprehensi sunt, tunc Nersas octoginta annorum erat, et Joseph octoginta quinque. Adducti vero ad regem : Si, inquiunt, o rex, nos septies occisos ad vitam revocaveris, non poteris tamen ab amore Christi abducere. Hæc cum dixissent, accepta gladii sententia alacri animo occubuere.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

λησις τῶν ἁγίων Ἰωάννου, Σαβωρίου καὶ Ἰσαακίου, τῶν ἐπισκόπων, καὶ Δαπίου καὶ Ἰσαακίου, τῶν πρεσβυτέρων.

201 *Certamen sanctorum Joannis, Saborii et Isaacii, episcoporum, Dapii et Isaacii, presbyterorum.*

αὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐν Περσίδι ἐτύγχανον ἐπί- οποι χρηματίζοντες. Ἐπεὶ δὲ τὸν λαὸν ἐδίδασκον, πλάνην τῶν Περσῶν καταλῦσαι σπουδάζοντες, λόγων ἰσχυρῶν ἀποδεικνύοντες, μηδὲν εἶναι τὰ ωλα, μήτε τὸν ἥλιον ἢ τὸ πῦρ θεοὺς, ἀλλὰ

Isti quoque sancti in Perside episcopi munus suum diligenter obibant, populum docentes, errorem Persarum depellere satagentes, vehementique oratione demonstrantes, nequaquam deos idola, solem et ignem, sed opera, et famulant

Deo tantum, sed etiam hominibus; ad nostrum enim ministerium hæc facta esse, unumque Deum illa produxisse. Delati ergo ad regem sunt; qui, furore percitus, missis militibus illos comprehendi jussit. Vincti autem, et ad ejus tribunal adducti, nudatique, virgis cæduntur, atque depectuntur. Cumque Dominum nostrum Jesum Christum non modo non abnegarent, verum etiam Deum verum, cumque erroris Persarum eversorem profiterentur, tyranni jussu, extra urbem, una cum sancto Onam asceta, lapidibus obruti sunt.

κτίσματα καὶ δοῦλα, οὐ μόνον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων (διὰ γὰρ ἡμετέραν ὑπηρεσίαν σκον ταῦτα γενέσθαι, εἷς δὲ μόνος θεὸς ὁ παραγαγών), διεβλήθησαν τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ θυμοῦ μεγάλου καὶ ὀργῆς, πέμψας, συλ ἐκράτησεν αὐτούς. Οἵτινες δέσμιοι παρέστη βήματι αὐτοῦ. Καὶ γυμνωθέντες, διαφόρως στίζοντο, καὶ κατεξαίνοντο. Ἐπὶ δὲ τῷ ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν οὐ μόνον οὐκ ἠρνή ἀλλὰ καὶ θεὸν ἀληθινόν, καὶ τῆς τῶν Περσῶν νης καταλυτὴν ὁμολόγουν, προστάξει τοῦ νου, τῆς πόλεως ἔξω, σὺν τῷ ἁγίῳ Ὠνὰμ τῷ ἐλιθοβολήθησαν.

Eodem die

202 *Certamen sanctorum Boethazat Eunuchi, et Sasannis, et sociorum virorum ac mulierum.*

Isti etiam in eadem impia, et idololatriæ dedita iniquorum Persarum regione claruere. Et Boethazat quidem a prima ætate Christianus, correptus, cum Soli Ignique sacrificare nollet, jussu regis Persarum, una cum sanctis, post multa tormenta et cruciatus interemptus fuit. In horum numero Thecla et Anna sanctimoniales, et plures aliæ feminæ, plurima pro Christo perpessæ, cum vehementius impii regis immanitatem et stultitiam redarguissent, capite plexæ sunt. Similiter et tres virgines gladio cæsæ occubuere : ex quorum sanguine enata ficus, curationum donum fidelibus dedit, morbum omnem languoremque depellens, donec athei et impii Manichæi ob divinorum, quæ edebantur, miraculorum frequentiam invidia stimulati, illam succiderunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Βοηθαζὰτ τοῦ Εὐνούχου Σασάνους, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἁγίων ἀνδρῶν γυναικῶν.

Ὁμοίως καὶ οὗτοι ἐν τῇ δυσσεβεστάτῃ καὶ δώλῳ χώρᾳ τῶν παρανόμων Περσῶν ἐτήγη ὁ μὲν Βοηθαζὰτ Χριστιανὸς ἐκ βρέφους ὢν τηθεὶς, καὶ μὴ πεισθεὶς θῦσαι τῷ Ἡλίῳ Πυρὶ, προσταξει τοῦ Περσῶν βασιλεως, ἁγίοις, μετὰ πολλὰς βασάνους καὶ τιμωρίας μεθ' ὧν καὶ γυναῖκες ἅγιαι ἀσκήτριαι, θε Ἄννα, καὶ ἕτεραι πολλαί, πλεῖστα ὑπὲρ παθοῦσαι, καὶ στερρῶς ἐλέγξαντες τὴν τοῦ δυσσεβοῦς βασιλέως, καὶ παραφροσύνη φαλίσθησαν. Ὁμοίως καὶ τρεῖς παρθέν ραις κατεκόπησαν. Ὅπου δὲ ἐρεύσε τῶν, συκῆ ἀναβλαστήσασα, ἰαμάτων χάρ τοῖς πιστοῖς, θεραπεύουσα πᾶσαν νόσον, μαλακίαν. Ὕστερον δὲ φθονήσαντες τῇ θαυμάτων ἐνεργείᾳ οἱ ἀθεοι καὶ ἀσεβεῖς ἐξέκοψαν τὴν τοιαύτην συκῆν.

Eodem die

203 *Commemoratio sancti Gregorii Decapolitæ.*

Gregorius Decapolita ex Decapoli in Isauriæ provincia fuit temporibus impiorum Iconomachorum. Ubi autem adolescentiam attigit, paratas sibi a parentibus nuptias vitaturus, monachus fit, et in speluncam subit dæmonum frequentia infestam, a quibus verberatus, oratione tandem illos inde exturbavit. Sed per visum a Deo monitus, relicta spelunca, cœpit terrarum orbem peragrare. Cum igitur Syracusas Siciliæ urbem venisset in quadam muri civitatis turri habitavit, ubi et plurima edidit. Mox Thessalonicam petiit, deinde Byzantium. Illic aliquanto post, juxta visionem divini Simeonis ibidem pietatis causa vincti, cum quo abunde versatus est, ac de anima philosophatus, migravit ad Dominum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτ

Γρηγόριος ὁ Δεκαπολίτης, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χίας Ἰσαυρίας Δεκαπόλεως, ἐπὶ τῶν χρόν δυσσεβῶν Εἰκονομάχων. Εἰς ἡλικίαν δὲ ἐλθ ληθέντων τῶν γύνεων πρὸς γάμον ἐκδοῦναι φυγὼν γέγονε μοναχός. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς σπ ἐν ᾧ δαίμονες πολλοὶ κατῴκουν. Οἳ καὶ τὸν ἅγιον, τελευταῖον διὰ προσευχῆς αὐτοῦ δεύθησαν. Εἶτα ὑπὸ θείας ὀπτασίας τὸ σπ ἀφεὶς, καὶ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἀπερχόμενος ἦντησεν εἰς Συράκουσαν, πόλιν τῆς Σικελίας θὼν εἰς ἕνα τῶν πύρδων τοῦ τείχους, ἐν ᾧ πολλὰ καθ' ἑκάστην ἐπετέλει. Εἶτα ἀπῆλθ Θεσσαλονίκην· εἶτα εἰς τὸ Βυζάντιον, κατ τοῦ θείου Συμεῶνος ἐκεῖσε δεσμώτου ὄντος, εὐσέβειαν. Ὅτινι καὶ διατρίψας ἱκανῶς, περὶ ψυχῆς συμφιλοσοφήσας, μετ' ὀλίγον πρ ριον ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

204 *Ingressus Deiparæ, cum ad templum præsentata fuit et in Sancta sanctorum introducta.*

Post admirabilem sanctorum Joachim et Annæ

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

Τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν ἁγίων.

Μετὰ τὸν παράδοξον τόκον τῶν ἁγίων Ἰωα

Ἄννης, πληρωθέντος διετοῦς χρόνου ἀπὸ τῆς τῆς γεννήσεως τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας εἶπεν Ἰωακεὶμ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἄννῃ. Ἀπαγάγωμεν αὐτὴν ἐν τῷ ναῷ Κυρίου, καθὼς ὑπεσχόμεθα. Καὶ εἶπεν Ἄννα· Μείνωμεν τὸ τρίτον ἔτος· μήποτε ζητήσῃ πατέρα, ἢ μητέρα, καὶ κατευθυνθήσεται ἐνώπιον Κυρίου. Καὶ μετὰ τρία ἔτη, εἶπεν Ἰωακεὶμ· Καλέσωμεν τὰς θυγατέρας τῶν Ἑβραίων τὰς ἀμιάντους, καὶ λαβέτωσαν ἀνὰ μίαν λαμπάδας, καὶ ἑστώσαν αἱ λαμπάδες καιόμεναι· μήποτε στραφῇ ἡ παῖς εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ αἰχμαλωτισθῇ ἡ διάνοια αὐτῆς ἐν ναῷ Κυρίου. Καὶ ἐποίησαν οὕτως. Καὶ ἐδέξατο αὐτὴν Ζαχαρίας καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μεγαλύναι Κύριος τὸ ὄνομά σου. Καὶ ἐνάθισεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἦν τρεφομένη ὑπὸ ἀγγέλου, ἕως ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα. Πληρωθέντος τοῦ καιροῦ τῆς μνηστείας, παρέλαβεν αὐτὴν Ἰωσὴφ ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων ἐν ναῷ Κυρίου.

A partum, secundus a venerabili gloriosæ Deiparæ, semperque Virginis Mariæ nativitate jam exibat annus, cum Joachim uxori suæ Annæ dixit : Ducamus eam in templum Domini, quemadmodum polliciti sumus. Cui Anna: Tertium prius annum expleat ne forte, parentum desiderio, non dirigatur in conspectu Domini. Post tertium igitur annum ait Joachim : Accersamus immaculatas Hebræorum puellas, quæ accensas lampades præferant, ne ad ea, quæ retro sunt, se convertat puella, sed mens ejus tota in templo Domini mancipetur. Atque ita fecerunt. Excipiens igitur puellam Zacharias, inquit : Magnificet Dominus nomen tuum : simulque eram in altaris gradu collocavit. Et nutriebatur ab angelo, donec annum duodecimum attigit. Cumque tempus desponsationis advenisset, accepit eam Joseph a pontificibus in templo Domini. B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΒ'

Λησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρκου καὶ Στεφάνου.

EODEM MENSE, Die vicesima secunda

205 *Certamen sanctorum martyrum Marci et Stephani.*

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ παρανόμου Διοκλητιανοῦ οὗτοι οἱ ἅγιοι τὸν τῆς ἀθανασίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ διήθλησαν ἀγῶνα· Ὑπάρχοντες γὰρ ἐκ πόλεως Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, καὶ πάντα μετὰ παῤῥησίᾳ τοῖς προσερχομένοις τὸν τῆς ἀληθείας λόγον κηρύττοντες, καὶ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ὁμολογοῦντες, καὶ Κύριον τοῦ παντὸς, διεβλήθησαν Μάγνῳ τῷ ἡγεμόνι, καὶ κρατηθέντες, πλεῖστα βασανισθέντες, καὶ μὴ πεισθέντες ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, συνεδέθησαν τῷ μετὰ τῶν ἄλλων μαρτύρων τῶν λεγομένων Καλυντηνῶν ὡς ἀστὴρ ἐκλάμποντι, Μάρκῳ καὶ αὐτῷ καλουμένῳ. Ὁμοταφόρως συναθλήσαντες αὐτῷ, καὶ πολλὰ τιμωρηθέντες, καὶ μὴ πεισθέντες θῦσαι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσιν, ἀπετμήθησαν τὰς τιμίας αὐτῶν κεφαλὰς προστάξει τοῦ Μάγνου, καὶ κατετέθησαν τῇ χώρᾳ τῆς Πισιδίας, ἐξ ἧς καὶ ἐγένοντο.

Imperante impio Diocletiano, hi sancti in agonem immortalitatis pro Christo descenderunt. Erant autem ex Antiochia Pisidiæ urbe ; qui cum summa passim libertate eos, qui se conveniebant, verbo veritatis instituerent, Christumque verum Deum omniumque Dominum profiterentur, delati ad Magnum præfectum, et correpti, tormentis subjiciuntur. Cumque nulla ratione suaderi possent ut Christum abnegarent, cum altero cognomine Marco, qui inter sanctos martyres Calyntenos appellatos velut sidus emicabat, vinculis constricti, acerbissimis omnis generis cruciatibus vexantur. Verum in Christi fide perseverantes, adduci non potuere, ut impuris dæmoniis immolarent, Quamobrem sacris ipsorum capitibus, Magni jussu, obtruncatis, in eadem, in qua nati erant, Pisidiæ regione sepulti fuere. C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΓ'

Λησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀρχίππου, μαθητοῦ Παύλου τοῦ ἀποστόλου, καὶ Φιλήμονος τοῦ στρατιώτου.

EODEM Die vicesima tertia

206 *Certamen sanctorum martyrum Archippi, discipuli Pauli apostoli, et Philemonis militis.*

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Νέρωνος τοῦ βασιλέως. Μαθηταὶ δὲ γεγονότες τοῦ ἁγίου Παύλου, ἐμαρτύρησαν ἐν Χώναις, πόλει τῆς Φρυγίας, ἥτις ἐστὶ πλησίον Λαοδικείας. Ἑορτῆς γὰρ ἀγομένης τῇ μυσαρᾷ Ἀρτέμιδι, ἐν τῷ ταύτης ναῷ, τῷ ἐν Χώναις, παρὰ πάντων πεπλανημένων Ἑλλήνων, οὗτοι οἱ ἅγιοι τὴν δοξολογίαν ἀνέπεμπον τῷ Θεῷ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, μετὰ τῶν Χριστιανῶν. Εἶτα ἐπιθέμενοι αὐτοῖς εἰδωλολάτραι, τῶν μὲν λοιπῶν φυγόντων, μόνου τοῦ Ἀρχίππου καὶ Φιλήμονος, καὶ Ἁμφίας ὁπομεινάντων, κρατήσαντες αὐτοὺς, ἤγαγον πρὸς Ἀνδρόνικον τὸν σιτοφύλακα Ἐφέσου. Τύπτεται οὖν παρ' αὐτοῦ ὁ Ἄρχιππος· καὶ μὴ πεισθεὶς θῦσαι τοῖς εἰ-

Hi, Nerone imperante, discipuli fuerunt sancti Pauli, et Chonis in Phrygia haud procul a Laodicæa urbe, martyrium subierunt. Cum enim festus abominandæ Dianæ dies in ejusdem templo Chonis a superstitiosis Græcis ageretur, isti Sancti in sanctissima ecclesia simul cum Christianis laudes Deo decantabant. Quare facto ab idololatris in illos impetu, cæterisque in fugam conversis, Archippus, Philemon, et Amphias soli constitere. Vincti igitur ad Androclem, rei frumentariæ Ephesi præfectum, perducuntur; et Archippus quidem flagellis, ejus jussu, cæditur: cumque idolis sacrificare recusaret, in foveam injectus, atque aggere ad umbilicum usque obrutus

puerorum stylis confoditur, demum lapidatur. Philemon autem fustibus eo usque confunditur, dum animam efflavit.

δώλοις, εἰς βόθρον ἐμβάλλεται, καὶ χώνευτ[ρ]
τοῦ ὁμφαλοῦ. Καὶ ὑπὸ παίδων σχολιτῶν γε
κατακεντηθεὶς ὅλον τὸ σῶμα πρότερον, ὕστερ
θοβολήθη. Εἶτα καὶ ὁ ἅγιος Φιλήμων μετ
τυφθεὶς ἀνηλεῶς, τελειοῦται.

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta

207 *Certamen sanctæ martyris Cæciliæ, et sanctorum sociorum Valeriani et Tiburtii.*

Cæcilia, martyr Romæ, locupletibus parentibus nata, Valeriano in matrimonium collocata, hunc ad Christi fidem ob angeli apparitionem, quem ipsi monstraverat, traduxit. Valerianus autem Tiburtium fratrem induxit, ut baptismum susciperet. Quos omnes Urbanus urbis episcopus docuit. Porro Tiburtius eam gratiam promeruit, ut quotidie angelorum aspectu et colloquio frueretur. Sed cum et ipse et Valerianus corpora martyrum sepelirent, ad præfectum urbis delati, tormentisque subjecti, Maximo Cubiculario traduntur, a quo veneranda eorum capita abscissa sunt: ipsum tamen cubicularium Maximum ad Christi fidem postea pertraxerunt, qui et præfecti jussu excruciatus vitam finivit. At vero Cæcilia in balneum ardentissimum conjecta, cum triduum ibi illæsa mansisset, capite plexa est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Κικιλίας, σ
σὺν αὐτῇ ἁγίων Βαλεριανοῦ καὶ Τιβουρτ

Ἡ μάρτυς Κικιλία ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλ
μῆς πλουσίων γονέων θυγάτηρ. Μνηστε
Βαλεριανῷ, τοῦτον ἐπὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίσ
ἤγαγεν, ἐξ ἐπιφανείας ἀγγέλου, ὃν καὶ ἐ
αὐτῷ. Ὁ δὲ Βαλεριανὸς ἔπεισε βαπτισθῆνα
τιον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς ἐδιδάσκο
Οὐρβάνου ἐπισκόπου τῆς πόλεως. Το
ἠξιώθη χάριτος ὁ Τιβούρτιος, ὡς καὶ ἀγγέ
ἑκάστην προσομιλεῖν. Οὗτος τὰ σώματα
αθλούντων μαρτύρων θάπτων, μετὰ τοῦ
νοῦ, διαβάλλεται τῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως. Κ
αὐτοῦ τιμωρηθέντες, παρεδόθησαν Μαξίμ
κλαρίῳ· καὶ παρ' αὐτοῦ τὰς τιμίας αὐτῶν
θησαν κεφαλάς, ἐπισπασάμενοι καὶ τ
κλάριον Μάξιμον εἰς τὴν πίστιν. Ὅπως
ἐπάρχου τιμωρούμενος, ἐτελειώθη. Ἡ δὲ
εἰς λουτρὸν ἐκπυρωθὲν ἐμβληθεῖσα, καὶ τ
ρας διανύσασα, καὶ μηδὲν βλαβεῖσα, ἐτμήθη
φαλήν.

Eodem die

208 *Certamen sancti Patris nostri sacromartyris Sisinnii, episcopi Cyzici.*

Sacrosanctus martyr Sisinnius, Diocletiano imperatore, Cyzici episcopus, Græcorum multitudinem, Idem Christi docens, eosque a patria idolorum superstitione ad Dominum convertens, in ejus nomine baptizabat; fideles vero confirmabat, suisque monitis firmiores reddebat. Sed et eos qui ob Christi nomen comprehensi, et in carceres inclusi erant, aut tormentis subjecti, visitabat, curabat, et ad martyrium fortiter subeundum impellebat. Unde delatus ad Diocletianum, comprehenditur: [illegible] gravissime cæditur: mox sus[illegible] unguibus dilaniatus, custodiæ tradi[illegible] fame, siti et sexcentis aliis [illegible]. Postea eductus, atque ut [illegible] excitatus, gladio finem [illegible]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰ
Σισιννίου, ἐπισκόπου Κυζίκου

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Σισίννιος ὑπῆρχεν
κλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐπίσκοπος Κυζ
σκων δὲ τὰ πλήθη τῶν Ἑλλήνων τὴν εἰς Χ
στιν, καὶ ἐπιστρέφων ἀπὸ τῆς πατρ
πλάνης τῶν εἰδώλων ἐπὶ τὸν Κύριον, κα
εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς δὲ πιστοὺς στη
ἑδραιοτέρους ποιῶν ταῖς παραινέσεσιν, ἐ
τοὺς κρατουμένους διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστ
φυλακαῖς ὄντας καὶ βασάνοις ἐπισκεπτόμ
θεραπεύων, καὶ ἐπαλείφων πρὸς τὸ μαρτ
εβλήθη τῷ Διοκλητιανῷ· καὶ κρατηθείς, πρ
μαστιγοῦται, καὶ τύπτεται ἰσχυρῶς. Κα
σθείς, ξέεται τὰς πλευράς. Ἔπειτα πα
φυλακῇ, καὶ λιμῷ προσπαλαίει καὶ δίψει,
ραις μυρίαις θλίψεσιν. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐ
καὶ πάλιν ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χρ
μὴ πεισθείς, τὴν διὰ ξίφους χαίρων ἐδέξατο

Eodem die

209 *Commemoratio sancti Gregorii episcopi Agrigentinorum.*

[illegible] imperante, Chariton et [illegible] nobilissimi homines, in [illegible]. Horum filius fuit [illegible] baptismatis fonte [illegible] et clericum fecit. [illegible] sacra loca invi[illegible] Hortensiano diaco-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἐπισκό
Ἀκραγαντίνων πόλεως.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινο
Χαρίτων τις καὶ Θεοδότη ἡ σύμβιος αὐτοῦ,
ἄνθρωποι, ὑπῆρχον ἐν τῇ πόλει Ἀκραγα
ὧν ἐγεννήθη Γρηγόριος οὗτος. Ὃν ἐκ τ
βαπτίσματος δεξάμενος ὁ ἐπίσκοπος, ἀ
εἶτα καὶ κληρικὸν πεποίηκεν. Ὀκτὼ καὶ
ἐτῶν γενόμενος, ἀπῆλθε προσκυνήσων τοὺς

ους, καὶ γίνεται διάκονος ὑπὸ Μακαρίου, ἐπι- A
του Ἱεροσολύμων. Εἶτα ὑπέστρεψεν εἰς τὸ Βυ-
ιον· εἶτα εἰς Ῥώμην· ἐν ᾗ καὶ προσχειρίζεται
κοπος Ἀκραγαντίνων. Ὅθεν φθονήσαντες αὐτῷ
ῖνος, καὶ Κρισκεντῖνος, μυρίους πειρασμοὺς
γαγον. Καὶ θαυματουργήσας διαφόρως, θεοῦ
τι, κατήσχυνεν αὐτούς, καὶ μέλανας ἐποίησεν,
ε καὶ μέχρι τῆς σήμερον οὕτω φαίνεσθαι κατὰ
άν. Καὶ οὕτω παραλαβὼν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ
ία ἐργασάμενος θαύματα, ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ τὸν
ἀπέλιπεν.

nus creatur: hinc Byzantium, deinde Romam profectus, hic demum Agrigentinorum episcopus ordinatur. Unde invidia moti Sabinus et Crescentinus, maximum ei facessebant negotium, quorum tamen insolentiam multis editis divina gratia miraculis compressit, eosque nigros reddidit, ita ut ad hanc diem eorum posteritas ita appareat. Atque Ecclesiam hac ratione recipiens, patratisque innumeris prodigiis, in extrema senectute vita functus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΕ'

λησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος, ἐπισκόπου Ῥώμης.

λήμης ὁ σοφώτατος ὑπῆρχε μαθητὴς καὶ διά- B
ος τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Ἀπὸ κινδύνου γὰρ
άσσης ποτὲ διασωθείς, καὶ τῷ ἀποστόλῳ Πέτρῳ
ιχὼν, ὑπ' ἐκείνου διδάσκεται τὴν εἰς Χριστὸν
θειαν, ἐπιστάμενος καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γνῶσιν.
ους δὲ τοῦ Εὐαγγελίου γεγονὼς, καὶ τὰς τῶν
στόλων Διατάξεις συγγραψάμενος, κατέστη καὶ
μης ἐπίσκοπος. Ἀλλὰ, παρὰ Τραϊανοῦ βασιλέως
τηθείς, τιμωρεῖται. Εἶτα ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλα-
ς παραπέμπεται. Ἐν ᾗ καὶ ἐν τοίχῳ τινὶ ἀπο-
ίεται ἀναφραγείσης τῆς αὐτοῦ θύρας ἐκ λίθων.
εν καὶ ὀσπρίοις μόνοις ἀνετρέφετο. Οὕτω δὲ στε-
μενας, τέλει βίου ἐχρήσατο. Ὕστερον δὲ, ὡς
ι, πιστὶ τινες ἀναλαβόμενοι τὸ τίμιον αὐτοῦ
ῶμανον, ἀπεκόμισαν ἐν Χερσῶνι· ὅπερ ἐναπερ-
η τῇ θαλάσσῃ ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, μυρία θαύματα ἐνεργοῦν μέχρι καὶ σήμερον εἰς δόξαν
στοῦ.

EODEM MENSE.
Die vicesima quinta

210 *Certamen sacrosancti martyris Clementis, Romæ episcopi.*

Clemens sapientissimus sanctorum apostolorum discipulus et successor, naufragio et fluctibus aliquando ereptus, et cum Petro apostolo congressus, ab eo Christi veritatem edoctus est, cum jam Græcorum scientiam teneret. Factus autem Evangelii præco, apostolicarum Constitutionum scriptor, episcopus Romæ constituitur. Sed a Trajano imperatore comprehensus, tortusque, Ancyram Galatiæ relegatur: ubi pariete inclusus obstructa lapidibus janua, atque legumine tantum sustentatus, in hoc squalore et angustia e vita excessit: cujus pretiosæ reliquiæ, ut fertur, a fidelibus quibusdam sublatæ, Chersonam transferuntur, quæ in profundum maria ab idololatris projectæ innumera miracula in hanc usque diem ad Christi gloriam operantur.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
C
λησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πέτρου Ἀλεξανδρείας.

Πέτρος ὁ ἱερομάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. Κρατηθεὶς ἔμελλεν ἀποκεφαλισθῆναι. Καὶ ἀκούσας τοῦτο ὁ ετικὸς Ἄρειος, ὃν εἶχεν ὁ ἅγιος ἔξω τῆς Ἐκκλη-ς, ἦλθε συγχώρησιν αἰτούμενος. Τὸν δὲ ἅγιον τρον μὴ συγχωρῆσαι αὐτῷ, ἀλλ' εἰπεῖν, ὅναρ ἶν, τὸν Κύριον αὐτὸν ἐν σχήματι νεανίσκου, πε-ίμενον χιτῶνα διερρηγμένον ἀπὸ κεφαλῆς ἄχρι δῶν, καὶ, ὅτι ἐρωτήσαντα, Κύριε, τίς σου τὸν τῶνα διέῤῥηξεν; ἀκοῦσαι, ὅτι Ἄρειος, ἀλλὰ τοῦ-ν εἰς κοινωνίαν μὴ δέξῃ· Ἄρειος γὰρ οὔτε ἐν τῷ ν αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι συγχωρηθήσεται. δήλου δὲ ὁ διερρηγμένος χιτὼν τὴν εἰς τὴν ἁγίαν D ιάδα διαίρεσιν τῆς τοῦ Ἀρείου βλασφημίας. Ταῦτα τῶν, καὶ τὸν διάδοχον αὐτοῦ φανερὸν ἐξ ὀνόματος ιήσας, ὁμοίως καὶ τὸν ἐκείνου, ἠκολούθησε τοῖς μίοις. Καὶ κατὰ τὴν τοῦ Μαξιμιανοῦ πρόσταξιν, ν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

Eodem die

211 *Certamen sancti martyris Petri Alexandrini.*

Petrus sacromartyr, Maximiano imperatore episcopus Alexandriæ, comprehensus, mortique addictus, exspectabat qui eum decollaret. Quod ubi rescivit hæreticus Arius, quem sanctus extra Ecclesiam ejecerat, ad eum accessit, veniam petiturus. Cui sanctus Petrus nequaquam veniam dedit, sed respondit, apparuisse sibi noctu Dominum specie adolescentis, veste a capite ad pedes usque discissa circumdatum, et sciscitanti: Domine, quis tuam vestem scidit? dixisse: Arius, quem ad communionem noli admittere; Arius enim neque in hoc sæculo, neque in futuro veniam consecuturus est. Discissa autem vestis significabat divisionem per Arii blasphemiam in sanctam Trinitatem inductam. Quæ cum dixisset, successoremque suum expresso nomine palam instituisset, ac similiter alterum, qui huic foret sufficiendus, designasset, lictores secutus, Maximiani jussu capite plexus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μερκουρίου.

Ὁ μάρτυς Μερκούριος γέγονεν ἐπὶ Δεκίου καὶ λεριανοῦ τῶν βασιλέων, ἐκ τῆς Ἀνατολῆς στρα-

Eodem die

212 *Certamen sancti martyris Mercurii.*

Mercurius martyr, Decio ac Valeriano imperatoribus, in Orientali militans exercitu, cum fortiter

aliquando ab angelo adjutus rem gessisset, dux militum ab imperatoribus declaratur. Sed Christum diligens, Christianam fidem suscepit. Quod ubi rescivit imperator, ægre tulit. Comprehensum itaque, ad quatuor palos humi alligari jussit, et gladiis membratim concidi, ignemque accensum ei supponi: qui ex nimio sanguine exstinctus est. Post hæc alligato ad collum ingenti saxo, in equuleum inverso capite rapitur: detractaque ænea forcipe cute, vinctus Cæsaream Cappadociæ ducitur: ubi abscisso capite sepultus quiescit, curationes fidelibus omnibus ad hanc usque diem præbens.

A τιώτης ὤν, Ἀνδραγαθήσας δέ ποτε κατὰ τῶν βαρβάρων, ἐνδυναμωθεὶς ὑπὸ ἀγγέλου, ἐτύχθη στρατηλάτης παρὰ τῶν βασιλέων. Ἀγαπήσας δὲ Χριστὸν, ἐγένετο Χριστιανός. Καὶ τοῦτο μαθὼν βασιλεὺς ἐκικράνθη, καὶ κρατήσας αὐτὸν, ἐκτείνει τὴν γῆν εἰς τέσσαρας πάλους· καὶ μετὰ χειρῶν κατέκοπτε τὰ μέλη αὐτοῦ· καὶ ζέσας αὐτοῦ ἦψε πῦρ. Καὶ ἀπὸ τοῦ πολλοῦ αἵματος σβεσθὲν τὸ πῦρ· καὶ μετὰ τοῦτο ἀποτίθησιν εἰς τράχηλον αὐτοῦ λίθον βαρὺν, καὶ ἐκρέμασεν κατὰ κεφαλῆς. Εἶτα ἔδειραν αὐτὸν μετὰ βίων χαλκῶν, καὶ δήσαντες ἀπήγαγον εἰς Καππαδοκίας, καὶ ἀπεκεφάλισαν. Ὅπου καὶ ἐτέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἰάματα πᾶσι τοῖς παρέχον μέχρι τῆς σήμερον.

Eodem die

213 *Certamen sanctæ magnæ martyris Æcaterinæ.*

Æcaterina martyr, Alexandrina, reguli cujusdam divitis ac nobilis filia, forma et ingenio præstantissima, cum Græcas litteras didicisset, philosophicis etiam scientiis se addixit, et linguas gentium omnium calluit. Cum vero festus aliquando dies idolis ageretur a Græcis videretque animalium multitudinem jugulari, id ægre ferens adiit Maximinum imperatorem, et cum illo disseruit, inquiens: Quare Deo vivo relicto, inanimata idola colis? Maximinus igitur retentam acerbissime excruciavit. Deinde accersitis undique quinquaginta oratoribus: Disceptate, inquit, cum Æcaterina, eamque convincite: nisi enim illam conviceritis, vos omnes C flammis tradam. Illi vero se superatos esse videntes, baptizati sunt, atque ita igni conflagrarunt. Æcaterina autem capite obtruncata est.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης.

Ἡ μάρτυς Αἰκατερίνα ἐγένετο ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ βασιλίσκου τινὸς, πλουσίου καὶ ἐνδόξου· εὔμορφος πάνυ. Κύφωνὸς δὲ ὑπάρχουσα ἔμαθεν Ἑλληνικὰ γράμματα, καὶ ἐγένετο σοφὴ λαβοῦσα καὶ γλώσσας πάντων τῶν ἐθνῶν. Ἑορτὴ δὲ ἐλέγετο δὲ ἑορτὴ τοῖς εἰδώλοις παρὰ τῶν Ἑλλήνων· θεωροῦσα τὰ ζῆα σφαζόμενα, ἐλυπήθη· καὶ ἐλθοῦσα εἰς τὸν βασιλέα Μαξιμῖνον, καὶ ἐφιλονείκησεν αὐτῷ εἰποῦσα, ὅτι Διὰ τί ἐγκατέλιπες Θεὸν ζῶντα, προσκυνεῖς εἰδώλοις ἀψύχοις; Ἐκεῖνος δὲ ἐμάνη αὐτὴν, καὶ ἑτοιμωρήσατο ἰσχυρῶς. Καὶ μετὰ ταῦτα ἔφερεν ὁ βασιλεὺς πεντήκοντα ῥήτορας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι, Διαλέχθητε πρὸς τὴν Αἰκατερίνα, καὶ πείσατε αὐτήν· ἐὰν γὰρ μὴ νικήσητε αὐτὴν, πάντας ὑμᾶς κατακαύσω πυρί. Ἐκεῖνοι δὲ ἰδόντες, ἐνικήθησαν, ἐβαπτίσθησαν, καὶ οὕτως ἐκάησαν. Ἐφαλίσθη δὲ καὶ αὐτή.

EODEM MENSE.
Die vicesima sexta

214 *Commemoratio sancti Patris nostri Alypii.*

Sanctus Pater noster Alypius Heraclio imperatore decertavit. Fuit autem ex Adrianopoli Paphlagoniæ. Antequam vero nasceretur, ejus mater somnium hujusmodi vidit: Videbatur sibi gestare in ulnis insignis formæ agnum, in cujus cornibus hærerent accensi cerei: ex quo intellexit, nasciturum puerum, virtutibus clarum fore: quod et contigit. Clericus enim, deinde diaconus ordinatus, misso D rebus hujus sæculi nuntio, columnam ascendit: et stylita factus, sub dio nudus stetit, multis interim miraculis illustratus, et a dæmonibus sæpe impugnatus. Ipse vero quoad potuit, in pedes erectus orabat. Sed lapide a dæmonibus petitus, incidit in lateris morbum, quo cum annis tredecim laborasset, e vita excessit, annos natus centum et octo.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Κ̅ζ̅

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀλυπίου.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἀλύπιος, ἠγωνίσατο ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου. Ἐγένετο δὲ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως τῆς Παφλαγονίας. Πρὸ τοῦ γεννηθῆναι δὲ αὐτον, εἶδεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ὄνειρον τοιοῦτον. Εἶδεν, ὅτι ἐβάσταζεν εἰς τὰς ἀγκάλας τὸ ἀρνίον ὡμαῖον, ἔχον εἰς τὰ κέρατα αὐτοῦ ἅπτοντα· καὶ ἐκ τούτου ἐνενόησεν, ὅτι τὸ παιδίον μέλλει γεννῆσαι, ἐνάρετον γενήσεται· ὃ καὶ γέγονεν. Γεννηθεὶς γὰρ ἐγένετο κληρικὸς· εἶτα διάκονος· καὶ ἀφῆκε τὸν κόσμον· καὶ ἀνῆλθεν εἰς κίονα, καὶ ἐγένετο στυλίτης· ἄσκεπος, γυμνὸς ἱστάμενος· καὶ πολλὰ θαύματα ποιῶν, ἐτεβουλεύθη ὑπὸ τῶν δαιμόνων. Ἐκεῖνος δὲ, ἕως οὗ ἐδύνατο, προσηύχετο ὀρθὸς ἱστάμενος· ὅτε δὲ μετὰ λίθου ἀπολυθεὶς ἐβλάβη παρὰ τῶν δαιμόνων, κατέπεσεν ἐπὶ πλευρὰν ἔτη δεκατρία, ἕως ἐτελεύτησεν, ὑπάρχων χρόνων ἑκατὸν ὀκτώ.

EODEM MENSE.
Die vicesima septima

215 *Certamen sancti, multisque certaminibus clari martyris Jacobi Persæ.*

Jacobus multis certaminibus insignis martyr ex

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΖ̅

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ πολυάθλου μάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου.

Ὁ πολύαθλος μάρτυς Ἰάκωβος ἐγένετο ἐκ

:, ἐπὶ Θεοδοσίου, βασιλέως Ῥωμαίων· ἀνδρεῖος A Perside fuit, Theodosio Romanorum imperatore. Is
ν καὶ ἔνδοξος, ἐτιμᾶτο παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν ob egregiam animi virtutem generisque nobilitatem
ῶν. Ὢν δὲ πρότερον Χριστιανὸς, καὶ γυναῖκα in summo apud Persarum regem honore habebatur.
ν Χριστιανὴν, καὶ μητέρα καὶ πατέρα ὁμοίως Erat autem Christianus, et Christianam uxorem
ιστιανούς· ὅμως, διὰ τὴν τοῦ βασιλέως τιμὴν, habebat; matrem insuper, patremque Christianos;
ατο τὸν Χριστὸν, καὶ προσεκύνει τῷ Ἡλίῳ καὶ sed ob regis honorem, ejurato Christo, Solem
Πυρὶ, καὶ ἔσεβεν αὐτὰ ὡς θεούς. Μαθοῦσα δὲ Ignemque tanquam deos adoravit. Quod ubi mater,
ο ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ, ἔγραψαν πρὸς et uxor cognovere, dolore affectæ, per litteras illum
ν μετὰ λύπης, καὶ ἔπεισαν αὐτὸν πάλιν γενέ- induxere, ut ad Christianam fidem rediret. Quare
Χριστιανόν. Τότε διαγνωσθεὶς παρὰ τοῦ βασι- cognitus a rege, ejusque jussu comprehensus, acer-
, καὶ κρατηθεὶς, πικρότατον ὑπέστη θάνατον. bissimam mortem sustinuit. Membra enim ei sin-
ττον γὰρ ἓν ἓν μιλος, καὶ μέρος τοῦ σώματος gula, partesque corporis gladio præciduntur, donec
ι μαχαιρῶν, ἕως κατελείφθη μόνον τὸ σῶμα solum corpus cum capite, ac ventre superesset,
ὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς κοιλίας. Καὶ κατὰ μίαν cum interim ipse ad unamquamque sectionem gra-
τομὴν ηὐχαρίστει τῷ Θεῷ. Καὶ οὕτως κελεύσει tias Deo ageret. Demum ejusdem regis jussu,
βασιλέως, μετὰ μαχαίρας ἐκόπη καὶ ἡ κεφαλὴ B trunco caput amputatur.
ῦ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΗ'

EODEM MENSE.
Die vicesima octava

216 *Certamen sancti martyris Stephani Junioris, et sociorum Petri et Andreæ.*

ησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Στεφάνου τοῦ Νέου, εἰ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων Πέτρου καὶ νδρέου.

ωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς, ὁ ἐπιλεγόμενος Καβαλ- Constantinus, cognomento Caballinus, imperator
ις, αἱρετικὸς ὤν, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας μισῶν, hæreticus et sacrarum imaginum adversarius, cum
θε περὶ τούτων τῶν ἁγίων, Στεφάνου, Πέτρου, didicisset hos sanctos Stephanum, Petrum, et An-
Ἀνδρέου, ὅτι οὐ ποιοῦσι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀλλὰ dream, neglecto suo imperio, imagines adorare,
σκυνοῦσι τὰς εἰκόνας, καὶ ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν seque ab iis hæreticum appellari, comprehensos
τικόν. Καὶ ἀποστείλας ἐπίασεν αὐτοὺς καὶ ἐτι- jussit primum gravissime excruciari: deinde san-
ρήσατο πρῶτον ἰσχυρῶς. Εἶτα τὸν μὲν ἅγιον Στέ- ctum Stephanum funiculis alligatum, media urbe
ον προσέταξε δεθῆναι μετὰ σχοινίου· καὶ σύρε- raptari: qui dum raptaretur, a quodam in capite
ι μέσον τῆς πόλεως. Καὶ σκρόμενον τοῦτον λα- C fuste percussus, contuso ac in duas partes dissecto
τις μέγα ξύλον, ἔπληξε κατὰ τῆς κεφαλῆς. Καὶ capite interiit, atque in eo loco, ubi nunc jacet,
ίσθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἰς δύο, καὶ ἐτελεύτησε· sepultus fuit. Similiter et sanctus Andreas vinctus,
ἐτάφη ἐν τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ κατάκειται. Ὁμοίως raptatusque, e vita excessit. At sanctus Petrus in
ὁ ὅσιος Ἀνδρέας, καὶ αὐτὸς δεθεὶς καὶ συρό- carcerem prius conjectus, deinde eductus, tandiu
ος, ἐτελεύτησεν. Ὁ δὲ ἅγιος Πέτρος, πρῶτον flagellis cæditur, donec spiritum Deo tradidit.
κλεισθεὶς εἰς φυλακὴν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐκβληθεὶς, καὶ τυπτομενος, παρέδωκε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τῷ
ῷ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

217 *Certamen sanctorum, qui cum sancto Stephano juniore pro sacris imaginibus martyrium subierunt.*

ησις τῶν ἁγίων, τῶν σὺν τῷ ἁγίῳ Στεφάνῳ τῷ Νέῳ, ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων μαρτυρη- άντων.

Πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν τότε ὀρθοδόξων, ὄντων, ταξάμενοι τῷ βίῳ, γεγόνασι μοναχοί. Τοὺς τοιού- ος δὲ ὁ παράνομος βασιλεὺς τιμωρησάμενος, ἐφό- σε. Καὶ γὰρ τὸν ἕνα, Βασίλειον καλουμενον, ἐκ- φλώσας, εἶτα τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων λοῦντα ἀκούσας, λακτίσας, ἐξήνεγκε τὰ ἔντερα D impacto intestina disrupit: deinde relegatum, e
τοῦ, καὶ οὕτως ἐξορισθεὶς μετὰ ὀδύνης ἐτελεύτη- vita abire coegit. Alius equuleo inclusus, naribus
ν. Ἄλλος ἔγκλειστος ἐν τῷ σωσθενίῳ ῥινοκοπη- præcisis, Chersonam relegatur: unde fuga saluti
ὶς, ἐν Χερσῶνι ἐξωρίσθη, καὶ μέλλων φονευθῆναι, suæ eonsulens, in Chazariam sese proripuit, ub
υγεν εἰς Χαζαρίαν, ἐν ᾗ καὶ ἐπισκοπος ἐγένετο, episcopus factus, postea decessit. Alius Stephanus
εἰ ὕστερον ἐτελειώθη. Ἄλλος δὲ Στέφανος ὀνόματι nomine, in Sogdiam ejectus, cum ibi plurimis pro-
ς Σουγδίαν ἐξορισθεὶς, καὶ πολλοὺς ὠφελήσας, fuisset, vivendi finem fecit. Similiter et Gregorii
λος ἔσχε τοῦ βίου. Ὁμοίως καὶ Γρηγόριοι δύο σὺν duo cum aliis quamplurimis vertere solum coacti,
λλοῖς ἄλλοις ἐξορισθέντες, ἀπέθανον. Ἀλλὰ καὶ obiere. Sed Joannes exlegatarius, Daphnusiam ex-
ωάννης ἀπὸ λεγαταρίων, εἰς Δαφνουσίαν ἐξορισθεὶς, pulsus, statis temporibus, imperatoris jussu, fre-
εἰ τῇ τοῦ βασιλεύοντος κελεύσει δερόμενος κατὰ quentissime cæsus, vita perfectus est.
ιρὸν συχνῶς, τὸν βίον ἀπέλιπεν.

Eodem die

218 *Certamen sancti martyris Irenarchi.*

Irenarchus martyr Sebastensis, ab adolescentia lictoris officium ad multandos sanctos martyres præstabat. Sed cum videret abreptas ad quæstionem a Maximo, Sebastes præfecto, temporibus Diocletiani imperatoris, Christianas mulieres multo fortiores esse, quam sexus muliebris ferre posset, editisque miraculis tyrannum confundere; divina Christi gratia illuminatus, sumpto animo Christum aperte confessus, seipsum etiam Christianum prædicavit. Et primum quidem præsidis jussu in lacum injicitur: deinde cum ex eo incolumis evasisset, in ardentem fornacem immittitur; unde etiam sine ullo detrimento egressus, capite plectitur, et spiritus quidem ejus in cœlos evolavit; reliquiæ vero in terra sepultæ jacent.

A

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εἰρηνάρχου.

Εἰρήναρχος ὁ μάρτυς ἐγένετο ἀπὸ τῆς π
Σεβαστείας. Νέος δὲ ὢν τὴν ἡλικίαν, ὑμ
τάξιν ὑπῆρχε, καὶ τιμωρουμένων τῶν
μαρτύρων, αὐτὸς καθυπούργει. Ἐξεταζομέ
γυναικῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δι
τιανοῦ, παρὰ Μαξίμου ἄρχοντος τῆς Σεβ
φωτίζεται τὴν ψυχὴν ὁ Εἰρήναρχος ὑπὸ τῆς
χάριτος τοῦ Χριστοῦ, ἐξ ὧν ἔβλεπε τὰς γ
ὑπὲρ φύσιν ἀνδριζομένας, καὶ καταισχυνούσ
τύραννον, ἐπὶ τοῖς παρ' αὐτῶν γινομένοις θ
Ὅθεν παῤῥησίᾳ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, κ
τὸν ἀνακηρύξας Χριστιανὸν, πρῶτον μὲν
ἄρχοντος προστάξει ἀπερρίφη ἐν τῇ λίμνῃ
ἐκ τῆς λίμνης ζῶν ἐξελθών, εἰς κάμινον ἐμβ
πυρός. Καὶ ἐκ ταύτης διασωθεὶς παραδόξως,
φαλίσθη. Καὶ τὸ μὲν πνεῦμα αὐτοῦ ἀνῆλθεν
οὐρανοῖς· τὸ δὲ λείψανον ἀπεδόθη τῇ γῇ.

EODEM MENSE.
Die vicesima nona

219 *Commemoratio sancti Patris nostri Joannis Damasceni.*

Hic Leone Isauro, ejusque filio Constantino imperatoribus, floruit in urbe Damasco, genere, nobilitate ac fide clarus, patre virtutibus insigni natus; omnemque Græcorum disciplinam, necnon divinas Scripturas assecutus. Ob Christi autem fidem patriis opibus derelictis, monachus factus est una cum Cosma, cujus plures exstant hymni, qui in sanctis festis, ac præcipue in magna sancti Paschatis hebdomada decantantur. Sanctus vero Joannes multa verborum ubertate sententiarumque gravitate, atque sacræ Scripturæ auctoritate hæresim Iconomachorum confundens, sæpe carcere, sæpe ærumnis ab hæreticis imperatoribus multatus, vexatusque, in optima confessione decessit, et a discipnlo suo sepultus fuit.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΘ΄

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου
Δαμασκηνοῦ.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντ
Ἰσαύρου, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ
ἐκ τῆς πόλεως Δαμασκοῦ· γένους περιφαν
ἐνδόξου καὶ πιστοῦ. Ἔτυχε δὲ φιλαρέτου τ
καὶ ἐξεπαιδεύθη πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν π
σιν, ἀλλὰ καὶ τὴν θείαν Γραφήν. Διὰ δὲ
Χριστὸν πίστιν τὸν πατρικὸν πλοῦτον κατ
γέγονε μοναχὸς, μετὰ καὶ Κοσμᾶ, οὗτινος
λόγος τῶν ἐν ταῖς ἁγίαις ἑορταῖς ποιημ
μελῳδιῶν, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἁγίᾳ μεγάλῃ
περὶ τοῦ Πάσχα. Ὁ οὖν ὅσιος Ἰωάννης,
λόγων αὐτοῦ δυνάμει, καὶ ταῖς ἐκ τῶν ἁγίων
ἀποδείξεσι, κατῄσχυνε τὴν τῶν Εἰκονομάχω
σιν. Ὅθεν καὶ διαφόρως ἐξορισθεὶς παρὰ τῶν
κῶν βασιλέων, καὶ φυλακαῖς παραδοθεὶς, κ
αὐταῖς τῇ κακουχίᾳ ταλαιπωρηθεὶς, ἐν καλῇ
γίᾳ ἐτελειώθη, ταφεὶς ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ.

Eodem die

220 *Certamen sancti martyris Philomeni.*

Philomenus martyr, Aureliano imperatore, ex regione Lycaoniæ, negotia exercens, advehendis frumentis Ancyræ in Galatia operam dabat. Quod autem Christianus esset, apud præfectum Ancyræ delatus, ejus tribunali sistitur. Cumque Christum omnium Deum Dominum profiteretur, primum quidem ferreis clavis pedibus manibusque confixis, in equuleum raptus, scorpionibus laceratur; deinde e ligno depositus, in ardentem fornacem conjicitur: sed nullo, Dei virtute, damno affectus, pedibus iterum, manibus, et capite clavis trajectis, triginta stadia cursu confiecre compellitur, donec cursu et labore confectus, beatam animam suam Deo tradidit, pro quo martyrium subiit.

D

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλουμένου.

Φιλούμενος ὁ μάρτυς ἦν ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ τ
σιλέως, ἀπὸ χώρας τῆς Λυκαονίας, πραγματ
νος, καὶ σῖτον κομίζων ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἀγ
τῆς Γαλατίας. Χριστιανὸς δὲ ὤν, διαβάλλετ
ἄρχοντι Ἀγκύρας. Καὶ παραστὰς τῷ κρ
αὐτοῦ, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, Θεὸν
τοῦ παντὸς, καὶ Κύριον, πρῶτον μὲν ἦ
τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ἥλοις σιδηροῖς, κα
σανίζεται. Ἔπειτα κρεμασθεὶς, μετὰ τοῦ σ
ξέεται, καὶ τοῦ ξύλου ἀποκαθιβασθεὶς, εἰς
νον ἐκπυρωθέντα ἐμβάλλεται. Ἐκ τούτου δὲ
τοῦ Θεοῦ δυνάμει, ἀβλαβὴς διαφυλαχθεὶς, κα
ται αὖθις τοὺς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴ
φαλήν· καὶ ἐπὶ τριάκοντα σταδίους ἐλαύνεται

λιποψυχήσας ἀπὸ τοῦ πολλοῦ δρόμου, καὶ τοῦ τοσούτου κόπου, τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν παρέδωκε Θεῷ, δι' ὃν ἐμαρτυρησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου Πέτρου.

οὗτος, ἀδελφὸς γνήσιος ὑπάρχων τοῦ μεγάλου στόλου Πέτρου, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ὢν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκήρυξεν εἰς πᾶσαν τὴν παρ- ν τῆς Βιθυνίας, καὶ τοῦ Πόντου, καὶ τῆς Θρᾴ- , καὶ τῆς Σκυθίας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπῆλθεν ἐν αστουπόλει τῇ μεγάλῃ· ἐν ᾗ παρεμβάλλουσιν ὁ ὸς, καὶ ὁ Φάσις οἱ ποταμοί. Οὗτινος Φάσιδος τεροι οἱ Αἰθίοπες κατοικοῦσιν. Εἶτα ἀπῆλθεν ἐν ραις τῆς Ἀχαΐας εἰς Πελοπόννησον. Καὶ ἐσταυ- ηη ὑπὸ Αἰγεάτου τοῦ ἀνθυπάτου· καὶ οὕτως ειώθη. Τὸ δὲ ἱερὸν αὐτοῦ λείψανον τότε μὲν η ἐν Πάτραις τῆς Ἀχαΐας· ὕστερον δὲ ἀνακομι- , προστάξει τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, παρὰ ἁγίου Ἀρτεμίου ἐν Κωνσταντινουπόλει κατετέθη, ὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου, τὴν ἱερὰν τράπεζαν τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ον ἰαμάτων Χάριν.

EODEM MENSE.

Die tricesima

221 *Certamen sancti et clarissimi apostoli Andreæ, fratris magni Petri.*

Hic germanus magni apostoli Petri frater, post ascensionem Domini nostri Jesu Christi, prædicavit in tota maritima ora Bithyniæ, Ponti, Thraciæ, et Scythiæ: deinde magnam Sebastopolim lustravit, quam fluvii duo interscindunt, Psarus, et Phasis, cujus sunt accolæ inferiores Æthiopes. Postremo Patras Achaiæ in Peloponnesum migravit, ubi ab Ægea proconsule in crucem sublatus est: atque ita mortem obiit. Sacræ vero ejus reliquiæ tunc quidem Patris in Achaia depositæ; postea vero Constantini imperatoris jussu a sancto Artemio, una cum sanctis apostolis Luca et Timotheo, Constantinopolim translatæ, sub sacra apostolorum mensa conditæ fuerunt, gratiam curationum emittentes.

MENOLOGII GRÆCORUM

PARS SECUNDA

A MENSE DECEMBRI AD FEBRUARIUM.

ΜΗΝΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΩ

Ἐν τῇ πρώτῃ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου, καὶ ἐνδόξου προφήτου Ναούμ.

Ὁ μέγας καὶ ἔνδοξος προφήτης Ναοὺμ ἐγέ- ο ἀπὸ τῆς φυλῆς Συμεων καὶ, τῆς χώρας τῶν ουδαίων. Εὐλαβὴς δὲ ὢν, ἐδέξατο παρὰ Θεοῦ προ- τείας χάρισμα· καὶ προεφήτευσε κατὰ Νινευὴ ς πόλεως. μετὰ τὸ προφητεῦσαι κατ' αὐτῆς πρό- ρον τὸν Ἰωνᾶν. Κἀ εἶπεν, ὅτι Μέλλει ἡ Νι- υὴ ὑπὸ ὑδάτων γλυκέων καὶ πυρὸς ἀφανισθῆναι. καὶ γέγονε· τῇ γὰρ κελεύσει τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς αρτίας αὐτῶν ἡ περιέχουσα τὴν Νινευὴ λίμνη, ισμοῦ γενομένου, κατεπόντισεν αὐτήν. Καὶ πῦρ ἐκ ἧς ἐρήμου ἐπελθὸν, τὰ ἐναπομεῖναν μέρος αὐτῆς τέκαυσε. Καὶ μετὰ τὸ προφητεῦσαι πάντα ταῦτα, πέθανε, καὶ ὑπὸ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἐτάφη τὸ είψανον αὐτοῦ ἐντίμως ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ὅτε τελεύτησεν, ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ πέντε. Εἶχε δὲ ἐνειον μὲν στρογγύλον· ἰσχνὸν πρόσωπον, ἁπλᾶς τρίχας. Ἦν δὲ καὶ ὑποφάλακρος, καὶ τὴν κεφαλὴν χων ἐπιμήκη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀνανίου.

Ἀνανίας ὁ μάρτυς ἐγένετο μὲν ἀπὸ τῆς Χώρας

MEMSE DECEMBRI.

Die prima

1 *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Nahum.*

Magnus et gloriosus propheta Nahum de tribu Simeon, ex regione Judææ, fuit, vir singulari in Deum pietate. Cum autem prophetiæ donum a Deo accepisset, prophetavit adversus Niniven urbem, post Jonam prophetam, dicens: Ninive dulcibus aquis ignique subvertetur. Quod et contigit: divino enim jussu propter eorum peccata stagnum, quod urbem ipsam ambibat, terræmotu facto, illam submersit, et ignis ab eremo irruens reliquias ejus penitus absumpsit. Postquam **2** autem hæc omnia prædixisset, decessit, ejusque corpus a propinquis in terra sua honorifice conditum fuit. Cum vero obiit, annos quadraginta quinque agebat. Erat autem mento rotundo, facie gracili, tenui capillo, capite subcalvo ac procero.

Eodem die

3 *Certamen sancti martyris Ananiæ.*

Ananias martyr ex Persidis regione fuit, laicus

quidem, sed Christianus : atque idcirco a Persis comprehensus, acerbissimis tormentis excruciatus est, et ad necem flagris concisus, ut vix respiraret. Sublatis tandem oculis ita eos, qui aderant, allocutus est : Consurgite, et Deum orate : ecce enim video scalam cælum attingentem, et super eam homines igneos, mihi dicentes : Veni nobiscum, et ducemus te in urbem lætitiæ, hilaritatis, lucisque plenam. Quibus in verbis exspiravit : et sancta quidem illius anima in supernam, quam viderat, civitatem advolavit : at corpus in Perside conditum exspectat tremendam, et extremam resurrectionem, quando una cum omnibus resurget, et immortali Christi Dei nostri regno perfruetur.

A τῶν Περσῶν· ἡ δὲ λαϊκὸς, ἀλλὰ Χριστια
διὰ τοῦτο πιάσαντες αὐτὸν οἱ Πέρσαι, ὑπ
ἰσχυρῶς Καὶ ἀπὸ τοῦ πολλοῦ δαρμοῦ ἐγε
νεκρὸς, ὀλίγον ἀναπνέων. Καὶ κείμενος ἐν
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρ
ἐκεῖ· Ἐγέρθητε καὶ ποιήσατε πρὸς θεὸ
ἰδοὺ γὰρ θεωρῶ σκάλαν φθάνουσαν εἰς τὸ
καὶ πυροειδεῖς ἐπ' αὐτὴν ἄνδρας λέγοντάς
θὲ μεθ' ἡμῶν, καὶ εἰσαγάγωμέν σε εἰς τ
πληρωμένην χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, καὶ τα
ταῦτα εἰπὼν, ἐξεπνευσε· καὶ ἡ μὲν ἁγ
ψυχὴ ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἄνω πόλιν, καθὼς
Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ κατάκειται ἐν Περσ
χόμενον τὴν φοβερὰν καὶ τελευταίαν ἀναστ

καὶ αὐτὸ μέλλει ἀναστῆναι μετὰ πάντων, καὶ ἀπολαῦσαι τῆς ἀθανάτου βασιλείας Χριστοῦ τ
ἡμῶν.

EODEM MENSE.

Die secunda

4 *Commemoratio sancti ac beati Philareti Eleemosynarii.*

Imperante religiosissima Irene claruit iste ; ex regione Paphlagoniæ ortus, opibus quidem satis amplis, quas sibi ipsi laborando comparaverat ; sed postea diabolica invidia ad inopiam redactus, non tamen idcirco eleemosynæ oblitus. Ex uno autem beneficentiæ ejus exemplo palam fiet, quam incredibili fuerit in pauperes liberalitate. Aberrarat aliquando vicini sui bos : qui Philaretum adiit, invenitque eum in agello suo junctis sub jugo bobus sementem facientem. At Philaretus hominem mœrore confectum videns, soluto eique tradito altero bove, ipse jugum cum altero subiens, domum rediit. Quam virtutem Deus remuneraturus, effecit, ut imperatrix Mariam illius filiam Constantino filio suo in matrimonium collocaret. Quo factum est, ut ejus familia ditata fuerit. Ipse vero propensior in pauperes factus, et usque ad senectutem florens, obiit, et in Criseos monasterio sepultus est.

B

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'.

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ μακαρίου Φιλαρέτου τοῦ Ἐλεήμονος.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Εἰρήνης τῆς εὐσε
γέγονεν οὗτος, ἀπὸ τῆς χώρας Παφλαγονία
σιος δὲ ὢν ἐκ τοῦ κεμάτου αὐτοῦ, ὑπὸ φθόν
λικοῦ ἐπτώχευσε μὲν· τῆς δὲ ἐλεημοσύνης
ελάθετο. Ἀπό ἑνὸς δὲ πράγματος, ὃ τ
δείξομεν αὐτὸν εἰς πάντα ἐλεήμονα· Ἀπέ
τοῦ γείτονος αὐτοῦ ὁ βοῦς, καὶ ἀπῆλθε τ
ὁ γείτων, καὶ εὗρεν αὐτὸν εἰς τὸ χωράφ
σπείροντα μετὰ τοῦ ζευγαρίου αὐτοῦ· καὶ
νὸν λυπούμενον, ἔλυσε τὸ ἕν βοΐδιον, κ
αὐτῷ. Καὶ αὐτὸς ὑπερβὰς τὸν ζυγὸν μετὰ
βοϊδίου, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ὁ
Θεὸς τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, ἐποίησε τὴν βα
καὶ ἐπῆρε τὴν ἐκγόνην αὐτοῦ Μαρίαν γυ
τὸν υἱὸν αὐτῆς Κωνσταντῖνον. Καὶ ἀπὸ τότ
τησεν ἡ γενεὰ αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐλεῶν τους π
καὶ ῥογεύων μέχρι γήρως, ἀπέθανε, καὶ ἐτ
τῇ μονῇ τῆς Κρίσεως.

Eodem die

5 *Commemoratio sancti prophetæ Habacuc.*

Iste ex tribu Simeon fuit de regione Judææ : prophetavit autem de captivitate, et eversione Jerusalem Hebræorum urbis, deque cæde ac servitute populi. Cum vero Nabuchodonosor Persarum rex contra Jerusalem venisset, ad exteras terras fugit ; et simul ac Persæ recessere, et qui remanserant Judæi in Ægyptum descenderunt, rediit et ipse in terram suam, et messoribus agelli ministrabat : quibus cum aliquando prandium afferret, domesticis suis ait : Ego longum ineo iter : si vero longiorem moram traxero, messoribus vos cibum deferte. His dictis ab angelo Babylonem sublatus est, quæ aberat mille passuum bis centum sexaginta quinque : deditque cibum Danieli prophetæ in lacu incluso : et rursus domum delatus, alterum messoribus prandium attulit, re nemini indi-

D

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμβακουμ

Καὶ οὗτος ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Συμεὼν γ
ἀπὸ τῆς χώρας τῶν Ἰουδαίων. Προεφήτευσε δ
τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ καταστροφῆς τῆς Ἱερ
λὴμ, πόλεως τῶν Ἑβραίων, καὶ τῆς σφαγῆ
δουλείας τοῦ λαοῦ. Ὅτε δὲ Ναβουχοδονοσορ, ὁ
λεὺς τῶν Περσῶν ἦλθε κατὰ τῆς Ἱερουσ
ἔφυγε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ξένην γῆν. Ὡς δὲ ἐκ
ψαν οἱ Πέρσαι, καὶ οἱ ἀπομείναντες Ἰουδαῖο
ἐβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς τ
αὐτοῦ· καὶ ἐδούλευε θερισταῖς τοῦ χωρ
Ἔλαβε δὲ τὸ ἄριστον ἀπαγαγεῖν τοῖς θερισταῖ
εἶπε τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ· Ἐγὼ ὑπάγω μακρά
ἐὰν βραδύνω, κομίσατε τροφὴν τοῖς θερ
Ταῦτα εἰπὼν, ὑπὸ ἀγγέλου ἀπῆλθεν εἰς Βαβ
μίλια διακόσια ἑξηκονταπέντε, καὶ ἔδωκε τὴν
φὴν τῷ προφήτῃ Δανιὴλ, ἐγκεκλεισμένῳ

. Καὶ πάλιν ἔφθασε, καὶ ἀπεκόμισε τοῖς θερι- A cata. Cum vero et alia multa prædixisset, diem
ἕτερον ἄριστον, μηδενὶ εἰπὼν τὸ γεγονός. Προ- obiit, et sepultus est.
σας δὲ καὶ ἕτερα πολλὰ, ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Eodem die

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβίβου.

Certamen sancti martyris Abibi.

:ὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου τοῦ βασιλέως, ὑπ- Licinio imperatore fuit iste diaconus, Christique
ν οὗτος διάκονος,καὶ διδάσκαλος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ecclesiæ doctor : qui cum omnes ad se accedentes
ησίας, διδάσκων πάντας τοὺς προσερχομένους verbo veritatis instrueret, ad imperatorem delatus,
τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Τοῦτο μαθὼν ὁ βασι- ejusque jussu retentus,suppliciis subjicitur.Deinde
καὶ ὀργισθεὶς, ἀποστείλας, ἐκράτησεν αὐτὸν, in magnam fornacem ardentem injectus, ibi psal-
βασάνισεν. Εἶτα ἀνάψας κάμινον μεγάλην, ἐν lens, et gratias Deo agens, finem accepit: quem
ἐνέβαλεν. Ἐν ᾗ καὶ ψάλλων καὶ εὐχαριστῶν ὁ furtim Christiani sublatum, unguentisque ac thy-
, τὸ τέλος ἐδέξατο. Ὃν οἱ Χριστιανοὶ κρύφα λα- miamatis delibutum, cum psalmis, hymnis, et
ς, καὶ μετὰ μύρων καὶ θυμιαμάτων ἀλείψαντες, canticis spiritualibus sepelierunt cum sanctis con-
λμοῖς καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς κατ- fessoribus Guria et Samona, eo miraculo insigni-
ν, μετὰ τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν Γουρία καὶ Σα- B bus, quod puella, cui Gotthus quidam jurata in
, τῶν τὸν θαῦμα ποιησάντων τῆς κόρης, ἣν templo eorumdem sanctorum fide suas nuptias
θος ἀπατήσας, καὶ πλανήσας δι' ὅρκων ἔχειν spoponderat, mox dceceptam et in servitutem re-
κα, πεποίηκε δούλην, εἶτα καὶ ἐς τάφον ζῶ- dactam, vivam insuper in sepulcrum injecerat, a
νέβαλεν· ἀλλ' οὗτοι οἱ ἅγιοι, ἐπειδὴ ἠντιφώ- morte servarunt.
ν αὐτὴν (εἰς γὰρ τὸν ναὸν τούτων ὤμοσεν ὁ Γότθος, καὶ οὕτως ἔλαβε τὴν κόρην), ἐλυτρώσαντο αὐτὴν τοῦ
του.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

EODEM MENSE.

Γ

Die tertia

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Certamen sancti magni martyris Theodori, episcopi Alexandrini.

ἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου ἄνθρωποι, καὶ Alexandriæ Ægypti populus, et præcipue Græci
ιστα οἱ Ἕλληνες, καὶ, ἄπιστοι, πικροὶ καὶ δύσ- C ac infideles,adversus sanctos sævi et crudeles fuere.
οι καὶ ὠμοὶ ἐγένοντο εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ διὰ Quare plurimos in ea urbe martyres effecerunt :
ο καὶ πολλοὺς μάρτυρας ἀπειργάσαντο. Ἐξ ὧν ex quorum numero sanctus iste Theodorus, quod
ν μαρτύρων ἐγένετο καὶ οὗτος ὁ ἅγιος Θεόδω- Christum confiteretur, et in ipsum crederet, quod-
Μαθόντες γὰρ ὅ τῶν Ἀλεξανδρέων λαὸς, ὅτι que Græcos doceret.eumdem pro Deo habere,facto
ς ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁμολογεῖ τὸν Χριστὸν, καὶ in eum impetu, comprehensus, crudelissime dila-
εύει εἰς αὐτὸν, καὶ διδάσκει τοὺς Ἕλληνας ἔχειν niatur : deinde contexta spinis corona capiti ejus
ὸν Θεὸν, μετὰ πικρίας συνέδραμον πρὸς αὐτόν· imposita, oculisque graviter contusis, scommatis
πιάσαντες αὐτὸν, πρῶτον μὲν ἐτιμωρήσαντο per jocum et contemptum irridetur : tum vinctus
υρῶς. Ἔπειτα πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, in mare projicitur ; sed inde incolumis evadens,
ἐφάνωσαν αὐτόν· καὶ ἔτυπτον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς jussu præfecti decollatur : cujus sacer beatusque
οῦ, καὶ διεγελᾶτο καὶ ἐνεπαίζετο. Εἶτα δεθεὶς spiritus cœlos ascendit ; at pretiosæ reliquiæ in
ίφη ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ἐξ αὐτῆς ὑγιὴς ἐξελθὼν, eadem urbe Alexandriæ depositæ, accedentibus ad
προστάξει τοῦ ἄρχοντο, ἀπεκεφαλίσθη. Καὶ τὸ ipsas usque in præsentem diem curationes emit-
ἱερὸν καὶ μακάριον αὐτοῦ πνεῦμα ἀνῆλθεν εἰς tunt.
ς οὐρανούς· τὸ δὲ τίμιον λείψανον κατετέθη ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Ἀλεξανδρείας, παρέχον τοῖς πρόσερχομένοις
ῷ ἰάματα ἕως τοῦ νῦν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ D Eodem die

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Σοφονίου.

Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Sophoniæ.

Καὶ οὗτος ὁ ἅγιος, καὶ ἔνδοξος προφήτης Σοφο- Iste sanctus etgloriosus propheta Sophonias, ex
ις ἐκ τοῦ γένους ἦν τοῦ Συμεὼν, τοῦ υἱοῦ τοῦ tribu Simeon, filii patriarchæ Jacob, fratrisque
τριάρχου Ἰακὼβ, ἀδελφοῦ δὲ τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ pulcherrimi Joseph, omnia Dei mandata implens,
γκάλου. Ποιῶν δὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ et in præceptis ejus ambulans, prophetiæ donum
ρευόμενος ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, ἐδέξατο προ- accepit. Prophetavit autem de eversione,et desola-
τείας χαρισμα, καὶ προεφήτευσε περὶ τῆς tione Jerusalem,deque exterminatione Judæorum ;
ώσεως, καὶ ἐρημώσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ quodque,Hebræis omnino rejectis,peculiaris Dei po-
ρὶ τοῦ τέλους, καὶ περὶ τῆς καταλύσεως τῶν pulus ex gentibus eligendus esset, cum summo im-
υδαίων· καὶ ὅτι ἐξολοθρευθέντων τῶν Ἑβραίων, piorum dedecore et probro,summaque justorum glo-
ήσεται περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ ἐξ ἐθνῶν· καὶ ria et honore; quod demum Christus Dominus om-

spiritus judex rexque futurus, unicuique secundum opera ejus retributurus sit. Hæc itaque cum Sophonias prædixisset, mortuus est, ejusque corpus domi suæ depositum exspectat extremam resurrectionem. Joanni Theologo effigie ac lineamentis corporis erat simillimus, nisi quod hic mentum paulo rotundius habebat.

Eodem die

9 *Commemoratio sancti Theoduli.*

Sanctus Theodulus ex Cypro insula, a pueritia remisso rebus hujus sæculi nuntio, Christum ex tota anima complexus, monachus efficitur: tantoque paupertatis Christi, humilitatisque studio tenebatur, ut loco mollis straguli, saxis uteretur, iisque impositus somnum caperet. Sic igitur multa continentia, humique cubitu corpus macerans, multa alia spiritualia dona accepit; tum illud potissimum, ut omnium hominum cogitationes introspiceret. Quare si quis illi aliter atque sentiret proloqueretur, objurgabat eum, et quidquid is animo concepisset, exponebat. Quin etiam stultitiam simulans, uniuscujusque opera reprehendebat, ad pœnitentiam peccatores convertens. Cumque ita vixisset, multosque moribus atque doctrina servasset, in pace decessit, ejusque reliquiæ in Cypro depositæ, curationes effundunt.

EODEM MENSE.

Die quarta

10 *Certamen sanctæ Barbaræ, martyris.*

Sancta Barbara, martyr, ex Oriente fuit, filia Dioscori cujusdam gentilis, temporibus impii imperatoris Maximiani. Veritus autem ejus pater, ne filia ob eximiam formam raperetur, in altissima turri a se excitata illam inclusit, deditque ei idola, quæ coleret. Verum illa contritis idolis, Christi amore incensa, illum adorabat. Unde etiam cum balneum pater ædificari, unamque in eo fenestram fieri fabris mandasset, ipsa post patris discessum, e turri prospiciens, tres aperiri fenestras jussit in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Cognita igitur a patre, quod Christiana esset, præfecto torquenda traditur. Deinde arrepta fugæ occasione, in montem se propripuit: quam pater ipse contento cursu assecutus, propriis manibus decollavit; sed cum e monte descenderet, delapso e cœlo igne conflagravit.

εὑρών, οἰκείαις χερσὶν ἀπεκεφάλισε. Κατερχόμενος δὲ κατελθόντος.

EODEM MENSE

Die quinta

11 *Commemoratio sancti Patris nostri Sabæ.*

Theodosio Juniore imperante claruit hic sanctus Saba, ex regione Cappadociæ, Joanne et Sophia natus. A prima autem ætate parentibus, et mundo valedicens, abiit, et monachus factus est. Sed majorum certaminum, majorisque virtutis studio incensus,

ἔσται αἰσχύνη μὲν τῶν ἀσεβῶν, λίαν δὲ καλῶν· καὶ γενήσεται κριτὴς καὶ βασιλεὺς πάντων Χριστὸς ὁ Κύριος, καὶ ἀνταποδώσει κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Οὗτος μετὰ τὸ τὰ προφητεῦσαι, ἀποθανών, ἐτάφη ἐν τῷ οἴκῳ καὶ κατάκειται τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἐκδημίαν τελευταίαν ἀνάστασιν. Ἦν δὲ ὅμοιος Ἰωάννῃ τῷ Θεολόγῳ· μικρὸν τὸ γένειον στρογγυλώτερον

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Θεοδούλου.

Ὁ ὅσιος Θεόδουλος γέγονεν ἀπὸ Κύπρου τῆς παιδιόθεν δὲ τὸν κόσμον καταλιπὼν, καὶ τὸν ἀγαπήσας ἀπὸ ψυχῆς, ἐγένετο μοναχός. Καὶ τοῦ Χριστοῦ τὴν πτωχείαν ἠγάπησε, καὶ τὴν σιν, καὶ τὴν ἀκτημοσύνην, ὥστε ἀντὶ στρωμνῶν λίθους ἔχειν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαναπαύεσθαι δὲ καταδαπανῶν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κρατείας καὶ τῆς χαμευνίας ἐδέξατο καὶ πνευματικά. Καὶ πρῶτον χάρισμα τὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων τοὺς λογισμούς τις προσῆλθεν αὐτῷ, ἄλλα ἀντὶ ἄλλων λέχεν αὐτοὺς, καὶ τὸ ἀπόκρυφον τοῦ λογισμοῦ ἔλεγεν αὐτῷ· σχηματισάμενος δὲ ἑαυτὸν ἤλεγχεν ἑκάστου τὰς πράξεις, καὶ ἐπὶ μετάνοιαν. Οὕτω βιώσας, καὶ πολλοὺς σώσας τρόπου, καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, ἐν ἐ ἔθανε. Καὶ ἐτέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν βρύον ἱάματα.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Λ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Βαρβά

Ἡ ἁγία μάρτυς Βαρβάρα ἐγένετο ἀπὸ λῆς, θυγάτηρ Διοσκόρου τινὸς Ἕλληνος, μιανοῦ τοῦ παρανόμου βασιλέως. Ὁ δὲ πα διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν εὔμορφον, ἵνα μὴ ἁρπάσ τὴν, ἐποίησε πύργον ὑψηλὸν, καὶ ἀπέκλεισ ἐν αὐτῷ· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ καὶ εἴδωλα, κυνῇ. Ἐκείνη δὲ, τὰ εἴδωλα συντρίψασα, στὸν ἐπόθει, καὶ ἐσέβετο. Ἐξ οὗ καὶ λουτρὸ τος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ διαταξαμένου τοῖ ταις μίαν θυρίδα ποιῆσαι, ὑποχωρήσαντος ἐκείνη ἀπὸ τοῦ πύργου παρακύψασα, τρεῖς διετάξατο γενέσθαι, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διαγ οὖν παρὰ τοῦ πατρὸς ὡς Χριστιανὴ, παρε ἄρχοντι, καὶ ἐτιμωρήθη. Εἶτα φυγοῦσα, ἀνῆ τὸ ὄρος. Καὶ καταδραμὼν αὐτὴν ὁ πατὴρ αὐτ ἐκ τοῦ ὄρους, κατεκάη ὑπὸ πυρὸς ἐκ τοῦ

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ε'.

Μνήμη τοῦ οσίου Πατρὸς ἡμῶν Σάβα.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μικ νετο οὗτος ὁ ἅγιος Σάβας, ἀπὸ τῆς Χώρας παδοκίας, υἱὸς Ἰωάννου καὶ Σοφίας· μικρὸς ἔτι τὴν ἡλικίαν, καταλιπὼν καὶ τοὺς γονεῖς κόσμον, ἀπελθὼν, ἐγένετο μοναχός. Ἐπιθυμ

όνων ἀγώνων, καὶ μείζονος ἀρετῆς, ἀπῆλθε καὶ A ad magnum Euthymium se contulit, a quo in mo-
ὸν μέγαν Εὐθύμιον. Καὶ παρ' ἐκείνου πέμπεται nasterium inferius ad sanctum Theoctistum missus
ὁ κάτω μοναστήριον, πρὸς τὸν ἅγιον Θεόκτιστον. ea contentione virtutes persecutus est, ut non so-
τοσοῦτον ἠγωνίσατο εἰς ἀρετήν, ὥστε μὴ μόνον lum monachos omnes superaverit, sed etiam no-
καὶ πάντας τοὺς μονάζοντας, ἀλλὰ καὶ γνώρι- minis celebritatem apud imperatores Anastasium,
γενέσθαι τοῖς βασιλεῦσιν Ἀναστασίῳ καὶ Ἰουστι- et Justinianum sibi comparaverit : etenim ad illos
ῷ. Καὶ γὰρ καὶ εἰς αὐτοὺς ἀπεστάλη μεσίτης ab Hierosolymorum patriarchis tanquam mediator
ὑ τῶν πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων. Πολλοὺς δὲ missus fuit. Qui cum multos virtutibus imbuisset,
ξας τὴν ἀρετὴν, καὶ πολλὰ μοναστήρια συστη- et multa monasteria contruxisset, plurima etiam
νος, καὶ θαύματα οὐκ ὀλίγα ἐργασάμενος, ὡς miracula edidisset, e quibus hoc unum memora-
ὐδιωρ τῆς γῆς ἐξαγαγεῖν, ὀγδοηκονταπέντε ἐτῶν tur, quod e terra aquam eduxit, annos natus octo-
μενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. ginta quinque, ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.

ζ' Die sexta

μη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικωλάου, ἀρχιεπισ- B **12** *Commemoratio sancti patris nostri Nicolai,*
κόπου Μύρων τῆς Λυκίας. *archiepiscopi Myræ in Lycia.*

ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου Constantino Magno imperatore floruit iste ma-
ετο οὗτος ὁ μέγας ἀρχιερεὺς καὶ θαυματουργὸς gnus pontifex et Thaumaturgus episcopus in Myra
κοπος εἰς τὰ Μύρα Λυκίας· πρότερον γενόμε- Lyciæ urbe : et primum quidem monasticam agens
μοναχὸς, καὶ πολλὰ ἀγωνισάμενος εἰς ἀρετήν. vitam, toto animo in virtutes contendit. Deinde
εἰ δὲ ἐπίσκοπος προεχειρίσθη, πολλὰ θαύματα episcopus ordinatus, multa miracula patravit. Tres
ησεν· ἠλευθέρωσε δὲ καὶ τρεῖς ἄνδρας ἐκ τοῦ enim homines a morte liberavit, qui falso delati,
άτου· ἐλοιδορήθησαν γὰρ οὗτοι, καὶ ἐδέθησαν, et in vincula conjecti, ad supplicium ducebantur :
ἔμελλον ἀποκεφαλίζεσθαι. Ἀλλ' αὐτὸς ἔδραμε, sed accurrens ille, gladioque jam cervicibus im-
ἐκράτησε τὸ σπαθιον, καὶ ἐπῆρεν αὐτὸ ἐκ τῶν minente, e carnificis manibus erepto, eos solvit.
ῶν τοῦ δημίου, καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. Καὶ ἄλλοτε Totidem alii conjurationis in Constantinum impe-
ιν ἐλοιδορήθησαν ἄλλοι τρεῖς εἰς τὸν βασιλέα Κων- ratorem a præfecto Ablabio falso insimulati, et in
τῖνον ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου Ἀβλαβίου, ὡς ἐπίβου- prætorio inclusi, cum capite plectendi essent,
, καὶ ἀπεκλείσθησαν εἰς τὸ πραιτώριον. Καὶ ὅτε sanctum Nicolaum invocarunt : qui per quietem
λλον ἀποκεθαλισθῆναι, παρεκάλεσαν τὸν ἅγιον Constantinopolim adveniens, imperatori, et præ-
όλαον. Καὶ ἦλθεν ἐν Κωνστατινουπόλει ἐν ὀνείρῳ C fecto præcepit, ut illos dimitterent. Tandem post
παρήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ τῷ ἐπάρχῳ, καὶ ἀπ multa alia miracula in pace decessit.
ταν αὐτούς. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ποιήσας, ἐν
ήνῃ ἐτελείώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.

Ζ' Die septima

ήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου, ἐπισκό- **13** *Commemoratio sancti Patris nostri Ambrosii,*
που Μεδιολάνων. *episcopi Mediolani.*

Ἀμβρόσιος ὁ θαυμαστὸς ἐγένετο ἐκ τῆς πόλεως Ambrosius admirabilis ex urbe Roma fuit senatorii
ωμης, συγκλητικὸς, ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν υἱῶν τοῦ ordinis, temporibus Constantii, et Constantis filio-
γαλου Κωνσταντίνου, Κωνσταντίου καὶ Κώνσταν- rum Constantini Magni. Ob multas autem ipsius
. Διὰ δὲ τὴν πολλὴν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ δικαιοσύ- virtutes atque justitiam episcopus Mediolanensis
ν, ἐπίσκοπος, ἐγένετο Μεδιολάνων· καὶ διήρκεσεν factus, vixit usque ad tempora Theodosii Magni.
ς τῶν χρόνων τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου. Ζῆλον δὲ D Cum vero divino zelo incensus esset, animumque
ων θεϊκὸν, καὶ ἐλευθέραν ψυχὴν, ὅτε εἶδε τὸν Μέ- liberum haberet, Theodosium Magnum quod ve-
ν Θεοδόσιον πικρανθέντα, καὶ ἀποστείλαντα στρα- hementer commotus exercitum misisset, ac Thessalo-
ν, καὶ σφάξαντα τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ λαὸν, ἐπειδὴ nicensem populum, qui in ipse imperatorem pec-
ταισαν εἰς τὸν βασιλέα, εἶτα ἐλθόντα εἰς τὴν ἑορ- caverat trucidari jussisset, in festo natalis Christi
ν τῶν Χριστοῦ γέννων, ἵνα εἰσοδεύσῃ, καὶ εὔξη templum ingredi volentem, ut oraret sacraque my-
ι, καὶ κοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἐκώλυ- steria perciperet, ingressu templi prohibuit : Ec-
ν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν εἰς τὸ βῆμα, clesia Dei, inquiens, non admittit homicidas, ac
πὼν, ὅτι Φονέας, καὶ μάλιστα τοσούτων ὁμοφύλων eos præsertim, qui ejusdem secum gentis Christia-
ριστιανῶν, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ οὐ δέχεται. Τὸν δὲ nos trucidarent. At imperator sanctum admiratus;
ίον ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐτίμησε, καὶ ὑπ- simulque honore prosecutus; recessit, Ambrosium
ώρησεν, εἰπὼν, ὅτι Ἀληθῶς ἀρχιερεύς ἐστι. Πολλὰ verum esse episcopum affirmans. Ille vero, cum
καὶ ἄλλα μνήμης ἄξια ποιήσας, θανὼν ἐτέφη. multa alia memoratu digna fecisset, obiit; sepul-
tusque fuit.

EODEM MENSE.

Die octava

14 *Certamen sancti martyris Athenodori.*

Iste sanctus e Mesopotamia Syriæ fuit, monachus pius Deumque timens, temporibus Diocletiani imperatoris. Delatus autem ab idolatris, quod Christum pro Deo haberet, comprehenditur ab Eleusio præside, et, ad duas columnas funibus alligatus, ardentibus facibus aduritur. Tum ferreos candentes globulos illius axillis subjiciunt, eumque super ingentem laminam igneam, amplitudine januæ parem, extendunt: mox bove æneo subjecta flamma includunt. Ille vero angelico ministerio ab iis omnibus liberatus, octoginta viros ad Christi fidem pertractos, Christianos effecit. Præcepit itaque præfectus, ut decollaretur. Cumque carnifex districto gladio cervici immineret, manus quæ gladium tenebat, repente ab humero avulsa, una cum ense in terram decidit. Quare nemo alius ad ipsum accedere ausus est. Sanctus vero vivendi finem fecit.

EODEM MENSE.

Die nona

15 *Conceptio sanctæ Annæ, matris Deiparæ.*

Dominus et Deus noster cum animatum sibi templum domumque sanctam in suum habitaculum præparare vellet, misit angelum suum ad Joachim et Annam justos, ex quibus suam secundum carnem Matrem procedere destinaverat, et prænuntiavit conceptionem infecundæ ac sterilis, ut Virginis fecunditati fidem faceret. Concepta est igitur, nataque sancta Virgo Maria, non, ut quidam aiunt, septimestris, aut sine viri opera, sed exactis novem integris mensibus, ex promissione quidem, attamen ex viri conjunctione: solus enim Dominus et Deus noster Jesus Christus sine viro, ac sine commistione et semine ex sancta Virgine natus est, modo quodam ipsi soli noto, nobis autem ineffabili et inexplicabili; cumque perfectus Deus esset, omnia sibi quæ ad carnis œconomiam pertinent, perfecte assumpsit, prout humanam naturam ab initio condidit atque effinxit.

Eodem die

16 *Commemoratio sancti Patris nostri Joannis, episcopi, qui postea in lauram sancti Sabæ secessit.*

Joannes Christi servus Nicopoli Armeniæ natus, mortuis parentibus Marciano imperante, erogatis in pauperes facultatibus suis, monachus factus est. Ob suam autem virtutem a Sebastes archiepiscopo ordinatus Coloniæ episcopus, exactis in episcopatu decem annis, eo abdicato, Hierosolyma profectus est, et in lauram sancti Sabæ secessit: ubi adeo in virtutibus profecit, ut aliquando deambulans et itineris labore defatigatus, divina arreptus virtute, ad cellam suam, quæ mille passuum quinque ab-

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Η'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀθηνοδώ

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγένετο ἀπὸ Μεσοπαμ
Συρίας, μοναχὸς εὐλαβὴς καὶ φοβούμε
Θεὸν, ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, λα
δὲ παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ὅτι τὸν Χριστὸν
ἐκρατήθη παρὰ Ἐλευσίου ἀρχοντος· καὶ ὃς
σχοινίων, μέσον δύο στύλων, ὑπὸ κηρίων π
κατεκάη. Εἶτα σιδηρᾶ στρογγύλα πυρώσα
ἔβαλον εἰς τὰς μασχάλας αὐτοῦ. Καὶ με
ἐπόρωσαν πέταλον χαλκοῦν μέγα, ἴσον
ἤπλωσαν αὐτὸν ἐπ' αὐτῷ. Καὶ αὖθις ἐν βο
πυρακτωθέντι ἐμβάλλεται. Λυτρωθεὶς δὲ ἀ
τούτων ὑπὸ Θεοῦ ἀγγέλων, ἐπεσπάσατο
B τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἀγδοήκοντα ἄνδρας, κ
πάντας Χριστιανούς. Προσέταξε δὲ ὁ ἄρχω
φαλισθῆναι αὐτὸν, καὶ τοῦ δημίου τὸ σπ
μνώσαντος, καὶ θέλοντος αὐτὸν ἀποκεφαλίσ
αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὤμου κοπεῖσα, ἡ κρατοῦσ
θίον, μετὰ τοῦ σπαθίου ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆ
δὲ μὴ τολμήσαντος ἐγγίσαι αὐτῷ, αὐτὸς ἐ

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Θ'

Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μ
Θεοτόκου.

Ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς, θέλων ἑτοιμ
ναὸν ἔμψυχον, καὶ οἶκον ἅγιον, εἰς κατ
τοῦ, τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἀπέστειλε πρὸ
C καίους Ἰωακεὶμ καὶ Ἄνναν, ἐξ ὧν ἠθέλ
θεῖν τὴν κατὰ σάρκα Μητέρα αὐτοῦ. Καὶ
τὴν σύλληψιν τῆς ἀγόνου καὶ στείρας, ἵν
τῆς Παρτένου τὴν γέννησιν. Ὅθεν συνεκ
Παρθένος Μαρία, καὶ ἐγεννήθη, οὐχί,
τινες, ὅτι ἑπτὰ μηνῶν, ἢ ὅτι χωρὶς ἀν
τελείως ἐννέα μηνῶν ἐγεννήθη. καὶ ἐξ
μὲν, ἐκ συναφείας δὲ ἀνδρός. Μόνος γὰ
ἡμῶν καὶ Θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἄνευ
χωρὶς συναφείας καὶ σπορᾶς ἐγεννήθη ἐκ
Παρθένου, ἀπορρήτως καὶ ἀνερμηνεύτως,
ἐκεῖνος μόνος· καὶ τέλειος ὑπάρχων θεὸς,
αὐτοῦ τῆς κατὰ σάρκα οἰκονομίας τέλειο
D βετο· καθὼς καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν
νησε, καὶ ἔπλασε τὸ καταχράς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάν
μένου πρότερον ἐπισκόπου, εἶτα ἡσυχ
λαύρας τοῦ ἁγίου Σάβα.

Ἰωάννης, ὁ τοῦ Χριστοῦ θεράπων, ἐγ
Νικοπόλεως τῆς Ἀρμενίας. Μετὰ δὲ θά
γενέων αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαρκιαν
τὸν πλοῦτον αὐτοῦ τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἐγέν
χός· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, ἐποίησεν
σκοπον Κολωνείας ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σεβα
ἐπεσκόπησεν ἔτη δέκα. Εἶτα ἀφεὶς τὴν
αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ
εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάβα. Τοσοῦτον δ
ἐνάρετος, ὅτι ποτὲ περιπατῶν, καὶ κοπιάσα

υνάμεως Θεοῦ, καὶ εὑρέθη ἐξαίφνης εἰς τὸ ν αὐτοῦ, τῆς ἐν μέσῳ ὁδοῦ ἐχούσης μίλια Ἀλλὰ καὶ ὅτε ἦλθον οἱ Πέρσαι κατὰ τῆς χώ- είνης, καὶ ἀπῆλθον καὶ εἰς τὴν λαύραν, ἐτυ ,σαν, καὶ οὐκ ἔβλεπον τὸ κελλίον αὐτοῦ· ἠτή- ὶ τὸν Θεὸν ἰδεῖν, πῶς χωρίζεται ἡ ψυχὴ ἀπὸ ὑματος, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ. Ζήσας δὲ τὰ πάντα ατὸν τέσσαρα ἐτελειώθη.

A erat, temporis momento deferretur. Sed cum Persæ excursiones in illam regionem facerent, et ad lauram pervenissent, excæcati sunt, nec cellam illius videre potuerunt. Rogavit autem Deum, ut videret, quomodo anima e corpore excederet; votique compos factus est. Cum vero annos quatuor supra centum vixisset, migravit ad Dominum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

η τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα, ιθένους, Ἀπολλὼ, Κηφᾶ, Τυχικοῦ, Ἐπαφροδί- Καίσαρος, καὶ Ὀνησιφόρου.

Eodem die

17 *Commemoratio sanctorum apostolorum ex septuaginta, Sosthenis, Apollo, Cephæ, Tychici, Epaphroditi, Cæsaris, et Onesiphori.*

ιτων τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ὁ μὲν Σωσθένης, ς ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος μέμνηται, ἐπί- ς Κολιφῶνος ἐγένετο· ὁ δὲ Ἀπολλὼ, οὗτινος ιτοῦ ὁ αὐτὸς ἀπόστολος μέμνηται ἐν τῇ πρὸς B ίους πρώτῃ ἐπιστολῇ, ἐπίσκοπος Καισαρείας ο. Ὁ δὲ Τυχικὸς, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς ἀπό- ; μέμνηται, δεύτερος ἐπίσκοπος μετὰ Σωσθέ- ολοφῶνος ἐγένετο· ὁ δὲ Ἐπαφρόδιτος, οὗτινος ιτοῦ ὁ αὐτὸς ἀπόστολος μέμνηται, ἐπίσκοπος ίκης ἐγένετο· ὁ δὲ Καῖσαρ, οὗ καὶ αὐτοῦ τόστολος μέμνηται, ἐπίσκοπος Κορώνης γέγο- ὗτοι πάντες καλῶς πολιτευσάμενοι, καὶ ὁσίως ίναντες, καὶ κυβερνήσαντες τὰς λαχούσας αὐ- Ἐκκλησίας, καὶ τὸν λαὸν, καὶ πολλοὺς πειρα- καὶ βασάνους ὑπομείναντες ὑπὲρ Χριστοῦ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐτελειώθησαν, παραδόντες ησαν.

Ex his sanctis apostolis Sosthenes quidem, cujus sanctus apostolus Paulus meminit, episcopus Colophonis fuit; Apollo autem, cujus mentionem facit idem apostolus in prima ad Corinthios Epistola, episcopus Cæsareæ; Tychicus vero, de quo idem Paulus, Sosthenı in episcopatu Colophonis successit; Epaphroditus, quem idem apostolus laudat, Adriacensem Ecclesiam episcopus rexit; Cæsar demum, cujus idem Paulus meminit, Coronensis episcopus fuit. Qui omnes vita recte transacta, easque, quæ sibi obtigerant, Ecclesias et populum sancte religioseque gubernantes atque pascentes, multas ærumnas ac formenta pro Christo ab idololatris passi decesserunt, animas suas Domino tradentes, pro quo prompto animo cæsi sunt.

τὰς ψυχὰς αὐτῶν τῷ Κυρίῳ, ὑπὲρ οὗ προθύμως

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ C

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Πατα πίου.

Eodem die

18 *Commemoratio sancti Patris nostri Patapii.*

ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Πατάπιος ἦν ἀπὸ Θηβῶν Αἰγύπτου· γενόμενος δὲ μοναχὸς, ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον· καὶ ἡσύχασε πολλοὺς χρόνους· εἶτα ἔρημον καταλιπὼν, παρεγένετο εἰς Κωνσταν- πολιν, ἔνθα πολλὰ κατειργάσατο θαύματα· ὺς ἀνέβλέψαι διὰ προσευ/ῆς ἐποίησε, καὶ πικὸν διὰ χρίσεως ἁγίου ἐλαίου ἐθεράπευσε· τερον ἔχοντα καρκῖνον ἰάσατο, ὅπερ, ὡς οἱ ια- λέγουσιν, ἔστι πάθος ἀνίατον. Καὶ δαίμονας ίνον ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τόπων πολλῶν τοντας τοὺς ἀνθρώπους, ἀπήλασε, καὶ ἐδίωξε. ἄλλα πολλὰ θαύματα ἐποίησε μνήμης καὶ συγ- ῆς ἄξια. Τοιοῦτος δὲ γενόμενος, καὶ παρὰ βα- D ον καὶ πατριαρχῶν τιμώμενος, καὶ ὑπὸ πάντων τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ἀγαπώμενος, ἐν εἰρήνῃ τέλος παρόντος βίου ἐδέξατο, καὶ παρέδωκε τὴν μακα- αὐτοῦ ψυχὴν τῷ Κυρίῳ. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ ανον κατετέθη ἐν Κωνσταντινουπρλει.

Sanctus pater noster Patapius Thebis in Ægypto natus, sumpto monachorum instituto, in eremum secessit, ubi diu quietam vitam egit. Postea relicta eremo Constantinopolim profectus, plurima patravit miracula: cæcis enim visum precibus adhibitis restituit: intercute aqua laborantem, oleo sancto ungens curavit: quemdam cancro, morbo, ut medici aiunt, immedicabili, correptum liberavit: dæmones non solum ab humanis corporibus, sed a multis etiam locis, ubi hominibus nocebant, expulit fugavitque: multa denique alia memoratu digna prodigia fecit. Cumque talis tantusque esset, atque in summo honore ab imperatoribus et patriarchis ob suas virtutes haberetur, in pace finem præsentis vitæ accepit, beatam animam suam Domino tradens; pretiosæ vero ejus reliquiæ Constantinopoli quiescunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

νήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σωφρονίου, ἐπι- σκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου.

Eodem die

19 *Commemoratio sancti Patris nostri Sophronii, episcopi Constantiæ Cypri.*

ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Σωφρόνιος ἐγένετο ἀπὸ Κύπρου τῆς μεγάλης νήσου, Χριστιανῶν καὶ ίδῶν γονέων υἱός. Ἦν δὲ δι' εὐφυΐαν πολυμαθὴς, νοὺς ἐπιμελῶς τὴν ἁγίαν Γραφὴν, καὶ μελετητὴ τὰ λόγια Κυρίου νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Τοσοῦτον γένετο ἐνάρετος, καὶ εὐλαβὴς, ὥστε καὶ μεγά-

Sanctus Pater noster Sophronius in Cypro magna insula Christianis piisque parentibus natus, felicitate ingenii multas scientias assecutus, sacramque Scripturam versans, in eloquiis Domini noctu diuque meditabatur. Eo autem virtutis pietatisque processit, ut et multorum donorum dignus f

et plurima ederit miracula. Quare post Damiani sanctissimi Cypri archiepiscopi obitum, totius populi episcoporumque suffragiis ordinatur sanctissimus Ecclesiæ Cypri archiepiscopus. Susceptoque autem Ecclesiæ regimine, pauperum ducem, orphanorum adjutorem, viduarum defensorem, male affectorum liberatorem, nudorum tegmen se præstitit. Per hunc modum cum totum vitæ suæ tempus sine offendiculo et sine labe traduxisset, Deique mandata pro viribus implevisset, in profunda senectute ad Dominum migravit.

A λων Ἱερισράτων ἐξωθῆναι, καὶ τὴν ἐπιπᾶσι. Διὸ καὶ μετὰ θάνατον Δαμιανοῦ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, ὑπὸ τε τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐπισκόπων προχειρίζεται ὁ τῆς ἐν Κύπρῳ ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας προεστώς. Δεξάμενος δὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐγένετο πᾶσι χήρων βοηθός, ὀρφανῶν προστάτης, πάντων λυπουμένων παρηγορητής, γυμνῶν σκέπη. Οὕτως δὲ ἐν τῷ αὐτοῦ ἀπρόσκοπος καὶ ἄμεμπτος τὸν καὶ πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ κατὰ δύναμιν πληρώσας, ἐν βαθυτάτῃ γήρᾳ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.

EODEM MENSE.

Die decima

20 *Certamen sanctorum martyrum Menæ, Hermogenis, et Eugraphi.*

Sanctus martyr Menas temporibus Maximiani imperatoris fuit. Cum autem in urbe Alexandria res quædam in disceptationem, quæstionemque vocarentur, missus est ab imperatore ad jurgia componenda, utpote qui sapientia et eloquentia plurimum posset. Alexandriam itaque profectus, sublata seditaque omni controversia, Christianos promptiores erectioresque reddidit, eosque, qui morbo aliquo laborarent, curavit. Quod ubi cognovit imperator, misit Hermogenem præfectum, qui omni tormentorum genere studeret sanctum Menam a Christiana fide abducere. At ille Menæ oculos primum effodit, deinde linguam præcidit. Sed cum sanitati restitutum illum cerneret, credidit et ipse Hermogenes, et a sancto Mena baptizatus, mox ab iis, qui convenerant episcopis, ordinatus est episcopus. Id vero cum imperatori renuntiatum esset, venit ipse, eosque cum Eugrapho suo notario fidem amplexo gravissime excruciatos, gladio demum cædi jussit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Ἑ καὶ Εὐγράφου.

B Ὁ ἅγιος μάρτυς Μηνᾶς ἦν ἐπὶ Μαξ βασιλέως. Ἐγένετο δὲ εἰς Ἀλεξάνδρει τινῶν πραγμάτων, καὶ ἀπεστάλη παρ λέως, ἵνα λύσῃ τὴν φιλονεικίαν, ὡς σοφ τωρ. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, κ νεικίαν διέλυσε, καὶ τοὺς Χριστιανοὺς ρους ἐποίησε, καὶ πολλοὺς τῶν ἀσθενο Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς, ἐκπέμ γένη τὸν ἔπαρχον, ἵνα βασανίσῃ τὸν ἅ καὶ μεταστήσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῶν Χ πίστεως. Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἐτύφλωσε τὸν ὀ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἔκοψεν. Ὡς δὲ εἶδ λιν ὑγιάναντα, ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς, κ τοῦ ἁγίου Μηνᾶ ἐβαπτίσθη· παρὰ δὲ τῶ των ἐπισκόπων ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπ δὲ ὁ βασιλεὺς, αὐτὸς ἀπελθὼν ἐτιμωρήσ C ἅμα τῷ νοταρίῳ αὐτοῦ Εὐγράφῳ πικρ τέλος μαχαίραις κατακόψας αὐτοὺς ἀνεῖλ

Eodem die

21 *Certamen sancti multisque certaminibus clari Gemelli Paphlagonis.*

Iste sanctus ex regione Paphlagoniæ fuit. Cum autem audisset, Julianum Apostatam Ancyræ in Galatia esse, adiit eum, exprobravitque ei, quod apostata esset, Christique inimicus. Quamobrem indignatus Julianus, torquere Gemellum cœpit: et primum ferrea et candente zona constrictum, multoque perfusum sanguine, secum in urbem Edessam duxit; ubi subulis candentibus humeros illius perforavit: tum clavis ferreis in capite defixis, extensum humi sanctum, ex quatuor partibus alligavit, pellemque a pedibus usque ad caput detraxit. Demum in crucem egit, manibus pedibusque clavis confixis: atque ita vir sanctus Deo ad extremum spiritum gratias agens, decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ πολυάθλου Γε Παφλαγόνος.

Ἐκ τῆς Χώρας Παφλαγονίας ἦν οὗτ καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτ ραν ἔνι τῆς Γαλατίας, ἀπῆλθε πρὸς αὐτ θεὶς ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ ἐχθρὸν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τότε ἐπικρ λιανὸς, καὶ ἤρξατο τιμωρεῖν αὐτόν. Καὶ π ἔζωσεν αὐτὸν μετὰ σιδηρᾶς ζώνης πε νης. Καὶ καιόμενος, καὶ τὸ αἷμα ῥέων ἡ D Παραβάτῃ περιπατοῦντι. Καὶ ὅτε ἔφθασε σαν πόλιν, πάλιν ἐπόρωσε σουβλία, κα τοὺς ὤμους αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο ἐποί σιδηροῦς· καὶ κατέπηξεν αὐτοὺς εἰς τὴ τοῦ ἁγίου. Εἶτα ἥπλωσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἔδησεν ἐκ τεσσάρων, καὶ ἐξέδειρε τὸ δέ

ἀπὸ τῶν ποδῶν ἕως τῆς κεφαλῆς. Καὶ μετὰ ταῦτα σταυρωθείς, καὶ ἥλοις τοὺς πόδας καὶ τ ἡλωθείς, ἐτελειώθη εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ μέχρι τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς.

EODEM MENSE.

Die undecima

22 *Certamen sanctorum martyrum Aithalæ et Apsæi.*

Isti sancti ex regione Persarum fuere: et Aitha-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΑ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Αἰθαλ Ἄψεϊ.

Ἐκ τῆς χώρας τῶν Περσῶν ἐγένοντο

'Ο δὲ Αἰθαλὰς ἱερεὺς τῶν εἰδώλων ὑπάρχων ὡσκει τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀπὸ αἰτίας ης· 'Ησθένησε καὶ ἐνεθυμήθη ἀπελθεῖν εἰς ισκοπον τῶν Χριστιανῶν, ἵνα θαραπευθῇ. Καὶ ; ὑγίανεν. Εἶτα ἀπήρχετο εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, ὺς συγγενεῖς αὐτοῦ διδάξῃ γενέσθαι Χριστια- Καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ ἄρχων, ἐπίασεν αὐτὸν· ψας τὰ ὠτία αὐτοῦ, ἐνέβαλεν εἰς φυλακήν. 'Ο ος 'Αψεῖς ὑπῆρχε διάκονος· καὶ κρατηθεὶς καὶ , καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, τιμωρεῖται ὡς. Εἶτα παραπέμπεται τῷ ἀρχιμάγῳ μετὰ ίου 'Λειθαλά. 'Ο δὲ ἀρχιμάγος εἰσάγει αὐτοὺς τὸν βασιλέα. Καὶ ἠρωτήθησαν παρόντος τοῦ άγου, καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατηναγ- σάν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς λεὺς ὅτι οὐκ ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφά- B κύτοὺς. Καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

las quidem idolorum sacerdos fidem Christi hunc in modum cognovit. Cum morbo laboraret, decrevit episcopum Christianorum adire, ut curaretur: quo facto statim convaluit: tum in patriam rediit ut propinquos ad Christianam religionem traheret. Quod ubi cognovit præfectus, comprehensum, auribusque mutilatum, in carcerem detruisit. Sanctus vero Apsæus diaconus comprehensus et ipse, Christumque professus, postquam acerbissime excruciatus fuisset, mittitur ad magorum principem una cum sancto Aithala. At magorum princeps illos ad regem intromisit: quo præsente, cum a rege interrogarentur atque adigerentur Christum abnegare, nec tamen ad id induci possent, capite obtruncati finierunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

η τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου τοῦ ἐν τῷ Ἀνάπλῳ.

ος ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ ου· ἐγένετο δὲ ἀπὸ Μεσοποταμίας τῆς Συ- Πενταέτης δὲ γενόμενος, ἀπῆλθεν ἐν μοναστη- καὶ ἐγένετο μοναχός· Καὶ μετὰ τοῦτο παρ- ο καὶ πρὸς τὸν μέγαν Συμεὼν τὸν Στυλίτην· λογήθη παρ' ἐκείνου· ἐκ Θεοῦ δὲ ἀποκαλύ- ἦλθεν ἐν τῷ Ἀνάπλῳ. Καὶ ἀπέκλεισεν ἑαυτὸν ι τῶν εἰδώλων, πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπομεί- πὸ τῶν δαιμόνων. Καὶ μετὰ τοῦτο ἀνῆλθεν ίονσ, καὶ ἐγένετο στυλίτης, καὶ οὔτε ψῦχος, C αῦμα, οὔτε ἄνεμος ἐνίκησεν αὐτοῦ τὴν καρτε- Ἐποίησεν οὖν πολλὰ θαύματα· καὶ προεῖπε μπρησμοὺς τῆς πόλεως καὶ μεταλλαγάς. ήθη δὲ παρὰ πάντων· καὶ τοσοῦτον ἐγένετο στὸς, ὡς καὶ τὸν βασιλέα Λέοντα πρὸς αὐτὸν εσθαι χάριν εὐχῆς. Καὶ παρ' ἐκείνου πολλὰ χὴν ὠφελεῖσθαι, καὶ φιλάνθρωπον γίνεσθαι ταίουσιν. Οὕτω δὲ βιώσας ἐτελειώθη.

Eodem die

23 *Commemoratio sancti Patris nostri Danielis Stylitæ in Anaplo.*

Hic in Mesopotamia Syriæ natus, Leone magno imperatore, cum annos quinque ageret, in monasterium profectus, monachus factus est. Postea perrexit ad magnum Simeonem Stylitam, qui et Danieli benedixit. Tum ex divina revelatione in Anaplum profectus, se in idolorum fano inclusit, multis molestiis a dæmonibus affectus. Postremo conscensa columna factus est Stylita: cujus constantiam, atque animi firmitatem nulla frigoris, nulla æstus, nulla ventorum vis frangere unquam potuit. Multa igitur miracula patravit, Urbisque incendia mutationesque prædixit, et omnibus charus fuit, atque ita admirabilis, ut Leo imperator ad eum accederet, ut ejus preces deposceret, a quo multa alia animæ utilia didicit, tum illud in primis, ut misericordem se erga delinquentes præberet. Hunc in modum exacta vita decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'

η του ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμιθοῦντος τῆς Κύπρου.

ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Σπυρίδων, ἐγένετο ἐπὶ ταντίνου τοῦ βασιλέως, τὸν τρόπον ἁπλοῦς, αρδίαν ταπεινός. Ἐποίμανε δὲ πρόβατα. Καὶ D κα λαβὼν, καὶ θυγατέρα γεννήσας, ἐπεὶ ἐκείνη νεν, ἐγένετο ἐπίσκοπος· γέγονε δὲ καὶ θαυ- ργός. Καὶ γὰρ ἐν ἀβροχίᾳ προσηύξατο καὶ . Καὶ ἀπὸ λιμοῦ εὐθηνίαν ἐποίησε, καὶ ὄφιν αλεν εἰς χρυσοῦν· καὶ πάλιν τον χρυσὸν μετὰ ῆναι ἐνέχυρον, καὶ δανείσασθαι τὸν πτωχὸν, καὶ μετε ποίησεν εἰς ὄφιν, καὶ ἀπέλυσε· καὶ ποταμὸν ντα ἔστησεν· ἦλθε δὲ εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον ατήσχυνε τοὺς αἱρετικος· γυνή δέ τις ἔδωκε γατρὶ αὐτοῦ παρακαταθήκην· εἶτα ἀπέθανεν ἄτηρ αὐτοῦ, καὶ μὴ εὑρισκομένης τῆς παρα- ῆκης, ἠρώτησεν ὁ γέρων τὴν νεκράν, καὶ

Eodem mense.

Die duodecima

24 *Commemoratio sancti Patris nostri Spyridionis episcopi Trimithuntis in Cypro.*

Sanctus Pater noster Spiridion, Constantino imperatore, vir moribus simplex, corde demissus, oves pascebat. Defuncta uxore, ex qua filiam susceperat, episcopus ordinatus, insignis miraculorum patrator fuit: nam in maxima siccitate, precibus suis pluviam impetravit: in summa rei frumentariæ caritate, annonæ abundantiam intulit: serpentem in aurum convertit, rursusque aurum, postquam pauper eo oppignerato alimenta sibi comparavit, ad pristinam serpentis naturam revocavit, atque dimisit: flumen rapidissimum consistere fecit. Interfuit et Concilio Nicæno, et hæreticos confudit. Mulier quædam ejus filiæ depositum tradiderat: eaque exstincta, cum quæreretur depositum, interrogavit sanctus senex mor-

quam respondens [illegible] dicavit [illegible] decessit

[illegible]

25 *Certamen* [illegible]

Synetus mar[illegible] autem [illegible] ut sacras [illegible] Romanæ Ecclesiæ [illegible] excelleret, multos [illegible] docens Græcorum [illegible] afficiens idolorum [illegible] compellaret [illegible] tus, comprehenditur [illegible] que libere confessus [illegible] acerbitate, quibus [illegible] Christum ejurandum [illegible] supplicia, sacro capite [illegible] mam suam Domino [illegible]. πολλὰς τὰς τιμωρίας τὸν [illegible] ψυχὴν τῷ Κυρίῳ.

[illegible]

EODEM MENSE

Die decima [illegible]

26 *Certamen sanctorum* [illegible] *Auxentii, Eugenii, Mardarii* [illegible]

Quo tempore Maximianus, et [illegible] ratores persecutionem adversus Christianos [illegible] runt, sanctus Eustratius a Lysia [illegible] sus, pluribusque cruciatibus affectus, [illegible] terreis cum acutis clavis illius pedibus [illegible] tur ambulare, cum interim virgis cæderetur [illegible] tius autem acerbissime tortus decollatur [illegible] caput cum diu latuisset, tandem in arbore [illegible] est, cornice super eam stante, et garritu [illegible] faciente. Sed et sanctus Mardarius innumeris subjectus tormentis, nihil aliud in ore habebat, quam Christianus sum. Perforatis itaque talis, inverso capite suspensus, posterioribus ejus membris [illegible] latis, vivendi finem fecit. Porro sanctus Eugenius lingua, et ambabus manibus mutilatis, postquam crura virgis confracta essent, exspiravit. At sanctus Orestes detecta, quam occultam gestabat, cruce comprehensus, et super grabato ferreo candente impositus, ad Dominum migravit, Sanctus vero Eustratius post plura supplicia in caminum injectus, decessit.

[illegible]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας Λουκίας τῆς [illegible]

Ἡ μάρτυς Λουκία, ἐγένετο ἀπὸ Σικελίας [illegible] γάλης νήσου, ἐκ πόλεως Συρακούσης. Εἶχε [illegible] ἀσθενοῦσαν τὸ τῆς αἱμοῤῥοίας πάθος. Κα[illegible] βοῦσα αὐτὴν ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν Κατ[illegible] παρακαλέσῃ τὴν ἁγίαν μάρτυρα Ἀγαθήν, [illegible] ραπεύσῃ αὐτήν. Ἡ δὲ ἁγία μάρτυς Ἀγ[illegible] τὴν μητέρα τῆς Λουκίας ἐπεσκέψατο, [illegible] αὐτῆς προεφήτευσεν, ὅτι μέλλει μαρτυρῆσ[illegible] Χριστοῦ. Ὑποστρέψασαι δέδεις τὸν οἶκον

Eodem die

27 *Certamen sanctæ Luciæ virginis.*

Lucia martyr Syracusis in magna Siciliæ insula nata, matrem sanguinis profluvio laborantem ad urbem Catanam duxit, ut a sancta martyre Agatha curaretur. At sancta martyr Agatha et Luciæ matrem sanavit, et de eadem Lucia prædixit, fore ut pro Christo martyrium subiret. Quare domum reversæ, facultates suas pauperibus distribuerunt. Sed quoniam virginitatem servare studebat, ab eo, qui illam per vim sibi jungere uxorem videbat, ad

τον αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς πτωχοῖς· ἐπεὶ δὲ A
ειν ἐσπούδαζεν, ὁ βιαζόμενος αὐτὴν πρὸς
κατεμήνυσε τῷ ἄρχοντι τῆς πόλεως. Καὶ
σα ἠναγκάζετο ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν.
κ ἐπείθετο, ἐκέλευσεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ πορ-
τὴν ἀπενεχθῆναι. Ἀλλ' ἔμεινε Θεοῦ χάριτι
καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ· τοῦ Θεοῦ φυλάτ-
κύτην. Εἶτα ἀνῆψαν μεγάλην κάμινον, καὶ
ιν αὐτὴν εἰς τὴν πυράν. Καὶ μὴ ἀδικη-
πεκεφαλίσθη παρ' αὐτῶν.

præfectum delata est. Comprehensa itaque, cum Christum abnegare compelleretur, nec ad id faciendum adduci posset, jussit præfectus eam ad lupanar duci : sed divino præsidio pura intactaque in eo loco mansit, Deo illam custodiente. Postremo in accensam ingentem fornacem injecta, atque inde sine ullo detrimento egressa, ab ipsis decollata fuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'

ς τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου, καὶ Λευκίου.

Δεκίου τοῦ βασιλέως Κομβρίκιος ὁ ἡγεμὼν B
μέγαν ἐκίνησε κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν τοῖς
Νικομηδείας, χύνων τὰ τῶν Χριστιανῶν
καθ' ἑκάστην ὡς ὕδωρ. Λυπηθεὶς δὲ ὁ Λεύ-
ιστιανὸς ὑπάρχων, καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν,
εἰς τὸν ἡγεμόνα, λέγων· Κύων ἀκόρεστε,
ε ἐκχέεις τὸ τῶν ἀνθρώπων αἷμα ὥσπερ
κταναγκάζων αὐτοὺς προσκυνεῖν λίθους καὶ
χα καὶ ἀναίσθητα; Ὀργισθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν,
ν αὐτὸν καὶ ἔξεσε τὰς σάρκας αὐτοῦ. Εἶτα
ισεν αὐτόν. Καὶ ὑπήντησε τῷ ἡγεμόνι ὁ
ρσος, καὶ ὠνείδισεν αὐτῷ, ὡς ἐπιχαίροντι
μασι τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐκρατήθη καὶ
καὶ ἐδέθη χεῖρας καὶ πόδας, καὶ ἐξεκεντήθη
ρθαλμοὺς, καὶ συνετρίβη τὰ σκέλη· εἶτα
ἵνα σχισθῇ μέσον μετὰ τοῦ πρίονος· Καὶ C
ὖ σχισθῆναι, καὶ διχοτομηθῆναι, παρέδωκε
ὴν.

EODEM MENSE.

Die decima quarta.

28 *Certamen sanctorum martyrum Thyrsi, et Leucii.*

Decio imperante, cum Combricius præfectus, magna adversus Christianos mota persecutione, in partibus Nicomediæ sanguinem Christianorum in dies velut aquam effunderet, ægre id ferens Leucius vir Christianus Deumque timens, adiit præfectum, et, Canis inexplebilis, inquit, usquequo homiuum sanguinem velut aquam effundes, compellens illos adorare lapides et ligna, animo sensuque carentia? Ad hæc excanduit præfectus, raptumque in equuleum, et excarnificatum decollari jussit. Thyrsus vero obviam factus eidem præfecto, exprobravit, quod multo mortalium sanguine exhausto, nondum tamen animum suum explesset. Quare et hunc comprehensum, manibus, pedibusque revinctis, oculis transfixis, cruribusque contusis, mandavit serra medium secari. Sed antequam scinderetur, inque duas partes divideretur, animam tradidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φιλήμονος, Ἀπολλω-
νίου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

οἱ ἅγιοι ἐγένοντο ἀπὸ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου,
κλητιανοῦ τοῦ βασιλέως. Ἦσαν δὲ ἅπαντες
ταέξ. Ἐπεὶ δὲ ἐκρατήθησαν, εἷς ἐξ αὐτῶν
ιενος Ἀπολλώνιος, κληρικὸς ὤν, ἔδωκε νο-
α τῷ φυλάττοντι αὐτοὺς Φιλήμονι τῷ κιθα-
καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν φορέσαι τὰ ἱμάτια
καὶ ἀντὶ αὐτοῦ προσκυνῆσαι καὶ θῦσαι τοῖς
ις. Ὁ δὲ Φιλήμων φορέσας τὰ ἱμάτια τοῦ
ωνίου, ὅτε ἀπῆλθε θῦσαι, ὡμολόγησε τὸν
ὺν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν, μὴ γνωρίσας αὐτὸν, εἶπεν. D
ατε τὸν κιθαριστὴν Φιλήμονα, ἵνα κιθαρίσῃ
μελῳδίᾳ πείσῃ τοὺς Χριστιανοὺς θῦσαι. Καὶ
γνωρισθεὶς ὁ Φιλήμων ἐτιμωρήθη μετὰ τῶν
παρὰ τοῦ ἡγεμόνος. Ὕστερον δὲ ἐπίστευσε
ἡγεμὼν, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πάντες, καὶ μαθὼν
ὁ Διοκλητιανὸς ἐτιμωρήσατο αὐτὸν, μετὰ καὶ
νοῦ τινος πλουσίου. Εἶτα δεσμήσας πάντας
βαλὼν εἰς σάκκους, ἔῤῥιψεν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

Eodem die

29 *Certamen sanctorum martyrum Philemonis, Apollonii, et sociorum.*

Isti sancti, Diocletiano imperante, ex Thebis Ægypti urbe orti, sex et triginta numero fuerunt. Cum autem comprehensi fuissent, unus ex eis, Apollonius nomine, clericus, data Philemoni citharistæ eorum custodi pecunia, rogavit, ut sumptis suis vestibus iret, ac pro se idola coleret, iisque sacrificaret. Sed Philemon sumptis Apollonii vestibus, dum sacra facturus iret, Christum confessus est. Quare præfectus hujus rei ignarus : Vocate, ait, citharistam Philemonem, ut citharam pulsans vocum suavitate delinitos Christianos ad sacrificandum idolis inducat. Agnitus igitur Philemon, a præfecto una cum aliis torquetur : demum præfectus ipse eum omnibus suis fidem Christi suscepit. Quod ubi rescivit Diocletianus, cruciari illum jussit cum Arriano quodam opulento homine : postremo vinctos omnes, et sacco inclusos, in mare projici mandavit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ις τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Ἀῤῥιανοῦ καιτῶν
προτικτόρων.

ὰ τὸ βασανίσαι τοὺς ἁγίους διαφόροις βασά-

Eodem die

30 *Inventio reliquiarum sancti Arriani, et protectorum.*

Postquam variis suppliciorum generibus in san-

Diocletianus animadvertisset, demisit sanctum Arrianum catenis constrictum in altissimam foveam, muliaque illam terræ aggere obstruxit: sedensque pro tribunali, cœpit per jocum milites compellare, et dicere: Videamus, an Christus Arrianum veniat, eumque ex hac fovea educat. Vix autem sese in regiam receperat, et accubuerat, cum lapidem, et catenas, quas gestarat Arrianus, e lectulo suspensas, Arrianumque ipsum in eo jacentem vidit. Quare perterritus imperator, ratus ipsum esse magum, et eum, et milites, qui cum ipso crediderant, in mare projecit: quorum reliquias saccis quinque insutas delphines in Alexandriæ littus deportarunt, quæ ab Arriani servis cognitæ, honorifice in urbe Alexandria repositæ fuere.

A νοις ὁ Διοκλητιανὸς, ἐνέβριψε καὶ τὸν ἅ
νὸν εἰς βαθὺν βόθρον τῆς γῆς δεδεμέν
πασε τὸν βόθρον μετὰ τοῦ χώματος. Κ
ἐπάνω τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέτρεψε τ
στρατιώτας, λέγων· Ἴδωμεν εἰ ἔλθοι ὁ Χ
Ἀρρίανοῦ, καὶ ἐκβάλῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ βόθ
Καὶ ἀπελθὼν εἰς τὰ βασίλεια, ἔδραμεν
νην αὐτοῦ, καὶ βλέπει τὰ σίδηρα, καὶ τ
ἔφορε· ὁ Ἀρρίανὸς, κρεμώμενα εἰς τὴν
τὸν Ἀρρίανὸν κείμενον ἐπ' αὐτῆς· κ
ὑπολαβὼν αὐτὸν μάγον εἶναι· τότε ἐ
τῇ θαλάσσῃ μετὰ τῶν συμπιστευσάντων
τιωτῶν. Καὶ οἱ δελφῖνες λαβόντες τ
πέντε σάκκους ἐμβληθέντα ἐξήγαγον εἰς
Ἀλεξανδρείας. Καὶ γνωρίσαντες αὐτὰ
B Ἀρρίανοῦ κατέθηκαν αὐτὰ ἐν Ἀλεξανδρε

EODEM MENSE.

Die decima quinta

22 *Certamen sacrosancti martyris Eleutherii.*

Sacrosanctus martyr Eleutherius ex magna urbe Roma fuit, patre a pueritia orbatus; ab Anthia autem matre fidem Christi edoctus, quam illa a magno apostolo Paulo acceperat. Eum Anicetus episcopus suscepit, Christianumque litteris institutum, clericum fecit. Mox diaconus et presbyter ordinatur, deinde Illyrici episcopus. Adriano autem imperante comprehensus, et gravissime tortus, in ardentem furnum præfecti jussu detruditur. Sed cum eum inde incolumen evasisse cerneret præfectus, credidit et ipse, et in furnum ingressus, ex eo illæsus exivit. Tum vero præfectus decollatur una cum cæteris omnibus, qui in Christum crediderant. Sanctus autem Eleutherius a carnificibus gladio concisus, spiritum tradidit.

ἄλλοι ἐπίστευσαν. Ὁ δὲ ἅγιος Ἐλευθέριος κατεκόπη τοῖς C σταθεῖσι ὑπὸ τῶν δημίων, καὶ οὕτως
πνεῦμα.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΕ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλε

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Ἐλευθέριος ἦν
γαλοπόλεως Ῥώμης. Νέος δὲ τὴν ἡλικ
ἐγένετο ἐκ πατρὸς ὀρφανός· μητέρα δὲ
Ἀνθίαν, παρ' ἐκείνης ἐδιδάχθη τὴν
πίστιν, προδιδαχθείσης αὐτῆς ὑπὸ
Παύλου τοῦ ἀποστόλου. Ὁ δὲ ἐπίσκο
τοῦτον δεξάμενος, τὰ τῶν Χριστιανῶν
ματα, καὶ ἐποίησε κληρικόν· εἶτα
διάκονος καὶ πρεσβύτερος, εἶτα ἐπίσκο
ρικοῦ· ἐπὶ δὲ Ἀδριανοῦ βασιλέως
μαρτεῖται ἰσχυρῶς. Εἶτα ἐναπορίπτετ
ἐκκυρωθέντα, διατάξει τοῦ ἐπάρχου. Κ
ὁ ἔπαρχος, ὅτι ἐξῆλθεν ὑγιής, ἐπίστ
καὶ εἰσῆλθεν εἰς φοῦρνον, καὶ ἐξῆλθε
θείς. Τότε ὁ μὲν ἔπαρχος ἀποκεφαλί
D σταθεῖσι ὑπὸ τῶν δημίων, καὶ οὕτως

EODEM MENSE.

Die decima sexta

22 *Certamen sancti martyris Marini.*

Macrini imperatoris temporibus vixit iste nobilis senator. Cum autem florenti adhuc ætate esset, Christianæ fidei causa comprehensus, adigebatur sacra idolis facere. Quod facinus exsecratus, in equuleo suspenditur, et gladiis discerpitur. Mox igni aduritur, in sartaginem ardentem injicitur, et in ferventem lebetem immittitur. Sed Dei beneficio ex his omnibus incolumis evadens, ad bestias, emissis in eum leonibus et ursis, damnatur: nulloque ab eis accepto damno, fanum idolorum ingredi compellitur, ut sacrificet. At ille ad imperatorem ait: Eamus ad templum idolorum. Quo dicto lætatus imperator, abiit cum toto populo. Sanctus vero oravit, dejectaque orando simulacra contrivit. Tunc indignatus imperator, jussit illum capite plecti: atque ita spiritum Domino tradidit, pro quo martyrium alacriter subiit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΣ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μα

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Μακρίνου τοῦ βα
νεν οὗτος· εὐγενὴς δὲ ὑπάρχων, ἐγέν
κὸς· νέαν δὲ ἄγων τὴν ἡλικίαν, ἐκρα
στιανός. Καὶ ἠναγκάζετο θῦσαι τοῖς εἰ
δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἐκρεμάσθη· καὶ μετὰ τ
ξέσετο. Εἶτα ἐτέθη ἐπὶ τοῦ πυρὸς, εἶτ
εἰς τήγανον καιόμενον, καὶ ῥιφθεὶς εἰς λέβ
ζοντα, καὶ ἐκ πάντων τούτων, τῇ τοῦ θ
ἐξῆλθεν ὑγιής. Εἶτα ἀπελύθησαν ἐπ' α
λέοντες καὶ ἄρκτοι· καὶ ἐλυτρώθη ἐξ αὐ
καζόμενος δὲ ἀπελθεῖν εἰς τὸν ναὸν τ
καὶ θῦσαι, εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· Ἀ
τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων. Ἐχάρη δὲ ὁ βα
ἀκούσας καὶ ἀπελθὼν μετὰ τοῦ λαοῦ πα
ἠύξατο καὶ κατέπεσον τὰ εἴδωλα, κα
σαν. Τότε πικρανθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐ
αὐτὸν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμα
Κυρίῳ, ὃν προθύμως ἐμαρτύρησε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀγγαίου.

ἐγένετο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευΐ· ἐγεν-
εἰς Βαβυλῶνα ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας· ὅτε
ντοι ἀπῃχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι παρὰ τῶν Περ-
τὴν αὐτὴν Βαβυλῶνα, τοῦ Θεοῦ τοῦτο συγ-
ντος διὰ τὰ εἰς αὐτὸν ἁμαρτήματα τοῦ λαοῦ.
ὢν, ἦλθεν ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ·
προφήτευσε μετὰ Ζαχαρίου ἔτη τριακονταέξ.
ον δὲ οὗτοι οἱ προφῆται ὅ τε Ἀγγαῖος καὶ ὁ
ς τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Χριστοῦ, ἔτη τετρα-
ἑβδομήκοντα. Ὁ δὲ Ἀγγαῖος φανερῶς περὶ
ιστροφῆς τοῦ λαοῦ προεφήτευσε. Καὶ εἶδεν
ην καὶ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἰε-
μ. Καὶ ἕτερα πολλὰ προειπὼν ἀπέθανε·
ση πλησίον τοῦ τάφου τῶν ἱερέων ἐνδόξως
λοπρεπῶς, ὡς ἐκεῖνοι, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἐκ
τικοῦ γένους κατήγετο. Ὑπῆρχε δὲ πολιὸς
α, στρογγύλον ἔχων τὸ γένειον· τιμώμενος
των δι' ἀρετὴν, ὡς Θεοῦ ἔνδοξος καὶ μέγας
ις.

A

Eodem die

33 *Commemoratio sancti prophetæ Aggæi.*

Hic ex tribu Levi fuit, Babylone in captivitate natus, cum Judæi a Persis in urbem Babylonem, captivi abducti sunt, Deo id permittente ob ea, quæ in ipsum populus ille admiserat scelera. A prima autem ætate Babylone Hierosolyma venit, prophetavitque una cum Zacharia annos sex et triginta. Ambo isti prophetæ, Aggæus, scilicet, et Zacharias, incarnationem Christi antecesserunt annis quadringentis et septuaginta. Et Aggæus quidem apertissime prædixit reditum populi, viditque ipse jacta jam templi Hierosolymitani fundamenta. Cumque alia multa prophetasset, mortuus est, et sepultus apud sepulcrum sacerdotum cum B pompa et honore, quemadmodum et illi, cum et ipse ex genere sacerdotali esset. Erat autem Aggæus canis capillis, mento rotundo, ob virtutes suas ab omnibus in summa existimatione habitus, velut insignis et magnus Dei propheta.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

τῆς μακαρίας Θεοφανοῦς, γυναικὸς Λέοντος
ἀοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως ἡμῶν
ἔνου.

Μακαρία δέσποινα Θεοφανω, ὑπῆρχε τῆς
στινουπόλεως καὶ θρέμμα καὶ βασίλισσα·
γὰρ θυγάτηρ Κωνσταντίνου ἰλλουστρίου,
ὸς βασιλέων τριῶν. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς ἐκα-
ννα, ἦν δὲ καὶ αὐτὴ στεῖρα, καὶ ἄγονος, ὡς
ν Ἄννα ἡ μήτηρ τοῦ προφήτου Σαμουήλ. C
υκνῶς ἀπερχομένη, καὶ παρακαλοῦσα, μετὰ
ὸς τὴν ἁγίαν δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, τὴν
Βάσσου τιμωμένην συνέλαβεν ἐν γαστρὶ τὴν
Θεοφανώ· καὶ γεννήσασα ἐξέθρεψεν ἐναρέ-
άξασα αὐτὴν καὶ γράμματα, καὶ ἐπεὶ Βασί-
περιβόητος βασιλεὺς γυναῖκα ἐβουλεύσατο
ῷ υἱῷ αὐτοῦ Λέοντι τῷ σοφωτάτῳ βασιλεῖ,
αὐτὴν κρείττονα μὴ εὑρὼν, δέδωκεν αὐτῷ
Στεφθεῖσα δὲ καὶ βασιλεύσασα, ὅμως τῶν
οὐκ ἐπελάθετο· ἀλλὰ τῆς συνήθους ἐχομένη
καὶ ἐλεημοσύνης, ἐθεράπευε τὸν Θεὸν τὸν αὐτῇ
μενον τὴν βασιλείαν οὐρανῶν.

Eodem die

34 *Commemoratio Beatæ Theophanus uxoris Leonis clarissimi ac sapientissimi imperatoris nostri.*

Beata domina Theophano Constantinopolitanæ urbis et alumna et imperatrix, Constantini illustris viri, ac cum tribus imperatoribus propinquitate conjuncti filia, matrem habuit Annam, quæ sterilis erat, et infecunda, ut Anna illa Samuelis prophetæ mater. Sed cum assiduis una cum viro suo precibus sanctam dominam nostram Deiparam, quæ in æde Bassi colitur, sollicitaret, concepit sanctam Theophano, genitamque ingenue educavit, et liberalibus disciplinis instituit. Cum vero Basilius celebris imperator filio suo Leoni sapientissimo imperatori uxorem quæreret, hac meliorem non inveniens, illam ei in matrimonium collocavit. Coronata itaque, et imperatrix declarata, non tamen pauperum curam abjecit; sed consuetas virtutes et eleemosynæ studium retinens, Deo inservivit, a quo cœleste regnum consecuta est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ

λάΐ.ῃ μνήμη τῶν ἁγίων Πατέρων, Ἀβραὰμ,
Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ.

EODEM MENSE

Die dominica

D **35** *Quando occurrit commemoratio sanctorum Patrum Abraham, Isaac, et Jacob.*

τούτων τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν ὁ μέγας
ς ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Γενέσεως, ἀκριβῶς ἔγρα-
ὀλίγα δὲ καὶ αὐτοὶ ἐξ αὐτῆς τῆς βίβλου δι-
ιεθα. Οὗτος ἀπὸ Χαλδαίας γέγονεν, ἀστρονό-
ερος· εἶχε δὲ πατέρα εἰδωλολάτρην. Αὐτὸς
νοήσας, ὅτι οὐδὲ ἓν ἐκ τῶν εἰδώλων ἐστὶ
ταπαύσας αὐτὰ, ἤκουσε παρὰ τοῦ ἀληθινοῦ
Ἀβραὰμ, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς
ίας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου,
εἰς γῆν, ἣν ἐγώ σοι δείξω. » Ἀφῆκεν οὖν
καὶ ἀνελάβετο τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Σάραν,

De his sanctis patribus nostris magnus Moyses in *Geneseos* libro accurate scripsit. Nos tamen ex eodem libro pauca de iisdem dicemus. Abraham ex Chaldæa fuit, astronomiæ peritissimus, patre idololatra natus: cum autem cognovisset nullam in idolis esse divinitatem, atque idcirco simulacra combussisset, audivit Deum verum sibi dicentem: « Abraham, egredere de terra tua, et de cognatione tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstravero tibi. » Qui statim omnibus valere jussis, assumptaque uxore sua Sara, et Lot fratr

filius, [illegible] est, sequens Deum, eumque A tantis [illegible] modo, ejusque mandata exci[illegible] est. Isaacum autem Isaacum jam senex. Quem [illegible] Deus præcepit, ut illum immolaret: vidensque [illegible] obedientiam, a cæde Isaaci abstinere [illegible] Isaac autem genuit Jacob. Quorum memoriam facimus ante nativitatem Christi, quod ex iis Christus secundum carnem natus est.

καὶ τὸ ἀνεψιὸν αὐτοῦ Λὼτ, καὶ ἐ[illegible] λουθῶν τῷ Θεῷ, βλέπων αὐτὸν ὡς [illegible] προστασσόμενος ὑπ' αὐτοῦ. Ἐγέννησ[illegible] ἐν γήρᾳ. Καὶ δοκιμάζων αὐτὸν ὁ Θεὸς [illegible] σφάξαι αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὑπακούοντα [illegible] Ὁ δὲ Ἰσαὰκ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ. Ὧν τ[illegible] ἐπιτελοῦμεν, πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως [illegible] νηθῆναι κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν ἐξ αὐτῶν.

EODEM MENSE

Die decima septima

36 *Certamen sanctorum trium puerorum, Ananiæ, Azariæ, et Misaelis.*

Sancti tres pueri ex urbe Jerusalem fuere, filii Ezechiæ regis Judæorum, qui ausus est dicere Deo, se custodisse quæ placita erant in conspectu ejus; B cumque ad mortem ægrotaret, et pœnitentiam ageret, vitam sibi ad quindecim annos prorogari impetravit. Isti igitur, expugnatis a Nabuchodonosor Assyriorum rege Hierosolymis, abducti sunt Babylonem captivi: ubi ob virtutem facti sunt principes regionis illius. Sed postea recusantes statuam auream, quam rex fecerat, adorare, in caminum injecti fuerunt, quos descendens angelus incolumet servavit. Quamobrem rex et pueros honoravit, es Deum cœli magnum confessus est. Sed cum rex alter successisset, videns tres sanctos pueros in Deum credentes, mandavit illos decollari: cumque decollarentur, alter alterius caput excepit, et postremus Daniel amputatum Ananiæ caput suscepit: atque ita vitam finierunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων τριῶν παίδων, [illegible] Ἀζαρία, καὶ Μισαήλ.

Οἱ ἅγιοι τρεῖς παῖδες ἐγένοντο ἀπὸ [illegible] τῆς πόλεως, υἱοὶ Ἐζεκίου τοῦ βασιλ[illegible] Ὅστις Ἐζεκίας ἐτόλμησεν εἰπεῖν τῷ Θ[illegible] τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἀσθενή[illegible] νάτου, εἶτα μετανοήσας, ἔλαβε προσθή[illegible] καπέντε. Τῆς δὲ Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τ[illegible] Ἀσσυρίων Ναβουχοδονόσορ πολιορκηθ[illegible] αἰχμάλωτοι εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ διὰ [illegible] αὐτῶν, ἐγένοντο ἄρχοντες τῆς χώρας [illegible] μὴ πεισθέντες προσκυνῆσαι τὴν χρυσ[illegible] ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς, ἐνεβλήθησαν εἰς [illegible] κατέβη ἄγγελος, καὶ διεφύλαξεν αὐτοὺς [illegible] βασιλεὺς ἐτίμησε καὶ τοὺς παῖδας· κ[illegible] καὶ τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ μέγαν εἶναι. [illegible] σιλεὺς ἕτερος, καὶ εὑρὼν τοὺς ἁγίους [illegible] πιστεύοντας εἰς τὸν Θεὸν, ἀποκεφαλίσ[illegible] προσέταξε. Καὶ δεξάμενος ἕτερος τοῦ [illegible] C φαλὴν, ἔσχατος δὲ ὁ Δανιὴλ τοῦ Ἀν[illegible] θησαν.

Eodem die

37 *Certamen sancti Danielis prophetæ.*

Iste sanctus Daniel eamdem cum tribus pueris captivitatis fortunam passus, Hierosolymis Babylonem abiit. Prophetavit autem annis sexaginta, Christique nativitatem antecessit annis quadringentis sexaginta, vir continens, et jejunans, nullumque cibum præter legumina degustans. Quare Dei amorem sibi conciliavit, a quo missus angelus, occulta illum mysteria edocuit. Somnia itaque regis solvit ac interpretatus est, deque singularum gentium regnis, Medorum, scilicet, Assyriorum, Persarum, Macedonum, et Romanorum, prophetavit; quodque omnia regna dissolvenda forent, et Roma- D norum, Christianorumque imperium obtenturum, Christo in æternum regnante. Demissus autem in lacum leonum, illæsus inde evasit, et a rege Balthasare filii loco honoratus. Postremo ab Attico rege cum tribus pueris decollatus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Δανιὴλ τοῦ [illegible]

Οὗτος ὁ ἅγιος Δανιὴλ μετὰ τῶν [illegible] ἠχμαλωτίσθη. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ἰ[illegible] Βαβυλῶνα· καὶ προεφήτευσεν ἔτη ἑ[illegible] ἔλαβε δὲ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ [illegible] ἑξήκοντα. Ἐγένετο δὲ ἀνὴρ σώφρων [illegible] μὴ γευόμενος τροφῆς ἄλλης, εἰ μὴ [illegible] τοῦτο ἠγαπήθη παρὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ [illegible] λος, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν τὰ ἀπόκρυφα. [illegible] ὀνείρους τοῦ βασιλέως ἔλυσε, καὶ [illegible] περὶ τῶν βασιλειῶν ἑκάστου ἔθνους, [illegible] συρίων, Περσῶν, Μακεδόνων, Ῥωμα[illegible] τευσε· καὶ ὅτι καταλυθήσονται πᾶσα[illegible] καὶ κρατήσει ἡ βασιλεία τῶν Ῥωμ[illegible] Χριστιανῶν, αὐτοῦ Χριστοῦ βασ[illegible] αἰῶνος. Ἐβλήθη δὲ εἰς λάκκον τῶν [illegible] ἐξῆλθεν ὑγιής· καὶ ἐτιμήθη ἴσα τοῦ [illegible] βασιλέως Βαλτάσαρ. Ὕστερον δὲ ἀπε[illegible] Ἀττικοῦ βασιλέως μετὰ τῶν τριῶν παι[illegible]

Eodem die

38 *Certamen sancti martyris Bacchi Junioris.*

Ex regione Palæstinæ fuit iste, Irene et Constantino imperantibus, Christianos parentes, proavosque habens, sed ejus pater a dæmonibus seductus ad impuram Saracenorum sectam transiit, et Ha-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βάκχ[illegible]

Ἐκ τῆς χώρας τῆς Παλαιστίνης [illegible] ἐπὶ τῆς βασιλείας Εἰρήνης καὶ Κωνσ[illegible] δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἐκ προγόνων Χρ[illegible] πατὴρ αὐτοῦ ὑπὸ δαιμόνων πλανηθείς

ιηνῶν μετετέθη αἰσχρὰν πίστιν καὶ ἐμαγά- A
Ἐποίησε δὲ παιδία ἑπτά· καὶ ἀνέτρεφεν
ἐπὶ τῇ ὁμοία κακῇ πίστει· εἶτα ἀπέθανε.
κατελείφθησαν τὰ παιδία μετὰ τῆς μητέρος
. Ἐξ ὧν ὁ εἷς Γελάσιος καλούμενος, τὰ
όλυμα κατέλαβεν. Εἶτα ἦλθεν εἰς τὴν λαύραν
γίου Σάβα, καὶ γίνεται μοναχὸς. Βάκχος ὀνο-
ις. Καλῶς πολιτευσάμενος, ἀπεστάλη παρὰ
γουμένου φυγεῖν, ἵνα μὴ νοηθῇ, ὅτι Σαρακηνὸν
ττισε. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὰ οἰκεῖα, τοὺς μὲν πέντε
οὺς ἐβάπτισεν· ὁ εἷς δὲ μὴ βαπτισθείς, ἐλοι-
εν εἰς τὸν Βάκχον εἰς τὸν ἀμηρᾶν. Καὶ ὁ
ᾶς ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

garenicæ superstitioni addictus, septem pueris, quos susceperat, eadem prava fide imbutis, interiit, relictis pueris cum eorum matre: ex quibus Gelasius Hierosolyma profectus, lauram Sancti Sabæ petiit, et monachus factus est, assumpto Bacchi nomine. Cumque sancte vixisset, a monasterii præfecto dimissus fuit, ne rescirent Saraceni, quod illum baptizasset. Qui domum reversus, quinque fratres baptizavit. Sed qui unus eorum Baptismum suscipere recusaverat, ad Ameram Bacchum detulit. Ameras autem illum decollari jussit, atque ita decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ'

ιη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἱεράρχου B
Φλώρου.

ἐ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ Νέου, καὶ Τιβε-
καὶ Μαυρικίου ἦν οὗτος ὁ ἅγιος Φλῶρος· ἔχων
α Φλῶρον καὶ αὐτὸν καλούμενον, καὶ μητέρα
ζομένην Εὐφημίαν· ἐδίδαξαν δὲ αὐτὸν οἱ γονεῖς
καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων γραφὴν, καὶ τὴν τῶν
ιανῶν· εἶτα ἐγένετο νοτάριος τῶν βασιλέων·
πατρίκιος. Καὶ λαβὼν γυναῖκα, ἐποίησε καὶ
ς. Ἀποθανούσης δὲ καὶ τῆς γυναικὸς, καὶ τῶν
ων ἐκ τῆς λοιμικῆς νόσου, αὐτὸς λυπηθεὶς, καὶ
ιὴν εὑρὼν, ἵνα σωθῇ, ἀπῆνθεν εἰς ἓν τῶν κτη-
ν αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνάπλῳ, καὶ ἐκαθίσθη. Εἶτα διὰ
πολλὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ἐπίσκοπος προχειρίζεται
οῦ. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Ἀμισῷ ἀπελθὼν, καὶ καλῶς
ταπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον ποιμάνας καὶ διδάξας C
κὸν ὀρθῶς περιπατεῖν καὶ ὀρθοδόξους, καὶ ποιεῖν
εοῦ τὰ θελήματα καὶ τὰς ἐντολὰς, ἐκοιμήθη·
ιτουργῶν ἕως τῆς σήμερον ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ.

EODEM MENSE.
Die decima octava.

39 *Commemoratio sancti Patris nostri Flori pontificis.*

Temporibus Justini Junioris, Tiberii, et Mauricii imperatorum, claruit iste sanctus Florus, patre itidem Floro, et matre Euphemia natus, a quibus tum Græcorum, tum Christianorum disciplinis institutus, notarius imperatorum factus est: deinde in patriciorum ordinem cooptatus, uxorem duxit, filiosque procreavit. Sed uxore, ac filiis peste consumptis, ipse contristatus, occasionem consulendi saluti suæ arripiens, sese in quemdam agrum suum, qui in Anaplo erat, recepit. Deinde ob vitæ sanctitatem episcopus Amisi ordinatus, cum ibi creditum sibi gregem recte gubernasset, populumque optimos mores, rectamque fidem docuisset, atque ad explenda Dei mandata excitasset, obdormivit, miraculis ex ejus sepulcro usque in præsentem diem manantibus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΘ'

ισις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόμου, Ἄρεως, καὶ Ἠλία.

οι μὲν Αἰγύπτιοι ὑπῆρχον τὸ γένος, Χριστιανοὶ
ῆλον δὲ ἔχοντες θεϊκὸν, ἀπήρχοντα εἰς τὰς
ὰς, καὶ ἐπεσκέπτοντο τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ
ντας ἁγίους μάρτυρας, καὶ ἐθεράπευον.
Θον δὲ καὶ εἰς τὴν χώραν τῆς Κιλικίας, καὶ
ντες εἰσελθεῖν εἰς Ἀσκάλωνα τὴν πόλιν, ἐκρα-
αν εἰς τὴν πύλην παρὰ τῶν φυλάκων, ἀν- D
βαρβάρων καὶ ἀγρίων, νομισάντων, ὅτι προ-
εἰσι. Καὶ παρεδόθησαν τῷ ἄρχοντι Φιρμιλιανῷ.
δὴ δὲ παρέστησαν αὐτῷ, καὶ ἐρωτηθέντες Χρι-
οὺς ἑαυτοὺς ὡμολόγησαν, τιμωροῦνται καὶ βασα-
αι ἰσχυρῶς. Καὶ ὁ μὲν Ἄρης πρότερον μυρίοις
οις τιμωρηθεὶς, ὕστερον διὰ πυρὸς ἐτελειώθη·
ἅγιος Πρόμος, καὶ αὐτὸς πολλὰ ἐξετασθείς,
ὸν Χριστὸν μὴ ἀρνησάμενος, ἀπεκεφαλίσθη.
τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἅγιος Ἠλίας πολλὰ βασανισθεὶς
τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

EODEM MENSE.
Die decima nona

40 *Certamen sanctorum martyrum Promi, Arei et Eliæ.*

Isti genere quidem Ægyptii, sed professione Christiani, divino zelo incensi, eos qui in carceribus pro Christo detinebantur, sanctos martyres adibant, eisque quæ ad tuendam vitam necessaria erant, suppeditabant. Profecti igitur in Ciliciam, Ascalonam postea urbem ingressuri, a portæ custodibus, barbaro hominum agrestique genere, comprehenduntur tanquam proditores, et ad Firmilianum præsidem adducti, ab eoque interrogati, Christianos se esse professi sunt. Quare flagris sævissime cæduntur: et Areus quidem innumeris primum tormentis excruciatus, igni demum traditus decessit. Sanctus vero Promus pluribus tentatus, semperque in Christi fide constans, capite plexus est. Postremo sanctus Elias multifariam tortus, gladio et ipse capite obtruncatus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ισις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τιμοθέου τοῦ διακόνου.

όθεος ὁ ἱερομάρτυς ὑπῆρχε μὲν ἐν Μαυρίτα-

Eodem die

41 *Certamen sancti martyris Timothei diaconi.*

Timotheus sacromartyr in Mauritaniæ regione

filio, peregre profectus est, sequens Deum, eumque videns quo poterat modo, ejusque mandata excipiens. Genuit autem Isaacum jam senex. Quem tentans Deus, præcepit, ut illum immolaret: vidensque ejus obedientiam, a cæde Isaaci abstinere jussit. Isaac autem genuit Jacob. Quorum memoriam facimus ante nativitatem Christi, quod ex iis Christus secundum carnem natus est.

A

EODEM MENSE

Die decima septima

36 *Certamen sanctorum trium puerorum, Ananiæ, Azariæ, et Misaelis.*

Sancti tres pueri ex urbe Jerusalem fuere, filii Ezechiæ regis Judæorum, qui ausus est dicere Deo, se custodisse quæ placita erant in conspectu ejus; cumque ad mortem ægrotaret, et pœnitentiam ageret, vitam sibi ad quindecim annos prorogari impetravit. Isti igitur, expugnatis a Nabuchodonosor Assyriorum rege Hierosolymis, abducti sunt Babylonem captivi: ubi ob virtutem facti sunt principes regionis illius. Sed postea recusantes statuam auream, quam rex fecerat, adorare, in caminum injecti fuerunt, quos descendens angelus incolumes servavit. Quamobrem rex et pueros honoravit, es Deum cœli magnum confessus est. Sed cum rex alter successisset, videns tres sanctos pueros in Deum credentes, mandavit illos decollari: cumque decollarentur, alter alterius caput excepit, et postremus Daniel amputatum Ananiæ caput suscepit: atque ita vitam finierunt.

B

C

Eodem die

37 *Certamen sancti Danielis prophetæ.*

Iste sanctus Daniel eamdem cum tribus pueris captivitatis fortunam passus, Hierosolymis Babylonem abiit. Prophetavit autem annis sexaginta, Christique nativitatem antecessit annis quadringentis sexaginta, vir continens, et jejunans, nullumque cibum præter legumina degustans. Quare Dei amorem sibi conciliavit, a quo missus angelus, occulta illum mysteria edocuit. Somnia itaque regis solvit ac interpretatus est, deque singularum gentium regnis, Medorum, scilicet, Assyriorum, Persarum, Macedonum, et Romanorum, prophetavit; quodque omnia regna dissolvenda forent, et Romanorum, Christianorumque imperium obtenturum, Christo in æternum regnante. Demissus autem in lacum leonum, illæsus inde evasit, et a rege Balthasare filii loco honoratus. Postremo ab Attico rege cum tribus pueris decollatus fuit.

D

Eodem d

38 *Certamen sancti mart*

Ex regione Palæstin in-
tino imperantib os-
que habens, sed lus
ad impuram Sa la-

καὶ τὸ ἀνεψιὸν αὐτοῦ Λὼτ, καὶ ἐξενίτευσεν ἀκ
λουθῶν τῷ Θεῷ, βλέπων αὐτὸν ὡς ἠδύνατο, κ
προστασσόμενος ὑπ' αὐτοῦ. Ἐγέννησε δὲ τὸν Ἰσα
ἐν γήρᾳ. Καὶ δοκιμάζων αὐτὸν ὁ Θεὸς, προσετ
σφάξαι αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὑπακούοντα, ἐκώλυσ
Ὁ δὲ Ἰσαὰκ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ. Ὧν τὴν μνήμ
ἐπιτελοῦμεν, πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, διὰ τὸ γ
νηθῆναι κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν ἐξ αὐτῶν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων τριῶν παίδων, Ἀνανία, Ἀζαρία, καὶ Μισαήλ.

Οἱ ἅγιοι τρεῖς παῖδες ἐγένοντο ἀπὸ Ἱερουσαλ
τῆς πόλεως, υἱοὶ Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως Ἰουδα
Ὅστις Ἐζεκίας ἐτόλμησεν εἰπεῖν τῷ Θεῷ, φύλ
τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἀσθενήσας μέχρ
νάτου, εἶτα μετανοήσας, ἔλαβε προσθήκην τῶν
καπέντε. Τῆς δὲ Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ βασιλ
Ἀσσυρίων Ναβουχοδονόσορ πολιορκηθείσης, ἀχρ
αἰχμάλωτοι εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ διὰ τὴν ἀπ
αὐτῶν, ἐγένοντο ἄρχοντες τῆς χώρας ἐκείνης. Ε
μὴ πεισθέντες προσκυνῆσαι τὴν χρυσῆν εἰκόνα, ἣ
ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς, ἐνεβλήθησαν εἰς κάμινον. Κ
κατέβη ἄγγελος, καὶ διεφύλαξεν αὐτοὺς ὑγιεῖς. Ἐ
βασιλεὺς ἐτίμησε καὶ τοὺς παῖδας· καὶ ὡμολόγη
καὶ τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ μέγαν εἶναι. Ὕστερ
σιλεὺς ἕτερος, καὶ εὑρὼν τοὺς ἁγίους τρεῖς παῖ
πιστεύοντας εἰς τὸν Θεὸν, ἀποκεφαλισθῆναι ἐκ
προσέταξε. Καὶ δεξάμενος ἕτερος τοῦ ἑτέρου τὴν
φαλὴν, ἔσχατος δὲ ὁ Δανιὴλ τοῦ Ἀνανία, ἐτε
θησαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Δανιὴλ τοῦ προφήτ

Οὗτος ὁ ἅγιος Δανιὴλ μετὰ τῶν τριῶν π
ᾐχμαλωτίσθη. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ
Βαβυλῶνα· καὶ προεφήτευσεν ἔτη ἑξήκοντα. Ἔ
ἔλαβε δὲ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἔτη τετρακ
ἑξήκοντα. Ἐγένετο δὲ ἀνὴρ σώφρων καὶ νηστευ
μὴ γευόμενος τροφῆς ἄλλης, εἰ μὴ ὀσπρίων
τοῦτο ἠγαπήθη παρὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀπεστάλη
λος, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν τὰ ἀπόκρυφα. Ὅθεν καὶ
ὀνείρους τοῦ βασιλέως ἔλυσε, καὶ ἠρμήνευσεν
περὶ τῶν βασιλειῶν ἑκάστου ἔθνους, Μήδων, Ἀ
συρίων, Περσῶν, Μακεδόνων, Ῥωμαίων, προ
τευσε· καὶ ὅτι καταλυθήσονται πᾶσαι αἱ βασιλ
καὶ κρατήσει ἡ βασιλεία τῶν Ῥωμαίων, καὶ
Χριστιανῶν, αὐτοῦ Χριστοῦ βασιλεύοντος
αἰῶνος. Ἐβλήθη δὲ εἰς λάκκον τῶν λεόντων
ἐξῆλθεν ὑγιής· καὶ ἐτιμήθη ἴσα τοῦ υἱοῦ ὁπό
βασιλέως Βαλτάσαρ. Ὕστερον δὲ ἀπεκεφαλίσθη
Ἀττικοῦ βασιλέως μετὰ τῶν τριῶν παίδων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἁ
νίου μάρτυρος Βάκχου τοῦ Νέ
ῆς Παλαιστίνης ὑπῆρχεν ὁ
ήνης καὶ Κωνσταντίνου. Ἦ
προγόνων Χριστιανοί· ἀ
ίνων πλανηθεὶς πρὸς τὴν

Σαρακηνῶν μετετέθη αἰσχρὰν πίστιν καὶ ἐμαγάρισε. Ἐποίησε δὲ παιδία ἑπτά· καὶ ἀνέτρεφεν αὐτὰ ἐπὶ τῇ ὁμοία κακῇ πίστει· εἶτα ἀπέθανε. Καὶ κατελείφθησαν τὰ παιδία μετὰ τῆς μητέρος αὐτῶν. Ἐξ ὧν ὁ εἷς Γελάσιος καλούμενος, τὰ Ἱεροσόλυμα κατέλαβεν. Εἶτα ἦλθεν εἰς τὴν λαύραν τοῦ ἁγίου Σάβα, καὶ γίνεται μοναχός. Βάκχος ὀνομασθείς. Καλῶς πολιτευσάμενος, ἀπεστάλη παρὰ τοῦ ἡγουμένου φυγεῖν, ἵνα μὴ νοηθῇ, ὅτι Σαρακηνὸν ἐβάπτισε. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὰ οἰκεῖα, τοὺς μὲν πέντε ἀδελφοὺς ἐβάπτισεν· ὁ εἷς δὲ μὴ βαπτισθείς, ἐλοιδόρησεν εἰς τὸν Βάκχον εἰς τὸν ἀμηρᾶν. Καὶ ὁ ἀμηρᾶς ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

A garenicæ superstitioni addictus, septem pueris, quos susceperat, eadem prava fide imbutis, interiit, relictis pueris cum eorum matre: ex quibus Gelasius Hierosolyma profectus, lauram Sancti Sabæ petiit, et monachus factus est, assumpto Bacchi nomine. Cumque sancte vixisset, a monasterii præfecto dimissus fuit, ne rescirent Saraceni, quod illum baptizasset. Qui domum reversus, quinque fratres baptizavit. Sed qui unus eorum Baptismum suscipere recusaverat, ad Ameram Bacchum detulit. Ameras autem illum decollari jussit, atque ita decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἱεράρχου Φλώρου.

B

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ Νέου, καὶ Τιβερίου, καὶ Μαυρικίου ἦν οὗτος ὁ ἅγιος Φλῶρος· ἔχων πατέρα Φλῶρον καὶ αὐτὸν καλούμενον, καὶ μητέρα ὀνομαζομένην Εὐφηρίαν· ἐδίδαξαν δὲ αὐτὸν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων γραφὴν, καὶ τὴν τῶν Χριστιανῶν· εἶτα ἐγένετο νοτάριος τῶν βασιλέων· εἶτα πατρίκιος. Καὶ λαβὼν γυναῖκα, ἐποίησε καὶ παῖδας. Ἀποθανούσης δὲ καὶ τῆς γυναικὸς, καὶ τῶν παιδίων ἐκ τῆς λοιμικῆς νόσου, αὐτὸς λυπηθεὶς, καὶ ἀφορμὴν εὑρὼν, ἵνα σωθῇ, ἀπῆνθεν εἰς ἓν τῶν κτημάτων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνάπλῳ, καὶ ἐκαθίσθη. Εἶτα διὰ τὴν πολλὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ἐπίσκοπος προχειρίζεται Ἀμισοῦ. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Ἀμισῷ ἀπελθὼν, καὶ καλῶς τὸ καταπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον ποιμάνας καὶ διδάξας τὸν λαὸν ὀρθῶς περιπατεῖν καὶ ὀρθοδόξους, καὶ ποιεῖν τοῦ Θεοῦ τὰ θελήματα καὶ τὰς ἐντολὰς, ἐκοιμήθη· θαυματουργῶν ἕως τῆς σήμερον ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ.

C

Eodem mense.
Die decima octava.

39 *Commemoratio sancti Patris nostri Flori pontificis.*

Temporibus Justini Junioris, Tiberii, et Mauricii imperatorum, claruit iste sanctus Florus, patre itidem Floro, et matre Euphemia natus, a quibus tum Græcorum, tum Christianorum disciplinis institutus, notarius imperatorum factus est: deinde in patriciorum ordinem cooptatus, uxorem duxit, filiosque procreavit. Sed uxore, ac filiis peste consumptis, ipse contristatus, occasionem consulendi saluti suæ arripiens, sese in quemdam agrum suum, qui in Anaplo erat, recepit. Deinde ob vitæ sanctitatem episcopus Amisi ordinatus, cum ibi creditum sibi gregem recte gubernasset, populumque optimos mores, rectamque fidem docuisset, atque ad explenda Dei mandata excitasset, obdormivit, miraculis ex ejus sepulcro usque in præsentem diem manantibus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΘ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόμου, Ἄρεως, καὶ Ἠλία.

Οὗτοι μὲν Αἰγύπτιοι ὑπῆρχον τὸ γένος, Χριστιανοὶ δέ. Ζῆλον δὲ ἔχοντες θεϊκὸν, ἀπήρχοντα εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ ἐπεσκέπτοντο τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλοῦντας ἁγίους μάρτυρας, καὶ ἐθεράπευον. Ἀπῆλθον δὲ καὶ εἰς τὴν χώραν τῆς Κιλικίας, καὶ μέλλοντες εἰσελθεῖν εἰς Ἀσκάλωνα τὴν πόλιν, ἐκρατήθησαν εἰς τὴν πύλην παρὰ τῶν φυλάκων, ἀνδρῶν βαρβάρων καὶ ἀγρίων, νομισάντων, ὅτι προδόται εἰσι. Καὶ παρεδόθησαν τῷ ἄρχοντι Φιρμιλιανῷ. Ἐπειδὴ δὲ παρέστησαν αὐτῷ, καὶ ἐρωτηθέντες Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς ὡμολόγησαν, τιμωροῦνται καὶ βασανίζονται ἰσχυρῶς. Καὶ ὁ μὲν Ἄρης πρότερον μυρίοις βασάνοις τιμωρηθεὶς, ὕστερον διὰ πυρὸς ἐτελειώθη· ὁ δὲ ἅγιος Πρόμος, καὶ αὐτὸς πολλὰ ἐξετασθεὶς, καὶ τὸν Χριστὸν μὴ ἀρνησάμενος, ἀπεκεφαλίσθη. Μετὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἅγιος Ἠλίας πολλὰ βασανισθεὶς ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

D

Eodem mense.
Die decima nona

40 *Certamen sanctorum martyrum Promi, Arei et Eliæ.*

Isti genere quidem Ægyptii, sed professione Christiani, divino zelo incensi, eos qui in carceribus pro Christo detinebantur, sanctos martyres adibant, eisque quæ ad tuendam vitam necessaria erant, suppeditabant. Profecti igitur in Ciliciam, Ascalonam postea urbem ingressuri, a portæ custodibus, barbaro hominum agrestique genere, comprehenduntur tanquam proditores, et ad Firmilianum præsidem adducti, ab eoque interrogati, Christianos se esse professi sunt. Quare flagris sævissime cæduntur: et Areus quidem innumeris primum tormentis excruciatus, igni demum traditus decessit. Sanctus vero Promus pluribus tentatus, semperque in Christi fide constans, capite plexus est. Postremo sanctus Elias multifariam tortus, gladio et ipse capite obtruncatus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τιμοθέου τοῦ διακόνου.

Τιμόθεος ὁ ἱερομάρτυς ὑπῆρχε μὲν ἐν Μαυρικα-

Eodem die

41 *Certamen sancti martyris Timothei diaconi.*

Timotheus sacromartyr in Mauritaniæ regione

ortus, atque ab ejusdem loci episcopo diaconus illius Ecclesiæ ordinatus, cum Christi fidem, cœlorumque regnum populum doceret, multosque baptizaret, Græcorumque errorem falsitatis convinceret, comprehenditur ab idololatra regionis præfecto: multumque tortus et excruciatus, in carcerem conjicitur, fame sitique conficiendus. Cumque induci nequiret, ut, Christo ejurato, impuris dæmoniis sacrificaret, in succensum ingentem rogum injicitur: ubi cum gratiarum actione psallens, et orans, spiritum Domino tradit. Pretiosæ autem ejus reliquiæ in ipsa Mauritaniæ regione a fidelibus piisque viris ad gloriam Christi Dei nostri depositæ fuerunt.

νίᾳ τῇ χώρᾳ· ἐχειροτονήθη δὲ παρὰ τοῦ ἁγίου ἐπισκόπου διάκονος τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ἐκκλησίας. Διδάσκων δὲ τὸν λαὸν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς βαπτίζων, καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων πλάνην ὡς ψευδῆ διαβάλλων, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος, εἰδωλολάτρου ὄντος. Καὶ πολλὰ τιμωρηθεὶς καὶ βασανισθεὶς, καὶ ἐν φυλακαῖς ἀποκλεισθεὶς, καὶ λιμῷ καὶ δίψει ταλαιπωρηθεὶς καὶ μὴ πεισθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσι, τέλος, γενομένης πυρᾶς μεγάλης, ἐνεβλήθη· Ἔνθα καὶ εἰσελθὼν, καὶ εὐχαριστῶν, καὶ ψάλλων, καὶ προσευχόμενος, παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ. Τὰ δὲ ὑπολειφθέντα τίμια λείψανα αὐτοῦ κατετέθησαν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ Μαυριτανίας, ὑπὸ πιστῶν καὶ ὐλαβῶν ἀνδρῶν, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Eodem die

12 *Certamen sancti Polyeucti Cæsareensis.*

Polyeuctus martyr Cæsareæ claruit. Quod autem Christianus esset, Christumque prædicans, ejus fide omnes imbueret, pluresque Græcorum ab errore ad pietatem traduceret, apud præfectum Cæsareæ delatus, ab eo missis militibus comprehenditur, et in custodiam detruditur, addito ad carceris custodem mandato, ut ipsum arcte custodiret. Cum vero præfectus a publicis negotiis vacaret, misit qui sanctum e carcere eductum suo tribunali sisteret: aggressusque eum ad Christum ejurandum, et idolis sacrificandum inducere, cum operam perdidisset, primum quidem jussit totum illius corpus unguibus ferreis excarnificari, tum dentes ei evelli: postremo in succensam ingentem fornacem illum projici: ubi gaudens et lætus spiritum Domino tradidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεύκτου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.

Ὁ μάρτυς Πολύευκτος ὑπῆρχεν ἐν Καισαρείᾳ· Χριστιανὸς δὲ ὤν, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύττων, καὶ πάντας διδάσκων τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς πλάνης ἐπιστρέφων εἰς εὐσέβειαν, ἐλοιδορήθη εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως Καισαρείας. Ὁ δὲ ἄρχων ἀποστείλας στρατιώτας ἐκράτησεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν εἰς φυλακὴν, παραγγείλας τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτόν. Ὡς δὲ εὐκαίρησεν ἀπὸ τῶν πραγμάτων, πέμψας εἰς τὴν φυλακὴν, ἤγαγε τὸν ἅγιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ κατηνάγκασεν αὐτὸν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὁ δὲ μὴ πεισθεὶς, πρῶτον μὲν ξέεται ὅλον τὸ σῶμα μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων. Εἶτα ἐκριζοῦται τοὺς ὀδόντας· καὶ τότε γενομένης καμίνου μεγάλης, ἐνεβλήθη εἰς αὐτὴν χαίρων, καὶ ὑμνολόμενος καὶ οὕτως παρέδωκε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ.

EODEM MENSE.

Die vicesima

13 *Certamen sacrosancti martyris Ignatii patriarchæ Antiochiæ magnæ.*

Trajanus imperator suscepta in Parthos expeditione, cum in urbe Syriæ Antiochia versaretur, cognovit multos Græcorum a sancto Ignatio Christianos fieri. Misit ergo, et comprehendit eum, et in carcerem detrusit: mox e custodia eductum, mandavit Romam perduci, ut a bestiis devoraretur. Quare decuriæ militum traditur, Romam deportandus: a quibus in itinere pessime acceptus, Romam tandem adducitur, ac Senatui sistitur. At Senatus de imperatoris mandato illum ad bestias damnavit. Id autem et sanctus optaverat, Deum rogans, ut a bestiis devoraretur, ac velut panis mundus Deo appareret; quod et contigit. Fuit Ignatius sanctorum apostolorum successor, et sancti Joannis Theologi discipulus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου πατριάρχου τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας.

Τραϊανὸς ὁ βασιλεὺς ἀπῆρχετο πρὸς τὸ πολεμῆσαι τοὺς Πάρθους. Καὶ διερχόμενος εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας ἔμαθε περὶ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, ὅτι πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ποιεῖ Χριστιανούς. Καὶ ἀποστείλας, εὐθὺς ἐκράτησεν αὐτὸν, καὶ ἀπέκλεισεν. Εἶτα ἐκβαλὼν κατεδίκασεν αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ῥώμην, ἵνα καταφάγωσιν αὐτὸν τὰ θηρία. Ὅθεν παρέδωκεν αὐτὸν δέκα στρατιώταις, ἵνα ἀπαγάγωσιν αὐτὸν εἰς Ῥώμην· οἵτινες κατὰ τὴν ὁδὸν πολλὰ κακὰ ἐνεδείξαντο εἰς αὐτόν. Καὶ τελευταῖον ἀπαγαγόντες εἰς Ῥώμην, παρέδωκαν τῇ συγκλήτῳ. Ἡ δὲ σύγκλητος, κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ βασιλέως, παρέδωκαν αὐτὸν θηρίοις· τοῦτο γὰρ ἤθελε καὶ ὁ ἅγιος, θηρίων βρωθῆναι, ἵνα ὡς ἄρτος καθαρὸς φανῇ τῷ Θεῷ. Ὅπερ καὶ γέγονεν. Ἦν δὲ διάδοχος ὁ ἅγιος τῶν ἁγίων ἀποστόλων, μαθητὴς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐγενίου, καὶ Μακαρίου.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου ἦλθον οὗτοι οἱ ἅγιοι, καὶ ἔστησαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀσεβέστατε καὶ παράνομε, διὰ τί κατέλιπες τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ προσῆλθες τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσιν; Ὁ δὲ πικρανθεὶς, ἐνέβαλεν αὐτοὺς εἰς λάκκον, ὅπου ἦσαν ἑρπετὰ πολλὰ, ὄφεις καὶ σκώληκες, καὶ λοιπὰ εἴδη θηρίων. Καὶ διαφυλαχθέντας ἐξ αὐτῶν ἀβλαβεῖς, δεσμίους παρέπεμψεν εἰς τὴν χώραν τῆς Μαυριτανίας εἰς πόλιν λεγομένην Ἀνδηδόνα. Ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἀνθρώπους εἰδωλολάτρας ὄντας καταφωτίσαντες, καὶ διάφορα ποιήσαντες θαύματα, καὶ ἔσχατον πάντων τὸν ἐν τῷ ὄρει καταμένοντα δράκοντα, καὶ πολλοὺς καταβλάπτοντα, διὰ προσευχῆς ἀποκτείναντες, πολλοὺς ἔπεισαν πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Εἶτα ἐν ἀνέσει διάγοντες, κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἐν εἰρήνῃ τὰς αὐτῶν παρέδωκαν ψυχὰς, ἀπολαβόντες τὸν ὑπὲρ τῆς ὁμολογίας τοῦ Χριστοῦ στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βονιφατίου.

Οὗτος ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ δοῦλος ὑπῆρχε γυναικός τινος ὀνόματι Ἀγλαΐδος, θυγατρὸς Ἀκακίου τοῦ ἀνθυπάτου Ῥώμης. Ὅμως δὲ δοῦλος ὤν, τῇ κυρίᾳ αὐτοῦ συνεφθείρετο εἰς σωματικὴν μίξιν. Ἦν δὲ μέθυσος, ἀλλὰ ἐλεήμων· ὁμοίως καὶ ἡ κυρία αὐτοῦ καὶ ἐλεήμων καὶ φιλομάρτυς. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εἶπε τῷ Βονιφατίῳ· Εἰ ἤθελες, εἶχες ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ὅπου μαρτυροῦσιν οἱ ἅγιοι, καὶ κομίσαι λείψανα ἁγίων, ἵνα ἔχωμεν αὐτὰ εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν. Ὁ δὲ Βονιφάτιος λέγων εἶπεν· Ἐὰν φέρω τὸ ἐμὸν λείψανον, τί; Ἡ δὲ γελάσασα, καὶ μέθυσον αὐτὸν εἰποῦσα, ἀπέστειλε. Καὶ ἀπελθὼν μετὰ δούλων δώδεκα, καὶ χρυσίου πολλοῦ εἰς Κιλικίαν, ὅπου ἐβασανίζοντο οἱ ἅγιοι, ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Καὶ βασανισθεὶς, ἀπεκεφαλίσθη. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἀνακομισθὲν παρὰ τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ἀπεδόθη τῇ κυρίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρ' αὐτῆς ἐντίμως.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς.

Ἰουλιανὴ ἡ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἀμὸ τῆς πόλεως Νικομηδείας. Πλουσίων δὲ ὄντων τῶν γονέων αὐτῆς, ἐμνηστεύθη Ἐλευσίῳ τῷ συγκλητικῷ, ὅστις ἐβούλετο ποιῆσαι τὸν γάμον. Ἀλλ' ἡ ἁγία οὐ κατεδέξατο, εἰποῦσα, Ἐὰν μὴ γένηται τῆς πόλεως ἔπαρχος, ἄνδρα αὐτὸν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ καὶ τούτου γενομένου, πάλιν εἶπεν, ὅτι Ἐὰν μὴ γένηται Χριστιανὸς, οὐ λαμβάνω αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἐλυπήθη, καὶ κατηνάγκασε μᾶλλον αὐτὴν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ λαβεῖν τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισε, τότε παρέδωκε κατὰ τοὺς νόμους εἰς ἐξέτασιν καὶ βάσανον τῷ μνηστῆρι αὐτῆς, καὶ ἐπάρχῳ. Ὁ δὲ ἔπαρ-

Eodem die.

44 Certamen sanctorum martyrum Eugenii, et Macarii

Imperante Juliano Apostata, venerunt hi sancti, et coram illo stantes dixerunt: Impie et inique, cur verum Deum deseruisti, et ad impuros dæmones te adjunxisti? Quibus verbis ille excandescens, in lacum eos projici jussit, multis serpentibus ac variis ferarum speciebus plenum. Sed cum inde illæsi evasissent, vinctos in regionem Mauritaniæ relegavit in urbem Andedonem: ubi incolas idololatras illuminarunt, diversa miracula patrantes: ac novissime draconem, qui in monte manebat, multisque damnum inferebat, precibus interficientes, complures ad Christi fidem traduxerunt. Postremo quietam et tranquillam vitam degentes, diversis temporibus in pace animas suas tradiderunt, coronam pro Christi confessione recipientes.

Eodem die

45 Certamen sancti martyris Bonifacii.

Hic, Diocletiano imperatore, servus Aglaidis filiæ Acacii proconsulis Romæ fuit, simulque heræ suæ consuetudine concubituque, velut ebrius, fruebatur. Erant tamen ambo animo in pauperes propensissimo; ac præsertim Aglais summo martyres amore prosequebatur. Quadam igitur die dixit Bonifacio, ut, si ita videretur, iret in Orientem, ubi sancti martyrium subibant, indeque sanctorum reliquias deferret, quas apud se ad animæ salutem retineret. Cui Bonifacius: Quid? si meas ipse reliquias deferam? Risit ad hæc Aglais, eumque ebrium compellans dimisit. Ille igitur cum duodecim servis multoque auro in Ciliciam profectus, ubi sancti torquebantur, ultro se præfecto sistens, Christum professus est. Quare acerbissime tortus, decollatur: cujus reliquiæ ab ejus conservis translatæ, dominæque ipsius traditæ, honorifice ab eadem sepultæ sunt.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

46 Certamen sanctæ martyris Julianæ.

Juliana martyr, Maximiano imperatore, ex urbe Nicomedia fuit, locupletibus parentibus nata. Cum autem Eleusio senatorii ordinis viro desponsa esset, jamque nuptiæ a sponso adornarentur, Juliana negabat se eum velle, nisi urbis præfecturam adipisceretur: quam cum ille assecutus esset, rursus ait Juliana: Nisi Christianus fiat, me nequaquam ducet uxorem. Quamobrem pater id ægre ferens, cœpit sollicitare filiam, ut a Christo desciscceret, viroque suo nuberet. Recusantem tradidit sponso suo et præfecto, ut ex legibus quæstioni tormentisque subjiceretur. Præfectus igitur totum ejus corpus e capillis suspensum lacerari jussit, cutemque

capitis detrahi : mox illam in ignem injici ; demum decollari cum multis aliis, qui ejus causa fidem susceperant.

Eodem die

47 *Certamen sancti martyris Themistoclis.*

Sanctus iste Themistocles, Decio imperatore, ex regione Lyciæ, oves pascebat in eo monte, ubi persecutionis vitandæ causa sanctus Dioscorides latebat. Cumque milites missi a regionis præfecto ad comprehendendum sanctum Dioscoridem, hunc non invenissent, inciderunt in Themistoclem oves pascentem, eumque de Dioscoride interrogarunt. At ille, qui probe noverat, ubi is lateret, non tamen voluit illum prodere, sed seipsum pro eo tradidit, confessus se Christianum esse. Quare vinculis constrictus, ad præfectum adducitur : Christumque coram ipso professus, supinus humi sternitur, ac tandiu in ventre cæditur, dum in duas partes scinderetur, et intestina diffluerent. Deinde in equuleum actus, et postea depositus, super ferreis tribuli[s] raptatur : atque ita spiritum Domino tradidit.

Eodem die.

48 *Commemoratio sancti Patris nostri Philogonii ex causidico episcopi.*

Sanctus iste Philogonius ab infantia pietatis cultor, adulta deinde ætate uxorem duxit, filiumque procreavit : factusque advocatus, si quem injuste oppressum laborantemque vidisset, suscepta ejus causa injuriam propulsabat. Mortua vero uxore, ob excellentissimam virtutem suam atque justitiæ amorem, ex advocato suffragiis totius populi et episcoporum ordinatur episcopus, virtutumque omnium recteque factorum splendore lumen solis superavit. Fuit autem et sapientia, et doctrina admirabilis. Multa enim tunc erat morum corruptela, cessante nuper persecutione, et hæresi initium ducente. Sed hanc divino beneficio coercuit. Cumque creditum sibi gregem optime rexisset, vitamque angelicam in terra duxisset, in pace quievit, animam suam Domino tradens.

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda.

49 *Certamen sanctæ martyris Anastasiæ, et sanctarum sociarum mulierum.*

Anastasia martyr, Diocletiano imperatore, Romæ claruit, divitibus ac nobilibus parentibus nata, atque a matre fidem Christi edocta, a Chrysogono vero Christianorum doctore sacris litteris instituta. Virum autem duxerat, Publium nomine, divitem quidem, sed ethnicum. Quod igitur Christianus non esset, eum Anastasia oderat, nec ullam ei corporis sui potestatem faciebat : erat autem benigna et liberali in pauperes, eosque, qui in vinculis deti-

A χος ἔξεσεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τῶν τριχῶν ἐκρέμασε. Καὶ ἐξέδειρε τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς ἕως τῆς. Εἶτα ἐνέβαλεν εἰς πῦρ· καὶ τέλος ἀπεκεφάλισαν αὐτὴν μετὰ καὶ ἄλλων τῶν δι' αὐτὴν πιστευσάντων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεμιστοκλέους.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου ἦν οὗτος ὁ ἅγιος Θεμιστοκλῆς, ἀπὸ τῆς χώρας Λυκίας. Ἔβοσκε δὲ πρόβατα ἐν τῷ ὄρει, ὅπου ἐκρύπτετο ὁ ἅγιος Διοσκορίδης, διὰ τὸν διωγμόν. Ἀπεστάλησαν δὲ στρατιῶται παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος, ἵνα πιάσωσι τὸν ἅγιον Διοσκορίδην. Καὶ μὴ εὑρίσκοντες ἐκεῖνον, εὗρον τὸν Θεμιστοκλέα βόσκοντα τὰ πρόβατα, καὶ ἠρώτησαν περὶ τοῦ Διοσκορίδου. Ἐκεῖνος δὲ γινώσκων, ὅτι κρύπτεται, ὅμως οὐκ ἠθέλησεν ὁμολογῆσαι αὐτόν, B ἑαυτὸν δὲ ἀντ' ἐκείνου παρέδωκεν, ὁμολογήσας Χριστιανὸν εἶναι. Καὶ δεθεὶς παρεδόθη τῷ ἄρχοντι· καὶ τὸν Χριστὸν κηρύξας ἐνώπιον αὐτοῦ, ἠπλώθη ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐτυφθη κατὰ τῆς κοιλίας, ἕως οὗ διαῤῥαγεῖσα ἐσχίσθη εἰς δύο· καὶ τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἐξεχύθησαν. Εἶτα ἐκρεμάσθη ἐπὶ τοῦ ξύλου· καὶ καταβιβασθεὶς, σύρεται ἐπάνω τριβόλων σιδηρῶν. Καὶ οὕτως συρόμενος, παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῷ Κυρίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Φιλογονίου τοῦ γενομένου, ἀπὸ δικολογου, ἐπισκόπου.

Οὗτος ὁ ἅγιος Φιλογόνιος, νηπιόθεν εὐλαβὴς γενετο, καὶ ἐλθὼν εἰς ἡλικίαν, ἔλαβε καὶ γυναῖκα ποιήσας καὶ παιδίον. Εἶτά ἐγένετο συνήγορος· ὅτε εὕρισκεν ἀδικούμενον ἄνθρωπον, καταπονούμενον, ἐδικάζετο ὑπὲρ ἐκείνου, καὶ ἐξεδίκει αὐτόν. C Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐτελεύτησεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Ἐκεῖνος δὲ διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἀντὶ συνηγόρου, παρὰ τοῦ λαοῦ παντὸς καὶ τῶν ἐπισκόπων ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος. Καὶ ἔλαμψεν εἰς ἀρετὴν καὶ τὰ λοιπὰ κατορθώματα ὑπὲρ τὸν ἥλιον. Ἐγένετο δὲ θαυμαστὸς καὶ ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἐπὶ διδασκαλίᾳ· πολλὴ γὰρ ἦν τότε ἡ δυσκολία νεωστὶ τοῦ διωγμοῦ παυσαμένου, καὶ τῆς αἱρέσεως ἀρξαμένης. Ἀλλὰ καὶ ἡ αἵρεσις, Θεοῦ χάριτι, ἐκ τούτου κατελύθη. Οὕτως καλῶς ποιμάνας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον, καὶ βίον ζήσας ἐπὶ γῆς ἀγγέλων, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο, δοὺς τὴν ψυχὴν τῷ Κυρίῳ.

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας καὶ τῶν σὺν αὐτῇ ἁγίων γυναικῶν.

Ἡ μάρτυς Ἀναστασία ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει, θυγάτηρ πλουσίων καὶ εὐγενῶν γονέων. Καὶ ὑπὸ μὲν τῆς μητέρος μαθητεύθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· ὑπὸ δὲ Χρυσογόνου, τοῦ Χριστιανῶν διδασκάλου, τὰ ἱερὰ γράμματα. Ἔλαβε δὲ ἄνδρα Πόπλιον λεγόμενον, πλούσιον μὲν, Ἕλληνα δέ. Ὅθεν καὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι Χριστιανὸν, ἐμίσει αὐτὸν, καὶ οὐ συνήρχετο αὐτῷ εἰς συνάφειαν. Ἦλθε δὲ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐπεσκέπτετο τοὺς ἐν φυλακῇ

Διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς φυλακὴν ἀποῤῥίπτεται. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἐξελθοῦσα τῆς φυλακῆς, πάντα τὸν πλοῦτον αὐτῆς ἔδωκε τοῖς πτωχοῖς, καὶ πάλιν ἐδούλευε τοῖς ἁγίοις, καὶ τελειωθέντας ἔθαπτε, πολλοὺς δὲ καὶ πρὸς τὸ μαρτυρῆσαι προεθυμοποίει. Παρὰ διαφόρων δὲ ἀρχόντων βασανισθεῖσα, καὶ ἐν θαλάσσῃ ἀποῤῥιφεῖσα, πυρὶ παρεδόθη. Καὶ τοῦ πυρὸς ἐξελθοῦσα, μετὰ τῶν σὺν αὐτῇ γυναικῶν ἀπεκεφαλίσθη.

A nebantur, visitabat. Quamobrem in carcerem a viro suo detruditur. Sed mortuo eo dimissa, omnibus facultatibus suis in pauperes distributis, sedulam sanctis operam dabat, martyrio defunctos sepeliebat multosque ad perferendum martyrium impellebat. Quare a multis diverso tempore præfectis excruciata, deinde in mare, postea in ignem injecta, sed incolumis inde evadens, tandem una cum iis, quæ secum orant, mulieribus decollatur.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Καπίτωνος ἐπισκόπου Χερσῶνος.

Οὗτος ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου ἀπεστάλη ἐπίσκοπος εἰς Χερσῶνα, τελευτήσαντος Αἰθερίου τοῦ ἐπισκόπου. Καὶ καταλαβὼν τὴν πόλιν ἐκείνην, τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐδίδασκε τὸν λαόν. Ἦν δὲ ναὸς ἐν τῇ Χερσῶνι, τοῦ Παρθενίου εἰδώλου λεγόμενος. Καὶ βουλόμενος αὐτὸν καταλῦσαι, καὶ ἀντὶ αὐτοῦ ναὸν κτίσαι ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου, ἐποίησε καμίνους ἀσβέστους, ἐπὶ τῷ ἐπιχειρῆσαι κτίζειν. Ἐμάνησαν δὲ οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐφιλονείκουν τὸν ἅγιον, ὡς καταλυτὴν τοῦ ἐαυτῶν θεοῦ. Καὶ περιέστησαν αὐτὸν, εἰπόντες ὅτι, Ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς μίαν τῶν καμίνων, καὶ ἐξέλθῃς ἀβλαβὴς, οὐ μόνον πιστεύσομεν πάντες, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδία ἡμῶν ἐμβαλοῦμεν εἰς κάμινον. Εἰσῆλθε δὲ ὁ ἐπίσκοπος εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξῆλθεν ὑγιής. Καὶ ἰδόντες οἱ εἰδωλολάτραι, ἐπίστευσαν ἅπαντες τῷ Χριστῷ· καὶ τότε κατέλυσαν τῶν εἰδώλων τὸν ναόν. Πολλὰ δὲ ποιήσας ὁ ἅγιος, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.

B

Eodem die.

50 *Commemoratio sacrasancti martyris Capitonis episcopi Chersonæ.*

Hic Theodosio Magno imperatore post Ætherii episcopi obitum episcopus Chersonam mittitur, quo ubi pervenit, Christi fidem populum docere cœpit. Erat autem in urbe Chersona fanum Parthenio idolo nuncupatum, quod cum destruere vellet, ejusque loco templum sancto apostolo Petro excitare, fornaces ad præparandam ædificii materiam accendit. A- Græci et Judæi furore correpti, postquam sancto diu contradixissent, tanquam deorum suorum destructori, tandem ad eum convenientes, dixerunt: Si unam ex fornacibus ingressus fueris, et incolumis inde evaseris, non modo credemus omnes, sed filios etiam nostros in caminum projiciemus. Ingressus igitur caminum episcopus. egressusque illæsus, effecit, ut omnes idololatræ in Christum crederent, fanumque idolorum everterent. Cumque alia patrasset, in pace ad Dominum migravit.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χρυσογόνου.

Χρυσόγονος ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς μεγαλοπόλεως Ῥώμης ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως· ἀνὴρ θεοσεβὴς, καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, διδάσκαλος γενόμενος εἴς τε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα, τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας. Διωγμοῦ δὲ κινηθέντος, ἐκρατήθη, καὶ εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθη. Ὅτε καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἡ ἁγία Ἀναστασία, ἵνα εὔξηται ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ εἰ μὲν γένηται ἀνὴρ αὐτῆς Χριστιανὸς, σωθῇ· εἰ δὲ οὐ πεισθῇ, ἵνα ἀποθάνῃ, καὶ μὴ τὸν πλοῦτον αὐτῆς δαπανήσῃ μετὰ εἰδωλολατρῶν, ἀλλὰ κατακενώσῃ αὐτὸν ἡ ἁγία εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς πτωχούς. Ὅπερ καὶ ἐγένετο· τότε ἡ ἁγία ἄδειαν λαβοῦσα, ἐρόγευσε πάντα ὅσα εἶχε τοὺς πτωχούς· καὶ ἐνδυσαμένη πενιχρὰν στολὴν, περιήρχετο καὶ διηκόνει τοῖς ἁγίοις ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ὅτε καὶ ὁ Διοκλητιανὸς ἐν Νικαίᾳ διατρίβων, ἔγραψεν εἰς Ῥώμην, πάντας ἀποθανεῖν τοὺς Χριστιανοὺς, τὸν δὲ Χρυσόγονον εἰς Νίκαιαν ἀχθῆναι δέσμιον· καὶ ἀχθέντα ἀπεκεφάλισεν αὐτόν.

D

Eodem die.

51 *Certamen sancti martyris Chrysogoni.*

Chrysogonus martyr ex magna urbe Roma fuit Diocletiano imperatore, vir pius Deumque timens, qui sanctam martyrem Anastasiam et fidem in Christum, et sacras litteras docuit. Commota autem persecutione, captus, in carcerem conjicitur. Tum vero ad eum scripsit sancta Anastasia, ut pro ipsa Deum oraret, ut si vir suus futurus esset Christianus, viveret; sin minus, moreretur, ne opes suas cum idololatris consumeret, sed eas ipsa in sanctorum pauperumque sumptus expenderet. Quod et contigit: factaque voti compos, omnibus facultatibus in pauperes erogatis, sumptaque pauperis stola, circumibat, et ministrabat sanctis in carcere detentis. Quo tempore Diocletianus ex urbe Nicæa, ubi morabatur, litteras Romam dedit, ut Christiani omnes interficerentur, Chrysogonus vero ad se vinctus Nicæam duceretur: adductum autem decollari jussit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων γυναικῶν Εἰρήνης, Ἀγάπης, καὶ Χιονίας.

Κατὰ τὸν καιρὸν ὅτε Χρυσόγονος ὁ μάρτυς ὑπὸ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, πλησίον τῆς λιμνης,

Eodem die.

52 *Certamen sanctarum mulierum Irenes, Agapes, et Chioniæ.*

Quo tempore Chrysogonus martyr, Diocletiani imperatoris jussu, ob Christi confessionem capite plexus est juxta paludem apud quam habitabant

sanctæ tres sorores Agape, Chionia, et Irene, una cum Zoilo quodam Dei servo ; apparuit idem Chrysogonus in somnis Zoilo, dicens, fore ut sancta Anastasia certamen subiret cum sanctis tribus sororibus, quæ citra nonum diem agonem martyrii peracturæ essent. Quæ cum audisset sancta Anastasia, sanctum Chrysogonum secuta, convenit sanctas illas, easque complexa est, et serviebat eis. Id vero ubi rescivit Diocletianus, comprehensas tradidit regionis præfecto : a quo tortæ, rursus alteri præfecto, Sisinnio nomine, traduntur : qui sanctas quidem Agapen, et Chioniam igni consumi jussit : sanctam vero Irenem quidam miles gladio confecit.

A ἐν ᾗ κατέμενον αἱ ἅγιαι τρεῖς ἀδελφαί, Ἀγάπη, Χιονία, καὶ Εἰρήνη, μετὰ Ζωΐλου τινὸς δούλου τοῦ Θεοῦ, ἐφάνη ὁ Χρυσόγονος τῷ Ζωΐλῳ κατὰ τοὺς ὕπνους λέγων αὐτῷ, ὅτι Μέλλει ἡ ἁγία Ἀναστασία συναγωνίσασθαι ταῖς ἁγίαις τρισὶν ἀδελφαῖς, μελλούσαις ἐντὸς ἐννέα ἡμερῶν τελεῖν τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ ἁγία Ἀναστασία, ἠκολούθησε τῷ ἁγίῳ Χρυσογόνῳ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰς ἁγίας καὶ ἠσπάσατο αὐτὰς, καὶ ἐδούλευεν αὐταῖς. Ἐπὶ δὲ μαθὼν ὁ Διοκλητιανὸς, ἐκράτησεν αὐτὰς, καὶ παρέδωκε τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι, καὶ ἐτιμωρήθησαν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ πάλιν παρεδόθησαν ἄλλῳ ἄρχοντι λεγομένῳ Σισιννίῳ. Καὶ ὁ ἄρχων, τὴν μὲν ἁγίαν Ἀγάπην, καὶ τὴν ἁγίαν Χιονίαν πυρὶ παρέδωκε, τὴν δὲ ἁγίαν Εἰρήνην ἐκ τῶν στρατιωτῶν εἷς μετὰ σπαθίου

B ἐφόνευσεν.

Eodem die

53 *Certamen sanctæ martyris Theodotæ et filiorum ejus.*

Theodota martyr in Bithynia nata, celebri Anastasiæ fama commota, eam adiit, et cum ea versata est simul cum filiis suis : cujus conjugium cum peteret Leucadius præfectus, et illa recusaret, volens eum fugere, rogavit, ut paulisper exspectaret, se mox voluntati ejus obsecuturam. Exspectante itaque præfecto, ipsa, erogatis in pauperes facultatibus, sanctis ministrabat. Diocletianus vero cum cognovisset carceres et ergastula Christianis plena esse, edixit ut omnes nocte una, alii igne, alii aqua, alii ferro tollerentur. Quamobrem Leucadius tradidit sanctam Theodotam cum filiis Nicetio Bithyniæ præfecto, ut eos torqueret : qui eum ab Evodo Theodotæ primogenito objurgaretur, ira excandescens, ingentem fornacem ascendi jussit, inque eam projici Theodotam cum filiis.

C ἐλεγχθεὶς ὑπὸ Εὐώδου τοῦ πρώτου υἱοῦ αὐτῆς ὠργίσθη. καὶ τὰ παιδία αὐτῆς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδότης, καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς.

Θεοδότη ἡ μάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς χώρας Βιθυνίας. Ἀκούσασα δὲ περὶ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὴν, καὶ διέτριβε μετ' αὐτῆς, ἅμα τοῖς τέκνοις αὐτῆς. Πρότερον δὲ ἡ ἁγία αὐτὴ ἐζητεῖτο πρὸς γάμον ὑπὸ Λευκαδίου τοῦ ἄρχοντος. Ἀλλ' οὐκ ἐπείθετο· ὅμως θέλουσα αὐτὸν ἐκφυγεῖν, ἐμήνυσεν αὐτῷ μικρὸν ἀναμεῖναι αὐτὴν, καὶ τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ. Τοῦ δὲ ἄρχοντος ἀναμένοντος, αὐτὴ τὸν πλοῦτον αὐτῆς δοῦσα πτωχοῖς, ἐβοήθευε τοῖς ἁγίοις. Ἀκούσας δὲ Διοκλητιανὸς ὅτι πεπλήρωνται αἱ φυλακαὶ καὶ τὰ ἐργαστήρια γέμουσι τῶν Χριστιανῶν, ἐκέλευσε πάντας ἐν μιᾷ νυκτὶ φονευθῆναι, τοὺς μὲν διὰ πυρὸς, τοὺς δὲ δι' ὕδατος, τοὺς δὲ διὰ ξίφους. Τότε ὁ Λευκάδιος παρέδωκε τὴν ἁγίαν Θεοδότην, καὶ τὰ παιδία αὐτῆς Νικητίῳ τῷ ἄρχοντι Βιθυνίας, ἵνα βασανίσῃ αὐτούς. Καὶ ὁ Νικήτιος Καὶ ἀνάψας μεγάλην κάμινον, ἔκαυσεν καὶ αὐτὴν καὶ

EODEM MENSE.

Die vicesima tertia.

54 *Certamen sanctorum decem martyrum in Creta.*

Isti, Decio imperatore, ex insula Cretæ fuere, non tamen ex eadem civitate, sed ex diversis ejusdem regionis locis. Et ex metropoli quidem Gortyna quinque ortum duxere, Theodulus, Saturninus, Euporus, Gelasius, Eunicianus : ex Gnosso vero Zoticus : ex Epinio Leomenes Pontius : ex Panormo Agathopus : ex Cydonia Basilides : et ex Heraclea Evarestus. Qui comprehensi ab infidelibus, præfecto insulæ traduntur : at ille populo imperavit, ut vinctos ad aras idolorum circumducerent, et nisi immolarent, gravissime eos, ut cuique libuisset, torquerent. Triginta itaque dierum spatio circumducuntur, illuduntur, verberantur, lapidantur, per stercora raptantur : demum præfecto pro tribunali sedente, coram eo decollantur, ad extremum spiritum gratias Deo agentes.

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΓ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.

Οὗτοι ἦσαν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου ἐν τῇ νήσῳ τῆς Κρήτης, οὐκ ἀπὸ μιᾶς πόλεως, ἀλλ' ἐκ διαφόρων τῆς χώρας μερῶν· καὶ ἀπὸ μὲν τῆς μητροπόλεως Γορτύνης ἦσαν πέντε, Θεόδουλος, Σατουρνῖνος, Εὔπορος, Γελάσιος, Εὐνικιανός· ἀπὸ δὲ Κνωσοῦ Ζωτικός· ἀπὸ δὲ τοῦ Ἐπινείου Λεομένης Πόντιος· ἀπὸ δὲ τοῦ Πανόρμου Ἀγαθόπους· ἀπὸ δὲ Κυδωνίας Βασιλείδης· καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου Εὐάρεστος. Οὗτοι κρατηθέντες παρὰ τῶν ἀπίστων, τῷ τῆς νήσου ἄρχοντι παρεδόθησαν· ἐκεῖνος δὲ τῷ πλήθει τοῦ λαοῦ προσέταξε δῆσαι αὐτοὺς, καὶ περιάγειν εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ εἰ μὴ θύσωσιν, ἰσχυρῶς ὡς θέλουσιν, αὐτοὺς τιμωρήσασθαι. Ἐπὶ τριάκοντα δὲ ἡμέραις περιελαυνόμενοι, παιζόμενοι, τυπτόμενοι, λιθοβολούμενοι, κατὰ τῆς ἐκ κοπρίαις συρόμενοι ὕστερον τοῦ ἄρχοντος προκαθίσαντος, ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπεκεφαλίσθησαν, εὐχαριστοῦντες μέχρι τοῦ τέλους τῷ Θεῷ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'

Αθλησις τῆς ἁγίας μαρτυρος Εὐγενίας, καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Κομόδου, ἦν ἡ ἁγία Εὐγενία, θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ ἐπάρχου Ῥώμης· τοῦ δὲ πατέρος αὐτῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀποσταλέντος παρὰ Κομόδου, ἵνα γένηται καὶ ἐκεῖ ἔπαρχος, ἐπεὶ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ παιδία ἀπῆλθον, ἀπῆλθε καὶ ἡ ἁγία Εὐγενία· καὶ ἐκεῖ ἔμαθε πᾶσαν γραφὴν Ἑλληνικὴν καὶ Χριστιανικήν. Ἐπεὶ δὲ τὰ βιβλία ἠρεύνα, ἐνέτυχε καὶ ταῖς Ἐπιστολαῖς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου· καὶ ἐξ αὐτῶν γενομένη Χριστιανὴ, ἔμαθε πᾶσαν ἀρετήν. Εἶτα ἀφῆκε τὴν παρικὴν δόξαν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς μοναστήριον, καὶ ἐβαπτίσθη, καὶ γέγονε μοναχὴ, ἀλλ' ἐν σχήματι ἀνδρείῳ· καὶ γὰρ ἑαυτὴν εὐνοῦχον ἔλεγεν εἶνα. Τῷ χρόνῳ δὲ διαγνωσθεῖσα, καὶ ἀναγνωρισθεῖσα Φιλίππῳ τῷ πατέρι αὐτῆς, ἐποίησε καὶ ἐκεῖνον Χριστιανὸν, ὁμοίως καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς συγγενεῖς. Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ πατὴρ αὐτῆς ἐπίσκοπος γέγονε, καὶ μετὰ ταῦτα ἅπαντες τὸ διὰ μαρτυρίου τέλος ἐδέξαντο.

A

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta

55 *Certamen sanctæ martyris Eugeniæ, et sociorum.*

Sancta Eugenia, Commodo imperatore, Philippi præfecti Romæ filia, cum ejus pater Alexandriam a Commodo, ut illius urbis præfectus esset, mitteretur, secumque uxorem et filios duceret, abiit et ipsa, ibique Græcorum Christianorumque litteras omnes didicit. Cumque Scripturas evolvisset, incidit in Epistolas sancti apostoli Pauli, quarum lectione Christianam fidem amplectens, virtutum omnium exercitationi se tradidit. Tum patrio splendore relicto sumptoque virili habitu in monasterium secessit, ibique baptizata, monasticum institutum suscepit, cum se eunuchum dixisset. Postea ad Philippum patrem delata, et ab illo agnita, eumdem cum matre, ac propinquis ad Christi fidem traduxit. Paulo post pater episcopus fit; ac tandem omnes martyrio coronantur.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀχράντου γεννησεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἰδὼν ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον, ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ ἀποστείλας τὸν ἄγγελον αὐτοῦ Γαβριὴλ, εἶπε τῇ Θεοτόκῳ· Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Καὶ εὐθέως συνελήφθη ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς ἐν τῇ ἀχράντῳ μήτρᾳ αὐτῆς· καὶ πληρωθέντων τῶν ἐννέα μηνῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐξῆλθεν ὁρισμὸς παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Καὶ ἀπεστάλη Κυρίνιος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς Βηθλεὲμ, ποῆσαι ἀπογραφήν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ὁ φύλαξ τῆς Παρθένου σὺν αὐτῇ, ἀπογραφῆναι εἰς Βηθλεέμ. Καὶ ἐπεὶ ἔμελλε τεκεῖν ἡ Παρθένος, μὴ εὑρίσκουσα οἴκημα διὰ τὸν πολὺν λαὸν, εἰσῆλθεν εἰς πενιχρὸν σπήλαιον· καὶ ἐκεῖ ἔτεκεν ἀφθόρως τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ ἐσπαργάνωσεν, ὡς βρέφος, τὸν τῶν ἁπάντων Κτίστην, καὶ ἔθηκεν ἐν τῇ τῶν ἀλόγων φάτνῃ, ὡς μέλλοντα ῥύσασθαι ἡμᾶς τῆς ἀλογίας.

C

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta.

56 *Commemoratio immaculatæ Nativitatis Domini nostri Jesu Christi.*

Clementissimus Deus, cum genus humanum tyrannide diaboli oppressum cerneret, misertus ejus, misit angelum suum Gabrielem, qui Deiparæ dixit: *Ave gratia plena, Dominus tecum.* Statimque in purissimo ejus utero conceptus est Dominus ac Deus noster. Exactis autem a conceptione novem mensibus, exiit edictum a Cæsare Augusto, ut describeretur totus orbis. Missusque est Cyrinus Hierosolyma in Bethlehem, ut descriptionem faceret. Ascendit autem et Joseph Virginis custos una cum illa in Bethlehem, ut describeretur. Cumque Virgo paritura esset, nec haberet in diversorio locum ob affluentem undique multitudinem, angustam subiit speluncam, ibique incorrupte peperit Dominum nostrum Jesum Christum, ac velut infantem fasciis involvit omnium Conditorem, et in animalium irrationalium præsepi collocavit eum, qui nos ab irrationabilitate liberaturus erat.

Τῇ αὐτῇ ἡμερᾳ

Ἡ τῶν Μάγων προσκύνησις.

Εν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγένετό τις μάντις λεγόμενος Βαλαὰμ, ἐν τῇ τῶν Περσῶν χώρᾳ· καὶ μαντευσάμενος καὶ ἄλλα πολλὰ, εἶπε καὶ τοῦτο· Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακὼβ καὶ ὀραύσει τοὺς υἱοὺς Μωάβ. Ἔχοντες οὖν οἱ ἄλλοι μάντεις καὶ μάγοι τὴν τοιαύτην προφητείαν κατὰ διαδοχὴν, ἐδίδασκον πάντας τοὺς τῶν Περσῶν μάντεις· καὶ περιῆλθε καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα Μάγους ὁμοῦ καὶ βασιλεῖς τῶν Περσῶν, τρεῖς ὄντας, καὶ παρετήρουν, πότε ἴδωσι τὸν ἀστέρα τοιοῦτον. Ὡς ἀστρόνομοι δὲ ἰδόντες τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀστέρα, ὅτι οὐκ ἐποίει τὴν πορείαν, ὡς οἱ λοιποὶ ἀστέρες, ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ δύσιν, ἀλλ' ὡς

D

Eodem die

57 *Magorum adoratio.*

In diebus illis fuit vates, Balaam nomine, in regione Persarum: qui cum multa alia vaticinatus fuisset, hoc etiam prædixit: *Orietur stella ex Jacob, et conteret filios Moab.* Quam prophetiam alii vates et magi per manus traditam accipientes, ad omnes Persarum vates illam traduxere: donec pervenit ad tres illos Magos simul et Persarum reges, qui sedulo observabant stellæ hujus apparitionem, Cum autem periti astronomi essent, videntes Christi stellam diversum a reliquis stellis cursum tenere, quippe quæ non ab ortu in occasum, sed in meridiem tenderet, cognoverunt, magni Regis ortum

illam significare. Quare stellam ducem secuti, invenerunt Christum Dominum, et procidentes adoraverunt eum, et obtulerunt ei munera, aurum, thus, et myrrham : monitique ab angelo, in regionem suam cum gaudio reversi sunt.

πρὸς μεσημβρίαν, ἔγνωσαν, ὅτι γέννησιν τοῦ μεγάλου Βασιλέως δηλοῖ, καὶ ἠκολούθησαν τῷ ἀστέρι, καὶ εὗρον Χριστὸν τὸν Κύριον. Καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ· καὶ προσήνεγκαν δῶρα, χρυσὸν, καὶ λίβανον καὶ σμύρναν, καὶ οὕτως, τῇ προστάξει τοῦ ἀγγέλου, ὑπέστρεψαν μετὰ χαρᾶς εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Eodem die

58 *Joseph sponsus et custos Virginis ab angelo Dei admonetur.*

Herodes Judæorum rex cum didicisset ex Magis, natum esse magnum regem, qui orbem universum subacturus esset, vocatis Magis dixit : Ite, et diligenter investigate de puero : et cum inveneritis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum. Hoc autem dicebat, ut cognosceret, ubi esset, et mitteret ad interficiendum eum. Deinde convocatis scribis, interrogavit. ubi secundnm Scripturam Christus nasceretur. At illi dixerunt: In Bethlehem Judææ. Tum milites suos misit, ut interficerent pueros omnes in Bethlehem a bimatu et infra, secundum tempus, quod exquisierat a Magis. Quare missus a Deo angelus dixit Josepho: *Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyplum.* Joseph autem id executus, accepit puerum, et matrem ejus, et abiit in Ægyptum.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἰωσὴφ ὁ μνήστωρ καὶ φύλαξ τῆς Παρθένου χρηματιζόμενος ὑπὸ τοῦ θείου ἀγγέλου.

Ματθὼν Ἡρῴδης ὁ τῶν Ἰουδαίων ἀρχηγὸς τῶν Μάγων, ὅτι Βρσιλεὺς ἐγεννήθη μέγας, ὅστις μέλλει τὸν ὅλον κόσμον ὑποτάξαι, προσεκαλάσατο τοὺς Μάγους , καὶ εἶπεν · Ἀπελθόντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου · ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Τοῦτο δὲ ἔλεγεν, ἵνα μάθῃ, ὅπου ἔστιν, ὅπως ἀποστείλῃ καὶ φονεύσῃ αὐτόν . Εἶτα προσκαλεσάμενος τοὺς γραμματεῖς , ἠρώτησε · Ποῦ λέγει ἡ Γραφὴ τὸν Χριστὸν γεννηθῆναι. Οἱ δὲ εἶπον· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας . Τότε ἀπέστειλε τὰ στρατεύματα αὐτοῦ φονεῦσαι πάντας τοὺς παῖδας, τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἐξεζήτησε παρὰ τῶν Μάγων. Διὰ τοῦτο ἀπεστάλη ἄγγελος ἐκ Θεοῦ, καὶ εἶπε Ἰωσὴφ· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον. Ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἐποίησεν οὕτως, καὶ παραλαβὼν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον.

EODEM MENSE.

Die vicesima sexta.

59 *Deipara in Ægyptum fugit.*

In Ægyptum Deipara fugit cum infante, et Josepho, duabus ex causis: tum ut impleretur, quod dictum est a propheta : *Ex Ægypto vocavi Filium meum* ; tum etiam ut hæreticorum omnium os obstruatur. Nisi enim infans fugisset, sed comprehensus fuit, et occisus, nullus certe saluti hominum relictus fuisset locus. Si vero neque gladio, neque alio supplicii genere exstingui potuisset,ut dispensationem impleret, multi existimassent, phantastice,non vere eum carnem humanam assumpsisse: Si carnem haberet (inquiunt), gladio certe concideretur : cum nullo prætextu ausi sunt infelices hæretici dicere, eum phantastice natum fuisse. Quare fugit in Ægyptum, ut et idola Ægyptiorum confringeret, et toti mundo salutem afferret,secundum tempus, quo cruci affigendus, et resurrecturus esset.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ.

Ἡ Θεοτόκος φεύγουσα εἰς Αἴγυπτον.

Εἰς Αἴγυπτον φεύγει ἡ Θεοτόκος, μετὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἰωσὴφ, διὰ δύο προφάσεις. Ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, ὅτι Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου καὶ ἵνα ἐμφραγῇ πᾶν στόμα τῶν αἱρετικῶν. Εἰ γὰρ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλ' ἐκρατήθη τὸ βρέφος, εἰ μὲν ἐφονεύθη, ἐνεποδίζετο ἡ τῶν ἀνθρώπων σωτηρία· εἰ δὲ οὐκ ἐφονεύθη, μήτε ὑπὸ σπαθίου κοπτόμενον, μήτε ὑπὸ ἄλλου τινὸς ξίφους ἄλλης τιμωρίας, διὰ τὸ πληρῶσαι τὴν οἰκονομίαν, ὡς εἶχε τοῖς πολλοῖς, ὅτι κατὰ φαντασίαν ἐγένετο, καὶ οὐ κατὰ ἀλήθειαν ἐφόρεσε τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα. Εἰ γὰρ ἐφόρει σάρκα, φησίν, ἐκόπτετο ἂν ὑπὸ σπαθίου · ὅπουγε καὶ προφάσεως μὴ γενομένης ἐτόλμησαν οἱ ἄθλιοι αἱρετικοὶ τοῦτο εἰπεῖν, ὅτι κατὰ φαντασίαν ἐγεννήθη· διὰ τοῦτο φεύγει εἰς Αἴγυπτον, ἵνα καὶ τὰ ἐκεῖσε συντρίψῃ εἴδωλα, καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην σώσῃ, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς σωτηρίου σταυρώσεως, καὶ τῆς ἀναστάσεως.

EODEM MENSE.

Die vigesina septima

60 *Certamen gloriosi Protomartyris, et Archidiaconi Stephani.*

Stephanus protomartyr sanctorum apostolorum discipulus post Domini nostri Jesu Christi Ascensionem ordinatus est cum aliis sex, ut fidelibus ad mensas ministraret. Cum esset autem plenus fide et sapientia, faciebat prodigia et signa magna in

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου Πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου.

Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς ἐγένετο μαθητὴς τῶν ἁγίων ἀποστόλων· μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, προεχειρίσθη μετὰ καὶ ἄλλων εἰς τὸ διασοεῖν τοῖς πιστοῖς ἐν ταῖς τραπέζαις. Ὑπάρχων δὲ πλήρης πίστεως, καὶ σοφίας, ἐποίει

σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα ἐν τῷ λεῷ, διδάσκων αὐτοὺς καὶ εὐαγγελιζόμενος τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ. Γενομένης δὲ ζητήσεως παρὰ τῶν Λιβερτίνων καὶ τῶν Κυρηναίων, συνέστησαν ἐπὶ Στεφάνῳ, συζητοῦντες αὐτῷ· καὶ νικηθέντες, ὠργίσθησαν διαλεχθέντος καὶ διδάξαντος τοῦ ἁγίου Στεφάνου πολλὰ ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν. Καὶ θυμωθέντες, ἤρξαντο τρίζειν τοὺς ὀδόντας, καὶ λιθοβολεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ λιθοβολούμενος, θεὶς τὰ γόνατα, προσηύχετο λέγων· Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπών, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανούς, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Πατρός, καὶ προσκαλούμενον αὐτόν, καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

A populo, docens eos, et Christum evangelizans. Facta autem a Libertinis, et Cyrenensibus quæstione, constituerunt Stephanum, et disputabant cum eo. Sed ab eo victi, in furorem acti sunt, quod eos redarguisset, et allatis sacrarum Scripturarum testimoniis convicisset. Stridentes itaque dentibus in eum, lapides jaciebant. At ille cum lapidaretur, positis genibus orabat, dicens : *Domine, ne statuas illis hoc peccatum.* Et cum hoc dixisset, vidit cœlos apertos, et Filium Dei stantem a dextris virtutis Patris, et se compellantem : atque ita decesait.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΘ'

EODEM MENSE. Die vicesima octava

B

Ἄθλησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ.

61 *Certamen sancti Patris nostri Theodori Graptæ.*

Οὗτος ἐγένετο ἀπὸ Συρίας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Θεοφάνους τοῦ ποιητοῦ τῶν κανόνων. Μονάσας δὲ πρότερον ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σάβα, καὶ πολλὰ ἀγωνισάμενος εἰς ἀρετὴν, ὕστερον ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοφίλου τοῦ Εἰκονομάχου. Καὶ καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ μὴ πεισθεὶς, εἰς ἐξορίαν ἐκπέμπεται, πρότερον κατακεντηθεὶς, καὶ καταγραφεὶς τὸ τίμιον αὐτοῦ πρόσωπον διὰ βελόνης καὶ μέλανος, καὶ ὡς εἷς τῶν κακούργων καὶ φευγόντων δούλων καθυβρισθεὶς· διότι ἐπαῤῥησιάσατο ὑπὲρ τοῦ δικαίου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἀρνήσασθαι τὴν τιμὴν, καὶ τὸ σέβας τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων· ἀλλὰ μέχρι τέλους ἀνειστῆναι ὑπὲρ τῆς ἀληθινῆς ὁμολογίας. Ἐν τε τῇ ἐξορίᾳ ἀπελθὼν, πολλὰ πάλιν ἀγωνισάμενος καὶ πολλοὺς τῶν ὀρθοδόξων στηρίξας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Hic fuit ex Syria una cum fratre suo Theophane Canonum scriptore. Et primum quidem in Laura sancti Sabæ monasticam vitam amplexus, virtutibus excolendis totum se addixit. Deinde Constantinopolim profectus Theophilo Iconomacho imperante, cum sanctarum imaginum cultum ejurare detrectaret, acubus perfossus, atramentoque in facie notatus, ac veluti maleficus et fugitivus servus contumelia affectus, in exsilium ejicitur, quod pro justitia libere decertans, honorem venerationemque sacrarum imaginum abnegare nollet, sed ad extremum spiritum pro vera confessione persisteret. In exsilio autem cum multa rursus certamina subiisset, pluresque orthodoxorum confirmasset, ad Dominum migravit.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Eodem die

62 *Commemoratio sancti Patris nostri Theodori archiepiscopi Constantinopolitani.*

Οὗτος ὑπῆρχε τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ γέννημα, καὶ θρέμμα. Ἐγένετο δὲ πρότερον διὰ τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ πρεσβύτερος τῆς ἁγιωτάτης Μεγάλης Ἐκκλησίας· οὐ μόνον δὲ πρεσβύτερος, ἀλλὰ καὶ συγκελλος, καὶ σκευοφύλαξ. Τοσοῦτον γὰρ ἐτιμᾶτο παρά τε τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τῷ πατριάρχῃ, καὶ τῇ συγκλήτῳ, καὶ τῇ συνόδῳ πάσῃ· ἦν γὰρ συνετὸς, καὶ γνωστικὸς, καὶ ἐλεήμων, καὶ συμπαθὴς, καὶ πάντα τὰ θεῷ ἀρέσκοντα ἐν ἑαυτῷ περιφέρων. Διὰ ταῦτα δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχου Κωνσταντίνου τελευτήσαντος, ψήφῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ τῶν ἐπισκόπων, καὶ τοῦ λαοῦ παντὸς, προχειρίζεται πατριάρχης τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ καλῶς ποιμάνας τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ κυβερνήσας τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ὀρθοδόξως καὶ θεαρέστως ἐπὶ ἔτη δύο, καὶ μῆνας τρεῖς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Hic Constantinopoli natus et educatus, primum ob suam probitatem presbyter, Syncellus, et Scevophylax fuit sanctissimæ magnæ ecclesiæ, atque in summo honore habitus ab imperatoribus, patriarcha, senatu, universaque synodo : prudens enim erat, sapiens, eleemosynarius, compatiens, et omnia, quæ Deo placent, in seipso circumferens. Quamobrem defuncto Constantino patriarcha, suffragiis imperatoris, senatus, et episcoporum, totiusque populi, ordinatur throni Constantinopolitani patriarcha. Cumque gregem suum optime gubernasset, sanctamque ecclesiam orthodoxe religioseque annis duobus ac mensibus tribus rexisset, migravit ad Dominum.

D

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνδῆ, καὶ Δόμνας.

Eodem die

63 *Certamen sanctorum martyrum Indis, et Domnæ.*

Ἡ μάρτυς Δόμνα ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν πόλει Νικομηδείας, ἱέρεια τοῦ ἐν τῷ

Domna martyr, Maximiano imperatore, in urbe Nicomedia fuit, sacerdos duodecim deorum in Pa-

latio. Sed cum forte in Acta sanctorum apostolorum et sancti Pauli Epistolas incidisset, earum lectione animo illuminata, veramque fidem discens, in Christum credidit, et a Cyrillo Nicomediæ episcopo baptizata fuit, una cum Inde eunucho, et aliis compluribus. Tum vero si quid a Palatio accipiebat, in pauperes illud erogare cœpit. Quod cum rescivisset eunuchorum princeps, accingeretque se ad eam torquendam, simulavit illa dementiam. Quamobrem ut sanaretur, missa est ad episcopum, et inter Christianos versabatur. Sed Maximianus a castris reversus, percontatusque de Domna, cum illam non reperisset, ira excandescens, jussit Christianos omnes interfici. Tunc sancta Domna sumpto virili habitu, Sanctorum reliquias noctu sublatas sepeliebat. Demum agnita capite plexa fuit.

A παλατίῳ δωδεκαθέου. Ἐνόυχοῦσα δὲ ταῖς Πρ
τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ταῖς Ἐπιστολαῖς
ἁγίου Παύλου, καὶ παρ' αὐτῶν τὴν ψυχὴν
σθεῖσα, καὶ τὴν ἀληθῆ πίστιν μαθοῦσα, ἐπίστευ
Χριστῷ· καὶ βαπτίζεται παρὰ Κυρίλλου ἐπισκ
Νικομηδείας, ἅμα Ἴνδῃ τῷ εὐνούχῳ, καὶ ἄλλοις πλ
λοῖς. Καὶ ἀπὸ τότε εἴ τι ἐλάμβανεν ἀπὸ παλατ
ἐδίδου τοῖς πτωχοῖς. Διαγνωσθεῖσα δὲ παρὰ τ
ἀρχιευνούχου, καὶ μέλλουσα τιμωρεῖσθαι, τ
εφασίσατο παραφροσύνην, καὶ ἀπεστάλη εἰς τ
ἐπίσκοπον, ἵνα θεραπευθῇ· καὶ ἦν μετὰ τῶν Χ
στιανῶν. Ὁ δὲ Μαξιμιανὸς, ὑποστρέψας ἀπὸ τ
ξειδίου, ἐζήτει τὴν Δόμναν. Καὶ μὴ εὑρὼν, ἐ
κράνθη, καὶ προσέταξεν ἀποθανεῖν πάντας τ
Χριστιανούς. Τότε ἡ ἁγία Δόμνα ἐνδυσαμένη
B δρικὴν στολὴν νυκτὸς ἀνελαμβάνετο τῶν ἁγ
λείψανα, καὶ ἔθαπτε. Καὶ γνωσθεῖσα, ἀπεκεφαλίσθ

Eodem die

64 *Certamen sanctorum viginti millium martyrum.*

Maximianus imperator, confecto feliciter, quod adversus Æthiopes gesserat, bello, volens epinicia idolis celebrare, edixit, ut undequaque omnes convenirent, idola adoraturi. Cum autem in sancto Natalis Christi festo ecclesia Christianorum plena populo esset, summa cum lætitia festum diem Christiani celebrabant, nec induci poterant, ut inde exirent, et impura dæmonia colerent. Quod ubi rescivit Maximianus, præcepit, ut circa ecclesiam apposita undequaque sarmenta comburerentur, et Christiani conflagrarent. Tum vero episcopus Cate-
C chumenos omnes baptizavit, sacrisque operatus, purissima mysteria cunctis porrexit: atque ita subjecto igni hominum viginti millia concremata sunt, excepto episcopo, qui Dei beneficio servatus est, ut alios juvaret, ac baptizaret.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων δυσμυρίων μαρτύρων.

Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐκ τοῦ κατὰ τῶν
θιόπων ὑποστρέψαντος πολέμου μετὰ νίκης, καὶ
λομένου ἐπινίκια θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἐμήνυσε
ταχοῦ συνελθεῖν ἅπαντας εἰς τὴν προσκύνη
εἰδώλων· τῆς δὲ ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶ
μούσης τοῦ λαοῦ (ἦν γὰρ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγί
στοῦ γέννων), ἑορτάζοντες οἱ Χριστιανοὶ, ἐμ
καὶ οὐκ ἐπείσθησαν ἐξελθεῖν τῆς ἐκκλησία
προσκυνῆσαι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσι. Καὶ
τοῦτο ὁ Μαξιμιανὸς, προσέταξε κύκλῳ τῆς ἐκ
C τεθῆναι φρύγανα, καὶ ἐξαφθῆναι, καὶ κατα
τοὺς Χριστιανούς. Καὶ ἀκούσας τοῦτο ὁ ἐπί
ἐβάπτισε πάντας τοὺς κατηχουμένους· καὶ
γήσας, μεσέδωκεν ἅπασι τῶν ἀχράντων μυ
Καὶ οὕτως ἀναχθέντων τῶν φρυγάνων, ἐτελε
ἅπαντες δυσμύριοι ὄντες. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος θε
ριτι διεφυλάχθη, ἵνα καὶ ἑτέρους ὠφελήσῃ,
βαπτίσῃ.

Eodem die

65 *Certamen sanctorum, qui ex cœtu et ex rogo sanctorum martyrum superfuerunt.*

Hæc cum impurus Maximianus fecisset, imperavit ut ii etiam, qui extra rogum reliqui erant, Christiani interficerentur. Igitur sanctus Indes, et Gorgonius, et Petrus, alligatis ad collum saxis, in
D mare demersi sunt. Zenon copiarum dux, contusis saxo oculis ac dentibus, una cum Dorotheo præposito, capite plectitur; Mardonius igni comburitur; Mygdonius in foveam injicitur; Glycerius presbyter flammis traditur; Theophilus diaconus præcisa lingua in campo lapidatur: compluresque alii eodem die martyrii coronam acceperunt. Quorum omnium sacras reliquias in unum collectas sancta Domna sepelivit: deinde navigio impositas, honesto loco abscondidit. Quare ad Maximianum delata, ejusdem jussu primum capite plectitur, mox igni comburitur.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἀπὸ τῆς συγκλήτου, καὶ τῶν ἔξω
πυρᾶς ὑπολειφθέντων ἁγίων μαρτύρων.

Ταῦτα πράξας ὁ μιαρὸς Μαξιμιανὸς, πρ
καὶ τοὺς ἔξω τῆς πυρᾶς ὑπολειφθέντας Χριστια
φονευθῆναι. Φονεύονται δὲ ὁ ἅγιος Ἴνδης καὶ Γο
νιος, καὶ Πέτρος, λίθοις προσδεθέντες, καὶ ε
λάσσῃ ῥιφέντες. Ὁ δὲ στρατηγὸς Ζήνων, συντρ
τὴν ὄψιν καὶ τοὺς ὀδόντας μετὰ λίθων, σὺν Δω
τῷ πραιπωσίτῳ τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται. Μα
νιος πυρὶ φλέγεται· Μυγδώνιος εἰς βόθρον ἐμ
λεται· Γλυκέριος ὁ πρεσβύτερος πυρὶ τελειο
Θεόφιλος ὁ διάκονος τὴν γλῶτταν ἐκτμηθεὶς, ὑ
κάμπῳ λιθοβολεῖται· καὶ ἕτεροι πολλοὶ κατ' ἐκ
τὴν ἡμέραν τὸν τῆς μαρτυρίας ἐδέξαντο στέφ
Τούτων πάντων τὰ ἅγια λείψανα ἡ ἁγία Δ
συνάγουσα ἐνεταφίασεν. Εἶτα ἐν πλοίῳ ἐνθεῖσα,
ἐν ἐπιτηδείῳ κρύψασα τόπῳ, διεβλήθη τῷ Μαξιμι
καὶ τῇ προστάξει ἐκείνου, πρῶτον μὲν ἀπετμήθη
κεφαλὴν, εἶτα καὶ πυρὶ κατεκάη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΘ'

'Η ἀναίρεσις τῶν ἐν τῇ Βηθλεὲμ ἁγίων νηπίων.

Προστάξας ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων Ἡρώδης τοῖς ἁγίοις, τοῦ ὑποστρέψαι, καὶ διαναγγεῖλαι αὐτῷ περὶ τοῦ γεννηθέντος βασιλέως, ὃν ὁ ἀστὴρ, ᾧ ἠκολούθουν, ἐμήνυεν, ὅπως σὺν ἐκείνοις προσκυνήσῃ αὐτῷ. Καὶ τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος αὐτοῖς, μὴ ἀναπέμψαι πρὸς Ἡρώδην, ἀλλὰ δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀναχωρῆσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν· καὶ τοῦτο ποιησάντων, ὧν, ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπ' αὐτῶν, ἐπικράνθη· καὶ ἐκζητήσατο ἀκριβῶς τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. Καὶ ἀποστείλας στρατιώτας, ἐφόνευσε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, ἀπὸ διετοῦς, καὶ κατωτέρω. Τοῦτο θέμενος ἐν τῇ διανοίᾳ, ὅτι εἰ πάντας τοὺς παῖδας φονεύσει, πάντως ἀποθανεῖται ὁ μέλλων βασιλεῦσαι, καὶ οὐκ ἐπιβουλεύσει αὐτῷ. Ἀλλ' εἰς ἄπτην ἐκοπίασεν ὁ παράφρων· μὴ εἰδὼς, ὅτι θεοῦ βουλῇ ἄνθρωπος ἐμποδίσαι οὐ δύναται. Ὅθεν ἐκείνοις μὲν προεξένησε βασιλείαν οὐρανῶν, ἑαυτῷ δὲ κόλασιν αἰώνιον.

A

EODEM MENSE.
Die vicesima nona

66 *Cædes sanctorum infantium Bethlehem.*

Cum Herodes Judæorum rex Magis præcepisset ut redirent, et renuntiarent sibi de nato rege, quem Stella illa, quam sequebantur, monstraverat, ut ipse cum iis adoraret eum: cumque angelus dixisset eis, ne reverterentur ad Herodem, sed per aliam viam irent in regionem suam, idque ipsi fecissent; videns ille, quod irrisus fuisset ab eis, ira exarduit: et exquirens diligenter tempus, quo Stella apparuerat, missis militibus interfecit omnes pueros Bethlehem a bimatu et infra, eo consilio, ut cæteris interemptis pueris is quoque exstingueretur, qui regnaturus erat, nec sibi insidias strueret. Sed frustra laboravit insanus, nesciens divinum consilium ab homine impediri non posse. Quare illis quidem cœleste regnum, ipse vero sibi æterna supplicia comparavit.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν **Μαρκέλλου** μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων.

Οὗτος ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν **Μάρκελλος**, ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Ἀπαμείας τῆς Συρίας· ἀπὸ ἐνδόξου γένους καὶ περιφανοῦς. Ἔμαθε δὲ πᾶσαν γνῶσιν καὶ ἐπιστήμην. Εἶτα κατέλιπε τὸν κόσμον, καὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν, καὶ παρεγένετο εἰς Ἔφεσον. Καὶ εἰς μοναστήριον εἰσελθὼν, καλῶς ἐμόνασεν. Εἶτα παρεγένετο πρὸς τὸν ὅσιον Ἀλέξανδρον ὄντα ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἀκοιμήτων, μαθὼν περὶ τῆς ἐνθέου καὶ ὑψηλῆς αὐτοῦ ἀρετῆς. Καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἐν διαγωγὴν ποιησάμενος, καὶ πάντας ὑπερβαλὼν ἐν ἀρετὴν, μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου, καὶ Ἰακώβου τοῦ μετὰ Ἀλέξανδρον ἡγεμονεύσαντος, ἐγένετο ἡγούμενος. Τοσοῦτον δὲ ἠγωνίσατο εἰς ἀρετὴν, ὡς καὶ χάρισμα θαυματουργίας δέξασθαι παρὰ Θεοῦ· ἀλλὰ καὶ προφητείας· ὅθεν πολλῶν θαυμάτων ἐπιδειξάμενος δύναμιν, καὶ τοῖς βασιλεῦσι, καὶ παντὶ τῷ λαῷ τίμιος γενεὶς, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

C

Eodem die

67 *Commemoratio sancti Patris nostri Marcelli abbatis monasterii Acœmetarum.*

Sanctus Pater noster Marcellus Apameæ in Syria honesto et illustri genere natus, atque omnibus scientiis instructus, mundo paternaque domo valere jussis, Ephesum profectus, in monasterium sese recepit, et monasticam vitam amplexus est. Tum sanctum Alexandrum adiit in monasterio Acœmetarum agentem, cujus sanctitatis fama percrebuerat: in eoque monasterio versatus, monachos omnes virtutibus antecelluit: ubi post Alexandri ejusque successoris Jacobi obitum abbas electus, ea contentione virtutes excoluit, ut et miraculorum, et prophetiæ donum a Deo acceperit. Quare multis patratis prodigiis, imperatoribus, populoque universo honorabilis, in pace decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Λ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀνυσίας.

Ἡ ἁγία μάρτυς Ἀνυσία ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ βασιλέως ἐκ πόλεως Θεσσαλονίκης, γονεῖς ἔχουσα εὐσεβεῖς, καὶ πιστοὺς καὶ πλουσίους. Ἀλλὰ ἐκείνων τεθνηκότων, ὑπελείφθη ἡ ἁγία καταμόνας, διὰ βίου καὶ πράξεως εὐχαριστοῦσα τῷ Θεῷ. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἱερῶν, κατὰ τὸ ἔθος, ἀπερχομένη εἰς τὴν ἐκκλησίαν, συνήντησεν αὐτῇ στρατιώτης τις τῶν εἰδώλων προσκυνητής. Καὶ κρατήσας αὐτὴν, ἠνάγκαζεν ἀπελθεῖν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις· ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν αὐτὴν ἁγίαν, ἰσχυρῶς ἀντεχομένην, καὶ ἐμπτύσασαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, θυμωθεὶς κατὰ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς διελαύνει τὸ σπαθίον. Καὶ δεξαμένη τὴν ὀδύνον καὶ πικρὰν ταύτην πληγὴν ἡ ἁγία, εὐθέως ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν. Ἀλλὰ καὶ πεσοῦσα, τῆς πρὸς Θεὸν εὐχαριστίας τε καὶ εὐχῆς οὐκ ἀφίστατο. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ὥραις ποιοῦσα, παρέδωκε τὸ πνεῦμα αὐτῆς τῷ Κυρίῳ.

D

EODEM MENSE.
Die tricesima

68 *Certamen sanctæ martyris Anysiæ.*

Sancta martyr Anysia, Maximiano imperatore, ex urbe Thessalonica, piis, fidelibus, divitibusque parentibus nata, post illorum obitum sola derelicta, vita moribusque Deo gratias agebat. Quadam autem die, cum de more ecclesiam adiret, obviam ei factus miles idolorum cultor, comprehensam compellebat abire, idolisque sacrificare. Reluctantem vero, et in ejus os conspuentem, iratus miles trajectis gladio lateribus, gravique inflicto vulnere in terram dejecit. At illa sic dejecta, Deum orare, eique gratias agere non cessabat: atque hunc in modum per plures horas faciens, spiritum Domino tradidit.

Eodem die

69 *Certamen sancti apostoli Timonis, unius ex septem diaconis.*

Timon Christi apostolus unus ex septuaginta discipulis, ordinatus est a sanctis apostolis diaconus, ut mensis eorum, qui ad Christum accederent, et baptizarentur, ministraret una cum aliis sex diaconis, in quorum numero erat magnus Stephanus protomartyr. Sed postea ab iisdem sanctis apostolis creatus Bostrorum in Arabia episcopus, cum in nomine Domini nostri Jesu Christi veri Dei doceret, multisque Græcorum verbis et miraculis persuaderet, ut relicta vana idolorum superstitione sibi a majoribus tradita veram fidem susciperent, petitus insidiis Judæorum ægre ferentium nomen Christi tam libere prædicari, ab impiis idololatris comprehenditur, variisque tormentis excruciatur: mox in caminum injicitur: unde incolumis evadens, 70 atque aliquando superstes, ad Christum lætus migravit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τίμωνος ἑνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων.

Τίμων ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος ὑπῆρχε μέ ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων, προεχειρίσ ὑπὸ τῶν μεγάλων ἀποστόλων εἰς τὸ διακονεῖ τραπέζαις τῶν προσερχομένων τῷ Χριστῷ βαπτιζομένων, μετὰ τῶν ἄλλων ἓξ διακόνων, ἐ ἦν καὶ ὁ μέγας Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς· ἀλλ ρον ἐγένετο καὶ ἐπίσκοπος, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἁ ἀποστόλων, τῆς πόλεως Βόστρων, χώρας τῆς βίας. Καὶ διδάσκων ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Κ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ κα λοὺς πείθων τῶν Ἑλλήνων λόγοις καὶ θαύμα μὲν πατροπαράδοτον αὐτῶν θρησκείαν κατα νειν, ἐπιστρέφειν δὲ ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν πίστ ἐβουλεύθη ὑπὸ τῶν δυσσεβῶν εἰδωλολατρῶν, ὑποβολαῖς τῶν φθονερῶν Ἰουδαίων, μὴ ἐθ ἀκούειν τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα παῤῥησίᾳ κηρ μενον. Καὶ κρατηθεὶς καὶ διαφόρως βασαν ὕστερον εἰς κάμινον ἐνεβλήθη. Καὶ τῆς καμίνου ἐξελθὼν ἀβλαβὴς, καὶ ὀλίγον ἐπιβιοὺς, πρὸς Χριστὸν ἐξ χαίρων.

EODEM MENSE.

Die tricesima prima

71 *Commemoratio sanctæ Melaniæ Romanæ.*

Cum Theodosius Magnus terrestre regnum cum cœlesti commutasset, atque ad immortalem ipse regem migrasset, novæ quidem Romæ, subjectæque ei ditioni, ejusdem jussu, Arcadius filiorum ejus natu major imperavit; veteris autem Romæ, subditarumque regionum imperium Honorius natu minor tenuit. His imperatoribus sancta Melania floruit in urbe Roma, generis nobilitate, opibus, ac forma insignis, atque eam ob causam a multis in uxorem expetita, cum tamen illa a nuptiis abhorreret. Quam cum invitam parentes cuidam in matrimonium collocassent, illa, priusquam coirent, sponsum timorem Dei docens, tantum dicendo profecit, ut is mundum voluptatesque despiciens, monachus fieret: ipsa vero distributa in pauperes, 72 quam a parentibus acceperat, ingenti opum copia, monasticam vitam amplexa est: atque ita certamen certavit, ut et miracula ediderit. Ædificato demum ad canendas Deo laudes monasterio, decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΛΑ'

Μνήμη τῆς ὁσίας Μελάνης τῆς Ῥωμαίας.

Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου τῆς ἐπὶ γῆς βασιλεί οὐρανῶν ἀνταλλαξαμένου, καὶ πρὸς τὸν ἐκ ἐκδημήσαντος βασιλέα, τῆς μὲν νέας Ῥω τῆς ὑπ' αὐτὴν ἐπικρατείας, προστάξει ἐβασίλευσεν Ἀρκάδιος ὁ πρῶτος υἱὸς αὐτοῦ παλαιᾶς Ῥώμης, καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνην χώρα Ὀνώριος ὁ δεύτερος υἱὸς αὐτοῦ. Ἐπὶ τούτω ὁσία Μελάνη ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ, εὐγενὴς κ σία, καὶ εὔμορφος. διὸ καὶ ζητουμένη πρὸ παρὰ πολλῶν, αὐτὴ μὲν οὐκ ἤθελεν· ἀμως ὑπ γονέων συνεζεύχθη ἀνδρὶ καὶ μὴ θέλουσα. Ὁ τῆς συναφείας τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον διδάξασ κόσμου καὶ ἡδονῶν καταφρονῆσαι, καὶ μοναχόν. Ὁμοίως καὶ αὐτὴ σκορπίσασα πά πλοῦτον, ὃν ἐκ τῶν γονέων ἔλαβεν, ἀνα δοῦσα, εἰς τοὺς πένητας, γέγονε μοναχή. Καὶ ἠγωνίσατο, ὡς καὶ θαύματα ποιῆσαι. Κτίσ καὶ μοναστήριον εἰς Θεοῦ δοξολογίαν, ἐτελεύτη

MENSE JANUARIO.

Die prima

73 *Commemoratio sanctæ Circumcisionis Domini ac Dei nostri Jesu Christi.*

Deus ac Dominus noster, cui corda hominum patent, quique futura prænoscit, ut Incarnationis et dispensationis suæ fidem faceret, ne quis hæreticorum dicere posset, eum phantastice genitum fuisse, non vere nostram carnem assumpsisse, quemadmodum multi hæreticorum ausi sunt asserere; atque etiam ut omnem cavillandi occasionem Judæis adi-

ΜΗΝΙ ΙΑΝΟΥΑΡΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἁγίας Περιτομῆς τοῦ Κυρ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Θέλων ὁ Θεὸς καὶ Κύριος ἡμῶν, ὡς τὰς κ τῶν ἀνθρώπων ἐπιστάμενος, καὶ τὰ μέλλον νώσκων, τὴν οἰκονομίαν πιστώσασθαι τῆς ἐν πήσεως αὐτοῦ, ἵνα μήτις ἐκ τῶν αἱρετικῶν ἴσχ γειν, ὅτι κατὰ φαντασίαν ἐγεννήθη, καὶ οὐ ἀληθειαν τὴν ἡμετέραν ἀνελάβετο σάρκα ὅπ πολλοὶ ἐτόλμησαν τῶν αἱρετικῶν εἰπεῖν· ἅμ

λύσῃ πασαν πρόφασιν τῶν Ἰουδαίων, τοῦ μὴ
ῆσιν, ὅτι οὐκ ἐπολιτεύσατο κατὰ τὸ ἔθος ἐκείνων
τὴν διαταγὴν, πληροῖ πάντα τοῦ νόμου. Καὶ
τὰ ἡμέρας ὀκτὼ τῆς αὐτοῦ ἀχράντου ἐκ παρθένου
νήσεως, ἠθέλησεν, ὡς βρέφος, ἀπελθεῖν εἰς τὸν
τον, ἐν ᾧ ἔθος εἶχον οἱ Ἰουδαῖοι περιτέμνεσθαι·
περιετμήθη, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς,
κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου, πρὸ τοῦ συλληθῆναι
ὸν ἐν τῇ ἀφθόρῳ μήτρᾳ τῆς Θεοτόκου. Καὶ πάλιν
ιλθὼν μετὰ τῶν γονέων, ἀνετρέφετο ἀνθρωπο-
πῶς, προκόπτων σοφίᾳ, ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἀρχιε-
πισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Βασίλειος, ἦν ἐπὶ τῆς
ιλείας Οὐάλεντος· ὄντινα Οὐάλεντα τὰ Ἀρείου τοῦ
τικοῦ φρονοῦντα, παῤῥησιασάμενος ἤλεγξε, καὶ
σε παρ' ὀλίγον τὴν αἵρεσιν ἀρνήσασθαι εἰ μὴ αἱ-
νόμενον αὐτὸν ἔβλεπεν· ὅμως εἰ καὶ τὴν αἵρεσιν τε-
ως οὐκ ἠρνήσατο, τέως καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ προσῆλθε,
ουργοῦντος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, καὶ δῶρα προσ-
σεν. Ἦν δὲ ὁ Μέγας Βασίλειος υἱὸς Βασιλείου,
ἀπὸ τοῦ Πόντου, καὶ Ἐμμελίας τῆς ἀπὸ τῆς
παδοκίας. Ὅστις ἐν σοφίᾳ, καὶ γνώσει, πάντας
τοὺς παλαιοὺς καὶ τοὺς νέους ἐνίκησε. Κατεξαί-
ν δὲ τοσοῦτον ἐγένετο εὐλαβὴς, ὡς καὶ ἀρχιερεὺς
σθαι τοῦ θρόνου Καισαρείας ὅπου καὶ πολλοὺς
νας ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὑπομείνας, καὶ
ιλεῖς καὶ ἐπάρχους καταπλήξας, καὶ τῶν αἱρε-
ν τὰ στόματα φράξας τοῖς λόγοις, καὶ βιβλία
ίστα συγγραψάμενος, καὶ μυρία θαύματα ἐργασά-
ις, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

ησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοπέμπου, καὶ
Θεοδότης.

Λείπει.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

Β'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου.

μάρτυς Βασίλειος, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας
ιανοῦ τοῦ Παραβάτου· ἐγένετο δὲ ἀπὸ Ἀγκύρας
Γαλατίας· διὰ δὲ τὸ τὸν Χριστὸν σέβεσται, καὶ
ογεῖν, ἐκρατήθη καὶ παρέστη τῷ ἡγεμόνι Σα-
ίνῳ. Καὶ πάλιν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐρωτηθεὶς, εἰ
εύει τῷ Χριστῷ, μεγάλῃ φωνῇ ἐξεῖπε, μὴ εἶναι
ἄλλον, πλὴν αὐτοῦ. Ὅθεν ἐκρεμάσθη, καὶ
ῃ ἰσχυρῶς· ἀπὸ δὲ Ἀγκύρας δίσμιος ἐπέμφθη
ζωνσταντινούπολιν. Καὶ πάλιν ἐβασανίσθη παρὰ
ἐπάρχου ἰσχυρῶς. Εἶτα ἐνεβλήθη εἰς κάμινον
ς, καὶ ἐξῆλθεν ὑγιής. Καὶ τότε ἀπεστάλη εἰς
αρείαν, ἵνα θηριομαχήσῃ· Ἐκεῖσε δὲ ἀπελθὼν
μένος ἔσθη εἰς τὸ θέατρον ἐν ἡμέρᾳ ἱπποδρο-
, καὶ τότε ἀπελύθη ἀγρία λέαινα λιμώξασα
ερον, ἵνα καταφάγῃ αὐτόν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἅγιος τὸ
ον ἐρχόμενον ἐπ' αὐτὸν, ἤρξατο προσεύχεσθαι.
προσερχόμενος, συγχωρήσει Θεοῦ, ἐβρώθη ὑπὸ
θηρίου· καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

meret, ne dicerent ipsum a consuetudine et institutis eorum deflexisse; implevit omnem legem; et post dies octo, quam immaculate ex Virgine natus est, voluit, ut infans, in eum locum deferri, ubi Judæi circumcidi consueverant: et circumcisus est vocatumque nomen ejus Jesus, quod ab angelo vocatum fuerat, antequam in incorrupto Deiparæ utero conciperetur, reversusque cum parentibus, educatus est, ut hominem decet; et proficiebat sapientia, ætate, et gratia.

Eodem die

75 *Commemoratio sancti Patris Basilii archiepiscopi Cæsareæ Cappadociæ.*

Sanctus Pater noster Basilius Valente imperatore claruit. Et hunc quidem Valentem Ariana hæresi laborantem summa cum libertate coarguit, ac propemodum ad abjiciendam hæresim induxisset, nisi illum palinodiam canere puduisset. Sed etsi errorem omnino non ejuravit, ecclesiam tamen adibat, dum Basilius Magnus Liturgiam celebrabat, ac dona offerebat. Fuit autem Basilius Magnus Basilii Pontici, et Emmeliæ Cappadocis filius, vir sapientia ac scientia adeo instructus, ut et veteres omnes, et recentiores facile superaverit; pietate vero adeo excelluit, ut throni Cæsareæ archiepiscopus factus fuerit, ubi plura certamina pro orthodoxa fide sustinens, imperatores et præfectos obstupefecit, et hæreticorum os sermonibus obstruxit. Tandem cum multos libros composuisset, innumeraque prodigia edidisset, in pace ad Dominum migravit.

Eodem die

76 *Certamen sanctorum martyrum Theopempti et Theodotæ.*

Deest.

EODEM MENSE.

Die secunda

77 *Certamen sancti martyris Basilii.*

Basilius martyr Juliano Apostata imperatore, ex Ancyra Galatiæ fuit. Quod Christum autem coleret, ac confiteretur, comprehensus, ad Saturninum, præfectum, perducitur: et iterum coram eo interrogatus, an in Christum crederet, magna voce exclamavit, nullum esse alium Deum præter ipsum. Quare suspensus, crudelissime depectitur. Deinde vinctus, ex urbe Ancyra Constantinopolim mittitur: ubi gravissimis tormentis a præfecto excruciatus, in fornacem ignis injicitur. Sed incolumis inde evadens, Cæsaream perducitur, pugnaturus cum bestiis. Ibi itaque in medium theatrum, quo die ludi circenses celebrabantur, vinctus producitur. Tum ferox leæna, fame prius confecta, solvitur, ut illum devoraret. Sanctus vero videns feram in se irruentem, orare cœpit; oransque, a leæna, Deo permittente, devoratus, vivendi finem fecit.

Eodem die

28 *Commemoratio sancti Patris nostri Silvestri Papæ Romæ.*

Silvester sapientia ac virtute clarus, post Melchiadis episcopi obitum ordinatur veteris Romæ episcopus. Cum autem Ecclesiam regendam suscepisset, et magnum sacrumque Christianorum gregem pasceret, multa subiit certamina, et plurima patravit miracula. Constantinum Magnum, qui primus imperatorum Christianorum fuit, ad fidem Christi adduxit, sacroque baptismate lepram corporis ejus, sumulque animæ sordes mundavit, cum sancti Apostoli Petrus et Paulus illi apparuissent; auctorque eidem fuit, ut destructis idolorum dæmoniumque fanis, templa nomini Christi Deique nostri, Deiparæ, sanctorum apostolorum, ac martyrum excitaret. Sed et Byzantium usque secutus imperatorem, complures salutari doctrina imbuit. Atque ita in profunda senectute ad Dominum lætus migravit.

EODEM MENSE.

Die tertia

29 *Certamen sancti martyris Gordii.*

Licinio imperante claruit sanctus Gordius, Cæsareæ in Cappadocia natus, ordine comes, centuriæ militum præfectus. Sed cum impiorum Græcorum libertatem, et blasphemias in Christum nullo modo ferre posset, abdicato militiæ munere, fluxique ac evanescentis sæculi gloria, in montem secessit, et in eremo consedit: ubi inter feras versatus, soli Deo orando vacabat. Verum Christi desiderio vehementer accensus, et quodam impetu in superstitionem raptus, hæc secum ipse dicebat: Vadam in urbem, et martyrium pro Christi mei nomine subibo, ut vitam adipiscar æternam. Igitur cum circenses ludi maxima populi frequentia Cæsareæ ederentur, in medium prodiit, magnaque voce ait: Non quæsitus ultro advenio, meque Christianum profiteor atque inanimata detestor idola, quæ jam inde a pueritia exsecratus sum. Quibus verbis commotus præfectus, jussit eum capite plecti.

Eodem die

30 *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Malachiæ.*

Malachias propheta, postquam populus Judæorum e captivitate regressus esset, in Judææ regione natus, ex tribu Levi fuit. Adhuc juvenis, eam vitæ rationem et institutum tenebat, quæ Deo placerent: quare a Judæis Angelus appellatus est: erat enim decoro aspectu. Sed et quæcunque prædicebat, ab angelo statim confirmabantur, et vera esse ostendebantur: angelus enim cum ipso loquebatur multique vocem ejus audiebant, cum in prophetam inciderent: verumtamen id iis tantum contingebat qui digni essent: peccatores autem neque eum vi-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σιλβέστρου Ῥώμης.

Σίλβεστρος ὁ σοφὸς διὰ πολλὴν ἀρετήν, μετὰ τελευτῆσαι Μιλτιάδην τὸν ἐπίσκοπον, χειροτονεῖται τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐπίσκοπος. Τὴν ἐκκλησίαν δὲ ἐγχειρισθεὶς καὶ τὸ μέγα καὶ ἱερὸν ποίμνιον Χριστιανῶν, πολλοὺς ἀγῶνας ὑπέμεινε, καὶ πολλὰ θαύματα ἐποίησε, καὶ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον πρῶτον ἐν Χριστιανοῖς βασιλεύσαντα, πρὸς τὸν Χριστὸν πίστιν ὠγήγησε, καὶ τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι τὴν τοῦ σώματος λέπραν, καὶ τὰ τῆς ψυχῆς ῥυπώματα διὰ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἀπεκαθήρε, καὶ παρεσκεύασε καταστρέψαι τὰ μὲν εἰδωλεῖα τῶν δαιμόνων καταπρῆξαι, καὶ οἴκους δὲ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ τῶν μαρτύρων κτίσαι. Ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ Βυζαντίου ἀκολούθησε τῷ βασιλεῖ, πολλοὺς τὰ πρὸς σωτηρίαν διδάσκων. Καὶ οὕτως ἐν βαθεῖ γήρᾳ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γορδίου.

Ἐπὶ Λικιννίου τοῦ βασιλέως ἐγένετο ὁ ἅγιος, ἀπὸ τῆς Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, τὴν τάξιν, ἔχων ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας ἑκατόν. Τῶν δυσσεβῶν Ἑλλήνων παῤῥησίαν, καὶ τὸν βλασφημίας μὴ φέρων ὀρᾶν, κατέλιπε τὴν στρατείαν, καὶ τὴν προσκαιρον δόξαν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ὄρος, καὶ κατῴκει τὴν ἔρημον. μέτὰ τῶν θηρίων στρεφόμενος, καὶ τῷ Θεῷ μόνῳ προσευχόμενος. Τοῦ Χριστοῦ ὁ πόθος ἀνῆψεν αὐτὸν, καὶ κατὰ θείαν ὁρμήσας, εἶπε πρὸς ἑαυτόν. Ἀπέλθω πάλιν, καὶ μαρτυρήσω ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ μου, καὶ κληρονομήσω τὴν ζωὴν αἰώνιον. Ἱπποδρομίας ἀγομένης ἐν Καισαρείᾳ, καὶ τοῦ λαοῦ ὅλου συνηθροισμένου ἔστη, καὶ ἐβόησεν εἰς τὸ μέσον· Εὑρέθην οὐ ζητοῦσι, καὶ ἰδοὺ πιστεύω Χριστῷ, καὶ τὰ ἄψυχα εἴδωλα, ὡς καὶ ἀπὸ νεότητος. Καὶ ταῦτα εἰπών, καὶ τὸν ἄρχοντα κινήσας εἰς θυμὸν, ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Μαλαχίου.

Μαλαχίας ὁ προφήτης μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν καὶ αἰχμαλωσίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ. Ἦν δὲ ἐκ τῆς φυλῆς [illegible] νέος δὲ ὑπάρχων τὴν ἡλικίαν, ἐκτήσατο [illegible] θεάρεστον, καὶ βίον ἐνάρετον. Καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τῶν Ἰουδαίων Ἄγγελος. Ἦν γὰρ τὸ [illegible] εὐπρεπής. Ἀλλὰ καὶ ὅσα αὐτὸς προεφήτευε ἔλεγεν, εὐθέως ὁ ἄγγελος ἐπεβεβαίου, καὶ ἀληθῆ. Ἐλάλει γὰρ μετ' αὐτοῦ ὁ ἄγγελος καὶ φωνῆς τοῦ ἀγγέλου πόλλοι ἤκουον, ὅτε συνέβαινε τῷ [illegible] ἀλλὰ μόνοι οἱ ἄξιοι ἤκουον

μαρτωλοὶ οὔτε ἐθεώρουν αὐτὸν, οὔτε τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἤκουον. Τότε δὲ προεφήτευεν ὁ προφήτης, ἐν αἷς ἡμέραις τῆς ἀναρχίας, ὡς γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Κριτῶν· πολλὰ δὲ προφητεύσας, ἀπέθανε· καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ. Ἦν δὲ, ὡς εἴπομεν, εὐπρεπὴς, στρογγύλον ἔχων τὸ πρόσωπον, πλατεῖαν τὴν κεφαλήν.

A debant, neque vocem ejus audiebant. Incidit autem Malachiæ prophetia in id tempus, quo nullus erat Judæorum princeps, quemadmodum scriptum est in libro Judicum. Cum vero multa prædixisset, mortuus est, et sepultus cum patribus suis in agro. Erat autem, ut præfati sumus, egregia forma, rotunda facie, capite lato.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Δ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεογένους ἐπισκόπου Παρίου.

Θεογένης ὁ ἱερομάρτυς, ἦν ἐπίσκοπος τοῦ Παρίου· καὶ κρατηθεὶς παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος, ἠναγκάζετο στρατεύεσθαι. Ὁ δὲ Χριστιανὸν ἑαυτὸν εἶναι, καὶ δοῦλον Χριστοῦ καὶ στρατιώτην. Διὸ ἐδέθη εἰς τέσσαρας πάλους, ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ τῶν ποδῶν, καὶ ἐτύπτετο ὑπὸ ὀκτὼ δημίων μετὰ σκληρῶν τραχέων. Τοῦ δὲ λεγομένου Ὀπτίωνος παρερχομένου, καὶ ὑβρίζοντος αὐτὸν, προεφήτευσεν ὁ ἅγιος περὶ αὐτοῦ, ὅτι ταχέως μέλλει καταλαμβάνειν τὸν ἀπώλειαν· ὃ καὶ ἐγένετο. Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ἐφάνη αὐτῷ ὁ Κύριος, προσέταξεν αὐτῷ, μὴ λαμβάνειν, μηδὲ φαγεῖν βρώματα ἀπὸ χειρὸς τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ἦν ψάλλων μετὰ ἀγγέλων ἐν τῇ φυλακῇ. Μετὰ ἐκβληθεὶς τῆς φυλακῆς, ἐρρίφη ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐτελειώθη. Οἱ δὲ, ῥίψαντες αὐτὸν, μετανοήσαντες, ἐλθόντες ἐν τῇ πόλει, ἐβαπτίσθησαν, καὶ τὸ αὐτῶν ὄχλος πολύς. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐρρίφη ἔξω τῆς θαλάσσης τὸ λείψανον αὐτοῦ· καὶ ἐλθόντες αὐτὸ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔθαψαν.

B

MENSE EODEM.

Die quarta

81 *Certamen sacrosancti martyris Theogenis episcopi Parii.*

Theogenes sacromartyr Parii episcopus, comprehensus a regionis præfecto, militare compellebatur; quod ille detrectans, asserebat se Christianum esse, Christique servum et militem. Quare manibus pedibusque ad quatuor palos alligatis, ab octo carnificibus asperis virgis cæditur. Pertranseunte autem Optione, ac Theogenem contumeliis afficiente, prædixit sanctus fore ut ille brevi moreretur. Quod et contigit. Noctu vero cum Dominus sancto appareret, præcepit ei, ne cibum de manu Græcorum caperet. In carcere itaque cum angelis psallebat. Deinde e custodia eductus, in mare projicitur, ibique vivendi finem fecit. Qui vero eum demerserant, pœnitentia ducti, in urbem venientes cum turba plurima baptizati sunt. Ejus reliquias tertio post die e mari in litus ejecta, discipuli sepelierunt.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μάρτυρος.

Οὗτος ἦν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως· κινηθέντος δὲ διωγμοῦ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, πρῶτος ἐν ἐκείνου τοῦ διωγμοῦ τὸν Χριστὸν ὡμολόγησε, καὶ ἐν τῇ ἀθλήσεως ἐδέξατο στέφανον· κρατηθεὶς γὰρ, ἐβλήθη εἰς φοῦρνον ἐκπυρωθέντα. Καὶ ὑγιὴς ἐξελθὼν, τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ἐξορύττεται. Ὁ δὲ Θεωνᾶς, μάγος ὤν, ἐπότισεν αὐτὸν δηλητήριον φάρμακον τῇ προστάξει τοῦ βασιλέως, ἵνα ἀποθάνῃ. Καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν μηδὲν ἀδικηθέντα, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ. Εἶτα ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπεκεφάλισε τὸν ἅγιον Θεόπεμπτον. Τὸν δὲ Θεωνᾶν ἐνέβαλεν εἰς ὄρυγμα βόθρου. Καὶ προσέταξε τοῖς δημίοις ἐπιθεῖναι πάνω χῶμα, καὶ καταπατεῖν. Καὶ τούτου γενομένου, ἐπνίγη καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ῥηθέντι τόπῳ· καὶ παρέδωκε τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν τῷ Θεῷ· δι' ὃν ἀμφότεροι οἱ ἅγιοι, μετὰ πολλῆς προθυμίας, τὸ ἴδιον αἷμα ἔχεαν, καὶ τὸν κόσμον ἠρνήσαντο, καὶ τὰ ἐν κόσμῳ.

D

Eodem die

82 *Certamen sancti martyris Theopempti, et Theonæ martyris.*

Hic temporibus Diocletiani imperatoris floruit. Cum autem adversus Christianos persecutio mota fuisset, primus omnium in eadem persecutione Christum professus, martyrii coronam accepit: nam comprehensus in ardentem furnum injicitur; sed inde illæsus evadens, effosso oculorum altero, poculum a Theona mago, jussu imperatoris, veneno infectum exhaurire cogitur, ut sic interiret. Verum cum Theonas illum nullo damno affectum vidisset, in Christum credidit. Tum ira excandescens imperator, sanctum Theopemptum decollari mandavit; Theonam vero in altissimam foveam demitti, et congesto a lictoribus aggere obrui. Quod cum factum esset, suffocatus in eo loco beatam animam suam Deo tradidit, pro quo uterque sanctus alacri animo proprium sanguinem profundens, mundum et quæ in eo sunt, abnegavit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Ζωσίμου μοναχοῦ, καὶ Ἀθανασίου κομεντησίου μαρτυρησάντων ἐν Κιλικίᾳ.

Ὁ ἅγιος Ζώσιμος ὑπῆρχεν ἀπὸ Κιλικίας, τὴν ἔρημον μετὰ τῶν θηρίων οἰκῶν. Κρατηθεὶς δὲ παρὰ Δομετιανοῦ τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι

Eodem die

83 *Certamen sanctorum Zosimi monachi, et Athanasii commentariensis, qui in Cilicia martyrium passi sunt.*

Sanctus Zosimus Cilix eremum cum feris coluit. Comprehensus autem a Domitiano præfecto, cum cogeretur Christum abnegare, et idolis sacrificare,

EODEM MENSE. A ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Die nona Θ'

89 *Certamen sancti martyris Polyeucti.* Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεύκτου.

Decio et Valeriano imperatoribus claruit iste sanctus Melitinæ in Armenia natus, et in eadem regione miles. Cum autem sæva adversus Christianos persecutio mota esset, iique in dies cæderentur, qui in Christum negare detrectabant; ea re comperta sanctus Polyeuctus, Christum quidem palam et publice Deum professus est; idolorum autem fanum ingressus, omnia idola comminuit. Comprehensus ergo, præfecti jussu cædebatur: cumque præfectus socer ejus esset, eum hortabatur, ut Christo abjurato, saluti suæ consuleret. At ille compellans Nearchum amicum suum: Vidi, inquit, in somnis Christum meum venientem, et pretiosum mihi sagum afferentem. Verumtamen memento mei, amice. Aderat ejus uxor, eumque monebat, ut in fide Christi constans esset. Quare gratias agens decollatus est.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ ἔ
χεν οὗτος ὁ ἅγιος, ἀπὸ Μελιτινῆς τῆς Ἀρμε
στρατευόμενος πρῶτον ἐν τῇ τοιαύτῃ χώρᾳ. Ἦ
νετο δέ διωγμὸς τῶν Χριστιανῶν μέγας, καὶ
ἡμέραν ἐσφάζοντο οἱ τὸν Χριστὸν μὴ ἀρνούμ
Μαθὼν δε τοῦτο ὁ ἅγιος Πολύευκτος, τὸν μὲ
στὸν εἰς τὸ φανερὸν Θεὸν ὡμολόγησεν, εἰς τ
ναὸν τῶν εἰδώλων εἰσελθών, πάντα τὰ εἴδωλα
ἔτριψεν. Καὶ τότε κρατηθεὶς παρὰ τοῦ ἁγ
ἐκολάζετο. Ὁ δὲ ἄρχων ἦν πενθερὸς αὐτοῦ,
παρεκάλει αὐτὸν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ἵν
ἀποθάνῃ. Ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ εἶπε πρὸ
φίλον αὐτοῦ Νέαρχον, ὅτι Ἐθεώρουν τὸν Χριστὸ
ἐλθόντα ἐν ὕπνῳ, καὶ φορέσαντά μοι χλανίδα ἀ
Ἀλλὰ μέμνησο μου, φίλε. Ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ π
ἐκέλευε αὐτὸν, ἐμμένειν τῇ πίστει τοῦ Χριστο
ταῦτα μετ' εὐχαριστίας ἐτμήθη τὴν κεφαλήν.

Eodem die Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

90 *Commemoratio sacrosancti martyris, et confessoris Theoctisti.* Μνήμη Θεοκτίστου ἱερομάρτυρος, καὶ ὁμολογητ

Deest. Λείπει.

Eodem die Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

91 *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ Achiæ.* Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ἀχιά

Iste sanctus et gloriosus propheta Achias fuit ex Seloim ex civitate Eli, ubi olim fuerant Judæorum tabernacula. Prædixit autem de Salomone propheta ac rege, quod prævaricaturus esset, Dominumque offensurus: cujus verbis fidem eventus fecit. Jeroboamum etiam reprehendit, quod cum dolo ambularet coram Deo. Præterea in visione par boum vidit, qui populum conculcabant et proterebant, sacerdotesque insectabantur: prophetavitque fore ut populus Judæorum a gentibus conculcaretur, in captivitatem abduceretur, fame conficeretur, sacerdotes præ timore fugam arriperent, et multis ærumnis vexarentur. Hæc, et plura alia prædixit, et mortuus est, sepultusque prope quercum in Silom.

Οὗτος ὁ ἅγιος καὶ ἔνδοξος προφήτης Ἀχιὰ ἦ
χεν ἀπὸ Σηλωὴμ, ἐκ τῆς πόλεως Ἤλει, ὅπ
σκηνὴ τῶν Ἰούδαίων κατὰ τὸ ἀρχαῖον. Οὗ
προφήτης εἶπε περὶ Σολομῶντος τοῦ βα
καὶ βασιλέως, ὅτι μέλλει πταῖσαι καὶ π
κροῦσαι τῷ Κυρίῳ. Καὶ, καθὼς εἶπεν,
καὶ ἐγένετο. Ἤλεγξε δὲ καὶ τὸν Ἱερο
ὅτι μετὰ δόλου ἐπορεύετο ἐνώπιον Κυρίου
καὶ ἐν ὀπτασίᾳ ζεῦγος βοῶν, ὅτι κατεπά
λαὸν, καὶ συνέτριβε, καὶ τῶν ἱερέων κατέτρ
προεφήτευσεν, ὅτι μέλλει ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαί
ἐθνῶν καταπατηθῆναι, καὶ αἰχμαλωτισθῆνα
ὑπὸ λιμοῦ διαφθαρῆναι· καὶ οἱ ἱερεῖς ὑπὸ τοῦ
φυγεῖν, καὶ πολλὰ τιμωρηθῆναι· ταῦτα δὲ π
τεύσας, καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἀπέθανε, καὶ ἐτά
ἐγγὺς τῆς δρυὸς, ἐν τῇ λεγομένῃ Σηλώμ.

EODEM MENSE. D ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Die decima Ι'

92 *Commemoratio sancti Gregorii Nyssæ episcopi.* Μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσ

Casilii magni Cæsareæ Cappedociæ episcopi germanus frater fuit iste sanctus Gregorius, sapientia ac virtute insignis, eoque tempore episcopus Nyssæ creatus est, quo multi hæretici orthodoxos oppugnabant. Sanctus igitur nunc ex sanctarum Scripturarum testimoniis coram disputando, nunc scribendo, illos omnes superavit, hæresimque exterminavit: cumque secundæ synodo, quæ Constantinopoli acta est, interesset, tanta usus est sermonis facundia, ut hæreticorum ora obstruxerit, et orthodoxos summo gaudio affecerit. Inde ad ecclesiam

Τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐπισκόπου Καισ
τῆς Καππαδοκίας ἦν οὗτος ὁ ἅγιος Γρηγόριος
φὸς γνήσιος· ὑπῆρχε δὲ σοφὸς καὶ ἀνάρετος·
καὶ ἐγένετο εἰς Νύσσην ἐπίσκοπος. Κατὰ
καιρὸν ἐκεῖνον ἐγίνοντο πολλοὶ αἱρετικοὶ, κα
λέμουν τοὺς ὀρθοδόξους· ἀλλ' οὗτος ὁ ἅγιος
διαλεγόμενος αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν,
γράφων, πάντας ἐνίκησε, καὶ τὴν αἵρεσιν ἠ
Εὑρεθεὶς δὲ καὶ εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπό
τεραν σύνοδον, οὕτως διὰ λόγου ἠνδραγάθησ
ἐμ τικῶν τὰ στόματα, τοὺς δὲ

ξους χαρᾶς πληρῶσαι. Ἐξελθὼν δὲ εἰς τὴν ἐκκλη- A suam reversus, postquam gregem suum optime
ίαν αὐτοῦ καὶ τὸ ποίμνιον, καὶ καλῶς ἐκθρέψας rexisset, multosque animæ salutares libros divino
ὑτὸ καὶ ποιμένας, καὶ πολλὰς βίβλους θεοπνεύστους afflatus numine scripsisset, in veneranda canitie,
καὶ ψυχωφελεῖς συγγραψάμενος, ἐν τιμίᾳ πολιᾷ καὶ et optima senectute ad Dominum lætus et gaudens
καλῷ γήρᾳ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε χαίρων καὶ emigravit.
γαλλόμενος.

Τῇ αὐτῷ ἡμέρᾳ

Eodem die

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δομετιανοῦ ἐπι- **93** *Commemoratio sancti Patris nostri Domitiani*
σκόπου Μελιτινῆς. *episcopi Melitinæ.*

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ Μικροῦ γεγο- Justino Juniore imperante claruit iste sanctus,
εν οὗτος ὁ ἅγιος, υἱὸς γονέων Χριστιανῶν εὐλαβῶν Christianis, piis, divitibusque parentibus natus,
αὶ πλουσίων. Ἐδιδάχθη δὲ παρὰ τῶν γονέων αὐτοῦ atque ab iisdem omnibus tum profanis litteris,
ᾶσαν παίδευσιν τῶν τε ἔξω γραμμάτων, καὶ τῆς tum sacris disciplinis abunde instructus. Piam au-
είας Γραφῆς. Ἔλαβε δὲ καὶ γυναῖκα εὐλαβῆ καὶ tem fidelemque uxorem duxit: sed illa paulo post
ιστήν. Ἀλλὰ ταχέως ἐκείνης ἀποθανούσης, αὐτὸς defuncta, totum se ad colendam pietatem Deique
ρὸς ἀρετὴν καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον ἐξεδωκεν ἑαυ- B timorem contulit: atque in virtutibus adeo profecit,
όν. Καὶ οὕτως ἐγένετο ἐνάρετος, ὡς καὶ ἐπίσκο- ut et Melitinæ episcopus fieret. Ferunt illum tan-
ος γενέσθαι Μελιτινῆς. Τοσοῦτον δὲ λέγουσιν αὐτὸν tam nominis celebritatem fuisse consecutum, ut
εριβόητον γενέσθαι, ὡς καὶ τὸν βασιλέα τῶν Περ- Persarum regem ad amicitiam pertraxerit, et ad
ῶν πρὸς ἀγάπην ἑλκῦσαι, καὶ ἀγαγεῖν εἰς τὴν δού- servitutem Mauricii Romanorum imperatoris. Scri-
ωσιν τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως Μαυρικίου. Ἔγραψε pserat enim rex Persarum ad imperatorem Roma-
ὰρ ὁ Πέρσης πρὸς τὸν Ῥωμαῖον, ὅτι Ἐὰν ἀπο- norum: Si Domitianum, inquiens, miseris, meque
τείλῃς Δομετιανὸν καὶ πληροφορήσῃ με, γίνομαί is persuaserit, ipse non modo tibi amicus fiam, sed
οι οὐ μόνον φίλος, ἀλλὰ καὶ δοῦλος. Καὶ τούτου γε- et servus. Quod cum contigisset, urbi, et universo
ομένου, ἐχάρη πᾶσα ἡ πόλις, καὶ ὅλος ὁ κόσμος. orbi gaudium fuit. Domitianus vero urbem ingres-
Εἰσελθὼν δὲ ἐν τῇ πόλει ὁ ἅγιος, ἐτελεύτησε· τὸ δὲ sus, decessit: cujus reliquiæ Melitinam translatæ,
είψανον αὐτοῦ ἀνεκομίσθη εἰς Μελιτινὴν, πολλὰς multas curationes perficiunt.
άσεις τελοῦν·

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν πρεσβυτέρου **94** *Commemoratio sancti Patris nostri Marciani*
καὶ οἰκονόμου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας Μαρ- C *presbyteri et œconomi magnæ Ecclesiæ.*
κιανοῦ.

Οἱ πρόγονοι τοῦ μακαρίου Μαρκιανοῦ ἀπὸ τῆς Beati Marciani majores ex magna Roma Constan-
μεγάλης Ῥώμης παρεγένοντο εἰς Κωνσταντινούπο- tinopolim advenerunt. Hic autem sanctissimo Mar-
ιν. Οὗτος δὲ ἐγένετο ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἁγιω- ciano, et religiosissima Pulcheria imperantibus
άτου Μαρκιανοῦ, καὶ τῆς εὐσεβεστάτης Πουλχερίας· claruit: cumque dives esset et pius, multas ac
πλούσιος δὲ καὶ εὐλαβὴς ὤν, πολλοὺς ναοὺς καὶ magnas ecclesias, adnitente etiam imperatore,
μεγάλους ἔκτισεν, ἔχων καὶ τὸν βασιλέα συνεργόν. excitavit: nam et Sanctæ Irenes ecclesiam condi-
Καὶ γὰρ ἔκτισε τῆς Ἁγίας Εἰρήνης τὴν ἐκκλησίαν, dit, et Sanctæ Anastasiæ ædem in Domini pro-
καὶ τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, τὴν ἐν τοῖς Δομνίνου montorio, quam etiam ab incendio precibus suis
ἐμβόλοις. Τὸν δὲ τοιοῦτον ναὸν διέσωσε διὰ προσευ- servavit, cum cætera omnia, quæ circa ipsam erant,
χῆς καὶ ἀπὸ ἐμπρησμοῦ, τῶν ὄντων γύρωθεν πάντων comburerentur. Fuit autem tanta in pauperes
καίντων. Τοσοῦτον δὲ ἦν ἐλεήμων, ὡς ἐν μιᾷ λιτα- benignitate, ut cum aliquando divinis precibus
νεύων, πτωχῷ ζητήσαντι, μηδὲν ἔχων δοῦναι, ἐκβα- vacaret, quærenti pauperi, quando nihil aliud ad
λὼν δέδωκε τὸ ἱμάτιον, ὅπερ ἐφόρει· αὐτὸς δὲ κατ- manum habebat, pallium quod gestabat, dederit;
ελείφθη γυμνὸς, μετὰ μόνης τῆς ἱερατικῆς στολῆς· D ipse vero nudus cum sola sacra stola remanens,
αὶ ἐφαίνετο τῷ κλήρῳ χρυσῆν στολὴν φέρων. Ποιή- auream stolam gestare clero visus est. Cum vero
σας δὲ καὶ θαύματα πολλὰ, καὶ νεκρὸν ἀναστήσας, multa miracula edidisset, et mortuum ad vitam
ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. revocasset, in pace obdormivit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

Μνήμη τῆς ὁσίας Δομνίκης. **95** *Commemoratio sanctæ Dominicæ.*

Ἡ ἁγία Δομνίκα ὑπῆρχεν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Με- Sancta Domnica Theodosio Magno imperatore
γάλου, καὶ διήρκεσεν ἡ ζωὴ αὐτῆς ἕως τῆς βασιλείας nata, vixit usque ad tempora Leonis et Zenonis
Λέοντος, καὶ Ζήνωνος. Ἐγένετο δὲ ἐκ τῆς πόλεως imperatorum. Fuit autem ex urbe Carthagine; sed
Καρθαγένης. Ἀλλὰ καταλιποῦσα τὴν ἰδίαν πόλιν καὶ relicta patria Constantinopolim profecta, Dei mo-
παραγενομένη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐξ ἀποκα- nitu excepta a Nectario sanctissimo patriarcha
λύψεως ὑπεδέχθη παρὰ Νεκταρίου τοῦ ἁγιωτάτου πα- Constantinopolitano, qui non solum collocavit
τριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ὃς οὐ μόνον εἰσ- eam in monasterio; quod ipsa in honorem Sancti

prophetæ Zachariæ instauravit; sed etiam diaconissam ordinavit. Post hæc tanta virtutes contentione exc· luit, ut et miraculorum donum a Deo acceperit; et prophetico etiam spiritu ditata, de imp ratoribus. patriarchis, aliisque compluribus prophetavit Hunc in modum vitam traducens, et ob multas virtutes suas in summo honore apud imperatores, et patriarchas habita, in pace obdormivit.

ἤγαγεν αὐτὴν εἰς μοναστήριον, ὅπερ ἡ ἁγία ε
εσκεύασεν εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχ
ἀλλὰ καὶ διάκονον ἐχειροτόνησεν. Καὶ μετὰ τ
τοσαῦτα ἠγωνίσατο εἰς ἀρετήν, ὡς καὶ θαυμα
γίας χαρίσματα λ θεῖν παρὰ Θεοῦ. Ἀλλὰ κ
ορατικῶν ἀποκαλύψεων ἠξιώθη, καὶ περὶ βασ
προεφήτευσε. καὶ περὶ πατριαρχῶν, καὶ περὶ ἁ
πολλῶν. Καὶ οὕτως ἀγωνισαμένη, καὶ τιμ
παρὰ βασιλέων διὰ τὴν πολλὴν αὐτῆς ἀρετήν, ὑ
καὶ πάρα πατριαρχῶν, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

EODEM MENSE.

Die undecima

96 *Certamen sancti martyris Petri.*

Sanctus martyr Petrus in pago Anea apud Eleutheropolim natus, corpore robusto, sed fide in Christum robustior, ab adolescentia senilem prudentiam præ se ferebat, cum doceret omnes ab idolis secedere, et ad Christum solum verum Deum hominumque servatorem accedere. Quæ cum de illo accepisset Eleutheropolis præses, missis satellitibus comprehensum compellebat Christum ejurare: sed cum ad id illum inducere nequiret, præcepit ut in ardentem fornacem ignis injiceretur: in quam immissus sanctus, per multas horas gratias agens, Deumque pro totius mundi, sanctarumque ecclesiarum tranquillitate orans, decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πέτρου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Πέτρος, ἐγένετο ἀπὸ χω
Ἀνέας, πλησίον Ἐλευθεροπόλεως. Ἀνδρεῖος
ὑπάρχων τῷ σώματι, ἀνδρειότερος ἐγένετο τ
Χριστὸν πίστει. Νέος δὲ ὢν τὴν ἡλικίαν, τὰ τῶ
ρόντων εἶχε κατὰ τὴν φρόνησιν· διδάσκων π
ἀποστῆναι τῶν εἰδώλων, καὶ προσελθεῖν τῷ Χ
μόνῳ ὑπάρχοντι Θεῷ ἀληθινῷ, καὶ σωτῆρι τῶ
θρώπων. Ταῦτα ἀκούσας περὶ αὐτοῦ ὁ τῆς Ἐ
ροπόλεως ἄρχων, ἀπέστειλε καὶ ἐκράτησεν
καὶ ἠνάγκασεν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Ὡς δ
ἔπεισε, προσέταξε γενέσθαι κάμινον μεγάλην
καὶ ἐκεῖ ἐμβληθῆναι αὐτόν. Καὶ τῆς καμίνου ἐ
θείσης ἐβλήθη, εἰς αὐτὴν ὁ ἅγιος χαίρων. Ἐ
αὐτῇ ἐπὶ πολλαῖς ταῖς ὥραις εὐχαριστῶν, καὶ προσευχόμενος τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσε
τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, ἐτελειώθη.

Eodem die

97 *Commemoratio sancti Patris nostri Theodosii Cœnobiarchæ.*

Sanctus Pater noster Theodosius, cognomento Cœnobiarcha, ex Cappadocia piis parentibus natus, monasticam vitam amplexus, primum quidem Antiochiam abiit ad sanctum Simeonem Stylitam, cujus benedictione accepta, Hierosolyma petiit: inde in eremum secessit, ubi triginta annorum spatio præter caricas et herbas nullum alium cibum sumpsit. Tum plura miracula patravit, et multa condidit monasteria: dæmones oratione fugavit: in summa rei frumentariæ caritate granum quod unum in monasterii horreo repererat, benedicens, totum horreum frumento implevit. Ob hæc igitur, aliaque plurima prodigia imperatoribus notus, totique mundo ob virtutes suas celebris, tandem in pace decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου
Κοινοβιάρχου.

Θεοδόσιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἐκ
νος Κοινοβιάρχης, ἦν ἀπὸ τῆς χώρας Καππα
γονέων εὐσεβῶν· ἐγένετο δὲ μοναχὸς· καὶ τ
μὲν ἀπῆλθεν εἰς Ἀντιόχειαν, πρὸς τὸν ἅγιον Σ
τὸν Στυλίτην. Καὶ εὐλογήθη παρ' αὐτοῦ. Εἶτ
τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖθεν δὲ κατῴκησεν ε
ἔρημον, ἐπὶ τριάκοντα χρόνοις ἄρτον μὴ φαγ
μὴ μόνας ἴσχάδας, καὶ βοτάνας. Ὅθεν πλεῖστα
ματα ἐποίησε· καὶ μοναστήρια πολλὰ συνεστή
καὶ δαίμονας διὰ προσευχῆς ἐδίωξε. Λιμοῦ δὲ
γενομένου, καὶ τῆς ἀποθήκης τοῦ μοναστηρίου
μὴ ἐχούσης, ἕνα κόκκον εὑρὼν, καὶ εὐλογήσα
ἐκείνου τὴν ἀποθήκην σίτου ἐγέμισε· διὰ
πολλὰ θαύματα καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐγνωρίσθη
ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ διὰ τὴν ἀρετὴ περιβόητος
νετο. Καὶ οὕτω θανὼν ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die duodecima

98 *Certamen sanctæ martyris Tatianæ.*

Tatiana martyr temporibus Alexandri imperatoris ex antiqua Roma fuit, patre divite ac nobili, ac tertium præfecto nata. Cum autem diaconissa esset, fidem Christi populum docendo, multos ab idolis avocabat. Quare ad imperatorem delata, missisque satellitibus comprehensa, coram ipso sistitur: qui illam secum in fanum idolorum ad-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Τατιανῆς.

Ἡ μάρτυς Τατιανὴ ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς πρεσβ
ρας Ῥώμης, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου,
τέρος πλουσίου καὶ εὐγενοῦς θυγάτηρ, ἐκ τ
γεγονότος ἐπάρχου. Ἦν δὲ τὸν βαθμὸν διάκ
καὶ ἐπεὶ διάκονος οὖσα ἐδίδασκε τὸν λαὸν τὰ
τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὺς ἔπειθεν ἀποστρέφε
τὰ εἴδωλα, διεβλήθη τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ ἀποστεί

ράτησεν αὐτὴν, καὶ ἤγαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ A ductam, adorare idola compellebat. Sancta vero
ἠνάγκασεν αὐτὴν, εἰσελθεῖν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν orans, idola ad terram dejecit comminuitque.
ὸν τῶν εἰδώλων, καὶ προσκυνῆσαι. Ἡ δὲ ἁγία Quamobrem in facie cæditur, oculisque effossis in
ελθοῦσα, διὰ προσευχῆς συνέτριψε τὰ εἴδωλα, καὶ equuleum acta dilaniatur, et adscutem capite ton-
ς γῆν ἔῤῥιψεν. Εἶτα τύπτεται κατὰ τοῦ προσ- detur. Tum in ignem projecta,sed nihil læsa,bestiis
που, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύσσεται· καὶ κρεμα- exponitur: a quibus erepta, capite demum, impe-
εῖσα ξέεται, καὶ ξυρᾶται τὴν κεφαλήν. Εἶτα πυρὶ ratoris jussu, plectitur.
ρεδόθη. Καὶ ὑγιὴς ἐξελθοῦσα, θηριομαχεῖ· καὶ τῶν θηρίων λυτρωθεῖσα, τῇ προστάξει τοῦ βασιλέως τὴν
φαλὴν ἀπετμήθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μεορτίου.

Eodem die

99 *Certamen sancti martyris Meortii.*

Οὗτος στρατιώτης ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλη- Hic Diocletiano imperatore miles fuit, et ob na-
ανοῦ, ἀνδραγαθῶν κατὰ τῶν Βαρβάρων ἐν τοῖς vatam egregie adversus barbaros operam, impe-
λέμοις, καὶ ἀγαπώμενος καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως, ratori æque ac commilitonibus charus; Christianæ
ὶ παρὰ τῶν συστρατιωτῶν. Διαγνωσθεὶς δὲ ὅτι B tamen fidei causa comprehensus,vinctus perducitur
ιστιανός ἐστι, καὶ κρατηθεὶς, καὶ δεθεὶς, ἤχθη ad imperatorem. Ac primum quidem armis milita-
ώπιον τοῦ βασιλέως. Καὶ πρῶτον μὲν ἐκδύεται ribus, et cingulo dignitatis exuitur. Tum ex qua-
ν στρατιωτικὴν πανοπλίαν, καὶ τὴν ζώνην τοῦ tuor partibus alligatus, gravissime cæditur: cum-
ώματος. Εἶτα ἐδέθη ἐκ τεσσάρων, καὶ ἐτύπτετο que per multas horas verberaretur,nullam prorsus
ηλεῶς. Ἐπὶ πολλαῖς δὲ ταῖς ὥραις τυπτομένου vocem emittebat,ita ut imperator videns, quo modo
τοῦ, οὐδὲ μία ἀνεπέμπετο αὐτοῦ φωνή. Ὁ δὲ flagella plagasque perferret, obstupuerit, et astan-
ασιλεὺς θεωρῶν αὐτὸν, πῶς ὑπομένει τὰς μάστι- tibus militibus dixerit: En qualis miles quam
ις, καὶ τὰς τοσαύτας πληγὰς, ἐθαύμαζε. Καὶ πρὸς misere moritur! Cum igitur nullus esset in toto
ὺς παρεστῶτας στρατιώτας ἔλεγε, Ποταπὸς στρα- ejus corpore sine vulnere locus, dimissus est, et in
ώτης κακῶς ἀποθνήσκει! Ὡς δὲ οὐχ ηὑρίσκετο carcerem detrusus: ubi psallens, et orans, octavo
πος ὑγιὴς εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἀφείθη· καὶ ἀπερ- post die decessit.
φη ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ψάλλων, καὶ προσευχόμε-
ς, μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἐτελεύτησε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

θλησις τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ ὁμολογητοῦ. C
Λείπει.

Eodem die

100 *Certamen sancti Athanasii confessoris.*

Deest.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΓ'

EODEM MENSE.
Die decima tertia

θλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἑρμύλου καὶ Στρατονίκου.

101 *Certamen sanctorum martyrum Hermyli et Stratonici.*

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρχον ἐπὶ Λικιννίου τοῦ βασι- Isti sancti Licinio imperatore claruerunt. Et
ως. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ἑρμύλος ἦν διάκονος τῆς sanctus quidem Hermylus diaconus erat Ecclesiæ
κκλησίας Χριστοῦ· διατρίβων δὲ ὁ Λικίννιος ἐν τῷ Christi, cujus famam cum Licinius, qui apud Da-
ταμῷ Δούναβι, καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ ἁγίου nubium fluvium morabatur,audisset,comprehendi
ρμύλου, ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ μετὰ σιδηρῶν ρα- jussit, virgisque ferreis contusum, in carcere
ίων ἐτιμωρήσατο αὐτόν. Εἶτα ἀπέκλεισεν εἰς φυλα- Stratonico militi custodiendum tradidit. Stratoni-
ὴν, παραγγείλας Στρατονίκῳ τῷ στρατιώτῃ φυλάτ- cus vero cum ex fenestra carceris angelum sancto
ειν αὐτόν. Ἐλθόντος δὲ ἀγγέλου, καὶ παραμυθου- assidentem, eumque consolantem vidisset, ultro
ένου τὸν ἅγιον Ἑρμύλον, ἐθεώρει ἐκ τῆς θυρίδος Christi fidem suscepit, et Hermylo amicum se ad-
ῆς φυλακῆς ὁ Στρατόνικος, καὶ ἐπίστευσε καθ' junxit. Eductus autem e custodia Hermylus, cum
ὐτὸν τῷ Χριστῷ καὶ ἐγένετο φίλος τοῦ Ἑρμύλου. D ad colendum idola frustra tentatus fuisset, iterum
κβληθεὶς δὲ τῆς φυλακῆς ὁ Ἑρμύλος, ἠναγκάζετο virgis cæditur, et ungulis aquilinis in ventre, et
ροσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθεὶς, τύ- corde discerpitur: quod videns Stratonicus, a
τετοι μετὰ ῥαβδίων. Εἶτα μετὰ ὀνύχων ἀετῶν δι- lacrymis sibi temperare non potuit. Quare cognitus
χισαν τὴν κοιλίαν αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν. Ὁρῶν δὲ et ipse excruciatur. Ambo denique in Danubium
Στρατόνικος ἔκλαυσε· καὶ γνωσθεὶς ἐτιμωρήθη. fluvium demersi, vitam finierunt.
αὶ ἀμφότεροι ῥιφέντες ἐν τῷ ποταμῷ Δούναβι,
τελειώθησαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΔ'

EODEM MENSE.
Die decima quarta

θλησις τῶν ὁσίων Πατέρων ἡμῶν τῶν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει τελειωθέντων.

102 *Certamen sanctorum Patrum nostrorum, qui in monte Sinai cæsi sunt.*

Ἀπὸ διαφόρων τόπων καὶ χωρίων οἱ ἅγιοι οὗτοι Ex diversis locis terrisque isti sancti fuerunt.

Sæculum autem, et propinquos, opesque abdicantes in montem Sina se receperunt, ibique monachi facti sunt, Deo soli servientes, et agrestibus herbis pro cibo utentes : in quorum numero erat sanctus Nilus olim Constantinopoli præfectus, vir sapiens et pius, qui abdicata propter Christum sæculi gloria ac divitiis, pauperibus monachis socium se adjunxit. Sed diaboli invidia adversus sanctos Patres concitavit agreste et ferox Blemyorum genus, quod Arabia usque in Ægyptum mare Erythræum accolit. Hi spe ingentis prædæ inducti, in monachos incursionem fecere : sed cum nihil præter storeas et cilicia patrum invenissent, in furorem versi, innocentes viros jugularunt. Atque hunc in modum sancti illi decessere.

A ὑπάρχοντες, ἀφῆκαν τὸν κόσμον, καὶ συγγενεῖς, κ
πλοῦτον· καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ, κ
ἐγένοντο μοναχοί, δουλεύοντες μόνῳ τῷ Θεῷ, κ
τρεφόμενοι ἀπὸ βοτανῶν ἀγρίων. Μετὰ τούτων
τῶν ἁγίων ἦν καὶ ὁ ἅγιος Νεῖλος, ὁ γενόμενος ἐπ
χος ἐ'ς Κωνσταντινούπολιν, ἀνὴρ σοφὸς καὶ εὐ
βής. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς διὰ τὸν Χριστὸν ἐφίλα
δόξαν, καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ ἐγένετο εἰς τῶν π
χῶν μοναχῶν. Ἀλλὰ ὁ διάβολος φθονήσας, διέ
τὸ ἄγριον ἔθνος τῶν Βλεμύων κατὰ τῶν ἁγίων
τέρων. Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ ἀπὸ Ἀραβίας ἕως Αἰγύ
κατοικοῦντες τὴν θάλασσαν Ἐρυθράν. Καὶ ἐλθόν
εὑρεῖν πλοῦτον, ἦλθαν κουρεῦσαι τοὺς μοναχούς
δὲ οὐδὲν εὗρον, εἰ μὴ μιάθια μόνα, καὶ τοὺς ἐν
τρύχινα φοροῦντας, ἐμάνησαν, καὶ κατέσφαξαν
B τοὺς, μηδὲν ἀδικοῦντας· καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

Eodem die

103 *Commemoratio sanctorum Patrum, qui in eodem monte Sinai a Blemyis Diocletiano imperatore occisi sunt.*

Isti Diocletiano imperatore, et Petro Alexandriæ archiepiscopo in monte Sinai asceticam vitam ducebant. Exeuntes autem Saraceni ex incultis desertisque locis post ducis illorum obitum, multos Ascetas interfecerunt : cæteris autem sese in munitionem recipientibus, nocte visa est Saracenis flamma ignis totum montem comburens, quæ cœlum ipsum attingebat : tantum autem terrore illos perculit, ut abjectis armis in fugam sese conjecerint. Qui vero primum ex Ascetis cæsi sunt, erant numero triginta octo, diversas plagas in corpore inflictas habentes : C ex his duo vivi inter jacentes reperti, Sabas, et Isaias. Qui autem ceciderant, alii capite truncati sunt, alii detracta ex aliquo membro pelle alii per medium cæsi : quos omnes sepelierunt duo illi monachi, qui hæc de illis memoriæ prodiderunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν ἐν τῷ ὄ
ὄρει σφαγέντων ὑπὸ τῶν Βλεμύων ἐπὶ Διοκλη
τιανοῦ βασιλέως.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐν τοῖς χρόνοις Διοκλητιανοῦ
σιλέως, καὶ Πέτρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρ
ἡσυχάζοντες καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει. Ἐξε
δὲ οἱ κατοικοῦντες τὴν ἔρημον Σαρακηνοί, ἀπ
νόντος τοῦ φυλάρχου αὐτῶν, πολλοὺς ἐφόνευσα
ἀσκητῶν. Τῶν δὲ λοιπῶν φυγόντων εἰς τὸ ὄρ
ἐφάνη τοῖς Σαρακηνοῖς διὰ τῆς νυκτὸς φλὸξ π
κατακαίουσα ὅλον τὸ ὄρος. Ἡ δὲ φλὸξ ἀνήρχε
τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἰδόντες οἱ Σαρακηνοὶ ἐφο
σαν· καὶ ῥίψαντες τὰ ὅπλα αὐτῶν ἔφυγον. Ο
πρῶτον σφαγέντες, ἦσαν τριακονταοκτώ, ἔχ
πληγὰς διαφόρους ἐν τοῖς σώμασι αὐτῶν. Ἐκ
δὲ εὑρέθησαν δύο ζῶντες, Σάβας, καὶ Ἡσα
δὲ φονευθέντες, οἱ μὲν τὰς κεφαλὰς ἀπεκ
τελείως· τῶν δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους ἐκπε
δέρμα· ἄλλοι μέσον ἐκόπησαν· οὓς ἔθαψαν
μοναχοὶ, οἱ καὶ τὰ περὶ αὐτῶν εἰπόντες.

Eodem die

104 *Commemoratio sanctorum trium et triginta Patrum, qui in Raitho occisi sunt a Blemyis qui ibi habitabant, ubi erant duodecim fontes, et septuaginta palmæ.*

Blemyi trecenti transmisere aliquando magnis navibus Æthiopicum mare, navigioque, quod forte oblatum conscenderant, ad Pharanitarum regionem appulso, Pharanitas, qui illis occurrerant, vicere, D interfectis centum quadraginta septem viris ; abductisque mulieribus et pueris, abiere in castrum, ubi sancti Patres ecclesiam habebant, ejusque januam obserantes, sese in illam receperant, mortem exspectantes. Ingressi itaque barbari, cum nullam ibi prædam reperissent, cæsis omnibus, ad navim cum captiva multitudine redierunt : quam cum non invenirent (interea enim illam in mare demerserant qui a Barbaris angariati fuerant, fugamque arripuerant), furiis agitati, captivos omnes trucidarunt : deinde et ipsi trucidati sunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῶν λγ' Πατέρων τῶν ἐν τῇ Ῥαιθῷ
γέντων ὑπὸ Βλεμύων τῶν κατοικούντων,
εἰσὶν αἱ ιβ' πηγαὶ καὶ τὰ ο' δένδρα τῶν
νίκων.

Βλεμύων τριακοσίων ἐπιβάντων ξύλοις μεγ
καὶ περασάντων τὸ πέλαγος τῆς Αἰθιοπίας
ἐλθόντων εἰς τόπον, καὶ εὑρόντων πλοῖον, κα
βάντων εἰς αὐτὸ, καὶ διαπερασάντων εἰς τὴν χ
τῶν Φαρανιτῶν, ἐξῆλθον οἱ Φαρανῖται εἰς συ
σιν αὐτῶν· καὶ ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν Βλεμύων
ἐσφάγησαν ἄνδρες ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτά.
Βλέμυες ἐπάραντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ
τῶν Φαρανιτῶν, ἀπῆλθον εἰς τὸ κάστρον, ὅπου
τὴν ἐκκλησίαν οἱ ἅγιοι Πατέρες, καὶ ἠσφάλισα
θύραν οἱ ἅγιοι, καὶ προσέφυγον εἰς τὴν ἐκκλ
ἐκδεχόμενοι τὸν θάνατον. Καὶ ἐλθόντες οἱ Βάρ
καὶ χρήματα ζητοῦντες, καὶ μὴ εὑρόντες,
ἐφόνευσαν. Καὶ λαβόντες τὴν αἰχμαλωσίαν, ἀπ
πρὸς τὸ περᾶσαι· καὶ μὴ εὑρόντες τὸ πλοῖο
γὰρ πλοῖον οἱ ἀγγαρευθέντες ἐβύθισαν, καὶ ἔφυγον), ἐμάνησαν, καὶ ἔσφαξαν τὴν αἰχμαλωσίαν· ἐσφάγη
καὶ αὐτοί.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδούλου.

Οὗτος ὑπῆρχεν υἱὸς Νείλου τοῦ σοφοῦ, τοῦ γονότος μὲν ἐπάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καταπόντος δὲ τὴν δόξαν τοῦ κόσμου, καὶ ἀπελθόντος τῷ ὄρει Σινᾷ καὶ μονάσαντος μετὰ τοῦ υἱοῦ. Τῶν ὸ δὲ ὑπαρχόντων ἐκεῖ, καὶ τὴν ἀσκητικὴν πολιείαν διανυόντων, ἐξαίφνης ἐπιπεσόντων τῶν Βαρ-άρων, καὶ ἀρξαμένων κατασφάζειν τοὺς ἁγίους ατέρας, ὁ μὲν Νεῖλος ᾐδυνήθη φυγεῖν· ὁ δὲ υἱὸς ὑτοῦ Θεόδουλος ἐκρατήθη αἰχμάλωτος μετὰ ἄλλου νὸς νέου. Καὶ δεθέντες ἐσύροντο· ἠπλίκευσαν δὲ Βάρβαροι, καὶ ἐβούλοντο σφάξαι τοὺς νέους, καὶ ῦσαι τῷ πρὸ τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντι ἄστρῳ. Καὶ ὁ ἷς εἷς ἔφυγεν· οἱ δὲ Βάρβαροι κοιμηθέντες, τοῦ λίου ἀνατέλλοντος, καὶ τοῦ ἄστρου κρυβέντος, οὐκ σφαξαν τὸν Θεόδουλον. Βουλόμενοι δὲ πωλῆσαι, δύο ώνους χρυσίνους ἐλάμβανον. Καὶ γυμνώσας ὁ εἷς ὸ ξίφος, ἤθελε σφάξαι. Τότε ἠγόρασεν αὐτὸν ὁ πίσκοπος, καὶ ἀπέλυσε· καὶ καλῶς βιώσας, κοιμήθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ κτίσαντος τὴν μονὴν τοῦ Χηνολάκκου·

Οὗτος ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀνατολῆς, εὐγενὴς, καὶ λούσιος, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν, ἐγένετο μοναχός. καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ διήρχετο τῶν μεγάλων Πατέρων τὰ μοναστήρια, ανθάνων πᾶσαν ἀρετήν. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας έοντος τοῦ Ἰσαύρου, κατέλαβε τὴν Κωνσταντινούολιν, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν Γερμανὸς ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης, καὶ ἐδωρήσατο αὐτῷ τὸν τόπον, ἔνθα ὖν ἡ τοῦ Χηνολάκκου μονὴ ὑπάρχει. Καὶ ἔκτισε οναστήριον· καὶ συνήγαγεν ἄνδρας εὐλαβεῖς εἰς εοῦ δοξολογίαν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς πᾶσαν ἀρετὴν, καὶ ὑπέθηκε, πῶς ἀρέσουσι τῷ Θεῷ. Ἐδίδασκε δὲ καὶ τοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγεν· Ἀδελφοί, τοῦ Θεοῦ μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ κόσμος οὗτος παρέρχεται, καὶ οὐδέν ἐστι. Καὶ ἄλλα πολλὰ διδάξας, καὶ καλῶς ποιμάνας τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, ἐν εἰρήνῃ παρέδωκε τῷ Θεῷ τὴν ψυχήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου.

Λείπει.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΕ'

Κοίμησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου.

Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου· ἐγένετο δὲ ἀπὸ Αἰγύπτου πόλεως Θηβῶν. Εἶχε δὲ γαμβρὸν· καὶ ἠβουλήθη ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ προδώσειν αὐτὸν, ὡς Χριστιανὸν, εἰς τὸν ἄρχοντα, ἵνα κληρονομήσῃ τὸ μέρος τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ· καὶ προμαθὼν τοῦτο, φυγὼν ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος τῆς ἐρήμου. Καὶ κατ' ὀλίγον εἰσερχόμενος πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς ἐρήμου, εὗρε σπήλαιον, καὶ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐνεδύετο ἐκ τῶν ἐρμάτων φοινίκων, συρράπτων

A

Eodem die
105 *Commemoratio sancti Patris nostri Theoduli.*

Hic patrem habuit Nilum sapientem, qui Constantinopoli præfectus fuerat, deinde abdicata sæculi gloria, in montem Sinai profectus, monasticum institutum cum filio suscepit. Cum autem ambo in eo loco morarentur, vitamque asceticam ducerent, irruentibus repente Barbaris, sanctosque Patres trucidare incipientibus, Nilus quidem fugam arripuit, filius vero Theodulus cum altero adolescente captus est, vinctusque trahebatur : quos cum Barbari mactare, et Lucifero astro immolare decrevissent, alter fuga sibi consuluit; Barbari vero somno oppressi, sole jam orto, et astro illo occultato, a
B Theoduli cæde abstinuere, venalem eum exponentes. Sed cum duo tantum nummi aurei pro ejus pretio oblati fuissent, districto gladio Theodulum jugulare volebant, cum episcopus emptum in libertatem vindicavit : ille autem traducta sanctissime vita, obdormivit.

Eodem die
106 *Commemoratio sancti Patris nostri Stephani conditoris monasterii Chenolaci.*

Iste in Oriente illustri loco natus, relictus opibus, monachus factus, in eremum Jordanis secessit, et sanctorum Patrum monasteria obeundo, ex singulis virtutes omnes discebat. Leone autem Isauro imperante, Constantinopolim se contulit, exceptusque
C a Germano sanctissimo patriarcha, eum locum ab ipso accepit, ubi nunc monasterium Chenolaci est : quod cum Stephanus condidisset, pios viros ad canendas Deo laudes congregavit; omnique eos virtutum genere imbuebat, docens quomodo Deo placerent. Eos autem, qui singulis diebus ipsum adibant, monebat, inquiens : Fratres, nolite Dei oblivisci : hoc autem scitote, mundum hunc caducum esse et fugacem. Hæc et alia docens, cum gregem suum optime rexisset, in pace animam Deo reddidit.

Eodem die
107 *Commemoratio sancti Athanasii.*
Deest.

D

EODEM MENSE.
Die decima quinta
108 *Dormitio sancti Patris nostri Pauli Thebæi.*

Hic Decio imperatore floruit, Thebis in Ægypto natus. Habuit autem cognatum, qui cum vellet ipsum tanquam Christianum præsidi tradere, ut partem substantiæ ejus hæreditate caperet : Paulus id prænoscens, sese in deserti montem subito proripuit indeque interiora eremi paulatim penetravit, donec speluncam invenit, ubi consedit. Erat ei vestitus ex foliis palmæ, ab ipso consutis ; victus autem ex fructibus ejusdem. Cum vellet auter

vita ejus institutum ad hominum utilitatem patefacere, illuc adduxit Antonium magnum, qui existimabat, neminem alium interiora eremi, præter ipsum, penetrasse. Ubi igitur is Paulum vidit, obstupuit : cumque simul colloquium miscerent, corvus panem integrum eis detulit. Antonius vero reversus, ut pallium ei afferret, mortuum eum reperit, Deumque glorificavit.

Eodem die

109 *Commemoratio sancti Patris nostri Joannis Calybitæ, qui aureum Evangelium habebat.*

Joannes Calybita, Constantinopoli Eutropio patricio ac Theodora natus, cum puer esset, rogavit parentes, ut, quando cæteri condiscipuli Evangelia haberent, quæ legerent, sibique turpe esset non habere, curarent etiam sibi eum librum. Compararunt itaque ei parentes pretiosum Evangeliorum codicem, auro, gemmis, margaritisque ornatum, quingentorum aureorum pretio. Relicta autem doctrinarum schola, Joannes cum quodam monacho monasterium Acœmetarum adiit; ibique monasticam vitam amplexus, certamen suum optime certabat. Sed non habens diabolus, unde eum aggrederetur, injecit Joanni summum videndi parentes desiderium. Non tamen hoc illi e sententia cessit : quin potius a Joanne victus, superatusque fuit : nam ille, re cum cœnobii præfecto communicata, invisit quidem domum, et parentes ; sed extra januam sibi tugurium construens, ibi ut mendicus mansit usque ad obitum. Tum vero ex aureo Evangeliorum libro cognitus est.

Eodem die

100 *Certamen sanctæ Charitinæ.*

Charitina martyr Claudiani cujusdam Christiani piique hominis serva, temporibus Diocletiani imperatoris, et Domitiani comitis, delata, quod Christum coleret, comprehenditur, et comiti sistitur. Christum autem confessa, seque Christianam esse professa, gravissime cæditur : deinde abraso capiti ferventes guttæ, acerrimumque acetum perfunditur : mox latera ejus facibus aduruntur : demum vincta in mare demergitur. Sed divinitus erepta, et sana e mari evadens, stetit coram comite, qui ea visa obstupuit, præcepitque rotam fieri, eique sanctam alligatam, subjectis carbonibus comburi. Quod cum factum esset, cruciata est Charitina. Tum dentes illi evulsi sunt, quæ gravissimo dolore, et intolerabili labore contecta, spiritum Deo tradidit.

A αὐτά· καὶ ἐτρέφετο ἐκ τῶν καρπῶν αὐτῶν. Θέλ
δὲ ὁ Θεὸς φανερῶσαι τὸν βίον αὐτοῦ εἰς ὠφέλε
ἀπήγαγεν ἐκεῖ τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ὑπονοήσαν
ὅτι βαθύτερον αὐτοῦ ἄλλος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τ
ἔρημον. Ἀλλὰ εὑρὼν αὐτὸν, ἐθαύμασεν. Ἀρξα
νων δὲ συντυγχάνειν, ἦλθε κόραξ βαστάζων
ὁλόκληρον, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς. Στραφεὶς δὲ Ἀντών
ἵνα φέρῃ αὐτῷ ἱμάτιον, εὗρεν αὐτὸν τελειωθέντα,
ἐδόξασε τὸν Θεόν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Κα
βίτου οὗ ἦν τὸ Χρυσοῦν Εὐαγγελιον.

Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης, ἦν ἐν Κωνσταντινουπό
υἱὸς Εὐτροπίου τοῦ συγκλητικοῦ, καὶ Θεοδώρας.
ἀρχῇ δὲ τῆς ἡλικίας, ᾐτήσατο τοὺς γονεῖς αὐ
B λέγων, ὅτι Πάντες οἱ συμμαθηταί μου, ἔχο
Εὐαγγέλια ἀναγινώσκουσιν· ἐγὼ δὲ μὴ ἔχω
ἐντρέπομαι. Διὰ τοῦτο ἐποίησαν αὐτῷ οἱ γονεῖς
τοῦ Εὐαγγέλιον πολύτιμον ἀπὸ χρυσοῦ, καὶ λ
τιμίων, καὶ μαργαριτῶν, ἄξιον νομισμάτων
κοσίων. Καταλιπὼν δὲ τὴν τῶν μαθημάτων σχο
μετὰ μοναχοῦ τινος, τὴν τῶν Ἀκοιμήτων κατα
βάνει μονήν. Καὶ ἐν αὐτῇ γίνεται μοναχός
ἠγωνίσατο καλῶς. Ἀλλὰ μὴ ἔχων ὁ διάβολος
ὅ τι ποιήσει αὐτῷ, ἐνέβαλεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπιθυμ
τοῦ ἰδεῖν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ. Ὅμως εἰ καὶ ἡττ
ἀλλ' ἐνίκησε τὸν διάβολον. Μετὰ γὰρ γνώμης
ἡγουμένου ἦλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ τοὺς
γονεῖς αὐτοῦ ἐθεώρει· αὐτὸς δὲ καλύβην
ἔξω τοῦ πυλῶνος, ἔκειτο ἐκεῖ ὡς πτωχὸς, ἕως
C λειώθη. Καὶ τότε ἀνεγνωρίσθη ἐκ τοῦ χ
Εὐαγγελίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας Χαριτίνης.

Ἡ μάρτυς Χαριτίνη ὑπῆρχε δούλη Κλαυδ
τινος Χριστιανοῦ ὄντος, καὶ εὐλαβοῦς· ἐπὶ δὲ
βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Δομετιανοῦ κόμη
διαβληθεῖσα, ὅτι τὸν Χριστὸν σέβεται, ἐκρατ
καὶ παρέστη ἐνώπιον τοῦ κόμητος. Καὶ ὁμολογή
τὸν Χριστὸν, καὶ ὅτι Χριστιανή ἐστι, τύπ
ἰσχυρῶς. Εἶτα ξυρᾶται τὴν κεφαλὴν, καὶ στα
ζέουσαν καταπάσσεται. Καὶ δέχεται ἐπὶ τὴν κεφ
αὐτῆς ὄξος δριμύτατον· καὶ μετὰ λαμπάδων
πλευρὰς καταφλέγεται. Εἶτα δεθεῖσα ἀπερρίφη
τῇ θαλάσσῃ. Παραδόξως δὲ διασωθεῖσα, καὶ ὑ
D τῆς θαλάσσης ἐξελθοῦσα, παρέστη τῷ κόμητι.
ἰδὼν αὐτὴν ὁ κόμης, ἐξεπλάγη· καὶ προσέταξε
νέσθαι τροχὸν, καὶ δεθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκεῖ,
ὑπὸ τὸν τροχὸν τεθῆναι πυρὸς ἄνθρακας. Καὶ το
γενομένου, ἐτιμωρεῖτο ἡ ἁγία. Εἶτα ἐξερριζώθη τοὺς ὀδόντας, καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ὀδύνης καὶ τοῦ ἀφορ
πόνου παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ.

EODEM MENSE.

Die decima sexta

111 *Adoratio sanctæ catenæ sancti apostoli Petri, qua propter Christum ab Herodæ rege vinctus fuit, et in custodiam conjectus.*

Cum Herodes rex comprehensum Jacobum sancti

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Ἡ προσκύνησις τῆς ἁγίας ἁλύσεως τοῦ ἀ
ἀποστόλου Πέτρου, ἣν ἐφόρεσεν ὑπὸ Ἡρ
τοῦ βασιλέως διὰ Χριστὸν, καὶ ἐολήθη ἐ
φυλακῇ.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὁ βασιλεὺς Ἡρ

ἄτησεν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, καὶ μετὰ μαχαίρας ἔσφαξεν αὐτόν. ἰδὼν, ὅτι ἀπεδέξαντο τὸ γενόμενον οἱ Ἰουδαῖοι, ἄτησε καὶ τὸν ἅγιον Πέτρον. Καὶ δήσας αὐτὸν τὰ δύο ἁλύσεων, ἔβαλεν εἰς φυλακὴν, βουλόμενος νεῦσαι. Ἀλλὰ ἄγγελος Θεοῦ ἀπελθὼν ἐν τῇ φυκῇ, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἁλύσεων. Καὶ ἀνοίξας τῆς νυκτὸς τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἀπέλυσεν όν. Καὶ οὕτως ἐξέφυγε τὰς χεῖρας τοῦ Ἡρώδου· ὲς δὲ τῶν πιστῶν τὰς ἁλύσεις εὑρόντες καὶ τιντες αὐτὰς διὰ τὸν ἅγιον, κατὰ διαδοχὴν διεφύ-ξαν. Καὶ ὕστερον παρὰ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων Κωνσταντινούπολιν εἰσήχθησαν. Καὶ κατετέθησαν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Πέτρου τῷ πλησίον ὄντι τῆς γίας Σοφίας. Καὶ ἀπὸ τότε ἕως τῆς σήμερον τιονται, καὶ προσκυνοῦνται ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν εἰς ιὴν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

A Joannis Theologi fratrem gladio interfecit, videns rem gratam se fecisse Judæis, apprehendit et sanctum Petrum, quem catenis duabus vinctum misit in carcerem, volens illum occidere. Sed angelus Dei astitit in carcere, solvitque eum a catenis, et apertis noctu carceris portis, dimisit illum : atque ita de manibus Herodis ereptus est. Catenæ vero a quibusdam fidelibus inventæ, et propter sanctum Petrum in honore habitæ, per manus ad posteros servatæ sunt : ac postremo Constantinopolim a religiosis imperatoribus allatæ, in templo Sancti Petri apud ædem Sanctæ Sophiæ repositæ sunt : unde ad hanc usque diem a Christianis in honorem Petri apostoli coluntur, et in summa veneratione habentur.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Πανσοφίου.

Πανσόφιος ὁ ὁσιομάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀλεξανίας, υἱὸς Νείλου τοῦ ἀνθυπάτου. Ἐπεμελήθη δὲ οῦ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν πᾶσαν ιφήν. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν, πάντα πλοῦτον αὐτοῦ δοὺς τοῖς πτωχοῖς, ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον· καὶ ἐποίησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ Χρόνους οσιεπτὰ τῷ Θεῷ προσευχόμενος. Τινὲς δὲ τῶν ηρῶν καὶ χαιρεκάκων ἀνθρώπων, ἐλοιδόρησαν ὸν εἰς τὸν ἄρχοντα Ἀλεξανδρείας Αὐγουστάλιον, σταλέντα παρὰ Δεκίου εἰς τὸ φονεύειν τοὺς ιστιανούς. Καὶ ἀποστείλας Αὐγουστάλιος ἔδησεν όν· καὶ ἤγαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ κατηνάγκα- αὐτὸν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ προσκυνῆσαι εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν, ἔτυψεν αὐτὸν υρῶς μετὰ ῥαβδίων. Ἐπὶ πολὺ δὲ τυπτόμενος, χαρίστει τῷ Θεῷ καὶ προσηύχετο. Τὰ δὲ εἴδωλα καταρώμενος, ἔλεγεν, ὅτι οὐδέν εἰσεν. Καὶ οὕτω τυπτόμενος βασανιζόμενος, ἐτελεύτησε.

Eodem die

112 *Certamen sancti martyris Pansophii.*

Sanctus martyr Pansophius Alexandriæ Nilo proconsule natus, atque ab eo omnibus liberalibus disciplinis summa cura imbutus, mortuo patre, distributis in pauperes facultatibus eremum petiit, ibique septem et viginti annos orando transegit. Accusatus autem a quibusdam improbis ac perditis hominibus ad Augustalium Alexandriæ præfectum, qui a Decio ad delendum Christianos missus fuerat, ejusdem Augustalii jussu vinctus ad ipsius tribunal perducitur : a quo cum compelleretur Christum abnegare idolisque sacrificare, nec ad id induci posset, fustibus gravissime cæditur, cum interea gratias Deo ageret, et oraret, idolisque imprecaretur, ac dicere ea nihil esse. Atque hunc in modum inter verbera et cruciatus exspiravit.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δάνακτος τοῦ ἀναγνώστου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Δάναξ ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς χώρας ὁ Ἰλλυρικοῦ τόπου Αὐλῶνος καλουμένου, ἀναγνώης ὢν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, καὶ ὑπαναγινώσκων ἱερὰ βιβλία τῷ λαῷ τῶν Χριστιανῶν. Ἐν δὲ ταῖς ιέραις ἐκείναις συναχθέντες ἄγροικοί τινες, καὶ ιστοι, καὶ ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις ἀπελθόντες, ιλλοὺς τῶν Χριστιανῶν ἐφόνευσαν. Ὁ δὲ ἅγιος ἄναξ λαβὼν τὰ ἱερὰ σκεύη τῆς ἐκκλησίας, διεσώθη ς τόπον ὀχυρὸν ἀπέχοντα ἀπὸ Αὐλῶνος μίλια πέντε ὸς θάλασσαν. Καὶ κατελθόντες διὰ σχοινίων πρὸς ὀτὸν οἱ πολέμιοι, ἠνάγκαζον θύειν τῷ Διονύσῳ, λέντες, ὅτι αὐτὸς δημιουργεῖ τὸν οἶνον. Ὁ δὲ ἅγιος μολόγει τὸν Χριστὸν, λέγων, ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ τὸν σμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ποιήσας· ὁ δὲ Διόνυσος ὸς οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ εἴδωλον κωφὸν, καὶ ἄλαλον· δὲ ὀργισθέντες κατέκοψαν αὐτὸν μετὰ τῶν ξιφῶν, ἐκράτουν, καὶ ἔῤῥιψαν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ οὕτως ελειώθη.

Eodem die

113 *Certamen sancti martyris Danactis lectoris.*

Sanctus martyr Danax Aulonæ in Illyrico natus, sanctæ Ecclesiæ lector, sacros libros Christiano populo legebat. Accidit autem, ut collecta agrestium, infideliumque populorum manus in regionem illam invadens, in Christianos per ea tempora debaccharetur. Sanctus igitur Danax sumptis sacris ecclesiæ vasis, in munitum quemdam locum ab Aulona passuum millibus quinque dissitum mari imminentem confugit. Sed illi per funes ad ipsum demissi, compellebant, ut Baccho sacrificaret, aientes illum esse vini auctorem. Ille contra Christum confessus aiebat eum esse et mundi et omnium quæ in mundo sunt factorem; Bacchum vero non deum esse, sed surdum mutumque idolum. Quare indignati, gladiis, quos tenebant, cæsum mare in projecerunt: atque hanc vitæ exitum habuit.

D

EODEM MENSE.

Die decima septima

114 *Commemoratio sancti Patris nostri Antonii magni.*

Antonius magnus Ægyptius, Ascetarum maximus, divitibus parentibus natus, adolescens abdicatis omnibus abiit, et monasticam vitam suscepit. A dæmonibus verberatus, fusis ad Deum precibus, a plagis curatus est. Omnes dæmonum virtutes superavit. Sic autem eorum stratagemata novit contuditque, ut nemo alius. Cumque in jejuniis multis, in humi cubationibus, et in orationibus assiduus esset, nihil unquam de pristina contentione remisit. Quare prædictionis donum miraculorumque promeruit : sed et justorum, et peccatorum animas agnovit, illas quidem ad Deum sublatas videns, has vero in infernum dejectas. Floruit autem Constantini Magni temporibus, deque Arii hæresi prophetavit. Habuit instituti sui multos discipulos, suarumque exercitationum successores, in quibus fuere Athanasius magnus, Paulus Thebæus, et magnus Hilarion. Cumque annos nonaginta quinque vixisset, obiit, atque in ignoto loco a duobus discipulis suis sepultus fuit.

Eodem die

115 *Certamen sanctorum trium puerorum Speusippi, Elasippi et Belesippi, et sociorum.*

Tergemini fratres fuere hi tres ex uno eodemque ventre nati, patria Cappadoces, equitatores insignes, equorumque domitores. Cumque aliquando instructa mensa Jovi sacrificarent, aviamque Neonillam Christianam ad convivium invitassent, ea de Christo disserente, fidem Christi susceperunt, edocti, deos gentium saxa esse et ligna animo carentia, quæ certum hominibus exitium afferrent: statimque surgentes, idola contrivere. Quod ubi rescivere Palmatus, Hermogenes et Codratus eorum domini, omnia prius frustra experti, ut illos a proposito avocarent, in ingentem succensum caminum conjectos combussere. Junilla autem femina quædam secum puerum tenens, illum projecit, Christianam se professa ; statimque decollata fuit una cum Neonilla martyrum avia. Turbo demum notarius, cum ea quæ reliqua fuerant idola, accurrens subvertisset, Christianum se profitens, capite obtruncatur.

EODEM MENSE.

Die decima octava

116 *Commemoratio sanctorum Patrum nostrorum Athanasii et Cyrilli.*

Sanctus Athanasius Constantino Magno imperatore claruit. Cum autem Ecclesiæ Alexandrinæ archidiaconus esset, ab Alexandro archiepiscopo ad concilium Nicænum missus, sic in synodo effulsit, ut Arium confuderit. Mortuo sancto Alexandro, in ejus locum patriarcha Alexandriæ suffectus, multa

ΜΗΝΙ Τῷ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου.

Ὁ μέγας Ἀντώνιος ὁ Αἰγύπτιος ἐν ἀσκηταῖς μέγας ἐγένετο. Πλουσίων γὰρ γονέων ὑπάρξας, καὶ νέος ὤν, ἀφῆκε ἅπαντα, καὶ ἀπελθών, ἐμονάσατο. Τυφθεὶς δὲ παρὰ τῶν δαιμόνων, καὶ προσευξάμενος τῷ Θεῷ, τὰς πληγὰς ἰάθη. Πάσας δὲ τὰς δυνάμεις τῶν δαιμόνων ἐνίκησεν. Οὕτως γὰρ ἔγνω τὰς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ ἤλεγξεν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος. Νηστείαις δὲ πολλαῖς καὶ ξηροποτίαις καὶ προσευχαῖς προσκαρτερήσας ὁ ἅγιος ἀδιαλείπτως, οὐκ ἐνύστακεν. Καὶ προγνώσεως διὰ τοῦτο ἠξιώθη, καὶ ψυχὰς μείων πολλῶν. Ἀλλὰ καὶ δικαίων καὶ ἁμαρτωλῶν ψυχὰς ἐπεγίνωσκε, τὰς μὲν πρὸς Θεὸν ἀναφερομένας, τὰς δὲ πρὸς ᾅδην καταγομένας. Οὗτος ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἦν ἀγωνιζόμενος· καὶ κατὰ τῆς Ἀρείου δὲ αἱρέσεως προεφήτευσεν. Ἐγένοντο δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ πολλοὶ καὶ διάδοχοι τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ· ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ὁ Παῦλος ὁ Θηβαῖος, ὁ μέγας Ἱλαρίων. Ζήσας δὲ χρόνους ἐνενήκοντα πέντε ἐτελεύτησε· καὶ ἐτάφη παρὰ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τόπῳ ἀγνώστῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Σπευσίππου, Ἐλασίππου, Βελεσίππου, καὶ τῶν μετ' αὐτοῖς.

Αὐτάδελφοι ὑπῆρχον οἱ τρεῖς οὗτοι ἀπὸ Καππαδοκίας, ὁμοῦ γεννηθέντες ἐκ μιᾶς κοιλίας τρίδυμοι. Ἦσαν δὲ ἱππηλάται ἄριστοι, γυμνάζοντες καὶ ἵππους. Ἐν μιᾷ δὲ ἑτοιμάσαντες τράπεζαν, ἵνα τῷ Διΐ. Καὶ προσκαλεσάμενοι τὴν μάμμην αὐτῶν Νεονίλλαν, εἰς τὸ συμφαγεῖν αὐτοῖς, ἠκουσαν παρ' αὐτῆς Χριστιανῆς οὔσης περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ πιστεύσαν, μαθόντες ὅτι τῶν ἐθνῶν οἱ θεοὶ ἄψυχοί εἰσι θοι, καὶ ξύλα εἰσί, καὶ ἄγουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἀπώλειαν· καὶ εὐθέως ἀναστάντες, συνέτριψαν τὰ εἴδωλα. Ὡς δὲ ἦλθον οἱ κύριοι αὐτῶν Παλμᾶτος, καὶ Ἑρμογένης, καὶ Κοδρᾶτος, ἐπειρῶντο μὲν πεῖσαι πρότερον. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισαν, ἀνάψαντες κάμινον μεγάλην, ἐνέβαλον αὐτούς. Καὶ οὕτως ἐτελείωσαν. Ἰουνίλλα δέ τις γυνὴ κρατοῦσα παιδίον, ἐμβίψασα αὐτὸ, ὡμολόγησεν αὐτὴν Χριστιανήν, καὶ εὐθέως ἀπεκεφαλίσθη μετὰ Νεονίλλης τῆς μάμμης τῶν μαρτύρων. Τούρβων δὲ ὁ νοτάριος δραμὼν κατέστρεψε τὰ ὑπολειφθέντα εἴδωλα, λέγων, ὅτι Χριστιανός εἰμι· καὶ ἀπεκεφαλίσθη καὶ αὐτός.

ΜΗΝΙ Τῷ ΑΥΤΩ.

ΙΗ

Μνήμη τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου.

Ὁ μὲν ἅγιος Ἀθανάσιος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. Παρεγένετο δὲ ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον, ἀρχιδιάκονος ὤν. Καὶ διέπρεψεν εἰς τὴν σύνοδον, καὶ κατασχύνας τὸν Ἄρειον. Μετὰ δὲ θάνατον τοῦ ἁγίου

Ἀλεξάνδρου, Πατριάρχης γέγονεν Ἀλεξανδρείας. Καὶ διὰ τὴν ὀρθοδοξον πίστιν πολλὰ πειραθεὶς, καὶ διωχθεὶς, καὶ φυγὼν, καὶ ἐξορισθεὶς, καὶ ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ δύο χρόνους ὑπὲρ Χριστοῦ ἀγωνισάμενος, κοιμηθεὶς ἐτελειώθη. Ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος ὑπῆρχεν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἀνεψιὸς Θεοφίλου πατριάρχου τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας· οὗτινος ἐγένετο καὶ διάδοχος· παρεγένετο δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν συγκροτηθεῖσαν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον, ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου, τὰ πρῶτα A pro fide orthodoxa pertulit, persecutiones passus fugiens, et in exsilium pulsus: cumque quadraginta duorum annorum spatio pro Christo decertasset, tandem obdormivit. Sanctus vero Cyrillus, Theodosio juniore imperante, Theophili patriarchæ nepos et in eadem Alexandrina sede successor, ad synodum Ephesinam adversus impium Nestorium congregatam profectus, primas inter episcopos tenuit: multisque aliis recte factis clarus, ad Dominum migravit, vitam recipiens æternam.

ρέρον ἐν ἐπισκόποις. Εἶτα ἐν πολλοῖς καὶ ἄλλοις κατορθώμασι διαλάμψας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἀπολαβὼν τὴν αἰώνιον ζωήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῆς ὁσίας Εὐσεβίας τῆς μετονομασθείσης Ξένης.

Ἡ ἁγία Εὐσεβία ἡ μετονομασθεῖσα Ξένη, γέγονεν ἐκ τῆς πόλεως Ῥώμης, εὐγενὴς καὶ εὔμορφος καὶ πλουσία. Τῶν δὲ γονέων αὐτῆς βουληθέντων πρὸς γάμον αὐτὴν ἐκδοῦναι, καὶ πάντων ἑτοιμαθέντων, ἐξ αὐτοῦ τοῦ παστοῦ μετὰ δύο δουλίδων ἀποφυγοῦσα, καὶ εἰς πλοῖον εἰσελθοῦσα, ἀπέπλευσεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκ τοῦ πλοίου δὲ ἐξελθοῦσα κατέμενεν εἰς οἴκημα πενιχρον, διαπροῦσα διὰ τὴν ὑποκειμένην ἀσθένειαν, ποῦ ἀπελθοι· ἀλλ' ἔπεμψεν αὐτῇ ὁ Θεὸς ἄνθρωπον μονάζοντα Παῦλον ὀνόματι. Καὶ ἐκεῖνος ὡδήγησεν αὐτὴν πρὸς σωτηρίαν. Ἀνεβάσετο γὰρ αὐτὰς, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν εἰς Μύλασσαν πλησίον Καρίας. Καὶ ἔκτισεν ἐκκλησίαν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου· καὶ ἀποκατέστησεν αὐτὰς ἐκεῖ. Καὶ τοσοῦτον ἠγωνίσατο ἡ ἁγία, ὡς καὶ πολλῶν θαυμάτων ἀξιωθῆναι· καὶ οὕτω βιώσασα τέλει βίου χρήσατο.

Eodem die

117 *Commemoratio sanctæ Eusebiæ, cognomento Xenæ.*

Sancta Eusebia, cognomento Xena, id est, Hospita, ex urbe Roma fuit, genere, forma opipusque insignis. Cum autem parentes vellent eam in matrimonium collocare, omniaque ad celebrandas nuptias parata essent, arrepta occulte fuga cum duabus ancillis navim conscendit: qua Alexandriam delata, angustam domum subiit, incerta ob infirmitatem muliebrem, quonam se reciperet. Sed misit ad illam Deus Paulum quemdam monachum, qui se salutis ducem et præbuit; atque in patriam suam Mylassam Cariæ proximam adductas in ecclesia sancti protomartyris Stephani, quam ipse extruxerat, collocavit. Ibi igitur sanctissimam vitam Eusebia traducens, donum etiam miraculorum promeruit. Cumque hunc in modum vixisset, decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδούλης.

Θεοδούλη ἡ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς Ἀναζάρβου πόλεως ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανου· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ τὴν ὁμολογίαν ἐκρατήθη παρὰ Πελαγίου ἄρχοντος τῆς Ἀναζάρβου. Καὶ βασανίσθη ἰσχυρῶς· καὶ βασανιζομένη ἐθαυμαούργησε· καὶ θαυματουργήσασα ἐπεσπάσατο πολοὺς καὶ ἔπεισε προσελθεῖν τῷ Χριστῷ, καὶ γενέσθαι Χριστιανούς. Ἐξ ὧν ἦσαν ὁ Κομενταρίσιος, καὶ βοηθὸς Ἑλλάδιος, οἵτινες καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπεμήθησαν. Ἡ δὲ ἁγία ὑπὸ σουβλίων πυρωθέντων διετυπήθη καὶ κατεκάη τοὺς μαστούς. Εἶτα ἀπὸ τῶν τριχῶν ἐκρεμάσθη ἐν κυπαρίσσῳ· καὶ τοὺς πόδας μετὰ τῶν καρφίων καθηλώθη. Καὶ ἐκρέματο ἐπὶ πολὺ· καὶ μετὰ ταῦτα λυθεῖσα καὶ εἰς κάμινον πυρὸς ἰσχυρῶς ἐκκαεῖσαν, μετὰ καὶ ἑτέρων ἁγίων ἐμβληθεῖσα, ἐπὶ πολὺ προσευξαμένη, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνασα, καὶ εὐχαριστήσασα, παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτῆς ψυχὴν τῷ Θεῷ,

Eodem die

118 *Certamen sanctæ martyris Theodulæ.*

Theodula martyr, Diocletiano imperatore, Anazarbi nata, ob Christi fidem professionemque a Pelagio Anazarbi præfecto comprehensa, gravissime cæditur: cumque inter cruciatus miracula patraret, complures ad Christi fidem traxit, ex quibus fuit Commentariensis, et Helladius adjutor, qui capite plexi sunt. At Theodulæ primum subulis candentibus mamillæ perforantur et amburuntur: mox capillis in cypresso suspensæ pedes aculeatis surculis configuntur: atque ita suspensa diu mansit. Postea soluta, in caminum ignis vehementer accensum immittitur cum aliis sanctis: ubi diu orans, manusque extendens, et gratias agens, sanctam animam Deo reddidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΙΘ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνίας τῆς Κύπρου.

Οὗτος ἐν ἐπὶ Λικιννίου τοῦ βασιλεως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος τῆς Κυπρίων νήσου. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν κρατηθεὶς, προσήχθη τῷ ἡγεμόνι

EODEM MENSE. Die decima nona

119 *Certamen sancti martyris Theopoti episcopi Cyriniæ in Cypro.*

Iste Licinio imperatore, et Sabino insulæ Cypri præfecto, ob Christi confessionem comprehensus et ad eumdem Sabinum præfectum adductus, ner

bubulis durissime cæditur: in equuleum suspensus, excarnificatur. Mox super ferreum grabatum subjecta flamma extenditur. Sed divino beneficio ex igne admirabiliter servatus, ferreis calceis iisque clavis acutis confixis calceatus, currere compellitur. Demum carceri inclusus, tandiu in vinculis fuit, quoad cessante. Constantini Magni Romanorum imperatoris edicto, persecutione, solutus, ecclesiæ suæ regimini incubuit, verbum Domini nostri Jesu Christi deposito omni metu, docens. Cumque biennium vixisset, multosque ad pietatem convertisset, migravit ad Dominum, et a religiosis discipulis suis honorifice sepultus fuit.

A Σαβίνῳ, καὶ τύπτεται μετὰ βουνεύρων ξηρῶν ἰσχυρῶς. Εἶτα κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου, καὶ ξέεται τὰς σάρκας. Καὶ ἐπὶ πυρωθέντος σιδηροῦ κραββάτου ἁπλοῦται. Παραδόξως δὲ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι λυτρωθεὶς ἐκ τοῦ πυρὸς, ὑπεδήθη σιδηρᾶ ὑποδήματα μετὰ ἥλων, ὀξέων, καὶ ἠναγκάζετο τρέχειν. Εἶτα ἀπεκλείσθη ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἐπεὶ ἐπαύσατο ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸς, προστάζει τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου τότε τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας κρατήσαντος ἀπελύθη καὶ αὐτὸς τῆς φυλακῆς. Καὶ ἦν διατρίβων ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐκκλησίᾳ, ἀφόβως διδάσκων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸν λόγον. Καὶ ζήσας ἔτη δύο, καὶ πολλοὺς πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἐπιστρέψας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· καὶ ἐτάφη ἐντίμως ὑπὸ τῶν αὐτοῦ εὐλαβῶν μαθητῶν.

Eodem die

120 *Certamen sanctæ martyris Euphrasiæ.*

Sancta martyr Euphrasia, Maximiano imperatore ex urbe Nicomedia fuit, pari et generis et morum laude commendata. Comprehensa autem, et idolis sacrificare compulsa, cum id facere detrectaret, barbaro et agresti homini violanda traditur: quæ verita ne sibi vis inferretur, hujuscemodi artificium excogitavit Si me, inquit ad illum, dimiseris, dabo tibi pharmacum quod si gestaveris, nec gladius, nec aliud quidpiam tibi nocebit, aut vulnus infligere poterit; sed ab hastis, ensibus, telisque incolumis et illæsus servaberis. Cui ille: Hoc equidem discere vellem, mihique persuaderi. Tum Euphrasia, extento statim collo: Percute, inquit, gladio: nec enim poteris caput mihi amputare. Qui adhibita illius verbis fide, gladio eam percussit, et caput a cervicibus abscidit. Atque ita ab eo erepta est.

B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφρασίας.

Ἡ ἁγία μάρτυς Εὐφρασία ἐγένετο ἐκ τῆς πόλεως Νικομηδείας, ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, γένους πλουσίου καὶ τρόπου σώφρονος καὶ ἀγαθοῦ. Ἐπιθεῖσα δὲ καὶ ἀναγκασθεῖσα θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεῖσα, παρεδόθη πρὸς τὸ μιανθῆναι ἐν βαρβάρῳ καὶ ἀγροίκῳ. Ἰδοῦσα δὲ τὴν ἀνάγκην ἐμηχανήσατό τι τοιοῦτον. Εἶπε γὰρ πρὸς αὐτὸν, ὅτι Εἰ ἀφήσεις με, ἔχω σοι δοῦναι φαρμακον, ὅπερ ἐὰν βαστάζῃς, οὔτε ξίφος, οὔτε ἄλλο τι καταβλάψει, ἢ τρώσει σε, ἀλλ' ἔχεις διαφυλάττεσθαι ἀπὸ κονταρίων καὶ τῶν σπαθίων, καὶ παντὸς βέλους ὑγιής. Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι Ἤθελον τοῦτο μαθεῖν καὶ πληροφορηθῆναι· ἐκείνη δὲ τὸν ἴδιον τράχηλον ἐκτείνασα, εἶπεν· Κροῦσον μετὰ τοῦ σπαθίου, καὶ δυνήσῃ με ἀποκεφαλίσαι. Ἐκεῖνος δὲ πιστεύσας ἀληθῆ λεγει, ἔκρουσε μετὰ τοῦ σπαθίου, καὶ ἀποκεφάλισε· καὶ οὕτως ἐῤῥύσθη ἐξ αὐτοῦ.

C

Eodem die

121 *Commemoratio sanctorum Patrum nostrorum Macarii Romani, et alterius Macarii Ægyptii.*

Sanctus Macarius Romanus a patre invitus uxorem ducere coactus, ea relicta, fugam arripere, suæque saluti consulere constituit. Quare angelus Dei statim eum assumens, ducem se illi præbuit. et ad Paradisum usque perduccns, in loco viginti miliaribus ab eo dissito collocavit: ubi tres illum monachi invenerunt, Theophilus, Sergius, et Hyginus, quibus exposuit quæcunque viderat admirabilia et stupenda. Tandem decrepita ætate migravit ad Dominum. Alter vero sanctus Macarius, statura pusillus, ex Alexandria Ægypti fuit: qui abdicato sæculo eremum petens, monasticum institutum a quodam sancto sene accepit: atque in virtutibus, mandata Dei diligenter observando, sic refulsit, ut in dæmones potestatem haberet, eosque oculariter videret, et increparet. Cumque alia plurima miracula ad Christi gloriam edidissset, in pace gaudens requievit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῶν ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Μακαρίου τοῦ Ῥωμαίου, καὶ ἑτέρου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου.

Ὁ μὲν ἅγιος Μακάριος ὁ Ῥωμαῖος, ὑπὸ τοῦ πατρὸς γυναικὶ συζευχθεὶς, καὶ μὴ θέλων, καταλιπὼν αὐτὴν, ἠγάπησε φυγεῖν καὶ σωθῆναι. καὶ εὐθέως παραλαβὼν αὐτὸν ἄγγελος Θεοῦ, ὡς ἐκ αὐτόν· ὡς καὶ εἰς τὸν παράδεισον ἀπαγαγεῖν ἐπὶ μιλίων εἴκοσι, καὶ κατοικῆσαι ἐκεῖ· ἔνθα καὶ εὗρεν αὐτὸν τρεῖς μοναχοὶ, Θεόφιλος Σέργιος, καὶ Ὑγιεινός. Οἷς καὶ διηγήσατο θαύματα παράδοξα καὶ τέρατα, ἅπερ ἐθεάσατο. Εἶτα ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν· ὁ δὲ ἕτερος ὅσιος Μακάριος, ὁ καὶ κολοβὸν τὴν ἡλικίαν, ἐγένετο ἀπὸ Ἀλεξανδρείας τῆς Αἰγύπτου. Καταλιπὼν δὲ τὸν κόσμον καὶ τὴν ἔρημον, καταλαβὼν, ἐγένετο μοναχὸς ὑπὸ ἁγίου τινὸς γέροντος. Καὶ οὕτω διέλαμψεν εἰς ἀρετὴν πάσας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ κατορθώσας, ὡς καὶ κατὰ δαιμόνων ἐξουσίαν λαβεῖν, καὶ θεωρεῖν αὐτοὺς ὀφθαλμοφανῶς, καὶ ἐπιτιμιᾳν αὐτοῖς. Καὶ ἄλλα θαύματα οὐκ ὀλίγα ποιήσας, εἰς δόξαν Χριστοῦ χαίρων εν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο.

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Κ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Οὐαλεριανοῦ, Κανδίδου, Ἀκύλα καὶ Εὐγενίου.

Οὗτοι ἤθλησαν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως· τοῦ γὰρ ἡγεμόνος Ἀγρικολάου, καὶ Λυσίου τοῦ δουκὸς τοὺς Χριστιανοὺς φονευόντων, ἐν τῇ Σεβαστείᾳ μὲν τοὺς ἁγίους τεσσαράκοντα, ἐν τῇ Νικοπόλει δὲ τοὺς ἁγίους τεσσαρακονταπέντε· ἦλθόν τινες λέγοντες, ὅτι, ἐν τοῖς ὄρεσι Τραπεζοῦντος, κρύπτονται τινὲς Χριστιανοί. Καὶ ἀποστείλας ὁ Λυσίας, κράτησεν αὐτούς. Καὶ δήσας μετὰ σχοινίων, ἔτυψεν ἀφειδῶς· καὶ βρέξας ἐν ἐλαίῳ κανδηλαύρας, καὶ ἀνάψας, ἔκαιεν αὐτούς. Τότε ὁ ἅγιος Εὐγένιος εἰσελθὼν, μετὰ τοῦ ἡγεμόνος, εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ μέγα στενάξας πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ B ὐξάμενος, συνέτριψε τὰ εἴδωλα. Καὶ τότε πολλοὶ πίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Εἶτα ὁ μὲν ἅγιος Κάνδιδος, καὶ Ἀκύλας, καὶ Οὐαλεριανὸς ἀπεκεφαλίσθησαν. Ὁ δὲ ἅγιος Εὐγένιος ἐπὶ ξύλου κρεμασθεὶς, ν τῇ φυλακῇ, καὶ διαφόρως τιμωρηθεὶς, καὶ εἰς τὸρ βληθεὶς καὶ διασωθεὶς, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ὐτός.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Βάσσου, Εὐσεβίου, Εὐτυχίου καὶ Βασιλείδους.

Καὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐπὶ τοῦ παρανόμου βασιλέως ιοκλητιανοῦ ἐμαρτύρησαν. Πρῶτοι γὰρ ὄντες τοῦ αλατίου, καὶ πλούσιοι καὶ ἔνδοξοι, καὶ ἰδόντες τὸν ἅγιον Θεόπεμπτον τὸν ἐπίσκοπον μαρτυροῦντα, αὶ βασανιζόμενον, ἐπίστευσαν τῷ Κριστῷ. Καὶ C ύσαντες τὰς ζώνας αὐτῶν, ἔῤῥιψαν ἐνώπιον τοῦ ασιλέως, Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς λέγοντες. Τότε ροσέταξεν ὁ βασιλεὺς, εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀγαγεῖν ὰ χρήματα αὐτῶν, καὶ δοῦναι ἑτέροις. Οἱ δὲ ἐποίησαν τοῦτο μετὰ προθυμίας. Βόθρου δὲ ὀρυχθέντος, ἐσῆλθεν ὁ ἅγιος Βάσσος μέχρι τοῦ στήθους, καὶ τὰς ειῖρας ἐκκοπείς, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ὁ δὲ ἅγιος ὐσέβιος, μέσον δύο στύλων, κατὰ κεφαλῆς κρεμασθεὶς, καὶ μετὰ πελέκεων κατακοπεὶς ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Εὐτύχιος εἰς τέσσαρας πάλους δεθεὶς πόδας αὶ χεῖρας, ἐσχίσθη εἰς τρία· καὶ οὕτως ἐκοιμήθη· ὁ δὲ ἅγιος Βασιλείδης τὴν κοιλίαν, μετὰ μαχαίρας, έσον διαῤῥαγεὶς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰννᾶ, Ῥημᾶ καὶ Πιννᾶ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐγένοντο ἀπὸ Σκυθίας, ἐκ τοῦ βορείου μέρους μαθηταὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου. Καὶ διδάσκοντες ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, πολλοὺς τῶν βαρβάρων ἐπιστρέφοντες ἐπὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν, ἐβάπτιζον. Διὰ τοῦτο δὲ κρατηθέντες παρὰ τοῦ τῶν Βαρβάρων ἄρχοντος, καὶ πολλὰ ἀναγκαθέντες ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, οὐκ ἐπείσθησαν. Καὶ γενομένου χειμῶνος αρυτάτου, καὶ τῶν ποταμῶν παγέντων ἀπὸ τοῦ ρύους, ὡς καὶ ἐπάνω τοῦ κρυστάλλου περιπατεῖς ὴ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ διέρχεσθαι καὶ τοὺς

A

EODEM MENSE.
Die vicesima

122 *Certamen sanctorum martyrum Valeriani, Candidi, Aquilæ et Eugenii.*

Isti Diocletiano imperatore certarunt. Cum enim Agricolaus præfectus, et Lysias dux Christianos interficerent, Sebaste quidem sanctos quadraginta, Nicopoli vero sanctos quadraginta quinque; accesserunt ad eos quidam dicentes: In Trapezuntis montibus nonnulli Christiani latent. Misit itaque Lysias qui eos comprehenderent: vinctosque funibus, gravissime cædi jussit. Tum sebo oblitos et perfusos, supposita flamma combussit. Tunc sanctus Eugenius cum præfecto fanum idolorum ingressus, atque in lacrymas effusus, impetravit a B Deo, ut idola comminuerentur. Quo portento multi in Christum credidere. Post hæc sanctus Candidus, Aquila, et Valerianus capite plexi sunt: sanctus vero Eugenius in equuleum actus, in carcerem conjectus, variis tormentis excruciatus, et in ignem immissus atque inde incolumis evadens, tandem decollatus est.

Eodem die

123 *Certamen sanctorum martyrum Bassi, Eusebii Eutychii et Basilidis.*

Isti quoque sancti temporibus impii Diocletiani imperatoris martyrium subierunt. Cum enim primi in palatio essent, opibusque et gloria præcellerent videntes sancti Theopempti in perferendo martyrio C atque cruciatibus constantiam crediderunt in Christum: solutisque cingulis, et ante imperatorem projectis, se Christianos professi sunt. Tunc præcepit imperator, ut si ex animo id dicerent, irent, et pecuniam suam omnem aliis traderent, qui promptissimo animo id exsecuti sunt. Tum sanctus Bassus in altam foveam demissus, terraque usque ad pectus obrutus, præcisis manibus, spiritum Domino tradidit; Eusebius vero inter duas columnas inverso capite suspensus, securi intercisus obiit. Eutychius autem manibus pedibusque ad quatuor palos alligatis in tres partes discerptus obdormivit. Demum Basilides gladio dissecto per medium ventre, ad Dominum migravit.

Eodem die

D **124** *Certamen sanctorum martyrum Innæ, Rimæ et Pinnæ.*

Isti sancti ex Scythia fuere ex boreali regione, discipuli sancti Andreæ apostoli; qui eum in Christi nomine docerent, multos Barbarorum ad rectam fidem conversos baptizarunt. Quamobrem comprehensi a Barbararum principe, cum induci nequirent, ut ejurato Christo idolis sacrificarent; tum cum brumali tempore horrent omnia, et flumina gelu concreta consistunt ut super glaciem non hominibus tantum, sed equis etiam et curribus pateat via; tignis ingentibus, perinde ac si radicantes arbores essent, in gelu confixis sanctos alli-

gari jussit. Fluctuante igitur unda, et glaciem paulatim augente et ad collum usque sanctorum ascendente, acerrimo frigoris dolore confecti, beatas animas Domino tradiderunt.

σαντος ἕως τοῦ τραχήλου τῶν ἁγίων, ἀπο τῆς πολλῆς μακαρίας αὐτῶν ψυχὰς τῷ Κυρίῳ.

Eodem die

125 *Commemoratio sancti Patris nostri Euthymii presbyteri et magistri eremi.*

Euthymius magnus, Gratiano imperatore, Melitinæ in Armenia, Paulo et Dionysia natus est: qui cum steriles essent, a Deo didicerunt fore, ut filium gignerent, quo nascente totus mundus, universæque Ecclesiæ bono animo essent; quamobrem cum puer natus est, Euthymium illum, hoc est, bono hilarique animo præditum, appellarunt. Cumque adolevisset, clericus primum ab ejus loci episcopo ordinatus est; deinde presbyter, et cœnobiorum exarchus. Mox Hierosolyma profectus in speluncam sancti Theoctisti secessit, ibique tranquillam vitam egit: eoque in virtutum exercitationibus processit, ut summa sanctitatis opinione Saracenus singulis diebus ad Christi fidem traheret, eosque cum familiis suis baptizaret. Plurimis etiam miraculis clarus fuit: cumque aliquando liturgiam celebraret, visus est igneæ columnæ speciem induuisse. Demum nonagesimo septimo ætatis anno, id bona senectute ad Dominum migravit, Leone magno imperatsre.

ἵππους καὶ τὰς ἁμάξας, πήξαντες ἐπὶ τῷ στάλλου ξύλα μεγάλα, ὡς αὐτόρριζα ὄνδρα, τοσ ὄντσαν ἐκεῖ τοὺς ἁγίους. Καὶ τοῦ ὕδατος κατεχο καὶ κρύσταλλα ἐπαυξάνοντος κατ' ὀλίγον, κα δριμύτητος καὶ τῆς ὀδύνης τοῦ κρύους, παρέδωκα

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τ σοῦτέρου γενομένου, καὶ καθηγητοῦ τῆς μου.

Εὐθύμιος ὁ μέγας ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Γρατ ἀπὸ Μελιτινῆς πόλεως Ἀρμενίας, υἱὸς Παύλ Διονυσίας· οἵτινες καὶ ἄτεκνοι ὄντες, ὑπὸ ἤκουσαν, ὅτι παιδίον γεννήσουσι, καὶ ὅτι γεννήσει αὐτοῦ εὐθυμήσουσι πᾶσαι αἱ ἐκκλ καὶ ὁ κόσμος. Διὰ τοῦτο καὶ ὅτε ἐγεννήθη τ δίον, ὠνόμασαν αὐτὸ Εὐθύμιον. Αὐξηθεὶς δὲ κληρικὸς παρὰ τοῦ ἐκεῖσε ἐπισκόπου, εἶτα πρεσβύτερος, καὶ ἔξαρχος τῶν μοναστηρίω ἀπῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ σπηλ ὁσίου Θεοκτίστου ἡσύχαζεν· τοσοῦτον δὲ ἦ ὥστε, διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, παρασκεύ Σαρακηνοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσέρχε Χριστῷ καὶ βαπτίζεσθαι, μετὰ παντὸς τοῦ αὐτῶν. Πολλὰ δὲ θαύματα εἰργάσατο· καὶ λει ἐφάνη, ὡς στύλος πυρός. Ὑπάρχων δὲ ἐτῶν κοντεπτά, ἐν καλῷ γήρᾳ πρὸς Κύριον ἐξ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μεγάλου.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

126 *Certamen sancti martyris Neophyti.*

Neophytus Christi martyr, Diocletiano, imperatore, ex Nicæa Bithyniæ urbe fuit, Christianis parentibus Theodoro et Florentia natus. Adhuc puer gratia Dei plenus, miracula patrabat. Cum enim scholam adiret cum suis condiscipulis, orabat, eosque nutriebat. Quocunque autem se conferret, sequebatur eum columba, et humana voce cum ipso colloquebatur: quam cum mater vidisset cum puero colloquentem, præ timore exanimata concidit. At sanctus illam precibus ad vitam a morte revocavit. Montem Olympum frequenter conscendens, ibi orationi vacabat. Quare delatus ad Decium præfectum, ejusque jussu comprehensus, flagris crudelissime cæditur; mox in fornacem ardentem immissus sed inde incolumis evadens, ad bestias damnatur: cumque ab iis illæsus permaneret, gladio tandem ab uno ex iis, qui præfecto assistebant, cæsus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

ΚΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νεοφύ

Νεόφυτος ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πόλεως Νικαίας τῆς Βιθυνίας, ἐπὶ τῆς μ Διοκλητιανοῦ, υἱὸς γονέων Χριστιανῶν, θε καὶ Φλωρεντίας. Ἠιδίον δὲ ὢν, ὅμως χάι ἐπεπλήρωτο, καὶ ἐθαυματούργει. Εἰς γὰρ τὸ σ ἀπερχόμενος, μετὰ τῶν συσχολιτῶν, προσηύ διέτρεφεν αὐτούς. Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ περι ριστερὰ, καὶ φωνῇ ἀνθρωπίνῃ συνετύγχανε Ἐξ οὗ καὶ ἀκούσασα ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου τῆς στερᾶς ἀνθρωπίνως διαλεγομένης αὐτῷ, ἐκ φόβου ἀπέθανεν· ἀλλ' ὁ ἅγιος αὐτὴν, προσευξ ἀνέστησεν. Ἀνήρχετο δὲ εἰς τὸ ὄρος σχε Ὀλύμπου, καὶ ἡσύχαζε. Καὶ μαθὼν τὰ παρ ὁ ἡγεμὼν Δέκιος, ἀποστείλας, καὶ κρατήσας ἔτυψεν ἰσχυρῶς. Εἶτα εἰς φοῦρνον πυρωθέν ἔκλεν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ φούρνου σωθεὶς, ἐθ μάχησε· καὶ τῶν θηρίων λυτρωθεὶς, ἀπεσφ ἑνὸς τῶν παρεστηκότων τῷ ἄρχοντι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Ζωσίμου ἐπισκόπου κούσης.

Ζώσιμος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἐγεν Σικελίας, υἱὸς γονέων πιστῶν καὶ εὐλαβῶν, αὐταρκείᾳ ζώντων. Οἵτινες εἶχον κτῆμα τῆς μονῆς τῆς ἁγίας Ἀουκίας τῆς παρθένου. Τ

A

B

C

D

γεννήθη ὁ Ζώσιμος, ἐδόθη δῶρον ὑπὸ τῶν γονέων τῇ ἁγίᾳ Λουκίᾳ. Καὶ ἀνατραφεὶς ἐν τῇ μονῇ, ἐγένετο προσμονάριος τῆς τιμίας αὐτῆς θήκης. Καί ποτε ἀπελθὼν πρὸς τοὺς γονεῖς, οὐ συνεχωρήθη μικρὸν μετ' αὐτῶν διατρῖψαι· ἀλλ' εὐθὺς ἀνταπεστάλη πρὸς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας, εἰπόντων τῶν γονέων αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, ὅτι Ἐκεῖ ὀφείλεις εἶναι, ὅπου καὶ ὑπεισχόμεθα· τριάκοντα δὲ ἔτη ποιήσας ἐν τῇ μονῇ, ἐγένετο καὶ ἡγούμενος αὐτῆς. Εἶτα γέγονε καὶ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Συρακούσης ὑπὸ Θεοδώρου πάπα Ῥώμης· γενόμενος δὲ ἐπίσκοπος, οὐκ ἠμέλησε τοῦ λαοῦ· ἀλλὰ πολλοὺς διδάξας περὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, καὶ καλῶς διακυβερνήσας τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν, πενήκοντα χρόνων ὤν, τέλει βίου ἐχρήσατο.

A ab iis sanctæ Luciæ oblatus, et in eodem monasterio educatus, æduituus sacræ illius thecæ factus est: qui si quando parentes visitaturus adibat, longam cum eis moram trahere haudquaquam permittebatur: sed statim ad templum sanctæ remittebatur, aientibus ad eum parentibus, quod ibi eum esse oporteret, ubi ab ipsis dicatus fuerat. Cum autem triginta annos in monasterio egisset, eidem præfectus fuit. Postea Syracusæ urbis episcopus a Theodoro Romano pontifice ordinatus, populum nequaquam neglexit; sed multos de vita æterna, deque judicio ac retributione docens, creditamque sibi Ecclesiam optime gubernans, vita functus est, annos quinquaginta natus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τιμοθέου ἐπισκόπου Ἐφέσου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου.

Τιμόθεος, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, ἐγένετο ἐκ τῆς πόλεως Λύστρας· ἦν δὲ υἱὸς μὲν Ἕλληνος, μητρὸς δὲ Ἰουδαίας· ἐγένετο δὲ καὶ μαθητὴς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου, καὶ περιπατῶν μετ' αὐτοῦ ἐδίδασκεν. Εἶτα ἐποίησεν αὐτὸν πρῶτον ἐπίσκοπον Ἐφέσου ὁ ἅγιος Παῦλος, ἐπὶ τῆς βασιλείας Νέρωνος, πρὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ὁ γὰρ Θεολόγος ὕστερον ἦλθεν εἰς Ἔφεσον, μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς ἁγίας Θεοτόκου· ὁ δὲ ἅγιος Τιμόθεος ἐδίδασκε τὸν λαὸν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἰδὼν τοὺς Ἕλληνας ἑορτὴν μιαρὰν ἐπιτελοῦντας τοῖς εἰδώλοις, ἅμα γυναιξὶ καὶ ἀνδράσι, καὶ ἄσεμνα ἐργαζομένους, κατελθὼν πρὸς αὐτοὺς, καὶ παρακαλῶν ἀποστῆναι τῆς κακίας, οὐκ ἔπεισεν αὐτοὺς, ἀλλὰ μᾶλλον ἐφονεύθη παρ' αὐτῶν, μετὰ ὧν ῥαβδίων, ὧν ἐκράτουν, ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐμβόλοις τῆς πόλεως, ἐν οἷς καὶ ἐτάφη τὸ τίμιον αὐτοῦ εἴψανον.

B

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda

128 *Certamen sancti apostoli Timothei episcopi Ephesi, discipuli sancti apostoli Pauli.*

Timotheus Christi apostolus, Lystris patre Græco, matre Judæa natus, sancti apostoli Pauli discipulus, prædicationisque illius comes, ab eodem sancto Paulo, temporibus Neronis imperatoris, primus Ephesi episcopus ante sanctum Joannem Theologum ordinatus est: Theologus enim post sanctæ Deiparæ dormitionem venit Ephesum. Sanctus vero Timotheus cum Christi fide populum imbueret, videns aliquando Græcos abominabilem idolis festum diem celebrantes, promiscue mares ac feminas indigna patrare, accurrens ad illos, monensque, ut a pravitate desisterent, tantum abfuit, ut quidquam profecerit, ut potius ab iis interfectus fuerit scipionibus, quos præ manibus tenebant, in ipso civitatis aditu, ubi et pretiosæ ipsius reliquiæ sepultæ sunt.

C

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βικεντίου διακόνου.

Ἀπὸ Αὐγουστοπόλεως ἦν οὗτος, ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ καὶ Δομετιανοῦ ἡγεμόνος· ἐκρατήθη δὲ μετὰ τοῦ ἐπισκόπου Οὐαλερίου, καὶ ἤχθη εἰς πόλιν λεγομένην Βαλεντίαν, καὶ τῇ φυλακῇ παρεδόθη. Εἶτα ἀχθεὶς πρὸς Δομετιανὸν, μετὰ ῥαβδίων τύπτεται, καὶ διὰ σιδήρων ξέεται. Καὶ αὖθις ἐπὶ πολὺ κρεμασθεὶς, διὰ λαμπάδων πυρὸς τὰς πλευρὰς κατακλέγεται καὶ σιδηραῖς σούβλαις, πυρωθείσαις κατατεντεῖται. Παραλυθέντων δὲ τῶν δημίων, καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ὑγιοῦς καταστάντος θεοῦ χάριτι, μεταβληθεὶς ὁ τύραννος, ἤρξατο κολακεύειν αὐτὸν, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπολύσω σε, καὶ οὐ φονεύσω. Θέλησον οὖν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν σου, καὶ προσκυνῆσαι τοῖς θεοῖς. Ὁ δὲ ἅγιος μηδὲ ἀνεχόμενος ἀκούειν αὐτοῦ βλασφημοῦντος, προσευξάμενος τῷ Θεῷ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐτάφη ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ παρὰ πιστῶν καὶ εὐλαβῶν ἀνδρῶν.

D

Eodem die

129 *Certamen sancti martyris Vincentii diaconi.*

Ex Augusta urbe fuit iste, Diocletiano imperatore, et Domitiano præside. Comprehensus autem cum Valerio episcopo, et in Valentiam urbem adductus, custodiæ traditur. Unde eductus, Domitiano sistitur; et verberibus cæsus, ferreis ungulis excarnificatur, in equuleum diu suppensus: mox facibus ignis in lateribus exustus, subulis ferreis candentibus perfoditur. Cum autem carnifices defatigati essent, et sanctus martyr Dei beneficio sanus et incolumis consisteret, mutato consilio tyrannus cœpit illum blanditiis delinire, inquiens: Ecce, ego te absolutum dimittam, nec morti tradam, dum Christum tuum negare velis, deosque adorare. Sed sanctus ne audire quidem blasphemias illius ferens, in oratione spiritum Deo tradidit: cujus pretiosæ reliquiæ in eodem loco a fidelibus piisque viris sepultæ sunt.

Eodem die

130 *Certamen sancti martyris Anastasii Persæ.*

Hic ex Perside fuit, Romanis Heraclio imperante, Persis autem Chosroe Maguntini filio : cumque magns esset, et in tyronum numero in militia ascriptus, quo tempore Persæ excursione facta in sancta loca, asportatoque una cum reliqua præda retioso Dominicæ crucis ligno, in vulgus disseminabant, venisse in eorum ditionem Christianorum Deum : existimabant enim pretiosam crucem Deum esse propter ea, quæ per illam fiebant prodigia : commotus hisce vocibus Anastasius, re diligenter perpensa, didicit totam Christi dispensationem ejusque fidem amplexus est. Et primum quidem cum Persis Chalcedonem venit ; ibique Dei timore plenius imbutus, abdicata militia et mundo, Hierapolim, deinde Hierosolyma concessit : baptizatusque, in laura sancti Sabæ fit monachus. Postea desiderio perferendi pro Christo martyrii flagrans, in patriam rediit : et comprehensus a Persis, multisque tormentis excruciatus, capite plexus est.

Eodem die

131 *Translatio pretiosarum Reliquiarum ejusdem sancti martyris Anastasii Persæ.*

Cum Heraclius imperator in Persidem movisset, et Chosroes rex cæsus fuisset, monachus quidam ex monasterio Martyris videns imperatoris agmen, gavisus est, eosque tanquam Christianos secutus : iis vero redeuntibus rediit et ipse ad suum Abbatem, eique retulit colobium martyris Anastasii, narravitque ei, a dæmone oppressum in Perside eo colobio indutum liberatum fuisse. Et Heraclius quidem vicesimo imperii sui anno pretiosum Crucis lignum Hierosolyma retulit. Episcopus autem quidam a catholico archiepiscopo in Romanorum terras missus, sancti reliquias Cæsaream detulit ; relictaque ibi particula, reliquum apud se habuit. Pretiosum vero martyris caput, et imago, a fidelibus in magna et antiqua Roma coluntur.

Eodem die

132 *Certamen sanctorum Manuelis, Georgii, Leonis, et sociorum, qui ab impiis Bulgaris occisi sunt, imperante Leone Armeno.*

Leone Armeno imperatore Crumus Bulgarorum princeps cum ingenti populi multitudine Adrianopolim Thraciæ venit : eaque jure belli capta, simul etiam sanctissimum Manuelem episcopum comprehendit, cui primum ab humeris manus præcidit : deinde dissectum gladio medium, feris devorandum tradidit. Quare ob hanc impietatem excæcatus, a proprio populo odio habitus est, et ab eodem funibus strangulatus. Suffectus in Bulgarorum principatum impiissimus Tzocus, captivos Christianos omnes, duces, presbyteros, diaconos et laicos, in

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου.

Οὗτος ἦν ἐκ Περσίδος, βασιλευόντων, Ῥωμαίων μὲν Ἡρακλείου, Περσῶν δὲ Χοσρόου υἱοῦ Μαγουτινοῦ. Ὑπάρχων δὲ καὶ αὐτὸς μάγος συνεμάχησε τῇ τῶν τυράννων στρατείᾳ. Καταδραμόντων δὲ τῶν Περσῶν τῶν ἁγίων τόπων, καὶ λαβόντων σὺν τοῖς ἀλλοις ἀλχμαλώτοις καὶ τὸ τίμιον ξύλον, ἐφημίζετο παρ' αὐτῶν, ὅτι ὁ τῶν Χριστιανῶν Θεὸς ἦλθεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Θεὸς γὰρ ἐνομίζετο ὁ τίμιος σταυρὸς διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ τελούμενα θαύματα. Ζητήσας δὲ ὁ Ἀναστάσιος περὶ αὐτοῦ, ἔμαθε πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν, καὶ ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ. Καὶ ἦλθε πρῶτον μετὰ τῶν Περσῶν, εἰς Χαλκηδόνα· καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον εἰς νοῦν λαβών, κατέλιπε τὴν στρατείαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ κόσμου, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἱεράπολιν, εἶτα εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ βαπτίζεται, καὶ γίνεται μοναχὸς ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σάβα. Καὶ ἐπιδημήσας τοῦ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρῆσαι, ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν· καὶ κρατηθεὶς παρὰ τῶν Περσῶν, καὶ τιμωρηθεὶς, ἀπεκεφαλίσθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν τιμίων λειψάνων τοῦ αὐτοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου.

Τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ἀπελθόντος ἐν τῇ Περσίδι, καὶ τοῦ Χοσρόου ἀποθανόντος, μοναχός τις τῆς μονῆς τοῦ Μάρτυρος, ἰδὼν τὸν στρατὸν τοῦ βασιλέως, ἐχάρη, καὶ ἦν μετ' αὐτῶν, ὡς Χριστιανοὺς ὑπαρχόντων. Καὶ ὑποστρεφόντων αὐτῶν, ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἡγούμενον αὐτοῦ. Καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ καὶ τὸ κολόβιον τοῦ μάρτυρος· καὶ διηγήσατο αὐτῷ, ὅτι ἐν Περσίδι δαιμονιῶντα περιβαλλόμενον ἰάσατο. Καὶ ὁ μὲν Ἡράκλειος ἐν τῷ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεκόμισεν εἰς Ἱεροσόλυμα τὸ τίμιον ξύλον. Ἐπίσκοπος δέ τις ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ καθολικοῦ ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ μέρη, ἀνελάβετο τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου καὶ ἀπέστειλεν εἰς Καισάρειαν. Καὶ ἐκεῖ δόντες τὴν μεγάλην μερίδα, τὸ λοιπὸν κατέσχον. Ἡ δὲ τιμία κεφαλὴ τοῦ μάρτυρος, καὶ ἡ εἰκὼν προσκυνεῖται παρὰ τοῖς πιστοῖς ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ παλαιᾷ Ῥώμῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Μανουὴλ, Γεωργίου, Λέοντος, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ἀθέων Βουλγάρων σφαγέντων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, Κρούμος ὁ τῶν Βουλγάρων ἄρχων, μετὰ λαοῦ πολλοῦ ἀπελθὼν εἰς Ἀδριανούπολιν τῆς Θρᾴκης, ἐκράτησεν αὐτῆς, νόμῳ πολέμου. Καὶ μετὰ τῆς πόλεως ἔλαβε καὶ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Μανουήλ. Καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκόψας ἀπὸ τῶν ὤμων πρώτον, ἔπειτα μέσον μετὰ τοῦ σπαθίου κόψας, ἔρριψε τοῖς θηρίοις βρῶμα. Καὶ διὰ τὴν ἁμαρτίαν τυφλωθεὶς, ἐμισήθη παρὰ τοῦ οἰκείου λαοῦ, καὶ παρ' αὐτῶν μετὰ σχοινίων ἀπεπνίγη. Διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν τῶν Βουλγάρων Τζόκος ὁ ἀθεώτατος, συνήγαγε πάν-

; τοὺς κρατηθέντας Χριστιανοὺς, στρατηγοὺς, ισοδυτέρους, διακόνους, καὶ λαϊκοὺς, καὶ κατηνάγτεν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστιανισμόν. Οὔπω γὰρ ιν οἱ Βούλγαροι Χριστιανοί· καὶ μὴ πεισθέντας, ους μὲν ἀπεκεφάλισε, τοὺς δὲ διαφόρως τιμωρησάνος καὶ ἀνηλεῶς, ἐφόνευσεν.

unum collectos, compulit christianam fidem ejurare : nondum enim Christi fide imbuti erant Bulgari. Cumque id facere nollent, alios quidem decollari jussit, alios aliis tormentis excruciatos miserabiliter interfecit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΓ'

EODEM MENSE. Die vicesima tertia

θλησις τοῦ ἁγίου καὶ πολυάθλου Κλήμεντος ἐπισκόπου Ἀγκύρας τῆς Γαλατῶν Ἐπαρχίας.

133 *Certamen sancti, multisque agonibus insignis Clementis episcopi Ancyræ in Galatia.*

Ἐπὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐγένετο ὁ ἅγιος ήμης ἀπὸ Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας, πατέρος μὲν λληνος, μητέρος δὲ Χριστιανῆς, Εὐφροσύνης ὀνότι, ἥτις καὶ προεφήτευσε περὶ αὐτοῦ, ὅτι μέλλει ὲρ Χριστοῦ μαρτυρῆσαι. Καὶ μετὰ τελευτὴν αὐ- B ; ἀνετράφη παρὰ γυναικὸς πλουσίας Σοφίας ὀνότι. Καὶ γίνεται μοναχὸς, εἶτα διάκονος, εἶτα σβύτερος· καὶ μετὰ τοῦτο ἐπίσκοπος, χρόνων ρχων εἴκοσι. Βαπτίζων δὲ τὸ τῶν Ἑλλήνων παι-, ἐκρατήθη παρὰ Δομετιανοῦ τοῦ Βικαρίου, καὶ μωρήθη ἐν Ἀγκύρᾳ· εἶτα εἰς Ῥώμην παρὰ Διοητιανοῦ· εἶτα εἰς Νικομήδειαν παρὰ Μαξιμιανοῦ, παρὰ Ἀγριππίνου· καὶ πάλιν εἰς Ἄγκυραν· α εἰς Ἄμισον· εἶτα εἰς Ταρσόν· καὶ πάλιν εἰς γκυραν· ἔνθα καὶ εἰς φυλακὴν βληθεὶς, καὶ ἐν :ῇ λειτουργῶν, ἀποσφάζεται ἅμα Χριστοφόρῳ, καὶ Χαρίτωνι τοῖς Διακόνοις παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ ρχοντος.

Diocletiano et Maximiano imperatoribus sanctus Clemens ex Ancyra Galatiæ fuit, patre gentili, matre Christiana, Euphrosyna nomine, natus, quæ etiam de filio prædixit fore ut pro Christo martyrium obiret. Post matris mortem a Sophia femina opulenta educatus, monachus fit ; deinde diaconus, et presbyter : demum episcopus ordinatur, annos viginti natus. Cum autem pueros Græcorum baptizaret, a Domitiano Vicario comprehensus, Ancyræ torquetur, Romæ deinde a Diocletiano : postea Nicomediæ a Maximiano et Agrippino ; et rursus Ancyræ : mox Amisi, et Tarsi : tandem Ancyram reductus, et carceri inclusus, cum ibi liturgiam celebraret, ab Alexandro præfecto una cum Christophoro et Charitone diaconis jugulatur.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

θλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθαγγέλου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων ἀνδρῶν, γυναικῶν, B καὶ παιδίων.

134 *Certamen sancti martyris Agathangeli et sociorum martyrum virorum, mulierum, ac puerorum.*

Οὗτος τοῦ ἁγίου Κλήμεντος ἐν Ῥώμῃ ἐν τῇ φυκῇ, καὶ πολλῶν καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων ἀποκεκλειένων ἐξ ὧν ἦν καὶ ὁ ἅγιος Ἀγαθάγγελος, εἶδεν γελον ὑπὸ Θεοῦ σταλέντα ὁ αὐτὸς Ἀγαθάγγελος, ἐλθόντα καὶ ἐπιδόντα τῷ ἁγίῳ Κλήμεντι ἄρτον οἶνον, καὶ ὑποχωρήσαντα. Καὶ ἐπίστευσε μετὰ ν ἄλλων εἰς τὸν Χριστόν. Ἔμαθε δὲ τοῦτο ὁ Διοητιανὸς, καὶ ἀπεκεφάλισε πάντας. Ἠδυνήθη δὲ γεῖν ὁ ἅγιος Ἀγαθάγγελος· καὶ μέλλοντος τοῦ ίου Κλήμεντος εἰς τὸ πλοῖον ἐμβῆναι, καὶ πλεῦσαι Νικομήδειαν, προλαβὼν ὁ Ἀγαθάγγελος, καὶ ελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, περιέμενεν αὐτόν. Ἰδὼν δὲ τὸν ὁ ἅγιος Κλήμης, ἐχάρη, καὶ ἀγαθοῦ ἀγγέλου παρουσίαν ἐνόμισε. Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, ἕως C ἔφθασεν εἰς Ἄγκυραν πρὸς Λούκιον. Καὶ ἐκεῖ τεκεφαλίσθη παρὰ Λουκίου, μετὰ τῶν παιδίων, καὶ ὺν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ ῥ ἁγίῳ Κλήμεντι Χριστῷ πιστευσάντων.

Cum sanctus Clemens Romæ in custodia una cum multis aliis esset, Agathangelus, qui in eorum numero erat, vidit angelum a Deo missum ad sanctum Clementem, eique pane ac viro porrectis abeuntem. Ea re commotus, Christi fidem cum aliis pluribus suscepit. Quod ubi rescivit Diocletianus, omnes capite obtruncavit. Sanctus vero Agathangelus, etsi fugere potuisset, attamen cum cognovisset sanctum Clementem conscensa navi Nicomediam delatum iri, illum antevertit, conscendensque navim, ipsum præstolebatur : cujus aspectu sanctus Clemens perinde lætatus est, ac si bonum angelum vidisset. Agathangelus igitur Clementem secutus est, donec Ancyram ad Lucium pervenit : ibique a Lucio cum pueris, viris, ac mulieribus, qui a cum ipso et sancto Clemente in Christum crediderant, capite plexus fuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ· ΚΔ'

EODEM MENSE. Die vicesima quarta

θλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου, Παυσιρίου καὶ Θεοδοτίωνος.

135 *Certamen sanctorum martyrum Pauli, Pausirii et Theodotionis.*

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, ὶ Ἀρριανοῦ ἄρχοντος ἐν Κλεοπατρίδι· ὑπάρχον- ; δὲ ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, καταλιπόντες τὸν κόσμον, ἐνοντο μοναχοί. Εἶτα κρατηθέντες παρὰ τοῦ ἄρ- ντος, ἐβασανίζοντο. Ὑπῆρχον δὲ ἐτῶν, ὅτε ἐκρα-

Isti Diocletiano imperatore, et Arriano præfecto, in urbe Cleopatride nati, fratres secundum carnem fuerunt, et abdicato sæculo, monasticam amplexi sunt vitam. Postea a præfecto comprehensi, tormentis subjiciuntur. Et Paulus quidem, quo tem-

pore correpti sunt, annum agebat tricesimum septimum : Pausirius vero vicesimum quintum. At Theodotion, relicto monastico instituto, latrociniis sese addixerat. Cum vero accepisset, fratres retentos fuisse, videndi illos desiderio venit : verum cum videret illos tormentis subjectos, non ausus est propius accedere, sed procul ex edito loco prospiciens, secum ipse reputabat qualem fratres sui hæreditatem essent percepturi. Accurrens itaque, seque Christianum professus, præfectum manu arreptum de tribunali dejecit. Quamobrem statim decollatus fuit. Paulus vero et Pausirius in fluvium projecti, occubuere.

τήθησαν, ὁ μὲν Παῦλος τριακονταεπτά· ὁ δὲ Πα
ριος εἰκοσιπέντε. Ὁ δὲ Θεοδοτίων κατελιπὼν
μοναχικὴν κατάστασιν, ἐγίνετο λῃστής. Ἐπ
ἤκουσεν, ὅτι ἐκρατήθησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐ
ἰδεῖν αὐτούς. Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους,
σιάσαι μὲν οὐκ ἐτόλμησεν· εἰς τόπον δὲ ὑψηλὸ
βὰς, καὶ θεωρῶν, ἐλογίζετο καθ' ἑαυτὸν, ὅτι Πα
ἐπιτύχωσι κληρονομίας οἱ ἀδελφοί μου· καὶ ἰδὼ
ὡμολόγησεν ἑαυτὸν Χριστιανόν. Καὶ κρατήσ
ἄρχοντα, ἔῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ θρόνου· καὶ εὐθέως
κεφαλίσθη. Παῦλος δὲ καὶ Παυσίριος ῥιφέντες
ποταμῷ, ἐτελειώθησαν.

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

136 *Commemoratio sancti Patris nostri Gregorii Theologi.*

Gregorius magnus Theologus, Nazianzi in Cappadocia Gregorio et Nonna natus, Constantio Constantini Magni filio imperatore claruit, vixitque usque ad Theodosii Magni tempora. Qui ex revelatione natus, et educatus, studiorum causa, Cæsaream primum, deinde Alexandriam, postremo Athenas petiit : cumque scientiis incumberet, advenit et magnus Basilius, et ambo ad virtutes litterasque comparandas simul enixi, postea in patriam reversi sunt. Et Gregorius quidem Sazimorum episcopus factus est : deinde Nazianzi ingravescentis jam senectute patris munus tum docendi, tum liturgiam celebrandi studiose supplevit. Post hæc ob Arianorum hæresim Byzantium profectus, orthodoxos sermonibus confirmavit, atque etiam Constantinopolis patriarcha renuntiatus est. Sed paulo post cum seipsum patriarchatu abdicasset, in villam suam se recipiens, honestissimo etio vitam finivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρη
τοῦ Θεολόγου.

Γρηγόριος ὁ μέγας Θεολόγος, ἐγένετο ἐκ
χώρας Καππαδοκίας, πόλεως Ναζιανζοῦ, υἱὸς
γορίου καὶ Νόννας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσ
υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου· καὶ διήρκε
χρι τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου. Γε
δὲ ἐξ ἀποκαλύψεως, καὶ ἀνατραφεὶς, διὰ μεγ
ἐπιθυμίαν, παρεγένετο εἰς Καισάρειαν· εἶτα
Ἀλεξάνδρειαν· εἶτα εἰς Ἀθήνας· Μετὰ τοῦτο
αὐτοῦ, παρεγένετο καὶ ὁ μέγας Βασίλειος, κ
νηγωνίζοντο ἀμφότεροι εἰς ἀρετὴν καὶ μά
Εἶτα ὑπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκείαν πατρίδα, κ
γονεν ἐπίσκοπος Σαζίμων. Εἶτα τοῦ πατρὸς
γηράσαντος, ἐδίδασκεν ἀντ' ἐκείνου, καὶ ἐπ
εἰς Ναζιανζόν. Καὶ διὰ τὴν τῶν Ἀρειανῶν
εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον· καὶ ἐστήριξε τ
δόξους διὰ λόγων, καὶ γέγονε πατριάρχης
τινουπόλεως. Εἶτα παραιτησάμενος, ἦλθ
ἰδίῳ κτήματι, καὶ ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die vicesima sexta

137 *Commemoratio terribilis, magni, et admirabilis terræmotus.*

Extremis temporibus imperatoris Theodosii Minoris, Arcadii et Eudoxiæ filii, mense Januario, die vicesima sexta contigit Constantinopoli horribilis terræmotus, qualis nunquam ab urbe condita usque ad eam diem factus fuerat, ita ut et muri, et maxima urbis pars corruerit. Eodem terræmotu concussæ sunt et aliæ civitates Thraciæ, et Macedoniæ, et Bithyniæ : duravitque ad tres menses. Quare Theodosius imperator cum patriarcha, et clero, populoque universo, nudis incedens pedibus, et vim lacrymarum profundens, supplicatione publica instituta, ad Deum aiebat : Libera nos, Domine, a justa ira tua, et ab omnibus delictis nostris propter pœnitentiam ; commovisti enim terram, et conturbasti eam propter peccata nostra, injiciens timorem in cordibus nostris, ut glorificemus te, qui solus benignus es et clemens. Exinde igitur terræmotus hujus memoria celebratur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΣ'

Ἡ ἀνάμνησις τῶν φόνων τοῦ μεγάλου κ
δόξου σεισμοῦ.

Εἰς τὰ τελευταῖα τῆς βασιλείας τοῦ Μακ
δοσίου υἱοῦ Ἀρκαδίου καὶ Εὐδοξίας, μηνὶ Ἰ
ρίῳ, εἰκάδι ἕκτῃ, ἐγένετο ἐν Κωνσταντι
σεισμὸς φοβερὸς, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ
ἡ πόλις μέχρι τότε, ὥστε καὶ τὰ τείχη κα
καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως. Ὁ δ
σεισμὸς καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Θρᾴκης, καὶ
κεδονίας, κάὶ τῆς Βιθυνίας κατέστρεψε, κ
κράτησε μῆνας τρεῖς. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Θ
μετὰ τοῦ Πατριάρχου, καὶ τοῦ κλήρου, κ
λαοῦ παντὸς, ἀνυπόδετους μετὰ δακρύων λ
πρὸς τὸν Θεὸν, ἔλεγε· Ῥῦσαι ἡμᾶς, Κύ
δικαίας σου ὀργῆς, καὶ τῶν πραπτωμάτω
διὰ τῆς μετανοίας· ἐσάλευσας γὰρ τὴν γ
συνετάραξας διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· ἔ
φόβον εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, τοῦ δοξάζειν
μόνον ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον· ἐκτοτε οὖ
ζεται ἡ τοιαύτη ἀνάμνησις.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

νήμη τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ Ἀρκαδίου καὶ Ἰωάννου.

Ξενοφῶν ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ἦν συγκλητικὸς Κωνσταντινουπόλει, θεοσεβὴς καὶ ἐλεήμων καὶ κτιος, καὶ πᾶσαν ἀρετὴν ἔχων. Ἦν δὲ καὶ ἔνδοξος ἱ πλούσιος σφόδρα, γεννήσας δὲ δύο παῖδας Ἀρδιον καὶ Ἰωάννην, καὶ ἀναθρέψας αὐτοὺς ἐν παιᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, ἀπέστειλεν εἰς Βηρυτὸν ν πόλιν, ἵνα μάθωσι τοὺς νόμους. Εἶχε γὰρ τόἡ τοιαύτη πόλις παντοίων μαθημάτων βιβλιοθήκς. Ἐπεὶ δὲ κατὰ θάλασσαν ἐναυάγησαν οἱ υἱοὶ τοῦ, μαθὼν τοῦτο παρά τινος τῶν δούλων αὐτοῦ, ῆλθε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτῶν ἀνατησιν. Καὶ εὑρὼν αὐτοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκ τῆς λάσσης ἐκβρασθέντας, καὶ μοναχοὺς γενομένους, ὐ ἀναγνωρίσας, ἐνεδύθη καὶ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ τοῦ τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Καὶ ἐπὶ τοσοῦτον οἰκοψαν εἰς ἀρετὴν, ὡς καὶ θαύματα ἐκτελεῖν ταξιωθῆναι· καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν ἐν Κυρίῳ, τὰ τῶν υἱῶν αὐτῶν.

A

Eodem die

138 *Commemoratio sancti Xenophontis, et conjugis ejus, ac filiorum Arcadii et Joannis.*

Sanctus pater noster Xenophon, vir senatorii ordinis Constantinopoli, pius, in pauperes benignus, justus, omnibusque virtutibus exornatus, gloriaque ac divitiis excellens, duos suscepit filios Arcadium et Joannem, quos bonis moribus educatos, ac timore Domini imbutos, in urbem Berytum misit, ut juri operam darent: erant enim tunc temporis in ea urbe scientiarum omnium bibliothecæ. Verum cum filii naufragium passi fuissent, idque pater ex quodam servo cognovisset, cœpit cum uxore terras omnes obire, ut eos inveniret: quos cum Hierosolymis reperisset e mari ejectos, et monasticum institutum professos, eosque agnovisset, ipse etiam ejusque uxor habitu monachorum sumpto, ita se in ea vivendi ratione virtutibus excoluere, ut et miracula patrare meruerint: atque hunc in modum una cum filiis in Domino decesserunt.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀνανίου Πρεσβυτέρου, Πέτρου, κλειδοφύλακος, καὶ ἑτέρων ἑπτὰ στρατιωτῶν.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος. Ὡτινι Μαξίμῳ παραστὰς ὁ γιος Ἀνανίας, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν Χριστιανὸν εἶαι, καὶ στηλιτεύσας τὰ εἴδωλα, ἐκδυθεὶς τύπτεται χυρῶς μετὰ ῥαβδίων· καὶ τὰ ψύα ξέεται διὰ σουλίων πυρωθέντων, καὶ μετὰ ὄξους καὶ ἅλατος, καὶ ουχίνων ὑφασμάτων κατατρίβεται. Εἶτα προσηύκτο, καὶ ἔπεσεν ὁ ναὸς καὶ τὰ εἴδωλα. Εἶτα ἐνεβλήθη ἰς φυλακὴν, καὶ διέμεινεν ἄτροφος ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐτρέφετο παρὰ Χριστοῦ τροφῇ οὐρανίῳ. αὶ τοῦτο ἰδὼν Πέτρος ὁ κλειδοφύλαξ προσέπεσεν ὐτῷ, καὶ ἐβαπτισθη. Διαδεχθέντος δὲ τοῦ ἡγεμόνος, λθεν ἕτερος ἡγεμὼν Μαξιμῖνος ὀνόματι, καὶ ἐσημησεν ἐπὶ τροχοῦ τοὺς ἁγίους· εἶτα ἔθηκεν αὶ ἐσχάρας· ἀλλ' ἐψυχράνθη τὸ πῦρ· καὶ ἰδόντες οἱ ιμωροῦντες αὐτοὺς ἑπτὰ στρατιῶται, ἐπίστευσαν· αὶ σὺν αὐτοῖς ἐν τῇ θαλάσσῃ ὑπὸ τῶν δημίων ριφέντες, ἐτελειώθησαν.

C

EODEM MENSE.

Die vicesima septima

139 *Certamen sanctorum martyrum Ananiæ presbyteri, Petri clavium custodis, et aliorum septem militum.*

Isti claruerunt Diocletiano imperatore, et Maximo præfecto, quem cum sanctus Ananias adiisset, seque Christianum professus, probris idola affecisset, nudatus, flagris gravissime cæditur. Tum circa lumbos subulis candentibus perfoditur; et aceto, sale ac panno cilicino perfricatur et atteritur. Cumque orasset, et fanum cum idolis corruisset, in carcerem detruditur: ubi septem diebus sine cibo mansit. Sed cum illum cœdesti cibo a Christo nutriri vidisset Petrus clavium carceris custos, abjiciens se ad ejus pedes, baptizatus est. Cumque præfecto alter, Maximus nomine, successisset, rotæ alligatos sanctos, craticulæ ardenti imposuit Verum refrigescentem ignem intuiti septem milites, qui sanctos torquebant, Christi fidem suscepere de una cum iis a lictoribus in mare projecti, vitam finierunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐξορισθεὶς ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐπῆλθεν εἰς Κώμανα τῆς Ἀρμενίας, ὅπου κατάκειται τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Βασιλίσκου, ὅστις καὶ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Μὴ φοβοῦ, ἀδελφὲ Ἰωάννη· αὔριον γὰρ ἅμα ἐσόμεθα· ἐφάνη δὲ καὶ τῷ προσμοναστῷ λέγων. Εὐτρέπισον τόπον τῷ μεγαλομάρτυρι Ἰωάννῃ· ἔρχεται γάρ. Ἀλλάξας οὖν λευκὴν στολὴν καὶ λειτουργήσας, καὶ εἰπὼν τὸ ῥῆμα, ὃ πάντοτε ἔλεγε· Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα, καὶ κατετέθη πλησίον τοῦ τάφου τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλίσκου. Μετὰ δὲ τριάκοντα

D

Eodem die

140 *Translatio reliquiarum sancti Patris nostri Joannis Crysostomi.*

Sanctus Joannes Chrysostomus in exsilium actus, Comanam Armeniæ concessit, ubi sancti Basilisci reliquiæ jacent: qui apparens ei dixit: Ne timeas, frater Joannes: cras enim simul erimus. Idem sanctus ædituo apparens: Præpara, inquit, locum adventanti magno martyri Joanni. Igitur Joannes stola alba indutus, cum liturgiam celebrasset, in iis verbis, quæ semper habebat in ore: Gloria Deo pro omnibus, tradidit spiritum, depositusque fuit prope sepulcrum sancti martyris Basilisci. Tricesimo autem tertio post anno, auctore Proclo patriar-

cha, misit Theodosius qui Joannis reliquias referrent. Sed cum urna reserari non posset, mœrore affectus imperator, scripsit epistolam ad sanctum, qua illum precabatur, ut adveniret : statim exauditus est. Pretiosæ igitur reliquiæ Constantinopolim translatæ, in templo Sanctorum Apostolorum honorifice conditæ sunt.

EODEM MENSE.

Die vicesima octava

141 *Commemoratio sancti Patris nostri Ephræm Syri.*

Iste fuit ex Oriente, genere Syrus, patria Edessenus, Christianis parentibus natus ; vixitque a Constantini Magni temporibus usque ad imperium Valentis. Cum autem infans esset, viderunt in somnis parentes ejus prodire ex ejus lingua vitem, quæ totam terram impleret, et volucres cœli adventare, et ex ejus fructibus decerpere. Vitis autem significabat scientiam, quam habiturus erat. Sic vero in virtutibus excelluit, ut multis profuerit. Cumque ad Basilium magnum in urbem Cæsaream venisset, ab eo presbyter ordinatus est, simulque Græce loqui cœpit, cum antea Syriace loqueretur. Qui postea cum libros animæ utiles composuisset, multosque docuisset, in profunda senectute, gratias agens, ad Deum migravit.

EODEM MENSE.

Die vicesima nona

142 *Translatio reliquiarum sacrosancti martyris Ignatii patriarchæ Antiochen.*

Beatus Ignatius theophorus a Trajano imperatore Antiochia Romam missns propter Christi confessionem, cum bestiis pugnavit, a leonibus, senatu universo in theatro consistente et spectante, suffocatus : id quod sanctus precibus a Deo impetraverat : dicebat enim : Etsi oporteret me a bestiis consumi, non tamen Christum meum abnegabo ; sed cupio dentibus bestiarum moli, ut mundus panis Deo meo inveniar. Cum igitur immissis in eum leonibus suffocatus est, elatæ a Christianis ipsius reliquiæ, et cum pompa atque honore Roma Antiochiam translatæ, tota urbe obviam prodeunte cum cereis, psalmis, hymnis, et canticis spiritualibus ; in eadem urbe honorifico et magnificentissimo sepulcro conditæ fuere in ejusdem tutelam et præsidium.

Eodem die

143 *Certamen sanctorum martyrum Sarbelli sacerdotis, et Babææ sororis ejus.*

Isti Trajano imperatore claruerunt. Et sanctus quidem Sarbelus sacerdos idolorum erat : cumque festus dies dæmoniis ageretur, impuras victimas de more perficiebat. Sed objurgatus a Barsimæo Edessæ episcopo, probrisque lacessitus, quod multorum esset auctor perditionis et interitus ; divino beneficio pœnitentia ductus, adhibita episcopi ver-

A τρεῖς χρόνους, διὰ ὑπομνήσεω
Ἡρόκλου, ἀποστείλας Θεοδόσιος ὁ
γεῖν τὸ λείψανον, τῆς λάρνακο
ἐλυπήθη. Τότε γράφει ἐπιστολή
σιν, παρακληθῆναι ἐλθεῖν, καὶ
θὸν οὖν τὸ τίμιον λείψανον, ἐτ
ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤ

ΚΗ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμ
Σύρου.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀνατολῶ
ἀπὸ πόλεως Ἐδέσσης, γονέων Χρ
ἀπὸ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τ
Οὐάλεντος. Ὅτε δὲ ἦν παιδίον, εἶδ
B κατ' ὄναρ ἄμπελον ἐν τῇ γλώσσῃ
καὶ πληρώσασαν πᾶσαν τὴν γῆν,
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔτρωγ
αὐτῆς. Ἡ δὲ ἄμπελος ἐδήλου τὸ
σεσθαι γνῶσιν αὐτῷ. Καὶ τοσοῦτ
τὴν περιβόντος, ὡς πολλοὺς ὠφ
καὶ πρὸς τὸν μέγαν Βασίλειον
ροτονήθη ὑπ' ἐκείνου πρεσβύτε
χειροτονηθῆναι, ἐλάλησεν ἑλλην
ριστὶ λαλῶν. Ἔπειτα συγγράψας
λεῖς, καὶ πολλοὺς διδάξας καὶ
τάτῳ γήρᾳ εὐχαριστῶν πρὸς Θεὸν

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤ

ΚΘ'

C Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ
Ἰγνατίου πατριάρχου Ἀν

Ὁ Μακάριος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφό
τοῦ βασιλέως, ἀπὸ Ἀντιοχείας
πεμφθεὶς, τῆς εἰς Χριστὸν ἕνεκα
ριομάχησεν, ὑπὸ λεόντων ἀποπν
του πάσης ἐστιώσης ἐν τῷ θεάτρ
ὅπερ ἦν διὰ προσευχῆς τῷ ἁγίῳ
Κἂν δέῃ με ὑπὸ θηρίων ἀναλω
σομαι τὸν Χριστόν μου, ἀλλ' ἐπιθ
τῶν θηρίων ἀλεσθῆναι, ἵνα καθαρὸς
μου. Ὅτε δὲ ἀπελύθησαν ἐπ' αὐ
ἀπέπνιξαν αὐτὸν, ἤρθη τὸ λείψ
τῶν Χριστιανῶν· καὶ μετὰ τιμῆς
ἀνεκομίσθη εἰς Ἀντιόχειαν, τῆς
ὑπαντήσασης μετὰ κηρῶν καὶ θυ
D ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πν
θεμένης ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, ἐντίμω
πῶς εἰς φυλακτήριον αὐτῆς καὶ ἀσφ

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σαρ
τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Βα

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Τραϊανοῦ τ
δὲ ὁ ἅγιος Σάρβηλος ἱερεὺς τῶν εἰ
ἀγομένης τοῖς δαίμοσιν, αὐτὸς κα
λει τὰς μιαρὰς θυσίας. Ἐλεγχθεὶς
μαίου τοῦ ἐπισκόπου Ἐδέσσης, κα
γινόμενος τοῖς πολλοῖς αἴτιος ἀπ
τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι. Καὶ τοῖς λόγ

)εἰς προσῆλθε τῇ τοῦ Χριστοῦ πίστει, μετὰ ἰδίας ἀδελφῆς Βαβαίας· καὶ βαπτίζονται ὑπὸ ἐπισκόπου. Ἰδὼν δὲ ταῦτα ὁ Λυσίας, ἐκράτησιν ὺν, καὶ ἤρξατο τιμωρεῖν. Καὶ πρῶτον μὲν τύπτει μετὰ ῥαβδίων· ἔπειτα σπαθίζεται, καὶ τὸ σωπον ξέεται, καὶ πυρὶ καταφλίγεται. Εἶτα ἐνεθη εἰς δύο ξύλα μέσον, καὶ ἐπρίζετο ὑπὸ τῶν ίων· καὶ τέλος ἀπεκεφαλίσθη. Ὁμοίως καὶ ἡ ιφὴ αὐτοῦ πλεῖστα πρότερον βασανισθεῖσα, ὕστεἀπεκεφαλίσθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

λησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἱππολύτου πάπα, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ ἱερὰ συνοδία τοῦ Ἱερομάρτυρος Ἱππολύτου ρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κλαυδίου, ἡγεμονεύοντος Βικαρίου. Καὶ ὁ μὲν Κενσωρῖνος μάγιστρος ὤν, τῷ βασιλεῖ ἀγαπώμενος, ὅμως ἐσέβετο τὸν Χρι-, καὶ τοὺς Χριστιανοὺς ἐξεδίκει· ἀλλὰ λοιδορηἀπεκλείσθη ἐν τῇ ἡλακῇ· ἔνθα θαυματουρκς, καὶ νεκρὸν ἀναστήσας, ἔπεισε πάντας τοὺς τιώτας πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Οἵτινες προστάτοῦ τυράννου ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ σὺν αὐτοῖς κατρία Χρυσῆ, καὶ ὁ ταύτης ὑπουργὸς Σαβῖνος. τα μαθὼν ὁ πάπας Ἱππόλυτος, καὶ ζήλῳ θείῳ θεὶς, ἦλθε κατὰ πρόσωπον, καὶ ἤλεγξε τὸν τύον. Ὁ δὲ ὑπερζέσας τῷ θυμῷ, πρότερον μὲν ρῶς αὐτὸν ἐβασάνισεν, μετὰ τῶν ἀκολουθούντων ῥ πρεσβυτέρων, καὶ διακόνων, καὶ τοῦ ἐπισκό. Ἔπειτα δήσας αὐτῶν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόεἰς λίθους βαρεῖς, τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης ἐνέρ- καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν,

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Α'

λησις τοῦ ἁγίου μαρτυρος Βαρσιμαίου τοῦ τισκόπου τοῦ βαπτίσαντος τὸν ἅγιον Σάρηλον.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Βαρσιμαῖος, ὡς προεγράφη, κοπος ἦν τῆς ἐν Ἐδέσσῃ ἐκκλησίας, διδάσκων τὸν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπιστρέφων ἀπὸ τῆς πλάτῶν εἰδώλων, καὶ βαπτίζων εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. τίσας δὲ πολλοὺς, εἶδε καὶ Σάρβηλον τὸν ἱερέα εἰδώλων θύοντα τοῖς εἰδώλοις, καὶ ὠνείδισε, καὶ τλιξεν αὐτὸν, εἰπών, ὅτι Σὺ μόνος διαστρέφεις τὸν λαὸν. Κατανυγέντος δὲ ἐκείνου, καὶ βαπτιτος παρὰ τοῦ ἐπισκόπου, καὶ μαρτυρήσαντος Χριστοῦ, μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Βαβαίας, νώσῃ ὁ ἐπίσκοπος, καὶ παρίστη τῷ ἡγεμόνι ίᾳ· καὶ ἐτύφθη σφοδρῶς. Εἶτα παυσαμένου μιτοῦ διωγμοῦ, ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς· καὶ ἐν τῇ γενόμενος ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Θεῷ συνήθεως διὰ ης ἀρετῆς εὐαρεστήσας, ἐτελειώθη, ἀπολαβὼν αἰώνιον ζωήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Θεοφίλου τοῦ Νέου.

ἵτος ὑπῆρχεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ τῆς λείας Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν ὀρθοδόξων λέων, εἷς τῆς συγκλήτου, στρατηγὸς δὲ ἀπο-

bis fide, Christianam religionem amplectitur una cum sorore Babæa, et ab eodem episcopo baptizantur. Quod ubi Lysias rescivit, comprehensum eum torquere cæpit: et primum quidem virgis cædi imperavit: deinde scalpro laniari, in facie excarnificari, igne comburi; duobusque lignis inclusum, a lictoribus medium secari: demum capite plecti. Similiter et soror ejus, multis antea tormentis excruciata, tandem decollata fuit.

Eodem die

144 *Certamen sacrosancti martyris Hippolyti papæ, et sociorum ejus.*

Sacer Hippolyti sacromatyris cœtus claruit Claudio imperatore, et Vicario præfecto. Cum autem Censorius militum magister esset, et imperatori charus, Christum simul colebat, et Christianos vindicabat. Quare accusatus, in carcerem detruditur: ubi prodigiis et signis, præcipue autem mortuo ad vitam revocato, milites omnes ad Christi fidem pertraxit, qui tyranni jussu decollati sunt, in quibus fuit beata Chryse, ejusque servus Sabinus. Id ubi rescivit Hippolytus papa, divino zelo incensus tyrannum adiit, et acerrime reprehendit: qui ira excandescens, primum quidem acerbissime Hippolytum torqueri jussit, ejusque comites præsbyteros, diaconos, et episcopum: deinde alligatis ad manus pedesque gravissimis saxis, in profundum mare illos projecit: atque hunc in modum vitam finierunt.

EODEM MENSE

Die tricesima

145 *Certamen sancti martyris Barsimæi episcopi, qui sanctum Sarbelum baptizavit.*

Sacrosanctus martyr Barsimæus, ut supra dictum est, Edessenæ ecclesiæ episcopus erat, Græcorumque gentem docens, ab idolorum errore conversos baptizabat in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Cumque multos baptizaret, vidit Sarbelum idolorum sacerdotem idolis sacrificantem: quem increpans, probrisque et convicis afficiens, quod unus universum populum perveteret, ad pœnitentiam et compunctionem adduxit, et baptizavit. Sarbelo autem cum sorore Babæa pro Christo martyrium passo, delatus episcopus, et ad Lysiam præsidem adductus, gravissimæ vapulavit. Sed cessante aliquandiu persecutione, dimissus e carcere et ad propriæ ecclesiæ regimen incubens, cum de more per omnes virtutes Deo se gratum exhibuisset, decessit, vitam recipiens æternam.

Eodem die

146 *Certamen sancti Theophili Junioris.*

Iste, Constantino et Irene orthodoxis imperatoribus, Constantinopolim patriam nactus, ordinis senatorii vir, ab imperatoribus dux exercitus ad

fines Cibyrræotarum missus, ubi primum Saracenorum classis in conspectu fuit, instruxit se ad pugnam. Habebat autem tres alios socios copiarum duces. Cumque ipse primus cum suo dromone, facto in Barbaros impetu, fortissime pugnasset, cæteri duces gloriæ ejus invidentes, arrepta fuga, solum eum reliquerunt. Circumventum itaque Barbari capiunt, domumque reversi, in carcerem includunt: unde quarto post anno eductus, cum sollicitaretur, ut Christiana fide ejurata Hagarenicam superstitionem susciperet, nec ad id induci posset, capite plexus vivendi finem fecit.

A σταλεὶς ὑπὸ τῶν βασιλέων εἰς τὸ θέμα τῶν Κ... ραιότων, στόλου Σαρακηνοῦ φανέντος, π... πρὸς τὸ πολεμῆσαι. Ἔχων δὲ συμπολεμιστ... ἄλλους τρεῖς στρατηγούς, ὅμως πρῶτος ἐ... μετὰ τοῦ ἰδίου δρόμωνος· καὶ εἰσῆλθε μέσ... βαρβάρων, καὶ ἠνδραγάθησεν. Ἰδόντες δὲ οἱ... στρατηγοὶ, ἐτρόπησαν· καὶ ἐνεργῶς φυγόντες, ... καν αὐτὸν μόνον. Τότε περικυλώσαντες οἱ βάρ... ἐκράτησαν αὐτὸν· καὶ ὑποστρέψαντες, ἔδεσ... εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ τεσσαρα ἔτη ἐκβαλόντες... τὸν, κατηνάγκασαν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστ... καὶ μαγαρίσαι. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισαν, ἀπ... αὐτόν· καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die tricesima prima

147 *Certamen sanctorum thaumaturgorum Cyri et Joannis.*

Isti Diocletiano imperatore claruerunt. Et sanctus quidem Cyrus patria Alexandrinus, et professione medicus, cum sine ulla mercede artem suam exerceret, simul Christi fidem docebat. Quare delatus ad urbis præfectum, timore perculsus, profugit in Arabiam; et monasticam vitam amplexus, in loco mari proximo consedit. Sanctus autem Joannes Hierosolyma profectus, cum de miraculis sancti Cyri certior factus fuisset, eum adiit, et vitæ rationem cum eo junxit. Cum vero Christiana quædam Athanasia nomine, ejusque tres filiæ, Theodota, Theoctista, et Eudoxia, comprehensæ a præfecto torquendæ essent; veriti ne illa, ut femina, deficeret in tormentis, accedunt, eamque confirmant. C Quare comprehensi, post multos cruciatus capite plexi sunt.

Eodem die

148 *Certamen sancti martyris Victorini, et sex sociorum.*

Decio imperatore fuerunt isti ex urbe Corintho: comprehensi autem, et Tersio proconsuli traditi, gravissime torti sunt, Victorinus enim eruto oculo dextro, manibusque et pedibus abscissis, in ingenti mortario marmoreo confusus, decesit. Victor præcisa lingua eadem ratione in mortario contunditur. Nicephorus tandiu premitur, donec sanguis e naribus erumperet: deinde per capillos suspensus, tandem in eodem mortario conciditur, quoad animam efflaret. Claudianus mutilatis manibus ac pedibus, et suspensus, ex hac vita discessit. Diodorus igne consumptus est. Sarapion inverso capite suspensus decollatur. Papias denique manibus pedibusque amputatis, saxo alligatus, in profundum dejicitur.

Eodem die

149 *Certamen sanctæ martyris Tryphænæ.*

Tryphæna Christi martyr ex urbe Cyzico fuit, Anastasii patricii, sed gentilis, et Socratiæ Christianæ filia, Christiana et ipsa. Cum autem festus

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

B Ἄθλησις τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Κύρου ... Ἰωάννου.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασι... καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κῦρος ἦν ἀπὸ τῆς Ἀλεξαν... ἰατρὸς τὴν τέχνην. Ἰατρεύων δὲ δωρεὰν, ἐν τ... ἐδίδασκε καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Διαβλη... τῷ τῆς πόλεως ἄρχοντι, καὶ φοβηθεὶς φύγ... Ἀραβίαν, καὶ γίνεται μοναχός. Καὶ εὑρὼν ... πλησίον θαλάσσης, κατῴκησεν ἐκεῖ. Ὁ δὲ ... Ἰωάννης ἀπελθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ σ... περὶ θαυματουργιῶν τοῦ ἁγίου Κύρου, ἀπῆλ... ἦμ μετ' αὐτοῦ. Κρατηθείσης δὲ γυναικός τιν... στιανῆς, ὀνόματι Ἀθανασίας, μετὰ τῶν τρι... τῆς θυγατέρων, Θεοδότης, Θεοκτίστης, καὶ Εὐ... παρὰ τοῦ ἄρχοντος, καὶ μελλουσης βασ... φοβηθέντες οἱ ἅγιοι, ἵνα μὴ, ὡς γυνὴ, δειλιάσ... θον, καὶ ἐθαρσοποίουν αὐτήν. Διὰ τοῦτο κ... τες, μετὰ πολλὰς βασάνους καὶ τιμωριας, τε... ἀπεκεφαλίσθησαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐικτωρίνου σ... σὺν αὐτῷ ἓξ ἁγίων.

Ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασιλέως ὑπῆργον οὗτοι ... λεως Κορίνθου. Κρατηθέντες δὲ παρεδόθησ... τίῳ νῷ ὑπάτῳ, καὶ ἐβασανίσθησαν ἰσχυρῶς. Ὁ... γὰρ Οὐικτωρῖνος τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐξε... καὶ χεῖρας καὶ πόδας ἀποκοπείς, καὶ εἰς γό... βληθεὶς λιθίνην μεγάλην, καὶ συντριβείς, ἐτε... σεν. Οὐϊκτωρ δὲ τὴν γλῶσσαν ἐκτμηθείς, ἐτι... ἴγδῃ συνθλασθεὶς, ἐτελειώθη. Νικησόπος δὲ π... πιασθεὶς, ἕως οὗ ἐξίδη αἷμα ἐκ τῆς ῥινός ... καὶ ἐκ τριχῶν κρεμασθεὶς, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ... ἐμβληθεὶς, καὶ τυπτηθεὶς, παρέδωκε τὸ πν... Ὁ δὲ Κλαυδιανὸς κοπεὶς χεῖρας καὶ πόδας, κ... μασθεὶς, ἀπέστη τοῦ βίου. Ὁ δὲ Διόδωρος π... λεῖται. Σαραπίων δὲ κατὰ κεφαλῆς κρεμ... ἀπεκεφαλίσθη. Παπίας δὲ μετὰ τὸ κοπῆν... καὶ πόδας, λίθῳ προσδεθεὶς, εἰς βυθὸν βίπτετ...

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος τρυφαίνης.

Τρύφαινα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχε ... τῆς πόλεως Κυζίκου. Ἦν δὲ θυγάτηρ Ἀνασ... συγκλητικοῦ ἕλληνος, καὶ Σωκρατίας Χριστι...

ιστιανὴ δὲ οὖσα, ἑορτῆς ἐπιτελουμένης τοῖς εἰ- A
λοις, ζήλῳ θείῳ κινηθεῖσα, καὶ εἰς μέσον τοῦ λαοῦ
ελθοῦσα, τὰ αἰσχρὰ τῶν ἑλλήνων διέπτυσε, καὶ
ς βλέποντας αὐτὰ καθύβρισεν· ἐδίδασκέ τε τὰ
ν εἴδωλα ἀρνήσασθαι, προσελθεῖν δὲ Χριστῷ καὶ
πτισθῆναι. Διὰ τοῦτο τῇ πρωτάξει τοῦ ἡγεμόνος
ισκρείου κρατηθεῖσα, ἐνεβλήθη εἰς κάμινον. Καὶ
ς καμίνου ῥυσθεῖσα, ἐκρεμάσθη ἐπὶ ξύλου, κατω
μένων σιδηρῶν ἥλων ὀξέων. Καὶ ἀπολυθεῖσα τοῦ
λου, ἔπεσεν ἐπάνω τῶν ἥλων, καὶ ὠδυνήθη ὑπ'
τῶν ἰσχυρῶς. Εἶτα ἀπολυθέντων ἐπ' αὐτὴν θηρίων
ιφόρων· τὰ μὲν ἄλλα οὐ προσέγγισαν αὐτῇ· εἷς
ταῦρος δραμὼν, καὶ διακερατίσας αὐτὴν, διέσχισεν
; μέσον· καὶ εὐθέως ἀφῆκε τὴν ψυχήν· καὶ οὕτως
ἀφη ὑπὸ τῶν πιστῶν.

dies idolis celebraretur, divino zelo commota, in medium populum prosiliens, exsecranda gentilium sacra conputavit, eorumque spectatores contumeliis affecit, docens, idolis ejuratis ad Christi fidem transeundum esse et suscipiendum baptismum. Quare Cæsarii præfecti jussu comprehensa, in caminum injicitur. Sed inde erepta, in equuleum rapitur, defixis humi acutissimis clavis ferreis; solutaque repente, et super clavos delapsa, gravissimo dolore afficitur. Deinde immissæ in eam variæ bestiæ; quarum aliis propius accedere non audentibus, taurus adactis in præcordia **150** cornibus, mediam scidit: et statim spiritum tradidit: cujus corpus a fidelibus sepultum fuit.

ΜΗΝΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τρύφωνος.

Τρύφων ὁ μάρτυς ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς χώρας Φρυ-
ας ἐπὶ τῆς βασιλείας Γορδιανοῦ. Μικρὸς δὲ ὢν τὴν
ικίαν, ἔδοσκε χῆνας· ἀλλ' ὅμως καὶ τὰς χῆνας
σκων, ἀρετῆς ἐπεμελεῖτο· καὶ διὰ τῆς τῶν ἐντο-
ὼν ἐργασίας, μεγάλως ἐθεράπευε τὸν Θεόν. Διὰ
ῦτο ἐδέξατο χαρίσματα ἰαμάτων· καὶ ἐθεράπευε
ίσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν· ἴασατο δὲ καὶ
ν θυγατέρα τοῦ βασιλέως δαίμονα ἔχουσαν· καὶ
τέδειξε τοῖς παροῦσι τὸν δαίμονα μορφὴν ἔχοντα
κύρου κυνὸς, καὶ ἐξομολογούμενον τὰς κακὰς
ράξεις αὐτοῦ· ὅτε καὶ πολλοὺς ἔπεισε πιστεῦσαι C
ν Χριστῷ· ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Δεκίου ἐκρατήθη
ὑπὸ Ἀκυλίνου τοῦ ἐπάρχου, καὶ ἤχθη δέσμιος εἰς
καιαν. Καὶ πρῶτον μὲν προσδεθεὶς ἵπποις ἀγρίοις
ρεται κατὰ δυσβάτων τόπων, ὥρᾳ Χειμῶνος.
πειτα γυμνὸς ἐπάνω σιδηρῶν ἥλων τίθεται. Εἶτα διὰ λαμπάδων πυρὸς κατακαὶς τὰς πλευρὰς, τὴν κεφαλὴν
ετμήθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

νήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Βενδιμιανοῦ μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου.

Ὁ ὅσιος καὶ μέγας Πατὴρ ἡμῶν Βενδιμιανὸς
ένετο μαθητὴς τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου,
ὃς ἐν τῷ ὄρει ἡσυχάσαντος, τοῦ διακειμένου μὲν
λησίον Χαλκηδόνος, ὀνομαζομένου δὲ τῆς Ὀξείας,
ουλεύσας αὐτῷ πολλὰ καὶ ὑποταγεὶς, ὡς πρέπει
γίοις, καὶ κληρονομήσας τὴν ἁγίαν εὐχὴν ἐκείνου.
Πολλὰ δὲ ἀγωνιζόμενος εἰς ἀρετὴν, οὐκ ἠρκέσθη D
ούτοις, ἀλλὰ μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἁγίου, εὑρὼν
ιάκουφον πέτραν, πλησίον τῆς μάνδρας τοῦ ἁγίου,
αὶ ἐπικτίσας ἐκ τῶν δύο μερῶν τῆς πέτρας, καὶ
οιήσας μικρὸν κελλίον, ἀπέκλεισεν ἑαυτὸν ἐκεῖ, καὶ
ποίησεν ἀγωνιζόμενος ἔτη τεσσαρακονταδύο. Ἐδέ-
ατο δὲ καὶ χαρίσματα ἰαμάτων, καὶ ἴατο τοὺς προσ-
ρχομένους αὐτῷ ἀσθενοῦντας, καὶ κατὰ ψυχὴν, καὶ
ατὰ σῶμα. Ὑπέμεινε δὲ καὶ πολλοὺς πειρασμοὺς ἐκ
ῶν δαιμόνων προγνοὺς δὲ τὸν αὐτοῦ θάνατον, διηγή-
ατο τὸν βίον τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου τῷ μέλλοντι αὐτῷ
υγγράψασθαι συγγραφεῖ· καὶ οὕτω κλίνας τὰ γόνατα
αρέδωκε τὸ πνεῦμα

MENSE FEBRUARIO.

Die prima

151 *Certamen sancti martyris Tryphonis.*

Tryphon martyr in Phrygia, Gordiano imperatore, natus, adhuc puer anseres pascebat; sed simul virtutibus comparandis operam dabat Deique mandata diligenter exsequebatur: unde curationum donum accepit, ut nullum esset morbi genus, quod non curaret. Sanavit autem et imperatoris filiam a dæmone oppressam, ipsumque dæmonem in specie nigerrimi canis ostensum compulit, ut suas præstigias et dolos patefaceret: quæ res multos ad Christi fidem traduxit. Post hæc Decio imperante, captus ab Aquilino præfecto, Nicæam vinctus perducitur: ubi ad equos indomitos alligatus, per **152** invia hiberno tempore raptatur: deinde nudus super acutos clavos volutatur: demum facibus circa latera ustulatus, capite plectitur.

Eodem die

153 *Commemoratio sancti Patris nostri Bendimiani, discipuli sancti Auxentii.*

Sanctus et magnus Pater noster Bendimianus sancti Patris nostri Auxentii, qui in monte Chalcedoni proximo, Oxia appellato, solitariam vitam agebat, discipulus, sedulum magistro se ministrum, ut sanctos decet, semper exhibuit; ejusque sanctarum precum hæres factus, egregiam comparandis virtutibus operam navavit: neque his contentus, post sancti obitum, apud mandram ejusdem inter montium angustias petram nactus, ex utroque ejusdem latere exiguam cellulam superstruxit; atque in ea seipsum includens, per annos quadraginta duos certavit. Accepit autem et curationum donum, et accedentium ad se tam animi, quam corporis morbos sanabat. Multas præterea a dæmonibus tentationes pertulit. Cumque mortis suæ præscius, scriptori cuidam, quam litteris commendaret, sancti Auxentii vitam enarrasset, inclinatis genibus tradidit spiritum.

EODEM MENSE.

Die secunda

154 *Occursus Domini nostri Jesu Christi, cum eum Simeon senex in ulnas suas accepit.*

Dominus noster Jesus Christus suam œconomiam secundum carnem confirmaturus, quod nimirum vere factus esset homo, cum cætera omnia, quæ lege Judaica sancita erant, implevisset, hoc etiam non prætermittens, servare voluit quod in more apud Judæos erat. Quadragesimo enim die omnem Hebræorum masculum adducebant parentes in templum cum duabus turturibus, aut duobus pullis columbarum, ut benedictionem acciperet. Hoc igitur et Dominus noster Jesus Christus præstitit : et una cum vera matre sua Deipara Maria, et Josepho opinione tantum patre, venit in templum Dei, et a Simeone justo exceptus est : qui cum eum in ulnas suas accepisset, dixit : Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum, in pace : quia viderunt oculi mei salutare tuum. Similiter et Anna Prophetissa confessa est, et gratias Deo egit, quod populum suum visitasset. Hac igitur de causa hæc sancta festivitas celebratur.

Eodem die

155 *Certamen sanctorum Perpetuæ, Satyri, Reucati, Saturnini, Secundi et Felicitatis.*

Perpetua Christi martyr ex regione Africæ, ob Christi confessionem comprehensa ab ethnicis, ad provinciæ præfectum una cum reliquis sanctis adducitur. Habebat autem sancta infantem adhuc lactentem, et fratrem nomine Dinocratem. Igitur postquam a præfecto torti sunt, in custodiam conjiciuntur : ubi vidit sancta in somnis scalam æneam terræ defixam, cœlosque attingentem, et in ejus extremitatibus infixas omnes tormentorum species; ad ejus vero calcem draconem ascendentes detrahere conantem ; sanctum autem Satyrum ascendentem, et ad se conversum, hæc dicentem : Mater mea Perpetua, te exspecto. Frater vero ejus in altero carcere inclusus, vidit Satyrum ad pelvim aquæ stantem, et ex ea haurientem atque bibentem : ex quo eum mortuum esse intellexit. Mane igitur Perpetua et Felicitas a ferocibus juvencis cornu transverberatæ mortem oppetiere : cæteri vero jugulati sunt.

EODEM MENSE.

Die tertia

156 *Commemoratio sancti et justi Simeonis, qui Dominum in ulnas suas accepit, et Annæ prophetissæ.*

Simeon senex, justus et pius, et ab omni malo seipsum abstinens, cum templum frequens adiret, Deumque oraret, ut mundi misertus, homines a diabolo liberaret ; audivit ab angelo, se non prius moriturum, quam videret Christum Domini, qui universo orbi salutem allaturus esset. Similiter et

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

B

Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑ
ἐδέξατο αὐτὸν Συμεὼν ὁ πρεσβύτης ἐν ταῖς ἀγκα
αὐτοῦ.

Ἵνα βεβαιώσῃ τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν ὁ Κ
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅτι κατὰ τὴν ἀλήθειαν
θρωπος ἐγένετο, πάντα τὰ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου
ἥσας, οὐδὲ τοῦτο παρέλιπεν· ἀλλ' ἐποίησε, κα
ἦν ἔθος τοῖς Ἰουδαίοις· μετὰ γὰρ τεσσαράκοντα
ρας, πᾶν παιδίον τῶν Ἑβραίων ἔφερον οἱ γ
εἰς τὸ ἱερὸν, μετὰ δύο τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσ
ριστερῶν, τοῦ εὐλογεῖσθαι. Τοῦτο δὲ καὶ ὁ Κ
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐποίησε. Καὶ παρὰ τῆς
ἀληθειαν μητέρος αὐτοῦ Μαρίας τῆς θεοτόκ
τοῦ νομιζομένου πατρὸς Ἰωσὴφ, ἦλθεν εἰς τὸ
τοῦ Θεοῦ· καὶ ὑπεδέχθη παρὰ Συμεὼν τοῦ δικ
Ὡς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, κα
Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τ
σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τ
ριόν σου. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἄννα, προφῆτι
ἀνθωμολογήσατο καὶ εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ, κ
σκεψαμένῳ τὸν λαὸν αὐτοῦ. Ἔκτοτε οὖν ἐπ
ἡ τοιαύτη ἁγία ἑορτή.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀθλησις τῶν ἁγίων Περπετούας, Σα
Ῥευκάτου, Σατορνίλου, Σεκούνδου κ
λικιτάτης.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Περπετούα, ἡ κ
χώρας Ἀφρικῆς· ἐπεὶ δὲ τὸν Χριστὸν ὡμο
κρατηθεῖσα παρὰ τῶν Ἑλλήνων, προσήχθη
χώρας ἀρχοντι, μετὰ τῶν λοιπῶν ἁγίων. Ἦ
ἁγίᾳ βρέφος ὑπομάζιον, καὶ ἀδελφὸς ὀνόμ
κράτης. Τιμωροῦνται οὖν παρὰ τοῦ ἄρχοντ
ἐμβάλλονται εἰς φυλακήν. Καὶ θεωρεῖ ἡ μ
ὄναρ σκάλαν χαλκῆν φθάνουσαν ἀπὸ γῆς
νόν, ἔχουσαν εἰς τὰ δύο μέρη ἐμπεπηγμέν
τὰ τῶν κολαστηρίων εἴδη, καὶ δράκοντα
σκάλαν κωλύοντα τοὺς ἀναβαίνοντας, κα
Σάτυρον ἀναβάντα, καὶ στραφέντα πρὸς α
λέγοντο· Μῆτέρ μου Περπετούα, περιμένω σ
καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς ἐν ἑτέρᾳ φυλακῇ· καὶ
περὶ αὐτοῦ, ὅτι παρίστατο λεκάνῃ ὕδατος
τλῶν ἔπινεν ἐξ αὐτῆς· καὶ ἔγνω, ὅτι ἐτελ
καὶ τὸ πρωΐ αὐτὴ μὲν μετὰ Φηλικιτάτης ὑπὸ
λεων ἀγρίων κερατισθεῖσαι ἀπέθανον· οἱ δὲ λ
ἐσφάγησαν.

C

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Συμεὼν τοῦ δέχ
τὸν Κύριον ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ, καὶ Ἀνν
προφήτιδος.

Ὁ πρεσβύτης Συμεὼν, ἦν δίκαιος καὶ εὐ
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ, προσειδρεύων
τῷ ἱερῷ, καὶ παρακαλῶν τὸν Θεὸν, ἵνα ἐλε
κόσμον αὐτοῦ, καὶ λυτρώσηται τοὺς ἀνθρώπ
τοῦ διαβόλου, ἤκουσε παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, μὴ
θανεῖν, ἕως οὗ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυριου, τὸν μέλ

ῶσαι τὴν οἰκουμένην. Ὁμοίως καὶ Ἄννα ἡ προ- A Anna prophetissa orans, idem oraculum accepit
ήτις προσευχομένη, ἐξεδέξετο καὶ αὐτὴ τοιαύτην Cum igitur quadraginta dies a nativitate Christi
όξαν· πληρωθέντων δὲ τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ impleti fuissent, puerumque Jesum parentes in
ῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἤγαγον οἱ γονεῖς τὸ templum adduxissent, secundum præscriptum le-
:αιδίον Ἰησοῦν εἰς τὸ ἱερὸν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ gis, accipiens eum Simeon in ulnas suas, dixit :
όμου Καὶ κρατήσας αὐτὸν ὁ Συμεὼν εἰς τὰς ἀγκά- Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum
ας αὐτοῦ, εἶπε· Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσ- verbum tuum, in pace : quia viderunt oculi mei
:οτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλ- salutare tuum. Cumque prophetasset de Christi
οί μου τὸ σωτήριόν σου. Καὶ προφητεύσας περὶ morte, deque cruce, et Deipara, quæ Jesum in cruce
οῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ τοῦ σταυροῦ, καὶ pendentem visura esset et mœrore conficienda,
ῆς Θεοτόκου, ὅτι λυπηθήσεται ἰδοῦσα τὸν Ἰησοῦν ἐν obdormivit. Similiter et Anna gratias Deo agens,
ῷ σταυρῷ, ἐκοιμήθη. Ὁμοίως καὶ ἡ Ἄννα εὐχαρισ- finem vivendi fecit.
ήσασα τέλος ἔσχε τοῦ βίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Eodem die

ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Εὐβούλου μαρτυρησάντων ἐν Καισαρείᾳ. B **157** *Certamen sanctorum martyrum Adriani et Eubuli, qui Cæsareæ martyrium passi sunt.*

Ἀδριανὸς καὶ Εὔβουλος οἱ τοῦ Κριστοῦ μάρτυρες, Adrianus et Eubulus, Christi martyres, in ea,
ἐγένοντο ἀπὸ Χώρας Βανίας ἐπονομαζομένης. Εἶχον quam Baneam dicunt, regione nati, cum Chri-
ι πόθον, ὡς Χριστιανοὶ καὶ εὐλαβεῖς, πρὸς τοὺς stiani piique essent, summo erga martyres Chri-
άρτυρας, καὶ τοὺς ὁμολογητὰς τοῦ Χριστοῦ. Καὶ stique confessores studio affecti, Cæsaream petie-
ἀ τοῦτο ἀπῆλθον εἰς Καισάρειαν, ἵνα ἐπισκέψων- runt, ut sanctos carceribus inclusos visitarent :
ι τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς κολαζομένους ἁγίους. Καὶ quo cum pervenissent, eos visitantes consolabantur
ελθόντες ἐπεσκέπτοντο αὐτούς, καὶ παρεμυθοῦντο et confortabant : sed et gentiles Christi verbum
ἱ προεθυμοποίουν. Ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐδί- docentes, multos ex eis baptizabant. Quare delati
σκον τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὺς ἐξ αὐ- et comprehensi, Firmiliano præfecto traduntur :
ν ἐβάπτιζον. Καὶ διαγνωσθέντες, ἐκρατήθησαν, cujus jussu primum gravissime cæduntur : et faci-
ἱ παρεδόθησαν Φιρμιλιανῷ τῷ ἄρχοντι. Καὶ ἐτύφ- bus in lateribus exusti, ad leones damnantur. Sed
ησαν ἰσχυρῶς· καὶ τὰς πλευρὰς μετὰ πυρὸς κατε- cum nullam iis noxam leones intulissent, quin po-
ήσαν. Εἶτα ἀπελύθησαν ἐπ' αὐτοὺς λέοντες, καὶ οὐκ tius coram eis procidentes, illorum pedes lambe-
ίκησαν αὐτούς· ἀλλ' ἀπελθόντες οἱ λεοντες, καὶ προ- rent, vehementi incitatus ira præfectus, eos de-
υνήσαντες αὐτοὺς, ἔλειχον τοὺς πόδας αὐτῶν· τότε collari mandavit, atque ita vitam finierunt.
ίσθεὶς ὁ ἄρχων, καὶ τῷ θυμῷ ὑπερζέσας, ἀπεκεφά- C
εν αὐτούς· καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.

Δ' Die quarta

λησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, Παπία, Διοδώρου καὶ Κλαυδιανοῦ. **158** *Certamen sanctorum martyrum Papiæ, Diodori et Claudiani.*

Παπίας, Διόδωρος, καὶ Κλαυδιανὸς οἱ σεπτοὶ μάρ- Papias, Diodorus et Claudianus, venerabiles
ες τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρχον ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασι- Christi martyres, Decio imperatore, ex urbe Attalia
ς, ἐκ τῆς πόλεως Ἀτταλείας, τῆς Παμφύλων in regione Pamphyliæ fuerunt. Pascentes autem in
ρχίας. Βόσκοντες δὲ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν κτήνη propria regione diversa animalia, simul etiam Chri-
ορα, ὁμῶς Χριστιανοὶ ἦσαν, καὶ ἐδίδασκον περὶ stiani erant, verbumque Christi gentiles docebant,
Χριστοῦ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐπίστεφον πολλοὺς quorum plurimos ad ipsum convertebant. Quare
ς αὐτόν. Διαβληθέντες δὲ, ἐκρατήθησαν ὑπὸ delati, et a Publio Pamphyliæ præfecto compre-
πλίου τοῦ ἄρχοντος τῆς Παμφυλίας. Καὶ ἐρωτη- hensi, atque interrogati, magna libertate nomen
ες, ὡμολόγησαν παῤῥησίᾳ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, Christi veri Dei nostri confessi sunt, docentes, D
ληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐδίδαξαν, ὅτι αὐτός ipsum esse qui fecit cœlum, et terram, et mare, et
ν ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν omnia quæ in eis sunt, nec esse alium Deum
σσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ πλὴν αὐτοῦ præter ipsum. Quibus auditis excandescens **159**
ος Θεὸς οὐκ ἔστι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, καὶ præfectus gravissime eos excruciavit : cumque ad
ώσας, ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς ἰσχυρῶς. Ὡς δὲ οὐκ abnegandum Christum inducere nequiret, gladio
σεν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ξίφει τὰς κεφαλὰς capita amputari jussit : quorum corpora a Chri-
ὧν ἀπέτεμε· καὶ οὕτω τελειωθέντες, ἐτάφησαν ὑπὸ stianis honorifice sepulta sunt ad gloriam Christi
Χριστιανῶν ἐντίμως, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ Dei nostri.
ν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Eodem die

μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου. **160** *Commemoratio sancti Patris nostri Isidori Pelusiotæ.*

ὗτος ὁ ἅγιος Αἰγύπτιος ἐγένετο ἀπὸ πόλεως Πη- Iste sanctus Ægyptius ex urbe Pelusio, nobili

piisque parentibus natus, Theophili, et Cyrilli Alexandriæ episcoporum propinquus, sacris profanisque litteris optime instructus est ; sed Dei amorem sæculo præponens, parentibus, opibus et gloria abdicatis, in montem non procul a Pelusio secessit : ubi monachus factus, vitamque tranquillam agens, omnem operam suam nunc precibus, nunc librorum commentationi dabat, orbem universum epistolis suis illuminans, omnesque sacras Scripturas iis exponens. Cumque multos direxisset, et virtutibus claros effecisset (non enim privatos tantum epistolarum suarum doctrinis juvabat, sed etiam principes, et episcopos, et imperatores : decies autem mille epistolas conscripsit), vita sanctissime transacta obdormivit.

A λουσίου λεγομένης, υἱὸς
νέων σύγγενεῖς δὲ ἔχων
τοὺς τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπ
νον τὰ ἱερὰ γράμματα τῆ
τῆς ἔξω, καὶ ἐγένετο σοφός
πλεῖον τοῦ κόσμου, κατέλει
τον, καὶ δόξαν. Καὶ κατέλι
κείμενον τοῦ Πηλουσίου,
ᾧ καὶ ἡσυχάζων, καὶ τῷ
τὰς βίβλους ἐκμελετῶν, τή
τῶν ἐπιστολῶν κατεφώτι
τῶν ἑρμηνεύσας, καὶ πολ
ρέτους ἐργασάμενος· οὐ μ
διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἐ
ἄρχοντας, καὶ ἐπισκόπου
B χιλιάδας γράψας ἐπιστολ
ἐκοιμήθη.

Eodem die

161 *Certamen sacrosancti martyris Abramii Persæ.*

Τῇ αὐτ
Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερο
Πέρ

Abramius sacromartyr, cujusdam urbis in Perside episcopus, Sapore Persarum potius tyranno, quam rege, accusatus a Magis, qui ignem solemque colebant, quod in Christum crederet eumque adoraret, comprehenditur, ferreisque catenis vinctus, ad principem magorum adducitur ; a quo compulsus Christum ejurare, et creaturas, solem scilicet ignemque adorare (hos enim deorum loco seducti Persæ habebant) : cum ad id induci non posset, innumeris tormentis subjicitur, ad quorum singula Christum invocans, aiebat ; Domine Jesu C Christe Deus, adjuva me servum tuum, quia in te confidit anima mea. Postquam autem a tormentis ereptus esset, in carcerem detruditur : unde rursus eductus, tortusque, demum gratias Deo agens, decollatur.

Ἀβράμιος ὁ ἱερομάρτυ
πόλεως τῶν ἐν Περσίδι,
τυράννου μᾶλλον, ἢ βασι
διαβληθεὶς παρὰ τῶν τὸ πῦ
νων Μάγων, ὅτι τῷ Χρ
σέβεται, ἐκρατήθη. Καὶ
προσήχθη τῷ Ἀρχιμάγῳ.
ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν,
κτίσμασι, τῷ ἡλίῳ, καὶ τ
ὡς θεοὺς οἱ πεπλανημένοι
μυρίαις ὑπεβλήθη τιμωρία
ἐπεκαλεῖτο τὸν Χριστόν,
Χριστὲ, ὁ Θεὸς, βοήθει μοι
πέποιθεν ἡ ψυχή μου· καὶ
ἀπεκλείετο ἐν τῇ φυλακῇ· κ
ἐκβαλλόμενος, ἐβασανίζετ
εὐχαριστῶν, ἀπεκεφαλίσθη.

EODEM MENSE.

ΜΗΝΙ Τ

Die quinta

162 *Certamen sanctæ Agathæ martyris.*

Ἄθλησις τῆς ἁγίας

Martyr Christi Agatha Panormi in Sicilia nata, forma, pietate, divitiis, Deique timore clara, temporibus impii imperatoris Decii comprehensa, et ad præfectum provinciæ adducta, Aphrodisiæ mulieri D traditur, ut illecebris delinita induceretur ad Christum ejurandum, et colenda idola : sed cum ad id adduci non posset, quin potius pro Christo mortem optaret, gravissime cæditur, eique mamilla una abscinditur. Sed in carcerem conjectæ noctu sanctus Petrus apostolus apparens, amputatam mamillam, Dei gratia, sanam restituit. Tum e carcere educta, super minutas testulas raptatur, et igne amburitur : atque ab his omnibus, Christi virtute, liberata, iterum in custodiam includitur : ubi Deo gratias agens, et orans, decessit.

Ἡ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ
πόλεως Πανόρμου τῆς ἐν
καὶ ὡραία· ἦν δὲ καὶ ε
τὸν θεὸν φοβουμένη. Ἐπ
παρανόμου Δεκίου κρατηθ
μόνι προσάγεται· καὶ
γυναικί, ἵνα μετὰ πραότητ
σθαι τὸν Χριστὸν, καὶ π
Ὡς δὲ οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ
Χριστοῦ ἀποθανεῖν, τύπτετ
τῶν μαστῶν ἐκκόπτεται·
διὰ τῆς νυκτὸς ὁ ἅγιος Π
χάριτι, τὸν ἐκκοπέντα μα
ἐξελθοῦσα τῆς φυλακῆς,
κου σύρεται· καὶ μετὰ τα

γεται. Ὡς δὲ ἐκ τούτων πάντων, τῇ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει, ὑγιὴς διεφυλάχθη, πάλιν καὶ ἐκεῖ εὐχαριστοῦσα τῷ Θεῷ, καὶ προσευχομένη, ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ζ.

θλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Ἐμέσῃ.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἐμέσης τῆς πόλεως. Νέος δὲ ν ἔμαθε τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ ἰάτρευε καὶ ϑεράπευε τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ τῇ προφάσει τοῦ τρεύειν, ἐδίδασκεν αὐτοὺς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐβάπτιζεν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, κρατηθέντων ρὰ τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὸ βασανισθῆναι, Σιλβανοῦ ῦ ἐπισκόπου, καὶ Λουκᾶ διακόνου, καὶ Μωκίου ναγνώστου, κατὰ τοὺς καιροὺς Νουμεριανοῦ τοῦ σιλέως, καὶ εἰς φυλακὴν ἀποκλεισθέντων, καὶ ταδικασθέντων καταβρωθῆναι ὑπὸ ϑηρίων· ἰδὼν ἅγιος Ἰουλιανὸς τὸ γινόμενον, καὶ ζηλώσας ἐλυ- ϑη. Ὅτε δὲ εἶδεν αὐτοὺς τῆς φυλακῆς ἐξελθόντας, δεδεμένους, καὶ συρομένους πρὸς τὰ ϑηρία, ραμε πρὸς αὐτοὺς, καὶ παρῄσίᾳ κατεφίλησεν τοὺς, καὶ ἠξίατο αὐτοῖς. Τότε καὶ αὐτὸς κρατηθείς, συνεδέθη αὐτοῖς· καὶ καθηλωθεὶς κεφαλὴν, χεῖρας, πόδας, σπηλαίῳ τινὶ εἰσελθὼν, ἐτελεύτησεν.

EODEM MENSE

Die sexta.

163 *Certamen sancti martyris Juliani Emeseni.*

Iste ex urbe Emesa fuit: medicam autem artem a puero edoctus, ægrotos curabat; eaque medendi occasione usus, Christi fidem illos edocebat, et baptizabat. Cum vero aliquando Silvanus episcopus, Lucas diaconus, et Mocius lector, Numeriano imperatore, ab ethnicis comprehensi, torti, et in vincula conjecti, inde demum educti, ad bestias damnarentur; videns hæc sanctus Julianus, zeloque incensus, ægre id tulit, cumque ii e carcere ad bestias raperentur, accurrens, sanctos libere osculatus, rogavit, ut socium se sibi adjungerent. Quare B comprehensus et ipse, et una cum iis vinctus, clavis capiti, manibus, pedibusque confixis, in speluncam quamdam ingressus decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

θλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Φαύστης, καὶ τῶν σὺν αὐτῇ Εὐϊλατίου καὶ Μαξίμου.

Φαῦστα, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ αξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐκ τῆς πόλεως Κυζίκου γάτηρ γονέων πλουσίων καὶ εὐσεβῶν. Ἀλλὰ λευτησάντων ἐκείνων, αὐτὴν ὡς νέα καὶ πλουσία κ ἠγάπησε τὰς ἡδονὰς τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐν παρθε- φ, καὶ νηστείᾳ, καὶ ἀγρυπνίᾳ καὶ ἐλεημοσύνῃ πρὸς C ὺς πένητας διῆγε, καὶ τὸν Θεὸν ἐθεράπευεν· Ἀν- ίνωσκε δὲ καὶ τὴν ἁγίαν Γραφήν. Διὰ τοῦτο ἡ μὴ αὐτῆς μέχρι τοῦ βασιλέως ἠκούσθη· καὶ εστάλη πρὸς αὐτὴν Εὐϊλάσιος ὁ ἄρχων, τοῦ πεῖ- ι αὐτὴν ϑῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ εἶδεν αὐτὴν υματουργήσασαν, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ. Τότε εστάλη Μάξιμος ὁ ὕπαρχος, βασανίσαι Φαῦσταν Εὐϊλάσιον· καὶ ἐποίησε χαλκεῖον καχλάζοντα, ἐνέβαλεν ἐκεῖ τοὺς ἁγίους. Ὡς δὲ εἶδεν, ὅτι οὐ ονται, πιστεύσας καὶ αὐτὸς τῷ Χριστῷ, εἰσῆλθεν τομάτως εἰς χαλκεῖον· καὶ οὕτως οἱ τρεῖς ἐτε- ιώθησαν.

Eodem die

164 *Certamen sanctæ martyris Faustæ, et sociorum ejus Evilasii et Maximi.*

Fausta Christi martyr, Maximiano imperatore, ex Cyzico urbe finit, divitum piorumque parentum filia; iis mortuis, cum adolescens, et opulenta esset, sæculi tamen voluptates spernens, in virginitate, jejunio, vigiliis, et eleemosynis dies transigebat, Deo inserviens, sacrorumque librorum lectioni intenta. Quamobrem cum illius fama ad imperatorem pervenisset, misit ad illam Evilasium prætorem, qui ei persuaderet idolis immolare; ubi vero patrata ab illa miracula Evilasius vidit, in Christum credidit. Tunc mittitur Maximus proprætor, ut Faustam, et Evilasium torqueret, qui in ferventem lebetem æneum sanctos conjecit; sed cum eos illæsos cerneret, suscepta et ipse Christi fide, ultro seipsum in lebetem demisit; atque per hunc modum omnes consumpti sunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

θλησις τῶν ἁγίων Σιλβανοῦ ἐπισκόπου, Λουκᾶ διακόνου, καὶ Μωκίου τοῦ ἀναγνώστου. D

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐπὶ τῆς βασιλείας ὑπῆρχον Νουμε- ινοῦ, ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἐμεσηνῶν· καὶ ὁ μὲν ιος Σιλβανὸς ἐπίσκοπος ἦν τῆς αὐτῆς πόλεως· ὁ Λοῦκας διάκονος· ὁ δὲ Μώκιος ἀναγνώστης· ινες διδάσκοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν ιστὸν Υἱὸν Θεοῦ, καὶ Θεὸν ἀληθινὸν ὁμολογοῦν- , ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ παρεδόθη- τῷ ἄρχοντι· καὶ ἐρωτηθέντες, καὶ ἐνώπιον οῦ ὁμολογήσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Δεσπότου ἡμῶν σοῦ Χριστοῦ, ἐβασάνισθησαν ἰσχυρῶς· καὶ ἔλα- ἀπόφασιν, ὅπως ϑηρίοις παραδοθῶσιν εἰς βρῶ- Ὅτε καὶ συρομένων αὐτῶν, προσδραμὼν ὁ ἅγιος λιανὸς, ὡς ὑπ' αὐτῶν βαπτισθεὶς, κατεφίλησεν

Eodem die

165 *Certamen sanctorum Silvani episcopi, Lucæ diaconi, et Mocii lectoris.*

Isti sancti, Numeriano imperatore, ex regione Emesenorum fuere: et sanctus quidem Silvanus ejusdem urbis episcopus, Lucas vero diaconus, et Mocius lector: qui cum verbum Dei docerent, Christumque Dei Filium ac verum Deum profiterentur, ab ethnicis capti, et præfecto traditi, interrogatique ab illo, et nomen Domini nostri Jesu Christi coram eodem professi, acerbissime torti sunt. Mox accepta sententia, ut feris dilaniandi traderentur, cum ad supplicium raperentur, accurrens sanctus Julianus, qui eorum opera baptizatus fuerat, eosque osculatus, rogavit, ut una cum iis martyrio fungeretur. At sancti in theatrum pro

deuntes, immissis in eos feris, gratias Deo agentes, vitam finierunt.

Eodem die

166 *Commemoratio sancti Fausti episcopi.*

Deest.

Eodem die

167 *Commemoratio sancti Patris nostri Bucoli episcopi Smyrnæ, discipuli Joannis Theologi.*

Sanctus Pater noster Bucolus ab ineunte ætate omnem suam operam in id contulit, ut pius esset, Deumque timeret : cujus studium ubi cognovit sanctus Joannes Theologus, suscepit eum, fecitque suum discipulum : et una cum illo versatus est, dum Ephesi fuit. Videns autem illum virtute præditum, omnibusque spiritualibus operibus refulgentem atque perfectum, Smyrnæ episcopum creavit : qui sancto Spiritu duce multos infidelium ab errore conversos, et ad unum Deum adductos baptizavit. Sic autem excelluit, ut et futura prædixerit. Quare sanctum Polycarpum sibi successurum prophetico spiritu prænoscens, adhuc vivens illum ordinavit, et episcopum in suum locum pastoremque constituit. Mortuus vero et sepultus, plantam e tumulo suo germinare fecit, quæ multas curationes efficit.

168 EODEM MENSE.

Die septima

Certamen sanctorum trium millium martyrum, qui Nicomediæ martyrium passi sunt.

Isti subditi fuerunt quatuor protectoribus, qui a Diocletiano imperatore missi, sanctum Petrum Alexandriæ archiepiscopum comprehensum decollarunt : tum ad Christi fidem conversi una cum omnibus suis, post sancti Petri mortem, ipsi etiam pro Christo cæsi sunt. Videntes autem pro Christo suos dominos mori, tristes, et zelo incensi, assumptis uxoribus suis, et liberis, omnibusque propinquis, venerunt Nicomediam : et in conspectu imperatoris exclamarunt, dicentes : Nos etiam Christiani sumus. Quod ubi audivit Diocletianus, turbatus et ira excandescens, primum quidem blanditiis illos inducere conatus est, ut Christum abnegarent. Verum cum nihil profecisset, præcepit militibus, ut gladiis illos coram se conciderent.

Eodem die

169 *Commemoratio sancti Parthenii episcopi Lampsaci.*

Sanctus Pater noster Parthenius, Constantino Magno imperatore, filius Christophori diaconi ecclesiæ Melitopolitanæ litterarum quidem expers fuit, sed summa tamen pietate et virtute præditus. Piscatoriam autem agens vitam, captos pisces mendi-

A αὐτοὺς, καὶ ἐπηύξατο αὐ
ριον. Οἱ δὲ ἅγιοι ἀπελθόν
αὐτοῖς ἐπαπολυθέντων,
ἐτελειώθησαν.

Τῇ αὐ

Μνήμη τοῦ ἁγίου
Λε

Τῇ αὐτ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις
ἐπισκόπου Σμύρνης, μ
Θεολόγου.

Βουκόλος, ὁ ἐν ἁγίοις
ἡλικίας ἐσπούδασε γενέσθ
νος τὸν Θεόν. Καὶ ἀκού
B Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, προσ
σεν ἑαυτοῦ μαθητήν, καὶ
ἦν ἐν Ἐφέσῳ. Καὶ ἰδὼν
πᾶσι τοῖς πνευματικοῖς
τετελειωμένον, ἐποίησεν
καὶ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος
πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἀπὸ
καὶ βαπτίσας, τῷ ἀληθιν
δὲ ἐγένετο μέγας, ὡς καὶ
πειν καὶ προλέγειν. Καὶ γὰ
προγνοὺς τὸν ἅγιον Πολύκ
σθαι, ἔτι ζῶν αὐτὸς ἐχειρ
ἐστησεν ἐπίσκοπον ἀντ' α
καὶ ἀποθανὼν, καὶ ταφεὶς,
σαι ἐπάνω τοῦ τάφου αὐτοῦ

ΜΗΝΙ Τ

C Ζ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων χιλίων
Νικομηδείᾳ μα

Οὗτοι δοῦλοι ὑπῆρχον τῶ
τῶν ἀποσταλέντων παρὰ το
καὶ κρατησάντων τὸν ἅγιον
πον Ἀλεξανδρείας, καὶ ἀ
πιστευσαντων τῷ Χριστῷ,
πᾶσι, μετὰ τελευτὴν τοῦ ἁ
νόντων καὶ αὐτῶν ὑπὲρ
ἀπέθανον ὑπὲρ τοῦ Χριστ
λυπηθέντες, καὶ ζηλώσαντ
ναῖκας ἑαυτῶν, καὶ τὰ π
συγγενεῖς, καὶ ἦλθον ἔμπ
Νικομήδειαν, κράζοντες,
D ἡμεῖς Χριστιανοί ἐσμεν· κ
κλητιανὸς, ἐταράχθη, καὶ
μὲν, διὰ κολακείας ἐπεχείρ
στρατιώταις, καὶ μετὰ σπ

Τῇ αὐτῇ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Παρθ
ψάκο

Παρθένιος ὁ ἐν ἁγίοις Πα
βασιλείας Κωνσταντίνου το
στοφόρου διακόνου τῆς ἐν
γραμμάτων μὲν ἄπειρος, εὐ
Ἠλίευε δὲ καὶ τοὺς ἰχθύ

τοῖς ζητοῦσι. Τοσαύτη δέ τις ἦν κρυπτομένη A cis distribuebat. Hæc in ipso latens virtus meruit,
:ῷ ἀρετῇ, ὡς καὶ χάριν παρὰ Θεοῦ λαβεῖν, δαι- ut donum a Dei acciperet dæmones effugandi, et
ἀπελαύνειν, καὶ νόσους ἰᾶσθαι. Ἐσπούδασε morbos curandi. Cumque postea etiam litteras didi-
εἰ ἔμαθε γράμματα· καὶ χειροτονεῖται πρε- cisset, presbyter a Philippo Melitopolitano episcopo
ρος ὑπὸ Φιλίππου ἐπισκόπου Μελιτοπόλεως, ordinatur, deinde episcopus Lampzaci ab Ascholio
ἐπίσκοπος Λαμψάκου ὑπὸ Ἀσχολίου μητρο- Cyzici Metropolita. Multa autem miracula patravit:
ου Κυζίκου. Πολλὰ δὲ θαύματα ἐποίησε· καὶ nam oculum cujusdam a tauro cornu effossum
πὸ ταύρου τὸν ὀφθαλμὸν ἀνδρός τινος ἐκκο- restituit; et morbum, quem cancrum vocant curavit;
ς, ἴασατο, καὶ τὸ πάθος, τὸ λεγόμενον καρκί- et hominem sub plaustro proculcatum, ad vitam
ἐθεράπευσε, καὶ τὸν ὑπὸ τῆς ἁμάξης συμπα- revocavit. Cumque alia plurima prodigia edidisset,
τα ἄνθρωπον ἀνεζώωσε· καὶ ἄλλα πολλὰ πα- prophetico etiam spiritu clarus, in pace decessit.
α ποιήσας, καὶ περὶ μελλόντων προειπών, ἐν
ῃ ἐτελειώθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

ιη τοῦ ἁγίου Ἀρίωνος ἐπισκόπου Κυπρου- **170** *Commemoratio sancti Arionis episcopi Cypri.*
Λείπει. B Deest.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

EODEM MENSE.

Η'

Die octava

ιη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ζαχαρίου **171** *Commemoratio sancti et gloriosi prophetæ*
ἑνὸς τῶν ιζ' προφητῶν. *Zachariæ unius ex sexdecim prophetis,*

τος ὁ προφήτης ἐγεννήθη μὲν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Iste propheta in regione Judææ natus, in terram
ίας. Ἦλθε δὲ εἰς γῆν Χαλδαίων, γέρων ἤδη Chaldæorum venit jam provecta ætate, ibique multa
ενος· καὶ ἐκεῖ πολλὰ προεφήτευσε, καὶ τέρατα prædixit, et signa atque portenta in eorum, quæ
ν εἰς ἀπόδειξιν καὶ σημεῖα. Οὗτος εἶπε τῷ vaticinabatur, demonstrationem dedit. Hic dixit
λεῖ Ἰωσεδὲκ, ὅτι Γεννήσεις υἱὸν, καὶ ἐν Ἱερου- Josedecho principi, quod filium susceptorus esset,
μ ἱερατεύσει· ὁμοίως καὶ τὸν Σαλαθιὴλ εὐλό- qui Hierosolymis sacerdotio fungeretur. Item Sala-
ν ἐπὶ υἱῷ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξέθηκε Ζοροβά- thieli in filio benedixit, cui et Zorobabelis nomen
καὶ ἐπὶ Κύρου τοῦ βασιλέως σημεῖον προφη- imposuit. De Cyro quoque rege signum prophetiæ
ἔδωκεν εἰς νῖκος· καὶ περὶ τῆς λειτουργίας dedit in victoriam; deque sui ipsius liturgia pro-
ὃ προηγόρευσεν, ἣν ποιήσει ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ C phetavit, qua esset Hierosolymis functurus. Deni-
τέλους ἐθνῶν, καὶ περὶ προφητειῶν, καὶ ἱερω- que de gentium fine, deque prophetiis et sacerdotio
; τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καταργηθήσονται· καὶ Judæorum, quod essent exitum habitura: deque
τοῦ ναοῦ, ὅτι καταλυθήσεται· καὶ περὶ τῆς futuro templi excidio: et de Christi adventu, qui
υσίας τοῦ Χριστοῦ, ὅτι καταλύσει πᾶσαν εἰδω- esset idolorum cultum omnino deleturus, et in
τρείαν, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας. Ταῦτα æternum regnaturus. Hæc et plurima alia prædixit:
προφητεύσας, καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐν γήρᾳ βαθεῖ et in extrema senectute obiit, sepultusque fuit
νε· καὶ ἐτάφη ἐντίμως, σύνεγγυς τοῦ τάφου honorifice prope sepulcrum Aggæi prophetæ.
Ἀγγαίου τοῦ προφήτου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

ησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ **172** *Certamen sancti magni martyris Theodori*
στρατηλάτου τοῦ ἐν Εὐχαΐτοις. *militum ducis in Euchaitis.*

μεγαλομάρτυς Θεόδωρος ὁ στρατηλάτης ἦν Magnus martyr Theodorus militum dux, Licinio
ικιννίου τοῦ βασιλέως, τὴν μὲν οἴκησιν ἔχων ἐν imperatore, claruit: et domicilium quidem in Eu-
Εὐχαΐτοις, διατρίβων δὲ εἰς Ἡράκλειαν το chaitis nactus, Heracleæ tamen in Ponto versabatur,
ου· ἀνὴρ λόγιος καὶ εὔμορφος, καὶ συνετὸς τοσ- D vir eloquentia, forma ac prudentia adeo insignis,
, ὡς καὶ τὸν βασιλέα ἐπιθυμῆσαι ἰδεῖν αὐτόν. ut imperator videndi illum desiderio flagraverit:
θε γὰρ, ὅτι ὡραιότατός ἐστι καὶ ἀνδρεῖος, πλὴν noverat enim cum formosum esse ac fortem; sed
ογεῖ τὸν Χριστόν. Καὶ ἀπέστειλε καλῶν αὐτὸν tamen Christi cultorem. Misit igitur qui eum Ni
ικομήδειαν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς τοὺς ἀποσταλέν- comediam accerserent. At ille ad nuntios: Quin
ὅτι Μᾶλλον πρέπει, ἵνα ἔλθῃ ὧδε ὁ βασιλεὺς, καὶ potius docet, inquit, ut huc imperator adveniat,
ῃ καὶ τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς αὐτοῦ θεούς, secumque advehat deos suos aureos et argen-
κελεύει προσαγαγεῖν θυσίας. Ὁ δὲ Λικίννιος ἀκού- teos, quibus victimas immolari præcipit. Quod ubi
μετὰ χαρᾶς τοῦτο ἐποίησε. Καὶ μαθὼν, ὅτι rescivit Licinius, gaudio affectus id fecit. Theodorus
ται ὁ Λικίννιος, ἐπικαθεσθεὶς ἵππῳ, ὑπήντησεν vero, cognito Licinii adventu, vectus equo, obviam
, καὶ πρεπόντως ἐτίμησε, ὡς βασιλέα. Ὁ δὲ ei processit, et qui imperatori decebat, eo illum
λεὺς εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει, παρεκάλει τὸν ἅγιον honore prosecutus est. Ingressus igitur urbem
τοῖς θεοῖς· ὁ δὲ ἠτήσατο λαβεῖν αὐτοὺς καὶ imperator, sanctum hortabatur, ut sacra diis face-

ret. At Theodorus rogavit, ut sibi liceret eos prius domum advehere, quo illos ibi coleret. Acceptos autem comminuit, et in pauperes erogavit. Quamobrem multis primum tormentis cruciatus, demum capite plexus est: cujus pretiosæ reliquiæ translatæ, in Euchaitis depositæ sunt.

Eodem die

173 *Commemoratio sancti Patris nostri Theodosii.*

Sanctissimus Pater noster Theodosius Antiochiæ in Syria nobilibus ac divitibus parentibus natus, abdicatis parentibus, gloria, opibus, et mundo, in quemdam Ciliciæ montem secessit, exstructoque in parva profundi saxi caverna in mare vergente tugurio, ibi concedit, jejuniis, humi cubationibus, vigiliis, et orationibus toto animo addictus, corpusque suum extenuans. Indumentum ejus erat ex hirsutis setis: sed et ferreas laminas in collo, manibus, et medio corpore gestabat. Cumque talis tantusque esset, eam a Deo gratiam, et apud eum fiduciam iniit, ut et multa miracula faceret: aquam enim ex arida petra eduxit, et periclitantes in mari servavit. Tandem ob Isaurorum excursionem Antiochiam profectus, occubuit.

ὕδωρ ἀναβλῦσαι πεποίηκε· καὶ ἐν θαλάσσῃ κινδυνεύοντας τὴν ἔφοδον τῶν Ἰσαύρων, ἐτελειώθη.

Eodem die

174 *Certamen sanctarum martyrum Marthæ, et Mariæ germanarum sororum, et Lycarionis monachi.*

Sancta Christi martyr Martha, ejusque soror Maria, virgines erant piæ Deumque timentes. Cum autem provinciæ præfectus secus domum, ubi manebant, pertransiret, e fenestra prospicientes, Christianas sese professæ sunt. At præfectus virentem earum ætatem intuitus: Salvas, inquit omnino vos esse vellem; sed nisi diis sacrificaveritis, male peribitis. Cui sanctæ: Mors non est, inquiunt, sed vita, pro Christo mori. Eadem dixit et Lycarion adolescens monachus, qui cum virginibus virtute certabat, adjecitque Græcorum deos simulacra inania esse, eorumque cultores miseros et infelices. Iratus igitur præfectus præcepit militibus ut eos interficerent: qui sanctas quidem in crucem actas gladiis confecere; monachum autem Lycarionem decollarunt. Atque hunc in modum vita functi, animas suas Domino tradiderunt.

Eodem die

175 *Certamen sancti martyris Philadelphi.*

Deest.

EODEM MENSE.

Die nona

176 *Certamen sancti martyris Nicephori.*

Gloriosus Christi martyr Nicephorus, Valeriano et Gallieno imperatoribus, cum privatam vitam ageret, utebatur familiariter Sapricio quodam eccle-

A θεραπεῦται πρῶτον ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ λαβὼν ἐτριψε, καὶ ἔδωκε τοῖς πτωχοῖς. Καὶ διὰ τοῦτο βασανισθεὶς πρότερον, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθη· τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἀνακομισθὲν ἐτέθη ἐν Εὐχαΐτοις.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου.

Θεοδόσιος, ὁ ὁσιώτατος Πατὴρ ἡμῶν ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, υἱὸς γονέων ἐνδόξων καὶ πλουσίων. Ἀλλὰ καταλιπὼν καὶ γονεῖς, καὶ κτήματα, καὶ πλοῦτον, καὶ τὸν κόσμον, ἀπῆλθεν εἰς ὄρος κείμενον τῇ Κιλικίᾳ ὄρος· καὶ εὑρὼν πέτρα
B θεῖαν ἔχουσαν σκέπην μικρὰν, πρὸς θάλασσαν κλίνουσαν, κατῴκησεν ἐκεῖ. Εἶτα καὶ μικρὸν σκον κτίσας, κατέμενεν, νηστείαις καὶ γ καὶ ἀγρυπνίαις καὶ προσευχαῖς ἑαυτὸν καταδαπανῶν τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ἦν δὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ ἐκ τριχῶν τραχειῶν. Ἀλλὰ καὶ σίδηρα τῷ ἑαυτοῦ τραχήλῳ ἐβάσταζε, καὶ ἐν ταῖς χ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σώματος. Τοιοῦτος γενόμενος ἔτυχε χάριτος, καὶ παῤῥησίας πρὸς τὸν Θ καὶ θαύματα πολλὰ ἐποίησεν. Ἐκ πέτρας γ πολλοὺς διέσωσεν· ἄπελθὼν δὲ εἰς Ἀντ

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρθ ρίας γνησίων ἀδελφῶν, καὶ Λυκ ναχοῦ.

Ἡ ἁγία μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Μάρθα, C αὐτῆς Μαρία, ἦσαν παρθένοι εὐλαβεῖς φοβούμεναι. Διερχομένου δὲ τοῦ τῆς τος εἰς τὴν οἰκίαν, ἔνθα κατέμενον, προκυψασαι, Χριστιανὰς ἑαυτὰς ἰδὼν ὁ ἄρχων τὸ νέον τῆς ἡλικίας αὐτ αὐτάς· Ἐλεῶ μὲν ὑμᾶς φονεῦσαι· θύσητε τοῖς θεοῖς, κακῶς ἀπολεῖσθε. εἶπον, μὴ εἶναι θάνατον τὸ ὑπὲρ Χρ νεῖν, ἀλλὰ ζωήν. Ὁμοίως καὶ νέος τ Λυκαρίων ὄνομα, ὁ μετὰ τῶν παρθέν τὴν ἀγωνιζόμενος, τὰ ὅμοια εἶπεν, κ Ἑλλήνων θεοὺς εἴδωλα ἐκάλεσε, κ κυνοῦντας αὐτὰ ἀθλίους. Τότε ὀργισθ προσέταξε τοῖς στρατιώταις ἀποκτεῖν τὰς μὲν ἁγίας ἐσταύρωσαν, καὶ τοῖς ξ D ψαν· τὸν δὲ ὅσιον Λυκαρίωνα ἀπεκεφά οὕτως ἐτελειώθησαν, καὶ παρέδωκαν τὰς τῶν τῷ Κυρίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλαδέλ

Λείπει.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Θ΄

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικη

Νικηφόρος ὁ ἔνδοξος μάρτυς τοῦ Χρ χεν ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ, καὶ Γαλλιηνοῦ, τῶν ἰδιώτης τὴν τάξιν. Εἶχε δὲ φίλον, Σαπρί

ν, πρεσβύτερον τῆς τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίας, A
; ἀπὸ διαβολικῆς ἐνεργείας ἐμίσησε τὸν ἅγιον
ηφόρον, καὶ ἐμνησικάκει. Ἐγένετο δὲ διωγμὸς,
κρατηθεὶς ὁ Σαπρίκιος παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν
χάζετο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Πέμψας δὲ πρὸς
ν μεσίτας ὁ ἅγιος Νικηφόρος, παρεκάλει συγ-
ῆσαι αὐτῷ, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν. Ὁ δὲ Σαπρίκιος
υνεχώρησε. Καὶ ὅτε εἶδεν αὐτὸν συρόμενον ὑπὸ
δημίων, πρὸς τὸ ἀποκεφαλισθῆναι, δραμὼν
εν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρακαλῶν συγχωρη-
ι. Καὶ οὐδὲ οὕτως ἔπεισε τὸν ἄθλιον. Τότε ἀπ-
έφη αὐτὸν ὁ Θεός. Τανυσθεὶς γὰρ τὸν τράχηλον,
ἰδὼν τὸ ξίφος γυμνωθὲν, εἶπε τοῖς δημίοις·
τέ με καὶ θύω τοῖς εἰδώλοις· δραμὼν δὲ ὁ
ς Νικηφόρος ὑπέθηκε τὸν ἑαυτοῦ τράχηλον
Σαπρικίου, καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὑπὲρ Χριστοῦ. B

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

ιη Μαρκιανοῦ ἐπισκόπου Σικελίας, Φιλαγρίου
ισκόπου Κύπρου, καὶ Παγκρατίου ἐπισκόπου
ωρομενίου.

τοι μαθηταὶ ἐγένοντο τοῦ ἁγίου ἀποστόλου
ου· ὁ μὲν γὰρ πατὴρ τοῦ ἁγίου Παγκρατίου,
οῦ Χριστοῦ περιπατοῦντος σωματικῶς ἐπὶ τῆς
καὶ θαυματουργοῦντος, ἀκούσας, ἀπῆλθεν ἀπὸ
Ἀντιοχείας εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ τοῦ Παγκρα-
, ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ γενόμενος γνώριμος τῷ ἁγίῳ
ῳ, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ, ἠκολούθει
ῥ. Καὶ προχειρισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος
ρομενίου, καὶ διδάσκων ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χρι-
, ἐφονεύθη κρύφα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ δὲ Μαρ- C
ὸς ὁμοίως χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος Σικελίας, καὶ
λοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν Κύριον,
ειώθη· ὁ δὲ Φιλάγριος τῆς Κύπρου καταστὰς
ιερεὺς, καὶ διδάσκων καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ ὀνόματι
Χριστοῦ, πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπό τε τῶν δαιμό-
καὶ τῶν μὴ φοβουμένων τὸν Κύριον πονηρῶν
ἀπίστων ἀνθρώπων ὑπομείνας, εὐχαριστῶν τῷ
μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς, ἐτελεύτησε.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ι'

λησις τῶν ἁγίων Χαραλάμπους, Πορφυρίου,
Δαύκτου, καὶ τριῶν γυναικῶν.

Χαραλάμπης ὁ τοῦ Χριστνῦ μάρτυρ ὑπῆρχεν ἐν
γνησίᾳ τῇ πόλει, ἱερεὺς τῶν Χριστιανῶν. Διδά- D
ν δὲ τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ
ιμόνος Λουκιανοῦ. Καὶ ἐξεδύθη τὴν ἱερατι-
ν στολήν· εἶτα ἐξεδάρη ὅλον τὸ δέρμα τοῦ σώ-
τος. Ἐπεὶ δὲ ἔβλεπεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν καρτε-
ῶντα, θυμωθεὶς, οἰκείαις χερσὶν ἐπεχείρει ξέειν τὸν
ον. Καὶ παραυτίκα ἐκόπησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ·
προσευξάμενος ὁ ἅγιος, ὑγιῆ αὐτὸν ἐποίησε.
τε ἰδόντες Ὁρφύριος ὁ δήμιος καὶ Δαῦκτος, ἠρ-
αντο τὰ εἴδωλα, καὶ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ.
ιοίως καὶ γυναῖκες τρεῖς ἐκ τῶν παρισταμένων
ῖ, θεασάμεναι τὸ θαῦμα, ὡμολόγησαν τὸν Χρι-
ν, καὶ ἐκρατήθησαν, καὶ ἰσχυρῶς ἐβασανίσθησαν.

siæ Christianorum presbytero, qui postea diabolico instinctu sanctum Nicephorum oderat, nec ulla ratione reconciliari ei volebat. Commota autem persecutione, cum Sapricius ab idololatris comprehensus compelleretur idolis immolare, misit ad eum mediatores sanctus Nicephorus, rogans, ut sibi parceret antequam martyrio fungeretur. At Sapricius ei veniam dare noluit. Cumque videret eum ad supplicium a lictoribus trahi, accurrens, pedibus Sapricii advolutus, etiam atque etiam orabat, ut sibi parceret. Sed neque sic miserum movere potuit. Quare a Deo repudiatus, cum jam extento collo districtum carnificis gladium vidisset, ad lictores conversus : Dimittite me, inquit, et idolis immolabo. Procurrit ergo sanctus Nicephorus, et collum suum loco Sapricii supponens, capite pro Christo obtruncatus est.

Eodem die

177 *Commemoratio Marciani episcopi Siciliæ, Philargii episcopi Cypri et Pancratii episcopi Tauromenii.*

Isti discipuli fuere sancti Petri apostoli. Nam sancti Pancratii pater, cum adhuc Christus in corpore in terris ageret, et miracula patraret, ejus fama commotus, ex urbe Antiochia Hierosolyma venit una cum Pancratio, ut eum videret. Cumque se in amicitiam sancti Petri insinuasset, post Christi ascensionem, secutus est eum, et ab ipso ordinatus est Tauromenii episcopus; et cum in Christi nomine doceret, clam ab infidelibus interfectus est. Item Marcianus episcopus Siciliæ factus, postquam multos infidelium ad Dominum convertisset, decessit. Philagrius vero Cypri episcopus constitutus, cum et ipse in nomine Christi doceret, multas molestias a dæmonibus atque impiis et infidelibus hominibus passus, ad extremum usque spiritum gratias agens, obiit.

EODEM MENSE

Die decima

178 *Certamen sanctorum Charalampi, Porphyrii, Daucti, et trium mulierum.*

Charalampus Christi martyr in urbe Magnesia Christianorum sacerdos, cum viam veritatis doceret, a Luciano præfecto comprehensus, sacra stola exuitur : deinde detracta toto corpore pelle, cum videret eum præfectus constanti animo isthæc perferentem, ira incensus, propriis manibus conatus est sanctum dilaniare. Sed statim manibus ejus avulsis, sanum eum et incolumem sanctus precibus suis effecit Quod ubi viderunt Porphyrius lictor et Dauctus, ejurata idolorum superstitione in Christum credidere : similiter et tres mulieres, quæ ibi astabant, miraculo commotæ, Christumque confessæ, comprehenduntur, dirisque tormentis excruciantur. Etsi enim præfectus sanitati restitutus est,

in sua tamen infidelitate permanens, crudelissime omnes decollavit.

Εἰ γὰρ καὶ ἰάθη ὁ ἡγεμών, ἀλλ' ὅμως ἐνέμεινε τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ, καὶ μετὰ πολλῆς ὀργῆς ὠμότητος ἀπεκεφάλισεν ἅπαντας.

EODEM MENSE.

Die undecima

179 *Certamen sacrosancti martyris Blasii, et sanctarum sociarum mulierum.*

Iste Licinii imperatoris temporibus Sebastes episcopus, vitandæ persecutionis causa in cujusdam montis speluncam se abdidit: et ibi ferocem belluarum naturam benedictione mansuetam effecit. Cumque esset medicæ artis peritus, multas curationes faciebat, miraculorum gratiam a Deo accipiens. Comprehensus autem, et ad Agricolaum præfectum ductus, Christique nomen professus, virgis cæditur: deinde in equuleum actus, dilaniatur. Postea cum in carcerem abduceretur, septem mulieres eum consecutæ, Christianasque se esse professæ, statim capite plexæ sunt. Sanctus vero Blasius primo quidem in profundum lacum projectus, sed inde ad terram siccis pedibus evadens, capite plexus est una cum duobus infantibus, qui simul cum ipso in vinculis erant.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου, καὶ σὺν αὐτῷ ἁγίων γυναικῶν.

Οὗτος ἦν κατὰ τοὺς καιροὺς Λικιννίου τοῦ [illegible] λέως ἐπίσκοπος Σεβαστείας· διὰ δὲ τὸν [illegible] ἐκρύπτετο εἰς ἓν τῶν ἐν ὄρει σπηλαίων· ὅτου [illegible] τὰ ἄγρια ζῶα ἡμερούμενα χειροήθη ἐγίνοντο, [illegible] τῆς εὐλογίας τοῦ ἁγίου. Ὑπάρχων δὲ καὶ τῆς [illegible] κῆς τέχνης ἔμπειρος, πολλὰς ἰάσεις ἐκτέλει [illegible] τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν παρὰ τοῦ Κυρίου [illegible] Οὗτος κρατηθεὶς ἤχθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα Ἀγρ[illegible] λαον· καὶ ὁμολογήσας τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, [illegible] πτεται μετὰ ῥαβδίων· κρεμασθεὶς ξέεται, [illegible] ἀπαγομένου αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ, ἠκολούθ[illegible] αὐτῷ γυναῖκες ἑπτά, Χριστιανὰς ἑαυτὰς ὁμο[illegible] σασαι, καὶ εὐθέως ἀπεκεφαλίσθησαν. Ὁ δὲ ἅ[illegible] Βλάσιος, πρῶτον μὲν ἐν τῷ βυθῷ τῆς λίμνης ἐβ[illegible] καὶ ὡς διὰ ξηρᾶς πρὸς τὴν γῆν ἐξέβη, καὶ [illegible] ταῦτα ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν, μετὰ τῶν δύο βρ[illegible] τῶν ὄντων μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ.

Eodem die

180 *Inventio pretiosarum reliquiarum sancti prophetæ Zachariæ.*

Deest.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἡ εὕρεσις τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ ἁγίου [illegible] φήτου Ζαχαρίου.

Λείπει.

Eodem die

180 *Commemoratio Theodoræ Augustæ, quæ orthodoxiam constituit.*

Beata Theodora Augusta Theophili imperatoris Iconomachi uxor fuit; non tamen hæretica, ut vir ejus erat. Ille enim sanctum Methodium patriarcham Constantinopolitanum relegaverat, eique Joannem Leconomantem patriarcham suffecerat, sacris imaginibus igni consumptis: ipsa vero etsi aperte non audcret sacras imagines adorare, occulte tamen in cubiculo suo illas habebat, noctuque orabat, ac Deum deprecabatur, ut tandem aliquando orthodoxorum misereretur. Genuit autem filium, Michaelem nomine, eumque orthodoxam fidem edocuit. Igitur post viri sui obitum, statim revocato sancto Methodio, et sancta Synodo congregata, Iconomachos anathematizavit, et Joannem e threno exturbavit, atque in ecclesia sacras imagines restituit. Demum decessit, postquam imperium filio suo Michaeli reliquisset,

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης τῆς [illegible] τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἡ μακαρία Θεοδώρα, ἡ βασίλισσα, ἐγένε[illegible] Θεοφίλου βασιλέως τοῦ Εἰκονομάχου· οὐκ ἦ[illegible] ρετική, ὥσπερ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. Ἐκεῖνος μὲν γὰ[illegible] ἅγιον Μεθόδιον τὸν πατριάρχην Κωνσταντινου[illegible] ἐξώρισε, καὶ ἀντ' ἐκείνου ἐποίησε πατριά[illegible] Ἰωάννην τὸν Λεκανόμαντιν, καὶ τὰς ἁγίας εἰκ[illegible] κατέκαυσεν. Ἐκείνη δὲ εἰ καὶ φανερῶς οὐκ ἐτ[illegible] προσκυνεῖν τὰς ἁγίας εἰκόνας, ὅμως εἶχεν αὐτὰ [illegible] κρυμμένας ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτῆς· καὶ τῇ νυ[illegible] ἱστατο προσευχομένη, καὶ παρακαλοῦσα τὸν θεὸν [illegible] ποιήσῃ ἔλεος μετὰ τῶν ὀρθοδόξων. Ἐγέννησε δὲ [illegible] ὀνόματι Μιχαήλ, καὶ ἐδίδασκε καὶ αὐτὸν ὀρθοδοξ[illegible] Μετὰ δὲ τελευτὴν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἤγαγε τ[illegible] ἅγιον Μεθόδιον· καὶ συνήγαγε τὴν ἱερὰν σύνο[illegible] καὶ ἀνεθεμάτισε τοὺς Εἰκονομάχους, καὶ τὸν Ἰωά[illegible] νην κατεβίβασε τοῦ θρόνου, καὶ τὰς ἁγίας εἰκ[illegible] εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Εἶτα ἐτελεύτησε κ[illegible] ταλιποῦσα τὴν βασιλείαν τῷ υἱῷ αὐτῆς Μιχαήλ.

EODEM MENSE.

Die duodecima

182 *Commemoratio sancti Patris nostri Antonii archiepiscopi Constantinopolitani.*

Antonius cognomento Blacheas, piis, divitibus, senatorioque ordine claris parentibus natus, quinto ætatis anno munia pontificum exercere tentabat: non enim instar puerorum ad ludicra currebat;

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου ἀρ[illegible] επισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀντώνιος, ὁ ἐπιλεγόμενος Βλαχέας, εἶχε γο[illegible] εὐσεβεῖς καὶ πλουσίους, καὶ περιβοήτους ἐν τῇ [illegible] κλήτῳ· πέντε δὲ ἐτῶν ὑπάρχων, τὰ τῶν ἱερ[illegible] ἐπειρᾶτο ἐπιτελεῖν. Οὐ γὰρ, ὡς οἱ νέοι, εἰς τὰ π[illegible]

νια ἔτρεχεν· ἐδυσχέρανε δὲ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, διὰ τὸ A etsi ægre id ferret ejus mater propter immaturam
ίον τῆς ἡλικίας. Μετὰ δὲ τελευτὴν ἐκείνης, ἐδόθη pueri ætatem. Mortua autem matre, monasterio a
πὸ τοῦ πατρὸς εἰς μοναστήριον, καὶ ἐγένετο μονα- patre traditus, monachus fit. Cumque ad virilem
χός. Καὶ προκόψας εἰς ἄνδρας. ἐγένετο καὶ πρεσβύ- ætatem processisset, vel invitus, presbyter ordina-
ερος, καὶ μὴ βουλόμενος, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ tur, ob insignem ipsius virtutem. Videns autem
ρετήν. Ἰδὼν δὲ ὁ πανὴρ αὐτοῦ οὕτως αὐτὸν προκό- pater tantos filii progressus, ipse etiam monachus
τοντα, ἐγένετο καὶ αὐτὸς μοναχὸς, ὑπ' ἐκείνου ἐν- fieri valuit, monasticum a filio habitum assumens,
υσάμενος τὸ ἅγιον σχῆμα· καὶ γίνεται ὁ σαρκικὸς ut cujus in carne pater erat, filius in spiritu esset.
ατὴρ, πνευματικὸς υἱός. Τοσοῦτον δὲ ἐγένετο ἐλεή- Tanta vero in pauperes beneficentia claruit, ut
ων, ὡς ποτε παρερχόμενος δέξασθαι χρυσίου πολ- cum aliquando pertransiret, magnum auri pondus
οῦ ἀπόδεσμον, καὶ ἀκοῦσαι, ὅτι Δάδε τοῦτο, καὶ δὸς acceperit, audieritque quemdam sibi dicentem:
τωχοῖς· καὶ τῆς μὲν φωνῆς ἀκοῦσαι, τὸν δὲ ἐπι- Accipe hoc, et da pauperibus: et vocem quidem
όντα τὸ χρυσίον μὴ ἰδεῖν. Τοιοῦτος δὲ ὤν, ψήφῳ τοῦ audivit, porrigentem autem aurum non vidit. Cum-
ασιλέως, καὶ τῆς συνόδου, γίνεται πατριάρχης Κων- que talis tantusque esset, imperatoris, et synodi
ταντινουπόλεως· καὶ οὕτως ἐτελειώθη. suffragio creatur patriarcha Constantinopolitanns.
B Atque hunc in modum vita functus est.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Eodem die

νήμη τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς μετονομασθείσης Μαρίνου.

183 *Commemoratio sanctæ Mariæ, quæ mutato nomine Martinus dicta est.*

Ἡ ἁγία Μαρία θέλουσα λαθεῖν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ Sancta Maria volens latere hominibus, et animam
ύσαι τὴν ἑαυτῆς ψυχὴν, ἤλλαξε τὴν γυναικείαν στο- suam servare, mutata muliebri stola, virilem ha-
ὴν, καὶ ἐνδυσαμένη ἀνδρεῖα ἱμάτια, καὶ μετονομά- bitum sumpsit, seque ipsam pro Maria Marinum
ισα ἑαυτὴν Μαρῖνον ἀντὶ Μαρίας, μετὰ τοῦ ἰδίου πα- appellavit; unaque cum patre Eugenio monaste-
τὸς Εὐγενίου, εἰσῆλθεν ἐν μοναστηρίῳ, καὶ ἀπεκεί- rium ingressa, et tonsa fuit: ibique monachis, una
το· καὶ ἐδούλευε μετὰ τῶν ὑποτακτιτῶν ἀδελφῶν cum subjectis fratribus et patre inserviebat cum illius
ῖς μοναχοῖς, ἅμα τῷ πατέρι αὐτῆς, ἀγνοουμένη sexum monachi ignorarent. Verum cum aliquando
ιρὰ τῶν μοναχῶν, ὅτι γυνὴ ἦν· ἐν μιᾷ οὖν μείνασα in hospitio versaretur, accusatur porinde ac si stu-
τῷ πανδοχείῳ, διαβάλλεται, ὡς διαφθείρασα τὴν τοῦ prum filiæ hospitis inlulisset. Tulit illa æquissimo
νδοχέως θυγατέρα. Καὶ καταδεξαμένη τὸ ὄνειδος, animo infamiam, et quod non patrarat peccatum,
οὐκ εἰργάσατο, ἁμαρτίαν ὁμολογεῖ ποιῆσαι. Καὶ confessa est se fecisse. Quare extra monasterii fores
ὁ πυλῶνος ἐκβληθεῖσα, τρεῖς χρόνους ἔξω ταλαι- C ejecta, tres annos ibi in ærumnis egit, puerum
ιρεῖται, ἐκτρέφουσα τὸ παιδίον, ὅπερ οὐκ ἔσπει- enutriens, quasi illius pater esset. Deinde in mo-
Ἐδέχθη δὲ εἰς τὴν μονὴν, καὶ ἠνολούθει αὐτῇ nasterium cum puero admissa, paulo post ex hac
παιδίον ἄρσεν ὑπάρχον. Μετὰ δὲ τελευτὴν αὐτῆς, vita decessit, et res, uti gesta fuerat, patuit: nam
εκαλύφθη τὰ κατ' αὐτήν. Καὶ ἡ τοῦ πανδοχέως hospitis filia a dæmonio correpta, clamabat, a milite
άτηρ, ὑπὸ δαίμονος ἐλαυνομένη, ἐβόα ὑπὸ στρα- quodam, non a Marino se vitiatam fuisse. Quare
τοῦ τινὸς διαφθαρῆναι καὶ οὐχ ὑπὸ τοῦ Μαρίνου· obstupefacti omnes, glorificaverunt Deum.
θαυμάσαντες πάντες, ἐδόξασαν τὸν Θεόν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

EODEM MENSE.

ΙΓ'

Die decima tertia

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαρτινιανοῦ.

184 *Commemoratio sancti Patris nostri Martiniani.*

Ο ἅγιος Μαρτινιανὸς ἦν ἀπὸ Καισαρείας τῆς Sanctus Martinianus Cæsareæ in Palæstina natus,
λαιστίνης· γενόμενος δὲ μοναχὸς, ἡσύχαζεν ἐν monasticam vitam suscipiens, in montes secessit:
ς ὄρεσι. Καὶ πληρώσαντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀσκητικῇ cumque annos viginti quinque in religiosa exerci-
λιτείᾳ ἔτη εἰκοσιπέντε, ἐπειράσθη ὑπὸ τοῦ διαβό- D tatione egisset, a diabolo tentatus fuit. Nam me-
υ. Ὑποβληθεῖσα γὰρ ὑπὸ πονηρῶν ἀνθρώπων πόρ- retrix quædam a perditis hominibus subornata, ac
τις, καὶ πενιχρὰ φορέσασα ἱμάτια, ἀπῆλθε πρὸς vili veste induta, noctu ad ipsum venit, quasi a
τὸν νυκτὸς, ὡς δῆθεν ἀπυλέσασα τὴν ὁδὸν, καὶ via aberrasset, et clamare cœpit, ut cellam aperi-
ὰ ἀνοῖξαι τὸ κελλίον καὶ δέξασθαι αὐτὴν, ἵνα μὴ ret, ipsamque admitteret, ne a feris dilaniaretur:
ωθῇ ὑπὸ θηρίων· ὅτε δὲ εἰσῆλθε διὰ νυκτὸς φορέ- cumque ingressa fuisset, stolam meretriciam noctu
σα τὴν πορνικὴν στολὴν, ἣν ἐβάσταζε, λόγοις gerens, multis verborum lenociniis delinire ani-
ρνικοῖς καταχαυνώσασα τὸν ἅγιον, ἐξεκαλεῖτο mum sancti viri satagebat, atque ad fædam libidi-
ὸς μίξιν. Ὁ δὲ πρὸ τοῦ διαπράξασθαί, τι, με- nem pellicere. Verum ille antequam quidquam per-
νοήσας, καὶ ἀνάψας φρύγανα, εἰσῆλθε μέσον ficeret: resipscens, succensis sarmentis, in me-
ς φλογὸς, καὶ ἔλεγε πρὸς ἑαυτόν· Ταπεινὲ Μαρ- diam se flammam conjecit, sibi ipse dicens:
τιανὲ, εἰ δύνασαι τὸ τῆς κολάσεως πῦρ ὑπομεῖναι, Infelix Martiniane, si potes ignis pœnam perferre,
ήσον καὶ τὴν ἁμαρτίαν. Καὶ οὕτω κατακαεὶς committe peccatum. Atque ita ambustus, impud-

eam feminam impulit, ut ad continentiam conversa, A saluti suæ consuleret. Ipse vero inde fugiens, et in scopulum medio positum mari profectus, ibi iterum tentatus, iterumque victor exsistens, ad Dominum migravit.

ἔπεισε καὶ τὴν γυναῖκα σωφρονῆσαι, καὶ σωθῆν
Καὶ φυγὼν, ἀπελθὼν εἰς πέτραν μέσον τῆς θαλασσ
πάλιν ἐπειράσθη· καὶ οὕτω πειραζόμενος καὶ νικ
πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

Eodem die

185 *Certamen sanctorum Aquilæ, et Priscillæ.*

Sanctus Aquila scenofactoriam primum exercebat artem, ethnicus quidem, sed propensissimo semper in pauperes animo, ut lucrum, quod ex opere manuum comparabat, in pauperes divideret. Cumque famam apostoli Pauli Christum prædicantis audisset, eum adiit una cum uxore sua Priscilla, tanquam ejusdem artis professorem: erat enim et ipse scenofactoriæ artis: edoctique ab eo verbum veritatis, baptizati sunt, seque illi comites et ministros, quocunque pergeret, adjunxerunt, easdem cum eo molestias et incommoda subeuntes. Quamobrem vehementer dilexit eas magnus Apostolus ob illorum virtutem, fidemque in Christum, ita ut eorum mentionem fecerit in suis Epistolis. Post mortem vero Apostoli, cum Christum profiteri non desisterent, correpti ab idololatris, post multa tormenta decollati sunt.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀθλησις τῶν ἁγίων Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης.

Ὁ ἅγιος Ἀκύλας σκυτοτόμος μὲν ἦν τὴν τέχ
πρότερον· Ἕλλην δὲ ὑπάρχων, ὅμως τῆς ὑπερ
σύνης καὶ τῆς πρὸς τοὺς πτωχοὺς συμπαθείας
ἐπελαθάνετο· ἀλλ' ἔτι ἐκέρδησεν ἐκ τοῦ ἐργοχ
αὐτοῦ, ἐμέριζεν αὐτὸ μετὰ τῶν πτωχῶν. Ἀκο
δὲ περὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου κηρύττοντος
Χριστὸν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, μετὰ τῆς γυν
αὐτοῦ Πρισκίλλης, ὡς εἰς ὁμότεχνον· σκην
γὰρ ἦν καὶ αὐτός· καὶ διδαχθέντες ὑπ' αὐτο
λόγον τῆς ἀληθείας, ἐβαπτίσθησαν. Καὶ ἕπε
λεύοντες αὐτῷ· καὶ κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χω
ἀκολουθοῦντες, καὶ συγκινδυνεύοντες ἐν πάσι
σμοῖς. Τοσοῦτον δὲ ἠγάπησεν αὐτοὺς ὁ μέγας Ἀ
στολος διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὴν πρὸς Χρ
πίστιν, ὡς καὶ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς Ἐπ
Ἐπιστολαῖς· μετὰ δὲ θάνατον τοῦ Ἀποστόλου
Χριστὸν ὁμολογεῖν μὴ παυσάμενοι, ἐκαπέθα
ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ πολλὰ βασανισθ
ἀπεκεφαλίσθησαν.

Eodem die

186 *Commemoratio sancti Eulogii episcopi Alexandriæ.*

Sanctissimus et magnus Pater noster Eulogius Alexandriæ episcopus fuit. Heraclio imperatore, ante sanctum Joannem Eleemosynarium: ob suas autem virtutes, et eam, quam apud Deum inierat gratiam, multa miracula edidit, in quibus hoc commemorandum videtur. Nam cum sanctissimus archiepiscopus Leo epistolam conscripsisset, qua statuta synodi Chalcedonensis commendabat, eamque sanctus Eulogius legisset, non modo illam laudavit, et suscepit; sed columnam etiam orthodoxiæ appellavit, omnibusque prædicavit. Volens autem Deus utrique pontifici honorem facere, misit angelum utrique pontifici honorem facere, misit angelum suum, qui in figura et specie archidiaconi sancti Leonis, gratias ageret sancto Eulogio, quod memoratam epistolam excepisset. Sanctus vero postquam cum illo, tanquam homine, colloquium miscuisset, angelo ex ipsius aspectu sese subducente, cognovit eum Dei angelum esse, Deumque glorificavit. Tandem in multis Deo serviens, decessit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Εὐλογίου ἐπισκόπου Ἀλε
δρείας.

Εὐλόγιος, ὁ ἁγιώτατος καὶ μέγας Πατὴ
ἐπίσκοπος ἦν τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας,
βασιλείας Ἡρακλείου, πρὸ τοῦ ἁγίου Ἰωά
ἐλεήμονος. Ἐποίησε δὲ καὶ διὰ τὴν ἀρετ
καὶ τὴν πρὸς Θεὸν οἰκείωσιν, θαύματα πο
ὧν ἓν ἐστι καὶ τοῦτο· Τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιε
Λέοντος συγγράψαντος ἐπιστολὴν συνοδ
ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, ἀναγνοὺς αὐτὴν ὁ ἅγ
λόγιος, οὐ μόνον ἐπῄνεσε καὶ ἀπεδέξατο, ἀλλ
στῆλην αὐτῆς ὀρθοδοξίας καλέσας, τοῖς πᾶσ
εκήρυξεν. Ὁ δὲ Θεὸς θέλων θεραπεῦσαι ἀμφ
τοὺς ἀρχιερεῖς, ἔπεμψεν ἄγγελον, ὡς ἐν τῇ
τοῦ ἀρχιδιακόνου τοῦ ἁγίου Λέοντος, εὐχαρισ
τῷ ἁγίῳ Εὐλογίῳ ὑπὲρ οὗ ἀπεδέξατο τὴν ἐπ
θεῖσαν ἐπιστολήν· ὁ δὲ ἅγιος διελέγετο αὐτῷ, ὡ
θρώπῳ, ἕως ἅπαντος ἐγένετο ἄγγελος ἀπ
καὶ γνοὺς ὅτι ἄγγελος Θεοῦ ἦν, ἐδόξασεν
καὶ τοῦ λοιποῦ ἐν πολλοῖς Θεὸν θεραπεύσας
λειώθη.

187-188 Eodem die

Commemoratio sancti Patris nostri Joannis episcopi Polyboti.

Deest.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ
κου Πολυβότου.

Λείπει.

EODEM MENSE.

Die decima quarta

Sanctus Pater noster Auxentius Theodosio Juniore imperante, in oriente natus, cum scholarius digni-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου
Αὐξέντιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν ἐπ
βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ ἐκ τῆς Ἀνατ

ἀρχων δὲ σχολάριος τὴν ἀξίαν, κατέλιπε τὸν A tate esset, abdicato sæculo monachus factus, in
σμον. Καὶ γενόμενος μοναχὸς, ἀνῆλθεν εἰς τὸ montem Oxiam Chalcedoni proximum secessit, qui
ος, τὸ λεγόμενον τῆς Ὀξείας, πλησίον Χαλκηδόνος, de ejus nomine mons Auxentii postea dictus est,
ἡσύχασε· καὶ ἀπ' ἐκείνου ὠνομάσθη τὸ ὄρος, τοῦ ibique tranquillam asceticamque vitam agens, pro
ίου Αὐξεντίου. Ἦν δὲ τὴν ἄσκησιν καρτερίκώτα- fide orthodoxa, quam firmissime tenebat, adversus
ς, τὴν πίστιν ὀρθοδοξότατος· πολλὰ ἀγωνισάμενος hæresim Eutychis, et Nestorii plurimum decerta-
τὰ τῆς αἱρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ τοῦ Νεστορίου, vit, quartam synodum Chalcedone coactam propu-
ἱ ἀποδεξάμενος τὴν ἐν Χαλκηδόνι τετάρτην σύν- gnans. Magna fuit insuper apud imperatores existi-
ον. Ἐγένετο δὲ καὶ τοῖς βασιλεῦσιν αἰδέσιμος· καὶ matione; et omnes illum ob insignem ipsius virtu-
κπᾶτο καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ πάντων, διὰ τὴν πολλὴν tem amore ac honore prosequebantur. Sed et mira-
τοῦ ἀρετήν. Ἠξιώθη δὲ καὶ θαυμάτων πολλῶν, καὶ culorum donum, et prophetiæ gratiam accepit,
ροορατικῶν χαρισμάτων. Καὶ τιμωρίας μελλούσης prædixitque flagella, quæ Deus ob peccata nostra
θεῖν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ immissurus erat, eaque precibus suis avertit et se-
ροεῖπε, καὶ διὰ προσευχῆς ἔπαυσεν. Οὕτω δὲ βιώ- davit. Cumque ita vixisset, obdormivit, et sepultus
ις, ἐκοιμήθη· καὶ κατετέθη ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι fuit in monasterio Trichenaria appellato, quod ipse
ναστηρίῳ, ὅπερ τῆς Τριχηναρίας ὠνομάζετο. B exstruxerat.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Φιλήμονος ἐπισκόπου Γάζης.

Λείπει.

Eodem die

189 *Certamen sancti Philemonis episcopi Gazæ.*

Deest.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΕ'

EODEM MENSE.

Die decima quinta

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ὀνησίμου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου.

190 *Certamen sacrosancti martyris Onesimi discipuli sancti apostoli Pauli*

Ὁ ἅγιος Ὀνήσιμος, ἐγένετο μαθητὴς τοῦ ἁγίου ποστόλου Παύλου· δοῦλος γὰρ ὑπάρχων Ῥωμαίου τινὸς ὀνόματι Φιλήμονος, κατέλιπε τὸν ἴδιον ύριον, καὶ προσέδραμε τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ, καὶ γένετο αὐτοῦ μαθητής· καὶ βαπτισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, δούλευεν αὐτῷ. Διὰ τοῦτο καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν ιλήμονα ὁ ἅγιος Παῦλος ἐπιστολήν, παρακαλῶν ὐτὸν ὑπὲρ τοῦ Ὀνησίμου. Καὶ μετὰ τελευτὴν τοῦ C γίου Παύλου, ἐκρατήθη παρὰ Τερτύλλου τοῦ τῆς ώμης ὑπάρχου. Καὶ ἀχθεὶς ἐν Ποτιόλοις, διὰ κδίων τύπτεται σφοδρῶς, Ὡς δὲ οὐκ ἐπείθετο ονήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ προσκυνῆσαι τοῖς δώλοις, ἀλλὰ μετὰ παῤῥησίας ἔλεγεν, ὅτι Πιστεύω ς Χριστὸν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν ῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, εἰς θυμὸν ἐκίνησε τὸν Τέρτυλλον, καὶ συντριβεὶς τὰ σκέλη κατὰ επτὸν, πρὸς Κύριον, ὃν ἐπόθει, ἐξεδήμησεν.

Sanctus Onesimus sancti apostoli Pauli discipulus, Philemonis civis Romani servus, relicto hero, Paulum apostolum secutus est, ejusque discipulus factus, et ab eo baptizatus, ministrabat ei. Quare sanctus Paulus ad Philemonem Epistolam scripsit, rogans eum pro Onesimo. Post mortem vero sancti Pauli, a Tertullo Romæ præfecto comprehensus, ductusque Puteolos, flagris gravissime cæditur: cumque a Christo ad idolorum cultum desciscere nollet, quin potius fidendi animo diceret se credere in Christum factorem cœli, et terræ, et maris, et omnium quæ in eis sunt, ad iram Tertullum concitans, contusis minutim cruribus, ad Dominum, quem dilexerat migravit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Παφνουτίου, καὶ τῆς ἁγίας Εὐφροσύνης τῆς θυγατέρος αὐτοῦ.

Λείπει.

Eodem die

191 *Commemoratio sancti Paphnutii, et sanctæ Euphrosynæ ejus filiæ.*

Deest.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαΐωρος.

192 *Certamen sancti martyris Majoris*

Οὗτος ἐστρατεύετο ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλη- D ιανοῦ, καὶ Μαξιμιανοῦ. Καὶ διαγνωσθεὶς, ὅτι ζριστιανός ἐστι, κρατηθεὶς ἐν Γάζῃ τῇ πόλει ἠνα- κάζετο θύειν τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἀλλὰ μᾶλλον μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔλεγεν, ὅτι Τῷ Χρι- στῷ μου πιστεύων, καταφρονῶ τῶν ἀψύχων εἰδώλων, εἰς ὀργὴν πλείονα τοὺς κρατοῦντας ἐκίνησεν. Καὶ ἁπλωθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν, τύπτεται ἰσχυρῶς ἅπαν τὸ σῶμα, καὶ καταξαίνεται, τριακονταὲξ στρατιωτῶν ἀλλαγέντων ἐν τῷ τύπτεσθαι αὐτόν· καὶ ἀρθεὶς μιθανὴς, ὡς μηδὲ ἀνθρώπῳ ὁμοιάζειν ἐκ τοῦ αἵ- ματος καὶ τῶν πληγῶν, ἐῤῥίφη ἐν τῇ φυλακῇ, ιόνον ἐμπνέων. Καὶ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἐκβληθεὶς

Iste Diocletiani et Maximiani imperatorum temporibus militabat. Delatus autem, quod Christianus esset, in urbe Gaza comprehensus adigebatur idolis immolare: sed cum ad id induci non posset, quia potius magna voce diceret: Credo in Christum meum, et idola animo carentia contemno, ad vehementiorem iram eos qui ipsum comprehenderant concitavit: et humi extensus, a triginta sex militibus sibi vicissim succedentibus gravissime cæditur, totoque corpore laceratur. Tum semivivus sublatus, ita ut figuram hominis præ sanguine, et plagis vix haberet, in carcerem detruditur vix spiritum ducens: unde post septem dies eductus, rur-

susque tortus, nec volens Christum ejurare, impio tyrannorum jussu ad præscriptum locum tractus, et orans decollatus est.

A τῆς φυλακῆς, πάλιν ἐτιμωρεῖτο· καὶ μὴ [illegible] ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, τῷ ἀθέῳ προστάγματι τυράννων, ἀχθεὶς εἰς τὸν ὁρισθέντα τόπον, καὶ [illegible] σευξάμενος, ἀπεκεφαλίσθη.

EODEM MENSE.

Die decima sexta

198 *Certamen sanctorum martyrum Pamphii, Valentis, et sociorum.*

Isti Christianæ fidei causa, sexto persecutionis impii Diocletiani imperatoris anno, cum ex diversis civitatibus, institutis et dignitatibus essent, hunc in modum comprehensi sunt. Cum Cæsaream peterent, urbisque portam ingressuri essent, a portæ custodibus interrogati, quinam essent, et cujus rei gratia venirent, mentiri nescientes, Christianos se esse, et patriam se habere supernam Jerusalem, responderunt. Statim itaque vinculis constricti, Firmiliano præfecto traduntur. Et sanctus quidem Elias, Jeremias, Isaias, Samuel, et Daniel, post multos cruciatus, decollati sunt. Pamphius autem, et Seleucius, et Valens, et Paulus, custodiæ primum traditi, demum et ipsi capite plexi sunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ

198 Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παμφίου, Οὐάλ[illegible] καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Οὗτοι Χριστιανοὶ ὄντες ἐκρατήθησαν ἐν τῷ [illegible] ἔτει τοῦ κατὰ Διοκλητιανὸν τὸν παράνομον [illegible] διωγμοῦ, ἐκ διαφόρων ὑπάρχοντες πόλεων, καὶ [illegible] τηδευμάτων, καὶ ἀξιωμάτων· ἐκρατήθησαν δὲ [illegible] Ἤρχοντο πρὸς Καισάρειαν, καὶ ὅτε ἔμελλον [illegible] πύλας τῆς πόλεως εἰσελθεῖν, ἠρωτήθησαν παρὰ B φυλαττόντων τὰς πύλας, ὅτι Τίνες ἐστὲ, καὶ [illegible] ποίαν χρείαν εἰσήλθετε ὧδε ; Οἱ δὲ ψευδεσθαι [illegible] δότες, Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς ἀπεκάλεσαν, καὶ [illegible] εἶπον τὴν ἄνω ἔχειν Ἱερουσαλήμ. Καὶ εὐθέως [illegible] σμευθέντες ἀλύσεσι, παρεδόθησαν Φιρμιλιανῷ [illegible] ἄρχοντι. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ἠλίας σὺν Ἱερεμίᾳ [illegible] Ἡσαΐᾳ, καὶ Σαμουὴλ, καὶ Δανιὴλ, μετὰ πολλὴν [illegible] τιμωρίας, ἀπεκεφαλίσθησαν· ὁ δὲ Πάμφιλος, [illegible] Σέλευκος καὶ Οὐάλης, καὶ Παῦλος εἰς φυλακὴν [illegible] θέντες πρῶτον, ὕστερον καὶ αὐτοὶ ἀπεκεφαλίσθησαν.

Eodem die

194 *Certamen sanctorum martyrum Porphyrii, Juliani, et Theoduli.*

Isti quoque sancti socii fuere sanctorum Pamphii, et Valentis, et reliquorum. Et Porphyrius quidem sancti Pamphii servus cum domini reliquias quæreret ut eas sepeliret, comprehensus, in succensam ingentem fornacem injectus, vitam finivit. Idem sanctus Julianus dum sanctorum reliquias oscularetur, correptus, vinctusque, in fornacem et ipse immissus est, ibique gratias agens Deo, animam tradidit. Sanctus vero Theodulus cum sociorum desiderio lugeret, oraretque Deum, ut acerbissimam persecutionem in servos suos commotam sedaret, deprehensus, retentusque, primum quidem acerbissimis tormentis excruciatur : deinde in crucem nudus agitur, longis clavis ferreis in manibus pedibusque confixis : atque ita cum multa gratiarum actione spiritum tradidit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

194 Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πορφυρίου [illegible] καὶ Θεοδούλου.

Καὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐκ τῆς τοιαύτης [illegible] τῶν ἁγίων Παμφίου, καὶ Οὐάλεντος, καὶ τῶν [illegible] καὶ ὁ μὲν ἅγιος Πορφύριος δοῦλος ὑπάρ- C χων ἁγίου Παμφίου, καὶ ἐπιζητῶν τὸ λείψανον [illegible] αὐτοῦ, ποῦ ἐβρίφη, ἵνα θάψῃ αὐτὸ, ἐκρα[illegible] ἀναρθείσης καμίνου μεγάλης, ἐνεβλήθη [illegible] καὶ ἐτελεύτησεν. Ὁμοίως καὶ ὁ ἅγιος Ἰου[illegible] καταφιλῶν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, ἐπιθ[illegible] δεθεὶς ἐνεβλήθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κάμινον [illegible] Χαριστῶν τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὴν ψυχήν. Ὁ δὲ [illegible] Θεόδουλος θρηνῶν τὴν στέρησιν τῆς συνοδίας [illegible] καὶ τὸν Θεὸν παρακαλῶν, ἵνα παύσῃ ὁ καθ' [illegible] γμὸς, ὁ κατὰ τῶν δούλων αὐτοῦ κινηθείς, ὀργὴ [illegible] Καὶ κρατηθεὶς, πρῶτον μὲν ἐτιμωρήθη ἐπὶ [illegible] ἔκτειτα ἐπὶ σταυροῦ γυμνὸς, προσπαθεὶς, καὶ [illegible] σιδηροῖς ἥλοις χεῖρας καὶ πόδας καθηλωθεὶς, [illegible] πολλῆς εὐχαριστίας παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Eodem die

195 *Collectio et commemoratio reliquiarum sanctorum martyrum in urbe Martyropoli, et Marutha episcopi.*

Marutha sanctissimus episcopus a Theodosio magno Romanorum imperatore ad regem Persarum legatus, et apocrisiarius missus, honorifice a Persis ob eam, quam de illius virtute habebant, existimationem excepitus est ; præsertim vero quod regis filiam a dæmone oppressam precibus curasset. Cumque illi magnum auri summam offerrent, non aliud Sanctus petiit, quam, ut reliquias martyrum, qui in Perside passi fuerant, tolleret, et in unum locum colligeret. Annuente Persarum rege, urbem

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

D Συνάθροισις καὶ μνήμη τῶν ἐν Μαρτυ[illegible] λειψάνων, τῶν ἁγίων μαρτύρων, καὶ Μαρο[illegible] ἐπισκόπου.

Μαρουθᾶς ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος ὢν, ἐπ[illegible] καὶ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου βασιλέως Ρω[illegible] πρεσβευτὴς, καὶ ἀποκρισιάριος πρὸς τὸν [illegible] Περσῶν. Διὰ δὲ τὴν ἀκριβῆ αὐτοῦ ἐπίμηκτον [illegible] οἱ Πέρσαι, καὶ ὑπερέβαινε, καὶ μάλιστα, ὅ[illegible] τοῦ βασιλέως θυγατέρα δαιμονῶσαν ἔχουσαν, διὰ [illegible] χῆς ἐθεράπευσε καὶ πολλῶν χρημάτων ἐδ[illegible] αὐτῷ, αὐτὸς ἕνεκα τούτου ἠτήσατο, εἰ μὴ λά[illegible] λείψανα τῶν ἐν τῇ Περσίδι μαρτύρων, καὶ θεῖ[illegible] ἕνα τόπον. Καὶ ἐπινεύσαντος ὁ Περσῶν. Τότε

ιν ἐπ' ἀνόματι τῶν μαρτύρων, καὶ ὠνόμασεν αὐ- A nomini martyrum exstructam, Martyropolim appellavit, quæ nunc Mepherke dicitur, in quam sanctorum martyrum reliquias intulit. Multo demum post tempore et ipse sanctus Maruthas, Deo volente, morbo correptus, eo ipso die spiritum tradidit, quo sanctorum reliquias in eum locum congesserat, cum quibus et pretiosæ ipsius reliquiæ depositæ fuerunt.

Μαρτυρόπολιν, ἥτις νῦν λέγεται Μεφερκῆς· καὶ
θετο ἐν αὐτῇ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων.
όνοις δὲ ὕστερον καὶ αὐτὸς ὁ ἅγιος Μαρουθᾶς,
χωρήσει Θεοῦ, νοσήσας, παρέδωκε τὸ πνεῦμα
αὐτὴν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὴν τῶν λειψάνων
άθροισιν ἐποιήσατο· μεθ' ὧν καὶ κατετέθη τὸ τίμιον
οῦ λείψανον.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΖ'

λησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ τύρωνος.

Ο ἅγιος μεγαλομάρτυς Θεόδωρος ὁ τύρων, ἣν ἐπὶ
βασιλείας Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξιμίνου τῶν πι-
ὺν διωκτῶν, νεωστὶ στρατευθεὶς εἰς τὸ τάγμα, τὸ
όμενον Τυρωνᾶτον, καὶ τελῶν ὑπὸ Κρίγγᾳ τῷ B
ιποσίτῳ. Ὑπάρχων δὲ ἀπὸ τῆς ἐνορίας Ἀμα-
ας, καὶ ἀκούων πολλοὺς βασανιζομένους διὰ τὸν
στὸν, ἐζήλωσε, καὶ ἤθελε καὶ αὐτὸς μαρτυρῆσαι.
τελθόμενος δὲ πρὸς τὸν Κρίγγαν εἰς Ἀμάσειαν,
ών, ὅτι δράκων παμμεγέθης ἐστὶ πλησίον Εὐ-
ίτων, ἐλογίσατο καθ' ἑαυτὸν, ὡς Εἰ τὸν δράκοντα
εύσω, λέγων, νικήσω καὶ τὸν διάβολον. Ὅπερ
ἐποίησε. Καὶ ἀπελθὼν εἰς Ἀμάσειαν, ἐνώπιον
Κρίγγα ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἐκπλα-
ς, ἔδωκεν αὐτῷ καιρὸν τοῦ σκέψασθαι. Ὁ δὲ ἅγιος
τῆς νυκτὸς ἐνέπρησε τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· καὶ
ισθεὶς ὁ Κρίγγας κατεδίκασεν αὐτὸν πυρὶ καῆναι,
ἐκεῖνος ἔκαυσε τὸν ναόν. Ἐμβληθεὶς οὖν εἰς κάμι-
, ἠγωνίζετο. Καὶ ἰδὼν τὸν Κλεόνικον τὸν ἴδιον
οῦ πλησίον ἑστῶτα, εἶπε· Κλεόνικε, περιμένω σε· C
οὕτως ἐτελειώθη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Ἀνήμη τῆς ἁγίας Μαριάμνης ἀδελφῆς τοῦ ἁγίου Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ, παραγενόμενος ὁ
ος Φίλιππος, μετὰ τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου, καὶ
ριάμνης τῆς γνησίας αὐτοῦ ἀδελφῆς εἰς Ἱεράπο-
, καὶ διὰ τὸ κηρῦξαι τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, κρε-
θεὶς καὶ τελειωθείς, ἠύξατο πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ
ελώσθησαν, τῆς γῆς χαινούσης, καὶ ὑποδεξαμέ-
αὐτοὺς, τὸν ἀνθύπατον, καὶ τὸν ὑπ' αὐτὸν λαόν.
δὲ λοιποὶ φοβηθέντες παρεκάλεσαν τὸν ἅγιον Βαρ-
ολομαῖον, καὶ τὴν ἁγίαν Μαριάμνην, κρεμαμένους
αὐτοὺς ὄντας, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ καταποντισθῶσι,
ἐδυσώπησαν αὐτοὶ τὸν ἅγιον Φίλιππον, καὶ οὐ D
ἐπόντισεν αὐτούς. Ἀλλὰ καὶ τοὺς καταποντισθέν-
ἐξήγαγε· τὸν δὲ ἀνθύπατον, καὶ τὴν ἔχιδναν
χε κάτω· τότε ἀπελύθησαν ὁ Βαρθολομαῖος καὶ
αριάμνη. Καὶ ὁ Βαρθολομαῖος ἀπελθὼν εἰς Ἰνδίαν
Εὐδαίμονα, σταυρωθεὶς τελειοῦται. Ἡ δὲ ἁγία
ριάμνη ἀπελθοῦσα εἰς Λυκαονίαν, καὶ κηρύττουσα
Χριστὸν, ἐν εἰρήνῃ ἀπέθανεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

μη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Αὐξιβίου ἐπισκό-
που τῆς πόλεως Κύπρου.

ὗτος ἐγένετο ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, εἷς τῶν
λήνων. Ἀκολουθήσας δὲ τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ

EODEM EENSE.
Die decima septima

196 *Certamen sancti magni martyris Theodori tyronis.*

Sanctus magnus martyr Theodorus tyro, Maximiano et Maximino acerbissimis Christianorum persecutoribus, adolescens militavit in ea, quam Tyronum dicunt, legione, professus postea sub Cringa præposito. Cum autem in Amaseæ finibus esset, audiretque multos pro Christo pati, zelo incensus, voluit et ipse martyrium subire. Ad Crin gam itaque Amaseam profectus, cum cognovisset draconem portentosæ magnitudinis esse apud Euchaitas, secum reputabat, si draconem interfecisset, omnino se superaturum etiam diabolum: quod et præstitit. Ingressus autem Amaseam, Cringam adiit, Christumque professus, flagris cæditur. Deinde tempore ad deliberandum ei dato, sanctus noctu idolorum fanum incendit. Quare indignatus Cringas, Theodorum flammis adjudicavit, quibus fanum combusserat. In fornacem itaque injectus, agonem suum conficiebat: et videns Cleonicum amicum suum prope astantem, ait: Cleonice, te exspecto: atque ita consumptus est.

Eodem die

197 *Commemoratio sanctæ Mariamnæ sororis sancti Philippi apostoli.*

Post Christi ascensionem sanctus Philippus una cum sancto Bartholomæo, et Mariamna sorore sua germana, Hierapolim venit: ibique propter fidei prædicationem suspensus, decessit, oravitque, et aperta terra absorptus est proconsul cum subjecto sibi populo. Tum consternati cæteri rogare cœperunt sanctum Bartholomæum, et sanctam Mariamnam, qui et ipsi pendebant, ne una cum aliis demergerentur: quorum precibus motus sanctus Philippus, non modo eos incolumes servavit, sed illos etiam, quos terra hauserat, eduxit, solum proconsulem, et viperam sub terra relinquens. Tunc soluti sunt Bartholomæus, et Mariamna: et Bartholomæus quidem in Indiam Felicem profectus ibique cruci affixus, decessit; sancta vero Mariamna Lycaoniam petens, Christumque prædicans, in pace occubuit.

Eodem die

198 *Commemoratio sancti Patris nostri Auxibii episcopi Cypri*

Iste fuit ex antiqua Roma ethnicorum unus: se sanctum apostolum et evangelistam Marcum secu-

tus, et verbum veritatis ab eo edoctus, atque baptizatus, diaconus primum, deinde presbyter, demum Soliorum in Cypro episcopus ordinatus est. Igitur illuc profectus, et ecclesiam suscipiens, non mensis, et voluptatibus, ut nonnulli faciunt, seipsum addixit, sed vigiliis, orationibus, humi cubationibus, et jejuniis, Deum nocte dieque orans, ut populi sui misertus, persecutionem a tyrannis adversus Christianos concitatam sedaret, utque omnes rectam fidem cognoscerent, et impietatem abnegarent. Hæc faciens, multosque ad Deum vivum convertens, innumeris patratis miraculis, in pace ad Deum migravit, gaudens in æternum cum cæteris sanctis.

A Μάρκῳ καὶ εὐαγγελιστῇ, καὶ διδαχθεὶς παρ' αὐτ
τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἐβαπτίσθη καὶ ἐχειροτονή
διάκονος· εἶτα πρεσβύτερος, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπε
πος Σολίων τῆς πόλεως Κύπρου· ὅπου καὶ ἐκεῖ
καὶ τὴν ἐκκλησίαν παραλαβών, οὐ πρὸς τρυ
ἐξέδωκεν ἑαυτὸν καὶ τρυφάς, ὥσπερ τινές, ἀλλὰ τ
ἀγρυπνίας, προσευχάς, πρὸς ξηροποτίας, π
νηστείας, παρακαλῶν τὸν Θεὸν νυκτός καὶ ἡμ
ἵνα ἐλεήσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τῶν τυρ
τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμόν· καὶ ἵνα π
πάντες τὸ ὀρθῶς πιστεύειν, ἀρνησάμενοι τὴν εἰδ
Οὕτω ποιῶν, καὶ πολλοὺς ἐπιστρέψας πρὸς
ζῶντα, καὶ μυρίων θαυμάτων ἀξιωθείς, ἐν εἰ
πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν, εὐφραινόμενος αἰωνίως,
τοῖς λοιποῖς ἁγίοις.

B

Eodem die

199 *Commemoratio sancti Patris nostri Flaviani archiepiscopi Constantinopolitani.*

Sanctus Pater noster Flavianus sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ presbyter, ob insignem vitæ integritatem, Deo volente, imperatoris et senatus suffragio, ejusdem ecclesiæ patriarcha ordinatur. Qui cum creditum sibi gregem optime pasceret, populumque virtutibus institueret, Dei permissu, ab hæretico Dioscoro ejusque asseclis deponitur, cum patriarchatum tenuisset annum unum, et menses decem; atque in exsilium ejicitur: ubi multas diversasque ærumnas pro orthodoxa fide perferens, et fame, siti, innumerisque malis vexatus, cum non cessaret Deo gratias agere, diesque ac nocte in C oratione transigeret, tandem ad Deum gandens migravit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιε
που Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανοῦ.

Φλαβιανὸς ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ὑπῆρχε τῆ
Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας πρεσβύτ
καὶ διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, θελήσει
καὶ ψήφῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς συγκλήτου, χ
τονεῖται πατριάρχης τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, καὶ π
τὴν καταπιστευθεῖσαν αὐτῷ ποίμνην διακ
τὸν λαὸν τὰ πρὸς ἀρετὴν διδάσκων, καὶ δ
συγχωρήσει Θεοῦ, ἐκβάλλεται παρὰ τοῦ εἰσ
Διοσκόρου, καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, κρατή
πατριαρχίας χρόνον ἕνα, καὶ μῆνας δέκα, κ
ἐξορίαν παραπέμπεται. Ὅπου θλίψεις πολ
διαφόρους ὑπομείνας, καὶ κακώσεις μυρί
ρήσας, καὶ λιμὸν, καὶ δίψαν, ὅμως εὐλαβ
Θεῷ οὐκ ἐπαύετο, νυκτὸς καὶ ἡμέρας πρ
πίστεως, ἀσθενήσας, πρὸς τὸν Θεὸν πρ

D

EODEM MENSE.

Die decima octava

200 *Commemoratio sancti Patris nostri Agapeti Thaumaturgi, episcopi Synai.*

Sanctus Pater noster Agapetus, Diocletiano et Maximiano Herculeo imperatoribus, ex regione Cappadociæ fuit, Christianis parentibus natus. Qui cum in monasterium abiisset, monachus factus, præfecto monasterii ob vitæ integritatem apprime charus, sacras litteras edocetur. Miraculorum vero gratiam a Deo accipiens, ingentem draconem non procul a monasterio homines et jumenta conficientem. precibus occidit. Cujus fama commotus Licinius, quod scilicet robustus et fortis esset, invitum et reluctantem militiæ ascripsit. Sed eo mortuo, et imperante Constantino Magno, ab episcopo Synai presbyter, eoque defuncto episcopus Synai ordinatur. Cumque plurima miracula edidisset, in poce vitam finivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΗ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυμα
Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Συναοῦ.

Ὁ ἅγιος Πατὴρ ἡμῶν Ἀγαπητὸς ὑπῆρχε
βασιλείας Διοκλητιανοῦ, καὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἡ
λίου, ἀπὸ χώρας τῆς Καππαδοκίας, Χρι
γονέων υἱός. Ἀπῆλθε δὲ εἰς μοναστήριο
ἐγένετο μοναχός. Ἠγαπήθη δὲ παρὰ τοῦ ἡγο
διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, καὶ ἐδιδάχ
τὰ ἱερὰ γράμματα· λαβὼν δὲ παρὰ Θεοῦ κ
μάτων χάρισμα, δράκοντα μέγαν πλησίον τοῦ
στηρίου φανέντα, καὶ ἀφανίζοντα καὶ ἀνθρώπ
κτήνη, διὰ προσευχῆς ἐθανάτωσε. Περὶ τούτ
θὼν ὁ Λικίννιος, ὅτι ἀνδρεῖός ἐστιν, ἀπεστείλα
γεν αὐτὸν, καὶ μὴ βουλόμενος ἐστρατευσε
ἐκείνου μὲν τελευτήσαντος, ἐπὶ τοῦ μεγάλου
λέως Κωνσταντίνου, παρὰ τοῦ ἐπισκόπου
χειροτονεῖται πρεσβύτερος· καὶ μετὰ θάνα
ἐπισκόπου, γίνεται ἐπίσκοπος Συναοῦ· καὶ
θαύματα ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ τὸν βίον ἀπέλιπεν

Eodem die

201 *Commemoratio sancti Patris nostri Leonis papæ magnæ Romæ.*

Admirabilis iste Pater noster Leo ob multas vir-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Λέοντος π
μεγάλης Ῥώμης.

Ὁ θαυμάσιος οὗτος Πατὴρ ἡμῶν Λέων,

ολλὴν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην καὶ καθαρό-
ητα, ἐπίσκοπος προχειρίζεται τῆς μεγάλης Ῥώ-
ης, καὶ διεπράξατο μὲν καὶ ἄλλὰ πολλὰ ἄξια τῆς
ιείνου ἀρετῆς, ἐξαιρέτως δὲ τὸ περὶ τῆς ὀρθῆς
ίστεως· κατὰ γὰρ τὸν καιρόν ἐκεῖνον σύνοδος
ονεκροτήθη ἐν Χαλκηδόνι ἐξακοσίων τριάκοντα
ατέρων, κατὰ τῶν αἱρετικῶν, τῶν λεγόντων ἐπὶ
ριστοῦ μίαν φύσιν. Καὶ ἐπεὶ ἐδογμάτισαν τὴν
λήθειαν, οἱ δὲ αἱρετικοὶ οὐκ ἐπείθοντο, πᾶσιν
ρεσεν, ἵνα ὃ εὰν εἴπῃ Λέων ὁ ἁγιώτατος πάπας
ώμης, θελήσωσι. Παρακληθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν Πα-
ρων, καὶ τὸν Θεὸν δυσωπήσας, ἔγραψεν ἐπιστολὴν
μηνεύουσαν τὴν ἀλήθειαν, ἣν ὀρθοδοξίας στήλην
νόμασαν, δύο φύσεις ἐπὶ Χριστοῦ κηρύττουσαν· ὁ
μέγας Λέων καὶ τὸ μετὰ ταῦτα καλῶς βιώσας,
εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

A tutes suas et continentiam atque puritatem episcopus magnæ Romæ ordinatus, multa quidem alia virtutibus suis digna gessit; sed præcipue in iis, quæ ad rectam fidem pertinent, refulsit. Coacta enim Chalcedonensi synodo sexcentorum triginta Patrum adversus eorum hæresim, qui unam in Christo naturam dicebant, cum ii veritatem prædicarent, nec tamen hæretici illis acquiescere vellent, placuit omnibus, ut quidquid Leo sanctissimus Romæ papa dixisset, id ratum firmumque haberetur. Rogatus itaque a Patribus, Deumque precatus, conscripsit epistolam, in qua veritatem exponens, duas in Christo naturas prædicabat, quam orthodoxiæ columnam appellarunt. Post hæc magnus Leo transacta sanctissime vita, in pace quievit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΘ'

Αθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαξίμου καὶ Θεοδότου.

Μάξιμος καὶ Θεόδοτος, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ιριπατοῦντες κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, μετὰ ιῤῥησίας ἐκήρυττον τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸν Χριστὸν μολόγουν Θεὸν εἶναι ἀληθινὸν, καὶ Κύριον τοῦ ιντὸς, καὶ δημιουργὸν τοῦ κόσμου· τὰ δὲ εἴδωλα ιρῶν ἔργα, καὶ τέχνης πλάσματα, διὰ λίθων καὶ λων κατεσκευασμένα, Διὰ τοῦτο ἐκρατήθησαν ιρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ παρεδόθησαν τῷ ἄρ-οντι τῆς χώρας, καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐβασανίσθησαν χυρῶς, ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν καταναγκαζόμε-ι, καὶ προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἐπεί-ντο, ἐσύροντο δέσμιοι ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, καὶ ηριομάχουν. Εἶτα ἐξέσθησαν μετὰ σιδηρῶν ὀνύ-ων, καὶ τέλος καμίνου μεγάλης ἀφθείσης, ἐνεβλή-σαν χαίροντες εἰς αὐτήν· καὶ εὐχαριστοῦντες, παρέδωκαν τὰς ἁγίας καὶ μακαρίας αὐτῶν ψυχὰς τῷ ορίῳ.

EODEM MENSE.

Die decima nona

202 *Certamen sanctorum martyrum, Maximi et Theodoti.*

Maximus et Theodotus Christi martyres cum civitates omnes regionesque obirent, libere veritatem prædicantes, Christum Deum verum esse, omniumque Dominum, et mundi factorem profitebantur; idola autem opera manuum, artisque figmenta ex lapidibus et lignis fabrefacta. Quare ab idolatris comprehensi, præfecto regionis traduntur: a quo gravissime excruciati, cum adigerentur Christum abnegare et idola colere, nec id facere vellent, vincti ab urbe in aliam pertrahuntur, et feris exponuntur: mox unguibus ferreis depexi ac demum in ardentem ignis fornacem injecti, læti et gratias agentes, sanctas ac beatas animas suas Domino tradiderunt.

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ'

Αθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαδὼχ ἐπισκόπου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἑκατὸν εἰποσιπτὼ ἁγίων.

Ὁ ἅγιος Σαδὼχ ἦν ἐπίσκοπος ἐν Περσίδι· δι-ίσκων δὲ τὸν λαὸν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ολλοςς πείθων προσέρχεσθαι τῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ ιῷ, εἰς θυμὸν καὶ μεγάλην πικρίαν ἐκίνησε τοὺς ορολάτρας Μάγους. Καὶ βουλομένων ἐκείνων τοστεῖλαι, καὶ κρατῆσαι τὸν ἅγιον, ὁρᾷ καθ' ὕπνους ὸν πρὸ αὐτοῦ ἐπίσκοπον τὸν ἱερομάρτυρα Συμεὼν, ιτάμενον εἰς μακρὰν σκάλαν, καὶ καλοῦντα αὐτὸν νελθεῖν πρὸς αὐτὸν, λέγοντα, ὅτι Καλεῖ σε ὁ Βασι-εὺς τῶν βασιλευόντων· τοῦτο δὲ ἐδήλου τὴν διὰ τοῦ αρτυρίου ἀνάβασιν. Ἕως δὲ ταῦτα διηγεῖτο ὅ γιος, ἀποστείλαντες οἱ Μάγοι ἐκράτησαν αὐτὸν αὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ὄντας Χριστιανοὺς, καὶ ἔβαλον ς φυλακήν· καὶ ἀναγγείλαντες περὶ αὐτῶν Σα-ορίῳ τῷ βασιλεῖ Περσῶν, ἐξέβαλον αὐτοὺς τῆς ολακῆς, καὶ ἐτιμωρήσαντο ἰσχυρῶς, καὶ τελευταῖον τεκεφάλισαν ἅπαντας.

EODEM MENSE

Die vicesima

203 *Certamen sancti martyris Sadoch episcopi, et sociorum centum viginti octo sociorum.*

Sanctus Sadoch in Perside episcopus, quod populum Christi fidem doceret, multosque ad vivum verumque Deum adduceret, ad iram et indignationem, Magos ignis cultores commovit: quibus volentibus satellites ad capiendum sanctum mittere, vidit idem sanctus in somnis sanctum martyrem Simeonem, suum in episcopatu decessorem, insidentem longæ scalæ, ipsumque, ut ad se veniret, compellantem, atque dicentem: Rex regum vocat te; quod significabat ipsius ascensum per martyrium. Cumque ista narraret Sanctus, qui missi fuerant Magi, comprehenderunt ipsum una cum sociis Christianis, et in vincula conjiciunt, causam eorum ad Saporem Persarum regem referentes: qui illos ex carcere eductos, ac gravissime tortos, postremo decollavit.

Eodem die

204 *Commemoratio sancti Patris nostri Sophronii episcopi.*

Deest.

Eodem die.

205 *Commemoratio sancti Patris nostri Leonis episcopi Catanæ in Sicilia.*

Sanctus Pater noster Leo thaumaturgus, ex urbe Ravenna fuit nobilium ac divitum parentum filius: sacris autem litteris oppido instructus, ac singulari virtute præditus, ut et miracula patraret, ecclesiæ Ravennatis presbyter ordinatur: deinde Catanæ metropoleos episcopus. Sic vero adversus hæreticos pugnavit, ut omnes convicerit et confuderit, non ratiociniis tantum, sed demonstrationibus etiam ex Scriptura petitis. Thaumaturgus autem fuit: nam Heliodoram magicis artibus multos decipientem, seque omnia posse gloriantem, ut vel ipsum ignem contemneret, precibus igne combussit. Hujus sancti fama permoti Romanorum imperatores, accitum rogarunt, ut pro se preces Deo offerret; cumque id ab eo impetrassent, honorifice ipsum dimisere. Cum vero ille ad suam ecclesiam rediret, migravit ad Dominum.

A

B

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

206 *Commemoratio sancti Patris nostri Agathonis episcopi Romæ.*

Iste sanctus Pater noster ac thaumaturgus Agatho ex Italia fuit, christianis piisque parentibus natus atque ab iis summo studio omnibus a Deo inspiratis Scripturis eruditus, ex quibus tantum utilitatis, compunctionisque cordis percepit, ut mortuis parentibus congestas facultates suas omnes die uno convocatis pauperibus diviserit, ipse vero in monasterium secedens, et monastico habitu indutus, totum se divino cultui mancipaverit, die nocteque pro mundi salute orans. Sic autem in virtutibus profecit, ut et donum miraculorum acceperit. Quoniam vero virtus latere non potest, papa etiam Romæ factus est: cumque in episcopali dignitate optime se gessisset, multisque sui ipsius vitam tanquam exemplum imitandum reliquisset, obdormivit.

C

D

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda

207 *Commemoratio sancti Atanasii Confessoris.*

Deest.

EODEM MENSE.

Die vicesima tertia

208 *Certamen sacrosancti martyris Polycarpi episcopi Smyrnæ.*

Polycarpus sanctissimus Joannis Theologi, apostoli, et evangelistæ discipulus, Smyrnæ episcopus in demortui sacratissimi Bucoli episcopi locum

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σωφρονίου ἐπισκόπου.

Λείπει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης τῆς ἐν Σικελίᾳ.

Ὁ ἅγιος Πατὴρ ἡμῶν Λέων ὁ θαυματουργὸς ἦν ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥαβέννης, εὐγενῶν καὶ πλουσίων γονέων υἱός· καὶ μαθὼν τὴν ἱερὰν πᾶσαν γραφήν, καὶ γενόμενος ἐνάρετος, ὡς καὶ θαύματα ποιῆσαι, χειροτονεῖται πρεσβύτερος τῆς ἐν Ῥαβέννῃ ἐκκλησίας. Εἶτα γίνεται καὶ ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κατάνης. Τοσοῦτον δὲ ἠγωνίσατο κατὰ τῶν αἱρετικῶν, ὡς νικῆσαι πάντας, καὶ καταισχῦναι, οὐ μόνον λόγοις, ἀλλὰ καὶ Γραφικαῖς δείξεσιν. Ἦν γὰρ καὶ θαυματουργός· καὶ γὰρ τὸν μάγον Ἡλιόδωρον πολλοὺς ταῖς μαγείαις πλανῶντα, διὰ προσευχῆς πυρὶ κατέκαυσεν, καυχησάμενον πάντα δύνεσθαι, καὶ μηδὲ πῦρ φοβεῖσθαι. Περὶ τούτου τοῦ ἁγίου οἱ τῶν βασιλεῖς Ῥωμαίων ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν, καὶ προσκαλεσάμενοι αὐτὸν, ἠξίουν εὔξασθαι ὑπὲρ αὐτῶν· καὶ τυχόντες τῶν ἐκείνου εὐχῶν, μετὰ τιμῆς ἀπέλυσαν· ἀπελθόντα δὲ εἰς τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν προσελάβετο ὁ Κύριος.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀγάθωνος ἐπισκόπου Ῥώμης.

Καὶ οὗτος ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν καὶ θαυματουργὸς Ἀγάθων ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐγένετο, υἱὸς Χριστιανῶν γονέων, εὐλαβῶν καὶ εὐτεβῶν. Οἱ δὲ γονεῖς φιλοπονήσαντες ἐδίδαξαν αὐτὸν πᾶσαν θεόπνευστον καὶ ὠφέλιμον. Τοσοῦτον γὰρ κατέλαβε παρὰ τῆς θείας Γραφῆς, καὶ κατενύγη, ὡς καὶ τοὺς ἀποθανεῖν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ, συναγαγεῖν πάντα τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ προσκαλέσασθαι πτωχούς, καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ διασκορπίσαι αὐτόν. Αὐτὸς δὲ ἐκεῖθεν καὶ γενόμενος ἐν ἡσυχίᾳ εἰς μοναστήριον, καὶ μοναχικὸν σχῆμα φορέσας, ἐδούλευε τῇ Θεῷ, νηστείαις καὶ ἡμέρας ὑπὲρ τοῦ κόσμου προσευχόμενος. Οὗτον δὲ ἠγωνίσατο εἰς ἀρετὴν, ὡς καὶ τὸ χάρισμα λαβεῖν τοῦ θαυματουργεῖν. Ἐπεὶ δὲ ἡ ἀπάτη λανθάνει, γέγονε καὶ πάπας Ῥώμης· καὶ διαπρέψας ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ ἀξιώματι, καὶ καταλιπὼν ἀγαθὸν ὑπόδειγμα τὸν ἑαυτοῦ βίον λιπὼν, ἐκοιμήθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ὁμολογητοῦ

Λείπει.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΓ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πολυκάρπου ἐπισκόπου Σμύρνης·

Πολύκαρπος ὁ ἁγιώτατος μαθητὴς ἦν τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου, χειροτονεῖται δὲ ἐπίσκοπος εἰς Σμύρναν μετὰ

ρτῆσαι Βουκόλον τὸν ἱερώτατον ἐπίσκοπον· καὶ A ordinatus est: etenim Bucolus dum adhuc viveret,
ο ἔτι ζῶν ὁ Βουκόλος προεφέτευσε περὶ αὐτοῦ, de eo prædixerat fore ut esset alter Smyrnæ epi-
Αὐτὸς μέλλει γενέσθαι δεύτερος ἐπίσκοπος scopus. Commota autem a Decio imperatore adver-
ύρνης. Ὑπάρχοντος δὲ διωγμοῦ κατὰ τῶν Χρι- sus Christianos persecutione, comprehensus, et ad
ανῶν παρὰ Δεκίου τοῦ βασιλέως, ἐκρατήθη, καὶ proconsulem adductus, post multos cruciatus oc-
οσήχθη τῷ ἀνθυπάτῳ, καὶ μετὰ πολλὰς βασάνους cubuit. Plurima vero miracula edidit: etenim
λειώθη· ἐποίησε δὲ θαύματα πολλά· καὶ γὰρ πρὸ priusquam ordinaretur, exhaustum nutricis suæ
ὁ χειροτονηθῆναι, τῆς ἀναθρεψάσης αὐτὸν γυ- penu bonorum omnium copia ad egentium utilita-
κὸς τὰς ἀποθήκας προσευζάμενος ἐγέμισε παντὸς tem, fusis ad Deum precibus replevit. Postquam
χθοῦ, τὰς πρότερον κενωθείσας εἰς τὴν τῶν δεο- autem ordinatus est, magnum incendium oratione
νων χρείαν· καὶ μετὰ τὸ χειροτονηθῆναι, μέγαν exstinxit: et siccitatis tempore imbrem impetravit.
πρησμὸν διὰ προσευχῆς ἔστησε· καὶ ἀβροχίας Cumque alia plurima portenta, Dei gratia, fecisset,
ομένης, ὑετὸν κατήγαγε, καὶ ἄλλα πολλὰ παρά- obdormivit, miraculorum dono ad hunc diem illu-
ξα Θεοῦ χάριτι ποιήσας, ἐκοιμήθη θαυματουργῶν stratus.
ς τοῦ νῦν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. B EODEM MENSE
ΚΔ' Die vicesima quarta

ἀνάμνησις τῆς εὑρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ **209** *Commemoratio inventionis pretiosi capitis*
Προδρόμου. *Præcursoris.*

Ὅτε ἀπεκεφαλίσθη ὑπὸ Ἡρῴδου ὁ ἅγιος Ἰωάννης Cum sanctus Joannes Præcursor ab Herode de-
ρόδρομος, ἐναπετέθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἰς ἀγγεῖον collatus est, inclusum ejus caput in vase fictili, in
άκινον, καὶ ἐκρύβη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἡρῴδου· ejusdem Herodis domo latuit. Post multos autem
ὰ δὲ χρόνους πολλοὺς, δυσὶ μοναχοῖς ἀπελθοῦσιν annos monachis duobus Hierosolyma ad sepulcrum
Ἱεροσόλυμα, τοῦ προσκυνῆσαι τὸν τοῦ Κυρίου Domini adorandum profectis apparuit in somnis
ον, ἐφάνη κατ' ὄναρ ὁ ἅγιος Ἰωάννης μηνύων sanctus Joannes, indicans eis, ubi pretiosum ipsius
οῖς, ποῦ κεῖται ἡ τιμία κεφαλὴ αὐτοῦ. Καὶ εὑ- caput jaceret: quod cum reperissent, in magno ho-
ες αὐτὴν, εἶχον ἐν τιμῇ· ἐξ αὐτῶν δὲ ἀνελάβετο nore habuere. Ex iis id receptum figulus quidam in
ἡν κεραμεὺς τις, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Ἐμεσηνῶν Emesenorum civitatem detulit. Ab hoc postea, cum
ιν. Ὅτε δὲ ἐτελεύτησε, κατέλιπεν αὐτὴν τῇ ἰδίᾳ moreretur, sorori ipsius relictum est; et deinceps per
ιφῇ· καὶ ἔκτοτε κατὰ διαδοχὴν περιῆλθεν εἰς manus plurimorum traditum, in ea urbe perman-
λούς. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ, τοῦ ποιή- C sit, quoad temporibus Michaelis imperatoris qui
ος τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ Ἰγνατίου πατριάρχου, orthodoxiam restituit, et Ignatii patriarchæ, Con-
ομίσθη Θεοῦ χάριτι εἰς Κωνσταντινούπολιν· καὶ stantinopolim, Dei gratia, translatum fuit, ibique
ετέθη μετὰ μεγάλης τιμῆς ἐν αὐτῇ, ὡς καὶ τὰ honorificentissi me depositum, sicut et cætera om-
ὰ πάντα ἅγια, καὶ τὰ τῶν ἁγίων λείψανα, εἰς nia sanctorum lipsana, in ejusdem urbis præsi-
ην καὶ ἀσφάλειαν αὐτῆς. dium et firmitatem.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Eodem die
ησις τοῦ ἁγίου Ῥηγίνου ἐπισκόπου Σκο- **210** *Certamen sancti Rhegini episcopi Scopulorum.*
πέλων.

Ἅγιος Ἱερομάρτυς Ῥηγῖνος, ἐγένετο ἀπὸ τῆς Sacrosanctus martyr Rheginus ex regione Græ-
ας Ἑλλάδος, γονέων Χριστιανῶν υἱός. Καὶ μα- ciæ fuit, Christianorum parentum filius, a quibus
ὑπ' αὐτῶν τὴν εὐσέβειαν, καὶ τὰ ἱερὰ Γράμ- pietatem et sacras litteras edoctus, virtutibus, ac
α, ἐγένετο ἐνάρετος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν· timore Dei præditus evasit. Quare ob insignem
διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν πολλὴν εὐσέβειαν ipsius pietatem ab ejus loci episcopo diaconus in
ι τοῦ κατὰ τὸν τόπον ἐπισκόπου γίνεται διάκο- ecclesia Græciæ ordinatus est; deinde presbyter,
τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι Ἐκκλησίας· εἶτα πρεσβύτερος· demum Scopulorum episcopus. Eam autem virtu-
καὶ ἐπίσκοπος Σκοπέλων. Τοσοῦτον δὲ γέγονεν D tum famam sibi comparavit, ut ad Sardicensem
ρετὴν περιβόητος, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐν Σαρδικῇ synodum vocatus, in ea hæreses omnes dicendo
δον προσκληθῆναι, καὶ παραγενέσθαι, καὶ πάσας retuderit. Postea ad suum episcopatum regressus,
ρέσεις διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ, καὶ τῆς παῤῥη- excitata adversus Christianos persecutione, a Græ-
ἀφανίσαι· εἶτα ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἰδίαν ἐπι- ciæ præfecto comprehensus, post multos crucia-
ήν. Καὶ μετὰ τοῦτο διωγμοῦ κινηθέντος κατὰ tus, capite plexus est.
Χριστιανῶν, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἄρχοντος καὶ μετὰ τὸ πολλὰ βασανισθῆναι, καὶ τιμωρηθῆναι,
φους τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀπετμήθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE
ΚΕ' Die vicesima quinta

σις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου μαρτυρή- **211** *Certamen sancti martyris Alexandri, qui in*
σαντος ἐν τῇ Θρᾴκῃ *Thracia martyrium subiit.*

ος ἦν ἐκ Ποτιόλων, μιᾶς τῶν εἰς Ῥώμην πό- Iste ex Puteolis fuit, quæ urbs est apud Romam

temporibus Maximiani imperatoris, et Tiberiani præfecti. Comprehensus autem a præfecto, et idola adorare compulsus, tantum abfuit, ut ea coleret, ut potius contumeliis tam idola, quam præfectum oneraret, inquiens : Et vana illa sunt, et vanus es ipse, miser et infelix, qui in ea credis. Quamobrem vinctis pendens manibus, appensisque ad pedes saxis, torquetur : deinde solutus, et Carthaginem ductus, rursus in equuleum agitur et depectitur. Inde Marcianopolim tractus, facibus in facie aduritur. Demum cum multos alios cruciatus fortiter ut Christi martyr, pertulisset, in Thracia decollatur, coronam incorruptibilem vitamque æternam a Christo Deo nostro recipiens.

A λεφς, ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ Τιβερ
ἡγεμόνος. Κρατηθεὶς δὲ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος, ἠ
κάζετο προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὁ δὲ ἠ
ἀντὶ τοῦ προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις, μᾶλλον
καὶ αὐτὰ, καὶ τὸν ἡγεμόνα, εἰπὼν πρὸς αὐτ
καὶ αὐτὰ μάταιά εἰσι, καὶ σὺ ὁ πιστεύων εἰ
ἄθλιος καὶ ταλαίπωρος. Διὰ τοῦτο ἐδέθη ἐξ
χειρῶν, καὶ ἐκρεμάσθη. Καὶ εἰς τοὺς πόδας
προσεδέθη λίθος βαρύς· καὶ μετὰ τοῦτο λυθ
ἀπαχθεὶς ἐν Καρθαγέννῃ, πάλιν κρεμασθεὶς ἐ
Καὶ πάλιν ἀχθεὶς εἰς Μαρκιανούπολιν, μετὰ λ
δων πυρὸς τὸ πρόσωπον καίεται· καὶ ἄλλας π
βασάνους καὶ τιμωρίας ἀνδρείως, ὡς Χριστο
τυς, ὑπομείνας, ἐν τῇ Θράκῃ ἀπελθών, ἐκ
λίσθη, ἀπολαβὼν στέφανον ἄφθαρτον, καὶ ζω
B νιον παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Eodem die

202 *Commemoratio sancti Patris nostri Tarasii archiepiscopi Constantinopolitani.*

Sanctus Pater noster Tarasius Constantinopoli natus et educatus, dignitate a Secretis erat : sed ob rerum cognitionem, multamque virtutem patriarcha Constantinopolitanus ordinatus est : qui et sanctarum imaginum cultum propugnavit, et opera sua id effecit, ut Romanum imperium ad sanctorum apostolorum traditiones, et ad septem œcumenicarum synodorum decreta accederet, et omnes ecclesiæ cum orthodoxis conjungerentur. Hunc itaque in modum religiose vixit, ab imperatoribus in honore habitus ; ædificatoque ultra freti angustias monasterio, ac multis monachis in ipso constitutis, liberalitate in pauperes insignis, cum ecclesiam annis viginti duobus et mensibus duobus optime rexisset, in pace quievit, et in suo monasterio sepultus fuit.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ταρασίου ἀ
πισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Ταράσιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ἐγένε
Κωνσταντινουπόλεως καὶ γέννημα καὶ θρέμμα
ἀξίαν ἀσηκρῆτις· ἀλλὰ διὰ τὴν γνῶσιν καὶ τὴ
τὴν αὐτοῦ χειροτονεῖται πατριάρχης Κωνστα
πόλεως. Ὅστις καὶ τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων τι
νησιν ἐδογμάτισε· καὶ δι' αὐτοῦ ἡ βασίλευς
καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐξουσία πρὸς τὰς παραδ
ἁγίων ἀποστόλων, καὶ τῶν ἑπτὰ οἰκουμ
συνόδων ἐπανῆλθε, καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησ
ὀρθοδόξοις συνηνώθησαν. Ζήσας δὲ οὕτω
C καὶ τοῖς βασιλεῦσι τίμιος γενόμενος, καὶ
ριον ἐν τῷ πέραν τοῦ στενοῦ οἰκοδομή
πλῆθος μοναστῶν συστησάμενος, καὶ τοὺ
ἐλεήσας, καὶ καλῶς κυβερνήσας τὴν ἐκ
ἔτη εἴκοσι δύο, καὶ μῆνας δύο, ἐν εἰρήνῃ
καὶ κατετέθη ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ.

EODEM MENSE.

Die vicesima sexta

203 *Commemoratio sancti Porphyrii episcopi Gazæ.*

Sanctus Porphyrius Thessalonicæ divitibus parentibus natus, iis ac opibus relictis, in Ægyptum secedens, Archadio et Honorio imperatoribus, monachus factus est. Deinde Hierosolymam petens, Judæis Græcisque auctor erat, ut Christo se adjungerent, cum iterum scalprum gereret, et pelles consueret, eaque arte seipsum, et pauperes sustentaret. Tum a Praylo patriarcha Hierosolymitano presbyter ordinatur : demum Gazensium precibus a Joanne Cæsareæ Philippi archiepiscopo episcopus Gazæ consecratur : qui cum plurima miracula edidisset, multos Græcorum Judæorumque baptizavit, omnibusque idolorum fanis eversis, ecclesias sanctorum excitavit, atque hunc in modum transacta sanctissime vita, ad Deum migravit, vitam æternam hæreditate capiens.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Πορφυρίου ἐπισκόπου Γ

Ὁ ἅγιος Πορφύριος ἐγένετο ἀπὸ τῆς πόλ
σαλονίκης, υἱὸς γονέων πλουσίων· καταλιπὼ
γονεῖς, καὶ πλοῦτον, ἐπὶ βασιλείας Ἀρκαδ
Ὀνωρίου, ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένετο
D Χός. Εἶτα ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔπειθεν Ἰου
καὶ Ἕλληνας προσέρχεσθαι τῷ Χριστῷ,
μεταχειριζόμενος, καὶ δέρματα ῥάπτων, κ
φων καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς πένητας. Εἶτα
τονεῖται πρεσβύτερος ὑπὸ Πραΰλου πατ
Ἱεροσολύμων. Καὶ τῶν Γαζαίων ζητησάντω
χειροτονεῖται ἐπίσκοπος ὑπὸ Ἰωάννου ἀρχιε
Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Καὶ πλεῖστα
ποιήσας, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἰ
ἐβάπτισε· καὶ πάντας τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώ
ταστρέψας, ἐκκλησιας ἁγίων ἔκτισε, καὶ σ
λῶς βιώσας πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησα, κληρο
τὴν αἰώνιον ξωήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Στεφάνου τοῦ συστησαμένου τὸ γηροκομεῖον τοῦ Ἁρματίου.

Λείπει.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ'

Μνήμη Προκοπίου, καὶ Βασιλείου, τῶν ὁμολογητῶν, τῶν συνάθλων, καὶ συμμαθητῶν.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Εἰκονομάχου. Καταλιπόντες δὲ τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, ἐγένοντο μοναχοί· καὶ καλῶς ἀσκήσαντες πρότερον, ὕστερον τῆς αἱρέσεως τῆς κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων κινηθείσης, σπουδαίως ἀντέστησαν τοῖς εἰκονομάχοις. Ὅθεν καὶ κρατηθέντες, καὶ πολλὰ τιμωρηθέντες, οὐκ ἐνέδωκαν· ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκήρυττον μέχρι θανάτου. Διὸ καὶ ἐξέσθη ὁ ἅγιος Βασίλειος τὸ σῶμα πᾶν καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τῇ φυλακῇ παρεδόθη. Ἀπεκλείσθη δὲ καὶ ὁ ἅγιος Προκόπιος· οὗ δὲ τυράννου τελευτήσαντος, ἀπελύθησαν· καὶ τῆς φυλακῆς ἐξελθόντες, τῆς ὁμοίας ἐπεμελοῦντο ἀγωγῆς, καὶ πολλοὺς πρὸς ἀρετὴν ἐπαλείφοντες, καὶ πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐπανάγοντες, ἐν διαφόροις καιροῖς, ἕκαστος πρὸς τὸν Θεὸν, ὃν ἐκ βρέφους ἐπόθησαν, ἐξεδήμησαν· ἀγαθὸν ὑπόδειγμα καταλιπόντες πολλοῖς τὸν ἐνάρετον βίον αὐτῶν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΗ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νέστορος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Νέστωρ ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου τοῦ παρανόμου καὶ ἀδικωτάτου βασιλέως, καὶ Ποπλίου ἡγεμόνος ἐκ τῆς πόλεως Πέργης τῆς Παμφυλίας· Χριστιανῶν δὲ γονέων ὑπάρχων αὐτὸς, καὶ ὑπ' αὐτῶν τὰ ἱερὰ γράμματα μαθών, ἐπτόμιζε τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῶν θείων Γράφων, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐπιστρέφων ἐδίδαττιζεν. Διαβληθεὶς δὲ ἐκρατήθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος Εἰρηνάρχου, καὶ ἤχθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα· καὶ ὁμολογήσας ἐνώπιον αὐτοῦ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν καὶ δημιουργὸν τοῦ κόσμου, πρῶτον μὲν τύπτεται ἰσχυρῶς· ἔπειτα κρέμαται· καὶ τελευταῖον, ὡς οὐκ ἐπείθετο ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, προσηλοῦται σταυρῷ. Καὶ κρεμώμενος ἐδίδασκε τοὺς παρεστῶσας τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας· καὶ οὕτω διδάσκων τοὺς παρεστῶτας καταφρονεῖν τῆς παρούσης, ζωῆς ἐξέπνευσεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θαλελαίου,

Οὗτος ἐγένετο μὲν ἀπὸ Κιλικίας· τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν ἀγαπήσας, τὴν πόλιν κατέλαβε Γαβάλων· καὶ εὑρὼν τόπον τινὰ πλησίον τῆς πόλεως, ὅστις ἦν οἰκητήριον ἦν δαιμόνων, ἐν αὐτῷ ἔκτισε μικρὰν κέλλαν· καὶ τοὺς δαίμονας ἀποδιώξας, ἐν τῇ αὐτῇ κέλλᾳ τὸν Θεὸν ἐπίτευε, νηστείαις, καὶ ἀγρυπνίαις, καὶ ξηροκοιτίαις, καὶ κακουχίαις σαρκὸς ἑαυτὸν καταπονῶν. Ἰδόντες δὲ οἱ δαίμονες τὴν ἀρετὴν τοῦ, ἐπειράθησαν ἐκφοβῆσαι αὐτόν· οὐκ ἠδυνήθησαν δὲ· διὰ γὰρ προσευχῆς ἐποίει αὐτοὺς ἀφανεῖς, καὶ τότε ἐμάνησαν· καὶ ἤρξαντο ἀνασπᾷν τὰ ὄρη, τὰς ἐλαίας, καὶ τὰς συκᾶς, ἐπεὶ δὲ οὐδὲ εἰς

Eodem die

214 *Commemoratio sancti Stephani, qui condidit valetudinarium Armatii.*

Deest.

EODEM MENSE.

Die vicesima septima

215 *Commemoratio Procopii et Basilii confessorum, et condiscipulorum, qui una martyrium subierunt.*

Isti Leone Iconomacho imperatore claruerunt: qui, mundo mundanisque rebus valedicentes, monachi facti sunt: cumque prius asceticam vitam diligenter excoluissent, excitata postea adversus sacras imagines hæresi, Iconomachis fortiter sese opposuerunt. Quare comprehensi, multisque cruciatibus vexati, cum nihil de pristini animi sententia remitterent, sed usque ad extremum spiritum veritatem prædicarent; Basilius quidem toto corpore et collo excarnificatus, custodiæ traditur, in quam et sanctus Procopius detrusus est. Sed mortuo tyranno e vinculis educti, ad pristina studia rediere, multosque ad virtutem excitantes et ad orthodoxam fidem revocantes, tandem diversis temporibus ad Deum, quem ab ineunte ætate amaverant, migrarunt, vitam suam optimum cæteris virtutum exemplum relinquentes.

EODEM MENSE.

Die vicesima octava

216 *Certamen sancti Nestoris.*

Sanctus martyr Nestor, Decio impio et iniquo imperatore, et Publio præfecto, Perge in Pamphylia Christianis parentibus natus, ab iis sacras litteras edoctus, Græcorum os sacræ Scripturæ testimoniis obstruens, complures ad Deum conversos baptizavit. Quare delatus, et ab Irenarcho prætore comprehensus, præfecto sistitur: cumque coram eo Christum verum Deum, mundique opificem confessus esset, primum flagris acerbissime cæditur, deinde excarnificatur; demum cum Christum ejurare nollet, in crucem agitur: ibique pendens, et astantes viam veritatis vitæque præsentis contemptum docens, obdormivit.

Eodem die

217 *Commemoratio sancti Patris nostri Thalelæi.*

Iste ex Cilicia fuit: qui, asceticæ vitæ studio in urbem Gabalorum profectus in loco quodam urbi proximo, quod dæmonum habitaculum erat, cellulam ædificavit: fugatisque dæmonibus, Deum ibi colebat, jejuniis, vigiliis, humi cubationibus, et carnis maceratione seipsum afflictans. Videntes autem dæmones tantos illius in virtute progressus, conati sunt timorem ei injicere: sed cum operam perderent, nam oratione Thalelæi evanescere cogebantur, furore perciti, arbores, oleas, et ficus sursum trahere cœperunt. Cumque sanctus nihil hisce moveretur, nocturno tempore cum clamo-

ac tumultu ipsum aggrediebantur : verum cum nihil efficerent, victi discessere. Ipse vero, exstructa sibi angustiore cellula, in eam se includens, totum vitæ suæ tempus traduxit.

Eodem die

218 *Commemoratio sanctorum mulierum Maranæ et Cyræ.*

Istæ sanctæ in urbe Ciliciæ Berœa natæ, genere, patria, opibusque relictis, non procul a Berœa cellulam construxere : eamque ingressæ, obstructa cœno lapidibusque janua, per fenestellæ angustias porrectum parcissime cibum cum aqua admittebant. Adventantes autem ad illas feminas, ad virtutes excitabant. Magno etiam ferri pondere totum corpus onerabant ; et solo Pentecostes die cum mulieribus loquebantur, totum reliquum annum in silentio transigentes. Semel tantum per quadraginta dies comedebant et bibebant. Cumque hunc modum pie religioseque vixissent, miraculorum etiam donum meruere : nam cæcis visum restituerunt, dæmoniacos curarunt, claudis incessus facultatem dederunt atque ita mortuæ sunt.

Eodem die

219 *Commemoratio sanctæ Domninæ.*

Sancta Domnina in Cyro urbe piis divitibusque parentibus nata, ab incunte ætate Dei amore flagrans, totam se religiosis exercitationibus addixit : et in tugurio, quod ex arundinibus domi contiguum exstruxerat, se inclusit : ubi diu noctuque pro toto orbe, pro ecclesiis, pro orthodoxis imperatoribus, pro exercitu, pro republica, denique pro sua ipsius salute Deum orabat. Vitam lente macerata et modica aqua sustentabat. Cumque ita instar angelorum vixisset extenuato laboribus corpore, ad Deum, quem amaverat, læta migravit, æternorum bonorum fruitionem recipiens.

τοῦτο παρεκίνησαν τὸν ἅγιον, διὰ τῆς νυκτὸς φωνῶν καὶ θορύβων ἐπῆλθον αὐτῷ. Καὶ ἀνύσαντες, ὑπεχώρησαν· αὐτὸς δὲ ἐγκλείστρον ποιήσας, καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῷ, τὸν ὅλον βίον διετέλεσεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Μνήμη τῶν ἁγίων γυναικῶν Μαράνης καὶ Κ

Αἱ ἅγιαι αὗται ἐγένοντο ἐκ τῆς πόλεως Β τῆς Κιλικίας. Καταλιποῦσαι δὲ καὶ γένος κ τρίδα, καὶ πλοῦτον, ἀπῆλθον πλησίον Βερ ἔκτισεν κελλίον μικρὸν, καὶ εἰσελθοῦσαι ἔκ τισαν τὴν θύραν μετὰ πηλοῦ καὶ λίθων. Κ θυρίδα μικρὰν, ἀφ' ἧς τροφὴν μικρὰν κ ὀλίγον ἐλάμβανον. Καὶ ταῖς προσερχομέν γυναιξὶν συνετύγχανον, διδάσκουσαι αὐτ τὴν ἀρετήν. Ἐφόρουν δὲ καὶ σίδηρα βαρέα τοῦ σώματος. Καὶ διελέγοντο ταῖς γυναιξ ἡμέρᾳ μόνῃ τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸν δὲ ὅλο ἐν ἡσυχίᾳ διῆγον. Ὅπισθιον δὲ καὶ ἑκατ σαράκοντα ἡμέρας μίαν. Οὕτω δὲ καλῶς ρίστως βιώσασαι, ἠξιώθησαν καὶ χαρισμ ματουργίας· καὶ γὰρ τυφλοὺς ἀνέβλεψα καὶ δαιμονιῶντας ἐθεράπευσαν, καὶ χωλοὺς ὀρθῶς ἐχαρίσαντο· καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ

Μνήμη τῆς ὁσίας Δομνίνης.

Ἡ ἁγία Δομνίνα ἐγένετο ἐκ τῆς πόλε γονέων εὐσεβῶν καὶ πλουσίων θυγάτη δὲ τὸν Θεὸν ἐκ βρέφους, καὶ ἐξέδωκεν ἑα τοὺς τῆς ἀσκήσεως ἀγῶνας. Καὶ πλησίο αὐτῆς μέρος τι ἐκλεξαμένη, ἐποίησε κ καλάμων· καὶ ἐν ἐκείνῃ καταμένουσα, μ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, τὸν Θεὸν ὑπὲρ τ ἐδυσώπει, ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν, ὑπὲρ τ βασιλέων, ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ, ὑπὲρ τ τελευταίαν εὐχὴν ἐποιεῖτο ὑπὲρ τῆς ἰδ δὲ τροφὴ αὐτῆς ἦν φακὴ βεβραγμένη μ ὀλίγον ὕδωρ. Οὕτως ἀγγελικῶς βιώσα σῶμα τοῖς πόνοις νεκρώσασα, καὶ τοῖς ἀγγέλοις συνδιαιτωμένη· καὶ πρὸ μεταστάσεως χαίρουσα, πρ ἐπόθησεν, ἐξεδήμησεν, ἀπολαβοῦσα τῶν αἰωίων ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν.

MENOLOGII GRÆCORUM

PARS TERTIA

A MENSE MARTIO AD AUGUSTUM.

MENSE MARTIO.

Die prima.

1 *Certamen sanctæ martyris Eudociæ Samaritanæ.*

Sancta Christi martyr Eudocia ex civitate Sa-

ΜΗΝΙ ΜΑΡΤΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ

Ἄθλησις τῆς ὁσιομάρτυρος Εὐδοκίας τῆς Σαμαρειτῶν.

Ἡ ὁσιομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Εὐδοκία ἐκ

Σαμαρείας τῆς πόλεως, ἦν δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας A maris oriunda, imperante Trajano, primo quidem
ἰανοῦ, ἐν ἀκολασίᾳ τὸ πρῶτον βιοῦσα, καὶ πολ- luxuriosam vitam traduxit, ac propter eximiam
; ἐραστὰς τῇ εὐμορφίᾳ τοῦ προσώπου ἔχουσα, formæ venustatem multos habuit amatores, a qui-
ν καὶ πλοῦτον συνήθροισεν ἄπειρον. Ἀλλ' ὕστε- bus immensas opes collegit. At postea cum mo-
ὑπὸ Γερμανοῦ τινος μοναχοῦ τὸν περὶ μετανοίας nachi cujusdam nomine Germani de pœnitentia
ον διδαχθεῖσα, κατενύγη. Εἶτα καὶ ὀπτασίαν sermonem audisset, corde compuncta est; deinde
ισα, προσῆλθε Θεοδότῳ τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ ἐβά- per visionem etiam impulsa, ad Theodotum epi-
ῥθη. Ἡ δὲ ὀπτασία ἦν τοιαύτη· Ἐθεώρει ἄγγελον scopum accessit, et ab eo baptizata fuit. Erat
ὁ χειραγωγοῦντα αὐτὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ autem visio ejusmodi. Videbat angelum Dei, qui
ους ἀγγέλους συγχαίροντας· μέλανα δὲ τινα eam manu ad cœlum ducebat, aliosque angelos
χοντα καὶ λέγοντα, ἀδικεῖσθαι μεγάλα, ὅτι γέ- gratulantes: simul vero nigrum quemdam fre-
ν ἡ Εὐδοκία Χριστιανή. Διὰ τοῦτο διένειμεν τὸν mentem, dicentemque, sibi magnam illatam fuisse
ὖτον αὐτῆς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἐγένετο μοναχή. injuriam, eo quod Eudocia Christiana evasisset.
διαβληθεῖσα παρὰ τῶν αὐτῆς ἐραστῶν, παρέστη Quapropter 2 illa divitias suas pauperibus distri-
ηλιανῷ τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐτιμωρήθη. Ἀλλὰ τὸν buit, ac monasticam vitam amplexa est. Verum ab
αὐτὸν τεθνηκότα διὰ προσευχῆς ἀναστήσασα, B ipsis suis amatoribus delata, stetit coram Aureliano
σεν αὐτὸν πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Καὶ τότε μὲν imperatore, ac cruciatibus subjecta fuit. Sed cum
λύθη. Ὕστερον δὲ κρατηθεῖσα παρὰ τοῦ τῆς ejus filium defunctum oratione ad Deum fusa ad
ας ἄρχοντος, ἀπεκεφαλίσθη. vitam revocasset, illum induxit ut in Christum
deret. Ac tunc quidem absoluta fuit, postea vero a regionis præside comprehensa, capite
ka est.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Νέστορος καὶ Τριβιμαίου.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου τοῦ δυσσεβοῦς ὑπῆρ- *Et Certamen sanctorum martyrum Nestoris et Tribimæi.*

οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες Νέστωρ καὶ Τριβίμαιος Imperante impio Decio, sancti martyres Nestor
ῆς πόλεως Πέργης, χώρας τῶν Κιβυρραιωτῶν. et Tribimæus ex urbe Perge regionis Cibyrræota-
ἱ δὲ χριστιανοί οντες τὸν Χριστὸν ἐκήρυττον rum, eo quod Christiani essent, et Christum libere
ρησίᾳ, κατεμηνύθησαν τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι. audacterque prædicarent, apud præsidem regionis
δὲ εὐθὺς ἀποστείλας πλῆθος στρατιωτῶν, ἤγαγεν delati fuerunt. Hic vero confestim missa militum
οὺς δεδεμένους, καὶ παρέστησε τῷ κριτηρίῳ multitudine, vinctos eos adduci jussit, et coram
τοῦ, προθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν πάντα τὰ τῶν βασα- tribunali suo sisti, omniaque tormentorum instru-
ηρίων ὄργανα. Ἀλλὰ θεωρῶν καταφρονοῦντας C menta in eorum conspectu exhiberi. Sed cum illos
τῶν ἀπειλῶν, ὁμολέγοῦντας δὲ μεγάλῃ φωνῇ τὸν conspiceret et suas minas contemnere et Chri-
στὸν, γυμνώσας ἔτυψεν ἀφειδῶς βουνεύροις ξη- stum magna voce confiteri, præcepit eos denudari,
. Εἶτα κρεμάσας ἔξεεν, ἕως ἐφάνησαν τὰ ἔντερα exsiccatis boum nervis crudeliter cædi, ac deinde
ῶν. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς τὴν γνώμην ἀμετάθετον suspensos lacerari, quousque eorum viscera appa-
τας εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, κα- rerent. Cæterum videns illos suum erga Dominum
βάσας ἀπὸ τῶν ξύλων, προσέταξε τοῖς δημίοις, nostrum Jesum Christum animum habere immu-
αίρας τὰς τιμίας αὐτῶν κεφαλὰς ἀποστεμεῖν. tabilem, e ligno depositos lictoribus tradidit, a
οὕτως εὐχαρίστως τελειωθέντας προσελάβετο ὁ quibus veneranda illorum capita gladiis abscissa
τος. fuerunt: atque ita martyrio cum gratiarum actione
consumptos Dominus suscepit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.

ΙΑ'. Die secunda.

Ἄθλησις τῆς ὁσίας μάρτυρος Ἀντωνίνης. *Certamen sanctæ Antoninæ martyris.*

ντωνῖνα, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐκ τῆς πό- Antonina Christi martyr fuit ex civitate Nicæa
ς Νικαίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ· Χρι- D sub imperio Maximiani. Cum autem Christiana
ινὴ δὲ ὑπάρχουσα, φανερὰ ἐγένετο τῷ Μαξιμιανῷ esset, talem se manifestavit eidem Maximiano, cum
λθόντι εἰς Νίκαιαν. Καὶ παραστάσα αὐτῷ, ὡμο- is Nicæam venisset: ad ejus siquidem conspectum
ησε παῤῥησίᾳ τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο ἐβασανί- adducta, libere confessa est Christum. Quare tor-
, καὶ κατηναγκάσθη ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χρι- mentis excruciata fuit, ut ita cogeretur Christum
, θυσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἐπείσθη, τῇ abnegare ac idolis sacrificare. Cum autem nullate-
ακῇ παρεπέμφθη. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβλη- nus ad id induci potuisset, in carcerem conjecta
α, καὶ καταναγκασθεῖσα τὸν Χριστὸν ἀρνήσα- fuit. Deinde e carcere educta, Christumque abne-
, καὶ μὴ καταδεξαμένη, ἐκρεμάσθη, καὶ ἐξέσθη gare iterum compulsa, cum neutiquam assensisset,
πλευράς. Ὁρῶν δὲ αὐτὴν ὁ Μαξιμιανὸς στηλι- ex alto suspendi jussa est, ac in lateribus dila-
υσαν μὲν τὴν πλάνην, κηρύττουσαν δὲ τὴν ἀλή- niari. Verum cum Maximianus videret eam errori
, προσέταξε τοῖς δημίοις ἐκδύσαι αὐτὴν καὶ quidem irridentem, 3 veritati autem præconium
ι γυμνήν. Μελλόντων δὲ τῶν δημίων ἅπτεσθαι perhibentem, præcepit lictoribus, ut illam vestibus

spoliarent, et nudam cæderent. Sed cum in ipsam lictores manus injicere vellent, advenerunt angeli, eam quidem custodientes, illos vero castigantes. Deinde ignitæ craticulæ impositæ, incolumis evasit. Postremo sacco inclusa, in Nicææ paludem projecta fuit, atque ita martyrium consummavit.

A αὐτῆς, ἦλθον ἄγγελοι φυλάττοντες μὲν αὐτήν, λάζοντες δὲ ἐκείνους. Εἶτα ἐτέθη ἐπὶ ἐσχάρας τα τωθείσης, διέμεινεν ἀβλαβής. Εἶτα ἐμβληθεῖσα σάκκον, ἐρρίφη ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Νικαίας καὶ ἐτελειώθη.

Eodem die

Dormitio Parmenæ apostoli.

Sanctus hic apostolus Parmenas cum sanctorum apostolorum discipulus esset, inter Septuaginta annumeratus est, atque una cum aliis sex diaconis electus ac designatus ad ministrandum mensi eorum, qui ad Christum accedebant et baptizabantur, quemadmodum in Actis apostolorum scribit sanctus Lucas, dicens : *Et elegerunt* (videlicet B sancti apostoli) *Stephanum, virum plenum fide et Spiritu sancto, et Philippum, et Prochorum, et Nicanorem, et Timonem, et Nicolaum advenam Antiochenum, et Parmenam.* Sic igitur ministrans Parmenas, et operam suam sanctorum indigentiis fideliter religioseque navans, ac Deo ejusque discipulis et apostolis placens, morbo correptus, et sub oculis apostolorum vita functus, ad Christum, quem concupiverat, migravit, coronam immarcescibilem ac regnum immortale consecutus.

Et certamen sancti Quinti Thaumaturgi : ac dormitio sanctorum Andronici et Athanasiæ : necnon memoria sancti Troadii, et sancti sacromartyris Porphyrii Gazæ, et Theodoreti presbyteri C Antiocheni : ac demum certamen sancti sacromartyris Theodoti Cyriniæ episcopi.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Ἡ κοίμησις Παρμενᾶ τοῦ ἀποστόλου.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παρμενᾶς, μαθητὴς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τοῖς Ἑβδομήκοντα συναριθμητο. Ἐξελέγη δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις ἓξ διακόνοις προεχειρίσθη εἰς τὸ διακονεῖν ταῖς τραπέζαις προσερχομένων τῷ Χριστῷ, καὶ βαπτιζομένων καθὼς ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἁγίων ἀποστόλων ὁ γράφει Λουκᾶς, λέγων· Καὶ ἐξελέξαντο (δῆλον οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι) Στέφανον, ἄνδρα πλήρη στεως καὶ Πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Λαον προσήλυθον, καὶ Παρμενᾶν. Διακονῶν οὗτος ὁ Παρμενᾶς, καὶ ταῖς χρείαις καθυπηρετούμενος τῶν ἁγίων πιστῶς τε καὶ θεοφιλῶς, καὶ ἀρεσκων καὶ τῷ Θεῷ καὶ τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἶτα νοσήσας, ἐπ' ὄψεσι τῶν ἁγίων τελευτήσας, πρὸς Χριστὸν, ὃν ἐπόθησεν, ᾤχετο, ἀπολαβὼν στέφανον ἄφθαρτον καὶ βασιλείαν ἀθάνατον.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Κοίντου τοῦ θαυματουργοῦ. Καὶ ἡ κοίμησις τῶν ἁγίων Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας. Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Τρωάδιου, καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πορφυρίου Γαζαίου, καὶ Θεοδωρήτου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας. Καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρινίας.

EODEM MENSE.

Die tertia

Certamen sanctorum martyrum Eutropii, Cleonici, et Basilisci.

Erant hi temporibus Maximiani, commilitones et cognati sancti Theodori. Adducti autem ad præsidem tanquam Christiani, diris verberibus excepti fuerunt, adeo ut tortores ipsi ob tormentorum vehementiam lassi deficerent. Martyres vero, cum Dominus una cum sancto magno martyre Theodoro illis apparuisset, incolumes effecti sunt. Unde D præses, mutato consilio, conatus est blanditiis sanctum Cleonicum a Christi fide avertere, dona et honores ei promittens. Ast ille subridens, idolorum impotentiam ludibrio exposuit. Unum enim iis sacrificium fieret, ipse precibus suis simulacrum Dianæ dejecit. Quare picem et bitumen tribus in lebetibus ferve factum, effuderunt super sanctos martyres : qui tamen salvi et illæsi servati sunt ; tortores vero conflagrarunt. Deinde Cleonicus et Eutropius, in crucem acti, martyrium consummarunt ; Basiliscus autem in carcerem conjectus, post aliquod tempus et ipse vita functus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐτροπίου, Κλεονίκου, καὶ Βασιλίσκου.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῶν χρόνων Μαξιμιανοῦ τιῶται τυγχάνοντες, συγγενεῖς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου προσάγονται ὡς Χριστιανοὶ τῷ ἡγεμόνι καὶ ἐλέγχονται ἰσχυρῶς. Ὅθεν οἱ μὲν τύπτοντες ἐξέλυντο διὰ τὸ σύντονον τῆς βασάνου. Οἱ δὲ μάρτυρες, φανέντος αὐτοῖς τοῦ Κυρίου, καὶ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου, γεγόνασιν ὑγιεῖς. Ὁ δὲ ἡγεμὼν μεταμελόμενος, ἐκολάκευεν τὸν ἅγιον Κλεόνικον, μεταθέσθαι ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, δῶρα καὶ τιμὰς ὑπισχνούμενος. Ὁ δὲ γελάσας ἠλευάσε τὴν τῶν εἰδώλων ἀσθένειαν. Θυσίας ἐπιτελουμένης, διὰ προσευχῆς τὸ ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐκκαεῖσαν οὖν πίσσαν καὶ τὸν εἰς τρεῖς λέβητας ἐπέχεον ἐπὶ τοὺς ἁγίους· αὐτοὶ μὲν σῶοι διεφυλάχθησαν. Οἱ δὲ δήμιοι κάησαν. Εἶτα σταυροῦνται Κλεόνικος καὶ Εὐτρόπιος, καὶ ἐτελεώθησαν. Ὁ δὲ Βασιλίσκος ἐν τῇ φυλακῇ βληθείς, μετὰ χρόνον τινὰ καὶ αὐτὸς ἐτελεύτησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. A

Δ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου.

ερασιμος ὁ Θαυματουργὸς τὸν κόσμον καταλι-
, γέγονε μοναχός. Καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐνδοτέ-
ἔρημον τῆς Χώρας Θηβαΐδος, ἡσύχαζεν, ἐκτελῶν
τοῦ Θεοῦ προστάγματα. Τοσοῦτον δὲ τὴν πρὸς
οἰκείωσιν ἐκτήσατο, ὡς φυλάξας τὸ κατ'
να, καὶ καθομοίωσιν τῶν ἁγίων, ὅτι καὶ τῶν
ων θηρίων κατῆρχε, καὶ θαύματα πολλὰ ἐποίει.
ήσατο δὲ καὶ ὑπουργὸν καὶ ὄνον εἰς τὸ ὑδροφο-
, διὰ τὸ μακρὰν αὐτοῦ τὸ ὕδωρ ἀπέχειν. Ἀλλὰ
λέοντι ἐκ τοῦ ὄρους κατελθόντι αὐτῷ ἐπὶ τὸ θε-
ευθῆναι τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ὑπὸ ξύλου πλη-
α, μετὰ τὸ θεραπευθῆναι, προσέταξεν, τὸν ὄνον
νομὰς ἄγειν καὶ βόσκειν. Εἶλκεν οὖ αὐτὸν ἐκ B
σχοινίου, καὶ ἔβοσκε. Καί ποτε κοιμωμένου τοῦ
τος, διερχομενοι ἔμποροι ἀνελάβοντο τὸν ὄνον.
ὑποπτευθεὶς ὁ λέων φαγεῖν αὐτὸν, κατεδικάσθη
ἐκείνου ὁδροφορεῖν. Καὶ ἐποίει οὕτως μέχρι τῆς
υτῆς τοῦ γέροντος. Τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπ-
ανε καὶ αὐτὸς τῷ τάφῳ αὐτοῦ.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μάρκου.

άρκος ὁ ὅσιος φιλόπονος ἐν πᾶσι γενόμενος, τῇ
ίτῃ τῶν θείων Γραφῶν ἐπέδωκεν ἑαυτὸν, καὶ
τὸ ἄκρον προῆλθεν τῆς ἀρετῆς. Σημεῖα δὲ φα-
οἵ τε παρ' αὐτοῦ συγγραφέντες ὠφελείας λόγοι,
ἡ τῶν θαυμάτων ἐνέργεια. Ἡσυχάζοντι γάρ
προσῆλθεν αὐτῷ ὕαινα, τὸ ἑαυτῆς τέκνον ἔχουσα
λὸν, καὶ σχήματι ταπεινῷ ὡσανεὶ ἐδέετο ἐλεῆσαι C
τύφλωσιν τοῦ τέκνου αὐτῆς. Ὁ δὲ γνοὺς ἔπτυ-
εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς
ῖς. Μετὰ ἡμέρας δὲ πάλιν ἐλθοῦσα ἡ ὕαινα,
ήγαγε δέρμα κριοῦ μεγάλου τῷ ἁγίῳ, τῆς
είας ἀντιμισθίαν. Ὁ δὲ οὐ πρότερον λαβεῖν κατ-
ατο, ἕως τὸ θηρίον ὑπέσχετο μηκέτι πρόβατα
ἵτων βλάπτειν. Ὁ δὲ περὶ τὰ ἄλογα τοιοῦτος,
ιπὸς ἂν ἦν πρὸς ἀνθρώπους; οὕτω γὰρ ἦν κα-
ὡς, ὡς τὸν πρεσβύτερον τῆς μονῆς λέγειν, μηδέ-
αὐτὸν μεταδοῦναι κοινωνίας τῷ Μάρκῳ, ἀλλὰ
α ἀγγέλου παρίζειν αὐτῷ ταύτην. Ἑκατὸν δὲ
νων γεγονὼς, ἐτελειώθη.

nionem præbuisse, sed angeli manu porrectam
s est.

καὶ Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Παύλου, καὶ D
λιανῆς τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ Στρατονίκου ἐν
λεμαΐδι.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ε'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐλογίου.

Εὐλόγιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ, μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς
ας Παλαιστίνης, υἱὸς πλουσίων γονέων, εἰδωλολα-
ν δέ. Αὐτὸς δὲ, πιστεύσας τῷ Χριστῷ, καὶ βα-
σθείς, μετὰ θάνατον τῶν γονέων αὐτοῦ, διασκορ-
ας τὸν πλοῦτον αὐτοῦ πολὺν ὄντα εἰς τοὺς πένη-
, καὶ ἐκῶν διὰ Κύριον πτωχεύσας, περιήρχετο
ὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, διδάσκων τοὺς ἀπίστους

EODEM MENSE.

Die quarta

Memoria sancti Patris nostri Gerasimi.

Gerasimus Thaumaturgus sæculo abdicato factus est monachus: cumque in eremum interiorem regionis Thebaidis secessisset, quietam vitam amplexus est, explens mandata Dei. Tantam autem apud Deum familiaritatem consecutus est, ut, imaginem et similitudinem sanctorum in seipso repræsentans, et feris imperaret, et plura miracula patraret. Habuit autem et asinum ad portandam aquam sibi subservientem, quod illa a loco longius abesset. Quin et leoni, qui ex monte descenderat, ipsumque adierat, oculi sui ligno percussi curationem petiturus, postquam illum curasset, præcepit, ut asinum ad pascua duceret. Quare capistro illum trahens, pascebat. Cum vero aliquando leone dormiente illac pertranseuntes negotiatores asinum abstulissent, suspicatus Gerasimus leonem illum devorasse, ad aquam pro eo convehendam damnavit: quod et ille facere perrexit usque ad obitum senis. Cum autem is vita functus fuisset, ipse etiam super ejus tumulum exanimatus concidit.

Et memoria sancti Patris nostri Marci.

Sanctus Marcus laboris in omnibus amantissimus erat, simulque totum se divinarum Scripturarum meditationi dabat; unde ad summum virtutis culmen pervenit. Clara hujus rei signa sunt tum libri utilitatis pleni ab ipso de virtute conscripti, tum miraculorum ab eodem patratorum gratia. Cum enim aliquando quietam in secessu vitam ageret, accessit ad illum hyæna, apportans catulum suum cæcum, supplicique gestu ipsum rogavit ut cæcitatis partus sui misereretur. Quod ille animadvertens, cum in ejus oculos conspuisset, sanos effecit. Hyæna postridie revertens, ingentis arietis pellem in sanitatis collatæ remunerationem sancto attulit: quam is non prius accipere voluit, quam fera promitteret, se nunquam pauperum ovibus insidiaturam. Quod si erga irrationalia animalia talem ostendit affectum, qualem censendus est habuisse erga homines? Tanta autem inerat ei mundities, ut presbyter loci affirmaret, se nunquam Marco comei fuisse. Demum centesimo ætatis anno vita fun-

Et certamen sanctorum martyrum Pauli, sororisque ejus Julianæ: et Stratonici in urbe Ptolemaide.

EODEM MENSE.

Die quinta

Certamen sancti martyris Eulogii.

Eulogius Christi martyr erat ex regione Palæstinæ, parentum quidem divitum, sed idololatrarum filius: ipse vero, Christi fidem amplexus, baptizatusque, post parentum obitum divitias sibi quamplurimas relictas in pauperes distribuit, et libenter propter Dominum mendicando victitans, per omnem civitatem regionemque circumibat.

fideles verbum Christi docens, mulosque ex iis convertens,et baptizans in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Quod cum faceret, ab idololatris apud principem regionis proditus est,comprehensusque, eidem θ sistitur: interrogatus vero, libere Christum confessus est. Quare vestibus exutus,ac siccis boum nervis crudeliter verberatus, compulsusque Christum abnegare, et idolis sacrificare, cum obsequi noluisset, principis jussu, sacro capite abscisso, in eodem loco sepultus est.

Et memoria sancti Patris nostri Gregorii episcopi Constantiæ in Cypro: nec non memoria Hesychii ascetæ.

EODEM MENSE.

Die sexta

Certamen sancti martyris Cononis in Isauria

Sanctus iste Conon temporibus sanctorum apostolorum, erat ex regione Isauriæ oriundus. Cum autem Christianus esset, feminæ quam duxerat, antequam convenirent, persuasit ut ambo virginitatem servarent: quare cum illa perinde ac sorore versatus est. Ducem porro salutis habuit archistratogam Michaelem, qui et illum baptizavit, et sanctæ Trinitatis nomen edocuit, divinaque eidem mysteria tradidit, et ad finem usque ipsi adfuit; stupenda insuper miracula patrandi virtutem illi contulit. Conon itaque parentes suos baptizavit, ex quibus Nestor ipsius pater pro Christo martyrium subiit. Sed et adversarios suos Græcos, et affirmantes præter idola nullum esse Deum, convicit persuasitque ut alta voce Christum confiterentur,atque dicerent: Unus est Cononis Deus. Dæmonas quoque subegit: et alii quidem ab illo agrestibus addicti sunt locis,alii vero doliis inclusi. Postremo a præside comprehensus, et quæstioni subjectus, sed a populo accurrente liberatus, cum biennium supervixisset, vitam consummavit.

Et certamen sancti martyris Cononis hortulani.

Hic Decio imperante ex Nazareth Galilææ oriundus erat. In regionem vero Pamphyliæ profectus, exiguum terræ locum excolens, et in hortum convertens, ex plantatis ibi oleribus victum sibi, ac hospitibus pauperibus parabat. Erat autem moribus simplex adeo, ut cum adessent, qui ipsum ϛ comprehenderent, et ad præsidem adducerent, ut tormentis subjiceretur, quod Christianus esset,eumque cum ludibrio salutarent, ipse salutationem rependerit: cumque dicerent, quod præsens vocasset eum, responderit: Quid enim opus est illi opera mea, præsertim cum Christianus sim? Vinctus autem, et ad præsidem adductus, cum compelleretur ut idolis sacrificaret, altum ingemuit, et præsidi ait: Utinam, o præses, et tu idola abnegares, et ad Christum accederes. Ergo spondylis perforatis, clavisque ferreis confixus,ante currum compulsus currere, vitam consummavit.

τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὺς ἐξ ἐθνῶν στρέφων, καὶ βαπτίζων εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὑφ' ὧν ποιῶν κατεμηνύθη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν τῷ χώρας ἄρχοντι. Καὶ κρατηθεὶς παρέστη αὐτῷ· ἐρωτηθεὶς ὡμολόγησε παῤῥησίᾳ. Καὶ ἐκδυθεὶς ἐτύφθη σφοδρῶς βουνεύροις ξηροῖς. Καὶ ἠναγκάσθη ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἐπείσθη, προστάξαντος αὐτοῦ, τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀπετμήθη, τοῦτο αὐτῷ τῷ τόπῳ.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου. Καὶ τοῦ Ἡσυχίου ἀσκητοῦ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ζ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κόνωνος τοῦ Ἰσαυρίᾳ.

Ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἦν ὁ ἅγιος Κόνων, ἐκ τῆς χώρας Ἰσαυρίας. Ὃς γυναικὶ· ἀλλὰ πρὸ τοῦ θεῖν αὐτῇ, πείσας παρθενεύειν συνῆν ἀδελφῇ. Ὡδηγεῖτο δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ τοῦ καὶ βαπτίσαντος αὐτὸν, καὶ τὸ τῆς ἁγίας Τριάδος ὄνομα διδάξαντος, καὶ τῶν θείων μυστηρίων αὐτῷ μεταδόντος, καὶ μέχρι τέλους συνόντος τῶν παραδόξων θαυμάτων τὴν ἐνέργειαν χαρισαμένου τος. Ἐβάπτισε δὲ καὶ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ, ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Νέστωρ ὑπὲρ Χριστοῦ ἐμαρτύρησεν. Ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθισταμένους αὐτῷ Ἕλληνας, λέγοντας μὴ εἶναι ἕτερον Θεὸν πλὴν τῶν εἰδώλων, ἔπεισε καὶ παρεσκεύασεν ὁμολογῆσαι μεγαλοφώνως τὸν Χριστὸν, καὶ εἰπεῖν· Εἷς Θεὸς ὁ Κώνωνος. Ἐτάξε δὲ καὶ τοὺς δαίμονας· καὶ οἱ μὲν εἰς τοὺς ἀγρούς· οἱ δὲ ἐνεκλείσθησαν εἰς τοὺς κρατηθεὶς παρὰ τοῦ ἄρχοντος ἐτιμωρεῖτο, ὑπὸ μὲν ὁ λαὸς, ἐλυτρώσατο αὐτόν. Καὶ ζήσας ἔτη ἐτελειώθη.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κόνωνος τοῦ κηπουροῦ.

Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου ἐκ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν χώραν τῆς Παμφυλίας, καὶ τόπον μικρὸν ἐκλαβόμενος, μετεποίησεν εἰς κῆπον, καὶ φυτευων λάχανα, ἐξ αὐτῶν ἐπορίζετο καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς ξένοις πένησι τροφήν. Ἦν δὲ τὸν τρόπον ἁπλοῦς, ὡς καὶ τοὺς μέλλοντας αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἀγαγεῖν εἰς τὸν ἄρχοντα ἐπὶ τῷ βασανισθῆναι διὰ τὸ εἶναι Χριστιανὸν, ὡς ἐν τῷ ἀσπαζομένους ἀντασπάζεσθαι, καὶ εἰπόντας αὐτῷ· Καλεῖ σε ὁ ἡγεμὼν, ἀποκρίνασθαι, Ποῖον γάρ μοι ἔργον ἐμοῦ χρείαν ἔχει, μάλιστα ὑπάρχοντος Χριστιανοῦ ; Δεθεὶς οὖν καὶ ἀχθεὶς, παρέστη τῷ ἡγεμόνι καὶ προτραπεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, βαθὺ στενάξας εἶπε πρὸς τὸν ἡγεμόνα· Εἶθε, ὦ ἡγεμὼν, καὶ σὺ εἶχες ἀρνήσασθαι τὰ εἴδωλα καὶ προσελθεῖν Χριστῷ. Τότε τρυπηθεὶς τοὺς ἀστραγάλους καὶ σιδήροις καθηλωθεὶς, καὶ τρέχειν ἔμπροσθεν ἁρμάτων ἵππων ἀναγκασθεὶς, ἐτελεύτησεν.

βλησις τῶν ἁγίων μβ' μαρτύρων τῶν ἐν A
Ἀμωρίῳ κρατηθέντων, ἐν Συρίᾳ δὲ ἀναι-
ντων.

ἐ τῆς βασιλείας Θεοφίλου τοῦ Εἰκονομάχου,
κτρὸς Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοδώρας τῆς ποιησάσης
ὀθοδοξίαν, ἦσαν οὗτοι οἱ ἅγιοι, στρατηγοὶ καὶ
χαι ὄντες, πλούσιοι καὶ εὐγενεῖς. Κατ' ἐκεῖνον
καιρὸν ἐξελθὼν τῆς Συρίας ὁ ἀμηρᾶς μετὰ
ἀναριθμήτου κατὰ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν τῆς
ίων ἐπικρατείας, ἀπεστάλησαν παρὰ τοῦ
ίως φυλάξαι τὴν πόλιν Ἀμορίου. Καὶ ἰδόντες
ῆθος τῶν Σαρακηνῶν ἄπειρον, εἰσῆλθον ἔσω
ίστρου ἀγωνιζόμενοι καρτερῶς. Ἀλλὰ συγχω-
Θεοῦ τοῦ παιδεύοντος τοὺς πταίοντας, τοῦ
ου πολιορκηθέντος, τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος ἀπ-
η. Αὐτοὶ δὲ δεχθέντες ἀπήχθησαν εἰς Συρίαν, B
κεκλείσθησαν εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ τὸ πολλὰ
πωρηθῆναι, ἐκβληθέντες τῆς φυλακῆς, ἠναγ-
ισαν μαγαρίσαι. Καὶ μὴ πεισθέντες, ἔλαβον
ισιν τοῦ ἀποκεφαλισθῆναι. Καὶ προθυμοποιή-
ὐτοὺς Κωνσταντῖνος, σὺν αὐτοῖς ἀπεκεφα-

Et certamen sanctorum LXII martyrum Amorii captorum, et in Syria occisorum.

Imperante Theophilo Iconomacho patre Michaelis filii Theodoræ, quæ, restitutis imaginibus orthodoxiam celebravit, fuerunt hi sancti duces et tribuni, viri opulenti et nobiles: qui, illo tempore quo venit ex Syria ameras cum innumero populo in partes orientales Romani imperii, missi sunt ab imperatore ad urbis Amorii propugnationem: videntes autem infinitam Saracenorum multitudinem, castrum ingressi, illud fortiter defenderunt. Sed permittente Deo, qui delinquentes corripit, castro vi intercepto, multitudo civium mactata est: ipsi vero comprehensi, in Syriam abducti, et in carcerem conclusi sunt: plurimasque ærumnas perpessi, e carcere educti, et vi, ut præstigias eorum amplecterentur, coacti. Verum constanter id recusantes, acceperunt sententiam, qua capite deberent plecti. Cumque Constantinus magnopere socios animasset, cum iis capite plexus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Ζ'

οῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ τῆς Προυσίας.

τος ἐπίσκοπος ἦν τῆς ἐν Προυσιάδι ἁγίας Ἐκ-
ίας κατὰ τοὺς χρόνους τῶν δυσσεβῶν Εἰκονο-
ων. Καὶ ἰδὼν τοὺς ἄφρονας κατὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ
λησίας μαινομένους, καὶ πᾶσαν ἀνατρέποντας
ὧν ἀκρίβειαν καὶ τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐκτυπώ-
τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἀφανίζοντας, καὶ ἀπα- C
ντας μὲν αὐτὰς ἐκ τῶν ἁγίων ναῶν, ζωγρα-
ας δὲ ἀντ' αὐτῶν εἴδη θηρίων, καὶ ὀρνέων, καὶ
ῶν· καὶ θείων Πατέρων παραδόσεις ἀνατρέ-
ς, θείοις ῥήμασιν, ὡς βέλεσι κατηκόντισεν, ὡς
μαχητὴς, διωγμοὺς, καὶ ἐξορίας, καὶ σκληρα-
ς αἱρετισάμενος ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων,
τε τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τῆς παν-
ἀχράντου αὐτοῦ Μητέρος] τῆς ἐνδόξου Δεσποί-
μῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν
ῶν ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ὅθεν
οὺς πειρασμοὺς ἐν πολλοῖς ὑπομείνας χρόνοις,
ἄχρι τέλους καλῶς ἀνδρισάμενος, πρὸς Κύριον
μησεν.

ιὶ μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις Ἀρκαδίου καὶ Νέστο- D
ἐπισκόπων· Τριμηθοῦντος τῆς Κύπρου· καὶ
σις τῶν ἁγίων Εὐβούλου καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ
οῦ, καὶ τοῦ ὁσίου Δομετίου· καὶ τῶν ἁγίων μαρ-
ων ἑπτὰ τῶν ἐν Χερσῶνι.

Et memoria sanctorum Arcadii et Nestoris, episcoporum Trimethuntis Cypri: et certamen sanctorum Eubuli et Juliani medici, et sancti Dometii: necnon sanctorum septem martyrum in Chersone.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Η'

νήμη τοῦ ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ Θεοφυλάκτου, ἐπισκόπου Νικομηδείας.

εοφύλακτος, ὁ θεῖος ἱεράρχης, ὑπῆρχε μὲν ἐν
ἀνατολικῶν μερῶν· εἰς Κωνσταντινούπολιν δὲ
ὢν, ἐδούλευε Ταρασίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ τότε πρωτο-

Memoria sancti confessoris Theophylacti episcopi Nicomediæ.

Theophylactus, divinus pontifex, in partibus Orientis natus, Constantinopolim veniens, sanctissimo Tarasio ministravit, cum ille adhuc primus a se-

cretis esset: postea vero patriarcha ordinatus, monachum ipsum fecit una cum Michaele, qui Synadorum episcopus postremo creatus est, eosque in patriarchio probe educavit: Theophylactum autem episcopum Nicomediæ ordinavit. Ubi vero Tarasius in humanis esse desiit, eique sanctus Nicephorus in patriarchatu successit, Leone Armeno imperium capessente, atque adversus sacras imagines sese instruente, accersens sanctus Nicephorus una cum reliquis episcopis etiam sanctum Theophylactum, et palatium ingrediens, acriter reprehendit impium sanctisque imaginibus adversantem imperatorem. Tunc patriarcha quidem in Thusum insulam relegatus est; alii vero in alia loca deportati; Theophylactus autem in Strobilum, ubi vitam consummavit.

σηκρίτῃ ὑπάρχοντι. Ἐπεὶ δὲ πατριάρχης ... ρίσθη, ἐποίησεν αὐτὸν μοναχὸν, μετὰ Μιχαὴλ ... ὕστερον γεγονότος ἐπισκόπου Συνάδων, καὶ ... τῷ Πατριαρχείῳ εὐκτηρίοις ἐνίταξεν· ... ἐπίσκοπον Νικομηδείας ἐχειροτόνησεν. Τε... σαντος δὲ Ταρασίου, γέγονε πατριάρχης ὁ ... Νικηφόρος. Κρατήσαντος δὲ τῆς βασιλείας ... τοῦ Ἀρμενίου, καὶ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων ... σαντος, παραλαβὼν ὁ ἅγιος Νικηφόρος τὸν ... Θεοφύλακτον, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισκόπους, ... θεν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ ἤλεγξε κακῶς τὸν ... καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας ἀρνούμενον. Τότε ὁ μὲν ... τριάρχης ἐξωρίσθη εἰς Θάσον τὴν νῆσον, οἱ δὲ ... ποὶ, ἄλλος ἀλλαχοῦ· Θεοφύλακτος δὲ εἰς Στρο... ἐν ᾗ καὶ ἐτελεύτησεν.

B

Et memoria sancti Arcadii Cyprii, ac certamen Eubuli et Juliani.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀρκαδίου τοῦ Κυπρίου, ... ἄθλησις Εὐβούλου, καὶ Ἰουλιανοῦ.

Sanctus Arcadius erat ex insula Cypro oriundus, monasticam vitam a puero amplexus, et obrectam vivendi methodum Deo gratissimus, Constantino Magno imperatore palæstram auspicatus. Multis profuit non solum exemplo vitæ suæ et virtutibus, sed etiam doctrina et adhortationibus. Ex his erant Eubulus et Julianus, qui frequentius ad eum veniebant, sermonibusque ejus confortati, in via virtutis procedebant: postea vero imperante impio Juliano Apostata, ab idololatris, qui ab imperatore potestatem acceperant contra Christianos libere insurgendi, capti fuerunt, et tandem post durissimos cruciatus capite plexi sunt. Quæ ubi sanctus Arcadius intellexit, contristatus quidem est: sed Deo, qui omnia ita ordinarat, gratias egit. Perseverans autem in eodem loco ubi hactenus consederat, inter orationes lacrymis plurimis perfusus, vitam finivit.

Ὁ ὅσιος Ἀρχάδιος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς νήσου Κύπρου, μοναχὸς ἐκ βρέφους γενόμενος, τῷ Θεῷ διὰ πολιτείας εὐαρεστήσας. Ἀγωνιζόμενος τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ... λοὺς ὠφελῶν, οὐ μόνον διὰ βίου καὶ ἀρετῆς, ... καὶ διδασκαλίας καὶ παραινέσεως· ἐξ ὧν ἦσαν Εὔβουλος, καὶ Ἰουλιανός. Οἵτινες συχνάκις ... αὐτὸν ἀπερχόμενοι, καὶ στηριζόμενοι τοῖς ... αὐτοῦ ἐπεμέλουν τῆς ἀρετῆς. Ἐπὶ δὲ τῆς ... τοῦ δυσσεβοῦς καὶ Παραβάτου Ἰουλιανοῦ, ... τες ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, παῤῥησίαν ... ἀπὸ τῆς τοῦ βασιλέως ἐξουσίας κατὰ τῶν ... νῶν, καὶ βασανισθέντες ἰσχυρῶς, ἀπεκεφα...

C

Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ ὅσιος Ἀρκάδιος, ... μὲν, εὐχαριστήσας δὲ τῷ Θεῷ, τῷ οὕτως ... σαντι, προσευχόμενος ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ... ζετο, καὶ δάκρυσι πολλοῖς περιχεόμενος, ...

Et certamen sanctorum in Chersone episcoporum Basilei, Eugenii, Agathodori, et reliquorum.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκόπων ... Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, καὶ λοιπῶν.

Imperante Diocletiano, Hermon Hierosolymorum episcopus allegavit episcopos, Ephræm quidem in Turciam, Basileum vero in Chersonem: qui cum ibi Christum prædicaret, verberibus exceptus est, atque urbe ejectus. Cum vero principis filium a morte ad vitam revocasset, rursus accersitus, principem ipsum aliosque plurimos baptizavit. Sed qui in sua infidelitate manserant, funibus alligatum tandiu a pedibus raptarunt, donec vitam finivit. Post ejus mortem venerunt Eugenius, Agathodorus, Capeton, et Elpidius, qui, cum Christum prædicarent, ab insurgentibus in illos Græcis occisi sunt. Post hæc missus fuit Hierosolymis Ætherius, qui, cum feritatem populi cerneret, Magnum Constantinum 10 adivit, Byzantii tum imperantem, cumque rogavit ut idololatræ ex urbe Chersone ejicerentur: quod et ex animi sententia contigit. Cumque ecclesias condidisset, iterumque imperatorem, ut gratias ageret, adiisset, in Chersonem regressus, et sacra secum deferens, in reditu in fluvium Danaprin projectus, vitam ibi finivit.

D

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, Ἑρμων ... σολύμων ἐπίσκοπος ἀπέστειλεν ἐπισκόπους, ... μὲν Τουρκίαν Ἐφραΐμ, εἰς δὲ Χερσῶνα Βα... ἐνθα τὸν Χριστὸν κηρύττων, τυφθεὶς ... Ἐγείρας δὲ τὸν υἱὸν τοῦ ἄρχοντος ἐκ τῶν ... πάλιν προσεκλήθη, βαπτίσας καὶ τὸν ἄρχοντα ... ἑτέρους πολλοὺς. Οἱ δὲ ἄπιστοι μανέντες ἔδη... τὸν σχοινίοις ἀπὸ τῶν ποδῶν. Καὶ συρόμενος ... λεύτησεν. Μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἦλθον ... Εὐγένιος, Ἀγαθόδωρος, Καπήτων, καὶ Ἐλπί... ἐκήρυττον τὸν Χριστόν. Καὶ συστάντες οἱ Ἕλλη... ἀπέκτειναν αὐτοὺς. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπεστάλη ... Ἱεροσολύμων Αἰθέριος· καὶ ἰδὼν τοῦ λαοῦ ... ἄγριον, προσῆλθεν τῷ Μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ ... Βυζαντίῳ τότε βασιλεύοντι, καὶ ἠτήσατο ... καὶ ἐδιώχθησαν ἐκ τῆς Χερσῶνος οἱ εἰδωλολάται. ... Κτίσας δὲ ἐκκλησίας, πάλιν προσῆλθεν τῷ βασιλεῖ ... εὐχαριστῶν. Καὶ ἱερὰ λαβὼν παρ' αὐτοῦ, ἐπανῆλθεν ... χετο πρὸς Χερσῶνα. Καὶ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι, ... βίφη εἰς τὸν Δανάπριν ποταμὸν, καὶ ἐκεῖ τε...

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Θ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ.

Οἱ τοῦ Χριστοῦ τεσσαράκοντα μάρτυρες, ἐκ διαφόρων τόπων ὑπάρχοντες, ἐν ἐπιτάγματι ἐστρατεύοντο ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου. Διὰ δὲ τὸ εἶναι Χριστιανοί, κρατηθέντες ὑπὸ Ἀγρικολάου ἡγεμόνος, παρόντος καὶ τοῦ δουκὸς, ἠναγκάζοντο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πειθόμενοι, λίθοις τὰ στόματα συνετρίβησαν. Εἶτα ἐν ὥρᾳ χειμερινῇ γυμνοὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῷ κρύει παγωθείσης, καὶ κρυσταλλωθείσης κατεδικάσθησαν ἑστάσθαι δι' ὅλης τῆς νυκτός. Ἔνθα εἷς λιποψυχήσαντος, καὶ πρὸς τὸ πλησίον λουτρὸν ἁλόντος, καὶ τῇ θερμῇ διαλυθέντος, ὁ φυλάττων τοὺς καπικλάριος, ἰδὼν ἐξ οὐρανοῦ στεφάνους κατερχομένους ἐπὶ τοὺς τριάκοντα ἐννέα μάρτυρας, καὶ ἓν στέφανον περιτεύοντα, ὃς ἦν τοῦ διαλυθέντος, δραμὼν προσέδραμε τοῖς ἁγίοις, καὶ ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ. Τῷ δὲ πρωΐ, ὡς ἐφάνησαν οἱ μὲν θανέντες, οἱ δὲ ἔτι ἐμπνέοντες, ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ἀχθέντες, καὶ τὰ σκέλη θλασθέντες, ἐπὶ ἁμαξῶν ἐτέθησαν, καὶ ἐρρίφησαν ἐν τῷ ποταμῷ· καὶ οὕτως ἐτελειώσαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Ι'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κοδράτου, Κυπριανοῦ, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, διωγμοῦ κινηθέντος, πάντες οἱ Χριστιανοί, οἱ μὲν κρατούμενοι ἀπεσφάττοντο, οἱ δὲ φεύγοντες ἐν τοῖς ὄρεσιν κατεκρύπτοντο, ἕως καιροῦ. Φυγοῦσα δὲ καὶ ἡ μήτηρ Κοδράτου, ἐκ τῆς πόλεως ὑπάρχουσα Κορινθίων, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος, καὶ κατεκρύπτετο. Ἐπεὶ δὲ ἦν ἔγκυος, ἐγέννησεν υἱόν, ὃν ἀπάσασα αὐτὸν Κοδράτον. Εἶτα ὀλίγον ἐπιβιώσασα, τελεύτησε, καταλιποῦσα τὸν υἱὸν βρέφος. Ὅστις ἐνέφερτο ὑπὸ τῶν νεφῶν συνισταμένων ἐπ' αὐτὸν, καὶ τιτιζόντων αὐτόν. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐγνώρισάν τινες ἤδη νεανίσκον γενόμενον· καὶ ἀπῆρχοντο πρὸς αὐτόν· ὧν ἦσαν Κυπριανὸς, Διονύσιος, Ἀνέκτος, Παῦλος καὶ Κρίσκης. Ἦρχε δὲ πάντων ὁ ἅγιος Κοδράτος, καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν. Μετὰ δέ τινα χρόνον ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν διαβληθέντες τῷ ἄρχοντι, καὶ κρατηθέντες, ἤχθησαν εἰς Κόρινθον· καὶ βασανισθέντες, καὶ μέχρι τέλους τὸν Χριστὸν ἀνακηρύττοντες, τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διονυσίου.

Διονύσιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν μὲν εἷς τῶν γνωρισάντων τὸν ἅγιον Κοδράτον, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπερχομένων. Κατεμηνύθη δὲ τῷ ἄρχοντι τῆς πόλεως Κορίνθου, ὅτι τὸ μὲν πρόσταγμα τῶν βασιλέων οὐ πειθαρχεῖ, καὶ τῶν μεγίστων θεῶν καταφρονεῖ· ἕτερον δέ τινα κηρύττει Θεὸν ἐσταυρωμένον, λέγων ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ καὶ μέλλων ἐλθεῖν ἐξ οὐρανοῦ μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ὃν κρατηθεὶς καὶ δεθεὶς

A

EODEM MENSE
Die nona

Certamen sanctorum martyrum Sebastes.

Quadraginta Christi martyres ex diversis oriundi locis Licinio imperante in exercitu militabant. Quod autem Christiani essent, sub Agricolao præside, præsente etiam duce, comprehensi, et idolis sacrificare coacti, cum id facere recusarent, ipsorum ora lapidibus contusa fuere. Deinde hiemis tempore in rigenti congelatoque stagno nudi pernoctare jussi sunt. Ibi cum unus, cui animus ad frigus ferendum defecerat, in proximum balneum desiliens, calore necatus fuisset, janitor qui illos custodiebat, videns coronas super novem ac triginta martyres descendentes, unamque coronam super-
B esse, quæ exstincti militis fuerat, detractis vestibus ad sanctos procurrens, in Christum credidit. Ut dies illuxit, cum hi quidem exanimati, illi vero adhuc spirantes apparuissent, ad ripam perducti, fractis ipsorum cruribus, postremo plaustris impositi, in profluentem projecti sunt, atque ita martyrium consummarunt.

EODEM MENSE
Die decima

Certamen sanctorum martyrum Codrati, Cypriani, et sociorum.

Imperante Decio cum persecutio mota fuisset, Christiani omnes aut capti mactabantur, aut fugientes in montibus ad tempus abscondebantur.
C Tunc etiam mater Codrati ex urbe Corinthiorum oriunda, fuga elapsa, venit in montem, et in lateris degit: et quia prægnans erat, peperit filium, quem Codratum nominavit, nec diu postea vixit, relicto filio adhuc infante mortua. Nutriebatur autem ille a nubibus supra ipsum coeuntibus, et aquam afferentibus, potumque ei præbentibus. Procedente vero tempore cum ætatem juvenilem attigisset, cognoverunt eum aliqui, et ad eum accesserunt, ex quibus erant Cyprianus, Dyonisius, Anectus, Paulas, et Crescens: quos omnes regebat sanctus Codratus, et veritatem docebat. Post aliquod dein tempus ab idolorum cultoribus traditi sunt præsidi, et vincti Corinthum adducti; ac dein tormentis subjecti, cum usque ad finem Christum prædica-
D rent, capite plexi sunt.

Et certamen sancti martyris Dionysii.

Dionysius, Christi martyr, unus ex illis fuit, qui sanctum Codratum cognoverunt, et ad eum accesserunt. Proditus vero, ad præsidem urbis Corinthi adductus est, quod mandato imperatorum non obediret, ac magnos deos contemneret; aliumve-ro deum crucifixum prædicaret, dicens, hunc esse, qui fecit cœlum et terram, et mare, et omnia quæ in eis sunt, quique e cœlo venturus esset cum gloria, ut judicaret vivos et mortuos, et redderet unicuique secundum opera sua. Quare comprehensus, et vinculis constrictus, stetit coram præside,

et urgebatur modo blanditiis, modo minis Christum negare, et idolis sacrificare: sed priori proposito adhærens, et Christum magna voce confitens, gladio interemptus, martyrium consummavit.

ἀλύσεσι, παρέστη τῷ ἄρχοντι, καὶ
ποτὲ μὲν κολακείαις, ποτὲ δὲ ἀπειλαῖς ἐγύμνα
Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ τῆς τρο
ἐνστάσεως ἐχόμενος, καὶ Χριστὸν ὁμολογῶν
γάλῃ φωνῇ, ἀπεσφάγη μαχαίρᾳ, καὶ οὕτως
λειώθη.

EODEM MENSE.

Die undecima

12 *Certamen sancti sacromartyris Pionii.*

Sanctus iste imperante Decio presbyter erat in sancta Smyrnæ Ecclesia. Cum autem Judæos Græcosque reprehenderet, iisque ex Scripturis demonstraret unum esse verum Deum omnium factorem, et unigenitum ejus Filium Jesum Christum, et Spiritum sanctum: adjiceretque, ab eodem peccatores omnes et infideles cruciatibus subjiciendos fore, ignique sempiterno addicendos, idque exemplo ignis Sodomitici, ejusque qui in Sicilia erumpit, ostenderet; una cum aliis Christianis comprehensus ab idolarum cultoribus, primum quidem vinculis constrictus, Polemoni idolorum sacerdoti urbisque Smyrnæ principi traditus fuit: deinde ab iis ad regionis præsidem adductus, hujus jussu durissimis verberibus affectus, et in equuleum suspensus est, lampadibus ignis latera ustulatus. Postremo ex equuleo depositus, et in ardentem fornacem injectus, in oratione martyrium consummavit.

MHNI TΩ AYTΩ.

ΙΑ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πιονίου.

Καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἐπὶ τῆς βασιλείας
πρεσβύτερος τῆς ἐν Σμύρνῃ ἁγίας Ἐκκλησίας
χων δὲ Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας, καὶ
ἀπὸ τῶν Γραφῶν, ὅτι εἷς μόνος ἐστὶ θεὸς
ὁ τὰ πάντα ποιήσας, καὶ ὁ μονογενὴς
Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον,
τιθεὶς ἅτι πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ
αὐτοῦ τιμωρηθήσονται, καὶ πυρὶ αἰωνίῳ
σονται, καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ Σοδομιτικοῦ
καὶ τοῦ ἐν Σικελίᾳ ἀνερχομένου· ἐκπυ
τῶν εἰδωλολατρῶν μετὰ καὶ ἑτέρων Ἰσ
Καὶ πρῶτον μὲν παρεδόθη δεδεμένος εἰς
μωνι τῷ τῶν εἰδώλων ἱερεῖ, καὶ τῷ τῆς πόλε
νης ἄρχοντι. Ἔπειτα παρ' ἐκείνων προσήχθη
Χώρας ἡγεμόνι. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔτυψεν αὐτὸν
καὶ ἐπὶ ξύλου κρεμάσας, λαμπάσι πυρὸς τὰ
αὐτοῦ κατέφλεξεν. Εἶτα ἀπὸ τοῦ ξύλου κα
καὶ κάμινον ἀνάψας μεγάλην, ἐνέβαλε
αὐτήν. Ὁ δὲ ἅγιος ἐν αὐτῇ προσευχόμενος

Et memoria sancti Patris nostri Sophronii, archiepiscopi Hierosolymorum.

Sanctus Pater noster Sophronius ex urbe Damasco in provincia Phœniciæ originem traxit, piorum ac temperantium parentum filius. Cum vero præstanti præditus esset ingenio, universam Græcorum et Christianorum scriptam doctrinam didicit. Magni deinde Theodosii mandram delegit, in qua universam evolvit Scripturam. Posthæc Alexandriam profectus est, amplioris eruditionis comparandæ studio ductus. Propter doctrinam itaque, et eximiam ipsius virtutem episcopus Hierosolymorum factus est. Sancta deinde civitate capta, rursus Alexandrinam ad sanctum Joannem Eleemosynarium abiit, eoque vita functo, iterum Hierosolyma regressus est. Cum autem plures libros composuisset, diversorumque sanctorum encomia persecutus fuisset, et vitam sanctæ Mariæ humanæ naturæ viribus majorem conscripsisset, gregem quoque Ecclesiæ Dei optime duxisset et gubernasset, ad Domenum, quem optaverat, in pace migravit.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν
ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

Σωφρόνιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν,
ἀπὸ τῆς χώρας Φοινίκης, πόλεως δὲ
σεβῶν καὶ σωφρόνων γονέων υἱός. Ἐκ
ἔμαθεν πᾶσαν Ἑλληνικὴν καὶ Χριστια
Εἶτα τὴν μάνδραν τοῦ μεγάλου Θεοδο
δεν, ἐν ᾗ πᾶσαν διῆλθε Γραφήν. Ἔπ
Ἀλεξάνδρειαν ἀπῆλθε, πλείονος γνώσε
διὰ δὲ τὴν γνῶσιν, καὶ τὴν ὑπερβάλ
ἀρετὴν ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων γέν
ἁγίας πόλεως πολιορκηθείσης, πάλι
ἀνδρειαν πρὸς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸ
ἀπέρχεται, καὶ μετὰ τελευτὴν ἐκείνου
Ἱεροσόλυμα ὑποστρέφει. Πολλὰς δὲ βίβ
ψάμενος, καὶ διαφόρους ἁγίους ἐγ
συνθεὶς τὸ ὑπὲρ ἄνθρωπον διήγημα
ὁσίας Μαρίας, καὶ καλῶς τὸ ποίμνιον
Ἐκκλησίας χειραγωγήσας καὶ ἰθύνας, ἐ
Κύριον, ὃν ἐπόθησεν, ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE.

Die duodecima

13 *Memoria sancti Patris nostri Theophanis, confessoris in magno Agro.*

Sanctus Pater noster Theophanes, nobilibus atque locupletibus parentibus natus patre defuncto, a matre educatus fuit. Annorum duodecim factus, puellæ desponsus est, quam cum suis adhortationibus ad servandam virginitatem indu-

MHNI TΩ AYTΩ.

ΙΒ

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θ
ὁμολογητοῦ τοῦ ἐν τῷ μεγάλῳ

Θεοφάνης ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν, ὑπὸ
νείων εὐγενῶν καὶ πλουσίων. Τελευτή
πατρὸς, ἣν ἀνατρεφόμενος παρὰ τῆς
νόμενος δὲ δωδεκαετὴς, συνεζεύχθη γυ
σας αὐτὴν διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτο

ἐκηρεν αὐτὴν ἐν τῇ τῆς Πριγκίπου μονῇ. Αὐτὸς διανείμας τὸν πλοῦτον τοῖς πένησιν, ἀπελθὼν ἐγέ- ο μοναχὸς ἐν τῷ τῆς Σιγριανῆς ὄρει διακειμένῳ ναστηρίῳ. Κρατήσας δὲ βασιλείας Λέων ὁ Ἀρμέ- ος. Εἰκονομάχος ὤν, ἤκουσε περὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ ίου Θεοφάνους, καὶ προστείλας ἤγαγεν αὐτὸν ἐν τῇ σιλευούσῃ, καταναγκάζων συνελθεῖν τῇ αἱρέσει τοῦ. Μὴ πείσας δὲ, πρῶτον μὲν ἀπέκλεισεν εἰς λακήν. Ἔπειτα τῆς φυλακῆς ἐκβαλὼν, καὶ πάλιν ταναγκάσας ἀρνήσασθαι τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων οσκύνησιν, ἐπεὶ ὥρα μηδὲ ὅλως ἀνεχόμενον ὗτο ἀκοῦσαι, ἐξώρισεν εἰς Σαμοθρᾴκην· ἔνθα καὶ ελθόντα τὸν ἅγιον, καὶ ὀλίγον ἐπιβιώσαντα, προσέβετο ὁ Κύριος.

A xisset, in monasterio Principis totondit. Ipse vero, distributo in pauperes patrimonio, ad monasterium in monte Sigrianæ positum profectus, ibidem monachum induit. Cum autem Leo Armenus Iconomachus imperium tenuisset, sancti Theophanis virtutem intelligens, ad urbem regiam illum venire jussit institutque ut hæresi ipsius assentiretur. Quod cum haudquaquam persuasisset, primum quidem custodiæ illum includi mandavit: post e carcere eductum rursus urgebat ut venerandarum imaginum cultum ejuraret: animadvertensque, illum nec tolerare velle quæ dicebantur, in Samothraciam relegavit. Quo profectus sanctus, cum parum supervixisset, a Domino assumptus est.

ἡ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, πάπα Ῥώμης·

B *Et commemoratio sancti Patris nostri Gregorii, papæ Romæ.*

Ἐπὶ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας ὑπῆρχεν οὗτος ἅγιος Γρηγόριος, μοναχὸς ἐν μοναστηρίῳ πλησίον ιμης· ἦν δὲ πάνυ ἐνάρετος· καταξαίρετον δὲ ἡμων. Δοκιμάζων δὲ αὐτὸν ὁ Θεὸς, ἀπέστειλεν ελὸν πρὸς αὐτὸν ἐν σχήματι ναυαγήσαντος· εὗρεν αὐτὸν πρόθυμον πρὸς τὸ δοῦναι· πεν- ντα γὰρ νομίσματα δέδωκε τῷ αἰτήσαντι, εἶτα καὶ τρίτον ἕτερα, ἕως ἐκένωσε τὸ ἐν τῇ μονῇ σικιον τοῦ χρυσίου. Καὶ γενόμενος ἀρχιερεὺς Ῥώ-, συνεκάλει καθ' ἡμέραν δώδεκα πτωχούς· καὶ νετο αὐτῷ μόνῳ καὶ τρισκαιδέκατος, καὶ ἐρωτή- ος αὐτὸν εἰπεῖν τὸ αὐτοῦ ὄνομα, ἤκουσεν, ὅτι ασταί· καὶ οὕτως ἐσιώπησεν συννοήσας, ὅτι ιλος Θεοῦ ἐστιν. Γενόμενος δὲ πάσης παιδείας C Γραφῆς ἔμπειρος, πολλὰ συγγράμματα καταιπεν ὑπαγορευθέντα μὲν Ῥωμαϊστὶ, ἑρμηνευδὲ Ἑλληνιστί. Ζήσας δὲ οὕτως, καὶ θαύματα ὥρα ἔργασάμενος, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδή- ν.

Iste sanctus Gregorius in monasterio prope Romam monachum egit. Cum autem virtutibus omnibus, ac præcipue misericordia in pauperes præditus esset, illum probaturus Deus, angelum sub naufragi specie ad eum misit, ipsumque ad dandum paratissimum, reperit: quinquaginta namque nummos petenti continuo numeravit, deinde sex, postremo tres alios, donec auri, quod in monasterio habebat, crumenam exhausit. Factus autem pontifex Romanus, cum duodecim quotidie pauperes convocare soleret, quadam die ipsi soli tertius decimus apparuit qui rogatus, ut suum proderet nomen, respondit, hoc esse admirabile. Quare ille conticuit, intelligens Dei angelum esse. Cum autem in omnibus doctrinis et Scripturis esset versatus, complures lucubrationes reliquit Latino sermone compositas, in Græcum post 14 conversas. Vita itaque hunc in modum traducta, et variis patratis miraculis, in pace ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΓ'.

EODEM MENSE.
Die decima tertia

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου.

Certamen sancti martyris Alexandri.

λεξανδρος ὁ ἅγιος καὶ ἔνδοξος μάρτυς τοῦ Χρι-, ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ διωγμοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει πλάνης τῶν εἰδωλολατρῶν, ὥσπερ πολύφωτος ἦρ ἐν εὐσεβείᾳ διέλαμπεν ἐν Πύδνῃ τῇ πόλει, μανίαν τῶν δυσσεβῶν διελέγχων, καὶ τὸν Χρι- φανερῶς κηρύττων, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων D τρίφων πρὸς αὐτὸν καὶ βαπτίζων. Οὕτω δὲ ὼν, εἰς ὀργὴν ἐκίνησε. καθ' ἑαυτοῦ τοὺς εἰδωτρας τὴν παῤῥησίαν αὐτοῦ καὶ τὸ ἰσχυρὸν λόγου μὴ ὑποφερομένους. Ὅθεν ἐπισυναχθέντες αὐτοῦ, καὶ κρατήσαντες αὐτὸν, ἐτιμωρήσαντο ρῶς, καὶ ἔτυψαν αὐτὸν ἀφειδῶς, καταναγκάσαντες αὐτὸν θῦσαι τοῖς ἀνοήτοις θεοῖς. Ὡς δὲ οὐκ ἐπειτο, κατεδίκασαν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι. Καὶ ς εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, τὴν κεφαλὴν ἐκτμηθεῖς, δωκε τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν τῷ Θεῷ. Τὸ μιον αὐτοῦ λείψανον ἁλόμενοί τινες τῶν εὐλαβῶν ιανῶν καὶ περιστείλαντες θάψαν.

Sanctus et gloriosus Christi martyr Alexander temporibus persecutionis, et inter tenebras erroris idolatrarum, velut splendidissimum sidus pietate refulsit in urbe Pydna. Cum autem impiorum insaniam redargueret, Christumque palam prædicaret, et ex Græcis complures ad illum traductos baptizaret, paganorum iram in se commovit, qui ejus libertatem, atque in dicendo vim ægre sustinebant. Facta itaque conspiratione, illum comprehenderunt, sævaque subjectum quæstioni, atque durissime cæsum, urgebant ut diis mente carentibus immolaret. Cum autem nihil profecissent, decollari illum jubent. Atque hunc in modum Deo gratias agens, capite plexus, beatum spiritum Domino tradidit: pretiosas autem ejus reliquias religiosi quidam Christiani colligentes et componentes, sepelierunt.

Et certamen sancti martyris Sabini.

Sabinus, Christi martyr, ex regione Ægyptii fuit: propter incumbentem vero persecutionis sævitiam sæculum deserens, secessit, et extra civitatem se abdidit in exiguam domunculam. Cum autem magna Christianorum multitudo ab idolorum cultoribus comprehenderetur, Sabinus etiam quæsitus est, nec inventus, haud levi infideles dolore affecit. Tunc mendicus quidam solitus ad Sabinum accedere, ab eoque aecipere victui necessaria, idolatris dixit: Quid dabitis mihi, et ostendam vobis quem quæritis Sabinum? Dederunt autem ei nummos duos, eumque secuti, irruerunt in domunculam, atque comprehensum Sabinum vinctumque adduxerunt ad præsidem. Dixit porro ad eum præses: Quare contemnens edictum imperatorum, magnosque deos, ignotum quemdam deum prædicas? Respondit Sabinus: Quia hunc quem prædico Deum, præ omnibus confiteri, eique credere te oportet. Itaque post tormenta in fluvium projectus, vitam finivit.

EODEM MENSE.

Die decima quarta

Commemoratio sancti Patris nostri Euschemonis episcopi Lampsaci,

Sanctus Pater noster Christique confessor Euschemon, a puero probe honesteque educatus, factus est Deo amicus; atque in virum evadens, sacrarium fuit sanctissimi Spiritus. Angelicam deinde amplexus vitam, orthodoxam studiose sectatus est fidem: ac demum ad hierarchici culmen evectus honoris, spirituali impletus est gratia: et divino succensus zelo, Iconomachorum hæresim repressit ac fregit. Miracula quoque multa ac magna patravit: atque inter alia infantem mortuum, sibi a matre lacrymabunda deportatum, ad vitam, fusa ad Deum oratione, revocavit. Feris animalibus terribilis factus, solo jussu ab agris, quibus noxam inferebant, ea repulit. Custodiæ denique traditus ab eo, qui tunc imperium obtinebat, hæretico imperatore, velut sacrarum imaginum cultor, ipsos custodes suos fecit orthodoxæ fidei esse cultores, sua doctrina persuasos. Quare in exsilium ejectus, vitam finivit.

E certamen sanctorum martyrum Satyri, Saturnili, Reucati, Perpetuæ et Felicitatis, quæ Romæ martyrium subierunt: necnon Alexandri in Pydna.

EODEM MENSE

Die decima quinta

Certamen sanctorum martyrum Timolai, Agapii, et sociorum.

Sancti isti, multorumque certaminum martyres Christi, Diocletiano imperatore, vixerunt. Agapius quidem ex urbe Gaza, Timolaus vero ex Ponto Euxino, Dionysius, et alter Dionysius ex urbe Tripoli Phœniciæ, Romulus Dispolitanorum Ecclesiæ subdiaconus. Huc accessere duo Alexandri ex Ægypto. Hi fervente persecutione, Christi amo-

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαβίνου.

Σαβῖνος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας Αἰγύπτου· διὰ δὲ τὴν ἐπικειμένην ἀνταρσίαν τοῦ διωγμοῦ καταλιπὼν τὸν κόσμον, ἀνεχώρησε καὶ ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως κατεκύπτετο ἐν σκύτει μικρῷ. Πολλῶν δὲ κρατουμένων Χριστιανῶν ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐζητεῖτο καὶ ὁ Σαβῖνος, καὶ μὴ εὑρισκόμενος, ἐλύπει τοὺς ἀπίστους. Τότε τις ἐλθὼν εἰς πτωχὸς, ὁ πρὸς αὐτὸν ἀπερχόμενος, καὶ λαμβάνων τροφήν, εἶπε τοῖς εἰδωλολάτραις· Τί μοι δίδοτε, κἀγὼ ὑποδείξω ὑμῖν ὃν ζητεῖτε Σαβῖνον; οἱ δὲ ἔδωκαν αὐτῷ νομίσματα δύο. Καὶ ἀκολουθήσαντες αὐτῷ καὶ ἐπιστάντες τῷ οἰκήματι, ἐκράτησαν τὸν Σαβῖνον; καὶ δήσαντες ἤγαγον πρὸς τὸν ἄρχοντα. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄρχων· Διὰ τί, καταφρονήσας τοῦ προστάγματος τῶν βασιλέων, καὶ τῶν μεγάλων θεῶν, ἕτερον θεὸν κηρύττεις ἀγνώριστον; Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι Μᾶλλον ὃν ἐγὼ κηρύττω Θεὸν, ὀφείλεις καὶ σὺ γνωρίσαι, καὶ πιστεῦσαι αὐτῷ· τιμωρηθεὶς οὖν ἐρρίφη ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐσχήμονος, ἐπισκόπου Λαμψάκου.

Εὔσχήμων ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἐκ βρέφους καλῶς καὶ ἐντίμως αὐξηθεὶς, φίλος γέγονε τοῦ Χριστοῦ· καὶ εἰς ὑψος τέλειον φθάσας, ναὸς ὑπῆρξε τοῦ παναγίου Πνεύματος, τὸν ἀγγελικὸν βίον ἑλόμενος· καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐρατισάμενος. Ἀλλὰ καὶ εἰς ὕψος ἱερωσύνης ὕψος ἀνελθὼν, χαριτος ἐπλήσθη πνευματικῆς. Καὶ ζήλῳ θείῳ πυρωθεὶς, τὴν τῶν εἰκονομάχων κατέλυσεν αἵρεσιν. Ἐποίησε δὲ καὶ θαύματα πολλὰ καὶ παράδοξα. Τεθνηκὸς γὰρ βρέφος βασταζόμενον ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ κλαιούσης, ἐκδεξάμενος τῷ Θεῷ, πρὸς ζωὴν ἐπανήγαγε· καὶ τοῖς ἀγρίοις ἀγρίοις φοβερός γέγονε. Προσταξει γὰρ αὐτὸς καὶ αὐτὰ ἀπεδιώκε τοὺς ἀγροὺς κατεβλάπτοντα. Ἡ δὲ φυλακῇ δὲ παραδοθεὶς παρὰ τοῦ κρατοῦντος εἰκονομάχου βασιλέως, ὡς προσκυνητὴς τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ κήρυκα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τοὺς αὐτὸν φυλάττοντας τῇ παρ' αὐτοῦ διδασκαλίᾳ πεποίηκε· καὶ ἐξορίαν δὲ ἀποσταλεὶς ἐτελειώθη.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Σατύρου, Νεκταρίου, Ρευκάτου, Περπετούας, καὶ Φιλικίτας ἐν τῇ Ῥώμῃ μαρτυρησάντων. Καὶ Ἀλεξάνδρου ἐν Πύδνῃ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΕ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτυρῶν Τιμολέου, Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι καὶ πολύαθλοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες ὑπῆρχον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως· καὶ μὲν Ἀγάπιος ἀπὸ Γάζης τῆς πόλεως· ὁ δὲ Τιμόλαος ἐκ τοῦ Εὐξίνου Πόντου· Διονύσιος ἕτερος Διονύσιος ἐκ Τριπόλεως τῆς Φοινίκης· Ῥωμύλος δὲ ἦν ὑποδιάκονος τῆς Διοσκολιτῶν Ἐκκλησίας. Πλησίον δὲ καὶ οἱ δύο Ἀλεξανδροι ἀπὸ Αἰγύπτου

τινες, διωγμοῦ ὄντος, διὰ τὸν πρὸς Χριστὸν πόν ὀήσαντες τὰς ἑαυτῶν Χεῖρας, αὐτόματοι προσθον τῷ τότε βασανίζοντι Χριστιανοὺς ἡγεμόνι ις Καισαρέων πόλεως. Καὶ σταθέντες ἔμπροσθεν τοῦ, Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς ὡμολόγησαν. Ὁ δὲ γεμὼν, πλεῖστα τούτους παρακαλέσας, καὶ ἀναγισας θῦσαι, καὶ δῶρα καὶ τιμὰς αὐτοῖς δοῦναι τοσχόμενος ὑπακούσασι, καὶ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ θέλημα θεῖν πεῖσαι μὴ δυνηθείς, ἐτιμωρήσατο ἰσχυρῶς. εἰ μετὰ τὰς τιμωρίας, ξίφει τούτων ἀποτέμνει τὰς ραλὰς, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ἁγίας ψυχὰς αὐὼν τῷ Κυρίῳ.

re succensi, proprias vincientes manus, Cæsareæ præsidi, Christianos eodem tempore torquenti, sponte sese obtulerunt, et coram ipso stantes, Christianos se esse confessi sunt. Præses vero cum pluribus eos adhortaretur, compelleretque ut sacrificarent, munera honoresque, si paruissent, ipsis se daturum spondens; cumque ad suam voluntatem eos trahere non posset, atrocibus tormentis subjecit: postque cruciatus, jussit illorum capita gladio abscindi: atque ita sanctas suas animas Domino tradidere.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικάνδρου

Et certamen sancti martyris Nicandri.

Νίκανδρος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν καὶ αὐ; ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Εἶχε δὲ ἔργον τπαντὸς τὸ ἐπισκέπτεσθαι τοὺς ἐν φυλακαῖς ἁγίους, θεραπεύειν, καὶ ἐπιχορηγεῖν αὐτοῖς τὴν ἀναγαν τροφήν· ἔτι δὲ καὶ θάπτειν τὰ λείψανα αὐν. Ἰδὼν οὖν καὶ τούτων τῶν ἁγίων τὰ λείψανα λιμμένα οὕτω καὶ ἀνεπιμέλητα, ἐπεὶ ἐν ἡμέρᾳ ι ἐτόλμα προσεγγίσαι αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς κτηθῇ, ἐν νυκτὶ ἀπελθὼν, ἀνεῖλεν αὐτὰ ἕν καθ' καὶ κατέθετο ἐν ἑνὶ τόπῳ. Θεσθεὶς οὖν ὑπό τι; τῶν εἰδωλολατρῶν, διεβλήθη τῷ ἄρχοντι. ἰ κρατηθεὶς εὐθὺς, ἐτιμωρεῖτο, καὶ Χριστὸν νεῖσθαι ἠναγκάζετο. Ὁ δὲ πρὸς τὸ μὴ ἀρνήσαι αὐτὸν, καὶ Θεὸν μᾶλλον ἐκήρυττεν ἀληθινὸν, καὶ μιουργὸν τοῦ παντός. Ὅθεν εἰς ὀργὴν κινήσας ν ἄρχοντα, τὴν διὰ ξίφους δέχεται τελευτὴν, καὶ τω τελειωθεὶς, ἀπέλαβε στέφανον αἰώνιον, καὶ ήν μακαρίαν καὶ ἀτελεύτητον.

Nicander, Christi martyr, floruit et ipse Diocletiano imperatore. Adhibebat autem continuo operam invisendi sanctos carceri inclusos, iisque ministrandi et necessarium victum procurandi, necnon eorum reliquias sepeliendi. Videns ergo hujusmodi sanctorum reliquias ita dispersas et neglectas, eum non auderet ad eas die accedere, ne et ipse comprehenderetur, noctu adveniens, eas auferebat alias post alias, et uno eodemque loco collocabat. Deprehensus igitur ab aliquo ex idololatris, proditusque præsidi, ac statim comprehensus, tormentis subjectus fuit, et Christum abnegare compulsus. Ipse vero noluit eum abnegare, sed potius Deum verum esse et universorum conditorem prædicabat. Quapropter cum præsidem ad iracundiam commovisset, gladio cursum vitæ finivit: et sic defunctus, accepit æternam coronam, et beatam ac fine carentem vitam.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Νικάνδρου. Καὶ ήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ ἐν Ῥουφινιαναῖς.

Et certamen sancti Apostoli Nicandri: et commemoratio sancti Joanis in Rufinianis.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

ΕΟDEM MENSE.

ΙΖ'.

Die decima sexta.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Κιλικίᾳ.

17 Certamen sancti Juliani in Cilicia.

Ἰουλιανὸς, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς ιαζάρβου πόλεως, υἱὸς βουλευτοῦ τινος Ἕλληνος, τέρα ἔχων Χριστιανήν· ἥτις καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν ἱερὰ Γράμματα. Καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι δέκα καὶ τῷ ἐτῶν, προσήχθη ἐν Λίγαῖς τῇ πόλει Μαρκιανῷ ἡγεμόνι παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν. Καὶ ἀναγκαεἰς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, οὐκ ἐπείσθη. Διὸ ἀνοίξαν; οἱ δήμιοι μετὰ βίας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐγχέουσιν νον καὶ κρέας τῶν εἰδωλοθύτων. Εἶτα ἐμβάλλεται ; φυλακὴν, καὶ ἄγεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Καὶ ἐρωτῆσα περὶ αὐτοῦ, ἠτήσατο τὸν υἱὸν αὐτῆς δοθῆναι τῇ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, πρὸς τὸ βουλεύσασθαι μετ' τοῦ. Καὶ τούτου γενομένου, πάλιν ἄγονται εἰς τασιν, καὶ εἶπον μὴ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. θεν τὴν μὲν μητέρα αὐτοῦ ἀπέλυσαν διατεμόντες ; πτέρνας αὐτῆς· τὸν δὲ ἅγιον Ἰουλιανὸν ἐμβάλντες εἰς σάκκον γέμοντα ἑρπετῶν ἰοβόλων, καὶ μμου, ἔῤῥιψαν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Ἐξεῤῥίφη δὲ τὸ ψανον αὐτοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· καὶ ἐτάφη παρὰ ναικὸς χήρας τινὸς εὐλαβοῦς.

Julianus, Christi martyr, erat ex urbe Anazarbo, filius cujusdam senatoris Græci, matrem habens Christianam, quæ et ipsum sacras Litteras docuit. Cum autem annum decimum octavum ageret, in urbem Ægas ad Marcianum præsidem ab idololatris adductus, et ad sacrificandum compulsus, noluit obedire. Quapropter lictores, violenter os ejus aperientes, vinum et carnem idolis oblata infuderunt. Deinde in carcerem conjectus est, et mater ejus adducta: quæ de illo interrogata, petiit sibi filium suum concedi per tres dies, quibus posset cum illo deliberare. Quo facto, rursum in quæstionem adducuntur: et cum dixissent se nequaquam Christum abnegaturos esse, matrem quidem calcaneis perforatis dimiserunt, sanctum vero Julianum in saccum injicientes serpentibus venenatis et arena plenum, in mare projecerunt: ex quo ejus reliquiæ Alexandriam ejectæ, a religiosa quadam vidua sepultæ sunt.

Et commemoratio sancti apostoli Aristobuli ex septuaginta.

Aristobulus, divinus Christi apostolus, fuit ex septuaginta discipulis. Post gloriosam autem et salutiferam ascensionem magni Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi, secutus est sanctum apostolum Paulum, magnum orbis doctorem, in omnem civitatem et regionem, ministrans et serviens illi, ut genuinus et fidus discipulus. Cum vero ille episcopos ordinaret, et ad docendam veram fidem, et Christum prædicandum in omnem regionem mitteret, ordinavit et ipsum, misitque in regionem Britannorum, qui tunc erant homines infideles, feroces, et crudeles. Ad quos ubi primum accessit, et Christum prædicavit, verberibus aliquando exceptus, aliquando secundum profluentem tractus subinde ludibrio expositus est. Interim multis persuasit ut ad Christum accederent, et baptizarentur. Unde 18 cum ecclesiam constituisset, in eaque presbyteros et diaconos ordinasset, vitam consummavit.

Et certamen sanctorum martyrum Menigni et Romani.

Sanctus Menignus vixit imperante Decio, oriundus ex civitate Paro, arte fullo, et labore manuum sibi victum comparans, ministrabat Christianis ob persecutionem in carceres conjectis. Desiderabat autem et ipse pro Christo martyrium subire, idque precibus efflagitabat. Quare audivit vocem sibi dicentem: Menigne, veni ad me, et invenies gratiam coram me. Accessit ergo ad judicem, et Christianum se esse confessus est. Quamobrem verberibus exceptus, gladioque digitis manuum et pedum abscissis, capite plexus fuit. Venerandæ autem ejus reliquiæ in urbe sepultæ, præbent sanitatem omnibus fidelibus usque in hodiernum diem. Romanus autem cum Ecclesiæ Cæsareæ Palæstinæ diaconus esset, Christique fidem populum doceret, comprehensus, multisque tormentis excruciatus, eodem die gladio cæsus finem accepit.

Et certamen sancti martyris Papæ: et sanctæ martyris Euphrasiæ: necnon commemoratio sancti Alexandri papæ Romæ; et sanctorum Trophimi et Thalli,

EODEM MENSE.

Die decima septima.

Commemoratio sancti Alexii, viri Dei.

Fuit hic ex urbe Roma, Euphemiani patricii filius, a quo uxorem ducere compulsus, cum celebratis nuptiis conversari eum cum sponsa oporteret, tradito eidem nuptiali annulo, domo discessit: et Edessam urbem profectus, per decem et octo annos apud ecclesiam mansit. Ex ipsius autem virtute agnitus, se subduxit: Romamque repetens, proprias ædes intravit, ubi ignotus, apud januam se continuit, patrem matremque spectans, et a famulis suis ludibrio habitus: 19 parentibus insuper, et casta ipsius uxore dolentibus, perpetuoque

A Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀριστοβούλου, ἑνὸς τῶν Ο'.

Ἀριστόβουλος, ὁ Θεῖος ἀπόστολος τοῦ Χριστ
ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα μαθητῶν. Μετὰ
τὴν ἔνδοξον καὶ σωτήριον ἀνάληψιν τοῦ μεγάλ
Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἠκολούθ
τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ Παύλῳ, τῷ μεγάλῳ διδασκάλῳ τ
οἰκουμένης, εἰς πᾶσαν πόλιν διακονούμενος, κ
δουλεύων αὐτῷ, ὡς γνήσιος καὶ πιστὸς μαθη
Ἐπεὶ δὲ εἰς πᾶσαν χώραν χειροτονῶν ἀποστ
ἐπισκόπους, ἐπὶ τῷ διδάσκειν τὴν ἀληθινὴν πί
καὶ κηρύττειν τὸν Χριστὸν, χειροτονήσας καὶ αὐ
ἔπεμψεν εἰς τὴν χώραν τῶν Βρετιανῶν, ἐθνῶ
ὑπαρχόντων, καὶ ἀγρίων, καὶ ὠμῶν ἀνθρώπ
Ἀλλ' ὅμως ἀπελθὼν, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύτ
B καὶ ποτὲ μὲν τυπτόμενος, ποτὲ δὲ κατὰ τὰς ῥύ
συρόμενος, ἄλλοτε δὲ χλευαζόμενος, πολλοὺς ἐπ
προσελθεῖν τῷ Χριστῷ, καὶ βαπτισθῆναι. Ὅθεν κ
ἐκκλησίαν συστησάμενος, καὶ πρεσβυτέρους κ
διακόνους ἐν αὐτῇ καταστήσας, ἐτελειώθη.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μενίγνου κ
Ῥωμανοῦ.

Ὁ μὲν ἅγιος Μένιγνος ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βα
λείας· Δεκίου, ἐκ τῆς πόλεως Παρίου. Ἐνεφορᾶτ
καὶ τοῦ ἐργοχείρου αὐτοῦ τροφὰς ποριζόμενος, τ
τοῖς διὰ τὸν διωγμὸν εἰς φυλακὰς ἀποκλεισ
Χριστιανοῖς. Ἐπεθύμει δὲ καὶ αὐτὸς μαρτυρῆσ
Χριστοῦ, καὶ παρεκάλει ὑπὲρ τούτου. Διό κ
αὐτῷ φωνὴ λέγουσα· Μένιγνε, ἐλθὲ πρός μ
εὑρήσεις χάριν ἐνώπιόν μου. Παραστὰς οὖν
C ζοντι, καὶ Χριστιανὸν ἑαυτὸν ὁμολογήσας, ἐ
Καὶ μαχαίρᾳ κοπεὶς τοὺς δακτύλους τῶν χ
τῶν ποδῶν, ἀπεκεφαλίσθη. Τὸ δὲ τίμιον α
ψανον ταφὲν ἐν τῇ πόλει, παρέχει ἰάματα π
πιστοῖς μέχρι τῆς σήμερον. Ὁ δὲ Ῥωμανὸς
νος ὢν τῆς ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης Ἐκκλ
καὶ τὸν λαὸν διδάσκων τὴν εἰς Χριστὸν πίστ
τήθη, καὶ πολλὰ βασανισθεὶς, κατ' αὐτὴν τὴν
τὸ διὰ ξίφους ἐδέξατο τέλος.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πάπα, κ
ἁγίας μάρτυρος Εὐφρασίας. Καὶ μνήμη τοῦ ἁ
Ἀλεξάνδρου, πάπα Ῥώμης· καὶ τῶν ἁγίων Τ
μου καὶ Θάλλου.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

D Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

Οὗτος ἦν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, υἱὸς Εὐφημ
πατρικίου, ὃς καὶ πρὸς γάμον ἐξέδωκεν αὐτόν
γάμου δὲ γενομένου, κατὰ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν
τῇ νύμφῃ προσομιλῆσαι, δοὺς αὐτῇ τὸν ἀρρα
δακτύλιον, ἐξῆλθε τοῦ οἴκου, καὶ τὴν πόλιν Ἔδ
καταλαβὼν, προσέμεινε τῇ ἐκκλησίᾳ ἔτη δέκ
ὀκτώ. Γνωσθεὶς δὲ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, ἐκχω
καὶ πάλιν ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην καὶ κατέλυ
ἴδιον οἶκον, καὶ ἀγνοηθεὶς τῷ πυλῶνι προσε
ρει, βλέπων τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, ἐσθ
μενος ὑπὸ τῶν δούλων αὐτοῦ, καίτοι τῶν γονέω

ῆς σώφρονος αὐτοῦ γυναικὸς λυπουμένων καὶ λαιόντων διαπαντὸς περὶ αὐτοῦ. Τῆς δὲ τελευτῆς ὐτοῦ προσεγγισάσης, ζητήσας χάρτην, ἔγραψε τὰ ερὶ αὐτοῦ πάντα, καὶ κατεῖχεν ἐν τῇ χειρὶ μετὰ ελευτήν· ἦν ὁ βασιλεὺς Ὀνώριος λαβών, ἀνέγνω εἰς πήκοον πάντων. Τότε ἐγνώσθη τὸ κατ' αὐτόν. Καὶ ὕτως ἐτάφη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου.

Μαρῖνος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, Χριστιανὸς ὤν, αἱ ὁρῶν τοὺς εἰδωλολάτρας θύοντας, οὐ μόνον ἄλογα ῶα, τετράποδα, καὶ πετεινὰ, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους, ζήλωσε· καὶ ἑορτῆς γενομένης τοῖς ἀψύχοις εἰδώοις, δραμὼν κατέστριψε τὸν βωμὸν, καὶ τὰ θύματα τεπάτησεν, τοὺς τε δυσσεβεῖς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων τθόβρισε, καὶ ἑαυτὸν Χριστιανὸν ὡμολόγησεν, πὼν ὅτι, Πιστεύω εἰς Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ν μονογενῆ, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν ν, τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Τότε γισθέντες οἱ εἰδωλολάτραι, ἐκράτησαν αὐτὸν, καὶ ρῶτον μὲν ἐτιμωρήσαντο, ὁ μὲν ῥοπάλῳ τύπτων, δὲ λίθῳ συντρίβων τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τοὺς ὀόντις, ἄλλος σύρων ἐκ τῶν τριχῶν. Ἔπειτα δήσαντες τὸν, παρέδωκαν τῷ τῆς χώρας ἐκείνης ἄρχοντι· ἰ ὁπ' ἐκείνου τυφθεὶς ἀνηλεῶς βουνεύροις ξηροῖς, τα ρεμασθεὶς καὶ ξεσθεὶς τὰς πλευρὰς, τέλος ξίφει ν κεφαλὴν ἀπετυπήθη.

A illius causa plorantibus. Instante autem obitu, chartam deposcens, universa quæ ipsum spectabant, conscripsit, illam post obitum manu tenens: quam cum Honorius imperator accepisset, cunctis audientibus legit. Tum vero ejus acta patuerunt. Illius itaque sanctæ reliquiæ in templo Sancti Petri apostoli conditæ fuerunt.

Et certamen sancti Marini martyris.

Marinus, Christi martyr, cum Christianus esset, et a paganis non modo irrationalia animantia, quadrupedes, et aves, verum etiam homines immolari videret, zelo incensus, et in medium prosiliens, cum festum inanimis idolis ageretur, altare subvertit, victimas conculcavit, impiosque idolorum B sacrificulos contumelia affecit: seque Christianum confessus: Credo, ait, in Christum Filium Dei Unigenitum, factorem cœli et terræ, maris, et omnium quæ in eis sunt. Quamobrem ad iram concitati idololatræ, ipsum comprehenderunt: et primum quidem ipsi per se illum cruciarunt; hic quidem fuste cædens, ille vero lapide os ejus et dentes contundens, alius capillos vellicans: deinde vero vinculis constrictum, præsidi illius regionis tradidere, cujus jussu aridis bubulis nervis miserrime cæsus, mox suspensus, et latera ustulatus, postremo decollatus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Ἱεροσολύμων.

EODEM MENSE.
Die decima octava.

2⊕ *Commemoratio sancti Patris nostri Cyrilli Hierosolymitani.*

C

Οὗτος ὑπῆρχεν υἱὸς γονέων εὐσεβῶν ἐπὶ τῆς βαιλείας Κωνσταντίου. Ἐπεὶ δὲ ὁ τῶν Ἱεροσολύμων ἴσκοπος Μάξιμος τέλει βίου ἐχρήσατο, οὗτος ἀντ' ίνου τῆς ἐπισκοπικῆς χάριτος ἠξιώθη, τῶν ἀπολικῶν δογμάτων προθύμως ὑπερμαχῶν. Ἀκάς δὲ Ἀρειανὸς ὤν, καὶ τὸν ἐν Καισαρείᾳ τῆς αιστίνης θρόνον ἐπέχων, καὶ ὑπὸ τῆς ἐν Σαρδικῇ όδου καθαιρεθεὶς, ἐπεὶ γνώριμος ἦν τῷ βασιλεῖ, ἴθεν ἔχων τὴν ἐξουσίαν, τὸν Κύριλλον τοῦ θρόνου ελεῖν. Ὁ δὲ εἰς Ταρσὸν ἀπελθὼν τῷ θαυμασίῳ ἦν Σιλβανῷ. Καὶ εἰς Σελεύκειαν συγκροτηθείσης όδου, πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐξέδραμεν ὁ ἀκιος, καὶ ἔκεισε τὸν βασιλέα ὑπερορίᾳ καταδιαι Κύριλλον. Μετὰ δὲ τελευτὴν Κωνσταντίου, τῆς ιλείας κρατήσας Ἰουλιανὸς, θέλων ἐπισπάσασθαι ντας εἰς εὔνοιαν, ἐρρύσατο μετὰ πάντων καὶ τὸν ριλλον, καὶ τῷ ἰδίῳ θρόνῳ κατέστησεν. Καος οὖν τὸ ποίμνιον ἰθύνας, πρὸς Κύριον ἐξεδήσεν.

Ἐπεὶ οὖν καὶ ἐν Ἀμισῷ τῇ πόλει πᾶς ὁ τὸν Χριστὸν ηρύττων ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος τῆς αὐτῆς πόλεως,

Ita pii parentibus natus est imperante Constantio. Maximo autem Hierosolymorum episcopo vita functo, episcopatus gratia dignus effectus, illique substitutus, pro dogmatibus apostolicis alacriter decertavit. Sed Acacius Arianus, qui Cæsareæ Palæstinæ thronum obtinebat, atque a synodo Sardicensi segregatus fuerat, cum imperatori esset notus, potestate ab eodem accepta. Cyrillum e sua sede dejecit. Is vero Tarsum concedens, una cum admirabili Silvano commoratus est. Coacta post Seleuciæ synodo, Constantinopolim Acacius advolans, imperatori persuasit ut Cyrillum exsilio multaret. Mortuo Constantio, cum imperium obtinuisset Julianus, velletque universos sibi benevolos D reddere, una cum cæteris etiam Cyrillum exsilio liberatum propriæ sedi restituit. Cum ergo gregem bene gubernasset, ad Dominum migravit.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων ἑπτὰ γυναικῶν τῶν ἐν Ἀμισῷ.

Et certamen sanctorum septem mulierum Amisi.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ δυσσεβοῦς Μαξιμιανοῦ, γμοῦ κινηθέντος μεγάλου, πᾶσα ἡλικία τῶν ρώπων τῶν ὁμολογούντων τὸν Χριστὸν, διὰ βαων διαφόρων καὶ ποικίλων θανάτων ἐξεκόπτετο.

Imperante impio Maximiano cum magna persecutio commota fuisset, omnes homines cujusvis ætatis, qui Christum confiterentur, diversis cruciatibus et variis mortis generibus occidebantur. Cum ergo etiam in urbe Amiso quisquis Christum prædicabat Deum, ab ejusdem urbis præside idololatra

interficeretur, septem mulieres Christianæ zelo incensæ, coram ipso astantes, Christianas se esse professæ sunt, eumque libere reprehendentes, et crudelem atque injustum, veritatisque inimicum appellantes, ad iram concitarunt. Quare primum extensæ, virgis cæsæ sunt: deinde mamillæ illis ferro abscissæ: mox suspensæ, tandiu dilaceratæ sunt, usquedum earum intestina apparerent: postremo in ingentem fornacem ignis vehementer accensam injectæ, **21** in eadem psallentes et orantes, Deo animas tradiderunt.

A εἰδωλολάτρου ὄντος, ἐφονεύετο, ἑπτὰ γυναῖκες Χ στιαναὶ ζηλώσασαι, ἐστησαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, Χριστιανὰς ἑαυτὰς ὡμολόγησαν, αὐτόν τε παῤῥησίᾳ ὠμὸν καὶ ἄδικον ἀποκαλέσασαι, καὶ τῆς ἀληθείας. Ταῦτα εἰποῦσαι, καὶ εἰς ὀργὴν κ σασαι αὐτὸν, πρῶτον μὲν ἐκτιθεῖσαι, ἔπειτα μετὰ ῥαβδίων. Ἔπειτα τοὺς μαστοὺς ξίφει ἐξε σαν. Καὶ τρίτον κρεμασθεῖσαι ἐξέσθησαν τοσ ἕως ἐφάνησαν τὰ ἔντερα αὐτῶν. Καὶ τελευτα κάμινον πυρὸς μεγάλην ἰσχυρῶς ἐκκαιεῖσαν ἐμ θεῖσαι, ἐν αὐτῇ ψάλλουσαι καὶ προσευχόμεν Θεῷ, παρέδωκαν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς.

EODEM MENSE.

Die decima nona.

Certamen sanctorum Patrum, qui ab Æthiopibus in monasterio Sancti Sabæ interfecti sunt.

B Ἄθλησις τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν ἀνῃρέθ ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἁ Σάβα.

Sancti isti Patres ex diversis locis congregati, et in monasterio Sancti Patris nostri Sabæ commorantes, in exercitatione et pulchro regimine Deo serviebant. At generis humani invidus hostis diabolus, tum maxime hominibus virtute præstantibus infestus, adversus illos excitavit atheos Æthiopas, ut qui copiosas opes se illic reperturos sperarent. Verum cum irruptione facta nihil invenissent, iram in eos effundentes, alios quidem obtruncarunt, alios vero dissecuerunt: aliorum manus præciderunt, atque aliorum pedes: alios confoderunt, eorum intestina effundentes: alios denique variis modis interfecerunt. At illi de more gratias agentes et orantes, beatas animas suas per C hunc modum Deo tradidere, accipientes vitam æternam regni cœlorum, propter quam diuturnas vitæ asceticæ pugnas, et martyrium laboriosi certaminis sustinuerant.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι Πατέρες ἐκ διαφορων τόπων ἀ χθέντες, καὶ τῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Σάβα τρο ἐζόμενοι, ἐν ἀσκήσει καὶ καλῇ πολιτείᾳ τῷ Θ ἐθεράπευον. Ἀλλ' ὁ βασκαίνων, καὶ φθονῶν τῷ τῶν ἀνθρώπων διάβολος, καὶ μάλιστα τοῖς ἐνα ἐξήγειρεν ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἀθέους Αἰθίοπας, ἐπ τας πλούτου περιουσίαν εὑρεῖν. Ὡς δὲ ἀπλήρ οὐδὲν εὗρον, τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐξέχεον ἐπ' τοὺς μὲν ἀποκεφαλίσαντες, τοὺς δὲ διχοτομήσα τῶν δὲ χεῖρας, τῶν δὲ πόδας ἀποκόψαντες, τ κατακεντήσαντες, καὶ τὰ ἔντερα αὐτῶν ἐκχ καὶ διαφόρως ἀνελόντες. Καὶ οὕτω συνήθ ριστοῦντες, καὶ προσευχόμενοι, παρέδωκαν τ καρίας αὐτῶν ψυχὰς τῷ Κυρίῳ, ἀπολαύσ αἰώνιον ζωὴν τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας τοὺς τε μακροὺς τῆς ἀσκήσεως ἀγῶνας κ μαρτύριον τῆς ἐπιπόνου ἀθλήσεως προσλ ἐμειναν.

EODEM MENSE.

Die vicesima.

Certamen sanctæ Photinæ Samaritanæ, et Sociorum.

Sancta Photina, quæ et Samaritana, cum qua et Dominus ad puteum est collocutus, Neronis temporibus vixit. Post obitum autem sanctorum apostolorum Petri et Pauli, una cum filio suo Jose in urbe Aricæ Carthagine mansit, Christum prædicans. At filius ejus Victor adversus Avares re bene gesta, factus est copiarum ductor, jussusque **22** Christianos Galilæos necare. Cum vero illos non occideret, sed potius doceret omnes quæ ad Christum spectant, atque Sebastiano Christianam fidem persuasisset, comprehensus est, et vinctus, una cum reliquis adductus, et imperatori oblatus est. Hic aliquorum oculos effodit, alios carceri inclusit, alios vero in ligno suspendit: aliis corium detraxit, aliis virilia abscidit. Photidem vero duabus arboribus summa vi inclinatis alligavit, easque dissolvens, ipsam in duas partes scidit. Reliqui capite plexi sunt. At Photina in carcere finem vivendi fecit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΘ'

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, τῆς καὶ Σαμα τιδος, καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

Ἡ ἁγία Φωτεινὴ, ἡ καὶ Σαμαρεῖτις, ἧτινι καὶ Ἰ ριος ἐπὶ τῇ πηγῇ συνέτυχεν, ἦν ἐν τοῖς χρόνοις Ν νος. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῶν ἁγίων ἀποστόλων Π καὶ Παύλου, ὑπῆρχε σὺν τῷ υἱῷ αὐτῆς Ἰωσ Καρθαγένῃ πόλει τῆς Ἀφρικῆς, κηρύττουσα Χριστόν. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτῆς Βίκτωρ κατὰ τῶν Ἀ ρων ἀνδραγαθήσας, γέγονε στρατηλάτης καὶ π στάγη τοὺς ἐν Γαλιλαίᾳ Χριστιανοὺς φονεύειν. Ὁ δὲ οὐκ ἐφόνευεν, ἀλλ' ἐδίδασκε μᾶλλον πάντας Χριστοῦ, καὶ Σεβαστιανὸν πείσας πιστεῦσαι Ἰησ παρασταλεὶς ἤχθη δέσμιος μετὰ τῶν λοιπῶν, παρέστη τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ τῶν μὲν τοὺς ὀφθα ἐξώρυξε, τοὺς δὲ εἰς φυλακὴν ἐνέβαλεν, ἄλλο ξύλων ἐκρέμασε· τῶν δὲ τὸ δέρμα ἐξέδειρε, τ τὰ αἰδοῖα ἀπέκοψε· τὴν Φωτίδα δὲ, δύο δένδ νας, προσέδησε, καὶ ἀπολύσας αὐτὰ διέτχισε μ Οἱ δὲ λοιποὶ ἀπεκεφαλίσθησαν. Ἡ δὲ Φωτινὴ φυλακῇ ἐτελειώθη.

ἡ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Θωμᾶς ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, διὰ τὴν ὑπερλάλουσαν αὐτοῦ ἀρετὴν, καὶ τὴν ἄκραν σύνεσιν καὶ εὐσέβειαν, διάκονος προχειρίζεται τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ σακελλάριος, ὑπὸ τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐν θαύμασι μεγίστου Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Νηστευτοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀοιδίμου καὶ μακαρίου Μαυρικίου. Καὶ μετὰ τελευτὴν τοῦ τε τοῦ Ἰωάννου, καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν ἐπισκοπήσαντος Κυριακοῦ, προχειρίζεται πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐπεσκόπησεν ἔτη τρία, μῆνας ὀκτώ· πολλὰ κατὰ τῶν αἱρέσεων ἀγωνισάμενος, καὶ τοὺς αἱρετικοὺς καταισχύνας, καὶ τὰ ὀρθόδοξα δόγματα κρατύνας, καὶ τὸ ποίμνιον ποιμάνας καλῶς, καὶ θεαρέστως, καὶ τοῖς εὐσεβέσι βασιλεῦσι καλῶς διαθέμενος, καὶ τῇ ξυγκλήτῳ, καὶ παντὶ τῷ ἱερατικῷ σχήματι καταφανείς, αἰδέσιμος, μετὰ ταῦτα ἀρρωστήσας, πρὸς οὐρανοὺς ἀνέδραμε χαίρων, ὡς εἰκὸς, καὶ ἀγαλλιώμενος.

A *Et commemoratio sancti Patris nostri Thomæ patriarchæ Constantinopolitani.*

Sanctus Pater noster Thomas, propter excellentem suam virtutem et summam prudentiam ac religionem, diaconus magnæ ecclesiæ ordinatur, et sacellarius a sancto Patre nostro et in miraculis patrandis maximo Joanne cognomento Jejunatore, imperante celebri et beato Mauricio. Post obitum autem hujus Joannis, ejusque in episcopatu successoris Cyriaci, ordinatus patriarcha Constantinopolitanus, eum episcopatum gessit annos tres, menses duos. Cum vero plurimum contra hæreses decertasset, ipsosque hæreticos pudore perfudisset, orthodoxam quoque doctrinam stabiliisset, et gregem suum bene et ad Dei beneplacitum rexisset, B necnon pios imperatores præclare instruxisset, ac senatui, totique sacerdotali ordini venerandus apparuisset, adversa valetudine correptus, ad cœlos gaudens et exsultans, uti æquum erat, advolavit.

ΜΗΝΙ' ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Βενεδίκτου ἀρχιμανδρίτου Ῥώμης.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς Ῥωμαίων πόλεως, Εὐλογημένος ὀνομαζόμενος. Μικρὸς δὲ ὤν, καταλιπὼν τὴν οἰκίαν, καὶ γονεῖς, ἐξῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον τὰ τῆς ἀνατρεφούσης αὐτὸν γραὸς, καὶ ἡσύχασε, καὶ εὐχόμενος ἔλαβε χαρίσματα ἰαμάτων ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Πρῶτον μὲν γὰρ ἡγούμενος γενόμενος τῆς ἐκκλήσεως τῶν μοναχῶν, καὶ διὰ τὴν ἀκρίβειαν C τῆς ἐγκρατείας μισηθεὶς παρ' αὐτῶν, ἐπεβουλεύθη ἐν κληρικῷ φαρμάκῳ. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον ἐσφράγισεν, καὶ διελύθη ὡς ἄλας ὁ ὕελος. Ἔπειτα καὶ ἄλλα θαύματα πλεῖστα ἐποίησε. Μέλλοντος δὲ πρὸς Κύριον ἐκδημεῖν, μοναχοί τινες δύο εὐλαβεῖς ἔδοξαν κατ' ὕπνους ἰδεῖν ὁδὸν πρὸς οὐρανὸν ἀπὸ γῆς ἀναφαινομένην, ὑπεστρωμένην ἱματίοις πολυτελέσι, καὶ λαμπάδας ἀναπτομένας ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ. Καὶ ἐρωτήσαντες, τίνος ἐστὶν ἡ ὁδὸς, ἤκουσαν παρὰ τοῦ φωτοφόρου ἀνδρὸς, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ὁδὸς Βενεδίκτου τοῦ εὐλογημένου. Καὶ οὕτω τελειωθεὶς ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανούς.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

22 *Commemoratio sancti Patris nostri Benedicti archimandritæ Romæ.*

Ex Romanorum urbe prodiit hic appellatus Benedictus. Puer domum et parentes deserens, solitudinem cum nutrice, affecta jam ætate femina, ingressus, quietam vitam amplexus est, et orans, gratiam curationum a Deo accepit. Primum enim monachis sponte invitantibus abbas creatus, mox eisdem ob exactam abstinentiam exosus factus, insidiis est appetitus: sed oblata venefica potione, cum acceptum poculum signasset, vitrum, salis adinstar, solutum fuit. Post et plurima alia miracula patravit. Cum autem esset ad Dominum migraturus, duo religiosi monachi visi sunt sibi in somnis, viam ad cœlum a terra tendentem pretiosis substratam palliis, et accensis utrinque lampadibus splendentem cernere: sciscitantibus autem, cujusnam esset ea via, visus est vir candido amictu ornatus respondisse: Hæc est via Benedicti. Atque per hunc modum vita functus, abiit in cœlum.

ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰακώβου τοῦ Νέου ἐπισκόπου γεγονότος.

Et commemoratio sancti Jacobi Junioris episcopi.

Ἰάκωβος ὁ ὅσιος, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων τὸν ἀσκητικὸν ἑλόμενος βίον, καὶ μοναχὸς γενόμενος, καὶ νηστείᾳ καὶ ἀγρυπνίᾳ, καὶ τῇ λοιπῇ κακοπαθείᾳ, καὶ τῇ τε μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν, καὶ ταῖς συχναῖς πρὸς Θεὸν εὐχαῖς πρότερον ἑαυτὸν ἐκκαθάρας. Μετὰ ταῦτα τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀξιοῦται. Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῶν δυσσεβῶν Εἰκονομάχων, κατηγχασθεὶς ὑπ' ἐκείνων πλεῖστα, τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀρνήσασθαι προσκύνησιν, καὶ μὴ πεισθεὶς, πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπέμεινε, καὶ ἀπορίας ἀνεκλάλητους ὑπέστη, καὶ λιμὸν, καὶ δίψαν, καὶ ἕτερα πλείονα, ἅπερ εἰς αὐτὸν οἱ δυσσεβεῖς ἐπενόουν, ἐκαρτέρησεν. Εἶτα ἐν αὐταῖς πολλαῖς βασά-

D Jacobus ex teneris unguiculis asceticam vitam elegit: ac monachus factus, primum quidem jejuniis, vigiliis, atque aliis afflictationibus, ac potissimum sacrarum Scripturarum meditationibus, et continuis ad Deum precibus seipsum expurgavit: mox vero ad dignitatem episcopalem est elevatus. Sed cum impiorum Iconomachorum temporibus sollicitatus plurimum ab iis fuisset, ut cultum sacrarum et venerandarum imaginum abnegaret, idque facere detrectasset, multas subivit tentationes, intolerabilia passus exsilia, et famem, et sitim, et alia plurima, quæ adversus eum impii [illegible] concipiebant. Postremo his aliisque multis, ex-

riis tormentis, et afflictationibus attritus, beatam animam suam in manus Dei 24 tradidit, pro quo cum usque ad mortem generose decertasset, regnum cœleste assecutus, cum illo in æternum exsultat.

Et commemoratio sancti Berylli episcopi Catanæ.

Sanctus Pater noster Beryllus ex Antiochia Syriæ oriundus, sancti Petri apostoli discipulus factus, ab eo episcopus Catanæ in Sicilia ordinatus est. Qui cum præclare gregem rexisset, et in pascua salutaria deduxisset, multosque ex infidelibus ad Christi fidem adduxisset, dono plurimorum miraculorum dignus effectus est, ex quibus unum hic commemorari oportet. Fons erat circa illum locum amarissimam habens aquam, quam fusis ad Deum precibus in dulcem potum transmutavit. Quod cum vidisset quidam Græcus idololatriæ acerrime addictus, Christo credidit, et cum eo plures alii. Cum vero alia, eaque non pauca miracula perpetrasset, et ad profundam senectutem pervenisset, ad Dominum migravit, æternam ab eo vitam consecutus. At venerabiles ejus reliquiæ in illa insula honorifice conditæ, omnibus, qui cum fide ad ipsas accedunt, sanitatem usque in hodiernum diem conferunt.

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda

Commemoratio sancti Artemonis episcopi Seleuciæ.

Beatus Artemon Seleuciam patriam habuit et civitatem, utpote qui in ea natus atque educatus fuerit. Cum autem beatus Paulus illuc venisset, factus est ejus discipulus: postmodum episcopus ejusdem urbis Seleuciæ, et populi doctor, atque veritatis præco. Quare editis plurimis miraculis, non paucos ex idolorum cultoribus ab errore ad Dominum conversos, per divinum, et augustissimum, atque salutarem baptismum Christianos fecit. Post hæc pie, atque ut Deo placebat, commissum sibi gregem regens, et Ecclesiam gubernans, omnibus egentibus factus est salutis 25 portus, viduarum defensor, orphanorum protector, mendicorum et pauperum dux. His itaque se exercens operibus, et Deo per omnia deserviens, ad eum lætus in profunda senectute migravit, sempiternam vitam consecutus.

Et certamen sacrosancti martyris Basilii presbyteri Ancyranorum Ecclesiæ.

EODEM MENSE.

Die vicesima tertia

Certamen sacrosancti martyris Niconis, et centum nonaginta novem sociorum martyrum.

Hic temporibus Quintiani præfecti fuit, Neapolitana ex regione oriundus, matre Christiana, patre vero Græco natus. Cum autem militaret, et periculosum certamen instaret, graviter ingemiscens,

νοις, καὶ τοῖς διαφόροις πειρασμοῖς, τὴν μακα
αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας παρέθετο τοῦ Θεοῦ, ὃ
μέχρι θανάτου προθύμως ἀγωνισάμενος, ἃ
λείαν ἔλαβεν οὐρανῶν σὺν αὐτῷ ἀγαλλιώμενος
αἰῶνας.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Βηρύλλου ἐπισκ
Κατάνης.

Βήρυλλος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ὑπῆρχ
Ἀντιοχείας τῆς Συρίας. Γεγονὼς δὲ μαθητὴ
ἁγίου Πέτρου ἀποστόλου, παρ' αὐτοῦ χειροτο
ἐπίσκοπος Κατάνης τῆς ἐν Σικελίᾳ. Ὅπως κα
ποιμάνας τὸ ποίμνιον, καὶ ἐπὶ νομὰς σωτη
τηρίας, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων πρὸς τὴ
Χριστοῦ πίστιν ἀγαγών, ἠξιώθη καὶ θαυμάτω
γιστων· ἐξ ὧν ἑνὸς ἀναγκαῖον ἐπιμνησθῆναι. Ἦ
ἦν κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον, πικρὸν ἔχουσ
ἀλλὰ προσευξάμενος τῷ Θεῷ, εἰς γλυκεῖαν με
βαλε ποιότητα. Καὶ ἰδών τοῦτο Ἕλλην τις ἐ
εἰδωλολάτρης, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ σὺν ἕ
ἕτεροι πολλοί. Καὶ ἕτερα δὲ οὐκ ὀλίγα θαύματα ἐ
λέσας, εἰς βαθὺ γῆρας ἐλθών, πρὸς Κύριον ἐ
μησεν, ἀπολαβὼν ὑπ' αὐτοῦ τὴν αἰώνιον ζω
δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον κατετέθη ἐν τῇ νήσῳ ἐ
μως, ἰάματα παρέχων πᾶσι τοῖς πιστῶς προσ
μένοις αὐτῷ μέχρι τῆς σήμερον.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀρτέμωνος ἐπισκόπ
λευκείας.

Ἀρτέμων ὁ μακάριος τὴν Σελεύκειαν ἐπ
πατρίδα καὶ πόλιν, ὡς ἐν αὐτῇ καὶ γενν
ἀνατραφείς. Τοῦ δὲ μακαρίου Παύλου π
καταλαβόντος, ἐγίνετο ἐκείνου μαθητής, ἐπ
ἐπίσκοπος τῆς αὐτῆς πόλεως Σελευκείας, ἰατ
λός τε τοῦ λαοῦ, καὶ κήρυξ τῆς ἀληθείας. πο
δὲ πολλὰ ποιήσας, οὐκ ὀλίγους τῶν εἰδωλ
ἀπὸ τῆς πλάνης ἐπιστρέψας πρὸς τὸν Κύρ
στιανοὺς διὰ τοῦ θείου, καὶ πανσέπτου, κ
ρεώδους βαπτίσματος ἐποίησε. Καὶ μετ
εὐσεβῶς καὶ θεαρίστως τὴν ἐγχειρισθεί
ποίμνην ἰθύνων, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν διακυβ
πᾶσι τοῖς χρείαν ἔχουσι λιμὴν σωτήριος, π
προστάτης, ὀρφανῶν ἀντιλήπτωρ, πτωχῶν κ
νήτων χορηγός. Ἐν τούτοις δὲ πολιτευθείς, κ
πάντα Θεὸν θεραπεύσας, ἐν γήρᾳ βαθεῖ τρ
ἐξεδήμησε χαίρων ἀπολαβὼν ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βα
πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΓ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Νίκωνος
τῶν σὺν αὐτῷ ἑκατὸν ἐννενήκοντα ἐ
μαρτύρων.

Οὗτος ὑπῆρχεν κατὰ τοὺς καιροὺς Κυ
ἡγεμόνος, ἐκ τῆς χώρας τῶν Νεαπολιτῶν, μ
μὲν Χριστιανῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος. Στρα
δὲ, καὶ εἰς ἀνάγκην πολέμου εὑρεθείς, π

στενάξας, καὶ εἰπών· Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ὁ Θεὸς τῆς μητρός μου, βοήθει μοι, ἠνδραγάθησεν ἰσχυρῶς. Εἶτα ὑποστρέψας, καὶ συνταξάμενος τῇ μητρὶ, κατέλαβεν ὑπὸ ἀγγέλου ἐπιφανείας τὸ ὄρος τοῦ Γάνου· καὶ εὑρὼν ἐπίσκοπον ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἐβαπτίσθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δέκα ἔτη, καὶ χειροτονεῖται ὑπ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος. Εἶτα παρέδωκεν αὐτῷ καὶ μοναχοὺς τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἐννέα· καὶ οὕτως ἐτελειώθη. Αὐτὸς δὲ γνοὺς δι' ἀποκαλύψεως, ὅτι μέλλει ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ἀφανισθῆναι τὸ ὄρος, παραλαβὼν τοὺς μοναχοὺς, ἀπῆλθεν εἰς Μυτιλήνην, εἶτα εἰς Ἰταλίαν. Ἔνθα καὶ εὑροῦσα ἑαυτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀσπασαμένη παραυτίκα τελεύτησεν. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὸ Ταυρομενίου ὄρος, κατῴκει μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Καὶ ἀποστείλας ἄρχων, καὶ κρατήσας αὐτοὺς, ἀπεκεφάλισεν.

A ait: Domine Jesu Christe, Deus matris meæ, adjuva me: atque ita viro forti digna facinora edidit. Postea reversus, cum de proposito suo matrem certiorem fecisset, ab angelo sibi apparente edoctus, ad Gani montem profectus est. Ibi in spelunca episcopum nactus, ab eoque baptizatus, decennium mansit ac demum episcopus ab eodem ordinatus fuit. Posthæc monachis numero centum nonaginta novem præfectus ab eodem fuit. Sic autem finem vivendi fecit. Cum enim divina revelatione cognovisset, a gentilibus montem esse vastandum, acceptis monachis, Mitylenen discessit, inde in Italiam: ubi cum matrem invisisset, atque demortuæ funus curasset, in Tauromenii montem transiit, ibique cum discipulis suis habitavit. Mittens autem præses, eosque comprehendens, decollavit.

B

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομετίου.

Δομέτιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρ ἦν μὲν ἐπὶ τυραννίδος Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, ἐκ τῆς χώρας Φρυγίας. Ὁρῶν δὲ τοὺς προκειμένους τῷ τυράννῳ πολλοὺς ὄντας, καὶ καθ' ἑκάστην προστιθεμένους, καὶ ἀρνουμένους μὲν τὸν Χριστὸν, προσκυνοῦντας δὲ τοῖς εἰδώλοις, ἐδυσφόρει, καὶ ἠγανάκτει, καὶ λύπῃ πολλῇ συνεἰχετο. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, ἱπποδρομίας ἐπιτελουμένης, καὶ θυσίας προσφερομένης τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσι, οὐχ ὑπέμεινεν· ἀλλὰ ζηλώσας ζήλῳ θείῳ, ἔστη μέσον τοῦ θεάτρου, καὶ μεγάλῃ φωνῇ τόν τε ἀποστάτην Ἰουλιανὸν ἀνεθεμάτισε, καὶ τοὺς εἰδωλολατροῦντας διέπτυσε, καὶ τοὺς ψευδωνύμους θεοὺς ἐχλεύασεν. Κρατηθεὶς οὖν, καὶ δεθεὶς ἀσφαλῶς, παρεδόθη τῷ ἄρχοντι, καὶ πολλὰς ἰσάνους ὑποστὰς, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, ξίφει τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀπετυπήθη.

26 *Et certamen sancti martyris Dometii.*

Dometius Christi martyr, tyrannidem exercente Juliano Apostata, fuit ex Phrygia oriundus: qui cum videret multos esse, qui tyranno adhærerent, et quotidie Christo renuntiantes, idola adorarent, vehementer indoluit, et anxiatus est animo, gravique mœrore contristatus. Igitur quadam die cum equestres ludi agerentur, et impuris dæmonibus offerrentur sacrificia, non potuit seipsum continere, quin divino zelo inflammatus, in medium theatrum prodiret, et magna voce Julianum quidem apostatam diris devoveret, idolorum vero cultores despuens, falso dictos deos subsannaret. Quapropter C comprehensus, durisque vinculis constrictus, præsidi traditur: multisque tormentis toleratis, in carcerem detruditur. Unde paucis post diebus eductus, sollicitatusque Christum abnegare, cum id facere detrectasset, sacrum ei caput gladio amputatum est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'

Θλησις τῶν ἁγίων τριάκοντα πέντε μαρτύρων τῶν ἐν Καισαρείᾳ.

Καὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι τριάκοντα πέντε μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ὑπάρχοντες, ἐπειδὴ δόγμα κατεπέμφθη παρὰ τοῦ ἀσεβοῦς καὶ παρανόμου Ἰουλιανοῦ, κελεύοντος τὸν μὲν Χριστὸν ἀρνεῖσθαι, τοὺς δὲ Ἑλλήνων θεοὺς προσκυνεῖσθαι, D μόνον οὐκ ἐπείσθησαν τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ παρρησιασάμενοι μεγάλῃ φωνῇ ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν περιιόντες ἔλεγον· Χριστὸς μὲν μόνος ὡς Θεὸς ἀληθὴς τιμάσθω τε καὶ σεβέσθω· θεοὶ δὲ οἱ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπολέσθωσαν μετὰ πάντων σεβομένων αὐτούς. Κρατηθέντες οὖν ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, παρεδόθησαν φυλακῇ, καὶ καταμηνύσαντες τῷ ἀποστάτῃ τοῦ Χριστοῦ Ἰουλιανῷ, παραυτίκα προστάξει ἐκείνου τὰς κεφαλὰς προθύμως ἐτμήθησαν, ἀναδραμόντες πρὸς Χριστὸν, ὃν ἐκ νέου ἐπιποθήσαντες οὐκ ἠρνήσαντο, καὶ ἔλαβον τὰς ἀθανασίας.

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta.

Certamen sanctorum triginta quinque martyrum Cæsareæ.

Hi quoque sancti triginta quinque martyres Christi Cæsareæ in Palæstina claruerunt: qui postquam decretum, quo omnes jubebantur Christum abnegare, et deos gentilium adorare, ab impio et scelerato Juliano promulgatum est, non solum non potuerunt adduci ut id facerent, sed etiam ingenua libertate assumpta, per universam urbem circumeuntes, magna voce dicebant: Christus ut verus Deus, solus honoretur et adoretur: dii vero, qui cœlum et terram non fecerunt, pereant cum omnibus qui illos venerantur. Comprehensi igitur ab idololatris, et carceri inclusi, ac delati apud apostatam Christique abnegatorem impium Julianum, hujus mandato capitibus abscissis alacriter ad Christum avolarunt, quem ab infantia desiderarant, ac nunquam negaverant: atque ita martyrium immortalitatis sunt consecuti.

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

27 *Annuntiatio sanctissimæ Deiparæ.*

Hominum amator ac misericors Deus noster, qui semper sollicitam humani generis curam gerit, cum contemplaretur hominem, manuum suarum figmentum, a diabolo in servitutem redactum, voluit Filium suum unigenitum, Dominum nostrum Jesum Christum, mittere, qui illum ex diaboli manibus eriperet. Cum autem id vellet ignorari non solum a Satano, sed etiam ab ipsis cœlestibus virtutibus, uni archangelorum glorioso Gabrieli hoc arcanum commisit. Effecit autem per suam providentiam, ut sancta Virgo pura et immaculata nasceretur, quæ tanti boni digna foret. Gabriel ergo venit in urbem Nazaret appellatam, illique dixit: *Ave, gratia plena, Dominus tecum.* Illa vere ait: *Quomodo fiet mihi istud?* Cui ille: *Spiritus sanctus*, inquit, *superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit. tibi.* Tum illa: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Quo dicto Filium et Verbum Dei supernaturali modo concepit: et tunc omnia mysteria Dei Verbi, ut hominem decet, pro nostra salute impleta sunt.

EODEM MENSE.

Die vicesima sexta

Certamen sanctorum, qui in Gothia martyrium subierunt.

Hi fuerunt, Vinguricho Gotthorum principe: Valentiniano, Valente ac Gratiano Romanis imperatoribus. Cum autem omnes in ecclesia Christianorum psallerent, Deoque laudes canerent, mittens Vingurichus, ecclesiam incendit, simulque eos combussit. Tunc etiam contigit hominem quemdam Christianum, qui ad eamdem ecclesiam oblationem ferebat, comprehendi: Christumque confitentem, in ignem projici, oblationisque **28** loco Christo fieri. Horum autem reliquias collegit uxor alterius cujusdam principis gentis Gotthorum, Christiana atque orthodoxa, cum presbyteris laicisque: et suas facultates filio derelinquens, de loco in locum circuivit, donec in terram Romanorum venit, et cum ea filia ejus. Deinde in propriam regionem regressa est, relinquens filiæ suæ reliquias: quæ Cyzicum abiens, partem ipsarum civitati tradidit, atque ita finem vivendi fecit.

Et certamen sanctorum martyrum Philemonis et Domni.

Philemon et Domnus, Christi martyres, erant ex urbe Roma oriundi. Tempore autem persecutionis abeuntes in provinciam Italiæ, prædicabant Christum, et multos ex infidelibus doctrina sua ab idolorum errore convertentes ad Domini nostri Jesu Christi fidem, baptizabant. Quapropter cum in iram idololatras concitassent, comprehensi et vincu-

[9] Luc. I, 28-38.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'

Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ὁ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεὸς ἡμῶν, ὁ τότε φροντίζων τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πλαστούργημα τὸν ἄνθρωπον καταδουλούμενον ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ἠβουλήθη ἐκ ποστεῖλαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκλυτρώσασθαι αὐτὸν ἐκ τοῦ διαβόλου χειρῶν. Ἐπεὶ δὲ ἠθέλησεν οὐ μόνον οὐ μόνον τὸν Σατανᾶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς ἐπουρανίους δυνάμεις, ἑνὶ τῶν ἀρχαγγέλων, Γαβριὴλ ἐνδόξῳ, θαρρεῖ τὸ μυστήριον. Προοικονομεῖ δὲ καὶ νηθῆναι καὶ τὴν ἁγίαν Ἁρθένον ἁγνὴν καὶ ἀμώμητον, ὡς ἀξίαν οὖσαν τοιούτου καλοῦ. Καὶ δὴ ἀπέστειλε ὁ Γαβριὴλ εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρὲτ, λέγων· Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Ἡ δὲ εἶπε· Καὶ πῶς ἔσται μοι τοῦτο; ὁ δὲ ἔφη· Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἅμα τῷ λόγῳ συνέλαβε τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ ὑπερφυῶς καὶ ἔκτοτε ἐτελέσθη πάντα τὰ μυστήρια τοῦ θείου Λόγου ἀνθρωποπρεπῶς εἰς σωτηρίαν ἡμῶν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΣ'

Ἄθλησις τῶν ἐν Γοτθίᾳ μαρτυρησάντων ἁγίων.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Οὐϊγγουρίχου ἄρχοντος τῶν Γότθων, Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Οὐάλεντος, καὶ Γρατιανοῦ βασιλέων Ῥωμαίων. Ψαλλόντων δὲ πάντων ἐν τῇ τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίᾳ, καὶ τὸν θεὸν ὑμνολογούντων, ἀποστείλας Οὐϊγγουρίχος, ἐνέπρησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ κατέκαυσεν αὐτούς. Ἐν ᾧ δὲ καὶ τὸν ἄνθρωπόν τινα Χριστιανὸν τὰ ἀναφορικὰ κομίζοντα τῇ ἐκκλησίᾳ κρατηθῆναι, καὶ τὸν μὴ ἀρνησάμενον ὁμολογήσαντα ἐμβληθῆναι εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτω τελειοφορᾶς γενέσθαι τῷ Χριστῷ. Τούτων τὰ λείψανα συνήγαγεν ἡ σύμβιος τοῦ ἑτέρου ἄρχοντος τῶν Γότθων, Χριστιανὴ οὖσα καὶ ὀρθόδοξος, μετὰ πρεσβυτέρων καὶ λαϊκῶν. Καὶ καταλιποῦσα τὴν ἐξουσίαν τῷ υἱῷ αὐτῆς, τόπον ἐκ τόπου μεταβαίνουσα, ἦλθεν ἕως τῆς γῆς Ῥωμαίων, καὶ ἦλθεν μετ' αὐτῆς μετ' αὐτῆς. Εἶτα πάλιν ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν, καταλιποῦσα τῇ θυγατρὶ τὰ λείψανα· ἥτις εἰς Κύζικον ἀπελθοῦσα, δέδωκεν ἐξ αὐτῶν τῇ πόλει, καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φιλήμονος καὶ Δόμνου.

Φιλήμων, καὶ Δόμνος, οἱ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρες, ὑπῆρχον ἐκ τῆς Ῥώμης· ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν τοῦ διωγμοῦ ἀπελθόντες ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἰταλίας, ἐκήρυττον τὸν Χριστὸν, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων τῇ διδαχῇ αὐτῶν ἀπὸ τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων ἐπιστρέφοντες ἐπὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐβάπτιζον. Διὰ τοῦτο εἰς ὀργὴν κινήσαν-

τοὺς εἰδωλολάτρας, ἐκρατήθησαν, καὶ δεθέντες ἀλύσεσι, παρεδόθησαν τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι. Ὁ δὲ ἄρχων ἰδὼν αὐτούς, πρῶτον μὲν διὰ κολακείας ἐπειρᾶτο μεθιστάνει αὐτοὺς ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, τιμὰς ὑπισχνούμενος αὐτοῖς, καὶ δῶρα πολλοῦ ἄξια. Ἔπειτα, ὡς εἶδεν αὐτοὺς πάντα μὲν εἰς οὐδὲν λογιζομένους, μόνον δὲ Χριστὸν ἐπικαλουμένους, γυμνώσας καὶ ἁπλώσας ἐπὶ τὴν γῆν ἐκ τεσσάρων, ἔτυπτεν ἀφειδῶς, ἀναγκάζων θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν, ἀπέκλεισεν εἰς φυλακὴν, καὶ τῆς φυλακῆς ἐκβαλὼν, καὶ πάλιν τιμωρησάμενος αὐτοὺς ἀπηνθρώπως, ἀπεκεφάλισεν.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Καλλινίκου, καὶ Βασιλίσσης.

Καλλίνικος, καὶ Βασίλισσα, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου ἐκ τῆς χώρας Γαλατίας· πλουσία δὲ οὖσα ἡ Βασίλισσα, ἐδίδου χρήματα τῷ Καλλινίκῳ, ἀπέρχεσθαι εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ παρέχειν τοῖς ἀποκλείστοις Χριστιανοῖς πρὸς διατροφὴν, ὅπως εὔχωνται ὑπὲρ αὐτῆς, προθυμοποιεῖν τε αὐτοὺς εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ μὴ κακκεῖν ἐν ταῖς θλίψεσιν. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν κρατηθεὶς ὁ Καλλίνικος, καὶ ἐρωτηθεὶς, τίνος εἴη, θρησκείας] μὴ εἰδὼς ψεύδεσθαι, ὡμολόγησεν. Ὅθεν δεθεὶς, παρεδόθη τῷ ἄρχοντι. Κρατηθεῖσα δὲ καὶ ἡ ἁγία Βασίλισσα, παρίστη τῷ κριτηρίῳ. Καὶ ἀμφότεροι τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ ὁμολογήσαντες, διαφόροις βασάνοις πρότερον καθυβεβλήθησαν, ἀναγκαζόμενοι ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς ἰδώλοις. Μὴ πεισθέντες δὲ, ξίφει τὰς ἱερὰς αὐτῶν κεφαλὰς ἀπετμήθησαν, καλῶς νικήσαντες τὸν διάβολον, καὶ ἀπολαβόντες βασιλείαν οὐρανῶν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φιλητοῦ συγκλητικοῦ καὶ Λυδίας τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, καὶ τῶν τέκνων.

Ἐπὶ Ἀδριανοῦ βασιλέως ὑπῆρχον οὗτοι. Κρατηθεὶς οὖν ὁ μακάριος Φιλητὸς, παρίστη τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ δυνηθεὶς ἀντιστῆναι τῇ τοῦ μάρτυρος σοφίᾳ, παρέδωκεν αὐτὸν Ἀμφιλοχίῳ τῷ δουκί· ὃς παραυτίκα ἀμφοτέρους κρεμάσας ἐπὶ ξύλων ἔξεεν. Εἶτα εἰς φυλακὴν ἐμβάλλει ἅμα Κρονίδῃ τοιμεναρησίῳ πιστεύσαντι. Τῇ δὲ νυκτὶ ψαλλόντων, καὶ εὐχομένων, ἦλθον ἄγγελοι παραθαῤῥύνοντες αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἀγῶνας. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον παραστάντων τῶν ἁγίων, ἔφη ὁ τύραννος. Πολλαί ὑμῖν ἐπόκεινται τιμωρίαι. Εἶτα ἐμβάλλει ἐν λέβητι χαλκῷ ἐκπυρωθέντι, γέμοντι ἐλαίου καὶ ῥητίνης. Καὶ ποιήσαντες τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον, ἐψύχραναν τὸν λέβητα. Καὶ ἰδὼν ὁ δοὺξ, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ ἐνέβαλεν ἑαυτὸν ἐν τῷ λέβητι εἰπών· Κύριε, βοήθει μοι. Τότε ἦλθε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἤκουσε τῆς δεήσεώς σου, ἄνελθε πρὸς μὲ χαίρων. Ἰδὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διαφυλαχθέντας αὐτοὺς ὑγιεῖς, ἀνεχώρησεν· οὗτοι δὲ εὐξάμενοι ἐτελειώθησαν.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ, καὶ Θεοδοσίου.

Μανουὴλ καὶ Θεοδόσιος οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες,

A lis constricti præsidi provinciæ traditi sunt. Præses autem cum illos vidisset, primum quidem assentationibus conabatur eos a fide Christi abducere, honores et pretiosa dona promittens : postea vero, cum videret eos omnia nihili facere et solum Christum invocare vestibus exui mandavit, et extendi ex quatuor partibus in terram, ac crudeliter cædi, ut cogerentur idolis sacrificare. Sed cum neque id eis persuasisset, in carcerem illos detrusit : inde vero eductos, atque iterum sævissimis tormentis cruciatos, capitibus abscissis interemit.

Et certamen sanctorum martyrum Callinici et Basilissæ.

B Callinicus et Basilissa, Christi martyres, imperante Decio, vivebant in provincia Galatiæ. Cum autem Basilissa divitiis abundaret, dabat pecuniam Callinico, ut abiret ad carceres, Christianisque inclusis victum subministraret, ut pro se orarent : ut scilicet et ii prompto animo ad martyrium subeundum essent, et in tribulationibus non deficerent. Quadam igitur die comprehensus Callinicus, et cujus esset religionis interrogatus, mentiri nesciens, confessus est. Tum vero vinctus, præsidi traditus fuit. Comprehensa autem et sancta Basilissa, sistitur coram tribunali : et ambo Christum libere confitentes, primum variis tormentis cruciati sunt, ut Christum negare, et idolis sacrificare cogerentur ; deinde cum ad id induci non possent, sacra eorum capita gladio abscissa sunt : atque ita egregie diabolum vincentes, cœlorum regnum recepe-
C runt.

EODEM MENSE.

Die vicesima septima

Certamen sanctorum martyrum Phileti senatoris, et uxoris ejus Lydiæ ac filiorum.

Fuerunt hi Adriano imperatore. Comprehensus autem beatus Philetus, imperatori sistitur. Imperator vero martyris sapientiæ resistere non valens, Amphilochio duci eum tradidit : qui continuo ambos lignis suspensos dilaniavit. Mox in carcerem detrusit una cum Cronide Commentariensi, qui jam crediderat Noctu vero psallentibus et orantibus astitere angeli, eosque ad pugnam animarunt. Sequenti die sanctis coram astantibus dixit tyrannus:
D Multa vobis tormenta parantur. Mox in lebetem æneum candentem, oleo resinaque oppletum, eos conjecit. At illi formato crucis signo, lebetis fervorem restinxere. Quod cernens dux, in Christum credidit, seque in lebetem immisit, diçens : Domine, adjuva me. Tunc vox e cœlo delapsa est : Orationem tuam audivi : lætus ad me ascende. 30 Illos autem imperator illæsos prodiisse intuitus, discessit : ipsi vero orantes, finem vivendi fecerunt.

Et certamen sanctorum martyrum Manuelis, et Theodosii.

Manuel ac Theodosius, Christi martyres, e

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

27 *Annuntiatio sanctissimæ Dei*

Hominum amator ac misericors
qui semper sollicitam humani gene
cum contemplaretur hominem, v
figmentum, a diabolo in servitu
luit Filium suum unigenitum,
Jesum Christum, mittere, qui
nibus eriperet. Cum autem
solum a Satano, sed etiam
tutibus, uni archangelorum
arcanum commisit. Esse
dentiam, ut sancta Vir
sceretur, quæ tanti b
venit in urbem Naza
Ave, gratia plena,
Quomodo fiet mihi
ctus, inquit, *supe*
obumbrabit. tibi
fiat mihi secun
lium et Verbr
et tunc omni
decet, pro v

Certamen

Hi f
Valent
ratori
norur
tens
com
Chr
fer
in
fle
cu
at
f
c

Et certamen sancti Stephani confessoris.

Stephanus Christi confessor, Leone Armeno im-
perante, monachus factus, cum virtutibus omnibus
esset ornatus etiam præfectus monasterii Trigliæ,
monachis rogantibus, creatus fuit, ubi plurimos
suis institutionibus juvit, purosque Deo obtulit.
Sed postea cum præfatus impius imperator hære-
sim adversus sacras venerandasque imagines mo-
visset. Sedvamque persecutionem contra orthodoxos
excitasset, accersitus et ipse adigebatur adoratio-
nem sanctarum imaginum ejurare, atque adversus
orthodoxam fidem se subscribere. Quod cum se
factura non negasset. sed et impios appellaret, qui ad
itud perpeturandum compellebant. pluribus pri-
um cruciatibus vexatus, et in custodia detentus,
exsilium tandem deportatus est: atque in exsilio
urbo Correptus. ad Dominum, pro quo multos
turn Osque labores exhauserat, lætus migra-

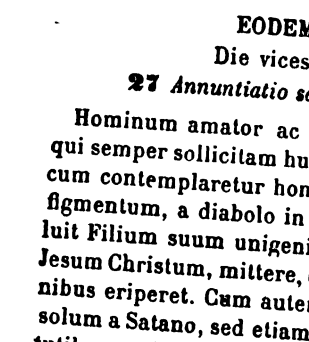

Et certamen sacrosancti martyris Codrati.

Sacrosanctus martyr Codratus cum esset episcopus, et ab idolorum cultoribus ab urbe, in qua fuerat ordinatus, expulsus fuisset, ipsique interdictum, in nomine Christi docere, si quidem vellet vivere, non modo istud facere non cessavit, verum etiam totam urbem circumiens, quotquot catechumenos reperit, baptizavit: nec Christianos duntaxat in custodia detentos, sed etiam infideles visitabat: et illos quidem reddebat ad perseverandum in Christi fide promptiores; hos vero docendo hortabatur, ut idola desererent, dicens eis: Quandoquidem morituri estis, perempti ab illis, qui vos in hunc carcerem detruserunt, 31 satagite, ut pro Christo moriamini, bona quæ illic reposita sunt, consecuturi. Agnitus itaque ab idololatris, atque captus, post multos cruciatus et ærumnas, gladio peremptus est: atque ita vitam finiens, ad Christum migravit.

τῶν Ἀνατολικῶν, καὶ ὁρίσας καθ' ἑκάστην ἡμέραν φονευ... εἰδωλολατρῶν, συνίθεντο ἀλλήλ... ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ Χριστ... ἀπελθόντες. (Forte : δὴ ἀπελθόντες) αὐτόμ... τῆς Χώρας ἄρχοντα, ἐξετάζοντα τότε πολλ... τῶν Χριστιανῶν, καὶ φονεύοντα, ἐστάθησαν ἐμ... αὐτοῦ· καὶ παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν ἀνακηρύ... τες, καὶ ἑαυτοὺς Χριστιανοὺς ὁμολογήσαντες, ἐξέ... ζεν οὐ μόνον τοὺς παρεπιτῶντας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄ... τῇ ἀνδρείᾳ αὐτῶν καὶ παῤῥησίᾳ. Τότε κρατη... ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακήν· καὶ μετά τινας ἡ... ἐκβαλὼν αὐτοὺς ὁ ἄρχων τῆς φυλακῆς, κατηγ... ζεν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδ... Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν, πλεῖστα βασανίσας, καὶ ἐπὶ ξ... κρεμάσας αὐτούς, καὶ τὰς πλευρὰς ξέσας, εἶτα τ... ξύλων καταβιβάσας, καὶ ἐπὶ τριβόλων ὀξέων ἐπ... αὐτούς, τέλος ἀπεκεφάλισεν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κοδράτου.

Κοδράτος ὁ ἱερομάρτυρ, ἐπίσκοπος ὤν, καὶ ἐ... χθεὶς ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν ἐκ τῆς πόλεως, ἣ... ἐχειροτονήθη, καὶ παραγγελίαν δεξάμενος, μὴ ἐ... σκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, εἰ βούλοιτο ζ... οὐ μόνον οὐκ ἐπαύσατο τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ π... πόλιν περιερχόμενος, ὅσους εὗρισκε κατηχουμέν... ἐδάπτιζε· καὶ τοὺς ἐν φυλακαῖς κρατουμένους, ... Χριστιανοὺς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπίστους ἐπισκέπ... καὶ τοὺς μὲν προεθυμοποίει ἐμμένειν τῇ εἰς Χ... στὸν πίστει, τοὺς δὲ διὰ διδασκαλίας ἐπισπ... στασθαι τῶν εἰδώλων, λέγων αὐτοῖς· Ἐπειδὴ κα... ἀποθανεῖν παρὰ τῶν ἀποκλεισάντων ὑμᾶς ... φυλακῇ ταύτῃ, κἂν διὰ τὸν Χριστὸν ἀποθ... τύχητε τῶν ἐκεῖθεν ἀγαθῶν. Γνωσθεὶς δ... τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ κρατηθεὶς, μετὰ πο... τιμωρίας καὶ κακώσεις, τῇ μαχαίρᾳ ἀπεστρ... οὕτω τελειωθεὶς πρὸς Χριστὸν ἐξεδήμησεν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσίου Στεφάνου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Στέφανος ὁ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, μοναχὸς γ... μενος, καὶ πᾶσαν ἀρετὴν κατορθώσας, δι' ἣν ... Ἡγούμενος γεγονὼς τῆς μονῆς. Τριγλείας, πα... κλήσει τῶν μοναχῶν, πολλοὺς διὰ τῆς διδασκ... αὐτοῦ ὠφέλησε, καὶ καθαροὺς τῷ Θεῷ παρ... σεν. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τοῦ ῥηθέντος δυσσεβοῦς ... σιλέως αἱρέσεν κινήσαντος κατὰ τῶν ἁγίων ... σεπτῶν εἰκόνων, καὶ διωγμὸν κατὰ τῶν ὀρθοδ... ἀραμένου πικρὸν, προσκληθεὶς καὶ αὐτὸς, κατ... κάζετο ἀρνήσασθαι τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγί... κόνων, καὶ ὑπογράψαι κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίσ... Καὶ μὴ πεισθεὶς ταῦτα ποιῆσαι, ἀλλὰ μᾶλλον ... σεβεῖς ἀποκαλέσας τοὺς εἰς τοῦτο αὐτὸν κατ... κάζοντας, πλεῖστα τιμωρηθεὶς πρότερον, καὶ ... κατὰ προσομιλήσας, ἐξωρίσθη. Καὶ ἐν τῇ ἐξορ... σήσας, πρὸς Κύριον, δι' ὃν τοὺς πολλοὺς, καὶ μα... πόνους ὑπέστη, χαίρων ἐξεδήμησεν.

ΑΤΤΩ.

ΙΗ'

Ματρώνης τῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης.

Χριστοῦ μάρτυς ἦν ἐκ τῆς πόλεως δούλη γυναικὸς Ἰουδαίας, ἄνδρα ατοπεδάρχην Θεσσαλονίκης. Ἀκολου- κυρίᾳ αὐτῆς μέχρι τῆς συναγωγῆς τῶν , ἐκεῖ μὲν οὐκ εἰσήρχετο, ὑποστρέφουσα ρχετο εἰς τὴν τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίαν, προσηύχετο. Διαγνωσθεῖσα δὲ παρὰ τῆς κυ- ς αὐτῆς, τύπτεται ἰσχυρῶς, καὶ ἀποκλείεται ἐν φυλακῇ. Καὶ ἐπὶ πολὺ ἄσιτος διαμείνασα, πάλιν άγεται, καὶ μαστίζεται ἀφειδῶς, καὶ κακαναγκά- ται ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Ὡς δὲ οὐκ ἐπείσθη, άλιν ῥίπτεται εἰς φυλακήν, ἐν ᾗ καὶ τὴν ψυχὴν τέδωκε τῷ Θεῷ· ἧς τὸ λείψανον ἀπὸ τοῦ τείχους ῥιψεν ἡ κυρία αὐτῆς. Ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ ἀνελό- νοι νυκτὸς ἔθαψαν. Ὕστερον δὲ Ἀλέξανδρος ὁ ἐπί- οπος ἔνδον τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἐκκλησίαν ίσας ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας, ἐκεῖ κατέθετο.

ὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἡρωδίωνος, ἑνὸς τῶν Ο'.

Ἡρωδίων ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, ὑπῆρχεν εἷς ν ἑβδομήκοντα μαθητῶν. Ἀκολουθῶν δὲ τοῖς ἁγίοις οστόλοις, συνήργει αὐτοῖς εἰς τὸ τοῦ Χριστοῦ ρυγμα, δουλεύων αὐτοῖς ἐν ἅπασι, καὶ ὑποταττό- νος ὡς Χριστοῦ μαθητὴς τοῦ εἰπόντος· Ὁ θέλων αι πάντων πρῶτος, ἔστω πάντων δοῦλος, καὶ ντων διάκονος. Μετὰ ταῦτα δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐχειρο- νήθη ἐπίσκοπος πόλεως Νέων Πατρῶν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων διδάσκων ἐπέστρεφεν ἐπὶ τὸν Κύ- ν. Φθονήσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐπισυστάντες αὐτὸν μετὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐκράτησας αὐτὸν ἐβασάνισαν ἰσχυρῶς, οἱ μὲν τύπτοντες, οἱ δὲ οις τὸ στόμα συντρίβοντες, ἄλλοι ξύλοις κατὰ φαλὴν πταίοντες. Εἶτα μαχαίρᾳ ἀπέσφαξαν οἱ ομοι, καὶ ἄγριοι, καὶ αἱμοβόροι θῆρες, ὥσπερ ιὸν ἐπίσημον· καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν μακαρίαν τοῦ ψυχὴν τῷ Κυρίῳ, δι' ὃν τὸν βίαιον ὑπέστη νατον.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἡσυχίου.

Ἡσύχιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρχε μὲν ν Ἱεροσολύμων καὶ γέννημα καὶ θρέμμα· πᾶσαν Γραφὴν εἰς ἄκρον ἐκμελετήσας, ἐπλούτησε γνῶσιν Θεόν. Διὸ καὶ ἀναχωρήσας, καὶ γενόμενος μονα- ς, διέτριβεν ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἀπερχόμενος πρὸς ὺς ἐκεῖ ὁσίους πατέρας, καὶ παρ' ἑκάστου συλλέ- ν τὰ ἄνθη τῆς ἀρετῆς, ὡς φιλόπονος μέλισσα. πεὶ οὐκ ἦν δυνατὸν τοσαύτην λαθεῖν ἀρετὴν, βια- εὶς παρὰ τοῦ τότε ἀρχιερέως τῶν Ἱεροσολύμων, ειροτονήθη πρεσβύτερος. Καὶ προσμένων τῷ τοῦ ρίου τάφῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, ἐν οἷς τὰ ὑπὲρ ιῶν ἅγια πάθη ὑπέμεινεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ιστὸς, ἤντλει πηγὰς γνώσεως καὶ σοφίας. Ὅθεν ὶ πᾶσαν Γραφὴν ἡρμήνευσέ τε καὶ διεσάφησε, καὶ πολλῶν προέθηκεν ὠφέλειαν. Ἐντεῦθεν γενόμενος ῖς πᾶσι περιβόητος, καὶ θαυμαστὸς, καὶ τὸν Θεὸν

A

EODEM MENSE.

Die vicesima octava

32 *Certamen sanctæ Matronæ ex Thessalonica.*

Matrona Christi martyr ex urbe Thessalonica ortum ducens, Judææ cujusdam mulieris serva, virum habentis stratopedarcham Thessalonicæ, sequens dominam suam usque ad synagogam Judæorum, illuc tamen non ingrediebatur, sed regressa, abibat ad Christianorum ecclesiam, ibique orabat. Deprehensa igitur a domina sua, crudeliter verberatur, atque in custodiam detruditur, et multorum dierum inedia maceratur. Tum educta, flagris sævissime cæditur, ut sic compelleretur Christum abnegare. Quod cum se facturam negasset, rursus in custodiam conjicitur, in qua et spiritum Deo reddidit. Ejus reliquias e muro a domina ipsius projectas, Christiani sublatas nocte sepelierunt. Postea vero Alexander episcopus cum intra urbem Thessalonicensem sanctæ nomine ecclesiam condidisset, ibi eas deposuit.

Et certamen sancti apostoli Herodionis, unius ex Septuaginta.

Herodion Christi apostolus, unus ex septuaginta discipulis, sanctos apostolos secutus, illos adjuvabat in Christi prædicatione, in omnibus ministrans eis, subjectusque tanquam Christi discipulus aientis: Qui vult primus omnium esse, fiat omnium servus, omniumque minister. Postea vero ab iis episcopus urbis Novarum Patrarum ordinatus, multos Græcorum ad Dominum doctrina sua convertit. Invidentes autem Judæi, facta in ipsum una cum idololatris conspiratione, comprehensum gravissimis cruciatibus vexarunt, alii quidem eum verberantes, alii saxis os ejus conterentes, alii lignis caput percutientes. Postremo, tanquam illustrem arietem, illum crudeles, impiæ sanguinisque voraces feræ gladio cæciderunt, atque ita beatam animam suam Domino tradidit, pro quo violentam mortem sustinuit.

33 *Et commemoratio sancti Patris nostri Hesychii.*

Sanctus Pater noster Hesychius, Hierosolymis quidem et natus fuit et educatus, omnem vero Scripturam in summo [illegible] quæ ad Deum spectat, [illegible] Hierosolymis secedens, et [illegible] in eremo duxit, accedens ad [illegible] commorabantur Patres, et ab [illegible] instar laboriosæ apis, flores [illegible] Cum vero fieri non posset, [illegible] vi adactus ab eo, qui tum [illegible] episcopus erat, presbyter [illegible] autem sepulcro, aliisque locis [illegible] Dominus noster Jesus Christus [illegible] sustinuit, permanens, exhibens [illegible] sapientiæ: unde et omnem [illegible] tus est, ac dilucide expos[illegible]

utilitatem proposuit. Qua de causa factus omnibus celeberrimus et admirabilis, cum perfectissime Deo serviisset, lætus ad eum accurrit.

Et commemoratio sancti Patris nostri Hilarionis, abbatis monasterii Pelecetes : necnon Martini episcopi Arethusiorum : et Cyrilli Diaconi.

EODEM MENSE.

Die vicesima nona

Certamen sanctorum Jonæ et Barachisii.

Imperante Constantino Magno erant isti. Monachi autem cum essent, abierunt in Persidem : et cum ibidem reperirent novem sanctos martyres carceri inclusos, eos ad fortiter certandum animarunt. Quare comprehensi, et ad principes Persarum adducti sunt, a quibus adigebantur Christum abnegare. Sed cum ad id faciendum nequaquam adduci possent, primus Jonas vinculis constringitur secundum legem Persarum : solent enim Persæ, si aliquem verberibus excepturi sunt, illum in terram deponere, ejusque manus ac pedes vinculis alicui ligno astringere. Ille vero, tanquam lapis immotus, plagas accepit, dum asperis virgis cæderetur : quem sanum invenientes, projecerunt foras, et glaciei concretæ 34 per totam noctem exposuerunt. Digitos deinde manuum ac pedum abscindunt ipsumque in cochlea compressum, serra medium secant, et in lacum projiciunt : atque ita finem vivendi fecit. Barachisius autem nudus per spinas tractus, et in cochleam conjectus, cum in ejus guttur pix ebulliens infusa esset, vitam consummavit.

Et commemoratio sancti Acacii confessoris.

Sanctus Pater noster Acacius confessor Christi vixit iniquo Decio imperante. Cum autem Christum prædicaret, ab idololatris est comprehensus : vinctusque ad Marcianum regionis præfectum adductus fuit, cui astans, nomen Domini confessus est : disseruitque de divinitate, deque Christi dispensatione, et de Cherubim atque Seraphim : Græcorum autem risit deos, eorumque errorem arguit. Quare gravissime tortus in carcerem est conjectus. Commentaria interim de eo ad Decium imperatorem Marcianus transmisit, qui mandavit, ut sanctus absque injuria et cruciatu dimitteretur. Hunc in modum dimissus, Christi stigmata in carne sua circumferens, pluresque illuminans, et ad Christi gregem deducens, miraculis et doctrinis oppido clarus, in pace requievit.

Et memoria sancti Patris nostri Eustathii episcopi Bithyniæ.

EODEM MENSE.

Die tricesima

35 *Certamen sancti Marci episcopi Arethusiornm.*

Cum Christiana religio Constantino Magno imperante sese late diffunderet, Marcus Arethusiorum episcopus everso idolorum fano ecclesiam construxit.

παντοίως θεραπεύσας, πρὸς αὐτὸν ἐτάχυνε δρόμων.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἱλαρίωνος ἡγουμένου μονῆς τῆς Πελεκητῆς, καὶ Μαρτίνου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, καὶ Κυρίλλου Διακόνου.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΘ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Ἰωνᾶ, καὶ Βαραχησίου.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἰσχον οὗτοι· μοναχοὶ δὲ ὄντες ἀπῆλθον εἰς Περσίδα καὶ ἐν αὐτῇ κατακλείστους εὑρόντες τοὺς ἁγίους ἐν μάρτυρας, παρεθάρρυνον αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἀγῶνα Κρατηθέντες δὲ ἤχθησαν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Περσῶν, οἳ καὶ κατηνάγκασαν αὐτοὺς ἀρνήσα τὸν Χριστόν. Καὶ μὴ πεισθέντες, δεσμεῖται τὸν Ἰωνᾶς νόμῳ περσικῷ. Οἱ γὰρ Πέρσαι, ὅ μέλλουσιν, εἰς γῆν καθίσαντες, ἐν ἑνὶ ξύλῳ καὶ πόδας ἀποδεσμοῦσιν αὐτοῦ· ὁ δὲ ὥσπερ ἀκίνητος δέχεται τὰς πληγάς. Τοῦτον οὖν τ ῥάβδοις τύψαντες ἔσουρον, καὶ ἔῤῥιψαν ἐπ πάγῳ δι' ὅλης τῆς νυκτός. Εἶτα τέμνεται τ κτύλους τῶν χειρῶν, καὶ τῶν ποδῶν, καὶ γουσιν αὐτὸν ἐν στυρακίῳ· εἶτα πρίζουσι μέ ῥίπτουσιν εἰς λάκκον, ἔνθα καὶ ἐτελειώθ Βαραχήσιος συρεὶς γυμνὸς ἐν ἀκάνθαις, καὶ στυρακίῳ βληθείς, καὶ κατὰ τοῦ φάρυγγ βράζουσαν ἐπιχυθείς, ἐτελειώθη.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀκακίου τοῦ ὁμολ

Ἀκάκιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, καὶ μ τοῦ Χριστοῦ, ἦν ἐπὶ Δεκίου τοῦ παραν λέως· κηρύττων δὲ τὸν Χριστὸν ἐκρ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ δεθεὶς προσήχθ τῷ τῆς χώρας ὑπάτῳ· καὶ παραστὰς ὁμ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, καὶ διεξῆλθε περὶ τῆ τος, καὶ περὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ, τ τῶν Χερουβὶμ, καὶ τῶν Σεραφίμ· ἐστηλίτευ καὶ ἐχλεύασε καὶ τοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλήνων, π πλάνην αὐτῶν. Ὅθεν βασανισθεὶς ἰσχυρῶς, ε λακῇ κατεκλείσθη. Τὰ δὲ περὶ αὐτοῦ ὑστερ Μαρκιανὸς ἀνήγαγε Δεκίῳ τῷ βασιλεῖ· ὅστις σεν ἀπολυθῆναι τὸν ἅγιον ἀνύβριστον, καὶ ἐπ τον. Καὶ οὕτως ἀπολυθεὶς, τὰ στίγματα τοῦ στοῦ περιφέρων ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, καὶ πολ φωταγωγήσας καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ποίμνην τοῦ στοῦ ἐν θαύμασι καὶ διδάγμασι καλῶς διατ ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐστ ἐπισκόπου Βιθυνίας.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Α'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρε σίων.

Ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου πλατύνα Χριστιανισμοῦ, Μάρκος ὁ ἐπίσκοπος Ἀρε εἰδωλικὸν ναὸν καταβαλών, ἐκκλησίαν ἔκτισεν.

ὁ μέγας ἐτελεύτησε Κωνσταντῖνος, Ἰουλιανὸς δὲ Ἀποστάτης, συγχωρήσει Θεοῦ, τῆς βασιλείας ἐκράτησεν, ἀναθαρρήσαντες οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ ἔτι ὀργὴν ἔχοντες τὸν ἅγιον Μάρκον, ἐκράτησαν αὐτὸν, καὶ σχοινίοις τοὺς πόδας δήσαντες, ἕσυρον ὀπτοντες, καὶ τότε μέλιτι καὶ γάρῳ χρίσαντες, κρέμασαν ἐν σχοινίοις ἐφ' ὕψους, θέρους ὄντος καὶ καύματος, πρὸς τὸ καταβρωθῆναι ὑπὸ τῶν μελισσῶν. Ὡς δὲ εἶδον αὐτὸν ἀνένδοτον ὄντα, μεταβληθέντες ἀπέλυσαν τῆς τιμωρίας αὐτὸν, καὶ τοῦ λοιποῦ εἶχον ὡς διδάσκαλον, εἰς θαῦμα θέντες τὴν αὐτοῦ καρτερίαν, καὶ συγγνώμην ἐξαιτησάμενοι. Εἶτα τελειοῦς, καὶ τὸ πολιτευόμενον τὸν ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῷ καλῶς διῆνυσε, ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ ἀνεπαύσατο.

A xit. Postquam vero Magnus obiit Constantinus, et Julianus Apostata, Dei permissu, imperium tenuit, confidentiores effecti idololatriæ, antea etiam Marco infensi, ipsum comprehenderunt: alligatisque reste pedibus trahentes verberabant: mox melle et garo unctum, funibusque e sublimi suspensum, fervente æstate et æstu, apibus devorandum exposuerunt. At cum inexpugnabilem et invictum cernerent, mutato consilio, tormentis subtractum, liberum dimiserunt: et deinceps doctoris loco habuerunt, miraculum ejus patientiam arbitrati, veniam etiam facti poscentes. Cum per hunc modum mortem evasisset, et gregem reliquo vitæ suæ tempore bene gubernasset, in profundissima senectute requievit.

καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων Κυρίλλου διακόνου, καὶ ἑτέρων πολλῶν.

B *Et certamen sanctorum Cyrilli diaconi et aliorum plurium.*

Κύριλλος ὁ διάκονος ἦν ἐν Φοινίκῃ τῇ πόλει· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου πολλὰ τῶν εἰδώλων συνέτριψε, κρατηθεὶς ἐπὶ Ἰουλιανοῦ παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, βίαιον ὑπέστη θάνατον. Τὴν γὰρ γαστέρα αὐτοῦ διαρρήξαντες, τὸ ἧπαρ αὐτοῦ κατέφαγον, καὶ τοῦ αἵματος, ὡς κύνες, ἐμπλησθέντες, καὶ παραυτίκα ἔπεσον οἱ ὀδόντες αὐτῶν, καὶ αἱ γλῶσσαι ἐσάπησαν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐτυφλώθησαν. Ὁ δὲ μάρτυρ τελειωθεὶς ἀνῆλθε χαίρων ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν καὶ ἐν Ἀσκάλωνι τῇ πόλει, καὶ ἐν Γάζῃ οἱ εἰδωλολάτραι κρατήσαντες πλῆθος Χριστιανῶν, παρθένων, γυναικῶν, καὶ μοναζουσῶν, καὶ ἱερωμένων ἀνδρῶν, καὶ τὰς κοιλίας αὐτῶν μαχαίραις διασχίσαντες, ἔβαλον κρεοβρῶσι, καὶ προέθηκαν τοῖς χοίροις εἰς βρῶσιν. Καὶ τὰ μὲν σώματα τοιαύτας ὑπέμενον τιμωρίας, αἱ δὲ ἅγιαι αὐτῶν ψυχαὶ ἐναπετέθησαν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

Cyrillus diaconus in quadam Phœniciæ urbe fuit: et quoniam etiam ipse tempore Constantini Magni multa idola contriverat, captus Juliano imperante ab idololatris, violentam sustinuit mortem. Secto namque ejus ventre, hepar vorarunt, cruoremque, canum adinstar, hauserunt: continuoque eorum dentes conciderunt, et linguæ contabuerunt, oculique cæcati sunt. Martyr vero, consummato certamine, in cœlum lætus ascendit. Per eos itidem dies in urbibus Ascalone et Gaza idololatræ ingentem Christianorum, virginum, feminarum, monachorum, Deoque sacratorum virorum turbam ceperunt: ferroque dissectis eorumdem ventribus, hordeoque C oppletis, porcis vorandos præbuerunt. Et corpora quidem hos tulere cruciatus; sanctæ vero animæ ad manus Dei viventis evolarunt.

μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ τῆς Κλίμακος.

26 *Et commemoratio sancti Patris nostri Joannis Climaci.*

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος, δέκα ἓξ χρόνων ὑπάρχων, προσέφερεν ἑαυτὸν Θεῷ θῦμα ἱερώτατον, ἐν τῷ Σιναΐῳ ὄρει ἀνελθών, μετὰ δέκα ἐννέα χρόνους ἐξέδωκεν ἑαυτὸν ἐν ἡσυχίᾳ ἀπὸ σημείων πέντε τοῦ Κυριακοῦ μοναστηρίου ἐν τόπῳ Θολῷ λεγομένῳ· τεσσαράκοντα ἔτη πληρώσας τῷ πόθῳ τοῦ Θεοῦ, νηστεύων, καὶ κλαίων, καὶ προσευχόμενος· ὕπνου δὲ μετελάμβανεν, ὅσον τὴν τοῦ νοῦ οὐσίαν τῇ ἀγρυπνίᾳ μὴ λυμήνασθαι. Οὕτως οὖν πᾶσαν ἀρετὴν ἐξασκήσας, καὶ καλῶς πολιτεύσάμενος, καὶ πάντας τοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει ἀγωνιζομένους διὰ τὸν Θεὸν μοναχοὺς νικήσας εἰς ἀρετὴν, καὶ μεγίστων δωρεῶν καὶ θεωριῶν ἀξιωθεὶς παρὰ τοῦ Θεοῦ, πολλούς τε λόγους ψυχωφελεῖς συγγράψας, καὶ βίβλου συνθεὶς, τὴν ὑπονομασθεῖσαν Κλίμακα, διὰ κατὰ τάξιν τῶν ἀρετῶν ἀνάβασιν, τελεύτησεν.

Sanctus Pater noster Joannes Climacus cum sextum decimum annum ageret, ascendit in montem Sina, et seipsum Deo sanctissimum sacrificium obtulit: et post decimum nonum annum solitudini se tradidit, quinto lapide a basilica monasterii, in loco, cui Tholas nomen fuit. Quadraginta annos exegit in amore desiderioque serviendi Deo jejuniis, fletibus et orationibus addictus; somno vero tantum indulsit, ne pervigilio substantia mentis corrumperetur. Hunc in modum cum se in omni D virtutum genere exercuisset, vitamque suam optime traduxisset, et omnes monachos, qui in monte illo Deo militabant, longe in virtute superasset, maximis donis, et contemplationibus rerum divinarum a Deo illustratus est. Multos sermones ad animarum utilitatem conscripsit, et librum composuit. Scalam cognominatum, quod virtutum ascensum ex ordine tradat, ac tandem vitam finivit.

καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων τριάκοντα ὀκτὼ μαρτύρων.

Et certamen sanctorum triginta octo martyrum.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ παρανόμου Ἰουλιανοῦ κάκεισον σύνοι οἱ ἅγιοι τριάκοντα καὶ ὀκτὼ

Imperante impio Diocletiano militabant sancti isti triginta et octo martyres in regione Cappado-

cum : qui cum gloriosam sanctorum quadraginta Christi martyrum pugnam intellexissent, quomodo devicto diabolo ob præclarum certamen essent coronati, etiam ipsi zelo incensi, projectis coram præside armis, magna voce Christum verum Deum, et se ipsos veros ejus servos confessi sunt. Tum vero comprehensi vestibusque nudati, adeo carnibus percussione virgarum sunt excoriati, ut vix apparerent humanam adhuc speciem habere. Deinde absque ulla de illis cura in carcerem conjecti, pauloque post inde foras extracti, manibus post tergum revinctis, ac capitibus ob alligata collaria aggravatis, ad præsidem adducti sunt : et quod sancto proposito suo generose inhærerent, atque ad gloriosam pro Christo mortem anhelarent, mandato præsidis sunt capite plexi.

A μάρτυρες ἐν τῇ χώρᾳ Κππαδόκων. Καὶ ἐ... σαντες τὴν καλὴν ἔνστασιν τῶν ἁγίων τεσσ... τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων, καὶ ὅπως ἠγωνίσαντο ν... σαντες τὸν διάβολον, καὶ στεφανωθέντες, ἐζήλω... καὶ αὐτοὶ, καὶ ῥίψαντες τὰ ὅπλα ἔμπροσθ... ἡγεμόνος, μεγάλῃ φωνῇ τὸν μὲν Χριστὸν θεὸν ἀ... θεῖνον ὡμολόγησαν, ἑαυτοὺς δὲ ἀληθεῖς δούλους ἀπ... Τότε κρατηθέντες, καὶ γυμνωθέντες, τοσοῦτον ... σάρκας κατεξάνθησαν ταῖς ἐπιφοραῖς τῶν μά... ὡς μόλις χαρακτηρίζεσθαι ἀνθρώπων ἔχειν ἰδέ... Εἶτα φυλακῇ ἐναπερρίφθησαν ἀνημέλητοι· ... μετὰ μικρὸν ἐλκυσθέντες ἔξω δεδεμένοι γεῖρ... τὰ ὀπίσω, καὶ τὰς κεφαλὰς κλοιοῖς βαρυνό... παρίστησαν τῷ ἡγεμόνι· καὶ τῆς καλῆς ἐνστ... ἔτι ἐχόμενοι, καὶ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ διώκοντ... B τον, προστάξει τοῦ ἡγεμόνος ἀπεκεφαλίσθησαν.

37 *Et commemoratio sancti Jodad prophetæ.*

Cum Jeroboam, servus Roboam filii Salomonis, una cum decem tribubus defecisset a tribubus Juda et Benjamin, ac rejecto Deo vero fecisset vitulos aureos, eosque cum universo populo suo adoraret; missus est hic propheta, ut eum ex parte Dei reprehenderet. Venit igitur et reprehendit. Jeroboam vero extendit manum, ut eum verberaret; sed conspexit eam aridam. Mox pœnitentia ductus, meruit ut propheta eam sanaret. Quod cum fecisset, adhortatus est, ut panem comederet: sed non potuit ad id eum inducere : quia erat illud a Deo inhibitum. Revertenti vero occurrit ei quidam pseudopropheta, et coegit eum ingredi in domum suam, et panem manducare. Propter quam trangressionem occurrens ei leo in via, occidit eum. Quod ubi scivit pseudopropheta, abiit, et acceptas ejus reiiquias sepelivit.

Et commemoratio sancti Patris nostri Joannis patriarchæ Hierosolymorum.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰωδάδ.

Ὅτε ἀπεστάτησεν Ἱεροβοὰμ ὁ δοῦλος Ῥοβ... τοῦ υἱοῦ Σολομῶντος μετὰ τῶν δέκα φυλῶν, τῶ... τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμὶν, καὶ ἀθετήσας τὸν ἀλ... θεῖνον Θεὸν, ἐποίησε τὰς χρυσᾶς δαμάλεις, καὶ τὰ... εκύνησεν αὐτὰς ὡς θεοὺς μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸ... ἀπεστάλη οὗτος ὁ προφήτης ἐκ τοῦ Θεοῦ πρὸ... αὐτόν. Ἀπελθὼν οὖν ἤλεγξεν. Ὁ δὲ Ἱερο... ἀπλώσας τὴν χεῖρα τύψαι αὐτὸν, κατεῖδε αὐ... ξηρὰν, καὶ μεταμεληθεὶς ἠξίωσε τὸν προφήτην ... πεῦσαι αὐτὴν, καὶ τοῦτο ποιήσαντα παρακάλε... γεῖν ἄρτον. Μὴ πεισθέντα δὲ, τοῦτο γὰρ ἦν ... ταξιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὑπέστρεφεν. Καὶ συν... C αὐτῷ ψευδοπροφήτης τις, ἠνάγκασεν αὐτὸν εἰ... εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ φαγεῖν ἄρτον. Καὶ ... τοιαύτην παράβασιν συναντήσας αὐτῷ λέ... ὁδὸν, ἐθανάτωσεν αὐτόν. Καὶ τοῦτο μαθὼν ... προφήτης, ἀπελθὼν καὶ λαβὼν τὸ λείψανον ... ἔθαψεν.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάν... τριάρχου Ἱεροσολύμων.

EODEM MENSE.

Die tricesima prima.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΛΑ'.

Certamen sanctorum martyrum Abdæ episcopi, et Benjamini diaconi.

Hic Theodosio Juniore imperante florebat in Perside. Postquam autem templum Ignis evertit, comprehensus est, et ad regem adductus : qui primo quidem magna cum lenitate illum adhortatus est, ut templum reædificaret. Sed cum is fieri id non posse dixisset, misso mandato omnes Christianorum ecclesias destruvit. Hinc vero initium accepit persecutio adversus Christianos, qua omnis fidelium ætas variis tormentis sublata est : quorum primus sanctissimus Abdas gladio vitam finivit. Deinde per annos integros trig nta multi claruere martyres, ex quibus **38** erant viri locupletes, qui post varios cruciatus capite plexi sunt. Tunc etiam Benjamin diaconus, postquam viginti acutas arundines inter ungues infixas accepisset, aliamque in mem-

Ἀθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀβδᾶ ἐπισ... καὶ Βενιαμὶν διακόνου.

Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ ... ἐν Περσίδι· καὶ ἐπεὶ κατέλυσε τὸν ναὸν τοῦ Π... D ἐκρατήθη, καὶ προσήχθη τῷ βασιλεῖ. Καὶ ὁ μ... μὲν μετὰ πραότητος παρεκάλει αὐτὸν ἀνοικοδ... τὸν ναόν· τοῦ δὲ ἀδύνατον εἶναι λέγοντος, πάσ... ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν ἀποστεῖλας κα... Καὶ λαβόντος ἀρχὴν τοῦ κατὰ τῶν Χρι... διωγμοῦ, πᾶσα ἡλικία διαφόροις τιμωρίαις ... ζετο, ὧν πρῶτος ξίφει ἐτελειώθη ὁ ἱερώτατος ... Ἔπειτα ἐν ὅλοις τριάκοντα ἔτεσι πολλοὶ μ... ἀπεδείχθησαν, ἐξ ὧν ἦσαν ἄνδρες πλούσιοι, ... μετὰ πολλὰς τὰς βασάνους ἀπεκεφαλίσθησα... Βενιαμὶν ὁ διάκονος, ὃς καλάμους ὀξεῖς ἐκτ... τῶν ὀνύχων δεξάμενος, καὶ ἄλλον κάλαμον ... παιδογόνου μορίου, καὶ ῥάβδον παχεῖαν καὶ τ...

τὰ τῆς ὥρας, τὸ μακάριον αὐτοῦ πνεῦμα παρ- A ιτο.

brum genitale immissam, virgam quoque crassam ac nodosam in imam sedem intrusam, beatum spiritum tradidit.

ΜΗΝΙ ΑΠΡΙΛΙΩ.

ΕΝ ΤΗ ΗΡΩΤΗ.

Μνήμη τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.

Ἡ ὁσία μήτηρ ἡμῶν Μαρία πόρνη πρότερον ἦν, λλὰς ψυχὰς νέων ἀπολέσασα διὰ τῆς κατὰ μίξιν ονῆς, ἐπὶ χρόνοις δέκα ἑπτὰ ἐν Αἰγύπτῳ τῇ πορ- ᾳ προσμείνασα. Ὕστερον ἔδωκεν ἑαυτὴν τῷ Θεῷ ὑπῳ τοιούτῳ. Ἀπερχομένων τινῶν εἰς τὰ Ἱεροσυμα, προσκυνῆσαι τὸν τίμιον σταυρὸν, ἀπῆλθε αὐτή· καὶ ὑπὸ ἀγγέλου κωλυθεῖσα εἰσελθεῖν εἰς ναὸν, καὶ προσκυνῆσαι τὸ τίμιον ξύλον, ἐλυπήθη. B ὑποσχομένη δουλεῦσαι τῷ Θεῷ, συνεχωρήθη εἴσοδον. Τότε συνταξαμένη τῇ Θεοτόκῳ, διεπέ- ε τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἠγωνίσατο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπὶ νοις τεσσαράκοντα ἑπτὰ, μηδένα τῶν ἀνθρώπων ησα. Ἀλλ' ὁ Θεὸς θέλων φανερῶσαι αὐτὴν, παρ- ύασεν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἔρημον τὸν ὅσιον Ζωσι- , τὸν καὶ τὴν ἐξαγόρευσιν αὐτῆς δεξάμενον. Καὶ στρέψαντα, καὶ ἀγαγόντα τὴν θείαν κοινωνίαν, καινωνήσαντα αὐτήν. (ὅτε καὶ τὸν Ἰορδάνην ασε ἐπάνω τῶν ὑδάτων) καὶ ὕστερον νεκρὰν ὶντα αὐτὴν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς γεγραμμένου ιέραμον, καὶ θάψαντα αὐτὴν, βοηθήσαντος τοῦ ντος.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'.

ησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀπφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου. C

πφιανὸς καὶ Αἰδέσιος οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, χον ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ μητρὸς ἀδελφοὶ, ἐκ τῆς Λυδίας δὲ χώρας ὁρμώμενοι. Βηρυτὸν δὲ γενόμενοι, ὑπὸ τοῦ μάρτυρος Παμ-, τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐδιδάχθησαν. Ὅθεν ηθέντες παρίστησαν τῷ τῆς πόλεως ἄρχοντι. μὲν Ἀπφιανὸς πρῶτον κηρύξας τὸν Χριστὸν σίφ, πληγὰς κατὰ τοῦ προσώπου ἐδέξατο. Καὶ τῶν στρατιωτῶν ποσὶν ἐπὶ γῆς πεσὼν, κατεθη, καὶ ἐπικρεμασθεὶς, ἐκ τῶν λακτισμάτων θη καὶ διερράγη. Ἐπιμένων δὲ τῇ εἰς Χριστὸν ογίᾳ, τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης ἐναπερρίφη, καὶ ἐν ἐτελειώθη. Ὁ δὲ Αἰδέσιος καταδικασθεὶς τι- D ῖσθαι ἐν τοῖς τοῦ χαλκοῦ μετάλλοις, ἐπέμφθη λεξάνδρειαν. Καὶ ἐν μιᾷ ἰδὼν τὸν τῆς Ἀλεξαν- ς ἄρχοντα, τοὺς ἐκεῖ Χριστιανοὺς τιμωροῦντα, ὧν ἔπληξεν αὐτὸν μετὰ ῥάβδου, ὅθεν πολλὰ βαθεὶς, καὶ τὸ ὕστερον ἐν τῷ τῆς θαλάσσης πε- ῥιφεὶς, ἐτελειώθη.

καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυκάρπου.

ὁ οὗτος ὁ ἅγιος Πολύκαρπος ὁ τοῦ Χριστοῦ ος ἐπὶ τῆς βασιλείας ἦν τοῦ δυσσεβοῦς καὶ ὁμου Μαξιμιανοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξαν-. Χριστιανὸς δὲ ὤν, καὶ ζῆλον ἔχων πολὺν Θεὸν, καὶ θεωρῶν καθεκάστην ἡμέραν τοὺς

MENSE APRILI.

DIE PRIMA.

29 *Memoria sanctæ Mariæ Ægyptiacæ.*

Sancta mater nostra Maria meretrix primum fuit, multas juvenum animas in via voluptatis perdens, ac per annos septemdecim in Ægypto nefandum sui corporis quæstum exercendo perseverans. Postea vero seipsam Deo dedit hunc in modum. Quibusdam Hierosolyma abeuntibus, ut venerandam crucem adorarent, abiit et ipsa. Sed ab angelo prohibita templum ingredi, et sacrosanctum lignum adorare, contristata est. Cum vero Deo se famulaturam spopondisset, ingressum obtinuit. Tunc jubente Deipara Jordanem transiit, ac per annos quadraginta septem in eremo decertavit, nullum unquam hominem videns. Volens autem Deus illam manifestare, disposuit, ut sanctus Zosimas eremum ingrederetnr, qui ab ea arcanam de rebus suis narrationem exciperet, regressusque **40** (quippe qui Jordanem super aquas ambulans trajiciebat), divinam communionem afferret, eamque ipsi porrigeret, rursumque illam conveniens, mortuam inveniret, ac ejus nomen in testa conscriptum legeret, ipsamque adjuvante leone sepeliret.

EODEM MENSE.

Die secunda.

Certamen sanctorum martyrum Apphiani et Ædesii.

Apphianus et Ædesius, Christi martyres, ex matre fratres, Maximiano imperante ex Lydiæ regione ortum duxerunt. Cum autem Berytum venissent, Christi fidem a Pamphylo martyre edocti sunt. Unde comprehensi, ad præsidem civitatis adducti fuerunt. Et primum quidem Apphianus palam et libere Christum prædicans, in facie percussus fuit, atque in terram corruens, militum pedibus proculcatus est: lignoque suspensus, calcium ictibus tumefactus fuit et disruptus. Permanens autem adhuc constanter in Christi confessione, in profundum maris projectus, ibi vitam absolvit. At vero Ædesius condemnatus, ut in æreis metallis effodiendis puniretur, missus est Alexandriam: ubi cum quadam die urbis præsidem vidisset acriter in Christianos desævientem, accurrens illum virga percussit. Unde multis prius cruciatibus vexatus, in mare demum demersus, martyrium consummavit.

Et certamen sancti martyris Polycarpi.

Hic etiam sanctus Polycarpus Christi martyr fuit, imperante impio et iniquo Maximiano, ex civitate Alexandria. Cum vero Christianus esset, et maximo in Deum zelo flagraret, videretque per singulos dies Christi fidem confitentes comprehen-

di, et multiplicibus tormentis affligi, non potuit id ampliu- perferre. Und- sedentem pro tribunali præsidem cernens, hominum sanguinem velut aquas effundentem, coram ipso consistens, redarguit enm, dicens: Quid ita humanæ naturæ oblivisceris, canis insatiabilis? dum homines, 41 qui tecum ejusdem sunt naturæ, tanquam ligna, gladiis dissecas, eo quod verum Deum prædicant, et idolorum errorem detestantur: ut et ego facio, qui servus Christi sum. Quapropter cum in iram excitasset præsidem, comprehensus, crudeliter excruciatus est: Christumque usque ad vitæ finem in ore ferens, capite obtruncatus fuit.

A τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντας κρατουμένους, κ φόροις βασάνοις ἐξεταζομένους, οὐχ ὑπ ἀλλὰ προκαθήμενον τὸν ἄρχοντα ἰδών, καὶ τ ἀνθρώπων αἵματα ὥσπερ ὕδατα ἐκχέοντ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ ἤλεγξεν αὐτὸν εἰπών, τοσοῦτον ἐπελάθου τῆς ἀνθρωπίνης φύσ ἀκόρεστε, ὅτι τοὺς ὁμογενεῖς καὶ ὁμοφύλο πους κπτακόπτεις ὡς ξύλα τοῖς ξίφε ἀληθινὸν Θεὸν κηρύττουσι, καὶ τὴ δώλων ἐλέγχουσι, καθὼς καὶ ἐγὼ δοῦλ ὑπάρχων; Ὅθεν εἰς ὀργὴν κινήσας τὸν κρατηθεὶς ἐτιμωρήθη ἰσχυρῶς· καὶ τὸν Χρ στόματος φέρων μέχρι τέλους, ἀπεκεφαλίσθη.

EODEM MENSE.

Die tertia

Certamen sanctæ Theodosiæ Virginis et martyris.

Theodosia Christi martyr fuit ex civitate Tyri. Cum autem decimum octavum suæ ætatis annum ageret, quod Christiana esset, comprehensa. ad præsidem Palæstinæ adducta fuit: et interrogata, Christum confessa est. Quapropter in lateribus et uberibus percussa fuit. Jussa vero Christum negare, et idolis sacrificare, cum ad id suaderi non posset, detrusa est in carcerem: mandatumque fuit carceris custodi, ut non modo ipsam diligenter custodiret; sed etiam ne quempiam ad eam visitandam, aut cibum ei afferendum ingredi permitteret, quousque Christum negaret, assertisque diis sacrificaret. At multis jam diebus elapsis, e carcere educta, cum denuo impuris dæmonibus sacrificare cogeretur, idque nec audire vellet, primum quidem acriter cruciata est: deinde in mare projecta, suum Domino reddidit spiritum.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

B Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσ παρθένου.

Θεοδοσία ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν π πόλεως Τύρου, ὀκτὼ δὲ καὶ δέκατον ἔτ ἡλικίας χρόνον· ἐπεὶ Χριστιανὴ ἦν κατηχ ρύστη τῆς χώρας Παλαιστίνης ἄρχο ἐρωτηθεῖσα ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὅθ κατὰ τῶν πλευρῶν, καὶ τῶν μαζῶν, π ναγκάσθη ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θ εἰδώλοις. Μὴ πεισθεῖσα δέ, ἀπεκλείσθη ἐ λακῇ, παραγγελίαν δεξαμένου τοῦ δεσμοφύλ μόνον ἀσφαλῶς φυλάττεσθαι αὐτὴν, ἀλ πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῆς εἰσέρχεσθαί τινα, αὐτῇ τὰ πρὸς βρῶσιν, ἕως οὗ ἀρνήσητα στὸν, καὶ θύσῃ τοῖς λεγομένοις θεοῖς. Ἐ C πολλῶν ἡμερῶν παύσδρομὴν, πάλιν ἐξήγ φυλακῆς, καὶ ἀναγκασθεῖσα θῦσαι τοῖς δαίμοσι, καὶ μὴ ἀνασχομένη ἀκοῦσαι τ ρήθη ἁρπαδῶς πρότερον, εἶτα ῥιφεῖσα ἐν παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

Et certamen sanctarum mulierum *Irenes, Agapes et Chionia*.

Irene, Agape, et Chionia Christi martyres fuerunt, imperatore Maximiano, ex civitate Thessalonica. Cum autem ob persecutionem omnia reliquissent, in montem quemdam recesserunt, et ibidem quietam vitam agebant, jejunantes, ac Deo preces assidue offerentes. Verum detectæ ac comprehensæ, ad præsidem adductæ fuerunt: a quo Christum negare jussæ, minime assenserunt. Quapropter Agapen quidem et Chioniam igne sustulit. 42 Irenem vero invenieus sacros libros habentem, quos sanctæ mulieres legere consueverant, illos quidem igne combussit, ipsam vero deferri jussit in lupanar, ut ab impudicis polluereturD sed Dei gratia protecta, servata est illibata, nemine ad eam accedere audente. Quod cum præses intellexisset, denuo illam coram se adduci jussit, urgens, ut Christum desereret. At cum id facere renuisset, etiam ipsam igni tradidit. Atque ita consummatæ tres Christi martyres, regnum cælorum adeptæ sunt.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων γυναικῶν, Εἰρήνης, Ἀ καὶ Χιονίας.

Εἰρήνη, Ἀγάπη, καὶ Χιονία, αἱ τοῦ Β μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐπὶ τῆς βασιλε μισνοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης δι διωγμὸν κατέλιπον πάντα, καὶ ἀνῆλθον ὄρ καὶ ἡσύχιζον νηστεύουσαι, καὶ τῷ θεῷ τὰ μιναι. Ἀλλὰ κατανυνθεῖσαι, ἐκφοβήθη παρίστησαν τῷ ἄρχοντι καὶ ὑπ' ἐκείνου D σθῆναι ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, οὐκ ἐπε Ἦλθε τὴν μὲν Ἀγάπην, καὶ τὴν Χιονί ἐκέλευε· τὴν δὲ Εἰρήνην εὑρὼν ἔχουσαν βι ἐν εἷς ἀναγινώσκειν αἱ ἅγιαι, ἐκείνα μὲν π καῖ, αὐτὴν δὲ προσέταξεν ἀπενεχθῆναι ἐ πρὸς τὸ μιανθῆναι ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε. Ἀλλ πεφθεῖσα ὑπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος, ἀπ πεφρικὼς, μηδενὸς αὐτῇ πλησίασαντος πρ Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἄρχων, πάλιν ἤγαγ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀναγκάζων ἀρνήσασθαι τὸν Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισε, καὶ αὐτὴν περὶ πυρὸς οὕτω τελειωθεῖσαν αἱ τρεῖς ἐκείναι βασιλ μενοῦσι.

μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν, καὶ ὁμολογητοῦ Νικήτα.

A *Et memoria sancti Patris nostri Nicetæ confessoris*

Νικήτας, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὑπῆρχεν τῇ συγχωρήσει Θεοῦ ἐπὶ βασιλείας τῶν Εἰκονομάχων· πρόσον ἐκ βρέφους κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Χριστοῦ καταλιπὼν πατέρα, μητέρα, ἀδελφοὺς, ἀδελφὰς, γενεῖς, οἰκίαν, πατρίδα πλοῦτον, καὶ αἴρων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ προθύμως, καὶ ἀκολουθήσας τῷ Χριστῷ, καὶ γεγονὼς ἄξιος αὐτοῦ μαθητής. Ἀπελθὼν γὰρ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μηδικίου, τοσοῦτον ἠγωνίσατο πρὸς ἀρετὴν, ὡς ὑπερβαλεῖν πάντας τοὺς ἐν τῇ μοναχούς. Ἀλλὰ καὶ τοῦ χαρίσματος ἠξιώθη τῶν θαυμάτων· καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ τῇ παρακλήσει τῶν μοναχῶν ἐγένετο καὶ ἡγούμενος, καὶ καλῶς διεκυβέρνα τὸ ποίμνιον. Ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦλθεν αὐτὸν πρὸς τὸ μαρτύριον, ἀποστείλαντες οἱ εἰκονομάχοι προσεκαλέσαντο αὐτὸν, καὶ κατηναγκάζον ἀρνήσασθαι τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκύνησιν, συνελθεῖν δὲ τῇ αἱρέσει αὐτῶν. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισαν, ἐξορίαις, καὶ λιμοῖς, καὶ ταλαιπωρίαις πολλαῖς βαλόντες, ἀνεῖλον.

Sanctus Pater noster Christique confessor Nicetas fuit, Deo sic permittente, Ichonomachis imperium tenentibus. Et primum quidem adhuc puer juxta Christi præceptum relinquens patrem, matrem, fratres, sorores, cognatos, domum, patriam, divitias, ac tollens alacriter crucem suam, secutus est Christum, dignus illius discipulus effectus. Cum enim in monasterium Medicii se recepisset, ibidem ad virtutem enixe adeo contendit, ut omnibus qui ibi erant, monachis antecelleret. Miraculorum etiam dono dignus est habitus. Ob suam itaque virtutem, rogatu monachorum, factus est illorum hegumenus, ac recte præfuit suo gregi. Sed quoniam tempus martyrii ejus ingruebat, ablegantur B ab Iconomachis qui cum accerserent ac compellerent, a venerabilium imaginum cultu recedere, et cum ipsorum hæresi convenire. Cum vero ad id illum suadere non possent, exsilio, fame, aliisque ærumnis ipsum subjicientes, sustulerunt.

καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωσὴφ τοῦ ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Et memoria sancti Josephi canonum scriptoris

Ὁ ὅσιος Ἰωσὴφ· ὁ ποιητὴς τῶν κανόνων, ἦρχεν ἐκ τῆς Σικελίας, υἱὸς Πλουτίνου, καὶ Ἀγάθης. Ἁλοὺσης δὲ τῆς τούτου πατρίδος ὑπὸ τοῦ τῶν Ἀράβων ἔθνους, ἦλθεν εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ ἀπελθὼν ἔν τινι μοναστηρίῳ, καὶ γεγονὼς μοναχὸς ἐσπούδαζετο, μελετῶν καὶ τὰς θείας Γραφὰς ἐπιμελῶς· διὸ καὶ χειροτονηθεὶς καὶ πρεσβύτερος, μετὰ τοῦ γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου εἰς Κωνσταντινούπολιν ἦλθεν. Ἀποσταλεὶς δὲ εἰς Ῥώμην διὰ τὴν τῶν εἰκονομάχων αἵρεσιν, ἐκρατήθη παρὰ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἀχθεὶς εἰς τὴν Κρήτην, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ θάνατον Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου ἀπολυθεὶς τῆς φυλακῆς, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· καὶ λοιδορηθεὶς ἐξωρίσθη εἰς Χερσῶνα. Ἐκεῖθεν δὲ ἀνακληθεὶς, πάλιν ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ γέγονε πρωτος ἐξ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας. Δώρημασι δὲ ἔχων ἐκ Θεοῦ, πολλοὺς ἁγίους κανόσι κοσμήσας, ἐκοιμήθη.

Sactus Joseph canonum scriptor, fuit ex Sicilia, filius Plutini et Agathæ. Capta autem ejus patria ab Afrorum gente, Thessalonicam venit, et ingressus quoddam monasterium, cum ibi monasticæ vitæ se addixisset, suum certamen certavit, in meditatione divinarum Scripturarum sese studiose exer- C cens. Presbyter proinde ordinatus, cum Gregorio Decapolita Constantinopolim venit. Missus deinde Romam propter hæresim Iconomachorum, 43 comprehensus a Saracenis, captivus in Cretam abductus fuit, et in carcerem detrusus. Post mortem vero Theophili Iconomachi e carcere ereptus ope sancti Nicolai, denuo Constantinopolim rediit : ubi calumniis et conviciis affectus, relegatus est in Chersonem. Inde autem revocatus, rursus Byzantium profectus est, et factus fuit custos sacrorum vasorum Magnæ ecclesiæ. Donis vero Dei illustratus, cum plures sanctos canonibus, seu hymnis, honorasset, ex hac vita decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Δ'

EODEM MENSE.

Die quarta

νησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀγαθόποδος, καὶ Θεοδούλου.

D *Certamen sanctorum martyrum Agathopodis et Theoduli.*

Ἀγαθόπους ὁ ἱερώτατος διάκονος, καὶ Θεόδουλος ὁ λαβέστατος ἀναγνώστης, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐκ τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν κρατηθέντες ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, παρίστησαν τῷ τῆς πόλεως ἄρχοντι, καὶ κατηναγκάζοντο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Μὴ πεισθέντες δὲ, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακὴν, καὶ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ εἶδον ἀμφότεροι τοιαύτην ὄψιν. Ἔδοξαν πλοῦν ἐπιβῆναι, καὶ πλέειν, ἐν θαλάσσῃ· κλύδωνος δὲ σφοδροῦ γεγονότος, ἰδεῖν πλοῖον συντριβὲν, καὶ τοὺς ἐμπλέοντας κατα-

Agathopoles sacratissimus diaconus, et Theodulus religiosissimus lector, Christi martyres, fuerunt ex civitate Thessalonica. Comprehensi vero ob Christi fidem ab idolatris, adducti sunt ad præsidem civitatis, et compulsi idolis sacrificare. Quod cum facere recusassent, in carcerem detrusi sunt, in quo eadem nocte hanc ambo visionem habuerunt. Videbantur sibi navem conscendere, et in mari navigare ; ingenti autem excitata fluctuum procella, contritum navigium cernere, et navigantes in mare demersos ; se vero duntaxat sospites evadere, et in

excelsum collem deferri. Portendebat autem ea visio fore ut ipsi in mari mortem oppeterent, indeque cœlos conscenderent. Mane namque cum eos præses e carcere simul eduxisset, jussit ipsos idolis sacrificare. Cum vero ad id induci minime possent, in profundum maris illos demergi mandavit : atque ita martyrium consummarunt.

A ποντισθέντας, ἑαυτοὺς δὲ μόνους περισωθέντας εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἀνελθόντας. Ἐδήλου δὲ τὸ τὴν διὰ θαλάσσης αὐτῶν τελείωσιν, καὶ τὸν οὐρανὸν ἀναβασιν. Καὶ γὰρ ἅμα πρωὶ τῆς ἡμ αὐτοὺς ἐξαγαγὼν ὁ ἄρχων, ἠνάγκαζε θύσ εἰδώλοις· μὴ πεισθέντας δὲ, τῷ βυθῷ τῆς θ σης ἐνέβριψε· καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν.

EODEM MENSE.
Die quinta

MHNI TΩ AYTΩ.
E'

44 *Certamen sanctæ martyris Pherbuthæ et sociarum ejus.*

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Φερβούθης, συνοδίας αὐτῆς.

Pherbuta Christi martyr, post certamen et mortem fratris sui Simeonis episcopi, quiete degens in suo habitaculo una cum sorore et ancilla, eos qui ad ipsam accedebant, Christi fidem edocebat. Invidebant autem Judæi, id ægre ferentes : et occasionem nacti, ipsarum cædem hac ratione moliti sunt. Uxor Saporis Persarum regis Judæos protegebat : eo autem tempore infirma valetudine utebatur. Accesserunt proinde Judæi ad ipsam, et calumniati sunt sanctas, hæc aientes : Quia a viro tuo occisus fuit Simeon episcopus, ideo sorores ipsius magicis artibus conantur te perimere. Si autem cupis pristinam recuperare valetudinem, jube eas per medium dissecari, et ipsarum dissecta membra suspendi : tu vero transi per medium illorum, atque ita sospes et incolumnis evades. Hoc igitur peracto, sanctæ Christi martyres cœlorum regnum adeptæ sunt : Regina vero non modo sanitatem non recuperavit ; sed etiam gehennam sortita est.

B Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρ Φερβούθη μετ ἄθλησιν καὶ τελείωσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Σ τοῦ ἐπισκόπου, ἐν οἰκήματι ἡσυχάζουσα μετ ἀδελφῆς, καὶ τῆς δούλης αὐτῆς, ἐδίδασκε τοὺς ε ερχομένους αὐτῇ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Ἰ νουν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ διεπρίοντο, καὶ ἀφ πρόφασιν, ἐφόνευσαν αὐτὰς τρόπῳ τοιούτ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Σαβωρίου γυν ποιεῖτο τοὺς Ἰουδαίους. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν ἐ ἐκεῖνον ἠσθένησε, προσῆλθον αὐτῇ, καὶ διέβα ἁγίας, εἰπόντες οὕτως· Ὅτι διὰ τὸ φονε παρὰ τοῦ ἀνδρός σου τὸν ἐπίσκοπον Συμεών ἀδελφαί αὐτοῦ κατειργάσαντό σε διὰ μαγείας ἀποθάνῃς. Ἀλλὰ εἰ βούλει ὑγιᾶναι, πρόστα σχισθήτωσαν μέσον, καὶ κρεμασθήτωσαν τὰ μήματα αὐτῶν, καὶ δίελθε μέσον, καὶ ὑγιὴς τούτου γενομένου, αἱ μὲν ἅγιαι ἀπέλαβον τὴν λείαν τῶν οὐρανῶν· ἡ δὲ βασίλισσα τρὸς ὑγιᾶναι, ἐκληρονόμησε καὶ τὴν γέενναν.

EODEM MENSE.
Die sexta

C

MHNI TΩ AYTΩ
ς'

Memoria sancti Patris nostri Eutychii archiepiscopi Constantinopolitani.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐτ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλ

Sanctus Pater noster Eutychius fuit, imperante Justiniano Magno, ex regione Phrygiæ exortus. Præclare autem educatus ab Hesychio presbytero thaumaturgo, ipsius avo, et in sacris litteris assidua meditatione ac studio versatus, ab episcopo Amaseæ susceptus est : ac primum monachus, deinde presbyter initiatus, tranquillam egit vitam in monasterio sancti Meleti. Quinto autem concilio congregato a Justiniano, cum episcopus Amaseæ infirma valetudine detineretur, missus fuit vice illius Eutychius, qui in concilio ita excelluit, ut patriarcha Menas dixerit : Hic erit meus successor, D Atque ita reipsa post mortem illius electus est patriarcha. Cum vero in odium imperatoris incidisset, in exsilium pulsus **45** fuit. At post mortem Justiniani suam recepit sedem a Justino et Tiberio. Cum autem jam multa patrasset miracula, impetumque lethalis ac magnæ pestilentiæ precibus cohibuisset, necnon Tiberii mortem prædixisset, sicut etiam antea ejus imperium prædixerat, ex hac vita decessit, in ecclesia sanctorum apostolorum sepultus.

Εὐτύχιος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν, ὑπὸ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλ τῆς χώρας Φρυγίας. Καλῶς δὲ ἀνατρ Ἡσυχίου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ θαυματουργ που αὐτοῦ ὄντος, καὶ τὰ ἱερὰ γράμματ ἐκμελετήσας, προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐπ Ἀμασείας. Καὶ γεγονὼς μοναχὸς εἶτα τερος, ἡσύχαζεν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Μ Τῆς δὲ πέμπτης Συνόδου παρὰ Ἰουστινιανοῦ τηθείσης, τοῦ Ἀμασείας ἐπισκόπου ἀσθ ἀπεστάλη ἀντ' ἐκείνου, καὶ διέπρεψεν ἐν τῇ ὡς καὶ τὸν πατριάρχην Μηνᾶν εἰπεῖν, ὅτι ἐστιν ὁ διαδοχός μου. Ἐξ οὗ καὶ μετὰ τὸ ἐκείτου γίνεται πατριάρχης, καὶ προκρο βασιλέα, ἐξορίζεται. Μετὰ θάνατον δὲ Ἰουστ ἀπέλαβεν τὸν θρόνον αὐτοῦ παρὰ Ἰουστίνο Τιβερίου· καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, κα λου θνατικοῦ δι' εὐχῆς ἀναστείλας ὁρμὴν βερίου εἰπὼν τὸν θάνατον, ὡς καὶ πρότε βασιλείαν, ἐκοιμήθη, ταφεὶς ἐν τοῖς ἁγίοις στόλοις.

Et certamen sanctorum centum et quinquaginta martyrum in Perside coronatorum.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων ρν' μαρτύρων Περσίδι τελειωθέντων.

Sapores impius Persarum rex in Romanorum

Σαβώριος ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Περσῶν, κα

πικρατείας τῶν Ῥωμαίων κουρσεύσας, ἐπὶ Κων- A
ταντίου βασιλέως Ῥωμαίων (τοῦ Θεοῦ τοῦτο
συγγωρήσαντος, διὰ τὴν, τότε κινηθεῖσαν αἵρεσιν
τοῦ ματαιόφρονος Ἀρείου, τοῦ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα
πείσαντος τὰ ὅμοια φρονεῖν, ὑπὸ Εὐσεβίου τοῦ
ἐραιποσίτου Ἀρειανοῦ ὄντος) πολλὰ κάστρα, καὶ
χώρας ἀφανίσας, πολλὴν ἀνελάβετο αἰχμαλωσίαν ἐκ
τῶν Χριστιανῶν· ὧν οἱ μὲν ἐσφάγησαν, οἱ δὲ κατὰ
τὴν ὁδὸν ἐτελεύτησαν. Ἑκατὸν δὲ καὶ πεντήκοντα
μόνοι περιλειφθέντες, ἀπήχθησαν εἰς Περσίδα,
δεδεμένοι ταῖς ἁλύσεσι, καὶ παρεδόθησαν τῇ φυλα-
κῇ, καὶ ἐταλαιπωροῦντο ἐν αὐτῇ ἐπὶ ἡμέραις πολ-
λαῖς. Εὐκαιρήσας δέ ποτε Σαβώριος ἀπὸ τῶν μα-
ταίων πραγμάτων, καὶ ἀνάψας πυρὰν μεγάλην,
ἔφηγαγε τοὺς ἁγίους τῆς φυλακῆς, καὶ ἠναγκασεν
ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τῷ πυρί. Ὡς δὲ B
οὐκ ἔπεισεν, ἐνέβαλεν αὐτοὺς εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτως
ἐτελειώθησαν.

ditionem tempore Constantii Romanorum imperatoris incursionem faciens (Deo sic permittente, ob excitatam hæresim insipientis Arii, qui et ipsi imperatori per Eusebium præpositum Arianum eadem secum sentire persuaserat), multaque subvertens castra et regiones, plures e Christianis captivos abduxit: quorum aliqui jugulati fuerunt alii in itinere perierunt. Centum vero et quinquaginta solummodo superstites, in Persidem fuerunt deportati, catenis constricti, et in carcerem conjecti, ibique assiduis ærumnis per plurimos dies afflicti. Cum autem aliquando Sapores a vanis negotiis vacaret, ingenti lignorum strue accensa, sanctos viros e carcere eductos jussit Christum abnegare, et ignem adorare. Quod cum facere recusassent, ipsos in ignem projici mandavit: atque ita martyrium consummarunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ζ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου ἐπισκόπου Μιτυλήνης.

Γεώργιος ὁ ἐν ἁγίοις καὶ Θεοφόρος Πατὴρ ἡμῶν, θεοπνεύστατος ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἦν υἱὸς γενῶν, καὶ πλουσίων, καὶ εὐσεβῶν γονέων· ὧν τὸν μὲν πλοῦτον μισήσας, τὴν δὲ εὐσέβειαν ἀγαπήσας, καὶ εὐγενείας καὶ δόξης καταφρονήσας διὰ τὸν πόθον Χριστὸν πόθον, ἀπελθὼν ἐν μοναστηρίῳ, ἐγένετο μοναχὸς, ἐν ᾧ καὶ ἄλλας μὲν πολλὰς κατώρθωσεν ἀρετὰς, ἐξαιρέτως δὲ τὴν ἐλεημοσύνην· ὅλην γὰρ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὸν Δαβὶδ, ἐλεῶν καὶ δανείζων οὐκ ἐπαύετο. Διὰ τοῦτο οὖν, παρακλήσει τοῦ κλήρου, τῆς ἐν Μιτυλήνῃ ἐκκλησίας χειροτονεῖται ἐπίσκοπος, τῆς ἴσης ἐλεημοσύνης ἐχόμενος· ἐπεὶ καὶ τῶν Εἰκονομάχων αἵρεσις ἀνεφάνη, ἐκείνης μὲν κατὰ τὴν ἀντίμαχος, τῆς δὲ ὀρθοδοξίας ὑπέρμαχος. Αὐτὸς δὲ τὰς σεπτὰς εἰκόνας τιμῶν καὶ προσκυνῶν καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκων, πολλὰ δὲ θαύματα ἐργασάμενος, προέγνω εἰ' ἀποκαλύψεως καὶ τὴν ἑαυτοῦ τελευτὴν, ἀστέρος θείου ταύτην δηλώσαντος· καὶ οὕτω πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE

Die septima

Memoria sancti Patris nostri Georgii episcopi Mitylenæ.

Sanctus Paster noster Georgius, divino numine ac spiritu afflatus, et fortissimus Christi confessor, filius fuit nobilium, divitum ac piorum parentum: quorum divitias quidem odio habens, pietatem vero amplectens, atque ob Christi desiderium et amorem nobilitatem et gloriam contemnens, in quoddam monasterium profectus, monasticam iniit 46 vitam: ubi et alias quidem plures virtutes feliciter exercuit; sed præcipue eleemosynam. Tota C enim die juxta illud Davidicum, misereri, et commodare non cessavit. Quapropter unanimi cleri suffragio Mitylenensis ecclesiæ episcopus initiatus fuit eamdem quam antea exhibuerat, in eleemosynis dandis misericordiam retinens. Cum vero postea Iconomachorum hæresis exorta fuisset, ejus quidem ipse infestissimus hostis fuit; orthodoxæ vero religionis propugnator acerrimus. Ipse enim sacras imagines colens et adorans, earum cultum etiam alios edocuit. Cum autem multa jam patrasset misidere illam præmonstrante, certior factus fuit.

ula, suæ futuræ mortis ex revelatione, et divino que ita ad Dominum migravit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιοπίου. D

Et certamen sancti martyris Calliopii.

Καλλιόπιος ὁ μάρτυρ τοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας ὑπῆρχε τοῦ Μαξιμιανοῦ, ἐκ τῆς χώρας μὲν Παμφυλίας, υἱὸς δὲ Θεοκλείας τινὸς, Χριστιανῆς τὴν οὐσίας. Τραφεὶς δὲ παρὰ τῇ μητέρι εὐσεβῶς, καὶ ταῖς θείαις ἐκμελετήσας Γραφαῖς, διωγμοῦ ἐπιμένου, ἀπῆλθεν εἰς Πομπηϊούπολιν, καὶ σταθεὶς προσθεν τοῦ ἡγεμόνος Μαξίμου ὡμολόγησέ τὸν ιστόν. Δεθεὶς οὖν τὰς χεῖρας ὀπίσω, καὶ τυφθεὶς ειδῶς, ἐβλήθη ἐν τῇ φυλακῇ· συνεισῆλθε δὲ καὶ ἡ τηρ αὐτοῦ, καὶ ἀπεσπόγγιζε τὰ αἵματα αὐτοῦ. ὅσα γὰρ παντα τὸν πλοῦτον αὐτῆς τοῖς πτωχοῖς, λούθει τῷ υἱῷ. Ἐκβληθεὶς δὲ τῆς φυλακῆς, κακάσθη σταυρωθῆναι, οὐκ ἐν τῷ πάθει μόνον νωνῶν τῷ Χριστῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις·

Calliopius Christi martyr fuit imperante Maximiano ex regione Pamphyliæ, filius cujusdam Theocliæ Christianæ ac divitis. Pie et religiose a matre educatus, in assidua divinarum Scripturarum meditatione versatus est. Excitata autem persecutione, Pompeipolim sponte sua discessit: ubi coram Maximo præside libere professus est Christum. Manibus proinde post tergum revinctis, crudeliter verberatus, in carcerem conjectus fuit, in quem ingressa etiam ipsius mater, sanguinem ejus spongia abstergebst: distributis enim in pauperes omnibus suis divitiis, secuta fuerat filium. Hic vero e carcere eductus, condemnatus est, ut crucifigeretur: nec modo in passione et cruciatibus cons

fuit Christi, sed etiam in diebus, quibus passus est. Siquidem quinta feria majoris hebdomadæ erat dies, in qua crucifixus est. Dans autem mater ejus lictoribus quinque nummos aureos, rogavit illos, ne æque ac Christus crucifixus fuit, filium suum crucifigerent ; sed verso deorsum capite. Atque ita crucifixus hora tertia diei Parasceves, tradidit spiritum : et in eum irruens ipsius mater, animam similiter emisit.

A

Καὶ γὰρ ἡ μεγάλη πέμπτη ἦν, ὅτι ἐστα
Δοῦσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς δημίοις πέντε χ
νους, παρεκάλεσεν αὐτοὺς, μὴ ὁμοίως τῷ Χ
σταυρῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἀλλὰ κατὰ κεφαλῆς
σταυρωθεὶς ὥρᾳ τρίτῃ τῆς Παρασκευῆς, κα
τὸ πνεῦμα. Καὶ ἐπιπεσοῦσα αὐτῷ ἡ μήτηρ α
ἀφῆκε τὴν ψυχήν.

47 *Et certamen sanctorum martyrum Rufini diaconi, et sociorum ejus*

Imperante impio Maximino cum gravis adversus Christianos persecutio commota fuisset, quicunque Christum profitebatur, comprehensus ab idolorum cultoribus, et multis tormentis excruciatus, demum morti tradebatur. Eo tempore fuit sanctus Rufinus B diaconus Ecclesiæ Christi, qui cum multos in Christi nomine edoceret, in vincula conjectus fuit, et in carcerem detrusus. Quædam autem mulier Christiana, nomine Aquilina cum ipsum inviseret, similiter comprehensa fuit : et ambo ad præsidem adducti, variis subjecti sunt tormentis. Cum vero plura patrarent prodigia, id effecerunt, ut ducenti qui aderant milites, Christi fidem amplecterentur. Quapropter in iram statim excandescens præses, jussit cunctos gladio occidi. Unde lictores ad locum supplicii eos vinctos adduxerunt, et caput singulis amputarunt, Deo usque ad finem gratias agentibus.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ῥουφίνου διά
καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ παρανόμου Μάξι
διωγμοῦ μεγάλου κατὰ τῶν Χριστιανῶν κινη
πᾶς ὅστις τὸν Χριστὸν ὡμολόγει, ὑπὸ τῶν εἰ
λατρῶν κρατούμενος, καὶ πολλαῖς βασάνοις
ποβαλλόμενος, τελευταῖον θανάτῳ παρεδίδοτο. Ἦ
χων δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν καὶ
Ῥουφῖνος διάκονος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας
πολλοὺς διδάσκων ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χ
ἐκρατήθη, καὶ ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Ἀλ
δέ τις Χριστιανὴ, ἐπισκεπτομένη αὐτὸν, ἐκρ
καὶ αὐτή. Καὶ ἀμφότεροι παραστάντες τῷ ἡγ
καὶ τιμωρηθέντες, εἶτα θαυματουργήσαντας
ρεσκεύασαν τοὺς παρεστῶτας διαλογίσους σπο
πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Καὶ παραυτίκα ὁρᾷ
ἄρχων, προσέταξεν ἅπαντας μαχαίρᾳ τ
θῆναι. Καὶ δήσαντες αὐτοὺς οἱ δήμιοι, ἦγο
τὸν τόπον τῆς τελειώσεως· καὶ ἀπεκεφάλισ
τας, εὐχαριστοῦντας τῷ Θεῷ μέχρι τέλους.

C

EODEM MENSE.

Die octava

Certamen sancti martyris Pausilypi.

Pausilypus Christi martyr fuit imperante impio et iniquo Adriano. Delatus autem, quod Christum coleret, et in ipsius nomine edoceret, comprehensus, et in vincula conjectus, ad imperatorem adductus est : et ante illum stans, interrogatus fuit, an Christum Deum confiteretur. Libera vero animi fiducia ipsum prædicans verum Deum, et creatorem universi, traditur regionis Europæ præfecto, virgisque adeo cæditur, ut trecentæ plagæ crudeliter ei infligerentur. Hoc autem tormento ereptus, denuo jussus est Christum negare, et idolis sacrificare. Quod cum facere nollet, vinculis constrictus, ad locum supplicii adductus est, ut ibi capite plecteretur. At vinculis in itinere diruptis, fugam arripuit, et ne gladio periret, liberatus est. Cum vero in locum quemdam evasisset, ibi permanens, assiduasque Deo preces offerens, alacri animo functam martyrio animam Deo reddidit, coronam adeptus immarcescibilem et vitam immortalem.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Η'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παυσ
Παυσίλυπος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρ, ἐπ
τῆς βασιλείας τοῦ παρανόμου καὶ δυσσεβ
νοῦ· διαγνωσθεὶς δὲ ὅτι τὸν Χριστὸν θεο
διδάσκει ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, κρατηθ
σήχθη τῷ βασιλεῖ. Καὶ παραστὰς αὐτῷ, ἠ
εἰ τὸν Χριστὸν ὁμολογεῖ Θεόν. Καὶ π
κηρύξας αὐτὸν Θεὸν ἀληθῆ, καὶ ποιητὴν τῶ
παρεδόθη τῷ τῆς χώρας Εὐρώπης ἐπάρχ
τύπτεται ῥάβδοις ἀφειδῶς τριακοσίαις φορ
θεὶς δὲ τῆς βασάνου, πάλιν ἠναγκάσθη ἀρ
τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Μ
πεισθεὶς, ἐδέθη, καὶ ἀπήγετο εἰς τὸ ἀποκε
ναι. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ τῶν δεσμῶν διαῤῥηχθέν
τεινεν ἑαυτὸν πρὸς τὸ φυγεῖν. Καὶ τοῦ μὲ
ἐλυτρώθη· εἰς τόπον δέ τινα διασωθεὶς, κα
καὶ τῷ Θεῷ προσευξάμενος, ἀπέδωκε τὴν μ
κὴν αὐτοῦ ψυχὴν προθύμως τῷ Θεῷ, ἀπολή
φανον ἀμάραντον, καὶ ζωὴν ἀχώρητον.

D

48 *Et memoria sancti Patris nostri Cœlestini papæ Romæ.*

Sanctus Pater noster Cœlestinus, imperante Theodosio Juniore, in Romana ecclesia floruit, in omnium virtutum exercitatione, divinarumque Scripturarum meditatione versatus. Post mortem

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κε
πάπα Ῥώμης.

Κελεστῖνος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπὸ
τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. ἐν τῇ
σίᾳ Ῥωμαίων, πᾶσαν ἀρενὴν κατωρθωκ
πᾶσαν θείαν Γραφὴν ἐμελετήσας. Μετὰ δὲ τ

ν ἁγίων ἐπισκόπων Ἰννοκεντίου, Βονιφατίου, Ζωσίμου, προχειρίζεται πάπας τῆς μεγάλης Ῥώμης· συντρέχων δὲ τῷ βίῳ ὁ λόγος, αἰδέσιμον τὸν τοῖς πᾶσιν ἀπέφαινε καὶ θαυμαστόν· καὶ ἐν οἷς μὲν πολλοῖς, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ὑποτυπώσει, καὶ διαλέξει. Καὶ γὰρ σὺν ἁγίῳ Κυρίλλῳ δι' ἐπιστολῆς δογματικῆς πλήρους ὀρθοδοξίας, ἣν ἀπέστειλεν ἐκ Ῥώμης ἐν τῇ συνόδῳ ἐν Ἐφέσῳ, τὸν δυσσεβῆ Νεστόριον καθεῖλε, καὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐξήλασεν ἐκκλησίας, βλασφημοῦντα εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ἁγίαν τόκον. Ἔτι δὲ καὶ δι' ἄλλων δογμάτων τὰς τῆς ἀτολῆς Ἐκκλησίας τῆς τοῦτου λύμης ἠλευθέρωσεν, καὶ πολλοὺς φωτίσας ἐτελειώθη ἐν εἰρήνῃ.

A autem sanctorum episcoporum Innocentii, Bonifacii et Zosimi, papa magnæ Romæ ordinatur. Cum vero illius vitæ etiam doctrina congrueret, spectabilem se reddidit cunctis, ac mirabilem in multis quidem, sed præcipue in rectorum dogmatum expositione, ac dissertatione. Quippe sancto Cyrillo connitente, per epistolam dogmaticam orthodoxa veritate plenam, quam ex urbe Roma ad synodum Ephesinam misit, impium Nestorium prostravit, ac blasphemantem in Dei Filium et in sanctam Deiparam, ex orthodoxorum ecclesia ejecit. Deinde vero et aliis decretis Orientales Ecclesias hac pestilentissima lue liberavit. Cumque veritatis luce plures illustrasset, in pace decessit.

ΜΗΝΙ Τῷ ΑΥΤΩ. θ'

EODEM MENSE. Die nona

B

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαδίμου τοῦ ἀρχιμμανδρίτου.

Certamen sancti martyris Badimi archimandritæ.

Βάδιμος ὁ ὅσιος ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς χώρας Περσῶν, πλουσίων δὲ γονέων υἱὸν· ὧν τελευτησάντων, ἅπαντα τὸν πλοῦτον σχορπίσας εἰς τοὺς πένητας, ἀπελθὼν εἰς μοναστήριον, ἐγένετο μοναχὸς, εἶτα καὶ ἀρχιμανδρίτης. Κηρύττων δὲ τὸν Χριστὸν, πολλοὺς ἐπ' αὐτὸν ἐπιστρέφων ἐβάπτιζε. Καὶ μαθὼν τοῦτο Σαβώριος, ἀποστείλας ἐκράτησεν αὐτὸν, σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἀπέκλεισεν αὐτὸν εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας προσέταξεν ὁ Σαβώριος τοῖς δημίοις ἐκβαλεῖν αὐτοὺς τῆς φυλακῆς, καὶ ἀποκεφαλίσαι. Ἕνα δὲ τῶν δημίων, Νηρσᾶν ὀνόματι, πρότερον ὄντα Χριστιανὸν, ἀρνησάμενον δὲ τὸν Χριστὸν διὰ τὸν φόβον, γυμνοῦντα τὸ ξίφος, τοῦ κεφαλίσαι αὐτοὺς, ἰδὼν ὁ ἅγιος καὶ στενάξας εἶπεν· καὶ ὑπέμνησεν αὐτὸν τῆς μελλούσης ὥρας τὴν ἀνταπόδοσιν. Ὁ δὲ Νηρσᾶς ἀρξάμενος τρέμειν ἀπὸ τοῦ φόβου, δέδωκε τῷ ἁγίῳ πληγὰς τέσσαρας· καὶ οὕτω βίᾳ πολλῇ παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Sanctus Badimus fuit ex regione Persarum, divitum parentum filius, quibus vita functis, cum jam divitias omnes in pauperes erogasset, in monasterium abiit, ibique monachus factus est, deinde et archimandrita. Prædicans autem Christi fidem, multos ad eam adduxit, et baptizavit. Quod cum Sapores Persarum rex intellexisset, eum una cum septem ipsius discipulis comprehendi jussit, et in carcerem detrudi. Ac deinde post quatuor dies tortoribus mandavit, ut ipsos e carcere educerent, et caput eis amputarent. Videns autem sanctus vir unum ex tortoribus, Nersam nomine, qui antea C Christianus fuerat, deinde metu tormentorum Christum abnegaverat; hunc, inquam, videns ensem denudantem, ut caput ipsis abscinderet, collacrymatus est, et ipsius calamitatem doluit, eique extremæ diei retributionem in memoriam revocavit. Nersas vero præ timore trepidare incipiens, quatuor vulnera sancto viro inflixit: atque ita vi multa spiritum emisit.

καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν Περσίδι τελειωθέντων.

Et certamen sanctorum martyrum, qui in Perside martyrium consummarunt.

Σαβώριος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἐκστρατεύσας ἐπὶ τῆς τῶν Ῥωμαίων γῆς, κατὰ τὸ πεντηκοστὸν ὄγδοον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, καὶ νόμῳ πολέμου ἀνθρωπον πόλιν ἑλὼν, τοὺς ἐν αὐτῇ μὲν στρατιώτας πάντας ἐφόνευσε, τὸν δὲ ἀπόλεμον ὄχλον, γέροντας, γυναῖκας, παιδία, καὶ τὸν ἐπίσκοπον Ἡλιόδωρον, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς διακόνους, καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ κλήρῳ περιεῖναι ἐκέλευσε. Μέλλων οὖν τελευτᾷν ὁ ἐπίσκοπος Ἡλιόδωρος, ἐχειροτόνησεν ἀντ' αὐτοῦ ἐπίσκοπον ἕνα τῶν πρεσβυτέρων ἕνα. Καὶ τῆς ἐξ ἔθους δοξολογίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναφερομένης τῷ Θεῷ, ἐξελθών τις τῶν Περσῶν, εἶπε τῷ Σαβωρίῳ, ὅτι Οἱ ἀπὸ σοῦ συγχωρηθέντες ζῆν Χριστιανοὶ, ἵνα ἐξ ὧν πρῶτον ποιήσαντες, τῆς μὲν θρησκείας ἡμῶν βλασφημοῦσιν, τῆς δὲ σῆς ἐξουσίας καταφρονοῦσι. Τότε ἀχθέντες ἠναγκάσθησαν προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ· μὴ πεισθέντες δὲ, ἅπαντες ἀπεκεφαλίσθησαν.

Sapores Persarum rex anno regni sui quinquagesimo tertio expeditione in Romanorum ditionem suscepta, cum frequentissimam urbem jure belli cepisset, milites omnes qui in ea erant, occidi jussit; gentem vero ad bellum minime idoneam, nimirum D senes, mulieres, pueros, Heliodorum episcopum, presbyteros, diaconos, et omnes clericos incolumes servari mandavit. Heliodorus autem episcopus cum se mortI proximum præsentiret, in sui locum unum ex presbyteris episcopum ordinavit. Sed cum de more in ecclesia offerretur Deo glorificatio, abiens quidam ex Persis, Sapori hæc renuntiavit: Christiani illi, o Rex, quibus a te vivere permissum fuit, quemdam sibi principem eligentes, nostram quidem religionem reprobant; tuam autem potestatem contemnunt. Quapropter ad regem adducti, jussi sunt solem adorare. Quod cum facere recusassent, omnes capite obtruncati fuerunt,

Et certamen sancti martyris Eupsychii Cæsariensis.

Eupsychius Christi martyr, imperante Juliano apostata, fuit ex regione Cappadociæ. Inculpatam autem vitam, simplicemque agendi rationem assecutus, maximo Christi desiderio et amore flagrabat. Cum autem vidisset idolorum cultores templum Fortunæ sacrum adeuntes, et ibidem sacrificantes, in quam credens apostata Julianus, victimas quotidie offerre consueverat : zelo divino accensus, alius secum Christianos, socios assumens, templum a fundamentis subvertit, et idola, quæ in ipso erant, contrivit. Cum autem hæc scivisset Julianus, vehementer iratus, illos omnes comprehendi jussit : et alios quidem ex ipsis fortunæ bonis orbatos, et variis ærumnis afflictos in exsilium ejecit; martyrem vero Eupsychium, utpote perpetrati facinoris auctorem, primo quidem in carcerem 50 detrudi jussit; postea vero e carcere eductum, multiplicibus tormentis cruciari. Demum cum Christum negare jussus respuisset, capite truncatus fuit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐψυχίου τοῦ Καισαρείᾳ.

Εὐψύχιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπάρχοντος βασιλείας τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἀπὸ τῆς χ τῶν Καππαδοκῶν. Ἀνεπίληπτον δὲ βίον, καὶ γν κεκτημένος ἁπλοῦν, εἶχε καὶ πόθον πολὺν εἰς στόν. Ὁρῶν δὲ τοὺς εἰδωλολάτρας ἀπερχομένους τὸν ναὸν τῆς λεγομένης Τύχης, καὶ θύοντας, πιστεύων ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, θυσίας καθ στην προσέφερεν, ζήλῳ θείῳ κινηθείς, καὶ Χρ νῶν τινων προσλαβόμενος, ἀπελθὼν κατέσ αὐτὸν ἐκ βαθρῶν, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ συνέτριψεν εἴ Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ παραβάτης ὠργίσθη σφόδρ ἀποστείλας ἐκράτησεν ἅπαντας· καὶ τοὺς μὲ λους τῶν ἰδίων στερήσας, κακώσεσι ποικίλαις βαλὼν, ἐξώρισε· τὸν δὲ μάρτυρα Εὐψύχιον, ὡς τιον γενόμενον τοῦ τοιούτου δράματος, πρῶτ ἀπέκλεισεν εἰς φυλακήν· ἔπειτα τῆς φυλακῆς λων, καὶ πολλὰ βασανίσας, καὶ καταναγκάσ σασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πείσας, ἀπεκε

EODEM MENSE.

Die decima

Certamen sanctorum quadraginta martyrum, Terentii, Africani, et aliorum.

Terentius Christi martyr cum suis sociis, imperante Decio, ex Africa fuit. Persecutione autem excitata, cum Christiani occiderentur, multi qui fugam antea præ timore arripuerant, comprehensi, jussi sunt sacrificare idolis : cumque non obtemperarent, in carcerem, jussu præsidis Africæ, conjecti fuerunt. Deinde e carcere educti, denuo Christum deserere compulsi sunt, pluribusque tormentis excruciati. Primum enim cæsi sunt, quousque ipsorum viscera conspicerentur. Postea ignitis subulis in lumbis perforati, et in eorum vulnera acetum cum sale infusum. Quoniam vero precibus ad Deum fusis idola, aras et templa subverterunt ; sex quidem et triginta ex illis capite truncati sunt; reliqui vero quatuor, manibus pedibusque ligatis, conjecti sunt in carcerem, ex quo postea educti, etiam ipsi decollati fuerunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων, Τε τίου, Ἀφρικανοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν.

Τερέντιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς μετὰ τῶν ὁδίας αὐτοῦ, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δε τῆς χώρας Ἀφρικῆς· διωγμοῦ δὲ κινηθέν τῶν Χριστιανῶν φονευομένων πολλοὶ φόβ καὶ ἀναγκασθέντες θῦσαι, καὶ μὴ πεί ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακὴν παρὰ τοῦ Ἀφρικῆς. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐξελθόντες, κά καζοντο ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, βασα λαῖς ἐξεταζόμενοι. Πρότερον γὰρ ἐτύπτ ἐφάνησαν τὰ σπλάγχνα αὐτῶν· ἔπειτα πυρωθεῖσι τὰ ψόα διετρυπήθησαν καὶ ὄξ ἐπεγύθησαν. Ἐπεὶ δὲ προσευξάμενοι, τὰ εἴ τοὺς βωμοὺς καὶ τοὺς ναοὺς κατέστρεψαν, τριάκοντα ἐξ ξίφει τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθη δὲ τέσσαρες, χεῖρας καὶ πόδας δεθέντες, σαν εἰς φυλακήν, καὶ μετὰ τοῦτο τῆς φυ ἐξελθόντες, ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ αὐτοί.

Et memoria sancti Agabi apostoli.

Agabus Christi apostolus multis quidem cœlestibus muneribus ob ipsius virtutem ac meritum a Deo ditatus fuit ; sed præcipue prophetici spiritus donum obtinuit. Cingulum enim magni apostoli Pauli accipiens, illoque sibi manus et pedes devinciens, prædixit, dicens : Hæc dicit Spiritus sanctus : Virum illum, cujus est hoc cingulum, ita ligabunt Judæi Hierosolymis, eumque flagellis cædent. Atque ita, ut prædixerat, evenit. Cum enim sanctus Paulus Hierosolyma abiisset, non modo ipsum Judæi in vincula conjecerunt, sed et eum occidere conati sunt. Et hæc quidem primum narrata est. Postea vero et alia multa prædixit. Cum vero partem orbis terrarum, quæ ipsi obtigerat, 58 doctrina et innumeris miraculis illustrasset,

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀγάβου.

Ἄγαβος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, πολλοῖ ἄλλων ἀγαθῶν διὰ τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ ἀξιωθείς, ἐδέξατο καὶ προφητικὸν χάρισμα. Λ τὴν ζώνην τοῦ μεγάλου ἀποστόλου Παύλου λα καὶ ἑαυτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας δήσ προεφήτευσεν εἰπών· ὅτι Λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ρίου· Τὸν ἄνδρα, οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω σουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ μα γώσουσιν. Καὶ προφητεύσας ἐμάθοσεν πα θοντα γὰρ τὸν ἅγιον Παῦλον εἰς Ἱεροσόλ οὐ μόνον ἐδήσαντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ καὶ ἐπεχείρησαν. Καὶ ταῦτα μὲν πρότερον δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα προφητεύσας, καὶ τὸ λαχὸν μέρος τῆς οἰκουμένης τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀναρίθμοις θαυματουργίαις φωτίσας, καὶ εἰς ἐπίγνω

Θεοῦ τὸ καταπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον ἀγαγὼν, τῶν εἰδώλων τὴν θρησκείαν καταβαλὼν καὶ κλύσας, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

set, atque ad Dei cognitionem creditum sibi gregem perduxisset, idolorum cultu subverso ac deturbato, in pace decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΑ'

EODEM MENSE.
Die undecima

λησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμων.

Certamen sacrosancti martyris Antipæ episcopi Pergami.

Ἀντίπας ὁ τῶν δαιμόνων ἀντίπαλος, ἦν ἐπὶ τῶν νων Δομετιανοῦ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν καιρὸν ἁγίων ἀποστόλων, ὅτε καὶ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης ιστος ὑπῆρχεν εἰς Πάτμον τὴν νῆσον. Ὑπάρχων ἐπίσκοπος Περγάμου, πάνυ γέρων ὤν, ἐκρατήθη ὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, τῶν δαιμόνων ἐμφανισάν- αὐτοῖς, καὶ εἰπόντων, μὴ δύνασθαι τὸν τόπον ἶν διὰ τὸν Ἀντίπαν. Διὰ τοῦτο ἀχθεὶς πρὸς τὸν μόνα, καὶ καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χρι- , καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ λον ἐκ παραδείγματος ἐλέγξας τὴν πλάνην τῶν λων, φήσας ἀρχαίαν μὲν αὐτὴν εἶναι, κακὴν δὲ γὰρ ὁ ἡγεμὼν τοῦτο προεβάλετο, ὅτι ἀρχαία ἔστιν ἡ τῶν Ἑλλήνων θρησκεία, νέα δὲ ἡ τῶν πτιανῶν· καὶ ὁ ἅγιος, ὅτι Κάϊν παλαιὸς μὲν νεν, ἀλλὰ φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ), ἐνεβλήθη ἐν ᾧ βοΐ πυρωθέντι, καὶ ἐτελειώθη.

Antipas dæmonum adversarius, imperante Domitiano, temporibus sanctorum apostolorum claruit. quando et Joannes Theologus in Patmo insula exsulabat. Cum autem Pergami episcopus esset, et valde senex, comprehensus fuit ab idolorum cultoribus, quibus dæmones apparuerant, ac dixerant, locum dium inhabitari non posse propter Antipam. Idcirco adductus ad præsidem, jussus est Christum negare, et idolis sacrificare. Verum cum non assensisset, sed potius exemplo refutaret Græcorum errorem, veterem quidem illum esse dicens, sed malum ; (præses namque ei objecerat, Græcorum religionem antiquam esse, illam vero Christianorum novam : et sanctus vir responderat, Cainum quoque antiquum esse, sed tamen fratricidam :) conjectus fuit in bovem æneum candentem, et ibidem martyrium consummavit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΒ'

EODEM MENSE.
Die duodecima

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρτέμωνος.

Certamen sancti martyris Artemonis.

ρτέμων ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ τῆς βα- ίας Διοκλητιανοῦ, πρεσβύτερος ὑπάρχων τῆς ἐν ικείᾳ ἁγίας ἐκκλησίας· πρὸ ἑνὸς δὲ ἐνιαυτοῦ τελειώσεως αὐτοῦ, εἰσελθὼν ἐν τῷ ναῷ τῶν ήνων μετὰ Σισιννίου τοῦ ἐπισκόπου αὐτοῦ κατέ- ε τὰ εἴδωλα. Καὶ μαθὼν τοῦτο παρὰ τῶν εἰδω- τρῶν ὁ τῆς χώρας ἄρχων, ἀπῆλθε κρατῆσαι τὸν ον, καὶ νοσήσας ἐκινδύνευσεν. Εἶτα ἐμήνυσε ἐπισκόπῳ εὔξασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ εἰ τύχῃ ας, χρυσῆν εἰκόνα ἀναστήσειν αὐτῷ. Ὑγιάνας ἀπῄρχετο πρὸς Καισάρειαν, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν ν Ἀρτέμονα πρεσβύτερον ἐκράτησεν αὐτόν· ήσας ἔσυρε, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς τὴν πόλιν, ἀπέ- εν εἰς φυλακήν. Εἶτα ἠνάγκασεν ἀρνήσασθαι ριστόν· καὶ μὴ πείσας, μέλη τινὰ τῶν σαρκῶν ὐ ἐκτεμὼν, ὤπτησεν ἐν ἰσχάρᾳ. Καὶ τότε ἐκ- ος λέβητος ἐπὶ τῷ ἐμβληθῆναι αὐτὸν, καὶ αι, ἦραν ἀετοὶ δύο τὸν ἄρχοντα καὶ ἐνέβαλον εἰς ν· ὁ δὲ ἅγιος ὀλίγον ἐπιβιούς, ἐν εἰρήνῃ ἐτε- θη.

Artemon Christi martyr, Diocletiano imperatore, presbyter fuit sanctæ Laodiceæ ecclesiæ. Anno autem ante suum obitum, Græcorum fanum una cum episcopo suo Sisinnio ingressus, idola subvertit. Cumque id ab idololatris præses regionis rescivisset, abiit ad episcopum comprehendendum. At morbo correptus, in grave vitæ discrimen adductus est. Rogavit proinde episcopum, ut pro ipso preces offerret. Quod si contingeret ipsum incolumem reddi, aureum simulacrum se ei excitaturum spopondit. Porro sanitatem adeptus, Cæsaream petiit. Cumque in itinere Artemonem presbyterum invenisset, eum comprehendit, et vinctum traxit, adduxitque ad civitatem, atque in carcerem detrusit. Deinde conatus est ei persuadere, ut Christum abnegaret. Sed cum ad id illum inducere nequivisset, membra aliquot ex ejus corpore exsecuit, et in craticula assavit. Postea inflammari lebetem jussit, in quem ille immitteretur ac ustularetur. At duæ aquilæ ipsum præsidem repente attollentes, in lebetem injecerunt. Sanctus vero cum parum supervixisset, in pace decessit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΓ'

EODEM MENSE.
Die decima tertia

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κρίσκεντος.

Certamen sancti Crescentis martyris,

ρίσκης ὁ τνῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς ως Μύρων, εὐλαβὴς ὢν καὶ γηραιός. Ὁρῶν δὲ ους προσκυνοῦντας τὰ εἴδωλα, εἰσελθὼν μέ- αὐτῶν παρῄνει αὐτοῖς, ἀποστῆναι μὲν τῆς ης, προσελθεῖν δὲ τῷ Χριστῷ, καὶ σωθῆναι. Ὁ

Crescens Christi martyr fuit ex civitate Myrn, minus pietate, quam senectute venerabilis. Cum autem multos idola colentes cerneret, in medium illorum prosiluit, adhortans illos, ut errorem detestarentur, et ad Christum accederent, atque ita

propriæ saluti consulerent. Quo cognito præses illum comprehendi, et coram se adduci jussit; percontatusque est ab eo genus, patriam, et nomen ipsius. Ille vero nihil aliud respondebat, nisi, Christianus sum. Præses autem dixit : Externa saltem specie diis sacrifica, corde vero et animo Deum tuum adora. At ille id respuens, magnaque voce Christum confessus, ac idola rejiciens et contemnens, primum quidem in ligno suspensus, diu multumque depexus est, et facibus in lateribus ustulatus. **53** Deinde vdro e ligno depositus, denuo idolis sacrificare impellebatur. Quod cum facere detrectasset, in ingentem ignis fornacem injectus, spiritum Deo reddidit.

A δὲ ἡγεμὼν μαθὼν τοῦτο, ἐκράτησεν αὐτὸν ἀγαγὼν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτησε τύχην, καὶ ὄνομα. Ὁ δὲ οὐδὲν ἕτερον ἔλεγεν, ἢ, ὅτι στιανός εἰμι. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· θῦσον μόνῳ τοῖς θεοῖς, καὶ προσκύνει κατὰ ψυχὴν σου. Ὁ δὲ ἅγιος μὴ καταδεξάμενος, ἀλλὰ τῇ φωνῇ τὸν Χριστὸν ὁμολογῶν, τὰ δὲ διελέγχων καὶ ἀτιμάζων, πρῶτον μὲν κρεμασθεὶς ἐξέσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ λαμπάσι χθη τὰς πλευράς· Ἔπειτα τοῦ ξύλου κατα πάλιν ἠναγκάζετο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Ὡς ἐπείσθη, εἰς κάμινον μεγάλην πυρὸς ἐμβληθεὶς Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέδωκε.

Et memoria Sancti Patris nostri Basilii Confessoris.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βα τοῦ Ὁμολογητοῦ.

B

Sanctus Pater noster Basilius ab ineunte ætate Deum dilexit : omnemque virtutem assecutus, Pari episcopus creatus fuit, impiorum iconomachorum temporibus. Quod autem exemplo sancti Pauli divini ac magni apostoli Christi, convenire noluisset cum impia eorum hæresi, qui venerandas Domini nostri Jesu Christi, necnon intemeratæ ejus Genitricis gloriosæ Dominæ nostræ Deiparæ semperque virginis Mariæ, sanctorumque omnium imagines contemnebant ; et quod iniquo volumini in orthodoxæ fidei subversionem condito subscribere recusasset, totam vitam suam in persecutionibus, tentationibus, ærumnis atque angustiis traduxit, e loco in locum semper transmigrans et fugiens. Atque ita Patrum institutis C adhærens, et pro eis decertans, atque ab hæreticorum conventibus usque ad finem abhorrens, migravit ad Dominum.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Βασίλειος, ἐκ τὸν Θεὸν ἀγαπήσας, καὶ πᾶσαν ἀρετὴν κατ χειροτονεῖται Παρίου ἐπίσκοπος ἐπὶ τῶν δυσσεβῶν εἰκονομάχων. Ὅστις κατὰ θεῖον, καὶ μέγαν ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ, πεισθῆναι συνελθεῖν τῇ δυσσεβεῖ αἱρέσει τούντων τὴν πάνσεπτον εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς παναχράντου τρὸς Μαρίας, τῆς ἐνδόξου Δεσποίνης καὶ ἀειπαρθένου, καὶ πάντων ἁγίων· λῆσαι ὑπογράψαι εἰς τὸν ἄδικον τόμον, λύσει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τὴν ἄπασαν ἐν διωγμοῖς, καὶ πειρασμοῖς, καὶ στενοχωρίαις διήνυσεν, ἀπὸ τόπου μεταβάσεις, καὶ φυγὰς ἀεὶ ποιούμενος τῶν Πατρικῶν δογμάτων προϊστάμενος κακοδόξων τὰς συνάξεις μισῶν μέχρι Θεὸν ἐξεδήμησεν.

Et certamen sancti martyris Eleutherii Persæ.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου λάρτυρος Ἐλευθ Πέρσου.

Eleutherius Christi martyr fuit e regione Persidis oriundus. Cum vero Christianus esset, et Christum diligeret, adiit sanctum Simeonem episcopum, et ab illo perfectius edoctus est verbum veritatis. Deinde in domum suam regressus, etiam ipse alios ad se accedentes edocuit quæ ad Christi dispensationem pertinent : quo pacto nimirum cum Deus esset nullius indigens, voluit homo fieri, ut hominem salvaret, nec propriam D essentiam mutavit propter unionem cum humanitate ; sed totus permanens Deus, totus factus est homo. Cum igitur ita doceret sanctus Eleutherius, et multos ex infidelibus converteret, ac baptizaret, Persis innotuit, qui ignem adorabant, atque ab his denuntiatus est regi. Captus proinde fuit, et ad regem adductus : **54** qui cum eum interrogasset. atque ejus constantiam cognovisset, tradidit ipsum Magorum principibus, mandans illis, ut ei persuaderent Christo renuntiare. Illi vero plurimis ipsum tormentis excruciantes, cum a Christo avertere non valerent, caput ei am runt.

Ἐλευθέριος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχ χώρας Περσίδος Χριστιανὸς δὲ ὤν, καὶ τὸν ἀγαπῶν, ἀπῆρχετο πρὸς τὸν ἅγιον Συμεὼν σκοπον, καὶ παρ' αὐτοῦ τελεώτερον ἐδιδάσκ γον τῆς ἀληθείας· καὶ ὑποστρέφων εἰς τὸ αὐτοῦ, ἐδίδασκε καὶ αὐτὸς τοὺς προσερχομένους τὰ περὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ· ὅπως θε ἀπροσδεὴς, ἠθέλησε γενέσθαι ἄνθρωπος, ἵν τὸν ἄνθρωπον, μὴ τραπεὶς τὴν οὐσίαν μετὰ τ ἀνθρωπότητος ἕνωσιν, ἀλλὰ ὅλος θεὸς ὢν, γενόμενος ἄνθρωπος. Διδάσκων δὲ ὁ ἅγιος θέριος οὕτως, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστ καὶ βαπτίζων, ἐγνώσθη παρὰ τῶν μαγ Περσῶν. Καὶ καταμηνυθεὶς τῷ βασιλεῖ. ἤγ καὶ παρέστη αὐτῷ. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐρωτήσας καὶ ἰδὼν αὐτοῦ τὸ ἀμετάθετον, παρέδωκε τοῖς ἀρχιμάγοις, παραγγείλας αὐτοῖς, πεῖσ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν· οἱ δὲ πολλὰ βασανί καὶ μὴ πείσαντες, ἀπεκεφάλισαν αὐτόν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΙΔ'.

EODEM MENSE. Die decima quarta

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεὼν, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Συμεὼν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυρ ὑπῆρχεν ἐπὶ βασιλείας Σαβωρίου τοῦ Περσῶν βασιλέως· ὁρῶν τὰ παράνομα ἔργα τῶν Περσῶν, καὶ μὴ φέρων ὧν τὰς ἐπιταγὰς, ἔγραψε τῷ βασιλεῖ, ὅτι Ἡμεῖς λοι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ὑπάρχοντες, φοροι ὑμῶν εἶναι οὐκ ἀνεχόμεθα. Ποίει οὖν ὃ λει. Ἀποστείλαντος οὖν τοῦ βασιλέως, ἦχθη μιος μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ. Καὶ εἰσελθὼν, οὐ προσνησεν, ὡς πρότερον, αὐτόν· καὶ ἐρωτηθεὶς, διὰ οὐ προσεκύνησεν, εἶπεν· Ὅτε εἶχον εἰρήνην, ίουν τοῦτο· ὅτε δὲ δέσμιος παρεγενόμην, οὐ σκυνῶ. Ἐξερχόμενον δὲ αὐτὸν πρὸς τὸ ἀποκλεῖναι εἰς φυλακὴν, ἰδών τις πραιπόσιτος, ὁ πρότερον Χριστιανὸς, ὕστερον δὲ ἀρνησάμενος, υλήθη ἀσπάζεσθαι· καὶ μὴ προσδεχθεὶς, ἔφη· Εἰ λεὼν, ἄνθρωπος ὤν, ἀπεστράφη με, πῶς ὁ Χριὸς ἀγαπήσει με, ὃν ἠρνησάμην; Καὶ γνοὺς τοῦτο ασιλεὺς, ἀπεκεφάλισεν αὐτόν τε καὶ τὸν ἐπίσκοσὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ διακόνοις, καὶ ἑτέροις τὸν πεντήκοντα.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φασὶκ, καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ἀσκητρίας.

Οὗτος ὁ μάρτυς, ὅτε ἀπεκεφαλίζοντο οἱ περὶ τὸν ον Συμεὼν ἅγιοι μάρτυρες, παρεστὼς καὶ θεων, ἰδὼν ἕνα πρεσβύτερον μέλλοντα ἐκτέμνεσθαι τὴν αλὴν, φοβηθέντα, καὶ τρομάσαντα, ἔφη αὐτῷ· Μὴ ὁῦ, κάμμυσον τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ὁ Χριὸς φωτίσει σε. Ὅθεν διαγνωσθεὶς, ὅτι τὰ Χριανῶν φρονεῖ, παρίστη τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐρωτηες, καὶ ὁμολογήσας τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, πρῶτον ἐτμήθη τὴν γλῶσσαν· εἶτα ἐκδαρεὶς ἀνηλεῶς ου τοῦ σώματος τὸ δέρμα, ἀπέδωκε τὴν ψυχήν. χε δὲ καὶ θυγατέρα Χριστιανὴν, ἀσκήτριαν, καὶ κὼν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς, κατηνάγκαζεν ἀρνήσασι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῷ ρί. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισε, πρῶτον μὲν γυμνώσας τὴν, ἔτυψεν ἀφειδῶς, καὶ λαμπάσι κατέφλεξε· ἱ κρεμάσας ἔξεσε μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων· ἔπειτα ρει τὴν ἱερὰν αὐτῆς κεφαλὴν ἀπέτεμεν.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων χιλίων μαρτύρων, καὶ Ἀζὰτ τοῦ εὐνούχου.

Τῆς σωτηριώδους ἑορτῆς ἐπιστάσης τῆς ἁγίας καὶ εγάλης Παρασκευῆς, ἐώρταζον καὶ ἐν Περσίδι ριστιανοὶ, καὶ ἐδοξολόγουν εὐχαριστοῦντες τῷ ριστῷ, τῷ δι' ἡμᾶς ὑπομείναντι τὰ σωτήρια πάθη. ρατηθέντος οὖν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ ἐπισκόπου, αὶ ἀναιρεθέντος, καὶ μετ' ἐκείνου φονευθέντων καὶ λλων πολλῶν (καὶ γὰρ ἀπὸ τῆς μεγάλης Παρασευῆς μέχρι δεκάτης ἡμέρας, πᾶς Χριστιανὸς κραόμενος ἐφονεύετο), ἐκρατήθησαν καὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι, αὶ μετ' αὐτῶν Ἀζὰτ ὁ εὐνοῦχος, πλούσιος μὲν ὤν,

Certamen sacrosancti martyris Simeonis, et sociorum ejus.

Simeon sacrosanctus Christi martyr, Sapore Persarum regnum tenente, claruit. Cum autem impia Persarum facinora intueretur, nec illorum onera perferre amplius posset, regi ita rescripsit: Nos servi sumus Jesu Christi Dei nostri, non sustinemus vestri esse vectigales. Fac ergo quod vis. Jubente itaque rege, vinctus adductus fuit coram ipso una cum sociis suis. Cumque ingressus fuisset, ei, prout antea consueverat, venerationis signum nequaquam exhibuit. Interrogatus autem, cur id omisisset, respondit: : Cum pacem habebam, regem venerari consueveram; quando autem vinctis accedo, ipsum amplius non veneror. Porro cum eum inde egredientem vidisse quidam præpositus, qui antea Christianus fuerat, sed postea a Christo defecerat; conatus est ipsum amplecti. Sed a Simeone repulsus, ait: Si Simeon homo cum sit, me despicit, quomodo Christus, quem negavi, me recipiet ac diliget? Hoc comperto rex ipsum præpositum, simulque episcopum, presbyteros, diaconos, aliosque centum et quinquaginta capite obtruncari mandavit.

55 *Et certamen sancti martyris Phasic, ejusque filiæ sanctimonialis.*

Hic martyr, cum sancti martyres socii sancti Simeonis decollarentur, eorum martyrio præsens, quemdam ex eis presbyterum, dum caput ei obtruncandum esset, timentem ac trepidantem advertens, ipsi ait: Ne timeas, claude oculos tuos, et Christus te illuminabit. Unde Christianæ religionis assecla cognitus, adductus est coram rege: et ab ipso interrogatus, cum Christi nomen confessus esset, primum quidem ei abscissa fuit lingua: deinde totius corporis pelle crudeliter detracta, animam emisit. Filiam autem habebat Christianam sanctimonialem, quam coram se adductam jussit rex Christo renuntiare, Solique atque Igni sacrificare. Cum vero illa ad id suaderi non pateretur, primum quidem eam denudari mandavit, crudeliter flagellis cædi, facibusque aduri: deinde suspendi, ac ferreis unguiculis dilaniari: sacram demum ipsius cervicem ense abscindi.

Et certamen sanctorum mille martyrum et Azat eunuchi.

Recurrentem sanctæ et magnæ Parasceves salutarem festivitatem etiam ii Christiani, qui in Perside erant, celebrabant, atque gloriosa recordatione recolebant; Christo gratias agentes, quod propter nostram salutem pati dignatus fuerit. Comprehenso autem et occiso sancto Simeone episcopo, et aliis etiam plurimis cum eo interemptis (ab ipso siquidem magnæ Parasceves die per decem usque sequentes dies quicunque comprehendebantur Christiani, occidebantur), hi

etiam sancti tenti fuerunt, et cum ipsis Azates eunuchus, qui dives erat, et in palatio primus, dilectus plurimum, atque in honore habitus a Sapore. Hi itaque coram rege adducti, et ab ipso interrogati, cum Christum animo confidenti professi essent, fuerunt omnes interempti. Pœnitentia autem ductus Sapores ob mortem sancti Azatis, lege cavit, ne quis in posterum Christianus occideretur : et ad aliquod tempus ejusmodi edictum observatum fuit.

καὶ πρῶτος τοῦ παλατίου, ἀγαπώμενος δὲ τ
καὶ τιμώμενος ὑπὸ τοῦ Σαβωρίου. Καὶ π
τες ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ἐρωτηθέντες
ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ ἐκ
πάντες. Μεταμεληθεὶς δὲ ὁ Σαβώριος ἐπὶ τῷ
τοῦ ἁγίου Ἀζάτ, ἐνομοθέτησεν, ἕκτοτε μὴ φο
Χριστιανόν· καὶ ἐφυλάχθη ἕως καιροῦ.

56 *Et certamen sanctorum martyrum Jacobi presbyteri, et Azæ diaconi.*

Isti quoque sancti martyres Jacobus presbyter, et Azes diaconus in Perside fuerunt tempore persecutionis impii Saporis. Cum autem Christum prædicarent, comprehendi eos jussit princeps Magorum, et in carcerem detrudi, ubi fame illos per plures dies afflixit. Posthæc e carcere eductos, coram se adduci mandavit et Christum abnegare impulit. Cum vero non obtemperassent, primum quidem sinapi, et acetum in ipsorum nares injecit : deinde denudatos, et in ligno tota nocte suspensos frigore illos excruciavit. Mane autem adhuc suspensos, et nudos, virgis cædi mandavit, atque iterum in carcerem detrudi. Demum e carcere educti, capite obtruncati sunt. Sed cum ad proximam paludem lictor descendisset, atque ibidem ensem abluisset, ipsius paludis aqua in sanguinem conversa est : atque ita diu permansit, ac demum exaruit.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰακώβου πρε
ρου, καὶ Ἄζη διακόνου

Καὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες Ἰάκωβος πρ
καὶ Ἄζης ὁ διάκονος, ἐν Περσίδι ὑπῆρχον,
τὸν καιρὸν τοῦ διωγμοῦ τοῦ παρανόμου Σα
κηρύττοντας δὲ τὸν Χριστὸν κρατήσας ὁ Μ
γος, ἐνέβαλεν εἰς φυλακήν, λιμῷ κολάσας αὐ
πολλαῖς ἡμέραις. Καὶ μετὰ ταῦτα τῆς φυλακ
βαλών, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀγαγών, κατ
ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Μὴ πειθομένους δὲ, τ
μὲν σίναπι μετὰ ὄξους τοῖς μυκτῆρσιν αὐτ
λεν· ἔπειτα γυμνῶν αὐτοὺς, καὶ κρεμῶν ἐπ
κατὰ νύκτα, ἐτιμώρει τῷ κρύει. Καὶ ἐπὶ πρω
κρεμωμένους γυμνοὺς ἔτυπτε ῥάβδοις, κ
ἐνεβλήθησαν εἰς φυλακήν· καὶ τῆς φυλακῆς ἐξ
τες ἀπεκεφαλίσθησαν. Κατελθόντος δὲ τοῦ δ
εἰς τὴν παρακειμένην λίμνην, καὶ τὸ ξίφος τ
τος, μετεβλήθη τὸ ὕδωρ αὐτῆς εἰς αἷμα, κ
κεσεν ἐπὶ πολύ· εἶτα ἐξηράνθη.

EODEM MENSE.

Die decima quinta

Certamen sancti martyris Sabæ Gotthi

Sabas Christi martyr fuit ex regione Gotthorum, Valentiniano imperatore. Cum autem ab adolescentia Christianus esset, non modo cibos idolis immolatos aversatus est ; sed et alios, qui illos gustare, volebant, ab iis avertit. Pro illis vero eam, quæ in Christum est, fidem proponens, multos a se conversos baptizavit. Insurgentes proinde in eum idololatræ, vi ipsum ex civitate expulerunt. Post aliquod tempus cum Athanaricus Gotthorum princeps persecutionem adversus Christianos excitasset, comprehensus fuit ipse Sabas, ac virgis cæsus. Deinde currus axi alligatus, ad domus trabem suspensus fuit. Cumque cibos idolis immolatos gustare recusasset, ad flumen adductus, grandi ligno ad collum alligato, in illud projectus demersusque fuit, cum suæ ætatis, annum ageret trigesimum primum : atque ita alacriter ad Christum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ

ΙΕ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σάβα τοῦ Γ

Σάβας ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲ
βασιλείας Οὐαλεντινιανοῦ, ἐκ τῆς Χώρας
θων· ἐκ παιδόθεν δὲ Χριστιανὸς ὤν, κ
στρέφετο τὰ εἰδωλόθυτα βρώματα, ἀλλ
βουλομένους αὐτῶν ἀπογεύεσθαι διεκ
δὲ αὐτῶν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν π
πολλοὺς ἐπιστρέφων ἐβάπτιζεν. Ἐπισ
αὐτῷ οἱ εἰδωλολάτραι, βίᾳ τῆς πόλεως
Μετὰ δὲ Χρόνον τινὰ, Ἀθαναρίχου τοῦ ἄρχ
Γότθων διωγμὸν κινήσαντος κατὰ τῶν Χρ
κρατηθεὶς ἐτύφθη. Εἶτα ἐν τῷ τῆς ἁμάξ
προσδεθεὶς, ἐπὶ τὴν δοκὸν τῆς οἰκίας ἐκ
Καὶ ἀπογεύσασθαι τῶν εἰδωλοθύτων μὴ
ἦχθη ἐπὶ τὸν ποταμόν. Καὶ προσδεθεὶς ξύλῳ μ
ἀπὸ τοῦ τραχήλου, καὶ ῥιφεὶς, ἐν αὐτῷ ἐπ
χρόνων ὑπάρχων τριάκοντα καὶ ἑνός· κ
προθύμως ἀνέδραμε πρὸς Χριστόν.

57 *Et certamen sanctorum apostolorum ex Septuaginta, Aristarchi, Padæ, et Trophini.*

Hi tres sancti Christi apostoli Aristarchus, Pudes ac Trophimus, cum essent ex septuaginta apostolis, secuti sunt magnum apostolum Paulum, prædicantes etiam ipsi Christum, ac verbum veritatis edocentes : una cum ipsorum magistro iisdem ærumnis affecti, ejusque in omnibus persecutionibus consortes. Demum Romæ post illius mortem,

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν
Ἀριστάρχου, Πούδη, καὶ Τροφίμου.

Οἱ τρεῖς οὗτοι ἅγιοι ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ
σταρχος, Ποῦδης καὶ Τρόφιμος, ἐκ τῶν ο
κοντα ἀποστόλων ὑπάρχοντες, ἠκολούθουν τ
γάλῳ ἀποστόλῳ Παύλῳ, κηρύττοντες καὶ αὐτ
Χριστὸν, καὶ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας διδάσ
καὶ συγκακοπαθοῦντες τῷ διδασκάλῳ ἐν πά
διωγμοῖς αὐτοῦ· καὶ τέλος ἐν Ῥώμῃ μετ

εἴνου θάνατον, καὶ τὴν πρὸς Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν ἱστὸν ἐκδημίαν, καὶ αὐτοὶ τὰς ἱερὰς αὐτῶν κελὰς ὑπὸ Νέρωνος τοῦ παράφρονος ἀπετμήθησαν. ῦτα γὰρ ὁ τρισμακάριος καὶ πανόλβιος Δωρόθεος Ῥώμῃ γεγονὼς, διὰ Ῥωμαϊκῆς διαλέκτου ἐν πομνήσεσι καταλέλοιπε· καὶ οὐ μόνον περὶ τούτων, λὰ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, καὶ ἄλλων λλῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἱερῶν προφητῶν ;όρησεν· ἐγένετο γὰρ ὁ ἅγιος δι' εὐφυΐαν πολλὴν λυμαθὴς, καὶ πολυΐστωρ, ὡς ἄλλος τις.

A et ad Jesum Christum Deminum nostrum ex hac vita transitum, etiam ipsi, jussu dementis Neronis sacris capitibus obtruncati fuerunt. Hæc autem omnia sanctissimus, ac beatissimus vir Dorotheus Romæ natus, Romano idiomate in suis commentariis scripta reliquit: nec modo de his, sed etiam de reliquis apostolis, et aliis pluribus sanctis, simulque de sacris prophetis historiam conscripsit. Hic siquidem sanctus ob multam ingenii sui felicitatem multiplici doctrina et eruditione quibusvis longe præstitit.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν, Βασιλίσσης, καὶ Ἀναστασίας.

Et certamen sanctarum martyrum mulierum Basilissæ, et Anastasiæ.

Βασίλισσα καὶ Ἀναστασία, αἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἀπὸ τῆς μεγάλης πόλεως Ῥώμης, εὐγενεῖς, καὶ πλούσιαι, μαθήτριαι δὲ τῶν ἁγίων B ἀποστόλων. Μετὰ δὲ τελευτὴν τούτων, τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα ἀνελόμεναι νυκτὸς καὶ κηδεύσασαι, ἐγνώσθησαν, καὶ κατεμηνύθησαν καὶ αὗται τῷ ἀσεβεῖ, καὶ παράφρονι Νέρωνι, ὡς Χριστιαναί. δὲ παραυτίκα ἀποστείλας ἐκράτησεν αὐτὰς, καὶ αγεν ἐνώπιον αὐτοῦ δεδεμένας ἁλύσεσι, καὶ κανάγκασεν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Μὴ πείσας δὲ τὰς, τότε μὲν ἀπέκλεισεν εἰς φυλακήν· ὕστερον φυλακῆς ἐκβαλὼν, ἐτιμωρήσατο αὐτὰς διαφόρως. εἰ γὰρ τοὺς μαστοὺς αὐτῶν ἐξέτεμε, καὶ τὰς ὠσσας ἀπέκοψε, καὶ κρεμάσας ἔξεσε, καὶ λαμπάσι τέφλεξε, καὶ τέλος μαχαίραις τὰς τιμίας αὐτῶν τέτεμε κεφαλάς.

Basilissa, et Anastasia Christi martyres fuerunt ex magna urbe Roma, nobiles ad divites, et sanctorum apostolorum discipulæ. Post horum vero mortem, cum venerandas eorum reliquias nocte sustulissent, atque curassent, detectæ fuerunt, et tanquam Christianæ denuntiatæ impio et dementi Neroni: qui illico eas comprehendi, et catenis vinctas coram se adduci mandavit, easque impulit Christum abnegare. At cum id ipsis persuadere non valuisset, præcepit, ut in carcerem detruderentur. Postea vero e carcere eductas, multiplicibus tormentis excruciavit. Nam primum earum ubera exscindi et linguas amputari: deinde suspensas dilaniari, et facibus aduri: ac demum veneranda earum capita ensibus obtruncari jussit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΣ'.

EODEM MENSE.

Die decima sexta.

C

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεονίδου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

58 *Certamen sancti martyris Leonidis, et sociorum ejus.*

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρχον ἐκ τῆς χώρας Ἑλλάδος· ὁ μὲν Λεονίδης ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πολλοῦ λαοῦ ἰλλων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἑορτάζων, ἐκρατήθη ὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ δεθεὶς ἦχθη εἰς Κόρινν. Οἱ δὲ λοιποὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ἄλλος λαχόθεν ὄντες, παρέστησαν τῷ τῆς χώρας ἄρντι· συλληφθέντες καὶ αὐτοὶ δέσμιοι, συνδεθέντες ῷ ἁγίῳ Λεονίδῃ, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακήν. τα τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, παρέστησαν πάλιν ῷ τῆς Κορίνθου ἄρχοντι, καὶ κατηναγκάζοντο ἀρσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις. πεὶ δὲ οὐκ ἐπείσθησαν, ὁ μὲν Λεονίδης κρεμασθεὶς D εἰ ξύλου, ἐξέσθη ἀφειδῶς, καὶ λαμπάσι τὰς πλευὰς κατεφλέχθη. Εἶτα τοῦ ξύλου καταδιβασθεὶς, ετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης περίφη,

Hi sancti martyres ex Græciæ regione fuerunt. Ac Leonides quidem cum in festo Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi coram frequenti populo in ecclesia psalleret, festumque ageret, comprehensus fuit ab idololatris, et vinctus Corinthum adductus. Reliqui vero viri ac mulieres, qui ex diversis locis erant, provinciæ præsidi oblati fuerunt. Qui simul vinculis constricti, et sancto Leonidi adjuncti, in carcerem detrusi sunt. Deinde e carcere educti, iterum Corinthi præsidi sistuntur. Cumque ab eo impellerentur Christum negare, et idolis sacrificare, nec ad id induci possent, Leonides quidem ligno suspensus, crudeliter depexus est, facibusque in lateribus ustulatus, deinde e ligno depositus, una cum sanctis sociis suis in profundum maris demersus fuit.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης.

Et certamen sanctæ martyris Irenes.

Καὶ ἡ ἁγία μάρτυς Εἰρήνη, κατὰ τὸν τοιοῦτον καιρὸν τοῦ ἁγίου Πάσχα, ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ, ἐν ἰδίῳ ὑκτηρίῳ, μετὰ τῶν τότε Χριστιανῶν τὸν Θεὸν ὡμολογοῦσα, κατεμηνύθη τῷ ἄρχοντι παρὰ τῶν σσεβῶν εἰδωλολατρῶν· καὶ κρατηθεῖσα ἦχθη ιδεμένη, καὶ παρέστη αὐτῷ. Καὶ ἐρωτηθεῖσα, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ, Θεὸν αὐτὸν ἀληθινὸν

Sancta quoque martyr Irene eodem sancti Paschatis tempore, et in eadem regione, cum in propriæ domus oratorio una cum eis, qui tunc secum erant, Christianis Deum glorificaret, ab impiis idololatris ad præsidem delata est. Comprehensa igitur, vinculisque constricta, coram ipso sistitur: atque interrogata, confidenti animo Christum confess-

est, verum Deum ipsum promulgans, totiusque terrarum orbis Dominum, et rerum omnium opificem, servatorem ac redemptorem hominum, atque idolorum eversorem. Idcirco flagellis cæsa, in carcerem conjicitur, præside in publicæ curæ negotiis occupato. Cum autem ei postea ad id otium fuisset, e carcere iterum educta, coram eodem adducitur. Et pluribus quidem vexata, crudeliter torquetur: nam lingua ei exscinditur, et dentes evelluntur, et caput demum gladio amputatur.

A

59 *Et certamen sancti martyris Adriani.*

Adrianus quoque Christi martyr ex illis fuit, qui eo tempore comprehensi, in diversos carceres detrusi fuerunt: Eductus autem e carcere, cum sacrificium falsis diis fieret, Græcique omnes errore abducti sacrificarent, etiam ipse ad aram accedere cogitur, ac thura adolere. Verum non modo id facere recusavit; sed cum strenuus esset ac generosus, in aram insiluit, eamque evertit, et impositas super illa victimas disjecit, ignemque dispersit. Cum proinde præsidem in iram excitasset, et idololatrarum, qui ibi aderant, animum accendisset, comprehensus, crudeliter cæsus fuit: alius siquidem virga ipsum percussit, alius lapide os ejus contrivit, alius ipsum in capite cecidit. Demum in succensam ardentem fornacem eum injecerunt. Atque ita suam sanctam animam Domino tradidit.

B

EODEM MENSE.

Die decima septima

Certamen sancti martyris Ardalionis.

C

Fuit hic, imperante Maximiano, mimicam artem exercens. Placuit autem ei, inter alios scenicos ludos, hunc etiam exhibere. Finxit se martyrem esse pro Christo decertantem. Cumque in scena ab eo, qui personam tyranni repræsentabant, suspenderetur ac depecteretur, ipsique a spectatoribus, ejus constantiam collaudantibus, plauderetur, voce magna exclamavit, et silentio indicto conversus ad populum dixit: Ne arbitremini me ludicra agere, sed in veritate pro Christiano me habete: ego enim Christianus sum. Tunc præses facie immutatus, primum quidem ipsum hortatus est, ut sententiam mutaret, ne turpem mortem obiret. Cum vero ille non assentiretur, sed in Christi fide usque ad obitum persistere se velle affirmaret, ingenti lignorum strue accensa, in illius medium injectus, hujusce vitæ finem lætus accepit, tempestivum vulnus diabolo infligens.

D

60 *Et memoria sancti Patris nostri Agapeti papæ Romæ.*

Sanctus Pater noster Agapetus, Justiniano imperante, in vetere Roma natus, propter religiosas [illegible] exercitationes et reliquas virtutes ad summi [illegible] dignitatem ascendit. Fuit autem et [illegible] miraculis clarus. Cum enim aliquando ex [illegible] Constantinopolim navigaret,

ἀνακηρύξασα, καὶ Κύριον τοῦ παντὸς κόσμου, δημιουργὸν τῶν ἁπάντων σωτῆρα, καὶ λυτρωτὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλύτην τῶν εἰδώλων. τυφθεῖσα ἀπεκλείσθη εἰς φυλακὴν, ἀσχολουμένου ἄρχοντος εἰς δημοσίας φροντίδας. Εὐκαιρήσαντος αὐτοῦ, πάλιν ἐκβληθεῖσα τῆς φυλακῆς, παρίσταται αὐτῷ. Καὶ ἀναγκασθεῖσα, ἐβασανίσθη ἰσχυρῶς· γὰρ τὴν γλῶτταν ἐξεκόπη, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐξεσύρθη, καὶ τέλον ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀδριανοῦ.

Καὶ ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀδριανὸς εἷς τῶν τότε κρατηθέντων, καὶ διαφόροις φυλακαῖς παραπεμφθέντων· καὶ ἐκβληθεὶς τῆς φυλακῆς, ἐπιτελουμένης τοῖς ψευδωνύμοις θεοῖς, καὶ τῶν πεπλανημένων Ἑλλήνων θυόντων, ἠναγκάσθη καὶ αὐτὸς τῷ βωμῷ προσελθεῖν, καὶ λιβανωτὸν θῦσαι. Αὐτὸς δὲ οὐ μόνον οὐκ ἐπείσθη τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλ' ἀνδρεῖος ὢν, καὶ γενναῖος, δραμὼν κατὰ τὸν βωμὸν, καὶ τὰς ἐπικειμένας ἐπ' αὐτῷ θυσίας ἔχεε, καὶ τὸ πῦρ διεσκόρπισεν· εἰς ὀργὴν οὖν κινήσας τὸν ἄρχοντα, καὶ τῶν παρεστώτων εἰδώλων ἀνάψας τὸ πῦρ, κρατηθεὶς ἐμαστίζετο ἀνελεήτως· μὲν γὰρ ῥάβδῳ ἔκλῃττεν αὐτὸν, ὁ δὲ λίθῳ τὸ στόμα συνέτριψεν, ἄλλος κατὰ κεφαλῆς ἔτυπτε. Εἶτα ἀνάψαντες κάμινον μεγάλην, ἐνέβαλον αὐτὸν· καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν τῷ Κυρίῳ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀρδαλίωνος.

Οὗτος ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μαξιμιανοῦ μιμολόγων ποιῶν· ἔδοξεν οὖν αὐτῷ, μιμικὴν κατηγείσθαι, καὶ τοῦτο ποιῆσαι. Ἔπαιξε μάρτυρα, ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· μεταθεὶς δὲ παρὰ τοῦ δήθεν τυράννου, ἐπ' αὐτὸν κρότος παρὰ τῶν θεατῶν νούντων αὐτοῦ τὴν καρτερίαν, ἀνακρότησιν γενέσθαι παρασκευάσας, εἶπε πρὸς τὸν ὅτι μὴ νομίζητέ με παίγνιον ποιοῦντα ἀλλ' ἀληθείᾳ Χριστιανὸν ὑπολαμβάνετε. Ἐγὼ στιανός εἰμι. Τότε ὁ ἄρχων ἀλλοιωθεὶς τὸ πρῶτον μὲν παρήνεσεν αὐτῷ μεταθέσθαι καὶ μὴ κακῶς ἀνοθανεῖν· ὁ δὲ μὴ πεισθεὶς ἐμμένειν τῇ εἰς Χριστὸν πίστει μέχρι θανάτου ἐπιβοήσας μεγάλῃ, ἐν μέσῳ βληθεὶς τῆς παρούσης ζωῆς χαίρων ἐξέστη, παίριον διαβόλῳ πληγήν.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀγαπητοῦ πάπα Ῥώμης.

Ἀγαπητὸς ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἰουστινιανοῦ, ἐκ τῆς πα[illegible] μὲν δὲ ἀνήγησεν δὲ καὶ λοιπῆς ἀρετῆς ἐπὶ ἀρχιερωσύνης προῆλθεν ἀξίωμα. Τέρας θαυματουργός. Ἐξελθὼν γάρ ποτε ἐκ τῆς καὶ πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν πλεύ

ῆν τὸν βασιλέα, κατὰ τὴν Ἑλλάδα γενόμενος, καὶ ρὼν ἄνθρωπον, ἅλαλον ὄντα καὶ ἀκίνητον, κρασας τῆς χειρὸς, ὑγιῆ ἐποίησεν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ουσίᾳ γενόμενος πόρτῃ, καὶ ἐντυχὼν τυφλῷ καθεμένῳ, ἐπιβαλὼν αὐτῷ τὴν χεῖρα, τοῦ βλέπειν ἀρίσατο. Οὕτω δὲ γέγονεν αἰδέσιμος τῷ βασιλεῖ, ὡ τῇ συγκλήτῳ, ὡς καὶ Ἀνθιμον τὸν Τραπεζοῦντος πίσκοπον, κακῶς ἐπιβάντα τῷ θρόνῳ Κωνσταντιουπόλεως, καὶ τὴν αἵρεσιν ἔχοντα τοῦ Εὐτυχοῦς, διῶξαι, καὶ ἀντ' ἐκείνου χειροτονῆσαι τὸν ἁγιώτον Μηνᾶν. Εἶτα νοσήσας ἐτελεύτησεν, καὶ ἐτέθη τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

A ac in Græciam venisset, ibique hominem quemdam mutum et præ infirmitate immobilem invenisset, manu apprehensum, incolumem reddidit. Deinde cum Auream portam subiret, et in cæcum quemdam ibi sedentem incidisset, manu ei imposita, visum ipsi restituit. Unde apud imperatorem et senatum adeo venerabilis fuit, ut et Anthimum Trapezuntis episcopum. Constantinopolitano throno incubantem, ac Eutychiana hæresi imbutum ejecerit, et illius loco sanctissimum Menam ordinaverit. Posthæc infirmitate correptus, ex ac vita decessit, et in templo sanctorum Apostolorum sepultus fuit.

Καὶ μνημη τῆς ἁγίας Ἀνθούσης.

Ἡ ὁσία Ἀνθοῦσα γέγονε μὲν θυγάτηρ Κωνσταν-ου τοῦ Καβαλλίνου· ὑπ' ἐκείνου δὲ ἀναγκασθεῖσα B ζευχθῆναι ἀνδρὶ, οὐκ ἐπείσθη· ἀλλὰ μετὰ τελευν αὐτοῦ εὑροῦσα ἄδειαν, πάντα τὸν πλοῦτον τῆς διεσκόρπισεν, τὸν μὲν δοῦσα τοῖς πτωχοῖς, δὲ παρασχοῦσα εἰς ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων οδομὰς, τὸν δὲ εἰς ἀγορὰν αἰχμαλώτων, τὰ δὲ υσᾶ ἱμάτια αὐτῆς εἰς καλλωπισμὸν τῶν ἐκκλη-ν. Γέγονε δὲ καὶ πολλῶν ὀρφανῶν μήτηρ· καὶ τὰ ῥιπτούμενα παιδία συνάγουσα, ἀνέτρεφε καὶ ίδευε· καὶ τὰ μὲν τῷ Θεῷ παρέπεμπεν τελευσαντα, τὰ δὲ ζῶντα εἰς γηροκομεῖα κατέτατε. λλάκις δὲ παρακαλουμένη παρὰ τῆς εὐσεβεστάτης ρήνης, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Κωνσταντίνου, συμπιλεύειν αὐτοῖς, οὐκ ἐπείσθη· ἀλλὰ γενομένη ναχὴ παρὰ τοῦ ἁγίου Ταρασίου, ἐν τῇ μονῇ τῆς ενίας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Et memoria sanctæ Anthusæ.

Sancta Anthusa filia fuit Constantini Caballini, a quo jussa cuidam viro nubere, non assensit. Verum post illius obitum libertatem adepta, suas omnes divitias distribuit: alias siquidem pauperibus dispersit, alias in ecclesiarum cœnobiorumque constructionem impendit. alias in captivorum redemtionem erogavit, vestes vero aureas, quas ipsa habebat, in ecclesiarum ornamentum convertit. Fuit insuper plurium orphanorum mater: projectos enim infantes colligens, eos educabat et instruebat; ac illos quidem, qui moriebantur, Deo commendabat; eos vero, qui vivebant, in senum hospicio collocabat. Sæpius autem vocata a religiosissima Irene, ejusque filio Constantino, ut una cum ipsis imperaret, constanter recusavit. Demum sanctimonialis facta a sancto Tarasio, in monasterio Eumeniæ migravit ad Dominum,

C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΗ'

EODEM MENSE.

Die decima octava

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Κοσμᾶ τοῦ ὁμολογητοῦ.

61 *Memoria sancti Cosmæ confessoris.*

Κοσμᾶς ὁ ἁγιώτατος ἱεράρχης καὶ ὁμολογητὴς Χριστοῦ, γέγονε μὲν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· βρέφους δὲ τὸν Θεὸν ἀγαπήσας, ἀφῆκε τὸν μον, καὶ ἀπελθὼν ἐγένετο μοναχός. Καὶ δι' ήσεως καὶ λοιπῆς ἀρετῆς ἑαυτὸν ἐκκαθάρας, καὶ οῦ γενόμενος κατοικητήριον, ἐχειροτονήθη Χαλκηος ἐπίσκοπος, κατὰ τὸν καιρὸν τῶν δυσσεβῶν ονομάχων, ὅθεν καὶ πολλοὺς ἀγῶνας ἐνεδείξατο ὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἀναγκαζόμενος γὰρ ὸ τῶν κρατούντων ἀρνήσασθαι τὴν προσκύνησιν ν ἁγίων καὶ σεπτῶν, εἰκόνων, καὶ μὴ πειθόμενος, ορίζετο, καὶ πλείστους ὑπέμεινε πειρασμούς. ἐ πάλιν ἀνακαλούμενος, καὶ βιαζόμενος συνθαι τῇ αἱρέσει αὐτῶν, καὶ μηδὲ ἀνεχόμενος αὐν ἀκοῦσαι, μυρίαις συμφοραῖς περιέπιπτεν, ἅμα ὁσίῳ Ἀόξεντίῳ, μεθ' οὗ καὶ ἠγωνίζετο· καὶ τω πειραζόμενος, καὶ νικῶν πρὸς Κύριον ἐξεδήησεν.

Cosmas sanctissimus pontifex et Christi confessor ex urbe Constantinopolitana ortum duxit. Ab ineunte vero ætate Deum amore prosecutus, mundum reliquit, et abiens monachus factus est. Cumque seipsum religiosis exercitationibus ac reliquis virtutibus expurgasset, Deique domicilium evasisset, Chacedonensis episcopus ordinatus fuit, impiorum iconomachorum tempore. Idcirco propter orthodoxam fidem plura sustinuit certamina. Impulsus enim ab iis, qui tunc rerum potiebantur, abnegare cultum sacrarum et venerabilium imaginum, cum ad id induci nequiret, in exsilium ejectus fuit, et plurimas pertulit calamitates. Sed ab exsilio revocatus, et compulsus eorum hæresi consentire, cum ipsos neque audire vellet, multiplicibus ærumnis subjectus fuit una cum sancto Auxentio, cum quo eadem subivit certamina. Atque ita tentatus ac triumphans, migravit ad Dominum.

D

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.

Et memoria sancti Joannis discipuli sancti Gregorii Decapolitæ.

Ἰωάννης ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἐξ ἁπαλῶν ονχων τὸν κόσμον μισήσας, καὶ Χριστὸν ἀγαπήσας, ἀπελθὼν πρὸς τὸν μέγαν Γρηγόριον τὸν Δε-

Sanctus Pater noster Jannes a teneris unguiculis mundum odio habuit: et Christum amore complexus, ad magnum Gregorium Decapolitam acce-

sit, et ab eo monachus factus, exinde una cum ipso vitæ certamina sustinuit, in omnibus Deo inserviens. Usquo adeo autem in obedientia celebris, in subjectione obsequens, et ad ministeria quæcunque paratissimus fuit, ut magnus Gregorius de ipso maxime gauderet, Deumque glorificaret. Post mortem vero sancti Gregorii ipsiusque ad Deum transitum, abiit in regionem longinquam et incognitam, qui et Dominus peregrinum egerat, atque apud extraneos furat natus, et multa sustinuit. Eeinde sacra loca petens, in beati Charitonis lauram se recepit, ibique seipsum pluribus virtutis exercitationibus addixit. Atque ita cum recte vixisset, in pace ad Deum pacis, quem impense amaverat, emigravit.

καπολίτην, καὶ γενόμενος ὑπ' ἐκείνου μοναχὸς, λοιποῦ συνῆν αὐτῷ ἀγωνιζόμενος, καὶ ἐν πᾶσι Θεὸν θεραπεύων. Οὕτω δὲ γέγονεν εἰς ὑπακοὴν ριβόητος, καὶ εἰς ὑποταγὴν πειθήνιος, καὶ ὑπη τατος θεραπευτὴς, ὡς καὶ τὸν μέγαν Γρηγόριον αὐτῷ χαίρειν, καὶ τὸν Θεὸν δοξάζειν. Μετὰ τελείωσιν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, καὶ τὴν πρὸς αὐτοῦ ἐκδημίαν, ἀπῆλθεν εἰς χώραν ξέν ἄγνωστον, διὰ τὸν ξενιτεύσαντα Κύριον, ξένοις τεχθέντα, καὶ ἠγωνίζετο. Εἶτα τοὺς ἁγίους τόπους, ἀπῆλθεν εἰς τὴν τοῦ Χαρίτωνος λαῦραν, καὶ ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀγῶνας ἀρετῆς. Καὶ οὕτω καλῶς βιώσας, πρὸς τὸν τῆς εἰρήνης, ὃν ὁλικῶς ἠγάπησεν, Θεόν.

03 *Et certamen sancti martyris Victoris, et sociorum ejus.*

Eo tempore, quo impius imperator Diocletianus maximam illam et horribilem persecutionem adversus Christianos excitavit, et comprehensus sanctus multorumque certaminum Christi martyr Georgius multiplicibus subjectus fuit tormentis, ipsosque inter cruciatus longe admirabilia humanisque viribus majora edidit prodigia ; multi ea miracula videntes, in Dominum crediderunt : et ex his alii quidem illico capite obtruncati sunt, vel igne cremati ; alii vero in carceres detrusi, ut postea torquerentur. Inter hos fuerunt sancti isti Christi martyres Victor, Acindynus, Zoticus, Zenon et Severianus : qui cum sanctum Georgium rotæ alligatum, nec ullo modo læsum vidissent, Christi fidem amplexi sunt Excandescens itaque Diocletianus primum illos diversis suppliciis torqueri jubet : cumque idolis sacrificare recusassent, decollati sunt.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βίκτωρος συνοδίας αὐτοῦ.

Κατὰ τὸν καιρὸν, ὅτε Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς τὸν μέγαν ἐκεῖνον καὶ φρικ διωγμὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐκίνησε, κ θεὶς ὁ ἅγιος καὶ πολύαθλος μάρτυς τοῦ Γεώργιος ἐβασανίζετο, καὶ βασανιζόμενος τούργει τὰς παραδόξους ἐκείνας καὶ ὑπὲ θαυματουργίας, πολλοὶ ἐπίστευον ἐπὶ τὸ τὰ θαύματα βλέποντες. Καὶ οἱ μὲν κεφαλίζοντο, ἢ ἐκαίοντο, οἱ δὲ φυλακὴν πο ποντο ἐπὶ τὸ τιμωρηθῆναι ὕστερον· ἐξ ὧν οὗτοι οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, Σέ δυνος, Ζωτικὸς, Ζήνων, καὶ Σεβηριανός ἰδόντες τὸν ἅγιον Γεώργιον προσδεθέντα καὶ μηδὲν ἀδικηθέντα, ἐπίστευσαν τῷ Χ ὀργισθέντος Διοκλητιανοῦ, ἐτιμωρήθησαν πρότερον. καὶ μὴ πεισθέντες θῦσαι ἀπεκεφαλίσθησαν.

Et memoria sancti Georgii confessoris.

Sanctus quoque confessor Christi Georgius temporibus iconomachorum claruit. Et primum quidem ab infantia Deum amore prosecutus, et monachus factus propter multos labores, et certamina, quæ sustinuit, Spiritus sancti templum evasit. Deinde episcopus Antiochiæ ordinatus, creditum sibi gregem recte gubernavit. Posthæc malo diaboli consilio hæresis iconomachorum emersit, et omnes episcopi per epistolas ab imperatore convocati fuerunt, ut quamprimum Constantinopolim advenii rent. Accessit proinde et ipse, regibus obedire studens, juxta sancti Pauli præceptum. At jussus sacrarum imaginum cultum abjurare, cum non assensisset, in exsilium pulsus est, in quo plurimis pro orthodoxa fide æruminis toleratis, in pace quievit.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Γεωργίου τοῦ γητοῦ.

Καὶ ὁ ὅσιος Γεώργιος ὁ ὁμολογητὴς τοῦ ἐπὶ τῷ χρόνῳ ἦν τῶν εἰκονομάχων, βρέφους τὸν Θεὸν ἀγαπήσας, καὶ μοναχὸς καὶ διὰ πόνων, καὶ ἀγώνων πολλῶν, ναὸς Πνεύματος γενόμενος. Εἶτα καὶ ἐπίσκοπος νηθεὶς Ἀντιοχείας, καὶ καλῶς ἰθύνας τὸ αὐτῷ ποίμνιον, ἐπεὶ δὲ τῇ τοῦ διαβόλου συμβουλῇ, ἡ τῶν Εἰκονομάχων αἵρεσις πάντες οἱ ἐπίσκοποι ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν παρεκελεύοντο διὰ τάχους τὴν Κων πολιν καταλαβεῖν, παρεγένετο καὶ αὐτὸς βασιλεῦσιν ὑποτάσσεσθαι, κατὰ τὴν τοῦ ἁγί λου ἐντολήν· καὶ ἐνεχειρισθεὶς ἀρνήσασθαι τ ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν, καὶ μὴ ἐξωρίσθη· καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ πολλοὺς ὑπομείνας ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐν ἀνεπαύσατο.

EODEM MENSE.
Die decima nona

03 *Certamen sancti martyris Christophori, et sociorum ejus.*

Hi quoque tres eadem die, qua variis tormentis

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ
ΙΘ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοφόρου, σὺν αὐτῷ.

Καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέρ

μεγαλομάρτυρ Γεώργιος ἐβασανίζετο, παρίσταντο τῷ βασιλεῖ, δορυφόροι ὄντες· καὶ ἰδόντες τὰ θαύματα, βίψαντες οὐ μόνον τὰ ὅπλα, ἀλλὰ καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν, ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ὡμολόγησαν τὸν Χριστόν. Καὶ κρατηθέντες, καὶ λύσεσι δεθέντες, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακήν· καὶ πὶ τῇ αὔριον τῆς φυλακῆς ἐξελθόντες, ἤχθησαν ἴσμιοι, καὶ παρέστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ κατηγκάσθησαν πρῶτον μὲν διὰ τῶν ἀπειλῶν ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν· ἔπειτα δὲ διὰ μετρίων βασάνων. ς δὲ τὴν γνώμην εἶχον ἀμετάθετον πρὸς Χριστὸν, ρεμασθέντες ἐξέσθησαν, καὶ τὰς πλευρὰς λαμπάσι κτεφλέχθησαν· εἶτα εἰς φυλακὴν κατεκλείσθησαν. αὶ μετὰ ταῦτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, πάλιν ναγκάσθησαν ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθέντες πυρὶ ἐτελειώθησαν.

A cruciatus fuit magnus Christi martyr Georgius astabant imperatori, hastas ferentes. At cum prodigia illa vidissent, non modo armis, sed et cingulis suis projectis, ante ipsum imperatorem stetere, Christum profitentes. Comprehensi proinde, et catenis constricti, in carcerem detrusi fuerunt. Sequenti vero die e carcere educti, et vinculis onusti coram eodem imperatore constituti sunt: ac primum quidem minis, deinde etiam mitioribus tormentis Christum deserere compulsi sunt. Sed cum immutabili in Christum animo persisterent, suspensi depexique fuerunt, facibusque in lateribus ustulati, ac deinde in carcerem iterum conjecti. Posthæc e carcere educti, denuo Christum abnegare, et idolis sacrificare jussi sunt. Nolentes autem B obtemperare, in ignem injecti, finem vivendi fecerunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.

Θεόδωρος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἐπικληθεὶς ριχινᾶς, ἦν Κωνσταντινουπόλεως καὶ γέννημα καὶ ρέμμα. Πλουσίων δὲ γονέων ὑπάρχων υἱὸς, κατέπε καὶ γονεῖς καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, καὶ ἀπελθὼν τῇ μονῇ τῇ δι' αὐτὸν καλουμένῃ Τριχινᾶ, ἐγένετο ναχός· καὶ τοσαύτῃ σκληραγωγίᾳ ἑαυτὸν ὑπέβαν, ὥστε νεκρὸς φαίνεσθαι τοῖς πᾶσι· δι' ὅλης γὰρ κτὸς καὶ ἡμέρας τῷ κρύει, καὶ τῷ παγετῷ προλαίων, ἵστατο προσευχόμενος, ἓν μόνον ἱμάον περιβεβλημένος, κακεῖνο τρίχινον, καὶ ἀδρόν· ὲ τοῦτο γὰρ καὶ Τριχινᾶς ἐπωνομάσθη. Ἦν δὲ καὶ ὑπόδετος, καὶ τὴν κεφαλὴν εἶχεν ἀπερικάλυπτον, ἀσκεπον· ὅθεν καὶ κατὰ δαιμόνων λαβὼν ἐξουν, πολλὰ θαύματα ἐποίησε, καὶ τέλει βίου χρημενος τοῦ θαυματουργεῖν οὐκ ἐπαύσατο, ἀλλὰ ρέχει ἰάματα πᾶσι τοῖς προσερχομένοις αὐτῷ. st suæ vitæ finem prodigia edere non cessavit, sed adhuc curationes præbet omnibus ad ipsum accentibus.

C

EODEM MENSE.

Die vicesima

Memoria sancti Patris nostri Theodori, qui Trichinas cognominatus est.

Sanctus Pater noster Theodorus, cognomento Trichinas, hoc est, Pilosus, Constantinopoli natus et educatus fuit. Cum autem divitum parentum filius esset, illos una cum divitiis et gloria relinquens, in monasterium se recepit, quod ab ipso Trichinæ nomen habuit, ibique monasticam vitam suscepit. Austeritati vero usque adeo se ipsum addixit, ut prope mortuus cunctis videretur. Cunctas enim noctes diesque frigori et glaciei obluctando, standoque inter preces transigebat, unica veste indutus, eaque rustica, et ex pilis contexta: atque idcirco Trichinas, id est Pilosus, vocatus fuit. Nudis insuper pedibus absque calceis incedebat, neque caput ullo tegumento opertum habebat. Quapropter etiam in dæmones potestatem accepit, et plurima patravit miracula; imo etiam

Εἰ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀναστασίου τοῦ Σινᾶ ὄρους.

Ἀναστάσιος, ὁ Θεοφόρος Πατὴρ ἡμῶν, καταλιπὼν σμαν, καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ λαβὼν, κατὰ τὴν ἐντολὴν τὴν ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγε- D ρ ἠκολούθησε προθύμως τῷ Χριστῷ, καὶ ἀπελθὼν ίνετο μοναχὸς ἐν μοναστηρίῳ. Ἐπιθυμῶν δὲ μει νων ἀγώνων, καὶ πλείονος ἀρετῆς, παρεγένετο εἰς ροσόλυμα, καὶ προσκυνήσας εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ βασμίους τόπους, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Σινᾶ ὄρος· καὶ ρὼν ἐκεῖ μοναζόντας ἁγίους, ἔμεινε παρ' ἐκείνοις, τοταττόμενος αὐτοῖς, καὶ δουλεύων προθύμως. ὰ δὲ τὴν ταπεινοφροσύνην αὐτοῦ ἐδέξατο, καὶ ρισμα γνώσεως, καὶ σοφίας πολλῆς. Ἐξ οὗ καὶ ους Πατέρων συνεγράψατο ἁγίων, καὶ ψυχωφελεῖς γους πολλοὺς συνέθηκεν, ἐξ ὧν οἱ πλείους εὑρισκόνοι, πρόκεινται τοῖς φιλομαθέσιν εἰς σωτηρίαν χῶν καὶ ὠφέλειαν· καὶ μετὰ ταῦτα τῷ Θεῷ ρεστήσας, ἐν εἰρήνη ἐτελειώθη.

Et memoria sancti Patris nostri Anastasii Sinaitæ.

Pater noster Anastasius divino Spiritu afflatus, mundum et omnia quæ in eo sunt, relinquens suamque crucem tollens, juxta sacri Evangelii præceptum, alacri animo secutus est Christum, et abiens ad quoddam monasterium, ibidem factus est monachus. Cupiens autem majora subire certamina et perfectiorem adipisci virtutem, Hierosolyma petiit. Cumque sancta ac veneranda loca adorasset, abiit in montem Sinai: ubi cum sanctos viros invenisset monasticam vitam exercentes, apud ipsos permansit, obediens eis, et prompto animo inserviens. Ob sui vero animi demissionem accepit a Deo donum scientiæ et multiplicis sapientiæ. Unde et sanctorum Patrum vitas conscripsit, et multos ad animarum profectum sermones composuit: quorum plures deinde reperti, discendi studiosis propositi sunt in animarum salutem et utilitatem. Post hæc Deo placens et gratus, in pace decessit

EODEM MENSE. A

Die vicesima prima

Sanctæ sanctæ martyris Alexandræ imperatricis.

Alexandra Christi martyr, uxor fuit Diocletiani imperatoris. Cumque etiam ipsa sanctum Georgium variis tormentis excruciari, hastili scilicet in ventre percussum, nec tamen ullo modo læsum; deinde rotæ ex acutis ferris compositæ alligatum, et funibus desuper immisso vinculis exsolutum: rursum insuper in frusta dissecto, denuo sospitem stabilitum, et coram imperatore, qui idolis sacrificaret, intrepide consistentem, tamque mirabili 65 spectaculo plures ad Christi fidem evocantem, quorum aliqui extra civitatem decollati sunt, alii vero in carcerem detrusi. Cum hæc, inquam, Alexandra B vanum imperii gloriam abjiciens, etiam ipsa in Christum credidit, et coram imperatore se Christianam esse confessa est. Jubente igitur Diocletiano in carcerem conjecta fuit. Deinde vero lata sententia, ut simul Georgius et Alexandra capitibus obtruncarentur, cum id ipsa didicisset, in carcere prece ad Deum fundens, animam tradidit.

Et memoria sancti prophetæ Michææ.

Gloriosus ac magnus propheta Michæas, unus ex undecim prophetis, fuit ex tribu Ephraim. Cum autem regem Achab redarguere ob plura ac multiplicia ejus scelera, odio quidem ab eo habitus, sed minime interfectus est, eo quod rex Deum timeret, ac prophetæ virtutem reveretur. Adhuc tamen meta perculsus, se subdixit, ac diu in monasterio commoratus est, ne crebro præbens sese regi conspiciendum eumque redarguens, ad suam cædem perpetrandam illius animum excitaret. Post mortem vero Achab, cum ipsius filium Joram ob similia nefaria æque increparet, nec ille propheta correctionem æquo animo perferret comprehensum fuit, et in carcerem detrusus: ubi cum longo temporis intervallo permansisset, ærumnas ac molestias plurimas constanter pertulit. Deinde e carcere eductus, de præruptæ rupe præceps actus est a latronibus: et cum animam Deo tradidisset, sepultus fuit.

Et memoria sancti Maximiani patriarchæ Constantinopolitani.

Maximianus Christi pontifex ex antiqua Roma ortum duxit, civitatem ac nobilium parentum filius. Cum autem ob negotium quoddam Roma discessisset, Constantinopolim venit: ubi propter suam bonam indolem, et multiplicem doctrinam, nec non exactam vitæ rectitudinem, sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ presbyter initiatus fuit a Sisinnio celeberrimo patriarcha: cujus probitatem in omnibus plane virtutibus exprimens, in eo instituto perduravit, donec damnatus fuit 66 Nestorius hæreticus, qui sanctissimo Sisinnio successerat. At post ipsius hæretici Nestorii depositionem Maximianus tanquam fidelis et orthodoxus, communi im-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. A

ΚΑ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης.

Ἀλεξάνδρα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἐπέχρι τ Διοκλητιανοῦ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἰδοῦσα καὶ αὐ ἅγιον Γεώργιον τιμωρούμενον, μετὰ τοῦ κοντ κατὰ τῆς γαστρὸς πληγέντα, καὶ μὴ βλαφθέντ ἐν τροχῷ ὀξέσι σιδήροις διημωμένῳ προσδε καὶ κατὰ τοῦ κατωφεροῦς ἀπολυθέντα, καὶ π εἰς πολλὰ κατατμηθέντα, καὶ πάλιν ὑγιῆ παρα καὶ ἐμφανισθέντα τῷ βασιλεῖ θύοντι τοῖς εἰδ καὶ τῷ παραδόξῳ θεάματι πολλοὺς προσκαλ Χριστῷ πιστεῦσαι, οἵτινες καὶ ἀπεκεφαλίσθη τῆς πόλεως, οἱ δὲ καὶ ἐκπλαγέντες τὸ γεγ B καταλιποῦσα τὴν δόξαν τῆς βασιλείας, ἐξέστ αὐτὴ τῷ Χριστῷ, καὶ ὡμολόγησεν ἐνώπιον τ σιλέως ἑαυτὴν Χριστιανήν. Προστάξει οὖν τ κλητιανοῦ παρεδόθη τῇ φυλακῇ· καὶ μετ γενομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀποκεφαλισθῆνα γιον καὶ Ἀλεξάνδραν, τοῦτο μαθοῦσα, ἐν τῇ φ καὶ τῷ Θεῷ εὐξαμένη, παρέδωκε τὴν ψυχήν.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Μιχαία.

Ὁ ἔνδοξος καὶ μέγας προφήτης Μιχαίας ἦ μὲν εἰς τῶν δέκα ἓξ Προφητῶν, ἦν δὲ ἐκ τῆς Ἐφραίμ· διελέγχων δὲ τὸν βασιλέα Ἀχαὰ πολλαῖς, καὶ διαφόροις παρανομίαις, ἃς ἐ παρ' αὐτοῦ· οὐκ ἐφονεύετο δέ, φοβουμένου καὶ αἰδουμένου τὴν ἀρετὴν τοῦ προφήτ C δὲ φοβούμενος ὑπεχώρει, καὶ διέτριβεν ἐπ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου, ἵνα μὴ συχνάκις ἐμφανιζόμενος, καὶ διελέγχων, πρὸς φόνου θυμὸς καθοπλίσῃ. Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἀχαὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωρὰμ ἐπὶ ταῖς ὁμοίαις ἐπε μὴ ὑπομείναντα τὸν ἔλεγχον, ἐκρατήθη, κλεισθεὶς εἰς φυλακήν, καὶ διαμείνας ἐπὶ νον ἐπὶ συχνὸν, ἐταλαιπωρήθη ἱκανῶς. Ἐκ φυλακῆς ἐκβληθείς, ἐρρίφη κατὰ τοῦ κρημ τῶν δημίων, καὶ παραδοὺς τὴν ψυχὴν τ ἐτάφη.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Μαξιμιανοῦ πατριάρχ Κωνσταντινουπόλεως.

D Μαξιμιανὸς ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης, ἐγέν ἐκ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, υἱὸς πλουσίων καὶ γονέων· κατὰ τινα δὲ χρείαν τὴν Ῥώμην εἰς Κωνσταντινούπολιν παρεγένετο, καὶ διὰ καὶ πολυμάθειαν, καὶ τὴν τοῦ βίου κατάστα ἀκρίβειαν, πρεσβύτερος ἐχειροτονήθη τῆς ἐν σταντινουπόλει ἐκκλησίας ἁγίας παρὰ Σισιν ἀοιδίμου πατριάρχου. Καὶ τὴν δοκιμὴν αὐ πάσαις ἀρεταῖς ἐπιδεικνύμενος διήρκεσε μέχ καθαιρέσεως Νεστορίου τοῦ αἱρετικοῦ τοῦ τὸν τατον Σισίννιον διαδεξαμένου. Καὶ μετὰ τὴν ρεσιν αὐτοῦ τοῦ αἱρετικοῦ Νεστορίου, ψήφ βασιλέως, καὶ τοῦ κλήρου, καὶ τοῦ λεοῦ π

; πιστὸς καὶ ὀρθόδοξος, πατριάρχης προεχειρίσθη
ωνσταντινουπόλεως· καὶ καλῶν καὶ θυσιῶν τὸ
ῦ Χριστοῦ ποίμνιον ποιμάνας, καὶ τὴν ἐκκλησίαν
τὸς σκανδάλων διατηρήσας, καὶ κρατήσας ἔτη
ο, καὶ μῆνας πέντε, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο.

peratoris, cleri, ac totius populi suffragio, Constantinopolitanus patriarcha electus fuit. Cum vero recte ac religiose gregem Christi gubernasset, et Ecclesiam a scandalis tutam servasset, eique per annos duos, et menses quinque præfuisset, in pace requievit.

κὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσαακίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Οἱ τρεῖς οὗτοι ἅγιοι μάρτυρες Ἰσαάκιος, Ἀπολλὼν,
ὶ Κοδρᾶτος, θεράποντες ὑπῆρχον τῆς βασιλίσσης
λεξάνδρας· καὶ ἰδόντες αὐτὴν καταφρονήσασαν
ξης προσκαίρου, καὶ βασιλείας φθαρτῆς, καὶ
ισιλέως θνητοῦ, καὶ προσδραμοῦσαν τῷ Χριστῷ,
ὶ πιστεύσασαν ὡς ἀθανάτῳ καὶ αἰωνίῳ βασιλεῖ,
ὶ δι' αὐτὸν θανοῦσαν, ἐπίστευσαν, καὶ αὐτοὶ τῷ
ιστῷ, καὶ παῤῥησιασάμενοι ἤλεγξαν τὸν βασιλέα,
ιρίνομον αὐτὸν εἰπόντες, καὶ ὠμὸν καὶ θηριώδη,
; μηδὲ τὴν οἰκείαν γυναῖκα, μεθ' ἧς ἐτέκνωσεν,
εήσαντα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς, προσέταξε
ῖς δημίοις κρατῆσαι αὐτοὺς, καὶ τῇ φυλακῇ παρα-
ῦναι. Καὶ τούτου γενομένου, αὐτὸς δι' ὅλης τῆς
κτὸς διελογίζετο, πῶς ἄν διάθοιτο τὰ κατ' αὐτῶν
ργίσθη γὰρ μεγάλως), καὶ τῇ ἐπαύριον ἀγαγὼν
ὐτοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ καταναγκάσας ἀρνήσασθαι
ν Χριστὸν, καὶ μὴ πείσας, ἀπεκεφάλισεν.

Et certamen sancti martyris Isaacii, et sociorum ejus.

Hi tres sancti martyres Isaacius, Apollo, et Codratus famuli fuerunt Alexandræ imperatricis: quam cum vidissent caduca hujus ævi gloria, corruptibili imperio, et mortali imperatore contemptis, ad Christum accurrere, eique tanquam immortali atque æterno Regi credere, et pro eo mortem subire; etiam ipsi Christi fidem amplexi sunt: et maxima libertate loquentes, imperatorem increparunt, impium crudelem ac ferum ipsum appellantes, quod conjugio sibi junctæ mulieris, ex qua etiam liberos susceperat, misertus non esset. Unde in iram excitatus imperator lictoribus præcepit, ut eos comprehenderent, ac in carcerem conjicerent. Quo peracto, tota nocte ipse imperator cogitabat, quomodo eos interimeret: (ingenti enim furore adversus illos accensus erat:) ideoque sequenti die eos coram se adduci jussit, et ut Christum abnegarent, compellere conatus est. Sed cum id ipsis suadere non valuisset, capite eos plecti mandavit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΒ'.

EODEM MENSE.
Die vicesima secunda

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Σικαιώτου.

Θεόδωρος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης, καὶ μέγας
υματουργὸς, ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς Γαλατῶν Χώρας,
πὸ χωρίου δὲ Σικαιοῦς, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰου-
ιτινιανοῦ τοῦ παλαιοῦ· ἐγεννήθη δὲ ἐν πανδοχείῳ,
ἧς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας, διὰ κάλλους τοῦ προ-
ώπου αὐτῆς, ἐπισπασαμένης πρὸς τὴν αὐτοῦ
ννησιν Κοσμᾶν τινα τῶν βασιλικῶν ταχυδρόμων·
τις καὶ εἶδεν ἐν ὀνείρῳ, ἀστέρα κατελθεῖν ἐκ τοῦ
ὐρανοῦ, καὶ πεσεῖν ἐπὶ τὴν κοιλίαν αὐτῆς· ἐδήλου
ὶ ὁ ἀστὴρ τὴν εἰς ὕστερον ἀρετὴν τοῦ παιδός·
οσοῦτον γὰρ ἐκ βρέφους ἐγίνετο ἐνάρετος, ὡς καὶ
ὸν ἅγιον Γεώργιον φίλον κτήσασθαι, φανερῶς συλ-
αλοῦντα αὐτῷ καὶ συμβαδίζοντα, καὶ ὁδηγοῦντα
ὐτὸν πρὸς πᾶν ἀγαθόν· ἐξ οὗ καὶ τὰ μυρία ἐκτή-
ατο θαύματα. Γενόμενος δὲ μοναχὸς, ἐχειροτονήθη
αὶ ἐπίσκοπος Ἀναστασιουπόλεως, καὶ διὰ τὰ
ολλὰ θαύματα περιβόητος φανεὶς, καὶ βασιλεῦσι,
αὶ τῷ κόσμῳ παντὶ, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξε-
ήμησεν.

Memoria sancti Patris nostri Theodori Sicæotæ.

Theodorus Christi pontifex, ac magnus thaumaturgus, natus est in regione Galatiæ in oppido quod Sicæon appellatur, Justiniano seniore imperante. Genitus vero fuit in taberna diversoria, ubi mater ipsius Maria eximia oris sui pulchritudine ad eum progignendum attraxerat virum quemdam nomine Cosmam, qui inter imperatoris cursores adscriptus erat. Eadem porro ejus mater vidit in somnis sidus e cœlo delabi, atque in suum sinum decidere: quod sane sidus futuram pueri virtutem prænuntiabat. Adeo enim ipse ab ineunte ætate virtutis studiosus atque amans fuit, ut sanctum Georgium amicum sibi comparaverit, qui et palam cum eo colloqui, et frequenter convenire, atque ad omne opus bonum ipsum perducere consueverat. Unde innumera edidit miracula. Cum vero monasticam vitam suscepisset, episcopus Anastasiopolis ordinatus est. Demum cum apud imperatores, ac universum terrarum orbem plurimis editis miraculis celebris evasisset, in pace ad Dominum migravit.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ναθαναήλ.

Ναθαναὴλ ὁ τοῦ Χριστοῦ φίλος καὶ ἀπόστολος, ἦν
ὲκ ἀπὸ Κανὰ πόλεως τῆς Γαλιλαίας, ἔνθα ὁ Χριστὸς
ὶ Θεὸς ἡμῶν κληθεὶς εἰς γάμον μετὰ τῆς παναγ-
άντου αὐτοῦ Μητρὸς, καὶ τῶν ἱερῶν μαθητῶν, τὸ
ρῶτον θαῦμα ἐποίησε, τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβαλών.
ροσεδέχετο δὲ καὶ αὐτὸς τὴν παρουσίαν τοῦ Χρι-
οῦ, ὡς νομομαθὴς, τοῦ παρ' ἐκείνων λεγομένου

Et memoria sancti apostoli Nathanaelis.

Nathanael Christi amicus et apostolus fuit ex Cana civitate Galilææ, ubi Christus Deus noster ad nuptias vocatus una cum intemerata ejus Genitrice, et sacris discipulis, primum edidit miraculum, aquam in vinum convertens. Exspectabat autem et ipse, quod legis peritus esset, adventum Christi qui apud ipsos Messias dicebatur. Qr

tur e carcere educitur, atque iterum captatum, spiritum hoc modum.

Et certamen sancti martyris Sabæ ducis.

Sanctus Christi martyr imperante Aureliano dux militum missus a urbe Roma fungebatur. Cum autem gravem quidem Gothus esset, religione vero Christianus, sanctos carcere inclusos invisere, eisque humanitatis ministeria præstare solebat. Delatus autem et comprehensus, atque ad imperatorem abductus, militare, quo cingebatur, cingulum projecit, et Christum confessus est. Suspensus igitur fuit, et filamentis, et facibus ustulatus. Ex quibus tormentis cum miraculose semper atque incolumis evasisset, virgis septuaginta ad Christi laudem cæsus est, qui omnes uno capite obtruncati fuerunt. Posthac in carcerem conjectus est, ubi cum Christus illi apparuisset, longe plus roboris et vigoris accepit. Eductus demum e carcere jussusque Christum abnegare ac idolis sacrificare, cum id facere nollet, sacrum ejus caput gladio truncatum fuit.

ΕΙΚΑΣ ΜΗΝΣΙ.

Die vicesima sexta

Certamen sacrosancti martyris Basilei episcopi Amaseæ

Sacrosanctus martyr Basileus, imperante Licinio episcopus fuit Amaseæ. Martyrium autem sibi illatum a matrona Aemilia quadam uxoris Licinii quæ Glaphyra dicebatur, ut pudicitiæ studio commodum gratiæ evitaret, dominæ suæ consilio cum magna aurorum copia occulte in Ponti plagas aufugit: et cum Amaseam venisset ab episcopo Basileo tanquam Christiana excepta fuit. Cum autem id rescivisset Licinius, ambos coram se adduci mandavit. Sed Glaphyra, quæ jam fato concesserat, ab ipsius manibus effugit. Basileus vero episcopus vinctus Nicomediam adducitur: cæsaque imperatorem redarguisset, capite obtruncatus est, et in mare projectus, seorsim quidem corpus ejus, seorsim caput. At Dei providentia ipsius corpus capiti conjunctum est, undisque supernatans, in Sinope urbe inventum fuit, ac deinde Amaseæ depositum.

Et certamen sancti martyris Publii.

Sanctus hic Christi martyr Publius miles fuit, Licinii imperatoris copiis adscriptus, et ab ipso plurimum dilectus quod in multis belli occasionibus se strenue ac fortiter gessisset. Quando autem sacrosanctus martyr Basileus ex urbe Amasea vinctus coram Licinio adductus est, eumque generose redarguit, ac impurorum dæmonum deceptionem detestatus, quæ spectant ad dispensationem veri Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi, enarravit; militari balteo, quo erat præcinctus, atque armis projectis, se Christianum esse professus est, ac

A ἔνθα φασὶ κἀκεῖ ὁ Κύριος, [illegible] σώμασιν καὶ ἐπὶ τῷ κόρῳ φυλακῆς [illegible] τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα παρέδωκε.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σάβα [illegible] στρατηλάτου.

Σάβας ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦν ἐκ τῆς [illegible] Αὐρηλιανοῦ, τὴν τοῦ στρατηλάτου ἐκεῖσε ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει. Ὑπῆρξε μὲν τὸ γένος Χριστιανὸς δὲ ὤν, ἐπεσκέπτετο τοὺς ἐν [illegible] ἁγίους, καὶ ἐφρόντιζε οὐλὰ καὶ βίου κἀκεῖ ἐκείρει τὰ πονηρὰ ἀπὸ τῶν ἐφόρων δεσμὰ πνεύματα. Ἀναβληθεὶς δὲ ἐπ[illegible] πρὸς τὸν βασιλέα. Καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ [illegible] περικειμένην αὐτῷ ζωνὴν, ἀφωμολόγησε τὸ [illegible] Χριστοῦ εἶναι ὑφίστη, καὶ λαμπάδων [illegible] παραδίξως σωθείς, ἄνδρας ἑβδομήκοντα [illegible] εἰς Χριστὸν πίστιν ἐβαπτίσατο, οἵτινες πα[illegible] τὰς παραλὰς ἀπετμήθησαν. Εἶτα παρὰ [illegible] φυλακῇ, ἔνθα καὶ ἐπιφανεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς [illegible] ἐγκρίσεως πλείονος καὶ τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς [illegible] εἴθ' ὕστερον καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου [illegible] Ἀμασείας.

Βασιλεὺς ὁ ἱερομάρτυρ, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς [illegible] C Αἰκιννίου. Ἐπίσκοπος δὲ ἦν Ἀμασείας [illegible] σε δὲ τρόπῳ τοιούτῳ. Δούλη τις τῆς γυ[illegible] κιννίου, Γλαφύρα καλουμένη, φεύγουσα [illegible] μίξιν διὰ σωφροσύνην, τῇ βουλῇ τῆς κυ[illegible] μετὰ χρημάτων πολλῶν, κρύφα πρὸς τὰ [illegible] τολῆς μέρη ἐξέφυγε, κατελαβεύσα τὴν [illegible] σιαν, καὶ ὑποδεχθεῖσα ὡς Χριστιανὴ [illegible] ἐπισκόπου Βασιλείου. Μαθὼν τὰ τοῦτο [illegible] καὶ ἀποστείλας, ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν [illegible] Ἀλλ' ἡ μὲν Γλαφύρα ἔβη τελευτήσασα, ἐξέ[illegible] χεῖρας αὐτοῦ· ὁ δὲ ἐπίσκοπος Βασιλεὺς [illegible] ἀχθεὶς εἰς Νικομήδειαν, καὶ τὸν βασιλέα [illegible] ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἐρρίφη ἐν τῇ θαλάσσῃ, [illegible] μὲν τὸ σῶμα αὐτοῦ, χωρὶς δὲ ἡ κεφαλή. Ὑπὸ [illegible] Θεοῦ προσεκολλήθη τὸ σῶμα τῇ κεφαλῇ, καὶ [illegible] κλεῦσαν τὸ ῥεῦμα, εὑρέθη ἐν Σινώπῃ, εἶτα ἐν [illegible] D Ἀμασείᾳ.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ποπλίου [illegible]

Στρατιώτης ἦν οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς τοῦ [illegible] Ποπλίου, στρατευόμενος ὑπὸ τῷ βασιλεῖ Λι[illegible] καὶ ἀγαπώμενος ὑπ' ἐκείνου, διὰ τὸ πολλ[illegible] πολλοῖς ἀνδραγαθῆσαι πολέμοις. Ὅτε δὲ [illegible] ἦλθε ἐξ Ἀμασείας ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Βα[illegible] καὶ σταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ Αἰκιννίου, ἐλευθ[illegible] δρείως αὐτόν τε καὶ τὴν πλάνην τῶν ἀκα[illegible] δαιμόνων, καὶ διεξῆλθε τὰ περὶ τῆς οἰκο[illegible] τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησ[illegible] στοῦ, ῥίψας τὰ ὅπλα καὶ τὴν ζώνην, ἣν π[illegible] δλητο, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν Χριστιανὸν, κα[illegible]

ανίου Θεοῦ δοῦλον καὶ στρατιώτην. Ὀργισθεὶς βασιλεὺς, καὶ ἀλλοιώσας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀλλῷ θυμῷ, πρῶτον μὲν διὰ κολακείας ἐσπούμεταθῆναι αὐτὸν τῆς τοιαύτης γνώμης· ὡς δὲ πεισεν, ἰσχυρῶς βασανίσας, μαχαίρᾳ τὴν κεφαιούτοῦ ἀπέτεμεν.

A cœlestis numinis servum et militem. In iram proinde excitatus imperator, ac facie extemplo mutata, primum quidem illum blanditiis ab hujusmodi mentis sententia amovere conatus est: at cum id assequi nequiret; 73 crudeliter eum excruciari, atque ense demum caput ei amputari mandavit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΖ'

EODEM MENSE.
Die vicesima septima

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Σωσιπάτρου καὶ Ἰάσωνος

Memoria sanctorum apostolorum Sosipatri et Jasonis.

σων, καὶ Σωσίπατρος γεγόνασι μὲν μαθηταὶ ου τοῦ ἀποστόλου· ἦν μὲν, ὁ μὲν Ἰάσων ἀπὸ οῦ τῆς Κιλικίας, ἧς καὶ ἐπίσκοπος ἐγένετο· ὁ ωσίπατρος ἐκ Νατρῶν τῆς Ἀχαΐας, γενόμενος αὐτὸς ἐπίσκοπος Ἰκονίου. Ἐπὶ χρόνοις δὲ τισι ἑαυτῶν ἐκκλησίας κυβερνήσαντες, ἀπῆλθον εἰς Δύσιν ὠφελῆσαί τινάς. Καὶ καταλαβόντες τὴν Κερκύρων κτίζουσιν ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Καὶ μαθὼν τοῦτο υλῖνος, ὁ τῆς νήσου βασιλεὺς, ἀπέκλεισεν αὐεἰς φυλακήν· ἔνθα ἰδόντες αὐτοὺς ἑπτὰ λησταὶ κλεισμένοι ὄντες, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, ως δὲ καὶ ὁ δεσμοφύλαξ Ἀντώνιος, ὅστις καὶ σφαλίστη. Καὶ κατελθόντος πυρὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατακαύσαντος τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ βασιλέως, ἡν γυναῖκα αὐτοῦ, ἀπελύθησαν οἱ ἅγιοι, καὶ πολὼφελήσαντες ὕστερον ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθησαν.

Jason, et Sosipater discipuli fuerunt apostoli Pauli. Et Jason quidem natus est Tarsi in Cilicia, cujus etiam civitatis episcopus fuit: Sosipater vero Patris in Achaia natus, episcopus fuit Iconii. Cum autem per aliquot annos ecclesias suas gubernassent, in Occidentem abierunt, ut aliquos juvarent. Cumque in Corcyram insulam venissent, sancti Stephani protomartyris nomine ecclesiam construxerunt. Hæc cum Cercylinus insulæ regulus intellexisset, conjici ipsos jussit in carcerem: ubi cum eos vidissent septem latrones, qui ibidem inclusi erant, in Christum crediderunt: similiter et carceris custos Antonius, qui proinde capite obtruncatus fuit. Posthæc cum ignis e cœlo delapsus duos reguli filios ejusque uxorem combussisset, vinculis soluti fuerunt sancti viri: qui cum multis profuissent, demum in pace decesserunt.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Κερκύρας.

Et certamen sanctæ martyris Cercyræ.

ετὰ τὸ τελευτῆσαι ὑπὸ τοῦ οὐρανίου πυρὸς υἱοὺς Κερκυλίνου τοῦ βασιλέως, καὶ τὴν ίκα αὐτοῦ, καὶ ἀπολυθῆναι τοὺς ἁγίους, ησεν αὐτοὺς Καρπιανὸς ὁ τῆς νήσου ἔπαρκαὶ ἐτιμώρει προστάξει τοῦ βασιλέως. Προσα δὲ ἀπὸ τῆς θυρίδος Κερκύρα ἡ αὐτοῦ ηρ, καὶ θεωροῦσα τοὺς ἁγίους βασανιζομένους, ευσε. Καὶ Χριστιανὴν ἑαυτὴν ὁμολογήσασα, τη ἐνώπιον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Καὶ ἀναγκαι ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεῖσα, σται καὶ αὐτὴ τῷ ἐπάρχῳ. Ὁ δὲ ἔπαρχος παρέ αὐτὴν Αἰθίοπί τινι, εἰς τὸ διαφθαρῆναι αὐτήν. τάξει δὲ Θεοῦ ἄρκτος ποθὲν ἐλθοῦσα, ἐκώλυσε Αἰθίοπα τοῦ ἐπιχειρήματος, καὶ ἐφύλαξε τὴν ινον ἀδιάφθορον· ἰδὼν οὖν τὸ θαῦμα ὁ Αἰθίοψ, πιστεύσας, μαχαίραις κατεκόπη. Ἡ δὲ ἁγία ὀρα κρεμασθεῖσα, καὶ ὑποκαπνισθεῖσα, καὶ θεῖσα, καὶ λιθοβοληθεῖσα, ἐτελειώθη.

B Postquam delapso e cœlo igne Cercylini reguli filii et conjux periissent, ac præfati sancti viri vinculis soluti fuissent, eos comprehendit Carpianus insulæ præses, ac reguli jussu tormentis subjecit. Cum autem ex fenestra prospiceret Cercyra ipsius filia, sanctosque cruciatibus vexari videret, Christi fidem amplexa est, seque Christianam professa, coram patre suo astitit: a quo jussa Christum abnegare, cum non assensiseet, tradita etiam ipsa fuit præsidi. At præses eam dedit cuidam Æthiopi, ut ipsam corrumperet. Dei autem nutu ursa aliunde superveniens, ab attentato scelere Æthiopem prohibuit, et virginem incorruptam custodivit. Quo viso prodigio, 74 cum Æthiops ille Christi fidem suscepisset, ense obtruncatus fuit. At sancta Cercyra primum suspensa, et emisso fumo ex supposito igne cruciata, dein sagittis transfixa, ac demum lapidibus obruta, martyrium consummavit.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σατορνίνου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Et certamen sancti martyris Saturnini et sociorum ejus.

τοι οἱ ἅγιοι ὑπῆρχον οἱ πιστεύσαντες ἐν τῇ κῇ τῷ Χριστῷ διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων τόλων· Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου, ἑπτὰ λῃσταρμετὰ καὶ τῶν πιστευσάντων ὕστερον ὑπὸ τῆς Κερκύρας· καὶ μετὰ τελευτὴν αὐτῆς ἐκβλη τῆς φυλακῆς οἱ ἑπτὰ, καὶ ἀχθέντες ἔξω τῆς ις, ἐνεβλήθησαν εἰς λέβητας γέμοντας πίσσης, ηροῦ, καὶ ἐλαίου, καὶ βράζοντες ἐτελειώθηΟἱ δὲ καταλειφθέντες ἀδελφοὶ, εἰς νησίδιόν τι ὄντες, προσηύχοντο τῷ Θεῷ. Καὶ μαθὼν τοῦτο

D Hi sancti septem latronum principes fuerunt, qui in carcere ob doctrinam sanctorum apostolorum Jasonis et Sosipatri Christo nomen dederunt, ac una cum iis, qui postea Christianam religionem per sanctam Cercyram amplexi sunt, post hujus obitum e carcere educti, ipsi quidem septem extra civitatem abducti, in lebetes pice, cera oleoque repletos atque effervefactos injecti, martyrium consummarunt. Reliqui vero fratres in quamdam parvam insulam deportati, divinis precibus vacabant

die e carcere eductus, atque iterum raptatus, spiritum Deo reddidit.

Et certamen sancti martyris Sabæ ducis.

Sabas Christi martyr, imperante Aurelia militum munere in urbe Roma fungeba autem genere quidem Gothus esset, re Christianus, sanctos carceri inclusos que famulari consueverat. Ob illibat tenorem, ac religiosas exercitation hominum corporibus malos spirit tus autem et comprehensus, atq adductus, balteum militareu coram eo projecit, et Christu pensus igitur fuit, et dilani tus. Ex quibus tormentis atque incolumis evasisse Christi fidem evocavit, truncati fuerunt. Post est, ubi cum Christu roboris ei concessit. susque Christum a cum id facere n abscissum fuit.

Certamen

Sacrosan nio, episc subiit hur cinii, que dio conc lio cum Orienta set, ab fuit. C ram s fato c vero cum catu corp cor tan Ar

L p b s

Et certamen sancti martyris Batæ.

Sanctus martyr Batas ex regione Persidis oriundus, *fidem Christi* a parentibus edoctus est. Cum *vero trigesimum* ætatis suæ annum ageret, relictis *patre, matre*, uxore, liberis, et omnibus quibus affluebat divitiis, abiit, et monasticum institutum *suscepit*: in quo cum optime sese exercuisset, martyrio vitam finire exoptavit. Mota igitur adversus Christianos persecutione, cum reliqui, qui cum ipso erant monachi, ex monasterio aufugissent, ipse solus permansit: ubi comprehensus, præsidi Nisibis traditur, ab eoque compellitur Christum abnegare, solemque et ignem adorare. Quod cum ille facere detractaret, summaque animi fiducia Christum profiteretur, a decem satellitibus ambæ ejus manus extensæ suut, humeriq[ue] ex nimia violentia disrupti. Deinde cum partes genitales funibus essent arcte constrictæ, raptatus est, virgisque percussus. Demum in omnibus corporis membris acriter cæsus, gladio vitam finivit.

MENSE MAIO.

Die prima

Jeremiæ sancti Hieremiæ prophetæ.

S. Hieremias, electus Dei propheta, fuit ex Judæa ... et multa quidem vaticinatus est, præsertim ... Hierosolymorum expugnationem. Quatenus Arcam legis, et sacra omnia, quæ in ea ... accipiens, in petra abscondit, illos qui adesse ... sic allocutus: Migravit Dominus ex Sina in ..., ac rursus veniet in Sina cum potestate; si... cum quæ vobis erit adventus ipsius, quando gentes omnes lignum adorabunt. Quæ cum dixisset, illico super eam petram, in qua Arcam absconderat, nubes apparuit, locum illum usque in præsentem diem obumbrans. Plures deinde ærumnas a Judæis sustulit, quod eorum iniquitates redargueret. Cum vero in Ægyptum abiisset, prædixit fore, ut eorum simulacra concuterentur, et conciderent propter Salvatorem puerum ex Virgine in stabulo **80** *nasciturum. Ac demum cum in urbe Ægypti Taphnis degeret, lapidibus a populo obrutus, e vita decessit, prope domum Pharaonis sepultus.*

B

MHNI MAIΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ.

Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ἱερεμίου

Ἱερεμίας, ὁ ἐκλεκτὸς προφήτης τοῦ θεοῦ, ἐκ τῆς Ἰουδαίας χώρας· προεφήτευσε δὲ πολλὰ μὲν πολλὰ, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς ἁλώσεως Ἱερουσαλήμ. Διὸ καὶ ἔλαβε τὴν κιβώτὸν τοῦ νόμου, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἅγια πάντα, καὶ κρύψας εἰς σπήλαιον, εἶπε τοῖς παρεστῶσιν. Ἀπεδήμησε Κύριος ἐξ Σινᾶ εἰς τὸν οὐρανὸν, κἀὶ πάλιν ἐλεύσεται ἐν Σινᾷ ἐν δυνάμει· καὶ σημεῖον ὑμῖν ἔσται τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ὅταν ξύλον προσκυνήσωσι πάντα τὰ ἔθνη. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ πέτρᾳ, ἐν ᾗ ἔκρυψε τὴν λάρνακα, ὡς νεφέλη σκιάζουσα τὸν τόπον ἕως τῆς σήμερον. Ἐβασανίσθη δὲ πολλὰ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐλεγχεν αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. Ἦν δὲ καὶ εἰς Αἴγυπτον, προεφήτευσεν ὅτι δεῖ τὰ εἴδωλα αὐτῶν καὶ σμπεσεῖν διὰ Σωτῆρα ἐκ Παρθένου γεννηθησομένου ἐν φάτνῃ ἐν δὲ ἐν Τάφναις πόλει τῆς Αἰγύπτου, καὶ λιθοβοληθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη πλησίον οἴκου Φαραώ.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Βατᾶ

Ὁ ἅγιος Βατᾶς ἦν μὲν ἐκ τῆς χώρας Περσίδος ἐκ προγόνων τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν μεμαθηκώς, κοσμοκαταστὴς δὲ γενόμενος, καταλιπὼν πατέρα καὶ μητέρα, τέκνα, καὶ πάντα τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦν, ἐγένετο μοναχός. Καὶ ἀσκήσας καλῶς, ἐπεθύμησε καὶ τοῦ διὰ μαρτυρίου τελειωθῆναι. Ἐκινήθη οὖν διωγμοῦ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ πάντων τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν ἐκ τῆς μονῆς φυγόντων, μόνος ὑπέμεινεν. Ἔνθα κρατηθεὶς, ἐστάθη τῷ ἄρχοντι Νισίβεως. Καὶ παρ' ἐκείνου πολλὰ σθεὶς ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, καὶ τῷ πυρὶ, οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν ὡμολόγει. Ἐκταθεὶς οὖν ὑπὸ δύο στρατιωτῶν ἐξ ἑκατέρων τῶν χειρῶν, ἀπὸ τῆς σκληρᾶς βίας ἐξηρθρώθη τοὺς ὤμους. Εἶτα δεθεὶς ἀπὸ τῶν σπερμογόνων μορίων σχοινίοις ἰσχυροῖς, ἐσύρετο, ῥαπιζόμενος, καὶ μετὰ ταῦτα τυφθεὶς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος, μαχαίρᾳ ἐτελειώθη.

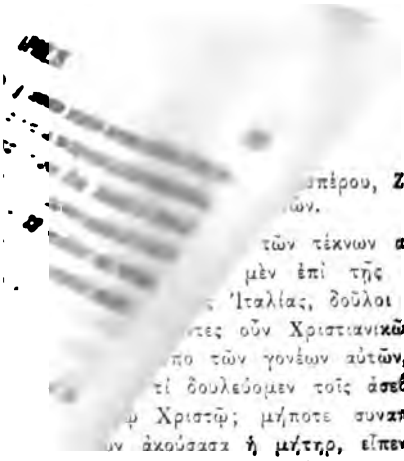

A

πέρου, Ζωῆς, καὶ
ῶν.

τῶν τέκνων αὐτῶν, οἱ
μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας
Ἰταλίας, δοῦλοι δὲ πλου-
ντες οὖν Χριστιανικῶς Κυρια-
πο τῶν γονέων αὐτῶν, ἐν μιᾷ
τί δουλεύομεν τοῖς ἀσεβέσι τού-
ῷ Χριστῷ; μήποτε συναπολώμεθα
ὧν ἀκούσασα ἡ μήτηρ, εἶπεν· Ἀντί-
,οράσαντι ἡμῶν τὰ σώματα, καὶ μαρτυ-
ὑπὲρ Χριστοῦ. Τότε ἀπελθόντες οἱ παῖδες,
ῳ κυρίῳ ἑαυτῶν· Ἐπεὶ τῶν μὲν σωμάτων
κύριος ὑπάρχεις, τῶν δὲ ψυχῶν ὁ Δεσπότης B
οῦς Χριστὸς, ὁ πάντων Κύριος· ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ
ἀλλ' ἐκείνῳ δουλεύσομεν. Ἐκπλαγεὶς οὖν ὁ
ος αὐτῶν, τότε μὲν ἔπεμψεν αὐτοὺς πρὸς Ἑσπε-
τὸν πατέρα αὐτῶν, ὄντα ἐν τῇ πόλει Τριτωνίου.
ρον δὲ ἀγαγὼν τόν τε πατέρα, καὶ τὴν μητέρα,
βασανίσας, τέλος φοῦρνον ἐκκαύσας, καὶ ἐμβαλὼν
ος, ἐν αὐτῷ ἔκαυσεν.

κοίμησις τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀθα-
νασίου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

θανάσιος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν ἐπὶ τῆς
λείας Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ Κωνστα-
υίοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας, παι-
τὸν Θεὸν ἀγαπῶν, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς
ος ἀντιποιούμενος. Καὶ γὰρ παιδίον ὤν, παρα-
ν τοὺς συνηλικιώτας, ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τῆς C
σης παρεγένετο. Καὶ ὡς ἐν παιδιᾷ σχηματίσας
ν ἐπίσκοπον, καὶ ἐκ τῶν σὺν αὐτῷ προχειρι-
ος πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, ἐβάπτισε τὰ
παιδία τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἰουδαίων τῷ
λάσσης ὕδατι. Θεωρῶν δὲ ταῦτα ἄνωθεν ὁ τῆς
ανδρείας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος, ἐθαύμαζεν·
οὺς τῷ πνεύματι ὡς μελλόντων εἶσι τὰ πρατ-
α προμηνύματα, τοὺς μὲν παῖδας τῷ θείῳ
ἐπίχρισας ἐτελείωσεν· Ἀθανάσιος δὲ παρ'
γραμματισθεὶς πρότερον, καὶ γενόμενος ἀνα-
της, ὕστερον προεχειρίσθη καὶ ἐπίσκοπος· καὶ
ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγωνισάμενος, ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

ησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου καὶ D
Μαύρας.

ιόθεος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἀναγνώ-
τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας· νόμῳ δὲ
τὴν Μαῦραν εἰς γυναῖκα λαβών, ἡμερῶν
μὴ παρελθουσῶν, ἁρπάζεται παρὰ τῶν εἰδωλο-
ν· καὶ δεθεὶς, ἤχθη πρὸς Ἀρριανὸν τὸν ἡγε-
Θηβαΐδος, καὶ παρεδόθη αὐτῷ. Τότε λέγει
Φέρε τὰς βίβλους σου, καὶ κάυσον αὐτὸς
σθέν μου. Τοῦ δὲ ἁγίου μὴ πεισθέντος τοῦτο
αι, σίδηρα πεπυρωμένα ἐνέβαλεν εἰς τὰ ὦτα
καὶ παραυτίκα αἱ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ
ἐξέπεσον. Εἶτα δεσμεῖται ἐπὶ τροχοῦ τοὺς

EODEM MENSE.

Die secunda

Certamen sanctorum martyrum Hesperi, Zoes et filiorum.

Sancti martyres Hesperus, et Zoe cum filiis, imperante Adriano, erant ex regione Italiæ, servi cujusdam divitis. Cum autem Cyriacus, et Theodulus a parentibus suis Christiane educati essent, die quadam dixerunt eis : Quare servimus impiis istis, et non potius Christo, ne pereamus cum illis ? Audiens hæc mater ipsorum, dixit : Resistite ei, qui emit corpora nostra, et martyrium pro Christo sustinebimus. Tunc abeuntes pueri, domino suo dixerunt : Corpora quidem nostra tuæ subjiciuntur potestati ; animarum vero nostrarum dominus est Jesus Christus, qui omnium dominatur. Amodo non tibi, sed illi serviemus. Obstupeseens ad hæc dominus illorum, tunc quidem illos ad Hesperum patrem misit, **81** in Tritonio urbe versantem : postea vero patrem matremque accersens, torqueri illos jussit : demum in fornacem accensam injecit, flammisque combussit.

Et dormitio sancti Patris nostri Athanasii, episcopi Alexandriæ.

Sanctus Pater noster Athanasius ex urbe Alexandria oriundus, imperantibus Constantino Magno, ejusque filio Constantio florait. A puero Deum dilexit, ordinemque ecclesiasticum imitari studuit. Nam puer cum esset, cœtaneos assumens, additus maris accessit, ac veluti pueriliter seipsum episcopum simulans, ex iis qui cum ipso erant, alios quidem presbyteros et diaconos ordinavit ; reliquos vero Græcorum Judæorumque pueros aqua maris baptizavit. Hæc Alexander Alexandriæ episcopus eminus contemplatus, obstupuit : spiritu autem cognescens, ea quæ facta erant, futurorum esse præsagia, pueros quidem divino Chrismate ungens, perfecit. Athanasius autem litteris primum ab ipso instructus est : mox lector factus : demum episcopus ordinatus. Cum autem multa certamina propietate subiisset, vitam finivit.

EODEM MENSE

Die tertia

Certamen sanctorum martyrum Timothei et Mauræ.

Timotheus Christi martyr, sanctissimæ Dei ecclesiæ lector fuit. Cum autem conjugii lege Mauram accepisset in uxorem. vix elapsis diebus viginti, comprehensus est ab idololatris, et vinctus, ad Arrianum Thebaidis præsidem adductus, eique traditus : qui ait ei : Affer libros tuos eosque coram me combure. Cum autem sanctus id facere renueret, candentibus laminis ferreis in ejus aures immissis, statim exciderunt pupillæ oculorum ejus. Deinde rotæ per talos alligatur, **82** lignumque ori ejus imponitur : et saxo ad collum alligato,

dux erat, consilio, quod adversus Paulum inierant, frustrati (quippe qui Romam profectus fuerat), paratas insidias adversus Jacobum 78 converterunt. Cum igitur ipsum comprehendissent, a Christo eum avertere conati sunt. Deinde supra templi pinnaculum ipsum deferentes: Dic nobis, inquiunt, elata voce, o juste, quodnam est ostium Jesu? Ille vero ait: Quid me de Jesu interrogatis? Ipse enim est, qui in cœlis sedet ad dexteram Patris, et iterum venturus est judicare mundum universum in justitia. Porro illi cum hæc audissent, exclamarunt: heu, heu, etiam Justus erravit: illumque ex templi culmine deorsum præcipitem egerunt: cumque animam adhuc ageret, quidam fullo ligno eum percutiens interemit.

A Παύλου ἐπιβουλῆς ἀποτυχόντες, ἐκείνου πρὸς Ῥώμην ἀπελθόντος, τρέπονται κατὰ τοῦ Ἰακώβου. Καὶ κρατήσαντες αὐτὸν, ἠνάγκαζον ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν· καὶ ἀγαγόντες ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ἔλεγον αὐτῷ. Εἶπε ἡμῖν, δίκαιε, μεγάλῃ φωνῇ· τίς ἐστιν ἡ θύρα τοῦ Ἰησοῦ; Ὁ δὲ εἶπεν· Τί με ἐρωτᾶτε περὶ τοῦ Ἰησοῦ; Αὐτός ἐστιν ὁ ἐν οὐρανοῖς καθήμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς, καὶ μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ. Καὶ εἰπόντες, Ὦ, καὶ ὁ δίκαιος πεπλάνηται, ἐρίψαντες αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ κατω. Καὶ ἔτι ἐμπνέοντα πλήξας τίς κναφεὺς ξύλῳ, ἀπέκτεινε.

B

MENSE MAIO.

Die prima

Dormitio sancti Hieremiæ prophetæ.

79 Hieremias, electus Dei propheta, fuit ex Judæa regione: et multa quidem vaticinatus est, præsertim vero Hierosolymorum expugnationem. Quapropter Arcam legis, et sacra omnia, quæ in ea erant, accipiens, in petra abscondit, illos qui aderant, sic allocutus: Migravit Dominus ex Sina in cœlum, ac rursus veniet in Sina cum potestate; signumque vobis erit adventus ipsius, quando gentes omnes lignum adorabunt. Quæ cum dixisset, illico super eam petram, in qua Arcam absconderat, nubes apparuit, locum illum usque in præsentem C diem obumbrans. Plures deinde ærumnas a Judæis sustulit, quod eorum iniquitates redargueret. Cum vero in Ægyptum abiisset, prædixit fore, ut eorum simulacra concuterentur, et conciderent propter Salvatorem puerum ex Virgine in stabulo 80 nasciturum. Ac demum cum in urbe Ægypti Taphnis degeret, lapidibus a populo obrutus, e vita decessit, prope domum Pharaonis sepultus.

ΜΗΝΙ ΜΑΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ.

Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ἱερεμίου.

Ἱερεμίας, ὁ ἐκλεκτὸς προφήτης τοῦ Θεοῦ, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας χώρας· προεφήτευσε δὲ καὶ ἔργα μὲν πολλὰ, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς ἁλώσεως Ἱερουσαλήμ. Διὸ καὶ ἔλαβε τὴν κιβώτὸν τοῦ νόμου, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἅγια πάντα, καὶ κρύψας εἰς πέτραν, εἶπε τοῖς παρεστῶσιν. Ἀπεδήμησε Κύριος ἐκ Σινᾶ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ πάλιν ἐλεύσεται ἐν Σινᾶ ἐν δυνάμει· καὶ σημεῖον ὑμῖν ἔσται τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ὅταν ξύλον προσκυνήσωσι πάντα τὰ ἔθνη. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ πέτρᾳ, ἐν ᾗ ἔκρυψε τὴν κιβωτὸν, ὡς νεφέλη σκιάζουσα τὸν τόπον ἕως τῆς σήμερον. Ἐβασανίσθη δὲ πολλὰ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, διότι ἤλεγχεν αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. Ἀπελθὼν εἰς Αἴγυπτον, προεφήτευσεν ὅτι δεῖ σεισθῆναι τὰ εἴδωλα αὐτῶν καὶ συμπεσεῖν διὰ Σωτῆρα παιδίον ἐκ Παρθένου γεννηθησομένου ἐν φάτνῃ. Τοῦτον δὲ ἐν Τάφναις πόλει τῆς Αἰγύπτου, καὶ λίθοις βληθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐγγὺς τοῦ οἴκου Φαραώ.

Et certamen sancti martyris Batæ.

Sanctus martyr Batas ex regione Persidis oriundus, fidem Christi a parentibus edoctus est. Cum vero trigesimum ætatis suæ annum ageret, relictis patre, matre, uxore, liberis, et omnibus quibus affluebat divitiis, abiit, et monasticum institutum D suscepit: in quo cum optime sese exercuisset, martyrio vitam finire exoptavit. Mota igitur adversus Christianos persecutione, cum reliqui, qui cum ipso erant monachi, ex monasterio aufugissent, ipse solus permansit: ubi comprehensus, præsidi Nisibis traditur, ab eoque compellitur Christum abnegare, solemque et ignem adorare. Quod cum ille facere detractaret, summaque animi fiducia Christum profiteretur, a decem satellitibus ambæ ejus manus extensæ sunt, humeriquæ ex nimia violentia disrupti. Deinde cum partes genitales funibus essent arcte constrictæ, raptatus est, virgisque percussus. Demum in omnibus corporis membris acriter cæsus, gladio vitam finivit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσιομάρτυρος Βατᾶ.

Ὁ ἅγιος Βατᾶς ἦν μὲν ἐκ τῆς χώρας Περσίδος ἐκ προγόνων τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν μαθών. Ἐπικονταετὴς δὲ γενόμενος, καταλιπὼν πατέρα, μητέρα, τέκνα, καὶ πάντα τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, ἀπῆλθε καὶ ἐγένετο μοναχός. Καὶ ἀσκήσας καλῶς, ἐπεθύμησε καὶ τοῦ διὰ μαρτυρίου τελειωθῆναι. Κινηθέντος οὖν διωγμοῦ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ πάντων τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν ἐκ τῆς μονῆς φυγόντων, αὐτὸς μόνος ὑπέμεινεν. Ἔνθα κρατηθεὶς, παρίσταται τῷ ἄρχοντι Νισίβεως. Καὶ παρ' ἐκείνου ἀνατεθεὶς ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, προσκυνῆσαι δὲ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῷ πυρὶ, οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ παῤῥησιαζόμενος τὸν Χριστὸν ὡμολόγει. Ἐκταθεὶς οὖν ὑπὸ δέκα στρατιωτῶν ἐξ ἑκατέρων τῶν χειρῶν, ἀπὸ τῆς πολλῆς βίας ἐξηρθρώθη τοὺς ὤμους. Εἶτα δεθεὶς ἀπὸ τῶν σπερμογόνων μορίων σχοινίοις ἐσύρετο, ῥαπιζόμενος τυπτόμενος, καὶ μετὰ ταῦτα τυφθεὶς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος, μαχαίρᾳ ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Β'

ησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἑσπέρου, Ζωῆς, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν.

περος, καὶ Ζωὴ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῶν, οἱ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας ανοῦ, ἐκ τῆς χώρας Ἰταλίας, δοῦλοι δὲ πλουτινος. Ἀνατραφέντες οὖν Χριστιανικῶς Κυριαιαὶ Θεόδουλος ὑπο τῶν γονέων αὐτῶν, ἐν μιᾷ αὐτοῖς· Διὰ τί δουλεύομεν τοῖς ἀσεβέσι τούκαὶ οὐ τῷ Χριστῷ; μήποτε συναπολώμεθα ἵς. Τούτων ἀκούσασα ἡ μήτηρ, εἶπεν· Ἀντίς τῷ ἀγοράσαντι ἡμῶν τὰ σώματα, καὶ μαρτυμεν ὑπὲρ Χριστοῦ. Τότε ἀπελθόντες οἱ παῖδες, τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν· Ἐπὶ τῶν μὲν σωμάτων κύριος ὑπάρχεις, τῶν δὲ ψυχῶν ὁ Δεσπότης ῦς Χριστὸς, ὁ πάντων Κύριος· ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ ἀλλ' ἐκείνῳ δουλεύσομεν. Ἐκπλαγεὶς οὖν ὁ ος αὐτῶν, τότε μὲν ἔπεμψεν αὐτοὺς πρὸς Ἑσπετὸν πατέρα αὐτῶν, ὄντα ἐν τῇ πόλει Τριτωνίου. ρον δὲ ἀγαγὼν τόν τε πατέρα, καὶ τὴν μητέρα, βασανίσας, τέλος φοῦρνον ἐκκαύσας, καὶ ἐμβαλὼν ὺς, ἐν αὐτῷ ἔκαυσεν.

A

EODEM MENSE. Die secunda

Certamen sanctorum martyrum Hesperi, Zoes et filiorum.

Sancti martyres Hesperus, et Zoe cum filiis, imperante Adriano, erant ex regione Italiæ, servi cujusdam divitis. Cum autem Cyriacus, et Theodulus a parentibus suis Christiane educati essent, die quadam dixerunt eis: Quare servimus impiis istis, et non potius Christo, ne pereamus cum illis? Audiens hæc mater ipsorum, dixit: Resistite ei, qui emit corpora nostra, et martyrium pro Christo sustinebimus. Tunc abeuntes pueri, domino suo dixerunt: Corpora quidem nostra tuæ subjiciuntur potestati; animarum vero nostrarum dominus est B Jesus Christus, qui omnium dominatur. Amodo non tibi, sed illi serviemus. Obstupeseens ad hæc dominus illorum, tunc quidem illos ad Hesperum patrem misit, 81 in Tritonio urbe versantem: postea vero patrem matremque accersens, torqueri illos jussit: demum in fornacem accensam injecit, flammisque combussit.

κοίμησις τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Αθανάσιος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν ἐπὶ τῆς θλείας Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ Κωνσταν- υἱοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας, παιεν τὸν Θεὸν ἀγαπῶν, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εως ἀντιποιούμενος. Καὶ γὰρ παιδίον ὤν, παραὼν τοὺς συνηλικιώτας, ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τῆς άσσης παρεγένετο. Καὶ ὡς ἐν παιδιᾷ σχηματίσας τὸν ἐπίσκοπον, καὶ ἐκ τῶν σὺν αὐτῷ προχειριενος πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, ἐβάπτισε τὰ πὰ παιδία τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἰουδαίων τῷ θαλάσσης ὕδατι. Θεωρῶν δὲ ταῦτα ἄνωθεν ὁ τῆς ξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος, ἐθαύμαζεν· γνοὺς τῷ πνεύματι ὡς μελλόντων εἰσὶ τὰ πρατενα προμηνύματα, τοὺς μὲν παῖδας τῷ θείῳ ῳ ἐπίχρισας ἐτελείωσεν· Ἀθανάσιος δὲ παρ' οῦ γραμματισθεὶς πρότερον, καὶ γενόμενος ἀναώστης, ὕστερον προεχειρίσθη καὶ ἐπίσκοπος· καὶ λλὰ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγωνισάμενος, ἐτελειώθη.

Et dormitio sancti Patris nostri Athanasii, episcopi Alexandriæ.

Sanctus Pater noster Athanasius ex urbe Alexandria oriundus, imperantibus Constantino Magno, ejusque filio Constantio florait. A puero Deum dilexit, ordinemque ecclesiasticum imitari studuit. Nam puer cum esset, coætaneos assumens, additus C maris accessit, ac veluti pueriliter seipsum episcopum simulans, ex iis qui cum ipso erant, alios quidem presbyteros et diaconos ordinavit; reliquos vero Græcorum Judæorumque pueros aqua maris baptizavit. Hæc Alexander Alexandriæ episcopus eminus contemplatus, obstupuit: spiritu autem cognescens, ea quæ facta erant, futurorum esse præsagia, pueros quidem divino Chrismate ungens, perfecit. Athanasius autem litteris primum ab ipso instructus est: mox lector factus: demum episcopus ordinatus. Cum autem multa certamina propietate subiisset, vitam finivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Γ'

θλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας.

Τιμόθεος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἀναγνώης τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας· νόμῳ δὲ ίμου τὴν Μαῦραν εἰς γυναῖκα λαβών, ἡμερῶν κοσι μὴ παρελθουσῶν, ἐκρατήθη παρὰ τῶν εἰδωλοκτρῶν· καὶ δεθεὶς, ἤχθη πρὸς Ἀρβιανὸν τὸν ἡγεόνα Θηβαΐδος, καὶ παρεδόθη αὐτῷ. Τότε λέγει τῷ· Φέρε τὰς βίβλους σου, καὶ καῦσον αὐτὸς μπροσθέν μου. Τοῦ δὲ ἁγίου μὴ πεισθέντος τοῦτο ῥῆσαι, σίδηρα πεπυρωμένα ἐνέβαλεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ· καὶ παραυτίκα αἱ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ῥαι ἐξέπεσον. Εἶτα δεσμεῖται ἐπὶ τροχοῦ τοὺς

D

Certamen sanctorum martyrum Timothei et Mauræ.

Timotheus Christi martyr, sanctissimæ Dei ecclesiæ lector fuit. Cum autem conjugii lege Mauram accepisset in uxorem. vix elapsis diebus viginti, comprehensus est ab idololatris, et vinctus, ad Arrianum Thebaidis præsidem adductus, eique traditus: qui ait ei: Affer libros tuos eosque coram me combure. Cum autem sanctus id facere renueret, candentibus laminis ferreis in ejus aures immissis, statim exciderunt pupillæ oculorum ejus. Deinde rotæ per talos alligatur, 82 lignumque ori ejus imponitur: et saxo ad collum alligato

inverso capite suspenditur. Cumque nihil ei præses persuadere potuisset, præcepit conjugi ejus ut hortaretur eum deficere a Christo. At illa elegit potius martyrium pati. Quare evelli jussit crines capitis ejus, ac demum utrumque ad parietem clavis configi : ubi novem dierum spatio perseverantes vitam consummarunt.

A ἀστραγάλους αὐτοῦ, καὶ ξύλον ἐμβάλλει εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ λίθον τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ προσδήσας, ἐκρέμασε κατὰ κεφαλῆς. Ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν αὐτὸν, λέγει τῇ συμβίῳ αὐτοῦ, παραίνεσαι αὐτῷ ἀποστῆναι τοῦ Χριστοῦ. Ἡ δὲ μᾶλλον καὶ αὐτὴ ἠρετίσατο μαρτυρῆσαι. Ὅθεν ἀνασπῶσι τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς. Καὶ μετὰ ταῦτα προσηλωθέντες ἀμφότεροι τοίχῳ, ἐπὶ ἐννέα ἡμέραις καρτερήσαντες, ἐτελειώθησαν.

Et memoria sancti Patris nostri Petri Thaumaturgi.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Πέτρου τοῦ Θαυματουργοῦ.

Sanctus Pater noster Petrus Constantinopolim patriam habuit, piorum parentum filius, qui tandem monachi facti sunt. Sic autem in virtute decertavit, ut non sit facile explicatu. Non enim solum in vigiliis et meditationibus sacrarum Scripturarum superabat omnes, sed et eleemosyna et in pauperes commiseratione. Hinc coactus fieri Corinthi archiepiscopus, propter animi demissionem, ac modestiam adduci non potuit, ut consentiret. Ordinato igitur fratre ejus Paulo, secutus eum est. Precibus autem Argivorum, consecratus Argis episcopus, adeo eleemosynis incubuit, ut singulis diebus nihil in penu ejus reperire esset, præter tunicam, quam gerebat : nec ullum ad se venientem pauperem repellebat. Unde multis patratis miraculis, cum Deo serviisset, in pace decessit.

Πέτρος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρχε μὲν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, γονέων εὐλαβῶν υἱός, τὸ ὕστερον γεγονότων καὶ μοναχῶν. Καὶ τοσοῦτον ἠγωνίσατο εἰς ἀρετήν, ὅσον οὔκ ἐστιν εἰπεῖν. Οὐ μόνον γὰρ ἀγρυπνίᾳ καὶ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν πάντας ἐνίκησεν, ἀλλὰ καὶ ἐλεημοσύνῃ, καὶ τῇ περὶ τοὺς πένητας συμπαθείᾳ. Ἐξ οὗ καὶ κατανυγεὶς γενέσθαι Κορίνθου ἀρχιεπίσκοπος, οὐκ ἐπείσθη, διὰ ταπείνωσιν καὶ εὐλάβειαν. Καὶ χειροτονηθέντι Παύλῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, συγκατέβη καὶ παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀργείων ἐχειροτονήθη Ἄργεως ἐπίσκοπος. Καὶ οὕτως ἐσπούδασεν εἰς ἐλεημοσύνην, ὡς μηδὲν καθ' ἑκάστην συγχωρεῖν εὑρίσκεσθαι ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, πλὴν τοῦ χιτῶνος, ὃν ἐφόρει, καὶ μηδὲ ἐκείνου φείδεσθαι, πτωχοῦ προσελθόντος. Ὑπὲρ πολλὰ θαύματα ποιήσας, καὶ τὸν Θεὸν θεραπεύσας, ἐτελειώθη ἐν εἰρήνῃ.

B

EODEM MENSE.
Die quarta
83 *Certamen sancti Silvani martyris.*,

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Δ'
Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σιλβανοῦ.

C

Sanctus Christi martyr Silvanus, fuit ex Gazæorum regione, primum quidem miles, postea vero abdicatis pro Christo terreni regis castris, militiam cœlestis regis Christi suscepit Quare et sacerdotio dignus habitus, primum presbyter, dein episcopus ordinatus est. Cum vero commissæ sibi ecclesiæ regimini assidue incumberet, et multos ea Græcis sua doctrina ad Dominum converteret, comprehensus ab idolatris, et coram Cæsareensi populo in medium productus, crudeliter cæsus est : deinde suspensus, graviterque dilaniatus, ad æris metalla effodienda damnatur : ubi cum plures ærumnas sustinuisset, ac Christum non modo profiteri non cessaret, verum etiam aliis, et maxime iis, qui cum ipso erant, verum Deum annuntiaret, una cum aliis quadraginta martyribus, qui ab ipso edocti fuerant, capite obtruncatus fuit.

Σιλβανὸς, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς τῶν Γαζαίων χώρας, στρατιώτης ἐκ πρώτων ὑπάρχων, ὕστερον διὰ Χριστὸν καταλιπὼν τὴν στρατεύεσθαι τῷ Τηΐνῳ βασιλεῖ, ἐστρατεύθη τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ Χριστῷ. Διὸ καὶ ἱερωσύνης καταξιούμενος γενόμενος πρεσβύτερος, εἶτα ἐπίσκοπος. Ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ δὲ προσκαρτερῶν ἐκκλησίᾳ, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἐπιστρέφων ἐπὶ τὸν Κύριον, ἐκρατήθη ὑπὸ τῶν εἰδωλικῶν ἱερέων. Καὶ ἀχθεὶς εἰς μέσον τοῦ δήμου τῶν Γαζαίων, ἐτύφθη ἀφειδῶς. Εἶτα κρεμασθείς, ἐξέσθη ἰσχυρῶς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τοῖς τοῦ χαλκοῦ καὶ τἄλλοις χαλκεύειν κατεδικάσθη. Ἐν οἷς πολλὰ τιμωρηθείς, καὶ τὸν Χριστὸν οὐ μόνον ὁμολογῶν παυσάμενος, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις, καὶ μᾶλιστα σὺν μετὰ αὐτοῦ οὖσι Θεὸν κηρύττων ἀληθινὸν, μετὰ τῶν ἄλλων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδαχθέντων, ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

D

Et certamen sacrosancti martyris Olbiani, et discipulorum ejus.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ὀλβιανοῦ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Olbianus, divinus sacromartyr, episcopus fuit, Maximiano imperante, atque Æliano Asiæ præside. Cum autem quidam idolorum sacerdos, nomine Agrippinus, sacrificium Junoni offerret, comprehensus et ipse, adigebatur sacrificare atque aræ thus adolere. Verum ille multis argumentis piisque sermonibus Christianam quidem fidem exaltavit,

Ὀλβιανὸς, ὁ θεῖος ἱερομάρτυς, ἐπίσκοπος ἦν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἡγεμονεύοντος τῆς Ἀσίας Αἰλιανοῦ. Ἀγριππίνου δέ τινος ἱερέως ὄντος τῶν εἰδώλων, θυσίαν ἐπιτελοῦντος τῇ Ἥρᾳ, κρατηθεὶς ἠναγκάζετο θῦσαι, καὶ λιβανωτὸν ἐπιβαλεῖν τῷ βωμῷ. Ὁ δὲ πολλαῖς ἀντιθέσεσι καὶ λόγοις εὐσεβέσι τὴν μὲν κατὰ Χριστὸν πίστιν ἐξυμνῶν καὶ ἑαυτὸν

ὲ τῶν εἰδώλων θρησκείαν κακίζων, καὶ διαβάλ- A et collaudavit; superstitionem autem idolorum
πρῶτον μὲν σουβλίοις πεπυρωμένοις τὰ σπλάγ- cultum depressit, et damnavit. Quapropter ignitis
καὶ τὰ ψύα διακαίεται. Εἶτα ῥάβδοις ἀρειδῶς primum subulis viscera ejus, et lumbi aduruntur:
ται, καὶ τῇ φυλακῇ παραδίδοται. Ἐκβληθεὶς virgis deinde crudeliter verberatus, in carcerem
ετὰ τοῦτο τῆς φυλακῆς, καὶ πάλιν ἀναγκασθεὶς detruditur: postea vero ex carcere eductus, ac
σασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, denuo compulsus Christum abnegare, et idolis sa-
μὴ πεισθεὶς, μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τὴν διὰ crificare, cum id facere recusasset, una cum disci-
ις ἀπόφασιν δέχεται. Καὶ ἀναφθείσης καμίνου pulis suis ad ignem damnatus est: ac proinde
μένης μεγάλης σφόδρα, μετὰ αὐτῶν ἐμβληθεὶς ingenti fornace accensa, una cum illis in eam pro-
τῇ, ἐτελειώθη. jectus, vitam finivit.

Ἄθλησις τοῦ ὁσίου Νικηφόρου, ἡγουμένου τῆς τοῦ Μηδικίου μονῆς.

84 *Et memoria sancti Nicephori, hegumeni monasterii Medicii.*

Ὁσιος Νικηφόρος ὑπῆρχεν μὲν ἐπὶ τῶν χρόνων Sanctus Nicephorus vixit temporibus Iconoma-
Εἰκονομάχων· ἐκ βρέφους δὲ ποθήσας τὸν chorum. A pueritia cum Christi amore flagraret,
στὸν, καὶ ὁρῶν τὴν αἵρεσιν αὐξανομένην, κατα- hæresimque valde adauctam videret, relicto mundo
ὼν τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ γενόμενος B et omnibus quæ in eo sunt, monachus factus, se-
αχὸς, ἀπῆλθεν ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἡσύχαζε, προσ- cessit in montes, egitque vitam tranquillam, ora-
αῖς καὶ νηστείαις σχολάζων, καὶ Θεῷ ὑπὲρ τῆς tionibus ac jejuniis vacans, a Deo pro publica
ουμενικῆς καταστάσεως προσευχόμενος. Γαληνη- mundi quiete preces offerens. Deinde sedata paulu-
ης δὲ μικρὸν τῆς αἱρέσεως, πολλῇ παρακλήσει lum hæresi, monachis enixe rogantibus, monasterio
μοναχῶν προέστη τῆς τοῦ Μηδικίου μονῆς. Medicii præfuit. Verum ea lue iterum recurudes-
ις δὲ κακοῦ ἀναῤῥιπισθέντος, καὶ τῆς αἱρέσεως cente, atque hæresi, Leonis impii imperatoris tem-
Λέοντος τοῦ δυσσεβοῦς βασιλέως αὐξηθείσης, poribus, vires resumente, a grege suo expulsus est
σθεὶς τῆς ποίμνης ὡς προσκυνητὴς τῶν πανσέ- tanquam venerandarum imaginum cultor, et san-
ων εἰκόνων, καὶ ταῖς τῶν ἁγίων πατριαρχῶν ctorum patriarcharum præceptis inhærens: acer-
ολαῖς ἐπόμενος, πικραῖς ἐξορίαις καθυποβληθείς, bisque ærumnis subjectus, in tenebrosum carce-
σκοτεινοτάτῃ φυλακῇ ἀπεκλείσθη. Ἔνθα καὶ ὡς rem detruditur: ubi tanquam fortissimus athleta
ρεὸς ἀθλητὴς τὴν ψυχόλεθρον ἀπάτην καταβαλὼν, cum perniciosum animæ illatum errorem deturbasset, ad Christum, quem optaverat, emigravit.
ὸς Χριστὸν, ὃν ἐπόθησεν, ἐξεδήμησεν.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἱλαρίου τοῦ Θαυματουργοῦ.

Et memoria sancti Patris nostri Hilarii Thaumaturgi.

C

Ἱλάριος ὁ Θαυματουργὸς, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μο- Hilarius Thaumaturgus, in primo ætatis flore
χὸς γενόμενος, καὶ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐπ' ὤμων monachus factus, crucemque suam super humeros
ίμενος, τῷ σταυρωθέντι δι' ἡμᾶς Δεσπότῃ κατη- bajulans, crucifixum pro nobis Dominum secutus
ολούθησεν· καὶ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς ὑποτάξας δι' est. Cum autem carnis affectiones continentia sub-
ιρατείας, ἐν πάσαις ἀρεταῖς τοὺς μοναχοὺς πάντας jecisset, in omnibus virtutibus monachos omnes
κησεν. Ἐν σκοτεινοτάτῳ γὰρ οἰκίσκῳ ἑαυτὸν superavit. Nam in obscura domuncula seipsum
οκλείσας, καὶ ἔξω θορύβου παντὸς γενόμενος, includens, et procul ab omni strepitu factus, im-
ἀμπρύνθη τῇ ἀπαθείᾳ. Διὸ καὶ τῆς ἱερωσύνης perturbabili animo claruit. Quamobrem et sacerdo-
τηξιώθη, καὶ τοῦ θαύματα ἐπιτελεῖν· ζώοις γὰρ tio dignus fuit, et miracula patravit. Animalia
ετίμα κατακλάπτουσι τὰ φυόμενα σπέρματα, καὶ enim, quæ nascentibus seminibus nocebant, incre-
ιδίωκεν αὐτὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ, καὶ πηγὴν χαλάζης pavit, eaque ex agro repulit: et fontem grandinis
' εὐχῆς ἀνέστειλε, καὶ γῆν διψῶσαν ὄμβροις ἐπό- fusis precibus repressit: sitientem terram imbri-
σι· καὶ ῥοῦν ποτάμιον, ὡς ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος, bus irrigavit: fluenta, instar Elisæi prophetæ, di-
ἐῤῥήξεν, καὶ ξηρὰν χεῖρα ἀνθρώπου ἰάσατο, καὶ rupit: aridam cujusdam manum curavit: cæco
φλῷ τὸ βλέπειν ἐχαρίσατο, καὶ ἕτερα θαύματα D visum restituit: claudos ambulare fecit: cumque
λεῖστα ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. plurima alia miracula perpetrasset, in pace ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Ε'

EODEM MENSE.
Die quinta

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης.

85 *Certamen sanctæ Irenes martyris.*

Εἰρήνη, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν θυγάτηρ Δι- Irene Christi martyr, filia fuit Licinii reguli.
ιννίου βασιλίσκου· εὔμορφος δὲ ὑπάρχουσά, ἀπε- Cum autem esset formosa, a patre suo inclusa fuit
λείσθη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν πύργῳ ὑψηλῷ, cum tredecim ancillis in excelsa turri, sextum
; ἐτῶν οὖσα, μετὰ δοταλίδων δέκα καὶ τριῶν· ἐν ᾧ ætatis annum agens. Ibi a divino angelo mysteria
διδάχθη ὑπὸ οὐ θείου ἀγγέλου τὰ μυστήρια τοῦ Dei edocta, non diu post a Timothæo sancti Pauli
ιοῦ. Καὶ μετὰ μικρὸν, ἐλθόντος Τιμοθέου μαθητοῦ apostoli discipulo, qui illuc advenerat, fuit bapti-
οῦγίο ἀποστόλου Παύλου, ἐβαπτίσθη ὑπ' ἐκείνου. zata. Idola vero, quæ pater sibi dederat, ut i

inverso capite suspenditur. Cumc
ses persuadere potuisset, præce
hortaretur eum deficere a Ch
potius martyrium pati. Quar
capitis ejus, ac demum utru
vis configi : ubi novem die
tes vitam consummarunt

Et memoria sancti Pa

Sanctus Pater n
patriam habuit,
dem monachi f
certavit, ut nc
lum in vigili
rarum sup
pauperes
thi archi
modest
dinatc
Preci
epis
die
tu
t

martyrum certaminum victoris.

regione Ausitidis, quæ sita
Judææ, et Arabiæ, filius filiorum
quintus ab Abraham. Antea nomen
Prophetavit autem annos triginta
Christique incarnationem præcessit annis
viginti quinque. Hunc Dei testimo-
appellatum, expetivit diabolus, ut affli-
gere. Cum autem Deus vellet illum magis glorio-
sum reddere, tradidit eum diabolo : qui non modo
suum facultatibus ac 86 liberis spoliavit ; sed et ip-
sum morbis aggrediens, vulneribus ac plagis un-
dique circumseptum, in sterquilinium dejecit. Ve-
rum sanctus cum omnes tentationes sustinuisset,
et in omnibus Deo gratias egisset, diabolum sum-
mo decore affecit. Rursus igitur duplo majores
divitias super terram assecutus, et uxorem acci-
piens, ac liberos procreans, cum de more gratum
se Deo exhibuisset, vivendi finem fecit.

Et memoria sancti Patris nostri Pachonii.

Sanctus Pater noster Pachonius, persecutionis tempore comprehensus, in carcerem detrusus fuit. Cum autem nondum initiatus esset, nec bene dogma fidei cognosceret, rogavit Deum, ut se doceret. Accedens igitur angelus Dei, omni illum veritate instruxit. Cum vero persecutio cessasset, solitariam vitam amplexus : atque in virtute profecit, ut angeli colloquio dignus fuerit, et ab illo ordinem habitumque monachorum didicerit. Ex illo enim formatum est angelicum solitariæ vitæ institutum. Post hæc plura ad Dei laudem monasteria excitavit : cumque miracula patrasset, Deoque usque ad senectutem in omnibus serviisset, gaudens ad ipsum migravit, æternum in cœlis regnum, vitamque sempiternam ac fine carentem consecutus.

EODEM MENSE.
Die septima

87 *Memoria signi crucis, quod in cœlo apparuit.*

Constantio Constantini Magni filio imperante, ac Cyrillo Hierosolymorum archiepiscopo, in diebus sanctæ Pentecostes, hora diei tertia

εἴδωλα ἃ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ πατὴ
ἔβριψε κάτω. Τότε ὀργισθεὶς
προσεδέθη ἵππῳ ἀγρίῳ ἐπὶ
Καὶ αὐτὴ μὲν οὐδὲν ἠδικήθη· ὁ
ἀπέθανε, τοῦ ἵππου δακόντος
χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἀποκόψαντος· ἡ δὲ προσευξαμ
ἐπίστευσεν αὐτόν. Τότε ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς τῷ Θε
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἄλλοι ὡσεὶ χιλιάδες τρι
Καὶ πάλιν κρατηθεῖσα ἡ ἁγία παρὰ Ἀμελ
τοῦ ἡγεμόνος, καὶ πολλὰ τιμωρηθεῖσα, καὶ μ
πεισθεῖσα ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ξίφει τελειοῦτ
ἐτάφη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ζ

Μνήμη τοῦ δικαίου καὶ πολυάθλου Ἰώβ.

B Ἰὼβ ὁ μακάριος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς Αὐσίτιδος χώρ
τῶν ὁρίων Ἰουδαίας, καὶ Ἀραβίας, τῶν Ἠ
υἱῶν υἱὸς, ὡς εἶναι πέμπτος ἀπὸ Ἀβραάμ. Πρ
δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωάμ· καὶ προσεφήτευσεν ἔτη τρ
κοντα καὶ πέντε, προλαβὼν σάρκωσιν τοῦ Χ
στοῦ, ἔτη χίλια ἐννακόσια εἴκοσι πέντε. Τ
μαρτυρηθέντα ὑπὸ Θεοῦ δίκαιον, ἐξητήσατο ὁ διά
λος τιμωρεῖσθαι. Καὶ θέλων ὁ Θεὸς ἐπὶ πλεῖον δ
σαι, παρέδωκεν αὐτὸν τῷ διαβόλῳ. Ὁ δὲ διάβολ
οὐ μόνον ἐγύμνωσε τῆς περιουσίας, καὶ τῶν τέκ
ἀλλὰ καὶ αὐτὸν πλήξας, ἐπὶ τῆς κοπρίας ἐκάθ
καὶ τραυματίαν ἔβριψεν. Ἀλλ' ὁ ἅγιος, πάντα ὑ
ραπμὸν ὑπομείνας, καὶ εἰς πάντα εὐχαριστήσ
Θεῷ, κατῄσχυνε τὸν διάβολον. Καὶ πάλιν ἐπλού
C ἐπὶ τῆς γῆς διπλοῦν τὸν πλοῦτον, καὶ γυναῖκ
δῶν, καὶ παιδοποιήσας, καὶ τῷ Θεῷ συνήθως ἀρε
στήσας, ἐτελειώθη.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσχυρίω

Παχώμιος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, κρατηθεὶς ὑ
τῷ καιρῷ τοῦ διωγμοῦ, ἐκλείσθη εἰς φυλακ
ἀτελὴς δὲ ὤν, καὶ μὴ γινώσκων καλῶς τὸ τῆς ἀλη
δόγμα, παρεκάλει τὸν Θεὸν διδάξαι αὐτὸν τὴν ἀλ
ἄγγελος Θεοῦ, ἐδίδαξεν αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλή
Πεισμένου δὲ τοῦ διωγμοῦ, τῆς φυλακῆς λυθ
θείς, ἀπῆλθεν ἐν τοῖς ἐρήμοις, καὶ ἠσκήθη τ
τοσοῦτον ὑψώθη πρὸς ἀρετὴν, ὡς ἀγγέλου ἀξ
νεσθαι ὁμιλίας, καὶ παρ' ἐκείνου μαθεῖν τοὺς τυ
καὶ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν. Ἐξ ἐκείνου γὰρ ἐ
D κώθη τὸ ἀγγελικὸν ἀνάγνωσμα τῆς μοναδικῆς π
τείας. Μετὰ ταῦτα δὲ πολλὰ μοναστήρια ἀνέ
εἰς Θεοῦ δοξολογίαν, καὶ θαύματα ποιήσας, κ
Θεὸν μέχρι γήρους θεραπεύσας ἐν πᾶσι, χαίρω
αὐτὸν ἐξεδήμησεν, ἀπολαβὼν ἐν οὐρανοῖς βασι
αἰώνιον καὶ ζωὴν ἀτέλειν καὶ ἀπαλλάκτου.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ζ

Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημεί
σταυροῦ.

Ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ βασιλέως, τοῦ υἱοῦ τ
Μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ Κυρίλλου ἐπισκό
τοῦ Ἱεροσολύμων, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἁγίας Πε

...φ τρίτῃ τῆς ἡμέρας, ἐφάνη ὁ τύπος καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, συνιστὼς ἐκ ... τῷ οὐρανῷ, ὁρώντος παντὸς τοῦ λαοῦ, ἄνω τοῦ ἁγίου Γολγοθᾶ ἐκτεταμένος, ἔνθα ὁ ...ριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη, καὶ ...κων μέχρι τοῦ ἁγίου ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ὅστις τῇ λαμπρότητι τῶν μαρμαρυγῶν τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀπέκρυψεν. Ὅθεν πᾶσα ἡλικία τῶν Χριστιανῶν, νέων τε καὶ γερόντων, σὺν νηπίοις καὶ θηλάζουσιν, εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν κατέλαβε· καὶ ἐν ἀμέτρῳ χαρᾷ δόξαν καὶ εὐχαριστείαν μετὰ θερμῆς κατανύξεως τῷ Θεῷ ἀνέπεμψεν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ θαύματι. Περὶ τούτου δὲ καὶ ὁ ἅγιος Κύριλλος πρὸς Κωνστάντιον ἔγραψεν, ἐπιστηρίζων αὐτὸν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει.

A gnum venerandæ virificæque crucis, ex luce in cœlo compactum, vidente universo populo, super sanctum montem Golgotha extensum, ubi Dominus noster Jesus Christus in crucem actus fuit. et procedens usque ad sanctum montem Oliveti, ita ut splendoris sui claritate radios solis tegeret Quamobrem omnis ætatis Christiani juvenes et senes, pueri et lactentes, in sanctam Dei ecclesiam convenerunt: et incredibili gaudio perfusi, gloriam gratiarumque actionem cum ferventissima compunctione Deo extulerunt pro stupendo miraculo: de quo et sanctus Cyrillus ad Constantium scripsit, in fide orthodoxa illum confirmans.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκακίου. B *Et certamen sancti martyris Acacii.*

Ἀκάκιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς χώρας Καππαδοκίας, στρατευόμενος ἐν τῷ τάγματι τῶν σχολῶν. Διαγνωσθεὶς δὲ, ὅτι Χριστιανός ἐστιν, ἐκρατήθη καὶ προσήχθη τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, ἐτύφθη σφοδρῶς. Εἶτα παραπεμφθεὶς ἑτέρῳ ἄρχοντι, καὶ συνδεθεὶς καὶ ἄλλοις πολλοῖς δεσμώταις, ἤχθη εἰς τὸ Βυζάντιον· καὶ δειναῖς μάστιξι καὶ στρεβλώσεσι καταξανθεὶς ὅλον τὸ σῶμα, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν· ἔνθα ἐπιστάντες θεῖοι ἄγγελοι ἀπεκατέστησαν αὐτὸν ὑγιῆ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ ἐν τῇ φυλακῇ πάντες οὕτω ταχέως ὑγιάναντα, ἐπίστευσαν καὶ αὐτοὶ τῷ Χριστῷ, καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ παραπεμφθεὶς ἑτέρῳ C ἄρχοντι, καὶ πάλιν τιμωρηθεὶς, ἀπεκεφαλίσθη· καὶ κατετέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ Σταυρίῳ.

Acacius Christi martyr fuit, Maximiano imperatore, ex regione Cappadociæ, militiam exercens in Scholarum cohorte. Cognitus autem ut Christianus, comprehensus fuit, et adductus ad regionis præsidem: ac Christum confessus, graviter cæditur. Deinde ad alium præsidem missus, ac vinctus una cum aliis captivis Byzantium adducitur: flagrisque crudelibus et tortuosis lignis toto corpore cæsus, in carcerem detruditur. Ubi accurrentes divini angeli, incolumem ipsum reddiderunt. Cum autem omnes, qui in carcere erant, eum tam repente sanitati restitutum conspicerent, in Christum et ipsi crediderunt, ac proinde capite obtruncati sunt. Deinde Acacius e carcere eductus, atque ad alium præsidem remissus, rursumque excruciatus, capite obtruncatus fuit: et reliquæ ipsius depositæ fuerunt in loco qui Staurium dicitur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Π'

EODEM MENSE.

Die octava

Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ κόνει. SS *Memoria sancti Joannis Theologi ob sanctum cinerem.*

Ὁ φιλάνθρωπος καὶ πανάγαθος Θεὸς ἡμῶν, οὐ μόνον τοὺς ὑπὲρ αὐτὸν ἀγωνισαμένους ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους, προφήτας τε καὶ μάρτυρας, καὶ πάντας τοὺς εὐαρεστήσαντας αὐτῷ, βασιλείας οὐρανῶν, καὶ τῶν αἰωνίων ἠξίωσεν ἀγαθῶν· ἀλλὰ καὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἦδη ἔτριψαν, ἢ ἐτάφησαν, πλήρεις χαρίτων ἀποδείξας, πολλοῖς ἐλάμπρυνε θαύμασι. Καὶ γὰρ ὁ τάφος, ἐν ᾧ ὁ μέγας Ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μέλλων μετατεθῆναι ἐτάφη, κόνιν ἁγίαν, ἣν οἱ ἐγχώριοι Μάννα προσαγορεύουσιν, ἐπινεύσει Πνεύματος ἁγίου, κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ Μαΐου μηνὸς ἐτησίως ἐξαίφνης ἀναβρύει καὶ ἀναδίδωσιν· ἣν οἱ προσερχόμενοι λαμβάνοντες, χρῶνται αὐτῇ εἰς παντοίων παθῶν ἀπολύτρωσιν, εἰς θεραπείαν ψυχῶν, εἰς ῥῶσιν σωμάτων, Θεὸν δοξολογοῦντες, καὶ τὸν αὐτοῦ θεράποντα Θεολόγον γεραίροντες.

Clementissimus et optimus Deus noster non modo eos, qui pro ipso decertarunt, sanctos suos discipulos et apostolos, prophetas quoque ac martyres, universosque, qui sibi placuere, regno cœlesti bonisque sempiternis dignos effecit; sed etiam loca, in quibus versati sunt, aut sepulti, gratiarum plena ostendens, multis ea miraculis illustravit. C Etenim sepulcrum, in quo magnus apostolus et evangelista Joannes, paulo post transferendus, depositus fuit, sanctum cinerem, quem incolæ Manna appellant, Spiritu sancto annuente, octavo mensis Maii die quotannis extemplo emittit, emanatque: quem qui accedunt, accipientes, in curationem universorum morborum, in animarum sanitatem, et in corporum medelam eo utuntur, Deum laudantes, ejusque servum Theologum venerantes.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ Μεγάλου. *Et memoria sancti Patris nostri Arsenii Magni.*

Ἀρσένιος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν μὲν ἐκ Sanctus Pater noster Arsenius, fuit ex vetere

Roma, sanctissimæ Dei ecclesiæ diaconus. Propter suam autem scientiam atque virtutes delectus est a Theodosio Magno imperatore, ut filios ipsius Arcadium et Honorium non litteris tantum, sed et virtutibus imbueret. Sic vero ab imperatore honorabatur, ut Pater imperatorum diceretur. Verum ille turbas odio habens, terrarumque imperatorem fugiens, vitam solitariam amavit, Regemque cœlestem optavit; quem rogabat, ut se in viam dirigeret, quomodo salvari deberet. Vocem igitur audivit e cœlo sibi ter dicentem : Arseni, fuge homines, et salvaberis Et statim mutatis vestibus, assumpto pauperis habitu, in Ægyptum profectus, solitariam vitam suscepit : cumque certasset, ut nemo alius, in profunda senectute ad Deum migravit.

A τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, διάκονος τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας· διὰ δὲ τὴν γνῶσιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀρετὴν, ἐξελέγη παρὰ τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὸ διδάσκειν τὰ παιδία αὐτοῦ, τόν τε Ἀρκάδιον καὶ τὸν Ὀνώριον, οὐ μόνον γράμματα, ἀλλὰ καὶ ἀρετήν. Οὕτω δὲ ἐτιμᾶτο παρὰ τοῦ βασιλέως, ὡς καὶ Βασιλεοπάτωρ καλεῖσθαι. Ἀλλ' ἐκεῖνος, τοὺς θορύβους μισῶν, καὶ τὸν κάτω βασιλέα ἀποστρεφόμενος, τὴν δὲ ἡσυχίαν ἀγαπῶν, καὶ τὸν ἄνω Βασιλέα ποθῶν, παρεκάλει αὐτὸν ὁδηγῆσαι εἰς ὁδὸν, ὅπως δεῖ σωθῆναι· ἦλθεν οὖν αὐτῷ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα ἐκ τρίτου· Ἀρσένιε, φεῦγε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ σώζου. Καὶ παραυτίκα τὰ ἱμάτια ἀλλάξας, καὶ φορεσας πενιχρὰ, ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἡσύχαζε. Καὶ ἀγωνισάμενος ὡς οὐδεὶς ἄλλος, ἐν βαθεῖ γήρᾳ πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

B

EODEM MENSE.

Die nona

✠ *Certamen sancti Isaiæ prophetæ.*

Isaias magnus Dei propheta Jerusalem patriam habuit ; avunculus autem fuit Manasse regis filii Ezechiæ : quem cum propter iniquitates suas redarguisset, serra in duas partes sectus, vivendi finem fecit, sepultusque fuit juxta aquas, quas Ezechias rex perdiderat, aggesta terra propter inimicos. Deus autem signum Siloæ fecit propter prophetam. Cum enim antequam moreretur, sitiisset, oravit, ut aqua scaturiret : et statim missa ei fuit ex eo aqua : ac propterea Siloe cognomen habuit, hoc est, missus. Et olim quidem sacræ prophetæ reliquiæ jacuerunt, ut perhibent, juxta C aquas Siloe, et apud sepulcrum David et Salomonis regum. Tandem vero Constantinopolim translatæ, juxta Blachernas depositæ sunt in templo sancti martyris Laurentii.

Et certamen sancti martyris Christophori,

De hoc sancto quædam mirabilia ac stupenda apud nonnullos perhibentur, quod scilicet faciem canis primum habuerit, hominesque devoraverit, ac tandem cum in Christum credidisset, formam mutaverit. Verum non ita res se habuit : sed sic illum aliqui fuisse suspicati sunt, quod ethenicus esset, et ferox, ac terribilis. Fuit tamen Decio imperante, et a comite in prælio comprehensus, cum Græce loqui nequiret, Deum rogavit : et missus ei D fuit angelus, inquiens : Confortare : tangensque labia ejus, fecit, ut Græce loqueretur. Urbem itaque ingressus, Christum prædicabat. Missi autem satellites, comprehenderunt eum. Sed cum virga ipsius germinasset, crediderunt in Christum, et una cum ipso baptizati sunt Antiochiæ a sancto Babyla, ubi et Christophorus appellatus fuit. Postea ad imperatorem adductus, primum quidem plurimis cruciatibus subjicitur, ac tandem capite obtruncatur.

✠ *Et certamen sanctorum martyrum Epimachi, et Gordiani.*

Epimachus, et Gordianus Christi martyres erant

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Θ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡσαΐου.

Ἡσαΐας, ὁ τοῦ Θεοῦ μέγας προφήτης, ἦν μὲν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, θεῖος δὲ ὑπῆρχε τοῦ βασιλέως Μανασσῆ υἱοῦ Ἐζεκίου. Ἐλέγχων δὲ αὐτὸν ἐπὶ ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, ἐσχίσθη εἰς δύο μετὰ πρίονος· καὶ τελευτήσας, ἐτάφη πλησίον τῶν ὑδάτων, ἅπερ ἐπέλεσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καταχώσας αὐτὰ διὰ τοὺς πολεμίους· καὶ ὁ Θεὸς τὸ σημεῖον τοῦ Σιλωὰμ ἐποίησε διὰ τὸν προφήτην· δι' ὅτι πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν διψήσας ἠύξατο ποιεῖν [ποιεῖν.] ὕδωρ, καὶ εὐθὺς ἀπεστάλη αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ· διὰ τοῦτο ἐκλήθη Σιλωὰμ, ὅ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. Καὶ τότε μὲν ἔκειτο τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ προφήτου πλησίον, ὡς εἴρηται, τῶν ὑδάτων τοῦ Σιλωὰμ, καὶ τοῦ τάφου τῶν βασιλέων Δαυὶδ καὶ Σολομῶντος, ὕστερον δὲ μετακομισθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατέθη ἐν τεμένει Βλαχερνῶν, ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Χριστοφόρου.

Περὶ τούτου τοῦ ἁγίου λέγονταί τινα παράτοπα καὶ τερατώδη καὶ παράδοξα, ὅτι τε κυνοπρόσωπος ἦν πρότερον, καὶ ἀνθρώπους ἤσθιεν, ὕστερον δὲ μετὰ τὸ πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ μετεμορφώθη. Οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο· ἀλλά τινες αὐτὸν οὕτως ὑπενόησαν, διὰ τὸ ἐθνικὸν εἶναι καὶ ἄγριον καὶ φοβερόν· ὅμως δὲ ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, καὶ κρατηθεὶς ἐν πολέμῳ παρὰ τοῦ κόμητος, μὴ δυνάμενος λαλεῖν Γραικιστὶ, ἠύξατο τῷ Θεῷ, καὶ ἀπεστάλη εὐθὺς ἄγγελος, λέγων· Ἀνδρίζου· καὶ ἁψάμενος τῶν χειλέων αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐτὸν λαλῆσαι Γραικιστί. Εἰσελθὼν οὖν ἐν τῇ πόλει, ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Ἀποστέλλονται οὖν στρατιῶται κρατῆσαι αὐτόν· ἐκ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ βλαστησάσης, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, καὶ σὺν αὐτῷ βαπτίζονται ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Βαβύλα, ἔνθα καὶ Χριστοφόρος ὠνομάσθη. Εἶτα προσαχθεὶς τῷ βασιλεῖ, καὶ πολλὰ βασανισθεὶς πρότερον, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθη.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἐπιμάχου καὶ Γορδιανοῦ.

Ἐπίμαχος καὶ Γορδιανὸς, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρ-

τυρες, ὑπῆρχον ἐκ τῆς μεγάλης καὶ παλαιᾶς Ῥώμης· διὰ δὲ τὸ τὸν Χριστὸν ὁμολογεῖν, κρατηθέντες ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, παρεδόθησαν τῷ τῆς χώρας ἐπάρχῳ· καὶ καταναγκασθέντες ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθέντες, ἐτύφθησαν σφοδρῶς· καὶ κρεμασθέντες, ἐξέσθησαν μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων. Εἶτα ἀπὸ τῶν ξύλων καταβιβασθέντες, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακὴν, λαβόντες καιρὸν προθεσμίας· ὅπως μεταμεληθέντες ζήσωσιν. Οἱ δὲ καὶ ἐν τῇ φυλακῇ ὄντες, οὐκ ἐπαύοντο τοῦ προσεύχεσθαι, καὶ εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ, ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωνίζεσθαι. Μετὰ δέ τινας ἡμέρας πάλιν ἐκβληθέντες τῆς φυλακῆς, καὶ πολλαῖς καὶ διαφόροις βασάνοις ὑποβληθέντες, ξίφει τὰς ἱερὰς αὐτῶν κεφαλὰς ἀπετμήθησαν. A ex magna et antiqua Roma. Cum vero Christum profiterentur, comprehensi ab idololatris sunt, et regionis præsidi traditi, ab eoque compulsi Christum abnegare, et idolis sacrificare. Verum cum id se facturos negarent, atrociter sunt cæsi : deinde in equuleum suspensi et ferreis ungulis dilaniati. Mox e lignis depositi, in carcerem detruduntur, statuto eis tempore, quo si resipiscerent, vivere possent. Illi vero in carcere detenti, nunquam Deo preces offerre, eique gratias agere cessarunt. Quocirca digni habiti sunt certamen propter ipsum subire. Post aliquot autem dies denuo e carcere educti, et plurimis diversisque subjecti cruciatibus, gladio obtruncati.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοδράτου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ· B *Et certamen sancti martyris Codrati, et sociorum ejus.*

Κοδρᾶτος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ, ἐν Νικομηδείᾳ τῇ πόλει· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, ἤχθη δέσμιος καὶ παρεδόθη τῷ τῆς πόλεως ἀνθυπάτῳ· καὶ ἐρωτηθεὶς, ὡμολόγησε παῤῥησίᾳ τὸν Χριστόν. Ἁπλωθεὶς οὖν κατὰ γῆν, ἐτύφθη βουνεύροις ξηροῖς· καὶ αἱμάτων πλησώσας τὴν γῆν, τῷ δεσμωτηρίῳ παρεδόθη. Εἶτα εἰς Νίκαιαν ἀχθεὶς παρὰ τοῦ ἀνθυπάτου, ἐτιμωρήθη. Τινὰς δὲ φοβηθέντας τὰς κολάσεις, βουλομένους θῦσαι, τὸν φόβον Θεοῦ ὑπομνήσας, ἐστήριξεν· οὓς εἰς πῦρ ἐμβαλὼν ὁ ἀνθύπατος ἔκαυσεν. Ὁ δὲ Κοδρᾶτος ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν περιαγόμενος καὶ πάσας τοῖς αἵμασι καθαγιάζων, τὴν Ἑρμούπολιν καταλαβὼν, τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη. Codratus Christi martyr fuit, imperantibus Decio et Valeriano, in urbe Nicomedia. Propter Christi autem confessionem ab ethnicis comprehensus, una cum sociis vinctus adducitur, et sistitur civitatis proconsuli. Cumque interrogatus esset, libere Christum professus est. Quare in terram extensus, aridis boum nervis cæditur : cumque humum sanguine suo irrigasset, in carcerem conjicitur. Deinde Nicæam a proconsule abductus, denuo tormentis sujicitur. Cum vero nonnulli tormenta extimescerent, atque idolis sacrificare vellent, timorem Dei in mentem iis revocans, confirmavit eos : quos proconsul flammis tradi jussit. Codratus autem ex urbe in urbem circumductus, cum eas omnes sanguine suo consecrasset, tandem Hermopolim venit, ibique capite obtruncatus fuit. C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡσυχίου.

EODEM MENSE.

Die decima

91 *Certamen sancti Hesychii martyris.*

Ἡσύχιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως· πρῶτος τοῦ παλατίου ὑπάρχων, καὶ τὴν ἀξίαν μάγιστρος· ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ διατρίβων ὁ Μαξιμιανὸς, προσέταξε Χριστιανὸν μὴ στρατεύεσθαι· ἀλλὰ τοὺς βουλομένους Χριστὸν ὁμολογεῖν, λῦσαι τὰς ζώνας, καὶ ἰδιωτεύειν. Καὶ πολλῶν ἑλομένων τὸν ἄδοξον μᾶλλον βίον, ἢ τὴν ἐν ἀπολείᾳ τιμήν, εἷς τούτων γέγονε καὶ ὁ μέγας Ἡσύχιος. Καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς, ἐξέδυσεν αὐτὸν τὰ πολυτελῆ ἱμάτια, καὶ ἐνδύσας κολόβιον τρίχινον, μετὰ τῶν γυναικῶν κατέκρινε συνδιάγειν. Καὶ μετά τινας ἡμέρας προσκαλεσάμενος αὐτὸν, ἔφη· Εἶπέ μοι. Ἡσύχιε, εἰ οὐκ αἰσχύνῃ ἐν ἀτιμίᾳ τοιαύτῃ διάγειν : Ὁ δὲ εἶπεν· Ἡ παρὰ σοῦ τιμὴ πρόσκαιρός ἐστι. Τότε λίθον μυλικὸν προσδήσας αὐτοῦ τῷ τραχήλῳ ὁ βασιλεὺς, ἔῤῥιψεν ἐν τῷ Ὀρώντῃ ποταμῷ, ἔνθα καὶ τὸ μακάριον ἐδέξατο τέλος, ἀπολαβὼν βασιλείαν οὐρανῶν. Hesychius Christi martyr fuit, Maximiano imperatore, primus in palatio, ac dignitate magister. Cum autem Maximianus Antiochiæ degeret, præcepit, ne Christiani militarent, sed qui Christum profiteri vellent, cingulum solverent, vitamque privatam agerent. Multi igitur ingloriam vitam sibi potius elegerunt, quam in perditione honorem. Ex quorum numero fuit et magnus Hesychius. Quod ubi imperator intellexit, exuit eum pretiosis vestibus, et colobio ciliciino indutum jussit una cum mulieribus degere. Post aliquot autem dies illum accersens : Nonne, inquit, pudet te, Hesychi, in tali ignominia versari ? At ille, tuus honor, reposuit, ad tempus durat. Tum vero imperator molarem lapidem ad collum ejus alligari, ipsumque in Orontem fluvium projici jussit, ubi et beatum finem accepit, regnum cœlorum adeptus. D

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἡσυχίου τοῦ ὁμολογητοῦ. *Et memoria sancti Patris nostri Hesychii confessoris.*

Οὗτος ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς Χώρας τῶν Ἀρμενια- Hic fuit ex regione Armeniacorum. Cupi-

tem monachus fieri, vitamque tranquillam ducere, in maritima loca descendit. Cum autem in montem excelsum pergeret, dæmones ingressi in duos viros Joannem, scilicet, et Hilarionem, effecere, ut occurrerent ei, et interrogarent eum, quo abiret. Eo vero locum designante, aiunt, illum feris latronibusque plenum esse. At ille : Ego vero, inquit, digna mortis facinora perpetravi, mortisque vitandæ causa huc venio Cui responderunt : Cum mortem ab hominibus tibi infligendam timeas, a feris illam non times? Tunc dæmonum fraudem detegens, formato crucis signo, eos ex illis hominibus ejecit. Ipse vero in eum, quem optaverat, locum profectus, oratorium exstruxit, ibique solitariam vitam egit, assiduas ad Deum preces fundens, et admirabilis in virtutum exercitationibus effectus. Cumque multa miracula perpetrasset, vivere desiit, Ipsius autem reliquiæ in urbem Amaseam translatæ sunt.

A κῶν· βουληθεὶς δὲ γενέσθαι μοναχὸς καὶ ἡσυχάσας, κατήρχετο ἐπὶ τὰ πρὸς θάλασσαν μέρη. Ἐν ὄρει δὲ ὑψηλῷ ἀπελθόντι, δαίμονες εἰσελθόντες εἰς δύο ἀνθρώπους Ἰωάννην καὶ Ἱλαρίωνα, παρεσκεύασαν ἀπαντῆσαι, καὶ ἐρωτῆσαι αὐτὸν, ποῦ πορεύεται· καὶ μαθόντες, εἶπον, Γέμειν τὸν τόπον θηρίων καὶ λῃστῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ θανάτου ἄξια ἔπραξα, καὶ φεύγων τὸν θάνατον ἀπέρχομαι. Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον· Τῶν ἀνθρώπων τὸν θάνατον φοβῇ, καὶ τῶν θηρίων οὐ φοβῇ ; Τότε γνοὺς τὴν τῶν δαιμόνων ἐπιβεσιν, σφραγίσας αὐτοὺς ἐδίωξεν ἐκ τῶν ἀνθρώπων. Λύτὸς δὲ ἀπελθὼν ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἠβουλήθη, καὶ κτίσας εὐκτήριον ἡσύχαζεν ἐκεῖ, προσευχόμενος τῷ Θεῷ, καὶ θαυμαστὸς γενόμενος εἰς ἀρετὴν· καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, ἐτελεύτησε. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἀνακομισθὲν ἐν Ἀμασίᾳ τῇ πόλει

B

92 *Et certamen sancti Simonis Zelotæ apostoli.*

Simon magnus Christi apostolus, Zelotes nuncupatus, cum in cœnaculo una cum sanctis apostolis esset, visibilemque Spiritus operationem in specie columbæ et in linguis igneis suscepisset, totus igneus effectus, divinoque zelo repletus, omnem quidem deorum plurium errorem, velut fœnum, libere incendit; terram vero prope universam percurrens, illam doctrinæ sermonibus, pietatisque lumine illustravit illuminavitque. Unde et recte ac vere Zelotæ cognomentum accepit, et duplicem confessionis coronam adeptus est. Nam Mauritaniam, totamque Afrorum regionem, et Libyam universam peragravit, et plures infidelium ad Dominum convertit : ac demum in Britanniam profectus, cruci affixus fuit : atque ita spiritum Deo tradidit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ.

Σίμων, ὁ μέγας ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐπιλεγόμενος Ζηλωτὴς, μετὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ὑπάρχων ἐν τῷ ὑπερῴῳ, καὶ τὴν ὁρωμένην τοῦ Πνεύματος ἐνέργειαν ἐν εἴδει περιστερᾶς καὶ πυρίναις γλώσσαις ὑποδεξάμενος, ὅλος πυρίπνους γέγονεν· καὶ θείου ζήλου πλησθεὶς, τὴν μὲν πολύθεον πλάνην πᾶσαν ὡς χόρτον κατέφλεξε τῇ παῤῥησίᾳ· τὴν δὲ γῆν ὅλην σχεδὸν διαδραμὼν, τῷ διδασκαλικῷ λόγῳ αὐτοῦ καὶ τῷ φέγγει τῆς εὐσεβείας ἐλαμπρυνέ τε καὶ κατεφώτισεν. Ὅθεν καλῶς τε καὶ καταλλήλως τὴν τοῦ Ζηλωτοῦ ἐπίκλησιν ἔσχηκε, καὶ διπλοῦν τὸ στέφος τῆς ὁμολογίας ἔλαβε. Μαυρετανίαν γὰρ, καὶ τὴν τῶν Ἄφρων χώραν, καὶ τὴν Λιβύην ἅπασαν διελθὼν, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν Κύριον, ὕστερον ἐν Βρεττανίᾳ γενόμενος, καὶ τῷ σταυρῷ προσπαγεὶς, θεῷ τὸ πνεῦμα τὸ ἑαυτοῦ παρέθετο.

C

D

Et certamen sancti Alphæi martyris, et sociorum ejus.

Alphæus, Philadelphus, et Cyrinus, Christi martyres, erant oriundi ex regione Italiæ, nobiles ac divites, filii Vitalii ejusdem regionis præfecti. Cum vero a quodam Onesimo Christiano pietatem didicissent, et baptizati fuissent, Christum prædicabant. Eo autem tempore, præfecto cum imperatoriis litteris ab urbe Roma in istam Italiæ regionem amandato, ut Christianos omnes occidendos curaret; ad ejus notitiam isti delati, et comprehensi, ac vinculis constricti, Romam missi sunt, una cum Onesimo, et Erasmo, aliisque viris quatuordecim, ad Licinium : a quo traditi Diomedi præfecto, Puteolos abducuntur. Et Onesimus quidem maximo ad pectus superimposita lapide, spiritum emisit. Erasmus vero cum reliquis quatuordecim capite plexus fuit. At prædicti tres in Sardiniam missi, ibidem interfecti sunt.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλφείου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Ἀλφειὸς, Φιλάδελφος, καὶ Κυρῖνος, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον ἐκ τῆς χώρας Ἰταλίας, εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι, υἱοὶ Βιταλίου ἄρχοντος τῆς χώρας. Μαθόντες δὲ τὴν εὐσέβειαν παρὰ Ὀνησίμου τινὸς Χριστιανοῦ, καὶ βαπτισθέντες ἐκήρυττον τὸν Χριστόν. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἀποσταλέντος ἄρχοντος ἀπὸ Ῥώμης μετὰ γραμμάτων βασιλικῶν ἐν τῇ χώρᾳ Ἰταλίας, ἐπὶ τὸ φονεύσαι τοὺς Χριστιανοὺς, διαγνωσθέντες οὗτοι καὶ κρατηθέντες, δέσμιοι παρεπέμφθησαν εἰς Ῥώμην ἅμα Ὀνησίμῳ καὶ Ἐράσμῳ, καὶ ἑτέροις ἀνδράσι δέκα καὶ τέσσαρσι πρὸς Λικίννιον. Καὶ ὑπ' ἐκείνου παραδοθέντες Διομήδει τῷ ἡγεμόνι, ἐν Ποτιόλοις ἀπήχθησαν. Καὶ ὁ μὲν Ὀνήσιμος λίθον μέγαν κατὰ τοῦ στήθους δεξάμενος, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα· ὁ δὲ Ἔρασμος μετὰ τῶν λοιπῶν δεκατεσσάρων ἀπεκεφαλίσθη· οἱ δὲ τρεῖς ἐν Σαρδινίᾳ πεμφθέντες, ἀνῃρέθησαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΑΓ

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ γενεθλίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὅτε τὴν τοῦ Βύζαντος πόλιν ὁ Μέγας ἐν βασιλεῦσι καὶ Χριστιανικώτατος Κωνσταντῖνος λαβὼν, καὶ κτίσας πολλῷ μείζονα, καὶ εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα τὴν κλῆσιν αὐτῆς μεταμείψας, ἀντὶ Βυζαντίου Κωνσταντινούπολιν ὠνόμασε, μετὰ τὸ συμπληρῶσαι τὸ τεῖχος, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ οἰκήσεις, καὶ τὰς ἱερὰς ἐκκλησίας, ἀναθεὶς ταύτην τῇ ὑπερενδόξῳ Δεσποίνῃ ἡμῶν Θεοτόκῳ καὶ Ἀειπαρθένῳ Μαρίᾳ, κατεξαίρετον εὐχαριστῶν ἅμα τῷ ἁγιωτάτῳ πατριάρχῃ, καὶ τῷ κλήρῳ, καὶ τῷ λαῷ, λιτανεύσας ἀνῆλθεν ἐν τῷ φόρῳ, ἐν ᾧ τὴν αὐτοῦ στήλην οἱ πολῖται ἀνέστησαν, φέρουσαν τοὺς ἁγίους τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἥλους ἐν τῇ κεφαλῇ, οὗ κάτωθεν κεῖνται οἱ δώδεκα κόφινοι τῶν περισσευσάντων κλασμάτων τῶν πέντε ἄρτων. Ἐκ τότε οὖν παραλαβοῦσα ἡ συνήθεια ἑορτάζει [ν] ταύτην ἕως τοῦ νῦν.

A

EODEM MENSE.

Die undecima.

93 *Commemoratio natalis Constantinopoleos.*

Cum maximus imperatorum et Christianissimus Constantinus urbem Byzantii accepisset, eamque multo majorem, quam erat, ædificasset, impositoque proprio nomine pro Byzantio Constantinopolim appellasset, postquam mœnia absolvit, exstructaque in iis ædificia, et sacras ecclesias, eam dedicavit gloriosissimæ Dominæ nostræ Deiparæ semperque virgini Mariæ, gratias supra modum agens: et una cum sanctissimo patriarcha, et clero, ac populo supplicatione facta, reddit ad forum in quo cives columnam ipsius erexerunt, in capite sanctos Christi Dei nostri clavos ferentem; in infimo vero loco duodecim cophinos fragmentorum, quæ ex quinque panibus superaverant, habentem. Ex illo igitur tempore obtinuit consuetudo, ut hæc festivitas celebraretur usque in præsentem diem.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μωκίου.

Μώκιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Βυζαντίου, υἱὸς Χριστιανῶν Εὐφράτου καὶ Εὐσταθίας, ὁρμωμένων ἐκ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης. Ὑπάρχων δὲ πρεσβύτερος, τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, παρήγγελλε πᾶσιν ἀπέχεσθαι μὲν τῶν εἰδώλων, τιμᾶν δὲ τὸν Χριστὸν, καὶ σέβειν αὐτὸν ὡς Θεὸν ὅλων, καὶ Κύριον. Ἐν μιᾷ δὲ θυσίας ἐπιτελουμένης παρὰ τοῦ ἄρχοντος, καὶ τοῦ λαοῦ θύοντος, θείῳ ζήλῳ κινηθεὶς, δραμὼν ἀνέτρεψε τὸν βωμὸν, καὶ τὰ θύματα διεσκόρπισε. Κρατηθεὶς οὖν ἐτιμωρήθη, καὶ ἐμβληθεὶς εἰς πῦρ, ὡράτο μέσον τῆς φλογὸς μετὰ τριῶν ψαλλόντων, καὶ τοῦ ἑνὸς τὸ πρόσωπον ἔλαμπεν ὑπὲρ τὸν ἥλιον. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐξῆλθεν ὑγιὴς, ἡ δὲ φλὸξ ἔκαυσε τοὺς παριστῶτας, καὶ τὸν ἄρχοντα. Εἶτα πέμπεται εἰς Ἡράκλειαν τῆς Θρᾴκης· ἔνθα τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς ἐτάφη. Ὕστερον δὲ κτίσας ναὸν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ἤγαγε τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθετο ἐν αὐτῷ.

Et certamen sancti Mocii martyris.

Mocius sacer Christi martyr, ex urbe Byzantio prognatus, filius fuit Euphrati et Eustathiæ parentum Christianorum, qui ex vetere Roma originem ducebant. Cum vero esset ecclesiæ Christi presbyter, cunctos hortabatur, ut ab idolis recederent ac Christum venerarentur, eumque ut Deum ac Dominum universorum colerent. Quadam autem die cum a præside et populo sacrificante victimæ immolarentur, divino zelo motus, accurrens aram subvertit, et victimas dispersit. Quare comprehensus, tormentis subjicitur, atque flammis traditur. Verum in medio flammæ visus est una cum tribus viris psallentibus, ex quibus uni præ cæteris facies sole splendidior emicabat. Ac ipse quidem incolumis evasit; flamma vero eos, qui circum aderant, ac simul præsidem consumpsit. Deinde missus est in Heracleam, urbem Thraciæ, ubi capite truncatus est, et sepultus. Postremo cum Constantinus Magnus templum ædificasset, sacras ejus reliquias intulit, atque ibidem deposuit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διοσκορίδους.

Διοσκορίδης, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς Σμυρναίων πόλεως· Χριστιανὸς δὲ ὤν, ἐκήρυττε παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, καὶ ἐδίδασκεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πάντας τοὺς προσερχομένους αὐτῷ· καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέφων ἀπὸ τῆς πατροπαραδότου πλάνης αὐτῶν, ἐβάπτιζε. Κρατηθεὶς οὖν παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, μὴ φερόντων ἀκούειν παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν κηρυττόμενον, ἐμαστιγώθη. Εἶτα δεθεὶς παρεδόθη τῷ ἄρχοντι. Καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπ' ἐκείνου, καὶ Χριστιανὸν ἑαυτὸν ὁμολογήσας, βασανισθεὶς παρεπέμφθη φυλακῇ, ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις κακουχηθεὶς ἐν αὐτῇ· εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς πάλιν ἠναγκάσθη τὸν Χριστὸν ἀρνήσασθαι· καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐξέσθη, κοσμαστῶσις. Καὶ ἐπιμένων τῇ εἰς

B

C

D

Dioscorides Christi martyr erat ex urbe Smyrna. Cum vero Christianus esset, Christum libere prædicabat, atque omnes, qui ad ipsum accedebant, in nomine ejus edocebat, multosque ex infidelibus a patrio errore, quem a majoribus traditum acceperant, avocans, baptizabat. Comprehensus igitur ab idololatris, qui Christum tam libere prædicari non ferebant, flagris cæsus fuit. Deinde vinctus, præsidi est traditus: atque ab hoc interrogatus, ac sese Christianum professus, pluribus tortus cruciatibus, detrusus fuit in carcerem, ubi per plures dies graves ærumnas sustinuit. Postea e carcere eductus, iterum compulsus est Christum abnegare quod cum facere recusasset, suspensus est, et

dilaniatus. Cum denique in Christi confessione constans persisteret, præsidis jussu interemptus fuit.

A

Χριστὸν ὁμολογίᾳ, προστάξει τοῦ ἄρχοντος ἀνῃρέθη.

EODEM MENSE.

Die duodecima.

Memoria sancti Patris nostri Epiphanii, episcopi Cypri.

Sanctus Pater noster Epiphanius erat ex regione Phœniciæ, Judæis parentibus natus. Sed illis in Legis cultu permanentibus, ipse ad Christum accurrens, baptizatus est, et monasticum institutum suscepit. Deinde Cypri Episcopus ordinatur: atque ita Deo servivit, ut et miracula patrare meruerit. Cum autem pro fide orthodoxa decertaret, plures ærumnas ab heterodoxis sustinuit: et veritatem quidem sermonibus corroboraturus, hæreticos vero ex ecclesia abacturus, Constantinopolim migravit. Adactus autem ab Eudoxia exsilio Chrysostomi se subscribere, adduci nequivit, ut id faceret. Cum vero illa comminaretur, nisi ipse faceret, se idolorum templa aperturam, persuaderi se passus, subscripsit. Quod ubi Chrysostomus intellexit, hæc ad **95** ipsum scripsit: Epiphani, quoniam exsilio meo consensisti, in throno tuo non sedebis. Ille vero rescripsit: Athleta Joannes, verberare, et vince. Demum in Cyprum navigans, vitam in navigio finivit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΒ'.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κύπρου.

Ἐπιφάνιος. ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν μὲν ἐκ τῆς χώρας Φοινίκης, υἱὸς Ἰουδαίων. Ἀλλ' ἐκείνων ἐναπομεινάντων τῇ τοῦ νόμου λατρείᾳ, αὐτὸς πρὸς τὸν Χριστὸν ἔδραμεν, καὶ βαπτισθεὶς, γέγονε μοναχός. Εἶτα ἐχειροτονήθη καὶ ἐπίσκοπος Κύπρου· καὶ οὕτως ἐθεράπευσε τὸν Θεὸν, ὡς καὶ θαύματα ποιεῖν ἀξιωθῆναι. Ἀγωνιζόμενος δὲ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπὸ τῶν ἑτεροδόξων ὑπέστη· καὶ τὴν ἀλήθειαν μὲν ἐν τοῖς λόγοις κρατύνας, τοὺς δὲ αἱρετικοὺς τῆς ἐκκλησίας ἀπελάσας, ἐπεδήμησε καὶ τῇ Κωνσταντινουπόλει. Καὶ καταναγκασθεὶς ὑπὸ τῆς Εὐδοξίας ὑπογράψαι εἰς τὴν ἐξορίαν τοῦ Χρυσοστόμου, οὐκ ἠδυνήθη. Ἀπειλούσης δὲ αὐτῆς, ὡς εἰ μὴ τοῦτο ποιήσει, τὰ εἴδωλα ἀνοίξειν, πεισθεὶς ὑπέγραψε. Καὶ μαθὼν ὁ Χρυσόστομος τοῦτο, ἔγραψε πρὸς αὐτόν· Ἐπιφάνιε, ἐπεὶ συνήνεσας εἰς τὴν ἐξορίαν μου, οὐ μὴ καθίσῃς ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. Ὁ δὲ ἀντέγραψεν, Ἀθλητὰ Ἰωάννη, παίου, καὶ νίκα. Εἶτα πλέων εἰς Κύπρον ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πλοίῳ.

Et memoria sancti Patris nostri Germani patriarchæ Constantinopolitani.

Sanctus Pater noster Germanus, imperante Heraclio, fuit filius Justiniani Patricii, quem ob invidiam Heraclii filius occidit, ipsumque Germanum eunuchum fieri curavit, ac Magnæ Ecclesiæ clero præfecit. Ille vero primum quidem se divinarum Scripturarum meditationi addixit, et religiosæ exercitationi, ac cæteris virtutibus acquirendis sese totum impendit. Postea episcopus Cyzicenæ ecclesiæ ordinatus est. Deinde ex Cyzico translatus, ad cathedram Constantinopolis evectus fuit, patriarcha factus. Ibi sua doctrina populum illuminavit, atque altiora divinarum Scripturarum arcana exposuit, et usque ad imperium Leonis Isaurici perstituit: quem cum sacras imagines aversantem vidisset, eumque neque rationibus, neque adhortationibus ab hæresi avocare potuisset homophorio, hoc est, pallio, super sacra mensa deposito, ad propriam domum abiit, et quietam vitam egit: ubi preces Deo assidue offerens, nonagenarius ad Deum migravit.

C

D

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γερμανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Γερμανὸς ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρχε ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου, υἱὸς Ἰουστινιανοῦ Πατρικίου· ὃν διὰ φθόνον ὁ τοῦ Ἡρακλείου υἱὸς φονεύσας, τοῦτον εὐνούχισε, καὶ τῷ κλήρῳ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀνέταξεν. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἐδοὺς ἑαυτὸν τῇ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν, καὶ τῇ ἀσκήσει καὶ λοιπῇ ἀρετῇ. Ὕστερον ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τῆς ἐν Κυζίκῳ ἐκκλησίας. Ἀπὸ δὲ τῆς Κυζίκου μετατεθεὶς ἐπὶ τὴν καθέδραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνήχθη, πατριάρχης γενόμενος. Καὶ τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ τὸν λαὸν φωτίσας, καὶ τὰ βαθύτερα τῶν θείων Γραφῶν ἑρμηνεύων, διέμεινε μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, ὃν ἰδὼν τὰς θείας εἰκόνας ἀποστρεφόμενον, καὶ μήτε λόγοις μήτε παραινέσεσι δυνηθεὶς πεῖσαι αὐτὸν ἀποστῆναι τῆς αἱρέσεως, θεὶς τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀπελθὼν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἡσύχαζεν ἐν ᾧ τῷ Θεῷ προσευχόμενος, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησε χρόνων ἐννενηκοντα.

EODEM MENSE.

Die decima tertia.

Certamen sanctæ Glyceriæ martyris.

Glyceria Christi martyr fuit, temporibus Antonini imperatoris et Sabini præsidis, in Trajanopoli Thraciæ urbe. Cum autem quadam die præses idolis sacrificaret, ipsa venerando crucis signo in fronte munita, ad eum accessit, Christianam sese esse, ac famulam Christi professa. Tunc hortante præ-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Π'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Γλυκερίας.

Γλυκερία, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντωνίνου τοῦ βασιλέως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος, ἐν Τραϊανουπόλει τῆς Θρᾴκης. Θύοντος οὖν τοῦ ἡγεμόνος τοῖς εἰδώλοις, αὕτη ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς ἐπιγράψασα τὸν τίμιον σταυρὸν, ἦλθε πρὸς τὸν ἡγεμόνα, Χριστιανὴν ἑαυτὴν καὶ δούλην τοῦ

Χριστοῦ ὀνομά σασα. Καὶ τοῦ ἡγεμόνος παραινοῦντος αὐτῇ θῦσαι, εἰσελθοῦσα ἐν τῷ ναῷ τῶν εἰδώλων καὶ εὐξαμένη τῷ Χριστῷ, κατέβαλε τὸ τοῦ Διὸς εἴδωλον καὶ συνέτριψε. Διὰ τοῦτο κρεμασθεῖσα ἐκ τριχῶν, ἐξέσθη σιδήροις. Εἶτα ἀποκλεισθεῖσα εἰς φυλακὴν, ἐτρέφετο ὑπ' ἀγγέλου. Εἶτα ἐκ φυλακῆς ἐκβληθεῖσα, ἐνεβλήθη εἰς κάμινον πυρός· καὶ τοῦ πυρὸς ὑπὸ θείας δρόσου σβεσθέντος, ἐξῆλθεν ἀβλαβής. Εἶτα ἐξεδάρη τὴν κεφαλήν· καὶ ἀποκλεισθεῖσα εἰς φυλακὴν καὶ ὑγιανασα ὑπὸ ἀγγέλου, παρεσκεύασε τὸν δεσμοφύλακα πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ· ὅστις παραυτίκα ἀπεκεφαλίσθη. Ἡ δὲ ἁγία θηριομαχήσασα ἐθελειώθη. Καὶ κατετέθη τὸ λείψανον αὐτῆς ἐν Ἡρακλείᾳ τῆς Θρᾴκης.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀλεξάνδρου.

Ἀλέξανδρος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ στρατευόμενος ὑπὸ Νουμεριανῷ κόμητι. Θύοντος δὲ τοῖς εἰδώλοις τοῦ κόμητος μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν τάγματος, μόνος ὁ Ἀλέξανδρος οὐ μόνον οὐκ ἐπείσθη θῦσαι, ἀλλὰ καὶ τὸν κόμητα, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πεπλανημένους ἐκάλεσε καὶ δαιμόνων λατρευτάς. Κρατηθεὶς οὖν, ἤχθη πρὸς Μαξιμιανὸν, καὶ ἐρωτηθεὶς, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἐτύφθη σφοδρῶς. Εἶτα παρεπέμφθη Τιβεριανῷ ἐπάρχῳ, τιμωρεῖσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπὸ Ῥώμης μέχρι Βυζαντίου. Καὶ πρῶτον μὲν τὰς πλευρὰς τῷ πυρὶ κατεφλέχθη· ἔπειτα ῥάβδοις ἀκανθίνοις ἐτύφθη, τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀκολουθούσης καὶ προθυμοποιούσης αὐτόν. Ἀχθεὶς δὲ εἰς Βέροιαν δέσμιος, καὶ διὰ προσευχῆς ὕδωρ ἐξαγαγὼν, πολλοὺς τῶν εἰδωλολατρῶν ἔπεισε πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ· καὶ γενόμενος ἐν Δριζιπάρῳ πόλει τῆς Θρᾴκης, τὴν διὰ ξίφους ἐδέξατο τελευτήν.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου Σεργίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σέργιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ ὁμολογητὴς, ὑπῆρχε μὲν εὐγενῶν καὶ πλουσίων γονέων υἱὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει γεννηθείς· προσκυνῶν δὲ τὰς θείας καὶ σεπτὰς εἰκόνας, ἐκρατήθη παρὰ τῶν Εἰκονομάχων. Καὶ παραστὰς τῷ παρανόμῳ βασιλεῖ Λέοντι, κατηναγκάζετο ποτὲ μὲν κολακείαις, ποτὲ δὲ ἀπειλαῖς ἀθετῆσαι τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Μὴ πεισθεὶς δὲ, ἀλλὰ λογισάμενον τὸν τύραννον ὡς βδέλυγμα, καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀπειλὰς ὡς λῆρον ἡγησάμενος, παῤῥησίᾳ ἔλεγε, δεῖν προσκυνεῖν τὰς τιμίας εἰκόνας, καὶ τιμᾶν αὐτὰς πάντα Χριστιανὸν σχετικῶς, ὡς τῆς τιμῆς διαβαινούσης ἐπὶ τὸν πρωτότυπον. Τότε δεθεὶς σχοινίῳ τὸν τράχηλον, ἐσύρετο ἐπ' ἀγορᾶς ὡς κακοῦργος. Εἶτα φυλακῇ παρεδόθη· καὶ δημευθεὶς, καὶ γυμνωθεὶς τοῦ πλούτου αὐτοῦ, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εἰρήνης, καὶ τῶν τέκνων, ἐξωρίσθη. Ἔνθα πολλὰς θλίψεις καὶ ποικίλους πειρασμοὺς ὑπομείνας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παυσικάκου.

Παυσίκακος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ἀπαμείας, ἐκ γονέων γεννηθεὶς εὐλαβῶν. Ἰατρὸς δὲ ὢν τὴν τέχνην, περιήρχετο

side, ut ipsa sacrificaret, idolorum fanum ingressa, et precibus ad Christum fusis, simulacrum Jovis dejecit, et contrivit. Quamobrem capillis suspensa, ferreisque ungulis dilaniata, 96 in carcerem conjicitur, ubi ab angelo pascitur. Tum e carcere educta, in ardentem fornacem projicitur, sed extincto per rorem divinum igne, illæsa evadit. Postea detracta capitis pelle, denuo in carcerem detruditur: ubi ab angelo sanata, custodem carceris ad Christi fidem convertit, qui illico capite obtruncatur. At sancta feris objecta, vitam finivit: et reliquiæ ejus in Heraclea Thraciæ urbe depositæ sunt.

Et certamen sancti Alexandri martyris.

Alexander Christi martyr fuit tempore Maximiani imperatoris, militarem artem exercens sub Numeriano comite. Cum autem comes una cum subjecta sibi cohorte sacrificaret, solus Alexander non tantum idolis sacrificare recusavit, verum etiam comitem cum suis sociis seductum appellavit, et dæmonum cultorem. Comprehensus igitur, ad Maximianum adducitur: ac interrogatus, Christumque professus, crudeliter cæditur. Deinde Tiberiano præsidi traditur, ut tormentis cruciaretur in itinere ex urbe Romana Byzantium usque. Ac primum quidem igne in lateribus ustulatur: spineis deinde virgis cædidur, matre ipsum sequente ac prompto hilarique animo eum esse jubente. Adductus autem Beroeam vinctus, ac precibus aquam producens, multos ex idololatris persuasit fidem Christi amplecti. Demum cum Driziparam Thraciæ urbem venisset, gladio percussus, finem accepit.

97 *Et memoria sancti Sergii confessoris.*

Sergius, Christi confessor, Constantinopoli nobilibus ac divitibus parentibus natus fuit. Cum vero divinas ac venerandas imagines coleret, ab Iconomachis comprehensus, ad impium imperatorem Leonem adducitur, a quo modo blanditiis, modo minis a sacrarum imaginum cultu recedere compellebatur. At cum non assentiretur, sed potius tyrannum tanquam rem abominandam reputaret, ejusque sermones et minas pro nihilo ducens, summa animi fiducia pronuntiavit, venerandas imagines coli oportere, et ab omnibus Christianis merito honorari, perinde ac si honor ille prototypo exhiberetur. Tum funе ejus collo alligato, tanquam maleficus ac scelestus per plateas pertractus fuit: deinde in carcerem detrusus, ac publice reus denuntiatus, divitiisque suis orbatus, una cum uxore sua Irene, ac liberis, in exsilium missus est: ubi cum plurimas tribulationes diversasque ærumnas sustinuisset, migravit ad Dominum.

Et memoria sancti Patris nostri Pausicaci.

Sanctus Pater noster Pausicacus ex urbe Apamea oriundus, piis parentibus natus, cum professione medicus esset, urbes ac regiones peragravit, ægr-

tos omnes absque ulla mercede curando. Deinde mundum odio habens. Christique amore flagrans, in quoddam monasterium se recepit, et monachus factus est; atque adeo in virtute profecit, jejuniis, vigiliis, et assiduis precibus vacans, ut maximis gratiis dignus fuerit. Cibus illi fuit solus isque modicus panis, et aqua similiter. Ob ipsius autem virtutem a Cyriaco patriarcha Constantinopolitano, quamvis invitus, Synadorum episcopus initiatus est, imperante Mauricio, quem et ipse a gravissimo morbo curaverat. Postea creditum sibi gregem recte gubernans, vixit usque ad imperium impii Leonis Iconomachi: atque in extrema senectute migravit ad Dominum.

A τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, θεραπεύων πάντας τοὺς νοσοῦντας ἀναργύρως. Εἶτα μισήσας τὸν κόσμον, καὶ τὸν Χριστὸν ἀγαπήσας, ἀπελθὼν ἐν μοναστηρίῳ τινι, ἐγένετο μοναχός· καὶ τοσοῦτον ἠγωνίσατο ἐν ἀρετῇ, νηστείαις, ἀγρυπνίαις, καὶ προσευχόμενος, ὡς καὶ χαρισμάτων μεγάλων ἀξιωθῆναι. Τροφὴ δὲ ἦν αὐτῷ ἄρτος μόνος ὀλίγος, καὶ ὕδωρ ὁμοίως· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ὑπὸ Κυριακοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μὴ βουλόμενος, ἐχειροτονήθη Συνάδων ἐπίσκοπος ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαυρικίου, ὃν καὶ ἐθεράπευσεν ἀπὸ σφοδροτάτου νοσήματος. Εἶτα καλῶς τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἰθύνων, ἔζησε μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ δυσσεβοῦς Λέοντος τοῦ Εἰκονομάχου· καὶ ἐν βαθεῖ γήρᾳ γενόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE.

Die decima quarta.

99 *Certamen sancti Isidori martyris.*

Isidorus Christi martyr, Decio imperante, fuit ex urbe Alexandriæ. Cum vero optionis munere in militia fungeretur, in insulam Chium profectus cum classe navium, quibus Numerius præerat, apud hunc a Julio centurione delatus est, quod Christianus esset. Comprehensus igitur, et coram ipso adductus, atque interrogatus, an Christum profiteretur: Profiteor, inquit, Christum esse cœli, terræ, marisque factorem, et credo in ipsum tanquam in verum Deum ac Dei Filium, pro hominum salute ex sancta Virgine Maria natum, hominemque factum semine et sine corruptione. Quibus doctrinis ac sermonibus illum obstupefaciens, diversis primum tormentis excruciatus fuit. Cum vero immutabilem animum erga Christum gereret, et supplicia generose perferret, capite demum plexus, martyrii coronam accepit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσιδώρου.

Ἰσίδωρος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας τῆς πόλεως· στρατευόμενος δὲ, τὴν τοῦ ὀπτίωνος τάξιν ἐπετέλει. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Χῖον τὴν νῆσον, μετὰ τῶν στρατιωτικῶν πλοίων, ὧν ἦρχε Νουμέριος, διεβλήθη ὑπὸ Ἰουλίου κεντουρίωνος ὡς Χριστιανὸς τῷ Νουμερίῳ, Καὶ κρατηθεὶς καὶ παραστὰς αὐτῷ ἠρωτήθη, εἰ ὁμολογεῖ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ εἰπὼν, ὅτι Καὶ Χριστὸν ὁμολογῶ, ὡς ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πιστεύω εἰς αὐτὸν, ὡς ἀληθῶς Θεὸν ὄντα καὶ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων γεννηθέντα ἐκ τῆς C ἁγίας Παρθένου Μαριάμ, καὶ ἐνανθρωπήσαντα ἀσπόρως καὶ ἀφθόρως, καὶ τοῖς τοιούτοις δόγμασι καὶ λόγοις καταπλήξας αὐτὸν, διαφόροις βασάνοις πρότερον καθυποβληθεὶς ἐτιμωρεῖτο. Ἔχων δὲ τὸ ἀμετάθετον πρὸς Χριστὸν, καὶ τὰς βασάνους ὑπομένων γενναίως, ὕστερον τὴν κεφαλὴν ξίφει ἀποτμηθεὶς, τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον εἴληφεν.

Et certamen sancti Maximi martyris.

Maximus Christi martyr, divino zelo inflammatus, cum videret idololatras non modo idolis seipsos addicentes, sed etiam alios in errorem inducentes, compellentesque illa adorare, ac pro diis habere; ingemiscens et contristatus, Deum orabat, ut persecutionem compesceret: simulque Christum modo occulte, modo palam ac libere prædicans, multos ex iis qui ad ipsum accedebant, ad Dominum convertens, baptizabat. Quadam autem die cum victimæ immolarentur, cunctique Græci ad abominanda sacrificia studiose accurrerent, nec animalia tantum, sed etiam homines immolarent: rem indignam ægre ferens ac in medium prosiliens aperte illos increpavit, idola appellans lapides anima carentes et ligna, quæque sibi ipsi opem ferre 99 nequirent. Tum vero ab infidelibus comprehensus, variis primum tormentis excruciatur, ac demum lapidibus obruitur. Atque ita ad Dominum migravit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαξίμου.

Μάξιμος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ζῆλον θεῖκὸν ἐν ἑαυτῷ περιφέρων, καὶ ὁρῶν τοὺς εἰδωλολάτρας οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἀνατιθέντας τοῖς εἰδώλοις, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους ἀποπλανῶντας καὶ καταναγκάζοντας προσκυνεῖν αὐτοῖς, καὶ ὡς θεοῖς προσέχειν, ἔστενε μὲν καὶ ἐλυπεῖτο καθ' ἑαυτὸν, ηὔχετο δὲ τῷ Θεῷ σῆσαι τὸν D διωγμόν. Ὅμως δὲ ποτὲ μὲν κρύφα, ποτὲ δὲ παῤῥησίᾳ ἐκήρυττε τὸν Χριστόν· καὶ πολλοὺς τῶν προσερχομένων αὐτῷ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπιστρέφων, ἐβάπτιζε. Ποτὲ δὲ θυσίας ἐπιτελουμένης, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων μετὰ σπουδῆς συντρεχόντων ἐπὶ τὰς μυσαρὰς θυσίας, καὶ θυόντων οὐ μόνον κτήνη, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους, μὴ ἐνεγκῶν τὴν ἀτοπίαν, εἰς μέσον σταθεὶς, ἤλεγξεν αὐτοὺς φανερῶς· καὶ τὰ εἴδωλα ἀψύχους λίθους καὶ ξύλα ἀπεκάλεσε, καὶ μηδὲ αὐτοῖς βοηθῆσαι δυνάμενα. Τότε κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀπίστων, καὶ διαφόρως πρότερον βασανισθεὶς, ὕστερον ἐλιθοβολήθη· καὶ οὕτω πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

IE'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Ἡγιασμένου.

Θεόδωρος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τὴν ἁγιότητα καὶ καθαρότητα ἐπικληθεὶς Ἡγιασμένος, ἐκ βρέφους τὸν Θεὸν ἀγαπήσας, καὶ τῇ ἀσκήσει προελθών, καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ νόμον ἐπιμελῶς μελετήσας, ὅλος καθαρὸς ἐγένετο, καὶ σκεῦος ἐκλογῆς καὶ εὔχρηστον διὰ τὴν τῶν ἐντολῶν ἐργασίαν, καὶ Θεοῦ ναὸς καὶ κατοικητήριον ἅγιον. Καὶ ὑπερβὰς πάντα τὰ φαινόμενα, καὶ ὁρατὰ καὶ φθαρτὰ, καὶ τὸν νοῦν ἐπαιρήσας τοῖς νοητοῖς, καὶ ἀοράτοις καὶ ἀφθάρτοις, ὁμόσκηνος τῷ Πατρὶ Παχωμίῳ καὶ ὁμότροπος, καὶ τοῖς κατ' ἐκεῖνον ἁγίοις ἀνεδείχθη· ὅθεν καὶ τῆς μεγίστης ποσηγορίας τοῦ κληθῆναι Ἡγιασμένος ἄξιος φανεὶς, πολλῶν θαυμάτων ἐπλούτησεν ἐνέργειαν. Καὶ διὰ τοῦτο θαυμαστὸς καὶ περιβόητος τοῖς πᾶσι γενόμενος, καὶ πολλοὺς ὠφελήσας, οὐ μόνον διὰ τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ, ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

Καὶ μνημη τοῦ ἁγίου Ἀχιλλίου, ἐπισκόπου Λαρίσσης.

Ἀχίλλιος ὁ Θαυματουργὸς, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου· Χριστιανῶν δὲ γονέων ὑπάρχων υἱὸς, ἐξ ἐκείνων ἐπαιδεύθη τὴν εὐσέβειαν, μαθὼν καὶ τῶν ἔξω σοφῶν τὰ μαθήματα. Εἶτα καὶ τὴν θείαν Γραφὴν ἐπιμελῶς μελετήσας, καὶ λόγῳ καὶ ἀρετῇ ἑαυτὸν ῥυθμήσας, ἀρχιερεὺς ἐχειροτονήθη Λαρίσσης. Καὶ πολλὰ κατορθώματα καὶ θαύματα ἐκδεξάμενος, παρεγένετο καὶ εἰς τὴν κατὰ Νίκαιαν σύνοδον, μετὰ τῶν θείων Πατέρων, κατὰ Ἀρείου τοῦ αἱρετικοῦ, ὑπὲρ τῶν τῆς ὀρθοδοξίας δογμάτων καλῶς ἀγωνισάμενος, καὶ τοὺς αἱρετικοὺς καταισχύνας, ἐθαυμάσθη ὑπὸ πάντων. Ὑποστρέψας δὲ ἀπὸ Νικαίας εἰς τὸν ἴδιον θρόνον, καὶ πολλὰ θαύματα ἐργασάμενος, καὶ ναοὺς διαφόρους καὶ μεγάλους ἀνεγείρας εἰς Θεοῦ δόξαν καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησε χείρων.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡρακλείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, Ἡράκλειος, Παυλῖνος, καὶ Βενέδιμος, ἐν Ἀθήναις τῇ πόλει ὑπάρχοντες, καὶ Χριστιανοὶ ὄντες, ἐκήρυττον τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα παῤῥησίᾳ, πάντας τοὺς εἰδωλολάτρας προτρέποντες ἐπιστρέψαι ἀπὸ τῶν ματαίων εἰδώλων, καὶ βαπτισθῆναι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διὰ τοῦτο κρατηθέντες παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, παρεδόθησαν τῷ τῶν Ἀθηνῶν ἄρχοντι· καὶ ἐρωτηθέντες συνήθως, ὡμολόγησαν τὸν Χριστὸν, διδάξαντες μὲν αὐτὸν Θεὸν ἀληθινὸν ὄντα, καὶ Δημιουργὸν τῆς κτίσεως· τὰ δὲ εἴδωλα ψευδῆ ἀναπλάσματα ἐκ λίθων καὶ ξύλων κατεσκευασμένα καὶ τέχνης ἔργα. Παροργίσαντες οὖν τὸν ἄρχοντα, ἐν τῷ τὴν ἀλήθειαν λέγειν, ἐτύφθησαν ἰσχυρῶς· καὶ διὰ πάσης ἄλλης τιμωρίας πρότερον διελθόντες, ὕστερον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν εἰς κάμινον μεγάλην ἐμβληθέντας πυρὸς, ἐτελειώθησαν.

A

B

C

D

ΘΘ EODEM MENSE

Die decima quinta

Memoria sancti Patris nostri Theodori Sanctificati.

Sanctus Pater noster Theodorus, propter sanctitatem ac puritatem Sanctificati nomen adeptus, ab infantia Deum amavit: et religiosam exercitationem præveniens, legem Dei sollicite meditabatur. Unde et totus purus fuit, et vas electum atque utile propter mandatorum observantiam, et Dei templum sanctumque habitaculum. Cuncta igitur visibilia et corruptibilia, quæque sub oculos cadunt, supergressus, mentemque ad intelligibilia quæ nec videri nec corrumpi possunt, elevans, sancto Pachomio ejusque sanctis sociis contubernalis fuit, et moribus similis apparuit. Unde et magnam Hegiasmeni, hoc est, Sanctificati, appellationem promeruit, et multorum miraculorum patrator exstitit. Quamobrem admirabilis et clarus apud omnes effectus, cum non sermone tantum, sed etiam vitæ moribus plurimis profuisset, in profundissima senectute ad Deum migravit.

Et memoria sancti Achillii, episcopi Larissæ.

Achillius Thaumaturgus floruit imperatore Constantino Magno. Cum autem Christianorum parentum filius esset, ab his pietatem edoctus, et exterorum sapientum disciplina institutus, deinde etiam in divinæ Scripturæ meditatione diligenter exercitus, necnon sermone et virtute seipsum exornans, Larissæ pontifex initiatur. Postea ob multa præclare gesta, editaque miracula illustre nomen adeptus, una cum divinis Patribus concilio Nicæno adfuit adversus Arium hæreticum. Cum vero propter orthodoxam doctrinam 100 strenue decertasset, atque hæreticos confudisset, omnium admirationem excitavit. Reversus autem ex urbe Nicæa ad suam sedem, cum multa patrasset miracula, diversaque et magna templa ad Dei sanctorumque ejus gloriam excitasset, gaudens ad Dominum migravit.

Et certamen sancti martyris Heraclii et sociorum.

Martyres Christi Heraclius, Paulinus et Benedimus, ex urbe Athenarum oriundi, cum Christiani essent, magna cum fiducia Christi nomen prædicabant, omnesque idololatras hortabantur, ut a vanis idolis recederent, et baptizarentur in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Quamobrem ab idololatris comprehensi, Athenarum præsidi traduntur. Cumque de more interrogati essent, Christum profitentes, docebant ipsum Deum verum esse, ac Creatorem universi; idola vero falsa figmenta, ex lapidibus et lignis confecta, ac artis opera. Hanc igitur veritatem loquendo, in iram excitarunt præsidem, cujus jussu crudeliter cæsi sunt, ac quovis alio tormento primum excruciati; postea vero una cum discipulis suis in ingentem ignis fornacem injecti, finem vivendi fecerunt.

tos omnes absque ulla mercede curand
mundum odio habens, Christique amo
In quoddam monasterium se recepit,
factus est; atque adeo in virtute pro
vigiliis, et assiduis precibus vaca
gratiis dignus fuerit. Cibus illi fuit
dicus panis, et aqua similiter.
virtutem a Cyriaco patriarcha C
quamvis invitus, Synadorum
est, imperante Mauricio, que
morbo curaverat. Postea
recte gubernans, vixit us
Leonis Iconomachi: atq
migravit ad Dominum.

EOI
Die
98 *Certam*

Isidorus Chris
urbe Alexandri
litia fungeretu
classe naviu
hunc a Julio
nus esset.
ductus, at
tur: Prof
marisqu
verum
sancta
semin
ac se
mun
tabi
gen
cor

[illegible] *Simonis, Isaacii et Bachthisoes.*

[illegible] *Bachthisoes, Christi* martyres, [illegible] *temporibus* impii Sapo- [illegible] *essent*, comprehensi sunt [illegible] *adoratoribus*: et Sa- [illegible] *Christum abnegare*, et soli [illegible] *illi responderunt* dicentes: [illegible] *abnegamus*, utpote verum [illegible] *omnium Conditorem*: solem vero [illegible] *qui ab ipso facti sunt*, plane despici- [illegible] *tyranni iram excitarunt*, cujus [illegible] *pedibusque ex quatuor partibus li-* [illegible] *sunt*. Deinde in carcerem de- [illegible] *per dies septem cibum* acceperunt. [illegible] *carcere educti*, cum multiplices crucia- [illegible] *perfuissent*, demum *alacri* animo sacris ac [illegible] *capitibus obtruncati*, martyrium con- summarunt.

EODEM MENSE

Die decima sexta

Certamen sanctorum martyrum Abdæ et Abdiesu episcoporum et sociorum.

Sanctus Abdiesus episcopus in Perside, a pro- prio nepote, qui diaconus erat, denuntiatus regi Persarum, et comprehensus una cum alii triginta novem Christianis, ad ipsum adducitur. Interroga- tus autem, Christumque professus, ad fratrem re- gis mittitur, ut ab illo tormentis subjiceretur. Sed eum sermonibus divinis redarguens, stupore affe- cit. Quocirca funibus devinctus, **102** atque inter ligna coarctatus est, essaque ejus contrita. Deinde semimortuus in carcerem conjicitur, nullum per multos dies cibum degustans. Posthæc comprehen- sus etiam Abdas episcopus cum viginti et octo viris, quorum aut presbyteri erant, et diaconi, et sanctæ virgines, et mu[illegible] m carcerem detrusus est: ubi ab [illegible] edoceban-

[illegible] ἁγίου μάρτυρας Πέτρου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

[illegible] Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐκ Λαμ[illegible] κρατηθεὶς δὲ παρὰ τῶν εἰδωλολατ[illegible] τῆς Ἀβύδου ἄρχοντι· καὶ μὴ πεισ[illegible] εἰδώλοις, ξύλοις συντριβεὶς τὸ σῶμα [illegible] τὸ πνεῦμα. Παῦλος δὲ καὶ Ἀνδρ[illegible] στρατευόμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ τῆς Ἀβύδου ἄρχοντ[illegible] τὰς Ἀθήνας κατέλαβον, καὶ κρατηθέντ[illegible] Διονύσιον καὶ Χριστίναν, καὶ φυλακῇ παραπ[illegible] φθέντας προσετάχθησαν φυλάττειν. Οἱ δὲ ὑπὸ τ[illegible] ἁγίας Χριστίνης διδαχθέντες, ἀφῆκαν τὴν πατρ[illegible] παράδοτον πλάνην τῶν εἰδώλων, καὶ προσῆλθον τ[illegible] Χριστῷ· καὶ γνωσθέντες, ὅτι Χριστιανοὶ ἐγένοντ[illegible] αὐτοὶ μὲν καὶ Διονύσιος, πρότερον πολλαῖς βασ[illegible] B ὑποβληθέντες, διὰ τὸ μὴ θῦσαι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσιν, ὕστερον ἐλιθοβολήθησαν. Ἡ δὲ ἁγ[illegible] Χριστίνα ἐπιπεσοῦσα αὐτνῖς καὶ κλαύσασα, τὴν τιμ[illegible] καὶ ἱερὰν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κυμεὼν, Ἰσαακίου καὶ Βαχθισόου.

Συμεὼν, Ἰσαάκιος, καὶ Βαχθισόης, οἱ τοῦ Χρι- στοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον ἐκ τῆς χώρας Περσίδος [illegible] Σαβωρίου τοῦ παρανόμου. Χριστιανοὶ δὲ [illegible] ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν πυρολατρῶν, καὶ παρε[illegible] σαν τῷ Σαβωρίῳ, καὶ ἠναγκάζοντο ἀρνήσασθαι [illegible] τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρί. Οἱ [illegible] ἀποκριθέντες, καὶ εἰπόντες ὅτι, Τὸν Χριστὸν [illegible] οὐκ ἀρνούμεθα, Θεὸν ἀληθινὸν ὄντα, καὶ Δημιουρ[illegible] πάντων τῶν κτισμάτων· τὸν δὲ ἥλιον καὶ τὸ [illegible] C ἀποστρεφόμεθα, κτίσματα αὐτοῦ τυγχάνοντα, εἰς ἀργὴν ἐκίνησαν τὸν τύραννον. Διὰ τοῦτο δεθέντες ἐκ τεσσάρων χεῖρας καὶ πόδας, ἐτύφθησαν ἰσχυρῶς· εἶτα ἐνεβλήθησαν εἰς φυλακὴν, ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέραις μὴ μεταλαβόντες τροφῆς. Μετὰ ταῦτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες καὶ διαφόρους βασάνους ὑπομείναντες, τέλος τὰς τιμίας καὶ ἱερὰς αὐτῶν κεφαλὰς προθύμως ἀποτμηθέντες, ἐτελειώθησαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀβδᾶ καὶ Ἀβδιησοῦ, τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Ὁ ἅγιος Ἀβδιησσῦς, ἐπίσκοπος ὢν ἐν Περσίδι, [illegible] ταμηνυθεὶς τῷ βασιλεῖ Περσῶν ὑπὸ τοῦ ἰδίου [illegible] D ψιοῦ, διακόνου ὄντος, καὶ κρατηθεὶς, μετὰ [illegible] ἑτέρων ἀριάκοντα καὶ ἐννέα Χριστιανῶν, ἤχθη [illegible] αὐτόν. Καὶ ἐρωτηθεὶς, ὡμολόγησε τὸν Χριστ[illegible] Ἀπεστάλη οὖν πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως, [illegible] ὑπ' ἐκείνου τιμωρηθῇ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνον λόγ[illegible] θεοσόφοις ἐλέγξας, κατέπληξε. Διὰ τοῦτο δεθεὶς σχοινίοις, καὶ συσφιγγεὶς εἰς ξύλα μέσον, συνετρ[illegible] τὰ ὀστᾶ· εἶτα ἐῤῥίφη ἐν φυλακῇ ὡσεὶ νεκρὸς, [illegible] μετέχων τροφῆς ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις. Καὶ μετὰ ταῦτα κρατηθεὶς καὶ Ἀβδᾶς ὁ ἐπίσκοπος, μετὰ ἀνδρῶν εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, πρεσβυτέρων, καὶ διακό- νων, καὶ παρθένων ἁγίων, καὶ γυναικῶν, ἀπεκλείσθη ἐν τῇ φυλακῇ· ἔνθα ἐδιδάσκοντα ὑπὸ τοῦ ἐπισκό-

κὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας τῆς φυ- A tur. Demum post aliquos dies e carcere extracti
..ες, ἅπαντες ἀπεκεφαλίσθησαν. omnes capite plexi sunt.

...οῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου, ἐπισκόπου Μιτυλήνης.

Et memoria sancti Patris nostri Georgii, episcopi Mitylenæ.

...ς, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἐκ βρέφους ...ἀγαπήσας καὶ τὸν κόσμον μισήσας, ἀπελ...ν μοναστηρίῳ ἐγένετο μοναχὸς, καὶ ταπει...ως ὕψει τὰς ἐπάρσεις τῶν δαιμόνων κατέβαλε. ...λεήμων δὲ ὑπὲρ μέτρον γενόμενος, δαψιλῶς τοῖς πεινῶσι καθ' ἡμέραν ἐδίδου τὸν ἄρτον αὐτοῦ. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔλαθεν ἡ αὐτοῦ ἀρετὴ, ἐπίσκοπος ἐχειροτονήθη Μιτυλήνης, παρτκλήσει πολλῇ τοῦ λαοῦ. Παραλαβὼν δὲ τὴν ἐκκλησίαν, καλῶς διεκυβέρνα αὐτήν· πάσης γὰρ κακοδοξίας ἀντίμαχος ὢν καὶ ὀρθοδοξίας ὑπέρμαχος, ἐρρύετο αὐτὴν ἐκ τῶν αἱρέσεων· προίγνω δὲ καὶ τὴν μετάστασιν αὐτοῦ· καὶ θανὼν καὶ ταφεὶς, B τὴν θήκην αὐτοῦ παρεσκεύασεν βλύζειν ἰάματα, καὶ παντοίων θαυμάτων χάριτας ἐκπέμπειν, θεραπευούσας πάντα τὰ πάθη τῶν προσερχομένων αὐτῷ μετὰ πίστεως.

Sanctus Pater noster Georgius cum a puero Deum dilexisset, mundumque odisset, in monasterium quoddam se recipiens, monachus factus est, dæmonumque altitudines demissi animi celsitudine dejecit. Quoniam vero supra modum misericors erat, panem suum quotidie pauperibus large erogabat. Cum igitur ejus virtus longe lateque diffunderetur, enixis populi precibus episcopus Mitylenæ ordinatus.creditam sibi ecclesiam optime gubernavit, eamque ab hæresibus liberam reddidit heterodoxorum errores confutando, et orthodoxam doctrinam propugnando.Postremo suum obirum prænoscens, decessit, sepultusque fuit, cum effecisset, ut ex proprio tumulo curationes scaturirent, omniumque miraculorum gratiæ emitterentur, quibus cunctæ illorum, qui ad ipsum cum fide accedunt, affectiones sanantur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρονικοῦ, ἑνὸς τῶν Ο' καὶ Ἰουνίας.

Ἀνδρόνικος, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περιελθὼν ὡς ὑπόπτερος, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύξας, πᾶσαν μὲν πλάνην ἐκ βάθρων ἀνέσπασε, πᾶσαν δὲ εὐσέβειαν καὶ θεογνωσίαν κατεφύτευσε· συνεπομένην αὐτῷ ἔχων, καὶ συνεργὸν τοῦ θείου κηρύγματος, τὴν ὑπερθαύμαστον Ἰουνίαν, C τῷ κόσμῳ καὶ τῇ σαρκὶ νεκρωθεῖσαν, καὶ Χριστῷ μόνῳ ζῶσαν καὶ πολιτευομένην. Ὅθεν πολλοὺς τῶν ἀπίστων πρὸς θεογνωσίαν ἑλκύσαντες, καὶ τῷ Χριστῷ προσαγαγόντες, καὶ υἱοὺς φωτὸς καὶ ἡμέρας διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀποτελέσαντες, εἰδωλικοὺς μὲν ναοὺς κατέστρεφον, ἐκκλησίας δὲ Χριστοῦ πανταχοῦ ἀνῳκοδόμουν. Τούτων δὲ τῶν ἁγίων καὶ ὁ μέγας ἀπόστολος. Παῦλος, ὁ φωστὴρ τῆς οἰκουμένης, μέμνηται ἐν ταῖς αὐτοῦ Ἐπιστολαῖς· Ἀσπάσασθε, λέγων, Ἀνδρόνικον, καὶ Ἰουνίαν. Πνεύματα οὖν ἀκάθαρτα ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀποδιώξαντες καὶ πάθη ἀνίατα θεραπεύσαντες, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν.

EODEM MENSE.

Die decima septima

103 *Memoria sancti apostoli Andronici, unius ex Septuaginta, et Juniæ.*

Andronicus Christi apostolus, cum universum terrarum orbem percurreret, perinde ac si alas, quibus subveheretur,haberet, Christum prædicans, omnem prorsus errorem a fundamentis subvertit; omnem vero pietatem atque Dei cognitionem plantavit, consortem secum habens atque adjutricem divinæ prædicationis admirabilem Juniam, mundo et carni mortuam, ac soli Christo vivam et famulantem. Unde multos ex infidelibus ad Dei cognitionem petrahentes, eosque ad Christum adducentes, lucisque ac diei filios per divinum baptisma illos efficientes, idolorum quidem fana everterunt, ecclesias vero Christo ubique ædificarunt. Horum sanctorum meminit in suis Epistolis et luminare orbis terrarum magnus apostolus Paulus : Salutate, inquiens, Andronicum et Juniam. Cum itaque immundos spiritus ex hominibus ejecissent, et insanabiles morbos curassent, ad Dominum migrarunt.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σολόχωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. D

Et certamen sancti martyris Solochonis et sociorum.

Ὁ τοῦ Χριστου μάρτυς Σολόχων ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, Αἰγύπτιος τὸν γένος, στρατιώτης τὴν τάξιν, τεταγμένος ὑπὸ τῷ τῆς χώρας τριβούνῳ μετὰ τρισχιλίων ἑτέρων στρατιωτῶν. Κατά τινα Χρείαν προστάξει βασιλικῇ μετὰ τοῦ τριβούνου τὴν Χαλκηδόνα κατέλαβεν· κελεύσαντος δὲ τοῦ βασιλέως τοῖς ταξιάρχοις, μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν στρατιωτῶν, θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἕκαστος μετὰ τοῦ ἰδίου τάγματος, ἐπετέλει τὰς θυσίας κατὰ τὸ ἔθος. Ὁμοίως καὶ ὁ τριβοῦνος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Πάντων δὲ θυόντων, τρεῖς μόνοι ἀντέστησαν τῷ θελήματι τοῦ βασιλέως, Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς ὁμολογήσαντες,

Christi martyr Solochon fuit, imperante Maximiano, genere Ægyptius, professione miles inscriptus ordini, cui tribunus regionis præerat cum aliis tribus millibus militum. Cum vero ob quoddam negotium ex mandato imperatoris cum tribuno Chalcedonem venisset, idem imperator præcepit ducibus idolis, et singuli cum suis militibus sacrificarent idolis, et singuli cum suis ordinibus de more victimas offerrent; similiter et tribunus, et qui cum ipso erant. Omnibus autem immolantis bus, tres soli voluntati imperatoris restiterunt, Christianos sese professi, Solochon, et alii du

...nnobrem usque adeo cæsi sunt, ut humi ex-
...tumescerent, et capita supra modum extollic-
...ur. **104** *Et illi quidem duo flagellis contusi*
...conserunt; Holochon vero aliquantulum adhuc
...it. **105** *Demum tribunus nimio furore exacerbatus,*
...optum calamum in aurem ejus infixit, atque
ipsum interfecit.

memoria Stephani, patriarchæ Constantinopolitani.

106 Hic filius fuit illustris Basilii, Romanorum impe-
...ratoris; ob ipsius autem ingenuos mores, ac reli-
...giosam prudentiam, animique moderationem; et vir-
...tutis sublimitatem, cum adhuc juvenis esset, impe-
...ratoris, et sacræ synodi, cleriique totius, ac populi
...suffragio, et quod potius dicendum est, Dei bene-
...placito atque judicio, ordinatus fuit patriarcha
...Constantinopolitanus. Collocatus autem in magna
...et sacro throno, et, cura magni gregis susceptа, ad
...Ecclesiarum Dei gubernationem animum applicuit:
...quo in munere cultus vigilantissimus et verus Pa-
...stor fuit, suas oves ad pascua orthodoxæ fidei dedu-
...cens, misericordia pauperes prosequens, viduas et
...orphanos defendens, aliosque injuriis oppressos
...ab iniquissimorum manibus eripiens ac Deo in omnibus
...serviens. Cum ergo ita negotiorum curam ge-
...reret, ac ipse etiam flore ætatis
...ageret,

Β Σιδόγιον καὶ ἔτερα. Ἐπὶ
δὲ ὑπερεθύνετο τὸ ἦθος αὐτ
φοίδος. Καὶ οἱ μὲν δύο
λαύσαντες ὁ δὲ Σιδόγιος
μον ὁ πρίβουνος, καὶ ἕως τ
κατατείξας, ἐθανάτωσεν αὐτ

Καὶ μνήμη Στεφάνου, π
πόλεω

Οὗτος υἱὸς μὲν γέγονε
βασιλέως Ῥωμαίων διὰ δὲ
καὶ τὴν λοιπὴν σύνεσιν,
τῆς ἀρετῆς ὑψηλόν, ἔτι νέ
σιλέως καὶ τῆς ἱερᾶς συν
κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, πλέον
Β καὶ κρίσει Θεοῦ, ἐχειροτονή
σταντινουπόλεως. Ἐγκαθιδρυ
καὶ ἱερῷ, θρόνῳ, καὶ τὴν με
ρισθεὶς, καὶ τὴν ὅλην φροντίδα
σιῶν ἀναδεξάμενος, ἄγρυπνο
ποιμὴν ἀληθινὸς, ἄγων τὰ ἴδι
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ
χήρας καὶ ὀρφανοὺς ἐκδικῶν,
ρῶν ἀδίκων βυόμενος, καὶ τὸ
ἅπασιν. Οὕτω δὲ ποιῶν καὶ
τῇ ἐπιμελείᾳ, ἐν αὐτῷ τῷ ἄνθε
Χριστὸν ἐξεδήμησεν.

MHNI TΩ AI
IH'

θεοὶ ὀφείλουσι τιμᾶσθαι, Ζεὺς, καὶ Ἀπόλλων, καὶ Διονύσιος, καὶ οἱ λοιποὶ, ὧν τῇ προνοίᾳ τὰ θερμὰ ὕδατα ἀναδίδονται ἐπ' εὐεργεσίᾳ τῶν ἀνθρώπων· ἀντέφησεν ὁ ἅγιος, ὅτι Τὰ θερμὰ ὕδατα τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ ἀναδίδονται, καὶ οὐχὶ τῶν εἰδώλων, ξύλων ὄντων ἀψύχων, καὶ λίφων ἀναισθήτων. Διὰ ταῦτα ἐμβληθεὶς εἰς αὐτὰ τὰ θερμὰ κοχλάζοντα βίᾳ, ἐξῆλθεν ὑγιὴς, τῶν δημίων καέντων πάντων· καὶ διαφόρως πρότερον βασανισθεὶς, ὕστερον τὴν διὰ ξίφους ἐδέξατο τελευτὴν, μετὰ Ἀκακίου, καὶ Μενάνδρου, καὶ Ηολυαίνου, τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

A oportere Jovem, Apollinem, Bacchum, ac reliquos, quorum providentia calidæ aquæ in hominum beneficium erumpunt, respondit sanctus: Calidæ aquæ virtute Christi emanant, non autem idolorum, quæ sunt ligna inanimata, et lapides sensu carentes. Quamobrem in Thermas ipsas vi effervefactas injectus, incolumis evasit, satellitibus omnibus combustis. Mox variis tormentis excruciatus, postremum gladio plectitur una cum discipulis suis Acacio, Menandro, et Polyæno.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κολλούθου.

Et certamen sancti martyris Colluthi.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Κολλοῦθος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ Θηβαΐδος πόλεως τῆς Αἰγύπτου· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν προσκυνούντων τὰ εἴδωλα, παρεδόθη τῷ τῆς χώρας ἡγεμόνι· καὶ μήτε κολακείαις δελεασθεὶς, μήτε ἀπειλαῖς πτοηθεὶς, ὡμολόγει τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ. Διὰ τοῦτο πρῶτον μὲν λίθῳ μεγάλῳ τὸν τράχηλον προσδεθεὶς, ἐκρεμάσθη κατὰ κεφαλῆς. Καὶ τυπτόμενος ὑπὸ τῶν δημίων, ἔλεγεν· Οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλύπτεσθαι εἰς ἡμᾶς. Ἔπειτα τοῦ ξύλου, ἐν ᾧ ἐκρέματο, καταβιβασθεὶς, ἠναγκάζετο ἀπελθεῖν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ θῦσαι. Καὶ μὴ πεισθεὶς, τὴν διὰ τοῦ πυρὸς ἀπόφασιν ἐδέξατο· καὶ ἐμβληθεὶς εἰς κάμινον ἰσχυρῶς ἐκαείσαν, τέλος ἔσχε τοῦ προσκαίρου βίου.

B confessionem ab idololatris comprehensus, præsidi regionis traditus est: a quo neque blanditiis illectus, neque minis perterritus, Christum libere profitebatur. Idcirco primum quidem, ingenti saxo ad ejus collum alligato, inverso capite suspensus fuit. Cumque a lictoribus flagellaretur, dicebat: *Non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam* **106** *quæ revelabitur in nobis.* Postea e ligno, in quo suspensus fuerat, depositus fanum idolorum ingredi et sacrificare compellitur. Quod eum facere recusaret, ut flammis addiceretur sententiam accepit. In fornacem itaque valde accensam injectus, hujusce temporariæ vitæ finem habuit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλεταίρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Et certamen sancti Philetæri martyris et sociorum.

C

Φιλέταιρος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρξε γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Νικομηδέων πόλεως, υἱὸς Τατιανοῦ τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων, ἀνὴρ εὐμεγέθης, καὶ ὡραῖος, λευκὸς ὡσεὶ χιὼν, καὶ τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γενειάδος ἔχων ἐπιλάμπουσαν ὡς χρυσόν. Χριστιανὸς δὲ ὢν, ἐκρατήθη παρὰ τῶν ἀπίστων, καὶ παρέστη Διοκλητιανῷ τῷ παρανόμῳ βασιλεῖ· καὶ ἐλέγξας αὐτὸν ἐφ' οἷς ἔπραττε κακῶν, καὶ μισόχριστον καλέσας, ἐτύφθη ἰσχυρῶς· καὶ ἐμβληθεὶς εἰς κάμινον πυρὸς, ἐξῆλθεν ἀβλαβής· ὅθεν θαυμάσας ὁ Διοκλητιανὸς, ἀπέλυσεν αὐτόν. Μετὰ δὲ τελευτὴν τοῦ Διοκλητιανοῦ, τὴν βασιλείαν παραλαβόντος Μαξιμιανοῦ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, πάλιν ἐκρατήθη ὁ ἅγιος· καὶ πολλὰ τιμωρηθεὶς, εἶτα θαυματουργήσας, ἐποίησε πολλοὺς πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ, καὶ τελειωθῆναι τοὺς μὲν διὰ ξίφους, τοὺς δὲ διὰ πυρός. Ὁμοίως καὶ ὁ μάρτυς Κυριακὴ πυρὶ ἐτελειώθη, καὶ ὁ φυλάττων αὐτοὺς κόμης ἔσχατον μετὰ τοῦ ἁγίου ἀπεκεφαλίσθη.

Philetærus Christi martyr in urbe Nicomediensium natus et educatus, filius fuit Tatiani exprætecti, vir proceræ staturæ, formosus, et albus instar nivis, capitis ac barbæ pilos in modum auri rutilantes habens. Cum autem Christianus esset, ab infidelibus comprehensus. Diocletiano impio imperatori sistitur, quem ille ob mala, quæ patrabat, reprehendens, Christique inimicum appellans, graviter cæsus fuit. Mox in fornacem ardentem injectus, incolumis et illæsus evasit. Unde obstupefactus Diocletianus eum dimisit. Post obitum autem Diocletiani, eum Maximianus ipsius gener imperium obtineret, denuo comprehensus sanctus, plurimis suppliciis excruciatur. Miraculis deinde B patratis effecit, ut multi in Christum crederent; adeoque mortem obirent, alii quidem gladio plexi, alii vero flammis addicti. Similiter et Cyriaca martyr per ignem consummata est: et qui eos custodiebat comes tandem una cum sancto capite obtruncatus fuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Κ'

EODEM MENSE.
Die vicesima.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θαλελαίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Certamen sancti Thalelæi martyris et sociorum.

Θαλελαῖος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦν ἐπὶ Νουμεριανοῦ τοῦ βασιλέως, ἰατρὸς τὴν τέχνην. Κρατηθεὶς δὲ ἐν Ἀναζάρβῳ πόλει τῆς Κιλικίας, προσήχθη

Thalelæus Christi martyr fuit Numeriano Imperatore professione medicus. Comprehensus in Anazarbo Ciliciæ urbe, ad Theodorum p'

adducitur, qui jussit ejus talos a satellitibus terebrari, et inverso eum capite suspendi. Cum vero id satellites facere conarentur, divina virtute mente abalienati, lignum loco sancti te rebrantes suspenderunt. Quasi ergo præsidi illusissent, flagris cæduntur. Ex his Alexander et Asterius, **107** viso miraculo crediderunt in Christum, et capite plexi sunt. Volens autem præses suis manibus talos sanctos terebrare, e sella surgere nequivit, posterioribus ejus sellæ adhærentibus, et manibus arefactis. Rursus itaque multi in Dominum crediderunt. Demum sancti precibus præses sanitatem consecutus, e sella surrexit, eumque capite obtruncavit.

A Θεοδώρῳ τῷ ἄρχοντι· δστις ἐκέλευσε τοῖς δημίοις, τρυπῆσαι τοὺς ἀστραγάλους αὐτοῦ, καὶ κρεμᾶσαι αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς. Καὶ τοῦτο διώξαντες οἱ δήμιοι ποιεῖν, διὰ θείας δυνάμεως τὰς φρένας ἀλλοιωθέντας, ξύλον τῶν παρακειμένων ἀντὶ τοῦ ἁγίου τρυπήσαντες ἐκρέμασαν, καὶ νομισθέντες ἐμπαίζειν τῷ ἄρχοντι, ἐτύφθησαν. Ἐξ ὧν Ἀλέξανδρος καὶ Ἀστέριος, διὰ τὸ θαῦμα πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἀπεκεφαλίσθησαν. Καὶ βουληθεὶς ὁ ἄρχων οἰκείαις χερσὶ τρυπῆσαι τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου, οὐκ ἠδυνήθη ἐκ τοῦ θρόνου ἐγερθῆναι, κολληθέντων τῶν ὀπισθίων αὐτοῦ τῷ θρόνῳ, καὶ τῶν χειρῶν ξηρανθεισῶν. Πάλιν ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον. Εἶτα δι' εὐχῆς τοῦ ἁγίου ὑγιάνας ὁ ἄρχων, καὶ τοῦ θρόνου ἀναστάς, ἀπεκεφάλισεν αὐτόν.

Et certamen sancti Ascalonis martyris.

Hic fuit ex regione Thebaidis Ægypti : ob Christi autem fidem comprehensus, adductus est vinctus ad Arianum præsidem : a quo interrogatus, cum Christum libere profiteretur, in equuleum suspensus, ferreis ungulis in lateribus dilaniatur. Deinde in carcerem tanquam mortuus detrusus, cum præsidem videret navigio fluvium pertranseuntem, oravit, ne prius in terram descenderet, quam scripto divinitatem Christi profiteretur. Tum vero detentus in fluvio est præses, nec fluvium transire potuit. Cui sanctus : Non licebit tibi hinc exire, nisi scripto confitearis Christum Deum esse. Chartam itaque accipiens præses, scripsit magnum esse Christianorum Deum, nec alium præter ipsum exsistere. Quo facto statim exivit, et sanctum coram se agi jussit, ac suspendi, et lampadibus igneis ejus latera comburi ; demum saxo alligatum, in flumen projici, ubi martyrium consummavit.

B Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀσκάλωνος

Οὗτος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας Θηβαΐδος τῆς Αἰγύπτου, καὶ διὰ τὸ πιστεύειν εἰς Χριστὸν κρατηθείς, ἤχθη δέσμιος πρὸς Ἀρριανὸν τὸν ἡγεμόνα. Καὶ ἐρωτηθείς, καὶ παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἐκρεμάσθη· καὶ σιδήροις ὀξέσιν ἐξέσθη τὰς πλευράς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐῤῥίφη ἐν φυλακῇ ὡσεὶ νεκρός· καὶ παρερχόμενον τὸν ἄρχοντα μετὰ πλοίου τὸν ποταμὸν ἰδών, ηὔξατο μὴ ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ξηράν, πρὶν ἢ ἐγγράφως ὁμολογήσῃ τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν κρατηθέντι ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μὴ δυναμένῳ ἐξελθεῖν, ἐμήνυσεν ὁ ἅγιος, Οὐκ ἔξεστί σοι ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐγγράφως ὁμολογήσῃς τὸν Χριστὸν Θεὸν εἶναι. Καὶ λαβὼν χάρτην ὁ ἡγεμών, ἔγραψε μέγαν εἶναι C τὸν τῶν Χριστιανῶν Θεὸν, καὶ πλὴν αὐτοῦ μὴ ἐπάρχειν ἕτερον. Καὶ εὐθὺς ἐξελθών, ἤγαγε τὸν ἅγιον ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ κρεμάσας, λαμπάσι καίων τὰς πλευρὰς αὐτοῦ κατέφλεξε· καὶ λίθῳ τραχήλῳ αὐτὸν, ἐβύθισεν ἐν ποταμῷ, ἐν ᾧ τὸ διὰ μαρτυρίου τέλος ἐδέξατο.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima.

108 *Memoria piissimorum ac magnorum imperatorum Constantini et Helenæ.*

Constantinus Magnus, et primus Christianorum imperatorum, filius fuit Constantii Romanorum Cæsaris, et Helenæ ; Constantii, inquam, qui Chlorus cognominatus, solus fuerat ex aliis imperatoribus, qui supernam providentiam invocaret, et ab idolis sese abstineret. Idcirco Christianos tormentis subjectos videns, commiserabatur, suumque filium edocebat, divinæ in bellis providentiæ, non idolorum opem implorare. Hinc post patris sui obitum supernam providentiam invocans, vidit in cœlo venerandam crucem, vocemque audivit sibi dicentem : Constantine, in hoc vince : hostemque dejecit. Posthæc imperio potitus, idola quidem evertit; ecclesias autem excitavit, et urbes condidit ; Christi vero crucem per matrem suam Helenam invenit. Cumque multa recte gessisset, ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

D Κωνσταντῖνος ὁ μέγας καὶ πρῶτος ἐν Χριστιανοῖς βασιλεὺς, γέγονεν υἱὸς Κωνστάντος, τοῦ Ῥωμαίων Καίσαρος, καὶ Ἑλένης· Κωνστάντος τοῦ ἐπονομαζομένου μὲν Χλωροῦ, μόνου δὲ τῶν ἄλλων βασιλέων τὴν ἄνω πρόνοιαν ἐπικαλουμένου, καὶ τοῖς εἰδώλοις μὴ προσέχοντος. Διὰ τοῦτο καὶ τοὺς Χριστιανοὺς τιμωρουμένους ὁρῶν, ἤλεει, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐδίδασκεν, τῆς ἄνω προνοίας ἐν τοῖς πολέμοις αἰτεῖσθαι τὴν βοήθειαν, καὶ μὴ τῶν εἰδώλων. Ἐξ οὗ καὶ μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐπικαλεσάμενος τὴν ἄνω πρόνοιαν, εἶδε τὸν τίμιον σταυρὸν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ φωνῆς ἤκουσε, Κωνσταντῖνε, ἐν τούτῳ νίκα, ἔτρεψε τὸν ἐχθρόν. Καὶ μετὰ ταῦτα βασιλεύσας, τὰ τῶν εἰδώλων κατέστρεψε, καὶ ἐκκλησίας ἀνήγειρε, καὶ πόλεις ἔκτισε, καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἑλένης ἐφανέρωσε, καὶ πολλὰ κατὰ θεὸν πράξας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΒ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλίσκου.

Βασιλίσκος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἀρμενιακῶν, ἀνεψιὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Προαγωνισάμενος δὲ μετὰ τῶν ἁγίων Εὐτροπίου καὶ Κλεονίκου, οἵτινες ἦσαν στρατιῶται τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἐκείνων ὑπὲρ Χριστοῦ τελειωθέντων, κατελείφθη ἐν τῇ φυλακῇ. Δεόμενος δὲ τοῦ Θεοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως δρόμον τελέσαι, προετράπη παρ' αὐτοῦ συντάξασθαι τοῖς συγγενέσιν, ὡς μελλων μαρτυρῆσαι ἐν Κομάνοις. Συνταξάμενος οὖν τοῖς οἰκείοις, ἐκρατήθη παρὰ Ἀγρίππα τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἤγετο δέσμιος εἰς τὰ Κόμανα. Καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν θαυματουργήσας, πολλοὺς ἔπεισε πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Καὶ ἀπελθὼν εἰς τὰ Κόμανα, καὶ προσευξάμενος, κατήνεγκε πῦρ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ κατέκαυσε τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸ εἴδωλον. Καὶ διὰ τοῦτο ἀποκεφαλισθεὶς, ἐρρίφη ἐν τῷ ποταμῷ. Εἶτα ἐκβληθὲν αὐτου τὸ λείψανον, κατετέθη ἐν Κομάνοις.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα.

Ἰούδας, ὁ θεῖος ἀπόστολος, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ζῆλον ἔνθεον ἀναλαβὼν, περιῆρχετο πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, κηρύττων μεγαλοφώνως τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν αὐτοῦ, καταγγέλλων τοῖς πᾶσιν, καὶ ἀποδεικνύων αὐτὸν κριτὴν ζώντων καὶ νεκρῶν· ὅπως τε διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, Λόγος ὢν καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, κενώσας ἑαὐτὸν, κατῆλθεν ἐπὶ γῆς, καὶ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, ἐνηνθρώπησεν, ὅλον τὸν Ἀδὰμ φορέσας πλὴν ἁμαρτίας· καὶ πειρασθεὶς, καὶ ὑβρισθεὶς, καὶ ὀνειδισθεὶς, καὶ ῥαπισθεὶς ὑπὸ χειρὸς, ἣν ἔπλασεν, καὶ ἀποκλεισθεὶς, καὶ τέλος σταυρῷ προσηλωθεὶς, καὶ ταφεὶς, καὶ ἀναστάς, καὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐμφανισθεὶς, καὶ ἀναληφθεὶς, καὶ καθεσθεὶς ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ πάλιν μέλλων ἔλθειν κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Οὕτω δὲ διδάξας, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων βαπτίσας, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΓ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει.

Συμεὼν, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρχεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ παλαιοῦ· συνελήφθη δὲ ἐξ ἐπαγγελίας τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῇ μητρὶ αὐτοῦ τοῦτο καταμηνύσαντος. Καὶ γεννηθεὶς, ἐν τῷ θηλάζειν ἀπείχετο τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ, τοῦ Θεοῦ δηλοῦντος, ὅτι τὴν δεξιὰν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν ἀγαπήσει. Αὐξηθεὶς δὲ, καὶ τὸν κόσμον ἀφεὶς, τὸ ὄρος κατέλαβε· καὶ ἀπελθὼν ἐν τῇ μονῇ, ἐν ᾗ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἠγωνίσατο, γέγονε μοναχός. Καὶ οὕτως διέλαμψεν εἰς ἀρετὴν, ὡς καὶ θαύματα παράδοξα ἐκτελεῖν. Εἶτα ἐκ τοῦ ὄρους κατελθὼν, ἐπὶ στῦλον ἀνῆλθεν, σταθεὶς ἐπ' αὐτὸν

A

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda.

Certamen sancti Basilisci martyris.

Basiliscus Christi martyr, imperante Maximiano, fuit ex regione Armeniacorum, filius fratris sancti magni martyris Theodori. Cum autem antea decertasset una cum sanctis Eutropio et Cleonico, qui sub sancto Theodoro militabant, illis pro Christo occumbentibus, ipse in carcere derelictus est. Deum vero rogabat, ut certaminis cursum perficeret. Quare stimulatus fuit ab ipso, ut affinibus suis sese conjungeret, ut martyrium Comanis subiret. Domesticis itaque 109 suis adjunctus, ad Agrippa præside comprehenditur, victusque Comana abducitur. Cum vero per viam miracula edidisset, plurimos ad Christi fidem suscipiendam induxit. Comana autem profectus, fusis ad Deum precibus, ignem e cœlo detulit, qui Apollinis fanum idolumque incendit. Quamobrem capite plexus, in fluvium projectus est. Reliquiæ inde extractæ, Comanis depositæ fuere.

B

Et memoria sancti apostoli Judæ.

Judas, divinus apostolus, post ascensionem Domini nostri Jesu Christi, zelo divino inflammatus, omnes civitates regionesque peragravit, Christum magna voce prædicans, ejusque a mortuis resurrectionem, eumque universis annuntians, atque ostendens vivorum mortuorumque judicem esse: quomodo scilicet pro nostra salute, cum Verbum esset, Deique Patris Filius, exinanivit se ipsum, in terram descendit, et incarnatus de Spiritu sancto, et ex semper virgine Maria, homo factus est, totum ferens Adam, præter peccatum: et tentatus fuit, et contumelia affectus, et conviciis proscissus, et colaphis cæsus ab ea manu, quam ipse formaverat, et ejectus, ac demum in crucem actus, clavisque affixus, et sepultus est, et resurrexit, ot apostolis apparuit, et ascendit, et sedet ad dexteram Patris in cœlis, et iterum venturus est ad judicandum vivos et mortuos. Hæc cum docuisset, multosque infidelium baptizasset, in pace ad Dominum migravit.

C

EODEM MENSE.

Die vicesima tertia.

110 *Memoria sancti Patris nostri Simeonis in monte mirabili.*

D

Sanctus Pater noster Simeon ex urbe Syriæ Antiochia oriundus, imperante Justiniano seniore floruit, conceptus ex promissione, cum Præcursor ac Baptista id matri ejus prænuntiasset; natus autem, cum lac sugeret, a sinistro ubere abstinuit, Deo demonstrante fore ut dextram præceptorum viam diligeret. Cum vero crevisset, mundum relinquens, in montem secessit, et in monasterium quoddam profectus, ubi præ cæteris in exercitatione religiosa excelluit, monachus factus est. Sic autem in virtutibus claruit, ut et stupenda miracula patraverit. Deinde ex monte descendens, in co-

lumnam ascendit, supra quam rectus stetit annis duodeviginti. Postea montem mirabilem petens, in petram ascendit, ibique mansit annis decem. Mox in parva columna annos egit quinque supra quadraginta : atque ita totum vitæ ipsius spatium fuit annorum octoginta quinque, ex quibus septuaginta novem in ascetico instituto transactis, ad Deum migravit.

A ὀρθιος ἔτη δέκα ὀκτώ. Καὶ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει γενόμενος, καὶ εἰς πέτραν ἀναβὰς, ἐκαρτέρησεν ἐπὶ δέκα. Εἶτα εἰς τὸν μικρὸν στῦλον ἀνελθὼν, διετέλεσεν ἔτη τεσσαράκοντα πέντε, ὡς εἶναι τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη ὀγδοήκοντα πέντε· ὧν τὰ ἑβδομήκοντα ἐννέα ἐν ἀσκήσει διατελέσας, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

Et memoria sancti Patris nostri et confessoris Michaelis, episcopi Synadorum.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Μιχαὴλ, ἐπισκόπου Συνάδων.

Sanctus Pater noster et Christi confessor Michael, fuit monachus pius et Deum timens, atque ob religiosum ipsius vitæ institutum Synadorum consecratus est episcopus temporibus Leonis Iconomachi. Quoniam vero pro orthodoxa fide decertando constans permansit, populum Domini ea, quæ ad salutem spectant, docendo, hæreticos sermonibus suis velut jaculis percutiendo, eosque a suo grege expellendo, impium imperatorem ad iracundiam excitavit. Vocatus igitur ab ipso, compulsus est venerationem sacrarum imaginum abnegare. At cum id facere constanter renuisset, durissimis exsiliis subjectus fuit : ubi III plurimis ærumnis ob veritatem atque rectam doctrinam toleratis, cum ad finem usque immutabilis perseveraverit, hujus vitæ finem gaudens accepit, duplici ornatus corona pontificatus, scilicet, et confessionis.

B

Μιχαὴλ, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὑπῆρχε μοναχὸς εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν· καὶ διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, ἐχειροτονήθη Συνάδων ἐπίσκοπος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Εἰκονομάχου Λέοντος. Ἐπεὶ δὲ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀγωνιζόμενος διετέλει, τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου τὰ πρὸς σωτηρίαν διδάσκων, καὶ τοὺς αἱρετικοὺς τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὡς βέλεσι βάλλων, καὶ τῆς ποιμνίου ἀποδιώκων, εἰς ὀργὴν ἐκίνησεν τὸν παράνομον βασιλέα. Προσκληθεὶς οὖν ὑπ' ἐκείνου, ἠναγκάσθη ἀρνήσασθαι τὴν προσκύνησιν τῶν πανσέπτων εἰκόνων· καὶ μὴ πεισθεὶς τοῦτο ποιῆσαι, ἐξορίαις διαφόροις κατετάξατο καθυπεβλήθη· ἔνθα πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ὑπομείνας, καὶ μέχρι τέλους ἀπερίτρεπτος διαμείνας, χαίρων τῆς παρούσης ζωῆς τὸ τέλος ἐδέξατο, διπλοῖς στεφάνοις κοσμηθείς, ἀρχιερωσύνης καὶ ὁμολογίας.

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta.

C

Certamen sancti martyris Meletii ducis et sociorum mille ducentorum et quinquaginta.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μελετίου τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ χιλίων διακοσίων πεντήκοντα.

Meletius, Christi martyr, dux fuit temporibus Antonini imperatoris, ex regione inferioris Galatiæ. Cum autem Christianus esset, Deum rogabat, ut idolorum errorem penitus aboleret. Cognoscentes vero dæmones suam subversionem, in canes ingressi, propriam perditionem deplorabant, canibus circumeuntibus, ululantibus, populumque terrore complentibus : quos sanctus Meletius una cum subjectis sibi militibus gladio sustulit : fana insuper ethnicorum destruens, quæ in iis erant idola contrivit. Quamobrem a Maximo præside comprehensus, una cum sociis comitibus, adigebatur idolis sacrificare. Sed cum id ne audire quidem vellet, ferreis globis cæditur ipse et comites. Deinde sanctus quidem Meletius in pino suspensus clavisque confixus, obiit ; Stephanus vero et Joannes comites capite plexi sunt.

D

Μελέτιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντωνίνου στρατηλάτης, ἐκ τῆς χώρας τῶν κάτω Γαλατῶν. Χριστιανὸς δὲ ὤν, παρεκάλει τὸν Θεὸν καταργῆσαι τελέως τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην. Καὶ γνόντες οἱ δαίμονες τὴν καταστροφὴν αὐτῶν, εἰσελθόντες εἰς κύνας, ἐθρήνουν τὴν ἰδίαν ἀπώλειαν, τῶν κυνῶν περιερχομένων, καὶ ὠρυομένων, καὶ τὸν λαὸν ἐκφοβούντων. Οὓς ὁ ἅγιος Μελέτιος μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν ξίφει ἀνῄρει, καὶ τοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων καταλύσας, τὰ ἐν αὐτοῖς εἴδωλα συνέτριψεν. Κρατηθεὶς οὖν διὰ τοῦτο παρὰ Μαξίμου τοῦ ἡγεμόνος, μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ κομήτων, ἠναγκάσθη θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ ἀνασχόμενος τοῦτο ἀκοῦσαι, ἐτυφθη μετὰ σιδηρῶν σφαιρῶν· ὁμοίως καὶ οἱ κόμητες. Εἶτα ὁ μὲν ἅγιος Μελέτιος κρεμασθεὶς ἐν πεύκῃ, καὶ καθηλωθεὶς, ἐτελειώθη· Στέφανος δὲ, καὶ Ἰωάννης οἱ κόμητες ἀπεκεφαλίσθησαν.

Et certamen sancti martyris Sarapionis et sociorum.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαραπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Sarapion, Christi martyr, genere Ægyptius, quo tempore sanctus Meletius certamen subibat, ex Ægypto adveniens, vidensque ipsum cum sociis martyrio coronari, Christi fidem suscepit. Quos circa comprehensus, in carcerem conjicitur : ubi

Σαραπίων, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν Αἰγύπτιος· κατὰ δὲ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἠγωνίζετο ὁ ἅγιος Μελέτιος, παραγενόμενος ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδὼν αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μαρτυροῦντας, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ κρατηθεὶς παρεδόθη τῇ

φυλακῇ. Ἔννα ὑπὸ θείου ἀγγέλου ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος, ἐπὶ τὸ βαπτίσαν τοὺς ἀφωτίστους μὲν, μέλλοντας δὲ μαρτυρῆσαι ὑπὲρ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καὶ γὰρ συναχθέντες οἱ συγγενεῖς τοῦ ἁγίου Μελετίου, καὶ τῶν κομήτων, καὶ τῶν στρατιωτῶν, ὁμοίως καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ τὰ παιδία, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔλεγον ὅτι, Καὶ ἡμεῖς Χριστιανοί ἐσμεν. Ὅθεν εἰς ὀργὴν κινήσαντες τὸν ἡγεμόνα, ὁ μὲν ἐπίσκοπος Σαραπίων, σὺν Καλλινίκῳ τῷ μάγῳ πιστεύσαντι, ἀπεκεφαλίσθη· ὁ δὲ Θεόδωρος, καὶ ὁ Φαῦστος μετὰ τῶν πιστευσάντων ἀνδρῶν, πυρὶ ἐτελειώθησαν· τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ξύλοις κατακοπὲν, ἐτελεύτησεν.

A a divino angelo ordinatus est episcopus, postquam baptizasset eos, qui nondum illuminati fuerant, sed martyrium pro Christo eo die subituri erant. Congregati enim affines sancti Meletii, et comitum, et militum, mulieres quoque, et 112 pueri, magna voce dicebant : Nos quoque Christiani sumus. Unde præsidem ad iram excitarunt. Et Sarapion quidem episcopus cum Callinico, qui ex mago ad fidem conversus fuerat; capite obtruncatus est ; Theodorus vero et Faustus, cum viris, qui crediderant, flammis addicti, finem acceperunt ; reliqua demum multitudo lignis concisa, occubuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΕ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεράποντος.

Θεράπων ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, πόθεν ὥρμητο, ἢ τίνων γονέων ἐγένετο, ἢ κατὰ ποίους χρόνους, εἰπεῖν οὐκ ἔχομεν, τῶν ὑπομνημάτων αὐτοῦ, ὡς ἔοικε, διαφθαρέντων. Τοῦτο δὲ μόνον, ὅτι μοναχὸς ἐγένετο, καὶ ἐπίσκοπος Κύπρου, καὶ ὅτι τὸν ἀθλητικὸν ἀγῶνα διήνυσε, καὶ τῷ Χριστῷ προσήχθη δι' αἵματος, διέγνωμεν, οὐ μόνον ἐξ ἀγράφου παραδόσεως παρὰ τῶν προγενεστέρων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν εἰκόνων αὐτοῦ πληροφορηθέντες. Καὶ ταῦτα μὲν πρότερον. Ὕστερον δὲ τῶν Σαρακηνῶν βουληθέντων ἐπελθεῖν τῇ Κύπρῳ, ἐμφανισθεὶς ὁ ἅγιος τῷ προσμοναρίῳ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Τὸ τάλος ἀναστὰς, καὶ λαβών μου Τὸ λείψανον, ἀποκόμισον εἰς Κωνσταντινούπολιν. Μέλλουσι γὰρ οἱ ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐπιβῆναι, καὶ τοὺς τόπους τούτους ἐρημῶσι. Ἀνακομισθὲν οὖν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐτέθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, βρῦον ἰάματα.

B

C

EODEM MENSE.

Die vicesima quinta

Certamen sancti martyris Therapontis.

Therapon sacer Christi martyr unde ortum duxerit, aut quibus parentibus natus sit; aut quo tempore vixerit, dicere nescimus ; cum ejus monimenta, ut fertur, temporis lapsu perierint. Hoc vero solum novimus, quod, scilicet, monachus fuerit, et Cypri episcopus; quodque agonem athleticum sustinuerit, et Christo per sanguinem fuerit conjunctus : hoc, inquam, novimus, non modo ex antiqua et absque scripto a majoribus nostris accepta traditione ; sed etiam ex ejus imaginibus edocti. Atque hæc primum. Postremum vero cum Saraceni de expugnanda Cypro cogitarent, apparens sanctus suo ædituo, jussit illum statim consurgere, suasque reliquias accipere, easque Constantinopolim transferre : futurum enim esse, ut inimicis crucis Christi ea insula potirentur omniaque ea loca subverterent. Translatæ itaque ejus reliquiæ, Constantinopoli depositæ sunt, ubi curationes emittunt.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἰωάννου τοῦ Ψυχαΐτου.

Ἰωάννης, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, νηπιόθεν τὸν Χριστὸν ἀγαπήσας, καὶ Ἠλίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοὺς τρόπους μιμησάμενος, ἀφῆκε τὸν κόσμον· καὶ ἀπελθὼν ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ Ψυχαΐτου, γέγονε μοναχός· καὶ τοσαύτῃ σκληραγωγίᾳ ἐπέδωκεν ἑαυτὸν, ὡς καὶ χάρισμα λαβεῖν παρὰ Θεοῦ, δαίμονας φυγαδεύειν, καὶ θεραπεύειν νοσήματα. Ἀγωνιζόμενος δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν εἰκονομάχων, καὶ τὰ ὀρθόδοξα κρατύνων δόγματα, διεγνώσθη τῷ τυραννοῦντι, καὶ προσκληθεὶς, ἠναγκάζετο ἀρνήσασθαι δὲ τῇ αἱρέσει, καὶ ὑπογράψαι εἰς τὸν τόμον τῆς ἀδικίας. Μὴ πεισθεὶς δὲ τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλέγξας τὸν βασιλέα, καὶ αἱρετικὸν ἀποκαλέσας, ἐξωρίσθη. Ἔνθα πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπομείνας παρὰ τῶν παρανόμων καὶ ἀδίκων εἰκονομάχων, τὸν βίον μετήλλαξε.

D

Et memoria sancti Patris nostri Joannis Psychaitæ confessoris.

Sanctus Pater noster Joannes ab ineunte ætate Christum amore complexus, et Eliæ ac Joannis Præcursoris mores imitatus, mundum reliquit : atque in lauram Psychaitæ abiens, monasticam vitam suscepit : et usque adeo rigido vitæ instituto seipsum addixit, ut donum a Deo acceperit dæmones fugandi et morbos curandi. Cum autem Iconomachorum tempore decertaret, et orthodoxas doctrinas propugnaret, denuntiatus fuit 113 ei, qui tyrannidem exercebat, et ab eo accersitus adigebatur sacrarum quidem imaginum cultum abnegare, hæresi vero consentire, ac tomo impietatis subscribere. Verum is parere jussis recusans, quin potius imperatorem redarguens, ipsumque hæreticum compellans, in exsilium relegatus fuit : ubi cum ab impiis et iniquis Iconomachis plurimas ærumnas sustinuisset, vitam cum morte commutavit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεράποντος.

Θεράπων, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, ἱερεὺς ὑπάρ-

Et certamen sacrosancti martyris Therapontis.

Therapon, sacer Christi martyr, cum esset sacer-

dos in sancta Sardium ecclesia, multosque infidelium ob doctrinam suam ad Dominum nostrum Jesum Christum converteret ac baptizaret, comprehensus a Valeriano præside, vinctus in carcerem detruditur. Inde eductus, ligatus Synaum abducitur, et juxta fluvium ad quatuor palos supinus super pavimentum extenditur, graviterque usque adeo cæditur, ut carnes ipsius virgis lacerarentur: illius autem sanguine irrigata tellus, maximam quercus plantam produxit, quæ usque in præsentem diem visitur perpetuis foliis virens, morbum omnem languoremque eorum, qui illuc accedunt, curans. Posthæc in ditionem Thracesiorum abductus, prope fluvium Hermum in episcopatu Satalorum, plurimis subjectus ærumnis, tandem martyrii coronam accepit.

A χων τῆς ἐν Σάρδει ἁγίας ἐκκλησίας, καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ βαπτίζων, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος Οὐαλεριανοῦ, καὶ δεθεὶς ἀπεκλείσθη. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, ξύλῳ δέσμιος εἰς Συναὸν, καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ ἀχθεὶς, καὶ δεθεὶς εἰς τέσσαρας πάλους ὕπτιος, ἐπὶ τὴν γῆν ἐτύφθη σφοδρῶς, ἕως κατεξάνθησαν αἱ σάρκες αὐτοῦ τοῖς ῥάβδοις. Ἐκ δὲ τοῦ αἵματος αὐτοῦ πιούσα ἡ γῆ, φυτὸν βαλάνου ἀπέδωκεν μέγιστον λίαν· ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον φαίνεται ἀείφυλλον ὄν, πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν τῶν προσερχομένων ἰώμενον. Καὶ μετὰ ταῦτα ἤχθη εἰς τὸ θέμα τῶν Θρακησίων, πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἑρμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν Σατάλων· καὶ πολλαῖς ὑποβληθεὶς τιμωρίαις B καὶ κακώσεσι, τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἐκομίσατο.

Et certamen sancti martyris Pancharii.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παγχαρίου.

Pancharius, Christi martyr, in antiqua Roma natus et educatus, fideles parentes habuit. Cum vero temporario honore ab idololatris imperatoribus afficeretur, eorumque familiaris esset, a recta via per diabolicam operationem deflectens, Christum abnegavit, et ad idola accessit: unde apud imperatores idololatras acceptus, in magno honore vitam transigebat. Quod ubi mater ipsius intellexit, multum illacrymans, per litteras ei significavit, ut ab idolorum cultu recedens, ad Christum rediret, in memoriam ipsi revocans pœnas et gehennam, et carcerem iis, qui 114 Christum abnegassent, paratum. At ille, acceptis litteris, animo compunctus, ad religionem reversus est: quo intellecto, imperator capite eum obtruncari jussit.

Παγχάριος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἐγένετο μὲν τῆς παλαιᾶς Ῥώμης καὶ γέννημα, καὶ θρέμμα, καὶ πιστῶν γονέων βλαστός· τιμώμενος δὲ πρὸς καιρὸν τιμὴν παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν βασιλέων, καὶ οἰκεῖος ὢν αὐτοῖς, τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἐκτραπεὶς ὑπὸ διαβολικῆς ἐνεργείας, ἠρνήσατο τὸν Χριστὸν, προσετέθη τε τοῖς εἰδώλοις. Ὅθεν ἀποδεχθεὶς παρὰ τῶν εἰδωλομανῶν βασιλέων, ἐν μεγάλῃ διῆγε τιμῇ. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ πολλὰ θρηνήσασα, διὰ γραμμάτων ἐμήνυσεν αὐτῷ, ἀποστῆναι τῆς εἰδωλατρείας, καὶ προσελθεῖν αὖθις τῷ Χριστῷ, ὑπομνήσασα τὴν κόλασιν καὶ τὴν γέενναν, καὶ πάντα τὰ κολαστήρια τὰ ἑκδεχόμενα τοὺς τὸν Χριστὸν ἀρνουμένους. Δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα, καὶ τῇ διανοίᾳ κατανυγείς, ἐπανῆλθεν πρὸς τὴν εὐσέβειαν. Ὃ ἀκούσας τοῦτο ὁ βασιλεὺς, ἀπεκεφάλισεν αὐτόν.

C

D

EODEM MENSE.

Die vicesima sexta

Memoria sancti apostoli Carpi, unius ex septuaginta.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κάρπου, ἑνὸς τῶν ἑβδομήκοντα.

Fuit hic inter septuaginta discipulos et apostolos ab ipso Christo annumeratus: qui magno Paulo in prædicatione ministrans, divinasque ipsius Epistolas ad illos, quibus eas mittebat, deferens, multos ex ethnicis ad Christi fidem adduxit: ac fulgore Paracliti mentem illustratam habens, tanquam inaccessum sidus ab Oriente exsurgens, universum terrarum orbem divinis doctrinis illuminavit, cum magna quotidie miracula patraret, et iniquissimos spiritus ejiceret, atque urbes populosque ad Christi fidem traduceret. Multas proinde ab infidelibus ærumnas sustinuit. Verum virili animo laboriosum agonis certamen suscipiens, principum iratum animum non formidavit. Quapropter cum Deum in suis membris glorificasset, ab ipso est gloriose magnificatus: atque in pace decedens, in Dei manus tradidit spiritum.

Οὗτος τοῖς ἑβδομήκοντα μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου συναριθμηθείς, καὶ τῷ μεγάλῳ Παύλῳ διακονῶν ἐν τῷ κηρύγματι, καὶ τὰς θείας αὐτοῦ ἐπιστολὰς τοῖς πρὸς οὓς ἐπέμπετο διακομίζων, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐχειραγώγησεν. Καὶ τῇ ἐλλάμψει τοῦ Παρακλήτου καταυγασθεὶς τὴν διάνοιαν, ὥσπερ ἄστρον ἀστὴρ ἐξ Ἀνατολῶν ὁρμήσας, πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ταῖς θείαις αὐτοῦ διδασκαλίαις κατεφώτισε, θαυμάσια μεγάλα καθ' ἑκάστην τελῶν, καὶ ἐκβάλλων πονηρότατα πνεύματα· πόλεις δὲ καὶ λαοὺς πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐπισπασάμενος, πολλὰ ὑπὸ τῶν ἀπίστων ὑπέστη θλίψεις. Ἀνδρεῖος γὰρ ὢν πρὸς τὰ ἐπίπονα τῆς ἀθλήσεως ἀγωνίσματα τὸν θυμὸν τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐδειλίασεν· ὅθεν δοξάσας τὸν Θεὸν ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ, ὑπ' αὐτοῦ δόξως ἐδοξάσθη. Καὶ τελειωθεὶς, ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμα παρέθετο εἰς χεῖρας Θεοῦ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδώρας καὶ Διδύμου.

Ἡ ἁγία Θεοδώρα ὑπῆρχε κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ· προσαχθεῖσα δὲ τῷ τῆς Ἀλεξανδρείας ἡγεμόνι, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσασα, ἐν πορνείῳ ἐξεδόθη, καὶ εὐξαμένη διεφυλάχθη. Δίδυμος γάρ τις Χριστιανὸς, θεόθεν κινούμενος, ἐν στρατιωτικῷ σχήματι εἰσῆλθε πρὸς αὐδήν. Ἡ δὲ φοβηθεῖσα, τῆς οἰκίας ταῖς γωνίαις κατέφυγε. Θαῤῥεῖν δὲ αὐτὴ παρακελευσάμενος, ὡς μηδὲν πεισομένη, ὧν ὑποπτεύει, τὴν μὲν στρατιωτικὴν στολὴν αὐτῇ περιέθηκε, καὶ ἐξελθεῖν τοῦ δώματος ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ τὴν γυναικείαν αὐτῆς στολὴν ἐνδυσάμενος, καὶ κεφαλοδεσμίῳ τὴν κεφαλὴν ἀναδήσας, ἀντ' αὐτῆς ἐκαθέζετο. Εἰσελθόντος δέ τινος ἀκολάστου, καὶ ἐν γυναικείῳ σχήματι τὸν ἄνδρα κατανοήσαντος, καὶ πάντα φανερὰ τῷ ἡγεμόνι καταστήσαντος, αὐτίκα συλλεθεὶς ὁ ἅγιος, ἐτμήθη τὴν κεφαλήν. Μετὰ τοῦτο δὲ κρατηθεῖσα καὶ ἡ ἁγία Θεοδώρα, καὶ ξίφει τὴν κεφαλὴν ἐκτμηθεῖσα, ἐῤῥίφη ἐν τῷ πυρί.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΗ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἑλικόνιδος.

Ἑλικονὶς, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ Γορδιανοῦ καὶ Φιλίππου τῶν βασιλέων, ἐκ πόλεως Θεσσαλονίκης. Κρατηθεῖσα δὲ, καὶ πρὸς τὸν δοῦκα Κορίνθου ἀχθεῖσα, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσασα, πρῶτον μὲν δεσμεῖται τοὺς πόδας ἐν ζυγῷ βοῶν, καὶ τὰς πτέρνας χαράσσεται, καὶ ξυρᾶται τὴν κεφαλὴν, καὶ πῦρ καθ' ὅλου σώματος δέχεται. Ἀνιθεῖσα δὲ, καὶ ἐν τῷ ναῷ τῶν εἰδώλων εἰσελθοῦσα, δι' εὐχῆς κατέστρεψεν αὐτά. Εἶτα τέμνεται τοὺς μαστούς. Καὶ διαδεξαμένου τὸν δοῦκα Ἰουστίνου τοῦ ἀνθυπάτου, ἀχθεῖσα πρὸς αὐτὸν ἡ μάρτυς, ἐν καμίνῳ βίπτεται. Τῆς δὲ φλογὸς μὴ ἁψαμένης αὐτῆς, ἀλλ' ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἑβδομήκοντα ἄνδρας λυμηναμένης, ἐν κραββάτῳ χαλκῷ πυρωθέντι ἁπλοῦται. Ἐπιφανέντες δὲ οἱ ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, ἀβλαβῆ διετήρησαν αὐτήν. Εἶτα θηρίοις ἐκδίδοται· οἱ δὲ θῆρες αὐτὴν οὐκ ἔβλαψαν, ἀνεῖλον δὲ ἄνδρας ἑκατὸν εἴκοσι· καὶ τότε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν δεξαμένη, ἀπεκεφαλίσθη.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἑλλαδίου.

Ἑλλάδιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, ἐκκαθάρας ἑαυτὸν ἀπὸ νεότητος, ἀρχιερεὺς ψήφῳ Θεοῦ καθίσταται. Καὶ τὴν φροντίδα τῆς Ἐκκλησίας πιστευθεὶς, ὡς κυβερνήτης ἄριστος, ταύτην ἐποίμανε· καὶ διὰ τὸ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων προσάγειν τῷ Χριστῷ, κρατηθεὶς ἀπεκλείσθη. Καὶ ἐπεὶ δέσμιον τοῦτον οἱ τύραννοι παρεστήσαντο, τότε μᾶλλον ἔλαμψε καὶ κατηύγασε τὰς τῶν πιστῶν διανοίας. Ἀνδρείως γὰρ χωρήσας ἐπὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ παῤῥησιασάμενος τὴν εὐσέβειαν, καὶ φανερῶς τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, πλείσταις βασάνοις καθυπεβλήθη. Καὶ τοῦ σώματος σφοδρῶς καταξανθέντος ταῖς μάστιξιν, ὁ Χριστὸς

A

EODEM MENSE.

Die vicesima septima.

115 *Certamen sanctorum martyrum Theodoræ et Didymi.*

Sancta Theodora claruit temporibus Diocletiani. Cum autem ad præfectum Alexandriæ adducta, Christum profiteretur, in lupanar conjecta est. Verum fusis ad Deum precibus, incorruptam se servavit. Nam Christianus quidam, nomine Didymus, Deo inspirante, habitu militari indutus, ad eam accessit. Illa vero timore perculsa, in angulum domus profugit. At Theodorus bono animo illam esse jubens, nec quidquam mali suspicari, militari stola indutam e domo exire mandat, ipse vero muliebri habitu amictus, et caput velo tegens, loco illius mansit. Cum autem impurus quidam ingressus esset, et sub muliebri specie virum deprehendisset, rem totam præfecto enarravit. Quare statim comprehensus sanctus, capite plexus fuit. Posthæc capta est et sancta Theodora ; cumque ipsi caput gladio amputatum esset, in flammas cadaver injectum fuit.

B

EODEM MENSE.

Die vicesima octava

Certamen sanctæ martyris Heliconidis

Heliconis, Christi martyr, Gordiano et Philippo imperatoribus, ex urbe Thessalonicæ oriunda fuit. Comprehensa autem, et ad Corinthi ducem adducta, ac Christum professa, primum quidem pede utroque ad jugum boum alligata est, ejusque plantæ laceratæ : deinde caput attonsa, ignem toto corpore excepit. Sed incolumis servata, fanumque idolorum ingressa, fusis precibus simulacra deorum evertit. Posthæc ubera illi abscissa. Cumque in ducis locum Justinus proconsul successisset, ad illum sancta martyr perducta, in ardentem fornacem conjicitur. **116** Verum flammis illam non attingentibus, quin potius septuaginta viros ex militibus absumentibus, in lectum æneum subjectis prunis candentem extenditur. Apparentes vero Michael et Gabriel archangeli, illæsam illam servarunt. Tum feris objecta, nullam ab iis noxam passa est, sed centem viginti viri earum dentibus perierunt. Accepta demum vitæ per gladium finiendæ sententia, capite plexa est.

C

D

Et certamen sacrosancti Helladii martyris.

Helladius, sacer Christi martyr, cum ab ineunte ætate seipsum ab omni macula purum custodiisset, suffragio Dei episcopus constituitur : qui concreditam sibi Ecclesiæ curam gerens, tanquam optimus pastor, gregem suum rexit. Quod autem plurimos ethnicorum ad Christum adduxisset, comprehensus, in carcerem detruditur. Cum vero illum tyranni vinctum sisterent, tum virtus ejus magis eluxit, fideliumque animos clarius illustravit. Nam fortiter in certamina prorumpens, libere et cum summa fiducia Christum professus est. Quare plurimis subjectus tormentis, toto corpore flagellis dire lace-

ratur ; sed eum Christus apparens curavit. Tum tyranni ira repleti, sanctum in ignem conjiciunt : In quo illæsus persistens, multos ad Christi fidem pertraxit. Postremo gravissime cæsus, spiritum Deo tradidit, immortale regnum adeptus.

Et certamen sanctorum martyrum Crescentis, Pauli et Dioscoridis.

Martyres Christi Crescens, Paulus et Dioscorides in urbe Roma commorantes, ac sua doctrina multos ex infidelibus ad Christum adducentes, et per singulos dies illuminantes, urbis præfecto denuntiati, ejusque jussu comprehensi, in carcerem detrusi sunt, mandatum accipientes, ne quem in Christi nomine edocerent. Verum cum neque in carcere eos,qui simul vincti erant, edocere cessarent, ex quibus multi crediderunt, e carcere educti, crudeliter cæsi fuerunt,postquam compulsi fuissent primo omnium **117** Christum abnegare, tum templum Jovis ingredi, ac idolis, quæ inibi erant, sacrificare. Verum cum id facere detrectarent, quin potius magna voce Christum omnibus prædicarent, in magnam ardentis ignis fornacem injecti,ibique, sicut olim tres sancti pueri, Deum glorificantes, martyrium consummarunt.

EODEM MENSE,
Die vicesima nona

Memoria sanctorum Patrum, qui Nicææ primum adversus Arium convenerunt.

Post sanctissimum Petrum patriarcham Alexandrinum Achillas ordinatus fuit, et post hunc Alexander.Hujus temporibus presbyter quidam Ecclesiæ, nomine Arius, cui divinarum Scripturarum commissa erat declaratio, cum Alexandrum juxta sancti Petri constitutionem sibi in patriarchatu prælatum fuisse cerneret, invidia motus, cum adversus illum calumnias struere nequiret, contra orthodoxam fidem linguam armavit, in Dei Filium blasphemias evomens, ac dicens illum creaturam esse, nec consubstantialem Patri. Quamobrem ab ecclesia ejectus,et conciliabula faciens, Ecclesiam scidit.Id ubi Constantinus magnus intellexit, convocata Nicæa sancta synodo,condemnatum Arium in exsilium relegavit : sanctos vero episcopos benigne complexus, ad propria singulos dimisit.

118 *Et certamen sanctæ Theodosiæ virginis et martyris.*

Theodosia, Christi martyr, fuit ex urbe Tyro. Cum autem duodeviginti annorum esset, tanquam Christiana delata, et ab idololatris comprehensa, vincta ac præsidem Urbanum adducitur : a quo interrogata, Christum professa est. Cumque compelleretur illum abnegare,et idolis sacrificare,nec id facere vellet,loris sævissime cæditur in uberibus et lateribus,ossaque ejus confringuntur : et usque adeo dilaniatur, ut viscera ipsius apparerent. Ita flagellis contusa, cruciatus tacita perferebat. Cum

ἐπιφανεὶς ἰάσατο αὐτόν. Μετὰ ταῦτα ὀργῆς πλησθέντες οἱ τύραννοι, τῷ πυρὶ τὸν ἅγιον ἐνατενίζουσιν. Ὁ δὲ ἄφλεκτος διαμείναι, πρὸς τὴν Χριστὸν πίστιν πολλοὺς ἐπεσπάσατο. Ἔπειτα πολλὰ δρῶς τυφθεὶς, τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέθετο ἀπολιπὼν βασιλείαν ἀθάνατον.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κρίσκεντος, Παύλου καὶ Διοσκορίδου.

Οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες Κρίσκης, Παῦλος, καὶ Διοσκορίδης ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει διατρίβοντες, καὶ τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῶν πολλοὺς τῶν ἀπίστων τῷ Χριστῷ προσαγαγόντες καὶ φωτίζοντες καθ' ἑκάστην ἡμέραν, διεγνώσθησαν τῷ τῆς Ῥώμης ἐπάρχῳ· καὶ κρατηθέντες ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντος αὐτοῖς μηδένα διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Ὡς δὲ οὐδὲ ἐν τῇ φυλακῇ ἐπαυσαντο τοῦ διδάσκειν, τοὺς συνδεσμίους, ἐξ ὧν πολλοὶ ἐπίστευσαν, ἐκβληθέντες τῆς φυλακῆς, ἐτύφθησαν σφοδρῶς, κατεναντιούμενοι καζόμενοι ἀρνήσασθαι μὲν ἐπὶ πάντων τὸν Χριστὸν, ἀπελθεῖν δὲ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς, καὶ θῦσαι τοῖς ἐν αὐτῷ εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθέντες, ἀλλὰ μᾶλλον μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὸν Χριστὸν τοῖς πᾶσι κηρύττοντες, εἰς κάμινον μεγάλην πυρὸς ἐμβληθέντες, καὶ ἐν αὐτῇ καθάπερ οἱ ἅγιοι τρεῖς παῖδες, δοξολογοῦντες, ἐτελειώθησαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ
ΚΘ'

Μνήμη τῶν ἐν Νικαίᾳ τὸ πρῶτον κατὰ Ἀρείου συνελθόντων ἁγίων Πατέρων

Μετὰ Πέτρον τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην Ἀλεξάνδρειας, ἐχειροτονήθη ὁ Ἀχιλλᾶς, καὶ μετ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος. Ἐπὶ τούτου πρεσβύτερός τις τῆς Ἐκκλησίας, Ἄρειος λεγόμενος, τὴν τῶν θείων Γραφῶν πεπιστευμένος ἐξήγησιν, ἰδὼν τὸν Ἀλέξανδρον, ὡς προεκρίθη εἰς πατριάρχειαν, καθὼς διετάξατο ὁ ἅγιος Πέτρος, ἐφθόνησε· καὶ κατ' ἐκείνου μὴ δυνάμενος κινῆσαι κατηγορίαν, κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως τὴν γλῶτταν ἐθώπλισε, βλασφημῶν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγων αὐτὸν κτίσμα εἶναι, καὶ οὐχὶ ὁμοούσιον τῷ Πατρί. Ἐξεβλήθη οὖν διὰ ταῦτα τῆς ἐκκλησίας, καὶ ποιῶν παρασυναγωγὰς, ἔσχιζε τὴν ἐκκλησίαν. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ συγκαλέσας τὴν ἁγίαν σύνοδον εἰς Νίκαιαν, καταδικάσας αὐτὸν, ἐξώρισε· τοὺς δὲ ἁγίους ἱεράρχας φιλοφρονησάμενος, ἀπέλυσεν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια,

Καὶ ἄθλησις τὴν ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσίας τῆς παρθένου.

Θεοδοσία, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς πόλεως Τύρου. Δεκαοκτὼ δὲ ἐτῶν οὖσα, καὶ ὡς Χριστιανὴ διαγνωσθεῖσα, καὶ κρατηθεῖσα παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἤχθη δέσμιος, καὶ παρέστη Οὐρβανῷ τῷ ἄρχοντι, καὶ ἐρωτηθεῖσα, ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Καὶ ἀναγκασθεῖσα ἀρνήσασθαι αὐτὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεῖσα, ἐτύφθη λίαν ὠμοῖς κατά τε τῶν μαστῶν, καὶ τῶν πλευρῶν, καὶ συνετρίβη τὰ ὀστᾶ, καὶ ἐξέσθη, ἕως ἐφάνησαν τὰ σπλάγχνα αὐτῆς. Καὶ οὕτω μαστιζομένη, σιγῇ τὰ

βασάνους ὑπέφερεν. Ἐπεὶ δὲ ἐμπνέουσα, ἠρωτήθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος, εἰ τοῖς θεοῖς θύει· καὶ διανοίξασα τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀτενὲς ἐμβλέψασα, μειδιῶν τῷ προσώπῳ εἶπε· Πλανᾷ, ἄνθρωπε· οὐκ οἶδας, ὅτι τῆς κοινωνίας τῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων ἠξιώθην; καὶ τότε ὀργισθεὶς ὁ ἄρχων, ἔῤῥιψεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν· ἔνθα τὸ μακάριον τέλος ἐδέξατο.

A vero paululum respirasset, a præside interrogatur, an diis sacrificare vellet. At illa os suum aperiens, oculisque intente defixis, ac subridendi facie respondit: Falleris, o homo: an nescis me martyrum Christi communione dignam effectam esse? Tum vero indignatus præses, in mare illam projecit, ubi beatum finem accepit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὀλβιανοῦ, ἐπισκόπου Ἀνέων.

Et certamen sancti martyris Olbiani, episcopi Aneorum.

Ὀλβιανὸς, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας Ἀνέων. Καὶ κρατηθεὶς παρὰ Ἰουλίου ἡγεμόνος, παρεδόθη φυλακῇ, παραγγελίαν δεξάμενος, μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ μᾶλλον παῤῥησίᾳ κηρύττων τὸν Χριστὸν, τὰ περὶ αὐτοῦ διήγγελλε, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐκήρυττεν ἀφόβως. Διὰ ταῦτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ τὰ ἱμάτια ἐκδυθεὶς, ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ σουβλίοις πεπυρακτωμένοις τὴν κοιλίαν, καὶ τὰς πλευρὰς, καὶ τὰ σπλάγχνα κατεκεντήθη. Καὶ πάλιν ἀπεῤῥίφη τῇ φυλακῇ ὡσεὶ νεκρός· καὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπιφανείᾳ θεραπευθεὶς, αὖθις εἰς δευτέραν παρέστη τῷ ἡγεμόνι ἐξέτασιν. Καὶ τοῦ ἡγεμόνος μεταβαλλομένου, καὶ παρακαλοῦντος αὐτὸν θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, αὐτὸς πάλιν ὡμολόγει τὸν Χριστόν. Τότε εἰς κάμινον μεγάλη βληθεὶς, ἐτελειώθη.

Olbianus, sacer Christi martyr, Maximiano imperante, Ecclesiæ Aneorum episcopus fuit. Comprehensus autem a Julio præside, in carcerem detruditur, addito mandato, ne in Christi nomine doceret. Ille vero multo magis libere Christum prædicans, quæ ad illum spectant, omnibus constanter, ac sine timore annuntiabat. Quamobrem e carcere eductus, ac vestibus spoliatus, graviter cœditur: et subulis candentibus in ventre, lateribus ac visceribus ustulatus, denuo in carcerem semimortuus conjicitur. Christo autem ipsi apparente curatus, iterum præsidi sistitur, et quæstioni subjicitur. Cumque præses mutato consilio eum rogasset, ut diis immolaret, ipse vero rursus Christum confessus fuisset, in ingentem fornacem injectus, vivendi finem fecit.

ΜΗΝΙ' ΤΩ ΑΥΤΩ.
Λ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσαακίου, τοῦ ὁμολογητοῦ.

EODEM MENSE.
Die tricesima

119 *Memoria sancti Patris nostri Isaacii, confessoris.*

Ἰσαάκιος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρχεν ἐξ Ἀνατολῶν· ἐλθὼν δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῆς βασιλείας Οὐάλεντος τοῦ αἱρετικοῦ, ἡσύχαζεν ἐν μοναστηρίῳ· καὶ κινήσαντι τῷ βασιλεῖ πανστρατιᾷ κατὰ τῶν Γότθων, συναντήσας εἶπεν· Ὦ βασιλεῦ, ἄνοιξον τοῖς ὀρθοδόξοις τὰς ἐκκλησίας, εἰ βούλει ἐκ τοῦ πολέμου ζῶν ὑποστρέψαι. Καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς προσέταξε τυφθῆναι, καὶ ἀποκλεισθῆναι τὸν ἅγιον εἰς φυλακὴν, μέχρις οὗ ὑποστρέψῃ. Τότε ἔφη ὁ ἅγιος· Εἰ σὺ ὑποστρέψεις, οὐ λελάληκέ μοι ὁ Θεός· φεύγων γὰρ ἀπὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν σου, διὰ πυρὸς δέξῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ βίου σου. Ὃ δὴ καὶ γέγονεν. Τραπεὶς γὰρ, καὶ ἐν ἀχυρῶνι προσφυγών, ἐκάη ἐν αὐτῷ, τῶν Γότθων ἐμπρησάντων αὐτόν. Ἐπὶ οὖν τῇ προῤῥήσει ταύτῃ, καὶ ἄλλοις πολλοῖς κατορθώμασι μεγαλυνθεὶς ὁ ἅγιος, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

Sanctus Pater noster Isaacius ex partibus Orientis oriundus, Constantinopolim vanit, imperante Valente hæretico, ibique in quodam monasterio vitam tranquillam egit. Cumque idem imperator frequentes copias adversus Gotthos duceret, occurrens ei Isaacius dixit: O imperator, aperi orthodoxis ecclesias, si vis ex prælio incolumis reverti. Iratus autem imperator, jussit sanctum vapulare, et in carcerem conjici, donec ipse rediret. At sanctus: Si reversus fueris, inquit, in me locutus non est Deus verumtamen a facie inimicorum tuorum fugiens, per ignem vitæ tuæ exitum habebis. Quod et contigit: nam in fugam conversus cum in horreum sese abdidisset, in eo concrematus est, Gothis ignem injicientibus. Hac itaque prædictione, aliisque multis præclare gestis illustris factus sanctus, in pace obdormivit.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐσεβίου, Ῥωμανοῦ, Μεντίου, Χαραλάμπους καὶ Χριστίνης. Καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἁγίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων.

Et certamen sanctorum martyrum Eusebii, Romani, Mentii, Charalampus et Christianæ: et multorum sanctorum, qui martyrium Nicomediæ passi sunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΛΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἑρμείου.

EODEM MENSE.
Die tricesima prima

Certamen sancti Hermiæ martyris.

Ἑρμείας, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Κομάνων, στρατιώτης δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντωνίνου, τὴν ἡλικίαν ἤδη προβεβηκὼς, καὶ λευ-

Hermias, Christi martyr, fuit ex urbe Comanis, imperante Antonio vitam militarem agens, jamque ætate provectus, canosque capillos habens. O'

ratur; sed eum Christus apparens curavit. Tum A tyranni ira repletus, sanctum in ignem conjiciunt: In quo illæsus persistens, multos ad Christi fidem pertraxit. Postremo gravissime cæsus, spiritum Deo tradidit, immortale regnum adeptus.

Et certamen sanctorum martyrum Crescentis et Dioscoridis.

Martyres Christi Crescens, Paulus, Dioscorides in urbe Roma commorantes, multos ex infidelibus ad Christi fidem per singulos dies illuminantes nuntiati, ejusque jussu comprehensi, detrusi sunt, mandatum accepit Christi nomine edocerent, in carcere eos, qui simul [illegible] rent, ex quibus multi [illegible] crudeliter cæsi fuer[illegible] primo omnium [illegible] templum Jovis [illegible] sacrificare. V[illegible] potius mag[illegible] in magna [illegible] sicut oli[illegible] martyr[illegible]

Me

MENSE JUNIO. B

Die prima

Commemoratio sancti martyris Justini philosophi.

Justinus Christi sapientissimus martyr, erat ex Neapoli Syriæ, vir philosophus, ac plurimam habens mentis perspicaciam. Christum autem diligens eumque odio habentes adversatus, divino quotidie zelo succendebatur. Quapropter et Romam veniens, Antonio imperante, cum librum scripsisset adversus idolorum errorem, et in gratiam Christianorum fidei, illum obtulit imperatori: qui sapientiam atque scientiam ejus admiratus, non modo illum non interfecit, verum potius commendavit. Quoniam vero in suis ad idolatras dissertationibus, idolorum cultum fallacem ostendebat, et Christianorum religionem scriptis argumentis firmabat Crescentis philosophi invidiam subiit, atque ab ipso odio habitus, insidiis petitus est, quousque ab eo interfectus fuit.

Et certamen sancti martyris Justini et sociorum.

Etiam hi sancti Romæ versabantur, in Christi nomine docentes. Comprehensi autem ab urbis præfecto, detrusi sunt in carcerem, ac post plures dies inde educti, coram illo adducti sunt. Præfectus autem post multas ac varias interrogationes, Justinum ita interrogavit: Dic mihi, Justine, inquit, si flagris cæsus ac capite truncatus fueris, certusne omnino factus es te ascensurum in cœlum? Cui Justinus: Spero hæreditatem regni cœlorum me consecuturum, si alacri animo hæc tormenta sustinuero. Ad hæc præfectus: Hoc igitur putas, quod sis ascensurus in cœlum, ibique bonorum quorumdam retributionem recepturus? Et Justinus: Non opinor solum, inquit, sed certissima persuasione id teneo. Tunc præfecti jussu, una cum sanctis sociis, capite plexus est.

EODEM MENSE.

Die secunda

Memoria sancti Patris nostri, et confessoris Nicephori, patriarchæ Constantinopolitani.

Divinus pontifex Nicephorus Constantinopoli

ρίχα. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολο-
, καὶ Σεβαστιανῷ τῷ δουκὶ προσαλθὼ
σαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθεὶς, π
λίθοις τὰς σιαγόνας, καὶ τὸ τοῦ προσ
ἐξεδάρη, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐξεβράζιζώθη. Ε
μένων ἐμβληθεὶς, ἐξῆλθεν ἀβλαβής· καὶ ἐπι
τήριον ποτισθεὶς, καὶ μηδὲν ἀδικηθεὶς, τὸν τοῦ
πράσαντα μέγον παρεσκεύασε πιστεῦσαι Χριστῷ
καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποκεφαλισθῆναι. Εἶτα ἐκτε
πάντα τὰ νεῦρα τοῦ σώματος. καὶ εἰς λέβητα πυρὶ
θέντα ἐμβληθεὶς, ἐξῆλθεν ἀβλαβής. Εἶτα τοὺς ὀφθαλ
μοὺς ἐκκεντισθεὶς, καὶ κρεμασθεὶς κατὰ κεφαλῆς,
ἀπεκεφαλίσθη.

ΜΗΝΙ ΙΟΥΝΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου.

Ἰουστῖνος, ὁ τοῦ Χριστοῦ σοφώτατος μάρτυς, ἦ
ἀπὸ Νεαπόλεως τῆς Συρίας, φιλόσοφος ἀνήρ, κ
σύνεσιν ἔχων πολλήν. Ἀγαπῶν δὲ τὸν Χριστὸν, κ
τοὺς αὐτὸν μισοῦντας ἀποστρεφόμενος, τῇ θείᾳ ζήλ
διεκαίετο καθ' ἡμέραν. Διὰ τοῦτο καὶ ἀπελθὼν
Ῥώμην ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντωνίνου, καὶ γρά
τόμον κατὰ τῆς πλάνης μὲν τῶν εἰδώλων, ὑπὲρ
τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν, ἐπιδέδωκε τῷ βασι
Καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τὴν σοφίαν αὐτοῦ κα
ἐπιστήμην, οὐ μόνον οὐκ ἐφόνευσεν αὐτὸν, ἀλλὰ κ
ἐτίμησεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς εἰδωλολά
τρας· διαλέξεσι, τὴν μὲν θρησκείαν τῶν εἰδώλων
ἀπατηλὴν ἀπέφηνεν, τὴν δὲ τῶν Χριστιανῶν ἀλη
βαίου, καὶ ἐκράτυνε γραφικαῖς ἀποδείξεσι, ἐφθονήθη ὑ
ὑπὸ Κρίσκεντος τοῦ φιλοσόφου. Καὶ φθονηθεὶς ἐπ
εβουλεύετο, ἕως ἀνῃρέθη παρ' ἐκείνου.
Καὶ ἆθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου κα
τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Καὶ αὗτοι οἱ ἅγιοι ἐν τῇ Ῥώμῃ διέτριβον, διδά
σκοντες ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ κρατηθέ
τες παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἐπάρχου, ἀπεκλείσθησαν
εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τῆς φυλα
κῆς ἐκβληθέντες, παρέστησαν τῷ ἐπάρχῳ. Καὶ ἐρώ
τησεν ὁ ἔπαρχος τὸν Ἰουστῖνον μετὰ πολλὰς κα
ἄλλας ἐρωτήσεις· Εἰπὲ, Ἰουστῖνε, ἐὰν μαστιγωθῇς
καὶ ἀποκεφαλισθεὶς πάντως πεπληροφόρησαι ὅ
μέλλεις ἀναβαίνειν εἰς τὸν οὐρανόν; Ὁ δὲ Ἰουστῖνος
εἶπεν· Ἐλπίζω κληρονομῆσαι τὴν τῶν οὐρανῶν βα
λείαν, ἐὰν ὑπομείνω προθύμως ταύτας τὰς βασάνους.
Καὶ ὁ ἔπαρχος εἶπε· Τοῦτο οὖν ὑπονοεῖς, ὅτι ἀ
βήσῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἀπολήψῃ ἀμοιβὰς τινων
ἀγαθῶν; Ἰουστῖνος εἶπεν· Οὐχ ὑπονοῶ ἁπλῶς, ἀλλὰ
καὶ ἀκριβῶς πεπληροφόρημαι. Τότε προσέταξε τῷ
ἐπάρχου, μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων, τὴν κεφαλὴν
ἀπετμήθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογ
τοῦ Νικηφόρου πατριάρχου, Κωνσταντινουπό
λεως.

Νικηφόρος, ὁ θεῖος ἀρχιερεὺς, ὑπῆρχε τῆς Κω

γέννημα, καὶ θρέμμα, ἐπὶ τῆς A natus educatusque, impio Constantino imperante,
τοῦ δυσσεβοῦς, υἱὸς Θεοδω- Thodorum et Eudociam parentes habuit. Theodo-
Θεόδωρος ὢν ὑπογραφεὺς rus autem cum imperialium mandatorum esset
ων, ὡς προσκύνητὴς τῶν subscriptor, tanquam divinarum imaginum cultor
,υεὶς, ἐτύφθη καὶ ἐξωρίσθη εἰς accusatus, verberatur : mox in exsilium Mylasam
Νίκαιαν, ἔνθα καὶ τελευτᾷ. Ὁ δὲ deportatur : inde Nicæam. ubi mortuus est. Hujus
κηφόρος, ὑπογραφεὺς καὶ αὐτὸς ὢν, porro filius Nicephorus cum et ipse subscriptor
.ὴν ἀξίαν, πλοῦτον, καὶ δόξαν, τὴν Προ- esset, abdicata dignitate, opibus et gloria, Propon-
τῆς πόλεως κατέλαβεν· ἔνθα Θεῷ καὶ ἑαυτῷ tidem urbem contendit : ubi Deo sibique vacans,
-χων, ἐκτήσατο μεγάλην ἀρετήν. Καὶ μετὰ magnam virtutem adeptus, post beatissimi pa-
-λευτὴν Ταρασίου τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου, triarchæ Tarsii obitum , Nicephoro imperatore
προεχειρίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Stauracii patre Constantinopolitanus patriarcha
Νικηφόρου βασιλέως τοῦ πατρὸς Σταυρακίου. Καὶ **123** ordinatus fuit : vixitque usque ad imperium
διήρκεσε μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Εἰκονομά- Leonis Iconomachi, a quo in exsilium missus, et
χου· ὑφ' οὗ καὶ ἐξορισθεὶς, καὶ εἰς φυλακὴν ἐμβληθεὶς, in carcerem conjectus, ad Dominum migravit, cum
πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, χρόνων ἑβδομήκοντα ὑπάρ- B annos septuaginta vixisset, quorum novem in pon-
χων· Ἐξ ὧν μὲν ἐννέα ἐν τῇ ἀρχιερωσύνῃ διετέλεσε, tificatu, in exsilio tredecim exegit.
δέκα δὲ καὶ τρία ἐν τῇ ἐξορίᾳ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Γ'

EODEM MENSE.
Die tertia

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιλλιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Certamen sancti martyris Lucilliani et sociorum.

Λουκιλλιανὸς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Αὐρηλιανοῦ, πρότερον ἱερεὺς τῶν εἰδώλων ὑπάρχων ἐν τῇ πόλει Νικομηδείας, γηραιὸς τὴν ἡλικίαν. Μετατεθεὶς δὲ πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐκρατήθη, καὶ παρεδόθη Σιλβανῷ τῷ κόμητι· καὶ μὴ πεισθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, συνετρίβη λίθοις τὸ πρόσωπον, καὶ τυφθεὶς ῥαβδίοις, ἐκρεμάσθη κατὰ κεφαλῆς ἐπὶ ξύλου. Εἶτα βληθεὶς εἰς φυλακὴν, εὗρεν ἐκεῖ παιδία τέσσαρα διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πί- C στιν ἀποκλεισθέντα, Κλαύδιον, Ὑπάτιον, Παῦλον, καὶ Διονύσιον, καὶ περιχαρὴς γενόμενος ἐστήριζεν αὐτὰ πρὸς τὴν πίστιν. Καὶ μετὰ αὐτῶν τῷ κόμητι αὖθις παραστὰς, καὶ μὴ πεισθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ἐνεβλήθη εἰς κάμινον πυρός. Καὶ ἐξελθὼν ἀβλαβὴς, ἤχθη δέσμιος μετὰ τῶν παιδίων εἰς τὸ Βυζάντιον. Καὶ τὰ μὲν παιδία ἀπεκεφαλίσθησαν· αὐτὸς δὲ σταυρῷ προσηλωθεὶς, ἐτελειώθη.

Lucillianus Christi martyr, Aureliano imperante, primum quidem idolorum sacerdos fuerat, in urbe Nicomediæ provectæ jam ætatis ; deinde ad fidem Christi conversus, comprehensus est, et comiti Silvano traditus. Cumque induci non posset, ut Christum abnegaret, lapidus facie contusus, et virgis cæsus, inverso capite in equuleum rapitur : tum in carcerem conjectus, quatuor pueros ibidem fidei Christianæ causa inclusos reperit, Claudium scilicet, Hypatium, Paulum et Dionysium : quos, gaudio perfusus, in fide confirmavit, et una cum illis iterum comiti oblatus fuit : a quo cum ad Christum ejurandum adduci nequivisset, in caminum ignis immissus, et sine noxa inde egressus, cum pueris vinctus Byzantium ductus est : ubi pueri quidem capite plexi sunt ; ipse vero in crucem afflixus, vivendi finem fecit.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Παύλης τῆς παρθένου.

Et certamen sanctæ martyris Paulæ virginis.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Παῦλα, συμπάροῦσα τῇ ἀθλήσει καὶ τοῖς ἀγωνίσμασι τῶν ἁγίων Λουκιλλιανοῦ καὶ τῶν παίδων, κατά τε τὴν φυλακὴν καὶ τὴν ὁδὸν ἀπεσπόγγιζε τὰ αἵματα. καὶ τῶν τραυμάτων τὰ ἕλκη, θεραπεύουσα κατὰ δύναμιν τῶν ἁγίων τὰ σώ- D ματα· ἦν γὰρ ἐκ προγόνων Χριστιανὴ καὶ πιστή. Καὶ τοῦτο ἔργον ἦν αὐτῇ, τὸ ἐπισκέπτεσθαι τοὺς ἐν φυλακαῖς, καὶ τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυροῦντας θεραπεύειν, καὶ διατρέφειν. Διὰ ταῦτα οὖν κρατηθεῖσα, ἤχθη καὶ αὐτὴ πρὸς τὸν κόμητα Σιλβανόν. Καὶ μὴ πεισθεῖσα θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς τῶν ῥάβδων τὸ σῶμα διαλυθεῖσα, ἐπιστασίᾳ ἀγγέλου ἐγένετο ὑγιής. Καὶ πάλιν προσαχθεῖσα τῷ κόμητι, εἰς κάμινον ἐνεβλήθη πυρός. Καὶ ἐξελθοῦσα ἀβλαβὴς, ἐπέμφθη καὶ αὐτὴ εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἀπεκεφαλίσθη ἔνθα καὶ ὁ ἅγιος Λουκιλλιανός.

Martyr Christi Paula cum præsens adesset certamini et conflictibus sanctorum Lucilliani, et pueroram, tam in carcere, quam per viam eorum sanguinem et vulnera spongia detergebat, sanctorum corpora pro viribus curans. Erat enim ex parentibus Christianis prognata , et in id præcipue intenta, ut carcere detentos visitaret et deserviret, atque aleret eos, qui pro Christo martyrium subibant. Quamobrem comprehensa, **124** ducta est et ipsa ad comitem Silvanum : cumque induci non posset ad sacrificandum idolis, crudeliter cæsa, et verberibus virgarum toto corpore dilaniata, angelo curante sanitatem recuperavit. Deinde ad comitem reducta, in ardentem fornacem injecta est : cumque inde illæsa exiisset, Byzantium et ipsa missa, eodem quo sanctus Lucillianus loco, capite plectitur.

Christi autem confessionem captus, Sebastiano duci sistitur, ab eoque compellitur idolis sacrificare. Sed cum id facere recusaret, in maxillis lapidibus contunditur; deinde detracta totius vultus pelle, dentes eidem evelluntur. Mox in ardentem fornacem injectus, indeque sine **120** noxa egressus jubetur venenatis cibis vesci. Sed cum hos quoque citra damnum sumpsisset, ad Christi fidem convertit eum, qui illos præparaverat, magnum et capite plexum ad coronam martyrii præmisit. Ipse autem succisis totius corporis nervis, in ardentem lebetem immittitur: ex quo cum incolumis evasisset, effossis oculis, capite inverso suspensus, tandem decollatus fuit.

A κὴν ἔχων τὴν τρίχα. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ἡμῶν πίστιν ἀγίαν κρατηθεὶς, καὶ Σεβαστιανῷ τῷ δουκὶ προσαχθεὶς, ἐβιάζετο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθεὶς, πετρίβη λίθοις τὰς σιαγόνας, καὶ τὸ τοῦ προσώπου δέρμα ἐξεδάρη, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐξερριζώθη. Καὶ εἰς κάμινον ἐμβληθεὶς, ἐξῆλθεν ἀβλαβής· καὶ θηρίον ποτισθεὶς, καὶ μηδὲν ἀδικηθεὶς, τὸν τὸν κεράσαντα μέγον παρεσκεύασε πιστεῦσαι Χριστῷ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποκεφαλισθῆναι. Εἶτα ἐκτεμὼν πάντα τὰ νεῦρα τοῦ σώματος, καὶ εἰς λέβητα τεθέντα ἐμβληθεὶς, ἐξῆλθεν ἀβλαβής. Εἶτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκεντισθεὶς, καὶ κρεμασθεὶς κατὰ κεφαλῆς ἀπεκεφαλίσθη.

MENSE JUNIO.

Die prima

121 *Certamen sancti martyris Justini philosophi.*

Justinus Christi sapientissimus martyr, erat ex Neapoli Syriæ, vir philosophus, ac plurimam habens mentis perspicaciam. Christum autem diligens cumque odio habentes adversatus, divino quotidie zelo succendebatur. Quapropter et Romam veniens, Antonio imperante, cum librum scripsisset adversus idolorum errorem, et in gratiam Christianorum fidei, illum obtulit imperatori: qui sapientiam atque scientiam ejus admiratus, non modo illum non interfecit, verum potius commendavit. Quoniam vero in suis ad idolatras dissertationibus, idolorum cultum fallacem ostendebat, et Christianorum religionem scriptis argumentis firmabat Crescentis philosophi invidiam subiit, atque ab ipso **122** odio habitus, insidiis petitus est, quousque ab eo interfectus fuit.

Et certamen sancti martyris Justini et sociorum.

Etiam hi sancti Romæ versabantur, in Christi nomine docentes. Comprehensi autem ab urbis præfecto, detrusi sunt in carcerem, ac post plures dies inde educti, coram illo adducti sunt. Præfectus autem post multas ac varias interrogationes, Justinum ita interrogavit: Dic mihi, Justine, inquit, si flagris cæsus ac capite truncatus fueris, certusne omnino factus es te ascensurum in cœlum? Cui Justinus: Spero hæreditatem regni cœlorum me consecuturum, si alacri animo hæc tormenta sustinuero. Ad hæc præfectus: Hoc igitur putas, quod sis ascensurus in cœlum, ibique bonorum quorumdam retributionem recepturus? Et Justinus: Non opinor solum, inquit, sed certissima persuasione id teneo. Tunc præfecti jussu, una cum sanctis sociis, capite plexus est.

EODEM MENSE.

Die secunda

Memoria sancti Patris nostri, et confessoris Nicephori, patriarchæ Constantinopolitani.

Divinus pontifex Nicephorus Constantinopoli

ΜΗΝΙ ΙΟΥΝΙΩ.

Ἐν τῇ πρώτῃ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου.

Ἰουστῖνος, ὁ τοῦ Χριστοῦ σοφώτατος μάρτυς, ἀπὸ Νεαπόλεως τῆς Συρίας, φιλόσοφος ἀνὴρ, καὶ σύνεσιν ἔχων πολλήν. Ἀγαπῶν δὲ τὸν Χριστὸν, καὶ τοὺς αὐτὸν μισοῦντας ἀποστρεφόμενος, τῇ θείᾳ ζήλῳ διεκαίετο καθ' ἡμέραν. Διὰ τοῦτο καὶ ἀπελθὼν Ῥώμην ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντωνίνου, καὶ γράψας τόμον κατὰ τῆς πλάνης μὲν τῶν εἰδώλων, ὑπὲρ δὲ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν, ἐπιδέδωκε τῷ βασιλεῖ. Καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιστήμην, οὐ μόνον οὐκ ἐφόνευσεν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπῄνεσεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς εἰδωλολάτρας διαλέξεσι, τὴν μὲν θρησκείαν τῶν εἰδώλων ἀπατηλὴν ἀπέφηνεν, τὴν δὲ τῶν Χριστιανῶν βεβαίου, καὶ ἐκράτυνε γραφικαῖς ἀποδείξεσι, ἐφθονήθη ὑπὸ Κρίσκεντος τοῦ φιλοσόφου. Καὶ φθονηθεὶς ἐβουλεύετο, ἕως ἀνῃρέθη παρ' ἐκείνου.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Καὶ αὗτοι οἱ ἅγιοι ἐν τῇ Ῥώμῃ διέτριβον, διδάσκοντες ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ κρατηθέντες παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἐπάρχου, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, παρέστησαν τῷ ἐπάρχῳ. Καὶ ἐρωτήσεν ὁ ἔπαρχος τὸν Ἰουστῖνον μετὰ πολλὰς καὶ ἄλλας ἐρωτήσεις· Εἰπὲ, Ἰουστῖνε, ἐὰν μαστιγωθῇς καὶ ἀποκεφαλισθεὶς πάντως πεπληροφόρησαι ὅτι μέλλεις ἀναβαίνειν εἰς τὸν οὐρανόν; Ὁ δὲ Ἰουστῖνος εἶπεν· Ἐλπίζω κληρονομῆσαι τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν, ἐὰν ὑπομείνω προθύμως ταύτας τὰς βασάνους. Καὶ ὁ ἔπαρχος εἶπε· Τοῦτο οὖν ὑπονοεῖς, ὅτι ἀναβήσῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἀπολήψῃ ἀμοιβὰς τινων ἀγαθῶν; Ἰουστῖνος εἶπεν· Οὐχ ὑπονοῶ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ ἀκριβῶς πεπληροφόρημαι. Τότε προστάξας ὁ ἔπαρχου, μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων, τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Β'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Νικηφόρου πατριάρχου, Κωνσταντινουπόλεως.

Νικηφόρος, ὁ θεῖος ἀρχιερεὺς, ὑπῆρχε τῆς ἐκ-

σταντινουπόλεως, καὶ γέγηθε καὶ θάλλει, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ ἐκγόνου αὐτῆς θεοδώρου καὶ Εὐδοκίας. Ὁ δὲ Θεόδωρος ὢν ἐπιτροπεὺς τῶν βασιλικῶν ἐντολμάτων, ὡς προσκυνητὴς τῶν θείων εἰκόνων διεβλήθη, ἐτύφθη καὶ ἐξωρίσθη εἰς Μύλασσαν. Εἶτα εἰς Νίκαιαν, ἔνθα καὶ τελευτᾷ. Ὁ δὲ τούτου υἱὸς Νικηφόρος, ἐπιτροπεὺς καὶ αὐτὸς ὤν, καταλιπὼν τὴν ἀξίαν, πλοῦτον, καὶ δόξαν, τὴν Προποντίδα τῆς πόλεως κατέλαβεν· ἔνθα θεῷ καὶ ἑαυτῷ προσέχων, ἐκτήσατο μεγίλην ἀρετήν. Καὶ μετὰ τελευτὴν Ταρασίου τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου, προεχειρίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Νικηφόρου βασιλέως τοῦ πατρὸς Σταυρακίου. Καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Εἰκονομάχου· ὑφ' οὗ καὶ ἐξορισθείς, καὶ εἰς φυλακὴν ἐμβληθείς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, χρόνων ἑβδομήκοντα ὑπάρχων· Ἐξ ὧν μὲν ἐννέα ἐν τῇ ἀρχιερωσύνῃ διετέλεσε, δέκα δὲ καὶ τρία ἐν τῇ ἐξορίᾳ.

A natus educatusque, impio Constantino imperante, Theodorum et Eudoxam parentes habuit. Theodorus autem cum imperialium mandatorum esset subscriptor, tanquam divinarum imaginum cultor accusatus, verberatur : mox in exilium Mylasam deportatur : inde Nicæam, ubi mortuus est. Hujus porro filius Nicephorus cum et ipse subscriptor esset, abdicata dignitate, opibus et gloria, Propontidem urbem contendit : ubi Deo sibique vacans, magnam virtutem adeptus, post beatissimi patriarchæ Tarsii obitum, Nicephoro imperatore Stauracii patre Constantinopolitanus patriarcha 122 ordinatus fuit : vixitque usque ad imperium Leonis Iconomachi, a quo in exilium missus, et in carcerem conjectus, ad Dominum migravit, cum annos septuaginta vixisset, quorum novem in pontificatu, in exilio tredecim exegit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Γ'

EODEM MENSE. Die tertia

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιλλιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Certamen sancti martyris Lucilliani et sociorum.

Λουκιλλιανὸς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Αὐρηλιανοῦ, πρότερον ἱερεὺς τῶν εἰδώλων ὑπάρχων ἐν τῇ πόλει Νικομηδείας, γηραιὸς τὴν ἡλικίαν. Μετατεθεὶς δὲ πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐκρατήθη, καὶ παρεδόθη Σιλβανῷ τῷ κόμητι· καὶ μὴ πεισθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, συνετρίβη λίθοις τὸ πρόσωπον, καὶ τυφθεὶς ῥαβδίοις, ἐκρεμάσθη κατὰ κεφαλῆς ἐπὶ ξύλου. Εἶτα βληθεὶς εἰς φυλακὴν, εὗρεν ἐκεῖ παιδία τέσσαρα διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀποκλεισθέντα, Κλαύδιον, Ὑπάτιον, Παῦλον, καὶ Διονύσιον, καὶ περιχαρὴς γενόμενος ἐστήριζεν αὐτὰ πρὸς τὴν πίστιν. Καὶ μετὰ αὐτῶν τῷ κόμητι αὖθις παραστὰς, καὶ μὴ πεισθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, ἐνεβλήθη εἰς κάμινον πυρός. Καὶ ἐξελθὼν ἀβλαβὴς, ἤχθη δέσμιος μετὰ τῶν παιδίων εἰς τὸ Βυζάντιον. Καὶ τὰ μὲν παιδία ἀπεκεφαλίσθησαν· αὐτὸς δὲ σταυρῷ προσηλωθεὶς, ἐτελειώθη.

Lucillianus Christi martyr, Aureliano imperante, primum quidem idolorum sacerdos fuerat, in urbe Nicomediæ provectæ jam ætatis ; deinde ad fidem Christi conversus, comprehensus est, et comiti Silvano traditus. Cumque induci non posset, ut Christum abnegaret, lapidus facie contusus, et virgis cæsus, inverso capite in equuleum rapitur : tum in carcerem conjectus, quatuor pueros ibidem fidei Christianæ causa inclusos reperit, Claudium scilicet, Hypatium, Paulum et Dionysium : quos, gaudio perfusus, in fide confirmavit, et una cum illis iterum comiti oblatus fuit : a quo cum ad Christum ejurandum adduci nequivisset, in caminum ignis immissus, et sine noxa inde egressus, cum pueris vinctus Byzantium ductus est : ubi pueri quidem capite plexi sunt ; ipse vero in crucem afflixus, vivendi finem fecit.

C

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Παύλης τῆς παρθένου.

Et certamen sanctæ martyris Paulæ virginis.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Παῦλα, συμπάροῦσα τῇ ἀθλήσει καὶ τοῖς ἀγωνίσμασι τῶν ἁγίων Λουκιλλιανοῦ καὶ τῶν παίδων, κατά τε τὴν φυλακὴν καὶ τὴν ὁδὸν ἀπεσπόγγιζε τὰ αἵματα. καὶ τῶν τραυμάτων τὰ ἕλκη, θεραπεύουσα κατὰ δύναμιν τῶν ἁγίων τὰ σώματα· ἦν γὰρ ἐκ προγόνων Χριστιανὴ καὶ πιστή. Καὶ τοῦτο ἔργον ἦν αὐτῇ, τὸ ἐπισκέπτεσθαι τοὺς ἐν φυλακαῖς, καὶ τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυροῦντας θεραπεύειν, καὶ διατρέφειν. Διὰ ταῦτα οὖν κρατηθεῖσα, ἤχθη καὶ αὐτὴ πρὸς τὸν κόμητα Σιλβανόν. Καὶ μὴ πεισθεῖσα θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς τῶν ῥάβδων τὸ σῶμα διαλυθεῖσα, ἐπιστασίᾳ ἀγγέλου ἐγένετο ὑγιής. Καὶ πάλιν προσαχθεῖσα τῷ κόμητι, εἰς κάμινον ἐνεβλήθη πυρός. Καὶ ἐξελθοῦσα ἀβλαβὴς, ἐπέμφθη καὶ αὐτὴ εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἀπεκεφαλίσθη ἔνθα καὶ ὁ ἅγιος Λουκιλλιανός.

D

Martyr Christi Paula cum præsens adesset certamini et conflictibus sanctorum Lucilliani, et pueroram, tam in carcere, quam per viam eorum sanguinem et vulnera spongia detergebat, sanctorum corpora pro viribus curans. Erat enim ex parentibus Christianis prognata, et in id præcipue intenta, ut carcere detentos visitaret et deserviret, atque aleret eos, qui pro Christo martyrium subibant. Quamobrem comprehensa, 124 ducta est et ipsa ad comitem Silvanum : cumque induci non posset ad sacrificandum idolis, crudeliter cæsa, et verberibus virgarum toto corpore dilaniata, angelo curante sanitatem recuperavit. Deinde ad comitem reducta, in ardentem fornacem injecta est : eamque inde illæsa exiisset, Byzantium et ipsa missa, eodem quo sanctus Lucillianus loco, capite plectitur.

EODEM MENSE.

Die quarta

Memoria sancti Patris nostri Metrophanis patriarchæ Constantinopolitani.

Sanctus Pater noster Metrophanes, Magni Constantini ætate, fuit Byzantii episcopus, Probi imperatoris consanguineus. Postquam vero Magnus Constantinus Byzantii ædificia ampliasset, mutatoque nomine Constantinopolim appellasset, ad patriarchalem dignitatem provectus est, secundum a Romano locum obtinens. Congregata vero prima Nicæa synodo, Metrophanes patriarcha ob senectutem atque ægritudinem delectus viribus, Alexandrum primum presbyterum, quem et suum successorem nominarat, vices suas in concilio gesturum destinavit. Postquam vero imperator, et sancta synodus rediere, eum Alexandrum primum, et Paulum confessorem secundum sibi successorem suffragio suo designasset, imperatori et synodo bona adprecatus, requievit: ejus vero reliquiæ in ipsius ædibus depositæ fuere.

EODEM MENSE.

Die quinta

Certamen sanctorum martyrum Marciani, Nicandri et sociorum.

Marcianus et Nicander Christi martyres cum *sociis suis, in Ægypto* nati, propter Christi confessionem comprehensi sunt a præfecto: cumque *adhibita vi* compellerentur Christum ejurare, et *Idola colere, nec id facere vellent*, primum quidem *fustibus vehementibus* cæsi fuerunt: mox latera eorum *lampadibus* exusta: deinde suspensi, ferreis unguibus lacerati sunt, quousque carnes eorum in *terram* decidirent. Postea semimortui in carcerem *detrusi* apparente illis angelo Dei, sanati fuerunt: atque ita post multos dies e carcere sani et incolumes exierunt. Tum vero ad tribunal præfecti adducti, cum propter hoc miraculum multos infidelium ad Dominum convertissent, iterum in carcerem conjecti, ibidem animas suas Deo tradidere.

EODEM MENSE.

Die sexta

Certamen sanctorum martyrum mulierum Cyræ, Valeriæ et Marciæ.

Cyra Christi martyr, et Valeria, et Marcia, ex urbe Cæsarea Palestinæ oriundæ, a quodam Christiano edoctæ, ejuratis idolis impurisque sacrificiis accesserunt ad Christum, et baptismate sunt lotæ. Tum vero quietam vitam domi agebant, in multa pietate, in virtute, jejunio, oratione et vigilia perseverantes, Deumque deprecantes, ut idolorum impostura penitus exstirpata, per universum terrarum orbem Christiana fides resulgeret, motaque in sanctos persecutio cessaret. Hæc cum agerent, ab idololatris delatæ ad regionis præfectum, ab illo compulsæ sunt Christum abnegare, et idola adorare:

A

MHNI TW AYTW.

ε

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Μητροφάνης, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν [illegible] ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου τῆς πόλεως Βυζαντίου, συγγενὴς Πρόβου τοῦ βασιλέως. Μετὰ δὲ τὸ ἐκτίσαι τὸν Βυζαντίου τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον, καὶ μετονομάσαι αὐτὸ Κωνσταντινούπολιν, προεβιβάσθη πατριαρχικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης. Τῆς δὲ ἁγίας Νικαίας συνόδου πρώτης συνόδου, ὁ μὲν πατριάρχης Μητροφάνης διὰ γῆρας καὶ νόσον ἀπολειφθεὶς τὸν ἐκ πρεσβυτέρου αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, ὃν καὶ ἐπώνυμον ὠνόμασεν, ἀπέστειλεν ἀντ' αὐτοῦ [illegible] ἐλθεῖν τόν τε βασιλέα καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, τὸν διάδοχον ψηφισάμενος Ἀλέξανδρον τὸν πρῶτον καὶ Παῦλον τὸν ὁμολογητήν, καὶ ἐπιτρέψας τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ συνόδῳ. ἀνεπαύσατο τὸ ἱερὸν αὐτοῦ λείψανον ἐτέθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ

MHNI TW AYTW.

ϛ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαρκιανοῦ καὶ Νικάνδρου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Μαρκιανὸς καὶ Νίκανδρος, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, μετὰ τῆς συνοδίας αὐτῶν, ὑπὲρ τὴν χώρας Αἰγύπτου. Καὶ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν κρατηθέντες ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, καὶ βιαζόμενοι ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, προσκυνῆσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πειθθέντες, πρῶτον μὲν ἐμαστιγώθησαν σφοδρῶς, καὶ τὰς πλευρὰς λαμπάσι κατέκαυσαν. Καὶ κρεμασθέντες ἐξέσθησαν μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων αἱ σάρκες αὐτῶν ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. Ὕστερον ἀπελαθέντες εἰς φυλακὴν ἡμιθανεῖς ὑπῆρχον. Ἔνθα ἐπιφανὲς αὐτοῖς ἄγγελος θεοῦ, ἰάσατο αὐτούς. Καὶ μετὰ πολλὰς ἡμέρας ἐξελθόντες τῆς φυλακῆς ὑγιεῖς, καὶ παραστάντες τῷ τριβουνάλῳ τοῦ ἄρχοντος, πολλοὺς τῶν ἀπίστων εἰς τὸν θεὸν ἐπιστρέψαν καὶ τὸν Κύριον. Καὶ πάλιν παραδόντες φυλακῇ, ἐν αὐτῇ τῷ θεῷ τὰς ψυχὰς παρέδωκαν.

MHNI TW AYTW.

ζ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν Κυρᾶς, Βαλερίας, καὶ Μαρκίας.

Κυρὰ ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, καὶ Βαλερία, καὶ Μαρκία ἐπέλθουσαι ἐκ τῆς πόλεως Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, καὶ ὑπὸ Χριστιανοῦ τινος διδαχθεῖσαι, ἀπορριψάμεναι τὰ εἴδωλα, καὶ τὰς βδελυρὰς θυσίας προσῆλθον τῷ Χριστῷ καὶ ἐβαπτίσθησαν. Εἶτα [illegible] ἐν σωτηρίᾳ διῆγον ἐν πολλῇ ἀρετῇ, νηστείᾳ καὶ προσευχῇ, [illegible] καὶ τὸν θεὸν ἱκετεύοντες, ὅπως παυθῇ ἡ [illegible] τῶν εἰδώλων πλάνης, ἀνθήσειε δὲ ἡ [illegible] Χριστιανῶν πίστις πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης, καὶ [illegible] καὶ διωγμὸς [illegible]

κατεμηνύθησαν τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι παρα τῶν εἰδωλολατρῶν· καὶ ἀναγκασθεῖσαι ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ προσκυνῆσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ καταδεξάμεναι ταῦτα ποιῆσαι, ἐβασανίσθησαν, καὶ μαστιζόμεναι, ἐν αὐταῖς τιμωρίαις ἐτελειώθησαν.

A quod cum illæ facere detrectarent, tormentis subjectæ, **126** fustibusque cæsæ, inter ipsa supplicia vitam finierunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΓΤΩ.
Ζ'

Ἄθλησις, καὶ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδότου.

Θεόδοτος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας τῆς Γαλατίας, χωρίου Μαλοῦ. Θάπτων δὲ τῶν ἁγίων μαρτύρων τὰ λείψανα, διεβλήθη τῷ τῆς Ἀγκύρας ἄρχοντι, καὶ κρατηθεὶς ἀπεκλείσθη. Εἶτα εἰς ἐρώτησιν ἀχθεὶς, ἀντεῖπε σφοδρῶς τῷ ἄρχοντι, καὶ τοὺς Ἕλλήνων θεοὺς ἐχλεύασε, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτοὺς μωροὺς, καὶ ἀθλίους ἀπεκάλεσε. Τότε τυφθεὶς σφοδρῶς, ἐκρεμάσθη ἐπὶ ξύλου· καὶ τὰς πλευρὰς ὑπὸ λαμπάδων κατέτηξη, καὶ ἐξέσθη τὰς σάρκας. Καὶ μετὰ ταῦτα λαβὼν τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, προσηύξατο, καὶ οὕτως ἐτμήθη τὴν κεφαλήν. Πρεσβύτερος δέ τις, Φρόντων τόνομα, ἰδὼν τὸ λείψανον αὐτοῦ ὑπὸ στρατιωτῶν φυλαττόμενον, ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐφιλοφρονήσατο αὐτοὺς οἴνῳ, καὶ ὅτε ὕπνωσαν, λαβὼν τὸ λείψανον, καὶ ἐπιθεὶς τῇ ὄνῳ αὐτοῦ, ἀπαγαγὼν ἔθαψεν ἐν τῷ χωρίῳ αὐτοῦ, βρύον ἱάματα μέχρι τῆς σήμερον.

B Theodotus Christi martyr in Galatiæ provincia in castello Malo natus, cum sanctorum martyrum reliquias sepeliret, delatus apud Ancyræ præsidem, et captus, in carcerem detruditur. Mox ad quæstionem ductus, præsidi vehementer contradixit, deosque Græcorum irrisit, eorumque adoratores fatuos et miseros appellavit. Tum vero gravissime cæsus, lignoque suspensus, admotis facibus in lateribus ustulatus est, ejusque carnes dilaceratæ, Posthæc lata sententia, ut gladio feriretur, oravit, atque ita capite plexus est. Quidam vero presbyter, Phronto nomine, animadvertens ejus reliquias a militibus custodiri, ad eos accessit: vinoque delinitis, et somno captis, reliquias jumento impositas abstulit, et in prædio suo sepelivit, ubi usque in præsentem diem curationes fundunt.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Νικάνδρου καὶ Μαρκιανοῦ.

Et certamen sanctorum martyrum Nicandri et Marciani.

Νίκανδρος καὶ Μαρκιανὸς, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν τὴν τάξιν στρατιῶται, Χριστιανοὶ δὲ εὐλαβεῖς καὶ φοβούμενοι τὸν Θεόν. Στρατευόμενοι δὲ ἐπὶ Μαξίμου τοῦ ἡγεμόνος, ἐπεὶ παρ' ἐκείνου ἀπεστέλλοντο σὺν τοῖς ὑπ' αὐτοῖς στρατιώταις, ἐπὶ τὸ κρατεῖν τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ πρὸς αὐτὸν ἄγειν· αὐτοὶ τοῖς μὲν προσεμήνυον φυγεῖν· τοὺς δὲ ἐκράτουν, ἐφείδοντο δὲ αὐτῶν καὶ πάσης ἐπιμελείας ἠξίουν. Καὶ τοῦτο μαθὼν ὁ ἡγεμὼν παρὰ εἰδωλολατρῶν, ἐλυπήθη μέν· προσκαλεσάμενος δὲ αὐτοὺς, ἐπυνθάνετο, εἰ ἀληθὲς εἴη τὸ κατ' αὐτῶν ἀκουσθέν. Οἱ δὲ ψεύδεσθαι μὴ εἰδότες, οὐ μόνον ἀληθὲς εἶναι, ὅπερ ἠρωτήθησαν, διεβεβαιώσαντο, ἀλλὰ καὶ Χριστιανοὺς ἑαυτοὺς παῤῥησίᾳ ὡμολόγησαν. Ὅθεν βασάνοις πολλαῖς ὑποβληθέντες πρότερον, ὕστερον τὰς τιμίας καὶ ἱερὰς αὐτῶν κεφαλὰς ἀπετμήθησαν.

C Nicander et Marcianus, Christi martyres, professione milites, religione Christiani pii, ac timentes Deum, cum sub præside Maximo militarent, ab eodem una cum aliis militibus sibi subjectis ad Christianos capiendos atque ad ipsum adducendos missi sunt, illi vero alios, ut fugerent, admonebant; alios capiebant quidem, sed ipsis parcentes, sollicite res eorum curabant. Quod ubi ab idololatris præses accepit, ægre id ferens, illos ad se accersitos interrogavit, **127** utrum vera essent, quæ adversus ipsos audierat. Illi vero cum mentiri nequirent, non modo vera esse, de quibus interrogabantur, affirmarunt; verum etiam libere se Christianos esse professi sunt. Quare multis cruciatibus primum subjecti, postremo pretiosis et sacris capitibus sunt imminuti.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΓΤΩ.
Η'

Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου.

Θεόδωρος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ βασιλείας Λικιννίου· ἐξ εὐγενῶν δὲ γονέων γεννηθεὶς ἐν Εὐχαΐτοις, ἀνετράφη πιστῶς παρ' ἐκείνων, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, ἐστρατεύθη, καὶ προεβλήθη στρατηλάτης Πόντου Ἡρακλείας. Ὑπῆρχε δὲ πάνυ ὡραῖος τῇ ὄψει, καὶ σοφὸς τῇ γνώσει. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ Λικίννιος, καὶ ἐπιθυμήσας ἰδεῖν, προσεκαλέσατο αὐτὸν ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν, θύσοντα μετὰ αὐτοῦ τοῖς θεοῖς. Ὁ δὲ ἀντεμήνυσεν αὐτῷ. Ὅτι μᾶλλόν σε χρὴ, βασιλεῦ, ἐλθεῖν ἐνταῦθα, ὅπως γένηται τὸ

D

EODEM MENSE.
Die septima

Certamen et translatio reliquiarum sancti martyris Theodoti.

Et certamen sanctorum martyrum Nicandri et Marciani.

Translatio reliquiarum sancti martyris Theodori ducis militum.

Martyr Christi Theodorus, Licinio imperante, nobilibus in Euchaitarum urbe parentibus natus, ab illis in fide educatus fuit. Cumque firmo ac robusto corpore esset, militiam secutus, mox etiam dux creatus fuit Ponti Heracleæ. Erat præterea forma oris venusta præditus, et sapientia ornatus. Quæ cum Licinius intellexisset, Theodorum coram spectare cupiens, mandavit; ut ad se veniret, diis sacrificaturus. Cui Theodorus contra reposuit: Te, ait, imperator, oportet potius huc venire, ut impe-

rata tua fiant. His ergo dictis persuasus imperator, festinus abiit. Martyr vero eidem obviam factus, qui imperatorem decebat, illum honore est prosecutus. Tum vero Licinius: Age, inquit, Theodore, diis immolemus. Cui ille: Eos, respondit, primum mihi tradi jubeto, ut domum illatos, ibidem colam, atque ita demum ipsis sacrificem. Ablata itaque deorum simulcra argento elaborata confregit, fragmentaque inter egentes divisit. Qua re comperta, quæstioni primum subjectus, mox capite plexus est. Ejus autem reliquiæ inde translatæ, in Euchaia apud Euchaita depositæ fuere.

A πρόσταγμά σου. Πεισθεὶς οὖν ὁ βασιλεὺς, ἐπὶ μετὰ σπουδῆς. Καὶ ὁ μάρτυς ὑπαντήσας αὐτ ἐτίμησεν αὐτὸν βασιλικῶς. Τότε λέγει Λικίν Θεόδωρε, δεῦρο, θύσωμεν τοῖς θεοῖς. Ὁ δὲ ἔφη μοι αὐτοὺς πρότερον ἐν τῷ οἴκῳ, ἵνα θεραπ καὶ τότε θύω αὐτοῖς. Καὶ λαβὼν τοὺς ἀργ θεοὺς, συνέτριψε, καὶ ἔδωκε τοῖς πτωχοῖς γνωσθεὶς ἐτιμωρήθη. Εἶτα ἀπεκεφαλίσθη. Τὰ λείψανον αὐτοῦ ἀνακομισθὲν, ἐνέθη ἐν Εὐχαΐᾳ σίοις Εὐχαϊτῶν.

EODEM MENSE.

Die nona

128 *Certamen sanctæ martyris Pelagiæ Antiochenæ.*

B Hæc apud præfectum accusata, cum sum tueret virginitati. Deum precata est: ac decenter cooperta, summam domum, in qua jussu præfecti detinebatur, conscendit: seque inde præcipitans, animam suam Deo reddidit. Venerabilis Joannes Chrysostomus encomiis ipsam celebravit, tum propter illibatam ejus castimoniam, tum propter eximias virtutum exercitationes.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Θ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας τῆς Ἀντιοχείᾳ.

Αὕτη διαβληθεῖσα πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ δίκη διὰ τὴν αὐτῆς παρθενίας, ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ, καὶ περιστείλασα ἑαυτὴν, ἀπὸ τοῦ οἰκήματος, ἐν ᾧ ἐτέθετο ὁ ἄρχων αὐτὴν, ἀνελθοῦσα ὑπεράνω τοῦ δώματος, ἔβαλεν αὐτὴν κατὰ τοῦ κρημνοῦ. Καὶ ἐπέδωκε τὴν ψυχὴν αὐτῆς τῷ Θεῷ. Ταύτην ὁ τίμιος Ἰωάννης ὁ Χρυκόστομος ἐγκωμίοις ἐτίμησε, διὰ τὸ ἀκήρατον τῆς παρθενίας αὐτῆς, καὶ τὸ τῆς ἀσκήσεως μέγεθος.

EODEM MENSE.

Die decima

Certamen sanctorum martyrum Alexandri et Antoninæ.

Hi fuerunt ex Cardamo vico. Sancta autem Antonina cum honeste religioseque vitam traduceret, comprehensa a Festo, nec volens Christum abnegare, aut dæmonia colere, ad lupanar damnatur. Cum vero per tres dies jejuna mansisset, lumen in nocte resplenduit, et tonitru factum est, quo janua carceris diffracta sunt, et vox de cœlo venit ad eam, dicens: Surge, et cibum sume. Cum igitur precata esset, et comedisset, rursus ad præsidem adducitur, cujus jussu, quo ad sacrificandum idolis induci nequiret, pedibus conculcatur, et virgis palmeis creditur: atque iterum in lupanar conjicitur: quod angelo revelante, Alexander ingressus, (putabatur enim explendæ libidinis causa id agere, ut qui juvenis esset annorum circiter viginti octo,) sanctam quidem sago suo capiti involutam a lupanari eduxit; ipse vero pone eam remansit. Paulo post cum milites ad conficiendam sanctam accessissent, res patefacta. Adductus igitur coram præside Alexander, primum quidem palmeis virgis creditur: postea cum et sancta comprehensa fuisset, ambobus semoribus pedum manuumque abscinduntur. Deinde in fovcam ignis, liquata pice toto corpore perfusi, injiciuntur: atque ita beatum finem accipiunt. Celebratur autem eorum festivitas in Maximini, Constantinopoli sito, ubi eorum depositio aunt reliquiæ, ex quibus illarum sanctissima miracula efficiuntur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἀπὸ κώμης Καρδάμου. Ἡ μὲν ἁγία Ἀντωνίνα σεμνῶς καὶ ὁσίως τὸν βίον διαγουσα ἐτύγχανε· συλληφθεῖσα δὲ ὑπὸ Φήστου, καὶ μὴ πειθθεῖσα ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, μηδὲ θύσαι τοῖς δαίμοσιν, ἐν οἰκήματι πορνικῷ ἐτέθη. Καὶ τρισὶ δὲ ἡμέραις ἀσιτήσασα διέμεινεν αὐτῆς, περίστασις φῶς ἐν νυκτὶ. Καὶ βροντὴ καταβαγείσης, καὶ τοῦ οἰκήματος θύρα ἠνοίγη. Καὶ φωνὴ τις ἐκ τοῦ οὐρανόθεν γέγονε, κελεύουσα ἀναστῆναι καὶ τροφῆς μεταλαβεῖν. Λέγεται δὲ καὶ ἄγγελον, ἐξελθεῖν αὐτὴν παρασκευάσαι ἡγιασμένην, καὶ μὴ πειθθεῖσαν τοῖς εἰδώλοις θύσαι, καὶ σταυρῶσαι. Καὶ κελεύσει τοῦ ἀγγέλου ἐξελθοῦσα, ἐν ᾧ δὲ ἀπεκαλύφθη τὸ ὁ Ἀλέξανδρος εἰσελθὼν καὶ διὰ τὸ νέος ἡλικίας, ἐξ οὗ ἐκεῖ χρόνου ἐτύγχανε, ἐξ ἐκεῖ πορνεῖον ἐπιτηδεύειν. Λέγεται, τὸ ἀγγέλου ἐκβαλεῖν αὐτὴν παρασκευάσαι, τὸ χαμαὶ αὐτῆς καλῶς κειμένης αὐτὴν δὲ ἐκεῖ ἐπὶ Μετὰ δὲ τὸ ἀνευρεθῆναι τὸν τοῦ ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὴν ἁγίαν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ ἐκεῖ ἐπὶ τὸν ἐπὶ τὸν ἐπὶ τὸν

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Τιμοθέου ἐπισκόπου Προύσης.

Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν ἰθύνων καλῶς, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ λαὸν ποιμαίνων πνευματικῶς. Βρύων δὲ παντοίοις θαύμασι, τὸν δράκοντα τὸν μέγαν, ὃς τῇ τοῦ ἐμφωλεύοντος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ κακίᾳ, φημὶ δὴ, τοῦ βροτοκτόνου, καὶ ἀρχαίου δράκοντος, τοὺς τε παριόντας ἀνθρώπους ἀνῄρει, καὶ τὰ κτήνη φυσήματι μόνον ἐλυμαίνετο, καὶ ὅλως ἄβατον τὴν μεταξὺ τῆς πόλεως Προύσης, καὶ τῶν θερμῶν ὑδάτων ὁδὸν ἐπεδείκνυε, τῇ ἐπιβολῇ τοῦ τῶν ἱερῶν ἄργων καλύμματος, διέῤῥηξε, καὶ ἐνέκρωσεν. Ἀπετμήθη δὲ τὴν καφαλὴν, Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου μαθόντος περὶ τῶν θαυμάτων, ὧν ἐτέλει, καὶ ἀποστείλαντος, καὶ ἀνελόντος αὐτόν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτοῦ μαρτυρίῳ, τῷ ὄντι ἔνδον τοῦ εὐαγοῦς ξενῶνος ἐν τῷ Δευτέρῳ.

Et certamen sacrosancti martyris Timothei episcopi Prusæ.

Hic imperante Juliano apostata ecclesiam suam, quam sortitus fuerat, præclare administravit, et quem in ea populum habuit, spirituali pabulo refecit. Excellens vero variis miraculis, ingentem draconem, qui per malitiam ejus, qui in eo loco stabulabatur, antiqui, inquam, et homicidæ draconis, transeuntes illac viatores occidebat; jumenta quoque solo efflatu interimebat, et denique illam viam, quæ est inter urbem Prusam et Thermas, infestam et inviam reddebat, objectu veli, quo consecrati panes contegebantur, disrupit, et interfecit. Decollatus autem fuit, Juliani apostatæ jussu, qui cum de patratis ab eo prodigiis inaudisset, misit qui eum occideret. Celebratur ejus festivitas in sanctissimo ipsius martyrio, quod est intra pium hospitale in Deutero.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Κανίδους.

Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, Θεοδότου καὶ Θεοφανοῦς υἱὸς, τὰς οἰκήσεις ποιουμένων ἐν τῇ τῶν Καππαδοκῶν χώρᾳ, εὐλαβῶν ὄντων, καὶ θεοφιλῶν. Λέγεται δὲ, τὴν μητέρα αὐτοῦ παντοίας τροφῆς ἀπέχεσθαι παχυτέρας, καθ' ὃν καιρὸν τοῦτον ἐν γαστρὶ ἔφερε· τεχθέντα δὲ ἀπέχεσθαι τῆς ἀριστερᾶς θηλῆς παντελῶς. Εἰ δήποτε δαψιλεστέρας τροφῆς ἐνεφορήθη ἡ μήτηρ, οὐδὲ χῆς δεξιᾶς θηλῆς ἥπτετο ὅλως. Βαπτισθεὶς οὖν, καὶ ἀπογαλακτισθεὶς, καὶ τὰ πρώτης ἡλικίας παραμειψάμενος, χαίρειν πᾶσιν εἰπὼν, τὸ ὄρος καταλαμβάνει. Καὶ μικρὸν ἄντρον ὑπειυελθὼν, ἐν αὐτῷ ἑαυτὸν ἐγκαθείρξας· τῇ προσευχῇ, καὶ τῇ νηστείᾳ σχολάζων, καὶ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος βραχυτάτων ὠμῶν λαχάνων ἄνευ ἁλῶν ἀπογευόμενος, διήρκεσε χρόνοις τρισὶ καὶ ἑβδομήκοντα. Ἐπεὶ δὲ πάνυ ἦν κατάφορος ὁ τόπος ὕδασι, καὶ τὸ ἄντρον ὑπὸ πολλῆς νοτίδος πολιορκούμενον, διεφθάρησαν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τοῦ πώγωνος. Οὕτως οὖν διαρκέσας ὁ μακάριος ἐπὶ πολὺ, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Et memoria sancti Patris nostri Canidis.

Hic imperante Theodosio Magno claruit, Theodoto patre, et Theophane matre natus, piis ac religiosis parentibus, qui in Cappadocia degebant. Fertur de ejus matre, quod omni lautiore cibo abstinuerit, dum hunc in utero gestaret: editum vero infantem aiunt, semper a sinistra mamilla abstinuisse. Quod si mater subinde delicatiori mensa uteretur, tum ne dexteram quidem attingebat. Baptizatus, et a lacte remotus, ut primam pueritiam egressus est, jussis omnibus suis valere, in montem secedit: angustumque antrum ingressus, in illo se inclusit, precibus et jejuniis vacans. Semel in hebdomada paucissima eaque cruda olera, nec sale quidem condita, gustabat. Ita tres et septuaginta **130** annos traduxit. Et quia locus aquis valde inundari, et antrum multo humore obsideri solebat, et capitis capilli et barbæ ei deciderunt. Cum autem annos plurimos sic transegisset, ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΑ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα.

Τούτων ὁ μὲν ἅγιος Βαρθολομαῖος εἷς ἦν τῶν δώδεκα μαθητῶν, οἳ Ἰνδοῖς τοῖς καλουμένοις Εὐδαίμοσι κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τὸ κατὰ Ματθαῖον αὐτοῖς παραδοὺς Εὐαγγέλιον, σταυρῷ παραθεὶς, ἐν Ἀβαρνοπόλει τελειοῦται ἐνδόξως, καὶ ἐν μολυβδίνῳ λάρνακι τεθεὶς, τῇ θαλάσσῃ ἐναποῤῥίπτεται· ὑπὸ δὲ θείας προνοίας μέχρι Σικελίας ἐν Λιπάρῃ τῷ νήσῳ κομισθεὶς. καὶ φανερωθεὶς, ἐκεῖ θάπτεται· πολλῶν θαυμάτων πηγὰς ἐκ τῆς ἁγίας καὶ τιμίας αὐτοῦ σοροῦ ἀναδιδόμενος, καὶ πᾶσι τοῖς πιστῶς προσευχομένοις ταχεῖαν διδοὺς τὴν ἴασιν, καὶ πρὸς τὰ οἰκεῖα μετ' εὐφροσύνης καὶ θυμηδίας ἐπανιέναι.

Ὁ δὲ γε Βαρνάβας, ὃς καὶ Ἰωσὴφ ἐν ταῖς τῶν ἀποστόλων Πράξεσιν ἀναγέγραπται, εἷς τῶν Ἑβδομήκοντα ὑπάρχων, νεοκαδημος Παύλου χειροτονεῖ-

ΕΟDEM MENSE.
Die undecima

Certamen sanctorum apostolorum Bartholomæi et Barnabæ.

Ex his sanctus Bartholomæus unus fuit ex duodecim discipulis, qui cum in India, quam Felicem vocant, Christi fidem prædicasset, iisque populis conscriptum a Matthæo Evangelium tradidisset, in crucem actus, Abarnopoli vitam gloriose finivit. Ejus corpus in plumbeo loculo positum, et in mare projectum, divina providentia usque ad Siciliam in Liparim insulam delatam, ibique emergens, conditum fuit: ex quo multorum miraculorum fontes emanant: et accedentes ad ipsum fideles repentinam morborum suorum curationem recipiunt, et læti hilaresque ad propria redeunt.

Barnabas autem, qui et Joseph in apostolorum Actibus appellatur, unus ex Septuaginta, socius peregrinationis Pauli designatus fuit. Ejus nor

interpretatur. *Filius consolationis.* Ex tribu autem Levi ortum duxit, in Cypro insula natus et educatus. Hic primus Hierosolymis, Romæ et Alexandriæ prædicavit Christi Evangelium. Profectus vero in Cyprum, a Judæis et Græcis lapidatus ignique traditus est: cujus corpus Marcus apostolus et evangelista sublatum, in quadam spelunca deposuit. Deinde cum Ephesum navigasset, et ad Paulum venisset, hunc de Barnabæ obitu certiorem fecit. Planxit autem Barnabam Marcus diutissime. Dicitur hic fuisse sepultus simul cum Evangelio Matthæi a se scripto, et invento postea cum apostolico corpore: unde et privilegium acceperunt fideles, quod hæc ipsorum insula nemini aliorum episcoporum **131** subjiciatur, sed a proprio episcopo ordinetur.

ται. Ἑρμηνεύεται τοῦτο τὸ ὄνομα Υἱὸς παρακλήσεως, ἐκ φυλῆς Λευΐ ὁρμώμενος. Κατὰ τὴν Κύπρον δὲ νῆσον γεννηθεὶς καὶ τραφείς, οὗτος πρῶτος ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐν Ῥώμῃ, καὶ Ἀλεξανδρείᾳ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀπελθὼν ἐν Κύπρῳ, ὑπό τε Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων λίθοις κτείνεται, καὶ πυρὶ παραδίδοται, ὃν Μάρκος ὁ ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς συγκομίσας, ἔθετο ἐν σπηλαίῳ. Καὶ ἐκπλεύσας εἰς Ἔφεσον πρὸς Παῦλον, ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὴν τελείωσιν Βαρνάβα. Ἔκλαυσε δὲ αὐτὸν ὁ Μάρκος ἐπὶ πολύ. Οὗτος λέγεται τεθάφθαι ἅμα τῷ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντι κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίῳ, τῷ καὶ ἐσύστερον εὑρενθέντι μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ σώματος, ὅθεν καὶ προνόμιον ἔλαβον οἱ πιστοὶ, μὴ ὑποκεῖσθαι ὑπό τινα τῶν ἄλλων ἐπισκόπων ταύτης τῆς νήσου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου χειροτονεῖσθαι.

A

B

EODEM MENSE.
Die duodecima
Memoria sancti Patris nostri Onuphrii.

Sanctus Pater noster Onuphrius ex regione quidem Ægypti originem traxit; versatus est autem in cœnobio posito juxta Thermopolim Thebarum. Cum vero audisset vitam prophetarum Eliæ et Joannis Præcursoris, eosdem æmulatus, e cœnobio egressus, eremum petiit, ibique ad annos sexaginta habitavit: quo spatio nullum omnino hominum vidit; donec monachus quidam Paphnutius in interiorem eremum progressus, ut a viris sanctis benedictionem peteret, illum reperit. Cumque simul consedissent, rescire optanti Paphnutio quæ per illud intervallum hactenus acciderant, respondit Onuphrius: Omnes qui eremum colimus, oleribus vescimur: sacram autem Communionem ab angelo accipimus. Recessum porro jam meditanti Paphnutio, subjecit Onuphrius: Mane, fili, adhuc et hodie, quoniam finis vitæ meæ instat, meque sepulturæ manda. Atque hæc prolocutus, repente exspiravit, ejusdem Paphnutii: nudus enim erat.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΒ'
Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ὀνουφρίου.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ὀνούφριος ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς χώρας Αἰγύπτου· διέτριβε δὲ ἐν κοινοβίῳ διακειμένῳ ἐν Θερμουπόλει τῶν Θηβῶν. Ἱ ἀκούσας τὸν βίον τῶν προφητῶν Ἠλίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, καὶ ζηλώσας, ἐξελθὼν τοῦ κοινοβίου, ὤκησε τὴν ἔρημον ἐπὶ ἔτη ἑξήκοντα, ἄνθρωπον τὸ σύνολον μὴ ἑωρακώς· Μοναχὸς δέ τις, Παφνούτιος ὄνομα, χωρήσας εἰς τὰ ἐνδότατα τῆς ἐρήμου εὐαγγηθῆναι ὑπὸ ἁγίων ἀνδρῶν, εὗρεν αὐτὸν, καὶ καθίσας πλησίον αὐτοῦ, παρεκάλεσεν αὐτὸν, εἰπεῖν καὶ τοῦτο, ὅτι Πάντες οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ τρεφόμεθα ἀπὸ τῶν βοτανῶν· τὴν δὲ ἁγίαν κοινωνίαν κομιζόμεθα ὑπὸ ἀγγέλου. Θέλοντι δὲ ὑποχωρῆσαι τῷ Παφνουτίῳ, εἶπεν ὁ Ὀνούφριος. Μεῖνον, τέκνον, σήμερον, ὅτι τελειοῦμαι, καὶ θάψον με. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, καὶ τελειωθεὶς, ἐτάφη ἐν πέτρᾳ σκεπασθεὶς τῷ ἡμίονῳ τοῦ Παφνουτίου· γυμνὸς γὰρ ἦν.

A

C

D

sepultusque est in petra, opertus dimidio pallii

Et certamen sanctæ Antoninæ martyris.

Martyr Christi Antonina, Diocletiano et Maximiano imperantibus, Nicææ claruit. Ob Christianam vero fidem capta a præside, flagellis cæsa, in carcerem detruditur: postmodum e carcere educta, et in equuleum rapta, lateribus dilaniatur. Mox ardentibus prunis superimponitur: deinde subulis candentibus eidem manus perforantur, ex quibus suavissimum odorem efflavit: postremo transfossis talis, carceri iterum includitur: ubi Christi visitatione curata, per biennium in custodia perseveravit, fame, siti, et **132** cæteris ærumnis conflictata. Post hæc e custodia extracta, compulsaque Christum negare, cum minime acquiesceret, in stagnum projecta fuit, ubi beatum fluem læta suscepit.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀντωνίνης.

Ἀντωνίνα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦν ἐκ τῆς πόλεως Νικαίας ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ. Χριστιανὴ δὲ οὖσα, ἐκρατήθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος. Καὶ τυφθεῖσα μάστιξιν, ἀπελήφθη εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ ταῦτα τῆς φυλακῆς ἐξαχθεῖσα, ἐκρεμάσθη ἐπὶ ξύλου, καὶ ἐξέσθη τὰς πλευράς. Καὶ ἐπὶ ἐσχάρας κεπυρακτωμένης ἐτέθη. Εἶτα κατετρυπήθη τὰς χεῖρας σουβλίοις πυρωθεῖσι, ἐξ ὧν ἀνεπέμπετο εὐωδία θυμιάματος. Χαρασσόμενα δὲ καὶ τοὺς ἀστραγάλους, πάλιν ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπισκέψει θεραπευθεῖσα, ἐπὶ δυσὶ χρόνοις ἐκαρτέρησεν ἐν τῇ φυλακῇ, λιμῷ καὶ δίψει, καὶ τῇ λοιπῇ κακουχίᾳ προσκαλίσασα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκβληθεῖσά τῆς φυλακῆς ἔξω, καὶ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν ἀναγκασθεῖσα, καὶ μὴ πεισθεῖσα, ἐρρίφη ἐν τῇ λίμνῃ, ἔνθα τὸ μακάριον χαίρουσα τέλος ἐδέξατο.

EODEM MENSE.
Die decima tertia
Certamen sanctæ martyris Aquilinæ.

Martyr Christi Aquilina, Trajano imperante in

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Η'
Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀκυλίνης.

Ἀκυλίνα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦν ἐπὶ τῆς βασι-

λείας Τραϊανοῦ ἐκ πόλεως Βίβλου τῆς Φοινίκης, θυ- A γάτηρ Εὐτολμίου τινός, ἀνδρὸς περιφανοῦς. Πίντε δὲ ἐτῶν ὑπάρχουσα, ἐβαπτίσθη ὑπὸ Εὐταλίου τοῦ ἐπισκόπου. Καὶ δέκα ἐτῶν γενομένη, τὰς ὁμηλίκας κόρας τῶν εἰδώλων ἀπέχεσθαι διδάσκουσα, πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐγειραγώγει. Διὸ τοῦτο καταμηνυθεῖσα τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι παρὰ Νικάνδρου τινὸς εἰδωλολάτρου, ἐκρατήθη. Καὶ ἀχθεῖσα εἰς ἐρώτησιν καὶ ἐνώπιον πάντων ὁμολογήσασα τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ σουβλίοις σιδηροῖς ἐκπυρωθεῖσι τὰς ἀκοὰς κατεκάη τοσοῦτον, ὅσον καὶ αἷμα ῥεῦσαι ἐκ τῶν μυκτήρων αὐτῆς, καὶ καπνὸν ἐξελθεῖν ἐκ τῆς κεφαλῆς. Εἶτα λαβοῦσα τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ ἀποκεφαλισθεῖσα, πρὸς Κύριον, ὃν ἐπόθησεν, ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΔ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἐλισαίου.

Ἐλισαῖος ὁ μέγας καὶ ἔνδοξος τοῦ Θεοῦ προφήτης, ἦν μὲν ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἐκ τῆς γῆς Ῥοβούμ, υἱὸς δὲ Ἰωσαφάτ. Ὅτι δὲ ἔμελλε γεννηθῆναι, ἐγένετο μέγιστον σημεῖον. Ἡ γὰρ χρυσῆ δάμαλις, ἡ ἐν Σιλὼμ, οὕτως ἐβόησε μέγα, ὡς ἀκουσθῆναι ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς καὶ τὸν ἱερέα εἰπεῖν διὰ τῶν δηλῶν, ὅτι Προφήτης μέγας ἐτέχθη ἐν Ἱερουσαλὴμ σήμερον, ὅστις καθελεῖ τὰ γλυπτὰ, καὶ συντρίψει τὰ χωνευτὰ, καὶ ποιήσει τεράστια μεγάλα. Ὃ δὴ καὶ γέγονεν· καὶ γὰρ καὶ τὰ Ἱεριχούντια ὕδατα ἀτεκνοῦντα ἴασατο, ἅλας ἐπιβαλὼν αὐτοῖς. Καὶ νεκροὺς ἤγειρε, καὶ Νεεμὰν τὸν Σύρον λεπρὸν ὄντα ἐκαθάρισε, καὶ Γιεζῆ τὸν ὑπηρέτην αὐτοῦ, φιλάργυρον ὄντα καὶ παρήκοον, ἐλέπρωσεν· καὶ τὰ Ἰορδάνια ῥεῖθρα τῇ μηλωτῇ πατάξας διέῤῥηξε· καὶ περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας πολλὰ προφητεύσας, ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ ἐν Σεβαστουπόλει.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυρίλλου ἐπισκόπου Κρήτης.

Κύριλλος ὁ θεῖος ἱερομάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως, πάσῃ ἀρετῇ κεκοσμημένος, καὶ ἐπίσκοπος ὢν τῆς ἐν τῇ Κρήτῃ ἁγίας ἐκκλησίας. Ὑπάρχων δὲ χρόνων ἐνενήκοντα καὶ πέντε, καὶ ἔχων οἰκείτας δύο, Θεοφάνην καὶ Θεοχάριστον, ἀπῆρχετο μετ' αὐτῶν εἰς ἓν τῶν μοναστηρίων. Καὶ ἰδὼν καθ' ὁδὸν τοὺς εἰδωλολάτρας θύοντας τοῖς εἰδώλοις, ἐστέναξε. Καὶ γνωσθεὶς ὅτι Χριστιανός ἐστιν, ἐκρατήθη παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν· καὶ ἐν αὐτῇ εὐχόμενος, ἤκουσε φωνῆς οὐρανόθεν λεγούσης αὐτῷ· Κύριλλε, χρῄζω σου ἐν Ῥώμῃ. Καὶ ἀνεῳχθεισῶν τῶν θυρῶν, ἀπῆλθε καὶ εἰς Ῥώμην. Καὶ στηρίξας τοὺς ἀδελφοὺς, πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς Κρήτην. Καὶ κρατηθεὶς παρὰ τοῦ ἄρχοντος, ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν. Καὶ ἐπιτεθεὶς εἰς ἅμαξαν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι περιπατεῖν ἐκ τοῦ γήρους· καὶ ἀχθεὶς εἰς τὸν τόπον τῶν καταδίκων, ἀπεκεφαλίσθη.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Μεθόδιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ὑπῆρχε μὲν ἐκ

Byblo Phœniciæ urbe nata, patre Eutolmio quodam viro illustri, quinquennis baptismum suscepit ab Eutalio episcopo : deinde decennis, cœtaneas puellas docens, ab idolorum cultu abstinere, ad Christi fidem manu ducebat. Idcirco a quodam Nicandro idololatra apud regionis præsidem delata, comprehensa fuit : atque ad quæstionem adducta, cum Christi nomen coram omnibus professa fuisset, sævissime cæditur ferreisque subulis ardentibus aures eidem adeo ustulantur, ut sanguis e naribus et fumus e capite erumperet. Deinde capitis damnata, decollatur : atque ita ad Dominum, quem optaverat, migravit.

B

EODEM MENSE.
Die decima quarta

Commemoratio sancti prophetæ Elisæi.

Magnus et gloriosus Dei propheta Elisæus ex Judæa de terra Reboim duxit originem, Josaphat patre natus. Instante autem die natali ipsius, ingens accidit prodigium. Vitula quippe aurea in Silom collocata, tanta voce clamavit, ut Hierosolymis audiretur, et sacerdos ex eo monstro commotus diceret : Propheta magnus hodie Hierosolymis natus est, qui auferet sculptilia, et conflatilia conteret, et ingentia prodigia faciet. Quod et contingit Nam et Hierichuntinas 132 aquas steriles sanavit, injecto in ipsas sale : et mortuos suscitavit : et Naamanum Syrum leprosum mundavit : et Giezi C ministrum suum pecuniæ cupidum, et inobedientem lepra percussit : deque Christi adventu multa vaticinatus, decessit, et in Samaria in urbe Sebaste sepultus est.

Et commemoratio sacrosancti martyris Cyrilli episcopi Cretæ.

Divinus et sacromartyr Cyrillus, imperante Maximiano, omnibus virtutibus claruit, sanctæ ecclesiæ Cretensi episcopus præfectus. Cum vero nonaginta et quinque annos ageret, et quoddam monasterium una cum Theophane, et Theocharisto familiaribus suis peteret, quosdam idololatras per viam idolis sacrificantes conspicatus, ingemuit. D Hinc agnitus pro Christiano, ab illis captus est, et carceri mancipatus. Ubi orans, cœlo delapsam vocem audivit : Cyrille, tua opera Romæ adhuc indigeo. Patefactis ergo simul foribus, Romam profectus est : cumque fratres confirmasset, rursus in Cretam rediit : ubi a præside comprehensus, capitis sententiam accepit. Quare plaustro impositus, quia ob senectutem pedibus incedere nequibat, adductusque in locum supplicii, decollatus fuit.

Et commemoratio sancti Patris nostri Methodii patriarchæ Constantinopolitani.

Sanctus Pater noster Methodius Siculus, mon-

chus factus, et variis exercitationibus omnes virtutes assecutus, ita demum Constantinopolim venit, iconomachorum vero persecutione gliscente, in quodam situ montis episcopatus Chii constructo monasterio, ibi consedit. Et quoniam iconomachorum hæresim doctis argumentis, et Scripturarum dictis evertere adorsus est, fidemque orthodoxam sanctissimi Dei ecclesiis proponere, multas tentationes ærumnasque subiit. Postquam autem Theophilus vita functus fuit, et **134** orthodoxa fides refulsit, juxta sancti Joannicii vaticinium, ab imperatrice Theodora, ejusque filio Michaele accersitus, Constantinopolitanus patriarcha ordinatus fuit. Cumque episcopatum annos quatuor et menses tres tenuisset, decessit.

τῆς Σικελίας· μοναχὸς δὲ γενόμενος, καὶ διαφόρως ἀσκήσεσι πᾶσαν ἀρετὴν κατορθώσας, ἔφθασε μέχρι καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ διὰ τὸν ἐπιμένον διωγμὸν τῶν εἰκονομάχων, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ ὄρους τῆς ἐπισκοπῆς Χίου μοναστήριον κτίσας, ἐκεῖ προσεκαθέζετο. Καὶ διὰ τὸ τὴν αἵρεσιν μὲν τῶν εἰκονομάχων, σοφαῖς ἀποδείξεσι, καὶ Γραφικαῖς ῥήσεσιν ἀνατρέπειν, τὴν δὲ ὀρθόδοξον πίστιν τοῖς ἁγιωτάτοις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις βραβεύειν, πολλοὺς πειρασμοὺς, καὶ διαφόρους κακώσεις ὑπέμεινεν. Ὅτε δὲ Θεόφιλος ὁ βασιλεὺς τέλει βίου ἐχρήσατο, καὶ ἡ ὀρθόδοξος πίστις ἔλαμψε, προσεκλήθη ὑπὸ Θεοδώρας τῆς βασιλίδος, καὶ Μιχαὴλ υἱοῦ αὐτῆς κατὰ πρόῤῥησιν τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου, καὶ ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἐπισκοπήσας ἔτη τέσσαρα καὶ μῆνας τρεῖς, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die decima quinta

Certamen sancti martyris Dulæ.

Martyr Christi Dulas Ciliciæ præfectus fuit: sed quoniam Christum colebat, dignitate dejectus, ad Maximum præsidem vinctus adductus est: et primum quidem fustibus cæditur; mox quod idola rideret, in ardentes prunas injicitur: postmodum oleo caput delibutum ardentibus carbonibus suponere compulsus est. Deinde gladiis lumbi eidem concisi, et acutis testis lancinati. Posthæc interrogatus a præside, quomodo Christum Deum esse putaret, qui ex carne factus esset, universam ejus œconomiam paucis exposuit. Tum vero suspensus, tandiu excarnificatus est, usquedum omnia ejus ossa nudarentur, intestinaque diffluerent. Atque ita compulsus est ad viginti milliaria raptatus præcurrere, cum interim a lictoribus atrocissime fustigatus, spiritum Deo tradidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΕ'

Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δουλᾶ.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Δουλᾶς ἦν μὲν ἔπαρχος τῆς χώρας Κιλικίας. Διὰ δὲ τὸ τὸν Χριστὸν σέβειν, ἀλλοτριωθεὶς τοῦ ἀξιώματος, ἦχθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον δέσμιος. Καὶ πρῶτον μὲν τύπτεται ῥάβδοις· ἔπειτα διὰ τὸ τὰ εἴδωλα χλευάσαι, ἐπιτίθη ἐν τῇ ἐσχάρᾳ πεπυρακτωμένῃ· Καὶ μετὰ ταῦτα ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν περιχεθεὶς, ἐδέξατο ἐπ' αὐτὴν ἀνθρακας πυρός. Εἶτα ξίφεσι τὰ ψύα κατακόπη, καὶ μετὰ ὀξέων ὀστράκων κατετρίβη. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ ἡγεμόνος, ὅτι πῶς ὁ Χριστὸς ἐν σαρκὶ γεγονὼς Θεὸς νομίζεται, πᾶσαν τὴν αὐτοῦ οἰκονομίαν ἐν ἐπιτόμῳ διηγήσατο. Καὶ τότε κρεμασθεὶς ἐξέσθη, ἕως ἐφάνησαν πάντα τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔντερα ἐξεχύθησαν. Καὶ οὕτω τρέχειν ἀναγκασθεὶς, συρόμενος ἐπὶ μίλια εἴκοσι, καὶ ῥάβδοις ὑπὸ τῶν δημίων σφοδρῶς τυπτόμενος, τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέδωκεν.

EODEM MENSE.

Die decima sexta

135 *Commemoratio sancti Patris nostri Tychonis thaumaturgi.*

Tychon thaumaturgus, piorum parentum soboles, ad iisdem Deo consecratus fuit. Postea sacras litteras doctus, ab episcopo Trimethuntis diaconus est ordinatus: quo defuncto, ipse a Magno Epiphanio ad episcopalem thronum provectus, non paucos ab errore ad Dominum traduxit: cumque plura miracula patrasset, ad Dominum migravit; ex quibus duo duntaxat referam. Aliquando ejus pater panes puero tradiderat divendendos; pistor quippe erat: puer vero pretium egentibus erogavit. Cumque pater re comperta adversus eum fuisset commotus, puer ad horreum veniens, tritico plenum patri ostendit: quamobrem Deum ambo glorificaverunt. Die quodam repertum vitis surculum, humi defixum germinare fecit, qui usque ad hanc diem precoces uvas profert, quas legunt tempore ejus commemorationis maturas.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΣ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Τύχωνος.

Τύχων ὁ θαυματουργὸς εὐσεβῶν γονέων υἱὸς γεγονὼς, ἀφιερώθη τῷ Θεῷ παρ' αὐτῶν. Καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα μεμάθηκὼς, παρὰ τοῦ Τριμεθοῦντος ἐπισκόπου χειροτονεῖται διάκονος. Ἐκείνου δὲ τελευτήσαντος, αὐτὸς εἰς τὸν τῆς ἐπισκοπῆς ἀνήγετο θρόνον παρὰ τοῦ μεγάλου Ἐπιφανίου. Καὶ οὐκ ὀλίγους ἀπὸ τῆς πλάνης ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν Κύριον, καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἐξ ὧν δύο μόνα διηγήσομαι. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀρτοποιὸς ὢν, ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἔτι νηπίῳ ὄντι, πιπράσκειν τοὺς ἄρτους· ὁ δὲ τὴν τιμὴν τῶν ἄρτων ἐδίδου τοῖς πτωχοῖς. Καὶ γνοὺς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ παῖς ἀπελθὼν εἰς τὸ ὠρεῖον αὐτοῦ, ἔδειξε τῷ πατρὶ πεπληρωμένον σῖτον. Καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν. Εὑρὼν δὲ κλῆμα, φυτεῦσαι ἐποίησε βλαστῆσαι· ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας πρωΐμους σταφυλὰς τρυγουμένας ἐν τῷ καιρῷ τῆς μνήμης αὐτοῦ.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμώς.

Ἀμὼς ὁ ἔνδοξος καὶ μέγας προφήτης ἐγεννήθη ἐκ τῆς χώρας Ζαβουλὼν, ἐκ τῆς γῆς Ἰορδάνοτ τοῦ ποταμοῦ. Ἦν δὲ πατὴρ Ἡσαΐου τοῦ μεγάλου προφήτου. Προεφήτευσε δὲ ἔτη πεντήκοντα, διορθούμενος τὸν παρανομοῦντα λαὸν, καὶ τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων ἐλέγχων ἐπὶ ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, καὶ ἀδικίαις, ἐν αἷς παρώργιζε τὸν Θεόν. Πολλὰ δὲ περὶ τῆς παρουσίας Χριστοῦ, καὶ περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τῆς κατακλύσεως τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ λαοῦ προλέγων, ἐμισεῖτο παρὰ Ἀμασίου τοῦ ἱερέως τοῦ εἰδώλου Βαιθὴλ, καὶ διεβάλλετο, ἀνθ' ὧν ἤλεγξεν αὐτὸν περὶ τῆς πλάνης τῶν χρυσῶν δαμάλεων. Καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ῥάβδῳ πληγεὶς κατὰ τοῦ κροτάφου, ἔτι ἐμπνέων ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Καὶ μετὰ δύο ἡμέρας παραδοὺς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τῷ Θεῷ, ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

A

B

Et commemoratio sancti prophetæ Amos.

Amos gloriosus et magnus propheta patriam nactus est terram Zabulon circa Jordanem fluvium, fuitque pater Isaiæ magni prophetæ: prophetavit autem per annos quinquaginta, prævaricatorem populum dirigens, regemque Judæorum reprehendeus, quod prævaricationibus, et iniquitatibus suis Deum ad iracundiam provocaret. Plura de Christi adventu, et Judæorum eversione, atque idolorum destructione, populique captivitate prædixit. Quamobrem Amasiam idoli Bæthel sacerdotem in se concitavit, a quo calumniis est appetitus, quod aurearum vitularum erroris eum redarguisset. Itaque ab illius filio fuste temporibus percussus, adhuc spirans, in patriam suam deportatur: postque biduum spiritum Deo reddidit, et cum patribus suis sepultus fuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΖ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ, Σαβὶλ, καὶ Ἰσμαὴλ.

Μανουὴλ, Σαβὶλ, καὶ Ἰσμαὴλ, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐκ τῆς χώρας Περσίδος υἱοὶ δὲ πατρὸς ἀρχιμάγου καὶ μητρὸς Χριστιανῆς. Καὶ διδαχθέντες τά τε ἱερὰ γράμματα, καὶ τὴν εὐσέβειαν παρὰ Εὐνείκου τινὸς Χριστιανοῦ, ἔσεβον καὶ προσεκύνουν τὸν Χριστόν. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἀπεστάλησαν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως πρέσβυς εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ εἰρήνην. Καὶ ἰδόντες τὸν παραβάτην πέραν ἐν Χαλκηδόνι τοῖς εἰδώλοις θύοντα, ἐλυπήθησαν. Καὶ γνωσθέντες, κατεμηνύθησαν τῷ παραβάτῃ. Καὶ ἀχθέντες ἐνώπιον αὐτοῦ, ἤλεγξαν αὐτόν. Ὅθεν τυφθέντες σφοδρῶς, καὶ τοὺς ἀστραγάλους τρυπηθέντες, καὶ χρεμασθέντες, λαμπάσι πυρὸς τὰς μασχάλας κατεφλέγησαν. Εἶτα ὁ ἅγιος Μανουὴλ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ ψόα ξύλῳ καθηλωθεὶς, καὶ βέλεσι κατακεντηθεὶς, ἀπήχθη σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ εἰς τὸν τῶν καταδίκων τόπον, καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν.

C

EODEM MENSE.
Die decima septima.

186 *Certamen sanctorum martyrum Manuelis, Sabelis et Ismaelis.*

Martyres Christi Manuel, Sabel, et Ismael ex regione Persidis oriundi, patre quidem Archimago, matre vero Christiana, sacras litteras, ac pietatem ab Eunico homine Christiano edocti, Christum colebant et adorabant. Cum vero, Juliano Apostata imperante, legati pro pace a Persarum rege Constantinopolim missi, spectarent illum Christianæ fidei desertorem trans fretum Chalcedone idolis immolantem, tristitia affecti sunt. Quamobrem agniti, et apud Apostatam delati, eidem sistuntur: quem cum redarguissent, gravissime cæduntur; et talis perforati, atque sublime arrepti, admotis ad axillas facibus ustulantur. Postmodum sanctus Manuel in capite et lumbis ligno clavis configitur, et sagittis fodicatur. Postremo una cum fratribus ad locum supplicii adducitur, et simul omnes capitibus plectuntur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λεοντίου, Ὑπάτου, καὶ Θεοδούλου.

Λεόντιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς χώρας Ἑλλάδος. Διὰ δὲ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ γεγονὼς στρατηγὸς, διέτριβεν ἐν Τριπόλει τῆς Φοινίκης, τῷ Χριστῷ φανερῶς λατρεύων, καὶ τοὺς πένητα δεξιούμενος. Καὶ τοῦτο μαθὼν Ἀδριανὸς ὁ τῆς Φοινίκης ἡγεμὼν, νεωστὶ προχειρισθεὶς ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ τοῦ Ῥωμαίων Καίσαρος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν Ὕπατον τὸν τριβοῦνον μετὰ δύο στρατιωτῶν, ὧν ὁ εἷς ἐκαλεῖτο Θεόδουλος, μετακαλούμενος αὐτόν. Ὁ δὲ τριβοῦνος πυρετῷ κινδυνεύων, ἤκουσε φωνῆς λεγούσης αὐτῷ. Εἰ βούλει ζῆσαι, ἐπικάλεσαι τρίτον εἰς βοήθειαν τὸν τοῦ Λεοντίου Θεόν. Καὶ τοῦτο ποιήσας ὑγίανε. Τῆς δὲ φωνῆς ταύτης ἀκούσας, καὶ Θεόδουλος ἐπίστευσε, καὶ ἀμφότεροι ἐβαπτίσθησαν

D

EODEM MENSE.
Die decima octava.

Certamen sanctorum martyrum Leontii, Hypati ac Theodati.

Leontius Christi martyr ex Hellade quidem originem traxit. Factus autem ob virtutem suam copiarum dux, Tripoli Phœniciæ versabatur, Christum palam colens, et pauperes recipiens. Ea re comperta ab Adriano Phœniciæ præfecto, quem Vespesianus Romanorum Cæsar nuper creaverat, misso Hypato tribuno cum duobus militibus, quorum alter Theodulus dicebatur, accersitur. Tribunus vero periculosa febri laborans, vocem audivit monentem, ut si quidem vellet vivere, Leontii Deum tertio invocaret. Quo facto repente convaluit. Illam autem vocem cum audisset **187** Theodolus, et credidit, et ambo a sancto baptizantur. Quod ut rescivit præfectus, utrumque comprehensum dec-

chus factus, et variis exercitationibus omnes virtutes assecutus, ita demum Constantinopolim venit, iconomachorum vero persecutione gliscente, in quodam situ montis episcopatus Chii constructo monasterio, ibi consedit. Et quoniam iconomachorum hæresim doctis argumentis, et Scripturarum dictis evertere adorsus est, fidemque orthodoxam sanctissimi Dei ecclesiis proponere, multas tentationes ærumnasque subiit. Postquam autem Theophilus vita functus fuit, et **134** orthodoxa fides refulsit, juxta sancti Joannicii vaticinium, ab imperatrice Theodora, ejusque filio Michaele accersitus, Constantinopolitanus patriarcha ordinatus fuit. Cumque episcopatum annos quatuor et menses tres tenuisset, decessit.

A τῆς Σικελίας· μοναχὸς δὲ γενόμενος, καὶ διαφόρως ἀσκήσεσι πᾶσαν ἀρετὴν κατορθώσας, ἔφθασε μέχρι καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ διὰ τὸν ἐπιγενόμενον διωγμὸν τῶν εἰκονομάχων, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ ὄρους τῆς ἐπισκοπῆς Χίου μοναστήριον κτίσας, ἐκεῖ προσεκαθέζετο. Καὶ διὰ τὸ τὴν αἵρεσιν μὲν τῶν εἰκονομάχων, σοφαῖς ἀποδείξεσι, καὶ γραφικαῖς ῥήσεσιν ἀνατρέπειν, τὴν δὲ ὀρθόδοξον πίστιν τῶν ἁγιωτάτων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις βραβεύειν, πολλοὺς πειρασμοὺς, καὶ διαφόρους κακώσεις ὑπέμεινεν. Ὅτε δὲ Θεόφιλος ὁ βασιλεὺς τέλει βίου ἐχρήσατο, καὶ ἡ ὀρθόδοξος πίστις ἔλαμψε, προσεκλήθη ὑπὸ Θεοδώρας τῆς βασιλίδος, καὶ Μιχαὴλ υἱοῦ αὐτῆς κατὰ πρόῤῥησιν τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου, καὶ ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἐπισκοπήσας ἔτη τέσσαρα καὶ μῆνας τρεῖς, ἐτελειώθη.

B

EODEM MENSE.

Die decima quinta

Certamen sancti martyris Dulæ.

Martyr Christi Dulas Ciliciæ præfectus fuit: sed quoniam Christum colebat, dignitate dejectus, ad Maximum præsidem vinctus adductus est: et primum quidem fustibus cæditur; mox quod idola rideret, in ardentes prunas injicitur: postmodum oleo caput delibutum ardentibus carbonibus suponere compulsus est. Deinde gladiis lumbi eidem concisi, et acutis testis lancinati. Posthæc interrogatus a præside, quomodo Christum Deum esse putaret, qui ex carne factus esset, universam ejus œconomiam paucis exposuit. Tum vero suspensus, tandiu excarnificatus est, usquedum omnia ejus ossa nudarentur, intestinaque diffluerent. Atque ita compulsus est ad viginti milliaria raptatus præcurrere, cum interim a lictoribus atrocissime fustigatus, spiritum Deo tradidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΕ'

Ἀθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δουλᾶ.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Δουλᾶς ἦν μὲν ἔπαρχος τῆς χώρας Κιλικίας. Διὰ δὲ τὸ τὸν Χριστὸν σέβειν, ἀλλοτριωθεὶς τοῦ ἀξιώματος, ἤχθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον δέσμιος. Καὶ πρῶτον μὲν τύπτεται ῥάβδοις· ἔπειτα διὰ τὸ τὰ εἴδωλα χλευάσαι, ἐπετίθη ἐπὶ ἐσχάρᾳ πεπυρακτωμένῃ· Καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαίῳ τὴν κεφαλὴν περιχεθεὶς, ἐδέξατο ἐπ' αὐτὴν ἀνθρακας πυρός. Εἶτα ξίφεσι τὰ ψύα κατεκόπη, καὶ μετὰ ὀξέων ὀστράκων κατετρίβη. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ ἡγεμόνος, ὅτι πῶς ὁ Χριστὸς ἐν σαρκὶ γεγονὼς Θεὸς νομίζεται, πᾶσαν τὴν αὐτοῦ οἰκονομίαν ἐν ἐπιτόμῳ διηγήσατο. Καὶ τότε κριμασθεὶς ἐξέσθη, ἕως ἐφάνησαν πάντα τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔντερα ἐξεχύθησαν. Καὶ οὕτω τρέχειν ἀναγκασθεὶς, συρόμενος ἐπὶ μίλια εἴκοσι, καὶ ῥάβδοις ὑπὸ τῶν δημίων σφοδρῶς τυπτόμενος, τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέδωκεν.

C

D

EODEM MENSE.

Die decima sexta

135 *Commemoratio sancti Patris nostri Tychonis thaumaturgi.*

Tychon thaumaturgus, piorum parentum soboles, ad iisdem Deo consecratus fuit. Postea sacras litteras doctus, ab episcopo Trimethuntis diaconus est ordinatus: quo defuncto, ipse a Magno Epiphanio ad episcopalem thronum provectus, non paucos ab errore ad Dominum traduxit: cumque plura miracula patrasset, ad Dominum migravit; ex quibus duo duntaxat referam. Aliquando ejus pater panes puero tradiderat divendendos; pistor quippe erat: puer vero pretium egentibus erogavit. Cumque pater re comperta adversus eum fuisset commotus, puer ad horreum veniens, tritico plenum patri ostendit: quamobrem Deum ambo glorificaverunt. Die quodam repertum vitis surculum, humi defixum germinare fecit, qui usque ad hanc diem precoces uvas profert, quas legunt tempore ejus commemorationis maturas.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΣ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Τύχωνος.

Τύχων ὁ θαυματουργὸς εὐσεβῶν γονέων υἱὸς γνησίως, ἀφιερώθη τῷ Θεῷ παρ' αὐτῶν. Καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα μεμαθηκὼς, παρὰ τοῦ Τριμεθοῦντος ἐπισκόπου χειροτονεῖται διάκονος. Ἐκείνου δὲ τελευτήσαντος, αὐτὸς εἰς τὸν τῆς ἐπισκοπῆς ἀνήγετο θρόνον παρὰ τοῦ μεγάλου Ἐπιφανίου. Καὶ οὐκ ὀλίγους ἀπὸ τῆς πλάνης ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν Κύριον, καὶ πολλὰ θαύματα ποιήσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἐξ ὧν δύο μόνα διηγήσομαι. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀρτοποιὸς ὢν, ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἔτι νηπίῳ ὄντι, πιπράσκειν τοὺς ἄρτους· ὁ δὲ τὴν τιμὴν τῶν ἄρτων ἐδίδου τοῖς πτωχοῖς. Καὶ γνοὺς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ παῖς ἀπελθὼν εἰς τὸ ὡρεῖον αὐτοῦ, ἔδειξε τῷ πατρὶ πεπληρωμένον σῖτον. Καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν. Εὑρὼν δὲ κλῆμα, φυτὸν ἐποίησε βλαστῆσαι· ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον φέρει πρωΐμους σταφυλὰς τρυγουμένας ἐν τῷ καιρῷ τῆς μνήμης αὐτοῦ.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμώς.

Ἀμὼς ὁ ἔνδοξος καὶ μέγας προφήτης ἐγεννήθη ἐκ τῆς χώρας Ζαβουλὼν, ἐκ τῆς γῆς Ἰορδάνοτ τοῦ ποταμοῦ. Ἦν δὲ πατὴρ Ἡσαΐου τοῦ μεγάλου προφήτου. Προεφήτευσε δὲ ἔτη πεντήκοντα, διορθούμενος τὸν παρανομοῦντα λαὸν, καὶ τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων ἐλέγχων ἐπὶ ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, καὶ ἀδικίαις, ἐν αἷς παρώργιζε τὸν Θεόν. Πολλὰ δὲ περὶ τῆς παρουσίας Χριστοῦ, καὶ περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τῆς καταλύσεως τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ λαοῦ προλέγων, ἐμισεῖτο παρὰ Ἀμασίου τοῦ ἱερέως τοῦ εἰδώλου Βαιθήλ, καὶ διεβάλλετο, ἀνθ' ὧν ἤλεγξεν αὐτὸν περὶ τῆς πλάνης τῶν χρυσῶν δαμάλεων. Καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ῥάβδῳ πληγεὶς κατὰ τοῦ κροτάφου, ἔτι ἐμπνέων ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Καὶ μετὰ δύο ἡμέρας παραδοὺς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τῷ Θεῷ, ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

A *Et commemoratio sancti prophetæ Amos.*

Amos gloriosus et magnus propheta patriam nactus est terram Zabulon circa Jordanem fluvium, fuitque pater Isaiæ magni prophetæ: prophetavit autem per annos quinquaginta, prævaricatorem populum dirigens, regemque Judæorum reprehendeus, quod prævaricationibus, et iniquitatibus suis Deum ad iracundiam provocaret. Plura de Christi adventu, et Judæorum eversione, atque idolorum destructione, populique captivitate prædixit. Quamobrem Amasiam idoli Bæthel sacerdotem in se concitavit, a quo calumniis est appetitus, quod aurearum vitularum erroris eum redarguisset. Itaque ab illius filio fuste temporibus percussus, adhuc spirans, in patriam suam deportatur: postque B biduum spiritum Deo reddidit, et cum patribus suis sepultus fuit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΖ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ, Σαβὴλ, καὶ Ἰσμαήλ.

Μανουὴλ, Σαβὴλ, καὶ Ἰσμαὴλ, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐκ τῆς χώρας Περσίδος υἱοὶ δὲ πατρὸς ἀρχιμάγου καὶ μητρὸς Χριστιανῆς. Καὶ διδαχθέντες τά τε ἱερὰ γράμματα, καὶ τὴν εὐσέβειαν παρὰ Εὐνείκου τινὸς Χριστιανοῦ, ἔσεβον καὶ προσεκύνουν τὸν Χριστόν. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἀπεστάλησαν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως πρέσβυς εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ εἰρήνην. Καὶ ἰδόντες τὸν παραβάτην πέραν ἐν Χαλκηδόνι C τοῖς εἰδώλοις θύοντα, ἐλυπήθησαν. Καὶ γνωσθέντες, κατεμηνύθησαν τῷ παραβάτῃ. Καὶ ἀχθέντες ἐνώπιον αὐτοῦ, ἤλεγξαν αὐτόν. Ὅθεν τυφθέντες σφοδρῶς, καὶ τοὺς ἀστραγάλους τρυπηθέντες, καὶ κρεμασθέντες, λαμπάσι πυρὸς τὰς μασχάλας κατεφλέγησαν. Εἶτα ὁ ἅγιος Μανουὴλ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ ψόα ξύλῳ καθηλωθεὶς, καὶ βέλεσι κατακεντηθεὶς, ἀπήχθη σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ εἰς τὸν τῶν καταδίκων τόπον, καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν.

EODEM MENSE.
Die decima septima.

186 *Certamen sanctorum martyrum Manuelis, Sabelis et Ismaelis.*

Martyres Christi Manuel, Sabel, et Ismael ex regione Persidis oriundi, patre quidem Archimago, matre vero Christiana, sacras litteras, ac pietatem ab Eunico homine Christiano edocti, Christum colebant et adorabant. Cum vero, Juliano Apostata imperante, legati pro pace a Persarum rege Constantinopolim missi, spectarent illum Christianæ fidei desertorem trans fretum Chalcedone idolis immolantem, tristitia affecti sunt. Quamobrem agniti, et apud Apostatam delati, eidem sistuntur: quem cum redarguissent, gravissime cæduntur; et talis perforati, atque sublime arrepti, admotis ad axillas facibus ustulantur. Postmodum sanctus Manuel in capite et lumbis ligno clavis configitur, et sagittis fodicatur. Postremo una cum fratribus ad locum supplicii adducitur, et simul omnes capitibus plectuntur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΗ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λεοντίου, Ὑπάτου, καὶ Θεοδούλου.

Λεόντιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς χώρας Ἑλλάδος. Διὰ δὲ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ γε- D γονὼς στρατηγὸς, διέτριβεν ἐν Τριπόλει τῆς Φοινίκης, τῷ Χριστῷ φανερῶς λατρεύων, καὶ τοὺς πένητα δεξιούμενος. Καὶ τοῦτο μαθὼν Ἀδριανὸς ὁ τῆς Φοινίκης ἡγεμὼν, νεωστὶ προχειρισθεὶς ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ τοῦ Ῥωμαίων Καίσαρος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν Ὕπατον τὸν τριβοῦνον μετὰ δύο στρατιωτῶν, ὧν ὁ εἷς ἐκαλεῖτο Θεόδουλος, μετακαλούμενος αὐτόν. Ὁ δὲ τριβοῦνος πυρετῷ κινδυνεύων, ἤκουσε φωνῆς λεγούσης αὐτῷ. Εἰ βούλει ζῆσαι, ἐπικάλεσαι τρίτον εἰς βοήθειαν τὸν τοῦ Λεοντίου Θεόν. Καὶ τοῦτο ποιήσας ὑγίανε. Τῆς δὲ φωνῆς ταύτης ἀκούσας, καὶ Θεόδουλος ἐπίστευσε, καὶ ἀμφότεροι ἐβαπτίσθησαν

EODEM MENSE.
Die decima octava.

Certamen sanctorum martyrum Leontii, Hypati ac Theodati.

Leontius Christi martyr ex Hellade quidem originem traxit. Factus autem ob virtutem suam copiarum dux, Tripoli Phœniciæ versabatur, Christum palam colens, et pauperes recipiens. Ea re comperta ab Adriano Phœniciæ præfecto, quem Vespesianus Romanorum Cæsar nuper creaverat, misso Hypato tribuno cum duobus militibus, quorum alter Theodulus dicebatur, accersitur. Tribunus vero periculosa febri laborans, vocem audivit monentem, ut si quidem vellet vivere, Leontii Deum tertio invocaret. Quo facto repente convaluit. Illam autem vocem cum audisset **187** Theodolus, et credidit, et ambo a sancto baptizantur. Quod ut rescivit præfectus, utrumque comprehensum decol-

lari jussit; sanctum vero Leontium mandavit in carcere cædi, cæsumque Dominus accepit.

ὑπὸ τοῦ ἁγίου. Καὶ τοῦτο μαθὼν ὁ ἡγεμὼν, πρ... τήσας αὐτοὺς, ἀπεκεφάλισε. Τὸν δὲ ἅγιον Λεόντ... προσέταξεν ἐν τῇ φυλακῇ τύπτεσθαι. Καὶ τοιοῦτ... νον προσελάβετο ὁ Κύριος.

EODEM MENSE.
Die decima nona.
Certamen sancti martyris Zosimi.

Martyr Christi Zosimus, Trajano imperante, ex Apolloniade in regione Sozopolitana originem duxit Cum autem sub Domitiano Antiochiæ Pisidiæ præside militaret, projectis armis ad ecclesiam Dei confugiens, baptismate in Christo dignus habitus fuit. Comprehensus itaque, ad præsidem vinctus adducitur: cumque interrogatus, Christianum se esse profiteretur, extensus ex quatuor partibus, gravissime cæditur: mox in equuleum suspensus, depectitur, et in æneum ardens grabatum imponitur. Cum vero ignis in rorem converteretur, multi infidelium eo miraculo perculsi, in Christum credidere. Post hæc crepidis clavis confixus, et equis indomitis alligatus, compulsus est præsidem in urbem Caneotarum progredientem cursu assequi, cum triduum jejunus mansisset. Postremo in quæstionem iterum vocatus, cum Christum libere confiteretur, capite plexus est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΘ'
Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ζωσίμου.

Ζώσιμος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ ἐξ Ἀπολλωνιάδος τῆς ἐν Ζωσ... πόλει. Στρατευόμενος ὑπὸ τῷ τῆς Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας ἡγεμόνι Δομετιανῷ, ῥίψας τὰ ὅπλα, καὶ προσφυγὼν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, τοῦ ἐν Χριστῷ κατηξιώθη βαπτίσματος. Κρατηθεὶς οὖν ἤχθη δέσμιος πρὸς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐρωτηθεὶς, καὶ ὁμολογήσας Χριστιανὸν εἶναι, τεθεὶς ἐκ τεσσάρων, ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, ἐξέσθη, καὶ ἐπὶ χαλκοῦ πεπυρακτωμένου ἐτέθη. Μεταβληθέντος δὲ τοῦ πυρὸς εἰς δρόσον, πολλοὶ τῶν ἀπίστων κατεπλάγησαν, ἐπίστευσαν εἰς Χριστόν. Καὶ μετὰ ταῦτα κρηπῖσι καθηλωθείς, καὶ ἵπποις νέοις προσδεθείς, ἠναγκάσθη συντρέχειν τῷ ἡγεμόνι, ἐπὶ τὴν Κανωτῶν πόλιν ἐλαύνοντι, ἄσιτος διαμείνας ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις. Καὶ πάλιν εἰς ἐξέτασιν ἀχθεὶς, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας παῤῥησίᾳ, ἐτμήθη τὴν κεφαλήν.

Et certamen sancti Judæ apostoli.

Apostolus Christi Judas, quem hoc nomine sanctus apostolus et Evangelista Lucas in Actis appellat (a reliquis vero apostolis et evangelistis Matthæo, et Marco Thaddæus dicitur;) Domini nostri Jesu Christi secundum carnem frater fuit, utpote qui Josephi Sponsi filius erat, frater autem Jacobi Adelphothei: qui et luce plenam doctrinisque sancti Spiritus refertam Epistolam ad omnes scripsit. Hic ab ipso Christo roboratus, et sancto Spiritu plenus omnem dissipavit errorem, et universos fideles illuminavit. Cum autem in **138** Mesopotamiam venisset, et Evangelium promulgans, complures infideles ad Dominum convertisset, Edessam urbem profectus, Abgarum Toparcham morbo sublevavit. Postremo Arat urbem petiit: ibique in crucem actus telisque confossus, vivendi finem fecit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσίου ἀποστόλου Ἰούδα.

Ἰούδας ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, ὁ παρὰ μὲν τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ καὶ εὐαγγελιστῇ Λουκᾷ ἐν ταῖς Πρ... ξεσι Ἰούδας ὀνομαζόμενος (παρὰ δὲ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις καὶ εὐαγγελισταῖς Ματθαίῳ καὶ Μάρκῳ Θαδδαῖος), ἀδελφὸς ὑπῆρχε κατὰ σάρκα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ὢν υἱὸς μὲν Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου· ὁ καὶ τὴν φωτιστικὴν καὶ δογμάτων ἔμπλεων τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἅπασιν ἐπιστείλας ἐπιστολήν. Οὗτος παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ ἐνδυναμωθεὶς καὶ πλήρης τοῦ ἁγίου γενόμενος Πνεύματος, πᾶσαν μὲν τὴν πλάνην ἠφάνισε· πάντας δὲ τοὺς πιστοὺς ἐστήριξεν. Ἀπελθὼν οὖν καὶ εἰς Μεσοποταμίαν, καὶ κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέψας πρὸς τὸν Κύριον, ἀπεδήμησε καὶ τοῖς ἐν Ἐδέσσῃ πόλει· καὶ πρὸς Αὔγαρον τοπάρχην παραγενόμενος, ἰάσατο αὐτὸν ἀπὸ τῆς νόσου. Εἶτα καταλαβὼν Ἀράτ τὴν πόλιν, καὶ σταυρωθεὶς, καὶ τοξευθεὶς, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.
Die vicesima.
Certamen sacrosancti martyris Methodii episcopi Patarorum.

Methodius Christi sacromartyr, ab infantia Deo honorabile vas seipsum consecravit, divini Spiritus receptaculum factus. Quare Dei suffragio pontificatu dignus effectus est: creatusque Patarensis ecclesiæ episcopus, gregem suum optime rexit. Gliscentem autem Origenis hæresim cernens, ut optimus pastor, divino elequiorum suorum igne incendit. Sed cum inimicus diabolus ejus libertatem et constantiam ferre non posset, satellites suos

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Κ'
Ἄθλησις τοῦ ὁσίου ἱερομάρτυρος Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων.

Μεθόδιος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς ἐκ βρέφους ἑαυτὸν τῷ Θεῷ ἀνέθεις, σκεῦος τίμιον, καὶ δοχεῖον τοῦ θείου Πνεύματος γέγονεν. Ὅθεν καὶ ψήφῳ θεί... τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιωθείς, καὶ τῆς ἐν Πατάροις ἐκκλησίας ἐπίσκοπος γεγονὼς, καλῶς ἐποίμανε τὸ ποίμνιον ἑαυτοῦ. Διὸ καὶ τὴν Ὠριγένους αἵρεσιν πλεονάζουσαν ἰδὼν, ὡς ἄριστος ποιμὴν τῷ θείῳ πυρὶ τῶν αὐτοῦ λόγων κατέφλεξε. Καὶ μὴ φέρων ὁ ἐχθρὸς διάβολος τὴν αὐτοῦ παῤῥησίαν, καὶ ἑνστε...

ἐξώπλισε τοὺς αὐτοῦ ὑπουργοὺς πρὸς τὴν τούτου ἀναίρεσιν. Ὁ δὲ καὶ πρὸ τοῦ θανάτου τῆς αὐτοῦ μαρτυρίας, νίκρωσιν ζωηφόρον ἐνδυσάμενος, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν νεκρὸν ἑαυτὸν λογιζόμενος, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον Παῦλον, ξίφει τὴν ἱερὰν καὶ μακαρίαν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε χαίρων, καὶ ἀγαλλόμενος.

A in ejus necem armavit. Ille vero antequam martyrio fungeretur, cum mortificationem vivificam induisset, et quotidie mortuum se reputaret, secundum divinum apostolum Paulum ferro sanctum ac beatum caput præsidendum obtulit, et lætus gaudensque ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

Certamen sancti martyris Juliani in Ægypto.

Ἰουλιανὸς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ἐκ τῆς Αἰγύπτου· τὸν Χριστὸν δὲ σεβόμενος, συνεστήσατο μοναστήριον μέγιστον, ἐν ᾧ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν. Καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἀποστείλας, αὐτὸν μὲν ἐκράτησεν, τὸ δὲ μοναστήριον ἐνέπρησε, κατακαύσας τοὺς ἐν αὐτῷ πάντας ἐπισκόπους, ἱερεῖς καὶ μονάζοντας. Εἶτα τὸν ἅγιον τύψας, ἔβαλεν εἰς φυλακήν. Καὶ πάλιν ἐκβαλὼν, δέσμιον ἤγαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν Κέλτιος, ὁ υἱος τοῦ ἡγεμόνος, ἀγγέλους παρισταμένους τῷ ἁγίῳ, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ ἕτεροι πολλοὶ σὺν αὐτῷ. Καὶ νεκρός τις ἐπὶ κλίνης φερόμενος, ἐξαίφνης ἀναστὰς, ἐβόησεν, Ὅτι προσευξαμένου Ἰουλιανοῦ, ἀνέστην ἐγώ. Καὶ πάλιν ἐπίστευσαν εἰς Χριστὸν πολλοί. Ὀργισθεὶς οὖν ὁ ἡγεμὼν, ἐξέδειρε τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ, ὁμοίως καὶ τοῦ Κελτίου. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ τοῦ ἡγεμόνος ἐπίστευσε, καὶ ἀπεκεφαλίσθη σὺν τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ τοῖς λοιποῖς, καὶ τῷ ἁγίῳ Ἰουλιανῷ.

Julianus Christi martyr in Ægypto claruit Diocletiano imperante. Christum vero colens, monasterium maximum condidit, in quo Deum laudabat. Ea re comperta præses, illum missis satellitibus B comprehendit; monasterium vero incendit, et omnes quos ibidem reperit **139** episcopos, sacerdotes, et monachos concremavit. Sanctum autem Julianum cæsum, custodiæ inclusit: rursumque educens, vinctum coram se consistere jussit. At Celtius præsidis filius astantes sancto angelos cernens, in Christum credidit una cum aliis compluribus. Sed et mortuus feretro sublatus, repente resurgens, clamavit, affirmans, orante Juliano se revixisse. Rursus itaque multi in Christum credidere. Quare indignatus præses jussit Juliani caput, similiter et Celtii, cute nudari. Hæc intuita præsidis uxor, credidit, et una cum filio, et reliqui, atque sancto Juliano decollata est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. C

ΚΒ'.

Ἄθλησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐσεβίου ἐπισκόπου Σαμοσάτων.

EODEM MENSE.

Die decima secunda

Certamen sancti Patris nostri Eusebii episcopi Sumosatæ.

Εὐσέβιος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱερομάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ βασιλέως ἐπίσκοπος Σαμοσάτων, ζηλωτὴς διάπυρος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Τοῦ δὲ βασιλέως τὰ Ἀρείου φρονοῦντος, καί ποτε τὴν χεῖρα αὐτοῦ τεμεῖν ἀπειλήσαντος, εἰ μὴ τὸ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Μελετίου ψήφισμα προτείνει, καὶ ἐπιδώσει, λέγεται τὰς δύο χεῖρας ἐπανατεῖναι καὶ εἰπεῖν· Ὡς ἡδέως τὴν τούτων ἐκκοπὴν δέξομαι, ἢ τὸ ψήφισμα προδώσω. Μετὰ δὲ τελευτὴν Κωνσταντίου καὶ Ἰουλιανοῦ, ὑπὸ Οὐάλεντος Ἀρειανοῦ καὶ αὐτοῦ ὄντος, τοῦ οἰκείου θρόνου ἀπελασθεὶς, ἐβωρίσθη εἰς τὸν Ἴστρον ποταμόν. Καὶ μετὰ θάνατον Οὐάλεντος D ὑποστρέψας εἰς τὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν, μαρτυρικῆς ἔτυχε τελειώσεως. Γυνὴ γὰρ Ἀρειανὴ βίψασα κέραμον ἀπὸ τοῦ στέγους κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἐν τῷ διέρχεσθαι, ἔπληξεν αὐτὸν, καὶ μικρὸν ἐμπνέων παρήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ, μηδὲν ἀδικῆσαι τὴν γυναῖκα· καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

Eusebius Christi sacromartyr, imperatore Constantio, episcopus Samosatæ fuit, orthodoxæ fidei custos acerrimus. Cum autem imperator Arii sententiam teneret, et aliquando illius manum se præcisurum minitaretur, nisi decretum a magno Meletio scriptum produceret ac traderet, fertur ambas manus porrexisse, malle se dicens ambas manus sibi præcidi, quam decretum prodere. Post Constantii Julianique obitum a Valente itidem Ariano e sua sede dejectus, ad Istrum fluvium exsulavit. Mortuo autem Valente ad suam ecclesiam postliminio reversus, martyrum finem consecutus est. Femina namque Ariana testam e tecto capiti prætereuntis impegit: cui vulneri tantisper superstes, postquam suis præcepisset, ne feminæ ullam pœnam inferrent, finem vivendi fecit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΓ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ζήνωνος καὶ Ζηνᾶ.

EODEM MENSE.

Die decima tertia

140 *Certamen sanctorum martyrum Zenonis et Zenæ*

Ζήνων, καὶ Ζηνᾶς, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον ἐκ τῆς πόλεως Φιλαδελφίας τῆς Ἀραβίας.

Zeno, et Zenas, martyres Christi, erant ex urbe Philadelphia Arabiæ; Zeno quidem ordinis militaris

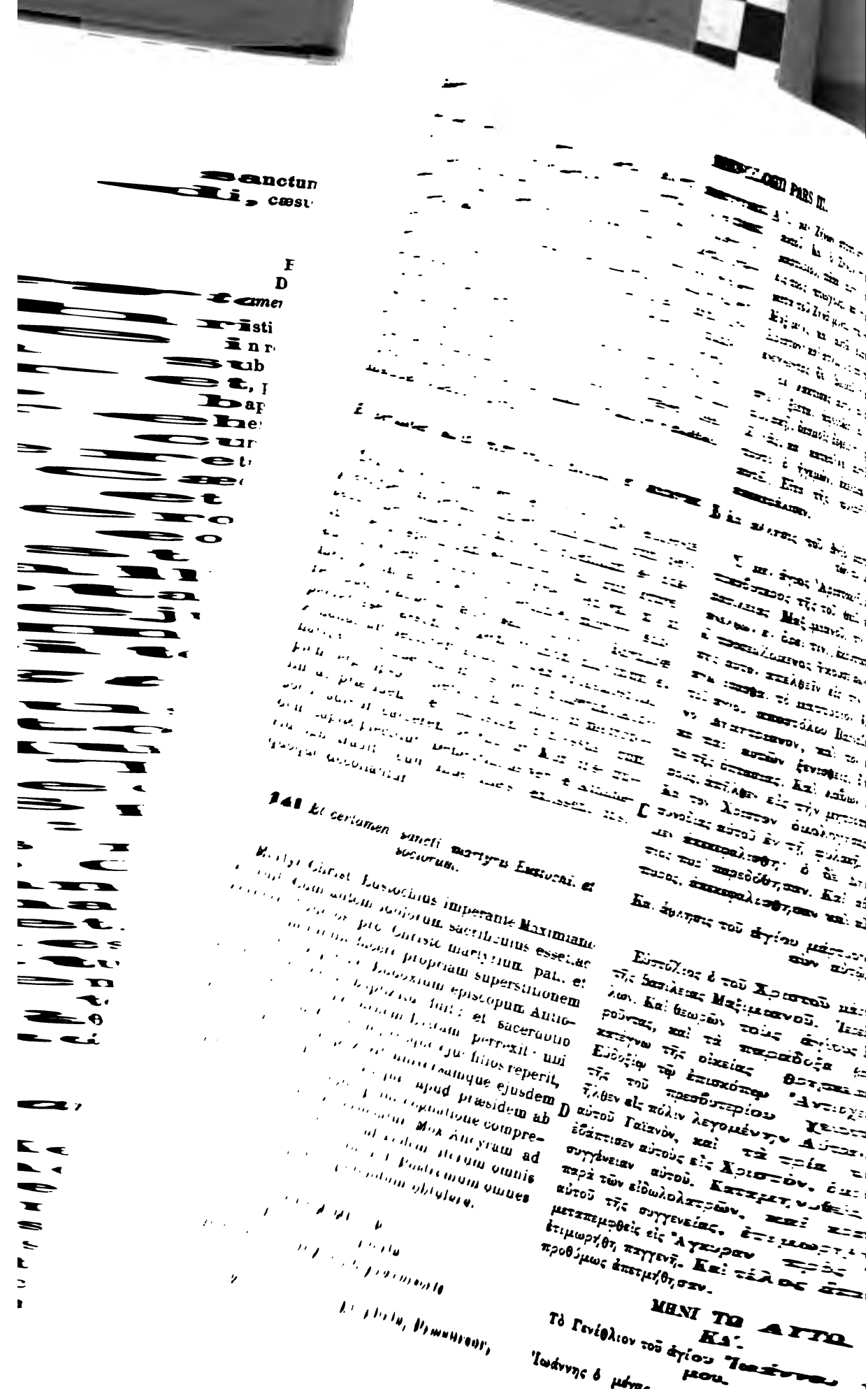

Zenas vero ejus servus. Zeno autem martyrium pro Christo vehementer desiderans. postquam omnes facultates suas in pauperes distribuisset,et servos suos libertate donasset cum solo Zena præsidem Maximum adiit ; cumque coram illo stetisset. Christum confessus est.Extensus itaque super terram,flagrisque cæsus allata mox ara, immolare cogebatur. Verum calcibus illam evertit . quamobrem in eq uleum suspensus,crudeliter depectitur. Deinde conjectus in carcerem ferreis vinculis constringitur. Accedens autem et Zenas, vincula ejus deosculabatur.Quod ut rescivit præses, jussit ipsum una vinciri.Postea ambos e carcere eduetos, mandavit capite plecti.

Et certamen sancti martyris Aristoclis et soc

Sanctus Aristocles erat ex Cypro, [illegible] presbyter. Imperante autem Maxim[illegible] secutionem timeret,in montem q[illegible] tulit, et in speluncam se abdidi[illegible] audivit vocem e cœlo sibi metropolim abiret.et illic ret. Cum itaque ad æd[illegible] pervenisset, assumpsi [illegible] Athanasium lectore[illegible] narravit illis quæ [illegible] piens ergo ipso[illegible] lim ad præsid[illegible] sociis suis in [illegible] dem capite [illegible] sius igni t[illegible] quoque [illegible]

141

M[illegible] cla[illegible] c[illegible] i[illegible]

[illegible] *Patris nostri David* [illegible]

[illegible] atque thaumaturgus Da[illegible] originem quidem duxit ; [illegible] virtutibus illum col[illegible] [illegible]dissimum sidus. A teneris [illegible] ungaiculis factus monachus, [illegible] affectiones carnis subji[illegible] corpore angelus. Majoris vero [illegible] virtutis cupidus, fugam a [illegible] in cœlos ascensum ; atque ar[illegible] nactus, sedem sibi idoneam [illegible], illuc [illegible] aliquando

A Ὁ μὲν Ζήνων στρατιώτης [illegible] αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ζήνων ἐ[illegible] μαρτυρίου, πᾶσαν αὐτ[illegible] [illegible]μῶν Ἰωάννου [illegible] εἰς τοὺς πτωχοὺς, [illegible]ων. μετὰ τοῦ Ζηνᾶ μ[illegible] [illegible]ς Πατὴρ ἡμῶν, ὡς ὁ [illegible] Μάξιμον, καὶ [illegible] ἐκ βρέφους ἁγιασθεὶς ἐγεννη[illegible] Χριστόν· καὶ [illegible]ρὰ γονέων εὐλαβῶν καὶ [illegible] ενεχθέντος [illegible] αὐτῶν ἅμα τῷ γεννηθῆναι δῶρον [illegible] Ὁ δὲ [illegible]ρωθεὶς τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἐπισκοπῆς σθεὶς [illegible] ἐπὶ τῆς βασιλείας Κέοντος τοῦ Ἰσαύρου, φυ[illegible] [illegible] εἰς μέτρον καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ [illegible] [illegible]ήθασεν ἡλικίας, καὶ ἔδει αὐτὸν εἰς τὸν [illegible] [illegible]ρωσύνης θρόνον ἀνελθεῖν, ψηφισθεὶς ὑπὸ τοῦ [illegible] λαοῦ ἐπέμφθη εἰς Ἰβηρίαν, καὶ ἐλειροτονήθη [illegible] τοῦ ἐκεῖσε ὄντος ἀρχιερέως, διὰ τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπικρατεῖν τὴν τῶν εἰκονομάχων αἱρεσιν. Καὶ ὑποστρέψας, καὶ καλῶς τὴν ποίμνην [illegible] ποιμάνας, ἀπεδήμησε καὶ τῇ Κωνσταντινουπόλει μετὰ τελευτὴν τοῦ Ἰσαύρου. Καὶ δεξιωθεὶς παρὰ τῆς βασιλέσσης Εἰρήνης, ὑπέστρεψε. Καὶ διωχθεὶς παρὰ τοῦ οἰκείου λαοῦ, καὶ φυγὼν ἐν Ἀμαστρίδι, ἐτελεύτησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ ΚΖ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας

Κύριλλος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας, ἀνεψιὸς δὲ Θεοφίλου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Εὐφυὴς δὲ γενόμενος, καὶ πᾶσαν γραφὴ διελθὼν Ἑλληνικὴν ὁμοῦ καὶ Χριστιανικὴν, εἰς ὕψος ἀνῆλθεν ἀρετῆς. Ὅθεν μετὰ κοίμησιν Θεοφίλου τοῦ θείου αὐτοῦ κοινῇ ψήφῳ τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπὶ τὸν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀνήχθη θρόνον. Καὶ τὴν ποίμνην παραλαβὼν, ὡς ποιμὴν ἄγρυπνος, τοὺς μὲν αἱρετικοὺς ὡς λύκους ἐδίωξε τοὺς δὲ πιστοὺς καὶ ὀρθοδόξους δόγμασιν ἀληθείας ἐστήριζεν. Οὗτος καὶ τὸν αἱρετικὸν Νεστόριον, Κυριοτόκον τὴν Θεοτόκον λέγοντα καθελὼν, Θεοτόκον κυρίως καὶ ἀληθῶς ἐξεφώνησέ τε καὶ ἐδογμάτισεν· σύνοδον οἰκουμενικὴν συναθροίσας ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου. Καὶ μετὰ ταῦτα τὴν Ἀλεξάνδρειαν καταλαβὼν, καὶ πολλὰς βίβλους συγγραψάμενος κατὰ πάσης αἱρέσεως, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

D Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν καὶ θαυματουργὸς Δαβὶδ, ὑπῆρχε μὲν ἐξ Ἀνατολῶν· καταλαβὼν δὲ τὴν Δύσιν, κατεφώτισεν αὐτὴν ταῖς ἀρεταῖς, ὡς ἀστὴρ πολύφωτος· ἐξ ἁπαλῶν γὰρ ὀνύχων γενόμενος μοναχὸς, καὶ ἐγκρατείᾳ καὶ ἁγνείᾳ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς ὑποτάξας, ὡρᾶτο μετὰ σώματος ἄγγελος. Ἐπιθυμῶν δὲ πλειονος κόπου, καὶ μείζονος ἀρετῆς, διενοεῖτο τὴν ἀπὸ γῆς φυγὴν, καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀνάβασιν. Καὶ εὑρὼν δένδρον ἀμυγδαλῆς, πρὸς καθέδραν ἐπιτήδειον, πλησίον Θεσσαλονίκης, καὶ εἰς ἐκεῖνο ἀναβὰς, καὶ ποτὲ μὲν ἱστάμενος, ποτὲ δὲ καθεζόμενος

Καὶ τοὺς πρὸς αὐτὸν
ν, καὶ τὰ πρὸς
ους, καὶ
καὶ

A quidem stans, aliquando vero sedens, Deum perpetuo orabat. Advenientes autem, profectus causa, confirmans, et quæ ad salutem sunt docens, dimittebat. Atque ita dies transegit, frigore æstuque incommodos : cumque miraculorum virtute locupletatus esset, atque in omnibus Deo serviisset, ad ipsum migravit.

οῦ

Et commemoratio sancti Patris nostri Sampsonis Xenodochi.

ρχε μὲν ἐκ
μεγάλου Κων-
στον αὐτοῦ πάντα
διὰ Χριστὸν, τὴν Κων-
καὶ τοῖς ναοῖς τῶν ἁγίων
προσευχόμενος διετέλει. Ἡσυ-
καὶ θεοπνεύστοις Γραφαῖς ἐμμε-
ους ἐγένετο δι' ἀρετὴν τῷ ἁγιωτάτῳ
Μηνᾷ, καὶ χειροτονεῖται παρ' ἐκείνου
ερος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ λοιπὸν
ιμὴν σωτήριος τοῖς πενομένοις καὶ ἀσθενοῦσι,
μετέχων καὶ τέχνης ἰατρικῆς. Θεραπεύσας δὲ καὶ τὸν
βασιλέα Ἰουστινιανὸν ἀπὸ πάθους δυσιάτου, ἐφιλο-
φρονήθη παρ' ἐκείνου τὰ μέγιστα· καὶ κτίσας
Ξενῶνα εἰς ἀνάπαυσιν τῶν πτωχῶν καὶ ἀσθενῶν·
καὶ πολλὰ κατορθώματα καὶ θαύματα ποιήσας,
ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἐτέθη ἐν
τῷ νυῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μωκίου.

Sanctus Pater noster Sampson ex vetere Roma fuit magni Constantini affinis. Distributo autem in egentes toto patrimonio, egenus pro Christo factus, Constantinopolim venit, vixitque in sanctorum prophetarum templis orationi intentus. Otium autem nactus, in inspiratis a Deo Scripturis meditabatur. B Ob hujusmodi virtutes cum Menæ patriarchæ innotuisset, Magnæ Ecclesiæ presbyter ordinatus fuit : atque deinceps factus est portus salutaris laborantibus, et ægris. Medendi enim artem doctus, imperatorem etiam Justinianum a morbo incurabili sanavit, a quo plurimi habitus fuit et amatus. Xenodochium itaque ad pauperum et infirmorum levamen condidit : cumque plura et egregia opera atque miracula fecisset, in pace obdormivit. Ejus reliquiæ in templo sancti martyris Mocii depositæ fuere.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΒ'

EODEM MENSE. Die vicesima octava.

145 *Inventio reliquiarum sanctorum martyrum Cyri et Joannis.*

Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων Κύρου, καὶ Ἰωάννου.

C

Κῦρος καὶ Ἰωάννης, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες ὑπῆρξον ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως. Ὁ μὲν Κῦρος ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκ τῆς πόλεως Ἐδέσσης, ἰατροὶ τὴν τέχνην. Γνωρίσαντες δὲ ἀλλήλους διὰ τὸ μονόπρεπον, περιήρχοντο πᾶσαν νῆσον καὶ πᾶσαν χώραν ἰατρεύοντες, οὐ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ ψυχάς· καὶ πολλοὺς τῶν Χριστιανῶν πρὸς τὸ μαρτύριον προθυμοτοιοῦντες, φανεροὶ ἐγένοντο τῷ κατὰ τὸν τόπον ἄρχοντι. Καὶ παρ' ἐκείνου πρότερον τιμωρηθέντες, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθησαν. Καί ποτε μὲν κρυβέντα τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα, μετὰ ταῦτα ἐφανερώθησαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ Ἀρκαδίου βασιλέως καὶ Θεοφίλου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, μυρία θαύματα ἐπιτελοῦντα μέχρι τῆς σήμερον εἰς δόξαν Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ ἡμῶν, δι' ὃν καὶ ἔπαθον. Ὧν τὴν πανήγυριν ἐτησίως πάντες οἱ πιστοὶ ἑορτάζομεν.

Cyrus et Joannes, Christi martyres ; Diocletiano imperante claruerunt : et Cyrus quidem Alexandrinus, Joannes vero Edessenus professione ambo medici. Cumque se invicem ob eamdem artem agnovissent, omnes insulas et loca peragrabant, non modo corpora curantes, verum etiam animas. Cum vero Christianorum complures ad martyrium subeundum alacriores promptioresque efficerent, ad ejus loci præsidem delati, primum ab eo cruciatibus affecti, postremo decollati fuere. Et aliquando quidem eorum pretiosæ reliquiæ delituere : postea tamen Alexandriæ detectæ fuerunt Arcadio imperatore ac Theophilo patriarcha Alexandrino : quæ usque ad hunc diem innumera miracula faciunt ad D gloriam Christi Deique nostri, pro quo passi sunt, quorum anniversariam celebritatem omnes fideles peragimus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΘ'.

EODEM MENSE. Die vicesima nona

Certamen sanctorum magnorum apostolorum Petri et Pauli.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μεγάλων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

Πέτρος μὲν ὁ μέγας τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Βηθσαϊδὰ, υἱὸς Ἰωνᾶ, ἀδελφὸς γνήσιος Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου. Ἁλιεὺς δὲ ὢν καὶ πένης ἔλαβε τὴν θυγατέρα Ἀριστοβούλου ἀδελφοῦ Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου. Ἐξ ἧς καὶ παῖδας ἐγέννησεν. Ἦν δὲ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀνδρέου

Petrus magnus Christi apostolus ex urbe Bethsaida, Jonæ filius, germanus frater Andreæ, qui primum vocatus fuit piscator et pauper, Aristobuli fratris Barnabæ apostoli filiam duxit, ex qua filios etiam suscepit. Quo autem tempore Præcursor in carcerem conjectus est, ipse in stagno Genezare-

Zenas vero ejus servus. Zeno autem martyrium a
pro Christo vehementer desiderans, pos
omnes facultates suas in pauperes d
servos suos libertate donasset c
sidem Maximum adiit ; cumc
set, Christum confessus est
terram, flagrisque cæsus r
cogebatur. Verum calci
obrem in eq uleum s
tur. Deinde conjecto
constringitur. Acc
ejus deosculabat
ipsum una vinc
mandavit cap

Et certam

EODEM MENSE.

Die tricesima

Synaxis duodecim sanctorum apostolorum.

Sar
pre
se

Etsi quilibet apostolorum alio atque alio tempore martyrium passus est, attamen ecclesia ob præcellentem honorem hanc synaxim celebrat proxime post memoriam sanctorum apostolorum Petri et Pauli, et universos simul collaudat, ut qui orbem terrarum illuminarunt. Esto itaque primus laudum dignus Petrus fervidus discipulus, qui sub Nerone capite inverso crucifixus fuit. Secundus Paulus vas electionis, qui sub eodem decollatus est. Tertius Andreas primum vocatus, qui ab Ægea arbori affixus est. Quartus Jacobus Zebedæi, qui ab Herode gladio necatus est. Quintus ejus frater Joannes, qui vivus sepultus fuit atque translatus. Sextus Philippus, a Græcis muro suspensus. Septimus Thomas Didymus, ab Indis lanceis confossus. Octavus Bartholomæus in crucem actus. Nonus Matthæus lapidibus obrutus. Decimus Jacobus Alphæi. Undecimus Simon Zelotes. Duodecimus Judas Jacobi suspensus atque telis confossus.

MENSE JULIO

Die prima.

1 487 *Certamen sanctorum Anargyrorum Cosmæ et Damiani qui Romæ claruerunt.*

Cosmas et Damianus, Christi martyres, Carino imperante claruerunt. Cum autem professione medici essent, omnem oberrabant locum, infirmos universos curantes, nullamque aliam ab iis, quos sanabant, curationis mercedem exposcentes, quam ut Christi fidem amplecterentur. Sed existimantes seducti idololatræ illos magicis artibus curationes facere, imperatori detulere. Quam ob rem comprehensi, compellebantur Christum abnegare : quod cum facere recusarent, ad supplicia sese accingebant. Verum Christi virtute universorum Carinum ab errore revocarunt. Collo enim laxato liberarunt curarunt, obcecatumque ut non solum esset in Christum credendo, sed et omnes [illegible] in honore habeat, invidiam magnam [illegible] subiere. In montem [illegible] ab eo factum, ni [illegible] gondas scilic [illegible] ita sunt.

καιρόν, ὅτε ἀπεκλείσθη ὁ Πρίλεμος ἐ
ἁλιέων ἐν τῇ λίμνῃ Γεννησαρέτ, καὶ κλη
παρὰ τοῦ Χριστοῦ, παρερχομένου τὴν λίμνη
ἠκολούθησεν αὐτῷ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ γ
γονεν αὐτοῦ μαθητής. Ὁ δὲ Παῦλος Ἑβραῖος ὢν κα
αὐτὸς ἐκ τῆς πόλεως Ταρσοῦ, μετὰ τὴν ἀνάλη
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἐδίωκε τὴν Ἐκκλησίαν αὐτ
Ἀλλὰ κληθεὶς καὶ αὐτὸς, ἐγένετο αὐτοῦ μαθητὴς ἐ
μετὰ Πέτρου τὴν οἰκουμένην σχεδὸν ὅλην πεπ
θών, ἐκήρυξε τὸν Χριστόν. Καὶ τέλος ἐν Ῥώμῃ πε
θέντες ἀμφότεροι, ἔπαθον ὑπὲρ Χριστοῦ ὑπὸ Ἑν
νος· ὁ μὲν Πέτρος κατὰ κεφαλῆς σταυρωθείς, τὸ
Παῦλος ἀποκεφαλισθείς.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Λ'

B Ἡ σύναξις τῶν ἁγίων ιβ' ἀποστόλων.

Εἰ καὶ ἕκαστος τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν ἄλλῳ κ
ἄλλῳ καιρῷ ἐμαρτύρησεν, ἀλλ' οὖν ἡ Ἐκκλησ
τοῦ Θεοῦ διὰ τιμὴν ὑπερβάλλουσαν ἑορτάζει τ
σύναξιν τούτων, ἐχόμενα τῆς μνήμης τῶν ἁγ
ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ πάντας ὁμ
ἐγκωμιάζει, ὡς τὴν οἰκουμένην φωτίσαντας. Ἔσ
τοίνυν πᾶν πρῶτος ἐπαίνων ἐπάξιος Πέτρος, ὁ ἐν
πυρος μαθητής, ὁ ὑπὸ Νέρωνος κατὰ κεφαλῆς σταυ
ρωθείς. Δεύτερος Παῦλος τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς
ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἀποκεφαλισθείς. Τρίτος Ἀνδρέας ὁ
πρωτόκλητος, ὁ ὑπ' Αἰγαίτου ἐν δένδρῳ σταυρωθ
Τέταρτος Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ὁ ὑπὸ Ἡρῴδ
μαχαίρᾳ σφαγείς. Πέμπτος ὁ τούτου ἀδελφὸς Ἰωα
νης, ὁ ζῶν ταφεὶς καὶ μετατεθείς. Ἕκτος Φίλιππ
C ὁ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐν τείχει κρεμασθείς. Ἕβδομ
Θωμᾶς ὁ Δίδυμος ὁ ὑπὸ Ἰνδῶν λόγχαις ἀνῃρε
Ὄγδοος Βαρθολομαῖος ὁ σταυρωθείς. Ἔνατος Μ
θαῖος ὁ λιθοβοληθείς. Δέκατος Ἰάκωβος Ἀλφ
Ἑνδέκατος Σίμων ὁ Ζηλωτὴς Δωδέκατος Ἰού
Ἰακώβου κρεμασθεὶς καὶ τοξευθείς.

ΜΗΝΙ ΙΟΥΛΙΩ

Ἐν τῇ πρώτῃ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ κ
Δαμιανοῦ τῶν ἐν Ῥώμῃ.

D Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς οἱ τοῦ Χρ
ὄντες μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κα
ὄντες τὴν τέχνην, περιῇσαν πᾶσ
τοὺς ἀνθρώπους παρεχόμενοι τὰς ἰά
ἰάσεως αἰτοῦντες τοὺς θεραπευ
Χριστὸν πιστεύειν. Τοῦτο οὖν ἐν τῷ
πλάνοις εἴδωλολάτραις, ὡς ἐκ μαγ
τὰς θεραπείας τοὺς ἀνθρώπους ποι
λοῦ. Καὶ συλλαβόντες ἐκέλευον
Χριστόν. Καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς
κίζοντες ἀλλὰ δυνάμει Χριστοῦ τὸν
νην τῆς πλάνης ἐπιλύσαι. Ἐκτεθ
εἶτα ἄπιστον, τὸ μὲν εἶτα
πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ, εἶτα καὶ τοὺς
ἐν τῷ Χριστῷ. Ἐπὶ τούτοις ἐξ
ἐπὶ τοῦτο ἐπὶ τοῦτο ἐπὶ τοῦτο
ἐπὶ φιλοτιμίᾳ.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Πέτρου. A

ς ὁ ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρξεν ἐκ τῆς ωταντινουπόλεως ἐπὶ τῆς βασιλείας Εἰρήνης τῆς εὐσεστάτης, υἱὸς Κωνσταντίνου πατρικίου, ὑφ' καὶ πᾶσαν γραφὴν ἐδιδάχθη Ἑλληνικήν τε καὶ στιανικήν. Εἶτα συζευχθεὶς γυναικὶ, γέγονε πατ εἰος· καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ προεχειρίσθη κόστικος τῶν σχολῶν παρὰ Νικηφόρου βασιλέως πατρὸς Σταυρακίου. Καὶ συνεκστρατεύσας τῷ τιλεῖ κατὰ Βουλγάρων, μετὰ τὴν σφαγὴν αὐτοῦ τὴν φυγὴν τοῦ υἱοῦ Σταυρακίου, ἐκρατήθη τὰ ἑτέρων πεντήκοντα· καὶ δι' εὐχῆς λυτρωθεὶς ν δεσμῶν ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ὁ Θεολόγου, τὸν κόσμον καταλιπὼν, ἐγένετο μονα ἰς. Καὶ συνήσκει ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ὀλύμπου τῷ ἁγίῳ ωαννικίῳ. Μετὰ δὲ κοίμησιν ἐκείνου, τὴν βασι- B ἴουσαν καταλαβὼν καὶ προσκαθεσθεὶς τῷ παρ' ἀτοῦ οἰκοδομηθέντι ναῷ ἐν τοῖς Εὐάνδρου· καὶ πᾶ ιν ἀρετὴν ἐπιδειξάμενος, καὶ πολλὰ θαύματα ποιή ας, ἐτελειώθη.

Sanctus Pater noster Petrus natus Constantinopoli temporibus Irenes religiosissimæ imperatricis, patre Constantino patricio, a quo universam litteraturam Græcorum atque Christianorum edoctus est: ducta dein uxore patricius factus, ob eximiam virtutem a Nicephoro imperatore Stauracii patre domesticus Scholarum institutus fuit, et cum imperatore adversus Bulgaros militavit. Cum vero post illius necem, et Stauracii filii ejus fugam, cum aliis quinquaginta captus esset, propter fusas preces, eidem apparente Joanne Theologo, vinculis liberatus, abdicato seculo monachus factus est, et in monte Olympo una cum sancto Joannicio asceticam vitam traduxit. Postquam vero ille decessisset, ad regiam urbem profectus, in ædibus, quas ipse in loco Evandri appellato exstruxerat, consedit, omnibusque virtutibus clarus, et multis editis miraculis, vitam finivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Β

EODEM MENSE. Die secunda.

Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Depositio venerandæ vestis sanctissimæ Deiparæ.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Μεγάλου, ἀδελφοὶ δύο πατρίκιοι, Γάλβιος καὶ Κάνδιδος, πόθον ἔσχον τοῦ ἀπελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίους τόπους. Τὴν ἔφεσιν οὖν αὐτῶν πληρώσαντες, ἀπῆλθον εἰς Παλαιστίνην· καὶ ἀπλικεύσαντες εἰς οἶκον Ἑβραίας γυναικὸς γραὸς, εὗρον ἐκεῖ πλήθη ἀσθενῶν κατακειμένων. Καὶ ἐρωτήσαντες, ἔμαθον, ὅτι ἐκεῖ ἐναπόκειται ἡ τῆς Θεοτόκου τιμία ἐσθής. Καὶ αἰτησάμενοι εἰσῆλθον προσκυνῆσαι αὐτήν. Καὶ διὰ νυκτὸς λαβόντες λελησμένως τὰ μέτρα τῆς θήκης, ἀπῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ κατασκευάσαντες ὁμοίαν θήκην, πάλιν ὑπέστρεψαν. Καὶ θέντες ἐκεῖ, ἀνελαβόντο τὴν πρωτότυπον, καὶ ἦγαγον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀποθέμενοι ἐν τῷ προαστείῳ αὐτῶν, Βλαχέρναι λεγομένῳ· δοξάσαντες ἅμα τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ λαῷ τῶν Θεὸν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ θησαυρίσματι.

Imperante Leone Magno, duo fratres patricii, Galbius et Candidus incensi desiderio proficiscendi adorandique sancta Hierosolymorum loca, in Palæstinam se contulere: et divertentes in ædes cujusdam vetulæ Hæbrææ, cum ibidem ægrotorum turbam jacentem vidissent, causam percontati, didicerunt, eo in loco pretiosam vestem Deiparæ asservari. Rogarunt itaque, ut eam adorare sibi liceret, et admissi sunt. Cum vero noctu clam thecæ mensuram accepissent, Hierosolyma profecti, ibi similem thecam præpararunt: reversique ad easdem ædes, thecam quam attulerant, sublato prototypo, supposuerunt: quod 149 Constantinopolim inde translatum, in suo suburbio, quod Blachernas appellant, deposuerunt, gratias agentes una cum imperatore et populo, ob talem acquisitum thesaurum.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου.

Et certamen sancti martyris Hyacinthi.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ὑάκινθος ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς χώρας Φρυγίας, ἐν ᾗ καὶ τὴν εὐσέβειαν ἐπαιδεύθη Ἀπελθὼν δὲ εἰς Κύμην τὴν πόλιν ἰᾶτο τοὺς νοσοῦντας ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ γνωσθεὶς παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐκρατήθη καὶ παρεδόθη τῷ τῆς χώρας ἡγεμόνι. Καὶ ἀναγκασθεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐβασανίσθη· καὶ εὐξάμενος τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὸν ἡγεμόνα πνεύματι ἀκαθάρτῳ· καὶ θαυματουργήσας ἐθεράπευσεν αὐτὸν, πιστεύσαντα εἰς Χριστὸν, καὶ ἀπελύθη. Εἶτα κρατηθεὶς παρὰ τῶν Κυμαίων, ἐτιμωρήθη. Καὶ πάλιν εὐξάμενος, καὶ σείσας τὴν πόλιν, καὶ τὰ εἴδωλα συντρίψας, πολλοὺς ἔπεισε πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Καὶ μετὰ ταῦτα κρατηθεὶς παρὰ Κλεάρχου τοῦ

Martyr Christi Hyacinthus in Phrygia natus, ibidem pietatem didicit. Inde Cymen urbem profectus ægros in nomine Christi sanabat. Agnitus itaque ab ididolatris comprehensusque, regionis præsidi traditus est. Compulsus porro idolis immolare, cum id facere recusaret, tortus est. Cumque Deum orasset, præsidem spiritui immundo tradidit, ipsumque mox in Christum credentem mirabiliter curavit. Quare dimissus, mox a Cymæis comprehensus variis cruciatibus affectus est: rursusque orans, urbem terræmotu concussit idolisque contritis, plures ad Christi fidem convertit. Post hæc a Clarcho præside captus, confractis cruribus in custodiam includitur: indeque dimissus, circumlustrata tota re-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ἐν τῇ Ἐφέσῳ ληστρικῇ συνόδῳ, καὶ ἄδικον τον παρὰ τῶν αἱρετικῶν ὑπομείναντος, τοῖς ὀχοις ἀνέταξε· καὶ τοὺς αἱρετικοὺς πάντας ιμάτισεν. Εἶτα πατριάρχης προχειρισθεὶς Κωνστινουπόλεως, καὶ καλῶς τὸ ποίμνιον ἰθύνας, Θεὸν ἐξεδήμησεν.

A nantium synodo e solio deturbati, injustaque morte ab hæreticis multati, diptychis inseruit; omnesque hæreticos anathematis sententia perstrinxit. Demum patriarcha Constantinopolitanus creatus, postquam gregem recte gubernasset, ad Deum migravit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου.

Et certamen sancti martyris Hyacinthi,

ἑκινθος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς ως Καισαρείας Καππαδοκίας· κουβικουλάριος ιπάρχων, καὶ ὑπὲρ τῶν τῆς τραπέζης δουλείᾳ ανοῦ τοῦ παρανόμου βασιλέως ἐν Ῥώμῃ, ἔσεβε Χριστόν. Διαβληθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, κρατηθεὶς, ἠναγκάσθη θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ ροφαγῆσαι. Ὁ δὲ πρὸς τὸ μὴ πεισθῆναι τοῦτο σαι, καὶ τὸν Χριστὸν μᾶλλον ὠμολόγει τρανό- ν, Θεὸν αὐτὸν εἶναι λέγων μόνον, καὶ Κύριον παντός· ὅθεν τυφθεὶς σφοδρῶς, παρεδόθη τῇ κῇ. Τοῦ δὲ βασιλέως προστάξαντος τῷ δεσμοκι, καθαροὺς μὲν ἄρτους μὴ προσαγαγεῖν αὐτῷ, ὲ τῶν εἰδωλοθύτων μόνων βρώματα παραθεῖναι· ς ἐπὶ πλείσταις ἡμέραις τούτων μὴ γευσάμεἀλλ' ἄσιτος διαμείνας, τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρο.

B stumque multo apertius confiteretur, dicens, ipsum solum Deum esse et universorum Dominum, graviter propterea cæsus, in carcerem conjectus est. Imperatore autem præcipiente custodi carceris, ne ei mundos panes afferret, sed cibos duntaxat idolis immolatos præberet, cum ipse per plurimos dies eos non gustasset, sed jejunus permansisset, spiritum Deo reddidit.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδότου καὶ Θεοδότης.

Et certamen sanctorum martyrum Theodoti et Theodotæ.

αὶ οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες διὰ τὴν εἰς Χριστὸν λογίαν κρατηθέντες παρὰ τοῦ δυσσεβοῦς Τραϊα-, καὶ καταναγκασθέντες ἀρνήσασθαι μὲν τὴν θειαν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις· καὶ μὴ πεισθέν-, διαφόρως τιμωρηθέντες, ἀπεκλείσθησαν εἰς C νην τὴν φυλακήν, εἰς ἣν ὑπῆρχεν ἀποκεκλεισμέὁ ἅγιος μάρτυς Ὑάκινθος. Καὶ διδασκόμενοι ὑπ' ίνου, καὶ ἐπὶ πλεῖον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ριζόμενοι, κατεμηνύθησαν ὑπὸ τῶν φυλάκων, ωλολατρῶν ὄντων, τῷ βασιλεῖ Τραϊανῷ. Καὶ μετὰ τελευτὴν τοῦ ἁγίου Ὑακίνθου, ἐκβληθέντες τῆς λακῆς, παρίστησαν αὐτῷ. Καὶ πάλιν βιασθέντες ροφαγῆσαι, ἤλεγξαν αὐτόν· καὶ τὴν πλάνην πτυσαν τῶν εἰδώλων. Τότε κρεμασθέντες ἐπὶ ξύν, ἐξέσθησαν, καὶ λαμπάσι κατεκάησαν. Καὶ τῶν ων καταδιβασθέντες, τὸ δια ξίφους τέλος ἐδέπο, τὰς ψυχὰς αὐτῶν τῷ Θεῷ παραδόντες.

Hi quoque sancti martyres propter Christi confessionem ab impio Trajano comprehensi, compulsique veritatem abnegare, et idolis immolare, cum ad id adduci non possent, diversis tormentis excruciati, in eum carcerem conjecti sunt, in quo sanctus martyr Hyacinthus inclusus fuerat: a quo cum illi fuissent instructi, et in Christi fide magis confirmati, a custodibus idololatris ad imperatorem Trajanum delati fuerunt; et post mortem sancti Hyacinthi e carcere educti, coram ipso steterunt: rursumque compulsi pollutos cibos comedere, illum increpuerunt. **152** et idolorum errorem exsecrati sunt. Tum vero e lignis suspensi et excarnificati, lampadibus usti sunt. Demum e lignis depositi, vivendi finem gladio fecerunt, animas suas Deo tradentes.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Δ'

EODEM MENSE.
Die quarta.

θλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδώρου ἐπισκόπου Κυρήνης.

Certamen sacrosancti martyris Theodori Cyrenes episcopi. D

Θεόδωρος ὁ ἱερομάρτυς, ἦν μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας οκλητιανοῦ, ἐκ πόλεως Κυρήνης· τὴν δὲ καλλιαφικὴν καλῶς ἐκμαθὼν τέχνην, καὶ βίβλους πολς κατασκευάζων, παρεῖχε τοῖς Χριστιανοῖς εἰς τὸ ξολογεῖν τὸν Θεόν. Διαβληθεὶς οὖν ὑπὸ τοῦ ἰδίου οῦ τῷ τῆς πόλεως ἄρχοντι, ἐκρατήθη μετὰ καὶ λων πολλῶν Χριστιανῶν· μεθ' ὧν ἦν καὶ ἡ ἁγία ουκία. Καὶ ἐπιζητηθεὶς τὰς βίβλους, ἃς ἔγραψε, ὶ μὴ παρασχὼν, ἐτύφθη σφοδρῶς. Καὶ τῷ βωμῷ οσελθεῖν, καὶ λιβανωτὸν ἐπιβαλεῖν βιαζόμενος, τὸς δραμὼν καὶ λακτίσας αὐτὸν ἀνέτρεψε. Τότε

Theodorus sacromartyr ex urbe Cyrene, imperatore Diocletiano, calligraphiam bene doctus, multos codices sua manu exaratos Christianis ad laudandum Deum suppeditabat. Idcirco a filio delatus urbis præsidi, una cum aliis multis Christianis, cum quibus erat sancta Lucia, comprehensus est: librosque, quos descripserat, rogatus, cum eos tradere nollet, graviter cæsus fuit. Adactus autem ad aram accedere, eique thus adolere, procurrens calcibus illam evertit. Tum vero e ligno suspensus clavisque confixus est, eique lingua abscissa.

ægros curavit Postremum et ipse ægritudine correptus, ad Dominum migravit.

ἄρχοντος, καὶ τὰ σκέλη συντριβεὶς, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ τῆς φυλακῆς ἀπολυθεὶς, καὶ παραχέμενος πᾶσαν χώραν, καὶ τοὺς νοσοῦντας ἰώμενος, νοσήσας καὶ αὐτὸς, πρὸς Κύριον ἐξεδημησεν.

Et commemoratio sancti Patris nostri Juvenalis.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰουβεναλίου.

Sanctus Pater noster Juvenalis, Theodosio minore imperante. Hierosolymorum tertius post sanctissimum Cyrillum patriarcha factus, adfuit mox in synodo Ephesina ducentorum sanctorum Patrum, ubi una cum celebri Cyrillo patriarcha Alexandrino sermonibus et dogmatibus refulsit. Pervenit autem usque ad Chalcedonensem quartam synodum, imperante Marciano, Blachernarum templi conditore: cui sciscitanti, ubi depositum fuisset immaculatum Dei Genitricis corpus, ut inde transferendum curaret in illud, quod construxerat templum, respondit, ex scriptura quidem se nihil scire; ex antiqua tamen traditione se doctum fuisse, Deiparæ corpus assumptum fuisse, relictis in sepulcro solis **150** linteaminibus. Tum vero imperator inde translata, in Blachernis deposuit. Sanctus autem Juvenalis in propriam ecclesiam regressus, in pace obdormivit.

Ἰουβενάλιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, τρίτος πατριάρχης Ἱεροσολύμων γενόμενος μετὰ Κύριλλον τὸν ἁγιώτατον. Παρῆν δὲ καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ συνόδῳ τῶν διακοσίων ἁγίων Πατέρων, διαλάμψας ἐν λόγοις καὶ δόγμασι μετὰ Κυρίλλου τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Ἔφθασε δὲ καὶ μέχρι τῆς ἐν Χαλκηδόνι τετάρτης συνόδου, ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαρκιανοῦ τοῦ κτίσαντος τὸν ἐν Βλαχέρναις ναόν. Ὑφ' οὗ ἐρωτηθεὶς, ποῦ ἐτέθη τὸ τῆς Θεομήτορος ἄχραντον σῶμα, ὅπως ἀποστείλας ἀναλάβηται, καὶ ἀπόθηται αὐτὸ ἐν τῷ τοιούτῳ ναῷ, ἔφη· ἀπὸ Γραφῆς μὲν μὴ εἰδέναι, ἐξ ἀρχαίου δὲ λόγου διδαχθῆναι, ὅτι ἀνελήφθη, καταλειφθέντων ἐν τῷ τάφῳ μόνων τῶν ἐνταφίων· τότε ὁ μὲν βασιλεὺς ἀποστείλας ἀνελάβετο αὐτά· καὶ ἀπέθετο ἐν Βλαχέρναις· ὁ δὲ ἅγιος Ἰουβενάλιος ὑποστρέψας εἰς τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

EODEM MENSE.
Die tertia.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Γ

Certamen sanctorum martyrum Marci et Mociani.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρκου καὶ Μωκιανοῦ.

Marcus et Mocianus, Christi martyres, eo quod Christum confiterentur, comprehensi fuerunt a Maximo præfecto, qui illos, ut Christianam religionem abnegarent, et idolorum superstitioni se submitterent, compellere conatus est. Sed dum cruciarentur, parvulus quidam puer, qui aræ sacrificantium adstabat, præfectum reprehendit, quod injuste ageret. Quapropter vinctus et flagellis cæsus, una cum Paulo quodam Christiano, qui aderat, et sanctos animabat, in carcerem conjectus fuit. Lata deinde in sanctos sententia capitis, dum vincti ad mortem ducerentur, Deum orabant, eique gratias agebant, quod digni habiti essent martyrium pro ipso pati. Uxores autem eorum cum filiis flentes sequebantur usque ad locum supplicii: quo cum pervenissent, capite truncati sunt, venerandis eorum uxoribus capita excipientibus.

Μάρκος καὶ Μωκιανὸς, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, κρατηθέντες διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν παρὰ Μαξίμου τοῦ ἐπάρχου, ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστιανισμὸν, ὑποκύψαι δὲ τῇ πλανῇ τῶν εἰδώλων κατηναγκάζοντο. Βασανιζομένων οὖν τούτων, παιδίον μικρὸν παρεστὼς τῷ βωμῷ τῶν θυσιῶν, ἤλεγξε τὸν ἔπαρχον ἀδικοῦντα. Καὶ κρατηθὲν καὶ μαστιχθὲν ἀπεκλείσθη εἰς φυλακὴν μετὰ Παύλου τινὸς Χριστιανοῦ παρόντος, καὶ τοὺς ἁγίους θαρσοποιοῦντος. Δεξάμενοι δὲ οἱ ἅγιοι τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ἤγοντο δέσμιον ἐπὶ θάνατον, προσευχόμενοι τῷ θεῷ καὶ εὐχαριστοῦντες, ὅτι κατηξιώθησαν τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μαρτυρίας ἀξιωθῆναι. Ἠκολούθουν δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν μετὰ τῶν τέκνων κλαίουσαι, ἕως τόπου τῆς ἐκτυπῆς σφαγῆς· ἔνθα καὶ φθάσαντες ἀπεκεφαλίσθησαν, τὰς κεφαλὰς δεξαμένων τῶν τιμίων αὐτῶν γυναικῶν.

Et commemoratio sancti Patris nostri Anatolii patriarchæ Constantinopolitani.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀνατολίου τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Sanctus Pater noster Anatolius in civitate Alexandrina natus, presbyter erat sanctissimæ Dei Ecclesiæ, temporibus Theodosii junioris. Ob suam vero virtutem et sapientiam Apocrisiarius Constantinopolim missus fuit a Dioscoro patriarcha Alexandrino hæretico, in spem adducto fore, ut suffragatorem illum haberet perversi sui dogmatis. **151** Verum ille synodo Chalcedonensi quartæ interfuit, et una cum sexcentis ac triginta sanctis Patribus Dioscorum anathemate percussit: nomen sancti Flaviani ab eodem Dioscoro in Ephesina latroci-

Ἀνατόλιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρείας, πρεσβύτερος τῆς ἁγιωτάτης τοῦ μικροῦ. Διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν γνῶσιν, ἀποκρισιάριος ἀποσταλεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ Διοσκόρου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τοῦ αἱρετικοῦ, ἐλπίσαντος αὐτὸν ὁμόφρονα ἕξειν τῆς οἰκείας κακοδοξίας, παρεγένετο ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι τετάρτῃ συνόδῳ· καὶ σὺν τοῖς ἁγίοις ἑξακοσίοις τριάκοντα Πατράσιν ἀνεθεμάτισε τὸν Διόσκορον· τὸ τοῦ ἁγίου Φλαβιανοῦ ὄνομα ὑπὸ Διοσκόρου κεβαι-

ἐν τῇ Ἐφέσῳ ληστρικῇ συνόδῳ, καὶ ἄδικον A
ν παρὰ τῶν αἱρετικῶν ὑπομείναντος, τοῖς
οις ἀνέταξε· καὶ τοὺς αἱρετικοὺς πάντας
άτισεν. Εἶτα πατριάρχης προχειρισθεὶς Κων-
ουπόλεως, καὶ καλῶς τὸ ποίμνιον ἰθύνας,
ιεὸν ἐξεδήμησεν.

nantium synodo e solio deturbati, injustaque morte ab hæreticis multati, diptychis inseruit; omnesque hæreticos anathematis sententia perstrinxit. Demum patriarcha Constantinopolitanus creatus, postquam gregem recte gubernasset, ad Deum migravit.

καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου.

ινθος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς
ς Καισαρείας Καππαδοκίας· κουβικουλάριος
άρχων, καὶ ὑπὲρ τῶν τῆς τραπέζης δουλείᾳ
ου τοῦ παρανόμου βασιλέως ἐν Ῥώμῃ, ἔσεβε
ιστόν. Διαβληθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν,
ρατηθεὶς, ἠναγκάσθη θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ
φαγῆσαι. Ὁ δὲ πρὸς τὸ μὴ πεισθῆναι τοῦτο
αι, καὶ τὸν Χριστὸν μᾶλλον ὡμολόγει τρανό- B
, Θεὸν αὐτὸν εἶναι λέγων μόνον, καὶ Κύριον
ταντός· ὅθεν τυφθεὶς σφοδρῶς, παρεδόθη τῇ
ῃ. Τοῦ δὲ βασιλέως προστάξαντος τῷ δεσμο-
ι, καθαροὺς μὲν ἄρτους μὴ προσαγαγεῖν αὐτῷ,
τῶν εἰδωλοθύτων μόνων βρώματα παραθεῖναι·
ἐπὶ πλείσταις ἡμέραις τούτων μὴ γευσάμε-
ἀλλ' ἄσιτος διαμείνας, τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρ-

Et certamen sancti martyris Hyacinthi,

Hyacinthus Christi martyr fuit ex civitate Cæsareæ Cappadociæ. Cum autem cubicularius esset, et mense Trajani impii imperatoris præfectus Romæ deserviret, Christum colebat. Idcirco ab idololatris accusatus et comprehensus, adigebatur ad sacrificandum idolis, et ad comedendos immundos cibos. Sed cum ipse id se commissurum negaret, Christumque multo apertius confiteretur, dicens, ipsum solum Deum esse et universorum Dominum, graviter propterea cæsus, in carcerem conjectus est. Imperatore autem præcipiente custodi carceris, ne ei mundos panes afferret, sed cibos duntaxat idolis immolatos præberet, cum ipse per plurimos dies eos non gustasset, sed jejunus permansisset, spiritum Deo reddidit.

καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Θεοδότου καὶ Θεοδότης.

ἱ οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες διὰ τὴν εἰς Χριστὸν
λογίαν κρατηθέντες παρὰ τοῦ δυσσεβοῦς Τραϊα-
καὶ καταναγκασθέντες ἀρνήσασθαι μὲν τὴν
ίαν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις· καὶ μὴ πεισθέν-
διαφόρως τιμωρηθέντες, ἀπεκλείσθησαν εἰς C
ην τὴν φυλακὴν, εἰς ἣν ὑπῆρχεν ἀποκεκλεισμέ-
ὁ ἅγιος μάρτυς Ὑάκινθος. Καὶ διδασκόμενοι ὑπ'
ιοῦ, καὶ ἐπὶ πλεῖον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν
ιζόμενοι, κατεμηνύθησαν ὑπὸ τῶν φυλάκων,
λολατρῶν ὄντων, τῷ βασιλεῖ Τραϊανῷ. Καὶ μετὰ
τελευτὴν τοῦ ἁγίου Ὑακίνθου, ἐκβληθέντες τῆς
ακῆς, παρέστησαν αὐτῷ. Καὶ πάλιν βιασθέντες
ροφαγῆσαι, ἤλεγξαν αὐτόν· καὶ τὴν πλάνην
τυσαν τῶν εἰδώλων. Τότε κρεμασθέντες ἐπὶ ξύ-
, ἐξέσθησαν, καὶ λαμπάσι κατεκάησαν. Καὶ τῶν
ων καταβιβασθέντες, τὸ διὰ ξίφους τέλος ἐδέ-
το, τὰς ψυχὰς αὐτῶν τῷ Θεῷ παραδόντες.

Et certamen sanctorum martyrum Theodoti et Theodotæ.

Hi quoque sancti martyres propter Christi confessionem ab impio Trajano comprehensi, compulsique veritatem abnegare, et idolis immolare, cum ad id adduci non possent, diversis tormentis excruciati, in eum carcerem conjecti sunt, in quo sanctus martyr Hyacinthus inclusus fuerat: a quo cum illi fuissent instructi, et in Christi fide magis confirmati, a custodibus idololatris ad imperatorem Trajanum delati fuerunt; et post mortem sancti Hyacinthi e carcere educti, coram ipso steterunt: rursumque compulsi pollutos cibos comedere, illum increpuerunt. **152** et idolorum errorem exsecrati sunt. Tum vero e lignis suspensi et excarnificati, lampadibus usti sunt. Demum e lignis depositi, vivendi finem gladio fecerunt, animas suas Deo tradentes.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Δ'

EODEM MENSE.
Die quarta.

λησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδώρου ἐπισκόπου D
Κυρήνης.

Θεόδωρος ὁ ἱερομάρτυς, ἦν μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας
κλητιανοῦ, ἐκ πόλεως Κυρήνης· τὴν δὲ καλλι-
ικὴν καλῶς ἐκμαθὼν τέχνην, καὶ βίβλους πολ-
ς κατασκευάζων, παρεῖχε τοῖς Χριστιανοῖς εἰς τὸ
ολογεῖν τὸν Θεόν. Διαβληθεὶς οὖν ὑπὸ τοῦ ἰδίου
ῦ τῷ τῆς πόλεως ἄρχοντι, ἐκρατήθη μετὰ καὶ
λων πολλῶν Χριστιανῶν· μεθ' ὧν ἦν καὶ ἡ ἁγία
υκία. Καὶ ἐπιζητηθεὶς τὰς βίβλους, ἃς ἔγραψε,
μὴ παρασχὼν, ἐτύφθη σφοδρῶς. Καὶ τῷ βωμῷ
οσελθεῖν, καὶ λιβανωτὸν ἐπιβαλεῖν βιαζόμενος,
τὸς δραμὼν καὶ λακτίσας αὐτὸν ἀνέτρεψε. Τότε

Certamen sacrosancti martyris Theodori Cyrenes episcopi.

Theodorus sacromartyr ex urbe Cyrene, imperatore Diocletiano, calligraphiam bene doctus, multos codices sua manu exaratos Christianis ad laudandum Deum suppeditabat. Idcirco a filio delatus urbis præsidi, una cum aliis multis Christianis, cum quibus erat sancta Lucia, comprehensus est: librosque, quos descripserat, rogatus, cum eos tradere nollet, graviter cæsus fuit. Adactus autem ad aram accedere, eique thus adolere, procurrens calcibus illam evertit. Tum vero e ligno suspensus, clavisque confixus est, eique lingua abscissa. Mox

e ligno depositus, in carcerem conjicitur. Videntes autem illum sanum et incolumem, multi viri ac mulieres in Dominum crediderunt, qui et una cum illo capite plexi sunt.

Et commemoratio sancti Patris nostri Andreæ Hierosolymitani, archiepiscopi Cretæ : et sancti Lampadi Irenopolitani.

A χρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου καθηλώθη, καὶ τὴν γλῶτταν ἐξετμήθη, καὶ τοῦ ξόλου καταβιβασθεὶς, εἰς φυλακὴν ἀπεκλείσθη. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν θεραπευθέντα, πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες· οἵτινες καὶ σὺν αὐτῷ ἀπεκεφαλίσθησαν.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης, τοῦ Ἱεροσολυμίτου· καὶ τοῦ ὁσίου Λαμπάδου τοῦ ἐν Εἰρηνουπόλει.

EODEM MENSE.

Die quinta.

152 *Commemoratio sanctæ Marthæ matris sancti Simeonis in monte Admirabili.*

Sancta Martha sancti Patris nostri Simeonis Thaumastoritæ mater omnem virtutem per summam exercitationem consecuta est. Multam autem fiduciam in Deiparam Virginem habens, perpetuo B in ipsius templo assidens, eam pro universi orbis salute orabat. Quocirca ante suum e corpore discessum sempiterna sibi reposita bona divinitus docta, secreto intellexit. Atque tunc quidem cum bona spe illa discessit : postmodum vero ad sanctas ipsius reliquias accurrentibus apparens, et illa bona enarrans, quæ oculus corporeus non vidit, quæ præparavit Deus diligentibus se, incredibilem attulit lætitiam. Sic Dominus glorificat eos, qui ipsum glorificant una cum Domina nostra Deipara, quæ illum sine semine et sine corruptione peperit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ'

Μνήμη τῆς ὁσίας Μάρθας τῆς μητρὸς τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει.

Ἡ ὁσία Μάρθα, μήτηρ μὲν ὑπῆρχε τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει, πᾶσαν ἀρετὴν διὰ τῆς ἄκρας ἀσκήσεως κατορθώσασα πίστιν δὲ πολλὴν ἔχουσα πρὸς τὴν Θεομήτορα Παρθένον, ἀεὶ προσήδρευεν ἐν τῷ ταύτης ναῷ, ἱστοῦσα μένη αὐτὴν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου παντὸς σωτηρίας. Ὅθεν πρὸ τῆς τοῦ σώματος ἐκδημήσεως, τὰ ἀπόκειμενα αὐτῇ αἰώνια ἀγαθὰ ἐδιδάχθη τε καὶ ἐμύήθη. Καὶ τότε μετὰ ἀγαθῶν ἐλπίδων ἀπελθοῦσα, ὅσπερ τοῖς προσεδρεύουσιν αὐτῆς τῷ ἁγίῳ λειψάνῳ ἐμφανεῖσα, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα διηγησαμένη, ἃ χαρὰν ἐποίησεν· ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν. Οὕτω δοξάζει Κύριος τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν τὴν ἀσπόρως καὶ ἀφθόρως τεκοῦσαν αὐτὸν Δεσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον.

Et certamen sanctæ Agnetis martyris.

Martyr Christi Agnes moribus nomini convenientibus ornata, complures impudicas feminas suis C admonitionibus atque cohortationibus a flagitiis avocatas, ad Christi fidem adduxit. Idcirco ab ejus loci præfecto comprehensa, excruciata est : cumque recusaret idolis immolare, ad lupanar duci jubetur, ut ab incontinentibus violaretur. At illa in Christum confisa, cui et fidem suam castitatemque observabat, incontaminata puraque servata est, a divino angelo protecta, non permittente quemquam ad illam accedere : ex quibus unus ausus accedere, repente exanimatus corruit. Quod audiens præfectus, illam ad se accersitam oravit, ut mortuum suscitaret. Sancta itaque orante, extemplo defunctus revixit. Ratus autem præfectus malefica arte illam id effecisse, flammis cremandam tradidit.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγνῆς.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἀγνὴ τὸν τρόπον ὁμώνυμον ὀνόματι κατάλληλον ἔχουσα, πολλὰς τῶν ἀκολάστων γυναικῶν διὰ νουθεσίας καὶ παραινέσεως, τῶν τοιούτων ἔπειθεν ἀπέχεσθαι πραγμάτων, καὶ πιστεύειν Χριστόν. Διὰ ταῦτα κρατηθεῖσα παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἄρχοντος, ἐβασανίσθη σφοδρῶς. Καὶ μὴ πειθομένη θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, εἰς πορνεῖον ἐπέμφθη, ἵνα μιανθῇναι παρὰ τῶν ἀκολάστων. Ἀλλὰ τῷ Θεῷ θαῤῥήσασα, ᾧ καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἁγνείαν ἐτήρει, ἄσπιλος καὶ καθαρὰ διεφυλάχθη, ὑπὸ ἀγγέλου σκεπομένη, τοῦ μὴ ἐῶντός τινα προσελθεῖν αὐτῇ. Ἐξ ὧν εἷς τολμήσας προσελθεῖν, τεθνεὼς ἐνεκρώθη. Ὡς δὲ τοῦτο ἤκουσεν ὁ ἄρχων, ἐκάλεσατο αὐτὴν, καὶ ἠτήσατο ἀναστῆσαι τὸν νεκρόν. Καὶ τῆς ἁγίας εὐξαμένης, εὐθέως ἠγέρθη ὁ τεθνεώς. Καὶ νομίσας ὁ ἄρχων ὅτι διὰ γοητείας ἔγνω τὸν, πυρὶ παρέδωκεν αὐτήν. D

154 *Et certamen sanctæ martyris Cyprillæ.*

Cyprilla Christi martyr, Diocletiano imperante, Cyrene nata, Christianis parentibus, conjuge post biennium defuncto, per octo et viginti annos in viduitate mansit. Cum autem Theodorus sanctissimus Cyrenes episcopus captus, in carcerem detrusus fuit, accidit, ut capitis dolore affecta, curationis gratia ad illum veniret ; ab eoque curata, eidem ministrare cœpit cum Lucia, et Aroa piis feminis. Post obitum vero sancti Theodori ad præsidem adducta, Christumque professa, primum cæditur : deinde ... excipiens, a lictoribus ipsius

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Κυπρίλλης

Κυπρίλλα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχε τῆς πόλεως Κυρήνης ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Προγόνων δὲ οὖσα Χριστιανῆ, συνώκησεν ἀνδρὶ δυσὶν ἔτεσιν. Καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς τελευτήσαντος, ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ἔτη εἴκοσι ὀκτώ. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Κυρήνης ἀπεκλείσθη εἰς φυλακὴν, κατὰ συγκυρίαν ἐπονήσασα τὴν κεφαλὴν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, χάριν ἰάσεως θεραπευθεῖσα διηκόνει αὐτῷ σὺν Λουκίᾳ καὶ ταῖς ὁσίαις γυναιξίν. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἁγίου δώρου τελείωσιν, παραστᾶσα τῷ ἡγεμόνι

στὸν ὁμολογήσασα, πρότερον ἐτύφθη. Εἶτα ἄν- A manum apprehendentibus cogebatur thus diis adolere. Illa contra clamabat : Non est hæc, inquiens, spontanea oblatio : ego enim Christo meo sacrifico. Hæc locuta, in equuleum sublime arripitur, ibique excarnificuta, spiritum tradidit.

καις ἐπὶ τῆς παλάμης δεξαμένη, ἐδιάζετο ὑπὸ δημίων κρατούντων τὴν αὐτῆς χεῖρα, λιβανωτὸν ἐνεγκεῖν τοῖς θεοῖς. Ἡ δὲ ἐβόα· Οὐκ ἔστι τοῦτο ὅσιος θυσία. Ἐγὼ γὰρ τῷ Χριστῷ μου θύω. Καὶ τα εἰποῦσα, ἐκρεμάσθη ἐπὶ ξύλου· καὶ ξεομένη ἐδωκε τὸ πνεῦμα.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἱλαρίωνος τῆς Δαλμάτου.

Et memoria sancti Hilarionis in monasterio Dalmatæ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ς'

EODEM MENSE. Die sexta

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σισόου τοῦ Μεγάλου.

Memoria sancti Patris nostri Sisois Magni.

Ὁ μακάριος Σισόης, ἐκ βρέφους τὸν Θεὸν ἀγα- Beatus Sisoes cum ab infantia Deum dilexisset, σας, καὶ τὸν τούτου σταυρὸν ἐπ' ὤμων ἄρας, sublata humeris cruce illum secutus est : atque ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ τὰς παρατάξεις τῶν ἀοράτων B invisibilium hostium conflictu superato, lætus ad ἡρῶν τροπωσάμενος, χαίρων ἐχώρησε πρὸς τὰ monasticæ exercitationis laboriosa certamina secesπονα τῆς ἀσκήσεως σκάμματα. Ταπεινοφροσύνης sit. Summam autem animi demissionem adeptus, εἰς ἄκρον γενόμενος, ἐδέξατο χαρίσματα θαυμα- miraculorum gratiam accepit. Nam et mortuos susργίας. Καὶ γὰρ καὶ νεκροὺς ἀνέστησε, καὶ δαί- citavit, et dæmones ab hominibus expulit, et ægros νας ἐξ ἀνθρώπων ἀπήλασε, καὶ νοσοῦντας ἐθερά- sanavit, et plura alia miracula fecit. Erat etiam in πευσε, καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἐποίησεν. Ἦν δὲ familiaribus congressibus mente perspicax, et aniκαὶ τὴν ἐντυχίαν προσηνὴς, καὶ μετριόφρων, καὶ mo moderatus lepidusque in responsis, ex quibus ἐν τοῖς ἀποφθέγμασιν, ἐξ ὧν πολλὰ συνεγράφησαν εἰς τὴν τῶν λοιπῶν ὠφέλειαν. Οὐκ ὀλίγους δὲ multa sunt ad aliorum utilitatem conscripta. Non καὶ τῶν πταιόντων ἀδελφῶν διὰ παραδειγμάτων ἐπι- paucos vero ex lapsis fratribus per apta exemplo δείων, πρὸς μετάνοιαν ἐπιστρέφων διώρθου. Εἶχε correctos, ad pœnitentiam convertit. Habuit etiam καὶ τοῦτο, τὸ μηδέποτε κατακρίνειν ἄνθρωπον. hoc proprium, ut nullum unquam condemnaret. Οὕτω δὲ βιώσας ἀγγελικῶς, πρὸς Θεὸν, ὃν ἐπεθύμησε, **155** Hunc in modum angelicam vitam ducens, εἴρων ἐξεδήμησεν, ἁπολαβὼν τὴν ἡτοιμασμένην ad Deum, quem optaverat, migravit, paratum sibi τῷ αἰώνιον βασιλείαν. C æternum regnum accipiens.

Ἡ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Λουκίας, καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

Et certamen sanctæ martyris Luciæ et sociorum.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Λουκία ἡ παρθένος, ἑτέρα τις παρὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ Λουκίαν τὴν παρθένον. Ἦν γὰρ αὕτη ἐκ τῆς χώρας Καμπανίας. Καὶ κρα- Christi martyr Lucia virgo, alia a Lucia virgine θεῖσα παρὰ τοῦ τῆς τοιαύτης χώρας ἄρχοντος, Sicula, fuit ex regione Campaniæ. Comprehensa ἐμωρήθη. Καὶ θαυματουργήσασα ἔπεισεν αὐτὸν autem ab hujus regionis præfecto, suppliciis affiπιστεῦσαι Χριστῷ· καὶ οὐ μόνον ἀπελύθη παρ' αὐ- citur. Cum vero miracula patrasset, eum ad Christi τοῦ, ἀλλὰ καὶ οἶκον καὶ δούλας λαβοῦσα ἡσύχαζεν, fidem convertit. Quamobrem non solum ab ipso χομένη τῷ Θεῷ ὑπὲρ αὐτοῦ. Μετὰ δὲ παρέλευσιν absoluta fuit, sed etiam domum servasque accipiens, in quiete degit, pro ipso Deum orans. Exaτῶν εἴκοσι, ἀμφότεροι ἐπιθυμήσαντες τοῦ μαρτυ- actis autem viginti annis, cum ambo martyrium pro ῆσαι ὑπὲρ Χριστοῦ κατέλιπον ἅπαντα. Καὶ ἀναλα- Christo subire cuperent, rebus omnibus derelictis, μενοι τοὺς οἰκείους ὑπηρέτας, ἀπῆλθον πρὸς τὸν domesticos famulos assumentes, ad præfectum reἡγεμόνα τῆς χώρας, καὶ παρέδωκαν ἑκουσίως ἑαυ- gionis accesserunt, seipsos sponte tradentes. Cumτούς. Καὶ ἐρωτηθέντες καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογή- que, interrogati, Christum profiterentur, diversis D ντες, ἐτιμωρήθησαν διαφόρως. Ὡς δὲ ἐπιπολὺ tormentis excruciati sunt. In Christi autem fide μείνεν τῇ τοῦ Χριστοῦ πίστει, τὴν διὰ ξίφους ἀπό- diutius permanentes, sententiam capitis acceperαιν δεξάμενοι ἀπεκεφαλίσθησαν ἅμα τῇ λοιπῇ unt. Decollati itaque una cum reliquis sociis, vitam ποδίᾳ αὐτῶν· καὶ οὕτω τελειωθέντες, ἐστεφανώθη- hunc in modum finierunt, coronam in Christo adepti. ἐν Χριστῷ.

Ἡ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀστείου, ἐπισκόπου Δυρράχιου.

Et certamen sacrosancti martyris Astii, episcopi Dyrrachii.

Ἀστεῖος ὁ ἱερομάρτυς, ἦν μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Astius sacromartyr, imperante Trajano, ab idoloΤραϊανοῦ· κρατηθεὶς δὲ παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, latris captus, Agricolao præsidi traditus fuit : cumπαρεδόθη Ἀγρικολάῳ ἡμεμόνι· καὶ προτραπεὶς que urgeretur Christum abuegare et idolis immoὑπαρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, lare, nec id facere annueret, in carcerem detrusus καὶ μὴ πεισθεὶς, παρεκέμφθη φυλακῇ. Πρὸ τοῦ κρα- est. Antequam vero comprehenderetur, hujusmodi

somnium vidit. Seipsum videbat super petram pice oleoque delibutam stare. E somno itaque excitatus, dixit clericis suis: Fratres, oportet me pro Christo pati. Cæterum unusquisque vestrum eum locum petat, ubi saluti suæ consulere possit. His dictis captus, ut supra narratum est, et coram Agricolao adductus, cum Christum confessus fuisset, in carcerem conjectus, indeque eductus, plumbatis cæsus fuit. Mox melle **156** perunctus, in equuleum fervente æstu suspensus est, ut vesparum muscarumque morsibus interiret. Quod et contigit: id enim supplicium cum gratiarum actione ferens, spiritum Christo tradidit.

A τηθῆναι δέ, ἐθεάσατο τοιοῦτον ὄναρ· Ἑαυτὸν ἔβλεπεν ἐπὶ πέτρας ἑστῶτα κεχρισμένον πίσσῃ καὶ ἐλαίῳ. Καὶ ἔξυπνος γενόμενος εἶπε τοῖς ἑαυτοῦ κληρικοῖς· Ἀδελφοί, δεῖ με παθεῖν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· λοιπὸν ὑμεῖς ἀπέλθετε ἕκαστος ὑμῶν, ὅπου δύνατα διασωθῆναι. Ταῦτο εἰπών, ἐκρατήθη, ὡς εἴρηται. Καὶ παραστὰς τῷ Ἀγρικολάῳ, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ τῆς φυλακῆς ἐκβληθείς, ἐτύφθη σφαίραις μολυβδίναις. Εἶτα ἀλιφεὶς μέλιτι, ἐκρεμάσθη ἐπὶ ξύλου ἐν ὥρᾳ καύματος, ὅπως ὑπὸ σφηκῶν καὶ μυιῶν κατεβρωθεὶς ἀποθάνῃ. Καὶ τούτου γενομένου, εὐχαρίστως φέρων τὴν τιμωρίαν, παρέδωκε τὴν ψυχήν.

Et commemoratio sancti martyris Phocæ, et ejus, quod accidit, miraculi.

Καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φωκᾶ, καὶ ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος θαύματος.

Narravit Leo cognomento Pontianus, quod Sisinnius ille, qui Stibarus dictus est, in regia navigans classe, a Saracenis captus, et gemina vinctus catena, in carcerem detruditur. Hac ergo necessitate constrictus, ad Deum ejusque sanctum martyrem Phocam confugit. Sancte, aiebat, martyr Phoca, miserere mei, et ab his vinculis solve me. Somno deinde correptus, sanctum habitu presbyteri indutum sibi præsentem vidit, audiitque dicentem: Surge, et recede. Mox expergefactus, catenas reperit contritas, seque solutum, et carcerem patefactum. Quare fugam arripiens, sese domum contulit: acceptique beneficii memor, cum multa gratiarum actione memoriam sancti semper peragere, Deumque glorificare perrexit, qui sanctis suis talia charismata impertitur.

B Ἐξηγήσατο Λέων ὁ ἐπονομαζόμενος Ποντιανὸς, ὅτι Σισίννιος ἐκεῖνος ὁ ἐπίκλην ὁ Στίβαρος, πλέων ἐν τῷ βασιλικῷ στόλῳ, ἐκρατήθη παρὰ τῶν Σαρακηνῶν· καὶ δεθεὶς ἁλύσεσι δυσὶν, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Εἰς τοιαύτην δὲ ἀνάγκην περισχεθεὶς, ἐπεκαλεῖτο τὸν Θεὸν, καὶ τὸν αὐτοῦ ἱερομάρτυρα Φωκᾶ· Ἅγιε ἱερομάρτυς Φωκᾶ, λέγων, ἐλέησόν με, καὶ λύτρωσαί με τῆς κατεχούσης με ἀνάγκης τῶν δεσμῶν. Ὑπνώσας οὖν εἶδε τὸν ἅγιον ἐπιστάντα αὐτῷ ἐν σχήματι πρεσβυτέρου, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Ἐγέρθητι καὶ ἀναχώρησον. Καὶ ἔξυπνος γενόμενος, εὗρε τὰς ἁλύσεις συντετριμμένας, καὶ ἑαυτὸν λελυμένον, καὶ τὴν φυλακὴν ἀνεῳγμένην. Καὶ φυγὼν διεσώθη ἕως τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ ἦν ἐπιτελῶν ἀεὶ τὴν μνήμην αὐτοῦ μετὰ εὐχαριστίας πολλῆς· καὶ C τὸν Θεὸν δοξάζων, τὸν τοιαῦτα χαρίσματα παρέχοντα τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Et certamen sancti Isauri martyris et sociorum.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσαύρου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Isaurus, mysteriorum Christi diaconus, et socii, patria Athenienses, Numeriano imperatore, Athenis in urbem Apolloniadem commigrarunt. Illic ab angelo Dei moniti, specum intrarunt, ubi Felix, et Peregrinus, et Hermias, Christiani etiam ipsi, habitabant: qui sanctum Isaurum intuentes, tanta lætitia affecti sunt, ut distributis in pauperes facultatibus, ipsum sequi, et sub ejusdem disciplina vivere decreverint. Ea re comperta eorum propinqui, cum illos a proposito dimovere, atque ad propria revocare frustra tentassent, apud præsidem accusarunt: qui eos comprehensos decollari D jussit. Isaurus vero Christi diaconus, et ejus socii catenis constricti, ad filium præsidis ad quæstionem missi sunt: a quo in flammas conjecti, cum inde illæsi evasissent, multos ad **157** Christi fidem adduxere. Ea re commotus præses, illos capite plecti jubet.

Ἴσαυρος, ὁ τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ διάκονος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἐγένοντο μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν· ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Νουμεριανοῦ, ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος ἀναχωρήσαντες, ἀπῆλθον εἰς Ἀπολλωνιάδι τῇ πόλει· καὶ δι' ἀποκαλύψεως ἀγγέλου Θεοῦ εἰσῆλθον ἐν σπηλαίῳ, ἐν ᾧ κατῴκουν Φῆλιξ, καὶ Περεγρῖνος, καὶ Ἑρμείας, Χριστιανοὶ ὄντες καὶ αὐτοί. Οἵτινες ἰδόντες τὸν ἅγιον Ἴσαυρον, οὕτως ἐχάρησαν, ὡς καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς δοῦναι πτωχοῖς, καὶ ἀκολουθεῖν αὐτῷ, καὶ διδάσκεσθαι ἀπ' αὐτοῦ. Οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτῶν πειραθέντες μετενεγεῖν αὐτοὺς εἰς τὰ ἴδια καὶ μὴ δυνηθέντες, διέβαλον τῷ τῆς πόλεως ἄρχοντι. Ὁ δὲ κρατήσας αὐτοὺς, ἀπεκεφάλισεν. Ἴσαυρος δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ διάκονος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἀπεστάλησαν δέσμιοι πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τιμωρηθῆναι. Καὶ βληθέντες ἐν πυρὶ, καὶ ἀβλαβεῖς ἐξελθόντες, ἔπεισαν πολλοὺς πιστεῦσαι Χριστῷ. Καὶ διὰ τοῦτο παροργίσαντες τὸν ἄρχοντα, ἀπεκεφαλίσθησαν.

EODEM MENSE.
Die septima

MIHNI TΩ AYTΩ.
Z'

Et certamen sancti martyris Peregrini et sociorum.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Περεγρίνου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

isti Peregrinus, Lucianus, Pom-

Οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες Περεγρῖνος, Λουκιανὸς,

τήτος, Ἡσύχιος, Παπίας, Σατορνίλος, καὶ Γερ- A peius, Hesychius, Papias, Saturnilus et Germanus.
τ, ὑπῆρχον ἐκ τῆς χώρας Ἰταλίας. Ἐπὶ δὲ τῆς Itali fuerunt. Imperante autem Trajano commota
είας Τραϊανοῦ διὰ τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν in Christianos persecutione, conscenso navigio
μὸν ἐμβάντες εἰς πλοῖον, κατήντησαν εἰς τὸ Dyrrachium profecti, cum sanctum sacromartyrem
ἄχιον· καὶ ἰδόντες τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Astium vidissent ob Christi confessionem melle
ῖον κεχρισμένον μέλιτι, καὶ κρεμάμενον ἐπὶ delibutum, et ex equuleo suspensum, vesparum
», καὶ ὑπὸ σφηκῶν καὶ μυιῶν κατακεντούμενον muscarumque morsibus expositum, illum beatum
τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, ἐμακάρισαν αὐτόν· dixerunt. Quamobrem agniti, et a præsidis appa-
γνωσθέντες ἐκρατήθησαν παρὰ τῶν ταξεωτῶν· ritoribus comprehensi, cum interrogati Christum
ἐρωτηθέντες, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσαντες, confessi fuissent, Agricolao præsidi traduntur, a
δόθησαν Ἀγρικολάῳ τῷ ἡγεμόνι, καὶ παρ' quo vincti, inque navigium conjecti, in Adriaticum
ου ἐμβληθέντες εἰς πλοῖον δίσμιοι, καὶ ἐν τῷ mare demersi sunt, beatumque finem acceperunt.
Ἀδρίας πελάγει ῥιφέντες, τὸ μακάριον τέλος Illorum reliquiæ pelago rejectæ, arenaque sepultæ,
εντο. Ὧν τὰ λείψανα ἐκβαλοῦσα ἡ θάλασσα, postea detectæ ab archiepiscopo Alexandrino,
ψεν ἐν τῇ ἄμμῳ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐμφανισθέντα honorifice conditæ fuere.
ἀρχιεπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας, κατετέθησαν ἐν- B
ους.

μνήμη τοῦ ὁσίου Θωμᾶ τοῦ ἐν τῷ Μαλεῷ *Et memoria sancti Thomæ in monte Maleo.*
ὄρει.

ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Θωμᾶς, ὅτε μὲν ἦν ἐν Sanctus Pater noster Thomas in sæculo quidem
κόσμῳ, ἐγίνετο περιφανής, καὶ περίβλεπτος illustris fuit, atque opibus dominationeque conspi-
ὑτῳ καὶ δυναστείᾳ· ἀλλὰ καὶ κατὰ βαρβάρων cuus : sed et de Barbaris plures victorias reporta-
λὰ τρόπαια ἔστησεν. Ὅτε δὲ κατέλιπε τὸν κό- vit. Cum autem ob Christi amorem sæculum, atque
ν διὰ τὸν εἰς Χριστὸν πόθον, καὶ τὸ τοῦ βίου πι- sæcularis vitæ molestissimam agitationem abdicas-
ν διὰ τὸν εἰς Χριστὸν πόθον, καὶ τὸ τοῦ βίου πι- set, factus monachus, adeo illustrior evasit, ut
ν κλυδώνιον, καὶ ἐγένετο μοναχὸς, οὕτως ἐγένετο velut columna ignis inter noctis tenebras, magni
ιφανέστερος, ὡς φαίνεσθαι ἐν νυκτὶ ὡς στύλος prophetæ Eliæ visitatione, cujus etiam mores æmu-
ρὸς τῇ ἐπισκέψει τοῦ μεγάλου προφήτου Ἠλίου, labatur, micare videretur. Silentium itaque perpe-
καὶ τὸν τρόπον ἐζήλωσεν· ἡσυχάζων ἀεὶ, καὶ τῷ tuo coluit, et ad Deum orationem in monte, quem
ῷ ἀπερισπάστως προσευχόμενος, ἐν ὄρει τῷ κα- Maleum appellant. Quocirca curationum **158** ac-
ομένῳ Μαλεῷ· Ὅθεν καὶ χαρίσματα ἰαμάτων cepto dono, dæmones expulit, et fontem aquarum C
δῶν, δαίμονας ἀπήλασε· καὶ πηγὴν ὑδάτων διὰ fusis ad Deum precibus scaturire fecit : cæcis
σευχῆς αὐτοῦ βλῦσαι πεποίηκεν· καὶ τυφλοῖς τὸ visum, claudis expeditum cursum restituit, plura-
έπειν, καὶ χωλοῖς τὴν εὐδρομίαν ἐχαρίσατο. Καὶ que alia miracula in Christi nomine patravit, ad-
ρα θαύματα πολλὰ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ mirabilis omnibus hominibus factus. Hunc in
ήσας, καὶ θαυμαστὸς τοῖς πᾶσι γενόμενος, καὶ modum Deo, quantum homini licet, inserviens, ad
Θεὸν, ὡς ἀνθρώπῳ δυνατὸν, θεραπεύσας, πρὸς ipsum lætus et gaudens migravit.
τὸν χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.
Η'. Die octava.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου. *Certamen sancti magni martyris Proscopii.*

Προκόπιος ὁ μεγαλομάρτυς ἐγεννήθη μὲν ἐν τῇ Magnus martyr Procopius in urbe Ælia Chri-
λει Αἰλίας, ἐκ πατρὸς Χριστιανοῦ, καὶ μητρὸς stiano patre, matre pagana natus, imperante Dioclе-
λληνίδος, ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ· ἀνατρα- tiano, post patris obitum a matre educatus, eidem
ὶς παρὰ τῆς μητρὸς μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς Diocletiano oblatus est, ut ad honores promove-
τοῦ, προσήχθη Διοκλητιανῷ ἐπὶ τῷ τιμηθῆναι· D retur. Quare Alexandriæ dux creatus, illuc mittitur
ὶ προχειρισθεὶς δοὺξ Ἀλεξανδρείας, ἀπεστάλη οὐ non modo hostibus bellum illaturus, verum etiam
νον πολεμίοις ἐχθροῖς, ἀλλὰ καὶ Χριστιανοῖς. Christianis. Domum itaque suam pergens, audiit
περχόμενος δὲ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἦλθεν αὐτῷ vocem e cœlo lapsam, dicentem: Adolescens, desine
ωνὴ ἐξ οὐρανοῦ λέγουσα· Νεανία, παῦσαι τοῦ πολε- pugnare adversus servos meos, ne moriaris. Ostensa
ίν τοὺς δούλους μου, ἵνα μὴ ἀποθάνῃς. Ὑπεδείχθη insuper ipsi est crucis figura. Quamobrem Scytho-
καὶ αὐτῷ σχῆμα σταυροῦ. Καὶ ἀπελθὼν εἰς Σκυ- polim profectus, aurificem ad se venire jussit, eique
τολίν, καὶ χρυσοχόον προσκαλεσάμενος, ἐποίησε præcepit, ut secundum ostensam sibi figuram cru-
πον σταυροῦ κατὰ τὸ ὑποδειχθὲν αὐτῷ σχῆμα, καὶ cem effingeret, quam deinceps gestavit. Cum vero
ὖρει αὐτόν. Στήσας δὲ τρόπαια κατὰ τῶν Σαρακη- de Saracenis trophæa retulisset, atque domum
ν, καὶ ὑποστρέψας, κατεμηνύθη τῷ βασιλεῖ παρὰ rediisset, a matre ad imperatorem delatus est,
ς μητρὸς, ὡς Χριστιανός. Καὶ τιμωρηθεὶς διαφό- quod Christianus esset. Idcirco variis cruciatibus
ως, καὶ θαυματουργήσας οὐ μόνον ἑτέρους πολ- affectus, patratis ab ipso miraculis non modo alios
ους ἔπεισε πιστεῦσαι Χριστῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν complures ad Christi fidem convertit, verum etiam

matrem ipsam, et aliquot mulieres, cum quibus capite plexus, ad Deum migravit.

μητέρα, καὶ τινας γυναῖκας, μεθ' ὧν ἀποκεφαλισθεὶς, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν.

EODEM MENSE.

Die nona.

159 *Certamen sacrosancti martyris Cyrilli.*

Sacromartyr Cyrillus Christiana fide divinisque auctus virtutibus, Cretensis Ecclesiæ pontifex constitutus fuit. Cumque gregem bene gubernasset, atque Domini plebem doctrina et adhortationibus auxisset, commota persecutione, ab idololatris comprehensus et ligatus, præsidi sistitur: atque in ignem projectus, indeque illæsus egressus, vinculis quibus vinciebatur, concrematis, et una cum lignis, quibus flamma alebatur, in cinerem redactis, a præside dimissus fuit, factum mirante, imperatorisque edicta velut iniqua condemnante. Et tunc quidem res ita se habuit. Postmodum vero præses cernens complures Christi fidem amplexari, imperatoris indignationem veritus, sanctum comprehensum etiam invitus, capite damnavit: et per hunc modum vitam immortalem, perpetuamque regni cœlestis beatitudinem eidem comparavit.

MENSI TQ AYTQ.

Θ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυρίλλου.

Κύριλλος ὁ ἱερομάρτυς, τῇ εἰς Χριστὸν πίστει καὶ ταῖς θείαις ἀρεταῖς συναυξηθείς, ἀρχιερεὺς κατέστη τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας. Καὶ καλῶς τὸ ποίμνιον ἰθύνας, καὶ τὸν λαὸν Κυρίου πληθύνας διὰ διδασκαλίας, καὶ παραινέσεως, διωγμοῦ κινηθέντος, ἐκρατήθη, παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ δεθεὶς παρεδόθη τῷ ἄρχοντι· Καὶ ἐμβληθεὶς εἰς πῦρ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀβλαβὴς ἐξελθών, τῶν δεσμῶν, οἷς ἐδέδετο καέντων, καὶ τῶν ξύλων, οἷς ἡ φλὸξ ἐτρέφετο, εἰς κόνιν λεπτυνθέντων, ἀπελύθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος, θαυμάσαντος τὸ γεγονὸς, καὶ τοῖς τοῦ βασιλέως προστάγμασιν ὡς ἀδίκοις οὔσιν ἐπιμεμψαμένου. Καὶ νότε μὲν οὕτως. Ὕστερον δὲ ἰδὼν ὁ ἄρχων πολλοὺς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀσπαζομένους, φοβηθεὶς τὸν τοῦ βασιλέως θυμὸν, κρατήσας τὸν ἅγιον καὶ ἄκων, ἀπεκεφάλισε, προξενήσας αὐτῷ ζωὴν ἀθάνατον καὶ ἀΐδιον μακαριότητα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Et certamen sancti martyris Patermuthii et sociorum.

Patermuthius et socii, Juliano Apostata tyrannidem exercente, in Ægyptiaca eremo secessum et quietam vitam quæsierant. Eidem autem Apostatæ adversus Persas expeditionem paranti ab idololatris delati, et comprehensi, sistuntur. Et Patermuthius quidem annum agebat septuagesimum quintum; Copres vero quintum supra quadragesimum. Divisi itaque ab invicem, Christum abnegare compellebantur. Copres autem Apostatæ illecebris captus, a fide defecit. Quo intellecto Patermuthius, plorans pro illo Deum orabat. Mox et ipse adductus, et Copren splendidis opertum vestibus intuitus, illacrymatus est. Copres vero earum lacrymarum causam casum suum esse agnoscens, alta voce clamare cœpit: **160** Ego jam Julianita non sum, sed Christi servus. Eapropter ei lingua abscinditur, atque una cum Patermuthio in ignem conjicitur: quos cum Alexander ab igne minime læsos cerneret, Christi fidem amplexus, una cum illis gaudens gladio obtruncatus est.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πατερμουθίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Πατερμούθιος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς τυραννίδος Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, ἐν τῇ ἐρήμῳ Αἰγύπτου ἐρήμῳ ἡσυχάζοντες. Ἀπερχομένῳ δὲ τῷ Παραβάτῃ πρὸς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον, κατεμηνύθησαν παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν. Καὶ συληθέντες ἦχθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἦν δὲ ὁ μὲν Πατερμούθιος ἐτῶν ἑβδομήκοντα πέντε, ὁ δὲ Κόπρης ἐτῶν τεσσαρακόντα πέντε. Καὶ διαχωρισθέντες ἠναγκάζοντο ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Πειθόμενος δὲ ὁ Κόπρης ταῖς θωπείαις τοῦ Παραβάτου, ἠρνήσατο. Καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ Πατερμούθιος, κλαίων παρεκάλει τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἰσαχθεὶς οὖν καὶ αὐτὸς, καὶ ἰδὼν τὸν Κόπρην ἱμάτια λαμπρὰ περιβεβλημένον, ἐδάκρυσε. Καὶ γνοὺς ὁ Κόπρης, ὅτι δι' αὐτὸν ἐδάκρυσεν, ἀνακράξας ἔφη. Οὐκ ἔτι εἰμὶ Ἰουλιανίτης, ἀλλὰ Χριστοῦ δοῦλος. Ἐκκοπεὶς οὖν τὴν γλῶσσαν, ἐβλήθη εἰς πῦρ μετὰ τοῦ Πατερμουθίου· καὶ ἰδὼν αὐτοὺς Ἀλέξανδρός τις μηδὲν ἀδικηθέντας, καὶ πιστεύσας τῷ Χριστῷ, σὺν αὐτοῖς χαίρων ἀπεκεφαλίσθη.

Et certamen sanctorum martyrum Bianoris et Silvani.

Bianor martyr Christi in Pisidia natus, ob Christi confessionem a Severiano Isauriæ præfecto comprehensus est, frustraque tentatus, ut Christum ejuraret, in equuleum raptus, ungulis ferreis sævissime excarnificatur. Mox etiam ferreis globulis candentibus eidem ustulantur axillæ, evelluntur dentes, et aures truncantur. Quæ cum ab eo fortiter tolerari vidisset miles quidam Silvanus, in Christum credens, abscissa ei repente lingua, mox etiam capite plectitur. Bianor autem multorum certaminum victor, perforatis talis, et eruto

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Βιάνορος καὶ Σιλουάνου.

Βιάνωρ, ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἦν μὲν ἐκ τῆς χώρας Πισιδίας. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν κρατηθεὶς ὑπὸ Σεβηριανοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἰσαυρίας, καὶ ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐκρεμάσθη ἐπὶ ξύλου, καὶ ἐξέσθη πυρὶ μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων, καὶ σφαίραις πυρωθείσαις σιδηραῖς ἐκάη τὰς μασχάλας, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐξερριζώθη, καὶ τὰ ὦτα ἀφῃρέθη. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν τῶν παρεστώτων ὑπομένοντα στρατιώτης τις Σιλουανὸς λεγόμενος ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ· καὶ παραυτίκα καὶ αὐτοῦ τὴν γλῶσσαν ἐκκοπεὶς, ἀπεκεφαλίσθη. Ὁ δὲ πολύ-

νωρ τρυπηθεὶς τοὺς ἀστραγάλους, καὶ τὸν δεξιὸν κλμὸν ἐξορυχθεὶς, καὶ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς κρεὶς, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ρὸν ἔτι ἐμπνέων, ἐκβληθεὶς τῆς φυλακῆς, καὶ ταζόμενος ὑπὸ τῶν δημίων, ἀπεκεφαλίσθη.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀπολλωνίου.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἀπολλώνιος, ἦν μὲν ἐκ χώρας Λυδίας, πόλεως Σάρδεων· περιήρχετο δὲ ἅπαν πόλιν καὶ Χώραν διδάσκων τὸν λόγον τῆς θείας, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπιστρέφων ἐπὶ Κύριον. Καταμηνυθεὶς οὖν παρὰ τῶν εἰδωλοῶν τῷ τῆς πόλεως Ἰκονίου ἄρχοντι, κατεσχέθη· δέσμιος ἀχθεὶς, παρέστησεν ἑαυτὸν αὐτοῦ. Καὶ τηθεὶς, δοῦλον Χριστοῦ ἑαυτὸν ὡμολόγησεν. ὐκ ἀναγκασθεὶς εἰς τὴν τύχην τοῦ βασιλέως ὀμόσαι, ἔφη, μὴ εἶναι θεμιτὸν εἰς βασιλέα ὀμνύειν θνητόν, καὶ μάλιστα τὸν μὴ ἐπιγινώσκοντα τὸν ποιητὴν τοῦ κόσμου Θεόν. Ταῦτα εἰπὼν, τῇ προστάξει τοῦ ἄρχοντος ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, καὶ σιδηροῖς ἥλοις καθηλωθεὶς, τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέθετο. Καὶ οὕτω τὸν τοῦ μαρτυρίου δρόμον τελέσας, ἀπέλαβε τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν.

Καὶ μνήμη τῶν μυρίων ἁγίων Πατέρων τῶν ἐν τοῖς σπηλαίοις καέντων καὶ πνιγέντων παρὰ Θεοφίλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας διὰ Ἰσίδωρον τὸν πρεσβύτερον.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ
ΙΕ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων, τῶν ἐν Νικοπόλει μαρτυρησάντων.

Οἱ τεσσαράκοντα πέντε τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες ἦρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου, καὶ τῆς ἡγεμονίας Λυσίου· ὧν ἦρχον Λεόντιος, Μαυρίκιος, Δανιὴλ, καὶ Ἀντώνιος. Κρατηθέντες οὖν παρέστησαν τῷ δουκὶ Λυσίᾳ ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας. Καὶ τὸν μὲν Χριστὸν ὁμολογήσαντες, τὰ δὲ εἴδωλα διατύσαντες, τυφθέντες, καὶ λίθοις συντριβέντες τά τε σώματα καὶ τὰ πρόσωπα, ἀπεκλείσθησαν εἰς φυλακήν, ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις ἄσιτοι διαμένοντες. Καὶ ἰδόντες τὴν αὐτῶν καρτερίαν οἱ τηροῦντες αὐτοὺς στρατιῶται, ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, καὶ τὰ σκέλη πελέκεσιν ἀποκοπέντες, οἱ μὲν ἤδη τεθνηκότες, οἱ δὲ ἔτι ἐμπνέοντες, εἰς κάμινον πυρὸς ἐμβληθέντες, ἐτελειώθησαν, ἀποδόντες τὴν ἡτοιμασμένην αὐτοῖς πρὸ καταβολῆς κόσμου παρὰ Χριστοῦ ἀθάνατον βασιλείαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρκιανοῦ.

Μαρκιανὸς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλεως Ἰκονίου. Νέος δὲ ὢν ἐδιδάχθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Καὶ βαπτισθεὶς ἐκήρυσσε μὲν τὴν ἀλήθειαν, ἤλεγχε δὲ τὴν τῶν εἰδώλων ἀπάτην καὶ τὴν ἀσθένειαν, καὶ τοὺς εἰδωλολάτρας ἐπεστόμιζε. Κρατηθεὶς οὖν ὑπ' αὐτῶν, παρεδόθη τῷ ἄρχοντι. Καὶ εἰς ἐξέτασιν ἀχθεὶς, ἠναγκάζετο, ποτὲ μὲν προσχήσει φθαρτῆς καὶ προσκαίρου τιμῆς, ποτὲ

A oculo dextero, detractaque capitis cute, in carcerem detruditur: postero autem die adhuc paulisper spirans, e custodia eductus, et a lictoribus succollatus, capite obtruncatur.

Et certamen sancti martyris Apollonii.

Martyr Christi Apollonius Sardibus in Lydia natus, omnes urbes et regiones circumlustrans, et veritatis sermonem ducens, complures infideles ad Dominum convertit. Accusatus idcirco ab idololatris præsidi Iconii, comprehensus vinctusque eidem sistitur. Cumque interrogatus, se Christi servum confessus esset, compulsus per fortunam imperatoris jurare, haudquaqmam fas esse, respondit, per mortalem jurare, ac præsertim cum ille mundi
B creatorem Deum non agnoscat. Hæc locutus, præsidis jussu gravissime cæditur: mox in equuleum actus, et ferreis **161** clavis confixus, spiritum Deo reddidit: atque ita consummato martyrii cursu, cœleste regnum adeptus est.

Et commemoratio innumerabilium sanctorum Patrum, qui in speluncis combusti, suffocati sunt a Theophilo Alexandriæ episcopo propter Isidorum presbyterum.

EODEM MENSE.
Die decima

Certamen sanctorum quadraginta quinque martyrum qui Nicopoli martyrium subiere.

C Quinque et quadraginta Christi martyres Licinio imperatore et Lysia præside claruernut, quibus præerant Leontius, Mauricius, Daniel et Antonius. Comprehensi ergo, Nicopoli in Armenia Lysiæ duci sistuntur; qui christum confitentes, et idola conspuentes, verberibus primum cæduntur: mox lapidibus os et facies eis contunduntur: postremo in custodiam detruduntur. Cum vero per plures dies sine cibo mansissent, cognita eorum constantia milites carceris custodes, Christi fidem susceperunt. Post e custodia eductis crura securibus truncantur: et continuo alii quidem exstincti; alii vero adhuc spirantes in ardentem fornacem injecti, consumati sunt, accipientes paratum sibi ante mundi constitutionem a Christo immortale re-
D gnum.

EODEM MENSE
Die decima

162 *Certamen sancti mrrtyris Marciani.*

Martyr Christi Marcianus patria Iconiensis, ab adolescentia fidem Christi edoctus et baptizatus, veritatem prædicabat, et idolorum deceptionem imbecillitatemque redarguens, idololatras convincebat. Ab illis idcirco comprehensus, præsidi traditur, a quo quæstioni subjectus, compellebatur qua rerum caducarum atque temporarii honoris pollicitationibus, qua minis, negare Christum atque

matrem ipsam, et aliquot
capite plexus, ad Deum m

EODEM
Die

159 *Certamen sa*

Sacromartyr Cyrill
auctus virtutibus, C
stitutus fuit. Cum
atque Domini pl
auxisset, commo
prehensus et li
projectus, in
bus vincieba
quibus flam
præside di
risque ed
quidem
cernen
ratori
sum
mod
cœl

E

[illegible]

[illegible]

[illegible] *Procii et Hilarii.*

[illegible] et Hilarius Christi martyres ex urbe [illegible] Trajano imperante, cum Ch[illegible] Christumque prædicantes, compr[illegible]

[illegible] μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ [illegible] Μὴ πεισθεὶς δὲ τοῖς τοῦ ἄρχοντος [illegible] μᾶλλον ἐνώπιον δήμου τὸν Χριστὸν [illegible] ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ [illegible] τῆς φυλακῆς δέσμιος ἐξελθὼν, καὶ τῷ [illegible] καὶ τῆς αὐτῆς ὁμολογίας ἐχό[illegible] [illegible] τὸ πρόσωπον σιδήροις· καὶ τὰ νεῦρα [illegible] τῇ μαχαίρᾳ τὴν γλῶσσαν ἐξεκόπη, καὶ [illegible] πεπυρακτωμένης ἐτέθη. Καὶ τέλος [illegible] ἀποτμηθεὶς, τὸν τοῦ μαρτυρίου [illegible]

Καὶ [illegible] θαύματος τῆς πανευφή[illegible] μάρτυρος Εὐφημίας.

[illegible] τῆς βασιλείας Θεοδοσίου μικροῦ, Εὐτυχής τις [illegible] πρεσβύτερος γέγονεν αἱρέσεως ἀρχηγὸς, [illegible] Κυρίου ἡμῶν μίαν φύσιν. Καθ[illegible] ὑπὸ Φλαβιανοῦ τοῦ Κωνσταν[illegible] πατριάρχου, ὅμως οὐκ ἐπαύετο τοῦ [illegible] Ἐκκλησίαν. Κρατήσας δὲ τῆς βασι[illegible] ἁγίοις Μαρκιανὸς, ἐξεκαλέσατο σύνοδον [illegible] τριάκοντα Πατέρων. Καὶ γενομένης ζη[illegible] μετὰ τῶν αἱρετικῶν, ἤρεσε πᾶσιν, ἐκτεθῆναι [illegible] ἕνα τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ἕνα τῶν αἱρε[illegible] ἀνοιγῆναι τὴν λάρνακα τῆς μάρτυρος, [illegible] τόμους ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς, καὶ [illegible] παρ' ἐκείνης κρατῦναι. Καὶ τούτου [illegible] μετὰ οὐ πολλὰς τὰς ἡμέρας ἀνοίξαντες [illegible] εὗρον τὸν μὲν τῶν αἱρετικῶν τόμον [illegible] πόδας αὐτῆς κείμενον, τὸν δὲ τῶν ὀρθο[illegible] χειρὶ κατεχόμενον. Καὶ οὕτω μὲν [illegible] αἱρετικοὶ, εὐφράνθησαν δὲ οἱ ὀρθόδοξοι.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κινδαίου.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Κινδαῖος ἦν μὲν [illegible] τερος τῆς ἐν Σίδῃ τῇ πόλει ἐκκλησίας· ἐπὶ [illegible] βασιλείας Διοκλητιανοῦ καταμηνυθεὶς Στρατη[illegible] τῷ ἡγεμόνι, ὅτι τὸν Χριστὸν σέβεται, [illegible] καὶ ὑποδεθεὶς ὑποδήματα σιδηρᾶ μετὰ ἥλων [illegible] ἠναγκάσθη τρέχειν κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν [illegible] πρὸς τὴν λεγομένην Ἱερὰν Πύλην, τυπτόμενος [illegible] τῶν δημίων. Ἐπεὶ δὲ πρόσταγμα εἶχον οἱ δη[illegible] καῦσαι αὐτὸν, ὑπήντησαν δέ τινι πένητι [illegible] βαστάζοντα ξύλων, μέλλοντι αὐτὰ πωλῆσαι, [illegible] τραφῆναι· καὶ ἔδουλοντο ἁρπάσαι δωρεὰν, καὶ [illegible] τὸν ἅγιον· αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν τὸ τίμημα, δέδωκε τῷ πένητι, καὶ θεὶς τὰ ξύλα ἐπὶ τῶν ἰδίων ὤμων κατέλαβε τὸν τόπον τῆς τελεώσεως. Καὶ ἀναφθείσης καμίνου, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ· καὶ τότε μὲν ἐξελθὼν ἀβλαβὴς, παρεσκεύασε τὸν ἱερέα τῷ εἰδώλων [illegible] τῇ γυναικὶ αὐτοῦ πιστεῦσαι Χριστῷ. Ὕστερον [illegible] εὐξάμενος παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Τὸ δὲ λείψανον [illegible] ἐτάφη ἐντίμως.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΔ'.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόκλου καὶ Ἱλαρίου.

Πρόκλος καὶ Ἱλάριος, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες [illegible] τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ ἐκ τῆς πόλε[illegible] [illegible]ριστιανοὶ δὲ ὄντες ἐκήρυττον τὸν Χ[illegible]

καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων ἐπίστρεφον πρὸς
. Πρῶτος οὖν κρατηθεὶς παρὰ τῶν εἰδωλολα-
ὁ Πρόκλος, παρίστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.
ξετασθεὶς, καὶ τὸν Χριστὸν ἐπὶ πλεῖον ὁμολο-
ς, ἐξεδόθη Μαξιμίνῳ τῷ ἡγεμόνι. Καὶ κρεμα-
ἐξέσθη σιδήροις, καὶ λαμπάσι πυρὸς τὴν γα-
καὶ τὰς πλευρὰς κατεκάη. Καὶ μετὰ ταῦτα
ενος ἀπόφασιν τοῦ κατατοξευθῆναι, ἤγετο
ὸς ἐπὶ τὸν τόπον τῆς τελειώσεως. Καὶ κατὰ
ὁδὸν συναντήσας Ἱλαρίῳ τῷ ἀνεψιῷ αὐτοῦ, καὶ
σάμενος αὐτὸν, ἐγένετο αἴτιος τοῦ κρατηθῆνα:
ν. Καὶ αὐτὸς μὲν κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, καὶ
ταις κατατοξευθεὶς παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ὁ δὲ
ιος τυφθεὶς καὶ ξεσθεὶς, καὶ ἐπὶ μίλια γυμνὸς
συρεὶς, τελευταῖον ξίφει τὴν κεφαλὴν ἐτμήθη.

A infidelium ad illum traducerent; primus Proclus ab idololatris comprehensus, imperatori sistitur: quæstionique subjectus, cum multo magis Christum profiteretur, Maximino præsidi traditur: a quo **164** suspensus, ungulis ferreis excarnificatur, et ardentibus facibus eidem venter et latera ustulantur. Posthæc lata sententia, ut sagittis confoderetur, nudus ad locum supplicii ducitur. Cum vero occurrentem sibi in via Hilarium nepotem suum salutasset, in causa fuit, ut et ille caperetur. Et is quidem ad palum alligatus, sagittisque confossus, spiritum reddidit. Hilarius vero cæsus et excarnificatus, et ad aliquot milliaria nudus raptatus, postremum decollatur.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Γολινδούχ.

B

Et certamen sanctæ martyris Golinduch.

τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Γολινδοὺχ, ὑπῆρχε μὲν ἐκ Περσίδος ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαυρικίου· συνῴκει ἀνδρὶ ἀρχιμάγῳ. Καὶ ὁρᾷ ἄγγελον Θεοῦ καθ' ους δεικνύοντα αὐτῇ τόπον φωτεινὸν, ἔνθα οἱ ιοι ἐχόρευον, καὶ ἕτερον σκοτεινὸν, ἐν ᾧ οἱ εἰδωλάτραι ἐτιμωροῦντο. Καὶ δοκιμάσασα εἰσελθεῖν εἰς φωτεινὸν τόπον, ἐκωλύθη, εἰπόντος τοῦ ἀγγέλου, Ἐὰν μὴ γένῃ Χριστιανὴ, οὐκ εἰσέρχῃ. Ἐξυπνος γενομένη, παρ' αὐτὰ ἐβαπτίσθη. Καὶ γνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ βασιλέως, ἀπεκλείσθη τὴν τῆς λήθης φυλακὴν, καὶ πάλιν εἰς λάκκον, ἔνθα ἦν δράκων· καὶ μετὰ χρόνους πολλοὺς ἐκβληθεῖσα, ἐτιμωρήθη διαφόρως· καὶ βουλλωθεῖσα τὸν τράχηλον, ἤγετο ἀποκεφισθῆναι. Ἐκβαλὼν δὲ τὴν ἄλλαν σῶαν ὁ ἄγγελος. ἔδωκε τῷ δημίῳ. Καὶ C τουμένην τὴν ἁγίαν, διὰ τὸ μὴ παθεῖν ὑπὲρ ιστοῦ, πλήξας μετὰ σπαθίου κατὰ τὸν τράχηλον, σαι μὲν αἷμα πεποίηκεν, οὐκ ἀπεκεφάλισεν δὲ. τὰ ταῦτα ζήσασα, καὶ πολλοὺς ὠφελήσασα, πρὸς ιον ἐξεδήμησεν.

Καὶ τετέλεσται ἡ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Γολινδούχ.

Martyr Christi Golinduch in Perside, Mauricio imperante, floruit: quæ cum cuidam magorum principi in matrimonium collocata fuisset, illi aliquando angelus Dei in somnis apparuit, locumque splendidum, et in eo justos tripudiantes monstravit, atque alterum tenebricosum, in quo idololatræ cruciabantur. Conata autem lucidum illum locum intrare, prohiberi videbatur ab angelo aiente: Nisi Christiana fias, haudquaquam huc ingredieris. Expergefacta, statim baptismum suscepit. Quod cum vir ejus et rex comperissent, in carcerem lethes primum, deinde in lacum conjicitur, ubi draco erat. Multos post annos inde educta, variis affecta est cruciatibus. Postremo bulla obsignatum collum gerens, ad supplicium ducitur. Bulla autem ab angelo sana integraque sublata, et lictori tradita, is sanctam ægre ferentem, quod pro Christo non pateretur, gladio ferit; quo quidem ex vulnere sanguis profluxit; caput tamen minime est amputatum: quin post hæc superstes, cum multis profuisset, ad Dominum migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΓ'.

'Αθλησις τοῦ ἁγίου μαρτυρος Σεραπίωνος.

Σεραπίων, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχε ἐπὶ τῆς βασιλείας Σευήρου, ἀνὴρ θεοσεβὴς καὶ τὸν τρόπον ἀμεμπτός. Κρατηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, παρεδόθη Ακύλᾳ, τῷ τῆς χώρας ἐκείνης ἄρχοντι. Καὶ παραστὰς ἀνώπιον τοῦ, καὶ ἐρωτηθεὶς ποίας θρησκείας τυγχάνει, ὁμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστόν. Τυφθεὶς οὖν διὰ D ὅτο σφοδρῶς, καὶ σιδήροις ὀξέσι τὸ σῶμα ξεσθεὶς ον, παρεπέμφθη φυλακῇ, λιμῷ καὶ δίψει πιεζόμε-ς. Μετὰ δὲ πολλῶν ἡμερῶν παραδρομὴν τῆς φυ-κῆς ἐλκυσθεὶς, παρίστη δεδεμένος τῷ ἄρχοντι. εἰ μηδεμίαν πληγὴν, ἢ τραύματος οὐλὴν φέρων ἐκ τοῦ σώματος, διὰ τὸ θεραπευθῆναι παραυτίκα ὑπὸ Χριστοῦ, εἰς ἔκπληξιν ἤγαγεν ἅπαντας, καὶ ἄλλους παρεσκεύασε πιστεῦσαι Χριστῷ. Καὶ φοβη-θεὶς ὁ ἄρχων, ἵνα μὴ πλείονας προσαγάγῃ Χριστῷ, ᾠρὶ παρέδωκεν αὐτὸν. Καὶ οὕτω τὸν τῆς ἀθανασίας ἀθλήσας ἀγῶνα, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE
Die decima tertia.

165 *Certamen sancti martyris Serapionis.*

Serapion Christi martyr temporibus Severi imperatoris vixit, vir pietate ac probitate morum insignis. Captus autem ab idolorum cultoribus ob Christi confessionem, Aquilæ ejus loci præsidi sistitur: a quo rogatus, quam religionem coleret, libere Christum confessus est. Quamobrem acriter verberatur, et ungulis ferreis eidem totum corpus excarnificatur: postremo in carcerem detruditur fame sitique conficiendus. Evolutis autem pluribus diebus e custodia extractus, vinctus præsidi iterum sistitur. Cumque nullum vulneris vestigium aut cicatricem toto corpore præferret, eo quod a Christo repente sanatus fuerat, omnes obstupefecit, plurimosque ad Christi fidem perduxit. Quare præses veritus, ne plures ad Christum traduceret, flammis cremandum tradidit: atque per hunc modum immortalitatis confecto certamine, consummatus fuit

Et certamen sanctæ martyris Myropes.

Martyr Christi Myrope, imperante Decio, in insula Chio nata est: unde Ephesum profecta, unguenta ex reliquiis sanctorum martyrum et apostolorum manantia colligens, ægrotos sanabat. Hinc eidem Myrodis nomen inhæsit. Chium deinde insulam reversa, cum sanctum Isidorum pro Christo martyrio functum interfectumque reperisset, sublatas ejusdem reliquias apud se condidit. At cum ob illud reliquiarum furtum complures capti quæstionique subjecti fuissent, seipsam manifestavit, confessaque est, et se reliquias sustulisse, et apud se reconditas habere. Quocirca a præside Numeriano comprehensa, qui et sanctum Isidorum excruciaverat, immaniterque cæsa, in carcerem detruditur: ubi apparente sancto Isidoro, atque repositorum sibi bonorum sponsione ab eodem facta, spiritum Deo reddidit.

Καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Μυρώπης.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Μυρώπη, ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, ἐκ τῆς νήσου Χίου· περιήρχετο δὲ τὴν Ἐφεσίων πόλιν, τὰ ἐκ τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ἀποστόλων προχεόμενα μύρα συνάγουσα, καὶ ἰωμένη τοὺς ἀσθενοῦντας· ὅθεν καὶ φερωνύμως ἐκλήθη Μυρώπη. Καταλαβοῦσα δὲ τὴν νῆσον Χίον, καὶ εὑροῦσα τὸν ἅγιον Ἰσίδωρον διὰ Κριστὸν μαρτυρήσαντα, καὶ τελειωθέντα, ἀνείλετο τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ ἔκρυψε παρ' ἑαυτῇ. Καὶ πολλῶν κρατουμένων διὰ τὴν τοῦ λειψάνου ἁφαίρεσιν, καὶ τιμωρουμένων, ἐφανέρωσεν ἑαυτὴν, λέγουσα λαβεῖν καὶ κρύψαι τὸ λείψανον. Κρατηθεῖσα οὖν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Νουμεριανοῦ, τοῦ καὶ τὸν ἅγιον Ἰσίδωρον βασανίσαντος, ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ δι' ὁπτασίας τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τῶν ἀποκειμένων αὐτῇ ἀγαθῶν τὴν ἐπαγγελίαν λαβοῦσα, τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέδωκεν.

EODEM MENSE.

Die decima quarta.

166 *Certamen sancti Justi martyris.*

Justus Christi martyr ex urbe Roma, in Numerorum ordine primum militavit. Cum vero aliquando e prælio reversus crucem crystallinam vidisset, vocemque inde prodeuntem audisset, præcipientem sibi idola deserere, Christique fidem suscipere. Romam confestim redit: ubi distributo in pauperes patrimonio, Christi fide lætus et contentus, in domestico secessu sibi deinceps vivere constituit. Quo comperto tribunus Justum comprehendi jussit: frustraque tentatum, ut Christum negaret, catenis constrictum, ad Magnentium præsidem mitti: a quo, cum in Christi fide constantior persisteret, nervis crudis verberatur: deinde ferrea cassis candens ejusdem capiti imponitur: mox prunis ardentibus nudus supersternitur: postremo in ingentem ignis fornacem injectus, Deo spiritum reddidit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰούστου.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἰουστος ὑπῆρχε μὲν ἐκ τῆς πόλεως Ῥώμης· ἐστρατεύετο δὲ ἐν τῷ τάγματι τῶν Νουμέρων. Ὑποστρέφων δὲ ποτε ἀπὸ τοῦ πολέμου, ὁρᾷ σταυρὸν κρυσταλλοειδῆ· καὶ ἐκ τοῦ σταυροῦ ἀκούει φωνὴν ἐξελθοῦσαν καὶ εἰποῦσαν αὐτῷ καταλιπεῖν τὰ εἴδωλα καὶ πίστευσαι Χριστῷ. Καταλαβὼν οὖν τὴν Ῥώμην, καὶ διασκορπίσας τὸν πλοῦτον αὐτοῦ τοῖς πτωχοῖς, ἡσύχαζε καθ' ἑαυτὸν, τῇ εἰς Χριστὸν ἐπαγαλλόμενος πίστει. Γνωσθεὶς δὲ παρά τοῦ τριβούνου, ἐκρατήθη παρ' αὐτοῦ. Καὶ μὴ πεισθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, δεθεὶς ἀλύσεσι πρὸς ἐπέμφθη Μαγνεντίῳ τῷ ἡγεμόνι. Καὶ ἐμμείνας ἔτι πλέον τῇ εἰς Χριστὸν πίστει, ἐτύφθη λώροις βοείοις καὶ πεπυρακτωμένην περικεφαλαίαν περιετέθη τῇ κεφαλῇ. Εἶτα ἐπὶ ἐσχάρας ἠθραικωμένης ἐτέθη γυμνός· καὶ τέλος ἐν καμίνῳ πυρὸς μεγάλου βληθεὶς, τὸ ἑαυτοῦ πνεῦμα παρέδωκε τῷ Θεῷ.

Et commemoratio sancti Patris nostri Onesimi Thaumaturgi.

Sanctus Onesimus in Cæsarea Palæstinæ urbe, Diocletiano imperante, natus est piis, atque, ut fama est, ab angelo baptizatis parentibus, atque ab eodem de filii sui conceptione et nomine edoctis. Natus autem educatusque in disciplina et correptione Domini, ad unum ex monasteriis apud Ephesum positis, in quo octingenti Ascetæ morabantur, profectus, ibique monachus factus, supra humanæ naturæ vires deinceps certare instituit. Ejus porro orbitate mœsti parentes, cæsi facti sunt. Exorta interim persecutione adversus Christianos, et omnibus Ascetis fuga dilapsis, paternam etiam ipse domum, tanquam peregrinus, petiit: et visum quidem parentibus orando restituit, seipsum autem illis haudquaquam manifestavit; sed vitæ suæ cursum in charta descriptum, et in quadam domus fenestra repositum relinquens, Magnesiam conten-

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θαυματουργοῦ Ὀνησίμου.

Ὀνήσιμος ὁ ὅσιος ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλεως Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν, βαπτισθέντων, ὡς ὁ λόγος, ὑπὸ θείου ἀγγέλου, καὶ εὐαγγελισθέντων καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ υἱοῦ αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομα διδαχθέντων. Μετὰ δὲ τὸ γεννηθῆναι καὶ ἀνατραφῆναι, ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ ἦν· ἀπελθὼν εἰς ἓν τῶν κατὰ τὴν Ἔφεσον μοναστηρίων, ἐν ᾧ διέτριβον ὀκτακόσιοι ἀσκηταὶ, ἐγένετο μοναχός. Καὶ ἦν ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ φύσιν ἀνθρωπίνην. Θρηνοῦντες δὲ τὴν αὐτοῦ στέρησιν οἱ γονεῖς ἐτυφλώθησαν. Καὶ διωγμοῦ κινηθέντος κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ τῶν ἀσκητῶν πάντων φυγόντων, παρεγένετο καὶ αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς ξένος. Καὶ τοὺς μὲν γονεῖς ἐποίησε δι' εὐχῆς ἀναβλέψαι· ἑαυτὸν δὲ οὐκ ἀπεκάλυψεν αὐτοῖς· ἀλλὰ γράψας ἐν χάρτῃ τὰ κατ' αὐτὸν, καὶ θεὶς ἐν μιᾷ τῶν θυρίδων, ἀπῆλθε

Ἰαγνησίαν, Ἔνθα πολλὰ θαύματα ποιήσας, πρὸς ἐξεδήμησεν.

A dit; ubi multis patratis miraculis, ad Deum migravit.

μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἰωσήφ.

167 *Et commemoratio sancti Patris nostri Joseph confessoris.*

ωσὴφ ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ὑπῆρχεν ἐπὶ βασιλείας Θεοφίλου τοῦ Εἰκονομάχου, υἱὸς μὲν πεινοῦ καὶ Θεοκτίστης, ἀδελφὸς δὲ Θεοδώρου ομένου τῶν Στουδίου· ὅς διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ τειαν ψήφῳ κοινῇ Χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Θεσονίκης· ἔνθα χρόνον ὀλίγον διατρίψας, καὶ τὴν ὀδοξον πίστιν διδάξας, πρὸς τὴν βασιλεύουσαν στρεψε πόλιν κελεύσει βασιλικῇ. Καὶ παραστάνων αὐτός τε καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τῷ εἰκονομάχῳ ιλεῖ, ἠναγκάζοντο ἀρνήσασθαι τὴν προσκύνησιν σεπτῶν εἰκόνων. Καὶ μὴ πεισθέντες, ὁ μὲν ἐν τῆς Ἀπολλωνιάδος ἐξωρίσθη λίμνῃ ὁ Θεόδωρος· ὲ φυλακαῖς διαφόροις προσομιλήσας ὁ Ἰωσὴφ, τῇ λοιπῇ κακοπαθείᾳ ἐγκαρτερήσας, καὶ πάλιν τινος τῶν δυσσεβῶν ἀποσταλέντος παρὰ τοῦ βαέως, ἀναγκασθεὶς ὑπογράψαι τῷ τόμῳ τῆς αἱρέ-ις, καὶ μὴ ἀνασχόμενος, κατακλεισθεὶς εἰς σκοτέραν φυλακὴν, ἐτελειώθη.

Sanctus Pater noster Joseph, Theophilo imperatore iconomacho, claruit: et filius quidem fuit Photini ac Theoctistes, frater autem Theodori Studii præfecti, qui ob insignem morum probitatem communi suffragio episcopus Thessalonicæ creatus fuit. Paucis autem annis transactis cum orthodoxam fidem docuisset, ad regiam urbem imperatoris jussu revertitur: ipseque ac frater imperatori iconomacho oblati, ad ejurandam venerandarum imaginum adorationem frustra compulsi. Theodorus B quidem ad Apolloniadis stagnum exsulare est jussus. Joseph vero per varios carceres traductus, et reliquis ærumnis atque incommodis fortiter exhaustis, rursus ab impio quodam ad imperatorem remissus est: frustraque tentatus, ut hæreseos tomo subscriberet, in teterrimam custodiam detrusus, vitam finivit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΕ'.

EODEM MENSE.
Die decima quinta.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Κυρίκου καὶ Ἰουλίττης.

Certamen sanctorum martyrum Cyrici et Julittæ.

Ἰουλίττα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐπὶ οκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐκ τῆς πόλεως Ἰκονίου· ἡ δὲ τὸν ἐπικρατοῦντα διωγμὸν ἐν Ἰκονίῳ, ἀναβομένη τὸν υἱὸν αὐτῆς Κύρικον τριετῆ ὄντα, ἦλθεν εἰς Σελεύκειαν· καὶ εὑροῦσα δὲ ἐκεῖ τὸν τὸν διωγμὸν, παρεγένετο εἰς Ταρσόν. Ἔνθα καὶ λέξανδρος ὁ ἡγεμὼν, ὠμὸς καὶ θηριώδης ἄνθρωος, ἐβασάνιζε τοὺς ἁγίους. Καὶ κρατηθεῖσα, καὶ ῦ παιδὸς ἀποχωρισθεῖσα, ἐτιμωρεῖτο. Τὸ δὲ παιδίον τοῦ λαβὼν ἐπὶ τῶν γονάτων ὁ ἡγεμὼν, ἐκολάυε· τὸ δὲ οὐκ ἐπεστρέφετο πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ δι' λου ἔβλεπεν ἀτενῶς πρὸς τὴν μητέρα· καὶ ψελλιύσῃ τῇ φωνῇ, τὸ μὲν τοῦ Χριστοῦ ἀνεκαλεῖτο τὸ ομα, πρὸς δὲ τὴν μητέρα ἔσπευδεν ἀπελθεῖν. Καὶ ολώσας ὁ ἀνηλεὴς θὴρ, ἐλάκτισεν αὐτόν, βίψας ἀπὸ ῶν βαθμίδων. Καὶ συντριβείσης τῇ πέτρᾳ τῆς κεαλῆς αὐτοῦ, ἀφῆκε τὴν ψυχήν. Καὶ δοξάσασα τὸν πεκεφαλίσθη καὶ αὐτή.

Martyr Christi Julitta ex urbe Iconio, Diocletiano imperatore, claruit. Gliscente autem Iconii persecutione, una cum filio Cyrico trienni puero Seleuciam contendit; eamdemque ibidem persecutionem C offendens, Tarsum profecta est: ubi etiam Alexander præses, homo crudelis et ferus, sanctos exagitabat. Comprehensa itaque, et a puero separata, tormentis subjicitur. Puero autem super genibus posito præses interim blandiebatur. At ille averso ab illo ore, defixoque in matrem obtutu, balbutiente voce nomen Christi appellabat, et ad matrem abire conabatur. Quare ab immiti fera calcibus trusus, et per gradus dejectus, colliso ad petram capite contritoque, exanimatus est. Mater **168** vero Deum glorificans, post plures cruciatus etiam ipsa capite plexa fuit.

Θεὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, μετὰ πολλὰς τὰς βασάνους

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀβουδίμου.

Et certamen sancti martyris Abudimi.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἀβούδιμος, ὑπῆρχεν ἐπὶ ιοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐκ τῆς νήσου Τενέδου. ραθεὶς δὲ, καὶ πολλὰ καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι ὸν Χριστὸν, οὐκ ἐπείσθη· ἀλλὰ μᾶλλον ὡμολόγησε παῤῥησίᾳ τὴν θεότητα αὐτοῦ. Ὅθεν πάλων πηχθέντων, εἰς μάστιγας ἐξετάθη, καὶ τύπτεται ὑπὸ ἐννέα τρατιωτῶν· βιασαμένων δὲ αὐτὸν τῶν δημίων μαρῶν ἀπογεύσασθαι θυσιῶν, οὐκ ἠνεσχέθη. Διὸ έουσιν αὐτὸν χερσὶ σιδήραις· καὶ μετὰ πολλὰς τέρας βασάνους μὴ πεισθέντα ἀπεκεφάλισαν. Καὶ δοὺ μέσης ἡμέρας ἐφάνη ὁ μάρτυς τῷ Διοκλητιανῷ ετὰ ἀγγέλων κατεχόντων ῥομφαίας· καὶ φόβῳ

Martyr Christi Abudimus, Diocletiano imperatore, ex insula Tenedo, cum comprehensus, pluribusque modis, ut Christum ejuraret, compulsus, negasset id se facturum, quin etiam liberius illius divinitatem profiteretur; palis solo infixis alligatus et extensus, a novem mililibus cæditur. Cogentibus insuper eum lictoribus immundas carnes idolis immolatas eomedere, restitit. Quamobrem ungulis ferreis ab eisdem depectitur: aliisque pluribus tormentis frustra tentatus, postremum decollatus est: cum ecce sub meridiem apparens martyr Diocletiano, angelis istpatus gladios manu stringentibus, cœlesti terrore

illum percutit, ne afflictus verbis: Ea Abdiesus A
[illegible] Dei, quem a cruciatum putas: Deus au-
[illegible] illi misericordiam, illam pœnæ gratia adjutam con-
[illegible] tormentum non timemus, et contra te prævaricatorem [illegible] spiritus, quem Deo patientia convertere
[illegible] misericordia, et ad [illegible] illam addiscere, in majorem
[illegible] ictus corpus martyris flammis tradidit.

Et certamen sanctorum martyrum Antiochi et Cyriaci.

Antiochus Christi martyr patria Sebastenus, professione medicus, urbes omnes circumlustrans, sacro ornabat. Ad Adriano autem præside captus, pluribus primum cruciatibus afficitur: post in lebetem immissus, sic crematus, ad bestias damnatur: quæ mitissimæ eidem blandiri visæ sunt, ejusque pedibus provolutæ ipsum deosculari. Inter cæteras B fera pardalis erat, quæ humana voce præsidem increpans. Interea sanctus orabat, suisque precibus omnia data in pulverem dissolvit. Postremum capite plexus est, et vix una cum sanguine ex collo manavit. Quo miraculo commotus carnifex Cyriacum, qui sanctum [illegible] decollaverat, resumpto animo [illegible] confessus est Christianum, Adriani [illegible] maledicens. Quamobrem ipse pariter capite plexus, sancto Antiocho adjunctus fuit. Atque ita ambo consummati, a cœlesti et magno Rege regnum cœlorum accepere.

Et certamen sancti martyris Pauli et sociorum ejus.

Hi genere Ægyptii fuere; captique, et ad urbem Diocæsaream ducti, præsidi sistuntur; quæstionique subjecti, verum Deum nostrum professi sunt. Ipsorum manibus pedibus illis aduruntur, et oculi dexteri eruuntur: mox ferro et igni consummantur: atque una cum ipso complures alii viri feminæque Christi nomen profess: quos inter sancta Thea in equuleum extensa, lacerata fuit: ipsiusque soror Valentina juvenem aggressa, aram calcibus evertit: quamobrem ipsa etiam dilaniata fuit crudelissime. Sanctus autem Paulus martyr post latam sententiam, et capite plecteretur, stans oravit pro Christianis, Judæis, Samaritanis, Græcis, et cæteris gentibus, ut Dei agnitionem venirent, et commota adversus Christianos persecutio cessaret. Quo facto ad [illegible] misericordiam et lacrymas commovit universo et post hæc capite plexus est. D

ΤΟΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡμέρᾳ ἐκτεσσαρεσκαιδεκάτῃ.

Μνήμη τῆς ἁγίας καὶ ἁγίας συνόδου τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ θεοφόρων Πατέρων.

Μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ δυσσεβοῦς Ἀρείου, τὴν ὑπὸ τῶν τριακοσίων ἁγίων Πατέρων ἐν Νικαίᾳ γενομένην, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου Εὐτυχὴς ὁ αἱρετικός, ἐβούλετο ἀνανεῶσαι τὴν ἐκείνου αἵρεσιν, λέγων, ἐπὶ Χριστοῦ μίαν φύσιν γενέσθαι μετὰ τὴν ἕνωσιν. Ἀλλὰ τῆς βασιλείας κρατήσας ὁ ἐν ἁγίοις

ὁσανὴρ ἐξέπληξεν αὐτόν, καὶ φησιν· Ἴθι, Ἀβδιέσ- A
μας ὁ τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, ὃν σὺ μὲν νομίζεις τεθνηκέναι· ὁ δὲ Θεὸς τῇ αὐτοῦ βραχείᾳ ὀλιγωσει, ὅτι ἰσχύει κατὰ τῶν συναγόντων σου δαιμόνων, καὶ κατὰ σοῦ. Ὁ δὲ ἄνομος, ὅ ἐστι, ἀνοχῇ Θεοῦ ὠφελεῖ μετανοῆσαι, καὶ πιστεῦσαι Χριστῷ, μᾶλλον μενεῖς, τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος περὶ παρέδωκεν.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀντιόχου καὶ Κυριακοῦ.

Ἀντιόχος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἀπὸ Σεβαστείας, ἰατρὸς τὴν τέχνην, περιεσχόμενος δὲ τὰς πόλεις πάσας καὶ ἰατρεῖα τοὺς ἐν ἀσθενείαις, ἐκρατήθη ὑπὸ Ἀδριανοῦ τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ πολλὰς βασάνους ὑπομείνας πρότερον, ὕστερον εἰς λέβητα ἐμβληθείς, καὶ μὴ φλεγθείς, ἔπειτα θηριομαχῆσαι, ἥτινι προσ- B έχαιρον τὰ θηρία καὶ κινούμενα πρὸς τοὺς ποσὶν αὐτοῦ, πατεῖσθαι αὐτόν. Μία δὲ παρδάλις ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἔλεγξε τὸν ἡγεμόνα. Εἶτα ηὔξατο ὁ ἅγιος, καὶ διελύθησαν εἰς φύραμα πάντα τὰ εἴδωλα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν, καὶ ἔρρευσεν ἐκ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ σὺν αἵματι γάλα. Κυριακὸς δὲ ὁ τὸν ἅγιον ἀποκεφαλίσας, ἰδὼν τὸ θαῦμα, καὶ καρδιογνωσθεὶς, ἑαυτὸν Χριστιανὸν ὁμολόγησε καὶ ἀνάθεμα εἶπεν τοῖς εἰδώλοις Ἀδριανοῦ, ἐτμήθη καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλήν, καὶ προστέθη τῷ ἁγίῳ Ἀντιόχῳ. Καὶ οὕτω τελειωθέντες, ἀπέλαβον παρὰ τοῦ οὐρανίου καὶ μεγάλου Βασιλέως τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παύλου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Οὗτοι ὑπῆρχον Αἰγύπτιοι τὸ γένος. Κρατηθέντες δὲ, καὶ εἰς τὴν πόλιν Διοσπολιτῶν ἀχθέντες, παρέστησαν τῷ ἄρχοντι. Καὶ ἐρωτηθέντες, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν ἀληθινὸν ἡμῶν Θεὸν, τοὺς ἀριστεροὺς πόδας κατεκάησαν· καὶ τοὺς δεξιοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξωρύχθησαν καὶ ξίφεσι καὶ πυρὶ ἐτελειώθησαν καὶ μετ' αὐτῶν ἕτεροι πολλοὶ ἄνδρες τε, καὶ γυναῖκες ὁμολογήσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἡ μὲν ἁγία Θέη ἐπὶ ξύλου τανυσθεῖσα ἐξέσθη· ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτῆς Οὐαλεντίνα τῷ δικαστῇ ἐπιφέμενη, κατέστρεψε τὸν βωμὸν τῷ ποδί. Καὶ ἐξέσθη καὶ αὐτὴ ἀφειδῶς. Παῦλος δὲ ὁ ἅγιος μάρτυς τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἀπόφασιν λαβὼν, καὶ στὰς, προσευξάμενος ὑπὲρ Χριστιανῶν, ὑπὲρ Ἰουδαίων, ὑπὲρ Σαμαρειτῶν, ὑπὲρ Ἑλλήνων, καὶ ὑπὲρ ἑτέρων ἐθνῶν, ὅπως εἰς γνῶσιν Θεοῦ ἔλθωσιν, καὶ παυθῇ ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸς, εἰς οἶκτον καὶ δάκρυα πάντας ἐκίνησε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐτμήθη τὴν κεφαλήν. C D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ιζ

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα Πατέρων.

Μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ δυσσεβοῦς Ἀρείου, τὴν ὑπὸ τῶν τριακοσίων ἁγίων Πατέρων ἐν Νικαίᾳ γενομένην, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου Εὐτυχὴς ὁ αἱρετικὸς, ἐβούλετο ἀνανεῶσαι τὴν ἐκείνου αἵρεσιν, λέγων, ἐπὶ Χριστοῦ μίαν φύσιν γενέσθαι μετὰ τὴν ἕνωσιν. Ἀλλὰ τῆς βασιλείας κρατήσας ὁ ἐν ἁγίοις

ιανὸς, μετὰ τελευτὴν Θεοδοσίου υἱοῦ Ἀρκαδίου, ἄγειν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἱερὰν ἑξακοσίων ντα Θεοφόρων Πατέρων, καὶ καθεῖλεν οὐ μόὐτυχῆ, μᾶλλον δὲ δυστυχῆ καὶ ἀθλιον, καὶ τοὺς ονας αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀρειανισμὸν παν- ; ἠφάνισε, κρατύνας τὸ ἅγιον σύμβολον τῶν Πατέρων, καὶ ἐπιβεβαιώσας, καὶ ἀναθεματίἅπαντας τοὺς αἱρετικούς. συνεργησάσης εἰς καὶ τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας, καὶ ρον τῆς ὀρθοδοξίας, καθάπερ ζῶσα, παρασχοῦσα ὀρθοδόξοις.

gata Chalcedone sacra sexcentorum ac triginta deiferorum Patrum synodo, non modo infelicem 170 ac miserum Entychen, ejusque asseclas evertit; verum etiam Arianismum penitus destruxit, sacrum sanctorum Patrum symbolum confirmans ac stabiliens, hæreticosque omnes anathematizans, cum in id operam suam et sancta magna martyr Euphemia conjungeret, et orthodoxæ fidei definitionem, tanquam vivens, orthodoxis præberet.

ἴθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὀνησιφόρου καὶ Πορφυρίου.

τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ὀνησιφόρος ὑπῆρχε ἐκ τῆς πόλεως Ἰκονίου, συγγενὴς ὢν τῆς βασις Τρυφαίνης· κατῴκει δὲ ἐν τῇ πόλει Ἰκονίου. καὶ δεξάμενος τὸν μέγαν ἀπόστολον Παῦλον, ἐχθη ὑπ' ἐκείνου τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ τισθεὶς πανοικὶ, ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Καὶ διὰ ο διωχθεὶς, ἐκ τοῦ Ἰκονίου ἀπελθὼν, κατῴκηεἰς τὸ Πάριον. Εὔπορος δὲ ὤν, πολλὴν τῶν πτωἐποιεῖτο πρόνοιαν. Ἀλλὰ καὶ τῷ Παύλῳ πρὸς Ἱεροσόλυμα ἀπερχομένῳ πολλὰ χρήματα εἰς ονίαν τῶν ἀδελφῶν δέδωκε, καὶ πρὸς Ῥώμην γομένῳ δεσμίῳ κατηκολούθησε. Καὶ προτραπεὶς ἐκείνου, πάλιν κατέλαβε τὸ Πάριον· Καὶ κρατη- ; ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος ἅμα τῷ δούλῳ αὐτοῦ Πορφυ-, ἐβασανίσθη. Εἶτα ἀγρίοις ἵπποις προσδεθεὶς, συρεὶς μίλια δεκατέσσαρα, παρέδωκε τὸ πνεῦμα· κακοπαθήσας δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Πορφύριος ἐν ιν αὐτοῦ τοῖς κατὰ Θεὸν ἀγωνίσμασιν, ἐτεώθη.

Et certamen sanctorum martyrum Onesiphori et Porphyrii.

Onesiphorus Christi martyr, ex urbe Iconio oriundus, affinis Tryphænæ imperatricis, Iconii habitavit, ubi et suscipiens magnum apostolum Paulum, ab eo verbum veritatis edoctus, atque cum tota domo baptizatus, Christum prædicabat. Quapropter exagitatus, Iconio migrans, in Parum abiit, ibique commoratus est. Cum autem facultatibus afflueret plurimam pauperum curam gerebat. Sed et Paulo Hierosolyma abeunti, multas opes pro fratrum ministerio contulit, eumdemque vinctum Romam missum secutus est, cujus hortatu iterum in Parum rediit. Comprehensus autem a præside una cum servo suo Porphyrio, tormentis subjectus est: dein ferocibus equis alligatus, et milliaribus quatuordecim raptatus, spiritum tradidit. Porphyrius autem una cum illo in omnibus, quæ pro Deo sustinuit, certaminibus tormenta passus, vitam finivit.

ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀθηνογένους.

Ἀθηνογένης ὁ ἱερομάρτυς ἦν μὲν ἐκ τῆς Σεβαίας ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως. Κρατηθεὶς δὲ ὁ τοῦ ἡγεμόνος μετὰ τῶν δέκα μαθητῶν αὐτοῦ, ὶ πολλὰς βασάνους σὺν αὐτοῖς ὑπομείνας διὰ τὴν ; Χριστὸν ἀγάπην, τελευταῖον τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἔξατο τελευτήν. Λέγεται δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι πρὸ ὗ κρατηθῆναι, ἀπελθὼν εἰς τὸ μοναστήριον, τοὺς θητὰς οὐχ εὗρεν· προκατεσχέθησαν γάρ· τὴν δὲ ἀντήσασαν αὐτῷ ἔλαφον, ἣν ἀνέθρεψεν ἐν τῇ ονῇ, εὐλόγησεν, καὶ ἐπηύξατο, μὴ κυριευθῆναι τὸ τῶν κυνηγετῶν καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς· ἀλλὰ θ' ἕκαστον χρόνον ἄγειν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ αὐτήν , καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς μελλούσας τίκτεσθαι μόσχον α. Ὃ καὶ γέγονεν· Ὁρᾶται γὰρ μετὰ τὴν ἀναγνων τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰσερχοίνη ἡ ἔλαφος, καὶ τὸν μόσχον αὐτῆς ἀνατίθησι τῷ ίῳ, καὶ πάλιν ἐξέρχεται. Ὃν θύοντες οἱ συλλελεγίνοι, εὐωχοῦνται εἰς δόξαν τοῦ ἱερομάρτυρος, καὶ μήν.

171 *Certamen sacrosancti martyris Athenogenis.*

Athenogenes Christi sacromartyr Sebaste ortus, Diocletiano imperante, una cum decem discipulis suis jussu præsidis comprehensus, cum multos cruciatus pro Christi amore simul cum illis sustinuisset, postremum gladio finem accepit. Narratur autem de illo, quod antequam comprehenderetur, ad monasterium profectus, discipulos nequaquam invenit: detenti enim fuerant. Occurrentem autem sibi cervam, quam in monasterio educaverat, benedixit, promisitque fore, ut venatores neque illam, neque ejus semen in suam potestatem redigerent, sed in ipsius memoriam quovis tempore ageret et ipsa et quæ ex ipsa catulum parituræ essent. Quod et contigit. Visa est enim post sanctorum Evangeliorum lectionem in ecclesiam ingrediens cerva, quæ cum vitulum suum sancto obtulisset, rursus egressa est: at illum qui in ecclesia collecti erant, mactantes, gloriam honoremque sacri martyris celebrarunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΖ'
Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Μαρινης.

EODEM MENSE.
Die decima septima
Certamen sanctæ martyris Marinæ.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Μαρίνα ὑπῆρχεν ἐκ τῆς

Marina Christi martyr ex urbe Antiochia Pisidiæ

fuit, filia Ædesimi idolorum sacerdotis. Cum autem Christiana esset, comprehensa, et ad Olimbrium præsidem adducta, multisque cruciatibus affecta, Christum nequaquam abnegavit, idolorum infirmitatem vanitatemque deridens. In carcerem itaque conjicitur: ubi apparuit ei maximus draco, serpentes circa collum habens, qui circa sanctam sibilans, illam devorare minabatur. At illa sese obsignans, crucisque figuram formans, eum interemit. Postea in lacum aquæ projecta est: apparensque columba 172 aquam benedixit, ipsamque baptizavit. Egressa autem ex lacu, et ad præsidem rursus adducta, Christumque libere confessa, sententiam capitis accepit. Cum itaque ad locum mortis venisset et diu orasset, capite plexa est.

A πόλεως Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, θυγάτηρ Αἰδεσίμου ἱερέως τῶν εἰδώλων. Χριστιανὴ δὲ οὖσα ἐκρατήθη, καὶ προσαχθεῖσα Ὀλιμβρίῳ ἐπάρχῳ, καὶ πολλὰ βασανισθεῖσα, τὸν μὲν Χριστὸν οὐκ ἠρνήσατο, τῶν δὲ εἰδώλων τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν ματαιότητα διεχλεύασεν. Ἀπεκλείσθη οὖν εἰς φυλακὴν, καὶ ἐφάνη αὐτῇ δράκων παμμεγέθης, ἔχων ὄφεις περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ συρίζων πέριξ τῆς ἁγίας, ἠπείλει καταπιεῖν αὐτήν. Καὶ κατασφραγισαμένη καὶ ποιήσασα τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ, ἐνέκρωσεν αὐτόν. Εἶτα ἐρρίφη εἰς λάκκον ὕδατος· καὶ φανεῖσα περιστερὰ εὐλόγησε τὸ ὕδωρ, καὶ ἐβάπτισεν αὐτήν. Καὶ τῆς λίμνης ἐξελθοῦσα, καὶ πάλιν τῷ ἐπάρχῳ παραστᾶσα, καὶ τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ ὁμολογήσασα, ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν. Καὶ καταλαβοῦσα
B τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, καὶ ἐπιπολὺ προσευξαμένη, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die decima octava

Certamen sancti martyris Æmiliani.

Æmilianus Christi martyr fuit ex urbe Dorostolo Mysiæ in Thracia temporibus Juliani Apostatæ. Cum autem Græci cujusdam servus esset, professione vero Christianus, opportunitatem nactus, accepto malleo fanum idolorum ingressus, simulacra omnia contrivit, et victimas dispersit. Cum vero idololatræ auctorem ejus facti ignorarent, agricolam quemdam comprehenderunt, eumque verberare cœperunt, et ad præsidem raptarunt. Quod sanctus intuitus, seipsum tradidit, dicens: Ego sum qui hoc feci. Adductus igitur ad præsidem, ejus insipientiam coarguit, utpote qui vanis idolis fidem adhiberet. Quamobrem ad iracundiam illum excitavit; virgisque durissime cæsus, cum in confessione Christi permaneret, igni traditus, in medio ejus benedicens et laudans Deum, sanctam animam dimisit.

Et certamen sancti martyris Hyacinthi in urbe Amastride.

Hyacinthus Christi martyr, piis parentibus natus, patrem habuit Theoclitum, matrem Neonillam, Heraclio Amastridis episcopo. Huic nomen ab angelo impositum est. Triennis autem factus, puerum defunctum Christo invocato ad vitam revocavit. Adulta cum virtute ætate, canitiem prævenit, multis interim miraculis perpetratis. Videns autem idololatras arbores superstitiose adorare, proceram nempe cultamque ulmum, illam excidit. Retentus igitur, adductus est ad præsidem, et ad urbis Amastridis optimates. Cumque graviter vapulasset, evulsis radicitus 173 dentibus, funibus alligatus, extra urbem raptatus est, acutisque arundinibus punctus. Deinde in carcerem conjectus, spiritum Deo tradidit. Ejus autem reliquiæ in eadem urbe depositæ, curationes perpetuo fundunt.

Et certamen sanctæ martyris Theodosiæ.

Theodosia Christi martyr, imperante Constan-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΗ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Αἰμιλιανὸς ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Δοροστόλου Μυσίας τῆς Θρᾴκης ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, δοῦλος μὲν τυγχάνων Ἑλληνός νινος, Χριστιανὸς δὲ ὑπάρχων· καὶ λαβὼν καιρὸν, ἐκράτησε σφῦραν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ συνέτριψε πάντα τὰ ἀγάλματα, καὶ τὰς θυσίας διεσκόρπισεν. Οἱ δὲ εἰδωλολάτραι, ἀγνοοῦντες τὸν τοῦτο ποιῆσαντα, ἐκράτησαν γηπόνον τινὰ, καὶ ἤρξαντο τύπτειν αὐτὸν, καὶ σύρειν πρὸς τὸν ἡγεμόνα. Τότε ὁ ἅγιος ἰδὼν, παρέδωκεν ἑαυτὸν, λέγων
C Ἐγώ εἰμι ὁ τοῦτο πεποιηκώς. Ἀχθεὶς οὖν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἤλεγξε τὴν ἄνοιαν αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ ματαίοις πεποιθότα εἰδώλοις. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὀργὴν κινήσας αὐτὸν, ἐτύφθη σφοδρῶς μετὰ ῥαβδίων, καὶ ἔτι ἐμμενων τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ, παρεδόθη πυρί. Καὶ μέσον αὐτοῦ τὸν Θεὸν εὐλογῶν καὶ δοξάζων, ἀφῆκε τὴν ἁγίαν ψυχήν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου, τοῦ ἐν Ἀμάστριδι,

Ὑάκινθος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν γονέων εὐσεβῶν υἱὸς, Θεοκλήτου καὶ Νεονίλλης ἐπὶ Ἡρακλείου ἐπισκόπου Ἀμάστριδος. Ὅστις ὄνομα ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου ἐδέξατο. Καὶ τριετὴς γενόμενος, τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσει παιδίον ἀνέστησε τεθνειός. Συναυξανομένης δὲ τῇ ἡλικιᾳ τῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ πρὸς
D πολιὰν ἔφθασε, πολλὰς μεταξὺ θαυματουργίας πεποιηκὼς, ὁρῶν τοὺς εἰδωλολάτρας δένδρα θρησκεύοντας· τοῦτο δὲ ἦν πτελαία διάκουφος, καὶ τετριμμένη, ἐξέτεμεν αὐτό. Κατασχεθεὶς οὖν ἤχθη πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ πρὸς τοὺς τῆς πόλεως Ἀμάστριδος ὑπερέχοντας. Καὶ τυφθεὶς σφοδρῶς, ἐξεῤῥιζώθη τοὺς ὀδόντας· καὶ δεθεὶς σχοινίοις, ἐσύρετο ἔξω τῆς πόλεως, καὶ καλάμοις ὀξέσι κατεκεντεῖτο. Εἶτα βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ, τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέθετο. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ κατετέθη ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, βρύον ἀεννάως ἰάματα.

Καὶ ἄθλησις τῆς ὁσίας μάρτυρος Θεοδοσίας.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Θεοδοσία ὑπῆρχεν ἐπὶ

βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Καβαλλίνου, ἐκ τῆς Α
σταντινουπόλεως, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν. Τε-
ήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ τῆς μητρὸς,
σαν τὴν καταλειφθεῖσαν αὐτῇ περιουσίαν δοῦσα
χοῖς, εἰσῆλθεν εἰς μοναστήριον, καὶ ἐγένετο μο-
ή. Κρατήσας δὲ τῆς βασιλείας Λέων ὁ Εἰκονομά-
, καὶ τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην Γερμανὸν τοῦ
ου ἀπελάσας, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας ἀπαλείφων,
ήλετο καὶ τὸν ἐν τῇ Χαλκῇ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν
ακτῆρα καταστρέψαι. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ
ι Θεοδοσία μετὰ καὶ ἑτέρων γυναικῶν, καὶ ζῆλον
ν ἀναλαβοῦσα, τὸν ἀναβάντα εἰς τὴν σκάλαν σπα-
ιον ἐπὶ τὸ καταλῦσαι τὴν ἁγίαν εἰκόνα, ῥίψασα
ἔτριψε. Καὶ ἀνελθοῦσα εἰς τὸ πατριαρχεῖον,
γξε τὸν αἱρετικὸν Ἀναστάσιον. Τότε αἱ μὲν ἄλλαι
κῖκες ἀπεκεφαλίσθησαν· ἡ δὲ ἁγία Θεοδοκία συ- Β
ένη σχοινίῳ, ἀπεσφάγη μετὰ κέρατος ἐν τοῖς τοῦ
ις ἐμβόλοις.

tino Caballino, ex urbe Constantinopoli fuit, piorum parentum filia. Patre autem ac matre vita functis, cum relictas sibi facultates omnes pauperibus dedisset, monasterium ingressa, sanctimonialis facta est. Cum vero imperium tenuisset Leo inconomachus, idemque sanctissimum patriarcham Germanum e throno dejecisset, sanctasque imagines rejiciens, æneam Salvatoris nostri imaginem destruere voluisset; ea re comperta sancta Theodosia cum aliis mulieribus, divino zelo inflammata, ascendentem in sculam spatharium, ut sacram imaginem destrueret, projiciens contrivit; tum patriarchium ingressa, hæreticum Anastasium objurgavit. Quamobrem aliæ quidem mulieres capite plexæ sunt, Theodosia vero funiculis raptata, irruentis bovis cornu interempta est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΘ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δίου.

EODEM MENSE.
Die decima nona

Commemoratio sancti Patris nostri Dii.

ίος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν ἀγωνιζόμενος
τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, ἐν Ἀντιο-
ᾳ τῆς Συρίας. Εἰς ἄκραν δὲ ἄσκησιν ἐλθών, παρ-
νετο δι' ἀποκαλύψεως καὶ εἰς τὴν Κωνσταντι-
πολιν. Καὶ καταλαβὼν τὸν τόπον ἔνθα νῦν τὸ
τοῦ μοναστήριον ἵδρυται, δαιμόνων ὄντα τότε
τοικητήριον, καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα ἐξελάσας,
οσηύχετο τῷ Θεῷ. Διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ τῷ
σιλεῖ γνωρισθείς, πολλοὺς τῶν πειρασμῶν ἐλυ-
οῦτο, καὶ τῷ Θεῷ προσῆγε· καὶ ναὸν ἔκτισε μέ- C
στον, καὶ θαύματα ἐποίησε πολλά. Καὶ γὰρ τὴν
ῥάβδον αὐτοῦ πήξας, ξηρὰν οὖσαν, ἀναβλαστῆσαι
ρεσκεύασεν· ἥτις μέχρι τοῦ νῦν ὁρᾶται· καὶ
ωρ ἀναβλῦσαι πεποίηκεν· καὶ νεκρὸν ἀνέστησεν.
θενήσας δὲ, καὶ ἀπαγορευθεὶς ὡσεὶ νεκρὸς κεί-
νος, καὶ τῶν πατριαρχῶν ἀπελθόντων πρὸς ἐπί-
ψιν αὐτοῦ, Ἀττικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ
λεξάνδρου Ἀντιοχείας, ἐξαίφνης ἀνανήψας εἶπεν,
ι Ἐχάρισέ μοι ὁ Θεὸς ἔτη ιε'. Ἀναστὰς οὖν, καὶ
ὅτα ἐκπληρώσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Sanctus Pater noster Dius, imperante Theodosio Magno, Antiochiæ in Syria certabat. Cum autem ad summum vitæ asceticæ culmen pervenisset, accepta Dei revelatione Constantinopolim profectus, in eum locum venit, ubi nunc illius monasterium conditum est; quod cum dæmonum tunc habitaculum esset, pulsis inde malis spiritibus, illud Deo consecravit. Ob suam vero virtutem imperatori notus factus, multos a tentationibus ereptos ad Deum adduxit, et maximum excitavit templum, ac plurima patravit miracula. 174 Baculum enim in terram defigens, germinare fecit, cum aridus esset, qui usque in hodiernum diem conspicitur: et mortuum ad vitam revocavit. Cum autem in morbum incidisset, ac veluti mortuus, desperata salute, jaceret, Attico Constantinopoleos, et Alexandro Antiochiæ patriarchis, qui ipsum visituri accesserant, repente ad se reversus dixit: Quindecim mihi annos largitus est Deus. Surgens itaque, cum illum annorum numerum explevisset, migravit ad Dominum.

Καὶ μνήμη τῆς ὁσίας Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἡ ὁσία Μακρῖνα, κάλλει σώματος, καὶ τρόποις κο-
ουμένη χρηστοῖς, συνεζεύχθη μὲν ἀνδρί· συναφείας D
μήπω γενομένης, ἐπεὶ ὁ ταύτην ἁρμοσάμενος,
ἐπιδημίαις ἐτελεύτησεν, αὐτὴ πάσης ἐπιμιξίας
σμικῆς χωρίσασα ἑαυτήν, συνῆν τῇ μητρὶ ταῖς
ίαις Γραφαῖς σχολάζουσα, καὶ ἐν τάξει δευτέρας
ητρὸς, τοὺς μετ' αὐτὴν γεννηθέντας ἐτρέφουσα
δελφούς. Δέκα γὰρ ὄντων τῶν ἁπάντων παίδων,
ὑτὴ ἦν πρώτη. Ὁσίως δὲ καὶ ἐν ἀσκήσει βιώ-
ισα, πολλοῖς εἰς ὠφέλειαν ἐγίνετο· διδάσκαλος
ρ ἦν, οὐ μόνον λόγων, ἀλλὰ καὶ ἔργων. Ὁ γὰρ
ιήσας καὶ διδάξας, φησὶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον,
τος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
ὸς δὲ τῷ τελευτῆν γενομένῃ, συνεφιλοσόφησε τῷ

Et commemoratio sanctæ Macrinæ, sororis Basilii Magni.

Sancta Macrina formoso corpore, suavibusque moribus ornata, viro quidem in matrimonium collocata est; sed nondum ab eo cognita, postquam ille hac in re ipsi consensisset, in peregrinationibus vivebat, divinis Scripturis vacans, et tanquam altera mater germanos fratres enutriens; decem enim cum omnes pueri essent, ipsa erat omnium maxima. Cum vero in sanctitate ac religiosa exercitatione vitam transigeret, juvabat. Non enim verbis tantum, sed etiam operibus docebat. Qui enim fecerit, et docuerit, ut sanctum, inquit, Evangelium, hic magnus vocabitur in regno cœlorum. Instante autem exitus hora, una cum fratre suo Gregorio Nyssæ episcopo, qui ad visitandam ipsam

fuit, filia Ædesimi idolorum sacerdotis. Cum autem Christiana esset, comprehensa, et ad Olimbrium præsidem adducta, multisque cruciatibus affecta, Christum nequaquam abnegavit, idolorum infirmitatem vanitatemque deridens. In carcerem itaque conjicitur: ubi apparuit ei maximus draco, serpentes circa collum habens, qui circa sanctam sibilans, illam devorare minabatur. At illa sese obsignans, crucisque figuram formans, eum interemit. Postea in lacum aquæ projecta est: apparensque columba 172 aquam benedixit, ipsamque baptizavit. Egressa autem ex lacu, et ad præsidem rursus adducta, Christumque libere confessa, sententiam capitis accepit. Cum itaque ad locum mortis venisset et diu orasset, capite plexa est.

A πόλεως Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, θυγάτηρ Αἰδεσίμου ἱερέως τῶν εἰδώλων. Χριστιανὴ δὲ οὖσα ἐκρατήθη, καὶ προσαχθεῖσα Ὀλιμβρίῳ ἐπάρχῳ, καὶ πολλὰ βασανισθεῖσα, τὸν μὲν Χριστὸν οὐκ ἠρνήσατο, τῶν δὲ εἰδώλων τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν ματαιότητα διεχλεύασεν. Ἀπεκλείσθη οὖν εἰς φυλακήν, καὶ ἐφάνη αὐτῇ δράκων παμμεγέθης, ἔχων ὄφεις περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ συρίζων πέριξ τῆς ἁγίας, ἠπείλει καταπιεῖν αὐτήν. Καὶ κατασφραγισαμένη καὶ ποιήσασα τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ, ἐνέκρωσεν αὐτόν. Εἶτα ἐρίφη εἰς λάκκον ὕδατος· καὶ φανεῖσα περιστερὰ εὐλόγησε τὸ ὕδωρ, καὶ ἐβάπτισεν αὐτήν. Καὶ τῆς λίμνης ἐξελθοῦσα, καὶ πάλιν τῷ ἐπάρχῳ παραστᾶσα, καὶ τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ ὁμολογήσασα, ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν. Καὶ καταλαβοῦσα
B τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, καὶ ἐπιπολὺ προσευξαμένη, ἐτελειώθη.

EODEM MENSE.

Die decima octava

Certamen sancti martyris Æmiliani.

Æmilianus Christi martyr fuit ex urbe Dorostolo Mysiæ in Thracia temporibus Juliani Apostatæ. Cum autem Græci cujusdam servus esset, professione vero Christianus, opportunitatem nactus, accepto malleo fanum idolorum ingressus, simulacra omnia contrivit, et victimas dispersit. Cum vero idololatræ auctorem ejus facti ignorarent, agricolam quemdam comprehenderunt, eumque verberare cæperunt, et ad præsidem raptarunt. Quod sanctus intuitus, seipsum tradidit, dicens: Ego sum qui hoc feci. Adductus igitur ad præsidem, ejus insipien-
C tiam coarguit, utpote qui vanis idolis fidem adhiberet. Quamobrem ad iracundiam illum excitavit; virgisque durissime cæsus, cum in confessione Christi permaneret, igni traditus, in medio ejus benedicens et laudans Deum, sanctam animam dimisit.

Et certamen sancti martyris Hyacinthi in urbe Amastride.

Hyacinthus Christi martyr, piis parentibus natus, patrem habuit Theoclitum, matrem Neonillam, Heraclio Amastridis episcopo. Huic nomen ab angelo impositum est. Triennis autem factus, puerum defunctum Christo invocato ad vitam revocavit. Adulta cum virtute ætate, canitiem prævenit, multis interim miraculis perpetratis. Videns autem idololatras
D arbores superstitiose adorare, proceram nempe cultamque ulmum, illam excidit. Retentus igitur, adductus est ad præsidem, et ad urbis Amastridis optimates. Cumque graviter vapulasset, evulsis radicitus 178 dentibus, funibus alligatus, extra urbem raptatus est, acutisque arundinibus punctus. Deinde in carcerem conjectus, spiritum Deo tradidit. Ejus autem reliquiæ in eadem urbe depositæ, curationes perpetuo fundunt.

Et certamen sanctæ martyris Theodosiæ.

Theodosia Christi martyr, imperante Constan-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΗ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Αἰμιλιανὸς ὑπῆρχεν ἐκ πόλεως Δοροστόλου Μυσίας τῆς Θρᾴκης ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, δοῦλος μὲν τυγχάνων Ἑλληνός τινος, Χριστιανὸς δὲ ὑπάρχων· καὶ λαβὼν καιρόν, ἐκράτησε σφῦραν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ συνέτριψε πάντα τὰ ἀγάλματα, καὶ τὰς θυσίας διεσκόρπισεν. Οἱ δὲ εἰδωλολάτραι, ἀγνοοῦντες τὸν τοῦτο ποιῆσαντα, ἐκράτησαν γηπόνον τινά, καὶ ἤρξαντο τύπτειν αὐτὸν, καὶ σύρειν πρὸς τὸν ἡγεμόνα. Τότε ὁ ἅγιος ἰδὼν, παρέδωκεν ἑαυτὸν, λέγων·
C Ἐγώ εἰμι ὁ τοῦτο πεποιηκώς. Ἀχθεὶς οὖν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἤλεγξε τὴν ἄνοιαν αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ ματαίοις πεποιθότα εἰδώλοις. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὀργὴν κινήσας αὐτὸν, ἐτύφθη σφοδρῶς μετὰ ῥαβδίων, καὶ ἔτι ἐμμενων τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ, παρεδόθη πυρί. Καὶ μέσον αὐτοῦ τὸν Θεὸν εὐλογῶν καὶ δοξάζων, ἀφῆκε τὴν ἁγίαν ψυχήν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου, τοῦ ἐν Ἀμάστριδι,

Ὑάκινθος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν γονέων εὐσεβῶν υἱὸς, Θεοκλήτου καὶ Νεονίλλης ἐπὶ Ἡρακλείου ἐπισκόπου Ἀμάστριδος. Ὅστις ὄνομα ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου ἐδέξατο. Καὶ τριετὴς γενόμενος, τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσει παιδίον ἀνέστησε τεθνειός. Συναυξανομένης δὲ τῇ ἡλικίᾳ τῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ πρὸς
D πολιὰν ἔφθασε, πολλὰς μεταξὺ θαυματουργίας πεποιηκὼς, ὁρῶν τοὺς εἰδωλολάτρας δένδρα θρησκεύοντας· τοῦτο δὲ ἦν πτελαία διάκουφος, καὶ τετριμμένη, ἐξέτεμεν αὐτό. Κατασχεθεὶς οὖν ἦχθη πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ πρὸς τοὺς τῆς πόλεως Ἀμάστριδος ὑπερέχοντας. Καὶ τυφθεὶς σφοδρῶς, ἐξεῤῥιζώθη τοὺς ὀδόντας· καὶ δεθεὶς σχοινίοις, ἐσύρετο ἔξω τῆς πόλεως, καὶ καλάμοις ὀξέσι κατεκεντεῖτο. Εἶτα βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ, τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέθετο. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ κατετέθη ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, βρύον ἀεννάως ἰάματα.

Καὶ ἄθλησις τῆς ὁσίας μάρτυρος Θεοδοσίας.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Θεοδοσία ὑπῆρχεν ἐπὶ

ασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Καβαλλίνου, ἐκ τῆς ταντινουπόλεως, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν. Τε- σαντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ τῆς μητρὸς, ν τὴν καταλειφθεῖσαν αὐτῇ περιουσίαν δοῦσα οῖς, εἰσῆλθεν εἰς μοναστήριον, καὶ ἐγένετο μο- . Κρατήσας δὲ τῆς βασιλείας Λέων ὁ Εἰκονομά- καὶ τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην Γερμανὸν τοῦ υ ἀπελάσας, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας ἀπαλείφων, ετο καὶ τὸν ἐν τῇ Χαλκῇ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν κτῆρα καταστρέψαι. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ Θεοδοσία μετὰ καὶ ἑτέρων γυναικῶν, καὶ ζῆλον ἀναλαβοῦσα, τὸν ἀναβάντα εἰς τὴν σκάλαν σπα- ν ἐπὶ τὸ καταλῦσαι τὴν ἁγίαν εἰκόνα, ῥίψασα ριψε. Καὶ ἀνελθοῦσα εἰς τὸ πατριαρχεῖον, ξε τὸν αἱρετικὸν Ἀναστάσιον. Τότε αἱ μὲν ἄλλαι ῖκες ἀπεκεφαλίσθησαν· ἡ δὲ ἁγία Θεοδοκία συ- νη σχοινίῳ, ἀπεσφάγη μετὰ κέρατος ἐν τοῖς τοῦ ἐμβόλοις.

A tino Caballino, ex urbe Constantinopoli fuit, piorum parentum filia. Patre autem ac matre vita functis, cum relictas sibi facultates omnes pauperibus dedisset, monasterium ingressa, sanctimonialis facta est. Cum vero imperium tenuisset Leo inconomachus, idemque sanctissimum patriarcham Germanum e throno dejecisset, sanctasque imagines rejiciens, æneam Salvatoris nostri imaginem destruere voluisset; ea re comperta sancta Theodosia cum aliis mulieribus, divino zelo inflammata, ascendentem in scalam spatharium, ut sacram imaginem destrueret, projiciens contrivit; tum patriarchium ingressa, hæreticum Anastasium objurgavit. Quamobrem aliæ quidem mulieres capite plexæ sunt, Theodosia vero funiculis raptata, irruentis bovis cornu interempta est. B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΙΘ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δίου.

ος, ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἦν ἀγωνιζόμενος τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, ἐν Ἀντιο- ᾳ τῆς Συρίας. Εἰς ἄκραν δὲ ἀσκησιν ἐλθὼν, παρ- ετο δι' ἀποκαλύψεως καὶ εἰς τὴν Κωνσταντι- πολιν. Καὶ καταλαβὼν τὸν τόπον ἔνθα νῦν τὸ οῦ μοναστήριον ἵδρυται, δαιμόνων ὄντα τότε οικητήριον, καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα ἐξελάσας, σηύχετο τῷ Θεῷ. Διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ τῷ ιλεῖ γνωρισθεὶς, πολλοὺς τῶν πειρασμῶν ἐλυ- ῦτο, καὶ τῷ Θεῷ προσῆγε· καὶ ναὸν ἔκτισε μέ- τον, καὶ θαύματα ἐποίησε πολλά. Καὶ γὰρ τὴν ἰδον αὐτοῦ πήξας, ξηρὰν οὖσαν, ἀναβλαστῆσαι ρεσκεύασεν· ἥτις μέχρι τοῦ νῦν ὁρᾶται· καὶ ρ ἀναβλῦσαι πεποίηκεν· καὶ νεκρὸν ἀνέστησεν. Δενήσας δὲ, καὶ ἀπαγορευθεὶς ὡσεὶ νεκρὸς κεί- ος, καὶ τῶν πατριαρχῶν ἀπελθόντων πρὸς ἐπί- ψιν αὐτοῦ, Ἀττικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ λεξάνδρου Ἀντιοχείας, ἐξαίφνης ἀνανήψας εἶπεν, Ἐχάρισέ μοι ὁ Θεὸς ἔτη ιε'. Ἀναστὰς οὖν, καὶ ὅτα ἐκπληρώσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

C

EODEM MENSE. Die decima nona

Commemoratio sancti Patris nostri Dii.

Sanctus Pater noster Dius, imperante Theodosio Magno, Antiochiæ in Syria certabat. Cum autem ad summum vitæ asceticæ culmen pervenisset, accepta Dei revelatione Constantinopolim profectus, in eum locum venit, ubi nunc illius monasterium conditum est; quod cum dæmonum tunc habitaculum esset, pulsis inde malis spiritibus, illud Deo consecravit. Ob suam vero virtutem imperatori notus factus, multos a tentationibus ereptos ad Deum adduxit, et maximum excitavit templum, ac plurima patravit miracula. **174** Baculum enim in terram defigens, germinare fecit, cum aridus esset, qui usque in hodiernum diem conspicitur: et mortuum ad vitam revocavit. Cum autem in morbum incidisset, ac veluti mortuus, desperata salute, jaceret, Attico Constantinopoleos, et Alexandro Antiochiæ patriarchis, qui ipsum visitaturi accesserant, repente ad se reversus dixit: Quindecim mihi annos largitus est Deus. Surgens itaque, cum illum annorum numerum explevisset, migravit ad Dominum.

Καὶ μνήμη τῆς ὁσίας Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἡ ὁσία Μακρῖνα, κάλλει σώματος, καὶ τρόποις κο- ουμένη χρηστοῖς, συνεζεύχθη μὲν ἀνδρὶ συναφείας μήπω γενομένης, ἐπεὶ ὁ ταύτην ἁρμοσάμενος, ἐπιδημίαις ἐτελεύτησεν, αὐτὴ πάσης ἐπιμιξίας ημικῆς χωρίσασα ἑαυτὴν, συνῆν τῇ μητρὶ ταῖς ίαις Γραφαῖς σχολάζουσα, καὶ ἐν τάξει δευτέρας ητρὸς, τοὺς μετ' αὐτὴν γεννηθέντας ἐκτρέφουσα ελφούς. Δέκα γὰρ ὄντων τῶν ἁπάντων παίδων, τὴ ἦν πρώτη. Ὁσίως δὲ καὶ ἐν ἀσκήσει βιώ- σα, πολλοῖς εἰς ὠφέλειαν ἐγένετο· διδάσκαλος ρ ἦν, οὐ μόνον λόγων, ἀλλὰ καὶ ἔργων. Ὁ γὰρ ιήσας καὶ διδάξας, φησὶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, τος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ὸς δὲ τῷ τελευτῶν γενομένη, συνεφιλοσόφησε τῷ

D

Et commemoratio sanctæ Macrinæ, sororis Basilii Magni.

Sancta Macrina formoso corpore, suavibusque moribus ornata, viro quidem in matrimonium collocata est; sed nondum ab eo cognita, postquam ille hac in re ipsi consensisset, in peregrinationibus vivebat, divinis Scripturis vacans, et tanquam altera mater germanos fratres enutriens; decem enim cum omnes pueri essent, ipsa erat omnium maxima. Cum vero in sanctitate ac religiosa exercitatione vitam transigeret, juvabat. Non enim verbis tantum, sed etiam operibus docebat. Qui enim fecerit, et docuerit, ut sanctum, inquit, Evangelium, hic magnus vocabitur in regno cœlorum. Instante autem exitus hora, una cum fratre suo Gregorio Nyssæ episcopo, qui ad visitandam ipsam

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ἀδελφῷ αὐτῆς Γρηγορίῳ τῷ Νύσσης, ἀπελθόντι εἰς ἐπισκεψιν αὐτῆς, περί τε ψυχῆς, καὶ ἄλλων τινῶν Γραφικῶν ζητημάτων. Καὶ οὕτω προσευξαμένη, πρὸς Θεὸν, ὃν ἐθεράπευσεν, ἐξεδήμησεν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Κ

Ἡ [illegible] εἰς οὐρανοὺς Ἠλ[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

κον. Διὸ καὶ ἐξ αὐτῶν ἀνῃρέθη διὰ τὴν τοιαύ- A
ίαν. Ἀντέκειντο γὰρ αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέ-
αὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ ἡγούμενος τοῦ λαοῦ,
γχόμενος ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ἐτάφη ἐν αὐτῇ τῇ
ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἐντίμως, ἀναδραμὼν πρὸς
ὃν τοὺς πολλοὺς ὑπέστη πειρασμοὺς ὑπὸ
ρανόμων, καὶ ἀπολαβὼν τὰ ἀγαθὰ, ἃ ὀφθαλ-
κ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν
που οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγα-
αὐτὸν ἁγίοις.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΒ'

ινήμη τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.

ία ἡ Μαγδαληνὴ ἐκ τῶν Μαγδάλων ἦν τῶν
τῶν Συρίας. Ὀχλουμένη δὲ ὑπὸ δαιμόνων ἑπτὰ, B
τεύθη ὑπὸ Χριστοῦ· καὶ διὰ τὴν τοιαύτην
σίαν ἀκολουθήσασα αὐτῷ, γέγονε μαθήτρια
Καὶ ἦν διακονοῦσα αὐτῷ μέχρι τοῦ πάθους
Καὶ πρώτη τὴν ἀνάστασιν ἅμα τῇ ἄλλῃ Μα-
αύρᾳ κομίζουσα, κατεῖδεν, ἡνίκα ὀψὲ Σαββά-
δον τὸν ἄγγελον· πρωΐας δὲ δύο ἀγγέλους ἐν
ἵς καθεζομένους· καὶ πάλιν αὐτὸν τὸν Κύριον,
ὶ κηπουρὸν λογιζομένη ἤκουσε παρ' αὐτοῦ, Μή
πτου. Μετὰ οὖν τὴν θείαν τοῦ Χριστοῦ ἀνάλη-
ἐπελθοῦσα εἰς Ἔφεσον πρὸς τὸν θεῖον Ἰωάννην
πόστολον καὶ εὐαγγελιστήν, ἐκεῖ ὁσίως κεκοί-
ι. Καὶ ἐτέθη πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου,
οἱ ἅγιοι καὶ μακάριοι ἑπτὰ κεκοίμηνται παῖδες.
ρον δὲ ἐπὶ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως,
τούτης ἅγιον κομισθὲν λείψανον, ἐν τῇ ὑπ'
ὶ συσταθείσῃ μονῇ τοῦ ἁγίου Λαζάρου κατε- C

atque jumenta consumerent. Ab illis autem hanc ob causam interemptus fuit. Contradicebant enim ei cunctis diebus: occiditque eum præfectus populi, quod ab eo objurgaretur. Sepultus autem fuit honorifice a propinquis in illa regione, cum is ad Deum avolasset, pro quo multas tribulationes ab impiis sustinuerat, bona recepturus, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ sanctis se diligentibus Deus præparavit.

EODEM MENSE.
Die vicesima secunda
Commemoratio sanctæ Mariæ Magdalenæ.

Maria Magdalena fuit ex Magdalis in Syriæ montibus. Cum autem a septem dæmoniis vexaretur, a Christo curata est. Ob hoc beneficium illum secuta, et discipula ipsius facta, eidem ministrabat usque ad ejus passionem. Cumque unguentum una cum altera Maria deferret, prima resurrectionem vidit, cum vespere Sabbatorum vidit angelum, mane autem duos angelos in albis sedentes: et rursum ipsum Dominum, quem hortulanum existimabat, audivit sibi dicentem: Noli me tangere. Post divinam igitur 177 Christi ascensionem, ad divinum Joannem, apostolum et evangelistam Ephesum profecta, ibi sancte obdormivit, et deposita fuit ad ingressum speluncæ, in qua sancti ac beati septem pueri obdormierunt. Postremo autem sub Leone Sapiente imperatore sanctæ ipsius reliquiæ delatæ, in monasterio Sancti Lazari, quod ille exstruxerat, depositæ fuerunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΓ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.

ωκᾶς ὁ ἱερομάρτυρ ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊα-
ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ, καὶ παντοίαις ἀρεταῖς
άμπων. Κρατηθεὶς οὖν, προσηνέχθη Ἀφρικανῷ
ἐπάρχῳ. Καὶ ἐρωτηθείς, ὡμολόγησε τὸν Χρι-
. Ἀντιστὰς δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ἔπαρχος ἐν λόγοις,
πειρασθεὶς βλασφημῆσαι μὲν τὸν Χριστὸν, αὐ-
δὲ τιμωρήσασθαι, σεισμοῦ γενομένου, ἐξαίφνης
ὺν μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῷ στρατιωτῶν, ἄπνους
:ο. Ἀλλὰ προσευξάμενος ὁ ἅγιος, ἤγειρε καὶ
ν καὶ τοὺς στρατιώτας. Καὶ πάλιν κρατηθείς, D
πάλη δέσμιος πρὸς Τραϊανόν. Καὶ ἐνώπιον αὐ-
κηρύξας τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ οἰκο-
ἅπασαν διεξελθὼν, κρεμασθείς, ἐξέσθη. Καὶ
πλέον ἐμμένων τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ, εἰς
στον ἐνεβλήθη· καὶ ἐξ αὐτῆς ὑγιὴς ἐξελθὼν,
ουτρὸν σφοδρῶς ἐκπυρωθὲν, καὶ ὑπερκαὲν εἰσ-
η. Ἐν ᾧ τὸν Θεὸν δοξολογῶν, καθάπερ ἐν τῇ δρο-
ίλῳ καμίνῳ οἱ ἅγιοι τρεῖς παῖδες, παρέδωκε τὸ
μα.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τροφίμου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

όφιμος, καὶ Θεόφιλος οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες

EODEM MENSE.
Die vicesima tertia
Certamen sacrosancti martyris Phocæ.

Phocas sacromartyr, imperante Trajano, inculpatis moribus et omnigenis virtutibus effulsit. Comprehensus autem et ad Africanum præfectum adductus, ab eoque interrogatus, Christum confessus est. Cui cum præfectus verbis contradicens, conaretur Christum blasphemare, ipsumque tormentis subjicere, terræ motu facto, repente cadens una cum subjectis sibi militibus, exanimatus jacuit. Sed precatus sanctus, illum ejusque milites ad vitam revocavit. Rursus autem comprehensus, vinctus ad Trajanum missus est: quo præsente cum Christum prædicasset, deque universa ejus dispensatione disseruisset, suspensus despexusque fuit: cumque magis in Christi confessione permaneret, in ardentem fornacem injectus, ex eaque incolumis evadens, in balneum valde inflammatum et supra modum accensum immissus, ibi Deum laudans, velut tres sancti pueri in camino rore asperso, spiritum tradidit.

Et certamen sancti martyris Trophimi et sociorum.

Trophimus ac Theophilus Christi martyres cum

accesserat, philosophata est de anima, deque ... quibusdam Scripturæ quæstionibus : a... modum cum orasset, ad Deum, cui ... migravit.

EODEM MENSE.

Die vicesima

175 *Ignifera Eliæ prophetæ*

Elias propheta ex regione ... bum fuit, de tribu Aaron : ... vit. Cumque ipsum ma... visionem, quod scilicet ... rentes ipsum compelle... ventes, flammam igr... bant. Hierosolyma i... significavit : cui h... est : Ne timeas, ... culum infantis ... et judicabit I... prophetavit ... anteceden... cœlo det... cohibui... monte ... in co... adh...

...ινοδίας αὐτοῦ, ὑπῆρχον μὲν, κατὰ ...θεοῦ, ἐπὶ βασιλείας Διοκλητιανοῦ τοῦ ...σεβεστάτου καὶ τυραννικωτάτου, τὸν Χριστὸν ...μολογήσαντες, καὶ τοὺς προσερχομένους αὐτοῖς, ἐπὶ ...τῷ ὀνόματι αὐτοῦ διδάσκοντες καὶ βαπτίζοντες. Διαι... ...θέντες δὲ καὶ κρατηθέντες, παρέστησαν ἐνώ... ...πιον αὐτοῦ δέσμιοι· καὶ ἀναγκασθέντες ἀρνήσασθαι ...μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ ...πεισθέντες, ἐτύφθησαν σφοδρῶς. Καὶ κρεμασθέντες ...ἐπὶ ξύλου, ἐξέσθησαν. Εἶτα ἐλιθοβολήθησαν. Καὶ ...μετὰ ταῦτα τοῦ ξύλου καταβιβασθέντες, εἰς κάμινον ...μεγάλην ἐνεβλήθησαν. Ἀλλὰ καὶ τῆς καμίνου τῇ ...τοῦ Θεοῦ ῥυσθέντες χάριτι, καὶ ἀβλαβεῖς ἐξελθόντες, ...τὸν τύραννον. Καὶ τέλος κλίναντες τοὺς αὐχένας, τὰς

...ignifera Eliæ prophetæ. Elias propheta ex regione ... bum fuit, de tribu Aaron : ... vit. Cumque ipsum ma... visionem, quod scilicet ... rentes ipsum compelle... ventes, flammam igr... bant. Hierosolyma i... significavit : cui h... est : Ne timeas, ... culum infantis ... et judicabit I... prophetavit ... anteceden... cœlo det... cohibui... monte ... in co... adh...

...ινοδίας αὐτοῦ, ὑπῆρχον μὲν, κατὰ ...θεοῦ, ἐπὶ βασιλείας Διοκλητιανοῦ τοῦ ...σεβεστάτου καὶ τυραννικωτάτου, τὸν Χριστὸν ...μολογήσαντες, καὶ τοὺς προσερχομένους αὐτοῖς, ἐπὶ ...τῷ ὀνόματι αὐτοῦ διδάσκοντες καὶ βαπτίζοντες. Διαι... ...θέντες δὲ καὶ κρατηθέντες, παρέστησαν ἐνώ... ...πιον αὐτοῦ δέσμιοι· καὶ ἀναγκασθέντες ἀρνήσασθαι ...μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ ...πεισθέντες, ἐτύφθησαν σφοδρῶς. Καὶ κρεμασθέντες ...ἐπὶ ξύλου, ἐξέσθησαν. Εἶτα ἐλιθοβολήθησαν. Καὶ ...μετὰ ταῦτα τοῦ ξύλου καταβιβασθέντες, εἰς κάμινον ...μεγάλην ἐνεβλήθησαν. Ἀλλὰ καὶ τῆς καμίνου τῇ ...τοῦ Θεοῦ ῥυσθέντες χάριτι, καὶ ἀβλαβεῖς ἐξελθόντες, ...τὸν τύραννον. Καὶ τέλος κλίναντες τοὺς αὐχένας, τὰς

...το τὸ ὕδωρ εἰς βάπτισμα. Καὶ τῆς θα- A rem conjecta, post patris sui interitum ad Dionem
...εξελθοῦσα, ἀπεκλείσθη πάλιν εἰς φυλακήν. præsidem in quæstionem adducta, dirissimis ver-
...μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς ἐξέτασιν beribus cæsa est. Postremo cum ob patrata mira-
...εῖσα Δίωνι τῷ ἄρχοντι, ἐτύφθη σφοδρῶς. Καὶ cula complures ad fidem Christi amplectendam
...αυματουργήσασα, πολλοὺς ἐποίησε πιστεῦσαι Χρι- adduxisset, mamillis abscissis, hastisque cordi
στῷ. Καὶ τοὺς μαστοὺς ἐκκοπεῖσα, καὶ κατὰ καρδίας inflixis, vitam finivit.
πληγεῖσα τοῖς κονταρίοις, ἐτελειώθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. EODEM MENSE.

ΚΕ' Die vicesima quinta

Μνήμη τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεο- *Commemoratio sanctæ Annæ matris Deiparæ.*
τόκου.

Ἄννα, ἡ σεβασμία μήτηρ τῆς ἐνδόξου Δεσποίνης Anna venerabilis mater gloriosæ Dominæ nostræ
ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἦν μὲν Deiparæ semperque Virginis Mariæ, erat ex tribu
ἐκ φυλῆς Λευΐ, ἀπὸ Βηθλεὲμ δὲ τῆς Ἰουδαίας, θυ- Levi de Bethlehem Judææ, filia Matthan sacerdotis.
γάτηρ Ματθὰν τοῦ ἱερέως· ὅστις Ματθὰν ὑπῆρχεν Hic vero Matthan sacerdotio fungebatur, regnante
ἱερατεύων ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Κλεοπάτρας, πρὸ B Cleopatra, antequam Herodes Antipatri filius re-
τῆς βασιλείας Ἡρώδου υἱοῦ Ἀντιπάτρου. Ἔσχε δὲ gnaret : habuit autem tres filias, Mariam, Soben
θυγατέρας τρεῖς, Μαρίαν, Σόβην, καὶ Ἄνναν. et Annam. Nupsit autem prima filia in Bethlehem,
Ἔγημε δὲ ἡ πρώτη θυγάτηρ ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἔτεκε genuitque Salomen, quæ et Maria. Altera quoque
Σαλώμην τὴν Μαρίαν. Ἡ δὲ δευτέρα καὶ αὐτὴ ἐν nupsit in Bethlehem, et genuit Elisabeth matrem
Βηθλεὲμ, καὶ ἔτεκεν Ἐλισάβετ τὴν μητέρα τοῦ Præcursoris. Anna vero nupsit in terra Galilææ,
Προδρόμου. Ἡ δὲ Ἄννα εἰς τὴν γῆν τῆς Γαλι- et genuit Mariam Deiparam : ita ut Salome, Elisa-
λαίας, καὶ ἔτεκεν Μαρίαν τὴν Θεοτόκον. Ὡς εἶναι beth ac Deipara **180** sint trium sororum filiæ.
τὴν Σαλώμην, καὶ τὴν Ἐλισάβετ, καὶ τὴν Θεοτόκον Itaque Anna cum genuisset, ut præfati sumus, ma-
θυγατέρας ἀδελφῶν τριῶν θηλειῶν. Ἡ δὲ Ἄννα, ὡς gnam utilitatem, mundique salutem, immaculatam
εἴπομεν, γεννήσασα τὸ μέγα ὄφελος, τὴν σωτηρίαν omnisque labis expertem Deiparam, eamque edu-
τοῦ κόσμου, τὴν ἄχραντον, καὶ ὑπεράμωμον Θεοτό- casset, atque in templum Domini adduxisset, Deo-
κον, καὶ ἀναθρεψαμένη καὶ ἀπαγάγοῦσα ἐν τῷ ναῷ que obtulisset, ad ipsum gaudens migravit.
Κυρίου, καὶ ἀναθεῖσα αὐτὴν τῷ Θεῷ, πρὸς αὐτὸν
χαίρουσα ἐξεδήμησεν.

Καὶ μνήμη τῆς ὁσίας Εὐπραξίας. C *Et commemoratio sanctæ Eupraxiæ.*

Ἡ ὁσία Εὐπραξία ἦν μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Sancta Eupraxia, imperante Theodosio, claruit,
Θεοδοσίου, οὗ καὶ συγγενὴς ἐτύγχανεν· θυγάτηρ cujus et affinis fuit, filia autem Antigoni senatoris :
δὲ Ἀντιγόνου τοῦ συγκλητικοῦ. Οὗ τελευτήσαντος, quo defuncto, ipsa a matre Eupraxia ad imperato-
αὐτὴ παρὰ τῆς μητρὸς Εὐπραξίας ἀνετέθη τῷ βασι- rem adducta tanquam affinem et procuratorem
λεῖ ὡς συγγενεῖ, καὶ ἐπιτρόπῳ αὐτῆς, φροντίζεσθαι suum, sub ejus tutela vixit. Senatori autem cuidam
ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ μνηστευθεῖσα συγκλητικῷ τινι, desponsa, cum hic, antequam ei copularetur, obiis-
ἐπείπερ ἐκεῖνος πρὸ τῆς συναφείας ἐτελεύτησεν, τὰ set, facultates suas pauperibus distribuens, una
ὑπάρχοντα αὐτὴ δοῦσα πτωχοῖς, μετὰ τῆς μητρὸς cum matre in urbem Ægypti Thebas concessit : et
αὐτῆς κατέλαβε τὴν ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν Θηβῶν. Καὶ monasterium ingressa, in quo centum sanctimo-
εἰσελθοῦσα εἰς τὸ μοναστήριον, ἐν ᾧ ὑπῆρχον ἑκατὸν niales degebant, vitam angelis æqualem duxit.
μονάζουσαι, ἀπεκείρατο. Καὶ αὐτὴ μὲν προσήδρευ- Mater vero cum suas possessiones, quæ in Oriente
σεν τῷ μοναστηρίῳ τὴν ἰσάγγελον βιοῦσα ζωήν. Ἡ erant, circumiens vendidisset, easque partim pau-
δὲ μήτηρ αὐτῆς περιελθοῦσα τὰ κατ' ἀνατολὴν κτή- peribus dedisset, partim ecclesiis obtulisset, ad
ματα αὐτῆς, καὶ τὰ μὲν πωλήσασα, καὶ δοῦσα πτω- monasterium regressa, paulo post obdormivit. Post
χοῖς, τὰ δὲ ἐκκλησίαις ἀναθεῖσα, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ D hæc Eupraxia cum ad culmen virtutis devenisset,
μοναστήριον, καὶ ὀλίγον ἐπιβιώσασα ἐκοιμήθη. Καὶ et miracula patrasset, requievit in Domino.
μετὰ ταῦτα ἡ Εὐπραξία μεγάλης ἀρετῆς ἐλθοῦσα,
καὶ θαύματα ποιήσασα, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ.

Καὶ μνήμη τῆς ὁσίας Ὀλυμπιάδος. *Et commemoratio sanctæ Olympiadis.*

Ἡ ὁσία Ὀλυμπιὰς ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Sancta Olympias, imperantibus Arcadio et Ho-
Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου, τῶν υἱῶν Θεοδοσίου τοῦ norio filiis Theodosii Magni, filia fuit Acundi co-
Μεγάλου. θυγάτηρ μὲν Ἀκούνδου τοῦ κόμητος, mitis, neptis autem Ablabii præfecti, sponsa tan-
ἐγγόνη δὲ Ἀβλαβίου τοῦ ἐπάρχου· νύμφη δὲ μόνον tum appellata, nullius tamen uxor : qui enim eam
χρηματίσασα, γυνὴ δὲ οὐδενός. Τοῦ γὰρ λαβόντος duxerat, cum ad Dominum migrasset, ipsa virgo
αὐτὴν πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, παρθένος ἅμα simul et vidua remansit. Cunctos autem vitæ dies
καὶ χήρα διέμεινε. Διατελέσασα δὲ πάντα τὸν βίον in jejuniis, orationibus et summa in pauperes li-
αὐτῆς ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς, καὶ ταῖς τῶν beralitate transigebat. Quas vero possidebat facul-

tates omnes in famulatum pontificum Christi exhauriens, beatum Joannem Chrysostomum maxime honorabat, eidem in suis infirmitatibus deserviens. Postquam autem ille injustum exsilium **181** ab Eudoxia imperatrice passus fuisset, tandem et ipsa confessionis corona exornata est. Nam pro veritate relegata, multas tribulationes sustinuit. Sed usque in finem Deo gratias agens spiritum tradidit.

A δεομένων εὐποιΐας, καὶ πᾶσαν, ἣν εἶχε, περιουσίαν κενώσασα εἰς θεραπείαν τῶν τοῦ Χριστοῦ ἀρχιερέων, καὶ τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον διαφερόντως τιμήσασα, καὶ ἐν ταῖς ἀσθενείαις θεραπεύσασα, ἐπειδήπερ ἐκεῖνος ἄδικον ἐξορίαν παρὰ τῆς βασιλίσσης Εὐδοξίας ὑπέστη, ἐπὶ τέλει καὶ αὐτὴ τῷ τῆς ὁμολογίας κατεκοσμήθη στεφάνῳ. Ἐξορισθεῖσα γὰρ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπέμεινεν. Ἀλλὰ μέχρι τέλους εὐχαριστοῦσα τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέθετο.

Et commemoratio sanctorum 65 Patrum nostrorum, qui in quinta synodo congregati sunt.

Καὶ μνήμη τῶν ἁγίων ξε΄ Πατέρων, τῶν ἐν τῇ ε΄ συνόδῳ συνελθόντων.

Anno septimo Justiniani imperatoris, Anthimus hæreticus factus est Constantinopolitanus patriarcha, qui olim Trapezuntis episcopus erat.sed inde B translatus, ad magnam regiæ urbis cathedram ascendit. Cum vero hæreticus esset, ab orthodoxis ejectus est,et in ejus locum sanctissimum Ecclesiæ Constantinopolitanæ presbyterum, et Sampsonis Xenodochio præfectum Menam Agapetus magnæ Romæ papa ordinavit Eo præsule innotuere Severus et Petrus, homines hæresim omnem in seipsis circumferentes, qui Ecclesiam Christi perturbarunt, orthodoxos vexantes Quamobrem Justinianus imperator synodum sexaginta quinque sanctorum Patrum Constantinopolim convocavit,eosque cum asseclis, necnon universas hæreses anathematizavit. Hinc Ecclesia Dei memoriam hujus synodi recolens, Deum glorificat.

Τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας, ἦν πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἄνθιμος ὁ αἱρετικὸς, γεγονὼς μὲν Τραπεζοῦντος ἐπίσκοπος, μετατεθεὶς δὲ καὶ προχειρισθεὶς ἀρχιερεὺς τοῦ μεγάλου θρόνου τῆς βασιλεύσης. Ἀλλ' αἱρετικὸς ὢν ἐκεῖνος, ἐξεβλήθη παρὰ τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Μηνᾶς ὁ ἁγιώτατος πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ξενοδόχος τῶν Σαμψὼν ὑπὸ Ἀγαπητοῦ πάπα τῆς μεγάλης Ῥώμης. Ἐπὶ τούτου ἀναφανέντες Σεύηρος, καὶ Πέτρος, ἄνθρωποι πᾶσαν αἵρεσιν ἐν ἑαυτοῖς περιφέροντες, καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ταράσσοντες, ἐλύπουν τοὺς ὀρθοδόξους. Καὶ συγκαλέσας σύνοδον ἑξηκονταπέντε ἁγίων πατέρων Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀναθεμάτισεν αὐτούς τε καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αἵρεσιν. Ἔκτοτε οὖν ἑορτάζουσα ἡ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία τὴν τοιαύτην ἀνάμνησιν, δοξάζει τὸν Θεόν.

EODEM MENSE.

Die vicesima sexta

182 *Certamen sacrosancti martyris Hermolai et sociorum.*

Hermolaus sacromartyr,ejusque socii Hermippus et Hermocrates, ex clero Ecclesiæ Nicomediensis presbyteri, reliqui fuerant ex viginti millibus sanctorum, quos in ecclesia impius Maximianus combussit. In quadam autem domuncula absconditi erant. Postquam vero sanctus Panteleemon comprehensus, et in quæstionem ad impium Maximianum adductus fuisset, compulsus est indicare, ubinam Hermolaus lateret : cumque mentiri nesciret, locum confessus fuit. Capti igitur Hermolaus, Hermippus et Hermocrates, vinctique, et ad tyrannum adducti libere Christum confessi sunt; et idola quidem irridebant probrisque incessebant; eos autem qui in illa crederent miseros vocabant. Quamobrem diversis tormentis excruciati, capite plexi sunt : atque ita consummati, regnum indissolubile vitamque sempiternam receperunt.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ΄

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἑρμολάου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἑρμόλαος ὁ ἱερομάρτυρ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Ἑρμιππος, καὶ Ἑρμοκράτης ἐκ τοῦ κλήρου τῆς ἐν Νικομηδείᾳ Ἐκκλησίας ὑπῆρχον πρεσβύτεροι περιλειφθέντες ἐκ τῶν καυθέντων δυσμυρίων ἁγίων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ Μαξιμιανοῦ τοῦ δυσσεβοῦς, καὶ κρυπτόμενοι ἔν τινι δωματίῳ. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἅγιος Παντελεήμων κρατηθεὶς, καὶ εἰς ἐξέτασιν ἀχθεὶς Μαξιμιανῷ τῷ δυσσεβεῖ, ἠναγκάσθη περὶ Ἑρμολάου εἰπεῖν, ποῦ κρύπτεται· καὶ μὴ εἰδὼς ψεύδεσθαι, ὡμολόγησε τὸν τόπον· ἐκρατήθησαν καὶ αὐτοὶ Ἑρμόλαος, Ἑρμιππος, καὶ Ἑρμοκράτης. Καὶ δέσμιοι παραστάντες τῷ τυράννῳ, ὡμολόγησαν παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν, καὶ τὰ εἴδωλα διεχλεύασαν καὶ διέσυραν, καὶ τοὺς εἰς αὐτὰ πιστεύοντας ἀθλίους ἐπεκάλεσαν. Ὅθεν διαφόρως τιμωρηθέντες, ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ οὕτω τελειωθέντες ἀπέλαβον βασιλείαν τὴν ἀκατάλυτον καὶ ζωὴν ἀΐδιον.

Et certamen sancti martyris Sancti et sociorum.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σάγκτου, καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Hi, Marco Antonino imperante,ex urbe Ravenna provinciæ Italiæ fuerunt. Quod autem Christum confiterentur, a provinciæ præfecto comprehensi, primum quidem durissimis suppliciis affecti sunt,

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Μάρκου Ἀντωνίνου, ἐκ Ῥαβέννης τῆς πόλεως χώρας Ἰταλίας. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν κρατηθέντες παρὰ τοῦ τῆς χώρας ἄρχοντος, πρῶτον μὲν ἐβασανίσθη-

σαν σφοδρῶς, τὸν Χριστὸν ἀρνήσασθαι καταναγκαζόμενοι. Καὶ τοῦτο μὴ ποιήσαντες, παρεδόθησαν φυλακῇ. Ἔπειτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, πάλιν ἐτιμωρήθησαν. Ὁ μὲν γὰρ χαλκᾶ πέτηλα πεπυρωμένα κατὰ τῶν πλευρῶν ἐδέξατο· ὁ δὲ θηρίοις ἐξεδόθη· ὁ δὲ εἰς σιδηροῦν θρόνον πεπυρωμένον ἐκαθίσθη. Καὶ γυνή τις τυφθεῖσα ἀπὸ πρωΐας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐπὶ ξύλου κρεμασθεῖσα, καὶ θηρίοις ἐκδοθεῖσα. Καὶ ἵπποις προσδεθεῖσα, καὶ ἐπὶ πολὺ συρομένη. παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τῇ φυλακῇ βληθέντες, σχοινίοις ἀπεπνίγησαν, καὶ βορὰ τοῖς κυσὶν ἐρρίφησαν, καὶ ἄψυστα τὰ λείψανα αὐτῶν διαμείναντα, τῷ ποταμῷ Ῥοδανῷ ἐναπερρίφησαν.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολαυρίτου, καὶ τοῦ ἁγίου Μαυρικίου.

A ut sic abnegare Christum adigerentur: sed id se commissuros negantes, in carcerem conjecti, mox inde educti, rursus torti fuere: et alius quidem candentes laminas æneas lateribus subjectas habuit; alius feris traditus; alius in sede ferrea candente impositus est. Quædam autem mulier a mane usque ad vesperam flagris cæsa, mox in lignum suspensa, ferisque objecta, equis demum alligata, ab iisque diutius raptata, spiritum tradidit. Reliqui vero in carcerem detrusi, funibusque strangulati, canibus ad devorandum projecti sunt: quorum **188** reliquiæ cum intactæ mansissent, in Rhodanum fluvium jactæ fuerunt.

Et commemoratio sancti Joannis Palæolauritæ, B et sancti Mauritii.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΖ'

EODEM MENSE. Die vicesima septima.

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος.

Certamen sancti magni martyris Panteleemonis.

Παντελεήμων, ὁ τοῦ Χριστοῦ μέγιστος μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Νικομηδείας, υἱὸς δὲ Εὐστοργίου Ἕλληνος, καὶ Εὐβούλης Χριστιανῆς, ἰατρὸς τὴν τέχνην. διδαχθεὶς ταύτην μὲν παρὰ Εὐφροσύνου, δόξαν μεγίστην ἔχοντος ἐν τοῖς ἰατροῖς· τὴν δὲ τοῦ Χριστοῦ πίστιν παρὰ Ἑρμολάου τοῦ πρεσβυτέρου, ὑφ' οὗ καὶ ἐβαπτίσθη. Δι' ἣν καὶ παῖδα ὑπὸ ἐχίδνης πληγέντα, καὶ θανατωθέντα ἀνέστησε, καὶ τυφλὸν ἀναβλέψαι ἐποίησε· καὶ ἄλλα πολλὰ διενήργησε θαύματα. Διαγνωσθεὶς δὲ τῷ βασιλεῖ Μαξιμιανῷ, καὶ κρατηθεὶς, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, C ἐβασανίσθη διαφόρως. Καὶ τελευταῖον τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἀπόφασιν λαβών, δεθεὶς ἁλύσεσι, καὶ καταλαβὼν τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, προσδέθη δένδρῳ ἐλαίας. Καὶ ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλὴν, ἔβρευσεν αἷμα, καὶ γάλα· ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον φαινόμενον, παρέχει τοῖς προσερχομένοις πᾶσι πιστοῖς ἰάματα.

Panteleemon maximus Christi martyr, ex urbe Nicomedia, filius fuit Eustorgii ethnici, et Eubules Christianæ, professione medicus: quam quidem artem ab Euphrosyno maximam inter medicos gloriam adepto didicerat; Christi autem fidem ab Hermolao presbytero accepit, a quo et baptizatus est: ob eamque et puerum viperæ morsu interfectum ad vitam revocavit, et cæco visum restituit, et alia plura miracula patravit. Delatus autem ad Maximianum imperatorem, et comprehensus, cum C Christum confessus fuisset, diversis tormentis excruciatus fuit. Postremo accepta capitis sententia, vinculis constrictus, et ad locum supplicii ductus, olivæ alligatus, et capite truncatus, sanguinem et lac emisit; quæ usque in hodiernum diem conspiciuntur, et fidelibus omnibus accedentibus curationes præstant.

Καὶ μνήμη τῆς ἁγίας Ἀνθούσης.

Et commemoratio sanctæ Anthusæ.

Ἡ ὁσία Ἀνθουσα ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Καβαλλίνου. Καταλιποῦσα δὲ τὸν κόσμον, καὶ τὸν Χριστὸν ποθήσασα, ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις διέτριβεν. Καὶ εὑροῦσα μοναχόν τινα πρεσβύτερον ἅγιον ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ Μαντινέου προσκαθεζόμενον, ἐκεῖνον ἐμιμήσατο εἰς ἄσκησιν. Καὶ εἰς τοσοῦτον προσῆλθεν ἀρετῆς, ὡς καὶ εἰς φοῦρνον ἐκκαέντα σφοδρῶς εἰσελθεῖν, καὶ μὴ καῆναι. Μετὰ δὲ τελευτὴν Σισιννίου τοῦ ἁγιωτάτου πρεσβυτέρου, διαγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Καβαλλίνου, ὅτι τὰς ἁγίας εἰκόνας τιμᾷ καὶ σέβει, ἠναγκάσθη παρὰ τῶν ἀποσταλέντων, ἀρνήσασθαι τὴν τούτων προσκύνησιν. Καὶ μὴ πεισφεῖσα, ἐτύφθη σφοδρῶς. Ἐπεὶ δὲ μὴ δυναμένη τεκεῖν, τῇ τοῦ βασιλέως ἐμήνυσε γυναικὶ παιδία δύο γεννῆσαι, τὸ μὲν ἄρσεν, τὸ δὲ θῆλυ· τούτου γενομένου, ἀπελύθη τῆς βασάνου. Καὶ οὕτω παρεσκεύασε τὴν βασίλισσαν διατεθῆναι πρὸς αὐτὴν, ὡς καὶ εἰς μητρὸς τάξιν ἔχειν. Καὶ οὕτως ἐκοιμήθη.

Sancta Anthusa floruit, imperante Constantino Caballino. Cum autem abdicato sæculo Christum concupisceret, in montibus et speluncis sese exercuit: et sanctum quemdam monachum ac presbyterum in Mantinei terris commorantem nacta, hunc in religiosa exercitatione imitandum suscepit D eoque in virtutibus profecit, ut ardentem caminum ingressa, nullam flammæ læsionem senserit. Post obitum vero sanctissimi presbyteri Sisinnii, agnita a Caballino, quod sanctas imagines honoraret coleretque, missis ad eam nuntiis compulsa illarum adorationem abnegare, **184** cum illa facere recusaret, diris verberibus cæsa fuit. Sed cum imperatoris uxore in partus difficultatem incidente, illa indicasset, binos infantes, masculum, scilicet, et feminam, imperatricem esse enixuram, idque, sicut prædixerat, contigisset; a tormentis liberata, sic imperatricem erga se affecit, ut matris loco ab ea haberetur. Atque hunc in modum obdormivit.

EODEM MENSE.
Die vicesima octava.
Certamen sancti martyris Eustathii Ancyræ.

Eustathius Christi martyr, cum professione miles esset, ac religione Christianus, ad Cornelium Ancyræ præsidem adductus, interrogatusque, Christum libere confessus est. Quamobrem graviter verberatus spondylisque perforatis, funibus alligatus, raptatur ab urbe Ancyra usque ad Sangarum fluvium, sequente ac vidente eodem præside. Illic vero in theca inclusus, in eumdem fluvium demergitur. Sed, Deo volente, superveniens divinus angelus, thecam ad terram eduxit, inventusque est in ea sanctus illæsus et psallens: Qui habitat in adjutorio Altissimi, et cætera. Quod cum præses didicisset, pudore perfusus, educto gladio seipsum in teremit. Sanctus autem martyr orans, divinique muneris particeps factus per emissam sibi cœlitus columbam, manibus apparentis angeli spiritum tradidit: ejus vero reliquiæ in eadem urbe Ancyra depositæ fuere.

185 *Et certamen sancti martyris Acacii.*

Acacius Christi martyr claruit, imperante Licinio: ad quem adductus, cum Christum confessus fuisset, suspensus et excarnificatus est. Deinde Terentio præfecto traditus, ejusque jussu in candentem ollam pice, oleo seboque plenam injectus, incolumis evasit. Præfectum vero Apameam et Apolloniadem abeuntem sequi compulsus, ibique in fanum idolorum adductus, fusis precibus simulacra omnia contrivit. Postea tribuno traditus, graviterque cæsus, cum feris pugnavit. Mox in fornacem injectus, illæsus permansit. Tribunus vero frigefactam fornacem existimans, cum eam visurus appropinquaret, flamma combustus, in pulverem redactus est. At Acacius Possidonio præsidi traditus, gravibusque catenis ferreis circumdatus, Miletum abductus fuit: ubi cum idola rursus contrivisset, capite obtruncatus, sanguinem et lac emisit.

Et certamen sanctorum apostolorum Prochori, Nicanoris et sociorum.

EODEM MENSE.
Die vicesima nona.
Certamen sancti martyris Callinici.

Callinicus Christi martyr ex regione Ciliciæ, Christianus cum esset, verbumque Christi doceret, hortabatur, a rebus quidem vanis se abstinere, universorum autem factorem Christum agnoscere. Quamobrem comprehensus, et ad præsidem adductus, omnigenis ab eo tormentis subjectus est: mox ferreis calceamentis cum clavis acutis subligatis, ante equos usque ad urbem Gangram stadiis sexaginta dissitam currere adactus, cum sexaginta stadia pedibus confecisset, videns abducentes ipsum milites præ siti animam agere, fusis precibus

A

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΗ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐσταθίου Ἀγκύρας.

Εὐστάθιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, στρατιώτης μὲν ἦν, χριστιανὸς δὲ, καὶ προσαχθεὶς Κορνηλίῳ τῷ ἡγεμόνι Ἀγκύρας, καὶ ἐρωτηθεὶς, παῤῥησίᾳ ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ τοὺς ἀστραγάλους τρυπηθεὶς, καὶ σχοινίοις περιλειφθεὶς, σύρεται ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀγκύρας ἕως τοῦ Σαγγάρου ποταμοῦ, ἀκολουθοῦντος καὶ ὁρῶντος τοῦ ἡγεμόνος. Ἐκεῖσε δὲ ἐν γλωσσοκόμῳ βληθεὶς, ἐῤῥίφη ἐν τῷ ποταμῷ. Κατ' εὐδοκίαν δὲ τοῦ Θεοῦ ἐπιστὰς θεῖος ἄγγελος, ἐξήγαγε τὸ γλωσσόκομον ἐπὶ τὴν ξηρὰν, καὶ εὑρέθη ἐν αὐτῷ ὁ ἅγιος ἀβλαβὴς, ψάλλων· Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου, καὶ τὰ ἑξῆς. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν καὶ αἰσχυνθεὶς, σπασάμενος μάχαιραν, ἀνεῖλεν ἑαυτόν. Ὁ δὲ ἅγιος μάρτυς εὐξάμενος, καὶ μεταλαβὼν τῆς θείας δωρεᾶς διὰ τῆς ἐκπεμφθείσης αὐτῷ οὐρανόθεν περιστερᾶς, ταῖς χερσὶ τοῦ ἐπιφανέντος ἀγγέλου τὸ πνεῦμα παρέθετο. Καὶ κατετέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Ἀγκύρᾳ.

B

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀκακίου.

Ἀκάκιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Λικιννίου, ᾧ καὶ παραστὰς, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, καὶ κρεμασθεὶς ἐξέσθη. Εἶτα παρεδόθη Τερεντίῳ τῷ ἐπάρχῳ· ὑφ' οὗ εἰς τήγανον πεπυρωμένον ἐνεβλήθη, πίσσης καὶ ἐλαίου καὶ στέατος πεπληρωμένον. Καὶ μνδὲν ἀδικηθεὶς, εἰς Ἀπάμειαν,

C

καὶ Ἀπολλωνιάδα τῷ ἡγεμόνι ἀπερχομένῳ ἀκολουθεῖν ἠναγκάσθη. Ἔνθα ἐν τῷ ναῷ εἰσελθὼν τῶν εἰδώλων, προσευχόμενος πάντα συνέτριψε τὰ ξόανα. Μετὰ ταῦτα τῷ τριβούνῳ παραδοθεὶς, καὶ τυφθεὶς σφοδρῶς ἐθηριομάχησεν. Εἶτα εἰς φοῦρνον ἐμβληθεὶς, ἀβλαβὴς διέμεινεν. Δόξας δὲ ὁ τριβοῦνος ψυχρὸν εἶναι τὸν φοῦρνον, καὶ προσεγγίσας ἰδεῖν, αὐτὸς μὲν κατακαεὶς, εἰς κονιορτὸν ἐγένετο· ὁ δὲ Ἀκάκιος παρεδόθη Ποσιδωνίῳ τῷ ἄρχοντι. Καὶ περιτεθεὶς βαρέα σίδηρα, ἤχθη εἰς Μίλητον· καὶ πάλιν συντρίψας τὰ εἴδωλα, ἐτμήθη τὴν κεφαλὴν, τῆς τομῆς ῥευσάσης αἷμα καὶ γάλα.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων ἀποστόλων Προχόρου, Νικάνωρος, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΚΘ'

Ἄθλησις, τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου.

Καλλίνικος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς χώρας Κιλικίας· Χριστιανὸς δὲ ὤν, καὶ διδάσκων τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ παρῄνει μὲν ἀπέχεσθαι τῶν ματαίων, τὸν δὲ ποιητὴν τοῦ παντὸς ἐπιγινώσκειν Χριστόν. Ὅθεν κρατηθεὶς, ἦχθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα, καὶ παρ' αὐτοῦ παντοίαις βασάνοις ὑποβληθεὶς, ὑποδήματα σιδηρᾶ μετὰ ἥλων ὀξέων ὑπεδέθη, καὶ ἠναγκάσθη τρέχειν ἔμπροσθεν τῶν ἵππων μέχρι τῆς πόλεως Γάγγρας ἀπεχούσης σταδίους ἑξήκοντα. Καὶ πεζεύσας ἑξήκοντα στάδια, καὶ ἰδὼν τοὺς ἀπάγοντας αὐτὸν στρατιώτας τῷ δίψει λειποψυχοῦντας, προσευ-

ξάμενος ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότισεν αὐτούς. Καὶ φθάσας τὴν πόλιν Γάγγραν, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθείς, καὶ καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθείς, πυρὶ ἐτελειώθη. Καὶ κατετέθη τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον χερσὶ Χριστιανῶν ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῆς τελειώσεως.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἰωάννου μητροπολίτου Χαλκηδόνος.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Λ'

Μνήμη τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ στρατιώτου.

Οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου στρατευόμενος. Ἀποσταλεὶς οὖν μετὰ καὶ ἑτέρων στρατιωτῶν εἰς τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸν, ἦν μὲν τοῖς ὁρῶσι διώκτης· συνεμάχει δὲ κρύφα τοῖς Χριστιανοῖς· τοῖς μὲν πρὸ τοῦ κρατηθῆναι μηνύων φυγεῖν· τοῖς δὲ μετὰ τὴν κατάσχεσιν λάθρα ἐπινοῶν τὴν ἀπόδρασιν. Οὐ μόνον δὲ τὸ συμπαθὲς πρὸς τούτους ἐπεδείκνυτο, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνδεέσιν ἐχορήγει τὰ ἐπιτήδεια. Καὶ προσευχαῖς καὶ νηστείαις, καὶ τῶν ἀσθενῶν ἐπισκέψεσι, καὶ ταῖς τῶν θλιβομένων παραμυθίαις τὸν βίον αὐτοῦ ἐπεκόσμει καὶ πρὸς τὸ σεμνὸν κατερρύθμισεν. Οὕτω δὲ βιώσας, ἐν Κυρίῳ ἀνεπαύσατο· καὶ κατετέθη ἐν τόπῳ, ἔνθα καὶ οἱ ξένοι ἐτίθεντο· ἐγνώσθη δὲ ὕστερον γυναικί τινι δι' ἀποκαλύψεως· ὃς αὐτῇ ἐπιστὰς, τήν τε ἐν τῷ βίῳ πρᾶξιν αὐτοῦ καὶ ὃ ἐπεκέκλητο ὄνομα, διεσάφησε. Θαυματουργῶν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐπέχει καὶ τοὺς ὁρασμοὺς τῶν δούλων.

Καὶ μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρίσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΛΑ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλίττης.

Ἰουλίττα, ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ πόλεως Καισαρείας Καππαδοκίας. δίκην δὲ ἔχουσα πρὸς τινα πλεονεκτικὸν ἄνδρα, καὶ βίαιον, ὃς γῆς ταύτης τὸ πλεῖον ἀποτεμών, καὶ ἀγροὺς, καὶ ζῶα, καὶ κώμας, καὶ οἰκέτας, καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ βίου κατασκευὴν πρὸς ἑαυτὸν μετέστησε, καταφρονῶν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ Θεοῦ, συκοφάνταις καὶ ψευδομάρτυσι, καὶ δωροδοκίαις τῶν δικαζόντων ἐπερειδόμενος· παραστᾶσα τῷ δικάζοντι, καὶ ἀρξαμένη ἀναδιδάσκειν τὴν τοῦ ἀνδρὸς τυραννίδα, διεβλήθη παρ' αὐτοῦ, ὡς εἴη Χριστιανή. Καὶ πρὸς μηδὲν ἰδοῦσα τῶν παρόντων, ἀλλὰ πάντων καταφρονήσασα· Ἐρρέτω, εἶπεν, ὁ βίος, καὶ ἡ τούτου δόξα. Ἐγὼ γὰρ τὸν ἁπάντων δημιουργὸν, καὶ ποιητὴν οὐκ ἀρνήσομαι. Παραυτὰ οὖν ὁ ἄδικος κριτὴς πυρὶ ταύτην παρέδωκεν. Ἡ δὲ κάμινος περισχοῦσα τῆς ἁγίας τὸ σῶμα, ὥσπερ τις θάλαμος φωτεινὸς, τὴν μὲν ψυχὴν ἐπὶ τὴν οὐράνιον χώραν ἔπεμψεν, τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς σῶμα ἀκέραιον διεσώσατο τοῖς προσήκουσι, καὶ πᾶσι τοῖς πιστοῖς.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐδοκίμου τοῦ Νέου.

Οὗτος ὁ μακάριος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεο-

A aquam e terra eduxit, eosque potavit. Cum vero in urbem Gangram pervenisset, in carcerem conjectus paucisque post diebus inde eductus, compellebatur Christum **186** abnegare; quod cum se commissurum negaret, igne vitam finivit: venerandæ autem illius reliquiæ manibus Christianorum in eodem supplicii loco depositæ fuerunt.

Et commemoratio sancti Patris nostri et confessoris Joannis metropolitæ Chalcedonis.

EODEM MENSE.

Die tricesima.

Commemoratio beati Joannis militis.

Hic sub Juliano Apostata militabat. Cum autem missus fuisset una cum aliis militibus, ut Christianos persequeretur, illos quidem persequi videbatur; B sed clam patriocinium Christianorum suscipiens, aliis quidem, antequam caperentur, significabat ut fugerent; aliis vero, postquam comprehensi fuerant, occultam fugam parabat. Neque vero commiserationem duntaxat erga istos ostendebat; sed etiam indigentibus necessaria suppeditabat, vitamque suam orationibus, jejuniis, infirmorum visitationibus, afflictorumque consolatione exornabat, et ad honesti normam reformabat. Atque hunc in modum cum vixisset, in Domino requievit, depositusque fuit in loco, ubi peregrini condebantur. Novissime autem cuidam mulieri per visionem innotuit: ei enim apparens, vitæ quidem actus nomenque suum indicavit: miracula autem plurima patrat; sed servorum in primis fugam cohi- C bet.

Et commemoratio sanctorum apostolorum Silæ, Silvani, Crescentis, Epæneti et Andronici.

EODEM MENSE.

Die tricesima prima.

187 *Certamen sanctæ martyris Julittæ.*

Julitta Christi martyr ex Cæsarea Cappadociæ urbe oriunda, cum litem haberet adversus quemdam virum avarum et violentum, qui terræ hujus plenitudinem sibi vendicaturus, et agros, et animalia, et pagos, et servos, et omnem vitæ apparatum ad seipsum transtulerat, justitiam atque Deum flocci pendens, calumniatoribus, falsisque testibus, et muneribus judicibus oblatis confisus: cumque illa coram judice astaret, cœpissetque hominis tyrannicam usurpationem exponere; ab eodem, D quod Christiana esset, accusata fuit. At illa nihil præsentium respectans, sed omnia contemnens: Abeant inquit, vita, ejusque gloria: ego enim rerum omnium factorem et conditorem non negabo. Exemplo itaque iniquus judex flammis illam adjudicavit. Fornax vero sanctæ corpus, velut splendidus thalamus, complexa, animam quidem ad cœlestem regionem transmisit; venerandum autem ejus corpus integrum et incorruptum cognatis, et universis fidelibus servavit.

Et commemoratio sancti Patris nostri Eudocimi junioris.

Hic beatus, imperante Theophilo Christi hoste,

claruit. Parentes Cappadoces fuere, qui sæculi splendorem (patricii quippe erant) cum orthodoxa religione conjunxerant. Quamobrem Eudocimus ab eis ad virtutem optime educatus, ad Candidati honorem a Theophilo provectus, militiæ præfecturam etiam obtinuit, primum quidem apud Cappadocum provinciam, deinde apud Charsianum. Justa ubique statera erat, et regula, omnemque æqualitatem observans, plurimas quotidie eleemosynas erogabat, ecclesias exornabat, viduas et pupillos vindicabat, **188** et omnium absolute virtutum speciem referebat. Per hunc modum secundum Deum versatus, corporis ægritudine tandem correptus, spiritum Deo reddidit. Ejus autem propinqui mandatum ipsius implentes, eumdem cum vestibus et calceamentis sepelierunt, quem Deus pluribus miraculis illustravit.

A φίλου τοῦ μισοχρίστου. Οὗ οἱ γεννήτορες σὺν τῇ τοῦ βίου περιφανείᾳ (πατρίκιοι γὰρ ἦσαν.) ὀρθοδόξῳ ἐγνωρίζοντο· Καππάδοκες τὸ γένος. Διὸ καλῶς ὁ Εὐδόκιμος ἀναγόμενος ὑπ' αὐτῶν τὰ εἰς ἀρετὴν, κανδιδᾶτος ὑπὸ Θεοφίλου ἐτιμήθη, καὶ στρατηδάρχειν ἐτάχθη· πρῶτον μὲν κατὰ τὴν Καππαδοκῶν χώραν, ἔπειτα κατὰ τὸ Χαρσιανόν· ζυγός τις δίκαιος ὢν καὶ κανὼν, καὶ ἰσότητα πᾶσαν φυλάττων, ἐλεημοσύνας τε πλείστας ἐκτελῶν καθ' ἑκάστην, καὶ τὰς ἐκκλησίας καλλιεργῶν· χήρας καὶ ὀρφανοὺς ἐκδικῶν, καὶ ἁπλῶς πάσης ἀρετῆς ἰδέαν μετερχόμενος. Κατὰ Θεὸν οὖν πολιτευσάμενος, νόσῳ σωματικῇ κατασχεθείς, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τῷ Θεῷ παρέθετο. Οἱ δὲ προσήκοντες τὴν αὐτοῦ κέλευσιν ἀποπληροῦντες, μετὰ τῶν ἐνδυμάτων, καὶ ὑποδημάτων ἔθαψαν, θαύμασι πολλοῖς καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοξασθέντα. B

MENSE AUGUSTO

Die prima.

189 *Certamen sanctorum Maccabæorum.*

Eleazarus, vir ille spectatissimus, qui Hierosolymis habitabat, magister erat septem sanctæ Solomonidis filiorum. Hierosolymis vero a Seleuco rege depopulatis, atque Hebræorum populo in captivitatem adducto, detenti fuerunt et isti, cogebanturque ex gentium victimis degustare, et pollutos comedere cibos; nunquam autem suasi, sed pro patriis legibus decertantes, diversis subjiciuntur cruciatibus. Primo quidem Eleazarus acriter cæsus, inque ignem injectus, orans spiritum Deo tradidit. Pueri deinde eodem quo nati fuerant ordine, alius post alium adducti, tormentis, equuleis, rotis, et igni expositi, pro pietate sunt consumpti, mentis profecto rationem præ se ferentes supremam habentem in passiones potestatem. Tertio **190** eorum mater Solomonis sponte fornacem ingressa, super proprios moritur filios.

Et certamen sancti martyris Leontii et sociorum.

Christi martyres Leontius, et Alexander una cum sanctis suis sociis, fuerunt temporibus Diocletiani imperatoris ex Pamphyliæ regione, diversis in locis nati, una tamen mente erga Dominum nostrum Jesum Christum animati, utpote ex Christianis orti progenitoribus. Itaque inter se inito consilio, atque cunctis hujus sæculi rebus contemptis, accesserunt ad Dianæ fanum; eoque ingressi, omnia everterunt idola. Cogniti igitur, et comprehensi, vehementer cæduntur, unguibusque ferreis dilaniantur, ac subulis oculi eorum transfiguntur: et custodiæ traditi, ad plures dies sine cibo permanserunt. De carcere postea educti, feris sunt expositi. Sed eos belluæ minime læserunt. Demum gladii accepta sententia, capite fuere obtruncati.

ΜΗΝΙ ΑΥΓΟΥΣΤΩ

Ἐν τῇ πρώτῃ.

Ἄθλησις τῶν ἁγίων Μακκαβαίων.

Ἐλεάζαρ ὁ τιμιώτατος διδάσκαλος ἦν τῶν ἑπτὰ παίδων τῆς ἁγίας Σολομωνίδος, κατοικῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. Πορθήσαντος δὲ Σελεύκου τοῦ βασιλέως τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸ τῶν Ἑβραίων γένος αἰχμαλωτίσαντος, ἐκρατήθησαν καὶ οὗτοι· καὶ ἠναγκάσθησαν ἐλληνικῶν ἀπογεύσασθαι θυσιῶν καὶ μιαροφαγῆσαι. Μὴ πεισθέντες δὲ, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν πατρίων ἀγωνισάμενοι νόμων, διαφόροις ὑπεβλήθησαν τιμωρίαις. Καὶ πρῶτον μὲν ὁ Ἐλεάζαρος τυφθεὶς σφοδρῶς, καὶ εἰς τὸ πῦρ βληθεὶς, καὶ εὐξάμενος τῷ Θεῷ, τὸ πνεῦμα παρέδωκε. Δεύτερον δὲ οἱ παῖδες κατὰ τάξιν ὡς ἐγεννήθησαν καθ' εἷς ἀχθέντες, καὶ ἀρθρεμβόλοις καὶ καταπέλταις. καὶ τροχοῖς, καὶ πυρὶ προσομιλήσαντες, ὑπὲρ εὐσεβείας ἐτελειώθησαν, δείξαντες ὄντως τὸν λογισμὸν αὐτοκράτορα τῶν παθῶν. Καὶ τρίτον ἡ αὐτῶν μήτηρ Σολομωνὶς αὐτομάτως· εἰς τὴν κάμινον εἰσελθοῦσα τοῖς ἰδίοις ἐπαπέθανε τέκνοις. C

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ·

Λεόντιος, καὶ Ἀλέξανδρος οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες μετὰ τῆς ἱερᾶς συνοδίας αὐτῶν, ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ ἐκ τῆς χώρας Παμφυλίας, ἐκ διαφόρων μὲν χωρίων ὄντες, μίαν δὲ γνώμην ἔχοντες πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὡς Χριστιανοὶ ἐν προγόνων τυγχάνοντες. Κοινῇ τοίνυν βουλευσάμενοι, καὶ πάντα τὰ βιωτικὰ εἰς οὐδὲν λογισάμενοι, κατέλαβον τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν. Καὶ ἐν αὐτῷ γενόμενοι, κατέστρεψαν πάντα τὰ εἴδωλα. Γνωσθέντες οὖν καὶ κρατηθέντες, ἐτύφθησαν σφοδρῶς, καὶ μετὰ σιδηρῶν ὀνύχων ἐξέσθησαν, καὶ σουβλίοις τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐξεκεντήθησαν. Καὶ φυλακῇ παραδοθέντες, ἄτροφοι διέμειναν ἐπὶ πολλαῖς ἡμέρας. Εἶτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, ἐθηριομάχησαν· τὰ δὲ θηρία οὐχ ἥψαντο αὐτῶν. Καὶ λαβόντες, τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθησαν· D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Β'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Στεφάνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Στέφανος ὁ ἱερομάρτυρ ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Οὐαλεριανοῦ ἐκ τῆς παλαιᾶς Ῥώμης. Κρυπτόμενος δὲ διὰ τὸν διωγμὸν ἐν οἰκήματι, τοὺς πρὸς αὐτὸν παραγενομένους Ἕλληνας ἐβάπτιζε, καὶ διακόνους, καὶ πρεσβυτέρους ἐχειροτόνει, καὶ τὸν Θεὸν παρεκάλει ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας. Ἰασάμενος δὲ καὶ τὴν θυγατέρα Ἐμεσίου τοῦ δημάρχου, παρεσκεύασεν αὐτὸν βαπτισθῆναι· καὶ οὐ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ πλῆθος ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, οἵτινες διαφόροις τιμωρίαις ἐτελειώθησαν. Τὰ δὲ λείψανα αὐτῶν συναγαγὼν ὁ ἀρχιερεὺς Στέφανος, ἐντίμως ἐκήδευσεν. Εἶτα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἄρεως ἀναγκασθεὶς εἰσελθεῖν, καὶ προσευνῆσαι, εἰσῆλθε, καὶ προσευξάμενος, κατέβαλε τὸ εἴδωλον. Καὶ μετὰ ταῦτα λειτουργῶν ἀπεκεφαλίσθη, καὶ κατετέθη ἐν αὐτῇ τῇ καθέδρᾳ σὺν τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, ἐπὶ χεῖρας κρατοῦντι τὸ τῆς πίστεως ἅγιον σύμβολον.

Καὶ εὕρεσις τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δάδα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ὑπῆρχον ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πόλει Δοροστόλῳ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Θρᾴκης. Κρατηθέντες δὲ καὶ παραστάντες τῷ ἄρχοντι, ἠναγκάσθησαν θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθέντες, ἐνεβλήθησαν εἰς φυλακήν. Τοῦ δὲ ἁγίου Μαξίμου ὑπαναγινώσκοντος τοῖς μάρτυσιν αὐτοῦ τὰς θείας Γραφὰς, ὑπνώσσαντες ὁρῶσι τὸν διάβολον ὅπλα πολεμικὰ κρατοῦντα καὶ κατ' αὐτῶν πολεμοῦντα. Καὶ διεγερθέντες εἶδον ἄγγελον Θεοῦ θάρσος αὐτοῖς ἐμποιοῦντα. Εἶτα ἐτύφθησαν δεινῶς, καὶ λαβόντες τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ἤχθησαν εἰς τὸν τόπον τῶν καταδίκων, κἀκεῖ τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν μηνὶ Ἀπριλλίῳ κῃ'. Εὑρέθησαν δὲ τὰ τίμια λείψανα αὐτῶν δι' ἀγγέλου μηνὶ Αὐγούστῳ δευτέρᾳ· ἅτινα νῦν κατάκεινται ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Βιγλεντίας ἰάσεις πλείστας ἐπιτελοῦντα τοῖς προσερχομένοις αὐτοῖς.

Καὶ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐφανερώθη τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Ἀνὴρ γάρ τις οἰκῶν τὴν κώμην, ἐν ᾗ αὐτὸ ὑπὸ γῆν ἐκρύπτετο, πρεσβύτερος, Λουκιανος ὄνομα, ἐκ θείας ὀπτασίας εὗρεν αὐτό. Καὶ γὰρ τρὶς τούτῳ ἐπιφανεὶς ὁ πρώταθλος, ἑαυτὸν κατεδήλωσεν. Καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης, καὶ χαρᾶς πλησθεὶς τὸν τόπον σὺν τῷ κλήρῳ κατέλαβε. Καὶ ἀνορύξας εὗρε τὸν σορόν. Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, καὶ εὐωδία πλείστη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Γ'

Μνήμη των ὁσίων Δαλμάτου καὶ Φαύστου καὶ Ἰσαακίου.

Ὁ ὅσιος Ἰσαάκιος πρότερον ἐν τῇ ἠρήμῳ ἀσκή-

A EODEM MENSE.
Die secunda

Certamen sacrosancti martyris Stephani et sociorum.

Stephanus sacer martyr fuit Valeriano imperatore ex antiqua Roma Cum autem propter persecutionem sub domuncula latitaret, eos qui ad ipsum ex gentibus accedebant, baptizabat; diaconos, et presbyteros consecrabat; Deumque precabatur pro mundi salute. Sanitati vero per ipsum restituta filia Emesii tribuni plebis, non modo illum, sed virorum etiam, mulierumque multitudinem induxit, ut baptizarentur: qui variis consumpti sunt cruciatibus. Horum autem reliquias colligens pontifex Stephanus, honorifice sepelivit.
B Exin templum Martis coactus introire, et adorare, ingressus, Deumque deprecatus, prostravit idolum. Post hæc dum sacris 191 ipse fungeretur, capite obtruncatur: ac depositus fuit in ipsa cathedra, simul cum suo discipulo, qui manu sanctum fidei symbolum tenebat.

Et inventio reliquiarum sancti martyris Dadæ et sociorum.

Hi sancti martyres, Maximiano imperatore, degebant in Dorostolo Thraciæ civitate: detenti autem, et ante præsidem stantes, idolis cogebantur sacrificare. Quod cum facere detrectarent, in carcerem fuerunt injecti. Sancto vero Maximo prælegente suis martyribus sacras Scripturas, obdormiscentes ipsi diabolum intuentur, qui bellica per-
C stringens arma, in eos pugnabat: atque experefacti, angelum Dei vident, qui eorum animos erigebat. Crudeliter postea verberantur: et gladii sententiam subeuntes, ad reorum locum ducti sunt, ibique caput eis abscissum mensis Aprilis die vicesima octava. Pretiosa ipsorum lipsana per angelum reperta sunt die secunda Augusti, quæ nunc jacent in templo sanctæ Deiparæ in Vigilantiæ ædibus posito, plurimasque efficiunt sanationes accedentibus ad ea.

Et translatio reliquiarum sancti Stephani protomartyris.

Imperante Constantino Magno inventæ sunt reliquiæ sancti Stephani protomartyris. Quidam enim presbyter, Lucianus nomine, qui in ea
D villa habitabat, ubi sub terra eædem reliquiæ latebant, divina visione admonitus, illas invenit. Huic cum primus athleta tertio apparuisset, seipsum manifestavit. Quod ubi rescivit Joannes archiepiscopus, summa lætitia affectus, una cum clero in locum illum processit: cumque effodisset, loculum reperit. Repente autem terræ motus magnus factus est, et plurimus fragrans odor.

EODEM MENSE.
Die tertia

192 *Memoria sanctorum Dalmati, Fausti, et Isaacii.*

Beatus Isaacius prius in eremo virtutem exer-

cens, corporis affectionibus edomitis, dæmonibusque subactis, divina postea providentia Constantinopolim concessit; et in quodam commorans urbis monasterio, quod nunc Dalmati nuncupatur, multis sua virtute, et doctrina suasit, ut mundo derelicto monachi fierent, ac secum convenirent: ex quibus fuit Dalmatus, et Faustus illius filius. Ipse enim cum Theodosii imperatoris temporibus miles esset, quadam die dum forte in sanctum incidisset, hujus degustato colloquio, uxorem filiosque deserens, Faustum filium solum secum assumens, ad eum se contulit, et monasticæ vitæ sese addixit, suum etiam filium detondens: atque adeo ad virtutem sunt enixi, ut celeberrimi apud imperatorem essent et senatum ac plurima etiam miracula patrarent ad Dei gloriam. Sic post Isaacii obitum vitam finierunt.

σας, καὶ τὰ πάθη τοῦ σώματος νεκρώσας, καὶ τοὺς δαίμονας νικήσας, ὕστερον κατὰ θείαν πρόνοιαν παρεγένετο εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ προσκαθημένῳ ἐνί τῶν τῆς πόλεως μοναστηρίων, ὃ τοῦ Δαλματου νῦν λέγεται, διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καὶ τῆς διδασκαλίας πολλοὺς ἔπεισε καταλιπεῖν τὸν κόσμον, καὶ γενέσθαι μοναχοὺς, καὶ σωθῆναι. Ἐξ ὧν ἦσαν Δάλματος, καὶ Φαῦστος ὁ υἱὸς αὐτοῦ. Οὗτος γὰρ στρατιώτης ὢν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου, ἐν μιᾷ ἀπελθὼν καὶ συντυχὼν τῷ ἁγίῳ, καὶ τῆς ἐκείνου ὁμιλίας γευσάμενος, καταλιπὼν καὶ γυναῖκα καὶ τέκνα, μόνον δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Φαῦστον ἀναλαβὼν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ γέγονε μοναχὸς, ἀποκείρας καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἠγωνίσαντο, ὡς περιβόητοι γενέσθαι βασιλεῦσι καὶ συγκλήτῳ, καὶ θαύματα διάφορα εἰς δόξαν Θεοῦ ἐπιτελέσαι· καὶ οὕτως μετὰ τελευτὴν Ἰσαακίου τελειωθῆναι.

EODEM MENSE.

Die quarta

Certamen sanctæ martyris Iæ et sociorum.

Hæc Sapore Persarum rege floruit, summæ senectutis ætate provecta. Comprehensa autem cum novem millibus Christianorum, qui captivi abducti, a magorum principibus diverso tormentorum genere excruciabantur, una cum iis ista etiam beata cruciatus constanti animo pertulit: et postquam multis fuit pœnis vexata, capite plexa est.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Δ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἴας καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

Αὕτη ἦν ἐπὶ Σαβώρίου βασιλέως Περσῶν, πρεσβυτάτην ἔχουσα τὴν ἡλικίαν. Συνελήφθη οὖν μετὰ ἐννέα χιλιάδων Χριστιανῶν αἰχμαλώτων, παρὰ τῶν ἀρχιμάγων διαφόροις βασάνοις παραδοθέντων. Μεθ' ὧν καὶ ἡ μακαρία ταῖς τιμωρίαις ἐνεκαρτέρει, ἥτις μετὰ πολλῶν βασάνων ἀϊκίας, τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

198 *Et certamen sancti martyris Eleutherii cubicularii.*

Eleutherius Christi martyr, Maximiano imperatore, ex urbe Byzantio oriundus, unus erat ex senatoribus, idemque in numero eunuchorum imperatori familiaris. Cum autem Deo placuisset ob mandatorum illius doctrinam, non tamen divino perfectus erat baptismate. Quare cupiens baptizari, rogavit imperatorem, ut sibi permitteret in suum suburbium pergere. Impetrata autem facultate, ad Sangarum fluvium accessit, ibique subterraneam ecclesiam construens, presbyterum adduxit, ab eoque baptizatus fuit. Ut vero imperatorem fugeret, morbum causatur. Quod ubi Maximianus rescivit, ad locum accedens, propriisque oculis templum altarisque apparatum intuitus, ira excanduit: et comprehensum Eleutherium, diris primo tormentis subjecit: mox capite obtruncavit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐλευθερίου τοῦ κουβικουλαρίου.

Ἐλευθέριος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς πόλεως Βυζαντίου ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ τῆς συγκλήτου, εὐνοῦχος δὲ, καὶ τῷ βασιλεῖ προσκεκειωμένος. Ἐπεὶ δὲ εὐηρέστησε μὲν τῷ Θεῷ διὰ τῆς τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ διδασκαλίας, οὐκ ἦν δὲ τετελειωμένος τῷ θείῳ βαπτίσματι, καὶ θέλων βαπτισθῆναι, ᾐτήσατο τὸν βασιλέα, ἐᾶσαι αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς τὸ προάστειον αὐτοῦ· καὶ τυχὼν τῆς αἰτήσεως, ἀπῆλθε πλησίον τοῦ Σαγγάρου ποταμοῦ. Καὶ ποιήσας ὑπὸ γῆν κρυπτὴν ἐκκλησίαν, καὶ πρεσβύτερον ἀγαγὼν, ἐβαπτίσθη ἐκεῖ· καὶ θέλων ἐκφυγεῖν τὸν βασιλέα, προεφασίσατο νόσον. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ Μαξιμιανὸς παρεγένετο ἐπὶ τὸν τόπον, καὶ αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδὼν τὸν ναὸν, καὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ θυσιαστηρίου, ὠργίσθη· καὶ κρατήσας αὐτὸν, καὶ πρότερον ἱκανῶς βασανίσας, ὕστερον ἀπεκεφάλισεν.

EODEM MENSE.

Die quinta

Certamen sancti martyris Eusignii.

Eusignius Christi martyr ex magna urbe Antiochia, militiæ dux fuit temporibus Constantii patris magni Constantini, vixitque usque ad tempora Juliani Apostatæ. Comprehensus autem Christianæ fidei causa, quæstioni subjicitur. Cumque apostatam redargueret, quod Deo vero derelicto, ad vana idola tanquam ad deos accessisset, fustibus cæsus, durisque tormentis excruciatus est. Postquam

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Ε'

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐσιγνίου.

Εὐσίγνιος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, γέγονε δὲ στρατηγὸς Κώνσταντος τοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου· καὶ διαρκέσας μέχρις Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, καὶ κρατηθεὶς ὡς Χριστιανὸς ἦχθη εἰς ἐξέτασιν· καὶ ἐλέγξας τὸν παραβάτην, ὡς τὸν ἀληθῆ Θεὸν καταλιπόντα, καὶ τοῖς ματαίοις εἰδώλοις προσελθόντα ὡς θεοῖς, ἐξετάθη εἰς μάστιγας. Καὶ τιμωρηθεὶς ἰσχυ-

ρῶς, ἐπείπερ ταῖς πληγαις κατεπονήθη (ἐτῶν γὰρ ἦν ἑκατὸν δέκα) ἀπερρίφη ἐν φυλακῇ. Καὶ μετὰ τινας ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθείς, καὶ πάλιν τῷ παραβάτῃ παραστὰς ἠναγκάζετο ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις. Καὶ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ πάλιν ἐλέγξας τὸν τύραννον, ξίφει τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη· καὶ οὕτως ἐτελειώθη, ἀπολαβὼν στέφανον ἀμάραντον, καὶ ζωὴν αἰώνιον.

A autem plagis pene confectus esset (erat enim annorum centum ac decem), in carcerem detruditur: unde aliquot post diebus eductus, et iterum in conspectum apostatæ productus, compellebatur Christum abnegare, et idolis sacrificare. Sed cum ad id induci non posset, quin potius tyrannum rursus increparet, gladio caput ei amputatur: atque ita decessit, coronam immarcescibilem, vitamque æternam adeptus.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ, ς'

Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ κινδύνων καὶ τινων λυπηρῶν ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς μαθητὰς διελέχθη· καὶ τὰ μὲν ἦσαν ἐν τῷ παρόντι βίῳ, τὰ δὲ ἀγαθὰ ἐν ἐλπίσι, B βουλόμενος αὐτοὺς πληροφορῆσαι, καὶ δεῖξαι, τίς ἐστιν ἡ δόξα ἐκείνη, μεθ' ἧς μέλλει παραγενέσθαι, ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λαμπρὰ, ὡς τὸ φῶς. Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς Μωϋσῆς, καὶ Ἠλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. Τοὺς τρεῖς δὲ μόνους τῶν ἄλλων παραλαμβάνει ὡς ὑπερέχοντας· Μωϋσῆς δὲ καὶ Ἠλίαν εἰς μέσον παράγει, τὰς εἰς αὐτὸν οὐκ ὀρθὰς ὑπονοίας παρὰ τοῖς πολλοῖς γινομένας διορθούμενος. Ἐπειδὴ γάρ τινες μὲν αὐτὸν Ἠλίαν ἔλεγον, ἄλλοι δὲ Ἱερεμίαν· διὰ τοῦτο τούτους παρέστησεν, ἵνα τοῖς μαθηταῖς δείξῃ τὸ μέσον τῶν δούλων καὶ τοῦ Δεσπότου, καὶ πληροφορήσῃ αὐτοὺς, ὅτι καὶ θανάτου, καὶ ζωῆς ἐξουσίαν ἔχει.

Postquam multa de periculis, aliisque molestis rebus ad discipulos suos Christus disseruisset, et hæc quidem esse in præsenti vita, bona vero in spe affirmasset, volens iis demonstrare, quænam esset illa gloria, cum qua venturus erat, assumpsit eos in montem excelsum seorsum, et transfiguratus est coram eis: et resplenduit facies ejus sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt splendida ut lux. Et apparuerunt illis Moyses et Elias, cum eo loquentes. Tres autem tantum ex illis assumpsit, tanquam excellentiores. Moysem vero et Eliam in medium produxit, ut minus rectas opiniones, quas multi de se habebant, corrigeret. Nam quidam ipsum Eliam dicebant, alii Jeremiam: atque idcirco istos adduxit, ut discipulis ostenderet, discrimen esse inter servos et Dominum; eisque persuaderet, se mortis vitæque potestatem habere. C

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. Ζ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομετίου.

Δομέτιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦν μὲν ἐπὶ τυραννίδος Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐκ τῆς χώρας Φρυγίας. Ὁρῶν δὲ τοὺς προκειμένους τῷ τυράννῳ πολλοὺς ὄντας, καὶ καθ' ἑκάστην προστιθεμένους, καὶ ἀρνουμένους μὲν τὸν Χριστὸν, προσκυνοῦντας δὲ τοῖς εἰδώλοις, ἐδυσφόρει, καὶ ἠγανάκτει, καὶ λύπῃ πολλῇ συνείχετο. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν ἱπποδρομίας ἐπιτελουμένης, καὶ θυσίας προσφερομένης τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσιν, οὐχ ὑπέμεινεν· ἀλλὰ ζηλώσας ζήλῳ θείῳ, ἔστη μέσον τοῦ θεάτρου, καὶ μεγάλῃ φωνῇ τόν τε ἀποστάτην Ἰουλιανὸν ἀνεθεμάτισε, καὶ τοὺς εἰδωλολατροῦντας διέπτυσεν, καὶ τοὺς ψευδωνύμους θεοὺς ἐχλεύασε. Κρατηθεὶς οὖν, καὶ δεθεὶς ἀσφαλῶς, παρεδόθη τῷ ἄρχοντι· καὶ πολλὰς βασάνους ὑποστὰς, ἀπεκλείσθη εἰς φυλακήν. Καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, ξίφει τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀπετμήθη.

Martyr Christi Dometius, tyrannidem exercente Juliano Apostata, ex regione Phrygiæ fuit. Videns autem complures tyranno morem gerere, et in dies augeri eorum numerum, qui Christum ejurarent, et idola colerent; moleste id ferebat, animo angebatur, summaque tristitia afficiebatur. Quadam igitur die cum ludi circenses fierent, et sacrificium immundis dæmoniis offerretur, id tolerare nequivit; sed divino zelo inflammatus, in medium spectaculum exsiliens, alta voce Apostatam Julianum anathematizavit, **195** idololatras consputavit, et falso D nomine appellatos deos risit. Quamobrem comprehensus, arctisque vinculis constrictus, præsidi traditur: cumque plurimis suppliciis tortus esset, in carcerem conjicitur: unde paucis post diebus extractus, compellebatur Christum ejurare. Sed cum id facere recusaret, gladio sacrum illius caput amputatum fuit.

Καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς καταλύσεως τῶν Περσῶν καὶ τῶν Ἀβάρων.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου, Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀπέστειλε στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως πολλῆς λαοῦ. Καὶ κατέστρεψε πᾶσαν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν. Ἦλθε δὲ καὶ ὁ αὐτὸς στρατηγὸς καὶ μέχρι Χαλκηδόνος, βουλόμενος κρατῆσαι καὶ

Et memoria cædis Persarum et Abarorum.

Heraclio imperatore Chosroes, Persarum rex ducem misit cum magni exercitus robore, et totam Romanam ditionem devastavit; atque ipse dux Chalcedonem usque profectus est, cogitans Constantinopolim etiam in potestatem redigere. Cum

autem vellet Heraclius Persas distrahere, eique m litum copia non adesset, relicta civitatis cura filio suo Constantino, clam egreditur ; ac navim ascendens, in Ponti fauces evasit, Persis occultus : collectoque exercitu in Persidem discedens, regionem destruxit. Certior vero factus Abarorum princeps, quod Heraclius in Perside esset, rupto pacis fœdere, usque ad auream Portam pervenit. et bellum intulit. Obsidione itaque terra marique urbs cingebatur. At Dei populus et patriarcha, publicis precibus institutis, circumferentes sanctissimæ Genitricis Dei imaginem, hostes exterminarunt. Ex tunc pro gratiarum actione urbs agit hujusmodi supplicationem.

Et commemoratio religiosarum imperatricum Pulcheriæ et Irenes.

A τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Θέλων δὲ ὁ Ἡράκλειος ἀντιπερισπάσαι τοὺς Πέρσας, λαοῦ ἀπορῶν, καταλιπὼν τὴν πόλιν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Κωνσταντίνῳ, ἐξέβη λάθρα, καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον, τὸ στενὸν ἀναδραμών, ἔλαθε τοὺς Πέρσας, καὶ συναγαγὼν λαὸν, καὶ εἰς Περσίδα ἀπελθών, ἠφάνιζε τὴν χώραν. Μαθὼν δὲ ὁ τῶν Ἀβάρων ἄρχων τὸν Ἡράκλειον ἐν τῇ Περσίδι ὄντα, λύσας τὴν εἰρήνην, ἦλθε μέχρι τῆς Χρυσείας Πόρτης, καὶ ἐπολέμει. Ἐπολιορκεῖτο οὖν ἡ πόλις διά τε γῆς καὶ θαλάσσης. Ἀλλὰ λιτανεύσας ὁ τοῦ Θεοῦ λαὸς, καὶ ὁ πατριάρχης, βαστάζοντες τὴν εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἠφάνισε τοὺς πολεμίους. Ἔκτοτε δὲ εὐχαριστοῦσα ἡ πόλις ἐπιτελεῖ τὴν τοιαύτην λιτήν.

Καὶ μνήμη τῶν εὐσεβῶν βασιλισσῶν Πουλχερίας, καὶ Εἰρήνης.

B

EODEM MENSE.

Die octava

196 *Certamen sancti martyris Marini.*

Christi martyr Marinus, Diocletiano imperatore, fuit ex Anazarbi civitate. Christianus autem cum esset, multosque ex infidelibus ad Christum adduceret et baptizaret, denuntiatus est apud Lysiam præfectum ; ac detentus, atque ante ipsum stans, Christumque confessus, cæditur vehementer, et gravi ferro ei imposito, in carcerem conjicitur. Postridie ad quæstionem ductus, coactusque Christum abnegare, et idolis sacrificare, nec ad id inductus, pedibus fuit ex equuleo suspensus, flagellisque contusus ; lampadibus deinde exustus, atque ad extremum usque spiritum in Christi confessione C persistens, gladii sententiam subiit ; et extra civitatem raptatus, sacro capite obtruncatur ; ejus vero cadaver canibus vorandum projectum, sepulturæ a Xanthio quodam pio viro fuit traditum.

Et certamen sancti Patris nostri Æmiliani Cyzici episcopi.

Sanctus Pater noster et magnus sacer martyr atque confessor Æmilianus temporibus eorum exstitit imperatorum, qui imaginibus erant infensi, Cyzici episcopus. Non pietate modo et scientia, cæterisque institutis, quæ veris sunt digna pontificibus, sed misericordia etiam erga pauperes, commiseratione, longanimitate, ac benignitate refulsit. Zelus illi divinus erat pro fide orthodoxa, fidenD terque verbis eos perstringebat, qui adoratione, et honore sacras imagines minime prosequebantur, hæreticos ipsos appellans, atque Christi inimicos. Delatus itaque a veritatis hostibus apud Christi adversarium imperatorem Leonem, detentusque, ad eum vinctus adducitur ; atque innumeris primo subjectus afflictationibus, postea patris finibus exterminatus, plurimas perpessus in exsilio vexationes, consummatus est.

197 *Et memoria sancti Patris nostri Theodosii.*

Sanctus Pater noster Theodosius a tenellis un-

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Μαρῖνος ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀναζάρβου. Χριστιανὸς δὲ ὢν, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων προσάγων τῷ Χριστῷ, καὶ βαπτίζων, κατεμηνύθη τῷ ἡγεμόνι Λυσίᾳ. Καὶ κρατηθεὶς καὶ παρασταὶς ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἐτύφθη σφοδρῶς Καὶ σίδηρα βαρέα περιτεθεὶς, εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθη, καὶ τῇ ἑξῆς ἀχθεὶς εἰς ἐρώτησιν, καὶ ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐκρεμάσθη ἐκ τῶν ποδῶν ἐπὶ ξύλου, καὶ κατεκόπη ταῖς μάστιξιν. Εἶτα κατακάη λαμπάσι· καὶ μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς ἐμμείνας τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ, ἔλαβε τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἀπόφασιν. Καὶ ἑλκυσθεὶς ἔξω τῆς πόλεως, τὴν ἱερὰν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπετμήθη. Τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ῥιφὲν τοῖς κυσὶν εἰς βρῶσιν, ὑπὸ Ξανθίου τινὸς εὐλαβοῦς παρεδόθη ταφῇ.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου.

Αἰμιλιανὸς ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν καὶ μέγας ἱερομάρτυρ, καὶ ὁμολογητὴς, ἦν μὲν ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν εἰκονομάχων βασιλέων, ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Κυζίκου· διέλαμπε δὲ οὐ μόνον εὐσεβείᾳ καὶ γνώσει καὶ τῇ λοιπῇ κατασκευῇ πρεπούσῃ τοῖς ὄντως ἀρχιερεῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐλεημοσύνῃ, καὶ συμπαθείᾳ, μακροθυμίᾳ τε καὶ χρηστότητι. Εἶχε δὲ καὶ ζῆλον θεῖκὸν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· καὶ διέβαλλε παῤῥησίᾳ τοὺς μὴ προσκυνοῦντας, καὶ τιμῶντας τὰς ἁγίας εἰκόνας, αἱρετικοὺς αὐτοὺς ἀποκαλῶν, καὶ ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ. Διαβληθεὶς οὖν τῷ μισοχρίστῳ βασιλεῖ Λέοντι παρὰ τῶν τῆς ἀληθείας ἐχθρῶν, κρατηθεὶς, ἤχθη δέσμιος πρὸς αὐτόν. Καὶ μυρίαις κακώσεσι καθυποβληθεὶς πρότερον, ὕστερον ἐξορισθεὶς, ἐν τῇ ἐξορίᾳ πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπομείνας, ἐτελειώθη.

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου.

Θεοδόσιος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν, ἐξ ἁπαλῶν

ὀνόχων τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐντολῇ πειθαρχῶν, τῇ λε- A guibus obtemperans Christi præcepto aientis : Qui
γούσῃ· Ὅστις οὐκ ἀφήσει πατέρα καὶ μητέρα, καὶ non relinquet patrem, et matrem, et fratres, et
ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς, καὶ ἀγροὺς, καὶ οἰκίαν, καὶ sorores, et agros, et domum, ac non tollet crucem
ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐ suam, et sequetur me, non potest meus esse disci-
δύναταί μου εἶναι μαθητής· κατέλιπεν ἅπαντα, καὶ pulus ; cuncta dereliquit, crucemque suam, super
ἄρας αὐτοῦ τὸν σταυρὸν ἐπ' ὤμων, ἠκολούθησεν αὐτῷ humeros tollens, alacriter secutus est eum ; et
προθύμως. Καὶ γενόμενος μοναχὸς, ἐμάκρυνε φυλα- solitariam vitam amplexus, secessit fugiens in ere-
δεύων ἐν τῇ ἐρήμῳ· ποτὲ μὲν ἐν ὄρεσι διατρίβων, mum. Et modo in montibus versabatur, modo in
ποτὲ δὲ ἐν σπηλαίοις διαιτώμενος, καὶ τρεφόμενος speluncis degebat, atque ex arborum fructibus
ἐκ τῶν καρπῶν τῶν δένδρων, καὶ τῶν παραφυομένων vescebatur herbisque adnascentibus in petris, diu
τοῖς πέτραις βοτανῶν· ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ τὸν Θεὸν noctuque Deum deprecans pro sua et mundi salute.
παρακαλῶν, ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου Atque ita vitam agens, donum etiam miraculorum
σωτηρίας. Οὕτω δὲ βιοὺς, ἐδέξατο καὶ θαυμάτων accepit; ac pluribus infirmis sanitate restituta,
χάριν, καὶ πολλοὺς ἀσθενοῦντας θεραπεύσας, πρὸς lætus emigravit ad Deum.
Θεὸν ἐξεδήμησε χαίρων.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυ- B *Et memoria sancti Patris nostri thaumaturgi*
ματουργοῦ Μύρωνος. *Myronis.*

Μύρων ὁ ἐν ἁγίοις καὶ μέγας ἱεράρχης, ἦν μὲν Myron sanctus magnusque pontifex fuit ex in-
ἐκ τῆς νήσου Κρήτης, ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου, εὐ- sula Cretæ, Decio imperatore, nobilium parentum
γενῶν δὲ γονέων υἱός. Ὑφ' ὧν καὶ ζευχθεὶς γυναικὶ, filius, a quibus connubio feminæ junctus, ex pieta-
ἐπολιτεύετο εὐσεβῶς· καὶ ἐργαζόμενος σπουδαίως tis regula vitam suam dirigebat ; ac terram omni
τὴν γῆν. διέτρεφεν ἐκ τῶν καρπῶν τοὺς πένητας. cura colens, fructibus pauperes alebat. Cum au-
Ἔχων δέ ποτε κῆπον ἐρεβίνθων, εὗρεν ἐν αὐτῷ tem hortum quemdam cicere consitum haberet,
κλέπτοντάς τινας ἐρεβίνθους. Οἵτινες ἐδόκουν μὲν reperit quosdam cicer subripientes, qui dum putant
συνάγειν ἐρεβίνθους, ἐλάμβανον δὲ ἀκάνθας. Καὶ cicer colligere, spinas accipiebant : at ipse cicere
δοὺς αὐτοῖς ἐρεβίνθους, ἀπέλυσεν. Καὶ ἄλλους εὑρὼν dato eos dimisit. Aliis etiam deprehensis, qui in
ἐν τῇ ἀλωνι γεμίσαντας τοὺς σάκκους ἑαυτῶν σίτου, ejus area saccos impleverant frumento, neque po-
καὶ μὴ δυναμένους κουφίσαι αὐτοὺς, ἐπέθηκεν ἐπὶ terant eos efferre, ipse illorum humeris saccos im-
τῶν ὤμων αὐτῶν τοὺς σάκκους, καὶ ἀπέλυσε, παραγ- posuit, et missos fecit, admonens ut abirent, nec
γείλας ἀπελθεῖν, καὶ μηκέτι κλέψαι. Εἶτα χειροτο- amplius furarentur. Presbyter postea consecratus,
νηθεὶς πρεσβύτερος, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπίσκοπος, καὶ C ac deinde episcopus, et misericordiam erga pau-
τῆς εἰς τοὺς πένητας ἐλεημοσύνης μηδέποτε ἐπιλαθό- peres nunquam ex animo abjiciens, in pace
μενος, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. quievit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀντωνίνου. **198** *Et certamen sancti martyris Antonini.*

Ἀντωνῖνος, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἀπὸ Antoninus Christi martyr ex urbe prodiit Alexan-
Ἀλεξανδρείας τῆς πόλεως, Χριστιανὸς δὲ καὶ εὐλα- dria, vir Christifidelis, pius, ac timens Deum :
βὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο κρατηθεὶς propterea ab idololatris comprehensus, ad præfe-
ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, προσήχθη τῷ ἄρχοντι· καὶ ctum adducitur ; atque interrogatus, Christum
ἐρωτηθεὶς ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Κρεμασθεὶς οὖν confitetur. In lignum itaque suspensus, acriter fuit
ἐπὶ ξύλου, ἐξέσθη σφοδρῶς. Καὶ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ dilaniatus : coactusque a lictoribus et militibus
τῶν δημίων καὶ τῶν παριστάμενων τῷ ἄρχοντι στρα- præfecto astantibus, Christum abnegare, ut a cru-
τιωτῶν, ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ ἀπολυθῆναι ciatu absolveretur, eo magis ipse Christum quidem
τῆς βασάνου, αὐτὸς μᾶλλον μεγάλῃ τῇ φωνῇ. τὸν Deum verum prædicabat ; idola vero et illorum
μὲν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ἀνεκήρυττε· τὰ δὲ εἴδωλα cultores sugillabat ridebatque. Diu autem in tor-
καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὰ διέσυρε, καὶ ἐχλεύαζεν. mentis persistens, ignis sententiam subiit. Sic Deum
Ἐπιπολὺ δὲ ταῖς βασάνοις προσκαρτερήσας, τὴν διὰ D precatus, atque eos qui aderant, ut solum Chri-
τοῦ πυρὸς ἀπόφασιν ἔλαβε. Καὶ οὕτως εὐξάμενος, stum Deum agnoscerent, hortatus, in fornacem
καὶ τοὺς παρεστῶτας διδάξας μόνον τὸν Χριστὸν injectus, beatam suam animam Deo tradidit.
γνωρίζειν Θεὸν, βληθεὶς εἰς τὴν κάμινον, παρέδωκε
τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχήν.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἐλευθερίου, Et certamen sanctorum martyrum Eleutherii,
Λεονίδου καὶ τῶν νηπίων. Leonidis et puerorum.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Θ'

EODEM MENSE.
Die nona

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ματθία. *Certamen sancti apostoli Matthiæ.*

Ματθίας ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος, πρότερον μὲν Matthias Christi apostolus primum quidem unus
ἦν εἷς τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων, διαπρέπων ἐν erat ex septuaginta apostolis, omni virtute inter

eos, atque honestate excellens. Postquam autem Judas Iscariotes, qui ex duodecim erat discipulis, propter avaritiam Dominum nostrum Jesum Christum Judæis invidia repletis prodidit, ipsumque intuitus ad cædem usque flagellis contusum abiens sibi mortem laqueo conscivit; duodecimus numerus fuit diminutus. Tum Petrus una cum decem discipulis, qui cum ipso erant, precationibus insistens, misit sortes: et cecidit sors super Matthiam, et adnumeratus est cum undecim Apostolis loco Judæ Iscariotæ. Post hæc in ulteriori Æthiopia prædicans Evangelium, atque multos illuminans, detentus ab infidelibus, et plurimum cæsus, Deo tradidit spiritum,

A αὐτοῖ ἐν πάσῃ ἀρετῇ καὶ κοσμιότητι. Ἐπεὶ δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς ὑπάρχων τῶν δωδεκα μαθητῶν, διὰ φιλαργυρίαν παρέδωκε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοῖς φθόνου πεπλησμένοις Ἰουδαίοις· καὶ ἰδὼν ὅτι ἐφραγελλώθη πρὸς τὸ θανατωθῆναι, ἀπελθὼν ἀπήγξατο, ἐνέλιπεν ὁ ἀριθμὸς τῶν δώδεκα. Καὶ σταθεὶς εἰς προσευχὴν ὁ Πέτρος μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ δέκα μαθητῶν, ἔβαλε κλῆρον, καὶ ἔπεσε κλῆρος ἐπὶ Ματθιαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων ἀντὶ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου· καὶ μετὰ ταῦτα κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον ἐν τῇ ἔξω Αἰθιοπίᾳ καὶ πολλοὺς φωτίσας, κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀπίστων, καὶ πλεῖστα τυφθείς, τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέθετο.

199 *Et certamen sancti martyris Juliani et sociorum.*

Hi imperatore Leone Iconomacho claruere. Cum vero orthodoxæ fidei essent, Deumque timerent, et venerabiles honore prosequerentur imagines, martyrium obierunt. Animadvertentes enim illum a sanctarum imaginum adoratione aversum, atque eas igne absumere, zelum ex hoc concipiebant, mœrore contabescentes. At cum viderent venerandam etiam Christi imaginem, quæ in Ærea porta exstabat, effringi, ægrum animi sensum in medium protulerunt; et arrepto spathario, qui scalam, effigiem destructurus, ascendebat, eum una cum scala dejicientes, interfecerunt; atque ad iram commoto tyranno, alii quidem statim gladio consumpti (multi enim erant numero, inter quos plures feminæ. et Maria patricia), alii custodiis traditi, ac facie combusti, plurimosque passi cruciatus, capite fuere obtruncati.

Et commemoratio sancti Constantini archiepiscopi regiæ urbis.

B Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Εἰκονομάχου. Ὄντες δὲ ὀρθόδοξοι, καὶ τὸν Θεὸν φοβούμενοι, καὶ τὰς τιμίας εἰκόνας τιμῶντες, ἐμαρτύρησαν. Ὁρῶντες γὰρ αὐτὸν τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκύνησιν ἀποστρεφόμενον, καὶ αὐτὰς πυρὶ καταλοντα, ἐζηλοτύπουν λυπούμενοι. Ὅτε δὲ εἶδον καὶ τὴν Χαλκῆ πύλῃ τιμίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ διορυσσομένην, ἐξήνεγκαν τὴν λύπην εἰς φῶς. Καὶ κρατήσαντες τὸν ἐπὶ τῆς σκάλας ἀναβάντα σπαθάριον, πρὸς τὸ καταλῦσαι τὴν εἰκόνα, καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὴν γῆν μετὰ τῆς σκάλας, ἀπέκτειναν· καὶ κινήσαντες εἰς θυμὸν τὸν τύραννον, οἱ μὲν παραυτίκα ξίφει ἐτελειώθησαν, πολλοὶ τὸν ἀριθμὸν ὄντες· ἐν οἷς ἦσαν καὶ γυναῖκες οὐκ ὀλίγαι, καὶ Μαρία ἡ πατρικία. Οἱ C δὲ φυλακῇ παραδοθέντες, καὶ τὰ πρόσωπα κπκαίντες, καὶ πολλὰ δεινὰ ὑποστάντες, ἀπεκεφαλίσθησαν.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Κωνσταντίνου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος πόλεως.

EODEM MENSE.

Die decima

Certamen sanctorum martyrum Laurenti, Xystis et Hippolyti.

Erant isti temporibus Decii imperatoris. Et Xystus quidem Athenis natus, ubi philosophiæ studiis operam navavit; Romam vero profectus, post Stephani sacri martyris obitum episcopus consecratur. Cumque quas habebat Ecclesiæ pecunias, pauperibus per Laurentii diaconi manus distribuisset, ait illi: Laurenti, cras Decio trademur ad exa- D men. Ac juxta ejus prædictionem detentus, minimeque inductus, ut idolis sacrificaret, capite fuit obtruncatus. Delatus etiam Laurentius, cum sacram supelleetilem ab eo postularent, imponens ipse super currus claudos mancosque, quibus pecuniam erogaverat, ante imperatorem adduxit, dicens: Hi sunt, qui pecuniam custodiunt. Tunc super candentium carbonum cratem extensus, **200** tradidit spiritum. Sanctus vero Hippolytus eorum assumens reliquias, atque sepeliens, captus fuit; et alligatus ad indomitos equos, raptatus consummatur.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Γ

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Λαυρεντίου, Ξύστου καὶ Ἱππολύτου.

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς βασιλείας Δεκίου· ὁ μὲν Ξύστος ἐξ Ἀθηνῶν, ἔνθα καὶ τὸν τῆς φιλοσοφίας ἤσκησε λόγον. Παραγενόμενος δὲ ἐν Ῥώμῃ ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος μετὰ τελευτὴν Στεφάνου τοῦ Ἱερομάρτυρος. Δοὺς δὲ διὰ χειρὸς Λαυρεντίου διακόνου τὰ προσόντα αὐτῷ ἱερὰ χρήματα πτωχοῖς, λέγει αὐτῷ· Λαυρέντιε, αὔριον παραδιδόμεθα Δεκίῳ εἰς ἐξέτασιν. Κατὰ δὲ τὴν πρόῤῥησιν αὐτοῦ κρατηθεὶς, καὶ μὴ πεισθεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, ἀπεκεφαλίσθη. Προσαχθεὶς δὲ καὶ Λαυρέντιος, καὶ τὰ ἱερὰ χρήματα ἀπαιτούμενος, ἐπιθεὶς εἰς τὰς ἁμάξας τοὺς χωλοὺς, καὶ ἀναπήρους, οἷς διένειμεν τὰ χρήματα, ἤγαγεν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, εἰπών. Οὗτοί εἰσιν οἱ τῶν χρημάτων φύλακες. Τότε ἁπλωθεὶς ἐπ' ἐσχάρας, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ὁ δὲ ἅγιος Ἱππόλυτος λαβὼν τὰ λείψανα αὐτῶν, καὶ θάψας, ἐκρατήθη. Καὶ προσδεθεὶς ἵπποις ἀγρίοις, ἐτελειώθη συρόμενος.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΑ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὔπλου.

Εὔπλος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ ἐκ τῆς πόλεως Κατάνης τῆς ἐν Σικελίᾳ τῇ νήσῳ. Διάκονος δὲ ὢν τῆς ἐν αὐτῇ ἐκκλησίας, ἐδίδασκε τὸν λαὸν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὑπαναγινώσκων τὰς ἱερὰς Γραφάς· ὅθεν διαγνωσθεὶς, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος, καὶ τὸν Χριστὸν ἀρνήσασθαι βιασθεὶς, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐδέθη χεῖρας καὶ πόδας. Καὶ κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, χερσὶ σιδηραῖς καὶ ὄνυξι κατεξαίνετο, καὶ βαρείαις σφύραις τὰ ὀστᾶ συνετρίβετο. Εἶτα τοῦ ξύλου καταβιβασθεὶς, φυλακῇ ἐναπερρίφη· ἔνθα διψήσας, καὶ μὴ ἔχων ὕδωρ πίνειν, προσευξάμενος, πηγὴν ὕδατος ἐξήγαγε τῆς γῆς, καὶ πιὼν εὐχαριστησε τῷ Θεῷ. Μετὰ ταῦτα τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ σουβλίοις διατρυπηθεὶς, τελευταῖον ξίφει τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν ἀπεκεφαλίσθη.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΑ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φωτίου καὶ Ἀνικήτου.

Φώτιος καὶ Ἀνίκητος, οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὑπῆρχον μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ· ἦν δὲ ὁ Φώτιος ἀνεψιὸς τοῦ Ἀνικήτου. Δημηγορήσαντος δὲ Διοκλητιανοῦ ἐν Νικομηδείᾳ, καὶ πάντα τὰ βασανιστήρια εἰς μέσον προθέντος, καὶ ἀπειλήσαντος, ὡς εἴ τις ἑαυτὸν Χριστιανὸν ἐμολογήσει, θανατῳ ὑποπεσεῖται. παρὼν ὁ Ἀνίκητος Χριστιανὸν ἑαυτὸν μεγάνῃ τῇ φωνῇ ἀνεκήρυξεν. Καὶ κρατηθεὶς ἐτύφθη σφοδρῶς, καὶ τὰ ἐπ' αὐτὸν ἀπολυθέντα θηρία ἡμερώτερα προβάτων ἀπέδειξεν. Εἶτα προσευξάμενος, συνέτριψε τὸ τοῦ Ἡρακλέους ξόανον. Λαβὼν δὲ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ μέλλων ἀποκεφαλισθῆναι, δι' εὐχῆς ἐξήρανε τοῦ δημίου τὴν χεῖρα. Τότε προσδραμὼν ὁ Φώτιος, ἠσπάσατο αὐτόν· καὶ κρατηθεὶς, συνεδέθη αὐτῷ· καὶ ἀμφότεροι διαφόρως βασανισθέντες, τέλος πυρὶ ἐτελειώθησαν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΓ'

Ἡ μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Οὗτος ἦν κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ ἐπικληθέντος Πωγωνάτου, ὄντος ἀπογόνου Ἡρακλείου. Ταῖς μεγίσταις οὖν τιμαῖς, ὑπὸ τῶν πρώην βασιλέων δεξιωθεὶς, καὶ ἱκανὸς ὢν ἐν ταῖς πολιτικαῖς διοικήσεσι τὰ πρακτέα ὑφηγεῖσθαι διαλόγων καὶ τρόπων, καὶ τὴν ἀπὸ χρόνοι σύνεσιν, εἰς το τοῦ πρωτοσηκρίτου προεβιβάσθη ἀξίωμα. Καὶ βουλῆς τοῖς βασιλεῦσι γέγονέ κοινωνός. Ἐπεὶ δὲ ἡ πονηρὰ καὶ ἔκφυλος δόξα τῶν μίαν θέλησιν ἐπὶ τῆς διὰ σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ οἰκονομίας ἀνοήτως καὶ δυσσεβῶς ἐπεκρατει, ὅσον ἐπ' αὐτοῖς μίαν τῶν δύο φύσεων ἀναιρούντων, καὶ διατάγματά τινα τὴν κακοδοξίαν κρατύνοντα κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐπομπεύετο, καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης προῦκειτο ἐκκλησίας, οὐκ ἀνασχόμενος τῇ τῶν ἀσεβῶν κοινωνίᾳ συνασεβεῖν· ἀφεὶς τὰς κο-

A

EODEM MENSE.
Die undecima
Certamen sacrosancti martyris Eupli.

Euplus Christi martyr, Diocletiano imperatore, ex urbe Catana in Sicilia insula claruit. Cum autem in ejusdem urbis ecclesia diaconus esset, Christi fide populum imbuebat, sacras Scripturas prælegens. Quamobrem delatus, et a præside comprehensus, cum Christum abnegare compelleretur, nec ad id faciendum induci posset, manibus pedibusque ligatis in equuleum suspensus, ferreis manicis unguiculisque despexus est, gravibusque malleis ossa ejus confracta sunt. Postea ex equuleo depositus, in carcerem detruditur: ubi sitiens, nec aquam ad bibendum habens, fusis precibus fontem aquæ ex terra eduxit, bibensque gratias Deo egit. Tum e carcere extractus, auribus subulis perforatis, postremum gladio cæsus est.

EODEM MENSE.
Die duodecima
201 *Certamen sanctorum martyrum Photii et Aniceti.*

Photius atque Anicetus, Christi martyres, Diocletiano imperatore claruerunt. Erat autem Photius Aniceti nepos. Cum vero ad Nicomediæ populum concionem Diocletianus haberet, cunctaque in medium tormenta proferret, comminatus fore, ut morti succumberet, qui se Christianum confiteretur; astans Anicetus Christianum sese elata voce enuntiavit: comprehensusque, vehementer est cæsus; et belluas in eum immissas ovibus mitiores effecit. Orans deinde, Herculis contrivit idolum. Accepta autem gladii sententia, dum jam caput illi esset amputandum, fusis precibus, manum tortoris aridam reddidit. Tunc accurrens Photius illum amplexatur; detentusque, simul cum eo vinctus est: ac uterque diversis affectus cruciatibus, tandem fuit igne consumptus.

EODEM MENSE.
Die decima tertia
Translatio reliquiarum sancti Patris nostri Maximi confessoris.

Exstitit hic temporibus Constantini cognomento Pogonati, Heraclii nepotis. Itaque maximis acceptus honoribus a præteritis imperatoribus, cum esset ipse ad reipublicæ munera idoneus, sermonibus moribusque quæ sunt agenda suadendo, ac longa rerum experientia edoctus, ad primi a secretis dignitatem fuit promotus, atque a consiliis erat imperatoribus. Postea vero quam improba et barbara eorum prævaluit opinio, qui unam circa incarnationis Christi œconomiam stulte ac impie voluntatem asserebant, alteram ex duabus naturis de medio auferentes; et per constituta quædam malam præseferentia opinionem, veluti per pompam in foro ostentabatur, et super magna exstabat ecclesia; non ferens iste, communicando cum im-

piis, simul impie agere, elegit potius abjectus esse **202** in domo Dei, quam habitare in tabernaculis peccatorum Profectus igitur in Chrysopolis monasterium, comam deposuit, ubi postea magister factus est. Divino exinde zelo velut igne succensus, antiquiorem Romam venit, et papæ beatissimo Martino suasit, ut particularem synodum congregaret, atque duces in impio dogmate eorum, qui unam in Christo voluntatem somniabant, anathemate percelleret. At sermones etiam conscribens ad redarguendum eos qui ita sentiebant, et epistolas componens, demonstrationibus ex ratione Scripturaque desumptis integritatem nostræ fidei comprobantes, ubique terrarum disseminavit. Roma autem una cum duobus suis discipulis Anastasiis secedens, reus apud senatum hæresi imperatoris consentientem constituitur, quod cunctis morem gerentibus imperatori ipse solus obsisteret, atque alios etiam ad defectionem excitaret, per epistolas illos inducens, ut contraria sentirent. Propterea in custodiam prope Thraciam mittitur : et perseverans ipse in orthodoxa fide, dextera ac lingua amputatis, illinc in Lazicen relegatur : ubi ad tres annos vitam traducens, et proprii corporis indigentiis ipse ministrans, plenus dierum, post brevem morbum in Domino requievit, sepultusque fuit in sancti Arsenii monasterio in eadem Lazorum regione : ubi in dies multa operatur miracula. Postquam vero obtruncatus est, linguam ei denuo per prodigium referunt a Deo restitutam, et quandiu vixit, diserte fuisse locutum. Ex duobus autem ejus discipulis major quidem natu Anastasius, perinde ac magister, lingua et dextera obtruncatus, in remotum exsilium exturbatur; junior vero in quoddam Thraciæ missus castrum ibi vita functus est.

A σμικὰς ἀρχὰς, εἵλετο μᾶλλον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ παρεῤῥῖφθαι, ἢ ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν κατοικεῖν. Καταλαβὼν οὖν τὸ ἐν Χρυσοπόλει μοναστήριον, τὴν κόμην ἀπέθετο. Οὗ καὶ καθηγητὴς ὕστερον γέγονεν. Εἶτα θείῳ ζήλῳ ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς ἐξαφθεὶς, τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην κατέλαβε. Καὶ πάπαν τὸν μακαριώτατον Μαρτῖνον, τοπικὴν ἀθροῖσαι σύνοδον, καὶ ἀναθεματίσαι τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ δυσσεβοῦς δόγματος, τῶν μίαν ἐπὶ Χριστοῦ θέλησιν ληρῳδούντων, παρέπεισεν· ἀλλὰ καὶ εἰς ἔλεγχον τῶν οὕτω φρονούντων λόγους γράψας, καὶ ἐπιστολὰς λογικαῖς ἀποδείξεσι, καὶ γραφικαῖς τῆς καθ' ἡμᾶς πίστεως τὴν ἀκρίβειαν βεβαιούσης συνθεὶς, πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ἐξέπεμψεν. Ἀναζεύξας δὲ ἀπὸ Ῥώμης μετὰ τῶν δύο Ἀναστασίων τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰς B εὐθύνας παρὰ τῆς συγκλήτου καθίσταται, ὁμοδοξούσης τῇ τοῦ βασιλέως αἱρέσει· ὅτι πάντων ὑπεικόντων τῷ βασιλεῖ, αὐτός τε μόνος ἀνθίσταται, καὶ τοὺς ἄλλους εἰς ἀποστασίαν κινεῖ, ἐναντία διὰ τῶν ἐπιστολῶν φρονεῖν, μεταπείθων αὐτούς. Ἐπὶ τούτῳ πέμπεται ἐν φρουρᾷ κατὰ τὴν Θρᾴκην. Καὶ ἐπιμένων τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, τὴν χεῖρα καὶ τὴν γλῶτταν ἀκρωτηριάζεται. Κάκεῖθεν εἰς ὑπερορίαν κατὰ τὴν Λαζικὴν πέμπεται. Ἔνθα ἐπὶ τρισὶ δὲ χρόνοις διαγαγὼν, καὶ ταῖς οἰκείαις τοῦ σώματος χρείαις αὐτὸς ὑπηρετησάμενος, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, μικρὸν νοσήσας, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ. Καὶ κατετέθη ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου, ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τῶν Λαζῶν, πολλὰς θαυμάτων ἐνεργείας καθ' ἑκάστην ποιῶν. Λέγεται δὲ, μετὰ τὴν ἐκτομὴν, εὐθὺς ὑπὸ Θεοῦ παραδόξως ἀποκαταστῆναι τὴν γλῶτταν, καὶ τρανῶς φθέγγεσθαι, μέχρις ἂν τῷ *βίῳ* ὑπῆρχεν. Τῶν δὲ δύο αὐτοῦ μαθητῶν, ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἀναστάσιος ἴσα τῷ διδασκάλῳ τὴν γλῶτταν καὶ τὴν χεῖρα τμηθείς, μακρὰν ἐξωρίσθη. Ὁ δὲ νεώτερος, ἔν τινι τῶν κατὰ τὴν Θρᾴκην φρουρίων πεμφθείς, τὸν βίον κατέλυσεν.

C

EODEM MENSE.

Die decima quarta

203 *Memoria sacrosancti martyris Marcelli Apameæ episcopi.*

Hic Theodosio imperatore ex Cypro prodiit insula, cujus administrationis provincia cum ei esset commissa, mundanam ipse gerens præfecturam, adeo pietatem exactamque rationem in rebus agendis adhibebat, ut omnes ad sui pertraxerit admirationem. Ad pontificium vero ordinem translatus, atque Apameæ in Syria episcopus constitutus, in cæteris omnibus juste et sancte munere suo fungebatur. Fervidus etiam erat Christi fidei zelotes, ecclesias ad Dei gloriam construens, et idolorum fana destruens ; quorum unum, quod Jovis dicebatur, cum non sineret qui in eo insidebat dæmon, ipsum comburi, nec quibuscumque machinis solo æquari ; sanctus accepta aqua, eaque benedicta, struemque lignorum ea aspergens, ut ignis conciperetur, atque fanum incendio consumeretur, effecit. Quapropter ab idololatris ipse comprehensus, atque in ignem injectus, coronam accepit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΔ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος **Μαρκέλλου** ἐπισκόπου Ἀπαμείας.

D Οὗτος γέγονεν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, ἐκ τῆς Κυπρίων ὁρμώμενος νήσου, ἐν ᾗ κοσμικὴν πράξας ἀρχὴν, καὶ τὴν διοίκησιν αὐτῆς πιστευθεὶς, πάντας ἐξέπληξεν εὐσεβείᾳ, καὶ ἀκριβείᾳ περὶ τὰ πράγματα χρώμενος. Εἰς δὲ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν μεταβὰς, καὶ Ἀπαμείας τῆς κατὰ Συρίαν ἐπίσκοπος καταστὰς, πρός τε τὰ ἄλλα δικαίως ἐπολιτεύσατο καὶ ὁσίως. Καὶ δὴ θερμὸς τῆς κατὰ Χριστὸν πίστεως, γέγονε ζηλωτὴς, ἐκκλησίας τε εἰς δόξαν Θεοῦ συνιστῶν, καὶ ναοὺς εἰδωλικοὺς καθαιρῶν. Ὧν ἕνα μὴ συγχωροῦντος αὐτῷ τοῦ ἐν αὐτῷ δαίμονος κατακαῆναι, ἢ μηχαναῖς τισι καταβληθῆναι, ὃς ἐλέγετο τοῦ Διὸς λαβὼν ὕδωρ ὁ ἅγιος καὶ εὐλογήσας, καὶ τοῖς στοιβασθεῖσι ζύλοις ἐπιῤῥάνας, ἀναφθῆναι καὶ κατακαῆναι πεποίηκε. Συσχεθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ εἰς πῦρ βληθεὶς, τὸν στέφανον ἠνέγκατο.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΙΕ'

Ἡ κοίμησις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου.

Ὅτε ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς προσλαβεῖν εὐδόκησε τὴν ἑαυτοῦ Μητέρα, δι' ἀγγέλου αὐτῇ τὴν αὐτῆς μετάστασιν κατεμήνυσεν. Ἡ δὲ ἀκούσασα ἐχάρη· καὶ ἀνελθοῦσα εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ προσευξαμένη, ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ εὐτρεπίσασα τὰ πρὸς τὴν ταφὴν ἅπαντα, ἐξεδέχετο τὸν Υἱὸν αὐτῆς. Καὶ γενομένης βροντῆς μεγάλης, παρεγένοντο οἱ ἀπόστολοι πάντες ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νεφελῶν πρὸς τὸ κηδεῦσαι τὸ ἄχραντον αὐτῆς σῶμα. Καὶ σχηματισθεῖσα ἐπὶ τῆς κλίνης, παρέθετο τὴν ἁγίαν αὐτῆς ψυχὴν εἰς Χεῖρας τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ αὐτῆς. Τὸ δὲ πανάχραντον αὐτῆς λείψανον ταφὲν ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, μετὰ τρίτην ἡμέραν οὐχ εὑρέθη. Ἀνοίξας γὰρ ὁ Θωμᾶς τὸν τάφον, πρὸς τὸ προσκυνῆσαι τὸ λείψανον (ὕστερον γὰρ ἦλθεν), οὐχ εὗρεν αὐτό. Μετέθηκε γὰρ αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ, ᾧ οἶδεν αὐτός· εὑρέθησαν δὲ μόναι αἱ σινδόνες.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐρσικίου.

Ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Οὐρσίκιος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ τῆς χώρας τοῦ Ἰλλυρικοῦ, τὴν τάξιν στρατιώτης, τὴν ἀξίαν τριβοῦνος. Χριστιανὸς δὲ ὢν, κατεμηνύθη τῷ ἄρχοντι ὑπό τινος τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν. Καὶ κρατηθείς, ἐβιάζετο θῦσαι τοῖς εἰδώλοις. Μὴ πεισθεὶς δὲ, ἐτύφθη σφοδρῶς. Καὶ δεθεὶς χεῖρας καὶ πόδας σχοινίοις παχέσι χρισθεῖσιν ἐλαίῳ, καὶ στέατι, καὶ ῥητίνῃ, καὶ πίσσῃ, καὶ ἐμπρησθεὶς πυρὶ κατεκαίετο ἀνηλεῶς. Καιομένων δὲ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, ἀνακράξας ἔφη· Καλὰ καὶ δίκαια πάσχω. Ἄξιαι γάρ εἰσιν αἱ χεῖρες αὗται καύσεως, ὅτι τὸν τύραννον κάκιστα ἀπολλύμενον ἐν πολέμῳ, ὡς μὴ ὤφελε, διεσώσαντο. Τοῦτο ἀκούσας ὁ τύραννος, καὶ αἰσχυνθεὶς, βαλὼν εἰς ὕδωρ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ κατασβέσας, ἀπέλυσεν αὐτόν. Ἀλλ' ὕστερον πάλιν κρατηθεὶς ὁ ἅγιος, ἀπεκεφαλίσθη.

Καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς γενομένης καταστροφῆς ἐλέει Θεοῦ τῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Γέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἦλθε πλῆθος πολὺ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ περιεκύκλωσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, διά τε γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ἐβούλετο πολιορκῆσαι αὐτήν. Ἰδόντες δὲ τὴν ἀνάγκην τοῦ βασιλέως, βουληθέντος δοῦναι αὐτοῖς πάκτα, αὐτοὶ καὶ φύλακας ἔλεγον ἐγκαταστῆσαι τῇ πόλει. Ἀλλ' ὁ τοῖς ὑπερηφάνοις ἀντιτασσόμενος Κύριος, ἄπρακτον ἔδειξε τὴν βουλήν. Καὶ ἰδὼν ὁ ἄρχων αὐτῶν, ὅτι οὐδὲν ἀνύει, κἂν εἰσελθεῖν ἀπὸ τῆς τοῦ Βοσπορίου πόρτης ἔφιππος, καὶ τῶν ἄλλων ἀβλαβῶν εἰσελθόντων, ὁ αὐτοῦ ἵππος μόνος ὀρθοβολῶν οὐκ εἰσήρχετο. Καὶ ἀναβλέψας καὶ ἰδὼν ἐπάνω τῆς πόρτης τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἔγνω τοῦτο παθεῖν, διὰ τὸ βλασφημῆσαι εἰς αὐτήν. Λοιπὸν οὖν ὑπέστρεψαν ἄπρακτοι· καὶ κατὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος

A

EODEM MENSE.
Die decima quinta.

Dormitio gloriosissimæ Dominæ nostræ Deiparæ.

Cum placuisset Deo suam genitricem ad se assumere, ipsi per angelum translationem suam annuntiavit: quæ ubi audivit, lætata est; et ad montem Olivarum ascendens, cum orasset, domum suam revertitur; præparatisque omnibus, quæ ad sepulturam erant necessaria, suum accepit Filium: ac ingenti tonitru facto, apostoli omnes ex terræ finibus per nubes ad immaculatum ejus corpus curandum accesserunt: et supra lectum ipsa sese componens, sanctam suam animam in manus Filii Deique sui tradidit. Ipsius vero purissimum corpus
B a sanctis apostolis sepultum, post tertiam diem non est repertum. Sepulcrum **204** enim adaperiens Thomas, qui sero venerat, ut lipsanum adoraret, illud haudquaquam invenit; id siquidem transtulerat Deus in locum, quem ipse scit; sed lintea duntaxat fuere reperta.

Et certamen sancti martyris Ursicii.

Christi martyr Ursicius temporibus imperatoris Maximiani fuit ex Illyrici regione, ordine miles, dignitate tribunus. Christianus cum esset, denuntiatus est apud imperatorem a quodam, qui sub ipso militabat; detentusque, idolis cogebatur litare; at non suasus, cæditur acriter, et manus pedesque
C vinctus, crassis funibus oleo, sebo, resina et pice illitis, atque igne succensis, comburebatur ipse crudeliter. Ejus autem manibus, pedibusque conflagrantibus, exclamans, ait: Jure optimo hæc patior: dignæ enim manus istæ incendio, quippe quæ tyrannum, dum in belli deterrimo discrime perderetur, quod utinam nunquam patrassent, ipsæ servarunt. Hoc audito tyrannus pudore perfusus, aqua illius manibus immersis, atque ardore compresso, ipsum dimisit. Sed postea sanctus iterum comprehensus, capite fuit obtruncatus.

Et memoria ejus, quæ ope Dei accidit, cædis impiorum Agarenorum.

Imperante Leone Isauro, numerosus Saracenorum exercitus venit, ac terra marique Constantinopolim
D circumdedit, et urbem illam obsidione opprimere meditabantur. Cumque imperatorem animadvertissent a necessitatis urgeri angustiis, atque cum illis ad conditionem paratum descendere; autumabant ipsi præsidium etiam imponere civitati. At Dominus ille, qui superbis resistit, irritum eorum reddidit consilium. Explorans enim illius gentis princeps, quod nihil proficeret, postulavit, sibi saltem licere per Bosphori portam equo insidentem ingredi. At aliis citra noxam introeuntibus, **205** ejus solummodo equus sese erigens, intro minime pervadebat. Tunc ille attollens oculos, ac supra portam Deiparæ intuitus imaginem, id ei accidere intellexit, quia in

ipsam blasphemiam emiserat. Itaque re infecta sunt reversi : et cum ad mare Ægæum cum navibus pervenissent, ferventi grandine percussi perierunt.

A γενόμενοι σὺν τοῖς πλοίοις, ὑπὸ χαλάζης πυρώδους ἀπώλοντο.

EODEM MENSE.

Die decima sexta

Certamen sancti martyris Diomedis.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙϚ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διομήδους.

Diomedi Christi martyri Tarsus Ciliciæ urbs patria fuit. Artem didicerat medicam. Diocletiani vero imperatoris temporibus Tarso cedens, Nicæam proficiscitur ; ubi pietate erga Deum, et artis medicæ peritia bene merebatur de illis, qui ad ipsum accedebant. Hinc delatus est apud imperatorem. Sed qui eum apprehensuri advenerant, cum ipsum jam ad Dominum migrasse reperissent, ejusdem caput obtruncarunt, et imperatori attulerunt : quod spectans imperator, jussit referri, et corpori adjungi, quo facto, statim qui deduxerant milites, suorum oculorum usum, quem amiserant, cum caput amputarunt, dicuntur recepisse. Hujus autem pretiosæ reliquiæ a fidelibus et piis viris sepulturæ traditæ fuerunt.

Διομήδης ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἦν μὲν ἐκ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας. Μετήρχετο δὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ, καταλιπὼν τὴν Ταρσὸν, παρεγένετο εἰς Νίκαιαν, διὰ τῆς θεοσεβείας καὶ τὴν κατὰ τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἐπιστήμης εὐεργετῶν τοὺς προσιόντας αὐτῷ· ὅθεν διεβλήθη τῷ βασιλεῖ. Ἐπεὶ δὲ οἱ πρὸς τὸ κρατῆσαι αὐτοῦ παραγενόμενοι εὗρον πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντα, ἀπέτεμον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ἀπήγαγον. Ἣν θεασάμενος ὁ βασιλεὺς, ἐκέλευσε ἀπενεχθῆναι αὐτὴν καὶ προστεθῆναι τῷ σώματι. Καὶ τούτου γενομένου, λέγεται παραυτίκα τοὺς ἀπάγοντας αὐτὴν στρατιώτας ἀπολαβεῖν τῶν οἰκείων ὀφθαλμῶν τὴν ἐνέργειαν, ἣν ἀπέβαλον, ὅτι τοῦ ἁγίου ἀπέτεμον τὴν κεφαλήν. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον παρεδόθη ταφῇ ὑπὸ εὐλαβῶν ἀνδρῶν.

B

Et certamen sacrosancti martyris Myronis.

Exstitit hic Decio imperatore, et Antipatro Achaiæ præfecto, presbyter ecclesiæ. Die itaque Christi natali sacra, Antipatro in ecclesiam profecto, ut Christianos comprehenderet, zelo iste repletus, eum durioribus dictis lacessivit. Quapropter suspensus dilaniatur : in fornacem exinde injicitur. At fornax sanctum quidem servavit incolumem ; eos vero, qui circa ipsum stabant, viros combussit ad centum quinquaginta. Ac iterum coactus sanctus idolis sacrificare, nec ad id inductus, ab humeris ad pedes detractis ex cute boum loris, unum ex iis arripiens, in proconsulis vultum vibravit. Postea discissis carnibus discerpitur : atque ipsum intuitus Antipater, rubore suffusus, ipse sibi manus intulit. Hic autem Cyzicum delatus, et ab illo proconsule gladii accepta sententia, decollatus fuit.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μύρωνος.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ Δεκίου τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀντιπάτρου ἄρχοντος Ἀχαΐας, πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας. Κατὰ οὖν τὴν ἡμέραν τῶν Χριστοῦ γενεθλίων τοῦ Ἀντιπάτρου εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπελθόντος τοὺς Χριστιανοὺς κρατῆσαι, αὐτὸς ζήλου πλησθεὶς, C ὕβρισεν αὐτόν. Διὸ κρεμασθεὶς, ἐξέσθη. Εἶτα εἰς κάμινον ἐνεβλήθη. Ἡ δὲ κάμινος τὸν μὲν ἅγιον ἐφύλαξεν ἀβλαβῆ· τοὺς δὲ περὶ αὐτὴν κατέφλεξεν ἄνδρας τῶν παρεστώτων ἑκατὸν πεντήκοντα. Ὁ δὲ ἅγιος πάλιν ἀναγκασθεὶς θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, λωροτομεῖται ἀπὸ τῶν ὤμων ἕως τῶν ποδῶν. Ἐξ ὧν λαβὼν ἕν λῶρον, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθυπάτου ἠκόντισεν. Εἶτα ξέεται τὰς ἐκλελειμμένας σάρκας. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ἀντίπατρος καὶ αἰσχύνης πληρωθεὶς, ἀνεῖλεν αὐτὸν οἰκείαις χερσίν. Ὁ δὲ ἐκεῖθεν ἐν Κυζίκῳ ἀχθεὶς, καὶ παρὰ τοῦ Ἀνθυπάτου ἀπόφασιν τὴν διὰ τοῦ ξίφους λαβὼν, τὸν αὐχένα ἐτμήθη.

EODEM MENSE.

Die decima septima

Certamen sancti martyris Pauli, Julianæ et sociorum.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΙΖ

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παύλου, καὶ Ἰουλιανῆς καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. D

Fuerunt isti, Aureliano imperatore, Ptolemaide nati, fratres secundum carnem. At Paulus divinitus inspiratas meditatus Scripturas, Judæis Græcisque os obstruebat. Dum vero in civitate imperator versaretur, denuntiatus, ei sistitur : et Christum confessus, suspenditur, et depectitur. Quem soror intuita, et contra tyrannum exclamans, ipsa quoque comprehenditur, ac suspensa dilaceratur, inque lebetem pice ebullientem ambo conjiciuntur ; sed nulla ex hoc noxa accepta, superferreum grabatum ignitum extenduntur, et super lumbis vapulant. In carcerem postea detrusi, angelicum cibum sumen-

Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πόλει Πτολεμαΐδι. Ἐτύγχανον δὲ ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα. Ὁ δὲ Παῦλος τὰς θεοπνεύστους Γραφὰς μελετήσας, ἐπεστόμιζεν Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. Ἐπιδημήσαντι δὲ τῇ πόλει τῷ βασιλεῖ, μὴ λαθὼν, παρέστη αὐτῷ. Καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, κρεμασθεὶς ξέεται. Ὃν ἰδοῦσα ἡ ἀδελφὴ, καὶ κατοδύρασα τοῦ τυράννου, κρατεῖται καὶ αὐτή. Καὶ κρεμασθεῖσα ξέεται, καὶ ἐν λέβητι μετὰ πίσσης βράζοντι ἀμφότεροι ἐμβάλλονται. Εἶτα μὴ βλαβέντες, ἐπὶ χραββάτου σιδηροῦ πεπυρακτωμένου ἁπλοῦνται, καὶ τὰ ψύα ἄνωθεν τύπτοντα.. Εἶτα ἐβλήθησαν

ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἀγγελικὴν τροφὴν δεξάμενοι ἐνίσχυσαν· εἶτα ἐκβληθέντες τύπτονται. Στρατόνικος δὲ, καὶ Κοδρᾶτος, καὶ Ἀκάκιος οἱ δήμιοι τῶν ἁγίων φεισάμενοι, σὺν αὐτοῖς ἀπεκεφαλίσθησαν.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Στράτωνος, Φιλίππου καὶ Εὐτυχιανοῦ.

Οὗτοι ἐν Νικομηδείᾳ τῇ πόλει διατρίβοντες, ἐπίτοδες ἀπήρχοντο εἰς τὸ θέατρον, ὥστε τὸν συναθροιζόμενον λαὸν κατηχεῖν, καὶ τῆς εἰδωλολατρείας ἀφιστᾷν, καὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ πίστει προσάγειν. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, κενὸν ἀνθρώπων ὁ ἄρχων τὸ θέατρον ἰδὼν, καὶ τὴν αἰνίαν μαθὼν, ὅτι ὑπὸ τῶν ἁγίων μαρτύρων οἱ ὄχλοι διδασκόμενοι, τὰς ἐν τοῖς θεάμασι κατέλιπον ἡδονὰς, καὶ καινόν τινα μετέρχονται βίον, τῶν πατρῴων ὑπεριδόντες θεῶν, οὖν τάχει τοὺς ἁγίους παραστῆναι κελευει. Καὶ δὴ παρεστάντες, καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν αὐτοί τε ἔχειν ὁμολογήσαντες, καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκειν, ἀχθέντες εἰς τὸ θέατρον, θηρίοις ἐκδίδονται. Διαφυλαχθέντες δὲ ἐξ αὐτῶν ἀβλαβεῖς, καὶ τρόποις διαφόροις δοκιμασθέντες κολάσεων, τὸ τελευταῖον ἐμβληθέντες πυρὶ, τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ διηγώνισαντο στάδιον. Καὶ νικήσαντες, καὶ τὸν στέφανον τῆς νίκης λαβόντες, ἀπέλαβον βασιλείαν οὐρανῶν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ
ΙΙΙ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Φλώρου καὶ Λαύρου.

Οὗτοι ὑπῆρχον δίδυμοι ἀδελφοὶ, λιθοξόοι τὴν τέχνην. Μετὰ δὲ τὴν τῶν διδασκάλων αὐτῶν ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίαν, καταλιπόντες τὰς ἐν Βυζαντίῳ διατριβὰς παρεγένοντο ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ. Ἔνθα παρὰ τῷ ἡγεμόνι μέταλλά τινα διερευνῶντες, τὴν οἰκείαν τίχνην εἰργάζοντο. Εἶτα παρ' αὐτοῦ ἀποστέλλονται πρὸς Λικίνιον. Καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔλαβον χρήματα, ἀνεγεῖραι τοῖς εἰδώλοις ναὸν. Ἀλλὰ τὰ μὲν χρήματα τοῖς πένησι δέδωκαν· τὸν δὲ ναὸν εἰργάζοντο. Καὶ ὅτε ἐτελέσθη, συντρίψαντες τὰ εἴδωλα, καθιέρωσαν αὐτὸν εἰς δόξαν Χριστοῦ. Γνοὺς δὲ τοῦτο Λικίνιος, ἐνέβαλεν αὐτοὺς εἰς φρέαρ βαθύ· ἐν ᾧ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς παρέδωκαν τῷ Θεῷ. Ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου φανερωθέντα τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐπανήχθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν· καὶ ἀπετελέσθησαν ἐν τόπῳ, ἐν ᾧ νῦν κατάκεινται.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἑρμοῦ, Σεραπίωνος καὶ Πολυαίνου.

Οὗτοι διαβληθέντες ὑπὸ τῶν ἀπίστων, ὅτι τὸν μὲν Χριστὸν σέβονται, τὰ δὲ εἴδωλα βδελύσσονται, κρατηθέντες τῷ ἐπάρχῳ παρέστησαν Ῥώμης. Καὶ ὁμολογήσαντες παῤῥησίᾳ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐν σκοτεινοτάτῃ καὶ δυσωδεστάτῃ ἀπεκλείσθησαν φυλακῇ. Εἶτα ἐκβληθέντες τῆς φυλακῆς, καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις μὴ καταδεξάμενοι, διὰ στενοτάτων καὶ δυσπορεύτων κατασυρονται χωρίων, σχοινίοις δεδεμένοι· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ σύρεσθαι, καὶ ταῖς πέτραις προσρήγνυσθαι, τῷ Θεῷ τὰς ἱερὰς αὐτῶν παρέθεντο ψυχάς. Τὰ δὲ τίμια καὶ πανίερα αὐτῶν λείψανά τινες τῶν εὐλαβῶν Χριστιανῶν, ἐν

A tes, corroborati sunt; e custodia exinde educti cæduntur. Stratonicus autem, Codratus, et Acacius lictores, quod sanctis parcerent, capite fuere obtruncati.

Et certamen sanctorum martyrum Strationis, Philippi et Eutychiani.

Dum agerent hi Nicomediæ, adierunt ex composito theatrum, ut populum ibi congregatum instruerent, atque ab idolorum cultu averterent, et ad Christi adducerent fidem. Quadam igitur die animadvertens præfectus theatrum hominibus esse vacuum, ac certior factus, id inde evenisse, quod populus a sanctis martyribus edoctus, a spectaculorum voluptatibus destiterat, et nova quædam vivendi instituta, patriis diis posthabitis, **207** se-
B quebatur; jussit e vestigio sanctos ad se accersiri. Cui ipsi astantes, Christi fidem a se teneri, eamque alios doceri confessi, in theatrum ducti, feris exponuntur. Sed ab illis illæsi servati, postquam variis fuere probati cruciatibus, tandem in ignem injecti, certamen pro Christo certarunt, et victoria relata, victoriæ recipientes coronam, cœlorum regnum sunt consecuti.

EODEM MENSE
Die decima octava

Certamen sanctorum martyrum Flori et Lauri.

Erant isti fratres uno eodemque editi partu, sculpturam exercentes. Post exantlatum vero pro
C Christo a suis magistris martyrium, Byzantio secedentes, in Illyricum venerunt: ubi apud præfectum in quibusdam elaborandis metallis propriæ artis operam impendebant. Ab eodem postea missi sunt ad Licinium, a quo nummos acceperunt ad fanum idolis erigendum. At pecunias pauperibus distribuentes, templum construxere, quod ubi fuit perfectum, contriti idolis, ad Dei gloriam dedicarunt, Hoc agnito, Licinius eos in profundum puteum detrusit, ubi suas animas Deo tradiderunt. Temporibus autem Magni Constantini manifestatæ ipsorum reliquiæ, Constantinopolim fuere translatæ, et in eo loco, ubi nunc jacent, reconditæ.

208 *Et certamen sanctorum martyrum Hermæ,*
D *Serapionis et Polyæni.*

Hi ab infidelibus accusati, ut qui Christum quidem colerent, idola vero contemnerent, et aversarentur, detenti, coram præfecto Romæ steterunt; atque Christi fidem fidenter confessi, primo in obscurissimum teterrimumque carcerem fuerunt injecti: postea de custodia educti, cum idolis sacrificare nollent, funibus devincti, per arctissimos et inaccessos calles raptantur. Dum autem traherentur, petris collisi, sacras suas animas Deo tradiderunt. Venerabiles vero sanctissimasque eorum reliquias noctu quidam pii Christiani clam abeuntes, atque tollentes, cum psalmis et hymnis sepulturæ

[illegible] ἐπιλάμψαντες κρύφα, καὶ ἀνελόμενοι μετὰ φαλ[illegible] καὶ ὕμνων τάφῳ παραδεδώκασιν, εἰς δόξ[illegible] Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δι' ὃν προθύμως ἐτελειώθησαν.

[illegible] exercitus pre[illegible] cum aliis duci[illegible] Persas, Christo invocato, [illegible] ex insperata victoria suos [illegible] sibi attraxit : qui apud [illegible] perinde ac rei, ante illum con[illegible] super ferreo igneo gra[illegible] ad quadraginta ligna [illegible] A mille exinde alterius [illegible] jubente Antiocho, ex illius re[illegible] sunt erecti. Sed hos etiam admonens [illegible] Christi fidem tradaxit. Quod ubi resci[illegible] persecutus, omnes [illegible] quorum postremus fuit glorio[illegible] Christi martyr Andreas athleta celeber[illegible]

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Ιθ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀνδρέου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ στρατηλάτης ἐν τῇ ἀνατολῇ χώρᾳ ὑπὸ Ἀντιόχου τῆς ὀθλης τάξεως στρατηγοῦντα. Ἀποστασίας δὲ τ[illegible] αὐτοῦ μεθ' ἑτέρων στρατηλατῶν κατὰ τῶν Περσ[illegible] ἐκκαλεσάμενος τὸν Χριστὸν, τοὺς Πέρσας ἐτρέψατ[illegible] Καὶ ἐπὶ τῇ ἀνελπίστῳ νίκῃ, τοὺς σὺν αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐπεσπάσατο. Διαβληθέντος δὲ B Ἀντιόχῳ, παρέστησαν αὐτῷ ὡς κατάδικοι. Καὶ [illegible] τοὺς μὲν ἐπὶ κλίνης σιδηρᾶς πυρωθείσης ἐκλιθ[illegible] δὲ σὺν αὐτῷ ἐν τετραγώνοις ξύλοις κεκλιμένους [illegible] τὰς χεῖρας. Εἶτα ὑπὸ χιλίων ἑτέρων στρατιωτῶν, τ[illegible] Ἀντιόχου προστάξαντος, τῶν ὁρίων τῆς χώρας ἐπ[illegible] λάβησαν. Οὓς νουθετήσας ὁ ἅγιος, πρὸς τὴν εἰς Χ[illegible] στὸν μετήγαγε πίστιν. Καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ Ἀντίοχ[illegible] καὶ καταδιώξας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν, πάντας σ[illegible] τοῖς ξίφεσι. Καὶ ἔσχατον πάντων τὸν πανεύ[illegible] μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Ἀνδρέαν τὸν ἐν ἀθληταῖ[illegible] ἀοίδιμον.

Et certamen sancti martyris Timothei et sociorum.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τιμοθέου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Gloriosus Christi martyr Timotheus in Gaza Palæstinæ civitate natus, cum doctrina et moribus omnibus esset numeris absolutus, veritatem edocebat. Retentus itaque stetit coram Gaze præfecto; et interrogatus, seque Christianum confessus, Christi œconomiam, ejusque propter nos peregrinationem, et incarnationem theologice exponens, vapulavit crudeliter : cunctisque tormentorum generibus vexatus, ac nullo modo cedens, igni traditus, finem accepit. Eadem die, eademque in urbe Agapius et Thecla, qui in carcere detinebantur, quod in nomine Christi docerent, multosque ex infidelitate ab errore revocassent ad Dominum, et baptizarent, coram præfecto astantes, neque ut idolis sacrificarent, inducti, sed sartam tectamque Dei dilectionem servantes, bellua objecti, martyrii coronam retinuerunt.

Ὁ ἔνδοξος τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Τιμόθεος ἦν ἐκ Παλαιστίνης, ἐκ πόλεως Γάζης λόγῳ κατηρτισμένος ὤν, διδάσκαλος τῆς εὐσ[illegible] ἐγένετο. Καὶ κρατηθείς, παρέστη τῷ τῆς Γ[illegible] ἄρχοντι. Καὶ ἐρωτηθείς, καὶ Χριστιανὸν [illegible] ἐμολογήσας, καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ θεολογη[illegible] νικῶν τε καὶ τὴν δι' ἡμᾶς ἐπιδημίαν καὶ σ[illegible] σιν, ἐτύφθη σφοδρῶς. Καὶ παντοίων βασανισ[illegible] μάτων ἥττων ἀεὶ καὶ μηδ' ὅλως κάμπτ[illegible] παιδεύσεως, ἐτελειώθη. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν [illegible] ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Ἀγάπιος καὶ Θέκλα, κατ[illegible] ὄντες εἰς φυλακήν, διὰ τὸ διδάσκειν ἐπὶ τῷ [illegible] τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων [illegible] πλάνης ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Κύριον, καὶ βαπ[illegible] καὶ παρίστασθαι τῷ αὐτῷ ἄρχοντι, καὶ μὴ πε[illegible] ταῖς εἰδωλικαῖς, ἀλλ' ἀνεπιλήπτως τῆς τοῦ [illegible] Χριστοῦ ἀγάπης, θηρὶ παραβληθέντες τὸ C D μαρτυρίου ἐκομίσαντο στέφανον.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
Κ'

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Σαμουήλ.

Samuel gloriosus et magnus Dei propheta in Judæa ortus est, ex matre Helcana et Anna. Habuit autem Helcana duas uxores, quarum una Anna, Phenenna altera appellabatur. Et Phenenna quidem filios habebat; Anna vero nunquam concepit. Ascendit autem Elcana una cum Anna in Silom, ut Deum adoraret : sed homines quos [illegible] abstinerent : dei

Σαμουὴλ ὁ ἔνδοξος καὶ μέγας τοῦ Θεοῦ π[illegible] τας, ἐπήγασε μὲν τῆς γώνιας Ἰουδαίας, ἐ[illegible] Ἐλκανᾶ τοῦ σοφοῦ Λευ[illegible] Ἐλκανᾶ, καὶ [illegible] Ὃ δὲ Ἐλκανᾶ δύο γυναῖκας ἔσχεν· ὧνπερ τὴ[illegible] μὲν Ἄννα, τὴ δὲ ἑτέρα Φεννανά. Καὶ [illegible] μὲν Φεννανὴ τέκνα τῷ δὲ Ἄννῃ οὐκ ἦν π[illegible] Καὶ ποτὲ Ἐλκανᾶ συνεπόντων τῷ Θεῷ ἐν Σ[illegible] μετὰ τῆς γυναικὸς. Ὁ δὲ Κύριος ἐκκλείσας τὴ[illegible]

τραν αὐτῆς, καὶ παιδίον οὐκ ἐποίει, καὶ ἐλυπεῖτο, διότι ὠνειδίζετο ὑπὸ τῆς Φαινάννης ὡς ἄτεκνος. Προσηύξατο οὖν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ συνέλαβε τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἀνέθετο αὐτὸν τῷ Θεῷ. Ἦν δὲ ἀνατρεφόμενος ἐν τῷ ναῷ Κυρίου. Καὶ ὅτε ἔφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας, ἦν λειτουργῶν ἐναντίον Κυρίου, καὶ κρίνων τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ. Οὗτος ἔχρισε καὶ τὸν Σαοὺλ βασιλέα· εἶτα τὸν Δαβίδ. Καὶ εἰς βαθὺ γῆρας ἐλθὼν, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν, προλαβὼν τὴν σάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ ἔτη χίλια τριάκοντα πέντε.

Καὶ ἄθλησις τῶν ἁγίων λζ μαρτύρων.

Σευῆρός τις Χριστιανὸς, ὑπάρχων ἀπὸ Σίδης τῆς Παμφυλίας, περιήρχετο πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, διδάσκων τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ. Ἐλθὼν δὲ καὶ εἰς Φιλιππούπολιν τῆς Θρᾴκης, εὗρεν Ἀπελλιανὸν τὸν ἡγεμόνα τιμωροῦντα τοὺς ἁγίους μάρτυρας τριάκοντα καὶ ἓξ ὑπάρχοντας. Καὶ παῤῥησιασάμενος τὴν εὐσέβειαν, κρατηθεὶς ἐτύφθη σφοδρῶς· καὶ οὕτω μὲν κεφαλὴν ἀπετμήθη· Μέμνων δὲ ὁ Κεντουρίων εἰς δύο κίονας δεθεὶς καὶ τανυθεὶς, ἐξεδάρη τρία λῶρα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Εἶτα χειροκοπηθέντες καὶ ποδοκοπηθέντες, καὶ εἰς κάμινον ἐμβληθέντες ἅπαντες ὑπὸ γῆν, ἐτελειώθησαν.

Καὶ μνήμη τῆς ἁγίας Θεοκλητοῦς τῆς θαυματουργοῦ.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΑ'

Ἄθλησις τῆς ἁγίας μάρτυρος Βάσσης καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Βάσσα ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ, ἐκ προγόνων Χριστιανή. Συνοικήσασα δὲ Οὐαλερίῳ ἱερεῖ τῶν εἰδώλων, ἐγέννησε τρεῖς υἱοὺς, Θεόγνιν, Ἀγάπιον, καὶ Πιστόν· οὓς καὶ ἀνέθρεψεν εὐσεβῶς. Κηρύττουσα δὲ τὸν Χριστὸν, καὶ τοὺς προσερχομένους αὐτῇ διδάσκουσα τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν, κατεμηνύθη τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι παρὰ τοῦ οἰκείου ἀνδρός. Καὶ κρατηθεῖσα μετὰ τῶν παίδων αὐτῆς, παρίστη αὐτῷ. Καὶ πρῶτος ὁ Θέογνις ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, κρεμασθεὶς ἐξέετο, παρεστώσης τῆς μητρὸς, καὶ παραθαῤῥυνούσης αὐτὸν πρὸς τὸν ἀγῶνα. Δεύτερος Ἀγάπιος τυφθεὶς, τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐξεδάρη μέχρι τοῦ στήθους. Καὶ τρίτος ὁ Πιστὸς διαφόροις καθυπεβλήθη βασάνοις. Καὶ τέλος οἱ τρεῖς μέχρι θανάτου τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ ἐμμείναντες, μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἀπεκεφαλίσθησαν.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκίου.

Λούκιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς πόλεως Κυρήνης τῆς κατὰ Λιβύην· πρῶτος τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ συγκάθεδρος τοῦ ἡγεμόνος, μεγέθει σώματος, καὶ πλούτου δυναστείᾳ ὑπερέχων τοὺς κατ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ καὶ εἰδώλων θεραπευτὴς, ὑπερεμάχει τῆς θρησκείας τῶν Ἑλλήνων, ἰσχυρῶς προσκείμενος αὐτῶν τῇ πλάνῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐθεάσατο τὸν μέγαν ἱερομάρτυρα Θεόδωρον, καὶ

A filios illa procreabat. Quapropter ægra animo erat et a Phænanna, utpote sterilis, probris afficiebatur. Oravit itaque Deum, et Samuelem concepit, ipsumque Deo dicavit. Educabatur iste in Domini templo: atque ubi ad integram pervenit ætatem, sacris muneribus coram Domino fungebatur, ac populum Israel judicabat. **210** Ipse etiam Saulem in regem unxit, postea Davidem; et ad profundum senium provectus, migravit ad Dominum, annis mille et triginta quinque ante Christi incarnationem.

Et certamen sanctorum septem et triginta martyrum.

Quidam Christianus, nomine Severus, Sidæ in Pamphylia natus, cunctas civitates totamque circumibat regionem, verbum edocens Christi. Cum autem Philippopolim, Thraciæ civitatem, venisset, reperit Apellianum præfectum, qui ibidem sanctos martyres triginta sex numero excruciabat. Et aperte ipse pietatem professus atque comprehensus acriter fuit verberatus, et capite obtruncatus. Memnon vero centurio ad duas devinctus columnas; distentusque, excoriatur tribus loris a capite ad pedes detractis: cæteri omnes manibus pedibusque amputatis, in fornacem subterraneam conjecti, martyrio fuere consumpti.

Et commemoratio sanctæ Theoclitus thaumaturgæ.

EODEM MENSE.

Die vicesima prima

Certamen sanctæ martyris Bassæ et filiorum ejus.

Christi martyr Bassa temporibus imperatoris Maximiani exstitit. Connubio autem juncta Valerio idolorum sacerdoti, tres genuit filios, Theognem, Agapium, et Pistum, quos ad pietatem educavit. Cum vero Christum prædicaret, ejusque fidem ad se accedentes edoceret, accusata est a proprio viro apud illius regionis præfectum; et capta una cum suis filiis ante illum stetit. Ac primo Theognes Christum confessus, suspensus dilaceratur, ipsa astante matre, illumque ad certamen excitante; secundo Agapius cæditur, eique capitis cutis usque ad pectus detrahitur; tertio Pistus diversis tormentis subjicitur. Tandem **211** tres simul usque ad mortem in Christi confessione perseverantes, capite una cum matre fuerunt obtruncati.

Et certamen sancti martyris Lucii.

Lucius Christi martyr prodiit ex Cyrene Libyæ civitate, princeps ipse ejusdem urbis, et præfecti assessor, corporis magnitudine, divitiarumque potentia omnibus suæ conditionis antecellens. Cum autem esset idolorum cultor, Græcorum superstitionem propugnabat, eorum vehementer adhærens errori. Postquam vero magnum sacrum martyrem Theodorum ejusdem civitatis episcopum pro Chri-

sto decertantem, et victoriæ coronam recipientem spectavit, cordis compunctione Christi gratia tactus, divinum suscepit baptismum: suadensque etiam præfecto, ut baptismate initiaretur, secum ipsum assumens, in Cyprum navigavit. Cumque comperisset ibi Christianos detineri, et propter Christum mactari, sese una cum martyribus, clam præside, devinciens, dedit tortoribus; coactusque idolis sacrificare, non modo ad id induci non potuit, sed calcibus etiam aram impellens evertit. Concitato itaque ad iram præside, caput ei abscinditur.

A ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς πόλεως ὑπὲρ Χριστοῦ ἀγωνισάμενον, καὶ λαβόντα τὸν τῆς νίκης στέφανον, κατανυγεὶς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, τὸ θεῖον ἐδέξατο βάπτισμα. Πείσας δὲ καὶ τὸν ἡγεμόνα βαπτισθῆναι, παρέλαβεν αὐτὸν καὶ κατέπλευσεν εἰς Κύπρον. Καὶ εὑρὼν ἐν αὐτῇ κεκρατημένους Χριστιανούς, καὶ φονευομένους διὰ τὸν Χριστὸν, δήσας τὸν ἄρχοντα. Καὶ συνδήσας ἑαυτὸν τοῖς μάρτυσι, παρέδωκε τοῖς βασανισταῖς. Καὶ βιαζόμενος θῦσαι ταῖς εἰδώλοις, οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ λακτίσας τὸν βωμὸν ἀνέτρεψεν· καὶ παροργίσας τὸν ἄρχοντα, ἔκοψε τὴν κεφαλήν.

EODEM MENSE.

Die vicesima secunda

Certamen sancti martyris Agathonici et sociorum ejus.

Eutolmius comes ab imperatore Maximiano Nicomedia missus in Ponticam regionem, ut e medio Christianos tolleret, ad emporium Carpen appulit. Ibi sanctum Zoticum cum suis discipulis Christum confitentem comperiens, eos trucidavit. Nicomediam exinde reversus, certiorque factus, quod Princippus per quemdam Agathonicum Græcos ab idolorum cultu averteret, mittens comprehendit utrumque simul cum aliis pluribus Christianis: et secum ipsos trahebat ad imperatorem, qui in Thracia commorabatur. Cum 212 autem in quoddam castellum, Potamum nuncupatum, pervenisset, Zenonem, Theoprepium, atque Acindynum, dum progredi isti non valerent, interemit, et Chalcedone sanctum Severianum mactavit. Agathonicum vero cum cæteris concaptivis, et Princippo crudeliter Byzantii verberatum, Selymbriam usque perduxit, ubi Maximianus agebat; ibique illi ac ejus sociis caput amputavit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΒ'

B Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Εὐτόλμιος ὁ κόμης, ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐκ Νικομηδείας ἐπὶ τὴν Ποντικὴν χώραν, ἐπὶ τὸ ἀναιρεῖν τοὺς Χριστιανούς, κατέλαβε τὸ ἐμπόριον τὸ λεγόμενον Κάρπην· καὶ ἐκεῖ τὸν ἅγιον Ζωτικὸν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εὑρὼν τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντας, ἀπέκτεινεν αὐτούς. Εἶτα ἀποστρέψας εἰς Νικομήδειαν, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ Πρίγκιψ διὰ τοῦ Ἀγαθονίκου ἀφίστατο τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς τῶν εἰδώλων θρησκείας, ἀποστείλας, ἀμφοτέρους ἔσυρε μετὰ καὶ ἄλλων οὐκ ὀλίγων Χριστιανῶν. Ἐπῆρε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ἐν Θρᾴκῃ Ἐλθὼν δὲ ἐν χωρίῳ λεγομένῳ Ποταμῷ, ἐφόνευσε Ζήνωνα, Θεοπρέπιον, καὶ Ἀκίνδυνον, μὴ δυνηθέντας περιπατῆσαι· εἰς δὲ Χαλκηδόνα τὸν ἅγιον Σευηριανὸν· εἰς δὲ τὸ Βυζάντιον τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον, μετὰ τῶν λοιπῶν συνδεσμίων καὶ τὸν Πρίγκιπος, τύφας σφοδρῶς, ἀπήγαγεν ἕως Σηλυβρίας ἔνθα ὁ Μαξιμιανὸς διῆγε· καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφάλισε αὐτὸν μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Et memoria sanctæ Anthusæ, et certamen Athanasii episcopi et sociorum.

Christi martyr Anthusa temporibus Valeriani imperatoris exstitit. Seleuciæ divitibus nata parentibus, sed idolorum cultoribus: ipsa tamen Christi desiderio inflammata, parentes domumque reliquit; et Charisimum ac Neophytum suos famulos secum assumens, ad suam nutricem discedere simulans, in urbem Tarsum iter instituit, ut baptismum reciperet. At Domini angelus arripiens Tarsi episcopum Athanasium, duxit in illius occursum in via; et cum illic aquæ copia non esset, orans episcopus aquam e terra eduxit, atque ipsam, ejusque famulos baptizavit. Ad matrem postea reversa, minimeque susceptæ, monasticam vitam amplexa est: et probe suo in stadio certamine, requievit. Episcopus vero Athanasius a Valeriano detentus una cum Charisimo et Neophyto, ac plurimum antea cruciatus, capite deinde fuit obtruncatus: et sic martyrio consumpti, regnum cœleste receperunt.

Καὶ μνήμη τῆς ἁγίας Ἀνθούσης, καὶ ἅθλησις Ἀθανασίου ἐπισκόπου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Ἀνθοῦσα ἐπέζησε τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας Οὐαλεριανοῦ, ἐκ τῆς πόλεως Σελευκείας, θυγάτηρ πλουσίων μὲν γονέων, εἰδωλολατρῶν δέ. Ἀλλ' αὐτὴ καθῆψεν τὸν Χριστὸν, κατέλιπε τοὺς γονεῖς, καὶ οἰκίαν· καὶ παραλαβοῦσα Χαρίσιμον καὶ Νεόφυτον τοὺς οἰκέτας αὐτῆς, καὶ προσποιησαμένη πρὸς τὴν τροφὸν ἀπελθεῖν, εἵλκετο πρὸς Ταρσὸν τὴν πόλιν ὁδὸν, βουλομένη βαπτισθῆναι. Ἄγγελος Κυρίου ἁρπάσας τὸν ἐπίσκοπον Ταρσοῦ Ἀθανάσιον ἦγαγεν εἰς συνάντησιν αὐτῆς κατὰ τὴν ὁδόν. Καὶ ἐπεὶ οὐκ ἦν ὕδωρ, προσευξάμενος ὁ ἐπίσκοπος ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐβάπτισεν αὐτὴν καὶ τοὺς οἰκέτας αὐτῆς. Εἶτα ἀποστρέψασα πρὸς τὴν μητέρα καὶ μὴ δεχθεῖσα, ἐγένετο μοναχή. Καὶ χιλίους ἀγωνισαμένη, ἀνεπαύσατο. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀθανάσιος, συλληφθεὶς ὑπὸ Οὐαλεριανοῦ μετὰ Χαρισίμου, καὶ Νεοφύτου, καὶ πλεῖστα πρότερον βασανισθεὶς, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθη. Καὶ οὕτω τελειωθέντες ἐπέλαβον βασιλείαν οὐρανῶν.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ
ΚΓ'

Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων ἱερέων Ὥρ καὶ Ὀρέψεως.

Εἰρηναῖος ὁ μακάριος λειτουργὸς ὑπῆρχε τοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ ἁγίου Ὥρ, καὶ τοῦ ἁγίου Ὀρέψεως, οἵτινες κηρύττοντες τὸν Χριστον, ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρων. Καὶ παραστάντες τῷ ἄρχοντι, ἐβασανίσθησαν διαφόρως· εἶτα ἐν πυρὶ ἀπερρίφησαν. Καὶ παραυτὰ ὑετοῦ καταβραγέντος ἄνωθεν, καὶ τοῦ πυρὸς σβεσθέντος, ἐξῆλθον ἀβλαβεῖς. Καὶ μετὰ ταῦτα θηρίοις παρεδόθησαν εἰς βρῶσιν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων ἐρρύσθησαν προνοίᾳ Θεοῦ. Καὶ ἐπὶ ξύλου κρεμασθέντες ἐξέσθησαν σφοδρῶς· καὶ πάλιν Χριστοῦ ἐπινεύσει διέμειναν ἀβλαβεῖς. Τότε ἰδόντες οἱ εἰδωλολάτραι τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πλεῖον μανέντες ὁμοθυμαδὸν ἐπεισῆλθον αὐτοῖς· ὁ μὲν ξύλοις τύπτων αὐτοὺς· ὁ δὲ λίθοις συντρίβων τοὺς ὀδόντας αὐτῶν, ὁ δὲ ἐκ τριχῶν ἕλκων, ὁ δὲ τοῖς ποσὶ λακτίζων καὶ συμπατῶν. Καὶ τέλος σχοινίοις δήσαντες αὐτοὺς, καὶ σύραντες ἔξω τῆς πόλεως, ξίφει τὰς ἱερὰς αὐτῶν ἀπέτεμον κεφαλάς.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σιλουανοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες Σιλουανὸς, Σαβῖνος, καὶ Πανθήριος ὑπῆρχον μὲν ἐκ τῆς χώρας Θρᾴκης, ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ. Χριστιανοὶ δὲ ὄντες, ἐδίδασκον ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν κρατηθέντες ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, παρεδόθησαν τῷ τῆς χώρας ἄρχοντι. Καὶ ἐρωτηθέντες καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσαντες, πρῶτον μὲν ἐτύφθησαν σφοδρῶς. Ἔπειτά φυλακῇ παραδοθέντες, ἐταλαιπωροῦντο ἐν αὐτῇ λιμῷ καὶ δίψει παραδοθέντες, ἐταλαιπωροῦντο ἐν αὐτῇ λιμῷ καὶ δίψει πιεζόμενοι. Καὶ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθέντες, πάλιν ἠναγκάζοντο ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστὸν, θῦσαι δὲ τοῖς εἰδώλοις· μὴ πεισθέντες δὲ, κρεμασθέντες, ἐξέσθησαν τοσοῦτον, ἕως τε φανῆναι τὰ σπλάγχνα αὐτῶν. Καὶ μετὰ τὴς ἄφατον ἐκείνην τιμωρίαν, τὴν διὰ τοῦ ξίφους λαβόντες ἀπόφασιν, κεφαλίσθησαν.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐσταθίου ἐπισκοπου Ἀντιοχείας.

Εὐστάθιος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης ὑπῆρχεν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἀρχιεπίσκοπος Ἀντιοχείας. Ὅστις καὶ ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ Πατέρων ὑπῆρχε, συνήγορος ἐμὲν τῆς ἀληθείας, ἀντίπαλος δὲ τοῦ ψεύδους. Διὰ δὲ τὸ παῤῥησιάσασθαι τὴν ἀλήθειαν, ἐγένετο ἐχθρὸς τοῖς Ἀρειανοῖς. Καὶ μετὰ τελευτὴν Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, τῆς βασελείας κρατήσαντος Κωνσταντίνου υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῖς Ἀρειανοῖς προσκειμένου, ἠτήσατο Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας ἀπελθεῖν, καὶ θεάσασθαι τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ναόν. Καὶ τῆς αἰτήσεως τυχὼν, καὶ ἀπελθὼν, συνήθροισε τοὺς Ἀρειανοὺς ἐπισκόπους. Καὶ παρασκευάσας γυναῖκα βαστάζουσαν παιδίον,

A

EODEM MENSE.
Die vicesima tertia

213 *Certamen sanctorum martyrum sacerdotum Or et Orepseos.*

Erat beatus Irenæus Christi minister una cum sanctis Or et Orepse, qui dum Christum prædicarent, ab idololatris fuere comprehensi; atque coram præfecto astantes, diversis sunt vexati tormentis. In ignem postea injecti, e vestigio imbre e cœlo cadente, ac restincto igne, incolumes ipsi evaserunt. Feris exinde vorandi objecti, sed ex his etiam Dei providentia erepti: in ligno mox suspensi, acriter dilaniantur, iterumque Christi nutu illæsi permanserunt. Tunc idolorum cultores, cognita illorum animi constantia, atque eo magis in furorem adacti, unanimi conspiratione irruunt in eos: et alius fustibus ipsos percutit, saxis alius eorum conterit dentes, alius capillos evellit, calcibus alius impellit atque conculcat: ac tandem funibus ipsos obvincientes, et extra civitatem raptantes, gladio sacras illorum cervices amputarunt.

B

Et certamen sancti martyris Silvani et sociorum.

Sancti Christi martyres Silvanus, Sabinus et Pantherius ex Thraciæ regione, Diocletiano imperatore, fuerunt. Cum autem Christiani essent, in nomine Christi docebant. Quapropter ab idololatris comprehensi, illius provinciæ præfecto traduntur; et interrogati, Christumque confessi, primo quidem cæduntur vehementer: carceri postea addicti, ibidem fame sitique afflictantur: ac multis post diebus de custodia educti, denuo Christum cogebantur denegare, et idolis sacrificium offerre. At non suasi, suspensi, adeo sunt dilaniati, ut eorum viscera apparerent. Post illum vero acerbissimum cruciatum, gladii accepta sententia, vincti ad cædem ducuntur: **214** atque ubi ad locum pervenerunt martyrii, orantes, capite fuere obtruncati:

C

Et memoria sancti Patris nostri Eustathii Antiochiæ episcopi.

D

Eustathius Christi pontifex erat, Constantino Magno imperante, Antiochiæ archiepiscopus, qui etiam in prima Nicæna synodo trecentorum decem et octo Patrum interfuit, veritatis quidem assertor, mendacii autem impugnator. Et quia fidenter enuntiabat veritatem, ódio prosequebantur eum Ariani. Post Magni igitur Constantini obitum, cum Constantinus ejus filius, qui Arianis adhærebat, potiretur imperio, Eusebius Nicomediensis facultatem petens abeundi, templumque, quod Hierosolymis exstabat, invisendi, compos voti factus, et profectus, Arianæ fidei episcopos congregavit. Et quamdam inducens feminam gestantem puerum, ut accusaret, et diceret Eustathio natum infantem,

lium deponit; litterisque datis ad imperatorem, suasit ei, ut Philippopolim ipsum relegaret: ubi plurimum Eustathius vexatus, finem accepit. At femina illa postea confessa est, puerum quidem patre Eustathio genitum non fuisse, sed altero quodam fabro ærario.

A

κατήγορήσαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι τοῦ Εὐσταθίου ἐστὶν, καθαιρεῖ αὐτόν. Καὶ γράψας πρὸς τὸν βασιλέα, ἔπεισεν ἐξορίσαι αὐτὸν εἰς Φιλιππούπολιν. Ἔνθα καὶ πολλὰ παιρασθεὶς ἐτελεύτησε· ἡ δὲ γυνὴ ὁμολόγησεν ὕστερον, ὅτι τὸ παιδίον Εὐσταθίου μὲν οὐκ ἦν, ἀλλὰ τοῦ χαλκέως.

Et memoria sancti Patris nostri Meletii archiepiscopi Antiochiæ.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας.

Meletius orthodoxus ille Christi Ecclesiæ pastor temporibus Constantii imperatoris exstitit: cui Constantius cum Arianus esset, ubi vacavit a bello, synodum Antiochiæ convocavit ad rejiciendum Homousion, et supponendum prædicandumque Heterousion. At cum Antiochiæ Ecclesia viduata esset pastore, prius placuit episcopum Antiochiæ designari, ac postea de fide disserere. Erat autem Meletius tunc episcopus Sebastes, doctus quidem vir, sed propter inobsequentes subditos abdicata sede quietam vitam agebat. Existimantes itaque hæretici hunc eadem cum ipsis sentire, postularunt ab imperatore, ut ille Antiochiæ episcopus constitueretur. Postquam vero fuit electus, rogatus, ut veritatem 215 proferret, stans ipse in medio, Homousion comprobavit, hæreticosque pudore perfudit. Hic magno imperante Theodosio Constantinopolim profectus, ac Theologo Gregorio super thronum collocato, ibidem vitam finivit.

B

Μελέτιος, ὁ ὀρθόδοξος ποιμὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνστανσίου. Ὅστις Κωνστάντιος Ἀρειανὸς ὢν, καὶ εὐκαιρήσας τοῦ πολέμου, συνήγαγε σύνοδον ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῷ ἀρνηθῆναι μὲν τὸ ὁμοούσιον, ἀντεισαχθῆναι δὲ, καὶ κηρυχθῆναι τὸ Ἑτεροούσιον. Τῆς δὲ ἐκλιπούσης Ἀντιοχείας ποιμένος χηρευούσης, ἔδοξε πρότερον γενέσθαι ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, καὶ τότε ζητηθῆναι περὶ τῆς πίστεως. Ἦν δὲ τότε Μελέτιος Ἐπίσκοπος Σεβαστείας, λόγιος μὲν ἀνὴρ· διὰ δὲ τὴν τῶν ὑποχειρίων ἀνυποταξίαν κεκακωμένος, καὶ ἡσυχάζων. Νομίσαντες δὲ οἱ αἱρετικοὶ, τὰ ἐκείνων φρονεῖν αὐτὸν, ἠτήσαντο τὸν βασιλέα, ἐκεῖνον προστήσασθαι ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, ἐπεὶ δὲ προεχειρίσθη, καὶ προετράπη τὸ εἶναι εἰκεῖν στὰς ἐς μέσον, ἐκύρωσε μὲν τὸ ὁμοούσιον, κατήσχυνε δὲ τοὺς αἱρετικούς. Οὗτος καὶ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλθὼν καὶ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον τῷ θρόνῳ ἐγκαθίσας, ἐν αὐτῇ τὸν βίον ἐκλιπεν.

Et memoria sancti Patris nostri Callinici archiepiscopi Constantinopolis.

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Καλλινίκου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Sanctus Patsr noster Callinicus presbyter erat Magnæ Ecclesiæ. Propter ejus autem virtutem creatus fuit Constantinopolis patriarcha a Justiniano Heraclii nepote, qui sibi ipse plures excogitans tribulationes, edixit aliquando patriarchæ, ut præces adhiberet pro destruendo templo beatissimæ Genitricis Dei. At hic responsum reddidit, non exstare preces pro destruendo, sed pro construendo. Coactus vero ab iis, qui missi fuerant, imperatori morem gerere, tantum ait: Gloria Christo Deo, qui talia sustinet. Imperatore igitur ob ejus perversitatem imperio exuto, naribus et lingua obtruncato, et in Chersonem expulso, iterumque Dei permissione ex Bulgaria viribus assumptis, imperio potito; correptus fuit a satellitibus patriarcha, et Romam relegatus, atque in cameram muro exstrinsecus circumseptam conclusus, consummatus est.

C

D

Καλλίνικος ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν ὑπῆρχε πρεσβύτερος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας· διὰ δὲ τὴν περοῦσαν αὐτῷ ἀρετὴν προεχειρίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ ἐγγονοῦ Ἡρακλείου. Ὃς αὐτῷ πολλὰς ἐπινοῶν θλίψεις, ἐμήνυσέ ποτε δοῦναι εὐχὴν ἐπὶ καθαιρέσει ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὁ δὲ ἀντεμήνυσε μὴ δοῦναι εὐχὴν ἐπὶ καταστροφῇ, ἀλλ' ἐπὶ οἰκοδομῇ. Βιαζόμενος δὲ παρὰ τῶν ἀποσταλέντων ποιῆσαι τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, μόλις εἶπεν· δόξα Χριστῷ τῷ Θεῷ τῷ ἀνεχομένῳ. Τοῦ βασιλέως οὖν διὰ τὴν ἀταξίαν αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐκπεσόντος, καὶ τὴν ῥῖνα καὶ τὴν γλῶτταν ἐκτμηθέντος, καὶ εἰς χερρόνησον ἐξορισθέντος, καὶ πάλιν Θεοῦ συγχωρήσει προσλαβομένου δύναμιν ἐκ Βουλγαρίας, καὶ τῆς βασιλείας κρατήσαντος, ἥρπαγη ὁ πατριάρχης ὑπὸ τῶν δορυφόρων, καὶ εἰς Ἀώμην ἐξορίσθη. Καὶ ἐγκλεισθεὶς εἰς καμάραν τῷ τείχει περιφραχθεῖσαν ἔξωθεν, ἐτελειώθη.

Et certamen sacrosancti martyris Irenæi episcopi Sirmii.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Εἰρηναίου ἐπισκόπου Σιρμίου.

Sacer Christi martyr Irenæus imperante Diocletiano fuit. Edoceus autem eos, qui ad ipsum adventabant, atque in Christi veritate instituens, et Christo aperte prædicans, delatus est ab idololatris apud probum præfectum; ac detentus, et catenis devinctus, stetit ante illum. Interrogatus vero, cujus nominis, fortunæ, religionis, patriæ,

Ὁ τοῦ Χριστοῦ Ἱερομάρτυρ Εἰρηναῖος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ· διδάσκων δὲ τοὺς προσερχομένους αὐτῷ, καὶ κατηχῶν αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ τὸν Χριστὸν παῤῥησίᾳ κηρύττων, κατεμηνύθη Ἡρόδῳ τῷ ἡγεμόνι ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν. Καὶ κρατηθεὶς καὶ δεθεὶς ἀλύσεσι, παρίστη αὐτῷ. Καὶ ἐρωτηθεὶς ὄνομα, τύχην, πατρίδα, σίβας,

ἐπιτήδευμα, πάντα ἀφεὶς, δοῦλον Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑαυτὸν ὡμολόγησε. Τυφθεὶς οὖν σφοδρῶς, παρεδόθη φυλακῇ, ἐν αὐτῇ ταλαιπωρηθεὶς ἰσχυρῶς, τῶν δεσμοφυλάκων παραγγελίαν δεξαμένων, μὴ μόνον ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ μηδὲ συγχωρεῖν τινα εἰσελθεῖν, καὶ θεραπεῦσαι, ἢ προσαγαγεῖν τι τὰ πρὸς τροφὴν ἐπιτήδεια. Μετὰ πολλὰς τοίνυν ἡμέρας τῆς φυλακῆς ἐκβληθεὶς, καὶ πάλιν καταναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν καὶ θῦσαι τοῖς εἰδώλοις, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἐβασανίσθη σφοδρῶς· καὶ μετὰ τοῦτο λαβὼν τὴν διὰ τοῦ ξίφους ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εἰρηναίου.

Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μάρκου καὶ Ἀντωνίνου, ἀρχαῖος ἀνὴρ, διάδοχος χρηματίσας τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ ἐπισκοπήσας ἐν πόλει Λουγδούνων, χώρας Γαλλίας. Καὶ βίβλους πολλὰς συγγραψάμενος βεβαιούσας τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ταῖς Ἐκκλησίαις καταλέλοιπεν. Ἐξ ὧν οἱ μεταγενέστεροι τὰς ἀφορμὰς τῆς ἑρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν λαβόντες, ἐξήπλωσαν εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Πολὺς οὖν εἰς ἀρετὴν καὶ γνῶσιν γενόμενος, μετὰ τὴν ὑπὲρ Χριστοῦ ἄθλησιν, καὶ τὸ τέλος Ποθεινοῦ τοῦ ἐπισκόπου, ἐπίσκοπος προεχειρίσθη τῆς εἰρημένης πόλεως. Καὶ πολλοὺς τῶν ἀπίστων λόγοις, καὶ διδασκαλίαις ἁρπάσας, καὶ τῷ Χριστῷ μάρτυρας προσαγαγὼν, τελευταῖον καὶ αὐτὸς κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν διωκτῶν, καὶ ξίφει τελειωθεὶς, πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησεν, ἀπολαβὼν τὴν ἀποκειμένην αὐτῷ βασιλείαν.

atque instituti esset, cæteris omnibus ipse omissis, se Jesu Christi servum confessus est. Acriter **216** igitur percussus, custodiæ traditur, et magnas ibidem pertulit calamitates, jussis carceris custodibus non modo diligenter ipsum asservare; sed nemini permittere, ut ad illum curandum, seu ad aliqua ei afferendum esculenta introiret. Ergo post multos dies de carcere eductus, ac denuo coactus desciscere a Christo, idolisque sacrificare, et nullo modo ad id se induci passus, flagellis vehementer contunditur. Post hæc gladii subiens sententiam, capite plectitur.

Et certamen sacrosancti martyris Irenæi.

Exstitit hic, imperantibus Marco et Antonino, priscæ ætatis vir, apostolorum successor, episcopi munere in Lugduno Galliæ civitate functus. Plures etiam conscripsit libros ad orthodoxam fidem confirmandam, a quibus ansa arrepta posteriores ad interpretandas divinas Scripturas, universo terrarum orbi eas exposuerunt. Celebris itaque virtute ac eruditione, postquam pro Christo certamen Pothinus episcopus consummavit, ipse præfatæ urbis episcopus designatur; ac multos infideles sermonibus, et doctrinis, adhortationibusque abstrahens ab errore, atque illos Christo martyres adjugens, tandem et ipse comprehensus a persecutoribus, et gladio confectus, ad Deum migravit, paratum sibi regnum recipiens.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΔ'

Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τατιανοῦ.

Τατιανὸς, ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ὑπῆρχεν ἐκ τῆς χώρας Κρατίας, κατοικῶν πλησίον τοῦ Μαντινίου καὶ διδάσκων τοὺς προσερχομένους αὐτῷ ἀπίστους τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Διαγνωσθεὶς δὲ ἐκρατήθη παρὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ δεθεὶς ἁλύσεσιν, ἤχθη εἰς Κλαυδιούπολιν, καὶ παρεδόθη τῷ ἡγεμόνι. Καὶ τὴν ἀληθῆ πίστιν κηρύττων, ἐτύφθη σφοδρῶς καὶ παρεδόθη φυλακῇ. Μετὰ δὲ τὸ ταλαιπωρηθῆναι αὐτὸν ἱκανῶς, ἐκβληθεὶς πάλιν ἠναγκάσθη ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Καὶ μὴ πεισθεὶς ἐτύφθη ξύλοις μεγάλοις, καὶ σιδήροις πυρωθεῖσι κατεφλέγη. Εἶτα δεθεὶς σχοινίοις, ἐσύρετο διὰ μέσης τῆς πόλεως τυπτόμενος καὶ συμπατούμενος. Καὶ ὅτε ἔφθασε τὴν πύλην τῆς πόλεως, σφραγίσας ἑαυτὸν τῷ σημείῳ τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ φωνῆς ἄνωθεν ἐπακούσας εὐαγγελιζομένης τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ ἀγαθὰ, τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέθετο, καὶ ἐτάφη τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐν αὐτῇ τῇ πόλει.

EODEM MENSE.

Die vicesima quarta

217 *Certamen sancti martyris Tatiani.*

Tatianus Christi martyr fuit ex Gratia regione: et apud Mantineum degens, atque ad se accedentes infideles fidem Christi edocens, ab ethnicis detentus, et catenis constrictus, Claudiopolim ducitur, ac traditur præfecto; veramque enuntians fidem crudeliter cæditur, et in carcerem mittitur. Postquam vero ærumnis fuit valde vexatus, iterum extractus, Christum cogitur denegare. Sed ad id nequaquam inductus, ingentibus fustibus percussus, et ignito ferro combustus; funibus postea vinctus, per mediam urbem raptatur, percussus et conculcatus. Cumque ad civitatis portam pervenisset, se crucis signo signans, audita desuper voce, quæ ipsi præparata dona annuntiabat, spiritum Deo tradidit: ejusque venerabiles reliquiæ in eadem civitate conditæ fuerunt.

Καὶ ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐτυχίου μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Εὐτυχὴς ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἐγένετο μὲν ἐκ τῆς Σεβαστουπόλεως· διὰ δὲ τὸν πρὸς Χριστὸν πόθον καταλιπὼν καὶ πατρίδα καὶ γονεῖς, ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, καὶ γέγονεν αὐτοῦ μαθητής. Καὶ μιμησάμενος αὐτὸν εἰς ἀρετὴν,

Et certamen sancti martyris Eutychii discipuli sancti Joannis Theologi.

Eutychius Christi martyr Sebastopoli natus, propter Christi desiderium, patriæ, ac parentibus nuntio remisso, secessit ad Joannem Theologum, et illius evasit discipulus: cujus ipse virtutem imitatus, Dei gratia repletus fuit: divinoque zelo

sed Christianis inferret. Blanditiis igitur a tyranno delinitus, atque persuasibilibus verbis coactus Christum abnegare, nec tamen ad id inductus, aperte impugnatur 221, et capite amputatus, martyrio fungitur. Ejus autem reliquiæ translatæ, eodem in loco fuere repositæ, ubi sancti Adriani, cæterorumque sanctorum, et Stachys apostoli reliquiæ jacent.

A νῶντι τὰ χρήματα, καὶ μὴ πολεμοῦντι θύειν, ἀλλὰ Χριστιανούς. Κολακευθεὶς οὖν ὑπὸ τοῦ τυράννου, καὶ πιθανολογίαις ἀναγκασθεὶς ἀρνήσασθαι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, φανερῶς ἐπεβουλεύθη, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, ἐτελειώθη. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἀνακομισθὲν ἐτέθη, ἔνθα τὸ τοῦ ἁγίου Ἀδριανοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων. καὶ Στάχυος τοῦ ἀποστόλου.

EODEM MENSE.

Die vicesima septima

Memoria sancti Patris nostri Liberii.

Beatus Liberius, veritatis propugnator, Constantio imperante erat Romæ episcopus. Cum vero zelo fidei orthodoxæ arderet, suscepit Athanasium ab hæreticis exagitatum, atque Alexandriæ throno expulsum, quod veritatem ipse palam defenderet. Dum enim inter vivos agebant Constantinus et Constans majores natu filii Magni Constantini, orthodoxa fides servata est; sed ubi illi decesserunt, et relictus fuit rerum dominus Canstantius minor natu filius, qui Arianus erat, prævaluerunt hæretici. Quapropter etiam Liberius postquam multum redarguit, atque increpavit hæreticorum impietatem, in Bercæam Thraciæ civitatem est relegatus. At cum Romani fide et dilectione erga illum essent devincti, accesserunt ad imperatorem, exposcentes eum: ac propterea Romam iterum missus, cum suum gregem recte gubernasset, decessit.

B

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

ΚΖ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Λιβερίου.

Λιβέριος ὁ μακάριος καὶ τῆς ἀληθείας ὑπέρμαχος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίου ἐπίσκοπος Ῥώμης. Ὑπάρχων δὲ ζηλωτὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὑπεδέξατο τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ὑπὸ αἱρετικῶν καὶ τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας ἀπελαθέντα, παῤῥησιαζόμενος τὴν εὐσέβειαν. Ἕως γὰρ περιῆσαν Κωνσταντῖνος, καὶ Κώνστας οἱ πρῶτοι υἱοὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐφυλάττετο ἡ ὀρθόδοξος πίστις· ἡνίκα δὲ ἐκεῖνοι ἐτελεύτησαν, καὶ κατελείφθη κύριος τῶν πραγμάτων Κωνστάντιος ὁ ἔσχατος υἱός, Ἀρειανὸς ὤν, ὑπερίσχυσαν οἱ αἱρετικοί. Ὅθεν καὶ Λιβέριος, μετὰ τὸ πολλὰ διαλεχθῆναι, καὶ ἐλέγξαι τὴν δυσσέβειαν τῶν αἱρετικῶν, ἐξωρίσθη εἰς Βέροιαν τῆς Θρᾴκης. Ἀλλὰ πίστιν καὶ ἀγάπην ἔχοντες οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς αὐτὸν, προσῆλθον τῷ βασιλεῖ, ζητοῦντες αὐτόν. Καὶ διὰ τοῦτο πάλιν ἀποσταλεὶς εἰς Ῥώμην, καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ καλῶς ποιμάνας ἐτελειώθη.

Et memoria sancti Patris nostri Pœmenis anachoretæ.

Sanctus Pater noster Pœmen ex Ægypti fuit regione: derelicto autem mundo, secessit una cum suis germanis fratribus in monasterium, et monachus factus est. Multis post annis cum eorum mater ad eos invisendos profecta esset, id assequi minime potuit: occluserant enim illi januam. Dum vero hæc in gemitibus persisteret, ait ad ipsam Pœmen, non intuitus eam. Quid optas, o mater? Hæc vero: Vos conspicere volo. Cui 222 Pœmen: In altero sæculo nos invicem videbimus. Quæ ut audivit, recessit. At non hoc solum memoria dignum iste gessit, sed et alia plura. Præfectus enim regionis, comprehenso sororis ejus filio propter admissum flagitium, decreverat supplicio in illum animadvertere: et cognito, quod sancti nepos esset ex sorore, significavit ei, dicens: Si æquum censueris, dimittam eum. Cui Pœmen sic respondit: In illum diligenter inquire: et si mortis est reus, moriatur; si vero non, fac quod vis: Admiratus vero præfectus ejus animum affectibus nequaquam subjectum, illum dimisit. Plura autem sanctus operatus miracula, in pace quievit.

C

Καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ποιμένος τοῦ ἀναχωρητοῦ.

Ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ποιμὴν ὁσίῳ μὲν ἐκ τῆς χώρας Αἰγύπτου· καταλιπὼν δὲ τὸν κόσμον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον, μετὰ τῶν γνησίων αὐτοῦ ἀδελφῶν, καὶ ἐγένετο μοναχός. Καὶ μετὰ χρόνους πολλοὺς ἀπελθοῦσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἰδεῖν αὐτοὺς, οὐκ ἠδυνήθη· ἀπέκλεισαν γὰρ αὐτῇ τὴν θύραν. Ὡς δὲ ἐπέμενε κλαίουσα, εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ποιμήν, μὴ βλέπων αὐτήν· Τί θέλεις μῆτερ; Ἃ εἶπε, θέλω ἰδεῖν ὑμᾶς. Καὶ λέγει ὁ Ποιμήν· Ἐν τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ ὀψόμεθα ἀλλήλους. Ἃ δὲ ἐκείνη ἀνεχώρησεν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἐποίησεν ἄξιον μνήμης, ἀλλὰ καὶ ἕτερα πολλά. Ἃ γὰρ ἄρχων τῆς χώρας κρατήσας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ τὸν υἱὸν ἐπὶ καιρῷ ἐβούλετο τιμωρεῖν. Καὶ μαθὼν ὅτι τοῦ ἁγίου ἐστὶν ἀνεψιὸς, ἐμήνυσεν αὐτῷ, ὅτι Εἰ ἀξιοῖς, ἀπολύω αὐτόν. Ὁ δὲ ἀντεμήνυσεν· Ἐξέτασον τὰ κατ' αὐτὸν· καὶ εἰ ἄξιός ἐστι θανάτου, ἀποθνήτω· εἰ δὲ μή, ὡς βούλει ποίησον. Καὶ θαυμάσας ὁ ἄρχων τὸ ἀπροπαθὲς αὐτοῦ, ἀπέλυσεν αὐτόν. Πολλὰ δὲ θαύματα ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο.

D

Et memoria sancti Patris nostri Hosii Cordubæ episcopi.

Hosius Cordubæ episcopus, mundo remisso nuntio, et monasticum institutum amplexus, ascetica vita primum excelluit: mox omnibus refulgens

Καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ὁσίου ἐπισκόπου Κορδούβης.

Ὁ Ὅσιος ἐπίσκοπος Κορδούβης, καταλιπὼν τὸν κόσμον, καὶ γεγονὼς μοναχὸς, καὶ ἐν ἀσκήσει πολλῇ πρότερον διαπρέψας, καὶ μαντείαις ἀρεταῖς διαλαμ-

ψας, καὶ θαύμασι πολλοῖς κοσμηθείς, ἐχειροτονήθη παρὰ τοῦ τῆς Ῥώμης ἀρχιεπισκόπου τῆς πόλεως Κορδούβης ἐπίσκοπος. Ζῆλον δὲ ἔχων ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, παρεγένετο ἐν τῇ μεγάλῃ συνόδῳ τὴν τοῦ Ἀρείου μανίαν διελέγχων, καὶ τὴν ψυχοβλαβῆ αἵρεσιν ἀποχρούόμενος. Ἀλλὰ καὶ τὴν γενομένην ἐν Σαρδικῇ σύνοδον αὐτὸς συνεκρότει, τὰ πρῶτα ἐν τοῖς τότε συνελθοῦσιν ἐπισκόποις κεκτημένος. Ὕστερον δὲ ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ βασιλέως, Ἀρειανοῦ ὄντος, εἰς ἐξορίαν παρεπέμφθη, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ἐπισκόπων, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀντεχόμενος. Καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ πολλὰ δεινὰ παθών, καὶ πλείστους πειρασμοὺς ὑπομείνας, πρὸς Θεὸν δι' ὃν ἠγωνίσατο, χαίρων ἐξεδήμησεν.

A virtutibus, et miraculis exornatus, a Romano archiepiscopo episcopus urbis Cordubæ consecratur. Zelum autem habens pro fide orthodoxa, adfuit in magna synodo, Arii insaniam redarguens, atque hæresim animabus noxiam rejiciens. Sed et Sardicensem synodum ipse congregandam curavit, et primam sedem habuit inter episcopos, qui convenerant. Postea a Constantio imperatore Ariano in exsilium una cum aliis pluribus episcopis, qui orthodoxam fidem mordicus retinebant, pulsus, mulas in eo passus afflictationes, pluresque sustinens vexationes, lætus ad Deum, proquo decertaverat, migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΗ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μωσέως τοῦ Αἰθίοπος.

EODEM MENSE Die vicesima octava

B **228** *Memoria sancti Patris nostri Moysis Æthiopis.*

Οὗτος ὁ μακάριος τῷ μὲν γένει ἦν Αἰθίοψ· τῇ δὲ χρόᾳ, μέλας ἀκριβῶς, οἰκέτης πολιτευομένου τινός, ὃν διὰ πολλὴν δυστροπίαν καὶ λῃστρικὴν διαγωγὴν, ἀπώσατο ὁ ἴδιος δεσπότης. Οὗτός ποτε ποιμένι τινὶ ἐμνησικάκησε, παρεμποδίσαντι αὐτῷ εἰς πρᾶγμα, ὃν καὶ ἀποκτεῖναι ἐβουλεύσατο. Μαθὼν δὲ ὅτι πέραν τοῦ Νείλου ἐστὶ, πλημμυροῦντος τοῦ ὕδατος, τῷ στόματι δακὼν τὴν μάχαιραν, καὶ τὴν ἐπενδύτην τῇ κεφαλῇ ἐπιθεὶς, διανηξάμενος ἐπέρασε. Προαισθόμενος δὲ ὁ ποιμὴν τὴν αὐτοῦ ἔλευσιν, φυγὰς ᾤχετο. Ὁ δὲ, κριοὺς τέσσαρας ἐπιλέκτους σφαγήσας καὶ δήσας σειρᾷ, τὸν Νεῖλον ἀντεπέρασε κολυμβῶν. Τὰ κρέα δὲ φαγὼν καὶ τὰ κώδια οἴνῳ πλήσας, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ διεληλύθαμεν ἵνα δείξω, ὅτι δυνατόν ἐστι τοῖς βουλομένοις, διὰ μετανοίας σωθῆναι. Οὗτος ὀψέ ποτε κατανυγεὶς ἔκ τινος περιστάσεως, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν μοναστηρίῳ. Καὶ οὕτως προσῆλθε τῇ μετανοίᾳ, ὡς καὶ τοὺς συμπράκτορας αὐτοῦ ἀγαγεῖν τῷ Χριστῷ. Καθεζομένου δέ ποτε ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, λῃσταί τινες προσέβαλον αὐτῷ, ἀγνοήσαντες, εἶναι αὐτὸν τὸν Μωσῆν. Οὗς ὁ μακάριος δεσμήσας σχοινίῳ, καθάπερ σάκκον ἀχύρου, τοῖς ἑαυτοῦ ὤμοις ἐπιθεὶς, τῷ Κυριακῷ παρεγένετο, καί φησι πρὸς τοὺς ἀδελφούς· Ἐπειδὴ οὐκ ἔξεστί μοι ἀδικεῖν, τούτους δὲ εὗρον ἐπελθόντας μοι, τί κελεύετε περὶ τούτων; Αὐτοὶ δὲ γνωρίσαντες αὐτὸν, ὅτι Μωσῆς ἐστιν ὁ περιβόητος λῃσταρχος καὶ ἀκαταγώνιστος, ἐξομολογησάμενοι τῷ Θεῷ καὶ αὐτοὶ, ἀπετάξαντο, καὶ γεγόνασι μοναχοὶ δοκιμώτατοι. Θεαρέστως οὖν βιώσας ὁ ἅγιος γέρων, καὶ τὸν δαίμονα τῆς ἀκολασίας καταπαλαίσας, τελευτᾷ ἐτῶν ἑβδομήκοντα πέντε, γεγονὼς καὶ πρεσβύτερος, καὶ καταλιπὼν μαθητὰς ἑβδομήκοντα.

Beatus iste genere Æthiops, colore quam maxime niger, cujusdam civis servus, quem ipsius dominus expulerat propter ejus morum perversitatem, atque furandi consuetudinem. Hic cum in quemdam pastorem male animatus esset, quod ille sibi ad facinus patrandum fuerat impedimento, in animum sibi induxerat, eum de medio tollere. Certior autem factus ipsum trans Nilum agere, exundante aqua, ore gladium constringens, penula capiti superposita, nando transfretavit. At præsentiens pastor ejus adventum, fugiens abiit ; ipse vero quatuor mactans eximios arietes, ac fune devinciens, natando Nilum iterum trajecit ; et cum comedisset C carnes ; pellibus vino repletis ad suos socios rediit. Hæc enarravi ut ostendam, possibile esse volentibus per pœnitentiam consequi salutem. Iste vero tandem ex quodam casu compunctus, sese monasterio addixit : atque ita ad pœnitentiam accessit, ut suos etiam socios ad Christum adduceret. Aliquando ipso in cella sedente, quidam latrones impetum in eum fecerunt, ignorantes Moysen esse : quo beatus fune constringens, perinde ac paleæ saccum, suis imponens humeris, ad Basilicam se contulit ; et fratribus ait : Quoniam mihi non licet ullam inferre injuriam, et hos reperi in me invadentes, quid de iis jubetis ? Illi vero cognito, quod ipse Moyses esset, famosus ille latronum princeps, atque inexpugnabilis, Deo confessi, abdicato sæculo, monachi evaserunt probatissimi. Itaque sanctus senex vita Deo grata traducta, ac incontinentiæ dæmone devicto, moritur, annos natus quinque et septuaginta, presbyter etiam creatus, septuaginta discipulis post se relictis.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ. ΚΘ'

Ἡ ἀποτομὴ τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

EODEM MENSE. Die vicesima nona

224 *Decollatio gloriosi prophetæ Præcursoris et Baptistæ Joannis.*

Ὃς ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μαρτυρεῖται ὑπὲρ ἅπαντας εἶναι ὑπὸ Χριστοῦ, καὶ προφητῶν περισσότερος,

Hic qui inter natos mulierum maximus omnium esse, et prophetarum excellentissimus a Chris-

asseritur: qui præexsultans ab utero, Christum terræ atque inferis annuntiavit; filius erat Zachariæ pontificis, et Elisabet; Gabriele nuntiante genitus. Venerandum autem ei caput ab Herode obtruncatur propter scelestum regis cum Herodiade concubitum. Ab ipso matris sinu sanctitatem iste indutus, puritatem suscipiens, temperantiam amplexus, in cibi abstinentia se exercens, ab omni hominum conversatione remotus, eremum, ut urbem, habitavit, cum belluis vivens, cameli pilis vestitus, ac zona ex corio præcinctus; et instar volucrum, cibo utebatur a natura sponte oblato: assidue legem Dei meditabatur, cujus observantia, atque custodia nil ipsi unquam antiquius. Hic ipsos naturæ terminos transcendit; et purum atque immaculatum super omnem naturam Christum baptizavit. Cum itaque Herodes libidini valde indulgens, Judaicæ regionis tetrarcha, fratris sui Philippi uxorem sibi in thalami consortium duxisset, divino excitatus zelo propheta, et veritatis armis munitus, ait ad tyrannum: Non licet tibi habere uxorem Philippi fratris tui. Hinc carceres et vincula in sanctum, furibunda femina in id amatorem impellente. Quapropter dum natatilia celebrarentur convivia, opiparis, atque voluptariis compotationibus ad mentis impotentiam convivatorem devolventibus, en chorea meretriciæ puellæ, et præmium cædes prophetæ. E vestigio igitur allatum super disco justi caput et lascivienti, atque adulteræ feminæ traditum, adhuc sanguinem stillans, eamdemque proferens vocem. Acta sunt hæc in urbe Sebaste, quæ ab Jerusalem distat unius diei itinere Eodemque in loco, ubi qui post illum regnavit Tetrarcha, regias domos firmavit, et convivium ad prophetæ necem fuit celebratum; ibidem propheticum illud, et sanctum corpus ab ejusdem compositum discipulis, est reconditum.

A

B

C

ὁ προσκιρτήσας ἀπὸ γαστρὸς, καὶ τοῖς, ἐν γῇ, καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ τὸν Χριστὸν κηρύξας, οὗτος ἦν υἱὸς Ζαχαρίου τοῦ ἀρχιερέως καὶ Ἐλισάβετ, ἐξ ἐπαγγελίας Γαβριὴλ τεχθείς. Ἐτιμήθη δὲ τὴν τιμίαν κεφαλὴν ὑπὸ Ἡρῴδου διὰ τὴν παράνομον μίξιν τῆς Ἡρωδιάδος. Οὗτος ὁ ἐξ αὐτῆς τῆς νηδύος ἁγιωσύνην περιχείμενος, ἀγνείαν εἰσοικισάμενος, σωφροσύνην ἀσπασάμενος, ἀτροφίαν ἀσκήσας, καὶ πάσης ἀνθρώπων ἐπιμιξίας ἀπερρωγὼς, καὶ τὴν ἔρημον ὡς πόλιν οἰκήσας, θηρίοις συνδιαιτώμενος, καμήλου θριξὶ σκεπόμενος, δερματίνῃ ζώνῃ περισφιγγόμενος, καὶ ἐκ πτηνοῦ τὸ τῆς τροφῆς κεκτημένος αὐτόματον, μελέτην δὲ διηνεκῆ, τὸν τοῦ Θεοῦ νόμον ποιούμενος, ἡγεῖτο τῆς αὐτοῦ φυλακῆς καὶ τηρήσεως, πάντα δεύτερα καὶ ὑποδεῆ, ὁ τοὺς ὅρους ὑπερβὰς τῆς φύσεως, καὶ τὸν καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον καὶ πάσης ἐκείνης φύσεως βαπτίσας Χριστόν. Τοίνυν ὁ πολήσας ἐν ἀκολασίᾳ Ἡρῴδης, τοῦ Ἰουδαϊκοῦ τετραρχῶν ἐδάφους, τὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Φιλίππου γυναῖκα πρὸς γάμον ἠγάγετο. Θείῳ οὖν κινηθεὶς ζήλῳ ὁ προφήτης, καὶ ἀληθείας ὅπλοις φραξάμενος, ἔλεγε πρὸς τὸν τύραννον· Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ σου. Ἐντεῦθεν φυλακὴ καὶ δεσμὰ περὶ τὸν ἅγιον, τοῦ μανικοῦ γυναίου πρὸς τοῦτο τὸν ἐραστὴν συνελάσαντος. Ὅθεν γενεθλίων τελουμένων, καὶ πότου δαψιλοῦς καὶ φιληδόνου πρὸς παραφροσύνην ἐκκυλίσαντος τὸν ἑστιάτορα, ὄρχησις ἑταιρικοῦ θυγατρίου, καὶ μισθὸς, προφήτου ἀναίρεσις. Αὐτίκα οὖν ἦλθε ἐπὶ πίνακος ἡ τοῦ δικαίου κεφαλὴ, ἐκιδοῦσα μᾶλλον καὶ μοιχαλίδι γυναικὶ, ἔτι τὸ αἷμα στάζουσα, καὶ τὰ αὐτὰ φθεγγομένη. Ἐτελοῦτο δὲ ταῦτα ἐν τῇ Σεβαστῇ πόλει ἀπεχούσῃ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἡμέρας ὁδὸν, ἔνθα καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον ἄρξας τετράρχης, τοὺς ἀνακτορικοὺς ἐπήξατο δόμους. Καὶ ὁ προφητοκτόνος ἐτελέσθη πότος, ἐκεῖ καὶ τὸ προφητῶν ἐκεῖνο καὶ ἅγιον περισταλὲν παρὰ τῶν ἰδίων μαθητῶν ἀπεκρύπτετο σῶμα.

EODEM MENSE.

Die tricesima

225 *Memoria beati Fantini thaumaturgi.*

Hic originem duxit ex Calabrorum regione Georgio et Bryene natus parentibus. Ab ipsis vero fasciis Deo consecratus, monasterio dicatur; omnemque assecutus virtutem, ac factus probus operarius mandatorum Dei, divinis dignus revelationibus efficitur. Ad dies viginti jejunus permansit. Nudus etiam per quatuor annos perseveravit: innumeris conflictatus calamitatibus ob Saracenorum incursiones. Cum ita sexaginta annos perstitisset, Vitalium ac Nicephorum discipulos secum assumens, ad Peloponnesum appulit: et diu Corinthi versatus, multis ad salutem ansam dedit, Athenas petens, templumque Genitricis Dei veneratus, Larissam se contulit; atque longo temporis intervallo ad sancti Achillii sepulcrum immoratus, Thessalonicam proficiscitur, magni martyris Demetrii prodigiis delectatus: perque integros octo annos consuetum ab-

D

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.

Λ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου θαυματουργοῦ Φαντίνου.

Οὗτος εἵλκε τὸ γένος ἐκ χώρας τῶν Καλαβρῶν, Γεωργίου καὶ Βρυέννης υἱός· ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν σπαργάνων τῷ Θεῷ ἀφιερωθεὶς, μοναστηρίῳ ἐκδίδοται, καὶ πᾶσαν ἀρετὴν μετέρχεται, καὶ γενόμενος ἐργάτης δόκιμος τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, θείων ἀποκαλύψεων καταξιοῦται. Καὶ ἐπὶ ἡμέρας εἴκοσι διετέλεσνῆστις. Ἀλλὰ καὶ γυμνὸς ἐπὶ τέσσαρσι χρόνοις διεκαρτέρησε, καὶ μυρίαις περιστάσεσιν ἐπάλαισεν, ἐν ταῖς τῶν Σαρακηνῶν ἐφόδοις. Ἐν τούτοις ἑξήκοντα χρόνοις διαρκέσας, Βιτάλιον καὶ Νικηφόρον τοὺς αὐτοῦ παραλαβὼν μαθητὰς, τῇ Πελοποννήσῳ προσεπιβαίνει. Καὶ ἐν Κορίνθῳ χρόνον συχνὸν προσδιατρίψας, πολλοῖς πρόξενος σωτηρίας κατέστη· καὶ τὰς Ἀθήνας καταλαβὼν, καὶ τὸ ἅγιον τέμενος τῆς Θεοτόκου προσκυνήσας, ἐν τῇ Λαρίσσῃ γίνεται· ἱκανῷ δὲ χρόνῳ τῷ τοῦ ἁγίου Ἀχιλλείου προσεδρεύσας τάφῳ, εἰς Θεσσαλονίκην ἔρχεται. Καὶ κατα-

τρυφήσας τῶν τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου θαυμάτων, ἐφ' ὅλοις ὀκτὼ ἔτεσι τὸν συνηθη κανόνα τῆς ἐγκρατείας μετερχόμενος, ἐν γήρᾳ καλῷ καταλύει τὸν βίον.

A stinentiæ institutum retinens, in bona senectute e vita migravit.

ΜΗΝΙ ΤΩ ΑΥΤΩ.
ΛΑ'

'Η κατάθεσις τῆς τιμίας ζώνης, τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

'Ο τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου υἱὸς 'Αρκάδιος, τὴν τιμίαν ζώνην τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐξ 'Ιεροσολύμων ἐξαγαγὼν, φυλαττομένην ἐκεῖσε μέχρι τοῦ τότε καιροῦ μετὰ καὶ τῆς τιμίας ἐσθῆτος, ὑπὸ παρθένου γυναικός τινος · καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποκομίσας, κατέθετο ἐν λαμπρᾷ θήκῃ, ἣν καὶ ἐκάλεσεν ἁγίαν σορόν. Χρόνων δὲ διελθόντων τετρακοσίων δέκα, Λέων ὁ βασιλεὺς ἤνοιξε τὴν ἁγίαν B ταύτην σορὸν, διὰ τὴν τούτο σύζυγον Ζωὴν ἐνοχλουμένην ὑπὸ πνεύματος ἀκαθάρτου, ἥτις καὶ ἠξιώθη θείας ὀπτασίας· ὡς εἰ ἐπιτεθῇ ἡ τιμία ζώνη ἐπ' αὐτῇ, τεύξεται τῆς ἴασεως. Εὑρέθη οὖν ἡ τιμία ζώνη, ὡς νεουφαντος, ἀποστίλβουσα, σφραγῖδα ἔχουσα διὰ χρυσίνης βούλλης, καὶ κωδίκελλον ἐμφαίνοντα λεπτομερῶς, καὶ τόν τε χρόνον, τὴν ἰνδικτιῶνα, καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐν Κωνσταντινουπόλει προσεκομίσθη ἡ ἁγία ζώνη· καὶ πῶς ἐτέθη χερσὶ τοῦ βασιλέως ἔνδον τῆς θήκης ὑπ' αὐτοῦ σφραγισθεῖσα. Ἦν καὶ ἀσπασάμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ διὰ χειρὸς τοῦ τηνικαῦτα πατριάρχου ἄνωθεν τῆς βασιλίσσης ὑφαπλωθεῖσα, ἐλευθερίαν τοῦ νοσήματος εἰργάσθη. Καὶ πάντες τὸν Σωτῆρα Χριστὸν δοξάντες, καὶ τῇ πανάγνῳ αὐτοῦ Μητέρι ὕμνους εὐχαριστηρίους C ἀποδόντες, κατέθεντο τὴν ἁγίαν ζώνην ἐν τῇ τιμίᾳ σορῷ, ἐν ᾗ προϋπῆρχεν.

EODEM MENSE.
Die tricesima prima

Depositio venerandæ zonæ sanctissimæ Deiparæ.

Arcadius Magni Theodosii filius venerandam sanctissimæ Genitricis Dei zonam Hierosolymis educens, ubi usque ad illa tempora una cum pretiosa veste fuerat a quadam virgine asservata, eamque Constantinopolim transferens, deposuit in eleganti theca, quæ sancta urna fuit appellata. Quadringentis post annis Leo imperator hanc sanctam urnam aperuit propter uxorem ipsius Zoen ab impuro spiritu vexatam, quæ divina visione digna habita fuerat, atque admonita, fore ut, si ei veneranda zona imponeretur, incolumitatem obtineret. Itaque reperta fuit adoranda zona, perinde ac recens contexta, refulgens, aurea signata bulla, et codicillo adamussim **226** indicante annum, indictionem et diem qua Constantinopolim fuerat sacra zona asportata, utque imperatoris manibus intra thecam deposita, et ab ipso signata. Eam amplexus est imperator; et per manum tunc temporis patriarchæ super imperatricem explicata, a morbo liberam illam effecit. Cunctis demum Salvatorem Christum glorificantibus, atque immaculatissimæ ejus matri hymnos pro gratiarum actione reddentibus, reposita fuit sancta zona in veneranda urna, in qua antea exstabat.

BASILII JUNIORIS
PORPHYROGENITI
NOVELLÆ CONSTITUTIONES

(LEWENKAV. *Jus Græco-Romanum*, tom. I-II, fol.)

—

A.

A. Περὶ κτίσεως τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων.

Ὑπόθεσις. 'Εκ τῶν Βαλσαμῶν τοῦ 'Αντιοχείας. — Βασίλειος ὁ νέος τὴν Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ νομοθεσίαν διοριζομένην, μὴ κατασκευάζεσθαι νεωστὶ μοναστήρια, ἢ ξενῶνας, ἢ γηροκομεῖα, διὰ νεαρᾶς ταύτης ἀναιρεῖ, ἀπολυθείσης κατὰ μῆνα 'Απρίλλιον, ἐπινεμήσεως α', τοῦ ϛυιε', [ϛυιϛ'] ἔτους.

'Η ἐκ Θεοῦ βασιλεία ἡμῶν κτὶ παρὰ μοναχῶν ἐπ' εὐλαβείᾳ καὶ ἀρετῇ μαρτυρουμένων καὶ παρὰ πολ-

I.

De struendis ecclesiis, et religiosis domibus. Argumentum. Ex Balsamone Antiocheno patriarcha.

— Basilius junior Nicephori Phocæ legem, qua ille statuerat, ne de novo monasteria, vel xenones, vel gerocomia conderentur, per novellam hanc abolet; quæ fuit edicta mense Aprili, indictione prima, anno mundi VIMCCCCXCV I.

Divinitus constituta majestas nostra, cum a monachis, quorum testata pietas atque vi-

aut, si ab alia munita emanaverit, legem a domino A τῶν ἄλλων ἐκπεφοβῆσθαι τὴν παρ' αὐτῶν ἐκλάμψαν-
Hierapetro, nostro imperio, de ecclesiis Dei, τῶν Θεοῦ καὶ τῶν ἐνοίκων οἴκων παρὰ τοῦ τῆς βα-
religiosissima dominibus, latam, cum praesentium σιλείας ἐπιβάντος Κυροῦ Νικηφόρου τοῦτον νομο-
mentorum, tam nostrarum hujus coloratissimae ar- θεσίαν ἀθέλητον καὶ βίζαν τῶν παλαιῶν γενέσθαι κα-
gentea bullatione roboratam et firmatam existere, ve- κῶν καὶ τῆς οἰκουμενικῆς ταύτης ἐνορμεῖς πα-
luti non ad imperpetuum continuatissima dominatae ec- στρέψεως, ὅτε μὴ πρὸς ἀδείαν καὶ δόξαν τῶν
clesiarum et religiosarum domuum, sed ipsius ἱερωτάτων μόνον καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων ἀλλὰ κα
quoque hui condilum exemplum adeo retro sit αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ γενομένην, ἄλλως τε δὲ καὶ ἐπὶ
compertum id esse, compererit: (nam ex quo lex τούτῳ βεβαιωθεῖσαν (ἐξ ὅτου γὰρ τὰ τῆς τοιαύτης
lata robur habuit, nihil boni penitus in hodiernum ἐκράτησαν νομοθεσίας, οὐδ' ὁπωσοῦν, οὐδ' ἐπὶ
usque diem simili nostrum contigit, sed potius χρηστὸν ἄχρι καὶ σήμερον τῷ καθ' ἡμᾶς ἐπέβα
e contrario nullum omnino genus calamitatis in- βίῳ, ἀλλὰ τοὐναντίον συμφορᾶς μᾶλλον ἑκάστο
termissum) statuit per religiosam hanc auream bul- εἶδος ὅλως οὐδέν)· θεσπίζει διὰ τοῦ παρόντος ἐκ-
lam, eui auctoritatem imposuit, legem illam prius latam ab βοὺς ἐνυπογράφου χρυσοβούλλου, τὸ τὴν ῥηθεῖσαν
hac praesenti die cassatam debere, ac deinceps irri- νομοθεσίαν ἀργεῖν ἀπὸ τῆς παρούσης ταύτης ἡμέ-
tam, nullamque momenti manere: conditis ante B ρας, ἄκυρόν τε καὶ ἄπρακτον τοῦ λοιποῦ διαμένειν·
illam legibus tam de ecclesiis Dei, quam de reli- ἐνεργεῖν δὲ τοὺς πρὸ ταύτης κειμένους περί τε τῶν
giosis domibus, vim roborque suum obtinentibus; ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων νόμους,
quas et illustris nunc majestatis nostrae, et pater καὶ οὓς ὅ τε ἀοίδιμος τῆς βασιλείας ἡμῶν κύριος,
ejusdem, et aliorum optime ac religiosissime pro- ὅ τε πατὴρ ἐκείνου πάλιν, ὅ τε ἐπίπαππος ἀριστά τε
mulgarunt. Ubique autem et immutabilis esset haec καὶ θεοφιλέστατα ἔθησαν. Καὶ ὥστε ἀσφαλῆ καὶ
constitutio, propria manus subnotatam auroo ἀμετάθετον εἶναι τὴν παροῦσαν διάταξιν, οἰκείᾳ χειρὶ
quoque sigillo subsignari jussimus. Mensis Aprilis ὑποσημηνάμενοι χρυσῷ σφραγῖδι ταύτην ὑποσφραγι-
die IV, indictione prima, anno VIm CCCC. XXVI. σθῆναι διωρισάμεθα μηνὶ Ἀπριλλίῳ δ' ἐπινεμήσεως
(Chartul. VNT.) α' ἐν ἔτει, ϛυλϛ'.

II

Imper. Basilii et Constantini aurea bulla Venetorum mercatoribus libertates concedens. (A. 992.) (1).

In nomine patris etc.

Basilius et Constantinus omnes, quibus istud praesens nostrum sigillum demonstretur, fideles in C Deo imperatores Romanorum.

Non solum negotiationibus, quae sub manu nostra sunt, [illegible] et laudabile [illegible] et pertinente publico [illegible] cum providentia [illegible] potestate; in- [illegible] et pacis sollicitudine ad universam pro- [illegible] [illegible] [illegible]

Amalfitanos, Judeos, Longombardos, de civitate Bari et aliorum, sed solum illorum negotium adduxerint. Quodsi hoc faciunt, non solum illos defendere [non] potuerint, sed et suum justum perdiderunt.

Insuper et hoc jubemus, ut per solum logotheta, qui tempore illo erit de diorno (4), ista navigia de istis Veneticis et ipsi Venetici scrutentur, et pensentur et judicentur, secundum quod ab antiquo fuit consuetudo ; et quibus judicium forsitan inter illos aut cum aliis crescetur, scrutari et judicare pro ipso solo logotheta, et non pro alio judice qualemcunque unquam. Ideo jubemus et omnibus mandamus. . . . (5) ipsi cartularii qui sub illo sunt et notarii parohalasari, luminarchi [λιμενάρχαι], epologerni [ὑπολόγοι τοῦ γενικοῦ], et illi dicuntur silocalami, commerclarii de Avido, aut alios homines, qui reductus ut imperiali servitio usque in minimo servitio, verum de publico etiam nullum A hominem habere licentiam unquam tempore per qualemcunque occasionem aut ipsi Venetici aut illo navigiis tentare aut tangere aut scrutari aut qualecunque occasione perquirere, aut dicere illis, pro quibus (6) nostro Imperio commendabit illos esse sub manu de logothetis de diorno solo, et ab illo solo illos pensetur. Observando et illos omnia, quæ suprascripta sunt, et cum aliis servitiis operare cum suis navigiis pro karicatione de nostro hoste qui forsitan vult nostro imperio in Longombardia dirigere. Pensando omnes et exspectando, qui ausus fuisset contrarium, quæ nos jussimus et hæc scripsimus, pro quovis prævaricare et contraire faciunt, super eum venire disdignationem et iram de nostro imperio sufficiendo omni demonstratione sola de nostro ipso chrisobulli sigillo ; quod factum est B in mense Martio indictione quinta ; in quo et nostro pio et a Deo ordinato imperio confirmavit. Amen.

III.

« Imp. Basilii Porphyrogeniti, ut monasteria sint, quæ ultra VIII vel X monachos habeant, siquidem « sufficientem iis terram possideant ». (*Inter* 975-996.) [7].

Α'.

Βασιλείου τοῦ Πορφυρογεννήτου νομοθεσία νεαρὰ α'. Ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τὸν Ἰανουάριον μῆνα, τῆς θ' Ἰνδικτιῶνος, τοῦ, ζ φ δ' ἔτους.

Τὰ κεφάλαια σῆς παρούσης διατάξεως, ἐκ τῶν Ἀρμενοπούλου. — Ἀνατρέπει τὴν τεσσαρακοντατεσίαν, μηδὲν ὠφελεῖσθαι διοριζόμενος τοὺς δυνατοὺς ἀδικοῦντας καὶ πλεονεκτοῦντας τοὺς πένητας τῇ τεσσαρακονταετίᾳ, μηδὲ τοὺς πένητας ὑπὸ τούτων τῶν δυνατῶν ἀδικουμένους ἀποκλείεσθαι τῇ τεσσαρακονταετίᾳ· μηδὲ ἰσχύειν τοὺς περιορισμοὺς, εἰ καὶ χρυσοβούλλων ἐντός εἰσιν, ἀδίκως καὶ πλεονεκτικῶς γεγενημένους· μηδὲ τὸν δημόσιον ἀποκλείεσθαι χρόνῳ, ἀλλὰ ἀνακαλεῖσθαι τὸ ἴδιον δίκαιον ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος, καὶ δικαιοῦσθαι περὶ τὴν τούτου ἀνάληψιν. C

α'. Περὶ τεσσαρακοντατεσίας. — Ἐπειδήπερ ἡ βασιλεία μου, ἀφ' οὗ ἠνοκρατόρησε, καὶ τὰς κινουμένας ὑποθέσεις παρά τε τῶν πλουσίων καὶ τῶν πτωχῶν ἐπεχείρησε ζητεῖν, εὗρεν ὅτι οἱ θέλοντες πλεονεκτεῖν δυνατοῖ, εὔλογον ἀφορμὴν ἔχουσι τὴν τεσσαρακονταετίαν, καὶ σπουδάζουσιν εἴτε διὰ ξενίων, εἴτε διὰ ἰδίας δυναστείας τὴν τοιαύτην τεσσαρακονταετίαν διαθῆναι, καὶ ἔκτοτε κατὰ τελείαν δεσποτείαν ἔχειν, ἅπερ κακῶς ἐπλεονέκτησαν τοὺς πένητας· ἐξέθετο τὴν παροῦσαν νομοθεσίαν, τοῦτο μὲν καὶ τὰ προγεγονότα διορθουμένη, τοῦο δὲ καὶ τοὺς νῦν δυνατοὺς ἀναστέλλουσα, καὶ τοὺς μετέπειτα κωλύουσα, γινώσκοντας ὡς, οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἀπὸ τούτου εὑρήσουσιν, ἀλλ' ἀφαιρεθήσονται τὰ ἀλλότρια οὐκ αὐτοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν. Ὅτι μὲν οὖν ἡ βασιλεία ἡμῶν οὐκ ἀσκόπως, οὐδ' ἀδοκιμάστως τὴν τεσσαρακονταετίαν ἀνατρέπει, ἀλλὰ τοὺς πένητας ἐλεοῦσα, καὶ τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς συστάσεως αὐτοῦ φροντίζουσα, καὶ τὸ δίκαιον ἀγαπῶσα, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἐκκόπτουσα, φανερὸν ἔσται ἐξ ὧν

IV.

Basilii Porphyrogeniti novella constitutio publicata mense Jannuario, indictione IX, *anno* VI M. ID. IIII.

« Capita Constitutionis hujus ex Harmenopulo ». — Præscriptionem annorum XL tollit, statuens, ne annorum XL præscriptio potentioribus inopes injuste atque avare opprimentibus quidquam prosit : neve pauperes ab iisdem potentioribus læsi per annorum XL præscriptionem submoveantur. Ne terminorum quoque descriptiones robur habeant, licet aureis bullis contineantur, siquidem injuste ac fraudulenter factæ sint. Fiscum etiam nullo temporis intervallo vult excludi, sed ab Augusto Cæsare jus suum repetere, idque merito recuperare.

1. « De annorum XL præscriptione ». — Quoniam majestas mea comperit, ex quo cœpit imperare, motasque tam ab opulentis, quam pauperibus causas instituit cognoscere, locupletiores fraudandorum aliorum cupidos prætextum habere probabilem, nimirum annorum quadraginta præscriptionem ; et in hoc incumbere, sive muneribus, sive viribus suis intervenientibus, ut hoc annorum quadraginta spatium transeant, et ab eo tempore pleno dominio possideant illa quibus improbe pauperes fraudarunt : hanc ipsam legem tulit, partim ut ea, D quæ hactenus accidere, corrigat ; partim ut potentes, qui jam vivunt, reprimat ; et victuros deinceps, coerceat : scituros, se nullum hinc commodum percepturos, sed futurum ut res alienæ non tantum ipsis, sed et ipsorum hæredibus adimantur. Enimvero non inconsulto, nec absurde majestatem nostram hanc annorum quadraginta præscriptionem tollere, sed commiseratione tactam erga pauperes, deque republica et ejus duratione sollicitam, et

(4) Editores notant : « Logotheta de domo erit λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν s. τοῦ ἰδικοῦ. » Imo logotheta dromi intelligendus esse videtur. ID.

(5) Editores *Logothetæ* supplent. Male. Potius de ἐπάρχῳ παραθαλασσίτῃ cogitaverim. ID.

(6) Hæc verba : *aut dicere illis, pro quibus*, in cod. inter *scrutari* et *aut qualecunque* posita, transponenda esse viderunt editores.

(7) Laudatur in sequenti novella, cap. 3. Ipsa non exstat.

, ἐναλλάξας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ τοιούτου χω- A quidquam in eos novi moliebatur. Verum ex quo
ɔ. Ἐπεὶ οὖν οὕτως ἀνήχθη, καὶ οὕτως ἐγένετο Deus eum ad honorem hebdomadarii, deinde cu-
κατ' αὐτὸν, ἐνδεχόμενόν ἐστιν, ἵνα δώσομεν τοῦτο bicularii, postea protovestiarii provexit : totum
ούτῳ] εἰς βοήθειαν, καὶ καταλείψωμεν ἔχειν, ἃ paulatim vicum obtinuit, ac suburbanum suum
ἕως ἐπλεονέκτησεν ; οὐκ ἔστι δίκαιον. Ὅθεν καὶ reddidit, etiam appellatione vici mutata. Quoniam
βασιλεία ἡμῶν κατὰ τὸν τόπον διαβαίνουσα, καὶ τὸ igitur in hunc modum evectus fuit, ejusque rerum
ἄγμα ἐγκλήσει τῶν πενήτων διαγνοῦσα, τὰ τού- hic fuit status : fierine potest, ut hoc ipsum illi
ɔ οἰκήματα πολυτελῆ ὄντα κατέστρεψεν ἕως subvenire concedamus, et ea relinquamus ei,
ἄφους, καὶ τοῖς πένησι τὰ ἑαυτῶν ἀποδέδωκεν· quibus nequiter alios fraudavit ? non æquum hoc
εἶνφ δὲ κατέλιπεν, ὅπερ ἐξαρχῆς εἶχε δημόσιον, fuerit.Ideoque majestas nostra, cum locum ipsum
ἱ τῶν χωριτῶν ἵνα πάλιν αὐτὸν ἐποίει [ἐποίησε]. transiret,ac rem de querelis pauperum cognovisset:
νατοὶ δὲ λογιζέσθωσαν (9), μὴ μόνον οἱ τοιοῦτοι, villas ejus sane quam pretiosas ad ipsum usque
λὰ καὶ ἅπαντες οἱ ἀναγραφόμενοι κατὰ μέρος ἐν solum diruit, ac pauperibus sua restituit : illi vero
, διατάξει τοῦ προπάππου ἡμῶν καὶ βασιλέως, reliquit eum fundum publicum, quem initio habe-
ωμανοῦ τοῦ γέροντος. Οὗτος γὰρ καὶ αὐτοὺς τοὺς bat, et rursus unum ex vicaneis effecit. Cæterum
ολαρίους δυνατοὺς ὠνόμασεν. Ἡμεῖς δὲ λέγομεν B potentes existimantor, non hujusmodi duntaxat
εἰ τούτους δυνατοὺς, προστίθεμεν δὲ καὶ πρωτο- homines : sed universi, qui singillatim perscripti
τάρχους. Καὶ γὰρ τούτους δυνατοὺς, ἤδη πραγμα- sunt in constitutione proavi nostri et imperatoris,
κῶς διέγνωμεν. Διὰ ταῦτα τοιγαροῦν θεσπίζομεν Romani majoris. Hic enim et ipsos scholares ap-
ἀ τῆς παρούσης ἡμῶν νομοθεσίας τὰ πρὸ τοῦ pellavit potentes, quos sane nos quoque potentes
ροπάππου ἡμῶν καὶ βασιλέως, Ῥωμανοῦ τοῦ γέ- dicimus, et protocentarchos adjicimus. Nam et
οντος, ἐπικτηθέντα τοῖς δυνατοῖς εἰς χωρίων κοι- hos potentes esse, jam edita pragmatica pronun-
ότητας, ἀλλὰ δι' ἐγγράφων δικαιωμάτων, καὶ tiavimus. Ob hæc ergo sancimus præsenti consti-
ωστατικῶν μαρτυριῶν τὸ βέβαιον ἔχοντα, δεσπόζε- tutione nostra, ut quæcunque acquisiverint bona
θαι παρ' αὐτῶν, καθὰ καὶ οἱ παλαιοὶ νόμοι λέγουσι. potentes in communibus consortium prædiis,ante
ιὰ τοῦτο δὲ τὰ ἔγγραφα δικαιώματα, καὶ τὰς proavum nostrum et imperatorem, Romanum
ωστατικὰς μαρτυρίας προκομίζεσθαι βουλόμεθα, majorem,modo acta sunt,per instrumenta scriptis
ὅπως οἱ δυνατοὶ μὴ προφασίσωνται κατὰ περίνοιαν, comprehensa, probabiliaque testimonia robur ha-
τὰ νεωστὶ αὐτοῖς ἐπικτηθέντα κρατεῖσθαι παρ' αὐ- beant, in eorum dominio maneant, quemadmodum
τῶν ἀπὸ παλαιοῦ. Ἀπὸ τότε δὲ, καὶ μέχρι τοῦ νῦν, et vetera jura tradunt.Propterea vero instrumenta
ἥτις ἐστὶ πρώτη τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, τῆς ἐννάτης scripta, cum probabilibus testimoniis proferri vo-
νδικτιῶνος, τοῦ ς φ δ ἔτους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, C lumus : ne potentiores vafre causentur, ea quæ
ἐπεὶ καὶ παραγγελία ἔγγραφος ἐγένετο διὰ τῆς recens compararunt,jam olim ab se possideri. Ve-
ξηλωθείσης νομοθεσίας τοῦ προπάππου ἡμῶν καὶ rum ex eo tempore in hunc usque diem, qui pri-
βασιλέως, Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος, μηδὲν τὸ σύνολον mus est mensis Januarii, indictionis nonæ, anni
ἰσχύειν, ἢ ἀκούεσθαι τὴν τεσσαρακονταετίαν, μήτε VIM. IC. IIII. imo etiam deinceps, quandoquidem
τοκαθόλου κατὰ τῶν πενήτων ἐνέργειάν τινα ταύτην factum est interdictum scripto expositum per indi-
ἔχειν, ὅπου μετὰ [τῶν] δυνατῶν ἔχουσιν, ἀλλ' ἀντι- catam constitutionem proavi nostri et imperatoris,
στρέφεσθαι τοῖς πένησι τὰ ἴδια. Μήτε μὴν τοὺς Romani majoris, nihil in universum valeat, nec
δυνατοὺς δικαιοῦσθαι εἰς τὸ ἀναλαβεῖν τὰ τιμήματα audiatur annorum quadraginta præscriptio ; nec
τῶν τοιούτων τόπων, ἢ τὰς βελτιώσεις· ἀλλ' ἀπόλ- prorsus ullam adversus pauperes efficacitatem ha-
λειν καὶ τὰ τιμήματα, καὶ τὰς βελτιώσεις, διότι καὶ beat,ubi prædia cum potentibus possident ; sed sua
τὴν εἰρημένην νομοθεσίαν παραβάντες εὑρίσκονται. pauperibus restituantur. Nec item quidquam juris
Καὶ μᾶλλον ἄξιοί εἰσιν εὐθύνεσθαι. Γράψας γὰρ ὁ potentes habeant,ad recipiendum ejusmodi locorum
βηθεὶς πρόπαππος ἡμῶν καὶ βασιλεὺς, Ῥωμανὸς ὁ pretia, vel meliorationes : sed tam ipsa pretia,
γέρων, καὶ εἰπὼν, ὅτι Ἀπὸ τοῦ νῦν κωλύω τοὺς quam meliorationes amittant, propterea quod indi-
δυνατοὺς τοῦ μὴ ποιεῖν ἐπικτήσεις εἰς κοινότητας D catam constitutionem violasse comperiantur,adeo-
χωρίων· ἔδειξεν, ὅτι διόλου καὶ εἰς ἀπέραντον ἐκώ- que pœna potius digni sint. Nam cum legem scri-
λυσεν αὐτοὺς, καὶ τὴν τεσσαρακονταετίαν οὐ δέδωκεν pserit dictus ille noster proavus et imperator,
αὐτοῖς εἰς βοήθειαν. Οὐ μόνον δὲ εἰς τοὺς παρέμπρο- Romanus major, eique inseruerit, deinceps inter-
σθεν χρόνους ταῦτα νομοθετοῦμεν, ἀλλὰ καὶ κατὰ dicere se potentibus ; ne quid de communitatibus
τῶν διαβάντων χρόνων εἰσάγομεν τὴν νομοθεσίαν vicorum comparent : ostendit, ut universum et in
ταύτην· δηλονότι ἀφ' οὗ ἡ νομοθεσία τοῦ προπάπ- infinitum se hoc illis prohibuisse,nec præscriptio-
που ἡμῶν καὶ βασιλέως, τοῦ κυρίου Ῥωμανοῦ τοῦ nem annorum quadraginta concessisse, quæ ipsis
γέροντος, ἐξετέθη. Εἰ γὰρ μὴ διορθωσόμεθα ἄρτι, succurreret.Neque tantummodo nos pro temporibus
ὅσα κινοῦνται ἀπὸ τῶν παρελθόντων, πῶς ἔχουσι secuturis hanc legem ferimus, verumetiam adver-
φυλαχθῆναι τὰ μέλλοντα ; καὶ πῶς ἔχουσι φοβηθῆναι sus ea,quæ præterierunt, eamdem introducimus :

(9) Merg., Σημείωσαι, τίνες λέγονται δυνατοί. *Nota, qui dicantur potentes.*

ex quo cellul[illegible]
[illegible] domini Roma[illegible]
[illegible]ppe ut domo [illegible]
[illegible]ctoritia libe[illegible]
[illegible]tutus poterunt [illegible]
[illegible]ceteriique pote[illegible]
sunt, quo minus [illegible]
[illegible]navissimum [illegible]
[illegible]varitia pe[illegible]
[illegible]linquant [illegible]
[illegible]tionis spe dominium, nemo [illegible]
ut eis adimi nequeat [illegible]
nientium, quo ab [illegible]
licet habent, tollatur, [illegible]
ejusmodi ob avaritia profect[illegible] Jam a
parentibus acceperunt, et ut nostram [illegible]
plenam pervenunt : ejusmodi [illegible]
stra contigere Romani Musela magist[illegible]
Nam et illi patrimonium tale, justa [illegible]
possidentes, ab avo et parentibus relictum ut amplitatem redacti sunt. Quapropter et injustitiam, et inæqualitatem ejusmodi excindens majestas nostra, cunctisque tam opulentis, quam pauperibus utilia pariter et justa dispensans, præscriptionis annorum XL tempus abrogat : ut ibi potentes etiam [illegible] non relinquant ; et pauperes, si rebus suis [illegible], non [illegible] ex lege præsenti firmum auxilium habeant.

2. *De finium sive terminorum descriptionibus.* — Quia vero in finium descriptionibus, quæ nullis aureis inferuntur, etiam multa pauperum [illegible] prehensa reperiuntur, atque etiam prata et unum augustales ; et inde qui bullas aureas [illegible] unt, ejusmodi loca per occasionem talis finium descriptionis possident, cujusmodi pleraque majestas nostra deprehendit, in Oriente propemodum [illegible], et in Occidente universo, cum illic in expeditionibus commoraretur : ideirco mandat, ut finium descriptiones ejusmodi nihil omnino valeant, nec ut aliquod inde jus habeant, incidente controversia, qui eas producunt. Nec enim tales finium descriptiones sic a majestate mea fiunt, quasi plenam pro perceptionem earum consecuta, ratas illas et immutabiles existimet : sed ut factam in aurea bulla donationem majestas mea eidem inserit, ita finium circumscriptiones ab aliis proficiscentes, eadem plenam, et securitatem, et firmitatem, tanquam ab aureæ bullæ vi, pari modo habere nequeant.

3. *De monasteriis.* — Quoniam vero propemodum ab universis, ut ita dicam, provinciis coram majestate nostra tale quiddam motum est, quod pleraque prædia damnum et injuriam accipere deprehendantur, nonnulla quoque parum abest quominus in nihilum redigantur per occasionem monasteriorum. Nam in prædiis plerisque reperitur, quod villæ possessor aliquis ecclesiam in loco suo construxit, eique partem suam dedicavit, assentientibus illi consortibus in prædio cæteris. Inde calogerus (10) ipse factus est, et in ea sedit, quam-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Καὶ ἐγένοντο δύο καὶ τρεῖς καλόγηροι. Εἶτα τελευτησάντων αὐτῶν, ἐκράτησε τὴν ἐκκλησίαν ὁ ἐπὶ τοῦ τόπου μητροπολίτης τυχὼν, ἢ ἐπισκοπος, καὶ ἰδιοποιήσατο ταύτην, καὶ ὠνόμασε μοναστήριον. Καὶ [καὶ εἶτα] ὅτι τὰ μὲν τῶν τοιούτων μοναστηρίων αὐτοὶ ἐκεῖνοι κρατοῦντες οἱ μητροπολῖται ἢ ἐπίσκοποι, τὰ δὲ κατὰ δωρεάν τισι διδόντες, πλεονεκτοῦσι τὰ χωρία, καὶ ἀδικοῦσι, καὶ ἐξαλείφουσιν. Ἐπεὶ οὖν πολλὰ τοιαῦτα πρὸ τοῦ βήματος ἡμῶν ἐκινήθησαν, κελεύομεν ὅσα τοιαῦτα καὶ οὕτω γενόμενα εὐκτήρια εὑρίσκονται, τοῖς πένησιν ἵνα παρέχωνται· τὸ δὲ τῆς μητροπόλεως, ἢ τῆς ἐπισκοπῆς μέρος, ἐκεῖθεν τελείως ἐκβάλληται. Εἰ δὲ καὶ προσώποις τισὶν ἐδωρήσαντο ταῦτα οἱ μητροπολῖται, ἢ οἱ ἐπίσκοποι, ἵνα καὶ τὰ τοιαῦτα πρόσωπα ἐκεῖθεν ἀποδιώκωνται, εἰ καὶ τάχα πολὺν ἔχουσι χρόνον τὴν δεσποτείαν αὐτῶν. Οὐδὲν γὰρ ἰσχύειν εἰς ταῦτα τὸν χρόνον ὁρίζομεν, ἀλλ' ὡς εἴρηται παρακελευόμεθα, ἵνα τὰ μὲν εὐκτήρια τοῖς χωρίταις ἀποκαθιστῶνται, καὶ ὅσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εὐκτήρια, ἀλλ' ὑπὸ τὰ χωρία· καὶ καλόγηροι ἐν αὐτοῖς ὑπάρχωσιν, ὅσοι καὶ πρώην ὑπῆρχον. Οἱ δὲ μητροπολῖται, ἢ ἐπισκοποι, μόνην τὴν ἀναφορὰν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν σφραγῖδα, καὶ τὴν διόρθωσιν τῶν ἴσως γινομένων σφαλμάτων παρὰ τῶν καλογήρων ἔχωσι· καὶ μήτε συνήθειαν, μήτε τι ὀπωσοῦν ἄλλο ἐκ τούτων λαμβάνωσιν, ὡς δῆθεν ἀπὸ μοναστηρίου. Ἵνα δὲ ἀναγκάζωνται τὰ τοιαῦτα χωρία ἔχειν ἐν τοῖς δηλωθεῖσιν εὐκτηρίοις καλογήρους, ὅσοι καὶ πρότερον ἐν αὐτοῖς ἦσαν. Εἰ δὲ εἴς τινα τῶν αὐτῶν εὐκτηρίων σολέμνια παρὰ βασιλέως ἢ φωταψίαι [φωταψίαι] γεγόνασιν, ἔχουσι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐκτήρια καὶ καθίσματα, εἰ τάχα καὶ δίκαιον οὐκ ἔστιν, ἀλλ' οὖν ἐπεὶ προνοίας βασιλικῆς ἔφθασαν ἀξιωθῆναι, ἵνα διαμένωσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, εἴτε ὑπὸ μητροπολιτῶν, εἴτε ὑπὸ ἐπισκόπων, ὑφ' ὧν [ὑφ' ἧν] καὶ νῦν εἰσὶν, ἔχοντα καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ καθίσματα, πλὴν ἵνα μὴ παραπέμπωνται εἰς ἕτερα πρόσωπα. Διὰ τοῦτο γὰρ ἡ βασιλεία ἡμῶν οὐδὲ μοναστήρια ὀνομάζει αὐτὰ, ἀλλ' εὐκτήρια τοῦ χωρίου, ἔχοντα (ὡς εἴρηται) καὶ καλογήρους. Ὅσα δὲ πάλιν ἀπὸ χωρίων καὶ τοιούτου τρόπου συνέστησαν μοναστήρια, ἔφθαζον δὲ πολλοὶ τῶν πλησιαζόντων ἐν αὐτοῖς ἀποκαρῆναι, ἀφώρισάν τε καὶ τὰς ἰδίας ὁποστάσεις ἐκεῖ, καὶ γεγόνασι μετὰ ταῦτα μεγάλα, καὶ εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἀνὰ ἡ', ἢ ι', ἢ ἐπέκεινα καλόγηροι, εἰ καὶ τάχα δίκαιον οὐκ ἔστιν, ἀλλ' οὖν εὐδοκοῦμεν, ἵνα ὦσι ταῦτα ὑπὸ τοὺς μητροπολίτας καὶ τοὺς ἐπισκόπους, καὶ ἵνα μηδὲν οἱ τοιοῦτοι διακωλύωνται, τὸ δωρεῖσθαι καὶ παραπέμπειν αὐτὰ ὅπου βούλονται. Πλὴν εἴγε προεῖχον, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔχουσι τὰ τοιαῦτα ἐπέκεινα τῶν η', ἢ ι' καλογήρων, καὶ ἰσχύουσι διὰ τῆς εὐπορίας, ἧς ἔχουσι, τούτους διοικεῖν. Οὐ γὰρ δύνανται νέας ἐπικτήσεις ποιεῖσθαι, κωλυθέντα πρότερον μὲν παρὰ τοῦ προπάππου ἡμῶν καὶ βασιλέως Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος. Νῦν δὲ; παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν. Ἀπὸ γὰρ τῆς παρούσης νομοθεσιας καὶ πλείονας ἐὰν ἀφορίσωσιν εἰς τοὺς καλογήρους, εἴ τε μητροπολίτης, εἴ τε ἐπισκοπος, διὰ τὸ τὴν βασιλείαν ἡμῶν ἄρτι διορίσασθαι, ἵνα ὦσι μον-

A diu vixit. Idem et alius villæ possessor fecit, et rursum alius similiter, ita quidem, ut duo tresve calogeri fierent. Hinc defunctis istis, obtinuit illam ecclesiam loci forte metropolita, vel episcopus, et sui juris eam fecit, ac monasterium nominavit. Inde talium pleraque monasteriorum illi ipsi retinentes metropolitæ, vel episcopi, pleraque vero quibusdam per donationem concedentes fundorum majorem partem pro se rapiunt, et injuriis gravant et abolent. Quoniam igitur complura talia pro tribunali nostro mota sunt, mandamus; ut quæcunque talia, talique modo facta repetiuntur oratoria, pauperibus restituantur; utque metropoleos aut episcopatus pars inde penitur ejiciatur. Quod si etiam metropolitæ, vel episcopi, personis quibusdam

B hæc donarunt; expellantur indidem et illæ personæ, tametsi longo tempore forsitan eorum dominium habeant. Nam in his præscriptionem temporis nullum habere robur statuimus, sed præcipimus, quomadmodum dictum est, ut oratoria villarum possessoribus restituantur, atque etiam in posterum sint oratoria, verum prædiis rusticis subjecta; sintque in eis calogeri totidem, quot etiam prius erant. At metropolitæ, vel episcopi, solam oblationem in eis, et signaculum, et correctionem erratorum, quæ a calogeris forte committuntur, habeant: ac neque consuetudinem, neque quidvis aliud ejusmodi ex eis accipiant, velut a monasterio. Cogantur autem villæ tales in oratoriis indicatis habere tot calogeros, quot prius in eis erant. Si vero in aliquo ex his oratoriis ab imperatore vel

C solemnia, vel accensiones luminum factæ sint, et sessiones etiam habeant hujusmodi oratoria; licet hoc fortassis jure non fiat, tamen propterea, quod jam ante provisionem augustalem meruerint, in posterum quoque permaneant, sive sub metropolitis seu episcopis, sub quibus et modo sunt, easdemque sedes rursus habeant, eo nimirum excepto, ne ad alias personas transmittantur. Nam propterea majestas nostra ne monasteria quidem ea vocat, sed ruris oratoria; calogeros etiam, ceu dictum, habentia. Quæcumque vero rursum ex villis, et indicato modo facta sunt monasteria, si complures ex vicinis jam ante contigerit in eis tonderi, quorum patrimoniis illic consecratis, magna deinceps facta sint, ut in singulis ad octo, vel decem, vel plures

D calogeri degant: et si fortassis hoc jure non fiat, placet tamen nobis, ut illa sub metropolitis et episcopis sint, et ut hi nequaquam prohibeantur, quo minus et donent, et transmittant ea, quocunque volunt: modo tamen et prius habuerint, et nunc adhuc habeant ultra VIII, vel X calogeros, et tantum valeant in bonis, quæ possident, ut his alendis sufficiant. Quippe novas acquirere nequeunt possessiones, id facere prohibita prius quidem a proavo nostro, et imperatore Romano seniore, nunc autem a majestate nostra. Nam post legem præsentem, etiamsi plures inter calogeros consecrent sive metropolita quispiam, seu episcopus, propterea

ὸν ἐκτελοῦντας, τούτους μηδὲν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος ἐλεῖσθαι, ἀλλ' ὡς ἀναξίους καὶ ἀτίμους κολάζεσθαι καὶ ἀποθνήσκειν. Πλὴν τοῦτο λέγομεν γίνεσθαι, ἐν ἡ συσκευὴ ἐκ μελέτης καί δόλου, καὶ ἡ συνωμοσία καὶ ἡ ἐπίθεσις ἀπὸ φανεροῦ, καὶ ἀπὸ πονηρᾶς γνώμης ὑπάρχωσι, καὶ πᾶσι καταφανὲς εἴη, ὡς προοπτῇ, καὶ συναινέσει καὶ εἰδήσει αὐτῶν, εἴτε λαὸς νέστη, καὶ προβάντα φόνον ἐνήργησεν, εἴτε οἱ προτρεπόμενοι αὐτῶν [αὐτοῖς] διὰ τὴν προὐπαρξαν μέσον αὐτῶν τε καὶ τοῦ φονευθέντος διαμάχην ἢ φιλονεικίαν τοῦτο ἐτέλεσαν, ἢ αὐτοὶ ἐκεῖνοι χειροτονήσαντες τὸ τοιοῦτον ἄθεσμον ἔργον εἰργάσαντο, ἄλλους γνωστοὺς αὐτοῖς καὶ φίλους παρέπεισαν τοῦτο διαπράξασθαι.

et scelus ipsum perficiunt, nullum et dignitate adjumentum capiant, sed tanquam illa indigni et infames puniantur, ac mortis supplicium ferant. Attamen hoc fieri tunc debere dicimus, cum insidiosa molitio profisciscitur a dolo meditato, et conjuratio atque invasis palam, et improbo exsistit animo, cumque, manifestum est omnibus, quod hortantibus, et approbantibus, et scientibus ipsis aut populus coiverit, et cædem admissam designaverit; aut quidam operas ipsis navantes propter rixam et contentionem, quæ prius inter ipsos et occisum exstiterat, eum confecerint; aut quod ipsimet sua manu facinus ejusmodi nefarium perpetraverint, aut alios sibi notos, ef amicos, ad perpetrandum impulerint.

ς'. Περὶ τῶν χρυσοβούλλων. — Ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖς ἀνωτέρω εἰρημένοις διοριζόμεθα καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ χρυσοβούλλια πολλὰ γεγόνασιν, ἀφ' οὗ ἡ βασιλεία ἡμῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐπέβη ἀρχῆς, ἐχρις οὗ ὁ πρόεδρος Βασίλειος καὶ παρακοιμώμενος κατέβη, εἰς δὲ τοὺς τοιούτους χρόνους οὐ τὰ δοκοῦντα ἡμῖν ἐγίνετο, ἀλλ' ἡ ἐκείνου ἐν πᾶσι θέλησις ἐνηργεῖτο καὶ πρόσταξις, παρακελευόμεθα τὰ ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις γενόμενα χρυσοβούλλια, πάντα ἄκυρα μένειν καὶ ἀνενέργητα· ὅσα δηλονότι μὴ προεκομίσθησαν μετὰ τοῦτο τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ τὸ, ΕΤΗΡΗΘΗ ἐν αὐτοῖς ἐγράφη. Ἡ γὰρ βασιλεία ἡμῶν, ἡνίκα τὸν δηλωθέντα πρόεδρον καὶ παρακοιμώμενον κατεδίκασε, πρόσταξιν ἐξέθετο, ἵνα πάντες τὰ τοιαῦτα προκομίσωσι, καὶ δέξωνται βεβαίωσιν, τοῦ ΕΤΙΙΡΗΘΗ οἰκειοχείρῳ ἡμῶν γραφῇ προστιθεμένου ἐν τοῖς τοιούτοις. Ὅσα δὲ οὐ προεκομίσθησαν, οὐδὲ ἐδέξαντο τὴν βεβαίωσιν, ἄκυρα καὶ ἀβέβαια ἔστωσαν ὡς νόθα καὶ ψευδῆ. Εἰ γὰρ ἀληθῆ ἦσαν, προεκομίσθησαν ἂν παρὰ τῶν ἐχόντων αὐτά.

6. *De bullis aureis.* — Ultra vero dicta superius omnia, hoc etiam statuimus: Quoniam aureæ bullæ multæ factæ sunt, ex quo majestas nostra principatum imperatorium adiit, usquedum præses ille Basilius et excubitor noster dejectus fuit, et iis temporibus non quæ nobis viderentur fiebant; sed in omnibus voluntas ipsius, et quidquid jussisset, perficiebatur: mandamus, ut omnes illis factæ temporibus aureæ bullæ maneant irritæ, ac inefficaces; quot scilicet postea majestati meæ productæ non fuerunt, et in quibus verbum, SERVATA, non fuit inscriptum. Quo enim tempore majestas mea præsidem et excubitorem indicatum condemnavit. edictum publice proposuit, ut cuncti bullas aureas ejusmodi proferrent, et confirmationem earum talem acciperent; qua verbum SERVATA FUIT, scriptura propriæ manus a nobis in eis apponeretur. Quæcunque vero productæ non fuerunt, nec confirmationem hanc, obtinuerunt, irritæ minimeque firmæ sunto, veluti non legitimæ et falsæ. Nam si veræ essent utique, ab illis, qui habebant eas, productæ fuissent.

ζ. Τελευταῖον δὲ καὶ τὸ περὶ τοῦ δικαίου τῶν πανηγύρεων στασιασθὲν βουλόμεθα τὴν προσήκουσαν τάξιν λαχεῖν. Ἐπεὶ γὰρ ἐδεήθησάν τινες διεγκαλοῦντες, ὡς ἔκπαλαι τῶν χρόνων ἐχόντων αὐτῶν πανήγυριν συνισταμένην ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις, ἀφίστανται τούτων καὶ ἀναχωροῦσιν οἱ τὴν πανήγυριν συνιστῶντες πραγματευταί, καὶ τοὺς μὲν παλαιοὺς δεσπότας τῆς πανηγύρεως ἐρήμους καταλιμπάνουσιν, ἐν δὲ τοῖς τόποις τῶν ὑποδεχομένων αὐτοὺς καινίζουσι τὴν πανήγυριν· κελεύομεν, εἴπερ ποτὲ τοιοῦτόν τι γήνηται, εἰ μὲν ἀθρόον πάντες καὶ ὁμοθυμαδὸν οἱ πανηγυρισταὶ καὶ ἔμποροι οἵ τε αὐτόχθονες καὶ οἱ ἐπήλυδες ἀφίστανται μὲν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ δεσπότος τῆς πανηγύρεως, προσέρχονται δὲ ἑτέροις τόποις καινίζοντες τὴν πανήγυριν, ἔχειν αὐτοὺς τὸ ἀκώλυτον καὶ ἐλεύθερον, καὶ ὡς ἂν δὴ βούλονται διενεργεῖν τῆς πανηγύρεως τοπικὴν μετάθεσιν, μὴ βιαζομένους πάντως, ἀλλ' ἑκουσίως καὶ αὐθαιρέτως πρὸς τοῦτο φερομένους. Εἰ δὲ διάστασις ἐν τοῖς πανηγυρισταῖς γένηται, καὶ οἱ μὲν αἱροῦνται εἶναι ἐν οἷς τόποις ἐπανηγύριζον καὶ πρότερον, οἱ δὲ τούτων ἀφίστανται καὶ πρὸς ἑτέρους μεθίστανται, τηνικαῦτα τὸ διαφέ-

Postremo concionum solemnium antistiti locum, quem occupare debet, assignamus. Ad aliquorum namque preces cum antiquitus conciones in ipsorum regionibus celebrassent, antistites jam id facere recusantes abscesserunt, novis subinde concionibus apud eos, quorum hospitio utebantur, locum daturi. Statuimus igitur ut, quando tale quid acciderit, ubi nempe concionatores, mercatores, indigenæ aut exteri, priorem præsidem dereliquerint, aliaque loca novas conciones instituturi adierint, id facere eis liceat. Voluntariam enim, arbitrariam prorsusque liberam iis talem translocationem fore præsuminus. Quod si inter concionum ordinatores dissensio intercesserit, ita ut alii in iisdem, quibus antea, locis conciones celebrare satagant, alii de novis locis cogitent, nos quidem jus prioritatis prævaleat statuimus, ita ut priori loco privilegium communi suffragio fultum remaneat. Atque hoc loco non est prætereundum quod istæ concionum translationes quadripartitæ sunt; aut enim a potentibus ad potentes, aut ab impotentibus ad impotentes, aut a potentibus ab impotentes, aut ab impo-

tentibus ad potentes fieri solent. Ex his quæ de tribus prioribus memoravimus, thematum vim habent *de potentium autem ad potentes*, et ab impotentium ad potentes, et potentium ad impotentes translatione loquimur. Quartum namque caput lenius atque humanius interpretabimur. Facile enim potentes concionandi jus impotentibus eripiunt. In hoc igitur capitulo ordinamus ut concionis inter impotentes et potentes translatio locum habet, nisi communia suffragia prioris loci privilegium conservarent. Sic enim duarum rerum erit unio : prioritatis jum cum omnium suffragio eadem via progredietur. Si enim in cæteris tribus thematibus in tantummodo sufficere solet quod verisimile est, ubi tota scilicet concio transfertur et prioritas ejusdem determinatur et in duo dividitur; quod ad quartum titulum attinet, jubemus ut duorum verisimilium sit unio et consensio, ita quidem ut concilium ab impotentibus ad potentes viam inveniat, et ut consensio memorata et prioritatis privilegium conspirent. Pauperibus igitur manum auxiliatricem porrigamus, iisque id quod de potentium potentia superest concedamus. Ea itidem cura fuit avi nostri piæ memoriæ, domino Romano seniori ; semper enim jura natura sua inalterabilia ab impotentibus ac potentes transtulit.

A ρον τῇ ἀρχαιότητι κρατεῖν, καὶ τοὺς ἀκυπερέστ
μᾶλλον ὄντως ἐκ τινες καὶ εἶναι συνέλαυνε τοὺς
τὴν ἕνωσιν τῶν κεχωρισμένων, καὶ κρατεῖν τὸ κα
τοῦ τόπου κυρίως. Καὶ ἐπεὶ αἱ μεταθέσεις ἐκ
μεταθέσεις τῶν πανηγύρεων, τετάρτῃ τὴν διάτα
δέχονται· ἢ γὰρ ἀπὸ δυνατῶν εἰς δυνατοὺς εἶναι
μεταθέσθαι, ἢ ἀπὸ ἀδυνάτων εἰς ἀδυνάτους, ἢ ἀπ
δυνατῶν εἰς ἀδυνάτους, ἢ ἀπὸ ἀδυνάτων εἰς δυνατ
τὰ μὲν ἤδη προθεσπισθέντα ἐπὶ τῶν τριῶν τρόπ
καὶ μόνων τὴν ἰσχὺν ἔχει θεμένων, ἤγουν ἐπὶ τῶν
ἐκ δυνατῶν εἰς δυνατοὺς μεταθέσεων καὶ ἀπὸ δυ
νάτων εἰς ἀδυνάτους καὶ ἀπὸ δυνατῶν εἰς ἀδυνάτους.
Τὸ γὰρ τέταρτον κεφάλαιον ἰδικωτέρας καὶ φιλ
θρωποτέρας τεύξεται τῆς ἡμετέρας ἐρμηνείας ἐπ
γὰρ εὐχέρεια τοῖς δυνατοῖς πολλή τις ἐστὶ πρὸς τὸ
B τὰς πανηγύρεις ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν ἀδυνάτων ἀπο
σπᾶσθαι, θεσπίζομεν ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ μὴ
ἄλλως τοῦτο παραχωρεῖν γίνεσθαι, ἤγουν τὴν ἀπὸ
τῶν ἀδυνάτων εἰς δυνατοὺς τῆς πανηγύρεως μετά-
θεσιν, εἰ μὴ ὁμοθυμαδὸν ἀναχωρεῖ ἅπασα ἐκουσίως
καὶ ἐκεῖσε μεθίσταται ἔνθα καὶ πρότερον καὶ ἐκ
παλαιοῦ συνίστατο· ὡς συντρέχειν ἐνταῦθα τὰ δόξ
εὔλογα, τό τε τῆς ἀρχαιότητος δίκαιον καὶ τὴν τοῦ
παντὸς πλήθους σύμφοιάν τε καὶ συμπνοιαν. Καὶ γὰρ,
εἰ τάχα ἐν τοῖς ἄλλοις τρισὶ θέμασι καὶ τὸ ἓν εὔλογον
ὃν μόνον οἶδεν ἀρκεῖν, οἷον μόνην τὴν σύμπνοιαν ὅτε ἅπασα μεθίσταται ἡ πανήγυρις, ἢ μόνην τὴν ἀρχαιότητα
διϊσταμένης δηλονότι καὶ διατεμνομένης εἰς δύο τῆς πανηγύρεως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ τετάρτου τοῦδε κεφα-
λαίου τὴν τῶν δύο εὐλόγων συνέλευσιν εἶναι κελεύομεν ἐπὶ τῷ κρατεῖν τὴν ἀπὸ ἀδυνάτων εἰς δυνατοὺς
μετάθεσιν τῶν πανηγύρεων, τήν τε ῥηθεῖσαν τοῦ παντος σύμπνοιαν καὶ τὸ τῆς ἀρχαιότητος δίκαιον·
τοῖς πένησι πάντη χεῖρα βοηθὸν ὀρέγοντες καὶ τὸ περιὸν τῆς δυνάμεως τῶν δυνάμεως τῶνδυνατῶν ἀναπλήρουντες
δ καὶ τῷ μακαρίτῃ πάππῳ ἡμῶν βασιλεῖ κυρῷ Ῥωμανῷ τῷ γέροντι μεμερίμνηται πάλαι ἄριστα ἐπὶ τοῖς τῶν
ἀκινήτων δικαίων τῶν ἀδυνάτων πρὸς δυνατοὺς ἐκποιήσεσιν.

V.

Imp. Basilii Porphyrogeniti de archiepiscopatu Bulgariæ (11).

Cum multa sint et magna quæ a benigno Deo donata sunt majestati nostræ regiæ bona diversis temporibus et numerum superantia, illud est super omnia egregium quod additum sit imperio Romano Bulgarorum imperium et sub uno jugo positum fuerit. Inde igitur nos reverendissimum monachum Joannem archiepiscopum Bulgariæ decrevimus esse, et quæ ad hunc archiepiscopatum pertinent, illa eidem præstari. Et quia postulavit iste habere descriptum, quot debeant in Ecclesiis diœcesis suæ et episcoporum suorum clerici et paroci ministrare, dedimus ei præsens sigillum nostræ regiæ majestatis.

C Πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων τῶν παρὰ τοῦ φιλαν-
θρώπου Θεοῦ δεδωρημένων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἀγαθῶν
κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ ἀριθμὸν ὑπερβαινόντων,
τοῦτό ἐστι παρὰ πάντα ἐξαίρετον τὸ προσθῆκην
γενέσθαι τῇ Ῥωμαϊκῇ ἀρχῇ καὶ τὴν τῶν Βουλγάρων
γενέσθαι ὑπὸ ζυγὸν ἕνα· ἐντεῦθεν οὖν καὶ τὸν εὐλα-
βέστατον μοναχὸν Ἰωάννην ἀρχιεπίσκοπον Βουλγα-
ρίας ἐκυρώσαμεν εἶναι καὶ τὰ τῇ ἀρχιεπισκοπῇ
προσήκοντα παρ' αὐτοῦ ἰθύνεσθαι. Καὶ ἐπεὶ ᾐτήσατο
ὁ τοιοῦτος ἐγγραφως ἔχειν τοὺς ὀφείλοντας τα
Ἐκκλησίαις τῆς ἐνορίας αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπισκόπων
αὐτοῦ κληρικοὺς καὶ παροίκους ὑπηρετεῖν, δεδώ-
καμεν αὐτῷ τὸ παρὸν σιγίλλιον τῆς βασιλείας
ἡμῶν.

Quamobrem mandamus illum quidem archiepiscopum habere in oppidis diœcesis suæ, id est, in Achride, Prespa, Macro, et Citzabi clericos 40 et paroecos 30 ; episcopum Castoriæ in oppidis diœcesis suæ, id est in ipsa Castoria, in Curesto, Colonna, Deaboli, Boosa et Moro clericos 40 et paroecos 30 ; nisi forte numerosiores habuit prius, sed

D Δι' οὗ παρακελευόμεθα, αὐτὸν μὲν τὸν ἀρχιεπίσκο-
πον ἔχειν εἰς τὰ κάστρα τῆς ἐνορίας αὐτοῦ ἤτοι εἰς
τὴν Ἀχρίδα, τὴν Πρέσπαν, ἰὸν Μάκρον καὶ τὴν
Κίτζαβιν κληρικοὺς μ' καὶ παροίκους λ' τὸν δὲ
ἐπίσκοπον Καστορίας εἰς τὰ κάστρα τῆς ἐνορίας
αὐτοῦ ἤτοι εἰς αὐτὴν τὴν Καστορίαν, εἰς τὸν Κού-
ρεστον, τὴν Κολώνην, τὴν Δεάβολιν, τὴν Βοῶσαν κα

[illegible] novellam primi ediderunt Rhallis et Potlis in Collect. canon. V, p. 268, ex codice ms.
episcopi. De ejus genuinitate dubitat clar. Zach. a Lingenthal.

τὸν Μῶρον κληρικοὺς μ' καὶ παροίκους λ'· εἰ τάχα
ἰ περισσοτέρους εἶχε πρᾶγμα, ἀλλ' οὖν οὐ βουλόμεθα
:ερβαίνειν τὸν ἀριθμὸν τῶν κληρικῶν καὶ παροίκων
ῦ ἀρχιεπισκόπου. Τὸν δὲ ἐπίσκοπον Γλαβινίτζης
ς αὐτὴν τὴν Γλαβινίτζαν καὶ εἰς τὰ Κάνινα καὶ
ς Νεάνισκαν κελεύομεν ἔχειν κληρικοὺς μ' καὶ
αροίκους μ' τὸν δὲ ἐπίσκοπον Μογλαίνων εἰς αὐτὰ
ὰ Μόγλαινα καὶ τὸν Πρόσακον καὶ τὴν Μυρίχοβαν
αὶ τὴν Σετίνην καὶ τὸν Ὄστροβὸν καὶ εἰς τὰ
άδρυα κληρικοὺς ιε' καὶ παροίκους ιε'· καὶ τὸν
πίσκοπον Βουτέλεως εἰς τὴν Πελαγονίαν καὶ εἰς τὸν
ρίλαπον καὶ εἰς τὴν Δευρετὴν καὶ εἰς τὸν Βελεσὸν
λληρικοὺς ιε' καὶ παροίκους ιε'· καὶ τὸν ἐπίσκοπον
:τρουμμίτζης εἰς αὐτὴν τὴν Στρούμμιτζαν καὶ τὸν
Ραδόβιστον καὶ τὸν Κονέτζην κληρικοὺς ιβ', καὶ
ιαροίκους ιβ'· καὶ τὸν ἐπίσκοπον Μοροβίσδου εἰς
ὐτὸν τὸν Μορόβισδον καὶ τὸν Κοζίακον καὶ τὴν
:λησίστην καὶ τὴν Σθλετοβὰν καὶ τὸν Λουκόβιτζον
ε' καὶ παροίκους ιε'. καὶ τὸν ἐπίσκοπον Βελεβούσδίου εἰς αὐτὴν τὴν Βελεβουσδαν καὶ τὸν Σο-
ντιασκὸν καὶ τὴν Γερμάνειαν καὶ τὸν Τερίμερον καὶ τὸν Στοβὸν καὶ τὸν Στοβὸν καὶ τὸν κάτω Σουαδέασκον καὶ
τὰ Ῥαίλογα κληρικοὺς ιε' καὶ παροίκους ιε'· καὶ τὸν ἐπίσκοπον Τριαδίτζης εἰς αὐτὴν Τριάδιτζαν καὶ
τὸν Πέρνικον.....

A nolumus superare numerum clericorum et parœcorum archiepiscopi. Episcopum Glabinitzæ in ipsa Glabinitza, et in Caninis et Neanisca mandamus habere clericos 49 et parœcos 30; episcopum vero Moglænorum in ipsis Moglænis, et Prosaco, Mirichoba, Setina, Ostrobo, et Zaodris clericos 15 et parœcos 15; episcopum Butelei in Pelagonia, Prilapo, Deureta et Beleso, clericos 15 et paræcos 15; episcopum Strummitzæ in ipsa Strummitza, Rhadobisto, et Conetza clericos 12 et paræcos 12; episcopum Morohisdi in ipso Morobisdo, Coziaco, Slabista, Sthletoba, Lucobitzo, Piavitza. et Molesoba clericos 15 et parœcos 15; episcopum Belebusdii in ipsa Belebusda, Suntiasco, Germania, Terimero, Stobo, inferiore Suadeasco et Rhælogis, clericos 15 et paræcos 15; episcopum Triaditzæ in ipsa Triaditza, et Pernico....

B

ANNO DOMINI CMLXXXIX

LEONIS DIACONI

CALOENSIS

HISTORIÆ LIBRI DECEM

E RECENSIONE

CAROLI BENEDICTI HASII

INSTITUTI FRANCIÆ ACAD. INSCRIPTT. SOCII, ETC.

ADDITA EJUSDEM VERSIONE ATQUE ANNOTATIONIBUS AB IPSO RECOGNITIS.

—

C. B. HASII DEDICATIO.

ILLUSTRISSIMO ET EXCELLENTISSIMO VIRO
NICOLAO COMITI DE ROMANZOFF
IMPERII RUSSICI CANCELLARIO ORDINUM IMPERII
PEREGRINORUMQUE ALIORR. PLURIMORR. EQUITI ETC. ETC. ETC.
QUI
SINCERÆ MAGNÆQUE GLORIÆ
CUPIDITATE INCENSUS
LITTERARUM ET HONESTARUM ARTIUM
TUM SUBLIMIORUM OMNIUM SCIENTIARUM STUDIA
ITA COMPLEXUS EST ET FOVET
UT IISDEM CUM REI PUBLICÆ UTILITATIBUS
ARCTISSIMO VINCULO CONSOCIATIS OMNI EUROPÆ
OMNIQUE POSTERITATI SUMMO SE CULMINE DIGNISSIMUM
PRODIDERIT
HISTORIÆ BYZANTINÆ
NOVUM HOC VOLUMEN
D. N. E.
L. M. Q.
D. D. D.
EDITOR.

—

C. B. HASII PRÆFATIO.

—

[I-XI] I. Si quis fortasse miratur, quid sit, quod Leonis Diaconi Historia, quam complures ante annos receperam me editurum, nunc demum exeat: is, ubi dilationis causam perspexerit, una et mihi facile veniam dabit procrastinationis, et eo majores gratias viro amplissimo cujus munificentia conatui meo subventum est, habebit. Quapropter nihil prius exponam, quam qua fortuna scriptor diu retrusus nunc potissimum exstiterit. Deinde dicam de vita auctoris, et quæ mea quidem sit de ingenio ejus, de genere dicendi, de fide, existimatio: item de codice, in quo uno, quantum scio, Historia ejus est conservata. Tum de Tacticis agam Nicephori Phocæ, postremo rationem et versionis et notarum mearum, et omnino editionis, explicabo.

II. Ego, postquam in Bibliotheca Regia esse cœpi, ut primum penitius eam nosse licitum est, facile intellexi, etiam post Goari, Possini, Ducangii et, qui admodum multi

veterum monumenta e situ eruit, Combefisii varios labores, quasi e quodam inexhausto fonte, hauriri inde non pauca posse ad collectionem auctorum Byzantinorum cumulatius augendam. E scriptoribus autem ibi servatis duos esse potissimum, Leonem Diaconum et Michaelem Psellum, quorum editio et desideraretur dudum a viris doctis, et esset jam aliquando si minus confecta, concepta certe animo atque affecta. Nam illum ipsum Combefisium testatum est ex Harles. Bibl. Græc. VII, 684, cum esset animo erecto ad indaganda in lucemque evocanda Græcorum scripta, imprimis ecclesiastica et Byzantina, Bibliothecam Regiam scrutantem cepisse cum Leonis tum Pselli (XIV) cognitionem editionemque utriusque adornasse. Quin ipse sic habet notis ad Auctar: noviss. Biblioth. Græcor. Patr. Paris. 1672, p. 545, subhorride (ut plerumque incomptus est in oratione Latina): *Photii technas malasque artes cum alii prosecuti sunt Græci æquales, aut parum suppares, tum meus Logotheta* (hic est Simeon magister et logotheta, de quo Harles. VII, 417), *si quando, pace lenius aspirante, ac Christianissimo rege semper victore, Regia Lupura, historiæ Byzantinæ pœne necessario supplemento, cum Leone Diacono et Michaele Psello, regium vere multiplici titulo argumentum, juris publici regia munificentia faciat: ne sibi per moras Batavus, aut gens alia, eam gloriam rapiat.* Sed a. 1679 a vita discessit Combefisius, deque duobus tomis Auctarii Byzantini, quos edendos sibi proposuerat, ne priorem quidem potuit divulgare. Is enim, scriptores post Theophanem continens, Constantinum Porphyrogenetam dico de Vita Basilii, Continuatorem anonymum Theophanis, Joannem Cameniatam, Georgium monachum, alios, non nisi sexennio post, curante Sebastiano Mabre-Cramoisy, ex typographia Regia a. 1685 in lucem prolatus est. Editio alterius, Leonem Michaelemque Psellum complexuri, prope triginta annis post commissa est Michaeli Le Quien, ex schedis Combefisianis adornanda: vid. Echard. scriptorr. ordinis Prædicator. II, 684. Nec segniter is se ad opus admovit, ita ut Leo in typographia Regia formulis jam cœptus sit describi, ipseque Le Quien sic habeat Orient. Christian I, 255: *Quæ Leo Diaconus refert in Historia, cujus pars typis Regiis jam edita est.* Atenim intervenit impressioni ingravescens bellum, quod de Hispaniarum successione gestum est, *consiliumque*, ut scribit Echardus loc. cit., *quod Michaeli Le Quien commissum erat exsequendum, jamque typis Regiis inceptum, bello tum atrociori ubique flagrante interruptum est ac prolatum.* Ergo neque Combefisii opera neque Lequienii, a. 1733, vita functi, Leoni potuit prodesse. Et mirari licet, plagulas illas tunc impressas interiisse, prope dicam, in nihilum, neque usquam jam comparere. Ego certe scrutatus sum quæ potui, et perquisivi, percontatus quoque agentes typographiæ Regiæ, viros non solum peritissimos artis suæ, verum historicos quoque, monumentorumque officinæ ipsorum percuriosos: reliquias editionis illius inceptæ nullas potui nancisci. Quapropter (XV) suspicor, exemplaria ea vel casu aliquo peculiari, vel data opera, fuisse deleta.

III. Reliquerat igitur Combefisius, ex hac vita migrans, cum alia præclare inchoata multa, tum confectam, ut videtur, Leonis Psellique versionem Latinam. Sed illa priora, multis undique in schedas exstincti involantibus (ut fere fit in eruditorum obitu), dissipata evanuerunt: versionem Leonis ac Pselli Parisiis in ædibus FF. Dominicanorum ad vitam S. Honorati, ubi vita cessit Combefisius, multos annos asservatam esse constat, ejusque copiam viris doctis compluribus factam. Ita varii variis locis non solum mentionem fecerunt Leonis, verum illius fragmenta scriptis quoque inseruerunt suis. Velut Bandurius Imper. Oriental. II, 465, 480, 481, 726, 728; Ducangius cum in Glossario non uno loco, tum in notis ad Zonaram II, 90, 103, 105, 107; omnium maxime autem Francisc. Pagius Critic. in Annales Baronii III, 873, *eam versionem opera Bernardi Montfauconi a se lectam, et quoad præcipua capita* (utor ipsius verbis) *descriptam esse* asseverans, ad historiam sæc. x vergentis *certius illustrandam.* Ac profecto ejus fragmentis refersit cum extremum tomum tertium Criticor. 873, 875, 876, tum exorsum tomi quarti 3. — 39. Unde eadem hausit partimque transcripsit Schloezerus in *Nestore s. Russische Annalen in ihrer Grundsprache u. s. w. V*, 125, — 177. Alios contra nimium quantum neglexisse ea questus est Saxius Onomast. II, 156, *nobilissima illa fragmenta, Latine edita, quomodo subinde homines eruditos, tanquam Guill. Cave* Histor. litterar. scriptorr. ecclesiast. II, 106, *inprimisque J. A. Fabricium* Bibl. Gr. VI, (is enim verus est numerus: apud Saxium legitur V,) 353 *et* XIII 788, *latere potuerint*, cogitatione

assequi se non posse. Tametsi in his erratum est ipsius Saxii. Nam cadat jam ejus reprehensio in Fabricium, cujus volumina exierunt alterum a. 1714, alterum a. 1726, G. Caveo certe. qui scripsit a. 1688, vitio nequit dari, quod tunc ignoravit quæ Pagius a. 1705 erat editurus. Sed ut revertar ad versionem Combefisianam, superfuisse ea videri usque ad motum repentinum quo Gallia tota, vergente sæculo superiore, confusa est. Tunc illa ipsa procella, quæ viros studiis ac doctrinis exquisitioribus claros partim dejecit de statu omni, partim præcipites perturbavit ex patria ; (XVI) quo flatu collectæ litteraria et religiosa universa evertit, eodem ut multa alia ingenii monumenta, cimeliis reconditis mandata, sic item ultimas reliquias sedulitatis Combefisianæ dissipavit, immo obruit. Certe neque tum cum expilarentur libraria FF. Dominicanorum, neque ex post surreptiones varias libri inde residui per bibliothecas diversas diriberentur, quicquam de repertis Combefisii schedis auditum est, nedum de versionibus Leonis et Psei, quæ vel in latebra aliqua ignorata delitescunt adhuc, vel (quod magis est credibile, omnes hodie interciderunt.

IV. Quare, ubi semel in animum induxeram Leonem in lucem proferre, fieri oportere novam interpretationem ejus Latinam : extra pauca quæ supra dixi, in Criticis Pagianis conservata. Deinde conquisivi quæ ad illustrandum scriptorem spectarent. Sed, opera jam fere prelo parata, perspicere cœpi, quantas ejus editio difficultates esset habitura, cum alias, quas hic definite edisseri quid attinet? tum magnitudinem impensarum, quibus nec privati cujusvis unius suppeterent facile copiæ, nec certe meæ. Accedebat, ut ipse in Bibliotheca Regia sub id tempus essem occupatissimus, notitiam codd. Græcc. ex Italia recens allatorum conficere conans, qualem de codd. Florentinis Bandinius, de Vindobonensibus Lambecius ediderunt. Quamobrem, quo saltem intelligerem, quale virorum doctorum judicium futurum esset de Leone, satis tunc habui, librum sextum, ut erat a me versus, seorsum speciminis causa in lucem proferre *Notices et Extraits des Mss. de la Bibliothèque du Roi*, etc. VIII, 254 — 296. Neque quidquam posthac proprius est factum, quam ut cogitationem editionis integræ omnino dimitterem. Aliquot anni cum sic effluxissent, me aliis sollicitudinibus curisque distento, ecce vir doctus, quo nemo omni antiquitatis septentrionalis memoria abundantior, nemo in monumentis historiæ Russicæ examinandis, comparandis, explicandis acutior aut felicior, Philippus Krug, Academiæ Imperialis scientiarum Petropolitanæ decus et ornamentum, ultro me litteris mire puris, amicis, candidis adiit, nihilque opinanti commemoravi, quemadmodum rei pridem institutæ expediri exitus posset. Nempe imperii Russici cancellarius, etc., ill. comitem Nicolaum de Romanzoff, virum, ut omni magnarum rerum laude cumulatum, ita natum provehendis liberalibus studiis, cum in manus ejus incidisset specimen XVIi Leonis in Notitiis Mss. editum, optare, ut scriptor totus in lucem proferatur : sumptus necessarios eumdem subministraturum. Mirifice igitur delectatus hoc nuntio, multo acrius exarsi ad cupiditatem edendi operis : ipsiusque illustr. comitis litteris paulo post magis etiam confirmatus, evestigio orsus sum editionem. Neque aliunde amplissimorum hominum mihi defuit studium aut voluntas. Nam et vir summus comes de Montesquiou, Franciæ par, regis Christianissimi consiliarius intimus, cum administrationem interiorem, ut nunc vocamus, in Gallia haberet, redempto exemplarium, ut aiunt, numero haud exiguo, expeditissimum reddere totum imprimendi negotium dignatus est : quam ejus voluntatem ratam fecit post eum eodem munere fungens ill. Dom. comes Decazes, etc., immortalem laudem comparans, dum litteras et scientias, omninoque bonas quasvis disciplinas in Francia florere atque ornari omni conatu curat : et vir eruditione, auctoritate, virtutibus eminentissimus, doctrinæ Orientalis per orbem terrarum princeps, liber Baro Silvester de Sacy, Rector Universitatis Parisiensis, institutionis publicæ constituendæ Vvir, ordinis Reg. Legionis honorif. præfectus, Academiæ Reg. Inscriptt. et litterarr. human. sodal. etc., interventu suo obtinuit, ut in typographia Regia Leo formulis describeretur. Ita, his auspiciis incepta, biennii spatio ad exitum adducta impressio est : tardius fortasse quam volebam, obsequi continuo tantis viris jucundissimum existimans : satis cito, si molem voluminis difficilemque rationem commentarii characterumque Græcorum spectes.

V. Venio nunc ad ea quæ constant de vita Leonis, pauca sane, nec diversa fere ab iis quæ Notitt. Mss. VIII, 257, pridem protuli. Vitam Leo adiit Caloe, (τῆς Καλοῆτῶν πόλεως,

Le Quien Orient. Christ. I. 726.) quæ civitas est Asiæ proconsularis in Tmolo monte, prope fontem Caystri amnis (infra 2*) : is tractus omnis themati Thracensium tunc accensebatur. De parentum conditione non habemus quod liqueat : patri nomen Basilii fuisse ipse ait 2, ac primam quidem ætatulam in patria parentumque disciplina videtur exegisse : inde studiorum causa Constantinopolim tanquam ad domum quamdam doctrinæ profectus, ibi a 966, mens. April., sacro solemni Ascensionis, motu populari in Nicephorum effecto, imperatorem gradatim per urbem equitantem conspexit, virtutemque ejus et animi firmitatem [XVIII] vi furiosa plebis perturbari haudquaquam posse admiratus est. Hæc se adolescentulo accidisse scribit 40. Ita si statuimus, a. 966 eum egisse annum circiter sextum et decimum, sequitur, natum esse sub a. 950. Circa a. 973, quo, Basilio exauctorato, Antonius patriarcha creatus est, in Asia fuit: ibi certe gemellos monstruosos, imperii provincias obeuntes, crebro se vidisse tradit 102. Post aliquanto in collegium sacerdotum palatinorum ascitus, a. 981, cum Basilius imp. magno apparatu Bulgaris bellum inferret, castrisque ad Stoponium positis Triaditzam oppugnaret (Cedr. II. 695), diaconi munere fungens secutus comitatum est: legionibusque retrorsum raptis, cum exercitus perterritus interneciva clade in itinere afficeretur, ipse e Bulgarorum undique provolantium manibus (107) ægre evasit. Quare opinor in Historia, quoties Mœsiæ mentionem facit (velut 38), tremere et exalbescere tanquam objecta terribili re videtur, nihil ut sit, quod æque ei formidinem dicas injecisse. Quem postea tenuerit vitæ cursum neque ipse indicat, neque alii tradunt: nisi vero si quis est, qui addita demum ætate a rerum ecclesiasticarum cura eum abduxisse sese putet, atque in secessum, Historiæ condendæ causa, se recepisse. Constat certe, non exisse scriptionem ante a. 989, quo Bardas Phocas contra Basilium imp. rebellans oppressus est: quippe ejus interitus refertur 108. Expugnatio Chersonis, de qua 108, et mors Basilii præsidis (106), anno ante acciderunt. Num consilium fuerit Leoni, ultra Tzimiscæ mortem deducere historiam, dubitari potest. Nam quod scribit 109, mala, per stellam crinitam præmonstrata (quæ postea Basilio imperante evenerunt), suo quidque ordine ab historia dictum iri, id fortasse non sic intelligendum est, quasi ipse sibi ea seponeret narranda, sed generatim, aliis ea scriptoribus materiam dicendi præbitura.

VI. Ergo tria potissimum bella, Creticum, Asiaticum, Russicum, formidolosa atque difficilia, scribenda sibi sumpsit, afferreque lumen voluit rebus sua ætate (959—975) gestis. Sed est magnum munus historia, et ex omni scripturæ genere prope dicam difficillimum, Sunt unicuique sæculo suæ cæcitates mentis : ut, quamvis cætera ratione recta judicet, in quibusdam tamen erroris atque hebetudinis sit condemnandum. Infinitam vim habent religiones, instituta, factiones, sectæ : non [XIX] uno modo præstringi acies mentis solet sæculis cultis et eruditis, nedum asperis et tenebricosis. Accedit, ut Leonis ætas eloquentiam poneret in florida, ut ita dicam, oratione: cum magnam se quisque in dicendo laudem adeptum putaret, si, multa acervatim complexus ornamenta, poeticæ dictionis æmulatione grandioribus verbis, et duris, ne ineptis dicam, metaphoris esset usus. Atque haud scio annon quidquam magis historiæ officiat, quam fucatus ejusmodi sine dignitate color: quando ita nimio calamistrorum usu incedit oratio, ut et sermoni lepos omnis adimatur, et rerum expositioni fides. Id vitium Leo, tametsi non adeo insaniat quam Theophylactus Simocatta aut Nicetas Choniates (in orationibus præcipue, ubi cumprimis cupiunt diserti videri), effugere tamen omni ex parte non potuit, felicisque fortasse ingenii cursum oppressit illud tanquam adipatæ dictionis studium. Cumque a Divo Julio, primo De analogia, dictum sit, tanquam scopulum sic fugiendum inauditum atque insolens verbum esse, Leo contra quasi quasdam cautes reformidat vocabula idonea et usitata. Vocem ἀδελφὸς raro usurpat : creberrime αὐτάδελφος, ὁμαίμων, σύναιμος. Πέλω, τελέῳω (ut certe scripsi 90) τελέω, ὑπάρχω, πέφηνα (60, 93), πέφυκα, χρηματίζω, vel quidvis, potius adhibet quam εἰμί· ἀκουτίζομαι, διενηχέω, διενωτίζω, ἐνωτίζω potius quam ἀκούω. Passim quoque verbis vetustis e poetisque erutis orationem tanquam stellis (ut sibi videtur) ornat. Ὑπιωγαῖς 22, arripuit ex Odyssea E. 404, ubi nunc legimus ἐπιωγαί· Νέων, *vadens*, 27, e grammatico aliquo, opinor (vid. perspicacissimum Græcæ proprietatis arbitrum Frid. Aug. Wolf. Prolegom. IV, 18) : nisi ibi dicas νεῶν legendum, ejusque glossam esse ἐκκλησίαν, excidisse

*Numeri, hic et infra, paginas edit. Paris, principis repræsentant, quas inter uncos in textu Græco posuimus. EDIT. PATR.

autem ἀφικόμενος, vel tale aliquid. Ὄχθος, 32, significatione *ripæ*, rarum est, vel apud poetas. Verbum obsoletum προσέπω, unde προσειπεῖν, habet 99. Sed nolo multus videri in re quam inter legendum unusquisque facile per se notabit.

VII. Aliud Leonis vitium est synonymorum vana accumulatio. Sicubi σοβαρευόμενος scripsit (13), ne parum multa verba scisse videatur, continuo et γαυρούμενος subjungit, et ἐπαιρόμενός τε καὶ βρενθυόμενος. Sic singulis pene paginis. Ejusmodi tautologiis cumulati sunt Byzantini omnes medii ævi : nec nisi tempore Palæologorum ab acrioribus ingeniis Demetrio Cydonio, [XX] Chrysolora, Theodoro Gaza, Chalcondyla, id genus dicendi spretum est ac repulsum. Simul iidem primi cœperunt minus serviliter veterum stylum ac omnes, et erant tanquam anniculi infantes, qui nonnisi in curriculo, aut præeunte duce, insubulant. Non perennem ac perpetuam tum simplicium tum collocatorum verborum et vitius structuræ concinnitatem numerumque æmulabantur, non (quod caput erat) animos erectos veterum : sed si quos existimabant imitatione dignos, eorum phrases undique arreptas ad verbum transferebant in propria scripta. Neque alio pacto Leo egit. Verumtamen inter eum et æquales ipsius illud interest, quod hi, quantum possent, omnes propemodum omnium auctorum nobilium consumerent arculas imitando, Leonis sermo e tribus demum fontibus fluxerit, ex versione LXX Interpretum (libros Novi Fœderis minus crebro compilat), ex Homero, ex Agathia Myrinensi. Inde piscatus est locutiones, quibus scripta infercit et explet sua, tanquam in unum agrum plura inter se inimica spargens semina. Sed non refert alieno ornatu distinguere sermonem, nisi queas id cum judicio apteque facere : minusque genus dicendi ejus videretur inconcinnum, si depositio omni rhetorices strepitu, Constantini Porphyrogenetæ exemplo vel ad infimæ plebis orationem Leo sese dejecisset. Is contra Agathia, cujus grandiloquentiam et cothurnum vix nunc ferimus, videtur præcipue delectatus. Hoc demonstravi allatis in Commentario (velut 206) illius locis, non ubique tamen : nam omnia minima maxima vestigia imitationis colligere putidum erat nec conducebat quidquam ad auctoris cum interpretationem tum emendationem. E Procopio, jejuniore stylo res tractante, nihil videtur sumpsisse præter sententiolas quasdam, exordio et orationibus passim insertas. Neque usquam ullo vestigio deprehendere licet, primarios scriptores : Thucydidem, Polybium, Plutarchum, ab eo esse pervolutatos. Præterea reperies in eo plerumque τοιοῦτος positum, ubi Attici οὗτος scripsissent. Similiter usum creberrimum præpositionis κατὰ pro ἐν· velut, ut hoc utar, [illegible] κατὰ τὴν Ἀσίαν στασιάζουσι, *rebellantibus in Asia*. Verum hæc ei communia cum cæteris Byzantinis. Illud peculiare, ponere infinitivum futuri, ubi aoristi vel præsentis exspectes, præcipue post βούλεσται [XXI] (ut 23, 24) : deinde, idem vocabulum, aliquot lineis interjectis, libenter iterari.

VIII. Dixi, criminosius fortasse, quæ in Leone culpet aliquis : nec profecto ego is sum, qui laudes scriptoris cujuspiam, cui studuerim, plus quam satis sit decantem. Nunc æquum est, quæ ab illo faciant, item enumerare. Ac primo quidem magna est Leonis commendatio, quod quæ ipse viderit litteris mandavit, habendusque est inter scriptores illos, unde alii, qui posterius fuerunt, quasi e fonte capiteque narrationes rerum deduxerunt. Sic Scylitzem mutuatum esse ab Leone multa demonstravi in notis : a Scylitze autem omnia minima maxima sumpsisse Cedrenum notum est. Zonaram item usum esse Historia Leonis arbitror : vid. Ducang. ad Zonar. II, 107. Pagium quoque ex nostro non pauca videmus emendasse, a recentioribus in ratione temporum conturbata. Ita ab hac parte non injucunda erit studiosis historicisque hominibus comparatio scriptoris nostri cum reliquis qui eadem tradiderunt. Neque neget quisqam, res post obitum Romani Junioris in aula gestas (19 sq.), rebellionem Leonis Curopalatæ (90), bella Tzimiscæ per Orientem (98 sqq.) commode ab illo exponi, bellum Sphendosthlabianum fuse quoque ac diligenter. De Nicephoro perjurii reo, 25, satis magna libertate, de Tzimisce hujus percussore severe et fortiter scripsit, ut hominem recti honestique studiosum facile agnoscas. Denique Leonem, temporibus miseris et cæcis ad historiam se conferentem, inique compares cum pronuntiatoribus rerum gestarum florente Græcia, qui curriculum nacti felicius, aurea orationis facultate usi toti terrarum orbi atque omnibus sæculis cognitionis et eloquentiæ clarissima lumina accendere potuerunt. Noster judicio, doctrina, genere dicendi, exprimere debui

Vide indicem v° *Agathias* Edit. Patr.

temporum suorum imaginem. Quapropter, modo lucem addat rebus ea ætate gestis (quod profecto facit), facile feramus eum astrologiæ fidem habuisse, 104, exiguam geographiæ notitiam prodere, 80, historiæ veteris, 92.—Polybii acumen miramur, Plutarchi litteras, copiam Strabonis. Qui tanti viri atque tales, præsidiis sapientiæ circumsepti, si errores deponere, lapsus vitare omnes non potuerunt, quis tam rudis est temporum Byzantinorum, qui Leonem id potuisse putet?

IX. Hunc igitur, illa virtute historica, quæcunque est, præditum, [XXII] conservavit nobis unus omnino codex Bibliothecæ Regiæ, signatus prius 2561, nunc 1712, olim in supellectile litteraria Raphaelis Tricheti du Fresne : qui causidici Burdigalensis filius, cum magno duceretur librorum acquirendorum studio, Hispanias Italiamque semel et sæpius regnante Ludovico XIII rege Christianissimo sic obierat, ut, inspectis passim hominum historicorum librariis, propriam bibliothecam locupletare inde conaretur. Is ex Italia hunc codicem in Galliam deportavit, testante Combefisio Origin. Cpol. 265. Deinde cum vita excessisset Trichetus, J. B. Colbertus, Ludovico XIV Magno ab intimis consiliis et generalis ærarii moderator, cujus immortalis vivit vivetque ob beneficia in Galliam collata memoria, emit de vidua in Bibliothecamque Regiam intulit omne Tricheti litterarium instrumentum. In quo erant libri impressi numero plurimi, muss. Latini et Italici plus minus C, Græci XL. Itaque in Bibliotheca publica collatus codex noster, Ducangio, Bandinio, reliquis, quos initio nominavi, innotuit. Constat vero foliis membranaceis 422, chartaceis octo, continens præter alia minoris momenti (vid. Catal. Codd. mss. Græcc. Bibl. Reg. II, 391) illa: 1.) Chronicon Simeonis Logothetæ maxima parte ineditum, a fol. 18 *verso* ad fol. 272 *rectum*; 2.) Leonis Diaconi Historiam, quæ nunc prodit, a fol. 272 *recto* ad 322 *rectum*; 3.) Michaelis Pselli Chronographiam tomis novem, item ineditam, a fol. 322 *recto* ad 422 *rectum*. Exaratum esse si minus XI, at certe XII sæculo forma litterarum demonstrat, haud absimilis illi quam Montefalconius protulit Palæogr. Græc. 291, n° VII, ut igitur nesciam quid in mentem venerit confectoribus Catalogi Bibl. Reg. II, 391, dicere, eum sæculo decimo quinto videri scriptum: nisi id de iis duntaxat intelligas, quæ in octo foliis chartaceis ad exstent. Ipse codex, tametsi non adeo multis profunde latentibus mendis scatet, habet tamen itacismos tot, quot in libris sæc. XII peraratis esse solent, ut videlicet ε et αι, η ι et ει, ο et ω, οι et υ, sæpius inter se confundantur, neque ita rarum sit, εἰς τὴν fol. 315 *recto*(ed. 95.) scriptum conspici sic, ἠςτὴν. Ejusmodi menda notavi interdum: plerumque, quando nihil habebant quod fidem receptæ lectionis labefactare posset, omisi. In summa, fateor non majorem me laborem suscepisse, quam eos sustinere necesse est, qui codice ex unico pendent in [XXIII] scriptore primum edendo. Ubi fere non potest, quin pars mendorum codicem contaminantium diligentiam vel minutissimam effugiat, nque ipsam editionem redundet. Ita quod erat reliquum tentavi, ut quæ possem, conjecturis, et comparationibus emendarem, collato Cedreno et Scylitze, qui complura ex Leone ad verbum in historias suas transtulerunt (vid. supra § VIII, infra 225): postremo, quæ ratio et doctrina præscribere videbantur, ea pro facultate in constituenda oratione Græca conatus sum præstare.

X. Libellum Περὶ παραδρμῆς πολου, *De velitatione bellica*, adhuc ineditum, secundo loco collocavi, ut historiam gestarum a Nicephoro Aug. rerum scriptio ejusdem jussu confecta exciperet. Quam non ab ipso Nicephoro litteris consignatam esse, quemadmodum Meursius existimabat (conf. Lambec. Comment. de Bibl. Cæs. VII, 433.), cum ex universo opere perspicitur, tum vero apertis verbis sub finem præfationis, 119, declaratur. Nec tamen, si de nomine scriptoris non habemus quod liqueat, de tempore quo confectus sit is Commentarius, dubitatio infinita esse potest. Ait auctor, quisquis est ille, a Nicephoro Phoca Imp. mandatum sibi esse, ut genus hoc bellandi scriptura persequeretur. Illum autem ob res bene gestas laudibus iis effert, quibus quemque memoriam ejus renovasse, superstite et imperante percussore ejus Joanne Tzimisce, vix est credendum. Etenim repentini homines, ac per scelus ad summa evecti, quo uberiores fructus patrati facinoris capiunt, eo vehementius ejus commemoratione commoventur. Ideo adducor ut credam, scripta ea demum esse sub Basilio et Constantino, rerum potitis a. 976. Accedit quod, quoties principis fit mentio, toties auctor numero plurali utitur: οἱ ἅγιοι ἡμῶν βασιλεῖς, 155. τῶν ἁγίων βασιλέων, 155, τῶν βασιλέων ἡμῶν ἁγίων, 154, quod in geminatum Basilii et Constantini imperium quadrare apte videtur. Habemus igitur in hoc libello perscriptam no-

titiam, quemadmodum sæculo x medio aut exeunte a Græcis vel administrabatur bellum in asperis Tauri, Antitauri, Amani locis, vel administrari debuisset. Ea una me permovit ratio, ut in volumen istuc reciperem opusculum, quod nisi pro commentario militari in expeditiones Phocæ Tzimiscæque a Leone expressas habere velis; alioquin facile fateor, neque rerum copia, neque auctoris doctrina, nedum elegantia dicendi, [XXIV] plus quam multa alia ejusdem ætatis, quæ editioni parata habeam, lucem commerere. Cavi certe, ut ne quid nimium a nobis in hac parte adjectum esse diceretur. Quatuor erant Codd., in quibus libellum hunc offenderam: I.) Regius 2437 fol. 371 *verso* — 409 *recto*; II.) Regius 2445 fol. 320 *recto* — 335 *verso*; III.) Codex N°. 26 Supplementi nostri, quem in eo modo indicavi littera B, modo siglo hoc, *Cod. suppl.*, ibi legitur is libellus fol. 171 *recto* - 172 *verso*; IV.) Palatinus N° 393, a. 1797 ex Urbe advectus in Bibliothecam, a. 1815 Romæ reportatus. E quibus in edendo secutus sum potissimum Cod. Reg. 2437: cujus ut folia in margine editionis annotavi, ita lectiones intelligi oportet, quoties *Cod. A*, sive etiam *Cod.* singulari numero, in ora ascriptum legitur. Ubi *Codd.* pluraliter, reliquos tres in subsidium vocavi, idque sæpe frustra: quippe erant tam depravati omnes, ut sententiæ complures, nisi aliqua magna medicina adhibita, constare omnino non possent. Ejusmodi locos ex conjectura emendare conatus sum: ita tamen ut, quotiescunque fieri posset, transpositis potius verbis quam mutatis, meo more nimium religiosus in exemplaribus sequendis, quam temerarius in corrigendis, esse mallem.

XI. Hujus autem auctoris, quisquis fuit, dicendi genus caret omnibus ornamentis, horridinque est ac præfractius. Sermonem vulgarem frequentat sæc. x jam plurimum a syntaxi elegantiore abfuisse demonstrant nominativi absoluti 123: Πλῆθος γάρ — 130. ὁρῶν — contra quam oportebat positi: genitivi absoluti item 123: μανθανόντων. — ὁρμήσαντος 150. ἐγγιζόντων. 159. διατιθεμένου· subjunctivus aoristi pro futuro usurpatus, ut 140, ἐκφύγωσιν, *effugient* (quod idem in multis præcipitatæ Græciæ scriptoribus usu venit: vid. Indic. s. v. *Conjunctivus*): ἐν perpetuo adhibitum pro εἰς 126, 127, 133, 152; σὺν constructum cum genitivo 158,. casuumque omnino crebra confusio. Neque is certe quemquam, ut Leonem fecisse demonstravimus, exprimit dicendo: simplicibus utitur nativisque verbis. Quare fuissem nimius, si in scrutandis fontibus imitationis tantum egissem satis, quantum ad Leonem egi. Notas præter oppido paucas, resecui: postrema fundetriginta capita, quæ habebat unus codex Palatinus, quod ab alio [XXV] auctore ad hoc opusculum adjecta existimabam, in præsentia prætermisi. Sunt autem ejusdem prope argumenti quo superiora, ut ex titulis potest intelligi, qui sic se habent:

XXVI. Ὅτι οὐ δεῖ ἀπληκεύειν ἐξ ἑτέρου θέματος λαὸν εἰς ἑτέρου θέματος ἢ τάγματος ἀπλῆκτον.

XXVII. Περὶ τῶν ἐν νυκτὶ ὀφειλουσῶν γέγνεσθαι ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ βιγλῶν.

XXVIII. Περὶ τῶν ὀφειλουσῶν γίγνεσθαι ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ βιγλῶν.

XXIX. Πῶς δεῖ σμικρύνεσθαι τὸ ἀπλῆκτον, ὁλοκλήρου τῆς πεζικῆς στρατιᾶς ὑπαρχούσης, τῆς ἱππικῆς ὀλιγοστῆς.

XXX Περὶ τῶν ιβ' ταξιαρχῶν.

XXXI. Ὅτι δεῖ, ἐπισφαλῶν καὶ στενῶν τόπων ἁπάντων (*a*), εἰς δύο διαιρεῖν ἅπασαν τὴν στρατιὰν ἰδικῶς ἀπληκεύειν.

XXXII. Περὶ τοῦ, ὁπόσον ἀριθμὸν ὀφείλει ἔχειν τὸ ἱππικὸν στράτευμα.

XXXIII. Πῶς δεῖ ποιεῖν τὴν ἐκ τοῦ ἀπλήκτου στρατοπέδου παντὸς ἀποκίνησιν.

XXXIV. Περὶ ὁδοιπορίας.

XXXV. Περὶ τοῦ, πῶς δεῖ ποιεῖν, ὅτε γνωσθῶσι πολέμιοι ἐν νυκτὶ βούλεσθαι ἐπελθεῖν τῷ χάρακι.

XXXVI. Πῶς δεῖ ποιεῖν, εἴπερ ὁδοιπορούσης τῆς στρατιᾶς πολέμιοι μετὰ βαρείας δυνάμεως ταύτῃ ἐπέλθωσιν.

XXXVII. Περὶ τοῦ, εἰ απαντησεί στένωμα, ἢ γεφύρας καὶ ποταμοῦ βαθέως περαίωσις, τί δεῖ ποιεῖν.

XXXVIII. Περὶ τοῦ, μὴ ἐπάγεσθαι πλῆθος ἀργὸν ἐν τῇ πολεμίᾳ.

XXXIX. Περὶ τῆς ἁρμοζούσης πανοπλίας.

XL. Περὶ τοῦ, μὴ ἔχειν τοὺς εὐτελεστέρους τῶν ἀρχόντων σκηνάς.

XLI. Περὶ δουκατόρων καὶ κατασκόπων.

XLII. Περὶ διελεύσεως κλεισούρας μὴ κατεχομένης παρὰ τῶν πολεμίων.

XLIII. Περὶ κλεισούρας κατεχομένης ὑπὸ τῶν πολεμίων.

XLIV. Περὶ πολιορκίας.

XLV. Πῶς δεῖ φυλάττεσθαι τοὺς εἰς συλλογὴν χρειῶν ἀποστελλομένους, καὶ τοὺς νέμοντας τοὺς ἵππους.

(*a*) Fort. ἁπαντώντων.

XLVI. Πῶς δεῖ τροπώσασθαι τοὺς πολεμίους, τοὺς ἐνέδρας τιθεμένους κατὰ τῶν εἰς συλλογὴν χρειῶν ἐξερχομένων.

XLVII. Περὶ τοῦ, εἰ γνωσθῶσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολεμίων μετὰ τῆς ὑπ' αὐτοῖς δυνάμεως κρύφα μέλλοντες ἐπιβουλεύσασθαι τῷ στρατοπέδῳ, ἢ τοῖς πρὸς συλλογὴν ἐξιοῦσιν ὑπουργοῖς.

XLVIII. Πῶς δεῖ νυκτὸς τῷ ἀπλήκτῳ τῶν πολεμίων ἐπελθεῖν.

XLIX. Πῶς δυνατόν ἐστι μετ' ἐπιτηδεύσεως τοὺς πολιορκουμένους πρὸς τὰ ἐκτὸς ἐπισπάσασθαι, καὶ τραυματίσαι αὐτούς.

L. Περὶ τειχομαχίας.

LI. Περὶ τοῦ, πῶς δεῖ τὸν στρατηγὸν δικάζεσθαι (*a*).

LII. Περὶ ἀδνουμίων.

LIII. Περὶ τοῦ διδάσκειν τὸν στρατὸν καὶ ἐθίζειν ἔτι ἐν τῇ ἰδίᾳ ὄντα, κατὰ τάξιν ἀπληκεύειν καὶ ὁδοιπορεῖν.

LIV. Περὶ τοῦ ὑπαλλάττεσθαι τὰς ἐκτελούσας τάξεις τὴν τοῦ σάκα διακονίαν, διὰ τὸν πολὺν κόπον τοῦ ἄρχοντος (*b*).

LV. Περὶ τῶν ὑποκειμένων δουλειῶν, ὅτι χρὴ πρὸ ἡμετέρας ταύτης λελογισμένης [l. ἡμέρας ταύτας λελογισμένως] τυποῦν καὶ διατίθεσθαι.

(XXVI) Ea, inquam, capita, qualiacunque sunt, et descripsi jampridem et Latine convèrti, ut in subsequenti aliquo volumine facile vulgari queant, si modo tanti videntur eruditis. Quorum judicium hac de re exquiro, meum nullum interponens.

XII. Jam quod ad interpretationem Latinam Historiæ Leonis attinet, locos versionis Combefisianæ in Criticis Pagi (vide supra pag. 637) servatos, nisi ubi manifesto lapsus erat, iisdem propemodum verbis in editionem meam retuli. Cujus rei unumquemque admonitum esse velim: ne, si quem in versione aut styli inconstantia, aut quippiam fortasse non satis pure atque amendate dictum offenderit, continuo id in reprehensionem vertendum putet. Nam erat Combefisius homo pius quidêm et in rebus sacris singulariter doctus, sed qui nunquam ab orationis asperitate mœstitiaque abesse potuit. Nobis quoque in universo volumine linguæ atque elocutionis cura (vereor) non tanta fuit, quanta esse poterat, fortasse etiam debebat. Sed veniam ejusmodi facilius dari posse existimo Byzantinæ historiæ studiosis, omninoque iis qui in scriptoribus medii ævi, nescio quid barbarum et inconcinnum sonantibus, cogitationem perdiu ponunt. Præterea bonorum scriptorum exemplum consecutus, vel in verbis ad religiones persuasionesque pertinentibus, ubi difficilimum erat, malui interdum aliquid audere potius, quam Latinam orationem multis Græcis vocabulis inquinare. (*Nomina rerum Græca quæ convertimus* ut Cornificii verbis utar, quarto Rhetoricorum), *ea remota sunt a consuetudine : quæ enim res apud nostros non erant, earum rerum nomina non poterant esse usitata.* Designationes dignitatum, patriarcha, domesticus, drungarius, aliaque id genus, necessario retinui, tametsi ex nitidissimo Latinatis fonte haudquaquam profluxerint. Quas si (XXVII) quis aut nimia Romani sermonis religione silentio præterire, aut per circuitionem explicare voluerit, næ ille mihi imprudens, et cujus sententia minime standum sit, videtur judicandus. Versioni Leonis ad marginem exteriorem lectiones codicis sunt appositæ, sicubi vocem, a librariis manifesto corruptam, in textu recepi. Ubi dubitatio suberat, lectionem codicis in textu servavi, conjecturam meam adjeci in ora, si valde probabilem, præfixa littera *l.* hoc est *lege*, sin minus, præfixa *f. fortasse* (nam *forte* siquando impressum, est, id æquus lector oscitantiæ operarum ascribat.) In summa id egi, ut de suspicionibus meis, quam quæque probabilis sit sive vana, penes lectorem judicium relinqueretur.

XIII. Superest, ut de instituto adnotationis meæ, maxime ad Leonem, si qui vagatum me in iis latius atque deflexisse sæpenumero de via putent, apud existimatores harum rerum intelligentes et æquos paucis me purgem. Etenim intellexi tripliciter fieri posse, ut editoris in opere exsequendo sedulitas fautorem nostrorum benevolentiæ aliquatenus responderet. Uno modo, si scriptores ipsos, quales in membranis offendissem, sublatis tantum manifestis mendis, addita Latina versione, arbitrio eruditorum permitterem. Deinde, cum plurima essent nuper in Bibliotheca Regia, multa sui persint ad hanc diem, ad res Byzantinas quodammodo pertinentia, neque edita adhuc, neque unquam opinor (ut nunc sunt tempora) integra lucem visura, Vitæ Sanctorum, epistolæ fratrum devotorum, antistitum, patriarcharum, tractatus dogmatici, ascetici, polemici magno numero, annales quoque inediti, pervolutare ea studiose atque excerpere cœpi quidquid lucem afferre poterat annis sedecim qui a morte Constantini VII Porphyrogenetæ (15 Novembr. 959) ad Tzimiscem, 10 Januar. 976 veneno sublatum, effluxerunt, quorumque memoriam Leo complexus est. Ubi cum præcipue usui mihi fuerint historiæ duæ, altera Simeonis Logothetæ (vid. Harles. Bibl. Gr. VII, 685, *l.*), altera Julii Pollucis, hic facere non possum, quin Italicorum quoque eruditorum in me animum, quam singulari officio fuerit, gratus commemorem. Nam repentino

(*a*) Codex male, γυμνάζεσθαι.

(*b*) Sic codex : sed lecto capite malim finem tituli mutare sic : — κόπον, τοῦ ἄρχοντος, εἰ δυνατὸς, μένοντος αὐτοῦ.

anni 1815 tempore, cum statuæ, tabulæ, reliqua civitatum ornamenta Parisios olim convect (XXVIII) undique repetentur, accipit ut inter codices in Urbem reportandos esset Vaticanus 163, illam ipsam Julii Pollucis historiam complectens. Ibi cum intellexissent procuratores summ pontificis, me in conficiendis notis hoc codice ægre cariturum, perhumaniter negaverunt se com missuros, ut a se studiis meis obesset quidquam, permiseruntque ut usque ad editionem libri is codex Parisiis remaneret. Quocirca maximas gratias et ago et habeo viro reverendo atque ill. Marino Marni, ab intimo cubiculo summi pontificis, et archivi et apostolici Vat cani præfecto, cujus in hoc negotio eximia studiique plena officia erga me exstiterunt. Quod autem ejusmodi notionum historicarum ne sic quidem in hoc tomo permagna est accessio facta, non hercle penuriæ Bibliothecæ nostræ, sed paucitati annorum, quorum gesta tradit Leo (vide supra pag. 641, VI), tribui id velim. Ad Psellum, annorum plus centum 975-1060 memoriam persecutum, plurima ejusmodi inedita subjungere me posse te quibus vel stabilitur, vel emandatur, vel ratione multiplici amplificatur ejus narratio.

XIV. Atenin non me fugiebat, etiam ut cumulate officio meo hoc duplici nomine sa tisfacerem, tamen force ut sic neque ad litterarum Græcarum neque ad historiæ studium ita multos mei officii utilitas pertineret. Nam, cum omnino in studiis nostris, Græcis dic non sit maxima copia eorum qui, via trita relicta, interiores scrutentur ac recondita litteras, tum vero ex iis ipsis exquisite doctis quotus quisque est, qui lectionem scripto ris Byzantini ad subtiliorem cognitionem linguæ quidquam conferre putet? Historici autem homines pœne omnes vel ad veterum illorum prorsus antiquorum divinam memoriam, vel ad res nostra patrumque memoria aut subtilius et temperantius aut splendide ac mirabiliter gestas, vel certe ad origines populorum hodie vigentium illustrandas, cura omni studioque rapiuntur : pauci, iique ipsi invitius aut fastidiosius, annales excutiunt senescentis imperii ac ruituri. Quapropter per notas obtinere volui, ut paulo latius mea opera pateret, ad eosque ill pertineret qui alienores sint a rebus Byzantinis : ideoque de significatione vocum nondum satis definita parumve intellecta uberius passim disputavi in notis et fusius. Qua in re sæpius scriptorum Atticorum (XXIX) rationem habere potuissem, fortasse etiam debuissem. Verum ego in judicio (dicam enim non reverens in re obscura gloriandi suspicionem): quod in quoque plurimum est, hoc ipsum is potissimum conferre debet ad locupletanda communia studia nostra. Jam vero post complurium annorum assiduum laborem, quo catalogum codd. Græcorum in Bibliothecam maximam Parisiensem recens illatorum ad finem perduxeram, post puerilem et primam adolescentiam in hoc studiorum genere positam, neminem esse scriptorem paulo illustriorem arbitror, neque sacrum, qui a temporis Theodosianis usque ad ruinam imperii Orientalis Græce scripserit, quem non ita tractarim, ut non aliqua ejus pars in memoria mea insideret. Scholia, catenas, paraphrases, commentaria, partim minus legi solita, partim omnino nondum edita, fieri non potuit quin ita pertractarem, ut eorum aliquam certe notionem caperem. Quamobrem, si passim ex Patribus scholiatis, rhetoribus, illustrare quæstiones aliquot, adhibere phrases, locupletare Lexica, notare errores quosdam superiore memoria commissos (ea ab æqualium censura, quæ mea natura est, omnino abstinui) conatus sum, non ideo id fecerim, quod hos recentiores scriptores ullo modo comparandos esse cum antiquioribus capitalibusque ita ducebam, quos nemo, opinor, est quin crebro regustare cupiat, in iisque acquiescat : neque quod meum studiorum genus proponere in exemplum aliis, adolescentibus præcipue, velim : sed quia in eo loco in eoque munere constitutus, ut tractare ejusmodi scripta cum ad voluntatem possem, tum pro officio debeam, id malui, quod alii minus commode possent, agere, quam quod isdem æque bene atque ego, aut etiam multo me melius.

XV. Accedebat, quod in Britannia novam editionem Thesauri Stephaniani parari audiebam, ad eamque locupletandam viros doctos editioni præpositos voces nondum in Lexica receptas undique aucupari. Quare vocabula, quibus adhuc, quantum scio, Lexica carent (enotavi autem multiplici lectione complura millia), passim subjunxi, gratificans Lexicographis potius, quam quod in ejusmodi verbis addendis magnum ponendum esse momentum, aut gloriandum putem. Egi id quoque, ut vocabula phrasesque præcipue ex scriptoribus illis sumerem, qui a [XXX] sæculo tertio ad Heraclium Aug. floruerunt: nam apud hos potius aliquid integri sanique remansisse credendum est, quam apud illos qui sæc. VII et deinceps fuerunt, usque ad captam urbem. Ab historicis illustrationibus plerumque me continui. Sunt qui materia a nobis parata recte utantur, scriptores probabiles multi, aliquot etiam summi, ut componendæ historiæ clara ipsi exempla, ita comparitarum optimi judices. Velut in Germania Fredericus Christophorus SCHLOSSERUS, qui libro paucos ante annos edito impetus imperatorum, Constantinopoli sanctorum imaginum infestantium, non minore acumine quam facundia felicissime exposuit. In Russia Nicolaus KARAMSIN, historiæ probatissimæ auctor, qua patrias antiquitates rara dicendi facultate mirabiliter illustravit : et cumprimis Philippus KRUG, cui jam superius debitas gratias meritasque egi, cujus in Tentamine critico ad illustrandam chronologiam Byzantinam, Petropoli 1810 (omitto alia ejus scriptas, quæ multa sunt), perfecta rerum tum Slavicarum tum septentrionalium cognitio, summa ratione consideratissimaque prudentia adjuta, excoxit, cujus [illegible]issimis observationibus in hoc quoque opere edendo non mediocriter

me adjutum esse nunquam dissimulabo. In Gallia, omni politioris litteraturæ et antiquitatis, omni scientiarum genere excellens, Ant. Joann. LEIRONNE, multis mihi nominibus charus, non modo ingenio splendidissimo, sed κριτικῇ quoque singulari atque exquisita præstans. Neque ibi post Ameilhonis, scriptoris politi, neque post lib. Bar. de Sainte-Croix, viri venerandi, obitum, neque in Britannia post Gibbonem vita functum, desunt alii summi doctrina summoque judicio homines, in exploranda scriptorum medii ævi fide exercitati. His ego, transactis jam meis partibus, Leonem historica ratione illustrandum, si velint, trado. Mihi satis fuit, materiam illis, non indignam facultate et copia ipsorum, subjicere, interimque, in opere sic versari, ut quædam otii mei exstaret ratio, indeque litteræ Græcæ aliqua ex parte locupletarentur. Id totum consilium factumque meum si a doctis probabitur, nullo alio decorari laborem meum præmio postulo, ad aliosque Byzantinos, simili ratione edendos, minus verecunde cunctanterque, quam adhuc feci, aggrediar. Habeo enim prelo jam pridem parata Michaelis Pselli Annales, Georgii Hamartoli Chronicon, Nicephori Gregoræ libros aliquot adhuc [XXXI] ineditos, sanctorum Vitas item ineditas, historiam sæculi decimi et deinceps sequentium illustrantes, Gregorii Palamæ libellum de captivitate sua ad Thessalonicenses, aliaque id genus, quæ ut primo quoque tempore in lucem prodeant, rebus Byzantinis, Slavorumque Turcarum priscæ historiæ novam lucem allatura, fautorum hujus operis singularis munificentis sperare nos jubet.

Scribebam Paisiis in Bibliotheca Regia, Kalend. Januar. MDCCCXVIII.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ,

ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΗΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ, ΤΟΥ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟΥ ΤΖΙΜΙΣΚΗ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'.

—

LEONIS DIACONI

HISTORIA,

INCIPIENS AB OBITU CONSTANTINI IMPERATORIS, USQUE AD OBITUM IMPERATORIS JOANNIS COGNOMENTO TZIMISCÆ.

LIBER PRIMUS.

—

ARGUMENTUM. — Laus historiæ. Leonis Diaconi genus et patria (Cap. 1). Romanus, Constantini [illegible] imperium suscipit. Constantinus Gongyles male pugnat in Creta (2). Nicephori Phocæ expe[illegible] tica. Nicephorus Pastilas in mediam insulam emissus (3) a Saracenis cæditur (4). Candi[illegible] lata (5). Nicephori Phocæ ad exercitum oratio (6). Saraceni, qui suis auxilio venerant [illegible] fugantur (7). Candia frustra oppugnata (8). Nicephorus in Creta hibernat (9).

—

1-2 1. Si quid aliud bonum magno usui in vita est, non minus quam id, imo vero etiam magis prodest historia, res utilis sane ac salutaris. Nuntia enim cum sit variorum et cujusque modi factorum, quæcumque tum cursus temporis 4 rerumque ferre soleat, tum maxime virorum in negotiis versantium voluntas, docet homines, ut apprehendant et sectentur alia, alia rejiciant a sese et aspernentur: neque propter inscientiam, neglectis inconsulte utilibus ac præstabilioribus rebus, aversandis se et noxiis implicent. Quapropter, cum in confesso sit, fructuosum quiddam esse inter alia vitæ præsidia historiam, eamdemque rebus mortalibus vitam aut juventutem restituere, neque permittere ut in oblivionis gurgites abreptæ obruantur : idcirco, quod multa mea memoria obtigerunt immania ac

A α'. [Ed. Paris. 1] Εἴπερ ἄλλο τι (1) τῶν [illegible] τὸν βίον ὀνίνησι, τούτου [1] οὐχ ἧσσον, ἀλλὰ [illegible] λον ἡ ἱστορία, ἐπωφελές τι πρᾶγμα πρᾶ[illegible] λυσιτελές. Ποικίλας γὰρ καὶ παντοδαπὰς [illegible] λουσα πράξεις, καὶ ὅσας ἡ φορὰ τοῦ χρό[illegible] τῶν πραγμάτων κυλίνδειν εἴωθεν, ἡ προαίρε[illegible] μάλιστα τῶν κεχρημένων [2] τοῖς πράγμασι, τί[illegible] ἀσπάζεσθαι καὶ ζηλοῦν τοῖς ἀνθρώποις πα[illegible] τὰς δὲ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ ἀποτρέπεσθαι [illegible] λάθωσιν ἀβουλήτως τὰ μὲν ὀνησιφόρα καὶ [illegible] προηκάμενοι, τοῖς δὲ ἀπευκταίοις καὶ βλα[illegible] ἑαυτοὺς περιπείραντες. [P. 2] Ἐπεὶ οὖν λαν[illegible] ἡ ἱστορία μετὰ τῶν ἄλλων βιωφελῶν χρῆμα [illegible] ὡμολόγηται, ἅτε τὰ θνητὰ ἀναβιώσκειν ἢ [illegible] σκειν παρεχομένη, καὶ μὴ ἐῶσα τοῖς τῆς [illegible] βυθοῖς παρασύρεσθαί τε καὶ συγκαλύπτεσθαι

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[1] τοῦτον cod. Fort. τοῦτο. [2] μάλλιστα τῶν κεχριμένων cod.

(1) Celeber scriptorum Byzantinorum locus communis, de utilitate historiæ. Leo Agathiam ut toto opere item hic imitatur, et sententiis, Ῥᾴδιον μὲν οὖν ἥκιστά ἂν εἴη ἅπαντα διεξιέναι καὶ ἀπαριθμεῖσθαι, ὁπόσων ἀγαθῶν ἡ ἱστορία τὸν βίον ἐμπεπλη[illegible] et ipsis vocabulis translatis, usque ad illa pra[illegible] Agathiæ 2, D. Εἰ μή τι καὶ μᾶλλον ὀνίνησιν.

ῦτα, πολλῶν ἐν τῷ κατ' ἐμὲ χρόνῳ (2) πραγμά- A
ὸν ἐξαισίων καὶ ἀλλοκότων καινοτομηθέντων, καὶ
ροβερῶν κατ' οὐρανὸν δειμάτων ἐπιφανέντων, καὶ
ισμῶν ἀπίστων κινηθέντων, σκηπτῶν τε κατενε-
θέντων, καὶ ὑετῶν λάβρων καταῤῥαγέντων, πο-
έμων τε συῤῥαγέντων, καὶ στρατευμάτων πολλα-
οῦ τῆς οἰκουμένης ἐπιδραμόντων, καὶ πόλεων καὶ
ώρων μεταναστάντων, ὡς πολλοῖς δοκεῖν [a] ἀλλοίω-
ν ἄρτι τὸν βίον λαβεῖν, καὶ τὴν προσδοκωμένην δευ-
ραν κατάβασιν τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἐπὶ θύραις
γίζειν· ἔδοξέ μοι μὴ οὕτω φρίκης μεστὰ καὶ
ύματος ἄξια πράγματα σιγῇ παραδραμεῖν, ἀλλ'
ς τούμφανὲς [b] ἀνειπεῖν, ὡς εἶναι παίδευμα καὶ
ῖς ὕστερον· εἴ γε μὴ δεδογμένον εἴη τῇ προνοίᾳ,
τίκα καὶ κατὰ πόδας τὸ βιωτικὸν πορθμεῖον ἐν τῷ [c]
ἰς συντελείας ὁρμῳ ἐλλιμενίζειν [d], καὶ τὸ σχῆμα B
οῦ κόσμου παραγαγεῖν (3). Ἀλλά μοι εἴη τὸν ὑπὲρ
ὲ τοσοῦτον ἆθλον ἐπανῃρημένῳ, μὴ δεύτερον τῆς
οθυμίας δραμεῖν (4), ἀναλόγως δὲ τοῦ μεγέθους τῶν

mira monstra, et religiosa se aperuerunt in cœlo terricula, terræ motus item incredibiles facti sunt, fulmina jacta, imbres largi delapsi, bella commissa, exercitus huc illuc per orbem rapti, oppida et gentes alio translatæ, adeo ut multi putarent, regenerationem jamjamque subituras res humanas, exspectatumque alterum descensum Servatoris ac Dei ante fores instare; ideo visum mihi est, tam plenas horroris mirationeque dignas res silentio haud transire, sed palam proclamare, ut disciplinæ loco sint etiam posteris : si tamen non constitutum a providentia est, statim evestigio in consummationis portum deducere vitæ naviculam, speciemque mutare hujus mundi. Modo contingat mihi, quandoquidem tantum suscepi, qui supra facultates meas est, laborem, ut pone desiderium meum non relinquar, sed contra convenienter ad magnitudinem rerum gestarum memet efferam, easque quo oportet modo tradam. Historia ista, quantum in me est, singulatim

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[a] Confer. infra 104. D. ed. Par. [b] εἰς τοῦ φανές cod. [c] τῷ] τοῖς cod. [d] ἐλλιμενίσεν cod., se infra, 4. C., λιμενίζειν (sic) διεκελεύσατο.

(2) Agathiæ 4, B. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ κατ' ἐμὲ χρόνῳ ξυνέβη μεγάλους μὲν πολέμους πολλαχοῦ τῆς οἰκουμένης ἀπροσδόκητα ξυῤῥαγῆναι, et quæ sequuntur.

(3) Ex S. Paulo 1. ad Corinth. VII, 31. Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου· ubi tamen, quæ apud Leonem active, neutrali significatione intelligenda. Vide Schleusnerum Lexic. in Nov. Test. II, 92. Meliusque, opinor, Leo vel superiori phrasi præripisset ἐλλιμενίσαι, vel hic, παράγειν.

(4) Ex Agathia 5, C. ubi cusum. Ἀλλά μοι ἄξιόν τι δρᾶσαι τῆς προθυμίας. Corrige ex Leone, quod sensus omnino postulat, Ἀλλά μοι εἴη, ἄξιόν τι δρ. τῆς πρ. « Modo contingat mihi, ut effiiciam aliquid dignum desiderii mei, *sive*, studii mei. » Locis, ubi εἰ sequente infinitivo votum significat, nihil est usitatius frequentius. Vide Viger. De idiotism. 237. Plutarch. M. Bruto 1002. E. Εἴη μὲν, ὦ Βροῦτε, νικᾷν. Josephus Antiquit. Jud. 645, C. 670, G. Eadem vox, εἰ, restituenda loco concilii Lateranens. III. 864, . Ἀλλ' ἔνθαπερ ἂν ὁ τοῦ πῶς εἶναί τισι ἑτεροφυὴς (sic) ναι λόγος. Scribendum, ἑτεροφανὴς εἴη λόγος, ex . Cyrillo Dialog. de S. Trinitat. V. 1. 468, C. unde æc petita sunt. Simul corrige proxime præcedenta Actis ejusd. Concilii, 863, A. mire ab interprete ranslata : « Quod eamdem naturam habet secundum operationem et indissimiliter æquale est, non habebit ex parte quidquam, de qua creata sunt. » menda : « Quod ejusdem speciei operationem habet et æquale est sine ulla differentia, id quibusdam in rebus differentiam habere non potest. » lam sic verti debent Græca illa : Τὸ ταὐτοειδὲς κατ' ἐνέργειαν καὶ ἀπαραλλάκτως ἴσον, οὐκ ἂν ἔχοι διαφορὰν ἐπί τισι τῶν ὄντων. Tametsi apud S. Cyrillum, unde hæc item translata sunt, paulo aliter se habeant. Adde, ejusdem vocis, εἴη, formam pluralem, εἶεν, vel εἶεν ἄν, interdum sic adhiberi, ut vertenda sit, *significant*, *intelligi possunt*. Quod moneo, quia in eo nonnulli suboffenderunt. Velut in loco corrupto Eusebii In Psal. I. 388, E. Εἶεν ἄν πόλις τῆς Ἰουδαίας ; Δι' ἃς ἀκολούθως τῇ ἐπουρανίῳ λιών αἱ πολλαὶ παρὰ τῷ Πατρὶ μοναί. Vertit Montefalconius : *Fueritne Judææ civitas ? Sed consequenter dicamus, esse cœlestem Sion, ubi mansiones apud Patrem multæ*. Legendum, εἶεν ἄν πόλεις τῆς Ἰουδαίας ἀκολούθως τῇ ἐπ., ut sit sensus : *His vocabulis*, civitates Judææ, *consequenter ad cœlestem Sion* (de qua proxime supra), « intelligi possunt « multæ illæ, quæ apud Patrem exstant, mansiones. » Itaque non male Gentianus Hervetus reddidit locum S. Gregorii Nysseni In Cantic, canticor. I. 552. A. Εἶεν δ' ἂν οὗτοι τάχα μὲν αἱ ἀγγελικαὶ δυνάμεις, αἳ, κ.τ.λ. « Ii autem forte fuerint angelicæ potestates, « quæ, » etc. Eamdem significationem habet verbum ἐστί, nisi quod magis affirmet. S. Athanasius Orat. II. contra Arian. I. 525, C. Ὅτι δὲ τὸ, ἐν ἀρχῇ ἐποίησε... τὸ ἤρξατο ποιεῖν ἐστι, « *quod hæc verba*, in principio fecit .. *idem significent ac*, cœpit facere » Ubi iterum Montefalconius paululum erravit. Eodem sensu adhibentur a scholiastis commentatoribusque Græcis verba ἐξακούω, λαμβάνω, μεταλαμβάνω, sicut *accipere* apud Latinos, ut sint vertenda *exponere*, *interpretari*, sensu præsertim allegorico et anagogico. De verbo ἐξακούω posterius. Significationis vocum λαμβάνω et μεταλαμβάνω, quarum utraque in Lexico summi viri Schneideri notata exstat, ponam hic quædam exempla. S. Basilius Comment. in Isaiam, I, 889, A. Τὸ γὰρ Βασὰν εἰς τὴν αἰσχύνην μεταλαμβάνουσιν· *Basan enim interpretantur ignominiam*. Eustathius, 1396, 27. Τὸν Ὀδυσσέα μὲν εἰς φιλόσοφον οἱ παλαιοὶ μεταλαμβάνουσιν, « philosophum per allegoriam significare aiunt. » Plenior phrasis apud S. Gregorium Nyssenum In Cantic. canticor. I. 544. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα μεταλαμβάνων εἰς τροπικὴν σημασίαν. Vide quoque Eusebium Præparat. Evangel. 310, C. ; 474, B. ; 516, B. Verbum λαμβάνω sic usurpat Origenes Contra Cels. 318, C. Τοῦ ὁρᾶσθαι λαμβανομένου πνευματικῶς· « cum videre intelligitur « spiritualiter. » Idem In Matth. I. 484. E. Δύνανται οἱ Φαρισαῖοι λαμβάνεσθαι εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν Ἰουδαϊκῶν παραδόσεων· « Pharisæorum nomine intel- « ligere possumus doctores traditionum Judaicarum. « *Huetius perperam :* Pharisæi docendis Judæorum « traditionibus assumi possunt. » Concil. Ephesinum, 1282, B. Ἐπὶ δὲ τῆς θεότητος ταῦτα καὶ ψευδῆ λαμβανόμενα, καὶ ἡμῖν ὡς συκοφάνταις δικαίας κατακρίσεως αἴτια. Ubi vulgatus interpres omnino nihil vidit,

ΛΕΟΝΤΟ

I

ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΗΣ Τ
ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΥ

LE

INCIPIENS AB OBI

ARGUMENTUM. — Laus
imperium suscipi
tica. Nicephorus
lata (5). Nicepho
fugantur (7). Ca

1-3 1. Si qui
est, non minu
prodest histo
tia enim cun
rum, quæcur
ferre soleat
santium vo
et sectentu
neque pr
utilibus e
et noxiis
sit, fruc
sidia hi
aut juv
oblivio
quod

ντάξας Λέων A Tmoli clivos sito, circa fontem Caystri fluminis,
κλόη, χωρίων quod, Celbianum præterlabens et jucundissimam
ὰς κλιτὺς τοῦ offerens spectantibus admirabilitatem, in claræ ac
ὰς τοῦ Καὺ- nobilis Ephesi sinum æstuario effecto transit. Sed
παραβρέων καὶ jam veniamus ad publicarum rerum narrationem,
νος, ἐς τὸν τῆς ita ut veritatem plurimi faciamus,quoniam præci-
λπον πελαγίζων pue illa convenit historiæ. Perhibent enim dicendi
νῶν πραγμάτων periti, rhetoricæ proprium esse dicendi facultatem,
ἀληθίζειν ποιου- poeticæ fabulas, historiæ veritatem. Igitur quæ-
τοῦτο τῇ ἱστορίᾳ cunque tempore Constantini Imperatoris, filii
τὶ γὰρ καὶ οἱ τὸν Leonis evenerunt, cui Porphyrogenneto cognomen
σήκειν δεινότητα, fuit (quo nascente et moriente stellam crinitam in
ἱστορίᾳ ἀληθειαν. cœlo visam esse ferunt, et nativitatem ejus et di-
αὐτοκράτορος Κων- scessum e vita præmonstrantem), prætermittenda
σφυρογέννητος ἡ ἐπί- existimo : nam sunt satis, copiose ab illis exposita.
α (οὗ καὶ γεννωμέ- B At quæ deinceps acciderunt, quæ partim ipse oculis
λέγεται φανῆναι κατ' meis vidi (siquidem oculi fide digniores quam aures,
σιν προδηλοῦντα καὶ juxta Herodotum), partim ab oculatis testibus di-
ῶν· ἀποχρώντως γὰρ ligenter exquisivi, hæc persequar scriptura.
ων ἐχόμενα, καὶ ὅσα ὀφθαλμοῖς καὶ αὐτὸς τεθέμαι (εἴπερ ὀφθαλμοὶ
δοτον [9]], τὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ἰδόντων ἠκρίβωσα, ταῦτα καὶ δώσω

ιοέμβριον μῆνα, τῆς γ' 2. Mense Novembri, indictionis tertiæ, anno sex-
0), τοῦ ῥηθεντος αὐτο- millesimo quadringetesimo & sexagesimo septimo,
ίου μενηλλαχότος[a.9] (11) cum prædictus imperator Constantinus,relicta vita,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

λαγότος cod.

s Mss VIII, 258. Monui ex C ἱστόρηται, ex Agathia 56. B.
elbiano tractu Ducangius (9) Herodotus, Clione, 8 p. 7. Ὅτα γὰρ τυγχάνει
ann. Cinnamum. 437. Cil- ἀνθρώποισι ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. Imita-
istor. Nat. V, 29, et XXXIII, tiones Luciani De saltatione, 813. De conscrib.
nihil mutavi : Homerus, hist. 622. De domo, 461, et Juliani imp. epist. ad
ου ἀμφὶ ῥέεθρα. Herodotus Leont. 140. A Partim laudat Borheckius Apparatu
chius, II, 211. Apud reli- ad Herodot. II, 455.
tamen, ut partim Κάϋστρος, (10) Hoc est anno Chr. 959. In codice hic per
ant. siglam, ἰνδ., sed inferius 29, C et 110, C. per sin-
gulas litteras, ἰνδίκτου. 57. A. Ἰνδικτον. Ac profecto
Ἐμοὶ δὲ τὸ ἀληθίζεσθαι περὶ vel ex Ducangio Glossar, 517, A. constat, formam
λ. Quæ subjungit Leo, ῥητο- ἡ ἴνδικτος non minus frequentem esse quam ἡ ἰνδι-
δεινότητα, ποιητικῇ δὲ μυθο- κτίων. Neque fere dubito eamdem vocem restituen-
sit ex Procopio De bell. Per- dam inscriptioni non ignobili, a Montefalconio
2, D. Ἀποχρώντως γὰρ ἄλλοις relatæ, Palæograph. Græc. 174, C.

ζΠΙΘΞΠΔΩΡΟΥΑΓΙΩ[a] ΑΡΧΙΖΠΙCΚ^ ΚΑΠΙΛΙΟΥ
ΤΟΥΠΖΡΙΒΑ[a] ΑΝΘΓΠΑΤΟΥΖΥΤΥΧΩCΑΝΖΝΖΩΘΗ
ΚΟΥ... ΟΤΟΙΧΟCΥΦΛ[a] ΑΠΗΙΩΝΟCΤΟΥΛΑΜΠΡ[a] ΙΝΔ[a] Β ✱

retatur Montefalconius 173. D : D Ἀππίωνος τοῦ λαμπροτάτου, ἰνδίκτου δευτέρας, *Fl. Appione V. Cl. Cos. indictione II.* Quippe annus 539,
ὁ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ Α. qui est Fl. Appionis, profecto incidit in alterum
λέπτου ἀνθυπάτου, εὐτυχῶς ἀνενεώθη indictionis : annus autem 541 nomine potius Fl.
, ὑπατείας [vel ὑπάτου] Φλαβίου Basilii Junioris, tunc fasces habentis, insignitus
λαμπροτάτου Ἰνλουστρίου β. « Sub fuisset. In sigla ινδ, quæ fere ut λ in codicibus
ictissimo archiepiscopo, et A. Pilio efformatur, alii quoque offenderunt : velut Labbe
consule,feliciter restauratus est mu- Michael. Glyea 308, A. λόγου ιγ'. lege, ἰνδ. ιγ'.
Fl. Appione splendidissimo Illustri 2, (11) Codex μετηλλαγότος, errore librarii. Phrasis
sulatum ejus anno 2. » Eadem inscri- Leonis petita esse potest ex H. Maccab. v. 5. μετηλλαχότος τὸν βίον Ἀντιόχου. Locutione μεταλλάτ-
lus in Fastis usus, legit Καπιλίου, *Ca- tειν τὸν βίον vel μεταλλάττειν simpliciter, nihil
pitabili proconsule*, non male opinor : usitatius : nota μεταλλάττειν τὴν ζωὴν apud Euse-
lendum, Justinianeis temporibus præ- bium 115, A. Item μεταλλάττεσθαι τὸν βίον, per
, ut vult Montefalconius, antiquo Ro- medium, Josephus Contra Apion. 1045, D. Sed in
more appellationibus præfixum fuisse. concilio Ephesino I, 1306, C. solito more de S.
ntefalconium suspicor errasse, quod Paulo dictum ἀπὸ διώκτου εἰς κήρυκα μεταλλάγη,
em ad annum alterum post Appionem *e persecutore in prædicatorem mutatus est.* Minus
rit, qui est a Chr. 541. Etenim extrema
æ sic potius legenda, ὑπάτου Φλαβίου

ad requiem se trans hominem contulisset, filius ejus Ramanus, qui ex puerili ætate egressus ad virilem jam transibat, principatus administrationem suscepit. Erat is cæteroqui bonus, honesta facie, sermone lepido, specie decorus, plenus omni probitate, erga subditum quemvis benignus ac suavis; sed item voluptatibus juvenilibus ludisque nimium deditus. Quas ad res qui se sollicitabant, eos contra atque oportebat, inducebat in palatium. Huic imperatori Romano in mentem venerat Arabum in Creta potentiam, superbientem illam cædesque adversus Romanos spirantem, cum Dei auxilio evertere. Quippe, clade paulo ante nobis illata in immensum inflati, per oram imperii maritimam populationes maximas faciebant. Quam calamitatem quemadmodum Romani ceperint dicam. Constantinus imperator, cum Cretensium arrogantiam incursionesque repentinas ferre non 7 posset, conducto optimo exercitu, triremibus igniferis instructis bene multis, expeditionem in Cretam suscepit, velut prima aggressione insulam occupaturus. Atenim ignavia atque imperitia ducis, qui erat spado cubicularis, homuncio umbraticola Paphlagonia ortus, Constantinus nomine Gongyles cognomento, tametsi amplissima patriciorum dignitate gloriabatur, omnis hic exercitus præter paucos quosdam milites contrucidatus a barbaris ac delectus est.

πρεπεῖ ἀξιώματι ἐσεμνύνετο, ἅπασα ἡ λεχθεῖσα βαρβάρων καὶ παραπώλετο.

3. Quod detrimentum sarcire cupiens Romanus imperator, Nicephorum Phocam, inter magistros præfulgentem exercitibusque Orientalibus præfectum (quam dignitatem Domesticatum scholarum Romani vocant), virum strenuum ac navum, bello fortem, si invicta, ducem gerendo bello Cretico

A καὶ πρὸς τὴν ἐκεῖσε κατάπαυσιν ἀναλύοντος τοῦ αὐτοκρατορίαν [8] [9] διέπειν ἀρχήν (12) Ῥωμανὸς ἐκείνου υἱὸς ἐγχειρίζεται, ἤδη τὴν τῶν μειρακίων παραλλάττων ἡλικίαν καὶ πρὸς ἄνδρα τὸν τρόπον μετασκευαζόμενος· ἀνὴρ τἆλλα μὲν ἐπιεικὴς, εὐήθης τε καὶ εὐόμιλος καὶ τὴν ὥραν ἀριστος, καὶ παντοδαπῆς καλοκἀγαθίας ἀνάπλεως, εὐμενής τε καὶ χρηστὸς πρὸς ἅπαν τὸ ὑπήκοον (13), ἐπιμένος δὲ νεωτερικαῖς ἡδυπαθείαις καὶ παιδιαῖς, ἃς δὲ ἐρεθίζοντας πρὸς ταῦτα κατὰ τὴν βασιλείαν ἐστίαν, ὡς οὐκ ὤφελεν, ἐπαγόμενος (14). Τούτῳ τῷ αὐτοκράτορι Ῥωμανῷ εἰς ἔννοιαν ἦκε, τὴν τῶν Ἀραβιτῶν Κρητῶν δυναστείαν, τραχηλιῶσαν καὶ κατὰ Ῥωμαίων φονικὸν πνέουσαν, τῇ τοῦ κράτους ῥοπῇ ἐκποδὼν ποιήσασθαι. Καὶ γὰρ τῷ ἐξ ἐμφύτου τοῖς Ῥωμαίοις συμβεβηκότι ἀτυχήματι ἐπιτρως γαυρουμένην, τὰ παράκτια τῆς Ῥωμαϊκ ἐπικρατείας ἐλῃΐζετο μάλιστα. Ὅπως δὲ τὸ τοῦτο σμα Ῥωμαίοις συμβέβηκεν, ἐπιτροχάδην ἐρῶ. Κωνσταντῖνος ὁ αὐτοκράτωρ, μὴ στέγων τὴν τῶν Κρητῶν ὕβριν καὶ τὰς λῃστρικὰς ἐπιδρομὰς, στρατὸν ἀξιόμαχον συνειλοχὼς καὶ τριήρεις ἐξαρτύσας πυρφόρους μάλα συχνὰς, κατὰ τῆς Κρήτης ἐστείλατο, ὡς αὐτοβοεὶ τὴν νῆσον αἱρήσων. Ἀλλ' ἀνανδρίᾳ καὶ ἀπειρίᾳ τοῦ στρατηγοῦ, τομίου θαλαμηπόλου τελοῦντος, καὶ ἀνδραρίου σκιατραφοῦς ἐκ τῆς Παφλαγόνων ὡρμημένου (Κωνσταντῖνος ὄνομα τῷ Γογγύλης ἐπίκλησις), εἰ καὶ τῷ τῶν Πατρικίων ἐπ στρατιὰ, πλὴν ὀλίγων ἀνδρῶν, κατεκόπη πρὸς τ

B

C γ'. Ταύτην τὴν ἧτταν ὁ αὐτοκρατωρ Ῥωμ ἀναλαβέσθαι προθυμούμενος, Νικηφόρον τὸν Φ κᾶν (16), τοῖς μαγίστροις ἐνδιαπρέποντα καὶ τῆς Ἀνατολῆς στρατευμάτων κατάρχοντα [10] τῶν σχολῶν Ῥωμαῖοι [10] ἀρχὴν τὴν ἐπιφημίζουσιν), ἄνδρα ῥέκτην τε καὶ ἱππ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[10] Ῥωμαίοις cod., ut sit quasi dativus absolutus ad participium ἐπισημίζουσιν referendus.

commode versio vulgaris, *persecutorem in prædicatorem mutavit*. Participium μετηλλαγότας, in qua voce interpretanda nonnulli lapsi sunt, sæpe *defunctos* significare, etiamsi Lexica non monerent, constaret ex Salmasio De usuris 391, A.

(12) Malim, τὴν αὐτοκράτορα ἀρχήν, vel, τὴν αὐτοκρατορίαν, vel, τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχήν. Αὐτοκράτωρ ut adjectivum habet ipse Leo 18, D. τῆς αὐτοκράτορος ἀρχῆς Philo De plantatione Noe, 176, G. ἡ αὐτοκράτωρ δυναστεία Leo 14, A. Αὐτοκρατορία substantivum Josephus Antiq. Judaic. 679, E. Petrus Siculus Historia Manichæorum 2, B. Adjectivum αὐτοκρατορικός Philo Legatione ad Caium 786, E. 802, F. Clemens Alexandrinus Stromat. 363, D, 705, D. S. Gregorius Nyssenus In Cantieum canticor. I, 618, D. Contra Eunomium II, 42, D. In Christi resurrectionem 821, C. Eusebius Vita Constantini 611, A. Contra Hieroclem 516, A. S. Basilius In Hexaemer, I, 77, C. Regulis fusius disputatis II. 467, B.

(13) Cedrenus Compend. Histor. II. 945, C. Τὸ ἦθος ἡμερον ἔχων καὶ πρᾷον, καὶ τὸ φρόνημα μέτριον, hoc est, *et ingenium modestum*, non, *et mediocriter animatus*, ut reddidit Xylander: cujus summam utriusque linguæ peritiam, quam non immerito tribuit illi Huetius De claris interpret. 227, C., in hac quidem Cedreni versione vix agnoscas.

(14) Quæ a verbis: *Huic imperatori cett.* in versione Latina sequuntur, a Combefisio conversa leguntur in Pagii Criticis in Annales Baronii III, 875. Quæ nos hic retractavimus.

(15) Præivit Agathias 19, B. Vide de hoc bello Cedrenum II, 640, D.

(16) Plura de expeditione Cretica Nicephori Phocæ Continuator Theophanis, 296, B., 300 D. Ad Gongylæ navigationem fortasse referenda notitia ampla de apparatu navali apud Constant. Porphyrogen. Cærimon. aul. Byzant. II, 383, C.; sed vide et quæ de Gongylianæ expeditionis tempore acute disputat summus chronologiæ Byzantinæ arbiter Ph. Krug, *Chronologie der Byzantier* 292, B. et quæ de Candiæ sub Romano expugnatione 306, C. Inde probatur, Nicephorum appulisse ad Cretam a Chr. 960 (contra Contin. Theoph. 297, C, ad a. 962 id referentem), Candiam cepisse anno sequenti 961, fratre ejus Leone bellum interim adversus Chambdanum administrante.

ἀγαθόν τε τα πολεμικὰ καὶ τὴν ἰσχὺν ἀνυπόστατον, αὐτοκράτορα στρατηγὸν τῆς πρὸς τοὺς Κρῆτας μάχης κεχειροτόνηκεν. Οὗτος τοίνυν ὁ Νικηφόρος, τὴν τῆς Ἀσίας στρατιὰν τῷ βασιλικῷ συνειλοχὼς κελεύσματι καὶ ναυσὶν ἐμβιβάσας, καὶ ταχυπλοήσας, πυρφόρους τε τριήρεις πλείστας ἐπαγόμενος (δρόμωνας ταύτας Ῥωμαῖοι καλοῦσι), τῇ Κρήτῃ προσῴρμισεν. Ἐπεὶ δὲ τῆς ἀποβάσεως ἐδόκει καιρὸς, ἔδειξε πρακτικῶς, ἣν εἶχεν ἐμπειρίαν ἔργων πολεμικῶν· [P. 4] κλίμακας γὰρ ἐπὶ τῶν πορθμείων ἐπιφερόμενος, ταύτας ἐπὶ τὴν ἠϊόνα προσυφαπλῶν (17), τὴν στρατιὰν ἔνοπλόν τε καὶ ἔφιππον ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς ἐπὶ τὴν ξηρὰν μετεβίβαζε. Τῷ δὲ καινῷ καὶ ἀλλοκότῳ τοῦ ὁράματος καταπλαγέντες οἱ βάρβαροι κατὰ χώραν ἔμενον [11] ἰλαδὸν, ἀδιάσπαστον συντηροῦντες τὸν συνασπισμὸν, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων ὡς αὐτοὺς ἄφιξιν προσδεχόμενοι. Ὁ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς Νικηφόρος, τριχῇ τὴν φάλαγγα διατάξας, ἀσπίσι τε καὶ δόρασι ταύτην καταπυκνώσας, καὶ τὸ ἐνυάλιον παιωνίσας, τὸ δὲ σταῦρικὸν ἐγκελευσάμενος προπορεύεσθαι τρόπαιον, ἀντιμέτωπος τοῖς βαρβάροις ἐπῄει. Δεινῆς δὲ μάχης ἀναῤῥαγείσης, καὶ δίκην χαλάζης τῶν βελῶν κεταφερομένων, οὐκ ἔμελλον ἐπὶ πολὺ διακαρτερεῖν οἱ βάρβαροι τὸν τῶν [12] Ῥωμαίων δορατισμόν· ἀλλὰ τὰ νῶτα στρέψαντες καὶ τὴν φάλαγγα διαλύσαντες, ὡς εἶχον δρόμων, πρὸς τὸ σφῶν ἀπῆεσαν ἔρυμα. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐφεπόμενοι, ἀμύθητον τούτων φόνον εἰργάσαντο. Τοιοῦτον μὲν ἡ πρώτη προσβολὴ καὶ διαμάχη πέρας αἴσιον τοῖς Ῥωμαίοις ἀπηνέγκατο. Ἐπεὶ δὲ, ἥπερ μοι εἴρηται, τῷ σφετέρῳ τειχίσματι οἱ βάρβαροι συνεκλείσθησαν, τὰς δυνάμεις συγκαλέσας ὁ στρατηγὸς, χάρακα πρὸ τοῦ ἄστεος ἐπήξατο τῶν εὐρητῶν· τὰς δέ γε τριήρεις (18) καὶ τὰς λοιπὰς φορτίδας εἰς εὐλίμενον ἐπίνειον ἀθρόας ἐλλιμενίζειν διεκελεύσατο, θαλασσοκρατεῖν τε καὶ εἴ που βαρβαρικὸν ὁρῷεν πορθμεῖον ἔππλουν ποιούμενοι, τοῦτό τε ἐκδιώκειν, καὶ τῷ ὑγρῷ πυρὶ ἐκταφροῦν. Ταῦτα δὲ τὸ ἀκριβὲς βουλευσάμενός τε καὶ συμπεράνας, σπεῖραν λογάδων ἀνδρῶν τῷ στρατηγῷ Νικηφόρῳ, ᾧ τὸ ἐπίκλην Βαστιλᾶς, ἐγχειρίζει, ὃς γενναῖος ὢν πολλοὺς ἀνέτλη πολέμους· καὶ πλειστάκις μὲν ἦλω πρὸς τῶν Ἀγαρηνῶν, τοσαυτάκις δὲ ἐκεῖθεν διέδρα καὶ πολλὰς οὐλὰς ἐκ τῶν κατὰ πόλεμον χαλκοτυπιῶν (19) ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν στέρ-

summo cum imperio creavit. Nicephorus, contractis imperatoris jussu Asiaticis copiis, iisdemque in naves impositis, celeri navigatione usus cum magno igniferarum triremium numero (quas dromonas Romani vocant), ad Cretam appulit. Ibi cum tempus videretur exscendendi, quem usum rei bellicæ haberet, ipso facto ostendit. Nam scalas in navigiis advexerat : quibus in littus explicatis equites armatos equisque insidentes ex mari in continentem transduxit. Barbari, novo atque insolenti spectaculo attoniti, catervatim loco se continebant, indivulsos confertosque ordines servantes, Romanorumque ad se exspectantes adventum. Nostrorum dux Nicephorus, tripartita scutisque et hastis condensata acie, bellicum conclamat, et crucis tropæo præire jusso, infestis signis invadit barbaros. Acri commisso prælio, cum grandinis ritu tela caderent, diutius Romanorum phalangem hostis horrentem barbari sustinere non potuerunt, ac terga verterunt : solutis ordinibus quam maximo cursu ad suas munitiones contenderunt. Romani insecuti incredibilem eorum cædem edunt. Tam secundum Romanis exitum habuit primus eorum congressus atque conflictus. Barbari cum in muros, quemadmodum demonstravimus, compulsi essent, dux convocatis copiis pro Cretensium oppido castra muniit : triremes reliquasque actuarias naves confertas in statione se tuta continere jubet, simulque mare obsidere, et si quam barbaram navem evectam viderent, eam persequi et igne humido concremare. Quibus diligenter constitutis ac perfectis, manum delectorum militum Nicephoro duci cognomento Pastilæ tradit : qui, qua erat, virtute, bellis quamplurimis defunctus, quoties a Saracenis captus erat, toties ex eorum manibus aufugerat, neque paucas circumferebat vulnerum bello acceptorum in facie et pectore notas. Tunc vero Thracensibus præfectus, accepta cohorte ad populandam explorandamque missus insulam est, multum obtestante Nicephoro, ut attentus esset ac vigilaret neque inertiæ se ac mollitiei committeret, ne qua ipsis calamitas ad adversariis strueretur : concursarent potius regionem, et luculento aliquo effecto facinore ad castra quamprimum reverterentur.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[11] ἔνον cod. [12] τῶν τῶν cod. Sed vide infra 82. C.

(17) Verbum προσυφαπλόω, *subter explico*, in Lexicis desideratur, neque ipse offendi extra vitam S. Chrysostomi ab anonymo scriptam Opp. VIII, 136, 33. ζώσῃ φωνῇ τὰς τῆς ἀληθείας ἀκτῖνας προσυφαπλῶν. Iterat inferius Leo 58, C. Ὑφαπλουμένων habet 25, A. ἐφήπλουν 49, D. primitivum ἥπλωται 51, B et 99, A.

(18) Cedrenus hæc iisdem fere verbis II. 643, A. ubi pro, πάσαις μηχαναῖς πολιορκητικαῖς χρησάμενος ὀργάνων, ex bono admodum Scylitzæ codice inter Coislin. nostros N° 136, sensu item postulante scr. πολιορκητικῶν χρ. ὁ.

(19) Χαλκοτυπία apud Suidam III, 652. Unde habet Schneiderus. Pauca alia composita cum voce χαλκός, in Lexica nondum recepta, nota hæc : 1. Χαλκεντονον, *tormenti bellici genus*, per fibulas æneas tela propellentis. Bis apud Philonem De telorum constructione 56, C et 78, B Sed quinquies alibi, 67, F ; 72, A, C. F ; 73. C. eadem machina vocatur χαλκότονον, quam lectionem Schneiderus prætulit. Est tamen ἐντόνιον, instrumentum ad fendendas catapultas, vocabulum item exsulans e Lexicis. Philo De telor. constr. 57, F ; 58, A ; 61, B. Hero Belopœicis, 135, A ; 139 A., ubi docetur quo pacto construi debeat. Unde defendi fortasse possit scriptura χαλκεντονον. 2. Κάλκινος, i. q. χάλκεος et

νων προύβάλλετο. Τότε δὲ στρατηγὸς τῶν Θρᾳκησίων [13] τελῶν, τὴν σπεῖραν παρειληφὼς, ἐπὶ κατασκοπὴν καὶ κατασκοπὴν τῆς νήσου ἐστέλλετο, πολλὰ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ ἐπισκήψαντος, γρηγορεῖν καὶ νήφειν, καὶ μὴ πρὸς ῥᾳστώνην καὶ τρυφὴν [14] ἀπιδεῖν, ὡς μή τι ἀνήκεστον πρὸς τῶν ἐναντίων αὐτοῖς καττυθῇ (20)· καταδραμόντας δὲ τὸν χῶρον καὶ γενναῖόν τι δεδρακότας, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐπανιέναι παλινοστεῖν [15].

4. Atenim non incolumia retinentur ab hominibus semper bona, verum admixta malis sunt: prosperam fortunam adversa, lætitiam luctus subsequitur, neque partis commodis plene frui sinit. Quale tunc quoque Romanis usu venit. Nam cum, in

A δ'. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἀκραιφνῆ τάγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις πέφυκε παραμένειν ἀεί, ἀλλὰ τοῖς κακοῖς ἀναμέμικται· καὶ παρέπεται (21) τοῖς μὲν εὐπραγίαις συμφοραὶ, ἀνίαι δὲ ἡδοναῖς, μὴ ἐῶσαι καθαρᾶς τῆς δεδομένης εὐετηρίας [16] (22) ἀπόνασθαι. Οὗ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[13] Θρᾳκησιῶν cod. [14] τρυφεῖν cod. [15] πάλιν νοστεῖν cod. [16] εὐητερίας cod.

χάλκειος, *æreus*. S. Epiphanius De mensuris et ponder. II. 183. D. παρὰ Ἀλεξανδρεῦσι τὰ ἀργύρια καλοῦνται χάλκινα. Idem adjectivum in editione Rover. Josephi Antiqu. Jud. 261, A. δίκτυον ἐλάτῃ χάλκινον περιπεπλεγμένον. Sed edit. Havercamp. emendatius I. 424, D. ἐλάτῃ χαλκείᾳ. Ita χάλκινος sola nititur S. Epiphanii auctoritate, quæ ne ipsa quidem permagna est in hoc certe opusculo a librariis mirifice depravato. 3. Χαλκοτύμπανος, *ære sonans*, apud Palladium, Vita S. Joannis Chrysost. 106, A. in loco ubi laudatur Abraham patriarcha, quod in deserto abditus neque consules hospitio exceperit, neque duces neque alios magnis honoribus fungentes, Ἢ παρ' οἷς ἵπποι κημῷ ἢ χαλινῷ ἀπυστίλβοντες, ἢ σαράβαρα χαλκοτύμπανα, πόῤῥωθεν τῆς ὑπερηφανείας τὸν κτύπον ἀπερευγόμενα. Quo loco σαράβαρα, si modo lectio vera, non *braccas* dixeris significare, sicut alibi, sed potius instrumentum musicum, haud absimile, opinor, cymbalis. Qui si est verus sensus, inde videtur sequi, sæculo sexto magistratus Romanos cymbalis æribusque crepantibus iter aut omnino proditionem in publicum fecisse, quod nunc de Turcarum potestatibus scribitur.

Ad hæc vocabula, omnino, opinor, nova, addam formas rariores jam notarum vocum explicationesque a vulgatis diversas. In quas tamen non refero vocem χάλκαννα, sæpius in glossariis chemicis medicisque mss. Bibliothecæ Reg. occurrentem: eam corrupte scriptam pro ἀλχαννα sive ἀλχάνα, herbamque *henne* significare, qua per Orientem mulieres se inficiunt, jam Salmasius vidit Exercitat. in Solin. 1324, B et 1353. C. Sed revocare eo possumus vocem χαλκεία, eo sensu ut sit i. q. χαλκεῖον, Χαλκευτήριον, χαλκοτυπεῖον, *officina æraria*. Philo De telor. construct. 60, C. juncturas ferreas frangi ait, ἐὰν τὸ τυχὸν σῖνος ἐν τῇ χαλκείᾳ λάθωσι, *si vel minimam noxam in officina acceperunt*. Tametsi commodius fortasse hic verti possit, *inter cudendum*. Magis extra controversiam χαλκεία *officina fabri ferrarii* apud Heronem Belop. 134, E de epizygide: Αὕτη δέ ἐστιν ἐν τῇ χαλκείᾳ καλῶς τετελειωμένη. Sed in Antiquit Jud. Josephi 7, E, Χαλκείαν τε πρῶτος ἐπενόησε, de arte fabrili exponendum est, *æreariam primus est commentus*. Eodem sensu in Prolegomenis rhetor. a Montefalconio Biblioth. Coislin. editis legitur 590, D. Ἥφαιστος τὴν χαλκευτικήν. *Vulcanus æreariam ortem*: ubi Montefalconius nimis generatim, *fabrilem artem*. De vocabulo χαλκῖτις, quando alumen aut petram significat, alii docte exposuerunt. Adde hic tertiam significationem, qua est apud Nonum medicum De omnium particularium morborum curatione 313, B. Τοῖς δὲ ὑπὸ τῆς χαλκίτιδος σαύρας πληγεῖσι· Vertit Hieremias Martius, *ab ictu lacertæ viridis*: videtur esse lacerta venenata ex genere salamandrarum. In titulo tamen capitis ejusd. apud Nonum 313. B eadem lacerta appellatur χαλκῆ σαῦρα, non χαλκῖτις, errore fortasse librarii. Nota porro vocem

B

C

D

χαλκός quandoque exponendam esse *æs*, i. est, *æreum, nummum minimum*. Plutarchus Apophth. Lac. 226. D. Δυνάμει δὲ χαλκοῖ τέσσαρες. De anim. tranquillit. 470, F. Δυοῖν Χαλκοῖν ἢ χοῖνιξ. Artemidorus Onirocrit. 267, B. Αὐτὸς δὲ λέγει, ὡς τὸ χαλκὸν οὐκ ἔχω. Rigaltius parum accurate, *ego æs non habeo*: sensus, *h. ne assem quidem*. Χαλκεῖον, *officina fabri ferrarii*, affert Schneiderus e Nicomacho De musica. Adde Philonem De Cherub. 94, A. Ὅσαι ἐν χαλκοτυπείῳ ἐλαυνόμεναι ὕλαι διαιρούμεναι· et Jamblichum In Arithmet. Nicomachi Gerasen. 171, B. Χαλκώδης, pro quo nescio quisquam auctoritatem attulerit, usurpaverunt Theophrastus De sign. serenitat. 440, A. Χαλκοειδὲς χρῶμα· et S. Epiphanius Adversus hæres. 577, B. Ἀλλὰ τὸ χαλκῶδες τὸ ἐν τῷ ἀργύρῳ· quo certe loco significare videtur *quod æris naturam habet æreosus*, ut exponitur in Onomastico inter Glossas Labb. 202. E Petavius vertit, *quod in argento mixtum æratum est*. Addo vocem χαλκωρυχεῖον, *officina æraria*: nam mendum typothetarum est, quod per omicron apud Salmasium ad Solin. 195, D, legitur ἐν τοῖς χαλκορυχείοις· item ter apud Theophrastum De lapidibus 395 A, B, 398, D. Item formam χαλκωρύχιον Plutarchus Symp. 681. C et Ptolemæus Geograph. 233, B, ubi videtur quasi nomen proprium. Hæc, extra oleas fortasse vagati, in Lexicographorum gratiam annotavimus ortu derivata aut composita ex voce χαλκός, nonnisi ejusdem originis vel voces vel auctoritates, quibus Glossaria locupletari queant.

(20) Κασσύω sive καττύω, sensu figurato *moror*, *struo*, frequenter occurrit apud Patres sæcul. Theodosiani et deinceps. Καττύουσι S. Epiphanius Adversus hæres. I. 2, C. Anonymus in Psalm. I. 88, A. Καττύοντα S. Epiphanius Adversus hæres. 651, C. Καττύοντες Anonym. in Psalm. I. 761, C. Καττυόντων S. Epiphanius Adversus hæres. 222. D. Aoristo bis utitur S. Epiphanius, ibid. 629, D. Βίβλους καττύσας· et 257. C. Καττύσαντα. Præsentis passivi S. Theodoretus Epist. CIX. III. 977, D. Καττύεται τῆς ἀποστολικῆς καττυόμενα πίστεως. Imperfecti S. Epiphanius Adversus hæres. 722. B. Ἐκαττύετο περὶ [*l.* παρὰ] τῶν τούτου μαθητῶν τὰ κατὰ τὴν συσκευὴν τῆς ἐκκλησίας. Perfecto Theodotus Instit. Oriental. 806, C. Κεκαττυμένα. Compositum ἐπικαττύω ipse Leo infra 52, C.

(21) Malim παρέπονται. Vide tamen Zeunium ad Vigerum De idiotism. 195, C.

(22) In codice litteris ε et η contra etymologiam rationem permutatis modo εὐετερία exaratum, ut infra 20, B modo εὐητερία, ut hic et 40, C. Eodem modo, εὐητερία, in codd. multis antiquis scriptum vidi, ubi nunc editiones εὐετηρία· Philo De Abrahamo 284, F. De congressu quærendæ eruditionis gratia 351, A. Josephus Antiqq. 44, A. Ptolemæus Tetrabibl. 80, A. Locus de instabilitate fortunæ, quem Leo respexit, est in S. Nili Epist. 183 p. 70.

δη καὶ τότε Ῥωμαίοις συμβέβηκεν. [P. 5] Ἐπεὶ γὰρ τῇ χώρα προσέβαλον, καὶ τρυφὴν παντοδαπὴν εὗρον (εὐδαίμων γὰρ ἡ χώρα, καὶ ὡραίων καρπῶν καὶ χυμῶν ἰδίαις ἐπιεικῶς περιβρίθουσα [17], εὔβοτός τε καὶ εὔμηλος), δέον τὰς ἐπισκήψεις τοῦ στρατηγοῦ, ὡς τὸ εἰκὸς, διατηρεῖν, οἱ δὲ παρὰ φαῦλον θέμενοι καὶ πολλὰ χαίρειν ταύταις εἰπόντες, ἐπὶ ῥᾳστώνην ἀπέκλιναν καὶ τρυφήν. Τούτων οἱ βάρβαροι, τοῖς ἐπικαιροτάτοις καὶ ἀμφιλαφέσι τῶν ὀρῶν ἐλλοχῶντες, τὸ ἀκόλαστον τεθεαμένοι καὶ ἀφύλακτον, τῶν δρυμῶν καὶ χηραμῶν ὑπεκδύντες καὶ ἐς φάλαγγα παραταξάμενοι καὶ συνασπίσαντες, κατ' αὐτῶν ἐχώρουν. Οἱ δὲ, καίπερ ἀκροσφαλεῖς τῇ μέθῃ τελοῦντες καὶ ἀκροχάλικες, ὅμως τοῖς βαρβάροις ἀντεπήεσαν καὶ ῥωμαλέως ἀντικαθίσταντο. Ἄρτι δὲ τοῦ στρατηγοῦ Παστιλᾶ εὐρώστως διαγωνιζομένου, καὶ τὴν τῶν βαρβάρων διακόπτοντος φάλαγγα, ὃ Ἵππος, εἰς ὃν ἐπῶχεῖτο, βέλεσι καὶ δορατίοις τὰ στέρνα τυπεὶς, ὀκλάσας διαπεφωνήκει (23). Ὁ δὲ Παστιλᾶς εὐπετῶς τοῦ ἵππου ἀναθορὼν, μέχρι μέν τινος τῷ φασγάνῳ τοὺς ἰπιόντας ἠμύνετο, καὶ πολὺν τῶν βαρβάρων φόνον εἰργάσατο. Ἐπεὶ δὲ ἔξαιμός τε καὶ καταβελὴς ἐγεγόνει, λειποθυμήσας παρὰ τὸ μεταίχμιον ἔπεσε. Τούτου πεσόντος εἰς φυγὴν οἱ Ῥωμαῖοι ἀπέκλιναν, καὶ πρὸς τῶν βαρβάρων δίκην βοσκημάτων ἐναπεσφάττοντο, ὡς ἐκ τῆς εἰρημένης σπείρας ὀλιγοστοὺς ἀνασεσῶσθαι εἰς τὸ στρατόπεδον. Τοῦτο τὸ πάθος ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς αἰσθόμενος καὶ πολλὰ τῆς ἀβουλίας καὶ ῥᾳθυμίας τοὺς πεσόντας μεμψάμενος, ἔτι τε τὸ παλίντροπον κατευλαβηθεὶς τῆς τύχης καὶ ἄστατον, ἔγνω μηκέτι διαμέλλειν καὶ τὸν καιρὸν καταστρίβειν, κάντεῦθεν ἄδειαν ἐνιέναι τοῖς βαρβάροις, ἐγέδρας καὶ λόχους τίθεσθαι, καὶ εἰς φαλαγγα συστάδην ἀντικαθίστασθαι· ἀλλὰ παντὶ σθένει καὶ πάσαις μηχαναῖς διανύττειν τὸν πόλεμον.

A regionem effusi, omnium rerum affluentes copias invenissent (ut est opima, frugibusque lætis succisque variis mire fœta, pascuis læta et pecudifera insula), cum ducis præscripta diligenter servare debuissent, his neglectis omnino, postque missis, inertiæ se dediderunt et ignaviæ. Quos insidiantes in opportunissimis latebrosisque montium barbari cum animadvertissent sine disciplina ulla agere, sine custodia, e silvis se latibulisque proferentes manu facta catervatim in eos concurrunt. Nostri, quamvis titubantes ebrietate ac temulentia, nihilominus obviam 10 contra barbaros veniunt, acriter resistunt. At Pastilæ duci fortiter pugnanti, dum barbarorum ordines perrumpit, equus, quo vehebatur, sagittis et hastis in pectus percussus, corruens confoditur. Emicat confestim de equo Pastilas : B irruentes gladio aliquantum propellit, magna barbarorum cæde facta. Ad extremum exsanguis, telis confixus, exanimatus inter infesta signa concidit. Quo oppresso in fugam se Romani conferunt, et pecudum ritu a barbaris contrucidantur : ut admodum pauci ex prædicta manu incolumes in castra pervenirent. Qua clade cognita, Nicephorus Phocas, temeritatem desidiamque cæsorum valde vituperans fortunæque mutabilitatem atque inconstantiam veritus, constituit non amplius cunctari tempusque terere, unde fiduciam inderet barbaris, cum latrocinia insidiasque faciendi, tum etiam prælio signisque collocatis dimicandi : omni vi omnique ratione tollendum esse hoc bellum.

ε'. Οὕτω διαλύοντι [18] τούτῳ καὶ γνωματεύοντι (24) (ἦν γὰρ ἀγχίνους τε καὶ δραστήριος, ἐννοῆσαί τε τὸ ξυνοῖσον καὶ εἰς πέρας ἀγαγεῖν πάντων, ὧν ἴσμεν, ἐπηβολώτατος, σώφρων τε καὶ μὴ εἴκων ἡδοναῖς· καὶ προσέτι δεινὸς τοὺς καιροὺς καὶ τὰ πράγματα

C 6. Dum ad has se versabat cogitationes, aliud atque aliud subjiciente animo (ut erat ingeniosus, strenuus, et in consiliis salutiferis cum inveniendis tum exsequendis omnium, quos novimus, felicissimus; moderatus, minime cedens voluptatibus; admirabi-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[17] Vide infra, 36. B, 41. A. [18] Fort. δὴ ἀλύοντι.

(23) Διαφωνέω alii jam observaverunt, ex usu Hellenistico significare *ultimam vocem emitto* hoc est *exanimor pereo*. Suidas I. 563, C. Mangey ad Phil. De ebriet. I. 375. E. Adhibetur ea significatione præcipue perfecto et plusquam perfecto : velut apud LXX, num. 31, 49. Οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς. Quod imitatur Philo De temulent. 200, B et C. Item Scholiasta ad S. Joannis Climaci Scalam Paradis. 19, C. aliquot simplices homines incredibiliter jejunantes, καὶ ἀδιακρίτως βίᾳ ἑαυτοὺς ἐκδόντες διαπεφωνήκασιν, *succubuerunt*. Et Apsyrtus in Hippiatricis 256, C de equo, κίνδυνον οὐκ ἔχει διαφωνῆσαι. Non pauci tamen eruditi lapsi sunt in hoc verbo interpretando. Velut apud Philon. De nomin. mutat. 822, B. Πόλεμος, ἐν ᾧ τῶν διαγωνισαμένων διεφώνησεν οὐδεὶς ἀλλ' ἅπρωτος καὶ σῶος ἐπανῆλθε· vereor ut Petrus Morellus recte veterit, *in quo dimicantium nemo discors fuit*. Et hæc Apsyrti in Hippiatr. 260, B. Διαφωνεῖ δὲ ῥᾳδίως Ruellius in Medicina veterinar. 101. B. *quapropter facile despondet animum*. Atque tantumnon ridicule Montefalconius apud Euseb. Comment. in Psal. I. 259. E de secundis mulierum : ὥσπερ χωρίον, προχωρῆσαν ἀπὸ γυναικὸς, οὐδεμιᾶς μετέχει ζωῆς, διαλυθὲν δὲ διαφωνεῖ· *quemadmodum pellicula e muliere prodiens vitæ consors nullatenus est, sed dissoluta dissonat*. Verte : *quemadmodum secunda membrana, e muliere progrediens, nullius est vitæ particeps sed dissoluta perit*. Præter hanc significationem verbi διαφωνέω reliquasque, in vulgus notas, una admodum rara, *edico pronuntio*. Eusebius Contra Marcell. 32, D. Ἐν θείῳ πνεύματι διεφώνει λέγων. Recte Montacutius, *spiritu Dei afflatus profatur* : est enim hic idem quod ἐξεφώνει. Διαπεφώνηκα, *morior*, infra quoque, 33, A et 41, A.

(24) Διαλύω, *animo perlustro* (ut ait M. Tullius), *cogito*, vix opus est monenda, compositum esse, non cum verbo λύω, sed cum ἀλύω. Nisi mavis scribere, Οὕτω δὴ ἀλύοντι· quod suadent et phrasis 61, C. Ἀλύοντι δὲ τούτῳ καὶ γνωματεύοντι, et Agathias, unde omnia hæc manaverunt, 20, D. Ἀλυοντι δέ οἱ καὶ γνωματεύοντι. Præterea ἀλῶω 34, A et 74, B.

lis insuper in temporum rerumque recto usu, vi autem ac robore invictus : nam dicitur, cum propugnator aliquis ex fortissimis barbaris contra illum veniret, in pectus ejus lanceam 11 direxisse Nicephorum ; cujus ambabus manibus adactæ tam vehementem fuisse ictum, ut, per corpus transjecta, utramque partem thoracis perforaret), cogitatio, inquam, eum subit, circumire oppidum ac perspicere diligenter, ut, qua daretur locus, admoveret bellum. Circuitione facta cum omnino captu adituque difficile videret : quod ex altera parte pro firmo munimento mare habebat, ex altera erat æquali superne ac planæ petræ impositum, qua mœnia nitebantur : simul quod novum quoddam et inusitatum genus munitionum prætendebat : aggere enim pilisque caprinis ac suillis, mixtis inter sese et probe confertis, instructæ erant : latitudinem amplectebantur tantam, ut currus duo per crepidinem sine molestia circum commeare possent : altitudo idoneo spatio eminebat : insuper fossæ duæ in latitudinem quam maximam altitudinemque cavatæ circumductæ erant. Oppidum ubi intellexit munitum, quemadmodum demonstravimus, et captu difficile prorsus esse, hanc technam contra commentus est. Initio muniendi a littore, quod ad meridiem spectat, facto, usque ad alterum littus, spatium, qua mare intermittit, vallo firmat, ad pontumque seponit oppidum Cretensium, ut jam non amplius sine periculo barbari in terram, quando cuperent, exire possent, e seque penderet prælium committere, necne, si quando hoc quoque expedire videretur. Ita vallo celeriter 12 perfecto, Nicephorus ad alterum contendit victoriam, quam evestigio oratio declarabit. Prius vero, convocatis in prætorium præfectis, clariore voce usus, dicere sic est exorsus :

6. « Et crudum ferumque ingenium filiorum

A εἰς δέον μεταχειρίσασθαι, τὴν μέντοι ἰσχὺν καὶ ῥώμην ἀκαταγώνιστος· λέγεται γὰρ προταγωνιστήσαντός τινος τῶν ἐλαφροτάτων βαρβάρων ἀντιπαρατάξασθαι αὐτῷ ποτε, τὸ δόρυ κατὰ τῶν στέρνων τὸν ἀντίπαλον ἰθύναντα καὶ ἀμφοτέραις ὠκάμενον, ὡς γενέσθαι σφοδρὰν τὴν ἀντέρεισιν, ὡς καὶ διὰ πάσης διελθεῖν τὸ δόρυ διελθεῖν, [P. 6] καὶ ἀμφοτέρας τὰς μοίρας τοῦ θώρακος)· ἔννοια γοῦν ἐπῆλθεν αὐτῷ, νύκλῳ τὸ ἄστυ περιελθεῖν καὶ ἐς τὸ ἐπιτήδειον τοῦτο κατασκοπῆσαι, ἵνα ὅπου παρείκοι προσβάλλειν τὸν πόλεμον, περιελθὼν οὖν καὶ τηνίκαδε ἐπιβολὸν περιὼν ἰδὼν καὶ δυσπρόοδον· ἐκ τοῦ μὲν γὰρ πλευροῦ τὴν θάλατταν εἶχε φρουρὰν ἄπορον, κατὰ θάτερον δὲ ἐπ' ἐγχωμίου καὶ ἰσοκλίνους λίθου ἐρήρειστο, ἐφ' ᾗ τὰ τεῖχα τεθεμελίωτο, θόρυβμα καινόν τι προὐβάλλετο καὶ ἀλλόκοτον· χοὸς γὰρ καὶ τριχῶν αἰγείων καὶ ὑείων συντεταγμένων καὶ ἐπιεικῶς συμπεπιλημένων φραδμόν τε τοσοῦτον ἔφερεν, ὅσον ἁμάξας δύο εὐπετῶς ἐπὶ κατὰ τῶν ἐπιλέξεων ἑναλλὰξ διοδεύειν παρίδρομόν τε ὕψος τε ἀποχρῶντας ἦρτο· καὶ πρόσθεν τάφρους δύο ἐς εὖρος ὅτι μάλιστα καὶ βάθος ἐκνενόμενας αὐτοῦ ὠρωρύχατο. Τοῦτο ἐχυρὸν, ἦπερ εἶπε, καὶ δυσάλωτον ἀτειχίστως καταμαθών, τοιοῦτόν τι ἐπιτεχνάζεται· Ἀπὸ τῆς πρὸς νότον τετραμμένης ῥηγμῖνος ἀρξάμενος οἰκοδομεῖν μέχρι τῆς ἐπὶ θάτερα ἠιόνος, τὸ διῆκον τῆς χέρσου ἐρκίῳ διατειχίζει, καὶ πρὸ πόντου τὸ τῶν Κρητῶν [21] ἄστυ καθίστησιν, ὡς μὴ ἔχοιεν εὐκετῶς τῇ χέρσῳ προσπεσόντες οἱ βάρβαροι, ὅτε καὶ βούλοιντο, ἐπ' αὐτῷ δὴ τῷ πολεμητέα εἶναι, καὶ μὴ, ὁπότε καὶ τοῦτο ἐκ τοιοῦτον δὴ τεῖχίον (26) θᾶττον συμπεράνας ἐκφόρος, ἐφ' ἕτερον ἥπείγετο τρόπαιον, ἐκβαίνων αὐτίκα δηλώσει. Παρὰ [22] τὴν στρατήγιον πάντας ἐν τέλει συγκαλεσάμενος, καὶ γεγωνοτέρᾳ χρησάμενος τῇ φωνῇ, ἔλεξε τοιάδε.

ς'. « Τὸ μὲν ὠμὸν καὶ θηριῶδες τῶν τῆδε

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[19] καὶ ὡς cod. ἰσοπεδοὺς cod., hoc est ἰσοπεδοῦς. [21] Κρητῶν secunda manu ad oram suppletum est. [22] Fort. Παρά τε.

(25) In cod. est ἰσοπεδούς, h. e. ἰσοπεδοῦς (accentus enim et circumflexos, etsi perraro alieno loco collocant, tamen inter se sæpissime confundunt cum alii librarii plerique, tum in primis noster), quasi a nominativo ἰσοπεδής. Quæ forma rarissima : in Lexica certe nondum relata.

(26) Τειχίον nihil aliud significat apud Leonem, quam τεῖχος, *murus*, *munimentum*. Habet enim hoc Leo commune cum aliis Byzantinis nimium multis, ut significatu subtiliore vocabb. confuso partes pro re tota, deminutiva pro primitivis, composita pro simplicibus temere usurpet. Apud alios τειχίον interdum retinet vim deminutivi. Plutarchus Arat. 1039, E. Ὑποστείλας τειχίοις τισὶ καὶ οἰκοπέδαις. Achilles Tat. De amor. Clitophont. at Leucipp. 51, A. Περὶ τὸ ἅλσος τειχίον ἦν αὐτάρκες εἰς ὕψος. S. Joannes Chrysostomus Homil. IX. ad populum Antioch. 129, A. de Deo, mare furens arena invalida continente : διὰ τοῦτο γοῦν καὶ ἀσθενὲς τὸ τειχίον ἐποίησε, καὶ οὐ ξύλα καὶ λίθους, οὐδὲ ὄρη, τοῖς αἰγιαλοῖς περιέβαλε τούτοις. Deinde videtur τειχίον passim eodem sensu usurpari quo τοῖχος, *paries*. Unde διορύττειν τειχίον de perfossoribus parietum, ut voce Plantina utar. Josephus Antiq. Jud. 127, E. Ἱερὸς διωρύγματι τειχίου. S. Clemens Alexandr. Stromat. 764, B. Διορύξαντες λάθρα τὸ τειχίον τῆς ἐκκλησίας. Sine vi deminutia videntur adhibere Lucian. Piscat. I. 615. I. edit. Hemsterh. Καθεζόμενος ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ τειχίου. S. Basil. De grat. act. I. 362. Julius African. Cestis 303, E. Ego quia agitur de munitione castrensi, *vallum* ausus sum vertere cum hic tum inferius 8, B. Alibi. 84. A. verti *murus* : aliis locis, ut 16, D. *castellum*. 77, A. *munitionem*. Figuratim, pro *munimento*. S. Joannes Chrysost. adhibet Orat. XLV. in Acta apost. IV. 863, 13. Ἔστω σοι τειχίον καὶ περιφραγμα, ἄσπις καὶ δόρυ. Nota denique, in his locis omnibus non τείχιον sed τειχίον scribi καλοχυτόνως quam accentus rationem ipse quoque in textu Leonis retinui, Codd. atque editiones antiquiores secutus. In Lexicis nunc plerumque προπαροξυτόνως impressum est, nescio quam bona auctoritate.

σκης ἐκγόνων, τήν τε τούτων καταδρομὴν καὶ τὸν ἀνδραποδισμόν, ὅσα φονιωδῶς (27) Ῥωμαίοις εἰργάσαντο (καὶ ταῦτα νῆσον παροικοῦντες τὴν ὑπ' αὐτοῖς τεταγμένην, εἰ καὶ μοχθηρίᾳ τύχης παρὰ τοῖς Ἀγαρηνοῖς ἐγεγόνει), οἶομαι μηδένα λήσειν ὑμῶν. Ἡ γὰρ οὐκ ἀνοίκητος μὲν ἡ παράλιος πᾶσα σχεδὸν ἐκ τῆς τούτων ἀπαγωγῆς (28); Οὐκ ἔρημοι δὲ τῶν νήσων αἱ πλείους [23] τῇ τούτων καταδρομῇ; Δι' ἃ οὐκ ηνέσχετο πάντως ἡ πρόνοια μέχρι καὶ τοῦ παντὸς, τοὺς ψεύστας, τὰ θηρία τὰ κάκιστα (29), τὰς ἀργὰς γαστέρας, καταθοινεῖσθαι [24] λαὸν τὸν Χριστώνυμον· ἀλλὰ τῇ τοῦ κρατοῦντος ῥοπῇ ἡμᾶς ἐνταῦθα διεπεραιώσατο, ἐπαπλασίως αὐτοῖς ἀποδοῦναι τὸ ἀνταπόδομα, ὃ ἀνηλεῶς ἡμῖν ἀνταπέδωκαν. Τεκμήριον δὲ τῶν λεγομένων ἡ προβᾶσα νίκη. Ἄρτι γὰρ διαπόντιοι σχεδὸν τελοῦντες, καὶ μηδὲ τὴν ἐκ θαλάττης ναυτίαν ὁλοσχερῶς ἀποπτύσαντες, [P. 7] ἅμα τῷ ἐπιβῆναι τῆς νήσου τῇ τοῦ κρείττονος ἀρωγῇ μαχαίρας ἔργον πλείστους τῶν βαρβάρων ἐθέμεθα· τοὺς δὲ περιλειφθέντας αὐτῶν ἀπονητὶ τῷ ἄστει περιεκλείσαμεν. Ἐκλιταρῶ οὖν, συστρατιῶται, μὴ πρὸς ῥᾳστώνην ὁμᾶς ἀπιδεῖν καὶ τρυφήν· ἐξ ὑπογυίου γὰρ ἡμῖν τοῦ πτώματος τὸ παράδειγμα. Εἰ γὰρ τὰς ἐμὰς ἐπισκήψεις σὺν τῷ Παστιλᾷ Νικηφόρῳ οἱ προκατασκοπεῖν σταλέντες (30) τῆς χώρας ἐφύλαξαν, καὶ μὴ ἐς τρυφὴν καὶ τὴν ἄλλην ἀπέκλεισαν [25] ἡδονὴν, οὐκ ἂν τοιαύτῃ πανωλεθρίᾳ ἀπώλοντο. Νῦν δὲ, τούτων ἀλογήσαντες, τῆς σφῶν ἀβελτηρίας [26] (31) ἠνέγκαντο ancillæ, et incursiones rapinasque quibus vexaverunt Romanos iidque iniquilini in insula a se occupata, tametsi ea propter iniquitatem fortunæ ad Saracenos venerit), neminem vestrum ignorare puto. Quid? Nonne ora maritima prope tota ob eorum raptus inhabitabilis? nonne insularum pleræque incursionibus eorum desertæ? Quare Providentia non tulit, mendaces istos, belluas importunissimas, ventres inertes, perpetuo depasci populum a Christo nuncupatum; sed Numinis auxilio nos huc trajecit, septifariam illis persoluturos retributionem eorum quæ sine commiseratione ulla in nos commiserunt. Testis eorum quæ dico est recens parta victoria. Etenim vixdum e mari emergentes, ne nausea quidem ex navigatione penitus excussa, simul atque insulam ingressi sumus, divini numinis auxilio barbarorum quamplurimos contrucidavimus: qui supererant parvo negotio in oppidum conclusimus. Quæ cum ita sint, commilitones, obtestor, ne ad inertiam et mollitiem inclinetis: ex recenti calamitate nobis adest exemplum. Quod si missi cum Nicephoro Pastila ad explorandam regionem excursores mandata persecuti essent mea, neque delectationi dedissent sese voluptatibusque omnibus, nunquam fuissent tam funditus deleti. Verum ii quidem, præceptis meis postpositis, imprudentiæ suæ pœnas pependerunt. Oportet igitur vos, commilitonum casum reformidantes, vigilare atque

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[23] πλείαις cod. [24] καταθοινεῖσθαι. Sic. cod. [25] ἀπέκλεισαν. Ita cod. Lege ἀπέκλιναν, ut supra 5. A, et infra 77. D. ἐς ῥᾳστώνην καὶ πότους, παρὰ τὸ εἰκὸς ἀποκλίναντος. [26] ἀμελτηρίας cod.

(27) Sic Cod., nec mutavi: tametsi adverbium φονιωδῶς sive φοινιωδῶς neque id Lexico, neque in auctore, quantum memini, offendi ullo.

(28) De Arabum excursionibus maritimis ex Creta factis vide Vitam S. Lucæ junior. edit. a Combefisio ad calc. Historiæ hæres. Monothelitarum, 069. B. item Continuat. Constant. Porphyrogen. ubi hæc 86, A. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Κρῆτες παντὶ στόλῳ ἀράμενοι, τὴν παράλιον ἐδῄουν τῶν Θρᾳκησίων, καὶ ἠχμαλώτιζον. Παρὰ τοσοῦτον δὲ . . . οὐ τὴν αἰγιαλίτιν μόνον ἐπειρῶντο καταδραμεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν ἐν τῷ ὄρει, ὅπερ οὕτω καλεῖται, Λάτρος, ἐνσκηνούντων, καὶ τῶν [l. τὸν] μοναύλιον βίον ἀσπαζομένων, γυμνῷ τῷ ξίφει χωρεῖν, καὶ Μυσῶν λείαν τὰ ἐκεῖσε ποιεῖν. Unde manaverunt illa viri docti Le Beau, haud scio annon optime reddita, *Histoire du Bas-Empire*, XIV, 433: *Un de leurs partis osa traverser toute la Thrace et pénétrer jusqu'au mont Latrus, dans la basse Mésie, où ils pillèrent un riche monastère.* Etenim primum Thracesii non sunt Thraces, sed incolæ Asiæ proconsularis ad Ægæum mare: vide supra 4, C, et Constant. Porphyrog. De themat. I. 7, F. Τὸ νῦν καλούμενον Θρᾳκησίων θέμα, πάλαι μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο. Deinde Latrus mons non in Mœsia inferiore est, sed item in Asia, propter Ephesum. Memoratur infra 196, C. item Scriptt. post Theoph. 112, B. 267. B. Cedren. Compend. Histor. II, 546, C. Habemusque in Bibliotheca Reg. Cod. Gr. N° 598 (vid. Montef. Palæogr. 78, B.), in quo legitur, quemadmodum monachus monasterii τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Σεύλου, ἤγουν τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ Λάτρους . . . ὁ ἅγιος Χριστόδουλος, διὰ τὴν ἐφοδον τῶν ἀθέων Ἰσμαηλιτῶν μετῳκισεν εἰς τὴν Ἁτμον, φέρων ἐν ἑαυτῷ ὅσα δυνάμενος βιβλία. Mœsiam inferiorem autem posuit scriptor, quod non intellexit voces Μυσῶν λείαν. Quas proverbiales esse quis est qui nesciat? Cinnamus Histor. 19: Λείαν Μυσῶν καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἐργαζόμενοι. Vid. præterea Zenob. Centur. V. Proverb. 118, A. Diogenian. Centur. VI, 232. B.

(29) Allusio ad locum Sa. Pauli Epist. ad Tit. cap. I, v. 12.

(30) Προκατασκοπέω, verbum raro occurrens, quoque carent Lexica, usurpavit præter Leonem S. Clemens Romanus De peregrinationib. S. Petri 59. C. Καὶ προκατασκοπήσας ἡμᾶς, ὡς αὐτὸς ὕστερον ὡμολόγησε· *cum observaret nos*, vertit Perionius: oportuisset saltem, *observasset*. In Codice hic, σὺν τῷ Παστελᾷ· superius tamen ubique ὁ Παστιλᾶς.

(31) Codex ἀμελτηρίας, mendo manifesto, pro ἀβέλτηρ. quam formam, per η, admodum frequentant scriptores Christiani. Sic ἀβελτηρία Alexander Lycopolita Adversus Manichæos 18, D. ἀβελτηρίας Heliodorus Theagene et Charicl. 402, A. Methodius Conviv. decem virg. 132, B. S. Clemens Alexandrin. Stromat. 762, A. S. Epiphanius Adversus hæres. I. 493, B. Leo 27, D. ἀβελτηρίᾳ S. Nilus Peristeriis 119, A. Agathias 131, A. ἀβελτηρίαν S. Gregorius Nyssenus Contra fatum I. 896, B et Contra Eunom. II. 310, A. S. Epiphanius adversus hæres I. 73, C. S. Chrysostomus Orat. VIII, in Pascha, V. 943, 42. Joannes Philoponus De mundi creatione 113, B. Agathias 73, D. 117, A. δι' ἀβελτηρίαν τρόπου Eusebius Præparat. Evangel. 312, D. ubi fortasse minus bene Vigerus, *ob in-*

attendere, omnique diligentia ac vi indagare et investigare istic latitantes belluas barbaras, ut ex cavernis latebrisque protractas ad interitum eas redigamus. Postremo, ne in segnitie et vinolentia teramus tempus, sed Romani simus, et fortem ac nobilem animum stirpis nostræ in certaminibus ostendamus. »

7. Hac habita oratione a duce, exercitus erecto animo plausum dedit, gladiisque e vagina eductis ad sequendum quo vellet imperataque facienda promptissimus est factus. Tametsi ille tunc quidem monuit, sustinerent se tantisper atque quiescerent, donec ipse tempore idoneo juberet ad rem gerendam accedere. Intempesta autem nocte cum fortissimo atque expeditissimo quoque, selecto e cohortibus, castris egreditur silentio, ne barbari, discessu ejus cognito, aliquid calamitatis relicto exercitui molirentur. Ipse e castris profectus, cum partem regionis percurrisset, ex captivis comperit, in loco quodam edito exercitum barbarorum colligi ad quadraginta millia, ut de improviso facto impetu Romanos adoriretur, hisque ex insula 14 ejectis suos obsidione oppidi liberaret. Iis rebus cognitis, dux lectam manum, quam secum habebat, toto eo die quieti se dare jussit : ad multam vesperam profectus, nactusque indigenas itinerum duces, cum ad hæc sidera claritas a plena luna subluceret, citato itinere contendit, nihilque de celeritate remisit, donec armis cinxisset tumulum, in quo barbari alto somno tenebantur. Tum tubis inflari, tympanis pulsari jussis, montem invadit. Audito armorum strepitu, barbari, nudi, imparati, insperato incursu exterriti, fugæ se commendant. Verum non erat evadendi facultas, propterea quod montis radices a Romana acie tenebantur. Ita parvo temporis momento barbarorum multitudo ad quadraginta millia funditus deleta est, telisque Romanorum contrucidata. Quo novo tropæo alterum tropæum dux adornavit. Multitudini cæsorum capita præcidi jussit, saccisque condita in castra deportari, affirmans unicuique, caput sibi afferenti, mercedis loco se numeraturum nummum argenteum. Id edictum cum reliquus exercitus, tum maxime cohortes Armeniæ studiose receperunt, hostiumque amputata capita in saccos indiderunt. Dux de nocte in castra rediit.

A ἐπίχειρα. Δεῖ οὖν τὸ τῶν ἑταίρων πτῶμα εὐλαβ[ῶς] τας νήφειν τε καὶ προσέχειν, καὶ ὅλῃ [πο]ῖ καὶ ῥώμῃ ἐξερευνῆσαι καὶ ἀνιχνεῦσαι τὰ [ἐν] χῶντα τῇδε βάρβαρα θηρία, καὶ τῶν χειρ[ῶν] φωλεῶν ἐξερύσαντας ἀπωλείᾳ παραπέμψασθαι. [Ἡ] οὖν νωθείᾳ καὶ μέθῃ προϊστάμεθα [27] τὸν κα[ι]ρ[ὸν] ἀλλὰ Ῥωμαῖοι τελοῦντες τὸ νεανικὸν καὶ γεν[ναῖ]ον τῆς ἡμῶν εὐγενείας παράστημα ἐν τοῖς ἀγῶσι [δ]ειξόμεθα. »

B Ζ'. Εἶπεν ὁ στρατηγὸς, καὶ δῆτα τὸ στρ[ατιω]τ[ικὸν] ἀνεθάρρησέ [28] τε καὶ ἐπεκρότησε, καὶ τῶν [ἀσπ]ί[δ]ων τὰ ξίφη σπασάμενον, αὐθόρμητον ἦν ἕπεσθαι τ[ε] καὶ πειθαρχεῖν, ὅποι καὶ βούλοιτο. Ὁ δὲ [ἡγ]ε[μ]ὼν τέως καὶ ἡρεμεῖν διεκέλευεν, ἕως ἂν αὐτὸς ἐπ[ὶ τὸ] ἔργου ἔχεσθαι, ὁπηνίκα καὶ δεῖ. Ἄρτι δὲ τῶν νυκ[τῶν] ἀωρὶ τὸ νεανικὸν καὶ ἀκμαῖον διακριδὸν τοῦ στ[ρατ]οῦ προσεταιρισάμενος, ἡσύχῃ ὑπεξῄει τοῦ γ[ε]ραρκος, ὡς μὴ αἴσθοιντο τὴν τούτου οἱ βάρβ[α]ροι ἄπαρσιν, καὶ δεινόν τι τῇ καταλειφθείσῃ στρ[α]τι[ᾷ] σκαιωρήσοιντο. Ἐξελθὼν δὲ τοῦ χάρακος, καὶ μέρ[η] τῆς χώρας καταδραμὼν, ἐπὶ πρὸς τῶν ἐζωγρημέν[ων] ἀνέμαθεν, ἐπί τι γεώλοφον στρατιὰν βαρβάρων [ὡς] μυριάδων τεττάρων ἀθροίζεσθαι, ὡς ἂν ἐξ ἐφόδ[ου] ἀπροόπτως τοῖς Ῥωμαίοις ἐπέλθῃ ; καὶ τὴν [ἐκ] νήσου τούτους ἀπελάσῃ, καὶ τοὺς σφετέρους τῆς π[ο]λ[ι]ο[ρ]κ[ί]ας ἄστεος ἀπαλλάξῃ καθειρξεως. Τούτων [29] ἀκροώ[με]νος στρατηγὸς καὶ τὸν ἑφεπόμενον τῶν λογάδων πρ[ῶτ]ον τὸν πανημέριον διαναπαύσας, πρὸς ἑσπέραν [μ]ά[λ]α θείαν ἀπάρας καὶ ἡγεμόνας τῶν τόπων λαβ[ὼν] ἄνδρας ἀνειληφὼς, ἐπεὶ καὶ τὸ σεληναῖον ῥᾶ[ον] ὑπέλαμπε, πεπληρωμένης τῆς μήνης ὡς [μ]ά[λ]ι- C τείνων ἔσπευδε, μηδὲν τάχους ἀνείσ[ας] [30] κ[α]ὶ [ἐ]ξ κυκλόθεν τὸν γεώλοφον περιεστοίχισεν, [ὡς] μ[ὴ] βάρβαροι ὕπνον ἐκάθευδον. Κἄπειτα τὰ ὦτα [ἔ]τ[ει]νε ἐπηχῆσαι καὶ τὰ τύμπανα παταγῆσαι [31] ἐπ[ι]τ[α]γ[μέ]νος, [P. 8] διὰ τοῦ γεωλόφου ἐχώρει. Οἱ δὲ βάρβ[α]ροι, τὸν ψόφον τῶν ὅπλων αἰσθόμενοι, ψιλοὶ καὶ ἐπ[ὶ] σκευοι ὄντες, καὶ τῷ ἀπροόπτῳ τῆς ἐφόδου κατ[α]πλ[α]γέντες, εἰς φυγαδείαν ἀπέκλιναν. Ἀλλ' οὐκ ἦν ἐκπλ[ῆ]ξαι, τῆς ὑπωρείας ἀπάσης κατεχομένης τῇ Ῥωμαϊκ[ῇ] φάλαγγι. Ἀκονιτὶ οὖν ἐν μικρᾷ χρόνου ῥοπῇ τῶν τεττάρων μυριάδων τῶν βαρβάρων ἠβηδὸν [32] κατεπλ[ή]λετο πλῆτος, ἔργον γεγονὸς αἰχμῆς Ῥωμαϊκ[ῆς] Ἀλλὰ τῷ τοιούτῳ καινῷ τροπαίῳ ἕτερον ὁστρατηγὸς ἐξήρτυε τροπαῖον. Τοῦ γὰρ πεσόντος πλήθους τὰς κάρας ἐκτεμεῖν διωρίσατο, καὶ ταύτας ταῖς πήραις ἐνθέντας μετακομίσαι πρὸς τὸ στρατόπεδον· μισθὸν δὲ τῷ κάραν κομίζοντι δίδοσθαι διεβεβαιοῦτο [33] ἀργύριον. Τοῦτο τὸ δόγμα ἀσμένως δεξάμενος ὁ στρατὸς, καὶ μάλιστα τὸ τῶν Ἀρμενίων στῖφος, [ἐ]π[ὶ]

D

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[27] προϊστάμεθα. Sic cod., sicut postea ἐπιδειξόμεθα. [28] ἀφθόρμητον cod., ut paulo post τοῦτο et βούλοιντο [29] τοῦτον cod. [30] Leg. ἀνιείς. [31] τὰ σύμπαν ἀπαταγῆσαι cod. [32] ἠβηδῶν cod. [33] διαβεβαιούσθω cod

signem morum asperitatem : malim : *amentiam*, vel, *animi insipientiam*. Ἀβελτηρίαις Concilium Œcumenicum VIII. VII, IV. 411. οὐμενοῦν· οὐ γὰρ ταῖς τινων ἀβελτηρίαις κ. τ. λ. *nequaquam : non enim quorumdam ineptiis* etc. Male Harduinus in versione : *nequaquam enim quorumdam profanationibus*. Scribunt tamen et nonnulli Patres ἀβελτερία, per item Agathias, 24, C et ipse Leo, 27, D. Adverbium ἀβελτέρως. *stulte*, in Lexicis omissum, habet Porphyrius De abstinentia 129, A. οἱ δὲ περὶ τοῦτο ἀβελτέρως λέγοντες, « qui stolidius his de rebus « loquuntur. »

ιαρβαρικὰ ἐνεπέτεμε κάρηνα καὶ ταῖς πήραις ἀπίθεντο. Ἐννύχιόν τε ὁ στρατηγὸς ἀφίκετο κατὰ τὸ τρατόπεδον.

η'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἅρτι τοῦ φωσφόρου τὸν ὁρί- A ὀντα παραμείβοντος καὶ πρὸς τὴν τοῦ πόλου μετα- λίνοντος ἄντυγα (32) ἐπὶ τῶν δορατῶν περιπείρειν ὰς τῶν βαρβάρων κάρας προστάττει, ἐπιστίχως ι (33) παρὰ τὸ τειχίον, ὃ αὐτὸς ἐδείματο, κατα- ηγνύειν αὐτά· τὰς δὲ καὶ διὰ τῶν πετροβόλων ργάνων ἐπὶ τῷ ἄστει ἐκσφενδονᾷν. Τοὺς δὲ Κρῆτας, ἣν ἐπίστιχον τῶν δοράτων τάξιν καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ιπεπαρμένας κάρας ἀθρήσαντας, τὰς δὲ κατὰ τὸ στυ ἐκσφενδονωμένας καὶ ταῖς ἐπάλξεσι προσαρα- ομένας τοῦ ἄστεος, καὶ ταύτας τῶν ὁμοεθνῶν καὶ υγγενῶν εἶναι ἀκριβῶς ἐπιφρασαμένους, φρίκη ιὲν ἐκ τοῦ εὐθέος καὶ ἀλλοίωσις ᾖρει φρενῶν, καὶ αρὰ τὴν οἰκτρὰν καὶ ἀπροσδόκητον ὄψιν ἐπεπήγε- αν. Ἐντεῦθεν ἀνδρῶν οἰμωγαί, καὶ κωκυτὸς τῶν υναίων ἠκούετο, καὶ σχῆμα τὸ ἄστυ κατεῖχεν ἀλώ- B ἐως, ὀλοφυρομένων ἁπάντων καὶ ἀποκλαιομένων ὰ φίλτατα. Ἀλλὰ καὶ ὡς οὐκ ἔμελλεν [34] αὖθις Ῥωμαίοις εἶξαι καὶ σπείσασθαι· τῷ ἐρυμνῷ δὲ ἴσυνοι τοῦ σφετέρου πτολίσματος, παρέθηγόν τε ὰς προθυμίας, καὶ καθωπλισμένοι τὴν τῶν Ῥω- αίων παρετηροῦντο ῥοπήν, ἵν', εἴ τις ἐπῇει, ἀμύ- νοιντο. Ὁ δὲ στρατηγὸς, τῇ σάλπιγγι σημήνας τὸν όλεμον, ἐῤῥωμενέστερόν τε διακινδυνεύειν ἐγκε- ευσάμενος, τῷ τείχει προσῆγε τὸ στράτευμα. Καὶ ῆτα τῆς μάχης ἀναῤῥαγείσης ἦν ὁρᾷν ἔργα χειρῶν αὶ τόλμης γιγνόμενα ἔμπλεα, πολλαχῇ τῶν δοράτων ιοντιζομένων, καὶ τῶν βελῶν δίκην χειμερίων νι- άδων (34) ἐκπεμπομένων, καὶ θαμινὰ τῶν λίθων

8. Postridie hujus diei, cum ab ora cœli evectus lucifer ad poli fornicem **15** se sustulisset, barbarorum capita partim hastis præfixa ante vallum, quod ipse duxerat, per ordines sisti jussit, partim tormentis missilibus in oppidum conjici. Cretenses, ubi ordinatam hastarum seriem, et fixa in illis capita, alia autem in civitatem sparsa ad pinnasque oppidi allisa conspexerunt, quod popularium ea esse atque cognatorum præclare intellexerant, horror evestigio tenuit mentisque perturbatio, et insperato spectaculo obriguerunt. Audiebantur virorum ululatus, mulierum lamenta, fuitque quasi capti oppidi species, miserantibus omnibus carissima pignora, atque complorantibus. Quanquam ne sic quidem cedere Romanis manusque dare voluerunt: verum munitione confisi oppidi animos incitabant, armatique Romanorum impetum præstolabantur, eo consilio, ut invadentem quemque propulsarent. At dux, tuba signo dato, hortatus milites ut forti animo periculum capesserent, mœnibus admovit exercitum. Commissa pugna conspiciebantur facta, vi et audacia plena: passim spargebantur hastæ: nivis hibernæ ritu emittebantur sagittæ: sine intermissione rotabantur a tormentis, ad pinnasque allidebantur saxa. Item barbari quoque, urgente necessitate, fortiter præliabantur, ex murisque resistentes sagittis pugnam **16** invadunt, bipennes desuper dejiciunt, ingentis magnitudinis saxa devolvunt: postremo, nullum defensionis bellicæ genua

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[34] Leg. ἔμελλον.

(32) Verti *poli fornicem*, audacter Ennium secu- C is, quamvis improbante Cicerone De orator. III. 40.

(33) Ἐπιστίχως, *per ordines*, non invenitur in exicis: vox usitatior est στοιχηδόν, quod vide in- a 59 B. ex Agathia 23, C. Ἐπίστιχος adjective, uo utitur Leo statim post, habetur in Etymologico iagno, unde Schneiderus sumpsit. Sed in loco heodori Abucaræ Interrogat. II, contra Nestoriaum 448, C. ubi cusum est, ἐπετίμησαν τῷ τῆς ρέσεως αὐτῶν ὑπερασπίζοντι ἐξάρχῳ ἐπιστίχῳ ίξιν ἐπέχοντι, quæ ultima, ut desperata, Turriaus in versione non attigit, emenda ex Cod. Regio ptimæ notæ No. 1111. ἐξάρχῳ, ἐπισκόπου τάξιν τέχοντι, *reprehenderunt antistitem, episcopi ordiem obtinentem, qui hæresim ipsorum defendebat.* tenim qui Theodorum Abucaram ediderunt, silam ἐπισκ. qua ἐπισκοπος exprimitur, non magis ıtellexerunt, quam qui in Concilio generali VIII, , 1466, D. typis excuderunt, τῆς βασιλευούσης τισκοπῆς. Corrige ex Photii Epistolis 5, A. τῆς D ασιλευούσης ἐπίσκοπος. *episcopus reginæ urbium*, oc est, Constantinopoleos.

(34) Confer Agathiam 101, D. Allusio ad illustre loquentiæ Ulysseæ elogium Iliad. Γ. 222. ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν, multorum imitationis celebratum, velut Lucian. Baccho III, 81, n. 48. et Demosthenis encom. 495. lin. 85. Nietæ Choniatæ Manuele Comnen. 58, D. S. Gregor. azianz. Epist. CLXXXI. II. 892, B. τὸ δὲ ὑπὲρ τὰς ειμερίους εἶναι νιφάδας· quod Billius insulse redidit, *alterum autem hiemes superet.*

Nec tamen solum de flamine orationis νιφάς adhibetur, sed in universum de rebus, nivium hibernarum ritu affatim accidentibus, cum proprie, tum figurate. Velut de lapidibus confertim aut projectis, aut desuper dejectis, ex Iliade M. 156 et 278. Unde Euripides Andromach. 1130, de Pyrrho saxis appetito: Πυκνῇ δὲ νιφάδι παντοθεν σποδούμενος. Et Æschylus Sept. contra Thebas, v. 218, νιφάδος ὅτ' ὀλοᾶς νιφουμένης· quod scholiasta tamen de telis interpretatur. Oratores quoque Christiani νιφάδας usurpant de lapidationibus in Sanctos factis. S. Gregorius Nyssen. De beatitudin. I. 833. C. χαίρει ὁ μεγας Στεφανος, καὶ οἷόν τινα δρόσον ἡδεῖαν προθύμως τῷ σώματι δέχεται τὰς ἐπαλλήλους τῶν λίθων νιφάδας. Et alibi, Orat. in S. Steph. II. 791. C. S. Gregorius Nyssen. de eodem. ὁ ταῖς νιφάσι τῶν λίθων καταχωννύμενος. Nec ullus hoc vocabulum plurali numero magis frequentavit quam S. Joannes Chrysostomus: cujus rei licitum sit paulo plura afferre exempla, ut appareat, quam frequentes sint apud Patres priorum sæculorum imitationes Homeri. Adhibet igitur S. Joann. Chrys. voc. νιφάδες de rebus jucundis, ut Homil. XXXII, in S. Matth. 370, A. ὑπὲρ γὰρ τὰς νιφαδας αὐτὸν ὑπέρρει τὰ θαύματα· vertit Arianus, *cum nivales imbres miraculorum superaret*: omissa a typographis voce *multitudine*. Vel ibid. Homil. XIV 160, D. νιφάδας παρατρέχει σημείων, de Evangelista, multa Servatoris miracula silentio transcurrente: quod idem dicitur Comment. in Psalm. CXXXIV, I. 828, 27. παρατρέχει μυρίας νιφάδας θαυμάτων. Item de rebus mediis, præcipue de litteris, et Epist. III, VII. 109, 4. πέμπε λοιπὸν ἡμῖν νιφάδας

omnino prætermittunt, neque minus inferebant detrimenti, quam patiebantur. Impellebat eos periculum manifestum ac desperatio salutis, ut supra vires dimicarent, adversariisque audacissime resisterent.

A τῶν πετροβόλων ὀργάνων ἀφιεμένων, καὶ ταῖς ἐπ… ξεσι προσαρασσομένων. Οἱ δὲ βάρβαροι καὶ … τῆς ἀνάγκης κατεπειγούσης ῥωμαλέως [P. 9] ἀ… ἠγωνίζοντο, ἐκ τοῦ τείχους τε ἀμυνόμενοι καὶ ἐπ… τοξεύοντες, καὶ πελέκεις ἄνωθεν ῥιπτοῦντες, …

ταλαντιαίους λίθους ἐπαφιέντες· καὶ οὐδὲν ὅ τι παρεῖτο τούτοις τῶν εἰς τὸ πολεμεῖν ἀμυν… ρίων [35] (35), καὶ οὐχ ἧττον ἀντέδρων, ὧν ἔπασχον. Ὁ γὰρ προφανὴς κίνδυνος καὶ ἡ τῆς σωτη… ἀπόγνωσις παρεκρότει τούτους ὑπὲρ δύναμιν ἀγωνίζεσθαι, καὶ τοῖς δυσμενέσι παραβόλως (36) ἐν… καθίστασθαι.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[35] ἀμβυτηρίων cod.

γραμμάτων· Epist. XL. 119, 37, πέμψαι νιφάδας γραμμάτων ἡμῖν· Epist. LXXX. 136, 23, νιφάδας ἐπέμψαμεν γραμμάτων· Epist. XCVII, 143, 22. νιφάδας ἐπιστολῶν· Epist. CV, 146, 24. κἂν νιφάδας σοι πολλάκις ἐπέμψαμεν ἐπιστολῶν· Epist. CXI, 147, 10. ὥσπερ νιφάδας πέμπων γραμμάτων· Epist CXVI. 152, 13. νιφάδας ἂν ἐπέμψαμεν γραμμάτων· adde Epist. CXIX. 153, 12. Epist. CXXIII. 158, 14. Epist. CXXXVII. 165, 21. Tum maxime de rebus adversis, ut apud solum Chrysostomum (ex aliis exempla congerere non attinet) octodecies: Epist. ad episcopos et presbyt. in carcere inclus. IV, 600, D βασάνων νιφάδες. Orat. *Quod qui injuria*, etc. VII. 46, 12. ἐπιβουλῶν νιφάδες. Orat. XLIV. *Non solum, vero*, etc. V. 294, 11. νιφάδων πυκνότερα πυριειστήκει τὰ κακά. Orat. IX, in alteram ad Corinth. III. 598, 6. ὑπο τῆς νιφάδος τῶν κακῶν· ubi nota singularem numerum. Sed Homil. LXXVI. in Matthæum, 796, A. νιφάδας τῶν κακῶν, et Orat. XVI. in Epist. ad Roman. III. 135, 41. νιφάδας κινδύνων, plurali. Item Commentar. in Psalm. XLIII. I. 629, 14. τὰς νιφάδας τῶν ἀποστολικῶν κινδύνων· Oratione II. ad Theodorum laps. VI. 69, 26. νιφάδες κολάσεων· et Epistola III. ad Olympiadem, IV. 642. D. λοιδοριῶν καὶ ὕβρεων νιφάδες. Homil. XV. in Matthæum 168, B. μυρίαι νιφάδες λυπηρῶν. Invenio quoque νιφάδες πειρασμῶν. Orat. I. in alteram ad Corinth. III. 545, 41. Orat. II. in eamd. 551, 15. Orat. XII. 614, 38. Homil. XXXIII. in Matthæum 403, C. Porro νιφάδες τῶν δεσμωτηρίων, τῶν ἀπαγωγῶν, τῶν θανάτων, τῶν καταποντισμῶν, τῶν λοιπῶν πειρασμῶν· Orat. in illud, *Ego Dominus Deus feci* etc. V. 168, 15. νιφάδες στρατοπέδων· Orat. III. in alteram ad Corinth. III. 565, 5. φροντίδων· Ad Stelech. 154, 19, et Orat. XXV, in alteram ad Corinth. III. 679, 37. Rariore significatione vox sola adhiberi videtur pro *molestiis, ærumnis, tricis*, Commentar, in Psalmum XLIV, I. 64, ubi S. Chrysostomus sollicitudines atque curas matrimonii perstringens, velut τεκνα, ἄνδρα, οἰκίαν, οἰκετας, συγγενεῖς, κηδεστὰς, γαμβροὺς, ἔγγονα, πολυπαιδίαν, ἀπαιδίαν... subjungit: οὐδὲ γὰρ καιρὸς νῦν τὰς νιφάδας ὑπογράφειν τοῦ γάμου. Nisi dicas, unum aliquem ex genitivis superius ascriptis librariorum culpa excidisse.

(35) Ex Agathia 20, B aut 102, A. Ἀμυντήρια notum est proprie esse arma tutoria, quibus vim propulsamus: vid. Lamberti Bos Ellips. Græc. edit. Schæfer. 355, B. Deinde generatim quælibet arma et figurate omne propriæ defensionis causa institutum consilium. Minus nota significatione apud auctt. Christianos ἀμυντήρια denotant instrumenta ea tortorum in quæstione, quæ a Latinis *ungues* s. *unci ferrei* appellantur. SS. Phileæ et Philor. Acta 158, B. Πληγὰς οἱ βασανισταὶ βιαίως σιδηροῖς προσήγαγον τοῖς ὄνυξιν. Οὐ μόνον γὰρ ταῖς πλευραῖς, ἀλλὰ καὶ παρειαῖς καὶ γαστρὶ καὶ κνήμεσι, προστάξει τοῦ ἀσεβοῦς, τοῖς ἀμυντηρίοις ἐκολασαν. Combefisius vertit, *flagris lacerabant*: quod paulo latius patet. Sumpsit hæc auctor anonymus ex Phileæ Historia martyrum, cujus fragmentum servavit Eusebius De incorporali anima 303, B βασανισταὶ οὐ... ἐπὶ τῶν πλευρῶν μόνον, ἀλλὰ τῆς γαστρὸς, καὶ κνημῶν, καὶ παρειῶν, τοῖς ἐπ… τηρίοις ἐκόλαζον. Qua in voce, ἀμυντ... substantivum ὄργανα modo subintelligitur, modo additur. … S. Philoromi 154, A. ἀμυντηρίοις ὀργάνοις — σ… δρῶς τὸ σῶμα ἀναμένουσι κατακλίζεσθαι. Sed … S. Cyrilli Hierosolymit. Catechesi 277, A. … ὀργάνοις τούτοις ἀμυντηρίοις χρησώμεθα, … ὄργανα ἀμυντήρια eodem sensu quo apud auctor… antiquos *arma defensoria*, non instrumenta tortorum. Quibus uncis ferreis flagellabantur dati in quæst… nem, ad *mercuriolum* (vid. Reisk. Comment. … Constant. Porphyr. Cærimon. aul. Byz. II. 71, … sive ἑρμητάριον suspensi. Sic enim legendum apu… Theodorum Iconiensem De SS. Cyrici et Julit… martyrio, 238, B. Κελεύει ἁρμεναρίῳ ἀναρτῆσαι … αὐτὴν εὐτόνως ξέεσθαι. Emenda, ἑρμηταρίῳ. … quo vocabulo cum jam accurate disseruit Ducangius Glossar. col. 436, B. hic non est quod plura… bus agamus.

(36) Verti, *audacissime*, ut variarem phrasin: accuratius fuisset, *desperate*: quo sensu παραβόλως apud Joseph. Antiquit. 208, C. καλῶς ἐπαιν… καὶ παραβόλως διακινδυνεῦσαι τοῖς πολεμίοις. Item apud Plutarch. Philopœm. 358, C. Crass. 551, D. Apud eumdem non invidiose, *sed cum laude* dictum, M. Anton. 926, B. πρακτικῶς καὶ παραβόλως. Plerumque tamen melius vertas *audacter, temere*. Joseph. Antiquit. 675, D. παραπλησίως καὶ παραβόλως θρασεῖς. De bello Jud. 870, F. παραβόλως προκινδυνεύειν. S. Chrysost. Orat. in Epist. S. Pauli II. 65, 35. ὁ παραβόλως ἑαυτὸν τοῖς κιν… δύνοις ἐκδιδούς. Plutarchus Aristid. 319, F. παραβόλως κινουμένου τοῦ Θεμιστοκλέους παραβόλως. Idem Pomp. 627, C. παραβόλως καὶ λῃστρικώτερον πρὸς προσφερομένου. Ibid. 629, B. κατήπειξε παραβόλως τὴν μάχην. Porro Phocione 744, B. Agide et Cleomen. 816, E M. Antonio 935, E. Galba 1053. Interdum exponendum est, *summo cum discrimine*. Plutarch. Aristid. 333, C. παραβόλως διὰ τῶν πο… λεμίων νεῶν διεκπλεύσας. Catone maj. 343, D. πα… λυπόνως καὶ παραβόλως. Idem Pyrrh. 392, A. Lucullo 499, E. ἀνελπίστως καὶ παραβόλως ἐξεσώθη. Crasso 554, B. παραβόλως τινὲς διεκπεσόντες. Pompeio 638, A. μόλις καὶ παραβόλως. Catone minore 784, A. παραβόλως κρατήσαντος. Arato 1031, D. ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνέβη παραβόλως. Alios aliorum locos vereor hic ascribere: quod vim vocabuli hæc magis illustrant, quam unius Plutarchi et Josephi. Neque de voce παραβολῇ, a Stephano et Schneidero generatim, ad Ernestio Lexic. technologico 241, A. rhetorum sensu optime exposita, quidquam addam, præter illud, loc ubi occurrit Dionys. Halicarnassensis Arte rhetorica, V. 389, 9. lect. correctione lucem afferri posse. Ait enim rhetor, in quibusdam causis judicialibus supervacaneum esse narrationes, quando nimirum nemo est qui quo pacto res gesta sit aut nesciat, aut in dubium vocet. Subjungit: Οἷον ἀριστείων διηγήσεως, γελοῖ… παντάπασιν· ὁμολογοῦνται γὰρ καὶ ἐκ παραβολῆς

θ'. Νικηφόρος δὲ, ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς, ἐπεὶ καὶ τὸν περίβολον τοῦ ἄστεος ἐχυρόν τε ἀτέχνως ὥρα, καὶ τηνάλλως δυσέμβολον καὶ ἀνάλωτον (οὐ γὰρ ἐξ ἐπιδρομῆς εὐεπίβατος ἦν, εἰς ὕψος ὅτι πλεῖστον ἠρμένος, καὶ δυσὶ ταφρείαις διεζωσμένος εἰς βάθος ὀρωρυγμέναις ἀνάλογον), καὶ τὴν τῶν βαρβάρων ἀπόγνωσιν καὶ ἀντίστασιν τὸ μέτρον ἐκβαίνουσαν· ἔγνω μὴ θανατιῶσι καὶ ἀπονενοημένοις ἀνδράσι συμπλέκεσθαι κάτωθεν, καὶ ἀνηνύτοις ἐπιχειρεῖν, ὠφόθεν τε βάλλεσθαι, καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐς οὐδὲν ὄντων διαφθείρειν παράταξιν· τῷ δὲ λιμῷ παραδώσειν ὁ ἄστυ, ἕως ἂν τὰς ἐλεπόλεις καὶ ὅσα εἰς τειχομαχίαν ἐξεύρηται ὄργανα δεόντως ἐπισκευάσοιτο. Ταυτῃ τοι καὶ τὸν πόλεμον ἀναβάλλεται, καὶ τῇ σάλπιγγι τὰς στρατιωτικὰς ἀνακαλεσάμενος φάλαγγας, ἐς τὸν χάρακα ἀπεφοίτα. Καὶ τοῦτον κυκλόθεν ἐρκίῳ καὶ ἀφρείᾳ ἱκανῶς ὀχυρώσας, τόν τε στρατὸν διεγύμναζε, καὶ ταῖς καθ' ἡμέραν μελέταις πολλὴν τὴν ἐμπειρίαν ταῖς φάλαγξιν ἀπετίθετο, καὶ τὰς ἐλεπόλεις ἐκλογῇ τεχνιτῶν ἐτεκταίνετο, ἐκδρομάς τε καὶ προβολισμοὺς ἐκ τοῦ παρείκοντος (37) ἐποιεῖτο, καὶ αὐτόθι πανσυδὶ πρὸ τοῦ ἄστεος διεχείμαζεν (38).

A 9. Quamobrem Nicephorus Romanorum dux, ubi et mœnia oppidi firma prorsus, omninoque accessu et captu difficilia (haudquaquam enim extemporali impetu conscendi poterat murus cum in altitudinem sublatus plurimam, tum duabus præcinctus fossis in altitudinem consimilem depressis), et barbarorum desperationem vidit, atque propugnationem extra modum acrem : statuit, non amplius cum devotis morti dementibusque hominibus ex inferiore loco manum conferre, remque tentare summæ difficultatis, et Romanum exercitum inntiliter telis superue dejectis atque internecioni objicere : fami potius tradendum esse oppidum, donec testudines cæterasque ad oppugnandum excogitatas machinas idonee comparasset. Itaque dilata dimicatione tuba militum agmina revocavit, et in castra reduxit. Quibus vallo ac fossa, quantum opus erat, munitis exercebat milites, et quotidianis studiis ut peritissimæ belli gerendi legiones evaderent effecit. Ipse interea machinas ab operariis delectis fabricari, excursiones velitationesque pro facultate fieri jussit, atque ibi cum omnibus copiis pro oppido hiemem neregit.

B

C. B. HASII ANNOTATIONES.

C

τήσεις. Novissima sic vertuntur edit. Reisk. : *in confesso enim est, quod ex comparatione* Sed intergungendum post γάρ, et verbum ὁμολογοῦνται per zeugma aut fig. ἀπὸ κοινοῦ referendum ad ἀριστεῖα· ὁμολογοῦνται γάρ, καὶ ἐκ παραβολῆς αἰτήσεις· quod igitur de disceptatione inter duces duos, utri præmia virtvtis tribuenda sint : res ab utroque bene gestas esse, nemo est qui ignoret : ut judices jam non discere nunc demum eorum facta, sed componere inter se atque conferre debeant. Quamobrem interpretandum : *neque enim in dubium revocantur* eorum præclare facta], *sed postulationes per comparationem fiunt*. Adjectivum παράβολος, *audax, temerarius*, habet Leo 12, C. παραβολώτατος 23, C.

(37) Ex Agathia 67, D. forma loquendi rariore : id. Viger. De idiotism. ed. Herman. 429, B. Παρέχω significare *cedo, concedo, permitto, notum est.* Inde phrases ἐκ τοῦ παρείκοντος et κατὰ τὸ παρεῖκον, *pro facultate.* Philo de vita Mosis 530, A : Ἔθος γὰρ ἦν, ἀεὶ μὲν κατὰ τὸ παρεῖκον, προηγουμένως δὲ τοῖς, ἑβδόμαις, ὡς ἐδήλωσα καὶ πρόσθεν, φιλοσοφεῖν. Ubi Sigismundus Gelenius in versione κατὰ τὸ παρεῖκον omnino non expressit : Thomas Mangey editione Anglicana II, 167, 47, reddidit, *quantocunque commodum esset.* Plutarchus De liberis educandis 8, A. τῆς φιλοσοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι κατὰ τὸ παρεῖκον τῶν καιρῶν. Utitur quoque Agathias, 150, D. De simili phrasi, παρείκοι ὅπου, *quacunque dabitur occasio*, a verbo παρίημι, alii commode exposuerunt : utitur Leo 6, A ; 71, D. ex Agathia 126, D, 143, B ; 168, C. qui ipse habet, opinor, ex Thucydide 173. A. Ὅπῃ δὲ παρήκει male impressum est apud Cedrenum, II. 667, C. κατὰ τὸ παρῆκον [sic] apud Agathiam, 98, C.

D

(38) Hac ipsa hieme, h. e. exeunte anno 960, aut ineunte 961, abbas monasterii S. Pauli in monte Latro, prope Miletum, ad Nicephorum videtur in Cretam transmisisse, questurus de obstinatione cujusdam : ut docemur ex Vita S. Pauli Latrensis ms. quam Harlesius Bibliotheca Græca X. 307, A. a Nicephoro Blemmyda compositam ait. Hanc vitam, cum et accurate sit perscripta, et res continent ad geographiam historiamque illorum temporum noscendam utiles (Paulus enim Latrensis vita excessit a. 956, triennio ante obitum Constantini Porphyrogeniti, unde historiam orsus Leo est), in volumen aliquod subsequens totam referam : hic subjiciam (*a*) quæ ad Nicephorum Phocam pertinent. Demonstraverat auctor, S. Paulum Latrensem vel post mortem ad opem ejus confugientibus auxilium tulisse. Inde pergit : Ὥσπερ δὲ τούτοις ἔλεως, οὕτως ἀπ' ἐναντίας ἀδικοῦσι καὶ πονηρευομένοις φοβερός τε καὶ τὴν παιδείαν ἀπαραίτητος. Μαρτύριον τοῦ εἰρημένου σαφὲς ὁ τοῦ μοναχοῦ Ἰγνατίου, ᾧ Χαρζανᾶς ἡ ἐπωνυμία, χαλεπὸς καὶ οἰκτιστος θάνατος. Οὗτος γὰρ, εἷς τῶν μοναχῶν ὤν, μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἐκδημίαν ἀποστὰς τῆς λαύρας κατὰ τῆς λαύρας ὡπλίσατο· ὡς μὲν ἐκείνῳ δοκοῦν, ἐπὶ προφάσει δικαίᾳ· ὡς δὲ τῇ ἀληθείᾳ πάλιν, κακοήθως ὅλως, καὶ φιλαρχίας μανικῷ ἔρωτι. Ὁ γοῦν τῆς λαύρας τότε προεστηκὼς, ἀπαγορεύσας πρὸς τὰ ἐκείνου κακὰ καὶ τὴν βασκανίαν, τά τε ἄλλα ἐποίει τῶν ἀπορίᾳ καὶ λύπῃ κατειργασμένων, καὶ δὴ καὶ πρὸς τὸν τῆς βασιλείας οὐ πολλοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἐπιλαβόμενον Νικηφόρον, κατὰ τῆς Κρήτης ἤδη ἐπιόντα, ἀπῄει, ἐντυχεῖν ἐκείνῳ βουλόμενος, κατὰ [l. καὶ τὰ] τοῦ Ἰγνατίου χαλεπὰ ὅσα ἀναδιδάξαι, εἶτα καὶ ἐκδικίαν αἰτήσασθαι παρ' αὐτοῦ, καὶ τὴν τοῦ κακοῦ λύσιν. Τούτῳ καθεύδοντι ἐπιστὰς ὁ μέγας ἠπείλησέ τε ἐμβριθῶς, καὶ τῆς ὁρμῆς ἔστησε, καὶ εἰς τὴν λαύραν ἐκέλευσε τὸ παραχρῆμα ἐπανελθεῖν· Ἐγὼ, προσθεὶς, τὰ τοῦ Ἰγνατίου, ᾗ προσήκει, διῴκησα. Οὐκ αὐτῳ δὲ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ συνοδεύοντι μοναχῷ ἴσοις ἐπιφαίνεται τοῖς ὀνείροις. Ἀλλ' ὅπερ ὁ ἅγιος διοικηθῆναι, ὡς προσῆκον [l. προσῆκεν], ἔφη, ἁγιός τις καὶ ἰατρὸς ἄνθρωπος, πορευομένῳ συναντήσας τῷ Ἰγνατίῳ, εἰς μέρη τε καὶ μέλη διατέμνει τὸν ἄθλιον· ἔπειτα καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιθεὶς λίθῳ, καὶ ἑτέρῳ βαρεῖ συντρίψας τε καὶ συνθλάσας καὶ ὅλην ὅλως καταλεάνας ἀπιὼν ᾤχετο, καὶ ἀχείρωτος εἰς δεῦρο κατέστη. Hoc est : *Ut autem in illos propitius, sic rursum injustis perversisque terribilis, et ad correctionem implacabilis. Cujus rei argumentum est Ignatii mo-*

(*a*) Ex cod. Coislin. 148, fol. 81 *verso.*

LIBER SECUNDUS.

ARGUMENTUM. — Bellum Ciliciense Cap. 1). Leo Phocas, Hunnis in Europa victis, in Ciliciam [illegible] Saracenos mittitur (2). Ejus oratio ad exercitum (3. 4). Chambdanis clades et fuga. Leonis [illegible] triumphus (5). Nicephorus Phocas Candiam iterum oppugnatum (6) admotis machinis expugnat Creta subacta, novum oppidum Temenos conditur. Nicephori triumphus (8). Ejusdem expedi Asiam. Sexaginta Saracenorum castella capta (9). Romani Imperatoris mors. Basilius et Constan filii ejus infantes cum matre Theophano imperium suscipiunt (10). Nicephorus victor ex Asia redu tis Josephi cubicularii insidiis (11). Polyeucto patriarcha auctore, prætor Asiæ a senatu renuncia

17 1. In hunc modum Romanæ militiæ magister Nicephorus, copiis in Cretam insulam, ut supra dictum est, trajectis, partim incolentium barbarorum collatis signis deleverat: parte quæ superfuerat celeriter parvo negotio in oppidum compulsa, eodem in loco hibernabat, militesque quotidie ad bellum exercebat. Dum hæc geruntur, Chambdan, Saracenorum Ciliciæ finitimorum princeps, homo acutus et strenuus, rei militaris a puero **18** tractatæ usu inter populares suos omnes citra controversiam præstans, ubi intellexit Romanas copias maritimam contra Cretenses expeditionem suscepisse, tempus idoneum existimavit ad impune invadendum quidquid in Oriente Romanorum potestate teneretur, idque incruento milite vastandum: inde se et opes plane magnas et gloriam perpetuam reportaturum.

A [Par. 10] α'. Ὁ μὲν δὴ τῶν Ῥωμαίων στρα- Νικηφόρος ἐς τὴν τῶν Κρητῶν νῆσον, ἧς εἴρηται, ἤδη τὴν Ῥωμαϊκὴν περαιωσάμενος μιν, καὶ τῶν ἰθαγενῶν βαρβάρων ἐν τῇ πεδ μάχῃ τοὺς μὲν παρανάλωμα μαχαίρας ἀπο μενος, τοὺς δὲ περιλειφθέντας ἀπονη ἀκαρῆ τῷ ἄστει συγκλείσας, αὐτόθι τε διη καὶ τὸν στρατὸν ὅσημέραι τῷ πολεμεῖν ἐξη Ἐν τούτῳ δὲ Χαμβδὰν, ὁ τῶν τῆς Κιλικίας χων Ἀγαρηνῶν ἀρχηγὸς (39), ἀνὴρ ἀγχίνους δραστήριος, ἐμπειρίᾳ τε πολέμων ἐκ νεότητος των τῶν ὁμοεθνων ἀδηρίτως ὑπερτερῶν, ἐπ Ῥωμαϊκὰς ἥσθετο δυνάμεις ἔκπλουν καὶ ἔπ ποιουμένας κατὰ τῶν Κρητῶν, ἔγνω πρὸς κα καιρὸν εἶναι (40), ἀδεῶς τε τῆς Ἀνατολῆς ἀπο μεῖν, ὁπόσον ἡ Ῥωμαϊκὴ διέπει ἀρχή, κα

C. B. HASII ANNOTATIONES.

« nachi, qui Charzanas cognominabatur, acerba et « miseranda more. Hic enim, cum in numero monachorum esset, post sancti Patris excessum a laura « deficiens, adversus illam arma sumpsit: ut ipsi quidem videbatur, prætextu justo; re vera autem, perverso prorsus animo, et dominandi insano amore « ductus. Qui ergo lauræ tunc præerat, perculsus malitiis atque simultate ejus, tum alia fecit quæ inopia « et mærore oppressi solent, tum ad Nicephorum, qui « rerum haud multo post potitus est. jam in Cretam « profectum, se contulit, alloqui eum cupiens Ignatiique quam graves injuriæ essent commemorare, « tum vindictam ab eo malique finem exposcere. Huic « dormienti se offerens Sanctus comminatus est gra- « viter, ejusque impetum repressit, ad lauramque « jussit evestigio redire. *Ego*, inquit, *de rebus Ignatii, « quantum attinet, provideo.* Neque huic solum, sed comiti quoque itineris monacho, somnio simili visus « est. Quod vero Sanctus se, quantum attinuisset, pro « vidisse dixit, agrestis quidam et ferus homo, Ignatio « in itinere occurrens, in frusta membratim conci- « dit miserum: deinde caput quoque lapidi imposi- « tum altero ponderoso ita contrivit atque commi- « nuit, ut totum penitus complanaret: quo peracto « aufugit, neque ad hunc diem captus est ». Sequentia ut aliena ab expeditione Cretica Nicephori, ad illum, ut dixi, Tomum rejicio, quo vitas Sanctorum alias complures, cum ad hæc tum ad Iconoclastarum tempora pertinentes, sum prolaturus. Præterea agunt de hoc bello Cretico auctores duo: alter Simeon Logotheta in Chronico edit. a Combefis. Scriptorr. post Theophan. 401. A. — 498. D: alter Anonymus, quem sub Julii Pollucis nomine primum Joann B. Bianconius, Bononiæ 1779. Fol. deinde Ignatius Hardt. Monachi et Lipsiæ 179.. 8. ediderunt: vide Harles. Bibl. Græc VI. 144. I). Sed in utriusque cum Bianconii tum Hardtii editione Julius

B Pollux desinit sub initiis Gratiani Aug.; in Codice Vatican. No. 163. non modo totum [illegible] gnum, sed res etiam imperii Orientalis [illegible] ad medium usque sæculum X. tripl[illegible] quam editiones. Quapropter hoc Chron[illegible] ne sit ab Hardtio perperam Julio Poll[illegible] tum. Hunc Pollucem enim multo esse [illegible] antiquiorem constant vel ex nomine; Chron[illegible] tem, sive verba sive sensa respicias, ut ab [illegible] temporum Tzimiscianeo proxime abest [illegible] sæculo Justinianeo, nedum Theodosiano, est [illegible] nissimum. Quæ tamen in hoc Chronico, quod [illegible] nymi potius dixerim, de expeditione Cretica [illegible] runtur, ideo hic non subjicio, quod nihil fere [illegible] sit quin item apud Simeon. Logothet. 498. A. et incertum Continuator. 297. C. D. legatur.

(39) De hoc Seifeddaula sive Aulhasan Ali, Hamdani ben-Hamdum nepote, vide observationes summi viri Silvestri de Sacy Chrestomath. Ar. III. 110. C. Græci Chambdanum vocant, [illegible] nomine, quod ipsum tamen varie scribitur, apud alios auctores, tum vel in Codice [illegible] Nelut Χαμδᾶν hoc ipso loco, 10. A. Χαμδᾶν 2. Χαυδὰν 10. C. 12. A. Χαμδὰν 13. D. Χαμδᾶν C. 13. B. 14. B. Χαμδᾶν 13. A. Zonaras II. 19. B. habet Χαμαδᾶν (sed Codex Reg. 1715. Χαμδᾶν) Simeon Logotheta 498. D. Χαμδά. Michael [illegible] cas 304. D. τὸν Ἀποχαυδᾶν [*sic*]. Cedrenus [illegible] οδὰν II. 642. D. 643. C. 645. B. In Codice [illegible] Scylitzæ Sangermanensi bonæ notæ, unde [illegible] Cedreni loca emendari possint, legitur ubi Χαμδᾶν· itemque in Nicephori Phocæ Tac. edit. hujus pag. 184. lin. 13. et pag 191. lin. quam scriptionem ubique secutus sum.

(40) Πρὸς αὐτοῦ εἶναι dixerat jam Agathias A. et 26. D. Similem phrasin habet Plutarch. M. Bruto 990. B.

λησασθαι ἀναιμωτί, καὶ πλοῦτον συναγεῖραι πλεῖ- A
στον, καὶ κλέος ἀείμνηστον ἀπενέγκασθαι. Καὶ δῆτα
τὸ ἀκμαῖον καὶ νεανικὸν τῶν Ἀράβων [36] καὶ Ἀγα-
ρηνῶν συναλίσας, κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας
ἐχώρει, πᾶν τὸ παραπῖπτον κατεμπιπρῶν καὶ λείαν
τιθέμενος· Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ῥωμανὸς, τὴν ἔφοδον
τούτου αἰσθόμενος καὶ τὴν ὕπαιθρον καὶ βιαίαν
καταδρομὴν, Λέοντα τὸν Φωκᾶν (41), ὁμαίμονα τοῦ
Νικηφόρου τελοῦντα, καὶ τῶν τῆς Εὐρώπης στρα-
τιωτικῶν καταλόγων κατάρχοντα (δομέστικον Δύσεως
Ῥωμαῖοι τὴν τοιαύτην ἀρχὴν ὀνομάζουσι), τῷ Χαμ-
βδὰν ἀντίξουν ἐκπέμπει, ἄνδρα γενναῖον καὶ νεανι-
κὸν, φρενήρη τε διαφερόντως, καὶ τὸ ξυνοῖσον ἐν
περιστάσεσιν ἐπιφράσασθαι πάντων, ὧν ἴσμεν, ἐπιβολώτατον· ᾧ θεία τις, οἶμαι, κατὰ τὰς μάχας
συνεμάχει ῥοπὴ, ἅπαν τὸ ἀντίπαλον καταστρεφομένη καὶ τιθεῖσα ὑπόσπονδον.

Ita florentem ac firmum Arabum et Saracenorum quem coegerat, exercitum in fines Romanos ducit: obvia quæque incendit et diripit. Cognita ejus incursione atque impetu, aperta vi facto, Romanus imperator Leonem Phocam Nicephori fratrem, qui copiis Europæ præerat (domesticum Occidentis Romani hoc officium appellant), adversus Chambdanum misit. Erat Leo vir strenuus, animo forti, prudentia singulari, ad optima pro temporibus consilia invenienda unus omnium, quos quidem novimus, felicissimus; quem divinum aliquod, opinor, in bellis adjuvabat, numen, adversarios illi omnes subjiciens, obnoxiosque reddens.

[P. 11] β'. Πολλῶν γὰρ αὐτῷ συῤῥαγέντων πολέ- B
μων παρὰ τὸν τῆς στρατηγίας καιρὸν, οὐδέποτε τοῦ
ἐντικαθισταμένου ἀπῆλθε μειονεκτῶν, ἀλλ' ἀεὶ τὸ
πλέον τῆς νίκης ἀποφερόμενος. Τῷ τοι καὶ Σκυθικῆς
στρατιᾶς τὸν Ἴστρον περαιωθείσης τὸ κατ' ἐκεῖνο
καιροῦ (Οὔννους τὸ ἔθνος κατονομάζουσιν), ἐπεὶ μὴ
ἰδός τε ἦν ὁ στρατηγὸς Λέων ἐξ ἀντιπάλου ταύτῃ
συμπλέκεσθαι, ὑπεράριθμον ἐπαγαλλομένης τὸ πλῆ-
θος τῆς φάλαγγος, σπανίζουσαν αὐτὸς καὶ οὐκ ἀξιό-
μαχον ἴλην στρατιωτῶν ἐπαγόμενος, ἔγνω μὴ ἐς
τροῦπτον κίνδυνον φέρων ἐνσεῖσαι αὐτόν τε καὶ τοὺς
συνεπομένους (42), λαθραίως δὲ μᾶλλον τοῖς Σκύθαις
ἐπιπεσεῖν, καί τι γενναῖον δρᾶσαι καὶ ἀνδρικὸν, καὶ
δόξαν εὐκλεᾶ σφετερίσασθαι. Ἄρτι γοῦν διὰ τῶν
δρυμῶν κρύβδην παραδραμὼν, καὶ τὴν ἔπαυλιν τῶν
Οὔννων ἐξ ἀπόπτου περιαθρήσας, καὶ τὸ πλῆθος C
ὡς τὸ ἀκριβὲς κατασκοπήσας, ἀωρὶ τῶν νυκτῶν
τριχῇ διαιρήσας τὴν φάλαγγα, ἐπῆλθε τοῖς Σκύθαις,

2. Etenim, cum in curriculo imperiorum bella gessisset plurima, nunquam tamen inferior discessit ab hoste, sed victoriæ palmam semper consecutus est. Velut cum tunc exercitus Scythicus Istrum trajecisset (Hunnos gentem nominant), neque Leo dux aperto Marte decernere cum illo **19** posset, quod acies hostium innumerabili multitudine superbiret, ipse vero exiguam infirmamque militum manum contra duceret, statuit in perspicuum periculum se suosque minime præcipitatum ire, insidiisque potius Scythas adoriri, ut sic præclaro aliquo ac forti facinore edito gloriam singularem adipisceretur. Ita cum per silvas clam accessisset, consideratis undique ex occulto Hunnorum castris, numeroque accurate perspecto, intempesta nocte exercitum trifariam partibus Scythas invasit, subitoque incursu tantam puncto temporis cædem fecit, ut ex multo maxima multitudine oppido pauci ela-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[36] Ἀράβων] Ἀγάβων cod.

(41) Leonis Phocæ contra Chambdanum expeitio incidit in a. 961, quo ipso tempore frater ejus licephorus Candiam expugnavit. Vide Pagi Britic. d Annal. Baron. III. 875. D.

(42) Dicas Leonem expressisse hæc Plutarchi, æsare 741. C. ἔῤῥιψε φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸν ἰνδυνον· elegantia vero non opportune esse usum. lam constructio postulare videtur accusativ. φέροντα· participium autem φέρων hoc sensu rarissime aliter quam nominativo singularis et pluralis eperitur. Vide exempla ab Hemsterhusio collecta n copiosa disputatione ad Lucian. I. 349. quibus, ræter ea Plutarchi quæ ibi enotavit, hæc nova ndidem adjiciam: Themistocle 124. A φέρων πέσηκεν ἑαυτόν· Pericle 259. B. ἐπιβολὰς — ἐνβαλε φέρων εἰς τὸν δῆμον. Fabio Max 177. C. μβάλλουσιν αὐτοῦ τὴν δύναμιν φέροντες· Demetr. 14. F. φέρων αὐτὸν εἰς πότους — κατέβαλλε. Laonic. Institutis 238. G. τὴν κιθάραν αὐτοῦ πρόσπαττάλευσαν φέροντες. Idem jungit verbo ἐνσείω, t fit loco nostro. Phocion. 751. F. ὡς δὲ φέρων νέσεισεν — τὴν πόλιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν πόλεον. Quibus in exemplis, tum in aliis, quæ hic scribere non attinet, solum nominativum vides dhiberi: item, ni fallor, in illis quæ viri docti ollegerunt ad Idiotism. Viger. 352. 593. 663. 758. bi tota hæc quæstio erudite illustratur. Adde, έρων sequenti imperativo adhortantis esse, ac significare, *age*, *eia*. Philo apud Euseb. Præparat. Evangel. 243. B. καί μοι φέρων λέγε, *dic ambo te*. Origenes Philocalia 89. A. ubi Tarinus vertit, *age*, *responde*. Porphyrius Vita Plotini 17. C. Nam habet participium φέρων eamdem vim adhortandi, quam imperativus φέρε in φέρε εἰπεῖν. Quod significare, *fac dicamus*, h. e. *verbi causa*, *exempli gratia*, quis est qui nesciat? Tametsi in eo offendit homo cum primis acutus Kusterus ad Suid. I. 20. A. ὅταν ᾧ μὲν λυσιτελὲς τὸ καθέζεσθαι, καθέζηται. ᾧ δὲ ἀνακεῖσθαι, ἀνάκειται· τῷ πυρέττοντι φέρε εἰπεῖν. Ad quæ annotavit: *Loco huic aliqua desunt*, *et ultimis verbis istis nullus omnino sensus inest*: *quæ ratio est*, *quare ea in versione prætermiserim*. Sed agitur de categoria Aristotelica nona, quæ est positionis, *cum*, ait Suidas, *sederit cui id expedit*; *et cubuerit*, *cui cubare expedit*. *Febricitanti*, *verbi gratia*. Nempe, λυσιτελές ἐστιν ejusmodi homini τὸ ἀνακεῖσθαι, sicut scribenti v. c. sedere. Alios verbum φέρω in fraudem impulit, quod confuderunt cum Latino *auferre*. Velut Robertum Balforeum in Gelasii Cyziceni Historia Concil. Nicæni I, 358. C. τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἀναλαβὼν καὶ τὰς νόσους φέρων· *infirmitatem nostram* [sic] *suscipiens*, *et morbos auferens*. Verte, *et morbos ferens*. Est allusio ad Isaiæ LIII. 4. ubi Vulgata: *Languores nostros ipse tulit*, *et dolores nostros ipse portavit*. Ἐνσείσεικας eodem sensu quo nostro loco adhibetur 72. D.

berentur. Hunc Leonem ducem Romanus Augustus in Asiam transmisit, si quo modo barbarorum perniciosas grassationes cohibere posset, et mala, quæ impudenter inferre non verebamur, reprimere. Dux, cum ex Europa profectus in Asiam venisset, Chambdanique audaciam ac duritiem auditu acciperet, templa et oppida succensa videret, diruta castella, desolatam incolis regionem, iis violenter in captivitatem abductis, operæ pretium duxit, ne in apertum periculum quas ducebat copias projiceret, neve aperto Marte cum tanta barbarorum multitudine aciem componeret, quæ multas jam victorias retulisset, felicique, quam experta erat præter exspectationem, fortuna superbiret : cum præsertim innumera pœne multitudine hominum probe armatorum confertas turmas 20 inferret ; ipse exiguam infirmamque manum ductaret, Saracenorum faustis adeo successibus pavidam, iisque tropæis, quæ quotidie erigebant : sed ut potius opportunissima præruptaque loca occuparet, inque locatis insidiis hinc inde transeuntes hostes observaret, atque illis in lubricis ancipitibusque viarum angustiis occurrens, in transitu fortiter cum eis dimicaret.

3. Sic animo attento deliberanti Leoni duci in mentem venit, verbis quoque exacuere exercitum, cumque exhortationibus firmare, quando ex re foret adversus barbaros signa movere, et alacriorem ad bellum reddere. Ita in concionem ascendens, cum paulisper siluisset, cohortationem ejusmodi instituit: « Omnes legiones vestras, commilitones, communis noster dominus et imperator, quod firmas, nec virtute in bellis minus quam usu in re militari præditas esse sciret, in Asiam Chambdani incursionibus populationibusque defessam jam atque ruentem, summa imperii mihi tradita, transmisit. Quamobrem hortor et suadeo, non ut fortiter rem geratis contra adversarios (neque enim cohortatione vos puto indigere, qui virtutem et audaciam a puero præstitistis), sed ut quam prudentissimo consilio hostem expugnetis. Nam non tantum violento impetu bellum solet provehi, quantum judicii prudentia et victoriis per calliditatem opportune

A καὶ τοσοῦτον φόνον αἱφνίδιον εἰσπεσὼν ἐ
καιροῦ ῥοπῇ ἀπειργάσατο, ὡς εὐαριθμήτους
ἀμυθήτου πλήθους διαφυγεῖν (43). Τοῦτον τὸν
ηγὸν Λέοντα Ῥωμανὸς ὁ αὐτοκράτωρ εἰς τὴν
διεβιβάσατο, εἴ πως ἀλλὰ τάς τε [37] τῶν βα
ἐπιδρομὰς ἀναστείλειε, καὶ τὰς ἀναίδην τολμ
ἀναχαιτίσοι ἐπαγωγάς· Ὁ δὲ στρατηγὸς ἐπ
Εὐρώπης ἀπάρας τὴν Ἀσίαν κατείληφε,
αὔθαδες καὶ ἀτέραμνον τοῦ Χαμβδὰν ἠνωτίζ
νεὼς καὶ κώμας πεπυρπολημένας ἑώρα, κ
ρίων κατασκαφὰς, ἐρημίαν τε τῶν κατοι
βιαίαν ἀπαγωγὴν, ἔγνω, μὴ ἐς προῦπτον
ἐνιέναι τὴν στρατιὰν, μηδὲ τῷ βαρβαρικῷ ε
φανὲς ἀντιπαρατάττεσθαι πλήθει, πολλὰς
ἀνῃρημένῳ νίκας, ταῖς δὲ παρ' ἐλπίδα γι
τύχαις, μυριανθρώπους τε καὶ ἐς τὸ ἀκρι
B ωπλισμένας ἐπιφερομένῳ τὰς φάλαγγας· κα
εὐαρίθμητόν τε τὴν στρατιὰν καὶ οὐκ ἐξ
αὐτὸς ἐπαγόμενος, κατεπτηχυῖάν τε τὰς τῶν
ρηνῶν εὐημερίας καὶ τὰ καθ' ἑκάστην
κατειληφέναι δὲ μᾶλλον τὰ ἐπικαιρότατα κ
μνώδη τῶν χώρων καὶ προλοχίζειν κατὰ τεί
τὰς διεξόδους ὑποτηρεῖν· ὑπαντιάζειν τε τοῖ
βάροις ἐν ταῖς ἐπισφαλέσι καὶ ἀμφιταλάν
ἀταρπιτῶν [38], καὶ καρτερῶς ἀγωνίζεσθαι,
καὶ διοδεύοιεν.

γ'· Οὕτω δὴ γνωσιμαχήσαντι [39] καὶ βουλ
τῷ στρατηγῷ Λέοντι ἐπῆλθε (44), καὶ λόγ
αλεῖψαι τὴν στρατιὰν (45) καὶ παραινέσ
ἐπιῤῥῶσαι, κατὰ τῶν βαρβάρων ἡνίκα
καὶ θαῤῥαλεωτέραν ἐργάσασθαι πρὸς τὸν
C Διαναστὰς οὖν ἐπὶ τοῦ πλήθους καὶ μι
τοιαύτην εἰσηγεῖτο παραίνεσιν· « Ἅπαν
ὑμᾶς (46) στῖφος εἰδὼς ἄριστον, ὦ
αὐτουργόν τε τὰ πολέμια, καὶ τακτικ
ὑπόπλεον, ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ὁ κοινὸς ἀμ
σπότης καὶ βασιλεὺς, κάμνουσαν ἤδη
κεκλιμένην ταῖς τοῦ Χαμβδὰν καταδρομ
προνομαῖς, ἐμοὶ τὴν τῆς ἡγεμονίας ἐγχε
χὴν, διεβίβασε. Παραινῶ τοίνυν καὶ συμ
οὐχ ὅπως γενναίως ἀντιτάξοισθε τοῖς ἐχθροῖς
γὰρ μὴ δεῖσθαι λόγων ὑμᾶς ἐναγόντων ἐς
μίαν, οἷς ἐξ ἁπαλῶν ἀνδρεία μετὰ τόλμης ἐ
ται), ἀλλ' ὡς ἂν ἄριστα βουλευσάμενοι κα
σοισθε τὸν ἐχθρὸν Πόλεμος γὰρ οὐ τοσοῦτ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[37] ἀλλαττάς τε cod. [38] αὐταρπιτῶν cod. [39] γνωσομαχήσαντι cod.

(43) Hic locus : *Hunc Leonem* usque ad finem capitis a Combefisio conversus, servatus legitur apud Pagium III, 876.

(44) Apud Agathiam προσῆλθε, 56. D. in phrasi quam Leo respexit,

(45) Confer Agathiam 27. B. Ὑπαλείφειν metaphorice dici pro *incitare*, *concitare*, jam Stephanus monuit in Thesauro. Addam, eleganter usurpari de vaporibus, qui rigant atque humectant Sic S. Gregorius Nyssen. de hom. opificio I. 69. A. membranam cerebrum ambire, περιπτυσσομένην ἐν ἑαυτῇ τὸν ἐγκέφαλον, καὶ τοῖς ἐκεῖθεν ἀτμοῖς ὑπ-

D αλειφομένην. Idem ibid. 134. C. ἡ ἀπ' ἐκείνου ἀνάδ
ὑπαλείφει τὸν περιεκτικὸν τοῦ ἐγκεφάλου ὑμ
Unde metaphorice sicut *imbuere* apud *Latin*
S. Ignatius Epist. 19. A. ἐμὲ γὰρ δεῖ ὑφ' ὑμ
ὑπαλειφθῆναι πίστει, νουθεσίᾳ, ὑπομονῇ. Ita ego
arbitror veram esse lectionem. Vetus *interpres* r
detur legisse ὑπολῃφθῆναι· vertit, *me enim oper*
tuit a vobis suscipi. Simplex ἀλείφειν pro *incita*
habet vel Cedrenus II. 678. D.

(46) Quæ Leo Phocas hic concionatur, imitati
sunt orationis Belisarii ad exercitum apud Aga-
thiam 161. C.

τιπάλου κατορθοῦσθαι ῥοπῆς εἴωθεν, ὅσον εὐδουλας προνοίᾳ καὶ τροπαίων; ἐπαγωγῇ ῥᾳδιουργουμένῃ κτὰ καιρόν. Τὴν μὲν οὖν παράταξιν τῶν ἐχθρῶν :ε σαφῶς, ὅσῃ, διὰ τῶν τῇδε πεδίων ἐκκέχυται, ὡς :ολλή τέ ἐστι καὶ ἀριθμὸν ὑπερβαίνουσα· τὴν δὲ αθ' ἡμᾶς στρατιὰν γενναίαν μὲν καὶ νεανικὴν τῇ :ε ῥώμῃ καὶ τοῖς φρονήμασι καὶ αὐτὸς εἶναί φημι· τλῄθει δὲ καὶ ταῖς φάλαγξιν οὐκ ἄν φαίη τις ἀξιόιαχον (47). Δεῖ οὖν Ῥωμαίους ὄντας μεμηχανῆσθαί :ε καὶ βεβουλεῦσθαι δεόντως ἐν τοῖς ἀπόροις ἐξευ·ίσκειν τὰ πρόσφορα, αἱρεῖσθαί τε πρὸ τῶν δεινῶν :ὰ ξυμφέροντα. Μὴ οὖν ἀλογίστῳ φορᾷ καὶ παραὀόλοις τολμήμασιν εἰς προῦπτον αὐτομολήσωμεν ὀλεθρον. Τόλμα γὰρ ἀχαλίνωτος ἐς κίνδυνον εἴωθε ῥυνωθεῖν, ἡ δὲ μετὰ λογισμοῦ μέλλησις διασώζειν ὀῖδε τοὺς κεχρημένους αὐτῇ.

δ'. « Παραινῶ τοιγαροῦν, ἄνδρες, μὴ διακινδυνεύειν πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τόπων τῶν πεδεινῶν ἀκαθέκτοις ὁρμήμασιν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐρυμνῶν ἐλλοχῶντας τουτωνὶ χωρίων τὴν ἐκείνων ὑπομένειν ἄφιξιν καὶ διάβασιν· τηνικαῦτα δὲ τούτοις ἐῤῥωμενέστερον ἐπιτίθεσθαι καὶ γενναίως ἀντικαθίστασθαι. Ταύτῃ γὰρ οἶμαι (σὺν Θεῷ φάναι) κρατήσειν τε τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὴν λείαν ἅπασαν τῶν ὁμοφύλων πρὸς ἡμᾶς ἀνασώσασθαι. Τῷ γὰρ ἀπροσδοκήτῳ τῶν ἐπιδρομῶν δουλοῦσθαι εἴωθε τὰ πολέμια (48), καὶ ταῖς αἰφνιδίοις ὑπεξελάσεσι τὰ ὑπέραυχα καὶ ἀλαζονικὰ πέφυκε φρονήματα θραύεσθαι. Τήν τε οὖν ἡλικιῶτιν ἀρετὴν διατηροῦντες καὶ τὴν σύντροφον πρὸς τοὺς ἀγῶνας εὐγένειαν, τοῖς ἐναντίοις ὑπαντιάζετε, ὅτε σημήνω ταῖς σάλπιγξι. » [P. 13] Τοιαύτην μὲν ὁ στρατηγὸς τὴν παραίνεσιν ἐξηγήσατο· ὁ δὲ στρατὸς ἠλάλαξέ τε καὶ ἐπεκρότησε, καὶ ὡς τὰ κράτιστα ὑποθεμένῳ ᾗ ἄν ἡγοῖτο ἕπεσθαι προθύμως [40] ἦν· Ἐνέδραις οὖν διειλῄφει τὴν ὁδὸν, ἀποτόμους τὰς ἀκρωρείας προβαλλομένην, κρημνώδεις τε καὶ σηραγγώδεις ὡς τὰ πολλὰ, τὰς ὑπωρείας δὲ βαραθρώδεις τε καὶ ἀμφιλαφεῖς πρέμνων τε καὶ παντοδαπῶν ἰδέαις φυτῶν. Ταύτῃ προλοχίσας ὁ στρατηγὸς καθῆστο, τὴν τῶν βαρβάρων προσμένων ἐπήλυσιν. Ὁ δὲ Χαμβδὰν, τῷ τε πλῄθει τῶν ἑφεπομένων καὶ ταῖς φάλαγξι σοβαρευόμενος καὶ γαυρούμενος, τῇ τε τῶν λαφύρων πλησμονῇ καὶ τῇ τῶν αἰχμαλώτων ἀπαγωγῇ ἐπαιρόμενός τε καὶ βρενθυόμενος, πολλὰς κατὰ θάτερα τὰς ἐπεξελάσεις ἐποιεῖτο (49), ἐφ' ἵππου θηλείας καὶ μέγεθος καὶ

partis. Copias **21** hostium per hos campos effusas probe nostis tot esse ut numerum superent: exercitum nostrum intrepidum et alacrem virtute animoque esse vel ipse fateor: multitudine catervisque militum firmissimum ad pugnam nemo facile dixerit. Proinde debemus, quandoquidem Romani sumus acumen consiliumque debitum adhibere, quemadmodum in loco difficili constituti convenientia inveniamus, utiliaque potius quam exitiosa consilia capiamus. Ne igitur inconsiderato impetu ausisque temerariis in apertam ruamus perniciem. Nam effrenata audacia in periculum solet conjicere, cunctatio cum judicio conjuncta servare potest illos qui ea utuntur.

4. « Quare vos hortor, commilitones, ne locis campestribus in discrimen vos adversus barbaros intemperatis incursionibus afferatis, verum ut, in regionibus natura munitis illis insidiantes, eorum præstolemini adventum se transitum: tunc autem ut fortiter eos adorti acriter rem geratis. Sic enim opinor (pace Numinis dixerim) nos et superaturos hostes, et prædam omnem popularibus nostris ereptam recepturos. Habent enim hoc adversarii, ut improvisis percellantur incursibus, utque aggressionibus repentinis elati atque impotentes animi eorum frangantur. Ita juvenilem virtutem servantes, et assuetam in præliis generositatem, adversariis occurrite, ubi tubis signum dedero. » Hac habita oratione a duce, exercitus, **22** clamore plausuque sublato paratus erat eum, ut optima suadentem, sequi quacumque duceret. Proinde insidiis iter cingit, quod cum cacumina prærupta, ardua et cavernosa sane protendebat, tum dorsa montium voraginosa, silvis et cujusque modi stirpibus opacata. Ibi insidiis ante positis prætor consederat, barbarorum exspectans adventum. Chambdan, subsequentium multitudine catervisque fretus et insolens, neque minus elatus atque superbus ob prædæ copiam quam ob abstractionem captivorum, frequenter utroque procurrebat, vectus equa, tum magnitudine, tum pernicitate singulari, modo claudens modo antecedens agmen, lanceam vibrans, ac nunc permittens auris, nunc rursus crispatam ad se recipiens. Ubi vero emensa equitabili via ad

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[40] προθύμως. Sic cod.

(47) Reddidi *firmissimum* : fortasse rectius *parem*.

(48) Leo frequentat utrumque, πολέμιος et πολεμικός. Ἀγαθὸν τὰ πολέμια 20. C. 23. B. (ex Agathia 17. A. 24. B 30. D.) αὐτουργόν τε τὰ πολέμια 12. A. δραστικώτατος τὰ πολέμια 54. D. ἐξήσκει τὰ π. 22. νεανικοὺς τὰ πολέμια 52. B. Dionysius quoque Halicarnassensis dixit τὰ πολέμια δεινός. De Lysia 5. 481. A. Contra πολεμικά Leo 3. D. his: 14. C. 31. B. 39. A. 75. C. Πολέμια Agathias, quem noster imitatur, sæpe (ut nunc quidem sunt edd) adhibet, 19. B. 31. A. 56. B. 60. B. 75. C. 92. A. 105. B. 117. B. 159. C. 101. B. 162. A. πολεμικὰ rarius, 130. B. 160. A. Cæterum locus communis apud Leonem commodius sic reddatur: *Sæpe enim res hostium impr. inc. percelluntur, repentinisque aggressionibus frangunter elati atque impotentes animi.* In versione secus est.

(49) Voces ἐπεξέλασις et ὑπεξέλασις non sunt in Lexicis: hac utitur Leo 12. D. illa hic et 32. A. 45. B. C. 77. C. 82. B. Παρεξελάσεις 92. B. et 94. C. Τὰς ἐπελάσεις ἐποιοῦντο habet Agathias 35. A. 35. C.

fauces appropinquaverat, angustisque et asperis locis conclusi barbari acie soluta ut quisque poterat per crepidines nitebantur, tum dux, signo tubis dato, excitatis circa sese insidiis, obviam se barbaris obtulit.

A δρόμον ὑπερφυοῦς ἐποχούμενος, καὶ τῆς πρ
πῆ μὲν οὐραγῶν, πῆ δὲ προοδεύων (50), κα
δόρυ σείων, καὶ ταῖς αὔραις μεθιείς, εἴτ' αὖθις
ἑλκῶν πρὸς ἑαυτὸν κραδαινόμενον· Ἐπεὶ δ
ἱππήλατον ὁδὸν διελθὼν ταῖς δυσχωρίαις προσέ

καὶ τοῖς στενωτάτοις καὶ ἀνωμάλοις συνειληθέντες τῶν τόπων οἱ βάρβαροι τὴν φάλαγγα διελύ
καὶ ὥς πη ἑνὸν ἦν ἑκάστῳ, κατὰ κρημνώδη διήεσαν, τηνικαῦτα ταῖς σάλπιγξι τὸ ἐνυάλιον ὑποσημή
στρατηγὸς καὶ τῶν λόχων διαναστήσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ὑπηντίαζε τοῖς βαρβάροις.

5. Ita cuncti, gladios destrictos in manus sumentes, hostes itinere defatigatos strenue ceciderunt, cum ipsi integri ad illos accessissent. Neque multum abfuit quin ipse Chambdan a Romanis caperetur: nisi, ut **23** erat alias acutus et promptus ad recta consilia in difficultatibus invenienda, argentum et aurum, quod secum portaverat, temere per viam spargi jussisset: qua re Romanorum in B colligendo auro occupatorum distracto impetu, cum paucis protectoribus periculum effugit. Tanta autem dicitur hoc prælio barbaræ multitudinis facta esse clades, ut per agros illos acervi ossium humanorum ad hunc usque diem conspiciantur. Dux, hujusmodi victoriis ac stratagematis ingenti barbarorum multitudine debellata ac deleta, postquam arrogantem jactationem Chambdani in ignobilem atque ignavam timiditatem fugamque convertisset compulissetque, suis unum in locum congregatis, convecta, tum barbarica, tum etiam Romana præda, quam in populatione barbari collegerant, ejus majorem partem exercitui distribuit: captivos viatico donatos ad suam quemque domum reverti jussit: deinde Saracenis, quos hoc bello captivos fecerat, in vincula conjectis, conclamata victoria, gratulatione rei bene gestæ Providentiæ facta, ad imperatoris numen ire contendit, Constantinopoli triumphaturus. At milites ducem plausu efferebant, admirantes haud immerito, et virum prædicantes, qualem neminem alium tulisset ea ætas: neque minus a felicitate eum celebrabant, cum viderent, ex sententia in bellis illi uni omnia procedere. Ipse ut **24** Constantinopolim venit, cum præda quamplurima et captivis Saracenis permultis ingressus, a Romano imperatore magnifice receptus est,

ε'. Καὶ πάντες ἐπὶ τῶν ξιφῶν εἶχον τὰς
καὶ ταῦτα σπασάμενοι [41] ἐπιστρφάδην ἔκτει
ἀντίπαλον κεκμηκὸς τῇ ὁδοιπορίᾳ, ἀκμῆτες [42]
τούτῳ πελάζοντες. Καὶ κἂν καὶ αὐτὸς ὁ Χα
ἦλω μικροῦ πρὸς τῶν Ῥωμαίων δορυάλωτος
μὴ, τηνάλλως ἀγχίνους ὢν κἀν τοῖς ἀπόροις
ἐννοῆσαι τὰ δέοντα, τὸν ὃν ἐπεφέρετο ἄργυρο
χρυσὸν χύδην ἐπὶ τῆς ἁρπαστοῦ διασπείρει
ἐταξεν· ᾧ καὶ περισπάσας τὴν τῶν Ῥωμ
ὁρμὴν, ἀσχοληθέντων τῇ τοῦ χρυσοῦ συλλογῇ,
ὀλίγων ὑπασπιστῶν μόγις τὸν τοιοῦτον διέπ
κίνδυνον. Λέγεται δὲ τοσοῦτον αὐτουργηθῆναι
τοῦ βαρβαρικοῦ πλήθους πρὸς τῶν Ῥωμαίων
τουτονὶ τὸν πόλεμον, ὡς πολλαχοῦ τῶν χώρων
νων σωρείας ἀνθρωπείων ὀστῶν ὁρᾶσθαι μέχρ
νῦν. Ἐπεὶ δὲ τοιούτοις τροπαίοις καὶ στρατηγή
τὴν πολυάνθρωπον πληθὺν τῶν βαρβάρων ὁ στρ
ηγὸς ἠγωνίσατο [43] καὶ διέφθειρε, καὶ τὸ ὑφ'
τοῦ Χαμβδὰν καὶ τετυφωμένον εἰς ἀγενῆ κα
δρον δειλίαν καὶ φυγαδείαν κατέσπασε καὶ σπάνι
τοὺς ἀμφ' αὐτὸν συναγηοχὼς καὶ τὴν λείαν ἅπ
άξας, ὅση τε ἦν βαρβαρικὴ, [P. 14] καὶ ὁπόση Ῥ
C μαϊκὴ ἐκ τῆς προνομῆς τοῖς βαρβάροις συμβ
ταύτης τὸ πλεῖσσον τῇ στρατιᾷ διένειμε κ
αἰχμαλώτους ἐφοδιάσας ἐπὶ τὰ σφῶν ἦθη ἐπέμ
ἐξέπεμπε· τοὺς δὲ τῷ πολέμῳ ληφθέντας αὖ
ἀσφαλισάμενος τῶν Ἀγαρηνῶν, ἐπαιώνιζε ἐκεῖ
καὶ τῇ Προνοίᾳ τὰς εὐχαριστηρίους ἐπέν
εὐχὰς, καὶ πρὸς τὴν αὐτοκράτορα δυνασ
γετο, θριαμβεύσων εἰς τὸ Βυζάντιον. Ὁ δὲ
ἐν κρότοις εἶχε τὸν στρατηγὸν, ἀγάμενοι τ
τὸ εἰκὸς, καὶ ἄνδρα ἐπιφημίζοντες, οἷον μὴ
ἄλλον τὴν τότε γενεὰν, καὶ τῆς εὐτυχίας
ἐξεθείαξον, κατὰ ῥοῦν αὐτῷ προχωροῦντα τ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[41] σπασάμενος cod. [42] ἀκμήταις cod. [43] ὁ στρατηγόνισατο cod. Lege κατηγωνίσατο. vid. 14. B.

(50) Verbum προοδεύω miror item in Lexicis omissum, cum utantur, præter Leonem h. l., scriptores bene multi. S. Joannes Chrysost. In nativitat. Præcursoris VII 393. 27. ὁ Ἰωάννης προοδεύων τοῦ Κυρίου. S. Basilius Non adhærendum esse rebus sæcular. I, 569. C. οἱ δὲ προοδεύσαντες ἀνέμενον τὸν φυτεύσαντα. Quæ ipsa verba iterat Nicetas Heracleæ metropolita Catena in Job 608. C. Item participio προοδεύων Germanus Cpolitanus Orat. in S. crucem 320, B. Frequentius tamen usurpatur participium præterit. act., velut a Luciano Hermotim. I. 815. 23 ἠκολούθει τοῖς τῶν προωδευκότων ἴχνεσι. Unde fortasse S. Gregorius Nyssenus In Cantic. Canticor. I. 501. A. τοῖς ἴχνεσι τῶν προωδεοκότων ἐπόμενος· et Eusebius Histor. Ecclesiast. 4. A. ἀνθρώπων γε μὴν οὐδαμῶς εὑρεῖν οἷοί

D τε ὄντες ἴχνη γυμνὰ, τὴν αὐτὴν ἡμῖν προωδευκό
ὁδόν, se conscribentem historiam ecclesiasticam novum neque ulli antea tentatum iter ingressum (minus opinor accurate: quandoquidem priores historiam ecclesiasticam condidisse S. Lucas dici potest, inde ab ortu Christi, quæ historia ipsis Evangelio et Actis Apost. continetur). Participium προωδευκώς pluraliter apud S. Gregorium Nyssen. De beatitudin. 813. D. τινὸς τῶν προωδευκότων et In laudem fratris Basilii II 914. D. τῶν ἐμ προωδευκότων. Numero singulari Eusebius Demonstrat. Evang. 187. D. τὸν προωδευκότα τοῦ Χ στοῦ Participium perf. pass, ibidem 125. B. τὰ προωδευμένα, *ad ea quæ antecesserunt*. Alter Leo eodem sensu ait προπορεύομαι 4. A. 79. B. 81 D. 95. D. προηγοῦμαι 95. B.

λέμων ὁρῶντες ὡς μάλιστα. Ὁ δὲ κατειληφὼς Βυζάντιον, ἐπεὶ μετὰ πλείστης ὅτι λείας καὶ οἵων δορυαλώτων Ἀγαρηνῶν εἰσῆει, ὑπεδέχθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ῥωμανου φιλοτίμως, κἀπὶ ὁ Θεάτρου θριαμβεύσας, τῷ πλήθει τῶν ἀνδραπόν καὶ τῶν λαφύρων τοὺς θεωμένους ἐξέπληξεν· οιδάς τε καὶ τιμάς, ἀναλογούσας τοῖς πόνοις, ατηγὸς Λέων τὴν Ἀσίαν ἔσωσε (51), καταγωνισάμενος τὸν Χαμβδάν, φυγάδα τε καὶ ἀλήτην εργασάμενος (52).

A perque Circum triumpho acto, captivorum ac spoliorum copia in stuporem spectantes rapuit, præmiis subinde et honoribus pro laborum magnitudine a principe acceptis. Leo dux, fuso, fugato, exagitato Chambdano, hunc in modum Asiam servavit.

παρὰ τοῦ κράτους ἀπείληφεν. Ἀλλ οὕτω μὲν ὁ

ζ'. Νικηφόρος δὲ ὁ Φωκᾶς (53), ὁ τοῦ ῥηθέντος οντος σύναιμος [44] (δεῖ γαρ ἀνακεφαλαιωσάμενοι ν λόγον καθ' εἱρμὸν πρόσω τῆς ἱστορίας χωρεῖν), τῇ τῶν Κρητῶν πελάσας ἐκεῖ διεχείμαζε, καὶ ν τε στρατὸν τὰ πολεμικὰ διεγύμναζε, καὶ τὰς επόλεις ἐτεκταίνετο, ἐπείπερ κατὰ νοῦν αὐτῷ B ντα προὐκεχωρήκει, ἄρτι τοῦ ἦρος ἐκ τῆς χειμεῆς τροπῆς ἠρέμα προκύπτος, τὸν περὶ αὐτὸν Θοπλίσας στρατὸν καὶ εἰς βαθεῖαν παραταξάμενος λαγγα, τὰς τε σάλπιγγας ἐπαυλήσας καὶ τὰ τύμνα παταγήσας κατὰ τοῦ ἄστεος ἤλαυνεν. Ἐν ᾧ ὁ στρατηγὸς τὴν Ὕλην κατὰ μέτωπον ἐκρατύνετο, εἰς πλαίσιον τὰς δυνάμεις συνέταττε (54), γύναιον αιρικὸν [45], ἀκκιζόμενόν τε καὶ θρυπτόμενον, αμὸν ἐπιεικῶς τυγχάνον καὶ ἀναιδὲς, τῶν προμαεώνων προκῦπτον, γοητείας ἐποιεῖτό τινας καὶ

6. Nicephorus autem Phocas, Leonis, de quo diximus, frater (oportet enim repetita narratione in serie historiarum procedere), cum admotis ad Cretensem urbem castris illic hiberna duceret, ac exercitum militaribus studiis exerceret, obsidionalesque machinas fabricaret, cum omnia illi ex sententia cessissent, verna paulatim tempestate ex hiberna mutante ac apparente (55), armato qui præsto erat exercitu, inque altam phalangem instructa acie, elangeatibus tubis, tympanisque perstrepentibus, contra oppidum proficiscitur. Dum vero dux turmas a fronte firmat, et in agmen quadratum copias constituit, impudica quædam, procax, fastidiosa muliercula, petulaus admodum ac proterva, a propugnaculis prospiciens, præstigias quasdam et incantamenta peregit. Ferunt enim

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[44] σύναιμος. Ea vox in codice omissa, recenti manu superscripta est. Paulo post auctor vel librarius scribere debuisset ἀνακεφαλαιωσάμενον aut ἀνακεφαλαιωσαμένους. [45] ἠτερηκόν cod.

(51) Hujus prælii meminerunt et Nicephor. Phoas Tactic. supr. 123. B., et Anonym. inedit. (*a*), uem Jul. Pollucem dicunt (vid. sup. 197. B.) in unc modum: Ὁ δὲ πατρίκιος Λέων καὶ δομέστικος ῆς Δύσεως, ὁ ἀδελφὸς τοῦ μαγίστρου Νικηφόρου, πέμφθη παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Ἔφαν, ἀντιπροσπῶν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, διὰ τὸ μὴ εὑρεῖν τὸν ἄθεον αμβδᾶν ἀσχέπαστον τὴν Ἀνατολὴν, κσὶ πραιδεῦσαι αἰχμαλωτίσαι αὐτήν. Καὶ δὴ ὁ πατρίκιος Λέων ῷ πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ Καππαδοκίας Μαλεΐνῳ αὶ τοῖς λοιποῖς στρατηγοῖς ἐνωθεὶς, καὶ μαθὼν ὅτι Χαμβδᾶν ἐξῆλθε κατὰ Ῥωμαίων, κουρσεύων καὶ ἐχμαλωτίζων ἀφειδῶς, ἐπισυνάξας τὸν ἅπαντα λαὸν ὑτοῦ, ἐκράτησε τὴν κλεισοῦραν τὴν οὕτω καλουμέην Κύλινδρον. Ὑποστρέψαντος δὲ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ ἀλαζόνος Χαμβδᾶ, καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ λεισούρᾳ εἰσελθόντος, πολέμου κροτηθέντος ἡττήθησαν οἱ Ἀγαρηνοί· καὶ ἦν ἰδεῖν αὐτοὺς ἀναιρομένους, καὶ τοὺς νεκροὺς σκυλευομένους. Μικροῦ δὲ δεῖν καὶ αὐτὸς ἂν ὁ Χαμβδᾶς ἐκρατήθη. Πάντα δὲ τὰ ἐν τῷ πολέμῳ κρατηθέντα λάφυρα, μετὰ καὶ τῶν ζωγρηθέντων ἀρνητῶν τοῦ Χριστοῦ (*b*), τὸ Βυζάντιον ἀπηνέγκατο, καὶ ἐν τῷ θριάμβῳ διεβίβασεν· Eadem fere incertus Continuator Script. post Theophan. 299. D. 300. A. B. quo eos qui Latina versione segre careant rejicio: ibi pugna εἰς τὸν τόπον Ἀνδρασσὸν λεγόμενον commissa dicitur. Idem nomen habet Cedren. II. 643. C. Scylitza ms. Ἀδαρασσῷ. De eodem prælio Abulpharagius Histor. dynast. 313. A. edit. Pocock.

C tini in Romanum Imp. conjuratio deprehensa est, de qua Cedren. II, 644. B.

(54) Agathiæ dictio 25. A. De variis significationibus vocis πλαίσιον. Salmasius De re militari Romanor. 118. C. ego verti ut Xylander illa Plutarchi M. Anton. 935. D. ἐν πλαισίῳ τὸν στρατὸν ἦγε, *processit quadrato agmine*. Habet etiam Synesius edit. Petav. 245. B. Eamdem vocem restitue S. Ephraimo Syro De judicio III, 404. B. C. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐνίοτε μὲν ἐν πολέμῳ παρὰ τῶν ὑπ' ἐναντίων [l. ὑπεναντίων] ταραχθέντων, τῷ δὲ τοῦ πλουσίου σχήματι, ὅπερ ἐστὶν ἐπὶ μῆκος τετράγωνον, εὐθέως ἀσφαλιζομένου. Inepte interpres: *qui aliquando in bello ab adversariis turbantur, figura autem divitis, id est signi crucis, quæ est in longitudine quadrata, statim protecti* etc. Lege, τῷ δὲ τοῦ πλαισίου σχήματι· et fort. deinceps, ὅπερ ἐστὶν ἐπίμηκες τετράγωνον. Apud Plutarchum De solert. animal. 979. F. sensu adhibetur insolentiore de D thynnorum natantium ordine, cubi formam referente: ἀεὶ τὸ πλῆθος τῷ σχήματι κυβίζουσι, καὶ στερεὸν ἐκ πάντων ποιοῦσιν, ἓξ ἴσοις ἐπιπέδοις περιεχόμενοι [id Xylander mire vertit, *universis in sex planas superficies distributis:* sensus est, *sex superficiebus æqualibus circumclusi*: continetur enim cubus superficiebus sex]· εἶτα νήχονται τὴν τάξιν οὕτω τὸ πλαίσιον ἀμφίστομον διαφυλάττοντες. Ubi certe non pro quadrato oblongo sive rectangulo, quod aiunt, sed pro quadrato perfecto aut cubo quaquaversus versatili aecipiendum videtur.

(52) Initium hujus capitis usque ad verba: *contra oppidum proficiscitur* a Combefisio versum apud Pagium III. 875.

(53) Candiam expugnavit Nicephorus a. 961, ut docet Pagius I. c. A. Sub idem tempus Basilii Pe-

(55) *Verna paulatim tempestate ex hiberna mutante ac apparente.* Ea retinuit ex Combefisiana apud Pagi III. 875. B. sed quis nescit χειμερινὴν τροπὴν *brumam* esse? ut ideo ad verbum sit: *verna tempestate ex bruma paulatim emergente.*

(*a*) Cod. Vat. N° 163. fol. 60. *verso.*

(*b*) Adde εἰς.

Cretenses vaticinationibus, fraudibus impiis et erroribus addictos esse, harumque rerum scientiam a Manichæis et a Mosamethe antiquitus accepisse. Neque hac sola 25 re petulans muliercula protervitatem atque audaciam manifestam reddidit: verum, sublata quoque plus quam tempus postulabat tunica nudatoque corpore, in ducem dicteria et exsecrationes jecit. Tum vero sagittariorum peritorum aliquis intento arcu importunam mulierem confixam de turribus in terram dejecit, ut, evestigio disrupta, efflata animula pœnam insolentiæ acerbo interitu consequeretur. (56) Jam vero acri pugna conserta, restiterunt per tempus aliquod Cretenses, strenuo fortique animo ex muris dimicantes, ac Romanorum non paucos vulnerantes.

7. Qua re perspecta, prætor petrarias celeriter adduxit, barbaros lapidibus peti jussit. Ad hæc muris admovit helepolim: arietem hoc inventum Romani vocant, propterea quod ferrum, quod trabi præfixum oppidi mœnia pulsat, ad capitis arietini formam effictum est. Petrariis crebra saxorum pondera rotantibus, parvo negotio barbari repressi sunt. Interim, ariete muris insinuato, majoreque impetu eos quatiente, viri non pauci, lapicidarum instrumenta gerentes, fossam ingressi sunt: inde suffodere orsi exscindebant paulatim dirimebantque lapides, quibus muri fundamenta nitebantur. Casu autem accidit ut lapis, propterea quod erat illa ex parte erenosior, facillime cederet locumque daret. Neque aries intermisit interea pulsare murique contextum, quantumvis densum 26 ac coagmentatum, paulatim distrahere. Fastigia muri cum submissi fossores pendula atque concava, id quod necesse erat accidere, reddidissent, lignis erectis suffulserunt, materiaque facile flagranti atque arida ingesta, ubi ignem subdiderant, cuniculo excesserunt. Flamma excitata cum fulcimenta adsumerentur, turres duæ cum muro intermedio repente divulsæ subsederunt, ruinaque edita in terram delatæ sunt. Cretenses, novitate spectaculi stupefacti, parumper pugnam declinaverunt, prodigii immanitate attoniti. Tum rursus captivitatis

A ἐκφοβίας λέγεται· τὰς κατόψεις εἶναι Κρῆτας ... τείας καὶ δαιμονολογίας καὶ πλάνας, ... πχαίων καὶ τοῦ Μωάμεθ ... Οὐ ταύτῃ δὲ μόνῃ τὸ ἐπαρὸν ἐκεῖνο γύναι ἀναίδες καὶ ἀκόλαστον ἐπιδείκνυσι· ἀλλὰ καὶ χιτωνίσκου παρὰ τὸ μέτριον ἀναστρέψασ ἀπογυμνοῦν τὰ μέρη τοῦ σώματος, εἰς τὸν στρ ἐπιόντων ἐπισκώπτουσα. Καί τις τῶν ... τοξοτῶν, τὸν νευρὸν ἐντείνας, [P. 1 τὸ ἀκόλαστον γύναιον, καὶ χαμαιρεφῆ ... πύργων κατένεγκε, διαρραγὲν αὐτίκα, καὶ ... δυσὶ ἀποφήσας, καὶ τῶν τῆς Ὥρας τῶν ἐπισπασάμενον ὀλέθρῳ. Ἄρτι δὲ τῆς μάχης ... ρᾶς ἀναβεβηκυίας, χρόνον μέν τινα ἀντ Κρῆτες, ἐκ τῶν τειχῶν ἐκθύμως ἀγωνιζόμε

B πολλοὺς τῶν Ῥωμαίων τιτρώσκοντες.

ζ. Ὁ δὲ στρατηγός, τοῦτο κατιδών, ἀφετηρίους θᾶττον ταχέως μηχανὰς, κ τοὺς βαρβάρους ἐκέλευε. Καὶ πρὸς τοῦτο τείχεσι προσπέλασιν τὴν ἐλεπόλιν κριὸν τὸ τεχνούργημα ὀνομάζουσι, τῷ ὄντι κατὰ μῆς τὸν σίδηρον ἀπεικάζεσθαι, ὃς ἐνεμπεσὼν τῇ ὄψει παίει [46] τὸν ὄγμον τοῦ ἔστεως. Τῶν τροβόλων βάρη θαμινὰ τῶν λίθων ἐκπε εὐστόχως οἱ βάρβαροι ἀνιστέλλοντο· καὶ τῷ τοῖς τείχεσιν ἐγχειμαθέντος καὶ κρατοῦ τύπτοντος, ἄνδρες ὑποδύντες τὴν τάφρον λιθοτόμα ὄργανα φέροντες (59), καὶ ἀνορύ θεν ἀρξάμενοι, ἐξεκόλαπτον ἠρέμα, καὶ τ διέκοπτον, ἵνα τοῦ τείχους ἡ βάσις ἐρήρε

C τυχὸν δὲ ψαμμώδες τοῦτῃ τὸ μέρος ἦν λίθ ὀπεῖκέ τε καὶ ἐνεδίδου ὡς μάλιστα. Ἐπὶ τούτων οὐκ ἀνίει ἔρυμα, καὶ κατὰ μικ τὴν οἰκοδομίαν, ἐς τὸ ἀκριβὲς ἁπλοῦν, οὖσαν καὶ δυσκόπαστον. Ἐπεὶ δὲ τὰ διώρυττον οἱ ἐπὶ τοῦτο ταχθέντες. ὑπόκενα, ὡς τὸ εἰκός, ἐξειργάσαντες, ξύλοις ὑπηρειδον, ὕλην τε ταχυδρῷ (60) συννήσαντες καὶ πῦρ ἐνιέντες, τῇς διώρ ἐξέμεσαν. Τῇς δὲ φλογὸς ἀναφθείσης καὶ τῶν ρημάτων ἀνθρακωθέντων, δύο πύργοι ὁμ διαμέσῳ [48] τούτων δομήματι τοῦ τείχους ἐξ ἀποῤῥαγέντες, ὑφίζανόν τε καὶ ὑποκλίσθαινον,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[46] παῖς cod. [47] ταγεῖσα cod. uno verbo. [48] διαμέσων cod.

(56) Inde a vbb. *Jam vero acri* denuo Combefisiana.

(57) Rem similem accidisse Manueli Comneno imp. Zeugmen oppidum oppugnanti Cinnamus auctor est Histor. 142. C. γύναιόν τι — τὰ ἱμάτια κόσμῳ οὐδενὶ ἀνασείρασα [l. ἀνασύρασα] et quæ sequuntur.

(58) Χαμαιρῥιφής [sic analogiam secutus scripsi: in Cod. et hic et 71. C. exaratum est uno ρ] primus in Lexica nostra vir eruditionis summæ Schneiderus recepit, 636, ex Suida III. 552. C. Aliæ auctoritates vocabuli sunt S. Gregorius Nyssenus Contra Eunom. II. 121. C. τὰ χαμαιρῥιφῆ τῶν δογμάτων Contra Eunon. III. 161. C. τὸ χαμαιρῥιφὲς τε καὶ γήϊνον τῶν τῆς αἱρέσεως δογμάτων. S. Nilus

D Epist. I 20. B. χαμαιριφεῖς [sic] τινες γενόμ ὠφθημεν, Anonymus Actis SS. Philoromi ac P 178. A. αὐτὸν χαμαιρῥιφῆ ἐπ' ὄξεσιν ὁσπ Confunditur, ut recte observat Schneiderus, χαμαιρέπης. Velut Origen. Caten. in Psalm 819 A. Balthasa. Corderius vertit, *humi reptiles sumus*: in Græco est, χαμαιρῥιφεῖς γεγενήμεθα.

(59) Confer Agathimam 21, A. ὄργανα φέρ λιθοτόμα, et quæ sequuntur.

(60) Codicis lectionem ταχυδαιῇ, in textu exp iota subscripto, quod in libris veteribus vel o titur omnino, vel, ut hic, adscribitur. Vox ταχ quam alias nusquam legere memini, Agathi est proprietatis 21 C.

ρὸς τούδαφος κατεφέροντο. Οἱ δὲ Κρῆτες, τῷ καινῷ A
οῦ δράματος θαμβηθέντες, ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν
ιάχην ἐξέκλιναν, τῷ τεραστίῳ καταπλαγέντες τοῦ
τράγματος. Εἶτ' αὖθις τὸν τῆς αἰχμαλωσίας καὶ
ουλείας ὑπολογισάμενοι κίνδυνον, εἰς ἀῤῥαγῆ πα-
άταξιν συνηθροίζοντο, καὶ διὰ τῶν κατερειπωθέντων
ειχῶν τὴν Ῥωμαϊκὴν διαβαίνουσαν φάλαγγα ἐῤῥω-
ενέστατα ὑπεδέχοντο, δαιμονίως τε διηγωνίζοντο,
τερὶ ψυχὴν [49] κινδυνεύοντες. Ἄρτι δὲ πολλῶν ἀναι-
ρεθέντων, ἐπεὶ πρὸς τοσαύτην ἀνανταγώνιστον ροπὴν
οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἀντικαθίσθαι (ἐπέβρισαν γὰρ αἱ
δυνάμεις κατόπιν, καὶ ὠθισμὸς ἀνυπόστατος ἦν),
εἰς φυγὴν [P. 16] τρέπονται, χωροῦντες διὰ τῶν
πτενωπῶν· Ῥωμαῖοι δὲ ἐφεπόμενοι τούτους ἀνῄρουν
ανηλεῶς. Οἱ δὲ περιλειφθέντες καὶ ὅσους οὐκ ἔφθη
κθερίζειν (61) ὁ πόλεμος, τὰ ὅπλα ῥίψαντες εἰς B
κετείαν ἐτράποντο. Ὅπερ ὁ στρατηγὸς θεασάμενος,
ὸν ἵππον κεντρίσας καὶ τὸν δρόμον ἐπιταχύνας,
ισήλαυνέ τε κοὶ τῶν στρατιωτῶν τὴν ὁρμὴν ἀν-
τείχιζε [50], μὴ κτείνειν ἀναπείθων τοὺς τὰ ὅπλα
ίψαντας ἄνδρας, μηδὲ κατὰ ψιλῶν καὶ ἀόπλων
ὁμῶς καὶ ἀπανθρώπως χωρεῖν, ἀπανθρωπίας λέγων εἶναι, τὸ ὑπεῖξαν καὶ γεγονὸς ὑποχείριον διαφθείρειν ἤδη
αὶ ἀποκτιννύειν ὡσπερεὶ πολέμιον. Τούτοις τοῖς λόγοις μόλις ἐπέσχεν ὁ στρατηγὸς τῆς στρατιᾶς τὴν
ιαιφόνον ὁρμήν.

ηʹ. Ἐπεὶ δὲ κατὰ κράτος ἥλω ἡ πόλις, τὰ πρω-
τόλεια ὑφελὼν ὁ στρατηγός, καὶ τὸ ἀκμαῖον τῶν
αἰχμαλώτων ἀνδραποδισάμενος, διειληφὼς τε ταῦτα
καὶ εἰς ὃν ἔμελλε κατάγειν θρίαμβον διατηρήσας ὡς
μάλιστα, τὰ λοιπὰ τοῖς στρατιώταις προνομεύειν
προτέθεικεν. Οἱ δὲ διὰ τῶν δωμάτων χωροῦντες
πολλὰς καὶ πολυτελεῖς ἐκαρποῦντο τὰς ὠφελείας. C
Πλεῖστον γὰρ καὶ ἀνεξάντλητον τῶν [51] Κρητῶν λέ-
γεται πόλιν ἔνδον τὸν ὅλβον παρακατέχειν, ἐπὶ συ-
χνὸν οὐχ ἥκιστα εὐημερήσασαν, εὐμενοῦς τε καὶ
μειλιχίου πειραθεῖσαν τῆς τύχης, καὶ μηδέν τι τῶν
ἐπευκταίων καθυπομείνασαν (62), ἃ ἡ παλίντροπος
τῶν Χρόνων φορὰ ὡσανεί τινας κῆρας ἐπικυλίνδειν
εἴωθε· μάλιστα δὲ πειρατικαῖς καὶ ληστρικαῖς κε-
χρημένην ἐκπλεύσεσι, τῶν γαιῶν ἀμφοτέρων ληΐσα-
σθαι τὰ παράκτια, κἀκ τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων
ἀποθησαυρίσαι πλοῦτον ἀμύθητον. Ἀλλὰ τοῦτον μὲν
τὸν τρόπον ἥλω τὸ [52] ἄστυ καὶ πρὸς τῶν Ῥωμαϊκῶν
ἐλήφθη χειρῶν. Ἐπεὶ δὲ τὰ ἔνδον ἐκκεκόμιστο
ἅπαντα, τὸν περίβολον ὁ Νικηφόρος κατασκάπτειν
διακελεύεται· τοῦ δὲ πολλαχῇ κατερειπωθέντος, ἐπὶ
τὴν χώραν αὖθις ἀπῆγε τὴν δύναμιν. Ἀνδραποδισά- D
μενός τε ταύτην καὶ ληΐσάμενος, καὶ τὸ ἀντίξουν

periculum ac servitutis animo recolentes, constipato agmine aciem coegerunt, perque murorum rudera Romanorum phalangem pervadentem fortissime excipientes, majoribus quam pro humana virtute animis in vitæ discrimine dimicarunt. Tandem multis cæsis, cum contra tam vehementem impetum diutius resistere non possent (ingruebat enim vis a tergo, impressione prorsus intolerabili), in fugam conversi in angiportis se dejecerunt: Romani vero insecuti dire eos trucidabant. Tum qui hactenus superstites erant, ac quotquot bellum non demessuerat, projectus armis ad preces confugerunt. Qua re visa, prætor, calcaribus equo subdidis, concitato cursu oppidum intrat et militum impetum inhibuit: non esse trucidandos suadens, qui arma abjecissent, nec in 27 nudos ac inermes crudeliter et sine humanitate irruendum: « inhumanitatis esse aiebat, eos qui cedant et se subjiciant, non secus atque hostes perdere et obtruncare. » His verbis ægre dux crudelem impetum exercitus inhibuit ac sedavit.

8. Oppido vi expugnato, prætor subtractas manubiarum primitias captivosque valentiores in servitutem redactos seposuit, ad triumphumque, quem ducturus erat, diligenter reservavit: reliqua militibus diripienda proposuit. Illi per domos effusi prædam plurimam et magnificam fecerunt. Fertur enim Cretensium oppidum opes ingentes atque inexhaustas continuisse: propterea quod diu non parum felix, propitiam facilemque expertum fortunam, calamitatum nullam pertulisset, quas mutabiles temporum cursus tanquam aliquot pestes infligere solet: tum maxime, quod piraticis excursionibus et latrociniis usum, utriusque continentis populando littora, ejusmodi artibus divitias ineffabiles coacervasset. In hunc modum oppidum expugnatum Romanorumque manibus captum est. Evecta post hæc omni supellectile, murorum ambitum perfodi atque disjici Nicephorus jussit: quo multis in locis destructo, in agrum rursus educit copias. Quem populatus, hominibus in servitutem redacti, cum quidquid infestum superfuerat 28 sine sanguine subegisset, in tumulum sublimem arduumque haud procul ab excisa urbe

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[49] Fort. ψυχῆς. [50] Fort. ἀνεχαίτιζε. [51] τῶν. Leg. τὴν sive τὴν τῶν. [52] εἶλο τὸ cod.

(61) Oportebat ἐκθερίζων, vel potius ἐκθερίσας. sed hic Leonem in culpa arbitror: lin. 23, ubi in Cod. est ἀνετείχιζε, fere credam scripsisse ἀνεχαίτιζε. Certe ἀναχαιτίζειν τὴν ὁρμὴν 23 D. 84. C. ἀναχατίζοι τὴν ἐφοδον 20 D. τὰς ἐφόδους Nicephorus Imp. Tactic. supra 117. A. Est verbum Demosthenicum, sæpe ibi notatum a criticis, veterum. Vid. Maussac. ad Harpocrat. 42. C.

(62) Καθυπομένω adjunge Lexicis ex hoc loco eque altero 20. B. Addam auctoritates quantæcumque sunt Anonymi De Vita S. Chrysostom. VIII. 371. 9. ἐκούσιον τὴν βίαν καθυπομένοντας· et S. Gregentii Tephrensis Disputat. cum Judæo 177. A. εἰς τὸ ζωοποιὸν ἄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ χείρονα τούτων καθυπομένουσιν.

θαυμαστωθέντι [56] παντὸς, ὁ αὐτοκράτωρ A populi admirationem egerat, Romanus imperator do-
ωρεας τε φιλοτίμους δωρεῖται, καὶ τὴν τῆς na magnifica dedit, Asiæque procurationem tribuit.
ἐγχειρίζει ἀρχήν. Ὁ δὲ, τὴν τοῦ δο- Ille, domestici dignitate rursus auctus, Bosporo tra-
μὴν καὶ αὖθις ὑποζωσάμενος, τὸν Βόσπο- jecto, copias quas in phalangem invictam et inexsu-
ωθεὶς, καὶ τὰς δυνάμεις ἀγηοχὼς [55], perabilem constituerat, in fines Agarenorum duxit.
φάλαγγα δυσάντητον καὶ δυσεκβίαστον Hi, audito Nicephori adventu, committendum non
νος, ἦει διὰ τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν γῆς putaverunt, eo in loco uti insidias ponerent, acie-
οδον ἐνωτισθεῖσι τοῦ Νικηφόρου, οὐκ que instructa dimicarent : statuunt in castella
ἐκει κατὰ χώραν τε μένειν, καὶ λόχους concurrere, locisque munitis incursione propul-
ξ ἀντιστάσεώς τε διαμάχεσθαι· ἐκτρέχειν sare, parvulis præliis quoad fieri possit institutis.
τὰ φρούρια, καὶ τὰς ἐπιδρομὰς ἐκ τῶν Magnopere enim (69) reformidabant acie decertare
ἀποτροπιάζεαθαι, ἀκροβολιζομένους κατὰ cum viro forti ac pertinace. Ille vero, instar ful-
ὖν. Δεινῶς γὰρ ἐδεδοίκεισαν κατὰ συστά- minis, omnem circum regionem depopulabatur,
ανίζεσθαι πρὸς ἄνδρα καρτερικὸν (68) καὶ agros vastans, vicos hominum multitudine longe
ομονα. Ὁ δὲ σκηπτοῦ δίκην τὴν περιχω- frequentes in potestatem redigens. Ubi autem quæ
όσκετο, δηούμενος [57] μὲν τὰς ἀρούρας, B erant obvia cuncta igni ferroque vexasset, castel-
πους δὲ κώμας ἀνδραποδιζόμενος. Ἐπεὶ lis copias admovit, quorum pleraque primo statim

C. B. HASII ANNOTATIONES.

θαυμαστοθέντος cod. [56] Fort. συναγηοχώς. [55] ἐκτρέχειν τε] Fort. δέ. [57] δηούμενος] δι' οὓς cod.

m Saronitam Magistrum sæculo renun-
drenus auctor est Hist. II, 644. B. Ubi ex
od. Scyliæ lege ὡς ἐβούλετο non ὡς ἐβου-
t est in cuso. Paulo post, C. lin. 6. de Phi-
rui per circum eques currebat ἐπὶ τῆς ἐφεσ-
στάμενος ὄρθιος, male Xylander, *injecta ei insistebat rectus* : indeque Le Beau, on infans, neque indoctus, sed qui multo x versionibus quam ex ipsis auctoribus his-conflabat, *Hist. du Bas-Emp.* XVI. 81. B. *e ni housse que son habit dont il avait cou-cheval.* Imo vero, *se tenant debout sur la* recte intellexisse videtur Levenklavius ad 304. C. Etenim ἐφεστρὶς apud scriptores vi est *stratum equestre, sella : sella*, ideo-ne l. cit. scholiola ad oram Cod. Scyli-quem dixi : ἐπὶ τῆς σέλλας. Neque me-ylander hæc Cedreni 671. A. τὴν ἐν τῇ ἐφεσ- παρωρημένην [l. παρηωρημένην] κορύνην, *quam sub paludamento pendentem ferebat* : *clavam ad sellam suspensam*, quod vel ipse der quasi per caliginem suspicatus est, in an-onibus 25. D. Æque male Hieronym. Wolfius iceta Choniat. 41. A. ταῖς ἐφεστρίσιν — ἐπ-ιεναι, *super palliis equitantes* : inferius tamen, C. ὡσεὶπερ τῇ ἐφεστριδι ἐμπεπερόνητο, recte, *is fibulis sellæ affixus.* Similiter in Michaele Duca Byzantin. 96. D. ἕκαστος ἐν τῇ ἐφεστρίδι ον καὶ μοῖραν φορτίου ἔμμετρον χρυσίου, *Bul-*lus malle *ferebat in veste unusquisque*, cum *in* vertendum sit (ἐν τοῖς σαγμοσελλίοις Nicephor. t. 146. B.) : neque melius Balforeus in Theodor. aithu De incarnat. Christi 45. B. et Tollius ad nnam. Hist. 105. B. Antiquiorem significationem rvat vox apud Agathiam 93 D. ἐκ τῶν ξύλων τε ἐφεστρίδων ἐκευασμένους οἰκίσκους, ubi minus mmode vertitur *e pellibus* : scribe *e sagis*.

(68) Καρτερικός nemo, opinor, vitio mihi dabit uod ver ti *fortis*. Denotat enim eum qui forti est nimo. Quod dupliciter manifestatur : primo cum ion movemur voluptatibus, deinde dolorum labo-umque contemptu. Unde fluxerunt duæ significatio-es vocabuli affines : prior *continens*, sive potius *abs-inens*. ut recte finit S. Basilius Homil. in XL marti. , 532 B. Οὐ γὰρ ὁ ἀπορῶν τῶν ἀναγκαίων καρτερι-κὸς, ἀλλ' ὁ ἐν ἀφθονίᾳ ἀπολαύσεως ἐγκαρτερῶν τοῖς δεινοῖς. Heliodorus, Theagenes 154. C. ὅτι μὴ φύσει καρτερικὸς ἦν, ἀλλ' ἀξιεράστου γυναικὸς εἰς τὴν παρελθοῦσαν ἀθέκτος. Philo De Joseph 417 F. tres characteres esse viri civilis, τόν τε ποιμενικὸν, καὶ τὸν οἰκονομικὸν, καὶ τὸν καρτερικόν, quem statim post ἐγκρατῆ vocat. Unde et τὸ καρτερικὸν philosophorum veterum de quo Diogen. Laert. Antisthen. 138. C. et ὁ καρτερικὸς βίος Eusebii Demonstrat. Evangelica 117. D. et νόμοι καρτερικοὶ apud Œnomaum Præparatione Evangel. 221. C. Altera significatio est *patiens, ærumnas ferens*, ὑπομονητικός, cui voci a S. Chrysostomo Orat. in scandalizatos VII. 33. 2. conjungitur. Ita M. Antoninus De seipso 193. D. de Socrate : καρτερικώτερον ἐν τῷ πάγῳ διενυκτέρευεν. S. Clemens Alexandrinus Stromatibus 741. A. ἀληθὴς ἐν λόγῳ, καρτερικὸς ἐν πόνῳ. Plutarchus, Alexandro M. 622. A. Invenio tamen passim apud posteriores, ubi vertere possis, *intrepidus, animosus*, quo sensu hic videtur sumi. S. Antiochus Epistola ad Eustachium 1022. D. de monachis, non ut cæteri metu Saracenorum adventantium diffugientibus : ἀπέμειναν δὲ οἱ καρτερικοὶ δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ λαύρᾳ. Superlativus καρτερικώτατα sæpe adverbialiter. S. Cyrillus Alexandr. Glaphyris I. 243. D. καρτερικώτατα τοῖς πόνοις ἐντυχών. S. Basilius Epist. CLI. II. 942. A. καρτερικώτατα σιωπᾷν. Ab adjectivo καρτερός deductæ voces in Lexicis omissæ sunt καρτερότης, *robur, firmitudo*. S. Cyrillus Hierosolymitanus Catechesi 274. B. ἐκ μονοειδοῦς χοὸς γεννᾶσθαι καὶ ἀστέων καρτερότητα, καὶ πνεύμονος ἀπαλότητα. Altera καρτερόψυχος, *fortis, patiens*, in loco certe S. Chrysostomi Orat. in Præcursorem VII. 532. D 34. τὸ βῆμα τοῦ καρτεροψύχου Ἰώβ. Vocem tertiam, κατεροψυχία, *animi robur et fortitudo*, cum habeat summus vir Schneiderus in Lexico, dubiam tamen esse suspicatur. Ea vero utuntur Josephus De Machabæis 1093. E. θαυμασάντων δὲ πάντων τὴν καρτεροψυχίαν αὐτοῦ. S. Basilius Epist. CCXCIII. II, 1066. D. τὴν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς πίστεως καρτεροψυχίαν. Nicetas Paphlago Laudat. S. Eustath. 53. A. νικᾷν μὲν τῇ καρτεροψυχίᾳ τὸν ἀνταγωνιστήν. Verbum compositum ἐπικαρτερέω, *persevero*, æque in Lexicis omissum, usurpat Nicephorus Phocas in Tacticis supra 159, C.

(69) *Magnopere enim*. Hæc et sequentia usque ad finem libri (præter tamen caput X, quod pene totum ipse traduxi) a Combefisio versa apud Pagium IV, 3-6, sunt servata.

assultu cepit. Quod si qua vel muris vel multitudine præsidiariorum munita erant, iis, machinis actis, bellum inplacabile inferebat, ad acriter pugnandum suos cohortans. Prompte autem ejus imperiis unusquisque obtemperabat. Neque enim verbis solis erat impulsor ac suasor fortitudinis, verum etiam re ipsa, semper ante aciem mirandum in modum prælians, adventansque periculum cum excipiens tum fortiter repellens. Captis igitur eversisque brevi tempore Saracenorum supra sexaginta castellis, præda quamplurima evecta, et victoriam clarissimam, qualem alias nemo, consecutus, revocatos inde milites ad suas quemque sedes remisit, cum immensam divitiarum vim

A δὲ τὰ ἐν ποσὶ πυρὸς καὶ μαχαίρας ἔργον πεποι-
τοῖς φρουρίοις προσβάλλει, ὧν αὐτοβοεὶ τὰ μ-
ἑάλω. Ὅσα δὲ τούτων ἐρυμνὰ τοῖς τείχεσι κ-
πλήθει τῶν ἔνδον ἐτύγχανον, τούτοις ἀντεπῆ-
μηχανὰς, καὶ ἀκήρυκτον ἐπέφερε πόλεμον, ἐ-
μως τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀγωνίζεσθαι προτρεπόμενος
Εὐείκτως δὲ τοῖς κελεύσμασι ἐκείνου πᾶς τις ἐ-
θετο. Ἦν γὰρ οὐ λόγοις μόνον ἐπαγωγὸς τ-
πιθανὸς πρὸς τὸ εὔψυχον, [P. 18] ἀλλὰ κ-
ἔργοις αὐτοῖς, ἐκτόπως ἀεὶ ἀγωνιζόμενος πρ-
φάλαγγος, καὶ κίνδυνον τὸν ἐπιόντα ὑποδε-
καὶ κραταιῶς ἐκκρουόμενος. Ἠρηκὼς οὖν κ-
βαλὼν ἐν εὐαριθμήτῳ καιρῷ τῶν Ἀγαρηνῶν
τὰ ἑξήκοντα φρούρια (71), καὶ λείαν ὅτι πλ-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(70) Postulat syntaxis τοὺς ὑπ' αὐτόν· tamen, cum mendum ab ipso auctore manare credendum est, ut 84. C. πρὸς τὴν μαχην χωρεῖν τοῖς ἑπομένοις προύτρέπετο· 95 B. τούτοις προύτρέπετο χωρεῖς κατὰ τῶν Σκυθῶν, nihil mutavi. Idem verbum, προτρέπομαι, *exhorto*, non uno loco confunditur cum προστρέπομαι, *supplico*, *adoro*. Eusebius Præparatione Evangelica 67. Λ. τὰς ἀνοργιάστους τελετὰς εὐσεβείᾳ νόθῳ προτρεπομένων. Scribe προστρεπομένων, vel potius, ut cum præcedentibus concordet, προστρεπομένη. S. Clemens Alexandr. Admonitione ad gentes 24. C. Ἄρτεμιν δὲ Ἀρκάδες προτρέπονται. Tametsi hic recte restituit προστρέπονται Potterus in ipsius editione I 32. 24. alibi emendare omisit, ut 29. D. Porro apud Josephum Antiq. Jud. 115. D. edit. Rover. τοὺς ἰδίους αὐτῆς θεοὺς προτρέπεσθε. mendum remansit in edit. Havercamp. I. 219. lin. ult. nisi quod impressum ibi est optandi forma, προτρέποισθε. Alio loco, I. 313. 15. Havercampus recte emendavit, προτρέπεσθε. In Concilio autem œcumenico sexto III. 1213 D. loco corrupto : καὶ μὴν τοῦτο οὐκ ἔστι προτρεπομένου ἐπὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν, μάλιστα μὲν συμπροτρεπομένου· in vulgata sic reddito, *quia hoc non est evitantis ut ad mortem veniret, sed maxime invitanti*, scribe ex S. Chrysostomo Homilia LXVII, in Joannem tom. VIII. 401. C. unde hæc petita sunt, καὶ μὴν τοῦτο οὐκ ἔ. π. ἐ. θ. ἐλθεῖν. Μάλιστα μὲν οὖν, προτρεπομένου. *Atqui hoc non est ejus, qui adhortetur ad mortem venire. Imo vero, est illius maxime qui adhortetur.* Hæc de verbo προτρέπομαι, voce media de cujus significatione erudite, ut solet, egit Schæferus vir summus ad Gregor. Corinth. 497. A. De activo προτρέπω, frequentato ab Agathia 86. B. ejusque vario sensu apud scriptores Christianos, alio loco dicam.

(71) Quinquaginta quinque, juxta Abulpharagium Chronico Syriaco 198. edit. Bruns. Eadem expeditione Saracenos a Nicephoro ad Halepum fusos esse auctor est Julius Pollux, quem plerumque ad verbum concordare dixi cum incerto Continuat. in Scriptorr. post Theophanem. Sed cum Continuatoris narratio 300. D. in Candiæ expugnatione imperfecte desinat quæ postea acciderunt in uno Julio Polluce continentur : ubi quæ ad hanc expeditionem Syriacam Nicephori spectant habentur in hunc modum(*a*) : Ὁ δὲ τῆς βασιλίδος ἀπάρας πρὸς τὰς ὁμόρου ; τῶν βαρβάρων γίνεται χώρας, πυρπολῶν καὶ τὰ κάστρα πορῶν. Ἔπειτα ὥρμησε μετὰ πάντων τῶν στρατευμάτων πρὸς τὴν πολυάνθρωπον καὶ πλούτῳ βρίθουσαν μεγαλόπολιν τὴν καλουμένην Χάλεπ, κατὰ τοῦ ἀθέου Χαμδᾶ. Καὶ δὴ καταλαβὼν

B τὸ εἰρημένον κάστρον εὗρε περὶ αὐτὸ μετὰ πλή-
πολλοῦ τὸν Χαμδᾶν ἀντιπαρατεταγμένον, ἐκ
Ἀράβων, Δελεμιτῶν, Κούρτων, καὶ τοῦ Λοιποῦ λα-
τοῦ ἐκ τῆς χώρας συναθροισθέντος· τῶν πεζῶν δ
μόνων Χαλεπιτῶν κρατούντων τοὺς δύο πόρους
ποταμοῦ, καὶ κωλυόντων τὴν διάβασιν τοῦ Ῥω
κοῦ στρατεύματος. Ὁ δὲ Χαμδᾶς, ἐλπίσι μετέ
ἀπατώμενος, ἵστατο ἄτρεπτος, ἀγνοῶν ὁ δείλ
ὅτι ἐν τῇ χειρί... (*b*) πολέμου βοήθεια, καὶ τὰ
ὥραις τοῦ μαγιστρου ἀναψηλαφή [σαντος]
πόρους τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν θέσιν τοῦ τόπου κα
διασκοποῦντος, εἰς τὸν ἄνω πόρον μόλις ἐπ
περᾶσαι μετὰ τῶν καβαλλαρικῶν παρατάξεων.
ἵππων αὐτῶν ἀποπλεόντων. Καὶ τότε ἤρξατ
ἄπειρα πλήθη τῶν πεζῶν τοῦ Χαμδᾶ ξίφει
πτειν σφοδρῶς· οὓς συγκοπτομένους ἰδὼν ὁ μ
πρὸς φυγὴν ἐτρέπετο, καὶ σώζειν ἐκεῖ
δύναμις διηγωνίζετο. Καὶ οὕτως ὁ μάγιστρ
κάστρον τὸ Χάλεπ ἀμαχητὶ παρέλαβε, καὶ
C βανόμενος τοὺς ζωγρηθέντας Ἀγαρηνούς
πολλὴν τῶν λαφύρων συναγωγὴν, πρὸς τὸ
ἀναστρέφειν ἔκρινε δεῖν. I. e. « Is e regia urbe
« profectus in agrum barbaris conterminum
« tulit, regionem incendio vastans, muni
« tens. Deinde omnibus copiis Alepum
« frequentissimam opibusque refertam
« adversus impium Chambdanum. Ita, cum
« urbem illam pervenisset, offendit circum
« Chambdanum acie instructa magna cum
« tudine Arabum, Delemitarum, Curdorum,
« raque turba ex regione coacta : peditibus hostium
« Alepensibusque solis ambo vade fluminis
« nentibus, ut transitu exercitum Romanorum
« hiberent. Hic Chambdanus, spe falsa inductus,
« miter consistebat, ignorans miser, in manu
« auxilium, et hoc... horis Magistro investigatis
« vada fluminis, diligenter perspecto locorum situ
« superius vadum, ægre licet, cum equestribus
D « ris equis natantibus transit. Quo superato innume-
« rabilem multitudinem peditum Chambdam acrite
« gladiis conficere cæperunt : quos cum cædi vide-
« ret arrogans barbarus, in fugam conversus
« se servaret nihil ad celeritatem sibi reliqui fecit.
« Itaque Magister, nemine amplius resistente,
« lepo urbe potitus est, Saracenisque captis
« magna prædæ vi assumptis, Constantinopolim
« reverti instituit. » Hæc jam a me in Notitias Manuscriptt, VIII. 265. C. relata huc revocavi, ut historiam expeditionis Nicephorianæ illustrantia. Eamdem summatim attingunt Cedren II. 645, B. Michael Glycas 305. A. Zonatas II. 197. B. et Simeon Magister inter Scripstt. post Theophan. 498. D. Copiosiores sunt Elmacinus

(*a*) Ex Cod. Vat. N° 163, fol. 60 *verso*.

(*b*) Hic est in Codice lacuna relicta aliquot verborum : ob prototypon opinor aut lacerum hoc loco, aut lectu difficile.

(*c*) Altera lacuna, et paulo post tertia, sed hæc minuta

συνεκφορήσας, καὶ νίκην ἐπιφανεστάτην καὶ οἵαν οὐκ ἄλλος ἀναδησάμενος, ἐκεῖθεν τὴν δύναμιν ἀνελάμβανε, καὶ κατὰ τὰ σφῶν ἔστελλεν ἤθη, ἀμύθητον τὸν πλοῦτον ἀθροίσασαν [58]· αὐτὸς δὲ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἔβει [59], τῶν πόνων τὰ γέρα ληψόμενος.

congessissent : ipse ad imperatorem contendit, laborum præmia accepturus.

ι'. Ἄρτι δὲ μεσοῦντι τὴν ὁδοιπορίαν τῷ στρατηγῷ φήμη τις ὑπηντίαζε, τὴν ἐντεῦθεν ἐκδημίαν τοῦ ἄνακτος Ῥωμανοῦ (72) διαγγέλλουσα. Ὁ δὲ, τῷ ἀπροσδοκήτῳ τῆς φήμης ἐκταραχθείς, ἐπέσχε τε τὴν διαπορείαν, καὶ κατὰ χώραν ὑπεμενε [60]. Λέγεται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐκπλῆσαι τὸν βίον τὸν αὐτοκράτορα Ῥωμανόν· Ἐπειδὴ παρειληφὼς τὴν ἀρχὴν ἐπιεικῆ τε καὶ μέτριον αὐτὸν καὶ εὐεργετικὸν τῷ ὑπηκόῳ παρείχετο, ὑποδύντες τινὲς καὶ μετελθόντες τὸν ἄνθρωπον, μοχθηροί τε καὶ δοῦλοι γαστρὸς καὶ τῶν ὑπὸ γαστέρα, διαφθείρουσι τὸν καλοκάγαθον τρόπον τοῦ νέου, τρυφὴν ὑποτιθέντες καὶ ἀκόλαστον ἡδονήν, διεγείροντές τε πρὸς ἀλλοκότους ἐπιθυμίας τούτου B τὴν ὄρεξιν. Ἐντεῦθεν παρὰ τὸν καιρὸν τῶν νηστειῶν, ἃς πρὸς κάθαρσιν ψυχῶν καὶ ποδηγίαν τῶν κρειττόνων ἐξεῦρον ἄνδρες θεοφορούμενοι, παρειληφότες τὸν Ῥωμανὸν οἱ λοιποὶ (73), ἐπὶ θηρείαν [61] ἐλάφων ἴενται, ἐν δυσβάτοις ἐλαύνοντες ὄρεσιν. Ἐκεῖθέν τε ἀναζεύξαντες τὸν αὐτοκράτορα συγκομίζουσι περιημεκτέοντα καὶ τὰ ἐπιθανάτια πνέοντα. Καί τινες μὲν ἐκ τῆς ἀκαίρου φασὶν ἱππασίας σπασμὸν ἐγγενέσθαι τούτῳ περὶ τὰ καίρια. Ὡς δὲ ἡ τῶν πλειόνων ὑπόνοια ἔχει, κώνειον αὐτὸν πεπωκέναι πρὸς τῆς γυναικωνίτιδος. Εἴτε δὲ ἐκεῖνος, εἴτε καὶ οὗτος (74), ἀμείβει τὸν βίον ὁ Ῥωμανὸς τὴν τῆς ἡλικίας ἐλαύνων ἀκμὴν, τρεῖς ἐνιαυτοὺς πρὸς πέντε μησὶ, τὴν αὐτοκράτορα διεθύνας ἀρχήν. Τούτου δὲ ἐξ ἀνθρώπων γεγονότος, τὴν τῆς βασιλείας ἀρχὴν παρά τε τοῦ πατριαρχοῦντος Πολυεύκτου καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς οἱ ἐκείνου παῖδες Βασίλειος καὶ Κωνσταντῖνος, νήπιοι κομιδῇ τελοῦντες (75) καὶ τιθηνούμενοι, μετὰ

10. Jam vero cum dux in medio itinere esset, fama quædam pervasit, Romanum imperatorem humanis excessisse. Quo ille inexspectato rumore perterritus iter inhibuit; eodemque in loco substitit. At imperator Romanus hunc in modum e vita excessisse dicitur. A principio imperii cum bonum ac moderatum sese et beneficum in subditos præbuisset, postea surrepentes nonnulli captantesque hominem, improbi illi quidem, ventri et iis quæ sub ventre sunt inservientes, bonam adolescentis indolem depravaverunt; quod ad luxum eum immoderatamque voluptatem revocarent, ad mirasque libidines excitarent voluntatem. Proinde tempore jejuniorum, quæ ad purgandos rapiendosque sublime animos viri divino Spiritu pleni instituerunt, Romanum nactæ illæ pestes cervos venatum eunt, per montes impeditos equos agitantes. Inde reversi imperatorem graviter laborantem **31** jamque animam agentem secum referunt. Sunt qui affirment, ex equitatione intempestiva convulsiones ei circum vitalia accidisse. Plerorumque suspicio est, venenum ei esse de gynæcio datum. Sed, sive sic est, sive illo modo, Romanus ætate florens interiit, postquam principatum obtinuerat annos tres menses quinque. Quo vita functo, filii ejus Basilius et Constantinus, infantes admodum et inter nutrices versantes, una cum matre Theophano imperium a C Polyeucto patriarcha atque patribus conscriptis traditum accipiunt. Hæc Theophano, obscuro loco nata, pulchritudine vero corporisque elegantia in-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[58] ἀθροίσασα cod. [59] ἔβει] ἔθη cod. et paulo post ληψάμενος. [60] Fort. ὑπέμεινε. [61] θηρείαν. Sic cod.

Historia Saracen. edit Erpen 223. C. Abulpharagius Chronic. Syr. I. 194. C et Abulfeda Annal. Moslemicis edit. Adler. II, 476. A. Delmitæ, quorum fit mentio supra 203. C. sunt gens in Parthia circa mare Caspium, in jugo montium quo nunc Ghilan et Mazenderam a provinciis Algebal et Irak Ajami disterminantur. Dilimnitas [Διλιμνίτας] memorant D jam Agathias 92. D. et Theophylactus Simocatt. C. 96. Militabant tunc cum Curdis finitimis in exercitibus Arabum. Theodosius diaconus De expugnatione Cretæ Acroas. V. 22 :

— πλὴν ἐν τάχει
Τῶν Δελεμιτῶν βελιεβιτῶν τοὺς τόπους
Πείσει χαλεῖσθαι σὸν βέλος, σκηπτροκράτορ.

Tametsi ibi Fogginus 389. D. Δελεμιτῶν non gentis nomen, sed generaliter omnium Saracenorum cognomentum esse putet. Fluvius, prope quem pugnatum fuit, est fortasse antiquorum Chalus Arabibus *Kowaik* seu *Caic*, agrum Berrhœensem rigans rivulus, de quo Excerpta Ibn Ol Wardi, calc. Syriæ Albulf. ed. Kochl. 190. A. aut unus e terrentibus, qui ex Amano manantes in lacum Antiochensem transeunt, ut Ufrenus, aliique ad Gindarum vel Gephyram. Narratio scriptoris nostri egregie convenit cum Elmacino 223. D. qui scribit, Chambdanum, hoc est Seifeddaulam, Hamdani nepotem, copiis bipartitis majorem partem Nagjao legato suo commisisse : ipsum cum exigua manu (hæc est nostri scriptoris cohors ad superius vadum fluminis considens) remansisse, quam Nicephorus solam nactus, impressione facta penitus delevit.

(72) Obiit Romanus Junior Imp. die 16. Martii a. 963, demonstrante Pagio Critic. ad Bar. IV. 5. A et Krug (*Chron. der Byz.* 326. B. Nicephorus, Cplim redux mense Aprili (Cedren. II. 645. D.), die 2. Julii in campo aute Cæsaream ab exercitu imperator renuntiatus est (Constant. Porphyrog. Cærim. Byzant. I. 251. D.) : ita quæ narrantur a Leone cap. XI. et XII. hujus libri, necesse est Aprili et Maio ejusdem anni 963 accidisse.

(73) Inde Zonaras II. 196. D. quod ait, Romanum juniorem se dedisse, ἀνδράσι διεφθαρμένοις τε καὶ λοιμοῖς.

(74) Transposuit hæc Agathiæ 69. B. Εἴτε δὴ οὖν οὕτως, εἴτε ἐκείνως.

(75) Confer Agathiam 90. D.

ter mulieres suæ tempestatis omnes præstans, Romano imperatori collocata fuerat. Nicephorus vero (rursus enim ad seriem narrationis redeo), mutatione principatus audita, in omnem partem anxius variis cogitationibus varie perturbabatur. Rerum enim infida lubricitas, fortunæque vicissitudo et instabilitas tranquillo in statu virum agere non sinebat, quod maxime Josephi potentiam suspectam haberet. Is cum spado esset, atque in aula imperatoria plurimum posset,(quippe cubicularii dignitate glorians), eximio erat in Nicephorum odio.

11. Statuerat igitur evestigio res novas moliri : sed cum minores copias,quam par esset, in promptu haberet(legiones enim in suam quæque patriam ipsius jussu discesserant), tantum tunc certamen suscipere verebatur. **22** Proinde præstare ei visum est differre motum,et redux Constantinopolim,ubi triumphum duxisset, si imperatores ipsius fidei exercitum commisissent, (noverat enim, se superstite, alium neminem fore, qui auderet adversus barbarorum impetum se opponere),uti tum copias resumeret, tutoque consilio de summa rerum decertaret. Hoc igitur consilio secum animo constituto ac deliberato, Constantinopolim venit : ubi studiosissime a senatu populoque receptus,præda, quantam adduxerat, triumpho traducta,divitiisque barbaricis in ærarium depositis, domi se tenebat. Josephus (metuebat enim Nicephori in urbe commorationem, ne quid novarum rerum adversus principes moliretur, præsertim cum et militares ordines insigniter eum diligerent, et populos admiraretur, ob tropæa et res optime bello gesta) in

Θεοφανοῦς τῆς μητρὸς ἐγχειρίζονται· ἧς ἡ μὲν γένους φυεῖσα, κάλλει δὲ καὶ σώματος πασῶν τῶν τότε γυναικῶν ὑπερφέρουσα. Ῥω συνηρμόσθη τῷ αὐτοκράτορι. Ὁ δὲ Νικηφόρος γὰρ πρὸς τὸν εἰρμὸν ἐπάνειμι τῆς διηγήσεως μεταβολὴν τῆς μεγίστης ἀρχῆς διενωτισθείς, παντοδαπός τις ἦν, ἄλλοτε ὑπ' ἄλλων λογισμῶν ταραττόμενος. Τὸ γὰρ ἄπιστον τῶν πραγμάτων τὸ παλίντροπον τῆς τύχης καὶ ἀστατον οὐκ ἄνθρωπον ἀτρεμεῖν, ὑμειδόμενον μάλιστα τὴν Ἰωσὴφ δυναστείαν, ὃς γε ἐκτομίας ὢν καὶ παρὰ τὴν βασιλείαν ἑστίαν (76) δυνάμενος παρακοιμωμένου γὰρ ἀξιώματι ἐσεμνύνετο, νῶς τῷ Νικηφόρῳ διέκειτο.

ια'. Ἔγνω γοῦν αὐτίκα νεωτερίζειν· ἀλλὰ μιν ἐκ τοῦ παρατυχόντος ἀποχρῶσαν οὐκ ἐπ (τὰ γὰρ στρατεύματα πρὸς τὰς σφῶν ἑκατ αὐτοῦ προστεταχότος ἀπῆεσαν), ἐδεδοίκει τὸν τον ἀγῶνα τέως ἐπαποδύσασθαι. Ἔδοξεν οὖν θέσθαι τὸν νεωτερισμόν· εἰσελάσαντι δὲ Βυζάντιον, καὶ κατάγοντι τὸν θριαμβον, στρατιὰν οἱ κρατοῦντες αὐτῷ ἐγχειρίσουσι αὐτοῦ περιόντος μὴ ἄν ἀλλον καρτερῆσαι τῶν βαρβάρων ἀντίστασιν παρατάττεσθαι, δεῖν τε τὰς δυνάμεις, καὶ λελογισμένως ἐπισφαλῶς ὑπὲρ τῶν ὅλων (77) διαγωνίσασθαι· δὴ γνωματεύσας καὶ βουλευσάμενος πρὸς τὸ βέλ τιον ἴεται· ἀσμενέστατά τε ὑπὸ τοῦ δήμου συγκλήτου δεχθεὶς, καὶ ὅσην ἐπήγετο λείαν διεύσας καὶ τῷ δημοσίῳ ταμιείῳ τὸν βραχὺν πλοῦτον καταθέμενος, ἐφ' ἑστίας ἡσύχαζε. δὲ Ἰωσὴφ (ἐδεδοίκει γὰρ τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον Νικηφόρου διατριβὴν, μήτι κατὰ τοῦ κοινοπραρίσειε, μάλιστα τοῦ στρατιωτικοῦ ἀσπάζ στέργοντος καὶ τοῦ δήμου θαυμάζοντος

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(76) Sic Codex : tametsi non dubito Leonem aut scripsisse aut scribere debuisse τὴν βασίλειον ἑστ., ut est alibi 3. B. 29. B. 39. D. 43. D. 60. D. 76. C. Æque insolenter Codex supra 3. A. τὴν αὐτοκρατορίαν ἀρχήν· vide quæ notavi 189. C.

(77) Combefisius IV. 5 mire, *aliorum causa decertaret :* nam in Codice manifesto est ὅλων non ἄλλων.

(78) Cum his optime consentit Anonymus quem Julium Pollucem credunt,in hunc modum(repetam narrationem ejus paulo altius, ab obitu Romani Imperatoris) : (*b*) Μαθὼν δὲ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ, ἐπεσχέθη τῆς ὁρμῆς· καὶ ἑκάστῳ τῶν μετ' αὐτοῦ ὄντων ἀρχόντων διωρίσατο, συναχθῆναι τοὺς ζωγρηθέντας Ἀγαρηνοὺς καὶ τὰ λάφυρα εἰς ἕνα χῶρον τῆς Ῥωμαϊκῆς γῆς. Ἐν δὲ τῷ παλατίῳ κατελείφθησαν εὐφημούμενοι ἥ τε Θεοφανὼ Αὐγοῦστα καὶ τὰ δύο αὐτῆς τέκνα, Βασίλειος καὶ Κωνσταντῖνος, τῇ σπουδῇ καὶ συνέσει τοῦ παραδυναστεύοντος Ἰωσὴφ παρακοιμωμένου τοῦ τὸ ὑπήκοον ἐν δικα οσύνῃ διέποντος. Τότε δὲ διὰ γραφῆς αὐτῶν διωρίσαντο καὶ τὸν μάγιστρον Νικηφόρον καὶ δομέστικον ἐν τῇ πόλει παραγενέσθαι. Ὁ δὲ εἰσελθὼν πάντα τὰ λάφυρα συνάμα καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις Ἀγαρηνοῖς ἐν τῷ ἱππικῷ ἐθριάμβευσε, τοῦ τῆς πόλεως ὄχλου καὶ τοῦ πλήθους συνηθροισμένου. Τότε τὸν μάγιστρον καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν Νικη οἱ πολῖται Νικητὴν ἐπωνόμασαν, καὶ πίσ ἠγάπησαν τὸν ἀριστέα ὡς οἰκείαν ψυχήν. « [Nicephorus], ubi de morte Romani imp « lexit, repressit impetum : præfectis singulis, « secum erant, imperat, ut Saracenos captos pr « damque unum in locum Romanæ ditionis « ferrent. Relinquebantur in palatio pronunt « Theophano Augusta duoque ejus filii Basilius « Constantinus,sedulitate et prudentia procura « nis imperii Josephi cubicularii, subditos æq « biliter moderantis. Hi igitur per litteras « runt, Magister quoque et Domesticus Nicepho « ut in urbem veniat. Is ingressus » [mens. Ap a. 963 : vid. supra 204. C.] « prædam una « Saracenis captivis per circum in triumpho tra « tulit,conglobata multitudine urbana ac plebe. « Magistrum et Domesticum scholarum Nicepho « cives Victorem nominaverunt, omnesque ill « quod optime se in bello gessisset, haud se « deamaverunt ac propriam animam. » Nota Jo phum Cubicularium,qui tantas cum Nicephoro multates gessit, in superius positis ornari po quam carpi : unde inferre possis, historiam ill non nisi Nicephoro obtruncato in lucem prodi imperante fortasse Tzimisce, aut Basilio II.

(*b*) Ex cod. Vatic. A° 163, fol. 61 *recto*.

τρόπαια καὶ τὰ κατὰ πολέμους ἀνδραγαθήματα) ἐπὶ τὸ ἀνάκτορον τοῦτον ἐκαλεῖτο (79), εἴ πως αὐτὸν ψιλὸν τῆς δυνάμεως ἀπειληφὼς τῶν τε ὄψεων στερήσῃ καὶ ὑπερορίᾳ παραπέμψῃ. Ἀλλὰ τὸ κακοῦργον καὶ περιπόνηρον τοῦ Ἰωσὴφ ὁ στρατηγὸς συνιεὶς (δραστήριος γὰρ ἐς τὸ ἀκριβὲς ἦν, καὶ καταστοχάσασθαι κακοτροπίαν ἀνδρὸς προχειρότατος) ἐν τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν φοιτᾷ, καὶ νῷ ἱεραρχοῦντι Πολυεύκτῳ εἰς λόγους ἐλθών, ἀνδρὶ τήν τε θείαν καὶ ἀνθρωπίνην φιλοσοφίαν εἰς ἄκρον ἐκμελετήσαντι, καὶ βίον αἱρετισαμένῳ ἐκ νεότητος μοναδικόν τε καὶ ἄσκευον, καὶ παῤῥησίαν ὑπὲρ ἄνθρωπον κεκτημένῳ, ἣν οὐχ ἡ φύσις ἐνεποίει αὐτῷ μόνον, τομίᾳ γε ὄντι καὶ ἐς ἔσχατον γῆρας ἐλάσαντι, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀκτησία, καὶ τὸ ἀνεπίληπτον, καὶ τὸ λιτὸν τοῦ βίου καὶ ἀπέριττον· τούτῳ δὴ τῷ Πολυεύκτῳ, ἐπεὶ εἰς λόγους ἦλθεν ὁ Νικηφόρος, « Καλάς γε, ἔφη, παρὰ τοῦ τῶν βασιλείων κατάρχοντες [P· 20] τῶν τοσούτων ἀγώνων καὶ πόνων καρποῦμαι τὰς ἀμοιβάς· ὅς γε τὸν ἀλάθητον καὶ μέγαν ὀφθαλμὸν λήσειν οἰόμενος, τὰ Ῥωμαϊκά μοι πλατύνοντι ὅρια ταῖς τοῦ κρείττονος εὐοδώσεσιν (80), οὐκ ἐνάρκησε σκαιωρήσασθαι θανάτου (81), μηδέπω μηδὲν εἰς τὸ κοινὸν πλημμελήσαντι, συνεισενεγκόντι δὲ μᾶλλον ὅσα μή τις τῶν νῦν τελούντων ἀνδρῶν, καὶ τοσαύτην μὲν χώραν τῶν Ἀγαρηνῶν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ δῃωσαμένῳ, τηλικαύτας δὲ πόλεις ἐκ βάθρων κατερειπώσαντι· Ἐγὼ δὲ ἠξίουν, τὸν συγκλητικὸν ἄνδρα ἐπιεικῆ τε εἶναι καὶ μέτριον, καὶ μή τινα δυσμεναίνειν, καὶ ταῦτα μάτην, ἀπέραντα. »

palatium eum vocavit, si forte cum nudum a protectoribus nactus, oculis privatum in exsilium pelleret. Dux, intellecto Josephi crudeli dolosoque consilio (ut erat mirifice industrius, et promptissimus ad perspiciendam hominis malam mentem), in Magnam Ecclesiam se conjicit, et, collato sermone cum Polyeucto sacris præfecto, viro qui divinam atque humanam philosophiam summopere meditatus, electo sibi a pueritia monastico atque expedito vitæ genere, plus quam humana erat fiducia præditus: quam non natura solum illi attulerat, spadoni nimirum et longe ætate provecto, sed etiam abdicatio bonorum, et inculpata, simplex, deliciis carens vitæ ratio: cum hoc, inquam, Polyeucto collato sermone, Nicephorus: « Egregias sane, » ait, « tot tantorumque certaminum atque laborum vices percipio ab eo qui aulæ præest. Is eum, quem nil latet, magnum oculum se latere posse arbitratus, mihi, qui Deo propitio Romani imperii fines propagaverim, machinandæ mortis nullum finem fecit; tametsi nihil hactenus in rempublicam deliqui: contuli autem in eam tanta, quanta nemo hujus temporis hominum; tantam Saracenorum regionem igni ferroque populatus sum, tam multa oppida a fundamentis dirui. Ego arbitrabar, ordinis senatorii hominem placidum et modestum esse debere, neque ullas vanas insidias incassum meditari. »

ιβ'· Τούτων τῶν ῥημάτων ὁ πατριάρχης ἐνωτισθεὶς, καὶ τὴν προθυμίαν ἀναφλεχθεὶς, εἰς τὰ βάσίλεια εἰσελαύνει, τὸν Νικηφόρον ἔχων συνεφεπόμενον· καὶ τὴν σύγκλητον εἰσκαλέσας, « Οὐ δίκαιον, ἔφη, τοὺς ὑπὲρ τῆς Ῥωμαϊκῆς εὐετηρίας ἑαυτῶν ἀφειδήσαντας, καὶ πόνους καὶ κινδύνους καθυπομείναντας, εὐγνώμονάς τε καὶ μετρίους ἑαυτοὺς παρεχομένους πρὸς τὸ ὁμόφυλον, προπηλακίζειν καὶ ἀτιμοῦν, κυδαίνειν δὲ μᾶλλον καὶ ταινιοῦν. Εἰ οὖν πείθεσθέ μοι τὰ λῴονα συμβουλεύσοντι, τὴν ἐμὴν αὐ-

12. His patriarcha ex Nicephoro auditis, animique ardore succensus, in palatium venit, una comitem adducens Nicephorum: convocatoque senatu, « Haud æquum, » inquit, « eos qui pro salute Romanorum, nulla sui ratione habita, labores ac pericula sustinuerunt, quique erga suos cives viros sese probos ac modestos exhibent, probro et ignominia afficere, sed honore potius habere ac coronare. Ergo, si mihi creditis, quæ meliora sunt suasuro, meam sententiam statim dicam. Oportet

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(79) Harum insidiarum ab Josepho mense Aprili a. 963 Nicephoro structarum neque Cedren. II. 646, A. meminit, neque Zonaras: ambo contra scribunt Nicephorum, ostenso cilicino ipsius indusio, Josepho persuasisse, solitariam se vitam recessumque a sæculo meditari (ubi apud Zonaram II. 198. B. consentientibus codd. pro κατακοπτόμενον l. κατακρυπτόμενον). Cujusmodi famam profecto tunc percrebuisse firmatur ex historia horum temporum ms. in Biblioth. Regia, ubi illa: Ὁ Φωκᾶς τὴν προφοίβασιν (sic, voce in Lexica nondum recepta: alia forma προφοίβασμα nota est) ἔλαβε παρὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ ὄντος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅτι μέλλει εἰς τέλος ὁλέσαι τὰ πλήθη τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἐκδιῶξαι αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς Ῥωμαΐδος γῆς. Ἀπελθὼν δὲ ἐν τῇ Κρήτῃ ὁ Φωκᾶς καὶ σκυλεύσας τοὺς Ἄραβας, ἔπεμψε τῷ ἁγίῳ ἱκανὰς λίτρας χρυσίου ἐκ τῶν λαφύρων, ἵνα οἰκοδομήσῃ μοναστήριον. Λόγον γὰρ εἶχον ἄῤῥητον ὁμοῦ, ὅτι ὅπου ἂν οἰκοδομήσῃ ὁ Ἀθανάσιος, ἐκεῖσε ἵνα παρῇ καὶ ὁ Φωκᾶς, καὶ συναποθάνῃ μετ' αὐτοῦ· Ὡς δὲ γέγονε βασιλεὺς μετὰ τὸν θάνατον Ῥωμανοῦ, πάνυ ἐμέμψατο αὐτὸν ὁ ἅγιος καὶ ὠργίσθη, ὅτι ἐπροτιμήσατο τὴν βασιλείαν παρὰ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν. Habes hic tempus, quo monasterium S. Lauræ in Atho a S. Athanasio ædificatum sit, nempe paulo ante annum 963, quo Nicephorus imparium tenuit. De hoc S. Athanasio Harlesius Bibliotheca Græca X. 201, B. et præcipue J. Pinius Sylloge historica de S. Athanasio confessore in monte Atho, in Actis SS. Julii II. 259. C. S. Athanasii vita Græce inedita exstat in Cod. Coisl. 233.

(80) Εὐόδωσις non est in Lexicis: de sensu dubitatio esse nulla potest. Utitur præter Leonem Theodoretus Comment. in Psalmos I. 11, D. οὐκ ἀπολελυμένως εὐόδωσις αὕτη, ἀλλ' ἀσεβῶν. Vertit Corderius: *non est hæc absolute prosperatio, sed impiorum.* Item Anonymus in Formulario ad calc. Codini de officiis 412. A. et F.

(81) Phrasis οὐ νάρκᾶν pro *non dubitare, non vereri*, frequens apud Leonem: vid. 49, B. 54, A 70, D.

ut nos, qui Romani sumus et divinis legibus regimur tenellos Romani imperatoris liberos, quandoquidem nostro universique populi suffragio impera tores renuntiati sunt, in honore avito conservemus, eumdemque eis cultum, quem **34** majoribus eorum, tribuamus. Quoniam vero barbaræ gentes Romanam ditionem diripere non cessant, auctor vobis sum, ut virum hunc (ostenso Nicephoro), ut solertis ingenii est, rei militaris apprime gnarus ac bello fortis, quandoquidem victorias quam plurimas retulit, quod et agnoscitis vos ipsi, eumque præ cæteris ut deum veneramini, jurejurando obstricta fide, nihil inconsulti adversus principes ac senatum moliturum ducem summo cum imperio renuntiemus, eique tradamus copias Asiaticas, quibus barbarorum impetum coerceat ac repellat. Hanc enim ei dignitatem Romanus quoque imperator et vivus tribuit, et moriens testamento cavit, ne vir optime animatus ejusmodi imperio moveretur. » Patriarcham in hæc verba sententiam ferentem cum senatus comprobavit, tum vero etiam ipse Josephus cubiculi præfectus assensus est, non sponte ille quidem, sed studio senatus coactus. Ita horribilibus juramentis obstricto Nicephoro, ne infantibus pueris augustis superstitibus aliquid mali adversus majestatem eorum moliretur, cum ipsi adjurassent, neminem se primariorum hominum Nicephoro invito vel moturos loco vel ad majorum dignitatem provecturos, verum ejus consilio de communi sententia administraturos rempublicam ; hunc ubi ducem Asiæ summo cum imperio pronuntiaverant, consilium dimiserunt, ac, palatio egressi, ad suam quisque domum se receperunt.

τίκα γνώμην ἐρῶ. Δεῖ Ῥωμαίους ὄντας ἡμᾶς θείοις ῥυθμιζομένους προστάγμασι τὰ νεογνὰ αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ τέκνα, ἐπεὶ πρὸς ἡμῶν τοῦ δήμου παντὸς ἀνερρέθησαν αὐτοκράτορες, τὴν προγονικὴν τιμὴν συντηρεῖν καὶ σέβας ἔχειν οἷον καὶ τοῖς προγόνοις αὐτῶν· ἐπεὶ δὲ τὰ βαρβαρικὰ φῦλα λῃΐζεσθαι τὴν Ῥωμαίων ἀπέχονται γῆν, συμβουλεύω, τὸν ἄνδρα τοῦτον Νικηφόρον ὑποδεικνὺς), ἀγχίνουν τε ὄντα καὶ θὸν τὰ πολέμια, καὶ νίκας ὅτι πλείστας ἐκμένον, ὃ καὶ αὐτοὶ συνομολογεῖτε, καὶ τοῦτ' ἄλλων ἐκθειάζετε [62] μάλιστα, ὅρκοις κατασταμένους μή τι κατὰ τοῦ κράτους καὶ τῆς μελετῆσαι ἀβούλητον, ἀνειπεῖν αὐτοκράτορα τηγὸν, καὶ τὰς τῆς Ἀσίας δυνάμεις ἐγχειαὐτῷ, ὡς ἀμύνοιτο καὶ ἀναχαιτίζοι τῶν ἄλλων τὴν ἔφοδον. Ταύτην γὰρ αὐτῷ καὶ ὁ ἀπαιῬωμανὸς, ἔτι βιοὺς, ἐνεχείρισε τὴν τιμήν, καλευτῶν ἐν ταῖς διαθήκαις ὡρίσατο, μὴ μεταῆς τοιαύτης στρατηγίας εὐγνωμονοῦντα θρωπον. » Ταύτην ἀνειπόντος τοῦ πατριάρχου γνώμην, ἐπεψήφιζέ τε ἡ βουλὴ, συνῄνει δὲ καὶ τὸς ὁ παρακοιμώμενος Ἰωσὴφ, οὐχ ἑκὼς, ἀρροπῇ τῆς συγκλήτου ἐκβιαζόμενος· Καὶ δὴ φρικωδεστάτοις (82) τὸν Νικηφόρον ἐμπεδώσαν[P. 21] μή ποτε περιόντων τῶν νεογνῶν παίδων βασιλέων ἀπαίσιόν τι κατὰ τοῦ σῴων κράτος λεύσασθαι· ἐπομοσάμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ, μήτε ἐν τέλει ἀπεναντίας τῆς ἐκείνου γνώμης μήτε πρὸς μείζονα ἐπαναβιβάζειν ἀρχὴν, μήτε τῆς αὐτοῦ διασκέψεως κοινῇ γνώμῃ ἐκβαίνειν τοῦ κοινοῦ, αὐτοκράτορα στρατηγὸν τῆς τὸν ἀνακηρύξαντες τόν τε σύλλογον τῶν βασιλείων ἀπάραντες ἐφ' ἑκάστοι ἕκαστοι.

[62] ἐκθεάζεται ced.

LIBER TERTIUS.

ARGUMENTUM. — Nicephori bellum contra Tarsenses. Josephus rursus illi insidiatur. (Cap. 1). Mannum et Joannem Tzimiscem litteris contra eum sollicitat (2). Contra Tzimisces Nicephorum ad delenem hortatur (3) Nicephorus Cæsareæ ab exercitu imperator salutatus (4) Oratio ejus ad exercitum Nicephorus Constantinopolin ire parat, Joannem Tzimiscem Domesticum Orientis creat (6). Josephus frustra urbem obtinere conatus, intestinis motibus ortis, ad fugam compellitur (7). Nicephorus urbem ingressus coronatur. Corporis et animi ejus descriptio. Cognatos et amicos suos summis ornat honoribus. Nicephorus Theophano in matrimonium ducit. Polyeuctus patriarcha eum ecclesia arcet; sed mox gratiam cum eo redit (9). Insequenti vere Nicephorus contra Saracenos ducit. Tarso frustra tentata alia hostium castella recipit (10). Mopsuestia diu obsessa vi expugnatur. Nicephorus in Cappodocia hibernat (11).

35 1. Medio jam vere, cum lucifer ad arcticum polum paulatim cursum flecteret, ac versus Taurum

[P. 2'] α'. (83) Ἤδη δὲ τοῦ ἦρος μεσοῦντος καὶ τοῦ φωσφόρου πρὸς τὸν ἀρκτικὸν πόλον ἡμ-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(82) Constantinus Manasses Breviario Histor. 115, D :

Ὅρκοις γε φρικτοῖς αἰδεσθεὶς ὑπὸ τῆς βασιλίσσης.

Pro quo versu codd. nostri melius :
Ὅρκοις φρικτοῖς καταδεθεὶς ὑπὸ κῆς βασιλίδος.

(83) Primum caput hujus libri a Combefis versum apud Pagium IV. 6 passim a me retractum est.

(84) Tempus quo Nicephorus ab urbe profectus est, accuratius indicat Anonymus in historia ms. cujus fragmenta superius 199, D. 201, A. 203, C. 204, D. notis inserui. Is sic de expeditione Nice-

τανακάμπτοντος, καὶ περὶ τὸν Ταῦρον τὴν διῤῥαίαν
αύνοντὸς, τοῦ Βυζαντίου ἀπάρας ὁ Νικηφόρος ἐπὶ
ἣν καταντιπέραν τῆς Ἀσίας χώραν καταίρει· καὶ
ρὸς τὴν Καππαδοκῶν ἀφικόμενος (Τρωγλοδῦται τὸ
)νος τὸ πρόσθεν κατωνομάζετο, τῷ ἐν τρώγλαις καὶ
ηραμοῖς καὶ λαβυρίνθοις, ὡσανεὶ φωλεοῖς καὶ ὑπω-
αῖς (85), ὑποδύεσθαι), καὶ τὴν σκηνὴν ἐκεῖσε πη-
άμενος, πανταχόσε διαγράμματα ἔστελλε, τὸν
τρατὸν πανσυδεὶ ὡς αὐτὸν συναγείρων καὶ ἐκκαλού-
ενος. Ἐν ᾧ δὲ συνήρχετο τὰ στρατεύματα, τοὺς
μῦ' ἑαυτὸν ἐξήσκει τὰ πολέμια, καὶ τὸν θυμὸν
)ῆγε, καὶ ἐπερῥώννυε ταῖς καθ' ἡμέραν μελέ-
αις (86), καὶ τὴν ἐνόπλιον ἐξεπαίδευε περιδίνησιν,
αμὰ τοῖς σάλπιγξιν ἐγκελευόμενος ἐπηχεῖν, καὶ τοι
ύμπανα παταγεῖν, καὶ ἀλαλάζειν τὰ κύμβαλα [63]
ῦ' ἵππων τε ὑπεράλλεσθαι, καὶ τόξοις βάλλειν κατὰ
ιοπὸν, καὶ ἀκοντίζειν εὐστοχώτατα· καὶ οὐδὲν δ
παρεῖτο τούτῳ τῶν πρὸς τὸ πολεμεῖν ἐξευρημένων.
ὧν ᾧ δὲ ὁ στρατηγὸς ἐξεπαίδευε τὸν στρατὸν, καὶ
ἦν ἄρξιν τῆς λοιπῆς στρατιᾶς ἐξεδέχετο (δεδογμέ-
ον γὰρ ἦν αὐτῷ, κατὰ τοῦ Χαμδὰν καὶ τῶν Ταρσέων
ιστρατεύειν ὡς μάλιστα), ὁ παρακοιμώμενος Ἰω-
ήφ, τὸ τοῦ Νικηφόρου μεμεριμνημένον καὶ λελογι-
μένον ἐννοῶν, καὶ προσέτι τὸ ἀνδρικὸν αὐτοῦ καὶ
ενναῖον παράστημα, ὑπειδόμενός τε μὴ πως τῆς
τρατιᾶς συναλισθείσης περὶ αὐτὸν νεώτερόν τι
καιωρήσοιτο, ἐπάλλετό τε τὴν καρδίαν καὶ τῆς
βουλίας αὐτὸν κατεμέμφετο, ὅπως ζωγρίαν κατέχων
ὡς ἐν δικτυῳ αἱμάτων ἄνδρα (87) οὐ κατειργάσατο,
λλ' ἔλαθε τοσαύτῃ πανοπλίᾳ τοῦτον ὀχυρωσάμενος.
ὑννοίας οὖν ὑπόπλεως γενομὼς, ἡμερεῖν οὐκ ἠνεί-

currum agitaret, Constantinopoli profectus Nicephorus ad oppositum Asiæ tractum sese confert: cumque in Cappadociam venisset (Troglodytæ ea gens antehac appellabatur, quod in troglas, latibula ac flexus saxorum, quasi in specus quosdam et recessus, se subducebant), **36** collocato ibi tabernaculo, dimissis quoquoversus litteris, omnes copias excitatas ad se convocat. Exercitus dum cogebatur, interea quos secum habebat bellicis institutis erudiebat, exacuebat animos, confirmabat exercitatione quotidiana, armatam rotationem edocebat, tubis crebro canere jubens, tympana pulsari, cymbala percuti, in equos insilire, arcubus scopum petere, jaculis collineare: denique eorum, quæ ad belli artem inventa sunt, nihil omnino tumque reliqui exercitus exspectabat, adventumque reliqui exercitus exspectabat (instituerat enim adversus Chambdanum et Tarsenses potissimum educere), Josephus cubicularius cum solertem animum Nicephori consultumque reputans, tum præterea viri fortitudinem et virtutem, veritus ne collecto circa eum exercitu novarum rerum aliquid adversus se moliretur, palpitante corde suam ipse vituperabat præcipitantiam, quod cum virum bellatorem quasi captum intra casses inclusum teneret haud oppressisset, sed imprudenti consilio tantis eum muniisset copiis. Totus igitur cogitabundus, spreta requie, vitam minime vitalem ducebat. Consideranti autem, multasque rationes versanti, quo pacto Domesticum tanto imperio moveret, cujusdam fraudis in mentem venit, qua illius poten-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[63] κύμβαλα. Vide infra 82. A.

hori a. 963. suscepta: (*e*) Μετὰ δὲ τὴν ἁγίαν ἀνά-
ασιν τῆς ἕκτης ἰνδικτιῶνος καὶ τὴν τῶν ἁπράκτων
ερῶν διάβασιν ὁ Μάγιστρος Νικηφόρος πρὸς τὴν
ατολὴν ἀπεστάλη πρὸς ἄμυναν τοῦ ἀθέου Χαμδὰ,
τως μὴ ἐξελάσῃ εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν γῆν, ἀναμα-
ὼν τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ. Ἀπήτη-
ιν δὲ καὶ ἀσφάλειαν ἔγγραφον τὸν Μάγιστρον Νικη-
όρον, τοῦ μηδέποτε μελετῆσαι αὐτὸν ἐπανάστασιν
ατὰ τῶν βασιλέων· ὃ δὴ καὶ πεποίηκεν. Ὁ δὲ πα-
κοιμώμενος Ἰωσὴφ τῇ ἐντρεχείᾳ καὶ συνέσει αὐτοῦ
ῴκει τὰ τοῦ κοινοῦ· συνήδρευον δὲ αὐτῷ Μιχαὴλ
Μάγιστρος ὁ Ῥέκτωρ καὶ λογοθέτης τοῦ δρόμου, καὶ
ημεὼν Πατρίκιος καὶ Πρωτασηκρῆτις. « Indictione
sexta post sanctam resurrectionem diesque feriatos exactos Nicephorus Magister in orientem missus est ad repellendum impium Chambdanum, ne in fines Romanos excurreret, audita morte Romani imperat. Exegerant autem a Nicephoro Magistro cautionem scriptam, ne unquam seditionem adversus imperatores moliretur: quam fidem ille dedit. Interim Josephus cubicularius, qua erat solertia et intellectu rempublicam administrabat: cui assidebant Michael Rector Magister et logotheta cursus publici, cum Simeone Patricio et primo a secretis. » Patet inde, Nicephorum ab urbe movisse nonum Maio: mense Junio ejusdem anni 963, Josephus Bringas epistolam de Nicephoro occidendo scripsit ad Tzimiscem reliquosque duces, qui Nicephorum imperatorem renuntiaverunt a d. VI. Kal. Jul. De eadem profectione Nicephori adversus Saracenos Constantinus Manasses, Breviar. Hist. 115. C.

(85) Vocabulum Leo arripuit ex Odyssea V. 404, Ibi nonnulli legebant:

Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ὑπιωγαί·

ubi nunc edd. ἐπιωγαί. De sensu vocis vide Albert. ad Hesych. II. 1466.

(86) Ut uno exemplo appareat quam pueriliter Leo Agathiam sit imitatus, ponam hic utriusque verba: Agath. 35 A: Ἐξασκεῖν γε ἐπιπλεῖον αὐτοὺς ἐκέλευε τὰ πολέμια, καὶ ἐπερῥώννυε τὸν θυμὸν ταῖς καθ' ἡμέραν μελέταις, τροχάζειν τε ἀναγκάζων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἵππων ἐν κόσμῳ ἀναπάλλεσθαι· ἔς τε πυρρίχην τινὰ ἐνόπλιον περιδινεῖσθαι, καὶ θαμὲῖ τῇ σάλπιγγι καταδομβεῖσθαι τὸ ἐνυάλιον ἐπηχούσῃ κ. τ. λ. Leo 22, A: Τοὺς ἀμφ' ἑαυτὸν ἐξήσκει τὰ πολέμια, καὶ τὸν θυμὸν ἐθήγε, καὶ ἐπερῥώννυε ταῖς καθ' ἡμέραν μελέταις, καὶ τὴν ἐνόπλιον ἐξεπαίδευε περὶ ἴνησιν, θαμὰ ταῖς σάλπιγξιν ἐγκελευόμενος ἐπηχεῖν — ἐφ' ἵππων τε ὑπεράλλεσθαι κ. τ. λ.

(87) Αἱμάτων ἄνδρες alibi quoque 25, B. 65, C. Leonis totum locum Scylitzes in Chronico ms. et ex illo Cedren. Comp. Hist. II. 646, D. in usus suos converterunt. Quædam imitationis vestigia habes vel apud Clycam 305, B.

(*e*) Ex cod. Vatic. N° 163, fol. 61 *recto*.

tiam, quasi securim quamdam cervici suæ imminentem, everteret.

τίνα τὸν τρόπον [64] (88) τῆς τοσαύτης δυναστείας μετακινήσῃ τὸν στρατηγὸν, μίαν τις ἐπῆγε μηχανὴν ἧς ὤφετο τὴν ἐκείνου ἀρχὴν, ὡσεί τινα πῖλεκυν τῷ αὐχένι προσεπικειμένην, ἀποσκευάσασθαι.

37 2. Marianum accersit, virum dignitate patricia decoratum, legionibusque Italicis jam præfectum mobilis insuper atque ardentis animi. Cum hoc secreto collocutus occultam sententiam aperit, et, « Si mihi credis, » inquit, « ac domesticatum Orientis recipis, Augustum te brevi perfecero et in imperiali solio collocabo. » Ad quem sermonem, « Dii meliora, » inquit Marianus : « desine simiam excitare et cum armato gigante committere velle, quem non solum tribus gentium finitimæ verentur, at hercle quotquot oriens aut obiens sol lustrat. Verum si vis ut aliquid consilii afferam impedito ac tristi tib haud reticebo. Joannem quem Tzimiscem appellant nosti, virum non minus ambitiosum et primatus mire cupidum quam bello fortem : qui proximo post Domesticum loco apud exercitum habetur et honoratur. Quin tu, si videtur, committis illi procurationem legionum : nam qua est is audacia et spiritu singulari, suscipiet negotium, opinor : ita quocumque ducet, sequetur illum copia, et tu pervenies quo vis. Aliter cave credas te turrim illam inconcussam atque inquassatam concutere posse. » Hanc auctoritatem secutus Josephus eos qui cum Nicephoro erant propinquitate conjuncti aliosque ejus necessarios officiis exutos in exsilium pellit : litteras obsignatas ad Joannem, de quo dictum est, patricium exercitusque **38** Orientalis ducem, mittit

A χετο, ἀλλ' ἀβίωτον τὸν βίον ἐτίθετο, Ἀνατολὴν δὲ τούτῳ [P 23] καὶ πολλοὺς διελίττοντι λογισμοὺς

β'. Τὸν Μαριανὸν οὖν (89) εἰσκαλέσας, ἄνδρα τῷ τῶν πατρικίων τετιμημένον [65] ἀξιώματι καὶ τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων ἤδη κατάρξαντα, θρασύν τε στον δὲ τηνάλλως καὶ θερμουργόν, ξέξεσε τὸ ῥητὸν, ἐν παραβύστῳ που κοινολογησάμενος Ἔ μοι, φησί, πεισθεὶς τὴν τῆς Ἀνατολῆς δέξῃ ἀρχὴν, αὐτοκράτορά σε βᾶττον ἀποφα ἐπὶ τῶν βασιλικῶν θρόνων ἐκανιβιβάσω. — μει, ἔφη πρὸς τὸν λόγον ὁ Μαριανὸς, κον διερεθίζων καὶ προτρεπόμενος καθωπ γίγαντι διαμάχασθαι, ὃν οὐ μόνον τὰ πρόσ πέφρικε τῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἐπίσχω δυόμενος ὁ ἥλιος ἐφορᾷ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ συνεσ τινα γνώμην ἀμηχανοῦντι καὶ σκωθωπίζοντ τίκα ἐρῶ, Τὸν Ἰωάννην, ὃν κικλήσκουσι Τ σκῆν (90), οἶσθα τὸν ἄνδρα φιλότιμόν τε δ λίαν φιλόνεικον, καὶ ἀγαθὸν τὰ πολέμια· ὃν ἐκ μετά γε τὸν στρατηγὸν ἡ στρατιωτικὴ φάλαγ θεται καὶ τιμᾷ. Τὴν τῶν στρατευμάτων δοκεῖ, τούτῳ ἐπίστρεψον [66] ἀντίληψιν καὶ παραβολώτατος ὢν ὁ ἀνὴρ καὶ τολμητίας ἐκ ὑποστήσεται τὸ ἐγχείρημα· καὶ ᾗ ἂν ἡγοῖτο ἐπ πληθὺς, καὶ τὸ δοκοῦν σοι περαιωθήσετα Ἄλλως δὲ μὴ οὕτω σὺ κατασείειν πύργον ἐκπ τε καὶ ἀδιάσειστόν (92). » Τούτῃ δέξασ Ἰωσὴφ τὴν εἰσήγησιν, τοὺς ἐξ αἱματος Νικη προσήκοντας, καὶ τοὺς ἄλλους [67] ἀνημμένους

B

C

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[64] Fort. τῶν τρόπων. [65] τετιμημένος et continuo post κατάρξαντι cod. [66] Leg, ἐπίτρεψον. [67] Fort. ἄλλως.

(88) Mediam ex his vocibus omittere debuisset Leo nisi fortasse scripsit, τίνα τῶν τρόπων, quod tamen non multo usitatius. Vocabulum τρόπος sæpe confundi cum τόπος, alii jam ostenderunt exemplis variis : quibus adde locum Theonis in Progymnasm. 85, A. τὴν μεκτοι τάξιν τῶν ἐπιχειρημάτων ποιησόμεθα, καθὰ καὶ τῶν τρόπων ἐκτιθέμεθα. Legendum τόπων, ut est infra apud eumdem 86, A. ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐπιχειρεῖν· item 117, B. ἐπιχειρσιν δὲ δεῖ ἐξ ὧν ἐνδέχεται τόπων. Contra 112. B, ὁ τόπος τῶν λόγων διττός, emenda, ὁ τρόπος. Similitudo utriusque vocis proverbiis sententiisque compluribus ocum dedit : οὓς συνάπτει τρόπος', καὶ τόπος συνίστησιν· καὶ οὓς ὁ τρόπος διίστησι, καὶ τόπος ἅπας ἀφίστατάι· Anonymus Vita S. Nicolai Studitæ 904. B. Formula item, τρόπον τινά, omisso κατά, nihil sane est usitatius : quam tamen parum apte reddit interpres Epistolæ synodal. Agapeti Conc. Const. sub Mena II. 1225, D. καὶ τρόπον τινὰ τεθαυμάκαμεν. *et modum quemdam admirati sumus.* Emenda, *et quodammodo adm. s.* Labbeana editio habet, *supra modum*. In Conc. autem œc. sexto III. 1183. E. εἰπέ μοι καί ἂν τοῦτο εἶποι, pronomen τίς perperam omissum, scribendumque est, καὶ τίς ἂν τοῦτο εἴπ., *et quis hoc dixerit*, ex S. Joann. Chrysost. Orat. in illud, *Pater si possibile est*, V. 217, B. unde hæc verba et proxime sequentia sunt desumpta.

(89) Μαριανὸς ὁ Ἀπαμβὰς vocatur a Const. Porphyrogen. Cærim. Byz. I. 252, C. ad quem Reiskium II. 143. D.

(90) Secutus sum scripturam vulgarem : Armeniacum nomen habet Cod. hic per iota σκί· in sequentibus plerumque est Τζιμισ 23, B. 30, B. (commemoro pagg. edit. quibus Codicis respondent) 36, C. 51, C. Τζιμισχῆς Reliquos scribendi modos, velut Τζιμισχῆς stant. Manass. 115, D. (Codd. ibi et alias Τζισχῆς) 118, C. 119, C. 120, A. B. Τζιμισχῆς drenus II. 646. D. Clycas 305. B. 308. A Τζυμισκῆς Anna Comnen. 451. B Τζουμίσκ typico ms. Matthæi Not. Codd. Gr. Mosq A. longius persequi vereor ne putidum sit.

(91) Adhibet hic figuratim, pro περαιῶσ infra sensu proprio περαιωθείς, *transgressus* vium mareve. 11. A. 17. C. 72, B. 107. D. περαιωθέντα 75. D. 76. C. 99. A. B. Interdu solet passiva et media confundere, usurpat dium περαιωσάμενος, 10. B. 40. C. — Aga unde Leo colores duxit, semper utitur pas τὸν Ἴλιδον ἐπεραιοῦντο 38. A. περαιωθεὶς τὰ 149. C τὸν Ἴστρον περαιωθέντες 9. A. π θεῖσιν 171. B. διαπεραιωθέντες, *transgressi*, 154 D

(92) Hanc vocem præterquam illo loco nus me legere memini.

ὂν ἀξιωμάτων τε παγανοῖ, καὶ εἰς ὑπεροψίαν πέμπει· γραμματεῖον δὲ σφραγῖσιν ἐνσημηνάενος τῷ προβεβηθέντι Ἰωάννῃ στέλλει ἐν τοῖς παοικίοις τελοῦντι καὶ στρατηγοῦντι τῶν ἀνατολικῶν, νδρὶ ῥωμαλέῳ καὶ νεανικῷ, καὶ τὴν ὁρμὴν δυσάνητον κεκτημένῳ καὶ δυσεκβίαστον. Ἡ δὲ τοῦ ραμματείου ὑφήγησις ταυτὶ διηγόρευε· « Τὸ δύσουν καὶ κακόηθες τοῦ Φωκᾶ ὑπεισδόμενος, καὶ τὴν κκοῦργον σκέψιν, ἣν ἐκεῖνος τρέφει καθ' ἑαυτόν, κκόψαι βουλόμενος, ἔγνων ἀνακαλῦψαι τὸ ἀπόῤῥητον τῇ περιφανείᾳ σου, εἴ πως τὴν ἐκείνου δυσκάθετον ὁρμὴν, σοῦ συνερροῦντος, ἀναχαιτίσωμεν. ούλεται γὰρ ὅσον οὔπω τυραννήσειν [78], καὶ τὴν τῆς ασιλείας ἀρχὴν σφετερίσασθαι. Ἀλλ' αὐτὸς τὴν πονδὸν ἐκείνου ἐκκόπτων ὁρμὴν, τὴν τῶν στρατευμάτων πρόνοιαν ἑαυτῆς ἐκείνου μὲν ἀφαιροῦαι, τῇ δὲ σῇ ἀνατίθημι ἐνδοξότητι. Μετὰ μικρὸν δέ σε καὶ εἰς αὐτὴν ἀναβιβάσω τὴν τῆς βασιλείας πεωπήν. Σὺ δὲ τὸν ὑπέρμαχον καὶ ἀλαζόνα Φωκᾶν ς ἡμᾶς. »

A virum profecto fortem, strenuum, magna et inexpugnabili vi præstantem. Erant autem litteræ scriptæ in hanc sententiam : « Phocæ improbitatem ac malitiam cum suspectam habeam, consiliumque sceleratum, quod apud se alit, præcidere velim, constitui Amplitudini tuæ rem arcanam aperire, si forte effrenatum ejus impetum, te obsecundante, reprimere possimus. Decrevit enim rebellione jamjam facienda imperii summam invadere. Proinde, ut impios ejus vindicem conatus, exercituum procurationem illi evestigio abrogo, tuæque trado Gloriæ. Brevi autem te vel in ipso imperii fastigio collocabo. Tu vero gloriosum ac superbum Phocam in vincula conjectum protinus ad nos transmitte. »

[P. 24] γ'. Τὸ τοιοῦτον οὖν γραμματεῖον ὁ Ἰωάνις ἀπειληφὼς, ἀνειλήσας τε καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ραγματείαν ἀναλεξάμενος (τὴν τῆς Ἀνατολῆς δὲ ιτῷ δυναστείαν, καὶ αὖθις τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν εἰ διακατοχὴν τούτων, ὡς μοι ἤδη εἴρηται, κατεπγέλλετο ἡ γραφὴ, εἴ γε τῆς στρατιᾶς μετακινήσι [69] τὸν Νικηφόρον καὶ τοῦ πλήθους ἀποσκευάιτο), τῶν τόπων ἀπᾶρας ἐν οἷς ἀνεστρέφετο, πείγετο πρὸς τὸν στρατηγόν. Προελθὼν δὲ παρὰ ἣν σκηνὴν τὴν στρατήγιον, καὶ αὐτῷ παρακαθιάμενος (ἀνεψιὸς γάρ πρὸς μητρὸς ὁ Ἰωάννης τῷ ικηφόρῳ ἐχρημάτιζε). Σὺ μὲν, ἔφη, ὦ γενναῖε, αθὺν ὕπνον καθεύδεις, καὶ ὑπὲρ τὸν Ἐνδυμίωνα, ς φασιν· ὁ δὲ τῆς βασιλικῆς κατάρχων αὐλῆς, ὁ ρηστὸς Ἰωσὴφ, τὸν σὸν μανιώδει καὶ μιαιφόνῳ

B 3. Has litteras acceptas Joannes ubi evolvit, cognito earum argumento (præfecturam autem et Orientis, tum vero summam potestatem possessionemque imperii, ut a me jam dictum est, litteræ pollicebantur, si modo ab exercitu dimovere Nicephorum, copiisque exuere posset), ex loco ubi versabatur movit, ad Domesticumque pervenit. Ibi cum ad prætorium se contulisset, propter ipsum assedit (erat enim Nicephori consobrinus ex matre Joannes), et, « Tu quidem, » inquit, « o bone, altum somnum dormis, plus quam Endymion, quod aiunt ; Augustæ autem aulæ præfectus, [39] frugi ille Joseph, furibundo ac crudeli impetu tuam machinatur necem, et, quantum in illo fuit periit Romanorum invictus dux, ejusque sanguis effusus est :

C. B. HASII ANNOTATIONES.

τυραννήσειν. Sic cod ex, ut 24 D. εἴ γε μὴν βούλη-πείσεσθαι. [69] μετακινήσει cod. Paulo post legendum rtasse προελθών.

(93) Ὑπέρμαχος hic invidiose. Vulgo bono ensu *propugnator*, *defensor*, præsertim apud Phionem, qui modo conjungit cum δορυφόρος, De onfusione linguar. 257. B. modo cum προαγωνιτής. De mundi opificio 28. A. De Abrahamo 299. . De specialibus legg. 615. E. In Flacc. 765. E. emel jungitur cum voce in Lexicis omissa forasseque corrupta προδιαγωνιστής, De specialibus egg. 608. E. Neque aliter S. Joann. Chrysost. Oraione xxxvi. in Genesin, I. 295. 4. ἐγώ σου ὑπερισπίζω, τοῦτ' ἔστιν, ἐνὼ ὑπεραγωνίζομαι, ἐγὼ ὑπέραχος γίνομαι· et Orat. xxxix, in eamdem I. 318. 17. ὑπέρμαχός σοι γινόμενος, καὶ τῶν ἐπιβουλευόντων ἀνωτέρων [f. σὲ] πεποιηκώς. Item S. Gregorius Thaumaturgus Oratione panegyr. ad Origenem 70. B. ὑπέρμαχον ἔχων αὐτὸν τὸν ἡπατημένον· et Petrus Siculus Historia Manichæorum 70. A. Potius tamen credam, Leonem voce perverse esse usum, quam corruptam esse et ὑπέρμαχον scribendum. Ὑπερμαχέω autem viri docti recte mirantur construi cum accusativo a Luciano Revisc. I. 593. 42. τοῦτο ὑπερμάχει· neque mihi ullum ejus constructionis exemplum se obtulit : nam in illo S. Basilii magni Epist. ccxliv. II. 1017. 3. τὴν κώμην τὴν ὑποδεξαμένην τὴν ἀπαγεῖσαν καὶ φυλάξασαν ἤτοι ὑπερμαχήσασαν· extremum

C verbum sine ullo omnino regimine videtur esse. Cum dativo passim construitur cum a tragicis, tum apud Patres S. Basilius De vera virginitat. I. 608. C. ὑπερμαχοῦν αὐτῷ. S. Gregorius Nyssenus In Canticum cantic. I. 588. B. τοὺς ὑπερμαχοῦντας ἡμῖν. Apud eumdem S. Gregorium est octies sequenti genitivo, De vita Mosis I. 172. A. et 216. D. Contra Eunomium II. 142. C. De sancta Trinitate 439. C. In laudem fratris Basilii 916. B. Oratione funebr. de Placilla 981. B. Contra Eunom. III. 126 C. et 158. C. ut adeo suspicari possis, loco illo superiore dativum errore librarioli irrepsisse. Cum genitivo copulatur in loco corrupto Concilii Nicæni I. 424. A. τῇ τε πρὸς ἡμᾶς δι' ὑποκρίσεως τὸν ἄνδρα τοῦ δοκεῖν εἶναι, καὶ τῆς τῶν ἐναντίων συμφορίας γενναίως ὑπερμαχοῦντες. Ubi Harduinus quidem scribi vult, πῇ τε πρὸς ἡμᾶς et ὑπερμάχοντα. Sed quod sequitur, καὶ τῆς τῶν ἐναντίων satis ostendit legendum esse τῆς τε πρὸς

D ἡμᾶς. Præterea miror, Harduin. scripsisse ὑπερμάχοντα, quæ vox est nihili, pro ὑπερμαχοῦντα, neque συμφορίας mutasse in συμμορίας, nec τοῦ δοκεῖν in τῷ δοκεῖν. Sensus est : *quoniam vir ille per simulationem videbatur nostræ sententiæ esse, et tamen pro adversariorum partibus fortiter propugnabat.*

idque ab homunculo (o labores! o prælia! o virtus!) ambiguo, evirato, a muliercula enentia, præter ea quæ in gynæcio fiunt nullius rei gnara. Proinde excita te, amice, sodes : adhibeamus mentes nostras, ne tanquam mancipia intereamus: efficiamus nobile ac forte facinus, ut sentiat Josephus, et si quis alius ab illo stet, non sibi cum tenellis umbraticisque mulierculis certamen esse, at cum viris inexsuperabili robore præditis, quos timet et veretur barbaries. » Hæc ille cum dixisset, ex sinu prolatas litteras Domestico tradidit. Is ubi perlegit, tristibus ac molestis quæ inerant cognitis, cum parumper ipse conticuisset animo defectus (erat enim tum forte paulo ægriore valetudine), ut se recepit, « die, » inquit, « fortissime, quid est in hac re considerandum? » « Quid? » inquit ille : » iterum considerare te velle ais, quid faciendum putes? Non tu expergiscere sero saltem, mi Nicephore? non tu hunc tantum veternum excuties de oculis, qui nos, certo periculo deprehensos, quid faciendum sit interrogas? Ego de summa rerum in aleam eumdum censeo. Præsumus tot copiis, tanto exercitui, non minus superbo ob animi magnitudinem, quam 40 corporum roboribus florenti. Etenim absurdum nec ferendum videtur mihi, a misero spadone, qui ex solitudine Paphlagonica reipublicæ obrepserit, duces Romanos agi, et huc illuc naso duci, tanquam mancipia. Itaque sequere confestim, nisi vis captivus factus mala extrema perpeti. »

4. Ea cohortatione ab Joanne facta erectus ad virtutem Nicephorus sumptis armis una cum Joanne totoque exercitu Cæsaream contendit : ibi castris factis exercitum recepit. Paucos post dies, omnibus ad Ilum coactis Asiæ copiis, illucescente jam die

A ροκῇ κατεργάζεται θάνατον, καὶ, ὅσον τ
ἐκείνῳ [70] (94), ὁ τῶν Ῥωμαίων κατεστρώτης
γαστὶ στρατηγὸς, καὶ τὸ τούτου αἷμα ἐκ
καὶ ταῦτα παρ' ἀνδραρίου (ὦ πόνοι, καὶ μῆ
ἀρετή!) ἀμφιβόλου τε καὶ ἀνάνδρου κα
τεχνητοῦ, καὶ πλείω τοῦ ἐν τῇ γυναικωνίτ
μένων εἰδότος μηδέν. Ἀλλὰ διανάστη, ὦ
δοκεῖ· καὶ γενοίμεθα τῶν ἡμῶν [71] λογισμῶ
μὴ ὡς ἀνδράποδα παραπολώμεθα, γενναίω
ἀνδρικὸν ἔργασοίμεθα, ὡς ἂν γνῷ καὶ Ἴω
εἴ τις ἄλλος [72] εἴη τὰ ἐκείνου πρεσβεύων,
ἁπαλὰ καὶ σκιατραφῆ διαμιλλώμενοι γυ
πρὸς ἄνδρας δὲ ἀκαταγώνιστον κεκτημένους
καὶ οὓς ἡ βάρβαρος φρίττει καὶ τίθητ
εἰπὼν, καὶ τῶν κόλπων τὸ γραμματεῖον ἐκ
B τῷ στρατηγῷ ἐνεχείρισεν. Ὁ δὲ τοῦτο μ
καὶ τὰ ἐν αὐτῷ θυμοφθόρα καὶ θυμαλγῆ ἐν
μικρὸν ἐπισχὼν καὶ λειποθυμήσας (ἔτυγε γὰ
νοσηλευόμενος τὸ σωμάτιον), εἶτ' αὖθις ἀνα
καὶ, Λέγε, φησὶν, ἀνδρειότατε, τί δεῖ τοῦ
νου σκοπεῖν; » Ὁ δὲ, « Καὶ αὖθις, ἔφη,
πεῖν λέγεις, πράττειν δ τι καὶ δεῖ; Οὐκ ἀ
ὀψὲ γοῦν, ὧν ἀγαθὲ, οὐδὲ τὸν τοσοῦτον κάρ
τινάξῃ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλ' ἐν ἀφύκτῳ κα
ριληφθέντας ἡμᾶς δ' τι καὶ δεῖ ὁρᾶν ἐκπ
τῶν ὅλων [73] διακινδυνεύειν φημὶ, τοσαύτην μὲ
οκλίαν ἐπαγομένους, τοσαύτην δὲ στρατιὰ
τε ἀνδρείᾳ σπαργῶσαν καὶ σώματος ῥώμῃ εὖ
νουσαν. Ἄτοπον γὰρ ἐμοὶ καὶ οὐ φορητὸν ἀπ
νεται, ὑπὸ τομίου οἰκτροῦ ἐκ τῆς Παφλαγονικῆς ἐρημίας τῇ πολιτείᾳ παρεισφθαρέντος
Ῥωμαίων ἄγεσθαι στρατηγοὺς, καὶ τῇδε κἀκεῖσε παρέλκεσθαι τῆς ῥινὸς, ὡς ἀνδράποδα. Ἀλλ
τὴν ταχίστην, εἴ γε μὴ βούλῃ ζωγρίας ληφθεὶς τὰ πύματα δεινὰ πείσεσθαι. »

C [P. 25] δ'. Τοιαύτην ἀνειπόντος παραίνεσιν, διανέστη τε πρὸς ἀλκὴν καὶ τὰ ὅπλα καθυποδὺς τὴν ἐπὶ Καισαρείας Ἰωάννῃ ἠπείγετο πανστρατί· καὶ τηνικαῦτα νος χάρακα τῇ στρατιᾷ ὑπεδέχετο. Ἐπεὶ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[70] τῷ ἐπ' ἐκ. cod. [71] Fort. ἡμετέρων. [72] ἄλλο cod. [73] ὅλων] ἄλλων cod. Vid. supra li
[74] παρεισφαρέντος cod.

(94) In codice scriptum est, ὅσον τῷ, perperam : vide quæ observavit vir acutissimus Augustus Matthiæ Grammat. Græc. 282. B. Nam apud S. Epiphanium Ancorato II. 14. C. legitur quidem similiter ὅσον τῷ ἐπ' ἀνθρώπῳ, sed ibi quoque τὸ corrigendum est, sicut jam apud eumdem impressum cum alibi exstat tum libro Adversus hæres. I. 609. A. ὅσον τὸ κατ' αὐτόν. Inverso ordine Josephus Antiquit. Judaic 655 C. τὸ ὅσον ἐπ' αὐτοῖς· Clemens Alexandrinus admonitione ad gent. 37. C. τὸ ὅσον ἐφ' ὑμῖν· et Pædagog. 248, C τὸ ὅσον ἐπ' αὐταῖς. Idque adjectivum ὅσος cum perelegantes in omni genere significationes habeat, mirum non est in eo exponendo multos eosque doctos interpretes esse lapsos. Velut in phrasi ὅσον ἦκεν εἰς ἐμέ, *quod ad me attinet :* quam, apud posteriores certe scriptores multo magis in usu esse video, quam alteram ὅσον ἦκεν ἐπ' ἐμέ, de qua Vigerus Hermanni 128. A. S. Epiphanius Adversus hæres. I. 1083. B. ὅσον μὲν γὰρ ἦκεν εἰς τὸν Κύριον, *quod ad Dominum spectat.* Synesius Epistola CXXI. 388. A. ἀλλ' ἐγὼ, τό γε εἰς ἐμὲ ἦκον, ἄπε
Isidorus Pelusiota Epist. LXIV, 206. τό γε ἦκο
αὐτούς. S. Joann. Chrysost. Homil. XXIII. in
stolam priorem ad Corinth. III. 448. 38 τί δὲ
τὸ ἐκ μέρους; τό γε εἰς ὑμᾶς ἦκον. Idem Hom
III. in Acta App. 623. 17. ἐφ' ἑτέρους βιάζε
ταθεῖναι τὸ ἔγκλημα, ὅσον εἰς αὐτὸν ἦκε. Quod
smus male vertit in editione Frontonis Duca
29. C. *in alios detorquet crimen, per quos ad
devenit* : id tamen Montefalconius emendavit
noviss. IX. 24. Concilio autem œcumenico
III. 1220. A. ὅσον ἦκεν εἰς τὴν σάρκα, inte
legisse videtur. εἶπεν· nam vertit absone, qu
dicit ad carnem. Porro eamdem fere vim quam
ἦκεν εἰς, habet ὅσον ἐστί. Quod non vidit Ba
in S. Gregorio Nazianzen. Orat. in Christi na
tat. I. 624. Θεὸν ὁρῶν, ὅσον ἐστί· vertens. De
quantus est, conspiciens : corrige, *quantum
potest quantum licet*, ὅσον ἐφικτὸν τοῖς ὀπτ
τῆς σαρκός, ut ipse explicat continuo post.

ων ἡμερῶν ἅπαν τὸ τῆς Ἀσίας πρὸς αὐτὸν συν- A radiisque solis in terram se diffundentibus (Julio
ιστο στράτευμα, ἡμέρας ἤδη διαφαυούσης, καὶ erat ineunte), præfecti exercitui una cum Joanne
ἡλιακῶν ἀκτίνων ὑφαπλουμένων τῇ γῇ (95) magistro districtis gladiis prætorium cingunt (id
ιλιος εἶχεν ἀρχήν [96]), οἱ τὰς τοῦ στρατοῦ παρ- tribunis centurionisque imperatum antea ab
φότες ἡγεμονίας ἅμα τῷ στρατηγῷ Ἰωάννῃ Joanne erat. acerbe ferente, quod ignavus spado
ἴφῃ γυμνώσαντες καὶ τὴν στρατήγιον σκηνὴν κυ- cum pueris lactentibus militares personas ad arbi-
σάμενοι (προστεταγμένον δὲ τοῦτο πρὸς τοῦ Ἰωάν- trium gubernaret), imperatorem Romanorum po-
τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς ἦν, ὅς γε δεινὸν tentemque Augustum Nicephorum renuntiant, im-
εἶτο, εἰ ἄνδρας αἱμάτων ἀγεννὴς ἐκτομίας μετὰ perium in multos annos illi precantes. Hic primo
ων τιθηνουμένων καθυποτάσσοι, ᾗ ἂν αὐτῷ δε- quidem recusabat ejusmodi summam potestatem,
ινόν εἴη), αὐτοκράτορα Ῥωμαίων καὶ κρα- invidiam altissimi fastigii veritus, uxorisque ac
ν βασιλέα τὸν Νικηφόρον ἐφήμιζον (97), πολυ- filii Bardæ obitum causatus, qui, ipsum juventutis
νιον κράτος αὐτῷ ἐπευχόμενοι. Ὁ δὲ τὰ πρῶτα vitalem spiritum trahens, rutilaque lanugine jam
ἀπείπατο [75] τὴν τοιαύτην ἀρχήν, τὸ τοῦ ὕψους genam circumfulgens, exercitatione ludicra non
θονον εὐλαβούμενος, καὶ τὸν τῆς συνεύνου multis annis 41 ante a patruele ipsius (Pleuses is
τοῦ υἱοῦ Βάρδα προϊσχόμενος θάνατον, ὅς B adolescentulus nominabatur) lancea in palpebram
ῃ [76] τῆς ἡλικίας τὸ βιώσιμον ἔλκων, ἄρτι πυρ- ictus est; quo vulnere perturbatus Pleuses lanceam
ῖ τῷ ἰούλῳ περιαστράπτων τὴν γένυν, κατὰ de manu dimisit: verum accidit, ut hastili in terram
ιὰν οὐ πρὸ πολλῶν τῶν χρόνων πρὸς αὐτανεψιοῦ impacto repercussio fieret tam vehemens, ut cuspis
οῦ (Πλεύσης τὸ μειράκιον ὠνομάζετο [98]) adacta calvariam penitus perforaret, Bardasque
ῷ τὴν βλεφαρίδα τιτρώσκεται· ὁ δὲ Πλεύσης, evestigio sine voce ex equo caderet. Hujusmodi
ας ἐπὶ τῷ τραύματι, τὸν κοντὸν διαφίησι τῆς excusationem Nicephorus af erens recusabat impe-
ός· τοῦ δὲ σαυρωτῆρος τῷ οὔδει ἐνερεισθέντος rium, concedebatque Joanni Tzimiscæ, ut ad hanc
ῆραν γενέσθαι συμβέβηκε τὴν ἀντέρεισιν, ὡς τὴν dignitatem evectus sceptra vindicaret. Quanquam
μὴν τὸ κρανίον ἀντιτορήσασαν διαμπερὲς διελ- ejusmodi voces neque ex exercitu omnino quisquam
, καὶ αὐθωρὸν ἀναυδον τὸν Βάρδαν τοῦ ἵππου κα- sustinuit, neque ipse Joannes, sed conspirantibus
εσεῖν. Τοιαύτην ὁ Νικηφόρος προτεινόμενος πρό- animis, fausta illi ominantes, Augustum Impera-
ιν παρῃτεῖτο τὴν ἀρχήν, καὶ Ἰωάννῃ τῷ Τζι- toremque Romanorum eum renuntiaverunt. Tum
ῃ παρεχώρει τῆς τοιαύτης ἐπιβῆναι τιμῆς, καὶ vero accepit imperium, rubrosque calceos, qui sa-
σκήπτρων ἀνθέξεσθαι. Οὐκ ἠνείχετο δὲ τῶν cræ dignitatis maximum insigne sunt, induit, parvi
ούτων λόγων οὔτε τις τῶν τοῦ στρατοῦ, οὔτε μὴν æstimans diras religiones, quibus Polyeucto pa-
ὸς ὁ Ἰωάννης· ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν αὐτὸν ἐπευφή- C triarchæ ac senatui se obstrinxerat. Quippe insta-
ν, σεβάσμιόν τε καὶ βασιλέα Ῥωμαίων προσαγο- bilitatem incertosque eventus fortunæ non minus
οντες. Ὁ δὲ καταδέχεται τὴν ἀρχήν, καὶ τὸ ἐρυ- quam Josephi simultatem perfidiamque reputans,
ν πέδιλον, ὅ τῆς βασιλείας παράσημον μέγιστον maturavit sic prævenire ejus malitiam, ut suas res

C. B. HASII ANNOTATIONES.

ἀπείπετο cod. [76] αὐτῷ cod. Leg. αὐτό.

95) Affirmare non ausim auctorem scripsisse ἐφ-
ουμένων· scribere debuisse dubium non est. Di-
r enim proprie ἐφαπλοῦσθαι de radiis lucis.
ebius Præpar. Evangel. 69. D. ἥλιος, τὰς τοῦ
ίου φωτὸς ἐφαπλώσας ἀκτῖνας. S. Justinus
tyr Expositione fidei de recta confess. 389. τὸν
ον ὡς μᾶλλον εἰς αὐτὸν τῶν λοιπῶν ἐφαπλού-
ον. S Basilius Commentar. in caput IX Esaiæ I.
2. A. τὸ φῶς διέκοψε μὲν τὴν ἀχλὺν, ἐφήπλωσε
ούτοῖς τῆς ἀληθείας τὸ φέγγος. Scripturam tamen
licis immutare nolui, verbum minus proprium
ipso auctore manasse ratus. Est quoque προσ-
ιπλῶσαι eodem sensu 58. C.

96) Nempe anni 963 : Romanus imperator vita
ictus erat die 15 Martii ejusdem anni : vide supra
. C.

97) Quemadmodum Nicepherus a ducibus re-
ntiatus sit imperator, refert Anonymus, ex
us historia ms. jam supra 206. A quædam
ripsi (a) : Τοῦ δὲ Μαγίστρου καὶ Δομεστίκου Νι-
φόρου ἐν Καισαρείᾳ καταλαβόντος καὶ τὸν στρα-
ὰ ἀνουμιάζοντος, πρὸς τὸ χωρῆσαι κατὰ τοῦ
ιζόνος Λαμβδᾶ, ὁ Πατρίκιος Ἰωάννης ὁ λεγόμενος Τζιμισχῆς, καὶ ὁ Πατρίκιος Ῥωμανὸς ὁ τοῦ Κουρ-
κούα, καὶ ὁ Πατρίκιος Νικηφόρος ὁ Ἐξακιονίτης καὶ
οἱ λοιποὶ στρατηγοὶ σὺν τοῖς ταγματικοῖς ἄρχουσι
βουλεύονται, ἵνα τὸν Μάγιστρον βασιλέα ἀναγορεύ-
σωσι. Καὶ δὴ πρὸς τὸ σκηνοπήγιον αὐτοῦ ἀφικόμενοι
ἐπὶ τὸ αὐτὸ..... *Nicephorus Magister et Domesticus
cum Cæsaream venisset, recenseretque exercitum ad
pergendum contra arrogantem Chamblanum. Patri-
cius Joannes qui dicitur Tzimisches. Romanus Gur-
cuæ F. Patricius. Patricius Nicephorus Hexacionites
cæterique duces cum præfectis legionariis rationem
ineunt, quemadmodum Magistrum imperatorem re-
nuntient. Itaque ad tabernaculum ejus in unum con-
grcssi*..... His imperfecte desinit historia Anonymi
in cod. Vaticano, quem ex alio male habito de-
scriptum esse lacunæ spatiaque passim a librario
relicta (verbis nempe in prototypo exesis aut dele
tis) demonstrant.

(98) In versione Cedreni a Xylandro facta vocatur Pelusa II. 649. A. perperam. Nam in scripto Πλεύσης consentiunt Leo. Cedrenus in Ioannis Scylitza Historia ms., Zonaras II. 199 . . Glycas 305. D et Cangius Famil. Byzant 150. C.

a) Ex Cod. Vatic. N° 163, fol. 61 *recto*.

quam optime constitueret, pro viribusque firmaret. Ita et anteacta posteriora salute sua duxit, et jurisjurandi rationem habuit nullam. In hunc modum suscepto imperio Nicephorus, succinctus pugione, hastili nixus, processit a tabernaculo; cumque loco conspicuo atque præcelso sub divo constitisset, dicere sic est exorsus :

πέφυκεν, ὑποδύεται, μικρὰ φροντίσας τῶν ε
δεστάτων ὅρκων, οὓς πρός τε τὸν πατριάρχ
λύευκτον κατέθετο καὶ ιὴν σύγκλητον. Τὸ γὰρ ι
θμητον τῆς τύχης καὶ ἄδηλον, καὶ τὸ τοῦ
δυσμενές τε καὶ ἄσπονδον ὑπολογιζόμενος, ἡ
προτερήσειν τὴν τοῦ ἀνδρὸς κακοήθειαν, ἐν τ
κατ' αὐτὸν εὖ θέσθαι, καὶ ὡς οἷόν τε ἀσφαλέ

Τῷ τοι καὶ δεύτερα τὰ φθάσαντα τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας ἡγούμενος, παρὰ φαῦλον τὴν ὁρκωμοσίαν
θετο. Τοῦτον δὴ τὸν τρόπον τῆς [77] βασιλείας ἀρχὴν ὁ Νικηφόρος ἀναδεξάμενος, τῆς σκηνῆς πρ
ἀκινάκην διεζωσμένος καὶ δόρατι σκηριπτόμενος. [P. 26] ἐξ ἀπόπτου τε καί τινος περιωπῆς κα
ὕπαιθρον στὰς, ἔλεξε τοιάδε.

42 5. « Non desiderio me tyrannidis, commilitones, ornatum istum imperatorium sumpsisse, sed studiis vestris exercitusque adactum, vos ipsi mihi testes estis, qui me, aversantem molestiam tam magnam, procurationem reipublicæ vel invitum suscipere coegistis. Quod autem cura vestri potius, meæque incolumitatis retinendæ causa, in tantum me discrimen obtulerim, scire vos omnes volo. Providentiam testor, quæ universum gubernat, paratum me esse vel ipsam vitam pro vobis deponere, neque ullum incommodum me de hoc proposito deducturum. Et quoniam non permisistis, ut perfida amentia, ut rabiosa et insolens temeritas spadonis ad exitum perveniret, sed, illo tanquam vecorde rectore rejecto, me imperare vobis voluistis, re præstabo ut intelligatis, quemadmodum parere scivi item me nunc, Deo propitio, recte præesse posse. Verum, ea caritate animatus, qua pater filiorum amans, vobis ut filiis piis auctor sum, ut desidiam deliciasque ne respiciatis. Excubare oportebit, vigilare, casus præmunita mente sustinere. Non sine sanguine existimo rem dijudicatum iri. Nam quo est magis arduum ascensu imperii fastigium, eo gravior invidia et contentio est, quæ fit de illo. Nec vero cum Cretensibus nunc vobis certamen, nec cum Scythis et Arabibus, quos virtute vestra devicistis, sed **43** cum Romanorum civitate, bonis omnibus undique affluenti, quæ non potest tanquam aliquod castellum momento capi. Mari circumflua atque munita, propugnaculis firmis cincta quoquoversus, pube plurima plena, cæteris terris auro, opibus, ornamentis multum præstat. Quocirca oportet vos, renovata nobili virtute illa, qua usi in præliis adversarios omnes debellavistis, plus pæne quam poteritis nunc potissimum contra hostes niti. Quanquam confido, in hoc certamine me Deum quoque adjutorem habiturum. Pacta enim et jusjurandum non nos violavimus, sed Josephi simultes, qui tum propinquos sine causa ulla meos in exsi-

ε'. « Ὅτι μὲν οὐκ ἐφίσει τυραννίδος, ὦ
τιῶται, τόδε τὸ σχῆμα τῆς βασιλείας ἀνείλη
ἀνάγκη δὲ ὑμῶν τοῦ στρατοῦ βιασθείς, μ
μοι καὶ αὐτοί, οἵ γε καὶ ἀποτροπιαζόμενόν
τὴν τοσαύτην φροντίδα καὶ πρόνοιαν τοῦ π
καὶ ἄκοντα κατηναγκάσατε δέξασθαι. Ὅτι δὲ
μᾶλλον ὑμῶν τε καὶ ἀσφαλείᾳ ἑαυτοῦ π
τοσοῦτον ἀγῶνα ἐπέδωκα ἐμαυτὸν, εἰδέναι β
πάντας ὑμᾶς. Μαρτύρομαι δὲ τὴν τὸ πᾶν
νουσαν Πρόνοιαν, ὡς πρόθυμός εἰμι, καὶ αὐτ
ψυχὴν θεῖναι ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἂν μέ
ἀηδῶν τοῦ τοιούτου ἀπαγάγοι σκοποῦ. Ἐ
οὐκ ἠνέγκατε τὴν τομίου ἔκσπονδον ἀπόνοιαν κ
λυσσώδη καὶ ὀργῶσαν ἐκείνου αὐθάδειαν εἰ
χωρῆσαι, ἀλλ' ὡσανεί τινα βαρυκάρδιον ἐπ
ἀποσεισάμενοι, ἐμὲ βασιλεύειν ὑμῶν ἠρετίσα
τῶν πραγμάτων δείξω σαφῶς, ὅτι τε ἦδειν ἄ
καὶ νῦν ἄρχειν ἀνεπισφαλῶς σὺν Θεῷ ἐπ
Εὔνοιαν οὖν ἔχων ὡς τις φιλόπαις πατὴρ, π
πᾶσιν ὑμῖν ὡς υἱοῖς φιλοπάτορσι, μὴ πρὸς
καὶ τρυφὴν ἀπιδεῖν, ἀλλ' ἐγρηγορέναι κ
καὶ τὰ συμπίπτοντα εὐπρεπισμένως [78] π
Τεκμαίρομαι γὰρ, μὴ ἀναιμωτὶ
πράγματα. Καὶ γὰρ, ὅσον εἰς ἀνέφικτον
βασιλείας τὸ κράτος ἀνέστηκε, τοσοῦτον κ
νος καὶ ὁ πόλεμος περὶ αὐτὴν αὔξεται [79]
πενα [80] (99). Οὐ πρὸς Κρῆτας οὖν ὑμῖν ἡ π
πρὸς Σκύθας καὶ Ἄραβας, οὓς τῇ σφῶν ἀ
ἐχειροισάμεθα, ἀλλὰ πρὸς τὴν τῶν Ῥωμαίων
τείαν, καθ' ἣν ἄκρατα (1) πανταχόθεν εἰσρεῖ κ
οὐκ ἔνι σὺτοδοεὶ ὡς τι τῶν φρουρίων ἐλεῖν
τε περιῤῥεόμενον [81] καὶ εὐερκῆ οὖσαν, καὶ π
σιν ἐρυμνοῖς περικλειομένην ἐλασταχοῦ, καὶ
λαῷ περιπλήθουσαν, καὶ χρυσῷ καὶ πλούτῳ κ
θήμασι πολλῷ τῆς οἰκουμένης διαφέρουσαν. Δ
τὸ γενναῖον ἀνειληφότας παράστημα, ᾧ κεχρημ
παρὰ τὰς μάχας τὸ ἀντίξουν ἅπαν κατηγωνίζετ
καὶ ὑπὲρ τὸ ἐνὸν ἄρτι μᾶλλον κατὰ τῶν ἀντι
χωρεῖν. Πέπεισμαι γὰρ ἕξειν ἐπὶ τουτονὶ τὸν

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[77] τῆς. Fort. τὴν τῆς. [78] τε. Melius vel Leo vel librarius scripsisset μέ. [79] Lege εὐτρεπισμ
Vid. S. Basilium de gratiarum actione I. 365. C. [80] διαμιλλώμενα. Sic. cod. Fort. διαμιλλωμένῳ.
ριῤῥεόμενον Sic cod. Leg. περιῤῥεομένην, ut infra 38. C. [81] καὶ χρημένοι cod. [82] κατηγωνίζεσθα

(99) Proposui διαμιλλωμένω· nisi dicas neutrum positum pro masculino : vid. Vigerum De idiotism. 43. C. ibique notas.

(1) Exempla adjectivi ἄκρατος, eo sensu qu occurrit, collegit Catakerus Miscellan. posit I. 450. E.

νεργὸν καὶ τὸν κρείττονα. Τὰς γὰρ σπονδὰς καὶ τοὺς ὅρκους οὐχ ἡμεῖς, τὸ τοῦ Ἰωσὴφ δὲ διέφθειρε τεθνηκὼς, ὃς τοὺς ἐμοὺς ἀγχιστεῖς ἐπὶ προφάσει μηδεμιᾷ ὑπεροπλίᾳ παρέπεμψεν, ἐμοὶ δὲ τούτων εἰδότι [84] μηδὲν, ὡμῶς καὶ ἀφιλανθρώπως θάνατον κατεκαιώρησε. [P. 27] Τὰς δὲ ξυμβάσεις οὐχ οἱ πρώως ἐπὶ τὰ ὅπλα χωροῦντες διαλύειν φείσασθαι [85], ἀλλ' οἱ ἐν σπονδαῖς τοῖς ὁμοφύλοις ἐπιβουλεύοντες. δόξαν τε τὴν ἐμὴν ἀναλογιζόμενοι, ὑφ' ἧς στρατηγούμενοι ὑπὲρ ἀριθμὸν κατωρθώσατε τρόπαια, καὶ τῆς ἀρετῆς, ἔπεσθε ἀνεπιστρόφως, ἢ ἂν ἡ Προνοιαἠγῆται, καὶ αὐτὸς ὁρμῶ.

ς'. Ταῦτα εἰς ἐπήκοον τῆς στρατιᾶς ὁ Νικηφόρος ἐξελθὼν πάντων ἐπέῤῥωσε τὰ φρονήματα, καὶ προυμήσαν ἀδιήγητον ἐνεστάλαξε ταῖς ψυχαῖς, ὡς οἴεσθαι μήτινα [86] πολέμου ῥοπὴν ἐξ ἀντιστάσεως ἀθαμίλητον ἔσεσθαι τῷ τοιούτῳ κινήματι. Δαιμονίως γὰρ αὐτὸν ἔστεργε τὰ στρατεύματα, καὶ πᾶς τις αὐτοῦ τοῖς αὐτοῖς ἐσεμνύνετο. Καὶ γὰρ ἐν πολέμοις ἀναστραφεὶς ἐκ νεότητος, καὶ φοβερὸς ἀναδειχθεὶς ἐν τοῖς κατὰ τάξιν καὶ μάχας [87] ἀνδραγαθήμασιν, οὐ μόνον τὴν ἀλκὴν ἄμαχος ἐτέλει καὶ περιδέξιος, ἀλλὰ καὶ τὴν φρένα κατηρτυμένος καὶ τὴν παντοδαπὴν ἀρετὴν ἀπαράμιλλος (2). Εὐθὺς οὖν εἰς τὴν τῶν Καισαρέων ἐκκλησίαν νέων [88], ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν σκηνὴν πανέστρεφε, καὶ τὸν Ἰωάννην τῷ τοῦ μαγίστρου τιμήσας ἀξιώματι, δομέστικον τῆς Ἀνατολῆς ἀνηγόρευσεν, ἐντάλματά τε καὶ διατάγματα πανταχοῦ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας ἐξέπεμπε, καὶ στρατηγοὺς προχειρισάμενος ἐπὶ τὸν Εὔξεινον, καὶ τὰ παρέκτια πάντα, καὶ Ἄβυδον ἔστελλεν, ἀπτέρῳ τάχει ἐπιέναι τούτοις ἐγκελευσάμενος· τοῦτο τάχα, ὡς ἔοικε, προμηθούμενος, πρὸ τοῦ διαπτῆναι τὴν φήμην τῆς ἀναῤῥήσεως, τῆς ὑγρᾶς τοὺς πορθμοὺς καὶ τοὺς ἑτέρους προκατασχεῖν. Οὕτω γὰρ ᾤετο κατὰ νοῦν [89] αὐτῷ χωρήσειν τὰ πράγματα, καὶ μὴ ἐπινεμεσήσειν τὴν τύχην αὐτῷ, ἐπιμειδιᾶσαι δὲ μᾶλλον ἱλαρὸν εἰ καὶ ἧμερον, εἴ γε προτερήσοι τὴν τῶν ἐπικαιροτάτων χωρίων κατάληψιν. Ταῦτα ὁ Νικηφόρος διαπραξάμενος, καὶ εἰς ἀῤῥαγῆ συνασπισμὸν καταπυκνώσας τὰς φάλαγγας, καὶ ὁπλισμοῖς αὐτὰς εὐερκέσιν ἀσφαλισάμενος, τῆς Καισαρείας ἐπάρας ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν ἔτο· ἐπιστολήν τε χαράξας καὶ Φιλοθέῳ τῷ Εὐχαΐτων ἐπισκόπῳ ἐγχειρίσας, πρός τε [90] τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπειλημμένον οἰάκων Πολύευκτον ἔστειλε, καὶ Ἰωσὴφ τὸν τῶν τυραννείων κατάρχοντα, καὶ τὴν σύγκλητον. Ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ ταυτί

lium egit, tum mihi, nihil horum suspicanti, sceleratissime et crudelissime mortem machinatus est. Pactiones autem non ii violare putandi sunt, qui priores ad arma eunt, verum illi qui post fidem datam civibus insidiantur. Postremo, gloriam reputantes meam, cujus ductu tropæa innumera statuistis, excitata si unquam alias innata vestra virtute, sine respectu sequimini, quocumque et providentia ducet, et ipse contendam.

6. Hac oratione audiente exercitu habita Nicephorus omnium animos confirmavit, alacritatemque inenarrabilem mentibus instillavit, ut nulla videretur 44 belli vis ejusmodi motui obsistere repugnareque posse. Quippe mirifice amabant eum milites, neque erat omnino quisquam quin laudibus ejus gloriaretur. Nam in bellis versatus a puero, et ob facinora in acie præliisque edita pertimescendus, non modo viribus invictus erat, miraque dexteritate, verum mente quoque composita, et cujusque modi virtute sine controversia præstans. Ita sine mora, postquam in ecclesiam Cæsariensium perrexerat, in tabernaculum regressus Joannem Magistri dignitate honoratum Domesticum Orientis renuntiat, mandata et edicta quoquoversus per imperium Romanum emittit, duces a se constitutos in Pontum, ad littora omnia, Abydumque, magna celeritate adhibita contendere jubet : id agens, opinor, quod ex re erat fieri, ut prius quam fama electionis percrebuisset, freta trajectusque maritimos teneret. Sic enim existimabat, ex sententia rem sibi processuram, neque irasciturum sibi, sed hilare potius ac leniter arrisuram fortunam, si maturaret opportunissimorum locorum occupationem. His rebus confectis Nicephorus cum legionibus in firmam aciem contractis, armisque probe instructis, Cæsarea profectus ad urbem perrexit : litteras quas scripserat, Philotheo Euchaitarum episcopo traditas, ad 45 Polyeuctum divinarum rerum clavum tenentem, item ad Josephum palatio præfectum senatumque misit. Quarum litterarum erat hic fere exitus : « Reciperent ipsum Imperatorem, qui filios Romani Augusti ad confirmationem ætatis usque tueretur, corporaque eorum excoleret. Præterea maximo se reipublicæ usui fore, Romanique impe-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[84] τοῦτον ἠδοκότι cod. ut possis legere : τοῦτον ἠδικηκότι *nihil illum lædenti*. [85] φείσασθαι. Sic cod. Leg. εἰώθασιν. Paulo post sensus copulam postulat, velut δόξαν τε δή. [86] Elegantius scripsisset Leo et hic μήτιν' ἂν et 26 C. ἄν ἀναιμωτί. [87] καὶ μάχ.] καὶ deest in codice. Linea autem proxime præcedenti Fort. lèg. ἀνατραφεὶς, ut item 28. C. [88] νεῶν cod. [89] νοῦν] νῦν cod. [90] πρός τε. Vix hinc abesse potest τόν.

(2) Vulgatior forma est ἀπαραμίλλητος· Josephus Antiquit. Judaic. 271. G. S. Justinus martyr Cohortatione ad Græcos 40. B. Eustathius ad Odysseæ *P.* 627 23 Vocem rarissimam ἀπαράμιλλος neque Lexica habent, neque extra Leonem scriptor, ut nunc quidem leguntur, quantum memini, ullus. Vestigia agnoscere mihi videor apud Theophylactum Bulgariæ archiepiscopum Epist. xv. [illegible] ὑπερτίμῳ τῷ Ψελλῷ, καὶ παραμίλλῳ τινὶ γνώσεσιν. Epistola LXX. 922. C. εἰσφέροντες τῇ [illegible] σου ἀγαθότητι. Utrobique non dubito quin [illegible] dum sit ἀπαραμίλλῳ.

rii opes facinoribus bellicis aucturum. Id si nollent, eventurum ut ipsos temeritatis pœniteret, ubi ferro et cæde res esset decernenda : neque tunc locus dabitur defensionis illis qui pro bonis pessima elegerint. »

A πως διαπήγγελλεν [91] ἡ γριφὴ· δέξασθαί τε τὸν αὐτοκράτορα, περιφρουρήσοντα καὶ εἰς σύριγγα ἡλικίας σωμασκήσοντα τοὺς τοῦ ἄνακτος Ῥωμανοῦ παῖδας· καὶ προσέτι τὰ μέγιστα τὴν πολιτείαν διοικήσοντα, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς τὴν ἐπικράτειαν αὐξήσοντα τοῖς κατὰ πολέμους ἀνδραγαθήμασιν. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο βουληθεῖεν, [P. 28] αὐτοῖς μεταμελήσειν τῆς ἀβελτερίας μετέπειτα, ὁπηνίκα σιδήρῳ καὶ σφαγαῖς τὰ πράγματα διεκρίνοιντο· καὶ καιρὸς οὐ μέτεστι δικαιολογίας τοῖς αἱρετισαμένοις [92] τῶν βελτιόνων τὰ χείρεστα.

7. Hoc scriptum non aliter ac Scythicam jussionem tulit Josephus ; quin sicut stimulo aliquo vel calcari in cor ictus, episcopum in vincula conditum custodiæ mandat ; Marianum, Paschalium, Tornicios, viros patricios audaciæ cognitæ, sibi adjungit ; his Macedonum cohorte tradita obsistit acriter, introitum in urbem Nicephoro præcludit. Eatenus dubio rerum exitu Leo Nicephori frater, cujus B bellicas victorias jam superius in transitu memoravit oratio, opportunitatem nactus (commorabatur enim tunc Constantinopoli), sumpto plebeio vestitu, per specus muri elapsus conscensa scapha ad Nicephorum [46] enavigat, jam tunc propter palatium in Hereo adventantem, exercitumque disponentem. Eodem tempore, Bardas, illorum pater, unus de magistris, præcipitata ætate homo, ab Josepho periculum veritus, timore captus, supplex magni templi factus est. Erat is ab ipsa pubertate in bellis præliisque versatus, et Domestici scholarum per longum tempus decoratus officio. Interea Marianus et Paschalius, cohortibus Macedonum per vias circummissis, frendentes ipsi inani jactatione et elati, novas in horam turbas facere non intermittebant ; usque adeo, ut plebs furens ad vim se C converteret, prælioque cominus facto resistens, in fugam apertam eos velut adolescentulos delicatos pugnæque inexpertos compelleret. Quo in conflictu mulierculam vas fictile terræ plenum, de iis quæ hortis usui sunt, manibus a tecto raptum vibrasse in Marianum, ejusque tempora feriis se dicunt ; tamque gravem fuisse jactum, ut calvaria perfracta cerebrum affligeretur : ipsum postridie vitam reliquisse. His rebus animum capiens Basilius spado, qui Constantini imperatoris temporibus cubicularii dignitate et ipse decoratus fuerat, Romani senioris imperatoris muliere Scythissa nothus, strenuus, et in consiliis exsequendis rationis minime expers, quippe qui generis mixti esset : alienus tunc a Josepho, simultatesque pridem cum D illo gerens, [47] vernas suos loricis, mitris, galeis,

ζ'. Ταύτην ὡσεί τινα ῥῆσιν ἀπὸ Σκυθῶν ὁ Ἰωσὴφ δεξάμενος τὴν γραφὴν, καὶ, ὥσπερ ὕσπληγί τινι μύωπι τὴν καρδίαν βληθεὶς (3), τὸν μὲν ἐπίσκοπον πεδήτην ἀπέφηνεν, εἱρκτῇ παραπέμψας· τὸν Μαριανὸν δὲ, καὶ τὸν Πασχάλιον, καὶ τοὺς Τορνικίους, ἐν πατρικίοις τελοῦντας καὶ θερμουργοὺς πάνυ νότας ἑταιρισάμενος, καὶ Μακεδονικὴν αὐτοῖς ἐγχειρίσας φάλαγγα, ἀντείχετο κραταιῶς, ἀποτειχίζων τῷ Νικηφόρῳ τὴν εἰς τὸ Βυζάντιον παρουσίαν. Ἐν τούτοις οὖν τῶν πραγμάτων ἠωρημένων, Λέων ὁ τοῦ Νικηφόρου σύναιμος, οὗ καὶ πρώην ὁ λόγος παραδρομὴν τὰ περὶ τὰς μάχας ἐπεξηγήσατο [93] τρόπαια, εὐκαιρίας δραξάμενος (ἔτυχε γὰρ ἐπιχωριάζων τῷ Βυζαντίῳ) τῶν τινος βαναύσων ὑπέλαβε ἀμπεχόνην καὶ διὰ τῶν ὑπονόμων τοῦ τείχους ἐξολισθήσας, ἀκατίῳ προσεπιβὰς, ἐπὶ τὸν Νικηφόρον ἀπέπλευσεν, αὐτοῦ που περὶ τὰ ἐν τοῖς Ἠρίοις [94] ἀνάκτορα εἰσελάσαντα, καὶ τὸν στρατὸν διατάττοντα. Τότε καὶ Βάρδας, ὁ τούτων γενέτης, ἐν τοῖς μαγίστροις τελῶν καὶ εἰς γῆρας βαθύτατον ἐληλακὼς, τὸν ἐκ τοῦ Ἰωσὴφ κίνδυνον ὑπειδόμενος, δεῖσας ληφθεὶς ἱκέτης ἱεροῦ τοῦ μεγάλου καθίστησιν· ἐξ αὐτῆς ἥβης ἐν πολέμοις καὶ μάχαις ἀνατραφεὶς, κἀν τῷ τοῦ δομεστίκου τῶν σχολῶν ἐπὶ συχνὸν ἐνδιατρίψας ἀξιώματι. Ὁ δὲ Μαριανὸς καὶ Πασχάλιος τὴν τῶν Μακεδόνων σπεῖραν ἐπ' ἀγυιὰς περιφέροντες, ἐμβρενθυόμενοί τε τῷ πάσῃ καὶ ἐξυπτιάζοντες, νεώτερα ῥᾳδιουργεῖν ἐπὶ τὸν πόνον· ὡς ἐκμανέντα τὸν δῆμον πρὸς ἄλκην ἐκκαῆναι, καὶ αὐτοῖς ἀντικαταστῆναι συστάδην εἰς μάχην, καὶ εἰς φυγὴν ὕπαιθρον κατακλεῖσαι, ὡσεί τινα μειράκια ἀβροδίαιτα καὶ μάχης ἀπείρατα. Τηνικαῦτα δὴ λέγεται καὶ γύναιον σκεῦος κεραμοῦν χοὸς ἀνάπλεων, τῶν πρὸς κηπείαν ἐπιτηδείων, ταῖς χερσὶ τοῦ τέγους ἁράμενον [95] ἀκοντίσαι κατὰ τοῦ Μαριανοῦ, καὶ τοῦτον κατὰ τοῦ κροτάφου βαλεῖν· οὕτω δὴ καιρίαν γενέσθαι τὴν βολὴν, ὡς καταγνύναι τε τὸ κρανίον [96] καὶ προσαραχθῆναι αὐτῷ τὸν ἐγκέφαλον, καὶ δεπαραῖον τὸν βίον ἀπολιπεῖν. Ἐκ τούτου παράγεται ὁ Βασίλειος (5) εἰληφὼς, ὃς ἐκτομίας μὲν ἦν καὶ τὸ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[91] διηπάγγελεν cod. [92] αἱρετισαμένοις. Non ausus sum corrigere οὐκέτ' ἔστι δικ. et πρὸ τῶν, ne nimis limarem phrasim auctoris. [93] ἐπεξηρήσατο cod. [94] ταῖς χεροῖν τοῦ τέγους ἁράμενοι cod. Fort. ταῖν χεροῖν τοῦ τέγους ἁραμένη. [95] κράνιον cod.

(3) Adeo ut minis exasperaret plebem, auctore Zonara II. 199. B. ὁ δὲ ἀπειλαῖς μᾶλλον αὐτὸ ἐξετράχυνεν. Sic enim in optimo Cod. Reg. 1715 : in cuso secus est.

(4) De hoc palatio suburbano in Constantinopoli Christian. 175. C. Ducangius, cujus orthographiam in nomine Latine ac Græce scribendo sum secutus.

(5) Is motus Constantinopoli accidit a. d. V. Id August. ut ait Cedren. II. 518· A. ἐννάτην ἄγουσα

τοῦ παρακοιμωμένου καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῶν τοῦ αὐτο- A
κράτορος Κωνσταντίνου καιρῶν ἐνδιέπρεψεν ἀξιώ-
ματι, νόθος υἱὸς ἐκ Σκυθίδος τῷ παλαιοτάτῳ αὐτο-
κράτορι Ῥωμανῷ γεννηθείς, δραστήριος δὲ, καὶ
τὸ [P. 29] παριστάμενον αὐτῷ εἰς ἔργον ἐξενεγκεῖν
προμηθέστατος, ἅτε τὸ γένος ἔλων ἐπίμικτον· τότε
δὲ διάφορός τε καὶ ἄλλως δύσνους τῷ Ἰωσὴφ δια-
κείμενος, τοὺς οἰκογενεῖς θώραξι καὶ μίτραις, κράσ-
πεδά τε καὶ πέλτας, ὑσσοῖς τε καὶ ξίφεσι καθυπλί-
σας, ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους χρηματίζοντας, τῇ οἰκίᾳ
τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τῶν αὐτῷ συνεργούντων ἅμα τῷ
δήμῳ ἐπιτίθεται. Καὶ εἰς διαρπαγὴν καὶ προνομὴν
καὶ ἐρείπωσιν [98] (6) ταύτας περιστήσας ἐπὶ τὰ νεώρια
ὥρμησεν [97], ἐκεῖθέν τε τὰς πυρφόρους τριήρεις,
συνευδοκοῦντος τοῦ δήμου καὶ τῆς συγκλήτου, πρὸς
τὸν Νικηφόρον ὁρμίσασθαι παρεσκεύασεν. Ὧν ἐπι- B
βὰς ἐξαυτῆς ὁ Νικηφόρος τῇ τῶν Ἀβραμιτῶν, ἣν
καὶ Ἀχειροποίητον ὀνομάζουσι, προσέσχε μονῇ·
κεῖθέν τε τοὺς παραληψομένους ἑστίαν ἐξέπεμψε
τὴν βασίλειον. Οὗς ὁ Ἰωσὴφ προσιόντας ἰδὼν, ἀῤῥω-
δήσας τε καὶ δέει ἀσχέτῳ ληφθεὶς (ἤδη γὰρ οἱ περὶ
αὐτὸν φρουροὶ τῷ Νικηφόρῳ προσέθεντο), καταλιπὼν τὰ βασίλεια δρομαίως εἰς τὸ ἱερὸν ἀφίκετο. Ἦν οὖν ὁρᾷν
τὸν πρὸ μικροῦ σοβαρὸν καὶ τὰς [99] ὀφρῦς ἠρκότα ὑπὲρ τὸ μέτωπον, ἱκέτην ἐλεεινὸν (7) καὶ αὐτὰς κατεπτηχότα
τὰς ἀκοὰς, καὶ δεικνόοντα ἐν αὐτῷ, μηδὲν τῶν ἀνθρωπίνων τελεῖν πάγιον ἢ ἀκίνητον, παλίντροπα
δέ τινα καὶ ὠκόμορα, καὶ δίκην κύβων τῇδε κἀκεῖσε μεταῤῥιπτούμενα καὶ μεταπεττευόμενα. Ἡ γοῦν
τούτου πρὸς τὸ ἱερὸν προσφυγὴ τῷ τοῦ Νικηφόρου γενέτῃ Βαρδᾷ γέγονεν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴ καὶ ἀνάσωσις ἐπὶ
τὸν υἱόν.

scutis, pilis, gladiis armat, plus ter mille numero, ædesque Josephi et asseclarum ejus una cum plebe invadit. His expilatione, direptione, ruina vastatis, ad navalia contendit, unde igniferæ triremes summo populi senatusque studio ut ad Nicephori castra applicarent effecit. Quibus evestigio conscensis Nicephorus ad Abramitarum monasterium, quod idem Achiropœeton vocant, appulit; unde misit qui palatium occuparent. Quos cum Josephus adventantes videret, trepidans, timore magno perculsus (jam enim excubitores circa ipsum Nicephoro se adjunxerant), palatio relicto cursim templum petivit. Cernebatur igitur is, qui brevi ante arroganter super frontem sustulerat supercilium, tunc miser supplex, ipsis rumusculis exteritus, suo exemplo demonstrans nihil esse in rebus humanis firmum ac stabile: mutabilia cuncta et caduca talorum ritu huc illuc jactari ac misceri. Ita ejus ad templum fuga causa exstitit, ut Bardas Nicephori pater inde liberaretur, ad filiumque incolumis perveniret.

ϛ'. (8) Ὁ δὲ Νικηφόρος, ἐπεὶ κατὰ τὸ δοκοῦν
ἑαυτῷ τέλος ἐλάμπρυνε τὰ πράγματα, τὸ ἰδιωτικὸν πε-
πλίδιον καὶ ἀποσφενδονήσας χιτώνιον, τὴν αὐτοκρα- C
τορικὴν καὶ βασίλειον ἐφεστρίδα ἐμπορπησάμενος,
εἰς τὸ βασιλικώτερον ἑαυτὸν μετεσκεύασεν· ἵππου
τε ἀγερώχου τῶν λευκῶν ἐπιβάς, φαλάροις κεκο-
σμημένου βασιλικοῖς καὶ τάπησιν ἀλουργοῖς, διὰ
τῆς χρυσῆς πύλης εἰσήλασεν, ὑπὸ παντὸς τοῦ δή-
μου καὶ τῶν ἐν τέλει κροτούμενός τε καὶ γεραιρόμε-
νος. Ἐκκαιδεκάτην ὁ Αὔγουστος ἤλασε μὴν (9), ἐπὶ

8. Nicephorus, cum ex sententia sibi res cessissent, deposita rejectaque privata veste, Augusta imperatoriaque chlamyde amictus, ad regiam se majestatem magis composuit: insesso equo alacri, candido, phaleris imperatoriis tapetisque purpureis ornato, per auream portam invectus est; ab omni populo magistratibusque cum plausu honorifice receptus. Augusti dies decimus sextus agebatur, indictione sexta, anno sexmillesimo quadringentesimo septuagesimo, cum hoc gere-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[98] Fort. ἐρειπίωσιν. [97] ὥρμη cod. Scripsissem ὥρμα, nisi sequeretur παρεσκεύασεν. [99] τὰς] τοὺς cod., se
). lin. antepenult. (pag. seq. lin. 13. h. ed.) recte ταῖς.

l. ex Codd. ἄγοντος, sensu item postulante] τοῦ
ύγούστου μηνός. Paulo post B. ἀπὸ πρώτης ὥρας D
ῆς δευτέρας ἡμέρας· male Xylander, *a prima in-
equentia diei hora*. Est. *a prima hora diei Lunæ*.
onstantin. Porphyrog. Cærimon. aulæ Byz. I. 253.
Ἡ δευτέρα enim apud Græcos Christianos est
ecundus septimanæ dies. Sic Leo 94. B Ἕκτῃ δὲ
ν τῇς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ, h. e. dies Veneris. Deni-
ue apud Cedrenum B. lin. 9. ubi nunc κατεστρά-
ησαν, malim κατεσκάφησαν, quod certe habet
cylitzes ms.

(6) Fortasse scr. ἐρειπίωσιν. Nam Phavorinus 42. 27. Ἐρειπίωσις, ἡ πτῶσις· et ἐρειπιόω, ver-
um in Lexicis prætermissum. legitur cum apud
usebium Demonstrat Evangel. 64. B. τὸ ἱερὸν τὸ
ὑπερπὲς τῆς μητροπόλεως αὐτῶν ἠρειπίωται· tum
pud S. Gregorium Nyssenum Vita S Gregorii
haumaturgi II. 986. C Tametsi alia forma absque
ἐρειπόω, æque inveniatur, idque, quod mirere,
pud eumdem S. Gregorium Nyssenum: ἐρειπω-
ῆναι Homilia VI, in Ecclesiasten I. 434. D. ἐρει-
πωθὲν In Psalmos I. 311. D. Composita quoque
absque ι. κατερειπόω s. κατειπόω Leo Diacon. 15.
D. 16. C. D. 20. A. 42. A. 45. A. 109. A. *bis*. Suidas 275. B. Zonaras II. 225. C. Heliodorus 417.
C. Palladius De Bragmanibus 30. C. Nam in Palladii
verbis τὰ πεπονημένα καὶ κατερρίπαμένα [sic
vix dubito quin κατηρειπωμένα scribendum sit
potius quam κατερριμμένα. Quin etiam συνερει-
πώθη, forma Lexicographis ignota, æque ι caret
apud S. Gregorium Nyssenum De hominis opificio
I. 109. D. Ἐρείπιος adjectivum, itemi in Lexica
nondum receptum, videtur esse apud Philonem de
Cherubim 125. A. διὰ τί οὖν οἰκίας, ὡς μὴ γένοιτο
ἐρείπιος, οὐκ ἐπιμελησόμεθα;

(7) Inde Zonaras quæ habet II. 199. C. retentis aliquot scriptoris nostri locutionibus et verbis.

(8) Initio cap. VIII. quædem sumpsi ex fragmentis versionis Combefisianæ, Pagi IV. 6.

(9) Nempe anni 963. De ingressu Nicephori Constantinopolim deque inauguratione ejus luculentum fragmentum in Constantini Porphyrogen. Cærimon.

rentur. Deinde, ubi celeberrimum Dei templum ingressus a sacerdotum corpore debitos honores susceperat, a Polyeucto, patriarchæ munus obeunte, imperiali corona caput cingitur, cum unum supra quinquagesimum ætatis annum ageret. Specie autem erat ejusmodi fere : facies ad nigrum magis quam ad candidum colorem vergens : coma promissa, atra : oculi nigri, velut cogitatione satagentes, spissis superciliis subjecti : nasus inter tenuitatem et crassitudinem medius, paulatim transiens in aduncitatem : barba justa, raris circa malas projectis canis : statura rotunda ac firma, pectus et humeri apprime lata, vis ac robur juxta celebratum Herculem : prudentia vero, et temperantia, et opportunitate singulari consiliorum, inter omnes præstabat sua tempestate natos viros. Ita redimitus imperatoria corona in augustum palatium ascendit, a populo magistratibusque stipatus, ingressusque in regali assedit solio. Licebat tunc videre, fortunam, gestientem atque exsultantem his eventis, cunctas 49 sibi vindicare humanas res, nec quidquam terrestrium cuiquam esse proprium. At Nicephorus (13), postquam imperium susceperat, tuto ac secure gubernaculis rerum occupatis, Bardam ipsius patrem Cæsaris dignitate ornavit : Joannem, cognomento Tzimiscem, jam ab initio motus sibi opitulatum, Domesticum Orientis et Magistrum creavit : Leonem, fratrem suum, Curopalatem et Magistrum declaravit : Basilium, qui Josephi opes, ut a me dictum est, motu facto fregerat, ad proedri honorem evexit.

A τῆς ἕκτης ἰνδίκτου, ἐν τῷ ,συ' ἔτει, ἐπράττετο. Ἄρτι δὲ, ἐπεὶ πρὸς τὸν τοῦ θε... πυστον σηκὸν εἰσεφοίτησε, καὶ ἀπὸ τοῦ τῶν πληρώματος ἀξιοχρέους τιμὰς ὑπεδέξατο, τὴν πατριαρχίαν ἰθύνοντος Ηολυεύκτου τῷ διαδήματι στέφεται (10), ἓν καὶ πεντηκοστὸν τῆς ἡλικίας ἐλαύνων. Τὴν δὲ ἰδίαν (11) τοιάδε ἦν· ὄψις αὐτῷ πρὸς τὸ μέλαν πλέον ἢ τὸ λ... ἀποκλίνουσα, κόμη δὲ βαθεῖα καὶ κυπαρ... μέλανες, ἐπὶ συννοίας πεφροντικότες, ὑπο... ὀφρύσιν ὑποκαθήμενοι· βὶς μέσως [99] ἔχουσα τητος καὶ παχύτητος, ἥρεμα συμπερινομένη πότητι· [P. 30] ὑπήνη σύμμετρος, ἀραιὰν τὴν γνάθους προβαλλομένη τὴν πολιάν· ἀγκυλὸς [1] ἡλικίαν καὶ στιβαρὸς, εὐρύτατος τὸ στῆθος ὤμους ὡς μάλιστα, τὴν μέντοι ἀνδρείαν καὶ B κατὰ τὸν θρυλλούμενον Ἡρακλῆν· φρονήσει σωφροσύνῃ καὶ τῷ [2] τὸ δέον ἀνεπισφαλῶς σασθαι (12), πάντων κατευμεγέθει τῶν κατ τὴν γενεὰν γεγενημένων ἀνδρῶν. Ταινιωθεὶς βασιλείῳ στέφει ἐπὶ τὴν βασίλειον αὐλὴν παρὰ τοῦ πλήθους καὶ τῶν ἐν τέλει δορυφορ... καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ θρόνον ἐκάθισε τὸν βα... Ἦν οὖν ὁρᾷν τὴν τύχην ἐνωραϊζομένην καὶ ἐ... νυμένην τοῖς τελουμένοις, καὶ πάντα ἐπῃ... σαν τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, καὶ μηδὲν τῶν μηδενὸς καθίστασθαι ἴδιον. Ὁ δὲ, ἐπ... βασιλείας ἐπέβη, καὶ τῶν οἰκων ἀσφαλ... ἀδεῶς ταύτης ἀντείχετο, Βάρδαν μὲν, τὸν ἐ... πατέρα, εἰς τὴν τοῦ Καίσαρος τιμὴ... C τὸν δὲ συναράμενον αὐτῷ Ἰωάννην κα...

κινήματος ἀρχήν, ᾧ Τζιμισκῆς τὸ ἐπίκλην (14), δομέστικον Ἀνατολῆς καὶ μάγιστρον ἀναδείκνυ... τὸν ἴδιον σύναιμον, κουροπαλάτην καὶ μάγιστρον προβάλλεται· τὸν δέ γε Βασίλειον, τὸν Ἰωσ... ἐρρήθη, καταστασιάσαντα, εἰς τὸ τοῦ προέδρου κλέος ἀνεβιβάσατο.

9. Ipse vero profitebatur solitam temperantiam intemeratam se servaturum, cum uxoris conjugium vitans, tunc carnium esum repudians. Verum monasticæ vitæ cultores, qui quidem vitam ejus gubernabant (observabat enim mirifice fratres), in institutis ejusmodi permanere virum non sinebant, sed hortabantur, ut et conjugium amplecteretur, nec carnium esu, ut re nefasta, abstineret. Verebantur enim, ne prono in delicias et comessationes animo in turpes delaberetur voluptates, quales

θ'. Αὐτὸς δὲ τὴν συνήθη προσεποιεῖτο ... ρητον σωφροσύνην διατηρεῖν, γυναικὸς ... ἐκκλίνων καὶ κρεωφαγίαν ἀποδιοπομπούμε... οἱ τὸν μονήρη βίον μετιόντες καὶ αὐτοῦ τ... δῆθεν ῥυθμίζοντες (ἐτίμα γὰρ διασεφότ... μοναστὰς), οὐκ ἐῶν τὸν ἄνδρα ἐμμένειν οἷς ... προὐτρέποντο δὲ καὶ συζυγίαν ἀσπάσασθ... κρεωφαγίαν μὴ ὡς τι ἀπαίσιον ἀποφυγεῖν. Ἐλ... σαν γὰρ, μὴ τρυφαῖς καὶ κώμοις ἐπικλινὴς εἰκὸς, γεγονὼς εἰς ἀλλοκότους ὑπολισθήσειεν ...

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[99] μέσος cod. [1] ἀγκυλεός. Sic codex. [2] τῷ] τοῦ cod. [3] ἐπὶ cod.

aulæ Byzantin. I, 251, quocum confer Reisk. Commentar. II, 141. (*Patrologiæ tom. XCII*, col. 797, not. 17.)

(10) In Cedren. Compend. Hist. II. 648 D. Πολύευκτον παρεσκεύασαν τὸν Πατριάρχην, καὶ τῷ βασιλικῷ αὐτὸν ταινιῶσαι διαδήματι, tolle verba καὶ τῷ, et verte, *Patriarcham apparaverunt*, hoc est, permoverunt, *ut*... Neque aliter Scylitza Historia ms. Verba interpolata Xylandro quoque frandi fuerunt in versione.

(11) Hæc usque ad verba γεγενημένων ἀνδρῶν, Pag. 48 lin. 20, Ducangius Græce dedit Notis historicis in Zonar. II. 107. A.

(12) Ducangio negotium exhibuit in *codice* ... verbi, cujus partem duntaxat dedit punctis ... natam, ἐπιφράσας...

(13) Sequentia usque ad Pag. 51. *lin.* 20. ... fere omnia ex Combefisio, Pagi IV. 6.

(14) Vocabulum est ex Agathia 124. D. *Pro* Leo passim adhibet τὴν ἐπίκλησιν 3. C. 56. B. D. 69. A. 83. C. 95. D. 107. D. τὴν ἐπωνυμίαν D. τὸ ἐπώνυμα 36. C. τὸ ἐπώνυμον 48. C. 50. 51. A. C. 69. C. 77. D. τὸν κατεπωνυμίαν 89. (quod vocabulum non est in Lexicis) : τὸ ... ρημα 56. B.

εἴωθεν αὐτοσχεδιάζειν τὸ αὐτοδέσποτον καὶ αὐτόμον, ἐπειλημμένον [4] δυνάμεως. Ταῖς τῶν μοναχῶν οὖν καταπειθὴς γεγονὼς εἰσηγήσεσι, τὸν ἡλιώτην μὲν καὶ συνειθισμένον βίον ἀπώσατο· τὴν τοῦ Ῥωμανοῦ ὁμευνέτιν, ἁρμοπρεπῆ ταῖς ὥραις τὶ αὐτόχρημα τυγχάνουσαν Λάκαιναν, πρὸς γάμον γάγετο, καὶ πρὸς τὸ τῆς κρεωδαισίας ἀπὸ τῆς κεκλασμένης διαίτης μετεσκεύαστο τρυφηλότερον. Ἐπεψιθυρίζετο (15) δὲ, μὴ ἔννομον συνδραμεῖν, παράλογον δέ πως τὸ συνοικέσιον, ὡς ἀνάδοχον ἐκ τοῦ ἁγίου λουτροῦ γεγονότα τὸν Νικηφόρον τῶν τοῦ αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ καὶ τῆς Θεοφανοῦς παίδων. Τῆς δὲ φήμης ἀπτέρῳ [5] τάχει εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ ἱεραρχοῦντος Πολυεύκτου ἐνηχηθείσης, ἀπείργειν παντὶ P. 31] σθένει τῶν ἱερῶν περιβόλων ἐπειρᾶτο τὸν νακτα· ζήλου γὰρ θείου περίπλεως ὢν ὁ ἀνὴρ, καὶ ἣν παντοδαπὴν γνῶσιν καὶ ἀρετὴν ἀπρόσιτος, διελέγχειν καὶ βασιλεῖς οὐκ ἠσχύνετο. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἃ μὲν τὸν ἀρχιερέα παραιτούμενος, τὰ δὲ καὶ ἀποδυρόμενος, μὴ ἀνάδοχον αὐτὸν ἐκ τοῦ βαπτίσματος ὧν παίδων εἶναι τῆς Αὐγούστης Θεοφανοῦς, ἀλλὰ Βάρδαν, τὸν αὐτοῦ γενέτην, οὕτω κατεδυσώπησε τὸν ρχιερέα (16) καὶ δεινῶς κατεκήλησεν, ὡς καθιλασάμενος οἰκονομῆσαι τὴν τῆς Αὐγούστης Θεοφανοῦς μετὰ τούτου συνοίκησιν. Ἐπεὶ δὲ κατὰ ῥοῦν χώρησε τούτῳ τὰ πράγματα, κόσμον βασιλικὸν συμφορήσας ἀμύθητον, τεμένη τε γῆς εὐδαίμονος πολύπλεθρα, χυμῶν ἰδέαις καὶ καρπῶν πλήθει παντοδαπῶν περιβρίθοντα ἀφορίσας, Θεοφανοῖ τῇ ὁμευνέτιδι καὶ βασιλίδι χαρίζεται. Αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν διαχειμάζων (17), ἀγῶσιν ἱππικοῖς καὶ παντοδαποῖς θεωρίοις, φιλοτησίαις τε τοῖς τύτονράτορσιν εἰθισμέναις, τοὺς ἐν τέλει φιλοφρονούμενος οὐκ ἀνίη· ὅσον τε θεραπευτικὸν καὶ οἰκείιον τούτῳ παρείπετο, ἐξήσκει τὰ πολεμικὰ ταῖς καθ' ἡμέραν μελέταις ὡς μάλιστα, τόξον τε ἀνεπιτραλῶς ἐκτείνειν, καὶ τὸν ὀϊστὸν τῷ μαζῷ ἐρύειν, ὐστόλως τε βάλλειν κατὰ σκοπὸν, καὶ δόρατα κραίνειν καὶ περιελίσσειν εὐπετῶς τῇδε κἀκεῖσε, ξίφη ε εὐθυβόλως κατὰ τὸν ἀέρα περιστρέφειν, καὶ ἵππων τούφως ὑπεράλλεσθαι· ὡς ἐν καιρῷ τῶν ἀγώνων μὴ φαίνοιτο τῶν ἐναντίων μειονεκτοῦν· καὶ μάλιστα προκινδυνεύειν ὀφεῖλον καὶ παρατάττεσθαι κατὰ φάλαγγα.

ι'. (18) Ἐπεὶ (19) δὲ τὴν τοῦ χειμῶνος κατήφειαν

A comminisci solet liber seque ipse regens animus, si potentiam consequitur. Monachorum igitur admonitionibus obsecutus, familiarem ac consuetam vitæ rationem ab se ablegavit: Romani uxorem, venustam plane mulierem et puram putam Lacænam, in matrimonium duxit, aque tenuiore victu ad lautiorem 50 carnibus vescens transiit. Rumor autem erat, haud legitimas esse, propeque abhorrere a legibus nuptias, quia Nicephorus liberorum Romani imperatoris ac Theophanonis ex geniali aqua susceptor exstitisset. Qui rumor magna celeritate cum ad Polyeucti sacrorum præfecti aures pervenisset, omni conatu imperatorem a sanctis septis arcere conabatur: cum enim vir esset ardenti studio colendi Dei plenus; omnique B genere scientiæ atque virtutis inaccessus, reprehendere vel principes non verebatur. At imperator tamen, partim deprecans patriarcham, partim ad sui defensionem afferens, non sese susceptorem liberorum Theophanonis Augustæ fuisse, verum Bardam patrem, ita flexit animum patriarchæ penitusque delinivit, ut lætus conjugium ejus cum Theophanone Augusta dispensarit. Ita rebus ad voluntatem suam fluentibus, ornatum imperatorium infinitum a se coacervatum item agri opimi latifundia, succo vario fructuumque cujusque modi copia plena, a cæteris sejugata, Theophanoni conjugi atque Augustæ donat. Ipse Constantinopoli hiemans ludis equestribus, omnium generum spectaculis, largitionibusque ab imperatoribus fieri solitis, potestates munerare non intermisit: quæcunque C vero eum sequebantur in obsequiis domesticæ copiæ, eas ad res bellicas quotidiana exercitatione quam maxime assuefaciebat, arcum recte intendere, sagitta ad mammam adducta collineare, 51 spicula vibrare et contorquere expedite huc illuc, gladios directo ictu per aerem rotare, in equos leviter insilire: ne tempore certaminum inferiores hostibus reperirentur; præsertim quod primæ periculum ingredi ac venire in aciem debebant.

10. Postquam tristem hiemis faciem verna tem-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[4] ἐπειλιμμέναν (sic) cod. [5] ἀπτερώτῳ τάχει. Vid. infra 59. B.

(15) Apud Cedren. II. 649. B. διεδίγετο δὲ καὶ λόγος ἀπανταχοῦ· vereor ut recte. Scylitza ms. (in Codd. certe quos vidi): καὶ λόγος δὲ ἐφοίτα [f. διεφοίτα] ἀπ. non διεδίετο [sic], quod affertur in ora editionis Cedrenianæ Paulo inferius apud Cedren. 649 D lin. 9. pro ἐνορκοῦντα Codd. ἐπιορκοῦντα.

(16) Præsertim Styliano jurante, nullum ex Theophanonis liberis a Nicephoro de baptismo esse susceptum, ut referunt Cedrenus et Glycas. Apud quem 306 B. post τὸν Στυλιανόν Codd. addunt, ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ὀμνύοντα.

(17) Victoriam Joann. Tzimiscæ a Cedreno II. 654. B. celebratam in anni 963. autumno, hanc hiemem præcedenti, accidisse credendum est. Quo in loco Cedreni post verba, εἰς τινα λόφον δύσβατον D καὶ ἀπόκρυμνον [l. ἀπόκρημν.], πεζοὶ τοὺς ἵππους [f. τοῦ ἵππου] ἀποβάντες, καὶ τῇ τοῦ τόπου θαῤῥήσαντες, insere ex auctoritate Codd. vocem εὐκαιρίᾳ. quam vulgata habet in margine, quæque omnino abesse nequit.

(18) Initium capitis X Combefisius vertit, Pagi IX 8.

(19) Nempe solstitium æstivum anni 964, a quo non multum dissentit Cedrenus II. 654 B. scribens, mense Julio Nicephorum hanc expeditionem suscepisse. Apud Abulpharajium Historia dynastiar. p 313. ea omnia ad a. Hegiræ 351, hoc est Christi 962, referuntur: perperam, opinor: errore vel auctoris vel librariorum.

pestas in serenam mutaverat jucunditatem, indicta adversus Saracenos expeditione Constantinopoli proficiscitur : moratusque in Cappadocia, justis collectis copiis ad Tarsensem urbem accessit, civium cum virtute, tum numero, tum usu rei bellicæ ferocientem ea tempestate, nimiumque superbientem, plurimasque palam incursiones insperatas facientem. Eo cum pervenisset, probeque communitis castris oppidum cinxisset custodiis positis obsidet. Saraceni in appido, copia necessariam rerum tunc referti, oppidique firmitudine freti (nam in infinitam excelsitatem surgebat mœnium structura, gemino orbe circumjectorum : eratque item circino circumducta, in altitudinem quam plurimam depressa, lapidibusque albicantibus politis vestita, et pinnis terminata fossa. Neque minus habebat Cydnum pro munimento, medium oppidum intersecantem : qui, ab ipso fonte uber, gelidus et perlucidus manans profluit, præsidium haud parvum Tarso præbens, pontibusque tribus intra 52 oppidum jungitur : bello autem imminente in fossam illum immittunt, quam horæ unius spatio restagnantem reddit) : his igitur freti barbari imperatorem subsannabant, conviciis impudenter in eum jactis, sæpiusque urbe effusi, facta impressione, Romanorum plurimos trucidabant. Imperator Nicephorus, satis longo tempore ibi confecto, ubi negotium valde arduum suscepisse se cognovit, inde movens reflexo itinere circumpositas Tarso arces aggreditur, Adanamque et Anabarzam, aliaque supra viginti ejusmodi castella primo impetu cepit. Inde Mopsuestiam aggressus corona circumdata fortiter oppugnat, tormentisque missilibus undique petit. Oppidani et ipsi strenue resistebant; ignita tela et saxorum pondera in Romanos mittentes, omnique conatu ex turribus illos propulsantes.

A ἱαριναὶ τροπαὶ [6] πρὸς γαληνιῶσαν μετεσκεύαζεν ἱλαρότητα, ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν παραγγείλας, τοῦ Βυζαντίου ἀπαίρει [7]· καὶ τῇ Καππαδοκῶν ἐναυλιζόμενος χώρᾳ καὶ στρατιὰν συνειλεγμένην ἀξιόμαχον, ἐπὶ τὴν τῶν Ταρσέων ἤλαυνεν, ἀνδρῶν ἀρετῇ καὶ πλήθει καὶ μελέτῃ τῶν τακτικῶν τραχηλιῶσαν τότε καὶ νεανιευομένην ὑπέραυλα, καὶ πλείστας ἀναφανδὸν ἐκδρομὰς ἀνελπίστους εἰσπράττουσαν. Ἐπεὶ δὲ ταύτῃ προσίσχει, καρτερὸν πηξάμενος χάρακα καὶ κυκλόθεν διειλῃφὼς (20), ἐφορᾷ παρακαθήμενος. Οἱ δὲ ἔνδον Ἀγαρηνοί, δαψιλείᾳ τέως τῶν ἀναγκαίων ὄντες ὑπερκορεῖς, καὶ τῇ τοῦ πολίσματος τεθαρρηκότες ἐρυμνότητι (ἐς ὕψος γὰρ ἀμήχανον ἠωρεῖτο τῶν περιβόλων τὸ δόμημα, διπλῆ περιελισσόντων αὐτό· καὶ ταφρείᾳ κυκλόθεν διείληπτο, ἐς βάθος ὅτι πλεῖστον καθικνουμένῃ, λίθων B λευκῶν κατεσκευασμένῃ ξεστῶν, καὶ ἐς προμαχεῶνας συμπεραινομένῃ. [P. 32] Εἶχε μὲν καὶ τὸν Κύδνον [8] τὸ ἔρυμα, κατὰ μέσον αὐτὸ διατέμνοντα, ὃς ἐξ αὐτῶν τῶν πηγῶν πολυχεύμων τις, ψυχρός τε καὶ διειδὴς περινάων (21) πρόεισιν, ἀσφάλειαν οὐ μικρὰν τῇ Ταρσῷ παρεχόμενος, καὶ γεφύραις τρισὶν ἔνδον τοῦ ἄστεος διαζωννύμενος· ὅτε δὲ πόλεμος αὐτοῖς ἐπιβρίθει [9], κατὰ τῆς τάφρου αὐτὸν ἀφιᾶσι καὶ ἐν ὥρᾳ μιᾷ πλημμυροῦσαν ταύτην ἐργάζεται)· τούτοις τεθαρρηκότες οἱ βάρβαροι ἐτώθαζόν τε τὸν βασιλέα καὶ ὕβρισιν αὐτὸν ἀδεῶς ἔβαλλον, ἐκ δ' ὁμάς τε καὶ ἐπεξελάσεις ποιούμενοι πλείστους τῶν Ῥωμαίων ἀπεκτίννυον [10]. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος ἐφ' ἱκανὸν ταύτῃ χρόνον προσδιατρίψας, ἐπείπερ ἀνηνύτοις ἐπιχειρῶν ἤσθετο, ἐκεῖθεν μεταναστὰς τε C καὶ παρεγκλίνας, τοῖς ἔγγιον αὐτῇ κατῳκισμένοις προσβάλλει φρουρίοις, καὶ Ἄδαναν μὲν καὶ τὴν Ἀνάβαρζαν, καὶ ἄλλα ὑπὲρ τὰ εἴκοσι φρούρια εἷρεῖ αὐτοβοεί. Κἄπειτα Μοψουεστίᾳ προσβαλών τε καὶ κυκλωσάμενος, ἐκθύμως ἐπολιόρκει, ταῖς ἀετηρίοις μηχαναῖς ἐκασταχοῦ ἀκροβολιζόμενος. Οἱ δὲ ἔνδον καὶ αὐτοὶ γενναίως ἀντικαθίσταντο, πυρφόρα τε βέλη καὶ βάρη λίθων κατὰ τῶν Ῥωμαίων βάλλοντες, καὶ παντὶ σθένει ἐκ τῶν πύργων αὐτοὺς ἀμυνόμενοι.

11. Imperator, ut erat promptus et mirabilis in remediis incommodorum inveniendis, circuito inspectoque loco, qua erat opportunum, nocte intempesta homines ad turres adductos murum pedetentim subruere jubet, a ripa Pyrami amnis ibi præterfluentis orsos, ne animadvertentibus barbaris ad nihilum veniret is conatus. Illi suffodere cœperunt, humum egestam fluminis undæ committere. Opere

ια'. Ὁ δὲ βασιλεὺς, δραστήριός τε ὢν καὶ δεινὸς ἐν ἀμηχάνοις πορίσασθαι μηχανήν, περιελθὼν καὶ καταστοχασάμενος τὸν χῶρον, ᾗπερ ἦν εὐεπιχείρητον, τῶν πύργων παραγαγὼν ἄνδρας ἀωρὶ τῶν νυκτῶν ἀνορύττειν ἠρέμα ἐνεκελεύσατο, ἀπὸ τῶν ὄχθων D ἐναρξαμένους τοῦ ἐκεῖσε παραῤῥέοντος Πυράμου τοῦ ποταμοῦ, ὡς μὴ αἴσθοιντο οἱ βάρβαροι, καὶ εἰς κενὸν [11] ἀποβῇ τὸ τοιοῦτον ἐπιχείρημα. Οἱ δὲ ἀν-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[6] ἐπὶ et paulo post μετὰ σκευάζον cod. [7] ἀπαίρειν cod. [8] καὶ τὸ κύδρον (sic) cod. [9] ἐπιβρισει cod. [10] ἀπεκτίννυον cod. Paulo posterius B. nolui quidquam mutare : nomen oppidi apud veteres est Ἀναζαρβά [11] κανὸν cod. et postea auctor elegantior scripsisset ἀποοαίη.

(20) Διαλαμβάνω, vel certe perfectum διείληφα, apud Leonem valet *cinxi* : sic supra 13. A. et fortasse infra 36. D. Quin hac ipsa pagina lin. 18. passive, κυκλόθεν διείληπτο. Eodem sensu ἐ[illegible]ουσεν 37. A.

(21) Neque πολυχεύμων est in Lexicis neque περινάω. Illud invenitur apud S. Basilium Epist. CLX II. 946. ὦ πηγῆς πολυχεύμονος (quo eodem sensu S. Justinus Martyr Dialogo cum Tryphon. 329. C. πολυύδρου καὶ ἰσχυρᾶς πηγῆς) : pro hoc usitatius περινάω, quod habent Lexica.

ὠρυττόν τε (22) καὶ τὸν χοῦν τῷ τοῦ ποταμοῦ ἐκφοροῦντες παρέπεμπον ῥεύματι. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἔργον ἐξήνυστο, καὶ δύο τῶν πύργων μεταξὺ [12] τοῦ συνδεδομένου τούτοις τειχίσματος εἰς τὸ ἀκριβὲς διάκενοι γεγόνασι, καὶ ἐκκρεμεῖς ὄντες ξυλοις ἠώρηντο, τῷ μὴ τὴν σφῶν διαλυθῆναι οἰκοδομήν· ἅρτι τῆς ἡλιακῆς ἀκτῖνος τὴν περίγειον ὑπαγαζούσης (23), κατὰ τὸ εἰθισμένον οἱ Ἀγαρηνοὶ λευχείμονες τῶν πύργων προκύψαντες, καὶ τὰ τόξα ἐντεινάμενοι, καὶ τὰς λοιπὰς [13] παρασκευάσαντες μηχανὰς ὕβρεσιν ἐδυσφήμουν τὸν ἄνακτα. Ὁ δὲ τοῖς ὑπογείοις ἐρείσμασι τῶν πύργων ἐνιέναι πῦρ διακελευσάμενος, αὐτὸς ἐς τὸ ἀκριβὲς καθωπλισμένος, ἐπῆει διατάττων τὰς φάλαγγας. Ῥᾳδίως δὲ τῶν στηριγμάτων κατακαέντων, ὅσον ἐκκρεμὲς ἦν τοῦ τείχους καὶ ὑπόκενον [14], κατασεισθὲν εἰς γῆν κατεφέρετο, συγκατασπᾶσαν καὶ τοὺς ἐπιβεβηκότας αὐτῷ τῶν Ἀγαρηνῶν, ὧν οἱ πλείους [P. 33] συντριβέντες αὐθωρὸν διαπεφωνήκασιν· οἱ δὲ, ζωγρίαι πρὸς τῶν Ῥωμαίων ληφθέντες (24), τὴν κατασχοῦσαν σφᾶς ἀπωδύροντο τύχην. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ, ἐπεὶ τὸ τεῖχος ἐρειπωθὲν πάροδον τοῖς βουλομένοις παρείχετο, πανσυδεὶ τῇ Μοψουεστίᾳ προσεπιβὰς ταύτην ἠνδραποδίσατο, καὶ τοὺς παραλειφθέντας (25) βαρβάρους [15] δουλείᾳ παρέπεμψεν. Αὐτὸς δὲ τὰ κάλλιστα A confecto posteaquam duæ turres una cum 53 interjecto eis muro, prorsus subcavæ pensilesque factæ, lignis suffultæ fuerant, ne earum dissolveretur coagmentatio : jam solari radio circumjectum agrum collustrante, suo more Saraceni, candidis amicti vestibus et turribus prospectantes, arcus intendentes, cæterasque apparantes machinas, conviciis imperatorem consectabantur. Is fulcimentis turrium subterraneis ignem admoveri jussit, ipse perfecte armatus obiens disponensque legiones. Fulturis parvo negotio absumptis, quidquid pensile in muro et subcavum erat, eversum inque terram delatum est, Saracenosque superstantes una deturbavit : quorum plerique contriti evestigio extremam vocem ediderunt ; reliqui, captivi a Romanis facti, fortunam suam lamentabantur. Imperator (26) ubi muri ruina aditum volentibus præbebat, omni confertim exercitu irruens Mopsuestiam occupat, superstitesque barbaros servituti mandat. Ipse, præstantiore parte prædæ seposita, ficosque Augusto addicta, militeque ab oppidi direptione revocato quod sol sagittarium transgressus ad capricorum transibat, hiemisque risor intendebatur, inde motis castris ad fines Romanos se recepit. Jamque Cappadociam ingressus, exercitum, ut par erat, remune- B

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[12] μεταξύ. Fort. μετὰ. [13] λυπὰς cod. [14] ὑπόκερον cod. [15] παραληφθέντας cod. Vide notam.

(22) Vide supra 15. B. narrationem de expugnatione Candiæ : item Agathiam 21. A. et 78. A.

(23) Etymologiam secutus verti *circumjectum agrum*, τὴν περίχωρον, 36. A. quanquam apud scriptores Christianos Hellenistasque περίγειος sæpe alia significatione vertendum sit, *super terram versans*, præsertim figurate sensuque theologico. Eusebius Demonstrat. Evangel. 260. C οὐδὲ τὰ περίγεια καὶ ἀπατηλὰ πνεύματα, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Θεός. 272. C. δαίμονες ἂν εἶεν γόνιοι καὶ περίγειοι. Opponitur sic rebus cœlestibus ac divinis Præparat. Evangel. 181. A. 704. C. alibique, locutionibus variis, quarum annotatio aliquot : οἱ περίγειοι ἄγγελοι, *anglei qui versantur in terris* S. Gregorius Nyssenus in Christi ascension. II. 876. A. ὁ περίγειος βίος S. Gregorius Nyssen. De oratione Dominica I. 729. C. 743. C. ἡ περίγειος διοίκησις, *administratio terræ*, S. Clemens Alexandriuus Stromatib C. 85. B. ἡ τῶν περιγείων ἡγεμονία Philo De mundi opificio 24. G. ἡ περίγειος λῆξις, *sors terrena*. Synesius De provident. 89. C. ἡ τῶν περιγείων οἰκονομία S. Clemens Alexandrinus Stromatib. 701. A. τὰ περίγεια πράγματα. S. Gregorius Nyssenus Contra Eunomium II. 388. B. τὰ περίγ. σώματα S. Basilius In divites avaros I. 414. B. ἡ περίγειος τετρακτὺς τῶν ἀρετῶν Synesius Epistola CXL. ad Herculianum 455. B. ἡ περίγειος φύσις Philo De confusion. linguar. 259. E. τὰ περίγεια absolute, *res terrestres*, Philo De sacrificiis Abelis et Caini 102. D. De sommis 455. D. De vita Mosis 518. D. Libro II. de Somniis 886. F. S. Gregorius Nyssenus in Psamos I. 353. D. In Canticum. cantic. 502, B. De oratione Dominica 729. B Inde περίγειος cum substantivo loci valet fere idem quod *terra*. Georgius Alexandrinus Vita S. Chrysostomi VIII. 260. 38. ὡς ἅπας ὁ περίγειος ἐπίσταται χῶρος, *ut scit orbis terrarum*. Item ὁ περίγειος χῶρος Philo Quod deterrius potiori insidiari sol. 132. G. De C confusione linguar. 259. F. S. Gregorius Nyssenu. De beatitudinib. I. 831. A. Contra Eunomium IIs 360. A. ὁ περίγειος κόσμος, mundus terrenus, hoc est *terra*, Euseb. Demoustr. Evangel. 422. C. Palladius De vita S. Joannis Chrysostomi 110. C. ὁ περίγειος τόπος. Eusebius Demonstrat. Evangel. 427. D. S. Gregor. Nyssen. Orat. catechet. II. 487. B. Aliisque locis apud Leonem nostrum dubium non est, quin ἡ περίγειος valeat *terra*, ut 99. A. Interdum tamen significationem ex etymologia ductam magis retinet. Sic Philo De monarchia 627. τὰς μετὰ σελήνην ἐν ἀέρι περιγείους φύσεις, *naturas, quæ post lunam in aere circa terram sunt*. Agathias Hist. 145. D. ὁ περίγειος ἀήρ, *aer terræ proxime circumfusus*. Neque aliter ἡ περίγειος substantive in Procli Paraphr. in Ptolem. 3. C. δύναμίς τις διαδίδοται, καὶ διαβαίνει εἰς πᾶσαν τὴν περίγειον. Unde emendandam Ptolemæi Quadripartitum 2. C. ubi nunc forma vitiosa, πᾶσαν τὴν περίγειαν [sic]. D Saninrem vocem Lexicisque ignotam habet Ptolemæus Quadripart. 17. B. lunam antecellere διὰ τὴν περιγειότητα, *quia terræ vicina est*.

(24) Pro αἰχμάλωτος plerumque Leo usurpat vel ζωγρίας, ut 22. C. 24. D. 41. C. 75. A. 107. D. vel ἐζωγρημένος 7. C. vel δορυάλωτος 13. C 14. B. 41. C. 46. B. C. Αἰχμαλωτος legitur 13. A. 14. A. 16 A 47. A.

(25) Sic scripsi pro παραληφθέντας, quod nunc pœnitet : nam sensu, quem vertens expressi, Leo dixisset περιλειφθέντας, ut 7. A. 10. A. 16. A, 82. D 93. C. 97. C. 107. B. vel καταλειφθέντας, 7. C. 45. A. Voces λειφθέντες et ληφθέντες quam sæpe permutentur, pluribus demonstraverunt viri cruditionis exquisitæ Boissonadus ad Heroica Philostrati 496. C. et Schæferus ad Gregor. Corinth. 452. C.

(26) Hæc usque ab vb. *redirent* v. ex Combefisio, Pagi IV. 9.

ratum domum reverti jussit, meminisse monens, ut ineunte vere rursus ad se redirent, armaque sua uti omnes reficerent **54** gladios exacuerent, equos ut quam maximæ curæ haberent. In hunc modum exercitus domum revertit. Ipse cum iis qui remanserant eodem in loco hibernans quæ ad bellum pertinebant instruxit.

A τῆς λείας ὑπεξελών, καὶ τῷ βασιλικῷ ταμιείῳ τὰ ἀναθεὶς, τὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἀρπαγῆς τοῦ ἄστεως καλεσάμενος, ἐπεὶ ὁ ἥλιος τὸν τοξότην παρελάμβανε μετέβαινε πρὸς τὸν αἰγοκέρωτα, καὶ τὸ τοῦ χειμῶνος δεινὸν ἐπετείνετο, ἐκεῖθεν διανιστὰς ἐπὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν ἀνήλαυνε. Καὶ τῆς ἔκτης δοκῶν ἐπιβὰς τὴν πληθὺν, ὡς εἰκὸς, φιλοφρονησάμενος ἐκέλευσεν ἐπὶ τὰ οἴκοι παλινδρομεῖν, μεμνῆσθαί τε αὖθις τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπανόδου τοῦ ἔαρος προκύπτοντος, τὰς πανοπλίας ἐπισκευασαμένους, παραθηξαμένους τε τὰ ξίθη, καὶ τῶν ἵππων ἐπιμεληθησομένους ὡς μάλιστα. Οὕτως μὲν ἡ πληθὺς πρὸς οἶκον ἐχώρει. Αὐτὸς δὲ ἅμα τοῖς ὑπολειφθεῖσιν αὐτοῦ τε διεχείμαζε (27), καὶ τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐξηρτύετο (28).

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(27) Tarsi obsidio, Mopsuestiæque, Adanæ et Anazarbæ expugnatio incidunt in annum 964. cujus gesta continentur capite X. et XI. hujus libri.

(28) Ad verbum ex Agathia 37. A. et 90. A.

LIBER QUARTUS

—

ARGUMENTUM. — Nicephorus novam expeditionem contra Tarsenses molitur (Cap. 1). Severitas ejus disciplina militari (2). Prælium ad Tarsum (3). Urbe in deditionem recepta, Byzantium revertitur. Legatio Bulgarorum belli Bulgarici causa (5). Russi contra Bulgaros excitantur. Nicephorus insidias veritus propter odium vulgi regiam suam communit (6). Motus urbani, quibus Leo Diaconus interfuit. Expeditio Siciliensis (7). Infelix ejus eventus (8). Terræ motus Claudiopoli, ingens imber Constantinopoli factus (9). Nicephori expeditio Syriaca: Antiochia frustra tentata, Edessa recepta. Arca vi expugnata (10). Defectio solis. Castello prope Antiochiam exstructo, Nicephorus in urbem redit (11).

—

55 1. Ita, quemadmodum dixi, a Nicephoro imperatore et Mopsuestia expugnata est, et castella finitima ex itinere capta. Ipse in Cappadocia hibernans animo discruciabatur, quod non Tarsum quoque prima aggressione capere potuisset, verum inde velut imbelle telum violentiori impactum repulsus esset, nulla re luculenta fortive gesta. Remque pro suggillatione plane putabat et pro invidia indelebili, si Nicephorus Phocas, jam pridem **56** in ducum numero post hæc Domesticus scholarum creatus modo innumeris urbibus excisis, vastatis, combustis, modo opimis regionibus subjunctis, acerrimas gentes prælio fusas ita domuisset, ut ne intueri quidem coram ejus robur invictamque in armis vim possent: nunc vero, imperio Romano per virtutem solertiamque potitus, exercitu ad quadringenta millia numero inducto, repulsus esset umbratili pugna frustra suscepta. Idque non a Babylone, quam Semiramis septem mœnibus communivit; non ab antiquiore Roma Quiritum robur quam ædificavit: non a Judææ muris, quorum solida altitudo, auribus accepta, fabula fortasse illis qui non conspexerint videtur: sed a Tarso, augusto oppido, in equitabili planitie sito, referta

B [P. 34] α'. Τὸν μὲν δὴ τρόπον, ὃν εἰρηταί μοι, τρὸς τοῦ αὐτοκράτος Νικηφόρου ἡ τε Μόψου ἁλωσίπολις καὶ τὰ πρόσοικα φρούρια ἐξ ἐφόδου ἠνδραποδίσθη. Αὐτὸς δὲ κατὰ τὴν Καππαδοκῶν διαχείμαζεν, ἠσχαλλέ τε καὶ ἤλυεν ἀνιώμενος, τῷ μὴ καὶ τὴν Ταρσὸν αἱρήσειν αὐτοβοεὶ, ἀλλὰ ταύτης ἀπωσθῆναι ὡσπερεὶ βέλος κωφὸν (29) ἰσχυροτέρᾳ τροπῇ πεσόν, μηδέν τι γενναῖον ἢ νεανικὸν ἐργασάμενος. Καὶ τὸ πρᾶγμα προπηλακισμὸν καὶ ὕβριν ἀπὸ τῶν ἐλογίζετο, καὶ ὄνειδον [16] ἀνεξάλειπτον [17], εἰ Νικηφόρος ὢν ὁ Φωκᾶς, καὶ πρώην ἐν στρατηγοῖς τιλών, καὶ αὖθις ἀναρρηθεὶς δομέστικος τῶν σχολῶν, τοὺς μὲν μυριάδας [19] πόλεις κατέσκαψε καὶ ὧδε ἤλωσε, τοτὲ δὲ εὐδαίμονας χώρας ἠνδραποδίσατο, καὶ μάχιμα ἔθνη τρεψάμενος ἐκ παρατάξεως ὑπήγετο, μηδὲ ἀντοφθαλμεῖν ἐξισχύσαντα πρὸς τὴν τούτου ἀλκὴν καὶ τὴν ἀκαταγώνιστον ἐν τοῖς ὅπλοις ὁρμήν· τὰ νῦν δὲ, τὴν τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ἀνδρείᾳ τε καὶ ξυνοίᾳ τε παρειληφὼς, καὶ στρατὸν εἰς τετταράκοντα μυριάδας ἀριθμούμενος ἐπαγόμενος (30), ἀπεκρούσθη τηνάλλως σκιαμαχήσας. Ἀπεκρούσθη δὲ οὐχὶ Βαβυλῶνος, ἣν ἡ Σεμίραμις ἑπτὰ περιβόλοις ὠχύρωσεν· ἢ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, τὸ τῶν Ῥωμαίων σθένος ἥνπερ ἐπολίσατο· ἢ τῶν τῆς Ἰουδαίας

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[16] ὄνειδον. Sic cod. [17] ἀνεξάληπτον cod. [18] τότε cod. hic et infra. [19] μυριάδας. Melius μυρίας, sive μυριάνδρους.

(29) Combefisius legit κοῦφον· vertit IV. 12: *haud secus ac leve telum*. Sed est imitatio Homeri Iliad. A. 390.

(30) Multum delectatur Leo hoc verbo, quando

D duces exercitum secum adducentes facit. Ita ἐκπίπτεσθαι δύναμιν 19, B. Ἥλην 11. A. 96. D. πανοπλίαν 24 D στρατιάν 11 C. Confer Agathiam 79. A. 5. D. 92. C. 122 B.

εἰχῶν, ὧν τὸ ναστὸν ὕψος (31), ὡσὶν ἀκουόμενον, A adventitia vernaque plebe. Hæc animo volvens ac
αὐθος τάχα, τῆς ἀληθείας γεγυμνωμένος, τοῖς οὐχ reputans ægre ferebat perpetuo, consolationis ino-
ωρακόσι δοκεῖ· ἀλλὰ Ταρσοῦ, εὐπεριγράπτου πό- pia contabescens, si Tarsenses, finitimis ipsorum
λεως (32), ἐφ' ἱππηλάτου πεδίου συνῳκισμένης, τῶν bello cæsis, iisque qui gladiorum aciem effugis-
ἱππηλύδων τε καὶ ἰθαγενῶν (33). Ταῦτα δὴ ἀνελίτ- sent servitutem cum libertate commutantibus, ipsi
των καὶ γνωματεύων (34) δυσφορῶν, διετέλει, καὶ soli ex omnibus elaberentur, irrisa plane virtute
ἐπαρηγόρητα δυσθυμῶν, εἰ Ταρσεῖς τῶν προσοί- ejus, bellicaque explosa peritia. Ita et quos circa
κων αὐτοῖς ἔργον πολέμου γεγενημένων, καὶ dou- se habebat ad bellum exercebat diligenter, et op-
λείαν ἐλευθερίας [P. 35] ἀλλαξαμένων, ὁπόσοι τὸ portunum anni tempus præstolans sese contine-
τῆς μαχαίρας στόμα διέδρασαν, αὐτοὶ μόνοι τῶν bat. Commode autem ver illuxerat, hiberna aspe-
ἄλλων ἀπέλθοιεν, πλατὺ που τῆς ἐκείνου ἀνδρείας ritate in vernum temporem jam transfusa, 57 cum
ἐπικαγχάζοντες καὶ τῆς πολεμικῆς ἐμπειρίας κατα- ex mandato copiæ ad imperatorem convenerunt.
μωμώμενοι [20]. Τῷ τοι καὶ τὰ ἐς τὰς μάχας τοὺς Ita cum optime inscructo exercitu, ad numerum
περὶ αὐτὸν διεγύμναζεν ἀκριβῶς, καὶ τὴν τοῦ ἔτους plus quadringentorum millium coacto, signo su-
ὥραν ἦστο προσεκδεχόμενος. Ἥρος δὲ εὐθὺς [21] δια- blato viam Tarsum versus ingressus est.
Λάμποντος (35), καὶ τῆς χειμερινῆς δριμύτητος εἰς θερινὴν θάλψιν μεταχιρναμένης ἐπιεικῶς, κατὰ τὸ
προστεταγμένον αἱ δυνάμεις ἐπὶ τὸν αὐτοκράτορά συνηγείροντο. Ὁ δὲ ἀραρότως καθοπλίσας τὴν
στρατιάν, συναγομένην ὑπὲρ μυριάδας τὰς τετταράκοντα, τὸ σημεῖον διάρας ἐπῆει τὴν ἐπὶ τῆς
Ταρσοῦ.

β'. Ἐν ᾧ δὲ τὴν πορείαν διήνυε, τῶν ψιλῶν τις C 2. Iter dum faciebat, aliquis levis armaturæ
στρατιωτῶν, πρὸς τὴν δυσχωρίαν ὀκλάσας (ἔτυχε miles, viæ difficultate fessus (forte enim per con-
γὰρ δι' αὐλῶνος τὴν στρατιὰν βαθυτάτου, εἰς ἀποῤ- vallem profundissimam, crepidinibus hiatibusque
ῥῶγας καὶ σήραγγας κατακλειομένου, διαπορεύε- circumclusam, ibat agmen), quem humeris ferebat
σθαι), τὸν ὂν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔφερε θυρεὸν, κατὰ clypeum detractum præter viam projecit. Hunc
τὴν ὁδὸν ἀπέῤῥιψεν ἀποφορτισάμενος. Ἐπεὶ δὲ παρ- transiens imperator conspicatus, quemdam ex comi-
οδεύων ὁ βασιλεὺς τοῦτον τοῖς ὀφθαλμοῖς καθεώ- tatu clypeum tollere jubet: vixdumque in hospitium
ρακα, τῶν ἑπομένων τινὶ διᾶραι τὸν θυρεὸν ἐγκε- venerat, cum exquisivit quo sub centurione mereret
λεύεται· ἅρτι δὲ φθάσας πρὸς τὴν καταγωγὴν, ὑπό ille, qui absque prælio et periculis, clypeo abjecto
τίνα τῶν λοχαγῶν διηρευνᾶτο ταττόμενος ἂν εἴη ὁ armis propriis se exuisset. Cum non delituisset qui
διαμάχης καὶ κινδύνων χωρὶς ἀποφανθεὶς ῥίψασπις deliquerat, sed evestigio esset comprehensus, tor-
καὶ τὸ ἴδιον ὅπλον ἀποβαλών. Ἐπεὶ δὲ οὐ διέλαθεν vum ac transversum tuens imperator, « Die mihi, »

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[20] καταμωμώμενοι. Fort. καταμωκώμενοι. [21] ἥρους cod.

(31) Formula solemnis de muris Hierosolymitanis. Josephus de bello Jud. 914. A. τὸ ναστὸν ὕψος τῶν πύργων· ibidem F. ἐπὶ τεσσαράκοντα δ' ἦν τὸ ναστὸν αὐτοῦ ὕψος· aut 767. G κατιδὼν γοῦν τό τε ναστὸν αὐτῶν ὕψος. Dicitur autem ναστός eleganter de structuris plenis, hoc est, in quibus nullæ cavitates concamerationesque sint. Idem Josephus De bello Jud. 914. G. ὁ δὲ τρίτος πύργος, μέχρι μὲν εἴκοσι πηχῶν ναστὸς ἦν. Ibidemque 747. F. in portu Cæsariensi πύργον ναστὸν fuisse scribit De januis aureis S. Joannes Chrysostomus De educandis liberis 36. C. ὅλας δι' ὅλου ἀπὸ χρυσοῦ κατασκευάσθαι, παχείας καὶ ναστάς. Quod ideo moneo, quia in Timarione, inter Notitias Codd. mss. Bibliothecæ Reg. tom. IX. part. II. a me edito, p. 196. lin. penult. in verbis τῷ λαστῷ τῆς σφυρηλατήσεως legendum est ναστῷ· quod annotare tunc neglexi. Confer item Salmas. ad Solin. I. 768. A. — A ναστός vel potius a νάσσω derivatur vox νάγμα, stratum lapideum solideum, quo littora aut ripæ adversus vim aquarum vestiuntur, *crepido*. Josephus De bello Jud. 747. E. τὸ πρὸ αὐτῶν πᾶν κύκλῳ νάγμα τοῖς ἀποσαίνουσι πλατὺς περίπατος. Hesychius II. 652. A. Νάγματα· προβολαί. Sic enim ibi scribendum: editiones Νάματά, mendose.

(32) Εὐπερίγραπτος, *non late patens*, *brevis*, forma omissa Lexicis (nam vulgo atque elegantius dicitur εὐπερίγραφος), habet complures auctoritates, earumque aliquot satis idoneas. S. Gregorius Nyssenus In Hexaemer I. 2. A. ἃ γὰρ ἐκεῖνος εἶπεν ἐν ὀλίγοις τε καὶ εὐπεριγράπτοις τοῖς ῥήμασιν. De vita sancti Cregorii Thaumaturgi II. 978. B. λόγον σύμμετρόν τε καὶ εὐπερίγραπτον. S Basilius In cap. II. Esaiæ I. 879 Eustathius ad Odysseam 521. 43. Gregentius autem Tephrensis (quem cæteroquin elegantiæ Græcæ arbitrum non capiam) Disputatione cum Herbano Judæo 147. B. ἐν εὐτελεῖ τόπῳ τινὶ εὐπερίγραπτοι ἔσονται, usurpasse videtur pro, *facile describentur*, de numero, qui iniri facile potest. Apud Eustratium De operatione animarum post mortem, quem 415. A verba S. Gregorii Nysseni supra allata, λόγον σύμμετρόν τε καὶ εὐπερίγραπτον, iterasse video, Leo Allutius vertit, *sermonem bene definitum* : haud scio quam bene.

(33) Mireris epitheta opposita : Agathias 123, B. ἠθαγενὲς [sic] καὶ ἐπιχώριον.

(34) Prævit in hoc quoque Agathias 31. D.

(35) Hoc est ver anni 965, ad quem pertinent prælium Tarsense, ejusque urbis diu obsessæ deditio. Vid Elmacin. Histor. Sarac. 224. C. Anno sequenti 966, secundum quosdam Edessa occupata est et Antiochia tentata. Cedren. II. 655. D. Leo 43. A. Bellum Bulgaricum ad annum 967, rejiciendum videtur (quanquam secus sentit Pagi ad Baron. IV. 13. B.) : expeditio Sicula, a 964. suscepta, sequenti anno 965. finem habuit.

inquit, « ignavissime tu, si qua demisisset se ex longinquo hostilis incursio, quo tandem tutamento usus fuisses ad advertendos hostes quoniam clypeum ad viam projecisti ? » Ille, mortuus præ formidine, A ὁ τοῦτο δεδρακὼς, ἀλλὰ τὴν ταχίστην συνελαμβάνετο, βλοσυρόν τι τουτῳ καὶ λοξὸν ἀντωπήσας ὁ βασιλεὺς καὶ, Λέγε μοι, ἔφη, ἀγεννέστατε σὺ, εἴ γέ τις ἐπῆλθεν ἐξ ἀπόπτου [22] (36) πολέμου κατα

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[22] ἀπόπτου. Fort. ἀπροόπτου. Vide notam.

(36) Inutilis est conjectura ἀπροόπτου· nam hic et 11. B, ἐξ ἀπόπτου recte vertitur *ex occulto* : quod alibi 36. B. 86. A. Leo ait ἐκ τοῦ ἀφανοῦς. Etenim invenitur ἀποπτος significatu quadruplici, nondum illo satis, ni fallor, explicito. Quare haud ingratum diligentioris doctrinæ amantibus videar facturus, si quæ de voce ea notavi exprompsero. B Prima est significatio, quando ἀπό habet quasi vim negandi, ut ἄποπτος sit *visum effugiens* seu, vocabulo C. Celsi, *invisibilis*. Sophocles Œdipo tyr. 762. τοῦδ' ἄποπτος ἄστεος. Enarrator vetus, ἔξω τῆς θέας τοῦδε τοῦ ἄστεος. Idem Sophocles Ajac. 15. κἂν ἄποπτος ᾖς, *etsi inconspicua eras*. Ἄποπτος γὰρ ὁ ἀθεώρητος, ait Suidas 1· 290. C. Quapropter apud S. Justinum Martyrem Apologia pro Christ. 51, C. ἐπιστήμην τὴν ἀποπτον *scientiam occultam* interpretere potius quam cum Joanne Langio *scientiam consistentem*. Inde τὸ ἄποπτον *locus occultus(a)*. Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. I. 113. 6, ἐν ἀπόπτῳ τίθενται τὸν χάρακα. Hudsonus recte *in loco occulto castra posuerunt*. Ut nesciam quare alibi I. 338. 15. οἱ δὲ τῶν Οὐολούσκων ἡγεμόνες ἐξ ἀπόπτου τοῖς Ῥωμαίοις παρεβάλλοντες, verterit, *in locum exselsum, unde Romanos conspicere possent* : præsertim cum ex serie narrationis pateat; Volscos, Romanis οὐ προσδεχομένοις (lin. 31.), ἐξαπιναίως supervenire potuisse, Georgius Pisides De vanitate vitæ 89 sqq. :

> Τίς οὖν σκοπήσας ἐξ ἀπότου καρδίας
> Τὸ τοῦ βίου θέατρον αἰσχύνης γέμον,
> Θρήνῳ γελῶντι μὴ σβέσοι τὸ παίγνιον ;

Quis, ait *spectans ex occulto cordis, ex corde intimo*, etc. Fredericus Morellus minus apte, opinor : *Quis corde spectans ex inaspectabili*. Hic significationi cognata est altera. *remotus a nobis, disjunctas* : ut ideo ἐξ ἀπόπτου jam non *ex occulto*, sed *ex longinquo* vertendum sit. Sephocles Philoct. 467 :

. . . . . καιρὸς γὰρ καλεῖ
Ἱλιοῦν μὴ ἐξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ ἐγγύθεν σκοπεῖν.

Æschines loco celebrato Axiochi 149. Λ λαλεῖς, ὡς ἐξ ἀπόπτου θεώμενος· ἡμεῖς δ' ἴσμεν ἀκριβέστερον οἱ διὰ πείρας ἰόντες. Quippe sic commodius verti arbitror quam *e specula*, ut vult Fischerus ad h. l. Apud Philonem quoque, qui quinquies Æschinis imitatus locum est, De temulentia 202. A. De profug. 361. B. De vita Mosis 516. F. Quod omnis probus liber sit 670 F. (οὐ μόνον οὐκ ἐπιδῆναι τῆς χώρας, ἀλλ' οὐδ' ἐξ ἀπόπτου τὸ πατρῷον ἔδαφος θεάσασθαι δυναμένους.) De vita contemplat 691. E. dubium non est quin sit *e longinquo*. Penultimum ex allatis Philonis locis expressisse videtur Aristo Pellæus apud Euseb. Histor. Eccles. 118. D. de Adriano Cæs. Judæis imperante, ne μηδ' ἐξ ἀπόπτου θεορεῖν τὸν πατρῷον ἔδαφος, *ne e longinquo quidem* : item ipse Eusebius De martyr. Palæstin. 334. C. In Plutarcho quoque Eumen. 592 E. τόπον ἐξ ἀπόπτου καταφανῆ, *locum e longinquo videndum* vertandum arbitror potius quam cum Xylandro *ex edito conspicuum*. Ab hac significatione prorsus differt tertia, qua ἄποπτος reddi debet, locus ἀφ' οὗ τις δύναται ἰδεῖν μακράν, ut verbis utar Phavorini Dictionar. 72. *verso* : nec inepte interdum vertere possis *sublimis editus*. S Gregorius Nazianz. Invectiva in Julian. I. 78. A. ὥσπερ ἐξ ἀπόπτου τινὸς καὶ μεσαιτάτης περιωπῆς. S. Joannes Chrysost Orat o. in Abraam. v 44. 22. ἐξ ἀπόπτου καὶ μετεώρου τόπου. Idem Orat. XIII. ad Stelechium VI. 151. 2. ἔκ τινος ἀπότου κορυφῆς. Inveniturque sæpissime eo sensu τὸ ἄποπτον substantive *locus inde prospectus patet, spetula*. Josephus Antiq. 461. B. ἑστιώμενος γὰρ ἐν ἀπόπτῳ μετὰ τῶν παλλακίδων. De bello Jud. 737. B. ἐξ ἀπόπτου δὲ Ἱρώδης ἀποβλέπων, *e specula hæc prospiciens*. Atque dilucidius in Vita Constantini Eusebius 512 A. loco eleganti, quem ideo, quamvis longum, exscribam : Οἱ δέ τις οὐρανοπέτης ἀετὸς ὀξυωπέστατος ἄνωθεν ἀφ' ὑψηλοῦ τε πορρωτάτω διεστῶτα κατὰ τῆς γῆς ἴδοι· ὧδε καὶ οὗτος τῆς αὐτοῦ καλλιπόλεως τὴς βασιλικὴν ἀμφιπολεύων ἑστιαν, δεινόν τι ψυχῶν θήρατρον ἐπὶ τοῦ Φοινίκων λανθάνον ἔθνους ἐξ ἀπόπτου συνεῖδεν, *tanquam e specula prospexit*. Quæ iisdem fere verbis iterata vide Orat. de laudib. Constant. 625. B. Jungitur interdum cum σκοπιά. Eusebius Hist. Eccles. 41. B. ἄνωθεν ποθεν ὥσπερ ἐξ ἀπόπτου καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς βοῶντες, *quasi* C *ex loco edito atque, specula* licet sit aliter in Valesii versione : interdum cum περιωπή, ut apud Leonem nostrum 26. A. Adjectivum autem ἄποπτος construitur cum præp. εἰς in Plutarch, Camill. *151. F.* τῆς μὲν Ὁμονοίας ἱερὸν — εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἄποπτον, *unde erat in forum atque concionem despectus* : tametsi id quoque ab aliis aliter exponitur. Cognata est cum hac significatione quarta, primæ fere opposita, qua ἄποπτος jam non reddendum est id unde prospicere aliquid, sed quod ipsum conspicere possis, *sub oculis positus, visibilis* ut Pliniano verbo utar. Plutarchus Lucul. 497. D. καταφανὴς ἦν ἡ στρατοπεδεία καὶ ἄποπτος. Josephus Antiquit. 53E. A. 503 B. ubi de Herode : ἦν γὰρ αὐτῷ ἄποπτα τὰ γινόμενα. Hudson. ed. Haverc amp. I. 732. B. vertit, *omnia quæ facta erant* (malim *fiebant*) *prospiciebat*. Heliodorus Æthiopicis 422 τοῦ τε ῥήγματος ἀπόπτου γενομένου, *cum ruptura conspici posset*. Inde τὸ ἄποπτον jam non D *specula*, sed contra (sæpe enim interesse multum potest inter hoc et illud) *locus omnibus conspicuus*. Josephus de Ptolemæo Hyrcani matrem in muro flagris cædente Antiq. 448. E. ἐξ ἀπόπτου ἠκίζετο. Neque alio sensu Philonem Legatione certe ad Cai. 793 D. (nam quinquies alibi apud eum aliter interpretandum dixi) usurpasse arbitror : ἐπεὶ δὲ ὁ Πετρώνιος ἐξ ἀπόπτου κατεφάνη, *in loco conspicuo apparuit :* Thomas Mangey nescio quam bene ed. II. 579 lin. 51. *in loco superiore*. Cum dativo Josephus De bello Jud. 926. F. ἐν ἀπότῳ τοῖς πολεμίοις, *conspicuo hostibus loco*.

Hæc exposui paulo fusius de quatuor significationibus vocis ἀποπτος, quod minus adhuc ab eruditis distinctas viderem. Nec, si excipis Lexicon Schneiderianum, ac pauca alia, quidquam verius existimo, quam quod ait Frid. August Wolfius, harum rerum summus arbiter, *Beitray zur Geschichte des Somnambulismus* 403. C. conquerens de

(*a*) Vide tamen notam eruditam V. summi Lobeckii ad Ajac. 15. ed. 222. B.

δρομὴ, τίνι ἂν ἔρκει πρὸς ἀποτροπὴν ἐχρήσω τῶν δυσμενῶν, τὸν θυρεὸν ἀποβαλὼν, παρὰ τὴν ἀταρπιτόν ; » Ὁ δὲ, πεπηγὼς ὑπὸ τοῦ δέους, διέμενεν ἀχανής. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ αἰκίαις καταξᾶναι τὸν αὐτοφονευτὴν (37) ἑαυτοῦ τῷ λοχαγῷ ἐγκελεύεται, ἐκτεμόντι τε καὶ τὴν ῥῖνα θεατρίσαι κατὰ τὸ στρατόπεδον. Ἐκεῖνος δὲ, εἴτε οἰκτῳ ληφθεὶς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, εἴτε καὶ δώροις ἐπιβολῇ χαυνωθεὶς, ἀσινῆ διαφῆκε τὸν ἄνδρα. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διιόντα τοῦτον ὁ βασιλεὺς ἰωρακὼς, τὸν λοχαγὸν εἰσκαλεῖ καὶ, « Ὦ, φησὶν, ἀτέραμνε καὶ θρασυκάρδιε σὺ, πῶς ἔτλης μὴ παραγαγεῖν εἰς ἔργον τὸ κελευσθέν ; ἢ δοκεῖς πλεῖον ἐμοῦ τουτουί [23] κήδεσθαί σοι τοῦ στρατοῦ ; εἰς παιδείαν ἐγὼ τῶν λοιπῶν τὴν τοιαύτην διωρισάμην ἐκτῖσαι ποινὴν τὸν τὸ ἑαυτοῦ ὅπλον ἀπορῥιψάμενον· ὡς μήτινες τὸ τούτου ἀμελὲς καὶ νωθρὸν μιμησάμενοι ταυτὸ τοῦτο διαπράξοιντο, κἂν τῷ καιρῷ τῶν ἀγώνων γεγυμνωμένοι τῶν ὅπλων καταλαμβάνοιντο, καὶ οὐκ ἂν φθάνοιεν πρὸς τῶν ἐναντίων ἀναιρούμενοι. » [P. 36.] Σφοδρῶς οὖν αἰκίσας τὸν λοχαγὸν καὶ τῆς ῥινὸς ἀφελόμενος, δέος ἐνῆκε παντὶ τῷ στρατῷ, μηκέτι ἀμελῶς διακεῖσθαι περὶ τὸν οἰκεῖον ὁπλισμόν.

γ'. Ἄρτι δὲ κατὰ τὴν περίχωρον γενόμενος τῆς Ταρσοῦ, ἐνταῦθα στρατοπεδεύεται καὶ χάρακα κυκλόθεν πηξάμενος, καρτερῶς τά τε λήϊα καὶ τοὺς λειμῶνας, τοῖς ἄνθεσι καὶ παντοίων δένδρων ἰδίαις κομῶντας, δηοῦν καὶ ἀποκείρειν προσέταττεν, ὡς ἐξ ἀπόπτου ἡ διαμάχη τούτῳ εἴη, καὶ μή τινα τοῖς Βαρβάροις ἐξῇ ἐν τοῖς ἀμφιλαφέσι χωρίοις λόχον ἐγκαθιστάνειν, καὶ τῇ Ῥωμαϊκῇ στρατιᾷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπιτίθεσθαι. Ἦν οὖν τὴν χώραν ἰδεῖν τὸν οἰκεῖον ὡραϊσμὸν ἀποβάλλουσαν· εὐδαίμων γὰρ ἅπασα καὶ εὔβοτος [24] (38) καὶ φυτῶν ἰδίαις κατάκομος, ὅσα οἵδε φέρειν ὀπώρας παντοίας χυμούς. Ταρσεῖς δὲ ταῖς κατὰ Ῥωμαίων ἤδη προβάσαις νίκαις ἐπαιρόμενοι, θρασεῖς τέως καὶ ἀγέρωχοί τινες ἐξητάζοντο, οὐκ ἠνείχοντό τε κατέχειν ἐν ἑαυτοῖς τὸν θυμὸν, ἀλλ' ὑπεξιόντες τοῦ ἄστεος ἐς καρτερὸν ἐξ ἀντιπάλου παρεκροτοῦντο [25] συνασπισμὸν, τολμητίαι τινὲς καὶ θαῤῥαλεώτεροι τοῦ μετρίου πρὸ τῆς τοῦ πολέμου πείρας ἀναδεικνύμενοι. Ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ αὐτὸς τὸν [26] ἄλκιμον καὶ ῥωμαλέον τῆς στρατιᾶς ὑπεξῆγε τοῦ χάρακος (39), ἐν μεταιχμίῳ τε καθίστη τὰς φάλαγγας (40), κατὰ μέτωπον μὲν τοὺς πανσιδήρους ἱππότας ἱστῶν, ἐξόπισθεν δὲ τοξότας

stabat stupens. At imperator centurioni mandat, ut eum, qui se ipse morti dicasset, verberibus cæsum nasoque præciso per castra traduceret. Verum enimvero is, sive misericordia captus hominis, sive nummis traditis mollitus, incolumem dimisit militem. Postridie ejus diei prætereuntem illum ipsum imperator conspicatus, centurionem introvocari jubet, et, **58** « O præfracte et temerarie tu, inquit, qui fit ut ausus sis ad exitum non perducere imperatum ? Num putas minus mihi quam tibi curæ esse istum exercitum ? Ad erudiendos reliquos ego decreveram, ut ejusmodi pœnam is ferret, qui arma abjecisset sua : ne qui incuriam ejus ignaviamque imitati id ipsum facerent, temporeque prælii nudi armis deprehensi ab hostibus actutum oppressi interirent. » Ita centurione vehementer verberato, nasoque ei amputato, metum incussit omni exercitui, ne iam indiligiter ageret in curandis armis.

3. Cum in agrum Tarsensem pervenisset, castris factis oppidoque circumvallato, campos atque prata, floribus variarumque arborum formis læta, penitus vastari cædique jussit, ut in conspicuo prælium fieret, neque ullas Barbaris liceret in contectis locis ponere insidias, in Romanumque exercitum ex occulto cooriri. Vidisses tunc agrum suo decore spoliari : etenim erat ubique opimus, pabulo lætus, stirpium varietate comans, fundentium pomorum cujusque generis sapores. Tarsenses, superioribus victoriis ex Romanis reportatis elati, feroculos sese de principio arrogantesque præbuerunt : cumque in se continere animos non possent, egressi oppido **59** in firmam phalangem ex adverso constipabantur, audaces se atque fidentes plus quam satis erat ante belli periculum ostendentes. Imperator item quidquid firmum valensque erat in exercitu, ex castris educit, infesta acie legiones constituit. In fronte collocat equites cataphractos, post hoc sagittarios et funditores : hos tela in adversarios mittere jubet. In dextro cornu ipse consistit : innumeram equitum catervam inducens : in sinistro Joannes cognomento Tzimisces, Ducis officio deco-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[23] τουτὶ cod. et paulo post Leo scribere debuisset κήδεσθαι σύ. [24] εὔωτος cod. Sed vid. 5. A. εὐδαίμων γὰρ ἡ χώρα — εὔβοτός τε καὶ εὔμηλος. [25] παρεκροῦντο. [26] τόν. Leg. τό.

conditione dictionariorum Græcorum : *Die griechischen Wœrter sind noch in den besten Lexicis schlecht oder vielmehr gar nicht erklœrt* u. s. w. Ut ideo nihil magis conferre putem ad interiorem cognitionem linguæ Græcæ, quam si ad discernendas ejusdem vocabuli varias potestates, analogiam et logicam secutus, e sua quisque penu quæ notaverit afferat, unde Lexicographi æque ut Grammatici seligere quæ velint, et expendere, et convertere, ad usus suos possint.

(37) Dedisse veram lectionem opinor, quanquam in Cod. sit αὐτοφονατήν, vocemque αὐτοφονευτὴς eruditi dubiam carentemque auctoritate putent. Invenitur apud S. Clement. Rom. Constitt. Apostolor. 130 *verso :* καὶ Καΐαφας ὕστερον αὐτοφονευτὴς ἑαυτοῦ ἐγένετο. Formas elegantiores αὐτοφόνος atque αὐτοφόντης habent Lexica.

(38) Εὔβοτος, quod reposui pro scriptura Cod. εὔωτος, iteratur quoque 41. A.

(39) Præivit Agathias 42. D.

(40) Hæc Combefisius vertit IV, p. 12, *mediusque inter cohortes stetit.*

ratus, præliabatur, vir ardenti ingenio, qui audacem se et fervidum si quis alius ostenderat, tametsi corpore brevis plus quam attinebat erat, ad effigiem fabulati Tydei bellipotentis; verum heroica quædam inerat virtus ac vis in parum specioso corpore. Imperator ubi classicum cani jussit, videndas se præbuerunt admirabili ordine commotæ legiones Romanæ, et campus totus fulgore armorum micuit. Nec tulerunt hanc impressionem Tarsenses: sed, strue hastarum telisque eorum qui a tergo jaculabantur propulsi, evestigio in fugam se converterunt, inque oppidum turpiter conclusi sunt, plurimis suorum hoc in conflictu deperditis. Magnus præterea timor eos incessit, posteaquam tantum exercitum ordine procedentem conspexerant. Ita murum oppidi a se occupatum tormentis missilibus firmant: ipsi mœnibus abditi obdurabant, adventum hostium excepturi.

A καὶ σφενδονήτας βάλλειν τοὺς ἐναντίους προστιτχώς. Εἰς τὸ δεξιὸν δὲ κέρας αὐτὸς εἰστήκει, μυρίων ὅρον ἱππέων ἴλην ἐπιφερόμενος· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον Ἰωάννης, ᾧ τὸ ἐπώνυμα Τζιμισκῆς, τῇ τοῦ δουκὸς τιμῇ σεμνυνόμενος, διδγωνίζετο, ἀνὴρ σφοδάζων τε τῷ θυμῷ (41), καὶ τολμητίας ἐκτόπως καὶ θερμουργὸς εἰ καί τις ἄλλος ἀποδεικνύμενος, εἰ καὶ τὸ σῶμα βραχύς τις ὑπὲρ τὸ μέτριον ἦν, κατὰ τὸν μυθολογούμενον Τυδέα τὸν μαχητήν· ἀλλά τις ἡρωϊκὴ ἐνῆν ἀλκὴ καὶ ὁρμὴ ἐν τῷ μικροπρεπεῖ ἐκείνου σώματι. Τοῦ δὲ αὐτοκράτορος ἐγκελευσαμένου τὸ ἐνυάλιον ἐπαυλεῖν, ἦν ἰδεῖν ἀμηχάνῳ κόσμῳ τὰς Ῥωμαϊκὰς κινουμένας φάλαγγας, καὶ τὸ πεδίον ἅπαν τῇ αὐγῇ τῶν ὅπλων καταστραπτόμενον. Οὐκ ἤνεγκαν τὴν τοσαύτην ῥοπὴν οἱ Ταρσῆς· τοῖς δὲ ὠθισμοῖς τῶν ἀκόντων καὶ τοῖς ἀκροβολισμοῖς B τῶν βαλλόντων ἐξόπισθεν βιαζόμενοι, ἑαυτῆς ἐλαύναν εἰς φυγήν, καὶ πρὸς τὸ ἄστυ συνεκλείοντο ἀλλήλοις, πλείστους τῶν οἰκείων παρὰ ταύτην ἀποβάλλοντες [27] τὴν προσβολήν. Δεινὴ δέ τις ὑπεισῆλθε τούτους ἐπὶ τηλικαύτην μετ' ἐμπειρίας ἀθρήσασι χωροῦσαν πληθύν. Τὸν περίβολον οὖν διειληφότες τοῦ ἄστεος καὶ τοῦτον ταῖς ἀφετηρίοις [P. 37] κατοχυρωσάμενος (42) μηχαναῖς, διεκαρτέρουν ἀπρόϊτοι, τὴν ἐπήλυσιν τῶν ἐναντίων ὑποδεχόμενοι.

60 4. Nicephorus imperator cum accessu plane expugnatuque difficile esse oppidum sciret, neque corona capi posse, constituit, non in discrimen se offerre inconsiderata certandi cupiditate, sed fami civitatem tradere, quæ crudeli necessitate esset vel invitam subactura. Hoc inito consilio diligentibus custodiis oppidum cinxit. Tarsenses, quoad intensior fames non penitus eos exhauserat, e turribus jacula C in Romanos conjiciebant. Posterius vero, cum miserabiliter eos consumeret rerumque necessariarum inopia corpora infirmaret, vidisses desperationem ultimam, diram mœstitiam quæ occupaverat oppidum, mortuosos homines, ab umbra spectri nihil differentes. Nam inediæ calamitas miserrima est penitusque lethalis: corporis formositatem emacerat, calorem frigore exstinguit, aranei texti instar tegmina circa ossa pendeant efficit, mortemque ut pedetentim accedat evocat. Ad extremum, cum intolerabili famis incommodo tamque magno exercitui obsistere non possent, pactionem cum imperatore faciunt, seque ei dedunt, iis conditionibus, ut qui vellent potestatem haberent ad interiora Syriæ libere se conferendi. Id cum concessisset, induciis D factis, incunctanter exire ex oppido eos jussit corpora et necessarium vestitum solum efferentes. Sic **61** urbe occupata prædæ partem, divitias innume-

δ'. Νικηφόρος δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, ἐπεὶ δυσπρόοδον [28] ἀτεχνῶς ἤδει καὶ δυσέμβολον οὖσαν τὴν πόλιν, καὶ μὴ ἐξ ἐφόδου ἁλώσιμον, ἔγνω μὴ διακινδυνεύειν πολεμησείοις ἀβούλευτα, ἀλλὰ τῷ λιμῷ παραδώσειν [29], ὃς γε τῇ χαλεπῇ κατανάγκῃ καὶ ἄκουσαν παραστήσεται. Τοῦτο δὴ βουλευσάμενος ἀκριβέσι φρουραῖς τὸ ἄστυ διέζωσε. Ταρσεῖς δέ, ὡς μὲν οὔπω μὴ ἐμβαθύνας ὁ λιμὸς ὁλοτελῶς αὐτοὺς ἐξεπίεζεν, ἀπὸ τῶν πύργων ἀκοντίζοντες εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἔβαλλον. Ἐπεὶ δὲ τούτους οἰκτρῶς ἐσεβόσκετο, καὶ ἀπορία τῶν ἀναγκαίων τὰ σώματα ἐλυμαίνετο, ἦν ἰδεῖν ἀμηχανίαν δεινήν, καὶ γαλεπὴν σκυθρωπότητα, ἥτις κατεῖχε τὴν πόλιν, ἐκφοβοῦσά τε τοὺς ἄνδρας, καὶ σκιᾶς εἰδώλων οὐδὲν διαφέροντας. Τὸ γὰρ τοῦ λιμοῦ [30] πάθος οἰκτιστον καὶ λίαν ὀλέθριον· ἐκτῆκον γὰρ τὸν ὄγκον τοῦ σώματος καὶ τὸ θερμὸν ἀποσβεννύον ψυχρότητι, ὥστε [31] ὃν ἀράχνιον (43) τοῖς ὀστέοις τὸ ἔλυτρον περιπεπνεσθαι διατίθησι, κατὰ μικρὸν ἐπιέναι τὸν θάνατον ἐκκαλούμενον. Ἐπεὶ οὖν οὐ γ οἷοί τε ἦσαν πρὸς τὸ ἄμαχον τοῦ λιμοῦ πάθος καὶ πρὸς τοσαύτην στρατιὰν διαμάχεσθαι, σπένδονταί τε τῷ βασιλεῖ καὶ ὑπείκουσιν [32], ἐφ' ᾧ τὸν βουλόμενον ἐπὶ τὰ ἐνδοτέρω Συρίας ἀκωλύτως χωρεῖν. Ὁ δὲ, εἴξας καὶ τούτοις σπεισάμενος, θᾶττον ἐξιέναι τῆς πόλεως ἐκελεύσατο, τὰ σφῶν σώματα καὶ τῶν ἀναγκαίων [33]

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[27] ἀποβάλλοντες. Fort. ἀποβαλόντες. [28] δύσπροδον cod. [29] παραδώσειν. Melius παραδιδόναι. [30] λιμοῦ πάθ. οἰκτιστον. Odyss. M. 342 λιμῷ δ' οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν. [31] ὡσανεί ὄν. Nisi mavis scribere ὡς ἀνεῖον, hoc est ὡς ἀνθρώπειον. [32] ὑπήκουσιν cod. [33] Leg. τὸν ἀναγκαῖον.

(41) Σφαδάζοντες τῷ θυμῷ Agathias 42. B.

(42) Verbum κατοχυρόω, *munio*, *communio*, et e Lexicis abest, et ex scriptoribus, ut existimo, antiquis. Apud recentiores inveni, velut bis in Vita S. Nili junioris a contubernali ejus scripta, ad cognocendumque Apuliæ sæc. IX. statum vehementer utilis, 62. B. πάλιν κατοχυρώσας ἑαυτὸν τῇ πρὸς τὸν ὅσιον πίστει· et 99. C. κατωχυρώσας [sic] αὐτοῦ τὴν καρδίαν τῇ πίστει. Item semel in Vita S. Chrysostomi ab anonymo edita VIII. 320. 11.

(43) Fort. legend. ὡσὰν οἷον ἀράχνιον, vel, ὡσὰν νητὸν ἀράχν.

μόνον περιφέροντας ἱματισμόν. Οὕτω δὴ τὴν πόλιν αἱρεῖ, καὶ τῆς λείας τὸ μὲν τῇ στρατιᾷ διανείμας εἰς ἀναρίθμητον πλοῦτον συναγόμενος, καὶ τοὺς σταυρικοὺς τύπους ἀνειληφὼς, οὓς ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθων ἐξειργασμένους κατὰ διαφόρους μάγας, τὴν Ῥωμαϊκὴν δύναμιν τρέποντες (44), οἱ Ταρσεῖς ἠχμαλώτισαν [34], καὶ τὴν πόλιν ἀποχρώσῃ στρατιᾷ κατασφαλισάμενος, πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἦετο. Παραλαβὼν δὲ ταύτην, καὶ παρὰ τοῦ δήμου δεχθεὶς μεγαλοπρεπῶς, ἐν τῷ περιπύστῳ τε καὶ θείῳ σηκῷ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας σταυροὺς ἀνεθεὶς, ταῖς τῶν ἵππων ἁμίλλαις καὶ τοῖς λοιποῖς θεωρίοις ἦστο τὸν δῆμον εὐφραίνων. Φιλοθεάμονες γὰρ [35] τῶν ἄλλων ἀνθρώπων Βυζάντιοι.

A rabiles comportatas, exercitui distribuit: receptisque crucium effigiebus, quas ex auro atque gemmis facta variis præliis fuso Romano exercitu Tarsenses ceperant, ubi oppidum idoneo præsidio firmaverat, ad urbem imperatoriam est reversus. Quo cum pervenisset, a populo susceptus magnifice in nobili ac divino templo captas cruces deposuit: sedebatque ludis equestribus ac muneribus reliquis populum delectans. Spectaculorum enim avidi sunt præter cæteros homines Constantinopolitani.

[P. 38] ε'. Ἄρτι δὲ περὶ ταῦτα σχολάζοντι ἄγγελοι τῶν Μυσῶν, πρὸς αὐτὸν ἀφιγμένοι, τοὺς εἰθισμένους ἀπαιτεῖν ἔλεγον φόρους τὸν ἀρχηγὸν ἑαυτῶν, ἐφ' ᾧ καὶ αὐτοὺς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα στεῖλαι τὰ νῦν. Ὁ δὲ θυμῶν παρὰ τὸ εἰωθὸς πληρωθὸς (ἰσχυρογνώμων γάρ τις ἦν, καὶ μὴ εὐείκτως ὀργῇ ἁλισκόμενος), καὶ ἀνοιδήσας ὑπὲρ τὸ μέτριον, γεγωνοτέρᾳ τε χρησάμενος, ἥπερ εἰθιστο, τῇ φωνῇ, « Δεινὰ Ῥωμαίοις, ἔφη, περιέστηκε νῦν, εἰ τοῖς ὅπλοις τὸ ἀντίξουν ἅπαν καταστρεφόμενοι [36], ἔθνει Σκυθικῷ, πενιχρῷ τε τηνάλλως καὶ μιαρῷ, δίκην ἀνδραπόδων φόρους ἐκτίσουσι. » Βάρδαν δὲ τὸν αὐτοῦ γενετὴν ἐπιστραφεὶς (ἔτυχε γὰρ συνεδριάζων αὐτῷ, Καῖσαρ ἀναδειχθείς) ἤρετο διαπορούμενος, ὄντι βούλοιτο τοῖς Μυσοῖς ἡ τῶν φόρων, ἢν τῶν Ῥωμαίων αἰτοῦσιν, εἰσπραξις: « Οἰκέτην ἆρά με γεγεννηκὼς [37] λέληθας; καὶ ὁ τῶν Ῥωμαίων σεβάσμιος βασιλεὺς ἔθνει πενεστάτῳ καὶ μιαρῷ φόρους τελῶν ὑποκείσομαι; » Ῥαπίζειν οὖν κατὰ κόρρης θᾶττον τοὺς ἀγγέλους προσέταττε, καὶ, « Ἄπιτε, ἔφη, καὶ τῷ σκυτοτρώκτῃ καὶ διφθερίᾳ ὑμῶν ἄρχοντι ἀπαγγείλατε, ὡς Ὁ τῶν Ῥωμαίων κράτιστος καὶ μέγιστος βασιλεὺς ἐξαυτῆς τὴν σὴν μετελεύσεται χώραν, ἐντελεῖς σοι τοὺς φόρους ἀποδιδούς· ὡς μάθῃς, τρίδουλος ὢν ἐκ προγόνων, δεσπότας τοὺς Ῥωμαίων ἡγεμόνας ἀνακηρύττειν, οὐχ ὡς ἀνδράποδα τούτους φόρους αἰτεῖν. » Ταῦτα εἰπὼν τοὺς μὲν εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν ἀνατρέχειν ἐξέπεμπεν· αὐτὸς δὲ στρατιὰν [38] ἀξιόμαχον συναγηοχὼς, ἐχώρει κατὰ Μυσῶν (45)· καὶ φρούρια μὲν, ὅσα Ῥωμαίοις ὅμορα

5. Quibus rebus cum esset occupatus, ecce advenerunt legati Mœsorum dicentes, regem suum solita tributa poscere: hujus rei causa illum se ad imperatorem nunc misisse. Is vero stomachi præter consuetudinem plenus (lentus enim erat alias neque subitæ iracundiæ obnoxius), inflatus supra modum, contentiore quam qua uti solebat voce, « Ærumnæ Romanos, inquit, circumsistunt nunc, si, adversario quolibet armis subacto, genti Scythicæ, eique inopi atque impuræ, ritu mancipiorum tributum pensuri sunt. » In Bardamque patrem conversus (forte enim assidebat is, Cæsar renuntiatus), percunctatus est velut ambigens, « quid sibi vellent Mœsi hac **62** tributorum, quam Romanos poscunt, exactione? An vernam me genuisti inscientem? et Romanorum imperator Augustus genti egentissimæ ac spurcæ tributarius obnoxiusque ero? » Tum alapis evestigio legatos cædi jussit, et, « Abite, inquit, et pellivoro mastrucato regi vestro nuntiatote, potentissimus maximus imperator Romanorum jamjamque obibit tuam regionem, integrumque tibi tributum persolvet: ut discas, ter servule, a majoribus verna natus, dominos nuncupare Romanorum principes, neque illos ut mancipia tributum poscere. » His dictis, eos ut in patriam recurrerent missos fecit: ipse justo contracto exercitu adversus Mœsos profectus est: castella Romanis finitima prima aggressione cepit. Regionem vero considerans eamque saltuosam atque præcipitiis asperam videns (nam, ut poetice loquar, in Mœsorum terra « ma-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[34] ἠχμαλώτησαν cod., sed infra D. αἰχμαλωτισθέντας. [35] γάρ. Deest hic μᾶλλον sive πρὸ, quod Leonem arbitror consulto omisisse, ut supra 28. A. [36] καταστρεφόμενοι. Oportebat καταστρεψάμενοι aut κατεστραμμένοι. [37] γεγεννηκώς. Participium, quod non sæpe occurrit, invenio quater apud S. Joannem Chrysostomum: dativum τοῖς γεγεννηκόσιν Homil. XXVI. in prior. ad Cor. III, 415. 16. accusativum τοὺς γεγεννηκότας ibid. 408. 4. 415. 19 et Oratione in illud, *Saulus spirans*, etc. VIII. 42. 14. item passim apud alios auctores minus bonos. Codex mendose γεγενηκῶς (sic) λέλυθας. [38] στρατίαν cod.

(44) Ut in clade Stypiotæ, pro ipso Tarsi oppido. Cedrenus II. 655. C.

(45) De tempore hujus belli cum Bulgaris, a plerisque silentio prætermissi difficultates oriuntur Leo expeditionem Syriacam Nicephori, ubi Antiochia tentata est, ad an. 968. rejicere videtur, bellum Bulgaricum an. 966, locare, nec hoc sine specie: quia jam an. 967. repentina Russorum vis in Bulgariam ingruit (v. Engel *Geschichte des Ungrischen Reichs und seiner Nebenlander* I. 363. B. et Schlozer *Nestor*. od. *Russische Annalen in ihrer Grundsprache* V. 128. B.). Eumdem ordinem temporum Pagium ad Annal. Baron IV. 13. B. et 19. C. constituisse video. Contra Cedrenus II. 655. D. diserte ait, Nicephorum non 968, sed tertio imperii anno, qui est an. 966, intrasse Syriam, Antiochiamque tentasse; eademque computatione Le Beau usus est. *Hist. du Bas Empire*, XVI. 114. C. Controversiam dirimit testimonium Luitprandi Legat. ad Niceph. Phoc. 148. C. qui Nicephorum mense Au-

lum malo gravius super ingruit usque: »saltuosum ac silvestrem locum cavernosus et abruptus excipit, et hunc rursus paluster ac madidus: aquosa plane regio, memoribus densa, montibus inviis undique clauditur, ad Æmum atque Rhodopen sita, amnibusque maximis circumflua): hanc Nicephorus imperator videns, committendum non putavit, ut copias **63** Romanas incomposito ordine per loca parum tuta ductas velut pecora Mœsis concidendas præberet. Aiunt enim haud semel offendisse Romanos in angustiis Mœsiæ, esseque ad internecionem trucidatos.

A ἦν, εἶλεν ἐξ ἐπιδρομῆς. Τὴν δὲ χώραν περισκεψάμενος, καὶ ταύτης τὸ ἀμφιλαφὲς καὶ κρημνώδες ἰδών (ποιητικῶς γὰρ εἰπεῖν, τῇ τῶν Μυσῶν χώρᾳ πάντῃ [39] νακὸν κακῷ ἐστήρικται, καὶ τὴν ἀμφιλαφῆ καὶ λοχμώδη χώραν σηραγγώδης [40] (46) καὶ κρημνώδης ἐκδέχεται εἶτ' αὖθις ἐκείνην τελματώδης τε καὶ σομφώδης· ὑδρηλὴ γὰρ ἐκτόπως ἡ χώρα, καὶ λίμνη ἁλσώδης, καὶ ὄρεσι δυσβάτοις ἑκασταχοῦ περικλείεται, παρὰ τὸν Αἶμον (47) καὶ τὴν Ῥοδόπην κατῳκισμένη καὶ ποταμῶν τοῖς μεγίστοις περιῤῥεομένη· ταύτην Νικηφόρος ὁ βασιλεὺς θεασάμενος, οὐκ ὤετο δεῖν δύναμιν τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀσύνταχτον δι' ἐπισφαλῶν χωρίων ἐξάγοντα, ὡσανεὶ βοσκήματα παρασκευάσαι κατακοπῆναι πρὸς τῶν Μυσῶν. Λέγεται γὰρ, πολλάκις ἡττᾶσαι Ῥωμαίους ταῖς δυσχωρίαις Μυσίας, πανολεθρίᾳ περιπεσεῖν.

6. Constituit igitur, per aspera atque ancipitia loca minime subire periculum. Proinde revocato exercitu Constantinopolim revertit, et Calocyrem, patricia dignitate auctum, temerarium præterea calentisque ingenii hominem, ad Tauroscythas, quos vulgaris lingua Russos nominare consuevit, misit, ut his aurum distribueret a se illi traditum, ad centenaria quindecim pondo, eosque in Mœsorum fines perduceret, quos occuparent. Ita Calocyres quidem ad Tauroscythas profectus est: ipse in circum oscendens equestres ludos editurus consedit. Inter quæ imperavit scholis, ut in arenam descendentes inque acies oppositas separatæ, districtis gladiis per ludum inter se concurrerent, ad bellumque ita exercerentur. Constantinopolitani vero, rei militaris ignari, gladiorum fulgore pertimefacti, simulque militum concursum strepitumque veriti, atque ob spectaculi novitatem formidine affecti, in fugam se conjecerunt, ad suosque quisque lares cursim perrexit. Ibi impulsu temere ruentium haud exigua strages facta est, conculcatis suffocatisque misere plurimis. Hæc calamitas odii civitatis in **64** imperatorem origo exstitit. Accessit fratris ejus Leonis Curopalatæ iniquitas: qui virili militarique vitæ genere relicto ad sedentarium et quæstuosum se transtulerat, hiansque avaritia atque cupiditate cum annonæ angustias inferebat, tum rerum necessariarum immanem penuriam. Parvo enim emptum frumentum vendebat magno. Manabatque susurratio per civitatem, querelas spargente plebe, quasi geminum par fratrum, publicas calamitates quæstui habens, in eamdem turgentem peram corrivaret

B ζ'. Ἔγνω οὖν, μὴ διὰ δυσεμβόλων καὶ περισφαλῶν χωρίων διακινδυνεύειν. Ὅθεν ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πρὸς τὸ Βυζάντιον ἤλαυνε, καὶ Καλοκύρῃ, ἐκεῖνον τῷ τῶν πατρικίων τιμήσας ἀξιώματι, ἄνδρα ὁρμητίαν τηνάλλως καὶ θερμουργὸν, ἐς τοὺς Ταυροσκύθας ἐξέπεμψεν, οὓς ἡ κοινὴ διάλεκτος Ῥῶς εἴωθεν ὀνομάζειν, ἐφ' ᾧ διανείμαντα τούτοις [P. 31] χρυσὸν, ὃν αὐτῷ ἐνεχείρισεν, εἰς κεντηνάρια πεντεκαίδεκα (48) συγκεφαλαιούμενον, ἐς τὴν χώραν καταγαγεῖν τῶν Μυσῶν, ἑαυτὴν αἱρήσοντας. Ἀλλ' ὁ μὲν Καλοκύρης ἐς τοὺς Ταυροσκύθας ἠπείγετο· αὐτὸς δὲ παρὰ τὸ θέατρον ἀναβὰς, ἱππικὸν ἀγῶνα καθῆστο τελῶν. Καὶ δῆτα τοῖς περὶ αὐτὸν στρατιώταις ἐκέλευε, καταβάντας ἐπὶ τὸ στάδιον καὶ εἰς ἀντιπάλους ἀποκριθέντας φάλαγγας σπασαμένους τὰ

C ξίφη, κατὰ παιδιὰν ἐπαλλήλοις [41] χωρεῖν, καὶ ταύτῃ γυμνάσασθαι πρὸς τὸν πόλεμον. Βυζάντιοι δὲ, πολεμικῶν ἔργων ἀγνῶτες τυγχάνοντες (49), τὴν τῶν ξιφῶν καταπλαγέντες αὐγὴν, καὶ τὴν ὄψιν τῶν στρατιωτῶν ὁρμὴν καὶ τὸν πάταγον ὑποδείσαντες, ἐκδειματωθέντες δὲ τῷ καινῷ τοῦ θεάματος, εἰς φυγὴν ἐτράποντο καὶ πρὸς τὰς σφῶν οἰκίας ἀπέτρεχον. Ἐκ δὲ τοῦ ὠθισμοῦ καὶ τῆς ἀτάκτου φορᾶς [42] οὐκ ὀλίγος φόνος συμβέβηκε, πλείστων συμπατηθέντων καὶ ἀποπνιγέντων οἰκτρῶς. Τοῦτο τὸ δρᾶμα μίσους [43] ἀφορμή τις γέγονε Βυζαντίου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. Ταύτῃ παρείπετο καὶ τὸ τοῦ συναίμου αὐτοῦ Λέοντος καὶ κουροπαλάτου πλημμελὲς ὅστις τὸν ἀνδρώδη καὶ στρατιωτικὸν αὐτοῦ βίον παρωσάμενος πρὸς τὸν ἀστικὸν καὶ φιλοκερδῆ μετετάξατο, ἥττων τε χρημάτων καὶ λημμάτων γενόμενος, σιτοδείαν εἰργάσατο καὶ σπάνιν τῶν ἀναγκαίων

D

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[39] πάντη — ἐστήρικται. Iliad. II. 111. [40] συραγγώδης cod. [41] Fort. ἐπ' ἀλλήλοις. [42] φθορᾶς cod. [43] μίσος cod.

gusto an. 968. in expeditionem Syriacam proficiscentem conspexit. Cæterum hæc et sequentia usque ad finem capitis plerumque ex Combefisiana versione sunt, Pagi IV. 13.

(46) Vox et Leoni adamata et Agathiæ 37. C. 52. C. 134. B.

(47) De Æmi convallibus umbrosis oratorie multa Theophylactus Simocatta Histor. 46. A. et ante eum Livius lib. XL. cap. 22. Splendide Virgilius Georg. II. 488:

. . . . . *O qui me gelidis in vallibus Æmi*
Sistat et ingenti ramorum protegat umbra!

(48) De hujus pecuniæ summa Schloezerus Nestors *Annalen* V. 130 5. de centenariis præter Ducangium Glossar. Gr. I. 633. C. Reiskius Comment. ad Cœrimon. aulæ Byzant. II. 44. A.

(49) Agathias 33. C. ἀγνῶτες τὰ πολέμια· confer quoque 76. D. et 105. B.

ἀφιλάνθρωπον. Ὀλίγου γὰρ τὸν σῖτον ὠνούμενος ἀπεδίδου πολλοῦ. Καὶ ψιθυρισμὸς ἀνὰ τὸ ἄστο ἐχώρει, καταδοώντων τῶν ἀστικῶν, εἰ τὰς τοῦ κοινοῦ συμφορὰς ἴδια κέρδη ποιήσειεν τῶν αὐταδέλφων ἡ ξυνωρίς, ἐς τὴν κερδαίνουσαν συνωθοῦσα πήραν τὰ τῶν πολλῶν. Καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ βασιλεὺς φόρους τοὺς μήπω ἐπινοηθέντας (50) ἀπαραιτήτως ἐκαινοτόμει, ἐς τὸ στρατιωτικὸν λέγων χρημάτων ὅτι δεῖσθαι συχνῶν, καὶ τούτοις κατέτρυχε τὸ ὑπήκοον. Λέγεται δὲ, εἴτε πρὸς τῶν τὰ μετέωρα περισκοπούντων τινὸς, εἴτε καὶ τῶν μονάδα βίον ἐπαγγρημένων καὶ ἄζυγα, διενωτισθῆναι τὸν αὐτοκράτορα, ὡς παρὰ τὴν βασίλειον ἑστίαν ἐκπλήσει τὸν βίον, ἀναιρεθεὶς παρὰ τῶν ὁμοεθνῶν. Περιδεὴς οὖν τῷ χρησμῷ γεγονὼς, περίβολον ἐκ τοῦ θατέρου μέρους τοῦ ἀρξάμενος, κατὰ θάτερον πρὸς θάλατταν συνεπέρανε, καὶ τεῖχος τὸ νῦν ὁρώμενον ὑψηλόν τε καὶ ὀχυρὸν ἐδομήσατο, καὶ τὴν βασίλειον ἑστίαν, ὡς ὑπετόπαζεν, ἠσφαλίσατο. A

[P. 40] ζ'. Πρόκεινσον δὲ κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν κατὰ τὸ εἰθισμένον ἔξω τειχῶν ἐπὶ τὴν καλουμένην Πηγὴν ποιησαμένου τοῦ βασιλέως (νεὼς δὲ τούτῳ περικαλλὴς τῇ Θεοτόκῳ δεδόμηται), διαμάχη τις μεταξὺ Βυζαντίων καὶ Ἀρμενίων συνέβαινεν, ὡς πολλοὺς πρὸς τῶν Ἀρμενίων τρωθῆναι τῶν ἀστικῶν. Ἄρτι δὲ πρὸς ἑσπέραν ἐπὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως ἐλαύνοντος, ὕβρεσι, κἀκ τοῦ ἀναφανδὸν ἐχρῶντο Βυζάντιον. Καί τι γύναιον σὺν τῷ θυγατρίῳ εἰς τοσαύτην ἀπόνοιαν ἦλασεν, ὡς τοῦ στέγους προκύψαι καὶ λίθους βαλεῖν κατὰ τοῦ ἄνακτος. Ὅ καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πρὸς τοῦ πραίτωρος ληφθὲν δίκας μετὰ τοῦ θυγατρίου ἀπέτισεν, ἐπί τι προάστειον πυρὸς γεγονὸς ἀνάλωμα, Ἀναράτας [44] καλούμενον. Τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἐπεχωριάζον ὁ ταῦτα γράφοντι [45] Βυζάντιος, ἐπὶ λόγων συλλογήν τε καὶ παίδευσιν, μειράκιον ὤν. Ἔφιππόν τε τὸν αὐτοκράτορα Νικηφόρον βάδην ἰόντα βλέπων διὰ τοῦ ἄστεος, καὶ ἀπερικτύπητον (51) ταῖς τοσαύταις ὕβρεσι πέλοντα, καὶ τὸ φρόνημα σταθηρὸν διασώζοντα, καὶ ὡς μή τινος ἐπισυμβάντος καινοῦ διακείμενον, ἐτε- B C

bona multitudinis. Quin etiam imperator tributa nunquam antehac excogitata inexorabili aviditate comminiscebatur, ad militares sumptus dictitans opus sibi esse pecuniam permagnam tributisque illis vexabat subditos. Aiunt autem, sive astrologorum aliquo divinante, sive quodam monachorum cælibemque vitam profitentium, in imperatoris aurem venisse, vitam illi in palatio explendam, a civibusque suis eum necatum iri. Qua prædictione timidus factus, munitionem ab altera parte palatii in mare vergente ad alterum item mare spectantem perduxit, muroque qui adhuc cernitur sublimi sane ac firmo exstructo imperatorium limen tutum, ut arbitrabatur, reddidit.

7. Ascensione autem Servatoris, cum imperator pompam more solito extra muros ad Pegam, quam vocant, ageret (templum ibi miræ pulchritudinis Deiparæ ædificatum est), pugna Constantinopolitanos inter et Armenios **65** facta est, adeo ut urbani complures ab Armeniis consauciarentur. Jamque sub vesperum cum ad palatium imperator rediret, convicia palam in eum jactavit urbana plebs. Quin etiam muliercula simul cum filiola ipsius eo amentiæ processit, ut ex tecto prospiciens lapidibus appeteret principem. Quanquam illa quidem, postridie ejus diei a prætore comprehensa, pœnas una cum filiola luens in suburbio. Anarata nomine, igne cremata est. Tunc et ego commorabar, qui hæc scribo, in urbe Byzantis, litterarum perdiscendarum eruditionisque studio, adolescentulus cum essem. Ita imperatorem Nicephorum in equo gradatim per urbem euntem conspicatus, quod et imperturbatus tantis contumeliis esset, et mentem constantem retineret, perinde ac si nihil accidisset novi affectus, admirabar tranquillitatem viri, quemadmodum

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[44] Leg. Ονωράτας s. Ὀνωράτοις. Vid. Ducangium Constantinop. Christian. 184 D. [45] γράφοντι. Sic cod., sed fere non dubito quin legendum sit γράφων τῇ Βύζαντος, atque ita verti.

(50) Aliam causam Cedrenus addit II. 658. B. nimium bellandi amorem Nicephori, quodque subditos in continuas expeditiones raptos male mulctaret. Sic enim intelligenda illa, πρὸς Ταξείδιον συνεχῶς ἐξιών· quod *ad Taxeidium assidue veniens* vertit Xylander, homo ut lingua Attica cum primis doctus, ita Græcitatis mediæ et infimæ rerumque Byzantinarum omnino rudis: inque annotationibus 23. D. Taxidium locum fuisse vult, ubi vectigalium rationes ducerentur. Neque Goar, qui Nott. posterioribus 53. D. Xylandrum carpens ταξείδιον *navigationem seu iter mari conficiendum* interpretatur, ab omni immunis errore est. Nam apud Cedrenum scriptoresque huic ætate suppares ταξείδιον s. ταξίδιον valet *expeditionem bellicam:* vide loca apud Ducang. Glossar. II. 1528. B. Inde ταξιδιάρτιος sive ταξιδιάρης, de imperatore, *expeditionarium*, ut ita dicam, significat: hoc est, expeditiones crebras suscipientem, adeoque *bellatorem*. Neque audiendus apud Ducang. Nicol. Alemannus, *ordinarius* hanc v. interpretans aut *gregarius*, sicque appellari opinatus imperatores, quotquot sago militari deposito purpuram induerint. Chronicon ms. de reb. Byzantinis: Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ [nempe Constantini M.] ταξειδάρης. Et inferius: Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ [Basilii Macedonis], ὁ φιλόσοφος, χρόνους κε', μῆνας ὀκτώ· ὀρθοδοξος, ταξειδάρης. Idem de Joanne Comneno: Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ [Alexii Comneni]; ὁ εὐσεβὴς καὶ ἐλεήμων, χρόνους κδ', μῆνας ζ', ἡμέρας κδ'· ὀρθόδοξος, ταξειδάρης. Item de Manuele successore: Μανουὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Πορφυρογέννητος, χρόνους λζ', μῆνας ε', ἡμέρας γ'· ὀρθόδοξος, ταξειδάρης. Quorum quatuor imperatorum nullus miles gregarius fuit, antequam purpuram sumeret. In voce ταξείδιον vertenda similiter lapsi sunt Levenklavius ad Glycam, 307. C. Reiskius ad Constantin. Porphyrogen. Cærimon. Byzant. II. 352. D 354. C. idemque in vertendo ταξεῶται 354. B. 355. A. C. D

(51) De hoc vocabulo vide Suidam. I. 235. B.

ejus dignitas impavidum in rebus asperis animum conservabat. Cæterum seditionem nox superveniens discussit. Atque imperator, ut semper fuerat magnanimus, neque facile se permittebat iracundiæ, petulantiam, qua pridie in se invecta erat plebs urbana, quod ebrietati potius quam impetui temerario vulgi tribuendam putabat, oblivione insepelivit. Rursus vero igniferas triremes tuto saburratas, onerariasque prægrandes militibus armisque refertas, in Siciliam misit: classi Nicetam, pium et venerandum [66] hominem, quamvis spadonem, ducem præposuit; equestri militiæ Manuelem, consobrinum suum et ipsum patriciorum dignitate ornatum virum calentis ingenii, rigidum, cæco impetu ferri consuetum. Hi postquam transmisso mari supero Siciliam attigerunt, exposito exercitu aciem instruxerunt, tanta felicitate usi a principio, ut primo quasi incursu nobiles ac præclaras Syracusas Himeramque occuparent, præterque ea Taurominium et Leontinos incruenti tenerent. Verum tantum aberat, ut infida fortuna in finem usque eis velificans aspiraret, ut valide infesteque reflans fluctibus res eorum obrueret. Id oratio jam dilucide demonstrabit.

A θήπειν τὸ ἀκατάπληκτον τοῦ ἀνδρὸς, ὅπως ἄπρεπτον παρὰ τὰ δεινὰ τὴν ψυχὴν [46] συνετήρει εὐγένειαν. Ἀλλὰ ἡ μὲν στάσιν ἡ νὺξ ἐπελθοῦσα διέλυσεν· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ἄλλως μεγαλόφρων τε ὢν, καὶ οὐκ εὔκολος [47] εἶχειν ὀργῇ, τὰ τῇ προτεραίᾳ εἰς αὐτὸν πεπαρφυνημένα παρὰ τῶν ἀστικῶν ἔργον μᾶλλον μέθης ἢ φορᾶς ἀτάκτου λαοῦ λογισάμενος, τῇ λήθῃ παρέπεμψεν. Αὖθις δὲ πυρφόρους τριήρεις ἀσφαλῶς ἐρματίσας, καὶ μυριοφόρους ὁλκάδας στρατιωτῶν καὶ ὅπλων γεμίσας, ἐς Σικελίαν ἔστελλε (52), τὸν μὲν ναυτικοῦ Νικήταν ἐν πατρικίοις τελοῦντα θεοφιλῆ καὶ σεβάσμιον ἄνθρωπον, εἰ καὶ τομίας ἐτύγχανε, προχειρισάμενος στρατηγόν· τῆς δὲ πεζικῆς παρατάξεως Μανουὴλ, αὐτανέψιον αὐτοῦ, τῶν πατρικίων καὶ αὐτὸν ἀξιώματι διαπρέποντα, B ἄνδρα θερμουργὸν καὶ αὐθέκαστον, καὶ ἀπειρεσίαν φορᾷ εἴκοντα. Ἐπεὶ δὲ περαιωσάμενοι τὸν Ἀδρίαν τῆς Σικελίας προσέσχον, τῶν πορθμείων ἀποβάντων εἰς φάλαγγα παρετάττοντο, καὶ τοσαύτης εὐετηρίας ἀπέλαυσαν παρὰ τὴν ἀρχὴν, ὡς αὐτοβοεὶ τὰς κλεινὰς καὶ περιπύστους Συρακούσας (53) ἑλεῖν καὶ Ἱμέραν, καὶ προσέτι Ταυρομένιον καὶ Λεοντίνους ἀναιμωτὶ παραστήσασθαι. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἔμελλεν ἡ βάσανος τύχη διὰ τέλους πλησίστιος αὐτοῖς ἐπιπνεῖν, σφοδρὸν δὲ καὶ ἄγριον ἀντιπνεύσασα, ὑποβρύχια τὰ πράγματα τέθεικε. Δηλώσει δὲ ταῦτα ὁ λόγος ἐξῆς σαφῶς.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[46] Leg. τὴν ψυχικὴν vel ψυχῆς. [47] εὐκόλως cod.

(52) Eidem expeditioni interfuit S. Nicephorus, diversus a S. Nicephoro circa an. 806. Constantinopoli patriarcha: tametsi in hujus nostri Nicephori vita ms, (in Cod. Reg. 1181.) post verba: Βίος τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου, antiqua scriptura erasa, nova superaddita sit, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως [sic]. Inde error manavit in Catalog. Codd. mss. Græc. Biblioth. Reg. II, 227. D. Etenim Nicephorus hic est episcopus Mileti ille, cujus vitam a Combefisio ad Henschenium missam esse Le Quien Orient. Chr. I. 920. A. ait' inter Acta SS. edendam. Is vico maximo et celeberrimo, Basilii nomine, thematis Buccellariorum ortus (*a*): χώρας μὲν τῆς τῶν Μαριανδυνῶν ὥρμητο ἐξ' οὗ Βουκελλαρίων· τούτῳ γὰρ νῦν μᾶλλον τῷ ὀνόματι κέκληται· κώμη δ' αὐτῷ μεγίστη τε καὶ πολυανθρωποτάτη, Βασίλειον προσαγορευομένη· Coli ὑπὸ Μαγίστρου τοῦ Μωσελλοῦ institutus, inque collegium clericorum palatii cooptatus, postea ut consiliarius rerumque spiritualium curator exercitum Nicetæ in Siciliam comitatus est. Ubi male rem cessuram cum ei multa præsagivissent, et proprium acumen et ducum nequitia, et sancti cujusdam circa fretum Siculum tunc sedentis, Prasinacii nomine, valicinatio, post cladem reversus in Græciam, posthac episcopus Mileti factus est. Audiamus verba Græca: Καὶ ἄλλοτε ἄλλων κατὰ καιροὺς τὸ τῆς βασιλείας κράτος διαδεξαμένων, ὁ πολὺς τὴν ἀνδρείαν Νικηφόρος τῶν σκήπτρων ἐγκρατὴς γεγονὼς, πέμπει κατὰ τῆς Σικελίας στρατὸν, στρατηγὸν τῶν ὅλων Νικήταν κατστησάμενος, ἀδελφὸν ὄντα τοῦ τηνικάδε πρώτου τῶν θεραπόντων τοῦ βασιλέως. Ἐπεὶ τοίνυν ἔδει τινὰ συναπελθεῖν τῷ στρατῷ τῶν ἐπ' ἀρετῇ γνωρίμων καὶ διαβοήτων, ἵνα τὰ πρὸς θεὸν αὐτοῖς εἴη, καὶ τὴν ἀναίμακτον τελοίη λατρείαν, καὶ σύμβουλος δεξιὸς τῷ κρατοῦντι παρείη, τίνα τοῦτον C ἄλλον ἔχρῆν εἶναι, ἢ πάντως τὸ πάντων τῶν καλῶν καταγώγιον, Νικηφόρον τὸν μέγιστον; Διὸ καὶ συναπαίρει τούτοις, πιθήσας τῇ ἀξιώσει τοῦ βασιλέως. Πταίσαντος δὲ τοῦ στρατοῦ καθ' ὃν τρόπον οἶδε μὲν ὁ πάντα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπιστάμενος θεὸς, οἶδε δὲ καὶ ὁ ταῦτα συγγράφων (κατὰ γὰρ τὸ λεγόμενον τὰ δράματα γέγονεν), οὐ βούλεται δὲ παραφωνῆσαι γράφειαν, εἰ καὶ ἄλλως τῇ ἱστορίᾳ ἁρμόδια· τὴν βαρεῖαν καὶ ἐλεεινὴν ἠττηθέντων ἧτταν, πάντως τι σχεδὸν βαρβαρικῆς χειρὸς καὶ διανοίας παρανάλωμα γεγονότων, καὶ μόνου ζωγρηθέντος αἰχμαλώτου τοῦ προειρημένου Νικήτα· ἐπέζευε γὰρ· πρόγνους ὁ καθαρὸς Νικηφόρος τὰ πραχθησόμενα, ὧν, ὡς λέλεκται, καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν Σικελίαν αὐτήν· τὸ μὲν, ἀπὸ τῆς οἰκείας μάλα συνέσεως· ἰώρα γὰρ ἀναγωγίαν πλείστην τῶν στρατηγῶν· τὸ δὲ, καὶ ἀπό τινος τῶν ἐν τῇ χώρᾳ θεοπτικῶς (πλεονεκτεῖ γὰρ καὶ τῇ τούτων φορᾷ τῆς ἄλλης εὐθηνίας οὐκ ἔλαττον), τὸν ἐγχωρίως Πρασινακίου καλουμένου, αὐτου που κατασκηνοῦντος τὸ τηνικαῦτα πρὸς τῷ πορθμῷ, καὶ D ταῖς ἐνθέοις ἀρεταῖς περιφανῶς διαλάμποντος· οὐκ ἔχων ὅ τι καὶ δράσειεν ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ἐπανιὼν ἐπεδίδου τὴν θείαν ἐργασίαν, πάσῃ τέχνῃ καὶ σπουδῇ χρώμενος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ἀποθέωσιν. Ex ascriptis, cladem Nicetæ illustrantibus, patet præterea, auctorem Vitæ illius Siculum fuisse juxtaque ejus civitatem, Tauromenitanam fortasse. Romanos tunc male pugnasse. Ipsam expeditionem ad a. 965. refert Lupus Protospata apud Muratori Scriptt. Ital. V. 39. B. (ubi pro *Manuyci* leg. fort *Manuili*): quoque consentit Luitprandus Leg. ad Niceph. 150. C. scribens triennio ante a 968. quo ipse fuit Constantinopoli, Manuelem a Saracenis fusum.

(53) Combefisius vertit IV. 13: *clausas urbes longe celebres*: videtur legisse: κλείστάς.

(*a*) Cod. Reg. 1181, fol. 199 *recto*.

[P. 41] η'. Σικελιῶται πρὸς τοσαύτην ῥοπὴν καὶ ἀνανταγώνιστα τῶν Ῥωμαίων φρονήματα οὐχ οἷοί τε ὄντες ἀντικαθίστασθαι, τὰς πόλεις ἀπολιπόντες τὰς δυσχωρίας ὑπῆσαν, καὶ ἐπὶ τόπων ἐπικαίρων (54) ἠθροίζοντο· Κρημνώδης γὰρ ὡς τὰ πολλὰ καὶ δενδρώδης ἡ νῆσος, ἱκανή τε τῷ βουλομένῳ φρουρὰν αὐτοσχέδιον ἐπιχορηγεῖν. Ὁ τοίνυν Μανουὴλ, δέον αὐτῷ τὰς πόλεις παρειληφότα φρουρεῖν καὶ χώραν, ὅση εὔβοτος ἦν καὶ ἱππήλατος, ἀπείργειν τε τοὺς φυγάδας χιλῶν καὶ τῶν ἄλλων βρωτῶν· οὕτω γὰρ τῷ λιμώττειν τρυχόμενοι δυεῖν θάτερον ἔπαθον ἄν, ἢ Ῥωμαίοις ἑαυτοὺς ἐνεχείρισαν, ἢ σπάνει τῶν ἀναγκαίων διαπεφωνήκεισαν· ὁ δὲ, ὁρμητίας τε ὤν (55), καὶ σφαδάζων θυμῷ καὶ νεότητι, τὸ δραστήριον δὲ καὶ ἐπήβολον οὐ πάνυ δεόντως προσκεκτημένος, ταῖς προβάσαις ἤδη νίκαις ὑπὲρ τὸ εἰκὸς ἐπαρθεὶς [48], διὰ τῶν ἐπισφαλῶν ἐκείνων χώρων ἐπῄει τοὺς φυγάδας ἀνερευνώμενος. Ἄρτι δὲ κατὰ τὴν δυσχωρίαν διαλυθείσης τῆς φάλαγγος, καὶ διὰ σκοπέλων καὶ χηραμῶν ἀσυντάκτως χωρούσης, προλοχίσαντες τοὺς ἄνδρας οἱ Βάρβαροι, πατάγῳ καὶ ἀσήμοις φωναῖς τῶν λόχων διανίσταντο, καὶ αὐτοῖς αἰφνίδιον ἐπετίθεντο. Οἱ δὲ τῷ ἀπροσδοκήτῳ καταπλαγέντες (56), καὶ μηδὲ τὸ ἡλιακὸν φῶς τῷ συν ηρεφεῖ τῆς λόχμης ἐώμενοι καθορᾷν (57), εἰς φυγὴν ἀπέκλιναν· οἱ δὲ Βάρβαροι ἐπιτεθέντες ἀνῄρουν τούτους ἀνηλεῶς, ὥς τινα θύματα· τηνικαῦτα δὲ κτείνειν τοὺς ἄνδρας ἀπείχοντο, ὅτε τούτοις ἡ τε δύναμις καὶ ὁ θυμὸς ἀπηγόρευσεν. Ἀνῃρέθη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Μανουὴλ· ὅσοι δὲ τῶν Ῥωμαίων τὰ ξίφη διέφυγον, ζωγρίαι πρὸς τῶν Ἀγαρηνῶν ἡλίσκοντο. Οἱ δὲ, ἐπεὶ τὸν πεζὸν στρατὸν παρεστήσαντο, ἐπὶ τὴν ἡϊόνα ταχυδρομήσαντες, ἵνα αἱ Ῥωμαϊκαὶ τριήρεις ὑφώρμουν, ἐγκρατεῖς ἐξ ἐφόδου τῶν πλείστων ἐγίνοντο· ἦλω δὲ ταὶ ὁ πατρίκιος Νικήτας (58), καὶ

8. Siculi cum tantæ vi atque insuperabilibus Romanorum animis resistere non possent, relictis oppidis, angustias montium subierunt, locis idoneis conglobati. Nam aspera plerumque arboribusque vestita est insula, atque præsidium tumultuarium injicere volenti peropportuna. Manuel igitur, cum debuisset capta oppida atque regionem, quatenus pascua erat atque equitabilis, custodire, fugitivosque pabulo cibariisque reliquis prohibere: sic enim fame exhaustis duorum alterum necessario evenisset, ut vel se ipsos Romanis traderent, vel interirent necessariorum penuria: is vero, ut erat temerarius, animis et juventute ferox, industria et intellectu **67** parum præditus: superioribusque victoriis præter modum elatus, per salebrosa loca illa successit, fugientes investigans. Jam vero in angustiis dissoluta phalange, ac per scopulos specusque incomposite transeunte, præstolantes illis insidiatores Barbari, strepitu inconditisque vocibus e latebris consurgunt, ipsos derepente adoriuntur. Nostri, nec opinata re conturbati, cum vix solis lucem præ continuatione frondium videre possent, fugæ se mandaverunt: quos Barbari irruentes crudeliter conciderunt, victimarum ritu; neque prius occidere milites desierunt, nisi cum eos vires et ira deficerent. Ibidem ipse Manuel interfectus est: Romanorum quotquot gladii aciem effugerunt, viri ab Agarenis capti sunt. Hostes terrestribus copiis deletis, ad littus decurrerunt, ubi Romanæ triremes in ancoris stabant, quarum plerisque primo impetu potiti sunt. Captus quoque et Nicetas patricius, Afrorumque regi transmissus. Ita ex tanto exercitu pauci imminuto numero elapsi ad Nicephorum imperatorem pervenerunt: qui tantarum copiarum interitu cognito contristatus quidem est animoque tam magnam calami-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[48] ἐπαρθείς. Vid. supra 36. B. ταῖς κατὰ Ῥωμαίων ἤδη προβάσαις νίκαις ἐπαιρόμενοι.

(54) Τὰ ἐπίκαιρα τῶν χωρίων Agathias 100. C.

(55) Vox ὁρμητίας, *impetuosus*, seu, ut magis Latine loquar, *fervidus*, *incitatus*, a nullo adhuc in Lexicon relata est, Patribus tamen non indisertis adamata, in primis S. Joann. Chrysost. Orat. VII. De laudib. S. Pauli VIII. 58. 43. οὕτω τολμητὴς ὤν, καὶ ὁρμητίας, καὶ πῦρ πνέων. Homil. octogesima tertia in S. Matth. I. 860. B. ὁρμητίαν, καὶ ἀκρόχολον καὶ θυμώδη. Simeon Metaphrast. Vita S. Chrysost. VIII. 407. 7. καὶ γὰρ ἦν ὁρμητίας φύσει, καὶ χειρῶν ὡς μάλιστα ἀκρατής. Adjectivum inde derivatum ὁρμητιαῖος, quod non magis se nobis obtulit in Lexicis, est apud Macarium De progressu viri Christiani 478. B. ποταμὸν ὁρμητιαῖον διέρχεσθαι· vertit Zachar. Palthenius *flavium rapidum*.

(56) Respexit Agathiam 26 A.

(57) Similiter fere de Æmi silvis Livius XL. 22. *opacum iter, ut, præ densitate arborum immissorumque aliorum in alios ramorum, perspici cælum, vix posset.*

(58) Casu omnino singulari habemus in Bibliotheca Regia Codicem Græcum, manu illius ipsius Nicetæ cum a Saracenis custodia teneretur, dicas ut occupatione assidua sollicitudines allevaret suas, peraratum. Is Codex bene conservatus, olim Colbertinus 499. nunc Reg. 497, plus trecentorum foliorum. membranaceus, continens homilias SS. Basilii, Gregorii Nazianzeni, Joannis Chrysostomi, finem versus habet hæc, prima manu: Ἐγράφη ἡ παροῦσα βίβλος οἰκείᾳ χειρὶ Νικήτα ἀσπαθ. (h. e. πρωτοσπαθαρίου) καὶ γεγονότος (hic priore scriptura de industria erasa interlitum est manu sec. δρουγγαρίου τοῦ πλοίμου [sic: sequitur locus laceratus]) * ἀντου, ἀδελφοῦ [inde manus prima] Μιχαὴλ πατρικίου, πραιπωσίτου καὶ βέστου, γεγονότος πρωτοβεστιαρίου Νικηφόρου, τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου· ὄντος αὐτοῦ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ Ἀφρικῆς, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδ. ι'· καὶ ἐπεδόθη ἐν τῷ ναῷ τ [inde denuo manus secunda, erasis arte prioribus] οὗ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Ὁριάτου [sic] πλησίον Θεομόρφου [sic: sequitur manu prima] ἐν ἔτει ϛυοθ', ἰνδ'. Vides, pro nomine ecclesiæ, cui ipse Nicetas Codicem a se scriptum obtulerat, nomen alterius, penes quam posterius asservabatur, fuisse substitutum. Totam subscriptionem dederunt jam Montefalconius Palæograph. 45, A. et Confectores Catalogi mss. Biblio-

tatem indoluit eventumque sic inauspicatum. Nihilominus reputans rerum humanarum instabilitatem, ut erat firmo animo præditus, quem erectum difficilibus temporibus conservabat, fortiter casum tulit. **68** Ita rursus adversus Agarenos Syriam habitantes adornavit exercitum.

A δορυάλωτος τῷ τῶν Ἄφρων κατάρχοντι παρεμ-
πετο. Ἐκ γοῦν τοσούτου τοῦ στρατοῦ ὀλίγοι τινὲς
διαδράντες καὶ εὐαρίθμητοι, ὡς τὸν αὐτοκράτορα
Νικηφόρον ἀφίκοντο· ὁ δὲ τὴν ἀπώλειαν διατι-
τισθεὶς τῆς τοιαύτης στρατιᾶς, ἠνιάθη μὲν καὶ τὴν
ψυχὴν ἤλγησε (59) τῷ τοσούτῳ πταίσματι καὶ ὑ-

λοκότῳ συμβάματι (60). Ὑπολογιζόμενος δὲ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὸ ἄστατον, γενναίως ἔφερε τὸ συμβὰν ἰσχυρογνώμων τις ὤν, καὶ ἐν δυσκολίᾳ πραγμάτων διασώζειν εἰδὼς τὴν ψυχὴν ἀταπείνωτον. Αὖθις δὲ κατὰ τὸν τὴν Συρίαν οἰκούντων Ἀγαρηνῶν ἐξῆρτυε τὸν στρατόν.

9. Eadem tempestate, inter solstitium æstivale et autumnum, terræmotus exstitit magnus, adeo ut ædes quoque et oppida everterentur. Atque evenit, ut Claudiopolis, ditissimus locus Galatiæ, tunc intolerabili motu et quassatione diruta, simul et repentina civium sepultura fieret, et multos advenarum B ibi deprehensos opprimeret. Cujus tam magnæ commotionis quassationisque causam esse vapores atque halitus quosdam fabulantur mathematici, in gremio terræ conclusos; hos posthac in spiritum procellosum coeuntes, ubi non omnem simul contigerit perflatum emittere, ob spiraminum angustias, ideo constipari, circumagi, loca cava vehementi incitatione commovere, superjecta et circumjecta quæque quatefacere, donec ex claustris perrumpentes forasque exhalati in cognatum sibi aerem diffundantur. Verum hæc Græcorum vaniloquentia ex probabilitate ejusmodi explicavit. Equidem Davidem, divinum virum, consecutus, respectu dixerim Dei ad nos talem concussionem exsistere, quando nostræ invigilat vitæ, divinæ legi adversanti, si forte tunc saltem territi homines pravis **69** actibus abstinentes, ad laudabiles sese conferant. Sed Claudiopolis hoc, quem diximus, modo vi

[P. 42] Ϛ'. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἄρτι τῆς
θερινῆς τροπῆς μεταβαλλούσης ἐπὶ τὸ μετόπω-
ἔσεσεν ὁ Θεὸς μέγα (61), ὡς καὶ οἰκίας καὶ
ἀνατραπῆναι. Κλαυδιούπολίν τε, τὸ εὐδαιμονέστα-
χωρίον τῶν Γαλατῶν, τότε συνέβη, κατεριπωθεῖσ
ἐκ τῆς ἀνυποστάτου κινήσεως καὶ ἐνόσεως, αἵ
διον τῶν οἰκητόρων τάφον γενέσται, καὶ πολλ
τῶν ἐπηλύδων παρατυχόντας ἐν ἀκαρεῖ διαφθαρῆν
Αἴτιον δὲ τῆς τοσαύτης ἐνόσεως (62) καὶ κινήσε
ἀτμοὺς μὲν οἱ μαθηματικοὶ καὶ ἀναθυμιάσεις μ
θολογοῦσί τινας, ἐναποκλειομένας τοῖς κόλπ
γῆς αὖθίς τε εἰς πνεῦμα καταιγίδος συνιστάμ
ἐπεὶ μὴ ἀθρόον συμβαίνει τὴν διαπνοὴν τ
ἐκτρέχειν, διὰ τὴν τῶν πόρων [49] στενότητα, συ
λεῖσθαί τε καὶ περιδινεῖσθαι, καὶ τὰ κοῖλα περι
νεῖν μετὰ σφοδρᾶς τῆς κινήσεως, καὶ τὸ ἐπιπροσθ
καὶ περιέχον ἅπαν σαλεύειν, ἕως ἂν ἐκ τοῦ τ
εἴργοντος διεκπνεύσωσι, καὶ πρὸς τὸ ἔξω
ἐξατμισθέντα εἰς τὸν ὁμογενῆ διασκεδασθεῖ
Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡ τῶν Ἑλλήνων εἰκαιολογία
πρὸς τὸ ταύτῃ δοκοῦν ἐξηγήσατο. Ἐγὼ δὲ τῷ
Δαβὶδ συνεπόμενος, ἐπισκοπῇ φαίην τοῦ θεοῦ
ἡμᾶς τὸν τοσοῦτον κλόνον ἐγγίνεσθαι, ὅταν ἐπὶ τοῖς
ἡμῶν ἐπαγρυπνήσῃ ἐπιτηδεύμασι, παρὰ τὸν θεῖ-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[49] πόνων cod.

thec. Reg. II. 74. D. ita tamen, ut aliter legerent atque ego in minimis quibusdam, quæ tanti non sunt ut hic referantur. Annus, quo peraratus est Codex, excurrit in an. Christi 967: quo ecclesiæ donatus, in an. 971. monstratque scriptura, hunc Nicetam litteratum fuisse suæque linguæ gnarum hominem: cujus si tantum se declarasset ingenium bello obeundo, quanta in Codice pergrandi exarando eluxit patientia, næ bene tum Romanis in Sicilia fuisset consultum.

(59) Respexit Agathiam 73. B.

(60) Hic deficit Combefisiana versio, Pagi IV. 13.

(61) Hic est terræ motus, quem Cedrenus II. 660. D. accidisse ait indict. XI. [an. 968.] IV. Non. Septembr. hora noctis *duodecima*: nam pro β' incuso restitue ιβ', ex Cedreni et Scylitzæ Codd. mss. Paulo ante, nempe pridie non Jun hujus an. 968. Constantinopolim venerat Luitprandus, Ottonis Magni ad Nicephorum legatus, ut ipse auctor est Legat. ad Niceph. Phoc. 135. B. Quantum ad dictionem h. l., fons imitationis hic quoque est Agathias 51. C. D.

(62) Hæc quoque ex Agathia 52. B. et, ubi similia de causis terræ motuum, 149. B. ac 151. B. Neque alia fere explicatio terræ motuum in Codice Regio physica ac botanica varia mss. continenti: Ὁ σεισμὸς οὕτως γίνεται· ἡ γῆ ἔχει φλέβας ἀεριακὰς, ἔνθα οἱ ἄνεμοι συγχωνεύονται. Καὶ εἰσὶ μὲν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς εἰσὶ πλατεῖαι καὶ εὐρύχωροι αἱ φλέβες αὗται, κατὰ δὲ τὴν ὄψιν τῆς γῆς εἰσὶ στενοποί. Πληθομένων λοιπὸν τῶν φλεβῶν ἐγείνων ἐκ μοις, κινοῦσιν οἱ ἄνεμοι τοῦ ἐξέρχεσθαι ἔξω. Ἡλί δὲ ὧν ὁ ἄνεμος συνταράττει πᾶσαν τὴν πλησιάζουσ γῆν, οὐ πᾶσαν δὲ τὴν γῆν, ἀλλὰ μόνον τὴν παρακ μένην ἐκεῖσε. Καὶ μήτις ἀπιστῇ τοῦτο. Ἰδοὺ γὰ καὶ ἐν ἡμῖν γίνεται τὸ παρὸν πάθος. Καὶ γὰρ καλ λάκις γεμιζομένων τῶν ἐγκεφαλιακῶν φλεβῶν ἡμ ἀνέμοις, κινουμένοις ἐξέρχεσθαι, συνταράττου τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους, ὅτε ἔπταρεν ὁ δεῖν Subjungit anonymus plurima de aquis calidis, ex θερμῶν ὑδάτων, multorumque opiniones affert, quare tepeant, velut S. Joannis Damasceni, comparantis aquas illas æneo fllo, per areta foramina rapto et ignescenti; ὥσπερ ὁ χαλκὸς συρόμενος δ στεναῖς ὀπαῖς σιδηρικαῖς ἐκπυροῦται. Sed de hi collectaneis physicis fortasse alias pluribus.

(63) Vel, si mavis, *gentilium vanæ fabulæ*. Sic enim vocantur sæpissime a Patribus figmenta mythologiæ et theologiæ gentilis. Andreas Cretensis De cruce 102. B. S. Hyperechius Exhortatione ad monachos 131. D. Verti Latine *vaniloquentia*, quod proprie Græce reddas εἰκαιολογία, vocabulo in Lexicis omisso, usurpato a Philone. De somniis 869. A.

δρωμένοις θεσμὸν, εἴ πως ἀλλὰ [58] ταύτῃ δείσαντες ἄνθρωποι τῶν μὲν φαύλων ἔργων ἀφέξοιντο, ἀνθέξοιντο [59] δὲ τῶν ἐπαινετῶν (64) Ἀλλ' οὕτω μὲν ἡ Κλαυδιούπολις τῇ τοῦ σεισμοῦ βίᾳ ἐκ βάθρων ἀνετράπη τότε πᾶσα, καὶ συνεχύθη, τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ ἐκπιοῦσα τὸ ποτήριον ἄκρατον. Παρὰ τοῦτον δὲ τὸν ἐνιαυτὸν, θερείας ὥρας κατὰ τὸ μεσαίτατον, ἄρτι τοῦ ἡλίου τῷ καρκίνῳ προσεπιβαίνοντος, ὄμβρος ἐν Βυζαντίῳ κατερράγη καὶ τοῖς προσομοροῦσιν αὐτῷ, οἷον οὐ συνέβη κατενεχθῆναι τὸ πρότερον. Κλινούσης γὰρ τῆς ἡμέρας (παρασκευὴ δὲ ἦν) ἀρξάμενον τὸ δεινὸν εἰς ἐννάτην ὥραν κατέληγεν· οὕτω δὲ ῥαγδαία τις ἡ ὑέτισις (65) κατεφέρετο, ὡς μὴ σταγόνας ὁρᾷν ὁμβριζομένας κατὰ τὸ σύνηθες, ἀλλά τινας ἐπικόζοντας ὕδασιν ὀχετοὺς. Οὐχ ὑπελείφθη γοῦν τῶν σηκῶν ἢ τῶν περιπύστων οἴκων, ὅστις ἄνωθεν ἐκ τῆς ὀροφῆς οὐκ ἐπληροῦτο [62] τοῦ ὕδατος, καίτοι τῶν κατοίκων μόχθῳ ἀπαντλούντων αὐτὸ πρὸς τὰ ἄμφοδα· τὸ μὲν ἀπέῤῥει, τὸ δ' ἐπέῤῥει, καὶ ἀκαταγώνιστον ἦν τὸ δεινόν. Ἐπὶ τριῶν οὖν ὡρῶν διαστήματι κατέσχεν ὁ ὑετὸς, καὶ ἦν ὁρᾷν ποταμοὺς πελαγίζοντας διὰ τῶν τῆς πόλεως στενωπῶν, καὶ τὸ παρασυρόμενον τῶν ἐμψύχων διαφθείροντας. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐλεεινῶς ἀπεθρήνουν οἰμώζοντες, κατακλυσμὸν αὖθις ἐπισκῆψαι κατ' ἐκεῖνον τὸν τεθρυλλημένον ὑποτοπάζοντες· ἀλλ' ἡ συμπαθὴς καὶ φιλάνθρωπος Πρόνοια Ἶριν διὰ τῆς νεφέλης ἐρείσασα, τῇ ταύτης ἀναλάμψει (66) τὴν τοῦ ὑετοῦ κατήφειαν διεσκέδασε, καὶ αὖθις τὸ τῆς φύσεως σύγκριμα [P. 43] ἐπὶ τὴν προτέραν κατάστασιν ἐπανήγετο. Συνέβη δὲ καὶ αὖθις ὄμβρον καταβρᾳγῆναι τεθολωμένον καὶ συμμικτον τέφρα, ὡς ἐπὶ καμινιαίας αἰθάλης (67), καὶ χλιαρὰν δὲ παρεῖχε τοῖς ἐπαφωμένοις αὐτοῦ τὴν ποιότητα.

ι'. Ὁ δὲ βασιλεὺς Νικηφόρος (αὖθις γὰρ ὁ λόγος ἐπάνεισιν, ἔνθεν τὸ ἴχνος ἀπέκλινε), τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀνειληφὼς δύναμιν, ἐπὶ τὴν ἐπὶ Συρίας Ἀντιόχειαν ἔθει (68), καὶ χαρακα ταύτῃ πηξάμενος, ἐπείπερ ἀποχρώντως ἔχουσα τῶν ἀναγκαίων ἐτραχηλία, καὶ γαυρουμένη ἐκ τοῦ εὐθέως σπείσασθαι οὐκ ἠνείχετο, μὴ βουλόμενος αὐτὴν ἑλεπόλεσι κατεριπῶσαι (ᾔδει

terræmotus a fundamentis eversa tunc tota est, atque confusa, iræ divinæ epotans merum poculum. Eodem anno, æstate plane media, sole jam cancrum ineunte, imber fuit Constantinopoli locisque finitimis, qualem nunquam antea contigit defluxisse. Etenim vergente die (erat autem dies Veneris) incipiens malum sub horam nonam desiit: tamque vehemens incubuit pluvia, ut non guttas videres, ut fit, delabentes, sed quasi quasdam aquis repletas fistulas. Neque profecto ullum templum neque omnino nobilium ædium ulla relicta est, quin superne ex tecto aqua impleretur; tametsi hanc quidem habitatores operose in vias transfundebant: sed quantum effluxerat, tantum denuo affluebat, ut sine remedio esset malum. Ita trium horarum spatio obtinuit imber: conspiciebantur amnes æstutantes per vicos urbis, et quidquid animantium secum raptaverant extinguentes. Homines miserabiliter flebant lamentantes, quod diluvium iterum ingruere quale nobile illud fuerat verebantur: verum commiserans hominumque amans providentia, arcu per nubem expanso, illo refulgente imbris tristitiam dissipavit, rursusque naturæ fabricam in pristinum statum reduxit. Tametsi posterius quoque accidit, ut iterum imber deflueret 70 turbidus favilla quasi ex fornacium fuligine mistus, tepidamque declararet tangentibus suam naturam.

10. Nicephorus autem imperator (jam enim oratio eo revertitur, unde vestigium inflexerat), Romanis assumptis copiis, ad Antiochiam in Syria magnis itineribus contendit; castrisque ad urbem positis, cum necessariis rebus abunde instructa superbiret, præque arrogantia evestigio deditionem facere recusaret, ipse vero nollet eam machinis

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[58] εἴ πως ἀλλὰ est jam supra 11. B. [59] ἄνθίξοντο cod. [62] ἐκληροῦτο cod. Auctor fortasse scripserat ἐξεπληροῦντο sive ἐκπληροῖτο.

(64) Eamdem ob causam belli mala amumine immitti opinatur S. Ephræm Syrus Sermone ascetico I. 42. A.

(65) Id nomen, item in Lexicis prætermissum, derivatur a verbo ὑετίζω, quod primus, quantum memini, Schneiderus vir summus II. 253. A. enotavit e Niceta Choniate 211. D. Est vox hellenistica, Jeremia XIV. 22. et Job XXXVIII. 26. hic Hebræorum הַכְמִיר, illic הַגְּשָׁמִים exprimens. Inde usurpaverunt S. Basilius Commentar. in caput V Isaiæ I. 945. A. S. Epiphanius Ancorat. II. 89. C. Simeon Metaphrastes Vita S. Joann. Chrys. VIII. 382. 32. 401. 25. alii. Neutrum τὸ ὑέτιον substantive sumitur apud Joannem Philoponum De mundi creatione 57. A. ἵνα τὸ ὑέτιον σημάνῃ, *ut pluviam significet.* De imbre largo, fere iisdem verbis ac Leo, Pachymeres Histor. I. 182. A.

(66) Ἀνάλαμψις, quo similiter carent Lexica, habent, præter Leonem hoc loco, Philo De vita Mosis 492. C. Plutarchus De oraculorum defectu II. 419. et inde Eusebius Præpar. Evang. 207. D.

(67) Ex Exodo IX. 8. et 10. unde certatim adhibuerunt comparationem S. Joannes Chrysost. Ad eos qui scandalizati fuerunt VII. 11. 31. S. Joan. Damasc. De hæresib. 158. A. Severianus Gabalorum episcopus In diem alterum creationis mund. VII. 594. 38. aliique multi. Partim pro αἰθάλη substituunt κόνις, ut S. Gregorius Nyssenus De vita Mosis I. 202. C. In Cantic. canticorum 506. B. alii τέφρα, ut Nicetas Heracleæ metropolita In beatum Job 169. A. et ipse Chrysostomus Quod ex desidia ortum habeat improbitas VI. 849. 12.

(68) Hæc est illa Syriaca expeditio Nicephori, quam, ut dixi supra 214. D. Cedrenus II. 655. D. et Le Beau XVI. 114. C. perperam anno 966. tribuunt, Leo et Pagi ad Baron. IV. 19. C. biennio post accidisse demonstrant. Octoginta M. hominum ad hanc exped. congregasse Nicephorum Luitprandus, tunc Cpli degens, auctor est, Legat. ad Nic. Phoc. 151. A.

admotis diruere, sciens brevi se illam victoriis apparatuque bellico obtenturum, si modo exiguo temporis spatio obsideret, copiisque atque ordine exercitus oppidanos vehementius terruisset: inde motis castris regionem mediterraneam pervasit, quam item Palæstinam vocant opimam totam, mel et lac fluentem, secundum sacram Scripturam: a dextra autem habuit Ciliciam, oramque maritimam. Ibi cum Edessam occupasset, atque, in templum divinorum confessorum ingressus, numen prece placasset, exercitum refecit. Audiverat enim effigiem Servatoris ac Dei nostri, tegulæ impressam, hoc in oppido asservari. Quam expressam esse aiunt hunc in modum Thaddæus, divinus duodecimvir, cum a Servatore ad Abgarum Edessæ regulum esset missus, ut eum a diuturno languore per deohumanam impressam effigiem liberaret, 71 ibi præteriens sudarium, cui Christus suæ figuræ imaginem ineffabili miraculo impresserat, in tegulis loco remoto jacentibus pro oppido fertur abdidisse, ea mente, ut postridie ejus diei id inde reciperet. Accidit autem, ut per totam noctem fulgore incredibili tegulæ collucerent. Mane Thaddæum resumpto sudario perrexisse tenere suam viam; tegulam, quam casu sudarium contigisset, deohumanam Servatoris effigiem incorrupte expressam retinuisse. Illam ipsam, sublatam, Barbari cum admiratione atque cultu in castro asservaverant. Tunc vero Nicephorus imperator capto oppido eamdem venerandam tegulam inde abstulit, auroque atque gemmis capsam fabricatus posterius tegulam ibi reverentia adhibita inclusit, inque Deiparæ templo, quod in ædibus Palatinis est, consecravit. Ipse postquam Mempetze arcem in deditionem acceperat, Libanum montem transverso itinere transgressus, ad Tripolim exercitum admovit: quam ubi munitam atque expugnatu præter cætera oppida difficilem vidit, simul quod naves

A γὰρ κατὰ μικρὸν τροπαίοις καὶ μηχαναῖς ταύτην καρτησόμενος), ὀλίγον αὐτῇ καιρὸν προσκαθεζόμενος, καὶ ταῖς φάλαγξι καὶ τῷ κόσμῳ τῶν ὅπλων τοὺς ἔνδον καταπλήξας οὐχ ἥκιστα· ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν μεσογαίαν διῆλθε, ἣν καὶ Ἡλαιστίνην καλοῦσιν (69), εὐδαίμονα πᾶσαν καὶ ῥέουσαν μέλιτι καὶ γάλα, κατὰ τὴν θείαν Γραφήν· ἐν δεξιᾷ δὲ τὴν Κιλικίαν εἶχε καὶ τὰ παράκτια. Τὴν Ἔδεσσαν δὲ καταλαβών, κἀν τῷ σηκῷ τῶν θείων Ὁμολογητῶν εἰσελθὼν καὶ τὸ θεῖον ἐξευμενισάμενος, τὴν στρατιὰν διανέπαυεν. Ἠκηκόει γὰρ, τὴν ἐν κεραμῳ τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἐκτυπωθεῖσαν μορφὴν, ἐν τῷδε τῷ φρουρίῳ παρακατέχεσθαι. Ἐκτυπωθῆναι δέ φασι τοῦτον τὸν τρόπον· Θαδδαίου τοῦ ἀποστόλου [53] (70) Ἀβγάρῳ πρὸς τοῦ Σωτῆρος τῷ τῆς Ἐδέσσης ἀποσταλέντος τοπάρχῃ, ὡς αὐτὸν τῆς σωτηρίου

B ἐχούσης παρέσεως διὰ τοῦ θεανδρικοῦ ἀπαλλάξαι ἀρρωστήματος, ἐνταυθοῖ παροδεύοντος [54] τὸν πίπλον ᾧ τῆς αὐτοῦ μορφῆς τὸ εἶδος ἀῤῥήτως ὁ Χριστὸς ἀνετύπωσε [55], κεράμοις ἐν ἀποκειμένοις πρὸ τοῦ ἄστεος κατακρύψαι, ὡς ἐς τὴν ὑστεραίαν ἐκπαμφομένους [56] τοῦτον ἐκεῖθεν. Συνέβαινε δὲ κατὰ τὴν τὴν νύκτα φωτὶ τοὺς κεράμους ἀμηχάνῳ καταλάμπεσθαι. Ὡρωῖ δὲ τὸν μὲν Θαδδαῖον ἀνειληφότα τὸν πίπλον ὁδοῦ τῆς προκειμένης ἔχεσθαι· τὸν δὲ κέραμον, οὗπερ ἔτυχε προσφαύσας ὁ πέπλος, τὸν θεανδρικὸν τοῦ Σωτῆρος τύπον ἀκραιφνῶς ἐναπομάξασθαι. Τοῦτον ἀνειληφότες οἱ Βάρβαροι ἐν θαύματι καὶ ἀβάσματι παρὰ τὸ φρούριον διεφύλαττον. Τότε ὁ Νικηφόρος ὁ βασιλεὺς, ἐξελὼν τὸ ἄστυ, τὸν τοιοῦτον σεπτὸν κέραμον ἐκεῖθεν ἀνείληφε (71), καὶ χρυσῷ

C καὶ λίθοις θήκην διασκευάσας μετέπειτα, καὶ τιμῆς περιστείλας τοῦτον σεπτῶς, ἐν τῷ τῆς Θεομήτορος ναῷ (72), τῷ κατὰ τὴν βασίλειον ὄντι ἔσω, τέθηκεν. Ἐπεὶ δὲ τὸ Μέμπετζε παρείληφε φρούριον, τὸν Λίβανον τὸ ὄρος ἐγκαρσίως ὑπερβὰς, τῇ Τριπόλει προσίσχει, ἣν ἐχυρὰν [P. 44] καὶ δυσάλωτον καὶ ἄλλων πόλεων διαφερόντως ἰδὼν, ἐπεὶ καὶ αἰγὶς

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[53] Αὐγάρῳ cod. [54] παροδεύοντος τ. πίπλ. Solœcismum, quem a Leone admissum non dubito, tollere possis virgula posita post τὸν τρόπον et puncto post παροδεύοντος. *cum Thaddæus — a Servatore* missus — *cui præteriret. Sudarium*, etc, [55] Fort. ἐνετύπωσε. [56] ἐναπολῃφομένους. Sic cod. [57] Τρίπολι cod. mendose. Fort. Leo, ut est poeticarum formarum studiosus, scripserat Τριπόλι.

(69) Cedrenus II. 656. B. Niceph. cepisse ait oppida amplius centum Ciliciæ, Syriæ καὶ Φοινίκης Λιβανησίας, *et Phœniciæ Libanensis*. Sic enim legendum, non Φοινίκης, Λιβανησίας, distinctis nominibus, ut est in cuso. Xylander errore joculari, *et Phœniciæ, et Banisiæ*. Phœnicem duplicem fuisse, alteram maritimam, πάραλον, ejusque caput Tyrum alterum Libanensem, Λιβανησίαν, cum capite regionis Emesa, vel pueris notum.

(70) Hæc lucem mutuantur ex Vita S. Thaddæi in Cod. Regio bonæ notæ 548, nondum, quod sciam, edita, præter fragmenta a Lambecio allata Commentar. de Bibl. Cæs. VIII, 429. A. In ea tamen tegulæ impressæ mentio nulla fit, quam in aliqua vita inedita vel deperdita Thaddæi memoratum fuisse credendum est. De obitu ejus vid. Menologium Græcor. Cardinal. Albani III. 137. D. de

D ipso Sancto, num unus, pluresve fuerint Thaddæi Cæsar Baronius ad Martyrolog. Roman. Gregor XIII. 457. B.

(71) Glycas 306. C. ex Hierapoli, hoc est Mempetze, de quo Leo, statim post, tegulam ablatam scribit, et una cincinnum capillorum S. Joann. Baptistæ, ἐμπεπλημένον [f. ἐμπεπιλημένον] αἵματι sanguine concretum. Vide Labbei emendat. P. D. Joel quoque, qui Clycam exscripsit, Chronograph. 181. B. legit πεπιλημένον.

(72) In Tractatu ms. Bibl. Reg. cui titulus: Περὶ Νικηφόρου τοῦ ἄνακτος, καὶ ὅπως παρ' αὐτοῦ ἐξεκομίσθη τὸ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς εἰκόνος ῥεῦσαν τίμιον θεῖον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Nicephorum suspicor esse Joanne Tzimisce confundi. Conf. supra 103 et item Ducang. Cpli Christ. 131. A. et Nolt. ad Lenar, 103. A.

αὐτῷ ἀντιπνοίαις ἀνέμων ἐκκρουόμεναι καθυστέρησαν, ταύτην παραδραμὼν τὸ Ἄρκα φρούριον ἔγνω πολιορκεῖν, χρῆμα πλούτου κατέχον ἔνδον ἀμύθητον. Ἐντεῦθεν τρισὶ χάραξι περιζώσας αὐτὸ, ἐπολιόρκει ἐρρωμενέστατα, καὶ ταῖς ἑλεπόλεσι τὰ τούτου πυργώματα καθελῶν, ἐφ' ὅλοις ἡλίοις ἐννέα ἐπόρθησέ τε, καὶ ἀμύθητον ἐκεῖθεν πλοῦτον συνεξεφόρτισε· καὶ ἄλλα δὲ φρούρια πλεῖστα εἷλεν αὐτοβοεί.

ια'. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα τῷ βασιλεῖ κατὰ τὴν Συρίαν ἐπράττετο, ἔκλειψιν συνέβη περὶ χειμερινὰς τροπὰς τοῦ ἡλίου γενέσθαι (73), οἵαν μηδέπω συνέβη γενέσθαι τὸ πρότερον, πλὴν ἐκείνην τὴν ἐπὶ τοῦ Δεσποτικοῦ πάθους προδᾶσαν διὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπόνοιαν, ἣν ἐπλημμέλησαν, σταυρῷ τὸν τῶν ὅλων Δημιουργὸν προσηλώσαντες. Τὸ δὲ τῆς ἐκλείψεως εἶδος τοιοῦτον συνέβαινεν· Εἰκάδα δευτέραν ἤλαυνεν ὁ Δεκέμβριος, τετάρτῃ (74) δὲ τῆς ἡμέρας ὥρᾳ, σταθηρᾶς αἰθρίας οὔσης, σκότος ἐπέσχε τὴν γῆν, καὶ οἱ διαφανεῖς τῶν ἀστέρων ἅπαντες κατεφαίνοντο. Ἦν δὲ ὁρᾶν τὸν τοῦ ἡλίου δίσκον ἀλαμπῆ καὶ ἀφώτιστον, αἴγλην δέ τινα ἀμυδρὰν καὶ ἰσχνὴν, ταινίας δίκην λεπτῆς, κατὰ τὸ ἄκρον κυκλόθεν τὸν δίσκον περιαυγάζουσαν. Κατὰ μικρὸν δὲ τὴν σελήνην παραμείβων ὁ ἥλιος (ὡρᾶτο γὰρ αὕτη κατὰ κάθετον αὐτὸν ἀντιφράττουσα) τὰς ἰδίας ἀκτῖνας ἐξέπεμπε καὶ φωτὸς αὖθις ἐπλήρου τὴν γῆν. Τῷ καινῷ οὖν καὶ ἀσυνήθει τοῦ δράματος ἐκδειματωθέντες οἱ ἄνθρωποι, τὸ Θεῖον ἱκετηρίαις, ὡς τὸ εἰλὸς, ἐξιλάσκοντο. Τότε καὶ αὐτὸς ἐγὼ τῷ Βυζαντίῳ ἐπεχωρίαζον, μετιὼν τὴν ἐγκύκλιον παίδευσιν [58]. Ὁ δὲ βασιλεὺς (δεῖ γὰρ τὸν λόγον τοῦ εἰρμοῦ ἐκτραπέντα ἐπ' αὐτὸν τοῦτον αὖθις ἐπαναγαγεῖν), ἐπεὶ τὰ τῶν ἐναντίων φρούρια εἷλεν ἀκονιτὶ, ἐπὶ τὴν Ἀντιόχου ἐπορεύετο παμπληθεί, καὶ πρὸ τῶν τειχῶν αὐτῆς πηξάμενος χάρακα, τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς συναγηοχὼς, ἐν περιωπῇ τε κατὰ τὸ ὕπαιθρον στὰς, ἔλεξε ταῦτα [59]· « Τὰ μὲν ἐπίκεινα ταύτης ἀνῳκισμένα τῆς πόλεως φρούρια τῇ τῆς Προνοίας ῥοπῇ καὶ τῇ σφῶν ἐμπειρίᾳ μετὰ τῆς προσούσης ἀνδρείας εἵλομεν, ὡς ἴστε, συστρατιῶται, παρὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν. Καὶ χάριν ὁμολογῶ πλείστην ὑμῖν, ὅτι πρὸς ἐμὲ τὸν ὑμῶν ἀφορῶντες ἡγεμόνα, οὐκ ὠκλάσατε περὶ τε τῶν ἀηδῶν, ἃ πλεῖστα καὶ ἀπηχῆ ἐπιφέρειν εἰδὸς ὁ πόλεμος, [P. 45] ἀλλ' οὕτω μετὰ προθυμίας καὶ λελογισμένης ῥώμης διηγωνίσασθε, ὥστε μηδὲν, οἷς προβάλομεν [60] τῶν φρουρίων, ὑπέρτερον γενέσθαι τῆς ὑμῶν ἀρετῆς, καὶ καταλειφθῆναι ἀνάλωτον. Οἶδα δὲ καὶ τὸ πρὸς τὴν κατασκαφὴν ταυτησὶ τῆς πόλεως πρόθυμον ὑμῶν, ὅπως ὀργᾶτε καὶ σφαδάζετε ἡ στρατιὰ, ταύτην κατεριπώσειν καὶ δηώσειν [61] πυρί.

A reflantibus ventis rejectæ morabantur, eam cursu prætervectus Arca castrum oppugnare statuit, quod copiam divitiarum incredibilem continebat. Ita oppidum tribus castris circumdatum acerrime adortus, postquam machinis muros dejecerat, per novem totos dies vastavit, atque ineffabiles inde exportavit opes. Item alia castella plurima primo impetu cepit.

72 11. Hæc dum ab imperatore in Syria geruntur, sub solstitio hiberno solis fuit defectio qualis nunquam antea accidit, præter illam quæ in passione Dominica terris inducta est ob Judæorum dementiam, qua occæcati ædificatorem universi cruci affixerunt. Defectus specie tali erat. Vicesimus secundus dies agebatur mensis Decembris hora B diei quarta, cælo sereno, cum tenebræ terræ offusæ sunt, stellæque lucidiores omnes se aperuerunt. Poterat videre unusquisque solis orbem sine splendore, lucis expertem, fulgoremque aliquem obscurum ac tenuem, fasciæ angustæ instar, extremis partibus per oram orbis circumlucentem. Paulatim vero sol prætergrediens lunam (apparebat enim hæc ad perpendiculum illum obducens) pristinos radios emisit, luceque denuo complevit terram. Quo novo atque insolito spectaculo conturbati homines, numen, ut par erat, supplicibus votis placabant. Eadem tempestate ipse quoque Constantinopoli commorabar, operamque liberalibus disciplinis dabam. Imperator autem (oportet enim orationem e contextu egressam ad illum rursus reduci), adversariorum castellis nullo negotio C captis, cum omnibus copiis Antiochiam profectus est, castrisque ad murum positis, tribunis centurionibusque convocatis, cum loco conspicuo sub divo constitisset, ejusmodi concionem habuit: « Remota **72** ultra hanc urbem castella providentiæ nutu usuque vestro in re militari, cum virtute conjuncto, expugnavimus, ut scitis, commilitones, præter omnem opinionem. Quapropter gratiam me habere vobis plurimam confiteor, quod in me, ducem vestrum, intuentes ulli labori non succubuistis, quos plurimos molestosque imponere solet bellum, quodque potius tanta cum alacritate, consilio, fortitudine, rem gessistis, ut nullum cui nos admovimus castellum virtutem vestram superaverit, relictumque sit quin expugnaretur. Ne- D que minus perspecta mihi est vestra exscindendæ hujus urbis cupiditas, quantopere expetatis optetisque vos legiones, diruere illam incendioque vastare. Verum commiseratio me quædam subit

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[58] παίδευσιν. Vid. supra 40. A. B. [59] ταῦτα. Alius auctor dixisset τάδε. [60] Leg. προσεβάλομεν, vel certe ut προύβάλομεν aut προβάλλομεν. [61] δωὴσιν (sic) cod.

(73) De hoc solis deliquo, unde præcipue patet, xpeditionem Syriacam Nicephori ad ann. 968. ertinere, nec Leonem temporum ordinem interertisse, vide Calvis Op. chronol. 699. D Baron. nnal. Eccl. XVI. 375. A. Pagium Critic. IV. 19. D. accidit, ut recte ait Leo, d 22. Decembris an. 968. cum Nicephorus in Syria ageret, Luitprandus in Italiam rediens Corcyræ *in mensa positus panem comederet*. Legat. ad Niceph. 159. D.

(74) Combefisius *tertia* ap. Pagium IV. 20.

ejus, si quidem urbs, quæ tertium locum in orbe terræ obtinet, seu pulchritudinem atque magnitudinem mœnium (videtis enim in quantam altitudinem ea surgunt), sive multitudinem populi ædiumque infinitam supellectilem aspexeris, ruderibus obtecta jacebit, quasi castellum pauperculum. Neque magis exercitus Romani in ea evertenda commoratio, ut quæ a nobis domita jam bello sint pessumdentur iterum diripianturque, videtur mihi rationem habere. Etenim ego hunc potissimum dixerim diligentem ducem, qui irruptionibus, qui stativis adversariorum loca vexat atque perdit: sed si quis suos fines cum excursionibus tum domum reversionibus copiarum pessumdat atque 74 conterit, hunc nulla vel potius mala mente præditum dicere non reformido. Similiter enim facit ut canes in fabula notati, qui cum lupos ab ovibus repellere debeant, pecudesque ab insidiis tueri, præterquam quod lupos non repellunt, ipsi magis quam hæ belluæ pecudes conscindunt atque dilaniant. Proinde, si vobis videtur mihique creditis, quandoquidem hic tumulus firmissimus videtur, irriguusque aquis est, illum evestigio communiamus ala equitum et cohorte militum ibi relicto: ut quotidianis eruptionibus, decursionibus, alimentorum direptionibus, fractam Antiochiam, in angustiasque summas compulsam, vel invitam cogamus Romanorum se permittere ditioni. » Hac oratione habita, imperator, lapidem in humeros extollens (erat enim popularis in ejusmodi rebus ac modestus), ascendit in tumulum, toto exercitu idem facere jusso. Apparebat igitur trium dierum spatio castellum in tumulo exædificatum, bene septum et munitissimum. Quo in castello postquam præsidium quingentorum equitum cohortemque mille militum cum cibariis idoneis reliquerat, jubens ut quotidie excursiones Antiochiam versus facerent, atque obvia quævis cædibus rapinisque exinanirent, ipse inde castris motis ad urbem imperatoriam rediit, splendideque a civitate receptus ibi est commoratus·

A Ἀλλ' οἰκτός μέ τις ὑπεισέρχεται ταύτης, εἰ τρίτη τῶν περὶ τὴν οἰκουμένην τελοῦσα πόλεων, τῷ τε κάλλει καὶ τῷ μεγέθει τῶν περιβόλων (ὁρᾶτε γὰρ εἰς ὅσον ὕψος ἐπανατείνονται οὗτοι), ἔτι δὲ πλήθει τοῦ δήμου καὶ τῶν οἰκιῶν ἀμηχάνοις κατασκευαῖς ἐρείπιον κείσεται, κατά τι φρούριον πενιχρόν. Τὸ δὲ τὴν Ῥωμαϊκὴν στρατιὰν κατὰ τὴν ταύτης κατατρίβειν ἐκπόρθησιν, καὶ τὰ ὑμῖν ὑποποιηθέντα τοῖς πολεμεῖν αὖθις διαφθείρειν τε καὶ λεηλατεῖν, οὐ μοι νοῦν ἔχειν δοκεῖ. Ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνον μάλιστα στρατηγικηδεμονικὸν στρατηγόν, τὸν ταῖς ἐπεξελάσεσι καὶ διαμελλήσεσι τὴν τῶν ἐναντίων κακοῦντα χώραν καὶ διαφθείροντα· τὸν δέ γε τὴν οἰκείαν ταῖς τῆς πολεμίας ἐκδρομαῖς καὶ αὖθις κατὰ χώραν ἀναστρεφόμενον, παραπολλύοντα καὶ ἐκτρίβοντα, τοῦτον ἀνόητον, μᾶλλον δὲ κακονούστατον ὀνομάζειν οὐκ ἂν ἀπαυθαδισαίμι· παρόμοιόν τι διεργαζόμενον τῶν τῇ παρακειμένῃ κωμῳδουμένων κυνῶν, οἳ τοὺς λύκους τῶν προβάτων ἀποσοβεῖν ἐποφείλοντες, καὶ τὰ βοσκήματα φυλάττειν ἀνεπιβούλευτον, οἱ δὲ, πρὸς τῷ μὴ ἀποκρούειν, μᾶλλον τῶν θηρίων αὐτοὶ διακόπτουσι καὶ διασπαράττουσιν. Εἰ οὖν δοκεῖ καὶ πείθεσθέ μοι, ἐπείπερ ὁ λόφος ὀχυρώτατος οὗτοσὶ καταφαίνεται, καὶ κατάρρυτός ἐστιν ὡς ὁρᾶτε, τοῦτον δὴ ταχιστέον ἑαυτῆς, καὶ ἵλην ἱππέων καὶ σπεῖραν πεζῶν ἐν αὐτῷ ἑατέον· ὥστε καθ' ἑκάστην ἐπεξελάσεσι καταδρομαῖς, καὶ τῶν ἐπιτηδείων διαρπαγαῖς τὴν Ἀντιόχου ταπεινώσωσι, καὶ εἰς ἀμηχανίαν δεῖπνα καταλείσαντες καὶ ἄκουσαν ἀναγκάσωσι, Ῥωμαίοις γενέσθαι ὑπόσπονδον. » Εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ λίθον ἐπομισάμενος (ἦν γὰρ περὶ τὰ τοιαῦτα μετριοπαθής τε καὶ ταπεινὸς), ἄνεισι ἐπὶ τὸν λόφον, καὶ τῇ στρατιᾷ οὕτω ποιεῖν διακελευσάμενος. Ἦν οὖν ἰδεῖν ἐν τρισὶν ἡμέραις ἄστυ ἀνῳκισμένον ἐπὶ τὸν λόφον, εὐερκές τε καὶ ὀχυρώτατον. Φάλαγγα τοίνυν πεντακοσίων ἱππέων, καὶ σπεῖραν χιλίων πεζῶν ἐν τῷ φρουρίῳ καταλιπὼν, καὶ ἀποχρῶσαν χρῆσιν αὐτοῖς ἀποσιτισάμενος, ἐντειλάμενόν τε ὁσημέραι ἐκδρομὰς κατὰ τῆς Ἀντιοχείας ποιεῖν, καὶ τὸ παρατυχὸν μαχαίρας ἔργον καὶ προνομῆς ἁπαρχίζεσθαι, αὐτὸς ἐκεῖθεν ἀπάρας πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἐπανέζευξε, καὶ μεγαλοπρεπῶς πρὸς τῶν ἐστιῶν ὑποδεχθεὶς ἐκεῖσε διέτριβεν.

LIBER QUINTUS.

—

Argumentum. — Nicephorus captos in Sicilia Romanos a Saracenis exposcit. Calocyres **imperium** affectat (Cap. 1). A quo excitati Russi Bulgariam invadunt (2). Nicephorus legatos mittit ad Bulgaros (3). Antiochia vi expugnata (4). Imperator funesto vaticinio commotus. Bardas, Nicephori pater **moritur**. Theophano insidias struit adversus conjugem (5). Joannes Tzimisces in urbem arcessitus. **Conjuratio** cædem imperatoris perpetrandam (6). Nicephorus crudeliter occisus (7). Ejus ingenium et **indoles**. Joannes Tzimisces rerum potitur. Nicephori corpus in regio sepulcro conditur (9).

—

75 1. Ita eo quo supra demonstratum est modo Nicephorus imperator, Syriam oramque ejus maritimam emensus, postquam objecta omnia vel

D [P. 46] α'. Ἀλλ' οὕτω μὲν, ἧπερ ἔμοιγε ἤδη ἐρρήθη, ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος Συρίαν καὶ τὰ παράκτια ταύτης καταδραμὼν, καὶ τὸ ἀντίξουν ἅπαν ἐκποδὼν

ποιησάμενος, καὶ λείαν Μυσῶν θέμενος, καὶ πλεῖστα πεολίσματα καθελὼν, κἀν τοῖς ἐπικαιροτάτοις τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας φρούριον ἐρυμνὸν δομησάμενος ἐν τρισὶν ἡμέραις καὶ πολίσας, ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπανέζευξεν. Ἐντεῦθεν παρὰ τὸν [62] τῶν Καρχηδονίων ἀγὸν διεκηρυκεύετο, καὶ τὸ τοῦ ἐναγεστάτου καὶ ἀσεβεστάτου Μωάμεθ ξίφος δῶρον ἐξέπεμπεν, ὅπερ λάφυρον ἔκ τινος τῶν κατὰ Παλαιστίνην ἁλόντων φρουρίων ἀνείληφε, καὶ τὸν πατρίκιον ἐξήτει Νικήταν, ὃν συνέβη τὸ πρότερον ἐν τῷ περὶ Σικελίαν τῶν Ῥωμαίων πταίσματι δορυάλωτον ληφθέντα, τῷ τοιούτῳ τῶν Ἄφρων παραπεμφθῆναι κατάρχοντι, ὡς ὁ λόγος ἐδήλωσε. Διὰ γραμμάτων οὖν ἐπέσκηπτεν, ὡς, εἰ ἐνδοιάσῃ πρὸς τὴν τοῦ πατρικίου ἀπόδοσιν, καὶ οὐκέξαυτῆς τοῦτον ἀνήσοι [63] τε τῶν δεσμῶν, καὶ ὡς αὐτὸν παραπέμψῃ, πόλεμον ἀκήρυκτον ἥτω [64] προσδοκῶν, καὶ πᾶσαν τὴν αὐτοῦ ἐπικράτειαν ἀνεκτριβῆναι, τοῖς Ῥωμαϊκοῖς δηϊουμένην στρατεύμασι. Ταῖς τοιαύταις οὖν ὁ Καρχηδόνιος ἐκδεματωθεὶς ἀγγελίαις, ὡς ἄλλαις τισὶ, κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀπὸ Σκυθῶν βήσεσι [65], τόν τε πατρίκιον Νικήταν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ληφθέντας δορυαλώτους, καὶ ὅσους Ῥωμαίων ἐκ διαφόρων χώρων ἐν εἱρκταῖς πεδήτας παρακατεῖχε, δῶρον τῷ βασιλεῖ Νικηφόρῳ ἐξέπεμπε· δέος γὰρ αὐτὸν ὑπεισήει, ἐκστρατεῖαν καὶ ἔκπλουν τούτου ἐνωτισίμενον. Τὸ γὰρ ἀκαταγώνιστον τοῦ ἀνδρὸς, κἀν ταῖς μάχαις ἀνυπόστατον καὶ ἀπρόσιτον, καὶ ὅπως εὐπετῶς τὸ ἀντίπαλον ἅπαν ὡς ἔκ τινος θείας ῥοπῆς εὐίκτως κατεστρέφετο, ἔφριττόν τε πάντα ἔθνη καὶ ἐτεθήπεσαν, [P. 47] καὶ οὐ πολέμιον ἔχειν, ἀλλὰ φίλον καὶ δεσπότην ἠπείγοντο. Οὕτω μὲν δὴ ὁ πατρίκιος Νικήτας καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ῥωμαίων αἰχμάλωτοι τῶν δεσμῶν ῥυσθέντες καὶ τῆς εἱρκτῆς, πρὸς τὸ Βυζάντιον ἐπανῆλθον. Ὁ δὲ βασιλεὺς Νικηφόρος ἥσθη τε, ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἡμέραν ἦγεν ἑόρτιον, καὶ τὰς εὐχαριστηρίους τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ τῶν ὁμοφύλων ἀπολυτρώσει ἀπεδίδου εὐχάς. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα (75) κατά τε τὴν Συρίαν καὶ τὸ Βυζάντιον τῷ βασιλεῖ διεπράττετο, ὁ πρὸς τοὺς Ταυροσκύθας (76) σταλεὶς βασιλικῷ νεύματι Καλοκύρης ὁ πατρίκιος (77), κατὰ τὴν Σκυθίαν γενόμενος, καὶ τῷ τῶν Ταύρων κατάρχοντι φιλιωθεὶς, δώροις τε τοῦτον διαφθείρας καὶ λόγοις καταγοητεύσας ἐπαγωγοῖς (φιλοκερδὲς δὲ ἅπαν ἐκτόπως τὸ Σκυθικὸν, καὶ λίχνον ὅτι μάλιστα, καὶ ἐπιῤῥεπὲς πρὸς λημμάτων ὑπόσχεσιν καὶ ἀνάληψιν) ἐνέπεισε στρατιὰν συναγηοχότα βαρεῖαν, ἐλαύνειν κατὰ Μυσῶν· τούτους δὲ καταγωνισάμενον ὑποποιήσασθαι μὲν τὴν χώραν καὶ ταύτην ῥπαα-

A summoverat vel Mysorum prædam, ut aiunt, duxerat, plurimisque oppidis excisis, in opportunissimis ad magnam Antiochiam locis castellum trium dierum spatio exædificaverat atque instruxerat, Constantinopolim rediit. Inde ad Carthaginiensium prætorem oratores legans impurissimi atque impiissimi 76 Moamethis gladium misit, quem pro manubiis ex aliquo captorum in Palæstina castellorum abstulerat. Simul Nicetam patricium repetit, cui prius contigerat, ut in Siciliensi Romanorum clade captivus factus huic Afrorum principi transmitteretur, sicut narratio significavit nostra. Litteris autem denuntiat si cunctaretur patricium restituere, neque evestigio illum vinculis solutum ad se mitteret, ut bellum infinitum exspectaret,

B finesque ipsius omnes, a Romanis exercitibus direptos, vastatum iri. Quibus nuntiis Carthaginiensis exterritus, quasi quibusdam Scythicis jussionibus, ut in proverbio est, tum Nicetam patricium, tum qui una cum illo captivi facti fuerant, et omnino Romanos quoscumque diversis locis in custodia vinctos asservabat. Nicephoro imperatori dono misit. Formido enim illum incesserat, de terrestri navalique apparatu nostro audientem. Quippe invictam imperatoris vim, intolerabile in præliis atque inaccessum robur, quemadmodum nullo negotio adversarios quoslibet quasi divino quodam impulsu prompte subigeret, verebantur omnes nationes atque obstupescebant, neque hostem habere illum, verum amicum ac dominum

C properabant. In hunc modum Nicetas patricius cæterisque captivi Romani e vinculis eque custodia Constantinopolim reverterunt. Nicephorus autem imperator, lætatus, ut par 77 erat, diem egit festum, gratasque Deo ob popularium liberationem persolvit preces. Hæc dum in Syria atque in urbe ab imperatore geruntur, Calocyres patricius, qui augusto nutu ad Tauroscythas missus fuerat, cum in Scythiam pervenisset, Taurorum Regi amicitia junctus muneribus eum corrupit, verbisque blandis fascinato (lucri enim cupida est extra modum universa Scytharum natio, avidaque in primis, ac proclivis, sive promittas quæstum, sive suppedites) auctor fuit, ut gravi coacto exercitus contra Mœsos proficisceretur: quibus debellatis ut regionem suæ

D potestatis faceret, eaque pro domicilio ipse uteretur, sibi vero adversus Romanos opem ferret, ut imperio potiretur, Romanorumque principatum

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[62] τόν] τῶν cod. [63] ἀνήσοι, Sic cod. Fort. ἄνῃ. [64] ἥτω. Sic cod. imperative: verti ac si esset ἧτο.
[65] ἀπὸ Σκυθῶν ῥήσεσι. Vid. supra 28. A.

(75) Sub idem tempus videtur accidisse Nicephori peregrinatio, qui apud Cedrenum II. 660. B. urbe movisse dicitur τὰς ἐν τῇ Θράκῃ πόλεις ἐπισκεπόμενος. Ubi l. ἐπισκεψόμενος, jubente grammatica et Codd.

(76) Combefisius ap. Pag. IV. 20. hæc mendose: *Calocyri* (sic) — *cum in Syria* (sic) *versans Taurorum amicitia junctus esset, ac muneribus eum* (quem?) *corrupisset.*

(77) Καλοκυρὸς Scylitza historia ms. et Cedrenus II. 666. B. (ubi in verbis, αὐτὸς τῆς τε Βουλγαρίας ἐκστήσεται, virgula, quæ ante αὐτὸς legitur post locanda, jubentibus Codd. omnibus.)

obtineret. Id si præstaret, magna et quæ nec verbis exprimi possint emolumenta pollicetur se in illum ex sacro ærario collaturum.

ὁὲ καὶ ἀνεκδιηγήτους τὰς ὠφελείας αὐτῷ πράξειν ῥήσαντα (78).

2. Hanc orationem ubi Sphendoslabus audivit (sic enim a Tauris nominabatur), animi impetum cohibere non potuit: sed, divitiarum spe suspensus, agri Mœsici possessionem somnians, cum alioquin ferventis animi esset et audax, fortis item et industrius vir, Taurorum pubem omnem ad eam expeditionem excitavit. Sexaginta igitur millium vigentium virorum conducto exercitu, extra impedimenta, una cum Calocyre patricio, quem **78** fratrem quoque amicitiæ vinculis sibi adjunxerat, adversus Mœsos movit. Ita cum jam ad Istrum appelleret, in terramque exscensionem pararet, re cognita Mœsi exercitu ad triginta millia hominum confecto obviam venerunt. At animosissime e naviculis exscendentes Tauri, projectis scutis gladiisque districtis, strenue ceciderunt Mœsos. Hi, ne primam quidem impressionem ferentes, in fugam versi Dorystolum (munitum id oppidum Mœsorum) flagitiose conclusi sunt. Quo eodem tempore Petrum dicunt, ducem Mœsorum, virum religiosum atque venerabilem, nec opinata fuga gravius commotum, in morbum comitialem incidisse, cumque paulisper superfuisset, ex hac vita migrasse. Verum hæc in Mœsia posterius acciderunt: Nicephorus autem Romanorum imperator, ubi illa de Tauris intellexit, ut fuerat alioquin tota sua vita laboriosus, erectus, somno minime connivens, neque voluptatibus omnino serviens (neque enim quisquam potest dicere, se eum vel in adolescentia comessantem vidisse), tunc plurimis negotiis simul se dedit: pedestres copias instruebat armabat manipulos, equestrem aciem in altitudinem disponebat, cataphractis obtegebat equites. Item machinas missiles fabricatus per urbis propugnacula collocat, catenamque ponderosissimam e ferro factam ad turrim alligans, quam Centenarium **79** vocare solent, in palos

Α κατέχειν εἰς ἴδιον ἐνδιαίτημα· αὐτῷ δὲ κατὰ Ῥ
μαίων συνάρασθαι, ὅπως κατάσχοι τὴν βασιλέ
καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας ἐπιτεύξοιτο. Μετ
καθυπισχνεῖτο, ἐκ τῶν βασιλικῶν ταμείων συν

β'. Τούτων τῶν λόγων ὁ Σφενδοσλάβος ἀκο
(τοῦτο γὰρ πρὸς τῶν Ταύρων κατωνομάζετο)
οἷός τε ἦν ἐπισχεῖν τὴν ὁρμήν· ἀλλὰ, μετέωρος
ἐλπίσι τοῦ πλούτου γενόμενος, ὀνειροπολῶν τ
τῆς χώρας κατάσχεσιν τῶν Μυσῶν, καὶ ἄλλ
θερμουργός τε ὢν καὶ θρασὺς, ἄλκιμός τε καὶ
ἀνὴρ, πᾶσαν ἡδονὴν ἡλικίαν τῶν Ταύρων πρ
ἐκστρατείαν κατήπειγεν. Ἑξήκοντα τοιν
χιλιάδων [66] ἀκμαίων ἀνδρῶν στρατιὰν συν
ἐκτὸς τοῦ θητικοῦ, ἅμα τῷ πατρικίῳ Καλοκύ
Β καὶ ὁμαίμονα προσήκατο φιλίας θεσμοῖς, ἐγ
κατὰ Μυσῶν. Ἅρτι δὲ παραπλέοντος τὸν Ἴστ
καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς ἠπείρου ἀπόβασιν ἐπειγομέν
αἰσθόμενοι τὸ ὁρώμενον οἱ Μυσοὶ, εἰς τρισμυ
ἀνδρῶν συναγομένην φάλαγγα συνασπίσαντες ἐπ
τίαζον (79). Ἀλλ' ἐρρωμενέστατα τῶν πρῴμ
ἀποβάντες οἱ Ταῦροι, τά τε σάκη προβαλόντες, π
τὰ ξίφη σπασάμενοι, ἐπιστροφάδην ἐκλῂον τοὺς
Μυσούς. Οἱ δὲ, μηδὲ τὴν πρώτην ῥοπὴν ἐνεγκόντες
εἰς φυγαδείαν ἐτράποντο καὶ πρὸς τὸ Κορύστολ
(ἐχυρὸν δὲ φρούριον τοῦτο Μυσῶν) ἀγεννῶς
ἐκλείοντο. [P. 48] Τηνικαῦτα δὴ λέγεται καὶ Πέτ
τὸν ἡγήτορα τῶν Μυσῶν, ἄνδρα θεοφιλῆ καὶ σε
σμιον, τῷ ἀπροσδοκήτῳ τῆς τροπῆς περιελήφθαι
ἐπιληψίας πάθος [68] περιπεσεῖν, καὶ ὀλίγον ἐπέ
C σαντα, τῶν τῇδε ὑπαπελθεῖν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστ
τὴν Μυσίαν ἐπράττετο ὕστερον· ὁ δὲ τῶν Ῥωμαί
αὐτοκράτωρ Νικηφόρος, τὰ περὶ τῶν Ταύρ
γνοὺς, καὶ ἄλλως δὲ παρὰ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν μ
μεριμνημένος τις ὤν, καὶ ἐγρηγορώς, καὶ φιλοπο
ζων, μηδὲ τισιν ἡδοναῖς ὅλως δουλούμενος (οὐδὲ γ
ἔχοι τις λέγειν, ὡς ἴδοι τοῦτον κωμάσοντα ἢ
νεότητι), τότε παντοδαπός τις ἦν, καὶ πολυ
στρατιὰν ἐξήρτυε, καὶ τοὺς λόχους καθωπλίζ
καὶ τὴν ἐπικὴν φάλαγγα ἐς βάθος διέστη
πανσιδήρους ἱππότας ἀπέφαινε. Τάς τε μηχ
τὰς ἐφετηρίους (80) τεκταινόμενος ἐπὶ τῶν τ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[66] χιλιαδῶν. Sic cod. [67] Δορύστυλον cod. [68] πάθος. Melius πάθει, nam περιπίπτω cum accusativ
solœcismum arbitror.

(78) Verbum συνεκφορέω adde Lexicis. Heliodorus quoque 192. C. habet συνεκφορήσαντες. Vulgata forma est συνεκφέρω, qua pleni sunt scriptores.

(79) Sphendosthlabum primo in Bulgariam venisse a. 967. ibique Bulgaros fudisse docet Nestor V. 128. B. Revocatus est in patriam an. 968. Patzinacis Kiovium obsidentibus: quibus repulsis, an. 971. (alii volunt 970.) in Bulgariam reversus est. Bulgarosque altero prælio, de quo silent scriptores Byzantini, vicit. *Nestors Russische Annalen* V. 145. A. Engel *Geschichte des Ungrischen Reichs* I, 364, B.

(80) Lege ἀφετηρίους, ut est 15. A. 32. B. nam infra quoque Pag. 79. lin. 9. librarius male scripserat ἐπεγνώκει pro ἤπειγ. et ἐφετήριος vox adhuc omnino inandita. Contra ἐφετός, *expetendus desiderandus*, quod eximere libris docti voluerunt. habet auctoritatem permagnam unam Aristot. N turali auscult. I. 461. C. Ὄντος γάρ τινος θεί καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἐφετοῦ. Unde usurpavit, ut hu utar, qui subinde ex Aristotele dicendi colores sumit, S. Justinus martyr Eversion. dogmat Ar stotel. I. 121. A. 122. A. B. et deinceps, sing fere paginis, junxitque, ut synonymum, voci ἀκρότον· scholiastaque adeo ad Scalam parad. Joann Climaci *summum*, quod *expetendum* est a piis, ἄκρον ἐφετὸν vocat 450, D. Matthæus Raderus mal *summum præceptorum divinorum fastigium*. Nequ

πόλεως πυργωμάτων καθίδρυε, καὶ σειρὰν βαρυτάλαντον ἐκ σιδήρου πεποιημένην ἐπὶ τὸν πύργον ἐνδησάμενος, ὃν Κεντηνάριον κικλήσκειν εἰώθασιν, ἐπὶ φιτρῶν τε μεγίστων ἐφαρμοσάμενος, κατὰ τὸν Βόσπορον ἔτεινε, καὶ πρὸς τὸ τοῦ καταντιπέρας Καστελλίου [69.70] πύργωμα ἀνῆψε. Δραστήριος δὲ ὢν, καὶ βαθυγνώμων, εἴ καί τις [71] ἄλλος, ἂν ἴσμεν, ἀνὴρ, ἀξύμφορον εἶναι οἱ διελογίζετο, εἰ πρὸς ἀμφότερα τὰ ἔθνη τὴν διαμάχην ἀροιτο. Ξυνοῖσον οὖν ἐδόκει εἶναι αὐτῷ, εἰ τὸ ἓν ὑποποιήσῃ τῶν ἐθνῶν. Οὕτω γὰρ ἐδόκει ῥᾷστα περιέσεσθαι τοῦ ἑνὸς, καὶ αὐτὸ θᾶττον καταγωνίσασθαι.

A prægrandes impositam per Bosporum tetendit adque propugnaculum Castelli, quod e regione est, applicuit. Tamen nihilominus, ut erat impiger et in consiliis peracutus, si quis alius, de quibus accepimus, mortalium, haud ex re sua existimavit, si adversus utramque nationem bellum susciperet. Commodum ergo illi visum est, earum nationum alteram sibi conciliare. Sic enim existimabat, se parvo negotio superiorem fore contra alterum, eamque se brevi debellaturum.

γ'. Ἐντεῦθεν, ἐπεὶ τὸ παρὰ τῶν Ταύρων ἀπεγνώκει [72] διακηρυκεύεσθαι (ᾔδει γὰρ τὸν πατρίκιον Καλοκύρην ἅπαξ τῆς εὐθείας ἐκκλίναντα καὶ τῆς τούτου κυρίας ἀφηνιάσαντα (81), καὶ μέγα παρὰ τῷ

3. Hinc, quandoquidem de compositione cum Tauris desperabat (sciebat enim patricium Calocyrem qui a recta via semel declinasset, ipsiusque dominatum excussisset, cum multum apud Sphen-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[69.70] καταστελλίου cod. Sed est Castellum Galaticum : vid. Constantinop. Christian. 9. C., quod Theophanes Chronograph. 331. C. καστέλλιον τῶν Γαλάτων (sic) vocat. [71] εἰ καί τις] ἐκεῖτις cod. [72] ἐπεγνώκει cod.

melius Joannes Langus alibi apud S. Justinum martyrem Dialog. cum Tryphon. Judæo I. 261. D. ubi Christianos circumcisionem spiritualem per baptismum accepisse demonstratur, *desiderandumque esse ab omnibus, ut pariter ipsi accipiant :* καὶ πᾶσιν ἐφετὸν, ὁμοίως λαμβάνειν. Versio perperam : *omnibusque adeo illam ex æquo accipere integrum est.* Melius Gretserus in Epistola Thomæ Patriarchæ ad hæreticos in Armenia 428. C, τὸ ὄντως ἐφετὸν ἐπισπᾶται κάλλος, *pulchritudinem vere concupiscendam haurit.* Apud S. Basilium In divites avaros I. 414. A. οὐδὲ οὗτος ἐφετὸς ὁ λόγος, quod vertit Joannes Argyropylus, *Nec ista rationem habent,* corruptus locus, utarbitror : tametsi nondum extrico, quomodo sit emendandus. Adverbium ἐφετῶς, *cupide,* usurpatur ab Joanne Moscho Prato spirituali 1092. A. ἐφετῶς μὴ παράσχῃς τὴν κατὰ καιρὸν συνήθειαν τοῖς πτωχοῖς· quo in loco exponendo item plane aberravit interpres. Ita, cum ἐφετὸς et ἐφετῶς a variis frequententur, apud Polybium I. 238. 12. ἐφετῶς καὶ ταχέως ἀναγκάσαι, *cupide et cito cogere,* mendosam vocem esse vix affirmarem, nisi hoc suaderet viri summi, ἐφετῶς lelentis, digna verecundia auctoritas.

(81) Κυρία interdum *potestatem, dominationem* significare, vel e locis constat in Lex. Polybiano VIII, II. 359. collectis. Est vox a LXX. interprr. scriptoribusque hellenisticis præcipue frequentata, quam plerique scribunt κυρεία. Aristeas tamen, De legis divinæ translatione, 9. C. τοῦ φανέντος ἐνόχου τὴν κυρίαν ἕξειν· item S. Joannes Chrysostomus Caten. in Jerem. I. 298. A. Grammaticorum sermone tritam vocem κύριον ὄνομα non intellexit Joannes Hentenius ad Aretham Explicationn. in Apocalyps. : nam II. 678. A. ἡ ἰδιότης τῆς ὑποστάσεως ἑκάστου ἀφορίζηται διὰ τοῦ κυρίου ὀνόματος, *persona uniuscujusque distinguitur nomine proprio,* ic reddidit : *separetur per nomen Domini.* Simili nodo Concilio Lateran. III, 840. A. κυρίως καὶ κατὰ ἀλήθειαν Θεοτόκον αὐτὴν ὁμολογεῖ, non, *specialiter et secundum veritatem,* ut est in cuso, sed, *proprie et secundum veritatem Dei Genitricem eam confitetur,* vertendum est. Τὸ κύριον enim, si de oratione loquimur, *verborum proprietatem* significare non *rerum,* ut habet Reiskiana versio Dionys. Halicarnass. Judic. de Dinarch. V. 632. 12), nemo est qui nesciat. Illud minus notum, τὸ κύριον esse interdum *exemplar princeps,* τὸ πρωτότυπον, cui

B opponuntur τὸ ἀντίτυπον, ἴσον, ἡ ἰσοδυναμοῦσα γραφή. Quæ voces item passim negotium facessere-runt interpretibus, ut demonstrabo alibi. Vocabulum substantivum κύριος restituendum est Gelasio Cyziceno Historia Concilii Nicæn I. 397. C. τὰς δύο φύσεις προσῳήσαντες κυριως· ubi legendum Κυρίῳ, nec vertendnm, *duas naturas opponunt proprie ejus,* sed, *duas naturas apposuerunt Domino.* Contra eximendum ex inscriptione quam Honoratus Bouche *Hist. de Provence* I 88. A. sic edidit ac vertit : ΑΕΥΔΙΜΟΣ ΔΙΟΝΙΣΙΟΥ [sic] ΚΥΡΙΟΣ ΕΥ. ΤΑΙΞΑΙ ΚΑΙ ΓΕΡΩΤΕΡΟΣ ΝΥΚΗΣΑΣ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΖΙΑΡΧΗΣΑΣ ΔΙΣ· *Leudimus, Bacchici princeps certaminis,* aut *ludi, senior, qui vicit adolescentes, et in exercitiis nudis palmam tulit, bis.* Quæ quam longe a veritate absint, non opus est demonstrem. Emendandum videtur ΣΥΡΙΟΣ, et ΓΕΡΑΙΟΤΕΡΟΣ, ut de minutis in scriptura mendis taceam, vertendumque sic : *Leudimus, Dionysii E., Syrius* C [h. e. ex Syro insula], *qui victus moderatione etiam senior superavit adolescentes, et bis gymnasio præfuit.* Εὐταξία præcipue laudabatur in athletis ἀναγκοφαγοῦσι· de γυμνασιάρχων sive γυμνασιαρχευόντων dignitate multa exempla apud Gruter. CLXIX. 4. CLXXIIII. 8. CCCXVII, 4. CCCXVII. Reines. V. 34. VII. 36. I. 204. ubi Seleucus aliquis δὶς γυμνασίαρχος dicitur. Quod ad voc. κυριακὸς attinet, ad copiosas Suiceri Thes. Eccles. observ. II, 184. — 192. adde, κυριακὸς apud PP. sæpe id notare, quod ad Deum Filium speciatim pertineat, non ad Deum Patrem, adeoque hoc sensu voci θεῖος quasi opponi. Velut Synodo Hierosol. Concil. XI. 263. B. de monachis, numen oratione canticisque celebrantibus, Κυριακὸν ἔργον αὐτοὺς πληροῦν ὁμολογοῦμεν, vertitur perperam, *divinum opus eos implere confitemur* : oportet *Dominicum opus :* nam fit allusio ad illud Lucæ VI, 12. de Christo Domino : *Et erat pernoctans in oratione Dei.* Inde κυριότης vocatur D *dignitas Servatoris, qua est Dominus* et noster, et rerum creatarum omnium : in cujus potentiæ signum, ut docent Patres Græci, Χριστός, h. e, *unctus,* nominatus est. Hanc vocem κυριότης, a Suicero omnino omissam, usurpant eo quem dixi sensu S. Gregorius Nyssenus Contra Eunomium II 180. C. 183. C. De anima et resurrectione 644. B. Palladius Epistola ad S. Epiphanium II, 3. D. S. Joannes Chrysostomus Oratione 1. in Epist. ad Hebræos IV, 432. 30. De serpente Moysis V. 668.

doslabum posset, non facile ipsius voluntati morem gesturum), ad Mœsos potius, iisdem atque ipse religionibus deditos, legare constituit. Proinde oratores ad illos misit, Nicephorum patricium, cognomento Eroticum, et Philotheum, Euchaitarum antistitem, communisque persuasionis eos commonefecit (Christianorum enim fidem citra controversiam colunt Mœsi), virginesque generis regii ab iis poposcit, quas Romani Augusti filiis collocaret, ut ex affinitate inviolabilis inter Romanos ac Mœsos conciliatio atque amicitia firmaretur. Mœsi hilare legatione accepta puellas ex sanguine regio plaustris impositas 80 (consueverunt autem mulieres Mœsorum plaustris vehi) Nicephoro imperatori miserunt: orant, quamprimum sibi subveniret, securim Taurorum, suis cervicibus impendentem, averteret, irritamque redderet. Ac profecto si opitulatus esset illis, item tropæa de Tauris constituisset, ut de omnibus, quibus Romana signa intulerat. Verum enimvero parvo momento suspensæ res humanæ, tenuique filo, ut ita dicam, sublatæ, in contrariam quoque partem solent inclinari. Recte enim nonnulli opinantur, sicut malevolentiam quamdam numinis, item invidiam hominum clarissimis potentissimisque viris adversari, eosque decipere, evertere, ad nihilum redigere. Quod idem tunc quoque Nicephoro imperatori, cum secundo cursu illi omnia fluerent, magis quam ulli eorum qui ante principatum obtinuerint, accidit. Ego vero illud dico, singulari numinis providentia hominum secundas res in contrarium verti, uti sic discant, mortales se esse atque caducos, neque plus inflentur quam sit satis. Jam enim quidam prosperitatibus usi præliisque clari deos se prædicare non sunt veriti, ipsam providentiam lacessentes. Cujus rei exempla sunt Aloei filii Otus et Ephialtes, in cælum, si fabulam audimus, ascendere conati, et Nabuchodonosor Babylonius, 81 statuam ponens sibi, et Alexander Philippi filius, qui Ammonis filium voluit se nominari. Haud injuria igitur mutabiles

A Σφενδοσλάβῳ δυνηθέντα, μὴ εὐείκτος [73] τῷ τότε θελήματι σπείσασθαι, πρὸς τοὺς ὁμοθρήσκους Μυσοὺς ἐβουλεύσατο μᾶλλον πρεσβείαν στεῖλαι. Καὶ δῆτα πρέσβεις ὡς αὐτοὺς ἔστειλε, τόν τε πατρίκιον Νικηφόρον, ᾧ τὸ ἐπώνυμον Ἐρωτικὸς, καὶ Φιλόθεον, τὸν τῶν Εὐχαϊτῶν προεδρον, καὶ τῆς θρησκείας αὐτοὺς ὑπεμίμνησκε (τὰ Χριστιανῶν γὰρ ἀναντιῤῥήτως πρεσβεύουσιν οἱ Μυσοὶ), καὶ παρθένους τοῦ βασιλικοῦ γένους ἐξῄτει, ὡς συνάψῃ τοῖς τοῦ αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ παισὶ, καὶ ἐκ ῥητοῦ ἐκ τοῦ κήδους ἥ τε [74] πρὸς Ῥωμαίους τοὺς Μυσοὺς κατάλληγὴ καὶ φιλία ἐμπεδωθῇ. Οἱ Μυσοὶ ἄσμενοί τὴν πρεσβείαν ἐδέχοντο, καὶ κόρας αἵματος τοῦ βασιλικοῦ ἐκ ἁμαξῶν ἀναβιβάσαντες (εἰθισμένον δὲ γυναιξὶ Μυσῶν, ἐφ' ἁμαξῶν ὀχεῖσθαι) τῷ αὐτοκράτορι Νικηφόρῳ ἐξέπεμπον, ἐπεμάρτυρον σφίσιν ὅτι τάχιστα ποτνιώμενοι, καὶ τὸν τοῖς αὐχέσιν αὐτῶν ἐπικείμενον [P. 49] κέλεκυν τῶν Ταύρων ἀποτρέψαι καὶ κενὸν ἀπεργάσασθαι. Κατὰ τὰ ἐκ τούτοις [75], καὶ τρόπαια κατὰ τῶν Ταύρων ἐστήσατο, ἐπεὶ καὶ κατὰ πάντων, πρὸς οὓς ἂν τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀντεκήνεγκε δύναμιν. Ἀλλ' ἀπὸ μικρᾶς ῥοπῆς αἰωρούμενα τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ὡς ἔκ τινος εἰπεῖν λεπτῆς [76] κρόκης ἐκκρεμαννύμενα, καὶ εἰς τὸ ἐναντίον εἰῶθε περιχωρεῖν. Ἀνεπισφαλῶς γὰρ οὐ τινες οἴονται νέμεσίν τινα θεῖον καὶ φθόνον ἀνθρώπινον τοῖς ἐπισήμοις καὶ ἀλκιμωτάτοις ἀνδράσι προϊστασθαι, σφάλλοντα τούτους, καὶ περιτρέποντα καὶ εἰς τὸ μηδὲν συνελαύνοντα. Οἷα δὴ καὶ τότε τῷ αὐτοκράτορι Νικηφόρῳ, κατὰ ῥοῦν αὐτῷ [77] ῥεόντων [78] τῶν πραγμάτων, καὶ ὡς οὐκ ἄλλῳ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἡγεμονευσάντων (83), συμβέβηκεν. Ἐγὼ δὲ τοῦτό φημι, ὅτι ἀμηχάνῳ τοῦ κρείττονος προμήθειᾳ ἤδη τοῖς ἀνθρώποις εὐροοῦντα οὐ τέρπεται εἰς τοὐναντίον ἀντιπεριίσταται, ὡς ταύτῃ τοὺς ἐπὶ θνητοὶ ὄντες καὶ πρόσκαιροι, καὶ μὴ ἐκπίπτοντες τοῦ προσήκοντος (84). Ἤδη γάρ τινες ὑπερηφανίᾳ ἐπιβάντες καὶ κατὰ τὰς μάχας εὐδοκιμήσαντες, θεοὺς ἀνεκάλεσαν [79] αὐτοὺς οὐκ ἐνάρκησαν, εἰς κενὴν τὴν Πρόνοιαν ἐξυβρίσαντες. Παράδειγματούτων οἱ τὰ

B

C

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[73] εὐήκτως cod. [74] ἥ τε] εἴτε cod. [75] ἐκπίμνασι cod. [76] λεπτῆς] λευτῆς cod. [77] αὐτῶν cod. [78] φερομένων cod. Deinde post ἡγεμονευσάντων videtur deesse verbum. [79] ἂν εἰκεῖν cod.

31. De incomprehensibili VI. 417. 23. 419. 14. In Sanctam Pentecosten VII. 585. 36. Homilia LXXII, in S. Matthæum I. 764. B. ubi de Servatore memorat τὴν κυριότητα αὐτοῦ, καὶ τὸ γνήσιον τῆς υἱότητος, καὶ τὸ ὁμότιμον τὸ πρὸς τὸν Πατέρα. Ita in Epistola Nestorii Conc. I. 1277. E. de Jesu nominibus, ἵνα τῶν ὀνομάτων τῶν φύσεων ἑκατέρας [f. ἑκατέρας] κοινῶν τινων σημαντικῶν προκειμένων. μήτε τὰ τῆς υἱότητος καὶ κυριότητος τέμνηται, postrema sic reddenda sunt, *ne secentur ea, quæ ad filiationem et dominationem pertinent*. Vetus interpres: *neque quod filiationis et proprietatis est, secetur*. Et in loco Origenis Iu S. Matth. III. 475. B. ubi nunc legitur, σάρκα μὲν μαίνουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δοξας δὲ βλασφημοῦσι, scribendum κυριότητα· sunt enim ipsa verba Epistolæ S. Jud. v. 8. Quod neque Huetius in editione I. 233. C. nec novissimus editor ea quam dixi pagina animadvertentes, locum in Vulgata bene redditum traducendo inobscuraverunt. De reliquis significationibus vocis κυριότης vid. Schleusner. In Nov. Testament. I. 1269. B.

(82) Adverbium ἀνεπισφαλῶς non est in Lexicis Præter Leonem hic et superius 19 B. 26 B. N. A. 31. B. occurrit apud S. Methodium Convivium decem virginum 106. B. Ἀνεπισφαλὴς habet clarissimi nominis vir Schneiderus in Dictionario, et Leo 16. D.

(83) Hic vel deest verbum, ut in notula ad eum suspicatus sum, vel referendum est καὶ ὡς οὐκ ἄλλῳ ad κατὰ ῥοῦν αὐτῷ, ut expressi in versione.

(84) Similiter Chalcondylas De rebus Turc. 84. A. εἰωθὸς τὸ θεῖον τὰ πάνυ μέγα φρονοῦντα καὶ ὑπερηφανοῦντα μειοῦν ὡς τὰ πολλὰ καὶ σμικρύνειν.

λωέως παῖδες Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης, εἰς οὐρανοὺς A ατὰ τὸν μῦθον πειρώμενοι ἀνελθεῖν, καὶ Ναβουχο- ονόσορ ὁ Βαβυλώνιος, εἰκόνα στησάμενος ἑαυτοῦ, αὶ ὁ Φιλίππου Ἀλέξανδρος, Ἄμμωνος υἱὸς ἀξιῶν νομάζεσθαι. Εἰκότως οὖν τρεπτὰ καὶ παλίντροπα αθέστηκε τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα (85), οἷα δὴ αὶ τότε Ῥωμαίοις συνέβαινεν, ἀποβαλοῦσι μετὰ εικρὸν ἡγεμόνα τὸν ἑαυτῶν, οἷον οὐκ ἔσχεν ἄλλον ἡ Ῥωμαϊκὴν δυναστεία τὸ πρότερον. Εἰ γὰρ μὴ τῇ ούτου ἀναιρέσει εἰς τὸ ἔμπαλιν ἡ τύχη τούτοις ἀπέτρεχεν, οὐδέν, ἐνίδει, ἐπιθιοῦντος ἐκείνου, μὴ τὰ ρια πήξασθαι τῆς σφῶν ἐπικρατείας πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον κατὰ τὴν Ἰνδικήν, καὶ αὖθις ἐπιδυόμενον τρὸς αὐτὰ τῆς οἰκουμένης τὰ τέρματα. Ἀλλὰ γὰρ ἐπανακτέον τὸν λόγον, ὅθεν ἀπέκλινε τοῦ εἰρ- μοῦ.

vicissitudinisque plenæ sunt res mortalium, velut tunc quoque Romanis usu venit, cum post paulo principem ipsorum amitterent, qualem nunquam antea habuit Romanum imperium. Quod si hujus cæde non retro se tulisset eorum fortuna, nihil aberat, quin illo superstite fines ditionis versus orientem solem in India, versus obeuntem ad ipsos mundi fines constituerent. Verum reducenda est unde e contextu declinavit oratio.

δ'. Οἱ μὲν δὴ Μυσοὶ χεῖρας ἱκέτιδας ἐφῆπλουν, ἱκαμῦναί σφισι δυσωποῦντες τὸν αὐτοκράτορα. Ἐν ᾧ δὲ πρὸς τὴν ἐκστρατείαν διεσκευάζετο, ἡ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ἅλωσις (86) ἐπηγγέλλετο, ἄρτι κατὰ τὰς ἐκείνου ὑποθήκας ἁλοῦσα, ἃς δὴ τοῖς καταλειφθεῖσι πρὸς αὐτοῦ εἰς τὸ ταύτην λεηλατεῖν στρατιώταις ἐπέσκηπτε. Λέγεται γάρ, ὡς, ἐπείπερ ταῖς καθ' ἡμέραν καταδρομαῖς εἰς ἀμηχανίαν καὶ σπάνιν τῶν ἀναγκαίων (87) ἐσχάτην συνηλαύνετο, τὸν Πατρίκιον Πέτρον καὶ στρατοπεδάρχην, τομίαν μὲν ὄντα (88), ῥέκτην δὲ [P. 50] τηνάλλως καὶ ῥωμαλεώτατον, κατατρέχοντα Συρίαν, ἐκεῖσε μετὰ τῆς δυνάμεως ἀφικέσθαι, καὶ Μιχαὴλ ἐκεῖνον, ἐν ταξιάρχοις τελοῦντα, ᾧ Βούρτζης ἐπώνυμον, ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπέμψαι τῆς πόλεως. Τὸν δὲ μετὰ καὶ ἄλλων λογάδων ἀγχοῦ ταύτης γενόμενον, τὸν ἐπίβατον [80] τοῦ τείχους περισκοπῆσαι, καὶ ὀπισθόρμητον ἀπαλλαγῆναι πρὸς τὸ στρατόπεδον, κλίμακάς τε ἀναλόγους τῷ ὕψει τῶν πύργων τεκτήνασθαι· κἀν τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις ταύτας ἐπιφορτίσασθαι, καὶ μετὰ λεγεῶνος γενναιοτάτων στρατιωτῶν ἤδη μέσων νυκτῶν τὸν τῆς Ἀντιοχείας περίβολον αὖθις καταλαβεῖν, ἠρεμά [81] τε ταύτας προσερεῖσαι τῷ τείχει καὶ ἀνιέναι διὰ τῶν κλιμάκων· τοὺς δὲ φύλακας τῶν Ἀγαρηνῶν, βαθεῖ τῷ ὕπνῳ καθεύδοντας, τοῖς ξίφεσι διαχρήσασθαι. Ἐγκρατεῖς δὲ τῶν τειχῶν τὸν τρόπον τοῦτον Ῥωμαίους γεγενημένους καταβῆναί τε τῶν πύργων, καὶ τετραχῶς τὸ ἄστυ πυρπολεῖν· Ἀντιοχεῖς δὲ, τῷ ἀπροσδοκήτῳ καταπλαγέντας, εἰς οἰμωγὰς καὶ θρήνους τραπῆναι καὶ ἀμηχανίαν δεινὴν διενθυμουμένους ὅ τι καὶ δράσαιεν. Ἤδη δὲ πρὸς ἀλκὴν ὁρμᾷν διαλογιζομένων, καὶ ῥωμαλέως τοῖς ἐναντίοις συστάδην ἀντικαθίστασθαι, τῆς ἓω τηλαυγῶς ὑπαυγαζούσης, προέφθασε τὴν ἐκείνων ὁρμὴν ὁ στρατοπεδάρχης Πέτρος, μετὰ τῆς δυνά-

4. In hunc modum Mœsi manus supplices pandebant, obsecrantes imperatorem, ut sibi subveniret. Qui dum se ad expeditionem comparat, Antiochiæ magnæ expugnatio nuntiata est, jam juxta mandata ipsius facta, quæ relictis a se ad eam vexandam militibus dederat. Dicitur enim, cum quotidianis decursionibus in augustiam inopiamque rerum necessariarum ultimam compulsa esset, Petrum patricium castrisque præfectum, qui, quamvis spado, strenuus tamen alioqui esset atque fortissimus, Syriam pervadentem, eo cum copiis pervenisse, Michaelemque illum ex tribunis, cui Burtzæ cognomen, ad explorandam urbem emisisse. Michaelem una cum aliis electis hominibus, ubi propius accessisset, ascensu muri inspecto in castra 82 reversum scalas altitudini turrium respondentes fabricasse; hisque in sarcinaria jumenta impositis, cum legione fortissimorum militum jam media nocte ad Antiochiæ mœnia iterum se contulisse, scalisque silentio ad muros positis per eas evasisse: excubitores Saracenorum, alto somno sepultos, gladiis confecisse. Ita Romanos murorum hoc modo potitos demisisse sese ex turribus, oppidum ubique incendisse: Antiochenos, improviso malo conturbatos, ad gemitus, ejulatus, desperationem summam venisse, quæsivisse, quid jam sibi esset agendum. Jam vero cum animo statuissent ad virtutem confugere, acriterque pede collato obsistere, ubi mane clarum subluxit, præcidit eorum impetum Petrus castrorum præfectus, cum exercitu in urbem per portas se inferens, quas prius oppidum ingressi Romani illi aperuerant. Antiochenses, cum adversus tantas copias ne suspicere quidem possent, abjectis armis ad preces supplices se con-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[80] ἐπίβατον. Sic cod. [81] ἠρεμα. Sic cod. pro ἠρέμα.

(85) Conf. Agathias 109. A.

(86) Antiochia capta est (opinor) initio anni 969. Rationem temporum fortasse turbavit Cedrenus II. 657. A. qui attribuere videtur a. 967. Vide supra 214. D. 215. A. Quæ inde narrantur usque ad finem libri quinti, comprehenduntur eodem anno 969.

(87) Emenda Cedrenum II. 656. A. ἐπιλελοιπότων δὲ καὶ τῶν Ἀντιοχέων· scribeque τῶν ἀναγκαίων, ut jam conjecerat Xylander. Neque aliter Scylitza Historia ms. Legitur alibi quoque apud nostrum σπάνις τῶν ἀναγκαίων 39. C. et 106. B. ex Agathia 131. D. 158. D.

(88) Cedrenus II. 656. C. Πέτρον ἕνα τῶν ἑαυτοῦ εὐνούχων δοῦλον ὑπάρχοντα. Ubi δοῦλον ut antecedentis vocis glossam ejiciendam arbitror: certe non legitur in Scylitza ms.

ceptum in cella tenebricosa prope ipsam collocavit. Postquam vero eorum conspiratio, conceptu in nefas facto, calamitatem et truculentum scelus parturiens, atrocem impietatem jam erat prolaturum, iterum inter se ex more convenientes Nicephorum imperatorem de imperio detrudere statuerunt. Ita Joannes domo egressus Michaelem cognomento Burtzan et Leonem Pediasimum introvocat: clausa cella cum his Nicephori Augusti cædem machinatur. Agebatur tunc mensis Decembris dies decimus. 86 Vespera fertur sub tempus precum clericus quidam ex aula palatina libellum porrexisse imperatori, quo in libello scripta erant hæc: « Notum sit tibi, domine, mortem parari tibi hac nocte atrocem. Quod autem vera sunt hæc, jube gynæceum inspiciatur, in quo homines armati deprehendentur, qui effecturi sunt tuam cædem. » Lecto libello imperator Michaelem, cubiculi præfectum, inquisitionem diligentem horum virorum facere jussit: is vero, sive Augustam veritus, sive tarditate usus, vel etiam sinisteritate prætergressus, cellam, in qua percussorum manus consederat, inexploratam reliquit. Ubi jam nox supervenit, Augusta, ut consueverat, ad imperatorem intrivit, ac sermonem orsa de sponsis, quæ ex Mysia modo venerant. « Vado, » inquit « cultum harum curatura; posthæc revertar ad te: at, sodes, sine apertum cubiculum, ne sit clausum in præsentia; quando revenero, tum ego claudam. » Hæc ad eum fata it foras. Imperator per totum noctis vigilium consuetas preces ad Numen sublime misit, inque meditatione sacrorum voluminum est versatus. Ubi vero somnum natura postulavit, pro venerandis imaginibus deorsus forsan Christi, itemque

A ἄνδρας ῥωμαλέους καὶ νεανικοὺς τὰ πολέμια διαλειμμάτων πρὸς αὐτὸν [91] ἐξέπεμπεν, οὓς ἐν χομένη ἐκ οἰκίσκῳ σκοταίῳ παρ' αὐτῇ παρεσκεύα Ἐπεὶ δὲ πόνον ἡ τούτων ἐπὶ κακῷ συλλαβοῦσα φωνία καὶ δεινὴν ἀδικίαν ὠδίνασα, τὴν κ τεκτῖν ἀνομίαν ἠπείγετο, συνελθόντες αὖθις ἀ λοις κατὰ τὸ σύνηθες, τὸν αὐτοκράτορα Νικ τῆς ἀρχῆς καταστρέψαι διεγνωσαν. Ἐκεῖ ἐστίας ὁ Ἰωάννης ἀπαλλαγείς, Μιχαήλ τε, τ λούμενον Βούρτζην, καὶ Λέοντα τὸν Πεδ εἰσκαλέσας καὶ τὸ δωμάτιον κλείσας, τὴν τοῦ κράτορος Νικηφόρου μετ' αὐτῶν ἐσκαιωρεῖτ ρεσιν. Μὴν ἐφεστήκει τότε Δεκέμβριος, ἐκ ἑλκύνων ἡμέραν. Λέγεται δὲ κατὰ τὴν ἐκ καιρὸν τῆς ὑμνῳδίας κληρικόν τι B βασιλείου αὐλῆς λίβελλον ἀναδοῦναι τῷ βασι ᾧ ταῦτα ἐγέγραπτο· « Γνωστὸν ἔστω σοι, δ ὡς ἀληθὲς σοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐπιβουλεύε πως. Ὅτι δὲ ἀληθῆ ταῦτα, ἡ γυναικωνῖτ θήτω, ἐν ᾗ ἄνδρες ἔνοπλοι κατακρυβήσονται, τὴν μελλόντες αὐτοκτονῆσαι σφαγήν. » Τ δέλτον ὁ βασιλεὺς ἀναγνούς, Μιχαὴλ τῷ τοῦ κατὰ χρησιν ἐφιστᾶσι τῶν ἀνδρῶν τοῦτ ρεκελεύσατο· ὁ δέ, εἴτε τὴν Αὐγούστ πρᾶξιν, εἴτε μελλήσει χρησάμενος, εἴτε κα C κατοκνήσας, καὶτοι τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ φόνων τῶν [92] ἀνδρῶν ἐκαθέζετο τόπος, ἀ σκεπτον. Ἡνίκα δὲ τῆς νυκτὸς ἐπελθοῦσα σι εἰσῆρχεν ἡ βασιλὶς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τα τοῦτο, λάθρᾳ ἔχει καὶ τῶν ἐκ Μυσ ἐπιτηδείων τι τῶν. Φησὶ « Ἄπειμι τὰ τοῦ βα τοῦτο ἐπιμελησομένη, ἔστω δέ σοι ἀν τοῦ μὴ κλεισθῆναι· ἐγὼ γὰρ ἐπανελθοῦσ καὶ ἀνοίξασα τὸν θύρας κλείσω. Ἡ δὲ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[91] αὐτὸν Leg. αὐτῶν. [92] τῶν τῶν. Fort. ἐπιτηδείων s. ἐπιτηδείων.

:δῦτον κλείσω λοιπόν· » Ταῦτα προσειποῦσα ἐκεῖθεν ξέρει· Ὁ δὲ βασιλεὺς δι' ὅλης μὲν τῆς φυλακῆς τῆς νυκτὸς τὰς συνήθεις εὐχὰς ἀνέπεμπε τῷ Θεῷ, καὶ :ῇ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν διεσχόλαζεν. Ἐπεὶ δὲ τὸν τῆς τε θεανδρικῆς τοῦ Χριστοῦ μορφῆς, καὶ τῆς Θεομήτορος, καὶ τοῦ θείου Προδρόμου καὶ κήρυκος, παρὰ τὸ παρδάλειον δέρρος καὶ τὸν κοκκοβαφῆ πῖλον, ἐπ' ἐδάφους διανεπαύετο.

A Deiparæ et divini Præcursoris atque præconis, humi, super pelle pantherina et coactili coccino, quieti se tradidit.

ζ'. Οἱ δὲ πρὸς τῆς Αὐγούστης ὑποδεχθέντες ὑπηρέται τοῦ Ἰωάννου, τοῦ δωματίου ξιφήρεις ἐκπηδήσαντες, τὴν ἐκείνου ἄφιξιν προσεδέχοντα [93], περὶ :ὰ ὕπαιθρα τῶν βασιλείων ὑπερῴων κατασκοπούμε-ιοι. Ἤμπτην τῆς νυκτὸς ὥραν ὁ γνώμων ἤδη κατ-πηγγέλλετο· δριμεῖα δέ τις βορέου αὔρα τὸ τοῦ ἀέρος :πεῖχε κατάστημα, καὶ χιὼν ἐγεῖτο πολλή· καὶ ὁ Ἰωάννης ἀφίκετο [94] μετὰ τῶν συνωμοτῶν, ἐπὶ ἐμβου τὸν αἰγιαλὸν παραπλέων, καὶ τῆς ἠπείρου :ροσεπιβαίνων (97), ἵνα ὁ λίθινος λέων τὸν ταῦρον ωγρεῖ (Βουκολέοντα τὸν τοπον κέκληκεν ἡ συνήθεια). ς τοῖς ἄνωθεν ἐπὶ τῶν ὑπαίφρων προκύπτουσιν πηρέταις συρίττων ἐπεγινώσκετο. Τοιοῦτον γὰρ οἷς παλαμναίοις ἐδίδοτο σύνθημα. Κόφινον οὖν αλωδίοις ἐξηρτημένον χαλάσαντες ἄνωθεν, καθ' να τοὺς συνωμότας πρότερον ἅπαντας ἀνιμήσαντο, 'πειτα δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην αὐτόν. Ἀνελθόντες οὖν :αρὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην ὑπόνοιαν, καὶ τὰ ξίφη υμνώσαντες, εἰς τὸν βασιλικὸν εἰσελαύνουσι θάλα-ον καὶ τὴν κλίνην κατειληφότες, καὶ ταύτην εὑ-όντες κενὴν καὶ μή τινα ἐν αὐτῇ διαναπαυόμενον, πεπήγεσαν ἀπὸ τοῦ δέους, καὶ κατακρημνίζειν εὐτοὺς ἐπειρῶντο πρὸς θάλασσαν. Ἀλλ' ἀνδράριόν :ε τῶν ἐκ τῆς γυναικωνίτιδος ἰταμῶν, αὐτῶν ἡγη-άμενον, ὑποδεικνύει τὸν βασιλέα καθεύδοντα, ὃν ύκλῳ περιστάντες ἔνυττον τοῖς ποσὶν ἐναλλόμε-οι [95]. Διυπνισθέντα δὲ τοῦτον καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπ' γκῶνος ἐρείσαντα, ξίφει βιαίως παίει Λέων ὁ Βα-άντης ὀνομαζόμενος. Ὁ δὲ περιαλγήσας τῷ τραύ-ατι (μέχρι [96] τῆς ὀφρύος καὶ τῆς βλεφαρίδος [97] τὸ ἰφος καθίκετο, ἀπαράξαν μὲν τὸ ὀστοῦν, μὴ πλῆξαν ὲ τὸν ἐγκέφαλον), « Θεοτόκε, βοήθει, » ἐκέκραγε γε-ωνοτέρᾳ φωνῇ· ἐῤῥεῖτο δὲ πανταγόθεν τῷ αἵματι αἰ κατεφοινίσσετο. Ὁ ἰδὲ Ἰωάννης, ἐπὶ τῆς βασιλι-ῆς καθίσας στρωμνῆς, ἑλκύσιν ὡς αὐτὸν τὸν βασι-έα παρεκελεύσατο· Ὃν ἑλκυσθέντα, ὀκλάζοντά τε αὶ ἐπὶ τὸ ἔδαφος διαῤῥέοντα (οὐδὲ γὰρ οἷός τε ἦν

87 7. Inter hæc Joannis administri, quos Augusta receperat, e cella cum gladiis emersi adventum ejus præstolabantur, e solario fastigiorum palatii speculantes. Jamque quintam noctis horam gnomon indicabat: gelida aquilonis aura regiones perflabat aerias, nix autem delabebatur plurima: cum Joannes advenit cum conjuratis, in navicula littus legens, atque ubi leo lapideus taurum capit (Bucoleonem locum vocant vulgo), in terram exit: B estque ab adjutoribus, superne e solario intentis, sibilo agnitus. Ejusmodi enim impiis datum erat signum. Proinde sporta per restes alligatas desuperne demissa, primo conjuratos omnes sigillatim attraxerunt, deinde ipsum quoque Joannem. Ita cum præter omnem opinionem humanam evasissent, destrictis gladiis irrumpunt in imperatoris cubiculum, lectumque invadunt: quem cum inanem invenissent, neque quemquam in eo quiescentem, obriguerunt pavore, seseque præcipitare in mare conati sunt. Verum homuncio aliquis de scurris e gynæceo, qui eos duxerat, submonstrat iis imperatorem dormientem: quem in orbe circumstantes pedibus feriunt, supraque eum insiliunt. Excitatum ex somno et caput cubito sustinentem Leo, nomine Balantes, vehementer gladio percutit. C Percitus dolore **88** vulneris (nam usque ad supercilia et palpebras gladius penetraverat, osque resciderat, illæso tamen cerebro), clamabat elata voce, « Deipara, juva: » diffluens undique sanguine et cruentus. At Joannes, qui in augusto lecto consederat, trahi ad se imperatorem jussit. Raptum, cum solutis membris ad solum collaberetur (nec enim genu niti poterat, insigni ejus robore plaga gladii fracto), interrogat cum minis, et: « Dic mihi, » inquit, « stolide et invide tyranne, annon per me ascendisti ad principatum Romanum? Non per me hoc tantum imperium suscepisti? Qui igi-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[93] προσεδέχετο cod. [94] ἀφίκετο Cod. plusquamperfecto, ἀφῖκτο, ut infra 69. B. [95] εναλλόμενον cod. Fort. μέχρι γάρ. [97] βκεφαρίδος] φλεβαρίδος cod.

(97) Verbum προσεπιβαίνω (quod non est in exicis) Leo modo cum genitivo construit, velut hic). B. et 97. D. modo cum dativo, ut 6. B. 42. C. odem casu est apud Theophylactum Orat. de incta Cruce 398. C. προσεπιβαίνων τῇ γῇ. Usurtur etiam a Philone De temulentia 197. E. καὶ ροσεπιβαίνειν ἠξίωσεν, ubi exponitur *prævaricari*. lterius decompositi, προσεπεμβαίνω, secundam guratamque significationem, *insulto*, *irrideo*, æque i novissimis optimisque Lexicis video præterissam. Quanquam non desint hujus usus auctotates idoneæ. S. Joan. Chrysostomus Orat. II. i Lazar. V. 241. 28 μὴ προσεπεμβαίνωμεν αὐτοῦ B ταῖς συμφοραῖς. Olympiodorus Catena in beat. Job 329. C. κατὰ πρόσωπον λοιδορεῖτέ με, καὶ προσεπεμβαίνετέ μοι. Quæ loca, aut similia, Hesychio obversata sunt, cum I. 1044. B. Προσεπεμβαίνει interpretatus est ἐπιτωθάζει, ἐπιγελᾷ. Verbum ἐπεμβαίνω simili sensu usurpatur, ut duo loca ex multis nominem, in Epist. nomine concil Nicæn. scripta, apud Socrat. Hist. Eccles. 28. A. item a Cedreno II. 670. D. ἐπιβαίνω, idem significante, copiosus J. Tobias Krebsius in Decretis Romanorum pro Judæis factis 23. B., demonstrans, omnia fere veniendi verba cum ἐπί, adjuncto casu personæ, notionem hostilis invasionis habere·

tur, ejusmodi beneficii immemor, invidia et furore abreptus, non dubitasti exercituum præfecturam abrogare mihi, optime de te merito? Sed amandasti me, ut languerem in agro cum rusticis, tanquam aliquis infamis exsul, vir fortis adeo, et strenuus plus quam tu; quem adversariorum verentur castra, et cujus ex manibus non est qui nunc te liberet. Sed tamen dic, ad hæc si qua excusationis ratio tibi relicta est. »

A ἐπὶ γόνυ ἀνίστασθαι, καταβληθείσης [P. 54] [illegible] τῆς γιγαντώδους ἰσχύος τῇ τοῦ ξίφους [illegible] ἀνηρώτα τοῦτον μετὰ ἀπειλῶν, καὶ, « Λέγε μοι, [illegible] μονέστατε σὺ καὶ βάσκανε τύραννε, οὐ δι' ἐμοῦ [illegible] Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας ἐπέβης, καὶ τὴν τοσα[illegible] δυναστείαν ἀνείληφας; Πῶς οὖν, τῆς τοιαύτης [illegible] γήσας εὐεργεσίας, καὶ φθόνῳ καὶ μανίᾳ οἰστρη[illegible] θεὶς [98], τῆς τῶν στρατευμάτων καθαιρήσειν [illegible] τὸν σὸν εὐεργέτην ἐμὲ οὐκ ἐνάρκησας; Ἀλλὰ [illegible] ἀγρούς σχολάζειν διαφῆκας μετὰ τῶν γεωργῶν, ὡσεί τινα ἄτιμον μετανάστην (98), ἄνδρα γε[illegible] οὕτω, καὶ νεανικὸν ὑπὲρ σέ. ὃν τὰ τῶν ἐναντίων φρίττει στρατόπεδα, καὶ οὗ τῶν χειρῶν οὐκ [illegible] ὅστις σε ῥύσεται νῦν. Εἰπὲ τοίνυν, εἴ τις σοι πρὸς ταῦτα δικαιολογία ὑπολέλειπται. »

8. Imperator autem, animo jam deficiens, auxiliatore destitutus, Deiparæ invocabat opam. Tum Joannes invadens barbam crudeliter vellicavit, cunjuratique gladiorum capulis genas ejus dire atque inhumaniter tundebant, **89** ut dentes concussi loculamentis eliderentur. Denique, cum saturati essent ejus cruciatibus, pectus Joannes pede percutit, alte vibrato gladio calvariam ejus mediam disjiciens, itemque reliquos ferire jubet miserum. Ita sævum in modum gladiis illum confecerunt, atque aliquis, per dorsum acuphium adigens; penitus eum ad pectus usque transjecit. Id telum ex ferro est, prælongum, rostro ardeæ plane simile: nisi tamen a rostri forma hoc differt, quod id rectum natura avi tribuit, illud in flexum modicum leviter porrigitur, et acuminatam plane cuspidem protendit. Ejusmodi Nicephorus imperator invenit vitæ exitum, cum omnino annos vitæ complesset septem et quinquaginta, imperio præfuisset duntaxat annos sex, menses quatuor: vir omnibus suæ ætatis hominibus et virtute et corporis firmi-

η'. Ὁ δὲ βασιλεὺς, λειποθυμῶν ἤδη καὶ μὴ [illegible] τὸν αὐτῷ ἐπαμύνοντα, τὴν Θεοτόκον ἐκάλει [illegible] B ρον. Ἰωάννης δὲ τὸν πώγωνα τούτου δραξ[illegible] ἀνηλεῶς ἔτιλλε, καὶ οἱ συνωμόται ταῖς λαβαῖς [illegible] ξιφῶν τὰς αὐτοῦ σιαγόνας ὠμῶς καὶ ἀφιλανο[illegible] ἔνυττον, ὡς διασαλεῦσαί τε τοὺς ὀδόντας καὶ [illegible] κινῆσαι αὐτοὺς τοῦ φατνώματος. Ἐπεὶ δὲ [illegible] ρεῖς ἦσαν τοῦτον ποινηλατούμενοι, κατὰ τῶν [illegible] νων ὁ Ἰωάννης παίει ποδὶ, τό τε ξίφος [illegible] κατὰ μέσον διήλασε τοῦ κρανίου, πλήττειν τὸν [illegible] καὶ τοῖς ἄλλοις ἐγκελευσάμενος. Οἱ δὲ κατεστ[illegible] τοῦτον ἀνηλεῶς, καὶ τις ἀκουφίῳ τὸ μετ[illegible] αὐτοῦ πλήξας διαμπερὲς ἐπὶ τὰ στέφνα διήλα[illegible] δὲ τοιοῦτον ὅπλον σιδήρειον ἐπίμηκες πέφυκεν, [illegible] διοῦ ῥάμφει προσεοικὸς ἀτεχνῶς (99)· παρὰ τοι[illegible] τον δὲ διαλλάττει τοῦ ῥάμφους κατὰ τὸν [illegible] τισμὸν, παρ' ἅσον ἐκεῖνπ μὲν ἰθυτενὲς ἡ φύσις [illegible] ρωσε τῷ πτητῷ, τὸ δὲ εἰς καμπὴν ἠρέμα [illegible] C ἐκτείνεται, ὀξεῖαν ἐπιεκῶς προβαλλόμενον [illegible] ἀκμήν. Τοιαύτην μὲν δὴ Νικηφόρος ὁ [illegible] τὴν τοῦ βίου εὗρε καταστροφὴν (1), [illegible]

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[98] οἰκτρηλαθείς cod.

(98) Ex Homero Iliad. Iliad. I. 644. II. 59.

(99) Ἐρωδιόν ardeam esse notum est. Aristoteles Historia animal. I. 903. B. Eodem nomine denotatur avis fabulosa, de qua mira refert Pseudohieronymus Breviar. in Psalter. 394. B. in psalm. cm. majorem esse omnibus volatilibus, aquilamque vincere et comedere. Ab hoc diversus est *erodio erodionis*, S. Hieronym. Commentar. in Zachariam III. 1732. E. Totum Leonis locum exscripsit (tametsi paulo minus accurate) Ducangius in Glossar. Addend. 11. A.

(1) In Chronico ms. Joannis Scylitzæ hic leguntur quædam a Cedreno omissa, verbisque ejus ἔνδον τοῦ παλατίου κατεργασθείς II. 663. D. subjungenda, de sepultura et specie Nicephori Phocæ, quæ Scylitza ex Leone 55. D. 29. D. 30. A. pene ad verbum exscripsit. Deinceps sequuntur hæc: Ἐν δὲ τῇ σορῷ αὐτοῦ [Nicephori Phocæ] ὁ Μελιτηνῆς μητροπολίτης Ἰωάννης ταῦτα ἐπέγραψε (*a*).

Τὸν ἀνδράσι πρὶν καὶ τομώτερον ξίφους,
Πάρεργον οὗτος καὶ γυναικὸς καὶ ξίφους,
Ὃς τῷ κράτει πρὶν γῆς ὅλης εἶχε κράτος,
Ὥσπερ μικρὸς γῆς μικρὸν ᾤκησε μέρος,
Τὸν πρὶν σεβαστὸν, ὡς δοκῶ, καὶ θηρίοις.
Ἀνεῖλεν ἡ αὐγκοιτος, ἔν δοκοῦν μέλος.
Ὁ μηδὲ νυξὶ μικρὸν ὑπνώττειν θέλων]
Ἐν τῷ τάφῳ νῦν μακρὸν ὑπνώττει χρόνον,
Θέαμα πικρόν· Ἀλλ' ἀνάστα νῦν, ἄναξ,
Καὶ τύπτε πεζοὺς, ἱππότας, τοξοκράτας,
D Τὸ σὸν στρατεῦμα, τὰς φάλαγγας, τοὺς λόχους·
Ὁρμᾷ καθ' ἡμῶν Ῥωσσικὴ πανοπλία,
Σκυθῶν ἔθνη σφύζουσιν εἰς φονουργίας·
Λεηλατοῦσι πᾶν ἔθνος τὴν σὴν πόλιν,
Οὓς ἐπτόει πρὶν καὶ γεγραμμένος τύπος
Πρὸ τῶν πυλῶν σὸς ἐν πόλει Βυζαντίου.
Ναὶ, μὴ παρόψει ταῦτα· ῥῖψον τὸν λίθον,
Τόν σε κρατοῦντα, καὶ λίθις τὰ θηρία,
Τὰ τῶν ἐθνῶν, δίωκε· δὸς δὲ καὶ πέτρας
Στηριγμὸν ἡμῖν, ἀῤῥαγεστάτην βάσιν.
Εἰ δ' οὐ προκῦψαι τοῦ τάφου μικρὸν θέλεις,
Κἂν ῥῆξον ἐκ γῆς ἔθνεσι φωνὴν μόνην·
Ἴσως σκορπίσῃ ταύτῃ καὶ τρέψεις μόνῃ.
Εἰ δ' οὐδὲ τοῦτο, τῷ τάφῳ τῷ σῷ δέχου
Σύμπαντας ἡμᾶς· ὁ νεκρὸς γὰρ ἀρκέσῃ
Σώζειν τὰ πλήθη τῶν ὅλων χρισσωνύμων,
Ὦ, πλὴν γυναικὸς, τὰ δι' ἄλλα Νικηφόρος.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω συντέθειται. Sequentia Ἰωάννης δὲ ὁ Τζιμισκῆς, τὰς τῆς Ῥωμαίων κ. τ. [illegible]

(*a*) Cod. Coisl. N°. 136, fol. 101 *verso*.

ῆς ζωῆς χρόνον πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη διαβιοὺς, A tate sine controversia antecellens, summa in bellis
; δὲ καὶ μόνους ἐνικυτοὺς πρὸς μησὶ τέσσαρσι τὴν cum Peritia tum alacritate, ad omne genus laborum
ῆς βασιλείας ἰθύνας ἀρχήν· ἀνὴρ ἀνδρείᾳ καὶ σώ- obdurans, voluptatibus corporis incorruptus et
ιατος ῥώμῃ πᾶσιν ἀδηρίτως ὑπερβαίνων τὴν κατ' indelectatus; liberalis præterea et magnificus in
ὐτὸν γενεὰν, ἐμπειρότατός τε καὶ δραστικώτατος administratione civili, judex justissimus, legislator
ὰ πολέμια, καὶ πρὸς πᾶσαν ἰδέαν πόνων ἀνένδοτος, firmus, neque ulli eorum, qui his in rebus versati
αὶ σώματος ἀμείλικτος καὶ ἀκολάκευτος ἡδοναῖς· sunt, postponendus. In precibus autem pernocti-
ιεγαλόφρων τε καὶ μεγαλοφυὴς τὰ πολιτικὰ, ἐννοι- busque ante Numen stationibus severus erat atque
ιώτατα δικάζων, καὶ νομοθετῶν ἀσφαλῶς, καὶ μη- adamantinus, inturbatam in canticis mentem ser-
ενὸς τῶν ἐν τούτοις κατατριβέντων ἡττώμενος· ἐν vans, ad vanitates haudquaquam delabentem. Ni-
ὲ ταῖς εὐχαῖς καὶ ταῖς παννύχοις πρὸς Θεὸν στάσει- hilominus hoc vitium exprobrabant in illo vulgo,
ιν ἄκαμπτός τε καὶ ἀδαμάντινος, ἀμετεώριστον ἐν quod ab omnibus incorruptam **90** virtutem coli,
αῖς ὁμνῳδίαις τὸν νοῦν συντηρῶν, καὶ πρὸς τὰ μά- neque omnino a summa æquitate recedi vellet. Quo-
ταια μηδόλως ῥεμβόμενον. [P. 55] Ἐλάττωμα δὲ circa inexorabilis erat in vindicando, delinquenti-
οῦτο προσῆπτον οἱ πολλοὶ τῷ ἀνδρὶ, ὅτι τε ἀπαρεγ- busque durus videbatur atque gravis, molestusque
είρητον ἐβούλετο πρὸς ἁπάντων συντηρεῖσθαι τὴν B illis, qui liberiorem vitam agere cupiebant. Ego
ρετὴν, καὶ μὴ παραχαράττεσθαι τὴν τοῦ δικαίου vero dico, nisi rebus sic secundo cursu fluentibus
κρίβειαν. Διὸ καὶ ἀπαραίτητος ἦν εἰς τὴν τούτων per invidiam indignata fortuna hunc virum citius e
ἐδίκησιν, καὶ τοῖς ὀλισθαίνουσιν ἀδυσώπητος καὶ vita sustulisset, maximum splendorem res Romana,
ορτικὸς ἐδόκει, καὶ ἐπαχθὴς τοῖς ἀδιάφορον ἀντλεῖν et qualem nunquam alias, obtinuisset. Sed Provi-
ὸν βίον ἐθέλουσιν. Ἐγὼ δέ φημι, ὡς εἰ μή τις κατὰ dentia, duros atque elatos hominum animos male
οῦν φερομένοις [99] τοῖς πράγμασι βάσκανος νεμεσή- osa, frangit comminuitque eos ad nihilumque re-
ασα τύχη τὸν ἄνδρα τοῦτον ταχὺ τοῦ βίου ἀπήγαγε, digit incomprehensibilibus, quæ novit, judiciis ad
ιεγίστην ἂν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονία καὶ οἵαν οὐκ commoda nostra cymbam vitæ dirigens.
λλοτε εὐκλειαν ἀπηνέγκατο. Ἀλλὰ γὰρ ἡ πρόνοια, τὰ σκληρὰ καὶ ὑπέραυχα τῶν ἀνθρώπων ἀποστυ-
οῦσα φρονήματα, κολούει τε καὶ περιστέλλει καὶ εἰς τὸ μηδὲν συνωθεῖ, οἷς οἶδεν ἀνεφίκτοις κρίμασι
ρὸς τὸ συμφέρον τὸ τοῦ βίου πορθμεῖον εὐθύνουσα.

θ'. Ὁ δέ γε Ἰωάννης, ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον θεοστυγὲς 9. Joannes, patrato ejusmodi Numini exoso atque
αὶ ἀνόσιον μῦσος εἰργάσατο, ἐπὶ τὸν λαμπρὸν οἶκον impio facinore, magnificum œcon palatii ingressus
ῆς βασιλικῆς ἑστίας παρελθὼν (Χρυσοτρίκλινον τὸν C (Chrysotriclinium id conclave vocant), calceamenta
ὁμον κατονομάζουσι), τό τε πέδιλον τὸ ἐρυθρὸν τοῖς rubra pedibus aptavit, in solioque sedens impe-
τοσὶν ἐνῃρμόσατο, καὶ παρὰ τὸν θρόνον κεκάθικε ratorio ad summam rerum animum convertit, quo
ὸν βασιλικὸν, καὶ περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων pacto ea potiretur, seditionemque eorum præveni-
φρόντιζεν, ὅπως τούτων ἐγκρατής τε γένοιτο, καὶ ret, qui imperatorem cognatione attingebant. Inter
μή τις αὐτῷ διαστασιάσοι τῶν ἐξ αἵματος προσηκόν- hæc Nicephori protectores, fato ejus tardius co-
των τῷ αὐτοκράτορι. Οἱ δὲ τοῦ Νικηφόρου ὑπασπι- gnito, ad opem ferendam proruperunt, quod super-
σταὶ, ὀψέ ποτε τὴν ἀναίρεσιν τούτου ἐνωτισθέντες, stitem etiamnunc esse eum suspicabantur, omnique
ὥρμησαν ἐπαρῦναι αὐτῷ, ὑποτοπάζοντες, ἐν τοῖς vi emoliri ferreas conati portas sunt. Tum Joannes
ζῶσιν ἔτι περιεῖναι τὸν ἄνδρα, καὶ τὰς σιδηρέας caput Nicephori proferri, perque **91** foramen
πύλας [1] παντὶ σθένει ἀναμοχλεύειν ἐπειρῶντο. Ἀλλὰ protectoribus ostendi jussit. Ita accedens aliquis,
ὁ Ἰωάννης τὴν κεφαλὴν ἐνεχθῆναι τοῦ Νικηφόρου Atzypotheodorus nomine, id præcidit, et tumul-
ἐκελεύσατο, καὶ ταύτην ὑποδειχθῆναι διὰ τρυμα- tuantibus exhibet. Qui objecta immani atque inopi-
λιᾶς τοῖς ἐκείνου σωματοφύλαξι. Παρελθών δέ τις, nata specie gladios emiserunt de manibus, et
Ἀτζυποθεόδωρος καλούμενος, ἐξέτεμέ τε τὴν κεφα- mutata jam voce Joannem imperatorem Romano-
λὴν, καὶ τοῖς στασιάζουσιν ὑπεδείκνυεν. Οἱ δὲ, τὸ D rum una consensione renuntiaverunt. In nive au-
ἀλλόκοτον καὶ ἄπιστον ἀθρήσαντες θέαμα, τά τε tem sub divo jacuit Nicephori corpus toto eo die,
ξίφη τῶν χειρῶν μεθῆκαν, καὶ παλινῳδίαν ᾖσαν (2), qui dies erat undecimus Decembris, Sabbato: do-
καὶ τὸν Ἰωάννην αὐτοκράτορα Ῥωμαίων ὁμοφώνως nec illi ad multum vesperum Joannes justa solvi
ἐκήρυττον. Ὁ δὲ τοῦ Νικηφόρου νεκρὸς κατὰ τὸ jussit. Ita in loculo ligneo raptim facto ut unus de

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[99] φερόμενος cod. [1] σιδηρέας πύλας. Ex Homero, ut puto, Iliad. Θ. 15. ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός.

denuo in historiam recepit Cedrenus II. 663 D. Omisit autem senariolos Joannis Melitenensis, sive quod paulo longiores ei (vereor ne etiam lectori) viderentur, sive quod ludus potius ingenii quam vera arcæ inscriptio. Certe Joannes Melitenensis, si is est de quo Lequien Orient. Christ. I. 445. C. vixit circa a. 1027, plus quinquaginta annis post Nicephorum in arcam conditum.

(2) Agathias 89. B.

multis compositus, media nocte clam in sanctum Apostolorum templum elatus est, in sepulcroque illo, ubi divini hymnisque celebrali Constantini corpus jacet, in una ex imperatoriis arcis conditus. At enim post nefariam cædem ab his devotis capitibus patratam non obdormivit justitia, verum vindicta assecuta omnes posthac est: adeo ut quicunque manum ad occisionemillius præbuerunt, ii omnes bonis publicatis ad summam indigentiam redacti exitiales exitus habuerint. Verum de rebus gestis Nicephori imperatoris, deque vita et fato ejus, satis abundanter, ut arbitror, demonstratum est. Nam extra modum commorari atque dilatare orationem hoc in loco, hominum, opinor, nimis curiosorum esset vitium, qui, finem transeuntes scribendi, ne minima quidem relinqui vellent inexplorata. Tempus igitur jam mihi videtur, **92** narratione de illo et actionibus illius coarctata, de rebus gestis Joannis, cognomento qui Tzimisces perhibebatur (hæc linguæ Armeniæ appellatio græce conversa muzacitzen valet: id autem, quia erat statura brevissimus, cognomen invenit), pro facultate dicere, ut res scitu utiles et memoria dignæ oblivionis voraginibus ne submergantur.

A ὑπαιθριον ἐπὶ τῆς χιόνος πανημέριος ἔκειτο· ἐνέκειτο δὲ ἡ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἡμέρα, Σαββάτῳ· ὃν τῷ ἑσπέραν βαθεῖαν τῇ ὁσίᾳ παραπεμφθῆναι ὁ Ἰωάννης προσέταξε [2]. Θήκῃ οὖν σχεδιασθείσῃ ξυλίνῃ ἔτυχε περιστείλαντες, μέσον τῶν νυκτῶν λαθραίως εἰς τὸν θεῖον τῶν ἀποστόλων σηκὸν ἐξεκόμισαν καὶ κατὰ τὸ ἡρῷον, ἔνθα τὸ τοῦ θείου καὶ ἀοιδίμου Κωνσταντίνου σῶμα κατάκειται, ἐν μεσῇ τῶν βασιλικῶν σορῶν ἐκήδευσαν· Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπένευσεν [3] ἡ δίκη τῇ μιαιφονίᾳ τῶν ἀλαστόρων ἐκείνων ἀνδρῶν, [P. 56] μετῆλθε δὲ πάντας ποινηλατοῦσα μετέπειτα, καὶ δημευθέντες, κατὰ τὰ ἔσχατα τελευτήσαντες, κακοὶ κακῶς τοῦ ζῆν ἀπηλλάγησαν, ἐκ τῆς ἐκείνου σφαγῆς αὐτόχειρες ἐξεγένοντο. Ἐμοὶ γὰρ ἀποχρώντως εἰρῆσθαί μοι δοκεῖ περὶ τῶν τοιούτων πραγμένων τῷ αὐτοκράτορι Νικηφόρῳ, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ βιοτῆς καὶ καταστροφῆς. Τὸ δὲ πέρας τοῦ λόγου τρίου κατατρίβειν τὸν λόγον καὶ καταστείνειν ἐπὶ πολυπραγμόνων ἡγοῦμαι τὸ πάθος καὶ τῆς γραφῆς ὑπερβαινόντων τὸ πλήσμιον, οἷς μηδὲ τὸ τυχὸν παρεῖται ἀνεξερεύνητον. Δέον οὖν εἶναί μοι λοιπὸν, ταύτην τὴν περὶ ἐκείνου καὶ τῶν αὐτῷ πραχθέντων διήγησιν περιστείλαντα, καὶ περὶ τῶν τῷ Ἰωάννῃ πραχθέντων, ὃς κατ' ἐπίκλησιν Τζιμισκῆς ἐκαλεῖτο

B

(τοῦτο δὲ τὸ τῆς Ἀρμενίων διαλέκτου πρόσρημα, ὃν, εἰς τὴν Ἑλλάδα μεθερμηνευόμενον μουζακίτζη δηλοῖ (3)· βραχύτατος γὰρ τὴν ἡλικίαν τελῶν ἐπωνυμίαν ταύτην ἐκτήσατο), κατὰ τὸ ἐνὸν ἐξειπεῖν, ὡς ἂν μὴ λήθης βυθοῖς παραῤῥυῇ ἔργα βιωφελῆ καὶ μνήμης ἐπάξια.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(3) H. e. *pusillum:* vid. Ducang. Glossar. II. 1570. B. Sed hanc etymologiam nominis Tzimisces prorsus improbat vir doctissimus Cirbied, in schola regia speciali linguarum Orientalium hodiernarum cathedræ Armeniacæ decus et ornamentum. Esse nimirum in Armenia Majore urbem Tschemischgaizag (vid. quoq. *Détails sur la première expéd. des Chrétiens dans la Palestine, traduits de l'arménien en français par F. Martin.* Magasin Encyclop. *Septembr.* 1811. *p.* 38): id nomen significare *soccum splendentem* s. *purpureum*, quo calceentur mulieres per Orientem. Inde oriundum Tzimiscem: ejusque nomen Armeniace

C *Tschemeschghigh* scriptum, esse diminutivum alterius, vertique debere *socculum splendentem.* Reperam ipsa verba amicissimi collægæ: « *Tschemeschgaizag, qui signifie* sandale étincelante *que portent les femmes orientales à leurs pieds, et le nom d'une ville de la grande Arménie* qui s'appellait aussi anciennement Hierapolis : *elle fut la patrie de Jean Zimisces. Ce dernier nom qu'on écrit en arménien* Tschemeschghigh, *n'est que le diminutif du premier, et il signifie* petite sandale étincelante. *Telle est la signification du mot* Zimisces. » Quæ quemadmodum cum opinione Leonis componi possint, viderint litteras orientales docti.

LIBER SEXTUS.

Argumentum. — Joannes Tzimisces a Basilio Notho imperator renuntiatus (cap. 1). Leo Curopalates, Nicephori frater, Methymnam relegatus (2). Joannis Tzimiscæ forma et statura, virtutes et vitia (3). Polyeuctus eum ab aditu S. Sophiæ arcet; mox imperatis defunctum coronat (4). Joannes bona, quæ privatus possederat, pauperibus distribuit (5). Theodorus Coloniensis patriarcha Antiochiæ constitutus. Polyeucti mors (6). Basilii patriarchæ creatio (7). Legatio ad Sphendoslabum, Russorum principem et Bulgarorum origines (9). Sphendoslabi responsum et minæ (10). Bardæ Scleri et Petri Patricii expeditio contra Russos (11). Joannes Alacas speculatum mittitur. Bardas et Petrus cum Russis confligunt (12). Bardæ Scleri insignis virtus. Fuga Russorum (13).

92 1. Nicephoro Augusto sic, quemadmodum exposui, de medio sublato, rerum habenas Joan-

D [P. 57] α'. Τοῦ δὲ αὐτοκράτορος Νικηφόρου τρόπον (4), ὃν εἴρηταί μοι, ἀναιρεθέντος, τὰς τῆς

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[2] προσέταξε. Additum hic est secunda manu ταφῇ. [3] ἐπένυξεν cod.

(4) Obtruncatus est Nicephorus anno 969. d. XI. mensis Decembris: ita quæ narrantur hoc libro, ad priorem partem anni 970, pertinent: vide Pagium Critic. IV. 24. A.

βασιλείας ἡνίας Ἰωάννης, ὁ κατ' ἐπίκλησιν Τζιμισκῆς, ὑποζώννυται. Ἤδη δὲ τετάρτης (5) φυλακῆς τῆς νυκτὸς ἀρχομένης, ἑβδόμης ἡμέρας διαφανούσης [4], ἑνδεκάτης τελούσης τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, κατὰ τὴν τρισκαιδεκάτην ἴνδικτον τοῦ ἐξακισχιλιοστοῦ τετρακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους, λογάδων ἀνδρῶν στῖφος, διὰ τῶν ἀγυιῶν τοῦ ἄστεως διερχόμενον, αὐτοκράτορα Ῥωμαίων τὸν Ἰωάννην σὺν τοῖς τοῦ ἤδη βασιλεύσαντος Ῥωμανοῦ παισὶν ἀνηγόρευον· οἷς ἐκ διαστήματος ἐφείπετο Βασίλειος ὁ Νόθος, Ῥωμανοῦ τοῦ πάλαι αὐτοκράτορος ἐκ Σκυθίδος υἱὸς, τῷ τοῦ προέδρου ἐκδιαπρέπων ἀξιώματι. Νικηφόρος δὲ, μόνος τῶν λοιπῶν σεβαστῶν, ἐς γέρας τῷ ἀνδρὶ ταύτην ἐκαινοτόμησε τὴν τιμήν (6)· ὅσπερ, εἰ καὶ ἐκτομίας ἐτύγχανεν, ἀλλὰ τηνάλλως δραστήριός τε καὶ ἀγχίτους ὑπῆρχεν ἀνὴρ, εὐφυῶς [5] τοῖς πράγμασιν ἐν περιστάσεσιν ἁρμοττόμενος. Συνωμότης δὲ ὢν Ἰωάννῃ, καὶ λίαν ἐκτόπως αὐτῷ φιλικῶς διασκείμενος, ἐσκήπτετο πρότερον νοσεῖν, κἄπειτα πονήρως εἶχε, καὶ κλινοπετὴς ἦν. Νύχιον οὖν τὴν τοῦ Νικηφόρου μεμαθηκὼς ἀναίρεσιν, τῷ προειληφότι στίφει μετὰ σπείρας γενναίων νεανίσκων ἐπισπόμενος, σεβαστὸν βασιλέα Ῥωμαίων τὸν Ἰωάννην ἀνεκήρυττεν· εἰς τὰ βασίλειά τε αὖθις ἀνῄει, καὶ περὶ τῶν κοινῶν Ἰωάννῃ συνέπραττε, τὴν τοῦ παρακοιμωμένου πρὸς ἐκείνου τιμὴν εἰληφώς· Περὶ τῶν ξυνοισόντων οὖν αὐτοῖς βουλευσάμενοι, ἐντάλματα καὶ προστάγματα διὰ παντὸς τοῦ ἄστεος αὔθωρον ἔστελλον, μὴ ἐξεῖναί τινι νεωτεριεῖν [6], ἢ ἐπὶ διαρπαγὰς ἀποκλίνειν· κίνδυνον γὰρ εἶναι [P. 58] τῷ τοιουτότροπόν τι τολμήσαντι, ἀφαιρεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. Τοῦτο τὸ παράγγελμα ἐπιεικῶς Βυζαντίους ἐξεδειμάτωσε, καὶ οὐδεὶς ἐτόλμα νεοχμῶσαί τι παρὰ τὸ προσταχθέν. Εἰώθεσαν γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις μεταβολαῖς οἱ ἀργοὶ τοῦ δήμου, καὶ ἄποροι, ἐξ διαρπαγὰς χρημάτων καὶ κατασκαφὰς οἴκων, ἔσθ' ὅτε καὶ τῶν ὁμοφύλων σφαγὰς τρέπεσθαι, καθά που καὶ ἐν τῇ ἀναῤῥήσει τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου συμβέβηκεν. Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην ἀκάθεκτον τοῦ ἀγοραίου ὄχλου φορὰν προφθάσας ἀνέστειλε τὸ τοῦ Ἰωάννου διάγγελμα.

A nes cognomento Tzimisces, suscepit. Jam quarta noctis vigilia ineunte, Sabbato dilucescente, die mensis Decembris undecimo, indictione decima tertia anni sexies millesimi quadringentesimi septuagesimi octavi, lectorum virorum cuneus, per urbis compita circumcursans, Joannem imperatorem **94** Romanorum, adjunctis Romani haud ita pridem Augusti liberis, renuntiabat: quos ex intervallo subsequebatur Basilius Nothus, Romani quondam Augusti ex Scythica femina filius, præsidis dignitate decoratus. Hoc munus Nicephorus primus omnium imperatorum inhonorem hominis creaverat: qui, quamvis spado, alias industrius et ingeniosus erat vir, negotiorum pro temporibus bene gerens Hic cum Joanne conspiraverat, summa necessitudine ei adjunctus, primumque simulata valetudine postea ægrotus erat, lectoque affixus Is, ut noctu de Nicephori cæde cognoverat, antecedentem cohortem cum globo strenuorum adolescentium insecutus, Joannem Augustum imperatorem Romanorum renuntiavit: quo facto in palatium rediit, summamque rerum eum Joanne administravit, a quo præfecturam cubiculi accepit. Ipsi, de his quæ e re sua forent deliberatione habita, mandata et edicta per totam urbem illico emittunt, « turbas ciere, direptionem facere ulli ne liceret: quod si quis ejusmodi aliquid ausus fuerit, pœna esto, ut caput ei amputetur. » Quod edictum non mediocrem terrorem Constantinopolitanis injecit, nec quisquam contra mandatum ad nova consilia animum inducere est ausus. Nam solebant in hujusmodi rerum mutationibus ex plebe homines otio egestateque perditi, ad expilationes bonorum domumque eversiones converti, interdum quoque ad civium **95** cædem, ut in renuntiatione Nicephori Augusti evenerat. Sed hunc forensis colluviei cæcum impetum Joannis edictum præveniendo compressit.

β'. Ἐν τούτοις τῶν πραγμάτων ᾐωρημένων [7], Λέων Κουροπαλάτης, ὁ τοῦ Νικηφόρου συναιμος, ἐφ' ἑστίας καθεύδων, τὴν τοῦ ἀδελφοῦ σφαγὴν διενηχηθεὶς, δίον αὐτῷ, χρυσοῦ θησαυροὺς κεκτημένῳ πολυταλάντους, κατὰ ἄμφοδον διασπείρειν, καὶ τούτοις τοὺς ἀστικοὺς δεξιούμενον, εἰς ἐκδίκησιν κατὰ τῶν τυράννων παρακαλεῖν (εἰ γὰρ οὕτω διενοήθη, τάχ' ἀνιάναιμωτὶ τὸν Ἰωάννην τῶν ἀρχείων κατέσπασεν. ὅτι τε οἱ τὰς τῆς πολιτείας ἐγκεχειρισμένοι [8] ἀρχὰς πρὸς τοῦ Νικηφόρου ταύτας εἰλήφεσαν· καὶ ὅτι στρατιωτικὸν ἀξιόχρεων τῶν ὑπ' ἐκείνῳ τεταγμένων τῷ Βυυαντίῳ ἐπεχωρίαζεν· οἳ πάντες αὐτῷ βουληθέντι,

2. Rebus ita suspensis, Leo Curopalates, Nicephori frater, domi dormiens, cum debuisset, simul ut de cæde fratris audiverat, auri thesauros, quos pergrandes habebat, per viam spargere, plebemque urbanam, ea re excitatam, ad ultionem in tyrannos impellere (quod si inisset consilium, forsan sine sanguinis effusione Joannem imperio pellere potuisset: quod qui tunc magistratus majores gerebant, eos a Nicephoro acceperant: tum quia haud aspernandus miles ei subditus Constantinopoli erat: qui universi, dummodo consilium capere, acrique animo res novas moliri voluisset, ei præsts fuis-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[4] Leg. διαφαυούσης, ut 25. A. [5] Mendose εὐφυῦς (sic) cod. [6] νεωτεριεῖν. Vid. infra 71. D. [7] ἠωθημένων cod. [8] ἐγχειρισμένοι cod.

(5) Bæc usque ad vb. ἀνηγόρευον Combefisius ap. Pag. IV. 22.

(6) Cedrenus II. 663. D. μήπω πρότερον ὄντος τοῦ ἀξιώματος, πρώτου δ' αὐτὸ τοῦτο ἐφευρηκότος, Sed leg. πρώτου δ' αὐτοῦ, *cum ipse primus*, ex codd. omnibus, sensu quoque flagitante.

sent): ille, ob magnitudinem calamitatis mente turbatus, nihil tale ne animo quidem complexus, quam potuit contentissimo cursu in nobilem divinæ Sapientiæ ecclesiam se conjecit, fortunæ casuique hæc committens. Interea Joannes, antequam clare in terram radios sol diffuderat, ad summas imperii dignitates suos homines extollit; prætorem officii maritimi drungarium, vigilum præpositum, et quem noctis præfectum vocant, Nicephorianos, ab Rep. removet: hos, et quicunque illi propinquitatibus **96** conjuncti erant, ad prædia eorum rustica, ut ibi degerent, amandat. Fratrem Nicephori, Leonem Curopalatam, et Nicephorum Patricium, Leonis F., de corporis incolumitate fide data, Methymnam, quod est in Lesbo insula oppidum, relegat: præfectos omnium provinciarum B dəvocat, suos homines in eorum locum substituit. Eodemque tempore Bardam, alterum Leonis Curopalatæ F., e patriciorum numero, ducis dignitate ornatum, tuncque apud Chaldæum limitem agentem, dempto ordine discinctum, Amasiam in exsilium mittit. Cum ergo tum sibi, tum rebus suis, satis prospexisset, ac quidquid suspectum videbatur, e civitate amolitus esset in palatio morabatur. Annum tum ætatis agebat quintum supra quadragesimum, cum rerum summam capessivit.

A καὶ πρὸς ἀλκὴν καὶ νεωτερισμὸν ὡρμηκότι, ... ἤραντο ἄν)· ἀλλὰ γὰρ, τῷ μεγέθει τοῦ πάθους ... φρένας ἐκθορηθείς, τοῦτο μὲν οὐδ' ἐπὶ νοῦν ἔλαβε· ... ὡς εἶχε δὲ δρόμων τὸν περίπυστον τῆς τοῦ ... Σοφίας καταλαμβάνει σηκὸν, τῇ τύχῃ καὶ τῇ ... τῶν πραγμάτων ταῦτα καταλιπών. Ὁ δέ γε Ἰωάννης, πρὶν τηλαυγῶς τῇ γῇ τὰς ἀκτῖνας προσφαῦσαι τὸν ἥλιον, ταῖς μεγίσταις τῆς πολιτείας ἀρχαῖς οἰκείους ἄνδρας ἀποκαθίστησι, πραίτωρα, καὶ πλοΐμου δρουγγάριον, τῆς τε βίγλης, καὶ ὃν καὶ νυκτέπαρχον, τοὺς τοῦ Νικηφόρου, παραιτησάμενος οὓς ἅμα τοῖς ἐξ αἵματος ἀκείνου ἀνήκουσιν ἐν τοῖς ... σφετέροις ἀγροῖς διατρίβειν παρέπεμψε. Πίστεις ... τῷ τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου ὁμαίμονι Λέοντι τῷ Κουροπαλάτῃ, καὶ Νικηφόρῳ Πατρικίῳ τῷ υἱῷ τοιούτου Λέοντος, περὶ [10] τῶν σφῶν σωμάτων ἀσφαλείας δοὺς, ἐς Μήθυμναν, τὴν ἐν Λέσβῳ τῇ νήσῳ κατῳκισμένην, περιορίζει. τούς τε τοπάρχας τῶν χώρων ἁπάντων μεθίστησι, καὶ οἰκείους ἀντ' ἐκείνων ἀποκαθίστησι. Τότε δὴ καὶ Βάρδαν, τὸν τοῦ Κουροπαλάτου Λέοντος υἱὸν, ἐν πατρικίοις τελοῦντα, καὶ τὴν τοῦ δουκὸς ἀξίαν ὑπεζωσμένον, κἂν τοῖς τῆς Χαλδαίας ὁρίοις διατρίβοντα, τῆς ἀρχῆς παγκρατίως εἰς Ἀμάσειαν περιορίζει· Ἰκονὴν οὖν (7) ἐκεῖνον [P. 59] ἀσφάλειαν ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς πράγμασιν ἐπιβραβεύσας, καὶ ἅπαν τὸ ὑποπτον τῆς τολμίας ἀνακαθάρας, ἐν τοῖς βασιλείοις διέτριβε. Ἥμπτον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἦν αὐτῷ τῆς ἡλικίας, ὅτε τῆς βασιλείου ἐπέβη ἀρχῆς.

3. Quod ad speciem ejus attinet, talis erat: vultus candidus, probi coloris: coma flavens, rara C per frontem: oculi acres, cærulei: nasus graciis et justæ magnitudinis: barba in superiore labro rufa et ad latus nimio plus depressa, in inferiore bonæ convenientisque mensuræ, nihil decurtatum habens. Quod ad staturam, pectore licet et dorso bene latis, pusillus tamen videbatur: sed erat in homine giganteum robur, in manibus agilitas et vis quædam, contra quam resistere vanum fuisset: hæc, tanta quanta in heroibus fuisse dicitur, animo ejus admista, metu carens, adversis **97** immota, incredibilem in tam exiguo corpore pariebat fidentiam. In confertam hosiium frontem non timebat solus irrumpere, compluribusque interfectis præcipiti celeritate ad suorum aciem incolumis se recipiebat: saltu, pila, jaculatione, arcus intentione

γ'. Τὴν δὲ ἰδέαν τοιόσδε ἦν (8). λευκὸς μὲν ... ὄψιν, καὶ εὔχρους, τὴν κόμην φέρων ξανθ... ἀραιὰν ἐπὶ μέτωπον· ὀφθαλμοὶ τούτῳ ἀνδρώδεις ... χαρωποί· ῥὶς λεπτή τε καὶ σύμμετρος ... ἄνωθεν πυρσή, καὶ εἰς πλαίσιον καθειμένη [11] τὸ μέτριον, ἡ δὲ κατωθεν μεμετρημένη ὡς ... καὶ μήτι ἐνδεῶς ἔχουσα. Τὴν δὲ ἡλικίαν βραχὺς ἦν, εἰ καὶ στέρνον εὐρὺ καὶ μετάφρενον εἶχε ... γαντώδης δὲ τούτῳ ἐνῆς ἰσχὺς, καὶ ταῖς χερσὶν ἐν ἀγωγία, καὶ ἀλκή τις ἀναταγώνιστος· ἥρωσι γὰρ αὐτῷ (9) ἀνέκερατο, ἀδείς τε καὶ ἀκατάπληκτος ἐν οὕτω βραχεῖ σώματι ἀποδεδειγμένη τόλμαν ὑπερφυῆ· Ἐς ὅλην γὰρ ἀντίπαλον φάλαγγα οὐκ ἀπειθὴς μόνος ὁρμᾷν, πλείστους τε κατακταίνων [12], ἀπερρώτῳ τάχει πρὸς τὸν οἰκεῖον αὖθις συνασπισμὸν διανέκαμπτε, κακῶν ἀπαθὴς· ἐν ἅλμασι (10) δὲ, καὶ σφαιρισμοῖς, καὶ ἀκοντισμοῖς, καὶ τόξων ἐντάσει

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[9] ἔλαβεν. Fort. ἔβαλεν. Odyss. A. 201, 202, ὡς ἐνὶ θυμῷ Ἀθάνατοι βάλλουσι. [10] περὶ Malim ... τῆς. [11] καθημένη cod. [12] κατακταίνων, ἀπτερώτῳ. Sic cod. Fort. κατακτέννων, ἀπτέρῳ τῷ τάχει. Sic ἀπτε...

(7) Exitum hujus capitis Combefisius vertit ap. Pag. IV. 22.

(8) Hæc ex scriptore nostro contraxit Scylitzes, subjunxitque in historia ms. narrationi de morte Tzimisce : quæ terminatur sic. καὶ Κωνσταντῖνον τοὺς παῖδας τοῦ Ῥωμανοῦ. Vide Cedren. II. 684. B. Cedrenus autem, cum omnia minima maxima ad verbum e Scylitza in ipsius Compendium historiarum referret, tamen hæc de forma ac specie Tzimiscæ nescio quare prætermisit, ut igitur in Leone duntaxat et in Scylitza ms. exstent.

(9) Scylitza addit ψυχή, ac fortasse sic legendum Paulo post, 97. lin. 3 Scylitza habet ἀπτέρῳ τῇ· unde firmatur conjectura mea ad oram (vide quoque supra 30. D. lin. antepenult.), et πρὸς τὸν οἰκεῖον διανέκαμπτεν·

(10) Scylitza, ἅλμασι.

αὶ βολαῖς, πάντων κατηυμεγέθει τῶν κατὰ τὴν A
ὑτὴν γενεάν (11). Λέγεται, ὡς κέλητας ἵππους τέ-
κρας στοιχηδὸν ἱστας, ἐκ τοῦ θατέρου μέρους καθ-
λλόμενος, ἐπὶ τὸν πύματον (12) ὥς τις πτηνὸς
ρίζανε. Βέλος τε ἀφιεὶς οὕτω κατεστοχάζετο τοῦ
κοποῦ, ὡς διὰ δακτυλίου ὀπῆς ἰέναι ἀπευθύνειν
ὐτό· τοσοῦτον ὑπερέβαλλε καὶ τὸν παρ' Ὁμήρου
εγαλαυχούμενον νησιώτην, τὸν διὰ τῶν πελέκεων
ὸν ὄϊστὸν [13] διευθύναντα. Σφαῖράν τε ἐκ σκύτους
ατειργασμένην ὑελίνου σκύφους ἐν τῷ πυθμένι ἐπι-
θεὶς, μύωπί τε τὸν ἵππον κεντρίζων καὶ τὸν δρόμον
πιταχύνων, ῥάβδῳ παίων τὴν σφαῖραν, αὐτὴν μὲν
ναθρώσκειν καὶ πέτασθαι κατειργάζετο· τὸ δὲ δὴ
κῦφος ἀμετακίνητον καὶ ἄθραυστον κατὰ χώραν
ιένειν ἐλίμπανε. Μεγαλόδωρός (13) τε καὶ φιλοδω-
ότατος παρὰ πάντας ἦν· οὐδεὶς γὰρ αὐτὸν αἰτησά-
ιενος τῶν ἐλπίδων κενὸς ἀπηλλάττετο. Πᾶσι δὲ B
ιλαγάθως καὶ ἱλαρῶς ἐφιλανθρωπεύετο, προφητικῶς
ὁ ἔλαιον τῆς εὐποιΐας κιχρῶν [14]. καὶ εἰ μὴ Βασίλειος
παρακοιμώμενος αὐτὸν ἐπεῖχε τῆς ἀπλήστου περὶ
ὸ εὐεργετεῖν τοὺς ὁμοφύλους ῥοπῆς, κἂν τοὺς βασι-
ικοὺς θησαυροὺς εἰς τὴν τῶν δεομένων διανομὴν
ᾶττον συνεξεφόρησεν. Ἐλάττωμα δὲ Ἰωάννῃ τοῦτο
ροσῆν, ὅτι τε περὶ πότους ἔστιν ὅτε παρὰ τὸ προσ-
κον (14) ἐκώμαζε, καὶ περὶ τὰς τοῦ σώματος ἡδο-
ὰς διεπτόητο (15).

[P. 60] δ'. Ἀλλ' οὕτω μὲν ἐν ἡμέραις ἑπτὰ τὰ τῆς
τολιτείας διοικησάμενος, καὶ τὴν ἀρχὴν ἑαυτῷ κρα-
υνάμενος, καὶ ὡς οὐκ ἂν τις ψήθη ποτὲ (ἐν γὰρ
αῖς μείσταις τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, πολλῆς,
ὡς εἰκός, στάσεως ἀναῤῥιπιζομένης καὶ ταραχῆς, C
ότε, οὐκ οἶδ' ὅπως, παρατυχὸν εὐκοσμία τι καὶ
αθεῖα σιγὴ τὸν δῆμον κατέσχε, τοῦ αὐτοκράτορος
ικηφόρου ἀναιρεθέντος, καὶ τινος ἑνὸς τῶν ὑπασπι-
τῶν ἑτέρου μηδενὸς κἂν ἐπὶ κόῤῥης εἱλκότος κόν-
υλον), ἐς τὸν θεῖον καὶ μέγαν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας
ηκὸν εἰσφοιτᾷ (16), ὡς πρὸς τοῦ πατριάρχου κατὰ
ὸ εἰθισμένον τῷ βασιλείῳ διαδήματι ταινιωθησόμε-
ος. Εἴθισθαι γὰρ τοὺς νέον τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας
ροσεπιβαίνοντας ἐπί τε τὸν ἄμβωνα τοῦ νεὼ (17)
νιέναι, καὶ πρὸς τοῦ κατὰ καιροὺς ἱεράρχου εὐλο-
εῖσθαί τε, καὶ τῷ βασιλείῳ στέφει ταινιοῦσθαι τὴν
εφαλήν. Ὁ δὲ Πολύευκτος τὸν τῆς πατριαρχίας
ότε θρόνον κατεῖχε. Θεῖός τέ τις ὢν καὶ ζέων τῷ
πνεύματι, εἰ καὶ τὴν ἡλικίαν ἔξωρος ἦν, μὴ ἐξεῖναί
ὶ ἐδήλου τῷ βασιλεῖ ἐς τὸ ἱερὸν εἰσελαύνειν, πρὶν

et jactu, omnes illius ætatis superabat. Ut fertur, equis desultoriis IV æquata fronte collocatis, ab una parte emicans, in novissimo, qui in altera parte erat, tanquam volucris aliquis subsedit. Spiculum emittens ita collimabat in scopum, ut per annuli foramen illud trajiceret: tanto superabat vel insularem illum ab Homero celebratum, per ascias sagittam transmittentem. Globum ex corio factum in vitrei scyphi fundum deponens calcarque equo subjiciens, citato cursu prætervectus, globum quidem, bacillo percussum, impellebat, ut de fundo exsiliens per aerem ferretur: scyphum immotum, nedum incolumem, in eodem loco manentem reliquit. Donis magnificus et munificus supra omnes erat: quisquis enim ab eo petiisset, spe nunquam frustratus abibat. Ita cunctis benigne ac hilariter humanitatis officia præstabat, prophetæ modo oleum beneficentiæ commodans: ac nisi Basilius cubiculi præfectus insatiabilem illum impetum cives demerendi retardasset, ipsos quoque imperii thesauros erogatione in egenos celeriter exhausisset. Hoc Joanni vitium hærebat, **98** quod nimirum potibus, vinoque ac commessationibus quandoque plus æquo indulgebat, corporisque voluptatibus avide inhiabat.

4. Verum sic quidem septem dierum spatio composita illi Rep., assertoque imperio, qua nemo ratione unquam putaverit (cum enim in maximis rerum mutationibus magna plerumque seditio et turbatio suscitetur, tunc, fortuna nescio qua, modestia altumque silentium populum tenuit, sublato Nicephoro Augusto, cum præterea nemo alius satellitum vel in genam pugnum accepisset), ad divinum magnumque Dei Sapientiæ delubrum venit, ut a patriarcha ex more diademate caput cingeretur. Ita enim moribus receptum, ut qui Romanum imperium adeant, in templi ambonem ascendant, et ab eo qui pro tempore sacris præest, bene ipsis apprecato, diadema capiti impositum accipiant. Polyeuctus tunc sedem patriarchalem tenebat. Is, vir sane divinus et spiritu fervens, quamvis ætate effœtus, imperatori denuntiat, non ei licere in ecclesiam ingredi, nisi antea Augustam aula expulerit, ac Nicephori imperatoris percussorem, quisquis illi esset, ostenderit: ad hoc, decretum

C. B. HASII ANNOTATIONNES.

[13] ὀίστόν. ἱστόν cod. [14] κιχρῶν. Conf. III Reg. XVII, 16.

(11) Amplior eadem phrasis supra 30. A. ubi τατευμεγέθει.

(12) Scilitza secus, ἐπὶ τὸν πέμπτον, calligrapho vocem obsoletiorem πύματος in magis notam, ut fit, commutante.

(13) Hæc usque ad pag. 100. 7: τῦφον τιθεὶς Combefisius vertit ap. Pag. IV. 22.

(14) Agathias πέρα τοῦ προσήκοντος. 81. B.

(15) Hactenus quæ ex Leone Scylitza transtulit in historiam ms.

(16) Cedrenus Histor. II. 664. B. ἄπεισι μετ' ὀλίγων ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησιαν, ubi Xylander, secus opinor, legisse videtur μετ' ὀλίγον nam vertit *paulo post* pro *cum paucis*: deinceps, C. lin. 5. manifesto mendo editum est ἀπολογισαμένου pro ἀπολογῆσ.

(17) In Hederici Lexico manuali edit. Ernesti Lips. 1768. 8. col. 1371. is genitivus νεώ scribitur, perperam. Vide Maittaire De dialectis ed. Sturz. 27. A.

synodo remitteret, quod præter fas Nicephorus novasset. Is enim, sive eo animo ut res sacras, a quibusdam sacerdotibus immutatas, ut sibi videbatur, restitueret, sive quod rem divinam quoque quod nefas, subjicere sibi vellet, decretum confi-cere episcopos 99 coegerat, ne quid rerum ecclesiasticarum nisi ejus nutu sibi permitterent. Hæc Polyeuctus imperatori ut faceret injunxit : alioquin non licere in sacram intrare ædem. Is, illa accepta conditione, tum Augustam aula amovit, et in insulam, qua Proten vocant, relegavit : tum Nicephori decretum synodo remisit, Leonemque Balantem ostendit, illum, nec alium quemquam, Nicephori percussorem interfectoremque fuisse affirmans. In hunc modum Joannes in ecclesiam admissus, et a Polyeucto coronatus, in palatium reversus est, ab omni militari urbanaque multitudine faustis acclamationibus acceptus.

A ἂν τὴν Αὐγοῦσταν τῶν βασιλείων ἐξαγάγῃ [15], τὸν ἀναιρέτην τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου, ὅστις ἂν εἴη, καθυποδεξῇ· καὶ προστέτι τὸν τόμον τῇ τοιᾷδε ὁδῷ προσαποτίσῃ (18), ὃν ὁ Νικηφόρος παρὰ τὸ εἰκὸς ἐνεώχμωσεν. Ὁ γὰρ Νικηφόρος, εἴτε τὰ θεῖα τινων τῶν ἱερέων κινούμενα βουλόμενος διορθοῦν, εἴτε καὶ ἔξωρετο, εἴτε κατεξουσιάζειν καὶ τῶν ἱερῶν, ἐξ ἐκσπονδον ἦν, τόμον σχεδιάσαι τοὺς ἱεράρχας ἐποιήσατο, μήτι τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἄνευ τῆς ἐκείνου ῥοπῆς ἐνεργεῖν (19). Ταῦτα μὲν ὁ Πολύευκτος τῷ βασιλεῖ ποιεῖν εἰσηγεῖτο· ἄλλως γὰρ οἱόν τε ἐξεῖναι αὐτῷ εἰς τὰ θεῖα εἰσιτητέον εἶναι. Ὁ δὲ, τὴν τοιαύτην φάσιν δεξάμενος, τὴν τε Αὐγοῦσταν τῶν ἀνακτόρων κατήγαγε, καὶ κατὰ τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρώτην (20) περιώρισε. Τὸν B τοῦ Νικηφόρου τόμον τῇ συνόδῳ ἐπέδωκε, καὶ λύσαι τὸν βαλάντην καθυπεδείκνυεν (21), αὐτόχειρα τοῦ Νικηφόρου καὶ αὐθέντην περηνέναι τοῦτον, οἷα δὴ λον, ἰσχυρίζόμενος. Οὕτως εἰς τὸν θεῖον σηκὸν ὁ Ἰωάννης παραδεχθεὶς, καὶ πρὸς τοῦ Πολυεύκτου στεφθεὶς (22), ἐς τὴν βασίλειον ἑστίαν παλινοστεῖ, παρὰ παντὸς τοῦ τε στρατιωτικοῦ πλήθους καὶ τοῦ δημοτικοῦ εὐφημούμενος.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[15] ἐπαγάγοι cod. Fort. ἀπαγάγοι.

(18) Sensus verbi προσαποτίειν hic detorsus ex illo. quando *insuper donare*, *insuper solvere* significat. Philo De victimis 653. C. προσαποτίσας καὶ τὸ ἐπίπεμπτον Æneas Gazæus Theophrasto 374 B. Ejus C synonymum ἐπάδωκε subjungit Leo paulo post, 99. lin. 7. Gravem autem fuisse Nicephorum non uno modo ecclesiis docet Vite inedita S. Nicephori episcopi Mileti, scripta ab homine et docto et æquali fere temporum illorum (nam memoratur ab eo Θεόδουλπς aliquis, ὃς καὶ ἔτι περίεστι fol 222 *verso*) : qua narratur, cum procuratores imperatorii ex oleo sacro reditus, qui maximi sunt in ecclesia Græca, interverterent in commodum fisci. S. Nicephorum non esse veritum imperatorem ipsum adire, ab eoque restitutionem juris illius, donec obtineret, flagitare. Καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας ὑπῆρχον προκαθηρπασμένα παρὰ τῶν ἐπιστατούντων τοῦ μυρελαίου, τί ποιεῖ; Τῷ βασιλεῖ [h. e· Nicephoro Phocæ, cujus mors deinceps narratur] θαῤῥαλέως πρόσεισι καὶ παῤῥησιάζεται. Δικαίως γὰρ ὡς λέων ἀληθῶς πέποιθε καὶ τῶν ἁφαιρησάντων καταβοᾷ. Ἡ ἀπόδος. λέγων, τὰ τοῦ Θεοῦ, ἢ, μὴ προσδόκα Χριστῷ πράττειν φίλια, τοῖς μὴ προσήκουσιν ἀνεχόμενος ταῦτα καρπούσθαι. Ac post paulo : Ἐφ' οἷς τὸν βασιλέα, καταπλαγέντα τὴν τοῦ ἀνδρὸς παῤῥησίαν (καὶ γὰρ καὶ τὰ σκῆπτρα τὰς ἀρετὰς οἴδεν αἰδεῖσθαι, καὶ τοῖς συνετοῖς εὐδιάγνωστον τὸ φιλόθεον), ἀναντιῤῥήτως κελεῦσαι τὰ οἰκεῖα ἀπολαβεῖν, καὶ ἀποκατασταθῆναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν πρόσοδον κ. τ. λ. Addit auctor, quæ restituerat Phocas, ea post ejus cædem denuo esse episcopo ab iisdem procuratoribus adempta. De quibus questurum S. Nicephorum iterum perrexisse ad comitatum : ivisse simul hominem nequam Sachacium, consilio ut Sancto apud imp. adversaretur. Ita, cum una devertissent potionemque uterque sibi præpararet, Sachacium de suo miliario caldam venenatam ministrasse Sancto : hunc tamen vehementi vomitu tum veneno tum periculo esse liberatum. Adam ipsa verba Græca ; Εἰ καὶ αὖθις οἱ ταῦτα προκαθηρπακότες ἀφείλοντο βίᾳ, ἤδη τοῦ ἀποδεδωκότος αὐτὰ βασιλέως διαπεφωνηκότος (*a*) Διὸ καὶ πρὸς τὸν μετ' ἐκεῖνον τῆς βασιλείας δραξάμενον (Ἰωάννης δ' ἦν οὗτος, ᾧ Τζιμισκὴς τὸ ἐπώνυμον) τοῦ ἐπιόντος, συεβάδιζεν αὐτῷ ὁ τὴν παρατροπὴν μᾶλλον εἰπεῖν τὴν κακίαν ἐπιδόητος Σαχάκιος. Τὸν λόγους τῆς δίκης τῶν κτημάτων ἀναδεξάμενος, ἰσχυρῶς τῷ μεγάλῳ ἀντικαθιστάμενος. . . . αὐτὸ ἐκεῖνος συγκεκερακῶς ὁ Σαχάκιος τῷ μεγάλῳ πιεῖν δέδωκε· τὸ δὲ ἅρα ἦν πλῆρες φαρμάκου· ὃ λαβὼν ὁ θεῖος ἀνὴρ καὶ σφραγῖδι ζωοποιῷ σημανάμενος, ἔπιεν ὑπονοησάμενος μηδέν· πόθεν γάρ; Εἶτα τοσοῦτος ἀῤῥηνης ἐμετὸς ἐξεβλύσθη, ὥστε καὶ βαλυθῆναι αὐτῷ καὶ τὸ φάρμακον, μὴ ἐποῦσαν παραβλάψαν τὸν ἅγιον. Tzimiscis quoque animum sibi conciliasse S. Nicephorum morum severitate dignitate discimus eodem auctore, qui tamen ei instituti esse negat, quæ is in comitatu egerit seperatim perscribere, — οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ, ἐπεὶ δὲ διὰ σπουδῆς ἡμῖν ταῦτα. Reliqua ex hac ut quemadmodum S. Nicephorus sæculo abdicato montem Latrum secesserit, conditisque Ἐρεβίνθ. et τοῦ Ξηροῦ Χωραφίου monasteriis id hoc vitæ deposuerit laudatissime actum, ut aliena ab historia sæculari horum temporum prætermitto.

D (19) Addit Cedrenus II. 658. D. voluisse Nicephorum, ut bello occumbentes martyrum honoribus fruerentur, contra S. Basilii placitum, qui a sacris per triennium arceat τοὺς πολεμίους ἔν τινι τοπίῳ ἀνῃρηκότας. Ubi ex codd. legendum, τοὺς πολέμους ut recte intellexit Le Beau, *Histoire du Bas-Empire* XVI. 121. C.

(20) Le Beau XVI. 162. C. in Proconnesum a consecutus Cedrenum II. 664. D. et Zonaram 209.

(21) Glycas 308. C. εἴ γε δὲ μὴ αὐτόχειρα γενέσθαι αὐτὸν τοῦ Φωκᾶ· ubi emandandum ex nostris, εἰπε δέ. In Scylitzæ Chronico ms. conjuncti vocantur ὁ Πατρίκιος Μιχαὴλ ὁ Βούρτζης, καὶ Μέγας ταξιάρχης ὁ Βαλάντης, καὶ τῶν τοῦ Τζιμισκῆ σωματοφυλακωτάτων ὁ Ἀτζυποθεόδωρος· Eadem pæne nomina sunt apud Cedren. II. 662. B. cujus narratio cum multis ad verbum cum Leone convenit.

(22) Tzimiscem coronatum esse ipsis natalibus Christi a. 969. Cedrenus docet II. 665. A.

(*a*) De hoc verbo vide supra not. pag. 10.

ε'. Ἐντεῦθεν ἐκ χειρίας μικρᾶς καὶ ῥᾳστώνης A δραξάμενος, τὴν προσοῦσαν αὐτῷ κτῆσιν ἀνέκαθεν δίχα διαιρήσας [16]. πολλὴ δέ τις ἦν ἔκ τε τῶν προγόνων αὐτῷ καταλειφθεῖσα (λαμπροτάτου γὰρ γένους ὁ Ἰωάννης κατήγετο, [P. 61] πρὸς μὲν πατρὸς εὐγενὴς [17] τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, ἐκ δὲ μητρὸς ἀνεψιὸς Νικηφόρου τοῦ αὐτοκράτορος), καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν δωρεῶν, ἣν διὰ τὰ ἐν πολέμοις αὐτοῦ τρόπαια φιλοτίμως ἀπεφέρετο· τὴν μὲν τοῖς ὁμόροις καὶ ἀγχιτέρμοσι γεωργοῖς ἀφῆκε διανείμασθαι· τὴν δὲ τῷ καταντιπέρας Βυζαντίου (23) τῶν λελωβημένων νοσοκομείῳ ἠφώρισε [18] (24), προσεπιδομήσας τοῖς παλαιοῖς δόμοις τῶν τῇ ἱερᾷ νόσῳ καμνόντων (25) καὶ ἑτέρας οἰκίας. Καὶ τούτων τὸν

5. Inde exiguum aliquid induciarum ac remissionis nactus, quas jam pridem possidebat fortunas bipartito distribuit: nam magnæ illi erant, partim a majoribus relictæ (quippe cum Joannes clarissima ortus prosapia esset, paterna stirpe nobilis ex partibus Orientis, materna Nicephoro Augusto consobrinus), partim impp. donationibus auctæ, effusa in ipsum largitate ob tanta illius bellica tropæa: harum itaque partem alteram finitimis ac vicinis agricolis distribui sivit: alteram nosocomio leprosorum e regione Bysantii sito assignavit, vetustis ædificiis eorum, qui sacro morbo laborabant, novas structuras adjiciens. Ipsorumque numero multiplicato, atque **100** ad eos ascendens et

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[16] διαιρήσας. Sic cod. [17] εὐγενὴς — ἀνατολῶν. Ex Job I, 3. καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν. [18] ἠφώρισε. Sic cod. Vid. notas.

(23) Quæ Joannem humanitate ac misericordia B fecisse Leo ait, ut bona pauperibus distribueret, ea ex conventu cum Polyeucto Patriarcha acta esse, Joannem hac conditione coronante Cedrenus auctor est II. 665. A.

(24) Sic fortasse Leo ipse scripsit, mendose: nam duplex argumentum ne apud posteriorum quidem scriptorem ullum in hoc verbo se nobis obtulit. Contra ἀφώριζον habet S. Germanus Constantinopolitanus De rerum ecclesiasticarum contemplat. 13. B. ἀφώρισεν Palladius Lausiac. 94. A. ἀφώρισαν S. Clemens Alexandrinus Stromat. 559. D. ἀφώρισται. Theophrastus (qui multum delectatur verbo ἀφορίζω, adhibetque novies) Histor. plant. I. A De eausis plant. 352. A. S. Gregorius Nyssenus De oratione Dominic. I. 752. A. ἀφωπισμένην Theophrastus Hist. plant. 23. D (ibi ἀφορισμ. operarum errore) et 843. D. Omitto aliorum loca, quæ multa sunt. Adde, in Ecclesia Græca ἀφορίζεσθαι esse, *segregari a sacrorum mysteriorum communione*, quod hodie *minorem excommunicationem* vocamus. Major enim *anathematis* vocabulo solet designari. Acta concil. quinisexti III. 1695. E. Εἰ δέ τις τοῦτο πράττειν ἐπιχειροίη, ἀφοριζέσθω. Gentianus Hervetus: *Si quis autem hoc facere aggressus fuerit, deponatur*. Emenda, *excommunicetur*, sive periphrastice, *minori excommunicatione segregetur ab eucharistiæ participatione*. Etenim *deponi* solis convenit clericis: ἀφορισμός is, de quo agitur, laicis quoque potest contingere. Manuel Malaxus Historia Ecclesiastic. 129. A. ἀφόρησεν [sic] αὐτούς· vertit Martinus Crusius, *eos exsecratus est*. Sed potius scribendum, *excommunicavit, a communione ecclesiastica separavit*. Neque minus passim erratum est in vertendo substantivo ἀφορισμός, quem ex superioribus patet in laicis denotare *privationem* communionis eucharisticæ, in clericis *suspensionem* ab officio ecclesiastico. Ita Liturgia S. Marci Alexandrina 135. B. Joannes a S. Andrea ἀπὸ ἀναθέματος καὶ ἀφορισμοῦ vertit, *ab anathemate et excommunicatione*, tametsi hic reddendum erat, *suspensione*. Nam de sacerdote sermo. Contra apud S. Clementem Martyrem Constitutt. Apostol. 27. A. ἐπιτιμάσθω ἀφορισμῷ, Gentianus Hervetus simpliciter, *mulctetur*, quod saltem amptificandum erat, *sacrorum mysteriorum separatione mulct.* Ἀφορισμὸς apud rhetores quid sit, optime exposuit Ernesti Lexico techn. rhet. 52. B. Quare in versione Reiskiana hæc Dionysii Halic. Judicio de Isæo V. 597. ἠδέως τε καὶ ἀφοριστικῶς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπιτίθεται, minus apte, opinor, redduntur, *suaviter et distincte*. Nam hoc quidem a rhetoribus Græcis dicitur εὐκρινῶς· ἀφοριστικῶς autem vertendum est *membratim*, concisis brevibusque membris, *inconnexe*, ut ait Grotius ad Ecclesiast. II. 6. sive, ut Ciceroniano verbo utar, *incise*, brevibus incisis, fereque id quod Basilius, scholiasta ms. S. Gregorii Nazianzeni luce dignissimus (*a*) περιόδους ἀσυνδέτους καὶ αὐτοτελεῖς solet appellare. Inde explicandum Etymologicum magnum. 296. 50. ubi εἶεν dicitur esse ἐπιβόημα ἀφοριστικόν· quod nempe per se ipsum effingit sensum absolutum.

(25) Vertit Combefisius, *eorum qui sacro morbo laborarent*, ut adeo intelligatur de morbo comitiali. Neque hercule immutare ea quidem ausus sum: tametsi Valesius ad Euseb. Histor. Eccl. IV, 19. jam demonstrarit, sæpe ἱερὰν νόσον intelligi debere C de lepra aut elephantiasi. Scriptoribusque ibi laudatis addi possunt S. Joannes Chrysostomus orat. De pœnitentia VI. 912. 37. τοὺς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς νόσου κατακειμένους, ὧν τὰ μέλη πρὸ τοῦ θανάτου τῇ γῇ παραδίδοται· Anonymus Vita Chrysostomi VIII, 336. 29. unde paulo plura exscribam, quæ quasi scholion vocabuli ἱερὸς esse possunt: Εὑρίσκει τινὰς — τὴν ἱερὰν καλουμένην περικειμένους νόσον, ταύτην τὴν προσηγορίαν τοῦ τοιούτου λαχόντος νοσήματος, παρὰ τὸ πᾶσαν ἀνθρωπίνην συμφορὰν τε καὶ ἀλγηδόνα νικᾷν. Οὕτω γὰρ καὶ τοῖς ἔξω τὸ ἱερὸν ἀντὶ μεγάλου παρείληπται· ἱερὸν γὰρ καὶ ἰχθὺν, τὸν μέγαν φασίν. Facillime autem propagari hunc morbum ait auctor, ἐρπυστικόν τι εἶναι καὶ μεταδατικὸν ἐπὶ τοὺς συνδιάγοντας· ideo eo affectos oppidis expelli, passimque stratos esse per itinera οἷα νεκροὺς ἀτάφους, κινούμενα λείψανα, ἕρποντα σκηνώματα, λογικοὺς ἀνθρώπους φωνὴν ἀφιέντας D ἄναρθρον· iisque S. Chrysostomum locum idoneum concessisse cum aqua præterlabente, πρὸς τὸ τοὺς ἀπὸ τῶν τραυμάτων ἀποκαθαίρειν ῥύπους. Quæ omnia minime cadere videntur in homines morbo majore affectos. Apud S. Joannem Climacum quoque scala Parad. 126. B. verba, τῇ ἱερᾷ περιπεσεῖν νόσῳ, ob ea quæ sequuntur haud paulo malim de lepra quam cum Matthæo Radero de morbo comitiali interpretari. Confer præterea Leonem 110. B.

(*a*) Eam scholiorum Basilii partem quæ duplicem Gregorii orationem contra Julianum et Encomium Heronis philosophi illustrat, cum ipsius Basilii epistola nuncupatoria ad Constantinum Porphyrogenitum, edidit Boissonadius in *Notices et Extraits*. etc., tom. XI, Paris imprim. royale 1827. Anno deinde 1836 commentarius ad Gregorii orationem funebrem in Cæsarium fratrem ex eodem codice Regio prodiit curante Lud. de Sinner. Hæc omnia complectitur tomus noster tricesimus sextus. EDIT. PATR.

accedens, aurum erogabat, ulcerosaque atque morbo confecta eorum membra fovere, quatenus licebat, non recusabat : idque cum maxime delicatus, lautusque cumprimis esset. Tanta nimirum miseratione ducebatur, laborantique naturæ condolebat, si quando illis occurreret, majestatem imperii et fastum purpuræ flocci pendens. Vectigalium quoque immunitatem Armeniorum themati dedit : inde enim oriundus erat. Cumque roga instaret, quam senatus ac reipublicæ nobiles proceresque ex imperatoris manu reportare solent, omnibus qui illa largitione dignabantur, sponte rogam auxit, animo gloriæ et virtutis studioso inductus.

6. Antiochia magna ad Orontem a Nicephoro Augusto capta cum esset antistite sacrorum viduata (nam qui ante in ea dominatus erat Saracenus Christophorum patriarcham, apostolicum ac divinum virum, pilo per pectus adacto interfecerat, crimini ei dans pietatem in Servatorem Christum), illius conjugio consulere cupiens, Joannes imperator magno studio ad id incumbebat, ut aliquem amplissimo huic sacerdotio dignum inveniret. Qua de re cum multum diuque cogitasset, venit ei in mentem Theodorus Coloniensis, vir qui a teneris unguiculis, solitaria ac quieta vita electa, multis asceticis sudoribus animi appetitiones edomuerat. Cilicia enim indutus **101** tunicula, hanc ferro, quod ad cruciandum corpus ferebat, superinjectam, deponere non solebat, priusquam omnino diffluueret, ad nihilumque redigeretur. Idem dicitur monachus Nicephoro primum, deinde Joanni, imperium prædixisse. Hunc, cum tunc Constantinopoli esset, Joannes adducit ad Polyeuctum : qui una cum episcopis in urbe præsentibus viri scientiam examinans, ubi sæcularibus quidem litteris haud ita excultum, in divinis vero et nostris studiosissime exercitatum invenit, consecrat eum patriarcham Antiochiæ. Porro Polyeuctus, cum paucos dies a Theodori ordinatione superstes fuisset, ex humanis migrat, pro monumento ecclesiæ virtutum simulacris, divinæque et humanæ sapientiæ scientiæque notitia, qua ad summum excultus fuit, relictis. Poly-

A ἀριθμὸν πολυπλασιάσας, ἀνιών τε καὶ ὡς ἐπ
παραγινόμενος, διένεμέ τε τούτοις χρυσὸν, κ
ἠλκωμένα καὶ τῇ νόσῳ κατειργασμένα π
μέλη οὐν ἀπηξίου θεραπεύειν κατὰ τὸ
καίτοι ἀβρότατος ὢν καὶ λίαν φιλόκαλος. Τοσ
εἶχε τὸ φιλοικτόν τε καὶ συμπαθὲς πρὸς τὸ κ
τῆς φύσεως, παρὰ φαῦλον, ὅτε πως τούτοις ἐπ
τόν τε τῆς βασιλείας ὄγκον καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀλ
δος ἀποτικτόμενον τῦφον τιθείς. Φόρων τε ἀτε
τῶν τῶν Ἀρμενιακῶν θέματι παρέσχεν· ἐκεῖθε
ὥρμητο. Τῆς δὲ ῥόγας ἐνστάσης, ἣν ἥ τε σύγκ
καὶ τὸ τῆς πολιτείας εὐγενὲς καὶ ἐλλόγιμον π
τῆς βασιλικῆς χειρὸς ἀποφέρεται, πᾶσι τοῖς ἐξ
μένοις ταυτησὶ τῆς δωρεᾶς, προῖκα τὴν ῥόγαν ἐπ
ξησε, φιλοτίμῳ καὶ φιλαγάθῳ γνώμῃ κινούμενος.

B ζ'. Ἤδη δὲ τῆς πρὸς Ὀρόντῃ (26) μεγάλης Ἀ
τιοχείας προς τοῦ σὐτοκράτορος Νικηφόρου ἀλούσ
καὶ τοῦ ἱεραρχοῦντος χηρευούσης (ὁ γὰρ τὸ πρό
ρον κατάρχων ταύτης Ἀγαρηνὸς τὸν πατριάρχ
Χριστοφόρον, ἀποστολικὸν ἄνδρα τε καὶ θεσπέσ
ἀνεῖλεν, ἀκόντιον κατὰ τῶν στέρνων αὐτοῦ δώ
σας, ἔγκλημα τάνδρὶ εἰς τὸν [19] Σωτῆρα Χριστ
ἐπάγων εὐσέβειαν), ταύτης τὸν συνοικισμὸν πρ
γιαίτερον ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ποιούμενος, λα
σπουδῆς εἶχε καὶ πολὺς ἦν ἐγκείμενος, τῆς ἱερω
χίας ταύτης τὸν ἄξιον εὑρεῖν. Ἀλύοντι δὲ [20] τοῦτ
καὶ γνωματεύοντι, ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ὁ ἐκ Κολωνε
Θεόδωρος, ἀνὴρ ἐξ ὀνύχων τὸν ἐρημικὸν καὶ ἀπρ
γμονα βίον αἱρετισάμενος, καὶ πολλοῖς ἰδρῶ
ἀσκητικοῖς τὸ σαρκίον καταδαμάσας. Τρίχινον γε
ράκος ἐνδιδυσκόμενος, καὶ τούτῳ περικαλύπτω τὸν

C σίδηρον, ὃν ἔφερε τυραννῶν τὸ σωμάτιον, ἀπέπ
ρον αὐτὸ ἀπεσκευάζετο, πρὶν ἂν διεφθάρ τι ἔνδ
καὶ εἰς οὐδὲν ἐχρημάτιζε. Λέγεται δὲ, τὸν τοιοῦτον
μοναστὴν Νικηφόρῳ τε πρότερον, καὶ αὖθις Ἰωάν
νῃ, τὴν τῆς βασιλείας θεοκλυτῆσαι ἀνάῤῥησιν. Τοῦτο
τῷ Βυζαντίῳ τότε παρουσιάζοντα ὁ Ἰωάννης προ
άγει τῷ Πολυεύκτῳ· ὁ δὲ, ἅμα τοῖς ἐνδημοῦσι τῶν
ἐπισκόπων τὸν ἄνδρα ἐξητακὼς, ἐφευρών τε τὴν μὲ
θύραθεν παιδείαν οὐ πάνυ [P. 62] ἠκριβωκότα (ἔστ
τὴν γε μὴν θείαν καὶ ἡμετέραν ἐξησκημένον φιλο
τιμότατα, χρίει αὐτὸν πατριάρχην Ἀντιοχείας. Ὁ
δὲ Πολύευκτος (28), μικρὰς ἡμέρας ἐπιβιοὺς μετὰ τὴν
Θεοδώρου προχείρισιν [21] (29), μεταλλάττει τὸν βίον,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[19] εἰς τόν. Sic cod. Fort. hic deest τήν. [20] δέ. Fort. δή. [21] προχείρησιν cod.

(26) Hæc et sequentia ex Leone transtulit Scylitza in Chronicon mss., unde exscripsit partim Cedren. H. 669. B

(27) Dissuadebant multi in Græcia, tum omni medio ævo, tum maxime hoc sæculo, profanas litteras : quod qui iis a tenero imbuti essent, ad veritatem fidei cæciores putarentur. Ita S. Nicephorus, de quo supra 225. C· in Vita ms. magistro τοῦ Μωσελλοῦ puer in disciplinam traditus dicitur, τὴν ἱερὰν Γραφὴν μόνην παιδευθησόμενος, οὐκ ἀνελομένων τῶν προστατῶν τὸ γνήσιον καὶ γόνιμον τῆς ψυχῆς τοῦ παιδὸς ἐκσπόροις ἐμβομβῆσαι μαθήμασιν· ὅτι μὴ δυνατὸν, τοὺς τύπους τῆς τερατολογίας προτυπωθέντας ἀναλεῖψαι ῥᾳδίως, εἰ [f· ἤ] καὶ τὴν πρᾶξιν διαφυγεῖν.

(28) Hæc usque ad finem hujus capitis Combefisius vertit, Pagi IV. 24.

(29) Codex προχείρησιν· mutavi secundum etymologiam a verbo προχειρίζομαι. Vocis προχείρισις, adhuc in Lexicis omissæ, significatus sunt duo : alter apud philosophos, alter in scriptorr. ecclesiasticis. Apud illos sonat *actus, operatio*, qua cognita repræsentantur, perducunturque ad effectum. Porphyrius Sentent. ad intelligib. ducent. 225. A. de anima, ἐνεργεῖ δὲ κατ' αὐτοὺς, ἢ ὑπ' ἄλλου εἰς προχείρησιν [l. προχείρισιν] ἐκκαλουμένη, *vel ab alio ad opus excitata*. Ut ideo erraverit Kusterus, hæc Suidæ I. 830. A. ἢ καθ' ἕξιν ἢ κατὰ προχείρισιν,

νημεῖα τῇ ἐκκλησίᾳ καταλιπὼν τὰς τῶν ἀρετῶν
κόνας, καὶ τὴν γνῶσιν τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης
ὀφίας καὶ ἐπιστήμης, ἣν εἰς ἄκρον ἐξήσκησε. Τοῦ
: Ηολυεύκτου ἐπὶ πρισκαίδεκα ἐνιαυτοὺς τὰς τῆς
ατριαρχίας ἡνίας ἰθύναντος, καὶ πρὸς τὴν μακαρίαν
εταναστάντος κατάπαυσιν, σπουδὴ ἐξεγένετο τῷ
ὐτοκράτορι Ἰωάννῃ, εἰς τὸν τῆς ἱεραρχίας θρόνον
νδρα ἐπιβιβάσαι τὸν ἀρεταῖς καὶ τρόποις τῶν πολλῶν ὑπερφέροντα. Τῇ γοῦν ὑστεραίᾳ ἐς τὴν βασίλειον αὐλὴν
ὺς ἱεράρχας εἰσκαλεσάμενος καὶ τὴν σύγκλητον, ἔφησε τοιαῦτα·

ζ. « Μίαν ἀρχὴν ἐξεπίσταμαι, τὴν ἀνωτάτην καὶ
ρώτην, ἥτις ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὸ τοῦ
ρατοῦ καὶ ἀοράτου κόσμου παρήγαγε σύστημα.
ύο δὲ τὰς ἐν τῷδε τῷ βίῳ γινώσκω καὶ τῇ κάτω
εριφορᾷ, ἱερωσύνην καὶ βασιλείαν, ὧν τῇ μὲν
ὴν τῶν ψυχῶν ἐπιμέλειαν, τῇ δὲ τὴν τῶν σωμάτων
υβέρνησιν ἐνεχείρισεν ὁ Δημιουργὸς, ὡς ἂν μὴ
ούτων χωλεύσοιτο μέρος, ἄρτιόν τε καὶ ὁλόκληρον
ιασώζοιτο. Τοίνυν, ἐπεὶ τὸ χρεὼν ὁ τὴν Ἐκκλησίαν
θύνων ἐξέτισεν, ἔργον μὲν τούτου τοῦ ἀληθήτου
ἐφυκεν ὀφθαλμοῦ, τὸν κατευμεγεθοῦντα πάντων εἰς
ὴν λειτουργίαν τῶν θείων παραγαγεῖν, ᾧ καὶ πρὸ
οῦ πλασθῆναι τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων
ιέγνωσται. Αὐτὸς δὲ (30), οὗ πεῖραν ἀνδρὸς ἀναμ-
ίλεκτον ἐκ τοῦ μακροῦ χρόνου παρείληφα, τοῦτον
πὶ τῶν θώκων ἀναβιβάζω τῶν ἐκκλησιαστικῶν·
ος μὴ λάθοι κατὰ γωνίαν τὸν βίον διητληκὼς, ἄν-

eucto annos tres et decem patriarchatus guberna-
cula moderato atque ad beatam vitam translato,
operam dedit Joannes imperator, ut in sacerdo-
tali throno virum virtutibus atque moribus multi-
tudini antestantem collocaret. Postridie igitur,
convocatis in palatium episcopis et senatu, dicere
sic est exorsus :

7.« Equidem unam potestatem cerno, summam il-
lam et principem, quæ ex nihilo ad essentiam produ-
xit visibilis et invisibilis mundi fabricam. Sed in hac
vita et in terrestri hoc errore duas novi, sacerdotium
102 atque imperium, quarum illi quidem anima-
rum curam, huic corporum regimen tradidit opifex
ædificatorque mundi, ut neutra pars his moderato-
ribus egeret, sed integra et incorrupta conservare-
tur. Nunc, quoniam fatale debitum is qui Ecclesiam
regebat, exsolvit, primo quidem ad illum oculum
pertinet, cui additum est nihil et cui, vel antequam
concepta sunt, studia hominum innotescunt, ut vir
omnibus præstans ad rerum divinarum administra-
tionem producatur. Ego vero virum, cujus a longo
tempore indubitatum periculum feci, hunc in eccle-
siasticam sedem proveho : ne lateat in angulo vitam
tolerans vir omnis generis virtutum excellentiis

C. B. HASII ANNOTATIONMS.

sic vertens : *secundum habitum et secundum propo-
situm*. Nam cum προχείρισις opponatur τῇ ἕξει,
denotetque actum ipsum sive repræsentationem fa-
cultatis, vertendum, *secundum habitum, vel secun-
dum actum*, sive *exsecutionem*. Apud scriptores eccle-
siasticos significat *propositionem* episcopi ordinandi.
Theophilus Antiochen. De Deo et Christianorum
fide 147. D. ἐν τῇ τῶν ἱεραρχούντων προχειρίσει τε
καὶ ἐκλογῇ. Προχειρίζεσθαι enim apud scriptores
quidem profanos, ut alia multa, ita et *eligere* gene-
ratim denotat : vide exempla in Lexico Polyb. VIII.
II. 544. a Schweighæusero viro omni existimatione
ornatissimo collecta : item apud Alciphron. I. 41.
B. In scriptoribus ecclesiasticis proprie esse *propo-
nere nomen* alicujus ordinandi, ut inquiratur an
dignus sit munere. recte observavit Henr. Valesius
Annotatt. in Euseb. De Vita Constant 214. A. et
in Socratem Scholast. 7. A. id quod ὑποβάλλειν
ὀνόματα dicit Socrates 28. D. Non desunt tamen
loca apud scriptores quoque ecclesiasticos, ubi la-
tiore sensu exponendum est *eligere*. Euthalius dia-
conus in peregrinationn. S. Pauli 240. A. S. Cle-
mens Romanus Constitutt. Apostol. 11. A. 27. D.
34. E. 57. B. 102. A. 116. C. 132. D. Anonymus
Catena in Jeremiam I. 54. E. S. Basilius Epi-
stola CCCXXIII. II. 1096. B. Palladius Histor. Lau-
siac. 1010. B. Simeon Metaphrastes Vita S. Lucæ 82.
A. Plerumque enim ibi usurpatur de Deo aut
Christo, apostolos prophetasque προχειριζομένῳ,
eligente, neque subjiciente cujusquam examini, sed
summo suo testimonio comprobante. Addam de
significatione adjectivi πρόχειρος, quæ ne que a Du-
cangio, neque a Suicero, neque ab Ernestio in
Lexico rhetorum. notata sunt, quando de lectione
usurpatur, præsertim Scripturæ sacræ Velut in
S. Athanasio Adversus eos qui volunt simpliciter
dictis credendum esse II. 581. F. κατὰ τὸ πρόχειρον
τῆς ἀπαγγελίας. Montefalconius perperam, *prima
pronuntiationis fronte*. Est enim τὸ πρόχειρον τῆς
ἀπαγγελίας *obvius litteralisque sensus locutionis*,
oppositus τῇ μεταλήψει sive ἀναγωγῇ, hoc est,
sensui mystico. Eadem significatione dicunt τῇ προ-
χείρῳ αἰσθήσει Joannes Philoponus De creatione
mundi 109. A. ἡ πρόχειρος διάνοια Dionysius Euseb.
273. C. τὴν προχειρον ἐκδοχὴν Philo Quod deterius
potiori insidiari soleat 142. E. Origenes Contra
Cels. 211. C. 242. A. 317. C. Philocalia 8. D. ἡ πρό-
χειρος τῶν λέξεων ἔμφασις S. Joannes Chrysosto-
mus Homil. LXXXIV. in Evang. Joannis II. 863. 37.
κατὰ τὴν πρόχειρον ἔννοιαν Severus Catena in Je-
remiam II. 525. B. S. Gregorius Nyssenus de Vita
Mosis I. 170. D. τὸ πρόχειρότερον τοῦ λόγου Origenes
in Jerem. 234. A. κατὰ πρόχειρον νοῦν S. Nilus
Epistola II. ad Domnium junior. 27. B κατὰ τὴν
πρόχειρον φαντασίαν Philo Quod deterius pot. ins.
soleat 127. C. Reliquæ significationes vocabuli πρό-
χείρος nec pueros fugiunt : quanquam in illis quo-
que viri docti passim lapsi. Veluti Andreas Schatus,
non recordans operis Ptolemæi cui titulus *Canones
expediti*, hæc Pauli Alexandrini, Rudimenta in Apo-
telesm. 26. C. τὴν δὲ ἀκρίβειαν τούτων ὁ πρόχειρος
κανὼν Κλαυδίου Πτολεμαίου παραστήσει, sic reddi-
dit : *Exquisitam hor. rationem exhibebit Canon
Cl. Ptolemæi, qui exstat*. Vel Eusebius Renaudotius
illa Gennadii Patriarchæ De sacramentali corpore
Christi 28. B. οὐ γὰρ τὰς σωματικὰς λύει νόσους ὁ
Δεσπότης ἡμῶν, ἀλλὰ τὰς ἁμαρτίας ἀφίησι πολλῷ
προχειρότερον, — *multo facilius peccata dimittit*.
Nam προχειρότερον non valet hoc loco *facilius*, sed
promptius, festinantius, prius, ut patet ex sequenti-
bus, Servatore spirituslem morbum paralytici sa-
nante prius quam corporis curationem susciperet.
Plura exempla vocis πρόχειρος perperam acceptæ
hic missa facimus : quod in trivialibus morari, non
est instituti nostri.

(30) Hæc usque ad Pag. 103. lin. 17. ἀνέκαθεν
Combefisius vertit apud Pag. IV. 24.

clarus, cui et prænoscendi futura Deus donum concessit. Multa enim mihi ejus generis divino edidit oraculo, quæ temporibus suis evenerunt. » Hac oratione habita, imperator Basilium solitarium in medium produxit, qui, a tenero arrepta vita monastica, laborum asceticorum crebra certamina in verticibus Olympi ediderat. Hunc in patriarchales ædes jussit demigare. Postridie ejus diei (qui erat ea Dominica, qua rectam fidem de cultu venerandarum imaginum sanxerunt divini Patres) Basilius summi sacerdotii unctionem accipit, atque œcumenicus patriarcha renuntiatur.

8. Joanni vero imperatori multis curis anceps pendebat animus, ad quam prius incumberet in trivio constitutus, neque a recto consilio aberraret.[103] Tunc enim annonæ penuria, aliaque fames jam triennium Romanum imperium depascebatur : imminebat Russorum motus, haud lætas spes ostendens, et Carthaginensium atque Arabum adversus Antiochiam Syriæ incursus, quæ Romanæ ditioni nuper accesserat. Sed famis insuperabile malum commeatu ex omnibus ubique emptoriis diligenter celeriterque subvecto dissolvit, gravis adeo mali vi inhibita, Saracenorum impetum Orientalium copiarum acie repressit, Nicolao Patricio duce : is cum domesticus spado esset imperatoris, multa exercitatione peritiam rei bellicæ erant actus. Cum Sphendoslabo, Russici exercitus principe, agere de pace statuit. Ita missis ad eum legatis denuntiat, ut accepta mercede invasionis Mœsiacæ a Nicephoro

A θρωπος παντοδαποῖς προτεσήμασι κλειζόμενος γε καὶ τὸ προορατικὸν ἐκ Θεοῦ δεδώρηται χάρ Πολλὰ γάρ μοι τῶν μελλόντων ἀνεῖλε θεία ἐκβάντα ἐν τοῖς καιροῖς σύτῶν. » Εἶπεν ὁ βασ καὶ εἰς μέσον παρήγαγε τὸν ἀναλωρητὴν Βασ ὃς ὀνύχων τὸν μονήρη βίον αἱρετισάμενος, νοὺς ἀγῶνας ἱδρώτων ἀσκητικῶν ἐν ταῖς τοῦ Ὄ που ἀκρωρείαις ἐπεδείξατο. Τοῦτον ἐς τὴν πα χικὴν ἑστίαν ἀνιέναι παρεκελεύσατο· τῇ δὲ ἑ (αὕτη δὲ ἦν ἀναστάσιμος ἡμέρα, καθ' ἣν τὴν δοξον πίστιν (31) περὶ τῆς τῶν σεπτῶν εἰκ προσκυνήσεως οἱ θεῖοι Πατέρες ἐκράτυναν) τὸ ἀρχιερωσύνης ὁ Βασίλειος χρίσμα δέχεται, κα κουμενικὸς πατριάρχης ἀνακηρύττεται.

η'. Ἰωάννῃ δὲ τῷ αὐτοκράτορι πολλαῖς ταῖς πε τίσιν ἐταλαντεύετο [P. 63] ἡ διάνοια, ποίᾳ δή τέρᾳ δοίη τὴν ῥοπὴν ἐν τριόδῳ ἀπειλημμένος, μὴ παρενεχθείη τοῦ δέοντος. Ἥ τε γὰρ σπα τῶν ἀναγκαίων καὶ ὁ λιμὸς ἐκβαθύνας (32) τριετῆ καιρὸν τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν ἐπεδόπα ἐπέκειτο δὲ καὶ ἡ Ῥωσσικὴ κίνησις οὐ χρη ὑποτιθεμένη ἐλπίδας, καὶ ἡ τῶν Καρχηδονίων ε Ἀράβων κατὰ τῆς ἐπὶ Συρίαν Ἀντιοχείας, ἀπ προσκτηθείσης Ῥωμαίοις, καταδρομή. Τὸ μὲν ἐ ἄμαχον κακὸν τοῦ λιμοῦ τῇ σιταγωγίᾳ, ἣν ἐκ ἀπανταχῆ ἐμπορίων προνοίᾳ διὰ τάχους εἰσή διέλυσε, στήσας τὴν νομὴν τοῦ τοσούτου δε Τὴν δέ γε ὁρμὴν τῶν Ἀγαρηνῶν τῇ τῶν Ῥ στρατευμάτων παρατάξει ἀνεχαίτισε, Νικολάου Πατρικίου στρατηγοῦντος· ὅστε οἰκεῖος ὢν πάν τῷ βασιλεῖ, ἐμπειρίαν ἐκ πολλῆς μελέτης τῶν ἀγω νων ἐκέκτητο. Πρὸς μέντοι τὸν Σφενδοσλάβον Χε

B

C

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(31) Festum orthodoxiæ, de quo rite obeundo multus est Constantinus Porphyr. Cærimon. aul. Byzant, I. 92. C. incidebat a. 970. in diem XIII. Februarii. Celebrabatur ob cultum imaginum a. 842. a Methodio patriarcha una cum memoria concilii II. Nicæni restitutum. Lequien Orient. Christ. I. 255. A. Pagi Critic. IV. 24. A. Polyeuctus obierat circa d. XVI. Januarii ejusdem anni 970.

(32) Præsertim 969. indict. XII : nam apud Cedren. II. 660. D. τὴν ιβ' ἡμέραν, scribe τὴν ιβ' ἴνδικτον, ut recte vertit Xylander. Apud eumdem Cedren. II. 644. D. de lue, quæ sub Romano juniore primum exorta ἄχρι τῶν τῇδε χρόνων οὐκ ἐπαύσαντο, lege ἐπαύσατο, cum omnibus codd. Bibliothecæ Regiæ, ipsa re quoque flagitante. Seylitza in Chronicon ms. narrationem derivavit, ex Scylitza Cedrenus, ubi II. 665. B. Apud Leonem lubenter scripsissem ἐμβαθύνας· tametsi ne illud quidem præclare dictum. Et enim apud scriptores Christianos et Hellenistas ἐμβαθύνω valet : 1) *Mergo me*, velut in voluptates, vitam carnalem, curas. S. Basilius Homil. in Psalm. XXIX. I. 191. B. ἐμβαθύνειν τῇ κακίᾳ. Homil. in Psalm. XLV. I. 272. D. ἐμβαθύνων τοῖς περισπασμοῖς τῆς σαρκός. S. Joann. Chrys. Orat exhort. ad pœnitent. VI. 916. 40. μὴ ἐμβαθυνῃς ἐν τῇ ἀδικίᾳ σου. S. Greg. Nyss. In Eccles. I. 431. B. τοὺς ἐμβαθύνοντας τῆς κατὰ σάρκα ζωῆς [l. τῇ κ. σ. ζωῇ]. In Cantic. cant. I 628. D. τοῖς ἐμβαθύνουσι τῇ τοῦ βίου ἀπάτῃ. De orat. I. 717. A. τῶν ταῖς ματαίαις ἐπιθυμίαις ἐμβαθυνόντων. Contra Eunom. II. 125. A. οἱ ταῖς ματαίαις ἐπιθυμίαις κατὰ ψυχὴν ἐμβαθύνοντες. De oratione Domin. I. 745, A. De beatitudinibus I. 76. A. Contra Eunon. II. 81. C. et 391, D. 2) Scriptor ultus et *profundius*, præsertim tropologiam et metalepsin, hoc est, sensum allegoricum Scripturæ sacræ. Origenes Philocal. 79. A. εἴ τις ἐμβαθύνῃ τῷ λόγ quæ ipsa verba iterat Eusebius Præparat. Evan 283. D. S. Joannes Chrysostomus De debitore mill. talentorum V. 197. 27. μήτε τοῖς εἰρημέν ἐμβαθύνουσιν. Philo de præmiis et pœn. 706. C. τ διανοίαις ἐμβαθύναντες. Eusebius Præpar. Evan 574. A. ἐμβαθύνειν καὶ δοκιμάζειν τὸν νοῦν τ λεγομένων. Item alii fere innumeri : S. Basil Homilia in Psalmum XXXIII. I. 217. A. Theodoret Catena in Jerem. II. 182. E. Philo De mundi op cio 12. G. De profugis 375. F. De somniis F. Anonymus Catena in Psalm. I. 593. C. præterea phrasim. S. Gregorii Nysseni In Can cant. I. 510. A. ἡ δὲ λέξις ἐμβαθύνουσα τροπικ σημασίαις, *dictio immergens se tropicis significa nibus*, hoc est, iis plena.

(33) Variatur in nomine Græce scribendo. Cod habet (designabo paginas editionis, locis cod respondentes) Σφενδοσθλάβος 64. B. 93. C. 96. D. 97. A. B. Σφενδοσθλάβῳ 85. B. Σφενδοσθλά 63. B. 83. B. 85. A. 89. A. Hanc scriptionem cutus sum ; nam quod primis in folio Σφενδοσλάβ legitur, absque θ. id operarum vitio factum Alibi in Cpd. idem nomen varie corruptum : Σφ δόσθλαβος 65. B. 93. B. D. Σφεντοσθλάβον 82. 89. C. 92. B. Σφεντοσθλάβος 96· B. Φενδοσθλάβ 85. C. Σφενσθλάβον [sic] 85. A. [Pag. 138. lin hujus ed.] Θλάβον [sic] 97. C. Rationem me

ὸν τῆς Ῥωσσικῆς πανοπλίας κατάρχοντα, ἔγνω ιακηρυκεύεσθαι. Καὶ δὴ πρέσβεις ὡς αὐτὸν ἐκπέμει, παραγγέλλων αὐτῷ, τὸν πρὸς τοῦ αὐτοκράτος Νικηφόρου ἐπὶ τῇ καταδρομῇ τῶν Μυσῶν πεσχημένον ἀνειληφότα μισθὸν, ἐπὶ τὰ σφῶν ἦθη ιὶ τὸν Κιμμέριον μετανίστασθαι Βόσπορον, τὴν δὲ ἰυσίαν παραλιπεῖν, Ῥωμαίοις προσήκουσαν, καὶ πόμοιραν τελοῦσαν Μακεδονίας ἀνέκαθεν. Λέγεται ἀρ Μυσοὺς ἀποίκους τῶν ὑπερβορέων Κοτράγων, ιαζάρων τε καὶ Χουμάνων [23] ὄντας, τῶν οἰκτίων ετραστῆναι ἠθῶν· ἁλωμένους δὲ κατὰ τὴν Εὐρώπην, ταύτην κατειληφέναι καὶ κατοικῆσαι, Κωνσταντίου, ᾧ Πωγωνᾶτος ἐπίκλησις, τότε Ῥωμαίων ἡγεμονεύοντος· ὁμωνύμως δὲ τὴν χώραν ἀπὸ Βουλγάου (τοῦ σφῶν φυλάρχου) Βουλγαρίαν καλέσαι.

A promissa, ad suas sedes et Cimmerium Bosporum se recipiat, Romanis Bulgariam, utpote ad ipsos attinentem, et quæ antiquitus Macedoniæ portio fuisset, relinquat. Nam dicuntur Bulgari, ex gentibus supra aquilonem habitantibus, Cotragis, Chazaris et Comanis, profecti, sedes patrias reliquisse, errantesque per Europam cepisse habitasseque eos fines tempore quo apud Romanos Constantinus cognomento Pogonatus imperabat, regionemque a Bulgaro (is genti præerat) Bulgariam nominasse.

θ'. Λέγεται καὶ ἕτερος περὶ τουτων λόγος, ὡδί πη χων· Ἰουστινιανοῦ, τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος, πὸ Λεοντίου ἐκτμηθέντος τὴν ῥῖνα καὶ κατὰ τὴν ερσῶνα περιορισθέντες, ἐπείπερ ἐκεῖθεν αὐτῷ ιάδρᾶναι πολυτρόπως ἐγένετο, ἐς τὴν Μαιῶτίν τε ρικέσθαι, καὶ τὸ Μυσῶν ἔθνος προσεταιρίσασθαι, ᾧ, τήν τε βασιλείαν αὐτῷ ἀνασώσασθαι, καὶ ισθοὺς μεγάλους ἐναπολήψεσθαι. Τοὺς δὲ ἔψεσθαί [24] ε αὐτῷ, καὶ πρὸς αὐτοῦ, τῆς βασιλείας αὖθις ἐπειημμένου, εἰληφέναι τὴν χώραν, ὅσην ὁ Ἴστρος ντὸς Μακεδόνων περιορίζει· καὶ τὴν μετοίκησιν αὐτῇ ποιήσασθαι, καὶ πολλὰ πόλεμων ἔργα καὶ ιυδραποδισμῶν προξενῆσαι Ῥωμαίοις, πολεμησείον· ας ἀεί, καὶ τὰ Θράκῳα κατατρέχοντας κλίματα. Ῥωμαίους δὲ ἀντεπιέναι τούτοις· τοὺς δὲ τὴν ἐκείων οὐχ ὑφισταμένους ἀλκὴν, ἐπ' ἀμφιλαφῶν χωρίων όχμας [P. 64] καταδύεσθαι, καὶ ταῖς δυσχωρίαις ούτους [24] καταγωνίζεσθαι. Πολλῶν τοιγαροῦν ἐκ οῦ κατ' ἐκείνου καιροῦ (34) καταῤῥαγέντων πολέιων, καὶ γενναίων στρατηγῶν ὁλωλότων, Νικηφόρου

104 9. Commemoratur etiam altera de illis narratio, ejusmodi: Justinianum, Romanarum Augustum, a Leontio naso amputato Chersonem relegatum, postquam, dolo inde evadendi facultatem nactus, ad Mæotidem appulisset, Bulgarorum nationem ad suas partes pertraxisse, « Restituerent sibi imperium, præmia hujus rei magna percepturos. » Secutos Bulgaros ab ipso, cum iterum in imperium venisset accepisse regionem, quantam Ister eis Macedoniam ambit: huc migrationem fecisse, moxque multa bellorum incommoda, hominibus in servitutem raptis, induxisse Romanis, animis semper ad bellum erectis, Thraciæ agros incurrentes. Romanos quidem ivisse contra; sed Bulgaros, quod illorum virtutem sustinere non possent, spatiis silvestribus in insidias se abdidisse, fraudeque locorum nostros vicisse. Cumque jam usque ab illius temporibus multa ibi bella commissa sint, fortibus ducibus occisis, ita ut Nicephorus quoque antiquior ille Augustus in acie adversus Bulgaros caderet, a solo

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[23] Χαζάρων et Χουνάβων cod. [24] ἔψεσθαι. Sic cod. Fort. ἐπέσθαι. [24] τούτοις cod. Sed vide supra 13. 14. B. 26. D. et paulo inferius lin. 12. item 65. C. Linea autem proxima forte scribendum κατ' ἐκεῖνο·

cribendi et peracuendi Σφενδοσθλάβος tuentur cylitzes Historia ms. passim, Cedren II. 660. C. 66. D. 672. D. 674. B. 675. D. 676. D. 677. A. 679. . D. 680. D. 682. A. B. 683. A. Constantinus orphyrogen. Cærimon. Byzant. II. 345. B. et alii lerique.

(34) Confer supra 11, A Fortasse κατ' ἐκεῖνο vel κατ' ἐκεῖνον, ut τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Niceph. Phocas Fact. 156. B. κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ Agathias 15. D. 64. D 136. B. 139. C. 154. B. Sed voces præpositioni κατά subjectæ sæpe depravatæ sunt. Apud S. Athanasium Orat contra gent. I. 2. C. ἐξ ἀρχῆς οὐκ ἦν κακία· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ νῦν ἐνοτοῖς ἁγίοις ἐστὶν, οὐδ' ὅλως κατ' αὐτους ὑπάρχει αὕτη, S. Patrem non dubito scripsisse, οὐδ' ὅλως καθ' ἑαυτὴν ὐ. α. versionemque Montefalconii sic refingendam: *nam ne nunc quidem in sanctis est, neque per se omnino exsistit.* Quæ emendatio firmatur ex illis quæ deinceps ait S. F. Ἑλλήνων μὲν οὖν τινες πλανηθέντες τῆς ὁδοῦ καθ' ἑαυτὴν εἶναι τὴν κακίαν ἀπεφήναντο. Eodem modo Actis Conc. Cplitani secundi (hoc est, generalis quinti) III. 195. E. ἀναφερομένης δὲ, κατ' ἐκείνου, τῆς τοῦ ἀνθρώπου γεννήσεως ἐπὶ τὸν Θεόν· lege κατ' ἐκείνους, nempe Nestorianos. Et in Gennadii Patriarch. Homil. de sacramentali corpore Christi 6. A. προκοπὴν τῆς κατὰ Χριστοῦ ζωῆς, item emendandum κατὰ Χριστόν. Jam si scribimus apud Leonem ἐκ τοῦ κατ' ἐκεῖνον καιροῦ (quod forte oportuisset), id vertendum esse *ab illius temporibus* patet, ob notam potestatem præp. κατά, quæ pronomini personali juncta vim possessivi assumit. Quæ forma apud posteriores quoque scriptt. adeo frequens est, ut exemplis fere non egeat. S. Epiphan. Advers. hæres. I. 572. B. τὴν καθ' ἡμᾶς ἤπειρον, *continentem nostram.* S. Basil. In XL. mart. I. 533. C. τὴν καθ' ἡμᾶς χώραν, *regionem nostram.* S. Chrysost. Homil. XXI. in Matth. I. 263. A. τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, *universus noster mundus.* S. Antiochus De inimicitiis et invid. II. 1113. B. ἡ κατ' αὐτὸν ἱστορία, *ejus historia.* Quanquam in hoc quoque vertendo passim viri docti multi lapsi sunt. Acta Concil. Chalced. II. 301. D. ἐξετάζειν τὰ κατ' ἐμέ. Vetus interpres. *quæ adversum me sunt gesta.* Scribe: *quæ ad me spectant.* Acta Conc. œcum. sexti III. 1057. E. τοῦ θρόνου ὑμῶν καθ' ἡμᾶς ἀποστολικοῦ θρόνου. Vetus [illegible]: *servili vestra, quæ secundum nos est apostolica sede.* Imo, *nostra sedes apostolica, quæ vestra est.* Æque ejusd. Conc. actione quarta I. [illegible]. B. ταπεινῶς εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς κατ[illegible]. est in versione Latina: et in [illegible] stantini imperat. eodem volumine [illegible] καθ' ὑμᾶς [*vestros*] ἀρχιερεῖς [illegible] *fices secundum vos.* Porro in conc[illegible]

Constantino Copronymo, deinde ab hujus nepote Constantino, Irenes Augustæ filio, denique nostra

τε τοῦ παλαιτάτου αὐτοκράτορος, πεσόντος κρὸς τ Μυσῶν (35), παρὰ μόνου Κωνσταντίνου λέτ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

carii III. 1173. E. τὰ κατ' αὐτόν. *Quæ circa fuerant*, vertendum est, *causa ipsius:* alibi 1252. A. τῆς κατ' αὐτὸν συνόδου, *concilii quod circa eum est*, item, *sui concilii*, alibique sæpe similiter. Eodemque referendus locus Conc. Cpolit. sub Mena II, 1378. B. ἐκινεῖτο τὸ κατὰ τοὺς κληρονόμους τοῦ μακαρίου Ῥουφίνου, *controversia. quæ hæredes Rufini defuncti spectat, movebatur.* Interpres Latinus mire: *commotus fuit propter id, quod cum hæredibus beatissimi Rufini.* Et Conc. œcum. sexto III, 1187. C. ὅσον κατὰ τὴν ῥῆσιν, minus est, *quantum secundum sermonem*, quod habetur in cuso, quam: *quantum attinet ad ipsam locutionem.* Multoque ineptius satisfact. Concilii 1231. A. τῆς κατ' αὐτὸν συνόδου, *sui concilii*, nempe quod ab Agathone Papa celebratum Romæ fuit, redditur: *concilii quod circa eum est.* Ex hac autem significatione præp. κατά, satis nota, illæ quidem fluxerunt locutiones apud scriptores ecclesiasticos ubique obviæ οἱ καθ' ἡμᾶς, *nostri*, hoc est *Christiani*, τὰ καθ' ἡμᾶς, *religio nostra.* Ita Joannes Vita S. Epiphan II. 322, C. τὰ κατ' ἐμέ, *religionem meam.* S. Joannes Chrysostomus in illud, Pone manum tuam sub fem. meum VII. 567. 25 τὶς τῶν καθ' ἡμᾶς, *aliquis nostræ fidei.* Quocirca neutiquam probem Langium, hæc S. Justini martyris Cohort. ad Græcos 46. B. Μουσώνιον δὲ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς, καὶ ἄλλους, οἶδαμεν (*Musonium aliosque inter nostros*, i. e. Christianos, *fuisse scimus*), sic vertentem: *Mus. autem inter eos qui sæculo nostro atque in hac urbe fuere, atque alios scimus.* Etenim Musonius floruit Tiberio Cæsare, S. Justinus sub Antonio Pio. Melius apud Anastasium Sinait. Hodeg. 174. A, τὰ καθ' ὑμᾶς redduntur *dogmata vestra.* Jam ex hoc usu præposit. κατά explicanda est formula frequens apud Patres, in Suicerique Thesaur Eccles. II, 251 addenda, ὁ καθ' ἡμᾶς λόγος, *religio Christiana*, cujus auctor est ὁ θεῖος Λόγος, Christus. Irenæus apud Euseb. 89. A. οἱ ἄποθεν τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου συγγραφεῖς, *scriptores a religione nostra alieni.* S. Gregorius Nyssenus De anima et resurrectione II. 634. A. οἱ ἔξω τοῦ λόγου τοῦ καθ' ἡμᾶς. Athenagoras Legat. pro Christian. 36, C. θεοδίδακτον εἶναι τὸν καθ' ἡμᾶς λόγον, *disciplinam nostram.* Apud eumdem 4. D. ubi rogantur imperatores, æquitatem τῷ καθ' ἡμᾶς λόγῳ, *religioni nostræ*, ut ne denegent, versio Latina pessime, *mea quoque oratio ut sentiat, sinite.* Neque rectius Montefalconius Euseb. Comment in Psalmos I. 409. E. παρὰ τοῖς ἔξω τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου, *apud exteros dictis nostris consona*: scribe, *apud eos qui a nostra religione sunt extranei:* ut in Eusebii Dem. Evang. 160. B. οἱ ἀλλότριοι τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου. ubi Montacutius, *qui ab hac ratione nostra alieni sunt.* Imprimisque frequentat locutionem illam Theophilus Antiochenus De Deo et fide Christian. 80, B. 119. B. 127. C. 138. C. aliique Patres præsertim priorum sæculorum Neque minus præsertim priorum sæculorum. Neque minus crebro invenies ὁ λόγος simpliciter, interdum etiam οἱ λόγοι, eadem significatione. Eusebius Hist. Eccles. 143. D. Μικροῦ δεῖν ἀποστάντας τοῦ λόγου, *qui a fide propemodum descivissent.* Athenagothas Legat. pro Christ. 4. A. οὐδεὶς γὰρ Χριστιανὸς πονηρὸς, εἰ μὴ ὑποκρίνεται τὸν λόγον, *nisi hanc religionem simulat.* Quam vim vocis noto, quod sæpissime fugerit interpretes. Velut in Athenagora 4 B. ἀρχομένῳ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τοῦ λόγου, *defensionem religionis orso*, Conradus Gesnerus vertit. *ab initio instituta orationis meæ.* Et 12. A. de Christianis operariis infimæ conditionis, qui, *si verbis utilitatem religionis suæ demonstrare nequeant*, τὴν ὠφέλειαν παριστᾶν εἰσιν ἀδύνατοι τὴν παρὰ τοῦ λόγου, rebus tamen et operibus eam declarant, Gesnerus iterum mendose, aut certe obscure, *si nullam professæ suæ utilitatem exhibere queant.* Opponuntur quo passim ὁ ἡμέτερος λόγος et ὁ λόγος ὁ Ἑλλήνων *religio nostra* et *persuasio gentilis.* Velut Michaelis Pselli libellus Græce nondum editus De opinionibus Græc. circa dæmones (quem volumine prioris historiæ ejusdem Pselli fortasse subjiciam) orsic: Ὁ μὲν ἡμέτερος λόγος, προαιρέσεις καὶ ἀγγέλοις διδούς· *Religio nostra quæ voluntates etiam angelis concedit:* quibus respondent sequentia: ὁ δὲ Ἑλληνικὸς, ἀναιρῶν τὴν τοιαύτην ἐπὶ τῶν ἀπολελυμένων τοῦ σώματος φύσεων (*eorum vero persuasio, propensionem liberam ... turis corporis expertibus auferens.* Hæc (verecundius de ejusmodi significatione vocabuli prolixius deque varia vi præpositionis κατά, præfixo articulo ante tamen quam ad Leonem redeam, pauca mendo locum Stephani De urb. 730. I. voc. Τὸ ἐθνικὸν Ὑωπηνὸς τῷ ἐκπιχωρίῳ τόπῳ ... καθ' ἡμᾶς, Ὑωπεύς. Extrema vertunt Pinedo et Berkelius: *quod si juxta nos, Hyspeus.* Nec quam mutat Holstenius Castigatt. in Steph. A. Corrige, οἱ δὲ καθ' ἡμᾶς, *nostrates nostræ gionis homines*: quod opponitur τῷ ἐπιχωρίῳ, *formæ ab illius regionibus hominibus usitatæ.*

(35) Qua in clade a 811. d. 25. Julii capta una cum quinquaginta ducibus S. Petrus Patricius et ad mortem a Bulgaris damnatus: vide ejus tam in Actis SS. Julii. I. 290. D. De eodem mitoso prælio in historia inedita horum temporum leguntur illa: Οὗτος ἐν τῷ ἐννάτῳ χρόνῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κατὰ Βουλγάρων ἐξελθὼν μετὰ τῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων καὶ τῆς αὐτοῦ ὅλης ἑταιρείας ἅμα τῷ υἱῷ Στεφάνῳ καὶ Μιχαὴλ τῷ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρῷ, ... τούτοις, κατὰ κράτος τροπωσάμενος, ... αὐτῶν περιφανεστάτην ἦρατο. Ἐπὶ τῇ ... τὴν φρένα κούφην ἔχων καὶ ἐπαρθείς, ... φῶν. Τὰ δὲ μετα ταῦτα οὐ σιγῆς μόνον, ... νων ἀξια ἐδρῶντο. Μιᾷ γὰρ τῶν νυκτῶν οἱ βάρβαροι τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἐπιστάντες στρατεύμασι, τόν τε τὸν βασιλέα (φεῦ) ἅμα τῇ συγκλήτῳ ἁρπάσαντες, οὐσι κατασλόντες, πολὺν φόνον ἐν αὐτοῖς ἐργάσαντο, μὴ φεισαμενοι, ὅσον τὸ εἰς αὐτοὺς ἦκον, μηδὲν μηδ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ἐντεῦθεν, ὅσοι μὲν ἐπορίας ἐδέξαντο τὰς πληγὰς, αὐτίκα τοῦ βίου μετέστησαντο· ὅσοι δὲ μὴ θανασίμους πάνυ, κατὰ τῶν ἑσπερίων χωρίων ἐχώρουν. Ὅσοι δὲ ζῶντες ἐλήφθησαν, μυρίαις ἰδέαις βασανων καὶ αἰκιῶν ἐκάλεσαν μὴ ἀνασχόμενοι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξομόσασθαι καὶ τῇ τῶν Σκυθῶν προσελθεῖν ἐπισκείᾳ. Ὡς δὲ οἱ μὲν ἐπέκειντο, τὸ ἑαυτῶν ποιοῦντες καὶ τὸν Χριστὸν ἀρνήσασθαι αὐτοὺς ἀναγκάζοντες· οἱ δὲ σφοδρῶς ἀντείχοντο καὶ θανεῖν μᾶλλον ἢ προδοῦναι τὴν εὐσέβειαν ἰσχυρίζοντο, πολυτρόποις θανατοις ὑπεβλήθησαν. Καὶ οἱ μὲν τὴν ἀξίαν τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν· οἱ δὲ ἀγχόνῃ τὴν παρούσης ζωῆς ἐξεδύσαντο· ἄλλοι δὲ βέλεσι κατατρωθέντες πυκνοῖς τῶν τῇδε μετέστησαν, ἐν φυλακαῖς καὶ λιμῷ καταδικασθέντων. H. e S. [*Nicephorus imper.*] *anno nono imperii ejus perfectus adversus Bulgaros cum omnibus copiis humanis universaque mercenaria militia, quam ... se habebat, comitante Stauracio filio et Michaele filiæ viro, congressus cum Bulgaris, his funditus ... sis, victoriam præclaram consecutus est. Qua re bene gesta, levi animo elatus, desedit in mollitie. ... postea quæ non silentio tantum, sed etiam lacrymis digna essent, acciderunt. Nam nocte quadam Bulgari exercitum Romanum invadentes, imperatorem ... ma cum Senatu, quod incustodite ...*

ἰοπρωνύμου ἠσσηθῆναι Μυσοὺς, καὶ αὖθις παρὰ A memoria ab Joanne Augusto, qui Mœsorum oppida
οὗ ἐγγόνου αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ τῆς Αὐγού- vi expugnavit, victos Bulgaros perhibent: neque
της Εἰρήνης υἱοῦ, καὶ τὰ νῦν ἓξ πρὸς Ἰωάννου ullus alius Romanorum exstitisse traditur, qui illos
οὗ αὐτοκράτορος, ὃς τὰς τῶν Μυσῶν πολεις αἰχμῇ in ipsorum regione debellarit. Sed de his satis.
αρεστήσατο· οὐχ ἱστόρηται δέ τις Ῥωμαίων ἕτερος, τούτους ἐπὶ τῆς σφετέρας γῆς καταγωνισάμε-
ος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἅλις.

ι'. Ὁ δὲ Σφενδοσλάβος, ταῖς κατὰ τῶν Μυσῶν νί- **105** 10. Sphendoslabus, Bulgarica victoria ela-
αις ἐπὶ μέγα αἰρόμενος, καὶ τῇ βαρβαρικῇ αὐθα- tus, et barbara audacia magnos spiritus sumens
είᾳ ὑπέροπλα βρενθυόμενος (ἤδη γὰρ τὴν χώραν (jam enim firme regionem tenebat), cum timidos
εβαίως ἐκέκτητο), περιδεῖς καὶ καταπλῆγας Mυ- Bulgaros attonitosque insita crudelitate reddidisset
σοὺς τῇ ἐμφύτῳ ἀπηνείᾳ κατεργασάμενος (φασὶ γὰρ (nam, cum Philippopolim bello cepisset, hominum
ἣν Φιλίππου πόλιν τῷ πολεμεῖν ἐξελὼν, δισμυρίους millia viginti in oppido comprehensorum crudeliter
ὧν ἐν τῷ ἄστει ληφθέντων ὡμῶς καὶ ἀπανθρώπως more barbaro palis suffixisse dicitur, sicque, quos-
ασκολοπίσαι, καὶ ταύτῃ τὸ ἀντίξουν ἅπαν ἐκδει- cunque ad illum diem restitissent, vehementer per-
ατῶσαι καὶ θεῖναι ὑπόσπονδον), ὑπεραύχους καὶ culsos in deditionem accepisse), superba et audacia
B
ὐθάδεις τὰς ἀποκρίσεις τοῖς πρέσβεσι Ῥωμαίων responsa legatis Romanorum dedit: « Nunquam
ἤνεγκε· « Μὴ γὰρ ἀφέξεσθαι τῆς χώρας, εὐδαίμο- fore, ut regione fertili se abstineret, nisi post gran-
ος οὔσης, εἰ μὴ ἐπὶ Χρημάτων πολυταλάντων κατα- dis pecuniæ pensionem, factaque redemptione oppi-
ιλῇ καὶ ἀπεμπολήσει τῶν τε πόλεων καὶ τῶν ἀνδραπό- dorum et captivorum quotquot bello cepissent. Quam
ων, ὅσα τῷ πολεμεῖν ἐπεκτήσαντο. Εἰ δ' οὐ βούλεσθαι si pecuniam Romani pendere nollent, quin decede-
ωμαίους ταῦτα καταβαλεῖν, ἀλλὰ τῆς Εὐρώπης rent illico ex Europa, in quam jus haberent nullum,
ίττον ἀφίστασθαι, ὡς μὴ προσηκούσης αὐτοῖς, καὶ in Asiam transirent: non aliter sese putare, Russos
ὸς τὴν Ἀσίαν μετασκευάζεσθαι· ἄλλως γὰρ μὴ cum Romanis pacem facturos. » Joannes Augustus
εσθαι. Ταυροσκύθας εἰς σπονδὰς Ῥωμαίων ξυμ- ubi a Scytha hoc responsum tulerat, per remissos
ήσεσθαι. » Ἰωάννης δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, τὰς τοιαύ- legatos hæc renuntiat: « Pacem jam usque a pa-
ις ἀποκρίσεις τοῦ Σκύθου δεξάμενος, καὶ αὖθις trum tempore ad nos perductam, quamque incon-
ῖς προαπεσταλμένοις ἀμείβεται τάδε· « Τὴν ἐκ cussam interventu suo Deus conservavit, minime a
κτέρων ἐς ἡμᾶς διαβᾶσαν εἰρήνην ἀλώβητον καθ' nobis arbitramur dissolvi debere: quod credimus
ν Θεὸς ἐμεσίτευσεν, οὐ δεῖν οἰόμεθα λύειν αὐτοί providentiam esse cuncta administrantem, quodque
ε πρόνοιαν εἶναι πιστεύοντες τὴν τὸ πᾶν διεθύ- C Christianorum statuta profitemur. Quare suade-
υσαν, καὶ τὰ Χριστιανῶν πρεσβεύοντες ἔθιμα· mus vobis ut amicis, et hortamur, e provincia
ὰ ταῦτα εἰσηγούμεθά τε ὑμῖν ὡς φίλοις, καὶ συμ- neutiquam ad vos pertinente statim abeatis,
υλεύομεν, ἐξαυτῆς ἀπαίρειν τῆς μηδέν τι προση- sine ulla mora aut recusatione, persuasissimum
ούσης χώρας ὑμῖν, καὶ μὴ διαμέλλειν, μηδ' ἀνα- habentes, salutari huic consilio si minus vos
εσθαι, εἰδότας, ὡς εἰ μὴ καταπειθεῖς ταύτῃ τῇ obsequentes exhibueritis, non nos, sed vosmeti-
ησιφόρῳ ξυμβουλῇ γένοισθε, οὐχ ἡμᾶς, αὐτοὺς δὲ, psos, turbare pacem antiquitus **106** confec-
εἰν τὰς ἀνέκαθεν συντεθείσας σπονδάς. Καὶ μή γε tam. Neque arrogantius hoc nos responsum red-
ἴωμεν μεγαλαύχους [25] ταύτας τὰς ἀποκρίσεις dere putandum est. Nam in Christo Deo immortali
ιεῖν (36). Ἐν Χριστῷ γὰρ θαῤῥοῦλεν τῷ ἀθανάτῳ futurum esse confidimus, uti, nisi sponte ex re-
ῷ, ὡς, εἰ μὴ τῆς χώρας ἀπέλθιτε, καὶ ἄκοντες gione decedatis, vel invidi inde a nobis ejiciamini.
ὑ' ἡμῶν ταύτης ἀπελαθήσεσθε (37)· οἶμαι γάρ σε Nec te oblitum existimo cladis patris tui Ingoris,
λελῆθέναι τὸ [P. 65] τοῦ σοῦ πταῖσμα πατρὸς Ἰγ- qui cum, juratas pactiones pro nihilo putans, in-
ορος (38), ὅς τε τὰς ἐνόρκους σπονδὰς παρὰ φαῦ- genti apparatu magnaque lintrium vi infesta navi-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[25] Fort. μεγαλαύχως.

ti, cædem eorum plurimam fecerunt, nemini, D *obierunt: in alios careere et fame animadversum est.*
ntum in ipsis fuit, parcentes, neque ipsi impera-
i. Inde quotquot mortifera vulnera acceperant,
stigio excesserunt vita: qui non ita letalia, in loca
nerosa se conjecerunt. Qui vivi capti fuerunt, mille
dis suppliciorum et cruciatuum conflictati sunt
od Dominum nostrum Jesum Christum ejurare, ad
tharumque persuasionem se conferre nollent. Ita
a hi urgerent, vimque inferrent ut eadem atque
facerent, abnegato Christo, illi fortiter resiste-
t, affirmarentque se mori malle quam prodere
latem, vario generi acerbæ mortis subjecti sunt.
s gladio cvpita sunt abscisa: alii suspendio ex
vita exturbati: nonnulli sagittis crebris confixi

(36) Ad oram proposui μεγαλαύχως· quod e Lexicis exsulans legitur apud S. Hippolytum Demonstrat. de Antechristo 143 B. τί μεγαλαύχως βλασφημεῖς; E. duobus substantivis non magis in Lexica relatis alterum μεγαλαύχησις, quod est i. q. μεγαλαυχία, *jactantia*, habet Methodius De Cruce 500. B. alterum μεγαλαύχημα, *decus*, de quo qui glorietur, Philo De exsecrat. 724. D.

(37) Imitatio orationis Nachoragani Persæ apud Agathiam 96. A.

(38) De hac Ingoris clade conf. Luitprandus De rebus imperat. et reg. 95. B.

gatione petisset reginam urbium, ipse domesticæ cladis nuntius factus, ægre cum naviculis decem ad Cimmerium Bosporum est reversus. Prætereo luctuosum ejus interitum, cum bello Germanis illato ab ipsis captus est, ad arborumque truncos alligatus ac in duas partes discerptus. Neque teipsum, si Romanam armaturam contra te proficisci coegeris, domum reversurum esse reor, sed in illa ipsa regione una cum omnibus copiis deletum iri adeo, ut ne una quidem ignifera navis in Scythiam sit elapsura, quæ diros casus vestros nuntiet. » Sphendoslabus, stomachatus tali responso, barbaricoque furore atque insania abreptus, ita respondit: « Nullam equidem necessitatem video imperatorem Romanorum cogentem, ut ad nos veniat; quapropter ne defatigetur, in hanc terram proficiscens: namque ipsi mox ad Byzantii portas collocabimus tabernacula, munito vallo urbem cingemus, ipsum erumpentem, si pergit tantæ ærumnæ obniti, fortiter excipiemus, factisque **107** ipsis docebimus, non ex fæce sellulariorum manibusque victitantium nos esse, sed viros sanguinis, armis hostes debellantes; si quidem iste per imprudentiam ex mulierculis per umbracula latitantibus Russicum robur existimat, utque lactentes pueros larvis nescio quibus, hujusmodi nos minis terrere tentat. »

A λον θέμενος, σὺν μεγάλῳ κινήματι καὶ μυρίοις φεσι κατὰ τῆς βασιλευούσης ἐκπλεύσας, μόλις δέκα λέμβοις ἐς τὸν Κιμμέριον ἀφικετο Βόσπορον, αὐτάγγελος τῶν οἰκείων γεγονὼς συμφορῶν. παρίημι τὸν αὖθις οἰκτιστον μόρον ἐκείνου, τοὺς Γερμανοὺς ἐκστρατεύσαντος, καὶ πρὸς νων ληφθέντος, καὶ φυτῶν στελέχεσι προσδεθέντος, καὶ εἰς δύο διαμερισθέντας τμήματα. σέ γοῦν οὐκ οἶμαι πρὸς τὴν σὴν ἐπανελθεῖν πατρίδα, εἴ γε τὴν Ῥωμαϊκὴν παντευχίαν σοῦ χωρεῖν ἀναγκάσειας, ἀλλ' αὐτόθι διασεσθαι πανσυδεί, ὡς μηδὲ πορφόρον ἐς θίαν ἀφικέσθαι, τὰς κατασχούσας ὑμᾶς ἀπειπὼν ἀπαγγελοῦντα τύχας. » Ὁ δὲ Σφενδοσλάβος, ἐκ τοιαύταις ἀποκρίσεσι σχετλιάσας, τῇ τε βαρβαμανίᾳ καὶ ἀπονοίᾳ παραφερόμενος, ἀντέλεγε B αὖτα· « Οὐδεμίαν ἀνάγκην τὸν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων ὡς ἡμᾶς ἀφικέσθαι ὁρῶ κατεπείγουσαν· μὴ κάμῃ, μέχρι τῆσδε τῆς γῆς ἀφικόμενος· αὐτοὶ γὰρ ὅσον οὔπω πρὸ τῶν τοῦ Βυζαντίου πυλῶν πηξόμεθα τὰς σκηνὰς, καὶ καρτερὸν χάρακα περιβαλοῦμεν, ἐξιόντα τε τοῦτον, εἴ γε καὶ ἀνήσει πρὸς τοσούτων πόνων [46] διαγωνίσασθαι, γενναίως ὑποδεξόμεθα διδάξομέν τε τοῖς ἔργοις ὡς οὐ βάναυσοί [47] τινες ἀποχειροβίωτοι, οὐδὲ τῶν ἀνδρες τυγχάνομεν, τοῖς ὅπλοις τὸ δουμικὸν σκιατραφοῦντα γύναια τὴν Ῥωσσικὴν ἡγεῖται τισι, ταύταις ταῖς ἀπειλαῖς, ἡμᾶς πειρᾶται

ταγωνιζόμενοι· εἰ καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγνοίας κατὰ τὰ κὴν, καὶ, ὥς τινα νήπια ὑπομάζια μορμολυκείοις τεσθαι. »

11. Imperator, cum illius tam vesanum responsum auribus accepisset, intellexit, non cunctandum esse, sed summo studio omnia ad bellum paranda, ut illius invasionem præveniret, eique aditum præcluderet ad reginam urbium. Statim turma generosorum adolescentium eligitur: hos immortales nominat: ad latus sibi præsto esse jubet. Dein Magistrum militiæ Bardam, cui Sclerus cognomen, fratrem Mariæ, quæ imperatori nupta ante decesserat, virum strenuum singulari virtute: hunc et Petrum Patricium, jam a Nicephoro Augusto ob ejus virtutem pulcherrimaque in bellis edita facinora castris præfectum (nam, cum Scythia Thraciam incursantibus cum legione sua Petrus, quamvis spado, se objecisset, Scytharum dux, homo immani corpore, bene loricatus, trabalem hastam contorquens, in medium intra duas acies equo profectus ad pugnam provocasse dicitur, qui cum **108** eo congredi vellet: Petrum, robore assumpto animique magnitudine, quæ omnium exspectationem vinceret calcaribus equo acriter admotis et lancea fortiter vibrata, ambabus eam manibus in Scythæ pectus adegisse; itaque validum fuisse ictum, ut perforato

C τα'. Τούτων τῶν ἀπονενοημένων τοῦ [illegible] ὁ βασιλεὺς διενηχηθεὶς ἔγνω μὴ [illegible] πάση σπουδῇ τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐξ[illegible] προτερήσοι τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἄφιξιν, [illegible] τούτῳ τὴν κατὰ τῆς βασιλευούσης [illegible] οὖν ἴλην γενναίων καὶ τεανικῶν ἀνδρῶν [illegible] ἀθανάτους τε τούτους κατονομάσας, περὶ [illegible] ναι διεκελεύσατο. Ἐντεῦθεν τὸν Μάγιστρον [illegible] ᾧ Σκληρὸς ἡ ἐπίκλησις, ὁμαίμονα τῆς ἐπωνύμου Μαρίας, τῆς τοῦ τοιούτου βασιλέως γυναικὸς, τὸν χάροντα, δραστήριον ἄνδρα καὶ τὴν ἀλκὴν γενναιότατον· καὶ τὸν Πατρίκιον Πέτρον, τὸν πρὸς τοῦ εὐτοκράτορος Νικηφόρου στρατοπεδάρχην πραχθέντα διά τε τὴν προσοῦσαν αὐτῷ ἀρετὴν, καὶ κατὰ τοὺς πολέμους ἀνδραγαθήματα (λέγεται γὰρ D Σκυθῶν τὴν Θρᾴκην καταδραμόντων, ἐπεὶ ἐξ ἐναντίας πάλου τὸν Πέτρον, καίτοι τομίαν ὄντα, μετὰ τοῦ ἑπομένου στίφους ξυνέβαινεν αὐτοῖς ἀντιτάττεσθαι [P. 66] τὸν τῶν Σκυθῶν ἀγὸν, πελώριον ἄνδρα, ἐς τὸ ἀσφαλὲς τεθωρακισμένον, παρὰ τὸ μεταξὺ ἐξιππάσασθαι, κοντὸν ἐπιμήκη κραδαίνοντα, καλεῖσθαί [48] τε τὸν βεβουλημένον αὐτῷ ἀντιτάσσεσθαι· τὸν δὲ Πέτρον, ἀλκῆς καὶ μένους πα

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[46] Leg. τοσοῦτον κόνον. [47] κάναυσοι cod. [48] Fort. προκαλεῖσθαί.

οιαν ὁποπλησθέντα, τὸν Ἵππον τε σφοδρῶς κεντρί- A
αι τοῖς μυωψι, καὶ τὸ δόρυ κραταιῶς διαγκυλησά-
ιενον, ἀμφοτέραις ὥσαι κατὰ τοῦ στέρνου τὸν Σκύ-
ην· οὕτω δὲ γενέσθαι τὴν ἀντέρεισιν καρτερὰν,
ὸς ἀντιτορῆσαι, καὶ διαμπερὲς κατὰ το μετάφρενον
ιαπτῆναι [29], μὴ ἀντισχόντα τὸν ἀλυσιδωτὸν θώρακα
ἀλλ' ἀναυδον τὸν πελώριον ἐκεῖνον προσαραχθῆναι
ῇ γῇ· καὶ τούτῳ τῷ καινῷ καὶ ξένῳ θεάματι κα-
απλαγῆναί τε τοὺς Σκύθας, καὶ πρὸς φυγὴν ἀπι-
εῖν)· τούτοις τοῖς στρατηγοῖς παρήγγειλεν ὁ βασι-
εὺς, τὰς δυνάμεις ἀνειληφότας ἐπὶ τὴν ὅμορον καὶ
γχιτέρμονα τῆς Μυσίας διαβαίνειν· ἐκεῖ τε διαχει-
ιάζειν, καὶ γυμνάζειν τὴν στρατιὰν, καὶ τὸν χῶρον
εριιέπειν, ὡς μή τις εἴη τούτῳ λώβη ταῖς ἐκδρομαῖς
ῶν Σκυθῶν· ἔς τε τὰς ἐπαύλεις καὶ τὰ ἤδη [30] τῶν δυσμενῶν διγλώσσους ἄνδρας ἐκπέμπειν Σκυθικὸν ἥμπισχη-
ιένους ἱματισμὸν, ὡς τά σφων διαβούλια γνοῖεν, καὶ βασιλεῖ ταῦτα κατάφωρα γίγνοιντο. Τὴν τοιαύτην οὖν φάσιν
τρὸς τοῦ βασιλέως εἰληφότες, τὴν Εὐρώπην καταλαμβάνουσιν.

corpore cuspis ad dorsum pervolaret, hamis conserta lorica haudquaquam prohibita, immanisque hostis nulla voce emissa humi sterneretur : quo novo miroque spectaculo territos Scythas fugam respexisse) : hos duces imperator jussit assumptis numeris in vicina et finitima descendere Mœsiæ, iisque in locis hiberna constituere : copias diligenter exercerent, obirent regionem, ne quid calamitatis ex Russorum incursionibus acciperet : per stationes et loca hostium viros utramque linguam callentes emitterent Scythico more vestitos, qui de eorum consiliis cognoscerent, unde ea patefierent imperatori. Ejusmodi mandatis ab imperatore acceptis, Europam legati ingrediuntur.

ιβ'. Ταυροσκύθαι δὲ, τὴν τούτων ἐνωτισθέντες διά- B
ασιν, ἀπόμοιραν τῆς σφετέρας στρατιᾶς διαιρέ-
αντες, Οὔννων τε καὶ Μυσῶν πλῆθος ταύτῃ προσ-
ταιρίσαντες, κατὰ Ῥωμαίων χωρεῖν ἐκπεπόμ-
ησαν. Ἅρτι δὲ τὴν τούτων ἐπήλυσιν ὁ Μάγιστρος
Βάρδας αἰσθόμενος, καὶ ἄλλως γενναῖός τε καὶ ῥέ-
κτης τυγχάνων ἀνὴρ, τότε δὲ σφαδάζω θυμῷ καὶ
ώμης ὁρμῇ, τοὺς ἀμφ' αὐτὸν [31] λογάδας συνειλη-
ρὼς, πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων ἠπείγετο συμπλοκήν.
Καὶ δὴ Ἰωάννην τὸν Ἀλακᾶ (40) εἰσκαλέσας, εἰς
κατασκοπὴν ἀπέστειλεν, ἀνθρῆσαί [32] τε τοὺς Σκύ-
θας (41), καὶ τὸ τοῦ πλήθους εἰκάσαι ποσὸν (42), καὶ
καθ' ὃν αὐλίζοιντο τόπον, καὶ ὅ τι πράττοιεν· πέμ-
πειν τε τὴν ταχίστην ὡς αὐτὸν, καὶ πάντα διαγγέλ-
λειν, ὡς συσκευάσοι, καὶ ἐκτάξοι τὴν στρατιὰν πρὸς
τὸν πόλεμον. Ἰωάννης δὲ, τοὺς ἑπομένους λογάδας C
ἐνειληφὼς, κατὰ τάχος ἐπ' τοὺς Σκύθας ἱππάσατο·
τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρὰ τὸν Μάγιστρον στέλλει, ἐπι-
σπεύδων τοῦτον ἱκέσθαι μετὰ τοῦ πλήθους· μὴ πόῤῥω
γὰρ, ἀλλ' ἐγγύθεν, τοὺς Σκύθας αὐλίζεσθαι (43). Ὁ
δὲ, τῶν τοιούτων λόγων διακούσας, τριχῇ διατάξας
τὴν φάλαγγα, τῇ μὲν ἐφέπεσθαι παρήγγειλε κατὰ
μέτωπον, ταῖς δὲ κατὰ τοὺς ἐγκαρσίους προλοχίζειν
δρυμούς· [P. 67] τηνικαῦτα δὲ τῆς ἑνέδρας διεκθέειν,
ὁπηνίκα τῆς σάλπιγγος, τὸ ἐνυάλιον ἐπηχούσης, διε-
κούσαιεν. Ταῦτα τοῖς λοχαγεῖς παρακελευσάμενος,
κατὰ στόμα τοῖς Σκύθαις ἀντεπῄει, κραταιῶς διαγω-
νιζόμενος. Ἐπλεονέκτει δὲ πλήθει τὸ στράτευμα τῶν
ἐναντίων ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους τελοῦν· οἱ γὰρ τῷ

12. Russi, cum de eorum transitu audissent partem exercitus, cui Hunnorum Bulgarorumque multitudinem adjunxerant, in Romanos præmittunt. Audito eorum adventu, Bardas magister militum, cum et alias virum strenuum fortemque se exhibuisset, tum maxime ea occasione magno animo impetuque incitatus, coacto electorum circa se agmine, signa movit, **109** ut cum hostibus decerneret. Joannemque Alaca advocatum speculandi gratia cum mandatis præmisit : observaret Scythas, de eorum numero conjecturam faceret, et quo in loco consedissent, quidque agerent : quibus perspectis, mitteret quam celerrime ad se, remque omnem nuntiaret, ut ipse conclamatis vasis pararet exercitum ad conflictum. Joannes assumptis electis, qui sequebantur, celeriter ad Scythas adequitat : postridie ejus diei ad Magistrum militum mittit : hortatur : Veniat cum vi belli ; non longe abesse Russos : proprius castra habere. Quibus auditis, exercitum tripertitur Bardas : partem medio itinere sequi se jubet, duas alteras per nemora a latere objecta locat : edicit, ex insidiis erumpant, simul ac tubæ, classicum canentis, sonitum audissent. Quæ cum tribunis mandasset, recta in Russos vadit : fortiter prælium committit. Superabat multitudine hostilis exercitus ; quippe in quo supra triginta millia bellatorum numerarentur : Bardæ milites, cum his qui in insidiis latebant, ad decies mille erant, nec amplius. Jam inter duas

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[29] διαπτῆναι. Ex Iliad. E. 99. [30] ἤδη. Possis quoque scribere hic πλήθη, quod est infra B. Ex. Tamen nihil mutavi. [31] ἀφ' αὐτὸν cod. [32] ἀθροῖσαί cod.

(40) Cedrenus II. 667. C. Ἀλακασέα. Scylitzes D
ms. Ἀλακασσία. Is quædam de hoc prælio (quod accidisse videtur in autumno a. 970.) ex Leone hausit, alia ex fonte ignoto. Mendi editionis Cedren. II. 667. lin. 8 ἐνδόν τε (sic) τοῖς Ἵπποις τοὺς χαλινούς, facilis medicina : ἐνδόντας τοῖς ἵ. τ. χ.

(41) Sic mutavi scripturam Codicis ἀθροΐσα. Supra 11. B. περιαθρήσας,

(42) Expressit Agathiam 58. C.

(43) Nemque ad Arcadiopolim auctoribus [illegible] Historia ms., et Cedren: [illegible] 666. D ἀγχοῦ τ[illegible] τειχῶν Ἀρκαδιουπόλεως erat oppidum [illegible] Druziparæ, medio itinere inter Adrianopolim et Heracleam : vid. Le Quien Orient. Chr[illegible] 1136. B. Xylander, *prope muros Adrianopolis*, si est vera lectio, certe Græca fuissent [illegible] mutanda.

acies cominus res gerebatur,cæde fortiorum facta, cum Russorum aliquis (sic fama perhibet), viribus vastitateque corporis fisus,admisso equo ex turma sua procurrens, impetu in Bardam facto galeam ejus gladio ferit : sed inanis evadit ictus,lamina in casside **110** retusa, et ob ejus duritiem alia parte delabente. At Constantinus e patriciorum numero, Bardæ frater, jam prima languine malas fuscans, grandi corpore adolescens,viribusque, vi et impetu omnia vincens, stricto mucrone invadit Scytham : is, illius plagam extimescens, corpore ad clunes equi resupinato, vitat ictum. Hunc equus collo accipit, quod totum resecatur : Scytha, una cum equo humi ruens, a Constantino conficitur.

A Μαγίστρῳ συνεφεπόμενοι, μετὰ τῶν λόχων, τῶ
νες τῶν μυρίων ἐτύγχανον (44). Τῆς δὲ συμ
γενομένης παρ' ἀμφοτέρων, ἔπιπτον οἱ κα
ροι. Ἐνταῦθα δή λέγεται τῶν τινα Σκυθῶ
καὶ σώματος ὄγκῳ γαυρούμενον, τῆς ἴσης
ἀποκριθέντα φάλαγγος ἐξιππεῦσαί τε καὶ
ἐπιδραμεῖν, καὶ ξίφει τοῦτον κλῆξαι κατὰ τ
ρυθος· κενὴν δὲ γενέσθαι τὴν τοῦ ξίφους κατα
τοῦ ἀθέρος ἀναγναμφθέντος τῇ κοπῇ, καὶ ἄλλ
τῇ ταύτης στεγανότητι περιολισθήσαντος (45
σταντῖνος δὲ ὁ πατρίκιος, σύναιμος τῷ Βάρδ
ἄρτι τῷ ἰούλῳ τὴν γένυν ἐπιχνοάζων, τέλε
πεφυκὼς τῷ σώματι καὶ τὴν ἰσχὺν δυστεβάστ
ἀκαταγώνιστος, τὸ ξίφος σπασάμενος ἵστα
θην βαλεῖν· ὁ δὴ τὴν φορὰν αὐτοῦ ὑπειδόμενος, ἐκκλίνει τὴν πληγήν, κατ' ἰσχίον ὑπτιάσας τοῦ ἵππου. Ἡ
δὲ ταύτην παρὰ τὸν αὐχένα ὁ ἵππος, ὃν διαμπερὲς ἀποτέμνεται· ὁ δὲ Σκύθης, ἅμα τῷ ἵππῳ κατενεχθεὶς
τοῦ Κωνσταντίνου ἐναποσφάττεται.

13. Jam certamine modo huc modo illuc se inclinante,crebriusque mutante utrobique variam fortunam, classicum Bardas cani jubet, tympana ictu crebro pulsari : consurgit (id convenerat signum ex insidiis acies, Scytharumque terga invadit, qui, timore perculsi, in conversionem inclinant. Necdum erat manifesta fuga cum nobilis aliquis Russus, magnitudine corporis et armorum fulgore præter alios excellens, inter infesta signa circumcusaret, ad virtutem suos cohortans. Huic Bardas Sclerus adequitans caput percussit, adque cinetum usque gladium adegit, neque galea eum repellente, neque thorace manus robur cohibente, gladiive secturam. Quo bifariam discisso humique dejecto,conclamant præ gaudio Romani,animosque sumunt : Russi novo hoc portentosoque ictu territi, ululatu sublato **111**, solutis ordinibus fugæ sese mandant. Quos persecuti Romani ad serum usque crepusculum sine misericordia ceciderunt. Fama est, hoc prælio e Romanis mortuos esse milites quinque et quinquaginta, sauciatos quam multos, equorum plerosque confossos : Scytharum plus viginti millia periisse. Hunc finem habuit Romanorum cum Russis tunc commissa pugna. Et jam urgebat Asiaticos numeros Joannes Augustus in Europam per Hellespontum trajiciendos : hiemarent per Thraciæ et Macedoniæ tractus, quotidieque se in armis exercerent,ne, incumbenti certamini minus idonei, ab hostibus in pugna funderentur : vernumque tempus exspectarent. Ubi enim post hiberni cœli tristitiam ver emergens in constantem serenitatem mutaret mundi faciem, imperatorem ipsum adfore, cum universis qui comitatum sequerentur,omnemque belli molem in Scythas versurum.

B τγ'. Τῆς δὲ μάχης τῇδε κἀκεῖσε μεταλλα
καὶ συχνὰς καὶ ἀμφιταλάντους μεταβαλλο
πὰς ἐφ' ἑκάτερα, τὸ ἐνυάλιον ὁ Βάρδας
ἐγκελεύεται, τά τε τύμπανα θαμινὰ πατ
δὲ φάλαγγος ἐκ τῶν λόχων ἐξαναστάσης κατ
θημα, καὶ κατὰ νώτου τῶν Σκυθῶν γενομέν
τε αὐτοῖς εἰσῆει καὶ πρὸς φυγαδείαν ἐτ
Μήπω δὲ γεγενημένης λαμπρᾶς τῆς διώξ
ἐπιφανῶν τις Σκυθῶν, μεγέθει σώματος
λαμπρότητι πεφυκὼς τῶν ἄλλων ἀριπρεπ
μεταίχμιον περιῆει, ἐπ' ἀλκὴν τοὺς ἑτ
ρωννύς. Τοῦτον Βάρδας ὁ Σκληρὸς ἐπ
παίει κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ μέχρι τ
τὸ ξίφος διῆλασε, μήτε τοῦ κράνους
σαντος, μήτε τοῦ θώρακος τὴν τῆς χε
C τος ἰσχύν, ἢ τὴν τοῦ ξίφους τομήν. Δι
διατμηθέντος καὶ προσαραχθέντος τῇ
μὲν ὑφ' ἡδονῆς ἐπηλάλαξαν, καὶ πρὸς
ρώσθησαν· Σκύθαι δὲ τῷ καινῷ καὶ ἀλλ
πληγῆς ἀποδειλιάσαντες σὺν οἰμωγῇ τ
σμὸν διαλύσαντες, εἰς φυγαδείαν ἐτράπο
Οὓς ἐπισπόμενοι Ῥωμαῖοι μέχρι βαθ
ἀνῄρουν ἀνηλεῶς. Κατὰ τοῦτον δὴ λέγεται
πεντήκοντα καὶ πέντε Ῥωμαίων ἄνδρ
νέναι, τραυματίας δὲ γενέσθαι συχνούς,
κατακοντισθῆναι τοὺς πλείονας· Σκυθῶν
δισμυρίους διαφθαρῆναι. Ἀλλ' ἡ μὲν πρὸς
θας γεγενημένη τότε Ῥωμαίων διαμάχη
ἐτελεύτα τὸ τέλος. Ἰωάννης δὲ ὁ αὐτοκράτ
Ἀσίας ὑνάμεις εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τοῦ
D πόντου περαιοῦσθαι κατῄπειγεν, ἐς τάπ
καὶ Μακεδονίας διαχειμάζειν χωρία, καὶ τοὺς
ὁσημέραι γυμνάζεσθαι, ὡς μὴ ἀπόμαχοι
τὸν τῶν ἀγώνων καιρὸν, μειονεκτοῦντες ἐν

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(44) Εἰς δώδεκα χιλιάδας. juxta Scylitzam et Cedrenum II. 667. A. copiosius hæc narrantes. In Cedreno 667. A. lin. 12. ex fide Codicum pro Βουλγάροις lege Βαρβάροις· et deinceps B. lin. 2. et 3. interpunge sic, τείχους ἔνδον τὰς Ῥωμαϊκὰς φάλαγγας, ἐπεξελθεῖν μὴ τολμῶν.

(45) Hæc item fera ad verbum Cedrenus II. 668. C. nisi quod habet παρολισθήσαντος. Sed Scylitza ms. περιολ. ut Leo. Ambo Bardam Sclerum ... sorem ipsius uno ictu bifariam divisisse nar... Constantinum non hujus, sed alius Scythæ ... collum amputasse, deinde ipsi Scythæ cap... χειρὶ τῆς γενειάδος δραξάμενος. Sic enim legen... non δεξάμενος, ut habent edd. D. lin 8.

(46) Viginti quinque apud Cedren. II. 66...

ν δυσμηνῶν [33], περιμένειν δὲ τὸν τοῦ ἤρους καιρόν· ἐκείνου γὰρ ἤδη ἐκ τῆς χειμερικῆς κατηφείας ἀνύπτοντος, καὶ εἰς σταθερὰν αἰθρίαν τὸ κοσμικὸν κατάστημα μεταβάλλοντος, αὐτόν τε βασιλέα αὐτοὺς ἀφικέσθαι, τὰς ἀμφ' αὐτὸν δυνάμεις ἐπαγόμενον, καὶ πανσυδεὶ τοῖς Ταυροσκύθαις συμβαλέσθαι.

[33] δυσμενῶν. Vid supra 31. C.

LIBER SEPTIMUS.

ARGUMENTUM. -- Bardæ, Leonis Phocæ filii, seditio (Cap. 1). Joannes, suppliciis sumptis de cognatis ejus, ipsum litteras mittit (2). Bardas Sclerus adversus seditiosos missus (3). Ejus epistola ad Bardam dum, qui superbe respondet (4). Bardas dux a suis destitutus (5) in castellum confugit (6). Bellum inter manos et Bulgaros, Zoe Augusta imperante. Simeonis, Bulgarorum principis, insperata victoria (7). ditio Bardæ Phocæ (8). Russi Macedoniam vastant. Joannes Tzimisces Theodoram, Constantini imratoris filiam, uxorem ducit (9).

[P. 69] α'. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα (47) Ἰωάννῃ τῷ βασιλεῖ τὰ τῶν Ῥῶς διεσπούδαστο, Βάρδας ὁ Δοὺξ, ὁ Κουροπαλάτου μὲν Λέοντος υἱὸς, Νικηφόρου δὲ τοῦ αὐτοκράτορος αὐτανεψιὸς [34], ἐς νεωτερισμὸν ὑμφανῶς (48) ἀποκλίνας, ἐξ Ἀμασείας, καθ' ἣν ρτώριστο, φυγαδείᾳ ἐχρήσατο, Θεοδώρου Βάρδα καὶ Νικηφόρου, τῶν πατρικίων καὶ αὐταδέλφων, ἐς τοῦτο συναραμένων αὐτῷ· οἳ ἐκ τῆς ἐνεγμένης αὐτοὺς Παρσακούτης ἐπίκλησιν εἰλήφεν Παρσακουτηνοὶ, ἐξάδελφοι τῷ Δουκὶ Βάρδᾳ γχάνοντες. Τῆς οὖν Ἀμασείας ἀωρὶ τῶν νυκτῶν αθρηδὸν ὁ Δοὺξ ἀποδρὰς, διὰ τῶν προετοιμασθέντων μοιβαίων ἵππων ἐς τὴν τῆς Καππαδοκίας ἀφῖκτο [35] κισάρειαν. Ἐνταῦθα δὴ ἐπὶ εὐαριθμήτοις ἡμέραις ωυλισάμενος, πλῆθος ἀπονενοημένων ἀνδρῶν ἐπ' τοστασίαν ῥεπόντων συνειλόχει, τῶν ἐκ γένους ὑτῷ καὶ συνήθων μάλιστα συνεισρεόντων ὁσημέ-ι. Καὶ γὰρ ταῖς καινοτομίαις ἐκτόπως οἱ ἄνθρω-ι χαίρειν εἰώθεσαν (49), δόξης ὀνειροπολουμένης [36] πίσι, τιμαῖς τε ἀξιωμάτων, καὶ χρημάτων διαμαῖς ὑπαγόμενοι. Συνεκρότουν δὲ τὴν ἀποστασαν, συναγηοχότες πάσῃ σπουδῇ τὰ στρατεύματα, τε ῥηθέντες Παρσακουτηνοὶ, καὶ Συμεὼν, ὃς γεωρ-ις ἀμπέλων καθεστηκὼς, ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῆς ἐπώνυμον εἴληφεν, Ἀμπελᾶς κατονομασθείς (50)· ἦρ ἐξ ἀσήμων μὲν φὼς καὶ τῶν ἀγενῶν, ἀνδρείᾳ καὶ χειρῶν ἰσχύϊ μηδενὶ εἰκων τῶν ἐπ' ἀλκῇ τὶ ῥώμῃ μεγαλαυχουμένων ἀνδρῶν. Ἐπεὶ δὲ ἱκα-

A **1121.** Dum in his Joannes imperator erat contra Russos occupatus, Bardas dux, Leonis Curopalatæ filius, Nicephori Augusti ex fratre nepos, res novas occulte molitus, Amasea, quo ablegatus erat, fugam fecit. Cujus rei adjutores habuit Theodorum Bardam et Nicephorum, patricios atque fratres inter se : qui ex patria Parsacuta cognomen Parsacutenorum traxerant. **1122** Erant hi Bardæ ducis consobrini. Is igitur dux, intempesta nocte clam Amasea elapsus, jumentis mutatoriis ante dispositis Cæsaream Cappadociæ pervenit. Ubi paucos dies commoratus turbam desperatorum hominum ad resque novas propensorum collegit, in primis confluentibus eo quotidie qui erant cum illo vel genere vel familiaritate conjuncti. Etenim extra B modum tunc turbis gaudere solebant homines, spe falsæ gloriæ, et honoribus officiorum, atque pecuniarum partitione prolectati. Firmabant hanc rebellionem, coactis omni diligentia copiis, tum quos dixi Parsacuteni, tum Simeon, qui, cum cultor vinearum exstitisset, ex ipso opificio cognomen invenit, vocatusque Ampelas est : vir parentibus ortus quamtumvis obscuris et ignobilibus, virtute autem manuumque fortitudine nemini de iis, qui ob vim et robur prædicantur, postponendus. Bardas, ubi manum idoneam circa se collectam vidit, ut jam posset et castra facere, et armis contra adversarios decertare, remotis nigris calceamentis

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[34] αὐτανεψός cod. [35] ἀφῖκτο. Sic cod. : ut supra, 53. B. [36] Fort ὀνειροπολούμενοι. Activum adhibet D. C.

(47) Bardæ Ducis seditionem Le Beau *Hist. du Bas-Emp.* XVI, 174. A. sq. consignat a 970. Sed um Sclerus eodem anno ad Adrianopolim Russos icerit (supra 232. C.), feriaque quinta maxima lie XIII. Aprilis anni illius, quo Tzimisces Sphenosthlabum fudit, imp. præsto fuerat (64. D), ideo umulis Bardæ diuturnaque Tyropœi obsidio 77 A.) referenda videntur ad a. 971, quo anno oannes Curcuas in Macedonia male rem gessit 77, D.), expeditio Tzimiscæ contra Russos ad a 72.

(48) Sic Codex : quem consecutus verti *occulte* quod λαθρηδόν Leo pag. seq. lin. 1 λάθρα 74, D). Cedrenus habet ἀφανῶς, in narratione ejusdem rei II. 669, B. Neque alio sensu adjectivum et explica-

C tur a Proclo Diadocho **Paraphras. in Tetrabibl.** Ptolemæi 237. C. ἀσυμφανῆ, καὶ μὴ [illegible] μενα· et sumitur a S. Cyrillo **Hierosolym.** [illegible] Catech. 358. C. διπλαῖ αἱ καθόδοι, μία [illegible] ἡ ὡς ἐπὶ πόκον· καὶ δευτέρα ἡ ἐπὶ [illegible] præterea Reisk. ad **Constant. Porphyr.** [illegible] 124, D. Adverbium ἀσυμφανῶς **Cedrenus** [illegible] D. ἐκ τοῦ ἀσυμφανοῦς **Constantin. Porphyrogen.** Cærimon. I. 232, D.

(49) Aliis verbis **Scylitzes** 84, C. insitum [illegible] dini esse, ἤδεσθαι τῷ νεωτερισμῷ καὶ [illegible] λαῖς τῶν πραγμάτων.

(50) Idem **Ampelas**, strenuus illorum [illegible] dux, numeratur inter patronos munic[illegible] phori episcopi Mileti, in hujus Vita m[illegible]

rubra evestigio induxit, aque conspiratis imperator Romanorum renuntiatus aperte est. Jamque pecuniæ distributiones pollicebatur, conferebat honores officiorum, tribunos, duces, magistratus amplissimos creabat, quales imperator consueverat fidelibus liberaliter offerre. Obsecundabat item huic seditioni Leo Curopalates, **114** Bardæ pater, in insula Lesbo custoditus. Is per Stephanum, Abydi episcopum, Macedonibus pecunias dignitatesque promiserat, hortatus, ut sese ex insula elapsum reciperent, pariterque rebellione facta ad exturbandum imperio Joannem operam conferrent.

A νὸν ὁ Βάρδας περὶ αὐτὸν ἐώρα στῖφος συνερρυηκὸς ὡς οἷόν τε εἶναι καὶ εἰς συνασπισμὸν ἀρρᾳγῆ παρατάττεσθαι, ἐξ ἀντιπάλου τε διαμιλλᾶσθαι τοῖς ἀντιπίπτουσι, τὸ μελαμβαφὲς παραιτησάμενος πῖλον, [P. 70] τὸ ἐρυθρὸν παραυτίκα μετημφιάσατο καὶ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ ἀναφανδὸν ἀνερρήθη πρὸς τῶν συστασιωτῶν. Χρημάτων οὖν διανομὰς ὑπισχνεῖτο, καὶ ἀξιωμάτων παρεῖχε τιμάς, τοὺς ξιάρχους καὶ στρατηγοὺς προβαλλόμενος, ἀρχάς τε τὰς εὐκλεεῖς, ὅσας καὶ βασιλεὺς εἰώθει τοῖς εὖνοις φιλοτίμως προτείνεσθαι. Συνεκρότει δὲ τὴν ἀποστασίαν καὶ Λέων Κουροπαλάτης, ὁ τοῦ Βάρδα τοκεὺς, ἐς μὲν τὴν νῆσον Λέσβον φρουρούμενος, διὰ Στεφάνου δὲ, τοῦ ἐπισκόπου Ἀβύδου, τοῖς Μακεδόσι χρήματα καὶ τιμὰς ὑπισχνούμενος, καὶ δέχεσθαι αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου ἀναγόμενον προτρεπόμενος καὶ συνεπιτίθεσθαι, καὶ συνεργάζεσθαι αὐτῷ τὴν τοῦ Ἰωάννου τῶν ἀνακτορίων καθαίρεσιν·

2. At imperator, intellecto ejusmodi motu, conturbatus ut par erat, incredibili celeritate Stephanum episcopum, Abydo raptum, judiciis tradidit. Eumque crimine convictum, in lucem prolatis dolis, ad synodum episcoporum transmisit, ut ibi sacerdotio moveretur. Leonem Curopalatem autem, Nicephorumque hujus filium, capitis a judicibus condemnatos, imperator, ad lenitatem revocata mente, non interfecit, luminibusque duntaxat ambos, Lesbon ablegatos, orbavit. Hujusmodi exitum habuit Curopalatæ tunc meditatus in Europam trajectus, ut cum ipsi talem pœnam induceret, tum etiam amicos illius, complures sane, fortunis domibusque exturbaret, si qui consilii ejus de imperatore tollendo fuissent participes. Atenim Bardas, semel ad rebellionem prolapsus, fortissime in ea perseverabat; elatusque multitudine hominum circa se coacta, confisus copiis, instantem possessionem imperii somniabat. Ita Asiam pervadens, domicilia cujusque, qui in fidem ejus non venerat, igne subdito prædam Mysorum habuit. **115** Scripsit autem ad eum imperator ita: « Cognoscentes de motu per Orientem nuper facto, non tam tui consilii rem arbitramur, quam amentiæ barbariæque sociorum tuorum, qui, penitus dira stoliditate capti, in tantum periculum inferre sese non dubitaverunt: quasi vero ignorent, illis qui, rebus novis studentes, in ipsos Romanorum principes infestam manum sustulerint, nullam relinqui excusationis veniam, quando armis victi traditique pœnas subeant. Nos, mi Barda, civili sanguine terram cruentare veremur. Quin si vellemus armis in seditiosos animadvertere, sine mora (pace Numinis dixerim) ad acerbum eos interitum redigemus: Etenim quis est tam pervicax, ut vim impressionis nostræ subtineat, neque statim animo demisso fugam spectet! Proinde hortamur vos, a perniciosis consiliis uti ad salutaria vos transferatis, et, dum relictus remissioni locus est, abjectis armis, potentiæ cedatis Majestatis nostræ, impunitatem

B β΄. Ὁ δὲ βασιλεὺς, τὸν τοιοῦτον γνοὺς νεωτερισμὸν, διεταράχθη μὲν, ὡς τὸ εἰκὸς, ἀπτέρῳ δὲ τάχει τὸν ἐπίσκοπον Στέφανον ἐκ τῆς Ἀβύδου ἀναγαγὼν, τοῖς δικαστηρίοις ἐκδίδωσι· τῶν δὲ πραγμάτων ἐξελεγχθέντων καὶ καταφανοῦς γεγονότος τοῦ δράματος, τὸν μὲν τῇ συνόδῳ τῶν ἐπισκόπων παρέπεμψεν, ἔκπτωσιν τῆς ἱερωσύνης ὑποστησόμενον. Λέοντα δὲ τὸν Κουροπαλάτην, καὶ Νικηφόρον, τὸν τούτου υἱὸν, τῇ τοῦ θανάτου ὑπαγαγόντων ψήφῳ τῶν δικαστῶν, ὁ βασιλεὺς, πρὸς τὸ φιλανθρωπότερον ἀποκλίνας, οὐκ ἔκτεινε· τὰς δὲ ὄψεις ἀμφοτέρων, κατὰ τὴν Λέσβον στείλας, ἐπήρωσε. Καὶ ἡ μὲν τῷ Κουροπαλάτῃ πρὸς τὴν Εὐρώπην τότε μελετηθεῖσα διάβασις ἐς τοῦτο τὸ τέλος κατέληξε, τοιαύτην μὲν αὐτῷ ποινὴν προξενήσασα, συχνοὺς δὲ τῶν φίλων χρημάτων καὶ οἴκων στερήσασα, ὅσοι τὴν ἐκείνου συμβολὴν ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ βασιλέως προσήκατο. Ὁ δὲ Βάρδας, ἅπαξ ἀποκλίνας εἰς τυραννίδα, ἐπῆρτο ταύτῃς, τῇ τε περὶ αὐτὸν πολυμιξίᾳ γαυρούμενος, καὶ ταῖς φάλαγξι βρενθυόμενος, καὶ ὅτι οὔπω τὴν τῆς βασιλείας κατάσχεσιν ὀνειροπολῶν. Καὶ δῆτα τὴν Ἀσίαν κατατρέχων, τῶν μὴ σπενδομένων αὐτῷ πυρπολῶν τὰς οἰκίας λείαν ἐτίθει Μυσῶν. Βασιλεὺς δὲ πρὸς αὐτὸν γράφει ταῦτα· « Τὸ ἔναγχος γεγενημένον πρὸς ἕω νεωτερισμὸν ἀκριβοῦντες, οὐ τῆς σῆς γνώμης ἔργον τοσοῦτον ἡγούμεθα, ὅσον τῆς τῶν συναραμένων σοι ἀπονοίας καὶ τρόπου, βαρβαρικοῦ, οἵ γε πάντως ὑπὸ θεοβλαβείας παρακροτούμενοι, ἐς τοσοῦτον κίνδυνον ἑαυτοὺς ἐμβαλεῖν οὐκ ἐνάρκησαν· καὶ ταῦτα εἰδότες, ὡς τὴν νεωτερίειν [37] ἀνῃρημένοις καὶ ἀντίπαλον ἐξ ἀθεΐας αἴρειν χεῖρα Ῥωμαίων αὐτοῖς αὐτοκράτορσιν, οὐδεμία τις εἰς παραίτησιν ὑπολέλειπται πρόφασις, ὁπηνίκα τοῖς ὅπλοις καταγωνισθέντες, [P. 71] ἐκδοτοι ταῖς ποινηλασίαις ὑπάγονται. Ἡμεῖς τοίνυν οὐν ἐμφυλίῳ αἵματι μιᾶναι τὴν γῆν εὐλαβούμεθα. Εἰ γὰρ βουληθῶμεν τοῖς ὅπλοις τοὺς ἀποστάτας νεσθαι, οὐκ ἄν φθάνοιμεν (σὺν Θεῷ δὲ εἰρήσθω, κτρῶς αὐτοὺς κατακαίνοντες. Τίς γὰρ ἀτέραμνος καθέστηκεν, ὡς ὑποστῆναι τὴν ῥοπὴν τοῦ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[37] νεωτεριεῖν. Videtur id esse apud Leonem infinitivus præsentis cujusdam νεωτεριέω (sic). 87. C.

κινήματος, καὶ μὴ εὐθὺς ὑποδειλιάσας πρὸς φυγὴν ἀπιδεῖν; Τοιγαροῦν παραινοῦμεν ὑμῖν, πρὸ τῶν ὁλεθρίων ἐλέσθαι τὰ σώζοντα, καὶ ἕως πρόκειται συγγνώμης καιρὸς, τὰ ὅπλα ῥίψαντες εἴξατε τῷ κράτει τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἀμνηστίαν ὑμῖν τοῦ τοσούτου τολμήματος καὶ συγγνώμην, ἐπὶ μάρτυρι τῷ Θεῷ, ἀναντίῤῥητον ἀπονέμοντι. Πάντως δὲ καὶ αἱ κτήσεις ἀθιγεῖς ὑμῖν ἀφεθήσονται, καὶ ἀπαρεγχείρητοι. Παραινοῦμεν λοιπὸν, τῆς τοιαύτης ανασφήλαντας μέθης τῆς δεδομένης ἀμελλητὶ σωτηρίας ἀντιποιήσασθαι. Εἰ δὲ σκιαμαχοῦντες τῇ τυραννίδι τὴν ῥοπὴν ἀπονείμετε (51), ὑμῖν μεταμελήσει τῆς ἀβουλίας, ὁπηνίκα ψήφῳ τῶν νόμων ταῖς θανασίμοις ποιναῖς παραπέμποισθε. »

A vobis tanti conatus veniamque, teste Deo, irrevocabilem tribuenti. Neque minus fortunæ vestræ intactæ vobis relinquentur, atque integræ. Suademus ergo, ut ex hac temulentia resipiscentes, oblatam salutem incunctanter capessatis. Nam, si vano incepto, rebellioni auxilium præbetis, pœnitebit **116** vos temeritatis, quando legibus judicati ad pœnam capitalem ducemini. »

γ'. Ταύτην ὁ Φωκᾶς Βάρδας ἀπειληφὼς τὴν γραφὴν, ἀντίγραφα μὲν οὐκ ἠξίωσεν ἀντεπιστεῖλαι πρὸς βασιλέα· λοιδορησάμενος δὲ αὐτὸν, καὶ βδελυρὸν καὶ ἀλάστορα ὀνομάσας, καὶ τοῦ γένους ἀποκαλέσας πταλαμναῖον αὐτόχειρα, τῶν τυραννείων κατιέναι παρήγγειλεν. « Αὐτῷ γὰρ μᾶλλον ἀνήκειν τὴν τῆς ἡγεμονίας ἀρχὴν, Καίσαρα πάππον κομπάζοντι, καὶ θεῖον αὐτοκράτορα, ὃν φησι, μὴ πτοηθέντα τὸν τῆς δίκης ἀκοίμητον ὀφθαλμὸν, παρὰ τὴν χαμαιρῥιφῆ στρωμνὴν ἐναποσφάξαι, δίκην βοσκήματος· τὸν φύντα δὲ καὶ τὸν φίλτατον ὁμαίμονα, τὰ πύματα παθόντας δεινὰ, ἐπ' ἀδήλοις καὶ ἀναποδείκτοις προφάσεσι τοῦ γλυκυτάτου στερῆσαι φωτός· οἷς τιμωρὸν πάντως αὐτὸν ἐπαφήσειν τὴν δίκην, τοῦ ὁμογνίου αἵματος ἐπταπλασίως ἐκτίσοντα τὸ ἀνταπόδομα, τῷ πανολεθρίᾳ τὸ γενναῖον καὶ ἡρωϊκὸν φῦλον παραπέμψαι σκαιωρήσαντι. » Τῶν οὖν τοιούτων ἀπονενοημένων λόγων ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἐνωτισθεὶς, καὶ γνοὺς, ἀνίατα τὸν ἄνδρα νοσεῖν ἐνωτιγμένων τε πρὸς διαπραγὰς καὶ φόνους μετὰ τῶν ἐπισπομένων συνωμοτῶν ἀπηνῶς, καὶ ἀφιλανθρώπως χωρεῖν συνεῖδε (52), μηκέτι διαμέλλειν ἢ ῥᾳθυμεῖν,

3. Quibus litteris acceptis, Bardas Phocas responsum ad imperatorem dare haud dignatus est: sed, insectatus eum ut impurum et scelestum, suæ gentis tetrum parricidam vocat, deque imperio jubet decedere. « Suum esse potius, rempublicam regere, qui avum Cæsarem, qui patruum imperatorem jactare possit. » — « Hunc, » aiebat, « ab hoste impio, pervigilem justitiæ oculum minime verenti in cubili humi strato velut victimam jugulatum esse: patrem, fratremque charissimum, cruciamentis acerbissimis affectos, ob incertas causas minimeque convictos dulcissima orbatos esse luce: ad parentandum omnino his nunc se mitti a justitia, ut pro cognatorum sanguine septemplicem retributionem persolvat illi, qui præstanti nobilitate bellicaque laude familiæ interitum esset machinatus. » Quibus desperatis vocibus auditis, Joannes imperator, certior factus, insanabili hominem cæcitate captum festinanter ad direptiones cædesque crudelitate atque inhumanitate summa cum asseclis conspirantibus pergere, statuit, non amplius cunctari aut quiescere, ne ejusmodi desi-

B

C

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(51) Videtur esse sensus quem in versione expressi. Ex omnibus enim significationibus vocis ῥοπή, quæ multæ sunt, nulla frequentior est apud scriptores Leoni ætate conjunctos quam illa, *auxilium*, *adjumentum*. Vide Leonem 3, B 6. D. 10, D. Denotatque in phrasibus his, ἡ ἄνωθεν ῥοπὴ, ἡ παρὰ τοῦ Θεοῦ ῥοπὴ, ἡ θεία ῥοπὴ, αὐτὸν ἐγύμνωσεν ὁ Θεὸς τῆς ἑαυτοῦ ῥοπῆς, id quod in Ecclesia Occidentali dicere solemus *divinam gratiam*. Quam significationem adde Suicero, Thesaur. Ecclesiast. II. 918, fuse de hac voce disputanti. Tamque sæpe occurrit, ut mirandum sit, Erasmum Roterodam. S. Joann Chrysost. Homil. IV, in Acta Ap. III. 48, B. ὥστε τῆς ἐκεῖθεν ἡμᾶς ῥοπῆς ἀπολαύειν· sic vertisse, *ut illius in nos propensionem promereamur*: emenda, *illius opem*, *gratiam*. Neque melius Andream Schottum in Isidoro Pelusiota Epist. CCCXV. 90, B. ἵνα τῇ φύσει τῆς αἰτήσεως τὴν ῥοπὴν ἐπισπάσηται, *ut petitionis natura impetum dirimat*. Minus male Ægidius Morellus 654, D. *ut petitionis natura auxilium attrahat*. Eodem significatu S. Athanasius Supplem. Comment. in Psalmos Collect. Nov. Patr. Græcor. II. 76, A. τῆς θείας ἀπολαύσας τροπῆς (Montefalconius, *divina conversione dignatus*). Nam ibi omnino legendum ῥοπῆς, vertendumque, *divinum auxilium consecutus* Aliam significationem vocis ῥοπὴ, *punctum temporis* jam explicavit Suicerus Thesaur. Eccles. II. 911. Inde interpretandus Cosmas Indicopleustes Topograp. Christ. 263, A. καὶ αὐτῷ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀκαριαίας ῥοπῆς [subintellige, ἥνωται] Interpres male: *ipsi ex simplici voluntatis inclinatione unitus est*. Etenim sensum esse, *et ipsi* [homini] *in puncto temporis indivisibili adunatus est* [Deus Verbum], liquet vel ex sequentibus, ὡς μὴ προεπινοεῖσθαι τὴν λῆψιν τῆς ἑνώσεως, *adeo ut assumptio* [nostræ humanitatis] *adunationi anteire non intelligatur* Ῥωπὴν pro *impetu*. *contentione*, usurpat Leo 2. B. 20, D. 24, B. 40, D. pro *bellorum inclinationibus* 81, B. pro *nutu*, *voluntate*. 60. C.

(52) Verti, *statuit*: habet enim συνορᾷ apud scriptores mediæ Græcitatis, tum præcipue in Actis Conciliorum, peculiarem significationem, *statuo*, *censeo*, *decerno*: quam video cum in Thesauro Suiceri tum a Ducangio in Glossario omissam. Neque satisfacit Reiskius ad Constant. Porphyr. Cærim. Byzant. II. 126, C. Referam itaque paulo plura exempla hujus usus, qui dici vix potest quam multis interpretibus negotium facesserit. Præsens legitur Concil. Chalced. II. 542, A. Συνορῶ τὸν Ἴβαν φιλανθρωπίας τυχεῖν. Versio vulgaris: *Pervideo*, *Ibam impetrare clementiam*. Scribe *Censeo*, *ut Ib clementiam impetret*. Constantinus Porphyrog. Cærim. I. 234, B. ὅτε συνορᾷς (Reisk: *quando permiserit et commodum ipsi fuerit*: scr. *quando censes*), ἀσπάζομαι [f. ἀσπάσομαί] σε. Concil. Chalcedon. II. 562, A, εἰ συνορᾷ ἡ ἁγία σύνοδος. Vulgaris interpres: *Si perspicit sancta synopus*. Sensus est: *Si s. synodus ita censet*. Eodem Concil. Chalced. II. 639, E. συνορῶμεν πρὸ πάντων μὲν τὰ

D

dia locum daret factioni defectoris tum urbium populandarum, tum ad majorem insaniam prolabendi : verum totis viribus, quacumque daretur occasio, resistere, adventantesque repellere. Proinde **117** Bardam, cognomento Sclerum, virum insigniter fortem ac strenuum, cujus sororem Mariam forma atque castitate præter cæteras nobilitatam feminam, ante in matrimonio habuerat Joannes (tametsi hanc quidem acerba perculerat mors) : illum igitur inter Magistros militantem exercitibusque Threiciis præfectum, cum Russorum in Romanos effervescentium impetum acriter repelleret, post victoriam quam nuper Scythis fusis reportaverat, ut demonstratum jam abs me est, accersivit imperator, ducemque contra rebelles renuntiatum in Asiam transmisit. Simul mandavit si fieri posset, terram, nisi summa sit necessitas, civium sanguine ne inquinaret : verum ut honorum promissione, pecuniarum largitionibus et pactione impunitatis quotquot una cum defectore ruissent, reduceret. Ex quo illi item codicillos tradidit, sigillis imperatoriis ex auro insignitos, in quibus scriptæ erant tribunorum, ducum, patriciorum nominationes. His munerari eos manda-

A ὡς μὴ τῇ τοιαύτῃ ῥᾳστώνῃ καιρὸν σχοίη τὸ ... ἀποστατοῦ ἑταιρικὸν, καὶ πόλεις πορθεῖν, καὶ ... μείζονα ἐξολισθήσοι [38] ἀπόνοιαν· ἀλλ' ἐκ τῶ ἐνόντων, ὅποι παρείκοι, ἀντικαθίστασθαι κρατεῖν καὶ τοὺς πελάτας ἀμύνεσθαι (53). Βάρδαν οὖν, τὸ κατ' ἐπωνυμίαν Σκληρὸν, ἄνδρα λίαν ἐκτόπως νικὸν καὶ δραστήριον, οὗ τὴν σύναιμον Μαρ κοινωνὸν ἔσχε βίου τὸ πρόσθεν ὁ Ἰωάννης, κἄλλει σωφροσύνῃ ἐς μέγα κλέος [P. 72] ἤκουσεν (ἐφ δὲ ταύτην ὁ πικρὸς κατεργασάμενος θάνατος)· τ τον ἐν Μαγίστροις τελοῦντα καὶ τῶν ἐπὶ Θρᾴ στρατευμάτων ἐπιστατοῦντα, καὶ τὴν τῶν Ῥ σφαδάζουσαν κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπήλυσιν γενν ἀποτειχίζοντα, μετὰ τὴν ἀριστείαν, ἣν ἐναγ ἀνεδήσατο τοὺς Σκύθας τρεψάμενος, ᾗπέρ μοι ἐ

B δεδήλωται, μεταπεμψάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ στρ ηλάτην ἀνακηρύξας, κατὰ τῶν στασιωτῶν, ἐς τ Ἀσίαν ἐξέπεμψεν· ἐντειλάμενος, εἰ υἱόν τε εἴη μὴ μιᾶναι τὴν γῆν (54), ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, τῷ τῶ ὁμοφύλων αἵματι· ἀλλὰ τιμῶν ὑποσχέσει Χρημάτων διανομαῖς καὶ πίστεσιν ἀπαθείας ἀγαγέσθαι [39] τοὺς τῷ ἀποστάτῃ συναπαχθέν Ἐνεχείριζε δὲ αὐτῷ καὶ τόμους, κατασεσημασμέν ἐκ χρυσοῦ σφραγῖσι βασιλικαῖς, οἷς ἐνεγέγραπτο [40]

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[38] Fort. ἐξολισθαίνειν, s. ἐξολισθήσειν, solœcismo Leoni non insolito. [39] ὑπαγάγεσθαι cod. [40] ἐνηγ γραπτο. Sic cod.

πρωτεῖα τῷ τῆς πρεσβύτιδος Ῥώμης ἀρχιεπισκόπῳ C φυλάττεσθαι· *nobis videtur ut*. Vetus interpres, *perpendimus*, Concilio Oplitano sub Mena II. 1259. C. συνορῶμεν — αὐτῶν ἀποβληθῆναι τοῦ σώματος τῶν — ἐκκλησιῶν. *decernimus, ut* : versio Biniana, *conspicimus*. Concilio Œcum sexta III. 1197, A. τοὺς δὲ ἤδη μεταμεληθέντας.. συνορῶμεν εἰς τοὺς ἰδίους μὲν καθεσθῆναι τόπους. Versio vulgata, *prævidimus*. Occurrit item in Concilio Trullano sive quinisexto III. 1661. A. συνορῶμεν ὥστε. Aoristum bene Valesius vertit apud Evagr. Hist. Eccl. 403, D· συνεῖδον γὰρ καὶ τὰ κατ' ἐμὲ παρυφᾶναι τῇ ἱστορίᾳ· *visum enim est*. Minus recte Montefalconius Biblioth. Coisl. In monito Victoris Antiocheni 64, B. *exploravi, ut ea quæ in illud dicta fuerant colligerem* : συνεῖδον τὰ — εἰς αὐτὸ εἰρημένα — συναγαγεῖν. Scribe, *mihi visum est, ea quæ in illud dicta sunt colligere*. Tertia persona aoristi Concil. sexto Œc. III. 1045, A. ὅτι μᾶλλον συνεῖδε. Versio impressa, *quia magis prævidit*. Emenda, *mayis placitum esse sibi* [sc. *dixit*]. Et Act. sec. 1064, D. συνεῖδεν [ἡ, ὑμετέρα εὐσέβεια], *visum est vestræ pietati* : versio vulgaris, *providit* : ut in Action. xv. 1373, D. συνεῖδεν, *prævidit*. Pluralis usurpatus in Codice Justinian. lib I. tit. IV. De foro clerici et episcopi accusati II. 29. 19, καὶ τοῦτο νομοθεσίᾳ παραδοῦναι συνείδομεν. Ant. Augustinus, *eaque ex lege præstari voluimus*. Malim, *censuimus*. Concil. Œcum. sext. III. 1334, A. καὶ συναναθεματισθῆναι συνείδομεν καὶ Ὀνώριον· Interpres vulgatus, *prævidimus* : verte ut proxime supra Item Justinian. imp. Edicto adversus tria capita 304, C. συνείδομεν καὶ κεφάλαια ὑποτάξαι. Versio a Ducangio emendata, *perspeximus et capitula supponere*. Redde, *nobis etiam visum est*. Constantinus imp. eodem sensu Sacra ad Domum Pont. M. 1045, A. καὶ οὐ συνείδομεν. Interpres : *et non prævidimus*. Concil. Œc. sext. III. 1165. C. συνείδομεν τοῦτον ἐκ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἐγερθῆναι. Ubi versio et hic habet *prævidi-*

mus, et inferius sexies 1348, E. 1350, D. 1352, A. E 1353. C. E. In Concil. autem Œc. septimo IV. 14 συνείδομεν versum est *consideravimus* ; et 142. D vel pejus, *conspeximus*. In Epistola denique Germani patriarchæ ad Thomam Claudiopolitan. ibid. 245. E. λεπτομερῶς τὰ περὶ τούτου σκέψασ διεξελθεῖν· *subtiliter illa, quæ de hoc sane considera-mus aggredi*, emenda : *Quæ ad hoc negotium spectant, ea minutatim persequi nobis placuit*. Tertia pers. pluralis in Vita ms. Dorothei abbatis : συνεῖδον οἱ ἅγιοι γέροντες ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖσε κοινόβιον Συνίδῃ subjunctivo Constant. Porphyrogenn. Cærimon. II. 405. C. neque illud a Reiskio ad verbum expressum. Superest, ut exemplum subjungam participii aoristi cum activi tum passivi. Actum in Gelasii Cyzic. Histor. Conc. Nic. 265, A. ἐντεῦθεν καταπαύσω τὸν λόγον, τὰ λοιπὰ — ἐν τρίτῳ κατατάξαι συνιδὼν συντάγματι, *cum reliqua — in tertio commentario conscribere statuerim*. Versio Harduini

D *relaturum me reputans*. Aoristi pass. exemplum Conc. Œc. sexto, tum singulari, III. 1163. C. συνεωραθεν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου· tum pluraliter. ibid. 1328, D. κατὰ τὰ συνεωραθέντα παρὰ τῆς ἁγίας — συνόδου. Versio vulgata, *secundum ea quæ considerata sunt*. Emend, *quæ placita sunt*. Neque tamen ignoravit Leo, a bonis scriptoribus hoc sensu verbum γιγνώσκω usurpari : nam habet ἔγνω 5, C. 9, B. 11, A. 23, D. 37, A. 38, D. 44, A 63, R. 74, D. 77, B.

(53) Πελάτης apud Leonem videtur esse *agressor* : ut infra 86, B. τοὺς πελάτας ἐκείνους συνειλ φότων· ubi Ducangius, qui exscripsit locum Gloss. 1142, F. legi vult ἐπελάτας. Et certe paulo ante 86. A. dicuntur, ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπελάσαντες. Fortasse quoque Leo πελάτης et στρατιώτης synonyma credidit, ex male intellecta glossa vel Suidæ III. 72, A. vel alia ejusmodi.

(54) Detorta phrasis ex Agathia 13, B.

ταξιάρχων καὶ στρατηγῶν καὶ πατρικίων τιμαί. Τούτοις ἐγκελευσάμενος δεξιοῦσθαι τοὺς γνωσιμαχοῦντας, καὶ ἀθετοῦντας τὴν τοῦ τυράννου αὐθεντίαν, καὶ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἀποκλίνοντας δούλωσιν. Ὁ δὲ στρατηλάτης Σκληρὸς, τὸν Βόσπορον περαιωθεὶς καὶ κατειληφὼς τὸ Δορύλαιον, ἐνταῦθα τὸν στρατὸν ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἐς φάλαγγα καθίστη, καὶ ταῖς καθ' ἡμέραν μελέταις ἐγύμναζεν· ἤδη δὲ καὶ ἀποχρῶσαν ὁρῶν τὴν ἐπισυναχθεῖσαν στρατιὰν, ὡς εἶναι ἱκανὴν [41] ἐξ ἀντιπάλου παρατυχὸν τοῖς ἐναντίοις συμπλέκεσθαι, τῷ Δουκὶ Βάρδᾳ καὶ συγκηδεστῇ (ἀδελφὴν γὰρ τοῦ Φυκᾶ Κωνσταντῖνος Πατρίκιος, ὁ τοῦ Σκληροῦ σύναιμος, σύζυγον εἶχε) δηλοῖ ταῦτα·

A verat, qui, pœnitentia ducti, spretoque tyranni dominatu, in imperatoris fidem se conferrent. Ita Sclerus Magister, cum transmisso Bosporo Dorylæum pervenisset, eo copias evocat, in unumque contractas quotidianis exercitationibus subigit. Postremo, ubi vidit, idoneam circa se collectam manum, quæ jam posset, occasione oblata, signa cum adversariis conferre, **118** Bardæ duci, affini suo (quippe sororem Phocæ Constantinus Patricius, Scleri frater, in matrimonium duxerat), hæc significat:

δ'. « Ἐπισφαλῶς ἐβουλεύσω καὶ λίαν ἐπικινδύνως, ἀναίδην κατὰ τῶν κρατούντων ἀπαυθαδισάμενος, καὶ τὴν ὀλέθριον μελετήσας τυραννίδα, καὶ ὅπλα κατὰ τῶν ὁμοφύλων ἀράμενος, καὶ καταμιάνας ἱερῶν οἴκων ἕδη ταῖς τῶν ἀπαιδεύτων συνωμοτῶν προνομαῖς. Εἰς κενὸν ἠπατήθης, Πατρίκιε, λέοντα νύσσων κοιμιώμενον, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα. Οἶδας γὰρ, ὡς ἐν ταῖς μάχαις ἐπιφανὴς οὗτος, πολυάνθρωπα στρατόπεδα ἐκ τῆς φήμης καὶ μόνης ἐτρέψατο. Πῶς οὖν, διεφθαρμένων ἀνδρῶν συμβουλίαις ἀναπεισθείς, εἰς τοιοῦτον ὄλισθον ἐνσέσεικας σεαυτόν; Ἀλλ', εἰ δοκεῖ, πείσθητί μοι, ὡς συγκηδεστῇ, καὶ φιλούντι, καὶ τὰ λῴονα συμβουλεύοντι· καὶ ἀπώθου τὴν κακίστην τυραννίδα, καὶ τῆς σωτηρίας ἀντιλαβοῦ, συγγνώμην τοῦ σφάλματος αἰτησάμενος (ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἐγγυῶμαι, μηδὲν σε πείσεσθαι τῶν ἀηδῶν, οὔτε πρὸς τοῦ κρατοῦντος, οὔτε πρὸς ἄλλου τινὸς, ἀλλὰ καὶ τῷ συνεπομένῳ σοι στίφει ἀμνηστεία τῆς προπετείας δοθήσεται)· [P. 73] καὶ μὴ βουληθῇς τὸν θυμὸν ἐξοπλίσαι κατὰ σοῦ τὸν βασιλικὸν, ὃς ἀπαραίτητός ἐστι τοῖς εὐγνωμονεῖν οὐκ ἐθέλουσι. Τῶν σεαυτοῦ λοιπὸν γενόμενος λογισμῶν μὴ προῇ [42] τὴν ἐσχάτην ἄγκυραν, ἀλλ', ἕως τὸ φιλάνθρωπον πρόκειται, ἄσπασαι τοῦτο, ὅπερ εἰσαῦθις ἐπιζητῶν οὐχ εὑρήσεις, καὶ πολλὰ καταθρηνήσεις, σαυτὸν τῆς ἀβουλίας μεμφόμενος. » Ὁ δὲ Φωκᾶς Βάρδας, τὴν δύναμιν ἀναλεξάμενος τῆς γραφῆς, ἀμείβεται ταῦτα· « Ἀγαθόν τι χρῆμα καὶ θεῖον εἶναι τὴν συμβουλὴν ἐξεπίσταμαι, παλαιῶν βίβλους παραναγνοὺς καὶ αὐτός· ἰσχύειν δὲ ταύτην τηνικαῦτα λογίζομαι, ὁπηνίκα θεραπείαν τὰ πράγματα δέχονται. Ὅταν δὲ περὶ αὐτὰ τὰ καίρια κινδυνεύωσι καὶ εἰς τὰ πύματα δεινὰ συνελεύνωνται, ἴσα καὶ τῷ μηδὲν ἰσχύειν οἶμαι τὴν συμβουλήν. Ἐγὼ γὰρ ἀναλογιζόμενος, εἰς οἵας τύχας ὁ ἀνόσιος καὶ παλαμναῖος Ἰωάννης τὸ ἐμὸν συνέκλεισε γένος, τὸν μὲν αὐτοκράτορα καὶ θεῖον ἐμὸν, εὐεργέτην δὲ αὐτοῦ, κοιμώμενον λέοντα κτείνας ἀνηλεῶς, ἐμὲ δὲ μάτην περιορίσας, τόν τε φύντα καὶ τὸν ὁμαίμονα (55)

4. « Consilium iniisti temerarium et insigniter periculosum, quando, impudenter in dominos contumax, calamitosam rebellionem meditatus, motis adversum cives armis sacrarum ædium delubra immanium conjuratorum direptionibus contaminasti. Falsa spe inductus, Patrici, leonem dormientem, invictum principem, irritasti. Non es nescius, illum in præliis apparentem amplissimos exercitus vel sola fama in fugam convertisse. Qui igitur fit, ut, perditorum hominum consiliis obtemperans, in ejusmodi laqueos te ipse indueris? Sed, si videtur, mihi crede, ut affini, ut amico, ut ea suadenti, quæ tibi maxime conducant: rejice a te hanc nefariam rebellionem, capesse salutem, delicti venia expetita (ego hoc tibi spondeo, non solum nihil te diri passurum, neque a domino nostro, neque ab alio quoquam, verum etiam manui, quæ tecum sit, impunitatem inconsiderantiæ datum iri): neque velis in te armare indignationem imperatoriam, inexorabilem prorsus illis, qui sanæ mentis esse nolunt. Redi igitur ad ingenium tuum, noli dimittere ultimam ancoram, et, dum in promptu et misericordia, amplectere illam, quem posthac requirens haud obtinebis, teque ipsum tunc, multum conquestus, temeritatis accusabis. » cujus **119** epistolæ significationem ubi Phocas Bardas perspexit, respondit ad hunc modum: « Consilium rem esse optimam atque divinam probe novi, nam volumina ab antiquis hominibus conscripta ipse quoque legi: tametsi illud quidem tunc modo valere arbitror, quando medelam res admittunt. Verum, quoties extremum periculum imminet, estque aliquis ad mala ultima compulsus tantum pondus habere arbitror consilium, quam quæ minimum. Ego mecum reputans ad quas fortunas impius atque scelestus Joannes meam familiam redegerit, eum et imperatorem, patruum meum, benefactorem suum, ut dormientem leonem crudeliter obtruncasse, et me temere

[41] ὡς ἐξ ἱκανὴν ἐξ cod. Fort. πρόες.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(55) Manifesto errore Leo tum hic tum 99, B. confundit φύσαντα et φύντα, quorum hoc *filium* significare, non *patrem*, vel pueris notum est. Euripides Heraclidis 326:

ἐξ ἐσθλῶν δὲ φὼς
Οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγὼς πατρός.

in exsilium egisse patrem autem fratremque sæve atque immaniter sine causa excæcasse, vitam meam minime vitalem existimo. Noli igitur in me hortando defatigari, ut manibus scelerati inimici vitam committam meam. Nunquam tu mihi facies fidem. Quin potius vir ero ipse quoque, et accinctus gladio manibus generis mei parentabo. Omnino denique, quando inter duo extrema fluctuant fortuna, alterum eorum eveniet: aut imperatoriæ dignitatis splendorem obtinebo, atque ultionem integra exigam a parricidis: aut fortiter fatum feram, ab impuro atque impio tyranno liberatus. »

5. Hanc epistolam ubi Bardas Sclerus accepit, abjecta spe, consiliis revocari posse hominem ex temeritate in insaniam prolapsum, exercitu in **120** alas et numeros descripto, versus Dipotamum movet. Quo cum pervenisset, in Phocæ castra ex improviso exploratores mittit, mendicorum habitu, qui imperatoris pollicitationes impunitatemque delictorum præfectis copiarum declarent, nuntientque præterea, nisi extemplo a defectore recedant, atque cum imperatore paciscantur, magistrum infestum jam cum ipsius manu eos aggressurum, hostiumque numero habiturum. Quæ cum audissent, reputantes, ex re sua esse, dignitates ab Augusto oblatas inani labori incertisque fortunis anteferre, ubi nox supervenit, relicto Phocæ sodalitio ad magistrum transfugiunt. Ex his principes fuerunt Andralestus patricius, consobrinus Phocæ, et Simeon Ampelas. Cognita horum fuga Bardas, quamque subito a se defecissent, graviter, ut par erat, rem tulit, remanentesque supplicibus verbis imploravit, orans, ne cum sese proderent, tum Deum, quem testem inspectoremque sacramenti adhibuissent: quin depugnarent potius pro viri-

A ὠμῶς καὶ ἀφιλανθρώπως ἀποτυφλώσας ἐπὶ πο[ι]σει μηδεμιᾷ, τὸν βίον ἀβίωτον τίθεμαι. Διὰ τα[ῦ]τ[α] μὴ κάμνε προτρέπων ἐς χεῖρας ἁλάστορος ἐχθ[ρ]ὸ[ς] τὴν ἑαυτοῦ προέσθαι ζωήν. Οὐδὲ γὰρ πείσ[ῃ]. Ἀλλ' ἀνὴρ ὢν καὶ αὐτὸς [43], καὶ ἀκινάκην περ[ι]σμένος, ἀγωνίσομαι τοῖς κειμένοις (56) τοῦ γέν[ο]μου. Πάντως δὲ δυσὶ πράγμασι τῆς τύχης ἐφ[ε]στώσης, θάτερον τούτων ἐκβήσεται· ἢ γὰρ εὐκλεᾶ βασιλικῆς ἐπιτεύξομαι, καὶ τοῖς παλαμναίοις ἐντεῦ[θ]εν παρέξω τὸ ἀνταπόδομα· ἢ γενναίως τὸ μεμορμέν[ο]ν ἀποίσομαι, μιαροῦ τυράννου καὶ ἀνοσίου ἀπαλλα[γ]είς. »

ε'. Ταύτην ὁ Σκληρὸς Βάρδας ἀπειλ[ι]φώς τὴν γρα[φ]ήν, καὶ ἀπογνοὺς ὡς οὐκέτι συμβουλίαις [ἐ]πὶ τὸν εἰς ἀπόνοιαν ἐκ προπετείας κατολισθήσαντα, [σ]τρατιὰν κατὰ ἴλας καὶ σπείρας διατάξας, τῆ[ι] τὸ Διπόταμον ἥει. Ἐκεῖσε δὲ ἀφικόμενος, ἐς τὸ[ν] Φωκᾶς Βάρδα κατασκόπους ἐξαπιναίως στέλλει πε[ζ]τόπεδον, εἰς ἐπαιτούντων σχῆμα μετασκευάσα[ι] τοὺς, δηλώσοντας [44] τὰς βασιλικὰς ὑποσχέσεις [κ]ἀμνηστίαν τῶν τολμηθέντων τοῖς προηγουμέν[ο]ις τῆς στρατιᾶς, καὶ προσέτι ἀπαγγελοῦντας, ὡς, εἰ [μ]ὴ τοῦ ἀποστάτου θᾶττον ἀπορράγείεν, καὶ πρὸς βασ[ι]λέα σπείσοιντο, τὸν στρατηλάτην μετὰ τῆς ὁμ[ο]ψυχίας ἐπιθήσεσθαι καιροφυλακήσαντα, καὶ ὡς ἐν [τ]ιπάλοις χρήσασθαι [45]. Οἱ δὲ, τούτων ἐνωτισθέν[τ]ες τῶν λόγων, καὶ τοῦ ἐπ' ἀδήλοις σκιαμαχεῖν τ[ὰ]ς τύχαις τὲς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος διδομένας τι[μ]ὰς [P. 74] ἐλέσθαι μᾶλλον συνοῖσον εἶναι σκεψάμε[ν]οι νυκτὸς ἐπελθούσης, τῆς τοῦ Φωκᾶ διαστάσε[ω]ς ἐπ[ι]ρείας, πρὸς τὸν στρατηλάτην ἀπηυτομόλησαν. Ὧν [δ]ὲ προὔχοντες Ἀνδράλεστος ἦν ὁ Πατρίκιος [β]ὲ σανεψιὸς τοῦ Φωκᾶ, καὶ ὁ Ἀμπελᾶς Συμεὼν. Βάρδας δὲ, τὸν τούτων δρασμὸν διαγνοὺς καὶ ὅτι ἀπροφασίστως (58) αὐτοῦ ἀπερράγησαν, ἐμηνύθη,

B

C

D

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[43] ἀλλ' — αὐτός. Vid. supra A. lin. 11. [44] δηλώσαντας cod. [45] Fort. χρήσεσθαι.

Addam ex scriptoribus prosaicis auctoritatem Heliodori Theag. 177, B. πρὸς τοὺς φύντας· et Plutarchi Comparat. Agidis, Cleom. et Gracch. 796, A. De audiend. poet. 36. E. (quod est nobile fragmentum Cresphontis Euripidei ed. Barnes. II. 436). De Consolat. ad Apoll. 111, B. Ideo autem magis miror, in hoc verbo errasse Leonem, quod et ipse 69. c. recte adhibuerit, ἐξ ἀσήμων μὲν φύς· et Agathias, quem imitari conatur, φύντα pro *natum* usurpet 65 D. φύσαντα pro *parente* 147, C.

(56) Nimirum. *vita functis*, τοῖς κανοιχομένοις· ex Agatia 88, B.

(57) Ἀδράλεστος apud Scylitzam ms et Cedren. II. 670, A.

(58) Verti *subito:* accuratius fuisset, *nulla causa apparente*. Habent ἀπροφάσιστος et adverb. ἀπροφασίστως passim varias maximeque diversas significationes: quæ cum vix a quoquam adhuc (opinor) explicatæ sint, disponam hic aliquot singularem exempla, quemadmodum aliam ex alia natam arbitror: 1) Ἀπροφάσιστος, *quod fit sine causa*, cujus πρόφασις, hoc est *causa*, vel non apparet, vel nulla est S. Gregor. Nyss. In Ecclesiast. I. 402, A. ὁ ἀπροφάσιστος γέλως, ὁ ἄνευ αἰτίας θρῆνος. Heliodorus Theagen. et Char. 144, B. βύθιόν τι καὶ ἀπροφάσιστον ἐπιστένων, *sine ulla causa ingemiscens*. 172, A. ἀπροφάσιστον ἀγρυπνίαν, *insomnia sine causa apparente*. Ipse Leo noster 76, B. τὴν ἀπροφάσιστον καὶ ἀλλόκοτον Ῥωμαίων φυγήν, *insolitam et sine causa factam fugam*: verti ibi minus accurate. Item apud Heliodor. 269, B. ἀπροφάσιστοι αἰτίαι sunt *accusationes* sine causa, id est injustæ ut 304, C. ἀπροφάσιστος πόλεμος, et apud S. Basil. Epist. LXXX. II. 900, B. ἀπροφάσιστον μῖσος, *odium* non tam *inexcusabile*, quemadmodum Mo[n]tacutius interpretatus est, quam *injustum* sive *non de causa susceptum*. Sic enim melius exponit Levenklaius illa S. Greg. Nyss. Epist. ad Flavian. 1077, A. τὸ ἀδικόν τε καὶ ἀπροφάσιστον καθ' ὑ[μ]ῶν μῖσος, Adverbium simili sensu Heliodorus 316 C de cubicularia, ἀπροφασίστως, *sine causa*, introcata. 2.) Ἀπροφάσιστος, quod fit *sine causa*, hoc est, sine tergiversatione, *prompte, alacriter* Basil. De baptism. I. 646, A. ἀπροφασίστῳ τε τάτῃ τε καὶ μετεωρίστῳ ὑπακοῇ Unde Simeon Metaphrastes Vita S. Chrysost. 397. 37. ὑπακοὴν ἀπροφάσιστον, et Palladius Vita ejusdem 36, C. ἀπροφάσιστον ἀκοήν, *promptam auditionem:* non, *sine omisso omni prætextu accommodatæ*, ut vertit Billius. Possis etiam (opinor) huc referre locum Pla-

ὡς εἰκὸς, καὶ τοὺς ὁπολειφθέντας ἱκετείαις ἐξελι- A πάρει, μὴ καταπροδοῦναι λέγων αὐτὸν, καὶ ὃν συνίστορα θεὸν καὶ ἔφορον τῶν ὅρκων πεποίηνται· ἀγωνίσασθαι δὲ μᾶλλον εἰς δύναμιν, καὶ οἱ δεινὰ πεπονθότι συνάρασθαι· οὐδὲ γὰρ τὸν Σκληρὸν, ἔφη, αὐτοῖς ἐξισχύειν συστάδην ἀντικαθίστασθαι, εἴ γε μὴ νωθρῶς αὐτοὶ καὶ ἀνειμένως χωροῖεν ἐπὶ τὸ πολεμεῖν. Καὶ ὁ μὲν ἐλιπάρει ταῦτα ποτνιώμενος· οἱ δὲ, καὶ αὖθις τοῦ στρατοπέδου ὑπεκρέοντες, τῷ στρατηλάτῃ Σκληρῷ προσετίθεντο. Λέγεται βαθείας ἄρτι νυκτὸς ἐνισταμένης, περιπαθῆ γενόμενον τὸν Φωκᾶν τῷ δρασμῷ τῶν συνωμοτῶν, ἀγρυπνεῖν καὶ ἀλύειν, εὐχαῖς τε τὸ θεῖον ἐξιλεοῦσθαι, τὸ Δαβιδικὸν ἐκεῖνο κατεπᾴδοντα λόγιον· « Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικοῦντάς με [46]. » Αἰφνίδιον δὲ φωνὴν ἐξ ἀέρος ἐνηνεγμένην αὐτοῦ τὰ ὦτα περιβομβεῖν, μὴ περαιτέρω B τοῦ ψαλμοῦ Χωρεῖν (59) διακελεύουσαν· ὡς τοῦ στρατηλάτου Βάρδα κατ' αὐτοῦ τὰ τοιαῦτα τοῦ ψαλμοῦ προεξαιτήσαντος λόγια. Ἐπιρὶς δὲ αὐτῷ τῆς τοιαύτης ἐνηχήσεως φωνῆς, θαμβηθῆναί τε τῷ καινῷ τοῦ χρησμοῦ, καὶ τῆς εὐνῆς διαναστῆναι περιδεῶς, καὶ τὴν τῆς ἕω φαῦσιν ἐκδέχεσθαι.

bus, sibique indigna passo opem ferrent : neque vero Sclerum satis firmum esse ad signa conferenda, modo absque inertia atque desidia ipsi in aciem venirent. Hæc in precibus atque obseratione usus, illi nihilominus ex castris elabi, ad magistrumque se conferre non intermiserunt. Multa jam nox erat, cum fuga sociorum vehementer perculsus **121** Phocas, insomnis atque mœstus, precibus, ni perhibetur, placare numen studens, Davidicum illud funderet carmen : « Judica, Domine, nocentes me. » Ibi subito vocem ex acre delatam aures circumsonasse ejus ferunt, qua porro pergere in psalmo vetaretur : adversus se Bardam magistrum ea ipsa psalmi verba præoccupasse. Quæ vox postquam esset ter ab illo exaudita, prodigio vaticinii stupefactum eum perterritumque e lecto surrexisse, auroræ lucem exspectasse.

ς'. Ἤδη δὲ τῆς ἡμέρας σταθερῶς διαυγαζούσης, τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι καὶ διϊέναι τὸ στράτευμα, ἐρεῖσαί τε τοῖς πεδίλοις τὸν ὀφθαλμόν· ἐρείσαντι δὲ [47] φαντασίαν γενέσθαι ἀλλόκοτον. Δόξαι γὰρ οὐκ ἐρυθρὰ ταῦτα τυγχάνειν, ἀκραιφνῶς δὲ μελαμβαφῆ. Ἐρέσθαι τε τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἀνθ' ὅτου τὸν τοσοῦτον πλάνον καθυποσταῖεν, καὶ μὴ τὰ τῆς βασιλείας, ἀλλ' ἰδιωτικὰ, αὐτῷ ἐπορίξειεν πέδιλα. Τοὺς δὲ ἀποκρίνασθαι, τὰ κοκκοβαφῆ πέλειν, αὐτῷ δὲ ταῦτα κατανοεῖν ἀκριβῶς συνεβούλευον. Τὸν δὲ ἐπιβαλεῖν τούτοις τὸν ὀφθαλμόν, καὶ ἐρυθρὰ ταῦτα καταμαθεῖν, καθάπερ ἐτέλουν ἀνέκαθεν. Τοῦτο δεύτερον ἀπαίσιον οἰωνὸν ὁ Φωκᾶς λογισάμενος τὸ τερά- C στιον, ὁρῶν δὲ καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ διισταμένην καὶ ἀφηνιάζουσαν, ἔγνω παντὶ τρόπῳ διασώζειν ἑαυτόν. Μέσων οὖν τῶν νυκτῶν τῶν οἰκειοτάτων τριακοσίους ἐς τὸ ἀσφαλὲς ὡπλισμένους ἀνειληφὼς,

6. Die jam illustri eum conscenso equo castra perequitasse, oculumque in calceamenta fixisse. Id dum faceret, visionem objectam ei esse mirabilem. Quippe non rubra illa ei apparuisse, verum ut prorsus atra. Ita interrogasse suos homines, quare commisso tanto errore, non imperatoria sibi, sed privatæ fortunæ, calceamenta porrexissent. Illos contra, blattea esse : modo accuratius ea inspiceret. Tum ipsum conjecisse in ea oculum, rubraque esse intellexisse, quemadmodum a principio fuissent. Id portentum jam alterum funestum omen arbitratus Phocas, simul quod videret dissidentes milites, neque dicto audientes, suæ salutis quoque modo rationem habere statuit. Proinde nocte media hominum maxime sibi addictorum trecentos, **122** probe armatos, sequi sese jussit, valloque clam egressus Tyrannorum castrum versus, quod

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[46] δίκ. — με. Psal. xxxiv, 1. [47] τοῖς — ἐρείσαντι δέ. Locus corruptus in codice : τοῖς πεδίλοις τῶν ὀφθαλμῶν, ἐρεῖσαν δὲ φαντασίαν.

lonis De legat. ad Caium 796, B. ubi Petronius dicitur ἄμητον τὸν ἀπροφάσιστον οὐκ εἰς μακρὰν ἐνδεξάμενος τῇ κεφαλῇ, *fore, ut sine excusatione caput illi fero demetatur*. Item Plutarchus De adul. et amici discr. 62, C. πρόθυμος ἐν πᾶσι καὶ ἀπροφάσιστος, *alacer — absque ulla recusatione :* et 64, E. ἐν ταῖς ὑπὸ μάλης πράξεσιν ἀπροφάσιστος, *impiger ad clandestina et fœda*. Eadem significatione habet adverbium S. Basilius In mart. Julittam I. 370, B. ἀπροφασίστως τῆς εὐσεβείας ἀντέχεσθαι, *citra prætextum omnem*, id est, *alacriter*. Et Isidorus Pelusiota V. Epist DLX. p. 147, C. Philo De Abrah. 298, D. De fortitud. 271, F. et (qui Philonis verba iterat) S. Clemens Alexandr. Stromat. 396, A. 3) Significatione cognata cum proxime superiore interdum verti potest *celer, subitus*. Huc, opinor, pertinent Plutarchus Marcello 304, C. φυγὴν ἀπροφάσιστον φυγεῖν· *fœde fugere*, vertit Xylander : malim *subito*, vel *effuse*. Nicolaus Cabasilas Liturgiæ exposit. 34, A. ὁ ἄρτος οὗτος ἐπείγεται ἀπροφασίστως μεταβληθῆναι εἰς τὸν ἀληθινὸν ἄρτον, τὸν ἐσταυρωμένον, *subito mutari festinat*. Item fortasse Heliodorus 96, C. ubi Cnemon in hospitia admirabiliter ex improviso acceptus interrogat, num in domicilio Jovis Hospitalis venerit : οὕτως ἀπροφάσιστος ἡ θεραπεία, *tam celere esse ministerium*. Nisi tamen mavis vertere *promptum, paratum*. Apud M. Antonin. autem De seipso 11, A. Χρηστικὸν, ἀτύφως ἅμα καὶ ἀπροφασίστως, vereor ut Schultzius recte verterit *sine prætextu :* nam est ex mente Stoicorum intelligendum, *simpliciter, sine exornatione*. Qua de re pluribus agam in dictionario philosophiæ Aristotelicæ jam affecto, quo vocabula conabor complecti quibus Peripatetici eorumque successores, qui quidem Græce scripserunt, omnes, cum editi tum inediti, sensu a significatione vulgari abeunte usi sint. Cujusmodi dictionario, æque ac glossario vocum a scholiastis Græcis peculiari sensu usurpatarum, de quo supra dixi 187, C. ad hanc diem egere litteras nostras arbitror.

(59) Inde hauserunt Ccylitzes et Cedrenus II. 670. B.

Antigus vocatur, fugere cœpit. Id castellum, fortunæ inconstantiam verens, jam dudum communierat, comportatis eo frumento et cujusque modi alimentis. Locus autem, quo in loco Bardæ Phocæ exercitus dilapsus est, Bardaetta nominabatur antiquitus. Inter hæc Bardas magister, Phocæ fuga cognita, profectus cum lectis equitibus confestim est insecutus. Quanquam hunc quidem nactus non est, quod in castellum pervenerat incolumis : ex conjuratis autem quotquot captivos fecit, luminibus privavit, sicut erat illi ab imperatore mandatum. Locusque in quo miseris usu venit ejusmodi calamitas, inde dicitur Typhlovivaria appellari. Qua in re mirari subit, quemadmodum, quasi quodam instinctu moti, vetusti mortales apte et convenienter ex rerum eventu nomina locis posuerint. Quippe et Leoni Phocæ, patruo magno Bardæ, oculos crudeliter erutos esse perhibent, locumque, ubi pœnam illam subierit. Oeleonta nuncupatum, Goleonta agresti consuetudine vocari. Ita loca punitionum antiquitus talia nomina invenerunt. Neque abs re fortasse videbitur, si quo pacto excæcatus fuerit Leo, in transitu demonstravero.

A λάθρα τοῦ χάρακος ἔξεισι, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ τῶν ράννων [48] (60) φρούριον ἄγουσαν, ὃ Ἀντιγὸς κληται, ᾗει· [P. 75] ὅπερ, τὸ τῆς τύχης κα λον ὑφορώμενος, ἐκ πολλοῦ ἐκρατύνατο, σίτ αὐτῷ καὶ παντοδαπὴν χιλὸν ἐπιδαψιλευσάμενος δὲ χῶρος, ἵνα τῷ Φωκᾷ Βάρδᾳ ὁ συνασπισμὸς λέλυτο, Βαρδάηττα ἐκαλεῖτο [49] ἀνέκαθεν. Βάρδ ὁ στρατηλάτης, τὸν ὁρασμὸν διαγνοὺς τοῦ Φ σύναμα λογάσιν ἐξιππασάμενος, ἔθει διώκων. αὐτοῦ μὲν διήμαρτεν, ἤδη τῷ φρουρίῳ ἀνε τος· τῶν δὲ τούτου συνωμοτῶν ὅσους ζω εἷλῃφε, τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστέρησε, προστεταγ πρὸς βασιλέως ἕλων αὐτό. Λέγεται δὲ τὸ χω ἵνα τοῖς ἀθλίοις τὸ τοιοῦτον συνέβη ἀτύχημα, τοι διβάρια ὀνομάζεσθαι. Ἔμοιγε οὖν ἔπεισι θαυμάζ

B ὅπως ἐξ ἐπιπνοίας τινὸς οἱ πάλαι κινούμενοι ἀνθ ποι ἀπὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἐκβάσεως προσηγ τως καὶ καταλλήλως τὰς προσηγορίας τοῖς τόπ ἐτίθεσαν. Ἐπεὶ λέγεται καὶ Λέοντα τὸν Φωκᾶν, πρὸς πάππου [50] θεῖον τοῦ Βάρδα, τοὺς ὀφθαλ ἐκκοπῆναι ἀνηλεῶς, ὀνομάζεσθαι δὲ τὸν χῶρον, ὃν τὴν τοιαύτην ὑπέστη ποινήν, Ὠηλέοντα, πρὸς τῆς ἀγροικικῆς ἰδιωτείας κεκλῆσθαι Γωλέοντα. Λίαν τὰ μὲν τῶν τίσεων χωρία τοιαύτας ἀνέκαθεν τὰς ἐπωνυμίας εἴληφεσαν. Οὐ παρέλκον δὲ ἴσως δόξει τὸ κα τρόπον τῆς τοῦ Λέοντος ἐκτυφλώσεως κατὰ παράδρομὴν ἐξειπεῖν.

7. Leo imperator cum tabe consumptus diem suum obiisset, Alexander, **123** frater ejus, post eum item ex hac vita migrasset, imperium autem Romanum sub ejus filio Constantino, inter nutrices etiamtum versante, Zoeque Augusta, non sine difficultate administraretur, Simeon Mœsorum princeps, homo audax belloque fervidus, jam pridem ira incitatus expeditionemque contra Romanos moliens, tunc opportunitatem nactus Macedoniam Thraciamque populari non intermisit : quin etiam, Scythica et consueta amentia elatus, Romanos imperatorem sese renuntiare jussit. Hi, apertam insolentiam Scythæ atque arrogantiam minime ferentes, arma sumere adversus eum constituerunt. Itaque Leonem Phocam, virtute atque victoriis præter cæteros tum duces excellentem, copiis præfectum Domesticum scholarum declarant : Romanum igniferis triremibus præesse jubent (Drungarium rei navalis evectum ad id imperium vocant) : alterum ut terra, alterum ut mari Mœsos invaderet, mittunt. Ibi Leonem, postquam transjectu facto Mœsiam ingressus esset, acriter ferunt prœliatum, atque innumerabilem multitudinem hostium concidisse, adeo ut Simeon, magna consilii inopia affectus, nec quid faceret, haberet, nec quo modo effugeret e manibus ducis fortis adeo et invicti. Jam cum cæteri quoque Mœsi animo abjecto fugam

ζ. Ἄρτι τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος (61) φθι νόσῳ τῶν ἔνθεν μεταναστάντος, καὶ Ἀλεξάνδ τοῦ αὐτοῦ συναίμου, κατόπιν ἐκείνῳ συνεπλήν τῆς δὲ Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς πρός τε Κωνσταντ τοῦ τιθηνουμένου παιδὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς Δ

C Ζωῆς, ἐπισφαλῶς φερομένης, Συμεών, ὁ τ Μ σῶν ἀρχηγὸς, ἀνὴρ τολμητίας καὶ θρασυκ πολεμικὰ, πάλαι σφαδάζων, καὶ τὴν κατ' Ἀ μάχην ὠδίνων, εὐκαιρίας δραξάμενος, ἰσχυρ ἀνίη Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην· εἰς ἀπόνοιαν τ Σκυθικὴν καὶ συνήθη ἐπαρθείς, αὐτοκράτορα ἑαυτ ἀνακηρύττειν Ῥωμαίοις ἐκέλευεν. Οἱ δέ, τὴν ἀ θρον ἀλαζονείαν καὶ ὕβριν τοῦ Σκύθου μὴ φέρον τὰ ὅπλα κινεῖν κατ' αὐτοῦ ἔγνωσαν. Καὶ δὴ Λέοντ τὸν Φωκᾶν, ἀνδρείᾳ καὶ τροπαίοις τηνικαῦτα τῶν λοιπῶν στρατηγῶν ὑπερφέροντα, ἀρχηγὸν τῆς στρατιᾶς προστησάμενοι καὶ Δομέστικον τῶν σχολῶν ἀνειπόντες· Ῥωμανὸν δὲ, τῶν ἐμπύρων νεῶν χειρισάμενοι ναύαρχον (δρουγγάριον τῶν πλοίων

D τὸν εἰς τὴν τοιαύτην ἀφιγμένον ἀρχὴν ὀνομάζουσ τὸν μὲν ἐκ γῆς, τὸν δὲ ἐκ θαλάσσης, Μυσοὺς ἐπ θεσθαι προῦπεμψαν. Περαιωθέντα δὲ τὸν Λέοντα κα τὴν Μυσίαν κατειλῆφθαι φασὶ ἐκτόπως διαπονηθ σθαι, [P. 76] καὶ ἀναρίθμητα πλῆθη κατακόψαι τῶν δυσμενῶν, ὡς τὸν Συμεὼν εἰς ἀπορίαν συνελθεῖν δεινὴν, καὶ ἀμηχανεῖν δ τι καὶ δράσῃ, καὶ ὅπως ἐκφύγῃ οὕτω θρασὺν ἄνδρα καὶ ἀκατεγώνιστον. Ἐπὶ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[48] τῶν Τυράννων. Cedrenus II, 670, C τὸ Τυροποιόν. [49] ἐκαλεῖτο. Fort. καλεῖται. [50] πάππου cod

(60) Tyropœum vocatur a Cedreno, tum loco quem attuli in margine, tum II. 609. B.

(61) De hac clade Romanorum, quæ accidit a. 917. Leonisque Phocæ rebellione, vide Cedr. II. 613. B. et Pagi ad Baron. III. 811. C.

ὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀπειρηκότων Μυσῶν καὶ πρὸς φυ- A
αδείαν τρεπομένων, ἀγγελίαν πρός τινος λέγεται
ῶν ὑπασπιστῶν ἀνενεχθῆναι τῷ Λέοντι, ὡς ὁ δρουγ-
άριος Ῥωμανὸς αὐτοῖς ἱστίοις ἀπάρας, κατὰ πρύ-
ιναν ἱσταμένου τοῦ πνεύματος, ἔρωτι τυραννίδος
οπλέει εἰς τὸ Βυζάντιον. Τὸν δὲ, τῷ ἀπαισίῳ τῆς
γγελίας περιαλγήσαντα, διαλῦσαί τε τὸν συνασπι-
μὸν, καὶ, νῶτα τοῖς Μυσοῖς δόντα, ἐπείγεσθαι
ρὸς τὴν βασιλεύουσαν, εἴ πως τὸν τοῦ Ῥωμανοῦ
ροτερήσοι ἐπίπλουν, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας
γκρατὴς γένοιτο. Τὸν δὲ Συμεὼν, τὴν ἀπροφά-
ιστον καὶ ἀλλόκοτον ἰδόντα Ῥωμαίων φυγὴν, ἐν-
οιάσαι μὲν ἐς τὸ παραυτίκα, μή τι σκαιωρούμενον
ῇη, καὶ ὅλεθρος Μυσοῖς ἐπισπομένοις ἐγγένηται·
αθόντα δὲ ἀνὰ κράτος φεύγειν αὐτοὺς, ἔπεσθαί τε
αὶ ἄπειρα πλήθη συγκόψαι ἀνηλεῶς. Καὶ νῦν ἔστιν
ῷ εἰσέτι σωρείας ὀστῶν [61] παρὰ τὴν Ἀγχίαλον [62], B
αθ' ἣν ἀκλεῶς συνεκόπη τότε φεῦγον τῶν Ῥωμαίων
ὁ στράτευμα. Ὁ δὲ Λέων, ἐπείπερ ὑστέρησε τῆς
ἐς τὸ Βυζάντιον ἀφίξεως, καὶ τῆς ἐλπίδος ἡμάρ-
αντεν (ἔφθη γὰρ ὁ Ῥωμανὸς τὴν βασίλειον ἑστίαν
ατειληφὼς καὶ Πατὴρ Βασιλέως ἀναῤῥηθείς), ἐς
ὴν Ἀσίαν διὰ τῆς Ἀβύδου περαιωθείς, πρὸς ἀπο-
τασίαν ἀπέκλινε, καὶ πολλὰ τῷ Ῥωμανῷ καὶ τῇ
ολιτείᾳ παρέσχε πράγματα, κατατρέχων, καὶ τοὺς
τησίους φόρους ἀφαιρούμενος, καὶ τοὺς ἀντικαθ-
σταμένους χειρούμενος. Ἤδη δὲ τῷ χρόνῳ τοῦ
ητρικοῦ διασκεδασθέντος, καὶ εἰς τοὔμπαλιν αὐτῷ
ὑπονοστήσαντος τοῦ βουλεύματος, φυγαδείᾳ χρήσασθαι, συλληφθῆναί τε καὶ ὡμῶς ἐκκεντηθῆναι
τοὺς ὀφθαλμούς.

ηʹ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως. Φωκᾶ δὲ [63] (62) ἐπει- C
γομένῳ τηνικαῦτα ἐπὶ τὸ φρούριον, καὶ οὐραγοῦντι
ῶν ἀμφ' αὐτὸν, τῶν ἐπιτιθεμένων αὐτῷ τις ἐξιπ-
ασάμενος, θρασὺς καὶ ἀγέρωχος, ἐπῆλει, ἐπανατεί-
ων τὸ ξίφος μετ' ἀπειλῶν, καὶ πλήττειν ἐπιχειρῶν.
Ο δὲ ἀπαλλάττεσθαι τὴν ταχίστην παρῄνει, τὰς κα-
τασχούσας αὐτὸν τύχας εὐλαβηθέντα· δεῖν [64] δὲ, θνη-
τὸν ὄντα, τὸ ἄστατον πάντως ὑφορᾶσθαι τῶν πραγ-
μάτων καὶ ἄπιστον, καὶ μὴ προστιθέναι [65] κακοδαι-
μονοῦντος ἀνδρὸς τοῖς ἀλγήμασιν ἄλγημα. Ἀρκεῖν
γὰρ τὰ περιστοιχήσαντα τοῦτον δεινὰ (63), ἅτινα εἰς
τοῦτο [P. 77] δυσπραγίας αὐτὸν περιήλασαν, ὡς
φυγάδα νῦν καθορᾶσθαι τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς καταρ-

meditarentur, ecce a quodam e schola protectorum Leoni nuntius allatus dicitur, Romanum Drungi præfectum solvisse ancoras, ventum in puppi habere, **124** passis velis Constantinopolim properare, eo consilio, ut imperium appeteret. Hic vero Leonem, acerbo nuntio graviter affectum, ordines solvisse, et, terga Mœsis dantem, iter ad reginam urbium direxisse, si forte, Romani navigationem præveniens, ipse moderamina invaderet rei Romanæ. Simeonem, cum, ignarus causæ, insolentem Romanorum regressum conspiceret, primo suspicionem habuisse, ne quid doli subesset, et exitium Mœsis insequentibus pararetur : mox, ubi effusa fuga ruere comperisset, insecutum, infinitam multitudinem crudeliter occidisse. Et conspiciuntur ad hodiernum diem acervi ossium ad Anchialum, ubi tunc fugiens cæsus turpiter Romanorum exercitus est Leo, quod serius Constantinopolim advenerat, spe dejectus (jam enim Romanus palatio occupato Pater Augusti proclamatus erat), in Asiam per Abydum transvectus defectionem fecit, multaque posthæc et Romano et reipublicæ negotia facessivit, tum incursionibus, tum tributa annua intercipiendo, fusis qui contra nitebantur. Jam vero, prædatoria ejus manu decursu temporis dilapsa, cum consilium contra ipsius sententiam exitum habuisset, eum fugæ se commendasse, comprehensumque effossis oculis crudeliter excæcatum.

8. Leonis rebellio hunc in modum conquievit. Phocam autem tunc ad **125** castellum properantem, cum agmen suorum clauderet, ex insequentibus aliquis, audax et protervus, provectus ante cæteros invasit, gladiumque cum minis elatum infligere conatus est. Is eum monet, protinus retro regrediatur, præsentem suam fortunam veritus : debere eum, ut mortalem, necessario inconstantiam infidelitatemque fortunæ extimescere, neque ad ægritudines viri calamitosi novam addere. Satis malorum se circumstare, quæ in eas se adduxissent angustias, ut qui Romanæ armaturæ præfuisset, is fugitivus nunc conspiceretur. Hic, ejus-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[61] ὀστῶν. Vid. supra 13. D. [62] Ἀγχίαλον. Cedrenus II. [63] Ἀλλὰ — Φωκᾷ δέ. Sic emendavi. In Codice est : Ἀλλὰ ταῦτα μέν. (sic) Φωκᾷ τηνικαῦτα, κ. τ. λ. Possis tamen quoque scribere, Ἀλλὰ τότε μὲν Φωκᾶ ἐπ. Vid. infra 320 recto. [64] δεῖ cod. [65] προστιθέναι. πρὸς τὸ θέναι cod.

(62) Jam in ora suspicatus sum scribendum Ἀλλὰ τότε μὲν Φωκᾷ· est enim id τότε verbum solemne Leoni, a digressione ad rem redeunti, Quem usum, ut multa, ab Agathia mutuatus est 52. A. Ἀλλ' οὗτος μὲν — τότε δὲ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀλεξανδρείᾳ· item 56. B. 73. B. 80. D. 97. D. 145 D. D

(63) Sic Codex, cujus scripturam servavi. Proclive fuisset scribere περιστοιχίσαντα· quo verbo περιστοιχίζω nihil frequentius de malis undique aliquem cingentibus. Vide quoque 7. D. Nihilominus verbum περιστοιχέω, quod hic Leo usurpavit, exsulans illud quidem e Lexicis omninoque rarissimum, offendi bis : perfecto apud Simeon. Metaphrast. Vita S. Joannis 42. B. πλήθει περιεστοιχῆσθαι χρεῶν· aoristo in S. Joann Chrysost. Exposit. in Psalm. CXXXVIII. I. 844. 12. περιεστοιχήθην ὑπὸ τῶν δεινῶν· quapropter scripturam Codicis immutare non sum ausus. Alia forma περιστοιχείομαι corrupta apud Timotheum De prophet. Simeon. 845. E. τὴν παρθένον ἀπείρῳ καὶ θεϊκῷ φωτὶ περιστοιχειωθεῖσαν. Περιστιχίζομαι legebatur olim Aristæn. Epist. IX. 58 B. περιεστιχίζετο κύκλῳ· ubi Dorvillius et Abresch. 21. A. recte corrigunt περιεστοιχίζετο, probante quoque Wyttenbachio viro celeberr. Epist. crit. ad Ruhnk. edit. Schæf. 26ü. C

modi voces flocci non faciens, propius accessit, A ferire conans. Tum Bardas, arrepta casside quam suspensam gerebat, subito conversus hominem in galeam percussit; is, perfracta simul et galea et calvaria, voce nulla missa, in terram defertur: Phocas hunc in modum in castellum incolumis pervenit. Quod cum Bardas, dux et magister, exercitu circumdedisset, suasit Phocæ, ut ad clementiam principis confugeret, deque munitione quamprimum exiret. Is, ubi erat ad summas angustias magnamque rerum inopiam redactus, multis agitatis perpensisque sententiis, fortunæ cedere statuit, dominantibusque subjicere sese, modo impunitatem, cum suam, tum charorum suorum impetraret. Ita evestigio fide postulata, ne quid incommodi caperet, ubi hanc a Sclero acceperat, una B cum uxore ac liberis de castello descendit. Is eos receptos **126** incolumes asservat: de pactis ad principem refert: quid opus sit facto interrogat. Rescripsit Joannes imperator, Bardam Phocam, clericum factum circumtonsumque, cum conjuge atque liberis in Chium insulam amandaret: ipse, abductis copiis, in Europam per Hellespontum transjiceret, in hibernisque, quæ per loca illa sint, hibernaret: nam primo vere ipsum imperatorem cum scholis in Scythas moturum: eorum effrenatam insolentiam tolerare diutius se nolle.

9. Etenim Scythæ, de Bardæ ducis ex Europa discessu certiores facti, qui ob excitatam modo a Barda Phoca seditionem in Asiam ab imperatore C erat missus, ut jam dictum est a me, plurimum Romanos vexabant, incursionibusque derepente factis improbe diripiebant vastabantque Macedoniam: quod Joannes Magister, cognomento Curcuas, cui copiarum in illis partibus commissa erat cura, desidiæ atque potationibus præter modum deditus, imperite atque imprudenter res administrabat; ex quo ad arrogantiam fiduciamque Russorum se erexerant animi. Quorum superbam insolentiam et manifestas contumelias cum non ferret imperator, omni vi repellere et dejicere properabat, prælio collatis signis facto. Proinde et igniferas triremes onerari jussit, et comportari Adrianopolim fromentariis **127** navibus commeatum plurimum, itemque pabulum jumentis, et armorum quantum D sat esse militibus, ne quid earum rerum dimicationis tempore Romanis deesset. Hæc dum parantur, Theodoram, Constantini Porphyrogeniti imp.

ξαντα στρατιᾶς. Ὁ δὲ, Ὕθλον τηνάλλως τοὺς τ
τους λόγους τιθέμενος, πλησιέστερον ἦει, κλίτ
πειρώμενος. Ὁ δὲ Βάρδας, τὴν παρηωρτμένη
ρύνην μεταχειρισάμενος, αἰφνίδιόν τε συστρε
κατὰ τῆς κόρυθος παίει τὸν ἄνθρωπον· ὁ δὲ, κ
κυνῇ κατεαγεὶς τὸ κρανίον, ἄναυδος τῇ γῇ π
ράσσεται· καὶ οὕτως ἐς τὸ φρούριον ὁ Φωκᾶς δ
ζεται. Βάρδας δὲ, ὁ στρατηλάτης καὶ Μαγίστ
το φρούριον κυκλωσάμενος, παρῄνει τῷ Φωκᾷ βι
τὴν εὐμένειαν τοῦ κρατοῦντος αἰτήσασθαι, κα
τειχίου κατιέναι ὡς τάχιστα. Ὁ δὲ, ἐπεὶ ἐς ἀμ
νίαν ἐσχάτην καὶ δεινὴν ἀπορίαν συνειλήπτο, π
γνωματεύσας καὶ λογισάμενος, ἔγνω ἐνδοῦνα
τύχῃ, καὶ ἐξαι τοῖς κρατοῦσιν, εἰ ἀπάθειαν α
τε καὶ τῶν φιλτάτων (64) λήψοιτο. Παραυτίκα
πίστεις ἐξαιτησάμενος, ὡς οὐδέν τι τῶν ἀηδῶ
σεται, καὶ ταύτας πρὸς τοῦ Σκληροῦ εἰληφώς, κα
τοῦ φρουρίου σὺν γυναικὶ καὶ τέκνοις. Ὁ δὲ τοῦτ
δεξάμενος ἀλύπως ἐφρούρει, ἀναφέρει τὰ π
αχθέντα πρὸς βασιλέα, ἐρόμενος [57] ὅ τι δε
ποιεῖν. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἐδήλου, τὸν
τοῦ Φωκᾶ Βάρδαν, κληρικὸν ἀποκαρέντα, ἅμ
ζύγῳ καὶ τέκνοις ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ περιορίσαι
δὲ, τὰς δυνάμεις ἀνειληφότα, ἐς τὴν Εὐρώπ
τοῦ Ἑλλησπόντου διαπερᾶν, χειμερεύοντα
ἐκεῖσε χειμάδια· ὡς, ἦρος εὐθὺς ἐπιγενομέν
αὐτὸν Βασιλέα μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν ἐκστρα
κατὰ Σκυθῶν· μηδὲ γὰρ τὴν τούτων ἀκάθεκτο
καρτερῆσαι λοιπόν.

θ'. Οὗτοι γὰρ, τὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης τοῦ πρω
ηλάτου Βάρδα διαγνόντες ἄπαρσιν, ἐς τὴν Ἀσ
παρὰ βασιλέως σταλέντος διὰ τὸν ἔναγχος ἐπ
πισθέντα πρὸς τοῦ Φωκᾶ Βάρδα νεωτερισμ
θάπερ μοι ἤδη ἐρρήθη, τὰ μέγιστα Ῥωμαίων
ἐσίνοντο, αἰφνιδίους ἐπεξελάσεις ποιούμενοι, κ
τῶν Μακεδόνων λῃζόμενοι καὶ δῃοῦντες ἀμέ
τοῦ τὴν ἐπιστασίαν τῆς ἐνταῦθα στρατιᾶς ἐγχ
θέντος Ἰωάννου Μαγίστρου, ᾧ Κουρκούας ἐπων
ἐς ῥᾳστώνην καὶ πότους, παρὰ τὸ εἰκός, ἐτράπ
τος (65), ἀπείρως τε καὶ ἀμαθῶς κεχρημένος τ
πράγμασι· τῷ τοι καὶ ἐς αὐθάδειαν καὶ θράσ
Ῥωσικὰ ἐπήρθη φρονήματα. Τὴν ὑπέραυχον τ
ροῦν ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὸν ἀντάρτην προπ
κισμὸν μὴ στέγων ὁ βασιλεὺς, παντὶ σθένει κολ
καὶ κατασπᾷν ἠπείγετο ἐκ τοῦ συστάδην τ
συμπλέκεσθαι. Ἐντεῦθεν καὶ τὰς ἐμπύρους τ
ἑρματίζειν προστάττει, καὶ [P. 78] σίτου κάθ
τὴν τοῦ Ἀδριανοῦ πόλιν διὰ τῶν σιτηγῶν τ
κομίζειν, καὶ χορτάσματα τῶν ὑποζυγίων κα
χρῶντα ὅπλα τῇ στοατιᾷ, ὡς μή τινες τούτων ἐπ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[56] Fort. ἀναφέρει τε. [57] αἰρόμενος cod.

(64) Τὰ φίλτατα sunt *liberi*, ut in nota locutione, κυβεύειν περὶ φιλτάτοις, Wernsdorf. ad Himer. 874. C. Vid. quoque supra 8. C. Item Valckenar. ad Phœniss. 193. 162. et virum in litteris Græcis principem August. Bœckh In Plat. Minoem 123. B. Reddidi, *charorum suorum*, exemplo Lactantii De vero cultu 540,23, *se charos suos Deo relinquere*. Alii verterunt *charissima pignora*, ut Henr. Valesius ad Theseb. Hist. Eccl. 355. D. Vulcanius, *quæ maxime charissima*, ad Agath. 137. A Eodem sensu τὰ μιώτατα videtur dici apud Byzantinos. Cedrenus II 689. A.

(65) Agathias 19. C. Confer præterea Leonem I D. 7. A.

ὸν καιρὸν τῶν ἀγώνων οἱ Ῥωμαῖοι σπανίζοιεν. Ἐν A filiam, Joannes in matrimonium duxit: pulchritudine corporisque elegantia non ita insignem, pudore autem omnique virtutum genere mulieribus sine controversia antestantem. Mensis November tunc agebatur, anno altero principatus ejus, cum nuptiarum solemnia fierent. Quo tempore major quam ut dici possit lætitia populum tenebat, propterea quod miti animo magnaque morum facilitate regebat subditos imperator: prædicatus maxime, quod et magnificus esset, et indole præditus regia; simul, quod benignum se et æquum civibus præberet, liberaliter egentibus stipem erogans. Ita tunc, congiariis ludisque in theatro munerata plebe, Constantinopoli hibernans verum tempus præstolabatur: lectam autem circa se manum quotidie in armatis utroqueversum conversionibus, in omnibusque belli meditationibus exercebat, quotquot a fortissimis viris sunt ad præliorum usus excogitatæ.

ὁ δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, Θεοδώραν, τὴν τοῦ αὐτοράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Ηορφυρογεννήτου παῖδα, Ἰωάννης πρὸς γάμον ἡρμόσατο, κάλλει μὲν καὶ σώματος ὥρᾳ οὐ τι λίαν οὖσαν ἀριπρεπῆ, σηφροσύνῃ δὲ καὶ ταῖς παντοδαπαῖς ἀρεταῖς ἀδηρίτως τοῦ θέλεος περαίρουσαν. Νοέμβριος μὴν ἐνειστήκει, ἔτει δευτέρῳ τῆς τούτου ἡγεμονίας, ὅτε ἡ γαμήλιος ἐτελεῖτο στίασις. Καὶ θυμηδία τις κατεῖχε τὸν δῆμον ἄῤῥητος, νθ' ὧν ἤθους εὐμενείᾳ καὶ τρόπων χρηστότητι τὸ πήκοον ὁ βασιλεὺς ἴθυνε· θαυμαζόμενος μάλιστα, τι μεγαλοπρεπής τις ὢν καὶ ἀρχικὸν κεκτημένος φρόνημα, προσηνής τις ὢν καὶ ἀρχικὸν κεκτημένος δείκνυτο, προχείρως τοῖς χρῄζουσιν ἐπιδαψιλεύων ὸν ἔλεον [58] (66). Ἀλλὰ τότε μὲν, φιλοτησίαις καὶ B ἑτέρων ὁμίλλαις τὸν δῆμον φιλοφρονούμενος, κατὰ ὁ Βυζάντιον διεχείμαζε, καὶ τὸν τοῦ ἦρος καιρὸν ἐδέχετο, τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἑξασκῶν ὁσημέραι λογάς τὴν ἐνόπλιον κατὰ θάτερα δίνησιν καὶ τὴν παντοδαπὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν, ὁπόση παρὰ τὰς άχας (67) τοῖς ἀλκιμωτάτοις ἀνδράσιν ἐπινενόηται.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[58] ἔλεον. Vid. supra 59. D.

(66) Versus Phocyl. Poem. admonit. 21:
Ληρώσας σὸ χεῖρ' ἔλεον χρῄζοντι παράσχου.
e verbo ἐπιδαψιλεύω nota copiosa Hemsterhusii l Lucian. I. 452. Medium habet Leo 75. A.

(67) Addit Cedrenus eadem narrans II. 671. C. Joannem præfecisse copiis duces, ἐπὶ συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ στρατηγημάτων βεβοημένους. Sic enim legendum fide Codd. non στρατευμάτων.

LIBER OCTAVUS

ARGUMENTUM. — Joannes Tzimisces expeditionem contra Russos parat. Classis prope Constantinopolim istrata ad Istrum præmittitur (Cap. 1) Joannes, urbe relicta, castra ponit ad Adrianopolim. Oratio ejus ad uces exercitus (2). Iterum oratione animos eorum confirmat (3). Joannes in Bulgariam descendit. Prœum ad Præsthlabam (4) Præsthlaba oppugnata (5). Theodosii potissimum audacia expugnata. Rex Bularorum cum uxore et liberis captus (6). Postridie arx quoque vi capitur (7). Imperator Spheudosthlabo terum conditiones offert (8). Quibus spretis, cum exercitu progreditur; acies utrinque instruitur (9). rimum prœlium ad Dorystolum. Russi in oppidum se recipiunt (10).

[P. 70] α'. Τῆς δὲ χειμερινῆς κατηφείας (68) εἰς C αρινὴν αἰθρίαν μεταβαλούσης, τὸ σταυρικὸν σημεῖον ὀθὺς ἄρας ὁ βασιλεὺς, κατὰ τῶν Ταυροσκυθῶν πείγετο. Καὶ δῆτα τῶν ἀνακτόρων ἐξαναστὰς, τῷ οῦ Σωτῆρος Χριστοῦ κατὰ τὴν Χαλκῆν τιμωμένῳ

128 1. Hiberno squalore iu vernam mutato serenitatem, imperator, sublato statim crucis vexillo adversus Tauroscythas iter maturavit. Ita sacro limine egressus ad Servatoris Christi sacellum, quod in Chalce veneramur, Numen placaturus

C. B. HASII ANNOTATIONES.

(68) Satis haud liquet de constituendo anno exeditionis Tzimiscianæ contra Russos. In pactis erscriptis apud Nestor. V. 172. A legitur annus undi 6497, hoc est Chr. 971, ad quem item expeitionem referunt le Beau. *Hist. du Bas-Emp.* XVI. 79. A. Engel *Geschicte des Ungarischen Reichs* I. D 65. B. Baronius *Annal. Eccles.* XVI. 210. C. seuti, opinor, Cedrenum, qui innuere id videtur II. 71. C. Contra si verum est quod ait Leo 78. A. 'zimiscem altero principatus anno, mense Novemri, Theodoram duxisse (Leo 78. A.), cum coronatus it a. 969, d. xxv, Decembris, ipsis Christi natalius (supra 226. C.), matrimonium contrahere deuit a 971 vergente, ab urbe proficisci ante Pascha nni sequentis 972. (Leo 80 C). Præsthlabam exuguare feria quinta maxima, hoc est d. XIII. Aprilis ejusdem anni (Leo 83. A.), Pascha ibi celebrare (Leo 85. A.), postridie inde movere (Cedren. II. 674. B), primum prœlium ante Dorystolum facere die S. Georgii (Cedr. 675. D.), hoc est d. XXIII. April., debellare ibi d. Julii XXIV. (Leo 94. B. Le Beau die XXV. ait, *Hist*, XVI. 198. B.) Continuo post de compositione actum est, paxque ante finem Julii facta; ut ideo mensis, sive ad a. 971, sive ad a. 972 eum referas, conditionibus perscriptis pacis apud Nestor. *Annal.* V. 72. A. recte præfixus sit. Utcunque totum bellum Russicum quatuor circiter mensium spatio confectum videtur: ac miror Pagium initia belli ad a. 971 (Critic. IV. 28. A.). finem ad a. 973. (IV. 32. A.) referentem. Rebellio Leonis Curopalatæ in urbe (Leo 89. D.) pertinere videtur ad Maium vel Junium ejusdem anni, quo Russi debellati sunt.

accessit. Id oratorium angustum esse conspicatus, hominesque vix quindecim capere intus posse, flexo et difficili, labyrinthi tortuosi gurgustiive instar, ascensu, evestigio in majus sanctiusque a fundamentis **129** ædificari jussit, murorumque ambitum ipse figuravit: quem in eam, quæ adhuc videtur, speciem et amplitudinem velut aliquo afflatu divino solertia ejus et jussum excitavit. Inde in cœlestis Sapientiæ divinum atque illustre templum perrexit: ex quo, angelum dari sibi precatus, qui exercitui anteiret viamque dirigeret, in ædem Matris Dei in Blachernis cultam cum hymnorum cantu transit. Ibi quoque precibus divino numine rite placato, in palatium, quod ibidem est, ascendit, igniferas triremes inspecturus. Stabant ordinatim in sinu Bospori, ubi portus onerariarum tutus et tranquillus subest, molli flexu ad pontem usque flumenque, quod ibi in mare transit, pertinens. Triremium navigationem et certamen, usu militari atque ordine facta, ut spectavit imperator (erant autem navigia plus CCC, adjunctis actuariis et scaphis, quas nunc galeas et moneria vulgo vocant), remiges et propugnatores donativo auctos ad Istrum emisit ad trajectum fluminis asservandum, ut Scythis, si forte se fugæ darent, domum inque Cimmerium Bosporum renavigandi facultas auferretur. Istrum unum de fluviis perhibent ex Eden profluentibus, Phison cognomento: eum, ex Oriente ortum, rursus summa divini ædificatoris sapientia sub terram condi: post denuo e montibus Celticis **130** eructatum per Europam volvi, et, in quinque capita fissum, in Pontum influere, qui Euxinus nominatur. Alii Phisonen arbitrantur flumen quod Indiam intersecet, Gangem vulgo vocatum, ubi smaragdus lapis invenitur.

A σηκῷ πρόσεισι, τὸ Θεῖον ἐξευμενισόμενος. Ὁ ἀθρήσας ἐστενωμένον εὐκτήριον, μόλις που καὶδεκα χωρεῖν ἔνδου ἄνδρας δυνάμενον, σκολ καὶ δυσπρόσοδοὺ, ὡσεί τινα ἑλικοειδῆ λαβύρ χρησούγετον κεκτημένον τὴν ἄνοδον, ἐξαυτῆς ἐ λεύεται ἐς τὸ μεγαλειότερον καὶ εὐαγέστερο θρων τοῦτον οἰκοδομεῖν (69) [59], τῶν γείσων σχηματίσας, τὸν περίμετρον (70)· ὃν εἰς κάλλος, εἰς ὃ νῦν ὁρᾶται, καὶ μέγεθος ἡ ἐκεῖ ἐπιπνοίας τινὸς σπουδὴ καὶ ἐπίσκηψις ἤγειρεν. τεῦθεν εἰς τὸν θεῖον καὶ περίπυστον νεὼν τῆς Θεοῦ σοφίας ἀφικόμενος, ἄγγελόν τε αὐτῷ δοθ ἐξαιτησάμενος, προπορευόμενον τοῦ στρατοῦ (71) τὴν ὁδὸν κατευθύνοντα, εἰς τὸν ἐν [60] Βλαχε τιμώμενον τῆς Θεομήτορος οἶκον λιτανεύων ἐπε

B Κάνταῦθα δὲ ἱκετηρίαις τὸ Θεῖον, ὡς τὸ εἰκὸς ἱλεωσάμενος, ἄνεισιν ἐς τὰ ἑκεῖσε ἀνάκτορα, πυρφόρους τριήρεις ὀψόμενος, τακτικῶς πρὸς τὸ Βοσπόρου σαλευούσας προκόλπιον, ᾧ καὶ ἐπὶ ταῖς φορτίσι καθέστηκεν εὔορμον καὶ εὐγάλητο καμπὴν ἡμέρα μέχρι τῆς γεφύρας καὶ τοῦ κτ τῆς εἰσβάλλοντος ποταμοῦ ἐκτεινόμενον. Τ μετ' ἐμπειρίας καὶ κόσμου τῶν τριηρῶν ἐ καὶ ἅμιλλαν ὁ Βασιλεὺς θεασάμενος (ἐτύγχ ὑπὲρ τὰς τριακοσίας, συνάμα λέμβοις καὶ ἀκ ἃ νῦν γαλέας καὶ μονήρια κοινῶς ὀνομάζου φρονησάμενός τε τοὺς ἐρέτας καὶ τὸ περὶ στρατιωτικὸν [P. 80] ἀργυρίου διανομῇ. Ἴστρον ἐκπέμπει τὸν τούτου πόρον προσ ὡς μὴ ἑνὸν εἴη τοῖς Σκύθαις, ἐς τὴν σφ ἐκπλεῖν καὶ τὸν Κιμμέριον Βόσπορον, ἐ

C φυγὴν ἀποκλίνοιεν. Λέγεται δὲ τὸν Ἴστ ἐξ Ἐδὲμ ἐκπορευομένων εἶναι ποταμ κεκλημένου Φισῶν, ἐκ τῆς ἕω μὲν ἐκδ δυόμενόν τε κατὰ γῆν ἀμηχάνῳ τοῦ μ σοφίᾳ· καὶ αὖθις ἐκ τῶν Κελτικῶν ῥεῶν ἀναπιδύοντα, ἑλισσόμενόν τε διὰ τῆς Εὐρώπης, καὶ ἐ πέντε τεμνόμενον στόματα, τὸν ῥοῦν ἐσβάλλειν παρὰ τὸν Πόντον, ὃς Εὔξεινος ὀνομάζεται. Τινὲς δὲ Φισ τὸν τὴν Ἰνδικὴν τέμνοντα γῆν τυγχάνειν, ὃν καὶ Γάγγην κικλήσκειν εἰώθασι (72) παρ' ᾧ ἐξευρίσκετ ὁ σμάραγδος [61].

2. Triremes dum sic ad Istrum adnavigant,

β'. Ἀλλ' αἱ [62] μὲν τριήρεις τοῦτον τὸν τρό

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[59] αὐτὸ cod. Paulo post malim τὴν s. τὸ περίμετρον, et κάλλους — μεγέθους, aut τοῦτο τὸ κ. [60] ἐν cod. [61] σμάραγδος· Vid. Genes. II 12. [62] Ἀλλ' αἱ μέν. Ἀλλὰ μὲν cod.

(69) Vide Agathiam 152. B. de Justiniano, S. Sophiam a plebe succensam ædificante.

(70) Τὰ γείσα simpliciter *muri*: ut idem (opinor) supra 6 A. et 15 C. Proprie *suggrundia* significat: apud Agathiam 21. D. *antepagmentum*: sed Leonem non dubito suo more vocum proprias significationes miscuisse. Vide de hoc vocabulo erudite a Schneidero disputata Lexic. 254. C. item Salmas. Ad Hist. August. 405. C. et Hugon. Grot. Annotat. in libros Evangel. 507. B. De templo Servatoris in Chalce copiose Anonymus De antiq. Constantinop. Banduri I. 10. D. ubi narratur, imp. eo detulisse ἀπὸ τοῦ ταξειδίου, *ex bellica expeditione* (vide supra 215.), Berytensem Servatoris crucifixi imaginem.

(71) Sic Mauricius imp. in expeditionem profe-

D cturus, more antiquo vel incubavit (ut dicebant teres) Numini. Theophylactus Simocatta Hist. 140. D. Τυχεῖν δὲ γλιχόμενος καὶ θείας τινὸς ἐπ οπτίας συστρατευσαμένης αὐτῷ [l. συστρατευσαμ αὐτῷ], ἐπὶ τὸ μέγα τῆς θρησκείας κατεπεννυχ τέμενος — καὶ τῆς θεανδρικῆς μετελάγχανε παν σίων [l. πανδαισίας]. Προπορεύομαι esi ex Agath 93. C. 126. D.

(72) Ex vulgata tunc opinione. Alcimus Avitus initio mundi 290:

Quartus Phison erit, quem possidet India Ganges
Motus odorifero quoties qui vertice crevit,
Deciduas pulchro quas spargunt flumina luco
Prælambens furatur opes, et gurgite nostrum
Ducit in exsilium.

ἰ τὸν Ἴστρον ἀνήχθησαν. Ἰωάννης δὲ ὁ αὐτοκρά- A Joannes imp. ab urbe profectus, Adrianopolim om-
ωρ, τοῦ Βυζαντίου ἀπάρας (73), ἐς τὴν Ἀνδριανοῦ σὺν nibus copiis venit. Hoc oppidum ab Oreste Aga-
ντὶ τῷ στρατεύματι παραγίνεται. Ἦν Ὀρέστην memnonis F. cum post Clytæmnestræ matris cædem
σὶ πολίσαι τον τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτε τὸν πλάνον in errore substitisset, conditum esse demonstrant:
έστη μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Κλυταιμνήστρας, τῆς inde prius Orestiadem appellatum fuisse. Posterius
ας μητρός· ἐξ ἐκείνου τε Ὀρεστιάδα κεκλῆσθαι Adrianum Cæsarem, cum Scythis bellantem, situ
πρότερον· Ἀνδριανὸν δὲ αὖθις τὸν αὐτοκράτορα, loci captum, propugnaculis firmis communisse,
ύθαις μαχώμενον, ἑλῶναί τε τῇ θέσει τῆς χώρας, atque Adrianopolim nominasse. Eo postquam im-
ἰ ταύτην ἔχυροῖς περιβόλοις τειχίσαι, καὶ Ἀδρια- perator pervenit, ab exploratoribus certior factus
ὸ ὀνομάσαι. Ἐνταῦθα δὲ [63] ὁ βασιλεὺς ἀφικόμενος, est, tramites in Mœsiam agentes, difficiles illos
κμάθων τε πρὸς τῶν σκοπῶν, ὡς ἐπάγουσαι εἰς quidem et perangustos, quos inde Clisuras, quod
ν τῶν Μυσῶν δυσέμβολοι καὶ ἐστενωμένοι ἀταρ- quasi clausi sint, vocant, a Scythis minime cus-
οὶ, ἃς καὶ Κλεισούρας (74), διὰ τὸ οἱονεὶ κατακε- todiri. Quare convocatis centurionibus et tribunis
ῖσθαι, κατονομάζουσι παρὰ τῶν Σκυθῶν οὐ παρα- in hunc est modum locutus: « Existimabam, com-
λάττονται, τοὺς λοχαγοὺς καὶ ταξιάρχους συναγηο- militones, Scythas, nostrum ad ipsos adventum
ας, ἔλεξε τοιάδε· « Ἡμὴν μέν, ὦ συστρατιῶται, B jamdiu exspectantes, omni opera opportunitates
ύθας τὴν ἡμετεραν ὡς αὐτοὺς ἐκ πολλοῦ προσδο- angustiasque saltuum et varium septis vallisque
ντας ἄφιξιν, παντὶ σθένει τὰ ἐπικαιρότατα καὶ interclusisse, ne sine difficultate ultra progredi
ενώτατα, δυσπρόσοδά τε, τῶν ἀταρπιτῶν, θρίγ- possemus. Nunc, quandoquidem divini Paschatis
ἰς τισι καὶ ἑρκίοις συγκλεῖσαι, ὡς μὴ εὐπετῶς adventus in causa illis fuit, quo minus præseptis
ἶν εἴη εἰς τὰ πρόσω εἰσιτητέα. Ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ **131** itineribus transitum nostrorum prohiberent,
ου Πάσχα ἐπέλευσις ἔσφηλε τούτους, προκατα- minime arbitrati, nos, relictis quæ magnum festum
αλίσασθαι τὰς ὁδοὺς καὶ ἀπεῖρξαι τὴν ἡμῶν πάρ- consequantur lustrationibus, pompis, lautitiis,
ον, μὴ πεισθέντας, ὡς καταλιπόντες ἡμεῖς τὰ τῇ με- ludis, ad belli labores molestiasque conversum iri,
λλῃ ἑφεπόμενα, λαμπροφορίας, καὶ προόδους. videtur mihi quidem optimum factu, oblata facul-
ἰ τρυφὰς, καὶ θέατρα, περὶ πόνους καὶ ταλαιπω- tate confestim uti, priusque armis confestim captis
ας πολέμων ἐναποκλίνομεν, δοκεῖ μοι ἄριστα πράξειν angustias transmittere, quam Tauroscythæ, adventu
ἑξαυτῆς ἁρπάσωμεν τὸν καιρὸν, καὶ ὡς ἔχομεν nostro cognito, vi saltus obtineant. Quod si præ-
χους ἐνσκευασάμενοι (75), τὴν ἐστενωμένην ὁδὸν ripimus locorum periculosorum transitum, inopi-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[63] δέ. Fort. δή.

(73) Cedren. II. 671. D. συνταξάμενος τοῖς πολί- C εἰκένα τοῦ Δημιουργοῦ ἐνσκευάζεται. 2.) Ab hac pri-
ας, quod vertit Xylander, *relictis ad cives mandatis*. Sed συντάσσεσθαι est *valedicere*, ut exemplis ma significatione fluxit altera, *assumo*, *induo* simpli-
monstraverunt Ducangius Glossar. II. 1487. D. citer, ut non necessario scenicum insolitumve sit
ultique alii. quod induatur. Philo De somniis 872. A. σωφροσύνην
(74) Vide loca collecta a Ducangio Notis ad Ann. καὶ εὐσέβειαν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἐνεσκευασμένῳ.
omn. 300. D. Plutarchus de orac. defect. 431. C. ψυχὴν ἐνεσκευ-
(75) Quæ de usu verbi ἐνσκευάζομαι (activum ασμένην σῶμα, *animum corpore amictum*. S. Gre-
σκευάζω latius patet) passim apud bonos potissi- gor. Nyss. Oratione in XL. Mart. III. 205. B. τὴν
ium scriptores observavi, paulo dilucidius hic παν οπλίαν ἐνσκευαζόμενοι. 3.) Tertia significatio,
xplanabo: 1.) Primaria haud dubie vis est. *adorno*, *molior*, præsertim insidiose, haud scio an
κευὴν, h. e. *ornatum*, aut *vestitum*, scenicum præ- a nullo magis frequentetur quam a Josepho. Velut
ertim aut insolentem, *assumo* aut *induo*. Plato De bello Jud. 712. E. ἐκ διαβολῶν, ἃς οἱ πονηροὶ
riton. I. 53. D. σκευὴν τέ περιθέμενος, ἢ τῶν κατὰ τὸ βασίλειον ἐνεσκευάσαντο 751. C διαβολὰς δὲ κατὰ τῶν ἀδελφῶν ποικίλας ἐνσκευαζόμενος
φθέραν λαβὼν, ἢ ἄλλα, οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζε- 770. C. τηλικοῦτον μῦσος ἐνσκευαζόμενον. Vide quo-
θαι οἱ ἀποδιδράσκοντες. Qus sensu tum ab aliis que 771. E. et 810. E. Quibus in locis omnibus
dhibitum video, velut ab Artemidoro Onirocr. 84. significat idem quod σκευωρῶ, quod legitur Anti-
. βαρβαρικὴν δὲ ἐσθῆτα ἔχειν ἐνεσκευασμένην ἢ quit 574. B. De bello Jud. 767. et 771. F. Est ubi
hilone De temulent. 187. E. De mercede meretri- reddas, *fingo crimina*, ut de bello Jud. 750. C. ἄλλα
is non accipienda 668, C. Legat. ad Caium 678. C. D τε πολλὰ πρὸς τὸ πιθανὸν ἐνσκευαζόμενα. 4.) Ex hac
um in primis a Plutarcho Comparat. Sertorii et significatione, *adorno*, manavit alia, *paro me* ad
umenis 569. D. τοῖς δὲ τῶν βαρβάρων [nempe agendum, *accingor*. Sic interpretandum apud Leo-
πλοις καὶ ἐσθῆσιν] ἐνεσκευασμένους· et Othone nem tum hoc loco, tum 99. B. et 106. B. in Longo
069. D. ἀναξυρίσι καὶ χειρῖσιν ἐνεσκευασμένος. Ut quoque Pastoral. 183 C. ἔωθεν οὖν ἐνσκευασάμε-
ere velim apud eumdem, Agide et Cleom. 822. C. νοι, Jungermannus recte vertit, *primo diluculo ac-*
ετὰ τῶν φίλων ἐξεπήδησεν, ἐξεσκευασμένων ὁρμῶς, *cincti*: et apud Methodium Conv. decem virg. 204.
egere ἐνεσκευασμένων. Ἐσκευάζομαι enim cum B. καρτερῶς ἐνσκευάσασθε πρὸς τὴν μάχην, Leo
pud Plutarchum omnino extra hunc locum non Allatius, *viriliter — ad pugnam accingamini*. Active
eperitur, tum apud reliquos certe non hac signifi- usurpat Leo 100. C δῶρα ἐνσκευασάμενος, ubi so-
ationc. Notanda præterea constructio ἐνσκευάζε- nare videtur *convaso*, ut Terentiano verbo utar, hoc
θαι εἴς τι, *sumpta veste se similem alicui reddere*, est, *inter snrcinas aufero*, *tollo*. Mire apud Plutar-
ich. *in jemanden verkleiden*, apud Porphyr De phy chum in Sylla 468. B. pro διασκευάζω adhiberi, si-
ica fabular. explicat. 117. A. ὁ μὲν ἱεροφάντης εἰς gnificareque *interpono*, *retracto*, Τυραννίωνα τὸν

niantesque illos adorimur, spe ducor (pace numinis dixerim), primo impetu vel Præsthlabam oppidum Mœsorum regiam, teneri posse : unde ultra progressi vesaniam Russicam facile comprimemus. »

3. Hæc imperator cum diceret, magistris militiæ tribunisque militum oratio ejus intempestivæ fiduciæ audaciæque plena visa est, temere in factum demens erumpentis, quod imprudenter Romanas copias saltuoso arduoque itinere externam in terram traducere suaderet. Quare, cum aliquandiu conticuissent, instaurato sermone imperator indignans, « In dimicationes, » inquit, « ita venire, ut minus judicio quam impetu et temeritate ducare, id quanta pericula afferre soleat quamque insanabiles plagas, cognitum et ipse habeo, e pueritia in præliis versatus, palmasque non unas, quod scire vos arbitror, et victorias consecutus. Sed quando fortuna, in 132 novaculæ acie constituta, ad arbitrium agere non permittit, tunc audacter arrepta illa rem geri oportere, id ne ipsi quidem, opinor, negabitis, qui magnam peritiam ex incerto ancipitique bellorum eventu collegistis. Quare, si quid mihi creditis meliora suadenti, dum Scythæ desidiæ se dant, necdum de adventu nostro cognorunt, rapiamus occasionem, et transitum faucium victoria consequetur. Nam, si intellexerint nos transmittere velle, superque angustiis infesta acie constiterint, vereor ut exitum optabilem res habeat, neve in discrimen potius difficultatemque summam adducatur. Proinde facile ut fortem animum habeatis, reputantesque Romanos vos esse, qui adversarios omnes olim armis subegerint, cito sequimini, virtutem vestram factis declarantes. »

4. Hac habita oratione, insigni armatura munitus, insessoque generoso atque acri equo, lanceam prælongam humero gerens, viæ se dedit, præeuntem habens immortalium, quo vocant, egregie loricatam cohortem : pone sequebantur legionariorum fortissimorum millia quinque et decem, equitum tredecim millia. Reliquus exercitus cum impedimentis et calonibus, helepoles et cujusque modi machinas vehens, lento gressu retro sequebatur,

A παροδεύσωμεν, πρὸ τοῦ Ταυροσκύθας αἰσθέσθαι ἡμῶν ἔφοδον, καὶ εἰς ἀλκὴν κατὰ τὰς δυ[ν]ατὰς ὁρμῆσαι. Εἰ γὰρ προτερήσομεν τὴν τῶν ἐπιτειχίων διάβασιν, καὶ ἀπροσδόκητι τούτοις προσχωρήσομεν [64], οἶμαι (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσθω), [P. 81] αὐτοβοεὶ καὶ τὴν πόλιν Πραισθλάβαν αἱρήσειν, ἣ Μυσοῖς ἐστι βασίλεια· κἀκεῖθεν ὁρμώμενοι, ῥᾷστα τὴν Ῥωσινὴν ἀπόνοιαν καταγωνισόμεθα. »

γ'. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ βασιλεύς, τοῖς στρατηγοῖς καὶ ταξιάρχοις ἄκαιρος ἐδόκει τε ῥηθέντα τόλμα, καὶ τηνάλλως θράσος ἐς ἀπ[ρ]έκπιπτον ἀλόγιστον, ἀπερισκέπτως τὴν Ῥωμ[α]ίων δύναμιν διὰ σηραγγώδους καὶ κρημνώδους ὁδοῦ [ἐ]βάζειν ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς προτρεπόμενα. Ἐφ' [ὅ]σον οὖν χρόνον σιωπώντων αὐτῶν, ἀναλαβὼν αὖθ[ις] ἀνοιδήσας ὁ αὐτοκράτωρ φησίν· « Ὅτι μὲν [ἀ]λελογισμένως παρὰ τοὺς πολέμους [65] χωρεῖν, [κ]αὐθαδῶς καὶ θρασέως, κίνδυνον εἴωθεν ὡς μ[ά]προξενεῖν καὶ πανολεθρίαν ἀνήκεστον, ἐπίστα[μ]αὐτὸς, ἐκ νεότητος ταῖς μάχαις ἀναστραφεὶς [66] καὶ πολλὰ τρόπαια, καθὼς ἴστε, καὶ νίκας ἐ[κ]σάμενος. Ὅτι δὲ, ἐν οἷς ὁ καιρὸς, ὡς ἐπὶ [τ]ἀκμῆς ἑστηκὼς, μὴ κατὰ γνώμην χρῆσθα[ι] πράγμασι δίδωσι, δεῖ που τοῦτον προαρπάζ[ειν] τὰ οἰκεῖα εὖ τίθεσθαι, συνθησεσθαί μοι δο[κῶ] αὐτοὺς, ἐμπειρίαν πολλὴν ἀναλεξαμένους [ἐκ] ἀλλεπαλλήλου καὶ ἑτεροκλινοῦς τῶν πολέμ[ων] Εἴ τι οὖν μοι πείθεσθε τὰ λῴονα συμβο[υ]ξέως οἱ Σκύθαι πρὸς ῥᾳστώνην ἀναπεπτώκασι, τὴν ἡμῶν αἰσθόμενοι ἄφιξιν ἁρπάσωμεν τὸ [ἐ]καὶ ἡ νίκη τῇ διαβάσει τῆς κλεισούρας συν[ε]γὰρ διαβησείοντας ἡμᾶς αἴσθοιντο, καὶ εἰς [φ]λον ἐπὶ τῶν στενωπῶν ἀντιτάξοιντο φάλ[αγ]εἰς καλὸν ἡμῖν τελευτήσει τὰ πράγματ[α], [ἐ]ἀπορίαν καὶ ἀμηχανίαν δεινήν. Κ[α]τοὺς θυμοὺς, καὶ λογισάμενοι, ὅτι Ῥωμ[α]ἐστε (77) οἱ τὸ ἀντίξουν ἅπαν τὸ πρόσ[θ]καταστρεφόμενοι, ἕπεσθε τὴν ταχίστην, τ[ὴ]ἀρετὴν ἐπὶ τῶν ἔργων ἐπιδεικνύμενοι. »

ὃ'. Ταῦτα εἰπὼν, καὶ ἀριπρεπεῖ πάντ[ω]ὁπλισθεὶς, ἐφ' ἵππου τε γαύρου καὶ σοβαροῦ ἐπ[ι]καὶ δόρυ ἐπωμισάμενος μήκιστον, ἀπῄρχετ[ο] ὁδοῦ, προπορευομένην (78) ἔχων τὴν τῶν λεγ[ο]Ἀθανάτων φάλαγγα, τεθωρακισμένην ἐπι[τ]εἵποντο δὲ αὐτῷ ὁπλῖται μὲν τῶν ἀλκιμωτάτω[ν] τοῖς μυρίοις πεντακισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ μύρ[ιοι] τρισχίλοι (79). Τὸ δὲ λοιπὸν στρατιωτικὸν με[τὰ] D θητικοῦ (80), φέρον τὰς ἑλεπόλεις καὶ τὰς πα[ντ]

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[64] προσβάλωμεν. Nota hic aoristum subjunct. pro futuro. [65] Fort. πολεμίους. [66] ἀναστραφεῖς. Sic [67] Fort. ἀνατραφεὶς, innutritus. [67] ξυροῖς cod.

γραμματικὸν ἐνσκευάσασθαι τὰ πολλὰ (si modo locus est sanus), jam animadvertit summus vir Coratiis ad Vitas parallel. III. 158.

(76) Legendum proposui in ora ἀνατραφεῖς· confer 27 B.

(77) Ἅτε δὴ Ῥωμαῖοί γε ὄντες scripserat Agathias 16. A.

(78) Hæc usque ad vb. ὑπονοιαν Conbefisius vertit ap. Pag. IV. 28.

(70) Cedren. II. 672. A Ἱππεῖς δὲ εἰς τετραιοχιλίους· neque in hoc quidem variant Codices. Co[n]befisii prava versio vocum præcedentium : *millia supra quingentos* in Schloezeri Nestor *Russische Annalen in ihrer Grundsprache* V. 15[1] se transfudit. ubi tota Leonis de bello Ru[s]narratio ex Criticis Pagi p. 151. — 177. repetit[a] Apud Cedren. paulo post, II. 672 B. lin. 4. [ἐ]λάδε, l ἐνέβαλε.

(80) Vox θητικὸν ex Agathia 130. D.

ὰς μηχανὰς. βάδην ἐξόπισθεν εἵπετο, ἅμα τῷ προέδρῳ Βασιλείῳ, ᾧ τὴν τούτων ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε πρόνοιαν. Ἐπεὶ δὲ τοὺς ἐπισφαλεῖς καὶ κρημνώδεις ὅπους διώδευε (81) παρὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν [68], τὸ ὄντονον ἐπισχὼν τῆς πορείας, ἐπί τινος, ἐχυροῦ ηλόφου (82) ἐκ τοῦ [P. 82] θατέρου μέρους παῤῥέοντα [69] ἔχοντος ποταμὸν, ὑδάτων πληθώραν παγγελλόμενον [70], τήν τε ἵππον καὶ τὸν στρατὸν ανέπαυσεν. Ἄρτι δὲ σταθηρὰς ἡμέρας ἀπαυγαζούης, διαναστὰς καὶ ἐς βαθείας φάλαγγας διατάξας στράτευμα, τὴν ἐπὶ Πραισθλάβας ᾖει, θαμινὰ τὰς λπιγγας τὸ ἐνυάλιον ἐγκελευσάμενος ἐπηχεῖν, λαλάζειν τε τὰ κύμβαλα, καὶ τὰ τύμπανα παταγεῖν [71]. ντεῦθεν βοή τις ἄῤῥητος ἀνεδίδοτο, συνεπηχούνων τοῖς τυμπάνοις τῶν ἐκεῖσε ὀρέων (83), καὶ τικτυπούντων τῶν ὅπλων, καὶ τῶν ἵππων χρεμεζόντων, τῶν τε ἀνδρῶν ἀλλήλοις ἐκβοώντων καὶ ὸς τὴν μάχην ἐπιῤῥωννύντων, ὡς τὸ εἰκός. κυροσκύθας δὲ, τὴν τοῦ στρατοπέδου μετ' ἐμπειας ὡς αὐτοὺς ἀθρήσαντας [72] ἐπεξέλασιν, ἀμηχανίᾳ εἰ δέος ἥρει, τῷ ἀπροσδοκήτῳ καταπλαγέντας τοῦ ράγματος· Ἀλλὰ καὶ ὥς σπουδῇ τὰ ὅπλα ἁρπάσανς, καὶ τοὺς θυρεοὺς ἐπωμισάμενοι (ἐρυμνοὶ δὲ τοι, καὶ ἐς τὸ ἀσφαλὲς ποδήρεις ἐξειργασμένοι εποίηνται), ἐς καρτερὸν ἀντικαταστάντες συνασπιμὸν [73], ἐπὶ τὸ πρὸ τοῦ ἄστεος ἱππήλατον πεδίον ωμαίοις ἀντεπῆεσαν, δίκην θηρίων βρυχώμενοι, καὶ κινὴν καὶ ἀλλόκοτον προϊέμενοι ὠρυγήν. Ῥωμαῖοι , συμβαλόντες αὐτοὶς, ἐῤῥωμένως ἐμάχοντο, καὶ ἵα πολέμων ἔργα εἰργάζοντο, τῆς μάχης ἰσοπαλοῦς μφοτέροις γεγενημένης. Ἐνταῦθα τοῖς ἀθανάτοις ὁ κσιλεὺς κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Σκυθῶν κέρας μετὰ ὁμης εἰσβάλλειν ἐγκελεύεται. Οἱ δὲ, προβαλόντες ὺς ἄκοντας, καὶ σφοδρῶς τοῖς μύωψι τοὺς ἵππους ντρίσαντες, κατὰ τούτων ἤλαυνον. Σκύθαι δὲ, ἅτε ζέταιροι χρηματίζοντες· οὐδὲ γὰρ ἀφ' ἵππων εἰθισμένον ἐστὶν αὐτοῖς ἀγωνίζεσθαι, ὅτι μηδὲ πρὸς ῦτο γυμνάζονται· οὐχ ὑπήνεγκαν τὸν τῶν Ῥωμαίων δορατισμὸν, ἀλλ' ἐκκλίναντες εἰς φυγὴν, ἐπὶ ν τοῦ ἄστεος περίβολον συνελείοντο· οὓς ἐπισπόμενοι Ῥωμαῖοι ἀνηλεῶς ἔκτεινον. Φασὶ γὰρ παρὰ ιυτην τὴν προσβολὴν ὀκτα κισχιλίους πρὸς τοὶς πεντακοσίοις ἀναιρεθῆναι Σκυθῶν.

ε'. Οἱ δὲ περιλειφθέντες, ἐπεὶ πρὸς τὸ ἄστυ συνλείσθησαν, ἐκ τῶν ἐπάλξεων ἄνωθεν ἐῤῥωμένως κροβολίζοντο· Τηνικαῦτα λέγεται καὶ τὸν Πατρίκιον

A cum Basilio præside, cui imperator horum curam commiserat, Ita, ubi præter omnium opinionem periculosa et prærupta loca transiverat, itinere raptim **133** confecto substitit; inque colle natura munito, qui ab utroque latere habebat præterlabensco piamque aquarum præbens flumen, equitatum et milites ab itinere refecit. Postero die de multa luce movet castra, et, exercitu in profundas phalanges disposito, Præsthlabam contendit. Lituis frequenter classicum concini, cymbala percuti, tympana pulsari imperat. Tum ineffabili fremitu cuncta retonant. Admurmurant tympanis juga regionis, concrepant arma, hinniunt equi, conclamant milites, seque ad prælium de more incitant. Tauroscythas, exercitum cum usu militari adventantem conspicatos cum res præter opinionem B accidisset, dubitatio timorque tenuit. Arma nihilominus celeriter ceperunt, scutisque in humeros sublatis (ea autem et perfirma sunt, et, quo melius tegant, ad pedes pertinent), conferta acie in equitabili ante oppidum planitie Romanis obviam se obtulerunt, belluarum ritu rugientes, sublato absono vastoque ululatu. Prælio commisso fortiter pugnant nostri, facinora bellica mirabilia efficiunt. Cum diutius pari Marte dimicaretur, imperator Immortales sinistrum Scytharum cornu cursu incitato adoriri jubet. Hi, equos calcaribus incendentes, lanceis infestis **134** in hostes se permittunt. Quorum cuspides cum Scythæ, ut pedites, sustinere non possent: neque enim præliandi ex equis consuetudinem habent, neque ea in re exercentur: C fugæ se mandant, inque oppidi mœnia se concludunt: quos insecuti Romani nulla misericordia conciderunt. Hæc impressione interfectos esse aiunt Scythas octies mille quingentos.

5. Qui superfuerant, ii in oppidum inclusi e muris deque loco superiore telis conjectis fortiter resistebant. Eodem tempore Calocyrem Patricium

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[68] ὑπόνοιαν. Nota voces πρόνοιαν et ὑπόνοιαν mire vicinas, ob negligentiam vel inopiam scriptoris. [69] παραῤῥέοντος cod. [70] ἐπαγγελλόμενος cod. [71] παταγεῖν. Vid. supra 22. B. [72] ἀθρήσαντας. Inde irmatur conjectura mea supra 66. C. [73] συνασπισμῷ cod.

(81) Imitatur Leo toto hoc capite Agathiæ narrationem 124. C. D. de Romanis montem regioni lisimianorum objectum nemine obsistente superantibus.

(82) Credendum, Tzimiscem Andrinopoli profectum per Hæmum in Panysi convallem se demisisse ibi erat civitas Probati, cujus frequens mentio in ita ms. (opinor) S. Evaresti, circa a. 844. cum egatis Theodoræ Augustæ eas ipsas partes lustraris. De quo inter alia hæc in Cod. Reg. sæc X: αὶ ὡς πρός τι πολίχνιον Θρᾳκικὸν Προβάτου λεγόενον παρεγένοντο τοὺς πόνους διαναπαύσοντες, πυνάνεταί τινας ὁ Εὐάρεστος ἄνδρας εὐλαβείᾳ συζῶν- D τας καὶ τὸν ἐρημικὸν βίον ἀσπαζομένους, ἐν τοῖς πλησιάζουσι χώροις ὑτάρχειν ἐν τόπῳ λεγομένῳ Σκοπέλῳ. Quæ ideo hic pono, quod Le Quien Orient. Christ. I. 1185. B. præter unam episcopi subscriptionem nullam hujus civitatis occurrere mentionem putat. De Scopelo idem ibid. 1185. D.

(83) Velut Turcis Cantacuzeno imp. auxiliantibus, apud Nicæphor. Gregor. Histor. II. 457. A. Ἐπεὶ δὲ καὶ τοῖς τῶν σαλπίγγων τε καὶ τῶν τυμπάνων κρότοις συνανεκίρνατο καὶ ἡ τοῖς βαρβάροις — ἠλικιῶτις κλαγγὴ, κ. τ. λ. Expressit Leo hic quoque Agathiam 102. B.

[illegible] 835 [illegible]

[illegible] Ἰσαάκιος [illegible] Ῥωμαίων [illegible] Μεσοπόταμον [illegible] ἑτέραν [illegible] Ἰσαάκιος [illegible] Ῥωμαίων [illegible] Μεσοπόταμον [illegible] ἑτέραν [illegible] Ῥωμαίων

ις, ᾧ Θεοδόσιος ὄνομα, Μεσονύκτης ἐπίκλησις, A manu gladio, altera scuto supra caput sublato, ne
ιτέρᾳ μὲν τὸ ξίφος σπάσάμενος, τῇ λαιᾷ δὲ τὴν a Scythis missilibus dejectis feriretur, per scalam
πίδα ὑπὲρ κεφαλὴν ἀνατείνας, ὡς μὴ βάλλοιτο ascendit: cumque ad pinnas appropinquasset, Scy-
ωθεν παρὰ τῶν Σκυθῶν, διὰ τῆς κλίμακος ἀνει- tham prospicientem seque hasta repellentem appe-
ν· ἀγχοῦ δὲ γενόμενος τῆς ἐπάλξεως, κατατοχή- tens in cervicem percussit, ut abscisum ejus caput
ς [76] τοῦ προκύπτοντος Σκύθου καὶ τοῦτον ἀμυνο- 136 una cum casside extra muros in terram pro-
ένου τῷ ὁράτι, παίει κατὰ τοῦ τένοντος· ἀπαραχ- volveretur. Qua nova re oblata succlamant Romani,
ῖσα [77] δὲ ἡ κεφαλὴ σὺν τῇ κόρυθι ἔξω τειχῶν πρὸς primique ascendentis virtutem æmulati crebri per
κρος ἐσφαιρίζετο· Ῥωμαῖοι δὲ τῷ καινῷ τοῦ scalas nituntur. Interim Mesonyctes in murum
ήματος ἐπηλάλαξαν, καὶ συχνοὶ τοῦ πρώτως ἀνελ- emergens, fastigii compos factus, Russos propu-
ντος τόλμαν ζηλώσαντες, διὰ τῶν κλιμάκων ἀνέ- gnantes quamplures circumquaque obtruncatos de
ον. Ὁ δὲ Μεσονύκτης, ἐπεὶ τοῦ τείχους ἐπέβη, muro præcipitavit. Ita cum multi celeriter undique
ὶ τῆς ἐπάλξεως ἐγκρατὴς ἐξεγένετο, πλείστους munitiones ascendissent, omnique vi hostes conci-
ν ἀμυνομένων Ῥῶς ἐπιστροφάδην πλήττων τῶν derent, Scythæ relictis mœnibus in aulam regiam
ιχῶν κατεκρήμνιζε. Θᾶττον δὲ συχνῶν [P. 84] muro firmo circumdatam, ubi thesauri Mœsorum
σταχοῦ τῶν περιβόλων ἀνελθόντων, καὶ παντὶ B asservabantur, turpiter sunt compulsi, portula una
ένει τοὺς ἐναντίους ἀποσφαττόντων, τὰς ἐπάλξεις ibi aperta relicta. Dum hæc geruntur extra muros
ταλιπόντες οἱ Σκύθαι, εἰς τὴν βασίλειον αὐλήν, circumfusa Romanorum copia, cardinibus repagu-
ιχίον ἐχυρὸν κεκτημένην, ἐν ᾗ καὶ ὁ πλοῦτος Mυ- lisque portarum excisis ac perfractis, in oppidum
ῶν, ἐναπέκειτο, ἀκλεῶς συνώσθησαν, πυλίδα μίαν se intulit, ingentemque Scytharum stragem fecit.
ερφγμένην παραλιπόντες. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐδρᾶτο, Eodem tempore Borim Mœsorum regem, rufa ac
ἔξω τειχῶν ὁρμωμένη τῶν Ῥωμαίων πληθὺς, τοὺς densa barba insignem, una cum uxore duobusque
κροὺς τῶν πυλῶν καὶ μοχλοὺς διακόψασα καὶ συν- infantibus comprehensum ad imperatoremque ad-
ρίψασα, ἔνδον εἰσῄει τοῦ ἄστεος, ἀμύθητον φόνον ductum esse aiunt: quem ille receptum honore ha-
ὑτουργήσασα τῶν Σκυθῶν. Τότε δὴ καὶ Βορὴν (88) buit, principemque Bulgarorum appellavit, venisse
υλληφθῆναι λέγεται, τῶν Μυσῶν βασιλέα, σὺν γυ- se testatus ad ulciscendas Mœsorum injurias a
αικὶ καὶ δυσὶ νηπίοις, οὕτω [78] πυρσοῖς τὴν γένυν Scythis acceptas.
ειριπυκάζοντα, καὶ προσαχθῆναι τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ, τοῦτον δεξάμενος, διὰ τιμῆς ἦγε, κοίρανον Βουλγάρων ἀπο-
αλῶν, φάσκων τε, ἥκειν Μυσοῖς τιμωρήσων, δεινὰ πεπονθόσι πρὸς τῶν Σκυθῶν.

ζ. Ῥωμαῖοι δὲ, ἅπαξ (89) ἐμπελασθέντες τῷ C 7. Romani, semel in oppidum illati, per angipor-
στει, ἐχώρουν διὰ τῶν στενωπῶν [79], τοὺς μὲν δυσ- tus se effuderunt, ad cædem hostium bonorumque

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[76] κατατοχήσας. Sic cod., et statim post, Σκυθοῦ. [77] ἀπαβράχθεῖσα cod. [78] οὕτω. Sic cod. Fort. οὕπω
στενωπῶν. Vid supra 15. D.

nnis in clausula periodi repetitionibus: malim, *re-
ersionibus*, sive *ad extremum conversionibus:* sic
ium vocant rhetores Latini figuram verborum, qua
i postremum verbum identidem revertimur: *Pæ-
os pop. Romanus justitia vicit, armis vicit, libera-
tate vicit*: vide Cicer. De orat. III. 54. quæ eadem
gura ab Aquila Romano De figur sent. ed Ruhnk.
78. A. ἀντιστροφὴ vocatur, a Rutilio Lupo De figu-
is 30. A. ἐπιφορά. Vide Ernesti Lex. techn. Latin.
7. B. Ita non audiendus Cannartus Compendio D
hetor. 6. A. ubi ait: Ἐπιστροφὴ *est, cum similis
ictionum sonus sæpius in eosdem fines extremos con-
ertitur: quo pertinent* ὁμοιόπτωτον, ὁμοιοτέλευτον,
υμπλοκὴ, ἀντιστροφὴ *et* ἐπιμονή. Nam ἀντιστροφὴν
ἐπιστροφὴν synonyma esse in confesso est:
πιμονὴ quam *commorationem in una re* vocat Cic.
e orat. III. 52 ab ἐπιστροφῇ prorsus aliena est:
eque magis reliquæ tres figuræ a rhetore omnino
llo ad genus ἐπιστροφῆς referuntur. Tralatione
orro apud Patres ex usu hellenistico (vid. Schleus-
er. Lex. in Nov. Test. I 881. A.) ἐπιστροφὴ *pæ-
ιtentiam* denotat. significatione neque a Ducangio
ιemorata, neque a Suicero Thes. Eccles. Latini
ræcipitato imperio eodem figura *conversionem* vo-
ant. Avitus de laude virgin. 149:

. . . . . *conversio fratrum,*

Exemplo debenda pio, te respicit, auctor.

Inde ea vox in linguas nationum Latinarum, quæ hodie in Europa supersunt, permanavit. Est igitur hodie in Europa supersunt, permanavit. Est igitur ἐπιστρ. apud scriptores ecclesiasticos fere idem quod μετάνοια et μεταμέλεια. S. Gregorius Nyss. De pœnitent. III. 167 D. τὸν Ἰωάννην μετανοίας κήρυκα, μεταμελείας εἰσηγητὴν, καὶ πάντας — προφήτας, ἐπιστροφῆς διδασκάλους. Ultima versa a Francisco Zino: *qui docerent homines, ut ad meliorem frugem sese converterent.* Reperitur ibidem 173. B. ὁ τῆς ἐπιστροφῆς δεόμενος· apudque S. Joann. Chrysot. Orat. tertia statuar. VI. 480. 16.486. 4. Item explicatur per μετάνοια apud Eusebium Caten. in Psalm. I. 116. B. alibique locis innumeris. In Heronis Belopoeic. 127. C. τὴν ἐπιστροφὴν καὶ τάσιν τῶν νεύρων· et ibid. ἡ C. ἐπιστροφὴ τῆς ἐπιζυγίδος, in tanta argumenti difficultate (agitur de gastraphe a) tamque corrupto textu, quid sit difficilius intelligitur. Editio Regia semel *intorsio* exponit, iterum *conversio*. Malim *flexionem*, vel *reflexum*, quo sensu sæpius reperitur apud geometras et mathematicos. Velut in una Geographia Ptolemæi 64. C. 63. B. 81. A. 107. A. 118. B. 122. B 123. A. 138. A. B. 148. A. 152. A. 177. C. 183. B. 184. A.

(88) Sic Leo hic et 98. B. Βορίσην Scylitz. ms. et Cedr. II. 646. C. 666. B. 673. C. 682. D. 683. A.

(89) E sequentibus quædam Scylitzes verbotenus sumpsit, plura expressit diversis verbis: quæ omnia in rem suam convertit Cedrenus II. 873 A· sqq

direptionem conversi. Inde regiam oppugnatum **137** venerunt,quo erat copiæ Russicæ compulsum robur. Qui, intus acriter se defendentes, eos qui per portulam se immittebant,obtruncabant, militesque sic ad centum quinquaginta, fortes viros, oppresserunt.Qua re cognita imperator equo admisso accurrens, cohorte prætoria omni vi in hostem niti jussa, ubi non multum profici posse intellexit (propterea quod non pauci angusta portula intromissi aque Tauroscythis excepti parvo negotio gladiis confecti interibant),inconsiderato Romanorum impetu represso, ignem undique per propugnacula in regiam immitti jussit. Magna flamma emicante, et obvia quæque celeriter consumente, Russi tectis egressi plus VII M. numero, in locoque patenti aulæ constipati, defensionem parabant. His Imperator Bardam Sclerum Magistrum cum cohorte expedita objecit: neque vero Sclerus, postquam illos suo fortissimorum militum agmine circumsepserat, huic rei defuit. Ita prælio commisso tametsi Russi acriter resistebant,ita ut eorum nemo tergum verteret, tamen Romani virtute et exercitatione belli superiores facti omnes confixerunt. Eodem prælio Mœsi quamplures ceciderunt, qui hostibus auxilio fuerant, Romanis infensi, quod adventus hostium **138** ad se causa exstitissent, Sphencelus cum paucis, ad Sphendosthlabum clam elapsus, fuga sibi peperit salutem : eum posterius periisse mox demonstrabitur. In hunc modum Præsthlaba,biduo expugnata, in potestatem Romanorum venit.

A μενεῖς ἀποκτείνοντες, τὰ δὲ χρήματα διαρπάζοντες Τηνικαῦτα καὶ τῇ βασιλείῳ αὐλῇ προσέβαλλον, τῆς Ῥωσικῆς πληθύος συνώσθη τὸ μάχιμον. Ἀ εὐσθενῶς ἔνδον ἀντικαταστάντες οἱ Σκύθαι τοὺς ἀνῆρουν, διὰ τῆς πυλίδος ἐξολισθαίνοντας μέχρι τῶν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρας νεανικούς (90). Ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ τοιοῦτον σύστημα γνοὺς, θᾶττον ἐξιππασάμενος [81], παντὶ σθένει τὴν μάχην χωρεῖν τοῖς ἑπομένοις προὐτρέπετο. δὲ οὐκ εἰχέ τι γενναῖον ἀνύττειν (διὰ γὰρ τῆς νωμένης πυλίδος τοὺς εἰσιόντας Ταυροσκύθας μενοι εὐπετῶς κατειργάζοντο, πλείστους κατα θίζοντες), τὴν μὲν πρόσω τῶν Ῥωμαίων ὁρμὴν ἀνεχαίτισε, πῦρ δὲ τῇ αὐλῇ ἐκπαταγῶν περιβόλων ἐνιέναι προσέταξε. Τῆς δὲ πυ σφοδρᾶς ἀναῤῥιπισθείσης, καὶ ἐκτεμούσης τὰ ὑποκείμενα, τῶν δόμων ὑπεξελθόντες ὑπὲρ τοὺς ἑπτακισχιλίους τυγχάνοντες, ὑπαίθρου τῆς αὐλαίας τυσπειραθέντες, τοῖς ἐπιοῦσι (91) παρεσκευάζοντο. Τοῦτο λεὺς Βάρδαν Μάγιστρον τὴν Σκληρὸν μετὰ συντάγματος ἀντέταξεν· οὓς κυκλωσάμενος ἑπομένῃ φάλαγγι τῶν ἀλκιμωτάτων ἀνδρῶν, ἔργου εἴχετο (92). Καὶ τῆς συμπλοκῆς μένης καρτερῶς οἱ Ῥῶς διεμάχοντο, μὴ τοῖς ἐχθροῖς Ῥωμαῖοι δὲ τῇ σφῶν ἀρετῇ πολέμων πείρᾳ κατηκόντισαν ἅπαντας, ὅτι καὶ Μυσῶν κατὰ ταύτην πεσόντων οἵγε συνεπήμυνον Σκύθαις. Ῥωμαίοις τες, ὡς γεγονόσιν αἰτίοις τῆς ὡς

B

νης ἀφίξεως [P. 85] τῶν Σκυθῶν. Σφέγκελος δὲ παρὰ τὸν Σφενδοσθλάβον ᾤχετο, φυγῇ μετ' ὀ τὴν σωτηρίαν· αὖθις δὲ ἀνηρέθη, ὥσγε μοι ἤδη εἰρήσεται. Ἀλλ' οὕτω μὲν ἡ Πραισθλάβα, ἁλοῦσα, ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐγένετο.

8. Joannes imperator exercitui honestatibus, ut par.erat, ornato requiem dedit, divinamque Servatoris resurrectionem eo in loco celebravit. Inde ex-Scythis captis delectos aliquot ad Sphendosthlabum misit,qui oppidi expugnationem suorumque interitum nuntiarent, dicerentque, sine mora duarum rerum, utra ei magis cordi esset, eam eligeret : aut armis positis, victoribus obsequeretur, petitaque arrogantiæ venia confestim Mœsia decederet ; aut, id si nollet, seque ad domesticam pervicaciam converteret, ut omni vi ab adventantibus Romanorum copiis se tueretur. His ad Sphendosthlabum datis

C ΗΓ'. Ἰωάννης δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, τὴν πρέ τὸ εἰκὸς, φιλοφρονησάμενος, διανέπαυ θείαν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος (93) αὐτό Ἐκ τε τῶν δορυαλώτων Ταυροσκυθῶν τινα κρίνας ὡς τὸν Σφενδοσθλάβον ἐξίπαμι, πό πόλεως ἁλωσιν ἀπαγγελοῦντας αὐτῷ καὶ ἑταίρων ἀναίρεσιν, ῥάζειν τε, μὴ διαμέλλ αἱρεῖσθαι τὴν ταχίστην δυοῖν θάτερον· ἢ κατατθεῖσθαι καὶ τοῖς κρείττοσι πειθαρχεῖν, τετολμημένων συγγνώμην αἰτεῖν, ἀφιπάμενο τῆς χώρας τῆς τῶν Μυσῶν· ἢ, τοῦτο μὴ βο νου [83], ἀλλ' εἰς τὴν σύντροφον αὐθάδειαν

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[80] ἐξολισθαίνοντας. Sive ἐξολισθοῦντας. Cod. habet ἐξολισθοῦντας, ut ab ἐξολίζω. Supra 28. B. σθήσας. 30. C. ὑπολισθήσειεν. [81] ἐξιππισάμενος cod. [82] ἐς τε. ἔσται cod. Ib. συσπειραθέντων cod. βουλομένους cod.

(90) Νεανικὸς apud Leonem est *fortis, strenuus, acer*, 7, B. C. 10. C. D. 12. B. 23. C. 51. C. 52. B. 54. A. 71. D. 84. D. 89. C. [ubi verti, *audacia juvenili*] 92.B. Sic Nicephor. Tactic. 161. B. σὺν ἱππασίᾳ νεανικῇ, *equis acriter citatis*. Quare phrasim 67. A. ἔπιπτον οἱ νεανικώτεροι. Scylitzes Cedrenusq. II. 668. A mutuati expresserunt, πίπτουσιν οἱ ἀλκιμώτεροι. Νεανικὸν 34. A. est *fortiter* s. *animose factum* ut apud. Cedr. II. 647. B.

D (91) Agathias 20. A. ἀμύνεσθαι ἦν τις ἐπὶ 49. D.

(92) Agathias 45. C.

(93) Inde emendandus, opinor, Cedr. II. 6 τὴν τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τελέσας ἑορτή quoque cum ipsius Cedreni tum Scylitzæ hal ἁγ. ἀναστάσεως. Vide tamen annotat. Xylan h. l. 26. A. et notas poster. Goari 54. B.

αντος, παντὶ σθένει ἐπιοῦσαν τὴν Ῥωμαϊκὴν μύνεσθαι δύναμιν. Ταῦτα μὲν ἀπαγγέλλειν Σφενδοθλάβῳ παρήγγειλεν· αὐτὸς δὲ, ὀλίγων ἡμερῶν διατρίψας τῇ πόλει, καὶ ταύτης τὰ πεπονηκότα χυρωσάμενος, καὶ φρουρὰν ἀποχρῶσαν καταλιπών, Ἰωαννούπολίν τε ταύτην ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ καλέσας ὀνόματι, πανστρατὶ τὴν ἐπὶ τὸ Δορύστυλον ἔτο. Ὅπερ Κωνσταντῖνος, ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἀοίδιμος, ἐκ βάθρων ἐδείματο, καὶ εἰς ὃ νῦν ὁρᾶται [84] κάλλος καὶ μέγεθος ἤγειρεν, ὁπηνίκα τὸ σταυρικὸν σημεῖον κατηστερισμένον ἐν οὐρανῷ θεασάμενος (94), Σκύθας ὑσμενῶς ἀντιτεταγμένους αὐτῷ καὶ μαδικῶς ὁρμῶνας κατεπολέμησε. Πάρεργον δὲ τῆς ὁδοῦ τήν τε καλουμένην Ὀκίσκουβαν (95) καὶ Δίνειαν εἷλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συχνὰς τῶν πόλεων, αἳ τῶν Σκυθῶν ἐφηνιάσασαι (96) Ῥωμαίοις προσέθεντο. Σφενδοθλαδος δὲ, τὸ κατὰ τὴν Πραισθλάδαν πάθος γνοὺς, ἔσχαλλε μὲν καὶ ἤχθετο, οὐκ ἀγαθὸν οἰωνὸν τοῦ μέλλοντος τοῦτο τιθέμενος· τῇ δὲ Σκυθικῇ ἀπονοίᾳ ταραχροτούμενος, καὶ ταῖς κατὰ Μυσῶν νίκαις γαυρούμενος, εὐπετῶς ᾤετο καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν κατεγωνίσασθαι δύναμιν.

A mandatis, paucos dies in oppido commoratus, quod, collapsis mœnium partibus communitis, justoque præsidio relicto, Joannopolim suo nomine appellaverat, omnibus copiis Dorystolum ire contendit. Hanc urbem Constantinus, hymnis inclytus princeps, a fundamentis construxit, adque eam, quæ hodie suspicitur, speciem et amplitudinem excitavit, illo tempore quo, crucis signum sideris instar cœlo inscriptum conspicatus, Scythas hostiliter sibi oppositos furioseque ruentes debellavit. Imperator autem Pliscubam **189** quæ vocatur et Dineam obiter ex itinere cepit, itemque oppida alia non una, quæ, excusso Scytharum imperio, in fidem se Romanorum permiserunt. Sphendosthlabus, clade ad Præsthlabam cognita, graviter quidem rem tulit, B proque omine parum bono habuit: tamen, ut erat Scythica amentia inflammatus, simul quod victoriæ de Mœsis extulerant animum, Romanas opes item parvo negotio se fracturum existimabat.

θ'. Ὁρῶν δὲ Μυσοὺς τῆς ἐκείνου μὲν ἑταιρείας ἐφηνιάζοντας, τῷ δὲ βασιλεῖ προσχωροῦντας, πολλὰ γνωσιμαχήσας, καὶ ἀνασκοπήσας (97), ὡς, εἰ πρὸς Ῥωμαίους οἱ Μυσοὶ ἀποκλίνειαν, οὐκ εἰς καλὸν αὐτῷ

9. Ita cum animadvertisset Mœsos alienatis a sua clientela voluntatibus imperatori accedere, variis sententiis distractus, ac reputans res suas, si ad Romanos Mœsi deficerent, exitum minime feli-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[84] ὁρᾶται. Vid. supra 79 B.

(94) Hæc a verbis πανστρατεὶ τὴν, usque ad, ὁρῶντας κατεπολέμησε, Bandurius edidit Imper. Orient. I. 465. C. ubi multa de orthographia nominis Dorystoli. Verbum κατασταστερίζω eleganter surpatum a Leone C. lin. 5. distinguendum est a καταστηρίξω, in glossis Lexicographorum parum luculide (opinor) exposito. Nam idem quod κατασκήπτω esse partim volunt, *irruo*, *devehor*. Sed, ut primitivum στηρίξω valet *statuo*, *stabilio*, ita κατασταστηρίζω potius *firmo*, *figo*, *munio*. Sic κατεστηρίχθαι, *firmatus esse*, apud Jobum xx. 7. Eusebius Vita Const. 423. B. de Jabaro: ἄνω δὲ — στέφανος ἐκ λίθων πολυτελῶν — κατεστήρικτο, *corona — erat affixa*. Vita S. Nili junior. 7. C. εὐχαῖς κατεστηρίξαν, *precationibus munierunt*. Item S. Gregorius Nyss. In Hexaem. I. 38. C. inter se opponit classes stellarum *errantium* atque *fixarum*, τῶν πεπλανημένων καὶ τῶν κατεστηριγμένων ἀστέρων. Apud Tatianum Orat. contra Græc. 149. B. Τίνος δὲ ἕνεκεν οὐχὶ καὶ τῶν τοῦ Διὸς ἀδελφῶν, οἳ διενείμαντο τὰς βασιλείας, γραμμάτων σχηματουργίᾳ κατεστηρίχθησαν; ubi interpres: *Quare non alii quoque fratres Jovis — nominum suorum litteris sideribus ascripti sunt?* vel legendum, κατηστερίσθησαν (καταστερισθέντων Methodius Conviv. decem Virg. 216. A. καταστερισθῆναι ibid. 217. A.) vel vertendum sic: *linearum figuratione in cœlo fixi sunt?* Σχηματουργία enim vox, qua utitur hic Tatianus, omissa est in Lexicis: sed occurrit præter l. l. apud S. Epiphan. Advers. hæres. 460. C. Verbum σχηματουργεῖν, æque e Lexicis exsulans, habet Georgius Pisida Mundi opif. 39· C.

Καὶ σχηματουργεῖν οὐρανοὺς ἐκ κοπρίας.

Et poem. De vanit. vitæ v. 116. de homine vasu nobiliente:

Καὶ πλοῦτον αὐτῷ μὴ παρόντα συλλέγει,
Καὶ σχηματουργεῖ τὰς ἐνύπνους ἀξίας·

C ut igitur necesse non sit, in loco Tatiani σχηματουργίᾳ mutare in σχηματογραφίᾳ quæ tamen est vox propria de figurationibus siderum in astronomorum aut certe astrologorum formulis. Paulus Alexandr. In apotelesm. 42. A. 54. B. Proclus Paraphr. in Ptolem. 202. A. Hephæstio Theban. Decret. err. stell. 21. B. Proclus Sphæra 52. A.

(95) De Pliscuba s. Pliscoba, Πλισκόβᾳ, vide Ducang. ad Alexiad. Ann. Comn. 329. A.

(96) Verbum ἀφηνιάζω Leo cum genitivo construit hic et paulo inferius D. lin. 5. item 48. C. Alii sine casu usurpant, ut Philo, qui admodum eo delectatur, De mundi opif. 15. A. Allegor. legg. 41. B. 44. C. 64. F. 74. A. 78. C. De sacrif. Abel. et Cain 115. D. De agricult. 149. F. 154. D. De temulent. 188. F. De Abrahamo 296. G. De migrat. Abrah. 311. C. De vita Mos. 477. G. 487. A. 525. A. De victimas offerent. 665. C. Quod omnis probus liber, 674. E. 681. E. In Flacc. 748. B. 749. D. 767. B. D S. Clemens Alexandr. Admonit. ad gent. 57. C. Stromatt. 383. A. 412. A. 471. B. 705. B. 730. C. 747. A. Alii construunt cum dativo, ut Eusebius Demonst. Evang. 335. D. alii cum præpositione παρὰ, sequente accusat. velut S. Clemens Alex. Pædagog. 115. A. τοὺς παρὰ τὸν νόμον ἀφηνιάζοντας. Apud S. Antioch. De superbia II. 1098. D. inveni cum accusativo solo, absque præpositione, quod rarum est, ὅσοι δι' ὑπερηφανίαν ἀφηνιάζουσι τὸν ἀδελφόν. Sunt tamen quoque exempla constructionis cum genitivo; Philo De sacrif. Abel. et Cain. 115. C. ἀφηνίασαν, ὥσπερ βουκόλου, τοῦ νοῦ. De vita Mos. 512. A. ἀρέτης ἀφηνιάσαντος· multo plura in verbo ἀφηνιάω, de quo dicam alio [illegible].

(97) Opinor γνωσιμαχεῖν apud Leonem esse *consilia versare:* quo eodem sensu ait 19. B. ματεύσας καὶ βουλευσάμενος· et 77. B. ματεύσας καὶ λογισάμενος. Item 11. B. [illegible]

cem habituras, in Mæsos, qui inter cæteros genere atque opibus præstabant, ad numerum ccc conquisitos, nefarium atque inhumanum facinus admisit. Omnes enim cervicibus abscisis interfecit: reliquam multitudinem vinctam in custodias inclusit. Ipse, omnibus Tauroscytharum coactis copiis, quarum summa erat circiter hominum millia sexaginta, adversus Romanos aciem constituit. Ad quam cum Imperator remissiore itinere adventaret, quidam animosiores cæca audacia incitati, ab exercitu Russico digressi, cum in insidiis consedissent, impressione ex inopinato, facta antecursores aliquot oppresserunt. Quorum imperator projecta præter viam corpora conspicatus, equum freno **140** sustinuit, deploratoque civium interitu percussores investigari jussit. Speculatores silvas dumetaque diligenter scrutari, aggressores illos comprehensus ac vinctos in conspectum imperatoris producunt; at ille evestigio interfici eos jussit. Ita speculatores impigre districtis gladiis ad unum omnes concide-
A διαφέροντας συνειλοχὼς τῶν Μυσῶν, εἰς τριακοσ
τελευτήσει τὰ πράγματα, τοὺς γένει καὶ δυνα
ἀριθμουμένους, ὡμὸν καὶ ἀπάνθρωπον [P. 86] π
αὐτῶν ἐμελέτησε τόλμημα. Δειροτομήσας γὰρ τ
τας ὀπέκτεινε· τὴν δ' ἄλλην πληθὺν πεδήσας π
ἐκλεισεν ἐν εἰρκταῖς. Αὐτὸς δὲ τὴν τῶν Ταυρο
θῶν πανοπλίαν συναγαγὼν [85], εἰς ἑξήκοντα γ
δας (97*) συναγομένην ἀνδρῶν. Ῥωμαίοις ἀντετά
Ἐν ᾧ δὲ ὁ βασιλεὺς σχολαιότερον τὴν πρὸς α
ἐπεποίητο ἄφιξιν [86], τινὲς παραβόλῳ τόλμῃ κα
κροτούμενοι (98) τῶν θρασυτέρων, τῆς Ῥω
ἀπορράγεντες φάλαγγος, ἐς λόχον ἐκάθιζον, καὶ
τῶν προδρόμων τινὰς ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπελάσα
ἔκτειναν. Ὧν ὁ αὐτοκράτωρ ἐρριμμένα παρὰ τ
ἀταρπιτὸν τὰ πτώματα κατιδών, τῷ ῥυτῆρ
B ἵππον ἐπισχών, σχετλιάσας τε τὴν τῶν ὁμη
ἀπώλειαν, ἀνιχνεύειν τοὺς τοῦτο δεδρακότας ἐκέ
Τῶν δὲ πεζεταίρων τοὺς δρυμοὺς καὶ τὰς λόχ
καταδραμόντων σπουνῇ, καὶ τοὺς πελάτας ἐκ
συνειλημφότων, εἰς ὄψιν τε πεπεδημένους παραγ
των τῷ βασιλεῖ, αὐθωρὸν κατασπαθίζειν τοὺ
προσέταττεν (99). Οἱ δὲ, μηδὲν μελλήσαντες, ξ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[85] συναγομένην. Nota inopiam aut negligentiam orationis in συναγαγὼν et συναγομένην. [86] ἄφιξιν. ἔ
ξησιν cod.

σαντι καὶ βουλευσαμένῳ. Qua significatione apud veteres omnino non (quantum vidi) invenitur, apud recentiores admodum raro : S. Ephræm De compunct. II. 182. C. γνωσιμαχοῦντες οὖν εὗρος τὸν
C τρόπον. Auctor vitæ S. Nili jun. 02. C. ἐν τούτοις γνωσιμαχοῦντός τα καὶ πονηρευομένου, *cum agitaret hæc consilia eaque malitiosa.* De significationibus antiquis elegantibusque hujus verbi vide Gregor. Corinth. De Dial. 539. A. ibique copiosas Bastii Schæferique viri immortalis notas. Substantivum inde derivatum inque Lexica nondum receptum γνωσιμαχία est apud Philo. De somn. 884. C. εἰς τὰς ἐριστικὰς γνωσιμαχίας, ubi inepte vertitur a Gelenio, *In contentiosas resipiscentias.* Est enim idem quod ταῖς ἐριστικαῖς φιλονεικίαις apud eumdem Philonem 885. D. ideoque reddendum *ad contentiones pernicaces*, ut recte expressit Th. Maugey ed. novissima I. 693. 43. Nam apud Philonem γνωσιμαχεῖν valet *contendere, dissentire.* De Abraham, 297. B. De congressu quærend. erud. grat. 337. G. De somn. 444. B. De vita Mos. 493. D. 494. F. alibique sæpe.

(97*) Perperam Pagi IV. 28. C. et ex illo Schlœzerus Nestor. V. 160. C. *ad septuaginta hominum millia.*

(98) Hoc antecursorum prælium vide an diversum sit ab illo, in quo Cedr. II. 674. D. Romanos magnifice vicisse scribit.

(99) Verbum κατασπαθίζω supra quoque obvium 54. B. 84. C. non est in Lexicis. Hujus primitivum σπαθίζω, *gladio cædo*, de quo recte dubitat Schneiderus, an in scriptoribus probatis occurrat, in Glossarium Dubangius retulit II. 1415. B. ex Gilberto Gaulmin. 4. 5. B. ad Theodor. Prodr. De amoribus Rhodanth. 45. C. (conf. quoque 106. C. et 221. A.) sed sine exemplis, quæ hic utcunque supplebo. Achmet. Onirocr. 82. C. ἐσπαθίσθη ἐμπροσθίως παρ' ἀγνωρίμου. 82. A. ἐσπαθίσθη πρὸς θάνατον, *gladio fuit ad mortem vulneratus.* Male ceperunt interpretes Menolog. Græc. mense Maio I. 745 F. 746. A. vertentes, *virgis palmarum cædo.* Vocabula perivata itemque a Ducangio prætermissa
D λουμένου σπαθιστῆρος τὴν τῶν μελῶν ὑποδιαμετ
ὑποσπαθισθέντες, ῥαφέντες τε, καὶ κολλητικοῖς
ριοδευθέντες. Ubi primum moneo, extrema verba
Petavio minus bene reddita *glutino circum adh*
gunt, verti debuisse, *glutino curant.* Id enim val
περιοδεύειν apud scripit. sæculi III. et deinc
demonstravi ad Timarionem Notitt. Mss. Bibl
IX. 217. A. Deinde σπαθιστῆρος ab interpreti
quorum locos collegit Schleusner. Lex. N. Tes
876, C. video mutatum esse in σπασθητῆρος, q
a σπάω derivaretur. Atenim instrumentum
non ad protrahendam cutem adhibitum, sed sub
ctum cuti intrusumque ad separandam a ca
nomen duxit a σπαθίον, quia esset gladioli in
latum. Certe Paul. Æginet. De re med. fol.
verso edit. Ald. integrum caput habet Περὶ ὑποσπα
θισμοῦ, qua ratione cutis a carne, inserto in
mento ὑποσπαθιστῆρι, disjungi possit. Quapro
σπαθιστῆρα apud Epiph. minime immutandu
verbaque ejus non ut Petavii versione exis
sunt: 1.) σπαθισμὸς, *iterata cum gladio per*
quod Schneiderus item 414. C dubiæ auctor
esse censet. Achmet. Onirocr. 82. A. κατὰ τὸ
θος τοῦ σπαθισμοῦ ἀναθοποιήσει αὐτὸν μεγάλ
σπαθιὰ, *ictus gladii.* Theophanes Chronogr.
B. πολλὰς δὲ καὶ σπαθίας [l. σπαθιὰς] ἐν τῇ
αὐτοῦ ἔλαβεν. Goar. recte, *inflictis etiam ad*
crebrioribus ensium plagis : perperam. Ducangius totum hunc locum ad vocem
1416. referens. Heraclio imp. in medo
Persis vult bacillis ictus esse inflictos. Ne
lius in locis Achmet. Onirocr. 82. A. ἔλαβε
σπαθείαν [l. σπαθιάν]. B. Γυνὴ ἐὰν ᾖ δι
σπαθίαν [l. σπαθιάν]· et 233. A. ἔδωκε τινα
θέαν [f. τινι σπαθιάν] vapulationes fustigation
que vult intelligi : sensum verum, *ictus gladii*
Rigaltius jam in versione expresserat, et in alio
loco probant quæ subsequuntur. Εἰ δὲ ἔστι δι
ἔστι τομή. Denique σπαθιστὴρ appellatur Epiph
De mensur. et pond. II. 172. C. instrumentum
reum, quo utebantur Judæi desertores in repe
tione recisi præputii, τέχνῃ τινὶ ἰατρικῇ διὰ τοῦ

ἄρδην ἐμέλισαν ἅπαντας. Ἄρτι δὲ τῶν στρατευμάτων ἐς τὸν πρὸ τοῦ Δορυστόλου χῶρον συνελθόντων, ὃ καὶ Δρίστραν [87] κικλήσκειν εἰώθεσαν (1). Ταυροσκύθαι μὲν ἔγχεσι καὶ θυρεοῖς τὰς φάλαγγας πυκνώσαντες, καὶ οἷον πυργώσαντες, τοὺς δυσμενεῖς παρὰ τὸ μεταίχμιον ἔμενον. Ῥωμαίους δὲ κατὰ μέτωπον ἀντιτάξας ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς πανσιδήρους ἱππότας κατὰ θάτερον κέρας παραστησάμενος, τούς τε τοξότας καὶ σφενδονήτας ἐξόπισθεν ἐπιστήσας, καὶ θαμινὰ βάλλειν ἐγκελευσάμενος, ἐπῆγε τὴν φάλαγγα.

A sent exercitus, Tauroscythæ cuneos suos hastis sentisque rigentes condensatosque, adeo ut murorum speciem haberent. in aciem explicant opperiuntur hostes. Romanos ex adverso ita disposuit imperator, ut equites cataphractos in utroque cornu collocaret ; sagittarios, funditores, sine intermissione tela conjicere jussos, a tergo subjiceret. His ita constitutis, signa inferri imperat.

ι'. Τῶν δὲ στρατοπέδων εἰς χεῖρας ἀλλήλοις συναραχθέντων, καὶ σφοδρᾶς τῆς μάχης καταβράγεισης, ἰσοπαλὴς, παρὰ τὰς πρώτας προσβολὰς ὁ ἀγὼν τέως ἐν ἀμφοτέροις ἐγίνετο. Ῥῶς μὲν γὰρ δεινόν που καὶ σχέτλιον τιθέμενοι, εἰ δόξαν παρὰ τῶν προσοίκων ἐθνῶν ἔχοντες, ἐν ταῖς μάχαις ἀεὶ τῶν ἀντιπάλων κρατεῖν, νῦν ὑπὸ Ῥωμαίων αἰσχρῶς ἡττηθέντες ταύτης ἐκπέσοιεν, ἐκθύμως διηγωνίζοντο. Ῥωμαίοις δὲ αἰδώς τις εἴσῃει καὶ νέμεσις, εἰ τὸ ἀντίξουν ἅπαν ὅπλοις καὶ τῇ σφῶν ἀρετῇ καταστρεφόμενοι, νῦν ἀπέλθοιεν, παρὰ πεζομαχοῦντος ἔθνους, ἱππάζεσθαι μηδόλως εἰδότος, καταγωνισθέντες, ὥς τινες ἔργων μάχης ἀνάσκητοι, καὶ τοσοῦτον αὐτοῖς ἐν ἀκαρεῖ κλέος οἴχήσεται. Τὰς τοιαύτας δὴ δόξας παρ' ἑαυτοῖς ἐντρέφοντα τὰ στρατεύματα θαρράλεως διηγωνίζοντο· καὶ Ῥῶς μὲν τῇ συντρόφῳ θηριωδίᾳ καὶ τῷ θυμῷ στρατηγούμενοι, μετὰ ῥύμης κατὰ Ῥωμαίων ἐφήλλοντο [P. 87], οἷον ἐνθουσιῶντες καὶ βρυχώμενοι· Ῥωμαῖοι δὲ μετ' ἐμπειρίας καὶ τεχνικῆς ἐπιστήμης αὐτοῖς ἀντεπήεσαν. Καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφοτέρων ἔπιπτον τῶν μερῶν, καὶ μέχρι μὲν δείλης βαθείας ἀμφιτάλαντος ἡ νίκη ἐδόκει, τῇδε κἀκεῖσε μεταφερομένης τῆς μάχης. Ἤδη δὲ τοῦ φωσφόρου καταφερομένου πρὸς δυσμὰς, τὴν ἵππον ὁ βασιλεὺς ἀνὰ κράτος αὐτοῖς ἐπιῤῥάξας, ἐμβοήσας τε, Ῥωμαίους ὄντας ἐπὶ τῶν ἔργων τὴν σφῶν ἀρετὴν ἐπιδείκνυσθαι, τῶν ἀνδρῶν ἐπέῤῥωσε τὰ φρονήματα. Ἐπέβρυσαν γὰρ ἐκτόπῳ φορᾷ, καὶ οἱ σαλπιγκταὶ τὸ ἐνυάλιον ἐπηλάλαξαν, καὶ βοή τις ἀθρόα παρὰ Ῥωμαίων ἤρθη. Σκύθαι δὲ, τὴν τούτων οὐκ ἐνεγκόντες ῥοπὴν, ἐς φυγὴν ἔκλιναν καὶ πρὸς τὸ τεῖχος συνώσθησαν, πολλοὺς τῶν σφετέρων παρὰ ταύτην ἀποβαλόντες τὴν μάχην. Ῥωμαῖοι δὲ, τὰ ἐπινίκια παιωνίσαντες, ἐν εὐφημίαις εἶχον τὸν αὐτοκράτορα· ὁ δὲ ἀξιωμάτων τότε διανομαῖς καὶ δεξιώσεσιν ἑστιάσεων (2) ἐφιλοφρονεῖτο τούτους, καὶ προθυμοτέρους ἐπὶ τὰς μάχας εἰργάζετο.

10. Exercitus cum manum undique consererent, commisso acerrime prælio a primo congressu æquo Marte diu dimicatum est. Russi enim, graviter et A acerbe ferentes, si laudem, qua apud gentes finitimas floruissent, reportatæ semper in prœliis victoriæ, nunc turpiter a Romanis fusi amitterent, magna contentione rem gerebant. Romanis contra turpitudinis invidiæque verecundia subibat, si, adversariis omnibus armis et virtute subactis, in præsentia a gente peditibus præliante, equitandi autem usum omnino nullum habente, tanquam aliquot bello inexercitati tirunculi victi **141** abirent, tantaque sibi gloria puncto temporis eriperetur. Ejusmodi rationes animo agitantes exercitus summa vi confligebant : ita tamen, ut Russi, innutrita feritate atque iracundia ducti, temere Romanos assilirent, fanaticorum ritu rugientes ; nostri illis usu ac scientia artis militaris obviam irent. Plurimis ex utraque parte occisis, cum usque ad C multam vesperam victoria incerta videretur, ac modo hi modo illi propellerentur, vespero jam ad occasum vergente, imperator equitatum in illos magna vi immisit; simulque cohortatus, ut tanquam Romani vernaculam virtutem factis declararent, animos militum confirmavit. Incubuerunt enim impetu singulari, tibicines bellicum concinunt, clamor undique a Romanis tollitur. Quorum impressionem cum Scythæ sustinere non possent, fugæ se commiserunt inque muros sunt compulsi, multis suorum in hac pugna amissis. Romani, victoriales cantus fundentes, imperatorem laudibus ferebant : ipse eos officiorum tum distributione epularumque communicatione remuneravit, alacrioresque ad prœlia reddidit.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[87] Δρῆστραν (sic) cod.

reddenda, *eoque, quem spathisterem vocant, glandis cuticulam attrahentes :* sed, *per spathisterem quem vocant, membrorum cuticulam resolventes.* Est enim is secundus modus tegendæ glandis, si nuda est relatus a Paul. Ægin. cap. XIII. fol 89. *recto :* cutem a glandis radice instrumento separandam, deinde detrahendum atque delgandam esse, linteolo inter cutem et colem interposito. Tametsi fol. 89. *verso* A. operam eam raro usuvenire ait, quod cutis penuria in partibus illis non afferat τοσαύτην ἀπρέπειαν, ὡς ταύτης μᾶλλόν τινα τὴν διὰ τῆς χειρουργίας ἐρεῖσθαι βάλανον. Ubi Guinterius non animad- D verso mendo vertit 31. D. *ut eo magis glandem aliquam ex chirurgia deligas.* Sed omnino scribendum, αἰρεῖσθαι βάσανον, *quod non ita decorem vitiet, ut hujus chirurgiæ cruciatum subire quis velit* : ut recte vidit Cornar. Diolabellis 57. A.

(1) Codex, ut notavi in ora. Δρηῆστραν (*sic*). Cedren. edit. Δρίστρα II. 675. B. D Codd. Cedr. et Scyl., quos quidem vidi, satis constanter Δρίστα, absque ρ, quemadmodum Cod. Leonis 83. A. De Dristra vide Schlœzer. ad *Nestor, Russische Annalen.* etc. V. 131. C.

(2) Verti, *epularum communicatione* : sed nota

cem habituras, in Mæsos, qui inter cæteros genere atque opibus præstabant, ad numerum ccc conquisitos, nefarium atque inhumanum facinus admisit. Omnes enim cervicibus abscisis interfecit: reliquam multitudinem vinctam in custodias inclusit. Ipse, omnibus Tauroscytharum coactis copiis, quarum summa erat circiter hominum millia sexaginta, adversus Romanos aciem constituit. Ad quam cum Imperator remissiore itinere adventaret, quidam animosiores cæca audacia incitati, ab exercitu Russico digressi, cum in insidiis consedissent, impressione ex inopinato facta antecursores aliquot oppresserunt. Quorum imperator projecta præter viam corpora conspicatus, equum freno **140** sustinuit, deploratoque civium interitu percussores investigari jussit. Speculatores silvas dumetaque diligenter scrutari, aggressores illos comprehensus ac vinctos in conspectum imperatoris producunt; at ille evestigio interfici eos jussit. Ita speculatores impigre districtis gladiis ad unum omnes concideruntCum in campo ante Dorystolum quod item Dristam appellare consuerunt, jam propius abes-

A διαφέροντας συνειλοχὼς τῶν Μυσῶν, εἰς τριακοσίους τελευτήσει τὰ πράγματα, τοὺς γένει καὶ δυναστείᾳ ἀριθμουμένους, ὠμόν καὶ ἀπάνθρωπον [P. 86] κατ' αὐτῶν ἐμελέτησε τόλμημα. Δειροτομήσας γὰρ πάντας ὀπέκτεινε· τὴν δ' ἄλλην πλῆθὺν πεδήσας συνέκλεισεν ἐν εἱρκταῖς. Αὐτὸς δὲ τὴν τῶν Ταυροσκυθῶν πανοπλίαν συναγαγὼν [85], εἰς ἑξήκοντα χιλιάδας (97*) συναγομένην ἀνδρῶν, Ῥωμαίοις ἀντετάξατο. Ἐν ᾧ δὲ ὁ βασιλεὺς σχολαιότερον τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπεποίητο ἄφιξιν [86], τινὲς παραβόλῳ τόλμῃ παρακροτούμενοι (98) τῶν θρασυτέρων, τῆς Ῥωσικῆς ἀποβράγεντες φάλαγγος, ἐς λόχον ἐκάθιζον, καὶ ὅ τῶν προδρόμων τινὰς ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπελάσαντες ἔκτειναν. Ὧν ὁ αὐτοκράτωρ ἐῤῥιμμένα παρὰ τὴν ἀταρπιτὸν τὰ πτώματα κατιδών, τῷ ῥυτῆρι τὸν ἵππον ἐπισχών, σχετλιάσας τε τὴν τῶν ὁμιθνῶν ἀπώλειαν, ἀνιχνεύειν τοὺς τοῦτο δεδρακότας ἐκέλευσε. Τῶν δὲ πεζεταίρων τοὺς δρυμοὺς καὶ τὰς λόχμας καταδραμόντων σπουνῇ, καὶ τοὺς πελάτας ἐκείνους συνειληφότων, εἰς ὄψιν τε πεπεδημένους παραγαγόντων τῷ βασιλεῖ, αὐθωρὸν κατασπαθίζειν τούτους προσέταττεν (99). Οἱ δὲ, μηδὲν μελλήσαντες, ξίφεσιν

B

C

D

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[85] συναγομένην. Nota inopiam aut negligentiam orationis in συναγαγὼν et συναγομένην. [86] ἄφιξιν. πρόξησιν cod.

σαντι καὶ βουλευσαμένῳ. Qua significatione apud veteres omnino non (quantum vidi) invenitur, apud recentiores admodum raro : S. Ephræm De compunct. II. 182. C. γνωσιμαχοῦντες οὖν εὗροε τὸν τρόπον. Auctor vitæ S. Nili jun. 02. C. ἐν τούτοις γνωσιμαχοῦντός τα καὶ πονηρευομένου, *cum agitaret hæc consilia eaque malitiosa.* De significationibus antiquis elegantibusque hujus verbi vide Gregor. Corinth. De Dial. 539. A. ibique copiosas Bastii Schæferique viri immortalis notas. Substantivum inde derivatum inque Lexica nondum receptum γνωσιμαχία est apud Philo. De somn. 884. C. εἰς τὰς ἐριστικὰς γνωσιμαχίας, ubi inepte vertitur a Gelenio, *In contentiosas resipiscentias.* Est enim idem quod ταῖς ἐριστικαῖς φιλονεικίαις apud eumdem Philonem 885. D. ideoque reddendum *ad contentiones pervicaces*, ut recte expressit Th. Maugey ed. novissima I. 693. 43. Nam apud Philonem γνωσιμαχεῖν valet *contendere, dissentire.* De Abraham, 297. B. De congressu quærend. erud. grat. 337. G. De somn. 444. B. De vita Mos. 493. D. 494. F. alibique sæpe.

(97*) Perperam Pagi IV. 28. C. et ex illo Schlœzerus Nestor. V. 160. C. *ad septuaginta hominum millia.*

(98) Hoc antecursorum prælium vide an diversum sit ab illo, in quo Cedr. II. 674. D. Romanos magnifice vicisse scribit.

(99) Verbum κατασπαθίζω supra quoque obvium 54. B. 84. C. non est in Lexicis. Hujus primitivum σπαθίζω, *gladio cædo*, de quo recte dubitat Schneiderus, an in scriptoribus probatis occurrat, in Glossarium Dubangius retulit II. 1415. B. ex Gilberto Gaulmin. 4. 5. B. ad Theodor. Prodr. De amoribus Rhodanth. 45. C. (conf. quoque 106. C. et 221. A.) sed sine exemplis, quæ hic utcunque supplebo. Achmet. Onirocr. 82. C. ἐσπαθίσθη ἐμπροσθίως παρ' ἀγνωρίμου. 82. A. ἐσπαθίσθη πρὸς θάνατον, *gladio fuit ad mortem vulneratus.* Male ceperunt interpretes Menolog. Græc. mense Maio I. 745 F. 746. A. vertentes, *virgis palmarum cædo.* Vocabula perivata itemque a Ducangio prætermissa sunt: 1.) σπαθισμὸς, *iterata cum gladio percussio*, quod Schneiderus item 414. C dubiæ auctoritatis esse censet. Achmet. Onirocr. 82. A. κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ σπαθισμοῦ ἀναθοποιήσει αὐτὸν μεγάλως. 2., σπαθιὰ, *ictus gladii.* Theophanes Chronogr. 266. B. πολλὰς δὲ καὶ σπαθέας [l. σπαθιὰς] ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ ἔλαβεν. Goar. recte, *inflictis etiam ad caput crebrioribus ensium plagis :* perperamque, opinor, Ducangius totum hunc locum ad vocem Σπαθὶς col. 1416. referens, Heraclio imp. in medio prælio a Persis vult bacillis ictus esse inflictos. Neque melius in locis Achmet. Onirocr. 82. A. ἔλαβε δύλην σπαθίαν [l. σπαθιάν]. B. Γυνὴ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ἔλαβε σπαθίαν [l. σπαθιάν]· et 233. A. ἔδωκέ τινα σπαθέαν [f. τινι σπαθιάν] vapulationes fustigationesque vult intelligi : sensum verum, *ictus gladii*, et Rigaltius jam in versione expresserat, et in ultimo loco probant quæ subsequuntur. Εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι οὐκ ἔστι τομή. Denique σπαθιστὴρ appellatur Epiphan. De mensur. et pond. II. 172. C. instrumentum ferreum, quo utebantur Judæi desertores in reparatione recisi præputii, τέχνῃ τινὶ ἰατρικῇ, ὅτε τοῦ καλουμένου σπαθιστῆρος τὴν τῶν μελῶν ὑποδερματίδα ὑποσπαθισθέντες, ῥαφέντες τε, καὶ κολλητικοῖς περιοδευθέντες. Ubi primum moneo, extrema verba a Petavio minus bene reddita *glutino circum adstringunt*, verti debuisse, *glutino curant.* Id enim valere περιοδεύειν apud scripit. sæculi III. et deinceps, demonstravi ad Timarionem Notitt. Mss. Bibl. Reg. IX. 217. A. Deinde σπαθιστῆρος ab interpretibus, quorum locos collegit Schleusner. Lex. N. Test. I. 876, C. video mutatum esse in σπασθητῆρος, quasi a σπάω derivaretur. Atenim instrumentum illud, non ad protrahendam cutem adhibitum, sed subjectum cuti intrusumque ad separandam a carne, nomen duxit a σπαθίον, quia esset gladioli instar latum. Certe Paul. Æginet. De re med. fol. 81. *verso* edit. Ald. integrum caput habet Περὶ ὑποσπαθισμοῦ, qua ratione cutis a carne, inserto instrumento ὑποσπαθιστῆρι, disjungi possit. Quapropter σπαθιστῆρα apud Epiph. minime immutandum, verbaque ejus non ut Petavii versione existimo

ἄρδην ἐμέλισαν ἅπαντας. Ἄρτι δὲ τῶν στρατευμάτων ἐς τὸν πρὸ τοῦ Δορυστόλου χῶρον συνελθόντων, ὅ καὶ Δρίστραν [87] κικλήσκειν εἰώθεσαν (1). Ταυροσκύθαι μὲν ἔγχεσι καὶ θυρεοῖς τὰς φάλαγγας πυκνώσαντες, καὶ οἷον πυργώσαντες, τοὺς δυσμενεῖς παρὰ τὸ μεταίχμιον ἔμενον. Ῥωμαίους δὲ κατὰ μέτωπον ἀντιτάξας ὁ βασιλεύς, καὶ τοὺς πανσιδήρους ἱππότας κατὰ θάτερον κέρας παραστησάμενος, τούς τε τοξότας καὶ σφενδονήτας ἐξόπισθεν ἐπιστήσας, καὶ θαμινὰ βάλλειν ἐγκελευσάμενος, ἐπῆγε τὴν φάλαγγα.

A sent exercitus, Tauroscythæ cuneos suos hastis sentisque rigentes condensatosque, adeo ut murorum speciem haberent. in aciem explicant opperiuntur hostes. Romanos ex adverso ita disposuit imperator, ut equites cataphractos in utroque cornu collocaret ; sagittarios, funditores, sine intermissione tela conjicere jussos, a tergo subjiceret. His ita constitutis, signa inferri imperat.

ι'. Τῶν δὲ στρατοπέδων εἰς χεῖρας ἀλλήλοις συναραχθέντων, καὶ σφοδρᾶς τῆς μάχης καταβραγείσης, ἰσοπαλὴς, παρὰ τὰς πρώτας προσβολὰς ὁ ἀγὼν τέως ἐν ἀμφοτέροις ἐγίνετο. Ῥῶς μὲν γὰρ δεινόν A που καὶ σχέτλιον τιθέμενοι, εἰ δόξαν παρὰ τῶν προσοίκων ἐθνῶν ἔχοντες, ἐν ταῖς μάχαις ἀεὶ τῶν ἀντιπάλων κρατεῖν, νῦν ὑπὸ Ῥωμαίων αἰσχρῶς ἡττηθέντες ταύτης ἐκπέσοιεν, ἐκθύμως διηγωνίζοντο. Ῥωμαίοις δὲ αἰδώς τις εἴσηει καὶ νέμεσις, εἰ τὸ ἀντίξουν ἅπαν ὅπλοις καὶ τῇ σφῶν ἀρετῇ καταστρεφόμενοι, νῦν ἀπέλθοιεν, παρὰ πεζομαχοῦντος ἔθνους, ἱππάζεσθαι μηδόλως εἰδότος, καταγωνισθέντες, ὥς τινες ἔργων μάχης ἀνάσκητοι, καὶ τοσοῦτον αὐτοῖς ἐν ἀκαρεῖ κλέος οἰχήσεται. Τὰς τοιαύτας δὴ δόξας παρ' ἑαυτοῖς ἐντρέφοντα τὰ στρατεύματα θαρράλεως διηγωνίζοντο· καὶ Ῥῶς μὲν τῇ συντρόφῳ θηριωδίᾳ καὶ τῷ θυμῷ στρατηγούμενοι, μετὰ ῥώμης κατὰ Ῥωμαίων ἐφήλλοντο [P. 87], οἷον ἐνθουσιῶντες καὶ βρυχώμενοι· Ῥωμαῖοι δὲ μετ' ἐμπειρίας καὶ τεχνικῆς ἐπιστήμης αὐτοῖς ἀντεπήεσαν. Καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφοτέρων ἔπιπτον τῶν μερῶν, καὶ μέχρι μὲν δείλης βαθείας ἀμφιτάλαντος ἡ νίκη ἐδόκει, τῇδε κἀκεῖσε μεταφερομένης τῆς μάχης. Ἤδη δὲ τοῦ φωσφόρου καταφερομένου πρὸς δυσμὰς, τὴν ἵππον ὁ βασιλεὺς ἀνὰ κράτος αὐτοῖς ἐπιῤῥάξας, ἐμβοήσας τε, Ῥωμαίους ὄντας ἐπὶ τῶν ἔργων τὴν σφῶν ἀρετὴν ἐπιδείκνυσθαι, τῶν ἀνδρῶν ἐπέῤῥωσε τὰ φρονήματα. Ἐπέβρυσαν γὰρ ἐκτόπῳ φορᾷ, καὶ οἱ σαλπιγκταὶ τὸ ἐνυάλιον ἐπηλάλαξαν, καὶ βοή τις ἀθρόα παρὰ Ῥωμαίων ἤρθη. Σκύθαι δὲ, τὴν τούτων οὐκ ἐνεγκόντες ῥοπὴν, ἐς φυγὴν ἔκλιναν καὶ πρὸς τὸ τεῖχος συνώσθησαν, πολλοὺς τῶν σφετέρων παρὰ ταύτην ἀποβαλόντες τὴν μάχην. Ῥωμαῖοι δὲ, τὰ ἐπινίκια παιωνίσαντες, ἐν εὐῤῥημίαις εἶχον τὸν αὐτοκράτορα· ὁ δὲ ἀξιωμάτων τότε διανομαῖς καὶ δεξιώσεσιν ἑστιάσεων (2) ἐφιλοφρονεῖτο τούτους, καὶ προθυμοτέρους ἐπὶ τὰς μάχας εἰργάζετο.

10. Exercitus cum manum undique consererent, commisso acerrime prælio a primo congressu æquo Marte diu dimicatum est. Russi enim, graviter et acerbe ferentes, si laudem, qua apud gentes finitimas floruissent, reportatæ semper in prœliis victoriæ, nunc turpiter a Romanis fusi amitterent, magna contentione rem gerebant. Romanis contra turpitudinis invidiæque verecundia subibat, si, adversariis omnibus armis et virtute subactis, in præsentia a gente peditibus præliante, equitandi autem usum omnino nullum habente, tanquam aliquot bello inexercitati tirunculi victi **141** abirent, tantaque sibi gloria puncto temporis eriperetur. Ejusmodi rationes animo agitantes exercitus summa vi conflígebant : ita tamen, ut Russi, innutrita feritate atque iracundia ducti, temere Romanos assilirent, fanaticorum ritu rugientes ; nostri illis usu ac scientia artis militaris obviam irent. Plurimis ex utraque parte occisis, cum usque ad C multam vesperam victoria incerta videretur, ac modo hi modo illi propellerentur, vespero jam ad occasum vergente, imperator equitatum in illos magna vi immisit; simulque cohortatus, ut tanquam Romani vernaculam virtutem factis declararent, animos militum confirmavit. Incubuerunt enim impetu singulari, tibicines bellicum concinunt, clamor undique a Romanis tollitur. Quorum impressionem cum Scythæ sustinere non possent, fugæ se commiserunt inque muros sunt compulsi, multis suorum in hac pugna amissis. Romani, victoriales cantus fundentes, imperatorem laudibus ferebant : ipse eos officiorum tum distributione epularumque communicatione remuneravit, alacrioresque ad prœlia reddidit.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[87] Δρῆστραν (sic) cod.

reddenda, *eoque, quem spathisterem vocant, glandis culiculam attrahentes :* sed, *per spathisterem quem vocant, membrorum culiculam resolventes.* Est enim is secundus modus tegendæ glandis, si nuda est relatus a Paul. Ægin. cap. XIII. fol 89. *recto :* cutem a glandis radice instrumento separandam, deinde detrahendum atque delegandam esse, linteolo inter cutem et colem interposito. Tametsi fol. 89. *verso* A. operam eam raro usurpare ait, quod cutis penuria in partibus illis non afferat τοσαύτην ἀποπεῖαν, ὡς ταύτης μᾶλλόν τινα τὴν διὰ τῆς χειρουργίας ἐρεῖσθαι βάλανον. Ubi Guinterius non animad- D verso mendo vertit 31. D. *ut eo magis glandem aliquam ex chirurgia deligas.* Sed omnino scribendum, αἰρεῖσθαι βάλανον, *quod non ita dempsum velit, ut hujus chirurgiæ cruciatum subire quis velit* ; ut recte vidit Cornar. Diolabellis 57. A.

(1) Codex, ut notavi in [illegible] Cedren. edit. Δρίστοα H. 6 [illegible] Scyl., quos quidem vidi, [illegible] absque ρ, quemadmodum [illegible] Dristra vide Schlozer. ad [illegible] *nalen.* etc. V. 131 [illegible]

(2) Verti, *epularum communicatione* : sed [illegible]

LIBER NONUS.

ARGUMENTUM. — Imperator castra accurate muniri jubet. Secundum prælium equestre (Cap. 1). Tertium prælium ad Dorystolum. Lalaconis virtus (2). Leo Curopalates imperium occupaturus clam Byzantium petit (3). Mox deprehensus excæcatur (4). In quarto prælio ad Dorystolum Joannes Curcuas a Russis occiditur (5). Quintum prælium. Fœdæ et cruentæ Russorum superstitiones (6) Consilium militare Sphendosthlahi (7). Ultimum prælium ad Dorystolum (8). Joannes ipse inclinatam aciem restituit. S. Theodorus in acie Romanorum conspectus (9). Insignis Romanorum victoria (10). Pax inter Russos et Romanos composita. Sphendosthlabi forma et figura (11). Russi in patriam redeuntes a Patzinacis opprimuntur. Imperator triumphans Constantinopolin intrat (12).

142 I. Ubi primum illuxit, Imperator firmo A vallo in hunc modum castra communivit. Tumulus parum editus ante oppidum Dorystolum, ad planitiem versus surgit. Ibi collocatis castris fossam circumduci jussit, humum egestam in oram fossæ castra ambientem comportari, aggeri in justam altitudinem expresso **143** hastas superne infigi, hisque scuta inter se continuata superponi, ut pro muro exercitui tum fossa tum egestus agger esset, neque facultas ulla hostibus daretur intro irrumpendi, utque, si fossæ se induissent, aditu arcerentur. Is Romanorum castra in regione hostili disponendi mos est. Perducta sic munitione, postridie ejus diei aciem instructam ad murum admovet. Scythæ, e turribus prospectantes, tela, saxa, et quæcunque tormentis mitti possunt, in phalangem Romanam B conjiciunt. Hi fundis sagittisque Scythas submovent, ipsi inferius constituti. Neque ultra ejusmodi jaculationes progressa erat pugna, cum Romani in castra reversi corpora curaverunt: Scythæ, vergente die, cœperunt cum equitatu ex mœnibus prodire, tuncque primum in equis sedentes apparuerunt. Consueverant enim semper pedibus prælium inire, quod nullum habent neque in stellas ascendendi neque ex equo cum hostibus pugnandi usum. Romani celeriter arma capiunt, insessisque equis et arreptis contis (quibus prælongis in præliis utuntur), acriter magno impetu procurrunt. Ita hostes,

[P. 88] α'. Ἅρσι δὲ ἡμέρας διαυγαζούσης, ἐρυμνῷ χάρακι τοῦτον τὸν τρόπον ὁ βασιλεὺς τὸ στρατόπεδον ἐκρατύνετο. Γεώλοφός τις χαμαίζηλος τοῦ Δορυστόλου ἐκ διαστήματος κατὰ τὸ πεδίον ἀνίσταται [88]. Ἐν τούτῳ τὸ στράτευμα διασκηνισάμενος (3), ταφρεῖον ἀνορύττειν κυκλόθεν ἐκέλευε, τόν τε χοῦν ἐκφορτοῦντας ἐς τὴν τὸ στρατόπεδον ταινιοῦσαν τῆς τάφρου ὄρρῦν ἀποτίθεσθαι, ἐς ὕψος δὲ ἀποχρῶν αἱρομένων [89] τῶν χωμάτων ἄνωθεν καταπηγύειν τὰ δόρατα, ἐπερείδειν τε τούτοις τοὺς θυρεοὺς ἀλλήλων ψαύοντας· ὡς ἀντὶ τείχους χρηματίζειν τήν τε τάφρον καὶ τὸν ἐκφορηθέντα χοῦν τῷ στρατεύματι, καὶ μὴ ἐνὸν εἴη τοῖς ἐναντίοις ἔνδον διαβαίνειν, ἀλλ' ἐρύσθαι τῆς ἐφόδου τῇ τάφρῳ ἐγχρίπτουσιν (4). Εἰθισμένον δὲ Ῥωμαίοις ταύτῃ τὴν σφῶν ἐπὶ τῆς πολεμίας διατίθεσθαι ἔπαυλιν. Ἐπεὶ δὲ τὸν χάρακα τοῦτον τὸν τρόπον ἐκρατύνατο, τῇ ἐπιούσῃ ἅπαξ τὴν στρατιὰν τῷ τείχει προσέβαλλε. Σκύθαι δὲ, τῶν πύργων προκύπτοντες, βέλη καὶ χερμάδας, καὶ ὅσα ἐκηβόλα πέφυκεν ὄργανα, κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἠφίεσαν φάλαγγος. Οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφενδόναις καὶ βέλεσι Σκύθας ἠμύναντο [90] κάτωθεν. Καὶ μέχρι τῶν τοιούτων ἀκροβολισμῶν ἀμφοτέροις ἡ μάχη περιστατο, καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ἐπὶ τὸν χάρακα ἦσαν, καὶ δεῖπνον εἴλοντο· Σκύθαι δὲ, κλινούσης ἡμέρας, ἔφιπποι τοῦ περιβόλου ἐξῆσαν, τότε πρώτως φανέντες [91] ἐφ' ἵππων ὀχούμενοι. Ἄφιπποι γὰρ παρὰ τοὺς πολέμους ἀεὶ χωρεῖν εἰώθεισαν, ἀνασκήτως ἔχοντες

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[88] Fort. διασκηνησάμενος. [89] αἱρομένω cod. [90] Malim ἠμύνοντο. [91] τῶν ἐφίππων cod. Fort. auctor scripserat, τοῦ ἐφ' ἵππων ἐπιθ., quod iteratur statim post. Alterum prætuli, quo Leo tautologia levaretur.

dum, vocem δεξίωσις, etiam nulla alia adjecta, C apud scriptores certe quarti sæculi et deinceps, sæpe *epulas* valere. Exempla compluro vel in uno S. Joanne Chrysostomo Grat. I. in Epist. ad Philippens. expositis verbis D. Lucæ XIV. 12. *cum facis convivium*, *voca pauperes*, pergit IV. 9 40. οὐ γὰρ ἁπλῶς δεῖ τὰς τοιαύτας δεξιώσεις ποιεῖν, ἀλλὰ τοῖς πεινῶσιν, ἀλλὰ τοῖς διψῶσι, κ. τ. λ. In S. Pentecost. et quare mirac. nunc non fiant V. 604. 34, αἵ τε φιλοτησίαι καὶ δεξιώσεις. Adde loca in proph. Eliam V. 675. 3. In cæc. quem Christ, san. V. 734. 28. In Mesopentecost. VII. 375. 10.

(3) Verbum διασκηνίζομαι non est in Lexicis, nisi mavis legere διασκηνησάμενος, a διασκηνέω. Cod. tamen iterum διεσκηνίσατο 106. B.

(4) Fortasse, *in fossam irruentes* Ἐγχρίπτω ἐμπηδῶ Greg. Corinth. De dial. 565. A. Supra 15 B. ἐγχριμφθέντος verti *insinuato*, retenta classica significatione, qua apes, cum aculeum figunt, κέντρον ἐγχρίπτειν seu absolute ἐγχρίπτειν dicuntur. Vide Ruhuk. ad Tim. 75. B. Sumpsit Leo ex Agathia 23. C. aut 41. A.

(5) Inde hausit Cedr. quæ habet de eodem prælio II. 676. A. τότε πρῶτον φανέντες ἔφιπποι, κ. τ. λ.

τῶν ἐφιππίων [91] ἐπιβαίνειν, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀντ- A cum ne regere quidem habenis equos scirent, a
αγωνίζεσθαι. Ῥωμαῖοι δὲ, σπουδῇ τοῖς ὅπλοις nostris confixi terga verterunt, intraque muros
ῥαξάμενοι καὶ τῶν ἵππων ἐπιβάντες, τούς τε κον- sunt conclusi.
τοὺς ἀνειληφότες (ἐπιμήκεις δὲ τούτους παρὰ τὰς μάλας μεταχειρίζονται), [P. 89] μετὰ ῥύμης καὶ βιαίου
ὠθισμοῦ αὐτοῖς ἐπελαύνουσιν. Οἱ δὲ, μηδὲ τοῖς ῥυτῆρσι τοὺς ἵππους χαλιναγωγεῖν ἐπιστάμενοι, πρὸς τῶν
Ῥωμαίων κατακοντιζόμενοι, νῶτα δόντες εἰς τὸ τεῖχος κατεκλείοντο.

β'. Τηνικαῦτα δὴ καὶ αἱ τῶν Ῥωμαίων πυρφόροι **144** 2. Eodem tempore triremes igniferæ Ro-
τριήρεις μετὰ τῶν σιτηγῶν πορθμείων διὰ τοῦ manorum cum navibus frumentariis adverso Istro
Ἴστρου ἐφάνησαν ἀναπλέουσαι· ἃς Ῥωμαῖοι μὲν adnavigantes conspiciebantur: quas nostri videntes
ἰδόντες ἀῤῥήτου χαρμονῆς ὑπεπλήσθησαν, Σκύθας incredibili sunt lætitia affecti, nec minus Scythæ
δὲ δέος ἦρει, τὸ ἐπιφερόμενον αὐτοῖς ὑγρὸν πῦρ δι- perturbati, quod impositum navibus madidum
διότας. Ἠκηκόεισαν γὰρ πρὸς τῶν γεραιτέρων τοῦ ignem verebatur. Audierant enim a majoribus
σφῶν ἔθνους, ὡς τὸν μυριόστολον στρατὸν Ἴγγορος, natu gentis, quemadmodum maximam classem
τοῦ τὸν Σφενδοσθλάβον τεκόντος, Ῥωμαῖοι τῷ B Ingoris, patris Sphendosthlabi, Romani eodem
τοιούτῳ Μηδικῷ πυρὶ κατὰ τὸν Εὔξεινον ἐξετέφρω- Medico igne in Ponto combussissent. Ita celeriter
σαν. Ἐντεῦθεν σπουδῇ τὰ ἑαυτῶν συναγαγόντες lenunculos suos contractos ante muros oppidi sub-
ἀκάτια (6), πρὸ τοῦ περιβόλου τοῦ ἄστεπι εἵλκυσαν, duxerunt, qua præterfluens Ister alterum latus
ἵνα παραῤῥέων ὁ Ἴστρος τὸ θάτερον τοῦ Δορυστό- Dorystoli alluit. Eosdem igniferæ nostræ naves cir-
λου περικλύζει πλευρόν. Ταῦτα αἱ πυροφόροι νῆες cumcirca observabant, ne Scythis facultas daretur,
κυκλόθεν ἐφρούρουν, ὡς μὴ εἴη Σκύθαις ἐνόν, σύτῶν conscensis scaphis,in suam se regionem recipiendi.
ἐπιβεβηκόσιν, ἐπὶ τὴν σφῶν ἀνασώζεσθαι γῆν. Τῇ Postero die Tauroscythæ,ex oppido egressi, aciem
δὲ ὑστεραίᾳ [92] Ταυροσκύθαι, τοῦ ἄστεος ὑπεκδύντες, in planitie instruxerunt, scutis ad pedes usque
κατὰ τὸ πεδίον ἐτάξαντο, ποδηνεκεῖς θυρεοὺς προ- pertinentibus et loricis hamatis tecti. Item Roma-
βαλλόμενοι καὶ θώρακας ἁλυσιδωτούς. Ῥωμαῖοι δὲ ni castris progressi sunt bene loricati : et acriter
καὶ αὐτοὶ τοῦ χάρακος ὑπεξῆεσαν ἐς τὸ ἄκριβὲς utrimque pugnatum est, incerta victoria, altero
τεθωρακισμένοι· καὶ καρτερῶς ἄμφω τὰ μέρη δι- alterum propellente.Ubi vero Romanorum aliquis
ηγωνίζοντο, καὶ ἀμφίδοξος ἡ νίκη ἐδόκει, ἄλλοτε ex phalange procurrens Sphencelum, qui tertio
θατέρου μέρους ὠθοῦντος. Ἐπεὶ δέ τις Ῥωμαίων post Sphendosthlabum loco a Tauroscythis hono-
τῆς φάλαγγος ἀποῤῥαγεὶς τὸν μετὰ Σφενδοσθλάβον rabatur, animose tunc præliantem confixit, virum
τρίτον παρὰ Ταυροσκύθαις τιμώμενον Σφέγκελον, C vasto corpore et audacia juvenili : hujus casu per-
ἐκθύμως τότε διαγωνιζόμενον, κατηκόντισεν, ἄνδρα turbati Tauroscythæ e planitie pedem referre,
γιγαντώδη καὶ νεανικόν· ἐπὶ τῷ τούτου πτώματι [93] inque oppidum se recipere cœperunt.Eodem præ-
διαταραχθέντες Ταυροσκύθαι βάδην τοῦ πεδίου ὑπε- lio Theodorus cognomento Lalaco, homo ob robur
νόστουν καὶ πρὸς τὸ ἄστυ ἠπείγοντο. Τηνικαῦτα καὶ corporis,quod summum erat in illo, metuendus et
Θεόδωρος, ὁ τὴν κατεπωνυμίαν Λαλάκων, ἀνὴρ κατά **145** inexpugnabilis,hostes numero plurimos clava
τε ἀλκὴν καὶ σώματος ῥώμην δυσάντητος καὶ ἀκατ- ferrea interfecit ; quam manu tam valenti demitte-
εχώνιστος, πλείστους τῶν δυσμενῶν σιδηρᾷ κορύνῃ bat,ut simul et galeam et caput illa tectum confrin-
ἐπέκτεινεν. Ἰσχύι γὰρ χειρὸς ταύτην καταφέρων, geret.In hunc modum Scythæ, fuga facta, in oppi-
κύτῃ κυνῇ [94] καὶ τὴν ταύτῃ περιστελλομένην συν- dum reverterunt. Romanos imperator, receptu
έθλαττε [95] κεφαλήν. Ἀλλ' οὕτω μὲν τότε Σκύθαι, τὰ cani jubens, in castra revocavit : ubi donis eos
νῶτα δόντες, διὰ τοῦ ἄστεος ὑπενόστησαν. Ῥωμαίους conviviisque accepit, animosque ad strenue ineun-
δὲ ὁ βασιλεὺς, τὸ ἀνακλητικὸν παυλεῖν ἐγκελεύσας, dam pugnam majores fecit.
συνεκαλεῖτο ἐπὶ τὸν χάρακα, οὕς δώροις καὶ προπόσεσιν ἐθεράπευε, προθυμοποιῶν, ῥωμαλέως ἐπὶ τοὺς πολέμους
χωρεῖν.

γ'. Ἐν τούτῳ δὲ τῶν πραγμάτων ἠρτημένων, καὶ D 3. Eatenus dubio rerum exitu, flagrante etiam
τῆς μάχης ἔτι συνεστηκυίας, Λέων Κουροπαλάτης, bello, Leo Curopalates, Nicephori imperatoris
ὁ τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου ὁμαίμων, ἐπὶ τὴν frater, quem Methymnæ in Lesbo insula asserva-
κατὰ Λέσβον [P. 90] Μήθυμναν (7) ἅμα Νικηφόρῳ tum esse supra demonstravi, custodibus pecunia

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[92] ὑστερέᾳ cod. [93] ἐπεὶ τὸ τούτου πτώματι cod. [94] κυνῇ] κοινῇ cod. [95] συνέθλαττε. Lege aut συνέθλα, aut συνέθλασε.

(6) De monoxylis Russorum Constant. Porphyrog. De administr. imp. 59. B. — 61. F et Bandur. ad h. l. 36. C. Manifice Claudianus In IV. Consulat. Honorii v. 623 sqq. :

Ausi Danubium quondam tranare Gruthungi
In lintres fregere nemus : ter mille ruebant
Per fluvium plenæ cuneis immanibus alni.

(7) Hæc sic redduntur in versione Combefis. apud Pag. IV. 28. D : *Leo Curopalata, Nicephori imp. frater, Methymna quæ Lesbi insula est* [l. *Methymnæ, quæ Lesbi insulæ urbs est*] — *ad rebellionem animum advertit.*

corruptis, rebellavit: quippe illæsas habebat oculorum pupillas. Etenim cui prius fuerat ejus excæcatio mandata, is sive Imperatoris jussu (suspicantur et hoc, ob rationem illam, quod re patefacta homo impunitus permansit), sive misericordia motus tantæ calamitatis, cilia ejus combussit, pupillas illæsas et intactas reliquit. Ita Curopalates conscenso lembo, ad oram contra Constantinopolim clam appulit, inque monasterio quod Pelamys vocatur, se occultavit. Inde mittit certum hominem, qui amicis et familiaribus nuntiaret se venisse. Hi suum auxilium pro viribus pollicentur: manum armatorum sese coacturos; 146 claves palatii subrepturos, per quas facilis ei fieret in sacrum limen ingressus. Proinde suscipiunt negotium: quod verbis erant polliciti, nil morati re perficere conantur. Persuadent uni ex ostiariis palatinis donis inducto, ut in cera claves imprimeret, ceram sibi communicaret. Is, promptus ad rem, ceram informatam tradit: conjurati, opificem conducentes, claves celeriter domi cudendas curant.

A τῷ υἱῷ φρουρούμενος, ὥς μοι ἤδη δεδήλωται, Χρυσῇ τοὺς φρουροὺς διαφθείρας, ἐς ἀποστασίαν ἀπέκλινεν, ἀσινεῖς ἔχων τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ γὰρ ἐκτυφλοῦν τὸ πρόσθεν αὐτὸν [96] προτραπεὶς, εἴτε κατ' ἐντολὴν τοῦ βασιλέως τοῦτο πεποιηκὼς (ὑπονοεῖται γὰρ καὶ τοῦτο· τεκμήριον δὲ, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ δράματος διάγνωσιν κακῶν ἀπαθὴς ὁ ἄνθρωπος ἔμεινεν), εἴτε καὶ οἴκτῳ τῆς τοσαύτης ἐπικαμφθεὶς συμφορᾶς, τὰς μὲν βλεφάριδας ἐκείνου κατέκαυσεν, ἀσινεῖς δὲ καὶ ἀκηράτους τὰς κόρας παρέλιπε. Τότε γοῦν εἰς ἀκάτιον ὁ Κουροπαλάτης ἐμβὰς, τῇ κατ' ἀντιπέρας Βυζαντίου χθονὶ λεληθότως προσώρμισεν, ἐπί τι φροντιστήριον, ὃ Πηλαμὺς κέκληται (8), κρυπτόμενος. Ἐκεῖθέν τε διά τινος τῶν οἰκείων τοῖς φίλοις καὶ γνωστοῖς τὴν αὐτοῦ καταμηνύει ἄφιξιν. Οἱ δὲ

B παντὶ σθένει συνάρασθαί οἱ διωμολόγουν, καὶ πλῆθος συναθροίσειν ἐνόπλων ἀνδρῶν, καὶ τὰς τῆς βασιλικῆς ἑστίας κλεῖς ὑφελέσθαι, δι' ὧν αὐτῷ εὐπετῶς ἡ ἐς τὰ βασίλεια γένοιτο πάροδος. Καὶ δῆτα ἔργου εἴχοντο, καὶ τὴν διὰ λόγων ὑπόσχεσιν καὶ δι' ἔργων ἀνύττειν ἐπεχείρουν, μηδόλως μελλήσαντες. Ἐντεῦθεν δή τινα τῶν βασιλικῶν κλειδούχων δωρεαῖς ὑποποιησάμενοι, κηρῷ τὰς κλεῖς ἐκτυποῦν ἔπεισαν, καὶ αὐτοῖς ἐπιδοῦναι τὸν κηρόν. Καὶ ὅς, οὐδὲν ἀναδὺς, τυπώσας τὸν κηρὸν ἐπεδίδου· οἱ δὲ, βάναυσον μισθωσάμενοι τὰς κλεῖς ἐφ' ἑστίας (9) ὡς τάχος ἐλάλκευσαν.

4. Cum omnia ex sententia, ut rebantur illi, successissent, vocant Curopalatem, ut, trajecto freto, Constantinopolim appelleret. Is nocte intempesta navi conscensa ad arcem delatus, ibi per portulam, quæ sub Sancti Phocæ est, urbem intrat, imperium jam se manibus tenere somnians. Verum huic pro fulgente purpura, pro sceptro aureo, pro tyrannide, quam infausto omine machinabatur, excæcationem diram, longinquum exsilium, publicationem bonorum parabat fortuna, irridens spem hominis, quæ nimium fallax in contrariam partem evasit, acerbamque illi malorum miseriam intulit. Dum enim in ædibus cujusdam ex facientibus secum in regione Sphoracii desidet, conjuratorum conventum præstolans, aliquis asseclarum, ædibus elapsus, ad familiarem ipsius, textrini Augusti procuratorem, accedit: 147 nuntiat, Curopalatem venisse: consilio patefacto rogat, ut sibi cum corpore textorum auxilio sit. Hic se cito præsto illi fore spondet, surgens tanquam officium vocaturus abit. Verum, ad Leonem Paricium classis Drungarium introductus, cui ab imperatore erat Constantinopolis commissa cura, ibi omnia defert: Curopalatem, de exsilio reversum, in urbe commorari, domo aliqua se continere, nec quidquam propius esse quam ut regnaret. Perculsus subito hoc nuntio, Drungarius ubi se collegit (ut erat firmo in periculis animo, et industrius in rebus

δ'. Ἐπεὶ δὲ πάντα τούτοις κατὰ γνώμην, ὥς γε ἐδόκει, ἐχώρει, τὸν Κουροπαλάτην ἐκάλουν περαιοῦσθαι τὸν Βόσπορον, καὶ καταίρειν ἐπὶ τὸ Βυζαντίον. Ὁ δὲ, τῶν νυκτῶν ἀωρὶ νεὼς ἐπιβὰς καὶ τῇ ἀκροπόλει προσσχὼν [97], ἐκεῖθεν διά τινος πυλίδος ὑπὸ

C τὴν τοῦ ἁγίου Φωκᾶ τελεθούσης [98] ἑστίαν, ἔνδον εἰσῄει τοῦ ἄστεος, τὴν τῆς ἡγεμονίας ἀρχὴν ἤδη κατέχειν ἐν ταῖς χερσὶν ὀνειροπολῶν. Τῷ [99] δὲ, ἀντὶ πορφυρίδος λαμπρᾶς, καὶ σκήπτρων Χρυσῶν, καὶ τυραννίδος, ἣν ὡς μὴ ὤφελεν ἐμελέτησεν, ἐκτυφλωσιν πικρὰν καὶ ὑπερορίαν μακρὰν, καὶ δήμευσιν τῶν οἰκείων ἡ τύχη ἐσκαιωρεῖτο, ἐπιγελῶσα τοῖς ἐλπιζομένοις τἀνδρὶ, ὡς οὐκ ἐν ἐχυρῷ κειμένοις, ἀλλ' εἰς τοὔμπαλιν αὐτῷ περιτρεπομένοις, καὶ Χαλεπὴν τῶν ἀτυχημάτων ἐπικυλίνδουσι συμφορᾶν. Ἄρτι γὰρ, ἐπείπερ κατ' οἶκόν τινος τῶν ὑπηρετουμένων αὐτῷ ἐν τοῖς τοῦ Σφορακίου μέρεσι καθῆστο [1], τοὺς συνωμότας συνελθεῖν ἐκδεχόμενος, εἷς τῶν ἐφεπομένων αὐτῷ, τῆς ἑστίας ὑπεξελθὼν, πρόσεισι [P. 91] τῶν συνήθων τινὶ, βασιλικῆς ἱστουργίας ὄντι μελεδωνῷ, τὴν τοῦ Κουροπαλάτου ἐνδημίαν μηνύων

D αὐτῷ, καὶ τὸ δρᾶμα ἀνακαλύπτων, καὶ προσλιπαρῶν συνάρασθαι αὐτοῖς μετὰ τοῦ τὴν ἱστουργικὴν αὐτουργοῦντος συστήματος. Ὁ δὲ τὴν ταχίστην βοηθεῖν ἐπηγγέλλετο, καὶ ἀναστὰς ὡς τὸ περὶ αὐτὸν πλῆθος καλέσας ἀπῄει. Παρὰ Λέοντα δὲ τὸν Πατρίκιον καὶ πλωΐμου Δρουγγάριον ἀφικόμενος, ὃς τότε παρὰ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[96] αὐτῶν cod. [97] προσχὼν cod. [98] τελεσούσης cod. [99] τῷ τὸ cod. [1] καθείσθω cod.

(8 Cedr. II 677. D κατὰ τὸ προαστεῖον, ὃ κατονομάζουσι Πηλαμύδιον. Scyl. ms. habet Πηλαμύδα.

9. Verti domi, ut 19. C. Item ἑστία pro domo 21. A. 91. A. 103. B. D. 106. D. 100. A. D. Praeint Agathias 90. D.

βασιλέως τὴν τοῦ Βυζαντίου ἐκεχείριστο πρόνοιαν, πάντα τούτῳ δηλοῖ· καὶ ὡς ὁ Κουροπαλάτης ἐκ τῆς ὑπεροπλίας ἀναχθείς, ἐπηλύτης [2] τε ὤν, καὶ κατὰ τινα οἰκουρῶν ἐστίαν, ὅσον οὔπω βούλεται τυραννεῖν (10). Ὁ δὲ τῷ ἀθροῳ τῆς ἀγγελίας (11) καταπλαγείς, εἶτ' αὖθις ἄνενεγκὼν [3] (ἦν δὲ σταθηρὸς ἐν περιστάσεσι, καὶ τὸ δέον δραστήριος ἐν ἀπόροις ἐξευρεῖν), τὸ περὶ αὐτὸν στιφος ἀνειληφὼς, ἐξαυτῆς τῇ οἰκίᾳ, καθ' ἣν ὁ Κουροπαλάτης κατήγετο, ἐπιτίθεται. Ἐπεὶ δὲ ἔγνω τὸ καθ' αὐτὸν δρᾶμα κατάφωρον ὁ Κουροπαλάτης καὶ ἐκδηλον γεγονὸς, διὰ τινος παραθύρου μετὰ τοῦ υἱοῦ ὑπεκδὺς Νικηφόρου, ἐς τὸν θεῖον καὶ μέγαν καταφεύγει σηκὸν, ἱκέτης ἐλεεινὸς ἀντὶ σοβαροῦ τυράννου καὶ ἀλαζόνος ὁρώμενος. Ὃν ἐκεῖθεν οἱ περὶ τὸν Δρουγγάριον ἀποσπάσαντες, εἰς ἀκάτιόν τε ἅμα τῷ υἱῷ Νικηφόρῳ ἐμβαλόντες, πρὸς τὴν λεγομένην Καλώνυμον νῆσον (12) περιορίζουσι (13)· κελεύσει τὲ βασιλικῇ αὖθις πρὸς τοῦ αὐτοκράτορος ἐκ Μυσίας ἐνηνεγμένῃ [4] ἀμφοτέρους ἀποτυφλοῦσι, καὶ τὴν τούτων περιουσίαν δημεύουσιν.

A dubiis ad optima consilia invenienda), sumpta sua cohorte, domum, in qua Curopalates deversabatur, continuo invasit. Is cum rem deprehensam perspectamque esse intellexisset, per posticum cum Nicephoro filio elapsus in divinam et magnam ædem confugit, miser supplex ex tyranno glorioso atque arrogante factus. Inde eum protactum homines Drungarii in lenunculum cum Nicephoro filio conjiciunt, inque insulam, quæ vocatur Calonymus, deportant: ubi mandato Augusti a principe ex Mœsia allato ambos excæcant, bonis eorum publicatis.

ε'. Ἀλλ' οὕτω μὲν τῷ Κουροπαλάτῃ Λέοντι τὰ τῆς τυραννίδος εἰς δεινὸν καὶ ὀλέθριον κατέληξε

5. In hunc modum Leonis Curopalatæ rebellio tristem et fatalem habuit **148** exitum. Russi vero,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[2] ἐπιλύτης cod. [3] ἀνενεγκών. Vid. supra 24. C. [4] ἐνηνεγμένης cod.

(10) Verba ὅσον οὔπω, *jamjam illico*. quibus mihi potest esse frequentius, vel apud Agathiam 80. A. 93. D. 100. B. 164 A. mirere sæpius ab interpretibus non esse intellecta Velut apud S. Theodoretum Encom. in S. Joann. Bapt. V. 23. D. ἐπεὶ ἔμελλεν ὅσον οὔπω καὶ παρθένος τεκεῖν· vertit Garnerius, *cum virgo paritura esset filium quantus alias nemo esset*: sensus est, *cum, licet virgo tamen mox esse, paritura*. Neque melius vocem synonymam ὅσον οὐδέπω apud S. Athanas Histor Arian. I. 363. A. προσδοκῶντες ὅσον οὐδέπω μένειν — γυμνοί. Montefalconius: *exspectantque se — tantum non nudatos fore*. Vertendum, *sese jamjam nud. f.* Porro in Origene Exhort. ad martyr, ὅσον οὐδέπω πρόσωπον πρὸς πρόσωπον εἴσεσθε, Welstenius 174, C. *quantum autem nunquam tunc facie ad faciem videbitis*: Carolus Delarue I. 282. D. *cognoscetis quantum non cognostis unquam f. nempe ad f.* Reddendum, *jamjam videbitis eum f. ad f.* Et paulo post sic Origenes: ὑπὸ Θεοῦ, τοῦ ὅσον οὐδέπω τὸν Ἀντίοχον — βασανίσοντος Welsten. 186. C. *a Deo qui aliquando, plus quam unquam, ipsum Antiochum — torsurus sit*. Delarue 289. E. *qui insolito more*. Verte, *qui mox — sit torsurus*. Similiter vis locutionis οὐδὲ ὅσον fugit Montefale. in S. Athanas. In illud, *Nunc anima mea turbata est*, II. 1286. A. οὐδὲ ὅσον ὀκλάσαι τὴν χεῖρα τὴν ἡνιοχοῦσαν· *Nec quantum est ipsam manum qua regit, inflectere*. Traduc, *ne tantillum quidem manum quæ r. inflectere*: id enim valere voces οὐδὲ ὅσον vel tironibus nunc notum est.

(11) Habet passim significationes difficiles neutrum ἀθρόον. Velut in loco Hermogenis ab Ernestio Lexic. rhetor non illustrato, De inventione 94, B. ubi exponitur, tertiam rationem exordii per hypodiæresim inveniendi illam esse quæ appelletur τὸ ἀθρόου πρὸς τὸ μέλλον ὑποδαίρεσις. Deinde paucis interjectis: Δεῖ δὲ τὸ τοῦ ἀθρόου πρὸς τὸ μέλλον ποιεῖν τότε, ὅταν ἢ τὸ μηδεπώποτε γεγονὸς τοῦτο συμβὰν μὴ παθεῖν πάλιν φυλαττώμεθα, ἢ ὅταν τοῦ αὐτὸ πράττηται πολλάκις. Quæ in vulgatis pessime versa sunt sic: *Ea quæ vocatur divisio temporis continuati*. Et postea: *Oportet igitur in continuatione temporis separare tempus futurum, ut caveamus ne patiamur iterum unquam tale quid, præsertim si illud sæpius fuerit commissum*. Vides interpretem confundere casus duos distinctos. Sensus est: quæ *voc, subdivisio temporis confertim (collective) spectati, relative ad futurum*. Et deinde: *Oportet autem adhibere hanc exordii formam, temporis collective sumpti relative ad futurum, quando vel aliquid contigit quod nunquam contigerat, idque præcavere volumus, ne rursus accidat, vel quando hoc idem sæpius contingit*. Vide quæ sequuntur 164. A. de subdivisione ἀθρόου εἰς λεπτόν. Quam quæstionem aliasque similes complures explicare conabor in editione Hermogenis, ubi cum nova versione et commentariis mss. luceque dignissimis in Bibliotheca Regia asservatis vulgavero. Alibi ἀθρόον notum est habere vim adverbii *subito repente*. Leo noster 108. B. et 110. A. Agathias Histor. 23. D. 24. C. 25. B. D. 26. B. 27. A. 34. C. 37. C. 38. B. 41. B. 42. A. 50. C. 53. D. 57. A. 58. D. 70. D. 76. B. 79. C. 80. A. 82. A. 94. A. 98. C. 99. B. 101. C. 102. C. 103. A. 104. A. 111. D. 112. A. 113. B. 114. C. 124. B, 127. A. 129. B. 136. A. 140. B. 145. A. 148. D. 151. D. 154. A. 162. D. 164. A. 169. A. 171. B. S. Joannes Chrysostomus Oratione VII, ad Corinth. III. 288. I. Homilia XXXI, in S. Matth. I. 357. C. (ubi interpres Latinus vim ejus non expressit). Heliodor. Æthiop. 402. B. Ideo corrigendus Joannes Philoponus De mundi creat. 238. B. de hominibus incredibili celeritate cogitationem a re ad rem rapientibus, ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες τὸν νοῦν τὸν οἰκεῖον ἀθρόον, ἀλλαχόθεν ἀλλαχοῦ μεθιστάμεθα. Balthasar Corderius: *propriam mentem in nobis ipsis collectam obtinentes, aliunde alio transferimur*. Sed virgula, quæ post ἀθρόον est, præponenda, et vertendum sic: *propriam mentem in nobis habentes, puncto temporis aliunde alio transferimus*. Quo eodem sensu ἀθρόον a Philopono usurpatur alibi, velut 279. A. et C.

(12) Cedrenus II. 678. A. in Proten insulam ait.

(13) Verti *deportant*: nam ὁ περιορισμὸς respondet *deportationi* Latinorum, quæ ipsa cum ab exsilio tum a relegatione differt. Vide Michaelem Attaliatam Synops. Juris Græcorum. II. 4. D. Multo graviter, ut hoc utar, lapsus est interpres Simeonis Metaphrastæ Vita S. Athanasii I. cli. B. καὶ τοῦτον [Meletium episcop.] οἱ τῆς Ἀρείου αἱρέσεως περιορίζουσι, reddens, *illum etiam hæretici Ariani circumvenere*. Vertendum, *deportatione damnandum curant*: nam Meletium Antiochiæ episcopum deportatum fuisse instantibus Arianis discimus ex anonymo scriptore Vitæ S. Athanasii CXXII. C. et ex Photii Biblioth. 1446. A.

redit enim eo, unde egressa est, A ampum processerunt, summa vi conten- . . Romanorum tormenta concremarent. . . . tela cum stridore inde missa tolerabant, . . quotidie Scythæ plurimi lapidibus icti deji- . . . tur. Agebat tormentorum custodiam Joannes . . . magister militiæ, genere cum Imperatore . . . netus. Is ubi hostes audacter procurrentes . . vini somnique plenus (quod post prandium . . . rebatur), equo conscenso, cum sequentibus . . tis contra venit. Equus in scrobem delatus . . eum excutit. Tum Scythæ, insignem armatu- . . ejus, phalerasque equi cum reliquo ornatu . . ratas magnifice conspicati (erant enim affatim . . cta auro), rati Imperatorem esse, omnes simul . . fusi una cum armis eum gladiis securibus- . . que ferum in modum articulatim dividunt, caput B . . fixum in turribus constituunt. Romanos irri- . . tes, quod eorum Imperatorem victimæ ritu ob- . . cassent. Has Joannes Magister pœnas scelerum . . ædes sacras commissorum tulit, ut a furore . . barorum opprimeretur. Etenim ecclesias multas . . Mœsia vastasse dicitur, earumque vestem et . . sacra in privatam supellectilem convertisse.

. . . ους παπαρφονήσαι σηκούς, θυμοῦ βαρβαρικοῦ γεγονὼς παρανάλωμα. Λέγεται γὰρ πολλ . . κατὰ Μυσίαν κεραίσαι, καὶ τὰ τούτων ἔπιπλα καὶ σκεύη τὰ ἱερὰ εἰς ἰδιωτικὰ μετασκευάσ . .

6. Russi ejusmodi victoria elati, postridie ejus die oppido egressi, adversa acie constiterunt: itemque Romani, in altum cuneum conferti, obviam 149 procedunt. Erat Icmor, qui sub Sphendosthlabo exercitum Scythicum ducebat, proximus post illum auctoritate, vir immani corpore et ferocia juvenili. Hunc Anemas ex protectoribus palatinis, Cretici satrapæ filius, conspicatus magno impetu cum cohorte satellitum, quos circa se habebat incurrere, Romanorumque complures occidere, virtute animi elatus, gladio ab latere stricto, huc illuc conversum incensumque calcaribus equum in Icmorem immisit: quem nactus cervicem gladio appetit: Scythæ caput cum manu dextra abscisum solo afflixit. Duce cadente clamor a Scythis lamentatione permistus tollitur: fit in eos a Romanis impetus. Quem illi non sustinuerunt; sed, prætoris cæde vehementer commoti, scutis post humeros rejectis in oppidum reversi sunt. Romani quos possunt consectantur atque occidunt. Cæpta jam nocte, cum luna pleno orbe colluceret, in campum egressi D

τέλος. Οἱ δὲ Ῥῶς συναισθόμενοι (ἀλλ . . γος, ὅθεν ἐξέβη, ἐπάνεισιν), ἐπὶ τὸ πεδίον ἐξ . . παντὶ σθένει πεφώμενοι, τὰς τῶν Ῥωμαίων τ . . λεῖν μηχανάς. Οὐ γὰρ τὰς τούτων μετ . . ἔστεγον ἐκπεμπομένας βολὰς, πλείστων ὑπὸ τῶν ἀφιεμένων λίθων ἀναιρουμένων. Ὁ Ἰωάννης δὲ ὁ Κουρκούας καὶ Μάγιστρος, ἐκ . . προσήκων τῷ βασιλεῖ, τὴν τῶν τοιούτων μη . . μάτων ποιούμενος φυλακήν, τὴν μετὰ θεάτ . . τῶν ἐναντίων ἰδὼν, καὶ ἄλλως οἴνῳ κεχρη . . νευστάζων (μετ' ἄριστον γὰρ ἦν), ἵππον ἐπ . . σὺν τοῖς ἑφεπομένοις λογάσιν ἤλαυνε κατ' . . Βόθρῳ δὲ ὁ ἵππος κατενεχθεὶς ἀποβάλλει τὸν . . τὸν Μάγιστρον. Οἱ δὲ Σκύθαι, ἀπιστήσαντες . . ἰδόντες, καὶ φάλαρα τοῦ ἵππου καὶ τὴν ἄλλην . . ἐξειργασμένα λαμπρῶς (ἐτύγχανον γὰρ κατ . . ἀλλήλοις μένα [5] χρυσῷ (14)), δόξαντες αὐτὸν . . εἶναι τὸν αὐτοκράτορα, ἀθρόως περιδραμόντες . . αὐτοῖς ὅπλοις τοῦτον τοῖς ξίφεσι καὶ πέλε . . τεμέλισαν ἀπηνῶς· δορατίῳ τε τὴν κεφαλὴ . . πείραντες, ἐπὶ τῶν πύργων κατέπηξαν. Ῥω . . τωθάζοντες, ὡς τὸν σφῶν βασιλέα ὄκνῳ ἵππ . . κρεουργήσαντες (15). Ἀλλὰ τοιαῦτα μὲν . . ὁ Μάγιστρος ἀπηνέγκατο τὰ ἐπίχειρα, ὧν . .

ζ'. Ῥῶς δὲ τῇ τοιαύτῃ νίκῃ κεπαυ . . τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ ἄστεος ὑπεξιόντες, τα . . τείχισιν ἐτάξαντο. Ῥωμαῖοι δὲ καὶ αὖ . . θεῖεν συναισθόμενοι φάλαγγα, τούτοις π . . Ἐντεῦθεν Ἰκμορα, τὸν μετὰ τὸν Σφενδο . . Σκυθικὸν ἄγοντα στράτευμα καὶ τιμώ . . μετ' ἐκεῖνον, ἀνὴρ γιγαντώδη καὶ νεανι . . Ἀνεμᾶς [6] ὁ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκ . . τοῦ τῶν Κρητῶν υἱὸς ἀρχηγοῦ (16 . . . ἐφορμήσαντα μετὰ τῆς τῶν ἑφεπομένων τ . . φάλαγγος καὶ πλείστους Ῥωμαίων ἀπο . . βλαχῇ τε φύσαι ἐκκρίσεις, τὸ κεκραμέν . . ἐλάσεις, καὶ τὸν ἵππον τῇδε κἀκεῖσε κατ . . τοῖς τε μώλωψι κατατείνει, κατὰ τοῦ Ἰκμ . . καὶ τούτου κατὰ κράτος κλίνει· κατὰ τὸ . . ξ δὲ τοῦ Σκύθου κεφαλὴ σὺν τῇ δεξιᾷ . . χειρὶ πρὸς τοὔδαφος ἀπερράγησαν. Τοῦ δὲ . . βὴ τῆς παρὰ τῶν Σκυθῶν οἰμωγῆ σύμμικτ . . Ῥωμαίοις δὲ τούτους ἐκίδνησιν. Οἱ δὲ κα . . τὴν τῶν ἐναντίων ῥοπὴν, ἀλλὰ τῷ τοῦ πεδ . . γοῦ κύβει ἐκτόπως περιελήγησαντες, τὰ π . .

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[5] ἀλλήλοις alia cod. [6] Ἀνεμᾶν cod. Vid supra 89. C. [6] Ἀνεμᾶς cod., sed Cedrenus II. 678. D. et . . pere.

. . . Reiskius inde Cedrenum in Historia sumpsisse . . . nomina Leonis Diaconi commenti sit. Ἀ. χρεῶν γὰρ . . . . . ἀλλ' ἀν πίπτ . . .

. . . Quod Leonis verbum inde mutuatus est Cedrenus in . . . . . eodem tom II. 678. C.

. . . Inde omnia Cedrenus II. 678. D. Ἀνεμᾶς, ... καὶ Κρητῶν τοῦ βασιλέως υἱὸς Κ . . . Xylander. illi videntur similiter lapsus, nec animadvertente, βασιλέως scribendum esse. Scylitza ne certe Codd quos inspexi: nam Goar . . videntur aliud quid habuisse item: Ἀν . . ὁ τῶν Κρητῶν τοῦ βασιλέως υἱὸς Κ . . quentia de certamine singulari inter . . Icmorem pœne ad verbum ex Leone . . Scylitzes, ex Scylitza Cedrenus.

μαδὸν ἄραντες, ἐχώρουν διὰ τοῦ ἄστεος, οὓς ἐπισπώ- A
μενοι Ῥωμαῖοι ἀπέκτεινον. Ἤδη δὲ νυκτὸς κατα-
σχούσης, καὶ τῆς μήνης πλησιφαοῦς οὔσης, κατὰ τὸ
πεδίον ἐξελθόντες τοὺς σφετέρους ἀνεψηλάφων νε-
κρούς· οὓς καὶ συναλίσαντες πρὸ τοῦ περιβόλου
καὶ πυρὰς θαμινὰς διανάψαντες, κατέκαυσαν, πλεί-
στους τῶν αἰχμαλώτων, ἄνδρας καὶ γύναια, ἐπ'
αὐτοῖς κατὰ τὸν πάτριον νόμον ἐναποσφάξαντες (17).
Ἐναγισμοὺς τε πεποιηκότες, ἐπὶ τὸν Ἴστρον ὑπο-
μάζια βρέφη καὶ ἀλεκτρυόνας ἀπέπνιξαν, τῷ ῥοθίῳ
τοῦ ποταμοῦ ταῦτα καταποντώσαντες. Λέγεται γὰρ
Ἑλληνικοῖς ὀργίοις κατόχους ὄντας (18), τὸν Ἑλ-
ληνικὸν τρόπον θυσίας καὶ χοὰς τοῖς ἀποιχομένοις
τελεῖν, εἴτε πρὸς Ἀναχάρσεως ταῦτα καὶ Ζαμόλξι- B
δος, τῶν σφετέρων φιλοσόφων, μυηθέντας, εἴτε καὶ
πρὸς τῶν τοῦ Ἀχιλλέως ἑταίρων. Ἀρριανὸς γάρ
φησιν ἐν τῷ Περίπλῳ (19), Σκύθην [P. 93] Ἀχιλλέα
τὸν Πηλέως πεφηνέναι [a], ἐκ τῆς Μυρμηκιῶνος κα-
λουμένης πολίχνης, παρὰ τὴν Μαιῶτιν λίμνη κει-
μένης· ἀπελαθέντα δὲ πρὸς τῶν Σκυθῶν διὰ τὸ
ἀγριηνὲς, ὠμὸν, καὶ αὔθαδες τοῦ φρονήματος, αὖθις
ἐς Θετταλίαν οἰκῆσαι. Τεκμήρια τοῦ λόγου σαφῆ τε τῆς ἀμπεχόνης σὺν τῇ πόρπῃ σκευὴ, καὶ ἡ πε-
ρὶ ὁμαχία, καὶ ἡ πυρσὴ κόμη, καὶ οἱ γλαυκιῶντες ὀφθαλμοὶ, καὶ τὸ ἀπονενοημένον, καὶ θυμοειδὲς, καὶ
μόνον ἃ καὶ ὀνειδίζων ἐπέσκωπτεν, οὑτωσὶ λέγων.

Huic semper jurgia cordi,
Rixæque, pugnæque.

mortuos suos conquisiverunt: hos pro muro coacervatos rogis compluribus accensis cremaverunt, in iisdem captivos numero plurimos, viros et mulieres, patrio more jugulantes. Item inferias celebrantes, in Istro lactentes infantes et gallos gallinaceos suffocabant, undis fluminis mersos. Etenim dicuntur gentilium sacris addicti, Græcorum more sacrificia et libamina 150 manibus offerre, sive ab Anacharside et Zamolxi, suis philosophis, ad hunc modum, sive a sociis Achillis initiati. Siquidem Arianus in *Periplo* auctor est, Achillem Pelei filium Scytham exstitisse, Myrmecione natum, quod est ad Mæotidem paludem oppidulum: expulsum vero a Scythis ob sævitiam, crudelitatem, arrogantiam animi, in Thessalia posthæc sedem collocasse. Cujus rei clara argumenta sunt amictus fibulati ratio, pugna pedestris, capillus rufus, oculi glauci, amentia, iracundia, crudelitas: quæ ipsa conviciis Agamemnon consectabatur, sic dicens:

Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε [b].

Cæde enim et sanguine ad hanc diem Tauroscythæ dirimere rixas consuerunt. Audaciam autem et virtutem atque robur gentis, finitimum quemque populum invadentis, cum multi alii testantur, tum etiam divus Ezechiel, mentione ejus facta, ubi ad hunc modum ait: « Ecce ego induco super te Gog et Magog, principem Rhos. » Sed de inferiis Taurorum hæc sufficiant.

7. Inter hæc prima luce Sphendosthlabus consilium primorum ordinum constituit, quod sua lingua comentum appellant. Coactos quid agat 151 consulit. Alii multa de nocte naves conscendendas, omnibusque modis furtim elabendum, existimant; nullo se pacto equites cataphractos sustinere posse, idque postquam virtute præstantes duces amisissent, qui exercitum confirmare, animos militum

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[a] πεφηνέναι. Vid. supra 51. C. 60. D. 102, D. [b] Iliad. A. 177. [10] τὸν Ἀγὼγ καὶ Μαγὼγ cod. Ezech. XIX, 1. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γὼγ ἄρχοντα ῥώς· et idem XXXVIII, 2.

17) Apud Bulgaros, Leone Armenio imperante, nilia memorat sacrificia Anonymus Narrat. ronograph. post Teophan. 431. D.

(18) Ad hæc Russorum sacra, ab religione ristiana aliena, pertinere videtur exordium illud rrationis ms. ἀνεπιγράφου, quam reperi in Codice culi undecimi: Ἐν ταῖς ἡμέραις Λέοντος καὶ ξάνδρου τῶν βασιλέων ἄρχων τις ἐν Πελοποννήσῳ ἠγόρασε παῖδα, Σκύθην τῷ γένει· καὶ τοῦτου δώκε τῷ πρεσβυτέρῳ τῷ ἱερουργοῦντι ἐν τῷ τηρίῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τοῦ παιδεύειν αὐτὸν, καὶ άσκειν τὰ γράμματα. Ὡς δὲ ἐμάνθανεν ὁ παῖς, ἐξυπηρέτει τῷ πρεσβυτέρῳ ἐν ταῖς χρείαις αὐ-, Καὶ γενόμενον ἐτῶν δώδεκα ἠρώτησεν αὐτὸν ριος αὐτοῦ, εἰ Χριστιανοί εἰσιν οἱ Σκύθαι, ὅθεν ιητο. Ὁ δὲ ἀπεκρίθη, Οὐκ εἰσὶ Χριστιανοί, καὶ ὡς νομίζω, καὶ ἐγὼ ἀβάπτιστός εἰμι. Hoc est: « In « diebus Leonis et Alexandri impp. (*anno* 885-911), « præfectus in Peloponneso emit servum, Scytham « natione: hunc tradidit presbytero, in oratorio « ædium suarum sacra facienti, ut erudiret eum, do- « ceretque litteras. Puer dum instituebatur, item « presbyteri utilitatibus inserviebat. Ita cum annos « haberet duodecim, quæsivit de illo herus, num « Christiani essent Scythæ, unde erat ortus. Ille nega- « vit esse », neque ego, ut opinor, *inquit*, geniali aqua madefactus sum.—Missa facio subsequentia de conversione Scythæ illius, aliorumque popularium ejus.

(19) De hoc Scythico Achillis ortu nihil Arrianus, in iis certe, quæ de religionibus templi Achillei in Leuce insula copiose tradit Peripl. Pont. 133. A. — 135. B.

incitare consueverint. Contra ea alii censebant compositionem cum Romanis fieri oportere, atque ita fide accepta reliquias exercitus servari. Clam ab oppido solvere non esse facile, quod igniferæ naves ad ripam Istri utrobique transitum custodirent, ut, simul ac conarentur in amnem enavigare, cuncta evestigio cremarent. Tum vero cum ingemuisset vehementius Sphendosthlabus, « Periit, » inquit, « gloria, arma Russica sequens, quæ modo populos finitimos nullo negotio subegerunt, modo citra sanguinem integras tenuerunt regiones, si nunc turpiter cedimus Romanis. Quin, repræsentantes patriam virtutem, reputamus, invictum usque adhuc perstitisse Russicum robur, et pro nostra salute acriter confligimus? Non solemus nos quidem fugientes in patriam reverti, sed vel vivere victores, vel gloriose mori, effectis virorum fortium facinoribus, » Ejusmodi consilium egit Sphendosthlabus. Οὐδὲ γὰρ ἔθιμον ἡμῖν φεύγουσιν ἐς τὴν πατρίδα ἔργα ἐπιδεδειγμένους γενναίων ἀνδρῶν. » Τοσαῦτα μὲν ὁ Σφενδοσθλάβος ἐβούλευσεν.

A βαλόντας καὶ ταῦτα τοὺς πρωταγωνιστὰς, ὡς τὸ στρατόπεδον ἀνερρώννυτο, καὶ οἱ θυμὸς ἀνδρῶν παρεθήγοντο. Οἱ δὲ τοὔμπαλιν δεξιὰς ἐλαύνειν Ῥωμαίοις ἐξυνεβούλευον [11], καὶ πίστεις λαμβάνειν, καὶ οὕτω διασώζειν τὴν περιλειφθεῖσαν στρατιάν. Οὐδὲ γὰρ ἔχειν εὐχερῶς κλέψαι τὸν ἐκπλουν τῶν πυρφόρων [12] νεῶν παρὰ τοῦ Ἴστρου· ἐπεὶ ἑκατέρωθεν φρουρουσῶν τὰ πορθμεῖα, ὡς, ἐὰν πειραθεῖεν ἐκπλεῦσαι τὸν ποταμὸν, πυρτολιεῖν ἑαυτῆς ἅπαντα. Ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος, μόχθου τε πικρὸν ἀνοιμώξας, « Οἴχεται τὸ κλέος (20), » ἔφη, δ τῇ Ῥωσικῇ πανοπλίᾳ συνείπετο, τὰ πρόσω καταστρεφομένῃ ἔθνη ἀπονητί, καὶ χώρας ἀνδραποδιζομένῃ ἀναιμωτί, εἰ νῦν ἀκλεῶς Ῥωμαίοις ὑπείξομεν. Ἀλλὰ γὰρ, τὴν ἐκ προγόνων ἀνειλημμένην ἀρετὴν, ἀναλογισάμενοί τε, ὡς ἀκαταγώνιστος B Ῥωσικὴ μέχρι καὶ τήμερον καθέστηκεν ἀεὶ ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς σφῶν σωτηρίας διαγωνισώμεθα φοιτᾷν, ἀλλ' ἢ νικῶντας ζῆν, ἢ εὐκλεῶς τελευτᾶν.

8. Memoratur illud quoque de Tauroscythis, eos nunquam usque ad hanc diem hostibus dedere se victos; verum, salute desperata, gladio viscera 152 transverberare, seque ipsos sic interimere. Id faciunt, quod opinionem habent ejusmodi: aiunt si qui in bello ab hostibus occidantur, eos post mortem animorumque a corporibus discessum interfectoribus, apud inferos servire. Quem famulatum verentes, Thauroscythæ, potius quam percussoribus suis ministrent, rei remedium voluntaria morte quærunt. Hæc apud illos invaluit persuasio. Tunc vero, audita regis oratione, læte suæ salutis causa subire periculum decreverunt, seque vi Romanorum fortiter opponere. Itaque postridie ejus diei (qui dies erat septimanæ sextus, a. d. IX kal. August.), jam ad occasum vergente sole, cum omnibus copiis ex oppido egressi totis viribus confligere statuunt: aciem condensam dirigunt, infestis pilis. Contra imperator milites instructos ex castris educit. Prælio commisso, fortiter Scythæ in Romanos

[P. 94] ϛ'. Λέγεται δὲ καὶ τοῦτο περὶ Ταυροσκυθῶν, μήποτε μέχρι καὶ νῦν ἑαυτοὺς ἐγχειρίζειν τοῖς δυσμενέσιν ἡττωμένους· ἀλλ' ἤδη τῆς σωτηρίας ἀπαγορεύσαντας ὠθεῖν τε κατὰ τῶν σκλήγγων τὸ ξίφη (21), καὶ οὕτως ἑαυτοὺς ἀναιρεῖν. Τοῦτο δὲ πράττουσι, δόξαν κεκτημένοι τοιαύτην· φασὶ γὰρ τοὺς πρὸς τῶν ἐναντίων κατακτεινομένους ἐν τοῖς πολέμοις, μετὰ τὸν μόρον καὶ τὴν ἐκ τῶν σωμάτων διάζευξιν τῶν ψυχῶν ἐν ᾅδου τοῖς πάλαι τεθνεῶσι λατρεύειν. Ταυροσκύθαι δὲ, τὴν τοιαύτην δεδοικότες λατρείαν, C ἀποστυγοῦντες δὲ καὶ τοῖς ἀναιροῦσιν αὐτοὺς ἐξυπηρετεῖν, τῆς ἑαυτῶν σφαγῆς αὐτόχειρας γίνονται. Ἀλλὰ τοιαύτη μὲν ἡ ἐπικρατήσασα ἐν αὐτοῖς ἰδέα. Τότε δὲ, τῶν τοῦ ἄρχοντος λόγων ἀκούσαντες, φιλοψυχότατα (22) τὸν ὑπὲρ τῆς σφῶν σωτηρίας ἐκθεῖσθαι κίνδυνον κατετίθεντο, ἐκθύμως τε τοῖς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀντιτάξασθαι δύναμιν. Τῇ γὰρ ὑστεραίᾳ (ἕκτη δὲ ἦν τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα, καὶ ἑκκαιδεκάτη τετάρτην ἤλαυνεν ὁ Ἰούλιος μὴν), περὶ καταφορὰν ὄντος ἡλίου, πανσυδὶ λῆς πόλεως ἐξελθόντες οἱ Ταυ-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[11] ἐξυνεβούλευον. Sic. cod. duplici augmento. [12] πορφύρων cod. παρὰ τοῦ] Sic cod. Leg. παρὰ τοῦ.

(20) Præivit Agathias 81. D. Οἴχεται δὲ φροῦδον D τὸ παλαιὸν τῶν Κόλχων ἀξίωμα κ. τ. λ.

(21) A verbo ὠθεῖν compositum προωθεῖν, ut obiter moneam, restituendum est Heroni Spiritalibus 187. D. ὅπου ἐπιστραφομένου [l. ἐπιστρεφομένου] αὐτοῦ προσωθῆται τὸ ἐλλύχνιον. Scribe, πρόσω ὠθηται, sive προωθῆται, ut jam est 188. A. ὥστε προωθεῖσθαι τὸ ἐλλύχνιον. Item initio capitis ibid. C. Λύχνον κατασκευάσαι ἑαυτὸν προσμύσσοντα. Interpres: *Lucernam se ipsam consumentem construere.* Inepte. Legendum est, προβύσσοντα, i. e *quæ ipsa ellychnium suum promoveat*, vel *protrudat*. B. et μ in Codd. sæc. X. et deinceps sæpissime confunduntur.

(22) Verti *læte*: quasi εὐψυχότατα· quod non dubitarem, voluisse Leonem ut ejusmodi sensu intelligeretur. Tametsi ea vis prorsus recedit a vocis φιλόψυχος significatione recepta, qua duplex: altera in vulgus nota, *nimium vitæ avidus, ignavus*: altera ex imitatione loci Sapient. Salom. XI, 26, quando est Servatoris Deive epitheton apud Patres, *animarum amans*, hoc est, *animarum earum consulens*. S. Antioch. De non concupiscendo I. 1140. E. ὁ δὲ φιλόψυχος Κύριός φησι. De pœnit. 1144. A. ὁ φιλάνθρωπος, ὁ φιλόψυχος, ὁ οἰκτίρμων. De filior. adoptione 1241. A. Δέσποτα φιλάνθρωπε, φιλόπτωχε, φιλόστοργε, φιλόψυχε. S. Dorotheus De institut. fratr. in monaster. I 847. C. ὁ Θεὸς ὁ φιλάνθρωπος καὶ φιλόψυχος. Eodem sensu usurpant Zacharias Hierosolymitanus Epistola ad suæ plebis reliquias 314. C, S. Nilus Doctrina vit. 208. B. aliique multi. Phrasin Leonis Cedrenus imitatus est II. 680. A.

ροσκύθαι, παντὶ σθένει διακινδυνεύειν ᾑροῦντο εἰς φάλαγγα καρτερὰν συνασπίσαντες, καὶ προβαλόντες τοὺς ἄκοντας. Ῥωμαίους δὲ διατάξας ὁ βασιλεὺς ὑπεξῆγε τοῦ χάρακος. Ἤδη δὲ τῆς μάχης καταῤῥαγείσης, εὐρώστως οἱ Σκύθαι Ῥωμαίοις ἐπῆλθαν, τοῖς τε ἀκοντίοις σινόμενοι, καὶ τοῖς βέλεσι τοὺς ἵππους τιτρώσκοντες, καὶ τοὺς ἐπιβάτας εἰς γῆν καταβάλλοντες. Ἐνταῦθα ὁ τῇ προτεραίᾳ ᾐριστευκὼς Ἀνεμᾶς καὶ τὸν Ἴκμορον [13] κατακτείνας, τὸν Σφενδοσθλάβδον ἰδὼν ἐνθουσιωδῶς κατὰ Ῥωμαίων ὁρμῶντα καὶ μανικῶς, καὶ τὰς αὐτοῦ ἐκῤῥώννυοντα φάλαγγας, τὸν ἵππον παρεξελάσας (23) (εἰθισμένον δὲ ἦν αὐτῷ τοῦτο δρᾶν, καὶ πλείστους τῶν Σκυθῶν τοιούτῳ τρόπῳ ἀνεῖλε τὸ πρότερον), ὅλην ἡνίαν τῷ ἵππῳ ἀνεὶς ὡς αὐτὸν ἴσται, καὶ ξίφει παίει κατὰ τῆς κλειδὸς, καὶ τὸν μὲν ποηνῇ [14] καταβάλλει, οὐ μὴν κατακτείνει. Ἐπήρκεσε γὰρ ὁ ἀλυσιδωτὸς χιτὼν καὶ τὸ σάκος, ἃ, δεδιὼς τὰς Ῥωμαϊκὰς αἰχμὰς, ἠμφίνυτο. Ἀνεμᾶς δὲ, πρὸς τῆς τῶν Σκυθῶν κυκλωσεὶς φάλαγγος τοῦ ἵππου κατεβληθέντος συχναῖς τῶν δοράτων βολαῖς, πλείστους μὲν ἀναιρεῖ τούτων, ἐναποσφάττεται δὲ καὶ αὐτὸς, ἀνὴρ οὐδενὸς τῶν ἡλικιωτῶν ἡττώμενος ἐν τοῖς κατὰ τὰς μάχας ἀνδραγαθήμασιν.

θ'. Ἐπὶ τῷ τούτου τοίνυν οἱ Ῥῶς ἀναθαῤῥήσαντες πταίσματι, γεγωνόν τι καὶ ἄγριον ἐπηλάλαξαν, καὶ Ῥωμαίους ἀνώθησαν. Οἱ δὲ προτροπάδην ἐπενόστουν (24), τὴν ἀλλόκοτον ὁρμὴν ἐκκλίνοντες τῶν Σκυθῶν. [P. 95] Ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς, ὡς ἤσθετο κλινομένην τὴν Ῥωμαϊκὴν φάλαγγα ὀτδοικὼς, μὴ καταπτοηθεῖσα τὸ ἀλλόκοτοτ ὅρμημα [15] τῶν Σκυθῶν, περὶ αὐτὰ παίσοι τὰ καίρια, τοῖς ἀμφ' [16] αὐτὸν ἐγκελευσάμενος καὶ τὸ δόρυ σθεναρῶς μεταχειρισάμενος, κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἐχώρει. Ἐπατγεῖτο δὲ καὶ τὰ τύμπανα, καὶ τὸ ἐνυάλιον συνεπήχουν αἱ σάλπιγγες. Ῥωμαῖοι δὲ, τὴν τοῦ αὐτοκράτορος καταιδεσθέντες ὁρμὴν, τοὺς ἵππους περιελίξαντες, μετὰ ῥύμης τοῖς Σκύθαις ἐφώρμησαν. Παραυτίκα δὲ καὶ θύελλα ψεκάδι συμμιγὴς ἀναῤῥιπισθεῖσα, ἐπὶ πολύ τε τοῦ ἀέρος χυθεῖσα, τοὺς δυσμενεῖς ἔβαλλε, καὶ ἡ κόνις ἐγειρομένη τοὺς αὐτῶν ἔβλαπτεν ὀφθαλμούς. Λέγεται δὲ (25) καί τινα λευκόπωλον ἄνδρα φανῆναι προηγεῖσθαί τε Ῥωμαίων, καὶ τούτοις προτρέπεσθαι, χωρεῖν κατὰ τῶν Σκυθῶν· ὅστις θεσπεσίως τὰς τῶν δυσμενῶν διακόπτων συνετάραττε φάλαγγας. Τοῦτόν φασι μήτε πρότερόν τις [17] ἐν τῷ στρατοπέδῳ θεάσασθαι, οὔτ' αὖθις μετὰ τὴν

impetum fecerunt, ita ut hostium pilis vulnerarent, telis equos vulnerarent, nonnullosque eorum (Ita Anemas ille, qui pridie summam virtutem hostium occiso præstiterat, Sphendosthlabum conspicatus temere effrenatoque Romanos invadentem, phalangesque ipsius cohortantem, prorumpens ac equo (quod consueverat facere, plurimosque Scytharum hoc pacto jam prius protriverat effusis habenis in 152 eum involat, jugulum gladio appetit, ipsum præcipitem deturbat: interficere tamen non potuit. Restitit enim tunica hamis conserta et scutum, quæ, Romanorum cuspides veritus, sumserat. Anemas, a cuneo Scytharum circumventus, equo multis harum ictibus confosso, postquam complures eorum interfecerat, ipse ibidem concidit, vir a nullo coævalium faciuoribus bellicis superatus.

9. Hujus casu Russi denuo confirmati altius barbarorum more conclamant, nostros propellunt. Jamque illi cursim retro regredi, singularem vim hostium devitantes. Tum imperator, ubi aciem Romanam inclinatam vidit, veritus ne cœco Scytherum impetu perterrita in extremum discrimen adduceretur, cohortem circa se hortatus, lancea fortiter arrepta, contra adversarios ipse processit. Pulsantur tympana, tubæ bellicum concinunt. Romani, imperatoris incursum reveriti, conversis equis acriter Scythas aggrediuntur. Eodem tempore et turbo imbri mixtus exstitit, qui cœlo late offusus hostibus incumbebat, et pulvis coortus eorum oculos infestavit. Perhibent vero etiam virum quemdam equo alio vectum apparuisse, qui Romanis ductor esset, et ad irruendum in Scythas hortaretur: eum vehementer 154 aciem hostium strage edita conturbasse. Neque antea illum in castris visum esse aiunt, neque post prælium apparuisse: tametsi investigaret eum imperator, ut munera illi debita largiretur, gratiamque pro laboribus referret. Sed quantumvis quæsitus non inventus est. Unde indubia pervasit existimatio, magnum in martyribus

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[13] Ἴκμορον. Supra 92. B. Ἰκμορα. [14] πρηνῆς cod. [15] Nota ἀλλόκοτον ὅρμημα repetitum statim post, 95. A. lin. 2. [16] ἀφ' cod., ut sæpe. [17] πρότερον τῆς cod. sed. Leo scribere debuisset τινά.

(23) Παρεξελαύνειν, quo vocabulo carent Lexica, apud Leonem significare videtur *cum equo prorumpo ex acie*. Tamen 92. B. τῇδε κἀκεῖσε παρεξελάσας denotare videtur *huc illuc obvertere equum*: et certe ita bis accepit Cedrenus: II. 679 A. τὸν ἵππον τῇδε κἀκεῖσε παρακινήσας (Xylander: *equum hac illac torquens*): et 681. B. de Anema, loci nostri circumlocutione, τῇδε κἀκεῖσε τὸν ἵππον μετακινήσας. Apud Plutarchum Quomodo adolesc. poetas audire debeat 15. D. ποιητικὴν φεύγειν καὶ παρεξελαύνειν sensu prorsus diverso vertendum *prætervehi*. De vocc. ἐπεξέλασις et ὑπεξέλασις dixi supra 199. C.

(24) In hoc vel in proxime præcedenti prælio Romanos jussu imp. planitiem versus recessisse Cedrenus auctor est II, 680. B. Ubi legendum, εἴκειν εἰς τοὐπίσω, non ἧκειν ε. τ. quod habet cusum, Item C. lin. 2. Codd. fide scribe εἴκοντας, non ἥκοντας. Προτροπάδην vox est Agathiæ 34.

(25) Hæc usque ad D. τῶν ὀφθαλμῶν Combefisius vertit ap. Pag. IV, 32. qui ultima mire sic habet: *et in eum modum equum ex virginis oculis evolasse*, credo quod legeret in Græco: καὶ οὕτω τὸν ἵππον ἀποπτῆναι. In Codice manifesto est ὄπνον.

Theodorum fuisse, quem in præliis imperator sibi exercituique socium et adjutorem deposcere solebat. Aiunt etiam illiusmodi aliquid accidisse ad vesperam, pridie quam pugna committeretur. Constantinopoli virgo numini dicata in somno Deiparam videre sibi visa est, aliquot viris flammeis stipatam. His eam dixisse : « Vocate ergo mihi Theodorum martyrem : » statimque illi adductum esse juvenem fortem et armatum. Huic dixisse Deipara : « Joannes tuus apud Dorystolum, domine Theodore, Scythis pugnans, jam gravius premitur. Quare vade cito, ut ei auxilium feras. Nisi ante occupas in periculum illi res vertetur. » Illum contra « se paratum esse » dixisse, « ut Matri Dei ac Domini sui obsequatur : » quibus dictis continuo excessisse : simul somnum ex virginis oculis evolasse. Atque hunc quidem finem habuit virginis insomnium.

A μάχην ἐωρακέναι· καίτοι βασιλέως αὐτὸν ἐν
φῶντος, ὡς δωρεαῖς ἐπαξίως φιλοφρονήσαιτο,
ἀμοιβαῖς ἔκατι τῶν πόνων ἀμείψαιτο. Ἀλ
εὑρέθη ζητούμενος. Ἐντεῦθεν ἀναμφιλεκτως
ὑποτρέχει, τὸν μέγαν ἐν μάρτυσι Θεόδωρο
ὃν παρὰ τοὺς ἀγῶνας ὁ βασιλεὺς σύμμαχον ἐ
ρει παρίστασθαι, ῥύεσθαί τε καὶ σώζειν
παντὶ τῷ στρατεύματι. Φασὶ δὲ καὶ τοιού
συμβῆναι παρὰ τὴν πρὸ τῆς μάχης ἐσπέρα
Ηυξαντίῳ παρθένος τῶν ἀνατεθειμένων Θε
ὕπαρ ὁρᾷν ἐδόκει τὴν Θεοτόκον, ὑπό τινων
δῶν δορυφορουμένην ἀνδρῶν. Φάναι δὲ πρὸς α
« Καλέσατε δή μοι τὸν μάρτυρα Θεόδωρον. »
αὐτίκα δὲ παραχθῆναι γενναῖον ἄνδρα καὶ νε
ἔνοπλον. Εἰπεῖν τε πρὸς αὐτὸν τὴν Θεοτόκον
B σὸς παρὰ τὸ Δορύστολον Ἰωάννης, κύριε Θεόδ
Σκύθαις μαχόμενος, ἄρτι περιστατεῖται δεινῶς.
εἰς τὴν ἐκείνου σπεῦσον βοήθειαν. Εἰ γὰρ
προφθάσῃς, ἐς κίνδυνον αὐτῷ τελευτήσει τὰ πράγματα. » Τόν δὲ αὖθις ἑτοίμως ἔχειν εἰπεῖν,
Μητρὶ τοῦ Θεοῦ καὶ Δεσπότου μου πειθαρχεῖν· φάμενος [19] δὲ τοῦτο εὐθὺς οἴχεσθαι, καὶ οὕτω τὸν
ἀποπτῆναι τῆς παρθένου τῶν ὀφθαλμῶν. Ἀλλὰ τῇ μὲν παρθένῳ τὸ ὕπαρ ἐς τοῦτο συνεπεραίνετο.

10. Romani vero, divum antesignanum insecuti, manus cum adversariis **155** conserunt. Fit prælium acri certamine. Tandem Scythæ, cum neque per se vim turmarum nostrarum sustinere possent, et a Barda magistro, cui Scleri cognomen, a tergo invaderentur (is enim cum suis copiis eos circumvenerat), fugæ se mandant ; usque ad mœnia proteruntur. Fit fœda cædes. Paulumque abfuit quin ipse Sphendosthlabus caperetur, exsanguis et sauciatus, nisi nox superveniens eum servasset. Ferunt hoc prælio Scytharum cæsa esse millia XV et quingentos ; scuta ad millia XX, gladios quamplurimos capta. Romanos interfectos esse CCCL, vulneratos non paucos. Ejusmodi victoriam Romani hoc prælio consecuti sunt. Sphendosthlabus per totam noctem internecione copiarum perturbatus, dolore et iracundia efferebatur. Tamen, cum adversus invictum exercitum nihil posset proficere, intellexit, boni imperatoris esse, in rebus desperatis non succumbere tristi fortunæ, sed id agere, ut milites suos quoque modo salvos præstet. Ita sub mane legatis ad Joannem imperatorem missis de fide danda et compositione egit, conditionibus his, ut Tauroscythæ Dorystolum traderent Romanis, captivos redderent, Mœsia abstinerent, domum reverterentur : Romani contra illis potestatem facerent enavigandi, neque eos in itinere **156** cum navibus igniferis adorirentur (nam magnopere timebant ignem Medicum, qui vel lapides in cinerem redigere potis est) ; frumento insuper juvarent

ι'. Ῥωμαῖοι δὲ, τῷ προπορευομένῳ θείῳ
ἑφεπόμενοι, τοῖς ἐναντίοις συμπλέκονται, καὶ
ρας μάχης συστάσης, οὐκ ἐνεγκόντες τὴν τῆς
πικῆς φάλαγγος οἱ Σκύθαι ῥοπὴν, κυκλωθέν
πρὸς τοῦ μαγίστρου Βάρδα, ᾧ Σκληρὸς ἐπώ
(ἐκεῖνος γὰρ μετὰ τοῦ [P. 96] συνεπομένου
τὴν κύκλωσιν ἐποιήσατο), εἰς φυγὴν ἅλινη
μέχρι τοῦ περιβόλου συμπατούμενοι, ἀλλή
πτον. Μικροῦ δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Σφενδοσθλάβ
C ἑξαιμος γεγονὼς καὶ καταβελὴς (26), εἰ μὴ
ἐπελθοῦσα τοῦτον διέσωσεν. Λέγεται δὲ παρὰ
τὴν μάχην πέντε καὶ δέκα χιλιάδας [20] τῶν
πεντακοσίοις ἀναιρεθῆναι Σκυθῶν, ληφθῆ
δισμυρίαν ἀσπίδα, καὶ ξίφη πάμπολλα. Ῥω
δὲ τριακοσίους ἀποκτανθῆναι πρὸς τοῖς πεν
τρωθῆναι δὲ συχνούς. Ἀλλὰ τοιαύτην [21] μὲν
μαῖοι τὴν νίκην παρὰ τὸν ἀγῶνα ἠνέγκαντο τ
Ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος, παρ' ὅλην τὴν νύκτα βα
μῶν ἐπὶ τῇ κατακοπῇ τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς, ἧπ
μὲν καὶ ἐσφάδαζε τῷ θυμῷ. Μὴ ἐξισχύων δ
πρὸς ἀκαταγώνιστον ἀνύττειν πανστρατιὰν,
στρατηγοῦ νοῦν ἔχοντος ἔργον εἶναι, ἐν ἀμη
καταλῃφθέντα δεινοῖς, μὴ καταπίπτειν τοῖς
ροῖς, παντὶ δὲ τρόπῳ διασώζειν πειρᾶσθαι το
D αὐτόν. Καὶ δῆτα παρὰ τὴν ἕω πρέσβεις
αὐτοκράτορα Ἰωάννην στείλας, πίστεις ἤτει
σεων, ἐπὶ τῷ (27), Ταυροσκύθας μὲν τὸ τ
στολον ἐγχειρίσαι Ῥωμαίοις, καὶ τοὺς αἰχμα
ἀπολῦσαι, καὶ Μυσίας ἀφέξεσθαι, καὶ πρὸς τὴ
ἀναζεῦξαι πατρίδα· Ῥωμαίους δὲ παραχ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[19] ἀνοφηλατῶντος ὡς δωρεαῖς ἐπαξίως φιλοφρονῆσαι, τὸ καὶ cod. [19] φάμενος. Nota anacoluthon. ipsi Leoni tribuendum. [20] χιλιάδες cod. [21] ταύτην cod. Sed correctum est manu prima
[21] Fort. δέ τι.

(26) Vide supra p. 5.

27) Fortasse ἐφ' ᾧ, quod habet hoc sensu et ipse Leo 37. B. et Agathias 11. A. 65. D. 142. A. tametsi ἐπὶ τῷ Græce æque dici posse
Vide Viger. De idiotism. edit. Hermann. 619.

ὑτοῖς τοῦ ἀπόπλου, καὶ μὴ ἀναγομένοις ἐπιτεδή- A eos, amicorumque numero haberent, mercaturæ
εσθαι μετὰ τῶν πυρφόρων νεῶν (ἐκτόπως γὰρ causa Constantinopolim commeantes, quemadmo-
δεδίεσαν τὸ Μηδικὸν πῦρ, δυνάμενον καὶ τοὺς λίθους dum erat antiquitus institutum.
ἱποτεφροῦν)· ἐπισιτισμόν τε πρὸς τούτοις ἐπιχορηγῆσαι καὶ φίλους ἡγεῖσθαι αὐτούς, κατ' ἐμπορίαν πρὸς
ὸ Βυζάντιον στελλομένους, καθάπερ ἀνέκαθεν ἔθιμον ἦν.

ια'. Βασιλεὺς δέ, τὰς τοιαύτας ἄσμενος διαλλαγὰς προσδεξάμενος (εἰρήνην γὰρ διαφερόντως τῆς μάχης ἐτίμα· τὴν μὲν γὰρ ἤδει [23] τοὺς λαοὺς διασώζουσαν, τὴν δὲ τοὔμπαλιν διαφθείρουσαν), τάς τε ξυνθήκας ἐτέλει καὶ τὰς σπονδάς, καὶ σῖτον ἐδίδου, ἑκάστῳ ἀνδρὶ μετρῶν ἀνὰ μεδίμνων δύο. Εἶναι δὲ τοὺς πλεῖστους τὸν σῖτον φασὶν ἄνδρας δισμυρίους πρὸς τοῖς δισχιλίοις, οἳ ἐκ τῶν ἑξήκοντα χιλιάδων (28)

11. Libenti animo accipiens hanc compositionem imperator (multo pluris enim pacem quam bellum faciebat: quod non ignorabat, alteram servare populos, alterum eos perdere), et pactiones fœdusque sanxit, et frumentum distribuit, medimnos binos singulis admetiens. Quod frumentum qui acceperint fuisse aiunt millia militum XXII, quæ ex millibus LX, quibus constabat exercitus Rus-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[23] ἤδη codd.

(28) Nota in Codice et hic et supra 17. C. χιλιαδῶν scribi, item 7. C. μυριαδῶν, non sine aliqua auctoritate Codd. mss. Nam in editionibus quidem ubique παροξυτόνως legitur genitivus pluralis harum voce.: μυριάδων Plutarchus Lucullo 519. E. Cicerone 864. D. 883. B. Galba 1060. E Philo De agricult. 149. G. χιλιάδων Nicetas Paphlago In S. Andream apost. 142. A Joannes Cyparissiota Transgressionibus palamiticis 25. C. sed in his ipsis locis Codd. quos inspexi, mire variant. Ita videant, qui interiores scrutantur et reconditas Græcas litteras, quid de accentu harum vocum in genitivo plurali statuendum sit: nam quantum sunt tenui auctoritate Codd. (vix antiquissimos excipio) ubi scriptiones per αι, ι, η, οι, υ in dubium vocantur, tantum pondus habent, si de genuina accentuum sede consulas. Voces μυρίαι μυριάδες frequentissimæ in hymnis sacris Græcorum, relut Liturgia S. Gregnrii Alexandrina 100. A Liturgia D. Marci 133. B. alibique passim, cum ab Euseb. Renaudoto, tum ab Joanne a S. Andrea aliisque, modo redduntur *decies mille millena*, modo, ut Liturg. D. Marci 154. A. *decies millies centena millia*. Scribe ubique, *decies millies dena millia*: nam μυρίαι μυριάδες conficiunt centum, ut vulgo loquimur, milliones. Mendo haud absimili apud Continuat. Constant. Porphyr. 37. B. χιλιάδες δέκα redditur *duodecim millium*: quo mendo versionis Latinæ Le Beau, ut semper, *Histoire* etc. XIV. 574. C. in errorem inductus est. Obiter addamus Lexicis voces tres compositas cum χίλιος, undecim eum μύριος, nondum, ut mihi statuo, notatas:). Μυριανθρωπος, *innumerorum hominum*. S. Gregorius Nyss. Orat. de Meletio episc. II. 1026. C. καταπυκνωθέντες ὁ μυριάνθρωπος δῆμος. Valet idem quod μυρίανδρος. 2.) Μυριοκέφαλος, *innumeris capitibus*. S. Joannes Climacus Scala Parad. 233. A. τὸν παρόντα μυριοκέφαλον δαίμονα φιλαργυρίας. Usitatius vocabulum πολυκέφαλος habent Lexica 3.) Μυριομακάριστος, *infinite beatus*. S. Nilus Epistola CCLVI, ad Timotheum 246. B. Μυριομακάριστοι μὲν ὑπάρχομεν, ὅταν. — Substantivum occurrit apud S. Joannem Chrysostomum Orat. V. in Epist. S. Pauli ad Rom. II. 35. 26. ἡ μυριομακαριότης, ἣν οὐ λόγος παραστῆσαι δύναται. 4.) Μυριονταπλασιος, *decies mille modis plus, infinite multiplicatus*, quasi dicas *decumilliplex*: pro quo μυριοπλάσιος Attici. Apud S. Epiphan. Adversus hæres. 1. 73E. C. κἂν τε μυριανταπλάσιον ἐπάνω εἴη ὄνομα ἔχον· et 815. B. ὁ γὰρ Θεὸς ἐπέκεινα μυριανταπλάσιον παρὰ τὴν ψυχήν, καὶ ἔτι περιττότερον ἐστιν ἀκατάληπτο, per duplex α scribitur. Quod esse perperam, cum aliæ eæque jam vulgate voces ostendunt μὺριοντάκις, μυριοντάρχης, tum forma

B adverbii ab ipso S. Epiphanio usurpati, Ancorat. II. 12. A. μοριονταπλασίως περὶ [I, παρὰ] τὸν ἡμέτερον νοῦν δεδόξαστε. Et in eodem, 51. C ἀπείρως καὶ μυριονταπλασίως. Accedit Georgius Alexandriæ episcopus Vita S. Chrysost. VIII. 162. 3. ὄντως μυριονταπλασίοις ἀποτίσει σοι αὐτά. Qua in forma terminationem ων Georgius a S. Joanne Chrysostomo est mutuatus, qui adjectivo μυριοπλασίων. Lexicis ignoto illo quoque, passim utitur. Velut Oratione XI, in Acta App. IV. 674. 29. μυριοπλασίων ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις· alibique sæpe. 5) Μυριοπαθή, *innumerabilibus passionibus obnoxius*. S. Basilius in Hexeam. II. 237. A. οὕτως ἀσυμφώνως πάλιν μυριοπαθεῖς ἡμᾶς ποιήσας. 6.) Μυριόπλαστος, *varius, variegatus*, legitur, si lectio certa, in Oratione S. Joanni Chrysost. ascripta, In illud. Si Filius Dei es, projice teips. deors. etc. VII. 305. 19. τὰς μυριοπλάστους ταύτας ἐν αὐτῷ βασιλείας. Sed vereor, ne id vocabulum atque adeo totus locus
C corrupta sint. 7.) Μυριοπρόσωπον εἶδος, *variegata species*, vidi apud Joannem Monach. De pœnitentia 106. D. ad calcem libri De pœnitentia ab Joann. Marino Parisiis 1651. fol. editi. 8.) Μυριόσταχυς, *mille spicas fundens*. Georgius Pisida De mundi opificio 48. C:

τῶν ὥσπερ ἐν τάφῳ
Φθαφέντα κόκκον μυριόσταχυν φέρει,

9.) Μυριόστομος, *innumeris oribus prœditus*, apud eumdem. Ibid. 46. A:

Πυκνὴν φάλαγγα, μυριόστομον ξίφος.

10.) Μυριότης, *infinitas, multitudo innumerabilis*. Schneiderus vir immortalis Lexico 97. D. corruptam lectionem esse ait. Ac sane in scriptoribus vere Græcis ægre invenias. Apud Hellenistas occurrit, velut in Sapientia Salomonis XII, 22. 11.) Μυριότροπος, *multis atque adeo infinitis modis*, adjectivum
D S. Gregorio Nysseno familiare. Homilia VIII. in Ecclesiast. I. 469. B. πῶς μυσιότροπός ἐστι κατὰ τῆς σῆς πόλεως ἡ τοῦ ἀντικειμένου στρατηγία. Contra fatum 910. D. ἐν ταῖς μυριοτρόποις τῶν ἄστρων ἐπιπλοκαῖς. Adverbium μοριοτρόπως apud eumdem Contra Eunom. II. 43. A. et 69. C. Voces cum verbo χίλιος compositas necdum in Lexica receptas tres animadvertisse mihi visus sum, quæ sunt ejusmodi: 1.) Χιλιονταετὴς, i. q. χιλιέτης s. χιλιετής, *qui mille annorum est*. S. Justinus Martyr Apolog. pro Christ. 57. B. αἰωνίαν κόλασιν κολασθησομένων, ἀλλ' οὐχὶ χιλιονταετῆ περίδον. 2.) Χιλιονταετηρίς, *spatium mille annorum, curriculum millenarium*. S. Epiphanius Advers. hær. 1031. A. χιλιονταετηρίδα τινὰ ἐπιτελοῦμεν. B· γέγραπται περὶ τῆς χιλιονταετηρίδας ταύτης. Item 1032 B. et S. Justinus Marty-

sicas, **mortem effugerant**: reliqua XXXVIII millia cuspis Romana *confoderat Fœdere firmato*, Sphendosthlabus **in** *Imperatoris colloquium ut* venire liceret **postulavit**. Non respuit is conditionem : armatura **inaurata** tectus, ad *ripam* Istri adequitavit, catervam **innumerabilem** equitum auro armisque nitentium **adducens**. Contra Sphendosthlabus processerat **in navicula** Scythica flumen derectus, remo **se applicans**, et ipse cum cæteris lintrem propellens, ut unus de multis. Specie autem erat hujusmodi : statura, justa, neque præter modum in altum expressa, neque in nimiam brevitatem contracta : superciliis spissis, oculis cæsiis, naso simo, barba rara, **157** præter labrum superius, densis et in longitudinem promissis capillis bene pilosum. Capite item erat admodum glaber ; nisi quod ad utrumque latus *cincinnus* dependebat, nobilitatem generis declarans : cervicibus firmis, pectore lato, cæteris quoque membris æqualis sane et congruens ; tristitiam nihilominus feritatemque aliquam ore repræsentabat. Ex altera auricula aurea dependebat ei inauris, duabus margaritis ornata, carbunculo intermedio illis interjecto. Veste erat candida, nulla alia re nisi munditia a cæteris differente. Sic pauca de pace, transtro naviculæ insidens, cum imperatore **collocutus**, **ad** suos se recepit. Bellum quod a Romanis cum Scythis gestum est, hunc finem habuit.

12. Sphendosthlabus, Dorystolo relicto, captivisque insuper ex fœdere redditis, cum copiis quæ supererant naves solvit, inque patriam cursum habere cœpit. Enaviganti Patzinacæ insidias posuerunt, gens pastoralis, frequens, pediculivora, domiporta, in carris plerumque victitans, Hi cum Scythas fere omnes occiderunt, tum ipsum quoque oppresserunt Sphendosthlabum una cum cæteris, ut ex tanto Russorum exercitu admodum pauci domum incolumes pervenirent. Joannes vero imperator, quatuor solis mensibus deleta Russorum armatura, ut supra demonstratum est, Mœsiaque **158** recepta, Dorystolum ex nomine ducis et martyris Theodori Theodoropolim nuncupavit ; ibidemque justo præsidio relicto, cum maximis tropæis

A τῆς Ῥωσικῆς στρατιᾶς τότε τὸν ἔλεθρον ἔφυ-
τὰς γὰρ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας ἡ Ῥωμαϊ-
κὴ μάχη, κατηκόντισε. Μετὰ δὲ τὸ προδῆναι τὰς σπον-
δάς, εἰς ὁμιλίαν [24] ὁ Σφενδοσθλάβος τῷ βασιλεῖ τῆς
ἐλθεῖν ἐζήτει. Ὁ δὲ, μηδὲν ἀνάξιος, ἀκαχύντῳ τε-
θωρᾳγμένος καθοπλισθείς, ἐφίππου παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ
Ἴστρου ἀφίκετο, μυρίανδρον [25] ἴλην χρυσοφορούν-
των ἱππέων ἑπόμενος. Ἐπὶ δὲ
Σφενδοσθλάβος δὲ ἦκεν ἐπί τινος Σκυθικοῦ ἀκατί-
που παρεκλέων τὸν ποταμὸν, τῆς κώπης ἐχόμενος κα-
θάπερ τῶν ἐτέροις [26] ἐρέττων, ὡς εἷς τῶν λοιπῶν. Τὴν
δὲ ἰδέαν τοιόσδε τις ἦν· τὴν ἡλικίαν μεμετρημένος,
οὔτε εἰς ὕψος παρὰ τοῦ εἰκότος ἐρμένος, οὔτε εἰς
βραχύτητα συστελλόμενος· δασεῖς τὰς ὀφρῦς, γλα-
υκοὺς ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν ῥῖνα ἀρὸς, ἐφιλω-
μένος τὸν πώγωνα, τῷ ἄνωθεν χείλει δασείας μὲν
B εἰς μῆκος καθειμένας θριξὶ κομῶν παραττῶς. Τὴν
δὲ κεφαλὴν πάνυ ἐψίλωτο· παρὰ δὲ θάτερον μέρος
τοῦ βόστρυχος ἐκρώγητο, τὴν τοῦ γένους ἐμφα-
νῶν εὐγένειαν· εὐκαγὴς τὸν αὐχένα, τὰ στέρνα
εὐρὺς, καὶ τὴν ἄλλην διάπλασιν εὖ μάλα διηρθρω-
μένος. σκυθρωπὸς δέ τις καὶ θηριώδης ἐδείκνυτο.
Θατέρῳ δὲ τῶν ὤτων χρύσειον ἐξῆπτο ἐνώτιον, ἐκ
μαργάρων κεκοσμημένον, ἄνθρακος λίθου ἐπὶ
μεσιτεύοντος. Ἔσθητος τούτῳ λευκῆς, οὐδέν τι τῶν
ἑτέρων [27] ὑπαλλάττουσα ἢ καθαρότητι (29). Ὀλίγα
γοῦν ἅττα περὶ διαλλαγῆς τῷ βασιλεῖ ἐντυχών, καὶ
τὸν ζήτον τοῦ ἀκατίου ἐφεζόμενος, ἀπηλλάττετο.
C Ἀλλ' ὁ μὲν τῶν Ῥωμαίων πρὸς Σκύθας πόλεμος
ὧδε ἐτελεύτα.

ιβ'. Ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος, τὸ Δορύστολον ἐπιπόν
καὶ τοὺς αἰχμαλώτους προσεκδοὺς κατὰ τὰς συνθή-
κας, ἀνέπλει μετὰ τῶν περιλειφθέντων ἑταίρων, ἐπὶ τὴν
πατρίδα ἰέμενος. Πατζινάκαι δὲ παρὰ τὸν ἀνάπλουν
ἐλλοχήσαντες, ἔθνος νομαδικὸν τοῦτο καὶ τολμη-
θρωπον, φθειροφάγον τε καὶ φερέοικον, [28] ἐν ἁμ-
ξῶν, ὡς τὰ πολλὰ βιωτεῦον, σχεδὸν διέφθειραν ἅπα-
ντας, καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Σφενδοσθλάβον τοῖς λοιποῖς
συγκατέσφαξαν, ὡς ἐκ τῆς τοσαύτης τῶν Ῥῶς στρα-
τιᾶς εὐαριθμήτους ἀνασωθῆναι ἐξ ἧθη τὰ πάντα.
Ἰωάννης δὲ (30) ὁ αὐτοκράτωρ, ἐν τέτταρσιν ὅλοις
μησὶ τὴν Ῥωσικὴν πανοπλίαν κατηγωνισμένος,
ὡς φθάσας ὁ λόγος διεδήλωκε, καὶ τὴν Μυσίαν Ῥω-
μαίοις ἀνασωσάμενος, τό τε Δορύστολον Θεοδωρο-
πολιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[24] ὁμιλίαν cod. [25] μυρίανδρον — συνεπαγόμενος. Supra 36. C. μυρίανδρον ἱππέων ἴλην ἑπιφερόμενος. [26] Leg. ἑταίροις. Vid. infra C. lin. 3. [27] ἑτέρων. Vid. supra A. lin. 3. [28] φερέοικον. Herod. IV. § 109. Strabo XI. 754. A. Arrianus Periplo Pont. Euxini 130. B.

Dialogo cum Tryphone 307. B. 3.) Χιλιονταετία D idem quod præcedens. Caius. Adversus Proclum, apud Euseb. Hist. Eccl. 100. A ἀριθμὸν χιλιονταετίας. Vocem χιλιόμβη, *sacrificium e mille animalibus*, jam habent alia Lexica. Summus vir Schneiderus attulit auctoritatem Juliani Orat. ad Heraclium Cynic. I. 314. A. Utuntur præterea S. Gregorius Nyssenus in Cant. Cant. I. 475. C. (ubi scribitur χιλιομβή, perperam. opinor) Anonymus vita S. Joann. Chrys. VIII. 333. 18. S. Nilus De octo vitiosis cogitat. 49. B. nonnullique alii ætatem inferiores.

(29) Inde emenda Priscum de Attila Hist. Goth. 67. A. ad quam Leonem respexisse dicas : λιτὴ γὰρ αὐτῷ καὶ ἡ ἐσθὴς ἐτύγχανεν οὖσα, μηδὲν τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ καθαρὰ εἶναι, διαφυλαττουσα. Ubi legendum διαλλάττουσα.

(30) Hæc usque ad pag. 158 lin. 25. παρεσκεύασε Combefisius vertit apud Pag. IV. 33.

θεοδώρου μετονομάσας, φυλακήν τε ἀξιόμαχον ταύτῃ ταραλιπὼν, μετὰ μεγίστων τροπαίων ἐπάνεισιν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, τοὺς ἀστικοὺς πρὸ τῶν περιβόλων κατειληφὼς, στεφάνοις αὐτὸν καὶ σκήπτροις δεξιουμένους, ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθων ἐξειργασμένοις πολυτελῶν. Ἦγον δὲ καὶ χρυσοκόλλητον λευκόπωλον ἅρμα· οὗ προσεπιβῆναι τοῦτον ἠξίουν, καὶ τὸν νενομισμένον καταγαγεῖν θρίαμβον. Ὁ δὲ τοὺς μὲν στεφάνους καὶ τὰ σκῆπτρα προσήκατο, καὶ πολλαπλασίως τούτους δώροις [P. 98] ἠμείψατο· ἐπιβῆναι δὲ τοῦ ἅρματος οὐκ ἠνέσχετο· ἀλλὰ τὴν τῆς Θεομήτορος εἰκόνα, ἐνηγκαλισμένην τὸν θεάνθρωπον Λόγον, ἣν ἐκ Μυσίας εἴληφεν, ἐπὶ τὸν τοῦ ἅρματος χρυσήλατον θρόνον ἀνέθηκε, τὰς ἀλουργοὺς τῶν Μυσῶν στολὰς ὑποθεὶς, καὶ τὰ στέμματα. Αὐτὸς δὲ, ἵππῳ κέλητι ἐποχούμενος, μετόπισθεν εἵπετο, τεταινιωμένος τὴν κεφαλὴν διαδήματι, καὶ τοὺς στεφάνους φέρων καὶ τὰ σκῆπτρα ἐν ταῖς χερσίν. Οὕτω τὸν Θρίαμβον καταγαγὼν διὰ μέσης τῆς πόλεως, ἐσθήσεσιν ἀλουργοῖς κεκοσμημένης ἁπανταχοῦ, καὶ δίκην θαλάμου τοῖς τε τῶν δαφνῶν κλάδοις (31) καὶ ταῖς χρυσοῦφέσι πέπλοις οὔσης συνηρεφοῦς, ἐς τὸν μέγαν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας εἰσελαύνει σηκόν· καὶ τὰς εὐχαριστηρίους εὐχὰς ἀποδοὺς, τό τε τῶν Μυσῶν ἐκπρεπέστατον στέφος οἱονεὶ πρωτόλειον δῶρον τῷ Θεῷ καταθέμενος, εἰς τὴν ἀνακτορικὴν ἵστησιν φοιτᾷ, καὶ τῶν [29] Μυσῶν βασιλέα Βορὴν καταγαγὼν τὰ τῆς βασιλείας ἀπονθέσθαι παράσημα (32) κατεσκεύασε. Τὰ δὲ ἦν τιάρα περιπόρφυρος, χρυσῷ καὶ μαργάροις κατάστικτος, ἐσθής τε ἀλουργὴς, καὶ πέδιλα ἐρυθρά. Τοῦτον δὲ τῷ τῶν μεγίστων τετίμηκεν ἀξιώματι. Τοιαῦτα ἐν εὐαριθμήτῳ καιρῷ παρὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης διαπραξάμενος τρόπαια, τήν τε Ῥωσικὴν αὐθάδειαν καὶ τὰ ἐπηρμένα τούτων φρονήματα ἐμπειρίᾳ πολέμων καὶ λελογισμένης ἐνδρείας τόλμῃ καταβαλὼν καὶ καταπείσας εἰς γῆν, καὶ τὴν Μυσίαν Ῥωμαίοις καθυποτάξας, παρὰ τὸ Βυζάντιον ἐπανελθὼν διεχείμαζε, καὶ τὸ ὑπήκοον δώροις, ὡς εἰκὸς, ἐφιλοφρονεῖτο, καὶ θαλείαις ἐθεράπευεν ἑστιάσεσιν.

A Constantinopolim redit: ubi urbanam multitudinem extra muros offendit, coronas illi et sceptra ex auro lapillisque pretiosis facta, offerentem. Ducebant et currum auro compactum equis albis junctum: quo ut ascenderet rogabant, consuetumque triumphum duceret. Ipse vero coronas quidem et sceptra suscepit, majoraque multo his munera rependit: ut autem in currum ascenderet induci non potuit; sed divinæ matris imaginem, deivirile Verbum amplexantem, quam ex Mœsia attulerat, in aureo sedili currus collocavit, substratis purpureis Mœsorum tunicis, et coronis. Ipse, singulari equo vectus, pone sequebatur, caput diademate cinctus, ac coronas gestans et sceptra in manibus. Hac triumphi specie per mediam urbem, purpureis vestibus undique ornatam, thalamique rita lauri ramis pallisque auro textis contectam, ad magnam Sapientiæ divinæ ecclesiam processit: ubi gratiarum actionis exsolutis precibus, Mœsorum magnificentissimam coronam ut manubiarum primitias Deo dicans, inde in palatium se recepit, et Borim Mœsorum regem productum insigna regia deponere jussit. Ea erant tiara 159 purpura circumclusa, auroque et margaritis interstincta: item vestis blattea, et calcei rubri. Ipsum regem Magistrorum dignitate ornavit. Ejusmodi Joannes imperator breri admodum tempore præter omnem exspectationem partis victoriis, contumaciam Russicam elatosque eorum animos usu bellorum, ratione, virtute, audacia frangens et deturbans in terram Mœsia sub imperium Romanum subjuncta, Constantinopolim redux hiberna egit, populumque muneribus rite prosecutus est, et festis epulis sibi conciliavit.

B

C

C. B. HASII ANNOTATIONMS.

[29] τῶν] Leg, τὸν, aut τὸν τῶν.

(31) Cedrenus ipsum populum coronatum imperatori obviam processisse auctor est II. 582. C. ὑπεδέξαντο στεφανηφοροῦντες. Sic enim legendum, Codd. quoque consentientibus, non στεφανηφοροῦντα.

(32) Agathias 32.

LIBER DECIMUS.

ARGUMENTUM. — Expeditio Syriaca. Nisidis a Romanis capta (Cap. 1). Imperator expeditionem contra Ecbatana meditatur, sed infecta re Byzantium redit. Basilius patriarcha sede pellitur (2). Antonius creatur patriarcha: Gemini monstrosi (3). Alia expeditio Syriaca. Damascus, Berytus et aliæ urbes capiuntur (4). Miraculum Beryti effectum in effigie Servatoris (5). Cometa visus per octoginta dies (6). Bardæ Scleri sub Basilio defectio (7). Infelix Basilii contra Bulgaros expeditio. Clades Romanorum stella cadente portenta (8). Bardas Phocas novam seditionem parat. Ejus interitus (9). Terræ motus Constantinopoli factus et aliæ calamitates Romanum imperium premunt (10). Joannes Tzimisces ex Syria reversus, Basilii fraude veneno absumptus, moritur (11).

[P. 99] α'. Θερείας δὲ ὥρας ἐνισταμένης (33),

(33) Complectitur is liber gesta annorum 973 et 974: nam silet Leo de initiis belli, obsidioneque

D 160 1. Æstivum tempus cum instaret, serenis Amidæ a. 972. a Temelico Melehi, ut Armeni scribunt, suscepta, de qua v. *Détails de la première*

tasque jam continua per terram sese expandisset, Constantinopoli profectus imperator contra Saracenos, qui in Syria superiore habitant, expeditionem suscepit. Ita mediterraneis peragratis, Euphratem transiit. Is est amnium Asiam intersecantium **161** maximus, unusque de illis qui ex Eden manant, quemadmodum ex sacra Scriptura didicimus. Ibi aliquis in notariis militans, Nicetas nomine, summam cum doctrinam tum prudentiam assecutus in ipsa ætatis vitalitate imperatorem malo omine hac expeditione comitabatur: quanquam patre ipsius multum deprecante, id ne faceret, atque hortante ut apud larem familiarem senium aleret suum, ipsique in ætatis limine constituto, et ad vitæ terminos jam properanti, officium pro facultate præstaret. Ille, paternis monitis, contra atque oportebat, neglectis, nullaque jussorum ejus ratione habita, ut erat accinctus in castra profectus est. Jam vero Euphratem transmittens ad tumorem undæ vertigine est correptus, delapsus de equo in amnem præcipitavit, vique fluminis rapiente miserabiliter depressus præmium contumaciæ suffocationem in Euphrate consscutus est. At imperator omni cum exercitu percurrebat Syriam, nemine jam ex hostibus contra veniente, quod, fama adventus ejus exterriti, in castella atque oppida sese sua concluserant. Ita ubi Emet tenuit (munitum id est et nobile oppidum) in deditionem redactum, pecuniasque innumerabiles ab oppidanis redemtionis nomine accepit, castris inde motis; Miepharcim proficisci contendit. Ea est urbs nobilis et conspicua, et cæteris, quotquot per hæc loca habitantur, opibus gregibusque antecellens. Quam cum item **162** compositione sibi subjunxisset, donaque conquisita plurima et pulcherrima ex auro, argento, vestibus auro pictis, accepisset ab oppidanis, Nisibim versus movit: unde magnus Jacobus, antistitii clavum tenens, Persas ingentibus copiis Nisibim adorientes arcuit, quod muscarum illis culicumque examina pro exercitu immitteret, in fugamque iis evestigio versis, hostes hoc pacto refutaret. Id oppidum desertum reperit imperator, quia excesserant habitatores irruptionis Romanorum metu, fugaque sese ad interiora receperant.

καὶ σταθηρᾶς αἰθρίας κατὰ τὴν περίγειον ἠλεμονης, τοῦ Βυζαντίου ἀπάρας ὁ αὐτοκράτωρ κατὰ τ[ὴν] Ἀγαρηνῶν, τῶν τὴν ἄνω Συρίαν οἰκούντων, ἐστρατευσε. Καὶ δὴτα τὴν μεσογαίαν περιοδεύσας, τ[ὸν] Εὐφράτην ἐπεραιώθη. Μέγιστος δὲ οὗτος τῶν τ[ὴν] Ἀσίαν διατεμνόντων ποταμῶν, καὶ εἷς τῶν ἐκ τ[ῆς] Ἐδὲμ ὁρμωμένων [30], ὡς ἐκ τῆς θείας Γραφῆς μεμαθήκαμεν. Ἐνταῦθά τις ἐν ὑπογραφεῦσι τελῶν, Νικήτας ὀνομαζόμενος, εἰς ἄκρον γνώσεως ἑλληνικῶς καὶ συνέσεως, ἄγων αὐτὸ τῆς ἡλικίας βύσιμον, τῷ βασιλεῖ κατὰ ταύτην δυστυχῶς τ[ὴν] ἐκστρατείαν συνείπετο, πολλὰ τοῦ φύντος μὴ τοῦτ[ο] πράττειν προσλιπαροῦντος, οἰκουρεῖν δὲ μᾶλλο[ν] καὶ γηροτροφεῖν τὸν τεκόντα προσέποντος [31], κ[αὶ] αὐτὸν θεραπεύειν εἰς δύναμιν, περὶ γήραος ἐλ[α]λακότα οὐδῷ, καὶ πρὸς τὰς τοῦ βίου ὅσον οὔπω ὁ[δ]ὰς ἐπειγόμενον. Ὁ δὲ, τῶν τοῦ πατρὸς ἐντολῶν ὡς οὐκ ὤφελεν ἀλογήσας, καὶ παρὰ φαῦλον ἐπισκέψεις τὰς ἐκείνου θέμενος, ὡς εἶχεν ἐνσκευασάμενος ἦει πρὸς τὸ στρατόπεδον. Ἄρτι δὲ τὸν ποταμὸν περαιούμενος πρὸς τὴν πληθώραν [32] ἐλιγγίασας τ[ῷ] ὕδατος, τοῦ ἵππου ἐξολισθήσας ἐπὶ τὸν ποταμὸν κ[α]ταφέρεται, τῷ τε ῥοθίῳ παρασυρεὶς, ἐλεεινῶς ἐπ[ι]πνίγεται, ἐπίχειρα τῆς παρακοῆς τὴν ἐν τῷ Εὐφράτ[ῃ] ἀπενεγκάμενος πνιγμονήν. Ὁ δὲ βασιλεὺς σὺν πεν[τ]ὶ τῷ στρατεύματι Συρίαν κατέτρεχεν, οὐδενὸς αὐτῷ ἀντιπάλου ἀντικαθισταμένου τῶν δυσμενῶν, τῇ φήμῃ τῆς ἐφόδου πάντων κατάπλαγέντων καὶ συγκλεισθέντων ἐπὶ τὰ σφῶν φρούρια τε καὶ πτολίσματα. Καὶ δὴτα τὸ Ἔμετ (πόλις δὲ αὕτη ὀχυρὰ καὶ περιφανὴς) καταλαβὼν καὶ λόγῳ ὑποποιήσ[α]ς, [Γ. 100] καὶ λύτρα λαβὼν ἀριθμὸν ὑπερβαίνοντα, ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς πρὸς τὸ Μιεφαρκῖμ ἠπείγετ[ο]. Ἄστυ δὲ τοῦτο περιφανὲς καὶ περίβλεπτον, πλούτ[ῳ] τε καὶ βοσκήμασι τῶν ἄλλων ὑπερτεροῦν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χῶρον πεπολισμένων. Καὶ αὐτὸ δὴ λόγ[ῳ] παραστησάμενος, καὶ πλεῖστα καὶ κάλλιστα ὧν[α] ἐν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ χρυσοστίκτοις ὑφάσμ[α]σιν (34) ἑταζόμενα πρὸς τῶν ἐν αὐτῷ κατοίκων ἐ[ν]ειληφὼς, ἐπὶ τὴν Νίσιβιν [33] ἤεται· καθ' ἣν ὁ μέγ[ας] Ἰάκωβος, τῶν ἐπισκοπῆς οἰάκων ἐπειλημμέν[ος] Ἥρσαις [34] μεγάλῳ στρατῷ ἐπελθοῦσι κατὰ τῆς Ν[ι]σίβεως ἠμύνατο, σκνιπῶν αὐτοῖς καὶ κωνώπων σμ[ῆ]νος ἀντιστρατεύσας, καὶ φυγάδας παρασκευάσας ἐξ[ε]τῆς, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοὺς δυσμενεῖν καταγωνισάμενος. Ἦν καὶ ἀοίκητον εὗρεν ὁ βασιλεὺς, τὸ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[30] ὁρμωμένων. Vid. supra 88. A. [31] προσέποντος. Sic cod. [32] πληρώραν cod. [33] Νίσιβον cod. [34] Ηρσαις. Sic cod.

expédition des Chrétiens dans la Palestine, traduits de l'Arménien en Français par F. Martin in *magasin Encyclopédique, Septembre* 1811. Cum annalib. Armeniis egregie consentit Abulpharajius Hist. Dynast. 315. B. qui Romanos ab ipso Domestico ductos, Domesticumque captum esse scribit. Ad annum sequentem 973. pertinent expeditio Mesopotamica Tzimiscæ (Leo 99. C.) Basiliique patriarchæ depositio, de qua 100. D. ad annum 974. expeditio in Syriam, et cometæ ortus (vide 104. A.) Tzimiscem Constantinopoli obiisse die x. Januarii sequentis 975. ex Leone dilucide demonstrat Pagius Critic. IV. 37. A.

(34) Χρυσόστικτος non est in Lexicis: Leo fortasse habet ex S. Clemente Alexandr. Pædag. 160. B. χρυσόστικτοί τε καὶ χελώνης [f. χελώναις] τ[ὰ] ποικιλμέναι κοίτης κλισιάδες. Χρυσοστιγής, æque Lexicis ignotum, legitur apud S. Epiph. De duodecim gemm. 11. 227. C.

ταύτην οἰκούντων δέει τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκστρατείας μεταναστάντων, καὶ φυγαδείᾳ χρησαμένων πρὸς τὰ ἐνδότερα.

β'. Καταδραμὼν οὖν τὴν περίχωρον, καὶ ὑπόσπον- A δον Ῥωμαίοις ταύτην θέμενος, ἠπείγετο καὶ μέχρις Ἐκβατάνων ἀφικέσθαι, ἵνα τὰ τῶν Ἀγαρηνῶν τυραννεῖα καθέστηκεν, ἀμύθητον ἄργυρον καὶ χρυσὸν καὶ πλοῦτον παντοδαπὸν ἔνδον κατέχοντα, ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ ταῦτα ἑλεῖν προθυμούμενος. Λέγεται γὰρ τῶν ἄλλων πόλεων μᾶλλον, ὅσαι τελοῦσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, πολύολβον καὶ πολύχρυσον τὴν Ἐκβατάνων πολιτείαν τελεῖν. Αἴτιον δὲ τὸ ἐκ πολλῶν μὲν χώρων αὐτὴν χρηματίζεσθαι [35], μηδεμίαν δὲ προτοῦ τῶν δυσμενῶν ὑπομένειν καταδρομήν. Ἀλλὰ γὰρ ἐπέσχε τὴν τούτου ὁρμὴν ἡ τε λειψυδρία τῶν τόπων καὶ ἡ σπάνις τῶν ἀναγκαίων. Ἡ γὰρ ἐπιλεγομένη Καρμανῖτις ἔρημος διὰ τῶν ἐκεῖσε χωρίων διήκει, τραχεῖαν καὶ ἀνάντη προβαλλομένη ὁδὸν, καὶ μήτε ὕδωρ βλυστάνουσα (35), μήτε βοτάνην ἀναβλαστάνουσα, ψαφαρά B τις οὖσα καὶ ἄνικμος. Διὰ ταῦτα [36] πρὸς τῶν Ἀγαρηνῶν αὐτῷ προσαχθέντα δῶρα ἐνσκευασάμενος, ἐν μυριάσι τριακοσίαις ἀργύρου καὶ χρυσοῦ ἀριθμούμενα, εἰς τὸ Βυζάντιον ἐπανέζευξε, καὶ τόν τε χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὰ ἐκ Σηρῶν ὑφάσματα, καὶ ἀρώματα, καὶ ὅσα πρὸς τῶν Ἀγαρηνῶν ἀνείληφε δῶρα, διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐθριάμβευσε, τῶν ἀστικῶν θεωμένων καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν θαυμαζόντων, φιλοτίμως τε τοῦτον ὑποδεχομένων, καὶ σὺν εὐφημίαις προπεμπόντων εἰς τὰ βασίλεια, τοῖς τοιούτοις τροπαίοις κλεϊζόμενον. Τηνικαῦτα καὶ (36) ὁ πατριάρχης Βασίλειος, φθόνῳ τῶν ἐπισκόπων διαβληθεὶς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὡς δή τινι τῶν μέγα [P. 101] δυναμένων χρᾷ τὴν τῆς ἡγεμονίας ἀρχὴν, καὶ τὰ τῆς Ἐκκλησίας οὐκ εὐθύνει καθὰ καὶ πρὸς τῶν θείων κα- C νόνων νενόμισται, εἰς τὸ βασιλικὸν εἰσεκαλεῖτο δικαστήριον. Ἐπεὶ δὲ μὴ ἀπήντα, ἀλλ' οἰκουμενικὴν ἀντέλεγεν ἰσχυριζόμενος ἀθροισθῆναι σύνοδον, καὶ τηνικαῦτα διαλύσασθαι τὰ ἐγκλήματα (τοῦτο γὰρ βούλεσθαι καὶ τὰ τῶν Πατέρων θεόπνευστα παραγγέλματα, οἰκουμενικὴν ἐπὶ πατριάρχου καθαιρέσει συγκροτεῖσθαι σύνοδον)· εἰς τὸ κατὰ τὸν Σκάμανδρον τελοῦν φροντιστήριον, ὅπερ αὐτὸς ἐδείματο, πρὸς τοῦ βασιλέως περιορίζεται· ἀνὴρ ἄτροφος σχεδόν τε καὶ ἄσαρκος, ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἀσκητικοῖς ἀγῶσιν ὑπὲρ φύσιν ἐγγυμνασάμενος, ἀμπεχόνῃ κεχρημένος θέρει τε καὶ χειμῶνι μιᾷ, καὶ ταύτῃ μὴ ἀπεκδυόμενος (37),

2. Ita vastata ac in Romanorum ditionem redacta vicinitate, properabat Ecbatana usque penetrare, ubi Saracenorum constituta regia est, argenti, auri, divitiarum cujusque generis inexplicabili vi referta, eo consilio, ut subita incursione illam quoque obtineret. Quippe præter cæteras urbes, quotquot sub sole sunt, una Ecbatanorum civitas opum aurique plenissima perhibetur. Ejus rei hanc esse causam, quod ipsa multis ex partibus coegerit pecunias, in cursum autem hostilem adhuc sit omnino nullum passa. Atenim imperatoris tunc impetum compressit cum locorum siccitas, tum rerum necessariarum inopia. Pertinet per eas partes quam Carmanitim vocant solitudo, asperam arduamque prætendens viam, neque aquam eructans **163** neque plantam fundens ullam, arida, humore carens. Ita ablatis quæ a Saracenis sibi deferebantur donis, numero tricies centenis millibus argenti et auri, Constantinopolim revertit, ubi aurum, argentum, vestem sericam atque odores, dona denique a Saracenis accepta, in triumpho per forum tulit, spectante copiamque rerum mirante populo; et studiose sane ab eodem est receptus, et cum acclamationibus magnaque harum victoriarum prædicatione in palatium deductus. Eadem tempestate Basilius patriarcha antistitum invidia calumniatus est apud imperatorem, quasi cuidam e potentibus viris principatum prædixisset; simul quod Ecclesiam non ita administraret quemadmodum divinis legibus esset constitutum: ita ad consistorium palatinum vocatus est. Ubi cum non stitisset, contraque affirmaret, concilium generale convocandum esse, ibi se crimina diluturum: ita velle Patrum inflatu divino fusa oracula, ut ad amovendum patriarcham comitia essent maxima instituenda: in monasterium ad Scamandrum, quod ipse ædificaverat, ab imperatore amandatus est. Erat is homo cibo propemodum abstinens et carne carens, a teneris unguiculis in certaminibus asceticis supra naturam exercitatus, amiculo et æstate et hieme eodem utens, quod ne deponebat quidem, donec dilapsum utilitatem præberet nullam: esculenta autem et poculenta omnino non gustabat, præter aquam et baccarum succos.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[42] Τριπόλει. Sic cod. hic: supra 43. D. mendose Τρίπολι. [43] Fort. βορειοτέρας.

(35) Verbum βλυστάνω, in Lexicis item præter- C missum, occurrit in S. Joannis Chrysost, (cui certe vulgo tribuitur) Orat. IV. De jejun. VI. 935. 28. phrasi, unde fortasse Leo sumpsit: Αἱ τῶν ὑδάτων πηγαὶ ἀντλούμεναι καθαρώτερον τὸ ὕδωρ βλυστάνουσιν. Nam perperam legere nonnulli volunt βλύζουσιν. Item Orat. in turtur. VII. 266. 14. ἐν μέσῳ τῆς καρδίας βλυστάνων φιλόχριστα νάματα. Inveni præterea substantivum perœque Lexicis ignorum, ἡ βλύσις τῆς ζωῆς, *fons vitæ*, in Theophylacti Bulgariæ archiepisc. Comment. inedito in Psalm. ad verba, παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Psalm. XXXV. 9, vel C (alii enim aliter numerant) XXXV, 10. A verbo βλύξω deduci βλύδιον, *ius*, atque inde *brodium* Latinorum, Salmasius autumat ad Hist. Aug. 412 A. Ubi Leo βλυστάνω, ibi Agathias usurpat ἀναβλύζω, 126. B.

(36). Quæ sequuntur a Combefisio versa sunt IV. 37.

(37) Sic cum dativo construit Leo, mire sane; accusativo jungunt S. Paulus Epistola ad Coloss. II. 15. III. 9. Josephus Antiq. Jud. 204. D. S. Gr

164 Neque unquam in lecto somnum cepisse perhibetur, verum humi, per omne exercitationis ejus tempus. Quo in viro unum vitium fuisse aiunt illud, quod in disciplinis hominum atque consuetudinibus cognoscendis studium plurimum poneret, curiosusque esset et inquisitor plus quam oporteret.

A ἕως ἂν διερρύη καὶ ἄχρηστος ἐξεγίνετο, βρωτῶν τε μὴ γευόμενος ἢ ποτῶν, πλὴν ὕδατος καὶ τῶν ἐξ ἀκροδρύων χυμῶν. Λέγεται δὲ μηδὲ παρὰ κλίνην καθεύδῆσαι, ἀλλ' ἐπ' ἐδάφους, παρ' ὅλον αὐτοῦ τὸν καιρὸν τῆς ἀσκήσεως. Ἐλάττωμα δὲ τοῦτο μόνον φασὶ προσεῖναι τάνδρὶ, τὸ τὰς ἀναγωγὰς καὶ ἐπιστροφὰς τῶν ἀνδρῶν (38) περὶ πλείστου ποιεῖσθαι διαγινώσκειν, πολυπραγμονοῦντι καὶ διερευνωμένῳ κατὰ τοῦ δέοντος.

3. Ita Basilio in exsilium pulso, gubernacula patriarchatus prehendit Antonius: vir qui in septo Studii victu ascetico a pueritia electo, apostolicam vitam egerat. Etenim præter indumenta corpori necessaria omnino nihil ferebat, tametsi, ob insitam ei virtutem, tum a viris potentissimis, tum ab imperatoribus ipsis, large sane munerabatur. Neque id solum, sed item quæ ex officio capiebat suo (erat enim antehac syncelli dignitate ornatus), omnia egentibus distribuebat, misericordiam Dei imitans, divinaque et humana scientia, ut si quis alius, affluebat. Emicabat autem ex ore habituque ejus mirifica quædam dulcitudo, idque summa senectute. Neque accedebat ad eum quisquam ex delicatis magnosque spiritus gerentibus ob istam vanitatis scenam, quin continuo temperatus ac sapiens abiret, umbramque et somnium hanc vitam esse didicisset: neque contra ullus ætatem agens tam insanabilibus ærumnis pressam, ut non lætus discederet, cognovisset, non succumbendum esse malis, sed ad illum confugiendum, qui eripere nos ex miseriis potest, ab eodemque salutem esse expetendam.

165 Talis fuit in vita atque sermone Antonius, in summa, vir angelicus prorsus ac divinus. Sub idem tempus homines gemelli, ex Cappadocum provincia oriundi, imperium Romanum late obie-

γ'. Ὑπερορίᾳ τοιγαροῦν τοῦ Βασιλείου κατασταθέντος, τοὺς τῆς πατριαρχίας οἴακας Ἀντώνιος ἐγχειρίζεται, ἀνὴρ ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ τὴν ἀσκητικὴν ἐκ νεότητος πολιτείαν ἀναιρετισάμενος καὶ βίον ἔλκων ἀπυστολικόν. Ἱλέου γὰρ τῶν τῇ σαρκὶ ἀποχρώντων ἀμφίων οὐδὲν ἐπεφέρετο, καίτοι πρὸς τῶν μέγα δυναμένων, καὶ βασιλέων αὐτῶν, πλεῖστα φιλοφρονούμενος διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ ἀρετήν. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ κἀκ τοῦ προσόντος αὐτῷ ἀξιώματος (περιζόμενος (τῷ τοῦ συγκέλλου γὰρ τὸ πρίτερον ἐτιμᾶτο ἀξιώματι), πάντα τοῖς πένησι διεδίδου, τὸ ἔλεον μιμούμενος τοῦ Θεοῦ, καὶ γνῶσιν θείαν καὶ ἀνθρωπίνην, εἴ καί τις ἄλλος, ἐπλούτει. Τοῦτο τῇ ζωῇ καὶ τοῖς ἤθεσι θαυμαστή τις ἐπέλαμπε χάρις ἐν βαθυτάτῃ τῇ πολιᾷ. Οὐ γάρ τις παρέβαλλε τούτῳ τῶν τρυφώντων καὶ μέγα φυσώντων τῇ τῶν ματαίων σκηνῇ, ὃς μὴ σωφρονῶν εὐθὺς ἀπηλλάττετο, σκιὰν καὶ ὄναρ τὸν βίον τελεῖν παιδευόμενος· οὐδὲ τοῦμπαλιν τῶν ἡμεραῖς ἀνηκέστοις περιώδυνον ἕλκων τὴν βιοτὴν, καὶ ἀπέτρεχεν εὐθυμῶν, διδασκόμενος, μὴ ἐκπλήττεσθαι ταῖς θλίψεσιν, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐπιῤῥίπτειν πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν ἐκ θλίψεως, καὶ παρ' ἐκείνου τὴν σωτηρίαν ἐπιζητεῖν. Τοιοῦτος δή τις ἦν [P. 102] τὸν βίον καὶ λόγον ὁ Ἀντώνιος, ἀγγελικός τις καὶ θεῖος τελῶν ὁ ἀνὴρ, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν (39) καὶ δίδυμοι ἄνδρες (40), ἐκ τῆς τῶν

B

C

D

C. B. BASII ANNOTATIONES.

gorius Nyss. De virginit. II. 383. D. S. Basilius Epist. LXXXII. ad Patrophilum II. 908. C. Origenes Homilia IX. in. in Jerem. 106. B. De vi et constructione verbi multa collegit vir reverendus Joann. Fr. Schleusnerus Lexico in Nov. Test. I 255. C.

(38) Si utcumque ἀναγωγή tueri velis, melius, opinor, fuisset vertere, *in disciplinis et conversationibus*: nam ἀναγωγή interdum pro *disciplina* sumi notum est, ἀναγωγεύς pro *eductor*, sensu etiam physico, *qui sursum tollit*. Nihilominus malim legere τὰς ἀγωγάς, *rationibus institutis*: hoc enim valere ἀγωγή, scriptt. Christianis copiose docent apud Suicer. Thesaur. Eccles. I 72. D. et Schleusner. Lex. in Nov. Test. I. 38. B.. congesta exempla, quæ facile esset augere infinite: confer quæ erudite disputant de hac voce Bouhier *Explication de quelquea marbres antiques* etc. 36. et præcipue Wesselingius Diatribe de Judæorum archontibus ad inscript. Berenicensem 13. A. Eadem vox. ut unum locum e multis commemorem, occurrit canonib. concil. Quinisexti III. 1697. B. ὅπως τε τῇ ἐν τῷ μεταξὺ προνοείτα ἀναστροφῇ. Vertit Gentianus Hervetus, *quomodo ejus quæ intercedit vitæ rationis conversionisque curam gerat*. Prætulerim genitivum, τῆς ἀναστροφῆς, cum interpretatione hac: *quam providenter curet eam vivendi rationem. quæ* (inter admissum peccatum et actam pœnitentiam) *intercedit*. Eadem est significatio verbi ἀναστρέφεσθαι, *versari*. Quo sensu S. Joann. Chrysost. Homil. LVIII, in S. Matth. I. 624. E. ait ἀναστρεφομένων αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· nam idem paulo post 626. C. ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ διατριβόντων illis *Galilæa commorantibus*: quanquam illud alii aliter exposuerunt. Nota præterea significationem rariorem vocis ἀγωγή, *vices*. S. Joann. Chrysost. Homil. LXXVI. in S. Matth. I, 889, C. καθ' ἑκάστην ἀγωγὴν καὶ τρίτον καὶ τέταρτον εἰώθει φωνεῖν ὁ ἀλέκτρυών, *quavis vice*. Et paulo post D. πρὶν ἢ γὰρ τὴν μίαν ἀγωγὴν ἀπαρτίσαι τὸν ἀλεκτρυόνα, *antequam unam cantandi vicem gallus absolvisset*, ut vertit Anianus. Item Euthymius Zigabenus Panoplia Dogmatica 430. C. τρίτῃ ἀγωγῇ εἰς τὴν πόλιν ἐπανιόντα. Etenim non necesse arbitror, ut legamus in his locis ἀναγωγήν, quod cætero qui sæpe respondet *repetitioni* Latinorum.

(39) Si pronomen τοῦτον demis, duo fere notat locutio κατὰ καιρόν. Primo, quando retenta in καιρός significatione *opportunitatis*, idem est quod ἐν καιρῷ

(40) Simile fere monstrum Emmaunte in Palæstina exstitisse Theophanes auctor est Chronograph. 60. A. Alios portentosos partus, geminos unum concretis, enumerant Leo Grammatic. Chronograph. 508. C. Zonaras II. 162. A. Michael Glycas 301. D.

Καππαδοκῶν χώρας ὁρμώμενοι, πολλαχοῦ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας ἐφοίτων, οὓς καὶ αὐτὸς ὁ ταῦτα ξυγγράφων πολλάκις κατὰ τὴν Ἀσίαν τεθέαμαι, τεράστιόν τι θαῦμα πέλοντας καὶ καινόν. Ἄρτια γὰρ αὐτοῖς καὶ ὁλότητα περισώζοντα τὰ τοῦ σώματος καθίσταντο μόρια· ἀπὸ δὲ μάλης καὶ μέχρι λαγῶνος αἱ πλευραὶ τούτοις ἐκεκόλληντο, ἑνοῦσαι τὰ σωμάτια καὶ εἰς ἓν συναρμόζουσαι. Καὶ ταῖς μὲν ψαυούσαις ἀλλήλων τῶν Χειρῶν τοὺς [37] σφῶν περιέπλεκον τένοντας, θατέραις δὲ βακτηρίας ἔφερον, αἷς βαδίζοντες ἐσκηρίπτοντο, τριακοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος ἄγοντες. Καὶ σώματα τούτοις εὖ ἐπεώκει, ἀνθηρὰ πεφηνότα καὶ νεανικά. Ἡμιόνῳ δὲ κατὰ τὰς μακρὰς ἀποδημίας ὠχοῦντο, θηλυπρεπῶς παρὰ τὴν ἀστράβην ἑζόμενοι, ἄλεκτόν τι χρῆμα γλυκυθυμίας καὶ ἐπιεικείας τυγχάνοντες. Ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν ἄλις.

A runt, quos ipse quoque, qui hæc conscripsi, per Asiam crebro vidi, portentosum sane ostentum atque novum. His erant integra minimeque decurtata corporis membra, latera autem ab axillis ad illa usque conglutinata,ita ut conjungerent corpuscula, unnmque efficerent.Ita alteris brachiis,quibus sese tangebant, cervices circumplectebantur suas,in alteris bacilla gerebant,quibus nitebantur ambulantes. Ætatis annum agebant tricesimum : corporibus erant bene formatis,floridis ad speciem ac vigentibus. In peregrinationibus longioribus vehebantur mula, cujus in sella sedebant feminarum more, erantque animo miti ac mansueto,plus quam dici potest, præditi. Verum de his gemellis satis est dictum.

B

δ'. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης, αὖθις τοῦ ἦρος ἀναλάμψαντος (41), τὰς Ῥωμαϊκὰς συγκροτήσας δυνάμεις, καὶ ταύτας εἰς τὸ ἀκριβὲς καθοπλίσας τῆς βασιλευούσης ἀπάρας, διὰ τῆς Παλαιστίνης ἐχώρει, γῆς εὐδαίμονος [38], γάλα τε καὶ μέλι ῥεούσης, προφητικῶς εἰπεῖν (42). Ἐνταῦθα φρουρίῳ προσβάλ-

4. Vere denuo relucescente, Joannes imp., in unum locum coactis diligenterque armatis Romanorum copiis, profectus ab urbe est, perque Palæstinam processit, terram felicem, lacte et melle affluentem, ut cum divinis doctoribus loquar. Hic castrum aggreditur, quod Syrorum lingua Mem-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[37] τοὺς] τάς cod. [38] γῆς εὐδαίμ. Sic cod., sed fort. magis ex Leonis more scribend. ἐχώρει τῆς εὐδαίμ. sublato commate. Ib. γάλα — ῥεούσης. Exod. III, 8, 16 ; XIII, 5 ; XXXIII, 3 ; Levit. XX, 24 ; et alibi sæpe.

ἐν καιρῷ, *tempestive, ex tempore.* Quo sensu adhibent,præsertim præfixa particula μή, Theophrastus Hist. plant. 98. C. ἐὰν μὴ κατὰ καιρὸν τὰ πνεύματα — γένηται. De causis plantar. 273. D. τὰς μὴ κατὰ καιρὸν βλαστήσεις. 339. A. ἂν μὴ κατὰ καιρὸν τὰ πνεύματα — γένηται· 347. B. ἢ ἰσχυρότερα, ἢ μὴ κατὰ καιρόν· C. ἐὰν δή τις μὴ κατὰ καιρὸν — χρήσηται· aliique multi.Deinde,quando dicimus,ὁ κατὰ καιρόν, v. c. στρατηγός, *qui tempore illo* vel *fuit*, vel *erit prætor.* Nam usurpatur et de præterito tempore, et de futuro. De præterito a Cyrillo Scythopolitano Vita Vita S. Sabæ III. 303. C. οἱ κατὰ καιρὸν πρακτευταὶ [l. τρακτευταί· vid. Ducang. Glossar. sub h. v] καὶ βίνδικες τῶν κατὰ Παλαιστίνην δημοσίων — ἠναγκάσθησαν, κ. τ. λ. *qui pro tempore exactores et vindices fuerunt publicorum Palæstinæ tributorum.*

De futuro Sultanus Ægypti Epist. apud Cantacuzen. III. Hist. 757. D. οἱ κατὰ καιροὺς ἐλόμενοι [l.ἐρχόμενοι] εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς ἁγίας ἀναστάσεως. De præterito simul et futuro Epist. Gregorii papæ ad Leonem Isaur. Imp. Act. Conc. IV 11. C. οἱ ἀρχιερεῖς, οἵ κατὰ καιρὸν ἐν Ῥώμῃ διὰ τὴν εἰρήνην κατέζονται· ubi mendum corrigendum in versione Latina. Quem locutionis κατὰ καιρόν sensum, in inscriptionibus Latinis quoque sæpe obvium,ubi dicitur,*quiper tempora fuerint*(vid.Inscript.antiq.Basilicæ S. Pauli Tab. XVII. A),sed hunc sensum minus bene percepisse Kusterum arbitror Suid I. 16. C. ubi hæc de Agathia, ὧν [f. ὃν αὐτὸς συνῆξεν ἐκ τῶν κατὰ καιρὸν ποιητῶν, sic reddit *quæ ipse ex recentioribus poetis collegit.* Malim, *quæ ipse collegit ex poetis, qui singulis ætatibus,* sive *temporibus floruerunt.* Neque felicius Montefalconius apud Gosmam Indicopleust. Topographia Christian. II. 293. hæc de Deo : ὅστις καὶ νόμους ἡμῖν δέδωκε, κατὰ καιροὺς ὀπτανόμενος, πρὸς βοήθειαν τῆς ἡμετέρας ἀσθενείας, *qui quodam tempore visus, ad infirmitatis nostræ auxilium leges nobis tradidit :* sensus est, *qui variis temporibus apparens leges nobis dedit ad nostræ infirmitatis auxilium* : Id quod Cosmas ait 294. A, κατὰ καιρὸν ὀπτανόμενος, πρὸς τὰς παρακειμένας χρείας· ubi recte interpres : *vario tempore pro instantibus necessitatibus visus.* In concilio Trullano quoque seu Quinisexto III. 1647. D. τοὺς ἐκ Ῥώμης κατὰ καιροὺς ἀποσταλέντας, vetus versio omnino non illum expressit sensum.

(41) De hac expeditione Syriaca, a. 974.suscepta, vide ipsius Tzimiscæ laureatas plenas rerum, ad Achod Schahin Armeniæ regem datas, in *Détails de la prem. expéd. des Chrétiens dans la Palestine, traduits de l'arm. en français par F. Martin*, in *Magas. Encyclop. Septembr.* 1811, p. 22. — 34, operæque pretium erit,singula capita epistolæ cum narratione Leonis conferre.

(42) Quemadmodum προφῆται apud scriptores ecclesiasticos non solum sunt *prophetæ*,sed etiam *doctores* quilibet *rerum sacrarum* (vide Suicer. Thes. Eccles. II. 872. A.), ita προφητικῶς εἰπεῖν vel προφητικῶς φάναι nonnunquam vertendum est *ut cum divinis doctoribus loquar*, loco ex S. Scriptura generatim,non ex propheta aliquo, allato. Gregorius presbyter Vita S. Gregorii Nazianz. I. CXXX. C. τῶν προφητικῶν ἀξίους φωνῶν· subjuncto loco e Psalmo XLV. Anonymus Vita S. Bacchi junioris Cf. C. ἐκλεξάμενοι, προφητικῶς εἰπεῖν, παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ μᾶλλον κ. τ. λ. qui locus item exstat in Psalm. LXXXIII. 11. Simeon Metaphrastes Vita S. Ignat. Antioch. 143. B. Καὶ ἐπάταξε Κύριος τὸν λαὸν, προφητικῶς εἰπεῖν περὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δικαίου· verba, ad quæ alludit,sunt Exod.XXXII. 35. Item legitur προφητικῶς in Eusebio. Contra Marcell. 43. A. 49. D. 82. A. apud aliosque complures, ubi verba, quæ afferuntur, apud prophetas proprie sic dictos non exstant. Interdum tamen intelliguntur ipsi prophetæ. Velut apud Gregorium

petze vocatur : quo vi belli omnique machinarum genere in potestatem redacto **166**, reperta ibi sandalia Servatoris tanquam cœleste donum quoddam sustulit, itemque capillos venerandi præcursoris et præconis. Atque illa quidem in illustri templo Matris Dei, quod in palatio exstructum est, ditissimi thesauri instar deposuit ; hos in æde Servatoris, quam a fundamentis excitaverat. Inde profectus ad Apameam accessit, munitum captuque difficile castellum. Sed tamen hanc quoque post dies non ita multos cepit, suæque ditionis fecit, ac Damascum versus cum exercitu contendit. At Damasceni cum donis magni pretii in manibus, pro suo emporio imperatori obviam veniunt, ut ejus iram deprecarentur, ipsumque muneribus placarent. Ita, ubi certa illis tributa imposuit in potestatemque Romanorum ipsos suscepit, inde motis castris per Libanum (mons est Libanus asper ac maximus, qui per partes illas pertinens Phœniciam a Palæstina disterminat) transverso itinere tendit, in ipsumque enixus jugi dorsum, urbem munitissimam Borzo subita incursione cepit. Inde profectus in Phœniciam se demittit, castellum Balanæas occupat, Berytum obsidet : quo in oppido cum crucifixionem Servatoris depictam invenisset, eam inde sublatam in Servatoris ædem, quam a fundamentis exædificaverat, mandat. πολιορκεῖ· ἐν ᾗ καὶ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἐν εἰκόνι σταύρωσιν εὑρηκὼς, καὶ ταύτην ἐκεῖθεν ἀνειλφὼς, ἐν τῷ Σωτῆρος νεῷ, ὃν ἐκ βάθρων ἐδείματο, παρεκπέμπει.

5. Circa hanc divinam imaginem stupendum quoddam prodigium contigisse narratur. Aiunt Christianæ religionis hominem Beryti in quadam domo **167** habitasse, in qua imaginem, quam dicebam, multo cum honore deposuisset. Eumdem posterius demigrasse in alias ædes, et, divinæ providentiæ nutu, sacri pignoris oblitum, in priore domo imaginem reliquisse. Easdem ædes Judæum aliquem tenuisse, ut habitaret, nonnullosque superstitionis suæ postero die ad cœnam vocasse. Illos domum ingressos, inque parietibus Servatoris cruci affixi imaginem videntes, gravibus maledictis Ju-

A λει (43), τῷ τῇ Σύρᾳ φωνῇ καλουμένῳ Μέμπετζι καὶ πολέμῳ καὶ ταῖς παντοδαπαῖς μηχαναῖς περιστησάμενος, τὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ σανδάλια ἐκεῖθεν ἀνευρηκὼς, ἀνείληφεν ὥς τι δῶρον οὐράνιον, καὶ τὰ τοῦ σεβασμίου τε Προδρόμου τρίχας, τοῦ Κήρυκος. Καὶ τὰ μὲν αὖθις ἐν τῷ περικύστῳ τῆς Θεομήτορος σηκῷ, τῷ κατὰ τὴν ἀνακτορικὴν ἑστίαν δεδομένῳ, ἀπέθετο, ὡς τινα πολύολβον θησαυρὸν τὰς τρίχας ἐν τῷ τοῦ Σωτῆρος νεῷ, ὃν αὐτὸς ἐκ βάθρων ἀνήγειρεν. Ἐκεῖθεν ἀπάρας Ἀπαμείᾳ προσέβαλε, φρούριον δὲ αὖτη ὀχυρὸν καὶ δυσάλωτον. Ἀλλὰ καὶ ταύτην εὐαριθμήτοις ἡμέραις ῥηκὼς καὶ κατασκαψάμενος, ἐπὶ Δαμασκὸν μετὰ τοῦ στρατεύματος ἤει. Οἱ δὲ ταύτην οἰκοῦντες, πολλοῦ τιμώμενα δῶρα ταῖς Χερσὶν ἀνειληφότες, πρὸς [39] τοῦ ἐμπορίου B τῷ βασιλεῖ ὑπηντίαζον, παραιτούμενοί τε τὸν τούτου θυμὸν, καὶ τοῖς δώροις αὐτὸν ἐξευμενιζόμενοι. Ὁ δὲ, φόρους αὐτοῖς τάξας ῥητοὺς καὶ ὑποσπόνδους Ῥωμαίοις ἀπεργασάμενος, ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς διὰ τοῦ Λιβάνου (ὄρος δὲ [P. 103] ὁ Λίβανος κατ' ἐκεῖνον τὸν χῶρον τραχὺ καὶ μέγιστον διατεῖνον, τήν τε Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην ἀλλήλων ἀπείργει) ἐγκαρσίως ἤειρε γετο, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ῥαχίαν [40] ἀφικόμενος, τὴν Βορζῶ, πόλιν ἐρυμνωτάτην, ἐξ ἐπιδρομῆς εἷλε. Ἐντεῦθεν ἀπάρας (44) ἐς Φοινίκην κάτεισι, καὶ τὰ τε Βαλαναίας τὸ φρούριον αἱρεῖ, καὶ τὴν Βηρυτ-

ε'. Λέγεται δὲ περὶ ταύτης τῆς θείας εἰκόνος ἐξαίσιόν τι συμβεβηκέναι τεράστιον. Φασὶ γὰρ τινα ἐστίαν τῆς Βηρυτοῦ ἄνδρα τὰ Χριστιανῶν πρεσβεύοντα παροικεῖν, καθ' ἣν καὶ τὴν ἱερὰν εἰκόνα σεβόμενον ἀναθέσθαι. Χρόνον δὲ ὕστερον μετοικίσαι ἑτέραν οἰκίαν μεταναστεῦσαι, καὶ, κατὰ θεοῦ τινα πρόνοιαν, λήθῃ [41] περισχεθέντα κατὰ τὴν ἐκείνου οἰκίαν τὴν εἰκόνα παραλιπεῖν. Ταύτην δὲ τὴν ἑστίαν Ἰουδαῖον παρειληφέναι τινὰ, ὥστε καὶ μετοικεῖν· τὸν δὲ τῶν ὁμοθρήσκων (45) αὐτοῦ τινας εἰς τὴν ὑστεραίαν ἑστιακέναι. Οὓς τῷ δόμῳ παρελθόντας καὶ πρὸς ἐνώπια (46) τὴν τοῦ Σωτῆρος

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[39] πρός] Leg. πρό. [40] ῥαλιάν cod., oxytonos. [41] λήθης cod.

presbyt. Vita S. Gregorii Nazianz. I. CXIII. A προφητικῶς εἰπεῖν· alluditur ad Isaiam XXX. 17. Vel concilio œcumen. septimo in refutatione definitionis Iconoclast. IV. 328. E. προφητικῶς φάναι, ἀνάμεσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ διέστειλαν. Ubi præterea vertendum non, *ut prophetice fateamur*, quod dedit vetus interpres, non animadvertens esse locum Scripturæ sacræ, sed ; *ut prophetæ* [Ezechielis XXII. 26. *verbis utamur*.

(43) Ista, usque ad verba ἐκ βάθρων ἀνήγειρεν, ante Bandur. Imperio Oriental. II. 481. B., apud quem Συρᾷ legitur et Μεμπετζί, jam Ducangius vulgaverat Nott. in Zonaræ Annal. II. 107. D. non sine minutis mendis, quæ tamen tanti non sunt, ut sigillatim exagites. Ad hanc expeditionem Syriacam Tzimiscæ. a. 974. susceptam, Elmacinus Hist. Saracen. 233. C. perperam refert expugnationem Antio-

D chiæ, factam a Burza a. 969 : vide supra 49. D et 221. A.

(44) Hæc usque ad finem capitis V, ὡς μοι δεδήλωται, 103. D, et utraque lingua apud Banduri um II. 480. B. et Græce duntaxat in Ducangi Nott. in Zonar. II. 102. C. Sed ibi, ut alia minuta menda taceam, verba τὴν εἰκόνα, quæ leguntur in hac ed. pag. 167. lin. 4 una cum linea 5. integra non sine aliquo perspicuitatis detrimento omissa sunt, opinor quod voces repetitæ παραλιπεῖν et παρειληφέναι Ducangii describentis oculos turbarent.

(45) Ducangius τῶν δὲ τῶν, male.

(46) Vocem Homericam ἐνώπιον (Iliad. θ. 435 N. 261. Odyss. Δ. 42. X. 121. vide Heynium virum immortal. Obss. ab Iliad. v. 491 B.) non intellexit Banduri, sic vertens, *conjectis oculis in ea, quæ fronte sibi objecta erant.*

σταύρωσιν ἀνατεθειμένην (47) ἀθρήσαντας, δεῖνῶς λοιδορεῖσθαι τὸν Ἰουδαῖον, ὡς ἔκσπονδον τῆς σφῶν θρησκείας καὶ τὰ τῶν Χριστιανῶν σέβοντα. Τὸν δὲ ὅρκοις αὐτοὺς διαβεβαιοῦσθαι, ᾗ μὴν μὴ τὴν τοιαύτην εἰκόνα ἕως τοῦ παρόντος θεάσασθαι. Αὖθις δὲ πρὸς αὐτὸν τοὺς παλαμναίους ἐκείνους εἰπεῖν· « Καὶ εἰ μὴ τὰ τῶν Χριστιανῶν ὀργιάζεις, ἔργοις ἡμᾶς πληροφόρησον, καὶ ταύτην τὴν λόγχην ἀνειληφὼς, νύξον τὸ τοῦ Ναζαραίου εἰκύνισμα κατὰ τῆς πλευρᾶς, τὸν τρόπον, ὃν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ πάλαι τοῦτον σταυρώσαντες ἐλόγχευσαν· » Τὸν δὲ, τὴν λόγχην μεταχειρισάμενον, ὡς εἶχε θυμοῦ, καὶ μάλιστα πληροφορεῖν ἐκείνους βουλόμενον, τὸ περιαπτόμενον αὐτῷ ἔγκλημα κατεπειγόμενον ἀποτρίψασθαι (48), νύξαι τὴν τῆς εἰκόνος πλευράν. Ἅμα δὲ τῇ προσβολῇ (49) τῆς αἰχμῆς, πλῆθος καταῤῥεῦσαι σὺν ὕδατι αἵματος· τοὺς δὲ δυσσεβεῖς Ἰουδαίους πεπηγέναι τῷ φρικτῷ τοῦ θεάματος, καὶ τῆς φήμης διαδοθείσης, τοὺς τὰ Χριστιανῶν σέβοντας εἰσπηδῆσαί τε τὴν τοῦ Ἑβραίου ἑστίαν, καὶ τὴν σεπτὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνειληφέναι σταύρωσιν, ἔτι τὸ θεῖον ἐκβλύζουσαν αἷμα, καὶ εἰς ἱερὸν ἀναθεῖναι σηκὸν, καὶ τιμᾶν μεγαλοπρεπῶς. Ταύτην ὁ βασιλεὺς τὴν θεάνθρωπον μορφὴν ἐκεῖθεν ἀνειληφὼς, τῷ Βυζαντίῳ παρέπεμψεν, ὡς μοι ἤδη δεδήλωται.

A dæum incessisse, ut persuasionis suæ desertorem et Christianorum fidem colentem. Hunc jurejurando affirmare, sese illam imaginem ante hoc tempus omnino non vidisse. Tum scelesti illi, « Si quidem » inquiunt, « Christianorum sacro non colis, rebus ipsis certam fidem facito, arreptaque lancea ista Nazareni effigiem in latere pungito, eodem modo, quo nostri olim patres eum crucifixum confoderunt. » Tum ille lancea in manus accepta, ut flagrabat ira, quo illis quam maxime fidem faceret, afflictum sibi crimen diluere cupiens, latus imaginis percussit. Vix autem cuspidem impegerat, cum sanguinis apua mixti copia effluxit. Ad horribile spectaculum obriguisse ferunt impios Judæos: reique fama divulgata, persuasionis Christianæ homines ædes Hebræi invasisse, sublatamque crucifixi Servatoris venerandam imaginem, sanguinis rivos etiam tum fundentem, in sacro delubro **168** deposuisse, honoreque affecisse amplissimo. Hanc Deihominis effigiem imperator inde sublatam, ut jam demonstratum abs me est, Constantinopolim misit.

[P. 104] ζ. Ἐπεὶ δὲ τὰς τε Βαλαναίας καὶ Βηρυτὸν τῷ πολεμεῖν ᾑρηκε, Τριπόλει [42] προσβάλλει. Καὶ μὴν οἷός τε ὢν ταύτην πολιορκεῖν ἐξ ἐπιδρομῆς [50] (περιβόλοις γὰρ κατὰ τὴν ἤπειρον ἐρυμνοῖς περιείληπται, ἐπὶ λόφου τινὸς ἀποτόμου διατείνουσα· κατὰ θάτερον δὲ μέρος θαλάσσῃ περικλύζεται, ἐπίνειον καὶ προκόλπιον προβαλλομένῃ εὔορμον καὶ εὐχείμερον (51)), ἐκεῖθεν ἀπάρας, τὰς παραλίους πολίχνας ὁδῷ προσαίνων ἐξεπολιόρκει. Κατὰ τοῦτον δὴ τὸν καιρὸν, Αὔγουστος δὲ μὴν ἦγεν ἀρχὴν, κομήτης ἐξεφάνη ἀστὴρ, χρῆμα θεῖόν τι καὶ καινὸν, λογισμὸν ὑπερβαῖνον ἀνθρώπινον. Οὐδὲ γὰρ τοιοῦτόν τι κατὰ ταύτας ὤφθη τὰς γενεὰς, οὐδ' ἐπὶ τοσαύτας ἡμέρας ἐπιφαίνειν τὸ πρόσθεν συμβέβηκεν· Οὗτος ἀπ' ἀνατολῆς βορειότερος [43] ἀνίσχων, καὶ εἰς ὕψος δ τι πλεῖστον αἰρόμενος, ὡς κυπάριττός τε ὑψούμενος, εἶτα ἠρέμα κυρτούμενος, πρὸς μεσημβρίαν ἀπένευεν, ἁπλέτῳ πυρὶ ἐκκαιόμενος, καὶ τηλαυγεῖς καὶ λαμπρὰς τὰς ἀκτῖνας ἐπαφιείς, πρᾶγμα δείματος καὶ φρίκης γέμον τοῖς ἀνθρώποις ὁρώμενος. Ἀπ' ἀρχῆς δὲ μηνὸς Αὐγούστου, ὡς ἔφην, φανείς, ἐφ' ὅλαις ἡμέραις ἐπεποίητο τὴν ἐπιτολὴν (52) ὀγδοήκοντα, ἀπὸ μέσων ἀνίσχων νυκτῶν, καὶ μέχρι

6. Balaneis et Beryto bello captis, ad Tripolim accessit. Quam cum oppugnare ex itinere non posset (nam qua spectat continentem mœnibus firmis cingitur, per tumulum abscisum porrecta ipsa: alterum latus mare alluit, navaleque prætendit et stationem portuosam ac tutam), inde motis castris minora in littore oppida continuato progressu expugnavit. Sub idem tempus, quod erat Augusti mensis initium, stella crinita apparuit, divinum prorsus ac novum portentum, rationem superans humanam. Neque enim hujusmodi aliquid visum memoria nostra est, neque omnino unquam ante factum ut per tot dies liceret. Surgens illa ab ortu hiberno, in altitudinem que plurimam evecta, erecta cyparissi ritu, et leviter a summo inflexa, ad meridiem vergebat, multo igni flagrans, radiosque spargens lucidos ac illustres, plenum formidinis horrorisque spectaculum hominibus præbebat. Cumque ineunte mense Augusto, quemamodum dixi, apparuisset, per octoginta totos dies in conspectum sese dedit, ita ut oriretur de nocte media, videretur usque ad claram lucem. At imperator, cum insolitum id portentum item conspexisset, ex iis qui vacabant ob-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[42] Τριπόλει. Sic. cod. hic : supra 43. D. mendose. Τρίπολι. [43] Fort. βορειοτέρας.

(47) Ducangius ἀνατεθριμμένην [sic].
(48) Ducang. ἀποτρέψασθαι
(49) Ducang. προβολῇ, et paulo post. D. lin. 3. τοὺς δὲ δυσμενεῖς· item lin. 5. εἰσπηδῆσαί τε τῶν Ἑβραίων ἑστίαν. Quæ sequuntur omittit. usque ad verba, καὶ τ. μεγαλοπρεπῶς· quæ item ex Codice restituenda.
(50) Dictio ex Agathia 50. A
(51) Occurrit εὐχείμερος hoc fere sensu apud Arist. De rep. II, 438. A. quanquam vocem eam ejicere inde volebat Muretus Variis lecit. in Thesaur. erit. Gruter. II. 1125. B.
(52) Cedrenus II. 683, B. visum esse ait a mense Augusto ind. III. ἕως Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς τετάρτης ἰνδίκτου. Sic enim demonstrant Codd. legendum esse, non ἕως ὀκτὼ μηνῶν τ. τ. ἰ. quod est in cuso.

servationi siderum quæsivit, 169 prodigium ejusmodi quid sibi vellet. Illi non ex argumentis quæ ars suppeditabat, sed ad optatum imperatoris, cometæ ortum interpretabantur perperam, victoriam ei de hostibus ac vitam diutinam pollicentes. Quam explanationem ementiebantur Simeon logotheta et magister, atque Stephanus Nicomediæ antistes, inter doctos illius temporis præ cæteris clari. Tametsi cometæ accessus non ea portendebat, quæ imperatori obsequenter exponebant, sed rebelliones calamitosas, incursiones gentium, motus civiles, ex oppidis et agris fugam, caritates, pestes, terræ motus horrificos, denique pœne occasum imperii Romani, quemadmodum nos in eventu rerum vidimus. ἐμφυλίους στάσεις, καὶ μεταναστάσεις πόλεων καὶ χωρῶν, λιμοὺς καὶ λοιμούς, καὶ φρικώδεις σεισμοὺς καὶ πανωλεθρίαν σχεδὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας, ἅπερ ἡμεῖς ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων ἐκβάσεως εἰδομεν.

A σταθηρᾶς ἡμέρας ὁρώμενος. Βασιλεὺς δὲ, τί ἐστιν ἤθελε τεράστιον κατιδὼν, τοὺς περὶ τὴν τῶν ἀστέρων ἐσχολακότας ἠρώτα παρατήρησιν, ὅ τι καὶ βούλοιτο τὸ τοιοῦτον ἐξαίσιον. Οἱ δὲ, οὐχ ὡς ἔτυχε παρεῖχε τεκμαίρεσθαι, πρὸς δὲ τὸ τοῦ βασιλέως βούλημα, τὴν τοῦ κομήτου παρουσίαν ἐξηγοῦντο ἐπὶ νίκῃ τε αὐτῷ κατ' ἐχθρῶν καὶ μακρότητα ἡμερῶν ἐπαγγελλόμενοι ἔσεσθαι. Ἦστην δὲ οἱ ταῦτα τότε ἐξηγούμενοι Συμεών τε ὁ λογοθέτης καὶ μάγιστρος, καὶ ὁ τῆς Νικομηδείας πρόεδρος Στέφανος, ἄνδρες τῶν τότε σοφῶν ὄντες ἐλλογιμώτατοι. Ἀλλ' οὐχὶ ταῦτα ἡ τοῦ κομήτου παρεδήλου ἔκπτωσις, πρὸς χάριν οἱ ἄνδρες τῷ αὐτοκράτορι ὑπηγόρευον. Ἀποστασίας δὲ χαλεπὰς, ἐθνῶν τε ἐπιδρομὰς καὶ

7. Etenim post Joannis imperatoris e vita discessum, Bardas magister cognomento Sclerus, dominandi habendique morbo laborans, cum levem multitudinem præstigiis captam infatuasset, periculosam adversus principes rebellionem molitus est: perquadrienniumque Asiam pervasit, provincias vastans, oppida eruens; copias autem Romanas, castris ex adverso factis sibi oppositas, in fugam vertit, conciditque atrociter: semel exercitum Petri patricii ac prætoris, cum in Laparæ agro (is provinciæ Armeniorum est finitimus) prælium committeretur, ubi et ipse Petrus patricius, cuspide ictus et 170 dejectus equo, in ipsa acie animam efflavit; protectores autem quamplurimi una cum illo occubuerunt: deinde sub Barda Phoca magistro, qui cum a principibus dignitatem domestici scholarum recepisset, acie adversus Sclerum in Pancalea constitit. Is equitabilis propter Amorium campus est. Ibi inter infesta tela caput ligno percussus Phocas ex equo occidit: humique stratus captus esset ab hostibus, interiissetque ignobiliter, nisi ut unus de multis neglectus esset ab adversariis, quod speciem ejus ignorarent, fuissetque ab nocte superveniente servatus. At Sclerus, elatus ejusmodi victoriis atque obcæcatus, fortior jam habebatur, quam ut vi ulla armisque superari posset. Ex quo et Nicæam, Abydum, Attaleam bello cepit, et quidquid in Asia Romanis paret subjunxit sibi: simul assumptis triremibus bene multis, dominansque mari, male cum negotiatores tum ipsam jam urbem vexavit, ad quam appellere, ut antehac, navibus frumentariis minime permisii: donec ignifera classis clam a principibus Constantinopoli emissa est. Cui classi præfectus Bardas Parsacutenus, magister, derepente devectus ad Abydum, triremes tyranni

B ζ. Μετὰ γὰρ τὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου ἐκδημίαν ἀπὸ τοῦ σώματος, Βάρδας μάγιστρος, ὁ κατ' ἐπωνυμίαν Σκληρὸς, φιλαρχίαν καὶ ἀπληστίαν νοσῶν ἀπάτῃ δὲ μετελθὼν καὶ φενακίσας τὸν πολὺν ὄχλον καὶ εὔκολον, [P. 105] ἀποστασίαν δεινὴν κατὰ τῶν κρατούντων ἐμελέτησεν· ἐπὶ τετραετῆ τε ἐπιδραμὼν τὴν Ἀσίαν κατέδραμε, χώρας πυρπολῶν, καὶ πόλεις καταστρεφόμενος, τήν τε Ῥωμαϊκὴν δύναμιν, ἣ ἀντικάλου παρατάξεως ἀντιτασσομένην εὗρε, τροπούμενος, καὶ κατακαίνων ὡμῶς· τοῦτο μὲν τὸν πατρικίου Πέτρου καὶ στρατοπεδάρχου δημοσιευμένην, ὅτε κατὰ τὴν Λάπαραν τὸ πεδίον (μεθόριον δὲ τοῦτο τῆς χώρας τῶν Ἀρμενίων) ἡ μάχη συνεκροτεῖτο, ὁπηνίκα καὶ αὐτὸς ὁ Πατρίκιος ἔκπας δορατίῳ βληθεὶς καὶ τοῦ ἵππου κατενεχθεὶς ἐξέπνευσε τὴν παράταξιν, πλείστων καὶ C αὐτὴν ἐξέπνευσε τὴν παράταξιν, πλείστων καὶ ὑπασπιστῶν συναναιρεθέντων αὐτῷ· τοῦτο δὲ τὸν Βάρδα μαγίστρου τοῦ Φωκᾶ, ὃς πρὸς τὸν κατὰ τούτων τὸ τοῦ δομεστίκου τῶν σχολῶν ἀξίωμα ἐκτήσατο, ἀντίπαλος τῷ Σκληρῷ κατὰ τὴν Πανκάλειαν παρετάξατο (55). Ἵππήλατον τοῦτο πεδίον, τῷ Ἀμωρίῳ προσέγγιον. Ὅπου δὴ καὶ τὸ μεταίχμιον ῥάβδῳ κατὰ τοῦ κρανίου πληγεὶς ὁ Φωκᾶς, τοῦ ἵππου τε κατενέχθη καὶ εἰς γῆν ἐβλήθη· καὶ κἂν ἥλω τῶν ἐναντίων καὶ ἀκλεὴς ἀπώλετο, εἰ μὴ ὡς εἷς τῶν πολλῶν παρώφθη τῶν δυσμενῶν, ἠγνοηκότων αὐτόν, ἐπελθοῦσα δὲ νὺξ τοῦτον διέσωσεν. Ὁ δὲ Σκληρὸς, ταῖς τοιαύταις νίκαις ἐπαρθείς τε καὶ φρενωθείς, ἀνυπόστατός τις καὶ ἀκαταγώνιστος ἐνομίζετο. Ἐντεῦθεν τήν τε Νίκαιαν καὶ Ἄβυδον, καὶ Ἀττάλειαν τῷ πολεμεῖν παρεσκεύασατο, καὶ τὴν τῆς Ἀσίας ἐπεποιήσατο [44] Ῥωμαίοις ἐπικράτειαν· καὶ πλείστας τριήρεις προσελάβετο καὶ θαλασσοκρατῶν μεγάλα τοὺς ἐμπόρους ἐσίνατο, καὶ αὐτὴν ἤδη τὴν βασιλεύουσαν, τὰς σιτηγοὺς

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[44] Leg. ὑπεποιήσατο. Vid. 107. B. lin. 12. 108 A. lin. 5.

(53) De hac rebellione Bardæ Scleri, quæ fere ab obitu Tzimiscæ a. 976. ad a. 981. perduravit (quo anno incipiunt Basilii imp. expeditiones contra Bulgaros), vide Cedren. II. 692. D. Pagi Crit. ad Ann. Baron. IV. 38 A. et 45. A. Le Beau *Histoire du Bas-Emp*, XVI. 230. A.

φορτίδας οὐκ ἐῶν εἰς αὐτὴν ἀναπλέειν κατὰ τὸ πρό- A τερον· ἕως οὗ ἐκ Βυζαντίου πυρφόροι νῆες πρὸς τῶν κρατούντων λαθραίως ἐξαπεστάλησαν. Ἂς Βάρδας μάγιστρος ὁ Παρσακουτηνὸς ἄγων, αἰφνίδιον τῇ Ἀβύδῳ προσορμισθείς, τάς τε τριήρεις τοῦ τυράννου κατέφλεξε, καὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν κατηκόντισε φάλαγγα, καὶ τὸ φρούριον εἷλεν. Αὖθις δὲ ὁ Φωκᾶς, χεῖρα περὶ αὐτὸν πλείστην στρατιωτῶν ἠθροικὼς, τῷ Σκληρῷ ἐπιτίθεται, καὶ τοῦτον τρεψάμενος ἐν Ἐκβατάνοις πρὸς τοὺς Ἀγαρηνοὺς φυγεῖν παρεσκεύασεν.

η'. Εἶτ' αὖθις, ἐπεὶ τὸ ληστρικὸν τῶν συνωμοτῶν τοῦ Σκληροῦ Βάρδα τελέως ἐσκίδνατο, τὰς δυνάμεις ἀνειλημφὼς ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος ἠπείγετο κατὰ τῶν Μυσῶν (54). Ἡ γὰρ ἐκείνων αὐθάδεια καὶ ἀπήνεια, φονικὸν περιπνέουσα, τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐσίνετο ἐπικράτειαν, καὶ τὰ τῶν Μακεδόνων ἀφειδῶς ἐληΐζετο, [P. 106] ἡδηδὸν ἅπαντας διαφθείρουσα. B Τῷ τοι καὶ θερμότερον ἢπερ ἔδει μᾶλλον κινηθεὶς ἢ προμηθέστερον, αὐτοδοεὶ καθελεῖν ταύτην ἠπείγετο. Ἀλλὰ τῶν ἐλπίδων ἐπηρείᾳ τύχης ἡμάρτανεν. Ἐπεὶ γὰρ τὰς ἐστενωμένας καὶ κρημνώδεις ἀτραποὺς διοδεύσας, κατὰ τὴν Σαρδικὴν ἐπεχωρίασεν, ἣν καὶ Τράλιτζαν [45] ἡ Σκυτικὴ συνήθεια κέκληκεν, ἐνταῦθα τὸν τοῦ στρατοπέδου ἐπήξατο χάρακα, καὶ αὐτὴν παρακαθισάμενος, ἐφ' ἡμέραις εἴκοσιν ἐφρούρει. Ἀλλ οὐδὲν εἶχεν ἀνύσειν, τῇ κακοπραγίᾳ τῶν στρατηγῶν (55) ἐξ ῥᾳστώνην καὶ νωθείαν ἀποκλινούσης τῆς στρατιᾶς. Τοίνυν [46] πρότερεν μὲν τοὺς ἐπὶ χιλὸν καὶ χορτάσματα τοῦ χάρακος ἐξιόντας ἐνεδρεύσαντες

incendit, adversariorum multitudinem confudit, arcem ipsam tenuit. Posthæc Phocas, maxima manu militum circa se coacta, iterum adortus Sclorum est, fusumque Ecbatana ad Saracenos fugere coegit.

171 8. Deinde, ubi prædatoriam manum asseclarum Bardæ Scleri prorsus dissipaverat, revocatis copiis Basilius imperator adversus Mœsos contendit. Quippe contumacia eorum ac sævitia, cædem spirans, cum totum vexabat Romanum imperium, tum vero Macedoniam misere populabatur, occisione B per omnem pubem facta. Ex quo, non tam prudentia quam ardore mentis plus quam satis erat motus, uno impetu tollere illos properavit. Quanquam spes cum ob fortunæ injuriam frustrata est. Nam, ubi transmissis arctis arduisque itineribus ad Sardicam accesserat, quam item Tralitzam Scythica nominavit consuetudo, castris ibi communitis, urbem per dies viginti obsessam tenuit. Neque tamen quidquam profecit, propterea quod ob ducum pravitatem inertiæ desidiæque tradiderat sese exercitus. Ex quo primum e castris pabulationis fœnisiciique causa egressos ex insidiis adorti Mœsi, magnam eorum cædem fecerunt, abductis jumentis

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[45] Fort. Τριαδίτζαν. [46] τοίνυν. Nota, particulam præter consuetudinem Atticam esse προτακτικήν.

(54) De infelice hac expeditione Basilii contra C Bulgaros a. 981. suscepta cf. Cedren. II. 695. B.

(55) Habet vox κακοπραγία apud Græcos significationes tres, quas cum neque Suicerus neque ullus alius, quod sciam, distinxerit, hic paulo copiosius expediam. Prima, de qua sola adhuc Lexicographi egerunt, est, *miseria, res adversæ*, quo sensu boni scriptores multi vocem usurpaverunt: Josephus Antiq. Jud. 43. C. 54. A. 103. C. 112. C. 460. F. De bello Jud. 743. D. 847. C. 856. D. 858. D. 975. C. Plutarchus Coriolan. 230. E. Lysandr. 454. D. Dametrio 914. B. M. Anton. 923. Dusebius Præpar. Evang. 386. D. Philistus apud S. Clement. Alex. Strom. 260. D. Artemidorus Onirocrit. 234. C. S. Basilius Epist. CCLVII, ad Eusebium Samosaten. II. 1028. S. Gregorius Nyssen. Orat. contra fornicarios III. 262. A. S. Joannes Chrys. Orat. XXX. de ascensione Domini VII. 331. 27. S. Isidorus Pelusiota lib. V. Epist. LXIX. 19. C. et qui in primis ea voce delectatur, Philo De Cherubim 87. F. G. De sacrificiis Abelis et Caini 116. F. Quod deterius potiori insidiari soleat 140 G. de agricultura 154. E. 163. II. Quod Deus sit immutabilis 234. E. De confusione linguarum 251. D. De Abrahamo 281. E. 300. G. De migratione Abrahami 327. B. De congressu quærendæ eruditionis grat. 333. G. De Joseph. 425. G. 431. E. 434. F. De somniis 450. G. De vita Mos. 524. De creatione principis 563. G. De decalogo 579. A. De specialibus legg. 619. B. De mercede meretricis non accipienda 668. C. De præmiis et pœn. 714. A. De exsecratione 722. D. 725. G. In Flacc. 750. F. 760. C. 763. D. 765. C. G. 767. A. Altera significatione apud scriptores Christianos aut Judæos: *actio reprehendenda, peccatum*, idque modo generaliter, quod aiunt, modo speciatim. Josephus Antiq. Jud. 14. A. ἐπὶ λανθανούσῃ κακοπραγίᾳ. S. Clemens Alexand. Strom. 638. Λ.. πᾶσα μὲν οὖν ἡ διὰ τοῦ ἐπιστήμονος πρᾶξις, εὐπραγία· ἡ δὲ διὰ τοῦ ἀνεπιστήμονος, κακοπραγία. S. Gregentius Tephrensis Disputat. cum Herbano Judæo 124. A. ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία [nempe, *corrumpuntur*] ὑπὸ ἀλλοτρίων κακοπραγιῶν. Palladius Vita S. Joann. Chrysost. 59. B. ἀναδιδάξαι τὰς αὐτοῦ κακοπραγίας. Speciatim videtur significare *peccatum interius*, hoc est, pravam operationem in mente nostra. Ita S. Marcus Eremita De baptismo I, 921. G. fieri non posse scribit, ut ἐκτὸς ἡμετέρας κακοπραγίας prolixe confabulemur cum eo, quem ex intimo corde oderimus. Sumitur quoque pro corporum commixtionibus vetitis. S. Epiphanius Adversus hæres. I. 98. B. τὰ αἰσχρὰ ἀποκαλύπτων τῶν τὰς κακοπραγίας ἐργαζομένων. Et 522. B. τὴν τῆς κακοπραγίας ἐργασίαν. Tertia significatio, qua Leo quoque utitur in loco nostro, est, *malignitus, pravitas*, ut jam non sit actus, sed habitus. Quo D sensu videtur vox hellenistica. Legitur sic certe Sapientia Salomonis v. 24, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψαι θρόνους δυναστῶν. Versio velgata: *et malignitas evertet sedes potentium*. Artemidorus Onirocr. 239. A. θεῶν πανουργίαν ἢ κακοπραγίαν. Josephus Antiq. Jud. 667. E. de Caio Cæsare: σκαιός τε καὶ κακοπραγίας εἰς τὸ ἄκρον ἀφιγμένος. Vita S. Nili junioris 104. C. πᾶσι κοινὸν τὸ τῆς κακοπραγίας ἀδούλευμα. Neque fere dubito quin ita intelligendus sit anonymus in Martyrio SS. Eustathii, Theopistes ac liberorum 24. B. qui S. Eustathium sic in precibus conquerentem facit: τὰ γὰρ ἄθλια νήπια εὖ οἶδα ὅτι διὰ τὴν ἐμὴν κακοπραγίαν [*ab pravitatem meam*] θηριάλωτα γεγόνασι. Combefisius minus bene, *quæ mea est misera sors.*

equisque quam plurimis. Postea cum testudines ac cæteræ machinæ nihil effecissent imperitis eorum qui ad muros illas admoverant, essentque ab adversariis incensæ; simul quod inopia rerum necessariarum premebat exercitum, consumpto jam frumento, tum quod secum adrexerant milites, non parce, sed intemperantius illo usi: ibi tum imperator collectis sarcinis cum exercitu Constantinopolim versus movit. Neque intermisso toto illo die itinere, loco silvestri castra posuit, ibi milites refecit. Prima noctis vigilia nondum transacta, subito stella permagna ex parte orientali valli emicans larga luce tentoria circumfudit: cumque in parte occidentali propter ipsam fossam decidisset, in scintillos scissa permultas, atque restincta est. Cujus stellæ casus internecionem exercitus, quæ insecuta est, præmonstravit. Etenim ubicunque quidquid rei ejusmodi accidit, ibi interitum prænuntiavit rerum subjectarum. Cujus quidem rei clarum argumentum est delapsa in exercitum Trojanum stella tum, cum Pandarus in Menelaum arcum intendit: nam illo ipso die Trojanorum copia in turpem fugam a Græcis compulsa est. Neque minus in Romanorum bellis reperiet, qui annalium monimenta tractare velit, sæpe idem venisse usu, ut ubi hoc portentum irruerit, ibi exercitus interiret. Quin et ipsi vidimus in ædes Basilii præsidis tale aliquid delabens: neque ita multo tempore post cum ipsum decedentem a vita, tum direptioni compilationique tradi fortunas ejus. Verum de visione stellæ hæc sufficiant: tunc vero, postridie illius diei, exercitus silvestrem transgressus atque cavernosam vallem,

οἱ Μυσοί, πολὺν φόνον εἰργάσαντο, καὶ πλ
ὑποζυγίων καὶ ἵππων ἀπήγαγον. Ἔπειτα τῶν
πόλεων καὶ τῶν λοιπῶν μηχανημάτων ἀπειρί
προσεγηοχότων ταῦτα τοῖς τείχεσιν ἀπρακτ
των, καὶ πυρποληθέντων παρὰ τῶν δυσμενῶν
καὶ σπάνις τῶν ἀναγκαίων κατεῖχε τὴν στρα
τῶν συμπεφορημένων ἐπισιτισμένως ἤδη ἀνα
των, τῷ μὴ πεφεισμένως ἀλλ' ἀδην κατεμφορ
αὐτῶν, ἐνσκευασάμενος σύναμα τῇ στρατιᾷ τ
τὸ Βυζάντιον ἦει. Πανημέριος δὲ διοδεύσας, ἐπ
λόχμην διεσκηνήσατο, καὶ τὴν πληθὺν διανέ
Μήπω δὲ τῆς πρώτης φυλακῆς τῆς νυκτὸς συ
ραιωθείσης, ἐξαίφνης ἀστὴρ παμμεγέθης ἐκ
ἐφ' οὗ μέρους τοῦ χάρακος ὁρμηθεὶς καὶ τὰς πρ
περιλάμψας ἁπλέτῳ φωτί, ἐπὶ τὸ ἑσπέριον
παρ' αὐτὴν τὴν ταφρείαν καταπεσών, καὶ εἰς
θῆρας συχνοὺς διαιρεθείς, ἀπεσβέσθη. Τὴν εἰς
τοῦ στρατοῦ παρεδήλου διαφθοράν ἡ τοῦ ἄστ
καταφορά. Ἔνθα γὰρ τοιουτότροπόν τι γέγο
συμβέβηκε, τοῦ ὑποκειμένου πανωλεθρίαν ἐσήμ
Τεκμήριον τοῦτο [47] σαφὲς (56) ὁ ἐπὶ τῆς Ἰλιά
πληθύος κατενεχθεὶς ἀστήρ, ὁπηνίκα Πάνδαρος
Μενελάῳ ἐπετοξάζετο· ἐκεῖ γὰρ αὐθημερὸν
Τροϊκὴ φάλαγξ πρὸς τῶν Ἀχαιῶν εἰς φυγὴν ἐτρ
συνεκλείστο. Καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἁ
εὕροι τις ἄν, τὴν ἱστορίαν μετιών, τὸ τοιοῦτο
λάκις συμβάν, καὶ τὸ στράτευμα διαφθ
φάσμα ἐπέσκηψεν. Εἴδομεν δὲ καὶ αὐτοὶ ἐπὶ
προέδρου Βασιλείου ἑστίας τοιοῦτόν τι κτλ
καὶ μήπω καιροῦ συχνοῦ διαῤῥεύσαντος ἐκ
τοῦ βίου ὑπαπελθόντα, καὶ εἰς διαπαγὴν κ
νομὴν ἐκδοθέντα τὰ φύτῳ διαφέροντα (58).

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[47] Fort. τούτου. Confer. 93. A.

(56) Propositi in margine τούτου. Sed Leonem fortasse in errorem impulit studium imitandi Agathiam 48. D. et 133. C.

(57) De prosodia hujus vocis si quis quærat, analogia videtur tueri in adverbio scripturam αὐθημερόν· sicque habent et Cod. noster et scriptores plerique (velut unus Plutarchus Poplic. 108. E. Fab. Max. 179. F. Paulo Æmil. 268. C. Aristid. 321. C. 331. F. Pyrrho 389. F. Agide et Cleom. 811. A. Dione 959. C. Stoicos absurdiora dicere quam poetas 1058. B. Leo grammat. De expugnat. Syrac. supra 180. A. item Thucydides, Aristophanes, Josephus, Eusebius, Agathias, unde spinor. Leo sumpsit 15. D. 42. B. 84 C. 100. D. 125. C. 169. C. 171. A. abique prope innumeri) et Lexicographi majore ex parte. Contra αὐθήμερον S. Antiochus De iracund. I. 1065. B. De inobedientia 1088. C. Achmetes Onirocr. 112· D. (sed 275. A. αὐθημερόν). Eustathius Antiochenus De anima et contra Arianos, apud Eustratium presbyterum De operatione animar. post. mortem 499. A. Theodorus Studita De sancta cruce 290. B. Hedericus Lexico manual. (edit. certe a. 1767. 8.) 374. B. Apud LXX. interpretes, quando respondet hebraico בְּיוֹמוֹ, *eo ipso die*, acuitur, velut Proverb. XII, 17: quando valet פִּיוֹמוֹ, *die suo*, i. e. die pacta et constituta, ut Proverb. XII, 16, scribitur προπαροξυτόνως. Quem disparilem acuendi rationem secundum diversitatem significationis tum Clementem [illegible] retinuisse video Strom. 397. B. tum multos [illegible] quos memini: nec tamen omnes. Quapropter quod temere fortasse evenit, ut stabile præceptum obtrudere hic nolim.

(58) Mirum, ut hujus verbi vis fugerit interpretes cæteroquin non indoctos. Notum est Græcis διαφέρει μοι τοῦτο, *hoc ad me pertinet*. Inde ut quemadmodum senescente latinitate locutio *ad me pertinet*, synonyma facta est illi, *res mea propria* (unde verba barbara *appertinere* et *appertinire*), eodem modo apud Græcos sequioris ævi τοῦτό μοι διαφέρει significet, *hoc meum est*. Palladium Vita S. Joannis Chrysost. 81. C. episcopus imperatori dicit, ἡ γὰρ πόλις σοι διαφέρει, *tibi est*, h. e. *tu es civitatis dominus*. S. Isidorus Pelusiota Epist. CCXCI. ad Titianum, 104. C. τοῦ οἰκείου ἀπέτεμε, τοῦ τῷ ἱερεῖ διαφέροντος, *ad sacerdotem attinebat*, vertit Jacobus Billius. Horapollo Hieroglyphicis 18. B. ἡ μονόκερως ἰδιόμορφος, ἣν Ἑρμῇ διαφέρειν ἐνόμισαν. Merito non male, *Mercurio sacrum esse*. Item bene magnopres concilii œcum. sexti, III. 1297. B. ἐν ᾧ τάτῳ, διαφεροντι τῇ μονῇ Χρυσοπόλεως, *commetato, juris monasterii Christopoleos*: quamquam error sit in novissima voce, Contra pessime Theofridus Tilmannus in S. Antiocho Homil. LXII. veritate I. 1127. D. τὸ γὰρ ψεῦμα τῷ δυσμε

οἱ μὲν τῆς τοῦ ἀστέρος φαντασίας ὧδέ πη ἐχέτω· A vixdum inde emersus intercisa arduaque subit
τε δὲ, κατὰ τὴν ὑστεραίαν, διὰ τινος ὑλώδους καὶ loca : in quibus ex insidiis adorti Romanos Mœsi
ραγγῶδους αὐλῶνος διῆει τὸ [P. 107] στράτευμα· numerum ingentem militum conciderunt, ceperunt
εἶνον δὲ μόλις παραδραμὸν, χαραδρώδεις καὶ autem imperatoris tum prætorium, tum thesauros,
άντεις κατελάμβανε χώρους· ἐν οἷς οἱ Μυσοὶ atque impedimenta exercitus universa. Aderam
ωμαίοις ἐπιθέμενοι πλεῖστον ὅτι πλῆθος ἀνδρῶν tunc et ipse, qui hæc defleo, adversa 172 vi
ἔφθειραν, καὶ τήν τε βασίλειον ἀρχὴν καὶ τὸν principem comitatus, cui in officio diaconi dabam
ὁῦτον εἱλήφεσαν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν τῆς στρα- operas. Nec multum abfuit, quin « effunderentur
ᾶς ἐλαφυραγώγησαν ἅπασαν. Τότε δὴ καὶ αὐτὸς ὁ gressus mei, » gladioque jugularer Scythico, nisi
ῦτα ἐκτραγῳδῶν ἐκεῖσε παρῆμην, τῷ κρατοῦντι ex ipso periculo me eripuisset divinum quoddam
στυχῶς συνεπόμενος καὶ τῇ τοῦ διακόνου λειτουρ- consilium, quod effecit, ut celeriter equum permit-
ᾳ ὑπηρετούμενος. Καὶ κἂν ἐξεχυθη [48] μου παρὰ terem, antequam clivus arduus ab adversariis te-
ικρὸν τὰ διαβήματα, καὶ μαχαίρας Σκυθικῆς γέ- neretur, illoque superato ad summum jugum cur-
ονα παρανάλωμα, εἰ μή με θεία τις ἐξ αὐτοῦ τοῦ sim evolarem. Reliquiæ exercitus, ægre per invia
ινδύνου ἀπήγαγε πρόνοια, ἥτις ἐξιππάσασθαι τάχος montium Mœsis insequentibus elapsæ, amisso
επολιπε, πρὸ τοῦ καταληφθῆναι τὴν φαραγγώδη B equitatu fere omni, atque impedimentis quotquot
ρὸς τῶν δυσμενῶν ἄνοδον, παρελθεῖν τε ταύτην, secum vexerant, in fines Romanos se receperunt.
αὶ δρομαίως καταλαβεῖν τὴν ἀκρώρειαν. Μόλις οὖν διὰ δυσβάτων ὀρέων τὸ περιλειφθὲν τοῦ στρατεύμα-
ος τὴν καταδρομὴν διέφυγε τῶν Μυσῶν, τὴν ἵππον σχεδὸν ἀποβαλὸν ἅπασαν καὶ τὴν ἐπικομιζο-
ιένην ἀποσκευὴν, καὶ πρὸς τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐπανέζευξεν ὅρια.

θ'. Μήπω δὲ τοῦ τοιούτου πάθους τελευταίως ὑπο- 9 Nequedum penitus remiserat hæc calamitas,
ωφήσαντος, Βάρδας μάγιστρος ὁ Φωκᾶς κατὰ τῶν cum Bardas Phocas magister, rebellione adversus
ρατούντων ἐτραχηλίασε, καὶ τὴν τῆς Ἀσίας Ῥω- principes facta, Asiaticas sibi subjunxit imperii
αϊκὴν ὑπεποιήσατο δύναμιν, καὶ κατὰ θάλασσαν opes, navalia atque oppida maritima cepit, præter
ἐπίνεια καὶ πτολίσματα πλὴν Ἀβύδου, εἷλε· καὶ Abydum : triremibusque magno numero deductis
τριήρεις συχνὰς νεολκήσας, ἐφρούρει τὸν τοῦ Ἑλ- obsedit fretum Hellesponti, ne onerariæ ad urbem
λησπόντου πορθμὸν, οὐκ ἐῶν τὰς φορτίδας ἀνάγε- accederent; exercitum autem permagnum, cui Leo
σθαι πρὸς τὴν βασιλεύουσαν· στρατιάν τε πλείστην, Melissenus magister præerat, in ora ad Abydum
ἧς Λέων μάγιστρος ὁ μελισσηνὸς ἦγεῖτο, παρὰ τὴν constituit, qui et suis triremibus præsidio esset, et
ἤπειρον τῆς Ἀβύδου καθίδρυσε, τάς τε σφετέρας Abydum oppugnaret. Altera castra item firma
τριήρεις φρουροῦσαν, καὶ πολιορκοῦταν τὴν Ἀβυ- C posuerat contra Constantinopolim in monte Chry-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[48] ἐξεχύθη — διαβήματα. Psal. LXXII, 2.

φέρει, *mendacium hosti* [*hominum*, h. e. Diabolo *proprium est*, sic vertit : *nihil enim ab hoste humanæ salutis differt mendacium*. Nec rectius vetustus interpres supplicationis clericorum et monachorum Antiochiæ in Concilio Cptano sub Mena II 1320. C. in phrasi, illi Leonis non absimili : τὰ διαφέροντα αὐτῇ [Ecclesiæ] σκορπίζων, *ea, quæ ipsi Ecclesiæ conferunt, dissipando*. Scribe, *bona ejus*. Melius interpres assecutus sensum est Actione tertia Concilii ejusd. II. 1241. C. παρεγενόμεθα καὶ ἐν τῷ προαστείῳ τῷ διαφέροντι τῷ αὐτῷ Πέτρῳ, *invimus ad suburbanum, quod pertinet ipsi Petro :* nisi quod pronomen αὐτὸς, *ipse*, cum ὁ αὐτὸς, *idem*, male confuderit, Romanæque aures *pertinere alicui* ægre ferre possint. Ita inferius quoque 1241. D. ἐν προαστείοις διαφέρουσιν αὐτῷ τε Ἀνθίμῳ καὶ Πέτρῳ, *in suburbiis pertinentibus ipsi Anthimo et Petro*, scribere saltem oportebat *ad Anthimum et Petr.* Sed apud Stephanum Byzant. De urbibus 78. B. νῆσος διαφέρουσα μὲν τῷ πανευφήμῳ πατρικίῳ, *insula propria illustri patricio*, Beikelius tantum non ridicule vertit, *insula quædam est eximia apud celeberrimum patricium*. Et in Theophylacto Bulgariæ archiepisc. Epist. XXVII. ad Michael. Chalcedon. VIII. 848. D. ἐνορία τίς ἐστι, τῇ καθ' ἡμῶν ἀρχιεπισκοπῇ διαφέρουσα· interpres Latinus Vincentius Marinerius ; *Est quidam loci terminus, a nostro archiepiscopatu diversus*. Verte, *n. archiepiscopatui proprius*. Item Epist XXXIII. ad Joannem Grammat. VIII. 864. C. χωρίον τῇ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίᾳ διαφέρον, περὶ τὸν Βαρδάριον διακείμενον. Interpres, *locus a nostra Ecclesia diversus*. Emenda ut supra, *l. Eccl. nossræ proprius*. Possim, si liberet, pluribus exemplis lapsus eruditorum, hujus quoque ætatis, in eadem voce patefacere. Ne longus fiam, illud duntaxat addam, primo, dici non alio sensu οἱ διαφέροντες, *nos proches, die Angehorigen, propinqui*. Artemidorus Onirocr. 149. A. συνέβη τοὺς πλείονας τῶν διαφερόντων τοῦ θεασαμένου τὸ ὄναρ νοσῆσαι. Deinde, vetustum esse illum usum verbi διαφέρω, aut certe primis sæculis religionis nostræ non incognitum, testari inscriptiones duas a Jac Gronovio relatas Memoria Cossoniana 144. B. Alteram No. XVI :

ΤΟΥΤΟ. ΤΟ. ΑΝΓΕΙΟΝ. ΔΙΑΦΕΡΕΙ. ΑΓΡ. ΘΕΟ-
ΚΤΙΣΤΩ. ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ.

Hic locutus est Aurelio Theoctisto, Marcelli F.

Alteram *ibid.* No. XVII. in qua, voce, penultima, legendum videtur ΑΥΤΟΥ :

ΑΥΤΙΙ. Η. ΣΟΡΟΣ. ΔΙΑΦΕΡΕΙ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΩ
ΥΠΟΔΙΑΚΟΝΩ. ΚΑΙ. ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΙ. ΑΥΤ. ΠΑΛ-
ΛΑΔΙΑ.

Hæc arca est Polycarpo subdiacono, et uxori ejus Palladiæ.

Inscriptionem secundam Christianam esse priorem credendum est. Positas quatuor secundo, aut tertio.

sopolitano, quo equitatum exercitumque plurimum miserat; his copiis præfecit Nicephorum Patricium fratrem suum, et Calocyrem Patricium, cognomento Delphinam. Sed hos Basilius **174** imperator, cum manu idonea Bosporum transgressus, signis collatis fudit captivosque fecit: Nicephorum, Phocæ fratrem, vinctum in custodiam condidit: Calocyrem Delphinam autem ibidem in monte Chrysopolitano, ubi tabernaculum ejus collocatum erat, in crucem egit. Tum Bardas Phocas, ubi cognovit exercitum suum ad Chrysopolim deletum, fratrem captum ac custodiæ mandatum, Delphinam palo affixum esse, coactis quas ipse habebat copiis ad Abydum descendit, ut arcem, quæ ibi est, si posset, oppugnaret, et in Europam transvectus hanc quoque sibi adjungeret. Basilius imperator, certior factus tyrannum ad Abydum devenisse, contracto item suo exercitu instructisque triremibus igniferis, adversus illum constitit: ac, tramisso Hellesponto, in campo ante Abydum tabernaculum imperatorium collocavit instruens quotidie legiones atque exercens, et meditans qua ratione rebellem adoriretur. Ita quadam nocte instructum in insidiis exercitum per semitam secundum mare in adversarios rapit, ac, die jam illucescente, triremes combussit omnes, cædem hostium facere non intermisit. Bardas Phocas, imperatoris repentino adventu impetuque exterritus, contra de vallo prodit: ibi inter infestas acies prælians cecidit ex equo subito, estque illi **175** gladio caput abscisum. Ita immane ejus corpus in terram est ad Abydum defossum: caput, quod ac urbem detulerant, in pilo fixum, per vias triumpho gestatum, ad rebellantesque in Asia missum est. Eo demum modo in stabilem serenitatem perturbatio seditionum se commutavit.

A δον. Αὖθίς τε χάρακα καρτερὸν πρὸ τοῦ Βυζαντ
ἐπὶ τοῦ τῆς Χρυσῆς πόλεως λόφου ἔπηξεν, ἵππ
ὅτι πλείστην καὶ πεζικὴν στειλάμενος δύνα
ἀρχηγοὺς δὲ τῆς στρατιᾶς ταύτης τόν τε σύνα
αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Νικηφόρον, καὶ Καλοκυ
πατρίκιον, ᾧ ἐπίκλησις Δελφινᾶς, προεστησ
Τούτους ὁ αὐτοκράτωρ αὖθις Βασίλειος, μετὰ ὀ
μεως ἀποχρώσης τὸν Βόσπορον περαιωθείς, ἐξ ἐ
τιπάλου μάχης ἐτρέψατο· καὶ ζωγρίας συνείλ
τὸν μὲν Νικηφόρον καὶ ὁμαίμονα τοῦ Φωκᾶ
τὴν ἀποφήνας, εἱρκτῇ συνέκλεισε· τὸν δέ γε Κα
κύρην τὸν Δελφινᾶ αὐτοῦ που παρὰ τὸν τῆς
πόλεως λόφον, ἵνα καὶ ἡ σκηνὴ αὐτῷ ἐπήγνυτο,
εσκολόπισε. Βάρδας δὲ ὁ Φωκᾶς, τὴν ἐν Χρυσ
πανολεθρίαν τῆς στρατιᾶς διενηγθείς, τήν τ
B ὁμαίμονος σύλληψίν [P. 108] τε καὶ κάθειρξ
τὴν τοῦ Δελφινᾶ ἐπὶ τοῦ ξύλου προσπαττάλε
τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις συνηθροικὼς, εἰς Ἀβύ
κάτεισι, τό τε φρούριον τὸ ἐκεῖσε πειρώμενος
λιορκῆσαι [49] καὶ πρὸς τὴν Εὐρώπην διαπερᾶσαι,
καὶ ταύτην ὑποποιήσαιτο. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Βα
λειος, τὴν ἐν Ἀβύδῳ κάθοδον τοῦ τυράννου ἐκ
σθεὶς, τὴν περὶ αὐτὸν στρατιὰν συναγηγοχὼς, καὶ
πυρφόρους τριήρεις ἐξαρτυσάμενος, ἀντίπαλος τοῦ
καθίσταται· καὶ, περαιωθεὶς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐ
τῷ πρὸ τῆς Ἀβύδου πεδίῳ τὴν βασίλειον παρ
ἐπήξατο, ὁσημέραι τὰς φάλαγγας συντάττων κ
ἐζασκῶν, καὶ γνωματεύων ὅτῳ τρόπῳ (59) τῷ ἐν
στάτῃ ἐπέλθοι. Μιᾷ τοιγαροῦν τῶν νυκτῶν ἐς λοχ
συντάξας τὸ στράτευμα, διὰ τῆς παρὰ θαλάτ
ἀταρπιτοῦ τοῖς ἐναντίοις ἐπέθετο, καὶ, ᾗ τῆς
C ἡμέρας διαφαυούσης [60] τάς τε τριήρεις πυρ
ἐπρησε, καὶ τοὺς ἐναντίους κατακαίνων οὐ διέ
Βάρδας δὲ ὁ Φωκᾶς, τῷ αἰφνιδίῳ τῆς ἐφόδ
ἐπιθέσεως τοῦ αὐτοκράτορος ἐκπλαγείς, ἀπεπη
πος τοῦ χάρακος ἔξεισι· καὶ δῆτα κατὰ τὸ μετ
χμιον ἀντικαταστὰς, καὶ τοῦ ἵππου ἀθρόον κατενεχθείς, ξίφει τὸν αὐχένα ἐκκόπτεται. Καὶ τὸ μ
γιγαντῶδες τούτου σῶμα κατὰ τὴν Ἄβυδον τῇ γῇ κατορύττεται· ἡ δὲ κεφαλὴ, πρὸς τὴν βασίλειον
ἐκπεμφθεῖσα καὶ δορατίῳ περιπαρεῖσα, κατὰ τὰς ἀγυιὰς θριαμβεύεται, καὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀσ
καταμέμπεται στασιάζουσι. Καὶ οὕτω τὰ τῆς ἀποστασίας εἰς σταθηρὰν γαλήνην μετεσκευάζετο.

10. Præter hæc, alia, acerba sane, prænuntiabantur tum stellæ illius illustris ortu, tum item columnis igneis, quæ intempestis noctibus per plagam septentrionalem conspectæ exterrebant videntes: quippe et illæ significabant, a Tauroscythis Chersonem expugnatum, a Mœsis Berrhœam

ι'. Καὶ ἄλλα δὲ παγχάλεπα ἡ τοῦ φανέντος ἀστ
παρεδήλου ἐπιτολὴ, καὶ οἱ παραδειγθέντες, ὡς
πρὸς τὸ βόρειον μέρος ἀωρὶ τῶν νυκτῶν κί
στύλοι, καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐκδειματούμενοι. Καὶ τ
καὶ οὗτοι τήν τε συμβᾶσαν ποτὲ τῶν Ταυροσκυθῶν
D τῆς χερσῶνος ἅλωσιν (60) παρεδήλουν, καὶ τὴν τῆ

C. B HASII ANNOTATIONES.

[49] Fort. ἐκπολιορκῆσαι, ut rxpugnaret. [50] διαφαυούσης. Conf. supra 23. A. 57. A. [51] Ταυροσκύθων cod.

(59) Scripsi *meditans:* fortasse paulo magis ad sensum Leonis fuisset, vertere hic et 5. C. *explorans:* apud Agathiam certe γνωματεύω est hac notione 25. C. γνωματεύοντας ἐς τὸ ἀκριβὲς τὰ βουλεύματα τῶν πολεμίων. Apud eumdem 20. D. et 119. C. vertitur *perpendens:* 116. A. *pensitans.*

(60) Hæc est illa Chersonis a Wladimiro Magno occupatio, quam Nestor Annal. 105, B. version. Sher. a. Christi 988, accidisse auctor est. Ad illustrandas res temporum illorum pertinent fortasse epistolæ *dicam* an commentarii fragmenta, servata in Cod. sæc. x. exeuntis, S. Basilii, Phalaridis, S. Gregorii Nazianzeni epistolas varias continentis. In hoc igitur Codice, qui fuit Bibliothecæ Regiæ possessor, qui et legationem circa Danaprim (vide infra 254. D.) obivit, et oppido præfuit (257. D.) litteris minutis perplexisque admodum, nec multo quam Cod. ipse recentioribus folia duo vacua illi-

ἐῤῥοίας κατάσχεσιν παρὰ τῶν Μυσῶν. Ἔτι δὲ ὁ A
ρὸς δύσιν ἐπὶ καταφορὰν τοῦ φωσφόρου ἀνίσχων

occupatum iri. Tum versus occidentem post luciferi obitum oboriens stella, quæ surgens vespere

C. B. HASII ANNOTATIONES.

t. multis verbis mutatis, inductis, superscriptis, . dubitare non queas, eum hunc Cod., ut est exiæ molis, in expeditionibus secum portasse, pallisque ejus vacuis ad epistolas commentariosque editandos esse usum. Dabo fragmenta quo orne sunt in Cod.: tametsi legationem, de qua atim, non nisi post bellum (vide alterum agmentum 256. D.) accidisse facile dicas. Prius sic cipit imperfecte, de Danapris trajectu, glacierum agmentis lintres transmittentium infestantis: .. σχερῶς κατήγετο, καίτοι μὴ πλείους τριῶν ἀνῶν ἑκάστου σφῶν δεχομένου· οὕτω πάνυ φαυλότα ἦν· Ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα ὅμως χώραν εἶχε παρὰ ῥεύματι· πολλὰ γὰρ αὐτῶν ἐπὶ μεγίστοις πάγοις σὶ συνηράσσετο καὶ ξυνέπιπτε· καὶ ὁσαχοῦ τοῦτο μβαίη, ἐκπηδῶντες (a) τοῦ πλοίου οἱ ἐν αὐτῷ (b) B
ῷ πάγῳ καθῆντο, καὶ ὡς ἐφ' ὁλκάδος ἐφέροντο. νια δὲ αὐτῶν καὶ κατέῤῥαξεν ὑποβρύχια. Οὕτως ρα χαλεπαίνων ὁ Δάναπρις ἐτύγχανεν. Ἡμεῖς δὲ τοῦ χαλεπώτερον καὶ ἐπὶ πλεῖστον προσεδεχόμεθα, ὶ ἦμεν ὥσπερ ὀργιζόμενοι κατ' αὐτοῦ, τῷ μὴ πεῆχθαι. Καὶ οὐ πολλάς πω ὕστερον ἡμέρας τὸ ὕδωρ πανταχῇ πέπηκτο, καὶ ἐπὶ μέγα ἦν ἰσχυρόν· ὡς καὶ εζῇ καὶ ἵπποις ἀφόβως ἰέναι κατὰ τοῦ ῥεύματος, ὶ ἀγῶνας ὡς ἐπὶ πεδίων ἀνδρικῶς ἀγωνίζεσθαι. α: καθάπερ τις θαυματοποιῶν ὁ Δάναπρις ἐδέδειτο, βαρὺς μὲν καὶ χαλεπὸς τὸ πρὶν αἰωρούμενος (c), ὶ μονονουχὶ τοὺς εἰς αὐτὸν ὁρῶντας πάντας φοβῶν· ετὰ δὲ μικρὸν ἀνεῖναί τε, καὶ τοσοῦτον μαλακισθῆι, ὡς ὑφ' ἁπάντων παίζεσθαί τε καὶ καταπεπατῆθαι, ὑπόγειός τις ὡσπερεὶ δεικνύμενος, ὑπὸ κατάσίν τινα ἑαυτὸν καθιδρύσας. Οὐ γὰρ ὕδασιν οὕτω άουσιν ἐῴκει τὰ ῥεύματα, ἀλλ' ὄρη σκληρά (d) τινα αὶ λιθώδη μᾶλλον ἐδέδεικτο. Τί γὰρ ἴσον ἢ ἐοικὸς τὸ αταφερόμενον ἐκεῖνο καὶ ὕδατι; (B·) Ὅθεν ἡμῖν τὸ C
ἀτηφὲς εἰς χαρὰν μεταβέβλητο· καὶ χεῖρας ἀνακροήσαντες ἱκανῶς προσίεμεν, κατὰ πέλαγος ἱππασάενοι. Ἀκωλύτως τε διαβάντες καὶ κατὰ τὴν κώμην νόμενοι την Βοριὼν. πρὸς εὐωχίαν ἐτράπημεν καὶ πων ἐπιμέλειαν, ἠπορημένων, καὶ αὐτῶν καὶ καταπονημένων ὡς πλεῖστον. Κἀκεῖ ἡμέρας ὅσον ἀναβεῖν ἑαυτοὺς διατρίψαντες, ὡς πρὸς τὸ Μαυρόκαρον χωρεῖν ἠπειγόμεθα. Ὡς δ' ἔτοιμα ἦν ἡμῖν τε πάντα, καὶ ἐμηοδὼν ὑπῆρχεν οὐδὲν, περὶ μέσας κ-ας αὐτὰς (ὅτε καὶ πρωϊαίνερον ἡμᾶς ἐξορμῆσαι ρῆν), ἄρκτου τότε βαρύτανον πνεύσαντο, καὶ χειῶνος παντὸς μᾶλλον χαλεπωτάτου καταῤῥαγέντος, ς ἀβάτους μὲν τὰς διόδους ὄεσθαι, μηδένα δὲ ὑπαίριος ζῆν, σχεδὸν δὲ ἀδύνατον εἶναι τὸν μὴ στέγῃ ωζόμενον περιεῖναι, δείσαντες ἀναπεπαῦσθαι καὶ ρεμεῖν ἔγνωμιν αὐτοῦ· ἐμοῦ τοῦτο τοῖς συσσίτοις πόντος, ὡς οὐ δεῖ τῆς οἰκίας ὁπωσοῦν ἐξιέναι, οὐδὲ ποκοίτου, ἡμᾶς ἐνθένδε γενέσθαι· τοῦ πρώτου τῶν στρων ἑσπέριον φάσιν ἤδη ποιοῦντος, καὶ πρὸς αὐ- D
ὸν ἐκεῖνον μετατρεπομένου τοῦ περιέχοντος (Κρόνου ἢ καλουμένου [e]). Καὶ γὰρ ἔτυχε περὶ τὰς ἀρχὰς ὐτὸς δνιὼν ὑδροχόου, ἡλίου κατὰ τὰ Χειμερινὰ διαρέχοντος· Ὁ μὲν οὖν χειμὼν ἀρξάμενος ἀεὶ προῦαινε χαλεπώτερος, καὶ ξυνέβη τὰ πρότερον ἡμῖν όξαντα φοβερὰ παιδιαὶ καθάπαξ πρὸς τὰ μετὰ ταῦτα οκεῖν· οὕτως ἄρα λαμπρῶς ὁ χειμὼν διέσχε πανταχῇ,

Ἡμέρας δὲ διατρίψαντες ἱκανὰς μόλις ὀψέ ποτε καὶ τῆς πρὸς τὰ οἰκεῖα μνήμη τις ἐπανόδου εἰσῄει, εὐδιεινυτέρου καὶ τοῦ περιέχοντος δεδειγμένου (L.) Καὶ δὴ ἐξῄειμεν, δορυφορούμενοι παρὰ τῶν ἐγχωρίων διαφανῶς, πάντων εἰς ἐμὲ τὰς χεῖρας ἀνακροτούντων, καὶ βλεπόντων ὡς πρὸς οἰκεῖον αὐτοῦ ἕκαστος (f), καὶ τὰ μέγιστα εὐχομένων. Τότε μὲν οὖν οὐδὲ πάντας αὐτοὺς ἑβδομήκοντα σταδίους παρημείψαμεν, καὶ ταῦτα πρὸ ἡμῶν ἄλλων διαβεβηκότων καὶ τὸ πολὺ τῆς χιόνος ἐκκρουσαμένων. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀρξάμενοι χαλεπώτατα προῄειμεν, ὥσπερ ἐπὶ πελάγους διαπαλαίοντες κατὰ τῆς χιόνος. Οὐ γὰρ δὴ γῆ τις ἐδόκει εἶναι, οὐδὲ χιὼν συνήθης· ἀλλ' οἱ μὲν ἵπποι μέχρις τραχήλων οὐχ ἑωρῶντο· τὰ δ' ὑποζύγια, καίπερ τελευταῖα ἀκολουθοῦντα ἡμῖν, διεφθείρετο, καὶ αὐτοῦ πολλὰ καταλέλειπτο. Τετράπηχυς γὰρ ἡ χιὼν ἐλέγετο, καὶ χαλεπῶς διαβατὴ ἦν. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀκολούθων ἀφώρμησαν οἴκαδε, μεῖζον ἢ κατ' ἀνθρωπίνην δύναμιν τὸ ξυμβὰν οἰηθέντες. Καὶ ἦν γάρ τι τῶν οὐ ξυντρόφων τὸ χαλεπὸν, παλλαχόθεν τῶν δυσχερῶν ἐπιόντων· χιόνος μὲν βαθείας οὕτω καὶ πυκνῆς κάτωθεν, ἀέρων δὲ βαρυτάτων ἄνωθεν ἐμπνεόντων. Ἀνακωχῆς δ' οὐδαμόθεν προσδοκωμένης, οὐδ' ὅθεν τις ἄμεινα σχοίη τεκμαιρομένης (τὰ γὰρ πάντα ἀνωφελῆ καὶ ἀνόνητά πως ἐν τοῖς τότε δεινοῖς ἐδέδεικτο), οὐκ ἦν πυρὰ καῦσαι, οὐδ' ἀναπαύσασθαι πρὸς ἀκαρῆ χώραν (g) ἡμῖν ἡ χιὼν ἐνεδίδου. (Δ.) Εὖναι δὲ τὴν νύκτα αἱ ἀσπίδες προσῄεσαν (h)· πάντα ἡμῖν ἐκεῖναι καὶ κλίναι καὶ ἐπικλινια νομιζόμεναι τὰ λαμπρότατα. Ἐν γὰρ αὐταῖς τὰ σώματα ἀνεπαύομεν ἐπὶ πυρᾷ, κἀκείνῃ οὐ λαμπρᾷ. Ὕπνον (i) δὲ καὶ τὰ ἐξ ὀνείρων φαντάσματα, ὥσπερ φοβηθέντα κἀκεῖνα, πάντα ἀπέστησαν. Ἀντείχε δι' οὐδεὶς ἄλλου κάλλιον (j)· πάντες δ' ὡς ἐν κοινῇ συμφορᾷ ὁμοίως καὶ ψυχὰς καὶ σώματα διετίθεντο. Ἐμακάρισέ τις τοὺς τεθνηκότας, ὡς τοῦ φροντίζειν ἅμα καὶ τοῦ πονεῖν ἀποστάντας· ἐσχετλίασεν ἄλλος κατὰ τῶν ἐσομένων, ποίοις ἄρα καὶ αὐτοὶ δεινοῖς τὸ ζῆν ἐκμετρήσουσιν· Οἱ δὲ πρόσκοποι ἐξέκαμον καὶ αὐτοὶ, ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακοῦ νικηθέντες, καὶ προϊέναι οὐκ ἴσχυον, ἀσαφῶς οὕτω πορευόμενοι κατὰ τῆς χιόνος· Τὸ δὲ δὴ χαλεπώτατον, ὅτι καὶ διὰ πολεμίας ἐπορευόμεθα γῆς,, καὶ οὐδ' ἐκ τούτου ἀδεᾶ ἡμῖν καθειστήκει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν ὁμοίῳ τό τε τοῦ χειμῶνος καὶ τὸ τῶν πολεμίων ὑφωρᾶτο κακόν. H. e. . . « Difficulter applicabant [lintres]. tametsi unaquæque earum non ultra ternos homines caperet adeo erant mirabiliter exiles. Quanquam ne sic quidem locum invenire poterant in fluctu, multis earum duobus maximis glaciei frustis collisis atque contritis; quod quoties accidebat, exsilientes e lintre qui inerant in glacie considebant, ac velut super oneraria navi vehebantur. Aliæ lintres vel hauriebantur fluctibus: tam infestum tunc se declarabat Danapris. Nos vero ibi ægre diuque exspectabamus, velut succensentes flumini, quod non esset glaciatum. Nec multis diebus post erat aqua tum undique gelu constricta, tum mirifice firma: ut pedites equitesque intrepide per fluxum commearent, certaminaque tanquam in campis strenue ederent. Ita quasi præstigiatorem aliquem se Danapris præbebat, prius

(a) ἐκπηδόντες Cod.
(b) Videtur deesse aliquid vel hic, vel post οἱ.
(c) ἐωρούμενος Cod.
(d) Hæc sunt tam intricate scripta, ut nescias trum σκληρὰ an σκιερὰ legendum sit.
(e) Ante verba τοῦ πρῶτου legebatur καὶ ὡς ἐκ τῶν στρων ἐμοὶ δέδεικται· post καὶ πρὸς illa, τὴν ἑαυτοῦ ύσιν· post περιέχοντος illa, φύσει ψυχρότατος καὶ ιωνώδης [sic] δοκῶν. Quæ omnia ab ipso scriptore nducta sunt: verba Κρόνου δὴ καλ. videntur loco nota.

(f) Sic Cod.
(g) Supra scrietum est χρόνον idemque postea inductum.
(h) Sic Cod. Num προσῆσαν.
(i) Ὕπνος Cod.
(j) Hic scripta erant hæc non absoluta: ἀλλ' οἱ χθὲς ἐῤῥωμενέστερον ἔχοντες καὶ θαῤῥεῖν διακελευόμενοι πρὸς ἀλλήλους σήερον ἀμβλεῖς καὶ καταπεπτωκότες· ea omnia postea sunt.

castitionem eodem in cardine faciebat nullam, A ἀστὴρ, ὃς ἐσπερίους ποιούμενος τὰς ἐπιτολὰ
sed illustres fundens ac micantes radios huc illuc δίνα στηριγμὸν ἐφ' ἑνὸς διεφύλαττε κέντρου,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

violenter ac sæve elatus, et prope dicam aspicientibus **universis terrorem** injiciens, mirumque eumdem brevi **tempore submissum** fractumque adeo videri, ut **illuderent et** conculcarent omnes quasi subterraneum **factum**, et in latibulum aliquod a seipso abconditum. **Neque** enim tantum aquas manantes re**ferebant fluenta**, quantum montes asperos et petro**sos ostendebant**. Et subter fluens liquor quanam **in re aquæ vel** par vel similis poterat videri (II.) Ita **mœstitia nostra** in hilaritatem conversa est: complo**sis manibus proxime** accessimus, per æquor equi**tantes. Transgressi** nullo negotio cum in vicum Bo**rion venissemus**, ad corpus reficiendum jumentaque **curanda nos** convertimus, quæ ipsa ex majori parte **aut erant** invalida, aut defecerant. Confectis ibi **diebus aliquot** necessariis ad vires reparandas accin**gebamus nos** Maurocastrum profecturi. Sed jam **paratis rebus** omnibus, cum nihil aliud obstaret, B **ipsa media** nocte (quamquam maturius profectum **oportebat**), flante tunc aquilone gravissimo, hieme **omnium** sævissima se præcipitante, ut facile crederes **impervia** esse itinera, nec obdurare sub dio ullum, **propeque** fieri non posse, ut qui tecto non servaretur **interitum** effugeret, tunc, inquam, formidine com**moti subsistere** ibidem nosque continere statuimus. Cujus consilii auctor apud sodales ego exstiti: non esse ullo modo domibus exeundum, nedum abnoctandum inde: quod princeps sidus (Saturnum vocamus) jam ad vesperum in conspectum se dabat, inque similitudinem naturæ ejus immutabatur aër. Transibat enim tunc Saturnus circa initia Aquarii, sole brumalia signa permeante. Quare tempestas, ubi semel occæperat, ad majorem semper sævitiam progressa est, ut quæ prius terrifica nobis visa fuerant, cum subsequentibus collata ludus prorsus viderentur: tam luculenter se hiems quoquoversum diffuderat. Ibi diebus compluribus confectis, viæ C tandemque cogitatio aliqua domum redeundi subiit animum, ære quoque sereniore se repræsentante. (III.) Itaque egressi sumus, ab incolis splendide stipati: omnes me manibus complosis approbant, me tanquam necessarium unusquisque suum respicit, mihi maxima precatur. Hoc die stadia LXX, neque illa integra, emensi sumus, idque prægressis ante nos aliis, qui maximam vim nivis jam dimoverant. Postridie ejus diei statim a principio difficillime progrediebamur, tanquam in pelago contra nivem luctantes. Nulla terra hic videbatur esse, neque nix usitata: equi ad collum usque non apparebant: jumenta, quamvis extremo agmine subsequentia, interibant, multaque ibi relinquebantur. Etenim dicebatur nix cubitorum IV. altitudine, eratque difficillima transitu. Ita multi ex comitibus domum se contulerunt, quod calamitatem vim humanam superare arbitrabantur. Atque erat profecto insueta ærumna, miseriis undique fere ingruentibus: infra tam alta D et spissa nix, superne flantes venti inclementissimi. Neque ulla speravi poterat malorum intercapeda, nec unde quis meliorem statum assequeretur (omnia inutilia et infructuosa esse his in malis apparebat), nulla erat facultas ignes accendendi, nec requiescere vel minimum spatium permittebat nobis nix. (IV.) Accedebant noctu scuta pro cubilibus: hæc pro omnibus habebamus, et pro stragulis et pro opertoriis splendidissimis. In illis enim corpus ad ignem, nec illum splendidum, refocillabamus. Somnum visa per quietem occurrentia, quasi timentem illa quoque universam fugaverant. Neque quisquam magis quam

alius ad ærumnas obduruerat: omnes erant communi calamitate æque et animo et co afflicti. Alius beatos prædicabat mortuos, u sensu doloribusque liberatos: lamentabatur posteros, quibus miseriis oppressi illi quoqu essent defuncturi. Item labori succubuerant ratores nostri, vi mali victi, nec per nivem in gradu errantes progredi poterant. Omnium acerbissimum erat, quod per regionem hos iter faciebamus, neque inde erant res nostr riculo vacuæ, sed pariter hiemis hostiumqu lentiæ timebatur ».

Hic imperfecte desinit fragmentum priu quitur post quadraginta circiter folia a eadem intricatissima manu, quod, ut est Cod. posterius, ita præcedenti subjungo: fortasse ad tempus antecedens pertinet. Ge dux ille, quisquis est, oppidum sibi comm tradiderit, quæ sit, viderint docti, temporum tiumque illarum cognitionem cum prudent dicio conjungentes. Rem in Chersoneso Tau geri declarat mentio Clematum 258. B. fac scriptura est ligata, quam vocant, sæc. X. aut Ἀρχὴν γὰρ δὴ τότε τοῖς βαρβάροις πολεμί μεν (*a*) ἡ, εἰ δεῖ τι ταλη θῆ φάναι, δείσας τ φθῆναι ὑπ' αὐτῶν ἀναιρεθέντες, ἀπέστημεν, κα τοῖς τὸ δυνατὸν ἀντιτετάχθαι διενοήθημεν, πάντ ὁμοίως λεηλατούντων καὶ διαφθειρομένων ἁπα πότατα, ὥσπερ τινὰ θηρία κατὰ πάντων τὴν ὁ ἐνδεικνύντα. Οὐδὲ γὰρ τῶν οἰκειοτάτων τιν εἰσῆει αὐτοῖς, οὐδὲ λογισμῷ τινι ἡ κρίσει ὅπ φονον εἰργάσθαι προὔθεντο· ἀλλὰ τὴν Μοι λείαν καλουμένην θέσθαι τὴν αὐτῶν (*c*) γῆ καὶ ἀσυμφόρως μεμελετήκεσαν. Ἀνατίθεμ τὸ πρὶν αὐτοῖς ἴσον καὶ δίκαιον· ἃ δὴ περὶ τιμῶντες τὸ πρότερον τρόπαιά τε τὰ μέγιστα σ θώκεσαν, καὶ πόλεις καὶ ἔθνη αὐτεπαγγέλτως ἠείσαν αὐτοῖς. Νῦν δ' ὥσπερ ἐκ διαμέτρου τούτοις καὶ ἀμετρία κατὰ τῶν ὑπηκόων ξυ Καὶ πόλεις ὑπηκόους, ἀντὶ τοῦ σεραπεύειν φερόντως εὐνομεῖν, ἀνδραποδίζειν καὶ διε ξυνέθεντο. Σχετλιάζοντές τε κατὰ τῶν ἡ καὶ ὡς οὐκ ἀδικοῖεν βεβαίως δεικνύντες οἱ οὐ ἐν μᾶλλον ἴσχυον τοῦ μὴ τεθνάναι. Φορὰ τε ὡς ἔοικεν, οὕτω κακίας ξυμβέβηκεν, ὡς π σθαι τὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ φοβερώτατα σθαι δοκεῖν, ὡς ἐκ συμπτώματός τινος παραλογωτάτου καὶ χαλεποῦ. Πόλεις μὲν γ ἢ δέκα ἀνθρώπων ἐξεκενώθησαν, κώμα ἐλάττους πεντακοσίων παντελῶς ἐρημώθη ἁπλῶς, τὰ γείτονα καὶ πλησιόχωρα ἡμῶν χειμῶνος ἐπικλυσθέντα ἐγένοντο, ἄνθρωποι κηκότες μηδὲν, προβληθέντες ἐπ' ὀμοίῳ, γ ἔργον καὶ ξίφους ἐγένοντο. (B.) Τὸν δὴ τοιοῦτ θρον καὶ κοινῇ πάντας κακῶς διαφθείραν περιελθόντα τοῖς ταλαιπώροις ἡμῶν ἀσ καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀρχὴν τελευταίως ἡ πονη προσῆξεν, ὁφορώμενον μὲν ἐμοὶ καὶ πρότερ πολλὴν ποιουμένῳ πρόνοιαν, μὴ ἄν ποτε ἐξ ἐμπέσοι, μηδ' ἐκ τοῦ παραχρῆμα λαθὼν τ ἡμᾶς λυμήναιεν. Ὡς δ' ἀφῖκτο καθαρῶς ο καὶ πᾶσιν ἀνωμολόγητο φανερῶς, ὡς τὰ π νῦν ἡμῖν κινδυνεύεται, τὸν μὲν τότε δλεθρ τατ' ὠς εἶχον ἀπεκρουσάμην, ἐμοῦ κἀπερ τι παρὰ μικρὸν κινδυνεύσαντος. Τὸ δὲ ἀπὸ τοιο λεμος ἡμῖν ἀκηρυκτὶ καὶ βαρβάροις ἐγένε οὔτε ἐπεμίγνυον ἔτι παρ' ἡμῖν (εἰ καὶ μυρίαι σπονδῶν ἐκηρύκευον), οὔτε ἀμαχητὶ ποὸς ἀλ

(*a*) Scriptum est hic, et posterius inductum: Καὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὰ βόρεια τοῦ Ἴστρου.

(*b*) Μεισῶν Cod.

(*c*) Sic: prius scripserat ἡμῶν, sed id indu

:ρὰς δὲ καὶ τηλαυγεις τὰς ἀκτῖνας ἐπαφιείς, μετα- A subinde transferebatur, modo magis se ad septen-
ίσεις ἐποιεῖτο συχνὰς, πῆ μὲν βορειότερος ὁρώ- trionem, modo ad meridiem ostendens, interdum

C. B. HASII ANNOTATIONES.

μεν. Καὶ ὁ μὲν πόλεμος εὐθὺς ἦρξατο, ὁ δὲ χειμὼν mutuis res gesta est. Ita bellum continuo exarsit; impendebatque hiems. non multum enim a. . so[l] aberat. Sed barbari, comparato amplo exercitu, cum equitibus militibusque in regionem nostram irruperunt, nos momento expugnatum iri rati, cum ob murorum infirmitatem, tum ob trepidationem nostram, Neque erat absonum eos hoc sperare, quod in diruto oppido commorabamur, magisque ex vico, ut ita dicam, quam ex urbe eruptiones faciebamus. Vastata enim prius fuerat ab ipsis barbaris regio, et solitudo mera facta, muris solo æquatis: ego autem tunc demum habitare denuo Clemata (*d*) primus constitueram. Quare in principio juxta oppidum pro facultatibus feceram castellum, quod inde facile reliquam quoque civitatem instaurari posse. »

:ύγὺς ἦν ἐμβαλεῖν· ἔτι γὰρ οὐ πολὺ τῶν... (*a*) ὁ
λιος ἀπῆν. Ἀλλ' οἱ μὲν βάρβαροι, στρατῷ παρα-
κευασθέντες ἱκανῷ, ἐσέβαλον εἰς τὴν γῆν ἡμῶν,
ππικῷ τε ἅμα καὶ πεζῷ, νομίσαντες ὡς ἅμα βοῇ
:αρελήψεσθαι ἡμᾶς, τῇ τε τοῦ τείχους ἀσθενείᾳ, τῇ
ε ἡμῶν ὀρρωδίᾳ. Καὶ οὐκ ἀπεικὸς ἦν αὐτοῖς ταῦτα
ἔσεσθαι, οὕτως ἐπὶ κατεσκαμμένῃ πόλει τὴν οἴκησιν
:οιουμένων ἡμῶν, καὶ ὡς ἀπὸ κώμης μᾶλλον ἢ πό-
εως τὰς προσβολὰς ποιουμένων (*b*). Ἡ γῆ γὰρ προ-
:ατέσκαπτο παρ' αὐτῶν τῶν βαρβάρων καὶ ἱκανῶς
ξεσήμωτο, ἐκ βάθρων αὐτῶν καταβαλλόντων τὰ
είχη· καὶ τότε ἀρχὴν ἐμοῦ πρώτου πάλιν οἰκῆ-
αι (*c*) τὰ Κλήματα διανοησαμένου. Τοιγάρτοι φρού-
ιον μὲν τοπρῶτον ἐκ τῶν ἐνόντων ἐξῳκοδόμησα παρ'
ὑτὴν, ὡς ἐκ τούτου ῥᾳδίως καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν
:όλιν οἰκισθήσεσθαι..... H. e « Omnino enim tunc
barbaris bellum inferre decrevimus : aut, si vera
ateri oportet, recessimus ab illis metu, ne ipsi B
riores ab iis opprimeremur, statuimusque iis quan-
um possemus repugnare. Æque enim universos di-
ripiebant inhumanissime et pessundabant, ut quæ-
lam belluæ in omnes impetum facientes. Nulla his
nerat vel erga conjunctissimos continentia, nec ra-
ione ulla aut justi discrimine in patranda cæde vo-
ebant uti : sed Mysorum prædam, quod aiunt, ipso-
um regionem reddere malo ac pernicioso consilio
meditabantur. Evanuerat superior eorum æquitas et
ustitia : quas præcipue colentes tropæa antehac ma-
xima statuerant, adeo ut civitates et gentes ultro
accederent illis. Gliscebant nunc, quæ velut e per-
pendiculo (quemadmodum aiunt) a virtutibus illis
distant, injustitia et intemperantia adversus subdi-
tos : neque ornare et ex re ipsarum administrare
civitates dedititias, sed redigere in servitutem et ex-
scindere constituerant. Conquerentes de dominis in-
colæ, seque nihil mali commisisse tiquido demons-
trantes, nihil amplius proficiebant, quam ut morte C
non afficerentur. Vis nimirum tanta malorum in-
gruerat, ut res humanæ quasi ruina aut voragine
aliqua inopinata ac fatali perculsæ obrutæque hor-
rendum in modum viderentur. Erant exinanita ho-
minibus oppida plus X, pagi plane deserti non minus
quingentis : vicinitates denique et confinia nostra
velut tempestate obruebantur : incolæ innocentes,
pactis juratis traditi, manibus obtruncabantur gla-
diisque hostilibus (11). Ejusmodi pestem, generatim
omnes misere conculcantem, cum aliquandiu per in-
felices conterminos nostros obambulasset, postre-
mo ad præsidium meum quoque fortuna infesta ad-
duxit. Quam quia jam antehac eram veritus, in ma-
gna cura versabar, ne accideret improviso, nec la-
tente impetu continuo res nostras everteret. Deinde,
ubi perspicuum aderat periculum, omnesque palam
fatebantur, in discrimen nos vita venisse, ego tunc
quidem perniciem quam aptissime poteram repuli, D
quamvis in extremum pæne periculum adductus.
Verum inde abruptis commerciis bellum internos
et barbaros ortum est, inquo neque communica-
bant amplius nobiscum (tametsi sexcenties de
compositione ad illos mittebam), nec sine præliis

Sequuntur in folio alio abrupta illa, superioribus subjungenda : Καὶ τὸ μὲν ἀνῳκοδόμητο τάχει πολλῷ, καὶ περιέφρακτο τάφρῳ· καὶ ἅμα τουτων (*e*) καὶ ὁ πόλεμος ἦρξατο. Μεμέριστο δὲ τὸ φρούριον κατὰ συγγενείας, καὶ κατέθεντο ἐν αὐτῷ τὰ σπουδαιότερα· ὅσα δὲ περιττὰ, ἔξω που κατὰ τὸν ἄλλον τῆς πόλεως περίβολον ἔκειτο. Ὠκεῖτο γὰρ ἤδη καὶ ἡ πόλις ἅπασα· τὸ δὲ φρούριον ὡς ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ σώσειν ἡμᾶς ἐξητοίμαστο (*f*). Ἀλλ' οἱ μὲν βάρβαροι τότε πολλοὺς αὐτῶν ἀποβαλόντες (*g*) καὶ καταισχυνθηθέντες (*h*) ἀπῆεσαν πρὸς νύκτα, φυλάξαντες τὸ περίορθρον· ἐγὼ δὲ ἅμα ἕῳ τὸν στρατὸν ἀντεξῆγον πολομησείων. Ἦσαν δέ μοι τότε ἱππεῖς μὲν ὀλίγῳ πλείους ἑκατὸν, σφενδονῆται δὲ καὶ τοξόται ὑπὲρ τ'. Οὐδαμοῦ δὲ τῶν βαρβάρων ὄντων, τὰ τῷ καιρῷ μοι σύμφορα ἐξηρτύετο, τεῖχος μὲν τὸ παλαιὸν ἀνεγείρων (*i*), καὶ διδάσκων τοὺς ἐμοὺς εὖ παρεσκευάσθαι πρὸς τὰ πολέμια. Πρὸς δὲ τοὺς ἡμῖν προσέγοντας δρόμῳ κήρυκας ἔπεμπον, καὶ μετεκαλούμην αὐτοὺς, σκεψόμενος περὶ τῶν ὅλων (*j*). Ἀφιγμένων δὲ ἀπανταχόθεν, καὶ ἐκκλησίας ἐκ τῶν ἀρίστων γενομένης, ἃ μὲν εἶπον ἐγὼ τότε, καὶ ὡς οἷων δεσποτῶν μᾶλλον ἀντιποιεῖσθαι προσήκει, καὶ πρὸς οἵους ἐλθόντας τίνα ὠφέλειαν πειρᾶσθαι ἀπ' αὐτῶν εὑρίσκειν, καὶ τί ποιητέον ἐστὶ, καὶ τἄλλα πάντα, ὅσα τότε εἶπον ἐγὼ, ἃ καὶ παντὸς μᾶλλον τιμησαίμην, μακρὸν ἂ ἐῇ πάντα ἐφεξῆς λέγειν βούλεσθαι. Οἱ δὲ, ἔτε ὡς μηδὲ ποτε βασιλικῆς εὐνοίας ἀπολελαυκότες, μηδ' Ἑλλη νικωτέρων τρόπων ἐπιμελούμενοι, αὐτονόμων δὲ μάλιστα ἔργων ἀντιποιούμενοι, εἴτε ὅμοροι ὄντες πρὸς τὸν κατὰ τὰ βόρεια τοῦ Ἴστρου βασιλεύοντα, μετὰ τοῦ στρατῷ ἰσχύειν πολλῷ καὶ δυνάμει μάχης ἐπαίρεσθαι, ἤθεσί τε τοῖς ἐκεῖ τὰ παρὰ σφῶν αὐτῶν οὐκ ἀποδιαφέροντες, ἐκείνων καὶ σπείσασθαι καὶ παρὰ οώσειν σφᾶς ξυνέθεντο, κἀμὲ τὰ τοιαῦτα πράξειν κοινῇ πάντες ἐψηφίσαντο. Καὶ ἀπῆειν, ἵνα τὰ ἡμέτερα σωθῶσι, καὶ ἐνέτυχον αὐτῷ ὡς εὖξαιτ' ἄν μάλιστά τις. Καὶ, ὡς δυνατὸν ἐν βραχεῖ λόγῳ πᾶν συμπεράνας αὐτῷ, ἐκεῖνος μὲν παντὸς μᾶλλον (*k*) μεῖζον τὸ πρᾶγμα ἐλογίσατο, ἐμοὶ δὲ τὴν τῶν Κλημάτων ἀρχὴν αὖθις ἀσμένως πᾶσαν ἔδοτο, καὶ προσέθηκε καὶ σατραπείαν ὅλην, ἔν τε γῇ τῇ αὐτοῦ προσόδους ἐπετείους ἱκανὰς ἐδωρήσατο. H. e. « Idque propere et instauratum fuerat, et fossa cir-

(*a*) Hæc omnia inducta, reposita, iterum partim inducta. Ubi asteriscum notavi, in Cod. est χειρινῶν. Num χειμερινῶν, sc τροπῶν.

(*b*) Hic subsequuntur illa, posterius inducta : Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν πολλοὺς αὐτῶν ἀποβαλλόντες [sic] καὶ καταισχυνθέντες ἀπῆεσαν πρὸς ἑσπέραν, φυλάξαντες [sic] τὸ περίορθρον. Πρὸς μὲν γὰρ τὸ πεζὸν τοξότας καὶ αὐτὸς ἀντεπαξάμην, πρὸς δὲ τὸ ἱππικὸν ἱππικὸν, διιχῆ τὸν στρατὸν παρατάζαντες.

(*c*) F. scribere voluit οἰκίσαι, instaurare.

(*d*) Castrum Clematum [vid. Bandur. Imp. Orient. I, 113. B.).

(*e*) Subest verbum adeo inductum, ut legi nequeat.

(*f*) Sequitur hic ἐτηρεῖτο, quod oblitus est inducere scriptor.

(*g*) ἀποβαλλόντες Coq.

(*h* Sic Codex. Vide not (*b*).

(*i*) Sic Cod.

(*j*) Hic primo leguntur illa : Δείσας δὴ, μὴ εσαῦθις π' λείονι δυνάμει ἀφι, sed hæc inducta sunt. Deinceps illa item inducta, καὶ στρατῷ μεγάλῳ ἀφίξοιντο. Γενομένης δὲ ἐκκλησίας, ἃ μὲν εἶπον ἐγὼ τότε. Inde hæc non inducta Ἀφιγμένων δὲ κ. τ. λ. quæ in textum recepi.

(*k*) Sic C[illegible]

unius ortus tempore locum in cœlo mutans, manifesto ac citato motu : ut mirantes, qui videbant, et

A μενος, πῇ δὲ νοτιώτερος, ἔστι δ' ὅτε καὶ [53] αὐτὴ τὴν μίαν ἐπιτολὴν (61) καὶ μεταμείβων τὸν αἰθέρα

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[53] καὶ] Leg. κατ'.

communitum : unaque cum his bellum quoque incepit. Divisum erat per cognationes castellum, resque pretiosiores in eo depositæ : minus necessariæ extra per reliquum oppidi ambitum erant collocatæ. Habitabatur enim tunc urbs jam tota : castellum autem præparatum fuerat, ut in magno periculo nobis saluti esset. At barbari tunc, multis suorum amissis, cum ignominia noctu recesserunt, servato diluculo : primo mane ego prælii cupidus copias contra eduxi. Erant mihi tunc equites paulo plures quam centum, funditores et sagittarii supra CC. Barbari cum nusquam apparerent, quæ apta huic tempori essent a me adornata sunt, murus vetus erectus, edocti mei, quomodo recte se instruerent ad bellum. Eos autem qui ditionis nostræ erant, nuntiis cursim missis arcessivi de rerum summa B in consilium ire volens. Undique cum advenissent, concione optimatum coacta, quos tunc ego sermones habuerim, qui domini potius essent expetendi, ad quos venire quamque commoditatem conari oporteret ab illis percipere, quid denique faciendum esset, et cætera universa tunc a me dicta, quæ ipse quoque reliquis omnibus præstabiliora duxissem, longum est singula ordine dicere velle. Illi, seu quod nunquam benevolentiæ Imperatoriæ fructum ullum cepissent, seu quod, Græcanicam vitæ rationem parum curantes, instituta ad arbitrium ipsorum facta maxime requirerent, sive quod regi ad septentrionem Istri dominanti conterminantes, præterquam quod ille exercitu magno valeret vique bellica efferret sese, ab illius ritæ ratione propriis moribus non differrent : idcirco statuerunt pascici cum illis seque dedere. me autem negotium perficere publicitus omnes decreverunt. Ita profectus sum ad servandas fortunas nostras, eumque C talem deprehendi, qualem desiderare quis maxime posset. Atque ita, ubi colloquio brevi, ut poteram, totum negotium transegeram cum eo, ille rem majorem, plus quam ullam, reputans, mihi Clematum imperium iterum volens lubensque omne tradidit, additditque etiam præfecturam totam, et ex ipsius regione reditus annuos idoneos largitus est. » Desinit hic præclarum illud plenumque rerum novarum fragmentum : quod si commentatio scriptiove, unde manat, integra ætatem tulisset, næ tunc haud paulo plus, quam nunc, sciremus de historia Chersonesi Tauricæ in tenebris, ut ita dicam, jacente ab a. 950, circa quem Constantinus Porphyrogenneta scripsit, usque ad colonias Genuensium in hos tractus sæc. XIII. deductas. Speremus certe, excussis per alias bibliothecas Codd Græcis medii ævi, lucem novam hinc quoque historiæ parti oblatum iri : idque ut confidamus fore faciunt III. Comitis *Nicolai de Romanzoff* magnificentia, liberalisque ac generosus animus, quo incitatus cum reliquas disciplinas omnes fovet, tum maxime historiam patriæ locupletari cupit et ornari.

(61) Lege κατ' αὐτήν· nam ex præpositionibus nulla fere tam male a librariis est habita quam κατὰ, modoque ob sigli sive monocondylii, ut vocant Græci, similitudinem cum vocibus καὶ, κατά, κάτω, μετά, confusa, modo cum vocabulo proxime sequenti coagmentata, secus atque oporteret. Velut (afferam primo exempla confusæ καὶ et κατά) Actis Conc. Flor. IX. 132 B. ὀφείλει νοεῖσθαι καὶ τὸν νοῦν ἐκεῖνον, certo certius, legi debere κατὰ τὸν νοῦν ἐκεῖνον. Item Supplement. Commentarii S. Athanasii in Psalmm., a Montefalconio editis, II. 80. C. μὴ κατὰ νόμον ζῶντας, ἀλλὰ καὶ ὁσιακὴν καὶ βαρβαρικὴν ὠμότητα, lege, ἀλλὰ κατά. Porro in Actis S. Bonifacii 284. B. αὐτη, δὲ τρίτον Κανδὶς ἔπραξεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ἐπαρχότητα· emenda, κατ' ἐπαρχότητα, et verte, *ter Candida egerit Romæ ex prætura*, non *ex præfectura*, ut habet vetus versio Latina. Filiorum enim, qui Prætores erant, nomine opulens illa Aglais, de qua ibi, ludos ediderat, qui a prætoribus vel quæstoribus candidatis sumptu ipsorum acti, inde Candida vocabantur. Moris autem fuisse, ut matres filiis sumptus suppeditarent ad ejusmodi munerum editionem, Bern. Valesius demonstravit Prolegomen. ad Possinii Passionis SS. Perpetuæ et Felicitatis 10. A. Cæterum apud Manuel Calecam De essentia et operatione II. 21. D. τοὺς παρ' αὐτοῖς κεκαθαρμένους κατὰ τὸν τοιούτων ἐνεργειῶν ἀποτελέσματα ἀκτίστους εἶναι ἄκτιστα ἀποτελεῖσθαι· dubium non est quin legendum sit, καὶ τὰ τῶν τοιούτων· et in Prolegomenis Hexaplorum Origenis I. 101. C. μαθὼν τὴν αὐτῶν διάλεκτον, κατὰ στοιχεῖα ἑρμήνευσεν ἑαυτῷ ἑρμήνευσεν, lege et distingue, τὴν αὐτ. διάλεκτον καὶ τὰ στοιχεῖα, ἑρμηνείαν κ. τ. λ. ut sit sensus, non ut redditur in edit. Montefale. : *eorum* [Hebræorum] *linguam edoctus, secundum elementa*, id est *ad litteram*, *interpretationem edidit*, sed potius, *eorum linguam et litteras edoctus, interpretationem sibi effecit*, et quæ sequuntur : est enim phrasis sumpta e S. Epiphanio De LXX. interprett. [l. 8]. Unde similiter corrigendum Chronicon Paschale 255. B. his ipsis verbis, τὴν αὐτῶν διάλεκτον, καὶ στοιχεῖα· lege, καὶ τὰ στ. Apud Theophanem porro Chronograph. 144. D. Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὰ κατὰ τὸν ἅγιον Ἀρέθαν — ἐπράχθη ὑπὸ τῶν Ὀμιρτῶν, scribendum videtur, τὰ κατὰ τὸν ἅγιον Α. Confusionis vocum κατὰ et κάτω pauciora exempla invenio apud scriptores Græcos medii ævi, velut in Pachymere Histor. I. 341. E. ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου βουνῷ κάτω που τοὺς πρόποδας σκιαγραφήνῳ· ubi legendum videtur, κατά που. Multo plura confusionis vocum κατα et μετα, ob siglorum κατά et μετά in Codicibus inde a sæculo duodecimo summam similitudinem. Velut in S. Ephraimo De perfection. hominis III. 290. B. ἐν ἀερύμναις Νοὲ cum tot animalibus in angustia arcam compacti : τίς δὲ εἶπεν τὰς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ταλαιπωρίας· scribe, κατὰ τὸν κατακλυσμόν præsertim, si sequentia respicias : Assemanus tamen vertit eodem errore, *miseria post diluvium*. Simile mendum hæret in textu Pseudosynodi Palamiticæ Act. Conc. edit. Paris. XI, 344. A. φανερούται δὲ, οὐ κατα τὴν οὐσίαν — ἀλλὰ μετὰ [l. κατὰ] τὴν χάριν· quæ eadem prava lectio in D Combefisianam quoque edit. manavit : versio tamen Latina recte, *sed secundum gratiam*. Item apud Gregentium Tephrensen Disputat. cum Herbano Judæo 37. b. B. ἠὐτάρκησε στῆναι μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, manifestum est legendum esse στῆναι κατά· versio Latina recte, *contra archiepiscopum in disputatione stare*. Contrarium accidit in Nectarii patriarchæ Responsione ad Claudium 181. A. τὸ πρότερον, κατὰ [l. μετὰ] Ἑβραϊκὸν λαὸν, τὸ εὐαγγελικὸν διέδραμε κήρυγμα ; οὐχὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας ; versio Latina recte, *post Hebraicum populum* : apudque Alexandrum rhetorem De figuris sententiar. ac elocut. 61. C. leg. ὥστε μεθ' ἑτέρων, non ὥστε καθ' ἑτέρων· Laurentiique Normanni versio, *ut per plures alias universus sententiæ*

τόπον, καὶ ποιούμενος ἐναργῆ καὶ σύντομον [53] τὴν μετάβασιν· ὡς θαυμάζειν τοὺς ὁρῶντας καὶ καταπλήττεσθαι, καὶ οὐκ εἰς καλὸν τελευτήσειν οἴεσθαι τὴν ταῦ κομήτου ἀλλόκοτον κίνησιν. Ὃ δὴ καὶ συνέβαινε κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ὑπόνοιαν. Καὶ γὰρ ἑσπέρας ἐνισταμένης, ἐν ᾗ μνήμην τοῦ μεγάλου Δημητρίου καὶ μάρτυρος τελεῖν παρέλαβεν ἡ συνήθεια (62), [P. 109] φρικώδης ἐπενεχθεὶς σεισμός,

A perterriti, non bonum exitum habiturum portentosum cometæ motum arbitrarentur. Quod ipsum accidit juxta suspicionem vulgi. Etenim instante vespera, qua memoriam Demetrii magni Martyris celebrari usu receptum est, terræ motus horribilis, qualis nusquam alius exstitit per has ætates, Byzantii turres in terram dejecit, domos plerasque stravit, ut habitatorum **176** sepulcrum fierent

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[53] Leg. σύντονον.

bitus absolvatur, sic est immutanda, *ut cum aliis plenam sententiam efferant*. Pravæ coalitionis præpositionis κατὰ cum voce subsequente insigne exemptum in Œcumenii Enarratt. in Acta Apost. I. 104 D. ἡ οὖν διαφωνία τοῦ ὀνόματος ἐνταῦθα — ἢ κατάσφαλμα, ὡς εἰκός, γραφικὸν γέγονεν, ἢ κατὰ διωνυμίαν εἴρηκεν· ubi nemo non videt, scribendum esse κατὰ σφάλμα. Contra in S. Athanasii Orat. contra gentt. I. 16. D. male cusum est, κατ' ἀλλήλους γὰρ ταῖς οὐσίαις τὰς πράξεις εἶναι χρή· estque ex duabus primis voce, una, καταλλήλους, conflanda. Id addidi summorum virorum Schæferi et Bastii notis ad Greg. Corinth. 69 C. 285. B. 342. C. 405. C. 638. B. 825. B. ubi κατὰ vel perperam scripta, vel inique expulsa ex oratione est: quod si referre velis, quoties significatus ejus argutiores parum percepti sint a viris doctis, secusque recliti, et aliena ea res videri possit ab instituto nostro, et latissime paterre, ad plurimosque pertinere.

(62) Hoc est a. d. VII, Kal. Novembr. ut docemur tum aliunde, tum ex narratione servata in veteri Cod. Bibl. Reg. De miraculis S. Demetrii, auctoribus variis, quorum qui recentissimus, scripsisse videtur sæc. x. ineunte. A Le Quien Orient. Christ II. 42. C. aliisque compluribus Joanni archiepiscopo Thessalonicæ tribuitur. Est ea narratio tam referta variis minutisque rebus ad Thessalonicenses spectantibus (a quibus S. Demetrius summa religione colebatur), ut minus panegyricum esse Sancti, quam Thessalonicensis civitatis annales diligenter perscriptos dicas. Quapropter constituisse se ut totam ederet Combefisius testatur ad Joann. Camematam, Scriptt. post Theoph. 314. C. Posterius quæ fato præventus præstare ille non potuit, Cornelius Byeus exsecutus est Actis Sanctorum ad d. VIII. Octobr. tom. IV. Bruxellis 1780. Fol. pag. 104 — 197: nosque fortasse partem narrationis ejusdem e Cod. quem supra memoravimus, emendatiorem vulgabimus plenioremque volumine aliquo subsequente: quo prodibunt Vitæ Sanctorum, egregie idoneæ ad illustranda tempora Historiæ Byzantinæ ea, quæ maxime muta sunt a litteris. In præsenti satis habuimus, delegisse ex narratione illa miraculum unum, unde dies, qua S. Demetrio Thessalonicenses faciebant, potest intelligi: item situs et nomina ecclesiarum suburbanarum, et quantopere agri circumjecti sæculo sexto vergente incursionibus Sclavinorum fuerint obnoxii (*a*): — Τοῦ καλλινίκου καὶ φιλοπόλιδος τούτου μάρτυρος Δημητρίου ἦγον ἑορτὴν ἡ χώρα πᾶσα, καθὼς εἰώθει, τῇ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς εἰκάδι ἕκτῃ ἡμέρᾳ. Καὶ δὴ πέντων εὐφραινομένων πνευματικῶς, ὡς πληρώσαντος τοῦ Κυρίου τὴν αἴτησιν τῶν δούλων αὐτοῦ καὶ ἀξιώσαντος αὐτοὺς τῆς χαρᾶς τοῦ μάρτυρος, ἐν εἰρήνῃ πλατείᾳ, καὶ βαρβαρικῆς ὁμοῦ μηδόλως μηδαμοῦ τηνικαῦτα κατακουομένης (*b*), τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄφνω μέσης νυκτὸς κατ' οἰκονομίαν τοῦ ἀθλοφόρου (οὕτω γὰρ με λέγειν τὸ πέρας τοῦ πράγματος ἐπεισεν), ἀνήφθη πυρὶ τὸ ἅγιον αὐτοῦ κιβώριον τὸ ἀργύρεον, περὶ οὗ πολλάκις ἀνωτέρω ἐμνημονεύσαμεν. Τούτου δὲ κατὰ πᾶσης τῆς πόλεως ἐν βραχεῖ καιρῷ διακουσθέντος, συνήχθη πᾶν τὸ νέον ὡς μάλιστα τῆς ἡλικίας, τὸ καὶ τὸν ὕπνον εὐχερῶς δι' εὐσθένειαν ἀποβάλλον. Ὡς δὲ τοσοῦτοι γεγόνασιν, ὡς ἀποδυσθῆναι τῷ πλήθει τὸ πανάγιον τέμενος, ὁ μὲν ἄργυρος λυθεὶς (*c*) τῷ πυρὶ ἦν ἅπας ἐπὶ ἐδάφους, ὡς ὕδωρ· τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀμφορέων περιέκλυζε τοῦτον ποταμηδόν. Ὑφ' ὧν καὶ προνοίᾳ Θεοῦ νενίκητο τὸ τῆς φλογὸς ἐπικίνδυνον. Οὐ τοσοῦτον γὰρ τῇ ἀθυμίᾳ πάντας εἰς ἀμηχανίαν ἐβάπτισεν ἡ τοῦ κιβωρίου πυρπόλησις, ὅσον ἡ προσδοκία, τοῦ φθάνειν τὴν φλόγα περὶ τὴν ὀροφὴν τοῦ ναοῦ, τὰς καρδίας τῶν θεωμένων (*d*) ἐξέτηκεν. Οὗπερ καὶ γενομένου (φόβος γὰρ, ὃν ἐδεδοίκεισαν, ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καθὼς γέγραπται, ἐκ τῆς κατὰ κορυφῆς (*e*) τοῦ κιβωρίου κρεμαμένης ἁλύσεως σιδηρᾶς, ἐξ ἧς πολύφωτός τις ἀπηωρεῖτο (*f*) καὶ ἀργύρεος τηνικαῦτα κράτηρ· δι' οὗ, δίκην σμίλακος, τὸ πῦρ ἀνανεμηθὲν φθάσαι τὴν ὀροφὴν, καὶ τοὺς καλουμένους καλάθους ἥρξατο περιτεφροῦν·) δὴ (*g*) τότε τινὲς, ἀεροδρομήσαντες εὐκινήτως (*h*) κατὰ τῶν δοκῶν, σὺν ἀγγείοις πλείοσιν ὑδατοφόροις Θεοῦ συνεργίᾳ περιεγένοντο τοῦ φλογμοῦ. (B.) Μετὰ γοῦν ταῦτα, τοῦ πλήθους τῶν ὄχλων οὐ διεγχωροῦντος (*i*), ἀλλ' ἐπιμένοντος ἔνδον, καὶ τῶν ἀποσοβούντων ἢ καὶ ὑποχωρεῖν διὰ τὸ ἄωρον τῆς νυκτὸς κελευόντων, οὐκ ἰσχυόντων πεῖσαι τὴν πληθὺν, δέος ὑπεισῆλθέ τινας τῶν κηδομένων τοῦ πανσέπτου ναοῦ, μή τινες ἀγνῶτες, διά τε τὸ πλῆθος τοῦ ὄχλου, διά τε τὸ νύκτα τυγχάνειν, ἐπιχειρήσαιεν εἰς ἁρπαγὴν τοῦ ἀργύρου, οὗ τοῦ καταφλεχθέντος μόνον (*j*) τῷ πυρὶ, ἀλλὰ καὶ παντὸς τοῦ κρεμαμένου πρὸς εὐκοσμίαν τῆς ἑορτῆς. Καὶ δὴ βουλευσάμενος εἷς (*k*) ἀξιομνημόνευτος ἀνὴρ, καὶ τὴν ἔντιμον στρατείαν τοῦ Δακικοῦ καλουμένου σκρινίου τῶν ὑπερλάμπρων ὑπάρχων τοῦ Ἰλλυρικοῦ στρατευόμενος, ὡς οὐκ ἔσται τρόπος ὁ δυνάμενος ἀλύπως καὶ εὐπροφασίστως ἐξωθῆσαι τὸν ὄχλον ἐκ τοῦ ναοῦ, εἰ μὴ προφήσοιτό τις αἰ φνιδίαν (*l*) Βαρβάρων ἐπιδρομὴν, τοῦ ἀθλοφόρου τὴν ἐκείνου καρδίαν εἰς τοῦτο κινήσαντος, ἤρξατο βοᾶν· Βάρβαροι περὶ τὸ τεῖχος, ὦ ἄνδρες πολῖται, ἀπροσδοκήτως ἐφάνησαν· ἀλλὰ σὺν ὅπλοις ἅπαντες ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὁρμήσατε. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνος δῆθεν ἐβόα πλαττόμενος, τοῦ (*m*) ἐξαγαγεῖν τοὺς ὄχλους ἐκ τοῦ ναοῦ, καὶ κατασφαλίσαι τοὺς πυλεῶνας· ὡς ἂν μεθ' ἡσυχίας ἡ συλλογὴ τοῦ χωνευθέντος ἀργύρου προσγένηται. Τὸ δὲ προμηθείᾳ κοθειστήκει

B

C

D

(*a*) Fol. 87 *recto*.
(*b*) Acta Sanctorum κάτηχουμένης.
(*c*) Acta SS. αὐθεῖς [sic].
(*d*) Acta SS. θεομένων [sic].
(*e*) Acta SS. ἐκ τοῦ διὰ τῆς κορυφῆς.
(*f*) Acta SS. ἀπεωρεῖτο.
(*g*) Acta SS. ἄρξασθαι περιτεφροῦν· καὶ δή.
(*h*) Acta SS. εὐσκόλτως [sic].
(*i*) Acta SS. διεκχωροῦντος.
(*j*) A. μόνου.
(*k*) A. βουλευσάμενός τις.
(*l*) A, ὁρμιδίαν [sic].
(*m*) A. πλ. καὶ μόνον γινόμενος του.

loca autem in vicinia urbis ad solum evertit, multa agrestium hominum cæde facta. Nec vero in his

καὶ οἷος οὐκ ἄλλος κατὰ ταύτας δὴ συνίβη τὰς γ- A
νεὰς, τὰ τε πυργώματα τοῦ Βυζαντίου πρὸς γῆν

C. B. HASII ANNOTATIONES.

τοῦ πανενδόξου μάρτυρος, εἰς τὸ μὴ νυκτὸς (a) ὑπ' ἀγνοίας κινδυνεύσα τὴν πόλιν. Ὁ γὰρ δῆμος ἅπας, τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης βοῆς κατακούσαντες, ἔδραμον ἐς οἴκους, καὶ ὁπλισθέντες ἐπὶ τὰ τείχη ἀνήεσαν. (L.) Εἶτα καθορῶσιν ἐπὶ τὸ πεδίον τοῦ σεβασμίου ναοῦ τῆς Χριστοφόρου μάρτυρος Ματρώνης πληθὺν βαρβαρικὴν, οὐκ ἄγαρ μὲν πολλὴν (ἄχρι γὰρ πέντε χιλιάδων παρ' ἡμῖν ἐλογίσθησαν), σφοδραν δὲ τῇ ἰσχύϊ, διὰ τὸ ἐπιλέκτους τε ἅπαντας καὶ ἐμπειροπολέμους καθεστηκέναι. Οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἀθρόον (b) πόλει τηλικαύτῃ προσέβαλλον, εἰ μὴ ῥώμῃ καὶ θάρσει τῶν πώποτε κατ' αὐτοὺς στρατευσαμένων διενηνοχότες ἐτύγχανον. Ὡς δὲ ἀνεκραξεν ἀπὸ τοῦ τείχους ἡ πόλις, αὐτοψεὶ τοὺς ἀντιπάλους εἰσβλέψασα (δρθρος γὰρ λοιπὸν ἦν, καὶ τὰ τῆς ἡμέρας ἐπέφωσκεν), οἱ πλείστοι κατελθόντες καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαντες, ἔξω τὴν συμπλοκὴν πρὸς ἐκείνους, τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀθλοφόρου αὐτοὺς ἐνισχύσαντος, ἐποιήσαντο, ἤδη λοιπὸν φθάσαντας τῇ μανίᾳ τῆς θηριωδίας αὐτῶν καὶ μέχρι τοῦ σεβασμίου τεμένους τῶν τριῶν ἁγίων μαρτύρων, Χιόνης, Εἰρήνης καὶ Ἀγάπης. Ὅπερ, ὡς ἴστε, βραχυτάτῳ διαστήματι τοῦ τῆς πόλεως τείχους ἀφέστηκε. Καὶ δὴ μέχρι πολλοῦ τῆς ἡμέρας συρρηγνυμένων ἀμφοτέρων ἀλλήλοις, καὶ τὰς διώξεις καὶ τὰς ὑφέσεις ἐπικινδυνώτερον οἱ τῆς πόλεως (c) στρατοποιησάμενοι, διὰ τὸ παντὸς τοῦ τῶν Σκλαβήνων ἔθνους τὸ ἐπίλεκτον ἄνθος, ὡς εἴρηται, τοὺς ἀντιπαρατασσομένους καθεστηκέναι· τέλος, αὐτῆς τοῦ μάρτυρος τῆς ἐπιστασίας ἐπιφανείσης, ἀπεδιώχθη τὸ βάρβαρον αὐτῆς ἡμέρας τῶν τῇδε μερῶν, ὑποχωρῆσαι ἧπερ εἰσέβαλε (d). Καὶ τὰ μὲν τῆς τότε γεγενημένης ἀπροσδοκήτου καὶ θηριώδους ἐπιδρομῆς οὕτω συνετελέσθη. H. e. — « Triumphatoris hujus et civitati dediti martyris Demetrii diem festum agebat regio omnis, ut consuerat, die XXVI. mensis Octobris. Ita cum omnes lætarentur in Spiritu, quod implesset Dominus preces servorum ipsius, dignosque duxisset eos gratia Martyris, late fusa pace, ita ut vox de barbaris omnino nusquam tunc exaudiretur, die festivitatis altero, subito media nocte ex dispositione coronati victoris (sic enim dicere persuasit mihi eventus rei), igni correptum est sanctum ejus ciborum argenteum, de quo sæpe superius memoravimus. Id cum per totam urbem brevi percrebruisset, omnes maximeque ætate juniores eo concurrerunt, qui ob virium integritatem nullo negotio pellere somnum possunt. Ii cum tot evaderent, ut præ multitudine sanctissimum delubrum obstrueretur, argentum omne igni liquefactum per pavimentum fusum erat, aquæ ritu: idque undique velut fluminibus inundabat magnus amphorarum numerus. A quibus denique Dei providentia flammæ superatum periculum est. Non tantum enim anxietate omnes in desperationem mersit ciborii incendium, quantum metus, ne flamma lacunar ecclesiæ attingeret, corda spectantium emacerabat. Id nimirum cum accidisset timor enim, quo erant perterriti, subiit illos, ut demonstratum est, ob ferream eque fastigio ciborii suspensam catenam, unde pendebat multis illustris luminibus argenteus tunc pharus: per quem, ritu convolvuli, emicans ignis attingere fornicem, et calathos, quos vocant, amburere cœpit: tum vero nonnulli, aerio cursu agiliter per trabes volantes, vasis compluribus aqua plenis Deo obsecundante flammam compescuerunt. (II.) Post hæc cum ingens illa vis hominum non discederet, sed intus maneret, nec qui abigerent aut propter

(a) A. νυκτῶν.
(b) A. νυκτῶν.
(c) A. οἱ τοῦ ἀθλοφόρου.

« noctis intempestum facessere hinc hortarentur, persuadere id multitudini possent, formido subiit nonnullis e curatoribus augusti templi, ne qui ignoti, cum ob multitudinem hominum congregatorum tum ob ipsam noctem surripere tentarent argentum, non modo id quod incendio deflagraverat, verum etiam quodquod suspensum erat ad festum cohonestandum. Ita aliquis vir spectabilis, qui militia honesta scrinii Dacici, quod aiunt, fungebatur, sub dispositione virorum illustrium præfectorum per Illyricum, secum reputans modum esse nullum quo sine molestia indictaque causa ex ecclesia pelli turba posset, nisi quis subitam barbarorum incursionem præteriret, coronato victore cor ejus ad id permovente, clamare cœpit : « Cives, barbari ad murum apparuerunt. Ad- B pinato : quin cum armis omnes pro patria pugnate. » Hæc ille similans, ut vulgus videlicet cum ex ecclesia, vestibulaque occludi possent ; posteaque sedate conquisitio argenti fusi fieret. Atenim id providentia accidit gloriosissimi martyris, ne inscientia nostra noctu periclitaretur civitas. Nam populus omnis, audita illa nec opinata voce, in domum quisque suam cucurrit, armisque sumptis muros conscendit. (III.) Ibi conspiciunt in campo venerandi delubri martyris Christum gestantis Matronæ turbam barbarorum, non ita quidem magnam (ad quinque midia æstimabantur a nobis), viribus autem plurimum valentem, quod electi essent omnes et in bellis exercitati. Neque tam subito adorti essent tantam urbem, nisi robore et animo quotquot suorum unquam præliandi causa exierant superassent. Cives ut e muro clamorem sustulerant, adversariis perspicue visis (jam enim diluculum erat, et surgebat dies), plerique descendentes, reseratis portis, Christo et coronato victore illos roborante, foris prælium cum C hostibus fecerunt, qui furore feritatis suæ jam usque ad augustum fanum trium sanctorum martyrum, Chionæ, Irenæ et Agapes, proruerant. Id, ut scitis, proxime abest a muro urbis. Ita cum ad multum diem alteri alteris concurrerent, insectationesque ac recessus non sine discrimine facerent oppidani, idem quod flos ex omni Sclavinorum gente delibatus, ut dictum est, in adversa acie constiterat : denique ipso martyris numine se declarante, manus barbara eo ipso die repulsa est, revertique unde intraverat coacta. Et quæ tunc obvenerat improvisa ac atrox invasio, in hunc modum finem cepit. »

De ciborio sive umbraculo altaris altius edito columnisque quatuor innixo copiosi sunt Ducangius Glossar. l. 653. D. Constantinop. Christ. A. — 55. A. Descrip. S. Sophiæ 573. D. et Reiskii Comment ad Const. Porphyr. Cærimon. aul. Byz. H. 64. A. 78. B. De templo nobilissimo Thessalonicensi S. Demetrii collegit loca idem Ducangius ad Ann. Comm. 252. D. Tempus autem, quo Sclavini Thessalonicam sic tentaverunt, incidere videtur in a. 584 : vide J. Ch. non Engel. *Geschichte des ungarischen Reichs und seiner Nebenländer* I. 259 s. Paucisque annis post, ut prodit scriptor unde hæc delibamus, Avarorum princeps, legatis ad Mauricium Imp. missis, τὸν τὸ τηνικαῦτα τῶν Ἀβάρων ἡγούμενον, στείλαντα πρέσβεις πρὸς τὸν τῆς εὐτυχοῦς λήξεως, καὶ τὰ σκῆπτρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς κατέχοντα τότε Μαυρίκιον, fol. 97 *recto*, cum non posset inter eos quicquam convenire, omnem Sclavinorum gentem in Thessalonicam effudit : Nam erat tunc tota hæc natio in ditione ejus : ὑπήκοον

(d) A. μέρων [sic] οὐ παρ' ὀλίγους ὑποχωρῆσαι ἧπερ εἰσέβαλον.

κατερίπωσε, καὶ τὰς πλείους ἑστίας ἀνέτρεψε, τάφον αὐτὰς τοῖς οἰκοῦσιν ἀπεργασάμενος [54], τά τε πρόσεγγια τοῦ Βυζαντίου χωρία μέχρις ἐδάφους κατέβαλε, καὶ πολὺν τῶν ἀγροίκων φθόρον ἐποίησεν· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἡμισφαίριον τῆς ὑπερῴας τῆς μεγάλης ἐκκλησίας (63) σὺν τῇ πρὸς δύσιν ἀψίδι κατέβαλε καὶ εἰς γῆν κατερίπωσεν· ἅπερ αὖθις ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος ἐν ἓξ ἐνιαυτοῖς ἐδομήσατο. Καὶ οἱ παγχάλεποι δὲ λιμοὶ, καὶ λοιμοὶ, αὐχμοί τε, καὶ ἐπικλύσεις, καὶ ἀνέμων ἐξαισίων ἐπιφοραί· ὁπηνίκα καὶ ὁ ἐν τοῖς Εὐτροπίου (64) στύλος τῇ βίᾳ τῶν κυμάτων κατηνέχθη, καὶ ὁ ἐν αὐτῷ μοναστὴς (65) ἐναπεπνίγη τοῖς θαλασσίοις ῥοθίοις δεινῶς· καὶ ἡ ἀφορία δὲ τῆς γῆς, καὶ τὰ ἐπισκήψαντα χαλεπὰ μετὰ τὴν τοῦ ἀστέρος ἐπιτολὴν, ἅπαντα ἐξεγένοντο. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ μέρος εἰς τοὺς ἑαυτῶν καιροὺς ἡ ἱστορία παραδηλώσει.

A constitit malum : sed tholum quoque superiorem Magnæ Ecclesiæ cum absida occidentali dejecit, terræque afflixit : quæ posthac Basilius imperator intra sexemii spatium renovavit. Inopiæ adhæc importunissimæ, pestilentiæ, siccitates, cluviones, ventorum horribilium turbines : quibus columna quoque in Eutropiano per vim fluctuum eversa est, fraterque super illam undis pelagi misere mersus : sterilitas item terræ atque superne ingruentia mala post stellæ ortum, omnia evenerunt. Verum hæc sigillatim suo quidque tempore historia dicet.

ια'. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης, τότε τῶν τῆς Συρίας ἀπάρας (ἐκεῖθεν γὰρ, ὅδεν ἐξέβην, ἐπάνειμι), ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἤετο. Ὁρῶν δὲ κατὰ πάροδον τήν τε Λογγιάδα καὶ τὸν Δριζῆν (66), χώρας εὐγείους τε

B 11. Joannes imperator, tunc ex Syria profectus (redeo enim eo, unde diverti), iter Constantinopolim versus habebat. Ibi cum in transitu Longiadem et Drizen videret, feracia atque opina loca, quæ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[54] ἀπεργασάμενος. Vid. supra 42. A

γὰρ αὐτῷ τηνικαῦτα τὸ ἔθνος ἅπαν· quo confirmantur, quæ Engelus loco cit. I. 258. de Sclavinis post a 573. Avarorum imperio subjectis acute disputat. Sequitur in Cod. longa narratio de Thessalonica bis sub Mauricio imp. accerrime oppugnata, semel tunc a Sclavinis, iterum ab ipsis Anaris : deque civitatis post varias summasque angustias improvisa liberatione. Quæ omnia ante a 602 quo cæsus est Mauricius, gesta, ab oculatoque teste perscripta (qui ideo alius esse debet ac Joannes II. archiepiscopus Thessalonicensis, circa a. 680. florens), ut supplementum Historiæ Theophylacti Simocattæ in aliquo subsequentium voluminum, ut diximus, si res nostræ siverint, aliquanto pleniora atque emendatiora quam sunt in Actis Sanctorum, proferemus.

(63) Plura de hemisphærio illo Ducangius Ad Pauli Silentiarii descriptionem S. Sophiæ 546. B. Terræ motum, de quo hic Leo. memorat Elmacinus Histor. Sarac. 252 C. Similem, ut hic sub Basilio, Agathias 145. C. sub Justiniano accidisse scribit. Abus sub Mauricio tantum Byzantinis formidinem intulit, auctore Theophylact. Simocatta Histor. 24. D. ὡς καὶ τοὺς ἱππομανοῦντας ὑπὸ τοῦ δίους ἀθρόον μετάλλεσθαι [l. μεθάλλεσθαι] πρὸς τὸ σῶφρον. Quæ inepte vertit Jacobus Pontanus « ut etiam qui equarum in morem libidinum furiis agitarentur, icti metu, repente ad pudicitiam sese darent. » Sunt enim οἱ ἱππομανοῦντες homines equestribus ludis sive Circo dediti, qui omnes ex gymnasio τῶν ἱππικῶν ἀγωνισμάτων, de quo Simocatta statim post 25. A. in ecclesias trepidantes se conjecerunt.

(64) De Eutropii portu Banduri imper. Orient. II. 738 A. et Petrus Gyllius De Bosporo Thracio I. 338. D.

(65) Quem usum, ut Simeonis Styliteæ ritu viri religiosi super columnis ætatem degerent, ad sæculum XII. perdurasse auctor est Nicetas Choniat. 244. C Isaacium angelum convocasse τοὺς γυμνόποδας καὶ χαμεύνας τῶν μοναχῶν, καὶ ὅσοι κίοσι τῆς γῆς ὑπερήρθησαν. Mire Hieronymus Wolfius vertit, *veluti columnis supra humum efferuntur* : et emendat in notis 437. D : *fortasse* ὡσεὶ κίοσι, vel κίονες. Reddendum, *qui columnis supra terram se extulerant*. Ac jam ante Andrea Schottus apud Photium 831. A. hæc de S. Simeone Stylita, τοῦ ἐν τῷ κίονι στάσιν ἀθλήσαντος, *qui* [asceticæ] *stationis certamen in columna sustinuit*, errore pæne joculari sic reddiderat : *Sancti Simeonis, qui in seditione Cionensi occubuit*. Nec facile, ut hoc obiter dicam, ea in versione pagellam invenias, quin sit deformata erroribus, interpretisque seu imperitiam seu oscitantiam prodat. Velut 887. D. Sophronius, qui sæc VII. Hierosolymæ patriarcha fuit, ad Henorium imp. sæc. v. mortuum scripsisse dicitur epistolam, ἣ ἀπεστάλη ἐν Ῥώμῃ Ὀνωρίῳ τῷ ταύτης ἐπάρχοντι. Schottus : *Honorio, Romano imperatori missam*. Verte : *Honorio, hujus* [urbis Romæ] *antistiti*, Pontifici. Epistolæ quoque Photii, a Richardo Montacutio versæ atque editæ, non meliorem subierunt fortunam. Nam modo interpres, ut erat rudis rerum Byzantinarum, protospatharium ob non intellectum siglum ἀσπαθαρίῳ (vide supra 217 A.) *Aspatharium* vocat 69. A. et primum notarium vel primicerium (ἀνοταριον) *a notariis* 361. B. modo tum religionum tum linguæ Græcæ admodum se ostendit imperitum. Sic 75. C. legitur, ridiculene dicam an scelerate : *retributio a cœlis reposita est iis qui cum proposito mentiendi verbo impia protulere*. Sed locutio τοῖς ἐπὶ ψεύδεσι ῥῆμα πονηρὸν ὑφισταμένοις, quæ est allusio ad S. Matth. V. 11 sicerat reddenda : *iis qui malum verbum contra se mendaciter prolatum sustinent*, patiuntur, tolerant. Et 13. C. παρελθεῖν αἰτεῖσθαι τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, καὶ δόξαν αὐτῷ καλεῖν πάλιν, vertit, *deprecari ut transeat mortis poculum, et eamdem rursus glorificationem dicere*, non animadverso participio nominativoque absoluto in altera parte locutionis, sic vertendæ : *depr. ut transeat mortis poculum, et illud idem (cum ita visum ipsi fuisset) rursus arcessere* Sed infinitum esset sigillatim persequi, ubi oscitans interpres ille allucinatus est.

(66) Cedren. II. 683. C. habet κατὰ τὴν Ἀνάζαρβον καὶ τὸν Πανδανδόν. Scylitza ms. τὴν Ἀνάζαρζαν (Vide supra 32. B.) καὶ τὸ Πανδανδόν· Δριζῆς sive Δριζῆς videtur locus quem Zonaras II. 201. A. Δριζιβιον, Cedren. II. 554. D. Δρίζιον s. Δριζίον

Romani exercitus sudore sanguineque plurimo recens imperio recuperata a Basilio præside et præfecto cubiculi tunc tenebantur, ægre id, ut par erat ac moleste tulit, et vituperavit violentam avaritiam hominis. Neque is tunc quidem aperte obloqui, principis indignationem verens, poterat: clam vero ridebat ejus verba, illumque, ut dominum jam sibi gravem quovis modo submovere statuit. **177** Venerat imperator in Atroæ campum Olympo subjectum: deverterat ad Romanum patricium, Sebastophori dignitate decoratum. Ibi ferunt aliquem spadonem de ministrantibus, sive per se imperatori infensum, sive subornatum corruptumque pollicitationibus largitionum ab illis, qui, bonis iniqui conversionem videre rerum cuperent (qui rumor potius quam prior ille et differtur et creditur), venenum præparatum imperatori in potione præbuisse: illum nihil tale suspicantem, pro salutari haustu virus ebibisse. Sed jam postridie ejus diei torpor eum membrorum, et corporis universi relaxatio occupavit, vique repentina mali vanam esse medicorum scientiam nulloque usui apparuit, nec versari in cognitione facili hunc morbum. Imperator, ubi robur singulare, quod pridem sibi inerat, repente prostratum esse sensit, Constantinopolim pervenire contendit: simul arca, quæ in Servatoris fano a se ædificato corpori ipsius præparabatur, ut quamprimum absolveretur properat. Sic contento cursu ad urbem venit, exceptusque a populo mirabiliter est, languens jam, atque ægre intimo pectore spiritum ducens et efflans. Cum autem in palatium se contulisset, veneno confectus jam lecto decubuit. Ita quod sentiebat non convaliturum sese ex tanto morbo (nam fœde depascebatur viscera penibus insidens malum), e fisco plena manu hauriens largitiones **178** fecit cum in pauperes, tum maxime in leprosos illosque, qui adesa mala scabie corpora circumferunt, quos præter cæteros indigentes paramanter observabat. Introvocato deinde Nicolao, Adrianopolis antistiti, viro divino ac reverendo, commissos a se in vitæ curriculo errores patefecit, vimque lacrymarum oculis profudit, quarum lavatione labes sordesque peccatorum abstersit invocata Dei Matre, ut in die judicii patronum sibi inveniret, quando coram divino ejus Filio trutina ponderibusque incorruptis actiones mortalium librabuntur. Quam confessionem ubi intenta mente atque animo contrito imperator fecerat, ex hac vita discessit, et ad requiem sese, quæ ultra est, transtulit, die Januarii decima, indictione IV, anno sex millesimo quadingentesimo octogesimo quinto.

καὶ εὐδοκίμονας, ἃς πολλοῖς ἱδρῶσι καὶ αἱμασι
Ῥωμαϊκὴ στρατιὰ τῇ βασιλείᾳ τὸ πρότερον ὑ
ἐσώσατο, τότε δὲ παρὰ τοῦ προέδρου Βασιλείου τ
παρακοιμωμένου κατεχομένας, ἤσχαλλεν, ὡς
εἰκὸς, καὶ ἠνιᾶτο, καὶ τὴν πλεονεκτικὴν ἐκεί
βίαν ὠνείδιζεν· Ὁ δὲ ἀναφανδὸν μὲν οὐκ εἶχε τ
τιβαίνειν, τὴν τοῦ ἄνακτος δεδιὼς ἀγανάκτη
λαθραίως δὲ τὰ ἐκείνου ἐμυκτήριζε λόγια, καὶ τ
τον, ἤδη βαρὺν αὐτῷ γεγενημένον δεσπότην, ἁ
σγέπως διενοεῖτο ἀποσκευάσασθαι. Ἄρτι δὲ κα
τὴν τῷ Ὀλύμπῳ παρακειμένην τῆς Ἀτροᾶς π
διάδα ὁ βασιλεὺς ἀφικόμενος, πρὸς τὴν τοῦ π
κίου Ῥωμανοῦ καὶ τῷ τοῦ σεβαστοφόρου ἐπω
ποντος ἀξιώματι ἑστίαν κατήγετο. Ἐνταῦθά τ
τινα τῶν ἐξυπηρετουμένων ἐκτομίαν τῷ αὐτο
εἴτε οἴκοθεν δυομενῶς πτὸς αὐτὸν διακείμε
καὶ πρὸς τούτων. τοῖς καλοῖς βασκαινόντων π
ταβολὰς τῶν πράγματων ἐμειρομένων ὁρᾶν, ἐ
αχθέντα, καὶ ὑποσχέσεσι δωρεῶν παρακλιθέντα (ἔτ
τὶ τοῦ προτέρου μᾶλλον καὶ λέγεται καὶ πιστεύε
δηλητήριον κερασάμενον παρὰ τὸν πότον ἐκεῖνο
τῷ βασιλεῖ· τὸν δὲ, μηδέν τι τοιοῦτον φρατ
νον, [P. 110] ὡς σωτήριον πόμα τὸ δηλητήρ
ἐκπιεῖν. Τῇ γοῦν ὑστεραίᾳ νάρκη τε τῶν μελῶν κ
πάρεσις τοῦ παντὸς σώματος αὐτῷ ἐγένετο, κ
ἡ τῶν ἰατρῶν ἐπιστήμη τῷ ἀθρόῳ τοῦ πάτου κ
τις καὶ ἄπρακτος[55] ἀπηλέγχετο, μὴ ἀκριβοῦσα
ἀγνωσιν τοῦ τοιούτου συμπτώματος. Ὁ δὲ βασιλε
τὴν πρότερον ἐνοῦσαν αὐτῷ γιγαντώδη ῥώμη
νίδιον καταβληθεῖσαν αἰσθόμενος, ἠπείγετο κατ
δεῖν τὸ Βυζάντιον· ἐπέσπευδε δὲ καὶ τὴν ἐν τῷ
Σωτῆρος νεῷ, ὃν αὐτὸς ἐδείματο, κατασκευ
νην τῷ σωματίῳ τούτου σορὸν ἀπαρτισθῆναι ὡς τ
χιστα. Συντείνας δὲ τὴν ὁδοιπορίαν, ἐς τὴν β
λεύουσαν ἦκε, φιλοφρόνως μὲν ὑποδεχθεὶς πρ
ἀστικῶν, ὀλιγοδρανέων δὲ ἤδη, καὶ ἄσθμα ἔ
καὶ δυσπρόσοδον περιπνέων καὶ ἀναπεμπόμ
Ἄρτι δὲ εἰς τὴν ἀνακτορικὴν ἑστίαν πεφοιτηκ
κλινοπετὴς ἐδείκνυτο, τῷ φαρμάκῳ καταπονούμ
Συνιεὶς δὲ, ὡς οὐκ ἂν ἀνασφήλῃ τοῦ τοιούτου κ
ματος (τὸ γὰρ ἐνδομυχοῦν δεινὸν, τὰ ἔγκατα χ
πῶς ἐξεθέριζε), τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ἀφει
ἁπαντλῶν, διεδίδου τοῖς πένησι, καὶ μάλιστα τ
λελωβημένοις καὶ βεβρωμένα τῇ ἱερᾷ νόσῳ τὰ σ
ματα περιφέρουσιν, οἷς τῶν ἄλλων πενήτων φιλ
θρωπότερον διετίθετο. Νικόλαόν τε, τὸν πρόεδρ
Ἀδριανουπόλεως, εἰσκαλέσας ἄνδρα θεῖόν τε κ
σεβάσμιον, τὰ κατὰ τὸν βίον αὐτῷ ἐνεκέλευσ
ἀγνοήματα, κρουνοὺς τῶν ὀφθαλμῶν δακρύων ἐ
αφιεὶς, καὶ τῷ τούτων λουτῆρι τὰ αἴσχη καὶ τὰ ῥ
πάσματα (67) τῶν ἐσφαλμένων ῥυπτόμενος, καὶ τὴ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[55] ἄπρακτος. Vid. Schottum De nodis Ciceronis 22. C.

(67) Ρυπάσματα sunt sæpissime apud scriptores Christianos *inquinamenta* seu *maculæ* animi, h. e. *peccata*. Usurpant ita Theophanes Nicænus Epist. doctrinali de patientia et longanimitat 40, A. S. Basilius Epist. canonica II. ad Amphiloch, II. 773. C. Hesychius presbyter De temperant. et virtute I. 1001. A. Leo Imp. In exaltat. S. Crucis 268. 9. S. Gregorius Nyss. In principium jejun. III. 247. D. alique multi.

Θεοτόκον ἐπιδοώμενος, ἀρωγὸν εὑρεῖν ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης, ὁπηνίκα παρὰ τῷ Υἱῷ αὐτῆς καὶ Θεῷ τὰ τῶν βροτῶν πρακτέα τοῖς ἀδεκάστοις ζυγοῖς καὶ σταθμοῖς ταλαντεύεται. Τυιαύτην ἐξ ἀδιστάκτου γνώμης καὶ συντετριμμένης ψυχῆς τὴν ἐξομολόγησιν ὁ βασιλεὺς ποιησάμενος, τῶν τῇδε μεθίσταται, καὶ πρὸς τὴν ἐκεῖσε μεταβαίνει κατάπαυσιν ἐν μηνὸς Ἰανουαρίου δεκάτῃ, ἰνδίκτου δ', ἔτους, ,ς υπε', ταφεὶς ἐν τῷ κατὰ τὴν Χαλκῆν τοῦ Σωτῆρος νεῷ, ὃν ἐκεῖνος μεγαλοπρεπῶς ἐκ βάθρων ἐδείματο [56]. Τοιοῦτον εὗρε τὸ τέλος ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης τῆς αὐτοῦ βιοτῆς, ἀνὴρ βραχὺς μὲν τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, ἡρωϊκὴν δέ τινα περιφέρων ἰσχὺν, γενναῖός τις γεγονὼς ἐν πολέμοις καὶ ἀκαταγώνιστος, καὶ πρὸς τοὺς κινδύνους εὔψυχος καὶ μεγαλότολμος· ζήσας μὲν τὸν πάντα χρόνον τῆς αὐτοῦ βιοτῆς ἔτη πεντήκοντα πρὸς τῷ ἑνὶ, ἰθύνας δὲ τὴν τῆς βασιλείας ἡγεμονίαν εἰς ἐνιαυτοὺς ἕξ, πρὸς ἡμέραις τριάκοντα (68).

A Sepultus est in æde Servatoris Chalcensi, quam ipse magnifice e fundamentis ædificaverat. Ejusmodi finem vitæ invenit Joannes imperator, vir corporis quidem statura brevis, sed heroicum circumferens robur, fortis ac probatus in bellis, et validior quam ut vinci posset, in periculis autem animosus, atque audacia singulari. Vixit omnino annos quinquaginta unum; imperio rebusque præfuit ad annos sex, dies triginta.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[56] ἐδείματο. Supra 79. A.

(68) Sic Cod. non siglis, sed plenis litteris. Male Cedr. II· 684 B βασιλεύσας ἔτη ς', τοσούτους μῆνας· nam Tzimisces die XI. Decembr. a. 969. Nocte media imperator salutatus (vide supra 225. B A.), abiit die X. Januarii a. 976. Elmacinus Hist. Sar. 243. D. perperam scribit, eum mense Martio vita functum.

ΠΕΡΙ

ΠΑΡΑΔΡΟΜΗΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

—

DE

VELITATIONE BELLICA

DOMINI

NICEPHORI AUGUSTI.

—

[111] ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ. C 179-181 *INDEX CAPITUM.*

α'. Περὶ βιγλῶν, καὶ πόσον διάστημα ὀφείλουσιν ἀπ' ἀλλήλων μία ἑκάστη διίστασθαι.

I. De excubiis, et quo intervallo aliæ ab aliis esse debeant.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

* Cum ex universo libello, tum maxime ex cap. VI. patet, παραδρομὴν proprie esse, quando adversarios iter facientes a latere comitaris, exploratoribus et præcursoribus circumfusis, ut pro facultate et hostes a vastationibus arceas, et rei bene gerendæ occasionem, si se offerat, ne amittas. Eadem bellandi ratio, adversariis considentibus, vocatur παραμονὴ, 141. D. 142. A. et παραμένειν 141. C. D. 144. A. D. 145. B. D. Ad exprimendam vocem παραδρομὴ cum verba *consertatio, assectatio, observatio, juculatio equestris* (de qua C. Plinium Secundum librum scripsisse scimus), neutiquam satisfacerent, postremo vocem *velitatio* elegi, quæ vim rei, quantum quidem Latine intelligo, paulo minus male reddere videbatur. Lambecius Comment. de Bibl. Cæs. VII. 432, nimis generatim vertit *De re militori*. Fabricius Biblioth. Græc. VI. 347. *de eventibus bellicis et excursione*. Quantopere fluctuarim in voce vertenda, vel ex diversis interpretationibus meis patet. 117. A. 125. B. 127 B. 152. A. 157. C.

II. De custodiis itinerum et de exploratoribus.
III. De motu hostium, et qua parte angustiæ præoccupari soleant.
IV. Qua parte maxime clam hostibus fossæ sunt, et quemadmodum adversarios securos adoriri liceat.
V. De equorum in angustiis præoccupatione.

VI. De conserendo equestri agmine, quid prædatum incurrat, et qua parte numerum militum ejus inire possis.
VII. De contractione et motu exercitus, et de eo, ut mercatoribus permittatur intrare hostium fines ac speculari.
VIII. De ratione observandi atque insequendi exercitum.
IX. De motu manus prædatoriæ, et de insectatione.

X. De sejunctione manus prædatoriæ, deque peditatu a tergo subsequente.
XI. In angustiis peditatum ad utrumque latus ire stare oportere.
182 *XII. De subita incursione hostium, antequam Romanæ copiæ coiri possint.*
XIII. De insidiis, quæ contra mensuratores, quos vocamus, in castrorum locis fiant.
XIV. De discessu equitum a peditatu, quocum iter fecerant.
XV. De cautione.
XVI. De submovendis impedimentis.
XVII. De hostibus cum ingentibus copiis provincias nostras invadentibus, et de ratione per insidias bellandi.
XVIII. De eo, quando oportet ducem bipartito hostes insequi.
XIX. De statu, armatura et exercitatione militum.

XX. De adversariis, si diutius in regione nostra morantur, ut exercitus noster in illorum finem transeat.
XXI De obsidione oppidi.
XXII De separatione dimidiæ, vel etiam tertiæ partis copiarum hostilium.
XXIII. De discessu hostium, et claustrorum occupatione.
XXIV. De dimicatione nocturna.
XXV. De alio modo occupandi viam, quæ in descensu difficultatem habet.

A ξ'. Περὶ τῶν κατασκοπῶν καὶ ἐπισκοπῆς.
ο'. Περὶ κινήσεως ἐχθρῶν, καὶ [1] τῶν τόπων σφόδρα τὰς ἐπιθέσεις.
π'. Περὶ τοῦ τινάσσειν λάθρα τὰς κρύφας τῶν ἐχθρῶν ἐπιθέσεις, καὶ περὶ τοῦ τοποτηρεῖν πῶς τις ἐπὶ τὸν ἐχθρὸν ἐπεξέρχεται.
ρ'. Περὶ συναντήσεως ἱππέων ἐν τοῖς στενοπόροις.
σ'. Περὶ παραδρομῆς τῶν φουρνικίων, καὶ συλλογισμοῦ τῆς τοῦ λαοῦ πόσης ποσότητος.

ζ'. Περὶ συναθροίσεως καὶ κινήσεως φουρνικίων, καὶ περὶ τοῦ παραχωρεῖν τοὺς ἐμπόρους ἐποπτεύειν καὶ κατασκοπεῖν.
η'. Περὶ παρεμπτῆς φουρνικίου, καὶ ἐπιδιώξεως.
B θ'. Περὶ τῆς κινήσεως τοῦ κούρσου, καὶ ἁλοφίσεως.
ι'. Περὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τοῦ κούρσου καὶ τοῦ λαοῦ ὄπισθεν ἐπακολουθοῦντος.
ια'. Περὶ τοῦ ἔνθεν κἀκεῖθεν ἱστασθαι τοὺς πεζοὺς ἐν ταῖς δυσχωρίαις.
ιβ'. Περὶ ἐξόδου ἐξελεύσεως τῶν πολεμίων, καὶ τοῦ τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐπιτυγχθῆναι στρατεύματα.
ιγ'. Περὶ τοῦ ἐνεδρεύειν κατὰ τῶν λεγομένων μενσορατόρων ἐν τοῖς στρατοπέδοις.
ιδ'. Περὶ τῆς ὑποχωρήσεως τῶν ἱππέων ἀπὸ τῶν πεζῶν, ὁδοιπορούντων ὁμοῦ.
ιε'. Περὶ ἀσφαλείας.
ις'. Περὶ διαχωρισμοῦ τοῦ τούλδου.
C ιζ'. Περὶ τῶν μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπερχομένων πολεμίων τὰς χώρας ἡμῶν, καὶ τῆς περὶ ἐγχρομμάτων παρασκευῆς.
ιη'. Περὶ τοῦ, πότε δεῖ τὸν στρατηγὸν ἐπὶ δυσὶ μέρεσι τῶν πολεμίων παραδρομὴν ποιῆσαι.
ιθ'. Περὶ καταστάσεως, καὶ ἐξοπλίσεως, καὶ γυμνασίας στρατοῦ.
κ'. Περὶ τῶν ἐγχρονιζόντων πολεμίων κατὰ τὰς χώρας ἡμῶν, ἵνα ὁ ἡμέτερος στρατὸς κατὰ τὰς χώρας αὐτῶν ἐπέλθῃ.
κα'. Περὶ πολιορκίας κάστρου.
κβ'. Περὶ διαχωρισμοῦ λαοῦ τῶν ἡμίσεων τῶν πολεμίων, ἢ καὶ τοῦ τρίτου μέρους.
κγ'. Περὶ τῆς ὑποστροφῆς τῶν πολεμίων, καὶ κατασχίσεως κλεισούρας.
κδ'. Περὶ νυκτοπολέμου.
D κε'. Περὶ ἑτέρας κατασχίσεως ὁδοῦ, τῆς εἰς τὴν κατάβασιν δυσχωριαν ἀποτελούσης.

PRÆFATIO.

183 Cum propositum nobis sit rationem tradere, qua hostes bello observandi sint, tametsi id fortasse in præsentia minus necessarium in Orientis partibus est, quod Christus, verus Deus noster, infensa nobis vi ac potentia filiorum Ismael majore

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

[P. 112-117] Τὴν τῆς παραδρομῆς μέθοδον παραδοῦναι βουλόμενοι, εἰ νάχα καὶ κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν μὴ χρειώδης [2] ἐστὶν εἰς τὰ τῆς Ἕω μέρη, ἅτε χριστοῦ, τυῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τὸ πολὺ τῆς καθ' ἡμῶν δυνάμεως καὶ ἰσχύος τῶν τοῦ Ἰσμαὴλ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[1] καὶ abest ex cod. 2437. [2] χρεώδης. Lambecius Commentar. Bibl. Cæs. VII. col. 432. B. χρεώδης

ἐκγόνων ἀμβλύναντος, καὶ τὰς ἐφόδους αὐτῶν ἀναχαιτίσαντος· ἀλλ' οὖν, ἵνα μὴ τὴν λήτην καὶ ἄγνοιαν ἐπεισαγαγὼν ὁ χρόνος φθείρῃ τὸ ταύτης ἐπωφελὲς [P. 118] καὶ ἐξαφανίζῃ, δεῖν ᾠήθημεν γραφῇ παραδοῦναι ταύτην· ἵν' εἴ ποτε ταύτης δεήσει Χριστιανοῖς, καιροῦ τινος πρὸς τὸ μέλλον καλοῦντος, ἕτοιμός ἐστι [4] συνεργὸς ἀγαθὴ τῷ τε κοινῷ παντὶ, καὶ τοῖς αὐτὴν μεταχειριζομένοις. Ἡμεῖς γοῦν ταύτην οὐ μονονοὺχ ἀκοῇ παρειλήφαμεν, ἀλλὰ καὶ πεῖράν τινα παρ' αὐτῆς ἐδιδάχθημεν· τὸ μὲν, αὐτοὺς σχόντες διδασκάλους καὶ παιδευτὰς τοὺς ταύτην, σχεδὸν εἰπεῖν, ἐφευρόντας τὴν μέθοδον. τὸ δὲ, καὶ αὐτοὶ μόνοι ταύτῃ [5] χρησάμενοι, καὶ πεῖραν αὐτῆς ἐγκολπωσάμενοί τινα, κατὰ τὸ ἡμῖν ἐφικτόν. Αὕτη τοίνυν κατὰ τοῦτο ἔχει τὸ χρήσιμον, ὅτιπερ [6], οἳ ταύτην μετήλθοσαν, μετ' ὀλίγου μαχίμου λαοῦ μέγιστα καὶ ἀξιομνημόνευτα ἐξετέλεσαν ἔργα. Καὶ γὰρ, ἅτινα μὴ κατορθῶσαι ἴσχυσεν ἡ ἐτόλμησεν ἡ Ῥωμαίων σύμπασα στρατιὰ, ὅτε τὰ τῶν Κιλίκων καὶ τοῦ Χαμβδᾶ ἤκμαζεν, εἷς ἐνίοτε τῶν ἀρίστων στρατηγῶν, σὺν μόνῳ τῷ τοῦ ὑπ' αὐτὸν θέματος λαῷ, φρονίμως καὶ ἐμπείρως τοὺς πολεμίους ἐπιτηδεύσάμενος, καὶ συνετῶς διατεθεὶς καὶ στρατηγήσας, ἀπήρτισε. Τοῦτο δὲ φαμεν, οὐχ ὅτι τοῦ πλείονος τὸ ὀλίγον προκρίνομεν μάχιμον· οὐδ' ὅτι ταύτην ἐξαίρομεν τῶν λοιπῶν στρατηγημάτων καὶ ἐπιτηδευμάτων τῆς τακτικῆς· ἀλλ' ὅτι στρατηγῶν τοῖς ἀρίστοις αὕτη συνεργὸς ἀρίστη καθέστηκεν· ἵν' ὅτε μὴ κατὰ πρόσωπον τοῖς πολεμίοις ἀντιτάττεσθαι δύναιντο, ταύτῃ τῇ μεθόδῳ χρώμενοι, ἀβλαβεῖς τε ἑαυτοὺς [7] καὶ τὴν ἰδίαν συντηροῖεν χώραν. Ταύτην [8] Βάρδας ὁ μακαρίτης Καῖσαρ, ὅσα ἐμὲ γινώσκειν, εἰς ἄκρον κατώρθωκε, καὶ παντελῶς ἀφανισθεῖσαν ἀνενεώσατο (ἵνα μὴ τοὺς παλαιοὺς [9] τῶν στρατηγῶν ἀπαριθμῶ καθ' ἕκαστον, μόνους δὲ τοὺς πᾶσι γνωρίμους καὶ καθ' [10] ἡμᾶς)· ὃς ἐν τοῖς γειτονοῦσι τῇ Ταρσῷ θέμασι [11], τῇ τε Καππαδοκίᾳ καὶ τῷ Ἀνατολικῷ στρατηγῶν, μυριάκις τὰς τῶν Ταρσέων καὶ λοιπῶν Κιλίκων δυνάμεις ἐτραυμάτισε, καὶ μέγιστα κατ' αὐτῶν ἀνεστήσατο τρόπαια. Παρ' οὗ καὶ ἡμεῖς ταύτην γυμνασθέντες τὴν ταύτης κἂν ποσῶς παρειλήφαμεν πεῖραν. Πρὸς τούτῳ καὶ Κωνσταντῖνος πατρίκιος, ᾧ Μελεϊνὸς ἐπίκλησις (1), χρόνους πλείστους Καππαδοκῶν στρατηγήσας καὶ ταύτην συνεργὸν ἔχων, οὐκ ἐλάχιστα ἀπειργάσατο κατορθώματα. Σὺν τούτοις καὶ ὁ κῦρις

ex parte fracta, incursus eorum repressit: tamen, ne temporis longinquitas, oblivionem atque ignorantiam afferens, tolleret **184** usum ejus ac deleret, idcirco scripto tradendam eam existimavimus: ut, si unquam ejus egerent Christiani, flagitante futuri temporis necessitate, quasi quædam fortis adjutrix cum reipublicæ universæ, tum maxime observatoribus ejus præsto esset. Eam enim nos non modo auditione percepimus, verum experientia etiam in ea sumus eruditi: illud quidem, quia præceptores ac magistros eos nacti sumus, qui istam belligerandi viam, prope dicam, aperuerunt: hoc, quod ipsi nostro arbitrio eam persequentes, aliquem ejus usum, quantum quidem in nobis fuit, contraximus. Proficit autem plurimum ad illud, quod, qui eam tenuerint, cum exigno armatorum numero res maximas memoriaque dignas confecerunt. Etenim, quæ exsequi neque potuit neque conatus est universus Romanorum exercitus contra firmissimas tunc Cilicum et Chambdani opes, ea unus interdum ex præstantissimis ducibus, cum solis suæ provinciæ copiis, hostes prudenter ac scite agressus, bello intelligenter instructo atque administrato, confecit. Tametsi non ideo id dicimus, quod magnis copiis exiguas præferendas esse putemus: neque ut hanc bellandi viam præter reliqua commenta militaria et inventa extollamus: verum quia optimorum ducum optima adjutrix existitit: ut, quando recta fronte obsistere hostibus **185** non possent, sese suosque fines, hac disciplina usi, incolumes servarent. Eamdem, quantum ego perspicio, mirabiliter locupletavit, prorsusque obsoletam renovavit Divus Bardas Cæsar (ne sigillatim priscos duces, verum eos duntaxat enumerem, qui nostra memoria omnibus innotuerunt): qui in provinciis Tarso finitimis, Cappadocia et Anatolico, copiis præfectus, Tarsensium reliquorumque Cilicum vires sæpenumero contudit, maximaque de illis constituit trophæa. Ab eodem nos quoque hac disciplina eruditi, usum ejus, quantulus is cuique est, percepimus. Fuit etiam Constantinus patricius, cognomento Meleinus, qui, complures annos copiis Cappadocum præpositus, ea adjutrice felicissime non pauca gessit. Præter hos item dominus noster Nicephorus, immortalis memoriæ princeps, eam mirifice coluit: qui cum

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[3] ἐπωφελές. Hactenus fragmentum libri apud Lambecium. [4] ἐστι. Scribendum omnino ᾖ· sed ejusmodi solœcismi toto illo libello tam frequentes sunt, ut otiosorum esset notare singulos. Quam animadversionem moneo in similia loca omnia æque valere. [5] ταύτην cod. [6] ὅτι περὶ ταύτην codd. [7] Fort. ἀβλαβεῖς ἑαυτούς τε, χώραν. Hæc item apud Lambecium Comment. VII. 433 — 35. cod. Vindobonensi philosophico CXI, cum differentia tamen aliqua lectionis hic enotata. [8] Post ταύτην Lambecius addit τὴν μέθοδον. [9] παλαιούς. Lambecius col. 434. omittit παλαιούς, perperam, opinor. [10]. Fort. καὶ τοὺς καθ'. Mametsi neque ullus nostrorum codd. variet. neque, ut ex Lambecio col. 434. video, Vindobonensis. [11] θέμασι· Lambecius l. c. male, θέματι, et paulo post, τῷ Ἀνατολικῷ στρατηγῷ.

(1) Hunc Constantinum Meleinum ducem Cappadociæ a. 960, sive 961, operam præbuisse Leoni Phocæ in expeditione contra Chambdanum videmus ex fragmento Chronici inediti, quod dedi supra 199. C. Variatur in scriptura Μαλεινὸς, Μαλεῖν., Μελεϊνὸς et Μελεῖνος.

exercitibus præesset, illa usus, plurima eaque admiranda facinora effecit, hostes sexcenties. ut sic dicam, fudit, maximas eorum copias concidit. Cujus gloriosa facta. tunc cum militiam moderaretur, si scriptura persequi aut enumerare vellem, putidum id esset legentibus, tum propter multitudinem eorum infinitam. tum quia **186** apud multos sunt pervulgata. Imperator autem, usu edoctus, perutilem esse disciplinam illam, et ipse, quemadmodum esset illa utendum, communis utilitatis causa scripto exposuit: et mihi mandavit, ut compositum quam accuratissime possem de eadem re commentarium posteris relinquerem. Neque solum de hac, quem ad finem Orienti conveniat, verum etiam de illa, quæ in Occidentis partibus usui sit: quod ibi copiis plurimum præfui, earumque rerum peritiam, quoad facultas tulit, animo collegi. Sed de hac separatim et alias dicetur: nunc de altera disserere nobis propositum. Proinde satis faciens principis mandato, adjutrice usus gratia divina, quæ ad omnia bona expetenda assumi debet, in hunc modum dicere ingrediar de argumento nostro.

CAP. I. *De excubiis, et quo intervallo aliæ ab aliis esse debeant.*

Qui magnarum et limitanearum provinciarum curam gerunt, in suaque ditione fauces montium habent, omni ratione, consilio, diligentia indefessa studere operamque adhibere debent, ut fines Romanos sartos tectos ab incursione hostium conservent excubitoresque disponant valentes, idoneos, itinerum apprime gnaros. Si alta atque impedita juga ditionem nostram **187** a barbaria disterminant, in illis debent excubiæ collocari, stationes autem excubitorum distare inter se ad millia passuum terna aut quaterna. Si adversarios progredientes conspiciunt, cursim relati ad proximam stationem, nuntient quæ viderint; hæc statio cum magna celeritate proximæ idem significet: itaque deinceps rem renuntient equestribus custodiis. in locis planis subsidiantibus, per quas dux de barbarorum adventu certior fiat. Excubitores permanere dies quindecim in viarum custodia convenit, ferreque secum quantum sat fuerit in hos dies cibaria: dein ad hos commutandos succedant alii, recte censiti atque instructi a præfectis, ut integri plenique juxta album præscriptum adsint, neque præfecti ob turpe compendium domi

A Νικηφόρος, ὁ ἀοίδιμος βασιλεὺς, ταύτην ἐκ μετῆλθεν ὃς δήπου στρατηγῶν, καὶ ταύτῃ χρώ νος πάμπολλα καὶ ἀξιάγαστα ἔργα πεποίηκε, χ ριάκις, ὡς εἰπεῖν, τοὺς πολεμίους τρεψάμενος, μέγιστα τούτων στρατεύματα κατακόψας. Οὗ ἀριστείας, καθ' ὃν ἐστρατήγει καιρὸν, συγγράφε ἀπαριθμεῖσθαι [P. 119] ὀχληρὸν ἔσται τοῖς ἐντ χάνουσι, διά τε τὸ ὑπερβάλλον πλῆθος καὶ τὸ τε πολλῶν [12] γινώσκεσθαι. Ὅς ταύτην ἔργῳ μεμη κὼς εὔχρηστον οὖσαν, ἐγγράφως πρὸς κοινὴν λ τέλειαν, κῶς δεῖ χρῆσθαι [13] ταύτῃ, ἐξέθετο· κα παρηγγύησε, καθ' ὅσον οἷόν τε ἀκριβῶς περὶ αὐτ συγγράψαι, καὶ παραδοῦναι τοῖς μεθεξῆς [14], μ μόνον δὲ περὶ ταύτης τῆς τῇ Ἕῳ προσηκούσης, ἀ καὶ περὶ τῆς τῇ Ἑσπέρᾳ [15] ὠφελίμου καθεστηκυ

B διὰ τὸ [16] ἐν αὐτῇ πλεῖστά τε στρατηγῆσαι, καὶ τ ραν ὅσον αἷόν τε ἦν φύσει τῇ ἡμετέρᾳ, ἐφρόν Ἀλλὰ περὶ ἐκείνης μὲν ἰδίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις εἰρήσετ νυνὶ δὲ σκοπὸς ἡμῖν περὶ τῆς ἑτέρας διαλεχθ Ὅθεν καὶ τὴν ἐκείνου τηρῶν ἐντολὴν, συναρτῶ τοῦ Θεοῦ χάριτι χρώμενος, ἥτις ἐν ἅπασι συμπ λαμβάνεται τοῖς καλοῖς, ὧδέ πῶς ἀπέρχομαι τ ὑποθέσεως.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ βιγλῶν, καὶ πόσον διάστημα ὀφεί σιν ἀπ' ἀλλήλων μία ἑκάστη διίστασθαι.

[120] Τοὺς τῶν μεγάλων καὶ ἀκριτικῶν θεμάτων τὴν πρόνοιαν ἀναδεχομένους, καὶ ὑπὸ τὴν σφῶν ἐπικράτειαν τὰς κλεισούρας ἔχοντας, πάσῃ μηχαν καὶ προθέσει καὶ ἀγρύπνῳ ἐπιμελείᾳ προσήκει σπο δάζειν καὶ ἀγωνίζεσθαι, τὰς τῶν Ῥωμαίων γῆς

C διαφυλάττειν τῆς τῶν πολεμίων ἐπιδρομῆς ἐπεὶ καὶ ἀνεπηρεάστους, βιγλάτορας ἐφιστῶντας (2) ἀ μαλέους καὶ ἐπιτηδείους, καὶ τὰς ὁδοὺς εὖ ἀπ ἐπισταμένους. Καὶ εἰ μὲν δρῃ εἰσὶν ὑψηλαὶ λίβ δατα διορίζοντα τὴν πολεμίαν, ἐν τούτοις τὰς βίγλ ἱστασθαι· ἀπέχειν δὲ τὰς στάσεις τῶν βιγλάτ ἄχρι μιλλίων γ' ἢ δ'. Καὶ ἡνίκα τοὺς ἐχθροὺς ἐπ χομένους θεάσονται, δρομαίως ἀπέρχεσθαι εἰς τὸ ἕτερον στασίδιον, καὶ ἀπαγγέλλειν ἃ ἐθεάσαντο, κἀκ νους πάλιν πρὸς τὸ ἕτερον στασίδιον σπουδῇ τοιῇ καὶ οὕτω καθεξῆς μηνύεσθαι τὰ τῶν καβαλλαρίω στασίδια εἰς τοὺς ἐφωμίλους [17] τόπους ἵστασθαι, καὶ δι' αὐτῶν ἀναμανθάνειν τὸν στρατηγὸν τὴν τῶν ἐθνῶν ἔφοδον. Καρτερεῖν δὲ αὐτοὺς ἡμέρας πεντε καίδεκα ἐν τῇ τῶν ὁδῶν φυλακῇ, ἐπιφερομένους κα τὴν διαρκοῦσαν αὐτοῖς τροφὴν τῶν αὐτῶν ἡμερῶν

D εἶθ' οὕτως ἀπέρχεσθαι ἑτέρους, εἰς τὴν τούτων ὑπαλλαγὴν, καλῶς ἀδουμιαζομένους καὶ ὥστε

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[12] πᾶσα πολλ. Lambecius πᾶσα πολλῶν· quod jam et Kollarius correxit edit. altera Comment. VII. 434. C. et Cotelerius. Eccl. siæ Græcæ Monument. III, 534. C. [13] χρῆσθαι. Lambecius *col.* 435. A. χρῆσαι. [14] μεθεξῆς. Lambecius καθεξῆς. [15] ἑσπέρᾳ. Lambecius loc. cit. ἑσπέρᾳ. [16] διὰ τό. Hactenus Lambecius Commentar. de Biblioth. Cæsar. VII. 435. [17] εἰς τοὺς ἐφ' ὁμαλοὺς cod. Sed. vid. D. lin. 2.

(2) Ἄκραι sunt limites imperii, 122. A. 123. C. ergo ἀκριτικὰ θέματα provinciæ in extremis finibus sitæ. *limitaneæ*, 157. B. Unde homines qui limites habitant ἀκρῖται vocantur 122. D.

(3) Ejusmodi formas in ίων cum scriptor noster tum alii hujus ætatis multo magis frequentant quam veteres. Sic διϊστῶν 122. B. ἐφιστῶν 121. B. D. ἐφιστῶν 146. A. 152. C. καθιστῶν 122. D.

ζομένους παρὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ σώους καὶ ἀνελ- A
λιπεῖς κατὰ τὸν τυπωθέντα ἀριθμὸν ἀποστελλο-
μένους, καὶ μὴ δι' αἰσχρὸν κέρδος οἴκοι καθέζεσθαι
παρὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν ἐκθῶσιν. Ἔξεστι δὲ
τοὺς βιγλάτορας ἀφορᾶν, ἐν οἷς ἄπληκτα τῶν πο-
λεμίων ἁρμόζει γίνεσθαι, ἐν οἷς ὕδωρ ἐστὶ διαρκὲς,
καὶ τόπος ἐφώμαλος· ἑτέρους δὲ βλέπειν, ἐν οἷς
ἡ ὁδὸς ἀποτελεῖ [18] στένωμα· ἄλλους δὲ, ὅπου
ποταμὸς ὑπάρχει δυσπέρατος. Καὶ τούτων οὕτως
ἀσφαλῶς φυλαττόντων, οὐ δυνήσονται οἱ πολέ-
μιοι λάθρα ποιήσασθαι τὴν ἔξέλευσιν. Ἀποστέλ-
λειν τε πιστοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐμπειροτάτους, τοῦ
ἐφορᾶν αὐτοὺς, εἴ γε καλῶς καὶ ἀγρύπνως τὰ κατα-
τόπια αὐτῶν διαφυλάττουσι. Καὶ οἱ τυπωθέντες
βιγλάτορες σῶοι τῷ ἀριθμῷ καὶ μὴ ἐλλιπεῖς ἀπέρ-
χωνται, [P. 121] καὶ μὴ καταλιμπάνωσι τὰς στά- B
ἐναλλάσσειν τοὺς τόπους καὶ ἀλλαχοῦ μεταβαίνειν· ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺ ἐγχρονίζοντες τοῖς αὐτοῖς τόποις, διαγι-
νωσκόμενοι εὐάλωτοι γίνωνται τοῖς ἐχθροῖς.

eos residere sinant. Possunt item excubitores dispicere, quæ loca ad castra hostium facienda apta sint, aquatione copiosa, loco propatulo : alii explorare, ubi iter efficit angustias : alii, ubi flumen transitu difficile subsit. Qui ubi recte custodiunt, non poterunt hostes latenter eruptionem facere. Ad hæc mittere oportet certos peritissimosque homines, qui speculentur, an recte atque vigilanter stationes suas custodiant. Designati autem excubitores integro numero discedant, ita ut nullus desit, neque relinquant loca, **188** unde speculari atque obsidere itinera jussi sint, neque in iisdem stationibus permaneant, sed mutent subinde locum alioque demigrent : ne, propter diuturniorem in eodem statu commorationem notati, ab hostibus facile capi possint.

ΚΕΦ. Β'. Περὶ τῶν καμινοβιγλίων καὶ κατασκό-
πων.

CAP. II. *De custodiis itinerum et de exploratoribus.*

Ἀναγκαία δὲ ἡ τῶν καμινοβιγλατόρων ὑπάρχει
ὠφέλεια· καὶ χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ τούτων πολλὴν
ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν, καὶ ἐν ἐπιτηδείοις τόποις
ἐφιστᾶν τὰ καμινοβίγλια· ὅπως, ἡνίκα κίνησις τῶν
ἐχθρῶν γένηται, καὶ οἱ βιγλάτορες ταύτης αἴσθωνται
διὰ τῶν καμινοβίγλων, καὶ ὁ στρατηγὸς τὴν ἔξέλευ-
σιν τῶν ἐχθρῶν προγινώσκῃ, καὶ ποίαν ὁδὸν ἐξελθεῖν
μέλλουσι· καὶ αἱ χῶραι (4), δι' αὐτῶν τε καὶ τῶν
ἐκσπηλατόρων (5) καταμηνυόμεναι, τοῖς ὀχυρώμασι
καταφεύγωσι, καὶ τὰ τούτων θρέμματα. Ἐν δὲ ταῖς
ἄκραις τῶν Ἀρμενιακῶν θεμάτων, ἐπεὶ οἱ Ἀρμέ- C
νιοι οὐ καλῶς οὐδὲ ἀσφαλῶς τὴν τῶν βιγλῶν ἐκτε-
λοῦσι δουλείαν, ὀφειλόμενόν ἐστι φυλάττεσθαι τὸν
ἀπὸ παλαιοῦ κρατήσαντα τύπον ἐν ταῖς βίγλαις τῶν
Ἀρμενίων καὶ ἀνθρώπους ἐπιλέγεσθαι καὶ ἀπογρά-
φεσθαι ἐπιτηδείους, λαμβάνοντας μισθὸν ἀπὸ τοῦ
στρατοῦ ἐπισωρευόμενον, ὑπὲρ ὧν ὁ τοιοῦτος στρα-
τὸς τῇ τῶν βιγλῶν λειτουργίᾳ ὑπηρετεῖν ὤφειλεν·
ὡσαύτως καὶ ἀννώναν ἑκάστῳ μηνὶ τὴν τετυπωμέ-
νην· καὶ ὑπαλλάττειν αὐτοὺς καθ' ἕκαστον μῆνα,
καὶ δι' αὐτῶν τὰς ὁδοὺς, ἐν αἷς οἱ πολέμιοι ἐξέρχον-
ται, φυλάττειν ἀσφαλῶς. Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδὲ αὐτοὶ οἱ
μετὰ μισθοῦ καὶ ἀννώνας, Ἀρμένιοι ὄντες, καλῶς
τὴν τῶν βιγλῶν ὑπηρετοῦσι δουλείαν, ἀπὸ τῶν
ἀποστελλομένων κατασκόπων χρὴ τὰς κινήσεις

Necessarius autem est custodum itinerum usus : et debet dux in his quoque magnam diligentiam adhibere, custodiasque viarum locis idoneis disponere : ut, quando motus hostium fit, per itinerum custodes hac de re et excubitores certiores fiant, et dux cum exiisse hostes, tum qua via irrupturi sint, præcognoscat : neque minus pagana plebs, a custodibus expilatoribusque admonita, in loca munita cum pecoribus perfugiat. In limite provinciarum Armeniæ, quandoquidem Armenii neque rite neque fideliter excubitoria militia perfunguntur, convenit tenere consuetudinem antiquitus in Armeniorum vigiliis institutam : ut deligantur conscribanturque homines idonei, qui stipendium a militibus collatum accipiant, propter operam, quam exercitus in excubiis agendis ponere debuisset : item ut quolibet mense annonam constitutam capiant, singulisque mensibus commutentur, et itinera, quibus hostes erumpunt, recte custodiant. Sed quia ne illi quidem, ut Armenii **189** acceptis stipendiis et annonis, excubitoriam militiam recte administrant, oportet ex indicibus dimissis motus exercituum sciscitari, et trapezitas eligere fortes ac strenuos, quos Armenii tasinarios vocant, iisque in matriculam conscriptis præfectos imponere, qui,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[18] ἀποτελεῖ] ἀποστελεῖ cod. ἀποστέλλει alii. [19] αὐτῶν] Fort. αὐτοῖς.

(4) Hoc est, *plebs pagana*, habitatores vicorum quos χωρία vocat 27. B. χωρίτας 126. B. 133. C. 158. B. οἰκήτορας τῶν χωρίων 132 B. 140. A. τοὺς τῶν χωρίων πολίτας 160. C. Est enim χωρίον apud Græcos medii ævi recentesque *ricus*, *pagus*, ut vel ex Tacticis Nicephori liquet 152. D. 159. C. Ducangius Glossar. II. 1774. D. Quod non animadvertit Reiskius Constantin. Porphyrog. Cærim. aul. Byzant. I. 258. A. τὰ χωρία *regiones* interpretatus.

(5) Ἐκσπηλάτορες, seu, ut secundum etymologiam scribendum fuisset, ἐξπιλάτορες, expressi in versione servato nomine *expilatores* : possis tamen quoque vertere *exinanitores*. Nam quod faciebant οἱ ἐκσπηλάτορες, ut multitudinem paganam, greges, omnia denique ex agris in loca munita compellerent, voce propria vocatur *exinanire* Hirtius Bell. African. cap. 20. Neque aliter Reiskius exponit ἐκσπηλεύειν Constant. Porphyrog. Cærimon. Byzant. I. 258. D. Substantivum ἐκσπηλάτωρ habes præter hunc locum 127. B. verbum ἐκσπηλεύειν s. ἐξπιλεύειν 139. A. 157. D.

extra virtutem, usum itinerum locorumque in Syria plurimum habeant : eosque sine intercapedine emittere, ut in agros hostium decurrentes terrorem vastitatemque inferant ; quosdam ex hostibus, sicubi possint, deprehendant, eosque ad ducem, qui summam rerum administrat, perducant, ut ex illis adversariorum motus atque consilia cognoscat.

A τῶν φωσσάτων ἀναμανθάνειν, καὶ τραπεζίτας λέγεσθαι γενναίους καὶ ἀνδρείους, οὓς οἱ Λατασιναρίους [20] καλοῦσι, καὶ ἐν ματρικίοις γράφεσθαι, καὶ ἀρχηγοὺς αὐτοῖς ἐφιστᾶν, πρὸς τῇ ἀνδρείᾳ, καὶ πολλὴ ἐμπειρία τῶν ὁδῶν τῶν τῆς Συρίας χωρῶν πρόσεστι· καὶ τούτους ὡς οἷόν τε ἦν ἀποστέλλειν, τοῦ κατέρχεσθαι εἰς τὰς τῶν πολεμίων χώρας, καὶ καινοτομεῖν [21] αὐτὰς βλάπτειν· καὶ εἴ που δυνηθῶσι, τινὰς κατασχεῖν τῶν πολεμίων, καὶ πρὸς τὸν τὴν ἀρλὴν διέποντα στρατηγὸν ἀποκομίζειν, ὅπως δι' αὐτῶν τὰς τῶν ἐχθρῶν κινήσεις καὶ βουλὰς ἀναμανθάνῃ.

CAP. III. *De motu hostium, et quo pacto angustiæ præoccupanda sint.*

[P. 122] ΚΕΦ. Γ'. Περὶ κινήσεως ἐχθρῶν, καὶ πῶς προκατασχεθῆναι τὰς δυσχωρίας.

Dux certior factus commovisse se adversarios, debet ipse quoque suas copias cogere et armare, ad limitem se conferre, peditatum omnem ea in B via congregare, qua hostes erupturi sunt. Si intellexit, cum exiguis copiis adversarios prodire, properet obviam illis occurrere, eosque cum equitatu pedestribusque copiis expugnare, si has quidem conducere atque instruere potuit. Et quoniam ad angustias locaque impedita accommodatior **190** est pedestris dimicatio, expedit hac armatura loca superiora occupata tenere, et ab utroque latere, si per naturam loci licet, peditum acies constituere. Ubi equestre prælium fieri potest, ibi equites quoque peditibus adjiciantur : ut hostes vel, hoc apparatu occupationeque angustiarum intellecto, incursionem atque impetum reprimant. vel Deo adjuvante debellentur. Ubi vero natura loci non patitur, ut ex utraque parte, sed ut ex altera C duntaxat signa inferantur, item ea pars, unde licet decurrere, præoccupari debet. Ubi loci iniquitas impedimento est, quominus ex superiore fastigio armatorum fiat impetus, viaque paulatim surgens aspera est, rivisque labentibus in arctissimum cogitur, oportet aciem peditum similiter locis superioribus instruere, viam ipsam autem legionariis scutatis jaculatoribusque obsidere ac sepire : post hos qui saxa manu jaciunt, et una cum illis sagittatores ac funditores constituere : item post primam aciem alteram subsidiantem instruere : ad utrumque latus autem aciei mediam viam obtinentis jaculatores disponere, leviterque armatos ac funditores. Quod si alia itinera dicuntur esse a dextra et sinistra parte aciei viam militarem obsidentis, D quæ itinera limitanei homines atrapos, hoc est tramites, vocant, oportet ea quoque pedestri manu occupare, diligenterque tueri ; ne forte **191** certiores facti hostes viam publicam a multitudine peditum firmius teneri, in alterum e transversis tramitibus se convertant, et, si non recte ac diligenter custodiatur, transitum ibi nacti, a latere vel e tergo acierum existentes et circumfusi, terro-

Ἀναδιδασκόμενος δὲ ὁ στρατηγὸς τὰς τῶν ἐχθρῶν κινήσεις, ὀφείλει καὶ αὐτὸς τὸν ἴδιον λαὸν ἐκκινεῖν καὶ ἐξοπλίζειν, καὶ πρὸς τὰς ἄκρας παραγίνεσθαι, καὶ τὸ πεζικὸν ἅπαν ἐπισυνάγειν εἰς τὴν ὁδόν, καθ' ἣν ὁρμήσουσιν οἱ πολέμιοι ἐξελθεῖν. Καὶ εἰ μὲν μετ' ὀλίγης δυνάμεως τοὺς ἐχθροὺς ἐξελθεῖν ἀναμάθῃ, σπευσάτω προσπαντῆσαι αὐτοῖς, καὶ καταπολεμῆσαι μετὰ τοῦ πεζικοῦ καὶ τῶν ἱππέων, εἴ γε τὸ τῶν πεζῶν στράτευμα συναγαγεῖν καὶ συστῆσαι δεδύνηται. Καὶ ἐπὶ μὲν τὰ στενώματα καὶ τὰς δυσχωρίας ἐπιτήδειός ἐστιν ὁ μετὰ τῶν πεζῶν πόλεμος, διὸν ἐξ ἀμφοτέρων προκαταλαμβάνειν καὶ κατέχειν τὰ ὑψηλότερα τῶν ὀρῶν μετ' αὐτῶν, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν, ἐπειδὴ ἡ θέσις τοῦ τόπου ἐστὶν ἐπιτήδειος, τὰς πλαγίους διιστᾶν παρατάξεις. Ἐν οἷς δὲ ἱππεῖον ἁρμόζει πόλεμον γίνεσθαι, συνεῖναι τοῖς πεζοῖς καὶ ἱππικὸν τὴν τοιαύτην παρασκευὴν καὶ κατάσχεσιν τῶν πολεμίων ἀκούοντες οἱ πολέμιοι, ἢ τῆς ὁρμῆς ἰσχύσωσι τὴν φοράν, ἢ καταγωνισθῶσι θεοῦ συμπράττοντος. Ὅπου δὲ οὐκ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν [22] ἡμιόλιον θέσις προσβαλεῖν πόλεμον ἁρμόζει, ἀλλ' ἐξ ἑνὸς, ὁμοίως κἀκεῖνο τὸ παρέχον μέρος τραπεζιτῶν δεῖ. Ἐν οἷς δὲ τὴν προσβολὴν τοῦ πολέμου ἐκ μέρους βουνοῦ τὸ τοῦ τόπου ἀνεπιτήδειον γενέσθαι κωλύει, ἀλλὰ μικρόν τι προσανωφερής [23] ἡ ὁδὸς καὶ τραχεῖα, ἔχουσα καὶ ῥύακας, ὡς ἐκ τούτου στενωτάτην καὶ αὐτὴν εὑρίσκεσθαι, χρὴ τὴν τῶν πεζῶν παραταξιν ὡσαύτως ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων παρασκευάζειν, καὶ τὴν ὁδὸν κρατεῖν καὶ ἀποκλείειν δι' ὁπλιτῶν ἀσπιδοφόρων καὶ ἀκοντιστῶν, ὅπισθεν δὲ τούτων τοὺς ἐκ χειρῶν λίθους βάλλοντας, καὶ αὐτοῖς δὲ καὶ τοξότας καὶ σφενδονίτας· καὶ μετὰ τὴν πρώτην παράταξιν καὶ δευτέραν ἐκομένην αὐτῇ παρασκευάζειν· ἑκατέρωθεν δὲ τῆς παρατάξεως τῆς φυλαττούσης τὴν μέσην ὁδὸν, ἀκοντιστὰς καθιστᾶν, φιλούς τε καὶ σφενδονίτας. Εἰ δὲ καὶ ἑτέρας ὁδοὺς λέγεται εἶναι δεξιᾷ καὶ εὐωνύμῳ τῆς παρατασσούσης τῆς φυλαττούσης τὴν δημοσίαν ὁδὸν, ἃς οἱ ἀκρίται ἀτράπους καλοῦσι, δίον καὶ ταύτας κρατεῖσθαι μετὰ πεζῶν,]P. 123] καὶ φυλάττεσθαι ἀκριβῶς μὴ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[20] τασιναρίους. Infra 126. D. τὰ τασινάκια. [21] καινοτομεῖν. Leg. κερτομεῖν s. καρποτομεῖν. Cod. suppl. κενοτομεῖν. [22] μερῶν] ἡμερῶν. cod. [23] προσανωφελὴς cod.

(6) Omissa est in Lexicis hæc vox.

:οτε, μανθάνοντων τῶν πολεμίων τὴν δημοσίαν ὁδὸν A rem exercitui Romano inferant. Contra, si ambo
ν ἀσφαλείᾳ κρατεῖσθαι μετὰ πλήθους λαοῦ, εἰς ἐτέ- probe custodiuntur, adversarii vel ad dimicationem
αν τῶν ἐκ πλαγίων ὁρμήσωσι, καὶ εἰ μὴ καλῶς ruentes Deo obsecundante confundentur, vel in
αὶ ἀσφαλῶς φυλάττηται, εὕρωσιν ἐκεῖθεν πάροδον, metum adducti per aliam viam, quæ multorum
αὶ γενηθῶσιν ἐκ πλαγίου ἢ καὶ ἐκ νώτου τῶν παρα- dierum itinere abest, incursionem facient. Unde
αξεων, καὶ περισπασμὸν καὶ φόβον τῷ Ῥωμαϊκῷ duobus afficientur incommodis, si a castris viaque
τρατῷ προξενήσωσιν. Ἀμφοτέρων δὲ ἀσφαλῶς φυ- recta discesserunt: altero, quod multorum dierum
αττομένων, ἢ πρὸς μάχην τῶν πολεμίων ὁρμώντων itinere defatigabuntur: altero, perniciem illis allaturo, quod ipsi perturbati animos demittent, Romani contra alacriores fient atque audaciores ad illos impugnandos. Quod item superiori memoria exitioso Chambdano ter usu venit ut pateretur: bis memoria Constantini Porphyrogeniti, decantati terque beati imperatoris: tertium sub optimo principe Romano, beati illius filio. Ac pæne cuncti internecionem inimicorum Christi tunc factam optime norunt. Verum exercitus Tarsensium quoque agrique Ciliciensis ab illis, qui tunc limitem curabant, in diversis angustiarum locis fusus fugatusque est.

θεοῦ συνεργίᾳ καταισχυνθήσονται, ἢ ὀῤῥωδίᾳ κατα-
γχεθέντες δι' ἄλλης ὁδοῦ, πολλῶν ἡμερῶν διάστημα
ἐπεχούσης, τὴν ὁρμὴν ποιήσονται. Καὶ ὡς ἐντεῦθεν
δύο κατὰ προσγενήσονταί τοῖς ἐχθροῖς καταλιποῦσι
τὰ τούτων ἄπληκτα καὶ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν [24]. Ἓν μὲν,
ταλαιπωρηθῆναι τῷ τῶν πολλῶν ἡμερῶν διαστήματι·
ἕτερον δὲ, τὸ καὶ ἀπώλειαν αὐτοῖς ἐπάγον, τὸ αὐτοὺς
μὲν δειλανδρῆσαι καὶ ἀθυμίᾳ ὑποβληθῆναι· τοὺς δὲ B
Ῥωμαίους [25] προθυμωτέρους καὶ εὐτολμωτέρους πρὸς
τὸν κατ' αὐτῶν πόλεμον γενέσθαι. Οἷον δὴ καὶ ἐν τοῖς
ἄνω χρόνοις ἀλήστῳ τῷ Χαμβδᾷ ἐκ τρίτου παθεῖν
συμβέβηκε· δὶς [26] μὲν τοῖς χρόνοις τοῦ ἀοιδίμου
καὶ τρισμάκαρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὁρφυρογεννήτου βασιλέως· ἅπαξ δὲ ἐπὶ τοῦ καλοῦ· βασιλέως
Ῥωμανοῦ (7), τοῦ μακαρίτου υἱοῦ. Καὶ πάντες σχεδὸν τὴν τότε γενομένην πανολεθρίαν τῶν ἐρνη-
τῶν τοῦ Χριστοῦ ἀκριβῶς ἐπίστανται. Ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸν τῶν Ταρσέων καὶ τῆς τῶν Κιλίκων χώρας
ἐν διαφόροις τόποις τῶν στενωμάτων παρὰ τῶν τότε τῆς ἄκρας προνοουμένων στρατηγῶν κατετροπώ-
θησαν.

ΚΕΦ. Δ. Περὶ τοῦ ποεῖσθαι λάθρα τὰς κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιθέσεις, καὶ περὶ τοῦ προσυπαντᾷν τοὺς πολεμίους, πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπαναστρέφοντας.

192 CAP. IV. *Quo pacto insidiæ clam hostibus faciendæ sint, et quemadmodum adversariis occurrendum sit domum redeuntibus.*

Χρὴ δὲ καὶ τοῦτο διὰ σκοποῦ καὶ μελέτης ἔχειν Debet illud quoque proponere sibi ac meditari
τὸν στρατηγὸν καὶ πᾶσαν σπουδὴν τίθεσθαι, λάθρα C dux, omnemque diligentiam adhibere, ut clam et
καὶ ἀδοκήτως, εἴ οἷόν τε, τὰς τῶν ἐχθρῶν ἐπιθέσεις inopinato, si fieri potest, hostes adoriatur. Etenim
ποιεῖσθαι. Τοῦ γὰρ τοιούτου ἐπιτηδεύματος τυγχά- ejusmodi commento usus dux vel cum parvula
νων ὁ στρατηγὸς, καὶ μετ' ὀλιγοστοῦ λαοῦ πολλοὺς manu multitudinem hostium fundet. Ad hæc si,ut
τῶν πολεμίων κατατροπώσεται. Εἰ δὲ, ὡς ἀνωτέρω superius demonstratum est, in angustiis locum
δεδήλωται, καὶ τόπου ἐπιτύχῃ ἐν τοῖς στενώμασιν, nanciscitur, qui opportunitatem habeat ad hostes
ἐκ δύο μερῶν τοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν πολέμου τὸ utrinque ex lateribus aggrediendos, debet sine ulla
ἐπιτήδειον ἔχοντος, ἀδιστάκτως [P. 124] ἔχεσθαι τοῦ dubitatione in aciem descendere: et, copiis recte
πολέμου· καὶ καλῶς τάσσων τὸν ὑπ' αὐτὸν λαὸν, a se ordinatis, ope Dei adversarios magnifice vincet. Nihilominus expeditius multo est et convenientius potius quam occurrere hostibus in fines Romanos exituris, adoriri eos ex nostra ditione ad suam revertentes. Tunc enim, ob diuturnam in agro Romano, moram attenuati admodum atque afflicti sunt. Quod si casu prædarum, mancipiorum, pecudis magnam vim secum trahunt, cum ipsi tum equi defatigati prælii tempore remissiores inveniuntur, festinantque præterea ac desiderant in suos fines primo quoque tempore pervenire. Deinde, quod caput est, productione temporis copiæ Romanorum, nec solum quæ prope fauces

Θεοῦ συνεργίᾳ κατὰ κράτος τοὺς πολεμίους τροπώ-
σεται. Πλὴν κατὰ πολὺ ἐστι λυσιτελέστερον καὶ
ἀρμοδιώτερον, ὑπὲρ τοῦ προσυπαντᾷν τοὺς πολεμίους
μέλλοντας ἐξιέναι κατὰ Ῥωμανίας, ὅτε μᾶλλον ἀπὸ
τῶν ἡμετέρων χωρῶν πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπαναστρέ-
φουσι. Τότε γὰρ, διὰ τὸ ἐπὶ πολὺ χρονοτριβῆσαι αὐ-
τοὺς ταῖς Ῥωμαϊκαῖς χώραις, μεγάλως συντρίβον- D
ται καὶ ταλαιπωροῦνται. Εἰ τύχῃ δὲ, καὶ πλῆθος
πραγμάτων καὶ ἀνδραπόδων ἐπιφέρονται καὶ κτη-
νῶν καὶ αὐτοί τε καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν κατακοπιῶν-
τες [27] (8), ἐν καιρῷ πολέμου ἐκλελυμένοι εὑρίσκονται,
σπεύδοντες καὶ ἐπιθυμοῦντες τάχιον τὴν ἰδίαν κατα-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[24] ὁδόν. Hæc opinor recte in locum suum collocasse. In codd. verba sunt hic mire turbata. [25] Vocabulum Ῥωμαίους supplevi. [26] δὶς] διὸ cod. [27] κατακοπιῶντες. Fort. κατάκοποι ὄντες. Infra 132. A. κατάκοπον ὄντά.

(7) De hoc prælio Leonis Phocæ contra Chambdanum vide Leonem Diaconum supra 13 A. et notas meas 199. D.

(8) Conjeci in margine, κατάκοποι ὄντες. Sic 132. A. τὸν λαὸν αὐτοῦ κατάκοπον ὄντα· et κατακόπους 140. B, De voce κατάκοπος, ab aliis quoque usurpata, vide Lexicographos.

agunt,sed etiam quæ longius **192** absunt,cito congregantur: numeroque quantum oportet auctæ recte instrui ac parari ad bellum possunt. Et tunc potius, quemadmodum dictum est, vel interdiu vel nocte commissum cum illis prælium indubitata victoria consequetur. Quamobrem dux ab illis redeuntibus facessere nunquam debet. Contra, hostibus irrumpentibus occurrere in angustiis velle, manus conserendæ causa, minus conveniens id quidem est, atque eveniet fortasse, ut totus ad irritum cadat labor: quod non tam cito paucorum dierum spatio cogi justeque instrui peditatus potest. Accedit, quod maximi momenti est, hostes tunc, ut integros necdum armis destitutos, difficilius impugnari. Ex altera autem parte utilitatem commoditatemque habet illam, ut timidi fiant, si, quotiescunque erumpere velint, angustiæ armis teneantur, utque brevi continuas in provincias Romanas incursiones intermittant.

A λήψεσθαι χώραν. Ἄλλως τε δὲ καὶ τὰ τῶν Ῥωμα στρατεύματα ἐν τῇ τῶν ἡμερῶν παρατάσει [28] μόνον τὰ πλησίον τῶν κλεισουρῶν τάχιον ἐπισυ ονται, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω τυγχάνοντα· καὶ εἰς π θος ἐπισυνίστανται ἱκανὸν, καὶ καλῶς πρὸς πόλε ἐξαρτύονται καὶ παρασκευάζονται. Καὶ τότε μᾶλ καθάπερ προέφημεν, καὶ ἐν ἡμίρᾳ καὶ ἐν νυκ κατ' αὐτῶν πόλεμος ἀδίστακτον ἔχει τὴν νίκην. χρὴ τὸν στρατηγὸν μηδέπω ἐν τῇ ὑποστροφῇ κα λιμπάνειν. Τὸ δὲ ἐν τῇ ἐξελεύσει τῶν πολεμ παρασκευάζεσθαι προσυπαντᾷν αὐτοὺς πρὸς πόλε ἐν τοῖς στενώμασιν, ἀνεπιτηδειότερον μὲν ἔστι, ε εἰς μάτην ἴσως τὸν κόπον συνίβη γίγνεσθαι· διὰ μὴ οὕτως συντόμως δι' ὀλίγων ἡμερῶν δύνα τὸ πεζικὸν συναθροισθῆναι στράτευμα, καὶ καλ B παρασκευασθῆναι. Ἄλλως τε δὲ καὶ οἱ πολέμι ἀκμῆτες ὄντες καὶ ἀπαρόπλιστοι (9), δυσκαταγώ στοι ἔσονται. Κατὰ τοῦτο δὲ τὸ ὠφέλιμον ἔχει χρήσιμον, καθὸ ἐμφόβους αὐτοὺς γίγνεσθαι, ὁπό ἂν βουληθῶσιν ἐξελθεῖν, τῇ κατασχέσει τῶν στενωμάτων, καὶ τὴν μετ' ὀλίγου ἐκκοπεῖν κατὰ τῶν Ῥω μαϊκῶν θεμάτων συνεχῆ ἐξέλευσιν.

Cap. V. *De præoccupatione aquarum in angustiis.*

Quibus autem locis angustiarum et faucium dux bellum instruit, si iis in locis fons est aquam eructans, eum ab exercitu occupandum curet, ut sui inde milites aquari possint. Si tenuiter manat, operam det ne turbetur, unde incommoditas necessitasque haud parva exercitui obvenire potest. Si non subest fons propinquis locis, unde potum C refrigerationemque **194** milites capiant, æstivo præsertim tempore, jubeat in qualibet centuria utres esse decem,quibus portetur aqua,temporeque pugnæ iis qui in acie versantur, potus refrigeriique causa distribuatur. Verum de iis, quæ in angustiis constitui dimicandi causa debent, hæc sufficiant. Quodsi etiam noctu in ejusmodi locis impeditis manum conserere oporteat,ea ipsa utilia admodum esse poterunt. Verum de dimicatione nocturna exponam alio capite. Nunc qua ratione consectari hostes debeas, dicere ordiar: quæ ratio ut perutilis ac necessaria est, ita efficit, ut parvula infirmaque objecta manu ingens hostium multitudo non modo nihil proficiat, sed etiam plerumque Dei numine fundatur fugeturque.

ΚΕΦ. Ε'. Περὶ προκατασχέσεως ὑδάτων, τῶν ἐ τοῖς στενώμασιν ὄντων.

Ἐν οἷς δὲ τόποις τῶν στενωμάτων καὶ κλεισ ρῶν πρὸς πόλεμον ὁ στρατηγὸς παρασκευάζη εἴπερ ἐν τούτοις πηγή ἐστιν ὕδωρ βρύουσα, ὑπὸ τ ἰδίου λαοῦ ταύτην σπουδάσει κατασχεθῆναι, ὅστε π ἐκεῖθεν ὕδωρ τὸν λαὸν ἀπαρύεσθαι. Εἰ δὲ τύχῃ ὀλ γοστὸν εἶναι, σπουδασει μὴ ἐπιβολοῦσθαι τοῦτο, ω ὡς μὴ οὐ μικρὰ ἐκ τοῦτου λύπη τὸν λαὸν καὶ ἀνάγκ C ἐπισυμβήσεται. Πηγῆς δὲ ἔγγιστα μὴ οὔσης, ἐξ ἧ τὴν πόσιν καὶ ἀναψυχὴν [P. 125] ὁ λαὸς ἐφοδιά καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ θέρους, ἀσκοὺς διφθερίνους ἑκάστῃ ἑκατονταρχίᾳ δέκα ἐπιφέρεσθαι, καὶ ὁ τούτων τὸ ὕδωρ ἐπικομίζεσθαι, καὶ ἐν ὥρᾳ τῆς μάχης εἰς πόσιν καὶ ἀναψυχὴν τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ ἀγωνιζο μένοις ἐπιχορηγεῖσθαι. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐν τοῖς στενώμασι μελλόντων πρὸς πόλεμον ἐξαρτύεσθα ἱκανῶς εἰρήσθω. Εἰ δὲ καὶ νυκτοπόλεμον δεήσει ταῖς τοιαύταις δυσχωρίαις γενέσθαι, καὶ τοῦτο ὠφέλιμον. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν ἑτέρᾳ διηγήσ δηλώσω. Τῆς δὲ παραδρομῆς ἀρξομαι τὴν εἰσήγησ ἥτις ἐπωφελὴς καὶ ἀναγκαία τυγχάνουσα, δι' ὀλίγ καὶ εὐαριθμήτου λαοῦ πολλὰ τῶν πολεμίων κλέπ D ἀπρακτεῖν παρασκευάζει, Θεοῦ δὲ νεύσει ὡς π πολλὰ καὶ καταγωνίζεται.

Cap. VI. *De consectando equestri agmine, quod prædatum incurrat, et quo pacto numerum militum ejus inire possis.*

Prædatoria agmina hostium, quæ monocursa vocantur et absque peditatu e suis finibus erum-

ΚΕΦ. ζ'. Περὶ παραδρομῆς τῶν μονοκούρσω καὶ στοχασμοῦ τῆς τοῦ λαοῦ αὐτῶν ποσότητος.

Τὰ τῶν πολεμίων κοῦρσα τίς λεγόμενα μον κουρσα (10) ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας ἐξερχόμενα, τί

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[28] παραστάσει cod.

(9) Vocabulum nondum receptum in Lexica. a παροπλίζω, *exarmo*, quod notum est. Vide infra C. παριππαράτος.

(10) Μονόκουρσα, ut patet ex serie orationis, sunt, quando hostium equites soli, absque peditatu, incursionem faciunt. Est enim κοῦρσος, seu κοῦρσ impressio subitaria. Quod non intellexit interpr Achmetis Onirocr. 261. A. ἐλεύσεται ἐχθρὸς ὁλκ κούρτου, ridicule vertens, *instar animalculi vitibus infesti, quod cercum vocunt.*

ἄνευ, ἔθος αὐτοῖς σπουδῇ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι, καὶ μηδαμοῦ ἀπληκεύοντας τὴν ὅλην νύκτα διαβιβάζειν· ἀλλὰ πρὸς μικρὸν τοὺς ἵππους διαναπαύειν, πρός τὸ τὰς ταγὰς καὶ μόνον τούτοις ἀποδοῦναι. Ὡς ἐπίπαν γὰρ τὰ μονόκουρσα μετ' ὀλιγοστοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ λαοῦ τὴν ἐξέλευσιν ποιοῦνται. Σπεύδουσι δὲ τάχιστα καταλαβεῖν, ἐν οἷς χωρίοις τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἐκδρομὴν ἐβουλεύσαντο ποιῆσαι. Τοῦ οὖν στρατηγοῦ παρά τε τῶν καμινοδιγλίων καὶ τῶν βιγλατόρων τὴν τούτων ἐξέλευσιν ἀναμανθάνοντος, σπουδῇ πολλῇ τὰ ἐν ταῖς ἄκραις καταλαμβανέτω χωρία, προαποστέλλων τουρμάρχην εἴτε ἕτερον ἄρχοντα, τῶν ἐμπειροτάτων καὶ χρησίμων, μετὰ ἐκλεκτῶν ἀρχόντων [29] καὶ καλοϊππαράτων, τοῦ προσυπαντῆσαι, καὶ μετὰ ἐμπειρίας τούτους θεάσασθαι, καὶ παραμεῖναι, καὶ τῷ στρατηγῷ καταμηνύειν ἐν ᾧ τόπῳ κατέλαβον, εἰ δυνατὸν διασκοπεῖν, καὶ τὴν τοῦ λαοῦ αὐτῶν ποσότητα. Οὐ μόνον γὰρ ἀπὸ τῆς θέας δυνατόν ἐστιν ἀριθμῆσαι αὐτοὺς καὶ καταστοχάσασθαι, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τούτων ὑπλῆς. Πλῆθος γὰρ χόρτου ἐρημίαις ὑπάρχον, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀλόγων καταπατούμενον, οἱ τῶν ἀνδρῶν ἐμπειρότατοι δύνανται ἐκ τούτου τὴν τοῦ λαοῦ ποσότητα, εἰ καὶ μὴ ἀκριβῶς, καταστοχάσασθαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τοῖς τῶν [P. 126] ποταμῶν περάμασιν· ἀκριβέστερον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν τούτων ἀπλήκτων, ἡνίκα ἐκεῖθεν ἐπαίρουσιν. Ὁ δὲ στρατηγὸς, τοῦ κούρσου τῶν πολεμίων τὴν ἄφιξιν ἀναμανθάνων, καὶ τῶν χωρίων, ἐν οἷς τὰς ἐκδρομὰς ποιήσασθαι μέλλουσι, στοχασάμενος, πλησίον τούτων γινέσθω· καὶ ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἑαυτὸν ἀποκρύψας μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, βίγλας τε καβαλλαρίων πανταχοῦ ἀποστείλας, ἡνίκα περὶ αὐτῶν καταμηνυθείη, καὶ θεαθῶσιν ἐξελαύνοντες καὶ διασκορπιζόμενοι, ἐξέλθῃ εἰς τὸ σκόρπισμα, καὶ τούτοις ἐντυγχάνων ἀπόνως αὐτοὺς καταγωνίσεται. Εἰ δὲ συμβῇ τινας τῶν χωριτῶν κρατηθῆναι παρ' αὐτῶν πρὸ τοῦ ἐξελάσαι, καὶ ἀναμαθεῖν τήν τε τοῦ στρατηγοῦ παρουσίαν καὶ τὴν τῶν χωρίων ἐπέλευσιν, καὶ οὐ θαῤῥήσουσιν ἐξελασαι, απρακτοι σπουδαίως πρὸς τὴν ἰδίαν ὁποστρέψουσι χώραν, μόνον τὸν κόπον [30] καὶ τὴν συντριβὴν καὶ ταλαιπωρίαν ὑποστάντες.

punt, itinere confestim facto, nusquam considere totaque nocte continenter ire consueverunt: jumentis tantum requietis concedentia, quantum satis sit ad pabulum illis dandum, Nam omnino monocursa cum paucis admodum sed delectis equitibus existunt. Contendunt autem, ut ad vicos, quo impressionem impetumque facere constituerunt, primo quoque tempore perveniant. Dux, per custodias itinerum excubitoresque de eorum irruptione certior factus, magna diligentia ad vicos limitaneos **195** sese conferat, præmisso turmarcha aut aliquo præfecto, ex peritissimis et probatis, qui præpositos delectos bonisque equis instructos secum habeat, ut obviam illis progressus ex usu militari eos consideret, juxtaque manens duci renuntiet, cum quem locum ceperint, tum,si dispicere id quoque potest, eorum multitudo quanta sit. Non solum enim ex visu numerum eorum inire atque æstimare licet,verum etiam ex impressis ungularum vestigiis. Nam cum vis herbæ in solitudinibus sit,pedibusque jumentorum conculcetur,homines valde exercitati copiarum numerum,etiamsi non accurate,intelligere possunt: item ex fluminum trajectionibus: tum accuratius etiam ex eorum mansionibus,postquam inde moverunt. Dux autem, cognito prædatorum hostilium adventu, vicos, quo irrupturi sint, suspicans, propius ad hos accedat. locoque idoneo cum manu sua abditus, si a stationibus equitum quoquoversus dimissis admonetur, hostesque egressi atque dissipati conspiciuntur,in dispersos erumpat, illosque invadens nullo negotio expugnabit. Sin autem accidit ut ex agricolis aliquot a se captis antequam egrediantur, ducem et venisse et occupasse vicos intelligant, ideoque non audeant excurrere, infecta re raptim se domum recipient, nihil præter laborem, lassitudinem, ærumnas consecuti.

ΚΕΦ. Ζ'. Περὶ συναθροίσεως καὶ κινήσεως φωσσάτου· καὶ περὶ τοῦ παραχωρεῖν τοὺς πραγματευτὰς εἰσέρχεσθαι καὶ κατασκοπεῖν.

Παρασκευὴν δὲ καὶ κίνησιν μεγάλου φωσσάτου ἀκούων, ἐν ᾧ καιρῷ μάλιστα εἴωθε τὰ μεγάλα συναθροίζεσθαι φωσσάτα, ἤγουν τῷ Αὐγούστῳ μηνί· ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ καιρῷ ἀπό τε Αἰγύπτου, Παλαιστίνης τε καὶ Φοινίκης, καὶ τῆς Κοίλης Συρίας, πλήθη ἀνήρχοντο ἐν Κιλικίᾳ καὶ ἐν ταῖς χώραις Ἀντιοχείας, τοῦ Χάλεπε, καὶ προσλαμβάνοντες καὶ Ἄραβας τῷ σεπτεμβρίῳ μηνὶ τὴν κατὰ Ῥωμαίων ἐποιοῦντο ἐξέλευσιν· ἐν τῷ τοιούτῳ τοίνυν καιρῷ, ὅτε ἡ συνάθροισις τοῦ φωσσάτου τῶν πολεμίων μέλλει γίνεσθαι, συνεγέστερον [31] τοὺς τραπεζίτας (11)

196 Cap. VII. *De contractione et motu exercitus: et de eo, ut mercatoribus permittatur, intrare hostium fines, ac speculari.*

Si audis instrui et moveri magnum exercitum, quo plerumque tempore amplæ copiæ congregari solent,hoc est mense Augusto: ea enim tempestate ex Ægypto, Palæstina. Phœnicia, Cœlesyria, catervæ hominum in Ciliciam finesque Antiochiæ, circa Alepum, emergebant et assumptis Arabibus mense septembri in Romanos faciebant incursionem: eo, inquam, tempore, quo exercitus, hostilis coiturus est, expedit crebrius cursores sive tasinacia, indicesque plurimos ex proborum atque fidelium numero, emittere. Item mercatoribus potes-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[29] ἀρχόντων. Fort. στρατιωτῶν. [30] σκοπὸν codd. [31] συνερχέστερον codd.

(11) De trapezitis, quorum jam supra mentio facta est 121. D. Vide Ducangium Glossario II 1533 B.

tatem facere introeundi : cum amiris, qui oppidis fines nostros adjacentibus præsunt, amicitiam contrahere : scribere ad illos, homines cum donis mittere : ut his variis actionibus cum consilia atque cogitationes hostium, tum numerum copiarum equestrium et pedestrium quæ cogantur, præfectosque earum, et in quas provincias incursionem facere instituerint, plane dux perdiscat. Ita certior factus, cum de motu exercitus, tum de itinere, quo in fines populi Romani irrupturus est, debet, coactis omnibus, copiis ad limitem progredi, et sive turmarcham peritissimum, **197** sive aliquem ex magnis probatisque præfectis præmittere, qui cum equitibus delectis hostibus occurrat, antequam irruptionem in provincias nostras fecerint : ut et insequantur illos, et speculentur, et motus illorum duci renuntient.

A ἀποστέλλειν, ἤτοι τὰ τασινάκια, καὶ καταπότ… πλείστους τῶν χρησίμων καὶ πιστῶν. Παραγυ… δὲ καὶ πραγματευτὰς εἰσέρχεσθαι· προσποιεῖσθα… καὶ φιλίαν πρὸς τοὺς κρατοῦντες ἀμηράδας τῶν … ἄκραις ἡμῶν παρακειμένων κάστρων· καὶ γρα… πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἀνθρώπους μετὰ κανισκίων … στέλλειν· ὅπως διὰ τῆς πολυειδοῦς ταύτης τοῦ… πραγμοσύνης δυνηθῇ σαφῶς ἀναδιδάσκεσθαι τὰ… πολεμίων βουλὰς καὶ μελέτας, καὶ τὰ πλήθη … [P. 127] ἐπισωρευομένων φωσσάτων ἱππέων τε… πεζῶν, καὶ τοὺς τούτων ἀρχηγοὺς, καὶ ἐν π… χώραις τὴν ἐπέλευσιν ποιεῖν βούλονται. Καταμα… μενος δὲ τὴν τοῦ φωσσάτου ἀποκίνησιν, καὶ … ποίας ὁδοῦ τὴν ἐξέλευσιν κατὰ Ῥωμανίας ποιεῖσ… μέλλει, ἐπισυνάγειν ἅπαντα τὰ στρατεύματα, … B πρὸς τὰς ἄκρας παραγίνεσθαι, ἀποστέλλειν δὲ … τουρμάρχην ἐμπειρότατον, εἴτε ἕτερόν τινα τῶν μεγάλων καὶ χρησίμων ἀρχόντων, μετὰ ἱππέων ἐπιλέκτων προσυπαντῆσαι τοῖς πολεμίοις πρὸ τοῦ τὴν εἴσο… λὴν εἰς τὰς ἡμῶν χώρας ποιήσασθαι· ἵνα καὶ ἐπακολουθῶσιν αὐτοῖς, καὶ παραμένωσι, καὶ τὰς ἀποκινή… αὐτῶν τῷ στρατηγῷ καταμηνύωσιν.

CAP. VIII. *De ratione observandi atque insequendi exercitum.*

Observandi hi sunt hunc in modum : Dum dux cum omnibus copiis per locum opportunum ac munitum juxta iter facit, pagani autem cum omnibus suis pecoribus intra oppida, aut, si nulla oppida subsunt, in montes editissimos et munitissimos eosdemque insidiis minus obnoxios, ab expilatoribus compelluntur : item eum, qui lateri hostium adhæreat, circa horam diei alteram vel tertiam emitti oportet. Is, accepta benedictione ducis, postquam assumpsit catervam suam atque equisones, conferat se ad viam, qua hostes transeunt : impedimenta sua et agasones apud ducem relinquat, neque quidquam secum ferat præter unius diei cibaria, atque ea augusta, bucellatum duntaxat et caseum, aut salsamenta, et equorum ac mulorum pabula. Si in vicum pervenit ubi victum jumentorumque pabulationes inveniat, reficiat ibi milites et equos usque ad horam nonam diei stationibus per loca **198** editiora dispositis. Ipse agminis præfectus, altissima specula conscensa, observare aucuparique debet pulveres hostium et fumos : unde colligat æstimationemque faciat, qua transeant et consessuri sint. Etenim a peritis hominibus loca quoque, ubi castra fieri expediat, internoscuntur. Ubi intellexerint quo loco adversarii constiterunt, evestigio hac de re ducem certiorem faciant. Is cum suo

ΚΕΦ. Η'. — Περὶ παραμονῆς φωσσάτου, καὶ ἀκολουθήσεως.

Ἡ δὲ παραμονὴ αὐτῶν οὕτως ὀφείλει γίνεσθ… Τοῦ στρατηγοῦ μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν ἐπιτη… καὶ ὀχυρῷ τόπῳ παρατρέχοντος, καὶ τῶν χω… διὰ τῶν ἐκσπηλατόρων φυγαδευομένων ἐν τοῖς … στροις, ἢ, μὴ ὄπτων κάστρων, ἐν δρεσιν ὑκηλοῖς … ὀχυρωτάτοις καὶ ἀνεπιβουλεύτοις, ὁμοίως καὶ … τὰ κτήνη αὐτῶν· δέον ἀποστέλλειν καὶ τὸν ὀφεί… C παραμένειν ἀπὸ δευτέρας ὥρας ἢ καὶ τρίτης τῆς … ἡμέρας. Καὶ εὐχὴν λαμβάνοντας [33] τοῦ στρατηγοῦ, ἀναλαμβάνεσθαι τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐμπειρο… τάτους (12), καὶ ὁρμᾷν πρὸς τὴν ὁδὸν, καθ' ἣν οἱ πολέμιοι διέρχονται, τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς παριππαράτους (13) καταλιμπάνων μετὰ τοῦ στρατη… γοῦ, μηδὲν ἄλλο ἐπιφερομένους ἢ μιᾶς ἡμέρας τροφήν, καὶ αὐτὴν μετὰ ἐνδείας, ἄρτους μόνους καὶ τυρὸν, … καὶ τάριχα, καὶ τὰς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων τρυ… Εἰς χωρίον δὲ ἁπληκεύων, τάς τε χρείας καὶ τὴν … τῶν ἀλόγων τροφὴν ἐφευρίσκων, διανα… ἐκεῖσε τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἵππον [34], ἕως ὥρας … ἐννάτης τῆς ἡμέρας, βίγλας κρατῶν ἐν ὑψηλοτέροις … τόποις. Καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ τοῦ λαοῦ ἀρχηγὸς, ἐν … περιωπῇ ὑψηλοτάτῃ ἀερχόμενος, ἀποσκοπεῖν ὀφεί… D λει καὶ βλέπειν κονιορτοὺς τῶν πολεμίων καὶ κατα… νοός· καὶ ὡς ἐκ τούτου κατανοεῖν καὶ στοχάζεσθαι, ἐν οἷς διέρχονται καὶ ἁπληκεῦσαι μέλλουσιν. Ἴσα γὰρ τῶν ἐμπείρων ἀνδρῶν καὶ οἱ τόποι, ἐφ' οἷς πε…

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[33] δέ. Fort. τε. [33] Fort. Λαμβάνοντα. De voce λαβεῖν εὐχήν Ducang. Glossar. I, 451, C. [34] τὸν ἵππον] Fort. τὴν ἵππον

(12) De his vide Ducang. Gloss. 1494. A. sunt qui equos dextrarios ducunt. Sic παρασύρεσθαι Constant. Porphyrogen. Cærim. Byz. I. 266. D. 267. A. et τὰ παθάσυρτα ἱππάρια ibid. I. 279. D. De equis συρτοῖς Ducang. ad Alexiad. 227. C.

(13) Verti *agasones*, ut vult Ducangius Gloss. 1121. C : sed suspicor verum vocis sensum esse *equis destituti*, vel. *equis detritis* (quos πτωχὰ ἱππάρια vocat Constant. Porphyrog. Cærim. Byz. I 280. C.) *vecti :* ut ejus contrarium sit καλοίππαράτος, 125. D. 139. B. Παριππαράτος s. παρεμπαράτος legitur item 139. B. 147. A.

σήκει ἅπληκτα γίνεσθαι, διαγινώσκονται. Ἡνίκα δὲ αἴσθωνται [35] τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ηὐλίσαντο [P. 128 οἱ πολέμιοι, παραυτίκα δηλῶσι τῷ στρατηγῷ περὶ τούτου. Κἀκεῖνος μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ θώρακας ἀμπεχομένου καὶ τὰ λεγόμενα ἐπανωκλίβανα μὴ λευκὰ ὄντα, ἐπὶ χεῖρας ἕκαστος τὸ μεταχειριζόμενον ὅπλον κατέχων, τὴν ὁδοιπορίαν ποιείτω. Τοῦ δὲ ἡλίου ὑποκλίναντος, καὶ τῶν εἰς λείαν ἐκ τοῦ φωσσάτου ἐξερχομένων πολεμίων ὑποστρεφόντων πρὸς τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ τὰ φοῦλκα (14) τούτους φυλάττοντα, τότε συνεισέρχεσθαι καὶ αὐτὸν καὶ πλησιάζειν, τῷ τῶν ἐχθρῶν φωσσάτῳ. Μετὰ σκοποῦ δὲ ὁδοιπορείτω καὶ προσοχῆς ἀκριβοῦς, καὶ λαθραίως· καὶ ἑαυτὸν ὑποκρυπτέτω, τοῦ μὴ θεαθῆναι παρὰ τῶν πολεμίων. Νυκτὸς δ' ἤδη καταλαμβανούσης, πλησίον γενέσθω τοῦ ἀπλήκτου· καὶ εἰ μὲν ἔστι βουνὸς ὑψηλὸς ἐν ᾧ ηὐλίσαντο οἱ πολέμιοι, ἐξ ἑνὸς μέρους ἢ καὶ ἐκ δύο πλησίον τοῦ ἀπλήκτου αὐτῶν, ἀπόνως τὴν παραμονὴν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ φυλάξουσιν. Ἀποβάντες γὰρ τῶν ἵππων καὶ πεζῇ ἐν τῷ βουνῷ ἀνερχόμενοι ἄνδρες δύο τῷ ἀριθμῷ ἢ καὶ τρεῖς, καὶ πλησιάζοντες τῷ ἀπλήκτῳ, ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων καὶ ὀχυρωτάτων βουνῶν, τῶν μὴ δυναμένων ἄνοδον εὐχερῆ παρέχειν τοῖς πολεμίοις, ὁρᾷν τὸ φωσσάτον, καὶ τὰς φωνὰς τοῦ λαοῦ ἐνωτίζεσθαι, καὶ τοὺς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων χρεμετισμούς. Ἀποστέλειν δὲ καὶ ἕτερα τέσσαρα τετράδια ἱστασθαι ἐφίππους καὶ αὐτοὺς ἔνθεν κἀκεῖθεν τοῦ φωσσάτου, ἀπ' ἀλλήλων διακεχωρισμένα· ὥστε καὶ αὐτοὺς ἀκούειν τοὺς χρεμετισμοὺς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων, καὶ τὴν τοῦ λαοῦ ὀχλαγωγίαν (15). Εἰ δὲ ἐν τῷ τοῦ ἀπλήκτου τόπῳ τοιοῦτος ὀχυρώτατος βουνὸς οὐκ ἔστι, καὶ ὡσαύτως τέσσαρα τετράδια ἀποστέλλεσθαι, τοῦ ἔνθεν κἀκεῖθεν τοῦ φωσσάτου ἡσύχως ἱστασθαι, καὶ σύσσημα [36] παρέχειν ἀλλήλοις σημαντικὰ ὑποχωρήσεως, εἴγε δεήσοι, εἴτε διὰ συρισμοῦ, εἴτε διὰ λόγου καὶ ἐπιλαλιᾶς. Ὑπαλλάττεσθαι δὲ αὐτοὺς παρ' ἑτέρων, εἴτε δεύτερον τῇ νυκτί, ἥ καὶ ἅπαξ, πρὸς τὸ καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν διαναπάυεσθαι. Ἀπέρχεσθαι δὲ τὸν τουρμάρχην, εἴτε ἑτέραν τινὰ κεφαλήν, εἰς τὴν τούτων ἀπαλλαγήν, καὶ ἐπιβλέπειν, ποῦ καὶ πῶς ἵστανται, καὶ τοὺς ἀντ' ἐκείνων πάλιν καλῶς ἐφιστῶν ὑποστρέφειν ἐν ᾧ καὶ ἵστατο πρότερον. Ταραχῆς δὲ ἐξακουομένης κίνησιν δηλούσης τοῦ κούρσου, τὰ τέσσαρα τετράδια μικρὸν ἀναποδιζέτωσαν, μὴ μέντοι δὲ μακρόθεν γινέσθωσαν· τῷ δὲ τουρμάρχῃ μηνυέτωσαν τὴν τῶν πολεμίων ἀποκίνησιν. Αὐτὸς δὲ μηνυέτω τῷ στρατηγῷ, δι' οἵας ὁδοῦ τὴν ὁρμὴν ἐποιήσαντο, καὶ ἐν οἵᾳ ὥρᾳ· ἵνα τὸν καιρὸν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἀποκινήσεως αὐτῶν ἀναμανθάνων ὁ στρα-

exercitu, loricis et sagis (epanoclibana vocant), quæ oportet non candida esse, instructo, ita ut unusquisque proprium telum in manibus habeat, iter ingrediatur. Sole ad obitum vergente, quando prædatores hostium castris egressi, simulque præsidia eorum tuendorum causa disposita, ad tentoria revertuntur, ille quoque sequi et ad castra hostium adventare debet. Iter autem cum cautione, attentione diligenti, ac latenter faciat: seque abdat, ne ab adversariis conspiciatur. Nox postquam venit, accedat ad castra: ac si in loco, ubi consederunt hostes, ab uno latere, vel etiam a duobus, tumulus editus castris imminet facile sane observatione millo in loco peragent. Nam duo milites aut tres, descendentes ex equis, et pedibus in tumulum evadentes, ubi ad castra appropinquaverint, ex editis illis naturaque munitis collibus, quo ascensus facilis nullus hostibus patet, cum videre castra poterunt, tum audire voces **100** hominum, equorumque et mulorum hinnitus. Dimittat item alias quatuor quadrigas, quæ in equis ipsæ quoque ab utroque latere castrorum, quælibet seorsum, agant: ut eodem modo hinnitus equorum ac mulorum fremitumque multitudinis exaudire queant. Quodsi in loco catrorum ejusmodi natura munitus tumulus non est, nihilominus debes quatuor quadrigas mittere, quæ ad utrumque latus exercitus hostilis silentio stent, et signa sibi inter se dent conventa receptus, si opus est, aut sibilo aut verbo et vocatu. Easdemque oportet, vel bis nocte, vel semel, aliis permutare, ut cum illæ tum equi earum requiescant: ipsum item turmarcham, aut aliquem præfectum, ad earum immutationem venire, inspicere, ubi et qua ratione stationem agant, et postquam succedentes apposite locaverit, ad eum locum reverti, ubi prius stetisset. Si strepitus exauditur motum prædatorum significans, quatuor quadrigæ paululum pedem referant, ita tamen, ut longius non discedant: ad turmarcham vero profectionem hostium nuntient. Is ducem certiorem faciat, qua via impetum fecerint, et qua hora: ut dux, tempore et hora profectionis eorum cognita, conjecturam facere possit, ad quos vicos usque ad mane perventuri sint. Milites a turmarcha missi, quocunque hic loco pernoctat, ibi duci nuntient, prædatores profectos **200** esse. Quem si non ipsum eo in loco deprehendunt, verum susceptores ab illo relictos, oportet ut advenientes vocem mittant: susceptores re diligenter explorata voceque agnita, se illis

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[35] αἴσθωνται] ἔσονται cod. [36] σύσσημα] σύστημα codd. Sed vid. Ducang. Glossar. verbo Σύσσημον.

(14) Φοῦλκον est militum globus, in subsidiis locatus ad tutandum τὸ σκόρπισμα (131. C.), hoc est eos qui diripiendi aut insequendi causa solutis ordinibus discurrunt. Sic 131. D. 144. A. 149. C. 152. B. C. 153. A. D. 154. A. 161. A. C. Interdum præsidio est jumentis pascentibus 135. D. Idem vocatur φυλακὴ 148. C.

(15) Videtur significare *fremitum castrorum*, ut voce T. Livii utar XXX. 30. Confer 129. D. et 142. A.

conjungere, eosque celeriter vel ad ducem, vel ad alios susceptores perducere, si denuo inter hæc locum dux mutaverit. Oportet enim illum majoris securitatis causa, ne ab adversariis circumveniatur, sive semel sive bis noctu alio transgredi, excubiasque habere duplices et firmas ad ipsum custodiendum

τηγὸς [P. 129] δύνηται στοχάσασθαι, ἐν οἷς ροίοις καταλάβωσιν ἄχρι πρωΐας. Οἱ δὲ ἀπιόν μενοι παρὰ τοῦ τουρμάρχου καταμηνύτε στρατηγῷ, ἐν ᾧ τόπῳ ὁ στρατηγὸς ηὐλίζετο, τη κούρσου ἀποκίνησιν. Ἐπὰν δ' οὐχ εὑρήσωσιν α αὐτὸν, ἀλλ' ὑποδοχαρίους [37] τοὺς παρ' αὐτοῦ λειφθέντας, δέον ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ γενομένους φωνῆσαι· τοὺς δὲ ὑποδοχαρίους ἀκριβῶς διασκοπ ἡνίκα τῆς φωνῆς αἴσθωνται, ἕνωθῆναι, καὶ διὰ τάχους τῷ στρατηγῷ τούτους προσάξαι, εἴτε εἰς ἑτέρους ἀγαγεῖν ὑποδοχαρίους, τοῦ στρατηγοῦ ἴσως πάλιν μετακινήσαντος [38]. Χρὴ γὰρ αὐτὸν, εἴτε ἅπαξ, εἴτε ἐν νυκτὶ μεταπληκεύειν διὰ πολλὴν ἀσφάλειαν, πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐνεδρευθῆναι, ἔχειν καὶ βίγλας διπλᾶς, εἰς φυλακὴν αὐτοῦ ἀσφαλεῖς.

Cap. IX. *De motu manus prædatoriæ, et de insecutione.*

Dux certior factus prædatores egressos esse, evestigio alterum præfectum cum equitibus delectis, qui tumarchæ prædatores insequenti subsit, ad eum mittat: qui mittitur, secum habeat unum de illis, qui a tumarcha venerunt ad prædatorum prefectionem duci significandum, a quo ducatur, ut facilius se conjungere tumarchæ queat. Ipse dux, cum suis copiis a tergo præfecti præmissi iter ingressus, ad tumarcham pervenire properet: ut ipse quoque, tumarcha antecedente, prædatores hostium insequatur. Diligens enim erratique expers insecutio a tergo hostium debet fieri, secundum vestigia atque item eorum. Tumarcha eorum versus **201** agmen adversariorum tria paria, peritis atque idoneis viris delectis, promoveat, quæ in viam hostium se committant: et edocto primo et secundo et tertio pari, quo pacto ambulare hostesque insequi debeant, ad suum agmen redeat. Primum itaque par, prope hostes iter faciens, fremitum multitudinis auscultet, et hinnitum equorum. Secundum par, excipiens primum, ita incedat, ut cum conspicere antegrediens, tum conspici ab illo possit: neque magis appropinquet, neque remanens visui se subtrahat. Post tria paria tres quadrigas constituet, ita ut a prima quadriga tertium par, a secunda quadriga similiter prima conspici (possit, Tertia quadriga, secundam subsequens, sex habere homines debet; ut eorum duo quæ renuntiatur ab aliquo pari, referre tumarchæ possint, tumarcha duci. Et si concitatius ire incipiunt hostes, debet primum par renuntiare de hac re: ut et tumarcha et dux contentius ipsi quoque ambulent, neque longius se ab hostibus removeant. Si hostes denuo remissius ingreditur, lentius procedant: ut neque nimis appropiquantes agnoscantur, nec longius progressi neque subsequentium statum inter noscere, nec internosci ab illis possint; quod calamitatem singularem **202** affert. Præsertim autem subsistentibus adver-

ΚΕΦ. Θ'. Περὶ τῆς κινήσεως τοῦ κούρσου, κ ἀκολουθήσεως.

Τοῦ στρατηγοῦ τοίνυν τὴν κίνησιν τοῦ κούρ ἀναμανθάνοντος, παραυτίκα καὶ ἕτερον ἄρχοντα μ ἱππέων ἐκλεκτῶν, ὑποτασσόμενον τῷ τουρμάρχῃ ἀκολουθοῦντι τῷ κούρσῳ, ἀποστέλλειν πρὸς αὐ ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ὁ ἀποστελλόμενος ἕνα τῶν π τοῦ τουρμάρχου πεμφθέντων, καταμηνῦσαι τὴν κούρσου κίνησιν τῷ στρατηγῷ, τοῦ παρ' αὐτο γηθῆναι εἰς τὸ εὐχερῶς ἑνωθῆναι. Καὶ αὐτὸς στρατηγὸς ὄπισθεν τοῦ ἀποστελλομένου ἀρτ ἀποκινησάτω μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν λαοῦ, καὶ παρα καταλαβεῖν τὸν τουρμάρχην· ὅπως ὄπισθεν τ τὸς τοῦ τουρμάρχου τῷ κούρσῳ τῶν πολεμίω λουθῇ. Ἡ γὰρ ἀκριβὴς καὶ ἄπταιστος ἀκολο ἐκ τῶν ὄπισθεν τῶν πολεμίων ὀφείλει γίνεσθαι, τὰ ἐκείνων ἔνιχνα (15) καὶ τὴν ὁδοιπορίαν· Ὅ ἄρχης κατὰ τὸ κοῦρσον τῶν πολεμίων ἀπε τρία ζευκτὰ, ἐμπείρους καὶ ἐριτηδείους ἄνδρα λαμβανόμενος, παραγίνεσθαι [39] τῇ ὁδῷ τῶν πολ καὶ τυπώσας τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρ ζευκτὸν πῶς ὀφείλουσι περιπατεῖν καὶ τοῖς πολ μίοις κατακολουθεῖν, ὑποστρεφέσθω ἐκ τοῦ ἰδίο αὐτοῦ. Τὸ δὲ πρῶτον ζευκτὸν πλησίον τῶν πολεμ περιπατείτω, ἀκοῦον καὶ τὴν τοῦ λαοῦ ὀχλήσεω καὶ τοὺς χρεμετισμοὺς τῶν ἵππων· Τὸ δὲ δεύτερ τὸ τοῦ πρώτου ἀκόλουθον, ὁδοιπορείτω, [P. 130] ὅσον δύνανται ὁρᾷν τὸ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ὁρᾶσθ ὑπ' αὐτοῦ· καὶ μήτε πλησίον γίνεσθαι, μήτε μα κρύοεσθαι, ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι. Τρία δὲ τετράδ ὄπισθεν τῶν τριῶν ζευκτῶν ἀποκαταστήσει, ὁρῶν τ πρῶτον τετράδιον τὸ τρίτον ζευκτὸν, τὸ δὲ δεύτερ τετράδιον ὡσαύτως ὁρῶν τὸ πρῶτον. Τὸ δὲ τρί τετράγιον, τὸ ἀκουλουθον τοῦ δευτέρου, ἐξ ἴσου ἀνδρας· ἵνα οἱ ἐξ αὐτῶν δύο τὰ ὑπὸ ζευκτοῦ μ νυόμενα ἀποκομίζωσι τῷ τουρμάρχῃ, ὁ δὲ τουρμα χης τῷ στρατηγῷ. Ἐὰν γὰρ ὀξύτερον βαδίζωσι πολέμιοι, ἀφείλει μηνύειν τὸ πρῶτον ζευκτὸν πε τούτου· ἵνα καὶ ὁ τουρμάρχης καὶ ὁ στρατηγὸς ὀξ τερον καὶ αὐτοὶ βαδίζωσι, καὶ μὴ ἐπὶ πολὺ μακ νωσι τῶν πολεμίων. Εἰ δὲ σχολαίτερον πάλιν βαδ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[37] ὑποδοχαρίους. De hac voce vid. Ducang. Glossar. col. 1544. [38] μετακινήσαντος] μὴ κινήσαντος codd. [39] ὁ δὲ — παραγίνεσθαι. Vel. ob imperativum ὑποστρεφέσθω fort. ὁ δὲ τουρμάρχης, ἡνίκα τὸ π. ἀ., τρία ζευκτὰ, ἐμπ. κ. ἐ. ἄ., ἀναλαμβανόμενος, παραγινέσθω.

(16) Idem quod ἴχνη. Vox adhuc neque in Glossaria recepta, neque in Lexica.

ζουσιν οἱ πολέμιοι. καὶ ὁ τουρμάρχης καὶ ὁ στρατηγὸς ὡσαύτως σχολαίτερον περιπατείτωσαν· ἵνα μήτε πλησίον γινόμενοι διαγινώσκωνται, μήτε μακρυνόμενοι οὔτε τὴν τῶν ἐπακολουθούντω διοίκησιν ἐπιγιτώσκωσιν, οὔτε παρ' ἐκείνων ἐπιγινώσκωνται· ὅπερ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπάγει βλάβην. Ἄλλως τε δὲ καὶ τῶν πολεμίων ἀπληκευόντων πρὸς τὸ ταγίσαι τοὺς ἵππους, καὶ περὶ τούτου καταμηνυόμενος ὁ στρατηγὸς, καὶ αὐτὸς ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἀπληκευέτω πρὸς τὸ τοὺς ἵππους ταγίσαι, ἐξώδιγλα ἀποστέλλων εἰς φυλακὴν ἑαυτοῦ. Καὶ ἡνίκα πάλιν τὴν κίνησιν τῶν πολεμίων καταμηνυθείη, παραυτίκα καὶ αὐτὸς κινήσει ἐπακολουθῶν, ἔνθεν κἀκεῖθεν ἑαυτοῦ ἀποστέλλων ἀνὰ τριάκοντα ἱππεῖς, μὴ πόρρω, ἀλλὰ σύνεγγυς, τὰς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ φωνὰς ἑνωτιζομένους. Καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἐπακολουθοῦντα ἄρχοντα ἐχέτω μεθ' ἱππέων, οὕς δὴ σάκα ὀνομάζουσι (17). Μήκοθεν (18) δὲ ὁδοιπορείτω ὁ στρατηγὸς, καὶ πᾶσαν ποιείτω ἀσφάλειαν τοῦ μὴ διαγνωσθῆναι ὡς ὄπισθεν αὐτοῖς ἐπακολουθεῖ· ἀλλ' ἀσφαλῶς μὲν περιπατεῖν, καὶ τοὺς πλησίον πολεμίων ἐπακολουθοῦντας παραγγέλλειν ἀκριβῶς ἀποσκοπεῖν, μὴ λόχους τινὰς οἱ πολέμιοι καταλείψωσιν εἰς ἔνεδραν τῶν [ἐπακολουθούντων αὐτοῖς καὶ τύτοῦ τοῦ στρατηγοῦ. Ὅπερ παρὰ τῶν Ταρσιτῶν πολλάκις γέγονε. Καὶ ἐπακολουθοῦντος αὐτοῖς τοῦ τουρμάρχου, καὶ μὴ ἀκριβῶς τοὺς ἔμπροσθεν σκοποῦντος βύακας καὶ τοὺς τόπους τοὺς δυναμένους λαὸν ἀποκρύπτειν, ἀπροόπτως τῇ ἐνέδρᾳ τούτων περιπεπτώκασι· Διὰ ταῦτα πολλῆς δεῖται ἀγχινοίας καὶ ἀκριβείας ὁ ἐπακολουθῶν, ἵνα μὴ τοιοῦτόν τι συμβῇ γενέσθαι. Ἰρὸ δὲ τοῦ διαυγάσαι δεῖ τὸν στρατηγὸν, ἐπεὶ διέγνω [40] τὸ ἐν ποίοις τόποις [P. 131] καὶ χωρίοις ἐξελάσαι μέλλουσιν οἱ πολέμιοι, εἴτε δεξιὰ εἴτε εὐώνυμα αὐτῶν ἐπικλῖναι, ἐν οἷ ὀχυρώτερος αὐτῷ τόπος καθορᾶται. Καὶ ὀξύτερον βαδίσας καὶ ἐκ πλαγίου αὐτῶν γενόμενος ὡς ἀπὸ μιλίων δύο, πρὸ τοῦ τὴν ἡμέραν, ὡς λέλεκται, διαυγάσαι, ἵνα μὴ τὸν κονιορτὸν θεασάμενοι οἱ πολέμιοι τὴν παρουσίαν τοῦ στρατηγοῦ ἐπιγνώσωσι, τὸν ὀχυρὸν τόπον ὁ στρατηγὸς καταλαμβάνων τὸν ἴδιον ἀποκρυψάτω λαόν. Κἀκεῖνος μετ' ὀλίγων ἱππέων πλησιέστερον γενέσθω τῶν πολεμίων· καὶ εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν ἀνερχόμενος, καθαρῶς ὁρᾷν τοὺς πολεμίους σπευσάτω. Καὶ τούτων εἰς ἐξέλευσιν

A sariis, ad pabulum equis dandum, dux hac de re certior conjungere, eosque celeriter vel ad ducem, vel ad alios susceptores perducere, si denuo inter hæc factus itidem, pabuli dandi causa, loco opportuno subsistat, excubiasque externas dimittat ad se custodiendum. Ubi cognovit hostes denuo movisse, ipse quoque evestigio exiens insequatur, ita ut utroque versum tricenos equites dimittat: neque longius tamen, sed tam propinque, ut agminis ejus voces exaudire queant. A tergo præfectum habeat cum equitibus insequentem, quos saca vocant. Magno autem ab hostibus intervallo dux iter faciat, omni diligentia adhibita, ne animadvertant, se a tergo ipsos sequi: item caute ingrediatur, et qui proxime hostem insequantur accurate dispicere

B jubeat, ne forte quasdam insidias hostes reliquerint, ad insequentes ipsumque ducem circumveniendum. Quod in Tarsensibus sæpe usu venit. Etenim turmarcha illos insequens cum parum diligenter rivos ante se locaque quæ armatos celare possent explorasset, de improviso in illorum insidias inciderunt nostri. Quamobrem solertia atque diligentia magna ei qui insequitur opus est, ne ejusmodi quid accidat. Antequam diluxerit ducem oportet, ubi jam cognovit quos in agros vicosve excursuri hostes sint, ad dextram lævamve eorum se deflectere, qua locum magis natura munitum conspicatur. Et citatum agmen 203 ad latus eorum detorquens, antequam dilucescat, sicuti diximus, ne animadverso pulvere hostes ducem adesse intelligant, loco munito occupato suam

C ibi manum abdat. Inde cum paucis equitibus propius adversarios accedat, et conscensa specula edita det operam, ut dispicere clare hostes queat. Quibus ad excursionem egressis prædandique causa dissipatis, dux suo se loco contineat usque ad tertiam vel quartam diei horam, ita ut aciem consideret Amiræ, numerumque copiarum attente æstimet. Sed ubi excursores longius a signis æmiræ discesserunt: quando fieri non potest, ut vel redire, vel denique prælium cum acie Amiræ commissum animadvertere queant, quolibet ruente, ut vicis occupatis prædam quamplurimam capiat: suis turmis convenienter instructis in aciem Amiræ,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[40] ἐπεὶ διέγνω. Fort. ἐπειδὴ ἔγνω.

(17) De voce σάκα vide Ducangium Glossar. II. 1319. B. ubi tota hæc comprehensio tanquam ex auctore anonymo descripta est. Ex locis autem ibi allatis nostrisque 146. B. 147. B. 166. C. D. intelliges, sic nominari turmam equitum, exercitus incedentis agmen claudentem, ita autem, ut rato intervallo a novissimo agmine absit. Apud Continuat. Theophan. 298. A videtur esse *agmen subsidiarium*. Contrarium τοῦ σάκα est agmen antesignanorum, a Saracenis Tarsensibus *veredum*, βέρειδον, vocatum, 136. C, et 137. B.

D

(18) *Ibid. lin.* 10. Μήκοθεν Hujus vocis paulo rarioris antepenultimam Codd. nostri acuunt ubique, ut hic et 132. A. 136. D. 146. A. 147. A. 149. A. 152. A. 161. A. cui et analogia suffragari videtur (conf. Wagner *Lehre von dem Accent.* 129. B.) et patrocinantur Codd. editionesque S. Epiphanii *Adv. hær.* I, 1076. D. 1106. A. S. Macarii Homil. XXVIII. *De calamitat. animæ* 385. A. Incertique De Persica captivit. 329. B. Contra penultimam acuit Schneiderus vir summus in Lexic. II. 73. C. ex fabula in Tyrwhitti Diss. de Babrio p. 12 eodemque modo scribit Ammonius De SS. monachis Sinaitis 109. C. Certe adverbium μακρόθεν pænacuitur vel in nostro Cod. 128. D. 131. C.

jam infrequentem, impressionem faciens. Dei ope victoria potietur, et internecivam cladem hostibus inferet. Sed si non audet aciem aggredi, quod multas et bellicosas copias suisque firmiores in ea videt: e transverso ac longius, occulta et opportuna via, agmineque quantum opus est citato abeat, ad excursores dispersos opprimendos. Ac per totum diem exagitare illos dissipatos studens, præclare rem, numine obsecundante, egeret. Debet præterea præfectum probatum cum pauculis equitibus a tergo habere, **204** qui Amiræ aciem videat ac speculetur, et de illa, quemadmodum se moveat, sibi renunciet. Si globum numero frequentem dux offendit, qui hostibus prædatum dispersis præsidio sit, bifariam dividat manum suam, et partim præmittat, qui cum hoc globo pugnam ineant. Quibus præliantibus, evestigio dux quoque cum sua acie proxime subsequens acriter atque animose cum clamore et barritu cursim in illos se lucitet, eosque Dei auxilio fusos persequetur ac funditus delebit. Quod si, numine obsecundante, dux bene rem gessit, compressis adversariis prædatum egressis si magnum atque insigne facinus effecit, credendum est hostes cum probro domum redituros. Sed si amplius in ditione nostra commorari statuerunt, dux assumpto suo agmine longius ab illis discedat, hoc est in loca idonea, ubi milites suos defatigatos per triduum reficiat, solosque qui speculari debent, sicuti jam exposuimus, quotidie emittat. Atenim ubi cognovit, eos signa movisse redeundi causa, evestigio per præfectum probatum magna celeritate missum in asperitatibus viarum pedestres copias congreget: ipseque dux connitatur, ut neque nocte neque interdiu partem ullam capiat quietis, sed celeritate maxima eos præcurrat, et universis pedestribus equestribusque copiis bene præparatis dimicationem adversus illos instruat, quemadmodum **205** superius singillatim exposuimus. Quod si ita fecerit, gratia Christi, auctoritate vero atque intercessione intemeratæ matris ejus, prælio cum hostibus commisso rem obtinebit. Atque hæc quidem sic se habent.

A ὁρμώντων καὶ διασκορπιζομένων πρὸς λεί[illegible] τερησάτω ὁ στρατηγὸς ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ [illegible] της ἢ καὶ τετάρτης ὥρας τῆς ἡμέρας, τὴν [illegible] ταξιν τοῦ Ἀμηρᾶ θεωρῶν, καὶ ἀκριβῶς τὸ [illegible] τοῦ λαοῦ στοχαζόμενος. Ἐπεὶ δ' οἱ μέλλοντες [illegible] σαι πόῤῥω που τῆς παρατάξεως τοῦ Ἀμηρᾶ [illegible] νασιν· ὡς μὴ δυνατόν ἐστι πάλιν τούτους ὑποστρ[illegible] ἢ ἐπιγνῶναι τὸν κατὰ τῆς παρατάξεως τοῦ [illegible] ἀναφθέντα πόλεμον, ἕκαστον σπεύδοντα τὰ [illegible] καταλαβεῖν, καὶ λείαν ὅτι πλείστην πορίσασθαι [illegible] ἰδίας παραταγὰς ὡς δεῖ εὐτρεπίσας, κατὰ τ[illegible] Ἀμηρᾶ παρατάξεως ὀλιγανδρούσης τὴν ἐπ[illegible] ποιησάτω, καὶ Θεοῦ συνεργίᾳ τῆς νίκης κρ[illegible] καὶ τελείαν πανολεθρίαν τοῖς πολεμίοις ἐργ[illegible] Εἰ δὲ κατὰ τῆς παρατάξεως ἐπελθεῖν οὐ [illegible] B πολλὴν καὶ ἀξιόλογον δύναμιν ὁρῶν ἐν αὐτῇ, [illegible] τὴν ἰδίαν· τότε ἐκ πλαγίου καὶ μακρόθεν διὰ [illegible] καὶ ἐπιτηδείας ὁδοῦ ὁρμάτω σὺν ἐλασίᾳ τῇ [illegible] κούσῃ, καταλαβεῖν τὸ σκόρπισμα τῶν [illegible] Καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπιδραμεῖν αὐτοῖς [illegible] ται, διεσκεδασμένοις οὖσι, καὶ ἀξιόλογον ἔργον [illegible] συμμαχίᾳ, ἐπιτελέσει. Ὀφείλει οὖν καὶ [illegible] τῶν χρησίμων μετὰ ὀλιγοστῶν ἱππέων ὄπισθεν [illegible] βλέποντα καὶ ἀποσκοποῦντα τὴν τοῦ Ἀμηρᾶ [illegible] ταξιν, καὶ τὰ περὶ αὐτῆς, ὡς ἂν ὁδοιπορείῃ, [illegible] μηνύειν αὐτῷ. Εἰ δὲ καὶ φοῦλκον, δὲ εἰς [illegible] τῶν διασκορπιζομένων πρὸς λείαν πολεμίων [illegible] χον, συναντήσει ὁ στρατηγὸς πλῆθος ἔχον, [illegible] λαὸν αὐτοῦ διέλῃ, καὶ ἔμπροσθεν μὲν [illegible] τοὺς ὀφείλοντας μετὰ τοῦ φούλκου συνάψαι [illegible] Τούτων δὲ συῤῥαγέντων, εὐθὺς καὶ ὁ στρ[illegible] D μετὰ τῆς παρατάξεως αὐτοῦ πλησίον [illegible] ὀξέως καὶ εὐτόλμως μετὰ κραυγῆς καὶ [illegible] σὺν ἐλασίᾳ κατ' αὐτῶν ὁρμησάτω, καὶ [illegible] βοηθείᾳ, τροπωσάμενος καταδιώξει [P. 133] καὶ [illegible] λείως καταγωνίσεται. Εἰ οὖν Θεοῦ συνεργίᾳ [illegible] ὁ στρατηγὸς, καὶ τοὺς εἰς λείαν ἐκδραμόντας [illegible] μίους κατατροπώσηται, εἰ μὲν μεγάλην καὶ [illegible] δουλείαν ἐργάσηται, εἰκός ἐστι τοὺς ἐχθροὺς [illegible] ἰδίαν χώραν ὑποστρέψαι μετ' αἰσχύνης. Εἰ δὲ [illegible] ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χρονίσαι μελετῶσι, τὸν ἴδιον λαὸν [illegible] στρατηγὸς ἀναλαμβανόμενος μήκοθεν γενέσθω τῶν πολεμίων, ἐν ἐπιτηδείοις δηλονότι χωρίοις, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ κατάκοπον [41] ὄντα ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς [illegible] αναπαυσάτω, μόνους τοὺς παραμένειν ὀφείλοντας, ὡς ἤδη ἐξεθέμεθα, ἀποστέλλων ἑκάστῃ ἡμέρᾳ. Πρὸς ὑποστροφὴν δὲ ὁρμῶντας τούτους ὁ στρατηγὸς ἐπιγνοὺς, παραυτίκα τάχει πολλῷ ἄρχοντα τῶν χρησίμων ἀποστείλας, τὸ πεζικὸν στράτευμα εἰς τὰς δυσχωρίας τῶν ὁδῶν ἐπισωρευσάτω· καὶ αὐτὸς δὲ [illegible] στρατηγὸς σπευσάτω, μὴ ἐν νυκτὶ μηδὲ ἐν ἡμέρᾳ ἑαυτὸν ποσῶς ἂν ἀναπαῦσαι, ἀλλὰ σὺν τάχει πολλῷ ἔμπροσθεν αὐτῶν γενέσθω. καὶ καλῶς παρασκευάσας ἅπαν τὸ τῶν πεζῶν καὶ ἱππέων αὐτοῦ στράτευμα, τὸν κατ' αὐτῶν πόλεμον διάθοιτο, καθὼς ἀνωτέρω ἐπιλεπτῶς ἐξεθέμεθα. Καὶ οὕτως ποιῶν, χάριτι Χριστοῦ, καὶ δυνάμει καὶ πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῆς κατὰ τῶν ἐχθρῶν μάχης κρατήσει. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Cap. X. *De sejunctione manus prædatoriæ, deque peditatu a tergo subsequente.*

Nec, quæ ipsi vidimus, exponere pigebit. Identidem exercitus hostium, equestresque ac pedestres copiæ e finibus oppidisque suis simul exibant: ac

ΚΕΦ. Γ. — Περὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τοῦ κούρσου, καὶ τοῦ λαοῦ ὑπισθεν ἐπακολουθοῦντος.

Ἃ δὲ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα, ἐκθέσθαι οὐδαμῶς κατηκνήσομεν· τὸ τῶν πολεμίων φωσσάτον διαφόρως, οἵ τε ἱππεῖς σὺν τῷ πεζῷ ὁμοῦ τῆς χώρας καὶ τῶν

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[41] κατάκοπον ὄντα. Vid. supra 124.

τόλεων αὐτῶν συνεξήρχοντο· καὶ ἐπὶ δυσὶν ἡμέραις ὁμοῦ συμπεριπατήσαντες, ἔσθ' ὅτε καὶ πλείοσιν, ἀπ' ἀλλήλων διεχωρίζοντο. Καὶ οἱ μὲν ἱππεῖς, οἱ τὰς ἡμετέρας χώρας κατατρέχειν καὶ λεηλατεῖν βουλόμενοι, προὐλάμβανον ἡμερῶν τινων διάστημα, τοῦ πεζικοῦ λαοῦ αὐτῶν ἀφεστηκότος· διὰ τὸ σπεύδειν αὐτοὺς ἀμηνυτὶ τοὺς οἰκήτορας τῶν χωρίων καταλαβεῖν, οἵτινες μένοντας. Τὸ δὲ τοὔλδον μετὰ τῶν πεζῶν καὶ τῆς τούτων ἀποσκευῆς, ὄπισθεν ἑπόμενον, ἡνίκα τὰς δυσχωρίας καὶ τὰ στενὰ διῆλθεν, ἐπιτήδειον διασκοπῆσαν τόπον πρὸς φυλακὴν αὐτῶν καὶ ἀσφάλειαν, τὰς σκηνὰς πηξάμενοι ἐν αὐτῷ, ηὐλίζοντο, τοὺς εἰς κοῦρσον ἐκδραμόντας ἱππεῖς ἐκεῖσε προσεκδεχόμενοι· ἵνα τοὺν ὑποστρέφοντας καλῶς τὰς δυσχωρίας διαβιβάσωσιν. Ὁ οὖν στρατηγὸς, τὴν ἐξέλευσιν αὐτῶν καταμηνυόμενος, τὰς παραμονὰς ἀποστελλέτω, καὶ πάντα ποιείτω κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν. Καὶ εἰ μὲν εὐχερές ἐστι τῷ στρατηγῷ, τοὺς εἰς τὴν λείαν ἐκδραμόντας διεσκεδασμένους καταλαβεῖν, καὶ τούτους [P. 133] κατατροπώσασθαι, ἔργῳ τοῦτο σπευσάτω πληρῶσαι. Εἰ δὲ διά τινα σφάλματα καὶ τὰς συμβαινούσας ἐναντιώσεις ἐμπόδιον προσυπαντήσει αὐτῷ, εἰς τὸν κατὰ τοῦ φωσσάτου πόλεμον παρασκευασθήτω· καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὰς σκηνὰς ἐπήξαντο, ἀκριβῶς διασκοπησάτω, μή ποτε ποταμός ἐστιν ἀσφάλειαν αὐτοῖς προξενῶν, ἢ ῥύαξ. Καὶ πρὸς τὴν θέσιν τοῦ τόπου δεῖ καὶ αὐτὸν παρασκευασθῆναι, καὶ σπουδῇ πολλῇ πρὸς ἑαυτὸν τὸ πεζικὸν στράτευμα, εἰ δυνατὸν, ἐπισυναγαγεῖν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ στρατηγοῦ τὴν τούτων ἀποκίνησιν καὶ ἐν ἑτέρῳ ἁπλήκτῳ μετάβασιν, ἢ τυχὸν δι' αὐτομόλων τοῦτο πυνθαναμένου, δέον ἱππεῖς ἀποστεῖλαι νυκτὸς, ἀρχηγοὺς ἔχοντας τῶν ἐμπείρων ἀνδρῶν καὶ ἀξιολόγων, καὶ δύο ἐγκρύμματα παρασκευάσαι ἔνθεν κἀκεῖθεν τῆς ὁδοῦ, δι' ἧς γενήσεται ἡ τῶν πολεμίων διέλευσις. Ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν ἀποσταλέντων ἑκατὸν ἄνδρας ἐπιλεξάμενος, εἰς λόχον καταστησάτω, χωρία φυλάττοντας τὰ πλησίον τῆς παρόδου τῶν πολεμίων διακείμενα. Καὶ αὐτὸν τὸν στρατηγὸν χρὴ ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἱστασθαι κεκρυμμένον, καὶ ἐκ περιωπῆς ἐφορῶντα τὴν τῶν πολεμίων διάβασιν. Οἱ οὖν ἱππεῖς τῶν πολεμίων, οἱ εἰς συλλογισμὸν χρειῶν τὰ χωρία διερευνώμενοι τὰ πλησίον τούτοις συμπαρακείμενα, ἡνίκα ἐν τοῖς φυλαττομένοις χωρίοις εἰσέλθωσι, καὶ τῶν ἵππων ἀποβάντες τὰς οἰκίας ἀναψηλαφῶσι τῶν χωριτῶν, κατ' αὐτῶν [48] οἱ εἰς τὸν λόχον ἱστάμενοι ἐκπὸν ἱππεῖς ὁρμησάτωσαν, καὶ ὅσους ἀνελεῖν δυνηθῶσιν, εἴτε ζωγρῆσαι, παραυτίκα πρὸς φυγὴν ὁρμήσωσιν, ὑποφεύγοντες τὴν ὁδὸν τὴν ἀναμεταξὺ τῶν δύο ἐγκρυμμάτων διερχομένην, ἐφελκόμενοί τε τοὺς πολεμίους πρὸς δίωξιν. Καταδιωκόμενοι δὲ ταῖς ἐνέδραις περιπεσεῖν τοὺς πολεμίους παρασκευάσουσι. Τότε οὖν ἐξερχέσθωσαν τὰ ἑκατέρωθεν ἱστάμενα ἐγκρύμματα, καὶ σφοδρῶς τὴν κατ' αὐτῶν ὁρμὴν ποιησάτωσαν καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἔργον μα-

per triduum, vel interdum diutius, itinere una facto, a se discedebant. Equites, ditionem nostram incursione facta populaturi, aliquot dierum itinere prægrediebantur, peditatum retro relinquentes: quod opprimere habitatores vicorum non præmonitos casisque inhærentes properabant. Impedimenta et pedites cum suis sarcinis, a tergo subsequentes, postquam saltus atque augustias transierant, locum idoneum ad sese custodiendos tutandosque conspicati, in eo collocatis tabernaculis considebant, equites prædatum egressos ibi præstolantes: ut revertentes incolumes per loca iniqua traducerent. Id si usu venit, dux, excursione eorum nuntiata, speculatores emittat, et omnia juxta superius præscriptum faciat. Ac si parvo negotio prædatum egressos nancisci dispersos, fundereque 206 potest, re exsequi id quidem properet. Sin autem ob errationes quasdam offensionesque intervenientes impedimentum ipsi infertur, ad castra oppugnanda se comparet: locum, ubi tabernaculo posuerunt, diligenter perspiciat, ne forte flumen amniculusve subsit, præsidium illi præbens. Ita juxta situm loci instruere se oportet, magnaque diligentia adhibita peditatum, si fieri potest, cogere. Suspicans autem dux discessuros hostes in aliaque castra transituros, sive per transfugas fortasse hoc eductus, debet noctu equites præmittere cum præfectis peritis et probatis, insidiasque parare binas ad utrumque latus viæ, qua hostes transituri sint. Ex illis præmissis equitibus centum delectos in latibulo collocet, qui vicos observent itineri adversariorum subjacentes. Ipsumque ducem oportet loco idoneo cum omnibus copiis in occulto subsistere, e specula hostes transeuntes observantem. Equites adversariorum, qui frumentandi causa vicos propius sitos perlustrant, simul atque vicos obsessos ingressi ex equis descenderint, casasque rusticorum scrutari inceperint, equites centum in insidiis collocati impressionem in illos faciant, et, sive interfectis sive captis quotquot potuerunt, evestigio fugæ se mandent: ruentesque per viam inter binas 207 insidias transeuntes hostes ad persecutionem attrahant. Ita peragitati efficient, ut adversarii insidiis se induant. Tunc vero prorumpant qui utrobique in latibulis locati sunt, et vehementi impetu in eos facto magnum hostium numerum gladiis conficient. Hæc ubi dux videt, continuo ipse quoque cum majori parte sui agminis acerrimo incursu in aciem hostium se incitet: reliquos suorum militum jubeat in terga hostium circumvectos eo signa inferre. Ac nisi peccatorum nostrorum causa impedimentum aliquod intervenit, expugnabunt hostes. Tamen, si vehementius præliantes adversarii obsistere possunt, et eodem loco consistente jumentis onera deponunt, effectoque multis sarcinis objectis vallo aciem instruere conantur, id quidem magnam

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[48] κατ' αὐτῶν] καὶ ταυτὸν codd.

difficultatem oppugnationi afferet. Sed nihilominus debet dux corona facta undique signa inferre, et si qua spes est peditatum itinere celeriter facto ipso die prælii advenire posse, id ut fiat curare. Quod si fieri non potest propter longinquitatem, idoneos ex equitibus descendere de equis, jubeat, et pedibus una cum equitatu prælium cum adversariis inire, arcubus, fundis, hastis, scutis utentes. Oportet autem ducem et sarcinas suas, et impedimenta, si sub manu sint, secum adducere propiusque hostes considere, ut formidinem illis ac desperationem 200 afferat. Quod si eo in loco aquæ nulla omnino facultas est id quoque non mediocriter animos eorum perturbabit: et si non funditus illos delet, at certe multos eorum captivos faciet, plures etiam tum interficiet tum sauciabit, spiritusque eorum arrogantes franget; ut non amplius ausuri sint absque metu in pagos Romanorum incursiones facere. Si autem dux transitum eorum e castris in castra non præscierit, sive ex perfugis, ut dixi, sive ex captivis; ut noctu præmissas insidias in via illorum collocare possit: nihilominus interdiu adversus hostes iter ingressos palam instructo exercitu prælium administret; præterquam si admodum infrequentes tenuesque habet copias. Nam, ut brevi expediam, impedimentorum aggressio, quia pauci duntaxat armati equites præsidio illis relinquuntur, nunquam offensionem incommodumve exercitui nostro tulit: sed quoties dimicatio confecta contra illa est, semper exercitus Romanus hostes bene multos cum cepit, tum interfecit; jumenta et mulas onustas non unas in potestatem redegit. Quod si præterea peditatus, armatus ille quidem et exercitatus ad præliandum, die dimicationis præsto esse potest, in adversarios, corona undique cinctos, impugnationem dux pro suo officio instruat, eoque prorsus ad internecionem redigat. Talia enim cum adversus impedimenta hostium, tum etiam adversus nostra illis ingruentibus evenisse, 200 non vidimus modo, verum legimus etiam apud scriptores, et a majoribus didicimus. Ideoque magno usui est impedimentorum oppugnatio, quod detrimentum incommodumve omnino nullum, victoriam autem gloriamque apprime afferre potest. Nam exercitus Romanus ea invadens, etiamsi rem non obtinet, at certe damni nihil est facturus. Item si, quo loco jam consederunt hostes, eo se continent, neque ob ejus munimentum inde digrediuntur, prædatoresque exspectant, nihilominus debet dux signa inferre: ne cunctante illo, dum peditatus congregatus, vel ob aliam quam causam, inter hæc omnis manus prædatoria recurrat, totumque de impugnatione consilium irritum faciat. Sic autem debet dux eos aggredi. Vicos propinquos castris hostium subjacentes per excubitores dimissos exploret: ibi equites delectos cum peritissimo ac forti præfecto loco opportuno occul-

A χείρας ποιήσονται. Τοῦ δὲ στρατηγοῦ τὸν [illegible]
καιρὸν καὶ τὸν μετὰ τῶν πολεμίων [illegible]
αὐτῷ λεῶ ἐν ὁρμῇ μετὰ σπουδῆς τὸν [illegible]
εἰς τὴν παράταξιν τῶν πολεμίων ποιεῖ[σθαι]
τε πολεμίους τοῦ λεοῦ αὐτοῦ κατὰ κράτος [illegible]
μένου γενέσθαι, καὶ τοιοῦτον πόλεμον κατα[illegible]
Καὶ εἰ μή τι ἐμπόδιον ἐξ ἡμετέρων ἐκστῇ τῶν πολεμίων ὑπερχόντων. Ἐὰν δὲ τὴν μαχίμους οἱ πολέμιοι ἀντιτάξωσι δυνάμεις, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τὰ ἐχθρικὰ ἔθνη ὦσιν, ἱππικὸν δεῖται [P. 134] πολλῆς παρασκευῆς, καὶ κατάστασιν τοῦ στρατεύματος, πολλὴν ἐν τούτοις ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. Ἀλλ' ὅμως χρὴ καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτὸν ἐκτάττειν τὸν πόλεμον, καὶ, ἐὰν δυνηθῇ λεὸν τῇ αὐτῇ τοῦ πολέμου ἡμέρᾳ κατατρέψαι πάσῃ πολλῇ κατασκευάσθαι. Τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, δεῖ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν, τοὺς χρησίμους τῶν ἵππων τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ἐπιτήδειον, καὶ σὺν τοῖς πολλοῖς τῶν ἵππων ῥάγεσθαι, τάξεις καὶ σκευὴν ἄλογον τὸν ἁπλῆν χωρεύοντας. Δεῖ οὖν τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν τόπον ἐκκαιρεῖν ἀγχοῦ, καὶ τὸ πλησίον τοῦ πολέμου, καὶ σύνεγγυς τῶν ἐκλεκτῶν, ἐς ἐκλογὴν αὐτῶν καὶ ἐπιτήδειον ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ λόχον τοξευμάτων κατὰ τούτων πολλὴν ἐφορίαν αὐτοῖς προξενῆσαι· μὴ τελείως τούτους ἀπεργασάμενος, ἀλλ' ὀλίγους [illegible] πολλοὺς τοξεύσας, καὶ τοὺς μὲν ἀποκτείνας, τοὺς δὲ τρώσας καὶ ἀχρήστους ἐργασάμενος. Δεῖ οὖν τὸν στρατηγὸν καὶ τὴν τοῦ ἐκκαιρεῖν ἀγχοῦ, καὶ τὸ πλησίον τοῦ πολέμου, καὶ σύνεγγυς τῶν ἐκλεκτῶν, ἐς ἐκλογὴν αὐτῶν καὶ ἐπιτήδειον ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ λόχον τοξευμάτων κατὰ τούτων πολλὴν ἐφορίαν αὐτοῖς προξενῆσαι· μὴ τελείως τούτους ἀπεργασάμενος, ἀλλ' ὀλίγους [illegible] πολλοὺς τοξεύσας, καὶ τοὺς μὲν ἀποκτείνας, τοὺς δὲ τρώσας καὶ ἀχρήστους ἐργασάμενος. Δεῖ οὖν τὸν στρατηγὸν καὶ τὴν τοῦ ἐκκαιρεῖν ἀγχοῦ, καὶ τὸ πλησίον τοῦ πολέμου, καὶ σύνεγγυς τῶν ἐκλεκτῶν, ἐς ἐκλογὴν αὐτῶν καὶ ἐπιτήδειον ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ λόχον τοξευμάτων κατὰ τούτων πολλὴν ἐφορίαν αὐτοῖς προξενῆσαι· μὴ τελείως τούτους ἀπεργασάμενος, ἀλλ' ὀλίγους [illegible]

B πλησίον λεὸν τῇ αὐτῇ τοῦ πολέμου ἡμέρᾳ κατατρέψαι πάσῃ πολλῇ κατασκευάσθαι. Τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, δεῖ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν, τοὺς χρησίμους τῶν ἵππων τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ἐπιτήδειον, καὶ σὺν τοῖς πολλοῖς τῶν ἵππων ῥάγεσθαι, τάξεις καὶ σκευὴν ἄλογον τὸν ἁπλῆν χωρεύοντας. Δεῖ οὖν τὸν στρατηγὸν καὶ τὴν τοῦ ἐκκαιρεῖν ἀγχοῦ, καὶ τὸ πλησίον τοῦ πολέμου, καὶ σύνεγγυς τῶν ἐκλεκτῶν, ἐς ἐκλογὴν αὐτῶν καὶ ἐπιτήδειον ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ λόχον τοξευμάτων κατὰ τούτων πολλὴν ἐφορίαν αὐτοῖς προξενῆσαι· μὴ τελείως τούτους ἀπεργασάμενος, ἀλλ' ὀλίγους [illegible] πολλοὺς τοξεύσας, καὶ τοὺς μὲν ἀποκτείνας, τοὺς δὲ τρώσας καὶ ἀχρήστους ἐργασάμενος

μος, [P. 135] ὡς μὴ φέρων τινὰ βλάβην ἢ ἐναν- A
ν, μᾶλλον δὲ νίκην καὶ εὔκλειαν, εἰ γὰρ καὶ
ἦν νικῶσαν εὖρῃ εἰς τὸν κατ' αὐτὸ πόλεμον ὁ
Ρωμαίων στρατὸς, ἀλλ' οὖν οὐδεμίαν βλάβην
πτήσεται. Εἰ δὲ ἐν ᾧ τόπῳ πρότερον ηὐλίζοντο,
ειναν ἐν αὐτῷ, μηδαμῶς τῶν ἐκεῖσε ἀπάραντες
τὴν τοῦ τόπου ὀχυρότητα, τὸ κοῦρσον ἀπεκδεχό-
ι, καὶ ὡσαύτως ὁ στρατηγὸς κατ' αὐτῶν ἐπάξει
πόλεμον· μή ποτε ἐμβραδύνοντος διὰ τὴν τοῦ
κοῦ ἰδίου λαοῦ ἐπισώρευσιν, ἢ διὰ ἄλλην τινὰ
φασιν, ὑποστρέψῃ τὸ κοῦρσον, καὶ διακωλύσῃ
πόλεμον. Οὕτως δὲ χρὴ τὸν στρατηγὸν κατ'
ῶν ἐπελθεῖν. Διασκοπῆσαι διὰ τῶν ἀποστελ-
μένων βιγλατόρων τὰ συμπαρακείμενα χωρία,
σύνεγγυς ὄντα τοῦ ἀπλήκτου τῶν πελεμίων·
ειῖσε ἀποκρύψαι ἱππεῖς ἐκλεκτοὺς ἐν ἐπιτηδείῳ B
τῳ, μετὰ ἄρχοντος ἐμπειροτάτου καὶ ἀνδρείου.
ἐπεὶ ἐν αὐτοῖς εἰσέρχονται τροφὰς διερευ-
μενοι, καὶ αὐτῶν ὁρμησάτωσαν. Ἕτέρους δὲ
πεῖς εἰς λόχον ἀπαρτίσαι εἰς βοήθειαν καὶ ἐκδί-
σιν τῶν ἔμπροσθεν ἀποσταλέντων· καὶ εἴ γε
ύτους βουληθῶσιν ἐπιδιῶξαι οἱ τῶν πολεμίων
πεῖς, ἐπιθήσονται κατ' αὐτῶν, καὶ τρέψονται, καὶ
ταδιώξουσι· διὰ τὸ ἀεί ποτε ὀλιγοστοὺς εἶναι τοὺς
ππεῖς, τοὺς εἰς φυλακὴν τοῦ τούλδου. Τῶν πολε-
ίων ἐν τοῖς χωρίοις μὴ εἰσερχομένων, εἰ καὶ
δύνατον τοῦτο τυγχάνει, διορισάτω ὁ στρατηγὸς
οὺς ἀποστελλομένους παρ' αὐτοῦ τῶν ἐμπείρων
νδρῶν βιγλάτορας καὶ διασκοπησάτωσαν [48], ἐν ᾧ
ιέρει τοῦ ἀπλήκτου αὐτῶν τὰς καμήλους οἱ πολέμιοι
ἰς νομὴν ἐξάγουσι. Καὶ διαχωρισάτω εἴτε τουρμ-
ἰρχην, εἴτε τοποτηρητὴν χρήσιμον, μεθ' ἱπ- C
πέων ἀνδρείων· καὶ σκοπησάτωσάν ῥύακα, εἰ εὕρηται
ἐν τῷ τόπῳ ἐπιτήδειος· καὶ παρασυρθῶσιν ἐν
αὐτῷ κεκρυμμένοι, ἕως οὗ πλησίον γένωνται· καὶ
τότε φανερῶς κατὰ τῶν καμήλων τὴν ἐπίθεσιν
ποιήσωνται. Εἰς δύο δὲ τὸν λαὸν οἱ ἀποσταλέντες
διαμερισάτωσαν· καὶ οἱ μὲν ἡμίσεις τὰς νεμο-
μένας καμήλους καὶ τοὺς ὄνους ἀναλαμβανέτω-
σαν, οἱ δὲ ἄλλοι εἰς φυλακὴν καὶ ἐκδίκησιν καὶ βοή-
θειαν αὐτῶν ἔστωσαν. Καὶ εἰ τύχῃ φοῦλκον ἔξω τοῦ
φωσσάτου τῶν πολεμίων ἱστάμενον, καὶ ἐπέλθῃ κατὰ
τῶν εἰς τὰς καμήλους ἐπιθεμένων, ἢ καὶ ἐκ τοῦ
φωσσάτου ἐξέλθωσιν ἱππεῖς καταδιώκοντες, οἱ ὄπι-
σθεν ὄντες τούτους καταγωνίσονται. Παραυτίκα δὲ
καὶ ὁ στρατηγὸς, οὐ πόῤῥω ὢν, ἀλλὰ πλησίον, ἐν τῷ
ἐγκρύμματι, κατ' αὐτῶν ἐξελθέτω· καὶ καθὼς ὁρᾷ D
συναφθέντα τὸν πόλεμον, [P. 136] οὕτω καὶ διατι-
θέτω, ἢ σφοδρῶς κατὰ τῶν πολεμίων ἐπέλθῃ, ἢ τῶν
ἀποσταλέντων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐπικρατεστέρων
ὄντων, ἐν τάξει καὶ μὴ διεσκεδασμένως τὴν ἐπέλευ-
σιν κατὰ τοῦ ἀπλήκτου ποιήσηται. Καὶ ἅπαντα τὸν
λαὸν αὐτοῦ, ἱππεῖς τε καὶ πεζοὺς ἀγαγὼν, ἐπεὶ τὴν
τοῦ τόπου θέσιν ἐξεπίσταται, διαμερίσῃ τὰ κατατό-
πια, ταῖς τάξεσι πάσαις τῶν τε ἱππέων καὶ πεζῶν,
καὶ τὸν κατ' αὐτῶν διάθηται πόλεμον, εἰ οἷόν τε

tat. Hi, quando frumentatores hostium vicos ingressi sunt, impetum in illos faciant. Alii equites in latibulo disponi debent, opem auxiliumque laturi præmissis illis: quos si insectari hostes volunt, ipsi ultro in illos se inferent, eosque fusos persequentur, quod perexiguo semper numero sunt equites, qui ad impedimentorum custodiam relinquuntur. Hostibus omnino in vicos non ingredientibus, tametsi id quidem fieri non potest, imperet dux excubitoribus **210** peritis viris a se emissis, ut explorent, qua parte castrorum adversarii camelos pastum ducant. Tum designet vel turmarcham, vel vicarium bonum, cum equitibus strenuis: iique rivum nacti, si loco illo idoneus subest, in eo absconditi adrepant, donec propius accesserint: tum apparentes impetum in camelos faciant. Debet autem emissum agmen bifariam divisum esse: ut dimidia pars camelos asinosque pascentes abigat, altera ad prioris custodiam ac defensionem opem huic latura in statione sit. Quod si globus hostium pro castris excubias agens in abactores camelorum incurrit, vel e castris equites provolant nostrosque persequuntur, qui in subsidiis stant illos expugnabunt. Simulque dux, qui non procul inde in latibulo subsidiatur, contra illos prodeat: et perinde ut videt prælium fieri, ita rem administret, ut vel effuse in hostes ruat, vel, si præmissi de manu sua superiores fuerint, ordinate confertaque acie ad oppugnanda castra succedat. Ita productis universis equitum militumque copiis, perspecto regionis situ, loca certa cuique attribuat equitum peditumque numero, oppugnationemque corona circumdata, si fieri potest, instituat. Si flumen subest, aut rivus, ut superius diximus, qui fossæ instar hostibus munimenta præbeat si utcunque admittit transitum, ea quoque armatos inducat. Curet item, ut tentoria exercitus collocentur ad declarandum, **211** castra se ibi ponere velle, quo terreat adversarios: quibus rebus constitutis, inferat signa. Ac si recte, ordinatim, strenue oppugnationem administrat, magnifice vincet. Quod si primo die fundere illos nequit, quod et industrie resistunt, et peditatu valent, simul quod locorum situ adjuvantur, tamen considere juxta oportet, majoresque pedestres copias accersere. Noctu curæ sibi sit, ut cum levis armatura tum funditores tela in hostes conjiciant: item ut ignes quamplurimi in orbe circa illos fiant: leviterque armatos ad fortitudinem atque audaciam exhortetur, ut prælio manibus conserto in discrimen se offerant, donec in castra hostium perruperint, equos, mulos, facultate noctu prædati sint, vulneratione magna ac cæde hostium facta. Et omnino, si quid ejusmodi, ope Dei, ex una parte accidit, conspicitur autem vel intelligitur a reliquis aciebus, hæ quoque mortis contemptione ad prædas faciendas ruent, spe lucri incensæ, hostesque gratia numinis

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[48] διασκοπησάτωσαν] διασκορπισάτωσαν cod.

parvo negotio expugnabunt. Quod si fortasse propter errata quædam adversosque casus non funditus illos disperdit dux, at certe mulos eorum cum captivos faciet tum contrucidabit, prædaque plurima milites potientur. Dum hæc dux circa oppugnationem castrorum administrat, oportet præfectum ex proborum peritorumque numero cum equitibus quadraginta longius emitti, qui viam obsideat, qua prædatoria hostium **212** manus reditura est. Quam si versus illorum castra remeantem, prægredientemque, ut mos est Tarsensium, catervam quam veredum vocant, propius se accessisse conspicatur, ut exercitum certiorem faciat adventare prædatores : id evestigio præfectus excubitum missus duci renunciet. Hic si videt, veredum longe ante agmen prædatorum prægredi, præfectum probum mittat cum equitibus delectis, qui, si fieri potest, nec opinato impetum in id faciat, potieturque ejus nullo negotio. Si propius minoreque intervallo agmini prædatorum antecedit, neminem emittat contra veredum : verum ea potius satis habeat, quæ Deus illi in oppugnatione castrorum contulit : cum omnibus copiis signis conversis loca opportuna et munitiora capiat. Deinde ubi exercitus hostium eo consilio loca iniqua transivit, ut, adventum prædatorum præstolans, quæ ab illis rapta sunt, sive mancipia sive pecora, tuta ac salva per loca impedita transducat : oportet ducem operam dare, ut, illos prævertens, cum omnibus militum equitumque copiis angustias itinerum occupet, præliumque adversus illos, quemadmodum superius demonstravimus, solertius administret. Neque unquam citra dimicationem reverti sinantur. Etenim, si in angustiis recte bellum dux instruit, funditus eos vincet. Sin magno et firmo peditatu destitutus profligare **212** penitus eos nequit, at denique quos in servitutem abducunt, in libertatem (etiamsi fortasse non omnes) vindicabit, hostiumque non paucos, cum sauciabit, ut captivos faciet.

A ἐστὶ, κύκλῳ. Εἰ δὲ ποταμός ἐστιν, ἢ ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, ἀντὶ χάρακος τοὺς φυλάττων, εἰ μὲν ὀπισθοῦν πόρον ἔλθ θεν λαὸν ἐπιστήσῃ. Παρασκευάσῃ δὲ αὐτῶν πῆξαι, πρὸς τὸ ἐνδείξασθαι, μὴ ἀπλῃκεῦσαι ἐκεῖσε, εἰς ἐκβρόησιν αὐτῶν ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον. Καὶ εἰ καλῶς καὶ ἀνδρείως διάθηται τὰ περὶ τοῦ πολίσμα εὐοδωθήσεται. Εἰ δέ γε τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τούτους κατατροπώσασθαι, ἰσχυρῶς ἑστα ἱσταμένων, καὶ πεζικὴν ἔχόντων δύναμ τῆς τοῦ τόπου θέσεως βοηθουμένων, δέον μεῖναι αὐτοῖς, καὶ πλεῖον πεζικὸν προσκα Καὶ ἐν τῇ νυκτὶ τοὺς ψιλοὺς κατ' αὐτῶν σφενδονήτας βάλλειν παρασκευάσῃ· καὶ στα ἀνάπτειν γύροθεν αὐτῶν· καὶ ἀνδρεί B εὐτόλμως παραινέσαι τοῖς ψιλοῖς τοῦ ἐκ χεσθαι καὶ προκινδυνεύειν, ἕως ἂν εἰσέλθ τοῦ ἀπλήκτου τῶν πολεμίων, καὶ ἵππους νους καί τινα πράγματα νυκτὸς ἀναλάβοντ τοντες συνεχῶς καὶ ἀναιροῦντες τοὺς π Καὶ εἰ ὅλως θεοῦ βοηθείᾳ τοιοῦτον πρὸς γένηται, καὶ θεαθῇ καὶ ἐπιγνωσθῇ ὑπὸ τῶν τάξεων, ὁρμήσουσι καὶ αὐτοὶ [46] θανάτου νοοῦντες εἰς ἁρπαγὴν τῶν λαφύρων, διὰ κέρδους ἐλπίδα, καὶ περιγενήσονται τούτων Θεοῦ χάριτι, ῥᾳδίως. Εἰ δὲ καὶ μὴ τελέως κατατροπώσεται διά τινα τυχὸν σφάλμα τυχίαν, ἀλλ' οὖν πολλοὺς τούτων καὶ χειρωσ ἀναιρήσει, καὶ λάφυρα πλεῖστα ὁ λαὸς ἐπι τσι. Οὕτως δὲ τοῦ στρατηγοῦ τὰ περὶ τὸν π C τοῦ φωσσάτου διενεργοῦντος, χρὴ καὶ ἔρευ χρησίμων καὶ ἐμπείρων μετὰ τεσσαράκοντ μήκοθεν ἀποστεῖλαι, φυλάττειν τὴν ὁδὸν, ἣ κα στρέφειν μέλλει τὸ τῶν πολεμίων κοῦρσ τούτους θεάσηται πρὸς τὸ φωσσάτον αὐτῶν ἐρχομ νους καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰσ σίταις, τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῖς βέρεδον, ἱππέων σύνεγγυς αὐτῶν, καταμηνύσαι τῷ φωσσάτῳ τ τοῦ κούρσου αὐτῶν παρουσίαν· εὐθέως ὁ βίγλαν [P. 137] ἀποσταλεὶς ἄρχων μηνυέτω τῷ στρατηγῷ. Καὶ εἰ μὲν ἴδῃ τὸ βέρεδον μήκοθεν τοῦ παρατάξεως τοῦ κούρσου ἐρχόμενον, ἀποστελεῖ ἄρχοντα τῶν χρησίμων μετ' ἐκλεκτῶν ἱππέων, σθαι κατ' αὐτῶν, εἰ δυνατὸν, ἀδοκήτως, καὶ κατακυριεύσει τούτων ῥᾳδίως. Εἰ δὲ πλησίον τῆς παρατάξεως τοῦ κούρσου ἔμπροσθεν αὐτῶν περιπατεῖ, μὴ ἀποστειλάτω κατ' αὐτῶν· ἀλλὰ ἀρκεσθήτω πρὸς ἃ ὁ Θεὸς αὐτῳ συνήργησεν εἰς τὸν κατὰ τοῦ φωσσάτου πόλεμον· καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπιλαμβανόμενος τῶν ἐπιτηδείων καὶ ὀχυρωτέρων τόπων. Ἐπεὶ δὲ τὸ φωσσάτον διὰ τοῦτο διῆλθε πάσας τὰς δυσχωρίας, ἐκδεχόμενον τὴν τοῦ κούρσου παρουσίαν, τοῦ κούρσου κατασχεθέντα, εἴτε ἀνδράποδα εἶεν εἴτε κτήνη, καλῶν σὺν αὐτοῖς διασώσῃ δυσχωρίας· δέον τὸν στρατηγὸν ἀγωνίσασθαι ἔμπροσθεν αὐτῶν γενέσθαι, καὶ τοὺς στενωποὺς κατα μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ πεζῶν καὶ ἱππέων, καὶ τὸν κατ' αὐτῶν πόλεμον ἐπιμελέστερον ἀναρτίσαι, ἀνωτέρω δεδήλωται. Καὶ μηδέποτε ὑποστρέφοντες αὐτοὶ ἀπολέμητοι καταλειφθῶσιν. Εἰ γὰρ καὶ τοῦ πολέμου ἐν ταῖς δυσχωρίαις διάθοιτο, μεγάλως αὐτοὺς κατατροπώσεται. Εἰ δὲ, διὰ τὸ μὴ ἔχειν στην καὶ ἀξιόλογον πεζικὴν δύναμιν, ἀδυνατεῖ πρὸς τὸ μεγάλως αὐτοὺς κατατροπώσασθαι, ἀλλὰ οὗπερ ἠχμαλώτευσαν (εἰ καὶ μὴ πάντας) ἀναῤῥύσεται κατ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ὀλίγους τῶν πολεμίων καὶ χειρω τίσει καὶ δορυαλώτους ποιήσεται.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[46] *αὐτοί.* Sic codd.

Φ. ΙΑ'. Περὶ τοῦ ἔνθεν κἀκεῖθεν ἵστασθαι τοὺς πεζοὺς ἐν ταῖς δυσχωρίαις.

A

Cap. XI. *In augustiis peditatum ad utrumque latus viæ stare oportere.*

...ὴ τὸν στρατηγὸν καὶ ἄλλως ἀγωνίσασθαι τοὺς ...μίους τροπώσασθαι, εἰ καὶ ὀλίγος ἐστὶν ὁ περὶ ... λαός. Τόπον κατασκοπησάτω ἐπιτήδειον καὶ ...ώτατον, ἢ τι παραπλήσιον κάστρον· ὡς ἐπιδέ...αι τὴν τοῦ ὀχυροῦ τόπου θέσιν μετὰ πεζῶν ...εῖσθαι, καὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν τῆς ὁδοῦ εἰς λόχους ...εζικὸν ἀποκρύπτειν στράτευμα. Τοῦ δὲ πεζικοῦ ...θεν ὁ στρατηγὸς σύνεγγυς μετὰ τοῦ ἱππικοῦ ...τεύματος στήτω, πάνυ τῶν πεζῶν ἔγγιστα. ...ειν τε καὶ τὸ ἱππικὸν ἔγκρυμμα καὶ πεζοὺς πλη... αὐτοῦ, καὶ σχεδὸν συνηνωμένως κατὰ τὸ ὄπι... μέρος ἱστάσθω. Ἀποσταλήτωσαν [47] δὲ καὶ εἰς ... ἐνέδραν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ἄνδρες ἐπίλεκτοι ἵππους ταχεῖς, [48] (19) ἔχοντες, ἄχρι τῶν ἑκα... ἀρχηγὸν ἐχόντων ἀνδρεῖον καὶ ἐμπειρότατον, καὶ ὑσκοντα χωρίον ἐπιτήδειον, ἐν ᾧ κρύψῃ τὸν ἴδιον ...ν. Νυκτὸς δὲ τὸν τοιοῦτον τόπον καταλαμβανέτω. καλῶς αὐτοὺς ἀποκρυψάτω. Ἡνίκα δὲ διαυγάσῃ, περιωπὴν ἀνελθὼν βλεπέτω [49], τῶν πολεμίων ...ιπατούντων, τὴν τούτων διάβασιν. [P. 138] Ὁρῶν τοὺς εἰς λείαν ἐκτρέχοντας καὶ τὰ χωρία διερευ...ντας, πρὸς τὸ ἐπισυναγαγεῖν λάφυρά τε καὶ χρή...τα, καὶ εἴ τι ἕτερον ἐφευρεῖν δυνηθῶσι, καρτερή...τω ἕως ἂν θεάσηται αὐτοὺς τῶν ἵππων ἀποβαίνον...ς, καὶ τοὺς ἵππους [50] τῶν χωρίων ἀνερευνωμένους. ...ότε τῶν μετ' αὐτοῦ ἱππέων εἴτε ἑβδομήκοντα ἢ ...ήκοντα, πλείους δηλονότι τοὺς οἰκείους τῶν πολε...ίων ὄντας (πλείονες γὰρ τῶν πολεμίων τῷ ἀριθμῷ ...ναι ὀφείλουσιν οἱ τοῦ στρατηγοῦ), διορισάσθω τού...ους ἀνδρείῳ ὁρμήματι σὺν ὀξυτάτῃ τῶν ἵππων ...ρμῇ ἐπιθέσθαι τοῖς ἀντιπάλοις, καὶ Θεοῦ συνεργείᾳ ...οδωθήσεται. Εἰ δὲ συμβῇ τούτους ἐπιδιωχθῆναι ...αρὰ τῶν πολεμίων, δέον προαπαντῆσαι αὐτοῖς μετὰ ...ῶν ὑπολειφθέντων αὐτῷ τεσσαράκοντα, καὶ τοὺς μὲν ...ατασχεθέντας δεσμώτας ἢ ἀναιρῆσαι, ἢ ἔμπροσθεν ...ποστεῖλαι, ἀπελθεῖν τάχιον, καὶ τὸ ὀχύρωμα κατα...λαβεῖν. Κἀκεῖνος ἐμπείρως μαχόμενος καὶ ἀνθιστά...μενος τοῖς πολεμίοις, καὶ ποτὲ μὲν ὑποστρέφων κατ' αὐτῶν, ποτὲ δὲ ὑποφεύγων, ἐρεθίσει αὐτοὺς πρὸς δίωξιν. Καὶ εἰ ἄχρι τῶν τόπων καταδιώξωσιν, ἐν οἷς οἱ πεζοὶ ἀποκρύπτονται, καὶ τούτους τινὲς τῶν πολεμίων διέλθωσι, τότε οἱ πεζοὶ τῶν ἐγκρυμμάτων ἐξερχόμενοι ἀντιστήσονται τοῖς διώκουσι πολεμίοις, καὶ ἀπωθήσονται. Οἱ δὲ τοὺς πεζοὺς διελθόντες πολέμιοι ἐμπεσοῦνται τῷ ἐγκρύμματι τῶν ἱππέων, καὶ ἄρδην ἅπαντες ἀπολοῦνται. Ὑπὸ γὰρ τοῦ τόπου οἱ πεζοὶ βοηθούμενοι οὐκ ἐάσουσι τοὺς διώκοντας διελθεῖν. ἀλλὰ τὴν δίωξιν καταλείψουσι καὶ ἄπρακτοι πάντες [51] ὑποστρέψουσι, τοὺς ἤδη προκατασχεθέντας τῶν οἰκείων ἀπολέσαντες.

Debet alio quoque modo operam dare dux ut hostes fundat, si exiguæ circa se copiæ sunt. Investiget locum idoneum et munitissimum, vel castellum, quod prope sit: ut liceat per naturam munitum illum locum peditibus occupari, copiasque pedestres ab utroque viæ latere in insidiis occultari. A peditum tergo dux cum equitatu quam proxime subsidietur. Hæ equestres insidiæ, ipsæ quoque pedites prope ipsas habentes, pene contingentes aciem post signa consistant. Oportet autem, ut in insidias mittat dux homines lectos, equis velocibus insidentes, numero ad centum, cum præfecto forti et peritissimo, cognoscente locum opportunum, B quo suam manum occultet. Hunc locum noctu occupet, suos bene abdat. Prima luce conscensa specula, si hostes movent, quo tendant dispiciat. Si prædatum procedere videt, vicosque perscrutari, prædæ, pecuniæ, et si quid **214** aliud invenire possint, comportandi causa, se contineat, donec descendentes ex equis jumenta e vicis conquirere conspexerit. Tum ex equitibus, qui circum eum sunt, septuaginta vel sexaginta, hoc est, plures quam apud hostes esse constat (necessario enim equitum in caterva ducis numerus major quam adversariorum esse debet), hos jubeat acri impetu incitatissimo equorum cursu hostes adoriri, et suffragante numine rem bene geret. Si tamen accidit, ut ab adversariis repellantur, oportet his cum subsidiantibus quadraginta equitibus obviam ire, C captivosque, si quos feceris, vel interficere vel amandare, ut confestim discedant, inque munitum locum introducantur. Dux autem perite pugnam administrans hostibusque obsistens, et modo se retorquens ad illos, modo confugiens, eos ad persequendum lacessat. Quod si ad loca usque institerint, ubi pedites latent, eaque loca nonnulli hostium trangressi sint, tunc pedites ex insidiis coorti adversariis insequentibus occurrent, eosque reprimet. Hostes autem quotquot erunt ultra pedites provecti, in insidias equitum incidentes universi contrucidabuntur. Loci enim natura adjuti pedites introrumpere persequentes non sinent : ideoque, intermissa insectatione, infecta re discedent omnes, amissis de suis quotquot intra augustias jam sunt D circumventi.

ΚΕΦ. ΙΒ'. Περὶ ἀθρόας ἐξελεύσεως τῶν πολεμίων, πρὸ τοῦ τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐπισυναχθῆναι στρατεύματα.

215 Cap. XII. *De subita incursione hostium, antequam Romanæ copiæ cogi possint.*

Εἰ δέ γε τῶν πολεμίων ἐξέλευσις ἀθρόα καὶ σύντο-

Si fit subita et acris hostium incursio, quod apud

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[47] ἀποσταλείτωσαν codd. [48] ταχεῖς. [49] βλεπέτω] βλεπόντων codd. omnes. [50] ἵππων] ἱππέων cod. [51] Fort. πάντως.

(19) Sive potius ταχεῖς. Infra quoque 147. A. ἵππους ταχεῖς.

illos sæpe usu venit, neque dum exercitus Cæsarei unum in locum coacti sunt, solusque dux præsto est : neque ille propter repentinam illorum invasionem facultatem nactus est copias suæ provinciæ congregandi, parvulasque habet atque exiguas : si videt hostes ad prædam ferri ac festinare : scit autem, regionem, quo impetum faciant, nondum exinanitam, fortunasque in oppida locave munita comportatas esse : oportet in ejusmodi regionem sive turmarcham sive alios præfectos magna celeritate adhibita transmittere, qui hostibus obviam fiant, et, quantum efficere possint, paganos eorumque pecora ex agris excitent atque expellant. At si dux videt, hostes jam in eo esse, ut circa diluculum in vicos impetum faciant, debet, a tergo ipsos insequens, quemadmodum superius demonstravimus, illa ipsa nocte ad prælium instructus, hostibus se ostendere : ut sic comprimere eorum impetum, regionemque incolumem præstare queat. Ac si fluvius est in itinere, quem transituri sunt hostes, angustiæve aut difficultas viæ, ubi major pars eorum flumen transierit, vel se in angustias implicuerit, quosdam **216** in ultimum agmen immittat. Ipsumque ducem propius accedere expedit cum præfectis, lectis illis quidem et probis equis insidentibus, seque in conspectum dare hostium, et ad dimicationem adversus illos se comparare, perinde quasi jamjam esset prælium commissurus : equisones autem atque pabulatores disjungat a se, inque loca munita vel in oppidum amandet, si forte subest. Sin flumen non est in itinere, neque difficultas viarum, nihilominus oportet audere aliquantulum, comminarique impetum, donec ab his nocte vel insectetur : ut hostes ubi præclare intellexerunt ducem subsequi, pleni formidinis neque longius progredi, neque in vicos incursionem facere audeant. Id si accidit, ab imminenti invasione vicos, a servitute suos vindicabit dux, et liberavit. Ostentationem autem et impressionem cum diligentia atque providentia magna faciat, per paucos et lectos, ut docuimus, equites, qui celeri fuga ad ducem locumque munitum revertantur, neque effuse et plus quam attinet in hostem ruant. Nam copia pro ipsorum viribus nimis magna incumbente, cito fortasse hostilis manus præda fient : idque maxime, si accidit ut sit luna pernox. At si nox illunis est et obscura, sine ullo incommodo suo rem perficient, eque duabus rebus alteram certe obtinebunt : aut enim efficient, ut hostes omnino prædatum non **217** exeant, aut, si id faciant, ut certe ante albens penitus cœlum non autem egredi, tuncque pauci duntaxat. Plerique enim, ducis im-

A μος γένηται, οἷα πολλάκις παρ' αὐτῶν εἴωθε γί-
σθαι, μήπω τῶν βασιλικῶν στρατευμάτων ἐπισυ-
θέντων, ἀλλὰ μόνου τοῦ στρατηγοῦ· μηδὲ ἐκ
δυνηθέντος διὰ τὸ σύντομον τῆς αὐτῶν ἐξό-
τὸν ὀλίγον λαὸν [52] τοῦ ἰδίου θέματος ἐπισυστῆ-
ἀλλὰ ὀλίγον ἔχῃ καὶ εὐαρίθμητον· ὁρᾷ δὲ
πολεμίους πρὸς λείαν σπεύδοντας καὶ ἐσκε-
νους· ἐπιγνῷ δὲ τὴν χώραν, ἐν ᾗ τὴν ὁρμὴν
οὖνται, μήπω ἐκσπηλευθεῖσαν, καὶ εἰς τὸ
στρα, ἢ εἰς τὰ ὀχυρώματα φυγαδευθεῖσαν· ἐ-
τοιαυτης χώρας εἴτε τὸν τουρμάρχην εἴτε
ρους ἄρχοντας σπουδῇ πολλῇ ἀποστεῖλαι, ὅ-
προσθεν τῶν πολεμίων γενέσθαι καὶ, ὡς οἷόν τε,
καὶ τοὺς τῶν χωρίων οἰκήτορας καὶ τὰ τούτων
φυγαδεῦσαι καὶ ἐκσπηλεῦσαι. Ὁρῶντα δὲ τὸν
τηγὸν τοὺς πολεμίους ἤδη μέλλοντας πρὸς τὸ τῆ-
B ρας διάφαυσμα τοῖς [139] χωρίοις ἐπιθέσθαι, ἅτε
αὐτοὺς ἐπακολουθοῦντα, καθὼς ἀνωτέρω εἰρη-
τῇ αὐτῇ νυκτὶ δεῖ ἐμφανισθῆναι τοῖς πολεμίοις
πόλεμον δῆθεν παρασκευαζόμενον. Ἵν' ὡς ἂν τά-
δυνηθῇ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἀναστεῖλαι, καὶ ἐκ
τὴν χώραν διατηρῆσαι. Καὶ εἰ μὲν ποταμὸς ἐκ-
τῇ ὁδῷ δυσπέρατος, καὶ μέλλουσι τοῦτον διαπε-
πολέμιοι, ἢ στέρωμα ἢ δυσχωρία ἐν τῇ ὁδῷ, ἐ-
τὸν ποταμὸν οἱ πλείους διαπεράσωσιν, ἢ εἰς τι
νωμα χωρηθῶσιν, εἰς τὸν ὄπισθεν λαὸν αὐτῶν
στεῖλαι. Καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν στρατηγὸν πρ
νέσθαι μετὰ ἐκλεκτῶν ἀρχόντων καὶ καλο
καὶ ἐμφανισθῆναι τοῖς πολεμίοις, καὶ πρὸς μ
θεν κατ' αὐτῶν παρασκευασθῆναι, τοῦ συμβαί-
λεμον· τοὺς παριππαράτους καὶ ἐνταγιστράτ
C διαχωρίζων ἐξ αὐτοῦ, καὶ εἰς ὀχυρώμα-
κάστρον ἀποστέλλων, εἰ τύχῃ πλησίον. Εἰ δὲ
οὐκ ἔστιν οὐδὲ δυσχωρία ἐν τῇ ὁδῷ,
δεῖ μικρόν τι παραβουλεύσασθαι καὶ
ὁρμῆσαι, ἕως οὗ καὶ ἐπιδιωχθῇ [53] πα
νυκτί· ἵνα διαγινώσκοντες σαφῶς οἱ
στρατηγὸν ἐπακολουθοῦντα, συσταλῶσι,
ἐξελάσαι τολμήσωσι, καὶ τὴν ἐπίθεσιν
χωρίων ποιήσωνται. Καὶ τούτου γενομένου,
μελλούσης γενέσθαι ἐπιδρομῆς ἐν τοῖς χω
αἰχμαλωσίας ῥύσεται αὐτούς, καὶ ἐλευθερώσει.
πολλῆς δὲ ἀκριβείας καὶ διασκέψεως κα
ἔνδειξιν καὶ κατ' αὐτῶν προσβολήν, δι' ὀλίγω
ἐκλεκτῶν, ὡς ἔφημεν, ἱππέων, καὶ εὐθέως
φέσθωσαν φεύγοντες πρὸς τὸν στρατηγόν κ
D ὀχύρωμα, καὶ μὴ ἀμέτρως καὶ παρὰ τὸ δέον
μάτωσαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Λαοῦ γὰρ ὑπε
τὴν αὐτῶν δύναμιν αὐτοῖς ἐπιφορτισθέντος, τοῦ
Χειρὸς θᾶττον γενήσονται παρανάλωμα· καὶ μά
εἰ τύχῃ πανσέληνον εἶναι τὴν νύκτα. Εἰ δὲ ἐκ
ἐστι καὶ ζοφώδης, ἀβλαβῶς τὴν τοιαύτην

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[52] τὸν ὀλίγον λαόν. Fortasse inducenda vox ὀλίγον quæ ex subjecta linea in hanc emergere p
[53] ἐπιδωχθῇ] *Insectare* ut activum adhibuit, Plauti auctoritatem secutus.

(20) De παριππαράτοις dixi 266. C. Vocem ἐνταγιστράτοι exponit Ducangius Gloss. II. 1523. B.

ονται, καὶ δυοῖν θάτερον πάντος φανεῖεν κα- A petum veriti, a signis Amariæ non discedent. Ita,
ωκότες· ἢ μηδόλως ἐξελάσαι πρὸς λείαν τοὺς si sic se gesserit dux, pagani in loca monita et in
είους παρασκευάσαντες, ἤ, εἴπερ καὶ ὅλως ἐκ- oppida elapsi incolumes servabuntur.
ῶσιν, ἄχρι τοῦ αὐγάσαι τὴν ἡμέραν τεγεως ουδαμως ἐξελασαι καττολμήσοσι [P. 140], καὶ τότε
ι τινές. Οἱ γὰρ πλείους τὸν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ πόλεμον ὑφορώμενοι τῆς τοῦ Ἀμηρᾶ παρατάξεως
ἀποστήσονται. Καὶ οὕτως ποιοῦντος τοῦ στρατηγοῦ, ἐκφύγωσιν οἱ τῶν χωρίων οἰκήτορες εἴς τε τὰ
ώματα καὶ τὰ κάστρα, καὶ ἀβλαβεῖς διατηρηθῶσιν.

. ΙΓ'. Περὶ τοῦ ἐνεδρεῦσαι κατὰ τῶν λεγομένων μινσουρατόρων ἐν τοῖς ἀπλήκτοις.

ὧν δὲ πολεμίων φωσσατικῶς τὰς χώρας ἡμῶν ντων, καὶ κοῦρσα πορρώθεν μὴ ἀποστελλόντων, ἑαυτοὺς ἀσφαλιζομένων, σπουδάσει δι' ἑτέρας ανῆς τραυματίσαι αὐτούς. Διασκοπῆσαι δὲ χρὴ στοχάσασθαι, ἀφ' οὗ τόπου τὸ τῶν πολεμίων ρχει ἄπληκτον, καὶ ἐν ποίῳ τῇ ἐπιούσῃ μέλλει B ηκεύειν. Καὶ εἰ μακρότατόν ἐστι τὸ διάστημα ἀπλήκτου, ὡσεὶ μιλίων ξ[54], καὶ δέκα, καὶ εινα, ὥστε τὸ τῆς ὁδοῦ μῆκος δύνασθαι καταους αὐτοὺς τε καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐργάσαι· πλησίον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ μέλλουσι καταλύειν, κοπήσας, καὶ εὑρὼν λόχον ἐπιτήδειον, μαχίμους ἐκλεκτοὺς ἄνδρας ἱππότας τριακοσίους, ἢ καὶ των ἔλαττον, ἀπολεξάμενος, ἐν αὐτῷ ἀποκρύψεις. ταστήσεις δὲ καὶ ἐσέραν ἐνέδραν μετὰ παντὸς ὁ λαοῦ σου ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ, ἔχοντι καὶ ὀχύμα εἰς ἀσφάλειαν αὐτοῦ. Εἰ δὲ καὶ κάστρον ησίον τύχῃ, ἐστὶ καὶ αὐτὸ εἰς περισσοτέραν σου τηρίαν καὶ ὠφέλειαν. Καὶ εἴ χρεία γένηται τῶν ζῶν, ἐξελθέτωσαν καὶ αὐτοὶ τοῦ κάστρου, συμιχοῦντες καὶ ἐπιβοηθοῦντές σοι. Οἱ δὲ προτρέχον- C ς τοῦ λαοῦ τῶν πολεμίων καταλαβεῖν τὸν τόπον ὸς τὸ εὐτρεπίσαι τὰ ἑαυτῶν ἄπληκτα, ὡς εἰώθει, ἰς μινσουμάτορας εἴθισται Ῥωμαίοις καλεῖν, καὶ χολουμένων ἐν αὐτοῖς, ἐξελθέτωσαν κατ' αὐτῶν οἱ κρὰ σοῦ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ πλησίον τοῦ ἀπλήκτου οχαταστάντες ὀξέως σὺν ἐλασίᾳ πολλῇ, τοῦ τούους βοηθείᾳ Θεοῦ χειρώσονται. Καὶ εἴ γε τούτους οἱ χθροὶ καταδιώξουσιν ἕως τοῦ τόπου, ἐν ᾧπερ δυναὸν ἔγκρυμμα κατέστησας, ἐξερχόμενος κατ' αὐτῶν νδρικῷ καὶ γενναίῳ ὁρμήματι ὑπερισχύσεις τῶν ἰωκόντων, καὶ τρόπαιον μνήμης ἄξιον ἀνεγερεῖς. Καὶ εἴγε συμβῇ δυνάμεις· τῶν πολεμίων καταλαβεῖν, ἐντιμαχομένας σοι, ἔχων τὴν τοῦ ὀχυρώματος βοήθειαν καὶ τῶν πεζῶν, οὕτως καταισχυνεῖς [P. 141] αὐτους, καὶ πολλοὺς τῶν οἰκείων ἀποβαλόντας ἀπράκτους παρασκευάσεις ὑποστρέψαι.

ΚΕΦ. ΙΔ'. Περὶ σῆς ὑποχωρήσεως τῶν ἱππέων ἀπὸ τῶν πεζῶν, ὁδοιπορούντων ὁμοῦ. D

Χρὴ οὖν καὶ τοῦτό σε ἀκριβῶς, ὦ στρατηγέ, σκοπεῖν, καὶ τῶν πολεμίων ἀγωνιζομένων διαλαθεῖν σε, καὶ κοῦρσα ἀποστέλλειν, καὶ τὰς χώρας ἡμῶν λῃσασθαι, ἄγρυπνον ἔχειν τὸν νοῦν· μή ποτέ σε ἡ ἐπίνοια καὶ μηχανὴ αὐτῶν διαλάθῃ. Ὅπερ γὰρ λέξω, καὶ ἐν ἄλλοις οἱ αὐτοὶ ἐξειργάσαντο. Ὁμοῦ γὰρ αὐτῶν τῶν τε ἱππέων καὶ πεζῶν σὺν τῇ ἀποσκευῇ[55] ὁδοιπούντων, καθὼς ταῖς ὄπισθεν καὶ διελθούσαις ἡμέραις ἐποίουν οἱ

Cap. XII. *De insidiis, quæ contra mensuratores, quos vocamus, in castrorum locis fiant.*

Hostes si castris factis provincias nostras populantur, neque longius prædatores dimittunt, sed sese custodiunt, operam dabit, ut alio commento eos male habeat. Dispicere oportet atque conjecturam capere, tum qua ex parte hostium castra sint, tum ubi postridie ejus diei sint metaturi. Qui locus si longius abest a castris, ad sextum milliarium, aut decimum, aut ultra, ut itineris longitudo languentes ipsos jumentaque eorum efficere possit: juxta illum locum, ubi metaturi sunt, si inspectione facta latibulum opportunum inveneris, equites lectos valentesque trecentos, vel etiam pauciores, dimissos ibi abdes. In alteris insidiis totum exercitum tuum collocabis loco idoneo, qui firmamenti causa munitionem habeat. Si oppidum subest, id quoque ad salutem commodumque tuum plurimum confert. Et si pedites opus sunt, egredi illi possunt ex oppido, pugnaturi una tecum **218** et opem laturi. Si qui autem ut fit, antecurrunt de exercitu hostili, locum capturi, ubi castra instruant, quos mensuratores vocare Romani consueverunt, his in opere occupatis, qui abs te prope castra in primis insidiis constituti sunt, celeriter in illos magno impetu erumpant, et obsecundante numine eos oppriment. Contra, si hostes eos prosequuntur usque ad locum, ubi firmiores insidias collocasti, invadens illos impressione virili ac forti superabis persequentes, tropæumque memoriæ dignum de illis excitabis. Denique si accidit, ut maximæ copiæ hostium ingruant, tibique obsistant, nihilominus, quod cum a munitione tum a peditatu habes adjumentum, eos confundes, efficiesque, ut multis suorum amissis, re infecta redeant.

Cap. XIV. *De discessu equitum a peditatu, quocum iter fecerant.*

Illud quoque, o dux, diligenter considerare te oportet, et, si hostes insciente te prædatores emittere, provinciasque nostras populari student, intentam habere mentem: ne forte tibi consilium commentumque eorum lateat. Nam quod dicturus sum, iidem alibi quoque patraverunt. Equitatu atque peditatu eorum cum impedimentis una iter faciente, quemadmodum antea diebusque superio-

C. B. ANNOTATIONES.

[54] μιλίων ξ, καὶ δέκα. Forte sublato commate in græco, *ad M. XVI, aut ultra.* [55] τὸν τῆς ἀποσκευῆς codd.

ribus fecerunt, si qui prædatum exire volunt, **219** sole ad occasum vergente; impedimenta eorum calonesque omnes, cum peditatu atque equitibus armatis ad præsidium eorum relictis, constitutis tabernaculis more suo consident. Qui vero parati sunt ad incursionem faciendam, popularique regiones nostras constituerunt,ne pulvis eorum cerni possit, circa serum diei prædatum proficiscuntur. Tum, qui speculaturus est castra hostium, sive turmarcha sit, sive alius præfectus, cum manu sua progressus, propius accedere debet ad locum, ubi consederunt. Postea,tenebris jam offusis, de more ulterius etiam provecti appropinquent tentoriis illorum, post primam vel secundum horam noctis. At si equites hostium non amplius sunt in castris, jamque exierunt prædatum, fieri sane non potest, ut præfecti, quibus observatio credita est, id recte perspiciant,veritatemque duci renuntient,nisi illo, quem docebo, modo. Oportet qui quotidie ad observationem mittuntur; ut ex iis, qui diebus proxime superioribus castra speculati sint, perque quadrigas constiterint,quemadmodum superius demonstravimus, duos peritissimos atque fortissimos illorum, qui speculatum mitti solent, a duce accipiant: quo accurate ab his edoceantur, quid quisque prius egerit atque viderit. Hos duos in aliquam ex quatuor quadrigis receptos turmarcha ad speculandum ratione **220** ante exposita dimittat, ut, castris appropinquantes, voces hostium jumentorumque hinnitum auscultent. Ibi duo illi milites, qui jam prius hostes in aliis castris observaverunt, universis eorum copiis una tendentibus, poterunt cum ex fremitu strepituque multitudinis, tum ex hinnitu equorum, tum denique ex spatio,quod tentoriis occupant, conjecturam inire. Neque enim tertiam partem amplitudinis reperietur habere locus qua erat superioribus castris, tunc cum omnes una tendebant. Unde existimationem facere atque intelligere, licet, deesse copias hostibus illo loco, neque cum illis in castris consedisse. Qui enim potest fieri, ut id non animadvertant, quando hominum plus minus sex millia, equorum ad duodecim a castris absunt, quæ qui nuper speculati sunt, una tendentia conspexerunt et computaverunt? Attamen, ut, sublata omni dubitatione, veritatem perfectam hac in re speculatores perspiciant, turmarcha speculatum missus præter hæc illa debet instituere. Equites octo ex peritissimis, viarum apprime gnaros, disponat, ut sive a dextra sive a sinistra ex subsidio,ubi turmarcha constitit, trans castra hostium se conferant, donec a tentoriis quingentos passus absint: in progrediendo diligenter attendant, vias perquirant. Quod si jam prætervecti sunt hostium equites, fueruntque circa ducentos,cognoscet tamen eorum transitum statio, nedum si exstiterunt **221** usque ad duodecim mil-

A εἰς κοῦρσα ἐξελάσαι βουλόμενοι, ἡνίκα τε
ἥλιος καταντήσῃ, ἡ μὲν ἀποσκευὴ αὐτῶν
ὑπουργικὸν σὺν τῷ πεζῷ τούτῳ στρατεύμ
εἰς φυλακὴν αὐτῶν καταλιμπανομένους,
ἱππεῦσι τὰς σκηνὰς πηξάμενοι, ὡς ἔθος
κεύουσιν. Οἱ δὲ εἰς κοῦρσον ἑτοιμαζό
ἡμετέρας χώρας καταδραμεῖν βουλόμενοι,
κονιορτὸν αὐτῶν φανῆναι, ἀμφὶ δείλην ὀψ
ρσον ὁρμῶσι. Τῷ δὲ παραμεῖναι ὀφείλον
πολεμίων φωσσάτῳ, εἴτε τουρμάρχης ἐστὶν
ἄρχων, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐρχόμενος
σαι τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ αὐλίζονται. Ἐπειδὴ
καταλαμβανούσης, ὀφείλουσι τότε κατὰ
εἰσέρχεσθαι [57] καὶ πλησιάζειν ταῖς σκ
μετὰ πρώτην ὥραν ἢ καὶ δευτέραν τῆς
B ἐὰν οὐχ εὑρήσωσιν ἐν τῷ ἀπλήκτῳ τὸ
μίων ἱππεῖς, διὰ τὸ ἤδη αὐτοὺς εἰς κο
θῆναι, οὐκ ἔστι δυνατὸν ἄλλως τοῦτο
παραμονὴν πεπιστευμένους ἄρχοντας, τὸ
διαγνῶναι, καὶ τῷ στρατηγῷ τὸ ἀληθὲ
σαι, εἰ μὴ οὕτως ὡς λέξω. Δεῖ τοὺς
ἑκάστην ἡμέραν πρὸς παραμονὴν ἀπο
ἐκ τῶν παραμεινάντων τὰς ὄπισθεν κα
ἡμέρας τὸ φωσσάτον, καὶ εἰς τετράδια
καθὼς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, δύο ἐξ αὐ
τάτους καὶ ἀνδρείους τῶν εἰς τὴν παρα
χομένων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ λαμβάνει
παρ' αὐτῶν ἀναδιδάσκωνται, οἷα πρότε
ἐνήργησαν καὶ ἐθεάσαντο. Αὐτοὺς δὲ ἐ
μίξας ἐνὶ τῶν [P. 142] τεσσάρων τετρα
C μάρχης ἀποστειλάτω κατὰ τὸν προεκτ
τῆς παραμονῆς, ἐγγίσα τῷ φωσσάτ
ἀκούειν τὰς φωνὰς αὐτῶν, καὶ τοὺς
τῶν ἵππων. Οἱ οὖν δύο ἄνδρες οἱ πρότε
ναντες ἐν ἄλλοις ἀπλήκτοις τῷ φωσσά
λαὸν αὐτῶν ἅπας συνῆν καὶ συνηπλήκ
ται στοχάσασθαι ἀπό τε τῆς τοῦ λαοῦ
καὶ ταραχῆς, καὶ τοῦ χρεμετισμοῦ τῶ
τε τοῦ χώρου, ἐν ᾧ τὰς σκηνὰς ἐπή
εὑρεθήσεται ὁ χῶρος τὸ τρίτον μέρος
τοῖς ὄπισθεν ἀπλήκτοις κατεῖχον, ὅτε
ἠπλήκευον. Καὶ ἐκ τούτου δυνατόν ἐστι
καὶ κατανοῆσαι, ὡς ἐπιλείπει ὁ λαὸς τ
ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, καὶ μὴ εἶναι σὺ
ἀπλήκτῳ. Καὶ πῶς γὰρ οὐ δυνατὸν τα
σθαι, ὁπόταν ἐξ χιλιάδες ἀνδρῶν πλέ
D καὶ ἵππων ἄχρι τῶν δώδεκα ἐπιλείπ
ἀπλήκτου, οὓς πάντας ὁμοῦ εἶναι οἱ
μείναντες ἐώρων καὶ κατεστοχάζοντος
ἀμφίβολον, πρὸς τὸ καὶ τελείαν λαβεῖ
μένοντας περὶ τούτου τῆς ἀληθείας κα
καὶ τοῦτο τὸν εἰς τὴν παραμονὴν
τουρμάρχην διαπράξασθαι. Ἱππότας
τῶν ἐμπειροτάτων καὶ τὰς ὁδοὺς εἰς
μένους ἀπολεξάμενος, διορίσασθαι, εἰ
εὐώνυμα ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἐν ᾧ ὁ τουρ

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[56] ὀφείλοντι. Sic codd. omnes, dativo. [57] Leg. ἀπέρχεσθαι, vel προσέρχεσθαι.

ἔμπροσθεν γενέσθαι τῶν πολεμίων, ἀφισταμέ- A
τῶν σκηνῶν μιλίου τὸ ἥμισυ· καὶ ἔμπροσθεν
μένους ἀκριβῶς ἐρευνῆσαι, καὶ τὰς ὁδοὺς ἀνα-
χφῆσαι. Καὶ εἰ ἄρα οἱ τῶν πολεμίων ἱππεῖς
θον, καὶ ἄχρι τῶν διακοσίων ὑπῆρχον, διαγνώ-
ι τὴν τούτων διάβασιν οἱ ἀποσταλέντες, μήτοι
χρι τῶν δώδεκα χιλιάδων ἵπποι, πλέον ἢ ἔλασ-
Τὰ γὰρ ἴχνη τῶν τοσούτων ἵππων, ὡς προσ-
ος διελθόντων, σαφῶς οἱ ἀποσταλέντες διαγνώ-
κι, καὶ τάχει πολλῷ πρὸς τὸν τουρμάρχην ὑπο-
ροντες περὶ τούτου ἀπαγγειλάτωσαν, καὶ διὰ
ς ὁδοῦ τὴν ὁρμὴν ἐποιήσαντο. Ὁ δὲ τουρμάρχης
ωτίκα σπουδῇ πολλῇ τῷ στρατηγῷ καταμηνυσάτω
τούτου, καὶ διὰ ποίας ὁδοῦ ἐπορεύθησαν. Δεῖ
τὸν στρατηγὸν πρὸς ταῦτα βουλεύσασθαι μετὰ
συνόντων αὐτῷ στρατηγῶν, καὶ λοιπῶν ἐμπεί- B
Καὶ εἰ μὲν ὁρᾷ τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα δύναμιν
τοῦ ἀντιπαρατάξασθαι τῷ τῶν πολεμίων φωσ-
, πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν μάχην παρασκευασθήτω·
πλησίαν ἐστὶ καὶ τὸ τῶν πεζῶν αὐτοῦ στράτευ-
δυνάμενον τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ [P. 143] ἐνωθῆναι
Εἰ οὖν ἐστιν ὁ χῶρος, ἐν ᾧ οἱ πολέμιοι αὐλί-
ται, ὀχύρωμα ἔχων εἰς ἐκείνων ἀσφάλειαν, ἢ
δυσδιάβατον, οὐ χρὴ πρὸς τὸν κατ' αὐτῶν
δεσθαι πόλεμον. Εἰ δὲ ἐφόμαλός ἐστι παντα-
, μάλιστα δὲ καὶ τῶν πεζῶν δυναμένων κατα-
ἐν ἡμέρᾳ τῆς τοῦ πολέμου προσβολῆς, παρα-
σθήτω πρὸς τοῦτο. Εἰ δὲ ὁ χῶρος ὀχυρότητα
ὡς ἔφημεν, καὶ τὸ πεζικὸν στράτευμα ἐπιλεί-
δέον ὁρμῆσαι τάχει πολλῷ πρὸς τὸ τοὺς κουρ-
σας τῶν πολεμίων καταλαβεῖν· καὶ ἄρχοντα
ρήσιμον ἀποστεῖλαι, τοῦ ἐπιλαβέσθαι τῶν ἴχνῶν C
τρὸς τὴν ἐκδρομὴν τοῦ κούρσου ὁρμησάντων
ίων. Αὐτὸς δὲ μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκ πλαγίου
τῶν σπευσάτω ὀξύτερον βαδίζων πλησίον
αι, καθὼς τὰς ὁδοὺς ἐπίσταται, ἐν αἷς οἱ πολέ-
περιπατοῦσι. Καὶ μετὰ ἀσφαλείας περιπατεί-
Ἰνίκα δὲ τὸ διάφαυσμα τῆς ἡμέρας ἐγγίσῃ,
ιλάτω βιγλάτορας εἰς κατασκοπὴν τῶν πολε-
καὶ εἰς ὑψηλοὺς βουνοὺς ἀνερχόμενοι ἀγωνι-
σαν θεᾶσασθαι αὐτούς. Ὁ δὲ στρατηγὸς, ἡμέ-
νομένης, τὸν ἑαυτοῦ λαὸν ἀποκρυπτέτω, ἵνα
τὸν κονιορτὸν αὐτοῦ οἱ πολέμιοι θεασάμενοι,
ον ἐνεδρευθῇ παρ' αὐτῶν. Καταμηνυόμενος δὲ
ὰ τῶν ἐπακολουθούντων τῷ κούρσῳ, ἢ παρὰ
ις ἐπισκοπὴν καὶ βίγλαν ἀποσταλέντων, ἐν ᾧ
ἡ παράταξίς ἐστι τῶν πολεμίων ἡ τὸν ἀρχ- D
αὐτῶν ἔχουσα, ὀλίγους τινὰς μεθ' ἑαυτοῦ λαβὼν
ατηγὸς καὶ εἰς ὑψηλὴν σκοπιὰν ἀνερχόμενος,
άτω οἰκείοις ὀφθαλμοῖς τὴν τῶν πολεμίων
ταξιν θεάσασθαι. Ταύτην δὲ θεασάμενος, ἐπεὶ
ὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ αὐτῶν διεσκορπίσθη πρὸς
, στοχαζέσθω μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ τὸ πλῆθος
παράταξιν τῶν πολεμίων, καὶ τὴν τοῦ ἰδίου
ἰσχύν. Καὶ ἐὰν πλεῖόν ἐστι [88] τὸ ἑαυτοῦ στρά-

lia equorum, plus minus. Etenim, vestigiis tot jumentorum recens prætergressorum perspicue animadversis, speculatores celerius ad turmarcham reversi cum de hac re renuntient, tum qua via excursionem fecerint. Item turmarcha evestigio celeritate adhibita et de eo ducem certiorem faciat,et de via qua discesserint. Ducem oportet hac super re cum præfectis, quotquot adsunt, reliquisque peritis viris deliberare. Si suum exercitum satis roboris habere videt ad signa in castra hostium inferenda, ad prælium adversus illos se instruat: si quidem propius absunt pedeatres ipsius copiæ, seque eo ipso die conjungere cum eo possunt. At si locus, ubi consederunt hostes, munitionem habet, quæ propugnaculo illis sit, vel rivum transitu impedito, non oportet certamen cum iis instituere. Contra, si planus est undique, et maxime si die oppugnationis pedites assequi eum possunt, paret se ad dimicandum. At si locus munitionem habet, quemadmodum diximus, pedestres autem copiæ absunt, oportet celerius movere ad prædatores hostium opprimendos,præfectumque probum mittere, hostium prædatum profectorum vestigiis instet. Ipse eum omnibus copiis obliquo itinere appropinquare citato gradu properet, prout vias cognitas habet, in quibus hostes ambulant. Id iter magno cum cautione faciat. Dein imminente primo diluculo exploratores dimittat, 222 qui de hostibus inquirant: hi, collibus editis conscensis, operam dent, ut contemplari eos possint. Ubi illuxit, dux copias suas occultet, ne, excitato earum pulvere, ipse potius in adversariorum insidias incidat. Deinde certior factus vel ab his qui prædatores secuti sunt, vel ab illis quos circumspiciendi explorandique causa dimisit,ubi agat illud hostium vexillum, in quo præfectus eorum sit, paucis assumptis dux in excelsam ascendens speculam conetur propriis oculis aciem hostium considerare. Qua perspecta, ubi multitudo eorum se diffuderit prædatum, æstimet eum iis qui una sunt, tum copias in acie hostili stantes, tum suæ manus firmitatem. Si suus exercitus amplior est hostili, incitet se in eos, ut jam superius, descripsimus: ac si, Deo auxilium præbente, aciem eorum sternere potest et fundere, magnum sane facinus memoriæque dignum efficiet. Sin ingentes copiæ sub signis hostium constiterunt, operam dare debet dux ut ulterius moveat, ad vicos quos adversarii invaserunt, ita ut a tergo eorum exsistat. Quos si dispersos cursuque cum ipsos tum jumenta fessos deprehendit,nullo negotio eos per totum illum diem occidet, perque vicos indagabit: ipsos numero servorum habebit, in eosque suo arbitratu statuet. 223 Rusticos, et quidquid ex eorum bonis rapere jam potuerunt, a servitute vindicabit. Si autem in fulcum incidit,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

ἐστι. Sic codd.

ἀρνητῶν Χριστοῦ Θεοῦ ἡμῶν· συμβαί- A
κατασχεθῆναι, παρ' αὐτοῖς δεσμώτας τῶν
ἢ καὶ αὐτομόλους γενέσθαι καὶ παρ' αὐ-
ν, ἐν ποίῳ τόπῳ αὐλίζῃ. Ἵν' οὖν μὴ νυκτὸς
ὰς δυνάμεις αὐτῶν ἀνελόμενοι ἐξελάσωσι
ν σε, καὶ ἀδοκήτως ἐπιπέσωσι· διὰ ταῦτα
παραμένοντας, ἡνίκα τῆς ταραχῆς τοῦ
πολεμίων αἴσθωνται πρὸς κίνησιν, εὐθέως
λῷ καταμηνῦσαι, ὅτι τε ὁ λαὸς διεταράχθη
ημα· πάλιν δὲ ἀποκινούντων, δι' οἵας ἂν
πορείαν ποιῶνται· καὶ αὖθις καταμηνύειν,
λῆθος λαοῦ ἀπεκίνησαν, καὶ ἦν ὁδὸν πο-
εῖτε ἅπαντες σὺν τῷ πεζικῷ, εἴτε οἱ ἱππεῖς
) δὲ στρατηγὸς μὴ θαῤῥείτω μονον εἰς τὰ
πρὸς αὐτὸν μανδᾶτα τῶν παραμενόντων
μίοις, ἀλλὰ καὶ βίγλας ἐχέτω διπλᾶς, ἐξώ- B
ἰσώδιγλα, ἔστιν ὅτε καὶ τριπλᾶς· καὶ ἐν
ν τὰς ὁδοὺς φυλάττειν, καὶ ἐν οἷς τόποις
ὀφορᾶται πολεμίων· ἐν ἡμέρᾳ δὲ, μὴ μό-
δοὺς φυλάττειν τοὺς βιγλάτορας, ἀλλὰ καὶ
ους ἀνέρχεσθαι ὑψηλοτάτους· πρὸς τὸ δύ-
ὑτοὺς εὐχερῶς ὁρᾶν μὴ μόνον καπνοὺς καὶ
ας, ἀλλὰ καὶ λαοὺς τῶν πολεμίων, εἴπερ
ι. Πλείονας δὲ εἶναι τὰς βίγλας ἔφημεν, διὰ
ποτε συμβῇ τὴν πρώτην ὑπὸ τῶν πολεμίων
ἢ μετ' ἐκείνην, τοὺς πολεμίους θεωροῦσα,
ατηγῷ τὴν τῶν ἐχθρῶν καταμηνύῃ ἔλευσιν.
δὲ ἐν νυκτὶ μεταπληκτέον δεῖ τὸν στρατ-
κὶ ἐν ἡμέρᾳ ὡσαύτως. Καὶ μεταπληκτέων μὲν
γλάτορας μετ' αὐτοῦ λαμβανέτω· καταλιμ-
δὲ ἐν ᾧ τόπῳ ηὐλίζετο ἐξ ἄνδρας ἢ ὀκτὼ, C
ποδοχαρίους καλουμένους, μετὰ καὶ τινος
ος τῶν χρησίμων· ἵνα οἱ πεμπόμενοι παρὰ
αμενόντων τοῖς ἐχθροῖς μανδᾶτα φέροντες,
χόμενοι, δι' αὐτῶν τῷ στρατηγῷ ἀποκομίζωνται· ἐν ᾧ δὲ πάλιν τόπῳ ὁ στρατηγὸς ἀπλῃκεύσει, τὰ
λα ἀποστελλέτω. Ἑστωσαν δὲ ἀνὰ τέσσαρες ἄνδρες ἐν ἑκάστῳ σταδίῳ· ἵνα, τῶν δύο καθευδόντων νυκτὸς,
γρηγορῶσιν.

etenim usu venit, ut quidam de nostris captivi fiant, aut transfugiant, unde doceantur, quo loco tendas. Igitur ne noctu assumpto equitatu **225** moveant ad te invadendum, teque improviso opprimant: idcirco oportet speculatores, simul ac fremitum profecturæ multitudinis apud hostes audiant, confestim properatione magna renuntiare, cooriri copias ad abitum: deinde, postquam egressi sint, qua via iter faciant: denique illud quoque declarare, quantæ copiæ exierint, qua parte, utrum universi cum peditatu, an equites soli. Neque tamen dux solis significationibus a speculatoribus factis fidem debet tribuere, sed stationes quoque habeant duplices, exteriores et interiores, aliquando etiam triplices: noctu, ut vias et loca custodiant, qua hostes erupturos suspicatur: interdiu, ut excubitores non solum itinera observent, sed etiam in loca editissima evadant, unde femos et pulveres, tum etiam globos hostium, si qui veniant, videre nullo negotio possint. Plures autem esse debere excubias ideo diximus, ut, si quando prior ab adversariis intercepta sit, tamen quæ citra stet, hostes conspicata, eorum adventum renuntiare duci possit. Stationem bis qualibet nocte mutare debet dux, et toties quovis die. Qua in migratione excubitores secum transducat: in loco autem, unde movit, relinquat sex aut octo milites: quos hypodocharios vocamus, cum aliquo bono præfecto: ut missi a speculatoribus nuntii, si advenerint, per hos ad ducem perducantur. Ipse dux, quo in loco **226** denuo considet, inde rursus stationes exteriores dimittat. Sint autem in qualibet statione milites quaterni: ut, binis noctu dormientibus, bini vigilare queant.

Ρ. 146] ΚΕΦ. ΙΖ'. Περὶ διαχωρισμοῦ τοῦ τούλδου.

Cap. XVI. *De submovendis impedimentis.*

σε, ὦ στρατηγὲ, καὶ τοῦτο παραφυλάττειν,
νίκα πλησιάσαι μέλλῃς τοῖς πολεμίοις, τὸ τοῦλ-
ἀπὸ σου διαχωρίζειν καὶ ἀποστέλλειν μήκοθεν,
χυρῷ τόπῳ ἢ ἐν κάστρῳ, ἄνδρα τινὰ τῶν Χρησί-
καὶ ἐμπείρων ἐφιστῶν, προνοεῖσθαι αὐτοῦ· καὶ
εἷς μαχίμων ἀνδρῶν ὀλίγους τινὰς παρέχειν τῷ D
οντι τοῦ τούλδου, ὅπως δι' αὐτῶν αἱ βίγλαι κρα-
ται εἰς φυλακὴν τοῦ τούλδου. Ἡνίκα δὲ πάλιν
χρείᾳ τούτου γένηται, καταμηνύειν τῷ ἐμπεπι-
υμένῳ τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ ἄρχοντι, ἐλθεῖν ἐν ᾧ
τῳ διωρίσθη τοῦ ἐνωθῆναί σοι. Τοῦ μέντοι τούλ-
ἀπὸ σοῦ διαχωριζομένου, ἀναλαμβάνειν σε δεῖ
σιτισμὸν τοῦ λαοῦ καὶ ταγὰς τῶν ἵππων, δύο
ερῶν ἢ τριῶν, βασταζομένας εἰς ταχεῖς ἡμιόνους,
καὶ ἵππους ἐν τοῖς· σαγμοσελλίοις. Ἡνίκα δὲ μέλ-
ς κούρσῳ τῶν πολεμίων ἀκολουθῆσαι νυκτὸς, ἅπαν
μάχιμον στράτευμα τεθωρακισμένον ἔστω, ἑκά-
ου τὸ ἐπιτήδειον πρὸς τὸ πολεμεῖν ὅπλον ἐν χερσὶν
οντος. Ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον σάκα ὄπισθεν ἔχε,

Illud quoque, o dux, observare te oportet, ut quando propius accedere ad hostes velis, impedimenta abs te remota longius amandes, in communitum locum vel oppidum, tradita illorum cura viro probo ac perito: cui item equites valentes aliquot attribuendi sunt, per quos excubiæ impedimentorum custodiendorum causa fiant. Si denuo tibi opus est, manda præfecto, cui est illorum cura credita, ut moveat in locum, ubi se tecum conjungere jussus est. Ita autem ablegans impedimenta, debes tecum sumere cibaria militum et pabula jumentorum, in duos dies vel tres, quæ vel a mulis velocibus vehantur, vel etiam supra equos in sagimis. At quando prædatores hostium insequi noctu velis, omnes milites, quotquot idoneos ad pugnandum habes, loricati esse debent, et telum ad prælliandum aptum unusquisque in manibus teneat. Habe etiam globum, quem saca vocamus, a tergo subsequentem. Si per loca impedita hostes iter f

[illegible]

[illegible] Prior præfectum habeat unum de [illegible] præstantioribus et tertiam partem copiarum tuarum. Hæc a tergo turmarchæ iter faciat. Tu cum acie majori pone priorem incedens, habe item saca tuum a tergo, quod te cum paucis equitibus sequatur: ut si accidit, hostes structis tibi insidiis pierosque suos fortes milites in latebris collocasse, turmarchamque se sequentem invasisse, prior acies, quæ ante te ambulat, subveniat eumque excipiat. Prælio cum illa commisso, quando hostes dimicando disjecti ordines ruperint, tu dissipatos nactus funditus vinces. Si hostes non se parant ad ejusmodi insidias, sed ad excursionem agrorumque populationem properant, debes ante lucem turmas tui exercitus in ejusmodi locis occultare, ubi ab hostibus animadverti nequeant, atque in his latebris persistere usque ad tertiam vel quartam diei horam, donec hostes prædatum dilapsi sint: his longius a signis Amiræ digressis, ita ut paucis militibus relictis infrequentia armatis sint, ea invade, tresque acies exæquata fronte præmitte, quæ pugnam capessant: tu cum alteris tribus vel quatuor aciebus priores sequens propius succede. Priores acies postquam manus contulerunt, perinde ut tuos præliantes videbis, ita auxilia subministra. Ac primo [illegible] quidem acies utrumque tuum latus

[illegible]

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[illegible] Fort. χρόνοις. [62] Fert. ἀποκρύφους. [63] χιλιάδας. Cod. B. μυριάδας. Sed infra 148. A [illegible] [illegible] [illegible] [64] εἰς τόπους. Videtur hic excidisse adjectivum.

ἐξελάσωσι· καὶ τούτων πόρρω γινομένων τῆς ἀμηρᾶ παρατάξεως, μετ' ὀλίγων ἀνδρῶν κατανομένης, καὶ μὴ πλῆθος ἐχούσης λαοῦ, κατ' ἐπελθεῖν. Καὶ τρεῖς μὲν ἔμπροσθεν παρατάπποστεῖλαι ἰσομετώπους, προσβαλεῖν πόλεμον· μεθ' ἑτέρων τριῶν ἢ καὶ τεσσάρων παρατάταῖς πρώταις ἐπόμενον, πλησίον ἐπακολουΚαὶ ἡνίκα αἱ πρῶται παρατάξεις τῆς ἐκ χειμάχης ἄρξωνται, καθὼς ὁρᾷς τοὺς οἰκείους ζομένους, οὕτω καὶ βοήθειαν παρέχειν. Καὶ ον μὲν τὰς ἔνθεν κἀκεῖθεν συνεπομένας παρα- πραποστεῖλαι, τοῖς πολεμίοις συναφθῆναι, κ τῶν ἄκρων, εἰ δυνατόν, καὶ ἐκ πλαγίου προσν, καὶ ἐκ χειρὸς μάχεσθαι· εἶτα καὶ σὲ αὐτόν, ἢ, συμβαλεῖν, εἴπερ ἄρα μὴ ἐπικρατέστερος ὁ σὲ λαὸς γέγονεν. [P. 148] Ἀλλὰ μετ' ὀλίγου , ὡς ἔφημεν, τῆς παρατάξεως τοῦ ἀμηρᾶ καπανομένης, οὐ δυνήσεται ἀντισχεῖν περὶ τὰς χιλιάδας τὸ ὑπὸ σὲ ἀριθμούμενον στράτευμα. πρὸς τὴν κατεπείγουσαν τοῦ καιροῦ χρείαν τε καὶ περίστασιν διατεθῆναι δεῖ. Οὐ γὰρ ἡ παράδοσις σιν, ἀλλ' ὡς ἡ τοῦ Θεοῦ ἐνισχύσει βοήθεια, ἡ τοῦ πολέμου ἔκβασις ἐπακολουθεῖ. Εἰ δὲ μετὰ μόνου τοῦ θέματος ὑπάρχεις, ὦ στρατηγέ, καὶ ὀλίγον ἐστὶ τὸ ὑπὸ σὲ στράτευμα, καὶ ὡσαύτως δεῖ σε μετ' λείας πόρρω τὴν τοῦ κούρσου τῶν πολεμίων ἀκολούθησιν ποιεῖσθαι, πρὸς τὸ μὴ παρ' αὐτῶν ἐπιεθῆναι, καὶ κατὰ μόνων τῶν εἰς τὰ χωρία ἐξελαυνόντων καὶ διασκορπιζομένων τὴν ἐπίθεσιν ποιεῖσθαι, ινωτέρω δεδήλωται.

A tegentes præmitte, ut hostibus signa inferant, e locisque superioribus, si fieri potest, et ex obliquo irruentes manus conserant : deinde tu ipse, si necesse sit, incurre, si quidem non superiores fiunt tuæ copiæ. Tametsi pauci armati, qui, quemadmodum diximus, sub signis Amiræ relinquuntur, tuo exercitui, ad ter mille hominum numero, ægre resistere poterunt. Nos hæc, ut usus docet, exponimus : tu ut urgens necessitas et tempus flagitat, sic gerere rem debes. Illa enim non doctrina tradit, sed prout divinum auxilium te corroborabit, ita armorum exitus subsequetur. Si solos tuæ provinciæ millites, o dux, manumque exiguam sub signis habes, nihilominus debes prædatores hostium cum cautione, ne ab illis animadvertare, e B longinquo consequi inque eos solos, qui egressi in vicos dissipantur, impetum facere, quemadmodum superius declaratum est.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὡς ἡ πεῖρα διδάσκει, ἐκτίθεμεν·

Þ. ΙΖ'. Περὶ τῶν μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπιοχόντων πολεμίων τὰς χώρας ἡμῶν, καὶ τῆς ετὰ ἐγκρυμμάτων παρασκευῆς.

Cap. XVII *De hostibus cum ingentibus copiis provincias nostras invadentibus, et de ratione per insidias bellandi.*

ἰ δέ γε τὸ τῶν πολεμίων ἅπαν, ἱππέων τε καὶ C Quod si aliquando omnis hostium equestris atque pedestris vis cum maximis immanibusque
ῶν, ἄθρυσμα μετὰ μεγάλης καὶ βαρείας δυνά- copiis provincias nostras ingressa pervadit et po-
ος τὰς ἡμῶν χώρας ἐξελθὸν ἐπιτρέχει τε καὶ pulatur, penitusque penetrare eas ac perscrutari
ζεται, καὶ ἐμβαθῦναί τε καὶ διερευνήσασθαι constituit : accidit autem **230** ut eodem tempore
τας διαμελετᾷ· εἰ τύχῃ δὲ, καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν in unum locum Romanæ copiæ contractæ sint,
ἀ τὸν αὐτὸν καιρὸν στράτευμα ἐπισυνηγμένον easque prope esse hostes audiant : magnopere suo
ει, καὶ τὴν τούτου παρουσίαν ἀκουτισθῶσιν οἱ exercitui cavent, neque quemquam permittunt sine
ἐμιοι, ἀσφάλειαν μὲν πολλὴν τοῦ ἰδίου λαοῦ præsidio per vicos dissipari. Quin etiam id moliun-
οῦνται, μὴ ἐῶντές τινας, φυλακῆς ἄνευ, ἐν τοῖς tur, ut insidias nostris copiis struant, easque ex
ρίοις διασκορπίζεσθαι. Ἐνέδρας δὲ μᾶλλον κατὰ insperato deprehendere, fundere, concidere stu-
ἡμετέρου λαοῦ ἐξεργάζεσθαι μηχανῶνται, καὶ dent. Tum vero tu quoque magnam vigilantiam
ταλαβεῖν αὐτοὺς ἀδοκήτως σπεύδουσι, διῶξαί τε præstare debes, ne ex improviso ab illis deprehen-
ἰ καταγωνίσασθαι. Ὀφείλεις δὲ καὶ αὐτὸς πᾶσαν dare, potiusque contra comminisci aliquid, quo et
φάλειαν ἐπιδείκνυσθαι, τοῦ μὴ ἀδοκήτως εὑρεθῆ- fundas illos, et dignem viro atque illustre facinus
ι παρ' αὐτῶν, ἀντιμηχανήσασθαι δὲ μᾶλλον πρὸς efficias. Nam, ubi semel cladem abs te acceperunt
αὐτοὺς τροπώσασθαι, καὶ γενναῖόν τι καὶ ἀξιόλο- D prædis agendis in finibus nostris non immorabuntur. Itaque convenit, te loca opportuna dispicere,
ν ἐργάσασθαι. Καὶ αὐτῶν τραυματιζομένων παρὰ quo excursores hostium cibariorum prædandique
οῦ, οὐδαμῶς ἐγχρονίσουσι τὰς ἡμετέρας χώρας spe intrent : iisque locis equites in insidiis locare,
ηΐζόμενοι. Χρεὼν οὖν ἐστί σοι, διασκοπῆσαι χωρία qui illos adoriantur. Sint autem equites, qui in insi-
τιτήδεια, ἐν οἷς οἱ ἐκτρέχοντες τῶν πολεμίων dias sic mittantur, supra ducentos, cum præfecto
σέρχονται, τροφῶν καὶ λαφύρων ἀναψηλαφήσεως strenuo, ejusmodi insidiarum plane peritissimo. Et
ενεκα· καὶ λόχον ἐν αὐτοῖς ἱππικὸν καταστῆσαι, τὸν universi exercitus dux, modo ut sex aut quinque
ατ' αὐτῶν ἐπιθέσθαι μέλλοντα. Ἔστωσαν δὲ οἱ millia equitum bonorum habeat, et Dei auxilium,
ππεῖς οἱ εἰς τὸν λόχον ἀποστελλόμενοι τῶν διακοσίων plurium non indigebit. Nam his bifariam divisis bis
πέκεινα, ἀρχηγὸν ἔχοντες ἀνδρεῖον, καὶ [P. 149] mille præmissos in latibulo opportuno constituat,
τάνυ εἰς τὰς τοιαύτας ἐνέδρας ἐμπειρότατον. Ὁ δὲ ubi sit specuta edita, prospectum habens, ut ex
οῦ ὅλου στρατεύματος ἀρχηγὸς, ἐξ ἧ πέντε χιλιάδας longinquo milites ejus agitati insequentesque con-
ππέων ἔχων πολεμιστὰς καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ βοήθειαν, spici possint. A tergo horum duorum millium altera
ὐ πλειόνων ἐν χρείᾳ γενήσεται. Ταύτας τοίνυν διχῇ
ιελὼν τοὺς μὲν δισχιλίους ἔμπροσθεν εἰς ἐπιτήδειον

tria millia, et peditatum cum illis, disponi in insidiis oportet, abstruso monumentumque habente loco: cui si casu castellum 230 subest ut quoque ad firmamentum confert. Neque tamen hoc spectet inx, in animore habeat, ut, hostium incubente pugnaque acerrima commissa, in castellum se conjiciat, antequam salutis militum consuluerit. Id enim non solum dedecus et despectum affert, sed calamitatem etiam, et provinciæ pernicien atque interitum. Quam potius in locis munitis juxta castellum cum peditatu fortiter obsistat, a qua necessitate premitur: habebit ibi cum ex loco auxilium, tum ex præsidio pedestri castelli, opitulatum proditure. Præfectus tecentarum illorum, qui ad observationem eorum missi sunt, in specula constitutus ubi viderit, hostes vicos ingressos discendisse ex equis eosque pugnatorum sarcinari, paulo plures quam centum equorum tecentarum segnectos præmittat, quos si alii in adversarios incurrant. Debent autem qui mittuntur, numero plures esse quam hostes vicos ingressi. Ita illos invadentes Christi gratia multos et trucidabunt et captivos facient. Qui superierunt ex omnia illa, et postquam universorum eius omnemas fuga se permittere cœperint, eos minime insequantur loco ex locis insidiis, quibus [illegible] num hostium cum essent dispositi, exierint. Hos persequentes insectus recentium vires non multo esse numero, et fortunæ diffidere certe, cognoscet in medio, quos ex illis interfici 232 universi [illegible] [illegible] [illegible]

ῤοντες, καὶ πληττέτωσαν τοὺς διώκοντας· ἵνα
ς τραυματίας τῶν ἰδίων διασώσωσι, καὶ ἵππων
ντων ἢ καὶ πληττομένων ἑτέρων ἐπιβῆναι
:ωσιν. Εἶθ' οὕτως ἐπιδιδόντας τοὺς χαλι-
:ῶν ἵππων μετ' ἐλασίας μακρυνθῶσι μικρὸν
ωκόντων· ἵνα καὶ τοῦ βάρους τοῦ ἐπικειμένου
τῶν πολεμίων μικρὸν κουφισθῶσι, κἀκεῖνοι,
ον τοὺς ἵππους ἐλαύνοντες πρὸς δίωξιν, ἀτό-
καὶ λειποψυχοῦντας ἐργάσωνται. Ἐγγιζόντων
ἐγκρύμματι τῶν διωκομένων τοῦ λαοῦ ἡμῶν,
δεξιᾷ εἴτε εὐώνυμα διέλθέτωσαν· ἵνα τοῦ ἐγ-
ματος ἐξερχομένου μὴ κατὰ τόπον αὐτοῖς συν-
ωσι, καὶ ἀλλήλους παραβλάψωσι. Μετὰ δὲ
τῶν διωκομένων σὺν αὐτοῖς οὖσιν ἐν τῷ ἐγ-
ματι, ὑποστρεφόντων. Καὶ ἐκ δύο μερῶν τῆς
ς αὐτῶν κατὰ τῶν πολεμίων γινομένης, εἰς
ειαν καὶ τοῦτο τοῦ ἡμετέρου λαοῦ γενήσεται.
ο δὲ ὁ τόπος τοῦ ἐγκρύμματος ἐπιτήδειος πρὸς
λῶς αὐτοὺς ἀποκρύπτειν· στένωμα δὲ ἡ δυσχω-
εἰς τὴν ἔξοδον μηδαμῶς ἐχέτω, ἀλλ' ἐφόμαλος
καὶ εὐρύχωρος, μηδὲν παρεμποδίζων τὴν κατὰ
πολεμίων αὐτῶν ὁρμὴν καὶ ὄξειαν ἐπίθεσιν, καὶ
στα περὶ τοὺς δισχιλίους [68] ὄντων. Ἐπὶ γὰρ
ύτου ἀριθμοῦ πλατεῖαν καὶ εὐθεῖαν εἶναι δεῖ τὴν
ον τοῦ τοιούτου χωρίου· Καὶ ἡ περιωπὴ δὲ, ἐν
ταται βλέπων ὁ τοῦ λαοῦ τοῦ ἐν τῷ ἐγκρύμματι
ηγὸς, ἐπιτηδεία ἔστω, ὥστε καθορᾶν ἀπὸ πολλοῦ
στήματος τοὺς διώκοντας πολεμίους, καὶ τὴν
ότητα τοῦ λαοῦ αὐτῶν στοχάζεσθαι, καὶ κατα-
ν, ὅπως τὴν δίωξιν ποιοῦνται. Ἐγγισάντων δὲ
διωκόντων ἐπὶ τῷ ἐγκρύμματι, ἐπικαλεσάμενοι
τοῦ Θεοῦ βοήθειαν, ὀξεῖ καὶ σφοδροτάτῳ καὶ ἀν-
ίῳ ὁρμήματι μενὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ κατ'
ῶν ὁρμησάτωσαν. Ὑποστρεφέσθωσαν δὲ καὶ οἱ
κόμενοι· καὶ ἐκ δύο μερῶν [P. 151] τῆς ὁρμῆς
ῶν κατὰ τῶν πολεμίων γεγενημένης, εἰς ὠσέλειαν
τοῦτο τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ γενήσεται. Καὶ εἰ
ολοῦθως πάντα κατὰ τὸν παρόντα πραχθείη δι-
σμὸν, ἔχοντες πρὸ πάντων καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ βοή-
αν συνεφαπτομένην αὐτοῖς, οἷα τότε καταστροφὴ
ὶ ὄλεθρος τῶν πολεμίων γενήσεται, οἱ πεῖραν τῶν
ιούτων ἔχοντες ἴσασι. Καὶ πῶς γὰρ ἄρα, τῶν
πων τῇ μακρᾷ καὶ συντόνῳ διώξει ἠτονηκότων,
ὶ τῶν ἀνδρῶν τῷ πόνῳ τῆς μάχης ἐκλελοι-
ότων, οὐ τὰ κακῶν ἔχατα τούτοις συμβήσεται;
δὲ, ὅπερ πάντη ἀνελπιστόν ἐστιν, ἰσχύσωσιν οἱ
ολέμιοι ἀντιστῆναι, πάσης αὐτῶν τῆς δυνάμεως ἐν
ῷ τοιούτῳ πολέμῳ παραγενομένης, καὶ καρτερὰ
άχη γένηται πανστρατεὶ αὐτῶν μαχομένων, διὰ τὸ
ἣν ἧτταν αὐτῶν ἀνακαλέσασθαι, καὶ κατὰ δεύτερον
όγον τοῦτο συμβῇ· δεῖ τὸν τοῦ στρατοῦ ἀρχηγὸν
πὸ συνθήματός τινος καὶ διορισμοῦ καὶ σάλπιγγος
ἐνάκλητικῆς διαχωρίσαι τοὺς οἰκείους τῆς ἐκ χει-
ῶν μάχης, ὥστα διδόντων αὐτῶν (πλὴν μὴ σὺν
ἐλασίᾳ καὶ φυγῇ ἀκόσμῳ, ἀλλ' εὐτάκτως), ἐρεθίζειν
ε τοὺς πολεμίους πρὸς δίωξιν. Ἐπικειμένων δὲ τῶν

A insidiis eodem loco occurrant, sibique inter se fraudi sint. At **233** ubi fugientes se cum illis in latibulo conjunxerint, tum se obvertant. Et si ex duabus partibus impressionem in hostes faciunt, id quoque utilitatem nostris copiis afferet. Sit autem locus insidiarum ad eos bene occultandos aptus : neque angustias circa exitum asperitatesve ullo modo habeat, sed planus patulusque sit, neque eorum impetum in hostes perceleremque incitationem impediat, maxime si ad bis mille sint. Tanto enim numero latus atque rectus exitus esse debet ex loco ejusmodi. Item specula, ubi dux insidiarum consistit circumspiciendi causa, idonea sit, ex qua quam longissime hostes insequentes videre, numeroque eorum æstimato, quo modo persecutionem faciant intelligere possit. Persequentes ubi ad insidias
B appropinquant, invocata Numinis ope, acri et vehementissimo atque strenuo impetu clamore jubiloque sublato, in illos se incitent. Simul fugientes se convertant : ac si e duabus partibus impetus ab illis in hostes fieri potest, illud quoque ad juvandum exercitum momentum habebit. Ita unaquaque re ex præscripto nostro administrata si quod caput est. Dei auxilio insuper sublevantur, quanta tum hostium strages internecioque eventura sit, qui harum rerum usum habent, sciunt. Qui enim, jumentis longa et citata persecutione defessisque **234** hominibus multo labore pugnæ dificientibus, non extrema illis mala accident ? Si tamen, quod prorsus improbabile est, hostes, universa eorum multitudine in hunc conflictum se demittente, obsistere valent, fitque,
C omnibus illorum copiis pugnantibus, acre prælium quod detrimentum acceptum sarcire student, videturque præter exspectationem res casura : debet tunc dux exercitus signo aliquo ac mandato, perque tubam receptui canentem, suos cominus instantes revocare, ita ut terga dent (neque tamen id cursim et fuga effusa, sed ordinate), hostesque ad persequendum allicere. Ita acies hostium incumbentes seque proruentes in majores insidias incident. Fugientes, ab uno latere latibuli, sicuti diximus, prætervecti, ubi in hostem majores insidiæ consurrexerunt, ipsi quoque protinus se convertant, infestaque signa adversariis utrinque inferentur : quod magno adjumento erit exercitui. Insequentes si usque ad insidias provecti temere in illas irruunt
D nostri, audaci atque strenuo impetu ex lateris in illos provolantes, Christi gratia magnifice illos superabant, magnamque gloriam consequentur. Quod si propter quædam errata penitus fundere acies hostium non potuerunt, quod multitudine infinita copiisque omnibus congregatis acriter præliabantur, tamen, quod peditatum habes simul signa inferentem, melius tu quam illi rem geres. Neque si prorsus debellas, at denique **235** multos eorum gladio conficies, plures in servitutem rediges, for-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[68] δισχιλίους. Cod. B τριχιλίους.

midinemque ac terrorem illis magnum, utiles : ut non amplius imprudenter in aurora [illegible] tare audeant, consuetudinique pot[illegible] re. Hæc, sicut a majoribus accepimus, et longinqui temporis usu edocti sumus, ita conscripsimus. Te autem convenit ad unius cujusque rei probabilem eventum accommodari. Non enim ut hominum voluntates, sed ut summa providentia quidque ponderat, ita armorum exitus consequantur.

A τειχέων τῶν πολεμίων καὶ ἐκ[illegible] ζει. ἐνέδρας κατασκευάσας. Καὶ ἐκ[illegible] μίαν τῆς ἐνέδρας, ὡς ἔστιν ὅτε, ἐπ[illegible] καὶ αὐτὸν οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκδρ[illegible] σιν, ὑποχωρεῖσθαι παρασκευάσ[illegible] καὶ εἰσφέρουσιν ἐκ δύο μερῶν τῆς [illegible] χίρους καὶ πολλῷ τῶν σὺν αὐ[illegible] τὴν ὠφέλειαν. Εἰ οὖν οἱ ἐκπεσόντες ἐπ[illegible] καλέσωσι, καὶ ἐκφύγειν τῆς [illegible] τολμηρῷ καὶ ἀνδρείῳ ἐφόρματι ἐπὶ τοὺς ἐφεδρεύοντας κατ' αὐτῶν ἐφορμήσω, τ[illegible] χάρτι κατὰ κόρος τούτους ἐπέστρεψε, καὶ μέγα πλῆθος ἐκπτώσεως παρασκεύασεν. Εἰ δὲ ἐκ τ[illegible] ματα μὴ πλέους ὑπῆρξε τῶν παρεῖχεν τῶν ἐξῆλθεν παρεγενέσθαι, ὡς ἔπαυσε ἐκεῖ καὶ ἰσχυρὰς ποιῆσαι αὐτῶν μηχανάς. ἔχω καὶ τὸ πλῆθος συμπεπτώκασι σ[illegible] αὐτῶν ἐκπτώσεις. Καὶ εἰ μὴ κατὰ κόρος ἐπέβησαν, ἀλλ' ὅν πολλὰς αὐτῶν μηχ[illegible] τασίας, πλείονας ἢ τούτων καὶ ἐκπεσόντων λίαν κτείνῃς, καὶ φόβῳ μεγάλῳ καὶ πτ[illegible] βλήθησαν ὡς μηκέτι πλῆθος ἐκεῖ τὰς χεῖρας ἐπιφέρειν καὶ λαμβάνεσθαι, μᾶλλον δὲ πα[illegible] ἔδειν κατὰλιπεῖν. Καὶ τοῦτο μὲν, κἂν εἰ πρὸ ἡμῶν ἦν πεῖσθαι, καὶ ἡ ἐκ τοῦ μακ[illegible] ἐμπειρία, συνεβούλευεν. Σὺ δὲ πρὸς τὴν ἐκεῖ ἐπιχείρησιν πρέπουσαν χρεία ἐστ[illegible] γὰρ ὡς εἰ τῶν ἐνδεικνυμένων βουλοῖ, ἀλλ' ὡς ἡ ἐνδεὴς ἡμῶν ἐπὶ καθ' ἕκαστον πολεμίους ἀ[illegible] πολέμου ἔσται τέλος.

Cap. XVIII. *De eo, quando oportet ducem bipartito hostes inequi.*

Si hostes diutius commorantur, tametsi id quidem parum credendum est de tam male habitis, factisque castris arma nostros incendiis ac vastationibus populantur, neque milites suos bonorum prædandi causa dimittere audeat debet dux dimidiam manum post tergum hostium in liberam partem, ubi ipse non est, mittendam, et quamque tria vel quatuor millia passuum a castris separentur, a lucis latebrisque eos arcere ac vexare, frumentationibusque prohibere, ut ne cibaris desint, domum redire cogantur. Quod si vides, o dux, hostes magis etiam sibi cavere, neque frumentationum missis longius progredienti potestatem fuisse, ut dimidium ex omnium illis modi insidias comparare debes. Considera quibus locorum. 996 qui ad frumentationem progredi soleant hostes a castris suis exire. Quorum si quis unus ab reliquis se recipit, prædatum vivum, vel communibus, quia vias pervestigat, vel castra pervestigat, cum circumvenire proposita. Si autem ordines pervadit milites numerum hostium in loco quodam pervestigatum ex opportunitate locorum insidias adversus hostes cum duobus aut tribus primum signum ac periculum. In paucos prosilium ex suis vestimentis rustica induere cibaria : his armatos aliquot reverti pugnos a se arcendos. Hunc autem insidiarum esse debent, quibus unius, accurate etiam discedentes quos equis insidentes, hastas gerentes admodum breves, ut illorum hostes fidemque illis faciendam, non se esse de exercitu, sed paganos quosdam, qui casarum custodes appellentur.

B P. 152, KBB. III. Περὶ τοῦ, πότε δεῖ τὸν [illegible] ἐκ δύο μερῶν τῶν πολεμίων περιέρχ[illegible]

Ἐὰν δὲ ἐπιμένουσιν οἱ πολέμιοι, ἐκ[illegible] πόνου ἐστὶ περὶ τὸ σῶμας προσκαρτερῆσαι, [illegible] τῶν ἐναντιωμένων παρελθόντας, ἀπο[illegible] καὶ διαλείποντας, μηδέποτε εἰς πάσαν [illegible] τὸν ἐκεῖ αὐτῶν τοὺς μόνους ἀποστέλλειν [illegible] στρατιὰν ἐξέλεγχον ὅλην ἐπὶ τὸ ἐκ[illegible] τῶν πολεμίων ἀποστέλλει, ἐν ᾧ αὐτὸς [illegible] τείχει καὶ τοῖς ἐκεῖ σῴζει τὴν πόλιν [illegible] ἐναντίον παρεμβάλλουσιν ἔνθα πάλιν [illegible] ἦκε καὶ τροφεύσῃ, καὶ τὸ ἐκεῖ [illegible] τοὺς τοιχοὺς ἐκλείψουσιν ἐκ ὡς ἐκ τοῦ [illegible] νῦν ἐξωνὶς τροφὴν ἐκφεύγουσιν ἐκεῖ [illegible] δὲ ἐκεῖ, ὁ στρατηγὸς, τοὺς πολεμίους ἐκ [illegible] C παρεμβαλλόντας, καὶ μὴ πάσῃ ἔξεστιν [illegible] πολεμίων ἐκπεσόντας πάσης [illegible] καὶ τοῦτο τὸ ἐνέδρας τὰς βλάβας αὐτῶν ἐκ[illegible] σθαι δεῖ τὸ φύλαξ ἐκπεσόντας τῶν πολεμ[illegible] εἰς σωτηρίαν αὐτῶν ἐξερχόμενα καὶ πρὸ πάν[illegible] μενα ἐκπεσεῖν. Καὶ οὗτοι ἐξ αὐτῶν βραδύτερ[illegible] σεσθαι εἰς τὰς σκηνὰς αὐτῶν, ἵνας πρασσόμ[illegible] νὰ τὰ κάτω αὐτῶν χωρία ἐκφεύγοντας ἐπ[illegible] τοὺς τὰς σκηνὰς αὐτῶν ἐκκοπτέσθαι, καὶ ἐπ[illegible] ἐνέδρευσιν ἐκπέμψῃ. Καὶ δὲ ἡμέραν βραδύ[illegible] ἐ ἐννοῶν σκηνοποιεῖσθαι τὴν κατάστασιν τῶν ἐ[illegible] φύλαξ ἐκπεσόντων πολεμίων, καὶ τοὺς τῶν [illegible] μαχίμους ἀνδρας τῶν ἐκεῖσε ἀπολείψειν ἐκ[illegible] γενέσθαι τοῖς ἐχθροῖς παρεκπεσεῖν, ἐμπιπ[illegible] αὐτοῖς ἐφιστῶν ἀνδρεῖον καὶ ἐμπειρότατον. [illegible] D σαφεῖ τε αὐτὸν ἐλέγχοις τινὰς τοῦ ἐκ αὐτοῦ ἐκ[illegible] τῶνας ἀφιέσεσθαι ὡς γεωργῶν σαρκὸς τ[illegible] τῇ ἀληθείᾳ καὶ τινας τῶν ἀγροτῶν καὶ γεωργ[illegible] Ἁπλοῦς δὲ πάντας εἶναι, καὶ τὰς παλαὶ ἐκ[illegible] τους· τινὰς δὲ καὶ ἀνασκόπους· ἐκεῖνος [illegible]

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[1] ἐμφιέσεσθαι. De hac forma vid. Albert. ad Hesych. I. 295. A.

ες, ξυλοκόντια [68] κατέχοντας πάνυ κοντὰ, πρὸς
στῆσαι τοὺς πολεμίους, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἐμ-
κε, ὡς οὐκ εἶεν τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ γεωργοί
οἱ λεγόμενοι οἰκοφύλακες. Μὴ πλείους δὲ τού-
εἶναι τῶν εἴκοσι. Εἰσαγαγεῖν δὲ αὐτοὺς ἐν
ις ἀνὰ ἕξ ἢ καὶ πλείονας πλησίον ἀλλήλων.
ας κτήνη τινὰ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις, εἴτε ὑπο-
[P. 153] εἶεν καὶ βόες, εἴθ' ἵπποι τε καὶ
οι. Περὶ δὲ ἑνδεκάτην ὥραν τῆς ἡμέρας διορί-
ι αὐτοὺς ἐμφανισθῆναι τοῖς πολεμίοις, ἀπὸ
ου εἰς ἕτερον χωρίον δρομαίως εἰσερχομένους
ερισπωμένους, ὅπως τὰ κτήνη αὐτῶν ἀναλά-
αι, καὶ πρὸς τὰ ὀχυρώματα διασώσωσι· Τού-
τοίνυν ἡνίκα οἱ εἰς τὸ φοῦλκον ἱστάμενοι πολέ-
θεάσωνται, τὰ μὲν τῶν κτηνῶν αὐτῶν παρέλ-
ας, τὰ δὲ ἀπελαύνοντας, καὶ ἀγρότας εἶναι καὶ
γοὺς τούτους ὑποτοπήσουσιν, ἀκρατῶς καὶ ἀφυ-
ως τούτους ἐπιδιώξουσι. Διωκόμενοι δὲ οἱ τὸ
μα τῶν οἰκοφυλάκων καὶ γεωργῶν ὑποδύντες,
δάσουσι καταλαβεῖν, ἐν ᾧ τὸ ἔγκρυμμα ἵσταται·
τούτους οἱ πολέμιοι διώκοντες περιπεσοῦνται τῇ
ᾳ ἀπαραφυλάκτως. Ἐπὰν δὲ τοῖς λοχήσασι
πεγγίσωσιν, εὐτάκτῳ φρενὶ [69] καὶ ὁρμῇ κατ' αὐ-
οἱ τοιοῦτοι ἐφορμήσαντες συρράγήτωσαν. Καὶ
ον ὡς οὐκ ἀντιστήσονται κἂν πρὸς μικρὸν οἱ
ἐμιοι· ἀλλὰ νῶτα δόντες πολλοὶ τούτων καὶ
ιρεθήσονται, καὶ δορυάλωτοι γενήσονται. Εἰ δὲ
εγγυς ὁ χῶρος εἴη τῆς τῶν ἐχθρῶν στρατιᾶς, ἐν
τὰ τοιάδε τελεῖται, καὶ πλῆθος τοῦ λαοῦ τῶν πο-
ίων εἰς ἐκδίκησιν τῶν διωκομένων ἐξέλθοι, χρὴ
στρατηγὸν καὶ ὄπισθεν τῆς τοιαύτης ἐνέδρας καὶ
ρον λαὸν τόπον εἰς ἐπιτήδειον εἰς ἔγκρυμμα κα-
τῆσαι, ἀπέχον τῆς προτέρας ἐνέδρας μίλια δύο.
εἰ γε, ὡς ἔφημεν, τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ ἐνέδρᾳ
ὸς [70] τῶν πολεμίων ἐπιδιώξει, οἱ τοῦ δευτέρου ἐγκρύμματος ἐξερχόμενοι κατ' αὐτῶν τοὺς μὲν οἰκείους περι-
σουσι, τοὺς δὲ πολεμίους κατατραυματίσουσι καὶ θανατώσουσι. Δεῖ οὖν τὴν τοιαύτην μνχανὴν, ὦ στρατηγὲ,
ρὶ δυσμὰς ἡλίου ἐξεργάσασθαι· ἵνα, ἐὰν πλήθη πολεμίων ἐπίθωνται τοῖς ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, ἡ νὺξ καταλαβοῦσα καὶ
ν πόλεμον διαβύσασα, ἀβλαβῆ τὸν ὑπὸ σὲ λαὸν διατηρήσῃ.

A Neque esse debent plus viginti. Hos introducat in vicos, senos simul, aut etiam plures, ita ut non longe inter se distent, jumentaque habeant in ipsis vicis, sive hæc veterina sint ac boves, sive equi et muli. Hos jubeat, circa undecimam horam diei hostibus se in conspectum dare, et a vico ad vicum trepidanter discurrere satisque agere, quasi pecora sua 987 inde repetere inque loca munita compellere velint. Hostes globatim excubantes, ubi hos partim pecora sua protrahentes, partim ante se agentes conspexerint, agricolas eos et paganos esse rati, effuse atque temere illos persequentur. Hi qui custodum et agricolarum personam susceperunt, si agitantur, festinabunt locum assequi, ubi latentes copiæ consederunt: quos hostes persequentes, B imprudentes in insidias incident. Nam ubi his appropinquarint, nostri animo motuque composito coorti illis occurrant. Ibi perspicuum est, ne tantisper quidem restituros hostes: sed fuga facta multi eorum et interibunt, et captivi fient. Si tamen a loco, ubi hæc geruntur, acies hostium propius abest, adversariique magna multitudine ad tuendos suos fugientes se effundunt, debet dux a tergo harum insidiarum alteram manum loco idoneo collocare, in latibulo, quod a prioribus insidiis duo millia passuum absit. Ac si, ut prædiximus, milites priorum insidiarum vis hostium persequitur, qui in altero latibulo sunt, evolantes in illos, tum commilitones servabunt, tum adversarios damno et morte afficient. Quo commento, o dux, sub occasum solis oportet uti: ut, etiamsi C vis hostium insidiatores urgeat, tamen nox superveniens direpto prælio incolumem tuam manum servet.

ΚΕΦ. Ιϑ'. Περὶ καταστάσεως καὶ ἐξοπλίσεως καὶ γυμνασίας στρατοῦ.

Εἰ δέ γε θαῤῥήσουσι κοῦρσον διαχωρίσαι, εὐ-
ῶς [71] δεῖ σε τούτους ἐπιτηδεύσασθαι, ἀποστέλλοντα
ῶν ὑπὸ σέ τινα ἀνδρείᾳ καὶ ἐμπειρίᾳ κεκοσμημένον
ετὰ καθωπλισμένου λαοῦ καὶ ἐξαρκοῦντος, τοὺς δι-
σκεδασμένους τῶν πολεμίων κατατρέχειν, καὶ ἀναι-
ρεῖν, καὶ δεσμώτας ποιεῖν. Σοῦ δὲ μηδέποτε κατα-
λυέτω ἡ παράταξις· ἵνα, εἰ συμβῇ φούλκοις πολεμίων
περιτυχεῖν πλῆθος ἔχουσι [P. 154] λαοῦ, πρὸς φυλα-
κὴν δηλαδὴ τῶν ἐξελθόντων πολεμίων ἐπακολουθοῦσι,
τὴν ἰδίαν ἔχων παράταξιν συνισταμένην, πόλεμον
μετὰ τοῦ φούλκου συνάπτων στρατηγικῶς καὶ ἐμπεί-
ρως, ὡς ἐξεθέμεθα, καταγωνίσῃ τούτους, καὶ τελείῳ
παραδώσῃς ἀφανισμῷ. Ταῦτα δὲ εἰς τὴν σὴν ἀσφά-
λειαν, ὦ στρατηγὲ, καὶ τοῦ λαοῦ φυλάττεσθαι ὑπ-

988 CAP. XIX. *De statu, armatura et exercitatione militum.*

Sed si audent catervatim prædatores a se disparare, debes hos solertia adhibita invadere, misso uno de illis qui sub te militant, homine virtute atque usu prædito, cum armata manu quæ sufficiat, hostes dispersos insectari, occidere, captivos D facere. Neque tamen tu tuam aciem solvas: ut si accidit, te in globos hostium numero valentes incidere, qui præsidii causa prædatores insecuti sint, tua acie instructa, prælioque cum globo illo, bonorum ducum more ac perite, ut exposuimus, commisso, expugnes illos, et funditus ad internecionem deleas. Hæc tuæ, o dux, militumque tuorum salutis conservandæ causa monuimus, si quidem tuæ copiæ parvæ sunt, et tenues, ut hostiles illis pluri-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[68] ξυλοκόντια. Sic verti cum Ducang. Gloss. I. 1024. nisi leg. ξυλακόντια, [69] φρενί. Fort. φορᾷ. [70] λαὸς] λαούς codd. [71] εὐφυῶς] ἀφυῶς codd.

mum præstent. Sed si sub signis tuis numerantur sex aut quinque millia armatorum, magis a fronte adoriri hostes contendito. Et sic callidis consiliis et commentis, si opus est, tum etiam insperatis procursationibus, recte ac perite bellum adversus eos administrans, si habes insuper Christi Dei nostri invictum auxilium pro te propugnans, ex victoria contra hostes magna constitues tropæa. Quanquam fieri non potest, ut cæteris rebus imperatorie ac scienter ad bellum te pares, nisi prius exercueris atque erudieris copias tuas, subigens atque 230 docens illas tum tractandis armis, tum in acerbitatibus ac molestiis laborum ærumnarumque perferendis : ne mollitiei, ignaviæ, temulentiæ, luxuriæ, reliquis nequitiis totos se tradant. Convenit item, ut rogas atque frumentationes plenas accipiant ; insuperque donativa et largitiones, ultra consuetas ac præscriptas : ut sic necessitates suas nacti inde et equos optimos et armaturam reliquam comparare sibi possint, et læta mente, parato atque erecto animo pro sacris imperatoribus nostris universaque republica Christiana periculis objicere sese velint. Sed omnium optimum atque maxime necessarium, quod excitat eorum alacritatem, auget virtutem, stimulat demum, ut vel non audenda efficere conentur, illud est, ut non solum ipsorum et militum sibi ministrantium domus, sed etiam universi eorum necessarii, omnium rerum immunitatem habeant. Hæc a principio antiquitus servabatur circa illos consuetudo, ac permanebat : id ipsum a priscis imperatoribus, sacris ac beatis illis quidem, et pronuntiatum, et in libris militaribus eorum scriptum reperies. Præter immunitatem opus etiam est, ut debitum honorem percipiant, neque despicatui sint, aut injuriam patiantur. Nam pudet me dicere, vel verberari ejusmodi viros, qui vitam ipsam minoris ducant, modo sacris imperatoribus officium suum præstent, Christianosque liberent et ulciscantur : idque ab exactoribus misellis, qui 240 nullam reipublicæ utilitatem afferant, nisi quod exspolient solum et conterant egentes, eque injuriis ac sanguine pauperum plurimo grande auri pondus redigant. Nec magis oportet, ut a judicibus provincialibus contumelia afficiantur, servorumque instar trahantur, pulsentur, in vincula et boias (o rem odiosam) conjiciantur vindices et, post Deum, servatores Christianorum, pro sacris imperatoribus prope dicam quotidie occumbentes : ipsa lege jubente, ut præfectus in suas quisque copias imperium habeat, easque judicet. Et cuinam milites provinciales proprii sunt, nisi duci soli, quem divinus princeps ea in provincia constituit ? Quamobrem etiam ab antiquissimis Romanis auctoritas duci in sua provincia lege erat data, ut actionem intendentes in causis militaribus judicaret, natasque

A μνήσαμεν, εἴ γε ὀλιγοστόν ἐστι τὸ ὑπὸ σὲ στράτευμα καὶ εὐαρίθμητον, καὶ τοῦ τῶν πολεμίων πολὺ ὑπερτούμενον. Εἰ δὲ περὶ τὰς ἓξ ἢ πέντε χιλιάδας ἀριθμεῖται τὸ ὑπὸ σὲ μάχιμον, μᾶλλον κατὰ πρόσωπον ἀντιτάξασθαι τοῖς πολεμίοις ἐπείχθητι. Καὶ οὕτως διὰ μηχανικῶν στρατηγημάτων καὶ ἐπιτηδείων, εἰ χρὴ, καὶ ἀδοκήτων κατ' αὐτῶν ἐπιθέσεων, εἰ [73] καλῶς καὶ ἐμπείρως τὸν κατ' αὐτῶν μηχανήσῃ πόλεμον, ἔχων τὴν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ὑπερμάχητον βοήθειαν συνεπαμύνουσαν, μεγάλα κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκης ἐργάσῃ τρόπαια. Οὐκ ἐνὸν δὲ ἄλλως στρατηγικῶς καὶ ἐμπείρως πρὸς τὸν πόλεμον παρασκευασθῆναί σε, εἰ μὴ πρότερον ἐξασκήσῃς καὶ ἐκπαιδεύσῃς τὸ ὑπὸ σὲ στράτευμα, ἐθίζων αὐτὸ καὶ ἐγγυμνάζων εἴς τε τὴν τῶν ὅπλων μεταχείρισιν

B καὶ πόνων καὶ ταλαιπωριῶν τὸ δριμύ τε καὶ ἐπίπονον καρτερεῖν· καὶ μὴ χαυνότητι καὶ ῥᾳθυμίᾳ μέθῃ τε καὶ τρυφαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις ἀσωτίαις τοὺς ἑαυτῶν πᾶν ἐπιτρέπειν. Προσήκει γε μὴν, τὰς ῥόγας αὐτῶν καὶ σιτηρέσια ἀνελλιπῶς τούτους λαμβάνειν· ἄλλας τε δωρεὰς καὶ δύεργεσίας, πλείας τῶν ἐθίμων καὶ διατετυπωμένων· ἵνα τὸ ἀνενδεὲς ἔχοντες ἐκ τούτων δύνωνται καὶ ἵππους καλλίστους ἐπικτᾶσθαι, καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν πανοπλίας, ἐν χαιρούσῃ ψυχῇ, καὶ προθύμῳ καὶ ἀγαλλομένῃ τῇ διᾳ προκινδυνεύειν αἱρῶνται τῶν βασιλέων ἡμῶν τῶν ἁγίων, καὶ παντὸς τοῦ Χριστιανικοῦ πληρώματος. Τὸ δὲ κρεῖττον πάντων καὶ ἀναγκαιότερον, τὸ πρόθυμον αὐτῶν διεγείρει, καὶ τὴν εὐεξίαν αὔξει, καὶ τῶν ἀτολμήτων ἐρεθίζει κατατολμᾶν·

C τελείαν ἔχειν ἐλευθερίαν τὰς ἑαυτῶν οἰκίας καὶ ὑπηρετουμένων αὐτοῖς στρατιωτῶν, καὶ τοὺς ἐκ αὐτοὺς ἅπαντας. Τοῦτο γὰρ ἀρχῆθεν καὶ ἐπὶ παλαιοῖς εἰς αὐτοὺς καὶ συνετηρεῖτο καὶ διεφυλάττετο καὶ εὑρήσεις τοῦτο νενομοθετημένον παρὰ τῶν παλαιῶν καὶ μακαρίων βασιλέων, καὶ ἐν τοῖς τακτικοῖς βιβλίοις αὐτῶν ἐγγεγραμμένον. Πρὸς δέ γε τῇ ἐλευθερίᾳ χρὴ αὐτοὺς καὶ τῆς δουλείας ἀπολαύειν τιμῆς, καὶ μὴ καταφρονεῖσθαι καὶ ἀτιμοῦσθαι [73]. Αἰσχύνομαι γὰρ εἰπεῖν, καὶ τύπτεσθαι τοὺς τοιούτους ἄνδρας, τοὺς μὴ προτιμῶντας τῆς ἰδίας ζωῆς ὑπὲρ θεραπείας τῶν ἁγίων βασιλέων. [P. 155] καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν ἐλευθερίας καὶ ἐκδικήσεως· καὶ ταῦτα παρὰ φορολόγων ἀνθρωπαρίων, καὶ μηδὲν τῷ κοινῷ προξενούντων ὠφέλειαν, ἀλλ' ἢ μόνον ἐκπιεζόντων καὶ ἐκτριβόντων τοὺς πένητας, καὶ ἐξ

D ἀδικίας καὶ πολλῶν αἱμάτων πενήτων ἑαυτοῖς πολλὰ τάλαντα χρυσίου ἐπισυναγόντων. Δεῖ δὲ αὐτοὺς μὴ παρὰ τῶν θεματικῶν κριτῶν ἀτιμοῦσθαι, καὶ ταῖς ἀγδράποδα κατασύρεσθαι καὶ μαστίζεσθαι, δεσμεῖσθαι καὶ κλοιὰ (ὦ τῆς συμφορᾶς !) περιτίθεσθαι τοὺς ἀδίκους καὶ, μετὰ Θεὸν, σωτῆρας Χριστιανῶν, ὑπὲρ τῶν ἁγίων βασιλέων καθ' ἑκάστην, ὡς εἰπεῖν, ἀποθνήσκοντας· αὐτοῦ τοῦ νόμου παρακελεύοντος Ἕκαστον ἄρχοντα τοῦ ἰδίου λαοῦ ἐξουσιάζειν, καὶ τούτους κρίνειν. Καὶ τίνος ἑτέρου ἄρα λαὸς οἰκεῖος

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[73] καὶ εἰ. Sic codd. [73] ἀτιμοῦσθαι. Sic pro ἀτιμᾶσθαι, ut paulo post 155. A. lin. 9.

ῦ θέματος, εἰ μὴ μόνον τοῦ στρατηγοῦ, ὃν ὁ βα- A in provincia lites administraret, simul assidente et
εὺς ὁ ἅγιος ἐν αὐτῷ προχειρίζεται ; Διὰ τοῦτο γὰρ adjuvante judice : utque ipse et protonotario et
ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων Ῥωμαίων καὶ τοῦ νόμου reliquis, qui magistratus civiles haberent, operam
τοῦ ἰδίου θέματος ἐξουσίαν ὁ στρατηγὸς ἐκέκτητο, tribueret. Item turmarcha in causis suæ turmæ ex
νων τοὺς ἐγκαλοῦντας ἐπὶ στρατιωτικοῖς πρά- lege edictoque principali judicium exercebat, se-
ξεσι, καὶ διοικῶν τὰ ἐν τῷ θέματι ἀνακύπτοντα, cundum formulas tunc usitatas, atque prærogativas
ων συνεργὸν τὸν κριτὴν καὶ παρ' αὐτοῦ συνεργούμενος· illorum. Quod si reponitur in pristinam conditio-
συνεργῶν δὲ καὶ τῷ πρωτονοταρίῳ καὶ τοῖς nem divinorum principum exercitus, quæque in
λοιποῖς τοῖς τὰς τοῦ δημοσίου δουλείας ἐγκεχειρισμέ- luctum egestatemque detrudunt milites, procul ab
νοις. Εἶχε δὲ καὶ ὁ τουρμάρχης τῆς ἰδίας αὐτοῦ illis removentur ; miram capient alacritatem, hi-
ὁρμιᾶς παρὰ τοῦ νόμου καὶ τῆς βασιλικῆς προσ- laritatem, lætitiam : strenuiores et audaciores
ξεως ἐπ' ἐξουσίας τὰς κρίσεις, κατὰ τοὺς ἐπι- erunt : inexpugnabiles et invicti adversariis exsis-
κατήσαντας τύπους καὶ τὰ τούτων προνόμια. Εἰ tent. Quibus 241 ita constitutis, sancti imperato-
ἐν οὖν τὴν πάλαι κατάστασιν ὁ τῶν ἁγίων βασι- res nostri non modo suas provincias tuebuntur,
λέων λάβῃ στρατὸς, καὶ τὰ λυποῦντα καὶ εἰς πενίαν verum etiam alias plurimas, quæ hostibus obtem-
φέροντας ἄγοντα πόρρω γένωνται τούτων, μεγάλην perant, sibi subjicient.
ἐμφύονται προθυμίαν, καὶ χαρὰν, καὶ ἀγαλλίασιν· καὶ γενναιότεροι καὶ εὐτολμώτεροι ἔσονται, ἀκαταγώνιστοί τε
καὶ ἀκαταμάχητοι τοῖς πολεμίοις ὀφθήσονται. Καὶ τούτων οὕτως γινομένων, οὐ μόνον τὰς ἰδίας οἱ ἅγιοι ἡμῶν
βασιλεῖς ἐκδικήσουσι χώρας, ἀλλὰ καὶ ἑτέρας πλείστας τῶν πολεμίων καθυποτάξουσιν.

ΚΕΦ. Κ'. Περὶ τῶν ἐγχρονιζόντων πολεμίων κατὰ B CAP. XX. *De adversariis, si diutius in regione nostra*
τῆς χώρας ἡμῶν, ἵνα ὁ ἡμέτερος στρατὸς κατὰ τῆς *morantur, ut exercitus noster in illorum fines*
χώρας αὐτῶν ἐπέλθῃ. *transeat.*

Τῶν πολεμίων μετὰ μεγάλης καὶ βαρείας δυνά- Quod si hostes cum magno gravique exercitu pro-
μεως τὰς χώρας ἡμῶν περιπολούντων [74] (21), ἐκ- vincias obeant, vexent, exinaniant nostras, obsessio-
πριβόντων τε [P. 156] καὶ ἀφανιζόντων, καὶ πολιορ- nes oppidorum facere in animo habeant, caveant-
κίας κάστρων διαμελετώντων· φυλατταμένων δὲ, τοῦ que præterea, ne ab exercitu Romano insidiis pe-
μὴ παρὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων ἐνεδρευ- tantur, ipsique potius ad faciendas illi insidias in-
θῆναι, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτοὺς ἐνεδρεῦσαι μηχανωμέ- tenti sint : si non idoneæ copiæ ad castra contra
νων· εἰ μὴ ἀξιόλογος Ῥωμαϊκὴ δύναμις εἰς ἀντι- facienda suppetant, quæ pellere eos possint : illud
παράταξιν τούτων ἐστὶ, δυναμένη τούτους κατ- te oportet, o dux, exsequi, quod idem superiore
αγωνίσασθαι· τοῦτο δεῖ σε, ὦ στρατηγὲ, διαπράξα- memoria factum est, sicut liber demonstrat, quem de
σθαι, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς ἄνω Χρόνοις γέγονε, καθὼς ducis officio Leo, celebratæ memoriæ sapientiæque
ἡ συντεθεῖσα στρατηγικὴ βίβλος παρὰ τοῦ ἀοιδίμου princeps, confecit. Quem qui legerint, præclare quæ
καὶ σοφωτάτου βασιλέως Λέοντος διαλαμβάνει [75], Ἧ dicturi sumus intelligent. Illo enim tempore, cum
καὶ οἱ ἐντυχόντες σαφῶς τὰ περὶ τῶν λεχθησομένων C tota Cilicum gens maximis copiis efferbuisset in
ἐπίστανται. Τὸ γὰρ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ὁ τῶν Κιλί- provinciam Orientalem, castellumque Mistheæ sum-
κων ἅπας λαὸς μετὰ βαρείας δυνάμεως κατὰ τοῦ ma vi oppugnaret, ei qui tunc exercitui præerat man-
θέματος τῶν Ἀνατολικῶν ἐξελθὼν, καὶ τὸ κάστρον davit imperator, ut cum laterculis numerisque in
Μισθείας (22) σφοδρῶς πολιορκῶν, τῷ τηνικαῦτα Cilicum fines se inferret : duos autem duces, Ana-
ἀρχηγῷ τοῦ στρατοῦ ὁ βασιλεύων προστέταχε, μετὰ tolici et Opsicii, post se relinqueret, qui ad ser-
τῶν θεμάτων καὶ ταγμάτων κατὰ τῆς τῶν Κιλίκων vandum pro facultate castellum reliquamque 242
χώρας ἐπιστρατεῦσαι· δύο δὲ τῶν στρατηγῶν, τοῦ τε regionem hostibus obsisterent. Ita summus co-
Ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ Ὀψικίου, ὑπολείπεσθαι, τοῦ piarum nostrarum dux (is erat tunc Nicephorus
πρὸς ἐκδίκησιν, ὡς οἷόν τε, τοῦ τε κάστρου καὶ τῆς cognomento Phocas), per viam quæ Mauriani
λοιπῆς χώρας τοῖς πολεμίοις ἀντικαθίστασθαι. Ὁ dicitur in agrum Adanensem facta impressione,
μέντοι τῶν στρατευμάτων δημαγωγὸς (ἦν δὲ τότε prædas ingentes cepit. Cui Adanenses obviam
Νικηφόρος ὁ ἐπίκλην Φωκᾶς), διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς τοῦ egressi, ad duo millia passuum ab oppido instructa
Μαυριανοῦ λεγομένης κατὰ τῆς Χώρας Ἀδάνης τὴν acie, simul atque concurrerunt, terga vertentes
ἐπέλευσιν ποιησάμενος, λείαν ὅτι πλείστην ἠλάσαντο. Ismaelitæ effusa fuga disjecti recta ad oppidum
Τούτῳ πρὸς συνάντησιν λαὸς ὁ τῆς Ἀδάνης ἐξῆλθε, D contenderunt. Quorum quotquot Romanorum exer-
καὶ ὡς ἀπὸ μιλίων δύο τῆς πόλεως αὐτῶν ἀντιτα- cituum dux deprehendit, qui intra portas se con-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[74] περιπολούντων. Fort. πυρπολούντων. [75] διαλαμβάνει, Vid. Leonis Tactic. inter Opp. Meurs. edit. Lami, VI. 775. F. et Constantini Tact. ibid. 1395. C.

(21) Conjeci πυρπολούντων· conf. 157. D. χρονίζειν ἐν αὐτῇ, καὶ πυρπολεῖν· item 159. C.

(22) De hoc oppido, prope Iconium, occidentem versus, sito, Le Quien Orient. Christ. I. 1085. C. Scribitur Μισθιον, Μισθεία, ας, et τὰ Μίσθεια, plurali neutro.

jicere non potuissent, eorum partim in hostium numero habuit, partim in servitutem abduxit. Castris dein propter oppidum positis, exciso omni vinearum et arborum fœtu, nitorem locorum circa oppidum amœnitatemque delevit. Postridie ejus diei ad mare usque pervadens exercitus, captivos quam multos nactus pecorumque multitudinem, nullam partem diei itinere intermisso, ad Cydnum flumen, quod Hierax ab accolis vocatur, ultra pontem, per quem iter Adanam versus est, concedit. Inde profectus postridie ad suas fines recipere se cœpit. Hostes Mistheam circumsidentes, cum de Romanorum in suam regionem impressione audissent, obsidione soluta magnaque celeritate adhibita ad suum agrum tuendum reverterunt. Sed inani labore suscepto utraque spe frustrati sunt. Nam dux exercitum Romanorum cum spoliis, prædis, mancipiis permultis, per viam, quæ Carydii **243** vocatur, ad Romanos se fines recepit. Præter hæc Anatolicorum quoque Cappadociæque duces superiore memoria, quando Tarsenses in agrum Romanum impressionem fecerant, per aliam viam in illorum regionem ingressi, modo per se ipsi, modo per quosdam suorum eo missos, pro facultate illos vexaverunt. Eadem tempestate is, cui Lycandi erat provinciarumque limitanearum, quæ ibi sunt, commissa cura, quotiescunque Alim Chambdani filius vel in Romanos fines irruptionem faciebat, vel in sua ipse regione, causa necessaria urgente, castra mutabat, Chalybonensem et Antiochinum ingressus agrum, magnum partibus illis detrimentum afferebat: in potestatemque redigebat suam Alimi propinquos, castris præfectos magnos ac spectabiles homines, eorumque milites, viros fortes, et castella numero plurima. Quod idem in Ciliciensi fiebat tractu, quippe qui Lycando sit finitimus. Quapropter, o dux, siquando industria insidiisque tuis male habere non potes hostes, quod ipsi se diligenter communiant ac tueantur: neque magis idoneas habes copias, ut aperto Marte decertare possis: id quod diximus facere te oportet: et vel te ipsum in adversariorum limites inferre, relicto præstantissimo ex præfectis tuis, cum manu quæ ad insequendos hostes tuendasque provincias sit satis: vel, si tu ipse hostes sequeris, **244** optimum ex præfectis, qui ob virtutem usumque in re militari nomen sit et laudem nactus, cum idonea equitum militumque copia in regionem adversariorum immittere, qui eam ibi commorans incendiis populationibusque vexet, oppidaque obsideat: ut hac re audita hostes ducem suum vel invitum ad patriam tuendam signa referre cogant. Quod si agros nostros diligenter exinanieris, incolarumque turbam atque pecora in altos asperosque montes compuleris; hostes autem velint perquirere ea juga ac scrutari, hominesque in servitutem abducere, ideoque omnibus cum

A ξάμενοι, ἅμα τῷ συμπεσεῖν ἀλλήλοις νῶτα μετ
λόντες οἱ τοῦ Ἰσμαὴλ ἀκόσμῳ φυγῇ καὶ σπο
εὐθὺ τῆς πόλεως ὥρμησαν. Ὁ δέ γε τῶν Ῥω
κῶν στρατευμάτων ἡγούμενος ὅσους τῶν Ἰσμ
τῶν ἔνδον πυλῶν γενέσθαι μὴ δυνηθέντας εἰρ
μὲν μαχαίρᾳ συνέκοψε, τοὺς δὲ πρὸς δουλεί
γετο. Τοῦ δὲ ἄστεος ἐγγύθι στρατοπεδευ
ἀμπελώνων καὶ δένδρων τὰ ἔγκαρπα ἅπαντα
τεμὼν, τό τε πέριξ τῆς πόλεως λαμπρὸν κ
εὔκοσμον ἀπημαύρωσε. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἄχρι
σης ἐπιδραμὼν ὁ λαὸς αὐτοῦ, αἰχμαλωσίαν ὅτι
στην καὶ κτήνη πάμπολλα ἀναλαβόμενος, π
ὅλης τῆς ἡμέρας ὁδοιπορήσας, ἐν τῷ Κύδνῳ πο
ὃς Ἱέραξ ἐγχωρίως κέκληται, ἔξωθεν τῆς γε
ἐν ᾗ ἡ ὁδὸς πρὸς Ἄδανα φέρει, ἠπλήκευσε. Τ
B ἐπιούσῃ ἀπάρας ἐκεῖθεν, τὴν ἰδίαν κατελήφ
ἐπορεύετο. Τὴν τῶν Ῥωμαίων τοίνυν οἱ τὴν Μισ
περικαθήμενοι πολέμιοι κατὰ τῆς ἑαυτῶν χώρας ἐ
θεσιν ἀκουτισθέντες, τὴν πολιορκίαν λύσαντες τά
πολλῷ [P. 157] πρὸς ἐκδίκησιν τῆς ἰδίας χώρ
ὑπέστρεψαν. Ἀλλ' ἀπραττήσαντες τῶν ἐμφύτ
διήμαρτον. Ὁ γὰρ τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατιμ
ἡγούμενος μετὰ πολλῶν σκύλων τε καὶ λαφ
καὶ ἀνδραπόδων διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Καρυδίου λη
ντες τὰ Ῥωμαίων ἤθη κατέλαβε. Πρὸς τοῦτῳ δ
οἱ στρατηγήσαντες τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Καππα
κίας ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις, τῶν Ταρσιτῶν κατ
Ῥωμαϊκῆς Χώρας τὴν ἐξέλευσιν ποιουμένω
ἄλλης ὁδοῦ ἐν τοῖς χώραις αὐτῶν εἰσερχόμενο
μὲν αὐτοὶ ἐκεῖνοι, ποτὲ δέ τινας τοῦ λαοῦ αὐ
ἀποστέλλοντες, κατὰ τὸ ἐγχωροῦν τούτους κα
C μάτιζον. Ὁ δέ γε τὴν ἡγεμονίαν τῆς Λυκαο
τῶν ἐκεῖσε ἀκριτικῶν θεμάτων ἐγκεχωρισμέν
ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις, ὁσάκις ἂν Ἀλὴμ ὁ υἱὸς τοῦ
Χαμβδὰ κατὰ Ῥωμανίας τὴν ἐξέλευσιν ἐποιήσατο
ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ Χώρᾳ χρείας ἀναγκαίας αὐτὸν κατεπ
γούσης μετέβη, κατὰ τῆς χώρας τοῦ Χάλεπ α
τῆς Ἀντιοχείας ἐπιτιθέμενος, μεγάλην ἐν αὐτ
βλάβην εἰργάζετο· καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, κ
ἀρχηγοὺς τῶν φωσσάτων, μεγάλους καὶ περιφανεῖς
δορυαλώτους εἶλε, καὶ τοὺς τούτων μαχίμους ἄνδρας
καὶ πλεῖστα φρούρια. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐν τῇ τῶν
Κιλίκων χώρᾳ διεπράττετο, ὡς τῇ Λυκανδῷ συν
D ορούσῃ [77]. Καὶ αὐτός τοίνυν, ὦ στρατηγέ, ὅτα μὴ
ἐπιτηδεύσεως καὶ ἐνέδρας τραυματίζειν τοὺς πολε
μίους ἀπορήσεις, διὰ τὸ ἑαυτοὺς ἐπιμελῶς ἀσφαλ
ζεσθαι καὶ παραφυλάττειν· οὔτ' αὖ πάλιν ἀξιόλογον
ἔχεις δύναμιν, πρὸς τὸ φανερῶς αὐτοῖς ἀνταμύ
σθαι· τοῦτο δεῖ σε διαπράττειν· καὶ εἴτε αὐτὸν σ
κατὰ τῆς Χώρας τῶν πολεμίων ἐπείγεσθαι, καταλιμ
πάνοντα ἄνδρα τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἀξιολογώτε
ρον, μετὰ καὶ στρατεύματος τοῦ πρὸς παραδρομήν
καὶ πρόνοιαν τῶν θεμάτων ἐξικανοῦντος· εἴτε, σὺ
τὴν παραδρομὴν ποιοῦντος, τὸν κρείττονα τῶν στρα
τηγῶν, καὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ πολυπειρίᾳ ὀνομαστὸν καὶ
ἐπαινούμενον, μετὰ ἱππικῆς καὶ πεζικῆς ἀξιολόγου

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[76] ἐγκεχωρισμένος. Fort. ἐγκεχειρισμένος. [77] ὡς—συνορούσῃ] ὥστε νικᾷν αὐτῷ συνορῶσαν codd.

νάμεως κατὰ τῆς τῶν πολεμίων ἀποστέλλειν χώρας, εἰ χρονίζειν ἐν αὐτῇ, καὶ πυρπολεῖν, καὶ ἀφανίζειν, εἰ κάστρα πολιορκεῖν· ἵνα τοῦτο ἀκούοντες οἱ πολῖται, καὶ μὴ βουλομένου τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν, ἀναγκάσωσιν αὐτὸν ἐπαναζεῦξαι πρὸς τὴν τῆς ἰδίας χώρας ἐδίκησιν. Ὁπόταν δὲ τὰς χώρας ἡμῶν καλῶς ἐκσπηεύσῃς, καὶ φυγαδεύσῃς καὶ τὸν ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντα λὸν καὶ τὰ τούτων θρέμματα ἐν ὄρεσιν ὑψηλοῖς καὶ υσβάτοις, καὶ βουληθῶσιν οἱ πολέμιοι ψηλαφῆσαι αὶ ἀνερευνήσασθαι [P. 158] τὰ τοιαῦτα ὄρη, κάεῖθεν τούτους ἀνδραποδίσασθαι, καὶ πανστρατὶ πλησιάσαι τοῖς τοιούτοις τόποις θελήσωσι, καὶ τὰς ηκηνὰς ἐκεῖσε πήξασθαι· ὀφείλεις καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις πλησίον γενέσθαι, εἰς ἐκδίκησιν τῶν οἰκείων. Καὶ εἰ γε τὸν χῶρον θεάσῃ, ἐν ᾧ οἱ πολέμιοι αὔλίζονται, ὄρος ἔχοντα ἢ τόπον ὑψηλὸν καὶ ἐπιτήδειον πρὸς τὸ νυκτὸς κατ' αὐτῶν ἐπιθέσθαι, τοῦτο μελετήσεις. Καὶ διασκοπήσας καλῶς τὴν τοῦ τόπου θέσιν, καὶ βοήθειαν ἐκεῖθεν ἔχων, τὸν κατ' αὐτῶν παρασκευάσῃς πόλεμον νυκτὸς, μετὰ πεζικῆς δυνάμεως καὶ [78] ἱππέων, καθὼς περὶ νυκτοπολέμου κατωτέρω εἴρηται. Καὶ μεγάλως αὐτοὺς τραυματίσεις καὶ ἐκθροήσεις, καὶ παρασκευάσεις ἐκεῖθεν ὑποχωρῆσαι. Καρτερούντων δὲ ἔτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, καλῶς ἑαυτοὺς ἀσφαλιζόμενοι καὶ παραφυλάττοντες, καὶ βουλομένων ἀνερευνῆσαι τὰ ὄρη, ἐν οἷς τὰ καταφύγια τῶν χωριτῶν τυγχάνει, δέον φυλαχθῆναι καὶ προκατασχεθῆναι παρὰ σοῦ τὰς εἰσόδους διά τε ἀκοντιστῶν καὶ ψιλῶν. Καὶ τούτων καλῶς φυλαττομένων, ἐν οἷς ἡ καταφυγὴ τῶν γεωργῶν σὺν τῶν φαμιλιῶν [79] καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν γέγονεν, εἰ βουληθῶσι διὰ τῶν στενωπῶν καὶ δυσλάτων ἐκείνων ὁδῶν εἰσελθεῖν, ἠττηθήσονται· καὶ μάλιστα πεζικῆς [δυνάμεως αὐτοῖς ἐπιθεμένης [80]. Εἰ δ' αὐτοὶ μετὰ πεζικῆς] βουληθῶσιν ἐπελθεῖν, καὶ τὰ ὄρη διερευνήσασθαι, ἐν ἐνδοτέροις καὶ ὀχορωτέροις καὶ ἀνεπιβουλεύτοις τόποις εἰσαγαγεῖν τοὺς τῶν χωρίων οἰκήτορας ἐπείχθητι· σοῦ μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ τὰς εἰσαγούσας κατ' αὐτῶν ὁδοὺς δηλαδὴ καταλαμβάνοντός τε καὶ ἀσφαλῶς διαφυλάττοντος.

A copiis accedere ad ejusmodi loca, et castra ibi ponere cogitent : debes tu quoque appropinquare locis illis, ad opem tuis ferendam. Ubi si animadverteris, locum, in quo tendant adversarii, montem habere aut crepidinem editam, aptamque, ut inde noctu aggredi eos possis, ad hoc mentem convertas. Atque, perspecta bene natura loci, illa adjutus cum pedestribus equestribusque copiis prælium instituas adversus illos noctu, quemadmodum in capite de dimicatione nocturna infra demonstrabitur. Ita vehementer illos vexabis et perterrebis, efficiesque ut inde recedant. Quod si nihilominus permanent ibidem, diligenterque sese custodiunt ac tuentur, voluntque scrutari montes, in quibus receptacula rusticæ plebis sunt, debent 245 per jaculatores ac velites observari a te aditus, et præoccupari. His recte custoditis, qua refugium rusticulis familiisque eorum ac liberis patuit, si hostes per fauces viasque arduas introrumpere conantur, fundentur, maxime peditatu eos invadente. Sin vero cum peditatu conantur eniti, montesque perscrutari, tu ad interiora magisque munita et ab insidiis tuta loca agrestem plebem transducere properato : ipse cum tuis copiis omnibus ducentes eo vias occupa, et diligenter custodi.

B

ΚΕΦ. ΚΑ'. Περὶ πολιορκίας κάστρου.

Πρὸς πολιορκίαν δὲ κάστρου κατανοῶν εὐτρεπιζομένους τοὺς πολεμίους, δέον καὶ σὲ, ὦ στρατηγὲ, ὅσα πολιορκεῖσθαι δυνατὸν (εἰσὶ γὰρ πολλὰ κάστρα μὴ δεδιότα πολιορκίαν), ἐν τοῖς τοιούτοις πρὸ τῆς τῶν ἐχθρῶν ἐξελεύσεως παρασκευάσαι τὸν ἐν αὐτοῖς καταφεύγοντα λαὸν μηνῶν τεσσάρων τροφὰς καθένα ἕκαστον, εἰ δυνατὸν καὶ πλειόνων, καθ' ὅσον συνορᾷς ἔσεσθαι τὴν πολιορκίαν, ἀποτίθεσθαι. Καὶ τῶν ἐν ταῖς κιστέρναις ὑδάτων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τῶν ἄλλων πάντων, ὅσα πολιορκνυμένους ἐκδικεῖν καὶ βοηθεῖν δύνανται. Ταῦτα γὰρ, διὰ τὸ πλῆθος, τῇ παρούσῃ γραφῇ ἐκθεῖναι κατὰ μέρος ἐάσομεν. Περὶ γὰρ τοιούτων καὶ ἑτέρων πολιορκητικῶν μηχανημάτων, καὶ τοῦ, πῶς χρὴ τοὺς ἔνδον τοῖς ἔξωθεν ἀντιμάχεσθαι, ἀκριβῶς πρὸ ἡμῶν καὶ λελογισμένως οἱ τὰ τακτικὰ καὶ στρατηγικὰ ἀναγραψάμενοι ἐξέθεντο. Ἡμεῖς δὲ περὶ παραδρομῆς καὶ κατασχέσεως κλεισουρῶν προσταχθέντες [P. 159] εἰπεῖν, τὰ ταύτῃ συντελοῦντα καὶ ἁρμόζοντα κατὰ τὸ ἐνὸν ἐκθεῖναι κατεπειγόμεθα. Τῶν πολεμίων τοίνυν τὸ κάστρον

C

Cap. XXI. *De obsidione oppidi.*

Ubi intellexeris, ad obsidendum oppidum se parare adversarios, oportet te, o dux, quæ loca oppugnationi patent (sunt enim oppida multa quæ impugnationem non timeant); in his instituere, ut ante hostium adventum unusquisque ex plebe eo confugiente cibaria in menses quatuor, vel etiam in plures, si fieri potest, quamdiu æstimas obsidionem fore, deponat. Item aquarum in cisternis curam habere, cæterarumque rerum omnium, quotquot obsessis tutelæ atque præsidio esse possunt. Tametsi ea, quod permulta sunt, particulatim exponere hac scriptione omittemus. Nam de iis, aliisque oppugnandi commentis, deque ratione qua obsessi adorientibus resistant, 246 ante nos qui de re militari ducisque officio scripserunt, accurate et docte exposuerunt. Nos contra de velitatione et occupatione claustrorum dicere jussi, quæ huic instituto expediant propriaque sint, explicare properamus. Hostibus oppidum circumsidentibus oppugnationemque aggressis, si, ut solent facere qui

D

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[78] καὶ] σὺν codd. [79] φαμιλιῶν. Sic codd. [80] Uncis inclusa, quæ sunt in codd. omnibus prætermissa conjectura supplevi.

obsessos coangustare volunt, circa oppidum in orbem consederunt, ne qui ex nostris neque introrsus neque exeundi facultatem habeant: cum sint fere pleraque oppida nostra in locis munitis atque impeditis constituta: facile, o dux, poteris illos, temere sine vallo et custodia tendentes, aliqua parte noctis cum peditatu adoriri; dabisque operam, ut ad signum constitutum obsessi quoque eadem hora erumpant, et ipsi item, si fieri potest, prælium cum adversarii committant. Ita, loci natura insuper adjutus, eos debellabis. Quanquam hoc quidem ex providentia Dei pendet. Si vero ob difficultatem atque asperitatem loci sic dispersim in orbem considere non audent, sed omnes eorum copiæ vel bipartito vel uno solo loco tendunt, oportet primo alimenta hominum et equorum omnia comburi penitusque deleri, neque quidquam in vicis vel propius ab oppido vel longius relinqui, quod jumentis hominibusve usui sit. Si ligna deficiunt, neque saltus ea regione subest, etiam ipsa ædificiorum 247 tecta cremanda sunt. Ita hostes, propter difficultatem lignationis, reique frumentariæ inopiam, necesse est longius milites emittere ad res necessarias comportandas. Ibi tu, cum perite e ducisque officio rem gesseris, poteris illos collocatis insidiis vexare ac fundere: ut ideo, simulque victus inopia coacti, obsidionem solvant. Ubi illos perseverantius in obsidione permanere, in oppidoque rem esse in angusto vides, debes de conferendis nocte toto Marte signis cogitare, contractis, una cum equitatu, pedestribus copiis. Quas si convenienter naturæ loci equitibus interposueris, institue noctu prælium, quemadmodum inferius in capite de dimicatione noctura demonstrabo. Hoc modo franges illos, cogesque, ut obsidionem oppidi omittant. Si qua tamen obsistit causa, quominus prælium noctu fiat, obsessi autem, quamvis commeatu instructi, præsidii indigent, potes illo modo vel propugnatorum, vel, si annona premuntur, cibariorum supplementum introducere. Omni in unum locum coacto ac bifariam diviso exercitu, suscipiant alterius partis milites singuli in equos quibus vehuntur quaternos modios frumenti. His attribuas alios expeditos equites, nihil ferentes præter arma, qui duntaxat alteris præsidio sint. Tu vero cum reliquo armato exercitu ex parte diversa eadem hora, qua frumentarii propius ad oppidum accessuri sunt, circa mediam noctem repente 248 cum clamore tubarumque concentu appare, quasi jamjam prælium commissurus. Ita, dum hostes ad dimicationem adversus te se parant, tibique obviam properant, qui frumentum gestant facultatem nacti id importabunt in oppidum, et incolumes revertentur. Ejusmodi commento et propugnatorum additamentum, et commeatus, si am-

A πρασαφώσιντο, καὶ πρὸς πολιορκίαν [illegible]
εἰ μὴ, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς βουλομένοις [illegible]
τοὺς πολιορκουμένους, ἐπικρατοῦσιν ἐμπ[illegible]
κύκλῳ [81] πρὸς τὸ μὴ δύνασθαι [illegible]
ἡμετέρων μήτε εἰσέρχεσθαι μήτε ἐξέρχεσθ[illegible]
ἐν ὀχυροῖς τόποις καὶ δυσβάτοις σχεδὸν [illegible]
ἡμῶν ἱδρύνται κύκλῳ· εὐχερῶς τούτους νίκ[illegible]
κεύσουσι, χάριτος καὶ ἀσφαλείας ὄντος, ἐ[illegible]
στρατηγὸ, καθ' ἓν μέρος νυκτὸς μετὰ τάξε[illegible]
τεύματος ἐκθέσθαι· καὶ μετὰ συνθήματος
καὶ τοὺς ἔνδον ἐξελθεῖν παρασκευάσεις ἐν [illegible]
ὥρᾳ, καὶ συνάψαι καὶ αὐτοὺς, εἰ δύναιτο, τ[illegible]
Καὶ τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἔχων βοήθειαν τού[illegible]
ἀγωνίσῃ. Ἔργον δὲ τοῦτο προνοίας θεοῦ. Ε[illegible]
τὴν τοῦ χώρου δυσχείρειαν καὶ ἐπικρότητα κ[illegible]
B βήσουσιν οὕτως κυκλόθεν καὶ διεσπαρμένοι κ[illegible]
κεῦσαι, ἀλλ' ἐκ δύο μερῶν ἢ ἐξ ἑνὸς ἔσ[illegible]
αὐτῶν στρατοπεδεύσαι, δέον πρότερον τὸν [illegible]
ἀνθρώπων τε καὶ ἐλόγων παρασκευῆσαι κ[illegible]
ἐξαφανίσαι, καὶ μηδὲν εἰς χρείαν ἐλόγων [illegible]
των πλησίον τοῦ κάστρου ἢ πόρρω κειμέν[illegible]
τοῖς χωρίοις. Εἰ δὲ καὶ ξύλων ἐπιλείποι, ἐ[illegible]
τόπου ὄρους μὴ ὄντος, καὶ αὐτὰ τὰ στέγη τῶν [illegible]
μάτων πυρπολῆσαι. Εἰ γὰρ καὶ ξύλων ἐν χρε[illegible]
νωνται οἱ πολέμιοι, καὶ τροφῶν ἐνδεεῖς ὦσι, [illegible]
τὸν λαὸν αὐτῶν ἐξέρχεσθαι μακρότερον τοῦ [illegible]
γὴν τῶν χρειῶν. Σοῦ δὲ ἐμπείρως καὶ τακτι[illegible]
διατιθεμένου [82], δυνήσῃ τούτους μετὰ ὑπο[illegible]
τραυματίζειν καὶ καταστροπεύσαι· ὡς ἂν τῇ τῶν τροφῶν ἐνδείᾳ ἀναγκαζόμενοι, τὴν πολι[illegible]
C λύσουσιν. Εἰ δὲ ὁρᾷς αὐτοὺς ἐπικαρτεροῦντας τῇ πολιορκίᾳ ἐπιμένοντας, καὶ τοὺς ἔνδον τεθαρρυμένους, δέον καὶ πρὸς νυκτοπολέμους ἰέναι, χωρῆσαι, πεζικὸν συναγηοχὼς στράτευμα ἐμπεῦσιν· Ὁ ἁρμοζόντως κατὰ τὴν τοῦ τόπου φ[illegible]
τούτοις συνταξάμενος, τὸν ἐν νυκτὶ πολεμον [illegible]
σκευάσεις γενέσθαι, καθὼς παρακατιὼν ἐπ[illegible]
κτοπολέμου δηλώσω. Καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κατα[illegible]
νίσῃ αὐτοὺς, καὶ ἀναγκάσεις τὴν τοῦ κάστ[illegible]
πολιορκίαν λιπεῖν. Εἰ δέ τις αἰτία τὸν τῆς νυκ[illegible]
πόλεμον διακωλύσῃ, καὶ οἱ ἔνδον πολιορκούμε[illegible]
ἐνδεεῖς λαοῦ τοῦ βοηθοῦντός εἰσι, τροφῶν δὲ κατ[illegible]
οὐκ ἔχουσι, δυνήσῃ καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν τροφὰς [illegible]
ἐπαγαγεῖν, ὥσπερ καὶ τροφῆς, εἴ γε ἐνδεεῖς, τῷ [illegible]
τρόπῳ τοιῷδε· [P. 160] Συναγαγὼν ἅπαν τὸ ὑπὸ σ[illegible]
στράτευμα καὶ διχῇ αὐτοὺς διελὼν, οἱ μὲν ἡμίσε[illegible]
D τούτων ἀναλαβέτωσαν καθεῖς ἀνὰ σίτου μοδίους τ[illegible]
σαρας εἰς οὓς ἐποχοῦνται ἵππους· παρέχων αὐτοῖ[illegible]
καὶ εὐζώνους ἑτέρους ἵππεῖς, μηδὲν ἐπιφερομένους [illegible]
πλὴν τὰ ὅπλα αὐτῶν, καὶ πρὸς μόνην αὐτῶν φυλ[illegible]
κὴν εἶναι. Σὺ δὲ μετὰ τοῦ λοιποῦ μαχίμου στρατεύ[illegible]
ματος ἐν ἑτέρῳ μέρει κατὰ τὴν ὥραν, ἣν οἱ τὸν σῖτον ἐπιφερόμενοι πλησίον τοῦ κάστρου μέλλουσι γενέσθαι, περὶ μέσην νύκτα ἀθρόως μετὰ κραυγῆς καὶ σαλπίγγων φάνηθι, ὡς ἤδη πολεμήσων αὐτούς.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[81] κυκλόθεν] κύκλωθεν cod. [82] διατιθεμένου. Sic codd.

δὲ πρὸς τὸν σὸν πόλεμον παρασκευαζομένων, borum inopia est, subministrabis, salutemque ob-
τὴν ὁρμὴν πρὸς σὲ ποιουμένων, ἄδειαν εὑρόντες sessi accipient.
ν σῖτον ἐπιφερόμενοι, ἀποκομίσουσί τε αὐτὸν ἐν τῷ κάστρῳ, καὶ ἀσινεῖς πάλιν νοστήσουσι. Καὶ διὰ
τοιαύτης μηχανῆς καὶ ἀνδρῶν ἐπιβολὴν καὶ τροφῆς παράσχης αὐτοῖς, εἴγε ἀμφοτέρων ἐν χρείᾳ
καὶ σωτηρίας οἱ πολιορκούμενοι τύχωσιν.

. ΚΒ'. Περὶ διαχωρισμοῦ λαοῦ τῶν ἡμίσει πολεμίων, ἢ καὶ τοῦ τρίτου μέρους.

δὲ μὴ πρὸς πολιορκίαν κάστρου εὐτρεπίζοντο
ολέμιοι, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς καὶ σφοδρᾶς δυνά-
ς τὰς ἡμετέρας χώρας περινοστοῦσι, χρὴ τὸν
ιτηγοῦντα τῶν Ῥωμαϊκῶν δυνάμεων ἐπιμελῶς
ς γεωργοὺς ἤτοι τοὺς τῶν χωρίων πολίτας καὶ
αὐτῶν ἅπαντα παρακελεύσασθαί τε καὶ παρα-
άσασθαι, ἐν κάστροις καὶ ὀχυροῖς τόποις διασώ-
θαι, τοὺς δὲ τῶν πολεμίων πρὸς λείαν ἐξερχομέ-
ς ὡς νουνεχεῖς καὶ ἀγρύπνους τραυματίζειν· ἵνα
δεδοικότες πόρρω τοῦ στρατεύματος αὐτῶν ἐξ-
ιόνειν, καὶ τροφὰς ἐπικομίζεσθαι· κάντεῦθεν στε-
ωρίᾳ τροφῶν συσχεθήσονται. Πλὴν, ὡς ἔφημεν,
ῆθος λαοῦ ἔχοντες ἑτέραν ἴσως μέθοδον μετελεύ-
νται. Διαχωρίζοντες ἐνίοτε τοὺς ἡμίσεις τοῦ λαοῦ
τῶν, ἢ καὶ τὸ τριτημόριον, ἀποστελοῦσι [83] πόρρω
μέρας ὁδοῦ διάστημα, ἢ καὶ ἐπέκεινα ἀπέχον τοῦ
ωσσάτου αὐτῶν ἐν χωρίοις τισίν, ἐν οἷς ἐλπίζουσι
λείονας δαπάνας ἑωσυρεῖν. Καὶ ἀνάγκη τούτους
περὶ δυσὶν ἢ μέραις, ἢ καὶ τρισίν, ἔξω τοῦ φωσσάτου
ὐτῶν διάγειν. Τοῦτο γοῦν πυθόμενος καὶ νοήσας,
στρατηγὲ, δέον κατ' αὐτῶν ἐνεδρεῦσαι μετὰ λελο-
ισμένης διασκάψεως, καὶ πλησίον αὐτῶν ἐν νυκτὶ
ενέσθαι, καὶ τόπον ἐπιτήδειον ἑφευρίσκοντα τὸ
διον στράτευμα ἀποκρῦψαι. [P. 161] Ἐπεὶ οὖν οὐκ
ἰς δύο καὶ τρία χωρία, ἀλλὰ καὶ εἰς πλείονα ἐρευ-
ήσοντες τροφὰς διασκορπίζονται, εἰλὸς δὲ ἐστι καὶ
ὸ λεγόμενον φοῦλκον εἰς φυλακὴν αὐτῶν ἵστασθαι·
εἰ τὸ ὑπὸ σὲ στράτευμα διχῇ διελεῖν, ἀσφάλειαν
τοιούμενος, μὴ φωράθῆναί ἢ διαγνωσθῆναί σε παρὰ
ῶν ἀνερευνώντων πολεμίων τοὺς λόχους, ἵνα μὴ ὑπ'
ὐτῶν μᾶλλον ἐνεδρεύθῇς· καρτερῆσαι δὲ ἐν τῷ
γκρύμματι ἄχρι ἐνδεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας, ἤδη
τοῦ ἡλίου πρὸς δύσιν ὄντος. Καὶ εἰ μὲν ὑποστρέψειεν,
ὡς ἔθος ἐστὶ, τὸ φοῦλκον ἐν οἷς χωρίοις αὐλίζονται
οἱ ἑταῖροι αὐτῶν, ἐν τοῖς μήκοθεν χωρίοις ἀποστε-
λεῖς οὓς ἔμπροσθεν διεχώρισας, ὄπισθεν αὐτῶν ἑπ-
ακολουθῶν, καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς αὐτοῖς παρεπόμενος.
Καὶ ὡς ἂν ἡ τοῦ τόπον θέσις δίδωσι, λάθρα καὶ ἄνου
κραυγῆς ὀξέως πορευόμενος ἀπόκρυψον ἑαυτὸν, ἕως
οὗ ἔγγιστα γένῃ τῶν χωρίων. Ὅτε δὲ οὐ δυνατόν
ἐστιν ἀποκρύπτεσθαι ὑπὸ τοῦ ῥύακος τὸν ὑπὸ σὲ
λαὸν, ἀλλ' ἀνάγκη εἰς φανερὸν γενέσθαι· τότε σὺν
ἱππασίᾳ νεανικῇ κατὰ τῶν εἰς τὰ χωρία ὄντων πο-
λεμίων ἡ ὁρμὴ παρὰ τῶν ἔμπροσθεν ἀποσταλευτων
γενέσθω. Καὶ ἀδοκήτως τούτοις ἐπιθέμενοι καὶ ἀναι-
ρήσουσι πολλοὺς, τινὰς δὲ καὶ ζῶντας ἀνδραπόδων
λόγῳ κατάσχωσιν. Εἰ δὲ καὶ τὸ φοῦλκον τὸ εἰς φυ-
λακὴν αὐτῶν ἔξωθεν τῶν χωρίων ἔτι ἵσταται, κατ'

CAP. XXII. *De separatione dimidiæ vel etiam tertiæ partis copiarum hostilium.*

Si vero non ad obsidionem oppidi se convertunt hostes, sed cum magno ac valente exercitu regiones pervagantur nostras, debet diligenter copiarum Romanarum dux agricolas, hoc est, vicanos homines, eorumque fortunas omnes mandare et instituere, in oppida munitaque loca uti se subducant, hostiumque qui sint prædandi causa egressi, prudentia vigilantiaque adhibita afflictent : ut longius ab exercitu discedere atque commeatum comportare reformident : ideoque re frumentaria anguste utentur. Si autem, ut diximus, magnas habent copias, fortasse aliam rationem inibunt belli. Divisione facta, dimidiam vel etiam tertiam partem exercitus emittent e castris iter unius diei, aut longius, in vicos ubi sperant ampliorem se commeatum inventuros. Hos per biduum aut triduum a castris abesse 249 necesse est. Qua re cognita ac perspecta, debes, o dux, cum prudenti cogitatione insidias illis facere, et exercitum nocte propius admotum loco idoneo, si inveneris, occultare. Frumentatoribus non in duos tresve vicos, sed in plures dilapsis, si probabile est, stationem, quam fulcum vocant, ad tutandos eos præsto esse, oportet tuam manum bipartiri ; cura adhibita, ne animadvertare dignoscareve ab hostibus latibula scrutantibus, tuque potius ab illis circumveniare : perstare autem in latibulo usque ad undecimam diei horam, sole jam ad occasum vergente. Tum, quando statio, ut solet fieri, se recipere cœperit ad vicos, in quibus socii eorum consederunt, ad vicos illos remotiores præmitte milites, quos ante selegisti : ipse postea move, ex propinquo subsequens. Ac perinde ut se natura loci dederit, clam, et silentio, et contente ambulans abde te, donec proxime ad vicos accesseris. Aut si facultas nulla est occultandi juxta rivum manum tuam, neque abesse potest quin in conspectum cadat, tunc equis acriter citatis a præmissis antesignanis in hostes, qui intra vicos sunt, fiat impressio. Quos si de improviso aggrediuntur, obtruncabunt multos, quosdam etiam vivos abstrahent in servitutem. Quod si statio ad tutandos illos disposita etiamtum extra vicos agit, prius in illam circa occasum 250 solis, quemadmodum demonstravi, præmissa turma impetum faciat. Deinde tu quoque antesignanos tuos a tergo insequens, ut eris ad prælium committendum instructus, invade illos, et Christi gratia eos debellabis. Ac si hostium duces, qui ibi præsunt,

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[83] ἀποστελοῦσι] ἀποτελοῦσι cod.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

εν ἀκλινῶς καὶ ἑδραίως· στῶμεν ἀνδρικῶς καὶ
ως. Δείξωμεν ἐχθροῖς βραχίονα καὶ ἰσχύν·
μεν, ὡς πρὸς κρείσσονας τὴν ὁρμὴν ἔχουσιν,
63] ὡς πρὸς τοὺς βάλλειν μᾶλλον ἢ βάλλεσθαι
οντας παρατάττονται. Μὴ γὰρ λίθος φύσις αὐ-
ἢ χαλκὸς, ὡς μὴ τραύματα δέχεσθαι· μήτε ἐκ
ρου τὸ σῶμα, ὡς μὴ τῷ κόπῳ ἐκλύεσθαι καὶ
αρκᾶν. » Προσέτι τούτοις ὑποδεικνύων καὶ τὴν
τόπου δυσχέρειαν, ἐν ᾧ μέλλουσι πρὸς μάχην
ισκευασθῆναι, καὶ ὅσην αὐτοῖς παρέχει βοήθειαν.
ὰ δὲ τὸ καλῶς αὐτοὺς παραθῆξαι καὶ διεγεῖραι,
προθυμοτέρους καὶ εὐτολμωτέρους ἐργάσασθαι,
ιστήσεις αὐτοὺς ἐν οἷς τόποις ὀφείλουσι τοῖς
οῖς μάχεσθαι. Καὶ πρῶτον μὲν τὰ ὑψηλὰ τῶν
ον καταλαβεῖν δέον, καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς κρα-
αι καὶ ἀσφαλίσασθαι. Ἐν οἷς δὲ καὶ ἱππεῖς ἐγ-
σεῖ σὺν τοῖς πεζοῖς μάχεσθαι, καταστήσεις καὶ
οὺς ἐν ἐπιτηδείοις τόποις. Ἐν πάσαις δέ σου
παρατάξεσιν ἀρχηγοὺς τῶν χρησίμων ἐπιστῆ-
σε δεῖ, καὶ τἆλλα πάντα φυλάξαι καὶ πρᾶξαι,
ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου περὶ τοῦ, πῶς δεῖ τοῖς πολε-
ις ἐν ταῖς δυσχωρίαις μάχεσθαι, ἐξεθέμεθα [86].
ν δὲ πολεμίων πλησίων καταλαμβανόντων, καὶ
θεμένων τῆς παρὰ σοῦ γενομένης ἀσφαλείας ἐν
ὁδῷ, καὶ ὡς ἀμήχανον διελθεῖν αὐτούς, εἰπερ
ραβολώτερον τοῦτο τολμήσουσι πρᾶξαι, οὐκ εὐ-
χῶς αὐτοῖς τὸ βούλευμα· παραστήσεται. Ἀλλὰ
ρὰ τοῦ σοῦ λαοῦ δηούμενοί τε καὶ συμπνιγόμενοι,
ἵππους τὰ νῶτα δώσουσι, σπεύδοντες δι' ἑτέρας
οῦ τὴν ἰδίαν κατακήψεσθαι. Τούτων δ' οὕτως
ποστρεφόντων ἀγεννῶς καὶ ἀκόσμως, ὁ λαός σου,
ούτους θεώμενος, ὅσης χαρᾶς καὶ θυμηδίας πλη-
ήσονται, λόγῳ παραστῆσαι τοῦτο ἀδύνατον. Τῶν
ὸν πολεμίων, ὡς λέλεκται, ὑποστρεφόντων, τότε
ταδίωξον ὄπισθεν αὐτῶν, ἔμπροσθεν ἀποστέλλων
πεῖς μετὰ ταχέων ψιλῶν· καὶ αὐτὸς δὲ ὀξύτε-
ν περιπατῶν τοῦ καταλαβεῖν αὐτοὺς ἐπείχθητι.
ἱ δὲ ἐχθροὶ διὰ τὸν φεύγειν αὐτοὺς, τάχει τὰς δυσ-
ωρίας διελθεῖν καὶ τὸν ἐν αὐταῖς διαφυγεῖν
όλεμον, καὶ τὴν ἰδίαν καταλήψεσθαι· ἐπεὶ πλησίον
ῆς κλεισούρας γενήσονται, τοῦθ' ὑποπτεύοντες,
ρὸς τὸ μὴ πάλιν ἔμπροσθεν αὐτῶν τὰς πεζικὰς
άξεις γενέσθαι, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτῶν κατασχεῖν· ἂν
ν νυκτὶ τὴν ὁδοιπορίαν πειραθῶσι ποιήσασθαι, συν-
τόμως τούτους καταλάβῃς, τῶν ἵππων αὐτῶν ἀτονη-
άντων ἀπὸ τῆς χρονίας ὁδοιπορίας, καὶ τῶν ἀνδρῶν
ἐκλελοιπότων ἐπιτύχῃς, νυκτὸς ὁδοιπορούντων· καὶ
εὖρες, στρατηγὲ, τὸ ἀεί σοι ἐπιζητούμενον Κατα-
λαμβάνοντός σου δὲ τούτους νυκτὸς, δέον παραυτίκα πόλεμον συνάψαι εἰς τὸ λεγόμενον σάκα, μετὰ
πεζῶν, [P. 164] συνεπακολουθούντων αὐτοῖς καὶ ἱππέων. Ἑτέρους δὲ τῶν ψιλῶν μεθ' ἱππέων ἔνθεν
κἀκεῖθεν τῆς ὁδοῦ ἔμπροσθεν γενέσθαι τῶν πολεμίων ἀπόστειλον, καὶ ἐκ πλαγίου καὶ αὐτοὺς πόλεμον
προσβαλεῖν πρόσταξον. Καὶ οὕτως ποιοῦντός σου, οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι, ἀλλὰ πρὸς φυγὴν ὁρμή-
σουσι. Καὶ εἰ τοῦτο νυκτὸς πράξουσι, καταδίωξον αὐτοὺς, καὶ τελείῳ τούτους παραδώσεις ἀφανισμῷ.

ΚΕΦ. ΚΔ'. Περὶ νυκτοπολέμου.

Εἰ δὲ εἰς ἑτέραν ἔλθωσι βουλὴν, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, λυσιτελοῦσαν, καὶ ἡνίκα σε καταλαβόντα

CAP. XXIV. *De dimicatione nocturna.*

Si vero in aliam cogitationem veniunt, sibi, secundum ipsos, salutarem, et, adventu tuo cognito,

A quod constiterint adversus illos, qui illaturi potius sint **252** ictus quam passuri. Non est ex lapide natura illorum, aut ex ære, ut vulnera accipere non possint : neque ex ferro corpus, ut laboribus non fragantur, neque torpeat. » Adhæc monstra illis locorum, ubi ad prælium adornabuntur, difficultatem, et quantam iis opem latura sit. Ita ubi illos probe acuisti atque excitasti, paratiores et audentiores factos constitues in quibus locis debent cum hostibus confligere. Ac primo quidem fastigia montium occupare necesse est, itineraque omnia obsidere ac firmare. Equites peditibus admisti sicubi confligere possunt, hos quoque locis idoneis constitues. Debes denique singulis tuis aciebus duces probos præficere, cæteraque omnia observare et facere, quæ a principio commentarii, in B capite de prælio cum hostibus in locis asperis conserendo, exposuimus. Ubi proprius accesserint hostes, si de præsidiis tuis in via collocatis, deque difficultate transeundi certiores facti, nihilominus audacter perrumpere audent, parum prospere succedet iis hoc consilium. Quippe contriti et compulsi a tuis copiis vel inviti terga vertent, aliaque via in suos fines pervenire festinabunt. Quos sic ignaviter et indecore revertentes si conspicit tuus exercitus, lætitia atque voluptate complebitur, magis quam verbis dici potest. Tu autem hostes sic, ut demonstratum est, abeuntes insequere a tergo, **253** præmissis equitibus cum velitibus expeditis : ipseque celeriter itinere facto assequi illos propera. Adversarii qui fugiunt, ut angustias, vitato in illis C certamine, festinanter transmittere, in suosque fines pervenire possint : cum proprins ad claustra accesserunt, verentes, ne iterum se prævertat peditatus noster, iterque suum occupet : si conantur noctu viam pergere, sine mora illos assequeris, equis eorum diuturnitate itineris attritis ; ipsosque exhaustos per noctemque ambulantes deprehendens, id, o dux, quod semper quæsivisti nactus es. Utque primum eos assecutus es noctu, evestigio oportet signa inferre præsidio quod vocatur saca, idque per pedites, quos subsequatur equitatus. Alios velites cum equitibus præmitte per utrumque latus viæ, qui hostibus præcurrant, eosque jube ex transverso impetum facere. Ita si egeris, resistere non poterunt, sed in fugam se conjicient. Quod D si noctu faciunt, persequere, et summo exitio illos trades.

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[86] ἐξεθέμεθα. Vid. supra 122.

sub noctem tabernaculis statutis consident, tunc pugnam nocturnam cum illis committes. Prælium autem intruere **254** oportet adversus illos in hunc modum : Tu a tergo cum pedestri acie signa inferes . Reliquos pedestres numeros distribui oportet in partes sex, tresque per obliquum e dextro latere hostium, tres ex sinistro locari, si quidem eos natura loci castra in longitudinem porrigere coegit : distent autem hæ acies inter se quasi sagittæ jactum, aut paulo minus. solamque apertam et incustoditam relinquant viam illam, qua ad patriam salutemque adversarii pervenire possint : ut, acerrimo impetu in eos facto, et viam apertam inveniant, et spe falsa inducti, se incolumes pugnam effugere domumque pervenire posse , conscensis equis ea fugæ se comittant, tantumque suæ quisque salutis rationem habeat. Si non in longitudinem porrexerunt castra, sed locorum situs orbiculata ea effecit, oportet te pedestres acies circumcirca collocantem jubere, ut ad pugnam se parent : solum autem, ut docuimus, illud iter liberum et apertum relinquere, quod ad adversariorum fines ducit. Postquam peditatum in hunc modum instruxeris, jube eum non procul ab hostibus considere, ignesque magno numero accendere. Porro in unaquaque pedestri acie præfectum constitues probum et fortem virum : item cum illis equites ad singulas acies,qui a tergo subsint, si per locum dicet, cum ducibus idoneis. His obtemperare jubebis omnes milites, etiam pedestrium acierum. His ita administratis, deligi oportet velites **255** fortes et velocissimos, eosque præmitti, ut silentio progressi quam proxime ad hostes accedant, sic edocti, ut primo qui juxta medium agmen sint, impetum faciant, deinde qui a fronte. Quod si ex utroque latere locus fastigium habet. pedestres acies in hostes... adversarii manualibus et fundalibus saxis, sagittisque utrinque ex locis superioribus appetiti, nullo negotio disjicientur. Si non sic se habet locorum situs, sed ex altera duntaxat parte fastigium imminet, similiter inde facilius saxa et sagittæ in illos adjicientur. Sin autem in planitie res geritur, majori cautione ineunda pugna est. Hostes si volunt conscensis equis in nostros impetum facere, velitibus a loco adjutis incommodum nullum inferent, sed se ipsi potius magno afficient malo. Omnes autem pedestres copiæ eodem tempore decurrere utrinque debent, tubisque concinentibus clamorem et barritum tollere. Deinceps dux quoque a tergo acriter prælium committat. Ac si perseverant adversarii neque fugæ se commendant, expediti velites et præmissi antesignani ducum hortationibus incitandi sunt, ut usque in tabernacula hostium penetrent. Id facile erit factu propter salebras loci. Ita ubi occeperint manus injicere equis, mulis, instru-

A αἴσθωνται νυκτὸς ἀπληκεύσωσι, τὰς σκην-
μενοι, τότε νυκτομόλεμον κατ' αὐτῶν ἐργασ-
οὕτως σε τὸν κατ' αὐτῶν χρὴ διαθεῖναι τάξι-
μὲν ἐκ τῶν ὄπισθεν μετὰ πεζικῆς παρατάξ-
προσβολὴν ποιήσεις. Τὰς δὲ λοιπὰς πεζ-
διελεῖν χρὴ εἰς ἓξ μερίδας, καὶ τρεῖς μὲ-
δεξιὸν τῶν πολεμίων ἐκ πλαγίου αὐτῶν, τρ-
τὸ εὐφυνμον καταστῆσαι, εἴ γε εἰς μῆκος ἡ τ-
θέσις τὸ ἑαυτῶν ἄπληκτον καταστῆσαι κατ-
ἀπεχούσας ἀλλήλων ὡσεὶ τόξου βολήν, ἢ μ-
κρὸν ἔλαττον· μόνην ἀνεφγμένην καὶ ἐ-
καταλιμπάνουσαι τὴν ὁδὸν, τὴν πρὸς τὰ οἰκ-
πολεμίους διασώζουσαν· ὅπως σφοδρωτέρ-
ἐπιτεθέντος τοῦ πολέμου, καὶ τὴν ὁδὸν ἀν-
ἐφευρίσκωσι, καὶ ἀπάτη τοῦ διασωθῆναι μ-
B πόλεμον διαφυγεῖν, καὶ τὴν ἰδίαν κατελεί-
βῶσι τῶν ἵππων, κοὶ δι' αὐτῆς πρὸς φυγὴν ὁρμ-
μόνην ἕκαστος τὴν ἰδίαν περιποιούμενος σω-
Εἰ δὲ οὐκ ἐπίμηκες πεποιήκεσαν τὸ ἐαυτῶν ἐπ-
ἀλλ' ἡ τοῦ τόπου θέσις κυκλοτερὲς αὐτὸ ἐπι-
χρὴ σε τὰς πεζικὰς ἱστάντα παρατάξεις γυμν-
σκευασθῆναι ταύτας προστάξαι πρὸς πόλεμ-
δὲ, ὡς ἔφημεν, τὴν ὁδὸν ἄφετον καὶ ἀνεφγμέν-
λιπεῖν, τὴν πρὸς τὰ ἴδια τούτων φέρουσαν. Μ-
τὸ διατάξασθαι τοὺς πεζοὺς τοῦτον τὸν
παραπληκεῦσαι τοῖς πολεμίοις προστάξεις, α-
εἰς πλῆθος ἀναψαι πολλά. Ἐν μιᾷ δὲ ἑκάστ-
τάξει τῶν πεζῶν καὶ ἀρχοντα καταστήσ-
χρησίμων καὶ ἀνδρείων· σὺν αὐτοῖς δὲ π-
μιᾷ ἑκάστῃ παρατάξει, ἐκ τῶν ὄπισθεν ἱππ-
C εἴγε καὶ ὁ χῶρος δίδωσιν, ἔχοντας ἀρχηγ-
ἀξιολόγους. Πείθεσθαί τε αὐτοῖς πρ-
ἅπαντα τὸν λαὸν [P. 165] τῶν πεζικῶν
Μετὰ δὲ τὸ οὕτως παρασκευασθῆναι, ἐκ-
χρὴ τῶν ψιλῶν ἀνδρείους καὶ ταχεῖς τοὺς π-
ἔμπροσθεν ἀποστεῖλαι, τοῦ σιγῇ καταλθ-
ἔγγιστα τῶν πολεμίων γενέσθαι, καὶ διαρ-
αὐτοῖς, ἵνα πρῶτον μὲν οἱ ἐν τῷ μέσῳ ἱππ-
τὴν προσβολὴν ποιήσωνται, εἶθ' οὕτως οἱ ἔμπρ-
Καὶ εἰ μὲν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἡ τοῦ τό-
θέσις ὑψηλονέρως φέρει, τὰς πεζικὰς τάξεις κ-
τῶν πολεμίων [87] βαλλόμενοι οἱ πολέμιοι τοῖς ἐκ μ-
ρῶν καὶ σφενδονῶν λίθοις καὶ τόξοις ἀναψ-
ἑκατέρων, εὐχερῶς καταλυθήσονται. Εἰ δὲ μὴ οὕτ-
ἔχει ἡ τοῦ τόπου θέσις, ἀλλ' ἐξ ἑνὸς μέρους τ-
ὑψηλὸν ὑπέρκειται, καὶ ὡσαύτως ἐκεῖθεν εὐχερέσ-
D ρον τῶν λίθων καὶ τόξων τὰς βολὰς κατ' αὐτ-
πεμπέτωσαν. Πλὴν ἐκ τοῦ ἐφομάλου ἐπιμελέστατ-
ἔχεσθαι δεῖ τῆς μάχης. Εἰ δὲ βουληθῶσιν οἱ πολ-
μιοι ἐπιβῆναι ἵπποις, καὶ κατ' αὐτῶν ὁρμῆσαι
οὐδὲν μὲν τοῖς ψιλοῖς δεινὸν ἐργάσονται, τοῦ τάτ-
βοηθοῦντος αὐτοῖς· ἑαυτοῖς δὲ μᾶλλον μεγάλην πρ-
ξενήσουσι βλάβην. Συγκαταβήτωσαν δὲ πᾶσαι αἱ πεζ-
καὶ τάξεις ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ σαλπισάτω-
σαν ἅπασαι μετὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ. Ἅμα
καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκ τῶν ὄπισθεν ἰσχυρῶς ἀψάτω τοῦ

C B. HASII ANNOTATIONES.

[87] φέρει — πολεμίων. Videtur deesse aliquid ; nisi vis conjungere τάξεις cum φέρει et κατὰ τ. πολ
[88] ἀψάτω. Fort. ἀψάσθω. vel ἀναψάτω, sequente accus. Vid. tamen 166. D.

έμου. Καὶ εἰ ἔτι καρτεροῦσιν οἱ πολέμιοι, καὶ μὴ A mento hostium, hominesque 257 in servitutem
ς φυγὴν ὁρμήσουσιν, οἱ ταχεῖς ψιλοὶ καὶ οἱ redigere, semelque harum rerum initium factum
τροσθεν ἀποσταλέντες παρορμηθήτωσαν παρὰ est, omnes ad ejusmodi direptionem ruent, cæco-
ἀρχόντων αὐτῶν, ἔνδον εἰς τὰς σκηνὰς χωρῆσαι que impetu tentoria invadentes, obsistentes gladiis
πολεμίων. Εὐχερὲς γὰρ τοῦτο ἔσται αὐτοῖς ἀπὸ concident. Tum vero omnes in fugam se conjicient,
τοῦ τόπου σκληρότητος. Καὶ ἡνίκα ἄρξωνται quibus facultas fuit in equos insiliendi, alii quoque
λαμβάνειν ἵππους ἢ ἡμιόνους καὶ πράγματα τῶν pedibus, prout in montes et convalles abdere se
λεμίων, καὶ ἀνθρώπους ἀνδραποδίζειν, καὶ ἀρχὴ quisque poterit, ad salutemque pervenire. Quod
αὐτὴ γένηται, ὁρμήσουσιν ἅπαντες εἰς τὴν si, Deo juvante, per intercessionem incontaminatæ
αὐτὴν διαπραγὴν, καὶ ἀφειδῶς ἔνδον χωρήσουσι matris ejus Deiparæ ejusmodi finem habet prælium,
ν σκηνῶν, ξίφει αὐτοὺς κατακόπτοντες. Καὶ τότε et gloriam sancti imperatores, et firmamentum
ὸς φυγὴν ὁρμήσουσιν ἅπαντες, ὅσοι μὲν ἰσχύσουσιν universæ Romanorum copiæ assequentur: neque
ιβῆναι ἵππων, οἱ δὲ καὶ πεζῇ, ὡς ἂν δυνηθῶσιν enim amplius contra illas stare hostes poterunt.
εσί τε καὶ φάραγξι κρυβῆναι, καὶ σωτηρίας τυχεῖν. Quod si, diluculo propatulum locum nacti, ibi
εἰ εἰ τοιοῦτον τῇ βοηθείᾳ τοῦ Θεοῦ γένηται τὸ τοῦ constitutis tabernaculis consederint, neque adeo
λέμου πέρας διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου B expedit, in ejusmodi loco dimicationem nocturnam
ητρὸς αὐτοῦ καὶ Θεοτόκου, δόξαν μὲν οἱ ἅγιοι βασι- fieri: oportet ducem cum pedestribus equestribus-
εῖς λήψονται καὶ κράτος ἅπαν τὸ Ῥωμαϊκὸν στρά- que copiis omnibus hostes iterum prævertere,
υμα· μηκέτι τῶν πολεμίων κατὰ πρόσωπον αὐ- montiumque fastigia occupare, atque viam, qua
ὸν στῆναι δυναμένων. Εἰ δέ γε ὁμαλοῦ ἐπιτύχωσι transituri sint, denuo intercludere. Et quoniam, ut
ώρου τῆς ἡμέρας ἐπιφαινούσης, καὶ εἰς αὐτὸν docuimus, universæ ad barbariem ducentes viæ
ιταλύσωσι, τὰς σκηνὰς πηξάμενοι, καὶ οὐκ εὐχε- in omnibus quas enumeravi propriisque oculis
ῶς ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ τὸν ἐν νυκτὶ πόλεμον ἀρμό- lustravi provinciis, difficiles sunt per montes
ει γενέσθαι· δεῖ τὸν στρατηγὸν μετὰ πασῶν utramque regionem disterminantes, propera præoc-
ῶν [P. 166] πεζικῶν τε καὶ ἱππικῶν δυνάμεων cupare eorum transitum, et ad signa aperte illis
μπροσθεν πάλιν γενέσθαι, καὶ τὰ ὑψηλότερα τῶν inferenda fidenter instrue copias. Et Christi Dei
ρῶν κατασχεῖν, καὶ τὴν διάβασιν τῆς ὁδοῦ ὁμοίως nostri gratia superabis, illoque disjectos extremo
ἰσφαλίσασθαι. Καὶ ἐπεὶ πᾶσαι, ὡς ἔφημεν, αἱ ὁδοὶ trades exitio.
αἱ πρὸς τὴν πολεμίαν εἰσάγουσαι διὰ τῶν ὅλων [a] ὧν ἀπηριθμησάμην θεμάτων καὶ οἰκείοις ὀφθαλμοῖς
θεασάμην, δύσβατοι τυγχάνουσιν ἐν ὄρεσι τοῖς διορίζουσι τὰς ἄμφω χώρας, σπεῦδε προκαταλαβεῖν τὴν
διάβασιν αὐτῶν, καὶ τὸν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἀδιστάκτως διατίθει πόλεμον. Καὶ χάριτι Χριστοῦ
ἡμῶν Θεοῦ ἡμῶν ὑπερισχύσεις αὐτῶν, καὶ τούτους καταβαλὼν τελείῳ παραδώσεις ἀφανισμῷ.

ΚΕΦ. ΚΕ'. Περὶ ἑτέρας κατασχέσεως ὁδοῦ, τῆς C 257 Cap. XXV. *De alio modo occupandi viam, quæ in descensu difficultatem habet.*
εἰς τὴν κατάβασιν δυσχωρίαν ἀποτελούσης.

Εἰ δέ γε ἡ ὁδὸς, ἣν ὑποστρέφουσιν, εὑρεθῇ φέρουσα Si autem via, qua recedunt, invenitur ascensum
τοῖς πολεμίοις ἐκ τῶν ἄνωθεν, καὶ ἐφόμαλός ἐστι, hostes versus habere, esseque plana absque sale-
μὴ ἔχουσα δυσχωρίας, τοῦ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν bris, ut a fronte aggredi illos nequeas: ubi vero
ἀντιστῆναι· ἀλλ' ἡνίκα πρὸς τὸ καταφερὲς ἐπικλίνει, in vallem se demittit, ibi arcta atque aspera est,
τότε στενὴ καὶ δύσβατός ἐστι, συγχέουσα τὰς παρα- ordinesque eorum confundit, ut pauci duntaxat
τάξεις αὐτῶν, καὶ ὀλίγους διέρχεσθαι ἀναγκάζουσα, transire possint, reliqui deinceps sequi atque trans-
καὶ τοὺς ἄλλους ὁμοίως παρασκευάζει ἐπακολουθεῖν, mittere cogantur: in ejusmodi angustiis oportet
καὶ διέρχεσθαι· ἐν ἐκείνοις τοῖς στενωποῖς δέον πε- pedestres acies ad utrumque latus hostium consti-
ζικὰς τάξεις καταστῆσαι ἔνθεν κἀκεῖθεν τῶν πολε- tui, binas a dextra, totidemque læva, relicto inter
μίων, δύο μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν, δύο δὲ κατὰ τὸ illas intervallo. Item a tergo eorum in insidiis col-
εὐώνυμον, ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένας. Ἀλλὰ καὶ loca pedites bene multos cum equitatu atque duce
ἐκ τῶν ὄπισθεν εἰς λόχον καταστῆσαι πεζικοῦ λαοῦ forte et peritissimo (si quidem præsidium quod
δύναμιν, μεθ' ἱππέων καὶ ἄρχοντος ἀνδρείου καὶ saca vocatur, in locis superioribus reliquerunt,
ἐμπειροτάτου (εἴπερ τὸ λεγόμενον σάκα αὐτῶν ἄνωθεν ut stet viamque observet): neque tamen nimis
κατέλιπον, ἱστασθαι καὶ τὴν ὁδὸν φυλάττειν)· ἀλλὰ D prope, ut animadverti non possint. His superne in
μὴ σύνεγγυς, πρὸς τὸ μὴ διαγνωσθῆναι· καὶ εἰ μὲν latebris, locatis, intentisque ad prælium conseren-
οἱ εἰς τὸν λόχον ἱστάμενοι ἄνωθεν πρόθυμοί εἰσι dum, quando acies nostræ inferius constitutæ in
παρασυνάψαι πόλεμον, ἡνίκα αἱ κάτωθεν παρατάξεις agmen hostium prætereuntium impetum fecerint,
ἡμῶν ἱστάμεναι κατὰ τῶν ἐμπροσθεν διερχομένων item qui in insidiis subsederunt milites equitesque
πολεμίων τὴν προσβολὴν ποιήσωνται, ἐξερχέσθωσαν coorti, simul cum illis pugnam capessant adversus
καὶ οἱ εἰς τὸν λόχον ἱστάμενοι πεζοί τε καὶ ἱππεῖς hostes. Quod si qui in insidiis consederunt, inde se
καὶ συναπτέτωσαν πόλεμον μετ' αὐτοὺς κατὰ τῶν demittere non audent, quia saca in loco æquo con-

C. B. HASII ANNOTATIONES.

[a] ὅλων] ὅπλων codd.

stitit, contineant se in latebris: sed quando id discedere ad suosque se recipere conatur (vix enim credendum est, diu perstiturum), simul ac per clivum demittere se **258** cœperit, provolent insidiatores: viaque obsessa atque locis superioribus occupatis, in illos impetum faciant. Tunc, a militibus telis appetiti locique iniquitate pressi, resistere et repugnare non peterunt: sed, in angustiis ab aciebus nostris, quæ inferius steterant afflictati, suos assequi properabunt, spe transeundi domumque perveniendi. Atenim minime id illis succedet, si quidem eo quem exposuimus modo prælium adversus illos administratur, sed præclare expugnabuntur, ope veri Dei nostri: cui gloria et potentia, cum Filio et Spiritu sancto, nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

A πολεμίων. Εἰ δὲ οὐ θαῤῥήσουσιν οἱ εἰς τὸν ἱστάμενοι κατ' αὐτοῦ ἐπελθεῖν κάτωθεν, τὸν ἐφόμαλον τόπον ἱσταμένου, καρτερήσωσιν τὸν λόχον. Καὶ ἐπεὶ αὐτὸ διελθεῖν κατεπείγεται τοὺς ἰδίους καταλαβεῖν (οὐ γὰρ ἐστι τῶν ἐνδεχομένων ἐκεῖσε ἐπὶ πολὺ ἱστασθαι), [P. 167] ἡνίκα τῇ καταβασιν φερούσης ὁδοῦ ἐπιλάβηται, καὶ ἐξωσθωσαν οἱ ἐν τῷ λόχῳ καὶ τὴν ὁδὸν κατεχοντες καὶ ἐκ τῶν ἄνωθεν αὐτῶν γενόμενοι, κατορμήσατωσαν. Καὶ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἀμύνασθαι, παρ' αὐτῶν βαλλόμενοι, τοῦ τότε τοὶς ἐναντιουμένου· ἀλλὰ σπεύσουσι τοὺς καταλαβεῖν, πολεμούμενοι ἐν τοῖς στενώμασι τῶν κάτωθεν ἡμῶν ἱσταμένων παρατάξεων ἐλπίδι διελθεῖν, καὶ τὴν ἰδίαν καταλαβεῖν. Ἀλλ'

Finis cum Deo libri de re militari.

B μῶς τούτου ἐπιτύχωσιν, εἴπερ δὴ ὡς ἐξεμπ κατ' αὐτῶν παρασκευασθῇ πόλεμος, μᾶλλον δὲ κατὰ κράτος ἥττηθήσονται, ἐπὶ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμ ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τέλος σὺν Θεῷ τοῦ τακτικοῦ.

EXCERPTA

EX HISTORIIS ARABUM DE EXPEDITIONIBUS SYRIACIS NICEPHORI PHOCÆ ET JOANNIS TZIMISCIS.

(Ed. Bonn. 1828.)

Christianus Lassenius Phil. D. lectoribus S. P. D.

Rogavit me vir illustris Niebuhrius ut ad novam, quæ mox prodibit, Leonis Diaconi editionem adornandam ex Arabicis libris, quorum consulendorum in hac urbe mihi facultas data esset, exquirerem quæ ad res ab imperatoribus Nicephoro Phoca et Joanne Tzimisce in Oriente gestas illustrandas facerent. Quam occasionem ad istorum temporum historiam perspiciendam aliunde ex orientalibus fontibus conferendi propter summi viri apud me auctoritatem et insignem erga me benevolentiam libentissime arripui. Diligenter igitur qui mihi præsto essent historiæ orientalis scriptores perlegi, ex quibus quæ excerpsi, hoc ordine disposui.

Primo loco exhibui excerpta ex Abulpharagii sive Barhebræi Chronico Syriaco, quod quadraginta abhinc annis publici juris fecerunt V. V. D. D. P. I. Bruns, professor Helmstadiensis, et G. G. Kirsch rector Hofensis. Auctor Chronici medicus fuit Melitenensis, religione Christianus; historiam universalem a creatione mundi usque ad finem sæculi decimi tertii summatim et breviter exponit libro, qui minime est contemnendus, dum copiosiores et accuratiores Orientalis historiæ commentarii Arabica maximam partem conscripti linguæ, scriniis sepulti et curiosorum oculis detracti jacent. In libro, de quo h. l. dicitur, componendo lingua usus est Abulpharagius (in cæteris fere Arabice loquitur) Syriaca, cujus cum prorsus sim ignarus, de interpretatione nullum penes me est judicium; quanquam comparet, adeo verborum tenaces fuisse interpretes, ut sermone parum Latino usi sint; attamen difficile sane est, ingenio linguarum Orientalium accommodare Latinam, et sæpe mero vercor ne idem quod mox in aliis castigabam, alii in me castigaturi sint.

Abulpharagium excipiunt excerpta ex Annalibus Abulfedæ, a Reiskio Latine redditis et post multum viri doctissimi et linguæ Arabicæ apprime periti Arabice et Latine editis ab J. G. C. Adler professore Hafniensi. Notus est auctor neque instituta de eo disputatione tempus obsidebo lectorem. Ex notis Reiskianis eas tantum retinui, quæ rebus dilucidandis inservirent, cæteris, quæ huc non facerent, omissis.

Ex Elmacini historia Saracenica quæ excerpseram, omnino omisi, cum comparatione facta vidissem, nil fere ab eo memoriæ proditum fuisse, quod non copiosus et melius jam traditum sit ab Abulpharagio et Abulfeda.

Ultimo denique loco Latine interpretatus sum partem libelli, ante hos octo annos editi a V. claris. G. W. Freitagio, lingg. Orientt. in hac Academia prof. publ. ordin., quem linguæ Arabicæ præceptorem ipse veneror, hoc sub titulo: *Regierung des Saahd-Addaula zu Aleppo. Aus einer Arabischen Hand.*

ift herausgegeben von G. W. Freitag. Textus Arabicus, qui hic primum typis exscriptus est, erptus est e codice Arabico Parisiensi, cujus partem jam antea publici juris fecerat idem vir tus, hoc indice : *Selecta ex historia Halébi*, ed G.W. Freitag. Lutetiæ Parisiorum. 1819. Præmissa copiosa et bonæ frugis plena editoris præfatio, in qua de auctoris vita et fide libro ejus habenda urate disputatum est ; brevibus igitur h. l. rem expedire possum. Natus est auctor anno Arabum 3 Halebi ; nomen ei fuit Ohmaro ben-Ahmed ; designatur autem plerumque cognomine Cemaled-i (l. I. p. XXXVI). Vir fuit raræ doctrinæ, eximiæ prudentiæ, ad res agendas natus atque aptus, nmisque honoribus a principibus suis ornatus ; diem obiit supremum anno 660 Mirzi, oppido gyptiaco. Historiam Halebi inde a primis urbis initiis diligenter et accurate, puro et simplici endi genere usus, memoriæ mandavit, veritatis præ cæteris studiosus ; qua de re judicent lectores i, si excerpta ex annalibus ejus Halebensibus cum scriptoribus rerum Byzantinarum comrare velint.

Excerpta ex quovis auctore separatim exhibui, hoc potissimum consilio, ut facilius intelligeret ctor, quæ de quaque re gesta quisque tradat. A notis supervacuis addendis manus abstinui ; inime enim ratus sum, hunc mihi datum esse locum, ut cognitionem litterarum Orientalium ialemcunque probarem, neque ullam cum scriptoribus historiæ Byzantinæ comparationem insui, quippe quod fines provinciæ mihi demandatæ excederet.

Restat, ut tribus verbis dicam de Seifeddaula, domino Halebi, patre Saahd- Addaulæ, cujus pius in hisce excerptis mentio facta est. Oriundus is fuit ex nobili familia Hamdanidarum, cui men inditum est ab auctore, Hamdano, avo Seifeddaulæ. Post varia fata annis denique 333 et 4, qui inciduut in annos p. Chr. n. 944 et 945, Halebi ejusque ditione potitus est Seifeddaula, ique regnum suum stabilivit. (Cf. Abulf. tom. II, p. 435. Select. ex hist. Hal. p. 37 seqq. cf. lit. not. ad h. l.) Sæpius regiones Græcorum lacessivit susceptis expeditionibus, quas longius ersequi ab hoc loco alienum foret. (Abulf. l. l. p. 457 ; 461 ; 467. Elmac. p. 275 ; p. 477 seqq. . 286 seqq. Abulphar. p. 195.) Mortuus est anno 356. (Abulf. p. 493. Sel. ex hist. Hal. p. 138. lmac. p. 280.)

Mentionem Seifeddaulæ injecit Leo (libr. II, cap. 1-5), sub nomine Chambdani, i. e. Hamdani, quod on ipsi, sed avo nomen fuit. Ad expeditionem, de qua l. l. dicit Leo, referendum est excerptum ex Abulpharagio, quod statim ab initio exhibui ; eamdem expeditionem memorant Abulfeda et Cemaeddinus, quorum verba h. l. legere haud gravabitur lector.

Cemaleddinus p. 134 : « Anno 348 vel 349 Seifeddaula regiones Græcorum invasit. Cum, nullis incolarum occisis, multisque captis, præda potitus, per angustias Magharæ-Alcohl redire animo haberet et versus eas iter flecteret, Leoni filio Phocæ domestico, quid ad illas ipsum præcesserat, occurrit. Prælio ibi commisso Seifeddaula vincitur. Hostes Muhammedanis prædam captam eripiunt, thesauro impedimentisque Seifeddaulæ potiuntur. Multi in hoc prælio vitam amittunt, et Abu-Ferasus Alharetsus ben-Sahid ben-Hamdan captivus factus, ab hostibus Carshamam ducitur. Inde Constantinopolin missum anno 354 patriciis, quos captivos fecerat, datis, Seifeddaula eum cum aliis redimit. »

Abulfeda tom II, p. 469 : « Eodem anno (i. e anno fugæ 346, qui 2 Martii A. C. 960 cœpit) impetebat Seifeddaula Hamdanides Romanam ditionem nova incursione, ingente cum exercitu, subigebat urbes et arces, urebat, vastabat, trucidabat homines, pecora et homines abigebat, Charsianum (1) usque procedebat. Sed redituro domum intercipiebant Græci viam per pylas, eaque ratione non tantum sua recuperabant omnia, etiam hostis potiebantur impedimentis, et quam passi fuerant, jacturam tanta compensabant in Seifeddaulæ copias edita strage, ut ipse vix cum trecendis salvus evaderet. Id futurum præviderant rerum bellicarum istorumque locorum usu periti, suaserantque propterea Hamdanidæ, nollet via, qua isset, eadem redire. Ille vero spreverat consilium, vir solus sibi sapiens, monitoribus asper, qui omnia per se, nemine consulto, gerere volebat, ne, si quid rei prospere succederet, id consiliariorum sapientiæ, non suæ, imputaretur. »

Dabam Bonnæ ad Rhenum die 23 Junii.

I. EX GREGORII ABULPHARAGII

CHRONICO SYRIACO.

(Cf. ed. Brunsii et Kirschii p. 197 seqq.)

—

Eo anno (Arabum 348) qui Græcorum est 1272, mortuo rege Constantino, regnare cœpit filius ejus Romanus, qui senatum virosque principes multum honoravit, erga omnes autem magnanimus fuit. Eo

(1) l. e. Charshanam, urbem ditionis Græcæ prope Malathiam. Lass.

anno Jones qui etiam Schumuschchig, dux exercitus, et Nicephorus, domesticus, missi ab eo in Arabum fines, progressi sunt usque ad Abiram, unde, occisi 100 militibus, et incensis frugibus, cum triginta captivis abierunt. Siphoddaula, Halebi Emira, cum 3000 egressus, Carschenam cum pervenisset, permagnam prædam inde abduxit. Redux, propterea quod Romani omnes angustos exitus interceperant, cum 100 tantum ex servis suis evasit. Reliquos Romani partim occiderunt, partim vinctos cum præda recuperata reduxerunt, multis insuper equis, armis et nummis, qui Siphoddaulæ, filii Hamdani fuerant, potiti. Nobilium, qui cum eo (militaverant), simul occisi sunt, Hamed, filius Namusi, Mususia Chan et Cadi Abu-Hozain.

Anno 350 Arabum, magna Arabum caterva, Antiochia Tarsum profecta, in Romanorum insidias incidit, qui ex iis aliquos occiderunt, reliquos magnam turbam vinctos abduxerunt. Indignati sunt Arabes, ideoque servus Siphoddaulæ, Naga, irruptione a latere Miphractæ in Romanorum regionem facta, magnam prædam cum 2000 hominum, et in his 50 catenis vinctos abduxit.

Anno Græcorum 1274, Arabum 451, Nicephorus domesticus, cum 100,000 equitum in Ciliciam profectus, Anazarbam obsedit gravique bello vexavit, donec qui intus erant Arabes, de auxilio desperantes, pacti, ut si arcem traderent, incolumes cum facultatibus exirent, fide a Nicephoro accepta, maxime quod viderent, hostes a montis latere murum, brevi perrupturos, portas aperuerunt. Nicephorum, cum ingressus vidisset, parum abfuisse quin gladii ope sine molestia aperiret (urbem), pœnituit promissum. Itaque edixit, ut in oratorium templum omnis populus congregaretur et quicunque non introiret, sanguine pœnas lueret. Insequenti die pedites mane in urbem intromissi, quemcunque invenerunt, viros, mulieres et pueros, trucidarunt. Tum comportari arma in urbe cœpta. Inventa sunt 40,000 loricarum præter gladios et arcuum magnum numerum. Palmarum arborum 40,000 succisa sunt. Exire deinde omnes, qui in templo erant, jussit, et quorsum vellent, abire, mortem minatus omnibus, qui ad vesperam remanerent. Exeuntes adeo se compresserunt, ut multi eorum, viri, mulieres et liberi ea compressione perirent. Multi in via mortui sunt. Qui autem remanserunt, quorsum tenderent, ignorabant. Nicephorus templum evertit et duos urbis muros nec non aulas destruxit. Duobus et viginti diebus, quibus in Cilicia commoratus erat, Nicephorus 55 arces cepit, partim vi, partim deditione. Cum ex arce quadam, quam domini ejus fide accepta tradiderant, mulieres Arabes egrederentur, et in has Armeni quidam irruerent, mariti earum zelo correpti, gladios strinxerunt. Nicephorus Arabibus, qui gladios strinxerant, iratus, 400 viros et mulieres multas occidit. Quia jejunium quadragesimale approquinquaverat, Nicephorus cum suis Cæsaream abiit, post festos dies rediturus. Tarsensis Arabs coactis 4000, adortus Romanos victos et tantum, sed omnes etiam Arabes et frater Tarsensis ducis, Bar-Rababi, occisi sunt. Iterum Ciliciam ingressi, expugnarunt arcem et præsidio non ei tantum, sed reliquis etiam bus imposito, profecti sunt Halebum. Oppu Siphoddaula Romanis, sed victus est. Cæ etiam omnes Hamdani filii et ipse Siph cum paucis tantum cædem effugit. Subeu mesticus aulam ejus, quæ extra urbis mœ erat, ab eaque non tantum 390 argenti tale etiam 2400 mulos et armorum infinitam mu exegit. Aula incensa, urbem ipsam oppugn ejus muro cum aperturam fecisset, Roman gressi cædi non prius finem fecerunt, quam tigati erant. Invenerunt in ea 1200 Roman clos, quos in libertatem restituerunt. Plus 10,000 puerorum et puellarum abduxerunt e pa dæ tantum, quanto ferendo pares erant, suc runt. Quod reliquum erat, combusserunt. Inv runt lacus oleo olivarum plenos, quos aqua impl runt, ut oleum omne supernataret et deinde terram effusum corrumperetur. Templa everte quibus destruendis Romani novem dies absu runt. Cum in eo essent, ut abirent, obstitit filius regis Romani, Nicephorum in bellum « Non discedimus, » inquiens, « donec arce ruerimus. » Nicephorus, qui adversari non « En » aiebat, « arx ante te est; abi, n Hic regis sororis filius vix arcis portæ appro rat, cum quia lapis ex apertura super arcis pro tra illum, projectus apud eum decidens aver cie fugit. Tum aperta porta Dailamita quidam mine Bascha, fugientem secutus, hastam inter ros ejus ita adegit, ut per pectus exiret, et hoc interemit. Reversi ejus socii cadaver ad Nicep rum retulerunt, qui mortem filii sororis regis turus 1200 Arabibus, qui vincti apud eum custod bantur, capita abscindi jussit; quo facto in terr Romanorum rediit. In vicis Halebi omnino ul corrupit, imo agrestes ita commonuit: « Ne ce sate ab agricolatione; nam nostra est hæc terra brevi ad vos redibimus. ». Hoc tempore itera mille pedites Armeni, in agrum Edessenum irrup pentes, 1000 oves, 500 tauros et 10 viros Arabe abduxerunt. Hisce temporibus cum Romani in bibus prævalerent et diripiendo omnia usque a Armeniam majorem pervenissent, Armenorum illi, qui metu, ne ab Arabibus, propterea quo Christiani essent, vexarentur, aufugerant, in fine Romanorum se contulerunt. Romani dederu illis Sebastiam in Cappadocia, unde, cum numero eorum valde auctus esset, miserunt, qui arcibus ab Arabibus captis præsidio essent. In omnibus expeditionibus his quoque Armeni pedites cum Romanis exierunt, prospere plerumque prœliantes. Nicephorum domesticum cum Romanorum copiis ab Halebo reversum, cum Simandoam pervenisset,

atio de morte regis allato, omnes viri principes
n Schumuschchigo unanimi consensu anno
ecorum 1275 pronuntiaverunt regem et servum
s Schumuschigum domesticum. Hoc ad bellum
m Arabibus gerendum dimisso, ipse Constanti-
polim ingressus in regno confirmatus est. Schu-
uschchig Mopsuestiam per 7 dies obsedit et
amvis plus quam sexaginta locis murum perfo-
sset, ingredi tamen non potuit. Itaque agrum
as et agros Adanæ et Tarsi incendit. Mopsueste-
s 5000 environ Tarso auxilio venerunt, sed
omani obviam facti eos omnes occiderunt; quo
cto, relicta urbe, discesserunt. In Cilicia magna
mes orta est, quam ob rem permulti Arabes Damas-
m confugerunt. Etiam Halebi, Haranæ et Edessæ
ravis fames fuit. Anno post Domesticus iterum Cili-
am ingressus Mopsuestiam oppugnavit per tres
enses, sed expugnare non potuit; itaque cum morbi
pestilentia copias infestarent, tributo imposito abiit.

Anno Græcorum 1276, Arabum 354, cum rex
licephorus Constantinopoli Cæsaream Cappadociæ
edem transtulisset, Tarsenses et Mopsuesteni,
nisse ad eum legato, deditionem pollicentes, re-
em ab eo expetierunt. Respondit ille: « Nunc de-
num cum de regum vestrorum auxilio desperan-
es canum cadaveribus jam vescimini et pestilentia
os absumit, mihi vos subjicietis (tam diu nempe)
donec vires recuperaveritis, ut rebellare possitis.
Vobis a me nil nisi gladius exspectandus est. »
Litteris eorum super legati capite ita combustis, ut
hujus quoque barba combureretur, legatum ejecit.
Tum fama est quotidie 300 mortuorum lectos e
Tarso elatos esse. Rex Nicephorus congregato
exercitu Mopsuestiam obsedit et postquam ce-
pit die Saturni, die 13 mensis Radschabi hu-
jus anni, magnam cædem in ea edidit. Cum
200,000 virorum, mulierum et liberorum vincta in
terram Romanorum misisset, ad Tarsum oppu-
gnandam profectus est. Cujus cives cum supplices
incolumitatem ab eo peterent, pollicentes se portas
aperturos, misertus eorum promisit, se vitam illis
opesque servaturum. Ingressus urbem principes
Arabes multum honoravit, mensæ adhibuit et jus-
sos, quidquid opum possent, secum auferre, Antio-
chiam misit, facta etiam potestate, ut quicunque
non Antiochiam, sed in alias Arabum urbes ire
mallet, quocunque vellet, abiret. Dedit quoque
custodes tres patricios, qui ab omni eos injuria
defenderent. Armenis quibusdam, qui nonnullis
Arabibus manus intulerant, manus nasosque am-
putavit, postquam multum flagellis cæsi essent.
Legatos in omnes vias cum illis misit et omnem
dedit operam, ut bona cum pace ad Arabes, socios
suos, pervenirent. Templum Tarsense equorum
stabulum fecit. Tarso patricium cum 5000 equitum
imposuit præsidium. Etiam Massisæ alium patri-
cium reliquit. Restituta Tarsus multum florere
cœpit. Tanta erat in ea annonæ abundantia, ut 14
panis litræ una zuza venderentur. Multi ex Arabibus,
priscis ejus civibus, reversi sunt, quorum aliqui bap-
tizati et Christiani facti sunt, aliqui, quorum tamen
liberi omnes baptizabantur, in fide sua perstiterunt.

Anno post rex Nicephorus Amidam obsedit et,
cum capere nequiret, Antiochiam multos dies oppu-
gnavit, sed similiter capere non potuit; itaque in-
censis vicis hortisque vicinis abiit.

Anno Græcorum 1279, Arabum 357, Chorasani
nonnulli cum 3000 Arabum Antiochenorum in
Cappadociam irruperunt, sed 40,000 Romanorum,
qui occurrerant, permultos Chorasanorum et Antio-
chenorum tum interfecerunt, tum vinctos abduxe-
runt. Arabes Antiocheni patriarcham Chalcedonen-
sium occiderunt et ecclesias Antiochiæ multas va-
starunt. Romani Sarugum profecti 300 Arabes et
multas pecudes abduxerunt.

Hoc anno, orto inter Chorasanos, qui Antiochiæ
erant et Arabes Antiochenos dissidio, Romani ex
regione Antiochena 12 hominum millia, viros et
mulieres, pueros puellasque, abduxerunt. Anno
post, i. e. 1280 Græcorum, Romani Caphartutam
profecti 800 homines cum multa præda abegerunt.
Cum Hamadam habitatoribus vacuam invenissent,
igne tectis subjecto, abierunt.

Paulo post Nicephorus, Romanorum rex, Antio-
chiam obsedit et inde Tripolin perrexit, ubi omnia
ædificia extra murum sita combussit. Inde profe-
ctus arcem Gazæ bene munitam cepit et magnam
nummorum vim ex ea egessit. Deinde inter Hama-
dam et Halebum consedit, ubi duos menses com-
moratus est. Captivanti et diripienti nemo erat, qui
occurreret. Puerorum, puellarumque, qui apud eum
vincti erant, 100,000 numerata sunt; inter quos
non erat vir senex aut senex femina: nam hos
partim occidit, partim liberos dimisit. Nisi morta-
litas Romanos invasisset, etiam Halebum et Antio-
chiam cepisset. Hierosolymam quoque faciem con-
verterat, quorsum tamen, quia milites ejus cæde
patrata defatigati et præda magna onusti erant,
abire non potuit.

Anno 1280, qui est Arabum 359, Romani cum
Christianis arcis Lucæ prope Antiochiam sitæ con-
spirarunt, convenitque inter eos, ut hi Antiochiam
ingrederentur, seque metu Romanorum aufugisse
significarent atque, donec exercitus Romanorum
veniret, ibi remanerent, deinde ad urbem aperien-
dam manus intrinsecus præberent. Quod cum hi
fecissent, duorum mensium intervallo frater regis
Nicephori cum 40,000 Romanorum murum Antio-
chiæ cinxit et tum habitatores arcis Lucæ a parte
montis adjutores fuerunt, ut Romani Antiochiam
introirent et caperent. Magna ibi cæde facta, sepa-
rarunt viros feminasque senes cum parvis statura
eosque, quocunque vellent, discedere jusserunt. Vi-
rorum vero feminarumque juvenum et puerorum
plus quam 40,000 in terras Romanorum miserunt.
Halebum etiam 10,000 equitum cum misissent, Ha-
lebenses promiserunt, se quotannis Romanis certum
quoddam tributum soluturos esse, in cujus rei fidem

800 obsides dederunt. Eo tempore multum bello inclaruit imperator Nicephorus, qui omnes Ciliciæ urbes, Antiochiam et Syriam in potestatem suam redegit, quam ob rem omnes Arabum gentes metu perculsæ sunt. Itaque animo elatus imperatricem Theophaniam, imperatoris Romani uxorem, invitam tamen, sibi conjunxit; neque hac re contentus duos hujus filios, Basilium et Constantinum castrare voluit, ut eorum progenie exstirpata, ex se tantum regia proles deduceretur. Theophania autem, cognito ejus consilio, de filiis suis admodum sollicita domesticum Schumuschchigum, quocum conspiraverat, muliebribus indutum vestibus cum quibusdam aliis injuriam passis in palatii ædem noctu nativitatis Servatoris introduxit et Nicephorum certiorem fecit, se stirpis suæ feminas quasdam ad se in ecclesiam vocasse, ut earum secum pernoctantium colloquio uteretur. Hac ratione quam primum imperatorem somno gravatum sentiebat, Schumuschchigus et qui cum eo erant, inducti in lecto eum occiderunt, eorumque, qui palatii portas custodiebant, plus quam 70 interfecerunt. Hanc cædis Nicephori causam in libris accurate scriptis invenimus; ea autem, quam beatus Mar-Michael tanquam ab Ignatio Melitenensi acceptam refert, occisum esse ideo quod in conjugio parum fidelis fuisset, minime veri similis est, quia, eo occiso, neque cum Schumuschchigo, qui post Nicephorum regnavit, neque cum alio quoquam rem habuit.

Anno 360 Arabum, propterea quod inventi erant duo Arabes noctu in templo juxta cœnobium Michaelis Nestorianorum Mozalanorum sito occisi, Christianos Mozalanos Abu Thaglebi filius Nazrobdaulæ 120,000 zuzarum mulctavit.

Anno 362 Arabum domesticus cum Romanorum exercitu Nisibin profectus magnam stragem ibi edidit et per 22 dies nihil aliud egit, quam ut captivaret, diriperet et regionem vastaret. Postea cum Amidam tenderet, hujus urbis dux militum impetravit a Mozalæ præfecto, Abu-Thahlebo, ut magnas copias cum fratre suo mitteret. Romanos adorti victores Arabes fuerunt et domesticum captum vinctumque, Romanis fugientibus, Mozalam miserunt. Abu-Thaglebus, quo amorem cum Romanis confirmaret, benignissime habuit domesticum, qui tamen cancri morbo ibi obiit.

Hoc anno populus Bagdalenensis, qui multos Nisibenos in captivitatem incidisse, multos occisos esse audivisset, ad iram concitatus magnum adversus Chalifam Motium, ludibrio habitum, tumultum excitavit, quod pro Arabibus certare nollet, et in ejus aulam amicosque tela conjecit.

A Adierunt etiam nobilium quidam Emirum daulam, Cufæ versantem, sollicitaruntque, contra Romanos milites mitteret.

Anno Arabum 364, Græcorum 1286, Rom. imperator Ivan, idem ille Schumuschchigus, ingressus, Hamadam et Balbecum cepit, Damascum profecturus esset, Bar-Zaccath, Arabs Syrus, scripta ad Damasci præfectum, tganum, epistola, consilium ei dedit, imbecillior esset, Romanorum regi ob Obtemperans ille huic consilio imperatori muschchigo obedientiam et 300,000 zuzarum tum promisit, quo imperator Schumus contentus fuit. Huic Damasco appro Phatganus obvium factus equo descendit et B aliquoties osculatus est. Lætus hac re im equum conscendere eum jussit multumque ravit. Jussus deinde, ut coram eo decur militiæ specimen ederet, cum decurrisset, toris laude motus iterum equo descendit terr osculatus est. Imperatoris jussu equum conse et cum ille unius tantum anni tributum denuo descendit, terram osculaturus. Imper equum, quo vectus decurrerat, gladium et postulanti non hæc tantum, sed vestimenta aromata et decem equos cum multis hastis sed imperator istum tantum equum et istam hastam accepit, reliquis redditis, benevolen contentus: imo amicivit Phataganum splen stibus et præterea operibus auro fabrefactis, argento tectis et mulis donavit. Inde Sidon C fectus est, cujus cives obviam egressi runt dona offerentes, quapropter iis relicto ton duxit, quam vi aperuit et diripuit. Inde lam venit et quia ejus incolæ resistebant, expugnavit. Direpta ea Tarson profectus imperatricis Theophaniæ frater venenum dum præbuit, quapropter in gravem morbum dit et in urbem regiam reversus mortuus est, quam quatuor annos regnaverat. Hic in strenuus, corpore validus, animo fortis, bello erat. Statim a regni initio erga omnes magnanimum se præbuit, captivosque dimisit. Constantin magnam ecclesiam ædificavit, multas urbes mo que regiones subegit. Mortuum principes et pl mirum in modum luxerunt. Post eum imperator D Romani filii, Basilius et Constantinus, per 35 annos imperium obtinuerunt vero amore se invicem complexi. Basilius, quia bellicosior erat, Constantin fratre in urbe regia relicto, continuo cum Arabibus bella gessit.

—

11. EX ABULFEDÆ ANNALIBUS MUSLEMICIS.

(Cf. tom. II, p. 477 seqq. ed. Reisk.)

—

ıo CCCLI (qui die 8 Febr. A. C. 962 cœpit) A
abant Romani, duce Domestico (1) (Nice-
Phoca), Ain-Zarba (v. Anazarbum) pacis
, paucisque aliquot ibi peremptis, plurimos
atos dimittebant. Iidem, eodem duce, victo-
nstabant, vultum tam benigne monstranti.
ıum impetebant, et ipsa urbe, præter arcem,
ɔantur. Quod ita contigit: Domesticus Seifed-
m securum, omniumque rerum ignarum de-
ıte obruens, copiis per otium contrahendis
debat. Correptis igitur paucis, qui aderant,
bat Halebensis belli aleam, sed, amissis longe
mis, cum exigua manu in fugam ibat. Sic pa-
Græcis omnis ager urbi subjectus, patebat
s Seifeddaulæ regia, cui nomen erat Daran
geminæ domus) extra urbis ambitum sita, ubi
ɛntum argenti utres (5) inveniebant, quadrin- B
os atque mille mulos, armorumque tantum ap-
tum admotis machinis quatiebant; depulsi tamen
idanorum fortitudine, suaque spe dejecti, pro-
um in montem, Gauschan, concedebant. Interim
debat in cives et prætorii peditatum, seu præsi-
, ob quasdam in urbe rapinas, seditio, quæ
ıia defensoribus, in forum concurrentibus,
labat. Quam videntes Græci solitudinem et in-
.inum tumultum, subito adorti, effringunt por-
, gladioque in virilem ætatem grassantur; plus
ɔem millia puerorum utriusque sexus asportant,
prædam cogunt incredibilem, cui deferendæ cum
n sufficerent, quæ præsto aderant jumenta, igni
nt quæ auferre nequibant. Decimo ab ea victoria
e receptui canebat Domesticus et gravem præda C
ercitum deducebat per agrum Halebensem, pagis
rcens, jussis tantummodo colonis serere et colere;
ɛro anno se rediturum et fruges comportaturum
ıse.

l. l. p. 479.

Eodem anno expugnabant Græci arcem Dalue, aliasque tres circum arces.

Ejusdem anni decimo mense auferebant iidem captivum ex urbe Manbeg, cui præerat, Abu-Ferasum Haretum, filium Saidi, filii Hamdani (3).

l. l. p. 481.

Eodem anno (i. e. CCCLII, qui die 29 Jan. A. Chr. 963 cœpit) occiderunt Græci suum imperatorem (Romanum juniorem) eique alium subrogarunt. Tum filius Schemeschkik (Tzimisces) evasit Domesticus (4).

l. l. p. 483.

Anno CCCLIV (qui die 6 Jan. A. Chr. 985 cœpit) Romanus imperator (Nicephorus Phocas) coronam cinxit et tandem expugnavit Masisam, die Saturni, B decimo tertio septimi mensis, et postcaquam gladio in incolas desæviisset, parcebat reliquis et captivos secum in ditionem suam rapiebat. Ducenta fere millia hominum numerabat urbs. Inde petiti Tarsenses se submittebant et, incolumitate precibus impetrata, emigrare jussi sunt. Terra marique emigrantibus prosecutores, a quibus in tuta loca deducerentur, a Romano usque ad Antiochiam additi. Tarsi fanum tunc in stabulum abiit, suggestus in ignem; urbs aliis incolis et novi ædificiis atque munimentis instructa. Dein redibant quidam paulatim ad pristinas sedes, alii prorsus non excesserant, Christianam fidem professi. His rebus gestis redibat Romanus Constantinopolin.

l. l. p. 487.

Anno CCCLV (qui die 57 Dec. A. Chr. 965 cœpit excurrebant Græci in agrum Muslemicum. Primus impetus Amidam perculit, tum missa facta ejus obsidione, Nisibinam; inde transgressi e Mesopotamia in Syriam, diu hærebant circa Antiochiam; tandem Tarsum repetebant.

(1) Ipsi imperatori Nicephoro Phocæ tribuit Cedrenus occupationem Anazarbi p. 664, D; e quo patet Abulfedam temporum ordinem turbare; Cedrenus hæc anno Nicephori Phocæ imperatoris secundo ascribit, qui in A. Chr. 964 incidit. *R.* — Cum Abulfeda tamen consentit Bar-Hebræus; vid. supr. p. 12. *L.*

(5) Uter argenti continet decies mille nummos argenteos. *A.*

(2) Cf. Elmacinum p. 523 et 234 (interpret. Lat. 278 et p. 286.) qui septennem fuisse captivitatem Abu-Ferasi ait, et anno demum 355 solutam, cum permutatio captivorum Romanos inter et Mulsemos institueretur. Memorat Cedrenus p. 637 aliquem Chabdani, vel rectius Chamdani, h. e. Hamdanidæ Seifeddaulæ affinem, quem Ἀπολασάηρ appellat, captum et Constantinopoli productum in triumpho fuisse. Diversus est a nostro Abu-Feraso, de cujus captivitate Græci, quantum novi, non memorant. Illius, quem laudat Cedrenus, nomen est Abul'l-Aschajer. Genealogiam ejus non constituerim. Elmacinus eum appellat Abulasajirum, filium Haseni, vicarium Seifeddaulæ, scilicet in arce Tel-Patric eumque in carcere Constantinopoli pertisse ait. *R.* Quadriennem captivitatem Abu-Ferasi fuisse, auctor est Abulfeda p. 347; cf. præterea de Abu-Feraso quæ annotant Cl. Freitag ad Sel. ex hist. Hal. p. 138, 139. *L.*

(1) Confundit noster h. l. tempora et homines. D Debuerat dixisse: anno 360 (Christi 969) peremptus fuit Romanus imperator (Nicephorus Phocas) et qui hactenus Domesticus fuerat, Joannes Tzimisces, in ejus locum successit. Nam Romanus, Nicephori antecessor, jamdudum fato suo decesserat. *R.*

Eodem liberabat Seifeddaula suum affinem, Abu-Ferasum Hamdanidam, e vinculis, facta captivorum permutatione, per quam Muslemorum ingens multitudo libertatem recuperavit.

l. l. p. 503.

Interea dum Mesopotamiæ domini hunc in modum intestinis bellis ipsi sese lacerant, via patebat Romanis per Syriam usque ad Tripolin. Arcem Erach expugnabat eorum imperator. Inde tendebat Emessam, quam incolis vacuam facillime nactus (advenientis terrore patriam deseruerant), injectis ignibus pervastabat. Ab ea excursione redibat ad tractum maritimum, quem rapinis et populationibus desolabat, et octodecim suggestus (e totidem fanis majoribus) ejiciebat. Postquam duo menses incubuisset Syriæ, abibat domum præda gravis et captivis numero haud facile complectendis.

Anno CCCLIX (qui die 13 Nov. A. Chr. 966 cœpit) rursus invadebant Romani Syriam, et Antiochia violenter expugnata cædibusque et rapinis pervastata, Halebum petebant, quam Corubeh (5) tunc tenebat, Seifeddaulæ mancipium, heri filio, Abu'l-Maalio Scharifo extortam, ut modo diximus. Hic in arcem se receperat, urbe hosti permissa. Obsidione ad temporis aliquod tolerata, pactus Corubeh certum annuum tributum pro Halebo et agro circa, Romanos avertebat, sumptis secum obsidibus abeuntes. Ita locus factus Muslemis ad pristinas sedes revertentibus. Juris Halebensis autem tum erant hæ præturæ, Hamata, Emessa, Cæsar-Tab, Maarra, Apamea, Schaizar et his interjecta loca.

In Armenia quoque Græci Malazcardam (6) oppugnabant. Ut paucis complectar, totus ille tractus Syriæ maritimus, et quæ circa Euphraten, patebant Græcorum libidini, nemine neque hostem arcente, neque terras tuente, præsidiis et rectore nudatas.

l. l. p. 507.

Deus tamen afflictis Muslemis præsidium aderat et liberator e tantis angustiis. Ille enim ipse Romanus imperator, quem hactenus in Muslemicam ditionem adeo sævientem vidimus, qui spe atque cupidine totam Syriam jam devoraverat, qui orbem fidelem terrore sui compleverat, hoc ipso anno muliebribus insidiis occubuit. Erat ille Nicephorus, qui sublato decessore suo rege, uxorem ejus in matrimonium duxerat stirpe ortus non regia, idque animo agitabat, ut superioris thori masculam prolem exsecaret, quo suæ regiam dignitatem perpetuam assereret. Sed indignum et intolerabile facinus detestata et impedire nitens puerorum mater conspirabat cum Domestico in viri cædem, structo in hunc modum dolo. Conscios, Domesticum puta et ejus amicos, habitu muliebri deformatos, de nocte in sacellum aliquod, Nicephori cubiculo p introducebat : et tyranno profundus foribusque obseratis, ipsa surgens per lam intromittebat percussores, per quam aditus ad sacellum patebat. Itaque aggre mientem Nicephorum jugulabat Domesti autem ejus ministerio quietem populo m stissimo vexatore præstabat. Domesticus ex imperatricis filiis, e priore matrim nuino sanguine regio creatum, Augustum bat. De cætero Domesticus is appellatur, num Byzantinarum cis Hellespontum i porrectarum curam gerit.

l. l. p. 511.

Anno CCCLXI (qui die 23 Oct. A. Chr. pit) invadebant Græci Djeziram (i. e. miam) Edessam, Nisibinam, cædibusque et rapinis ; contra quos auxilium Bagdadum confluebant extorres Muslemi. tumultum plebem Bagdadicam concitabat rantur miserorum querimoniæ ad Bochtu Bagdadi supremum Emirum, venatione in poris occupatum : qui promptam quidem ope turum, et hostes finibus exacturum pro ideoque Chalifæ necessarios instruendæ sumotus regabat, et invitum multumque obtec opibus haud contemnendis emungebat. Vana ista omnia et ad speciem ludibriumque Queri quidem Motius pecuniam sibi mirari, quare nummos a se requirant, nominis gloriam et dignitatis in publ speciem, in facultatibus et auctorita nihil fecerint. Si tamen inique secum vissent, malle Chalifatum ejurare. At rides leiar frigidam excusationem, graviora et tergiversanti admovendam minabatur. Quapr coactus Chalifa vendebat supellectilem, coactum æs ad quadraginta millia drachmarum tebat Buidæ. Ille autem tantum aberat, ut flagitara, impenderet, ut, qui expeditionem Græcos vel fando nominaret, auditus nemo tempore fuerit, sed in necessitatibus delicias perdebat. Inde jactatum Bagdadi fuit vulgare scomma, multatum Chalifam a Bochtoiro (tanquam inferiorem a potiore, aut sontem a tore).

l. l. p. 513.

Anno CCCLXII (qui die 11 Oct. A. Chr. 972 excurrebat Domesticus in tractum Majafarekin quem deprædabatur. Huic Muslemos contem et incauto immittebat Abu-Tahlab exercitum fratre, Hebatalla, qui prælio congressum

(5) In excerptis ex historia Halebi infra exhibendis scribitur hoc nomen Carghujah ; quod, nisi fallor, recte se habet ; omissis enim punctis diacriticis, quibus distinguuntur litteræ Ghain et Ye ab Ain et Be, facile corrumpi potuit nomen illud in Corubeh. *L.*

(6) Malazcardæ oppugnationem Elmacinus p. 280 ad annum 353 refert. Nam quod ibi bis legi *regio Kerdæ*, vitiosum est et Malazcar reponendum. Forte conciliari possint in duo auctores, si dicas Romanos hanc arcem, quam anno 353 ceperant, deinceps amisisse, et hoc demum rursus recuperasse. *R.*

ipsumque cepit Domesticum; quem in ad fratrem misit. Ea in custodia incidebat

A

Domesticus in morbum, unde periit, invalida medicina, quam Abu-Taglab ipsi adhibebat.

I. EX CEMALEDDINI ANNALIBUS HALEBENSIBUS.

anno (i. e. anno fugæ 357) excurrebat agmen
orum, tum peditum, tum equitum, ex eis,
ibus imperii tuendis relicti erant; numero
/ millia. Primum agrum Halebensem petebant.
:um aggressus esset Karghujah cum exercitu
ɔnsi, captus est: ipse quidem paulo post
, copiæ autem ejus fugatæ sunt, multis ex
tibus Seifeddaulæ a Romanis captis. Deinde
ator Romanorum Maabrra-Alnohmanam ador-
t, oppidoque potitus, fanum maximum et ma-
, ædificiorum partem dirui jussit. Eodem modo
abrra-Mazrinam sæviebat, vitæ tamen inco-
ı, quorum MCC erant, pepercit, eosque in
ıem Romanam captivos abducendos curavit.
aggressus est Caferthabam et Schaizaram,
ı templum combussit, neque aliter Hamatam
avit; Himza deinde expugnata, omnes qui eo
ugerant captivos fecit. Tum Ircatam impugna-
qua urbe capta incolisque in captivitatem
ıctis, ad Tripolin usque progressus est; sed
ı vidisset, suburbia ab incolis jam fuisse com-
ta, Djabalam se convertit, qua potitus, Laodi-
n duxit. Convenit eum Abu'l-Hosainus Ali-Ben-
him-Ben-Jusuf-Alfuzaiz, quicum pactionem
t ea conditione, ut obsides ex urbe sibi trade-
tur; asseruit autem ille, imperatoris se esse co-
ıtum et cum Romanus majores ejus agnovis-
, Sardeghum (Strategum) eum creavit; hac ita-
ɔ ratione incolumes evaserunt Laodiceæ incolæ.
le Antiochiam ducens in potestate sua tenuit
),000 captivorum, puerorum, puellarum, juve-
mque; nam hos solos captivos fecerat, viris et fe-
ınis provectioris ætatis, atque senibus aut inter-
ctis aut dimissis. Dicitur omnino in hac expedi-
ɔne 18 suggestis (7) potitus esse; vicorum autem
ıos diripuit et combussit, numerus definiri nequit.
Castris ante Antiochiam positis, neque cum in-
olis manum conseruit, neque omnino legatum ad
os misit, sed castellum e regione Antiochiæ ex-
truxit, eique præposuit Michaelem Albordji (Bur-
ıam), cujus dicto audientes esse jussi sunt duces
imitanei. Cum rumor inter homines percrebuisset,
ıd consilii Romano esse, ut totam hiemem Antio-
chiam obsidione cinctam teneret, aliasque mitteret
copias. Halebum oppugnatum, Karghujah Saah-
daddaulæ (8) persuasit, ut Halebum relinqueret,
ne in urbe obsideretur. (Narrat deinde auctor,

Karghujahum, qui Hadjibus, i. e. comes palatii Saahdaddaulæ erat, summam rerum Halebensium sibi arrogasse, urbemque Halebum, arce exstructa, murisque refectis, munivisse, socio regni facto Bacdjuro, cui nomen Emiri inditum sit; imperatorem autem Romanorum, hoc audito, domum reversum esse; factum esse hoc anno 358 mense Muharrem; deinde Saahdaddaulam, sociorum manu collecta, mense Ramadhano Halebum oppugnasse et manum cum Karghujah et Bacdjuro conseruisse; tum pergit :) Scripsit deinde Karghujah ad Romanos et Patricium quemdam, qui in finibus ditionis Romanæ versabatur, rogavit, ut sibi auxilio veniret. Hic, unus eunuchorum Nicephori, nomine Thorbasi, copias eduxit, tum autem iter Antiochiam versus deflexit propter hanc causam, quod inter imperatorem Romanorum, cum is, secum ducens captivos et prædam, ut supra traditum est, Bukæ (9) versaretur, et incolas hujus urbis, qui Christiani erant, convenisset, ut hi Antiochiam migrarent, simulantes se metu Romanorum domicilia reliquisse, ita ut istic habitantes Romanis Antiochiam obsidione petentibus ad urbem expugnandam auxilium ferrent. Quo facto consilium cum Christianis Antiochiæ incolis conjunxere et Thorbasium certiorem fecere, vacuam esse urbem et præfecto destitutam. Incolæ autem urbis Muhammedani muros deseruerant et negligentiores erant in urbe custodienda, cum exercitus Romanus ad XL milia, ducibus Thorbasio et Jasino ben-Schomeschkik, aggrederetur et Antiochiam obsidione cingeret. Incolæ Bukæ ea quam tenuerunt summi muri parte descenderunt et mœnia urbis vacua reliquerunt; tum ascenderunt Romani et urbe potiti sunt. Factum hoc est nocte 13 mensis Dsulhidjdjæ anni 358. Penetrarunt Romani in urbem, combusserunt et captivos fecerunt, fuit autem nox Nativitatis. Cum Romani montem urbis ascendissent, prehenderunt custodes et eis dixerunt: « Laudate et prædicate Deum magnum. » Qui hoc non fecerit, hunc interfecerunt. Custodes itaque proclamarunt; « Magnus est Deus neque Deus est præter eum. » Qua quidem re impediti sunt incolæ, quo minus verum rerum statum animadverterent, donec Romani omnibus turribus potiti fuerint et omnes una clamorem ediderint. Omnes, qui ad portam Aldjenan (hortum) dictam pervenire pu-

B

C

D

(7) I. e. urbibus. ubi condita erant templa. L.

(8) Filio Seifeddaulæ, de quo supra verba fecimus. *L.*

(9) Ex hoc loco apparet meadose nomen corruptum esse ap. Abupharag. p. 205, ubi Luca legitur. *L.*

perabant, captitvi facti sunt. Caterva autem, quæ ad portam maris se congregaverat, repagula removit et hoc modo incolumis evasit.

Romani in monte urbis arcem exstruxerunt et maximum fanum suile fecerunt, posthac tamen patriarcha eo loco pro horto usus est. Dein cum Thorbasius Halebum duceret, ut auxilium ferret Karghujah et Bacdjuro qui ab Abu'lmaahlio (Saahdaddaula) oppugnatione premebantur, Abu'lmaahlius, obsidione relicta, primum Chunazereh, deinde Maahrra Cnohman profectus est ; Græcos vero cepit cupido Halebi occupandæ ; urbem itaque oppugnarunt et a parte septentrionali expugnarunt ; quo facto arcem circumsederunt. Tum res ad pactionem venit, hisce conditionibus, ut pro unoquoque locorum, magnorum atque parvorum, quæ pacto inclusa essent, solveretur tributum denarii, 16 drachmas Islamicas pretio æquantis · et præterea e regionibus pactione comprehendendis 700,000 drachmarum quotannis Romanis penderentur. Urbes Himz, Dsusijjah, Salmijjah Hamah, Schaizar, Caferthab, Afamijjah (Apamea), Maahrra'lnohman, Halebum, Djeblalsumak, Maahra-Maazrin, Kennisrin, Atsareb usque ad limitem palatii, quod Atsarebum attingit et firmum vocatus, (tum universa regio quæ porrigitur) usque ad Arhab, Masufan, Cimar (10), Barzaja et campum, qui prope Ahfas est, a dextera parte limitis : hæc omnia permanserunt domino Halebi, cætera Græcis adjudicata sunt (nimirum tota regio), quo a Barzaja orientem versus extenditur usque ad fluvium Abu Solaiman et pylas Sunjah dictas, tum ad Nafudsam, Awanam et Tel-Hamid et dextram Sadjuri ripam et quidem usque ad alveum fluvii, ubi in Euphraten sese exonerat. Cæteræ pacis conditiones hæ fuere :

Karghujah, duce (Emiro) Muhammedanorum, qui in hac dignitate permanere deberet, mortuo, res tradendas esse Bacdjuro, quo defuncto ab imperatore Romano eligendum esse ducem ex incolis Halebis ; Muslemis autem non esse jus cujusvis ducis constituendi. A Christianis nullum per hancce ditionem tributum esse exigendum, iis tantummodo exceptis, qui ibi domum aut villam possiderent ; si adveniret exercitus Muslemicus, expeditionem in nomen Romanum facturus, defendendum esse a Karghujah hisce verbis : « Duc per alias regiones ac nostras ; ne intres ditionem pactionis ; » sin dux harum copiarum haud pareret, armis esse petendum et vi repellendum ; cujus rei sin minus potis esset Karghujah ipse, litteris adeundos esse imperatorum Græcorum et Thorbasium, ut copias mitterent hostibus repellendis pares. Si quid comperissent Muslemi de adventu magni exercitus (hostilis), scribendum esse ad imperatorem et ducem copiarum, ut hi, de re certiores facti, rebus suis consulerent. Sin autem expeditionem in ter-

A ram Muhammedanorum suscipe[illegible] rent imperator et dux copiarum [illegible] viam eundum esse a Bacdjuro [illegible] ubi imperatum ei fuisset ; atque [illegible] num per ditionem pacis comitante [illegible] esse ab incolis vicorum ; ita ut [illegible] Romanus quo opus eis esset præ[illegible] quo pro more bellico nulla [illegible] ditandum esset ; a duce Mu[illegible] ad fines obviam esse eundum [illegible] eis præsto esset ; quæ eum extra essent, licitum esse Emiro in di[illegible] Si expeditionem facerent Romani [illegible] Islamo diversam, conjungendum [illegible] Emiri cum Romano et consociatis [illegible]

B dum, utut jussus fuerit Emirus. Si [illegible] lemis religionem Christianam am[illegible] nil contra eum permissum esse M[illegible] Christianis permissum esse quid [illegible] Christianorum qui in Muslemicam [illegible] ctam. Si servus, Christianus seu Mu[illegible] sive femina, in eam quam definivimus [illegible] alia aufugisset, haud celandum esse [illegible] sed indicandum ; tum solvendum esse [illegible] pretium 36 denariorum pro eo, si vir esse [illegible] mina 20 denarios Romanos, pro pue[illegible] 6 ; sin autem non possideret (domin[illegible] veret pretium liberationis, a domino [illegible] tres denario, quibus ab emiro accepti[illegible] dum esse servum. Si baptizatus esse[illegible]

C gisset, haud licere Muslemis eum [illegible] pendendum esse Emiro a domino, qu[illegible] fuerit, quo facto, restituendum esse [illegible] quid ex ditione Romana fur rapuisse[illegible] subtraxisset, mittendum esse ab Emiro [illegible] exercitus Romani, ut pœnas lueret. S[illegible] regiones Muslemicas visitaret, haud imp[illegible] esse a negotio suo. Si speculator ex ditione [illegible] mica Romanam intrare vellet, arripiendum [illegible] in vincula conjiciendum. Haud excidendum [illegible] Muslemis arcem, nec novam exstruendum [illegible] autem excisum fuisset, restaurandum esse. [illegible] emirum Muslemicum nec recipiendum [illegible] Muslemis neque ab ullo eorum præter Bacdj[illegible] et Karghujah litteris esse adeundum. His [illegible] dhujah et Bacdjuro) mortuis haud licere Mus[illegible]

D emirum e regione Muslemica arcessere neq[illegible] (aliis) Muslemis auxilium petere, sed recipien[illegible] esse eum, qui ab imperatore Romano ex d[illegible] pacis electus fuerit. Post mortem Karghuj[illegible] Bacdjuri constituendum esse ab imperatore jud[illegible] (Kadhi) e Muslemis, qui secundum leges [illegible] jus diceret. Græcis licere destructas in his re[illegible] nibus ecclesias restaurare ; patricios et episcop[illegible] qui ad Muslemos pervenirent, pro dignitate [illegible] accipiendos. Quod autem attinet ad portorium [illegible] ditione Romana exigendum, pactione sancitum [illegible]

(10) Nomen in codice punctis diacriticis caret, ideoque incertæ est scripturæ.

res imperatoris cum eis, quos constitue- A roris Ebn-Abi-Ihsa ; frater Abu'-Ihasani Alhasch-
ghujah et Bacdjurus una sederent, ita schab ; Abu'-Ihasan ben-Abi-Thaleb ; Abu'-Ithajjeb
ut pro mercibus, quæ constarent ex auro, Alhaschemi ; Abu' Ifaradj Alahthithar (Aroma-
sericis Græcis, bombyce rudi, lapidibus, tarius) et Iumn, satelles Karghujah. Conciliator
margaritis et aliarcis aulæis portorium hujus pacis fuit vir Haschemita, incola Halebi, no-
um esset a portitoribus regis Romani : mine Thaher.
ibus autem, linteis, pecore et aliis rebus a Dein Romani Halebo abierunt et retinuit Karghu-
bus Karghujah, et hoc mortuo, Bacdjuri ; jah præfecturam suam ; res administrabant is et
utroque defuncto pro omnibus mercibus satelles ejus Bacdjurus. Factum est hoc mense
m exigendum esse a portitoribus Romanis. Zafaro anni 359.
constitutum est, ut cum comitatus (mer- (Narrat deinde auctor, Karghujah et Bacdjurum
i) ex ditione Romana veniret Halebum pro- postulasse ab Abu'-Imaahlio (Saahdaddaula), ut
, scribendum esset a præfecto regionum partem tributi, quod regionibus Muslemicis impo-
earum ad Emirum, qui cum rem compe- situm fuisset, solveret ; quod cum recusasset
homines mitteret, qui eum consalutarent et Himzam oppressam fuisse a Græcis. Posthac Bac-
m comitarentur ; si posthac in eum impetus djurum anno 364 in vincula conjecisse dominum
esset, Emiri esse restituere quod direptum B suum, Karghujah, summaque rerum esse potitum ;
; idem esse faciendum, si in comitatum im- quod cum audivisset Abu'-Imaahlius, Halebum
actus esset a tribu Arabum Scenitarum aut duxisse, urbemque obsidione cinxisse ; Bacdjurum
is in ditione Emiri. autem auxilio vocasse Romanos, qui tamen eum
runt in hasce conditiones multi urbis senes reliquerint, Nicephoro interempto ; anno denique
um Karghujah et Bacdjuro, obsides autem 267 Halebo potitum esse Abu'-Imaahlium ; quæ
is traditi sunt ex incolis Halebi Abu Alha- omnia ut aliena ab historia Byzantina in transcursu
n-Abi-Asamah ; Kesri-ben-Kosur ; filius so- tantum indicare volui. L.)

ANNO DOMINI CMXC

HIPPOLYTUS THEBANUS

—

NOTITIA.

(Fabric. — Harles *Biblioth. Græc.*, tom. VII p. 198.)

ppolytus, Thebanus, sæculo XI (*a*) clarus, auctor *Chronici* a Christo nato ad sua tempora. Citat bium, Eustathium (Antiochen.) Georgium (Syncellum) chronologos. Gregorium item Nicomediensem, silium magnum ac Patres Nicænos, Symeonemque Metaphrasten (*b*), quem velut tunc adhuc superstitem ον Συμεῶνα vocat. Laudatur Hippolytus Thebanus a Mich. Glyca pag. 227, Codino et aliis. Ex dem Chronico habet etiam Nicephorus, quæ male, II, 3, Hist. Hippolyto Portuensi tribuit. Fragmenta is chronici post Sambucum (*c*), Canisium (*d*), et Lambecium (*e*) ampliora a mss. Vaticanis Græce et

a) Hippolytum Thebanum claruisse sæculi post C temporis Jesus Christus habitarit in mundo post
stum decimi posteriore parte dimidia, aliquoties assumptionem humanæ naturæ. Quod in fragment.
lit Lambec. in Comment. de biblioth. Vindob. Vid. cod. XXIX et in cod. XXXIV, n. 5, in fragm. de
ic. ad vol. III pag. 626, et IV, pag. 541, etc, Harl. XII apost., Mariæ baptismale et de genealogia
b) Confer Allat. De Symeonum scriptis p. 37 Christi, ex Sophronii hypomnematibus, et a Lam-
; Steph. le Moyne notis ad *Varia sacra*, pag. becio pag. 138 sqq. exhibito, dicitur Josephus,
8 sqq. ; Caveum in parte altera Hist. litterariæ Christi nutritius ex conjuge priore, Salome, filios
an. C. 933 ; Combefisii *Manipulum rerum C Pol.* filiasque suscepisse, Lambecio mota est con-
g. 3 et 4. troversia, de qua et de celebri illa quæstione v.
(*c*) J. Sambucus edidit Latine, Patav. 1556, 8, Kollar. ad pag. 128 et p. 138 ; atque Lambecius
pis Gratiosi Perchacini, sub titulo, *Libelli de ortu* se ipse defendit ibid. pag. 344 sqq. in additamento V. — Tum tom. IV, in cod. CLVII, n. VI,
cognatione Virginis Mariæ. ex chronico Hippol. testimonium, quod B. Virgo
(*d*) Henr. Canisius, Bavarico codice usus, Græce Christum peperierit anno ætatis XVI, et post supplicium Christi vixerit annos undecim, etc. — In
i Latine tom. III *Antiqu. lect.* Ingolstad. 1603, 4, tomo V, p. 231, 240, 361 et 488, in cod. 242, n, 3,
ag. 40. Ex Canisii editione Latine cum ejus notis cod. 246, n. 4, cod. 256, n. 3, et cod. 283, n. 21,
egitur in Bibl. Patrum Colon. tom IX, A. 1618, et est fragment. de genealogia Mariæ. Idem fragment.
n supplemento Bibl. Patrum Paris. 1639, apud est in cod. 9, n. 1, ex quo Lambec. tom. VIII, pag.
Morell. tomo II, pag. 806, et tom. XV Bibl. Patrum 133, titulum et principium reposuit, et adnotavit,
Lugd. pag. 240 [auct. in Basnagii ed. Canisii, tom. D J. Sambucum ex hoc codice, quondam suo, illum
III, p. 26 sqq.] libellum Latine vertisse et primum edidisse Patavii
(*e*) Lambecius Græce e codice Vindob. tom. III, 1556, 8. Harl.) — Add. Allatium de ætate et inter-
p. 46. [n 120 sqq. ed. Kollarii ib. in cod. LIX : n. 3, p. 261, ex chronico libro expositio, quantum

Latine dedit Emanuel Schelstratenus in *Antiquitatibus Ecclesiæ illustratis* Rom. 1692, t. 513 (*f*). Sed et opusculum, quod *de XII apostolis* sub Hippolyti nomine e codice regio lautat Co lib. IX *Recognitt.* Clementis, § 29, atque integrum vulgavit cum versione sua et notis Franc befisius in Auctario novo bibl. Patrum, tom. II, Paris. 1648, fol., 831, et quæ *de LXXII disc* Baronius ad Martyrolog. Roman. IX April. et in Annalibus ad A. C. 44, n. 38, et a. 58, n. libellum Hippolyti, quem Græce habuit Sirletus, ex Hippolyti Thebani Chronico petita videnti duodecim apostolis libellus e Combefisii versione Latine recusus est tom. III bibl. Patrum 265, cum quo conferendi indiculi de iisdem apostolis sub Dorothei, vel Sophronii, vel E nullo etiam auctoris nomine exstantes in mss. editique cum Œcumenio in Epistolas Pauli, ad calcem Chronici paschalis p. 434, 437; a Caveo in parte I Hist. litterariæ ad A. C. 33, e ad *Constitut. apostol.* lib. II, c. ult. Conferendus etiam cum Baronianis illis libellus Pseudo LXXII discipulis. Hippolyti chronologiam Evangeliorum et χρονογραφικὰς διδασκαλίας m fauconus p. 261 et 511 Palæographiæ Græcæ.

stitiis in collatione ordinum apud Græcos, pag. 50. Etiam Hippolyti historici fragmentum, in quo Salome Josephi βιωτικὴ γυνὴ appellatur, a Salmasio sibi communicatum refert Andreas Rivetus, tom. III Opp., p. 640. Citat et Turrianus in Apologia pro domo Lauretana adversus Vergerium, et in scholiis ad l. II *Constitutionum apostol.*

(*f*) Fragm. recudi fecit Fabricius Gr. cum versione Lat. Emanuelis a Schelstrate in tom. I Opp. Hippol., pag. 46 sqq. cum variis lection. codicum Vaticanorum ac Vindobonens. et ed. Canis. Addidit fragm. *de tempore, quo Evangelistæ sua condiderunt Evangelia*, ex cod. Taurin. ac fragmentum, quod Henr. Canisius tom. III Lection. antiq. ex cod. msto Bavarico edidit Latineque vertit, et præmisit testimonia Mich. Glycæ, Nicephori Callistici et Stephani le Moyne. Add. Fabr. in Cod. apocrypho N. T. I, pag. 17. — Chronicon est quoque in Bibl. Patrum vol. IX, part. I, pag. 1006. Colon. Agrippinæ, 1618, fol., etc. — In cod. Taurin. 302, fol. 61, est fragm. Chronicorum Hipp. Thebani, *de genealogia Deiparæ*, quod confector Catal. codd. Gr. p. 392, observat, in multis discrepare ab iis quæ habentur in ultima (Basnagii) editione Canisii tom III, part I. Ibi autem legitur pag. 20-40. Græce ex cod. Bavar. 168 cum versione Lat. et Basnage in præf. copiosus est de Hippolyto illo et variis fragmentis codd. — Idem fragment. est in cod. Escorial, teste Plujero in *Itiner. per Hispan.* pag. 173. In Montfauconii Bibl. mss. multi codd. in quibus Chronicon Hippolyti inest, designantur; e gr. Romæ in bibl. Vatic. intra codd. Claudii Etiennot (tom. I, pag. 134) in bibl. Cassinensi fragment (I. pag. 220). — In bibl. Abbat. S. Petri de Selincurti diœc. Ambianensis (II, pag. 1200), ut mittam codd. Vindobon. Bodlei., Pari ab eo quoque memoratos. In bibl. epi cod. 1107, de cognatione B. M. virgin bethæ disquisitio. Fragmenta in cod 1555. In cod. Galei n. 5953, cat. tom. fragmenta ex Hippolyti historia ch auctiora. — Romæ in bibl. cœno chronici fragm. cum Anastasii qui Montfauc. in *Diario Ital.* pag. 216. – chronico Hippol. Theban. de incarn de annis quos vixit B. Virgo, de Jo evangelista etc. Oxon. inter codd. Bo n. 18 (catal. codd. Angliæ etc. I, p. nealogia B. Virginis, ib. pag. 162, in den. n. 3372. HARL.

(*g*) Hippolyt. *De duodecim aposto* bibl. Veneta Marc. cod. 498 (catal. c 261) — in bibl. Coislin. cod. 120 apost. et 70 discipulis: cod. 29 (v. Montf. Bibl. Coisl. pag. 194, 3 inter codd. Gale, n. 5941. — de 7 70 discipulis inter codd. Barocc. n adversaria Ger. Langhæni, n. 11 cit.) — Romæ in bibl. Vatic. (Montfa p. 129 A. — Florentiæ in cod. Medi plut. LVI. (Band. II, pag. 309.) Fa Hippol. tom. I, pag. 20 seqq. appe ticulas de XII apostolis cum versione Fr. Combefisii suisque, et de 72 a cod. Barocc. ac Lat. — Hippol. Evan nologia in codd. Paris. 48, 177 et 1 hebdomadum expositio (in Daniele,) Adde infra libr. V, cap. 4, de Dor pag. 146 edit. vet. HARL.

FRAGMENTA
EX
HIPPOLYTI THEBAN
SYNTAGMATE CHRONOLOGICO.

FRAGMENTUM I.

Hippolyti Thebani ex commentario ejus Chronico de prosapia Domini nostri Jesu Chrsiti.

Incarnatus igitur est Dominus noster Jesu Christus anno 5500.

Ἱππολύτου τοῦ Θηβαίου ἐκ τοῦ συντάγματος πρὸς τῆς συγγενείας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐγένετο τοίνυν ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτους εφ'.

Λύγούστου βασιλέως γεγέννηται ἐν σπηλαίῳ ἐκεμβρίου κε'.
Ἀδὰμ μέχρι Νῶε ἔτη βσμβ'.
πὸ τοῦ Νῶε ἕως τοῦ Ἀβραὰμ ἔτη αρο'.
πὸ Ἀβραὰμ ἕως Μωσέως ἔτη υμδ'.
πὸ Μωσέως ἕως Δαβὶδ ἔτη φςθ'.
πὸ Δαβὶδ ἕως τοῦ Χριστοῦ ἔτη αμε', ἅμα

δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ μέχρι Μάγων παρουσίας β'.
εἰ ἀπὸ τῆς εἰς Αἴγυπτον φυγαδείας μέχρι τῆς : Ἡρώδου υἱοῦ Ἀντιπάτρου ἔτη γ'.
κησαν ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Ἡλιουπόλει τῇ κατὰ ἔτη γ'.
δὲ τῆς πρὸς Γαλιλαίαν εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν μέχρι τῆς τελευτῆς Ἀρχελάου ἔτη ιθ'.
ῷ Ἀρχελάῳ τελευτᾷ καὶ Λύγουστος ἔτη πη', τας (1) ἔτη νς'.
δὲ τελευτῆς Ἀρχελάου μέχρι βαπτίσματος τοῦ ἔτη γ', ὁμοῦ ἔτη λ'.
δὲ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Χριστοῦ μέχρι τῆς ρίου λιθοβολίας ἔτος α'.
πὸ δὲ τῆς τελευτῆς τούτου μέχρι τῆς Ἰωάν- αὐτοῦ τῆς ἐπὶ Ἡρώδου τοῦ νεωτέρου υἱοῦ ου ἐν τῇ φρουρᾷ γεγονυίας ἔτος α'.
πὸ τελευτῆς Ἰωάννου μέχρι τοῦ σωτηρίου αμῆνας ζ'.
γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἔτη λγ' (4)· τὰ ποχωρῶν ἐν τοῖς ἐρήμοις, τὰ δὲ τρία βα- ἐν Ἰωρδάνῃ, καὶ κηρύττων μετάνοιαν. καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τρι- ἔτη ἐν τοῖς παιδικοῖς διῆξε.
δὲ τὸ βάπτισμα ἐπελέξατο τοὺς μαθητὰς ν τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἕως σταυροῦ ἔτη γ'.
οἱ ἐν Νικαίᾳ Πατέρες διετάξαντο, μὴ χει- πρεσβύτερον πρὸ ἐτῶν τριάκοντα, ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ τὸ τοῦ διδασκάλου, καὶ τῷ δούλῳ ρίου αὐτοῦ.
δὲ τοῦ σωτηρίου πάθους, καὶ τῆς ἀναλήψεως ς τοῦ Στεφάνου λιθοβολίας ἔτη ζ', καὶ ἀπὸ μέχρι τοῦ φανέντος τῷ Σαύλῳ φωτὸς μῆνες ζ'.
ἀπὸ βαπτίσματος καὶ κηρύγματος Παύλου ναλήψεως τῆς Δεσποίνης ἡμῶν ὑπεραμώμου , ὁμοῦ ἔτη μδ'.
γὰρ σὺν τῇ ἀνθρωπότητι ἡ πάναγνος Θεο- τῷ ναῷ ἔτη ιδ', ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωσὴφ μῆνας δ', γγελίσθη, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Κύριον ησοῦν Χριστὸν, ὁμοῦ ἔτη ιε'.

AM δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ ἔζησεν).

Ἕως ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ οἴκῳ υ ἔτη ια'.

A Sub Augusto imperatore natus est in spelunca, mense Decembris die 25.

Ab Adam usque ad Noe anni 2242.

Et a Noe usque ad Abraham anni 1170.

Et ab Abraham usque ad Moysem anni 444.

Et a Moyses usque ad David anni 599.

Et a David usque ad Christum anni 1045, simul anni 5500.

A Christi incarnatione autem usque ad Magorum adventum anni duo.

Et a fuga in Ægyptum usque ad mortem Herodis filii Antipatri anni tres.

Habitarunt in Ægypto Heliopoli juxta Memphia annis 3.

A regressu vero ipsorum ad propria in Galilæam, usque ad mortem Archelai anni 19.

B Cum Archelao moritur et Augustus anno 88, regni 56.

A morte vero Archelai usque ad baptismum Christi an. 3, simul an 30.

A baptismate autem Christi usque ad lapidationem Zachariæ an. unus

A morte vero Zachariæ usque ad Joannis filii ipsius mortem, sub Herode juniore Archelai filio in carcere patratam an. unus.

Et a morte Joannis usque ad salvificam passionem menses 6.

Vixit enim Joannes Baptista annis 33, triginta quidem in eremo; tribus vero annis baptizavit in Jordane prædicans pœnitentiam. Sicque Dominus noster Jesus Christus triginta annis in juventute C vixit.

Post baptismum vero elegit discipulos, ut prædicarent regnum suum, usque ad crucem annis 3.

Unde Patres in Nicæna synodo statuerunt, ut non ordinarentur presbyteri ante triginta annos, dixeruntque sufficere discipulo, ut sit sicut magister; et servo, ut sit sicut dominus ejus.

A salvifica vero passione, et ascensione, usque ad Stephani lapidationem anni 7, et ab illa usque ad lucem, quæ Paulo apparuit, menses sex.

Et a Pauli baptismate ac prædicatione usque ad Dominæ nostræ perquam immaculatæ assumptionem sunt anni tres simul anni 44.

Vixit enim inter homines purissima Deipara in templo annis 14, in domo Joseph mensibus 4, et D annuntiatio ei facta est, et concepit, peperitque Dominum nostrum Jesum Christum, simul annis 15.

Ab incarnatione vero Christi vixit annos 33.

Usque ad assumptionem Christi in domo Joannis anni 11.

ic incipit fragmentum Hippolyti Thebani a o editum.

æc omnino aliter habentur apud Canisium. ic nonnulla alia interseruntur apud Cani-

egit Canisius λζ' seu 36, sed erronee, non

enim vixit ultra 33 annos, unde nostra lectio retinenda.

(5) Aliter hæc habet Can. ita legens: Καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ἔζησεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ ἔτη ια'. *Et post Domini assumptionem cum discipulis ejus*

Ita ut omnes ejus anni sint 59.

Porro hic est Joannes, quem diligebat Christus, fuitque virgo et evangelista, mansit Hierosolymis in domo sua, Ecclesiarum matre, ad quam confugerunt apostoli, propter metum Judæorum.

Ibi præparatum fuit et Pascha : ibi primo mysterium discipulis traditum fuit : ibi post resurrectionem Dominus illis apparuit ; ibi Spiritus sanctus illapsus est discipulis : ibi Thomæ ostendit typos clavorum : ibi apostoli in primum episcopum ordinarunt filium Josephi, fratrem Domini, non filium Zebedæi, fratrem Joannis, Zebedæus enim propriam navem habens appellatur, et præcipuorum, qui in Galileæa erant, virorum fuit primus.

Post mortem vero (Zebedæi) Joannes patris sui hæreditatem distraxit in Galilæa, et Hierosolymis domicilium comparavit, unde ut dicitur de ipso, erat notus pontifici.

Hic recepit sanctissimam Deiparam in domum suam usque ad resurrectionem ipsius, et postea cum prædicasset verbum, et ipse assumptus est.

Jacobus autem factus primus episcopus Jerosolymitanus, frater quidem Domini secundum carnem esse dicitur, filius vero fabri Josephi ex carnali uxore ejus. Quatuor enim filios habuit Joseph, Jacobum, Simonem, Judam et Joseph : et duas filias Esther et Martham ex uxore sua Salome, quæ fuit filia Aggæi fratris Zachariæ, patris Joannis, filii Barachiæ, filii Abiæ sacerdotis.

Et tunc quidem viduus erat Joseph : adeo ut Joannes Baptista et Salome sint fratrum germanorum liberi. Aggæus enim Barachiæ filius, erat patruus Joannis. Similiter et Zacharias frater Aggæi patruus Salomes uxoris Josephi fabri. Erant porro sanctæ Dominæ nostræ Deiparæ ex Bethleem tres sorores a Bethleem filiæ Mathan sacerdotis, et Mariæ uxoris ejus regnante Cleopatra et Sapore Persa, ante regnum Herodis Antipatri. Primæ nomen erat Maria ; secundæ vero Sobe ; tertiæ autem Ann. Nupsit igitur prima in Bethleem, et genuit Salomen obstetricem. Secunda autem similiter in Bethleem, et genuit Elisabeth ; et tertia in terra Galilææ, et genuit Mariam Matrem Dei. Quare Salome obstetrix, Elissbeth, et sancta Deipara sunt trium sororum filiæ : atque hinc Joannes Baptista et Dominus noster erant consobrini. Christus vero filius Josephi dicitur, tum quod una cum filiis suis eum nutriebat, et tum quod erat ex cognatione Aggæi fratris Zachariæ sacerdotis, filii Barachiæ.

A Ὡς εἶναι τὰ πάντα αὐτῆς ἔτη ξθ'.

Οὗτος δέ ἐστιν Ἰωάννης, ὃν ἠγάπα ὁ Χ[ριστός] παρθένος καὶ εὐαγγελιστής, ὅστις ἐμεν[ε] λύμοις τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν μήτηρ[α] οἰκίαν, εἰς ἣν ἔφυγον οἱ ἀπόστολοι διὰ τὸν Ἰουδαίων.

(6) Ἐκεῖ ἡτοιμάσθη καὶ τὸ Πάσχα πρῶτον μυστήριον ἐτελέσθη τοῖς μ[αθηταῖς] ἐφάνη αὐτοῖς καὶ ὁ Κύριος μετὰ τὴν [ἀνάστασιν] ἐκεῖ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατῆλθε[ν ἐπὶ τοὺς] ἐκεῖ καὶ (7) τῶν Θωμᾶ ἔδειξε τοὺς [τύπους] ἥλων· ἐκεῖ πρῶτον ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησ[αν οἱ] στολοι τὸν υἱὸν Ἰωσὴφ τὸν ἀδελφὸν τοῦ [Κυρίου] τὸν υἱὸν Ζεβεδαίου τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου [τοῦ] βεδαῖος ἰδιοναύκληρος λέγεται, τῶν δὲ [ἐν Γαλιλαίᾳ] ἐπισήμων ἀνδρῶν πρῶτος ἦν.

B Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἰωάννης τὴν [ἰδίαν] κτῆσιν τοῦ Πατρὸς ἀπέδοτο, καὶ ἐκτήσ[ατο] σολύμοις, ὅθεν ὡς λέγει περὶ αὐτοῦ τὸ [ἱερὸν] τῷ ἀρχιερεῖ.

(8) Οὗτος ἐδέξατο τὴν παναγίαν Θεοτ[όκον] οἴκῳ αὐτοῦ μέχρι τῆς ἀναστάσεως αὐτ[ῆς] τοῦτο κηρύξας τὸν λόγον, καὶ αὐτὸς ἀνελ[ήφθη].

(9) Ἰάκωβος δὲ ὁ γεγονὼς πρῶτος ἐπ[ίσκοπος] ρουσαλὴμ, ἀδελφὸς μὲν τοῦ Κυρίου κα[τὰ σάρ]γεται εἶναι, υἱὸς δὲ τοῦ τέκτονος Ἰωσὴφ [ἐκ] τικῆς αὐτοῦ γυναικός. Τέσσαρας γὰρ ἴσχ[ε] Ἰωσὴφ, Ἰάκωβον, Σίμωνα, Ἰοῦδα, καὶ [Ἐσθ]β' θυγατέρας, τὴν Ἐσθὴρ, καὶ τὴν Μάρ[θαν] γυναικὸς αὐτοῦ Σαλώμης, θυγατρὸς [τοῦ] ἀδελφοῦ Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς Ἰωάνν[ου]

C χίου, υἱοῦ Ἀβία τοῦ ἱερέως.

Καὶ τότε ἐχήρευσεν Ἰωσὴφ· ὡς εἶν[αι] πτιστὴν Ἰωάννην καὶ τὴν Σαλώμην ἀ[δελ]ἀρρένικῶν. Ὁ γὰρ Ἄγγαῖος υἱὸς Βαραχ[ίου] Ἰωάννου. Ὁμοίως καὶ Ζαχαρίας ἀδελφὸ[ς] θεὶος Σαλώμης τῆς γυναικὸς Ἰωσὴφ τοῦ [τέκ]

(10) Αἱ δὲ τῆς ἁγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεο[τόκου] Βηθλεὲμ τρεῖς ἦσαν ἀδελφαὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τ[ῆς] Ματθὰν τοῦ ἱερέως καὶ Μαρίας τῆς αὐτ[οῦ] ἐπὶ τῆς βασιλείας Κλεοπάτρας, καὶ Σώβ[ης] Πέρσου, πρὸ τῆς βασιλείας Ἡρῴδου τοῦ Ἀντ[ιπ]

Ὄνομα τῇ πρώτῃ Μαρία. Τῇ δὲ β' Σωβ[ή], τρίτῃ Ἄννα. Ἐγήματο οὖν ἡ πρώτη ἐν Βη[θλ] καὶ ἔτεκε Σαλώμην τὴν μαίαν. Ἡ δὲ β', ὁμ[οί]ως Βηθλεὲμ, καὶ ἔτεκε τὴν Ἐλισάβετ· καὶ ἡ τρ[ί]τη γῆν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐγέννησε Μαρίαν τὴν Θε[ο]κον. Ὡς εἶναι τήν τε Σαλώμην τὴν μαίαν, κ[αὶ] Ἐλισάβετ, καὶ τὴν ἁγίαν Θεοτόκον θυγατέρας [τ]ῶν τριῶν θηλειῶν. Ἐντεῦθεν ἦν ὁ Βαπτιστὴς Ἰω[ά]νης καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἀνεψιοί. Υἱὸς δὲ τοῦ [Ἰω]σὴφ λέγεται ὁ Χριστὸς ἔκ τε τῆς συναναστροφῆς υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας Ἀγγαίου ἀδελφοῦ Ζαχαρίου τοῦ ἱερέως τῶν υἱῶν Βαραχίου.

vixit in domo Joannis Evangelistæ annis 11. Quæ lectio genuina est, et confirmat sententiam Apollonii, quod apostoli post resurrectionem Christi 12 annis in Judæa permanserint.

(6) Hæc omnia mirum in modum interpolata sunt apud Canisium.

(7) Τῷ Θωμᾷ.

(8) Hæc non habentur apud Canisium.

(9) Hinc incipit caput CXXXVI Josephi Christ[i] (*Patrologiæ tom. CVI*) conferendum ob varian[tes] lectiones.

(10) Hactenus Hippolytus, hinc Josephus.

II.

Fragmentum Hippolyti Thebani ex ms. codice Græco Urbino-Vaticano ante 600, *annos Alexio Comneno Constantinopoli, ut ex ejusdem imagine libro præfixa apparet, cons-*
to.

ίσχομεν δὲ παρὰ τῇ θείᾳ Γραφῇ, ὡς ἐν τῷ ἓξ A Invenimus autem in divina Scriptura, quod de-
κάτῳ χρόνῳ τῆς ζωῆς αὐτῆς ἡ παναγία Δέ- cimo sexto anno ætatis suæ sanctissima Domina
ι Θεοτόκος τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον ἡμῶν Deipara Salvatorem et Dominum nostrum Jesum
ὸν Χριστὸν ἐγέννησεν. Ἐβαπτίσθη δὲ παρὰ Christum peperierit; baptizata vero sit a Petro, et
υ καὶ Ἰωάννου τῶν ἀποστόλων, αὐτοὺς δὲ τού- Joanne apostolis, ipsos autem baptizarit Christus.
βάπτισεν ὁ Χριστός. Ἔζησε δὲ μετὰ τὸ σωτή- Vixit vero post salvificam passionem Deipara an-
τάθος ἡ Θεοτόκος ἔτη ια'. Ὁ δὲ τῆς ζωῆς τούτης nos XI, fueruntque omnes totius vitæ ejus anni
ς εἷς καὶ ἑξήκοντα. Ἐβίωσε δὲ καὶ ὁ ἅγιος sexaginta unus. Vixit autem et divus Joannes
νης ὁ Θεολόγος μέχρι Δομετίου [Δομετιανοῦ] Theologus usque ad Domitianum imperatorem Ro-
έως Ῥωμαίων (11), ὡς ἐν τούτου εἶναι τὸν manorum, adeo ut omne vitæ ejus tempus sit
τα τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον δέκα πρὸς ἑκατόν. centum et decem annorum.

III.

Fragmentum ex cod. ms. Regio 1296 (12).

χωμιάζων δὲ τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην ὁ B Sanctissimus autem patriarcha Hierosolymorum
ατος πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὁ μέγας Σω- magnus Sophronius encomio celebrans Joannem
ος διδάσκει τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, ὅτι πατὴρ evangelistam docet Ecclesiam Dei, quod pater The-
θεολόγου ὁ Ζεβεδαῖος ἦν, Σαλώμη δὲ ἡ μήτηρ ologi exstitit Zebedæus, mater vero illius Salome,
, θυγάτηρ οὖσα αὐτὴ τοῦ Ἰωσὴφ· ὃς τέσσαρας ipsa filia Josephi, qui Josephus quatuor habuit
εἶχε, καὶ θυγατέρας τρεῖς. Υἱοὺς μέν· Ἰακωβον, filios, filias tres: filios quidem: Jacobum, Simo-
ονα, Ἰούδαν, καὶ Ἰωσήφ. Θυγατέρας δέ· τὴν nem, Judam et Josephum. Filias vero: Esther,
ήρ, τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν Σαλώμην, ἥτις ἦν Martham et Salomen, quæ fuit uxor Zebedæi, ma-
μὲν Ζεβεδαίου, μήτηρ δὲ Ἰωάννου. Ἐντεῦθεν ter autem Joannis. Hinc Salvator erat Joannis
ρτὴρ θεῖος ἦν Ἰωάννου, ὡς ἀδελφὸς τῆς Σαλώμης avunculus, utpote frater Salomes filiæ Josephi.
θυγατρὸς Ἰωσήφ.

IV.

Fragmentum apud Combefis. in Originibus CPolitanis.

ὁ δὲ Πάνορμον κάστρον, ὑπὸ τοῦ Πανόρμου Ἑλ- Castrum Panormum a Panormo quodam Græco
ος ἐκτίσθη, διπλότειχον ὑπάρχον, σίδήρου καὶ C conditum est, duplici muro constructum atque ferro
κοῦ δίκην ἀναμεμιγμένον. Ἐν δὲ τῇ πρὸς βορρᾶν æreque commistum. In ejus porta septentrionali
τῇ τοῦ αὐτοῦ κάστρου, ἵστατο στυράκιον ἠχμῶδι, stabat turris squalida, ac biceps muliebris statua:
στήλη γυναικεία δικέφαλος. Ἔνθα καὶ θέαμα ubi et memorandum quidpiam accidit. Cum enim
ονεν. Ἐμπυρισμοῦ γάρ ποτε τὸ κάστρον κατ- castrum illud sævo arderet incendio, ac urbe tota
ηφότος, καὶ πάσης τῆς πόλεως ἐδαφισθείσης μετὰ una cum muris solo æquata, stetit turris illa portæ
τῶν τειχῶν, ἵστασθαι τὸ πυργίον ἐκεῖνο τῆς in qua et statua erat collocata. Sed et sæpius igne
ρτης, ἔνθα καὶ ἡ στήλη συνίστατο. Ἀλλὰ πολλά- propius accedente, velut quodam fugante, flamma
; καὶ τοῦ πυρὸς προσεγγίζοντος τῷ τόπῳ, ὡς ὑπὸ ab statua ulnas quinque recedebat. Sustulit eam
ος διώκοντος αὐτό, ὄπισθεν ὡς ὀργυιὰς ε', ὑπεχω- Chosroes Persarum tyrannus, hactenusque in Per-
ι τῆς στήλης. Αὕτη δὲ παρελήφθη ὑπὸ Χοσρόου τοῦ side colitur, uti vivarii præfectus illic captus, ac
ρσῶν τυράννου, καὶ ἔστιν εἰς Περσίδα λατρευομένη fuga elapsus declaravit, in Hippoliti Chronico,
ς τοῦ νῦν, καθὼς ὁ παραδείσιος διαοιτὴς ἐκεῖσε quod tertio vulgatum est. Quære narrationem exi-
ατηθεὶς καὶ ἐκφυγὼν, δῆλα πεποίηκεν ἐν τῷ χρο- miam.
κῷ Ἱππολύτου, τὸ τριτὸν δημοσιευόμενον. Ζήτει
τορίαν ἐξαίσιον.

Τὸ δὲ καλούμενον Σμύρνιον, πλησίον τοῦ τετρα- D Locus nuncupatus Smyrnium, prope quadrupli-
ισίου ἐμβόλου, ἔχει ὑποκάτω τῆς γῆς, τὸ πρὸς cem porticum, septentrionem versus subterraneam
ορρᾶν μέρος, ὀργυιὰς ι' στήλας, θ πλησίον τοῦ ναοῦ specum habet decem ulnarum: in ea novem statuæ
οῦ ἁγίου Θεοδώρου. Εἰσὶν δὲ αἱ στῆλαι, αἱ μὲν τρεῖς haud procul a sancti Thodori sacra æde. Sunt
ωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτῆς vero statuæ, tres [quatuor] quidem Constantini Ma-
αύστης, καὶ Ἱλαρίωνος πραιποσίτου, καὶ τοῦ παι- gni, ejusque uxoris Faustæ, et Hilarionis præpositi,

(11) D. Hieronymus affirmat, eum post obitum Domitiani rediisse ex Patmo Ephesum, ibique Ecclesiam rexisse usque ad Trajani tempora.

(12) Basnagius in Canisio, Monument. Apostc'

4 quarta Chrispi filii Constantini : cui Herodotus et Hippolytus chronographi, tradunt fuisse caput a patre amputatum : cujus et necis dolore affectus pater, dies quadraginta, ut ferunt, eum luctu prosecutus est, nec corpus lavans, nec selectuli quiete recreans. Fecit autem statuam ex argento puro, multo auro inaurans : unum caput ex auro puro puto, inscriptis in fronte his verbis : Filius meus injuria affectus. Hoc ille proposito, sensuque pœnitentium more inclinans, religioseque procumbens veniam delictorum a Deo exposcebat. Reliquæ autem septem (*leg.* quinque) statuæ sunt, Severi, Harmati, Xeuxippi, Vigilantii, qui Vigilantii ædes exstruxit, et Eleutherii, qui in senatu palatium condidit. Hi omnes gladio animadversi, erectisque statuis, ab eo qui injuria læserat, veniam exorabant. Transiitque mos iste in liberos, exque illis in alios, ad usque tempus Valentis Ariani. Ariani itaque, non ferentes quam a Constantino cladem acceperant, in ea quam diximus quadruplici porticu, ad sancti Theodori templum, statuas terra obruerunt.

A δὸς τοῦ τρίτου Κωνσταντίνου τοῦ ὑμε... Ἡρόδοτος καὶ Ἱππόλυτος χρονογρ... ἀποκεφαλισθῆναι ὑπὸ τοῦ πατρός· ὧ... ὁ πατὴρ μετενόησε, καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' α... ρας, ὡς ὁ λόγος ἔχει, μὴ λουσάμενος ... ἀναψύξας ἐν κοίτῃ. Ἐποίησε δὲ τὴν εἰ... ρου καθαροῦ, βάφας αὐτὴν χουσῷ. Τὴν ... μόνην ἐκ χρυσίου, τελείου γραφουσῶν ... πιδίῳ· Ὁ ἠδικημένος υἱός μου. Τὰ... μετάνοιαν βαλὼν ἐλιπάρει Θεῷ, ὑπὲρ ὧ... λησεν. Αἱ δὲ λοιπαὶ ε' στῆλαι ὑπάρχου... Ἀρμάτου, Ξευξίππου, Βιγλεντίου τοῦ ... κτίσαντος, καὶ Ἐλευθερίου, τοῦ εἰς τὸ ... παλάτιον κτίσαντος. Οὗτοι πάντες ξίφ... σαν, καὶ ὑπὸ ἀδικήσαντος στηλωθέντες, ... παρὰ τοῦ πλημμελήσαντος ἐδυσωποῦντο. B δὲ καὶ τὰ οἰκεῖα τέκνα τοῦτο αὐτὸ ποιεῖ... των πολλοί, ἕως Οὐαλῆ τῶν Ἀρειανῶν ... νόν]. Οἱ οὖν Ἀρειανοί, μὴ φέροντες τὴν ... διὰ Κωνσταντίνου, ἐν τῷ εἰρημένῳ τε... βόλῳ, πλησίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τρ... σαν.

V.

Fragmenta ex cod. ms. Biblioth. Maximiliani Bavariæ principis. (14).

Ex Hippolyti Thebani Chronico commentario.

Ἱππολύτου τοῦ Θηβαίου ἐκ τοῦ χρο... συντάγματος.

1. A Christi nativitate usque ad Magorum præsentiam, anni sunt duo. Et a fuga in Ægyptum, usque ad mortem Herodis filii Antipatri, anni tres, dies quinque. Habitarunt autem in Ægypto Heliopoli, C quæ ad Memphin, Joseph et Maria cum Jesu, annis tribus, diebus 20. Post ipsorum vero regressum, ut in Galilæa habitarent, usque ad mortem Archelai, anni sunt 9 [19], dies 17. Una cum Archelao Augustus quoque moritur. Vixit vero annis 88, et imperavit annis 56. Ab Archelai porro morte, usque ad Christi baptismum, quem a Joanne in Jordane accepit, anni sunt 16, dies 30. A baptismo, usque ad Zachariæ lapidationem, annus unus. [Interea enim, dum sacris ipse operaretur de more, lapidibus jactis, et in caput contortis, eum trucidarunt: corporeque raptato in valle Josaphat suspenderunt.] A Zachariæ autem lapidatione, usque ad Joannis filii ipsius mortem, sub Herode Juniore, Archelai filio in carcere patratam, annus unus. A morte Joannis, usque ad salvificam passionem, menses 6. Tri- D ginta enim et sex annos Joannes Baptista vixit. Triginta quidem annis versatus est in deserto : aliis vero 6 in Jordane baptismum administrabat, prædicans pœnitentiam. Sic Dominus Jesus Christus, tricesimum ætatis suæ annum agebat. Post

Α'. Ἀπὸ τῆς ἀνανθρωπήσεως τοῦ Χ... τῆς τῶν Μάγων παρουσίας ἔτη δύο. Κα... Αἴγυπτον ἀναχωρήσεως, μέχρι τῆς τε... δου υἱοῦ Ἀντιπάτρου ἔτη τρία, ἡμέρ... Παρῴκησαν δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Ἡλιου... Μέμφιν, ὅ τε Ἰωσὴφ καὶ ἡ Μαρία σ... ἔτη τρία, ἡμέρας εἴκοσι. Μετὰ δὲ τὴν ... τῶν ἐπὶ τῆς οἰκήσεως αὐτῶν τῆς Γαλιλαί... τελευτῆς Ἀρχελάου, ἔτη ἐννέα, ἡμέραι ... Σὺν τῷ Ἀρχελάῳ τελευτᾷ καὶ Αὔγουστος ... ἔτη πη'. Ἐβασίλευσεν (16) ἔτη νς'. Ἀπὸ τ... λευτῆς Ἀρχελάου μέχρι τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ τοῦ ... ἡμῶν ὑπὸ Ἰωάννου βαπτίσματος (17) ... ἡμέραι λ'. Ἀπὸ δὲ τοῦ βαπτίσματος μέχ... χαρίου λιθοβολίας, ἔτος α'. [(18) Ἐν γὰ... τεύειν αὐτὸν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, λιθοβ... αὐτὸν, καὶ κροταφήσαντες (19), ἀπέκτειν... σύραντες ἐκρέμασαν αὐτὸν εἰς τὴν κοιλεὰν τ... σαφάτ.] Ἀπὸ δὲ τῆς τοῦ Ζαχαρίου λιθοβολία... τῆς Ἰωαννου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ (20) τελευτῆ... δου τοῦ νεωτέρου τοῦ υἱοῦ Ἀρχελάου, ἐν τῇ ... γεγονυίας, ἔτος α'. Ἀπὸ δὲ τῆς τελευτῆς Ἰωάν... χρι τοῦ σωτηρίου πάθους μῆνες ς'. Ἃς ἐπ... ἔτη ἔζησεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, λ' μὲν ὑπηρ... ἐν τοῖς ἐρήμοις, τὰ δὲ ἄλλα ς' Βαπτίζων ...

(13) *Et filii tertii Constantini cognom.nis.*
(14) Apud Canisium Basnagianum tom. III, p. 34.
(15) Deest ἡμέραι πέντε in cod. Marciano 496, pag 243, ut et mox ἡμέρας εἴκοσι.
(16) Cod. Marc. ἐβασίλεσε δὲ ἔτη π' καὶ ἀπὸ τῆς.
(17) Cod. Marc. βαπτίσβατος, ἔτι ἔτη τὰ ἀμφότερα λ', Et mox ἐν ταῖς ἐρημίαις, τὰ δὲ ἄλλα τρία ἔτη.
(18) Inclusa desunt in codice Vaticano.
(19) Cod. Marc. προταφίσαντες. Mox ἐκρέμασ...
(20) Cod. Marc. pro τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, *habet* ... Βαπτιστοῦ.
(21) In cod. Marciano ἓξ τριακοντα γὰρ καὶ ... ἔτη Sic Vaticanus codex B.

καὶ κηρύσσων μετάνοιαν. Οὕτως ὁ Κύ- A
ος Χριστὸς Α' χρόνους ἐν τοῖς παιδικοῖς
νοις διῆλεν. Μετὰ δὲ τὸ βάπτισμα ἐπ-
ωτῷ τοὺς μαθητὰς, κηρύσσων σὺν αὐτοῖς
εἶαν αὐτοῦ μέχρι τοῦ σωτηρίου πάθους,
ὡ καὶ οἱ ἐν Νικαίᾳ κανόνες τιη' θεοφόρων
παρακελεύονται, πρὸ τριάκοντα ἐτῶν μη-
ροτονεῖσθαι πρεσβύτερον. Ἀρκετὸν γὰρ
αθητῇ εἶναι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ
ούλῳ ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ.

ὁ δὲ τοῦ σωτηρίου πάθους, καὶ τῆς ἀνα-
στοῦ, μέχρι τῆς λιθοβολίας τοῦ ἁγίου Στε-
ου πρωτομάρτυρος (22) μέχρι τοῦ φανέντος
ῳ φωτὸς, μῆνες ς' (23). Καὶ ἀπὸ τοῦ φα-
στοῦ φωτὸς, βαπτίσματός τε αὐτοῦ, καὶ
ος μέχρι τῆς ἀναλήψεως τῆς ἁγίας Παρ- B
θενίας, ἔτη γ', ἡμέραι μδ'. Ἔζησε δὲ ἐπὶ τῆς
ῆς Θεοτόκος, καὶ Παρθένος ἔτη νθ' οὕτως· Ἐν
τη ιδ'. Καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωσὴφ, μῆνας δ'.
ως εὐηγγελίσθη ὑπὸ τοῦ Γαβριὴλ. Καὶ συλ-
ἔτεκε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τῇ
Δεκεμβρίου μηνὸς, ἡμέρᾳ, ἔτη ιε'. Καὶ ἔζη-
τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
λγ'. Καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου,
ὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωάννου
γγελιστοῦ ἔτη ια', ἡμέρας... γίνονται ἔτη τῆς
ῆς νθ'. Οὗτος δέ ἐστιν Ἰωάννης, ὃν ἠγάπα
ς, ὁ καὶ παρθένος, ὁ τὸ καθ' ἑαυτὸν Εὐαγγέ-
γγραψάμενος, ὅστις ἔμεινεν ἐν Ἱεροσολύμοις
λεγομένην ἁγίαν Σιὼν, τὴν τῶν ἐκκλησιῶν
. Αὕτη δὲ ἦν ἡ οἰκία αὐτοῦ. Ἐκεῖ τοίνυν C
οἱ ἀπόστολοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
οῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐφάνη ὁ Κύριος, μετὰ τὸ
ναι αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν, τῶν, θυρῶν κε-
ένων, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Πνεῦμα ἅγιον, καὶ
ήνην. Ἐκεῖ τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἐπληροφόρησεν
ωμᾶν ὁ Κύριος, δείξας αὐτῷ τῆς πλευρᾶς τὴν
, καὶ τὸν τύπον τῶν ἥλων· Ἐκεῖ ἡτοιμάσθη
ῷ Κυρίῳ Σωτῆρι Χριστῷ φαγεῖν τὸ Πάσχα
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Καὶ ἐκεῖθεν ὑμνήσαντες
ον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, εἰς χωρίον λεγό-
Γεθσημανῆ. Ἐκεῖ τὸ πρῶτον μυστήριον ἐτέ-
ὁ Κύριος τοῦ Πάσχα (24) τοῖς μαθηταῖς αὐ-
Καὶ ἐμυσταγώγησεν αὐτοῖς τὴν μυστικὴν
ίαν, καὶ ἔκειρεν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ
οτόνησεν, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὴν μυστικὴν
ίαν τῶν προσταγμάτων αὐτοῦ, καὶ μεγαλείων D
ῦ, καὶ πᾶσαν τὴν θέαν, καὶ δόξαν τῆς θείας
ῆς αὐτοῦ, καὶ αὐτῶν τῶν μακαρίων θεατῶν
ῦ, καὶ πᾶσαν τὴν δόξαν, καὶ κόσμον, καὶ ἔλ-
ψιν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, καὶ τὴν θείαν μετά-
ν τοῦ τιμίου σώματος, καὶ αἵματος αὐτοῦ, καὶ
δήμῳ τῷ πιστῷ πρὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ, καὶ

baptismum vero receptum, ascivit sibi delegitque discipulos, cum iisdem suum regnum promulgans usque ad salutiferam passionem, annis tribus. Idcirco Nicænæ synodi trecentorum duodeviginti divorum Patrum canones jubent, decernuntque, ut ante annum 30, nullus in presbyterorum allegeretur ordinem. Sufficit enim, aiunt, discipulo, ut sit sicut magister ipsius : et servo, ut sit sicut ejus dominus

II. A salvifica vero passione, et ascensione Christi, usque ad sancti Stephani primi martyris lapidationem, usque ad lucem, quæ Saulo visa est, eique apparuit, menses sunt sex : atque a luce, quæ ipsi Saulo apparuit, et ab ejusdem baptismo et prædicatione, usque ad sanctæ Mariæ Virginis assumptionem, anni tres, dies 44. Vixit autem in terris sanctissima Deipara et Virgo, annis 59. Et hoc quidem pacto : In templo annis 14, in domo Joseph mensibus 4, statimque salutata est, et divini partus internuntium a Gabriele archangelo accepit : et cum concepisset Dominum nostrum Jesum Christum, peperit eumdem 25 Decembris die... annos nata 15. Vixit vero Domino nostro Jesu Christo, in humana natura hic vivente annis 33. Post Domini autem assumptionem et ascensionem, cum ipsius discipulis, in domo Joannis evangelistæ, vixit annis 11, dies... sunt vero anni omnes vitæ ipsius virginis et matris, undesexaginta. Hic porro ipse est Joannes, quem diligebat Dominus, qui virgo fuit : qui et Evangelium conscripsit, quique perstitit Hierosolymis in sancta æde Sionis dicta, templorum omnium matre, hoc ipsius erat domicilium. Illuc igitur apostoli, propter metum Judæorum, confugerunt. Illic foribus clausis, discipulis suis apparuit Dominus, posteaquam a mortuis exstitit : et Spiritum sanctum, et pacem eisdem dedit. Illic die octavo Thomam nutantem certum reddidit Dominus lateris sui plaga, et clavorum forma, et effigie demonstrata. Illic Domino Servatori nostro paschalis agnus, quem cum suis ederet discipulis, fuit apparatus. Etiam inde in locum Gethsemane dictum, egressi sunt. Ibidem primo sanctæ Eucharistiæ mysterium confecit Christus, suisque discipulis tradidit, mysticum cultum edocuit, et tonsura data in clerum ascivit, benedictionis beneficium impendit, sacris Ordinibus initiavit ; totam omnium arcanorum, quæ in mandatis dabat, et majestatis suæ seriem exposuit, gloriamque divinæ suæ formæ, beatorumque, a quibus spectatur, spectaculum exhibuit, ut et magnificentiam, ornatum, splendoremque Ecclesiæ suæ : eosdem divina corporis et sanguinis sui communione dignatus est ; ut et Ni-

2) Forte deest αὐτοῦ.
3) Locus mutilus est. Citatur a Glyca III part. ial., cujus verba interpres sic reddidit : neque n jam ad manum est Græcus codex Glycæ. *De nullorum quidem historicorum sententia, præser- Hippolyti Thebani, post Domini ex mortuis re- surrectionem anni septem præterierant, cum testium veritatis princeps ille Stephanus beatum vitæ finem est consecutus. Ab ejus autem morte mensibus prope sex elapsis, Pauli vocatio facta est.* Sed vide Baronium Annal. primo. CANIS.
(24) Forte τῆς εὐχαριστίας.

codemum sibi et ante et post resurrectionem fidum addictumque. Et primarium inter omnia Christi mysteria, mysterium apostoli peregerunt. Nam Jacobum fratrem Domini primum episcopum Ecclesiæ et apostoli delegere : non quidem Zebedæi filium, sed fratrem Domini uterini. Jacobus enim discipulus Domini, filius quidem erat Zebedæi. Joannes autem evangelistæ germanus. Zebedæus autem ipsorum pater : Bethsaidæ, id est, propriam navim habens, appellatur. Ex illustribus vero Galilææ viris primas Joannes tenebat. Post suæ patris Zebedæi mortem, vendidit substantiæ facultates ex hæreditate Zebedæi, et Hierosolymis aliam domum sibi comparavit.

III. Sic igitur recepit Deiparam in domum suam, verbum veritatis Christi Ephesi in Asia prædicans, qui tandem ibidem obdormivit in Domino, ejusdem nomen et magnalia debitis laudibus prosequens.

IV. Jacobus autem, et a Domino et ab apostolis ordinatus episcopus, frater quidem Domini secundum carnem esse dicitur, filius vero Joseph fabri, ex uxore ipsius, quæ domesticæ vitæ curis, et administrationi vacabat : Simonis autem, et Judæ, et Joseph frater germanus. Quatuor enim liberos habuit Joseph, et duas filias : Esther et Martham : ex uxore sua Salome, quæ fuit filia Aggæi fratris Za-

μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ. Ἦν [illegible] τὸ πρῶτον μυστήριον τοῦ Χριστ[illegible] πόνων ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησε : ἀπόστολοι, Ἰάκωβον τὸν ἀδελφ[illegible] Οὐ γὰρ τὸν υἱὸν Ζεβεδαίου λέγω, [illegible] τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ὁ γὰρ Ἰακώβ[illegible] Κυρίου, Υἱὸς μὲν ἦν Ζεβεδαίου, ἀδελ[illegible] τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ζεβεδαῖος δὲ [illegible] Βηθσαϊδὰν ναύκληρον (25) λέγεται, τῶν δὲ ἐπισήμων ἀνδρῶν ὑπῆρχε πρῶτος [illegible] δὲ τὴν τελευτὴν Ζεβεδαίου τοῦ Ἰω[illegible] ἐπώλησε τὴν κατὰ Γαλιλαίαν κτῆσ[illegible] ἀπὸ Ζεβεδαίου μέρους, καὶ ἑτέραν [illegible] λύμοις.

Γ. Οὕτως τοίνυν ἐδέξατο τὴν ἐν [illegible] τῶν οἴκων αὐτῆς, ἐν τῇ Ἐφέσῳ τῆς Ἀ[illegible] τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστ[illegible] ἐκεῖ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ δοξάζων [illegible] καὶ τὰ μεγαλεῖα.

Δ'. (27) Ὁ Ἰάκωβος δὲ ὁ γενόμενος [illegible] ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων, [illegible] τοῦ Κυρίου κατὰ σάρκα λέγεται εἶν[illegible] τέκτονος Ἰωσήφ, ἐκ τῆς βιωτικῆς σ[illegible] ἀδελφὸς δὲ Σίμωνος, καὶ Ἰούδα, κ[illegible] σαρκὸς γὰρ υἱοὺς ἔσχεν ὁ Ἰωσήφ, κ[illegible] ρας· τὴν τε Ἐσθὴρ (29) καὶ τὴν Μα[illegible] τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τῆς Σαλώμης, ἐ-

(25) Habet quidem cod. Græc. Βιὸν ναύκληρος, sed legere est una voce ἰδιοναύκληρος, ut docet Franciscus Turrianus lib. contra Vergerium pro domo Lauretana ; qui ista, quæ refert hic Hippolytus, recitat fere ad verbum ex scholiis quibusdam Græcis S. Chrysostomi super Evangelia Joannis et Marci. Legatur Turrianus ; qui Hippolyto multum lucis afferet. Exscripsit eadem Nicephorus ex antiquioribus, loco paulo ante citato : apud quem interpres transfert ἰδιοναύκληρον, *navis propriæ rectorem*. Sed condonemus eum lapsum una cum cæteris viro de Nicephoro bene merito. Can.

(26) Forte οὗτος.

(27) Hic iterum habes caput hypomnestici CXXXVI.

(28) *Non importunum equidem, ut puto, fuerit*, ait Nicephrus, lib. I, cap. 3, *præsenti inserere historiæ, quæ divinus Hippolytus Portuensis Romæ episcopus* (πόρτου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐπίσκοπος) *de Jacobo fratre Domini memoriæ mandata reliquit : Joseph, inquiens, faber, ex uxore sua Salome* (quæ quidem filia fuit Aggæi, *fratris Zachariæ prophetæ, ejusdem Joannis Baptistæ patris, Zacharias vero et Aggæus filii erant Barachiæ sacerdotis*) *quatuor suscepit liberos, Jacobum et Simonem, Judam et Josen, et item filias duas Esther et Thamar, ita ut Salome ipsa, et Joannes Baptista duorum fratrum liberi fuerint. Etenim Aggæus filius quidem est Barachiæ, patruus autem Joannis. Similiter et Zacharias frater quidem Aggæi, patruus autem Salomæ, Josephi conjugis. Salomen porro dico, non illam in Bethleem obstetricem* (*illa enim Bethleemitica consobrina Elisabethæ erat, et item sacræ Virginis Mariæ, ut hoc sacrum Evangelium Lucæ indicat*) *siquidem tres fuere sorores Bethleemiticæ filiæ Matham sacerdotis, et Mariæ conjugis ejus sub Cleopatræ et Casaporis Persæ regno, ante Herodis Antipatri filii regnum ; primæ Mariæ, secundæ Sobæ, tertiæ Annæ nomen erat. Nupsit prima in Bethleem Maria, et peperit Salomen obstetricem. Nupsit quoque secunda in Bethleem Sobe, et genuit Elisabetham. Nupsit postremo et tertia Anna in terra Galilææ Mariam Dei Genitricem, ex qua natus Christus ipse veritas : ita ut Salome et Elisabeth et Dei mater trium sororum filiæ. Proinde Joannes Baptista, et Jesus noster consobrini esse dicuntur. Jacobus Christus esse dicitur, quod filiorum unus propter conversationem familiarem Aggæi fratris Zachariæ sacerdotis.* Ha[illegible] ex Hippolyto Portuensi, ut ipse puta[illegible] tem ex isto Hippolyto Thebano.

(29) Variant veteres tum circa nume[illegible] circa nomina filiarum Josephi. Hiero[illegible] refellit, imo potius probare *videtur* [illegible] asserentem Josepho fuisse quatuor filios [illegible] *meras* : apud Epiphanium recensentur tan[illegible] Maria et Salome : in codice *m.s. Anast*[illegible] καὶ Μαρία. Martha et Maria dicuntur [illegible] plane. Esther et Martha, nuncupantur. Sic [illegible] let, ubi conjecturis tantum datur locus [illegible] bent Thamar. Observandum, in Cæsarea Bibl[illegible] cod. XXIX, haberi Fragmentum ex *Hippoly*[illegible] nico de Genealogia Christi, quod cum nost[illegible] venit sæpius, quanquam differat aliquand[illegible] desunt apud nos, ex Lambecio *subjicimus*[illegible] σκομεν δὲ παρὰ τῇ θείᾳ Γραφῇ, ὡς ἐν τῷ δεκάτῳ χρόνῳ τῆς ζωῆς αὐτῆς ἡ πανυμνη[illegible] Θεοτόκος τὸν Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν [illegible] σεν, ἐβαπτίστη δὲ παρὰ Πέτρου καὶ Ἰωάν[illegible] σποστόλων, αὐτὸς δὲ τούτους ἐβάπτισεν ὁ Σ[illegible] ἔζησε δὲ μετὰ τὸ σωτήριον πάθος Θεοτόκος [illegible] δεκα, ὁ δὲ τῆς ζωῆς αὐτῆς ἅπας χρόνος εἰς [illegible] κοντα. Quæ sic Latine reddimus : *Didicimus e Scriptura srcrosanctam Dominam nostram De[illegible] nitricem peperisse anno decimo sexto ætatis [illegible] baptizatam fuisse a Petro et Joanne apostolis [illegible] Christus baptizaverat ; sed post salvificam pass[illegible] vixit Dei Genitrix annos undecim ; itaque totum spatium fuit annorum* 61, etc.

(30) Codex 29 Cæsar. habet *Thama*.

ἀδελφοῦ Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς Ἰωάννου
δμου, υἱοῦ Βαραχίου, τοῦ υἱοῦ Ἀβιὰ τοῦ
ἱ τότε ἐχήρευσεν Ἰωσὴρ, ὡς εἶναι τὴν
καὶ τὸν Βαπτιστὴν Ἰωάννην, ἀδελφῶν
νικῶν. Ὁ γὰρ Ἀγγαῖος, υἱὸς Βαραχίου,
ωάννου. Ὁμοίως δὲ καὶ Ζαχαρίας, ἀδελφὸς
ου, θεῖος δὲ Σαλώμης τῆς γυναικὸς Ἰωσὴφ
νος· Σαλώμην δέ φημι, οὐ τὴν μαίαν,
γυναῖκα Ἰωσήφ. Ἡ γὰρ μαῖα ἀπὸ Βη-
θγχανεν, ἀνεψιὰ καὶ αὐτὴ οὖσα τῆς Ἐλι-
ἱ τῆς ἁγίας Παρθένου Μαρίας [(31) Καὶ
κατὰ Λουκᾶν ἅγιον Εὐαγγέλιον.] Τρία γὰρ
λφια ἀπὸ Βηθλεὲμ, θυγατέρες Ματθᾶ τοῦ
ἱ Μαρίας τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, ἐπὶ τῆς βα-
Κλεοπάτρας, καὶ Σωπάτωρος τοῦ Πέρσου,
βασιλείας Ἡρώδου υἱοῦ Ἀντιπάτρου, ὄνο-
ώτῃ Μαρία, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Σω-
βαΐ], καὶ τῇ γ' Ἄννα. Ἔγημε δὲ ἡ μία ἐν
καὶ ἔτεκεν Σαλώμην, τὴν μαίαν. Ἔγημε
δευτέρα ἐν Βηθλεέμ. Καὶ ἔτεκε τὴν Ἐλισά-
γημε δὲ καὶ ἡ τρίτη εἰς τὴν γῆν τῆς Γαλι-
2). καὶ ἔτεκε Μαρίαν τὴν Θεοτόκον. Ὡς
Σαλώμην, καὶ τὴν Ἐλισάβετ, καὶ τὴν ἁγίαν
τὴν Θεοτόκον, θυγατέρας ἀδελφῶν τριῶν
Ἐντεῦθεν οὖν ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης, καὶ
ς ἡμῶν ἀνεψιοὶ λέγονται εἶναι. Υἱὸς δὲ τῷ
λέγεται εἶναι, ἐπειδὴ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀδελ-
ι (33) ἐκ τῆς συνανατροφῆς, καὶ τῆς συγγε-
34) τοῦ Ἀγγαίου ἀδελφοῦ Ζαχαρίου τοῦ ἱερέως.
(35) Γεννᾶται τοίνυν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
ς, ἐκ φυλῆς Ἰούδα· ἐκ σπέρματος Δαβὶδ τὸ
σάρκα, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμέρων, μεσοῦντος
κισχιλίου ἔτους, ἐν τῷ μβ' ἔτει Αὐγούστου
σιλέως, ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε', νυκτὸς ι', ἡμέ-
(36).

νωστέον δὲ καὶ τοῦτο, ἵνα ἐξ ἀρχῆς δείξῃς
ουδαίου τὰ ἀπαρχῆς κόσμου, ἔπαρον ἀπὸ τοῦ
πλάστου Ἀδάμ, ἕως Νῶε, ἐφ' ᾧ ὁ κατακλυ-
γέγονε, γεγόνασι γενεαὶ δέκα, ἔτη βρμβ'.
ως καὶ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως Ἀβραάμ,
ι', ἔτη ασο. Ἀβραὰμ ἦν ἐτῶν οε' ὅτε μετ-
ν εἰς τὴν Χαναναίαν γῆν, ἐκ τῆς Μεσοπο-
ς, κἀκεῖ διατρίψας ἔτη κε', ἔτεκε τὸν Ἰσαάκ.
ὲ ἔτη βιώσας ὁ Ἰσαὰκ, γεννᾷ παῖδας δύο,
ὸ, καὶ Ἰακώβ. Κατῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ἅμα τοῖς
κα αὐτοῦ καὶ τοῖς ἐγγόνοις [ἐκγόνοις] αὐτοῦ,
ἀριθμὸν οε'. Παρῴκησεν δὲ καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ
ῆ Χαναὰν ἔτη σιε'. Οὗ τὸ γένος παρῴκησεν ἐν
ὀπτῳ ἔτη σιε'. Καὶ πληθυνθὲν εἰς δωδεκάφυλον
ίσθη, καὶ τὸ πλῆθος εἰς χιλίας χιλιάδας κατ-
ρίσθη. Καὶ τῷ μὲν Λευΐ ἀπόγονοι Μωσῆς, καὶ
ρών. Καὶ ὁ μὲν τὸ ἱερατεύειν ἠξίωσε, ὁ δὲ Μω-
πρὸς τὸ ἄρχειν καθίστατο. Ὃς ἐν τῷ ὀγ-

A chariæ, qui fuerat pater Joannis Baptistæ, Christi Prodromi, filii Barachiæ, filii Abia sacerdotis. Et tunc quidem viduus erat Joseph, ut Salome, et Joannes Baptista fratrum germanorum sint liberi. Etenim Aggæus, Barachiæ, filius, patruus erat Joannis. Zacharias item, frater Aggai, patruus erat Salomes; quam Joseph faber in matrimonio habebat. Salomen autem dico, non obstetricem illam, sed Josephi conjugem. Obstetrix enim e Bethleem erat oriunda, et ipsa consobrina Elisabeth, et sacrosanctæ Virginis Mariæ. Idque sancti Lucæ declarat Evangelium. Tres enim sorores erant Bethleemiticæ, sacerdotis Mathan filiæ, et uxoris illius Mariæ; regnante Cleopatra regina, et Sopatore Persa, idque antequam Herodes filius Antipatri regnum
B Judaicum obtineret. Nomen primæ erat Maria; nomen secundæ Somæ: tertia dicebatur Anna. Prima nupsit in Bethleem, et Salomen obstetricem genuit. Altera ibidem nuptui fuit tradita, et Elisabetham peperit. Tertia in Galilæa nupsit, et Mariam Deiparam genuit: ut Salome, et Elisabeth, et sancta Maria Deipara trium sororum sint filiæ. Atque hinc Joannes Baptista, et Christus Dominus noster, consobrini esse dicuntur: filius vero Joseph esse ferebatur. Quoniam filiorum ipsius frater est, non ex eo solum, quod una fuerit nutritus, et educatus, verum etiam ex Aggæi fratris Zachariæ sacerdotis cognatione.

V. Nascitur itaque Dominus noster Jesus Christus
C ex tribu Juda et e semine David, secundum humanam naturam, diebus postremis, 6000 a creatione mundi anno, 42 Augusti imperatoris anno, mense Decembri 25, noctis hora 16 die 1.

VI. Sciendum vero etiam illud, ut a primordio, secundum Hebræam computationem, mundi demonstres originem, tolle, atque aufer, a protoplasto Adam, ad usque Noe (sub quo diluvium exstitit, suntque generationes decem) annos 2142. Simili pacto a diluvio usque ad Abraham, generationes totidem, anni sunt 1270. Abraham porro annorum erat 75, quando ex Mesopotamia in Chananæam terram commigravit: ibique annis 25 demoratus, Isaac filium progenuit. Sexagesimum annum Isaac natus, duos liberos Esau et Jacob obtinet. Hic
D Ægyptum cum duodecim suis filiis, et nepotibus numero 75 subiit. Habitavit autem ipsius gens in terra Chanaan, annis 215. Deinde Ægyptum cum annis totidem incoluisset, et incremento capto, in duodecim tribus esset relata, capita autem computata, mille chiliades expleverunt. Levi quidem posteri, Moses et Aaron fuere. Et hic quidem sacerdo-

31) Hoc deest in cod. Cæsaræo.
32) Pro εἰς τὴν γῆν τῆς Γαλιλαίας, Cod. S. Marci bet, ἦγουν ἡ ἁγία Ἄννα.
33) Hactenus etiam hypomnesticon.
34) Cod. S. Marci τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωσήφ, nec amius.

(35) Ab hoc loco usque in finem, sine nomine auctoris eadem leguntur in cod, ms. 76 Bernardi Nani senatoris Veneti, quæ invenimus descripta a Bongioanni. — Ad finem usque desinit cod, Vatic.
(36) In Cod. Bernardi Nani, ἰνδ. ι' id est, *indictione decima.*

(41) Cod. Nan. ὀφείλωσι.
(42) Id. διόδους.
(43) Ἴσως, προβρήσειν.
(44) Cod. Nan. ἦτοι.

ος, καὶ ληγόντων ἐν τῷ ςις' ἔτει. Ἀρι- A
δὲ τῶν περιοδων, ἐπληρώθη ι' περίοδος
χιοχιλιοστῷ τριακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἔτει.
δὲ τῆς ια' περιόδου, ρπς', (45) δι-
ην παρῆλθον (46), καὶ ἐσαρκώθη ὁ Κύριος
ῶν Χριστὸς, ὡς ἡ βίβλος τοῦ Νικομη-
τοῦ Μεταφραστοῦ περιέχει. Ὁ δὲ μέγας
φησιν, ἐν τῷ εφ' ἔτει γεννᾶται ὁ Κύριος
ῶν Χριστός. (47) Ὅπερ ἐκ ἄνωθεν
περιόδου, ἦγουν τοῦ ια' ἔτη (48) ς'
ονται (49). Ὡς δὲ τῶν λοιπῶν συγγρα-
σεβίου τοῦ Παμφίλου, Εὐσταθίου, καὶ
τῶν χρονογράφων, καὶ ἑτέρων ποιητῶν ρπ'.
λέγουσιν, ἕτεροι δὲ ἔτη .. (50) λγ' ἐν τῷ
κτρίψας, καὶ παθὼν διὰ τὴν ἡμετέραν σω-
ῆ κγ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἐσταυρώθη· B
τάφη, καὶ τῇ κς' ἀνέστη, ἡμέρᾳ πρώτῃ,
κυριακῇ, ὡς ὁ Μεταφραστὴς δηλοῖ, καὶ
τοῦ Νικομηδείας, ὡς δὲ οἱ λοιποὶ, Ἀπριλ-
τολῃγούσῃ ἀνέστη (51). Ἐγὼ δὲ πείθομαι
τοῦ Κυρίου Κυμειών. Ὅτι καὶ ἡ κτίσις ἀπὸ
Μαρτίου μηνὸς τὴν ἀρχὴν ἔλαβε, καὶ τὸ
ν τοῦτο φῶς τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δ' (53)
γένετο. Ἐξ αὐτοῦ γὰρ, καὶ τὸ τετρὰ ι' καὶ
καὶ ὁ ν' ἀριθμὸς ἐτιμήθη. Καὶ προσεκτέον τῷ
ὅτι ὁ Θεὸς, τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ αἰῶσι
ιμον ἐθεμελίωσε· ἐν ἑπτὰ ἡμέραις τὴν κτί-
γάσατο· ὅτι τὸν Κάϊν ἐκδικούμενα (54) πα-
ι πεποίηκεν· καὶ τὸν Λάμεχ οζ', τὴν ἀρχὴν
(55), τὸν Ἐνὼχ ἕβδομον ὄντα, μετέθηκεν,
ρεστον, τὸν Ἀβραὰμ καὶ (56) ἀπὸ κτίσεως κό-
πατέρα πολλῶν ἐθνῶν ἔδειξεν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς C
ιος οζ' ἀριθμεῖται ἀπὸ Ἀδάμ. Καὶ ἡ Πεν-
τὰς τοῦ Ἰοβολιμαίου, ὅ ἑρμηνεύεται ἄφεσις,
οῦτο ἐτιμήθη, καὶ ἱερατικὴ λειτουργία, διὰ
ζ' μηνὸς γέγονεν. Ἢ γὰρ πεντηκοντὰς ὑφει-
ένη, α' ἡμέρᾳ (57) ἐργάζεται.

Ἐὰν δὲ θέλεις, καὶ περὶ ἡλίου, καὶ σελήνης
μέτρησιν εὑρεῖν (58), κράτησον τὴν περίοδον,
ὕφειλον διὰ ζ' δὲ τετραΐδια τοῦ ἡλίου καὶ
ήνης τὴν μέτρησιν, καὶ ἀσφαλῶς ἀποδείξεις.
ρυσον δὲ ἀσφαλῶς τὰ ἐντὸς γεγραμμένα. Καὶ

decim periodis sive revolutionibus, orsis a primi sæculi primordio, et in ipso sex millesimo, decimo sexto anno desinentibus. Enumerando igitur has periodos, decima completa est anno 5320. De incepta autem undecima periodo, 186 anni abierunt, et humanam naturam induit Dominus noster Jesus Christus, ut liber Nicomediensis et Metaphrastes habent. Magnus vero Basilius dicit, ipso quinquies millesimo, quingentesimo anno Dominus noster Jesus Christus nascitur. Itaque ex supra dicta undecima periodo supersunt anni sex. Reliqui scriptores, ut Eusebius Pamphili, Eustathius, Georgius Chronologi, et alli 180 duntaxat annos putant et statuunt. Alii, annos... triginta tres annos in mundo et hac vita versatus, et commoratus, et propter salutem nostram mortem passus, 23 Martii fuit cruci affixus. Die 24 sepultus; et 25 resurrexit, die prima, nimirum Dominica, velut Metaphrastes declarat, et Nicomediensis: seu ut cæteri, Aprilis 21 die a mortuis exstitit. Equidem fidem habeo sententiæ domini Simeonis: quippe mundi hujus molitio ab 22 Martii mensis initium accepit: lux item (solis) qua metimur omnia, ejusdem mensis 25 quarto die fuit condita divinitus. Hinc enim quater decem et septias decem, tum quinquagesimus numerus sunt in honore. Et attente considerandum est; quoniam Deus divina sua sapientia, in 7 sæculis mundum fundavit: septemque diebus est fabricatus, et de Cain dedit ultionem septies, de Lamech autem septuagies septies. Enoch septimum transtulit, velut eum, qui Deo placeret: Abraham etiam a mundi constitutione, multarum gentium patrem declaravit: sed et ipse Dominus septuagesimus septimus ab Adam numeratur. Etiam Pentecoste, seu Quinquagesima jubilæi (*anni*) (remissionem dixeris) idcirco est in honore. Septimo quoque mense solemnia illa sacrificia paragebantur.

X. Quod si voles et circa solis, lunæque cursum, reperire dimensionem: cape periodum, et subduc per septies decem perque quater decem, per solis et lunæ dimensionem idque tuto, citraque lapsum probabis. In gyrum autem, et orbem volve, quæ intus,

(45) Ut clariora fiant, quæ hoc loco de periodis Hippolytus scribit, ascribere placet, quæ ad hunc locum Hippolyti annotavit nobilis et amplissimus Dominus Joannes Georgius Herwardus, Bavariæ cancellarius, vir omnis chronologiæ peritissimus. Anni, inquit, 532 reddunt periodum (scilicet luuarem). Decem tales periodi reddunt annos 5320. His annis ex undecima periodo alii addunt solos annos 180, Sicque illis natus est Dominus noster Jesus Christus 5500 anno mundi; quippe 6 annis citius. Nam alii prædictis decem periodis seu annis 5320, addunt annos 186, ita ut illis natus sit Dominus noster, anno mundi 5506, sex annis tardius. Hæc Dominus Herwardus. Prioris opinionis est S. Basilius, Eusebius, Eustathius, et Georgius, Syncellus, ut ait Hippolytus: posterioris autem Metaphrastes et Nicomediensis, dies πρωτολήγουσα Aprilis est 21, dies Aprilis. Quod vero ait, Christum crucifixum 23 die Martii: sepultum 24, id ea de causa facere videtur, quod initium diei 24 ducat, more Hebræorum, a vespera diei 23. » CAN.

(46) Ex cod. Nan. redundat παρῆλθον.
(47) Locus mend.
(48) Cod. Nan. ἔσει.
(49) Forte περιγίνονται.
(50) Deest aliquid. Sed cod. Nan. habet ἕτερα.
(51) Cod. Nan. Ἀπριλλίῳ πρωτ' λέγουσιν ἀνέστη, *Aprilis prima dicunt resurrexit.*
(52) Codex Nan. λόγοις κ. Σ. Et mox τὸ λειτὸν.
(53) Forte τετράκις. Ms. Nan. τὸ τετράει καὶ τὸ ἑπτάει.
(54) Cod. Nan. ἑπτὰ ἐκδικούμενον.
(55) Forsan legendum τὴν δίκην δεδωκέναι· *Lamechum ad pœnas luendus* Coteler. not. in Asterium pag. 544.
(56) Sic locum sanabat idem Coteler.: Ἀβραὰμ κα' ἀπὸ κτίσεως κύσμου: *Abraham a creatione mundi* 21. Et sic habet cod. Nan.
(57) Forsan. leg. ὑφειλομένη πρώτη ἡμέρα subductus primus dies, Cod. Nan. ὑφειλουμένη, πρώτην ἡμέραν.
(58) Cod. Nan. εὑρεῖν, καὶ ἀσφαλῶς ἀποδείξε· Γύρευσον δὲ ἀκριβῶς, etc,

scripta, et notata sunt, et invenies orbis conditi annos, ad Christi usque adventum. Et posthæc rursum Christi pro nobis hominis facti genealogiam, et solis, ac lunæ periodos, paschalesque incipientes, et instantes terminos, prout sub Constantino de scripti sunt.

A εὕρῃς, καὶ τὰ ἀπὸ κτίσεως κοσμ[ου] Χριστοῦ καταβάσεως, καὶ πάλιν, μετ[ὰ] λογίαν ἐνσάρκου Χριστοῦ παρουσίας [τ]ὰ ὁδῶν ἡλίου τε, καὶ σελήνης, καὶ τῶν [ἐ]νεστώτων πασχαλίων τῶν γεγραμμ[ένων] βασιλείας Κωνσταντίνου.

VI.

Fragmenta exhibens reliqua capitis 136 *Hypomnestici Josephi Christiani.*

Zacharias pater Joannis fratrem habuit consacerdotem nomine Aggæum, qui ante illum mortuus est. Hujus Aggæi filiam duxit uxorem Joseph faber, ex qua genuit IV filios et III filias: quorum unus erat Jacobus, qui cognominatur *frater Domini*, fuitque primus Hierosolymorum episcopus. Nomen uxoris Joseph Salome, non quidem obstetrix illa, sed alia. Post mortem autem ejus, uxorem sibi postulat Josephus Mariam Deiparam, quæ ex materno genere descendebat a Matthan sacerdote, et ipso a Salomone Davidis filio, ut dicit Evangelium Lucæ genealogiam texens. Iste Matthan filias habuit ex Maria conjuge sua, quarum nomina Maria, Sube, Anna Maria itaque parit Elisabetham matrem Joannis Baptistæ: Anna parit sanctam Deiparam in Bethlehem, quæ Maria vocata est de nomine aviæ et materteræ; adeo ut sit Elisabet consobrina quidem Annæ, filia vero fratris Deiparæ. Ex Evangelio hæc utraque confirmantur, propterea quod recenseat genus paternum et carnale Christi: *Erat* enim, inquit, *Jesus incipiens, quasi annorum* 30, *qui putabatur Josephi, Heli Mathan.*

Ζαχαρίας ὁ πατὴρ Ἰωάννου, ἀδελφ[ὸς] ἱερεὺς καλούμενον Ἀγγαῖον, πρὸ αὐτοῦ τε[θνηκώς]. Τούτου τοῦ Ἀγγαίου θυγατέρα ἠγάγετ[ο] Ἰωσὴφ ὁ τέκτων, ἐξ ἧς ἐγέννησε δ[ύο] θυγατέρας. Ὧν εἷς ἦν Ἰάκωβος, ὁ ἐπικλ[η]φὸς τοῦ Κυρίου, καὶ πρῶτος ἐπίσκοπ[ος] μων· καὶ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἰωσὴ[φ] οὐχ ἡ μαία, ἀλλ' ἑτέρα. Μετὰ δὲ θάνατ[ον] B μνηστεύεται Ἰωσὴφ τὴν Θεοτόκον Μαρ[ίαν] μητρικον γένος καταγομένην ἀπὸ τοῦ Μ[α]τ[θὰν] ἱερέως, καὶ αὐτοῦ ἀπὸ Σολομῶντος, τοῦ [Δ]α[υ]ὶδ καταγομένην (59), ὥς φησι τὸ κατὰ Λουκ[ᾶν] λιον γενεαλογοῦν. Οὗτος γὰρ ὁ Ματθὰν ἔσχ[ε] ἐκ Μαρίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὧν τὸ μ[ὲν] ρία, Σουβήτ, Ἄννα. Ἡ οὖν Μαρία γεννᾷ τ[ὸν] βετ, τὴν μητέρα Ἰωάννου τοῦ Βαπτ[ιστοῦ] Ἄννα γεννᾷ τὴν ἁγίαν Θεοτόκον ἐν Β[η]θ κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μάμμης καὶ θείας [τ]ῆς Μαρίαν. Ὡς εἶναι τὴν Ἐλισάβετ, ἀνεψ[ιὰν] Ἄννης, ἐξάδελφον δὲ τῆς Θεοτόκου. Ἑ[κ]ατέρα τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τοῦ ἐ[κ] πατρῷον γένος, καὶ σαρκικὸν τοῦ Χριστ[οῦ] φησὶν, ὁ Ἰησοῦς ἀρχόμενος, ὡς ἐτῶν C μίζετο τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλεὶ, τοῦ Μαθ[θὰν]

VII.

Fragmentum ex cod. ms. Veneto 494, *pag.* 243 *Biblioth. D. Marci* (60).

Hippolyti Thebani ex syntagmate ejus chronologico.

Scire oportet, quod ab Adam usque ad barbarismum, sunt anni 2266 et a barbarismo usque ad scythesmum, anni 500 et a scythesmo usque ad Hellenismum, anni 1236 et ab Hellenismo usque ad Judaismum, anni mille: et ab Judaismo usque ad Christianismum, anni quingenti. Inito universim calculo, invenimus ab Adam ad Christum annos ככוכו et a nativitate Domini nostri Jesu Christi ad Constantinum magnum annos 200.

Præterea sciendum, quod a primo hominum parente Adam usque ad Noe, sub quo contigit diluvium, sunt generationes decem, seu anni 2451. Adam per quatuor alphabeti litteras interpretatur Oriens, Occidens, Septentrio et Meridies.

Ἱππολύτου Θηβαίου ἐκ τοῦ χρονικ[οῦ] γματος.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως [κα]σμοῦ (61), ἔτι διςχίλια σξς', καὶ ἀπὸ βαρβ[α]ῆς σκυθησμοῦ, ἔτη φ'· καὶ ἀπὸ σκυθησμοῦ ἕω[ς] λησμοῦ, ἔτη χίλια σλς'· καὶ ἀπὸ Ἑλληνισμ[οῦ] Ἰουδαϊσμοῦ, ἔτη χίλια· καὶ ἀπὸ Ἰουδαϊσμ[οῦ] Χριστιανισμοῦ, ἔτη πεντακόσια. Ὁμοῦ σ[υμ]σαντες εὑρομεν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Χριστοῦ, [ἔτ]η ἀπὸ δὲ τῆς γεννέσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν [Ἰη]σ Χριστοῦ ἕως Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἔτη [τ'].

Γινώσκειν δὲ δεῖ καὶ τοῦτο, ὅτι ἀπὸ τοῦ [πρ]ώ D πλάστου Ἀδὰμ ἕως Νῶε ἐφ' ᾧ ὁ κατακλυσμ[ὸς] νεσὶ δέκα, ἔτη βυνά. Ὁ γὰρ Ἀδὰμ εἰς τ[ὰ τέσ]σ χον ἑρμηνεύεται· ἡ γὰρ Ἀνατολὴ, Δύσις, Ἄρκ[τος] καὶ Μεσημβρία.

(59) Hæc vox videtur redundare.

(60) Græce descriptum invenimus inter adversaria V. C. Bongioanni,

(61) Hic, si quid video, *barbarismus* capitur pro confusione linguarum: *scythismus* pro feris ac tetricis moribus, idque forte ex loco Apostoli ad Coloss. III, 11, et respicitur ad Sodomitarum facinus. *Hellenismus* poni videtur pro universali *ethnicis*[mo]. Vulgo existimant barbarismum ante diluvium[m], thismum usque ad Sarug obtinuisse. Cæt. confer Epiphanium, et Vossium *De orig. idol.*, lib. cap. [2].

δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως Ἀβραάμ, ὅτε μετ- A
εἰς γῆν Χαναὰν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας,
', ἔτη αρκα'. Ἀβραὰμ δὲ ἦν ἐτῶν οε', καὶ
εν ἐν γῇ Χαναὰν ἔτη κε'. Καὶ ἔτεκεν τὸν
Ξ' δὲ χρόνον βιώσας Ἰσαὰκ, γεννᾷ παῖδας
ν Ἠσαῦ καὶ Ἰακώβ.
μενος δὲ Ἰακὼβ χρόνων ρλ', κατῆλθεν εἰς
ον, ἅμα τοῖς δώδεκα υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τοῖς
ις αὐτοῦ, τὸν ἀριθμὸν οε', παρῴκησεν δὲ
ἐν Αἰγύπτῳ ἔτη υ', οὗ τὸ γένος πληθυνθὲν,
δεκα φυλὰς ἐλογίσθη, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ
κοσίας χιλιάδας.
τῷ μὲν Λευΐ ἀπόγονοι· Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών.
μὲν τοῦ ἱερατεύειν ἠξίωται, ὁ δὲ πρὸς τὸ ἀρ-
καθίσταται. Ὡς ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῆς
αὐτοῦ, πατεῖ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. Ἡ δὲ B
ισία μετὰ τρεῖς ἡμέρας τῆς [ἐξόδου] ἐξ Αἰγύ-
διέτριψαν δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη μ'.
ὸ δὲ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἀρχόμενοι ἔτη κε', ὑπὸ
ν Κριτῶν ἔτη υν', μέχρι τῆς βασιλείας Σαούλ.
οὕτως ἦλθεν Δαβὶδ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ. Καὶ
ιεν ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ γενεαὶ ιδ', ἔτη
καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικησίας Βαβυλῶνος,
αὶ ιδ', ἔτη φδ' ὁμοῦ συμψηφίσαντες εὕρομεν, ὅτι
Ἀδὰμ ἕως Χριστοῦ, ἔτη εϙ' (62).
ὁ δὲ Χριστὸς γεννᾶται ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ β'
Αὐγούστου τοῦ βασιλέως, ἰνδ. ι', ἡμέρᾳ ζ', ἐκ
τῆς Ἰούδα, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ τὸ κατὰ σάρκα·
τοσούτων ὄντων τῶν χρόνων, πῶς οὐκ αἰσχυνε-
Πλάτων περὶ κατακλυσμοῦ πρώτου καὶ δευτέρου
γούμενος ; C

A diluvio usque ad Abraham, quando transmigravit in terram Chanaan de Mesopotamia, sunt generationes 10 vel anni 1121. Erat tunc Abraham, annorum 75, incoluitque Chananæam terram annos 25, et genuit Isaac. Isaac vero natus annos LX genuit duos filios, Esau et Jacob.

Jacob, cum esset annorum 130, descendit in Ægyptum una cum duodecim filiis suis et nepotibus [illegible] numero 75 mansitque Jacob in Ægypto annos 400, cujus [illegible] multiplicata, reputata est in duodecim tribus, et multitudo populi in sexcenta millia.

Levi posteri fuere Moyses et Aaron. Hic sacerdotio decoratus est, ille regimini gentis præficitur. Itaque anno vitæ suæ octogesimo calcat mare Rubrum. Legum latio cœpit triduo post egressum de Ægypto. Mansere in deserto annos 40.

Reguntur a Jesu Nave annos 25, ab Judicibus annos 450 usque ad regnum Saul. Deinceps venit David socer illius. Fueruntque ab Abraham ad David generationes 14 vel anni 1024. Et a David ad transmigrationem Babylonis, generationes 14 vel anni 504, universim inito calculo reperimus ab Adam ad Christum annos ιϖιδ.

Christus nascitur quadragesimo secundo anno Augusti imperatoris, indictione 10, feria 7, ex tribu Juda ex semine David secundum carnem. Cum porro tot sint anni, quomodo non pudet Platonem disserentem de diluvio primo et secundo ?

Ἀπὸ τῆς ἀνανθρωπήσεως, etc. *ut supra fragm. V. num. 1, cum modico discrimine. At quæ ponuntur sub n. II, quia multum variant, hic afferemus.*

Ἀπὸ δὲ τοῦ σωτηρίου πάθους καὶ τῆς ἀναλή-
ως αὐτοῦ, μέχρι τῆς λιθοβολίας τοῦ πρωτομάρ-
ρος Στεφάνου, ἔτη ζ', ἀπὸ δὲ τῆς μαρτυρίας Στε-
ίνου μέχρι τοῦ φανέντος τῷ Παύλῳ φωτὸς, βα-
τίσματός τε αὐτοῦ καὶ κηρύγματος, καὶ μέχρι τῆς
αλήψεως τῆς ἁγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου Μα-
ίας, ἔτη γ', καὶ ὁμοῦ ἔτη μδ', ἔζησε γὰρ τῇ
ἀνθρωπότητι ἡ Θεοτόκος ἔτη νθ', οὕτως· Ἐν τῷ
ναῷ ἔτη ιδ', καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωσὴφ μῆνας ϛ', καὶ
εὐθέως εὐηγγελίσθη ὑπὸ τοῦ Γαβριὴλ, καὶ συλλα-
βοῦσα ἔτεκεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν,
τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνός. Ὁμοῦ
ἔτη ιε', καὶ ἔζησεν ἐπὶ τῆς ἀνανθρωπήσεως τοῦ D
Κυρίου ἔτη λγ', καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου
σὺν τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγ-
γελιστοῦ ἔτη ια', ὁμοῦ γίνονται τὰ ἔτη τῆς ζωῆς
αὐτῆς νθ'. Οὗτος δέ ἐστιν Ἰωάννης, ὃν ἠγάπησεν
ὁ Κύριος, ὁ καὶ παρθένος, ὅστις καὶ ἔμεινεν ἐν
Ἱεροσολύμοις εἰς τὴν ἁγίαν Σιὼν, τὴν τῶν Ἐκ-
κλησιῶν μητέρα. Ἐκεῖ ἔφυγον οἱ ἀπόστολοι διὰ
τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἐκεῖ τοῖς μαθηταῖς ἐφάνη
ὁ Κύριος μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν, τῶν θυρῶν
κεκλεισμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Πνεῦμα ἅγιον.
Ἐκεῖ τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἐπληροφόρησεν τὸν Θωμᾶν.

A salutari vero passione et assumptione Christi ad lapidationem protomartyris Stephani, anni VII. Et a martyrio Stephani, usque ad lucem quæ Paulo apparuit, et baptismum ac prædicationem ejus, et usque ad assumptionem sanctæ Virginis et Deiparæ Mariæ, anni 3 et universim anni 44. Vixit enim inter homines Dei Mater annos 59 ; hoc modo : In templo annos 14, et in domo Joseph menses 6, atque mox ab Gabriel nuntium accepit, et concipiens peperit Dominum nostrum Jesum Christum die vicesima quinta Decembris mensis. Sunt simul anni 15, et vixit cum incarnato Domino annos 33, et post assumptionem Domini, cum discipulis in domo Joannis Evangelistæ annos 11, fluntque universim anni vitæ ejus 59. Hic porro est Joannes, quem dilexit Dominus, et erat cœlebs, et scripsit Evangelium suum, manebatque Hierosolymis in sancta Sion, matre Ecclesiarum. Eo confugerant apostoli propter metum Judæorum. Ibi discipulis apparuit Dominus post resurrectionem suam januis clausis, dedit eis Spiritum sanctum. Ibi die octava certorem effecit Thomam, ostendens illi signum clav[illegible]. Ibi paratum fuit comedere Pascha cum [illegible]. Inde etiam hymno dicto exierunt in montem [illegible]

(62) Ex allatis numeris non colliguntur 5500 anni.

rum, in locum Gethsemani. Ibi primam Missam celebraverunt apostoli : ibi primum episcopum designarunt apostoli Jacobum, non quidem filium Zebedæi,sed fratrem Domini, filium nempe Joseph fabri.

A δείξας αὐτῶ τὸν τύπον τῶν ἡλων· ἐκ[ε]φαγεῖν τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν. Ἐ[ξ]ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐ[λ]αιῶν χωρίον Γεθσιμανῆ. Ἐκεῖ τὸ πρῶτον μ[ε]τέλεσαν οἱ ἀπόστολοι. Ἐκεῖ πρῶτον ἐπίσκ[ο]πον ἐτόνησαν οἱ ἀποστολοι Ἰάκωβον, οὐ τὸν υἱὸν Ζεβεδαίου, ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου κατὰ σάρκα, τ[ὸν] τέκτονος Ἰωσήφ.

Jacobus enim discipulus Domini filius quidem est Zebedæi,frater Joannis Evangelistæ, ex Judæa. Zebedæus vero pater illorum dicitur propriæ naviculæ dominus. Fuit porro insignium virorum in Galilæa præcipuus. Joannes namque in suo Evangelio dicit de seipso : *Discipulus ille erat notus pontifici* [1]. Hic enim vendidit quam habebat in Galilæa possessionem,partem scilicet ejus quod sibi hæreditate obvenerat ex Zebedæo patre suo, pontifici : ac vice ejus emit sanctam Sion : unde et erat notus.

Ὁ γὰρ Ἰάκωβος ὁ μαθητὴς τοῦ Κυρ[ί]ου ἐστι Ζεβεδαίου, ἀδελφὸς Ἰωάννου τοῦ Ε[ὐ]αγγελιστοῦ ἐκ τῆς Ἰουδαίας. Ζεβεδαῖος δὲ ὁ πατὴρ αὐτῶν ναύκληρος [*l.* ἰδιοναύκληρος] λέγεται. Τῶν Γαλιλαίᾳ ἐπισήμων ἀνδρῶν ὑπῆρχεν τ[ὸ] γὰρ Ἰωάννης ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Εὐαγγ[ε]λίῳ περὶ ἑαυτοῦ· Ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος [ἦ]ν τῷ ἀρχιερεῖ. Οὗτος οὖν ἀπέδοτο τὴν κατ[ὰ] κτῆσιν, τοῦ ἐπιλαχόντος αὐτῷ, ὑπὸ Ζεβεδ[α]ίου πατρὸς αὐτοῦ μέρος, τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ [ἀ]ντ' B ἐκτήσατο τὴν ἁγίαν Σιών, ὅθεν καὶ γνωστὸς [ἦ]ν.

Is recepit Deiparam in domo sua.nempe in Sion, donec assumpta est. Post ejus assumptionem in Epheso Asiæ prædicans verbum Joannes ibi assumptus est.

Οὗτος ἐδέξατο τὴν Θεοτόκον ἐν τῷ οἴ[κ]ῳ ἦγουν ἐν Σιών, μέχρι τῆς ἀναλήψεως α[ὐ]τῆς· δὲ τὴν ἀνάληψιν αὐτῆς, ἐν τῇ Ἐφέσῳ τ[ῆς] κηρύξας τὸν λόγον ὁ Ἰωάννης ἐκεῖ ἀνελήφθη.

Jacobus autem primus episcopus ; frater quidem dicitur Domini secundum carnem.

Ἰάκωβος δὲ ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος, ἀδελφ[ὸ]ς λέγεται τοῦ Κυρίου κατὰ *σάρκα*, etc., *usque ad rum V fragmenti V, cum haud notabil[i]tionibus.*

VIII.

Ex ms. cod. Græco Bibliothecæ Urbino-Vaticanæ, in quo post allatum Hippolyti Thebani fragmentum quitur aliud incerto nobis auctore conscriptum. Schelstr.

Chronicon de incarnatione Domini nostri Jesu Christi magni Dei, et Salvatoris nostri.

C Χρονικὸν τὸ κατὰ σάρκα τοῦ Κ[υ]ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μεγάλου Θεοῦ κ[αὶ] ἡμῶν.

Natus est Dominus noster ex Deipara et semper Virgine Maria, anno tertio centesimæ nonagesimæ quartæ Olympiadis. Is vero erat 42 annus Augusti imperatoris, regni vero Herodis Antipatri 32. Regnavit autem Augustus annis 56, Herodes vero 37.

Ἐτέχθη ἐκ τῆς Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθ[έ]νου Μ[α]ρίας ὁ Κύριος ἡμῶν τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς ἑκατοστ[ῆ]ς ὀγδοηκοστῆς δ' Ὀλυμπιάδος. Τοῦτο δὲ ἦν μβ' ἔτος Καισ[α]ρείας Αὐγούστου, λβ' δὲ τῆς βασιλείας Ἡρ[ῴ]δου τοῦ Ἀντιπάτρου, ἐβασίλευσε δὲ Αὔγουστος ἔτη νς' Ἡ[ρ]ῴδης δὲ ἔτη λζ'.

Igitur mortuus est Herodes quando Dominus noster sex annos habebat in carne. Regnavit vero post Herodem Archelaus filius ejus an 9,et missus est in exsilium in Galliam,et regnavit Antipas filius et ipse Herodis Antipatri. Mortuo vero Augusto, et Archelao in exsilium misso, habebat Christus ab incarnatione annos 15. Augusto vero successit Tiberius, Antipas autem filius quoque Herodis successit Archelao.Reperiuntur igitur simul regnasse, super Romanos quidem Tiberius, super Judæos vero Herodis filius Antipas, uti dictum est.Primus annus regni Tiberii, et Herodis reperitur fuisse decimus sextus annus Christi ab incarnatione ejus. His vero ita se habentibus, anno regni Tiberii decimo quinto,Dominus habebat ab incarnatione annos 30, quando venit ad baptisma Joannis, et cœpit divinam prædicationem, ut ait divinissimus Lucas. Regni vero Tiberii anno 19, divina

Οὐκοῦν τελευτήσαντος Ἡρῴδου, ἐξ ἐτῶν [ἓ] D τὸ κατὰ σάρκα ὁ Κύριος ἡμῶν. Ἐβασίλευσε δὲ [Ἀ]ρ Ἡρῴδην Ἀρχέλαος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη θ', κ[αὶ] ζεται εἰς Γαλλίας, καὶ βασιλεύει Ἀντίπ[ας] Ἡρῴδου, υἱὸς καὶ αὐτὸς ὑπάρχων Ἡρῴδ[ου] Ἀντιπάτρου. Τελευτῶντος δὲ τοῦ Αὐγούστου, [Ἀ]ρ σθέντος δὲ τοῦ Ἀρχελάου ιε' ἐτῶν εὑρέθη τὸ σάρκα ὁ Κύριος. Διαδέχονται δὲ Τιβέριος μ[ὲ]ν Αὔγουστον, Ἀντίπας δὲ ὁ καὶ Ἡρῴδου τὸν Ἀ[ρ]χέλαον. Εὑρίσκονται οὖν συναρξάμενοι βασιλεύ[ο]ν μὲν Ῥωμαίων Τιβέριος, τῶν δὲ Ἰουδαίων Ἀ[ν]τ ὁ καὶ Ἡρῴδου, ὡς εἴρηται. Τὸ πρῶτον τοίνυ[ν] τῆς βασιλείας Τιβερίου τε καὶ Ἡρῴδου [τ]ῆ δέκατον ἔτος ἦν τοῦ Κυρίου κατὰ σάρκα, τούτ[ων] οὕτως ἐχόντων, πέντε καὶ δεκάτῳ ἔτει τῆς [β]α σιλείας Τιβερίου, τριάκοντα ἐτῶν ὢν κατ[ὰ] ὁ Κύριος, ἐπὶ τῷ Ἰωάννου ἔρχεται βαπτισμ[ὸ]ν καὶ τοῦ θείου κηρύγματος ἄρχεται, κα[θ]ὰ φ[η]

[1] Joan xviii, 15

ᾶς ὁ θειότατος. Τῷ δὲ ἐννέα καὶ δεκάτῳ ἔτει βασιλείας Τιβερίου ὁ θεῖος σταυρὸς καὶ ἡ ζωοποιὸς ἀνάστασις γέγονε. Ἀντίπας δὲ οὗτος ὁ καὶ Ἡρῴδου κδ' ἔτη ἐβασίλευσε. Προδήλως τοίνυν ὃς ἐστιν Ἡρῴδης ὁ καὶ τὸν Πρόδρομον ἀνελὼν, ἐπὶ τοῦ θείου πάθους ἐν Ἱεροσολύμοις εὑρεθεὶς ἀνακρίνας τὸν Κύριον. Καὶ ἕτερα γὰρ πέντε ἔτη ἐτήρησε τὴν ζωοποιὸν ἀνάστασιν ἐβασίλευσε, καὶ ἐξώσται σὺν τῇ Ἡρῳδιάδι εἰς Βιέννην. Ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν Ἀγρίππας ὁ καὶ Ἡρῴδου, υἱὸς Ἀριστοβούλου τοῦ ἐκ Μαριάμνης υἱοῦ Ἡρῴδου τοῦ πρώτου. Οὗτος δὲ ἐστὶν Ἀγρίππας ὁ καὶ Ἡρῴδης, ὁ ἀνελὼν Ζεβεδαίου Ἰακώβ, Πέτρον τὸν κορυφαῖον ἀπολλων πρὸς χάριν Ἰουδαίων ἀνελεῖν θελήσας. Ἐβασίλευσε δὲ καὶ οὗτος ἔτη ἑπτὰ, καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ δεύτερος, ἐφ' οὗ ὁ Παῦλος ἐν Καισαρείᾳ ἐκρίνετο παρὰ τῷ Φήστῳ, ἔτει κς'.

A crucifixio, et vivifica resurrectio facta est. Antipas vero ille Herodis filius regnavit annis 23. Certum proinde est, quod hic Herodes Præcursorem occiderit, et tempore divinæ passionis in Jerusalem exsistens judicarit Dominum; et post vivificam resurrectionem regnarit aliis quinque annis, et in exsilium missus sit cum Herodiade in Viennam. Regnavit vero post ipsum Agrippa qui et Herodis, filius Aristobuli ex Mariamne primi Herodis filii. Hic autem Agrippa, qui et Herodes, occidit Jacobum Zebedæi. Petrum vero Apostolorum coryphæum voluit occidere, ut gratificaretur Judæis. Porro et ille regnavit septem annis, et post ipsum regnavit alter Agrippa, sub quo Paulus in Cæsarea judicatus est a Festo anno 26.

B

Καὶ μετὰ ταῦτα Τίτος ἐπόρθησε τὰ Ἱεροσόλυμα, συνάγονται δὲ ἔτη μ', ἀπὸ τοῦ σωτηρίου πάθους ἕως τῆς ἁλώσεως Ἱεροσολύμων. Τοὺς δὲ ἀναιρεθέντας διαγράφουσίν τινες εἰς τριακοσίους μυριάδας. Ἐκράτησε δὲ ἡ πολιορκία αὐτῆς ἔτη β', ὥς τε καὶ τέκνα αὐτῶν φαγεῖν ἀπὸ τῆς βίας.

Et post hæc Titus expugnavit Hierosolymam: simul autem sumpti sunt anni 40, a passione Salvatoris usque ad capturam Hierosolymorum. Quidam vero scribunt, in ea occubuisse ad trecentas myriadas: duravit vero obsidio illius, annis duobus, ita ut infantes suos præ fame manducaverint.

IX.

Aliud fragmentum (63) *e cod. ms. Taurinensi, de tempore quo SS. evangelistæ Evangelia sua condiderunt.*

Ἰστέον, ὅτι τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐγράφη εἰς Παλαιστίνην, μετὰ ὀκτὼ ἔτη τῆς ἀναλήψεως, Ἑβραϊστί. Τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἐγράφη Ῥωμαϊστὶ ἐν Ῥώμῃ μετὰ δώδεκα ἔτη τῆς ἀναλήψεως. Τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον ἐγράφη Ἑλληνιστὶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην, μετὰ ἑκαπέντε ἔτη τῆς ἀναλήψεως. Τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον ἐγράφη Ἑλληνιστὶ ἐν Πάτμῳ νήσῳ ἐνηκοντα δύο ἔτη τῆς ἀναλήψεως.

Scire juvat, quod sanctum *Matthæi* Evangelium scriptum est in Palæstina hebraice, octavo post Christi assumptionem anno. *Marci* Evangelium latine scriptum est Romæ anno post assumptionem duodecimo. *Lucæ* Evangelium scriptum est Græce in magna Alexandria anno decimo quinto post assumptionem. Evangelium *Joannis* scriptum Græce est in Patmo insula, anno post assumptionem tricesimo secundo.

X.

Ἱππολύτου περὶ τῶν ιβ' ἀποστόλων, καὶ ποῦ ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξεν, καὶ ποῦ ἐτελειώθη.

Hippolyti de duodecim apostolis, ubinam quisque eorum prædicaverit, ac ubi consummatus sit.

(Vide *Patrologiæ* tom. X, col 951, in Appendice ad Opera Hippolyti Portuensis.)

XI.

Τοῦ αὐτοῦ Ἱππολύτου, περὶ τῶν ο' ἀποστόλων.

Ejusdem Hippolyti de septuaginta apostolis.

(Vide tomum supra citatum, col. 654.)

XII.

Τῶν ιβ' ἀποστόλων αἱ πατρίδαι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γεννησάντων αὐτούς.

Duodecim apostolorum patriæ et eorum nomina quibus sunt nati

(Vide Patrologiæ nostræ tom. OCII, col. 1075.)

XIII.

Ex cod. 76 *Nanano, fragmentum anonymum.*

Περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν γεννήσεως.

De nativitate Christi ac Dei nostri.

Ἐγεννήθη κατὰ σάρκα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ τῆς ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας

Natus est secundum carnem Dominus noster Jesus Christus ex gloriosa Domina nostra sancta D[e]

(63) Debes hoc Christophoro, Matthæo Pfaffio.

Genitrice semperque Virgine Maria,anno ıɔɔıɔ,Augusti Cæsaris anno 43 in Bethlehem Judææ 8 Kal. Januarias juxta Romanos, hoc est Decembris 25. Baptizatus est 30 annos agens, anno quintodecimo Tiberii Cæsaris, pridie Id. Januar. secundum Romanos, hoc est Januar. 6. Oportet autem scire, quod genuit illum secundum carnem civitas Bethlehem, enutrivit urbs Nazareth, ad virilem ætatem perduxit retinuitque ad annos 30 civitas Capernaum. Effigies formæ illius erat hujusmodi: Magnitudo staturæ illius justi hominis erat, neque mensuram superans, neque in contrarium deficiens, minime redundabat carnibus ; magna erat coma totaque cincinnata, id est,revolutis capillis; intonsus, infinitam nempe cæsariem habens, sive promissis capillis, bifariam ante frontem discriminatus cincinnos,nasutus, subflavus, nigris oculorum pupillis, longis digitis, mediocri mystacio seu labiorum barba,non demissione pilorum hanc promittens, sed decora conversione venerabilis. Post 30 annos vero cum discipulos elegisset,ac per triennium prædicasset divinum sanctumque Evangelium, tunc demum cruci suffixus est sponte pro nobis sub Pontio Pilato, anno 19 Tiberii Cæsaris, decimo Kal. April.juxta Romanos,id est Martii die 23 feria 6.Et cum resurrexisset mane,...Kal.Aprilis,id est Martii 25,feria 1,etiam assumptus iterum est eo unde descenderat, die tertia Mai, feria v.

A Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, ἔτους ͵ϛφ, μη ἔτει Αὐγούστου Καίσαρος, ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, πρὸ ὀκτὼ Καλανδῶν Ἰανουαρίων κατὰ Ῥωμαίους, τουτέστι Δεκεμβρίῳ κε'. Ἐβαπτίσθη δὲ λ' ἔτος ἄγων, ἔτους πεντεκαιδεκάτου Τιβερίου Καίσαρος, πρὸ ἰδῶν Ἰανουαρίων κατὰ Ῥωμαίους, ὅ ἐστιν Ἰανουαρ. ς'. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐκύησεν αὐτὸν τὸ κατὰ σάρκα ἡ πόλις Βηθλεὲμ, ἐθρέψατο δὲ ἡ πόλις Ναζαρὲτ, ἤνδρωσε δὲ καὶ κατεῖχεν ἐπὶ χρόνους λ' ἡ πόλις Καπερναούμ. Ἡ δὲ τῆς μορφῆς αὐτοῦ ἐμφέρεια τοιάδε ἦν· Τὸ μὲν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ μέγεθος, τέλειος ἀνὴρ, οὔτε τὸ μέτρον ὑπερβαῖνον, οὔτε πρὸς τοὐναντίον κατεσπασμένος, ἀπέριττος ταῖς σαρξὶν ὑπάρχ, [*fort.* ὑπῆρχε] τὴν κόμην μέγας, ὀλους τοὺς βοστρύχους, ἤγουν συνεστραμμένος θρὶξ, ἀκερσοκόμης, τὴν κόμην ἄπειρον ἔχων, ἤγουν ἀκούρευτον, B διχῇ πρὸς τὸ μέτωπον τοὺς πλοκάμους διεστραμμένος, ἐπίῤῥινος, ὑποξανθίζων, τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν μελάγρους [*fort.* μελάγλρους], μακροδάκτυλος, μέτριος τὴν ὑπήνην, ἤγουν τὴν γενειάδα, οὔτε τανότητι τῶν τριχῶν ταύτην ἐπισπασμένος, ἀλλὰ συστροφῇ κοσμιότητος σεμνυνόμενος. Μετὰ δὲ λ' χρόνων ἀλλεξάμενος μαθητὰς, καὶ κηρύξας τριετῆ τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, οὕτως ἐσταυρώθη ἑκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, ἔτους ιθ' Τιβερίου Καίσαρος, πρὸ δέκα Καλανδῶν Ἀπριλλ. κατὰ Ῥωμαίους, ὅ ἐστι Μαρτ. κγ', ἡμέρα ϛ'· ἀνιὼν δὲ πρωΐ [*fort.* πρὸ] Καλανδῶν Ἀπριλλ., τουτέστι Μαρτ. κε, ἡμέρᾳ α', καὶ ἀνελήφθη πάλιν ὅθεν κατῆλθε, Μαΐῳ γ', ἡμέρᾳ ε'.

ANNO INCERTO

GEORGIDES MONACHUS

EDITORUM ADMONITIO.

Georgidis, auctoris incertæ ætatis,quem tamen sæculo XI vel XII scripsisse fortasse quis conjiciet,liber in exemplum esse potest scribendi illius generis quod in deflorandis scriptis Patrum medio ævo, tam in Oriente quam in Occidente constitit. Insuper, quia fragmenta excerpta suo auctori inscribuntur, fortasse inservient aliquando ad agnoscendos auctores quorum scripta anonyma jacent in codicibus manuscriptis. Card. Ang. Mai nonnulla fragmenta libri Georgidis, speciminis gratia, protulit ; nos integrum librum post D. Boissonade edimus.

ΓΝΩΜΑΙ

ΣΥΛΛΕΓΕΙΣΑΙ

ΥΠΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΝΑΖΟΝΤΟΣ,

ΤΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΔΗ*.

—

SENTENTIÆ

COLLECTÆ

A JOANNE MONACHO.

QUI ET GEORGIDES.

—

1 Ἰδὼν (1) κάλλος ὧδε τῶν γεγραμμένων
Ὡραῖον, ὡς θαυμαστὸν, ὡς γνῶσιν γέμον,
Ἀνεμποδίστως προσλαβὼν, χρῶ προφρόνως·
Νοῦν γὰρ πιαίνειν εἰς καλῶν ὁδηγίαν
Νόμος διδάσκει, καὶ, πρὸ τοῦ νόμου, φύσις·
Ὅθεν προσῆκεν, ὡς μέλι, γλυκασμάτων (2)
Ὑπερφυῶς τῶν τῇδε λαμβάνειν μέτα.

Τοῦ ἁγίου Βασιλείου. — Ἄριστον (3) ἀνθρώπῳ ὧρον ὁ θάνατος· ἠρεμεῖ γὰρ ἐξ ὧν ἔμελλε πράττειν κακῶν.

2 Ἀγαθῷ (4) περὶ οὐδενὸς ἂν γένοιτο φθόνος.

Ἀδύνατον ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει μὴ εἶναι ἔν τι τῶν παθῶν, ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον.

Ἀργία, κακουργίας ἀρχή (5).

Ἀκαίρου (6) θυμοῦ τὸ κέρδος πτῶσις (7).

Ἀκρισία δήμου τὸν χείριστον εἰς ἀρχὴν προίστατο.

Ἀρετὴ λόγον ὑγιείας ἐπέχει (8)· κακία δὲ ψυχῆς ἀῤῥωστία. Ὑγίεια δέ ἐστιν εὐστάθεια τῶν κατὰ φύσιν ἐνεργειῶν.

Ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη, δικαιοσύνη καὶ φρόνησις, περισπούδαστα τῇ ψυχῇ μᾶλλον ἢ ὑγίεια τῷ σώματι.

A Cernens pulchritudinem eorum quæ hic scripta [sunt,
Conspicuam, mirabilem, doctrinæ plenam,
Libens excipe et sponte utere.
Mentem enim proficere cum a bonis dirigitur,
Lex docet, et ante legem natura;
Unde convenit eas, velut mel,
Dulces mirum in modum escas hic apprehendere.

Sancti Basilii. — Optimum homini donum mors est; liberat enim ex his quæ debebat agere malis.

Bono pro nihilo reputanda est invidia.

Impossibile est humanæ naturæ non habere aliquid unde patiatur, parvum vel majus.

Otium vitii principium.

B Inutilis animi lucrum culpa.

Pravum vulgi judicium pessimo imperium contulit.

Virtus sanitatis rationem servat, vitium autem mentis morbus est. Sanitas vero est facultatum naturæ bona compositio.

Fortitudo et sapientia, justitia et prudentia menti pretiosiores sunt quam corpori sanitas.

* Cod. Γεωργίδι. Laurentianus in Bardinii Catalogo, et Venetus in Morelli Biblioth., Γεωργιδίου. Codex ab Allatio Diss. extrema de Georgiis memoratus, Γεωργιδίου. Est et ibidem ex alio libro appositum nomen Γεωργίδου. Vide Fabricium, *Bibl.* Gr. t. IX, p. 358: t. XI, p. 527. Lectio codicis Γεωργίδι mutanda fuit in Γεωργίδη.

(1) Hos versus protulit Bandinius in Cat. t. I, C p. 252, sed ut prosam orationem: sunt et in Veneto libro. Versu 2, cod. γέμων, et 3, Bandin, προσλάβω.

(2) Meminisse videtur Prov. Salom. XVI, 24: Σηρία μέλιτος λόγοι καλοὶ, γλύκασμα δὲ αὐτοῦ ἴασις ψυχῆς. Codex mox, μέγα.

(3) Quatuor primas sententias e cod. Laurentiano protulit Bandinius, a nostra lectione non discrepantes. In Veneto, teste Morello, prima anonyma est.

(4) Plato Tim. p. 29 D: Ἀγαθὸς ἦν, ἀγαθῷ δὲ οὐδεῖς περὶ οὐδενὸς οὐδέποτε ἐγγίγνεται φθόνος. Cf. Stob. 38, 33; Notit. mss. t. XII, II, p. 10; Bœckh. in Plat. Min. p. 38. Vide infra p. 103.

(5) Libanius t. II, p. 303 Reiskianæ: Ἐπὶ τὴν μυρίων μητέρα κακῶν νωθείαν, καὶ μαλακίαν, κεχωρήκασιν.

(6) E Basilio Hom. mor. De imperio, init.

(7) Confer infra in Z: Ζωῆς ἀκαίρου... p. 37, 10.

(8) Basil. Hom. mor. De anima p. 408, prima hæc verba habet.

Genitrice semperque Virgine Maria, anno MCCIC, Augusti Cæsaris anno 43 in Bethlehem Judææ 8 Kal. Januarias juxta Romanos, hoc est Decembris 25. Baptizatus est 30 annos agens, anno quintodecimo Tiberii Cæsaris, pridie Id. Januar. secundum Romanos, hoc est Januar. 6. Oportet autem scire, quod genuit illum secundum carnem civitas Bethlehem, enutrivit urbs Nazareth, ad virilem ætatem perduxit retinuitque ad annos 30 civitas Capernaum. Effigies formæ illius erat hujusmodi: Magnitudo staturæ illius justi hominis erat, neque mensuram superans, neque in contrarium deficiens, minime redundabat carnibus ; magna erat coma totaque cincinnata, id est, revolutis capillis; intonsus, infinitam nempe cæsariem habens, sive promissis capillis, bifariam ante frontem discriminatus cincinnos, nasutus, subflavus, nigris oculorum pupillis, longis digitis, mediocri mystacio seu labiorum barba, non demissione pilorum hanc promittens, sed decora conversione venerabilis. Post 30 annos vero cum discipulos elegisset, ac per triennium prædicasset divinum sanctumque Evangelium, tunc demum cruci suffixus est sponte pro nobis sub Pontio Pilato, anno 19 Tiberii Cæsaris, decimo Kal. April. juxta Romanos, id est Martii die 23 feria 6. Et cum resurrexisset mane,...Kal. Aprilis, id est Martii 25, feria 1, etiam assumptus iterum est eo unde descenderat, die tertia Mai, feria v.

A Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, ἔτους ͵εφ, μγ ἔτει Αὐγούστου Καίσαρος, ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, πρὸ ὀκτὼ Καλανδῶν Ἰανουαρίων κατὰ Ῥωμαίους, τουτέστι Δεκεμβρίῳ κε'. Ἐβαπτίσθη δὲ λ' ἔτος ἄγων, ἔτους πεντεκαιδεκάτου Τιβερίου Καίσαρος, πρὸ Ἰδῶν Ἰανουαρίων κατὰ Ῥωμαίους, ὅ ἐστιν Ἰανουαρ. ς'. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐκύησεν αὐτὸν τὸ κατὰ σάρκα ἡ πόλις Βηθλεὲμ, ἐθρέψατο δὲ ἡ πόλις Ναζαρὲτ, ἤνδρωσε δὲ καὶ κατεῖχεν ἐπὶ χρόνους λ' ἡ πόλις Καπερναούμ. Ἡ δὲ τῆς μορφῆς αὐτοῦ ἐμφέρεια τοιάδε ἦν· Τὸ μὲν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ μέγεθος, τέλειος ἀνὴρ, οὔτε τὸ μέτρον ὑπερβαῖνον, οὔτε πρὸς τοὐναντίον κατεσπασμένος, ἀπέριττος ταῖς σαρξὶν ὑπάρχων, [*fort.* ὑπῆρχε] τὴν κόμην μέγας, ὁλους τοὺς βοστρύχους, ἦγουν συνεστραμμένος θριξ, ἀκερσοκόμης, τὴν κόμην ἄπειρον ἔχων, ἦγουν ἀκούρευτον, B διχῇ πρὸς τὸ μέτωπον τοὺς πλοκάμους διεστραμμένος, ἐπίρρινος, ὑποξανθίζων, τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν μελάγρους [*fort.* μελάγλρους], μακροδάκτυλος, μέτριος τὴν ὑπήνην, ἦγουν τὴν γενειάδα, οὔτε τανότητι τῶν τριχῶν ταύτην ἐπεσπασμένος, ἀλλὰ συστροφῇ κοσμιότητος σεμνυνόμενος. Μετὰ δὲ λ' χρόνων ἀλλεξάμενος μαθητὰς, καὶ κηρύξας τριετῆ τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, οὕτως ἐσταυρώθη ἑκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, ἔτους ιθ' Τιβερίου Καίσαρος, πρὸ δέκα Καλανδῶν Ἀπριλλ. κατὰ Ῥωμαίους, ὅ ἐστι Μαρτ. κγ', ἡμέρα ς'· ἀναπὶς δὲ πρωΐ [*fort.* πρὸ] Καλανδῶν Ἀπριλλ., τουτέστι Μαρτ. κε, ἡμέρᾳ α', καὶ ἀνελήφθη πάλιν δθεν κατῆλθε, Μαΐῳ γ', ἡμέρᾳ ε'.

ANNO INCERTO

GEORGIDES MONACHUS

EDITORUM ADMONITIO.

Georgidis, auctoris incertæ ætatis, quem tamen sæculo XI vel XII scripsisse fortasse quis conjiciet, liber in exemplum esse potest scribendi illius generis quod in deflorandis scriptis Patrum medio ævo, tam in Oriente quam in Occidente constitit. Insuper, quia fragmenta excerpta suo auctori inscribuntur, fortasse inservient aliquando ad agnoscendos auctores quorum scripta anonyma jacent in codicibus manuscriptis. Card. Ang. Mai nonnulla fragmenta libri Georgidis, speciminis gratia, protulit ; nos integrum librum post D. Boissonade edimus.

ΓΝΩΜΑΙ

ΣΥΛΛΕΓΕΙΣΑΙ

ΥΠΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΝΑΖΟΝΤΟΣ,

ΤΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΔΗ*.

—

SENTENTIÆ

COLLECTÆ

A JOANNE MONACHO.

QUI ET GEORGIDES.

—

1 Ἰδὼν (1) κάλλος ὧδε τῶν γεγραμμένων
Ὡραῖον, ὡς θαυμαστὸν, ὡς γνῶσιν γέμον,
Ἀνεμποδίστως προσλαβὼν, χρῶ προφρόνως·
Νοῦν γὰρ παίνειν εἰς καλῶν ὁδηγίαν
Νόμος διδάσκει, καὶ, πρὸ τοῦ νόμου, φύσις·
Ὅθεν προσῆκεν, ὡς μέλι, γλυκασμάτων (2)
Ὑπερφυῶς τῶν τῇδε λαμβάνειν μέτα.
Τοῦ ἁγίου Βασιλείου. — Ἄριστον (3) ἀνθρώπῳ δῶρον ὁ θάνατος· ἠρεμεῖ γὰρ ἐξ ὧν ἔμελλε πράττειν κακῶν.

A Cernens pulchritudinem eorum quæ hic scripta [sunt,
Conspicuam, mirabilem, doctrinæ plenam,
Libens excipe et sponte utere.
Mentem enim proficere cum a bonis dirigitur,
Lex docet, et ante legem natura;
Unde convenit eas, velut mel,
Dulces mirum in modum escas hic apprehendere.
Sancti Basilii. — Optimum homini donum mors est; liberat enim ex his quæ debebat agere malis.

2 Ἀγαθῷ (4) περὶ οὐδενὸς ἂν γένοιτο φθόνος.
Ἀδύνατον ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει μὴ εἶναι ἔν τι τῶν παθῶν, ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον.
Ἀργία, κακουργίας ἀρχή (5).
Ἀκαίρου (6) θυμοῦ τὸ κέρδος πτῶσις (7).
Ἀκρισία δήμου τὸν χείριστον εἰς ἀρχὴν προίστατο.

Bono pro nihilo reputanda est invidia.
Impossibile est humanæ naturæ non habere aliquid unde patiatur, parvum vel majus.
Otium vitii principium.
B Inutilis animi lucrum culpa.
Pravum vulgi judicium pessimo imperium contulit.

Ἀρετὴ λόγον ὑγιείας ἐπέχει (8)· κακία δὲ ψυχῆς ἀῤῥωστία. Ὑγίεια δέ ἐστιν εὐστάθεια τῶν κατὰ φύσιν ἐνεργειῶν.
Ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη, δικαιοσύνη καὶ φρόνησις, περισπούδαστα τῇ ψυχῇ μᾶλλον ἢ ὑγίεια τῷ σώματι.

Virtus sanitatis rationem servat, vitium autem mentis morbus est. Sanitas vero est facultatum naturæ bona compositio.
Fortitudo et sapientia, justitia et prudentia menti pretiosiores sunt quam corpori sanitas.

* Cod. Γεωργίδι. Laurentianus in Bardinii Catalogo, et Venetus in Morelli Biblioth., Γεωργιδίου. Codex ab Allatio Diss. extrema de Georgiis memoratus, Γεωργιδίου. Est et ibidem ex alio libro appositum nomen Γεωργίδου. Vide Fabricium, *Bibl. Gr.* t. IX, p. 358: t. XI, p. 627. Lectio codicis Γεωργίδι mutanda fuit in Γεωργίδη.

(1) Hos versus protulit Bandinius in Cat. t. I, C p. 252, sed ut prosam orationem: sunt et in Veneto libro. Versu 2, cod. γέμων, et 3, Bandin, προσλάβω.

(2) Meminisse videtur Prov. Salom. XVI, 24: Σηρία μέλιτος λόγοι καλοί, γλύκασμα δὲ αὐτοῦ ἴασις ψυχῆς. Codex mox, μέγα.

(3) Quatuor primas sententias e cod. Laurentiano protulit Bandinius, a nostra lectione non discrepantes. In Veneto, teste Morello, prima anonyma est.

(4) Plato Tim. p. 29 D: Ἀγαθὸς ἦν, ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς περὶ οὐδενὸς οὐδέποτε ἐγγίγνεται φθόνος. Cf. Stob. 38, 33; Notit. mss. t. XII, II, p. 10; Bœckh. in Plat. Min. p. 38. Vide infra p. 103.

(5) Libanius t. II, p. 303 Reiskianæ: Ἐπὶ τὴν μυρίων μητέρα κακῶν νωθείαν, καὶ μαλακίαν, κεχωρήκασιν.

(6) E Basilio Hom. mor. De imperio, init.

(7) Confer infra in Z: Ζωῆς ἐκκαίρου... p. 37, 10.

(8) Basil. Hom. mor. De anima p. 408, prior hæc verba habet.

Stultus est qui alienam culpam inspicit, sed de propriis defectibus non cogitat.

Inconsiderata loquitur pertinax.

Causæ suæ patronus nequit esse omnis reus.

Languet animus et socordia sæpius laborat ex oblivione Dei præsentiæ, « qui scrutatur renes et corda. »

Semper meliorum cupido, cum cupita possidet hisque fruitur, despicere cogit et evitare inferiora.

Obstinationis opus contradictio.

Contradictiones suscitat omnis malus. Dominus autem angelum immisericordem immittet ei.

Intemperantia est quæ imperium non habet in conturbantes voluptates.

Corporis afflictiones et exteriores angustiæ ad introductionem peccati referuntur : « Afflxi enim te, dicit, et fame oppressi, ut tibi benefaciam antequam in immensum effundatur tua iniquitas.

Malæ mulierum voluntates debiles conjugum mentes submergunt.

Imbecillæ mentis est, neque ullum robur ex spe in Deum habentis, multum dejici et labefactari afflictionibus.

Peccatum animæ morbus ; illud est mors immortalis.

Veteri consuetudine qui possidentur turpitudinem actuum non discernunt.

Impossibile est in hominis mente turbationem aliquam e tentationibus non oriri. Quandoquidem igitur parva et levia peccata admittimus, velut plantæ aura miti agitati sensim turbamur ; cum autem plura et majora sunt peccata, secundum peccatorum incrementum increscere agitationem contingit.

Insociabilis homo et avarus præ cunctis peccatoribus igni traditur.

Sancti viri est perlustrare hancce vitam, tendere autem ad alteram. Ideo David dicit : « Advena ego sum apud te, et alienigenæ ante Deum omnes patres mei. »

Luxuriosum est vinum et contumeliosa ebrietas.

Corporales usus plus habent doloris quam jucunditatis : Conjugia, sterilitates, viduitates, infidelitates habent ; agricultura, infertilitatem ; mercatura, naufragia ; divitiæ, insidias : deliciæ, ebrietates, continuæ voluptates, multiplices morbos et multiformes dolores.

A Ἀνόητός ἐστιν ὁ τὸ ἀλλότριον ἁμάρτημα ἐπιβλέπων, τὰ δὲ οἰκεῖον ἐλάττωμα μὴ κατανοῶν.

Ἀταμίευτα φθέγγεται πᾶς φιλόνεικος.

Ἀδικαιολόγητος ἅπας ὑπεύθυνος.

Ἀργεῖ ὁ νοῦς καὶ ἀμεριμνεῖ πολλάκις ἐξ ἀστοχίας τοῦ πρᾳεῖναι τὸν Θεόν, « τὸν ἐτάζοντα νεφρὰς καὶ καρδίας (9). »

Ἀεὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν κρειττόνων, ἐν ἐξουσίᾳ οὖσα δυνάμει ἔλουσα τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἐπιθυμουμένων, καταφρονεῖν καὶ ἀποστρέφεσθαι ἀναγκάζει τὰ ἐλάττω.

Ἀνηκοΐας ἔργον ἀντιλογία.

Ἀντιλογίας (10) ἐγείρει πᾶς κακός· ὁ δὲ Κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐπιπέμπει αὐτῷ.

B Ἀκρασία ἐστὶν (11) ἡ μὴ ἔχουσα κράτος κατὰ τῶν ἐνοχλουσῶν ἡδονῶν.

Αἱ κατὰ τὸ σῶμα κακώσεις καὶ τὰ ἐκτὸς ἐπὶ πρὸς ἐποχὴν τῆς ἁμαρτίας ἐπινενόηνται· « Ἔκκαυσά γάρ σε, » φησὶ (12), « καὶ ἐλιμαγχόνησά, » ἵνα εἰς ποιήσω πρὶν εἰς ἄμετρον ἐκχυθῆναί σου τὴν ἁμαρτίαν.

Αἱ πονηραὶ (13) τῶν γυναικῶν διαθέσεις τὰς ἀσθενεῖς ψυχὰς τῶν συνοικούντων καταβαπτίζουσι.

Ἀνάνδρου (14) ψυχῆς, καὶ οὐδένα τόνον ἐχούσης ἐκ τῆς ἐπὶ Θεὸν ἐλπίδος, τὸ σκοδρῶς κατασείεσθαι καὶ ὑποπίπτειν τοῖς λυπηροῖς.

Ἁμαρτία (15) ψυχῆς ἀῤῥωστία· αὕτη θανάτου ἐστὶ τῆς ἀθανάτου.

Ἀρχαίῳ ἔθει πολλοὶ (16) κεκρατημένοι τὸ μικρὸν τῶν γινομένων οὐ διακρίνουσι.

C Ἀμήχανον ἐν ἀνθρώπου ψυχῇ μὴ γενέσθαι τι σάλον ἀπὸ τῶν πειρασμῶν. Ἕως (17) μὲν ὡς τὰ ἁμαρτάνομεν καὶ ὀλίγα, ὥσπερ τὰ φυτὰ, ὑπὸ τῆς αὔρας περιδρνούμενοι ἠρέμα πως σαλευόμεθα· ἐὰν δὲ πλείω καὶ μείζον ᾖ τὰ κακὰ, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς τῶν ἁμαρτημάτων αὐξήσεως καὶ ὁ σάλος ἐπιτείνεσθαι πέφυκε.

Ἀκοινώνητος ἄνθρωπος καὶ φειδωλὸς πρὸ πάντων ἁμαρτωλῶν τῷ πυρὶ παραδίδοται.

Ἁγίου ἀνδρὸς παροδεύειν τόνδε τὸν βίον, ἐπείγεσθαι δὲ πρὸς ἑτέραν ζωήν. Διὸ καὶ Δαυὶδ (18) φησὶ· « Πάροικος ἐγώ εἰμι παρὰ σοὶ, καὶ παρεπίδημοι κατὰ Θεὸν πάντες οἱ πατέρες μου. »

Ἀκόλαστον (19) οἶνος καὶ ὑβριστικὸν μέθη.

D Αἱ σωματικαὶ ἀπολαύσεις πλέον τὸ ὀδυνηρὸν ἔχουσι τοῦ ἡδέος· οἱ γάμοι, τὰς ἀπαιδίας, τὰς χηρείας, τὰς διαφθοράς· αἱ γεωργίαι, τὴν ἀκαρπίαν· αἱ ἐμπορεῖαι, τὰ ναυάγια· οἱ πλοῦτοι, τὰς ἐπιβουλάς· αἱ τρυφαὶ καὶ οἱ κῶροι καὶ αἱ συνεχεῖς ἀπολαύσεις, τὸ ποικίλον τῶν νοσημάτων καὶ τὸ πολυειδὲς τῶν παθῶν.

(9) Psal. VII, 9.
(10) Proverb. XVII, 11. Est et apud Antonium Serm. 79, p. 137, post Stobæum edit. a. 1609.
(11) Est inter scholia in Joan. Climac. pag. 215 hæc sententia, absque auctoris nomine.
(12) Respicit Deuteron. VIII, 3. Modo cod. ἐπινενόηται.
(13) Basil. Hom. mor. De castit. p. 370.
(14) Id. ibid. De trist. p. 261, ubi male τόκον.
(15) Basil. ibid. p. 270. Cf. Opp. tom. II. pag. 42 D. et supra p. 2, in Ἀρετὴ, et schol. Climaci pag. 468.
(16) Codex, ἔθη πολλύ.
(17) Basil. Hom mor. De peccato, p. 127.
(18) Psal. XXXVIII, 12, cum varietate.
(19) Prov. XX, 1.

εἰς ἄκρον εὐξίαι (20) σφαλεραὶ· ὑποστροφὰς A
ουσι καὶ μεταπτώσεις, ὀκλαζούσης τῆς φύσεως
αφέρειν τὸ βέρος τῆς εὐξίας ἀδυνατούσης.

Vigens nimis sanitas periculosa; mutationibus enim et vicissitudinibus obnoxia est, succubente natura et vigentis sanitatis pondus sustinere non valente.

Ἀρχὴ τῆς κατ' ἀρετὴν ἐστιν ὅρμῆς ἡ τοῦ κατάσις.

Principium est in virtute cursus mali cessatio.

ηγορίου τοῦ Θεολόγου. — Αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ ὸς ἄλλο τι βλέπουσιν (21), ἢ πρὸς τὸ σωθῆναι πακούοντα.

Gregorii Theologi. Mandata Dei non ad aliud tendunt, nisi ut obsequentem salvent.

δέσποτόν τι χρῆμα ἡ ἀρετὴ καὶ ἑκούσιον· τὸ ιτηναγκασμένον καὶ βεβιασμένον ἀρετὴ εἶναι οὐ τόν.

Injusssa res est et volontaria virtus: quod enim coactum et vi impositum est virtus esse non potest.

νευ εὐβουλίας (22) οὐδέν τι τῶν δεόντων κατορται.

Sine prudentia nullum officiorum bene impletur.

ξιέραστόν ἐστιν τὸ τῆς ἀφ' ἑτέρου συστάσεως δεομενον, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ περιφέρον τὰ ἄριστα B ρίσματα.

Dignum amore est quod conjunctione cum altero non eget, sed in seipso præfert optimas dotes.

ὥραις (23) ἐστὶ μᾶλλον πιστεύειν καὶ γράμμασι ς καθ' ὕδατος ἢ τῇ τῶν ἀνθρώπων εὐημερίᾳ. ος ἕνεκεν; ἐμοὶ δοκεῖ, ἵνα, τὸ ἐν τούτοις ἄστατον ἀνώμαλον βλέποντες, μᾶλλον προστρέχωμεν Θεῷ τῷ μέλλοντι, καὶ τινα ποιώμεθα ἡμῶν αὐτῶν μέλειαν, βραχεῖα τῶν σκιῶν καὶ τῶν ὀνειράτων οντίζοντες.

Venis fidere potius est et litteris in aqua signatis quam hominum favori. Quam ob causam? ut, arbitror, in illis instabilitatem et inconstantiam cernentes, magis recurramus ad Deum et ad vitam futuram, et aliquam de nobis ipsis curam habeamus, brevitatem umbrarum et somniorum reputantes.

Ὅ τις (24) ὡς πεισόμενος δέδοικε, ταῦτα πέπονθε, ν μὴ πάθῃ, καὶ πλείω παρ' ἑαυτοῦ ἢ τῶν δρασάνν κολάζεται.

Quæ timenda aliquis sibi persuaserit, hæc patitur, et si non patiatur, et magis in seipso quam ab agentibus cruciatur.

Ἄλλοι (25) μὲν εὐπαθοῦσι τῶν Θεῷ φίλων· Ἄλλοι δὲ δυσπλοοῦσιν, οὐδὲν χείρονες. Τίς οἶδε τούτων τοὺς λόγους, πλὴν σοῦ, Λόγε;

Alii quidem Dei amicorum felices degunt, alii autem minime pejores acerba patiuntur: quis novit horum rationes, nisi tu, suprema ratio?

Ἄρσενα καὶ θήλειαν ἐχώρισεν ἐλπὶς ἀμείνων· Ἡ δὲ φύσις κρυπτὴν τὴν νόσον ἔνδον ἔχει. C

Virum et feminam divisit spes melior, natura autem occultum intus habet morbum.

Ἄμεινον (26) ἢ ὡς ἂν ἡμεῖς προϊδοίμεθα διοιεῖ ὁ Θεὸς τὰ ἡμέτερα.

Melius quam nos provideremus, administrat nostra Deus.

Ἀπόλοιτο (27) ἡ κακία καὶ ἡ πρώτη ταύτης καβολὴ καὶ ὁ καθεύδουσιν ἡμῖν ἐπισπείρας τὰ ζιζάια πονηρὸς, ἵνα ἀρχὴ τοῦ κακοῦ γένηται τὸ ἀμελῆαι τοῦ ἀγαθοῦ.

Dispereat vitium, et prima ejus origo, et malignus dormientibus nobis zizania superseminans, quando mali principium fit boni negligentia.

Ἅπτεται (28) γὰρ οὐ τῶν πολλῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ

Attingit non multos solum, sed etiam optimos

(20) Basilius Hom. I De jejunio, pag. 120 editionis Ingolstadiensis an. 1600, cujus, cum non fuerit memorata in *Biblioth. Græca*, titulum integrum non ab re visum est hic apponere: « Sancti Patris Joannis Chrysostomi Tractatus panegyrici III [nempe in Lucianum Mart., in Martyres Ægyptios, in Julianum M.], gr. lat., interprete Fr. Ducæo; accesserunt Orationes duæ S. Basilii De jejunio; in usum schol. Soc. Jesu. » Qua in editione male omittuntur σφαλεραὶ et γὰρ. Profecit e notissimo Hippocratis aphorismo, I, 3: Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσι αἱ ἐπ' ἄκρον εὐξίαι σφαλεραὶ, κ. τ. λ.: de quo cf. Ruhnk. ad Vell. Pat. I, 17; Reitz. ad Lucian. Veræ Hist. initio, et quæ notavit. XI, parte II, Notit. mss. Basilius iterum Hom. II De jejunio, p. 154: Ἐρώτησον τοὺς ἰατροὺς καὶ ἀναγγελοῦσί σοι ὅτι σφαλερώτατόν ἐστι πάντων ἡ ἐπ' ἄκρου εὐεξίκ. Rursusque in Hom. Ad adolescentes, § 19: Ἐγὼ δὲ καὶ σφαλερὰν εἶναι τὴν ἐπ' ἄκρον εὐεξίαν ἰατρῶν ἤκουσα. Huc quoque allusit Gregorius Nazianzenus Orat III, pag. 61 D: Ἡ ἐπ ἀκρων (legendum ἄκρον), ὡς ἂν εἴποι τις, Χριστιανῶν εὐξία.

(21) Cf. p. 70.

(22) Codex habet εὐβουλείας.

(23) Greg. Nazianz. Orat. XVII, p. 269 A. Cf. ejusdem Orat. XVI, p. 251 A.

(24) Greg. Naz. Or. IV, p. 130 D. — Cod. ἑαυτῷ. D

(25) Greg. Naz. t. II, pag. 181, § 36: ubi ἄλ. μ. εὐπλοοῦσι.

(26) Codex, προειδύμεθα. Est et infra in Δ, sub Διδοῦντι, p. 29.

(27) Greg. Nazianz. Orat. IX, pag. 157 C.

(28) Id. Orat. XX, p. 336 C, ubi μόνον ἂν εἶναι. Cf. Antonius Serm. 171, pag. 281. Male interpres *Momum* in versione deastrum inducit, cum μῶμος in sermone Christiano sit objurgatio et vituperatio (*a*). Alium circa nomen μῶμον hominis docti errorem ostendi ad Nicetam p. 366.

(*a*) Hoc retractavit Auctor in *Addendis et Corrigendis*. « Quod in nota moneo, inquit, de μώμῳ, in auctore Christiano non esse Μῶμον deum, sed vituperationem, non usquequaque verum est: Joannes enim Mauropus stylo proreque gentilium dixit v. 609: Οἷς οὐδ' ὁ Μῶμος αὐτὸς ἂν μέμψαιτο. »

objurgatio; cum solus Deus sit admodum impeccabilis et passionibus impervius.

Contumelia non tangit eum qui se humilitate instruxit.

In sæculum thesauriza quod post finem est; nam istud defecit vel ante finem.

E duobus amicis, amica magis est veritas.

S Chrysostomi. — Calamitates etiam sapientem excitant ad dicendum aliquod verbum moribus suis indignum.

Diabolicæ istæ meretrices ex consuetudinum institutione sapientes noscunt et eos evitant.

Impossibile est eos ad jurandum assuefactum non frequenter perjurare.

Omne verbum actuum auxilio adjutum validum est ac firmum: omnis autem vox actionum testimonio destituta sonus est fugitivus e labiis in aerem effusus.

Homeros ligmos juvant, hos autem qui his indigni reputantur in majorem pœnam injiciunt.

[illegible] Nilus. — Oculus vigilans mundavit mentem: vanitatis autem somnus obduravit animam.

[illegible] est, et bene curata magis bene.

[illegible] ille [illegible]: aliter [illegible] non potest, imo [illegible]

[illegible] invariabilis contra [illegible]

[illegible] servato non inveniri [illegible]

[illegible] quæ conjuncta; illa [illegible] numquam [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

ορίου τοῦ Θεολόγου. = Ἀναγκαία τῇ σω- A
τοῦ σώματος ἡ εὔκαιρος ἄνεσις (40).
ίριστον (41) εὐεργετεῖν καὶ νεκρὸν μυρίζειν ἐν
τέον (42).
τωνος. — Ἄνευ φρονήσεως ζῆν οὐκ ἔνι καὶ
καὶ δικαίως· ὅπου γὰρ οὐκ ἔνι τοῦτο ζῆν
οὐκ ἔστιν.
ργίου τοῦ Πισίδου στίχοι·
ί τε, ὡς ἔοικεν, ,ἱ περιστάσεις
τῶν ἐναύλων ἠρεθισμέναι πόνων,
τουσιν ὁρμὰς κρείττονας βουλευμάτων (43),
αν μάλιστα καὶ κατάλληλον φύσιν
ηγμένην εὕρωσιν εἰς εὐτολμίαν.
πηλλάγησαν οἱ λιπόντες τὸν βίον,
πης, μεριμνῶν, φροντίδων καὶ θλίψεων (44).
τακτός ἐστιν ὁ φθορεὺς τῆς καρδίας. B
Ἡ τοῦ σκότους ἔπαρσις, ὁ πρῶτος δράκων
ξωθεν ἔνδον ἡδονὰς παρεισαγει,
πείρων λογισμοὺς εἰς γονὴν ἁμαρτίας (45).

ιγάλλεται σαφῶς γε δῆμος ἀγγέλων,
άριν βροτοῦ κάμψαντος ἐξ ἀταξίας (46).
Ἄνθρωπος οὐδεὶς πλημμελημάτων ἄτερ (47).
βαβρίου. — Ἀρχιτέκτων κακῶν πέφυκεν ὁ καθ'
ρου δόλια φθεγγόμενος.
Ἀνύσεις τι πειθοῖ μᾶλλον ἢ βίᾳ πράττων (48).

Ἀκινδύνως ζῆν εὐτέλεια λαμπρότητος βέλτιον (49).

Αἱ περιστάσεις πεφύκασι πολλάκις καὶ παρὰ
ώμην τὰ σιγῆς ἄξια εἰς τούμφανὲς ἄγειν.
Αἱ φθάσασαι γενέσθαι χάριτες (50) ἐν πρώτοις εὐ- C
είρως ἀποδιδόμεναι μεγάλαι εὑρίσκοντο.
Ἀλγύνειν καὶ λυπεῖν οἶδεν ἀνθρώπους οὐ τὰ παρ-
ντα μόνον κακὰ, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν μέλλόντων ἡ
οσδοκία.
Ἀριστοτέλους. — Ἄνθρωπος (51) ὢν ὅλως ἐγὼ
νθρώπῳ τύχην προφέρειν ἀνόητον ἡγοῦμαι· ἐὰν

Gregorii Theologi. — Necessaria est corporis saluti opportuna remissio.

Ingrato benefacere et mortuum ungere idem æstimandum est.

Platonis. — Sine prudentia vivere non licet bene et juste ; ubi enim illud deest, jucunde vivendum non est.

Georgii Pisidæ versus :

Semper enim, ut par est, calamitates
Recentibus irritatæ molestiis
Impetum pariunt omnibus fortiorem consiliis.
Præsertim ubi pro natura sua
Audaciæ ferociori stimulos addunt.
Valedixerunt, qui hac vita excedunt,
Doloribus, curis et sollicitudinibus.
Inordinatus est cordis corruptor,
Tenebrarum suscitator, primus ille draco,
Extra petitas intus infert voluptates
Turpesque cogitationes seminat in corde ad gene-
[rationem peccati.
Exsultat chorus angelorum
Propter hominem ab improbitate conversum.
Nullus homo peccati expers.

Babrii — Malorum artifex fit qui in alterum mendacia profert.

Aliquid obtinebis persuasione magis quam vi agens.

Vivitur sine periculo in modesto melius quam in splendido statu.

Circumstantiæ sæpe contingit ut vel præter opinionem res silentio dignas palam adducant.

Quæ esse festinant gratiæ in principio opportune solutæ magnæ inveniuntur.

Luctu et angore afficere solent homines non præsentia solum mala, sed etiam futurorum exspectatio.

Aristotelis. — Homo cum sim, omnino ego fortunam homini exprobare stultum judico ; si enim

(40) Locum Gregorii ubi sit non memini. Similem apponam sententiam ex ejus Oratione XXVIII, p. 47 : Καὶ γὰρ πως εἰωθα τοὺς πόνους ἀεὶ ταῖς τοιαύταις διαλύειν ἀνέσεσιν· ἐπεὶ μηδὲ νευρὰ φέρει τὸ σύντονον ἀεὶ τεινομένη. Simile potest legi dictum, Socratis forsan, apud Stobæum tit. 3, 91 ; Luciani Hist. veræ I, et Amor. 1 ; Aristot. Pol. VIII, 2. Addi potest Joann. Geom. Parad. § 58, cujus hoc est lemma in cod. regio 164 supplementi : Ὅτι ἡ ἄνεσις ἀρχὴ ἐπιδόσεως. Vid. insuper Gruter. ad hunc P Syri versum, « Arcum intensio frangit, animum remissio ; » Gataker. ad M. Antonini verba IV, 26, νῆφε ἀνειμένος ; et notulam ad Manasiis Fragm. VII. 4.

(41) In appendice Stobæana pag. 33, sub nomine Socratis, et apud Antonium pag. 96, sub nomine Plutarchi.

(42) In codd. 1168, p. 83, scriptum est ἐν ἴσῳ κεῖται, quam lectionem et Antonius habet. Idem codex hanc sententiam Plutarcho tribuit.

(43) Ἀεί τε — βουλ. Tres primos versus sub Pisidiæ nomine citat Suidas v. Ἐναύλον. Sequentes quatuor non videmus unde sint.

(44) Scripsit, puto, poeta, θλ. καὶ φροντίδων, servata accentus penultimi lege.

(45) Ἄτακτος — ἁμαρτίας. Pisidæ *Hexaemeri* vers. 770-773. Reliquos tres in ejus operibus frustra quæsivimus.

(46) Alludit ad notum J. C. dictum apud Lucam XIII, 10.

(47) Sententiam illustravi in Notit. mss. t. XI, part. II, p. 120, et in Soph. t. II, p. 275. ad hæc Tiresiæ, Antig. 1018 : Ἀνθρώποισι γὰρ Τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τούξαμαρτάνειν. Dionysius Hal. De Thucyd. c. 3 : Οὐδεμία γὰρ αὐτάρκης ἀνθρώπου φύσις οὔτ' ἐν λόγοις οὔτ' ἐν ἔργοις ἀναμάρτητος εἶναι· κρατίστη δὲ ἡ πλεῖστα μὲν ἐπιτυγχάνουσα, ἐλάχιστα δὲ ἀστοχοῦσα : quæ nescio an jam fuerint comparata cum Horatii loco notissimo : « Nam vitiis nemo sine nascitur ; optimus ille est. Qui minimis urgetur. » Jo. Moschus Prato spirit. § 18 ed Cotel. Ὄντως, κῦρι ἀββᾶ, μετὰ ἀληθείας οὐδεὶς ἀναμάρτητος, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Cf. Damken. ad Basil. fin.

(48) Cod. βίᾳ τι. Huc pertinet Babrii nomen.

(49) Deest nonnihil. Forsan, εὐτέλεια προξενεῖ, vel aliud quid illo sensu.

(50) Sententia parum nitida illustretur coll. p. 61.

(51) Falsum Aristotelis nomen. Repone Δημοσθένους, quem cf. Orat. De cor. § 76. Pro ἀρετήν, editiones ἀρίστην, bene.

objurgatio; cum solus Deus sit admodum impec- A
cabilis et passionibus impervius.

Contumelia non tangit eum qui se humilita
instruxit.

In sæculum thesauriza quod post finem
nam istud defecit vel ante finem.

E duobus amicis, amica magis est veritas.

S Chrysostomi. — Calamitates etiam sa
excitant ad dicendum aliquod verbum
suis indignum.

Diabolicæ istæ meretrices ex con
institutione sapientes noscunt et eos

Impossibile est eos ad jurandum
non frequenter perjurare.

Omne verbum actuum auxilio a
est ac firmum : omnis autem vo
monio destituta sonus est fugit
rem effusus.

Honores dignos juvant, ho
gni fruuntur in majorem po

Joannis Climaci. — Oc
mentem; abundantia aut
mam.

Infidus et dolosus an
rata magis nocet.

Vir corde elatus a
enim, ut evenit, per
etiam non vult.

Simplicitas est l
pravitatem.

Simplicitas ab
potest.

Charitas et h
enim extollit,
desistit.

Aer nubil
tendit, et a
vinum lun

Turpe
didicisse
pere.

(29
θ.,
bic
ἔξ

θήσῃ. ...
ὄντοιν φίλοιν, φ...

(31) Libanio tribuit Antoni
(32) Joann. Climac. p, 268, 2. Post qua ...
in exemplo Raderianæ editionis, quod regia Biblio-

A

Vir dolosus non habet amicitias,
Amat enim in dolis et animam mordet.
Viri versuti fuge conversationem,
Venenum enim effundit corda devorans.
Vir prudens non multa verba habet,
Loqui enim superflua inurbanum est.

...αι ὑπὸ τοῦ

Turpe est viro quacunque parte a pejore dependere.

... ἐσθλὰ δὲ,
[τέρπου.

Turpia quidem admisisti, castigare, proba autem,
[lætare,

...ν, εἰ μὴ ἀδι-
κουμένους, ἐκ
...ν ἐκ πολέμου
... πόλεμον εὐτυ-
... εἰρήνης ἡδόμε-
... ἡδονὴν ὀκνῶν
... τὸ τερπνὸν, δι,
... πολέμῳ εὐτυχίᾳ
...στει ἀπίστῳ ἐπαιρό-

Virorum sapientium est, nisi injuste plectantur, quiescere; bonorum autem, si injusta patiantur, pacem linquere ab bellandum, si vero bene evenit, rursus post bellum fœdus inire, et neque sua in bello felicitate extolli, neque pacis quiete gaudentes injustitias pati. Qui enim propter voluptatem piger est celeriter inertiæ jucunditate privaretur, ob quam piger est, si quieverit; et qui sua in bello felicitate extollitur, non perspicit se inflda audacia inflari.

B

...ν, πάντως καὶ ἡμῶν·
...ῶν φιλων, εὖ τε καὶ
...λίας ὅρος ἐστίν.

Quæ quidem tibi sunt gravia, admodum etiam nobis sunt; communia enim omnia cum amicis facimus, bene vel aliter habentia; quod etiam amicitiæ lex est.

ὅτι ἐφ' ἡσυχίας φιλο-
...ω φροντίζων, ὅσα τῶν
...ων.

Confidens dicito illum in otio philosophari, tantum de injuriantibus curantem quantum de his, si exstiterint, quos non novit.

...κόσμῳ προστετηκότες καὶ
...ῷ δουλευόντων· αλλ, ἄμι-
...ῖν δὲ καὶ τὸ πάσχειν ἔμμι-
...καρτερῶμεν.

Angustiantur hi qui mundo devincti sunt, multo magis quam illi qui Deo serviunt: sed sine mercede horum est angustia, nobis autem dolor mercedem habebit, si propter Deum sustinemus.

C

...ἡσυχία τῆς ἐν πράγμασι πε-

Otium sine actione nobilius est vana in actionibus gloria.

...χὼν λαβοῦσα, οὐδὲν τοῦ οἰκείου
...τελέστερον.

Simul ac potestas vim adepta est, nihil propria utilitate congruentius judicat.

...ὴν ἀνάληψιν τῶν καλῶν ἡ ἀνα-
... « Ἔκκλινον γάρ, φησὶν (78),
...σον ἀγαθόν. »

Initium exercendi bona in malorum fuga consistit, nam « Declina a malo, inquit Psalmista, et fac bonum. »

...ον λαμπρότητες συναναφαίνουσιν
...ους τῶν περιβλέπτων.

Mundi splendores per se manifestant illustrium vitas.

...ωματικαὶ ἀπολαύσεις πλεῖον ἔχουσι
... ἡδέος.

Corporales voluptates plus habent angustiæ quam jucunditatis.

...ασιλείου. — Βίαιον (80) μάθημα οὐ
...νειν· τὰ δὲ μετὰ τέρψεως καὶ χάρι-
...κ μονιμώτερόν πως ταῖς ψυχαῖς ἐνιζά-

Sancti Basilii. — Violenta disciplina non solet durare; quæ autem cum amœnitate et gratia se insinuant diutius in animis perstant.

D

...ander non potuit σκολιὸς in hac iambici
...ere, nec infra φρόνιμος. Forsan ὁ σκολιὸς
...ιμος.

...yhag. aur. Carm. 44 : ubi Δειλὰ μὲν ἐκ-
... : malim equidem ἔπρηξας.

Thucyd. I, 120.

Gregor. Naz. Epist. LXX. In fine malim ὅσπερ. Sic codex. Periit sententiæ initium, quod sic ...uas e Gregorii Naz. Epist. LXXIII, quæ loci ... est : Ἂν τις εἴρηται (leg. ἔρηται) σε τῶν κοι-φίλων (πολλοὺς δὲ εἶναι πείθομαι τούτους), Ποῦ ...νῦν ὁ Γρηγόριος ; πράττει δὲ τι ; θαῤῥῶν εἰπὲ ... ἐφ' ἡσυχ· *Si quis te communium amicorum interrogaverit (multos vero illos arbitror), Ubi nunc est Gregorius, quid agit ? confidens dicito illum in otio.*

(76) Gregor. Naz. Epist. Legitur et apud Anton. p. 54 : ubi Gregorio Nyss. male tribuitur.

(77) Basil. Hom. mor. De virt. p. 10 Cf. Antonius Serm. 1.

(78) Psal. XXXVI, 27.

(79) Hæc jam apposuit p. 4, 8.

(80) Basil. Hom. mor. De doctr. p. 30. Cf. Antonius Serm. 50.

(81) Cod. 1168, cui sententiæ Patrum et scriptorum variorum insunt, exhibet pag. 39, 2 : Βίαιον γὰρ μάθ... τὰ δὲ μετὰ τ. κ. χ. εἰσδύομ· ψ. ἡμῶν ἐνιζ.

ἐσθαί τινα γενέσθαι καλὸν, οὐκ ἔστιν εἶναι A Cogere aliquem ut bonus fiat, non probat se bonum esse.

ιον καρτερεῖν δυσχερῶν ἐρχομένων, ἢ ζητεῖν λύσιν· τὸ μὲν γὰρ ἐστι πρόξενον ἀπαθείας, ἀνανδρείας τεκμήριον.

Melius sustinere mala contingentia, quam quærere eorum solutionem. Unum enim dolorem tollit, alterum vero infirmitatem denotat.

αρεῖα καὶ δύσχρηστος ἡ πολλῶν κρίσις·
Ι τοῦ Θεοῦ, δικαία, συμπαθὴς ὅλη.

Grave et asperum multorum judicium;
Dei autem justum et benignitate plenum.

Βίου (92) μῆκος, προσδοκηθὲν μὲν, πολύ· ραμὸν δὲ, ὀνείρου καὶ σκιᾶς ἐστιν ἀμυδρότε-

Vitæ spatium quod exspectatur magnum, quod autem præteriit, somnio et umbra levius est.

ικλείας. — Βλέμμα (93) οὕτω λαμπρὸν, καὶ ήμων ὄψις ἅμα καὶ ἐπέραστος, εὐγενείας ἔμφασιν ιτησιν.

Charicliæ. — Oculus ita lucidus, et vultus speciosus simul et amabilis, ingenuitatis significationem præ se fert.

ριστ.... (94).
Βουλήσεταί τις μᾶλλον ἢ δυνήσεται

Arist.
Volet quis magis quam poterit.

ράχ. — Βασιλεὺς (95) φρόνιμος εὐστάθεια δή- B

Sirach. — Rex prudens populi firmitas.

χρέα (96) ταῦτα ἀνθρώπῳ ἔχοντι φρόνησιν, ἐπιστις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανειστοῦ.

Gravia hæc homini habenti prudentiam, objurgatio domus et contumelia commodantis.

λυγμα (97) ὑπερηφανίας ταπεινότης· οὕτως υγμα πλουσίῳ πτωχός.

Fastidium superbiæ humilitas, sic et fastidium diviti pauper·

ενάνδρου (98).

Menandri :

Βέβαιος (99) ἴσθι, καὶ βεβαίοις χρῶ φίλοις·
Βίος βέβαιος, εὐτέλεια σύμβιος·
Ἡ λαμπρότης γὰρ ἡ γηΐνη, καὶ κάτω.
Τέλος λαβοῦσα. φάσμα καὶ ὄναρ πέλει.

Constans esto, et constantibus utere amicis.
Vita constans, frugalitas in vita :
Nam splendor terrestris finem brevi accipiens.
Phantasma et somnium est.

17 Βαρβίου.

Babrii :

Βίος (1) ἀβέβαιὸς παντὸς ἀνδρὸς ἀπλήστου.
Ἐλπίσι ματαίων πραγμάτων ἀναλοῦται.

Vita inconstans omnis hominis insatiabilis,
Spe vanarum rerum consumitur.

ιοῦντας ἡμᾶς ἐν αὐταρκείᾳ κρεῖττον ἀσφαλῶς ν, ἢ τρυφᾷν βουλομένους (2), κινδύνοις ἑαυτοὺς C βρίπτειν.

Vivendo in sobrietate melius est nos tute degere, quam voluptates quærendo, in pericula nos projicere.

Βίος ὁ παρὼν λύπης, μεριμνῶν καὶ φροντίδων ρφελῶν, ἐστι μεστός· αἰὼν δ' ὁ μέλλων δόξης, χαᾶς, εἰρήνης, τρυφῆς ἀδιαδόχου, τοῖς ἀξίοις ἔνι χωον, ὡς Χριστοῦ φίλοις.

Vita præsens luctus, curarum et anxietatum noxiarum plena est; futura vero gloriæ, gaudii pacis, voluptatis inexhaustæ his qui digni fuerint sedes est, nempe Christi amicis.

Φίλωνος. — Βλαβεραὶ τῶν ἀνοήτων αἱ συνουσιαι, αἱ ἀκουσα πολλάκις ἡ ψυχὴ τῆς ἐκείνων φρενολαβείας ἀπομάττει τὰ εἴδωλα.

Philonis. — Noxiæ sunt stultorum societates, et invita sæpius mens eorum dementiæ similitudinem refert.

Ἰσοκράτους. — Βραδέως (3) μὲν φίλος γενοῦ, γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν· ὁμοίως γὰρ αἰσχρὸν μηδένα φίλον ἐγειν, καὶ πολλοὺς ἑταίρους μεταλάττειν.

Isocratis. — Tarde amicus efficere, factus autem permanere tenta; pariter enim turpe est neminem habere amicum et multos familiares permutare.

Βουλευόμενος (4) παραδείγματα ποιοῦ τὰ παρ-

Meditanti præterita fiant futurorum exempla;

(92) Est et apud Maxim. S. 150.

(93) Heliod. VII, 12. Cod. εὔσχημον — ἐπέραστον. Sæpius a grammaticis et excerptoribus Heliodori fabulam sub nomine Charicliæ allegatam esse notarunt critici : vide Dorvillium in Miscell. Obs. t. VII, p. 371, ubi male Jacobum Nicopoleum vocat, qui e Leopardo. Emend. III, 25, Nicoleos vocari debebat : nam sic ἀττικωτέρως a Leopardo dictus est Jac. Nicolaus Loensis, cujus Epiphyllidum libros Gruter: in Lampade edidit. Quod obiter dictum esto.

(94) Iambicus e scena, ut videtur, petitus, et forsan ex Aristophane, Gregor. Naz. Orat. XIII, p. 207 C : Τὰ δὲ καλὰ ὁ φθόνος βουλήσεται μὲν, οὐ δυνήσεται δέ.

(95) Sap. Salom, VI, 24.

D

(96) Sirach. XXIX, 28.

(97) Sirach. XIII, 20 : ubi ὑπερηφάνῳ.

(98) Nomen Menandri, male ante βδέλυγμα positum a librario, huc transposui. Peccatum a librariis est sæpe in lemmatum sede.

(99) In Sent. Sing. Menandri editum fuit βεβαίως quod inveni cod. 4168. Sed est βεβαίρις in codice 396. Vide Meinek. p. 3r4.

(1) Inter Babrii Fragm. p. 52, ad Fab. 208. protuiit Tyrwhittus, ex Georgidis nostri Mediceo codice. Male edidit ἀναχοῦται, quod et exhibuit nuper Berger. p. 72.

(2) Cod. βουλομένοις et ἑαυτοῖς.

(3) Isocr. ad Demon. p. 5 : ubi γίγνου. Ante πολλοὺς inserui καί, editiones secutus.

(4) Ibid. p. 7.

incognitum enim e cognito celeriter manifestum sit.

Æsopi. — Delibera quidem lente, sed prompte admissa exsequere.

Mortalem pravitatem non feræ,
Sed homines vincent feris pejores.

Georgii ;

Impius qui in proximum iram memorem servat, Nam perditionem vult ille, non immortalitatem.

Nugacitatem amor sui secum adducit.

Procli. — Molesta est narratio menti disctractæ, magis cogitationem de aliqua re gravi habenti.

Brevis cum sit vita præsens, et multas vanas curas habeat, potius vita futura appetenda est, curæ, luctus et lacrymarum expers.

Ambulare obscuram hujus vitæ viam pede recto perge, ne te nox apprehendat.

Constantis viri est domibus simplicium servire potius quam eorum qui splendidum vitæ fulgorem habent.

Sexti.— Brevem sermonibus hominem imprimis Dei cognitio facit,

Nili. — Vita tranquilla divitiis multis pretiosior est,

Vitam eligo optimam ; jucundam enim eam consuetudo faciet.

Delibera antequam dicas aliquid vel agas ; non enim habebis potestatem revocandi quæ dicta vel acta fuerint.

Cyrilli. — Non omnibus communiter accessibilis est virtus, sed paucis admodum et omnino selectis.

Athanasii. — Melius dubitantes facere et credere, quam incredulos esse propter dubium.

Paralipomenon. — Abominatio regi qui facit mala ; nam justitia confirmatur potentiæ thronus.

Regis in veritate pauperes judicantis thronus in testimonium constituetur.

Natus homo statim labores sortitus est, moriens autem, vinculis vitæ molestis, curis et sollicitudinibus, et dolore solvitur.

Ortum potius deflere justum est quam mortem.

A ελη,λυθότα τῶν μελλόντων τὸ γὰρ ἐκ φανεροῦ ταχίστην ἔχει τὴν διάγνωσιν.

Αἰσώπου. — Βουλεύου (5) μὲν βραδέως, δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.

Βροτησίαν κακίαν οὐ θῆρες κακαί,
Ἀλλ' ἄνδρες νικήσουσιν εἰ μᾶλλον κακοί.

18 Γεωργίου.

Βέβηλος, ὃς μνησικακεῖ τῷ πλησίον·
Φθορὰν φιλεῖ γὰρ οὗτος, οὐκ ἀθανασίαν.

Βαττολογίαν κυταρίσκεια συνεισφέρει.

Πρόκλου. — Βαρὺ διήγησις περισπᾷ μᾶλλον ἐχούσῃ τὸν λογισμὸν περὶ τὸ μέλλον.

Βραχείας οὔσης τῆς παρούσης ζωῆς καὶ κενὰς φροντίδας ἐχούσης, μᾶλλον ἐπιζητεῖν, μερίμνης, λύπης καὶ
B νην οὖσαν καὶ στεναγμῶν·

Βαδίζειν ὁδὸν ἀδηλον τοῦδε βίου πυκνεύου, μὴ νύξ σε καταλάβῃ.

Βεβαίου ἀνδρὸς θεραπεύειν εὐτελῶν μᾶλλον ἢ τῶν λαμπρὸν ἐχόντων ἀξίωμα τοῦ βίου.

Σέκστου. — Βραχυλόγον μάλιστα ἡ θεία ποιεῖ (6).

Νείλου. — Βίος ἡσύχιος χρημάτων πολλῶν φανέστερος.

Βίον (7) ἡγοῦμαι τὸν ἄριστον· τοῦτον γὰρ συνήθεια ποιήσει.

Βουλεύου (8) πρὸ τοῦ λέγειν τι ἢ πράττειν· γὰρ ἔξεις ἄδειαν ἀνακαλέσασθαι τὰ λεχθέντα ἢ πραχθέντα.

Κυρίλλου. — Βάσιμος οὐχ ἅπασιν ἐστὶν
C **19** ἀρετή, Ἀλλ' ὀλίγοις κομιδῇ καὶ πάνυ κεκριμένοις.

Ἀθανασίου. — Βέλτιον ἀποροῦντας καὶ πιστεύειν, ἢ ἀπιστεῖν διὰ τὸ ἀπορεῖν.

Παραλειπομένων. — Βδέλυγμα (10) βασιλεῖ ποιεῖν κακὰ· μετὰ γὰρ δικαιοσύνης κατορθοῦται θρόνος ἀρχῆς.

Βασιλέως (11) ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος πένητας θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται.

Γεννηθεὶς ἄνθρωπος εὐθὺς τὸ κοπιᾶν προσφέρωνται (12)· τελευτῶν δὲ, δεσμῶν πολυπλόκων τοῦ βίου, μεριμνῶν καὶ φροντίδων, καὶ λύπης καὶ λειπεται.

Γίνεσιν (13) μᾶλλον δακρύειν καλὸν ἢ τὸν θά-
D

(5) Non Æsopi, sed Isocratis, ibid. p. 7. Cf. simile Biantis dictum ap. Stob. tit. 3, 30. Æsopi nomen ponendum puto ante Βροτ.

(6) Rufinus vertit p. 656 : « Hominem scientia Dei paucis verbis uti facit. » Porphyrius ad Marc. c. 20 : σεσὸ γὰρ γνῶσις ποιεῖ βραχὺν λόγον. — Pro βραχὺ γὰρ, est in codice βραχυλόγον.

(7) Ap. Anton. S. 103, p. 168, 54 : ubi βίον αἱρεῖ.

(8) Ap. Epict. Fragm. Cf. Simplic. Demophili sententia p. 630

(9) Cf. Sixt. Sacyas in notis ad *Pend.-Namah*, p. 115.

(10) Prov. xv, 12. Compendium vocis βασιλεῖ ex βδελυγμάτων male inter versum pepercit pravam lectionem Παραλειπομένων.

(11) Prov. xxix, 14.

(12) Cod. προσελήρωται.

(13) Respicitur Euripidis notissimus e Cresphontis loco : Ἐγὼ μὲν ἡμᾶς, ξύλλογον κεκτημένους, Τὸν ζῶντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακὰ, Τὸν δ' εἰς πόνους πεκαυμένον Χαίροντας εὐφημεῖν τὰς ἐκπεμπτηρίους δόμων : ubi pro ζῶντα inveni in cod. 2730, p. 12, φῶντα, quæ varietas et aliunde nota est ; conf. Valechen. ad Herod. v. 4, ubi et sententia illustratur, de qua vide etiam Jacobsium ad Archiam Epigram. 31. Simile est Gregorii Nazianzeni dictum orat. LIII, p. 758 : Βίου ἔξοδος ἀμείνων γενέσεως. Sic et Basil. Hom. mor. p. 235 : Μὴ τοίνυν ὀλοφυρώμεθα τὰς ἐντεῦθεν ἐξόδους, καὶ μᾶλλον τὰς εἰς τὸν ἄνδρων, ἀλλὰ τὰς γενέσεις μᾶλλον καὶ τὰς εἰς τὴν ζωὴν ταύτην παρόδους. Adde in Θ: Φθορὰν ἀνθρώπων... p. 67, et p. 37, n. 1

Ἡ μὲν γὰρ δακρύων ἀρχὴ, θάνατος δὲ ποικίλων A Ille enim lacrymarum principium, mors autem variis a tentationibus et inopinatis malis liberat.
πειρασμῶν καὶ τῶν αἴφνης ἀπροσδοκήτων (14)
ν ἐλευθεροῖ.

λα, τοῦ βίου τὸν τροχὸν ὁρῶν ἀτάκτως κυλιό- Ride vitæ orbem cernens inordinate rotantem ;
ν· φυλάττου δὲ τὸν βόθρον, εἰς ὃν κυλίει τοὺς ἐν cave autem a fossa, in quam volvit eos qui in ipso
νυστάζοντας. dormiunt.

Ἰωάννου τῆς κλίμακος. — Γένος (15) ἅπαν *Joannis Climaci.* — Genus omne propriam com-
ἰδίας συγγενείας ὀρέγεται, ἵππος ἵππους, ὄνος parem cupit, equus equam, asinus asinam, bos
βοῦς βοὸς, καὶ ἀνὴρ θηλείας· κἂν σωφρονεῖν vaccam, et vir feminam. Et si quis sapere voluerit,
θέλῃ, μεθοδείαις τισὶ τὰ τῆς σαρκὸς κολακεύει aliquibus fraudibus carnis motus illudet.
τήματα.

λυκύτητι (16) τῶν ἐκεῖθεν κόπῳ πολλῷ καὶ Dulcedine cœlestium quod per laborem et sudo-
θῳ κατορθούμενον δυνατὸν ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ rem multum comparatum est, in uno temporis
λέσαι. puncto perire potest.

αληνὸν ὄμμα ψυχῆς ἐμφαίνει κατάστασιν. Serenus oculus mentis indicat placiditatem.

έννημα (17) ἐννοιῶν δάκρυον, πατὴρ δὲ ἐννοίας B Cogitationum soboles fletus, pater autem cogi-
ικὸς νοῦς. tationis rationabilis mens.

ενέσθω (18) σοι ἡ ἐν τῇ κλίνῃ σου ἀνάκλισις τῆς Sit tibi in lecto decubatio tua in sepulcro de-
τῷ τάφῳ κατακλίσεως τύπος, καὶ ἧττον ὑπνώ- cubationis imago, et minus dormies. Ista quoque
ς· καὶ αὕτη σοι ἡ τῆς τραπέζης ἀπόλαυσις τῶν tibi mensæ jucunditas vermium istorum lamenta-
υλήκων ἐκείνων ὀδυνηρᾶς τραπέζης γενέσθω ἀνά- bilis mensæ commemoratio fiat, et minus come-
ησις, καὶ ἧττον τρυφήσεις. des.

Γνώμης εἰσὶν, οὐκ ἀνάγκης, αἱ δωρεαί. Voluntatis sunt, non necessitatis, dona.

Γέννημα (19) σιδήρου καὶ λίθου πῦρ· γέννημα δὲ Ferri et petræ proles est ignis ; multiloqui et
υλυλογίας καὶ εὐτραπελίας ψεῦδος. jocositatis proles mendacium.

Γαστριμαργία (20) πέφυκεν τίκτειν βυθοὺς ἀῤῥήτων Gula solet gignere abyssos infandorum et incog-
κὶ ἀγνώστων ἀκαθαρσιῶν λογισμούς. nitarum sordium inventiones.

21 Γεωργοῖς (21) πλοῦτον ἐν ἄλωνι καὶ ληνῷ Agricolis divitias in area et torculari congregat
υνάγει ἀγρυπνία. vigil diligentia.

Γελῶσιν (22) οἱ πλουτοῦντες πενήτων ἤθη· Rident divites pauperum consuetudines,
Τὰ ῥάκη γὰρ ὁρῶσιν, οὐχὶ τὴν τόλμαν. Nam laceros pannos intuentur, non autem auda-
C [ciam.

Γέλως (23) ἔκαιρος ποτὲ μὲν ἐκ πορνείας δαίμο- Risus intempestivus nunc quidem e luxuriæ dæ-
ιος τίκτεται· ποτὲ δὲ ἐκ κενοδοξίας, ὅταν τις ἐφ' mone oritur, nunc autem e vana gloria, quando
ἑαυτῷ ἔνδοθεν σεμνύνηται ἀσέμνως· ποτὲ δὲ ἐκ aliquis in se interius gaudet indecenter ; nunc vero
τρυφῆς. e mollitie.

Γαστριμαργίας μήτηρ πορνεία, ἀκηδίας δὲ κενο- Gulæ mater luxuria, acediæ autem vana gloria.
δοξία.

Γεννήτρια πάντων τῶν κακῶν ἡδονὴ καὶ πονηρία, Genitrix omnium malorum voluptas et pravitas,
ἃ ὁ κατέχων οὐκ ὄψεται τὸν Κύριον· οὐδὲν δὲ ἡμᾶς quas qui possederit non videbit Dominum. Nihil
ἡ τῆς προτέρας ἀποχὴ, ἐκτὸς τῆς δευτέρας, ὀνήσει. enim nobis prioris absentia proderit, nisi abfuerit
quoque posterior.

Γαστριμαργίας ἀνορεξία, νοῦς· ὁ δὲ (24) ἄκακος Gulæ satietas prudentia : qui autem bonus est

(14) Codex, ἀπροσδοκήτως.

(15) Respicit, puto, Climacum p. 220 : ubi πᾶν τὸ γένος τῆς συγγενείας τῆς ἑαυτοῦ ἐφίεται (al. ὀρέγεται) ἀπλήστως, τὸ αἷμα αἵματος, καὶ ὁ σκώληξ D
σκωλήκος, καὶ ἡ πηλὸς πηλοῦ· οὐκοῦν καὶ ἡ σὰρξ σαρκός· κἂν μεθοδείαις αὐτὴν (anonymus in exemplo regio delet αὐτὴν et inserit τισὶ) τὴν ἀπατεῶνα ἀπατᾷν δοκιμάζωμεν. — Cod. ἵππω, ὄνω. βοΐ, ἐθέλει, μεθοδίαις. Fons sententiæ est Sirach, XIII, 15, 16.

(16) Jo. Clim. p. 34 : Κόπῳ πολλῷ καὶ μόχθῳ κατορθοῦται ἐν ἡμῖν ἦθος χρηστὸν καὶ εὐκατάστατον, καὶ τὸ πολλῷ μόχθῳ κατορθούμενον δυνατὸν ἐν μιᾷ ῥοπῇ ἀπολέσθαι : ubi anonymus in exemplo regio inseruit καιροῦ. Nostri locus forte sic corrigendus, γλυκύ τι — vel γλυκύτητα τῶν .. κατορθουμένων.

(17) Climac. p. 151, ubi λογισμὸς καὶ νοῦς. Sed anonymus in exemplo regio reposuit e codd. λογικὸς νοῦς.

(18) Clim. p. 151. Cod, αὕτη seu.

(19) Climac. p. 194.

(20) Climac. p. 209, ubi Gula de se ipsa sic loquitur : Θάλασσα λογισμῶν, κύματα μολυσμῶν, βυθὸς ἀγνώστων καὶ ἀῤῥήτων ἀκαθαρσιῶν ἐξ ἐμοῦ ἐκπορεύονται. Compilatoris verba non sunt omnino sana.

(21) Joan. Climac. p. 268.

(22) Hanc sententiam sic dispescere visum est. Metrum est enim politicum. Versus prior conferendus cum Gregoriano t. II, p. 154, § 33 : Γελῶσιν οἱ πλουτοῦντες ὀρφανῶν ψόγους.

(23) Climac. p. 337 : ubi anonymus in exemplo regio delevit δαίμονος, codices suos secutus.

(24) Inter νοῦς, qua voce finitur codicis pagina 271, 2, et ὁ δέ, quod paginæ 272, 1, initium et periit unum. Sententia enim hiare lacuna videtur, et e Mediceo Georgidis nostri codice, p. 39, hunc Babrii versum protulit Tyrwhittus, Γνώμη πονηρὰ

custodit linguam suam, velut amans suam animam; et qui adulatione utitur decipit cor boni et beatum facit eum in errorem inducens.

Qui scientiæ veræ est particeps, et Dei dulcedinem gustavit, neque unquam judicare debet, neque lites omnino suscitare, quamvis raperentur ea quibus erat vestitus. Nam principum mundi hujus justitia potius nihil est ad Dei justitiam.

Pater sapientiæ timor Domini; qui timet Dominum non multos reformidabit.

Causa multorum dolorum, et corruptio fructuum virtutis solet esse loquendi libertas.

Quietum et tranquillum hominem patientia facit.

Mulieris blanditiæ serpentis sibilus.

Nihil nisi genus fluidum homo est; nam morte vivit, vitam habens non durabilem.

Luciani :

Terram ingressus sum nudus, nudus sub terram [abeo :

Et cur frustra laboro, nudum finem cernens ?

Theognidis. — Mulcere bona nullum pulchriorem thesaurum vir possidet.

Salomonis. — Lingua duplex multos commovit, et qui illi paret non inveniet requiem.

Cum homine linguato ne litiges, neque in illius ignem ligna congeras.

Lingua sapientium bona præstat; sanatio enim linguæ arbor vitæ.

Lingua mendax odit veritatem.

Risus stultus in deliciis peccati, et insipiens in risu exaltat vocem suam ; vir autem prudens vix tacite subridebit.

Senectus venerabilis non diuturna, neque annorum numero computatur ; cana enim est prudentia hominibus, et ætas senectutis vita immaculata.

Dulcis somnus servi, sive parum sive multum comedat.

Mulier stulta et audax pane indigens fit, quæ non novit confusionem.

Basilii. — Humilitatis gymnasium vita in rebus communioribus conversata.

Muliebribus cupiditatibus si vis submitti, virtuti studere non vis.

Mulieribus sicut respirare, ita jejunare conveniens est et secundum naturam.

A τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ γλῶσσαν, ὡς ἀγαπῶν τὴν ψυχήν· καὶ κολακείᾳ χρώμενος ἐξαπατᾷ ἄκακον καὶ μακαρίζει πλανῶν αὐτόν.

Γνώσεως ἀληθοῦς τις μετέχων, καὶ τοῦ θεοῦ γευσάμενος, οὔτε δικάζειν ὀφείλει τὰς δίκας κινεῖν ὅλως, κἂν αὐτὰ ἀφέληται τὰ ἡμφίεσται. Ἡ γὰρ τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου δικαιοσύνη, μᾶλλον δὲ (25) οὐδέν ἐστι πρὸς τοῦ θεοῦ.

22 Γεννήτωρ φρονήσεως φόβος Κυρίου· ὁ φοβούμενος οὐ δειλιάσει τοὺς πολλούς.

Γεννητικὸν πάντων τῶν παθῶν καὶ διαφθορᾶς ἀρετῆς καιροὺς πέφυκεν ἡ παῤῥησία.

Γαλήνην καὶ ἀτάραχον ἄνδρα μακροθυμία

B Γυναικὸς κολακεία ψιθύρισμα ὄφεως.

Γένος ὢν ῥευστὸν ἄνθρωπος οὐδὲν ἕτερον· γὰρ ζωῇ, ζωὴν ἔχων οὐ διηνεκῆ.

Λουκιανοῦ.

Γῆς (26) ἐπέβην γυμνός, γυμνὸς δ' ὑπ[ὸ γῆν] εἶμι·

Καὶ τί μάτην μοχθῶ, γυμνὸν ὁρῶν τὸ τέλος;

Θεόγνιδος. — Γυναικὸς (27) ἀνὴρ οὐδὲν κτᾶται κάλλιον ἐσθλῆς.

Σολομῶντος. — Γλῶσσα (28) δισσὴ πολλοὺς ἐκύλισε, καὶ ὁ (29) προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ κορεσθῇ.

Γλωσσώδει (30) ἀνθρώπῳ μὴ διαμάχου, μὴ ἐπιστοίβαζε ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα.

Γλῶσσα (31) σοφῶν καλὰ ἐπίσταται· ἡ δὲ τῶν γλώσσης δένδρον ζωῆς.

C Γλῶσσα (33) ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν.

Γέλως (34) ἀσυνέτων ἐν σπατάλῃ ἁμαρτία

23 ἄφρων (35) ἐν γέλωτι ἀνυψοῖ φωνήν· ὁ δὲ πανοῦργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει.

Γῆρας (36) τίμιον οὐ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολιὰ δέ ἐστιν φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρους βίος ἀκηλίδωτος.

Γλυκὺς (37) ὁ ὕπνος τοῦ δούλου, εἰ ὀλίγον καὶ πολὺ φάγεται.

Γυνὴ (38) ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὴς ἄρτου γίνεται, οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην.

Βασιλείου. — Γυμνάσιον (39) ταπεινοφροσύνης ἐν τοῖς εὐτελεστέροις πράγμασιν διατριβή.

Γυναικείαις ἐπιθυμίαις θέλων ὑπηρετεῖσθαι, ἀμήχανον φροντίζειν οὐ βούλει.

D Γυναιξὶν (40) ὥσπερ τὸ ἀναπεῖν, οὕτω καὶ τὸ νηστεύειν οἰκεῖόν ἐστι καὶ κατὰ φύσιν.

Χρηστὸν ἦθος οὐ τίκτει, quem in regio codice non reperi.

(25) Videtur deesse aliquid. — Forsan, δικαιοσύνη μικρόν τι, μᾶλλον δὲ οὐδέν. — Cf p. 27, 4.

(26) Non Luciani, sed Palladæ, Epigr. 103.

(27) Non Theognidis, sed Hesiodi, E. 700, ubi Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λήΐζετ' ἄμεινον Τῆς ἀγαθῆς.

(28) Sirach. xxviii, 14.

(29) Sirach. xxviii, 16.

(30) Sirach. viii, 3 : ubi μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους, καὶ μὴ ἐπιστοιβάσῃς ἐπ. — Cod. γλωσσώδη et ἐπιστύβαζε.

(31) Prov. xv, 2.

(32) Prov. xv, 4.

(33) Prov. xxvi, 28.

(34) Sirach. xxvii, 13.

(35) Sirach. xxi, 20 : ubi μωρός.

(36) Sap. Salom. iv, 8, 9 : ubi τὸ πολιὸν γήρας. Codicis lectio, γήρους, habet quo se tueatur.

(37) Eccles. v, 11.

(38) Prov. ix, 13 : ubi ἐνδεὴς ψωμοῦ.

(39) Basil. Hom. mor. De humil p. 375.

(40) Basil. Homil. II De jejun. p. 138 edit. Ingolstad. 1605.

ς τὰ τῇδε πάντα καὶ κενὸς δρόμος.
ίου.
(41) μέτρα φέρουσα τάχ' ἄν παθέεσσιν
ἀνάσσοι.
χ. — Γνῶσις (42) ἀσυνέτου ἀδιεξέταστοι λόγοι.
ἡ ἀγαθὴ (43) μερὶς ἀγαθὴ, καὶ ἐν μερίδι φο-
ων τὸν Κύριον δοθήσεται.
Γενοῦ πρᾶος ἐν ἀποκρίσει λόγου, ἵνα συνήσῃς.

αικὸς (44) ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνήρ.
νὴ (45) ἀνδρεία εὐφραίνει τὸν ἀνδρα αὐτῆς, κα
ἡ αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ.
μοκρίτου. — Γλῶσσαν (46) μίαν ἡ φύσις τοῖς
ὑποις δέδωκεν, δύο δὲ ὦτα, ἵνα διπλασίονα ὧν
πεν παρ' ἑτέρων ἀκούσωμεν.
ρας (47) καὶ πενία, δύο τραύματα δυσθερά-
α.
ημόκριτος (48) τοὺς εὐπρεπεῖς καὶ ἀπαιδεύτους
ους εἶπεν εἶναι ἀλαβάστρῳ γέμοντι ὄξος.
όξα (49) καὶ πλοῦτος ἄνευ συνέσεως οὐκ ἀσφαλῆ
ματα.
ιεσώθη (50) ἀπὸ καύματος ἀνὴρ νοήμων.
διεστραμμένη (51) καρδία τεκταίνει κακά.
Δόξα (52) ἀνδρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας· ὁ δὲ
ρων ταύταις συμπλέκεται.
25 Δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένου κακά.
Δύο (53) αἰτοῦμαι πρὸς τὸν Θεὸν πρὸ τοῦ με ἀπο-
νεῖν, μάταιον λόγον καὶ ψεῦδος μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ
ιήσαι· βδέλυγμα γὰρ (54) Κυρίῳ χεῖλη ψευδῆ.
Δίκαιοι ἀπολαύουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλά· ἄδικοι
ἀπολοῦνται συντόμως.
Ἰσοκράτους. — Δοκίμαζε (55) τοὺς φίλους ἔκ
τῆς περὶ (56) τὸν βίον εὐτυχίας καὶ τῆς ἐν τοῖς
νδύνοις κοινωνίας. Τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν πυρὶ
οκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγι-
ώσκομεν (57). Οὕτω δ' ἂν ἄριστα χρήσαιο τοῖς φί-
λοις, ἐὰν μὴ προσμένῃς τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις,
ἀλλ' αὐτεπάγγελτος ἐν τοῖς καιροῖς βοηθῇς.

A *Photii :*

Risus omnia hæc et cursus inanis.

Gregorii :

Venter modico gaudens victu brevi passionibus [imperabit.

Sirach. — Scientia stulti intelligibilia verba.

Mulier bona pars bona, et in parte timentium Deum dabitur.

Mansuetus sis in respondendo sermoni, ut concordiam habeas.

Mulieris bonæ beatus vir.

Mulier fortis oblectat virum suum,et annos vitæ illius in pace implebit.

Democriti. — Linguam unam natura hominibus dedit,duas autem aures,ut duplicia quæ dicamus a cæteris audiamus.

B Senectus et paupertas duo vulnera curatu difficilia.

Democritus proceres ignorantes dixit similes esse alabastrinæ urnæ acetum continenti.

Honores et divitiæ absque prudentia non tuta sunt bona.

Salvatus est ab æstu vir sapiens.

Perversum cor machinatur mala.

Honor est viro separari a contentionibus ; stultus autem his immiscetur.

Dolus in corde machinantis mala.

Duo rogo Deum antequam moriar : vaniloquium et mendacium longe fac a me ; abominatio enim Domino labia mendacia.

C Justi gaudent in divitiis annos multos ; injusti autem brevi dispereunt.

Isocratis. — Proba amicos ex felicitate vitæ et ex fidelitate in periculis. Aurum enim in igne probamus, amicos autem in adversitatibus cognoscimus.Ita vero optime utere amicis,ut non exspectes ab illis rogari, sed sponte in temporibus auxilium præbeas.

(41) Greg. Naz t. II. p 133 C, ubi ἀνάσσῃ, male. Cod. ἀνάσσει.

(42) Sirach. XXI, 18.

(43) Sirach. XXVI, 4.

(44) Sirach. XXVI, 1.

(45) Sirach, XXVI, 2.

(46) Hujus sententiæ Diogenes Laert. VII, 23, Lenonem stoicum auctorem esse tradit. Consule ibi Menagium. — Parilem ex Nabio, poeta Turcico,sententiam vide in Cardonii Miscell. lit.Orient. t. II, p. 192, ubi e Catone adpositi sunt, quos inter Catoniana frustra quæsivi, versus duo : « Os unum natura,duas formavit et aures. Ut plus audiret quam loqueretur homo. » — Est apud Antonium S. 959 p. 157, sub nomine Epicteti et Isocratis ; unde relata est inter Epictetea fragmenta. *Ex Addendis.*

(47) Est apud Maximum S. 50, sub Democriti nomine,et hic forsan Georgides nomen apposuerat, quod librarius e regione sententiæ superioris male collocavit.

(48) Diogeni hoc dictum tribuitur ap. Anton. S. 110, pag. 185. Præstabit ὄξους : sed cf. p. 1, v. 2

(49) Apud Stob. tit. 4, 82, sub Democriti nomine, et ionice, ξυνέσιος, ἀσφαλέα. Est et inter Democratis sententias p. 629, et in Maximi. S. 140, p. 121.

(50) Prov. X, 5 : ubi υἱὸς νοήμ.

(51) Prov. VI, 14.

(52) Prov. XX, 3 : ubi πᾶς δὲ ἄφρ. τοιούτοις συμπλ.

(53) Prov. XXIV (XXX,) : ubi δύο αἰτ. παρὰ σοῦ... D ψευδῆ... ποίησον

(54) Prov. XII, 22.

(55) Isocrat. ad Demon. p. 5 : ubi ἀτυχίας, melius.

(56) Pro περὶ malim legi παρά. Aptior est hic præpositio παρά. Mox. p. 36, n. 1, bis esse περὶ in editis pro meliore vocabulo παρὰ animadverti. Quo quidem in loco cod. 2991 A bis παρὰ bene exhibet. Hancque lectionem firmat Choricius, Isocratem respiciens : Ἀπειρόκαλον παρὰ τὰ γελοῖα σπουδάζειν. Villoisonus quidem, Diatr. pag. 20, περὶ esse legendum ibi pronuntiat ; sed non ausculto.

(57) De hac similitudine vide notata ad Manassis Fragmenta, post Nicetam p. 294. Euripides, Her. fur. 59, δυσπραξίαν vocat φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον : ubi Barnes. Adde infra in Ἡ τῶν περ. p. 42, et in Τοὺς γνησίους.

Duas regulas habeas loquendi, vel de eis quæ A scis, vel de eis quæ necesse est dicere. In hic enim scis sermo silentio melior est; in aliis autem potius est tacere quam loqui.

Oportet discere, ut et poetarum optima discamus, et aliorum philosophorum, si utile aliquid inveniri perlegamus: ut nempe apem videmus in omnes quidem flores insidentem, ita oportet eos qui doctrinæ studiosi sunt nihil non experiri, et undique quæ utilia colligere. Vix enim hac cura aliquis malitiæ infectibus dominabitur.

Oportet non in ira memorem esse; sed malus silentium quæ vindicta præparat.

Oportet ne risus quidem gravem esse, neque ad gravia risus solvi; intempestivum enim ubique ridiculum est. B

Diogenes videns invidiosum lugentem, dixit: « Num ei malum aliquod accidit vel alteri bonum aliquod? »

Duas puto pulchritudines apud homines errare; cœlestem et vulgarem, sed cœlestis ægre fert mortali pulchritudini ali aliqui, et quærit ad cœlum cito tendere; vulgaris autem dejicitur inferius et circa corpora moratur.

Recte est multiplex malitiæ fraus, quo partim captus totaliter involvitur.

Difficile vel etiam impossibile inventu, bonum in sordida vita.

Difficile errorem exstirpare, ubi multum tempus C perseveravit.

Justi aspectus roborat mentem debilem.

Judicare vel lites suscitare, ei qui immortalitatem affectat bonum non est.

Dæmonum auxilium est superbia.

Judex inhumanus, Deo adversarius; et blasphemiæ radix est superbia.

Da ventri escam satiantem et bene coctam, ut per satietatem insatiabilem ejus sensum amoveamus, et per celerem digestionem ab ardore ejus quasi a flagello liberemur.

Qui elevari potest et elevationem fugit, sapientiæ et Dei amicum opus ostendit.

Δύο ποιοῦ (58) καιρούς τοῦ λέγειν, ἢ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. Ἐν τούτοις ὁ λόγος τῆς σιγῆς κρεῖττον· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις σιγᾶν ἢ λέγειν.

Δέον (59) τοῦτο γινώσκειν, ἵνα καὶ τὰ τῶν ποιητῶν βέλτιστα μανθάνωμεν, καὶ τῶν ἄλλων φιλοσόφων, εἴ τι χρήσιμον εἰρήκασιν, ἀναγινώσκωμεν. Ὥσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν ὁρῶμεν ἐπὶ πάντα μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσαν, οὕτω δεῖ καὶ τῆς παιδείας ὀρεγομένους μηδενὸς μὲν ἀπείρως ἔχειν, πανταχόθεν δὲ τὰ χρήσιμα συλλέγειν. Μόλις γάρ τις ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείας τὰς τῆς φύσεως ἐπικρατήσειεν.

Δέον μὴ μνησικακεῖν· ἀλλ' ὁ κακὸς καὶ ἡ κακία παρεσκεύασται.

Δεῖ (60) παρὰ τὰ γελοῖα μὴ σπουδάζειν, μηδὲ τὰ σπουδαῖα τοῖς γελοίοις χαίρειν· τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρόν.

Διαγόρας, ἰδὼν (61) φθονερὸν λυπούμενον, ἔφη· « Ἢ τούτῳ μέγα κακὸν συμβέβηκεν, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἀγαθόν. »

Δύο νομίζω κάλλη κατὰ ἀνθρώπους εἶναι, τὸ μὲν οὐράνιον καὶ πάνδημον· ἀλλὰ τὸ μὲν οὐράνιον ἀγαπᾶται θνητῷ κάλλει δεδεμένον, καὶ ζητεῖ πρὸς οὐρανὸν ταχὺ φεύγειν· τὸ δὲ πάνδημον ἐρρίπται κάτω, καὶ ἐγχρονίζει περὶ τοῖς σώμασιν.

Δίκτυόν (62) ἐστι πολύπλοκον ἡ τῆς κακίας ὁδός, ᾧ μερικῶς συμπλακεὶς περιπείρεται.

Δυσεύρετον (63), ἢ καὶ παντελῶς ἀνεύρετον, περυρμένῳ βίῳ τὸ καλόν.

27 Δυσεκρίζωτος ἡ πλάνη, ὅταν διὰ μακροῦ πολλῷ.

Δικαίου ὄψις ῥώννυσι ψυχὴν ἀσθενοῦσαν.

Δικάζειν ὅλως (64), ἢ δίκας κινεῖν, τῷ περὶ τοῦ ὀρεγόμενον, οὐ καλόν.

Δαιμόνων (65) στήριγμά ἐστιν ἡ ὑπερηφανία.

Δικαστὴς (66) ἀπάνθρωπος καὶ θεοῦ ἀντικείμενος καὶ βλασφημίας ῥίζα ἡ ὑπερηφάνεια.

Δίδου (67) σῇ κοιλίᾳ τροφὴν ἐμπεπλῶσαν καὶ εὐπεπτον, ἵνα διὰ μὲν τῆς πλησμονῆς τὴν ἄλογον αὐτῆς γνώμην ἀποστήσωμεν, διὰ δὲ τῆς ταχείας εὐπνεύσεως, τῆς πυρώσεως ὡς μάστιγος λυτρωθῶμεν.

Δυνάμενός (68) τις ὑψοῦσθαι, καὶ ἐφίεται τοῦ ὕψους, φιλόσοφον καὶ φιλόθεον ἔργον δεικνύει.

(58) Isocr. ad Dem. p. 9 : ubi δύω... οἶσθα σαφῶς... κρεῖττων. Cum ubique sint in hoc codice vocales ω et o confusæ, nescio an librarius, qui scripsit κρίττον, voluerit κρειττων aut κρειττον exhibere. Nec τῷ κρειττων accentus in τῷ κρείττον favet; nam et ubique accentu acuto pro flexo abutitur. Pag. 30, 1, ubi κρειττον omnino requiritur, codex habet κρίττον.

(59) Isocr. ad Dem. extr. Initio sententiæ compilator paululum a duce suo recessit. Post καθ. puto a librario male fuisse omissa Isocratea verba, ἀφ' ἑκάστου δὲ τὰ χρήσιμα λαμβάνουσαν. Codex, δή, quod in δεῖ reformavi; edit. χρή. Solemnis est error ille. In fine Wyttenb. ad Plut. p. 279, conjicit ἀπείρως ἔχειν pro ἀπείρους ἔχ., vitium corrigens quod pridem ab editionibus exsulavit. D

(60) Isocr. ad Dem. p. 7 : ubi his περὶ, quod hoc æque bonum est. Codex. τῶν γελοίων χ., quod omnino mendosum est. Recepi editionum lectionem optimam.

(61) Bioni tribuitur Borysthenitæ a Diogene Laert. IV, 51 ; et Stob. tit. 38, 50, Antonioque S. 99, p. 163. 17. Cf. et Menag ad Diog.

(62) Marc. Erem. De lege § 172.

(63) Philo De prof. p. 472.

(64) Cf. p. 21.

(65) Joan. Climac. p. 289.

(66) Climac. ibid.

(67) Climac p. 204 : ubi pro ἀποστ, criticus anonymus in exemplo regio e codd. scripsit κρειττωμεν.

(68) Climac. p. 324, cum varietate notabili. Addidi alterum καί.

λύειν (69) ἀγάπην οὐδὲν οὕτω πέφυκεν, ὡς ἡ A Dissolvendæ charitati nihil tam aptum est quam
ησία, καὶ μῖσος ἐργάζεσθαι. libertas loquendi, et odium laborandi.

στραμμένη (70) ψυχὴ αὐτάρκει ἑαυτῇ πρὸς Perversa mens sibi ad perniciem sufficit.
λειαν.

δοίκασι (71) σύννοιαν οἱ δαίμονες, ὡς οἱ λαγωοὶ Metuunt meditationem dæmones, ut lepores
κύνας. canes.

κρύων καὶ στεναγμῶν καὶ λύπης γέμει πᾶς ὁ Lacrymis, gemitibus et luctu abundat omnis
ἀνθρώπου, κἂν πάντα γῆς ἀγαθὰ σπουδάσας ἔχῃ. hominis vita, etsi omnia terræ bona exquirens
habuerit.

ηνεκῶς φοβούμενός τις τὸν θάνατον πᾶσαν ἁμαρ- Qui perpetuo mortem timet, omnem iniquitatem
ὡς τὸν ὄφεως διαφεύγει. ut serpentis venenum effugit.

Αἰσώπου. *Æsopi* :

ηλοῖ πολλάκις κακοσύνθετος ὄψις. Indicat sæpe male compositus vultus
ψυχῆς διεστραμμένης τὸν σκαιὸν τρόπον (72). Mentis perversæ sinistrum statum.

έδοται (73) καὶ κακοῖς θῆρα. Datur malis quoque præda.

ουλῳ γενομένῳ, δοῦλε (74), δουλεύειν φοβοῦ. B Ei qui factus est servo, serve, servire time,
Αμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀρχῆς ζυγοῦ. Nam obliviscitur jugi taurus ubi quievit.

Τοῦ Χρυσοστόμου. — Δεῖ ἡμᾶς οὐ μόνον βου- *Chrysostomi.* — Oportet nos non cogitare solum
λεσθαι τὰ φίλα θεῷ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀγαθὰς ὁρμὰς quæ Deo placent, sed bonos etiam motus actionibus
κινύναι ταῖς πράξεσιν. ostendere.

Δεινὸν οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων, οὐ πενία, οὐ νόσος, Nihil humanorum metuendum, nec paupertas,
χ ὕβρις, οὐκ ἐπήρεια, οὐκ ἀτιμία καὶ θάνατος, nec morbus, neque injuria, neque damnum,
λὰ δεινὸν ἡ ἁμαρτία. neque opprobrium, neque mors ; sed metuendum
est peccatum.

Δι' ἀκοῆς μὴ μέμψῃ ποτέ τινα· νόησον (75) πρῶ- Dum audis, neminem vituperes ; audi primum et
ιν, καὶ τότε ἐπιτίμα. Πρὶν ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου, tunc corripe. Priusquam audias ne respondeas ;
κὶ ἐν μέσῳ λόγῳ μὴ ἐπίβαλλε ῥῆμα, ὅτι θάνατος (76) et in medio sermone ne verbum injicias, quia
κὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώττης. mors et vita in manu linguæ.

Δυνατοὶ εὐμαρῶς ἔχουσιν ἀδικῆσαι τοὺς ἀδυνά- Potentes abundanter habent ut impotentibus in-
ους, ὡς ἰχθύες ἐν τῇ θαλάττῃ τοὺς ἥττονας ἑαυ- justitiam faciant, ut pisces in mari ex his qui
ῶν ποιοῦνται κατάβρωμα. C minores sunt escam sibi præbent.

Δόξα ἀνθρωπίνη καὶ πλοῦτος εἰς χοῦν κατασκηνοῖ, Gloria humana et divitiæ in pulvere habitant, et
αὶ τὸ κλέος αὐτῆς σβέννυται· δόξα δὲ ἀρετῆς μένει decus ejus exstinguitur ; gloria autem virtutis
ἰς τὸν αἰῶνα. manet in æternum.

29 Δωρεᾶς ἐλάττωσις τοῦ δεδωκότος ἀσθένεια. Doni imminutio dantis debilitas.

Δόξης ἀεὶ φρόντιζε τῆς αἰωνίου· ἡ γὰρ παροῦσα Gloriam semper cogita æternam ; præsens enim
ψεύδεται καθ' ἡμέραν. quotidie mentitur.

Δικτύῳ (77) κομίζειν ὕδωρ ἢ πλίνθον πλύνειν εὐ- Reti aquam deferre, aut laterem lavare, facilius
πετὲς, ἢ κακίαν ποιωθεῖσαν χρόνῳ πολλῷ ἐν ἀνθρώ- est quam pravitatem longo tempore versatam in
που ψυχῇ ἐξελεῖν δυνατόν. hominis mente auferre.

Διακρίνειν ἐπιστημόνως καλὸν ἐκ τοῦ κακοῦ τελεω- Discernere perite bonum a malo perfectionis
τέρας ἕξεως καὶ γεγυμνασμένων αἰσθητηρίων ἐστίν. facultatis est et sensus subtilissimi.

Διδοῦντι θεῷ τὰ ἀγαθὰ τὴν χάριν ὁμολόγει· τα- Deo bona præstanti gratias age, differentem au-

(69) Ibid. p. 353.

(70) Joann. Clim. p. 371, ubi anonymus in exemplo regio reposuit ἀρκεῖ. non vulgato melius. D

(71) Ibid. p 150 : ubi οἱ κλέπται τοὺς κ.

(72) Pro pessimis illis monachalibus versiculis reperi in codice Coislin. 249. p. 1. optimam optima oratione conceptam Socratis sententiam : Δηλοῖ πολλάκις κακοσύνθετος ὄψις τῆς ψυχῆς τὸν σκαῖον τρόπον.

(73) Proverbium est inter Parœmias Græcas receptum. Vide Zenob. III, 31, et alios.

(74) Inserni δοῦλε, e comparatione Menandri p. 360, ubi hi versus Menandro tributi sunt. Cf. Menander Meinek. p 240. In codice 2720. p. 2, priorem versum sic scriptum reperi : δουλογενεῖ δούλῳ δουλεύειν φοβοῦ. Vide infra Menandri Monosticha in Δοῦλος.

(75) Sirach. XI, 7, 8. Codex ad marginem habere videtur Ἀντωνίου.

(76) Prov. XVIII, 22.

(77) Est et ap. Antonium S. 32, p. 168, ubi καὶ πλ., et φυτετθεῖσαν pro ποιωθεῖσαν, Ad marginem Antonii hæc est notula : « Leg. εὐπετέστερον, et δυνατὸν in fine omitto. » Sed ad εὐπετὲς potest μᾶλλον subaudiri, ellipsi vulgari, de qua monui in Notit. mss. t. XI, part. II. p. 161. Sunt exempla infra in Θ, Θανεῖν καλὸν τάχιστα ἢ..., et Θανεῖν ἐνδόξως καλὸν ἢ... Isidorus Pel. v. 10 : Τοῖς γὰρ ὁρῶσιν ἢ τοῖς πάσχουσιν ἡ τιμωρία ἀπόκειται : nempe ὁρῶσι μᾶλλον ἢ πάσχουσι, quod latuisse interpretem videtur. Nec in fine sententiæ δυνατὸν obest. Δικτύῳ κομίζειν ὕδωρ et πλίνθον πλύνειν proverbia sunt, quorum illud, hac saltem forma, non facile obvium est. Collectiones proverbiorum περὶ ἀδυνάτων in Appendice e codd. proponam.

tem ne ægre feras. Melius enim quam nos providerimus administrat Deus quæ nostra sunt.

Sævi dracones, callidæ sunt aspides :
Est feminarum vis duplex inter feras.

Luctuosum tardius consultare, et tunc quæ ad salutem sunt perspicere.

Ægre recipit bonum humana natura, velut ignem humidius lignum. Parati ad malum excipiendum plerique et idonei.

Oportet aptos esse ad transeundum ad melius a pejore, aversari autem a transeundo ad pejus a meliori.

Servus mihi omnis pravus, liber quisquis bonus [est.

Basilii. — Ægre agitur ad virtutem hominum genus, eo quod sæpe ad voluptatem inclinatur.

Intractabile admodum inimicitiæ genus est invidia ; nam aliter quidem infensos mansuefaciunt beneficia, invidiosum autem et vitio deditum bona officia magis exstimulant.

Duas tibi esse filias reputa, felicitatem in terra, et vitam in cœlis. Si nolueris omnia concedere minori, divide æqualiter inter indocilem natam et sapientem, ne hanc præsentem vitam ditiorem exhibeas, alteram autem nudam vel pannis laceris indutam.

Justi judicis est æquales pro æqualibus delictis pœnas non assignare, sed qui mali primus auctor est, huic augere debitorum solutionem, si debeat ille pœnis melior fieri, et cæteros prudentiores suo exemplo efficere.

Divitiarum incrementum, egenorum cura.

Bonum posse et non facere minime laudabile est ; id enim invidiosi est vel pigri.

Evagrii. — Luctuosum est magna sentire hunc qui parva agit.

Oportet vel malis benefacere non quia mali sunt, sed quia homines natura.

Oportet his quæ per verba fiunt exhortationibus delinquentes parere, ne his quæ per opera dantur doloribus semel aliquando crucientur.

Oportet a viro pravo bona non rogare ; mala autem potius rogatus sponte præbebit.

Oportet se voluptatibus totum non dedere, eo quod amarus eas finis excipit.

Oportet rerum fines a nobis prævideri, et ita earum gestionem suscipere.

μιευομένῳ δὲ μὴ δυσχέραινε. Ἄμεινον γὰρ
ἂν ἡμεῖς προνοίμεθα ὁποῖα θεὸς τὰ ἡμέτερα

Δεινὸν (79) ὄφεις καὶ κακοῦργον ἐπὶ

Διπλῆ γυναικὸς δεινότης ἐν θηρίοις.

Δεινὸν (80) ὑστεροβουλία, καὶ τὸ πρὸς
σωτηρίας αἰσθάνεσθαι.

Δύσληπτον (81) τὸ ἀγαθὸν τῇ ἀνθρώπ
ὥσπερ καὶ πῦρ ὕλῃ τῇ ὑγροτέρᾳ. Ἕτοιμοι
τοῦ κακοῦ μετουσίαν οἱ πλεῖστοι (82) καὶ ἐπ

83 Δέον εὐμετακινήτους μὲν εἶναι πρὸς
τον ἀπὸ τοῦ χείρονος, ἀκινήτους δὲ πρὸς
ἀπὸ τοῦ βελτίονος.

Δοῦλος (83) ἐμοὶ πᾶς σκαιὸς, ἐλεύθερος δὲ

Βασιλείου. — Δυσάγωγόν ἐστιν πρὸς ἀρ
γένος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὸ πρὸς ἡδονὴν
ἐπιῤῥεπές.

Δυσμεταχειριστότατον ἔχθρας εἶδος ὁ φθό
μὲν γὰρ ἄλλως δυσμενεῖς ἡμερωτέρους
εὐεργεσίαι, τὸν βάσκανον δὲ καὶ κακοήθη
παθεῖν πλέον προσερεθίζει.

Δύο σοι νόμισον εἶναι θυγατέρας, τὴν μὲ
τὴν ἐνθάδε, καὶ τὴν ζωὴν τὴν ἐν τοῖς οὐρ
μὴ θελήσεις τὰ πάντα δοῦναι τῇ κρείττον
ρισον ἐξίσῃς τῇ τε ἀκολάστῳ παιδὶ καὶ
μὴ τὴν ἐνταῦθα διαγωγὴν ὑπέρπλουτον ἀ
μὴν δὲ τὴν ἄλλην καὶ ῥακέοις ἡμφιεσμέ

Δικαίου (85) κριτοῦ ἐστιν ἴσας πρὸς ἴσα
ζειν τὰς ἀντιδόσεις, ἀλλ' ἀνάγκη τὸν
τοῦ κακοῦ μετὰ πρυσθυμίας ἀποτίσαι τὰ
εἰ μέλλοι αὐτός τε ταῖς τιμωρίαις βελτίων
καὶ τοὺς λοιποὺς σωφρονεστέρους ποιῆσαι
δείγματι.

Δανειστικὸν (86) πλούτου ἡ θεραπεία τὸν
Δύνασθαί τι καλὸν καὶ μὴ ποιεῖν οὐκ ἔστ
ἢ γὰρ φθονεροῦ τοῦτο, ἢ ἀργοῦ.

87 Εὐαγρίου. — Δεινόν ἐστι μέγα φρονεῖ
κρὰ πράττοντα.

Δέον καὶ κακοῖς εὖ ποιεῖν, οὐ καθ' ὃ κακοί
καθ' ὃ δὲ ἄνθρωποι φύσει.

Δεῖν ταῖς ἐκ λόγων παραινέσεσιν τοὺς πταί
εἴκειν, ἵνα μὴ ταῖς ἐξ ἔργων ὀψέ ποτε παρατεθ
ὀδύναις.

Δεῖ τὸν πονηρὸν ἄνδρα μὴ αἰτεῖν ἀγαθά· κα
μᾶλλον αἰτούμενος ἑτοίμως παρέξει.

Δεῖ ταῖς ἡδοναῖς μηδ' ὅλως ὑποπίπτειν, ἀλ
πικρὸν ταύταις ἐπακολουθεῖν τέλος.

Δέον (88) τὰ τέλη τῶν πραγμάτων ἡμᾶς προο
καὶ οὕτως τὴν τούτων ἐγχείρησιν ποιεῖσθαι.

(78) Jam supra in A, sub Ἄμεινον, p. 6. Cod. προνουούμεθα.

(79) Greg. Naz. t. II. p. 155.

(80) Greg. Nazianz. Orat. XL, p. 654 C : ubi ante addita est sententiæ clausula, ὅτε οὐκ ἔστι λύσις ζημίας, κ. τ. λ.

(81) Id. Orat. I, p. 6 D.

(82) Codex 1168, p. 48 : Δύσλ. μὲν τὸ ἀγ... ἑτοιμοι δὲ καὶ πρὸς τ. τ. κ. ἐργασίαν οἱ πλ...

(83) Greg. Naz. t. II. p. 127 B.

(84) Codex, εἰμὶ θελίσις. . κρείττονι : sic librarius solet.

(85) Basil. Hom. mor. De virtute et vitio, p. 2

(86) Codex, δανιτικόν.

(87) Codex, παραθείειν.

(88) Babrii nomen præfert in cod. Coislinianus Antonius S. 27, p. 40, præfixum *exhibet* nomen Chabinæ ; hinc error de Babrio. Cf. Tyrwhitt in Postscripto Dissert. de Babrio, ubi hæc *esse pro* saica monet. B. tamen, p. 72, *inde* cholíambos fecit duos, quam bellos ! Δέον τὰ τέλη προορᾶ τῶν πραγμάτων ἡμᾶς. Καὶ οὕτω τὴν τούτων ἐγχεί ρισιν ποιεῖν. Codex quidem, ἐγχείρισιν, ut et Coslinianus : scripsi

ία. — Ἐν ἀργίᾳ (89) ἐλάττωσις πολλή. Μήτηρ A ἀργία τοῦ λιμοῦ, ἀδελφὴ δὲ τῆς κλοπῆς.

σίου. — Ἐπιθυμίαις εἰθισμένον τινὰ δουλεύειν λόγος κωλύειν ἰσχύσειε πρὸς τὸ μὴ πράττειν καθ' ἡδονήν.

λείου. — Ἐν ἀμίλλαις (90) πονηραῖς ὁ νι- 32 ἀθλιώτερος· ἀπέρχεται γὰρ τὸ πλέον ἔχων ιαρτίας.

ους (91) διὰ μακροῦ χρόνου βεβαιωθὲν φύσεως λαμβάνει (92).

ους (93) χωρισμὸς καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐστὶ δυστατος.

δει (94) καθάπερ τὸν χρυσὸν καὶ τοὺς λίθους ἐν βει γνωρίζομεν, οὕτω καὶ τοὺς καλοὺς τῶν ἀνθρώαὐτόθεν διαγινώσκεσθαι, καὶ μὴ μακροτέρας ται δοκιμασίας.

ὀκαίρως τὰς πρὸς (95) φίλους αἰτήσεις ποιοῦ, τὸ B ἴν φεύγων εἶναι μοχθηρός.

ἰν (96) τῇ εὐδίᾳ ταύτῃ τοῦ βίου ὢν, ἐκδέχου ποτὲ χείμωνα πραγμάτων· ἥξει γὰρ νόσος, καὶ ἥξει ία, οὐκ ἀεὶ κατὰ πρύμναν ἱσταμένου τοῦ πνεύτος.

ρετὴς (97) κακῶν ἡ ἀσέβεια καὶ λίαν τολμηρὸν ἐγχείρησιν.

32 Γρηγορίου. — Εὐάλωτόν ἐστιν ἡ πονηρία καὶ νταχόθεν ἑαυτῇ περιπίπτουσα.

Εὔκολον εἰς ἀπάτην τὸ πρὸς ἡδονὴν ἅπαν.

Ἓν μόνον (98) ἀνθρώποισι καλὸν καὶ ἔμπεδόν ἐστιν· Ἐλπίδες οὐράνιαι.

Εὔκολον τῷ πονηρῷ τὰ εἰς ἀπάτην σχήματα.

Ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις ἐλαττώμασιν ἐλεεῖσθαι μᾶλλον καθυβρίζεσθαι τοὺς ἀτυχοῦντας προσῆκεν. C

Ἰσοκράτους. — Εὐσέβει (99) τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, μὴ μόνον σέβων, ἀλλὰ καὶ τῇ πίστει ἐμμένων· κεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκἀγαθίας τεκμήριον.

Ἔθιζε (1) σαυτὸν μὴ σκυθρωπὸν εἶναι, ἀλλὰ σύννουν· δι' ἐκεῖνο μὲν γὰρ αὐθάδης, διὰ δὲ τοῦτο φρόνιμος εἶναι δόξεις.

Εὐλαβοῦ (2) τὰς διαβολὰς, κἂν ψευδεῖς ὦσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσιν, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσιν.

Tobiæ. — In pigritia damnum multum; mater est pigritia famis, sororque furti.

Babrii. — Cupiditatibus servire assuefactum nullum verbum prohibere valebit ne agat semper quæ ad voluptatem sunt.

Basilii. — In malis jurgiis qui vicit pravior est, abscedit enim majus habens peccatum.

Consuetudo longo tempore obfirmata naturæ vim induit.

Consuetudinis separatio brutis etiam intolerabilis est.

Oporteret, sicut aurum at lapides aspectu cognoscimus, ita bonos viros ex se dignosci neque longioribus necesse esse experimentis.

Opportune ad amicos petitiones dirige, fugiens videri molestus.

In hac vitæ serenitate cum sis, exspecta aliquando rerum procellas: veniet enim morbus, veniet paupertas, non flante semper in puppem vento.

Inventrix malorum impietas, et audax multum ad actionem.

Gregorii. — Capta facilis est nequitia et undecunque in seipsam collabens.

Fraudi obnoxium quidquid ad voluptatem est.

Unum hominibus bonum et fixum est: Spes cœlestis.

Pravo facile est ad fraudem indui.

In involuntariis damnis potius misereri quam infelices objurgare convenit.

Isocratis. — Cole Deum, non solum adorando, sed etiam fidem servando. Illud enim opum abundantiæ signum, hoc vero morum probitatis indicium.

Assuesce te morosum non esse, sed meditabundum; per id enim arrogans, per hoc autem sapiens esse videris.

Incusationes evita, etiamsi mendaces fuerint; multi enim veritatem ignorant, apparentiamque solam intuentur.

(89) Tobiæ IV, 13: ubi ἐν τῇ ἀχρειότητι ἐλάττ. καὶ ἔνδεια πολλή· ἡ γὰρ ἀχρειοτης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ: tantum.

(90) Basil Hom. mor. p. 345. Est sententia Barnabæ viro apostolico tributa a quodam compilatore in Grabii Spicilegio, t. I, p. 302. Cf. not. ad Aristænet p. 665. Isidorus Pelus. v, 10: Ἐν τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις... οἱ νικῶντες τῶν ἡττωμένων εἰσὶν ἀθλιώτεροι. Vide Gruter. ad P. Syr. p. 460, Stobæi loco quodam utentem, quem non reperi.

(91) Cf. infra in A: Λόγῳ καὶ χρ.

(92) Philo De Josepho, p. 538: Δεινὸν γὰρ τὸ ἔθος ἐξομοιῶσαι καὶ βιασασθαι πρὸς φύσιν.

(93) Basil. Hom. mor. De morte, p. 244; qui addit: Καὶ ποτε εἶδον ἐγὼ βοῦν ἐπὶ φάτνης δακρύοντα, τοῦ συννόμου αὐτῷ καὶ ὁμοζύγου τελευτήσαντος. Symeon Metaphr. in Stylianum: Ἵππος διαστὰς δάκνεται τοῦ συννόμου, Καὶ βοῦς στερηθεὶς τοῦ συνήθους δακρύει. Cui non redit in mentem Virgilianum: « It tristis arator Mœrentem adjungens fraterna morte juvencum? » Plutarchus, De educ. v: Τὰ θηρία, τῶν συντρεφομένων ἀποσπώμενα, ταῦτα ποθοῦντα φαίνεται: ubi Wyttenb. videndus p. 82.

(94) Greg. Naz. Epist. CX: ubi τοὺς καλ. καὶ μή, deestque δεῖσθαι.

(95) Codex, τὰ πρός.

(96) Basil. Hom. mor. De felic. init. ubi εὐοδίᾳ.

(97) Melius εὑρετίς. Confusio perpetua vocalium litterarum ι et η, qua utar ad sanandum scholiastem Æschinis, apud Osannum Auctar. p. 94: Ἀμόργινον· εἶδος ξύλου ποιοῦν ἔρια, ὥσπερ ἐστὶ τὸ ἐρκόξυλον... Ἄλλοι δὲ λέγουσι τὸ ἐν τοῖς καλάμοις ὥσπερ ἔριον εὑρισκόμενον. Ἐσθῆτα δὲ ποιῆσαι ἀπὸ τούτων ἐστὶ δυσχερὲς, καθὸ λεπτότατόν τί ἐστιν ὡς ὑμῖν. Rescribam ὡς ὑμήν, *ut membrana* et *pellicula*, et ἐριόξυλον pro ἐρκόξυλον.

(98) Greg. Naz. t. II, p. 89 D.

(99) Isocr. ad Dem. p. 3, quem monachus Christianum reddere voluit, pro τοὺς θεοὺς scripto Θεὸν, σέβων pro θύων, πίστει pro τοῖς ὅρκοις.

(1) Ibid. § 4.

(2) Isocr. ad Dem. p. 4, ubi τὴν μὲν ἀλ.

Si scientiæ avidus fueris, vel scientiis instructus, quæ quidem sciveris custodi cum studio, quæ vero non dideris apprehende cum perita. Pariter enim turpe audientem verbum utile non discere, et quod ab amicis datum est bonum non accipere.

Felicitas insolita injuriæ opus provocat.

Temperantiam exerce circa hæc: lucrum, iram, voluptatem, tristitiam. Talis autem eris, si lucra esse existimaveris, per quæ æstimaberis, non per quæ ditaberis. In ira vero similiter age circa peccantes, ut circa te peccantem alios agere velles. In deliciis autem, si turpe intellexeris famulis quidem imperantem, voluptatibus autem servire. In tristitia denique, si aliorum infortunia conspexeris, et te hominem esse potius recordatus fueris.

Credula est levitas.

Esto in proprio vestitu decens, sed non elegans. Decentia enim quidem convenientiæ est, elegantia autem affectationis.

Nysseni. — Activa nobis mens a Creatore præstita est. Quando igitur illi non utilem operam damus, ipse castigat noxiam operam.

Philonis. — E multiloquio perjurium oritur.

Joannis Chrysost. — Nisi Dei rore carnis incendia exstinguantur, impossibile est homini puritatem servare.

Chrysostomi. — Laboriosam natura et operosam vitam nobis Deus præparavit, ut angustiis præsentibus arctati desiderium futurorum concipiamus.

In die tranquillitatis tentationem recordare, nam multas habet vita nostra vicissitudines.

Mos est amantibus de his majora sentire quæ ob amatos pati potuerint, quam beneficia accipiunt.

Unumquodque nostræ vitæ negotium damnum aliquod præstat, et durabilem nequit præbere voluptatem.

Noli æmulari quemquam e lucrifacientibus ex injustitia, sed potius adjuva eos qui cum justitia damna patiuntur. Justi enim injustos, si nulla alia re præstant, certe spe opulenta admodum superant.

Salomonis. — Non est bonum ferre damnum justo.

A Ἐὰν (3-4) ᾖς φιλομαθὴς ἢ πολυμαθής, ἴσθι ... στασι διεγήλατε ταῖς μελέταις, ἃ δὲ μὴ ... ις προσλάμβανε ταῖς ἐπιστήμαις. Ὑβ... εἰσηγοῦν ἀκούσαντα χρήσιμον λόγον μὴ ... διδόμενόν τι παρὰ τῶν φίλων ἀγαθὸν μὴ λ...

Κόσμιος (5) παρήλογος ὕβρεως ἐργ...

34 Ἐγκράτειαν (6) ἄσκει τούτων, κέρ... γῆς, ἡδονῆς, λύπης. Ἐσῃ δὲ τοιοῦτος, ἐὰν ... εἶναι νομίζῃς, δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ ... ἐπιτρήσεις· τῇ δὲ ὀργῇ παρακλήσεως ... τοὺς ἁμαρτάνοντας, ὥσμερ ἂν πρὸς ἑαυτὸν ... νοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσεις ἢ ... τεπνῆς, ἐὰν κίσχρόν τι ὀπολέσῃς τῶν μὴ ... ἔχειν, ταῖς δὲ ἡδοναῖς δουλεύειν· ἐν δὲ τοῖς ... ροῖς, ἐὰν τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐνθύμη... σεσθαι, ὡς ἄνθρωπος ὤν, ὑπομιμνήσκῃς μᾶλλ...

Εὔκαιρον ἡ κουφότης.

Ἔσο (7) περὶ τὴν οἰκείαν ἐσθῆτα φιλόκαλος μὴ καλλωπιστής. Φιλοκάλου μὲν γὰρ τὸ μετ... τὲς, καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περίεργον.

Τοῦ Νύσσης. — Ἐνεργὸς ἡμῖν ὁ νοῦς παρ... Δημιουργοῦ κατεσκεύασται. Ὅταν οὖν αὐτῷ μὲν ἐργασίαν χρηστὴν, αὐτὸς ἐκλαμβάνει ... ἔσχον.

Φίλωνος. — Ἐκ (8) πολυλογίας ψευδορκία ...

Ἰωάννου τῆς χλίμακος. — Ἐὰν μὴ καὶ ... τῆς σαρκὸς αἱ φλογώδεις (9) ἀποσβεσθῶσι, ... ἀνθρώπῳ τὴν ἀγνείαν φυλάξαι.

35 Τοῦ Χρυσοστόμου. — Ἐκπονητικ... μοχθηρὸν τὸν βίον ἡμῖν Θεὸς κατεσκ... C ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα συναυξομένης θλίψεως ... τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἐπιθυμῶμεν.

Ἐν ἡμέρᾳ ἀνέσεως μνήσθητι καὶ πειρασμ... λὰς γὰρ ἡμῶν ὁ βίος ἔχει τὰς μεταβολάς.

Ἔθος τοῖς φιλοῦσιν ἐπ' ἐκείνοις μᾶλλον ... ἐφ' οἷς ἂν πάσχωσιν ὑπὲρ τῶν φιλουμένων (10) ... εὐεργετοῦνται.

Ἕκαστον (11) ἡμῶν τῶν βιωτικῶν πράγμα... εὐκτησίαστόν ἐστιν, καὶ μόνιμον οὐκ ἰσχὺ παρ... σχεῖν τὴν ἡδονήν.

Ζήλου μηδένα τῶν ἐξ ἀδικίας κερδαινόντων, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποδίδου τοὺς μετὰ δικαιοσύνης ζημιουμ... τας. Οἱ γὰρ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, εἰ μηδὲν ἄλλο ἐλαττοῦσιν, ἀλλ' οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίαις ὑπερέχουσι πάντων.

D Σολομῶντος. — Ζημιοῦν (12) ἄνδρα δίκαιον οὐ καλόν.

(3-4) Ib. ubi ἴσῃ πολ. Cf. p. 8, 3.

(5) Heliod. v, 29. Apud Anton, S. 148, p. 238, Charicliæ esse dicitur. Cf. supra p. 16.

(6) Isocr. ad Dem. p. 5. Editi ἂν ἔχῃς, melius: ἔχε sententiæ nexum turbat. Ex editis inserui ἂν post ὥσπερ. Sic Isocrates ad Nicocl. 7 : Οὕτως ὁμίλει τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς ἥττους, ὥσπερ ἂν τοὺς κρείττους πρὸς σαυτὸν ἀξιώσειας. Statim editi exhibent πρὸς σαυτόν, non πρὸς ἑαυτόν. Sed et hoc valde probum: Isocrates ad Nic. II : Ἃ τοῖς πατρὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἂν συμβουλεύσειας, τούτοις αὐτὸς ἐμμένειν ἄξιος.

(7) Isocr. ap Dem. p. 6, cum varietate.

(8) Philo De decal. p. 757 E. ubi verius, φύεται ἐκ πολυορκίας ψευδορκία καὶ ἀσέβεια.

(9) Deest ὁρμαί, vel vox alia.

(10) Codex, ὑπ. τὸν φιλούμενον.

(11) Joann. Chrysost. tom. II, pag. 100. Vide Eclogas Matthæianas, p. 401.

(12) Prov. xvii, 26.

(13) Ὁλκεῖα βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου· στάθμιον δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ. A

εὐτελῶς ἄριστον ἢ τρυφὴν ἐνι (14)·

ὑφὴ γάρ ἐστι τῶν παθῶν ὑπηρέτης (15).

ὁ Ζῶσος γενήσῃ κρομμύου μόνον λαβών.

λης, στεναγμοῦ, φροντίδων, γέμει βίος.

ν ἐμπαθῆ πρὸς ὅρμον αἰσχύνης ἄγει.

ὑπου. — Ζημίαν εἶναι τὴν σχολὴν καὶ τὴν νόμιζε, καὶ σπεῦδέ τι πράττειν ὧν ἀπαιτεῖσθαι μεν.

ημίας δήλης ἐν ἅπασι κειμένης

ὀλίγιστον εἰ λάβοις, ἑρμαῖον κάλει.

φυλάκτου. — Ζῶντες μὲν πρὸς ὀλίγον οἱ ἄν- οι ἐπιπλάστῳ σεμνυνόμεθα κόσμῳ· τεθνηκό- ε ἀφηρήμεθα ἃ οὐκ ἔστιν ἡμέτερα. Ὑπερόρα ν καὶ χρημάτων καὶ σώματος, ἀθανάτου δὲ B μάτος ἐπιμελοῦ, τῆς ψυχῆς. Τὸ μὲν γὰρ ἀΐδιος ἀθάνατος, τὰ δὲ θνητὰ καὶ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ερα.

υάννου. — Ζῶντες ζῶντας ὁρῶσι, νεκροὶ δέ τοῖς ι (16) ἀθέατοι.

ριστίππου. — Ζῆν (17) κρεῖττον ἐπὶ στιβάδος κειμένου καὶ θαρρεῖν, ἢ πλοῦτον ἔχοντα συμπνί-)αι τοῖς φροντίσιν.

οῦ Χρυσοστόμου. — Ζῶν τις ἐναρέτως καὶ θλίψεσι ιπίπτων διπλοῦν ἔχει τὸ κέρδος, ζῶν δὲ ἐν κακίᾳ τρυφῶν ἡδοναῖς διπλῆν ἕξει τὴν κόλασιν.

ΒΤ Ζῶντας δεῖ (18) τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐπαινεῖν ἢ τιμᾶσθαι, ἀποθανόντας δὲ ἐγκωμιάζεσθαι·

Ζητῶν τυχεῖν τῶν ἄνω, τῶν κάτω καταφρόνει, ούτου, τρυφῆς, δόξης, ὡς τάχος φθειρομένων. C

Ζῶν τις ἐν πονηρίᾳ πρὸ τῆς γεέννης κολάζεται, τῷ νειδότι κεντούμενος (19).

Τοῦ Θεολόγου. — Ζωῆς τῆς ἐνταῦθα τοῦτό γε ρδος, τὸ ὁδηγηθῆναι διὰ τῆς ταραχῆς τῶν ὁρωμέ- ων καὶ σαλευομένων ἐπὶ τὰ ἑστῶτα καὶ μὴ κινού- ενα.

Σέξστου. — Ζωῆς εὐκαίρου τὸ κέρδος πτῶσις (20).

Ζωὴ (21) ἀνθρώπου οὐκ ἐξ ἐπικαίρου κτήσεως ρημάτων, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς, παραγίνεται.

Ἰεζεκιὴλ προφήτου.

Ζητούμενος (22) καὶ μὴ μισούμενος φίλοις.

Statera dolosa abominatio coram Domino, pondus autem æquum illi acceptum est.

Vivere frugaliter melius est quam deliciis frui; Deliciæ enim dolorum causa sunt.

Vitam sustinebis cæpam tantum sumens.

Tumultu, gemitu, curis abundat vita,
Agitatum ad portum confusionis agit.

Æsopi. — Damnum esse otium et quietem reputa, et stude ut aliquid agas horum de quibus ratio a nobis exigenda est.

Cum adversitas palam in omnibus versatur,
Si minimam partem receperis, felicitatem reputa.

Theophylacti. — Viventes quidem parvo tempore homines fucato splendemus ornatu, mortui autem ab eis nudamur quæ nostra non sunt. Contemne igitur divitias et corpus, immortalem vero rem æstima animam. Hæc enim indeficiens et immortalis est, mortalia autem brevi tempore nostra sunt.

Joannis. — Viventes a viventibus cernuntur, mortui vero viventibus invisibiles.

Aristippi — Vivere potius est in grabato jacentem et confidere, quam divitias habentem curis suffocari.

Chrysostomi. — Qui degit in virtute et angustiis afflictus duplex accipit lucrum, qui autem degit in nequitia et voluptatibus gaudet, duplicem patietur pœnam.

Viventes oportet bonos viros laudare et honorare, mortuos autem beatificare.

Quærens superna obtinere, inferiora despice, divitias, voluptatem, gloriam, velut cito cadentia.

Qui vivit in nequitia ante gehennam torquetur conscientiæ stimulis.

Theologi. — Vitæ præsentis lucrum illud est, quod dirigamur per visibilium et agitatarum rerum tumultum ad durabiles et nunquam agitatas.

Sexti. — Vitæ commodæ lucrum est culpa.

Vita hominis non ex abundanti divitiarum possessione, sed ex virtute oritur.

Ezechiel prophetæ.

Quæsitus et non exosus amicis

(13) Prov. xi, 1. Cf. xx, 23.

(14) Cf. supra p. 17.

(15) Cf. sub. lit. T, Τρίφων... Pro ὑπηρέτης, malim ὑπηρέτις, illa adjutus vocalium η et ι permutatione de qua supra p. 32. Osannus in Auctarium, p. 122, vocem πάνιστος recepit, simul recte notans nullius esse pretii Auctoritate usus est Oraculorum Sibyllinorum a Maio editorum, ubi 145, πάντες ὅσοι πίνουσι πάνιστον Ἀρμένιοι κρύσταλλον ἄγαν βαίοντος Ἀράξεω. Memini pro πάνιστον conjicere, ad Herodian. Epim. p. 53, πάνηστον, quod nunc etiam nuice verum esse videtur.

(16) Scripto δὲ ζῶσ' ἀθέατοι, versus exhibit non bonus.

(17) Sententia simillima est ap. Stobæum tit. S. 28. quam editio Schowiana, p. 138, Pythagoræ tribuit. Cf. Epictetum ibid 89.

(18) Conferam locum Antagenis ap. Antonium S. 51, p. 77 : Ζῶν μὲν ἐπαινοῦ, ἀποθανὼν δὲ μακαρίζου. Unde putaverim esse μακαρίζεσθαι pro ἐγκωμιάζεσθαι reponendum. Sic μακαρίζειν de mortuis in Nicolai Damasceni Fragmentis. p. 279 : Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γεννωμένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι. D

(19) Alia est hujus sententiæ forma in codice 1168, pag. 151, inter varia Zenonis dicta : Ζῆθι, ὦ ἄνθρωπε, μὴ μόνον ἵνα φάγῃς καὶ πίῃς, ἀλλ' ἵνα τῷ ζῆν πρὸς τὸ εὖ ζῆν καταχρήσῃ. Codex τὸ ζῆν quæ est et Antonii lectio S. 171, p. 283.

(20) Huc forsan referenda Rufini Latina p. 647 : « deliciarum finis corruptio. » Cf. in A. Ἀκαίρου... p. 2, 5.

(21) Greg. Naz. Or. LIII, p. 759, ubi ἐπικήρου πλούτου κτήσεως. ἀλλ' ἐκ σοφίας περιγίνεται. Inserui ἐξ post οὐκ. Codex, κτίσεως.

(22) Non inveni illum versum in Ezechielis tragicis reliquiis. Caruit arte qui μισούμενος hac sede posuit. Forsan, φίλ. μισ.

[illegible] A Ζυγὸς δίκαιος καὶ μέτρον δίκαιον ἐ[illegible] ἔστιν ὑμῖν.

Πλάτωνος. — Ζῶμεν (24) οὐχ ἵνα [illegible] ἐσθίωμεν ἵνα ζῶμεν.

28 Τοῦ Χρυσοστόμου· — Ἡ σύν[illegible] τε ἐστὶ δὲν πολλῆς ἀνέσεως ἐπιλάβοι[illegible] ἕνεκεν τῆς οἰκείας εὐγενείας καὶ οὐχὶ [illegible] τῶν πλησίον ὁρῶν.

Ἔστι, φασὶ, καὶ ἐκ τῶν κάτω ἀξιωμάτων [illegible] τοῖς ἄνω γνωρίζεσθαι τῇ ψυχῇ·

Ἐν μεγαλουργίᾳ ἀγαθὸν, ἀγάπη δὲ κεφάλαιον·

Ἐν κακοῖς καὶ ἡ ἄνοια ματαιότης·
Ἐν τοῖς κακοῖς ἐλευθερία πανήγυρις.

Ἐνταῦθα — Ἡ ἐνταῦθα ζωὴ, τὸ ἐπὶ B ἔργοις συνέζευκται καὶ πολλαῖς πραγμ[illegible] ὑλαῖς.

Ἀπλοῦς γυνὴ. — Ἡ προπετὴς γλῶττα, [illegible] ἐπιστήμων, καὶ ἀσύγγνωστός ἐστιν καὶ ἐπ[illegible] ἁμαρτεῖν.

Ἐν τοῖς ἐκφεύγουσιν γνώμη, καὶ προαίρε[illegible] πῶς ἔστι καὶ εὐπερίτρεπτος· τούτου χάριν [illegible] ζητεῖ μὲν καὶ πᾶσαν φυλακὴν τηρεῖν ἡ [illegible] πατὴρ ἀποστρέφεσθαι·

Ἐν πανηγύρει τροφὴ, ὅταν εἰς γαστ[illegible] ἡ τοῦ πονηροῦ ἐφεύρεσις (25), ἐπὶ κλίσ[illegible] τῶν 29 ἐδεσμάτων, οὐ παρὰ τὴν οἰκείαν μ[illegible] πᾶσι τοῖς ἐσθίουσιν τῆς γαστρός.

Ἐν τοῖς ἐπὶ μαστιγίοις μετάληψις σ[illegible] ἐπὶ ἐπιπλῆξαι γεγένηται πονηρίας, ἐπὶ C [illegible] καὶ ἐπιτίθεται, οὐ παρὰ τὴν [illegible] πᾶσι τοῖς ἐσθίουσιν τῆς δεξαμένης.

Ἡ ἐπιστήμη τοῦ γάμου μέξις τιμία πρ[illegible] τοῖς ἴδιοις τῶν ἡδονῶν ἐκτελουμένη, ἵνα [illegible] ἐπίτηδες.

Ἀκάνθιος. — Ἡ ἐλευθερία σιωπὴ μᾶλλον [illegible] σιωπᾶσθαι.

Ἡ τερπνότης καλὸν ἔργον ἐν βίῳ τοῦτο ἡγ[illegible] ἐλεύθερος γενέσθαι.

Ἡ μὲν βίος ἅπας τοῖς πόθῳ κέκτηται
Πλοῦτος κεκλῆσ' ὑφορᾶται τὸ κακὸς ἐλεύθερον.

Βίοτός ποτέ ἐστιν λίαν τιμιωτέρα καὶ κτη[illegible]

23 Levit. xix, 36. Cod. σταθμὸς. Verba Leviticæ legis ita recte descripsit Antonius, s. p. xv.

24 Socratis celebre dictum est apud Stobæum tit. 17, 22, et alios, cum etiam reperiatur ap. Platonem nescio. cf. Wyttenb. ad Plut. t. I. p. 219.

25 Cod. Barocc. Forsit quidem nonnunquam ἵνα optativum subjunctivum habere : sed in hoc loco solœcismus esset tantus, quem ne recentiores evenit, solœcismus peperisset. Dant Menander in Cyntha : ἵν' ἔδῃς, ὅταν ἡ μὲν χρεία Ἀπόλλωνι πρέπῃ, τότε δ' ἡ τύχη κακή. Nuper vir d., id fragmentum tractans, κακοῖ pro optativo habuit, quem subtilius interpretatur : mihi quidem et malus, puto, lectoribus, ἀπόλλῳ et κακοῖ sunt subjunctivi. In illis verbis terminationes plures et activæ et passivæ prorsus eædem sunt quæ tamen ex adjunctis plerumque nitide distingui queunt. D Isocrates Dem. p. 5 : Τοῦτο δὲ ποιήσει, ἐὰν δεσμὸς τοῦ, δεῖσθαι προσποιῇ, περὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀπορίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκην· qua in sententia paulo attentior de ἀνάγκην optativo copulato monco ob edicti de optativo κακοῖ fastum a verbiam. Adde Eurip. Tr. 1150. Sic est ὅταν subjunctivus, idque recte, in Philæ poemate rosa : Ἕλλην μὲν οὖν εὔοσμον ἀφείσας, Ὅταν ὁ καιρὸς, ὀρνέων τὰς ἐκφύσεις, Κομῶν γνῶς ἀξιοῖ καὶ τὰς βάτους. Pro ἀφείσας reponam ἀφῇσας. Sic in Diodoro Sic. II, 51, ἀφίσθαι ἠβρῆσθαι edito ἠβρεῖσθαι cum substituerim, mutationem S. Sacyo probavi, quem vide in Diar. Erudit. a. 1828. p. 648, ubi typographicum emendum ἀπρεῖσθαι.

(26) Greg. Naz. Or. xxviii, p. 473. Cod. ἁλώσι. C supra in Bioc, p. 13.

ρεως, καὶ γέλωτος οὐ καλοῦ δάκρυον ἐπαινού- A lætitia tristitia, risuque non bono fletus potior.

ς (27) ἀνδρὸς οὐκ εὐθὺς ἀλωτόν ἐστιν, ὅτι μὴ πολλῷ καὶ συνουσίᾳ τελεωτέρᾳ.

λείου. — Ἡ ἐπὶ πλεῖον ἐνταῦθα διατριβὴ ων κακῶν ἀφορμὴ γίνεται τοῖς μὴ προσέχουσιν.

ξ ἔθους καὶ σχολῆς ἀργία πρᾶγμα ἐπίβουλον.
νομος ζωὴ παῤῥησίας δημιουργός.
28) πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ' ν.

κράτους. — Ἡγοῦ (29) κράτιστον εἶναι, παρὰ οὖ Θεοῦ, εὐτυχίαν, παρὰ δὲ ἡμῶν, εὐβουλίαν.
Ἡ παιδεία εὐτυχοῦσι μέν ἐστι κόσμος, ἀτυι δὲ καταφύγιον (30).
(31) τῆς ἀρετῆς κτῆσις, οἷς ἂν ἀκιβδήλως ταῖς ίαις συναυξηθῇ, μόνη μὲν συγγηράσκει· πλούδὲ κρείττων, χρησιμωτέρα δὲ εὐγενείας ἐστὶν, ὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀδύνατα δυνατὰ καθιστῶσα, ὲ τῷ πλήθει φοβερὰ θαρσαλέως ὑπομένουσα, καὶ μὲν ὄκνον ψόγον, τὸν δὲ πόνον ἔπαινον ἡγουμένη. ἱροῦ (32) τὴν παιδείαν τοσούτῳ μεῖζον ἀγαθὸν ι τῆς ἀπαιδευσίας, ὅσῳ τὰ μὲν ἄλλα μοχθηρὰ τες κερδαίνοντες πράττουσιν, αὕτη δὲ μόνη καὶ σεζημίωσε τοὺς ἔχοντας.
δέως (33) ἔχε πρὸς ἅπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτοις· οὕτω γὰρ τοῖς μὲν οὐκ ἀπεχθὴς ἔσῃ, τοῖς φίλος γενήσῃ.
Ἡγοῦ (34) τὰ καλὰ τῶν μαθημάτων πολλῶν εἶναι ημάτων κρείττω. Τὰ μὲν μὰρ ταχέως ἀπολείπει, δὲ πάντα τὸν χρόνον παραμένει· σοφία γὰρ μόνη C ν χρημάτων ἀθάνατον.
Ἡγοῦ (35) σεαυτῷ πρέπειν κόσμον, αἰσχύνην, διοσύνην, 41 σωφροσύνην· τούτοις γὰρ ἅπασι δοκεῖ ατεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἦθος.
Δημοκρίτου. — Ἡ χάρις, καθάπερ σελήνη, ὅταν λεία γένηται, τότε καλὴ φαίνεται.
Ἡ τύχη οὐκ ἐπίδηλα τὰ κινήματα κέκτηται, ποιλη καὶ πολύμορφος οὖσα· ἀεὶ γὰρ ταῖς μεταβολαῖς μβατεύουσα, πίστιν ἔχει τὸ ἄπιστον.
Ἡ (36) τύχη ἔοικεν φαύλῳ ἀγωνοθέτῃ· πολλάκις γὰρ τοὺς μὴ νικήσαντας στεφανοῖ.
Ἡ τῶν ἡδονῶν ἀναχώρησις φιλοσοφίας ἐναγώνιον ῖστησι τρόπαιον.
Ἡ (37) ἄμπελος τρεῖς βότρυας φέρει, τὸν μὲν πρῶτον ἡδονῆς, τὸν δὲ δεύτερον μέθης, τὸν δὲ τρίτον D ὕβρεως.

Viri consuetudo non statim nociva est, quia non multo tempore societas perfectior est.

Basilii. — Plerumque ea quæ inter homines est conversatio, plurimorum malorum occasio fit non caventibus.

Quæ ex more et otio oritur desidia res est insidiosa.

Innocens vita libertatem loquendi facit.

Fides, nisi opera habuerit, mortua est per semetipsam.

Isocratis. — Puta optimum esse, apud Deum quidem felicitatem, apud nos autem sapientiam.

Doctrina in prosperitate quidem ornatus est; in adversitate autem subsidium.

Virtutis possessio, quibus una cum intelligentia crevit, iis tantum una senescit; opibusque potior, et ingenuitate utilior est; quæ aliis quidem impossibilia sunt possibilia efficit; quæ autem a plerisque reformidantur fortiter tolerat, et desidiam turpitudinem, laboremque laudem reputat.

Scientiam puta tanto majus bonum esse ignorantia, quod alia quidem quæ operosa sunt omnes cum lucro agunt, hæc autem sola habentibus magis nocet.

Gratus omnibus esto, optimis autem utere; sic enim illis non eris molestus, his vero amicus eris.

Doctrinas puta bonas multis opibus potiores esse. Hæc enim cito deficiunt, illæ autem omni tempore durant; sapientia enim sola præ omnibus divitiis immortalis est.

Tibi ipsi puta decere ornatum, pudorem, justitiam, prudentiam; nam his omnibus videtur excellere juniorum vitæ ratio.

Democriti. — Gratia, ut luna, cum plena facta est, tunc pulchra videtur.

Fortuna non habet constantes motus, cum variabilis et multiformis sit. Semper enim mutationibus incedens, credere facit incredibile.

Fortuna similis est imperito agonothetæ; sæpe enim eos qui non vicerunt coronat.

Voluptatum fuga philosophiæ insigne tropæum statuit.

Vitis tres racemos fert, primum quidem voluptatis, secundum vero ebrietatis, tertium autem contumeliæ.

(27) Id. Orat. XX, p. 329 D.
(28) Jacob. Epist II, 17.
(29) Isocr. ad Dem. pag. 7, ubi τῶν θεῶν. Cf. p 33, n. 2.
(30) In cod. Coislin. et Appendice Stobæana p. 39, sub Democratis, et in codice 1168 sub Democrati nomine. Aristoteles. ib. p. 37, ἔφη τὴν παιδείαν εὐτυχοῦσι μὲν κόσμιον εἶναι, πταίσασι δὲ καταφυγὴν ἐλευθέριον. Potuit inde proficere Cicero loco nobilissimo pro Archia : « hæc studia .... secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium præbent. » Yungus : « to men of letters and leisure, it (Composition) is not only a noble amusement. but a sweet refuge; it improves their parts and promotes their peace... » Parilia ex poeta Arabico excepsit Cardon. Miscell. litter. Orient. tom II, pag. 177.
(31) Isocr. ad Demon. pag. 2. Scripsi ex editionibus ὄκνον pro lectione codicis. ὄρκον.
(32) Ibid. p. 7. Correxi scriptum τοσοῦτον.
(33) Ibid.p. 3.
(34) Isocr. ad Demon. p. 4 : ubi ἡγοῦ τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν. . μόνον.
(35) Isocrates, ibidem.
(36) Apud Antonium S. 148, pag. 236. 39.
(37) Pythagoræ tribuitur apud Antonius S. 68, pag. 116. 33. Simile dictum est Anacharsidis, Stobæi tit. 18. 26 : conf. Damk. ad Basil. p. 90; Menar ad Diogen. Laert. I, 103.

Gratia apud sapientes nunquam moritur.

Æsopi

Indoles mitis et verbum benignum
Flectere valet vel eos qui saxei sunt.

Euagrii. — Gratus amicus ille qui cum corpore mentem alit.

Pythagoræ. — Sobrietas, ut via brevis et amœna, gratiam habet magnam parvumque laborem.

Georgii. — Verborum prolatio illorum e quibus exeunt sententiam manifestat; nam quæ intus latent res non exhibita, harum signa verba prolata præbent.

Amicitia secundum carnem facile admodum dissolvitur, levi quadam occurrente causa; non enim spiritus sensui connectitur.

Mens, prout incorporalis, cœlestia bona exquirit, corpus vero, ut terra est, terrestria alimenta

Libenter præsentes jucunditates despicere impossibile, nisi Dei dulcedinem in omni sensu et abundantia gustaverimus.

Rerum adversarum necessitas amicos quidem probat, inimicos vero arguit.

Visus et gustus, sensusque alii cordis memoriam dissipant, quando his ultra moderationem utimur.

Luctus ingens in desperationem et incredulitatem mentem agit, gaudiumque ingens ad præsumptionem hanc invitat. Balbutientium adhuc illud est.

Chrysostomi. — Mentis robur mollitur, decidit, et inane efficitur, cum perpetuis vini haustibus inundatur.

Tentationes natura non peccata solent operari, sed tentatorem negligentia.

Serti. — Deo dignum te præstabis nihil illo indignum agendo.

Tecum conversantes velis potius te revereri, quam te timere: ad reverentiam enim pertinet bonos, ad timorem vero odium.

Mors et destructio, et omnia metuenda sint tibi quotidie ante oculos, et nihil multum concupisces.

Babrii. — Ira uti contra proximum immoderato bonum non est.

A Ἡ χάρις πρὸς εὐγνώμονας οὐδέποτε δύσκ
Αἰσώπου.

Ἦθος τὸ πρᾶον καὶ τὸ προσηνὲς ῥῆμα
Μαλάττειν οἶδεν καὶ τοὺς ἔχοντας λίθους.

Εὐαγρίου. — Ἡδὺς ἐκεῖνος φίλος ὁ τὴν ψυχὴν διατρέφων.

Πυθαγόρα. — Ἡ (38) αὐτάρκεια, πρᾶγμα
42 βραχεῖα καὶ ἐπιτερπής, χάριν μὲν ἔχουσα
λην, πόνον δὲ μικρόν.

Γεωργίου. — Ἡ τῶν λόγων πρόοδος
προῤῥηθὲν καταμηνύει διάθεσιν· ἃ γὰρ ἐν
πτεται μὴ δηλούμενα πράγματα, τούτοις
προσαγόμενοι οἱ λόγοι καθίστανται.

Ἡ κατὰ σάρκα φιλία ἄγαν εὐχερὴς
βραχείας τινὸς εὑρεθείσης αἰτίας· ἡ δὲ
δίδεται πνεύματος.

B Ἡ ψυχὴ, ὡς ἀσώματος, τῶν οὐρανίων
γεται, τὸ δὲ σωμα, ὡς χοῦς, τῆς ἐπιγείου
Ἡ δέως τῶν παρόντων ἡδέων καταφρο
χανον, ἐὰν μὴ τῆς τοῦ Θεοῦ γλυκύτη
αἰσθήσει καὶ πληροφορίᾳ γευσώμεθα.

Ἡ τῶν περιστάσεων ἀνάγκη τοὺς μὲν φ
μάζει, τοὺς δὲ ἐχθροὺς ἐλέγχει (39).

Ἡ βλέψις καὶ ἡ γεῦσις, καὶ αἱ λοιπαὶ
διαφοροῦσι τὴν μνήμην τῆς καρδίας, ὑ
ὑπὲρ τὸ μέτρον κεχρήμεθα.

Ἡ πολλὴ λύπη εἰς ἀπελπισμὸν καὶ ἀπ
ψυχὴν περιίστησιν, καὶ ἡ πολλὴ χαρὰ εἰ
τὴν προκαλεῖται. Ἐπὶ τῶν ἔτι δὲ νηπίω

Τοῦ Χρυσοστόμου. — Ἡ τοῦ νοῦ ἰσχὺς
νοῦται καὶ διαῤῥεῖ, καὶ ἐξίτηλος γίνε
C οἰνοποσίαις ἐπαντλουμένη.

Ἡ τῶν πειρασμῶν φύσις οὐ πτώματα
ἐργάζεσθαι, ἀλλ' ἡ τῶν πειραζομένων ῥᾳθ

43 Σέκστου. — Θεοῦ ἄξιόν (40) π
μηδὲν ἀνάξιον αὐτοῦ πράττειν (41).

Θέλε (42) τοὺς συνόντας σοι αἰδεῖσθαι
φοβεῖσθαι· αἰδοῖ μὲν γὰρ πρόσεστι σέβας
μῖσος (43).

Θάνατος καὶ φθορά, καὶ πάντα τὰ δεινὰ ἐπ
καθ' (44), καὶ οὐδὲν ἄγαν ἐπιθυμήσεις.

Βαβρίου. — Θυμῷ χρησθαι κατὰ τῶν πλη
τρῳ καλὸν οὐκ ἔνι.

(38) Ap. Stob. tit. 5, 37, Socrati tribuitur. Est et inter Demophili Sent. p. 614. qui pro πόνον habet κόπον. Redit in memoriani controversæ in epigrammate incerto 260 lectio, quam, occasione oblata, asseram: Τῷδε κατὰ χλοεροῖο ῥιφεὶς λειμῶνος, ὀδῖτα, Ἀμπαύσεον μογεροῦ μαλθακὰ γυῖα πόνου Sic scripsit ex ingenio Brunckius πόνου, pro vetere eaque mala lectione καμάτου. Jacobsius κόπου se malle profitetur, quippe quod sit corrupto καμάτου magis proximum. Κόπου diserte scriptum reperi in codice regio 2720, pag 7.

(39) Epict. Fragm. 154. Vide supra p. 25, in Δοκίμαζε.

(40) Illa Sexti verba in cod. 396, p. 253. inter Menandri Monosticha ab imperito librario collocata sunt, et in duos versus, ut ipsi videbatur, dissecta, quorum prior in μηδὲν desinit.

(41) Rufino vertente pag. 645: Deo dignus est qui nihil indigne agit: forsan, « illo agit. » Porphyr. ad Marc. 15: Ἀξίαν σε ποιήσει Θεοῦ τὸ μηδὲν ἀνάξιον Θεοῦ μήτε λέγειν, μήτε πράττειν.

(42) Cod. θέλαι: permutatione ubivis obvia. Appendix Stobæana p. 40: Κλεάνθης, ἐπέρου τινὸς μέλλοντος, καὶ ἐρωτῶντος πῶς ἂν ἥκιστα ἁμαρτάνοι, εἶπεν· Εἰ, παρ' ἕκαστα ὧν πράττεις, λογίζοιο μὴ παρεῖναι. Ex permutatione litterarum facile repone ἑταίρου, et præterea scribe μοι pro μή. Eadem fere est alia nec nota minus synchysis. Eadem facundia est medicina alii loco ibid. p. 15: Διογένης ἐρωτηθείς τινὰ διεξῇει περὶ σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας, ὡς ἄπηνουν αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι, ὁ δὲ, « ἐπεὶ ἀπόλλυσθε » εἶπε, « τοῖς ἔργοις μὴ ἀντιλέγοντες. Reponendum omnino, ut sit sensus, μοι pro σε.

(43) Est apud Demophilum, p. 622, *et alibi.* Scribendum tit 48, 20, sub Pythagoræ nomine. Confer Chilo ibid. 24: Μετὰ τῆς ἰσχύος τὴν πραότητα σῴζε, ἵνα μὴ φοβερὸς, ἀλλ' αἰδοῦς ἄξιος ᾖς τοῖς ἐντυγχάνουσιν.

(44) Pro ἔστω legendum παράστω, vel ἔστω πρὸ ὀφθαλμῶν σου *aliud quid parile.*

ν λαχῶν τὸ σῶμα, μὴ φρόνει (45) μέγα.
(46) ἔχων δερμάτινον, θνητὴν δὲ φέρων ἐκ
τὴν σύστασιν, πλούτῳ καὶ δόξῃ βίου μὴ
ἀλλὰ μέτρια φρόνει.
ῳ δόξα διὰ μεγαλοσύνην πρέπει, ἀνθρώπῳ
ωσις, ἵνα δι' αὐτῆς οἰκειωθῇ τῷ Θεῷ.
ν εὐλαβούμεθα, οὐχ ὅτι κακὸν, ἀλλ' ὅτι
ώποις ἠγνόηται. Οὗ γὰρ τις τὴν γνῶσιν
, τούτου κατηγορεῖ προχειρότατα.
ίζειν (47) καλὸν, ὅπου σὴς ἡ κλέπτης οὐ διο-

τὸ παρὰ μικρὸν ἴσον ἐστὶ τοῦ μηδενός.
υσι (48) τοὺς λαγωοὺς οἱ κυνηγοί, τοὺς δὲ
οἱ ἔπαινοι.
σολόγου. — Θεωρία ἀχαλίνωτος τάχα ἂν
κρημνὸν ὦσειεν (49).
ῳ ζῶν ἄνθρωπος μάτην φυσᾷ.
ν (50) ἄν τις ὀλίγης κακίας μεταλάβοι πλου-
ἀρετῆς βαθείας κατὰ μικρόν.
51) φίλον τὸ κατὰ δύναμιν.
ν (52) ἀμαθίας ἔγγονον.
ἀζειν (53) ἀνδρὸς ἀρετὴν ἴσασι καὶ πολέμιοι,
οῦ θυμοῦ λήξαντος, ἡ πρᾶξις ἐφ' ἑαυτὴν (54)
ητται.
δων καὶ μεριμνῶν, λύπης καὶ στεναγμῶν,
ὁ βίος, οὔτε τοὺς εὐτυχοῦντας προσῆκε χαί-
ὔτε τοὺς δυστυχοῦντας δονεῖσθαι λύπῃ· παρ-
ι γὰρ ὡς ὄναρ βίος.
θανεῖν καλὸν τάχιστα ἢ πολὺν ζῆν χρόνον ἐν
ενάκτῳ καὶ πολυπείρῳ βίῳ (55).
ὸν ἔχων περισκήνιον, ἐπὶ τῇ τούτου ἀποθέσει
λυποῦ· λυποῦ δὲ μᾶλλον, ἡνίκα τῶν ἀγαθῶν
κενὸς ἀπέλθῃς.
ἄτου μὴ μεμνημένος οὐδὲν μετ' εὐθύτητος ἐν-
θέλει.
νητὸς πεφυκὼς θανάτου μνημην λάβε
φρονῶν ταπεινὰ, τῆς ἄνω δόξης ἔρα·
Ὀλιγὺς χρόνος γὰρ, καὶ τὰ τῆδε λιμπάνεις,

Ὡς οἷα πᾶσα τῶν βροτῶν θνητὴ φύσις.
Οὐ πλοῦτον, οὐδὲ δόξαν, ἐκφέρων βίος,
Μόνον τὸ ἔργον ἂν συνηγοροῖ τότε.
Ζωὴν ἐκεῖθεν τὴν μένουσαν προξένει (56).
Ὅπου λύπη, στεναγμὸς οὐδεὶς ἔνι.
Ἱπποκράτους. — Θεὸς δίεται (57) μὲν οὐδενὸς,
φὸς δὲ δεῖται μόνου Θεοῦ.

A Mortale sortitus corpus, ne superbias.
Saccum habens pelliceum, mortalemque ferens a principio constitutionem, divitiis et honoribus vitæ ne extollaris, sed modesta cogita.
Deo gloria propter magnitudinem decet, homini autem humilitas, ut per hanc Deo uniatur.
Mortem timeamus non ut malum, sed quod hominibus ignoratur. Cujus enim cognitione destituimur, id facile vituperamus.
Thesaurizare bonum, ubi tinea vel fures non penetrant.
Parva præda par est nulli.
Venantur lepores venatores, insensatos autem laudes.
Theologi. — Immoderata meditatio forsan et ad
B præcipitium agit.
Moriturus homo frustra superbit.
Citius levis pravitatis multum aliquis excipiet, quam summæ virtutis parum.
Deo jucundum quod secundum vires est.
Audacia ignorantiæ filia.
Mirari viri virtutem norunt vel inimici, quando, ira sedata, actio per seipsam examinatur.

Tumultus et curarum, luctus et gemituum plena est vita; neque in felicitate gaudere decet, neque in adversitate dolore opprimi; præterit enim ut somnium vita.
Pulchre mori cito potius est quam longo tempore vitam ducere miserabilem et agitatam.
Mortale habens indumentum, ne in ejus depo-
C sitione lugeas: luge potius, si bonorum operum vacuus abieris.
Qui mortis immemor est nihil cum rectitudine vult cogitare.
Mortalis cum sis, mortis memorium tene;
Humilia sentiens, gloriam supernam cupito;
Breve enim tempus est, et quæ hic jacent relinques,
Quoniam omnis mortalium natura mortalis est.
Non divitias, non honores secum ferens vita,
Solum tunc opus sibi vindicabit;
Vitam inde perpetuam accipe,
Ubi neque dolor neque gemitus ullus erit.
Hippocratis. — Deus quidem nullius eget, sapiens autem Dei solius.
D

(45) Codex φρόνη.
(46) Isocrates, seu potius Theophylactus Simocatta qui rhetoris Attici personam mentitus est, epist. ad Dionysium: Ἔτι τὸν θύλακον ἔχεις δερμάτινον· θνητὴν γὰρ ἔχεις ἐκ προοιμίου τὴν σύστασιν· τί δῆτα τὸ κενὸν τοῦτο καὶ κοῦφον δοξάριον (codicum lectionem exhibeo) ἐπὶ τοσοῦτον τὸν πήχυνον ἀσκὸν διεφύσησε;
(47) Matth. VI, 20; Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν. Cf. Luc. XII. 33.
(48) Socrati tribuitur ap. Stob. tit 14, 22, cum varietate.
(49) Addidi τοῦ in lemmate.
(50) Gregor. Nazianz. Orat. I, p. 7 A. — Codex, βοηθείας.
(51) Id. Orat. XX, pag. 373 A.
(52) Id. Orat. XXVI. p. 444 B.
(53) Gregor. Nazianz. Or. XXII, p. 408 A. Cf. et Or. XX, p 350 D.
(54) Edit. Greg. Maurin., ἑαυτῆς, melius. Ad sententiam cf. p. 112.
(55) Philemon vividius apud Stob. tit. 121, 8: Θανεῖν ἄριστόν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως. Cf. supra p. 29, n. 1, de ellipsi adverbii μᾶλλον.
(56) Cod. προξενεῖ. Quod mutavi propter accentus penultimam sedem; nam hi versus sunt politici.
(57) Est apud Porphyrium ad Marcellam § 1

Deo de hominibus curam agente, et discernente virtutem et pravitatem, amante quidem bonum, et malum odio habente, non præsumendum est bonos male tractari, malos autem bene.

Chrysostomi. — Mortem non debet timere is qui bonam conscientiam habet; somnus enim est ac egressus migratio et requies, portus tranquillus, tumultus sedatio, et vitæ curarum solutio.

Deus semper hominibus providens molesta in hac præsente vita dedit, jucunda vero in futuram reservavit.

Deo similem se facit homo benefaciendo, cum id non adulteratur.

Mori gloriose pulchrius est quam vivere multis annis in voluptatibus indecore.

Mortem immaturam sæpius peccatorum fecit multitudo.

Diadochi. — Calefactis generativis organis vini ardore, necesse est ut sibi ipsi mens exhibeat imaginem passionis voluptuosam.

Dei timorem in animæ præsentem habens, omnia mala vitabis, per quæ pœnæ sunt.

Mortis qui meminit a peccando arcetur.

Basilii. — Si foventur hominis superbi mores, seipsis arrogantiores fieri solent.

Dei ignorantia animæ est mors.

Iram hominis placat famulus prudens.

Salomonis. — Audax et arrogans et gloriosus pestis vocatur; qui autem injuriam non obliviscitur, legis transgressor.

Justis congeruntur impiorum divitiæ.

Cernens bona oculus lætificat cor.

Thracum gens sapientissima: de nascente quidem lugent, de moriente vero lætantur; de illo, quanta patietur, dicentes; de hoc, a quantis liberatus est, cogitantes.

Deo admodum gratum, si lingua ad decus verba proferantur.

Æsopi.

Ire sæpe ad amicos nolens,
Constans eris et non exosa possessio.

Deo acceptus est qui honorem honore prævenit.

Philonis. — Dei proprium est bonæ præmittere et donis anteire, mala vero ægre inducere. Non

A Θεοῦ ἐπιμελουμένου τῶν ἀνθρώπων [illegible] ἀρετὴν καὶ κακίαν, καὶ φιλοῦντος [illegible] μισοῦντος δὲ τὸν κακὸν, οὔτε τοὺς [illegible] κακῶς πράσσειν, οὔτε τοὺς πονηροὺς [illegible]

46 Τοῦ Χρυσοστόμου. — Θνήσκειν [illegible] σθαι τὸν ἀγαθὸν ἔχοντα συνειδός· [illegible] ἀποδημία, μετάστασις καὶ ἀνάπαυσις, [illegible] ταραχῆς ἀπαλλαγὴ, καὶ βιωτικῶν [illegible] τίδων.

Θεὸς ἀεὶ πρόνοιαν ἀνθρώπων [illegible] πηρὰ κατὰ τὸν παρόντα βίον δέδωκε, [illegible] εἰς τὸν μέλλοντα ἐταμιεύσατο.

Θεῷ ὅμοιον ἔχει ἄνθρωπος τὸ εὖ [illegible] αὐτὸ μὴ καπηλεύηται.

Θανεῖν ἐνδόξως καλλὸν (59) ζῆν τρυφῶντα [illegible]

B χρόνον ἀσέμνως.

Θάνατον ἄωρον πολλάκις ἁμαρτιῶν [illegible] πλῆθος.

Διαδόχου. — Θερμαινομένων τῶν [illegible] ὀργάνων ὑπὸ τῆς τοῦ οἴνου ζέσεως, [illegible] ἑαυτῷ τὸν νοῦν σκιὰν τοῦ πάθους ἐνίστη.

Θεοῦ φόβον σύνοικον ἔχων ἐν διανοίᾳ [illegible] κῶν ἐκφεύξει, δι' ὧν αἱ τιμωρίαι.

Θανάτου μεμνημένος ἄνθρωπος [illegible] μελεῖν.

Βασιλείου. — Θεραπευόμενα τὰ [illegible] ἑαυτῶν ὑπερόπτικώτερα γίνεσθαι τέφρα.

Θεοῦ ἄγνοια θάνατός ἐστι ψυχῆς.

Θυμὸν ἀνδρὸς πραΰνει θεράπων φρόνιμος.

Σολομῶντος. — Θρασὺς (60) κατὰ [illegible] ἀλαζὼν λοιμὸς καλεῖται, ὃς δὲ μετὰ

C νομος.

47 Θησαυρίζεται δικαίοις πλοῦτος ἀσε[illegible]

Θεωρῶν (61) ὀφθαλμὸς καλὰ εὐφραίνε[illegible]

Θρᾳκῶν (62) γένος σοφώτατον· [illegible] θρηνοῦσι, τῷ δὲ ἀπιόντι συνήδονται, [illegible] πείσεται λέγοντες, τὸν δὲ ὅσων ἀπήλλα[illegible] μενοι.

Θεοφιλὲς τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς γλώττης [illegible] τοὺς λόγους προφέρειν.

Αἰσώπου·

Θαμινὰ φοιτᾷν τοῖς φίλοις οὐκ ἐθέλων,
Βέβαιον ἔσῃ καὶ οὐ στυγητὸν κτῆμα.

Θεῷ προσφιλὲς τετιμηκότα τιμήν (63).

Φίλωνος. — Θεοῦ ἴδιον τὰ μὲν ἀγαθὰ [illegible] καὶ φθάνειν δωρούμενον, τὰ δὲ κατὰ μέ[illegible]

D ὅμοιον Θεῷ, ἔφη· Τὸ εὐεργετεῖν καὶ [illegible] Similem sententiam ex scriptore *Orientali* [illegible] Cardon. Miscell. litter. Orient. t. II. p. 176.

(59) Cf. supra p. 29. n. 1, de ellipsi [illegible] μᾶλλον.

(60) Prov. xxi, 24.

(61) Prov. xvi. 2.

(62) Fons sententiæ ap. Herod. v, 4. Vide [illegible] p. 19.

(63) Cod. τετημικότατημήν. Forsan, τὸν [illegible] κότα τιμᾷν.

p. 93; qui, notante Tayloro in Diario classicot. XXI, p. 207, sententiam e Sexto Pythagoreo deprompsit, quem sic Rufinus Latine et christiane loquentem fecit p. 616, 2: « Deus quidem nullius eget, *fidelis* autem Dei solius » Hinc profecit Agapetus cap 63: Ὁ μὲν Θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου Θεοῦ: vide ibi Iuniken., collato Menagio ad Diogen. Laert. VI, 105. Cf. infra Γνῶμαι Σοφῶν initio.

(58) Joannes Chrys. Antonii S. 57. p. 94, 25: Εὐεργετῶν νόμιζε μιμεῖσθαι Θεόν. Ibidem p. 96, 14: Δημοσθένης (c) ἐρωτηθείς, Τί ἄνθρωπος ἔχει

(c) Democritea nomen aliquid mirationis parit. Reponam lubens Δημόκριτος, auctoritate *moles*[illegible] codicis 1168, p. 91, 2, ubi inter Democritea leguntur hæcce verba leviter corrupta: Θεῷ ὅμοιον ἔχει [illegible] πος τὸ εὖ ποιεῖν καπηλεύηται (scr. ὅταν αὐτὸ μὴ κ.), καὶ τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν. Parile est Jo. Chrysostomi dictum Eccl. p. 185: Οὐδὲν ἡμᾶς ἴσους ποιεῖ Θεῷ ὡς τὸ εὐε[illegible] [illegible]id. Matthæum. *Ex Addenda*

,δδὲ τοῖς ἁμαρτάνουσιν εὐθὺς ἐπέξεισιν ὁ A statim de peccantibus ulciscitur Deus, sed tempus
. δίδωσι χρόνον καὶ τὴν τοῦ σφάλματος concedit ad culpæ sanationem et emendationem.
εἰ ἐπανόρθωσιν.

- Θάνατος (64) ἀνδρὶ ἀνάπαυσις· συνέ- *Job.* — Mors homini requies: conclusit enim
ὁ Κύριος κατ' αὐτοῦ. Dominus in illa.

— Θρόνον (65) ὀφρυώμενον καθεῖλεν Κύ- *Sirach.* — Sedem arrogantium destruxit Domi-
φύτευσε ταπεινούς ἀντ' αὐτῶν. nus, et erexit humiles pro illis.

. — Θυσία (66) τῷ θεῷ γνώμη ἀγαθή. *Sexti.* — Sacrificium Deo mens bona.
υσιαστόμου. — Ἰσχυρὸν ὅπλον ἀκτημο- *Chrysostomi.* — Valida armatura paupertas, et
ἀκαταγώνιστον καταγώγιον, καὶ πύργος inexpugnabile refugium, et turris immota.

ιτροῦ τέχνην εἴσεται ὁ τοῦ νοσήμστος *** Medici artem sciet ægritudinis... dicentes, mi-
τοὺς λέγοντας, μηδὲν καταβλάπτει τοὺς nime lædit audientes.
ς.
ου.

Babrii.

ον (68) τὸ φροντίζειν ἀναγκαίων χρειῶν, Melius est curare de necessariis negotiis,
προσέχειν τέρψεσίν τε καὶ κώμοις. B Quam se dare deliciis et conviviis.

εἶου. — Καπνὸς (69) φυγαδεύει μελίσσας, *Basilii.* — Fumus fugat apes, gratiam autem
δὲ πνευματικὸν ἀποδιώκει κραιπάλη. spiritualem expellit ebrietas.

(70) σιωπηθεῖσα νόσος γίνεται ἀθεράπευτος. Malum occultum morbus fit insanabilis.
που. *Æsopi.*

ος (71) οὐκ ἔχων ἰσόῤῥοπον τὸ κέρδος, Labor qui non habet æquivalens lucrum,
μίαν δίδωσι τοῖς μόχθις ἀεί. Semper difficultatibus terret,

οὖργος ἀνὴρ, τοὺς τρόπους οὐκ ἀμείβων, Vir improbus, mores non mutans,
σχῆμα μεταλλάττει ἀπάτης χάριν. Vultum commutat fraudis gratia.

κοῖς κακὰ συνάπτων ὁ σκαιὸς ἀνὴρ Qui mala malis conjungit vir parum solers,
λος δήπουθέν ἐστιν σφαλερῶς βιῶν. Certissime vitam periculosam ducit,

Καὶ τοὺς τυχόντας, εἰ δέοι, φίλους ἔχε, Obvios, si opus est, amicos habe,
κῶς δὲ μὴ χαρίζου τὸ πρὸς σὲ στύγος (72). Sed ne illis male impertias adversitatem quæ te
[affligit.

λὸν ἀεὶ τῷ κρείττονι τὸ χεῖρον ἀκολουθεῖν διὰ Bonum est semper medius a pejore excipi, ob
ώσεως ἐλπίδα. C spem melioralionis.

ποκράτους. — Κόποι (73) αὐτόματοι φράζουσι *Hippocratis.* — Lassitudines per se morbos in-
ς. dicant.

κλώσει (74) ἕκαστον τὰ διαβούλια αὐτοῦ. Circumdabunt quemque suæ adinventiones.

ρος (75) ὕβρεως ἀρχή. Saturitas insolentiæ initium.

ίττονές εἰσιν αἱ τῶν πεπαιδευμένων ἐλπίδες ἢ Meliores sunt eorum qui docti sunt spes quam
ν ἀμαθῶν πλοῦτος. ignorantium divitiæ.

Κακοῖς ὁμιλῶν (76) καὶ κακὸς πάντως ἔσῃ. Cum malis conversatus, malus quoque omnino
[eris.

ίρείττον (77) εὐημερίας ἀχαλινώτου νοσος φιλό- Melior est immoderata felicitate morbus sapien-
ος. tiæ amicus.

(64) Iob III, 23.

(65) Sirach. x, 14, cum variet.

(66) Potest conferri Sextus Ruffini, p. 646: Templum sanctum est Deo mens pii, et altare
st optimum ei cor mundum et sine peccato. » D

(67) Inter νοσήματος, finem pag. 283, 2, et λοῦν, nitium p. 284, 1, periit folium saltem unum, quo itteram I ad finem deduxerat compilator et K in-choaverat; ideo asteriscos apposui. Videtur in prima loci hujus parte sententia fuisse Democriteæ similis quam prodidit Isidor. I, Ep. 437: Ἰατρικὴ μὲν, κατὰ Δημόκριτον, σώματος νόσους ἀκέεται, σοφίη δὲ ψυχὴν παθέων ἀφαιρέεται. Vide Wyttenb. Bibl. crit. XII, p. 75.

(68 Cod. τέρψεσι καὶ κώμοις, quod correxi, ut versus clausula recto staret talo. Adhuc labat initium: forsan scribendum, ἢ τὸ προσέχειν νοῦν τ., vel ἢ τὸ προσέχειν τ.

(69) Basil. Hom. I De jejunio, p. 132.

(70) Basil. Hom. mor. De peccato, p. 142, ubi νόσος ὕπουλός ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ: quæ est etiam lectio Antonii S. 171, p. 280, et codicis 1168, pag. 45. Cf. schol. ad Joann. Climac. p. 97.

(71) Sequentes sententias quatuor in metra dispescui. Versus sunt politici, in quibus syllabæ numerantur. Distichum tertium ob violatam accentus legem reliquis etiam pejus est.

(72) Forsan, τὸ πρὸς σοῦ στύγος.

(73) Hippocr. Aphor. II, 5.

(74) Ex Osee, VII, 2.

(75) Basil. Hom. mor. De ingluvie, p. 320: cf. ejusd. Hom. I De jejunio, p. 126, et II, p. 152. Gregorius Naz. Or. XVII, p. 275: Κόρος πατὴρ ὕβρεως. Aristoteles Stobæi tit. 3, 54: Τίκτει γὰρ, ὥσπερ φησὶν ἡ παροιμία, κόρος μὲν ὕβριν, ἀπαιδευσία δὲ μετ' ἐξουσίας ἄνοιαν. Alia indicavi in Gnomicis ad Theognidem, 153, p. 246.

(76) Greg. Naz I, II, p. 159.

(77) Idem Epist. LXVI, p. 825, ubi κρειττῶν. Cod. κρίττον, lectione ambigua: cf. p. 25.

Judicant multi e suis propriis aliorum passiones.

Melior est senectus cum prudentia, juventute insipiente, et cogitata mora velocitate inconsiderata, et breve regnum longa tyrannide.

Melior est parva et honorabilis mediocritas multa possessione indecora et parum secura.

Circulo quodam aguntur res humanæ, et docet nos Deus per contraria.

Ut constituit omnia sapienter et coaptavit, ita sapienter omnia dirigit et gubernat suis non comprehendendis nec attingendis judiciis.

Melius est vinci decore quam vincere periculose et injuste.

Melior est noxia concordia separatio propter pietatem.

Fructuum productione lætatur Deus magis quam magnitudine oblationis et opulentia donorum.

Mala patiuntur etiam sancti, sive ad mundationem vel minimæ maculæ, sive ad probationem virtutis et experimentum philosophiæ, sive ad emendationem debiliorum ab his discentium validiores fieri, non autem pejores per ea quæ patiuntur.

Sermonis satietas auribus inimica est, ut nimius cibus corporibus.

Vel frater fratrem incusat, si injuste plectitur.

Belli sit tibi et pacis tempus, nuptiarum et continentiæ, amicitiæ et separationis.

Seipsum irridere valde periculosum est et inutile.

Melius est castigari et parum illuminari quam omnino obscurari.

Facilius est nequitiam accipere quam virtutem præstare, cum morbi etiam participem esse facilius quam sanitatem largiri.

Pupillas non habens, de luce dubius eris; scientia autem expers, ne manifesteris.

Res est voluptas impetu prono fluens,
Ubi autem venit, labitur velut lapis.
Potior est esca quæ ad manum est,

A Κρίνουσιν οἱ πολλοὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐκ τῶν ἰδίων θέσεων.

Κρείσσων (78) πολιὰ μετὰ φρονήσεως ἢ νεότητος, καὶ λελογισμένη βραδύτης σκέπτου, καὶ ὀλιγοχρόνιος βασιλεία νέου.

Κρείσσων (79) ὀλίγη μερὶς τιμία καὶ ἀσείμου καὶ ἀσφαλερᾶς.

B (80) Κύκλος (80) τις ἐστι τῶν ἐν γραστων, καὶ παιδεύει διὰ τῶν ἐναντίων. Ὥσπερ συνεστήσατο τὰ πάντα πο σεν, οὕτω σοφῶς τὸ πᾶν διέρχεται ἀνεφίκτοις κύτεσι καὶ ἀνεξιχνιάστοις κ

Κρεῖττον (81) ἡττᾶσθαι καλῶς ἢ νικᾶν καὶ ἀθέσμως.

Κρείσσων (82) ὁμοπάθους ὁμοίας διείας διάστασις.

Καρποφορίᾳ (83) Θεὸς εὐφραίνεται εἰσφορᾶς καὶ μεγέθει τῆς ἐπιδόσεως.

C Κακοπαθοῦσι (84) καὶ ἅγιοι, εἴτε εἰς τῆς μικρᾶς ἰλύος, εἴτε εἰς βάσανον ἀρε ρὰν φιλοσοφίας, εἴτε εἰς παίδευσιν τῶ ρων, ἐν ἐκείνοις μανθανόντων τὸ πραΰ ἐκκακεῖν τοῖς πάθεσιν.

Κύριος λόγου πολέμιος ἀκοαῖς, ὡς καὶ τροφὴ σώμασιν.

D 85 Καὶ ἀδελφὸς ἀδελφὸν ἐλέγχει ἐπιτ

Καὶ (85) πολέμου καιρὸς ἔστω καὶ εἰ καὶ γάμου καὶ τῶν οὐ γάμου, καὶ φιλ στάσεως.

Καθ' ἑαυτοῦ (86) παίζειν λίαν ἐπικ ὀνητον.

Κρεῖσσον ἐπιτιμηθῆναι καὶ μικρὸν ἐκ παντελῶς σκοτίζεσθαι.

Κακίας (87) ῥᾷον μεταλαβεῖν ἢ ἐκτῆσ ναι, ἐπεὶ καὶ νόσου μετασχεῖν μᾶλλον ἢ ῥίσασθαι.

Κόρας μὴ ἔχων, ἀπορήσεις φωτὸς γνη ἀμοιρῶν, μὴ ἐπαγγέλλου.

Κάτωντές (88) ἐστιν ἡδονὴ τοῖς χαμένοις.

Καὶ, ὡς πρόσεισιν, οἰχέτι λίθου δίκτυ.

Κρείσσων (89) τροφὴ σύμμετρος εὐπορουμένη,

(78) Greg. Naz. t. I, p. 30 D. Hujus sententiæ particula media est apud Anton. S. 93, p. 153, et S. 27, sub Chrysostomi nomine.

(79) Greg. Naz. t. I. p. 31 A, ubi male κτίσεως ἀτίμου σφαλερᾶς Codex etiam κτίσεως. Eidem Gregorio Antonius tribuit. Permutari κτίσιν et κτῆσιν jam ostendi in commentatione hpigraphica inter Holstentianas Epistolas p 455. Quo non grassata est illa litterarum ι et η permutatio? Theodorus Prodr. Rhod. III, p. 98: Φρενητιᾷν ἔδοξεν ἀφραίνων μέγα. Est φρενιτιᾷν in Macarii Chrysocephali Excerptis, quæ mecum olim. ut erat in omnes litteratos humanissimus, communicavit Jac. Morellius. Melius quidem φρενητιᾷν puto. potuit tamen Theodorus φρενητιᾷν scribere, quæ scriptura nec caret exemplis, versusque modulo aptior est. Anonymus *De incrudibilibus* c. 15: Ἰὼ ἡ Ἀρίστορος ἠράτο τῇ Πρᾳ. Conjecit Valcken. in Schol. t. I, p. 487, ἐρᾶτο: bene quidem; sed melius fore puto ἰρᾶτο, scriptura Ionica, et ob id propria Chariclis anonymus excerpsit.

(80) Gregor. Naz Orat. XVII, pag. 288 B.

(81) Greg. Naz Or. I. p. 41 A.

(82) Greg. Nazianz Orat. XII. p. 197 B.

(83) Greg Nazianz. Orat. XV, p. 218 D: ubi μᾶλλον καρπ. Sed μᾶλλον abesse *potest*: cf. p. 21

(84) Greg. Nazianz Orat. XIX, p. 303 D.

(85) Respicit Eccles. III, 6, sq., ubi καιρὸς φιλᾶξαι καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι, καιρὸς πολέμου καιρὸς εἰρήνης· Cf. Joann. Climac. p 350.

(86) Greg. Nazianz. Orat. XL, p. 649 B: ubi ητον melius.

(87) Id. Orat. XX, p. 331 A. Cf. infra in P, 75 κακίας...

(88 Greg. Naz. t II, p. 154.

(89) Greg. Naz. t. II. p. 154, 19, ubi τίλλων ἐπλασί τις τ' ὄναρ. Nec nostra lectio prorsus rec est. Masculinum τὸν δεῖνον multis vindicavi

πνος ἁβρὸς ὄνπερ ἔπλασεν ὄναρ.
ἄτους. — Κακοῖς (90) εὖ ποιῶν ὅμοια
ῖς τοὺς ἀλλοτρίους κύνας σιτίζουσιν. Ἐκεῖ-
γὰρ τοὺς διδόντας, ὥσπερ τοὺς τυχόντας,
σιν, ὅ" τε κακοὶ τοὺς ὠφελοῦντας, ὥσπερ τοὺς
τας. ἀδικοῦσιν.
άλλος (91) ἀνθρώπινον ἢ νόσος ἐμάρανεν ἢ
ἐν ἔλωσεν· πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ κα-
ίας ὑπηρέτης ἐστίν, ἐξουσίᾳ μὲν τὴν ῥᾳθυ-
ρᾳσκευάζων, ἐπὶ δὲ τὰς ἡδονὰς τοὺς νέους
λῶν.
νάλισκε (92) τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν
φιλητικὴν· οὕτω γὰρ τὰ τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς
να συμβήσεταί σοι ῥᾳδίως μανθάνειν.
αφρόνει (93) τῶν περὶ τὸν πλοῦτον σπουδα-
. χρῆσθαι δὲ τοῖς ὑπάρχουσι μὴ δυναμένων· B
λήσιον γὰρ οἱ τοιοῦτοι πάσχουσιν, ὥσπερ ἂν
ἵππον κτήσαιτο καλὸν, κακῶς ἱππεύειν ἐπι-
νος.
οῖς (94) εὖ ποιεῖν· καλὸς γὰρ θησαυρὸς παρὰ
σπουδαίῳ χάρις ὀφειλομένη.
λακεύοντας (95) μίσει, καθάπερ τοὺς ἐξαπα-
ες· ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς πιστεύ-
ις ἀδικοῦσιν,
λάκων (96) φύσις, καὶ μνημονικὸν πρὸς κακίαν,
ῶν ἀγαθῶν εὐεπίλητον.
υφυλάκτου. — Κρίσιν (97) ἐλώμεθα ἑαυτοῖς, καὶ
μεν ἀνάμεσον ἑαυτῶν ὅ τι καλόν.
ύδ. — Καρδία (98) σκληρὰ βαρυνθήσεται πό-

ιράχ. — Κακία (99) ἐν λογισμοῖς μελετωμένη C
θρασύνει καρδίαν· ἀναιρεῖται δὲ καὶ συντρίβεται
γκρατείας καὶ ἐλπίδος στόματος.
κακομήχανος (1) ἄνθρωπος ἐξ ἀμηχάνων ἐκεῖνα
ττειν ἐθέλει ἃ μὴ δύναται.
Διαδόχου. — Λυμαίνεται ὄναγρος ἐν τόπῳ σῖτον,
ὶ τὸν φθονερὸν ἄνδρα τήκει ὁ φθόνος.
Ἀριστοτέλους. — Λέγειν μὲν δεῖ ὡς οἱ πολλοί,
εῖν δὲ ὡς οἱ σοφοί.
Αὐχμήτωρ (2) ἀρετῆς λογισμὸς ὑπερήφανος.
Λόγῳ μὲν τὴν ἀρετὴν χρὴ διδάσκειν, ἔργῳ δὲ ταύτην
ηρύσσειν.
Λάκκος (3) ἄνυδρος φιλόδοξος ψυχή.
Σολομῶντος. — Λογισμοὶ (4) δικαίων κρίματα.

A Quam dapes lautæ quas somnium effluxit.
Isocratis. — Qui malis benefacit similia patietur his qui alienos canes nutriunt. Dantibus enim isti, tanquam occurrentibus, latrant, mali autem benefacientes tanquam nocentes, lædunt.

Pulchritudo hominum vel morbo marcet vel tempore destruitur : nequitiæ autem magis quam probitatis divitiæ opiferæ sunt, abundantia quidem otium præstantes, juvenes vero ad voluptatem invitantes.

Consume quod in vita occurrit otium audiendo sermones ; ita enim quæ ab aliis ægre exquiruntur tibi facile discere continget.

Contemne hos qui divitias anhelant, et non possunt uti his quæ possident. Idem fere isti patiuntur, ac si quis equum pulchrum habuerit, equitare nesciens.

Bonis benefacito : pulcher enim thesaurus quæ a viro probo debetur gratia.

Adulantes fuge, tanquam decipientes. Utrique enim si credantur, credentibus nocent.

Adulatorum natura malum facile recordatur, bonorumque facile immemor est.

Theophylacti. — Nos ipsos dijudicemus, et cognoscamus quid intra nos bonum sit.

Job. — Cor durum angoribus opprimetur.

Sirach. — Nequitia si in mente fovetur cor audacius efficit ; demittitur autem et conteritur per abstinentiam et spem oris.

Malorum artifex homo ex impossibilibus illa vult agere quæ non potest.

Diadochi. — Vastat onager in agro frumentum, et invidiosum virum dissolvit invidia.

Aristotelis. — Dicere oportet ut multi, cogitare autem ut sapientes.

Vannus virtutis cogitatio superba.

Verbo quidem virtutem discere oportet, opere autem hanc prædicare.

Lacus sine aqua mens gloriæ amans.

Salomonis. — Cogitationes justorum judicia.

Nicetam et ad Herodiani Epimerismos. Joannes Damasc. Epistola ad Theophilum De imagg. p. 141 : Δεῖπνον, εἰς ἐγκαυστικοῖς καλλιεργήμασιν ὁ μυστικὸς τοῦ Χριστοῦ δεῖπνος μετὰ τῶν δώδεκα ἀποστόλων ἐγκεκόλαπτο. Dictinctionem inter τὸ δεῖπνον et ὁ δεῖπνος statuit scholiastes Epicteti Enchir. 25, ut sit τὸ δ. cœna, ὁ δ. cœnæ tempus : quod exemplis non confirmatur. — Cod. 1760 tenet etiam ὄνπερ ἔπλασεν ὄναρ, et initio Κρεῖσσον. Hoc est recipiendum. in *Addendis.* D

(90) Isocr. ad Dem. p. 6 : ubi τοὺς κακοὺς... τὰς ἀλλοτρίας... ἐκεῖναι... — Codex, διοδεύοντας, notandum, sed non servandum.

(91) Isocr. ad Dem. pag. 2, ubi κάλλος ἢ Χρ. ἀνάλ. ἢ νόσ. ἐμαρ... ἐξουσίαν μὲν τῇ ῥᾳθυμίᾳ π.

(92) Ibid. p. 4.

(93) Ibid. p. 6.

(94) Ibid. ubi τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποίει. Iterum infra in Τοῖς ἀγαθοῖς.

(95) Ibid. ubi μίσει τοὺς κολ· ὥσπερ τοὺς ἐξαπ... πιστεύοντας....

(96) Theophyl. Simoc. Ep. VII. Codex, εὐεπίλιπτον.

(97) Job XXXIV, 4.

(98) Sirach. III. 27.

(99) Non ap. Sirach., sed Marcum Eremit. De lege spirit. § 14 : ubi... καρδίαν· ἀναιρουμένη δι' ἐγκρατείας καὶ ἐλπίδος συντρίβει αὐτόν : in nostra lectione vox στόματος me impedit.

(1) Codex, κακόμαχος.

(2) Apud Anton. Serm. 36, p. 52, 17.

(3) Id Serm. 36, p. 52, 18.

(4) Prov. XII, 5. Scholium in cod. : Τοῦτο λέγει ὅτι ἀνεξετάστως ὁ δίκαιος ποιεῖ, ἀλλὰ πάντα ὑγιῶς κρίνει.

Verba lascivorum mollia.

Lapidi sordidato comparatus est piger, et omnes sibilabunt super dedecus ejus.

Guttur cibos gustat, mens autem verba dijudicat.

Accipiens munera in sinu injuste non bene ambulat in viis.

Theologi. — Sermo sapientis in aurem docilem excipitur.

Babrii — Verbo et tempore obfirmatum omne bonum natura instituit.

Latere eum qui male agit non possibile est; omnia enim justitia judicat.

Aphthonii. — Nimium simplices sunt qui evidentia abscondere volunt.

Gennadii :

Bene sensata mens, in dextram inclinans,
Jucunda vitæ universa despicit,
Divitias, voluptatem, honores, tumultuosa verba.
Leonem blanditiis aliquis sæpius mansuefacit;
Ventrem autem escam dando magis exasperat.

Chrysostomi. — Affligi oportet non ob aliud quodquam nisi ob peccatum.

Leonem secundum naturam ferum, præter naturam vero mitem esse contingit; hominem autem secundum naturam mitem, præter naturam feris similem.

Si luctum volueris vincere, tumulos circumito, et doloris habebis remedium, et maximas inter homines felicitates cernes præter pulverem nullam possidere substantiam.

Gregorii. — Lapides his qui efferati sunt vera et firma sunt verba.

Fame quidem non facile aliquis destruitur;
Sed pessimis mors est miseria.
Injuriis tantum egeni divites petunt,
Vim non habentes, sed verba,
Verba verbis pellebantur; sed verba erant.
Corporis vitium si quis riserit, odiosus est;
Nam non voluntatis sed fortunæ culpa est,
Littus est navigio portus, cogitatioque luctui.
Luctum ingentem non minuit mensa sumptuosa.

Ecclesiastæ. — Verba oris sapientis gratia, et labia insipientis submergunt eum.

A Λόγοι (5) κερκώπων μαλακοί.

Λίθῳ (6) ῥᾳδαλωμένῳ παραπνεβλήθη· καὶ πᾶς ἐκσυρισεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ.

Λάρυγξ (7) σῖτα γεύεται, νοῦς δὲ λόγους κρίνει.

Λαμβάνων (8) δῶρα ἐν κόλποις ἀδίκως ὁδοῦται ἐν ὁδοῖς.

54 Τοῦ Θεολόγου. — Λόγος (9) σοφοῦ ἐν οὖς ἐξακούεται.

Βαβρίου. — Λόγῳ (10) καὶ χρόνῳ βέβαιον καλὸν φύσις καθίσταται.

Λαθεῖν τινα κακόν τι δρῶντα οὐκ ἔστιν τὸν δίκη κρίνει.

Ἀφθονίου. — Λίαν (11) εὐήθεις οἱ τὰ κρύπτειν ἐθέλοντες.

B Γενναδίου.

Λογιστικὸς (12) νοῦς, εἰς τὸ δεξιὸν ῥέπων
Τὰ τερπνὰ πάντα τοῦ βίου διαπτύει,
Πλοῦτον, τρυφήν, εὐκλειαν, ὀχληροὺς λόγους,
Λέοντα (13) σαίνων ἡμεροῖ τις πολλάκις·
Γαστρὶ τρυφὴν δὲ δοὺς δὲ πλεῖον ἐγρεῖ.

Τοῦ Χρυσοστόμου. — Λυπεῖσθαι δέον, οὐ τι μόνον (14), ἀλλ' ἢ δι' ἁμαρτίαν.

Λέοντι κατὰ φύσιν τὸ ἄγριον, παρὰ φύσιν ἥμερον· ἀνθρώπῳ δὲ κατὰ φύσιν μὲν τὸ ἥμερον· φύσιν δὲ ἡ θηριωδία.

Λύπης ἢν θέλῃς κρατεῖν, περιπόλει τάφους καὶ τοῦ πάθους ἔξεις τὸ φαρμακον, καὶ τὰ μετὰ τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίας ἐπόψει περιττὰ μὴ κεκτημένας τὸ φύσημα.

C **55** Γρηγορίου. — Λίθοι (15) τοῖς θηριώδεσιν ἀληθεῖς καὶ στερρὸι λόγοι.

Λιμῷ (16) μὲν οὔ τις ῥᾳδίως διεφθάρη·
Τοῖς δ' αὖ κακίστοις πότμος ἡ μοχθηρία·
Λοιδοροῦσι πένητες πλουτοῦντας μόνα,
Δύναμιν οὐκ ἔχοντες, ἀλλὰ τοὺς λόγους·
Λόγοι λόγους ἤλαυνον· οἱ δ' ἦσαν λόγοι.

Λώβην (17) σώματος εἴ τις γελᾷ, στρεβλοῦται·
Οὐ γὰρ γνώμης τὸ πάθος, ἀλλὰ τῆς τύχης·
Λιμὴν (18) μὲν πλοίου ὅρμος, λύπης δὲ νοῦς·
Λύπην ἰσχυρὰν οὐ κουφίζει τράπεζα πολυτελής·
Ἐκκλησιαστής. — Λόγοι (19) στόματος πηγὴ χάρις, καὶ χείλη ἄφρονος καταποντιοῦσιν αὐτόν.

(5) Prov. xxvi, 22. — Scholium : Δολίων, ἀπατεώνων.

(6) Sirach. xxi, 1, ubi συνεβλήθη ὀκνηρός.

(7) Joann. Climac. p. 35 : Λάρυγξ μὲν γὰρ βρώματα διακρίνει, ἀκοὴ δὲ νοήματα διαγινώσκει : ubi anonymus in exemplo regio διαγιν. delet. Sirach. xxxvi, 19 : Φάρυγξ γεύεται βρώματα θήρας, οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευδεῖ.

(8) Prov xvii, 23, ubi λαμβάνοντος δῶρα ἀδίκως ἐν κόλποις οὐ κατευοδοῦντας ὁδοί.

(9) Greg. Naz Or. i, p 38 C.

(10) Greg Nazianz. Orat xiii, p. 203 D. Cf. supra in E : Ἔθος... p. 32. Plura in hanc sententiam legi possunt in Antonii S. 102.

(11) Aphthon Fab. 4.

(12) Cf p. 95 : Χρὴ τὸν θέλοντα...

(13) Fons sententiæ ap. Joann. Clim. p. 202. Λέοντα ὁ κολακεύσας πολλάκις ἡμέρωσε· σῶμα δὲ θεραπεύσας ἐπὶ πλεῖω (anonymus *e codd.* πλείω) ἠγρίωσε.

(14) Vellem μόνον in μᾶλλον mutari, vel forte ἁμαρτίαν transponi.

(15) Greg. Naz. Orat. xxxiv, pag. 537 C.

(16) Greg. Naz. t. II, pag. 158.

(17) Hæc jam non possunt esse Gregoriana metra ; non adeo repebat Patris elegantissimi Musa. Priorem versum sic refingas licet συγγνοὺς ἁμαρτίας σώματος λώβην γελᾷ : sed alteri quid facies, nisi serventur eadem ? Διανοίας lecto pro γνώμης versus fuerit bonus.

(18) Demophilus Sent. p. 614 : Λιμὴν μὲν πλοίου ὅρμος, βίῳ δὲ φιλία. Vide infra Sententias similares Menandri, sub Λιμήν.

(19) Eccles. x, 12.

(20) γλυκὺς πληθύνει φίλους αὐτοῦ, καὶ A Guttur dulce multiplicat suos amicos, et lingua
λαλος πληθύνει εὐπροσηγορίας. diserta multiplicat affabilitates.

(21) ψυχῆς ἀνδρὸς ὁ ἴδιος πλοῦτος. Redemptio animæ viri divitiæ suæ.

ποστόλου. — Μὴ (22) νικῶ ὑπὸ τοῦ κα- *Apostoli.* — Noli vinci a malo, sed vince in bono
νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. malum.

λομῶντος. — Μὴ δῷς (23) ὕπνον σοῖς ὄμ- *Salomonis.* — Ne dederis somnum oculis tuis,
ὲ ἐπινυστάζῃς σοῖς βλεφάροις, ἵνα σωθῇς neque sopitus sis palpebris tuis, ut salveris velut
ρκὰς ἐκ βρόχων καὶ ὥσπερ ὄρνεον ἐκ πα- dama e laqueis, et velut avis e retibus.

έπα (24) καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξαρθῇς· πα- Ne ames multa loqui, ne capiaris ; recte enim
ὰρ ἰσχυρὰ ἐνδεῖ τὰ ἴδια χείλη. Ὁ δὲ ἀστεῖος fatale homini propria labia. Qui autem venustus
κολιάζων ὑποσκελισθήσεται. labiis est in suis ambagibus illaqueabitur.

5) παρεκτείνου πένης ὢν πλουσίῳ· πλού- Ne, pauper cum sis, divitem simules ; dives
) γὰρ ἠδίκησεν, καὶ αὐτὸς προσενεβρίμη- enim injuste egit et infremuit, pauper autem in-
τωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσαπειθηθή- justitiam passus est, et ipse minis opprimetur.

B

ς (28) ἐν γέλωτι ἀνυψοῖ τὴν φωνὴν αὐτοῦ· Fatuus in risu elevat vocem suam ; sapiens au-
ς δὲ μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει. tem vix tacite subridebit.

29) τέκταινε ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ, παροικοῦντα Ne moliaris in amicum tuum mala, tecum habi-
οιθότα ἐπὶ σοί. tantem et in te confidentem.

(30) ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην Ne respondeas stulto juxta stultitiam ejus, ne
σ ἵνα μὴ ὅμοιος γένῃ αὐτῷ· ἀλλ' ἀποκρί- efficiaris ei similis ; attamen responde stulto juxta
ονι πρὸς τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ, ἵνα μὴ δόξῃ stultitiam ejus, ne apud se sapiens esse videatur.
ος εἶναι παρ' ἑαυτῷ.

(31) σπεύσῃς ἐν πνεύματί σοι θυμοῦσθαι, ὅτι Ne properes in mente tua irasci, quia ira in sinu
ἐν κόλποις ἀφρόνων ἀναπαύεται. stultorum requiescit.

(32) κληθῇς ψίθυρος, καὶ τῇ γλώσσῃ σου μὴ Ne appelleris susurro, et lingua tua ne insidieris;
υε· μολύνει (33) γὰρ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ susurro enim coinquinat animam suam.
ος.

(34) ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεεῖ, ἡνίκα ἂν ἔχῃ ἡ Noli cessare a benefaciendo pauperi, cum po-
σου βοηθεῖν. C tuerit manus tua opitulari.

ῦ Θεολόγου. — Μήτε (35) ἐν ταῖς εὐθυμίαις *Theologi.* — Neque in gaudiis metum deponas,
λῃς τὸν φόβον, μήτε ἐν τοῖς λυπηροῖς τὸ neque in tristitia spem bonam. Memento in sere-
τι Μνήσθητι καὶ ἐν εὐδίᾳ τῆς ζάλης, καὶ ἐν nitate tempestatis, et in procella gubernatoris : sed
ῶνι τοῦ κυβερνήτου· ἀλλὰ μὴ ἐν ταῖς θλίψεσιν ne in tribulationibus deficias, neque malus servus
κήσῃς, μηδὲ γίνῃ δοῦλος κακὸς, ἀγαθύνοντι μὲν flas, benefacienti quidem domino gratias agens,
ολογούμενος τῷ δεσπότῃ, παιδεύοντι δὲ μὴ προσ- corrigenti autem non absequens.
μενος.

εγίστη (36) ἐπικουρία τοῖς ἀτυχοῦσιν μεταβολῆς Maximum infortunatis subsidium spes mutatio-
ἰς, καὶ τὸ κρεῖττον ἐν ὀφθαλμοῖς κείμενον. nis ; et melius est quod ante oculos jacet.

20) Sirach. VI, 5, ubi πληθυνεῖ bis, et εὐπροσή-
α.
21) Prov. XIII, 8.
22) D. Paul. ad Rom. XII, 21.
23) Prov. VI, 4, ubi σώζῃ.
24) Prov. XX, 13. — Cod. ἐξαρθεῖς. Perpetua
rmutatio litterarum η et ει. Oraculum, in Anth. D
lat. XIV, 72, datum Ῥουφίνῳ ἐρωτήσαντι πῶς
ὸν (codex 2720, pag. 10, πῶς ἂν λάβοι, bene etsi
erit posterius ἂν erasum) ὅρκον παρὰ τοῦ ἰδίου
υκλήρου : Εὖτ' ἄν ὑπὲρ γαίης ἀνέχῃ ὀρόμον ὄρθρια
τὴν· Λύσας ἀκτῖσι ζοφερῆς ὀλλήματα νυκτὸς,
άμπει δ' αἰγλήεσσα νέον φάος Ἠοτίνειαι. Ἀλ' τότ'...
egendum λάμπῃ in subjunctivo, ut ἀνέχῃ. Notabo
superὀρόμον, quæ est optima Huschkii conjectura
ro scriptura codicis Palatini δόμον, diserte legi in
odice illo 2720. Photius Epist. V : Ὅρα μή ποτε,
οἷς συκοφάνταις ἑαυτὸν χειρωθῇ παραστησάμενος,
ὃν σὸν εἶκον φίλων καὶ οἰκείων ἐξερημώσεις : place-
it lectio codicis 2760, p. 222, ἐξερημώσῃς, aliqui-
us forsan.
(25) Proverb. VI, 2.
(26) Proverb. XXIII, 4. Cf. mox pag. 57, n. 7.
(27) Sirach. XIII, 3, ubi in fine προσεδηθήσεται.
(28) Sirach. XXI, 20, ubi ἀνὴρ δὲ πανοῦργος μόλ., prout legitur supra p. 23, 1. « Nimius risus indicium est animi negligentis. » Sextus ait pag. 652. Addatur hac de re S. Sacyi nota ad *Pend Namèh*, p. 310. Cæterum de discrimine inter τὸ γελᾶν et τὸ μειδιᾶν me notare memini ad Nicetam Eugenianum p. 327.
(29) Prov. III, 29, ubi τεκτήνῃ. — Codex, τεκτέναι.
(30) Prov. XXVI, 4, ubi locum permutant præpositiones πρὸς et κατὰ. et φαίνεται σοφὸς παρ' ἑ
(31) Eccles. VII, 10, ubi ἐν πν. σου τοῦ θυμ...κόβπω ἀφρ. ἀναπαύσεται
(32) Sirach. V, 11.
(33) Sirach. XXI, 28
(34) Prov. III, 27, ubi ἐνδεῖ. Sed et dativus stare poterit. Infra in Menandri Sent. : Ζήτει ποιεῖν εὖ τοῖς καλῶς εἰργασμένοις. Cf. et supra p. 51, 15 ; 52, 13.
(35) Gregor. Naz. Orat. XVII, p. 269 C. Cf. IV, p. 129 A. Cod. habet κυβερνίτου et ἐκκακίε
(36) Gregor. Naz. Orat. XII, p. 203 A.

Ne, quoque cum ea, firmum omnino, neque re- A
pentinum sapientiae esse affectum.

Cura vita est ut sapientem vitae augeat, non mortis pertimescat, non animae partibus ex Catonis autem vitae superiorum, quibus, quamvis a nostris sunt circa cognitionem rationis, et animae mendacium pertinaciam.

Bene. — Ne cum omnibus credas et praesertim his qui vitae non sunt.

Prudentia et sapientia ut cum tempore sapientia.

Una pecuniae ratio consideratur vitae humanae semper et una sapientia de vitae arte.

Ne confidere, si bonus es, ne cadas: nam desperare, si malus, ut resurgas.

Isocrates Demon. — Malum est qui vitae amplectitur permanet, malum autem qui aspernatur manet in vita. Et est qui aspernatur cupiditatem sapientiae participationem.

Ne confidas vitae tuae, et ne confidas [illegible] donec Christus obtinuit vitam.

Ne confidas te in abundantia non peccaturum: nam nihil commodius e vita praeclusum est.

Malum vitae mortis et praesertim peccatum est nunquam desperare in quacumque calamitate. Exspectatum enim est vita humana in terra.

Recordationem mortis semper conservans, omnem [illegible] et [illegible] tanquam caducas despicias.

Recordatio mortis lectum durum et interna oratio ad Deum.

Basil. — Ne [illegible] vitas alienorum infirmitates exquirere, sed tua ipse attende. C

Ne in rebus humanis justa gaudia immoderata in animam tuam inducant; neque luctuosa tristitia et angore animae robur et celsitudinem demittant; utrumque enim [illegible] est.

Ebrietas rationis interitus, roboris dissolutio, sensuum [illegible], mortis accelerato.

Prudentius. — Ne te terreant mentis inflationes: nam umbras umbrarum sortitae sunt res humanae.

Felix natura quae in omnibus gaudet, et in nullo dolet, sed de his quae accidunt gratias agit, tanquam de accidentibus bene et utiliter.

Isocrates. — Neque risum immoderatum ama, D

Μὴ [illegible] συμπεριφοράν, ὅπως ἂν [illegible] ζῆτε τῶν σωμάτων ἕνεκα σωφρονεῖν.

Μὴ [illegible] ζῶντι πρὸς τὸν ὄντως ζῶντα [illegible] ἢ ἡμέρᾳ ἐστὶν ἡ ψυχὴ τῆς ἀληθείας [illegible] τῶν ἐντολῶν τοῦ [illegible] ἐστὶν ἐντολὴ τοῦ [illegible] καὶ ψυχὴ ἐστὶν [illegible]

Βασίλειος. — Μὴ [illegible] τῶν ἀσθενειῶν [illegible] τὰς σὰς μόνον ἐξέταζε.

Μήτε [illegible] ἐπὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις πράγμασιν ἡδέα ψυχὴν καὶ [illegible] ἐκπίπτειν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀνδρείας. Ἀμφότερα γὰρ ἀσθενείας ἐστίν.

Μὴ [illegible] ἐν ἀκρασίᾳ καὶ ἀφροσύνῃ ἐστὶν ἡ μέθη. Ἀπόλλυσι γὰρ τὸ ἐν ἡμῖν θεῖον καὶ ἀνθρώπους ἀπὸ θηρίων οὐδὲν διαφέρειν ποιεῖ

μήτε λόγον μετὰ θράσους ἀποδέχου· τὸ μὲν
τον, τὸ δὲ μανικόν.

τοτε (48) αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν·
ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σαυτῷ σύνοιδας.

ὶ (49) λέγε, πλὴν ἐὰν ὁμοίως συμφέρῃ τὰς
σιωπᾶσθαι σοί τε τῷ λέγοντι κἀκείνοις τοῖς
τν.

να (50) φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς πῶς
ρηται τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐ-
περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷόσπερ καὶ περὶ
ς γέγονεν.

ε (51) μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτε
ι εἶναι τῶν ἑταίρων θέλε· τοῦτο δὲ ποιήσεις.
ἡ διόμενος, τὸ δεῖσθαι προσποιῇ.

ενὶ (52) συμφορᾶν ἀνειδίσῃς· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη,
μέλλον ἀόριστον.

ενὶ (53) πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο,
συνηγόρει· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πρᾶτ-
ἂ τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθεῖς.

ρκου. — Μὴ (54) λέγε κεκτῆσθαι ἀρετὴν ἐκτὸς
ως· ἀδόκιμος γὰρ ἐστι διὰ τὴν ἔνεσιν.

ὑνους τοὺς ἀδικοῦντας οἱ ἐν ῥήμασι σοφοὶ ἁμαρ-
ν νομίζουσιν· οἱ δὲ ἐν πνεύματι καὶ ἀδικούμενοι
οὺς καταμέμφονται, ὅταν μὴ αὐθαιρέτως τὰς
ίας ὑποφέρωσιν.

Εὐαγρίου. — Μέγιστον (55) ἀγαθῶν κτῆμα ἡ
τή.

ἑκστου. — Μόνου τοῦ λαχόντος τὴν (56) τὸ πρὸς
ν εἰδέναι ταύτην ἐστὶν ὑμνεῖν· ἣν γὰρ εἶδεν
ινεῖ, καὶ ἣνπερ ἔγνω τεθαύμακεν.

Μεγάλην (57) παιδείαν νόμιζε φέρειν ὅταν ἀπαι-
τῳ λαλῇς.

Μικραὶ (58) χάριτες ἐν καιρῷ μέγισταί εἰσιν
ς λαμβάνουσι ταύτας ἐν περιστάσει.

Δαυΐδ. — Μεῖζων (59) ὁ κίνδυνος δικαζομένου τῷ
καστῇ.

Ἰωάννου.

Μνησικακίας (60) ἕρκος ἡ μοχθηρία·
Συνήδεται γὰρ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις.

Μὴ λυποῦ, τοῖς τῆς ψυχῆς κομῶν ἀγαθοῖς, εἰ ταῖς
τοῦ σώματος διαμάζῃ ἀρρωστίαις· ἐννόει δὲ μᾶλλον
ὅτι σοι τοῦτο ἢ στεφάνους ὠδίνει, ἢ τὸ φρόνημα
καταστέλλει.

A neque sermonem cum audacia approba; unum enim stulti, alterum dementis est.

Nunquam turpiter agens latere spera; etenim si alios lateas, tibi ipsi conscius es.

Cum nemine loquere, nisi pariter utile sit actiones taceri tibi loquenti, atque illi audienti.

Neminem amicum elige, priusquam equisieris quomodo prioribus amicis usus sit; spera enim eum circa te talem futurum, qualem circa illos se ostendit.

Ne amicos cum damno experiaris, et noli familiarium experientia carere, hoc autem ages, si non egens egere te simulaveris.

Nulli adversitatem exprobra; communis enim
B fortuna, et futurum incognitum.

Nullius pravi actus patronus aut defensor fias; videberis enim et ipse talia agere, si aliis agentibus opem tuleris.

Marci. — Ne dicas obtineri virtutem absque difficultate; illegitima enim est quæ ex tranquillitate est.

Solos qui injusta agunt ii qui in verbis sapientes sunt peccare arbitrantur; qui autem in spiritu sunt sapientes vel injusta patientes seipsos incusant, si voluntarie injustitias non sustinuerint.

Evagrii. — Maxima bonorum possessio virtus est.

Sexti. — Solius est virtutem possidentis prædicare se illam pro dignitate cognoscere; quam enim
C scit laudat, et quam novit admiratur.

Magnam arbitreris doctrinam excipere quando cum ignorante loqueris.

Parvæ gratiæ ex tempore magnæ sunt his qui eas accipiunt in adversitate.

David. — Majus est periculum judicis quam judicati.

Joannis.

Rancoris est opus perversitas,
Congaudet enim semper adversantibus.

Ne doleas, mentis bonis superbiens, si corporis angoribus opprimaris; cogites potius illud tibi vel coronas præstare, vel superbiam reprimere.

(48) Ibid. pag. 4, ubi σαυτῷ γε συνειδήσεις. — Cod. σαυτόν. Et Stobæus tit. 24, 9, habet σαυτῷ.

(49) Ibid. p. 5, ubi commode περὶ τῶν ἀπορρήτων μηδενὶ λ. — Codex. συμφέρει.

(50) Ibid. ubi γενήσεσθαι; sed γενέσθαι præstat.

(51) Isocr. ad Dem, p. 5, ubi ἂν, μὴ δεόμενός του, δεῖσθ. — Cod. τὸν φίλον... ἑτέρων.

(52) Ibid. p. 6, ubi ἀόρατον. — Conferam Chilonem Stobæi tit. 112, 14: Ἀτυχοῦντι μὴ ἐπιγέλα· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη.

(53) Isocr. ibid. p. 8, ubi οἷάπερ ἂν τοῖς ἄ. πρ. βοηθῇς.

(54) Marc. Erem. De lege spirit. § 66. — Codex, κτῆσθαι.

(55) Cod. ἀγάθόν. Et sic Anton. Serm. 1, p. 7, ubi μέγ. ἀγαθὸν κτῆμά ἐστιν ἑκάστου ἡ οἰκεία
D ἀρετή: malim ἑκάστῳ.

(56) Inserendum puto ἀρετήν.

(57) Apud Sextum a Rufino ita versum p. 652: « Magnam scito esse sapientiam per quam ferre potes ineruditorum insipientiam. » Græca ipsa quæ Rufinus legebat sunt inter Demophili Sententias pag. 623. Similia Pythagoræ tribuit Stobæus tit. 19, 8.

(58) Inter democratis Sentent. p. 630. Est et ap. Anton. S. 58, p. 96, 18, sub nomine Democriti; et sic in cod. 1168. p. 94, 2.

(59) Est inter Sexti Latina p. 650: « majus est periculum judicantis quam ejus qui judicatur. » Vide Matth. Ev. VII, 1.

(60) Codex τοῖς ἐν. ἀεί.

Dei solius est infallibilem et impassibilem esse.

Odi gulosum ut animæ ruinam.

Theologi. — Ne multum extollaris, ut non magis præcipiteris.

Theoph... — Lex observata injurias tollit, neglecta autem pœnas adducit.

Ægritudinum medicus somnus est moderatus.

Isocratis. — Puta nullum humanorum negotionum constans esse Sic enim neque in felicitate nimium lætaberis, neque in adversitate nimium lugebis.

Theologi. — Ratio est quæ conjugium et virginitatem bene dirigit, et tanquam materia, hac arte ministra, ad virtutem dirigitur.

Cogitare turpia et dicere pariter indecorum.

Sobrius esto, non ebriosus. Ebriositatem enim sequitur peccatum, sobrietatem vero animi virtus.

Mens anxia vermis est ossa corrodens;
Viget autem corpus curas effugiens.
Mentem subtilem expellit ventris moles;
Contraria enim contrariis pugnant,
Iracunda mens pravitatem docet.

Pigritia somni uxor est.

Mortui nudamur iis quæ nostra non sunt. Hæc enim (virtus vel mens) æterna est et immortalis; mortalia vero brevi tempore nostra sunt.

Terræ fructus temporibus certis, amicitiæ vero fructus omnibus temporibus nascuntur.

Chrysostomi. — Ubi malorum abundantia, ibi penuria bonorum.

Mundus hic mortalis ipse est et morientium sedes.

Qui aliquo indiget, etsi justa petere debeat, opportunitatem exspectat temporis quomodo mansueto et bene habenti ei qui daturus est petitionem adhibeat.

Quando insensibilis facta est mens, nulli cedit, nec exhortationi, nec consilio, nec admonitioni; sed per passionem obtenebrata in abyssum fertur.

Qui futura cupit, neque malis præsentibus

A **Μόνου (61) Θεοῦ τὸ** [illegible] **θεσιν.**

Μισῶ τὸν γαστρίμαργον ἐκ ψυχῆς...

Τοῦ Θεολόγου. — Μὴ (62) μέτ' ἐκ μείζον κτεινεχθῇς.

62 Θεοφ..... — Νόμος (63) [illegible] **πτύει. ἀμελούμενος δὲ τιμωρίας ὠδῖνι.**

Νοσημάτων ἰατρὸς ὕπνος μέτριος.

Ἰσοκράτους. — Νόμιζε 64) [illegible] **θρωπίνων πραγμάτων βέβαιον εἶν[αι] τυχῶν ἔσει περιχαρὴς, οὔτε ἐνστηχὼν,**

Τοῦ Θεολόγου. — Νοῦς (65) ἐστὶν [illegible] καὶ παρθενίᾳ καλῶς ἐπιστατῶν, κ[αὶ] ταῦτα τῷ τεχνίτῃ λόγῳ ῥᾳθμίζεται κ[αὶ] ται πρὸς ἀρετήν.

B **Νοεῖν (66), τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως [illegible]**

Νηφάλαιος ἔσο (67), μὴ, τέκνον, [illegible] ἕπεται ἁμαρτία, τῷ δὲ νηφαλίῳ τῆς ψ[υχῆς]

Νοῦς (68) ἐμμέριμνος σὴς βιβρώσκει [illegible]
θάλλει δὲ σῶμα φροντίδας παρεγχέον.
Νοῦν (69), λεπτὸν ὄγκος ἐκδύεται γαστ[ρός].
Τάναντία γὰρ τοῖς ἐναντίοις μάχῃ.
Νοῦς ὀργίλος πονηρίας διδάσκαλος.

Νωθεία (70) ὕπνου σύζυγος.

62* **Θνητοὶ (71) δὲ ἀρτρίμεθα [illegible] ἡμέτερα· ἡ μὲν γὰρ ἀΐδιος καὶ ἀθάνατος [illegible] καὶ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ἡμέτερα.**

Οἱ μὲν πρόσκαιροι καρποὶ ἐκ τῆς γῆς [illegible] τῆς φιλίας παντὶ καιρῷ φύονται.

Τοῦ Χρυσοστόμου. — Ὅπου εὐφορία [illegible]
C **ἐκεῖ ἀφορία τῶν ἀγαθῶν.**

Ὁ κόσμος οὗτος αὐτός ἐστι θνητὸς [illegible] ἀποθνησκόντων.

Ὁ κέλλων δεῖσθαί τινος, κἂν εὔλογα [illegible] καλεῖν, ἐπιτηδειότητα ἀναμένει καιροῦ ἐκ[εί]νου καὶ εὖ διακειμένῳ, τῷ μέλλοντι δίδόναι τ[ὸ] προσέλθοι (72).

Ὅταν ἀνάληγτος γένηται ἡ ψυχή, οὐδεὶ[ς] παραινέσει, οὐ συμβουλῇ, οὐ νουθεσίᾳ εἴκ[ει] τωθεῖσα ὑπὸ τοῦ πάθους, κατὰ κρημνὸν ἄγε[ται].

Ὁ τῶν μελλόντων ἐρῶν, οὔτε τοῖς ὑπαρ[χ]οῦσι

(61) Gregor. Naz. Orat. xx, pag. 336 D. Est et ap. Anton. S. 171, p. 81. Cf. Moschi verba supra p. 9, n. 2. Non senserunt olim philosophi omnes: Isocrates Epistola altera ad Phil. pag. 415: Αἰσχυνθείη γὰρ, ἂν, εἰ τῶν μὲν ἄλλων μηδὲ τοὺς D θεοὺς, ἀναμαρτήτους εἶναι μομιζῶντων, αὐτὸς τολμήσειν λέγειν ὡς οὐδὲν πώποτε πεπλεμμελήκαμεν.

(62) Gregor. Naz. Orat xliii, p. 688 A. Euripides Fragm inc. mihi xγ', de eo quem in altum evehit Fortuna: Ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον ἵνα μεῖζον πέσῃ. Conferendus tragicus locus in Stobæi tit. 105, 51 :... Ὄγκου δὲ μεγάλου πτῶμα γίγνεται μέγα. Lucianus Contempl. 14: Ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαιρέσθων, ὡς ἄν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀλγεινώτερον καταπεσούμενοι. Vide Clericum ad Menandrea p. 213.

(63) Potest legi Θεοφυλάκτου, Θεοφίλου, Θεοφάνους...

(64) Isocr. ad Dem p. 9, ubi non est πραγμάτων. Plato Menex. 20: Οὔτε γὰρ χαιρων οὔτε λυπούμενος ἄγαν φανήσεται, διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι.

(65) Greg Nazianz. Orat. xi, pag. 180 B.

(66) Cf. infra in II: Ποιεῖν...

(67) Codex, νηφάλεως ἔσω.

(68) Greg. Naz. t II. p. 155 A.

(69) Ibid. pag. 154 A, ubi νοῦς λεπτὸς ὄγκος minus bene, et μάχῃ. Cæterum nec μάχῃ nihil est. Vix puto scriptorem purissimæ orationis scripsisse μαχεῖ a μάχω. Est præterea brevior incundo pede syllaba. Forsan, ἐναντίων γὰρ τοῖς ἐ

(70) Est apud Antonium S. 90, pag. 131.

(71) Mutila hac voce incipit pagina codicis 29[0] inter quam nempe et pag. 289 periit folium unum forsan et alterum, quibus N absolvebatur et continebatur. Ad sensum, leg. τεθνηκότες, et ψυχῇ capiendum vel ἀρετῇ.

(72) Poetæ verbis: « tentaturus aditus et quæ mollissima fandi Tempera, quis rebus dexter modus. »

ἴσεται τοῖς παροῦσιν, οὔτε τοῖς χρηστοῖς ἐπαρ- A frangitur, neque bonis extollitur : sed omnia per-
· ἀλλὰ πάντα παραδραμεῖται, καθάπερ ὁδὸν transit, quasi iter faciens.
ν.

δίκαιος χωρὶς ἁμαρτίας, οὔτε ἁμαρτωλὸς Neque justus sine peccato, neque peccator om-
ὁ ἔρημος ἀγαθῶν. nino boni vacuus est.

ράτους. — Οἱ μὲν (73) τοὺς φίλους παρόν- *Isocratis.* — Hi quidem amicos præsentes tan-
νον τιμῶσιν, οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγα- tum colunt, illi autem vel longe absentes diligunt.

Καὶ **64** τὰς μὲν φαύλων συνηθείας ὀλίγος Et pravorum consuetudines breve tempus dissol-
: διέλυσεν, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ὁ vit, proborum autem amicitias neque æternitas
ὼν ἐξαλειψειεν. tollere potest.

ιλητικὸς (74) ἔστο, μὴ δύσερις, μηδὲ δυσάρε- Affabilis esto, non asper, non morosus, non ad
μηδὲ πρὸς πάντα φιλόνεικος, μηδὲ πρὸς τὰς jurgia pronus, non sociorum iræ celeriter contra-
πλησιαζόντων ὀργὰς ταχέως ἀπαντῶν· ἀλλὰ dicens ; sed iratos ipsos placans, et cessantes ab
μένοις μὲν αὐτοῖς ἐφησυχάζων, πεπαυμένοις δὲ ira reprehendens.
ργῆς ἐπιπλήττων.

ς (75) ἂν βούλῃ ποιήσασθαι φίλους ἀγαθόν τι B Quos volueris amicos tibi facere, de his aliquid
περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπαγγέλλοντας· ἀρχὴ boni dicito illis qui referant ; initium enim amici-
γὰρ φιλίας ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος. tiæ laus, inimicitiæ vera objurgatio.

ταν (76) περὶ τῶν σεαυτοῦ μέλλῃς τινὶ συμ- Quando de rebus tuis ab aliquo consilium pati-
ευέσθαι, σκόπει πρῶτον πῶς ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ turus es, vide primum quomodo suas ille adminis-
τήσεν· ὁ γὰρ κακῶς διανοηθεὶς ὑπὲρ τῶν οἰκείων, tret. Qui enim male de propriis judicat, nunquam
ποτε καλῶς βουλεύσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων· bonum consilium de alienis dabit. Ita vero ad con-
ῳ δ' ἂν μάλιστα βουλεύεσθαι παροξυνθείης, εἰ silium petendum præsertim incitaberis, si calami-
συμφορὰς τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας ἐπιβλέψειας· καὶ tates e defectu consiliorum ortas conspexeris. Ete-
τῆς ὑγείας πλείστην ἐπιμέλειαν ποιούμεθα, ὅταν nim valetudinis curam maximam agimus, cum
λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας ἀναμνησθῶμεν. dolores e morbo ortos recordamur.

Οὗτι ἂν (77) μέλλῃς ἐρεῖν, πρότερον ἐπισκόπει τῇ Quod dicere debueris, prius cogitatione per-
ὑμῇ· πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς διανοίας. spice ; multis enim lingua cogitationem præcedit.

65 Βασιλείου. — Οἷον ἂν ᾖ (78) τὸ ἐπιστατοῦν *Basilii.* — Qualis fuerit mandandans et impe-
ἡ ἄρχον, τοιοῦτον ὡς τὰ πολλὰ εἶναι ὀφείλει καὶ C rans, talis plerumque debet esse imperatus.
ἀρχόμενον.

Οὐ πάντως φύσεώς εἰσι τὰ ἀῤῥωστήματα, οὐδὲ ἐκ Non omnino e natura sunt morbi neque ex
κημμελοῦς διαίτης ἡμῖν ἢ τινων ἄλλων σωματι- pravo victu nobis vel e quibusvis aliis corporali-
ῶν ἀρχῶν προσγινόμενα, πρὸς ἅπερ ἐνίοτε ὁρῶμεν bus principiis oriuntur, ad quæ aliquando videmus
ἣν ἰατρικὴν χρησιμεύουσαν· πολλάκις (79) γὰρ medicinam utilem esse. Sæpe enim peccatorum
καὶ μάστιγες ἁμαρτημάτων εἰσὶ τὰ ἀῤῥωστήματα εἰς flagella sunt morbi in nostram conversionem im-
πιστροφὴν προσαγόμενα. missi.

Οὐκ ἔστι δεσμίοις ἐν εἱρκτῇ χαρμονὴ, Non est captivis in carcere lætitia,
Οὐδ' αὖ μοναστὰις κοσμικῇ πανδαισίᾳ (80). Neque vicissim monachis in mundanis comessa-
[tionibus.

66 Ὁ κακὸς ἀγαθόν τι ῥῆμα ἢ πρᾶγμα πολλάκις Malus bonum verbum vel actum sæpius induit ;
καὶ σχηματίζεται· τὸν δὲ ἀγαθὸν σχηματίσασθαί τι bonum vero malum aliquod induere impossibile.
κακὸν ἀμήχανον.

(73) Isocr. ad Demon. init. ubi bene οὐδ' ἂν ὁ π. Basilio dignus, et scripsi ἄν. Sic enim pater eleganCodex 2991 A pr.. ὁ πᾶς habet ἅπας. D tissimus Hom. mor. De imper. pag. 299, in sententia parili : Πρὸς γὰρ τὸ κρατούντων ἦθος πλάττεσθαι πέφυκεν ὡς τὰ πολλὰ τὸ ἀρχόμενον.. Ὁποῖοι δ' ἂν ὦσιν οἱ προεστῶτες, τοιαῦτα ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ τὰ ἤθη τῶν ἀρχομένων πέφυκε γενέσθαι.. Antigonus Gonatas Diogenis Laert VII, 7 : Οἷος γὰρ ἂν ὁ ἡγούμενος ᾖ, τοιούτους εἰκὸς ὡς ἐπιτοπολὺ γίγνεσθαι καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους (cod. Vatic. 1354 : Ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεσθαι τοὺς ὑπ.) Isocrates ad Nic. 9 : Τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι. Claudianus Stil I, 168 : « Scilicet in vulgus manant exempla regentum. » Vide Ruhnken ad Paterc. II, 126 ; Vict. Cleric. ad Chrestom. p. 48.

(74) Isocr. ad Demon. pag. 7, non sine varietate.

(75) Isocr. ad Demon. pag. 7 Codex, οὓς ἐὰν βούλῃ, eo particulæ ἐὰν usu quem excerptor bene e Bibliis noverat. Editiones nunc ἀπαγγελοῦντας : sed olim, ut codex, ἀπαγγέλλοντας. Præterea notabo in hoc Isocratis loco codicem 2991 A habere alio ordine. ἀρχὴ γὰρ φιλίας μὲν ἔπαινος, qui et concinnior et ideo magis Isocraticus esse videtur.

(76) Isocr. ibid. pag. 8, cum varietate. Sed vetergs editiones cum textu Georgidis consentiunt. Codex 2991 A conspirat cum Georgide, nisi quod αὐτοῦ habeat pro ἑαυτοῦ.

(77) Id. ibid. p. 9, cum variet.

(78) Od. οἷον ἐὰν ᾖ. Hic usus particulæ non est

(79) Apud Anton. Serm. 145, p. 232, cum varietate.

(80) Codex, πανδεσία.

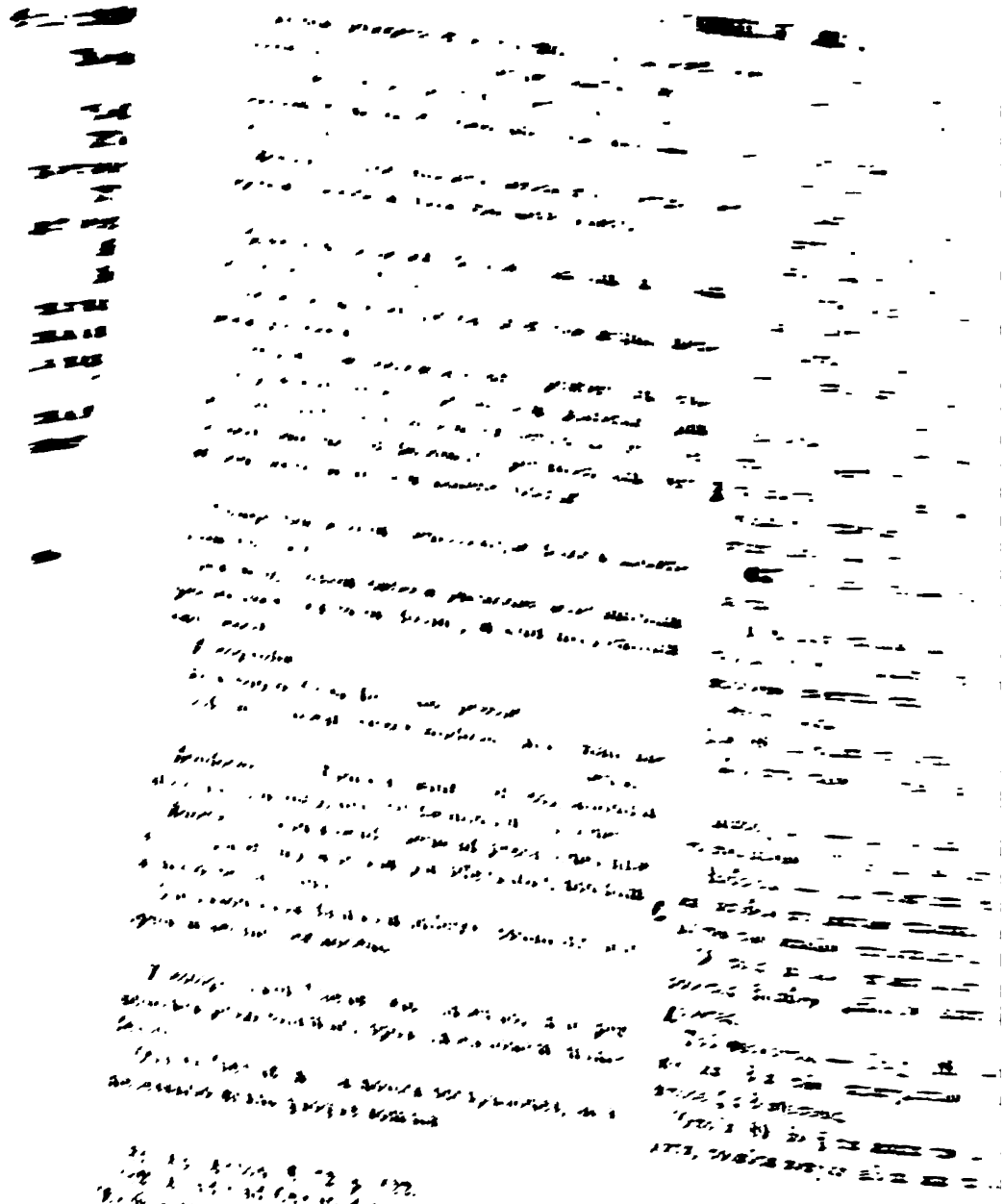

·ίσεως ἄξιος, ἤδη καὶ τιμῆς· A
μῆς, ἤδη καὶ κολάσεως.

·ματι τροφή, τοῦτο ἐν ψυχῇ

·ην ἀγαπητέον (οἶδα γὰρ ὥσπερ
, οὕτω καὶ βλαβερωτάτην ὁμό-
καλὴν καὶ ἐπὶ καλῷ καὶ Θεῷ

ῷ καθαρῷ τίμιον, ὡς καθαρότης

αχνῶν ἐκμιμούμενοι μίτους,
ῖς ἐντρυφῶντες τοῦ βίου,
λῆπτα ταῖς αὔραις πέλει
τα τοῦ ἀραχνώδους βίου.
ὀργὴ δεινὰ τοῖς ὀργιζομένοις.
ει τοὺς ὁμοίους ἡ δίκη. B
ος σωφρονίζειν τὴν φύσιν,
δοναῖς προξύνων.
τὸ πίπτειν, τῶν δ' ἄνω φερομένων.
ὄιζε, θνητὲ, βίον ἄδηλον δεινούων.

Ὁ ἀγαθὸς ἀγαθὸν σχοίη φίλον, ὁ
κθὸν οὔτε κακόν.
ὐχ (96) ὁ τὴν πηλὸν φυλάξας, πῦ-
ὁ τὰ μέλη ταύτης τῇ ψυχῇ ὑποτάξας

γαστριμαργίας καὶ κόρου τῆς πορ-
ουλόμενος δαίμονα, ὅμοιός ἐστι τῷ
ἐννύοντι ἐμπυρισμόν.
; ὀφηλὸς ταπεινωθήσεται
ει νοῦς οὐ προβάλλει τὸ στόμα. C
ὁρεῖν τὸν βίον ἄλυπον οὐδενός (98).

3) πίνοντες συμμέτρως, οὐκ εἰς κόρον,
τρυγήσεις ἀσφαλῆ καὶ γνησίαν.
-ου κορεσθείς, καὶ τροφῶν ἀμετρίας,
κρατήσεις (1) ἡδονῶν κακοσχόλων.
μή τις πέπονθεν, οὐδ' ἂν ἑτέρῳ πιστεύ-

Non qui castigatione non pignus est, jam honore est dignus ; sicut qui honore non dignus est, idcirco castigatione dignus est.

Quod in corpore cibus, in mente ratio est.

Non omnis pax amanda est (novi enim, ut optimam discordiam, ita et noxiam maxime concordiam esse posse), sed quæ bona est et bono Deoque conciliat.

Nihil ita viro probo pretiosum ut puritas vel purificatio.

Qui arachnarum imitantur stamina;
Et fragilibus vitæ gaudent,
Sciant facile ventis auferri
Omnes has delicias vitæ arachnas imitantis.
Non metuenda est ira sæve irascentibus ;
Etenim judex est judicans similes.
Nescit vinum naturam compescere,
Imo vero agitat voluptatibus stimulans.
Labi non est jacentium, sed rursum tendentium.
Rectis pedibus ambula, mortalis, vitam obscuram [peragendo.

Justini. — Bonus bonum amicus habeat, malus autem nec bonum nec malum.

Joannis. — Non ille qui lutum custodit purus est, sed qui ejus membra perfecte menti subjicit.

Qui cum gula et tædio fornicationis vincere dæmonem voluerit, similis est illi qui incendium exstinguit cum oleo.

Oculus superbus humiliabitur.

Quod non habet mens os non profert.

Non inveniri potest vita omnis doloris expers.
Gennadii.

Vinum hibendo moderate, non ad ebrietatem,
Robur obtinebis securum et legitimum.
Vino repletus, et comedens immoderate,
Non imperabis voluptatibus funestis.

Quod aliquis non expertus est, de hoc alii non

egor. Naz. Orat. XVII, p. 266 A. Cf. in 'P
sententiam pag. 78 : 'Ρώννυσι.....
egor Naz Orat XII, p. 203 B.
l. Orat VI. p. 139 A.
atine tantum inter Opp. Gregor. Naz. t. II,
).
reg. Naz t. II, p. 153. 11 D. ubi εἰργα- D
et τοῖς ὁμοίοις. Præstat codicis lectio, salloco priore.
Ibid. p. 154. 17 A : ubi ἡδονὰς, melius.
Climac. p. 217. ubi πηλὸν ἄβυπον φυλ.
Climac. p. 205, ubi ὁ τὴν ἑαυτοῦ θεραπεύων
α καὶ πνεῦμα πορν· νικ. βουλ... ἐμπρησμόν.
ουλ. anonymus in exemplo regio posuit φιλο-
v.
) Corrupit excerptor versum, qui est inter
ostichos Εἰς βίον : Οὐκ ἔστι βίον εὑρεῖν ἄλυπον
vi. Saltem τὸν omittendum erat. De sententia
quæ notavi ad Manassem p. 416. et ad Planu-
Metam. pag. 292. coll. Ruhnkenio ad Callim.
gm. 418, et Gottlehero ad hæc Menexeni p 39 :
ντα δὲ οὐ ῥάδιον θνητῷ ἀνδρὶ κατὰ νοῦν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ ἐκβαίνειν. Quæ Platonis verba obiter conferam cum Theocriteis Idyll. XV, 38 : Ἀλλὰ κατὰ γνώμαν ἀπίθα τοι.

(99) **Critias Athenæi, X, 41, de moderato Lacedæmoniorum potu** : Τοιαύτη δὲ πόσις σώματι τ' ὠφέλιμος Γνώμῃ τε κτήσει τε. καλῶς δ' εἰς ἔργ' Ἀφροδίτης, πρὸς θ' ὕπνον ἥρμοσται, τὸν καμάτων λιμένα. Dixit Critias somnum esse laborum portum. metaphora facili eaque vulgari ; quæ sententia visa est nuper viro docto simplicior, illamque tam fœde et absone interpretatus est, ut referre nolim. Ruhnkenius ad Longinum 9, 7, ubi λιμένος translationem illustrat.cum retinere poterat.Verba Longini, δυσδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος, conferenda sunt, quod num jam fuerit factum nescio, cum Sotadeis Stobæi tit. 120, 11 : Πάντων ὁ λιμὴν τῶν μερόπων ὁ θάνατος ἐστιν.

(1) Cod. κρατίσης. Forsan, κρατήσαις.

(2) Greg. Naz. Orat. XXVIII. p. 473 A. In codice 1168. p. 47, 1, jungitur hæc sententia cum illa quam legimus supra pag. 5, ἄ τις ὡς πεισόμ., sᵗ ἀγάρ τις... πάθῃ ὁ γὰρ μή τις...

Ne, pauper cum sis, divitem simules, neque sapientibus sapientior esse affectes.

Unica vita est ad supernam vitam aspicere, una mors peccatum ; nam animæ perditio est. Cætera autem quibus superbiunt quidam, somniorum visiones sunt circa exsistentia ludentes, et animæ mendacia phantasmata.

Babrii. — Ne cito omnibus credas, et præsertim his qui amici non sunt.

Flagella et correctio in omni tempore sapientia.

Una peccantibus conceditur venia, tacendi nempe et non loquendi de rebus actis.

Noli confidere, si bonus es, ne cadas ; noli desperare, si malus, ut resurgas.

Joannis Climaci. — Magnus est qui tactui insensibilis permanet, major autem qui aspectui manet invulnerabilis, et vincit ignis aspectum cogitatione supernæ pulchritudinis.

Ne credas luto in vita tua, et ne confidas illi, donec Christo obviam iveris.

Ne confidas te in abstinentia non peccaturum : nam nihil comedens e cœlo præcipitatus est.

Magnanimæ mentis et generosæ proprium est nunquam desperare in quacunque calamitate. Experimentum enim est vita hominis in terra.

Recordationem mortis semper conservans, omnem gloriam et divitias tanquam caducas despicies.

Recordatio mortis tecum dormiat et interna oratio ad Jesum.

Basilii. — Ne cogitationibus sinas alienorum infirmitates exquirere, sed tibi ipsi attende.

Ne in rebus humanis jucunda gaudia immoderata in animam tuam inducant ; neque luctuosa tristitia et angore animæ robur et celsitudinem demittant ; utrumque enim fluxum est.

Ebrietas rationis interitus, roboris dissolutio, senectutis præmaturitas, mortis acceleratio.

Philonis. — Ne te terreant mentis inflationes : nam umbras umbrarum sortitæ sunt res humanæ.

Felix natura quæ in omnibus gaudet, et in nullo dolet, sed de his quæ accidunt gratias agit, tanquam de accidentibus bene et utiliter.

Isocratis. — Neque risum immoderatum ama,

A Μὴ (37) συμπαρεκτείνου, πένης ὤν, πλουσίῳ, μ
ζήτει τῶν σοφῶν εἶναι σοφώτερος.

Μία (38) ζωὴ πρὸς τὴν ἄνω ζωὴν βλέπειν ἱκ
νατος ἡ ἡμαρτία· ψυχῆς γὰρ ὄλεθρος· ἐὰ
58 οἷς φρονοῦσί τινες, ὀνειράτων θέμις ἐστὶ
τῶν ὄντων παίζουσα, καὶ ψυχῆς ἀπατηλὰ φά

Βαβρίου. — Μὴ τάχιστα πᾶσι πίστευε. Ο
λιστα τοῖς μήπω φίλοις.

Μάστιγες (40) καὶ παιδεία ἐν παντὶ καιρῷ πα
Μία τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἀπολείπεται μετα
τὸ σιγᾷν καὶ μηδὲν ὑπὲρ τῶν γεγενημένω
γεσθαι.

Μὴ θάρσει, ἀγαθὸς ὤν, ἵνα μὴ κακεύ
ἀπογνῷς, κακὸς ὤν, ἵνα ἀναστῇς.

B Ἰωάννου τῆς Κλίμακος. — Μέγας (41)
ἀφῇ ἀπαθὴς διαμείνας, μείζων δὲ ὁ ἐκ θε
ἄτρωτος καὶ νικήσας πυρὸς θέαν, ἐννοίᾳ κ
τῶν ἄνω.

Μὴ (42) πιστεύσῃς τῇ πηλῷ ἐν τῇ ζωῇ σ
μὴ θαρρήσῃς αὐτῇ, ἄχρι Χριστῷ ὑπαντήσῃς.

Μὴ θάρσει (43) ἐξ ἐγκρατείας μὴ πίπτειν μηδ
ἐσθίων τις ἐξ οὐρανοῦ ἐρρίφη.

Μεγαλοφυοῦς ψυχῆς καὶ γενναίας ἴδιον τὸ μ
γινώσκειν ἐν οἷᾳ δήποτε συμφορᾷ· πειρατήρ
ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς.

Μνήμην ἀεὶ λαμβάνων θανάτου, πᾶσαν ἡδ
πλοῦτον ὡς ῥέοντα παρόψει.

Μνήμη (44) θανάτου συγκοιμηθήτω σοι κα
λόγιστος εὐχὴ Ἰησοῦ.

59 Βασιλείου. — Μὴ (45) δίδου σχολὴν κα
σμοῖς τὸ ἀλλότριον ἐξετάζειν ἀβρώστημ
σεαυτῷ πρόσεχε.

Μήτε τὰ φαιδρὰ τῶν ἀνθρωπίνων ἐπα
περιχαρείας (46) ἀμέτρους ἐμποιείτω σοι μή
μήτε τὰ λυπηρὰ κατηφείαις καὶ συστολαῖς α
ρον αὐτῆς καὶ ὑψηλὸν ταπεινούτω· ἅμφω γὰ
ραῤῥεῖ.

Μέθη, λογισμῶν ὄλεθρος, ἰσχύος διαφθορά, γή
ᾤορον, ὀλιγοχρόνιος θάνατος.

Φίλωνος. — Μή σε καταπληττέτω τὰ τῆς ὑ
φυσήματα· εἴδωλα γὰρ εἰδώλων τὰ τῶν ἀνθρ
τετύχηκε πράγματα,

Μακαρία φύσις ἡ ἐπὶ παντὶ χαίρουσα, καὶ μὴ
δυσαρεστοῦσα, ἀλλ' εὐχαριστοῦσα τοῖς γινομένοις
καλῶς καὶ συμφερόντως γινομένοις.

D Ἰσοκράτους. — Μήτε (47) γέλωτα πρ

(37) Idem Or. XXVI, p. 456 B. Cf. modo supra Μὴ παρεκτ... p. 56.

(38) Greg. Or. XIX, p. 315 C, ubi omissum est ἄνω. Rufinus pag. 650 : « Malitia est ægritudo animæ ; animæ autem mors injustitia et impietas : » quæ conferas cum sententia Basilii supra p. 3. Adde in Σ Σώματι. . p 81.

(39) In Monostichis Menandri : Μὴ πᾶντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν ἀεί.

(40) Sirach. XXII, 6, ubi σοφίας.

(41) Climac. p. 217, ubi μέγας μὲν ὁ ἐπὶ ἀφῇ διαμένων ἀπαθής, διαμείνας ἄτρωτος. Sed versio Latina ad textum quem exhibui facta est, cumque e cod. restituit anonymus in exemplo regio.

(42) Climac. p. 218, ubi ὑπαντήσεις. Anonymus correxit ὑπαντήσῃς : velim inseri ἄν.

(43) Clim. p. 218, ubi anonymus correxit e libris, πίπτων, et ἀπερρίφη, et μηδέν : nam edit. exhibet μηδέ. Præstat πίπτειν.

(44) Climac. p. 226, ubi πάντως συγκ. καὶ σ στήτω σοι.

(45) Basil. Hom. mor. p. 180, ubi *viridius* ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἔρευναν στρέφε τὸ ὄμμα

(46) Codex, περιχαρίας,

(47) Isocr. ad Dem. p. 3. Confer p. 56, n. 6.

μήτε λόγον μετὰ θράσους ἀποδέχου· τὸ μὲν ὄντον, τὸ δὲ μανικόν.

ἔποτε (48) αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν·
, ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σαυτῷ σύνοιδας.

ενὶ (49) λέγε, πλὴν ἐὰν ὁμοίως συμφέρῃ τὰς
: σιωπᾶσθαι σοί τε τῷ λέγοντί κἀκείνοις τοῖς
σιν.

ένα (50) φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς πῶς
χρῆται τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐ-
ὶ περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷόσπερ καὶ περὶ
ος γέγονεν.

ες (51) μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτε
ος εἶναι τῶν ἑταίρων θέλε· τοῦτο δὲ ποιήσεις.
ἐὰν διόμενος, τὸ δεῖσθαι προσποιῇ.

δενὶ (52) συμφορὰν ὀνειδίσῃς· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη,
ὸ μέλλον ἀόριστον.

δενὶ (53) πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο,
συνηγόρει· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πρά-
εἰ τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθεῖς.

έρκου. — Μὴ (54) λέγε κεκτῆσθαι ἀρετὴν ἐκτὸς
εως· ἀδόκιμος γὰρ ἐστι διὰ τὴν ἄνεσιν.

ιόνους τοὺς ἀδικοῦντας οἱ ἐν ῥήμασι σοφοὶ ἁμαρ-
ειν νομίζουσιν· οἱ δὲ ἐν πνεύματι καὶ ἀδικούμενοι
τοὺς καταμέμφονται, ὅταν μὴ αὐθαιρέτως τὰς
κίας ὑποφέρωσιν.

Εὐαγρίου. — Μέγιστον (55) ἀγαθῶν κτῆμα ἡ
ετή.

Σέξστου. — Μόνου τοῦ λαχόντος τὴν (56) τὸ πρὸς
ίαν εἰδέναι ταύτην ἐστὶν ὁμνεῖν· ἣν γὰρ εἶδεν
αινεῖ, καὶ ἥνπερ ἔγνω τεθαύμακεν.

Μεγάλην (57) παιδείαν νόμιζε φέρειν ὅταν ἀπαι-
ιδεύτῳ λαλῇς.

Μικραὶ (58) χάριτες ἐν καιρῷ μέγισταί εἰσιν
οἷς λαμβάνουσι ταύτας ἐν περιστάσει.

Δαυΐδ. — Μεῖζων (59) ὁ κίνδυνος δικαζομένου τῷ
ικαστῇ.

Ἰωάννου.

Μνησικακίας (60) ἔργον ἡ μοχθηρία·
Συνῳδίτης γὰρ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις.

Μὴ λυποῦ, τοῖς τῆς ψυχῆς κομῶν ἀγαθοῖς, εἰ ταῖς
τοῦ σώματος διαμάζῃ ἀβίωστίαις· ἐννόει δὲ μᾶλλον
ὅτι σοι τοῦτο ἢ στεφάνους ὠδίνει, ἢ τὸ φρόνημα
κατασπίλλει.

neque sermonem cum audacia approba; unum enim stulti, alterum dementis est.

Nunquam turpiter agens latere spera; etenim si alios lateas, tibi ipsi conscius es.

Cum nemine loquere, nisi pariter utile sit actiones taceri tibi loquenti, atque illi audienti.

Neminem amicum elige, priusquam equisieris quomodo prioribus amicis usus sit; spera enim eum circa te talem futurum, qualem circa illos se ostendit.

Ne amicos cum damno experiaris, et noli familiarium experientia carere, hoc autem ages, si non egens egere te simulaveris.

Nulli adversitatem exprobra; communis enim fortuna, et futurum incognitum.

Nullius pravi actus patronus aut defensor fias; videberis enim et ipse talia agere, si aliis agentibus opem tuleris.

Marci. — Ne dicas obtineri virtutem absque difficultate; illegitima enim est quæ ex tranquillitate est.

Solos qui injusta agunt ii qui in verbis sapientes sunt peccare arbitrantur; qui autem in spiritu sunt sapientes vel injusta patientes seipsos incusant, si voluntarie injustitias non sustinuerint.

Evagrii. — Maxima bonorum possessio virtus est.

Sexti. — Solius est virtutem possidentis prædicare se illam pro dignitate cognoscere; quam enim scit laudat, et quam novit admiratur.

Magnam arbitreris doctrinam excipere quando cum ignorante loqueris.

Parvæ gratiæ ex tempore magnæ sunt his qui eas accipiunt in adversitate.

David. — Majus est periculum judicis quam judicati.

Joannis.

Rancoris est opus perversitas,
Congaudet enim semper adversantibus.

Ne doleas, mentis bonis superbiens, si corporis angoribus opprimaris; cogites potius illud tibi vel coronas præstare, vel superbiam reprimere.

(48) Ibid. pag. 4, ubi σαυτῷ γε συνειδήσεις. — Cod. σαυτόν. Et Stobæus tit. 24, 9, habet σαυτῷ.

(49) Ibid. p. 5, ubi commode περὶ τῶν ἀπορρήτων μηδενὶ λ. — Codex. συμφέρει.

(50) Ibid. ubi γενήσεσθαι; sed γενέσθαι præstat.

(51) Isocr. ad Dem, p. 5, ubi ἂν, μὴ δεόμενός του, δεῖσθ. — Cod. τὸν φίλον... ἑτέρων.

(52) Ibid. p. 6, ubi ἀόρατον. — Conferam Chilonem Stobæi tit. 112, 14: Ἀτυχοῦντι μὴ ἐπιγέλα· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη.

(53) Isocr. ibid. p. 8, ubi οἷάπερ ἂν τοῖς ἀ. πρ. βοηθῇς.

(54) Marc. Erem. De lege spirit. § 66. — Codex, κτῆσθαι.

(55) Cod. ἀγάθόν. Et sic Anton. Serm. 1, p. 7, ubi μέγ. ἀγαθὸν κτῆμά ἐστιν ἑκαστου ἡ οἰκεία ἀρετή: malim ἑκάστῳ.

(56) Inserendum puto ἀρετήν.

(57) Apud Sextum a Rufino ita versum p. 652: « Magnam scito esse sapientiam per quam ferre potes ineruditorum insipientiam· » Græca ipsa quæ Rufinus legebat sunt inter Demophili Sententias pag. 623. Similia Pythagoræ tribuit Stobæus tit. 19, 8.

(58) Inter democratis Sentent. p. 630 Est et ap. Anton. S. 58, p. 96, 18, sub nomine Democriti; et sic in cod. 1168. p. 94, 2.

(59) Est inter Sexti Latina p. 650: « majus est periculum judicantis quam ejus qui judicatur. » Vide Matth. Ev. VII, 1.

(60) Codex τοῖς ἐν. ἀεὶ.

Dei solius est infallibilem et impassibilem esse. A

Odi gulosum ut animæ ruinam.

Theologi. — Ne multum extollaris, ut non magis præcipiteris.

Theoph... — Lex observata injurias tollit, neglecta autem pœnas adducit.

Ægritudinum medicus somnus est moderatus.

Isocratis. — Puta nullum humanorum negotionum constans esse Sic enim neque in felicitate nimium lætaberis, neque in adversitate nimium lugebis.

Theologi. — Ratio est quæ conjugium et virginitatem bene dirigit, et tanquam materia, hac arte ministra, ad virtutem dirigitur.

Cogitare turpia et dicere pariter indecorum. B

Sobrius esto, non ebriosus. Ebriositatem enim sequitur peccatum, sobrietatem vero animi virtus.

Mens anxia vermis est ossa corrodens;
Viget autem corpus curas effugiens.
Mentem subtilem expellit ventris moles;
Contraria enim contrariis pugnant,
Iracunda mens pravitatem docet.

Pigritia somni uxor est.

Mortui nudamur iis quæ nostra non sunt. Hæc enim (virtus vel mens) æterna est et immortalis; mortalia vero brevi tempore nostra sunt.

Terræ fructus temporibus certis, amicitiæ vero fructus omnibus temporibus nascuntur.

Chrysostomi. — Ubi malorum abundantia, ibi penuria bonorum. C

Mundus hic mortalis ipse est et morientium sedes.

Qui aliquo indiget, etsi justa petere debeat, opportunitatem exspectat temporis quomodo mansueto et bene habenti ei qui daturus est petitionem adhibeat.

Quando insensibilis facta est mens, nulli cedit, nec exhortationi, nec consilio, nec admonitioni; sed per passionem obtenebrata in abyssum fertur.

Qui futura cupit, neque malis præsentibus

Μόνου (61) Θεοῦ τὸ ἄπταιστον καὶ ἀνώλεθρον εἶναι.

Μισῶ τὸν γαστρίμαργον ὡς ψυχῆς λύμην.

Τοῦ Θεολόγου. — Μὴ (62) μέγα ἐπαρθῇς, μεῖζον κατενεχθῇς.

62 Θεοφ..... — Νόμος (63) τιμώμενος παύει. ἀμελούμενος δὲ τιμωρίας ὠδίνει.

Νοσημάτων ἰατρὸς ὕπνος μέτριος.

Ἰσοκράτους. — Νόμιζε (64) μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων βέβαιον· οὕτω γὰρ οὔτε τυχῶν ἔσει περιχαρὴς, οὔτε δυστυχῶν, περίλυπος.

Τοῦ Θεολόγου. — Νοῦς (65) ἐστὶν ὁ κατὰ καὶ παρθενίᾳ καλῶς ἐπιστατῶν, καὶ, ὥσπερ ταῦτα τῇ τεχνίτῃ λόγῳ ῥυθμίζεται καὶ ἁρμόττεται πρὸς ἀρετήν.

Νοεῖν (66), τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως ἀπρεπές.

Νηφάλαιος ἔσο (67), μὴ πάροινος· παροινίαν ἕπεται ἁμαρτία, τῷ δὲ νηφαλαίῳ τῆς ψυχῆς ἐστι

Νοῦς (68) ἐμμέριμνος σὴς βιβρώσκων ὀστᾶ
Θάλλει δὲ σῶμα φροντίδας παρατρίχων.
Νοῦν (69) λεπτὸν ὄγκος ἐκδιώκει γαστρός
Τάναντία γὰρ τοῖς ἐναντίοις μάχῃ.
Νοῦς ὀργίλος πονηρίας διδάσκαλος.

Νωθεία (70) ὕπνου σύζυγος.

62*** θνητοὶ (71) δὲ ἀφῃρήμεθα ἃ οὐκ ἦμέτερα· ἡ μὲν γὰρ ἀΐδιος καὶ ἀθάνατος τὰ δὲ καὶ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ἡμέτερα.

Οἱ μὲν πρόσκαιροι καιροὶ ἐκ τῆς γῆς, οἱ δὲ τῆς φιλίας παντὶ καιρῷ φύονται.

Τοῦ Χρυτοστόμου. — Ὅπου εὐφορία τῶν ἐνθάδε ἐκεῖ ἀφορία τῶν ἀγαθῶν.

Ὁ κόσμος οὗτος αὐτός ἐστι θνητὸς καὶ ἀποθνησκόντων.

Ὁ κέλλων δεῖσθαί τινος, κἂν εὔλογα μέλλῃ καλεῖν, ἐπιτηδειότητα ἀναμένει καιροῦ ὅπως ἂν καὶ εὖ διακειμένῳ, τῷ μέλλοντι δίδόναι τι, προσέλθοι (72).

Ὅταν ἀνάληγτος γένηται ἡ ψυχὴ, οὐδενὶ ἐπαινεῖ, παραινέσει, οὐ συμβουλῇ, οὐ νουθεσίᾳ· ἀλλὰ, πεπωθεῖσα ὑπὸ τοῦ πάθους, κατὰ κρημνὸν ἅπεισιν.

Ὁ τῶν μελλόντων ἐρῶν, οὔτε τοῖς λυπηροῖς πούμενος ἄγαν φανήσεται, διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι.

(61) Gregor. Naz. Orat. xx, pag. 336 D. Est et ap. Anton. S. 171, p. 81. Cf. Moschi verba supra p. 9, n. 2. Non senserunt olim philosophi omnes: Isocrates Epistola altera ad Phil. pag. 415: Αἰσχυνθείη γὰρ, ἂν, εἰ τῶν μὲν ἄλλων μηδὲ τοὺς θεοὺς, ἀναμαρτήτους εἶναι μιμιζῶντων, αὐτὸς τολμήσειεν λέγειν ὡς οὐδὲν πώποτε πεπλημμελήκαμεν.

(62) Gregor. Naz. Orat xliii, p. 688 A. Euripides Fragm inc. mihi κγ', de eo quem in altum evehit Fortuna: Ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον ἵνα μεῖζον πέσῃ. Conferendus tragicus locus in Stobæi tit. 105, 51 :... Ὄγκου δὲ μεγάλου πτῶμα γίγνεται μέγα. Lucianus Contempl. 14: Ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαιρέσθων, ὡς ἄν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀλγεινώτερον καταπεσούμενοι. Vide Clericum ad Menandrea p. 213.

(63) Potest legi Θεοφυλάκτου, Θεοφίλου, Θεοφάνους...

(64) Isocr. ad Dem p. 9, ubi non est πραγμάτων. Plato Menex. 20: Οὔτε γὰρ χαιρων οὔτε λυ-

(65) Greg Nazianz. Orat. xi, pag. 180 B.

(66) Cf. infra in II: Ποιεῖν...

(67) Codex, νηφάλεως ἔσω.

(68) Greg. Naz. t II. p. 155 A.

(69) Ibid. pag. 154 A, ubi νοῦς λεπτὸς ὄγκου, minus bene, et μάχῃ. Cæterum nec μάχῃ nitidum est. Vix puto scriptorem purissimæ *orationis* scripsisse μαχει a μάχω. Est præterea brevior in secundo pede syllaba. Forsan, ἐναντίων γὰρ τοῖς ἐν...

(70) Est apud Antonium S. 90. *pag.* 151.

(71) Mutila hac voce incipit pagina codicis 290, inter quam nempe et pag. 289 periit folium *unum* forsan et alterum, quibus N absolvebatur et continebatur. Ad sensum, leg. τεθνηκότες, et ἡ, de ψυχῇ capiendum vel ἀρετῇ.

(72) Poetæ verbis: « tentaturus aditus et quæ mollissima fandi Tempera, quis rebus dexter modus. »

ήσεται τοῖς παροῦσιν, οὔτε τοῖς χρηστοῖς ἐπαρ- A frangitur, neque bonis extollitur : sed omnia per-
· ἀλλὰ πάντα παραδραμεῖται, καθάπερ ὁδὸν transit, quasi iter faciens.
ν.

δίκαιος χωρὶς ἁμαρτίας, οὔτε ἁμαρτωλὸς Neque justus sine peccato, neque peccator omnino boni vacuus est.
υ ἔρημος ἀγαθῶν.

:ράτους. — Οἱ μὲν (73) τοὺς φίλους παρόν- *Isocratis.* — Hi quidem amicos præsentes tantum colunt, illi autem vel longe absentes diligunt. Et pravorum consuetudines breve tempus dissolvit, proborum autem amicitias neque æternitas tollere potest.

νον τιμῶσιν, οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγα-

Καὶ 64 τὰς μὲν φαύλων συνηθείας ὀλίγος
: διέλυσεν, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ὁ
ὼν ἐξαλειψειεν.

ιλητικὸς (74) ἔσο, μὴ δύσερις, μηδὲ δυσάρ- Affabilis esto, non asper, non morosus, non ad
μηδὲ πρὸς πάντα φιλόνεικος, μηδὲ πρὸς τὰς jurgia pronus, non sociorum iræ celeriter contra-
πλησιαζόντων ὀργὰς ταχέως ἁπάντων· ἀλλὰ dicens ; sed iratos ipsos placans, et cessantes ab
μένοις μὲν αὐτοῖς ἐφησυχάζων, πεπαυμένοις δὲ ira reprehendens.
ργῆς ἐπιπλήττων.

ς (75) Ἂν βούλῃ ποιήσασθαι φίλους ἀγαθόν τι Quos volueris amicos tibi facere, de his aliquid B
περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπαγγέλλοντας· ἀρχὴ boni dicito illis qui referant ; initium enim amici-
γὰρ φιλίας ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος. tiæ laus, inimicitiæ vera objurgatio.

ταν (76) περὶ τῶν σεαυτοῦ μέλλῃς τινὶ συμ- Quando de rebus tuis ab aliquo consilium patiturus es, vide primum quomodo suas ille administret. Qui enim male de propriis judicat, nunquam bonum consilium de alienis dabit. Ita vero ad consilium petendum præsertim incitaberis, si calamitates e defectu consiliorum ortas conspexeris. Etenim valetudinis curam maximam agimus, cum dolores e morbo ortos recordamur.

ιεύεσθαι, σκόπει πρῶτον πῶς ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ
ατήσεν· ὁ γὰρ κακῶς διανοηθεὶς ὑπὲρ τῶν οἰκείων,
ἐποτε καλῶς βουλεύσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων·
ῳ δ' ἂν μάλιστα βουλεύεσθαι παροξυνθείης, εἰ
; συμφορὰς τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας ἐπιβλέψειας· καὶ
ῥ τῆς ὑγείας πλείστην ἐπιμέλειαν ποιούμεθα, ὅταν
ς λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας ἀναμνησθῶμεν.

Quod dicere debueris, prius cogitatione perspice ; multis enim lingua cogitationem præcedit.

Ὅτι ἂν (77) μέλλῃς ἐρεῖν, πρότερον ἐπισκόπει τῇ
ώμῃ· πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς δια-
οίας.

65 Βασιλείου. — Οἷον ἂν ᾖ (78) τὸ ἐπιστατοῦν *Basilii.* — Qualis fuerit mandandans et imperans, talis plerumque debet esse imperatus. C
καὶ ἄρχον, τοιοῦτον ὡς τὰ πολλὰ εἶναι ὀφείλει καὶ
ὁ ἀρχόμενον.

Οὐ πάντως φύσεώς εἰσι τὰ ἀῤῥωστήματα, οὐδὲ ἐκ Non omnino e natura sunt morbi neque ex pravo victu nobis vel e quibusvis aliis corporalibus principiis oriuntur, ad quæ aliquando videmus medicinam utilem esse. Sæpe enim peccatorum flagella sunt morbi in nostram conversionem immissi.

ιλημμελοῦς διαίτης ἡμῖν ἢ τινων ἄλλων σωματι-
ῶν ἀρχῶν προσγινόμενα, πρὸς ἅπερ ἐνίοτε ὁρῶμεν
τὴν ἰατρικὴν χρησιμεύουσαν· πολλάκις (79) γὰρ
καὶ μάστιγες ἁμαρτημάτων εἰσὶ τὰ ἀῤῥωστήματα εἰς
ἐπιστροφὴν προσαγόμενα.

Οὐκ ἔστι δεσμίοις ἐν εἱρκτῇ χαρμονή,
Οὐδ' αὖ μοναστὰῖς κοσμικῇ πανδαισίᾳ (80).

Non est captivis in carcere lætitia,
Neque vicissim monachis in mundanis comessa-
[tionibus.

66 Ὁ κακὸς ἀγαθόν τι ῥῆμα ἢ πρᾶγμα πολλάκις Malus bonum verbum vel actum sæpius induit ; bonum vero malum aliquod induere impossibile.
καὶ σχηματίζεται· τὸν δὲ ἀγαθὸν σχηματίσασθαί τι
κακὸν ἀμήχανον.

(73) Isocr. ad Demon. init. ubi bene οὐδ' ἂν ὁ π. Basilio dignus, et scripsi ἄν. Sic enim pater elegan-
Codex 2991 A pr. ὁ πᾶς habet ἅπας. D tissimus Hom. mor. De imper. pag. 299, in sententia parili : Ὁρῶς γὰρ τὸ κρατούντων ἦθος πλάττεσθαι πέφυκεν ὡς τὰ πολλὰ τὸ ἀρχόμενον.. Ὁποῖοι δ' ἂν ὦσιν οἱ προεστῶτες, τοιαῦτα ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ τὰ ἤθη τῶν ἀρχομένων πέφυκε γενέσθαι.. Antigonus Gonatas Diogenis Laert VII, 7 : Οἷος γὰρ ἂν ὁ ἡγούμενος ᾖ, τοιούτους εἰκὸς ὡς ἐπιτοπολὺ γίγνεσθαι καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους (cod. Vatic. 1354 : Ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεσθαι τοὺς ὑπ.) Isocrates ad Nic. 9 : Τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι. Claudianus Stil I, 168 : « Scilicet in vulgus manant exempla regentum. » Vide Ruhnken ad Paterc. II, 126 ; Vict. Cleric. ad Chrestom. p. 48.

(74) Isocr. ad Demon. pag. 7, non sine varietate.

(75) Isocr. ad Demon. pag. 7 Codex, οὓς ἐὰν βούλῃ, eo particulæ ἐὰν usu quem excerptor bene e Bibliis noverat. Editiones nunc ἀπαγγελοῦντας : sed olim, ut codex, ἀπαγγέλλοντας. Præterea notabo in hoc Isocratis loco codicem 2991 A habere alio ordine. ἀρχὴ γὰρ φιλίας μὲν ἔπαινος, qui et concinnior et ideo magis Isocraticus esse videtur.

(76) Isocr. ibid. pag. 8, cum varietate. Sed vetergs editiones cum textu Georgidis consentiunt. Codex 2991 A conspirat cum Georgide, nisi quod αὐτοῦ habeat pro ἑαυτοῦ.

(77) Id. ibid. p. 9, cum variet.

(78) Od. οἷον ἐὰν ᾖ. Hic usus particulæ non est

(79) Apud Anton. Serm. 145, p. 232, cum varietate.

(80) Codex, πανδεσία.

Neque prospera et felicis multis durabile et constans aliquid habent; neque calamitosæ res et sinistræ firmiter perstant; sed omnia agitationi cuidam et motui et vicissitudinibus inopinatis obnoxia sunt.

Basilii. — Non indigens necessaria tolerare, sed opibus abundans mala sustinere potest.

Quantum crescunt divitiæ, tantum in vitam sollicitudinis afferunt.

Sic fratrem tuum judica, ut et ipse æquali mensura judicaris.

Tempus vitæ nostræ tale est: præteritum evanuit præsens autem, priusquam gustetur, jam sensum fugit. Talis autem est rerum natura: vel crescit omnino vel decrescit, persistentiam vero et constantiam nullam habere videtur.

Tempestas tectum, senectusque doloris abstentiam requirit.

Ira magis quam cæteræ passiones solet animum perturbare: ira enim, dicunt, in sinu insipientium requiescit.

Theognidis.

Non cupio dives fieri, nec precor;
Sed mihi liceat vivere modicis, nihil mali habenti.

Diadochi. — Somnia sunt vel cogitationum aberrantium imagines, vel dæmonum illusiones.

Babrii. — Non attendit Deus ad precationes quæ ab iniquis et impiis oribus ipsi offeruntur, nondum a malo cessantibus

Qui insontibus damnum inferre conantur, sibi ipsis miserabiliter nocent.

Theologi. Insufficiens est intentio, nisi per actiones progrediamur; opus intentionem manifestat.

Quales fuerint in vita nostra occupationes, talia necessario erunt quoque somnia

A Οὔτε τὰ δεξιὰ περισπούδαστα τῶν ... ἑστῶς καὶ μόνιμον ἔχει, οὔτε τὰ ... πραγμάτων καὶ λαταγῇ, παγίως ... πάντα σάλῳ τινὶ καὶ κλόνῳ καὶ μεταβολαῖς ... ὑπόκειται.

Βασιλείου. — Οὐκ (81) ὁ ἀπορῶν τῶν ... καστερικὸς, ἀλλ' ὁ ἐν ἀφθονίᾳ τῆς ... καρτερῶν τοῖς δεινοῖς.

Ὅσον αὔξει ὁ πλοῦτος, τοσοῦτον φέρει τ... μεριμνητικόν.

Οὕτω δοκίμαζε τὸν ἀδελφόν σου, ὡς καὶ ... τοῖς ἴσοις μέτροις κρινόμενος (82).

Ὁ χρόνος ἡμῶν τῆς ζωῆς τοιοῦτός ἐστι ... Χρόνου (83) τὸ μὲν παραλθὸν ἠφανίσθη, τὸ δὲ ... πρὶν γνωσθῆναι, διαδιδράσκει (84) τὴν ... B τοιαύτη δέ τις καὶ τῶν γινομένων ἡ φύσις, ... νομένη πάντως, ἢ φθίνουσα, τὸ δὲ ἱδρυμένον στάσιμον οὐκ ἐπίδηλον ἔχουσα.

C7 Ὁ μὲν χειμὼν σκέπης, τὸ δὲ γῆρας ... δεῖται.

Ὁ θυμὸς πλείω τῶν ἄλλων παθῶν ... τὴν ψυχήν· « θυμὸς » γάρ, φησίν (85), « ... ἀρρόνων ἀναπαύεται. »

Θεόγνιδος.

Οὐκ (86 ἔραμαι πλουτεῖν, οὐδ' εὔχομαι· ἀλλὰ ...
Ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Διαδόχου. — Οἱ ὄνειροι ἢ εἴδωλα ... πλανωμένων, ἢ δαιμόνων ἐμπαίγματα.

Βαβρίου. — Οὐ προσίσταται Θεὸς τὰς ἐκ τῶν καὶ ἀσεβῶν στομάτων προσφερομένας αὐτῷ ... C μήπω τῶν κακῶν παυσαμένους (87).

Οἱ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιτηδεύειν ... ροῦντες βλάβην μᾶλλον ἑαυτοῖς ἐπιφέρουσι ... χοῦντες.

Τοῦ Θεολόγου. — Οὐχ (88) ἱκανὸν ἡ διάθε... πὴ καὶ διὰ τῶν πραγμάτων χωρήσωμεν. ... ἀπόδειξις διαθέσεως.

Ὁποῖα (89) ἂν ᾖ τὰ κατὰ τὸν βίον ἡμῶν ἐπιτη... ματα, τοιαῦτα ἀνάγκη εἶναι καὶ τὰ ἐνύπνια.

(81) Ap. Anton S. 72, p. 122.

(82) Alludit ad Christi dictum ap Matth. VII, 2: Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Syntipas epimithio Fab. II: Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖ τις, μετρηθήσεται αὐτῷ Obiter ultimam hujus fabulæ sententiam tractare liceat, sic editam: Ὡ πόσοι ἄρα τυγχάνουσιν ἄνθρωποι θρηνοῦντες, ὧν τὰ τέκνα ἀπεκτείνατε; Codex, ὧν τὰ τέκνα ἑαυτῶν Puto scripsisse auctorem, ὧν τὰ τέκνα αὐτῶν. Callimachus Epigr. 43: Ἄκρητος καὶ ἔρως με ἀνάγκασεν, ὧν ὁ μὲν αὐτῶν εἶλκεν.., Aristoph. Av. 1228: Ὄρνιθες ἀνθρώποισι νῦν εἰσιν θεοί, Οἷς θυτέον αὐτοῖς. D Petrus Epist. I. 2. 24: Οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. Vide Jacobs. ad Callim. in Anal. t. VII, p. 257, et in Anthol. Palat. XII, 118

(83) Codex, οὗ χρόνου.

(84) Codex. διαδράσκει.

(85) Ecclesiast. VII, 10.

(86) Theogn. 1157. Codex, οὐκ εὔχομαι πλ. οὐδὲ ἐρωμαι, ἀ. μ. ἦν ζεῖν. Puto Theognidea non ex ipso fonte monachum hausisse, sed e suo Basilio, qui ea protulit Hom. mor. p. 105. Sunt quoque versus in cod. 1168, p. 45, 2, inter sententias Basilio excerptas cum mala pariter *scriptura*: Οὐκ εὔχομαι πλουτεῖν οὔτ' ἐράμαι.

(87) Forsan παυσαμένων.

(88) Gregor. Naz. Orat XXXVI, pag. 531 A.

(89) Eadem Choricii sententia in Villois. Diatriba, p. 20: Ἐξ ὧν μεθ' ἡμέραν ὁρῶμεν, ἢ λεγομένων ἀκούομεν, αἱ τῶν ὀνειράτων ὄψεις ὡς τὰ πολλὰ βούλονται φύεσθαι. Basilius pariter Homil. mor. p. 194: Πεφύκασι γάρ πως αἱ καθ' ὕπνον φαντασίαι ὡς τὰ πολλὰ ἀπηχήματα εἶναι τῶν μεθημερινῶν φροντίδων. Gregorius Naz. carmine primo de rebus suis p. 36. B: Φροντίσιν ἡμεταίαις γὰρ ὁμοῖα φαντάσματα νυκτός. Accius Ciceronis Divin. I 22: « Res, quæ in vita usurpant homines, cogitant, curant, vident. Quæque aiunt vigilantes agitantque, ea sibi cum in somno accidant, minus mirandum est: » ubi vide Davis. Noti Lucretii versus ea de re IV, 960. Adde Hadrianum sophistam in Allati Excerptis p. 249; P. Syrum 17; Theocritum Idyll. XXI, 43, etc.

χ ὅστις οὐ κολάσεως ἄξιος, ἤδη καὶ τιμῆς· ὁ δὲ ὅστις οὐ τιμῆς, ἤδη καὶ κολάσεως.

ἐστιν ἐν σώματι τροφή, τοῦτο ἐν ψυχῇ

πᾶσαν εἰρήνην ἀγαπητέον (οἶδα γὰρ ὥσπερ ἀ βελτίστην, οὕτω καὶ βλαβερωτάτην ὁμό- λὰ τήν γε καλὴν καὶ ἐπὶ καλῷ καὶ θεῷ σαν.

(92) οὕτω τῷ καθαρῷ τίμιον, ὡς καθαρότης ς.

93) τοὺς ἀραχνῶν ἐκμιμούμενοι μίτους, τοῖς ἀφαυροῖς ἐντρυφῶντες τοῦ βίου, ωσαν ὡς εὔληπτα ταῖς αὔραις πέλει τερπνὰ πάντα τοῦ ἀραχνώδους βίου.

(94) δεινὸν ὀργὴ δεινὰ τοῖς ὀργιζομένοις. γὰρ δικάζει τοὺς ὁμοίους ἡ δίκη.

) οἶδεν οἶνος σωφρονίζειν τὴν φύσιν, μᾶλλον ἡδοναῖς προξύνων. τῶν κάτω τὸ πίπτειν, τῶν δ' ἄνω φερομένων. τις ποσὶ βάδιζε, θνητέ, βίον ἄδηλον δεινόων.

τίνου. — Ὁ ἀγαθὸς ἀγαθὸν σχοίη φίλον, ὁ ὸς οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακόν.

ννου. — Οὐχ (96) ὁ τὴν πηλὸν φυλάξας, οὗ- νὸς, ἀλλ' ὁ τὰ μέλη ταύτης τῇ ψυχῇ ὑποτάξας ος.

αστὰ (97) γαστριμαργίας καὶ κόρου τῆς πορ- νικῆσαι βουλόμενος δαίμονα, ὁμοιός ἐστι τῷ ἐλαίου σβεννύοντι ἐμπυρισμόν.

Ὀφθαλμὸς ὑψηλὸς ταπεινωθήσεται

Ὃ οὐκ ἔχει νοῦς οὐ προβάλλει τὸ στόμα.

κ ἔστιν εὑρεῖν τὸν βίον ἄλυπον οὐδενός (98).

ννα δίου.

Οἶνον (99) πίνοντες συμμέτρως, οὐκ εἰς κόρον,
Ῥῶσιν τρυγήσεις ἀσφαλῆ καὶ γνησίαν.
Τῶ Οἴνου κορεσθείς, καὶ τροφῶν ἀμετρίας,
Οὐκ ἂν κρατήσεις (1) ἡδονῶν κακοσχόλων.
Ὃ (2) μή τις πέπονθεν, οὐδ' ἂν ἑτέρῳ πιστεύ-

A Non qui castigatione non pignus est, jam honore est dignus; sicut qui honore non dignus est, idcirco castigatione dignus est.

Quod in corpore cibus, in mente ratio est.

Non omnis pax amanda est (novi enim, ut optimam discordiam, ita et noxiam maxime concordiam esse posse), sed quæ bona est et bono Deoque conciliat.

Nihil ita viro probo pretiosum ut puritas vel purificatio.

Qui arachnarum imitantur stamina;
Et fragilibus vitæ gaudent,
Sciant facile ventis auferri
Omnes has delicias vitæ arachnas imitantis.

B Non metuenda est ira sæve irascentibus;
Etenim judex est judicans similes.

Nescit vinum naturam compescere,
Imo vero agitat voluptatibus stimulans.
Labi non est jacentium, sed rursum tendentium.
Rectis pedibus ambula, mortalis, vitam obscuram [peragendo.

Justini. — Bonus bonum amicus habeat, malus autem nec bonum nec malum.

Joannis. — Non ille qui lutum custodit purus est, sed qui ejus membra perfecte menti subjicit.

Qui cum gula et tædio fornicationis vincere dæmonem voluerit, similis est illi qui incendium exstinguit cum oleo.

Oculus superbus humiliabitur.

C Quod non habet mens os non profert.

Non inveniri potest vita omnis doloris expers.
Gennadii.

Vinum hibendo moderate, non ad ebrietatem,
Robur obtinebis securum et legitimum.
Vino repletus, et comedens immoderate,
Non imperabis voluptatibus funestis.

Quod aliquis non expertus est, de hoc alii non

(90) Gregor. Naz. Orat. XVII, p. 266 A. Cf. in Pilem sententiam pag. 78 : Ῥώννυτι.....

(91) Gregor Naz Orat XII, p. 263 B.

(92) Id. Orat VI. p. 139 A.

(93) Latine tantum inter Opp. Gregor. Naz. t. II, . 308 D.

(94) Greg. Naz. t. II, p. 153. 11 D. ubi εἰργαμένοις, et τοῖς ὁμοίοις. Præstat codicis lectio, sal- em in loco priore.

(95) Ibid. p. 154. 17 A : ubi ἡδονὰς, melius.

(96) Climac. p. 217. ubi πηλὸν ἄβρυπον φυλ.

(97) Climac. p. 205, ubi ὁ τὴν ἑαυτοῦ θεραπεύων γαστέρα καὶ πνεῦμα πορν· νικ. βουλ... ἐμπρησμόν. Pro βουλ. anonymus in exemplo regio posuit φιλο- ειτικῶν.

(98) Corrupit excerptor versum, qui est inter Monostichos Εἷς βίον : Οὐκ ἔστι βίον εὑρεῖν ἄλυπον οὐδενί. Saltem τὸν omittendum erat. De sententia vide quæ notavi ad Manassem p. 416. et ad Planudis Metam. pag. 292. coll. Ruhnkenio ad Callim. Fragm. 418, et Gottlehero ad hæc Menexeni p 39 : Πάντα δὲ οὐ ῥᾴδιον θνητῷ ἀνδρὶ κατὰ νοῦν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ ἐκβαίνειν. Quæ Platonis verba obiter conferam cum Theocriteis Idyll. XV, 38 : Ἀλλὰ κατὰ γνώμαν ἀπίθα τοι.

(99) Critias Athenæi, X, 61, de moderato Lacedæmoniorum potu : Τοιαύτη δὲ πόσις σώματι τ' ὠφέλιμος Γνώμῃ τε κτήσει τε. καλῶς δ' εἰς ἔργ' Ἀφροδίτης, πρὸς θ' ὕπνον ἥρμοσται, τὸν καμάτων λιμένα. Dixit Critias somnum esse laborum portum. metaphora facili eaque vulgari; quæ sententia visa est nuper viro docto simplicior, illamque tam fœde et absone interpretatus est, ut referre nolim. Ruhnkenius ad Longinum 9, 7, ubi λιμένος translationem illustrat. cum retinere poterat. Verba Longini, δυσδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος, conferenda sunt, quod num jam fuerit factum nescio, cum Sotadeis Stobæi tit. 120, 11 : Πάντων ὁ λιμὴν τῶν μερόπων ὁ θάνατος ἐστιν.

(1) Cod. κρατίσης. Forsan, κρατήσαις.

(2) Greg. Naz. Orat. XXVIII. p. 473 A. In codice 1168. p 47, 1, jungitur hæc sententia cum illa quam legimus supra pag. 5, ἅ τις ὡς πεισόμ., sic· ἀγάρ τις... πάθῃ ὁ γὰρ μή τις...

credet, qui autem expertus est ad assensum paratior fit.

Non tutum est cum veste natare, neque passiones habenti theologiæ se applicare.

Nihil imbecillius homine terra producit.

Cyrilli. — Deus magnificus est in beneficentia; exspectat vero cujusque legitimam voluntatem.

Sexti. — Non qui dives est, sed qui non indiget divitiis, ille beatus est.

Non vitæ brevitas luctuosa est, sed quod, cum brevis sit, varias habet curas.

Nihil ita ad dilectionem adducit, ut aliquem non parvi facere.

Salomonis. — Oculi tui recta videant, quoniam coram oculis Dei sunt.

Ira disperdit vel sapientes.

Qui celat delictum, quærit amicitiam; qui autem celare recusat, disjungit amicos et familiares.

Sexti. — Nihil inter præsentia jucundum, nisi quod semper manet.

Neque convivium sine concordia, neque divitiæ sine virtute juvant.

Salomonis. — Qui revelat mysterium fidem perdidit.

Qui cum cordis fiducia credit, stultus est; sapientes autem abscondent sententiam.

Qui custodit os suum, servat animam suam; qui autem promptus est labiis seipsum terrebit.

Qui jucundus est in vini compotationibus in suis munimentis relinquet dedecus.

Qui respondet verbum priusquam audiat, stultitia illi est et confusio.

Nullus erit bibendi amans, si præ oculis ebriorum indecora habuerit.

Qui in verbo promptus est odio habebitur.

Lapsus a pavimento potius quam a lingua.

Qui nititur mendaciis, ille ventos pascet.

Qui educit eximium ex indigno, velut os meum erit.

Post concupiscentias tuas non eas, et a consiliis tuis avertere; ne oblecteris in multis deliciis,

A σειεν· ὁ δὲ παθῶν εἰς συγκατάθεσιν ἑτοιμότερος γίνεται.

Οὐκ ἀσφαλὲς μετ' ἐσθῆτος νήχεσθαι, οὐδὲ ἔχοντι θεολογίας ἅπτεσθαι.

Οὐδὲν (3) ἀκιδνότερον γῆ ἐκτρέφει ἄνθρωπον.

Κυρίλλου. — Ὁ Θεὸς δαψιλὴς ἐν εὐποιΐαις· ἀναμένει δὲ ἑκάστου τὴν γνησίαν θέλησιν.

Σέξστου. — Οὐχ (4) ὁ πλουτῶν, ἀλλ' ὁ μὴ δεόμενος πλούτου, μακάριος.

Οὐ τὸ σύντομον τοῦ βίου δεινόν, ἀλλ' ὅτι ποικίλας (5) περιφυκὼς, πο κίλας ἔχει φροντίδας.

Οὐδὲν οὕτως εὐάγωγον εἰς ἀγάπην, ὡς τὸ μὴ ὀλιγωρεῖν τινί.

Σολομῶντος. — Οἱ (6) ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ νοείτωσαν, ὅτι ἐνώπιόν εἰσι τῶν τοῦ θεοῦ ὀφθαλμῶν.

B Τῆ Ὀργὴ (7) ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους.

Ὃς (8) κρύπτει ἀδίκημα, ζητεῖ φιλίαν· ὁ δὲ μὴ θέλων κρύπτειν, διίστησι φίλους καὶ οἰκείους.

Σέκστου. — Οὐδὲν τῶν παρόντων ἡδὺ, εἰ μὴ τὸ μένον ἀεί.

Οὔτε (9) συμπόσιον ἄνευ ὁμονοίας, οὔτε δίχα ἀρετῆς ἡδονὴν ἔχει.

Σολομῶντος. — Ὁ (10) ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσε πίστιν.

Ὃς (11) πέποιθεν ἐπὶ θράσει καρδίας, ἄφρων· σοφοὶ δὲ (12) κρύψουσιν αἴσθησιν.

Ὃς (13) φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ τηρεῖ τοῦ ψυχήν· ὁ δὲ προπετὴς ἐν χείλεσιν ἑαυτόν.

C Ὃς (14) ἐστιν ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς· ἑαυτοῦ ὀχυρώμασι καταλείψει ἀτιμίαν,

Ὃς (15) ἀποκρίνεται λόγον πρὶν ἀκοῦσαι, σύνεσιν αὐτῷ ἐστιν καὶ ὄνειδος.

Οὐδεὶς (16) ἔσται φιλόπότης, εἰ πρὸ ὀφθαλμῶν μεθυόντων ἀσχημοσύνας ἔχει.

Ὁ (17) προπετὴς ἐν λόγῳ μισηθήσεται.

Ὀλίσθημα (18) ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἐπὶ γλώσσης.

D Τῷ Ὃς (19) ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμαίνει ἀνέμους.

Ὁ ἐξάγων τίμιον ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσται.

Ὀπίσω (20) τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου· καὶ μὴ εὐφραίνου

(3) Corrupit versum Homeri Od. XVIII, 30 : Οὐδ. ἀκιδν. γαῖα τρέφει ἄνθρ.

(4) Et apud Ant. Serm. 140, p. 220, ubi ὁ χρῄζων, quod pessime reddidit interpres, « divitiis utens : » inseratur μὴ, et verte : « sed qui non indiget divitiis, beatus ille est. »

(5) Codex, βραχύ.

(6) Prov. IV, 25 ; et V, 21.

(7) Prov XV, 1.

(8) Prov. XVII, 9, ubi ἀδικήματα.

(9) Apud Anton. Serm. 140, pag. 220, cum notabili varietate ὁμιλίας pro ὁμονοίας, et χωρὶς pro δίχα : quas lectiones reperi et in codice 1168, p. 84, 2.

(10) Sirach. XXVII, 16, ubi ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια...

(11) Prov. XXVIII, 26, ubi θρασείᾳ καρδίᾳ στόματος ἄφρων.

(12) Prov. X, 14.

(13) Prov. XIII, 3, ubi τὸ ἑαυτοῦ στόμα... ψυχὴν χείλη.

(14) Prov. XII, 11. Est et apud Anton. Serm. p. 114. 45, ubi male οἴνῳ.

(15) Prov. XVIII, 13

(16) Apud Anton Serm. 68, p. 116, 39, cui tribuitur. et cum varietate ibi videnda.

(17) Sirach. IX, 18.

(18) Sirach. XX, 18.

(19) Prov. X, 5, ubi ποιμαίνει.

(20) Sirach XVIII, 30.

(21) Sirach. XVIII, 32.

ῃ τρυφῇ, καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ πολλῶν ἐδε- A neque effundaris in multis dapibus: in multis
ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται νόσος· ὁ δὲ enim escis est morbus. Qui autem his se dat, vitam
ον προσθήσει ζωήν. apponet.

φελήσουσι θησαυροὶ ἀνόμους· δικαιοσύνη δὲ Non proderunt thesauri iniquis; justitia autem
ου ῥύεται. e morte eruit.

μος (22) ἀνὴρ πράσσει μετὰ ἀβουλίας· Impatiens vir agit cum imprudentia, vir sensa-
φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει. tus autem multa sustinet.

) ἐλεῶν πτωχὸν μακαριστός. Qui miseretur pauperis, beatissimus.

(24) ζωῆς διανοήματα συνετοῦ, ἵνα ἐκκλίνας Semitæ vitæ cogitationes prudentis, ut infer-
δου σωθῇ. num evitans salvetur.

(25) μνησικάκων εἰς θάνατον· Viæ ulciscentium injuriis ad mortem ducunt.

(26) ἀεργῶν ἐστρωμέναι ἀκάνθαις. Viæ pigrorum spinis constratæ.

ιμιῶν. — Ὁ σκληροκάρδιος (27) οὐ συναντᾷ *Proverbiorum.* — Qui perversi cordis est, non
ι. inveniet bonum.

κολιὸς (28) ἐπὶ τὸ ἑαυτοῦ στόμα φορεῖ τὴν Vir obliquus in ore suo fert perditionem
αν. B

29) χρείαν ἔχει σοφίας ἐνδεὴς φρενῶν· μᾶλ- Non eget sapientia qui caret intellectu; magis
ιρ ἄγεται τῇ ἑαυτοῦ σωφροσύνῃ. enim ducitur sua prudentia.

ὶ (30) ἀφρόνων ὀρθαὶ ἐνώπιον αὐτῶν. Viæ stultorum rectæ coram eis.

Οὐχ οὕτω τοῖς ὀρφανοῖς παισὶ ἢ ἀναισθήτοις Non tam orphanis pueris, quam stupidis viris
σιν ἐπιτρόπων ἔσται χρεία. tutoribus opus erit.

31) πλειόντων ἐρῶν καὶ τῶν προσόντων ἀπο- Qui plura cupit, vel eis quæ adsunt privatur.
ῖται.

τῶν μεγίστων ἐρῶντες καὶ τῶν μετρίων ἀπο- Qui maxima cupiunt, ne mediocria quidem asse-
άνουσιν. quuntur.

συνιὼν (32) πονηροῖς τὴν αὐτὴν αὐτοῖς ὑπο- Qui cum pravis conversatur, eamdem ac ipsi
εται βλάβην. perniciem inveniet.

ι (33) πονηροὶ χάριτος ἀμοιβὰς ἀντεισφέρονται Viri pravi pro gratiæ muneribus calamitates
βας. commutant.

πποκράτους. — Ὁπόταν (34) ἀκμάζῃ τὸ σῶμα, *Hippocratis.* — Quando crevit corpus, tunc le-
ε λεπτοτάτῃ ἀναγκαῖον χρῆεσθαι. vissimo victu necesse est uti.

Μάρκου, — Ὁ (35) ἀβουλήτως κοπιῶν καθολικῶς C *Marci.* — Qui inconsiderate laborat, semper pau-
; πτωχεύει· ὁ δὲ μετ' ἐλπίδος τρέχων δίπλουτός per est; qui autem cum spe currit, bis dives est.
ιν.

Οἰκοδόμῳ ἔοικεν ὁ Θεός· οἵας ἂν αὐτῷ τὰς ὕλας Architecto similis est Deus: quales ei materias
ράσχωμεν, τοιαύτας ἡμῖν ἀνεγείρει οἰκίας· ἂν præbemus, tales nobis exstruit domos; si pulchras
μπρὰς αὐτῷ καὶ χρηστὰς παράσχωμεν πράξεις, illi et bonas præbemus actiones, ex iis nobis pul-
αὐτῶν ἡμῖν λαμπρὰ δημιουργεῖ καταλύματα. chra tecta efficit.

Ὁ Θεὸς ἀπέῤῥιψεν ἡμᾶς, καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ Deus abjecit nos, et hausit nos aqua furoris,
ολῆς, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ. Συνήχθημεν quia peccaveramus coram illo. Coivimus ad pa-
ς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ εἰς καιρὸν ἰά- cem, et non erant bona ad tempus sanationis.
εως (36).

Ἀμβακούμ. — Ὅτι ἠμέλησάς μου, λέγει Κύριος, *Habacuc.* — Quoniam me neglexisti, inquit
ὶ ὁδοί σου καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά σου ἐποίησαν ταῦτά Dominus, viæ tuæ et mores tui hæc tibi fece-
οι. runt.

Οὐαὶ (37) ὁ πληθύνων ἑαυτῷ τὰ οὐκ ὄντα αὐτῷ; Væ ei qui multiplicat quæ non sua sunt, qui
14 ὁ (38) πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ D congregat avaritiæ malum domui suæ.
αὐτοῦ.

Ἰώβ. — Ὁ (39) βίος μου ἐλαφρότερος δρομέως. *Job.* — Vita mea velocior cursore.

(22) Prov. xiv, 17.
(23) Prov. xiv, 21, ubi πτωχούς.
(24) Prov. xv, 24.
(25) Prov. xii. 28.
(26) Prov. xv, 19.
(27) Prov. xvii, 20.
(28 Prov. xvi, 27, ubi ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ στόματι.
(29) Prov xviii, 2, ubi ἄγεται ἀφροσύνῃ. — Codex, σοφός.
(30) Prov. xii, 15.
(31) Aphthon. Fab. 15.
(32) Aphthon. Fab. 14. Editio, συνὼν, melius.
(33) Aphthon Fab. 9.
(34) Hipp. Aphor. i, 7.
(35) Marcus Eremita, De lege spirit. § 71. Quibus verbis constat et scholium 28 Gradus primi J. Climaci.
(36) Sic codex, sensu, mihi quidem, non perspicuo.
(37) Habac. ii, 6.
(38) Habac. ii, 9.
(39) Job. ix, 25.

Isocratis. — Stude ut corpore quidem sis laboris amans, mente autem sapientiæ, ut per illud perficere possis quæ volueris, et per hanc prævidere scias quæ utilia fuerint.

Pravitas radix est omnis injustitiæ.

Accinge teipsum ad majora habendum, cum potes; satagas autem æquitatis amans haberi, ut videaris justitiæ stude, non propter debilitatem, sed propter moderationem.

De quibus erubueris aperte loqui, et quæ vis quibusdam e tuis amicis communicari, verbis uteretanquam de re aliena; sic enim illorum mentem cognosces, et teipsum occultum servabis.

Fac ut divitias, opes et possessiones compares. Opes sunt his qui iis frui sciunt, possessiones vero his qui uti possunt.

Chariclex. — Passio omnis, opportune quidem cognita, medicinam inveniet, tempore autem neglecta, fere incurabilis est.

Facere turpia et dicere pariter indecorum.

Solent juvenes, si molliter tractentur, superbire; si vi cogantur, cedere.

Id age ut persuasione et sermone potius quam ira delicta emendes.

Chrysostomi. — Divitiæ virtutis expertes possidentem beatum non faciunt.

Dives est non qui multa possidet, sed qui multa dat.

Multi pravis moribus a pueritia assueti, licentius viventes, naturas bonas corrumpunt; ut vicissim aliqui male nati secundum corpus, vita prudenti et exercitiis convenientibus emendaverunt vitia pleraque.

Multi inter divites intolerabilem esse vitam existimant, et mortes mille deprecantur, quando adversitatem aliquam experiuntur, philosophari nescientes.

Marci. — Senectutis indicium non cani capilli, sed animi virtus.

Nundinis similis est omnis conventio; qui scit negotiari lucratur multum, qui autem nescit damnum patitur.

Ἰσοκράτους. — Πειρῶ (40) τὸ μὲν σώματι φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν φιλόσοφος εἶναι, ἵνα τελεῖν δύνῃ τὰ δόξαντα, τῇ δὲ διανοίᾳ προορᾶν τὰ συμφέροντα.

Πονηρίας ῥίζα ἐστὶν πάσης ἀγνωμοσύνη.

Παρασκεύαζε (41) σεαυτὸν πλείονα κεκτῆσθαι· ἀνέχου δὲ τὸ ἴσον ἔχων, ἵνα δοκῇς τῆς δικαιοσύνης, μὴ δὲ ἀσθενείας, ἐπιμελεῖσθαι.

Περὶ (42) ὧν αἰσχύνῃ παρῃτῆσθαι τινὰ τῶν φίλων ἀνακοινώσασθαι, χρῶ τοῖς περὶ ἀλλοτρίου τοῦ πράγματος ὑπὲρ σεαυτοῦ γνώμην αἰτούσῃ, καὶ σεαυτὸν ἐκείνοις ἴσοις.

Πειρῶ (43) τὸν πλοῦτον χρήματα κτᾶσθαι παρασκευάζειν. 76 Ἔστι δὲ χρήματα μὲν τοῖς εἰδόσι χρῆσθαι ἐπισταμένοις, κτήματα δὲ τοῖς χρωμένοις.

Χαριτλείας. — Πάθος (44) ἔστιν, ὃ γνωσκόμενον, εὐβούλητον, τὸ δὲ λῆθον ἀμελούμενον, ἐγγὺς ἀνίατον.

Ποιεῖν (45) τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως ἀσχήμονα.

Πεφύκασιν οἱ νέοι, θεραπευόμενοι μαλακῶς ὑβρίζειν, βιαζόμενοι δὲ, ὑπείκειν.

Πειρῶ πείθοι καὶ λόγῳ μᾶλλον ἢ ὀργῇ τὰ ἡμαρτημένα διορθοῦσθαι.

Τοῦ Χρυσοστόμου. — Πλοῦτος ἐμπαθοῦς οὐ ποιεῖ τὸν κεκτημένον εὐδαίμονα.

Πλούσιός ἐστιν οὐχ ὁ πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ὁ πολλὰ διδούς.

Πολλοὶ ἔθεσι μοχθηροῖς ἐνταφέντες τὸν διανοούμενοι, εὐθείρουσι φύσεις χρηστὰς (46) πάλιν ἔνιοι, μοχθηρῶς φύντες σώματι σώφρονι καὶ γυμνασίοις εὐκαίροις πολλὰ τῶν ἐλαττωμάτων.

Πολλοὶ τῶν πλουτούντων ἀβίωτον τὴν πενίαν νομίζουσι, καὶ θανάτους μυρίους εὔχονται, μικρᾶς δυσημερίας τινὸς αἰσθόμενοι, φιλοσοφῆσαι παραιτούμενοι.

Μάρκου. — Πολιᾶς (47) ἔργον οὐ τρίχωμα ἀλλὰ ψυχῆς ἀρετή.

76 Πανηγύρει (48) ἔοικεν πᾶσα σύμβασις· εἰδὼς πραγματεύσασθαι κερδαίνει πολλά· μὴ εἰδὼς ζημίας ὑποφέρει.

(40) Isocr. ad Demon. p. 9. — Cod. 2991 A, τῇ δὲ ψυχῇ, minus bene. Euripides Chrys. 3: Γνώμη σοφός μοι καὶ χέρ' ἀνδρείαν ἔχοι: malim γνώμην.

(41) Ibid. p. 8, ubi olim δυναμένου et ἔχειν, nunc δύνασθαι et ἐχεῖν. Præstat Georgidis lectio.

(42) Ibid. p. 7, ubi περὶ ὧν ἂν αἰσχύνῃ παρῇ., βούλει σε. Sed ob ἂν reponendum βούλῃ. In Georgidis lectione, cum indicativo αἰσχύνῃ, βούλει optimum est. Codex quidem βούλῃ exhibet: sed mendum est ex iotacismo profectum, quod securus correxi, ut sententia alia de quibus monere supervacaneum duxi, nisi cum in mentione esset aliquid commodi.

(43) Ibid. p. 6, ubi bene κτᾶσθαι, non χρῆσθαι. Sed et veteres editiones χρῆσθαι, at Georgides. exhibent. Hoc quidem verbum servaverim, sed alio positum loco, sic nempe: Χρήματα μὲν τοῖς χρῆσθαι ἐπιστ., κτήματα δὲ τοῖς κτᾶσθαι δυναμ. Quæ nominum et verborum χρήματα, χρῆσθαι, κτᾶσθαι, oppositio, est prorsus cratica.

(44) Heliod. IV, 5. Cf. p. 16.

(45) Cf. supra in Νοεῖν pag. 62. Isocrat. ad pag. 1: Ἃ ποιεῖν αἰσχρὸν, ταῦτα νόμιζε μὴ λέγειν εἶναι καλόν.

(46) Codex, ἂν varietate frequenti, de qua nui ad Nicetam, pag. 268. Plato Apol. 7: τῶν ἂν αὐτοὺς, ubi male suspicatus est Fischer legendum esse αὖ.

(47) Est forsan Chrysostomi, cujus similem locum legi in cod. 1168, pag. 51: Πολιὰ τρίχ. λ. α. ἡ ἀρετή. Cl. Anton. Serm. 153. Basilius Hom. mor. De hon. par. p. 415: δέ ἐστι φρόνησις ἐν ἀνθρώποις. Cf. supra p. 8.

(48) Marcus Erem. De justif. § 136. ad eamdem sententiam cf. Gregor. Naz. t. II, p. 156 D.

) Δ πρόσκαιρον, οὐδὲ μόνιμον.
κον ἡ κακία· καὶ πολὺς ἐπὶ τὸ χεῖρον

) γῆς προελθὸν γῇ τε καὶ εἰς γῆν πάλιν.

ρον (51) ἡ κακία καὶ δίχα τοῦ ἐλαύνοντος.

Σ) ὕλης γέννημα καὶ ἀσκανῇ τὴν ὕλην, ὡς
ὺς ἡ κακία.
(53) τὰ ὁρώμενα φωτίζει ὁ ἥλιος· πάντα δὲ
πρατιόμενα κρατύνει ταπείνωσις.
αλον ἄνδρα τίς ὑποίσει;
περιβοήτους οὐ δεξιὰ πρᾶξις μόνον, ἀλλὰ καὶ
εῶσα φαινηρῶν εὐδοκίμησιν.
(54) ὑγίειαν χαρίζεται, καὶ προθυμία νε-
ίστησι, καὶ πεδᾷ γῆρας χρισθὲν τῷ πνεύ-

ς ταπεινοὶ καὶ πλανῆται, οἷς σκαιᾶ σὰρξ-
ει καὶ μέλαινα σκοτία.
αἱ τοῦ βίου τοῦ πολυπαθοῦς αἱ ὁδοί, ἄλλη δὲ
ς βλάβαις συμμίσγεται, καὶ οὐδὲν ἐν ἀνθρώ-
λὸν κακοῦ ἀμιγές.
ος ἐσμὲν ἅπαντες ἄνθρωποι, ὁἰρματα ὅμοια
ρομεν, φυσώμεθα μάτην οἱ τάλανες πλούτῳ καὶ
καὶ πατρίσι μεγάλαις.
αιωθὲν πάθος ψυχῆς, καὶ κακοῦ μελέτη Χρόνου
ωθεῖσα δυσίατός ἐστιν, ἢ καὶ ἀνίατος εἰς φύ-
**** ἄνευ (55) δὲ ταύτης πλέον τοὺς ἔχοντας
ρεν, καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκητῶν ἐκόσμη-
ταῖς δὲ ψυχαῖς τῆς ψυχικῆς ἐπιμελείας ἐπεσκό-

ῦ Θεολόγου.
:ῖόρα (56) γλυκασμοῦ γλῶσσα βλόζει σταμύλη·
ήσεις δὲ φρόλας ἄκριτον γεννᾷ στόμα.
ᾶστον (57) ἑαυτὸν ἀπατᾶν καὶ οἴεσθαι εἶναί τι
ν ὄντα, ὑπὸ τῆς κενῆς δόξης φυσώμενον.

ῥᾷον (58) κακίας μεταλαβεῖν ἤ ἀρετῆς μετασοῦ-
, ἐπεὶ καὶ νόσων μετασχεῖν μᾶλλον ἢ ὑγίειαν
ρίσασθαι.
Σιράχ. — Ῥεμβασμὸς (59) ἐπιθυμίας μεταλλεύει
ὸν ἄκακον.
Ῥοπὴ (60) ἐστὶν ὁ βίος, καὶ πάντα παρέρ-
ται.

A Omne simulatum non durabile.
Ad malum est pravitas, et facilis cursus ad malum.
Omne quod e terra prodiit, terra est et in terram [rursus ibit.
Quod malum est facile est, neque stimulo indiget.
Ignis e materia producitur, et materiam consumit, ut pravos pravitas.
Omnia visibilia sol illuminat; omnia autem quæ ratione aguntur obfirmat humilitas.
Multiloquum virum quis sufferet?
Fama celebratur non solum actio eximia, sed etiam pravitas pravorum existimationem vincens.
Labor sanitatem præstat, et diligentia mortuos
B suscitat, salitque senectus spiritu uncta.

Omnes humiles et errantes sunt, quibus opaca caro incumbit et atra nox.
Multæ vitæ sunt vitæ doloribus variis obnoxiæ; quæque autem diversis damnis permiscetur, et nullum inter homines bonum mali est expers.
Lutum sumus homines universi, pellibus paribus induimur, frustra inflamur miseri divitiis, gloria, et patriæ magnitudine.
Inveterata animi passio, malique consuetudo tempore obfirmata curatu difficilis, vel etiam incurabilis in naturam... absque illa magis habentes læsit, et corpora quidem ascetarum ornavit, mentes autem spiritualis curæ umbris opernit.

C *Theologi.*
Fluenta dulcedinis e lingua diserta fluunt;
Verba autem vilia ex ore incompto eriuntur.
Facillimum est teipsum decipere, et cogitare te aliquid esse qui nihil es, et ita cum vana gloria inflari.
Facilius est pravitatem excipere quam virtutem præstare, dum morbo participare facilius quam sanitatem donare.
Sirach. — Cupiditatis fluctuatio transvertit mentem non malam.
Proclivitas est vita, et omnia præterennt.

(49) Gregor. Naz. Orat. xix, pag. 300 B.
(50) Id. t. II, p. 154, 22 B; et apud Anton. Serm. 55, p. 247. sed cum varietate. C. infra p. 95.
(51) Id. Orat. xiv, p. 217, C.
(52) Id. Orat. xiii, p. 205, D.
(53) Joann. Climac. p. 314.
(54) Gregor. Naz. Orat. xx, p. 343 A. — Cod. ὑγείαν.
(55) Est hic lacuna, avulso folio inter paginas 295, 2, et 296. 1. Prior pars sententiæ est ap Anton. Serm. 102, p 167, eo modo scripta: Παλ. γὰρ τραῦμα ψυχῆς κ. κ. μ. χρόνῳ βεβ. δ. ἐ. ἢ καὶ κατελῶς ἀνίατος, ὡς τὰ πολλὰ τῆς ἕξεως εἰς φύσιν μεθισταμένη. Quæ sunt Basilio tributa in cod. 1168, p. 39, cum varietate χρονῳ προσοχθησθεῖσα. Reformare participium in προσοχθισθεῖσα facilius est quam id explicare. Reliqui Georgidis lectionem χρόνου non malam. Hæc est nonnunquam passivorum D structura Euripides El. 123, loco non sollicitando: Σᾶς ἀλόχου σφαγείς. Hic tamen malim ὑπὸ χρόνου vel χρόνῳ.
(56) Greg. Naz. t. II, p. 154, 13.
(57) Id Orat xxvii, pag. 464.
(58) Id. Orat. xx. pag. 331. A. Cf. supra pag. 81. Κακίας ῥᾷον... Huc respexit Theophanes Nic. Epist. 1, pag. 4: Ῥᾷον μεταλαβεῖν κακίας ἢ ἀρετῆς μεταδοῦναι, θεῖοι φασὶ πατέρες. — Codex, μετοβαλεῖν καὶ μεταλαβεῖν. Librarius diligentior duplicem lectionem recepit, natam ex solenni verborum λαβεῖν et βαλεῖν confusione, Cod. νόσον.
(59) Sap. Salom. iv, 12.
(60) Joann. Chrysest. apud Gatak. ad M. Antonin. ii, 17.

ἀπόστρεψον (76) ἀπὸ σοῦ ἐπονειδίστους A ... Averte a te contumeliosa verba.

(77) ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ· ± προσώπῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

(78) προπετοῦς ἐγγίζει συντριβῇ· φειδόμενος ειλέων νοήμων ἔσται.

(80) ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας, καὶ (81) ὁ ληθύνει λόγους.

ῆσαι (82) λέοντι καὶ δράκοντι, ἢ μετὰ γυγίλου καὶ μαχίμης.

ιον (83) δίκαιον δεκτὸν Κυρίῳ.

ίνων (84) ἀνδρῶν, οἵτινες παιδεύονται ταῖς ῖς, καὶ ὡς χρυσὸς πυρὶ καθαιρόμενοι λέ« Ἀγαθόν μοι (85) ὅτι ἐταπείνωσάς με, » ύσης τῆς ταπεινώσεως τὸ γινώσκειν τὰ δικα.

ε (86) πρώτη σοφίας ὑπερορᾶν τῆς ἐν λόγῳ ς, καὶ στροφαῖς λέξεων, καὶ ταῖς κιβδήλοις ηραῖς ἀντιθέσεσιν.

Κρυσοστόμου. — Σῶμα θεραπεῦσαι νενοσηκὸς τὶ ῥᾴδιον· ψυχὴν δὲ ἀῤῥωστοῦσι ἰάσασθαι πᾶσιν.

ύτειρα (87) παντὸς ἀνδρός ἐστ' ἐμπειρία.

Σκηνῆς οὐδὲν ὁ παρὼν διενήνοχε βίος· παίγνια ερ τὰ παρόντα, μὴ εἰς ἀεὶ διαμένοντα.

ὰ καὶ σκιᾶς οὐδαμινέστερον τὰ τοῦ βίου πρά-, πολλῶν γέμοντα κινδύνων.

:ιλείου.

Συμμετρία λόγου καθαρότης καρδίας.

ιστ. — Σικύῳ ἔοικεν εἶναι (89) ὁ τῶν ἀνθρώ- βίος· ἑκατέρωθεν γὰρ αὐτοῦ τὰ ἄκρα πικρὰ C ένει.

άτωνος. — Στιγμιαῖος (90) ἔοικεν εἶναι βίος ώπων.

ωάννου.

Σώζει τὸν ἄνθρωπον ταπείνωσις μόνη.

ωάννου μοναχοῦ. — Σώματι τάχος θανεῖν θόν· πολλῶν γὰρ ἐλευθεροῖ τοῦ βίου κακῶν· χῇ θανεῖν χαλεπὸν, ὅτι ψυχῆς ἐστι θάνατος ἁμαρ- (91).

Σιράχ. — Συγκολλῶν (92) ὄστρακον ὁ διδάσκων ωρόν.

Sapientia hominis illuminat faciem ejus, impudens autem facie sua odio habebitur.

Os inconsiderati proximum est contritioni ; qui autem parcit labiis prudens est.

Os lubricum operatur ruinas, et stultus multiplicat verba.

Commorari leoni et draconi placebit magis, quam habitare cum muliere iracunda et jurgiosa.

Statera æquæ Domino acceptabilis.

Sapientes viri sunt qui emendantur adversitatibus, et tanquam aurum igne puriores effecti dicunt : « Bonum mihi quia humiliasti me, »perinde ac si humiliatio cognitionem justificationum pa- B reret.

Sapientia prima sapientiam hanc contemnit quæ in verbis constat, et dictionum periodis, et falsis pravisque antithesibus.

Chrysostomi. — Corpus curare ægrotans non omnibus facile est ; mente autem ægrotantibus sanari omnibus facile.

Salus est cuique viro experientia.

Scenæ non absimilis est præsens vita ; ludi enim sunt res præsentes, quæ non in perpetuum manent.

Umbra et umbra inaniora sunt vitæ negotia, multis referta periculis.

Basilii. — Moderatio sermonis munditia est cordis.

Arist. — Cucumeri similis videtur hominum vita ; utrinque enim illius extremitates amaræ C sunt.

Platonis. — Punctum videtur esse vita hominum.

Joannis.

Salvat hominem sola humilitas.

Joannis monachi. — Corpori cito mori bonum est ; a multis enim vitæ malis liberatur. Animæ mori operosum, quia animæ mors est peccatum.

Sirach. — Conglutinanti testam est similis qui fatuum docet.

(76) Apposui lacunæ signa. Periit folium unum ıter paginas 296, 2, et 297, 1.

(77) Eccles. VIII, 1.

(78) Prov. X, 14. Cf. p. 79, 18. D

(79) Prov. X, 19.

(80) Prov. XXVI, 28.

(81) Eccles. X, 14.

(82) Sirach. XXV, 16, ubi λέοντι εὐδοκήσω ἢ ἐνοι κῆσαι μ. γυν. πονηρᾶς. Anton. Serm. 124, p. 196 : Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν ἐρήμῳ, ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ ὀργίλου.

(83) Prov. XI, 1.

(84) Gr. Naz. Or. XVII, p. 269 B.

(85) Psalm. CXVIII, 71.

(86) Gregor. Naz. Orat. XV, pag. 225 B. ubi περιττᾶς ἀντιθ.

(87) Codex habet Σρῖ, id est, σωτῆρι. Metrum ad correctionem ducebat quam feci.

(88) Democrat. Sent extr. : Ὁ κόσμος σκηνὴ, ὁ βίος πάροδος. Palladas Epigr. 100 : Σκηνὴ πᾶς ὁ βίος καὶ παίγνιον... Demophilus p. 618 : Τοῦ βίου, καθάπερ δράματος, πρῶτον μέρος ἐστὶν ἡ νεότης. Augustum Suetonius narrat (Aug. c. 99) amicos supremo die percunctatum ecquid iis videretur *mimum vitæ* commode transegisse, et adjecisse etiam clausulam, ὅτε κρότου... Quæ Augusti faceta simul et fortis oratio Rabelæsii in mentem mihi rerocat morientis ultima verba : *Tirez le rideau la farce est jouée.* Adde Jacobs. ad Palladæ locum, Upton. ad Epict. Man. 17.

(89) Locus non omnino sanus. Forsan εἶναι delendum, aut ὅμοιος addendum.

(90) Codex, στιγμίαιος Locum Platonis ignoro, Plutarchus De Cons. c. 31, sententia non absimili : Ὁ μακρότατος βίος ὀλίγος ἐπὶ καὶ στιγμαῖος πρὸς τὸν ἄπειρον αἰῶνα : cf. Wyttenb. ad Plut t. I, p. 143 ; Jacobs. ad Leonidæ Tar. Ep. 70.

(91) Conf. pag. 57, n. 8.

(92) Sirach. XXII, 7.

Vir ineptus manifeste periculosam vitam agit. A

Sapiens e quodam interrogatus, « Quid firmius est statua ? » respondit, « Homo insensibilis. »

Gennadii.

Introductum, cum opus est, ne possideas amicum ; Nam ad bonum non habet intentionem.
Sapiens cor portus est cogitationum.

Sexti. — Supellectilia quæ nova sunt, meliora ; amicitia vero, quæ vetus est.

Os prudentis quæretur in Ecclesia.

Confabulationes noli facere frequentes cum iisdem, nec longas de iisdem ; satietas enim est omnium bonorum.

Corpus moderatis laboribus, mens vero utilibus verbis crescere solet.

Deum time, parentes honora, amicos reverere, legibus obsequere, voluptates quære quas cum decore exsistunt. Oblectatio enim bono conjuncta optima est ; absque bono autem, pessima.

Moribus affabilis sis ; affabilitas autem est aliqui occurrentes, et urbanitas sermonibus cum illis familiariter conversari.

Divitias quas possides æstima duas ob causas, quod magnam mulctam exsolvere, et amico probo et infelici opem præstare possunt.

Bonis benefac ; ingens enim thesaurus ab homine probo gratiæ debitæ.

A pravis cavere oportet, ne occasionem nacti noceant.

Principem oportet habere ad occasiones prudentiam, in adversarios audaciam, in subjectos autem benignitatem.

Tanto potior est justitia opibus, quod viventibus quidem tantum hæ prosunt, illa autem mortuis quoque honorem præparat ; hæ quidem apud pravos inveniuntur, illam vero perversis impossibile est obtinere.

Malorum maxima pauperes effugiunt, insidias,

Σπανὸς ἀνὴρ δῆλος ἐφ[ανερὸς ἐν] βιῶν.

Σοφὸς ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, « Τί [ἐστιν] δριέντος ; » ἔφη· « Ἄνθρωπος ἀναίσθ[ητος].

Γενναδίου.

Συνείσακτον, ὡς χρεία, μὴ κτῆσ[αι φίλον]
Πρὸς γὰρ τὸ καλὸν οὐκ ἔχει προ[θυμίαν].
Σώφρων (93) καρδία λιμὴν [ἐστὶ βουλίου].

Ἑκάστου. — Σκεύη (94) τὰ καινὰ χρεί[ττονα] ἢ παλαιότερα.

Στόμα (95) φρονίμου ἐν[τοπίζεται ἐν ἐκ]κλησίᾳ.

Τὰς (96) ἐντεύξεις μὴ ποιοῦ πυκνὰς [καὶ] μηδὲ μακρὰς περὶ τῶν αὐτῶν· κόρος γὰρ [ἐστὶ] καλῶν.

Τὸ σῶμα (97) τοῖς συμμέτροις πόνοις [ἐπαύξεται],
B τοῖς σπουδαίοις λόγοις αὔξεσθαι πέφυκεν.

Τὸν (98) Θεὸν φόβου τοὺς γονεῖς τίμα· [καὶ] αἰδέσθου· τοῖς νόμοις πεῖθου· τὰς [ἡδονὰς] τὰς μετὰ δόξης. Τέρψις γὰρ, σὺν τῷ πρέπ[οντι] ἄνευ δὲ τούτου, πάντων.

Τῷ μὲν (99) πράκτορι γενοῦ φιλοπρα[γής], δὲ φιλοπροστηγορίας μὲν τὸ προσφωνῆ[σαι] τῶντας, ὑπροσηγορίας δὲ τὸ τοῖς λόγ[οις] χαρίεις ἐντυγχάνειν.

Τίμα (1) τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν [ὡς] τοῦ τε ζημίαν μεγάλην ἐκτῖσαι, καὶ φί[λῳ] δυστυχοῦντι βοηθῆσαι.

Τοῖς ἀγαθοῖς (2) εὖ ποίει· καλὸς γὰρ [πρὸς] ἀνδρὶ σπουδαίῳ χάρις ὀφειλομένη.

Τοὺς φαύλους δεῖ (3) παρατηρεῖσθαι, [μὴ] λαβόμενοι βλάψωσιν.

C Τὸν ἄρχοντα δεῖ (4) ἔχειν πρὸς μὲν [τὸν] λογισμὸν, πρὸς δὲ τοὺς ἐναντίους τόλμη[ν], τοὺς ὑποτεταγμένους εὐνοιαν.

84 Τοσούτῳ κρείττων δικαιοσύνη χρη[μάτων] μὲν ζῶντας μόνον ὠφελεῖ, ἡ δὲ καὶ τελευτ[ήσασι] παρασκευάζει· κἀκείνα μὲν καὶ φαύλοις [ἔστι] της δὲ τοῖς μοχθηροῖς ἀδύνατον μεταλαβ[εῖν].

Τὰ μέγιστα τῶν κακῶν οἱ πένητες ἐκφεύ[γουσι],

(93) Apud Anton. Serm. 82, p. 141, 57, Josepho tribuitur.
(94) Ibid. Serm. 135, p. 211, 36 et 48.
(95) Sirach. XXI, 17.
(96) Isocrat. ad Dem. pag. 3. Editiones veteres, πυκνὰς ποιοῦ : receptum nunc ordinem, præter Georgidem, confirmat etiam cod. 2991 A. In fine D Georgidis librarius scripsit κακῶν, quod in καλῶν mutavi : posset etiam κακὸν reponi. Illud elegi, cum nullum petendum sit præsidium ab edito Isocratis textu, qui ea ultima voce caret, propter Gregorii Naz. verba Orat. XIV, p. 216 : Πλησμονὴ πάντων, οὐ τῶν ἀλγεινῶν μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ἡδίστων. Ad sententiam potest etiam conferri Theognideum dictum. παντὸς χρήματός ἐστι κόρος : ubi nonnihil me notare memini in Gnomicis pag. 251 ad sententiæ illustrationem.
(97) Isocr ad Dem. p. 3
(98) Ibid. p. 4, ubi nunc τοὺς μὲν θεοὺς φ. Lectio Georgidis est forsan ab homine christiano concinnata : eam reperi et in codice 2991 A. Cf. p. 59. n. 4.
(99) Isocr. ad Dem. p. 4, cum varietate.

(1) Ibid. p. 6, ubi, inter alias *varietates*, ἕνεκα : inveni etiam ἕνεκεν in *codice* 2991 A. Huc est comparari Euripides El. 424 : Ἐν τοῖς σοῖς δ' ἦνιχ' ἂν γνώμη πέσῃ. Σκοπῶ τὰ χρήμαθ' ὡς μέγα σθένος Ξένοις (al. φίλοις) τε δοῦναι, καὶ εἰς νόσον πεσὸν Δαναναισι σῶσαι. In primo nunc fere prætulerim lectionem *Stobæi* (I. 11. γνώμης πέσῃ, et jungam ἐν τοῖς τοιούτοις γνώ[μης] locis usus eam lectionem vindicantibus, Eurip. δεμνίοις πίπτων' ὀδε, Sophoclis. καὶ γνώμης πε[σὼν]. Sensus erit oratione vernacula eaque familia *lorsque j'y pense, lorsqu'il m'arrive d'y songer*.
(2) Ibid ubi τοὺς ἀγαθούς. Cf. p. 52. n. 4 ; p. [illegible] n. 4. Ultima mihi memoriam renovant similis Menexeno c. 19 metaphoræ : Εἶναι μὲν γὰρ τοῖς γονεῦσιν ἐκγόνοις καλὸς θησαυρὸς καὶ μεγαλοπρε[πής]. In his esse videtur solœcismus, et legendum πρ[ὸς] καλὸν θησαυρὸν καὶ μεγαλοπρεπῆ, vel. cum parenthesi, εἶναι μὲν γὰρ τιμὰς γονέων ἐκγόνοις (καλὸς θησαυρὸς καὶ μεγαλοπρεπὴς !).
(3) Cod. δή. Cf pag. 28. n. 6.
(4) E' hic cod. δή. Sed δεῖ exhibet recte Antonius, apud quem hic locus legitur S. 109, p. 177

φθόνον καὶ μῖσος, οἷς οἱ πλούσιοι καθ' ἡμέραν ἐξοικοῦσιν.

— Τὰ μὴ (δ) συλλόγων πάντα αἰσχρὰ, τὰ δὲ ἄλλόγων κόσμια,

ὅσιν (6) ἴσας πρὸς ἴσας ἀποδοῦναι χάριτας ἀνυπάτων· ἀντιγεννῆσαι γὰρ οὐχ οἷόν τε.

Κλίμακος. — Τὸ περὶ τὴν φωνὴν ἀσκεῖν παιδείας ἐστὶ καρτέρης (7).

γελοίῳ, καθάπερ ἁλὶ, πεφεισμένως δεῖ

εἰας. Τό (9) καλὸν καὶ βάρβαροι χεῖρες, δυσωποῦνται.

χῶς (10) πρός τινος διεψεσθαι τὸ πιστὸν αὐτοῦ λεγομένων ὑποτέμνεται.

φθονίου. — Τὸ (11) μεῖζον ἀεὶ τνῖς κατας καθέστηκεν σφαλερόν.

νυθετοῦντα δεῖ πρῶτον τῆς τῶν νουθετουμέ- ὗς τε καὶ φήμης ἐπιμελεῖσθαι· οἱ γὰρ ἁπαντες ἀδιόρθωτοι.

λου. — Τύχη (12) θνητοῖς τὴν ἐφ' ἑκάτερα ἴδε μεταβολήν.

ωλου. — Τὸ (13) συνδιαιτᾶσθαι τοῖς φαύλοις μιον.

μηδὲν (14) ὠφελοῦντα μὴ ζήτει μάτην.

Χρυσοστόμου. — Τοὺς νοῦν ἔχοντας εὐεργέλλον ἢ αἱ τιμωρίαι ἐφέλκονται πρὸς τὴν ὑπαῶν ἐπιταγμάτων.

ομῶντος. — Τῇ ψυχῇ (15) αὐτοῦ ἀγαθοποιεῖ λεήμων.

(16) σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ· ἄφρων ἐν σκότει πορεύεται.

Τοῦ Θεολόγου.

ὸν (17) εὐγενῆ μὲν, δυσγενῆ δὲ τῷ τρόπῳ,

Νεκρὸν νομίζω τῶν καλῶν ὀδωδότα·

necem, odium et invidiam, quibus quotidie divites exponuntur.

Philonis. — Quæ absque deliberatione. turpiter omnia fiunt, sicut quæ cum deliberatione, egregie.

Parentibus æqualia officia præstare impossibile est; nam his vitam dare non est possibile.

Climaci. — Exercere se ad sermonis prudentiam, lubricitatis est efficax remedium.

Risu, ut sale, parcius utendum est.

Charicles. — Pulchrum vel barbaræ manus, ut videtur, reverentur.

Si quis mentiri consuevit, ei nec in iis quæ vera dixerit, fides habetur.

Aphthonii. — Majus semper in inferioribus periculum invenitur.

Reprehensorem oportet primum de honore et fama eorum quos reprehendit curam habere; qui enim erubescere nesciunt, emendari nequeunt.

Cyrilli. — Fortuna mortalibus in utramque partem vicissitudines afferre solet.

Æschyli. — Commorari cum pravis non innoxium est.

Quæ nihil prosunt ne frustra quæsieris,

Chrysostomi. — Bene sensatos beneficia magis quam pœnæ inducunt ad obsequendum mandatis.

Salomonis. — Benefacit animæ suæ vir misericors.

Sapientis oculi in capite ejus; stultus autem in tenebris ambulat.

Theologi.

Ingenuum quidem ortu, moribus autem ignobilem.

Mortuum reputo bene olentem:

A

B

C

D

a) Codex, ταμι, ac, duplici scriptura, αἰσχρὰ et ρῶν. Sensum vix perspicio.

b) Eadem est sententia Nicephori Gregoræ Epila II ad Georgium Lapitham. et ipsius Lapithæ v. sq.; quem edam in Notitiarum mss. t. XII, vi in vulgus emittendo.

7) Sic Cod. Sensus postulat κολαστικὸν, vel pae nomen.

(8) Ap. Stob. tit. 34, 18, sub Socratis nomine.

(9) Heliod. v. 7. Cf. p. 16.

(10) Fontem non reperi. Sententia notissima, vel Phædro I, F. 10. Demetrius Stobæi tit. 12, 18, terrogatus quid mali mendacibus impenderet, spondit, τὸ μηδ', ἂν τάλη θῇ, λέγωσιν, ἔτι πιστεύεται. Simile epimythium Fabulæ Æsopicæ pag. 95 Corayi: Τοῦτο κερδαίνουσιν οἱ ψευδόμενοι, τὸ κἂν ἀληθεύωσι, πιστεύεσθαι: ibi cf. Furiam . I, p 268. Potest et Xenoph. conferri Cyr. I, 6, 9. Hieronymus Epist. select. I, 2: « antiquus ermo est: mendaces faciunt ut nec vera dicentibus credatur » Montainius, II, 17: « Je ne sais quelle commodité ils attendent de se feindre et contrefaire sans cesse, si ce n'est de n'en estre pas creus lors mesme qu'ils disent vérité. » Adde Cornelii Pseudolum I, 6. Dionysius Halic. De Isæo 16: Τῷ μὲν (Δυσίᾳ) ἂν καταψευδῆ λέγοντι πιστεύσειν ἄν. Sylburgius proposuit κἂν ψευδῆ λέγοι, solœce, vel κἂν ψευδῆ λέγοντι τὶς πιστεύσειεν ἄν. Reiskius edidit: Τῷ μὲν ἂν καὶ τὰ ψευδῆ λέγοντι π. ἄν. Puto legendum: Τῷ μὲν ἄν καὶ ψευδὴ λεγόντι πιστεῦσαι ἄν, pendente infinitivo ex verbo οἶομαι quod præcessit. Permutari καὶ et κατὰ notum.

(11) Aphthon. Fab. 19, p. 130 Corayanæ collectionis.

(12) Aphthon. Fab. 13, p. 122. Cor. collectionis.

(13) Huc detrahendum nomen Cyrilli, cui hæc sententia diserte tribuitur ab Antonio Serm. 20, pag. 32.

(14) Huc rursus detrahendum nomen Æschyli, cujus cf. Prom. 114, ubi πονεῖ.

(15) Proverb. XI, 17.

(16) Eccles. II, 14. Cf. p. 91, 8.

(17) Gregor. Naz. t. II, p 231. Codex, δυσμενῆ, quod mutavi. Horum nominum et similium non rara confusio. Theophrastus Dionysii Halic. De Lysia, 14, antitheseos affert exemplum, ἀναλαβοῦντες συγγένειαν, εὐμένειαν. Bene Matklandus εὐγένειαν, quod probare videtur vir doctiss. ad Arist. Rhet. tit. 9, p. 409, edit. Oxon. 1820. Euripides El. 359: Καὶ μηδὲν ἀντείπητε, παρὰ φίλου φίλοι Μολόντες ἀνδρὸς· καὶ γὰρ, εἰ πένης ἔφυν, Οὔ τοι τό γ' ἦθος δυσμενὲς παρέξομαι. Qui conjecit δυσγενὲς vir d. errat omnino, cum δυσμενὲς aptissimum nexum habeat cum φίλοι et καὶ γὰρ, qui, δυσγενὲς recepto, nullus est. Obiter cum Euripideis comparabo Menexeni locum c. 19: Φίλοι παρὰ φίλους ἡμᾶς ἀφίξεσθε.

Sola nobilitas est, bonos habere mores.

Pariter difficile est acquirere aliquod bonum quod desit, et acquisitum conservare.

Hos quidem sermo aptat, illos autem dirigunt exempla. His aratris opus est, illis freno; sunt enim pigri et mortes ad bonum qui sermonis flagellis excitandi sunt.

Hos quidem exhortatio emendat, illos exprobratio; et hos quidem eos qui in publico reprehendunter, et eos qui in secreto castigantur.

Pessimum magnum est supplicia fugere, magnum autem rerum bonarum etiam adipisci.

Tres sunt salvandorum ordines: servorum, mercenariorum, filiorum. Si servus es, plagas reformida; si mercenarius es, si accipias tantum vide; si vero filius es, patrem revere; bonum operare, quia bonum debent patres.

Bona ex malorum radice non exsurgunt.

Ista brevis et mendacibus plena vita;

Sicca moveatur et mira trahitur;

Nam sitit enim, quamvis videatur haurire.

Fugere se cupiebat et fugere nequit;

Immodicum malum mens rapere conatur.

Ita ut nihil esse vitam dixeris,

Nec fumum somnium, aut florem fenum.

Basil. — Quod in pravitate conspicuum est mox ex his quæ facile labuntur ad idem emendandum patet.

Quod incommodum est primum quod autem compassionem movet secundum quod assidue perpetua cogitatio.

Non is est amicus qui se præbet desiderat nam quomodo [illegible] sed qui ab amico in [illegible] bene meritorum dilectionem servat.

Malum non est substantia viventis et animata, sed in ea mentis propositio adversus virtutem se habens proprie a Deo et a bono quæ secundum hos sunt.

Quod labore adepti sumus, cum gaudio excipimus, et cum diligentia conservamus; quorum autem facilis est acquisitio, illorum possessio facile posthabetur.

Bonorum operum gratiæ in dantes revertuntur.

Malum sine substantia est, quia non ex eo quod existit subsistit.

Μέγ εὐγένεια, τὸν τρόπον χρῆσθαι κ
Τῆς (18) αὐτῆς ἐστι, δυσχερείας π
τῶν ἀγαθῶν οὐχ ὑπάρχον, καὶ κτῆσ
Τοὺς (19) μὲν ἄγει λόγος, οἱ δὲ
ραδείγματι, οἱ δὲ δέονται κέντρων, οὓ
μὲν γάρ εἰσιν νωθεῖς καὶ δυσκίνητοι πρ
οὓς τῇ πληγῇ τοῦ λόγου διεγερτέον.

Τοὺς (20) μὲν παράκλησις κατορθ
τίμησις· καὶ αὕτη τοὺς μὲν ἐν τῷ κ
μένους, τοὺς δὲ κρύβδην νουθετουμένους

Τοῖς μὲν (21) μικροψύχοις μέγα τὸ
νον· τοῖς δὲ μεγαλοψύχοις τὸ καὶ τυχεῖ

Τρεῖς (22) οἶδα τάξεις τῶν ζωζομέν
μισθαρνίαν, υἱότητα. Εἰ δοῦλος εἶ, τὰς
δύθητι· εἰ μισθωτὸς, πρὸς τὸ λαβεῖν
B 87 εἰ ὑπὲρ τούτους καὶ υἱὸς, ὡς πατέρα
ἔργασαι τὸ καλὸν, ὅτι καλὸν τῷ πατρὶ π

Τροχὸς (23) τίς ἐστιν ἀστάτως κατη
Ὁ μικρὸς οὗτος καὶ πολύτροπος βίος
Ἄνω κινεῖται καὶ περισπᾶται κάτω
Οὐχ ἵσταται γάρ, κἂν δοκῇ πεπηγέν
Φεύγων κρατεῖται καὶ τὸ φεύγειν οὐκ ἰ
Ἔλκει, καθέλκει τῇ κινήσει τὴν σκέψ
Ὡς οὐδὲν εἶναι τὸν βίον διαγράφει
Ἢ κενὸν, ἢ ὄνειρον, ἢ ἄνθος χλόης.

Βασιλείου. — Τὸ ἐν κακίᾳ περιβλεπτ
τῶν εὐολισθήτων εἰς τὸν ὅμοιον ζῆλον ἐφ

Τὸ μὲν ἀνάλγητον εὔθυμον, τὸ δὲ ἀ
τηρὸν, καὶ τῆς καρδίας ἔμμονος λογισ
Ταπεινόφρων ἐστὶν, οὐχ ὁ ἑαυτὸν εὐ
C γὰρ ἑαυτὸν οὐ βαστάσει;), ἀλλ' ὃς
ὀνειδισθείς, ἀμείωτον αὐτοῦ τὴν ἀγάπην

88 Τὸ κακὸν οὐχὶ (26) οὐσία τίς ἐσ
ἔμψυχος, ἀλλὰ ἀφεσις ἐν ψυχῇ, ἀπο
πρὸς ἀρετὴν, διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ ἀπότ
ῥᾳθύμους ἐγγινομένην.

Τὸ (27) πόνῳ κτηθὲν περιχαρῶς ὑπὸ
φιλοπόνως διεφυλάχθη· ὧν μέν τοι πρόχει
ρισμὸς, τούτων ἡ κτῆσις εὐκαταφρόνητος.

Τῶν ἀγαθῶν (28) ἔργων αἱ χάριτες εἰς π
δόντας ἐπαναστρέφουσιν.

Τὸ κακὸν ἀνυπόστατον, ὅτι μὴ ἐκ τοῦ ὑπ
ὑπόστασιν ἔχει·

(18) Gregor. Nazianz. Orat. XL, pag. 660 A.
(19) Greg. Naz. Or. I, p. 14 A.
(20) Ibid. p. 30 B.
(21) Id. Orat. XL, p. 645 A.
(22) Idem ibid.
(23) Gregor. Naz. t. II, p. 155, ubi εὐόλων κρατεῖται καὶ μὴ ἀπὸ ἔχει· Scripta δὲ πολλὰ καὶ τὸ φεύγ, quorum omissio error est librarii Codex διαγράφει, quod ad διαγράφει ducebat, et inde ad infinitivum. Editio Gregorii διαγράφων, eodem in fine membo ac supra p. 3, 10, ubi pro ὑποπίπτειν codex exhibet ὑποπίπτων.
(24) Gregorii meminisse videtur Basilius Macedo Exhort. 38: Ἄλλοτε γὰρ ὅλλως ἀμείβει τὰ πράγματα καὶ τροχοῦ δίκην κυλιομένου, τὰ μὲν ἄνω φέρεται, τὰ δὲ κάτω φέρεται ἄνω. Atque ex eodem forsan loco Gregorii profecit Manasses, ἵστατι τροχὸς clamans, Chron. p. 89. et rursus p. 127, ubi πραγμάτων ὁ τροχὸς ἄνω καὶ κάτω τρέχει· quem vide pag. 131; nam multus est in hac metaphora. Loca alia congessit Damken. ad Exhort. Bas. ipse nonnulla apposui ad Manassis fragm. p. 8; adde Alberti Observat. p. 449, et Georgidem sup. pag. 19.
(25) Sic cod. cum alia lectione φυλάττει.
(26) Basil. Hom. mor. De virt. p. 25, ubi ἐν νομένη.
(27) Basil. Hom. mor. De doctr. p. 32 Cod. πόνῳ. Editio, τὸ γὰρ πόνῳ. Forsan. τὸ γὰρ τῷ πόνῳ In fine cod. κτίσις Sic pag. 40, 3. et infra in πρόγειρος, cod. habet κτίσις: cf p 37, n. 3.
(28) Basil. Hom. mor. De eleemos. p. 69.

:ινα πάντα σκιᾶς εἶσιν ἀμυδρότερα καὶ τηλότερα· ἥ τε γὰρ νεότης τῶν ἐαρινῶν ρον καταῤῥυεῖ· ἡ ὥρα τοῦ σώματος ἢ ς ἢ χρόνῳ μαραίνεται· ὁ πλοῦτος ἄπι- δεῦμα· ἡ δόξα δὲ εὐπερίτρεπτος πίφυ- τὰς τέχνας διαπονήσεις τῷ χρόνῳ τούτῳ ντα . τὸ περισποὐδαστον πάντως , οἱ τῆς ἀκνῆς τὴν χάριν ἔχουσιν· ἀρετὴ (29) ιον κτῆμα τῷ ἔχοντι, ἥδιστον δὲ θέαμα χάνουσιν.

ισοστόμου. — Τὸ θαῤῥεῖν τὸν ἑστηκότα ν τὸ δὲ ἀπογινώσκειν τὸν κείμενον οὐκ ἀναστῆναι· Παῦλος (30) παραινεῖ λέ- δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. »

ίου. — Τὸ ταπεινὸν μετὰ τῆς εὐδοξίας ἔχει σφάλειαν.

καὶ φθορὰ καὶ κόνις τὸ τῆς βιωτικῆς εὐημε- περασμα.

ου.

ερὰ δαίμων σμικρύνει τῶν παισμάτων.

; κακούργους εἰς τὰ μείζω προσβάλλῃ (31).

ου μοναχοῦ.

κληρὸν ὠφελοῦσιν οἱ σκληροὶ λόγοι· υ γὰρ ἐκτὸς οὐ φιλεῖ κτᾶσθαι πόνους.

ονόνους ἄνθρωπος εὐθὴς (32) καρδίᾳ.

ηπου.

ρὴ (33) ἄπεπτος ἐκφέρει δυσωδίαν, ος τ' ἄταντος ἐκταράσσει τοὺς φίλους· ῶτα πιστοῦ τοῦ σοφοῦ τρέχει λόγος· ρὸς ἅπας δὲ τοῦτον οὐ λήψοιτό γε.

Ὀλυμπιοδώρου. — Τὸ ὅλον ἡμῶν τῆς σωτη- ν οἰκτιρμοῖς κεῖται καὶ τῇ τοῦ κριτοῦ φιλαν- ίᾳ.

ορίου. — Τοὺς (34) γνησίους τῶν φίλων αἱ ορραὶ δοκιμάζουσιν.

ούς γνώμῃ πονηροὺς καὶ ἀδίκους οὐδ' εὔλογος λογία πείθει.

οῦ πολλὰ κεκτημένου, καὶ μηδὲν χρώμενου, ὁ κόπος ἴδιος, ὁ δὲ βίος ἀλλότριος.

Τὸν (35) σοφὸν ἄνδρα, κἂν ἐκὰς ναίῃ χθονὸς, ἂν μήποτ' ἀφθαλμοῖς ἴδω, κρίνω φίλον.

Γρηγορίου. — Τὸ (36) χαρᾶς ὕπερβάλλον εἰς ἀλ- ινὸν πίπτει πολλάκις, καὶ τῆς ἡδονῆς τὸ ἄμετρον ίπλαστον λύπην ἐγέννησεν.

Ἰωάννου μονάχου.

Τίκτεις, ἔχιδνα (37)· μὴ φοβοῦ τὰς ὠδίνας· Ἔχεις λαβοῦσα μητρικοῦ πεῖραν τόκου.

A Humanæ res omnes umbra sunt subtiliores, et somniis fallaciores : juventus enim vernis floribus brevius effluit, decor corporis vel morbo omnino vel tempore marcet ; divitiæ infidus amnis sunt ; gloria inconstans est, artium operationes tempore illo perficiuntur ; quod imprimis equisitum est, eloquentia usque ad aurem gratiam habet ; virtus autem sola pretiosa possessio habenti, gratissimumque spectaculum occurrentibus.

Chrysostomi. — Fiducia stantis lapsum facit, desperatioque jacentem non sinit assurgere. Paulus monet dicens : » Qui stare videtur, videat ne cadat. »

Gregorii. — Quod humile est cum bona existimatione habet securitatem.

B Sepulcrum, interitus et pulvis est quod vitæ tranquillitatem sequitur.

Joannis :

Levia peccata extenuat dæmon,
Ut perversos in majora injiciat.

Joannis monachi.

Duro prosunt dura verba ;
Nam absque timore non amat labores suscipere.
Mente humilis homo corde rectus.

Josephi.

Cibus male coctus effert malum odorem,
Sermoque inordinatus exturbat amicos.
Ad aures credentis currit sapientis sermo ;
Omnis autem stultus illum unquam capiet.

C *Olympiodori.* — Omnis nostra salus e misericordia pendet et benignitate judicis.

Babrii. — Sinceros amicos adversitates ostendunt.

Mente pravos et injustos non diserta defensio convincit.

Ejus qui multa possidet, neque ullis utitum ; labor quidem proprius est, vita autem aliena.

Sapientiem virum, etiamsi longe a regione habitet,
Et nunquam illum oculis viderim, amicum reputo.

Gregorii. — Gaudium exaggeratum in luctum sæpe desinit, et voluptas immoderata et fucata dolorem parit.

Joannis monachi.

Paris, vipera, ne metuas dolores ;
D Habes materni experientiam partus.

(29) Hæc ultima sententia est in Basilii Hom. mor. De virtute, pag 24. Puto locum integrum exstare in opere Patris De hexaemero. Quærant qui librum habent et otium.

(30) Epist. ad Rom. x. 12.

(31) Codex, κακούργως et προσβάλλει. Nota tragici sententia, quam illustravi ad Manassis Fragm. p. 490, et plenius ad Bacchas Euripidis 840 : Ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινὰ, Τοῦτ, αὐτὸ πρῶτον ἐξαφαιρεῖται, φρενῶν Τὸν νοῦν τὸν ἐσθλὸν, εἰς δὲ τὴν χείρω τρέπει Γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὧν ἁμαρτάνει.

(32) Cod. εὐηείς. Adjectivum εὐθὴς est ecclesiasticum. Εὐθὴς Κύριος ὁ Θεός μου, David ait Ps. xci, 15. Conf. infra in Φιλαλήθης pag. 94, et pag. 99. in Ψυχὴ εὐθής.

(33) Scriptoris nomen per compendium ως exhibetur. In quarto versu eo lex videtur habere τουτῶν vel τουτώ : habet λιψοι τόγε. Quam inde feci, lectio est omnino probabilis.

(34) C. supra pag. 25.

(35) Ne posterior versus sit æquo longior, mutavi codicis pravam lectionem, κἂν μήποτε αὐτὸν ὀφθ.

(36) Non Gregorii, sed Heliodori Æthiopic. II, 6. p. 59, edit. Corayi. cum varietate. Vide similem sententiam infra pag. 92, in Ὑπερβολή.

(37) Greg. Naz. t II, pag. 155. 64.

Bebrii.

Corpus nutriens ne ad salietatem delecta;
Satietas enim est passionum ministra.

Quod ad liberum usum paratum est, iners est ad cupiditatem.

Corpus senescit, mala vero indoles non senescit.

Luciani.

His qui bene agunt, vita tota brevis est,
His qui male, una nox interminabile tempus est.

Galeni. — Ventosa alimenta longe fuge; commovent enim corporis naturam.

Aristotelis. — Virum fidelem invenire operosum est; virorum nequam multitudo innumerabilis.

Sapientis oculi in capite ejus.

Sexti. — Jucunda, etiamsi nunquam adsint, spe luvant.

Libri docto thesauri, ignoranti autem monumenta.

Fortunam tenes, homo, ne in vanum curras;
Si vero non habes, dormi, ne frustra labores
Iracundia senectuti inhæret

Theologi.

Insolentia est parva obtinentem multum inflari.

Excelso pœna est non majora suscipere, neque in plures virtutem propagare, sed in parvis detineri.

Joannis Syri.

Somni, cibi, jucundorumque et turpium
Satietas inest vitæ multa invidenti.
Memoria Dei et divinorum verborum.

Non dici potest sapientem unquam satiatum esse.

Fingit vulpes somnum, dæmonque prudentiam: sed illa quidem ut avem comedat, hic autem ut animam perdat.

Joannis.

Terrestribus materiis plena cum sit hominum vita,
Multos distrahit, inquinat et conterit.

Dissimulati mores pravitatis sunt.

Ex passionibus antecellunt tres istæ;
Ignorantia, oblivia et desidiæ nubes;
Qui has vincit, cæteras facile obtinebit

Voluptatis excessus luctum aliquando parere colet.

Sexti. — Jucundum somnum dormit vir curæ expers.

Superbi exquirunt dignitates et thronos;
Humili autem vicissim terra universa principatus est.

Mentis fastigium scientia vera.

Somnus, vigilia, utrumque absque moderatione malum est.

(38) Cf. supra in Ζῆν, pag. 35 extr.
(39) Luc. Epigr. 19 in Anal. Inserui μία νύξ, male a librario omissum.
(40) Si legas Κἰν, γὰρ αὐτὰ τὴν φ., distichum iambicum erit integrum.
(41) Cod. φαῦλον.
(42) Eccles. II, 14. Cf p. 85, 16.
(43) Sic esse scriptum puto, ni sit θεοῖς, quod sensui et metro adversatur. Sed nec placet θεοῖο.

A Βαβρίου.

Τρόφιμον τὸ σῶμα, μὴ τρυφῆς μ
Κόρος γάρ ἐστιν τῶν τοῦ σώμ
Τὸ ἕτοιμον εἰς ἐξουσίαν ἀρτὸν εἰς ἐπ

Τὸ σῶμα γηρᾷ, ἡ δὲ κακὴ φύσις ο

91 Λουκιανοῦ.

Τοῖσι (39) μὲν εὖ πράττουσιν ἔστ ὀλί
Τοῖς δὲ κακῶς μία νὺξ ἀπλετός ἐστ
Γαληνοῦ. — Τὰ πνευματοῦντα βρω
φύγε κινεῖ γὰρ τὴν φύσιν τοῦ σώμ

Ἀριστοτέλους. — Τὸ εὑρεῖν ἄνδρ
ἐστί· φαύλων (41) δὲ πλῆθος ἀναρίθμη

Τοῦ (42) σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ κεφ

Σίκστου. — Τὰ ἡδέα, κἂν μέτ
B ταῖς ἐλπίσι.

Τὰ βιβλία τῷ μεμαθηκότι κτήματα, τῷ
μνήματα.

Τόχην ἔχεις, ἄνθρωπε· μὴ μάτην τ
Εἰ δ' οὐκ ἔχεις, καθεύδε, μὴ κακῶς κ
Τὸ ἀκρόχολον τῷ γήρᾳ παρέσεται.

Τοῦ Θεολόγου.

Ὕβρις μικρῶν κρατοῦντα φυσᾶσθαι μ

Ὑψηλῷ ζημία τὸ μὴ ἐγχειρεῖν μείζ
πλείους διατείνειν τὴν ἀρετήν, ἀλλ' ἐπὶ μι
σθαι.

Ἰωάννου Σύρου.

Ὕπνου, τροφῆς, τερπνῶν τε καὶ τῶν αἰσ
Κόρος ἔνεστιν ἐν πολυζήλῳ βίῳ.

92 Μνήμης θεοῖο (43) καὶ λόγων θε
Οὐκ ἔστιν ἐλπὶν τὸν σοφὸν λαβεῖν πέρ
C Ὑποκρίνεται (44) ἀλώπηξ ὕπνον ἀ
φροσύνην· ἀλλ' ἡ μὲν ἵνα ὄρνιν πιέσῃ,
χὴν ἀπολέσῃ.

Ἰωάννου.

Ἁλῶν γεηρῶν μεστὸς ὢν βρο ὢν βίου,
Πολλοὺς περισπᾷ, καὶ θολοῖ, καὶ πατ
Ὕπνυλον ἦθος κτῆμα τῆς πονηρίας.
Ὑπερφέρουσι (45) τῶν παθῶν πάθη τ
Ἄγνοια, λήθη, καὶ ῥᾳθυμίας νέφη·
Πικῶν τις αὐτὰ, τἄλλα ῥᾴων σ᾽ ἔσται.

Ὑπερβολὴ (46) ἡδονῆς καὶ θρῆνόν ποτ ἐκτ
φιλεῖ.

Σέκστου. — Ὕπνον ἡδὺν καθεύδει ὁ μὴ μ
δος ἀνὴρ.

Ὑψίφρονες ζητοῦσιν ὕψη καὶ θρόνους·
D Τῷ δ' αὖ ταπεινῷ πᾶσα γῆ προσῴρια.

Ὑπερῷον ψυχῆς θεωρία ἀληθής·
Ὕπνος, ἀγρυπνία, ἀμφότερα ἐκτὸς (47) τοῦ μη
κακόν.

Et dubito an scriptoris nomen fuerim
(44) Joann. Clim. p. 218. Pro πάσῃ, editio
τύχῃ. Πιάζειν vox est recentiorum, ἐντὶ τοῦ λ
δάνειν. Hirocl. Fac. 7: Σχολαστικὸς μὲν ἄλ
πιάσαι.
(45) Cod. οὖγεται. Pro νέφας malim νῶας.
(46) Heliod. x, 16. Cf. p. 90, 12.
(47) Inserui ἐκτὸς, sensu id postulante aut al
parile verbum.

ομῶντος. — Ὑπαρξις (48) ἐπισπουδα- A
ὰ ἀνομίας ἐλάσσων γίνεται.
σοφῷ εὔοδοι ἔσονται πράξεις.
(50) καὶ συντρίμματα συναντᾷ κακοῖς.
λόγου.
(51) ποτῶν ἄριστον ἔγκριται φρένες·
ὲ δὲ τὸν νοῦν συλλαβοῦσα κραιπάλη.
ὡς πολὺς λήθης πέφυκε πρόξενος.
ου. — Ὑπακοῆς οὐδὲν ταπεινότερον· ἐκ γὰρ
υντετριμμένης τίκτεται.
ίτου. — Ὕλη (52) οἴκου σκεύη καὶ βρώ-
η δὲ νοὸς κενοδοξία καὶ ἡδονή.
ιτους. — Ὕδωρ θολερὸν καὶ ἀπαίδευτον
ὸ δεῖ ταράσσειν.
οῦ. — Ὑφ' ὧν (53) κεκράτηται ἡ ψυχὴ,
τοῦτο. B
ὑγιείας (54) ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ.
ράτους (55). — Ὑπεράνων τῆς σαρκὸς μὴ
ας, 94 τὴν ψυχὴν θάπτεις ἐν σώματι· ὁ
ων περὶ λόγους ἀσεβεῖς, ὅσῳ πλεῖθύνει αὐτοὺς,
πρὸς ἀρετήν.
λοι (56) φιλοῦσιν καὶ φίλοις αὐτοῖς φίλα·
τὴν δὲ φαυλίζουσιν ἐχθροὶ τοὺς φίλους.
ὶ (57) τὸ πόνῳ κτηθὲν μᾶλλον κρατεῖσθαι· —
ὲ φρόνησιν οὐ ποιεῖ.
νου.
άσμα, πτερὸν καὶ καπνὸς, ἀνθρώπου βίος.
υτάρχου. — Φειδόμενον κρεῖττον ἀποθανεῖν ἢ
ἐνδεᾷ εἶναι.
στου. — Φύσει τὰ νόθα γένη νόθον ἔχουσι καὶ
όπον.
ριλαλήθης ἄνθρωπος εὐθὴς (58) καρδίᾳ· C
οῦς δὲ διεστραμμένος οὐδὲν ἐννοεῖ.
άννου τῆς Κλίμακος. — Χαλεπὸν (59) συνήθειαν
ἀν ἐάσασθαι.
§ Χρὴ (60) τὸν θέλοντα τῆς ἄνω δόξης τυχεῖν,
ὶ τερπνὰ πάντα τοῦ βίου διαπτύειν,
λοῦτον, τρυφὴν, εὐκλειαν, ὀχληροὺς λόγους.

θυμὸς, χολὴ, καὶ φλέγμα σὺν τῷ αἵματι,
Ψυχῆς ἔλουσι δεσμὸν ἀῤῥήτῳ λόγῳ.
Χρὴ τὸν περῶντα τοῦ βίου τὰ ῥεύματα
Ψυχὴν κυβερνᾶν, μὴ βυθὸς λάβῃ κάτω.

Salomonis. — Substantia cum injustitia exquisita minor fit.
Filio sapienti expeditæ erunt actiones.
Livor et contritio occurrunt malis.
Theologi.
Aqua potus optimus est ; mentes eximiæ ;
Inquinat autem mentem invadens ebrietas.
Somnus oblivionem imprimis creare solet.
Diadochi. — Obedientia nihil humilius ; nam ex corde contrito nascitur.
Democriti. — Domus pars ignobilior vasa sunt et alimenta ; mentis autem vana gloria et voluptas.
Isocratis. — Aquam sordidam et mentem ignorantem agitare non oportet.
Galeni. — Quibus mens possidetur, turpe id quidem.
Somnus sanitatis est in intestino modico.
Democratis. — Si supra carnem non ascenderis, mentem in corpore sepelis ; qui circa sermones impios se exercet, quanto magis eis abundat, tanto magis eget iis quæ ad virtutem spectant.
Amici amant quæ amicis ipsis amantur ;
Frustra autem despiciunt inimici amicos.
Solet quod labore acquisitum est magis durare ;... fortuna autem prudentiam non facit.
Joannis.
Phantasma, volucris et fumus est hominis vita.
Plutarchi. — Parcum melius est mori quam indigentem esse dum vivis.
Sexti. — Natura illegitimæ generationes mores etiam habent illegitimos.
Amicus veritatis homo corde recto est ;
Mens autem perversa nihil cogitat.
Joannis Climaci. — Difficile est consuetudinem diuturnam deponere.
Oportet volentem supernam gloriam obtinere,
Jucunda omnia vitæ aspernari,
Divitias, voluptatem, honorem, sermones importunos.
Humor, bilis et phlegma cum sanguine
Mentis sunt vincula incredibili modo.
Oportet transeuntem vitæ fluenta
Mentem gubernare, ne abysso immergatur.

(48) Prov. xiii, 11.
(49) Prov. xiii, 13, ubi υἱῷ δολίῳ, οὐδὲν ἔσται D
γαθὸν, οἰκέτῃ δὲ σοφῷ εὔοδ. Librarius locum mu-
ilasse videtur.
(50) Prov. xx, 30.
(51) Greg. Naz. t. II, p. 154, ubi Ὕδωρ ποτὸν
ρίστον εὐκρατοῖ φρένας. *Aqua potus optimus, mentes temperat.* Iod. ποτὸν, contra metrum, quod mutavi secure ; nam in hoc codice perpetua est vocalium ω et ο synchysis. Hemistichium alterum sic, ut edidi, perspicue scriptum est ; vix tamen sincerum esse puto.
(52) Marcus Erem. De justific. § 106.
(53 Isocr. ad Demon. pag. 5 : Ὑφ' ὧν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχρόν, τούτων ἐγκράτειαν ἄσκει πάντων. Hunc locum respici puto.
(54) Sirach. xxvii, 20.
(55) Lemma potest etiam legi, Δημοκρίτου.
(56) Nomen auctoris sub cultro bibliopegi fere totum periit : e tenuissimis reliquiis puto fuisse olim scriptum, τοῦ θεολόγου. Transposuit librarius, αὐτοῖς φίλοις.
(57) Greg Naz. Orat. xxxiv. p. 514, primam loci partem habet, quam confer cum Basilii verbis supra appositis p. 88, 5. Quod sequitur τύχη... ad aliam sententiam pertinet. Periit inter κρατεῖσθαι, quæ ultima vox est p. 301, 2, et τύχη, primam pag. 302, 1. vocem, folium unum.
(58) Cf. supra pag. 89. n. 3.
(59) Jo. Climac. pag. 261. — Anton. S. 70, hanc exhibet sententiam anonymam et corruptam: Ὥσπερ ἡ πολυπλασία συνήθεια ἐῤῥηται, οὕτως καὶ ἡ πολυπνία· χαλεπὸν οὖν συνήθειαν μακρὰν ἐάσασθαι. Scribe ex eodem Climaci loco : Ὥσπερ ἡ πολυποσία συνηθείᾳ ἤρτηται, οὕτως καὶ ἡ πολυϋπνία· χαλ.
(60) Cf. supra in Λογιστικὸς, p. 54.

Joannis.

Pulvis e pulvere cum sit homo, in pulverem rursus
Nudus revertitur nihil e vita auferens.

Lætari pauperem jubet viri sapientis jussio ; verbum enim ejus opus est perfectum.

Gaude de bis quæ contingunt bonis, et dole modice de bis quæ fiunt malis.

Pythagoræ. — Gaudere oportet de reprehensoribus magis quam de adulatoribus ; illi enim nos molestantes excitant, hi vero blandientes dissolvunt et perdunt.

Nahum. — Propitius Dominus sustinentibus eum in die tribulationis.

Chrysostomi. — Bili adaucta producitur febris, et phlegmate superabundante multi morbi nascuntur.

Basilii. — Sine demonstratione imperare multitudini timorem quidem potest injicere, persuasionem vero nunquam.

Difficile est in adversis rebus humilem animam salvare, et in prosperis non extolli ad insolentiam.

Macedonis. — Oportet inimicitiam in aqua scribere, ut celeriter dispareat ; amicitiam autem in ære, ut perpetuo maneat.

Choricii. — Aurum malorum princeps, et habenti te metus, et non habenti luctus.

Theologi.

Auro loquente, omnis irritus fiat sermo.
Qui morbis medico indiges, si mala dissimulaveris,
Nunquam exitialem corruptionem vitabis.
Labia sapientia distillant suavissima verba ;
Guttur vero amarum eructat jurgia.

Salomonis. — Labia justorum noscunt sublimia ; insipientes autem in egestate moriuntur.

Labia stulti ducunt eum in mala ; et os ejus audax mortem advocat.

Phocylidæ.

Aurum, malorum princeps, vitæ ruina, omnia per-
[turbans,
Utinam non fuisses mortalibus pernicies grata !
Nam ex te pugnæ, vastationes et cædes.
Aurum hominibus ardenter expetitum.

A

B

C

D

(61) Cod. ὑπάργων ἄνθρωπος. Poterit et scribi ἄνθρωπος ων, numeris melioribus ; sed illaminima non curabant poetastri politici. Cf. Gregorium supra pag. 76, 6. et similem locum infra in Χοῦς, p. 97. Respicitur Sirach. XLI. 10, πάντα ὅσα ἐκ γῆς εἰς γῆν ἀπελεύσεται : vel Eccles. III, 20, τὰ πάντα ἐγίνετο ἀπὸ τοῦ χρὸς, καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέψει εἰς τὸν χοῦν.

(62) Isocr. ad Demon. p. 9.

(63) Est ellipsis adverbii μᾶλλον : cf. pag. 29. Apud Stobæum tit. 14, 18 similis sententia Pythagoræ tribuitur · Χαῖρε τοῖς ἐλέγχουσί σε μᾶλλον ἢ τοῖς κολακεύουσιν· ὡς δ' ἰγηρῶν χείρονας ἐκτρέπου τοὺς κολακεύοντας : simillima apud Antonium Serm. 4H, and anonyma. Confer Sulom. Proverb. XXVII, 5 ; XXVIII, 23.

(64) Nahum I, 7.

(65) Si lemma bene legi, est locus Basilii Macedonis. Sed non affirmaverim me nomen, cum diose scriptum et a bibliopego truncatum, non secutum. Est δώ in codice, non δό.

(66) Palladas dixerat Epigr. 110 : Χρυσὲ, π κολάκων, δδύνης καὶ φροντίδος υἱὲ, καὶ τὸ ἐμ φόβος, καὶ μὴ ἔχειν σ' ὀδύνη.

(67) Greg. Naz. t. II, p. 155, 71, ubi ἐπ κτος λ. Cod. 1760, πᾶς ἀπραχτεῖται λόγος.

(68) Gregor. Nazianz. tom. II, pag. 146 D; χρήζων δὴ παθ... φεύξεται. — Cod. οὐδένα π δῶνα φεύξει.

(69) Id. tom. II, pag. 154, 12. Codex, φύ. Sumpsi φάρυγξ ex editione.

(70) Prov. X, 21.

(71) Prov. XVIII, 6.

(72) Phocyl. 39. Codex, χρυσὲ βιωσόβρ ε εἴθε μὴ θνητοῖσι πῦ,μα ποθητὸν ἐγεγόνεις : correxi ex editt. lectione.

— Χάριν ἔχε θεοῦ κατορθῶν ἀρετήν· A
τε θεία πρὸς αὐτὴν ἐπεσκίασεν

; ἀνὴρ ὁ οἰκτείρων καὶ κιχρῶν (63) οἰκο-
οὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει, ὅτι εἰς τὸν
σαλενθήσεται.
ιτο.,.
ν (74) τραπέζης σπεύδων ἔχειν τις οἶλον
ον αὐτὸν ὠθεῖται, ταύτης ἀργούσης.
ειν (75) ὅλως ἄνθρωπον οὐδαμῶς ἔνι·
αι γὰρ εἰσπίπτουσιν ἀΐφνης καὶ ζάλαι.
ε (76) ἐκ χοὸς τὰ πάντα καὶ εἰς χοῦν πάλιν.

ιυμπαθῆ δὲ σπλέγχνα τοῖς πολλοῖς ἔνι.
ξένου. — Χάρις (77) καὶ εὔνοια πειθόντων
ὐ βιαζομένων. B
λλου. — Χρῆμα ἀληφῶς οὐκ ἀζήμιον τὸ κολ-
98 πονηροῖς· ἀτρεκὲς γὰρ ὅτι, κατὰ τὸ
μένον (78), « ὁ ἁπτόμενος πίσσης μολύνεται. »
μᾶλλον ζηλοῦντας ἐλάσθαι τὸ ἀμεινον, καὶ
σείοντας κάλον ἀμιλλᾶσθαι (79) φιλεῖν τοῖς
ιμπροῖς.
ρὶς θεωρίας ἐπιστημονικῆς οὐδὲν τῶν πραττο-
καλόν· ἐπιστήμη γὰρ ἔγγονον εὐβουλίας·
ία δὲ οὐ καλόν.
ὰχ. — Χείλη πολυλάλων τὰ οὐκ αὐτῶν διη-
νται.
ορτάσματα (80) καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνῳ·
ς δὲ καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτῃ.
άννου. — Χειμῶνος ἡ δριμύτης αἷμα στέλ-
α (81) τήκει τὸ σῶμα. C
οήζω πραότητος ἐν ᾗ καταλύεται ὁ ἄρχων τοῦ
ιος τούτου διάβολος.
υχὴ (82) ἡ ἁπαξ προσδεθεῖσα τῷ πόθῳ τοῦ κτί-
τος, καὶ τοῖς ἐκεῖσε κάλλεσιν ἐνειθισμένη φαιδρύ-
ται, τὸ περιχαρὲς αὐτῆς καὶ εὔθυμον ὑπὸ τῆς ποι-
ης μεταπτώσεως τῶν σαρκικῶν παθημάτων οὐ
αβάλλει, ἀλλὰ τὰ τοῖς ἄλλοις λυπηρὰ προσθήκην
ρροσύνης ποιήσεται.
Τοῦ Χρισοστόμου. — Ψυχροῦ πλεονάζοντος παρ-
εις καὶ τρόμοι, καὶ ἀποπληξίαι, καὶ μυρία ἕτερα
σήματα τίκτεται.
99 Ψυχὴ, ὑπὸ ἀθυμίας βληθεῖσα, πρὸς πᾶσαν
κρόασιν ἀνεπιτήδειος.
Τοῦ Θεολόγου. — Ψυχαῖς βεβήλοις οὐδὲν τῶν
καλῶν ἀξιόπιστον.
Σολομῶντος. — Ψυχὴ (83) ἐν πλησμονῇ οὖσα D
κτηρίοις ἐμπαίζει, ψυχῇ δὲ ἐνδεεῖ καὶ τὰ πικρὰ γλυ-
κέα φαίνεται.

Nili. — Gratias age Deo si in virtute progrediaris; auxilium enim divinum te ad illam protexit.

Bonus vir misericors et commodans dispone sermones suos in judicio, quoniam in æternum non commovebitur.

Aristo...

Qui mensæ gratia studet amicum habere,
Citius eum expellit, illa vacante.
Gaudere omnino hominem non licet;
Dolores enim et procellæ subito in eum incidunt
Pulvis ex pulvere omnia sunt et in pulverem rur-
[sus vadunt,
Immisericordia autem viscera plerisque insunt.

Demoxeni. — Gratia et benevolentia suadentium sunt, non cogentium.

Cyrilli. — Res est vere perniciosa pravis conjungi; certum enim quod scriptum est: Qui tetigerit picem inquinabitur.

Oportet majus æmulantes melius accipere; et omnia commoventes bonum est ut concertare ament cum his qui ibi fulgent.

Sine intelligentia scienti nihil in operibus bonum est; scientia enim prudentiæ fructus est, imprudentia autem non bonum est.

Sirach. — Labia multiloquorum non sua ipsorum enarrabunt.

Fenum et virga et onera asino; panis autem, correctio et opus servo.

Joannis. — Hiemis humiditas sanguini immista corpus labefactat.

Mansuetudine mihi opus est per quam destruitur princeps hujus sæculi diabolus.

Mens semel devincta amore Creatoris, et cœlestibus pulchritudinibus assueta micare, suam lætitiam et serenitatem per varias vicissitudines carnalium passionum non amittit; sed ex his quæ aliis molesta sunt, gaudii incrementum facit.

Chrysostomi. — Frigido superabundante languores, tremores, apoplexiæ et sexcenti alii morbi nascuntur.

Mens postrata ad omnem exhortationem audiendam impropria est.

Theologi. — Mentibus profanis nulla bonarum rerum fide digna est.

Salomonis. — Anima in saturitate favos respuit, animæ autem esurienti etiam amara dulcia videntur.

(73) Respicit Paov. XIII. 11.
(74) Nihil bono poetæ cum his senariis dodecasyllabis commune Priori rhytmum meliorem dederis, si τις φίλον σπεύδων ἔχειν scribas; alteri nulla fieri potest medicina.
(75) Cf. supra p. 69. n. 4.
(76) Cf. supra in Χοῦς, p. 95.
(77) Naminis initium Δημοξ nitidum est.
(78) Sirach. XIII. 1.
(79) Codex, πάντας ἰόντας καλὸν ἀμιλλ. Nullus dubito de restitutione. Notum est proverbium πάντα σεῖειν vel κινεῖν κάλον: conf. Zenob. Adag. V, 62, et ibi Schott.
(80) Sirach. XXX, 24.
(81) Forsan, συστέλλουσα.
(82) Scriptoris nomen, vel nominis reliquiæ potius, per compendium ν exhibetur. quod explicandum videtur per νατίου, unde ducimur ad Ἰγνατίου.
(83) Prov. XXVII, 7. Codex, ψ. ἐμπλημονή.

Animæ iniquorum immaturæ pereunt.

Susurro et bilingnis maledictione dignus; multos enim disperdet pacificos.

Anima tumultuosa diaboli sedes.

Anima benedicta tota simplex; vir autem iracundus non decorus.

Anima mansueta simplicitatis sedes; mens autem iracunda malitiæ artifex.

Anima mansueta continebit verba sapientiæ; ducet enim Dominus mansuetos in judicio, magis autem in discretione.

Anima recta humilitatis contubernalis; prava autem superbiæ filia.

Animæ mansuetorum replebuntur scientia, iracunda autem mens tenebrarum et ignorantiæ socia.

Anima, per puritatem Deo unita, ratione alia ad discendum non indigebit, propriam rationem ad initiandum et illuminandum in seipsa habens.

Animæ perditio est; malevoli enim opus non rectum.

Vituperans est cor malevoli;
Nam amare nihil novit nisi dolos moliri.
Animæ ægrotantis verba medici sunt.

Comedere et libere dabis ingrato, et præterea acerba audies; duplex enim malum inveniet contra te pro beneficiis quæ accepit.

Joannis. — Vituperare quemlibet occurrentem non secundum rationem est; vituperare autem virum justum, est evidenter in Deum peccare.

Vituperari sapientem a pravis semper vides; malus enim nescit virtutem laudare.

Joannis monachi.

Micas a datore si esuriens pauper exceperit.
Deo illius laudes affert.

Sexti. — Mens thesaurus est, boni quidem bonus, mali autem malus.

Mens omnis quæ admoneri non sustinet, sanari non potest.

Increpatio in ore pravi beneficium reputatur; curam autem semper mendacium et calumniam præstat.

Democriti. — Animæ divitiarum fons corporis abstinentia; hoc autem ditescente illa pauper fit.

A Ψυχαὶ παρανόμων ἀπολλῦνται ἄωρ
Ψίθυρον (83*) καὶ δίγλωσσον ἀτι
πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν εἰρηνεύοντας
Ψυχὴ (84) ταραχώδης διαβόλου κά
Ψυχὴ (85) εὐλογουμένη πᾶσα ἐλε
μώδης οὐκ εὐσχήμων.
Ψυχὴ (86) πραεῖα θρόνος ἁπλότητος
λος δημιουργὸς πονηρίας.
Ψυχὴ (87) πραεῖα χωρήσει λόγους
σει γὰρ Κύριος πραεῖς ἐν κρίσει
διακρίσει.
Ψυχὴ (88) εὐθὺς σύμβιος ταπεινο
νηρὰ ὑπερηφανίας νεᾶνις.
Ψυχαὶ (89) πραέων πλησθήσονται
μώδης δὲ νοῦς σκότους καὶ ἀγνωσίας

B Ψυχὴ διὰ καθαρότητος ἑνωθεῖσα θε
ρου πρὸς διδαχὴν οὐ δεηθήσεται, τὸ
μυσταγωγὸν καὶ φωτισμὸν ἑαυτῇ φέρο
100 Ψυχῆς ὄλεθρός ἐστιν· μνησι
οὐδὲν δεξιόν (90).
Ψεκτὴ πέφυκεν καρδία μνησικάκ
Φιλεῖν γὰρ οἶδεν οὐδὲν ἢ δόλους
Ψυχῆς (91) νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ
Ψωμιεῖς (32) καὶ ποτιεῖς ἀχάριστον
τοις πικρὰ ἀκούσῃ· διπλάσια γὰρ κα
ὑπὲρ ὧν καλῶς εὐεργετεῖτο.
Ἰωάννου. — Ψέγειν οὐδὲ τὸν τῇ
ψέγειν δὲ δίκαιον ἄνδρα, πρόδηλος
τία (93).
Ψέγεσθαι σοφον ὑπὸ μοχθηρῶν κ
C κὸς οὐκ οἶδεν ἀρετὴν ἐπαινεῖν.
Ἰωάννου μοναχοῦ.
Ψίχας διδοῦντος εἰ λάβοι πεινῶν
Θεῷ τὸν ὕμνον αὐτοῦ προστέρει (9
Σέκστου. — Ψυχὴ (95) ταμεῖόν ἐστ
ἀγαθὸν, κακοῦ δὲ κακόν.
Ψυχὴ (69) πᾶσα ἀνουθέτητος, ἀθερά

Ψόγος ἐν στόματι πονηροῦ χρηστό
μελέτην δὲ ἀεὶ ψεῦδος καὶ διαβολὴν ποι

Δημοκρίτου. — Ψυχῆς (97) θησαύρι
101 ἔνδεια (98)· τούτου δὲ πλουτοῦντ
νεται.

(83*) Sirach. xxvm, 13: ubi non est ἄξιον, quod **sapere puto glossema**; est autem ἀπώλεσαν·
(85) Joan. Climac. p. 303.
(85) Prov. xi, 25.
(86) Climac. p. 303.
(87) Climach. ibid ubi ψ. ἡπία.
(88) Climac. p. 304, 3.
(89) Climac. ibid.
(90) Sic codex. Locus non est integer. Insunt vestigia metri dodecasyllabi.
(91) Æschyl. Prom. 386. Cujus loci meminit forsan Basilius Hom. mor. p. 358, ubi τίς γὰρ λόγος εὐφρήνῃ τοσαύτης συμφορᾶς ἰατρος;
(92) Similis sententia apud Antonium S. 54, p. 68. Cod. ut et Antonius. μικρὰ, quod mutavi e Sap. Sirach. xxix, 25, ubi ξενιεῖς καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάρι-

D στα, καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούσῃ·
(93) Cf. p. 101, 14.
(94) Mancus est posterior versus: rendum εὐθὺς post ὕμνον.
(95) Demophilus Sent. p. 620.
(96) Gr. Naz. Orat xv, p. 235.
(97) Basilius Hom. mor p. 408.
(98) Cod. ἔνδια. Qua permutatione v ει quid frequentius? Sic in edit Roma stæ Sophoclei, ad OEd. Col. 258, φ male fuit impressum pro vera lectione ribus reposita, φιλοικτίρμων. Sed præ ipsum apponere, qui ducet ad aliam a animadversionem: Μάτην τῆς παρὰ τ κατεχούσης δόξης, ὅτι ἄρα φιλοκτίρμων ἱκεταδόκος. Ea verba nescio an jam fuer

— Ψυχὴ [99] θερμὴ, ὡς πῦρ καιόμενον, A ἥσεται, ἕως ἂν καταποθῇ· οὕτω καὶ ἄνθρωπος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτοῦ.

... — Ψυχὴ, μὴ τῶν κοσμικῶν ἀπαλλαντίδων, οὔτε τὸν Θεὸν ἀγαπήσει γνησίως, ὅλον βδελύξεται ἀξίως· κάλυμμα γὰρ ἔπαχθὲς τὴν μέριμναν τοῦ βίου.

... τι χρῆμα γυνή, καὶ τοὺς ἅπαξ ἁλόντας ... ποιεῖς αὐτῆς καταγοητεύειν ἱκανή, σύνοπλον ... ἐν τῇ διανοίᾳ καταφρονήσασαν ἡδονήν.

... ωγοῦσι τοὺς ἀτυχήσαντας οἱ μᾶλλον κακο... ντες.

... ῶντος. — Φίλειν τὸν ἀνεπίληπτον εἰς Θεόν [1].

... (2) φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, τὰ ... βάλλει, ἄλλα δὲ φύει· οὕτω γενεὰ σαρκὸς B ... τος, ἡ μὲν τελευτᾷ, ἄλλη δὲ γεννᾶται· καὶ ... ον σηπόμενον ἐκλείφει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος ... μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται· καὶ οἱ ἄνθρωποι γῆ καὶ σποδός.

... φωνὴ τῶν ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, οὕτω ... ῶν ἀφρόνων.

... ρ (4) δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ ... οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ Θεῷ.

... 5) σκαρτίον κόκκινον χεῖλή σου.

... ρ (6) ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἄνδρα ἀπόλλυσι πανοπονηρός·

... 7) μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, οὕτως ... ιός μου ἀνάμεσον τῶν υἱῶν.

... 8) ῥοπὴ ἐκ πλαστίγγων, ὅλος ὁ κόσμος ἐναν... αὐ· καὶ ὡς ῥανὶς δρόσου κατελθοῦσα ὀρθρινὴ C ... ἐλεεῖς ὅτι πάντας, ὅτι πάντα δύνασαι, καὶ ... ἁμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν.

... ερ (9) πόλις τὰ τείχη καταβεβλημένη, οὕτως ... ὸ μετὰ βουλῆς πράσσει.

... ερ (10) ἡ σκιὰ τῷ σώματι, οὕτω ταῖς ψυχαῖς ... ρτίαι παρίπονται, ἐναργεῖς τὰς πράξεις ἐξεικασαι.

... περ (11) ὕδωρ πολέμιον πυρί, οὕτως ἀμετρία ... λογισμὸν καταβέννυσι σώφρονα.

... Ὥσπερ (12) ἕπεται τῷ ἀγαθῷ ἡ ἀφθονία, ... ἀκολουθεῖ τῷ κακῷ ἡ βασκανία.

... περ (13) ὡς σκῶρ, οὕτως φθόνος τὴν ἔχουτὸν ἐκπαλίσσει ψυχήν.

Sirach. — Anima calida, quasi ignis ardens, non exstinguetur donec absorpta fuerit; ita homo quoque impudicus in corpore carnis suæ.

Diadochi. — Anima, quæ a mundanis non exsulat curis, neque Deum amabit perfecte, neque a diabolo ut decet abhorrebit: indumentum enim illi molestum est vitæ sollicitudo.

Detestanda est res mulier; captos enim semel in suis retibus seducere novit, adjutricem habens voluptatem quæ meditationem parvi facit.

Infortunatos ad se trahunt qui plurimum illis nocent.

Salomonis. — Irreprehensibilem vituperare est in Deum peccare.

Sicut folia crescentia vides in arbore opaca: alia dejiciuntur, alia nascuntur; ita generatio carnis et sanguinis, alia quidem moritur, alia autem gignitur; et omne opus putrefactum deficiet, et qui illud operatur abibit cum eo; universi sane homines terra et cinis.

Sicut sonitus spinarum sub olla, ita risus stultorum.

Sicut probatur in camino argentum et aurum, ita electa corda a Deo probantur.

Sicut vita coccinea labia tua.

Sicut in ligno vermis, ita virum perdit mulier maligna.

Sicut malus inter ligna sylvæ, ita frater meus dilectus in medio filiorum.

Tanquam momentum stateræ, orbis universus ante se; et tanquam gutta roris in aurora super terram cadens, misereris omnium, quia omnia potes et dissimulas peccata hominum ad pœnitentiam.

Sicut urbs muros erutos habens, ita vir qui non agit cum consilio.

Sicut umbra corpori, ita animabus peccata adhærent, clare actiones adumbrantia.

Sicut aqua igni inimica, ita immodicum vinum rationem sapientiæ exstinguit.

Sicut bonus invidiam nescit, ita malum invidentia comitatur.

Sicut rubigo ferrum, ita invidia mentem quam possidet corrodit.

Menexeni locum c. 16 a criticis apposita, in multum illustrant; carco enim nevis edi- ... ibus: Εἴ τις βούλοιτο τῇς πόλεως κατηγορῆσαι ... ως, τοῦτ' ἂν μόνον ὀρθῶς ἂν κατηγορεῖ, ὡς ἀεὶ ... φιλοκτίρμων ἐστὶ καὶ τοῦ ἥττονος θεραπής.

[99] Sarach. xx-ii 16, cum varietate.

[1] Cf. p. 100, 9.

[2] Sirach. xiv, 10, 19, cum varietate.

[3] Ecclesiast vii, 7, ubi non est τῶν.

[4] Proverb. xvii, 3, ubi π. Κυρίῳ.

[5] Cantic. cant. iv, 3, ubi τὸ κόκκινον.

[6] Proverb. xii, 4. C. p. 103 et n. 3, ac p. 126, 1.

[7] Cantic. ii, 3.

[8] Sapientia Salom. xi, 22, 23, ubi ὀρθρινὴ κατ... οὖσα ἐπὶ γῆν.

[9] Proverb. xxv, 28, ubi τὰ τείχη καταβεβλημένη, καὶ ἀτείχιστος... τι πράσσει.

[10] Basil. Hom. mor. De peccato pag. 146. Et apud Anton. Serm. 174. p. 279.

[11] Id Hom. mor. De ingluv. pag. 326. Est et apud Antonium Serm. 68, pag. 115.

[12] Id Hom. mor. De invid. p 353, ubi τῷ ἀγ. τὸ μὴ φθονεῖν, e. dx. τῷ διαβόλῳ ἡ β.: quam lectionem expressit Antonius S. 99, pag. 162. Cf. et supra p. 2, 1, hum nota.

[13] Basil. ibid., ubi φυχὴν male omissum est. Est apud Stobæum tit. 38, 53, et Antonium Serm. 99, pag. 161. Antonius ibidem, p. 463. eamdem sententiam verbis paulisper mutatis Clitarcho aut Plutarcho tribuit.

Sicut ærugo proprius est frumenti morbus, ita invidia amicitiæ languor.

Sicut vermes mollioribus in lignis giguntur, ita dolores mollioribus hominum moribus innascuntur.

Sicut igni spontaneum est lucere, et unguento bene olere, ita necessario bonas actiones comitatur utilitas.

Sicut gulæ deditum esse molestum est, ita per diuturnam pravitatem corpus dissolvere revera dementia est.

Cui non assidet pudor vel metus, os sine freno, et lingua petulans solvitur.

Sicut perfectissimorum bonorum moderatio causa est, ita maximorum malorum intemperantia utilissimam æqualitatis legem solvens.

Sicut stultis assuetum est prosperitate extolli, ita effeminatis adversitate dejici; velox enim in utrisque mutatio.

Extra animam juventute vigentem non corrigitur pravitas.

Sicut illi qui longam viam perfecerunt iter adhuc facientibus expeditiores et remissiores; ita qui supernum diversorium attigerunt his qui adhuc asperam et abruptam hujus vitæ viam moliuntur feliciores et quietiores sunt.

Aures, oculos et linguam diligenter custodi; in omnes irrucre nititur peccatum.

Senectuti grati puerorum lusus.

De nullo tantum gaudet Deus, quantum de emendatione et pœnitentia hominis.

Sicut benevolentia aromata suavi odore suo circumfusum aera replent, ita vir bonus illi ad quem accedere satagit utilitatem præstat.

Platonis. — Sicut in carcere, in hacce vita sumus et custodimur.

Et non vides insanum utilia agere, ita non videbis sapientem facere frivola.

Ut inter omnia alimenta panis est maxime necessarius, ita inter omnia exercitia mortis meditatio.

A Ὥσπερ (14) ἡ ἐρυσίβη, [illegible] οὕτως ὁ φθόνος φιλίας ἐστὶν ἀ[illegible]

Ὥσπερ (15) οἱ σκώληκες τοῖς ξύλων ἐντίκτονται, οὕτως αἱ λύ[illegible] ροις ἤθεσι τῶν ἀνθρώπων ἐμφύο[illegible]

Ὥσπερ (16) τῷ πυρὶ αὐτομάτως ζειν καὶ τῷ μύρῳ τὸ εὐωδεῖν, οὕτω[illegible] πράξεσιν ἀναγκαίως ἀκολουθεῖ τὸ κ[illegible]

Ὥσπερ τὸ εἰς γαστριμαργίαν [illegible] λεπὸν, **104** οὕτω τὸ δι' ἐπιτ[illegible] καταβαλεῖν τὸ σῶμα ὡς ἀληθῶς ὑ[illegible]

Ὑμ (17) μὴ ἐφεδρεύει αἰδὼς, ἡ [illegible] στόμα, καὶ ἀνειμένη γλῶσσα λέλυτ[illegible]

Ὥσπερ τῶν τελειοτάτων ἀγαθῶν αἴτιον, οὕτω τῶν μεγίστων κακῶν [illegible] B λιμώτατον λύουσα θεσμὸν ἰσότητος.

Ὥσπερ ἀπειροκάλων θελητὸν αἰ[illegible] πραγίαις, οὕτως ἀνάνδρων τὸ κατεπ[illegible] πραγίαις· ὀξεῖα γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἡ με[illegible]

Ὑμῆς (18) δίχα ψυχῆς οὐ καθαίρε[illegible]

Ὥσπερ οἱ (19) μακρὰν ὁδὸν προκατα[illegible] ὁδοιποροῦντων ἔτι ῥᾴους καὶ ἀπονώτ[illegible] ἐπιτυχόντες τοῦ ἐκεῖ καταλύματος τῶν [illegible] λιὰν καὶ χρημνώδη τοῦ βίου τούτου [illegible] ἀμείνους καὶ ἀνεκτότεροι.

Ὥτα καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ γλῶσσαν ἐπι[illegible] πᾶσι γὰρ ἐπίτροχός ἐστιν ἁμαρτία.

Ὡραῖον γήρᾳ παίδων ἀθύρματα.

Ὡς (20 οὐδενὶ τοσοῦτον χαίρει θεὸς [illegible] που διορθώσει καὶ μετανοίᾳ. C

Ὥσπερ τὰ εὐώδη τῶν ἀρωμάτων [illegible] ποιίας τὸν παρακείμενον ἀέρα πλήθ[illegible] ἀνὴρ ἀγαθὸς, πρὸς ὃν εἰσιέναι ἀξιοῖ [illegible] λειαν.

Πλάτωνος. — Ὥσπερ ἐν εἱρκτῇ ἐν τ[illegible] ὑπάρχομεν καὶ φρουρούμεθα (21).

105 Ὡς οὐκ ἔνι χρηστὰ πράττειν [illegible] οὕτως οὐκ ἐνι φαῦλα ποιεῖν τὸν σώφρονα.

Ὡς (22) πασῶν τροφῶν ὁ ἄρτος ἀναγ[illegible] οὕτως πασῶν ἐργασιῶν ἡ τοῦ θανάτου ἔνοια.

(14) Basil. ibidem, p. 352. Est apud Stob. tit. 38, 52, ubi male abest articulus ὁ, et apud Anton. Serm 99, pag. 161. De ἐρυσίβῃ cf. not. ad Phil. Her. pag. 636. et ad Planudis Metam. p. 119 imprimis Æschinis index Fischerianus. Theophylactus Simoc. Epist. 14 : Τοὺς πολιτικοὺς κλύδωνας ἐκφυγὼν καὶ τοὺς ἀπαραιτήτους θορύβους τοῦ αστεος, ἐμισθωσάμην τὸν ἀγρὸν τουτονί, καὶ μεταβολὴν ψυχῆς ἐδόκουν εὑρεῖν· ἀλλὰ μείζοσι κακοῖς ἐμβεβλήμεθα· ποτὲ γὰρ τὴν ἐρυσίβην ἔχω πολέμιον, ποτὲ δὲ τας ἀκρίδας. Pro ψυχῆς repone meliorem cod. 2991 A scripturam τύχης, variatione non insolita.

(15) Basil. Hom. mor. De trist. pag 261. Est apud Antonium Serm. 144 p. 229 Utrobique ἐντίκτονται μάλιστα. Fons sententiæ est Prov, xxv, 20 : Ὥσπερ σὴς ἐν ἱματίῳ καὶ σκώληξ ξύλῳ, οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν. Nicephorus Greg. vi, 2, 2 : Ὥσπερ τοῖς ὑγροτέροις τῶν ξύλων ἐμφυονται σκώληκες, οὕτω καὶ ταῖς φιλοτίμοις ψυχαῖς ὡς ἐπίπαν ζηλοτυπίαι καὶ φθόνοι δεινοί τινες ἐγκ[illegible] κατὰ τῶν ὁμοτέχνων : quæ cum scriberet, [illegible] meminerat.

(16) Est apud Anton. S. 1, p. 3.

(17) Est et apud Ant. Serm. 96.

(18) Philo Fragm. p. 1198 A. Est et ap. [illegible] Serm. 6, p. 13.

(19) Gregor. Naz. Orat. xix, p. 288, ubi [illegible] ante ἐπιτυχ.

(20) Gregor. Naz. Orat. xxxix, p. 636 [illegible] χαίρει, et διορθώσει καὶ σωτηρίᾳ. Codex, [illegible] Θεῷ, sine sensu.

(21) Nescio an hæc ipsa verba *sint* alicubi [illegible] Platonem ; sententiam ipsam esse meminimus [illegible] cet in Phædone c. 6 : Ἔν τινι φρουρᾷ ἐσμεν [illegible] θεοποι. Auctor Axiochi c 5 : Ἡμεῖς μὲν γὰρ [illegible] ψυχὴ, ζῶον ἀθάνατον ἐν θνητῷ καθειργμένον [illegible] ρίῳ.

(22) Joan. Climac. n. 140·

) οὐ τίκτει πῦρ χιόνα, οὕτως οὐδὲ ὁ
ζητῶν τιμὴν τῆς ἐκεῖ ἀπολαύσει.
θος ἀγροῦ πᾶσα γήϊνος φύσις.
τὸ φαῦλον καὶ τὰ βελτίω θέλειν
πιδος πέφυκεν ἀνθρώπου τόδε.
αἱρεῖς (24) τελευτῶν ἐκ τοῦ βίου, τού-
νειν σε δέον, ὡς φθειρομένων.
ὶ ἀπηνὴς ἄνθρωπος οὐ κατευοδοῦται ἐν

τερεῖται τις μὴ παραβάλλων σπουδαίοις

ς ἔστι μόνον καὶ μνήμῃ φέρειν ἄνδρα

ν προβαίνει πρὸς ἔργον ὁ λόγος, στάζει
ων τὰ χείλη· ὧν δὲ πρὸς ἔργον οὐχ ὁρῶ-
ο., κενὴ τούτων ἡ γνώμη.
εὔποια πταισμάτων καθαίρουσα.
ὶ καὶ παίγνιον, ὡς πρὸς τὴν ἄνω ζωὴν ἡ
τέφυκεν εὐημερία· πένης γὰρ κἀι πλούσιος
ις ἐν τάφῳ.
καπνὸς, ἢ σκιᾶς θεωρία,
ράτος, καὶ πλοῦτος ἀνθρώπων ἔνι·
χρόνῳ δοθέντα καὶ λύει χρόνος·
θανεῖν ὥρισται πᾶσιν ἀνθρώποις,
ἄνευ θλίψεως οὐκ ἔστιν ὅλως
αι τόνδε τὸν πολύστροφον βίον.
ὶ μελίττης κέντρον ἐμποιεῖ πόνον,
ὶ μοχθηρὸς, ὅταν προσβάλλῃ τινί.
ν κτῆμα ταπείνωσις· ὁ ταύτης ὢν μέτοχος
τοὺς φίλους ἔχει· πόρρω δὲ ταύτης ὢν τις
ἔχειν οὐ θέλει· μᾶλλον γάρ ἐστιν οὗτος ὑπερ-
φίλος.
εύγειν ἰὸν ὄφεως καλὸν, οὕτως ἐντεύξεις τῶν
ῶν ὡς λύμην·
ὡραῖον μὴ φεύγειν φίλον ἐντύζεις,
τως ὡραῖον φεύγειν ἄνδρας ἀτόπους.
ὁ βίος κοινὸς, τούτων καὶ αἱ ἐπικαρπίαι κοιναί.

(25) τοῦ σώματος ἀπαλλαγεὶς οὐ δεήσῃ, κα-
νει τούτων.
Ὡς (26) τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν
αυε·
Ὡς δὲ βιωσόμενος, φείδεο σῶν κτεάνων.
ς ἀπὸ τῆς φιλαυτίας τῆς πάντα μισούσης !

A Sicut ignis nivem non parit, ita nunquam terrestrem gloriam quærens cœlesti gloria fruetur.
Ut flos agri universa terrestris natura.
Quod vilius est pellere, et quod optimum velle
Hominem decet bonæ spei.
Quorum nihil aufers e vita decedens, hæc despicere te oportet, ut corrupta.
Asper et crudelis homo non prosperabitur in via.
Utilitate privatur qui ad viros bonos non accedit.
Ornamentum est vel in memoria tantum virum bonum habere.
Quorum sermo ad effectum tendit, horum gratiam stillant labia; quorum autem sermones non
B effectum intuentur, vacua eorum est mens.
Pulchra est beneficentia quæ crimen expiat.
Ut somnium et ludibrium, ita juxta supernam vitam præsens felicitas exsistit; pauper enim et dives ambo pulvis in sepulcro.
Ut quidam vapor, vel umbræ apparentia.
Gloria potestas, et divitiæ hominum sunt;
Quæ enim dedit tempus, tollit tempus.
Sicut mori omnibus hominibus statutum est,
Ita sine tribulatione non licet omnino
Hanc variabilem vitam finire.
Sicut apis aculeus dolorem præbet,
Ita dravus cum in aliquem irruerit.
Pretiosum bonum est humilitas; qui illam sortitus est, multos amicos habet, longe autem ab illa
amicos habere non vult aliquis, nam potius est
C ipse arrogantiæ amicus.
Ut venenum serpentis fugere bonum est, ita pravorum conversationem ut pestem.
Ut decorum est non fugere amicorum occursus, Ita decorum fugere viros insanos.
Quorum vita communis, horum quoque fructus communes.
Quibus corpore exutus non egebis, hæc contemne.
Ut moriturus tuis bonis utere.

Ut autem victurus possessionibus parce.
Absit amor proprius qui omnia odit !

3) Joann. Climac. pag. 394. ubi pro edito ἐκεῖ-
ἀπολαύσει, anonymus in exemplo regio (quo de
mplo vide Villoisonianæ bibliothecæ Catalogum
. 17, ipsumque Villoison. in Notitiis mss. t. VIII
t. II, p. 28) scripsit ἐκεῖ ἀπολαύσεται, illud hoc
lius. Ἐνταῦθα de hac quam vivimus vita. ἐκεῖ
futura intelligendum: conf. quæ monui ad
ph. t. I, p. 352 Pro ζητῶν cod. reg. 1166, p.
2. 2, habet ἐπιζητῶν : conf. de præpositionis in
mpositis omissione not. ad Plan. Metam. pag.
7. 493. Librarii, qui sæpius præpositionem omit-
nt, nonnunquam eam intempestive addunt. Po-
mo pag. 4. Ἐν γὰρ τῷ μετὰ θάνατον βεβηκέναι,
ξαν ἡ χάρις οὐκ ἔχει· Cod. 3017, συμβεβηκέναι,
ale: agitur de Callimacho, heroe illo Atheniensi,
ost mortem stante.
(24) Cod. ἐρῖς. Cf. infra p. 106. Ὧν τοῦ σώ-
ατος...

(25) Apud Stob. tit. 5, p. 30, et Anton. Serm. 1,
D pag. 7. In editione Stobæi Schowiana, p. 138, Pythagoræ tribuitur. Porphyrii simile monitum ad Marc. p. 25: Ὧν δὲ τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσα οὐ δεηθήσῃ, ἐκείνων καταφρονεῖ. Sextus Rufini pag. 648: « non oportet contemnere ea quibus etiam post dispositionem corporis egemus: » forsan, « depositionem. » Notus est recentior ille verborum *deponere*, *depositio*, sensus. Ipse Rufinus p. 653: « tabernaculum quidem corporis graviter ferre superbum est; *deponere* autem posse. cum oportuerit, in pace. beatum est. » Aptissimus est appositu locus Georgidis supra pag. 45; Θνητὸν ἔχων περισκήνιον ἐπὶ τῇ τούτου ἀποθέσει μηδὲν λυποῦ. — Cf. Taylor. in Classico Diario t. XXI, p. 268, et similem locum supra pag. 105, Ὧν οὐδὲν...
(26) Lucianus Epigr. 28

[illegible] A

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] B

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] C

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] D

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

χαις ὁ προσερπύσας ὄφις (1),
λεξε συμπλακεὶς πάλαι,
θρύλλητον ἦτταν θαυμάσας,
ειᾶς νῦν ἀρᾶς μεμνημένος
ν ἦ βροτῶν εὗρεν (2) φύσις,
ντος τῆς πάλης ὑπερτέρου,
ὐτοῖς συμφορᾶς ἐπαισθάνου,
γχὼς (3) τῶν ὁμοίων σκαμμάτων.
εἶδε τῶν νοητῶν τὴν φύσιν
ὐν δύστηνος ἐκ φθορᾶς δράκων,
ω σύμπηξιν, ἀῤῥήτῳ τάχει,
χθεῖσάν τε (4) καὶ βουλῇ μόνῃ,
τὸν τῆς ἄνω κληρουχίας,
Ἀρχὰς, καὶ Σεραφεὶμ, καὶ θρόνους,
ους, τάξεις τε φρικτῶν Ἀγγέλων,
ὸν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀστρων θέσιν,
αὶ πῦρ, ἀέρα ξὺν αἰθέρι,
5) διφρεύοντα πρὸς τὴν ἡμέραν,
πυρσεύοντα νύκτα προσφόρως,
νηκτὰ πάντα καὶ πτηνῶν γένος,
κόσμον ἐν λόγῳ πεφηνότα,
χειρὶ καὶ προβουλίῳ μόνῳ
ἣν Ὕπαρξιν ἐνθεεστέραν,
τὴν δειχθέντα τῶν τεταγμένων
ς ἄλλου προκριθέντα τῷ λόγῳ,
πάσης ἔνθεν ἠξιωμένον,
ιδεῖχθαι τοῦ Θεοῦ κατ' εἰκόνα (6),
' αὐτοῦ πᾶσαν ἐκ φθόνου πάλην,
κε τῆς Ἐδὲμ τοῦ χωρίου,
ειτο καὶ φυτουργεῖν καὶ μένειν (7),
ἐκεῖθεν ἐντρυφᾷν γεωργίαις.
τὸ πάντων θαῦμα τῆς Ἑῴ (8) τόπων,
ἀκλυστον (9) ὥσπερ ἀρδεῦον ὕδωρ
πάντων (10) δεικνύει μαιεύτριαν,
φερόντων τέρψεως εὐμορφίαν,
αν ὄψιν ἑστιώντων εἰς ἄγαν.
εδοικὼς ὁ πλάνης προσεγγίσαι.
χειρὶ τοῦ Θεοῦ λελημμένῳ
ἐκεῖθεν ὄψιν ὡραϊσμένῳ,
ώσεισι τῇ φύσει νωθεστέρᾳ,
πρὸς ἄνδρα προσβολῇ σοφωτέρᾳ,
; βοηθὸν (11) καὶ συνεργὸν τοῦ βίου
ὰς (12) ἐκείνου μικρὸν ἐξελὼν τρύφος,
α καὶ δεδωκεν αὐτῷ πανσόφως,
νίων δώρημα (13) καὶ πόνων ἄκος·
αὶ παρασχὼν ἐντολῶν ὑποσχέσεις,

A mis parentibus adrepens serpens per blandimenta allocutus olim præparavit, et famosam cladem stupens, et antiquam maledictionem in memoriam nunc revocans, quam ex his mortalium excepit natura, cum inimicus in pugna superior apparuit, tuum in illis infortunium conjice, tanquam similem casum sortitus.

Nam cum vidit spiritualium naturam qui prius ceciderat miserabili ruina draco, et inferiorem creationem indicibili celeritate, verbo tantum et voluntate perfectam, augustam scilicet supernam sedem, Cherubim, Potestates, Seraphim, Thronos, Archangelos ordinesque tremendorum angelorum, terram, cœlum et omnem astrorum dispositionem

B aquam quoque et ignem, aerem cum æthere, luminare unum curru diem illuminans, alterumque pulchre noctem illustrans, bestias, natantium et volucrium genus omne, et mundum universum in verbo apparentem, hominemque manu et voluntate sola sumentem diviniorem exsistentiam, et dominatorem ostensum omnium subjectorum, tanquam ab omni alio ratione differentem, omni honore hic dignum habitum, eo quod ostensus sit factus ad Dei imaginem, movet contra illum ab invidia bellum, usquedum abigat ex Edenis sede, in qua collocatus erat ut operaretur et custodiret, et inde eductis fructibus lætaretur.

C Eden erat Orientis locorum omnium miraculum, quem quadruplici flumine quasi irrigans aqua fructuum omnium feracem ostendebat, decoram venustatem ubique pandentium, et aspectus comedentium admodum delectantium. Ad quem tremebundus seductor cum accessisset, talem qualis e manu Dei exierat, et inde oculos pulchritudine juvantem. Evam adit natura socordiorem et ad alliciendum virum solertiorem, quam in adjutricem et comitem vitæ ex illius costa parvum eliciens fragmentum formaverat Deus et dederat ei sapienter, somni munus et laborum solatium. Quibus etiam proferens mandatorum significationem, omnium arborum usum concessit, dum una tantum

D

) Codex, αὐτοῖς γεν. In fine addidi ὄφις: potuit ράκων addi. Librarii manus nunc est prorsus iida.

2) Codex, εὗρε, quod relinquere in poemate id us secure poteram. Sic v. 61, φρεσὶν scripsi φρεσί.

3) Codex, λελουχώς.

4) Λόγῳ: Si quidem Deus aiebat modo, et omnia bant. Nota sunt Geneseos verba, καὶ εἶπεν ὁ ός.., Quod sequitur παράγειν de re eadem adhi- it Joannes Chrys. Eclog. pag. 422: Πῶς οὖν ἡ γέγονεν ἄνθρωπος; πῶς δὲ αὕτη οὐκ οὖσα πα- γετο; ubi Matthæius, Auctor Philopatridis § 13, luce inenarrabili seu Deo: Λόγῳ μόνῳ ῥηθέντι ὑπ' αὐτοῦ... ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε.

(5) Codex alio ordine versus disposuit, Φωστῆρα — Ὕδωρ, quem mutavi, sententiæ ut nitidius concinnarentur, et præeunte ipsa narrationis in Genesi serie.

(6) Gen. I, 26, 27.
(7) Gen. II, 15.
(8) Ibid. 8.
(9) Ibid. 10.
(10) Ibid. 9.
(11) Ibid. 18.
(12) Ibid. 21.
(13) Ibid.

abstinerent : quod si comederint, sævam incurrere debebunt mortem ; si vero non violarint ejus legem, vivere sine dolore in temporum beatam seriem. Ad hanc accedens (serpens) et quasi ad pugnam jam accinctus, in certamina ipsa ruit et dicit :

SERPENS.

Cur vobis dixit Creator, o mulier, « Non tangetis ex hac sola arbore ? » Ne dii fiatis, invidus dixit.

EVA.

Dixit ut ex omni ligno comedamus ; hac autem arbore solum abstineamus, ne manducando mortem incurramus.

SERPENS.

Ne talia mente concipias, mulier : scit enim, si comederitis ex hac arbore sola, vos futuros admodum esse deos, oculis clare cernentes.

EVA.

Adiisti Adam virum meum et dominum ? num omnino confidens ad illum ut ad me venisti, hospes ? Scis enim me posteriorem illo creatam esse.

SERPENS.

Adam, si tu vis, non resistit, mulier ; parebit enim, si hunc hortaris tuis verbis, cedet cito et tecum comedet.

EVA.

Revera ad me accessisti ut ad timidiorem, et artibus me illum victuram esse dicis ; tandem illum adeo, an ista excipiat.

SERPENS.

Ne virum adeas, antequam comedas. Prior proba, et prior comede ; suadebis enim ita facilius ; mulier enim es.

EVA.

Suasisti ut comedam, et meum conjugem ut comedat exhorter, hospes consiliator, si obtineamus, quam dixisti, spem.

A Πάντων φυτῶν (14) προδτρεψε τὴν ἐξουσίαν,
Ἑνὸς δὲ ὡς μάλιστα μὴ ψαύειν ὅλως (15)·
Ὡς, εἰ φάγοιεν (16), δεινὸν ἐκτίσαι μόρον,
Εἴπερ δὲ μὴ τρώσειαν αὐτοῦ τὸν νόμον,
Βιοῦν ἀλύπως εἰς χρόνων εὐκληρίας.
Ταύτῃ προσελθών, καὶ κορυσθεὶς (17) καὶ πάλιν,
Χωρεῖ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας, καὶ λέγει·

ΟΦΙΣ.

Τί δὴ (18) πρὸς ὑμᾶς εἶπεν ὁ Πλάσας, γύναι ;
« Μὴ (19) τοῦδε προσψαύσητε τοῦ φυτοῦ μόνου. »
Ὡς (20) μὴ θεοὶ γένησθε βασκήνας, ἔφη.

ΕΥΑ.

Ἔφησε (21) παντὸς ἐκ ξύλου βεβρωκέναι·
Τούτου δὲ γεῦσιν τοῦ φυτοῦ φυγεῖν μόνον,
B Ὡς μὴ λάβοιμεν ἀντὶ βρώσεως μόρον.

ΟΦΙΣ.

Μὴ δὴ σὺ ταῦτα σαῖς φρεσὶν λαβοῦ, γύναι·
Ἤδει (22) γάρ· εἰ φάγοιτε τοῦ ξύλου μόνου (23),
Ἔσεσθε πάντως ὡς θεοί, δεδορκότες.

ΕΥΑ.

Ἀδὰμ προσῆλθες τάνδρί μου καὶ δεσπότῃ ;
Ἦ πάντα θαρσῶν ἦκες ὡς ἐμὲ, ξένε ;
Ἔγνως γὰρ ὡς πέφυκα τοῦδε δευτέρα.

ΟΦΙΣ.

Ἀδὰμ θελούσης οὐδὲ ἰσχύει, γύναι·
Ἐφέψεται γὰρ, εἰ παραινέσεις, λόγοις,
Καὶ δέξεται τάχιστα, σὺν σοὶ καὶ φάγῃ.

ΕΥΑ.

Ὄντως προσῆλθες (24) ὡς ἐχούσῃ δειλίαν,
Καὶ μηχαναῖς με τοῦτον ἐκλῦσαι (25) λέγεις
Πρόσειμι λοιπὸν, εἴ γε δέξεται τάδε.

ΟΦΙΣ.

Μὴ δὴ προσέλθῃς τάνδρὶ, γεύσεως ἄτερ.
Πρώτη δὲ πειράθητι, καὶ πρώτη φάγε·
Πείσεις γὰρ οὕτως εὐπετῶς· γυνὴ γὰρ εἶ.

ΕΥΑ.

Ἔπεισας ὡς φάγοιμι, καὶ τῷ συζύγῳ
Φαγεῖν παραινέσαιμι, σύμβουλε ξένε,
Εἰ δή τύχοιμεν, ὥνπερ εἶπας, ἐλπίδων.

(14) Genes. II, 16.

(15) Versus in codice brevior est ; inserui ὡς. Est etiam decurtatus Pisides De vanit. 177, Fortunam describens, Ἣ θρύπτεται μὲν ἀπρεπῶς ὀρχουμένη, Στρέφει δὲ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων Ἱρὸς, οὓς τὸ χαῦνον ὄμμα λοξῶσαι θέλει. Plenius rescribendum e cod. 1630 : Στρέφει δὲ πυκνὰ τὰς... Nec est integer Theod. Diacon. Acroas. II, 136 : Φαλαγγοσώστας, πεζοτοξοκράτας. Propono satis obviam emendationem, πεζοτοξοτοκράτας : duces peditum sagittariorum.

(16) Codex, φάγοιε.

(17) Codex, κορεσθεί.

(18) Genes. III, 1.

(19) Ibid. II, 17.

(20) Ibid. III, 5.

(21) Ibid. II, 16, 17.

(22) Ibid. III, 5.

(23) Forsan. μόνον Parum tribuo huic conjecturæ. Cæterum ex illa litterarum υ et ν similitudine facta D est initio statim ipso Leonis Diaconi emendatio, non omnino, si quid video, necessaria : Ἔστι δέ τι τῶν ἀγαθῶν τὸν βίον ὀνίνησι, τούτου οὐχ ἧσσον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἡ ἱστορία, ἐπωφελές τι πρᾶγμα καὶ λυσιτελές. Codex, non τούτου, sed τοῦτον, quod servaverim :... τὸν βίον ὀνίνησι τοῦτον, οὐχ ἧττον (scilicet ὀνίνησιν) ἡ ἱστορία : « Si quid aliud commodum vitam hanc juvat, non minus, imo etiam magis ei prodest historia, res utilis ac bonæ frugis plena. »

(24) Codex cum dittographia, προσῆλθες et superius προσῆλθον. Electio non fuit dubia, cum προσῆλθον sensu careat.

(25) Forsan ἐλκῦσαι, quamvis nihil lucretur Ignatius, si verbo improprio verbum substituetur non proprium.

ΟΦΙΣ.

αδείας τὰς ὑποσχέσεις δίδου.
χείας τὰς ἐμὰς λήψῃ, γύναι·
ραδῦνδν ὅτδε μὴ τίατειν χάριν (26).

ΕΥΑ.

ὁ τερπνὸν τοῦδε τοῦ φυτοῦ βλέπων,
ὡς μάλιστα γεῦσιν καὶ θέαν.
καὶ γένοιο θεῖος, εἰ φάγοις.

ΑΔΑΜ.

ι δῶρον, εἰ παρέσχε τις ξένος ;
ς θεὸν θήσει με γεῦσις, εἰ φάγω ;
ρ οὐδείς, ὃς μεθέξει βρωμάτων.

ΕΥΑ.

δὲ βέλτιόν τι (27) τοῦ γνῶναι, φίλε,
καλῶν τε καὶ κακῶν ἐν τῷ βίῳ (28) ;
ι μετασχὼν τοῖν δυοῖν πεῖραν λάβοις.

ΑΔΑΜ.

ὡς γέτις· τεθέντας ἐκβαίνων ὅρους
Κτίσας ἔπηξεν ἠκριβωμένως ;
λάπης, τάλαινα, τῇ ῥᾳθυμίᾳ !

ΕΥΑ.

ς ἀφορμὰς τὰς σαλευούσας ὅρους,
ι πρόσαψον, ἣν δέδοικας, αἰτίαν,
ι σε λύσω παντελῶς ὀφλήματος.

ΑΔΑΜ.

, γέγευμαι· καὶ φθορὰν ἴσω, γύναι,
τω συνεισρέουσαν ἐν τῇ κοιλίᾳ,
ἧς, ἐγῳμαι, δεινὸς εἰσπέσῃ (29) μόρος.

ΕΥΑ.

τὴν ἐμὴν τρύχουσιν ἔνδον γαστέρα
ἵνες, ἃς εἵλῃφα γεύσει τοῦ ξύλου.
οὗ με παρήπαφε δυσμενὴς ὄφις.

ΑΔΑΜ.

μνοὶ φανέντες (30), φεῦ ! γύναι, τὰ νῦν φράσον·
ριστελοῦμεν αἰσχύνην πῶς ; Εἰπέ μοι.
ῶ γὰρ ὡς οὐκ ἔστιν αἰσχύνης σκέπη.

ΕΥΑ.

αχεῖα ταῦτα φύλλα συκῆς (31), ὡς βλέπεις (32)
ούτοις περιστείλωμεν αἰσχύνης θέαν·
αχὺς γὰρ ἡμῖν συμπεσεῖται νῦν βίος·

ΑΔΑΜ.

Ἔγνως τὸ δεινὸν ὀψέ πως τῶν σφαλμάτων,
καὶ τῆς δοθείσης νῦν ἐπῄσθου ζημίας·
δέχου τὸ κέρδος εἰσδέχου τῶν πραχτέων (33).

A SERPENS.

Ne tardas pollicitationes præsta, meas autem quam citissime accipies, mulier; nam quod tardat nescit favorem conciliare.

EVA.

Vir gratiam hujus arboris cernens, gustum æque ac visum delectantis, accipe, et fies divinus si comederis.

ADAM.

Divinumne donum præstitit aliquis hospes? et quomodo deum me statuet esca, si comedo? deus enim non est qui escas sumit.

EVA.

Potesne quærere aliquid melius, dilecte, quam
B cognitionem naturæ bonorum et malorum in vita? Fructum hunc comedens, utriusque experimentum sume.

ADAM.

Et quomodo aliquis positos trangredietur terminos, quos Creator tam precise fixit? quantum errasti, infelix, socordia!

EVA.

Obstacula sunt vacillantia hi termini; in me rejice quam reformidas causam, et ego te admodum culpa liberabo.

ADAM.

Ecce, comedi: et corruptionem intus sentio mulier, in viscera se insinuantem, e qua, suspicor
C sæva orietur mors.

EVA.

Et meum intus ventrem torquent dolores quos e ligni fructu excepi, ex quo me seduxit serpens inimicus.

ADAM.

Nudi videmur, pro! mulier, nunc loquere: Pudorem quomodo induemus? dic mihi. Video enim nullum esse pudoris tegumentum.

EVA.

Aspera sunt hæc fici folia, ut cernis: his nostrum pudorem operiemus. Aspera enim nobis continget nunc vita.

ADAM.

D Cognoscis nunc tarde nimis gravitatem culpæ, et sentis pœnam quam dedimus: igitur præmium accipe actionum.

(26) Hanc sententiam pluribus illustravi ad Euripidis Erechtheum t. V, p. 450 Georgius Lapitha 162: Ἂν δοῦναί τι ὑποσχεθῇς τινι, ταχέως δίδου, Μὴ δόξας μεταμεληθείς, τὴν χάριν ἀφανίσῃς. Adde Gruter. ad P. Syrum 779.

(27) Addidi τι, metro syllabam postulante; Theodorus Prodromus Rhod. II, p. 73: Τὸ χαλκοβαφὲς τῆς μαχαίρης (imo μαχαίρας) μου στόμα πολλῶν ἐκπέπωκεν αἱμάτων. Propono Τὸ ῥεῦμα πολλῶν...

(28) Debuisset auctor superius monere arborem hanc esse ξύλον τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν.

(29) Codex, εἰσπέσοι. Permutatio vocalium ad emendationem ducebat. Libanius Epist. 551: Ἡ δὲ πρὸς τὸν ἄνδρα (καὶ γὰρ εὐθὺς ἀρῖκτο κατὰ τύχην) εἰποῦσα τὸ πᾶν, ἐδεῖτο αὐτὴν ἀποκτεῖναι· μηδὲ γὰρ ἂν ἀτυχησάσῃ τὰ τοιαῦτα ζῆν ἔχειν καλῶς. Codex 1000 pro ἔχειν habet ἔχῃ. quæ varietas, modo in ἔχοι abeat, poterit placere: cum mutata syntaxis narrationem paulo vividiorem reddere videatur.

(30) Genes. III, 7.

(31) Ibid.

(32) Codex βλέ, fine evanido.

(33) Πρακτέων, pro πεπραγμένων, vel πράξεων. Sic sermone abutebantur. Nicephorus Xanthopulus

EVA.

Cognosco me mente errasse imprudenter, et tuam, conjux, perdidisse mentem. Ideo ostendor ut corruptionis causa.

ADAM.

Nonne auribus percipis, mulier, fragorem ex alto, tanquam ex Deo, sonantem? Quomodo fugiam pœnam facinoris?

EVA.

Pedum Dei ad aures sonus pervenit, cujus severitatem ferre metuens, tecum occultari potius velim, dilecte.

ADAM.

Quis occultabit me locus? qui occultabor? Nullus enim extra Deum locus est, in quem fugiens abscondar. Attamen sequere, mulier.

DEUS.

Adam creaturis omnibus excellentior, manus meæ opus et possessio, quo nunc abiisti? Et qualis a tali factus es?

ADAM.

Tua verba me nudum et pedes in præsentiam venire non sinunt; sed tristis fuga et timor me detinent.

DEUS.

Quis, o infelix, tuam nunc mentem seduxit, et tuam nuditatem hic oculis ostendit, nisi transgressus fueris quæ transgredi non fas erat?

ADAM.

Mulieri fidens, quam dederas, Creator, magnam persuasionem sermone ferenti, ad lignum accessi, e quo comedere non fas erat.

DEUS.

Quoniam mulieri cedens inventus es, et a mea

A

ΕΥΑ.

Ἔγνων παρακλαπεῖσα τὸν νοῦν ἀφρόνως.
Καὶ σὰς ὑποφθείρουσα, σύζυγε, φρένας·
Ὅθεν δέδειγμαι τῆς φθορᾶς παραιτία.

ΑΔΑΜ.

Οὐκ αἰσθάνῃ τοῖς ὠσίν, ὦ γύναι, ψόφου
Ἄνωθεν, ὥσπερ ἐκ Θεοῦ, κτυπουμένου (34);
Ὡς εὐλαβοῦμαι τὴν δίκην τῶν δρωμένων!

ΕΥΑ.

Ποδῶν Θεοῦ πάρεστιν εἰς ὦτα κτύπος,
Οὗ δειλιῶσα (35) τὴν παῤῥησίαν φέρειν,
Σὺν σοὶ κρυβῆναι μᾶλλον εὐδοκῶ, φίλε.

ΑΔΑΜ.

Ποῖος τόπος κρύψει με; Καὶ κρυβήσομαι (36);
Οὐδεὶς γὰρ ἔξω τοῦ Θεοῦ τόπος πέλει,
B Ἐν ᾧ φυγὼν λάθοιμι. Πλὴν ἕπου, γύναι.

ΘΕΟΣ.

Ἀδὰμ (37), τὸ πάντων κτισμάτων ὑπερφέρον,
Τὸ τῆς ἐμῆς μέλημα χειρὸς καὶ κτέαρ.
Ποῦ νῦν ἔβης; Καὶ ποῖος ἀνθ' οἵου πέλεις;

ΑΔΑΜ.

Οἱ σοὶ (38) λόγοι με γυμνὸν ὄντα καὶ πόδας
Εἰς προῦπτον οὐκ ἐῶσιν· ἀλλά γε
Δεινὴ φυγή με συμποδίζει καὶ φόβος.

ΘΕΟΣ.

Τίς (39), ὦ τάλαν, σὰς νῦν παρήγαγε φρένας,
Καὶ τὴν γ' μνωσιν ἄρτι δεικνύει βλέπειν,
Εἰ μὴ προσῆλθες οἷς προσελθεῖν οὐ θέμις;

ΑΔΑΜ.

C Γυναικὶ (40) πεισθεὶς, ἣν δέδωκας, ὁ Πλάσ
Πολλὴν φερούσῃ πεισμονὴν ἐκ τοῦ λέγε
Ξύλῳ προσῆλθον, οὗ φαγεῖν οὐκ ἦν θέμις.

ΘΕΟΣ·

Ἐπεὶ (41) γυναικὸς εὑρέθης ἡττημένος.

in catalogo imperatorum Byzantinorum, de Michaele Palæologo: Ὄντως βασιλεὺς καὶ λόγοις καὶ πρακτέοις: qui versus deest in codd. 1630 et 2991. A. Leo Diacon. x, 11, p. 110: C: Ὁπηνίκα παρὰ τῷ Υἱῷ αὐτῆς (Mariæ deiparæ) καὶ Θεῷ τὰ τῶν βροτῶν πρακτέα τοῖς ἀδεκάστοις ζυγοῖς καὶ σταθμοῖς ταλαντεύεται. Phile carm. v. 733: Καὶ γὰρ χωρὶς εἰς ἕκαστον πρακτέα Πάντων μόνος, βέλτιστε, συγκλείσας φέρει. Ibid. 903: Ἀλλὰ τὰ λαμπρὰ τοῦ στρατηγοῦ πρακτέα.

(34) Genes. III, 8.

(35) Codex, δειλιῶντα. Possit et δειλιῶντες, nec D id pejus, scribi

(36) Versus est, puto, corruptus; violatur enim accentus lex penultimi. Velim reponi: Ποῖος με κρύψει (καὶ κρυβήσομαι) τόπος; Theodorus Prodrom Rhod. II, pag. 73: Τὸν πατέρα σχὼν εὐφυᾶ παιδότριβα: vel erit scribendum παιδοτρίβην, vel transponendum, παιδότριβα σχὼν εὐφυᾶ τὸν πατέρα, Idem I, p. 33: Ἄνδρος, μετεῖπεν, εὐσεβεῖς δικάσπολοι. Hic est lapsus Gaulmini de more properantis, vel typothetæ: legitima scriptura restituatur, δικασπόλοι. Phile III, 75: Χαίρετω σύμπας οὐρανὸς ὅτι σὲ κάτω πε... Sic cum lacuna mutilus codex. Wernsdorfii conjecturæ sunt nonnullæ, κάτω πέμψε, κατώρθωσε, κατώκισε, et, quam prætulit, κατέπεμψε. Equidem κάτω πέμψε receperim, cum reliqua verba quæ proposuit metrum violent. Lege v. 951. Καθίσταμαι σοι τὸν βίον διδάσκαλος; nec sic legi: Διδάσκαλος καθίσταμαί σοι τοῦ βίου. Sanior videtur vers. 955: Ὁ καινοφανὴς Τηλέμαχος ἦλυθες. Manifestissime respicitur Od. II, 2: Ἦλθες. Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος: quod si mutavisset Wernsdorfius, quam scripsit notatam assisset. Sic Julianus Epist. 8: Ἦλθες, Τηλέμαχε, φησὶ τὸ ἔπος: ubi notavit Heilerus lectionis varietatem ἦλυθες. Et Phile in clausula versus scripsisse videtur. Jam deerit syllaba, forsan restituenda, ὁ καινοφανὴς σὺ Τ. ἦλθες Ἀδάμαστε, cum spondeum vitaverit in fine, malim fere ab versu abstinere, præsertim cum unum et alterum noverim qui sint accentui rebelliores. In talibus dicendus erit voluisse aliquid rhythmi veteris revocare, servato tamen religiose duodenario syllabarum numero. At id tenendum, si nonnunquam ipsis fuerit poetis neglecta lex accentus, non esse criticis et emendatoribus negligendam. Sic sæpe peccavit Wernsdorfius.

(37) Genes. III, 9.

(38) Ibid. 10.

(39) Ibid. 11.

(40) Ibid 12.

(41) Ibid. 17.

ῆς ἐφετμῆς τῆς ἐμῆς παρεκλάπης,
γεωργῶν (42) τὰς ἀκάνθας τοῦ βίου,
ν ἐπαύξων σὺν στεναγμῷ καὶ λύπας (43).
(44) δὲ τέκνα σὺν λύπαις, θνητὴ φύσις.
ισι (45) τὸ πρόσωπον ἐρραντισμένος,
(46) τὸν ἄρτον ἐν κόποις καὶ φροντίσιν,
, ἐὼν γῆς γηγενὴς, παλινδρόμει (47).

2) Genes. III, 18.
3) Ibid. 16.
4) Ibid.
5) Ibid. 19.
6) Codex, φάγη. In Genesi recte φαγῇ.
7) In hoc metri genere tam facili lex accentus
ificatorem impedivit, ut syntaxi insolita utere-
, nisi forsan scripserit, δραμεῖν πάλιν, vel δρά-
πάλιν. Ob inobservatam eam accentus regulam
tores carminum politicorum sæpe, ut modo osten-
am, muneri suo defuerunt. Unum etiam addam
mplum. Pisides De vanit. 122 : Οὐκ οἶδα πῶς τὸ

A præscriptione recessisti, eris culturæ vacans spinarum vitæ, augens et multiplicans inter gemitus tuas ærumnas : paries autem filios in doloribus, mortalis natura ; sudoribus vultum rigans, comedes panem in laboribus et curis, donec a terra oriundus ad terram revertaris.

πλάσμα τῶν ἐνυπνίων Ὡς πρᾶγμα δεικνὺς, καὶ φρενοφθόρῳ βίῳ Αἰσθητικὴν ὁρῶν τὴν ἀναίσθητον πλάνην. Morellus emendat, βιῳ, scilicet « nocente mentibus telo. » Sed ea correctione sententia vix juvatur, et metrum pessum datur. Legi velim, βίᾳ. Cui loco amplius etiam prodesse quid vetat? Pergit Pisides : Πλὴν μικρὸν οὔπω καὶ παρῆλθεν ἡ χάρις. Εὐθὺς γὰρ αὐτὸν ζημιοῖ τῆς οὐσίας. Non dicitur quis ζημιοῖ : videlicet, Εὔφωνος ὄρνις ἄγγελος τῆς ἡμέρας : quem pulchrum versum commode reperi
B in cod. 1630.

ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΕΙΣ ΠΑΥΛΟΝ ΤΟΝ ΙΔΙΟΝ ΜΑΘΗΤΗΝ.

IGNATII DIACONI GRAMMATICI

IN PAULUM SUUM DISCIPULUM.

(Apud Matranga, *Anecdot.* t. II, 664.)

Ἄπορον βίου τὸ τέρμα,
ιὸ μὴ τρέχῃς ἀδήλως·
ρετὴν δίωξον ἔνθεν,
ἵν' ἐκεῖθεν ὄλβον εὕροις.
Βίος οὐ πέφυκε μίμνειν
λὰ εὐμάραστός ἐστιν,
Ἀνύπαρκτός ἐστιν ὄλβος
Ἀτύπωτόν ἐστιν ἴχνος.
Βλέπε πῶς πάντα κόνις, πάκτα [δὲ τέφρη,
Ὅσα γὰρ κόσμος ἔχει τύμβος ὑφέ- [ξει.
Γοερὸν κένωσε δάκρυ
Ἐμὸν εἰς τάφον τεκοῦσα,
Ὅπερ εἰ μόνον δοκεύεις,
Κραδίῃ πόνον συνέξεις.
Δακρύων γέμουσι τύμβοι,
Ἀπλέτων γέμουσιν οἴκτων·
Ὁ γὰρ εἰς τάφον προκύψας
Συνέλεξεν ἔνθεν ἄλγος.
Ἐμὸν εἰς τάφον σὸν ὄμμα
Διάρας, σκόπευε γαῖαν·
Ἐμὲ γὰρ ῥάδαμνον ὥσπερ
Νέον ἐξέκοψεν Ἅδης.
Ζοφερὸν δόμον πετάσσας
Ἀκόρεστος εἶλε Πλούτων
Ἐμὲ Παῦλον ὥσπερ ἔρνος
Ἀπαλὸν, τεμὼν πρὸ ὥρας.
Θάνατος νέων τὸ κάλλος
Ὅλον ὡς χλόην θερίζει·
Δρεπάνη πέλει γὰρ οὗτος
Ἀδιεξόδευτος ὄντως.
Ἴδε ποῦ τρέχεις, ἐπίσχες
Ἴδε πῶς φθορᾷ συνάπτῃ·
Ὅσον ἂν δράμῃς γὰρ ἔνθεν
Τάφον οὐδαμῶς περάσσῃς.
Κόνις ὡς πέφυκε κόσμος
Ὁμίχλη, θύελλα, τέφρη·
Ἀνέμων δίκην τὰ πάντα
Ἀέρος χύσιν μιμεῖται.
Λαγόσι μ' ἔκρυψε γαῖα
Λόγον οὐ φέροντα πάμπαν·
Φθορὰ γὰρ πέδησε γλῶτταν,
Μέλεα σκέδασσε πάντα.
Μογεροὺς πόνους τις εὗρεν ;

Incertus vitæ terminus, ideo ne curras incaute : virtutem sectare ibi, ut illic felicitatem invenias.

Vita non ad morandum nata est, gramen est cito marcens, caduca felicitas, vestigium vix impressum.

Ecce omnia pulvis, omnia cinis sunt ; quanta enim mundus habet, sepulcrum hauriet.

Lamentabilem exhausit fletum quæ me in meum sepulcrum peperit ; quod si solum observas, corde dolorem senties.

Lacrymis implentur tumuli, inexpletis implentur lamentis ; qui enim ad tumulum se convertit, inde mœrorem suscepit.

Meum in sepulcrum tuum oculum aperiens, terram contemplare ; me enim ut recens arbustum exsecuit Tartarus.

Tenebrosam domum pandens insatiabilis rapuit Pluto me Paulum, tanquam mollem florem ante tempus secans.

Mors juvenum formam omnem ut herbam metit ; falx enim est illa vere inevitabilis.

Vide quo curras, in equere ; vide ut ad ruinam deveneris ; quantumvis enim ibi festinaveris sepulcrum minime evitabis.

Ut pulvis est mundus, vapor, nimbus, cinis : ventorum instar omnia aeris congeriem imitantur.

Sinu me terra condidit ratione nondum præditum : nam linguam ligavit fatum, membraque omnia solvit.

Τίς ἔτευξεν ἀμμι τύμβον ;
Τίς ἔπλεξεν ἀμμι θρῆνον ;
Ἀδὰμ ἐχθρὸς, Κῦα κάλλος.
Ὁ πέλων αὐτομολίης ἄφθιτος [ἀΐλη,
Ἀνοφερῶν ἐκ νεκάδων, Χριστὲ, μὲ- [ῥῦσαι.
Νίκυν ἄπνοόν με ῥῖψε,
Κίαρ εἰς πόλον δ' ἀπῆρε,
Λόγον ὧν ἔπρηξεν ἔνθεν.
Ἀκριβῆ Θεῷ παρέξειν.
Ἐύνες ὡς ξένον τὸ θαῦμα·
Νέον ὡς στάχυν γὰρ αὖθις
Κόνιν, ἣν βλέπεις, μὲ νέρθεν
Ἀπὸ γῆς Θεὸς συνάξει.
Ὁ χρόνος τρέχει, τί μέλλεις ;
Ὁ κριτὴς, σκόπει, πάρεστιν
Διδόναι δίκην δικαίαν
Ὁπόσων ἔπρηξας ἔργων.
Πάτερ, ὦ Πάτερ Θεέ μου,

Ὅς ἔχεις πνοὴν ἑκάστου,
Παλάμαις ἔτευξας ὄνπερ,
Καθάρας, δίκης με ῥῦσαι.
Ῥοθίου φλέγοντος οἶμοι
Τότε πῶς ἄκαυστον ἔξω,
Ὃν ἐγὼ ῥύπον συνῆξα ;
Καλάμης γὰρ ἔσχον ἔργα.
Στέφανος κλυτός μ' ἔδεκτο
Ὅς ἔπαθλον ἦρε πρῶτος,
Ὅς ἴδεν πόλου ῥαγέντος
Πατρὶ συγκάθεδρον Υἱα.
Μάκαρ, εὐδαιμονίης οἶμον ὁδεύ- [σας,
Ἐμὲ Χριστοῦ λιμέσιν Παῦλον [ἐνόρμα·
Τεὸν εἰς δόμον με κεύθων,
Στέφανε, τρόμῳ λιγαίνω
Θεὸν ἵλαον γενέσθαι,
Ὅτε μοι κρίσιν προστάξει.
Ὑπένερθε μὲν καλύψει

Μερόπων ἅπαντας ἀϊδ[ης
Ἀγλαοστόλος δὲ κῆρυξ
Φάος εἰς ἅπαντας ἄξει.
Νεκύων τ' ἐφεστὼς [illegible]
Σὺν τεοῖς ἐν μεγάροις [illegible]
Φίλον ὡς τέκος σε μήτ[ηρ
Καλέω, πατὴρ δὲ πρέσβυς·
Δάκρυσιν λιπὼν, παρ' ἡμᾶς
Χαρὰν εἰς ἄληκτον ἵξεις.
Χαριεστάτην προσεῖδον
Ἐλάσας, τέκος δ' ἀτίχθη·
Πατέρα ξένον γὰρ εὗρες
Θεὸν, ὃς τέτευχε πάντα.
Ψεκασι ῥαναντες ὑμᾶς
Δακρυσι βρέχοιτε μηδὲ
Νέκυσιν γέρας γὰρ ὕμνος
Θεὸς ἥδεται δὲ τούτοις.

Quis duros invenit labores ? Quis nobis sepulcrum paravit ? Quis nobis luctum invexit ? Adami inimicus, Evæ forma.

O tu, qui splendor es fugæ nescius, tenebrosis e cadaveribus, Christe, libera me.

Corpus letho inanimum projecit, animum autem in cœlum tulit, rationem de his quæ egit ibi strictam Deo redditurum.

Audi ut mirum sit prodigium ! recentem seu spicam, rursum pulverem quem cernis factum me e terræ sinu Deus educet.

Tempus currit, quid moraris ? Ecce Judex adest justam dicturus sententiam de his quæcunque gesseris operibus.

Pater, o Pater Dei mei, qui cujusque animam tenes, quem manibus formasti maledictionis a sententia me libera.

Fluctus ardentis, heu mihi ! quomodo tunc a flammis servabo incolumem quam ego maculam contraxi ? Paleæ enim opera admisi.

Stephanus illustris me excepit, qui primus præ- A mium tulit, qui cœlis apertis vidit Patrem ... tem Filium.

Beate, qui beatitudinis semitam percurr... Paulum ad Christi portum fac appellere;

Tuam in domum me condens, Stephan... tremore supplico Deum propitium fieri, ... mihi judicium statuet.

Inferius quidem occultabit mortales om... tarus, præco autem splendide vestitus ... omnes reducet.

Mortuorum omnium immortalium ... in tuas ædes Paulum inducas.

Dilectum ut natum te mater voco, per... senex a lacrymis temperans, nobiscum ... lem in lætitiam intres.

Jucundissimam juventutem insequebaris ... B sed abductus es : patrem enim novum ... Deum, qui omnia creavit.

Guttis hymnum irrorantes, ne lacrymis ma... cite ; mortuis enim præmium est hymnus, ... autem his delectatur.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΙΓΝΑΤΙΟΥ

ΙΑΜΒΟΙ ΚΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ.

—

EJUSDEM IGNATII

IAMBI SECUNDUM ALPHABETUM.

(Boisson. *Anecd.* t. IV, p. 436.)

Superne attolle ad Deum tuam mentem.
Vitam secundum Deum dilige purificatam.

C Ἄνω πτέρωσον πρὸς Θεόν σου τὰς φρένας.
Βίον πόθησον ἔνθεον ἡγνισμένον.

* E codice 3038, p. 32, 1. Aliud Ignatii poema alphabeticum indicavi t. I, p. 161, ubi de illis *alphabetis* poeticis monui, et tria edidi. Simile poema exstat in codice Bodleianæ : vide Gaisfordii Clarkianorum manuscriptorum Catalogum pag. xxxviii.

αν βάδιζε· μὴ τὰ τῆς γαίας φρόνει.
οι πένητι χεῖρα κειμένῳ κάτω.
ιγων φερίστων ἠγλαϊσμένων πόθει.
τει τὰ τερπνὰ τῶν ἐκεῖθεν ἐλπίδων.
γλῶττα ἀεὶ ἀγαθὰ προσφθεγγέτω.
ρα βλέποιο, μὴ γένῃ, τῶν δαιμόνων.
ζνη βεβήλων μηδαμῶς ὁδοιπόρει.
αῦσόν τε καὶ στέναξον, πλύνον σοὺς ῥύπους.
γους σοφῶν μίμησον (1), καὶ σοφὸς ἔσῃ.
ἢ τοὺς ἐπαίνους, ἀλλὰ τοὺς ψόγους, φεῦγε.
τὸν σεαυτὸν ποίει ἠγλαϊσμένον.
νους ξένιζε, καὶ Χριστός σε ξενίσει (2-3).
ρκους βδελύσσου ψυχικοὺς ὀδωδότας.
λοῦτον ἄχρηστον νέμων (4) εὐχρήστῳ τρόπῳ.
ἐυστὸν τὸν κόσμον ὡς ἀραχνώδη νόει.
ρκός τε τὸ φρόνημα τῆξον ἐνθέως.

ὰ δ' ὅπλα φωτὸς ἀντὶ πορφύρας φόρει.
'ψῶν σεαυτὸν μὴ ἐν μεγάλοις βλέπε.
ὀβῳ Θεοῦ σύγκαμψον (5) τὸν σὸν αὐχένα.
αίρων βάδιζε τὸν ἐπίμοχθον βίον.
'έγου παρ' ἄλλου μᾶλλον ἢ θέλεις (6) ψέγειν.
ᾶ' τᾶν, φύλαξον ταῦτα (7), καὶ μέγας ἔσῃ.

(1) Sic barbare. Lambecius alicubi scripsit μιμοῦντες. Vide notata ad Planud. Met. p. 37, 311. Sed in Juliano talia non sunt ferenda Scripserat mperator elegantissimus Epist. 40, εἰ δὲ.... αἰτιᾷ: nunc calami lapsu recentis αἰτιᾷς irrepsit. Ita pec- ant homines et docti et diligentes. Quæ cum cerno, mihi quantum timeo, nec valde docto ac cujus diligentiam variæ sæpius ac multiplices impediunt occupationes!

(2 3) Codex, ξενίση.

(4) Scripsisse puto Ignatium νέμε vel νεῖμον.

A In terra gradere, sed ne ea, quæ terræ sunt, sape
Porrige pauperi manum inferius jacenti.
Opera optima decus præstantia dilige.
Exquire delicias cœlestis spei.
Lingua semper bona eloquatur.
Præda cave ne flas dæmoniorum.
Vestigia profanorum nunquam sequaris.
Defle et lacrymare, maculas ablue tuas.
Sermones sapientum imitare, et sapiens eris.
Non laudes, sed detractationes fuge.
Templum teipsum effice bene ornatum.
Hospites excipe, et Christus te excipiet.
Juramenta detestare mundana male olentia.
Inutiles divitias utili modo administra.
Fragilem mundum ut araneæ telam reputa.

B Carnis quoque prudentiam secundum Deum dis- [solve.
Arma autem lucis pro purpura gere.
Teipsum elevans ne in magna conspicias.
Timore Dei flecte tuum collum.
Gaudens ambula per operosam vitam,
Vitupereris ab alio potius quam vituperare velis.
Amabo, hæc serva, et magnus eris.

(5) Codex, σύγκαψον.

(6) Codex, ἢ μᾶλλον. Malim θέλε vel θέλοις.

(7) Codex. ταῦτα φύλαξον Etsi non curent isti poetastri pedum ordinem, puto restituendam quantitatem, quæ a librario potius quam ab auctore pessumdata videri queat. Transpositione prodero Scymno sic edito v. 125: Καλλίαν δὲ Σικελὸν τὸν ἐκ Ταυρομενίου Ut sit metrum, rescribam: Σ. δὲ Καλλ.... Dicæarchus 58 : 'Εν ᾗ πόλις ὑπόκειται
C Πλευρῶν κατ' Ἱερόν. Transpono, Πλευρῶν ἐν ᾗ πόλ. ὑπόκ.... Conf. v. 74.

ANNO INCERTO

ΝΕΙΛΟΥ

ΙΑΜΒΟΙ ΚΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ *.

—

NILI EPARCHI

VERSUS ALPHABETICI

(Boissonad. ibid. p. 438.)

—

Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς πονηροὺς εἰς δίκην.
Βέβαιος ἔσῃ, Θεὸν ἀεὶ σχὼν φίλον.
Γενοῦ ποθεινὸς τῶν Θεοῦ θεσπισμάτων.
Δίκαιον φιλῶν, μοίρας δικαίων τύχῃς.
Ἔπαινον φίλει, μὴ ψόγῳ περιπέσῃς.
Ζήσεις βίον ἄριστον, εἰ ῥᾷστα δράττεις·

D Ducit Deus improbos in pœnam.
Firmus eris, Deum semper habens amicum.
Esto studiosus Dei oraculorum.
Justum amans, sortem justorum obtinebis.
Laudem dilige, ne in detrectationem cadas.
Vives vitam optimam, si optima amplecteris.

* Ex codice 3058, p. 32, 2. Cui e plurimis Nilis tribuendi sint hi versus non queo discernere. Dum melius quid docear, Nilo eparcho, cæteris nobiliori, tribuam, qui nonnunquam ligata usus est oratione.

Jucundius tacere quam loqui ea quæ non decet.
Tanquam a Deo quæ a Deo veniunt excipere oportet.
Insequere omnium sapientum actiones,
Melius non vivere quam vivere ignominiose.
Mœror hominibus mortem affert.
Imitare eximia ; ne imiteris malum exemplum.
Puta tuos parentes deos esse.
Hospitibus largiens æqualia tunc accipies.
Juramentum fuge, quamvis juste juraveris.
Spectaculum esse reputa hance vitam.
Optime vive ; hæreditatem cœlestem accipies.
A viro sapiente sapiens aliquid discere oportet.
Artem expleveris, si Deum aspexeris.
Tolle perpetuo ad Deum manus.
Stude exquirere laborum gloriam.
Sede cœlesti stude potiri, si potes.
Balbutire sapienter melius quam discurrere sine ratione.
Ita enim hæc quæ bona præstant agenda sunt.

A Ἡδὺ σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει (1).
Θεοπροβλήτως (2) γ' ἐκ Θεοῦ δέχεσθαι χρή.

Ἴχνευε πάντων τῶν σοφῶν τὰ δράματα (3).
Καλὸν τὸ μὴ ζῆν ἐστιν ἢ ζῆν ἀτίμως.
Λύπη τοῖς ἀνθρώποις δὲ θάνατον φέρει.
Μιμοῦ τὰ σεμνά· μὴ μιμοῦ κακὸν τρόπον.
Νόμιζε σαυτῷ τοὺς γονεῖς θεοὺς εἶναι.
Ξένοις ἐπαρκῶν, τοῖς ἴσοις λάβῃς (4) τότε.
Ὅρκον ἔκφευγε, κἂν δικαίως ὀμνύῃς (5).
Πανήγυριν νόμιζε τόνδε τὸν βίον.
Ῥᾷστα βίωσον· κλῆρον τὸν ἄνω λάβῃς.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς δεῖ σοφόν τι μανθάνειν (6).
Τέχνην ἐκπληροῖς, εἰ τὸν Θεὸν προβλέπεις.
Ὕψου τὰς χεῖρας πρὸς Θεὸν ἀεννάως.
B Φιλεῖν σπούδαζε τὴν πονημάτων δόξαν.
Χῶρον τὸν ἄνω σπεῦδε λαβεῖν, εἰ θέμις.
Ψέλλιζε (7) σοφῶς ἢ σοφίζειν ἀλόγως.

Ὡς γὰρ καλῶν πρόξενα ταῦτα πρακτέον

(1) Sententia monost. : Κρεῖττον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.

(2) Fors. θεοπρόβληθ' ὡς... Sed et versus in clausula laborat. Similis fere sententia Gregorii Naz. in simili *alphabeto* t. II, p. 1×6 : Πάντ' (male Billyus πάντα) εὐχαρίστως δεῖ δέχεσθαι τὰκ Θεοῦ. Cod. 3058, p. 31, 1 : Πάντ' εὐχαρίστως τὰκ Θεοῦ πᾶς δεγέσθω· male Non enim tam politica fuit et rustica Gregorii Naz. musa.

(3) Gregorius Naz. ibidem : Γίνωσκε πάντα τῶν καλῶν τὰ δράματα. — Et hic clausula laborat.

(4) Codex, λάβοις. Sententia monosticha : Ξένοις ἐπαρκῶν, τῶν ἴσων τεύξῃ ποτέ. Dativus τοῖς ἴσοις C est vitiosus. Forsan, τῆς ἴσης λάβῃ, scilicet μοίρας, ἐπαρκήσεως.

(5) Sententia monost., quam integram mei sumpsisset poetaster : Ὅρκον δὲ φεῦγε, κἂν δικαίως ὀμνύῃς. Istud δὲ in integro poemate faciebat hemi Ibidem : Ξένοισι πιστοῖς πιστὸς ὢν γίγνου σύ· Veriorem fere putaverim scripturam codicis 1 Ξένοις δὲ πις....

(6) Exstat sine varietate inter Sententias anonymas. In capite Εἰς παιδείαν illarum sententiarum video bonum versiculum bonamque sententiam Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά. Pro σοφά σοφόδρα in codice 396. Scriptura est recentiorum qui rhythmum politicum restituere nitebantur offensus accentu ultimo vocabuli σοφά.

(7) Forsan ψελλίζειν.

ANNO INCERTO

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ Α' ΣΗΚΡΙΤΟΥ

ΕΙΣ ΙΣΡΑΗΛ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ. ΗΧ. Α'.

—

CHRISTOPHORI PROTOASECRETIS

EXHORTATIO AD ISRAEL. CANTUS I.

(Apud Matranga, *Anecdota Græca*, tom. II, p. 667.)

—

Ἀπόθου βλασφημίαν,
Ἀπόθου ἀπιστίαν,
Τὸ κάλυμμα ἀπόθου
Ψυχῆς, Ἰσραηλῖτα.

Βαθέων μυστηρίων,
Πραγμάτων ἀπορρήτων
Παιδεύου τὰς ἐκβάσεις,
Ἃς εἶπον οἱ προφῆται.

Γενοῦ Ἰσραηλίτης
Πράξει καὶ θεωρίᾳ,
Μετάρσιος τὴν φρένα
Ὡς ὁ Ἰακὼβ ὁ πάλαι.

Abjice blasphemiam, abjice incredulitatem, D eventus disce quos prophetæ prænuntiaverunt
abjice mentis velamen, o Israelita. Esto Israel ita re et theoria, mentem attollens,
Profundum mysteriorum, rerum arcanarum ut olim Jacob.

ιδάχθητι προθυμως
ν γνῶσιν τῆς Τριάδος,
ήθητι τὴν θείαν
ιστοῦ οἰκονομίαν.
Ἐν πρώτοις πρῶτον λόγον
εῖπεν ὁ Γεννήσας·
ιήσωμεν ὁμοίαν
δὰμ ἐμὴν εἰκόνα.
Ζωῆς τελεωτέρας
ἰς ἐν Χριστῷ προβλέπων
νὼς, ἐπικαλεῖσθαι
λπισεν τὸν Σωτῆρα.
Ἡ δρὺς τοῦ πατριάρχου
ανούτω σου τὴν πίστιν,
ιάδα παναγίαν
ιλοξενοῦσα πρώην.
Θεὸν παλαίει πάλαι
ν σχήματι ἀνθρώπου
Ἰακὼβ ὁ μέγας
ὃ μέλλον ἐκμανθάνων.
Ἰδού σοι παραγγέλλει
ωσῆς ὁ νομοφέτης,
κούειν νομοθέτου
οῦ μέλλοντος γεννᾶσθαι.
Κατῆλθεν ἐπὶ πόκον
οῦ Γεδεὼν ἡ δρόσος,
Τὸν τόκον ζωγραφοῦσα
Τῆς μόνης Θεοτόκου.
Λεγέτω Ἡσαΐας
Πῶς τίκτει ἡ Παρθένος,
Φυγοῦσα τὰς ὠδῖνας
Καὶ πόνους τῶν μητέρων.
Μὴ ἔχων καλλος ὤφθη
Ὁ Κύριος τῆς δόξης·
Διὰ τὰς ἀνομίας
Ἐσφάγην τοῦ λαοῦ μου.
Νικᾷ μακροθυμία
Τὴν ὕβριν τῶν βλασφήμων
Τὸν νῶτον μαστιγοῦται,
Ἐμπτύεται τὴν ὄψιν.
Σενίζει πᾶσαν φρένα
Ἱερεμίας λέγων·
Δεῦτε, βάλωμεν ξύλον
Εἰς τοῦ ἀμνοῦ τὸν ἄρτον.
Ὁ μέγας προσφωνείτω
Δαβὶδ ὁ Θεοπάτωρ,
Πῶς ὤρυξας τὰς χεῖρας
Καὶ πόδας τοῦ Δεσπότου
Πῶς ἔδωκας ὡς πόμα
Χολήν τε καὶ τὸ ὄξος,
Καὶ κλῆρον τοὺς χιτῶνας
Ἐμέρισας τοῦ Κτίστου.
Ῥαγέντος δὲ τοῦ ᾅδου
Ἀνέστη ὡς ἐξ ὕπνου,
Ἀνέβη τε πρὸς θρόνον
Πατρὸς ἐν τοῖς ὑψίστοις.
Σὺ οὖν, Ἰσραηλῖτα,
Μνήσθητι ἀπιστήσης,
Σπεῦσον τοῦ βαπτισθῆναι
Χριστὸς γὰρ ἐπεφάνη.
Τὸ πάλαι δεδομένον
Πεπλήρωται σημεῖον·
Ἐξέλιπεν γὰρ ἄρχων
Εἰς τέλος τοῦ λαοῦ μου.
Ὑπέδειξεν προφήτης
Ὁ Δανιὴλ τον χρόνον,
Εἰπὼν τὰς ἑβδομάδας
Ἑβδομήκοντα πάσας.
Φωτίζόμαι, γενοῦχε,
Τὸ βάπτισμα λαμβάνω,
Μαθὼν ἅπερ ἠγνόουν
Μυστήρια τοῦ νόμου.
Χωρὸς τῶν προφητῶν, μὲ
Προσδέξασθε γενησίως·
Ὑμῶν γὰρ ὑπακούσας
Ἐνδύομαι τὴν χάριν.
Ψυχὰς κεκαθαρμένας
Προσάγω σοι, Σωτήρ μου,
Βασίλειος ὁ ἄναξ
βοᾷ νῦν τῷ Σωτῆρι·
Ὡς τὴν θυσίαν πάλαι.
Τοῦ Ἀβραὰμ ἐδέξω,
Κἀμοῦ δέξαι τὸ δῶρον
Τῆς νεολέκτου ποίμνης.
Σοὶ γὰρ ἐπανεθέμην
Καὶ τέκνα σὺν συζύγῳ,
Αὐτὴν τήν βασιλείαν
Καὶ ὅλην τὴν ζωήν μου.

Disce studiose cognitionem Trinitatis, edocere divinam Christi incarnationem.

In primis temporibus primum verbum protulit Pater: Faciamus Adam ad meam imaginem.

Vitæ perfectioris in Christo prævidens Enos, vocandum esse Salvatorem prænuntiavit.

Quercus patriarchæ tuam fidem illuminet, quæ Triadem sanctissimam olim hospitio recepit.

Cum Deo quondam luctatur in hominis specie magnus ille Jacob, futurum edocens.

En tibi præcipit Moyses legislator ut audias legislatorem qui nasci debet.

Descendit in vellus Gedeonis ros adumbrans partum solius Deiparæ.

Dicat Isaias quomodo pariat virgo, dolores et labores maternitatis fugiens.

Sine decore apparuit Dominus gloriæ: propter prævaricationes populi mei immolatus sum.

Vincit patientia blasphematorum contumelias, terga flagellantur, facies conspuitur.

Stupefacit omnem mentem Jeremias dicens: Agite, mittamus lignum in panem agni.

Dicat magnus David divinus ille Pater, quomodo transfixisti manus et pedes Domini?

Quomodo dedisti in potum fel et acetum, et sortem misisti in tunicam Creatoris.

Inferno autem dehiscente, surrexit velut e somno, ascendit ad thronum Patris in altissimis.

Tu ergo, Israelita, memento incredulitatis, baptizari festina, Christus enim apparuit.

Quod olim datum est signum jam impletum est; nam desiit in finem dux in populum meum regnare.

Ostendit propheta Daniel tempus, dicens hebdomadas septuaginta fore.

Illuminor, frater, baptismum recipio, postquam didici quæ ignorabam mysteria legis.

Chorus prophetarum, me fraterne excipiatis, nam vobis obsecutus gratia induor.

Mentem purificatam offero tibi, Salvator meus; Basilius imperator clamat nunc ad Salvatorem.

Ut hostiam olim Abraham excepisti, meum quoque excipe donum recens selecti gregis.

Tibi enim consecravi et filios cum conjuge, regnum ipsum, et omnem meam vitam.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ Α' ΣΗΚΡΙΤΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ. ΗΧ. Α'.

—

CRISTOPHORI PROTOASECRETIS

AD EOSDEM ISRAELITAS EXHORTATIO. CANTUS I.

—

Διδάχθητι τῶν θείων
Λογίων τὰς ἐμφάσεις,
Τῶν προφητῶν τὰς ῥήσεις
Σωματικῶς μὴ νόει.
Μὴ νόμιζε τὴν πόλιν
Σιὼν οἰκοδομεῖσθαι
Ἐκ λίθων θαυμένων
Ἐντίμων ἐν τῷ κόσμῳ.
Μηδὲ τοῦτο ἐκδέχου
Ὀφθαλμοῖς τοῖς σαρκίνοις
Θεάσασθαι ἐν βίῳ. . .
. . . . . .
Ὁ λόγος τοῦ προφήτου
Πεπλήρωται προδήλως,
Καὶ Σιὼν ἐδομήθη
Ἐκ λίθων ἀσυγκρίτων.

Σιὼν τὴν Ἐκκλησίαν
Προεῖπον οἱ προφῆται
Τὴν πόλιν τὴν μεγάλην
Τοῦ πάντων βασιλέως.
Ἐν ταύτῃ λίθος ἔντιμος
Θεμέλιος ἐτέθη
Χριστὸς, ὥσπερ προεῖπεν
Τῶν προφητῶν ἡ δόξα.
Ἐπὶ τῷ θεμελίῳ
Χριστοῦ τοῦ μαργαρίτου.
Τοὺς δώδεκα εὑρήσεις
Ὡραιοτάτους λίθους.
Λίθους δώδεκα νόει
Τοὺς θείους ἀποστόλους,
Ἀστράπτοντας ἐν μέσῳ
Σιὼν τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸν σμάραγδόν μοι νόει
Πέτρον τὸν κορυφαῖον,
Πρωτεύοντα ἐν μέσῳ
Χοροῦ τῶν ἀποστόλων.
Τὸν ἄνθρακα λογίζου
Παῦλον τὸν θεηγόρον,
Ἡμέρας καὶ νυκτὸς γὰρ
Τὰς ἀστραπὰς ἐκπέμπει.
Ὑάκινθος δέ ἐστιν,
Ὁ μέγας Ἰωάννης,
Οὐράνια μυστήρια
Βροντῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ.
Καὶ τοὺς λοιποὺς δὲ λίθους
Τοὺς ἀποστόλους νόει,
Ἀφ' ὧν ᾠκοδομήθη
Σιὼν ἡ θεία πόλις.

Docere divinorum oraculorum significationes. Prophetarum voces carnaliter ne intelligas.

Ne arbitreris Sion urbem ædificari e lapidibus qui visi fuerint conspicui in hoc mundo.

Ne illud excipias oculis carneis in vita contemplari...

Verbum prophetæ impletum est manifeste, et Sion exstructa est e lapidibus dispersis.

Sion Ecclesiam prædixerunt prophetæ, civitatem magnam universorum regis.

In illa lapis eximius fundamentum positum est Christus, sicut prædixit prophetarum famosa vox.

In fundamento quod Christus margaritus decim invenies splendidissimos lapides.

Lapides duodecim intellige divinos apos fulgentes in medio Sion Ecclesiæ.

Smaragdum reputa Petrum, coryphæum, mas tenentem in medio apostolorum chori.

Anthracem intellige Paulum Deiloquum; die et nocte splendores emittit.

Hyacinthus est magnus Joannes, cœlestia mys ria tonans in Ecclesia.

Cæteros autem lapides intellige apostolos, bus ædificata est Sion civitas divina.

RTOLUS

I ΠΟΙΜΕΝΩΝ,

:

)RI PASTORUM,

CHUS,

IV, p. 452.)

ius necessaria sunt animantibus :
caloris principium (oportet enim
lut focum, in quo resideat naturæ
hunc quidem bene custoditum,
s arcem) ; fel vero propter di-
a autem sanguinis vasa utrique
ut Aristoteles dicit. Nobis vere
honoratis, necessaria est fides
ıscientia immaculata. Prior qui-
s inexpugnabilis, spirituales sti-
animum incurrentis perpetuæ
ıatis scilicet, puerorum tela re-
ıi amoris custodita et splendida,
ı et eximium domicilium, animi
ius fulgoribus illuminans. Con-
ceptionis gratia et digestionis et
ıspicuæ, rejiciens quidem super-
ias, et blanda jactantem voluptа-
ıns, virtutum autem adipem ad
i provectum excipiens, conserva-
severantiam.
ritualiter auratis par eximium,
ıdversarium, o Deo inspirate do-
ı cor tuum, ad cœlorum altitudi-
ım erigens, et a telis exitialibus

et et jecinoris.
ıitulus episcoı orum honorificus,
lant episcopum, δεσπότη μου, sa-
licere me docet amicus Græcus ;
rum, δέσποτά μου.
monachus poetarum studiosus,
loci Euripidei (Fragm inc.154) :
ίρυγες περὶ νώτῳ... Βάσομαί τ' ἐς
εἰς, Ζηνὶ προσμίξων.

Telis exanimatus sum cupiditatum, telis animæ exitiosis; ut medicus, sana; ut misericors, manum præbe.

Terram primam habui matrem, iterum me condet terra: quæ est temporalium fruitio? quæ vitæ voluptas?

Hic mecum lamentamini, mecum hic deflete, vos quibus compatiens est animus, quibus benigna mens est.

Amovi animam meam a salutaribus, nocentibus vero admovi; o crudelis error! vitam duco, sed non quietam; malæ meæ actiones vel ante finem suadent vivere in timore et angustia.

Peccavi tibi qui judex super humanam naturam sedebis: quid fiam? quo fugiam? qur tibi abscondar? B

Ingemisco et sæve exagitor mortis cogitationibus, non reformidans finem, sed quæ post finem sequentur.

Misericorditer aspice, Salvator, in animam miseram quæ in multis peccavit, quæ iram tuam excitavit.

Lucis decus paratum est illis qui hic recte degunt, tenebræ his qui prævaricantur; fuge, anima mea, has tenebras. Malorum remissionem dona mihi, Christe, actionum, qui bonitatis es abyssus, et fons benignitatis.

Post finem inutilis gemitus omnis, omnis lamentatio; nunc efficax est gemitus, efficax et luctus.

Leges Christi contempsi, legem cupiditatum C diligens: quis de me tandem non lamentabitur? quis de me non plorabit?

Hospites non aspexi benigne, pauperibus non sum inclinatus, egenis domum clausi: proh! crudelem mentem!

Totus es, Salvator, suavitas, mansuetudo inexhausta: immuta in suavitatem animæ meæ acerbitatem.

Mari jactor, Christe, peccatorum; da mihi, ut Petro, manum; salva me sicut gubernator.

Negligenter disperdidi meam omnem vitam. Heu mihi! quomodo effugiam supplicia intoleranda?

Viscera tua ad iram coegi, viscera paterna tua; sed benigne reprehende, neque me in ira castiga. D

Quænam est bonitas tua, Christe, quæ patientiæ copia, quod caduca adamantem non uris, sed sustines?

Cupiditatum sylvam congessi, ignis materiam

Βέλεσι πάθεων πεπληγώς. Βέλεσι ἰατρὸς θεράπευσον ὡς ἰατρὸς ὡς ἐκ

Γῆς ἔσχηκα πρόμητορα, γῆ με κλείσει. Τίς τῶν πρασκαίρων ὄνησις; Τί

Δεῦτέ μοι συνθρηνήσατε, δεῦτε συνκλαύσατε. Τὸ συμπαθὲς οἷς πρόσεστιν, οἷς φίλον

Ἐμίσησά μου τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν σωζόντων. Προσήγγισα τοῖς βλάπτουσιν ὁ τ

Ζῶ βίον, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὃν ἐπόθουν τὸ τερπν Καὶ πρὸ τοῦ τέλους πείθουσι τὸ ζῆν

Ἡμάρτηκά σοι τῷ Κριτῇ, ὑπὲρ ἀνθρώπου ὤ Τίς γένωμαι; ποῦ φεύξομαι; πῶς κρύ

Θρηνῶ καὶ κόπτομαι δεινῶς φοβούμενος· Οὐ δεδοικὼς τὴν τελευτήν, ἀλλὰ τὰ μετ

Ἵλεως ἔπιδε, Σῶτερ, ἐπὶ ψυχὴν ἰδίαν. Τὴν ἁμαρτήσασαν πολλὰ, τὴν παροργ Κόσμος φωτὸς ἡτοίμασται· τοῖς δὲ σκότος Σκότος τοῖς ὀλεθρίως δρῶσι· φεῦγε, ψυ Λύσιν κακῶν μοι δώρησαι, λύσιν, Ἐλε

Χρηστότητος ὢν ἄβυσσος, πηγὴ φιλοφ

Μετὰ τὸ τέλος ἅπρακτα πᾶς στεναγμὸς· Νῦν ἐνεργεῖ δ' ὁ στεναγμὸς, νῦν ἐνεργὸς

Νόμους Χριστοῦ παρέβλεψα, νόμον τὸν Τίς δὲ θρηνήσει με λοιπόν; τίς ἐπὶ

Ξένους οὐκ εἶδον σπλαγχνικῶς, πένησιν Ἀστέγοις οἶκον ἔκλεισα· φεῦ γνώμης

Ὅλος εἶ, Σῶτερ, γλυκασμὸς, ἡδύτης Μετάβαλλε πρὸς γλυκασμὸν ψυχῆς

Πελάγει κλυδωνίζομαι, Χριστὲ, τῇς ἁμαρ Ἀλλ, ὡς τῷ Πέτρῳ (2), χεῖρά μοι

Ῥᾳθύμως κατηνάλωσα τὸν ἅπαντά μου βίον. Οἴμοι! Καὶ πῶς ἐκφεύξομαι κολάσεις

Σπλαγχνα τὰ σὰ παρώργισα, σπλάγχνα σ

Πλὴν φιλανθρώπως παίδευσον· μὴ μ

Τίς ἡ χρηστότης σου, Χριστὲ, τίς ἀνοχή; Ὅτι μανέντα τοῖς ῥευστοῖς οὐ φλέγεις,

Ὕλην παθῶν ἐσώρευσα, τροφὴν πυρὸς ἀσβέστου

cognoscere poetæ nomen; nam politicos nunquam legi et heu! multos legi) tam bonos tam elegantes, tam facili vena profluentes, nisi forsan quos parili distichorum artificio composuit Symeon Metaphrastes, ediditque Allatius Diatr. de Symeon. p. 132.

Metaphrastæ disticha legere erit operæ pretium ac cum hisce conferre.

(1) Codex, κλαύση.

(2) Alludit ad Matth. XIV, 31.

ὄμβρισον (3) ἐλέους μοι σταγόνα πρὸ τοῦ τέλους.

παραμένων μοι, Ἄγγελος ἀσωμάτων (4), ἐμῶν τὸν βόρβορον οὐ φέρων, ἐμακρύνθη.

ψυχῇ (5), τὸ δρέπανον τοῦ τέλους ἑτοιμάζει· ἀμελεῖς, καὶ οὐ πενθεῖς; φεῦ σοι τῆς ῥᾳθυ- [μίας (6)!

τῶν θείων φρόντισον· ἔχου τῶν ὑπὲρ λόγον· παθὲς γὰρ τῶν φθαρτῶν εἰς κόλασιν ἀπάγει.

σοι παραστήσομαι; πῶς των πρακτέων (7) [λογον

σχω σοι τῷ πλάστῃ μου; Σῶσον, ὡς οἶδας, [σῶσον.

παρίδῃς (8), σῆς μητρὸς λιταῖς τῆς πανα- [χράντου.

ος ἀναμάρτητος, σὺ μόνος ἐλεήμων.

ε ὡς τὸν ἄσωτον (9), τὴν πόρνην (10), τὸν [τελώνην (11),

ληστήν (12)· καὶ σῶσόν με, χάριν τοῦ σοῦ [ἐλέους.

A inexstinguibilis; sed ante finem me rore misericordiæ irriga.

Custos mihi addictus, incorporalis Angelus, vitiorum meorum cœnum non ferens, abscessit.

Charon mortis falcem, anima, jam parat. Cur non curas? Cur non luges? Væ tibi ob socordiam!

Anima, divinorum curam habe, affecta quæ supra rationem sunt; conturbatio enim corruptionis in supplicium vadit. Heu! quomodo ante te astabo? Quomodo actionum rationem reddam tibi Creatori meo? Salva, ut scis, salva.

Ne me despicias, matris tuæ precibus immaculatæ, tu solus sine peccato, solus misericors.

B

Excipe me ut prodigum, meretricem, publicanum, ut latronem; salva me, propter tuam misericordiam.

odex, ὄμβρυσον.

e adjectivo ἀσώματος vide supra p. 189, n. 6.

odex, ψυχῇ. Doleo ingenii sanissimi homim importuno loco portitoris illius Charontis nisse.

st in textu ἀμελείας, in margine ῥᾳθυμίας a manu: hocque prætuli, propter præcedens . Nec nego tamen habere illum lusum, ἀμελείας, quo placere possit.

ρακτέα recentioribus sæpe pro πράξεσι usurstendi t. I. p. 442. Joannes Diaconus, Laoannis Palæologi initio, etsi cuncta, inquit, unt in rerum natura, unum os fiant, impe- C sque laudibus totum impleant late longeque terrarum orbem, Οὐδ' οὕτω πέρας ἔμελλον θεῖναί σου τοῖς ἐπαίνοις, Οὐ κορωνίδα τουτωνὶ τοῖς κατὰ σὲ πρακτέοις. Esse videtur vitium in τουτωνί: forsan οὑτωσί. Idem v. 188: Βλέψαν Ἱστρογείτονες τὰ κατὰ σὲ πρακτέα. Rursus v. 383: Ὅλος τῶν σῶν ἐξήρτηται καὶ λόγων καὶ πρακτέων.

(8) Precatio addita extra alphabeti seriem.

(9) « Ut filium prodigum. » Vide Luc. xv.

(10) « Ut mulierem quæ erat in civitate peccatrix. » Vide Luc. vii, 37.

(11) « Ut Matthæum, sedentem in telonio. » Vide ipsum Matthæum ix, 9.

(12) « Ut bonum latronem. » Vide Luc. xxiii.

EXEUNTE SÆCULO X

SUIDAS

—

NOTITIA.

(Fabric. *Bibliotheca Græca* ed. Harles tom. VI p. 390.)

Suida præclarissime promeritus nostra memoria est vir eruditissimus et Græcæ ac Latinæ linguæ nguem peritus Ludolphus Neocorus, sive Kusterus, qui Lutetiæ, quo, relictis patriis sacris, Romana exus se contulerat, obiit xii Octobr. a. 1716. Hic post *Diatribam de Suida*, vulgatam Cantabrigiæ 4, in qua vitia ac defectus editionis Porti commemorat narratque, quibus subsidiis et quo appanovam ipse fuerit molitus, variaque Suidæ loca speciminis in vicem emendat atque illustrat, quinto interjecto opus ipsum perduxit ab umbilicum, et novum suum Suidam Græco-Latinum cum notis, Cantabrigiensi exire passus est a. 1705, tribus voluminibus in-fol. In Præfatione ad hanc editio, cum de auctore, quem illustrandum in se suscepit, de illius ætate, de Lexici ejus virtutibus et viprioribusque editionibus accurate disputet, nolui actum agere, sed integram clarissimi viri, mihicum viveret, amici, Dissertationem, meis cum observationibus tibi hoc loco exhibere.

Lexicon Sidæ, quod instituti nostri non est, omittimus; ut autem hoc minus moleste feras, studiose or, tibi exhibemus: 1° Notitiam in qua de Suidæ ætate et ejus libri pretio et dignitate agitur; 2° Indires amplissimos, juxta ordinem litterarum digestos, qui Suidam totum, sed compendiose, repræsen-. Primus scriptores exhibet de quibus agit Suidas; secundus eos quos citat; tertius scriptores recena viris doctis in Suida, ubi loca ille non nominatis auctoribus ascribit, investigatos. Edit. Patr.

1. Quis Suidas fuerit, aut quando vixerit, frustra quis quæ siverit, si nullus unquam Suidas exstitit: ut virum politissimum, Angelum Politianum, censuisse plures referunt scriptores; respicientes procul dubio ad hæc ejus verba, quæ leguntur lib. XI, epist. 20 (1). « Suidas ipse (si qui modo hic unquam « Suidas), non omnino malus auctor. » Sed Suidam vere exstitisse, nec nomen ejus fictitium esse, non solum evincunt codices mss. Lexici hujus, in quibus Suidæ, vel *Sudæ* (2) nomen comparet; sed etiam Eustathius, qui in verboso commentario in Homerum Suidam nostrum aliquoties (3) laudat. Quis autem Suidas fuerit (4), difficile dictu est; cum non solum alii scriptores, sed etiam ipse de se sileat, nec in noto hoc Lexico quidquam de se prodiderit. Videtur quidem in v Σάμος triam vel gentem suam indicare, dum « enim initio insulam illam » (id est Samum « incoluerunt, Samii fuerunt, a quibus « mus. » Sed verba illa non sunt ipsius scriptoris anonymi, ex quo locus iste exc

2. Quod ad ætatem Suidæ attinet, de sunt virorum doctorum sententiæ, quarum las ad examen revocabimus. Hugo Grotius 110 ad Gallos (5), Suidam paulo post num, Leonis (6) filium, qui A. C. 9 cœpit, vixisse arbitratur; hac addita ratio quantum ipse meminerit, hic imperatorum

(1) Ad Bernardum Riccium. Politiano jungendus Petrus Alcyonius est, qui lib. II « De exsilio, *pag.* 213, « apud doctos, *inquit*, illos viros, qui commentarios « rerum multarum confecerunt, eosque in Suidæ no- « mine ediderunt, observavi scriptum. *Thom. Reine-* « *sius lib.* III Var. lect. *pag.* 361 : In farragine lexica « in historica κατὰ στοιχεῖον copiosa et varia, eoque « penu quodam eruditionis et pretiosissimarum « quarumvis verum, qui Suidæ cujusdam nomen « præscriptum habent, etsi unius auctoris non sit, « sed plurium e diversis omnium ætatum scripto- « ribus collecta et subinde aucta.

(2) *Suidam* appellant [auctor cod. Matr. XX in Iriart. Cat. codd. Gr., pag. 83.] multi memorati Menagio c. 77 *Anti Bailleti*, card. Bessario in Præfat. ad versionem Metaphysicorum Theophrasti, Victor Trincavellus ante Philoponum in Physica, Aldus Manutius ante Philoponum in posteriora Analytica, et alibi; Petrus Bembus in epistolis p. 440; Guil. Budæus notis prioribus in Pandectas, Petrus Victorius in *Variis lect.*, Franciscus Robortellus in var. locorum annotatt., Guil. Fournerius in Selectis lectionibus, Valentinus Erythræus indice Virgiliano in vocabulo *Orichalco*, Q. Septimius Florens Christianus ad Aristophanis *Pacem*, Joseph. Scaliger ad Varron., Petrus Daniel ad Pluti *Querolum*, Jacobus Cujacius in Observationibus, aliisque in scriptis, et Nic. Rigaltius passim. Notat autem σούδα « paludem, fossam, lacum, » ut videre licet in scholiis ad Euripidis *Phœniss.* vers. 1107, 1195, et Damascio apud Photium cod. CCXLII, p. 553, v. ult. ed. Hœschelii. Carolus Annibal Fabrottus ad Theophili Institutiones pag. 841, edit. primæ : « Viri docti Suidam « *Sudam* appellant, libris, ut videtur, auctoribus. Nam « in ms. codice Memmiano, » (qui hodie est Colbertinus 992) *sic habetur* Huic tamen plurimos alios licet opponere, in quibus, ut apud Eustathium, constanter non Σούδας sed Σουΐδας appellatur. [Atque in antiquo quodam exemplari per librarii tarditatem, excidit forsan, aut, quod non satis clare scriptum, aut oblitteratum erat: in Σουΐδας legi non potuit : hinc error in nomine ad alios transiit libros hominesque. HARL.] Itaque Is Casaubonus notis ad Laertii Anacharsim lib. I, sect. 101 : « Falluntur viri « doctissimi et magni in litteris nominis, qui toties « Suidam in civitate Romana nomen mutare cogunt. « Sunt enim, qui *Sudam* nec desunt qui *Sudinem* (cre- « do, quod hoc nomen se in Plinio recordarentur le- « gisse), appellent Atqui verum est profecto Suidas. » Eustathius : Τὰ εἰς τὰς ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον Τιμαχίδας, Τιμαχίδα, Σουΐδας, Σουΐδα. *Sudini Magi* mentio apud Theodorum Meliteniotam supra [in Theodori Meliteniotæ proœmio in astronomiam § XI. quod edidit Fabr. in vol. IX, p. 210] *Sudinis* Περὶ λίθων apud Plin. IX. 35, XXXVII, 8. *Sudinem* pro Suida vocat Scipio Tertius commentario de Appollodonis.

(3) Eustathius in Iliad. A, pag. 834, edit. Rom (Basil. 768.) τὸ δὲ (ἴννος) ἐν τῷ κατὰ στοι- λῳ βιβλίῳ τοῦ Σουΐδα, δηλοῦντα ζωΐδια, τινα τοιαῦτα εὐτελέστατα. Ad Odyss. Η, Παραδέδοται ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἡ παρὰ τοῦ Σ κος (αἰθρανος) ἢ καὶ ἀνδράχλη, ὡς ἐκεῖ Odyss. Σ, pag. 1851. Τοῦ δὲ μισθὸς ο προῄκται τὸ μισθῶ, μισθώσω, ἀλλὰ κα καθ' ὑποχορισμόν· οὐ χρῆσις καὶ ἐν τοῖ (apud Suid. μισθάρνια legitur male pro Ad Odyss. A. pag. 1406. Παραβλήδην ἀντὶ τοῦ συγκριτικῶς, ὡς οἱ πλείους τὸν Σουΐδαν, ἀντὶ τοῦ ἀπατητικῶς, παρ Ad Odyss. E. p. 1528. Ἔστι δὲ πρόγνω Σουΐδας, στήριγμα. et p. 1538. Πολλῶν τοιούτων ὄντων, οἶδεν ὁ Σουΐδας καὶ τὸ ρον μὲν ὂν τοῦ ὠή. Ad Odyss. Z. p. γοῦς ἐν τῷ α', φησὶν, ὡς ἡ Λάρισσα πίλῳ ὥλισθεν εἰς τὸν Πηνειόν. Ad Odyss Ὡς ἀνιερώθη Ποσειδῶνι (ὁ μικρὸς λίθος τὰ κύματα πελάζειν Φαίστῳ, ἐν τοῖς τοῦ τατ. Ad Odyss. B. p. 1441. Τὸ ποδ τοῦ ὁδηγικώτερον, ὅπερ ἐν τοῖς τοῦ Ad Odyss. A. pag. 1403. Εἰ δὲ κατ ἔστι τετρασυλλάβως ἐφιαλεῖς, ἀλλὰ φιαλεῖς. Præter hæc decem loca exstat cimus, in quo Suidæ lexicon, licet non minetenus, tamen respicitur et tanquam insignis ac fide digni celebratur ad 378, edit. Rom. (Basil. 286) Ὁ δὲ γρ χειακῇ ταξει λέξεων, λέγεσθαι θεσπεσ αι διψθόγγου προπαραληγούσης, τὸν ἔχοντα, καὶ παραθεὶς χρῆσιν Ἀντιφάν θρωπος, ὃς φησι πάντων θηρίων θεσπ νεσθαι, καινὸν μέντοι γράφει, πιστεύσ λόγου πολλοῦ ἄξιος. Solere Eustathium Suidæ, aliquando etiam, ubi non *nomin* lare, notavit Küsterus ad Suidam in Η lem Apostolium sua ex Suida solere ex ad ῥοδίων χρησμός. Atque de Eudocia, qu qam inprimis compilavit, res est hodie no HARL.

(4) Suidam *Monachum Byzantinum* vocat Rosinus in *Antiqu. Rom.* et post eum Joanne in notitia auctorum, in libris *De divina p* citatorum. *Monachum* appellant etiam Jos Scaliger ad Varronem pag. 50. Maussacus critica pag. 396. Balthasar Bonifacius XV, ludieræ. Adrianus Bailletus t. III. Judic. pag 135, et Carolus Blount ad Philostratum. Non dubito autem ex sola conjectura a Ros aliis hoc pronuntiatum fuisse, quemadmodu ab Is. Casaubono, qui « cucullatum gramma nuncupat lib. I. cap. 6, ad Athenæum.

(5) Ep. 117 ad Nic. Peirescium, qu epistolarum Grotii collectione est 264.

(6) Constantinum Porphyrogenitum, Leon pientis F.

t (7), quem in libro suo nominet. Sed virum
simum memoria fefellit. Nam in v. Ἀδαμ
o fit imperatoris Joannis Zimiscæ (8); et in v.
κωνσταντινούπολις Basilii et Constantini fratrum ;
nnes Constantino, Leonis filio, posteriores
it. Hieronymus Wolfius Suidam multo recen-
i facit, et ad sæculum XIV refert ; hac inductus
e, quod Metochitam logothetam citet, qui sub
logis vixerit. Verba ejus in Præfat. ad Suidam
unt : *Atqui adeo, cum Metochitam logothetum*
ui sub Palæologis vixit, apparet, eum vix annis
: 300 *Lexicon hoc composuisse.* Scribebat au-
ista Wollius A. D. 1564. Sed logotheta, quem
s diversis in locis laudat, non est Metochita
ieta, quem ineunte sæc. XIV vixisse constat,
ymeon Metaphrastes logotheta (9), qui ini-
culi X floruit, ut et ante nos observavit vir
i inter eruditos nominis Richardus Bentleius,
eclara Dissertatione de Phalaridis epistolis,
[pag. 9 ed. Lennepii, epist. Phalar. adjecta.]
ntia igitur Wolfii, hoc subducto tibicine,
e corruit. Alii inter quos est vir doctissi-
Guilielmus Cave, nostrum vergente jam sæ-
x (10) sub Basilio ex Constantino fratribus
e censent : pro qua opinione facere videtur,
Suidas in v. Ἀδάμ, ubi diversas annorum
sive epochas recenset, chronologiam perducat
e ad obitum Joannis Zimiscæ, cui anno Christi
nodo dicti Basilius et COnstantinus fratres in
rio successerunt. Huc accedit, quod noster in
κωνσταντινούπολις annos a condita CPoli com-
is, epocham eorum terminet in regno Basilii
nstantini, Porphyrogennetorum, ut illo tem-
quo ea scribebat, adhuc imperantium. Hæc
speciosa sunt, et veram Suidæ ætatem indicare
itur. Sed si ex notis illis temporum, quæ hodie

A in Suidæ Lexico occurrunt, de ætate ejus judicandum est, recentiorem eum utique esse oportet, utpote qui exeunte saltem sæculo IX vel ineunte XI[1] sub Alexio Comneno vixerit. Nam, (quod a nomine adhuc obsarvatum esse video), in v. Γηώρας, v. Δέρτρου, et v. Ἴγγιτορες, loca quædam ex Mich. Psello (11) adducuntur, qui sub Alexio Comneno floruit, vitamque usque ad initium sæculi XII produxit. Si igitur ipse Suidas loca ista Pselli Lexico suo inseruit, post Psellum utique vixisse eum oportet ; sed ante Eustathium, quippe qui primus in commentario ad Homerum nostri meminit. Vixit autem Eustathius exiguo post Psellum intervallo, sub finem nimirum sæculi duodecimi, et initium decimi tertii. Sed quod ad loca illa Pselli attinet ; dubium
B non est, quin a recentioribus Lexico Suidæ addita sint ; idque de loco primo (12), qui adducitur in v. Γηώρας, audacter affirmare ausim ; quippe quem mss. Paris. non agnoscunt. Si igitur nec ex hac nota temporis ætas Suidæ colligi potest, quid tandem hac de re statuendum sit, quæret Lector. Equidem, nos ita censemus : incertum quidem esse, quo tempore verus Suidas, sive primus Lexici hujus auctor vixerit ; antiquiorem tamen procul dubio esse, quam vulgo credatur ; cum persuasum nobis sit plurima loca, quæ recentiorem ætatem sapiunt, ab aliis postea Lexico huic addita esse. Patet hoc
C vel ex ms. Paris. A. qui trium codicem mss. Suidæ, qui in bibliotheca regia Pariensi asservantur, optimus est et vetustissimus. In eo enim multa loca, quæ in recentioribus mss., omnibusque editt. hodiernis reperiuntur, vel omnino desunt, vel recentiore interdum manu ad marginem scripta sunt : veluti versus Onicrotici, qui ex Astrampsycho vel Nicephora in Lexicon hoc translati sunt ; itemque loca ex Paulo Ægineta excerpta, et alia,

Hermannus Witekindus, Rigæ tunc versans, imperatorum, e Suida collectas, cum Latina sua one separatim edidit Francofurti 1527, 8. In ltimi memorantur Constantinus, Leonis Isauri , qui A. 775, Michæel Balbus, qui A. 829, et philus, qui A. 841 obiit. Exercepta de imperaus, ex Suida collecta, habes etiam Græce et ne in Frid. Sylburgii tomo tertio Minorum Rom. riæ Scriptorum, Francof. 1590, fol., quibus insuper de rebus CPolitanis ex eodem Lexico nxit cum Porti versione Philippus Labbeus in I Scriptorum hist. Byzantinæ Paris. 1648 fol.
D Joannes Tzimisces imperator fuit ab A. 969 75 ; hinc Basilius II, ad A. 1025, et Constantiejus frater, ad A. 1028.
) Suidas in Ἄβαξις· Ὁ Λογοθέτης ἐν τῷ τῆς ἁγίας ης μαρτυρίῳ. Et in Νοθεύει· Ἐν τῇ τοῦ μακαρ λογοθέτου μεταφράσει τῇ εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ ου Λουκιανοῦ. Bene observat Bentleius, μακαρία Græcis dici, qui vel ipsorum memoria, vel adeo diu ante obiisset.
0) Vergente sæculo XI sub Alexio Comneno, ius lib. II, *De hist. Græcis*, cap. 26. FABR. — em sententia Henr. Valesii in Præf. ad excerpta collectaneis Constantini imperat. HEUM.
1) Quæcunque ῥήσεις in Suidæ Lexico addito lli nomine, leguntur, eas omnes, Küsterus obvavit, petitas esse ex Michaelis Pselli libro in, multas glossas vocesque obscuras explicante,

qui in biblioth Regis Christianissimi exstat cod. 1837, fol. 184 hoc titulo : Ψέλλου σύνοψις διὰ στίχων καὶ πολιτικῶν περὶ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, γενομένη πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα κύριον Μιχαὴλ τὸν Δούκαν ἐκ προστάγματος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ βασιλέως. Michael Ducas, Constantini Ducæ F., imperator fuit ab A. 1071 ad 1078.

(12) Quoniam Küsterus primum tantummodo locum non agnosci a mss. Parisiensibus observat, hinc videtur tacite simul professus, cætera loca ex Psello adducta in codicibus illis contineri, quorum unum annorum saltem quingentorum vetustatem habere infra § 16 non difficultetur. Itaque veram puto illorum sententiam, qui statuant, ex Pselli libro Suidam ipsum quædam in Lexicon suum transtulisse, et sub Alexion Comneno, ut visum etiam Vossio, circa sæculi XI extremum floruisse. FABR. — Hamberger in : *Zuverl. Nachr.* IV. pag. 185, cum Oudino *Comment. de SS. E.*, tom. II, pag. 1454, medio sæculo XII alligat Suidæ ætatem, quod citet loca quædam Mich. Pselli ac Simeonis Metaphrastis ; contra ab Eustathio Thessalonicensi laudetur, Saxius tamen (qui plures laudat VV. DD) in Onomast. lit. II, pag. 154, subscribit sententiæ Pagii, qui in Critica Baroniana ad an. 975, n. XIX, « Hoc tempore, *inquit*, floruisse videtur Suidas — voce enim « Ἀδὰμ diversas annorum summas colligens com« putationem suam terminant in obitu Joannis Zi« miscis, imperat., hoc anno morte sublati. » HARL.

de quibus in notis nostris Lectorem monemus.

3. Quamvis autem Suidam antiquiorem, quam vulgo creditur, statuamus (13), non tamen cum Lil. Greg. Gyraldo eum adeo antiquum censemus, ut Strabo, quem sub Augusto floruisse constat, ejus meminisse potuerit. Existimat nimirum modo laudatus vir doctissimus, Suidam nostrum eumdem esse (15) cum Suida vetusto historico, cujus præter Strabonem, scholiastes Apolloni Rhodii, et Stephanus Byzantius mentionem faciunt. Verba ejus Dialogo III « De historia poetarum *hæc sunt*. Quibus illud « vere responderi potest, Suidam antiquum fuisse « scriptorem, cujus imprimis a Strabone (15) fit mentio, et ab iis qui in Apollonium Rhodium commentaria scripsere, et a Stephano, et aliis. Is igitur « Suidas inter alia (nam et Historiam scripsit) com- « mentaria, ut par est credere, non admodum magna « condidit, quæ ab aliis postea multis locupletata et A « aucta, ad hanc, quam videmus, libro « excrere, primique Suidas nomen « *Et paulo post* : Simul etiam abjiciendus « grammatistæ quidam faciunt, diuerg « nis distinctionem, ut scilicet ille anti « sit historicus ; hic recentior, gramm verbis duplex contineter sententia ; xicon, quod Suidas primus compos postea locupletatum et auctum Suidam historicum et lexicographum Priorem sententiam probamus ; et n res alii. At posterior suffragatoribus das noster communi eruditorum con historico diversus, eoque recensetur tur. Et hactenus de ætate Suidæ.

4. Quod ad Lexicon ipsum attine. B compilatum est octoribus (16, quorum tim catalogus ille, qui ab ipso Suida Lex

(13) Nescio quid in mentem venerit erudito viro, Joanni Halleruordo, qui in *Bibliotheca curiosa* Regiomonti 1676, 4, edita, pag. 379, tradit, Suidam Syriani Alexandrini discipulum et Procli σωμοιτητήν fuisse clarum circa finem sæculi quinti. Non audiendos etiam puto, qui cum Gilberto Genebrardo in Chronographia ad sæculum octavum referant, vel ad nonum cum Andrea Saussæo p. 656 De *mysticis Galliæ scriptoribus*.

(14) Hoc persuasum etiam Antonio Possevino in *Apparatu sacro*, tom. II, p. 437, ubi errores quosdam quos putat, Suidæ persequitur usque ad pag. 442.

(15) Strabo lib. VII, pag. 227 : Σουΐδας δὲ τοῖς Θετταλοῖς μυθώδεις ζόγους προσχριζόμενος. Apud Scholiastem Apollonii Rhodii ad I, 555, laudatur C Σουΐδας ἐν Θεσσαλικοῖς, et ἐν πρώτῳ Θεσσαλικῶν ad II, 1235, et ἐν δευτέρῳ ad II, 1017, ἐν τρίτῳ τῶν περὶ Θεσσαλίαν ad IV, 816, rursus ad I, 558. Σουΐδας καὶ Ἀριστοτέλης οἱ περὶ Εὔδοξον πεπραγματευμένοι. Unde judice Maussaco in Diss. critica ad Harpocrationem, pag. 396, apud Hesychium in Ηυρέαία, quæ pars fuit Thessaliæ, pro Σοΐλας, restituendum Σουΐδας. Stephanus Byz. in Ἄμυρος Tessaliæ civitate : Σουΐδας δ' ἐν ταῖς Γενεαλογίαις, ὅτι οὗτοι (Ἀμυραῖοι) ἐκαλοῦντο Ἑορδοί. Idem in Δωδώνη· Καὶ Σουΐδας δέ φησι Φηγωναίου Διὸς ἱερὸν εἶναι ἐν Θεσσαλίᾳ. Hæc de antiquo illo Suida, qui Augusti saltem temporibus non fuit inferior.

(16) Præ cæteris *Ecolgas* jussu Constantius Porphyrogeniti factas studiose legit Suidas, et inde plurima in Lexicon suum transtulit, ut notatum Henrico Valesio Præfat. ad excerpta Peiresciana. Sæpe autem loca auctorum ascribit, nominibus eorum præteritis, quorum aliqua ab Æmilio Porto D longe plura a Joanne Pearsonio in notis mss. et a Küstero in sua Suidæ editione adnotata, non pauca adhuc eruditis investiganda relicta sunt. Fulvius Ursinus ex Suidæ Lexico multa Polybii fragmenta colligit, non ex ms. codicis auctoritate, ut putavit Casaubonus, sed sola conjectura adductus et styli indicio, qui Polybianum quid tinnire videbatur : unde Polybio interdum quædam assignarunt utrique, quæ alterius suus scriptoris, ut eidem Valesio observatum. Marci Antonini loca, quæ suppresso nomine apud Suidam leguntur passim indicavit Thom. Catakerus, ut Procopii Nicolaus Alemannus et Claudius Maltretus, Casaubonus Athenæi et Laertii, Artemidori Nic. Rigaltius. Æliani Joachimus Kuhnius, Harpocrationis Maussacus, aliorum alii. In Suida, *ut lectitando et vigilando comperisse se et didicisse*, ait idem Maussacus pag. 396 Diss. critic., magna parrum, quæ in Tragicos et Comicos cumcontinetur. Idem pag. 392, non dubiJulii Sophistæ opus, cujus epigrapheatur, Ἐπιτομὴ τῶν Παμφίλου γλωσσ-ἐννενήκοντα ἐνὸς, a Suida transcriptaex Græca versione libri Hieronymianbus ecclesiasticis. et ex Hesychii Milλόγῳ sive De viris illustribus libello alilit, non tamen tam multa, ut eo pertiverba apud Suidam : Οὗ ἐπιτομὴ ἐνβλίον, ut visum Lucæ Holstenio c. phyrii, ubi narrat, mss. sibi πίνακα a Suida collectorum vel transcriptorumagno Sirmondo. Fabr. — Polybii fragin Suidæ Lexico servantur, addita aPolybii editt. a Gronovio, Ernesti eosero curatis. Horum postremus antePolybii absolutam s rectius post primum, multa illins historici loca, quæinserutque suo Lexico, emendavitegregie, idemque Appiani etiam locaexcerpta, animadvertit in libello : *Eobss. in Suidam scr. Jo. Schweighæ* Oorient. litter. prof. Argentorati fascic. 8, 1789. Ex *Timæi* quoque Lexico Platonin suum Lexicon Suidas transtulit glossmonet idemque corrigit Suidæ *locum* Rubnotar, ad *Timæi* Lex. pag. 4. Item exApollonii Rhodii et Thucydidis. V. Duckad Thucyd, pag. 92 seq. vol. I ed. Bipon.ter ea Photii, patriarchæ Politani, lexicineditum pene totum Suidas in suum transTum habuit et descripsit, sæpe contraxit,pocrationis Lexicon omittam, lexicon rhede quo jam supra ex Ruhnkenii *Præf.* ad HLexicon, part. II egimus : « Insigne quoddasculum veteris Atticistæ, ex quo nobis (utait narius I. mox memorando,) unus omniumfragmenta quoque comœdiarum, per lexigrande sparsa, conservavit : quædam ex *Inv*Apparatu sopistico, e lexico Zonaræ : inpartem descripsit scholiorum in Sophoclemin Aristophanis præsertim comœdias, etc*Thesmophoriazusas* quæ nundum fuerunt in lthecis inventa. » Hæc erudite observavit Valad Theocriti Adoniaz. pag. 297. (*et de* schol Aristoph. *Thesmoph.* etiam in diatribia Fa*Hippolyto* adjuncta, pag. 204 not.). Tum« Quod si licet verum fateri, plerisque Suidcerptis, ex libris qui ad nos pervenerunt, ngrammatum quidem anthologia excepta, ea

ıtatur(17); partim duo nostri indices poste-
ectori exhibent. Mirabitur autem forsan Lec-
ıdice ultimo sive tertio, non comparere Scho-
ı Pindari, Theocriti, et Apollonii; cum Reine-
ır. *Lect.* pag. 479 hæc de Suida habeat verba:
ıs Harpocrationem, et scholiastes veteres,
me Aristophanis, Sophoclis, Thucydidis, Pin-
Theocriti, Apollonii, totos exhausit, et in suum
ırmarium digessit. » Sed incautius ibi vir
ıs locutus est. Tantum enim abest, ut Suidas
holiastes posteriores totos exhauserit, et col-
ea sua inde locupletaverit, ut vix unum vel
m locum ex illis excerpserit.

Cæterum ex scholiastis veteribus nullum
ı diligentius compilavit, quam scholiasten
phanis; quippe quem totum pene in Lexi-
ıum transfudit. Quæritur autem inter erudi-
3), utrum Suidas ab hodierno scholiaste Ari-
ınis, an vero scholiastes a Suida sua mutuatus
ve an hodierna scholia in Aristophanem ex
quodam codice ad nos propagata sint; an
ı Musuro, vel alio quodam, ex Suidæ Lexico
rcinata? Nos ita censemus, hodierna scholia
istophanem maximam partem ex veteri quo-
codice descripta ad nos pervenisse, eademque
(19) ex quibus ipse Suidas sua hausit: non
a tamen loca a recentioribus (20), partim ex
ı, partim ex aliis scriptoribus, illis infulta esse.
ıne, quæ leguntur apud scholiastem illum ad
t. pag. 323: Ἡ δὲ στλεγγὶς τῶν πρὸς ἄλλο τι, etc.,
que ad *Acharnens.* p. 396. Σίκυον. ἀπὸ εὐθείας
υος, etc., ex Suida in v, Στλεγγὶς, et v. Σίκυον
·ta esse, emunctioris naris lectores facile me-
sentient. Lexicographum enim illa potius sa-

emus sine magno litterarum detrimento. Sed
ıs habuit Polybii, qui nobis nunc periere. Le-
ıne libros Dionis Cassii, nobis perditos, an
ıde Dionea derivaverit, definire non ausim.
uit certe aliorum pauca; et opuscula Æliani,
blichi, Eunapii, Damascii, quibus nos hucus-
caruimus; non illa quidem, si quis ita velit,
nagni momenti; ex his tamen libellis ineditis
ɛrpta Suidæ cupide litterarum antiquarum le-
us amatores. » HARL.

17) Sed vide, quæ infra ad 1 indicem Suidæ
ico præmissum, notantur. HARL.

18) Ut apud Jac. Thomasium diss. de plagio lit-
ıario, §. 550 seq., et Maussacum diss. critica p.
; Andream Schottum præf. ad Græcos prover-
rum scriptores, etc.; Georg. Sigismund. Gre-
um diss. de scholiaste Aristophanis, Witeberg.
5, etc.

19) Quæ magnam partem pervetustis iisque cla-
ıimi nominis grammaticis debentur, Apollonio,
lymo, Symmacho, Aristarcho. Itaque ex illis
dam potius, quam scholiorum auctorem ex Suidæ
ico sua hausisse plures viri docti agnoscunt,
Jac. Palmerius pag. 720 Exerc. ad scriptores
ɛcos, Menagius ad Laertium, pag. 260, 264, etc.;
ursius variis in scriptis; Florens Christianus ad
istophanem pag 702; Marcus Meibomius ad
comachi Musicam, pag. 46, etc.

20) Ut a Joanne Tzetze, Thoma Magistro, Mar-
que Musuro, primæ Aldinæ editionis curatore,
deinde ab iis qui Florentinam in priores præ-

A piunt, quam scholiasten. Eumdem porro scholiasten interpolatum esse pag. 106, ad verba Comici in *Pluto*, Ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι, etc., itemque pag. 486, ad verba illa in *Vespis*, Εἶλη κατ' ὄρθρον, etc., patet non solum ex eo, quod illic citetur Eustathius (21), qui Suida utique recentior est; sed etiam ex eo quod duo ista loca in antiquissima editione Aldina desint. Idem dicendum est de alio loco, qui legitur in iisdem scholiis, pag. 15, ubi Phalaris laudatur. Nam nec illum vetus editio Aldina agnoscit. Sed hac de re eruditos jam ante monuit vir in omni doctrinæ genere excellens. Richardus Bentleius, in Dissert. de Phalaridis epist., pag. 22. Notandum vero est, Suidam interdum plura habere, quam hodierna scholia in Aristophanem: unde recte

B colligi posse videtur, scholia illa non integra ad nos pervenisse. Vide Nostrum v. Ἀκαλήφε, v. Ἀκόρητος, v. Ἐγκεκορδυλτμένος, v. Μελλονικιᾶν, v. Ναξιουργὴς, v. Ηυροβράγης, v. Σιβυλλιᾶ, v. Στρουθὸς, v. Τίτθαι, v. Τραγικώτερος, v. Ὑπερκοντίζεις, etc. (22). Et hæc obiter de scholiaste Aristophanis.

6. Quod ad modum attinet, quo collectanea hæc digesta sunt; in eo non raro judicium et diligentiam compilatoris desideres (23). Nam primo, Noster, dum loca, ex variis scriptoribus decerpta, in Lexicon suum congessit, sæpe vitiosis codicibus (24) deceptus fuit: unde fit, ut voces adulterinas et corruptas pro veris et genuinis lectori interdum obtrudat. Sic Ἀμάστης apud eum habes pro Ἀκμάστης· Ἠρίθμησεν pro Ἠρέμησεν· Πεπιασμένοις

C pro Μεμιασμένοις· Τάλεσιν pro Τέλεσιν· Ὑστινος pro Ὕσγινος. Κοιλιδιᾶν pro κυλοιδῆν· Φρήμας pro Δι' ἐρήμας· Δείξαντες pro Διήξαντες· Ἀλίβυες pro

sertim comœdias passim interpolatam dederunt. Vide Kusteri Præfat. in Aristophanem.

(21) Citatur Eustathius etiam in scholiis ad Plutum v. 1111, sed itidem in interpolata Florentina, non Aldina editione.

(22) Suidam usum fuisse codice scholiorum in Aristoph. sæpe pleniore et castigatiore, adnotat quoque Hemsterh. ad Aristoph. Plutum, p. 16, not. 22, et pag. 452, not. 61. Adde supra, vol. II. p. 364, sub finem. HARL.

(23) Cel. Jo. Ludov. Schulze, in præsenti theologus Halensis, in docto *Specimine observationum miscellanearum in Suidam cum prolusione critica de glossarii a Suida denominati indole et pretio*

D Halæ Magdeb. 1761, 4. §. II, sqq. p. 2. 15, ostendit, Suidam multis in locis imperitum egisse compilatorum. Exemplis igitur probat fusius, Suidam, (in cujus tamen glossario multa esse bona, laudeque digna, haud negat), 1) glossas ordine non ubique satis concinno disposuisse; 2) in interpretationibus nominum esse parum cautum; 3) in producendis scriptorum locis sæpius modum excedere, eaque nimium contrahere, haud raro etiam corrumpere; 4) nec ubique satis sibi constare; 5) in iis, quæ ad historiam pertinent, nimium esse, et res, sua natura diversas, sæpius commiscere: denique, multa in glossario cumulari loco alieno minusque apto, quæ tamen suo loco frustra quæsiveris; terque quaterque repetit, quæ jam dicta essent, et articulos sæpius absque ulta interpretatione apponi.

Οἱ Λίβυες· Ἡμιμαλλόνες· pro Αἱ μιμαλλόνες θεσμοτόκον pro Ἐσμοτόκον· Ἥβὸς pro Ὑβός· Ἀνάρπαστοι pro Ἀνοργίαστοι· Δάψατο pro Ὠλόψατο· Λωτὺς pro Ἐδητύς· Εὐχείμονος pro Λευχείμονος· Παιόλη pro Ἀπαιόλη· Παιόλημα pro Ἀπαιόλημα· Ὄζωτὰ pro Ὀξωτά· Ὑσήπηρος pro Ὀσυπηρός· Φόωντα pro Ἀφόωντα· Φυλοκρινεῖ pro Φιλοκρινεῖ· et alia. Interdum vero lectio Suidæ melior est ea quam nostri codices hodie exhibent. Exempli gratia, apud Aristophanem *Thesmophor.* pag. 811 hodie legitur, — Τηνίοισι καὶ Σκίροις : ubi codex Suidæ pro Τηνίοισι olim habuit Στηνίοισι ; quam lectionem veram esse probamus in notis ad v. Στήνια. Conjectura enim Biseti, qui Θησείοισι illic reponendum censebat, merito explodenda est. Apud eumdem comicum in *Thesmophor.* pag. 777 versus hic legitur :

Τὰς συμφορὰς γὰρ οὐχὶ τοῖς στενάσμασι.

Vox ultima illic corrupta est ; cujus loco Suidas in serie sua recte habet, τεχνάσμασι. In fabula *Ecclesiazusis* versus hic occurrit :

Ἦ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν νεκρῶν.

Metrum manifeste claudicat ; quod ex Suida in v. Πλείονων sic in integrum restitues :

Ἦ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν πλειόνων.

Scholium enim locum genuinæ vocis apud Comicum hodie male occupavit. In fabula *Tesmophoriaz.* pag. 794 inter alia et hæc leguntur :

Λέων, Λέων σοι γέγονεν, αὖτ' αἴγμα σύν.

Magnus Scaliger, cum videret, versui huic modulum non constare, eum sic rescribendum censebat :

Λέων, λέων σοι γένονεν, αὖτ' αἴγμι σόν.

Sed frustra. Ex Suida enim in v. Λέων pro αἴγμα reponendum esse ἔκμαγμα, in notis ad illum locum probamus. Anthologiæ lib. III cap. 14, pag. 343, epigramma in Protesilaum legitur, cujus pars est hexameter iste :

Δίνδρεα δυσμίμητα, καὶ ἦν ποτε τεῖχος ἴδωσι.

A Hic τὸ δυσμίμητα, sensui manifesto adv... cujus loco Brodæus reponendum censeb... τα ; et Obsopœus, δυσμείλικτα. Sed uterq... aberravit. Ex Suida enim in v. Δκμα... nendum esse δυσμίσητα, in notis ad l... monemus. Apud Josephum lib. I *De bello* ... 13 pag. 739, inter alia et hæc leguntur : ... οἰκία ὁπλιτῶν ἐκτᾶτο. Vox ultima illic ... cubat ; cujus loco ex Suida v. Νέναχτο ... dum esse νέναχτο, sensus manifesto su... hujus generis exempla studiosus lector ... stris colligere poterit. Nos enim hæc ... loco tantum proposuimus.

Porro : observandum est Suidam ... cognominum perpetua serie interdum ... B unum caput referre solere : quo fit, ut ... versos pertineant, uni tribui videantur, et ... turbentur omnia, nisi narrationes distinc... ligenter animadvertas, ad quos quæque ... ferendæ sint. Exempla habes in v. Εὐμήκ... v. Σεβῆρος, et alibi.

7. Interdum vero (quod majus est) ... grammaticus noster res hominum, prorsu... rum, et ne nomen quidem commune hab... miscet, eclogasque historicas ad alienu... caput refert ; cujus ἀβλεψίας pauca ex... medium hic producam. In v. Μαξιμί... leguntur ab initio usque ad verba ill... ὑποπτεύων, de imperatore Maximio Th... genda sunt. Quæ vero deinceps absq... distinctionis subjiciuntur ad Galerium ... C pertinent, ut patet ex Euseb. *Hist. E...* cap. 14 et 16. In Ἀλυάττης, verba illa ... δῶν βασιλεὺς, — ἀδελφὴν ἠσχυνεν, ap... mascenum in Collectaneis Constan... editis, pag. 453, unde locus iste depro... Sadyatte, patre Alyatiis, dicuntur ... Noster male ad Alyattem refert. In v. ... maticus noster supina negligentia ad...

(24) Is. Casaubonus lib. I animadvers. ad Athenæum cap. 6. « Quam sæpe isti cucullato grammatico « (*Suidæ*) depravati codices errandi ansam præbue- « rint, scimus nos, qui in ejus libris multas hoc genus « culpas observavimus, ut, cum φοιτάλμιος male « apud Sophoclem legit pro φυτάλμιος. Cum apud « Pindarum φρήμας δι' αἴθερος pro ἐρήμας. Apud « Theocritum δῆτα κοιλιδιόωντες, pro κυλοιδιόωντες. « In veteri epigrammate ὑσγίνοιο θέριστρα pro « ὑσγίνοιο. Pari stupore, (cur enim non dicam ligo « nem ligonem ? σκώλια alibi legit et probavit pro « ἀσκώλια. et ῥουβαδίουδος pro σουβαδίουδος, *subadjuva*. Nam ea voce usi necessario et Græci, ut Sy- « nesius epistola 145, quo putem respexisse Suidam, « sed vitioso codice usum. *Subadjuvarum* mentio in « Notitia imperii. Mitto nunc alia sane quam multa « generis hujus peccata Suidæ, partim notata jam « aliis, partim nobis alibi » Lucas Holstenius ad Stephanum Byz., in Μελαινεῖς : « Suidæ, qui vitia co- « dicum suorum solet transcribere, et hoc præstitit « fideliter in vocibus ἀπατούρια et κελαινὰ. auctoritas « nihil momenti habet. Imo aliter apud scholiasten « Aristophanis, aut quem iste descripsit lectum olim, « ex Apostolio, liquet, qui κατὰ λέξιν eadem narrat, « sed emendatius. » Richardo etiam Monlacutio pag. 308 apparatus ad Origg. ecclesiast. et p. 235 Analect. : « Suidas est grammaticus non... « vetustus, nullius judicii *rhapsodus* doct... « diocris, qui collatis vel corrasis undecun... « niis farraginem illam suam tanquam ... « consarcinavit, » et pag. 124 apparat. ; « S... « Græcis non contemnendus auctor, rudem... « et plane infantem in Latinis. » *Thom.* ... pag. 84 Adversar. : « Occurrunt apud illu... D « rem fœdissime depravata non pauca, ... « quoque vocabula non infrequentia. »

(25) Tanto minus mirum, ab eo confun... versorum, sed ejusdem nominis homin... Reinesius lib. III *Var. lect. pag.* 362 : « Sur... « Philoxeno apud Suidam excerpta ex Ath... « indiligenter disposita et sine judicio, *quod* ... « centis locis quoque factum probabimus al... « vasatæ. Quæ enim de diversis eodem non... « loxenis, qui tamen omnes cupediarum cul... « que asseclæ fuissent, narrat Athenæus, ... « omnia uni ascribit, » etc. Vossius lib. I *de cis Græcis*, c. 24. pag. 156, notans *Posido* ... xandrini historias a Suida tributas Posido... meensi, *Solemnia igitur errat Suidas, cum nominis scriptores confundit.* [Adde infra ... cem scriptor. de quibus Suidas, v. *Aristogit*...

·t. quæ apud Pausaniam lib. VI, pag. 461, unde
s iste locus excerptus est, de Theagene Thasio
antur. In v. Εὐνομιανὸς Suidas Eunomianum
ndam a Belisario e sacro baptismi fonte susce-
n fuisse narrat. Locus scriptoris, qui ibi addu-
r, sumptus est ex Procopii *Hist. arc.* cap. 1, sed
de Theodosio quodam, Eunomianis parenti-
nato, non autem homine aliquo, Eunomianus
ellato, verba fiunt. Gothofredus in Prolegom. ad
lostorgium, pag. 2 ex loco hoc Suidæ Eunomia-
n aliquem sibi confinxit, qui nullus exsistit: ut
notis nostris ad v. Εὐνομιανὸς pluribus docemus.
v. Πῶρος, verba illa, Τοῦτον ἤρετο περὶ διαίτης ὁ
:ολλώνιος, etc., excerpta sunt ex Philostrati lib. II
vita Apollonii cap. 11, sed quæ Suidas pessime
Porum refert, cum apud Philostratum de Phra-
e, Indorum rege, dicantur. Plura exempla pre-
atis gratia adducere supersedeo.

3. Est et alius Lexici hujus nævus, qui in eo
ıisistit, quod sexcentis in locis exempla quæ ex
iptoribus veteribus (26) adducuntur, a capite
iculi aliena sint, nec quidquam faciant ad pro-
ndam significationem vocis propositæ. Sed istius
i culpam non tam in Suidam confero, quam in
s qui varia auctorum loca Lexico huic vel ipsi
lsuerunt, vel ea quæ ad marginem scripta erant,

A absque judicio et delectu in textum receperunt. Multa enim esse apud Suidam loca, quæ ex margine in textum irrepserint, et imperitiam librariorum manifesto prodant, nemo nisi plane in Lexico hoc hospes negabit. Videat saltem lector, quæ notavimus ad v. Ἀγροιώτης, v. Ἀναθεῖναι, v. Ἀριστογείτων, Κυδ. v. Εἴλλειν, v. Νάννος, v. Ὑπνομαχῶ.

9. Quamvis autem et alii sint Lexici hujus nævi (27), partim ipsi Suidæ, partim librariis et recentioribus compilatoribus tribuendi, est tamen liber longe utilissimus (28), et quem thesaurum, omnigenæque eruditionis penu cum incomparabili Reinesio merito appellaveris. Vel sola historia poetarum, oratorum, historicorum, etc., quæ in eo
B continetur, auro contra cara est, et qua sine irreparabili damno respubl. litteraria carere non possit. Taceo tot et tam præclara fragmenta veterum scriptorum, hodie amissorum, quæ in Lexico hoc nobis conservantur, et pretium ei non parvum conciliant. [Idem judicant Hemsterhus. ad schol. in Aristoph. *Plutum*, pag. 324, et Valcken. ad Theocr. *Adoniaz.* pag. 298. HARL.]

10. Prodierunt autem hæc Collectanea Suidæ primo Mediolani (29), A. C. 1499, Græce tantum: in qua editione nonnulla loca desunt, quæ in re-

(26) Plerumque etiam haud nominatis, unde ıannes Rualdus Animadvers. 24 ad Plutarchum ag. 107 : « Primum quidem Suidam plerumque Arcadicum sapere atque Midinum, multa nullo judicio curaque in suum Lexicon ab aliis auctoribus optimis pessimis transtulisse, suppressis fere nominibus, ignorare non potuit summus eruditione ac ingenio ipse ille Baronius. *Ante Rualdum Just. Lipsius lib.* IV De militia Romana, *dialogo* 10, *pag.* 159 : Sed admoneo, utcunque pecus Suidas est, aureum tamen esse et e meliore metallo vellus ferre. Carpsit et sumpsit ex optimis, qui fuerunt, et plerique non sunt. Utinam judicio et cura, addo et fide meliori. Nam nomina fere supprimit, et intendere oportet, quid ejus sit, quid alienum. Cæterum etsi ille Arcadicum et Midinum sapit, alios tamen lectores suos facit, qui curiosi quidem sint et intenti. »

(27) In excerpendis auctorum verbis sensum illorum interdum pervertere, notat Kusterus in notis ad vocem Ἡλάδης. Porro non nævis quidem ascribendum, sed tamen evolventibus perquam incommodum est, quod cum opus Suidæ lexicorum more, ordine litterarum digestum sit, tamen in quibusdam longe alium ordinem observat, quam vulgo uti consuevimus. Nam αι post δ quærendum est, ει post ζ, θ post ι, ω post ο. Præterea consonantes duplicatæ statim post simplices, verbi gratia ἀλλάγῃ statim post ἀλᾶται, ante ἀλδᾶ, etc. Etiam Jacobo Gronovio Præfat. ad Harpocrationem probe notatum, veteres in digerendis juxta seriem litterarum vocibus non ita fuisse semper curiosos, ut nos hodie; primam enim litteram observasse contentos, non raro in syllabis integris minus sollicite adhibuisse accuratum litterarum ordinem. Hujus tamen incuriositatis exigua in Suidæ Lexico vestigia deprehenduntur. Et nescio an fuisset vitio dandum novo Suidæ editori, si ob lectorum commodum etiam illam, quam dixi, ordinis anomaliam eliminasset, et consueta omnibusque olivia serie voces evolvendas exhibuisset.

(28) Leo Allatius *De scriptis Socratis*, pag. 117: *Von tantum tribuo Suidæ, at pannis, ex quibus consulus ille liber est. cum sint admodum pretiosi et rari, multum tribuendum est.* Certe quamplurima præclara et digna scitu, iisdem quibus alia innumera antiquitatis tenebris sepulta nos laterent, hoc Suidæ opere si careremus.
C

(29) Prima editio Suidæ, quæ A. 1499, fol., Mediolani prodiit (non Romæ, ut post Gesnerum in Biblioth, opinabatur Mich. Neander in Notitia auctorum Gnomologiæ Stobæanæ præmissa pag. 68), charta magna et nitida, typis luculentis, debetur Demetrio Chalcondylæ. doctissimo Græco, Jo. Mariæ Catanæi, qui Latinam præfationem præfixit, præceptori, et typorum operam sumptusque cum eo præbentibus, Joanni Bisolo et Benedicto Mangio, Carpensibus. Hic est Catanæi Suidas, qui memoratur in C. S. Schurtzfleischii epistolis arcanis pag. 5. Chalcondyles in Græca præfatione præfixa testatur pluribus se usum codicibus mss., in castigando opere nulli pepercisse studio : nonnulla autem cum non posset emendare, ita, ut reperit, reliquisse, nonnulla etiam aliunde ascita addidisse. Ὁ δὲ τὴν διόρθωσιν τοῦ βιβλίου πεποιηκὼς Δημήτριός ἐστιν ὁ Χαλκονδύλης, ὃς πλείοσιν ἀντιγράφοις
D χρησάμενος, κἂν τούτοις πᾶσιν οὐ σμικρὰ τὰ ἁμαρτήματα εὑρηκὼς, ὧν τὰ πλείω ἐν ἅπασιν ὡσαύτως ἐτύγχανεν ὄντα, πολλὰ μὲν φιλοπονήσας καὶ διασκεψάμενος ἐπηνώρθωσεν· Ἔστι δ' ὧν οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τῆς προστηκούσης διορθώσεως τετυχηκέναι, ἀλλὰ τὴν μὲν τῆς λέξεως ἑρμηνείαν διὰ σπουδῆς ἔσχε διαφυλάξαι· τὴν μέντοι παρεισαγομένην ῥᾳδίως πρὸς σαφήνειαν τῆς λέξεως ἡμαρτημένην ουσαν, ὡς εἶχεν ἀφῆκεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ λέξεις ἐνίας, αἵτινες τὸ παράπαν οὐχ ὑπῆρχον ἐν Σουΐδᾳ, ἄλλοθέν ποθεν συλλέξας προσέθηκεν, ὡς ἂν οἱ ζητοῦντες τὸ σημαινόμενον αὐτῶν ἔχοιεν ἀπονώτερόν τε καὶ ἑτοιμότερον ἐντεῦθεν πορίζεσθαι, καὶ λέξεις δέ τινας ἀνερμηνεύτους, ἔνθα ἐνεχώρει, ἐπιμελὲς αὐτῷ γέγονε σαφηνίσαι. Addit idem Demetrius, Suidæ librum in Græca pridem atque Italia ita fuisse rarum ac pretiosum, ut, qui eum haberet, eo gloriaretur quasi thesaurum insignem, et Amaltheæ, quod aiunt, cornu possideret. Τόδε βιβλίον οὕτω τοι ονιάντιον

liquis edit, reperiuntur (30). Eam secuta est editio Veneta (31), an. 1514, et ea Græce tantum. Hæc nonnunquam a Mediolanensi discrepat: unde ex alio codice ms. eam expressam esse apparet (32). Deinde Suidas editus est Basileæ (33) apud Frobe-

πολύτιμον ἦν ἔν τε τῇ Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ὡς τὸν τοῦτο κεκτημένον μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον κέρας Ἀμαλθείας καρποῦσθαι. In titulo Græcus exstat dialogus bibliopolæ et lectoris φιλομαθοῦς, quo liber commendatur indicaturque tribus aureis venum exponi. Ἡ οὖν τιμὴ πόση τίς ἐστι : Χρυσῶν τριῶν. Λάμβανε δὴ καὶ δὸς βιβλίον. De Demetrio Chalcondyla, qui A. 1510 obiit octogenario major, præter Jovium in elogiis, consulere juvabit Jani Parrhasii (cui filia Demetrii nupserat), quæsita per epistolas pag. 45, 144, 146 ; Alcyonium II *De exsilio* pag. 247 ; Lambecium VI, pag. 277 ; Vossium *De arte grammatica*, pag. 15 ; Varillasium lib. VI *Anecdoton Florentin.* ; Bullartium T. I *Academiæ scientiar.*, pag. 28. [Hodii et Boerneri libros, supra aliquoties jam laudatos, Freytag. Appar. litter. III, pag. 147 sq] etc. Antonius Motta, Demetrii præceptor, Lexico Suidæ hocce præfixit epigramma :

Demetri, æternos debet tibi mundus honores,
Quod dignum, quod tam nobile tradis opus.
Debet Motta magis, chari cui tanta resultat
Gloria discipulo, te duce quanta datur.

Alterum item hoc, in quo majorem Mediolano honorem ex editione Suidæ, quam iis pollicetur locis, qui Hesiodum. Homerum ac Pindarum, poetas, in lucem protulere.

Olim Phocis erat doctis celebrata Poetis,
Unde novum exhausit funditus Ascra melos.
Proximus huic Helicon, vivo forte æmulus illi
In quo tam expressit nobile Smyrna sophos.
Cadmeas Dircæus olor volitare per arces
Dictus et immenso est perstrepuisse sono.
Dignius Insubri Suidæ decus exit ac urbe,
In cujus lapsa est Græcia tota sinum. FABR.

Bandinus in Annalibus Juntarum typogr. I, pag. 77 : « Vidi, inquit Lexicon Suidæ Græce impressum Mediolani impensa et dexteritate Demetrii Chalcondylæ an. 1499, fol., in quo ad calcem primæ paginæ legitur : *Monasterii Angelorum Petrus Candidus ;* qui veterem hanc editionem observationibus illustravit. » HARL.

(30) Videsis præter Maittaire *A. T.* IV, pag. 93 sqq. et 690, cum nota, ea quoque, quæ de hac edit. in *Introd. in hist. L. Gr.* II, 2, pag. 505, not. protuli et notavi ; it. cel. Panzeri *A. T.* II, p. 91 ; Hamberg. Z. *N.* IV, pag. 186. HARL.

(31) Editio Aldina Venet. an. 1514, viri docti manu passim notata, exstat in bibliotheca Leidensi inter libros quos Academiæ legavit Perizonius. Suidæ exemplaria si non omnia, certe multa sic scripta fuisse, quemadmodum ἔκδοσις Aldina et Basileensis exscriptæ sunt, ut paginæ faciem diviserint in duas, quod dicitur columnas, sive, σελίδια, et forsan id ipsum Suidam primum ita probasse, notat Jac. Gronovius in emendationibus ex Suida pag. 110. Editio Aldina præfationis loco habet præfixum monitum Aldi de modo singulari, quem in ordine seriei litterarum scriptor hic observat, quod deinde in Basileensi quoque et Porti, Kusterique editione repetitum legitur.

(32) In Goetzii Memor. bibl. Dresd. vol. I. fasc. II (ubi pag. 281 sqq. editiones Suidæ recensentur) hæc inscriptio legitur hujus raræ Aldinæ editionis : « Suida. Præsens quidem liber est Suidæ, qui vero « ipsum composuerunt viri docti fuerunt : Eudemus « rhetor de dictionibus ordine alphabetico. Helladius

A nium, an. 1544, itidem Græce tantum. It haud fere ab Aldina discrepat, nisi ubi mata typographica habet, vel ab editorib leensibus interpolata est. Anno 1564 H Wolfius (34) Suidam (omissis notis mere

« Theodosii Juniris tempore similiter Eu
« Augustopoli Phrygiæ miscellaneam dic
« dine alphabetico. Zosimus Gazæus vo
« ordine alphabetico. Cæcilius Siculus dic
« lectum ordine alphabetico. Longinus Ca
« nes ord. alphab. Lupercus Berytius voces
« Justinus Julius sophista glossarum libro
« Pamphili compendium scripsit. Pacatu
« tudine Attica, ord. alphab. Pamphilus pr
« rum dictionum, constans libris XCV. Ex
« littera E usque ad Ω, nam A littera et
« Zopyrio elaboraverat. Pollio Alexandri
B « num Atticarum collectaneum ord. alph
« calce legitur. Venetiis in ædibus Aldi
« soceri, mense Febr. » M. V. XIV. (1514)

(33) Editio Basileensis an. 1544, qua per omnia exprimit, manu Isaaci Casaub notata exstat Lugduni Batavorum ib bib miæ. [V. catal. pag. 281.] Inter libros qui servantur in bibl. Guelpherbytana eadem notata passim manu Salmasii.

(34) Prima editio Latina Hieron. W si quisquam, immortaliter meriti de Gr ris, una cum nonnullis Joachimi Came ad calcem voluminis subjiciuntur, declara lucem vidit Basileæ ex Oporini officina, minus emendate quidem, ut ipse quer tulo posterioris edit. an. 1581.

Peste meam vallante domum, vastante fa-
Editus hic propere est, nec sine labe la-
Nunc positis novus exuviis nitidusque pr-
C *Eusebii prodit munere Episcopii.*

David Hœschelius in litteris ad Jun datis Kal. April. an. 1605, 4, testatu integri Suidæ editionem Græco Lat ante mortem adornasse. *verum auctore tuo. fidem typographus fefellit.* Non eadem tia versatum Wolfium in Suida inter qua in Isocrate, Demosthene et Zonora notat Andreas Schottus Præfat. ad *Centurias XIV e Suida* collectas, et Græcorum proverbiis Zenobii sive Zenod geniani et Anonymi Vaticani, utraque lin et notis illustratas Antwerp, 1612, 4. Sed dream Schottum (licet is non meminerit, tnrias proverbiorum e Suida collectas, G cum Hier. Wolfii versione edidit Hermann bergius, scholæ Corbuchianæ *prorector*, subjunxit centuriam versuum onirocri D (Astrampsychi) ex eodem Suida, et epistolar crarum decades quinque, ex aliis etiam scrip congestas, Basileæ per Sebast Henr. Petr 8. Paulus Colomesius notis ad Gyraldi « *Hist* « tar. *pag.* 276 : Epigramma in Soranum Duc « Ælii Adriani nomine ex Gerardo Geldenhau « viomago profert Wolfius in historicis *Suidæ* « Adrianus ; quem locum, si me audias, l « consules ; ibi enim Suidam attingit Wolfi « alioqui naris obesæ, nequaquam *infelicis*

Si præstantissimo Vossio credimus, lib I *Græcis*, c. 26, pag. 302 ; diu ante Wolfium Latine versus est a Roberto Grosele*st sive* Capi episcopo Lincolniensi, qui A. C. 1253 diem supremum. Sed licet Joannes Balæus *Centu* c. 18, pag. 306, inter scripta Roberti, adnotat in Suidam ab eo translatum memoret, id non intelligendum videtur, nisi de narra*tione* crypha quæ exstat apud Suidam in Ἰησους,

et fragmentis brevioribus), Latine a se ver- A dem in loca quædam Suidæ observatt ibid. vol. IX,
ıbsque textu Græco Basileæ edidit. Hæc versio tom. I, pag. 143-156, quarum nonnullæ vel repe-
, ab ipso Wolfio recognita, postea recusa est titæ sunt vel novis auctæ in ejusdem Alberti Mis-
æ an. 1581. Mirum autem non est. Wolfio cellaneis criticis, supra laudatis, pag. 267-294.
ninus feliciter successisse, cum nullis codi- Idem in Obss. philol. in sacros N. T. libros, Lugd.
mss. instructus, textum Suidæ, ut tunc erat, B. 1725, 8, aliquoties tentavit, etiam, pag. 313,
ptum, in versione sua secutus sit. Tandem defendit Suidam. — Quoties et infinitis pene locis
ius Portus, Francisci filius, Græcæ linguæ in Suidas in notis ad Hesychii Lexicon emendetur aut
mia Heidelbergensi quondam professor, Sui- explicetur, videbis in calce, tom. II, ed. Alberti in
cum nova versione Latina, seu potius para- indice auctorum, emendatorum, etc., v. *Suidas*, cui
i, et notis, edidit Genevæ, an. 1619, 2 vol. itidem a Ruhnkenio in notis ad *Timæi* Lexic. Pla-
35) — *Huc usque Kusterus.* ton. singulis fere paginis lux affunditur. — Jam
Iti fuerunt VV. DD. qui vel obiter et quasi diu antea Salmasius in *Exercitatt. Plinianis*, pag.
ansennam, vel data opera luxatis corruptisque 472, 761, 762, 889 emendavit, multo sæpius expli-
locis manum afferre medicam, vel obscuriora cuit illustravitque Suidæ loca. — I. C. G. Ernesti
rare aut varia ratione explicare sustinuerunt. B V. C. epistola de Suidæ Lexicographi usu ad crisin
sii, Schweighauseri aliorumque observationes et interpretationem librorum sacrorum, Lipsiæ
animadversiones, antea jam supra, aut a me 1785, 8. — Eadem, sed auctior, recusa est in docto
rod. in hist. L. Gr. II, 1, p. 507 sq., laudatas eruditoque libro : « Suidæ et Phavorini glossæ sacræ,
rmittam : in censum hic veniunt *LL. TT.* « Græce cum spicilegio glossarum sacrarum Hesychii
atio in Suidam, in Miscell. obss. vol. I, « et Etym. M. congessit, emendavit et nobis illustravit
III, pag. 314-316. — *Ejusdem observatt.* in « Jo. Chr. Gottlieb Ernesti, *prof. philos. P. E.* Acc.
onem, Diodorum, Anacreontem, Suidam, « dissertatiuncula de glossis sacris Suidæ et Phavo-
vol. II, tom. I, pag. 8-13, — Gratiani de « rini. » Lipsiæ 1786, Mai. 8. Attamen, quando V. cl.
vone (hoc est Joan. Alberti), *in Suidam obser-* in dissert. § II scribit, constare, Suidam et Phavo-
ibid. vol. II, tom. I, pag. 126-134. — Ejus- rinum, « quidquid glossarum habeant, » id vel

rti versione in variis bibl. adhuc superest « cum labore, quæ citra nostram industriæ opem in-
ı exarata. Eadem narratio fertur ex alia ver- « telligi omnino non possint. *Sed pag. 136 ad eumdem*
Lauri Quirini, Cretensis, patricii Veneti, « *Bloccium :* Suidas meus prius, quam in manus ho-
laruit circa A. C. 1453, ut alias interpretatio- « minum veniat publici juris factus biennium aut plus
editas jam præteream, de quibus dixi in cod. « eo elabetur. » De Wolfii Suida sermo videtur esse Ju-
rypho Novi Test. T. I. pag. 371. et T. II. C nio epistola ad Guil. Lindanum p. 267 : « Wolfii ope-
547. Fabr. — A Maittario, *A. T.* indic. sive « ra vereor ut illi parum sit futura gloriosa, nisi iis
V, pag. 267, memoratur : « instructus veniat copiis quas præter me an alius
e Jesu Christi sacerdotio narratiuncula, Græce « habeat ignoro, nunc illi in mustaceo quæsita glo-
Suida; Latine incerto interprete, una cum Anto- « riola frui aliquantisper liceat. » Fabr. — Alberti in
Marcelli ad Renatum, Siciliæ regem, et Gilberti litteris ad Fabricium nostrum, Harlemi d. VIII Kal.
gnati Nozerini ad Petrum Richardotum episto- Maii 1733, exaratis, (*Reimari* de vita et scriptis Jo. A.
; et Marchometi vita e Græco in Latinum per Fabricii commentario pag. 215.) « Unum, ait, ad-
rgium Hermonymum versa. » 1541. 8. dam, nactum me esse duo insignia χειμήλια,
dem citantur : « Cæsarum vitæ, ex Suida, Gr. Nonni scil. *Dionysiacorum* (1569) exemplar, cum
at interprete Hermanno Whitkindo, » Francof. uberrimis notis mss. ineditis Dan. Heinsii, et de-
fic. Petri Brubachii. 1557, 8. Suidæ excerpta sideratissimum paucisque notum exemplar Suidæ,
nperatoribus Orientis sunt in opere Byzan- (ed. Basileæ 1544) quibus Adrianus Junius suas
historiæ, etc. Excepta ex Olympiodori hist. emendationes et auctorum loca adleverat : cujus
XXII, etc. Paris. 1647, fol. Harl noster) et Albertus Verlanius, Hornanus, Adria-
æter Wolfium Suidæ editionem emendatiorem ni Junii ex filia nepos, in dedicatione poematum
m molitus est Adrianus Junius, teste Valerio Adriani Junii 1598, 8 Sed cum ipsum illud exem-
rea in Bibl. Belgica, pag. 109, et Joanne piar pretio redimere non liceret, omnia Juniana
buco in litteris ad Junium datis VI Id. Febr. in codicem meum retuli, et ab interitu servavi. »
1564, pag. 620 : « Tu vero tandem nobis Suidam D Harl.
stitutum, epithetorum Græcorum explicationes De magni Pearsonii consilio Mericus Casaunonus
nnum et alia extrudes. » Et quantum in eo operæ notis ad Hieroclem, an. 1655 Londini editis, pag. 181 :
tudii posuerit, narrat ipse Junius in epistola « Joannes Pearsonius, vir doctissimus et in Græcis
Arnoldum Birckmannum pag. 74. sq. et ad « litteris et libris omne genus, quod ex luculentis He-
rum Bloccium pag. 116 : « Habeo et Suidam « sychii et Suidæ, quas dudum molitur, editionibus,
cis ter mille, quid aio? imo μυριάκις a me inter- « si vita suppetet, qua dignissimus est, litteratis ali-
latum et genuinæ lectioni restitutum cum indicio « quando constabit, eximie versatus. » Suidas Pear-
ictorum, unde sua mutuatus est, *et in alia data an.* sonii manu passim notatus servatus Cantabrigiæ,
162 ad marchionem Anglum, 173 : Habeo præter cujus notis mss. usus est, easque passim laudat
ia præ manibus vertendum Suidam, opus ingens Kusterus. De Beveregio autem falsus rumor venit
maximi usus ad omnigenam historiarum et re- ad Schurtzfleischium, qui in Epistolis arcanis t. I,
m omnium abditarum cognitionem, in quo eam pas, 5. scripsit an. 1679. « Suidas Beveregii brevi ve-
vavi operam, quæ et mihi honorifica, et utriusque « niet in nostras manus, quem multa diligentia
iguæ vetustatisque studiosis cumprimis utilis « curat vir doctus et laboriosus apud Anglos. »
que adeo necesaria futura est, nam supra quin- (23) Conf. Goetzii Memorab. bibl. Dresd. l. c.
e aut sex millia locorum ex omnis generis auc- pag. 283 sqq. Harl.
ribus petita, germanæ lectioni restitui immenso

« Hesychio, quem compilabant, » vel aliis glossariis, nunc nobis ignotis, debere, vel proprio studio ex veterum scriptorum commentariis et scholiis excerpsisse ; de glossis sacris Hesychianis quid alii viri docti judicent, jam vidimus in capite de Hesychio ; Suidam autem ex aliis potissimum fontibus, hodie maximam partem haud ignotis, hausisse, itidem in hoc capite adnotavimus. — Cel. Schulzii specimen Observatt. miscell. in Suidam jam supra laudavimus. Vir autem doct. persequitur multa Suidæ loca ab Ἄατος usque ad Ἐφραθᾶ, eaque modo face critica illustrat, modo fontes aperit, unde hauserit Suidas, modo res verbaque grammaticorum more explicat. — Locum Suidæ Πτεροφοίτων, etc. emendare instituerunt Brucker et Fabricius in mutuis epistolis, subjectis Reimari, *De vitr.* etc. *Fabricii commentario*, pag. 225 sq. — Suidam aliquoties emendavit Taylor in lectionibus Lysiacis, præf. illius editioni Lysiæ, Londini 1739, 4, cap. 3. Num autem Jo. Taylori appendix notarum in Suidæ Lexicon (v. Bruggemann *View of the English Editions*, etc., pag. 448), lucem viderit, equidem nescio. Villoison in *Anecd. Gr.* II, pag. 31, n. 1, et pag. 163, not., duo Suidæ loca illustrat emendatve. Sed infinitum foret, omnia congerere et adnotare, quæ Hemsterhus., Valckenarius, Markland, Pierson, Koen, interpretes ad Thomam Mag. aliique multi viri Græce docti passim in notis ad auctores classicos aut alibi in libris Obss., Emendationum, etc., ad Suidam illustrandum corrigendumque varia ratione et fortuna contulerunt. Pauca tantum indicare libet opera, in quibus, dedita opera et copiose pertractatur Suidæ Lexicon. — Ernesti junior in Comm. de Procopii Cæsar. commentariis, etc., pag. 4, notarat, Olearium exemplo suo multas obss. doctas ascripsisse. Postea viri illius humanissimi cura in lucem illæ prodierunt e tenebris in libro inscripto : *Jo. Aug. Ernesti Observatt. philologica criticæ in Aristophanis* Nubes *et Flavii Josephi* Antiqq. Jud. Accesserunt. Godofredi Olearii *notæ ad Suidam*. Lipsiæ 1795, Mai 8. Enimvero notæ ad Suidam, quæ immerito attribuuntur Olearío, et potissimum spectant ad res hominesque, de quibus sermo est apud Suidam, Reinesium potius habent parentem. — Hic enim vir doctiss. et solertissimus Suidæ, ab Æmilio Porto editi, exemplari, quod Citzæ in bibl. publica adhuc servatur, multa ascripserat, quibus versionem emendarat Latinam, vel textum ipsum, præcipue secundum edit. Mediolanens., sæpe per conjecturam, aut per comparationem auctorum e quibus Suidas suas hausit glossas, supplerat lacunas, aut veram restituerat lectionem, sæpius nomina explicuerat propria eorumque vim et potestatem aut historiam, aut novis locupletarat. Has Reinesianas observationes in suum Olearius transtulerat exemplar : multas tamen acutas Reinesii emendationes doctasque expositiones neglexit, contra proprias quasdam, easque interdum leviores adlevit ; id, quod late dilucideque patefecit cl. Mullerus, rector [illegible] in Progr. de Suida, observationibus [illegible] nato, Citzæ et Lipsiæ 1796, 8. Idem [illegible] Kusterum tacite usurpasse observatt. [illegible] sianas.

In primis notandæ sunt Jo. Toupii *in Suidam*, in quibus plurima loca [illegible] tum explicantur, tum emandantur, [illegible] 1767, tom. III, 8. — Ejusdem *Epistola* Gulielmum episc. Glocestr. Londini [illegible] Ejusdem *curæ novissimæ* s. appendicula et emendationum in Suidam, etc., il[illegible] Quæ omnia primum recusa sunt hujus [illegible] *Jo. Toup. opuscula critica*, Lipsiæ 17[illegible] tom. II, 8. — Deinde cum insigni accessio[illegible] in Suidam animadversionum atque em[illegible] in Hesychium uberiorum, et in Pol[illegible] Harpocrationem pauciorum, et appendi[illegible] aliusque V. D. notarum in Toupii emend[illegible] dam, defuncto auctore, iterum in Anglia[illegible] præfatione Thom. Burghess. edit. sunt[illegible] ptione : *Emendationes in Suidam et Hesych[illegible] lexicographos Græcos.* Scripsit Jo. Toup[illegible] cathed. Exon. præbendarius et ecclesiæ [illegible] cum capella de Loo in agro Cornubi[illegible] Oxonii e typographeo Clarendon. 79[illegible] Toup. erat actus quidem criticus, sed moderatus atque inhumanus, nec raro [illegible] alios. Num vero Pearsonii et Adr. Junii [illegible] adjutus, et alieno, uti aiunt, vitulo aratu[illegible] in : « Uebersicbt der Oerter — und Gru[illegible] « Geschichte der Bibliotheken, » pa[illegible] catus fere est, equidem nescio et vu[illegible] — Ingeniosus quoque, at pene ando[illegible] est.

Gilbertus Wakefield in « Lilva criti[illegible] « ctores sacros profanosque commenta[illegible] « co. » Cantabrigiæ 1789-1795. 8, V part.[illegible] nes quinque partes criticas in Suidam m[illegible] re, modo liberaliore manu sparsit animad[illegible]

Præclaram futuroque Suidæ *editori* utilem operam suscepit, aliisque monst[illegible] ex aliis scholiis et glossariis pari ratione lio illustrandi emendandique Suidæ, cl. B[illegible] rus, conrect. Gymnasii Islebens. optim[illegible] (qui ipse aliquando novam *meditabatur* [illegible] phi editionem, sed deinde consilium adje[illegible] edidit : « Glossarum Suidæ e Sophocle ejusq[illegible] « depromptarum specimen I accuratius [illegible] « emendavit, illustravit I. G. C. Hoepfner in : Ne[illegible] « gazin für Schullehrer, herausgegeben von [illegible] « perti und H. Schilchthorst, » tom I, part. I, pa[illegible] 264. — *Specimen II* ibid. part. II, pag. 452 [illegible] *Specimen III* in eorumdem editorum *Mag. Philologen*, tom. I, pag. 146-154. — Ex his festum fit, quantus pateat campus ei qui in restituendo vires ingenii atque eruditionis cere velit. Harl. [Post Ludolphi Kusteri nem anno 1705, Cantabrigiæ datam, [illegible]

e, nostris diebus recensuerunt et ediderunt as Gaisford, Oxonii 1834; novissime autem, A anno 1853, Godofredus Bernhardy, Halis et Brunswigæ. [EDIT. PATR.]

INDEX

QUI LEXICO SUIDÆ PRÆMITTITUR (36)

μὲν παρὸν βιβλίον Σουΐδα, οἱ δὲ συνταξάμενοι τοῦτο ἄνδρες σοφοί (37).

Præsens quidem liber est Suidæ, qui vero ipsum composuerunt, viri docti fuerunt, quorum hæc sunt nomina:

B

ΥΔΗΜΟΣ ῥήτωρ, περὶ λέξεων κατὰ στοιχεῖον (38).

EUDEMUS, rhetor, *de dictionibus* ordine alphabetico.

ΛΑΔΙΟΣ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Νέου, ὁμοίως (39).

HELLADIUS Theodosii Junioris tempore, similiter.

ΥΓΕΝΙΟΣ. Αὐγουστουπόλεως τῆς ἐν Φρυγίᾳ, παμῆ λέξιν κατὰ στοιχεῖον (40).

EUGENIUS ex Augustopoli in Phrygia *miscellaneam dictionem*, ordine alphabetico.

36) Hunc non ab ipso Suida, sed alio, nescio quo, nti Lexici præscriptum esse, parum est credie, licet id patere legentibus ait Conringius in ologetico contra Borrichium pag. 540. FABR. Contra Herm. Conringium unum vera judicasse nset Valcken. in Animadv. ad Theocriti *Adoniaz.* g. 296, qui a pag. 293 300 docte copioseque putat de Glossario Laconico; de Suidæ Lexico de indice scriptorum Suidæ præfixo. Ille putat idam nullum vidisse lexicorum, quæ in fronte ri memorantur, sed alia, (quæ nos ad sect. 5, m indicavimus, adhibuisse, et descripsisse parn, partim excerpsisse. — Quod autem iste, qui lendentem illum pannum Suidæ Lexico præfixit, ogenianum, qui, ipso Suida teste in Διογενειανοῦ operis Pamphili concinnavit epitomen, (Διόν, ἔστι αὐτοῦ βιβλία ταῦτα· Λέξις παντοδαπαὶ τὰ στοιχεῖον, ἐν βιβλίοις ε'. Ἐπιτομὴ δέ ἐστι τοῦ μφίλου λέξεων βιβλίων καὶ τετρακοσίων, καὶ τοῦ υπυρίωνος, etc.) quod igitur Diogenianum omisit, alckenar. opinatur, se falsarium fraudis tenere anifestum, eumque ævi recentioris magistellum el ipsum scripsisse mendacem illam ad Eulo- ium epistolam, quæ Hesychii lexico præfigitur, el illam certe legisse, a sodali quodam suo scriitam in laudem unius præsertim istius lexicograhi, Diogeniani, et se magis magisque in sua sentia confirmari, pag. 300 declarat. In Valcken. ententiam it et indicem illum a mendace manone confectum esse, affirmat Ruhnken in diss. Toupii edit. Longini præmissa, *De vita et scriptis Longini*, § XIV, pag. 38. — In cod. Matrit. XXI, parumper differt lectio ab edita, uti ex variis, quas ex Iriarti catal. pag. 83, enotavi subjecique, lectionibus cognosci poterit. HARL.

(37) In cod. Matr Τὸ λεξικὸν τοῦ Σούδα συνέταξαν ἄνδρες πλεῖστοι σοφοί. HARL.

(38) Ex omnibus hisce lexicis, in fronte Suidæ memoratis, ne unum quidem editum exstat, solum Eudemi illud ætatem videtur tulisse, atque in variis bibliothecis fertur, ms., quod Kusterus etiam testatur se evolvisse. Εὐδήμου ῥήτορος περὶ λέξεων ῥητορικῶν, in bibl. Cæsarea, regia Paris, Medicea, etc. Apud Suidam in Εὔδημος inscribitur περὶ λέξεων αἷς κέχρηνται ῥήτορές τε καὶ τῶν συγγραφέων, οἱ λοιγώτατοι, laudaturque tanquam πάνυ ὠφέλιμον, utilissimum. Sed illud, quod ms. in bibliothecis dixi exstare, Kusterus putat esse ψευδεπίγραφον, et a Græculo aliquo recentiore ex aliis Lexicis exigue cum judicio compilatum et consarcinatum. Fallitur Gaddius, qui t. I, p. 173, Eudemum hunc eumdem putat cum Eudemo Rhodio, philosopho, Aristotelis discipulo, de quo dixi lib. III, cap. 8, [vol. III, p. 292, sq.], ubi etiam de Eudemo, Cyprio, quem, defunctum, Aristoteles dialogo *De anima* celebravit, nec non de Eudemo tertio, Galeni æquali, Peripatetico. Diversus etiam fuit Eudemus Pergamenus, de quo Plutarchus in Gracchorum Vita, p. 830 De aliis Eudemis consulendus Jonsius lib. I, cap. 15. Quem vero idem ait Eudemorum oratorem Megalopolitanorum, Philopœmenis magistrum, is in Plutarchi codicibus p. 356 non est Εὔδημος, sed Ἔκδημος, Academici Arcesilai discipulus, idem qui Ἐκδηλος apud eumdem in Vita Arati pag. 1028 1030.

(39) Ἑλλ. ὁμοίως ὁ ἐπὶ Θ. τοῦ νέου. c. Matr. HARL. — Hic est Helladius Alexandrinus, de cujus Lexico Photius cod. CXLV, qui ejus iterum meminit cod. CLVIII. Suidas in Ἑλλαδ. titulum operis refert: Λέξεως παντοίας χρῆσις κατὰ στοιχεῖον. [v. supra in catal. grammaticor. de hoc et de Helladio Besantin.] Non alius Helladius, grammaticus, cujus apud Socratem mentio lib. v. *Hist.*, cap. 16. Alius vero Helladius, Besantinus, de quo ad Photii codicem CCLXXIX Dictus hic Besantinous a patria, oppido Ægypti in Thebaide, quæ nomen accepit ab Antinoo Adriani et Besa deo, cujus oraculum ibi fuisse testatur Ammianus Marcellinus lib. XIX, cap. 12. Vide ibi notam H. Valesii, Casaubonum ad Spartiani Adrianum cap. 14, et Claud. Nicasium, ad nummum pantheon Adriani pag. 53. Helladii, pantomini mentio in Chronico Malalæ t. II, pag. 98.

(40) Anastasii, imp. temporibus CPoli docuisse testatur Suidas in Εὐγ. ubi alia ejus scripta commemorat. Hermolaus in Epitome ἐθνικῶν Stephani Byz. in Ἀνακτόριον. Εὐγένιος ὁ πρὸ ἡμῶν τὰς ἐν τῇ Βασιλίδι (*in urbe regia*, non, ut Tho Pinedo, *in aula regia*, vel, ut Berkelius, *regiæ scholæ*), σχολὰς διακοσμήσας ἐν συλλογῇ λέξεων. Alius Eugenius philosophus, Themistii, philos. ac rhetoris, pater, de quo volum. VIII, lib. V. c. 18 [vet. ed.] alius Eugenius, de quo Photius cod. XXIII. — Παμστοιχ. desunt in cod. Matrit. HARL.

ZOSIMUS, Gazæus, *voces rhetoricas*, ordine alphabetico.

CÆCILIUS, Siculus, *dictionum delectum*, ordine alphabetico.

LONGINUS CASSIUS, *dictiones*, ordine alphabetico.

LUPERCUS, Berytius, *voces Atticas*.

JUSTINUS JULIUS, Sophista PAMPHILI *glossarum* librorum XCI *compendium* scripsit.

PACATUS *de consuetudine Attica*, ordine alphabetico.

PAMPHILUS, *pratum variarum dictionum* constans libris XCV. Est autem a littera ε usque ad ω, nam a littera α usque ad ὸ. ZOPYRIO elaboraverat.

POLLIO, Alexandrinus, *dictionum Atticarum collectaneum volumen* ordine alphabetico.

ΖΩΣΙΜΟΣ Γαζαῖος, λέξεις ῥητορικὰς κατὰ στοιχεῖον (41-42).

ΚΑΙΚΙΛΙΟΣ Σικελιώτης, ἐκλογὴν λέξεων κατὰ στοιχεῖον (43).

ΛΟΓΓΙΝΟΣ ὁ ΚΑΣΣΙΟΣ, λέξεις κατὰ στοιχ.

ΛΟΥΠΕΡΚΟΣ Βηρύττιος, (45) Ἀττικὰς λέξεις.

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΣ, σοφιστὴς, (46) ἐπιτομὴν τῶν ΠΑΜΦΙΛΟΥ γλωσσῶν βιβλίων ἐννενήκοντα ἑνός (47).

ΠΑΚΑΤΟΣ (48), περὶ συνηθείας Ἀττικῆς κατὰ στοιχεῖον.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ (49), λειμῶνα λέξεων ποικίλων ὀγδοήκοντα βιβλίων ἐννενήκοντα πέντε ἐστὶ δὲ κατὰ στοιχεῖον ἕως τοῦτο. Τὰ γὰρ ἀπὸ τοῦ ε μέχρι τοῦ ω ΖΩΠΥΡΙΩΝ ἐπεποιήκει.

ΠΩΛΙΩΝ, Ἀλεξανδρεὺς (50). Ἀττικῶν λέξεων συναγωγὴν κατὰ στοιχεῖον.

INDEX SCRIPTORUM

QUORUM SUIDAS NOTITIAM TRADIT PER ORDINEM LITTERARUM AUCTIOR ET LOCUPLETIOR.

A

Abaris, Scytha, Seuthæ filius, Χρησμοὺς scripsit σκυθικούς, *oracula Scythica*, γάμον Ἔβρου τοῦ ποταμοῦ, *Nuptias Hebri fluvii*, καθαρμοὺς *lustrationes* et θεογονίαν prorsa et Ἀπόλλωνος ἄφιξιν εἰς Ὑπερβορέους *Apollonis adventum ad Hyperboreos*, carmine.

Abas, sophista, ἱστορικὰ ὑπομνήματα, *commentarios historicos*. τέχνην ῥητορικὴν, *artem*.

Abron, Phryx sive Rhodius, grammaticus, Aristophanis discipulus, libertus, σοφιστεύσας, rhetoricam docuit Romæ.

Acacius, patriarcha CPolitanus.

Acacius, ῥήτωρ δεινότητος, æqualis Juliani imp., cujus judicia cum Tusciano rhetore insigni, reprehendit.

(41-42) Zosimus hic ex Gaza, sive Ascalone Syriæ, sophista, ejusdem Anastasii temporibus clarus, teste Suida in Ζώσ. De illo, quemadmodum et de aliis Zosimis dictum volum. VI, pag. 612 [vet. ed.] — Ζωσ. Γαζ. περὶ ῥητορικῶν λέξεων κατὰ στοιχ. cod. Matrit. HARL.

(43) Cæcilius hic, Calantianus Siculus, Romæ Augusti temporibus docuit, teste Suida in Ἑρμάγορας. Videndus idem in Καικίλιος, et quæ de ejus scriptis notant viri docti ad Longinum — Κεκίλιος Μαγαρεὺς (sic) Σικελ. ἐκλογὰς λέξεων κατὰ στοιχ. cod. Matrit. HARL.

(44) De Longino hoc dictum a me lib. IV, cap. 33, ubi inter scripta ejus deperdita e Suida in Λογγ. retuli Ἀττικῶν λέξεων ἐκδόσεις β' κατὰ στοιχεῖον. et λέξεις Ἀντιμάχου καὶ Ἡρακλέωνος. — Λογγῖνος· ὁ Κάσιμος (sic) ὁμοίως. c. Mat. HARL.

45) Lupercum, Berytium, grammaticum, paulo ante tempora Claudii secundi, qui ab an. 268 ad 270 imperium tenuit, vixisse, e Suida in Λούπερκος cognoscimus. Eustathii tempore jam ejus scripta interciderant, quæ ex scholastis tantum se cognovisse testatur ad Dionys. v. 492. Λούπερκός τις ἀνὴρ παλαιὸς ὡς οἱ σχολιασταὶ λέγουσιν. Citat Steph. in Νήρικος. — Post voc. σοφ. reliqua desunt in c. Matr. HARL.

(46) Seu *Vestinus*, Οὐηστῖνος. V. Suid. II. p. 733 h. v. et *Valcken*, l. c. pag. 294, sq. ed.

(47) Kusterus ita accepit, ac si epitome XCI, constitisset, quod non est verisimile libros Pamphili XCI, sive, ut infra, XCV, in men Justinus Julius contraxerat. Julius certum, an diversus a Juliano, Sophista doce, cujus Lexicon in rhetores memorat Ph cod. CL. FABR. De Pamphili aliorumque gl multus est Valcken. ad Theocr. *Adon.* p. 29 HARL.

(48) Hic est Minucius Pacatus, *grammat* qui Græco nomine etiam pro Pacato *Irenæ* ctus est. et cujus τὸν κατὰ στοιχεῖον Ἀττ laudat Socrates lib. III *Histor.*, *cap.* 7. De illo [pag. 170, in h. vol. et supra in catal. gramm — Πλακάτος cod. Matrit. qui om. κατὰ σ HARL.

(49) Pamphili, Alexandrini grammatici, Aris chei, glossæ citantur ab Athenæo, auctore Et Etymologici, Eustathio, etc. Alia ejus scripta morat Suidas in Πάμφιλος. — Περιοχ. πέντε δε in cod. Matrit. HARL.

(50) Valerius Pollio, Alexandrinus. Diod philosophi pater, clarus Adriani tempore, de jus Lexico Photius cod. CXLIX. De scriptore plu Suidas in Πωλίων et e recentioribus Jonsius 7, pag. 246 sq. — Πεποίηκε cod. Matrit. HARL.

:amatius Heliopolitanus, philosophi affectans
ien, cum rudis esset et imperitus.
chæus, Syracusanus, tragicus, scripsit *tragœdecem.*
chæus, Pythodori seu Pythodoridis F. Eretrien-
tragicus, docuit *fabulas* XLIV, vel, ut alii,
X, vel XXIV, quarum una vicit. Sophocle
lo junior, cum Euripide fabulas edidit ab olym-
le LXXXIII.
chias, propheta.
chilles Statius, Alexandrinus, scripsit τὰ κατὰ
κίππην καὶ Κλειτογῶντα καὶ ἄλλα ἐρωτικὰ, « de
eucippe et Clytophonte et alia amatoria libris
[. » Tandem factus Christianus et episcopus.
ipsit περὶ σφαίρας καὶ ἐτυμολογίας, *de sphæra, et*
nologia, et ἱστορίαν σύμμικτον. *historiam miscella-*
m, quæ multorum et magnorum virorum men-
ıem facit. Stylus ubique similis illi quo in amatoriis utitur.
.ŏesius, Novatianorum episcopus, qui concilio
cæno) interfuit.
cron, Acigentinus, medicus, Xenonis F.,
.edis ἐσοφίστευσεν, philosophiam docuit Empe-
lis tempore, ante Hippocratem scripsit περὶ
ρικῆς, *de arte medica.* Dorice et περὶ τροφῆς
ινῶν, *de salubri victus ratione.* Est hic unus
›rum, qui ventorum rationes observaverunt.
·.cusilaus, Cabæ F. Argivus, ex Cercade, oppi-
prope Aulidem, historicus antiquissimus, scri-
t Genealogias, æneis usus tabulis, in quas aiunt
rem ejus incidisse, cum locum quemdam domus
e foderet.
Acusilaus, Atheniensis, Agathocliæ F., qui Ro-
m tempore Galbæ veniens, ex oratoria tantum
lucratus, ut Atheniensibus centum millia drach-
ırum in fenore posita reliquierit.
Admeti μέλος et Harmodii, de rebus facilibus,
ολιὰ, carmina, ad vinum decantari solita.
Adrianus, imp. φύσει φιλόλογος ἐν ἑκατέρᾳ τῇ
ώσσῃ καί τινα πεζὰ καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα παν-
δαπὰ κατέλιπε, « natura doctrinæ amans in utra-
que lingua et prosa et carmine scripta omnis ge-
neris reliquit... βουλόμενος πάντων ἐν πᾶσι περιεῖ-
ναι, *etc.* Cum vellet præstare omnibus, viros in
aliquo studio præstantes oderat. Hinc et Favorinum
Gallum et Dionysium. Milesium, sophistas, oppri-
mere studebat, cum aliis modis, tum vero adver-
sariis eorum, hominibus nullius vel minimi
pretii extollendis. Hic in epistola quadam, *etc.* »
Adrianus, sophista, Herodis discipulus, tempore
M. Antonini, Athenis æmulus Aristidæ, rhetoris,
Romæ rhetoricam docuit, dictator epistolarum
Commodi imp. scripsit μελέτας, « declamationes,
« μεταμορφώσεις, metaphorses libris VII, περὶ
« ἰδεῶν λόγου, de formis orationis libris V, περὶ τῶν
« ἐν ταῖς σνάσεσιν ἰδιωμάτων. de statuum proprieta-
« tibus libros III ; Epistolas *et* λόγους ἐπιδεικτικοὺς,
« orationes declamatorias ; *Phalarim* (*orationem*) *et*
« παραμυθητικὸν, consolatorium in Celerem. »

Ædesia, Alexandrina, Hermiæ uxor, cognata Syriani, filios, Ammonium et Heliodorum, in philosophia erudiendos curavit a Proclo.

Claudius Ælianus ex Prænestе Italiæ, summus pontifex et sophista, post Adriani tempore Romæ docuit, μελίγλωσσος sive μελίφθογγος, *melleæ linguæ* sive *melleæ vocis* vir.

Ælianus, belli dux, Valentis imp. temporibus, παιδείας οὔτε ἐντὸς ὢν οὔτε ἄμοιρος.

Αἴλινον, εἶδος θρήνου καὶ ᾠδῆς, *genus lamentationis et carminis.*

Æneas scripsit περὶ πυρσῶν, *de facibus, quæ in speculis accenduntur*, ut ait Polybius, et περὶ στρατηγημάτων ὑπόμνημα, *commentarium de strategematibus.*

Ænicus, Atheniensis, comicus antiquæ comœdiæ, Ex fabulis ejus, Ἄντεια.

Æneus, (Αἴνειος) sophista, cujus libri, αἱ μετάβολοι, quasi *transmutatores* dicas.

Æschines, Charini, fartoris, F. (al. Lysaniæ), Atheniensis, Sphettius, philosophus Socraticus, cujus dialogi, Miltiades, Callias, Rhinon, Aspasia, Axiochus, (confer Suid. in Ἀξίοχος) Telauges et Alcibiades. Nec non illi, qui vocantur Acephali, ut Phædon, Polyænus, Dracon, Eryxias, de virtute, Erasistratus, Scythici. Hic Æschines in Siciliam ad Dionysium pecuniæ causa profectus est.

Æschines, Atheniensis, Atrometi et Glaucotheæ sive Leucothecæ F. discipulus Aleidamantis Eleatæ, histrio, deinde scriba, postea orator. Hic Ctesiphontis accusator a Demosthene victus Rhodum fugit ibique docuit.

Æschylus Atheniensis, tragicus, Euphorionis F. et frater Amitiæ, Euphorionis et Cynægiri. Certavit olympiade LXIX, natus annos XLV. Primus auctor fuit, ut tragici personis terribilibus et pictis, arbylisque, sive elatioribus calceis uterentur. Scripsit elegias et tragœdias XC. Vicit octies et vicies : vel ut alii, decies ter. Filios habuit duos, tragicos, Euphorionem et Bionem. Obiit æt. LVIII, in Sicilia, etc.

Æsopus, Samius vel Sardianus, vel Mesembrianus vel denique Cotyænsis Phryx, fabularum conditor, a Græso dilectus (ante Pythagoræ tempora, circa olymp. XL.) servus Xanthi Lydii : vel Samii Iadmonis, cujus serva erat Rhodopis Thressa, quæ deinde Sapphonis fratri, Charaxo, nupsit. Scripsit τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτῷ συμβάντα, *de iis, quæ ipsi apud Delphos acciderunt. libros II.* Alii aiunt ἀποκρίματα γεγραφέναι μόνον, *fabulas solum scripsisse.* Delphi Æsopum Phædriadibus præcipitatum rupibus occiderunt Olympiade LIV, etc.

Aetius, Antiochenus, magister Eunomii, Paulini Tyrii sectator, hæresiarcha, Ario suffragatus : cum discipulis ex categoriis Aristotelis disseruit, *Epistolas* composuit ad imp. Constantium. Sectatores ejus Aetiani et Eunomiani.

Africanus, Sextus, Afer philosophus, qui scripsit Κεστούς, *Cestos* libris XXIV, de remediis physicis

et quæ ex verbis, incantationibus et scripsit characteribus constant, mirosque effectus habent. Ad ejusdem argumenta, contra historiam Susannæ allata, respondit Origenes.

Agapetus, Synadorum episcopus, de quo Euseb. (imo Philostorgius : confer Tillemont. T. V, memor.)

Agapius, Atheniensis, philosophus, post Procli obitum, temporibus Marini. (ex Damascio.)

Agapius, Alexandrinus, CPoli Ἰατρικῶν μαθημάτων ἐξηγητής.

Agathias, scholasticus, μυρινaῖος Myrinensis, scripsit historiam ex eo tempore, ubi desiit Procopius : nec non alios libros partim ligata, partim soluta oratione, et Δαφνιακὰ, et κύκλον τῶν νέων ἐπιγραμμάτων.

Agathon, tragicus, et comœdiarum scriptor, Socratis discipulus.

Alcæus, Atheniensis, tragicus, quem nonnulli primum fuisse tragicum contendunt.

Alcæus. Mytilenæus, deinde Atheniensis, comicus veteris comœdiæ quintus, Micci F., scripsit *comœdias X.*

Alcidamas, Eleates, Asianus philosophus, filius Dioclis, qui musica scripsit, et Gorgiæ Leontini discipulus.

Alcimenes, Megarensis, tragicus.

Alcimenes, Atheniensis, comicus.

Alciphron Magnes et Magnesia ad Mæandrum, philosophus.

Alcman, Lacon Messoates : secundum Cratetem πταίοντα (in hoc lapsum sive errantem), Lydus, Sardibus oriundus : ex servitute manumissus, filius Damantis vel Titari. Dorice scripsit, ut solent Lacedæmonii : inventor ἐρωτικῶν μελῶν, *amatoriornm carminum*. Scripsit libros sex lyricorum carminum et κολυμβώσας, *natantes*, πρῶτος εἰσήγαγε, μὴ ἐξαμέτροις μελῳδεῖν, « primus introduxit usum, ut car- « mina melica versibus non hexametris conscribe- « rentur. »

Alcman, alius Messenius, itidem lyricus.

Alexander, Ægæus, pater Cælii, philosophus peripateticus, cum Chæremone, philosopho, præceptor Neronis, imp. quem vocavit πηλὸν αἵματι πεφυρμένον, *lutum sanguine maceratum*.

Alexander, Antiochenus, post Porphyrium episcopus, temporibus Chrysostomi, virtute, philosophia et eloquentia insignis.

Alexander, Aphrodisiensis, philosophus.

Alexander, Casilonis F., rhetor, frater Eusebii, rhetoris, Jnliani discipulus.

Alexander, Claudius, rhetor.

Alexander, Hierapolitanus, episc. et martyr, scripsit, τί καινὸν εἰσήνεγκε Χριστὸς εἰς τὸν κόσμον, κεφάλαια Θ', *de rebus novis, quas Christus in mundum intulit, capita IX*, librum egregiis sententiis refertum.

Alexander, Milesius, (51) polyhistor, temporibus Syllæ et ante : a Cornelio Lentulo pædagogus ac libertus fuit, Cornelii sortitus nomen, Laurenti periit, ædibus ejus ab ignoto quod ubi comperit uxor ejus, Helena, laqueo vitam finivit. Fuit grammatici, discipulus, συνέγραψε βιβλία ἀριθμοὺς scripsit innumeros, et περὶ Ῥώμης, *de bros V.*

Alexander, Numenii F. sophista.

Alexander, Pleuronius, ex Pleurone, vitate, **Satyri et Stratocleæ F.,** grammat olymp. CXXIV) tragœdias scripsit, unus tragicorum.

Alexander, Seleuciensis, Cilix, Alexandrici, F. rhetor, πηλοπλάτων sive *luteus* gnominatus.

Alexis ex Thurio, quæ ante Sybaris, docuit fabulas CCXLV. Patruus Menandri Stephani, itidem comici pater.

Amelius, **Apameensis,** philosophus, Porphyrii, æqualis Ammonii et Origenis.

Ammonianus. grammaticus, Syriani, pl. propinquus ἠγάπα τὴν ἐπὶ ποιητῶν ἐξ διορθώσει τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως καθειμέ « artem in poetarum enarratione et Gra « nis emendatione occupatam diligebat Ἀμμωνιανὸς, ᾧ κεκτῆσθαι συμβέβηκεν ὄν hoc nomine) σεμνὰς ἀκροατήν.

Ammonius **Saccas,** philosophus Alex. tiano ethnicus, teste **Porphyrio.**

Ammonius, **Ammonii F.,** discipulus grammatici, qui in schola Aristarchi suc ante Augusti imp. tempora.

Amphion, antiquæ musicæ inventor, *Epist.*

Amus, Ægyptius, in monte Nitriæ mona

Anacharsis, Gnyri F., Scytha philosoph ter Καδουία Caduiæ, Scytharum regis, matre natus, scripsit νόμιμα Κυνθῶν δι' ἐπῶν, *institutis Scytharum* versu heroico. Περὶ τῶν εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον, *de frugalitate humanæ*, poema heroicum versibus DCCC. Anac et rotam figlinam invenit, vixitque tempo Crœsi, etc.

Anacreon, Teius, lyricus, Scythini *(al. Eux* Parthenii vel Aristocriti) filius, dialecto Io scripsit *elegias*, παροίνια μέλη, sive *carmina inter pocula cantabantur, et iambos*, et quæ vo tur *Anacreontica*. Vixit tempore Polycratis, S tyranni circa olymp. LI (alii LII tempore Cy Cambysæ). Teo pulsus ob Histiæi seditionem Ab ra urbem Thraciæ migravit.

Anastasius, Silentiarius, imp. hæreticus.

Anaxagoras, sophista (id est philosophus, He sibuli F. Clazomenius, cognominatus νοῦς sive Me

(51) Kusterus hunc Cornelium Alexandrum confundit cum altero longe juniore Alexandro, Cotyæensi, ex Asclepiadæ schola grammatico, cujus obitum et laudes diserta oratione decoravit Aristides. Vi quæ de hoc juniore Alexandro dixi lib. IV, cap. [pag. 17 sq. in hoc vol.]

:ım licet causæ suæ nactus patronum Athenis A
. Lampsaci vitam finivit inedia, etc. vide in-
:ολλώνιος.

xandrides, Anaxandri F., e Camiro Rhodius,
, alii, Colophonius, ludis Philippi Macedonis
·. 101, interfuit, scripsitque comœdias LXV,
ibus vicit X. Primus amores in scenam intro-

.xilas, comicus poeta.

ıximander, Praxiadæ F., Milesius philosophus
.tus, discipulus et successor Thaletis. Primus
ıoctium invenit, et solstitia et horologia, et
n in medio mundi sitam esse. Gnomonis
usum introduxit, et γεωμετρίας ὑποτύπωσιν
·, geometriæ institutionem tradidit. Scripsit
φύσεως, *de natura rerum* : γῆς περίοδον, *des-* B
. *onem terræ*, περὶ τῶν ἀπλανῶν καὶ σφαῖραν, *de*
s *fixis* et *sphæræm*, aliaque.

ıximander, Anaximandri F., Milesius, junior,
ricus, temporibus Artaxerxis Mnemonis. Scri-
ὑμβόλων Πυθαγορείων ἐξήγησιν, *symbolorum*
igoricorum interpretationem.

axımenes, Eustrati F., Milesius, philosophus,
pulus et successor Anaximandri, Milesii, vel
ii, Parmenidis. Vixit olympiade LV. qua Cyrus
um regno exuit.

ıaximenes, Arictoclis F., Lampsacenus, orator
scipulus Diogenis Canis, et Zoili, Amphipoli-
grammatici, præceptor Alexandri Macedonis.
o patriæ suæ veniam et salutem impetravit.
ıpompo in odium adducendo librum vulgavit C
ılius nomine adversus Athenienses et Lacedæ-
ios, συγγραφὴν λοίδορον ἐς τὸ ἀκριβέστατον μι-
ίμενος, historiarum Theopompi maledicum
ım accurate imitatus.

ıdocides, Atheniensis, Leogori F., unus ex de-
. oratoribus, genus ducens a Telemacho, Ulys-
filio et Nausicaa, ut tradit Hellanicus.

.droclides, Synesii Lydi Philadelphiensis F.,
ıpore Porphyrii, philosophi, docuit, ejusque
minit in oratione *de sui temporis doctoribus*.

Andromachus ex Neapoli Syriæ, sophista, Zonæ
t Sabini F. docuit Nicomediæ temporibus Dio-
ɛtiani imp.

Androtion, Andronis filius Atheniensis, orator
demagogus, Isocratis discipulus.

Angelius, Valentis tempore episcopus CPol. D

nniceris, auctor sectæ Anniceriæ, tempore Alex-
ıdri M. Cyrenæus, philosophus epicureus factus,
si Parabatæ fuisset discipulus, qui audiverat
ristippum. Frater Anniceridis Nicoteles, philoso-
hus. Discipulus celebris, Posidonius.

Antigenides, Satyri F., Thebanus musicus, tibi-
en Philoxeni. Scripsit μέλη, *carmina* (modulis
nimata musicis.)

Antimachus, Colophonius, Hyparchi F., gram-
naticus et poeta. Panysidis, poetæ, non servus,
sed illius et Stesimbroti auditor : vixit ante Platonem. (v Küsteri not.)

Antimachus, Heliopolitanus Ægyptius, qui scripsit Κοσμοποιΐαν versibus heroicis 3780.

Antimachus, poeta melicus, dictus ψεκὰς, perinde ut (52) Olympicus quidam, quod discipulos suos inter disserendum conspergeret ac minutim conspueret. Decretum fecit, neminem in scena nominatim a comicis perstringendum. [Quinque *Antimachos* Suidas nominat. t. I, pag. 225, ubi v. Küster.]

Antiochus, Cilix, Cynicum se philosophum simulans et homoribus auctus a Severo et Antonio ad Tiridatem, et cum eo ad Parthos transfugit; hinc ὁ Αὐτόμολος, *transfuga*, dictus est.

Antipater, Joalai F. discipulus Aristotelis, Alexandri M. dux et deinde rex Macedoniæ; reliquit Epistolarum σύγγραμμα libris duobus, et historiam τὰς Ἱερδίκκου πράξεις Ἰλλυρικάς.

Antipater, Nicolai Damasceni, historici, pater, Stratonices maritus, eloquentia pollebat, qua neminem læsit, patriæ et civibus profuit.

Antiphanes, Atheniensis, comicus, junior Panætio.

Antiphanes Carystius, Trani F., Thespidis, tragici, tempore, comicus antiquior.

Antiphanes, Demophanis vel Stephani F. Smyrnæus, vel, ex Dionysii sententia, Rhodius, comicus mediæ comœdiæ; ex servitute manumissus, claruit circa olymp. XCIII, scripsit comœdias CCCLXV. vel et alii CCLXXX, vicitque decies ter. Filium habuit Stephanum comicum; obiit in Cio, piro forte percussus, anno ætatis LXXIV.

Antiphon, Atheniensis, τερατοσκόπος, prodigiorum conjector, poeta epicus et sophista : dictus λογομάγειρος quasi *sermonum coquum* dixeris. Eumdem esse puto, quem paulo post ὀνειροκρίτην Suidas vocat et περὶ κρίσεως ὀνείρων *de somniorum judiciis* ait scripsisse.

Antiphon, Sophili F., Atheniensis, populo Rhamnusius, cognomine Nestor, post Gorgiam in forensi dicendi genere excelluit; magister Thucydidis. [v. Küsteri not.]

Antisthenes, patre cognomine, Atheniensis, ex oratore philosophus Socraticus, Peripateticus primum dictus, deinde in Cynosarge docuit Cynicæ sectæ princeps, Diogenis, Cynici, præceptor. Scripsit tomos X, primum magicum, in quo narrat de Zoroastre, sapientiæ repertore. Hunc Aristoteli quidam, alii Rhodioni tribuunt.

Antonius, Alexandrinus, Gazæ et Byzantii causas egit, sacria alioqui maxime deditus, ita ut Gazam redderet religiosiorem.

Anytus, Anthemionis F., Atheniensis, orator.

Apelles, Colophonius. Pythii F., Ephori, Ephesii et Pamphili, Amphipolitani, discipulus, pictor celebris, ad Ephesiis civitate donatus, frater Alexichi, pictoris,

(52) Ita Ψεκὰς dicti recentiori ætate *Alciatus* et *Malherba*.

Apellicon, Teu, bibliothecæ a Sylla in potestatem redactæ.

Apharæus, Atheniensis orator. Libris Hippiæ, sophistæ, et Platonis, Isocratis principatus tempora, clarus circa olympiadem XCV, eodem, quo Plato, tempore.

Apianus sive Apianus scripsit Romanam historiam, τὴν καθ' ἡμᾶς ἁπάσαν..... Ῥωμαϊκὸς λόγος ἐστὶν etc.

M. Apicius, etc.

Apion, Pistonicis F., cognomento Mochthus, Egyptius, sive Cretensis, grammaticus, discipulus Apollonii, Archibii et Euphranoris, centenario major, et Didymi. Docuit Romæ Tiberii et Claudii ætate, successor Theonis grammatici, æqualis Dionysii Halicarnassei. Scripsit ἱστορίαν κατ' ἔθνος *historiam de singulis gentibus*, aliaque.

Apollinaris, Laodicenus, tempore Constantii et Juliani, Parabatæ, grammaticus, philosophus et poeta, scripsit *contra Porphyrium libros* XXX, et versibus Græcis heroicis πᾶσαν τὴν τῶν Ἑβραίων γραφήν, totum Vetus Testamentum reddidit. Epistolas item scripsit et multos in S. Scripturam commentarios. Idem hæreticus, filius Apollinaris Alexandrini.

Apologus Alcinoi ἐπὶ τῶν φλυαρούντων, de iis, qui futili et prolixo sermone utuntur.

Apollodorus, Atheniensis, comicus, fabulas scripsit XLVII. Vicit quinquies.

Apollodorus, Gelous, comicus, Menandri æqualis. Ejus dramata: Ἀποκαρτερῶν ἢ φιλάδελφοι, Δευσοποιός, Ἴδιεια, Γραμματόδειπνος (aut, ut Küster e Polluce VII. 23. legere malit, Γραμματοδιοποιός,) Ψευδύλος, Σίσυφος, Αἰσχρίων.

Apollodorus, Tarsensis, tragicus, cujus dramata: ἀκανθοπλήξ, τεκνοκτόνος, Ἕλληνες, Θυέστης, Ἰκέτιδες, Ὀδυσσεύς.

Apollodorus, Atheniensis, Asclepiadis F., grammaticus, Panætii, Rhodii philosophi, et Aristarchi grammatici, discipulus, primus usus tragiambico carminis genere, ἦρξε δὲ πρῶτος τῶν καλουμένων τραγιάμβων.

Apollonius, Alexandrinus, poeta epicus, qui Rhodi vixit, filius Sillei, Callimachi discipulus, et Eratosthenis æqualis, et post illum bibliothecæ Alexandrinæ præfectus.

Apollonius, Tyanensis, philosophus, Apollonii F., temporibus Claudii, Caii et Neronis usque ad Nervam clarus. Scripsit τελετὰς *initia sive de sacrificiis* διαθήκην, *testamentum*, χρησμούς, *oracula*, Ἐπιστολάς, *Epistolas*, Πυθαγόρου βίον, *vitam Pythagoræ*. Vitam Apollonii scripsit Philostratus, etc.

Apollonius, Tyaneus, philosophus junior, temporibus Adriani imp. teste Agresphonte. ἐν τῷ περὶ ὁμωνύμων.

Apollonius, Alex. cognomento Dyscolus, pater Herodiani, grammatici, τοῦ τεχνογράφου, scripsit [1] περὶ μερισμοῦ, « de partitione partium orationis « libros IV. 2] περὶ συντάξεως, de constructione partium orationis libros IV. 3 De [illegible] « libris V. 4. De verbis derivatis [illegible] « 5. De nominibus sive [illegible] « pertinas dialectos. 7. De [illegible] « casu recto. 8. De pronomine [illegible] « 10. De dialectis Dorica, [illegible] « De figuris Homericis. 12. περὶ [illegible] « ρίας, de historia commentitia. 13. De [illegible] « bus, περὶ πάθων. 14. περὶ τόνων [illegible] « de tonis coactis libros duos. 15. περὶ [illegible] « λῶν, de tonis obliquis. 16. περὶ τονικ[illegible] « censibus libros V. 17. περὶ προσῳδιῶν, de [illegible] « sive litteris. 18) De prætpositionibus [illegible] « Διδύμου περὶ ῥημάτων, de Didymi probabil[illegible] « compositione. 21 De iis, quæ ductu[illegible] « runtur 22) De vocula τις. 23 De pro[illegible] « De spiritibus. 25) De possessivis. 26 [illegible] « γίας, de conjugatione. »

Apollonius, Archebuli sive Archebuli F., de dictionibus Homericis, ordine alphabetico. [Ejus lexicon Homericum hodie extat, [illegible] nio, dein a Tullio editum.]

Apollonius, Aphodrisiensis, summus [illegible] historicus, scripsit Καρικὰ sive *historias* Περὶ Τραλλέων, *De Trallibus*. Περὶ Ὀρφέως καὶ τελετῶν αὐτοῦ. *De Orpheo et ejus sacris*.

Apollophanes, Atheniensis, comicus: cujus dramata: Δάλις, Ἰφιγένεια, Κένταυροι.

Apsines, Atheniensis, sophista egregius Onasimi, sophistæ, qui Apsinis pater [illegible]

Apsines, Gadarensis, sophista, ex Pa[illegible] fert, genitus Smyrnæ, discipulus fu[illegible] dis, Lycii, et deinde Basilici, Nicomedi[illegible] nis artem rhetoricam professus est, imper[illegible] ximiano, et ad consularem dignitatem p[illegible]

Apsines, Onasimi, Atheniensis, sophista, junior Apsine Gadarensi.

Apsyrtus, Prusaensis, vel Nicomediensis, [illegible] qui sub imp. Constantino ad Istrum in Scyt[illegible] litavit. Hic librum de equorum *medicina* et de iisdem brutis animantibus physicum alt[illegible] aliaque. Scripsit etiam *Cimon*, Atheniensis, [illegible] rabilem librum ἱπποσκοπικὸν, de equorum in[illegible] ctione.

Aquila, philosophus, scripsit σχόλια λογικ[illegible] συλλογισμῶν.

Aquila, grammaticus: musicus.

Araros, Atheniensis, comicus, filius Aristo[illegible] nis, comici, qui primum docuit comœdias o[illegible] piade 101. Ex dramatibus ejus sunt: Καινεύς, πυλίων, Πανὸς γοναί, Γιμέναιος, Ἄδωνις, Περ[illegible] διον.

Aratus, Solensis Cilix, Athenodori F., [illegible] Menecratis, grammatici [illegible] ii, philosopho[illegible] Timonis et Menedemi. [illegible] iade CXXI[illegible] miliaris Antigono Gon[illegible] donia, De[illegible] trii, Poliocretæ, filio, [illegible] ne, Rhod[illegible] Alexandri, Ætoli, fratre[illegible] Calen[illegible]

ienodorum. Poeta epicus scripsit Φαίνομενα, A
bus initium admirabile et Homeri felix imi-
Hymnos in Ponem, Σπονδοφόρους, Παίγνια.
λογίαν καὶ Ἀστροθεσίαν, Σύνθεσιν φαρκάκων,
κῶν ἐπιτήδεια, Ἀνθρωπογονίαν, Ἐπιθυτικόν,
ἐόπροπον (epicedium), εἰς Ἀντίγονον. Ἠθο-
, Ἐπιστολάς, Ἐπιγράμματα *in Philam*, Anti-
filiam, Antigoni uxorem, Ἀνατομήν, *In Pau-*
ı, Macedonem. *Epicedium Cleombroti*. Διόρθω-
ὺσσείας, *emendationem Odysseæ*, et *epistolas*
ne soluta.

adius, grammaticus, Antiochenus, scripsit
hographia, de constructione partium oratio-
nomasticum admirable.

esilaus, philosophus.

hedicus κωμῳδιογράφος, qui contra Democha- B
Demosthenis sororis filium, scripsit. Ex fabu-
ıs sunt Θησαυρὸς et Διαμαρτάνων.

helaus, Apollodori vel Midonis F., Milesius,
sophus physicus, primus ex Ionia physiolo-
in Græciam introduxit, discipulus Anaxago-
ræceptor Socratis et Euripidis : scripsit phy-
iam et alia nonnulla. Nihil justum vel turpe
a esse docuit, sed instituto omnia.

helaus, Coloniæ presbyter, contra quem scri-
Basilius, Irenopolis episcopus.

hiadas, Theagenem ob facultates amissas
lans (*ex Damascio*).

hias, φυγαδοθήρας, qui oratores, fuga sibi
ntes consulere, venatus est, ut Antipatro
ret.

hibius, Apollonii F., grammaticus, scripsit C
ıσιν *epigrammatum Callimachi*.

hibius, Ptolemæi F., Leucadius vel Alexan-
ıs grammaticus, ex eorum numero, qui Ro-
ısque ad Trajani imp, tempora docuerunt.

chigenes, Philippi F., Apameensis Syrus, me-
s, Agathini discipulus, qui Romæ Trajani tem-
artem medicam exercuit. Vixit annos LXXIII,
ısitque multa medica physicaque.

chilochus maledicus, alioquin insignis poeta,
ı, a Calonda interfectum, Pythia ulta est, etc.

chimedes, Trallianus, philosophus, scripsit
μνημα, *Commentarium in Homerum, et Mecha-*
.

chippus, Atheniensis, comicus antiquus, qui, D
el vicit olympiade XCI.

chytas, Tarentinus, Hestiæi F. aut Mnesarchi
Mnasagoræ, philosophus Pythagoricus, qui Pla-
m servavit, cum eum ad mortem quæreret
ıysius tyrannus. Empedoclis discipulus philo-
ıiam docuit multosque libros scripsit. Inventor
τιγῆς sive crepitaculi. Τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰταλιω-
προέστη, στρατηγὸς αἱρεθεὶς αὐτοκράτωρ ὑπὸ
πολιτῶν καὶ τῶν περὶ ἐκεῖνον τὸν τόπον Ἑλλή-
, *Communi Italiotarum præfuit, dictator a civi-*
et vicinis Græcis creatus.

ctinus, Milesius, poeta, Homeri (ut ait Arte-
discipulus et tamen vixisse dicitur olymp.
nona, quadragentis annis post bellum Trojanum : [quod vix probabile est, vide supra, vol. I, pag. 9 sqq.]

Ariani, Psathyriani, etc.

Arignote, Samia, discipula Pythagoræ et Theanus, philosopha Pythagorica. Scripsit *Bacchica* sive Διονύσου τελετὰς, et *de Cereris mysteriis*, necnon *Epigrammata*. Fertur etiam illius sub nomine *liber sacer*, ἱερὸς λόγος.

Arion, Cyclei F., Methymnæus, lyricus, vixit olympiade XXXVIII. Quidam Alemanis filium tradidere . Scripsit ᾄσματα , *cantica* et προοίμια , *hymnos* ad versus heroicos bis mille. Dicitur tragici modi inventor fuisse et primus chorum instituisse, et dithyrambum cecinisse, et ita nominasse quod a choro canitur, et satyros introduxisse versibus loquentes.

Aristarchus, θέσει (habitatione) Alexandrinus, φύσει (gente) Samothrax , Aristarchi F., clarus olymp. CLVI tempore Ptolemæi Philometoris, cujus filium erudiit. Fertur scripsisse ultra DCCC libros ὑπομνημάτων sive commentariorum. Discipulus Aristophanis, grammatici, cum Cratete, Pergameno, Pergami sæpe concertavit. Discipulos habuit grammaticos circiter XL. Annos natus LXXII in Cypro aqua intercute laborens necem sibi inedia conscivit, relictis filiis, Aristarcho et Aristagora, nullius ingenii, ex quibus Aristarchum venditum Athenienses redemerunt.

Aristarchus, Tegeates, tragicus, æqualis Euripidis, qui primus dramata ad illam prolixitatem produxit, docuit tragœdias LXX, vicit duabus. Obiit centenario major. Morbo cum laborasset, Æsculapio pro restituta valetudine drama Ἀσκλήπιον dedicavit.

Aristeas, Democharidis aut Canstrobii F., Proconnesius, poeta epicus, scripsit τὰ Ἀριμάσπεια καλούμενα ἔπη *carmina Arimaspea* sive historiam Arimasporum Hyperboreorum libris III et soluta oratione nonnulla, et *Theogoniam* versibus mille. [*Aristiæ* fabulam, *Cyclops* vocatam, memorat Suidas I, pag. 324, ubi v. Kusteri not. 1.]

Aristides, Adrianensis, ex Adrianis Mysiæ sive Bithyniæ, sophista, Polemonis Smyrnæi rhetoris discipulus, filius Eudemonis philosophi flaminis Dialis in patria sua. Athenis Herodem et Pergami Aristochem audivit, floruitque Antonini imp. tempore et vitam usque ad Commodum produxit. Orationes ejus quam plurimæ, aliæ apud alios circumferuntur.

Aristippus, Aritadæ F., Cyrenæus philosophus, Socratis auditor, sectæ auctor Cyrenaicæ, primus Socraticorum, qui mercedem a discipulis exegit. Xenophonti infestus, austeritatis Antisthenis derisor. A Diogene ipse dictus κύων βασιλικός. Plura ejus feruntur apophthegmata, etc. Audivit eum Arete filia, cujus filius, Aristippus junior, Metrodidactus appellatus. Hujus auditor Theodorus, dictus atheus, mox deus. Theodorum Antipater, Anti-

Apelliconis, Teii, bibliotheca a Sylla in potestatem redacta.

Aphareus, Atheniensis orator, filius Hippiæ, sophistæ, et Platanes, Isocratis privignus (πρόγονος), clarus circa olympiadem XCV, eodem, quo Plato, tempore.

Appianus sive Apianus scripsit Romanam historiam, τὴν καλουμένην βασιλικὴν..... Ῥωμαϊκοὺς λόγους ἐννέα etc.

M. Apicius, etc.

Apion, Plistonicis F., cognomento Mochthus, Ægyptius, sive Cretensis, grammaticus, discipulus Apollonii, Archibii et Euphranoris, centenario majoris, et Didymi. Docuit Romæ Tiberii et Claudii ætate, successor Theonis grammatici, æqualis Dionysii Halicarnassei. Scripsit Ἱστορίαν κατ' ἔθνος *historiam de singulis gentibus*, aliaque.

Apollinaris, Laodicenus, tempore Constantii et Juliani, Parabatæ, grammaticus, philosophus et poeta, scripsit *contra Porphyrium libros* XXX, et versibus Græcis heroicis πᾶσαν τὴν τῶν Ἑβραίων γραφὴν, totum Vetus Testamentum reddidit. Epistolas item scripsit et multos in S. Scripturam commentarios. Idem hæreticus, filius Apollinaris Alexandrini.

Apologus Alcinoi ἐπὶ τῶν φλυαρούντων, de iis, qui futili et prolixo sermone utuntur.

Apollodorus, Atheniensis, comicus, fabulas scripsit XLVII. Vicit quinquies.

Apollodorus, Gelous, comicus, Menandri æqualis. Ejus dramata : Ἀποκαρτερῶν ἢ φιλάδελφοι, Δευσοποιὸς, Ἱέρεια, Γραμματόδειπνος (aut, ut Küster e Polluce VII. 23. legere malit, Γραμματοδιοποιὸς,) Ψευδαίας, Σίσυφος, Αἰσχρίων.

Apollodorus, Tarsensis, tragicus, cujus dramata: ἀκανθοπλὴξ, τεκνοκτόνος, Ἕλληνες, Θυέστης, Ἱκέτιδες, Ὀδυσσεύς.

Apollodorus, Atheniensis, Asclepiadis F., grammaticus, Panætii, Rhodii philosophi, et Aristarchi grammatici, discipulus, primus usus tragiambico carminis genere, ἦρξε δὲ πρῶτος τῶν καλουμένων τραγιάμβων.

Apollonius, Alexandrinus, poeta epicus, qui Rhodi vixit, filius Sillei, Callimachi discipulus, et Eratosthenis æqualis, et post illum bibliothecæ Alexandrinæ præfectus.

Apollonius, Tyanensis, philosophus, Apollonii F., temporibus Claudii, Caii et Neronis usque ad Nervam clarus. Scripsit τελετὰς *initia sive de sacrificiis* διαθήκην, *testamentum*, χρησμοὺς, *oracula*, Ἐπιστολὰς, *Epistolas*, Πυθαγόρου βίον, *vitam Pythagoræ*. Vitam Apollonii scripsit Philostratus, etc.

Apollonius, Tyaneus, philosophus junior, temporibus Adriani imp. teste Agresphonte. ἐν τῷ περὶ ὁμωνύμων.

Apollonius. Alex. cognomento Dyscolus, pater Herodiani, grammatici, τοῦ τεχνογράφου, scripsit (1) περὶ μερισμοῦ, « de partitione partium orationis « libros IV. 2) περὶ συντάξεως, de constructione partium orationis libros IV. 3) De verbo sive ῥήματικῶν, « libris V. 4) De verbis derivatis in μι desinentibus. « 5) De nominibus sive ὀνοματικόν. 6) De nominibus « per varias dialectos. 7) De nominum femininorum « casu recto. 8) De paronymis. 9) De comparativis. « 10) Dedialectis Dorica, Ionica, Æolica, Attica. 11 « De figuris Homericis. 12) περὶ κατεψευσμένης ἱστο« ρίας, de historia commentitia. 13) De affectionibus, περὶ παθῶν. 14) περὶ τόνων κατηναγκασμένων « de tonis coactis libros duos. 15) περὶ τόνων πε« λιτῶν, de tonis obliquis. 16) περὶ προσῳδιῶν, de pro« censibus libros V. 17) περὶ στοιχείων, de elementis « sive litteris. 18) De præpositionibus. 19) περὶ τῶν « Διδύμου πιθανῶν, de Didymi probabilibus. 20) De « compositione. 21) De iis, quæ duobus modis effe« runtur. 22) De vocula τις. 23) De generibus. « De spiritibus. 25) De possessivis. 26) περὶ συζυ« γίας, de conjugatione. »

Apollonius, Archebuli sive Archebii F. scripsit de dictionibus Homericis, ordino alphabetico. [Ejus lexicon Homericum hodie exstat, a Villoisonio, dein a Tullio editum.]

Apollonius, Aphodrisiensis, summus sacerdos et historicus, scripsit Καρικὰ sive *historiam Caricam*. Περὶ Τράλλεων, *De Trallibus*. Περὶ Ὀρφέως καὶ τῶν τελετῶν αὐτοῦ. *De Orpheo et ipsius sacris*.

Apollophanes, Atheniensis, comicus antiquus, cujus dramata : Δάλις, Ἰφιγένεια, Κρῆτες, Λαστ. Κένταυροι.

Apsines, Atheniensis, sophista egregius, pater Onasimi, sophistæ, qui Apsinis pater fuit.

Apsines, Gadarensis, sophista, ex Pane et Nama fert, genitus Smyrnæ, discipulus fuit Heraclidis, Lycii, et deinde Basilici, Nicomediæ. Athenis artem rhetoricam professus est, imperante Maximiano, et ad consularem dignitatem pervenit.

Apsines, Onasimi, Atheniensis, sophistæ F. sophista, junior Apsine Gadarensi.

Apsyrtus, Prusaensis, vel Nicomediensis, miles, qui sub imp. Constantino ad Istrum in Scythia militavit. Hic librum de equorum mediciua scripsit et de iisdem brutis animantibus physicum alterum aliaque. Scripsit etiam *Cimon*, Atheniensis, admirabilem librum ἱπποσκοπικὸν, de equorum inspectione.

Aquila, philosophus, scripsit σχόλια λογικὰ περὶ συλλογισμῶν.

Aquila, grammaticus: musicus.

Araros, Atheniensis, comicus, filius Aristophanis, comici, qui primum docuit comœdias olympiade 101. Ex dramatibus ejus sunt: Καινεύς, Καμπυλίων, Πανὸς γοναί, Ὑμέναιος, Ἄδωνις, Παρθενίδιον.

Aratus, Solensis Cilix, Athenodori F., auditor Menecratis, grammatici Ephesii, philosophorum, Timonis et Menedemi. Vixit olympiade CXXIV familiaris Antigono Gonatæ regi Macedoniæ, Demetrii, Poliocretæ, filio, æqualis Antagoræ, Rhodii et Alexandri, Ætoli, fratres habuit Myrin, Calondam

henodorum. Poeta epicus scripsit Φαίνομενα, A
ibus initium admirabile et Homeri felix imi-
. *Hymnos in Ponem*, Σπονδοφόρους, Παίγνια,
ολογίαν καὶ Ἀστροθεσίαν, Σύνθεσιν φαρμάκων,
ακῶν ἐπιτήδεια, Ἀνθρωπογονίαν, Ἐπιθυτικόν,
Θεόπροπον (epicedium), εἰς Ἀντίγονον. Ἥρω-
ς, Ἐπιστολάς, Ἐπιγράμματα *in Philam*, Anti-
i filiam, Antigoni uxorem, Ἀνατομήν, *In Pau-
im*, Macedonem. *Epicedium Cleombroti*. Διόρθω-
Ὀδυσσείας, *emendationem Odysseæ*, et *epistolas*
ione soluta.

rcadius, grammaticus, Antiochenus, scripsit
rthographia, de constructione partium oratio-
; onomasticum admirabile.

rcesilaus, philosophus.

rchedicus κωμῳδιογράφος, qui contra Democha- B
, Demosthenis sororis filium, scripsit. Ex fabu-
ejus sunt Θησαυρὸς et Διαμαρτάνων.

rchelaus, Apollodori vel Midonis F., Milesius,
losophus physicus, primus ex Ionia physiolo-
n in Græciam introduxit, discipulus Anaxago-
præceptor Socratis et Euripidis : scripsit phy-
ogiam et alia nonnulla. Nihil justum vel turpe
ura esse docuit, sed instituto omnia.

rchelaus, Coloniæ presbyter, contra quem scri-
t Basilius, Irenopolis episcopus.

rchiadas, Theagenem ob facultates amissas
solans (*ex Damascio*).

rchias, φυγαδοθήρας, qui oratores, fuga sibi
ientes consulere, venatus est, ut Antipatro
deret.

rchibius, Apollonii F., grammaticus, scripsit C
γησιν *epigrammatum Callimachi*.

rchibius, Ptolemæi F., Leucadius vel Alexan-
nus grammaticus, ex eorum numero, qui Ro-
e usque ad Trajani imp, tempora docuerunt.

rchigenes, Philippi F., Apameensis Syrus, me-
cus, Agathini discipulus, qui Romæ Trajani tem-
re artem medicam exercuit. Vixit annos LXXIII,
ripsitque multa medica physicaque.

rchilochus maledicus, alioquin insignis poeta,
em, a Calonda interfectum, Pythia ulta est, etc.

rchimedes, Trallianus, philosophus, scripsit
πόμνημα, *Commentarium in Homerum, et Mecha-
ca*.

rchippus, Atheniensis, comicus antiquus, qui, D
mel vicit olympiade XCI.

rchytas, Tarentinus, Hestiæi F. aut Mnesarchi
el Mnasagoræ, philosophus Pythagoricus, qui Pla-
nem servavit, cum eum ad mortem quæreret
ionysius tyrannus. Empedoclis discipulus philo-
ophiam docuit multosque libros scripsit. Inventor
λατιγῆς sive crepitaculi. Τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰταλιω-
ῶν προέστη, στρατηγὸς αἱρεθεὶς αὐτοκράτωρ ὑπὸ
ῶν πολιτῶν καὶ τῶν περὶ ἐκεῖνον τὸν τόπον Ἑλλή-
ων, *Communi Italiotarum præfuit, dictator a civi-
bus et vicinis Græcis creatus*.

Arctinus, Milesius, poeta, Homeri (ut ait Arte-
mon), discipulus et tamen vixisse dicitur olymp.
nona, quadragentis annis post bellum Trojanum : A
[quod vix probabile est, vide supra, vol. I, pag. 9
sqq.]

Ariani, Psathyriani, etc.

Arignote, Samia, discipula Pythagoræ et Thea-
nus, philosopha Pythagorica. Scripsit *Bacchica*
sive Διονύσου τελετάς, et *de Cereris mysteriis*, nec-
non *Epigrammata*. Fertur etiam illius sub nomine
liber sacer, ἱερὸς λόγος.

Arion, Cyclei F., Methymnæus, lyricus, vixit
olympiade XXXVIII. Quidam Alemanis filium tra-
didere . Scripsit ᾄσματα , *cantica* et προοίμια ,
hymnos ad versus heroicos bis mille. Dicitur tragici
modi inventor fuisse et primus chorum instituisse,
et dithyrambum cecinisse, et ita nominasse quod
a choro canitur, et satyros introduxisse versibus B
loquentes.

Aristarchus, θέσει (habitatione) Alexandrinus,
φύσει (gente) Samothrax , Aristarchi F., clarus
olymp. CLVI tempore Ptolemæi Philometoris, cujus
filium erudiit. Fertur scripsisse ultra DCCC libros
ὑπομνημάτων sive commentariorum. Discipulus
Aristophanis, grammatici, cum Cratete, Perga-
meno, Pergami sæpe concertavit. Discipulos ha-
buit grammaticos circiter XL. Annos natus LXXII
in Cypro aqua intercute laborens necem sibi inedia
conscivit, relictis filiis, Aristarcho et Aristagora,
nullius ingenii, ex quibus Aristarchum venditum
Athenienses redemerunt.

Aristarchus, Tegeates, tragicus, æqualis Euri-
pidis, qui primus dramata ad illam prolixitatem C
produxit, docuit tragœdias LXX, vicit duabus.
Obiit centenario major. Morbo cum laborasset,
Æsculapio pro restituta valetudine drama Ἀσ-
κληπιον dedicavit.

Aristeas, Democharidis aut Canstrobii F., Pro-
connesius, poeta epicus, scripsit τὰ Ἀριμάσπεια
καλούμενα ἔπη *carmina Arimaspea* sive historiam
Arimasporum Hyperboreorum libris III et soluta
oratione nonnulla, et *Theogoniam* versibus mille.
[*Aristiæ* fabulam, *Cyclops* vocatam, memorat Sui-
das I, pag. 324, ubi v. Kusteri not. 1.]

Aristides, Adrianensis, ex Adrianis Mysiæ sive
Bithyniæ, sophista, Polemonis Smyrnæi rhetoris
discipulus, filius Eudemonis philosophi flaminis
Dialis in patria sua. Athenis Herodem et Pergami D
Aristochem audivit, floruitque Antonini imp. tem-
pore et vitam usque ad Commodum produxit.
Orationes ejus quam plurimæ, aliæ apud alios cir-
cumferuntur.

Aristippus, Aritadæ F., Cyrenæus philosophus,
Socratis auditor, sectæ auctor Cyrenaicæ, primus
Socraticorum, qui mercedem a discipulis exegit.
Xenophonti infestus, austeritatis Antisthenis de-
risor. A Diogene ipse dictus κύων βασιλικός. Plura
ejus feruntur apophthegmata, etc. Audivit eum
Arete filia, cujus filius, Aristippus junior, Metro-
didactus appellatus. Hujus auditor Theodorus, dic-
tus atheus, mox deus. Theodorum Antipater, Anni-

patrum Epitimedes, Cyrenæus, Epitimedem Parabates, Parabatem Hegesias, Pisithanatus dictus, Hegesiam Anniceris, non ille qui Platonem redemit

Aristo, Platonis pater, etc.

Aristo, Lembus, qui librum Herodiani ἡ καθόλου (scil. τέχνη) inscriptum, in compendium redegit Danaoque inscripsit.

Aristocles, Messenius, philosophus Peripateticus scripsit περὶ φιλοσοφίας, *de philosophia libros X*, in quibus omnes philosophos et ipsorum opiniones recenset. Πότερον σπουδαιότερος Ὅμηρος ἢ Πλάτων, *Utrum Homerus præstantior, an Plato?* Τέχνας ῥητορικὰς, *artem rhetoricam* Περὶ Σαράπιδος, *de Sarapide.* Ἠθικὰ, *de moribus libros IX.*

Aristocles, Lampsacenus, philosophus Stoicus, scripsit ἐξήγησιν τῶν Χρυσίππου περὶ τοῦ πῶς ἕκαστα λέγομεν καὶ διανοούμεθα, *enarrationem in Chrysippum de ratione, qua singula eloquimur et cogitamus, libris IV.*

Aristocles, Pergamenus, sophista, qui Trajani et Adriani temporibus vixit. Scripsit *artem rhetoricam*; *epistolas*; *de rhetorica libros V.* Μελέτας, *declamationes*; Πρὸς τὸν βασιλέα ἐπὶ τῇ διανεμήσει τοῦ χρυσίου, *ad imperatorem de auri distributione.*

Aristogenes, Thasius, medicus, libros XXIV scripsit, in quibus præstantiora judicata sunt περὶ διαίτης *devictus ratione*, περὶ δυνάμεως, *de facultate*, περὶ δακέτων, *de venenatis animalibus*, περὶ σπερματος, *de semine*, ὑγιεινὸν, *de valetudine tuenda*, Ἐπιστολικὰ, *quæsita per epistolas*: Ἐπιτομὴ φυσικῶν βοηθημάτων πρὸς Ἀντίγονον, *naturalium remediorum compendium ad Antigonum.*

Aristogenes, Cnidius, medicus, servus Chrysippi philosophi, et Antigoni Gonatæ medicus.

Aristogiton, Cydimachi (Scydimi) (53), vel Lysimachi F., Atheniensis, rhetor, matre libertina, propter impudentiam *Canis* cognominatus et ab Atheniensibus interfectus, etc. Scripsit orationes: *Apologiam adversus Demosthenem* belli ducem: *adversus Lycurgum*, *adversus Timotheum*, *adversus Timarchum*, *adversus Hyperidem* (quem ob decretum post cladem Chæronensem factum actione τῶν παρανόμων persecutus est, sed frustra), *adversus Thrasyllum*, et Ὀρφανικὸν sive *orationem pro pupillis.*

Aristomenes, Atheniensis, comicus, τῶν ἐπιδευτερων τῆς ἀρχαίας Κωμῳδίας, ex iis qui antiquæ comœdiæ proximi fuere, belli Peloponnesiaci tempore olymp. LXXXV. Dictus Θυροποιός.

Aristonicus, Alexandrinus, grammaticus, scripsit περὶ τῶν σημείων *notis criticis in Theogonia Hesiodi*, et libros VI Τῶν τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας ἀσυντάκτων ὀνομάτων, *de nominibus in Iliade et Odyssea, quæ a communi constructione recedunt.*

Aristonymus, comicus, tempore Ptolemæi Philadelphi et Philopatoris, et post Apollonium Rhodium) bibliothecæ regiæ præfuit annum ætatis LXIV. Cum fugam moliretur ad Eumenem, deprehensus est in carcerem, et post aliquod tempus emissus, obiit ex stranguria anno ætatis LXV. Scripta ejus permulta sunt; ex comœdiis ejus Athenæo citatur Ἥλιος ῥίγῶν, *sol algens.*

Aristophanes, Byzantius, grammaticus, Apellis, qui ordines duxit, discipulus Callimachi Zenodoti, quorum hunc juvenis, illum puer audivit, et præterea Dionysii Iambi et Euphronii Corinthii, sive Sicyonii. Vixit olympiade CLIV.

Aristophanes, Rhodius, sive Lindius (aliis Leptius, aliis Camirensis), civitate Atheniensis, comicus, filius Philippi, in scena certavit olympiade CXIV tetrametri et octametri inventor. Filium habuit Ararotem, Philippum et Philetærum, consules. Quidam ἀπόδουλον, libertum fuisse tradiderunt. Dramata ejus sunt LIV, ἅπερ δὲ πεπράχαμεν, quæ autem tractavimus, sive in quas commentati sumus (54), *Acharnenses*, *Ranæ*, *Pax*, *Ecclesiazusæ*, *Tesmophoriazusæ*, *Equites*, *Lusistrata*, *Nubes*, *Aves*, *Plutus*, *Vespæ.*

Aristoteles, Nicomachi et Phæstidis F. Nicomachus autem medicus fuit ex Asclepiadarum genere, a Nicomacho, Machaonis filio, oriundus, ex Stagira, urbe Thraciæ philosophus, discipulus Platonis, τραυλὸς τὴν φωνὴν *balba vox*. Fratres habuit Arimnestum et Arimnestem, filiamque ex Pythiade (Hermiæ ennuchi, Atarni in Troade principis, filia), ipsi natam, quæ tribus maritis nupsit liberorumque aliquot mater ante *patrem* decessit. Habuit et filium, Nicomachum, ex Hepyllide, concubina, etc., præfuit per annos XII *Peripateticæ* philosophiæ, ita dictæ διὰ τὸ ἐν περιπάτῳ ἤτοι περιῳδαῖς διδάξαι, quoniam in *Peripato* sive *horto docuit* Aristoteles, relicta Academia, in qua Plato docuerat. Natus est XCIX olympiade: et Chalcide hausto aconito, obiit, quia in jus vocabatur quod Pæanem in Hermiam eunuchum scripserat. Ab

(53) Apud Suidam tom. I, pag. 325, *Aristogiton*, Cydimachi vel Lysimachi filius, ab *Aristogitone*, Scydimi F., sycophanta, discernitur, et de utroque separatim agitur. Enimvero et prior adversus Hyperidem verba fecisse, et posterior quoque Hyperidem ob decretum memoratum quanquam frustra, persecutus dicitur. Num autem revera diversi fuerint, et uterque scripserit contra Hyperidem, an potius cum *Tayloro*, qui in not. ad Demosth. oratt. tom. III (ubi pag. 509 seq., de Aristogitone uberius disputat, et pag. 510, loca Suidæ excitat), non discernit illos nec differe judicat (atque Suidas a confusione rerum hominumque haud omnino est immunis, v. supra, ad *sect.* 7, not.) unum sit idemque habendus, decernere non ausim. Posterius tamen verisimilius mihi videtur. *Conf.* supra ad vol. II, pag. 858. not. et vol. III, pag. 511 seq. HARL.

(54) Sunt verba scholiastæ Aristophanis, *ad exξεις* suas in comicum respicientis. FABR. Kusterus igitur opinio, εὑρήκαμεν, pro πεπράχαμεν, quod ille vocabulum suspectum habet, haud necessaria est, neque interpretatio, *superstites sunt*, admittenda. HARL.

ex morbo decessisse annos natum LXX. Timæus Aristotelem omnibus proscindit conviciis; sed aliorum judicio τῆς φύσεως γραμματεὺς, *naturæ scriba* fuit, τὸν κάλαμον ἀπυβρέχων εἰς νοῦν, *qui calamum in mentem intinxit*, quemque nihil fugit rerum utilium abstrusiorumque.

Aristoxenus, Mnesiæ Spinthari, musici Tarentini, F., apud Mantineenses operam dedit philosophiæ et musicæ, auditor patris et Lampri, Erythræi, Xenophili, Pythagorei, et denique Aristotelis, quem defunctum conviciis insectatus est, quod scholæ successorem Theophrastum reliquisset, non se, cujus tam magna esset inter auditores ipsius gloria. Æqualis fuit Dicæarchi, Messenii, ab olympiade CXI. Conscripsit musica, philosophica, historias et omnigenæ eruditionis libros CCCCLIII. Alius *Aristoxenus*, Cyrenæus, luxui adeo deditus, ut lactucas in horto suo vesperi mulso rigaret, dicens, virides inde placentas sibi enasci.

Arnuphis, Ægyptius philosophus, qui Romanis, siti laborantibus, præsente Marco Antonino imp., dicitur arte coegisse nubes et imbrem conciliasse. Alii aiunt, hoc effecisse Julianum, Chaldæum.

Arrhesius, monachus.

Arrianus, poeta epicus versibus Græcis heroicis Georgia Virgilii reddidit, scripsitque Ἀλεξανδριάδα sive de rebus gestis Alexandri rhapsodias XXIV; et in Attalum, Pergamenum, poemata.

Arrianus, Nicomediensis, philosophus Ἐπικτήτειος, Junior Xenophonte. Romæ vixit temporibus Adriani, Antonini et Marci, imperatorum, et διὰ τὴν τῆς παιδείας δεξιότητα, propter præclaram doctrinam, teste Heliconio, ad consularem usque dignitatem evectus. Scripsit libros quam plurimos.

Artemidorus, ex Daldi, Lyciæ oppido, philosophus, scripsit Ὀνειροκριτικὰ, *de somniorum interpretatione libros IV.* Οἰωνοσκοπικὰ, *de auguriis*; χειροσκοπικὰ, *de divinatione, quæ fit per manuum inspectionem.*

Artemidorus, Pseudoaristophanius, vocabula opsartytica sive de re coquinaria collegit.

Asclepiades, Diotimi F., Myrleanus (ex Myrlea, Bithyniæ, deinde dicta Apamea), at τὸ ἄνωθεν γένος, si altius genus repetas, Nicæensis, grammaticus, Apollonii discipulus, qui vixit Attali et Eumenis, Pergamenorum regum, tempore. Scripsit φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικὰ, *philosophicorum librorum emendationem*, aliaque multa. Docuit Romæ tempore Pompeii Magni, et Alexandriæ regnante Ptolemæo quarto adolescens commoratus est.

Asclepiadæ, medici, ab Æsculapio, medicinæ præside.

Asclepiodotus, Alexandrinus, de quo multa Suidas I, pag. 352 sq. e Damascio.

Asconius, Pædianus.

Ascræus, Hesiodus.

Asinius (Ἀσίννιος) Pollio, Romanus, ἱστορίας Ῥωμαϊκὰς συνέταξεν *historiam Latine composuit libris XVII.* Οὗτος πρῶτος Ἑλληνικὴν ἱστορίαν Ῥωμαϊκῶς συνεγράψατο. *Primus historiam Græcam stylo Latino tradidit.* Fabr. — De eo pluribus egi in Introduct. in notitiam litterat. Romanæ tom. II, pag. 237 sqq. Harl.

Aspasia, Milesia, femina celeberrima et singulari eloquentia prædita, sophistria, διδάσκαλος λόγων ῥητορικῶν, magistra et amica Periclis et uxor denique, quæ duorum bellorum, Samiaci et Peloponnesiaci, causa fuisse traditur, et ex qua Pericles filium, sibi cognominem, suscepit. Fuit et altera, meretrix, ab Aspasia Periclis diversa.

Aspasius, Byblius, sophista, æqualis Aristidis et Adriani, scripsit *de Byblo*, περὶ στάσιων ἐσχηματισμένων, *de statibus figuratis*; μελέτας, *declamationes*; Τέχνας *artem rhetoricam*; ὑπομνήματα, *commentarios*; λαλιὰς, *sermones. Encomium in Adrianum imp. et in alios quosdam.*

Aspasius, Tyrius, sophista et historicus, scripsit *de Epiro et rebus Epiroticis historiam* σύμμικτον sive *miscellaneam libris XX. De arte rhetorica*, et alia.

Aspasius, Demetriani, critici et mathematici F., Ravennas, sophista, temporibus Alexandri Mammeæ scripsit πρὸς τοὺς φιλολοιδόρους καὶ πρὸς Ἀρίστωνα, *adversus maledicos et Aristonem varias orationes.* Audivit Pausaniam et Hippodromum, et artem rhetoricam Romæ docuit, ubi diu clarus fuit.

Astramsychus, scripsit βιβλίον ἰατρικὸν εἰς ὄνων θεραπείαν, *librum veterinarium de asinorum curatione*, et ὀνειροκριτικὸν, *de interpretatione somniorum.*

Astronomiam inter Babylonios primus invenit Zoroastres et post eum Hostanes, qui ex genitura et motu cœli fata hominum nascentium observare cœperunt. Ab his Ægyptii et Græci doctrinam illam accepere, qui nascentibus itidem themata notabilia assignant.

Astyages, grammaticus, scripsit *artem grammaticam. De dialectis. De metris* κανόνας ὀνοματικοὺς, *regulas nominum; commentarium in Callimachum.*

Astyanassa, scripsit περὶ σχημάτων συνουσιαστικῶν. Eam imitatæ Philænis et Elephantine.

Astydamas, senior, filius Morsimi et nepos Philoclis, tragicorum, tragicus et ipse, Atheniensis, scripsit tragœdias CCXL, vicit XV. Antequam ad tragœdias scribendas se conferret, audivit Isocratem.

Astydamas, junior, prioris filius, tragicus, cujus dramata Ἡρακλῆς σατυρικὸς, Ἐπίγονοι, Αἴας μαινόμενος, Βελλεροφόντης, Τυρὼ, Ἀλκμήνη, Φοῖνιξ, Ἡλαμήδης.

Athenæus, Naucratita, grammaticus, qui Marci imp. tempore vixit, scripsit librum qui inscribitur Δειπνοσοφισταὶ, etc.

Athenodorus, stoicus philosophus sub Octaviano imp., etc.

Athenodorus, junior, omnibus ad philosophiam subsidiis ab ingenio et recta animi voluntate in-

structus erat, Procli tempora, et perspicue discipulis suis scriptores explicabat. Hunc Sallustius dixit similem igni, omnia propinqua incendenti. Persuasit tamen ei ne philosophum se profiteretur.

Atlas, quem fabulæ ferunt cœlum et terram humeris gestare, etc.

Atticus, CPolitanus post Arsacium, Chrysostomi successorem, episcopus, Sebastiæ in patria a monachis Macedonianis, qui ex Eusthatii, episcopi, schola prodierunt, institutus, postea ad catholicam Ecclesiam se transtulit. Eruditus nec minus præstans pietate ac prudentia in veterum libris multum operæ posuit, noctes insomnes in eorum lectione traducens; proinde philosophorum ac sophistarum sermonibus, tanquam re nova, minime terrebatur. In presbyterii adhuc constitutus gradu, orationes, a se compositas, quas memoriter didicerat, in ecclesia recitabat. Postea ex tempore loqui et panegyricam concionandi rationem sectari cœpit, nec tamen sermones ejus vel plausu excepti vel scripto mandati, etc., e *Sozomeni* histor. eccles. VIII, cap. 27, et *Socratis* hist. eccles. VII, cap. 2.

Augarus, Edessæ rex, qui Trajani imp. temporibus vixit, eique, Edessam venienti, dona obtulit.

Augeas, Atheniensis, mediæ comœdiæ poeta. Ex ejus dramatibus sunt: Ἀγροικος, *agrestis*, Πορφύρα, *purpura*, δὶς κατηγορούμενος, *bis accusatus*.

Augustus, Cæsar Octavianus, ὁ σεβαστὸς, scripsit περὶ τοῦ ἰδίου βίου καὶ τῶν πράξεων, *de vita sua et rebus gestis libros XIII*, itemque *tragœdias Ajacem et Achillem*. Census instituto reperit τὴν Ῥωμαίων, Romanam ditionem inhabitari ab hominibus 410 1017, etc. Facto sacrificio Pythiam interrogavit, qui post ipsum imperaturus esset? Illa vero respondit:

Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσων
Τόνδε δόμον προλιπεῖν, καὶ ἀΐδην αὖθις ἱκέσθαι.
Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων γε (55).

Hinc Augustus oraculo egressus, in Capitolio aram erexit eique litteris Latinis inscripsit: *Hæc est ara primogeniti Dei.* [Sed fides sit penes auctorem.]

Aulus Postumius, poema et grammaticam historiam Græce scribere ausus, in proœmio veniam a lectoribus postulavit, si civis Romanus Græcæ dictionis elegantiam, et congruentem compositionem non fuisset assecutus, quod ei versum vitio est, etc.

Ausonius, sophista, epistolas et alia quædam ad Nonnum scripsit.

Αὐτὸς ἔφα, de Pythagora dictum.

Auxentius, confessor, ex Licinii notario episcopus Mopsuestenus, frater Theodori, Athenis eruditi, qui factus est Tarsensis episcopus, etc.

(55) h. e. *Me puer Hebræus diis beatis imperans, hanc ædem relinquere, et ad orcum redire jussit. Abi igitur nunc silens ab aris nostris.* Kuster vero tom. I, pag. 377, id oraculum metri causa rectius sic legendum esse putat:

Ἑβραῖος κέλεταί με θεὸς μακάρεσσιν ἀνάσσων
Τόνδε δόμον προλιπεῖν, καὶ ὁδὸν πάλιν αὖθις ἱκέσθαι.

Conf. *imp. Cæs. Augusti temporum notatio, genus et*

A B

Babrias, vel Babrius versibus choriambicis fabulas scripsit *libris decem*, Æsopias ex prosa in metrum transferens.

Babylas, episcopus Antiochenus, Numeriano Decio, ecclesiam ingredi cupienti, restitit, et tribus pueris fratribus alacriter subiit martyrium.

Bacchylides, Ceius, ex Julide, una quatuor civitatum Cei insulæ, Medonis F., nepos Bacchidis athletæ, cognatus Simonidis lyrici, et lyricus.

Bacis, vates, Philetas, Ephesius, tres Bacides fuisse dicit, unum ex Eleone, Bœotiæ, alterum Atheniensem (Pisistratum), et tertium, Arcadem, e civitate Caphya, qui et Cydas et Aletes vocatus B fuit, etc.

Basilicus, sophista, scripsit περὶ τῶν διὰ τῶν ὀνομάτων σχημάτων, *de dictionum figuris*, περὶ ῥητορικῆς παρασκευῆς, ἤτοι περὶ ἀσκήσεως, *de rhetorico apparatu sive de exercitatione*; περὶ μεταποιήσεως, *de metapœsi*, et alia quædam.

Basilius, Cæsareæ (quæ appellabatur olim Mazaca) Cappadociæ episc., Gregorii Naz. amicus, vir ἀνδρειότατος καὶ πάσης παιδείας εἰς ἄκρον ἐληλυθώς. Scripsit plurima, in quibus maxime admirationi sunt, quas *in Hexaemerum* composuit, homilia II. Scripsit et insignes libros *contra Eunomium*, et *Spiritu S.* et librum *asceticum* et *de virginitate*, et *XL martyrum*, *Gordiique* et *Barlaami* et *Mamæ* laudes; item *in Psalmos varios* et *ethicos* sermones et *epistolas*, ὧν οὐδὲν ἄμεινον, ad *Libanium*, ad-C stam, *Gregorium Naz.* aliosque, etc. Habemus quatuor, Gregorium Nyssenum, Petrum Sebastenum et duos monachos.

Basilius, Ancyranus in patria episcopus, ex medicus, scripsit contra Marcellum *de virginitate* et alia non pauca. Hic, Constantii tempore, primum Macedoniæ sectæ fuit cum Eustathio Sebastenæ.

Basilius, Irenopolis Ciliciæ episc., tempore Anastasii imp., scripsit contra Archelaum, Colonæ presbyterum. FABR.—Kuster I, pag. 420, ex Danielis notis ad Basilium Seleuciensem, pag. 317, observat, in bibl. Antwerpiana exstare Suidam, manu exaratum, qui quartum etiam, *Basilium Seleuciensem*, memoret his verbis: Βασίλειος ἕτερος Σελευκείας, ἑταῖρος Χρυσοστόμου, πρὸς ὃν ἐν τοῖς περὶ ἱερωσύνης D λόγοις διαλέγεται. HARL.

Bassarica sive Διονυσιακὰ scripsit *Soterichus*, qui Diocletiani vixit temporibus.

[Batton, sive Baton, comicus: cujus *fabulæ* sunt Συνεξαπατῶν (ex hoc autem Suidæ loco docet

scriptorum fragmenta (primum a Jano Rutgersio collecta, nunc locupletiora), *præmittitur Nicolai Damasceni liber de institutione Augusti, cum versione Hug. Grotii et Henr. Valesii notis curante J. Alb. Fabricio.* Hamburgi 1727, 4, pag. autem 190, seq. de commentariis Augusti, de sua vita. HARL.

(56) Cæteræ tres sunt Carthia, Coressia sive Corissia et Pœcessa.

aster, apud *Athen.* qui mentionem facit hujus fa- A *gathus* vocatus, religione Judæus. Libros scripsit
ulæ, lib. XV, p. 678, pro Κάτωνι rescribendum quamplurimos, *contra Phryges*, duos. *Eclogam vo-*
se Βάτωνι·) Ἀνδροφόνος· Εὐεργέται. HARL.] *cum elegantiorum* secundum ordinem alphabeticum.
« Comparationem Demosthenis et Ciceronis. Quæ-
Batalus (mollis) dictus est Demosthenes in ju- « nam sit differentia, si quis imitetur Atticos vel Asi-
entute, senex *argas*, serpens callidus. « anos. De charactere decem oratorum. Comparatio-
« nem Demosthenis et Æschinis. De Demosthenis
Bessus, Corinthius, pseudophilosophus, cujus « orationibus germanis et spuriis. De iis quæ ab ora-
onvicia Apollonius Tyanensis epistolis et sermo- « toribus vel secundum vel præter historiæ veritatem
ibus compescuit. « dicta sunt. » Item alia quam plurima. Miratur Sui-
das, Judæum rerum Græcarum adeo peritum fuisse.
Biantis, Prienensis, δίκη, in causis orandis pro- Τοῦτο δὲ θαυμάζω, πῶς Ἰουδαῖος σοφὸς τὰ Ἑλληνικά.
itas conjuncta cum summa eloquentia. Hipponax: Cæsar Augustus, cognomento Octavianus, *de vita*
ικάζεσθαι Βίαντος τοῦ Πριηνέως κρείσσων. *propria rebusque a se gestis* libros XIII scripsit. [V.
supra ad voc. *Augustus Cæsar.*]
Βίβλοι Θεοῦ, per libros Dei intelligitur ejus cogni-
io et perennis memoria. Psalm. CXXXIX, 16. Cæsar Tiberius, scripsit *epigrammata* et *artem* B
rhetoricam.
Bolus (Βῶλος), Democriteus philosophus, scripsit
στορίαν καὶ τέχνην ἰατρικήν, in qua agitur de sa- Cæsarius, Gregorii, Theologi, frater, scripsit va-
ıationibus morborum quæ ab occulta naturæ vi ria, itemque *contra Græcos.*
rofliciscuntur.—Ab hoc diversus est apud Suidam
Bolus, Mendesius, Pythagoreus, qui scripsit περὶ Caianus, Arabs, sophista, discipulus Apsinis, Ga-
τῶν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἱστοριῶν εἰς ἐπιστασιν darensis, vixit Maximini et Gordiani temporibus,
ἡμᾶς ἀγαγόντων, « de utilitate, quam ex lectione his- scripsitque περὶ συντάξεως, *de contructione li-*
« toriarum capimus ; περὶ θαυμασίων, de rebus mi- *bros V* ; item *artem rhetoricam* et *declamationes.*
« rabilibus ; φυσικὰ δυναμερά, de remediis physicis ; Idem eloquentiam Beryti docuit.
« περὶ συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, de sympathiis et
« antipathiis ; περὶ λίθων κατὰ στοιχεῖον, de lapidibus Caius Julius Cæsar, primus Romanorum imp.,
« secundum ordinem alphabeticum ; περὶ σημείων scripsit *metaphras in Phœnomenorum Arati*; et *artem*
« τῶν ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄρκτου καὶ λύχνου καὶ *grammaticam* Latine ; item *de vita propria.* Lege
« ἴριδος, de signis quæ ex inspectione solis, lunæ, lata potestatem dedit servis dominos accusandi,
« ursæ, lucernæ et iridis observantur. » etc.

Brachman, rex, qui regioni nomen dedit, scri- Caius Cæsar, cognomento Caligula, *artem rhetori-*
psit leges Brachmanum et de ejusdem gentis rep. *cam* Latine scripsit.
idiomate vernaculo.

Brachmanes, gens religiosissima, multasque opes C Calanus, Indus, unus ex Brachmanibus (sic
possidens et habitans insulam Oceani, quam Deus quemvis sapientem Indi vocant), in cujus honorem
ut sortem illis attribuit. Eo cum pervenisset Ale- Alexander Magnus funebres ludos instituit, et vini
xander Macedo, columnam erexit, cui hæc verba fecit potores bibendo inter se certare jussit propter In-
inscribi : Ἐγὼ μέγας Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἔφθασα dorum vinositatem. Hic ad omnes quæstiones
μέχρι τούτου, *Ego magnus Alexander, rex, huc usque* Alexandro apte respondit.
perveni, etc.

Callicas, Atheniensis, comicus, Lisimachi F. Fa-
Brutus, dux exercitus apud Romanos, scripsit bulæ ejus sunt Αἰγύπτιος, Ἀταλάντη, Κύκλωπες,
epistolas, et *epitomen historiarum Polybii.* Ejus Παῖδῆται, Βάτραχοι, Σχολάζοντες.
stylus et character epistolarum valdo probatur.

Callias, Syracusanus, in historia Agathocli, mu-
Βοιώτιος νόμος, cantilena Bœotica, proverbium neratori suo, adulatus, quem omnia divina et huma-
de iis qui initio quieti sunt, postea vehementes se na jura violasse non ignorabat, eum pietate et hu-
præbent. manitate omnes mortales antecelluisse scripsit,
etc., *e Diodoro Siculo.*
C

Callimachus, Batti et Mesatmæ F., Cyrenæus,
Cadmus, Pandionis F., Milesius, qui primus, ut D grammaticus, discipulus Hermocratis Jasensis,
aiunt, historiam oratione soluta scripsit, Orpheo grammatici, uxorem habuit Euphratis, Syracusani,
paulo junior : *Origines Mileti et totius Ioniæ li-* filiam : sororem, Megatimam, cujus filius fuit Cal-
bris IV. Hunc aiunt primum litteras in Græciam in- limachus junior, qui *de insulis* oratione ligata scri-
tulisse, quas primi Phœnices invenerunt. psit Quamplurima omnis metri genere et soluta
oratione composuit, ut libri ejus numerum octingen-
Cadmus, Archelai F., Milesius, historicus, junior torum superent. Litteras docuit in exiguo vico Ale-
(Lycius forsan est alius) ; scripsit λύσιν ἐρωτικῶν xandriæ, Eleusinæ, donec commendaretur Ptole-
παθῶν, *remedio amoris libris XIV*, *Historias atticas* mæo Philadelpho. Vitam produxit usque ad Ptole-
libris XVI. mæum Evergetem, qui regnum suscepit olymp.
CXXVII, 2. Ex scriptis ejus sunt : Ἰοῦς ἄφιξις, « *Jus*

Cæcilius, Siculus Callantianus (56), rhetor, Ro-
mæ eloquentiam docuit ab Augusti temporibus ad
Adrianum, ex servitute manumissus et antea *Archa-*

(56) V Kusteri not. ad h. l. Suidæ II, pag. 285. HARL.

advenus. Semele. Argonauta. origines Arcadiæ. Glau-

... Tragœdiæ. Comœ-

... Iris quo obscuro

... inscripsit in Apollonium,

... nomen suum), « Mu-

... quavis disciplina

... conscripserunt, libris

... in comœdias et

... secundum seriem

... insitata-

... sensium apud singulas

... Insularum et urbium, no-

... hominibus Europæ.

... et ... De mutatis

... ibus. De flu-

... rum, quæ in

... nea. »

... Megarensis. Callimachi discipulus, poeta epicus,

... scripsit

... cognominatus, so-

... Arcadicus, sed

... Persis. Scripsit ad

... ... ad

... Alexandrinus histo-

... libros X.

... Romanorum

... ... et

... ... disam

... ... dicendum

... ... ad tres

... ... doctrinam

... ... ἀγνοήματα, de iis, quæ a chronologis

... runt : de argumentis oratoriis libris

... dendi ratione ; de Nilo ; artem

... alia.

Cato, a Romanis dictus Demosthenes

... piano.

Cebes, Thebanus, philosophus, Socra-

... lus, cujus tres circumferuntur dialogi.

... Phrynichus et Tabula. Hæc de

... hæc continet narrationem eorum,

... feros fiunt. » Et alia quædam.

Cecidius, poeta dithyrambicus,

... cujus meminit Cratinus Panoptis, et

... (*Nubibus*).

Celsinus, Eudori F., Castabalensis,

... scripsit συναγωγὴν πάσης

... collectionem, in qua omnium sectarum

... phicarum dogmata recenset. »

Cephalio sive Cephalo, Gergethius,

... torcus, qui fuit Adriani tempore, et

... principum invidiam relicta, in Sicilia

... Scripsit παντοδαπὰ ἱστορίας variarum

... libros IX quos *Musas* inscripsit,

... Item declamationes rhetoricas et

... Cephalus, Atheniensis, orator et

... nus proœmia et epilogos composuit et

... vixit. Filia ipsi fuit Ea-

... Epitherses, Atheniensis, orator lepi-

... causarum patronus, Periclis adver-

... sodorus, Atheniensis, tragicus

... quinque tragœdias comœdias poeta

... Ἀντιλαΐς, Ἀμαζόνες, Ἰφιγένεια

... sodorus, qui ut hardus et stupidus

... ingitur.

... equitis

... Cæsaris no

... ...

Chæremon. comicus (57), ex cujus dramatibus A
at Τρευματίας, Οὐρεὺς, Ἀλφεσίβοια, Κένταυρος.
Ἰνυσος, Ὀδυσσεὺς, Θυέστης, Μινόαι.

Alius Chæremon, qui scripsit hieroglyphica.

Chærephon, Socrati maxime familiaris: hujus
illum scriptum exstare dicitur. Cum fratre graves
ercentem inimicitias monuit Socrates, nullum
am oculorum vel manuum aut pedum esse usum,
si concordes fuerint. *Ex Xenophonte*, lib. II. M. S.

Chæris, citharœdus, etc.

Chalcenterus dictus est Didymus grammaticus,
opter assiduum studium quod libris impendit:
unt enim super tria millia librorum eum scri-
isse.

Chaldæi, nomen gentis in astronomia exercita-
ssimæ. Χαλδαϊκὰ ἐπιτηδεύματα, etc.

Chanaan, a quo Chananæi, a Josua regione sua B
pulsi, qui deinde Africam incoluere, καὶ εἰσὶ
ἐχρι νῦν αἱ τοιαῦται πλάκες, ἐν τῇ Νουμιδίᾳ
περιέχουσαι οὕτως· Ἡμεῖς ἐσμεν Χαναναῖοι, οὓς
ἔλωξεν Ἰησοῦς ὁ λῃστής.

Charax, Pergamenus, sacerdos et philosophus,
e quo epigramma vetus, Suidæ lectum. Scripsit
Græcarum historiarum libros XL. Secundo libro
neminit Augusti, ut imperatoris, jam olim de-
unctι; et libro septimo Neronis et eorum qui post
illum imperitarunt.

Charax, Sapphonis frater.

Charetis pollicitationes de iis, qui facile quidvis
pollicentur, ut Chares quondam dux Atheniensium.

Charmus, Syracusanus, in singula obsonia, quæ
convivis apponebantur, versiculos et proverbia in C
promptu habebat (quæ apud Suidam sequuntur,
jam fuere supra, v. *Athenæus*), sunt autem hæc:
Clearchus, Solensis, poema illud Δεινολογίαν vocat
alii Ὀψολογίαν, Chrysippus Γαστρονομίαν, alii
Ἡδυπάθειαν.

Charon, Lampsacenus, Pythoclis F., qui tempore
primi Darii floruit olymp. LXXV historicus.
Scripsit *Æthiopica*, *Persica libris II. Græca libris IV*
De Lampsaco libris II. Libyca. Fines Lampsacenorum libris IV. Prytanes sive *Archontes Lacedæmoniorum*, quod est opus chronologicum. *Origines urbium*, *libris II*, *Cretica libris III*, in quo opere etiam leges, a Minoe latas, refert. *Navigationem circa oram maritimam extra columnas Herculis.*

Charon, Carthaginensis, historicus, scripsit de D
tyrannis, quotquot in Europa et Asia fuerunt;
vitas illustrium virorum libris IV, mulierum item
vitas libris IV.

Charon, Naucratita, historicus. Scripsit *de sacerdotibus Alexandrinis et Ægyptiis* et res sub unoquoque gestas. *De regibus*, qui priscis temporibus in unaquaque gente fuerunt. *De Naucrate*; item alia quædam *de Ægypto*.

Chemia, sive ars conficiendi argenti et auri. Diocletianus, Ægyptiis infestus, libros de chemia, a veteribus scriptos, perquisivit et igni tradidit, ne ex arte hujusmodi illis opes, et ex opibus fiducia rebellandi posthac suppeteret.

Χῆνα ὀμνύναι, *per anserem jurare*. Ne ad omnes res nomen Dei adhiberetur, Rhadamantus per anserem et arietem jurare jussit, non, ut quidam, Socrates.

Χιάζειν, *Chios imitari*. Praxidamas, Democratum, Chium, et Theoxenidem, Siphnium, ait, primos poemata, pacta mercede, conscripsisse πρώτους ἐπὶ χρήματος τάξαι ἰδίαν ποιήσιν. *Ex Isocrate ad Idotheam.*

Chilo, Damageti F., Lacedæmonius, unus septem sapientum, fuit breviloquus. Quare Aristagoras, Milesius, hunc modum dicendi *Chilonium* appellat.

Chionides, Atheniensis, comicus antiquæ comœdiæ, cujus aiunt principem fuisse et octo annis ante bellum Persidum fabulas docuisse, e quibus sunt Ἥρως, Πτωχοὶ, Πέρσαι ἢ Ἀσσύριοι.

Chiron, Centaurus, qui primus medicinam herbariam invenit. Scripsit ὑποθήκας, *præcepta*, versibus, ad Achillem. Item Ἱππιατρικὸν, *Medicinam veterinariam;* quare etiam Centaurus est appellatus.

Cœrilus, Atheniensis, tragicus, qui olymp. LXIV in scena certare cœpit, docuit fabulas CL, vicit XIII. Hic, ut quidam tradunt, et larvarum et vestitus scenici primus auctor fuit.

Chœrilus, Samius, vel Jasensis, aut Halicarnassensis, æqualis Panyasis et adolescens jam Persici belli temporibus, olymp. LXXV. Idem servus fuisse traditur Samii cujusdam, forma pulcherrima præditus: et Samo profugus cum Herodoto, historico, operam daret, litterarum et eloquentiæ amore captus fuisse: cujus etiam amasium fuisse dicunt. Animum ad poeticam appulit et in Macedonia obiit apud Archelaum, tunc ejus regem. Scripsit *victoriam adversus Xerxem* reportatam ab Atheniensibus, pro cujus poematis singulis versibus aureum staterem accepit. Decretum insuper fuit, ut poema illud cum Homeri carminibus recitaretur. *Lamiaca*, et alia quædam ejus poemata circumferuntur.

Choriambicis versibus Æsopias fabulas scripsit libris X Babrias seu Babrius, de quo supra.

Χορικὸς, *chori dux et magister*. Talis fuit Agathon, qui histrionica carmina, ὑποκριτικὰ μέλη D composuit, et ipse histrionem in scena egit (infra in *Myrmex*).

Χορὸν δίδωμι, *chorum do*, idem valet ac gloria excellere ac vincere. Nam apud Athenienses comici et tragici poetæ chorum impetrabant non omnes: sed clariores dignique habiti, postquam artis suæ specimen edidissent.

Χορὸς, in ecclesiis cantantium cœtus. Ecclesiarum chori divisi fuere in duas partes tempore

(57) Imo *tragicus*. Eum quidem Athenæus XIII, p. 562, expresse nominat tragicum, et nomina fabularum quoque testantur. *V.* Kusler 561. HARL.

Constantii, Constantini M. filii, et Flaviani, episcopi Antiochiæ, bifariam Davidis Psalmos canentes. Qui mos (antiphonarum), Antiochiæ primum cœptus, totum terrarum orbem postea pervasit.

Chosroem, regem Persarum, deprædicant supra ipsius meritum non tantum Persæ, sed et nonnulli Romanorum, ut litterarum amatorem quique ad philosophiæ nostræ culmen evaserit, eum ei Græcanica scripta ab interprete quodam in Persicam linguam essent conversa, ita ut Aristolelem melius edidicerit, quam Demosthenes Thucydidem, et Platonicis dogmatibus totus esset refertus, ut nec Timæus ejus intelligentiam effugerit, nec Phædon nec Gorgias, etc. *Ex Agathia.*

Christodorus, Panisci F., ex Copto urbe Ægypti, poeta epicus, Anastasii imp. temporibus. Scripsit *Isaurica libris VI*, sive de Isauriæ expugnatione, ab Anastasio facta; Πάτρια sive *Origines CPolis*, versibus heroicis *libris XII. Origines Thessalonices libris XXV. Origines Nacles* prope Heliopolim, in qua sunt Aphaca. *Origines Mileti.* urbis Ioniæ. *Origines Trallium. Origines Aphrodisiadis. Ecphrasim* sive *descriptionem statuarum in gymnasio Zeuxippi*, et alia multa.

Chrysanthius, Sardianus, philosophus, quem Julianus per litteras arcessivit. Ille vero suo loco mansit, a vana gloria alienus et divino nutu omnia faciens. *Ex Eunapio.*

Chrysippus, Apollonidæ F., Solensis, vel Tarsensis, philosophus, discipulus Cleanthis, post quem Stoicæ scholæ præfuit, et obiit ætatis anno LXXIII, ob haustum avidius merum vertigine correptus, vel, ut alii, ob nimium risum olymp. CXLIII. Conscripsit libros plures quam DCC philosophicos, historicos et grammaticos. Sophismata quædam Chrysippi Suidas affert e Laertio.

Ad Chrysogonum confessorem epistolas duas Anastasiæ martyris, a Publio, suo marito, idolorum cultore, liberari cupientis, una cum Chrysogoni responsionibus Suidas ascribit integras, de quibus confer Menagiana tom. IV, pag. 208, edit. Amst.

Cicilius, Argivus, poeta epicus, qui Halieutica scripsit versibus, ut Numenius Heracleota, Pancrates Arcas, Posidonius Corinthius, Oppianus Cilix: oratione vero soluta Seleucus Tarsensis, Leonides Byzantinus Agathocles Atracius.

Cimon, Miltiadis filius, etc., adde supra V. *Apsyrtus.*

Cinesias, poeta dithyrambicus, qui ob impietatem et injustitiam male audiebat.

Cinyras, filius Thiantis, regis Cypri, valde dives et artis musicæ egregie peritus.

Κειτούκειτος, Ulpianus, unus dipnosophistarum (apud Athenæum), ita dictus, quia de singulis vocibus solebat interrogare κεῖται ἢ οὐ κεῖται, *exstat, annon exstat,* (in probatis scriptoribus?)

Claudianus, Alexandrinus, poeta heroicus recentior, qui Arcadii et Honorii impp. temporibus vixit.

Cleanthes, Cassius, Phaniæ F., Assius, discipulus Cratetis, deinde Zenonis, cui etiam successit: gister Chrysippi, philosophi Solensis, et Ar- regis. Hic pugil antea, Athenas profectus, pa- phiæ amore captus est: laboriosus, ut alter cules diceretur, et φρεάντλης, quia, cum non ret, unde viveret, noctu mercede aquam haur interdiu disciplinis et libris vacabat. Scripsi rima.

Clearchus. Solensis, varia scripsit.

Clearchus, Ponticus, Athenas profectus e diendi **Platonis causa.** Sed in somnis vidi lierem, sibi dicentem: *Excede academia et philosophiam, qua frui tibi fas non est, infer vultu te intuetur.* Hinc in patriam rediit, d venit ad Mithridatem, denique Heracleotar rannus cum evasisset, crudeliter imperavit, bus, quales conspiciuntur in simulacris deor insolenter se induit, filium κεφαυνόν, *fulmen* pellavit. Interfectus a Chione, Leonide et Anhi discipulis Platonis philosophi.

Clemens, historicus, scripsit de Romanorum gibus et imperatoribus, et ad Hieronymum de L ris Isocraticis et alia.

Cleobius, nomen sacerdotis idolorum.

Cleobuline, Lindia, Cleobuli, *sapientis, fil* ἑξαμέτρων αἰνιγμάτων ποιήτρια, scripsit versu griphos et celebre illud ænigma in annum, qu incipit: Εἷς ὁ πατὴρ, παῖδες δὲ δώδεκα, τ ἑκάστῳ παῖδες τριάκοντα.

Cleobulus, Evagoræ F., *Lindius,* unus sept Sapientum, viribus corporis et formæ præc excellens, qui etiam Ægyptiorum philoso tutus fuit. Scripsit ᾄσματα καὶ γρίφους εἰς τρισχίλια, *cantica et griphos versibus hexa ter mille.* Obiit senex anno ætatis LXX. Filia Cleobuline. Apophthegmata quædam (e Laer Suidas recitat et fragmentum ex epistola ad Sole nem.

Cleophon, Atheniensis, *tragicus,* ex cujus dra matibus sunt Ἀχαιῶν, Ἀμφιάραος, Ἀχιλλεύς, Βακχαι, Δεξαμενὸς, Ἡριγόνη, Θυέσται, Λυκάονες, Περσεῖς, Τήλεφος.

Cleoxenus et Democlitus scripserunt περὶ τυρρηνικῶν de facibus, quibus in bello signum ex composito datur. Horum opus Polybius, *Megalopolita,* cor- rexit, ut ipse in historia sua refert. [conf. Polyb. X, c. 39, et *Wernsdorf* ad Himerii *orat. de laudibus* urbis CPol. et Juliani Aug. a me editam, Erlangæ 1785, in-8, p. 60, sqq., nuperque *de hac re* disputatum est a *Bredow* in *Henningii* libr. mensuo: *Genius der Zeit.* M. Jun. 1797, p. 162 *sqq* de Telegraphia Græcor. et Romanor.]

Κοινὸν γραμματεῖον καὶ ληξιαρχικόν. Tabula communis dicebatur ea, in qua scribebantur nomina illorum, qui in curialium et familiarum nobilium numerum referebantur. Lexiarchica vero, *cui* inscribebantur illi, qui inter plebeios referebantur.

Coluthus, Lycopolita, Thebanus, *poeta epicus,*

mporibus Anastasii imp. Scripsit Chalydonica bris VI ; Encomia versibus heroicis, et Persica.

Corax, Syracusanus, rhetorices inventor: in unc et ejus discipulum, Tisiam, dictum fuit: *Tali corvi malum ovum.* Confer Suidam in Κακοῦ ὄρακος.

Corinna, Thespia, lyrica, quam alii Corinthiam uisse dixerunt, scripsit nomos lyricos.

Corinna, junior, Acheloodori et Procratiæ filia, hebana, vel Tanagræa, discipula Myrtidis, Myia ognominata, lyrica, quæ quinquies, ut ferunt, indarum vicit. Scripsit (carminum) libros V, temque epigrammata et cantica lyrica.

Corinus, Iliensis, poeta heroicus (Homero, ut uidam putant, antiquior), qui primus *Iliadem* cripsit, durante adhuc bello Trojano. Palamedis iscipulus, Doricis litteris a Palamede inventis opus suum) exaravit. Scripsit etiam bellum Dardani adversus Paphlagonas: ut Homerus totum oematis sui argumentum ab eo sumpserit.

Cornelius, episcopus, qui a Novati communione recessit.

Cornutus (58). Duo Romani historici fuerunt, Titus Livius, cujus celebre et illustre est nomen: et Cornutus. Cornutum divitem multi audiverunt assentationis causa et propter hæreditatis spem: Livium pauci, sed præclari. Livium omnes jam norunt, Cornutum nemo fere.

Cornutus, ex Lepti, Africæ oppido, philosophus Romæ vixit temporibus Neronis et ante eum: interfectus cum Musonio. Scripsit multa philosophica et oratoria. V. Kusteri not.

Cothurnus vocabatur Theramenes Atheniensis rator, Prodici, Ceii, discipulus. Dicitur autem de omine versatili et levi. Hic enim et XXX tyrannis et populo favebat. Infra in Δεξιός.

Crates, Atheniensis (veteris comœdiæ), comicus, Epilyci, poetæ epici, frater. Comœdiæ ipsius: Γείτονες, Ἥρωες, Θηρία, Λαμία, Πεδῆται, Σάμιοι. Scripsit et oratione soluta nonnulla.

Crates, Atheniensis, comicus alter, etiam ipse ex veteri comœdia, cujus tres circumferuntur fabulæ. Θησαυρός, Ὄρνιθες, Φιλάργυρος.

Crates, Ascondæ F., Thebanus, philosophus cynicus, discipulus Diogenis et Brysonis, Achæi. Nuptias suas cum Hipparchia Maronitide κυνογαμίαν, *canum matrimonium* appellavit, ex quo suscepit Pasiclem. Vixit Olympiade CXIII. Cognominatus Θυρεπανοίκτης, quod in cujusvis domum audacter ingrederetur. Scripsit philosophica, etc.

Crates, Timocratis F., Mallotes, philosophus Stoicus, cognominatus Homericus est criticus ob studium rei grammaticæ et poeticæ: æqualis Aristarchi, grammatici, tempore Ptolemæi Philometoris. Scripsit *correctionem Iliadis et Odysseæ libris IV*; (περὶ λιμένων, laudante id opus Eustath. ad Odyss. I, pag. 1613. 39), et alia.

Cratinus, Callimedis F., Atheniensis, comicus antiquæ comœdiæ, λαμπρὸς τὸν χαρακτῆρα, genere dicendi splendido usus, etc. Scripsit fabulas XXI; vicit novies.

Creophylus, Astyclis F., Chius, vel Samius, poeta epicus. quem nonnulli Homeri generum fuisse aiunt alii amicum tantum, a quo, cum hospitio eum excepisset, poema Οἰχαλίαν ἅλωσιν, *Oechaliæ excidium* acceperit. V. Kusteri not. II, p. 273.

Criton, Atheniensis, philosophus, Socratis discipulus et amicus, omnia ipsi largitus est necessaria. Scripsit *Socratis defensionem.*

Criton, qui Getica scripsit.

Criton, Naxius, historicus, scripsit *Octaeteridem*, quam Eudoxi dicunt esse.

Criton, Pieriotes, ex Pieria, Macedoniæ oppido, historicus. Scripsit *Pallenica. Syracusarum origines. Persica. Res Siculas. Syracusarum descriptionem. De Macedonum imperio.*

Ctesias, Ctesiarchi sive Ctesiochi filius, Guidius, medicus, curavit Artaxerxem Mnemonem, et scripsit *Persica*, libr. XXIII.

Ctesiphon, unus e decem qui cum Demosthene et Æschine legationem obiverunt. Alius, qui decretum de (aurea) corona, Demostheni danda, scripsit, contra quem exstat Æschinis oratio.

Κύκλια. Quæ unius ejusdem erant argumenti, cyclia vocabantur, ut cantica, hymni, prosodia et carmina, quæ in virgines canebantur.

Κυκλιοδιδάσκαλος. Cycliorum chororum magister. Primus Lasus, Hermionensis, cyclios choros instituit.

Κυκλίων τε χορῶν ῥαματοκάμπτας vocabant musicæ corruptores ac difficilem illam modulandi rationem, quam Phrynis introduxit, sectantes vel sophistas poetas dithyrambicos cycliorum chorum magistros, ut Cinesiam et Cleomenem et Philoxenum. Quod autem scripta illorum sub harmoniam non cadant, ideo flexus habent plures, quos musici vocant strophas et antistrophas et epodas. Quare etiam in tragœdiis chori sunt instituti.

Κυνήγιον, locus (CPoli) ubi statuæ quædam positæ, quarum unam, minime longam, sed valde latam et crassam, Theodoro, anagnoste, admirante, Himerius chartularius rogavit, quisnam Cynesium condidisset? tum ille: Maximinus condidit, Aristides vero dimensus est. Quo dicto, statua, ex alto delapsa, Himerium oppressit. Joannes quidam, philosophus, se scriptum, invenisse dixit, fore ut ab illa statua clarus vir opprimeretur. Itaque Philippicus imperator eam terra obrui jussit.

Cynismus, secta philosophorum, compendiariam ad virtutem viam se tradere et secundum *virtutem*

(58) Miror; ait Kuster not. II, pag. 350, unde hæc Suidas. Certe ex nullo, ut puto, scriptorum, qui quidem hodie adhuc exstant. Harl.

vivere profitentium, ut fuere Diogenes et Zeno, Citticus, etc.

Κύρβεις, tabulæ triangulares, in quibus leges de rebus sacris et civilibus et pœnæ maleficorum inscriptæ erant : ἄξονες, tabulæ quadratæ, in quibus leges de rebus privatis, etc. Asclepiades vero tradit, eas a Cyrbi quodam, qui sacrificiorum modum et rationem ad certas leges revocaverat, appellatas esse, ut auctor Phanias, Eresius (ita leg.). Vel nomen acceperunt a Corybantibus. Eorum enim inventum esse cyrbes, Apollodorus testatur. *Abacus* erat ingens, viri magnitudine, cui aptata erant ligna quadrata, quæ latera lata et litterarum plena habebant. Utrinque vero erant fibulæ, ferreæ, ut a legentibus moveri et versari possent, etc.

Cyrenaica secta initium duxit ab Aristippo philosopho.

Cyrillus, diaconus Heliopoli ad Libanum. Hic Constantini M. temporibus multa idola confregit. At Juliani ætate (inimici Christianorum), ventrem ejus dissecuerunt et jecus degustarunt.

Cyrus, Panopolita, poeta, a Theodosio juniore præfectus prætorii et urbis creatus est, fuitque consularis et patricius. Nam Eudocia, Theodosii conjux, amans poeseos, Cyrum in summo pretio habuit, quæ cum ab aula secederet et, in Orientem profecta, Hierosolymis commoraretur, Cyrus, inimicorum insidiis circumventus, Cotyæum, civitatem Phrygiæ, relegatus est, ut sacris ibi præesset, vitamque produxit usque ad Leonem imp. Conf. Reines. *Varr. Lection.* lib. III, pag. 561, et Kuster. ad Suidam II, pag. 402, not. 10.

D

Dædali opera. De egregiis artificibus dicitur, quod is primus simulacrorum oculos aperuit et pedes diduxit præter antiquiorum statuariorum consuetudinem.

Damascius, philosophus Staicus, Syrus, Simplicii et Eulalii, Phrygnm, amicus, floruit tempore Justiniani. Scripsit ὑπομνήματα, *commentarios in Platonem*, et περὶ ἀρχῶν, *de principiis*, et *historiam philosophicam*.

Damastes, Sigeensis, e Sigeo, civitate Troadis, Dioxippi F., vixit ante bellum Peloponnesiacum, æqualis Herodoti, homo ditissimus et historicus. Scripsit *De rebus in Græcia gestis. De parentibus* et majoribus eorum, qui expeditionem Trojanam susceperunt, libros duos. *Gentium et urbium catalogum. De poetis et sophistis*, et alia multa. Fuit Hellanici discipulus.

Damasus, episcopus Romæ, eleganti in versibus componendis ingenio præditus, multa eaque brevia carmina, metro heroico scripta, edidit et octogenarius Theodosii imp. iempore mortuus est, et alia multa.

Damianus, Ephesius, sophista, ab imp. inter consules relatus est et Bithyniæ porticum, quæ ab urbe Epheso ad templum pertinet, tholis ornavit.

Damis, vir non indoctus, veterem incolenum. Hic, apud Apollonium (Tyanensem) phatus, ejus peregrinationes descripsit, in quo quoque comitem ejus fuisse scribit : itemtentias et sermones et prædictiones ejus ejus, ut Assyrii, mediocris est : Græcæ tionis elegantia, utpote apud Barbaros carebat, etc.

Damocritus, historicus, *Tacticorum* libros scripsit. Idem *de Judæis*, in quo opere ait reum asini caput adorare, et septimo quoque peregrinum captum sacrificare et interficere, ne ejus minutatim dissecta.

Damophilus philosophus et sophista (Bithyn. alumnus Juliani, qui sub Marco imperator sul fuit. Scripsit multa, inter quæ in bibliothæc a me reperta sunt : *Philobiblus* liber de libris comparatu dignis ad Lollium Maxim. περὶ βίου ἀρχαίων, *de vita veterum* et alia plur.

Damostratus, histqricus. Scripsit *Italica libros XX.* Item περὶ τῆς ἐνύδρου μαντικῆς, *divinatione per aquam*, et alia miscellanea argumenti.

Damoxenus, Atheniensis, comicus. Ex eo σύντροφοι et ἑαυτὸν πενθῶν laudantur ab

C

Daphidas, Telmissensis, grammaticus, ejusque poesin mendacii arguit, negans Iliacæ expeditioni interfuisse. Idem cum rideret, ex Pythia rogavit, num equum esset? Responso igitur dato, celeriter passim jactavit, equum se nec habuisse nec fisse. Sed reversum Attalus, rex, præcidit sit ex loco qui Equus appellabatur, etc.

Datis, Persa, cum Græce loqui conaretur, χαίρω dixit χαίρομαι, jungens verba : χάρω χαίρομαι καὶ εὐφραίνομαι. Hinc Datismus accepit. (Pro solœcismo.)

Decius, Romanorum imp. Philippi successor edicto Christianos morti addixit, et, *ut deos* rarent, coegit.

D

Δηλίου κολυμβητοῦ, *Delii natatoris*. De obHeracliti libro rogatus Socrates, *Delium* esse oportere dixit, qui in illo non submergeretur scribitur ille ab aliis *Musæ*, ab *aliis de* Diodoto ἀκριβὲς ὁλόκισμα πρὸς στάθμην βίου, *vitæ ad normam dirigendæ ratio ; ab aliis* ἐθῶν, *regula morum* vel κόσμος τρόπων

(59) Φιλόβιβλος, πρῶτος περὶ ἀξιοκτήτων βιβλίων· sic in textu Græco legitur. Fabricius igitur post φιλοβιβλ. commode punctum delet, vertitque πρῶτος *liber unus*. Sed Kuster, quem punctum offendisse videtur, se fatetur non videre, quid voc. πρῶτος hic sibi velit. Deleto igitur voc. πρῶτος, locum sic legendum putat, φιλόβιβλος, ἢ περὶ ἀ βιβλ. atque in versione Latina illam *suam opin* nem secutus reddit : *Philobiblus sive de libris* paratu dignis. Præter ea adnotat, Telephum Per menum et Philonem Byblium libros *similis arg* menti conscripsisse. HARL.

ἁντων, *ornatus morum unius omnium optimi.*

:mades, Demeæ, nautæ, F., ex naupego et nauta
.egotia reip. tractanda accessit et contra Demo-
nem, Olynthiorum causam agentem, dixit, et
ıycratem, Olynthium, ab Atheniensibus igno-
ia notatum, decreto suo in integrum restituit.
istratus autem, a se gesti, rationes reddere
us ob metum urbe cessit, *nec ipse vestrum*, in-
(*Athenienses*), *nec mei estis domini.* Scripsit ad
ippum, filiumque ad eum misit. Decretum
que scripsit, ut Græci Philippo parerent. Idem
ugna Chæronensi captus est. Dimissus vero
ıtionem captivorum gratia obiit, quos Philippus
isit. Bis decretorum, contra leges factorum,
s peractus est. Remp. etiam sub Alexandro
sit. [Suidas plura in duobus, ut ita dicam, ar-
.lis de Demadis narrat scriptis et trium perse-
tur Demadum historiam.]

emades, Laciades, Atheniensis orator, natus
:ibicina et a superiore Demade, demagogo, ad-
atus, pater Demeæ, oratoris, periit in lacu Am-
politano, in quem ab Antipatro, Cassandri pa-
et Alexandri successore, conjectus fuit. [Conf.
ıra, vol. II, pag. 868 sqq.]

)emetrius, Phanostrati F., Phalerus (e Phalero,
·tu Atticæ, qui ante Phanus), philosophus Peri-
.eticus, qui philosophica, historica, rhetorica, po-
ca, itemque de poetis scripsit. Theophrastum au-
it et orator popularis Athenis fuit. Ob formæ
gantiam in adolescentia dictus Lampeto et Cha-
)blepharus, et ob amores Cleonis male audiit.
magnam postea potentiam gloriamque provec-
ı invidi artibus et dolis suis subruerunt. Athenis
:ur pulsus in Ægyptum venit et apud Ptole-
eum Soterem degens, morsu aspidis periit et in
efectura Busiritide prope Diospolin, in paludi-
s sitam, sepultus est.

Demetrius, cognomento Ixion, grammaticus
lramyttenus, Augusti temporibus Pergami vixit,
ripsitque *de verbis in* μι, περὶ ἀντωνυμιῶν, *de pro-
minibus. In Homerum* commentarium et *in Hesio-
ım.* Ixion dictus est, quod deprehensus esset in
rto, aureas bracteas simulacri Junonis Alexan-
:inæ subripere conatus; vel, quod Euripedeo Phi-
timo Ixionem, fabulam, abstulisset, vel, quod
ım Aristarcho, magistro, contendisset, ingratus,
:lut Ixion adversus deos, qui eum beneficiis af-
cerant.

Democedes, Calliphontis, qui Cnidi Æsculapii sa-
:rdos fuit, filius, Crotoniates, Æginæ artem me-
cam exercuit et uxorem duxit. Polycratem ty-
.nnum, pacta mercede duorum talentorum, cura-
t. Curavit etiam Darium ejusque uxorem, Atos-
ıa, per quam impetravit, ut in Græciam redire
bi liceret, etc. (*Ex Herodoto.*) Scripsit ἰατρικὸν βι-
λίον, librum medicum.

Democharès, Demosthenis ex sorore nepos, præ-
ıra et cæteris honoribus ornatus ab Atheniensibus,
:ste Polybio; Timæus tamen cum tanquam libidi-

A nosissimum et Botryis ac Philænidis commentarios obscœnitate sua superantem traduxit.

Democritus, Hegesistrati vel Athenocriti vel Damasippi F., vixit eo tempore, quo Socrates, circa Olymp. LXXVII vel LXXX. Abderita Thrax, philosophus et discipulus, ut quidam tradunt, Anaxagoræ et Leucippi: quin etiam, ut alii scribunt, Magorum et Chaldæorum in Persia. Adiit enim et Persas et Indos et Ægyptios et singulorum sapientiam addidicit. Deinde domum reversus, cum fratribus Herodoto et Damaste vixit. Præfuit et Abderitarum reip., qui honor propter sapientiam ipsi habitus fuit. Discipulus ejus illustris fuit Metrodorus Chius, cujus vicissim auditores fuerunt Anaxarchus et Hippocrates medicus. Idem cognominatus Σοφία, *sapientia*, et Γελασῖνος *risor*, quod inania hominum
B studia ridere soleret. Genuini ejus libri sunt duo, μέγας διάκοσμος, *magnus diacosmus*, et περὶ φύσεως κόσμου, *de natur mundi.* Scripsit etiam *Epistolas.* Athenas non adiit, etc. *e Laertio.* Morti vicinus circa Thesmophoriorum festum, ne ea luctu hoc soror ejus celebrare prohiberetur, panibus calentibus ad nares admotis vitam ad festum, usque produxit.

Demodocus, cantor.

Demophilus, episcopus CPol. rapidi vagique torrentis instar plurimum luti et sordium in sermonibus suis vehens, etc., *e Philostorgio.*

Demosthenes, Atheniensis, Demosthenis, gladiorum fabri, et Cleobulæ F., orator, populo Pæaniensis qui majore diligentia et studio, quam ingenii felicitate præditus fuit, ut auctor est Hermippus, etc.
C (Vide supra *Batalus.*) Ad studium eloquentiæ animum appulit, cum Callistratum, pro Oropiis dicentem, vidisset. Audivit Isæum, Isocratis discipulum, ususque est orationibus Zoili, Amphipolitæ, qui Athenis eloquentiam docuit, itemque Polycratis et Alcidamantis (Gorgiæ discipuli), et ipsius Isocratis. In eloquentiæ studio socios habuit Æsionem Atheniensem et Theopompum Chium philosophum. Præterea audivit Eubulidem dialecticum, et Platonem. Decessit in Calabria, quo præ metu Antipatri, regis Macedoniæ, fugerat, cum per Archiam, histrionem, vi abstrahendus esset, hausto in æde Neptuni veneno, quod in annulo circumferebat, postquam vixisset annos LXII, etc. Mortuo, statua Athenis in
D foro posita est, his verbis basi inscriptis: *Si pares animo vires, Demosthenes, habuisses, numquam Macedones armis Græciam subjungassent*

Εἴπερ ἴσην ῥώμην γνώμῃ, Δημοσθένες, εἶχες,
Οὔποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.

Demosthenes, Mhrax, scripsit *metaphrasim Iliadis* oratione soluta. *Epitomen Damageti, Heracleotæ. De poetis dithyrambicis. Metaphrasim Theogoniæ Hesiodeæ.*

Δέρας, aureum vellus quod Jason cum Argonautis in Colchidem per Ponticum mare profectus, cepit abducta simul Medea, Æetæ, regis, filia, non f vellus, ut fabulæ ferunt, sed βιβλίον ἐν δέρμασι

γραμμένον, liber (60) in membranis scriptus, docens, quomodo arte chemica conficiendum sit aurum. Merito igitur prisci librum illum vocarunt aureum vellus, propter artem conficiendi auri in eo comprehensam.

Dexicrates, comicus, Atheniensis, cujus fabula ὑφ' ἑαυτῶν πλανώμενοι, *se ipsos decipientes*, memoratur ab Athenæo lib. III.

Δεξιος, καὶ φύσει θηραμένης. Theramenes, homo inconstans et tempori se accomodans, magister Isocratis, filius Agnonis, populo Steriensis (supra in *Cothurnus*). Eum trium horum suppliciorum aiunt auctorem (Athenis) fuisse, ut damnati vel vinculis ligneis constringerentur, vel cicutam biberent, vel exsilio multarentur. Videtur autem ex insula Ceo oriundus, nec Agnonis filius naturalis, sed adoptivus fuisse. Hunc Thucidides laudat.

Dexippus, Herennius. Dexippi F., Atheniensis, rethor temporibus Valeriani, Galleni, Claudii secundi et Aureliani, imperatorum Romanorum. V. Kusteri not. 7, tom. I, p. 524.

Dexippus, Cous, medicus, Hippocratis discipulus, qui, arcessitus ab Hecatomno, Carum rege, ut ipsius filios, Mausolum et Pixodarum, desperato morbo laborantes, curaret, eos ea conditione sanavit, ut bellum, quod tunc adversus Coos parabat omitteret. Scripsit De *re medica* librum unum, et *De præcognitionibus* duos.

Διαγνώμων αὐτοφυὴς, ipso naturæ instinctu discernere valens animata simulacra a cassis et numine inanibus, *Heraiscus*. Confer in Ἐπιφάνιος Εὐπρέπιος Ἡραΐσκος (*e Damascio*).

Diagoras, Teleclidæ vel Teleclyti F., Melius philosophius et φσμάτων ποιητὴς, canticorum scriptor, quem, cum servus esset, Democritus, Abderita, egregio ingenio præditum cernens, decem millibus drachmarum emit et in discipulorum suorum numerum recepit. Hic operam dedit etiam poesi lyricæ, Pindaro et Bacchylidi æqualis, ut Menalippide antiquior, floruit Olymp. LXXVIII. Cognominatus est Atheus, quoniam in opinionem negandorum deorum incidit, ex quo æmulus quidampæanem ipsi furto abstulerat, et pejeranti non fecisse, nec multo post publice eumdem proferenti omnia bene cesserant. Hoc dolens Diagoras scripsit τοὺς ἀποπυργίζοντας λόγους, velut *de turri præcipitantes* dixeris, discessionem ipsius a sententia eorum, qui deos credunt, continentes. Post captam Melum Athenis habitavit, ubi mysteriorum contemptorem Athenienses proscripserunt, eique, qui Diagoram interfecisset, talentum, qui vivum adduxisset, bina talenta promiserunt. Denique vitam finiit Corinthi.

Dicæarchus, Phidiæ E., Siculus Messenius, Aristotelis auditor, philosophus, orator et geometra. Scripsit καταμετρήσεις, *dimensiones montium qui sunt in Peloponneso*; Ἑλλάδος βίον, *Vitam Græciæ libris III. Rem Spartanorum.* Hic liber ut [illegible] in Ephororum prætorio puberibus aus[illegible] legeretur, lege sancitum fuit apud Lace[illegible] et longo tempore observatum.

Dicæarchus, Lacedæmonius, gramma[illegible] ditor Aristarchi.

Dicæogenes, qui tragœdias et dithyram[illegible] psit.

Δικάζεσθαι Βίαντος τοῦ Πριηνέως χρείσσω in *Bias*.

Dictys, historicus, scripsit *Ephemeride[illegible] rerum, post id tempus gestarum, in qu[illegible] desinit, libros IX* oratione prosa. *Res Ita[illegible]* hæc Τρωϊκὸν διάκοσμον, *de raptu Helenæ a Pa[illegible] lao et omnibus historiæ Trojanæ partibus.* Cre[illegible] motu quassata tempore Claudii imp., in s[illegible] cujusdam hiatu opus historicum Dictys d[illegible] Trojano repertum fuit, quod Claudius cum a[illegible] pisset, describendum curavit. [Conf. Kuste[illegible] 1, pag. 590.]

Διδάσκαλους peculiariter vocant poetas dithy[illegible] bicos vel comicos vel tragicos.

Dydimus, Ateius vel Attius, philosophus a[illegible] micus, scripsit πιθανῶν καὶ σοφισμάτων λύ[illegible] *probabilium et sophismatum solutiones libri I*[illegible] alia multa.

Didymus, Didymi, salsamentarii, Alexan[illegible] grammaticus Aristarcheus, qui vixit tempo[illegible] Antonii et Ciceronis usque ad Augustum. *Chalcenterus* vocatus propter assiduitatem, qua [illegible] legendis et scribendis est usus. Aiunt eum [illegible] ultra MMMD libros conscripsisse. Compa[illegible] Kusteri nota 2, tom. II, pag. 574.

Didymus junior, Alexandrinus [illegible], qui Romæ ἐσοφίστευσεν, sive *eloquentiæ* [illegible]. Scripsit πιθανὰ, *probabilia* (61) et alia [illegible] que optima.

Claudius Didymus, grammaticus, scripsit τῶν ἡμαρτημένων παρὰ τὴν ἀναλογίαν θωμ[illegible] *de iis, quæ præter analogiam a Thucydide* [illegible] *dicta sunt.* Περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις ἀναλογία[illegible] *analogia Latinorum. Epitomen Heracleonis* [illegible] *quædam.*

Didymus, Heraclidæ F., grammaticus, qui [illegible] Neronem vixit, et magnas divitias sibi compara[illegible] et musicus valde insignis fuit *et* πρὸς μέλη ad[illegible] *mina componenda aptus.*

Didymus, Alexandrinus, de *rustica* libros [illegible] scripsit.

Apostolus Thomas cognominatus *etiam fuit* [illegible] dymus.

Διεξοδικούς Rhetoricæ differentia a *dialecti*[illegible] ex Alexandro Aphrodisiensi (in I Topicor.)

Δίγλωσσος Anacharsis, Scytha, at matre *Græ*[illegible] natus, et ideo bilinguis, qui etiam Scythis lo[illegible] tulit.

(60) Eusthatius ad Dionysii periegesin v. 689. Ὁ Χάραξ τὸ χρυσοῦν δέρμα μέθοδον εἶναι λέγει χρυσογραφίας, μεμβράναις ἐμπεριελημμένην, δι ἣν, ὡς λόγου ἀξίαν τὴν τῆς Ἄργους καταρτισθῆναι πόλιν φησί.

(61) Hæc Dydimi Ateii videntur fuisse.

nachus, Corinthius, unus ex X oratoribus, A
›sit secundum quosdam orationes CLX, vel,
l verius videtur, LX, omnes forenses, publicas
›, alias privatas. Obiit Peloponnesi præfectus
ntipatro constitutus, Polysperchonte post An-
tri obitum ei struente insidias.

inolochus, Syracusanus sive Agrigentinus, co-
us, vixit olympiade LXXIII. Epicharmi filius,
ut quidam tradunt, discipulus, Docuit fabulas
, Dorica dialecto scriptas.

iocles, Atheniensis aut Phliasius, comicus anti-
s, æqualis Sannyrionis et Philylii. Fabulæ ejus :
ττα (meretricis hoc nomen, teste Athenæo),
ττται, Ὄνειροι, Βάκχαι, Θυέστης β'. Hunc aiunt
ɛnisse harmoniam quamdam musicam, ex sono
tabulorum et vasorum fictilium constantem,
e bacillo ligneo percutiebat. B

›iocletianus libros *De chemia* igni tradidit, etc.
›ra, in *Chemia*.

›iodorus, monachus, Juliani et Valentis impp.
ıporibus vixit et Tarsi in Cicilia episcopus fuit.
ipsit varia, ut Theodorus Lector in Hist. eccle-
ɜtica tradit, « Interpretationes in totum Vetus Test.
ɜnesin, Exodum et reliqua. In Psalmos. In quatuor
›ros Regum. In loca difficiliora Paralipomenon. In
roverbia. Quomodo differat theoria (62) et allego-
›ia. In Ecclesiasten. In Canticum canticorum. In
›rophetas. Chronicon, in quo errata ab Eusebio
›amphili admissa emendantur. In IV Evangelia. In
ıcta apostolorum. In Epistolam Joannis evange-
istæ. De eo, quod sit unus Deus in Trinitate. Con-
›a Melchisedecitas. Contra Judæos. De resurrec- C
one mortuorum. De anima. Contra diversas de ea
æreticorum opiniones. Ad Gratianum capita.
ontra astronomos et astrologos et fatum. De
ɜphæra et VII zonis et contrario astrorum motu.
De Hipparchi sphæra. De Providentia. Contra Pla-
tonem de deo et diis. De natura et materia, in quo
opere tractatur de eo, quod justum est. De Deo et
falsa Græcorum materia. Naturas invisibiles non
elementis, sed una cum illis ex nihilo factas esse.
Ad Euphronium, philosophum, per interrogationes
et responsiones. Contra Aristotelem de corpore
cœlesti. Quomodo sol sit calidus. Contra eos, qui
cœlum animal dicunt. De eo, quomodo opifex qui-
dem semper, opera vero ejus non semper » (fue-
int aut permaneant). « Quomodo velle et nolle D
sint in Deo æterna. Contra Porphyrium de ani-
‹ malibus et sacrificiis.

Valerius Diodorus, philosophus, Teleclis discipu-
us, Alexandrinus, filius (Valerii) Pollionis, philo-
sophi, qui de vocibus Atticis scripsit. Vixit Adriani
Cæsaris temporibus.

Diodorus, Siculus, historicus, scripsit Bibliothe-
cam, quæ Historiam Romanam et variam libris XI
complectitur. Vixit temporibus Augusti et ante
illum.

Diodorus, comicus, cujus dramata : Αὐλητρὶς, A
ἐπίκληρος et πανεγυρισταὶ ab Athenæo memoran-
tur.

Diogenianus. Heracleota, Ponticus, temporibus
Adriani, grammaticus. Videndum an non forsan
sit medicus, ex Albace Heraclea, oppido Cariæ,
oriundus : erat enim omni doctrinæ genere eruditus, neque expresse traditum reperi esse ex Hera-
clea Ponti, sed ita nonnulli opinantur. Libri ejus hi
sunt : *Omnis generis vocabula ordine alphabetico
libris V.* Est autem epitome vocabulorum, quæ
Pamphilus et Zopyrion libris XCV exposuerant.
« Florilegium epigrammatum ; de fluminibus, lacu-
« bus, fontibus, montibus et promontoriis ; Flumi-
« num brevis recensio secundum ordinem alpha-
« beticum ; Collectio et Tabula omnium totius ter- B
« ræ urbium, » et alia.

Diogenes, Hicesii, trapezitæ, F., Sinopensis, pri-
mum Cleon (Menag. Κλέων) cognominatus, patria,
quod monetam adulterasset, profugus, Antisthenem,
cynicum, sectatus est, magis quas habebat opi-
bus contemptis. Senex a Scirtalo, pirata, captus
et Xeniadæ, Corinthio, venditus apud cum perman-
sit, nec ab Atheniensibus nec ab amicis redimi vo-
lens. Obiit olymp. CXIII, cum curationem cruris, a
cane admorsi, neglexisset, eodem die quo Alexan-
der Babylone obiit, etc.

Diogenes, vel Diogenianus, Cyzicenus, gramma-
ticus, scripsit *Origines Cyzici* ; Περὶ τῶν ἐν τοῖς βι-
βλίοις σημείων, *De notis criticis librorum. De poetica.
De elementis.*

Diogenes vel Œnomaus, Atheniensis, tragicus, C
tempore sublatorum XXX tyrannorum. Fabulæ ejus
sunt « Achilles, Helena, Hercules, Thyestes, Medea,
« Œdipus, Chrysippus, Semele. »

Dion, Hipparini F., Syracusanus, philosophus
Platonicus, Aristomachæ, uxoris Dionysii prioris,
Siciliæ tyranni, frater, cujus filium, Dionysium ju-
niorem, ejecit, dejectus vicissim a fratre ipsius,
Nisæo. Scripsit *Epistolas* ad Platonem et alios
quosdam.

Dion Cassius, cognomine Cocceius vel Cocceianus,
Nicænus, historicus temporibus Alexandri, Mam-
mææ filii. Scripsit *Historiæ Romanæ libros LXXX*,
qui in decades distributi sunt. Item « Persica, Getica
« (63), Ἐνόδια, τὰ κατὰ Τραϊανὸν, res a Trajano ges- D
« tas, Vitam Arriani philosophi. »

Dionysius, Areopogita, doctrinæ Græcorum pe-
ritissimus, Paulo Atheniensi audito, ad religionem
Christianam conversus atque inde episcopus Athe-
narum constitutus est. Tiberii temporibus in Ægy-
ptum profectus erat, comite Apollophane, sophista,
eodem, quem Polemo, Laodicensis, magister Aristi-
dis, Smyrnæ audivit. Tempore passionis Christi
ambo erant Heliopoli in Ægypto, cum solem luna
plena obscuratum observans Apollophanes : *Obone*

(62) Id est h. l. sensus abstrusior et mysticus, cui opponitur τὸ ῥητὸν, sive sensus litteralis. V. Kuster I, pag. 593, not. 4. HARL.

(63) Hæc Dionis, Prusæi, potius sunt.

Dionysi, inquit, ἀμοιβαὶ θείων πραγμάτων, *vices sunt rerum divinarum*. Cui Dionysius ; Ἡ τὸ θεῖον πάσχει, ἢ τῷ πάσχοντι συμπάσχει. *Vel Deus patitur, vel compatitur cum patiente.* Scripsit Dionysius ad Timotheum, Pauli discipulum et episcopum Ephesi, *De divinis nominibus libros XII* (imo capita, quorum titulos deinceps bis Suidas recenset, omisso decimo tertio περὶ τελείου καὶ ἑνός). « De ecclesiastica hierarchia, capita XV. De cœlesti hierarchia, capita XV, » a quo male tanquam distinctum refert Suidas περὶ τῶν οὐρανίων ταγμάτων καὶ ὅσα τῷ ἀριθμῷ. *De mystica theologia capita V.* Epistolæ quatuor ad *Caium*, monachum. Singulæ *ad Dorotheum*, publicum ministrum, ad *Sopatrum*, sacerdotem, ad *Polycarpum*, episcopum Smyrnæ (ex qua Suidas adducit locum de eclipsi jam memorata), ad *Demophilum*, monachum, et ad *Joannem* theologum, apost. et evangelistam. Sciendum est, quosdam externorum sapientum, præcipue Proclum, Dionysii theorematibus, interdum ipsis verbis usos fuisse. Hinc suspicari licet, vetustiores philosophos, qui Athenis erant, illius opera, quorum ipse meminit, ad Timotheum scribens, sibi vindicasse eaque occultasse, ut ipsi divinorum ipsius sermonum auctores viderentur. Hic plenus dierum, martyrio spiritus consummatus est tempore Trajani imp., eodem, quo divinus Ignatius. Magni Dionysii encomium scripsit Michael Syncellus, Hierosolymitanus.

Dionysius, Terus, Alexandrinus, a patre Tero, Thrax, Aristarchi discipulus, grammaticus, qui Romæ docuit Pompeii Magni temporibus et Tyrannionis prioris magister fuit. Plurima scripsit grammatica et syntagmatica et commentarios.

Dionysius Alexandrinus, Glauci F., grammaticus, qui tempore Neronis et sequentium impp. usque ad Trajanum vixit et bibliothecis præfuit, et ab epistolis, legationibus et responsis fuit. Idem Parthenii, grammatici, magister, discipulus Chæremonis philosophi, cui etiam Alexandriæ successit.

Dionysius, Alexandrinus, cujus inveni Commentarium valde disertum in Ecclesiastem Salomonis.

Dionysius, Alexandri F., Halicarnasseus, orator, et omni genere doctrinæ excultus, Cæsaris Augusti temporibus vixit. Ex hujus posteris fuit Dionysius, Atticista, sub Adriano imp.

Dionysius, Halicarnasseus, qui vixit tempore Adriani imp., sophista, cognomento Musicus, quod in arte musica valde exercitatus esset. Scripsit *Commentariorum rhythmicorum* libros XXIV. *Historiæ musicæ* libros XXXVI, in quibus tibicinum, citharœdorum et poetarum omnis generis mentionem facit. *Doctrinæ musicæ* sive *Diatribarum* libros XXI. « De iis, quæ in Rep. Platonis musice « dicta sunt. »

Dionysius, Byzantius, poeta epicus. Scripsit « De- « scriptionem navigationis per Bosporum. De thre- « nis » poema refertum epicediis.

A **Dionysius, Corinthius,** poeta epicus. « Præcepta morum. Cæsarum libri. « ca ; » Et oratione soluta « Commenta « siodum. Orbis terrarum descriptio « bus heroïcis. Hæc autem reperi etiam a qui Lithiaca seu de lapidibus scripsit horum sit auctor, ignoro.

Dionysius, Milesius, historicus, « Res pa « gestas V libris descripsit. Orbis descr « Persica. » Ionica dialecto, « Rerum I « libros tres : faculas. Κίαλον ἱστορίαν « storicum libris VII. »

Dionysius Mitylenæus, poeta epicus, τ βραχίων et sutor dictus fuit Scripsit « Ba « nervæ expeditionem : Argonautica lib oratione soluta : *Mythica ad Pernam*

B **Dionysius, Musonii F., Rhodius** aut Sa storicus, qui etiam sacerdos fuit tem illic erat. Scripsit Ἱστορίας τοπικὰς, hist certarum regionum *Historias* libris VI. « scriptionem, Ἱστορίας παιδευτικὰς, Histo « titutionis libros X. » Existimo, Dionysa bem descripsit, Byzantium fuisse (Vossi *thynum*, propter fluvium, Rhebam.

Dionysius, Siciliæ tyrannus, scripsit Ia et *Comœdias* et *Historias*.

Dionysius, filius Siciliæ tyranni, et ipse et philosophus, scripsit *Epistolas* et *De pa Epicharmi*.

Διονύσια σκώμματα, dicteria in Bacchu

Diopithes legem tulerat, teste Ælian

C Piræo pernoctanti, capitale esset. Ipse nomine, cum aliquando, vespera oppr Piræo noctem mansisset, ab inimicis satus.

Dioscorides, Anazarbensis, medicus, Φακᾶς, ob lentes quas in facie habebat Cleopatram Antonii tempore, scripsit XXIV, omnes de re medica, eosque celeb

Dioscorius, Miræus, grammaticus, præ urbi et prætorio, qui Leonis imp. filias docuit. Infra Θυάτειρα.

Dioxippus, Atheniensis, comicus. Ejus fa Ἀντιπορνοβοσκὸς, Φιλάργυρος, Ἱστοριογράφος, δικαζόμενοι.

Διφθέρα. Εἰς διφθέρας, in pellibus scripta con

D sua Thoracion cum hostibus in Laconia com nicabat.

Dipnosophistæ, liber valde utilis, cujus Athen auctor est. Ulpianus unus Dipnosophistarum. Supra. κειτούκειτος.

Dithyrambodidascali. Hi de rebus, quæ in cæl fiunt et nubibus, multa dicere solebant, vocibus compositis utebantur, dicentes exempli causa : ἀειριανερινηχέτους. Talis erat Ion, Chius, p qui poema fecit, cujus initium est : Ἀοῖοι φ φοίταν ἀστέρα μῆνα μέν (64) unde *Aristophanes* cans, *matutinam stellam* eum vocatum fuisse

(64) Sed Kuster ex scholiaste Aristoph. corrigere jubet ἀστέρα μείναμεν, etc. *matutinam et exspe stellam exspectavimus*, etc. HARL.

autem valde celebris, scripsitque Comœdias, A pigrammata et soluto sermone πρεσβευτικόν. at etiam Socratis, philosophi, in eum λόγος. imachus etiam in Choriambis ejus meminit, ue multa scripsisse. *Dithyrambus* vero dicitur acchus (quod per binos quasi fores in lucem dierit tum uteri matris, Semeles, tum Jovis orum), et hymnus in Bacchum. Denique Διθυβων νοῦν ἔχεις ἐλάττονα dicitur de hominibus idis et inconsideratis.

όγματα. Plato, quæ vera esse percipit, enuntiat, a coarguit, de incertis sustinet assensum. Atque his, quæ vera ipsi videntur, quatuor personas uentes inducit, Socratem, Timæum, et hospitem ieniensem atque Eleatem: qui non sunt Plato e et Parmenides, sed duæ fictæ personæ, etc. B ilosophorum alii mundum ortum habuisse, alii u caruisse dicunt. Item alii animatum, alii vero nimatum eum statuunt. Anaxagoras vero et Pyagoras, in Ægyptum profecti, et Ægyptiorum et bræorum usi consuetudine, rerum cognitionem illis hauserunt. Postea vero et Plato, ut Plutarus in Parallelis refert. Quin etiam Ægyptii primi m et lunam deos vocarunt. Osirim et Isidem, οὺς a θεῖν *currere*, etc.

Domitianus Nervam, ut imperio insidiantem, novit et Apollonium Tyaneum, ut Nervæ amicum, mprehensum totondit, et vinctum in judicium lduxit. Cum vero philosophus illi non cederet, deidens ejus acta, verecundia commotus eum dimisit. unc ad eum Apollonius: *Nequaquam me occides; ecdum enim fato maturus sum*, Οὐ μέν με κτενεῖς, τεὶ οὔ τοι μόρσιμός εἰμι. Atque e vestigio ipsum vanuisse ferunt. Hic et philosophos et mathematios Roma expulit. Sub hoc et Joannes evangelista a Patmum relegatus. Idem etiam, Davidici generis omines, τοὺς ἀπὸ τοῦ γένους Δαβὶδ interfici jussit, nultique sub eo Christiani martyres facti sunt. ed Nerva Joannem Theologum exsilio liberavit.

Domninus, philosophus, natione Syrus, ex Laodicea, vel Larissa, urbe Syriæ, Syriani discipulus et Procli condiscipulus, ut ait Damascius. In mathematicis disciplinis exercitatus, in aliis philosophiæ partibus etiam ἐπιπολαιότερος, minus accuratus. Quare et multa in Platonicis dogmatibus innovavit, unde Proclus adversus eum scripsit Πραγματείαν καθαρτικὴν τῶν δογμάτων τοῦ Πλάτωνος, *Repurgationem Platonicorum dogmatum*. Ab Æsculapio jussus, quod sanguinem exspueret, suillis carnibus vesci, obsecutus est: at Plutarchus, Atheniensis, Æsculapii statuam intuens, in templi enim vestibulo dormiebat: O domine, inquit, quid si Judæo, hoc morbo laboranti remedium commendasses? Itaque Æsculapius, statim ex statua sonum suavissimum edens, aliam curandi morbi rationem ei præscripsit. Ad Dominum jam ætate provectum accessit Asclepiades, adolescens, et arithmeticum ipsi theorema præposuit, etc.

Dorius cantus, Δώριος αὔλησις, est modus quidam musicus, ut etiam Lydius et Phrygius. — Δῶριος οἰκονομία, *Modus Dorius*. — *Dorius* præterea est nomen proprium et *Doriscus* nomen loci.

Dorus (Δῶρος), Arabs, quem Damascius in Historia philosophica ait fuisse veritatis acerrimum indagatorem. Hunc Isidorus, philosophus, initio sensit Aristotelicis opinionibus irretitum, et paulatim revocavit ad illas Platonis magnificæ scientiæ sublimes et illustres sententias, ut rejecta illa Peripatetica subtilitate, res minutas colligente, se conferret ad illam, quæ per Prometheum quemdam cum ignis splendore cœlitus ad homines demissa est, dialecticam, quæ est mentis et prudentiæ purissima αὐτοψία sive inspectio.

Δόσις. Apud oratores peculiariter sic vocantur tabulæ testamenti, in quibus quis, quæ sua sunt, alteri dat, interveniente magistratuum sive archontum auctoritate.

Draco, Atheniensium legislator. Hic cum Æginæ in theatro propter leges latas lætis acclamationibus celebraretur, pluribus petasis et tunicis et palliis in ejus caput injectis, suffocatus est, et in ipso theatro sepultus. Vixit iisdem temporibus, quibus septem sapientes, aut potius fuit illis antiquior. Cum senex jam esset, olympiade XXIX leges Atheniensibus tulit. Ὑποθήκας, sive *vitæ degendæ præcepta* scripsit tribus circiter versuum millibus.

Draco, nepos Hippocratis medici illius celeberrimi, filius Thessali, pater Hippocratis cujus filius rursus fuit Draco, et ipse medicus, qui Rhoxanen, Alexandri Macedonis conjugem, curavit.

C Draco Stratonicensis, grammaticus, scripsit *De arte grammatica: Orthographiam:* Περὶ τῶν κατὰ συζυγίαν ὀνομάτων, *De conjugatis nominibus: De pronominibus: De metris versuum: De satyris: De Pindari carminibus*: *De Sapphonis metris*: *De Alcæ carminibus.*

E

Ἐκβιαστής. Ἄμφω γάρ εἰσιν ἐκβιασταὶ τῆς δίκης, καὶ νύττουσιν ἡμᾶς πρὸς τὸ τῆς δίκης πέρας, *ambo sunt acres exactores juris, qui nos stimulis ad justitiam exactissimum incitant.* Hæc de Gregerio et Basilio.

Ἐκκέκοφθ' ἡ μουσική, *excisa est musica.* Cum veteres olim in conviviis eruditas quæstiones tractare solerent, posteri psaltrias et citharistrias et saltatrices earum loco introduxerunt. Unde quidam καινοτομίαν, novitatem hanc reprehendentes, proverbio illo usi sunt.

Ἐκ Μασσαλίας ἥκεις, *e Massilia venis*, dicitur de hominibus effeminatis et delicatis, quales Massilienses olim fuisse dicuntur.

Ἐλατήρ.

Εἰδήσεις Ἀλκμᾶνα, λύρης ἐλατῆρα Λακαίνης
Ἔξοχον, ὃν Μουσῶν ἔννέ' ἀριθμὸς ἔχει.

Cognosces Alcmanem, lyram Laconicam scite pulsantem, quem novem Musæ habent.

Elea, patria Zenonis, olim Hyele, Phocæensium

colonia, oppidum obscurum, et quod bonos tantum viros alere poterat. Hanc Zeno magis amabat, quam Atheniensium jactantiam ; itaque raro apud illos versatus in patria consenuit.

Ἐλεγείρειν (65) pro *delirare* quidam veterum dixerunt. Et sunt, qui carmen elegiacum hinc dictum putent. Theocles, Naxius aut Eretriensis, insania correptus, carmen hoc primus cecinit.

Elegus, carmen lugubre sic appellatum, quod sæpe in eo ἔ ἔ dicatur. Vel lamentationes quæ ad tibiam canuntur. Postea Midiam, Gordii filium, dum regnaret, tibiam ad aras et sacrificia transtulisse dicunt, quod matrem suam defunctam in dearum numerum referre vellet.

Eleusius, Cyzicenus et Marathonius, et CPol. non quidem magna dicendi facultate præditi, sed austero vitæ genere et fictæ modestiæ simulatione magnam adepti auctoritatem, plurimos sectatores sibi conciliarunt et monasteria, ingenti hominum utriusque sexus multitudine referta, instituerunt.

Empedocles, Metonis, vel Archinomi, vel Xeneti F., frater Callicratidis, primo audivit Parmenidem, cujus etiam, ut Porphyrius in Historia philosophica auctor est, amasius fuit. Alli aiunt fuisse Telaugis discipulum, Pythagoræ filii. Agrigentinus, philosophus physicus, Pythagoræ sectam secutus, quam etiam æmulatus est Apollonius Tyaneus, etc. Discipulum habuit Gorgiam, Leontinum oratorem. Scripsit versibus heroicis *tres libros* Περὶ φύσεως τῶν ὄντων. *De rerum natura*, sunt autem versuum circiter duo millia. Item *De re medica* oratione soluta, et multa alia. etc. *Empedoclis inimicitia*, proverbium, quod dicitur de iis qui diuturnas inimicitias adversus aliquos gerunt.

Empedotimus scripsit περὶ φυσικῆς ἀκροάσεως, *De physica auscultatione*, de quo (Julianus) ὁ παραβάτης in opere quod *Cronia* inscribitur : « Nos autem, Empedotimo et Pythagoræ credentes, et iis « quæ Heraclides Ponticus ab illis accepta tradi- « dit, et paulo ante inclytus ille rerum divinarum « interpres Jamblicus nobis ostendit.

Ἐνιαυτὸς Μέτωνος, *annus Metonis*, id est orbis annorum XIX. Meto enim, mathematicus, periodum temporis ex XIX annis constantem invenit.

Ennius, poeta Romanus (id est Latinus), quem Ælianus laude dignum esse ait, quod Scipionem magnifice extollere cupiens scripsit, solum Homerum laudes illo dignas canere posse, adeoque præstantiam ejus intelligere se demonstravit poeta Messapius (hoc est Ennius, qui a Messapo rege suam repetebat originem).

Ἐν πέντε κριτῶν γόνασι. *In quinque judicum genibus*. Olim quinque judices de comicis judicabant, ut ait Epicharmus. Dictum ad imitationem Θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. Olim in genibus habebant ea quæ nunc in tabellis scribunt

Epaphroditus, Chæronensis, grammatichiæ, Alexandrini, grammatici, alumnus Apinstitutus, a Modesto, Ægypti præfecto, cujus filium Pitelinum institnit. Claruit tempore Neronis ad Nervam usque : quo tepPtolemæus Hephæstionis filius vixit et multa doctrina clari. Idem cum libros subinde exXXX mille sibi comparavit, eosque bonos et vulgares. Corpore fuit magno et nigro incophantiaci (ὡς ἐλεφαντώδης). Habitavit in Pnocoriis, ubi binas ædes habuit. Decessit intercute, annum agens LXXV, multaque reliquit. V. notam 1, pag. 790.

Ἐπειοῦ δειλότερος, *Epeo timidior*, Cratinus micus, dicebatur, fortasse quod, cum Epibui præesset, timidior videretur. Epeus enidus erat.

Ephectici philosophi sic appellati ab ἐπέχειν *inhibere*, quod assensum de rebus inhibeasque comprehendi non posse statuerent. δογματίζειν (66) αὐτὰ ἀκατάληπτα.

Ephesiæ litteræ, id est incantationes quæ obscuræ, quas et Crœsum in rogo dixisse Et Olympiæ Milesio et Ephesio luctantibus Milesium luctari non potuisse, quod alteri Ephesias talo pedis alligasset. Ea autem perpta, litterisque illis solutis, *Ephesium* fuisse prostratum.

Ephippus, Atheniensis, comicus mediæ diæ.

Ephippus, Cumanus, filius Demophichi, Isocratis oratoris auditor, historicus habuit Demophilum, historicum. Vixit XCIII, ita ut Philippi Macedonis regnum rit. Scripsit Historiarum ab Ilii expugnatione janoque bello ad sua usque tempora « libros III « De bonis et malis libris XXIV : Rerum bilium τῶν ἐκαστάχοῦ, quæ in quavis re « observantur, libros XV ; De rebus quas quis « invenit libros II, et alia.

Ephorus, Cumanus, et Theopompus, Damasti F., Chius, ambo Isocratis discipuli, sed ingenio stylo quam maxime inter se discrepantes. Ephorus ingenio erat simplici, et quod ad dictionem ejus historicam attinet, supinus et segnis semper remissus. Theopompus vero ingenio erat acerbo maligno ; at dictione copiosus et *densus*, ac mentiæ plenus : cætero qui veri studiosus in iis scribebat. Isocrates igitur hunc frenis, Ephorum vero calcaribus indigere dixit. Theopompus au-

(65) At Küsterus e codd. Paris. et propter litterarum seriem edidit ἐλεγεῖνειν. HARL.

(66) Fallitur Suidas, Scepticis tribuens, quod fuit quorumdam Academicorum. Nam Scepticis nihil statuerunt neque ἐδογμάτισαν, sed tantummodo dubitare se profitebantur. Vide, si placet, quæ notavi ad Sextum Empiricum.

(67) Küster ad h. l. tom. II, pag. 919. not. 8, τριάκοντα τὸ ἐξῆς πεσεῖν legere malit τρὶς τὸ ἐξῆς *ter dejectum fuisse* ab adversario, suamque emendationem late pulchreque explicat probatque. HAR

xsilium ejectus, supplex ad templum Dianæ A
iesiæ confugit. Multas etiam epistolas contra
os ad Alexandrum misit, eumdemque multis
libus ornavit. Dicitur etiam vituperationem
s scripsisse, sed quæ non exstat.

Epicharmus, Tityri vel Chimari vel Sicidis filius,
acusanus, vel ex Sicanorum civitate, Crasto,
una cum Phormio comœdiam Syracusis invenit.
cuit fabulas LII, vel, ut Lycon ait, XXXV. Qui-
n tradunt ipsum fuisse Coum, unum ex iis qui
n Cadmo in Siciliam migrarunt; alii Samium;
Megaris, urbe Siciliæ oriundum. Fuit sex annis
.e bellum Persicum Syracusis docens; quo tem-
-e Athenis Euetes et Euxenides et Mylus fabulas
ebant.

Epicrates, Atheniensium orator, σακεσφόρος *bar-* B
er appellatus, cujus meminere Aristophanes,
ito comicus et Demosthenes, orat. *De falsa lega-*
ne. Alius, cujus meminit Lycurgus, orat. *De*
ministratione ærarii quem sexcenta talenta in
nis habuisse aiunt. Alius Epicrates, Æschinis
itoris affinis, qui Cyrebion cognominabatur, teste
mosthene, orat. contra Æschinem.

Epictetus ex Hierapoli Phrygiæ, philosophus,
rvus Epaphroditi, unius de satellitibus imp. Ne-
nis. Ob defluxionem altero crure debilis in novæ
iri urbe, Nicopoli, habitavit et vitam usque ad M.
itonini imperium produxit. Scripsit multa. Theo-
bius, philosophus multa ex Epicteti scholis desum-
a dixit, alia ei ipse excogitavit. Quare et præcepta
tæ talibus libris complexus est et posteritati reli-
iit, qualibus et Epictetus, ita ut nostri temporis C
pictetus esse videatur, exceptis tamen opinionibus
oicis. Theosebius enim nullius scriptoris opinio-
es tam amplectebatur et admirabatur, quam Pla-
nis veritatem. Quinetiam quemdam libellum
onscripsit, de rebus in magni Politia (Platonis)
leganter dictis. Quamvis remp. non attigit, sed
rivatum coluit vitæ genus, cui et Socrates ille et
Epictetus καὶ πᾶς εὖ φρονῶν, et quilibet cordatus
studet, etc., *ex Damascio*.

Epicurus, Neoclis F., Atheniensis, populo Garget-
tius, matre Chærestrata, frater Neoclis, Chæredeni
et Aristobuli, sive Aristodemi, philosophari cœpit
ab anno duodecimo ætatis: pecularis sectæ conditor
Et primum quidem Sami cum parentibus commo-
atus est, deinde Mitylenæ annum unum scolæ D
præfuit, postea Lampsaci docuit, et denique Athenis
n horto suo. Audivit Nausiphanem Democriteum
et Pamphilum, Platonis discipulum. Natus est
Olympiade CIX, septem annis post mortem Platonis
et vitam produxit usque ad successores Alexandri
M. et Antigonum, qui Gonatas dictus est. Schola
ejus permansit usque ad Cæsarem primum annos
CCXXXVII, et infra tempus istud XIV successores
habuit. Scripta ejus sunt multa. In testamento suo
jussit Metrodoro et Polyæno sodalibus suis semel
quotannis parentari, sibi vero bis, etc. Epicurei
SCto Roma sunt ejecti, eosdem expulere Messenii
in Arcadia, iisque expulsis totam urbem a Timu-
chis, magistratibus suis, fecerunt purgari velut
sordibus quibusdam et purgamentis liberatam. In
Creta quoque Lyctii (68) quosdam Epicureos, illuc
profectos, expulerunt, legemque tulerunt: « Epi-
« curei sapientiæ effeminatæ et degeneris ac tur-
« pis inventores diisque invisi per præconis vocem
« Lycto excedere jubentor, » etc.

Epigenes, comicus. Ex ejus fabulis sunt Ἡρωΐνη, Μνημάτιον, Βακχεί (aut uti Kuster ex Athenæo IX, pag. 184, malit Βάκχαι). Athenæo memoratæ. Duarum aliarum nomina addit Kust.

Ἐπίγραμμα. Omnes inscriptiones, quamvis non B
constent versibus, dicuntur epigrammata.

Epylicus, poeta comicus. Ex fabulis ejus est χοραλίσκος, ut testis est Athenæus, lib. IV, pag. 133 et 146, ubi scribitur Κωραλίσκος.

Epimenides, Phæsti aut Dosiadæ aut Agiasarchi F., matre Blasta, Cretensis Cuossius, poeta epicus. Hujus animam ferunt corpore excessisse, quandiu ipse voluisset, et postea in illud reversam esse, cutemque longo post mortem ejus tempore inventam γράμμασι κατάστικτον, litteris notatam. Unde proverbium ἐπιμενίδιον δίρμα de rebus reconditis. Vixit Olympiade XXX, ut et septem sapientes Græciæ antecesserit ætate, vel saltem illos attigerit. Hic jam senex Athenas, Cylonio scelere pollutas, lustravit Olymp. XLIV. Scripsit multa versibus: itemque C
oratione prosa, mysteria quædam et lustrationes et alia ænigmatica. Ad hunc Solon legislator scripsit, reprehendens urbis lustrationem. Vixit annos CL et sex continuos dormivit.

Epinicus et ipse comicus, ex cujus fabulis Ὑποβάλλόμεναι Athenæo memoratæ.

Epiphanius, Ulpiani F., Petræus, sophista, qui et in patria, Petra, et Athenis docuit. Scripsit Περὶ κοινωνίας καὶ διαφορᾶς τῶν στάτεων « De iis quæ « status causarum inter se communes habent et in « quibus differunt. Progymnasmata. Declamatio- « nes. Orationes Demarchicas. Orationem Pole- « marchicam Λόγους ἐπιδεικτικούς, sive *Eloquentiæ specimina* et *Theoremata* quædam *miscellanea*.

Epiphanius, episcopus Constantiæ, urbis Cypri, olim Salamis dictæ. Scripsit contra omnes hæreses, libros, qui *Panaria* vocantur. Item alia D
multa, quæ a doctis propter res ipsas, ab indoctis propter stilum leguntur. Decessit in extrema senectute.

Epiphanius, episcopus Selybriæ, sive Olibriæ. Scripsit λόγον ἀντιῤῥητικὸν κατ' εἰκονοκαυτῶν, λίαν ὠφέλιμον, librum valde utilem contra eos qui imagines cremabant.

Epiphanius et Euprepius, Alexandini, initiorum sive mysteriorum, apud Alexandrinos receptorum peritissimi: Euprepius quidem illorum, quæ Persica

(68) Confer *Tristanum*, tom. I, pag. 445.

vacabantur; Epiphanius illorum, quæ in Osidiris honorem celebrabantur, et celebratissimi Dei Æonis, etc. (Ex Damascio.)

Epistola [IX) Juliani parabatæ, ad Porphyrium, catholicum, quæ jubet copiosam Georgii (Cappadocis) bibliothecam omnis generis philosophis, multis etiam commentariorum scriptoribus refertam, in quibus et multa ac varia Galilæorum scripta, universam ad se Antiochiam transmitti.

Ἐποποῖα, sic vocatur historia heroico versu scripta. Nam poesis, quæ caret fabula, est epopœia.

Erasistratus, Juliates Ceius ex Juliade, Cei insulæ oppido, filius Cretoxenæ, Medii medici sororis, et Cleombroti. Hic Antiochum regem, Stratonices novercæ amore laborantem, sanavit. Sepultus est juxta montem Mycalen. e regione Sami. Scripsit *De re medica libros IX.*

Eratosthenes, Aglai vel Ambrosii F., Cyrenæus, Aristonis, philosophi, Chii. et Lysaniæ, Cyrenæi, grammatici, et Callimachi, poetæ, discipulus. Arcessitus Athenis a Ptolemæo tertio ad quintum usque vixit. Hic quod in omni doctrinæ genere secundum locum teneret et viris summis proximus esset, *beta* vocatus est. Alii eum Platonem secundum vel juniorem, alii πένταθλον et quinquercionem appellarunt. Natus est CXXVI Olympiade, obiit ætatis anno LXXX, ex inedia propter hebetatam oculorum aciem, relicto insigni discipulo, Aristophane, Byzantio, cujus discipulus fuit Aristarchus, hujus vero Mnaseas, Menander et Aristis. Scripsit philosophica, poemata et historias. *Astronomiam* sive *catasterismos* de iis qui inter astra relati sunt. Item *De philosophorum sectis. De vacuitate doloris. Dialogos* multos et multa *grammatica.*

Erennius cognomen fuit Philonis Byblii, ut ipse dicit.

Erinna, Teia vel Lesbia, vel, ut alii, Telia, ex Telo, parva insula prope Cnidum fuit ἐποποιὸς, poetria epica, scripsitque Ἠλακάτην, quod est poema, Æolica et Dorica dialecto scriptum, versibus CCC. Fecit et epigrammata. Obiit virgo, XIX annos nata, amica et æqualis Sapphonis. Versus ejus judicati sunt Homericis pares,

Eriphus, comicus, ex cujus dogmatibus Αἰόλος, πελταστὴς, μελίβοια, ut Athenæus, libro XIV Dipnosophist.

Ἐς Μασσαλίαν πλεύσας, *Massiliam navigans*, de iis dicitur, qui effeminate et molliter vivunt, V, supra, ἐκ Μασσαλίας, et Athen. XII, pag. 523.

Ἔσχατος Μυσῶν πλεῖ, *Mysorum ultimus navigat*, proverbium de iis quibus dura et difficilia imperantur, etc.

Essæi, ascetæ inter Judæos, qui Pharisæos et scribas severitate disciplinæ longe superarunt, ἐπιμελοῦνται τῆς ἠθικῆς λέξεως, θεωρίᾳ δὲ τὰ πολλὰ παραμένουσιν, dictionem ethicam et in contemplatione plerumque perseverantes, de etiam vocantur Essæi, i. e. θεωρητικοὶ, *templatores.*

Evagoras, Lindius, historicus, scripsit « Timagenis et aliorum doctorum virorum « tiones, ordine alphabetico; Thucydidis « rhetoricam libris V, De dictionibus [illegible] « ac controversis apud Thucydidem; Histo[illegible] « gnum Ægyptorum. »

Evagrius varia scripsit et inter ea Com[illegible]rium in Proverbia Salomonis.

Evangelus, comicus, e cujus dramatibus [illegible] λυπτόμενος apud Athenæum. [lib. XIV, pa[illegible] Sed ibi fabula hæc appellatur Ἀνακαλ[illegible] notante Kustero, ad tom. I, pag. 880.]

Evathlus, orator improbus, garrulus [illegible]bilis.

Eubulus, demagogus clarissimus.

Eubulus, Sphettius Atheniensis, Euphra[illegible] comicus. Docuit fabulas CIV, vixitque Olymp[illegible] CI medio inter mediam et veterem com[illegible] tempore. V. notam Kusteri.

Euclides, ex Megaris, in Isthmo sitis, [illegible]phus, auctor sectæ quæ ab ipso Megari[illegible] [illegible]ctica aliis et Eristica. Fuit Socratis [illegible] eique Ichthyas et postea Stilpon in schol[illegible] sit, Scripsit dialogos, « Alcibiadem, [illegible] « Critonem, Phœnices, Lampriam, Am[illegible] et alia quædam.

Eudæmon, Pelusiota, grammaticus, [illegible]banii sophistæ, ad quem etiam divers[illegible] Hic varia composuit « Poemata, et [illegible] « maticam et Orthographiam nominum

Εὐδαιμονέστερος τῶν Καρκίνου στρο[illegible] *felicissimus*, in Carcini poetæ filios, etc. [illegible]

Eudemus, orator, varia scripsit et præ[illegible] con utilissimum verborum, *quibus* [illegible] optimi quique scriptores utuntur, ordine [illegible]tico [Kuster, in not. 2, tom. I, *pag.* 885, [illegible] quæ hodie in diversis exstant bibliothecis [illegible] *demi*, rhetoris, nomen præferunt, [illegible] esse existimati.]

Εὖ διάγειν. Hanc formulam salutandi epis[illegible] suis præscripsit Epicurus. Cleon vero [illegible] Plato εὖ πράττειν.

Eudoxius, episcopus Antiochiæ, ex Arab[illegible] oppido minoris Armeniæ oriundus, cujus pa[illegible] Cæsarius, sub Maximiano martyrii corona redi[illegible]tus est, etc.

Eudoxus, Æschinis F., Cnidius, *philosophus*, [illegible]tonis æqualis, cui fuere tres filiæ, Actis, Delp[illegible] Philitis. Astrologiæ insigniter deditus *fuit scrip*[illegible]que plura ejus generis et *Octaeteridem*, necnon « Astronomiam (69) versibus heroicis »

Evenos, duos aiunt fuisse elegiacos poetas, [illegible]que ambos Parios.

(69) Non Eudoxus versus scripsit, sed Aratus Eudoxi prosa.

:ὼ, *animi tranquillitatem* Democritus, Abde- A
ɔcuit finem esse et summum felicitatis, etc.
erius, Joviniani imp. temporibus doctrina
n et ingenii præstantia antiquis non inferior,
ıi ex molli simplicitate multos insontes
est judicii laqueis irretiri.
ɛnius, Trophimi, F., Augustopolitanus, Phryx,
ıaticus, docuit CPoli, ubi valde clarus fuit
enex tempore Anastasii imp. Scripsit de
sione versuum melicorum Æschyli, Sophoclis
ipidis in fabulis XV. De pæonio et palimbac-
netro ; de nominibus templorum et quomodo
ɔferri debeant, ut Διονύσειον, Ἀσκληπίειον.
ıula miscellanea ordine alphabetico, in quo
etiam nova quædam et singularia habet ad
tum, spiritum, scripturam, fabulam aut prover- B
pertinentia ; de nominibus, in α desinentibus,
ɛια vel ἐνδία, et quando ea bifariam efferan-
tem alia quædam iambica trimetra.
ıογον ἀξίωμα, *axioma probabile*, differt a
ηπτικῇ φαντασίᾳ, s. comprehendente phan-
Cleanthes philosophus, appositis ipsi jussu
mæi regis malis punicis cereis, negavit se,
viso assensum, sed tantum probabile pu-
, etc.
olpidæ ab Eumolpo, Thrace, qui rationem
andi invenit, vel a Musæi filio, qui fuit a se-
lo quintus.
ımolpus, Eleusinius vel Atheniensis, filius
æi, poetæ, et, ut quidam tradunt, discipulus
hei, poeta epicus ante Homerum. Vicit etiam
ıia. Ad lyram enim poetæ de palma inter se
abant. Scripsit Τελετὰς Δήμητρος, *Initia Cere-*
ejusque ad Celeum adventum et ministeria,
bus ejus tradita, eaque omnia versibus heroicis
M, *Chiroscopicorum* librum unum, prosa ora-
ıe.
unidæ apud Athenienses familia citharœdorum,
ris inservientium.
unomius, tempore Valentis imp. episcopus
icenus, notarius Actii, quem cognominant
eum, cum quo diu versatus, sophisticum ejus
serendi modum imitatus est. Ejus *septem libri*
epistolam ad Romanos et aliæ quæ circumferun-
r, lucubrationes, verborum quidem copia abun-
ntes, at sententiarum inopes. Ex Socratis Hist.
cles. IV, 7.
Evodus, Rhodius, poeta epicus, Neronis tempore
xit, poeta Latinus admirabilis. Hujus libri nulli
ıstant.
Euphorion, filius Æschyli, tragici, Atheniensis,
ragicus et ipse : qui fabulis, quas pater ante in
ıcem non ediderat, certans quater vicit, scripsit
t ipse quædam dramata.
Euphorion, Polymnesti F., ex Chalcide Eubœæ,
liscipulus in philosophicis Lacydis et Pritanidis :
in poeticis vero Archebuli, Theræi, poetæ, cujus
etiam deliciæ fuisse fertur. Natus est Olympiade
CXXVI, quo tempore et Pyrrhus a Romanis victus
est. Eum Nicia Alexandri, regis Eubœæ, Crateri
filii, uxor amavit ; hinc prædives ad Antiochum
magnum, regem Syriæ, se contulit et ejus biblio-
thecæ præfectus, ibidem defunctus, Apameæ, vel ut
alii, Antiochiæ, sepultus est. Libri ejus versibus
heroicis scripti sunt hi : *Hesiodus*, Μοψοπία ἢ
ἄτακτα, *Mopsopia* sive *Miscellanea* libris V, opus
continens historias micellas, inscribiturque Mo-
psopia, quia Attica olim ita dicta est a Mopsopia,
filia Oceani. Desinit in Attica Chiliade ; nam liber
quintus inscribitur ἐπιγράφεται ἡ πέμπτη (scil
βίβλος), χιλιὰς περὶ χρησμῶν (70), *Chilias de ora-*
culis, quæ post mille annos eventus comprobavit.
Disputat enim adversus eos qui ipsum, deposita
apud illos pecunia fraudarant, docens eos vel multo
post tempore pœnas, daturos esse.
Eupithius et Archiadas, duo Hegiæ (philosophi),
filii, de quorum ingenio et moribus quædam ex
Damascio, etc.
Eupolis, Atheniensis, comicus, qui annos natus
XVII, in scena certare cœpit ediditque fabulas
XVII, vicit septies, Idem in bello contra Lacedæ-
monios naufragio in Hellesponto periit. Unde lex
lata est, quæ poetas vetuit militare. Fabulæ ejus
sunt : Αἶγες, Ἀστράτευτος ἢ ἀνδρογύνη et aliæ.
Εὖ πράττειν, hanc formulam salutandi Plato
epistolas XIII, easque morales. *Vide* supra, εὖ
διάγειν, et Cleon, χαίρειν. C
Eurybatus, i. e. *homo malus*. Ductum est pro-
verbium ab Eucybato quodam ; variorum opiniones
atque interpretationes. *Vide* apud Suidam ; adde
Kusteri Notas.
Euripides, Atheniensis, tragicus antiquior ce-
lebri illo Euripide. Docuit fabulas XII, vicit bis.
Euripides, Mnesarchi seu Mnesarchidæ et Cli-
tonis F., non ex matre, olerum venditrice, sed ex
genere nobilissimo, ut demonstrat Philochorus.
Natus fuit eo die quo Græci Persas fugarunt. Initio
pictor, deinde Prodici in rhetoricis, Sacratis vero
in doctrina de moribus et in rebus philosophicis
discipulus. Audivit etiam Anaxagoram quem cum
vidisset in discrimen capitis ob dogmata venisse,
animum ad tragœdiam appulit homo severis mo-
ribus ac tristis, unde et μισογύνης sive mulierum D
osor est existimatus, Duxit tamen Choerinam, Mne
silochi filiam, ex qua Mnesilochum, Mnesarchidem
et Euripidem suscepit. Hac repudiata, alteram
æque impudicam est expertus. Athenis relictis
apud Archelaum, Macedoniæ regem, in summo
vixit honore, sublatus, ut aiunt, a canibus per
insidias Arrhidæi, Macedonis, et Cratevæ, Thes-
sali, poetarum, ipsi invidentium : vel laceratus a

(70) Kuster malit legere ἐπιγρ. δὲ Χιλιᾶς, ἢ περὶ admissa Fabric. interpretatione et ellippi, nil erit
Χρησμῶν, omisso vocab. πέμπτη, et sic vertit, sed mutandum. HARL.

mulieribus, cum noctu Craterum, Archelai delicias, vel uxorem Nicodemi Arethusii peteret. Annos aiunt vixisse LXXV, ossaque ejus Pellam, jubente rege translata. Fabulæ ejus LXXV, vel, ut alii, XCII: ex quibus exstant LXXVII. Vicit quinquies, quater adhuc superstes, semel vero post obitum fabulam ejus in scena exhibente Euripide, fratris ipsius filio. Fabulas edidit per totos annos XXVI. Obiit Olympiade CXIII. Conf. Kusteri not.

Euripides, tragicus, prioris ex fratre nepos, ut tradit Dionysius in Chronicis. Scripsit Ὁμηρικὴν ἔκδοσιν, editionem Homericam, nisi fortasse ea alterius sit. Fabulæ ejus sunt Ὀρέστης, Μήδεια, Πολυξένη.

Euschemus, comicus. Ex fabulis ejus Ἐμπολή, teste Athenæo.

Eusebius Pamphili, Arianæ sectæ addictus, Cæsareæ Palæstinæ episcopus, sacrarum Scripturarum insigniter studiosus et divinæ bibliothecæ una cum Pamphilo martyre diligentissimus investigator. Multa edidit opera, inter quæ sunt ista: *Evangelicæ demonstrationis libri XX. Evangelicæ Præparationis libri XV. Theophaniæ libri V. Ecclesiasticæ Historiæ libri X. Canones chronici variæ historiæ, et eorum Epitome. De evangeliorum dissensione. In prophetam Isaiam libri X. Contra Porphyrium*, qui tunc, ut quidam putant, in Sicilia scribebat, *libri XXX.* Τοπικῶν, sive *De locis sacris liber; Apologiæ pro Origine libri VI. De vita Pamphili libri III. De martyribus* alia opuscula. *In Psalmos CL* Commentarios eruditos, et multa alia. Floruit maxime temporibus Constantini imp. ac Constantii, et ob amicitiam, quæ ipsi cum Pamphilo martyre intercessit, ab eo cognomentum sortitus est. Scripsit etiam *Ad Marinum*, in quo opere dicit Christi Ecclesiam duo vitæ genera et instituta præcipere, quorum unum sit excellens et supra communem vitæ humanæ rationem positum, quale est monachorum; alterum minus sublime et communi hominum vitæ accommodatum, quod nec a conjugio abhorreat.

Eustathius, Epiphaniensis, scripsit *Compendium chronicum* rerum, ab Ænea usque ad Anastasium imp. gestarum *libris* (71) *novem*.

Eustathius, Sebastianus, cum Basilio Ancyrano, ejusdem urbis episcopo, sectæ Macedonianæ caput fuit.

Eustephius, Aphrodisiensis, sophista unus ex illustribus Adrottorum, quæ est urbs Lydiæ, incolis. Scripsit *declamationes*.

Eustochius, Cappadox, sophista. Scripsit *Cappadociæ et reliquarum gentium antiquitates, et* τὰ κατὰ Κώνσταντα τὸν βασιλέα (72), *res gestas ab imperatore Constante*.

Euthycles, ex cujus comœdiis [illegible] Ἐπιστολή, teste Athenæo in Diphosophe.

Euthydemus, magister Apollonii Tyrasensis Cilix, etc. (Ex Philostrato).

Euthymenes archon Atheniensis, sub [illegible] gatum est decretum archonte Morychid[illegible] quo comicis adimebatur libertas aliquem perstringendi.

Eutropius, Italus, sophista, Historiæ [illegible] Compendium Latina lingua scripsit, alia[illegible] apud Suidam sequuntur: Eutropius, [illegible] tutor Theodosii imper., et Eutropius, pr[illegible] cubiculi Arcadii imper. homo sceleratissim[illegible]

Eutyches, CPoli monasterii præfectus sectæ Manetis et Apollinaris tertius defen[illegible] (Ex Theodoro Raithuensi.)

Euxenus, vir non admodum probus ne[illegible] vitæ deditus, et Epicuri moribus imbut[illegible] goræ vero opiniones ita cognoscebat u[illegible] quæ discunt ab hominibus, χαῖρε vel [illegible] et Ζεὺς ἵλεως. Apollonius puer Euxenu[illegible] bat, sed ad decimum sextum annum pro[illegible] Pythagoricam vitam se contulit, Euxenu[illegible] amare non desiit, etc. (Ex Philostrato

Ἐξ ἁμάξης. Apud Athenienses festum [illegible] in quo poetæ, plaustris insidentes, certab[illegible] tionibus risus movendi gratia, quod D[illegible] dixit, ἐξ ἁμάξης, *ex plaustro*. Chorus [illegible] vocabatur Lenaites.

Ἐξηγηταί. Tres erant exegetæ ord[illegible] linis designati, quibus curæ erat lustr[illegible] aliquo piaculo obstricti essent. Sic etiam [illegible] patriorum institutorum et jurium int[illegible] culiariter, interpretes sacrorum, q[illegible] inferiis aliisque Juribus de *functorum* [illegible] bus respondebant.

Ezechias. Exstabat liber *Salomonis* [illegible] omnium morborum continens, qui tem[illegible] iucisus erat. Hunc Ezechias obolevit, *quod* [illegible] mentem ad Deum non adverteret, sed qu[illegible] ægri essent, curationes inde peterent, [illegible] divini Numinis invocatione.

Fabius pictor, historicus Romanus. Hic ait, [illegible] Romanorum magistratuum licere quidquam [illegible] sit publicum, in privatos usus convertere.

Falcidia lex a Cæsare Caio Octavio lat[illegible] maximam etiam nunc auctoritatem habe[illegible] hæreditatum successionibus a Falcidio, trib[illegible] plebis, inventa.

Faunus, Pici seu Jovis F., quem nomine pla[illegible] Mercurium appellabant. Hic fuit astronom[illegible] tallaque auri, argenti et ferri invenit, eorum[illegible] tractandorum rationem Occidentales docuit, [illegible] etiam ab indigenis vocatus πλουτοδότης, q[illegible] donator. Insidiis appetitus a fratribus in Egyp[illegible]

(71) Evagrius, v, 24, *libros* tantum *duos* fuisse testatur.

(72) Ita Cangius, pag. 31, ad Zonaram, ex Ic[illegible] dociæ loniis mss. [s. pag. 166, ed. Villois.]

in tribum Chami, filii Noe, a quibus susce-
:um ipsis habitavit. Idem aurea stola indutus
:ura prædicens divitiasque eis impertiens,
iam Deus ab ipsis cultus est.

'orinus, Arelatensis Gallus, sexu hermaphro-
, eruditissimus et philosophiæ peritissimus,
ricæ in primis addictus. Floruit tempore
.ni imp., vitamque produxit usque ad Hadriani
rium. Æmulatus est Plutarchum, Chæronen-
innumeris pene libris conscribendis. Scripsit
ilosophica et historica, quorum magnus est
erus. Ex ipsius libris sunt isti : « De Homeri
ilosophia ; de Socrate et arte ejus amatoria ;
Platone : De philosophorum victu, » et alia.
1 etiam γνωμολογικὰ, *dicta sententiosa* scripsit.
uster, not. tom. III, pag. 572.

:bruarium mensem, a quodam consule, *Februa-*
natione Gallo, quod is invidia ductus Camillum
nendacia expulisse Urbe, deinceps autem ipse,
illo post Brennum profligatum recepto suamque
: dicente causam, turpiter ex Urbe esset ejectus,
e nudatus, junceaque storea circumdatus et
'is cæsus, fuisse denominatum, cæterisque
ısibus factum breviorem, Suidas forsan ex
igonio quodam narrat, sed Kuster, jure, nugas
: meras, judicat.

'laminius ὀχλοκόποςκαὶ δημαγωγὸς τέλειος, ora-
turbæ rudi vendibilis et qui ad populum di-
do supra modum voleret, cæterum ad rem
licam administrandam ineptus. (Ex Polybio,
cap. 80.)

'ronto, Emisenus, orator, qui Romæ, temporibus
eri imp., vixit. Hic Athenis æmulus fuit Phi-
trati primi et Apsinis, Gadareni, ibidemque
it annos circiter LX natus, et Longinum, criti-
m, sororis, Frontonidis, filium hæredem reli-
it. Scripsit orationes multas.

Fulvia (Φολουΐα), Antonii uxor. Hæc Ciceronis
put amputatum genibus suis imposuit, cumque ei
ntumeliosissime illusisset atque illud conspuisset,
ndem diducto ore extractam ejus linguam acu, qua
gendis capillis utebatur, punxit, additisque multis
t gravibus probris, pro rostris exponi jussit, ut,
uo ex loco adversus ipsam olim concionans auditus
uerat, ibidem caput ejus præcisum spectaretur.

G

Gaianus, Arabs, sophista, discipulus Apsinis, Ga-
larensis, vixit Maximini et Gordiani temporibus, et
scripsit *De constructione* libros V, item *Artem rhe-*
toricam et *Declamationes*. Idem Beryti docuit elo-
quentiam.

Galenus, medicus celeberrimus, Pergamenus,
qui Marci, Commodi et Pertinacis temporibus Ro-
mæ vixit, Niconis, geometræ et architecti, F., com-
posuit medica et philosophica, itemque grammatica
et rhetorica, quæ, ut omnibus nota, recensere su-
pervacaneum duxi. Vixit annos LXX.

Genethlias, Genethlii F., ex urbe Petris, sophista,
Minuciani et Agapeti discipulus, æmulus Athenis
A Callinici. Memoria ita valuit, ut declamationem
semel auditam, repeteret. Obiit juvenis, annos na-
tus XXVIII. Scripsit Λαλιὰς sive Διαλέξεις, « Allocu-
« tiones et » Μελέτας « Declamationes, » inter quas
est « Exsul seipsum vendens post Thébarum exci-
« dium Propempticum ad amicos suos, » Dadu-
chum et Asclopiadem· « Orationes panegyricas. »

Gennadius, patriarcha CPol., conspectum ab eo
φάσμα δαιμόνιον, etc.

Georgius, Magnæ Ecclesiæ diaconus et chartophy-
lax, cognomine *Pisides*. Scripsit *Hexaemerum*, sive
De opificio mundi, quod tribus fere militibus ver-
suum iambicorum constat : « De Heraclio imp. et
« bello Persico ; » ad hæc oratione soluta « Aba-
« rica et Encomium Anastasii martyris. » Kusteri
B not. 1, pag. 475.

Gesius (Γησιος), Petris oriundus, Zenonis imp.
temporibus arte medica clarissimus fuit, et Domni,
Judæi, præceptoris sui, gloriam penitus obscura-
vit, etc. Heraiscum, cum Zenonis jussu quæreretur,
domi suæ occultavit, et deinde in fuga defuncto
justa persolvit. Basilicus ideo ab imp. missus Aga-
pium et cæteros philosophos comprehensos in
prætorium abduxit. (Ex Damascio.)

Γνῶθι σεαυτὸν, τὸ νόμισμα παραχάραξον, præcepta
Pythica, « Nosce te ipsum » et « opinionem vulgi « con-
« temne ; » et : « Non veritatem, sed nomisma adulte-
« ra. »

Goetiam, magiam, pharmaciam Medi et Persæ in-
venerunt. *Magia* est evocatio dæmonum benefico-
C rum, boni alicujus efficiendi causa; qualia sunt
Apollonii Tyanensis θεσπίσματα, « præcepta et ora-
« cula ; Goetia, » ἀπὸ τῶν γόων, « a lamentis, » quæ
circa sepulcra audiuntur ita dicta est, per quam
animæ defunctorum evocantur ab inferis. *Phar-*
macia veneficium, per quod alicui pharmaca le-
thalia vel philtra præbentur. Magia et astrologia
e Magusæis, id est Persis, orta est. Persæ Μαγὼγ
sive Μαγουσαῖοι ab indigenis vocantur.

Gorgias, Charmantidæ F., frater Heredici me-
dici, Leontinus, rhetor, Empedoclis discipulus,
magister Poli, Agrigentini, et Periclis et Isocratis
et Alcidamantis, Eleatæ, qui et in schola ipsi suc-
cessit. Porphyrius eum refert ad Olympiadem
LXXX, sed antiquior est. Rhetoricam primus in
D artem redegit, etc. A singulis discipulis centum
exegit minas ; vixit annos CIX et multa scripsit.

Gratianus imp., Valentis sævitiam in Christianos
detestatus, omnibus, lege lata permisit, ut secure
ac libere conventus in ecclesiis propriis agerent,
solis Eunomianis, Photinianis et Manichæis con-
venticula ademit.

Gregorius Nazianzenus in Cappadocia, Basilii,
Cæsariensis, amicus, grammaticus et poeta excel-
lens, multo magis insignis philosophus et orator
ἀμφιδέξιος, *peritissimus* fuit. Multa scripsit oratione
soluta ad τρεῖς μυριάδας στίχων, ad versuum tri-
ginta millia. Ex his sunt : « De obitu fratris Cæsa-
« rii ; Oratio funebris in patrem suum ; altera
« sororem Gorgoniam ; De pauperibus amandis ;

« des Machabæorum ; Laudes Cypriani ; Laudes Atha-
« nasii ; Laudes Heronis philosophi ; Contra Julia-
« num imp. orationes ; De Spiritu sancto oratio una ;
« Orationes panegyricæ X, » aliæque plurimæ, quæ omnibus notæ sunt. Secutus est genus dicendi, quo usus est Polemo, Laodicensis, qui Smyrnæ eloquentiam docuit et Aristidis rhetoris præceptor fuit. Scripsit et librum versibus hexametris, in quo *Virginitas* et *Conjugium* inter se colloquuntur. Item de aliis argumentis diverso et omnifario genere carminis ad versuum triginta millia. Hujus meminit Philostorgius, licet Arianus, etc. Gregorius, alio Ecclesiæ suæ episcopo in locum suum substituto, ipse ruri vitam monachi egit decessitque decimo tertio Theodosii imp., annos natus amplius XC.

Gregorius, episc. Nyssenus, frater Basilii Cæsar., eruditissimus et eloquentiæ laude nulli veterum cedens. Eximium librum *Contra Eunomium* scripsit et aliud *De fabricatione hominis*, aliasque homilias plurimas. Item « In Cantica canticorum, In Ecclesiastem, » et « Ad sororem Macrinam, » longam et elegantem orationem de anima. Scripsit et multa alia et admirabile illud « Encomium Stephani, » primi martyris, et « Vitam Gregorii Thaumaturgi. »

Gregorius, qui et Theodorus, Thaumaturgus, Neocæsareæ id Ponto episcopus, ob Græcarum Latinarumque litterarum studium e Cappadocia adolescens se Berytum et inde Cæsaream Palæstinæ contulit cum fratre Athenodoro. Hos Origenes per quinquennium erudiit et ad fidem Christi paulatim reduxit. Gregorius, in patriam rediturus, Origeni præsenti gratias egit *Oratione panegyrica*, quæ etiamnum exstat, Scripsit et *Metaphrasim et Ecclesiastem*, brevem illam, sed admirabilem : multasque *Epistolas*. Decessit sub Aureliano clarus miraculis, quæ episcopus edidit. — Athenodorus, Gregorii frater, sophista, scripsit « De incarnatione et fide « orationem. »

Gregorius, Hermiæ, philosophi, frater plane dissimilis, supra modum actus et ad quæstiones et disciplinas expeditus, cæteroqui inquietus, etc., (E Damascii Hist. philosophica.)

« Gygis annulus, » de hominibus valde versutis et callidis, etc.

Γυμνασία διαλεκτική. Hujusmodi libros Aristoteles et Theophrastus scripserunt, quibus docent rationem probabiliter in utramque partem disserendi.

Gymnasius, Sidonius, sophista, imperatoris Constantini temporibus vixit. Scripsit « Declama-
« tiones » et « Commentarium in Demosthenem » et alia quædam.

H

Hæresis. Hippobotus dicit, novem esse sectas sive disciplinas philosophorum, « Megaricam, Ere-
« triacam, Cyrenaicam, Epicuream, Anniceriam,
« Theodoriam, Zenoniam » seu « Stoicam, Acade-
« micam et Peripateticam » Cynicæ autem et Eliacæ ac dialecticæ non meminit. Pyrrhonia non poterit appellari secta, nulla enim habet dogmata ; has secta ecclectica introducta est a Potamo Alexandrino, qui ex singulis sectis ea, quæ probarent, eligebat, etc. (Ex Laertio I, segm. 19.)

Harpocras, Ammonio (Hermeæ) Laertio, Nicomedi, Isidoro, Horapollini, Heraisco et Ammonio Ægyptius qui Zenonis imp. tempore vixit, fra in Horapolline. (Ex Damascio.)

Harpocration, Argivus, Platonicus philosophus, Cæsari familiaris. Scripsit « Commentarios in
« Platonem libros XXIV, et Dictionum Platonicarum
« libros II. »

Harpocration (Caius), sophista, scripsit « Antiphontis figuris ; De Hyperidis et Lysiæ
« tionibus, » et alia.

Harpocration (Ælius), sophista, scripsit « quæ oratores ignorasse videntur ; Argumenta Hyperi-
« tionum Hyperidis ; Mentitam esse Herodotum ; De Pla-
« toria ; De ordinibus militaribus apud Iæum ; De Thucydi-
« tem, De arte rhetorica ; De formis orationum.

Harpocration (Valerius), rhetor Alexandrinus, scripsit « Lexicon decem oratorum ; » Λέξεις συναγωγήν, sive « floridorum collectanea.

Hecatæus, Abderites, philosophus, quem Clitarchus et Grammaticus cognominatus est, quod primus grammatico abunde instructus esset. Fuit sub Alexandri Magni successoribus. Scripsit alia de Homeri et Hesiodi poesi.

Hecatæus, Hegesandri F., Milesius, vixit (quo tempore bus Darii, qui post Cambysem regnavit (quo et Dionysius Milesius vixit), Olympiade LV. riographus. Hoc junior fuit Herodoto, Lyseus, qui multum ei debet. Fuit Hecatæus Protagoræ et primus historiam scripsit, uti primus Pherecydes (res philositidem oratione soluta exposuit. Scripta silai adulterina sunt. (Infra, in Ἱστορίαι.

Ἡκάτειον. Habebat Theagenes Hecatæum crum, quod, quocunque iret, consolebat : καπνὸς, *fumus* vocabatur. Fuerunt et alii duo Theagenes, quorum alter de Homero scripsit, alter mollitiem fuit infamis. Conf. Küsteri not. ad pag. 687.

Hecebolius, sophista CPolitanus, sub Constantino Christianismi se ardore flagrare simulans, Juliano stolidus ethnicus, post ejus obitum iterum Christianus, πατήσατε με, clamavit, τὸ Ὅμ. ἀναίσθητα, « conculcate me, fatuum salem. »

Hegelochus, tragicus histrio, in Euripidis pro γαλῆνα ὁρῶ pronuntiavit γαλῆν ὁρῶ. Eum, voce insuavem, perstringit Plato.

Hegemon, Demostheni memoratus pro Clephonte. Unus erat illorum, qui Macedonum partibus favebant et muneribus corrupti credebantur.

Hegemon, Thasius, cognomento Φακῆ. Ex ejus dramatibus Φιλίννα teste Athæo in Dipnosophistis, XV, c. 46, pag. 699. V. Küster, pag. 42, not. II ; et pag. 43, not. I.

Hegesippus, Crobylus cognomento, cujus est

tur septima Philippica, Demosthenis nomine A
ipta. Ex ejus dramatibus est Φιλέταιρος, ut
init Athenæus.
egias patrem virtute et scientia antecessit et
adolescens spem fecit, se Plutarcho (Athe-
isi) non inferiorem fore, unde Proclus ipsum
uc juvenem non indignum habuit oraculorum
ldaicorum auscultatione, etc. (Ex Damascio.)
elenus conscripsit χειροσκοπικὸν οἰώνισμα. « Di-
nationem quæ fit per inspectionem manuum. »
uti cum expansis et apertis alicujus manibus,
ipsarum rugis conjicimus, eum liberos procrea-
um esse, vel simile quid.
Heliconius, sophista Byzantinus, scripsit *Com-
dium Chronicon* ab Adamo usque ad Theodosium
gnum, libris decem.
Heliconius, astronomus, scripsit *Apotelesmatica*, B
diosemeis et multa alia.
Helladius, Alexandrinus, grammaticus, qui sub
odosio juniore imp. vixit. Scripsit ordine al-
abetico « De usu omnis generis vocabulorum ;
Ἔκφρασιν φιλοτιμίας, Descriptionem ambitionis;
Bacchum *sive* Musam. Descriptionem balnei Con-
tantiani ; Laudes imp. Theodosii.
Hellanicus, Mytilenæus, historicus, Andromenis
l Aristomenis F. vel Scamonis, cui cognominem
ium habuit. Commoratus est cum Herodoto apud
nyntam regem, Euripidis et Sophoclis tempori-
is, sectatusque Hecatæum Milesium, qui vixit
mpore belli Persici et paulo ante. (Scripsitque
rræ periodum et historia.) Prior pervenit usque C
. Perdiccæ tempora, obiitque Perperenæ, quæ est
regione Lesbi. Scripsit plurima tam prosa quam
etrica oratione [quæ Kuster. I, pag. 708, recen-
t, vel potius addit iis quæ Vossius congesserat.]
Heniochus, Atheniensis, mediæ comœdiæ comi-
is. Ex fabulis ejus sunt Τροχίλος. Ἐπίκληρος.
ργόνες. Πολυπράγμων. Θωρύκιον. Πολύευκτος.
ιλέταιρος. Δὶς ἐξαπατώμενος. (Fuit et nostra ætate
olyeuctus (73), homo nefandus, semivir, Deo in-
isus, iracundus, Cocyti et Stygis horribilis et per-
iciosus humanæ vitæ partus.)
Hephæstion, Alexandrinus, grammaticus, scripsit
nchiridion de metris et μετρικὰ varia, sive quæ
d doctrinam de versibus spectant. Περὶ τῶν ἐν
οιήμασι παραλῶν, « de iis quæ in poematibus tur- D
bata sunt. Comicorum dubiorum solutiones. » Et
lia plurima. Item *metrorum dimensiones*.
Heracleon, Ægyptius, ex oppido Tilote, quod He-
acleæ subjectum est, grammaticus. Romæ docuit.
Scripsit *Commentarium in Homerum*, κατὰ ῥαψῳδίαν
sive secundum ordinem rhapsodiarum. Item *In Ly-
ricos*, et *De verbis imperativis apud Homerum*.

(73) Non est credibile, quod video quibusdam venisse in mentem, his verbis perstringi a Suida Polyeuctum, qui patriarcha CPol. fuit ab a. C. 956, ad 970. Fabr. — At tamen I. M. Gesnerus ad Luciani Pseudologistam, ab init. tom. III, pag. 161, ed. Reitzii, judicat, a Suida intelligi Polyeuctum patriarcam CPolit., quippe cujus ætas accuratissime cum ætate Suidæ, a Kustero constituta, conveniat.

Heraclides, Euphronis F., philosophus, ex Heraclea Ponti : genus retulit ad Damidem, unum ex illis qui coloniam Thebis Heracleam deduxerunt. Fuit Platonis auditor et ab ipso, in Siciliam profecto, relictus, ut scholæ præesset. Hic draconem aluit, mansuefactumque semper secum habuit, qui etiam inventus in ejus lecto est, cum bene valens cubitum ivisset, sed postea repertus non fuisset. Alii itaque immortalem factum fuisse sibi persuaserunt : alii in puteum se præcipitasse, ut immortalitatem consecutus hominibus videretur. Multa scripsit.

Heraclides, Ponticus, ex Heraclea, urbe Ponti, grammaticus, qui Didymum illum τὸν πάνυ Alexandriæ auscultavit. Hic cum audivisset quoque Aprum Aristarchi discipulum, qui Romæ celebre nomen habebat et Didymum frequenter perstringebat, *Sapphico* vel *Phalæcio* metro scripsit libros tres explicatu difficiles, multisque dubiis quæstionibus plenos, quos Διέσχας sive *Nugas* inscripsit. Romam his delatis, Apro adversarium se professus, mansit ibi temporibus Claudii et Neronis, ludumque litterarium aperuit. Multa etiam scripsit *Poemata epica*.

Heraclides, Oxyrynchita, philosophus, Serapionis F., cognomine Lembus, vixit sub Ptolemæo VI, scripsitque *Fœdus cum Antiocho factum*, item *Philosophica* et alia.

Heraclides, Lycius, sophista, librum composuit quem inscripsit Νικήτης ὁ κεκαθαρμένος, *Niceta purgatus*, ignorans se pygmæorum spolia aptare colosso. Conf. Kusteri not. 12, tom. II, pag. 70.

Heraclitus, Blysonis (74) seu Bleutonis vel Horacini F., Ephesius, philosophus physicus, cognomento σκοτεινὸς, sive *obscurus*. (Confer supra in Δηλίου κολυμβητοῦ.) Hic nullius philosophi discipulus fuit, sed naturæ beneficio et suapte industria ingenium excoluit : quidam tamen tradunt, Xenophanis vel Hippasi, Pythagorici, auditorem fuisse. Vixit Olympiade LXIX, sub Dario, Hystaspis F. Multa scripsit ποιητικῶς. Corpus contemnebat et judicabat κοπρίων ἐκβλητότερον, stercore vilius, facileque, aiebat, se naturæ desideriis satisfacere, quandiu Deus corpore ut instrumento uti juberet. Aqua intercute laborans se medicis non præbuit curandum, sed corpus suum fimo bibulo illitum soli siccandum exposuit. Sic jacentem canes dilacerarunt, vel, ut alii, ipsum obrutum arena periisse contigit.

Heraclius, Romanorum imp. Hic ab Athanasio, Jacobitarum patriarcha, et Sergio Syro (patriarcha) CPolis ad hæresin Monothelitarum pertractus est, etc.

Heraiscus ingenio fuit diviniore, Asclepiades,

Harl. — Pericopem inclusam delevit novissimus Suidæ editor Halensis D. Goth. Beruhardy, quem vide tom. I, p. 857. Edit. Patr.

(74) Apud Diog. Laert. scribitur Βλύσωνος· ἤ (ὡς τινες) Ἡρακλείτου, apud Suidam vero Βλόσωνος, ἢ Βλεύτωνος· Οἱ δὲ Ὡραχίνου. V. Kuster. II, pag. 72 not. 6. Harl.

Ægyptiorum libris diutius innutritus, theologiæ ipsorum ac sapientiæ peritior. Heraiscus simulacra Numine animata a cassis distinguere poterat (supra in διαγνώμων) ; nam iis conspectis cor ejus numine agitatum compungebatur. Sic cognovit τὸ ἄῤῥητον ἄγαλμα τοῦ Αἰῶνος, *arcanum simulacrum Æonis*, quod Alexandrini Osiridis et Adonidis simul nomine colunt κατὰ μυστικὴν θεοχρασίαν. Mulierem menstruatam videnti dolebat caput. Mortuo cum Asclepiades honores sacerdotibus debitos reddere, et τὰς Ὀσίριδος ἐπὶ τῷ σώματι περιβολὰς, Osiridis vestibus corpus ejus tegere pararet, confestim luce undique illuminabantur τῶν σινδόνων ἀπόῤῥητα διαγράμματα arcanæ sindonum litteræ, et circa ipsum conspiciebantur φαντασμάτων εἴδη θεοπρεπῆ, formæ spectrorum divinæ. Fertur ex matris utero prodiisse digitum, silentii indicem, labiis admotum habens quomodo Ægyptii fabulantur, natum esse Orum et Solem ante Orum, ita ut sectione ad digitum removendum opus fuerit. Et Heraiscus fuit Bacchus, ut somnium indicavit. At Asclepiades theologiæ patriæ peritissimus, cujus rei documentum sunt *Hymni* quos in Ægyptiorum deos conscripsit, item opus, quod scribere instituit *De omnium religionum consensu*. Scripsit etiam opus Αἰγυπτίων ὠγυγίων, *Ægyptiorum vetustissimorum res gestas* et historiam annorum paulo plus triginta millium complectens, etc. Ammonius et Erythræus Ægyptius inter se contendebant Byzantii, etc.

Hercules, Alcmenæ F. Hunc tradunt fuisse philosophum, quem pingunt pelle leonia, hoc est prudentia et constantia, amictum, qui clava philosophiæ peremit draconem cupiditatis, et ab ea abstulit tres virtutes, scilicet non irasci, non esse avarum, nec voluptatibus deditum. — Sub Minoe exstitit Hercules, Tyrius, qui purpuræ tincturam invenit, cane maxillas (sanguine conchylii) cruentato ; eamque obtulit Phœnici regi, qui primus purpuram gestavit.

Herennius. Philo Byblius, Herennius cognominatus, ut ipse dicit.

Hermagoras, Amphipolitanus, philosophus, Persæi discipulus. Dialogi ipsius sunt, *Misocyon*. Περὶ ἀτυχημάτων, *De infortuniis*, Ἐκχυτόν, ἐστι δὲ ὠοσκοπία, *Effusum* sive *De ovorum inspectione*. Περὶ σοφιστείας, *De arte sophistica* adversus Academicos.

Hermagoras ex Temno, Æoliæ urbe, cognomento Carion, rhetor, scripsit *artem rhetoricam* libris VI, Περὶ ἐξεργασίας, *De elaboratione*. Περὶ πρέποντος, *De decoro*. Περὶ φράσεως, *De elocutione*. Περὶ σχημάτων, *De figuris*. Hic una cum Cæcilio Romæ docuit Cæsaris Augusti temporibus, et ætate provecta obiit.

Hermes, sapiens Ægyptius, ante Pharaonem floruit vocatusque fuit *Trismegistus*, quod de Trini-

A tate locutus fuerit, dicens, in Trinitate Deitatem. Ἦν φῶς νοερὸν πρὸς νοεροὺς, ὁ νοῦς νοὸς φωτεινὸς καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ τῆς, καὶ πνεῦμα πάντα περιέχον· ἐκεῖς Θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐκ οὐσία ἄλλη, etc. in Julian.)

Hermias, eunuchus, Atarnæ, regionis Hellespontum præfuit, regi Persarum s Eunuchus cum esset et servus Eubuli, Bit nastæ et philosophi, litteris ab Aristotel tus, *De anima* scripsit, eamque immorta docuit. Hic est eunuchus ille, ter vendit telis amicus, cui filiam suam adoptivam dedit. Sed et ipse, licet θλαδίας, filiam uxore Pythiadem. Scribitur Ἑρμίας, ut

B ἰαμβικοῖς Hipponactis (75) : Εὐνοῦχος ὡς Ἑρμίας.

Hermias (Ἑρμείας), philosophus, Am Heliodori, magistrorum Damascii, pate intimus Ægypti, cupidissimi litterarum Theodotæ, quæ erat mater Isidori ph Huic Ægypto, morienti, jurejurando affirma mam esse immortalem, quam fiduciam ip bat vitæ integritas. Philosophiam colui Syriano, industria nulli sodalium suorum clo quidem, inferior. Licet vero τὰ μὲν ἐ ἐνδεέστερος, ἡ κατὰ τὴν ἀκρίβειαν, ab et eloquentiæ perfectione abesset, virtute ita sectabatur, ut ne Momus quidem repr nec invidia ipsa odio eum prosequi pos

C erat in illo æquitatis studium, ut, si qu librum verbi gratia, venditori minoris lo renti quam par esset, justum pot daret.

Hermippus, Atheniensis, comicus mœdiæ, luscus, frater *Myrtili* comici, cuit XL.

Hermippus, Berytius, ex *vico* mediterr scipulus Philonis, Byblii, a quo commend Herennio Severo sub Hadriano imp. Hic q genere libertinus esset, tamen eruditus a fuit et multa scripsit.

Hermogenes, Tarsensis, cognomento Σωσιπάτ *rasorem* dixeris : sophista, quem *Musonius* ph phus, et Marcus imp. audivit, vix natum annos

D ingenii felicitate et doctrina captum *ejus* æ longe superante. Annos natus circiter XVIII, scr *artem rhetoricam*, quam omnes in manibus hab « De statibus causarum librum, De formis ora « nis libros duos : De Cœlesyria libros II. annum ætatis XXIV attigisset, *ingenio* defec sui prorsus dissimilis evasit sine ulla manif causa aut morbo corporis : unde *dictum* Ἑρμ νης ὁ ἐν παισὶ γέρων, ἐν δὲ γέρουσι παῖς, h *pueros senex et inter senes puer*. De hoc *Philostrat* Lemnius, etc. Cadavere ejus dissecto cor dir

(75) Oportet nomen esse corruptum, vel juniorem Hipponactem intelligi. Nam Hipponax ille an tiquus diu ante Hermiam fuit.

ım pilis obsitum et communem magnitudi- A
nge superasse.
ıolaus, grammaticus Cpolitanus, scripsit
ıen ἐθνικῶν Stephani grammatici, eamque
ano imp. dedicavit.
›des Julius, filius Attici, Plutarchi nepos, ge-
Eacides, Atheniensis, ex municipio Mara-
, sophista, ob thesaurum (repertum) valde
adeo ut et stadium et theatrum tecto muni-
.theniensibus condiderit. Ipsius pater Asiæ
it et bis consulatum gessit. Vixit Trajani,
ani et Marci Antonini, impp. temporibus et
inum Polemonemque præceptores habuit.
ıit Ἐφημερίδας, opus, varia eruditione ple-
item *Epistolas* et *orationes* extemporales,
m meminit Philostratus in Vitis sophista-
Ei in schola successit Adrianus, sophista.
mferuntur et multa alia illius scripta, ex
s et ingenii ejus magnitudo, et mentis subli-
perspici potest. Obiit circa LXXVI ætatis
n, tabe confectus.
·odianus, Alexandrinus, grammaticus, Apollo-
rammatici, cognomine Dyscoli, F. Vixit tem-
Marci Antonini imp., quare junior est Diony-
ıui musicam historiam conscripsit, et Philone
io. [De ejus operibus multus est Kuster. ad h.
m. II, pag. 78, n. 8.]
rodotus, Lyxi et Dryonis F., Halicarnasseus,
tri genere natus, fratrem habuit Theodorum.
um migravit propter Lygdamidem, qui post
ıdelim, patrem aviamque Artemisiam tyrannus
:arnassi erat. Sami Ionicam dialectum exco-
et *Historiam libris* IX scripsit, auspicatus a
, Persa, et Candaule, Lydorum rege. Reversus
de Halicarnassum, tyrannum expulit, invidia-
civium tangi se cum sensisset, Thurium, quo
Athenienses coloniam deducebant, ultro con-
it, ubi defunctus et in foro sepultus est. Sunt
en, qui aiunt, Pellæ obiisse. De Herodoto ὁ πα-
ίτης (Julianus) in epistola : Εἴ τῳ πιστὸς ὁ
ριος εἶναι λογοποιὸς δοκεῖ, « Si cui Thurius ille,
storiæ scriptor, fide dignus esse videtur.
ieron, Cotyos F., Atheniensis, rhetor, qui
ausas, Athenis actas, *scripsit*. *Item* Expositio-
em (*orationum*) Dinarchi : commentarios in
erodotum, Xenophontem, Thucydidem, Κεκρι- D
ένων ὀνομάτων selectorum vocabulorum libros
II. Epitomen Heraclidis historiarum ; De anti-
ıuis oratoribus et orationibus, quibus in com-
nissionibus vicerunt ». Heroni Proclus se com-
sit, viro pio et qui perfecte se comparaverat ad
titutionis rationem Alexandriæ usitatam.
ierophila, quæ et Sibylla Erythræa, Theodori
a. Scripsit versu heroico βιβλία γ' μαντικά, *tres*
inationum libros, et consulum, vel (ut alii tra-
nt), Tarquinii temporibus Romam venit, sperans
› magno sibi quæstui fore Sed cum contemni se
ieret, duos libros cremavit : unus vero servatus
t, quem Romani magno pretio redemerunt.

Hersilia, nomen proprium. De ea Dionys. Hali-
carn. Antiqq. Rom. lib. II.

Hesiodus, Cumanus, a patre Dio, et matre Py-
cimede, adolescens translatus est Ascram, Bœotiæ
civitatem. Dius filius Ampelidæ, nepos Melanopi,
quem aiunt fuisse avum Homeri avi, ita ut Home-
rus natus sit ex patruele Hesiodi. Utriusque genus
ab Atlante deduci ferunt. Poemata Hesiodi, « Theo-
« gonia. Opera et dies, Clypeus, Heroinarum mulie-
« rum Catalogus libris V, Epicedium in Batrachum,
quem amaverat, De Idæis Dactylis », et alia multa.
Obiit hospitio exceptus ab Antipho et Ctimeno, qui
noctu putantes se sororis suæ stupratorem interfi-
cere, Hesiodum obtruncarunt inviti. Homero alii
antiquiorem faciunt, æqualem alii. Porphyrios alii-
que plurimi annis centum juniorem, ut tantum B
XXXII annis primam Olympiadem antecesserit.
Adde Kusteri not. 6 et 6, tom. II, pag. 80.

Ἕσπερος. Parmenides (alii aiunt Phythagoras),
primus deprehendit, eumdem esse Vesperum et
Luciferum.

Hesychius Milesius, Hesychii, causidici, et Sophiæ
F., temporibus Anastasii (et Justiniani) impp., vixit.
Scripsit Ὀνοματολόγον, ἢ πίνακα τῶν ἐν παιδείᾳ ἀνο-
μαστῶν, οὗ ἐπιτομή ἐστι τοῦτο τὸ βιβλίον, *Nomencla-
torem*, sive qui liber illius est Epitome, « Indicem
« virorum qui doctrina clari fuerunt. *Item* Historiam
» chronicam, *quam in* sex diastemata (sic enim sin-
gulos libros appellat), distinxit. In his libris conti-
nentur impp. Romanorum res, variis temporibus
C gestæ et historia regum ac principum qui singulis
gentibus imperitarunt ; item ea quæ Byzantii gesta
sunt usque ad imperium Anastasii, cognomento
Dicori, In Indice sua nullam facit mentionem eccle-
siasticorum doctorum, qui eruditione clari fuerunt,
ut hinc suspicari liceat, eum non fuisse Christianum,
sed ethnicorum nugis et vanis studiis addictum.

Hierocles, philosophus Alexandrinus, ingenio et
dicendi facultate excellens, cujus discipulus, Theo-
sebius, aiebat Hieroclem aliquando inter docendum
dixisse, Socratis sermones tesseris esse similes,
ut qui semper erecti stent, quocunque cecidissent,
Hieroclis animum virilem magnumque adversa for-
tuna demonstravit. Cum enim Byzantium profectus,
Christianos, quorum summa potestas erat, offendis-
set, in judicium ductus et verberibus cæsus sangui-
nem, quo manabat, cava manu excepit, eoque ju-
dicem aspersit dixitque : Κύκλωψ τῇ, πῖ' ἶνον, ἐπεὶ
φάγες ἀνδρόμεα κρέα (Odyss. I, 347). « En, Cyclops,
« bibe vinum postquam humanam carnem devoras-
« ti ». Post exsilium inde reversus Alexandriam,
more solito philosophiam discipulis exposuit. Men-
tis ejus sublimitas perspici potest ex *commentariis*
quos scripsit « in aurea carmina Pythagoreorum »,
et pluribus aliis libris *De Providentia*, ex quibus
apparet virum illum animo quidem excelso, sed
scientia minus accurata præditum fuisse.

Hieronymus, tyrannus, de cujus morte (κατα-
στροφῇ) qui scripserunt, historici multa verba fe-

runt de rebus atrocibus, quæ in ipsius obitu acciderunt ut nec Phalaris, nec Apollodorus, nec unus alius tyrannus fuerit illo acerbior, etc.

Hieronymus, Cardianus, qui *res ad Alexandriam gestas*, τὰ ἐπ' Ἀλεξάνδρου, πραχθέντα (Kusterus legit τὰ ὑπ' Ἀλεξάνδρον, *res Alexandri Magni*), conscripsit. Cardia nomen urbis (in Thracica Chersoneso).

Hilarius, Phryx, sub Joviano imp. vixit, vir non quidem eruditionc celebris, sed Deo visum erat, futurorum præscientiam illi impertiri. Itaque præstantissimus vates fuit.

Himerius, Aminiæ rhetoris F., ex Prusiade, Bithyniæ civitate, sophista, Juliani imp. temporibus vixit et Athenis Proæresii æmulus fuit, oculosque in senectute amisit. Scripsit *Declamationes*.

Hipparchia, soror Metroclis, Cynici, Maronitis, philosopha Cynica, uxor Cynici Cratetis, qui fuit Atheniensis, discipulus Brysonis, Achæi, vel, ut alii tradunt, Diogenis. Scripsit philosophica quædam, item argumentationes nonnullas et quæstiones ad Theodorum, atheum. Floruit Olympiade CXI. (Confer quæ Suidas in Ἥρα.)

Hipparchion mutus. Duo fuerunt Citharœdi, Hipparchion et Rufinus. Cum autem instaret cermen, Hipparchion mutus stetit.

Hipparchus, comicus antiquæ comœdiæ. Dramata ejus, de nuptiis.

Hipparchus, Stagirita, philosophus, Aristotelis discipulus et cognatus. Scripsit de masculino et feminino sexu nuptiisque deorum, et alia quædam.

Hipparchus, Nicæensis, philosophus, qui sub consulibus vixit. Scripsit « De Arati phænomenis; « De stellarum inerrantium constitutione et sta- « tione ; De menstruo lunæ motu secundum latitu- « dinem, *et* In asterismos ». [Proba est emendatio *In asterismos*. In Suidæ textu legitur Εἰς τοὺς ἀριστους, quæ lectio jure videbatur vitiosa Kustero, at qui, quomodo sanari posset, non reperiebat.]

Ἱππάς, *equester ordo*. Solon, qui leges Atheniensibus scripsit, totam eorum multitudinem in quatuor classes distinxit, etc.

Hippias, Diopithis F., Eleus, sophista et philosophus, discipulus Hegesidami, qui summum bonum statuebat αὐτάρκειαν. Multa scripsit. — Diversus est Hippias, tyrannus Atheniensis, de quo multus est Suidas.

Hippobotus, philosophus, qui dixit novem esse philosophorum sectas. Vide supra in *Hæresis*.

Hippocrates, Gnosidici F., Cous, pater Heraclidæ, celebris Hippocratis avus, medicus et ipse e familia Asclepiadarum. Scripsit artem medicam.

Hippocrates, Cous, medicus, Heraclidæ F. Hippocratis nepos avo præfertur, sidus quoddam ac lumen medicinæ, quo nihil est vitæ utilius. Ex posteris Chrysi et ejus filii, Elaphi, qui et ipsi fuere medici. Discipulus primum patris, postea Herodici, Selybriani et Gorgiæ, oratoris ac philosophi. Aiunt etiam, adolescentem accessisse ad Democritum Abderitam, alii Prodicum audivisse. Commoratus est in Macedonia, ubi regi Perdiccæ admodum fuit relictisque duobus filiis, Thessalo et obiit anno ætatis CIV, sepultus Larissæ lia. In simulacris et imaginibus caput tur pallio tectum : vel quod hic esset m propter peregrinandi studium, vel quod chirurgiam exercere soleret. Hic multa apud omnes clarus evasit, adeo ut magnarum rex, Artaxerxes, scriptis ad Hystanem hujus viri sapientiam expetierit. « Rex « magnus Artaxerxes », etc. Libri Hippocranibus medicinæ studiosis sunt notissimi ut oracula divina, ὡς θεοῦ φωνὰς καὶ οὐκ προσλθούσας ἐκ στόματος, venerantur. Primum « jurandum, *secundus* Prædictiones, *tertius* « rismorum ἀνθρωπίνην ὑπερβαίνων σύνεσιν « perat ingenium humanum ». Quartum tenet celeberrimum illud et admirabile ginta librorum sive *Hexecontabiblus*, quod medicam scientiam et sapientiam contin

Hippocrates, Thessali F., Cous, medicus, Hippocratis secundi, filii Heraclidæ. Scr ipse medica.

Hippocrates, Draconis F., Cous, medicus dem Hippocratis secundi nepos, qui Rom ravit et sub Cassandro, Antipatri F., e sit. Scripsit et ipse medica.

Hippocrates, quintus et sextus, medic Thymbræi filii, Coi et ipsi, ejusdemque Scripserunt ambo de eadem scientia

Hippocrates, septimus, Cous, et ipse Praxianactis F., ejusdemque generis ipse de eadem arte.

Hippolytus. Hic scripsit in prophe commentarium, et in Proverbia Salom *Hippolytum imitabor*, de iis qui castita tentur.

Hipponax, Pytheæ et Procridis F., Ephes borum scriptor, qui Clazomenis habitavit a tyrannis, Athenagora et Coma. Scripsit lum et Athenidem, statuarios, quod imagines ludibrii et contumeliæ gratia effluxissent. Hic primus parodiam et choliambum scripsit, [V. Küster. tom. II, pag. 148, not. 4, qui loc Suidæ male transpositum de auctore parodiæ choliambi bene reduxit in suam sedem, suo auctori reddidit inventionem.]

Hippys, Rheginus, historicus, qui tempore bel rum Persicorum vixit et primus Res Siculas psit, quas postea Myes redegit in compendium « Origines Italiæ ; Sicularum rerum libros V « nicorum libros V ; Argolicorum libros III ».

Ἱστορῆσαι. Vide supra in *Hecatæus*, ubi eadem de Hecatæo, Pherecyde et Acusilao leguntur.

Homeridæ, qui versus Homericos recitabant familiam hoc aiunt nomen tulisse a poeta Homero Alii posteros Chiorum, qui in Bacchanalibus p data invicem ὅμηρα sive obsides acceptos a pug et furore quieverunt.

ιήρειος λόγος. Ὁμηρίζω, « verbis Homeri utor. »
Homeri, poetæ, genere, patria, ætate, etc. plu-
apud Suidam et in Kusteri ad illum notis, tom.
ıg. 628 seqq. leguntur, qui Vitæ quoque ejus,
erodoto historico scriptæ, meminit et ex illa
ım ῥῆσιν recitat. Præterea de scriptis ejus
habet: Poemata Homeri, quæ a nemine in
ım vocantur, sunt *Ilias* et *Odyssea*. Scripsit au-
Iliadem non simul, neque continua serie,
ıadmodum nunc est composita, sed ipse sin-
ɜ libros a se scriptos recitavit, et in urbibus
victus quærendi gratia obibat, reliquit. Postea
compositi et in ordinem redacti fuerunt a
ıis, præcipue vero a Pisistrato, Atheniensium
ıno. Homero alia etiam quædam poemata tri-
ıtur, ut « Amazonia, Ilias minor, Νόστοι, Ἐπι-
ʼλίδες *sive* Turdi, Ἠθιέπακτος (*Bentleius legit* παπάκτιον), *sive* Iambi, Ranarum et murium
gna, Ἀραχνομαχία, *sive* Araneorum Pugna, Κε-
μίς, Amphiarai, Ἐξέλευσις *seu* Expeditio, Ἁλι-
ια *sive* Ludicra ac joci; Siciliæ Expugnatio, Epi-
alamia, Κύκλος *sive* Poema cyclicum, Hymni
Cypria. » His infra ex Herodoto addit Κέρκωπας
ʼαρομαχίαν sive *Sturnorum pugnam;* affertque
grum *Caminum* variaqne alia Homeri brevia
nina. Filii Homeri fuere Eriphon et Theolaus
er Stasinus, Cyprius, etc.
omerus, Andromachi et Myrus, Byzantiæ, F.,
mmaticus et poeta tragicus, unus e pleiade. Flo-
; Olympiade CXXIV. Scripsit tragœdias XLV.
omerus, cognomento Sellius, grammaticus,
ipsit Hymnos. Ludicra varii generis, versibus :
ʼrosa de personis comicis et Argumenta comœ-
rum Menandri, Infra, Σέλλιος.
)μοιομέρεια. Anaxagoras philosophus dicebat
una habitari et esse in ea colles et convalles.
ncipia vero rerum esse *Homœomerias* sive par-
las, rebus singulis similes. etc.
lomoloius (Ὁμολώϊος) Jupiter, Thebis et in aliis
otiæ civitatibus cultus et in Thessalia nomen
)et ab Homoloia fatidica, Eunyei filia, quam,
em, Delphos missam fuisse aiunt, ut Aristopha-
ɜ libro secundo Rerum Thebaicarum tradit. Ister
ʼo libro XII Συναγωγῆς sive Collectaneorum, a
ːis studio, quod ὅμολον est apud Æoles (76). Est
Thebis Ceres, quæ *Homoloia* appellatur.
Ὧραι. Est liber quidam Prodici, *Horæ* inscriptus,
quo Herculem facit virtuti et vitio occurren-
n, cumque utraque ad suos mores eum invita-
t, Herculem virtuti se adjunxisse, et illius sudo-
s anteposuisse voluptatibus vitii, ad breve tan-
m tempus durantibus,
Horapollo, ex Phænebytide, vico Panopolitanæ
æfecturæ grammaticus, ob artem clarus, et nulli
terum doctissimorum grammaticorum secundus
ːcuit Alexandriæ in Ægypto, deinde CPoli tem-
ıre Theodosii imp. Scripsit Τεμενικά, « De delu-

A « bris et locis sacris; Commentarium in Sophoclem « Alcœum et Homerum. » Videtur Christianus fuisse factus, ut Heraiscus prædixerat fore, etc.

Ὑμνοπόλος, *carminibus alios celebrans.* De Alemane, lyrico, epigramma, πολλαὶ πατρίδες ὁμνοπλων.

Ὑώδεις. Suillis moribus et ovino ingenio præditi filii Hippocratis (diversi a medico), Telessipus, Demophon, Pericles, a comicis perstringuntur.

Hypatia, Theonis geometræ, Alexandrini philosophi, filia, uxor Isidori philosophi, floruit temporibus Arcadii imp. Scripsit « Commentarium in « Diophantis astronomicum Canonem; in Conica « Apollonii. » Alexandriæ nata, educta et erudita, ingenio præstantiore quam pater, non acquiescens paterna in mathematicis institutione, cæterœ etiam philosophiæ strenuam operam impendit, et mulier B sumpto pallio per mediam urbem progrediens publice audire se volentibus Platonem vel Aristotelem vel cujusvis alterius philosophi scripta enarrabat. Hypatia dilacerata fuit ab Alexandrinis, et corpus ejus cum ludibrio per urbem disjectum, quod factum aiunt ex invidia Gyrilli, vel, ut alii, quod Alexandrini natura essent audaces et ad seditionem proclives. Nam multos etiam episcoporum suorum ita tractarunt, uti Georgium et Proterium, etc. Imperator eam rem gravissime tulit, et ultus esset, nisi Ædesius amicos imperatoris corrupisset. Sed imperator pœnam remittens interfectoribus, in suum ipsius caput et stirpem suam ultionem attraxit. Ejus enim nepos pœnas exsolvit. Nihi ea res imminuit Alexandrinorum studium in C Isidorum; nam ii etiam, qui rhetoricis et poeticis scholis præerant, frequentes philosophi congressus amabant. Mea vero ætas tres novit criticos, qui de iis, quæ de soluta oratione dicuntur, judicare possunt. Poematum enim et scriptorum prosaicorum idem judicium esse constat Ego vero etiam utrorumque eumdem artificem esse judico, si modo utrumque pari studio exerceatur. Isidorum vero inter criticos illos non recenseo, sed tribus illis longe inferiorem esse puto. Judices vero illi sunt Agapius, Severianus, Nomus. Nomus vero noster est æqualis. (E Damascio.)

Hyperbolus, demagogus, quem Thucydides libro VIII per ostracismum relegatnm scribit. Litium amans ab Aristophane perstringitur. V. Kuster III, D pag. 539.

Hyperechius Alexandrinus, grammaticus, temporibus Marciani imp. Scripsit « Artem grammati-« cam; De nominibus; De verbo; De orthographia. »

Hyperides, Glaucippi, rhetoris, vel, ut alii, Pythoclis F., Atheniensis, demagogus optimus et orator unus ex illis decem qui principes censentur. Discipulus fuit una cum Lycurgo Platonis philosophi, et Isocratis rhetoris. Amicus licet Demosthenis, ipsum tamen ob pecuniam, ab Harpalo acceptam, accusavit. Amoribus mulierum addictior fuit. Sub

(76) Conf. Valcken. ad Schol. Eurip. *Phœniss.* v. 1120, pag. 732. HARL.

A

B

C

D

...ator, ...ae ...ae ...ae

ερὶ τῆς Ἀθηναίων προπομπίας, « De Athenien- A
n more aliquos cum honore deducendi vel
equendi. De Alexandrinorum dialecto, eam ab
:a deductam esse, libros VII. Atticorum voca-
)rum libros III. Atticæ consuetudinis in dic-
.e et accentu, ordine alphabetico libros III.
ulas Græcismi librum I. De Atticismo librum
et multa alia.

)us, unus decem oratorum, discipulus Iso-
et magister Demosthenis, genere Atheniensis.
:trius vero dicit esse Chalcidensem. Hic lau-
· ut orator, et quod Demosthenem sine
ede instituit. In adolescentia luxuriosus, post-
d bonam frugem se recepit. Itaque inter-
tus ab aliquo, quis piscis, quæ avis esu es-
suavissima? Desii, inquit, his rebus studere, B
iiam intellexi, « me Tantali hortos vindemi-
.e, » hoc est omnes voluptates umbræ et som-
:sse similes.

:hander, tragicus histrio.

dorus, senex, Pelusiota, vir clarissimus, phi-
phus et orator. Scripsit epistolas MMM, quibus
am Scripturam interpretatur.

dorus, philosophus, qui sub fratribus (suis),
iis alius in disciplinis philosophice se exer-
, et sacrorum valde studiosus fuit, vita philo-
ius, scientia vero non satis excultus et in
ecticis inexercitatus magis quam hebes. Ipsi
lescenti mirum quiddam accidit : nam ejus
ialis, et sororis filius, annos XVIII natus, sta-
a prima ætate divinam ingenii vim præ se
:ns, de tecto delapsus repente vitam finiit. Om-
is igitur ingenti luctu eum prosequentibus,
per somnum ad Isidorum accessit, eumque
itus est.

ἰς λατομίας. Philoxenus, poeta dithyrambicus,
n Dionysii, tyranni poemata, utpote mala, ferre
i posset, ab ipso in lapicidinas est conjectus.
:tea liberatus amicorum precibus, et rursus
liens illa, surrexit, dicens, satius esse in lato-
is versari, quam ipsius poemata audire, addito
:to : Οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, *domus amica, nus optima*, quod valet de testudine.

Isocrates, Theodori, fabri tibiarum, F., Athe-
:nsis, orator, natus Olympiade LXXXVI, id est
st bellum Peloponnesiacum. Hic ob vocis imbe-
litatem et in dicendo verecundiam causas non
it, sed plures erudiit. Orationes scripsit XXXII,
anno ætatis CVI obiit. Fratres ejus fuere
sippus, Theomnestus, et Theodorus, magister
:ro Gorgias; alii Tisiam, Erginumve vel Prodi-
im, alii denique dicunt Theramenem. Orationes
us sunt plurimæ.

Isocrates, Amyclæ, philosophi, F., Apolloniæ in
onto, vel Heracleæ natus, ut scribit Callistratus
rator; discipulus et successor Isocratis Magni, et Platonis auditor. Hic cum Theodecte, oratore et tragico, et Theopompo, Chio, itemque Erythræo Naucratia de eloquentia certavit in funere Mausoli Caris, regis Halicarnassi. Orationes ejus sunt quinque : « Amphictyonia, Hortatoria, Philippo sepul- « crum non esse faciendum ; De migratione ; De « sua republica.

Ister, Menandri Istri F., Cyrenæus aut Macedo, historicus, Callimachi servus et discipulus. Hermippus vero Paphium ipsum dicit in secundo libro *De servis*, qui eruditione clari fuerunt. Scripsit multa et soluta et ligata oratione.

J

Jacobus, Hesychii medici F., cognomine Ψύχριστος, ex Damnascena provincia, qui CPoli sub Leone B imp. medicinam exercuit egregie, ita ut a multis diceretur σωτὴρ, ut quondam Æsculapius, visusque habere. Ἀσκληπιαδικὴν ψυχὴν καὶ φύσιν Ἰαπώνιον. Sic et Phidiam ἐνθουσιῶντα δημιουργεῖν numine plenum statuas fecisse, et Zeuxidem imagines pinxisse, etc. (E Damascio.)

Jacobus hausto veneno sub Valente obiit, suadente hoc ei Libanio sophista, quod inquisivisset, quis in imperio Valenti successurus esset. Vid. not. Kusteri, t. II, p. 88 seq.

Jamblichus, libertus, scripsit Babylonica sive Rhodinis et Sinonidis amores libris XXXIX. Hic agit de Zobara, eunucho, Mesopotamiæ formosissimæ amatore.

Jamblichus alter, ex Chalcide Syriæ, philosophus, discipulus Porphyrii, qui fuit auditor Plotini. C Vixit Constantini imp. temporibus. Varios libros philosophicos scripsit.

Jason, Menecratis, E., Nysæus a patre, a matre Rhodius, philosophus, discipulus et ex filia nepos et successor Posidonii philosophi, in schola quæ erat Rhodr. Scripsit « Illustrium virorum Vitas *et* « Philosophorum Successiones » et secundum quosdam « libros IV De vita Græciæ. » Hic etiam *De Rhodo* scripsit.

Jason Argivus, historicus, junior Plutarcho, Chæronense, grammaticus, scripsit *De Græcia libros IV*, qui continent antiquitate Græciæ et historiam Persarum et res ab Alexandro gestas usque ad obitum ejus et tempus illud, quo Athenæ ab Antipatro, Cassandri patre, captæ fuerunt.

Joannes, theologus et evangelista, ex exsilio D Patmi reversus ætatis anno centesimo Evangelium conscripsit et deinde pervenit ad annum CXX. Illic autem (78) degens, συγγράφεται τὴν Θεολογίαν Theologiam (hoc est Evangelium) conscripsit. Chrysostomus tres ejus epistolas et Apocalypsin procanonicis habet.

Joannes Chrysostomus, Antiochenus, principio presbyter Antiochiæ, et Eusebii Emeseni, philosophi, et Diodori sectator. Hic multa scripsisse fer-

(78) Ephesi intellige, ex Chrysostomi homilia in Joannem, t. VI, p. 505, ex quo locum S[illegible] etiit.

[illegible] *de sacerdotio* [illegible] [illegible] [illegible] suavitate et [illegible] Sermones ejus [illegible] Evangelium ad- [illegible] Marcum et Lucam [illegible] [illegible] numerum [illegible] Christianam [illegible] alius nemo. [illegible] martyrum [illegible] qui flumine [illegible] Nullus [illegible] [illegible] aurum [illegible] et [illegible] eum [illegible] Sermones [illegible] [illegible] qui [illegible] summæ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

pag. 123), *Oracula versibus*, et quæcunque hujus scientiæ arcana. Quidam tradunt manis aliquando siti laborantibus, effecisse, nubes, subito coactæ, ingentem imbrem bris tonitribus et fulguribus effunderent, pientia quadam effecisse Julianum. Alii uphim, Ægyptium philosophum, hoc mi- edidisse tradunt.

us Domni F. Cæsariensis Cappadox, so- equatis Callinici, sophistæ. Fuit sub Cons- imp.

us, Halicarnasseus, Severi hæresin renou- uit, eumque in finem Marinum, Carris, rbe, oriundum jam miserat in Orientem, ut lud confirmaret, nisi paulo post obiisset, etc.

ius, ὁ παραβάτης καὶ ἀποστάτης, desertor ata, Romanorum imp., genitus ex Dalmatio, tini Magni fratre, et Galla. Scripsit librum, atur Cæsares, continentem omnes ab Au- peratores. Alium Περὶ τῶν τριῶν σχημάτων, bus figuris, *et* Κρόνια, Saturnalia. *Idem* ogonem *sive* Antiochium ». Et Πόθεν κακὰ, αιδεύτων, « Unde mala proficiscuntur, con- eruditos » ; ad canem Heraclitum, « Quo- cynice vivendum sit » ; *Epistolas* omnis , et alia. De Empedotimo locum e Juliani affert etiam Suidas in Ἐμπεδότιμος. Ora- Juliano datum, diversum a duobus, quæ recitat, legitur ad Cedrenum, pag. 253.

niani Rhinotmeti successorem Leontium, s ducem, Paulus, monasterii Callistrati mo- , astronomus, et Gregorius Cappadox, mo- i Flori præfectus, imperio potiturum esse erunt, quo etiam postea potius est (Confer ori Breviarium historicum, pag. 25)

nus, philosophus et habitu philosophorum ex Neapolitana Palæstina provincia, Prisci Bacchii nepos. Hic pro Christiana religione n laboravit, et Antonino Pio ipsiusque filiis nano senatui librum *Contra ethnicos* obtulit, rium crucis non erubescens. Scripsit et librum, quem Antonini (Pii) successoribus t, M. Antonino et L. Aurelio Commodo. Est s ejus liber contra ethnicos, in quo *De natura* ium disserit, et quartus itidem contra ethni- uem inscripsit *Elenchum*. Et alius *De Dei chia*. Item alius, quem nominat *Psalten*. Et *De anima*. Item *Dialogus* contra Judæos, quem *Tryphonem*, Judæorum Ephesiorum princi- conscripsit. Quin etiam *Contra Marcionem* in- scripta edidit. Item alium librum *Contra omnes*, cujus meminit in *Apologetico*, quem it Antonino Pio. Hic cum Romæ commorare- Crescentem, Cynicum fatuum, qui contra tianos maledicta profundebat, ipsum vocans

A helluonem, et prodigum, et intemperantem, et mortis metuentem, magno pudore affecit. Tandem hujus machinationibus et insidiis factum est, ut tanquam Christianus pro Christo supplicio afficeretur.

Justinus (79), Romanorum imperator ὀρθοδοξότατος, sed omnium litterarum imperitus et quod vulgo dicitur ἀναλφάβητος.

Justus, Tiberiensis, ex provincia Galilæa, qui et ipse *Historiam Judaicam* conscribere et *commentarios* quosdam componere aggressus est. Sed hunc Josephus mendacii arguit. Scripsit autem historiam eodem tempore quo Josephus.

Juvenalis poeta Latinus. Hic sub Domitiano, Romanorum imp., vixit. Domitianus vero amabat B Prasinæ factionis saltatorem, qui Paris vocabatur. Qua de causa et a senatu et a Juvenali carpebatur. Imperator hinc Juvenalem Pentapolin Africæ relegavit ; saltatorem vero locupletatum Antiochiam misit, qui, domo et balnea extra urbem ædificato, ibi mortuus est.

L

Lachares, Lacharis F., Atheniensis, sophista, discipulus Heracleonis, sophistæ Atheniensis, magister tum multorum aliorum, tum, qui præ reliquis clari habentur, Eustephii, Nicolai et Asterii. Floruit temporibus Marciani et Leonis impp. Scripsit « De colo et commate et periodo, Διαλέξεις, « Dissertationes ; Ἱστορίαν τὴν κατὰ Κορνοῦτον. His- « toriam Cornuti ; Eclogas rhetoricas » secundum C ordinem alphabeti. Lachares, sophista in disciplinis tardior, at vultu liberali et honesto præditus, et virtute philosophus potius quam sophista appellandus. qui visum amissum recuperavit, quod et alioqui Deo charus esset. Confer infra, *Superianus*.

Lacydes, Alexandri Cyrenæi F., philosophus, qui fuit novæ academiæ auctor. Scripsit *Philosophica*, item *De natura*.

« Lampon jurat anserem, cum aliquem decipit ». Lampon erat aruspex et vates, quem nonnulli quoque ducem fuisse aiunt coloniæ ab Atheniensibus Sybarim missæ. Jurabat autem per anserem, ut avem, divinandi peritam. Supra, χῆνα ὀμνύναι.

Lamprias, Plutarchi Chæronensis F., contexuit Indicem Operum, quæ pater ipsius de omni Græca D et Romana Historia scripsit.

Lasus, Charbini F., ex Hermione, Achaie civitate, vixit Olymp. LVIII regnante Dario, Hystaspis F. Quidam eum loco Periandri adnumerant septem sapientibus. Primus scripsit *Di musica :* et dithyrambo certare instituit et τοὺς ἐριστικοὺς εἰσηγήσατο λόγους, contentiosum dicendi genus in usum introduxit.

Λῆμμα. Aristophanes de Euripide et Æschylo : Λῆμμα δ' οὐκ ἄτολμον ἀμφοῖν, etc. (*Ranis*, pag. 254)

) Non de Justiniano (ut ms. Kusteri) sed de no (Seniore) hæc in Suidæ codd. Vaticanis tradi, it etiam H. Noris. Diss. de Synodo v, c. 2, 10. Fabr. — Idem non solum notavit Nic. Alemannus ad Procopii histor. arcan. cap. 6, pag. 19, sed etiam Kusterus in nota longa ad Suidam, pag. 128, vol. II, qui etiam integrum Procopium ascripsit. Harl.

[illegible] primum. et etiam apophthegmata. et [illegible] scripsit multa alia.

[illegible] I. Ionicus philosophus peripateticus [illegible] Platonis, vel ut quidam, [illegible] Philippus. Hic [illegible] II. Ventilationum De [illegible] libros. De sanitate. Hos [illegible] scripsit. Hic [illegible] Athenis natus, [illegible] Platonis [illegible] Hic est [illegible] Hic [illegible] Hic [illegible] Hic

ocabulorum editiones duas, secundum or- A
ı litterarum digestas ; vocula Antimachi et
leonis, » et alia multa.
ɜ. evangelista, titulos habet LXXXIII, capita
VIII.
ınus, Samosatensis, Blasphemi vel Dysphemi
ıen tulit, vel Athei potius, quod in Dialogis
quæ de diis dicuntur, ut ridicula exagitat.
sub Trajano imp. et ante vixisse. Primum
hiæ in Syria causidicus, et cum hoc ei non
ɔderet, ad scribendum se contulit et infinita
ι. A canibus dilaceratus fertur homo impius.
guæ suæ rabie ipsam veritatem insectatus
am in Peregrini Vita Christianam religio-
ɔrstringit, et ipsi Christo maledicit homo
ıtissimus. Quamobrem et in hac vita justas B
, sui pœnas dedit, et in futura ignis æterni
ıtana hæres erit.
anus, martyr, vir nobilis, prima ætate Ma-
ıcrorum Librorum interpretis, consuetudine
ɔ usus, deinde ad vitam solitariam animum
ι. Ad sacerdotium hinc processit, et presbyter
hiæ factus magnam scholam illic instituit.
.m animadvertisset, in sacros libros multa
rina irrepsisse, tum longo tempore et crebra
riptione, tum quod profani quidam homines
ɛtere nonnulla ausi essent, ipse omnes ex
, Hebraica, quam accurate callebat, in inte-
restituit, plurimumque laborem in eorum
lation ɔm contulit, etc. Epistolas etiam edidit,
ɔ præstantissimas, ex quibus facile constat, C
, fuerit viri hujus de rebus divinis sententia.
- rium obiit Nicomediæ in Bithynia sub Maxi-
ɛ).
ius Catilina teterrimum facinus ausus, etc.
icero, vir singulari eloquentia et in depre-
endis consiliis non mediocri solertia præditus,
ɔrea in rebus multo ante prospiciendis acutis-
s cum ejus conjurationem patefecisset, ho-
.que (in senatu) ipsum declarasset, Urbe ex-
ι.
ıpercus, Berytius, grammaticus, qui paulo ante
pora Claudii secundi imp. vixit. Scripsit « De
rticula » libros III, De pavone ; De squilla, pisce ;
ɔ gallo apud Platonem. Κτίσιν, *sive* Origines Ar-
noeti in Ægypto ; Vocabula Attica ; Artem gram-
ıaticam ; De generibus masculinis, feminis et D
eutris libros XIII, » in quibus multa rectius tradit
am Herodianus.
Lycis, qui et Lycus, ab Aristophane, ut poeta
gidus, perstringitur. Phrynichus, Lycis et Ami-
ias tres comici habebantur subfrigidi. *Phrynichus*
comœdiis auditores plerumque tædio afficiebat.
em a comicis etiam perstringebatur, ut peregri-
us ob mala poemata et qui a proposito aliena
iceret, et insuavi metro in carminibus scribendis
teretur. Fuerunt et alii tres Phrynichi·

Lycophron, Chalcidensis ex Eubœa, filius Soclis, adoptatus a Lyco, Rhegino, grammaticus, et tragicus unus de pleiade. Ejus tragœdiæ sunt : Αἴολος, Ἀνδρομέδα, Ἀλήτης, Αἰολίδης, Ἐλεφήνωρ, Ἡρακλης, Ἱκέται, Ἱππόλυτος, Κασσανδρεῖς, Αάϊος, Μαραθώνιοι, Ναύπλιος, Οἰδίπους α', β'. Ὀρφανὸς, Πενθεὺς, Πελοπίδαι, Σύμμαχοι, Τηλέγονος, Χρύσιππος. Ex his *Nauplium* emendatum secunda vice iterum in scena exhibuit. Scripsit et *Alexandram*, poema obscurum.

Lycurgus, Spartanus, a Patrocle genus ducens. legislator, quem aiunt a Creta, vel ab ipso Deo (Apolline) leges suas accepisse. Hic a Pythia Deus appellatus est, etc. Natus fuit octavo post Trojanum bellum anno, patruus Charilai, Spartani regis : Eunomi frater. Spartanis imperavit annos XLII, quo etiam tempore leges tulit, cum tutor esset fratris filii, qui ipse quoque regnavit annos XVIII, et post eum Nicander annos XLVIII. Scripsit leges.

Lycurgus Lycophronis F., Atheniensis, genere Eleobutades, unus ex decem oratoribus, quibus Demosthenes etiam accensetur. Hic, vita sine crimine transacta, morbo decessit, relictis filiis, quos Demosthenes, orator exsul, calumniis vexatos oratione defendit. Genuinæ orationes ejus, quæ adhuc exstant (80), sunt istæ : « Contra Aristogi- « tonem ; Contra Autolycum ; Contra Leocratem ; « Contra Lycophronem duæ ; Contra Pasiclem ; Con- « tra Menæchmum ; Contra Demadem ; Apologia « adversus eumdem de redditis a se rationibus ad- « ministratæ reip. ; Adversus Ischyriam ; Πρὸς τὰς « μαντείας, Adversus divinationes ; De administra- « tione reip. ; De sacerdote femina ; De sacerdotio ; « Epistolæ » et alia quædam.

Lycus, qui et Butheras dictus est, Rheginus, historicus, pater (adoptione) Lycophronis tragici. Vixit sub Alexandri M. successoribus, et a Demetrio Phalereo insidiis appetitus fuit. Scripsit Historiam Libyæ et Siciliæ.

Λυδοὶ Μάγνητος, drama Magnetis, comici, *Lydi*, ab eo emendatum denuo in scena exhibitum fuit.

Lynceus, Samius, grammaticus, Theophrasti discipulus, frater Duridis historici, qui et Sami tyrannus fuit, Menandri comici æqualis, quem in commissionibus dramatum vicit. V. Kuster, II, pag. 465.

Lysias, Cephali filius, Syracusanus, discipulus Tisiæ et Nisiæ, unus ex decem oratoribus. Natus est Athenis, quo pater migraverat, idemque anno ætatis decimo quinto cum duobus fratribus Thurios in coloniam profectus est. Postea vero, cum partibus Atheniensium nimis studeret, inde pulsus Athenas rediit anno ætatis XLVII. *Orationes* ejus genuinæ perhibentur esse ultra CCC, et præter eas aliæ, de quibus ambigitur. Dictionis ejus puritatem nemo imitatus est præter Isocratem. Scri-

(80) De Suidæ temporibus intellige.

tur, in quibus excellunt *Sermones de sacerdotio* tum sublimitate et elocutione, tum suavitate et elegantia verborum. Cum his certant *Sermones* ejus « in Davidis Psalmos *et* in Joannis Evangelium ad- « notationes, *et* in Matthæum, Marcum et Lucam « Commentarii.» Cætera vero ejus scripta numerum superant. Totam enim et Judaicam et Christianam Scripturam commentariis explicavit, ut alius nemo. Plurimas etiam orationes in laudem martyrum prompte et ex tempore habuit, quippe qui flumine eloquentiæ ipsas Nili cataractas superaret. Nullus enim mortalium ab omni ævo tanta dicendi copia abundavit, adeo, ut solus merito aureum illud et divinum nomen consecutus sit. Scriptorum ejus numerum recensere non hominis sit, sed Dei, qui omnia cognoscit. Hic S. Joannes vitam summe asceticam agebat, etc.

Joannes, grammaticus, Alexandrinus, cognomento Philoponus. Hujus plurima sunt scripta grammatica, philosophica, arithmetica, rhetorica et in sacram Scripturam et contra XVIII Procli argumenta (de æternitate mundi) et contra Severum. Sed tamen ab Ecclesiæ doctoribus ut Tritheita rejicitur, nec in orthodoxorum catalogum admittitur.

Joannes, Philadelphiensis Lydus. Hic scripsit *De mensibus* librum unum, et *De Diosemeis*, sive *tempestatum significatione*, alterum, itemque mathematica varia. Ea dedicavit Gabrieli, præfecto.

Joannes, cognomento Stobæus, scripsit Florilegium, variorum sententias complectens, libris quatuor, quod opus est præclarum et varia doctrina plenum, ad Epimium, filium suum.

Joannes, Damnascenus, cognomine Μανσοὺρ, vir et ipse celeberrimus et ætatis suæ nulli eorum, qui doctrina fuere illustres, secundus. Ejus scripta sunt permulta et præcipua philosophica, et in Scripturam sacram Parallela selecta et canticorum sacrorum Canones tam iambis quam oratione soluta conscripti. Eodem tempore Cosmas, Hierosolymitanus, floruit, vir ingeniosissimus, et omnino musicam spirans harmoniam. Illi autem canticorum Canones Joannis et Cosmæ nullam cum aliorum scriptis comparationem admiserunt nec admittunt, quandiu hominum vita durabit.

Jobates, Sthenobœæ pater, ad quem Prœtus de interficiendo Bellerophonte litteras dedit.

Jobus. Habes philosophi hujus præmia. Habes et ejus librum, Homerica et Platonica Musa suavius quid canentem, qui nec fabularum nec alienarum calamitatum narrationem prædicat, vel audacissimum Achillem, aut callidissimum Ulyssem, quibus cædes sunt triumphus, et mulierum stupra, præclara facinora ; sed Satanam describit a nudo quidem et inermi et solo superatum, etc.

Josephus, Judæus φιλαλήθης, veritatis amans, de Joanne Baptista, Præcursore et de Domino nostro Deo et Sotere Jesu Christo loquitur. Fuit Matthæi, sacerdotis Hierosolymitani F. A Vespasiano, et Tito ejus filio, captus, usque ad Hieros... expugnationem apud illos mansit, et cum... mam profectus *libros VII De excidio Hi... tano* imperatoribus obtulit, qui in biblio... blica sunt repositi, et ob illius scripti ... statua donatus est. Scripsit etiam *Anti... Judaicarum libros XX*, ab exordio mun... ad XIV annum Domitiani Cæsaris. Item ... *Antiquitatum libros contra Appionem*, gram... Alex., qui sub Caligula a parte gentilium missus est, ut oratione quadam Philonem ... quæ gentis Judaicæ criminationem conti... alius liber omnino præclarus *De principat...* in quo martyrii Machabæorum meminit. ... XVIII Antiquit. aperte fatetur, propter m... nem miraculorum Christum a Judæis int... fuisse, et Joannem Baptistam vere fuisse ... tam, et propter cædem Jacobi apostoli, ... lyma vastata fuisse. Sic autem de Domi... Jesu Christo scribit : *Eodem tempore ex... vir sapiens, si,* etc. (Joseph. XVIII, 4, *Ar...* Vespasiano prædixit imperium (III, 14, *Jud.*)

Jovianus, Romanorum imp. orthodox... magnam curam gessit Ecclesiarum, et ... omnes ab exsilio revocavit. Idem ad S. Ath... scripsit, ut accuratam fidei formulam, scri... datam, secum communicaret. Ille vero ... epistolam, orthodoxæ doctrinæ plenam. F... num ob traditam Persis Nisibin etc. ... parodiis et famosis libellis prosciderunt ... vianus, ab uxore impulsus, fanum pub... ab Hadriano imp. ad consecrandam ... Trajani memoriam conditum, ex quo ... bliothecam eunucho cuidam, Theop... cum omnibus libris cremavit, *ipsis e...* ignem cum risu subjicientibus. Antio... indignatione adversus imp. accensi, famos... partim humi jactarunt, ut a quolibet ... possent, partim parietibus affixerunt, ... Joviano vixit Acacius, Cæsareæ Palæstin... scopus, qui *libellum De orthodoxa fide* scrip... quo synodo Nicænæ assentitur.

Juba (Ἰόβας), Libyæ et Mauritaniæ rex, ... Romani captum et virgis cæsum in trium... duxerunt, non autem occiderunt ob eruditi... Vixit tempore Augusti Cæsaris, et Cleopatræ ... Selenen, quam ex C. Cæsare natam adopt... uxorem duxit. Scripsit permulta. Eodem qu... tempore floruit Didymus, Chalcenterus dictu... multa contra ipsum scripsit.

Julianus, Chaldæus, philosophus, pater Ju... theurgi. Scripsit *De dæmonibus libros IV*, ... opus docet modos propulsandi mala ab homi... omnibusque eorum partibus, qualia sunt τελε... γικὰ Χαλδαϊκά.

Julianus, jam dicti filius, vixit tempore M. ... nini imp. Scripsit et ipse *Theurgica*; Tùm *de modis res magice consecrandi* (V. Kusteri ...

II, pag. 123), *Oracula versibus*, et quæcunque A hellnonem, et prodigum, et intemperantem, et
unt hujus scientiæ arcana. Quidam tradunt mortis metuentem, magno pudore affecit. Tandem
Romanis aliquando siti laborantibus, effecisse, hujus machinationibus et insidiis factum est,
æ nubes, subito coactæ, ingentem imbrem ut tanquam Christianus pro Christo supplicio
crebris tonitribus et fulguribus effunderent, afficeretur.
sapientia quadam effecisse Julianum. Alii Justinus (79), Romanorum imperator ὀρθοδοξότατος, sed omnium litterarum imperitus et quod
Arnuphim, Ægyptium philosophum, hoc mi- vulgo dicitur ἀναλφάβητος.
ium edidisse tradunt.
ianus Domni F. Cæsariensis Cappadox, so- Justus, Tiberiensis, ex provincia Galilæa, qui et
, æquatis Callinici, sophistæ. Fuit sub Cons- ipse *Historiam Judaicam* conscribere et *commentarios* quosdam componere aggressus est. Sed hunc
io imp. Josephus mendacii arguit. Scripsit autem histo-
ianus, Halicarnasseus, Severi hæresin reno- riam eodem tempore quo Josephus.
voluit, eumque in finem Marinum, Carris, Juvenalis poeta Latinus. Hic sub Domitiano, Ro-
e urbe, oriundum jam miserat in Orientem, ut manorum imp., vixit. Domitianus vero amabat
a illud confirmaret, nisi paulo post obiisset, etc. Prasinæ factionis saltatorem, qui Paris vocabatur.
ianus, ὁ παραβάτης καὶ ἀποστάτης, desertor B Qua de causa et a senatu et a Juvenali carpebatur.
stata, Romanorum imp., genitus ex Dalmatio, Imperator hinc Juvenalem Pentapolin Africæ relegavit ; saltatorem vero locupletatum Antiochiam
tantini Magni fratre, et Galla. Scripsit librum, misit, qui, domo et balnea extra urbem ædificato,
ocatur Cæsares, continentem omnes ab Au- ibi mortuus est.
imperatores. Alium Περὶ τῶν τριῶν σχημάτων, L
tribus figuris, *et* Κρόνια, Saturnalia. *Idem* Lachares, Lacharis F., Atheniensis, sophista,
opogonem *sive* Antiochium ». Et Πόθεν κακὰ, discipulus Heracleonis, sophistæ Atheniensis, ma-
ἀπαιδεύτων, « Unde mala proficiscuntur, con- gister tum multorum aliorum, tum, qui præ reli-
ineruditos » ; ad canem Heraclitum, « Quo- quis clari habentur, Eustephii, Nicolai et Asterii.
do cynice vivendum sit » ; *Epistolas* omnis Floruit temporibus Marciani et Leonis impp. Scrip-
is, et alia. De Empedotimo locum e Juliani sit « De colo et commate et periodo, Διαλέξεις,
ois affert etiam Suidas in Ἐμπεδότιμος. Ora- « Dissertationes ; Ἱστορίαν τὴν κατὰ Κορνοῦτον. His-
n, Juliano datum, diversum a duobus, quæ « toriam Cornuti ; Eclogas rhetoricas » secundum
as recitat, legitur ad Cedrenum, pag. 253. C ordinem alphabeti. Lachares, sophista in disciplistiniani Rhinotmeti successorem Leontium, nis tardior, at vultu liberali et honesto præditus,
itis ducem, Paulus, monasterii Callistrati mo- et virtute philosophus potius quam sophista appel-
us, astronomus, et Gregorius Cappadox, mo- landus. qui visum amissum recuperavit, quod et
erii Flori præfectus, imperio potiturum esse alioqui Deo charus esset. Confer infra, *Superianus*.
lixerunt, quo etiam postea potius est (Confer Lacydes, Alexandri Cyrenæi F., philosophus,
hori Breviarium historicum, pag. 25) qui fuit novæ academiæ auctor. Scripsit *Philosophica*, item *De natura*.
stinus, philosophus et habitu philosophorum
s, ex Neapolitana Palæstina provincia, Prisci « Lampon jurat anserem, cum aliquem decipit ».
, Bacchii nepos. Hic pro Christiana religione Lampon erat aruspex et vates, quem nonnulli quo-
um laboravit, et Antonino Pio ipsiusque filiis que ducem fuisse aiunt coloniæ ab Atheniensibus
omano senatui librum *Contra ethnicos* obtulit, Sybarim missæ. Jurabat autem per anserem, ut
obrium crucis non erubescens. Scripsit et avem, divinandi peritam. Supra, χῆνα ὀμνύναι.
n librum, quem Antonini (Pii) successoribus Lamprias, Plutarchi Chæronensis F., contexuit
lit, M. Antonino et L. Aurelio Commodo. Est Indicem Operum, quæ pater ipsius de omni Græca
ius ejus liber contra ethnicos, in quo *De natura* et Romana Historia scripsit.
onum disserit, et quartus itidem contra ethni- D
quem inscripsit *Elenchum*. Et alius *De Dei* Lasus, Charbini F., ex Hermione, Achaie civi-
archia. Item alius, quem nominat *Psalten*. Et tate, vixit Olymp. LVIII regnante Dario, Hystaspis
s *De anima*. Item *Dialogus* contra Judæos, quem F. Quidam eum loco Periandri adnumerant septem
tra Tryphonem, Judæorum Ephesiorum princi- sapientibus. Primus scripsit *Di musica :* et dithy-
i conscripsit. Quin etiam *Contra Marcionem* in- rambo certare instituit et τοὺς ἐριστικοὺς εἰσηγήσατο
ia scripta edidit. Item alium librum *Contra* λόγους, contentiosum dicendi genus in usum in-
s omnes, cujus meminit in *Apologetico*, quem troduxit.
ulit Antonino Pio. Hic cum Romæ commorare- Λῆμα. Aristophanes de Euripide et Æschylo :
, Crescentem, Cynicum fatuum, qui contra Λῆμα δ' οὐκ ἄτολμον ἀμφοῖν, etc. (*Ranis*, pag. 254)
istianos maledicta profundebat, ipsum vocans

79) Non de Justiniano (ut ms. Kusteri) sed de mannus ad Procopii histor. arcan. cap. 6, pag. 19,
tino (Seniore) hæc in Suidæ codd. Vaticanis tradi, sed etiam Kusterus in nota longa ad Suidam,
avit etiam H. Noris. Diss. de Synodo v, c. 2, pag. 128, vol. II, qui etiam integrum Procopii lo-
. 10. Fabr. — Idem non solum notavit Nic. Ale- cum ascripsit. Harl.

Λήμματα, prophetiæ, vel etiam apophthegmata, ex proprio sensu animi nostri prolata.

Leo, Leonis F., Byzantius, philosophus peripateticus et sophista, Platonis, vel, ut quidam, Aristotelis discipulus. Scripsit « Res Philippicas « et Byzantinas libris VIII; Teuthranicum De « Besæo; Sacrum bellum; De statibus; Res ges- « tas Alexandri ». Hic, legatus Athenas missus, cum admodum obesus esset, Atheniensibus risum movit. Atqui, inquit, est mihi uxor longe obesior, et concordes parvus lectus, discordes tota domus non capit. Eum Philippus his litteris perstrinxit: « Si tantam Leoni pecuniam dedissem, quantam a « me postulavit, statim Byzantium cepissem ». Veritus igitur, ne a civibus obrueretur lapidibus, ἑαυτὸν ἤγξε, se suspendit miser. Conf. Kusteri not. tom. II, pag. 45.

Leo Alabandensis, orator, scripsit « Caricorum « libros IV; Lyciacorum libros II; Artem rhetori- « cam; De statibus causarum; Bellum sacrum « Phocensium et Bœotorum ».

Leo Macelles, imp. Romanorum, Malcho judice, Πάντες κακίας κατηγώτιον, *omnis improbitatis diversorium*, qui et Hyperechium grammaticum in exsilium egit. Cum stipendium Eulogio philosopho dari jussisset, et quidam ex eunuchis dixisset, hanc pecuniam in milites impendendam: Utinam, inquit, ætate mea contingat, ut stipendia militum in doctores conferantur? Ejus temporibus fuit Acacius patriarcha.

Leogoras, pater Andocidis, oratoris.

Leonas, sophista, natione Isaurus, celebris inter ejusdem artis professores Alexandriæ, qui Proclum non solum eruditionis suæ participem fecit, sed et contubernalem ascivit, et cum uxore liberisque suis tam familiariter vivere jussit, ac si germanus ipsius filius esset. Idem effecit, ut principibus in Ægypto viris innotesceret.

Leontius, Tripolis Lydiæ tempore Constantii episcopus, quem Philostorgius laudat tanquam approbatorem Arianæ suæ vesaniæ. Κανόνα δ' αὐτὸν ἐκάλουν τῆς Ἐκκλησίας, hunc *Ecclesiæ Regulam* vocabant, etc.

Leontius, Antiochenus episc., seipsum exsecuit, vir cætera quoque profanus: ut et Aetius, Eunomii magister, qui Arii blasphemiam suis argutiis adauxit.

Leontius. Et hic Antiochiæ fuit hæreticus, contra quem Photius patriarcha scripsit. Hic de homousio disputavit cum Flaviano, audacia et blasphema deliramenta proferens.

Leontius, monachus, sub Zenone vixit. Hic cum prophetica gratia obscuros Scripturæ locos declararet, multos viros bonos habuit, qui ad ipsum frequenter accedebant, etc.

Lesbonax, Mytilenæus, philosophus, qui vixit Augusti temporibus, pater Potamonis, philosophi. Scripsit plurimos libros philosophicos.

Λέσχαι. Cleanthes dicit, Leschas Apollini dicatas esse, easque exedris esse similes. [illegible] cata fuisse perhibentur Leschæ, [illegible] νόρτος. Etiam λέσχαι dicta poeræ [illegible] Pontici, metro Phalæcio vel Sapph. Leschæ, sedes vel loca, in quæ hom[illegible] philosophicis disputandi gratia conve[illegible] Sic Herocles libro primo Philosoph[illegible]

Leschides, poeta epicus, regis Eum[illegible] ditionibus bellicis comes, poetarum [illegible] Hujus consuetudine etiam usus fuit Pyt[illegible] toricus, et Menander, medicus.

Leucon, Agnusius, Peloponnesiacus, [illegible] vixit. Ex ipsius dramatibus sunt: Ὑπο[illegible] φόρος, Φράτορες.

Libanius, Antiochenus, sophista, cla[illegible] Apostatæ temporibus, ad Theodosium [illegible] usque vixit, filius Phasganii, Diophant[illegible] Scripsit infinita, et inter ea « Constant[illegible] « mium *et alterum* Juliani; Declamat[illegible] « ricas »; *Epistolas*. Eadem tempore fe[illegible] lius et Gregorius (Naz.). Julianus re[illegible] negotiis implicitus, tamen et litteris se[illegible] dabat, et in illis excellere videri vole[illegible] tamque Antiochenum, Libanium, [illegible] admirabatur, laudibusque ornabat, atq[illegible] sophistæ Proæresio ægre faceret, illu[illegible] ferebat. Acacius igitur, sophista, [illegible] peritus, et Tuscianus, Phryx, ideo [illegible] culpabant, ejusque judicium rapreba[illegible]

Linus, Chalcidensis, *Apollinis* et [illegible] F., vel, ut alii, Amphimari et Urani[illegible] et Mercurii. Hic primus ex *Phœnic*[illegible] Græciam intulisse, Herculemque lit[illegible] et carminis lyrici primus auctor *fuis*[illegible]

Linus alter, Thebanus, junior, philo[illegible]

Linus, genus hymni, ut pæan. *Conf.* [illegible] pag. 449, not. 3.

Lityerses, genus cantionis messoriæ. [illegible] Midæ F., quem Hercules sustulit. Conf. [illegible] Theocrit. X, 41.

Λόγια oracula, quæ oratione concep[illegible] χρησμοὶ, versibus.

Λογογράφος, causarum vel orationum scri[illegible] scriptor. Λογοποιός pro historico usurp[illegible] Isocrate et Herodoto. Sic etiam *vocatur* [illegible] fabularum et apologorum.

Lollianus, Ephesius, sophista, *Isæi* [illegible] discipulus, Adriani Cæsaris temporibus [illegible] multa scripsit.

Longinus Cassius, philosophus, Porphyrii [illegible] phi magister, vir magna doctrina acriqu[illegible] præditus. Vixit sub Aureliano imp. et ab [illegible] est, quod cum Zenobia Odenati uxore com[illegible] Scripsit « De oratione contra Phidiam; Dubia [illegible] « Homericas; An Homerus fuerit philosophus? [illegible] « blemata Homerica et Solutiones *libris* du[illegible] « Quænam contra fidem historiæ tanquam hist[illegible] « enarrent grammatici; De vocabulis, *apud Homer*[illegible] « multas significationes habentibus libros IV; Ad[illegible]

cabulorum editiones duas, secundum or- litterarum digestas ; vocula Antimachi et eonis, » et alia multa.

evangelista, titulos habet LXXXIII, capita III.

ius, Samosatensis, Blasphemi vel Dysphemi en tulit, vel Athei potius, quod in Dialogis quæ de diis dicuntur, ut ridicula exagitat. ub Trajano imp. et ante vixisse. Primum iæ in Syria causidicus, et cum hoc ei non deret, ad scribendum se contulit et infinita A canibus dilaceratus fertur homo impius. quæ suæ rabie ipsam veritatem insectatus m in Peregrini Vita Christianam religio- rstringit, et ipsi Christo maledicit homo issimus. Quamobrem et in hac vita justas sui pœnas dedit, et in futura ignis æterni tana hæres erit.

inus, martyr, vir nobilis, prima ætate Ma- crorum Librorum interpretis, consuetudine usus, deinde ad vitam solitariam animum . Ad sacerdotium hinc processit, et presbyter iiæ factus magnam scholam illic instituit. m animadvertisset, in sacros libros multa ina irrepsisse, tum longo tempore et crebra riptione, tum quod profani quidam homines tere nonnulla ausi essent, ipse omnes ex Hebraica, quam accurate callebat, in inte- restituit, plurimumque laborem in eorum lationem contulit, etc. Epistolas etiam edidit, præstantissimas, ex quibus facile constat, fuerit viri hujus de rebus divinis sententia. ium obiit Nicomediæ in Bithynia sub Maxi-

ius Catilina teterrimum facinus ausus, etc. cero, vir singulari eloquentia et in depre- ndis consiliis non mediocri solertia præditus, rea in rebus multo ante prospiciendis acutis- cum ejus conjurationem patefecisset, ho- que (in senatu) ipsum declarasset, Urbe ex-

percus, Berytius, grammaticus, qui paulo ante ora Claudii secundi imp. vixit. Scripsit « De ticula » libros III, De pavone ; De squilla, pisce ; gallo apud Platonem. Κτίσιν, *sive* Origines Ar- oeti in Ægypto ; Vocabula Attica ; Artem gram- ticam ; De generibus masculinis, feminis et utris libros XIII, » in quibus multa rectius tradit m Herodianus.

ycis, qui et Lycus, ab Aristophane, ut poeta dus, perstringitur. Phrynichus, Lycis et Ami- is tres comici habebantur subfrigidi. *Phrynichus* omœdiis auditores plerumque tædio afficiebat. m a comicis etiam perstringebatur, ut peregri- ob mala poemata et qui a proposito aliena eret, et insuavi metro in carminibus scribendis retur. Fuerunt et alii tres Phrynichi·

A Lycophron, Chalcidensis ex Eubœa, filius Soclis, adoptatus a Lyco, Rhegino, grammaticus, et tragicus unus de pleiade. Ejus tragœdiæ sunt : Αἴολος, Ἀνδρομέδα, Ἀλήτης, Αἰολίδης, Ἐλεφήνωρ, Ἡρακλῆς, Ἰκέται, Ἱππόλυτος, Κασσανδρεῖς, Αάϊος, Μαραθώνιοι, Ναύπλιος, Οἰδίπους α', β'. Ὀρφανὸς, Πενθεὺς, Πελοπίδαι, Σύμμαχοι, Τηλέγονος, Χρύσιππος. Ex his *Nauplium* emendatum secunda vice iterum in scena exhibuit. Scripsit et *Alexandram*, poema obscurum.

Lycurgus, Spartanus, a Patrocle genus ducens. legislator, quem aiunt a Creta, vel ab ipso Deo (Apolline) leges suas accepisse. Hic a Pythia Deus appellatus est, etc. Natus fuit octavo post Trojanum bellum anno, patruus Charilai, Spartani regis : B Eunomi frater. Spartanis imperavit annos XLII, quo etiam tempore leges tulit, cum tutor esset fratris filii, qui ipse quoque regnavit annos XVIII, et post eum Nicander annos XLVIII. Scripsit leges.

Lycurgus Lycophronis F., Atheniensis, genere Eleobutades, unus ex decem oratoribus, quibus Demosthenes etiam accensetur. Hic, vita sine crimine transacta, morbo decessit, relictis filiis, quos Demosthenes, orator exsul, calumniis vexatos oratione defendit. Genuinæ orationes ejus, quæ adhuc exstant (80), sunt istæ : « Contra Aristogi- « tonem ; Contra Autolycum ; Contra Leocratem ; «Contra Lycophronem duæ ; Contra Pasiclem ; Con- « tra Menæchmum ; Contra Demadem ; Apologia « adversus eumdem de redditis a se rationibus ad- « ministratæ reip. ; Adversus Ischyriam ; Πρὸς τὰς C « μαντείας, Adversus divinationes ; De administra- « tione reip. ; De sacerdote femina ; De sacerdotio ; « Epistolæ » et alia quædam.

Lycus, qui et Butheras dictus est, Rheginus, historicus, pater (adoptione) Lycophronis tragici. Vixit sub Alexandri M. successoribus, et a Demetrio Phalereo insidiis appetitus fuit. Scripsit Historiam Libyæ et Siciliæ.

Λυδοὶ Μάγνητος, drama Magnetis, comici, *Lydi*, ab eo emendatum denuo in scena exhibitum fuit.

Lynceus, Samius, grammaticus, Theophrasti discipulus, frater Duridis historici, qui et Sami tyrannus fuit, Menandri comici æqualis, quem in commissionibus dramatum vicit. V. Kuster, II, D pag. 465.

Lysias, Cephali filius, Syracusanus, discipulus Tisiæ et Nisiæ, unus ex decem oratoribus. Natus est Athenis, quo pater migraverat, idemque anno ætatis decimo quinto cum duobus fratribus Thurios in coloniam profectus est. Postea vero, cum partibus Atheniensium nimis studeret, inde pulsus Athenas rediit anno ætatis XLVII. *Orationes* ejus genuinæ perhibentur esse ultra CCC, et præter eas aliæ, de quibus ambigitur. Dictionis ejus puritatem nemo imitatus est præter Isocratem. Scri-

80) De Suidæ temporibus intellige.

psit etiam *Artem oratoriam* et Δημηγορίας, *Concio-* A
nes, itemque *Encomia* et *Orationes funebres* et *Epistolas VII*, unam pragmaticam, reliquas vero amatorias, quarum quinque sunt ad adolescentulos.

Lysimachus, cujus meminit Demosthenes in Oratione de immunitatibus, erat Aristidis Justi filius ; at Lysimachus, cujus meminit Lycurgus, erat vilis poeta melicus.

Lysippus, ex cujus dramatibus sunt Βάκχαι, ut meminit Athenæus III et VIII Dipnosophist. Sunt et aliæ ejus comœdiæ, ut Θυρσοκόμος.

M

Macarii duo fuere celebres ob abstinentiam moresque et ob miracula. Alter erat Ægyptius, alter, Alexandrinus ; in hoc uno discrepabat ab Ægyptio, B
quod hilarior esset, et comitate quadam juniores ad disciplinam monasticam alliceret. Horum discipulus Evagrius, qui primum a Gregorio Theologo CPoli diaconus ordinatus, postmodum una cum illo in Ægyptum ad illos profectus est. Hic libros scripsit valde utiles, quorum unus *Monachus* inscribitur seu de virtute activa : alter *Gnosticus*, vel de iis qui scientiam consequi meruerunt, in centum (quinquaginta) divisus capita. Tertius *Antirrheticus* contra tentatores dæmones, capitibus octo secundum numerum octo cogitationum. Scripsit præterea *Prognostica problemata sexcenta*. Denique στιχηρὰ β', *duos libros Aphorismorum*, alterum ad monachos, qui in cœnobiis degunt, alterum ad virginem, etc.

Macedonius Novatianos quosdam ad Arianum C
dogma impellere conatus est, et reliquias Constantini in alium locum transtulit, denique depositus, etc. ex Socratis, II, 38.

Macedonius alius, qui sub Juliano apostata vitam martyrio finiit.

Machaon, nomen medici, ut et Chiron, centaurus.

Mæonides, Homerus. Vetus epigramma : Εἰ δ' ἐάλως, συγγνωστὸν, ἐπεὶ καὶ κοίρανος ὕμνων Μαιονίδας γρίφων ἰχθυβόλων ἔθανε. « Si captus est, venia tibi « danda est, quoniam et principi hymnorum, Ho- « mero, ænigma piscatorum mortem attulit. »

Magia, invocatio dæmonum beneficorum, boni alicujus efficiendi causa, etc., supra in Γοητεία.

Μαγική. Hanc Medi et Persæ invenerunt.

Magi apud Persas vocantur philosoppi et philo- D
thei, quorum princeps fuit Zoroastres et post eum Ostanæ et Astrampsychi.

Magnes ex Icario, urbe Atticæ, comicus, qui, adolescens Epicharmum senem attigit. Docuit Comœdias novem, vicit bis ; antiquæ comœdiæ poeta. Aristophanes (in Equitibus), alludit ad drama

Magnetis, Βαρβατιστὰς et Ὀρνιθας. Scr
Λυδοὺς (Supra *Lydi*) et Ψῆνας et Βατράχ
autem coloris est Βατράχιον, quo histr
illinebant, antequam larvarum usu
esset.

Magnus, vir Smyrnæus, poesi et mu
insignis, idemque forma egregia, urbes
et carmina sua publice recitabat. Hu
tum alii multi, tum Gyges maxime arde

Malor (Μάλωρ), Arabius, Sophista, sc
statibus causarum libros XIII. Idem
Apsinæ et Nicagoræ sub Philippo, imp
ante.

Malchus, Byzantius, Sophista. Scripsi
ab imperio Constantini usque ad Anast
quæ res gestas Zenonis et Basilisci et co
nem publicæ bibliothecæ et statuarum
et alia quædam commemorat, stylo ute
et tragici instar ea quæ acciderunt exag

Μᾶλλον ὁ Φρύξ. Septem sapientes
Crœso interrogati, quis omnium esset bea
alii responderunt, feras animantes, eas
libertate mori ; alii circonias, eas qu
duce natura, justitiam colere ; Solon rer
minem ante obitum. Tunc astans Æs
lator : Tantum, inquit, cæteros super
mare fluvios ; Crœsus autem, hoc and
Magis ipse Phryx.

Manæchmus, Alopeconnesius (81), P
Platonicus, scripsit « Philosophica, et
« De rep. libros III. »

Manæchmus, Sicyonius, filius Alc
biadis, historicus, qui sub Alexandr
soribus vixit. Scripsit *Historiam Ale
cedonis*.

Manæthos, Mendesius, sacerdos Æg
psit *De compositione* (82) κυφίων.

Manæthos, Diospolitanus, Ægyptius
nites. Scripsit *Physiologica apotelesmatic*
hexametris, et alia quædam *astronomica*.

Maneros et Perimanos, nomina cantic
bulus Campylione.

Manes. Hic exsecrabilis homo sub Aur
imp. exstitit ; se Christum et Spiritum sa
esse comminiscens, et XII discipulos ut Ch
secum habens, qui cum ex *omnibus* here
quæ in iis mala erant, collegisset, ex Persid
permissu in ditionem Romanam *venit*. Hic
et Manes et Scythianus vocabatur, fuit
Brachmam, præceptoremque habuit *Buddam*
rebinthum ante vocatum, qui Græcorum
institutus, Empedoclis sectam adamavit, *duo*
cipia, inter se contraria, statuentis, litem et

(81) Kuster in nota, 5, tom. II, pag. 490 animadvertit antiquissimum codicem Parisin. exhibere Ἀλωπικοννήσιος, κατὰ δέ τινας Προικοννήσιος· vereque judicat, posteriora verba a festinantibus librariis omissa fuisse propter similem voc. Ἀλωπ. et Προικον. terminationem. Harl.

(82) Κῦφι mistura sexdecim specierum
sacrum abhibenda. Vide Plutarchum, De Isid
Osiride, pag. 383 seq.

In Persidem autem ingressus ex virgine se A esse dicebat et in montibus educatum. iam conscriptis quatuor libris (83) unum vocavit *Mysteriorum*, secundum *Evangelium*, ı *Thesaurum* (84), quartum *Capitum*. Atque ı quidem iste, ab impuro spiritu contritus, .. Mulier vero apud quam diversabatur bona profanos libros per hæreditatem adepta ı septennem emit nomine Cubricum, quem docuit et manumisit hæredemque instituit. Perside Manem se vocavit, et Buddæ libros ıvit pro suis. Eum rex Persarum vivum ex- t, quod filio ipsius causa mortis exstitisset, ınes Vetus Test. rejecit, Novum ut boni Dei t, etc. Paulus quidam, Manetis æqualis, hiæ magnæ episcopus, Dominum nudum B em esse dixit, ut unum de prophetis. Ab ıuliani.

:ellinus, qui principatum tenuit liberum tiæ et Illyriorum, in Epiro habitantium, Rodisciplinis institutus divinationisque peritis- et eruditionis amantissimus. Huic familiaris ılustius, philosophus.

cellus, magister Arcadii imp. omnibus vir- s ornatus vel potius ἀρετή τις ἔμψυχος, *virædam animata.*

·cellus, Pergamenus, orator, scripsit librum, *nus*, sive *De regno.*

·cellus, Sidetes, medicus, sub M. Antonino :ripsit versibus heroicis *De re medica libros* in quibus etiam de morbo lupino homi- C sive lycanthropia. Conf. Kusteri not. 8, II, 98.

cellus, dux militum sub Commodo, ut per noctem vigilare videretur, quotidie sub ve- n præscribebat duodecim tabellas δώδεκα ατεῖα οἴαγε ἐκ φιλύρας ποιεῖται, earumque ıliis horis ad diversos perferri curabat, etc.

·cianus, Valentis imp., et Angelii, episcopi tempore vixit, vir clarus, qui olim in pamilitaverat, tunc presbyter ecclesiæ Novarum, Anastasiam, imperatoris filiam gram- :am docuit.

rcianus, familiaris Musonio, Pamphylio, vir nnem virtutem instar regulæ exactus. Viros probos ad se alliciebat Musonius, ut magnes D m, ita ut si quis audiret aliquem esse Muamicum, eum bonum virum esse, scire lice-

.rcianus sub Zenone floruit, presbyter in oradelectus plurimum valuit apud (magistrum iorum Zenonis). Illum, Epicureis placitis quoseipsum corrumpens, mundum sua sponte m esse dicebat, etc.

ırcion, hæresiarcha.

Marcus Antoninus. Romanorum imp. omni laude dignus philosophus, qui tum alios, tum postremo Sextum, philosophum, e Bœotia oriundum, Romæ audivit, crebro ad eum ventitans, ædesque ejus frequentans. Eum igitur Lucius quidam, rhetor, Herodis, rhetoris Atheniensis, discipulus, prodeuntem interrogavit, quonam iret, et cujus negotii causa; cui Marcus; *Etiam seni*, inquit, *decorum est dicere. Eo igitur ad Sextum, philosophum, ut discam ea qum nondum scio.* Tum Lucius, manu in cœlum sublata: *O sol*, inquit, *Romanorum imp. jam senex, sumpta tabella, doctoris domum frequentat; rex vero meus, Alexander, anno ætatis XXXII obiit.* Scripsit *De vita sua*, Τοῦ ἰδίου βίου διαγωγήν, *libros XXXII.* Eum facilius est admirari, quam laudare, quod oratio nulla hujus viri virtutibus æquari possit, etc.

Mares, Chalcedonis in Bithynia episcopus, Julianum, parabatem, Fortunæ immolantem CPoli, insectatus, vocavit impium, apostatam, atheum. Ille ad Marem, oculorum suffisione laborantem præ senio: *Neque tuus ille Deus Galilæus te sanare possit.* Cui Mares: *Gratias ago Deo, qui me luminibus orbavit, ne tuum vultum videam, qui sic in impietatem prolapsus es.* Julianus inde, martyrii honorem Christianis invidens, a Diocletiani quidem crudelitate abstinuit; at lege lata Christianis interdixit, ne humanioribus disciplinis instituerentur, ne, si linguam, ut aiebat, acuissent, gentilium dialectis expeditius responderent. Per varias artes etiam persuasit quibusdam, inter hos Hecebolio, sophistæ, ut idolis immolarent.

Margites, qui a comicis ob stultitiam deridetur. Aiunt, eum ultra quinque numerare non potuisse, etc.

Marianus, Marsi, causidici, qui Roma Eleutheropolin Palæstinæ primæ oppidum migravit, filius, præfectus urbis Romæ, consularis, et, quod illustrius est, patricius tempore Anastasii imp., scripsit *Metaphrasin Theocriti*, iambis 3150; *Apollonii Argonauticorum*, iambis 5608; *Callimachi Hecales, Hymnorum, Causarum et Epigrammatum*, iambis 6810; *Arati*, iambis 1140; *Nicandri Theriacorum*, iambis 1370, et alias multas metaphrases.

Marinus, suscepta Procli schola, cum Isidorum, philosophum, instituisset Aristotelica doctrina, et in Athenas iterum venisset, communi præceptore defuncto, ostendit ei prolixum commentarium, a se conscriptum *in Platonis Philebum*: sed ille dixit ἱκανὰ εἶναι τὰ τοῦ διδασκάλου, *sufficere quæ Proclus in illum dialogum scripsisset.* Statim itaque illum flammis dedit. Etiam per litteras ex Isidoro quæsivit et ad eum argumenta misit, quibus probaret, *Parmenidem* Platonis non esse de diis, sed de formis. Sed ille, pluribus argumentis Marino

3) At Scythianum scripsisse IV illos libros, ıt Kuster. II, pag. 491, not. 4, ex Cyrillo et ıhanio. HARL.

(84) Θησαυρῶν, *Thesaurorum* ex Cyrillo, Epiphanio et Cedreno legere jubet Kuster. HALL.

respondens, verissimam esse probavit dialogi illius de diis expositionem. Quare nisi jam liber fuisset editus, etiam hunc fortassis abolevisset. Fortasse etiam obstitit somnium ; nam Proclus dixit se somniasse futurum ut Marinus in Parmenidem commentarios scriberet. (Ex Damascio).

Marpsias, orator garrulus et turbulentus, eujus meminit Aristophanes.

Marsyas, Periandri F., Pellæus, historicus ; initio litterator (γραμματοδιδάσκαλος), frater Antigoni, qui postea rex fuit, una cum rege Alexandro educatus. Scripsit *Macedonica libris X*, a primo rege Macedonum ad Alexandri Philippi F. expeditionem in Syriam post conditam Alexandriam. *Attica libris XII ;* itemque *Alexandri educationem.*

Marsyas, Critophemi F , Philippensis, historicus, junior.

Marsyas, Marsi F., Tabenus (85), historicus scripsit 'Αρχαιολογίαν, sive « Antiqnitates, libris XII ; Μυθικὰ, Fabulosa, libris VII », et alia quædam de patria sua.

Marsyas temporibus judicum Judaicorum, vir sapiens, artis musicæ peritus, qui tibias arundineas et æreas invenit, etc.

Matreas, λαοπλάνος, *impostor*, qui bestiam alere se dicebat, quæ ipsa sese comederet (86). Quæritur, quænam fuerit illa Matreæ bellua. Composuit etiam *Quæstiones* ad instar problematum Aristotelis, ex quibus erat hæc : Quare sol occidens dicatur δύνειν, non κωλυμβᾶν.

Matthæus, evangelista, habet titulos LXVIII, capita CCCLV.

Mauricius, Romanorum imp , fertur verborum magnificentiam plurimi fecisse et eruditos maximis honoribus affecisse, etc. Infra in Menandro, protectore.

Maximus Tyrius, philosophus, qui Romæ sub Commodo vixit. Scripsit « De Homero et quæ sit « apud eum antiqua philosophia : Rectene Socra- « tes fecerit, quod accusatus non responderit ». Item alias quasdam quæstiones philosophicas.

Maximus, Epirota, vel Byzantinus philosophus, Juliani Cæsaris, parabatæ magister. Scripsit « De « insolubilibus objectionibus ; De principiis ; De « numeris ; Commentarium in Aristotelem », et alia quædam ad eumdem Julianum.

Μεγαρίσαι, *megarizare*, sive philosophi Megarensis sectam sequi. Stilpo ex Megaris, urbe Græciæ, oriundus erat, qui copia verborum et dexteritate disserendi cæteros adeo superavit, ut tota propemodum Græcia, ipsum spectans, sectam Megaricam amplecteretur.

Melampus, divinationis peritus, conf. Kusteri not. tom. II, pag. 521.

Melanippides, Critonis F., Melius, natus Olympiade LXV. Scripsit *Dithyramborum* libros quam-

A plurimos et « Poemata versu heroico [illegible] « mata *et* Elegias » et alia plurima.

Melanippides, senioris ex filia [illegible] F., et ipse lyricus : qui in compos[illegible] borum plurima innovavit, et apud Per[illegible] gem degens, illic vitam finiit. Scrip[illegible] « Cantica lyrica *et* Dithyrambos.

Melanopus, affinis Diophanti, orator[illegible]

Melesermus, Atheniensis, Sophista [illegible] « retriciarum Epistolarum libros XIV, [illegible] « unum ; Culinarium Epistolarum unum [illegible] « lium librum unum.

Melitus, Lari F., Atheniensis, orator, [illegible] Anyto Socratem accusavit et Tragœdia[illegible] A comicis autem perstringitur, ut poe[illegible] et malitioso ingenio præditus. Aristo[illegible]

B Μελίτου Καρικῶν αὐλημάτων, « Scoliorum [illegible] « carminum, quæ Cares tibia cantant [illegible] vero Carica erant lugubria.

Melitus vixit temporibus Zenonis, E[illegible] Empedoclis. Scripsit *De ente*. In reip. adm[illegible] tione adversatus est Pericli, et cum Sam[illegible] esset, navali prælio pugnavit cum Sop[illegible] gico, Olympiade LXXXIV. [Suidas huic [illegible] tribuit, quæ dixerat de superiore.]

Menander, Atheniensis, comicus ant[illegible]

Menander alius, Atheniensis, Diopit[illegible] sistrates F., qui omnium sermone celeb[illegible] comœdiæ poeta, strabo quidem oculis [illegible] ingenio præditus et in mulierum amor[illegible] Scripsit « Comedias CVIII : *itemque* Epi[illegible]

C « lemæum regem », et oratione prosa [illegible]

Menander, Laodicea, ad Lycum [illegible] oriundus, sophista, scripsit « Comm[illegible] « Hermogenis artem *et* Minuciani prog[illegible] « ta », et alia.

Menander, protector, historicus, qui [illegible] ipso scribit : « Pater mihi erat Euphratas, [illegible] oriundus, minime ille quidem eruditus. He[illegible] frater germanus, qui, legum *doctrina* de[illegible] statim ab barum studio recessit. Ego vero [illegible] studii quod absolvi professione *non sum* [illegible] ad decursiones equestres et saltationes pa[illegible] morum et palæstram me contuli. *Posteaquam* Mauricius imperium capessivit, princeps, [illegible] populi salutem provide curabat et Musas [illegible]

D poematibus et historiis audiendis quam plurim[illegible] delectabatur, utpote qui magnam noctis par[illegible] in studiis ipse consumeret, *et* ingenia hebe[illegible] munificentia sua excitaret et acueret ; tunc [illegible] dolens mecum reputare eœpi, *non* oportere [illegible] vitam adeo inertem agere, et ad hanc histor[illegible] scribendam me appuli, quam *post defunctam* Agathiam sum auspicatus. »

Menecrates, comicus. Drama ejus μανέκτωρ, [illegible] 'Ερμιονεύς.

(85) Ex Tabi, Arabiæ civitate.

(86) Videtur Matreæ bellua fuisse *ignis*, ut lapis mirificus Pipini apud Thuanum libro VI, et Mo[illegible] fium, lib. I Polyhist. cap. 13.

crates, Syracusanus, medicus, qui sacrum
a curans, nullam mercedem recipiebat : sed
is poscebat, ut se ipsius servos faterentur.
ovem se appellabat, eosque, quos sanaverat,
nicuique nomen imponens, uni Mercurii,
pollinis. V. *Athen.* VII, pag. 298.
laus Ægæus, poeta epicus, scripsit *Thebaidos XII*, et alia.
ppus Cynicus. *Vide* infra in Φαιός.
ppus, comicus. Ex ejus dramatibus sunt
es et alia.
omedes Cretensis, lyricus, qui Hadriani temis vixit, ejus libertus vel ex præcipue di-

Scripsit *Encomium Antinoi*, qui Hadriano
a deliciis, et alia diversa carmina. Antoninus
sepulcrum repertum instauravit, et Mesomedi,
antica lyrica conscripsit; cenotaphium ex-
t : huic quidem, quod cithara canere didi-
; illi vero, quod ejus crudelitatem imita-

agenes Atheniensis, servi F., comicus. Ex ejus
atibus sunt : Αὖραι, Μαμμάκυθος, Θουριοπίρ-
βιλοθότης, Ὅμηρος ἢ ἀσκηταί.
τὰ Λέσβιον ᾠδὸν, *post Lesbium cantorem*. Dicitur
s, quibus secundus locus tribuitur. Lacedæmo-
esbios citharœdos primos advocaverunt, deinde
andrum, qui ob cædem exsulabat, arcessiverunt
ssa, qui ipsorum animos composuit, et seditio-
sedavit, etc.
ethodius, Olympi in Lycia aut Patarorum et
ea Tyri episcopus, nitido compositoque sermone
ersus Porphyrium libros composuit, et *convivium*
m virginum. Item *De resurrectione* opus egregium
tra Origenem, et adversus eumdem *De Pythonissa*
e libero arbitrio. Scripsit etiam *in Genesim* et *Canm canticorum* commentarios, et multa alia, quæ
go lectitantur. Hic in extrema persecutione sub
cio et Valeriano in Chalcide, urbe Orientis,
rtyrio coronatus est.
leton, mathematicus : et Metonis annus. Hic
ton fuit præstantissimus medicus et astronomus.
Colono esse instrumentum quoddam, ab eo dedi-
um, ait Callistratus. Euphronius eum ex Colono,
pulo Atticæ, oriundum esse. Ante Pythodori ætam vero heliotropium erat in comitio, quod nunc
t ad murum in Pnyce· Vel quia in Colono fontem
bricavit, vel simulacrum vel instrumentum aliquod
tronomicum confecit. Phrynichus in Μονοτρόπῳ.

Τίς δ' ἐστιν ὁ μετὰ ταῦτα ταύτης φροντίζων ;
Μέτων ὁ Λυκονιεὺς, οἷδ' ὅτι κρήνας ἄγων (87).

Μέτριοι, *moderati, modesti*. Asclepiodotus cum
thenis discessisset, et Seleuciam Syriæ pervenis-
et, se in toto illo itinere in tres tantum homines
odestos et bonos incidisse dixit, Antiochiæ in Ilaium, philosopum, Laodiceæ, quæ est urbs Syriæ proxima, in Merem, omnium ætatis nostræ hominem justissimum, cui Aristidis cognomen erat, et in Domininum, philosophum.

Metrophanes, ex Eucarpia, oppido Phrygiæ, oriundus, sophista, scripsit « De Phrygia libros II, « De formis orationum ; De statibus causarum ; « Commentarium in Hermogenis artem rhetoricam; « Commentarium in Aristidem. »

Metrophanes Corneliani rhetoris F. ex Lebadia Bœotiæ civitate, sophista, scripsit « De generibus dicendi, quibus usi sunt Plato, Xenophon, Nicostratus, Phi- « lostratus; Declamationes; Orationes panegyricas. »

Metrophanes, a Lachare genus ducens, Hic cum adhuc puer esset, exclamavit. *Ego sum Aristophanes ille calvus*. Deinde interrogantibus, quid dixisset, respondit se nihil meminisse eorum quæ dixerat. Adversus hunc Superianus librum scripsit.

Michael Syncellus, Hierosolymitanus, scripsit Encomium magni Dionysii.

Milo, Crotoniates, sex Olympiadibus continuis lucta vicit. Septima vero Olympiade superare non potuit Mnasitheum, qui civis ejus erat et juvenis et cum ipso congredi nolebat — Tandem luporum præda fuit (ex Pausania, lib. VI, pag. 369 seq.)

Mimnermus, Ligyrtiadæ F., Colophonius, vel Smyrnæus, vel Astypalæensis, poeta elegiacus. Vixit Olympiade XXXVII, ita ut septem sapientibus fuerit antiquior. Quidam vero dicunt ipsum eodem quo illi tempore floruisse. Vocabatur etiam *Ligystiades*, διὰ τὸ λιγὺ, a suavi et arguto cantu. Scripsit multa.

Minucianus, Nicagoræ Sophistæ F., qui Galieni temporibus vixit. Scripsit « Artem rhetoricam, *et* « Progymnasmata *et* Orationes varias. »

Minyæ, Argonautæ.

Mithæcus, grammaticus. Scripsit Ὀψαρτυτικὰ, « De condimentis ciborum, Κυνηγητικὰ, De venatio- « ne, » et alia. — Est etiam nomen velocis hominis.

Mnaseas, Berytius. Scripsit « Artem rhetoricam, « *itemque* De nominibus Atticis. »

Mnesimachus, mediæ comœdiæ poeta. Ex dramatibus ejus sunt Ἱπποτρόφος, Βούσιρις, Φίλιππος, (Δύσκολος) ut testatur Athenæus in Dipnosophistis.

Molones duo feruntur, histriones et grassatores.

Molpagoras apud Cianos fuit vir ad dicendum et agendum pronus, sed ingenio popularis et ambitiosus, etc. (e Polybio).

Μονῳδεῖν, *carmen flebile canere*. Carmina tragica, quæ in scena recitantur, sunt lamenta. Aristoph. Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κιφησοφῶντα μιγνὺς, « deinde alui cum monodiis, iisque Ciphesophontem « immiscui. » Hic Ciphesophon servus erat, qui eum carminibus componendis plurimum adjuvabat, etc.

Morsimus et Melanthius, poetæ tragici, quos perstringit Aristoph. Morsimus, Philocis F., poeta frigi-

(87) Kuster in not. ad h. l. tom. II, pag. 544, duo illos senarios ita numeris suis restituit : Τίς φρονιῶν; οἷδ', ὁ κρήνας ἄγων. HARL.

dus et oculorum medicus. Melanthium reprehen A
dit ut helluonem Eupolis in Κόλαξιν.

Μόρσιμος, *fatalis*. De Apollonio Tyaneo; vide supra in Domitiano.

Morychus, poeta tragicus, qui ut helluo a comicis perstringitur.

Morychus, Teleas, Glaucotes ob veneficia male audiebant.

Moschus, Syracusanus, grammaticus, Aristarchi discipulus, qui secundus est a Theocrito, poeta bucolico. Scripsit et ipse *Bucolica*.

Moschus, malus citharœdus, qui multos versus uno spiritu caneret. Carmen Bœotium invenit Terpander, ut et Phrygium.

Moses, propheta et legislator. Hujus anno LXXX, B
filii Israelis ex Ægypto egressi sunt, etc conf. Kusteri not. tom. II, pag. 583.

Moso, mulier Hebræa, a qua scripta est lex Hebræorum, ut tradit Alxander Polyhistor.

Musæus, Eleusinius, Atheniensis, Antiphemi et Helenæ F., poeta epicus et Orphei discipulus, vel potius eo antiquior. Floruit tempore Cecropis secundi. Scripsit *Præcepta ad Eumolpum*, filium, versibus quater mille et alia plurima. Antiphemus filius fuit Euphemi, nepos Ecphanti, pronepos Cercyonis, quem debellavit Theseus.

Musæus, Thebanus, Thamyræ F., Philammonis nepos, poeta lyricus, qui multo ante bellum Trojanum vixit. Scripsit versus lyricos et cantica.

Musæus, Ephesius, poeta epicus τῶν εἰς τοὺς Περ- C
γαμηνοὺς καὶ αὐτὸς κύκλους, unus ex numero eorum, qui in Museum Pergamenum allecti erant. Scripsit *Perseidis libros X* itemque *in Eumenem* et *Attalum*. V. Kusteri not. 4, tom. II, pag. 378.

Musæus, philosophus apud Græcos (88). Lysias in Oratione contra Mixidemi accusationem, si modo is verus ejus auctor sit : « Pueros ipsi pedisequos duos « esse, quorum alterum vocat Musæum, alterum « Hesiodum. Id autem reum studio fecisse patet. » Musæum vero alii Thracem esse dixerunt, alii indigenam et Eleusine oriundum.

Musonius, Capitonis F., Tyrrhenus, ex Bulsinio civitate, dialecticus et philosophus Stoicus, qui vixit sub Nerone, Apollonii Tyanei, et multorum aliorum discipulus, ad quem et epistolæ feruntur Apol- D
lonii, et illius ad Apollonium. Hic ob confidentiam et arguendi studium et immodicam libertatem a Nerone interfectus est. Feruntur ejus *Orationes et Epistolæ* diversæ philosophicæ. De hoc Musonio (Julianus) Parabates in Epistola sic scribit : « Contu- « meliam, qua præses Græciæ nos affecit; tanta animi « celsitudine tulisti, ut nihil horum in te factum pu- « taris. Quod autem illi urbi opem [illegible] « studeas, in qua scholas habu[illegible] « est argumentum. Quare mihi vide[illegible] « illud Socrati convenire, hoc vero [illegible] « sonio. Nam ille fas esse negabat [illegible] « ab illo improbo lædi. » Hic vero [illegible] tor erat, cum ipsum Nero exsulare [illegible]

Musonius, vir rerum gerendarum [illegible] gnis, sub imp. Joviniano, et Eunapio orator, tributis Asianis colligendis præ[illegible]

Μύδρος. Anaxagoras dixit solem esse [illegible] ρόεντα, ignitam ferri massam. Pelo[illegible] jorem, ob quod morte multandus erat.

Myia, Thespiaca, lyrica. Scripsit [illegible]

Myia, Spartana, poetria. Hymnos in [illegible] Dianam scripsit.

Myia, Pythagoræ magni et Theanis [illegible]

Myro, Bysantia, poetria, quæ versus [illegible] elegiacos et melicos scripsit. Homeri [illegible] uxor Andromachi, cognomento philolo[illegible]

Myro, Rhodia, philosopha. Scripsit *Cer[illegible]rum et fabulas*.

Myrtilus, Atheniensis, comicus, [illegible] frater comici Hermippi. Ejus dramata [illegible] νες (89), Ἔρωτες,

Μῦθος et αἶνος differunt, quod αἶνος [illegible] ris, sed viris factus sit, nec tantum [illegible] tet, sed et admonitionem contineat [illegible] et per ambages suadet ac docet, quid [illegible] fecisse videtur.

Myscelus, accepto oracuło, valetudi[illegible] anteposuit divitiis; has delegit. Ar[illegible] Crotoniatæ sunt robusti; Syracusani [illegible] evaserunt.

Mysorum prædatio (Μυσῶν λεία) pr[illegible] iis quorum res, ut Mysorum a vicinis [illegible] Telopho rege peregre profecto, hoc [illegible] piuntur.

Myxus, Βαβαὶ Μύξος. Dictum hoc in p[illegible] et gloriosos. Myxus enim fuit sacerdo[illegible] homo facetus et jactabundus.

N

Nannacus (90). Vir priscus ante Deu[illegible] regem, qui futurum diluvium præscius, [illegible] in templum congregatis, cum lacrymis Deu[illegible] pliciter oravit. Et proverbium, « Nannaco, de[illegible] admodum vetustis.

Ναυάτος, Ecclesiæ presbyter Romanæ; [illegible] tus Atque Ναυατιανοὶ αἱρετῖται sunt Nova[illegible] hæretici, sive qui Novati sententiam sequuntur.

Naucratis, urbs Ægypti a Milesiis condita [illegible] maris imperium obtinerent. Hujus civis fuit de[illegible] ille Athenæus.

(88) Idem cum primo Musæo, apud Suidam memorato.

(89) Kuster (in not. 4, tom. II, pag. 590) cum Meursio in Biblioth. attica emendat Τιτανόπαιδες. HARL.

(90) Videtur nomen ex *Noachi* nomine corrup[illegible] licet *Nannacus* hic (Stephano Byz. Ἄννα. *Phrygum rex* dicitur Suidæ in τὰ ἀπὸ Ναννάκου. rex in τὰ Ναννάκου.

sicrates, comicus. Ex ejus dramatibus sunt: A (93) duxit. Nam filius fuit Cilicis (Theodori) et Sa-
ηροι, Ηερσίς (91).
son *Naucrati*, de iis qui paria sibi mutuo
nt. Genus scribendi in epistolis usitatum, ut
eus *Pompilo*.
ωραῖος, Deo gratus et consecratus, vel mona-
Sciendum, tempore Claudii, Romanorum
cum Petrus apostolus Evodium Antiochiæ
opum) creasset, illos, qui prius Nazaræi et
ei vocabantur, appellatos Christianos.
anthes, Cyzicenus, orator, discipulus Philisci,
ii.
archus, Alexandro expeditionis comes fuit, et
riam de eo conscripsit. Falso autem se præ-
m classis fuisse scripsit,cum gubernator navis
t.
mesion (Damascii amicus). Confer Suidam in
ττεροῦτο, et Ἑρμαῖον.
μήσεις ὑποκριτῶν, *Distributiones histrionum*.
is tres histriones forte dividebantur,qui fabulis
ent. Inter hos, qui victor fuisset, absque exa-
e deinde assumebatur.
eoclesAtheniensis, philosophus,frater Epicurii,
scripsit de secta sua. Et Neoclis, est dictum:
ε βιώσας, « qui bene latuit, bene vixit. (*V.* Me-
ag. ad Diog. Laert. X, segm. III.) »
leophron seu Neophon, Sicyonius, tragicus, cu-
esse dicunt *Euripidis Medeam*, docuit tragœdias
X, etc.
Nero,studiis imperatore prorsus indignis,operam
lit,cithara ludens,tragœdias agens et in theatris
tans. Sed adhuc adolescens studiis philosophiæ C
abat, et de Christo inquirebat, quem adhuc
peresse in vivis arbitrabatur. Cumque comperis-
, a Judæis in crucem actum esse, iratus Annam
Caipham cum Pilato, tunc Judææ præside, vin-
os ad se duci jussit, ab iisque sciscitatus est,
æcunque in ejus judicio acta essent, etc. Eo
mpore et Simon Magus florebat, cumque Petrus
Simon præsente Nerone inter se disputarent,
uctus est ex carcere Pilatus. Nero Simonem
terrogat an esset Christus? Ille se esse ait.Negant
etrus et Pilatus : *Hic*, inquit, « Ægyptius est, et
obeso corpore et prolixis capillis *et* niger omni-
noque ab ejus forma alienus, » etc.
Nerva, Romanorum imp.,Joannem evangelistam,
x Patmo quo relegatus erat,revocatum, Ephesum D
eduxit, eo tempore (92) quo et Manichæorum
logma in lucem prodiit, Manete hæresim suam
perte docente.
Nestorius.Post Manetem,et Paulum,et Apollina-
em,et Theodorum, prodiit Nestorius, Germanicea,
Syriæ urbe, oriundus, qui sede CPol. potitus, voce
luarum in Christo naturarum malo errore abusus
est, æque ac Paulus et Theodorus, a quibus genus

(91) Monente Kustero not. 7 (tom. II. p. 600), non *Nausicrati* comico, sed *Naucrati* fabulam, Ηέρσις assignat Athenæus, lib. IX. Sed v. supra, in vol. II, pag. 741. HARL.

(92) Videntur hoc loco apud Suidam nonnulla excidisse. Nam Manichæorum sectæ origo a Nervæ ætate remota est annis amplius centenis.

(93) Intellige dogmatum, non consanguinitatis propinquitatem.

mosateni (Pauli) nepos. Post hunc Eutyches exstitit, etc.

Nestor, Larandensis, e Lycia, poeta epicus,pater poetæ Pisandri, fuit sub imp. Severo scripsitque *Iliadem* λειπογράμματον, litteris certis carentem, perinde ut Tryphiodorus *Odysseam*. Nam in primo libro nullum reperitur α, in secundo nullum β,etc. Scripsit etiam *Metamorphoses*, ut Parthenius, Nicaensis, et alia.

Nicagoras,Mnesæi,rhetoris,F.,Atheniensis,sophista,tempore Philippi imp.Scripsit « Vitas clarorum « virorum ; De Cleopatra, quæ fuit in Troade ; Ora- « tionem, » habitam in legatione *ad Philippum* imp.

Nicander, Xenophanis F., Colophonius vel Ætolus, grammaticus, poeta, medicus, vixit tempore B Attali junioris, sive ultimi Galatonicæ,cui regnum ademptum a Romanis.Scripsit theriaca, « Alexiphar- « maca, Georgica, Ἑτεροιουμένων, de corporibus in « alias formas mutatis, libros V ; Remediorum col- « lectionem ; Prognostica » versibus,ex Hippocratis Prognosticis translata : « De omnibus oraculis li- « bros III, » et alia plurima, carmine epico.

Nicanores tres fuerunt : unus, filius Balacri,alter Parmenionis, tertius genere Stagyrita,cujus meminit Hyperides Oratione in Demosthenem.

Nicanor,Hermiæ F., Alexandrinus, grammaticus, temporibus Hadriani imp.,quo tempore et Hermippus,Berytius,vixit. Scripsit Περὶ στιγμῆς, « De pun- « ctis apud Homerum,et De differentia, quæ inde in « sensu oritur ; De interpunctione in genere, libros « VI ; horum Compendium libro I ;De punctis apud « Callimachum, » et alia.

Nicetas. Supra in Heraclide, Lycio.

Nicochares, Philonidæ comici F., Atheniensis, comicus,æqualis Aristophanis. Ex ejus fabulis sunt Ἀμυμώνη, Πέλοψ, Γαλάτεια, Ἡρακλῆς γαμῶν, Χορηγὸς, Κρῆτες, Λάκωνες, Λήμνιαι, Κένταυροι, Χειρογάστορες.

Nicolaus, ex Myris Lyciæ,fervidus Christianorum propugnator et sacerdos, qui magna cum fiducia Deo preces adhibebat.Hic nihil quidem scripsit,sed in somnis imp. Constantino astans, etc.

Nicolaus, Damascenus, amicus et familiaris Herodis regis Judæorum, et Augusti Cæsaris, qui placentas mellitas ab eo missas *Nicolaos* appellabat : philosophus Peripateticus, aut Platonicus. Scripsit *Historiam universalem libris LXXX*, aut secundum Athenæum, CXL lib., aut CXXIV, auctore Josepho. Itemque *De vita et educatione Cæsaris*. Patrem habuit, qui opes et famam eruditione adeptus fuerat: itaque ille a puero in omnibus litteris eruditus grammaticæ atque inde poeticæ haud vulgarem peritiam sibi comparaverat, adeo ut *tragœdias comœ-*

[illegible]

[illegible] Zenonem et [illegible]

[illegible] Artem rhetoricam et Declamationes.

[illegible] ex Alexandria Troadis, tragicus, scripsit tragoedias XXI ex quibus sunt: [illegible]

Nicomachus, Atheniensis, tragicus, qui praeter omnium opinionem Euripidem et Theognin vicit. Ex ejus Tragoediis est Oedipus.

Nicomachus Stagyrita, Philosophus, filius Aristotelis philosophi, Theophrasti discipulus et, ut quidam tradunt, amasius. Scripsit Ethicorum libros VI, itemque De Physica acroasi patris sui.

Nicomachus, medicus, et ipse Stagyrita, Machaonis F., Aesculapii nepos, a quo genus duxit Nicomachus, pater Aristotelis philosophi, et ipse medicus. Scripsit Ἰατρικῶν, sive De re medica, libros VI, et Φυσικῶν, De rebus naturalibus, unum.

Nicophon, Theronis F., Atheniensis, comicus, aequalis Aristophanis comici. Ex ejus dramatibus sunt Ἐς ᾄδου ἀνιών, Ἀφροδίτης γοναί, Πανδώρα, Χειρογάστορες, Σειρῆνες.

Nicostratus, Macedo, orator. Hic relatus est in numerum decem illorum, qui secundum a primis locum tenere judicabantur, aequalis Aristidis et Dionis Chrysostomi; vixit sub M. Atonino imp. Scripsit Decamythiam; Imagines; Polymythiam; Thalatturgos, et alia plurima. Item Encomia in Marcum (Antoninum) et alios.

Nicostratus, comicus, cujus dramata apud Athenaeum Πάνδαρος (al. Πάνδροσος) sive Ἄντυλλος, (Philetaero a quibusdam tribuitur), et Ἱεροφάντης, Κλίνη, Ἄβρα. Ἡσίοδος, Διάβολος. Ἀντερῶσα. Ἐκάτη, Μάγειρος, Ὦτις, Πλοῦτος, Σύρος, Ἀπελαυνόμενος, ψευδοστιγματίας, τοκιστής.

Nicostratus, histrio, comicus, qui optime fabulas

[illegible]

Nonnus, Panapolita, ex Aegypto, [illegible] qui Theologi virginis paraphrasim versibus scripsit. Ausonius, sophista, Epistolas [illegible] ravit ad Nonnum. Supra in Αὐσόνιος.

Novatus (Ναύατος) Ecclesiae Romanae [illegible] Cornelio, episcopo, dissidium fecit, etc., ex [illegible] tis IV, 28.

Novatiani. Horum episcopus fuit Sisinnius ex Sozomeni VIII. 1.

Numa (Νουμᾶς), Romanorum legislator. [illegible] Πομπίλιος. Hic remp. legibus et institutis [illegible] annumque primus invenit et solis circuitu[illegible] antea vagus erat et incertus, in XII menses [illegible] buit. Templa etiam et lucos instituit, pontifice[illegible] et flamines sacerdotibus praefecit, et Salios per [illegible] bem saltare jussit. Ad haec ignis et aquae [illegible] virginibus Vestalibus commisit, quarum [illegible] erat dignitas et illibata, quoad viverent, virgin[illegible] Quod si cum viro rem aliqua habuisset, viva [illegible]

, ideo nec unguento, nec floribus, nec si alb, uti illis licuit.

iius, Apameensis, Syrus, philosophus Pyis, qui Platonem coarguit, quod sententam de Deo et creatione mundi ex Mosaicis suffuratus esset. Hinc ait: Τί γάρ ἐστι ἢ Μωτσῆς Ἀττικίζων; *Quid est Plato, nisi ticissans?*

nius, rhetor, scripsit « De figuris dictionis, enta in Demosthenem, Chriarum Collec-, Consolationem ad Hadrianum imp. super Antinoi ».

his, Xenagoræ F., Heracleotes, Ponticus, us. Scripsit de Alexandro ejusque successot epigonis, sive successorum posteris libros De Heraclea libros XIII. Continet autem res ost epigonos, usque ad tyrannorum eversiousque ad tertium Ptolemæum. Conf. Kust. 8, tom. II, pag. 639.

ύπλόηκα, ὅτε νεναυτγηκα, *nunc secunda nae usus sum, cum naufragium feci.* Zeno, s, dicto hoc usus est, postquam naufragium t, et: *Bene facit fortuna, quod non ad philoso- compellat.* Itaque relictis prioribus præcepto- Cratetis factus est discipulus, animumque ilosophiam appulit.

ia saltatio est eadem ac Berecynthia, Baccho Berecynthus enim in Nysia sita est. Ita alia r Cretica, sive Gnossia; nam Gnossus est Cretæ, etc.

O

λισται, *obelo notatum est*, id est, rejectum mnatum est. Obelus enim, sive veru, in libris num rejectionis.

άτωθεν νόμος, Lex inferior. Demosthenes, in ne contra Aristocratem vel Heliæam sic voquod dicasteriorum (Athenis) alia superiora, nferiora nominarentur; vel ob formam scri-, qua Axones scripti erant; ea autem talis ut versu primo a dextra ad sinistram proce-, versus secundus a sinistra ad dextram scriesset βουστροφηδὸν sulcorum more; itaque n eam, quæ a sinistra incipit, inferiorem vocat osthenes. Axones enim et Cyrbes eo, quo dixi-, modo scriptos esse, Euphorion in Apollodoro iit. Vel quia Ephialtes Axones et Cyrbes ex loco eriore, id est arce, in curiam et forum trans-

chus, Ὦχος (aliis Μῶχος), philosophus apud nices, ut Zamolxis apud Thraces et Atlas apud os.

chus (Persarum rex), qui cum Apin (Ægyptio-) interfecisset, eum coquis tradere voluit, ut n in frusta dissecarent et ad cœnam præparet.

idænathus, Syrus, Plutarchi, philosophi (Athensis), auditor, quæstiones difficiles magistro putanti identidem proponebat, et dicentem sem- interpellabat, ad veritatem assequendam ipse minus perspicax. At Plutarchus censuit, philosophum non de quibuslibet rebus interrogandum, nec eum de quavis re ex tempore respondere debere. In primis difficile et tantum non impossibile esse, ut homines (explorati et certi) aliquid dicant sentiantve de diis.

Œnomaus, Gadarensis, philosophus cynicus, non multo antiquior Porphyrio. Scripsit *De secta cynica;* Πολιτείαν sive *De rep., De homerica philosophia; De Cratete, Diogene* et cæteris (Cynicis).

Οἰωνιστικήν. Artem augurandi primi invenere Phryges, ejusque species: 1.) Ὀρνεοσκοπικόν, *Auspicium*, ut cum ave fronte vel tergo volante et ad dextram vel sinistram declinante, quis dicit, id hanc vel illam rem significare. Primum de hac arte scripsit *Telegonus*. 2.) Οἰκοσκοπικόν, cum observantur ea quæ domi accidunt, veluti si in tecto apparuerit mustela vel serpens; aut oleum effusum fuerit, aut mel, aut vinum, aut aqua, aut cinis: aut lignum crepuerit, aut aliquid aliud acciderit, hoc vel illud significat. De hac divinatione scripsit *Xenocrates*. 3.) Ἐνόδιον, cum interpretatur quis ea, quæ in via nobis occurrunt, ut cum quis tibi obvius factus fuerit, hoc vel illud gestans, hoc vel aliud tibi eveniet. De hoc scripsit *Polles*. 4.) Χειροσκοπικόν, cum manu exspansa ejusque rugis inspectis dicimus, Liberos procreabit, vel tale quid. De hoc scripsit *Helenus*. 5.) Παλμικόν, cui qui student, ex tremore et palpitatione membrorum futura prædicunt, veluti cum saliit oculus dexter vel sinister, vel humerus vel femur, vel cum pes prurivit vel auris tinniit, hoc vel illud eveniet. De hoc divinationis genere scripsit Posidonius.

Olen, Dymæus, vel Hyperporeus, vel Lycius, poeta epicus. Sed potius est Lycius e Xantho, ut Callimachus declarat, et (Alexander) Polyhistor in Historia Lyciæ.

Olophyxis, civitas Thraciæ juxta montem Athon cujus civis fuit Herodotus Olophyx, qui *De Nymphis et sacrificiis*, ut aiunt, scripsit.

Olympias, certamen, quarto quoque anno peragi solitum, ob diem, qui quarto quoque anno ex sex horis colligitur. Prima autem Olympias incidit in ætatem Salomonis, quo tempore Jovis festum publica solemnitate celebratum est.

Olympiodorus, philosophus Alexandrinus celeberrimus Ad hunc audiendum Proclus, Lycius, Aristotelicæ doctrinæ discendæ causa se contulit. Cum autem Olympiodorum audiret, virum eloquentem, et qui propter linguæ volubilitatem et celeritatem in dicendo a paucis auditoribus intelligebatur, sic ab eo fuit approbatus, ut filiolam, et ipsam philosophice institutam, ipsi despondere voluerit. conf. Kusteri not. 3, tom. II, pag. 683.

Olympus, Generosæ (Γενερώσης) frater, qui ex Cilicia Alexandriam venit ad colendum Serapidem· vir ingenio admirabili, corpore magno et procero, facie honesta et liberali, suada incredibili. Quare constitutus ἱεροδιδάσκαλος, sacrorum magister, apr

Alexandrinos, qui tunc torrente quasi reip. in deterius rapiebantur. Ille, quos potuit, congregans antiqua instituta eos edocebat, et comitantem hos, qui ea observarent, demonstrabat felicitatem. Amicis vero prædixit Serapidem relicturum esse templum, quod et factum est.

Olympius, Mæonis F., Mysus, tibicen, poeta melicus et elegiacus, auctor musicæ, quæ pulsatione peragitur, itemque ejus, quæ cantu tibiarum constat : discipulus et amatius Marsyæ, qui genere fuit Satyrus, auditor vero et filius Hyagnidis. Vixit Olympus ante bellum Trojanum, a quo et mons in Mysia nomen accepit.

Onesimus, Cyprius vel Spartanus, historicus et sophista temporibus Constantini imp. Scripsit « statuum Divisiones : Artem judicialem ad Apsi- « nem ; De arte contradicendi ; Progymnasmata, « Declamationes, encomia » et alia plurima.

Onesicritus, Xenophonte tanto inferior habendus, quanto exemplum archetypo.

Onetor, Contra hunc Demosthenes scripsit Orationes de judicio, ἐξούλης, sive *de vi*. Fuit autem unus ex choragis, cujus etiam Isocrates in Oratione de retributione mentionem facit.

Onosander, philosophus Plotonicus, scripsit *Tactica*, sive De acie instruenda ; « De strategemati- « bus ; Commentarios in libros Platonis ; De republ. »

Ophelio, comisus, ex cujus fabulis sunt teste Athenæo, Ἀσυκαλίων, Καλλαίσχρος, Κένταυρος, Σάτυροι, Μοῦσαι, Μονότροποι. Meminit illius libro secundo Dipnosophist.

Ὦ ἐφήμερε, *o brevis ævi homo*. Ita Socrates apud Aristoph. in *Nubibus* ad Strepsiadem. Quod ipse animum ad res divinas intentum haberet, vel quia Socrates Sileno similis esse dicebatur; simus enim et calvus erat ; apud Pindarum quippe Silenus ad Olympum : Ὦ τάλας, ἐφήμερε, νήπιε, βάζεις χρήματά μοι διακομπεύων : « O miser, mortalis, stulte, « verbis magnificis opes tuas mihi jactas.

Oppianus, Cilix ex Coryco civitate, grammaticus et poeta epicus, qui vixit sub M. Antonino (Caracalla) imp. Scripsit *Halieutica* (de piscatione) libros V ; *Cynegetica* (de venatione) libros IV ; *Ixeutica* (de aucupio) libros II. Cum autem Poemata ejus apud imp. lecta fuissent, is pro singulis versibus aureum staterem sive nomisma ipsi donavit, isa ut pro omnibus versibus viginti millia nomismatum acciperet.

Ὀψαρτυτική, ars culinaria. Artemidorus, pseudo-Aristophanius, voces ad artem culinariam pertinentes collegit.

Ὀργῇν. Herodotus, conspicatus Thucydidem quasi instinctu quodam Numinis lacrymantem (cum Herodotum historias suas legentem, audisset), ad patrem Thucydidis dixit : « Beatum te duco, Olore, optimæ prolis causa. Filius enim tuus animum habet, disciplinarum cupidum. »

Oribasius, Sardianus, familiaris amicus Juliani Parabatæ, a quo CPolis quæstor est constitutus. Scripsit Ἡρὰς τοὺς ἀπορουντας τὸν « medicos dubitantes, libros II ; Ad « libros LXXII ; Epitomea eorum, l « Eustathium, filium. *Item* De rega « bus. »

Origenes, qui et Adamantius, vir cla subactus in omni genere disciplina, a monii Saccæ, philosophi, de cujus vi plura affert Suidas ex Eusebii libro VI, et Cedreno : narratque inter alia, Am precibus Scripturaram sacram explica annos et librorum scripsisse ad sex m ob eorum multitudinem, dictum Σαρ

Orion, Thebanus, Ægyptius, scripsit *Sententiarum*, seu, Ἀνθολόγιον, *Flori* dociam, imp. Theodosii Junioris nepo

Orion, Alexandrinus, grammaticus. θολόγιον. » Atticorum vocabulorum C « De Etymologia ; Encomium Adrian

Orpheus ex Lebethris Thraciæ orin thra civitas Pieriæ vicina), Œagri et C Œager vero, quintus ab Atlante, ex A filiarum ejus. Vixit undecim ætatibus Trojanum, ipsumque Lini discipulum et novem ætates vixisse. Alii unde Τριαγμους, qui ab aliis Ionis tragi tur. In his etiam fuerunt illa quæ dicu λικά. Κλίσεις (an κλήσεις.) κοσμικ Ἱερους λόγους, *Sacros Sermones* libr vero dicuntur esse *Theogneti*, Thes *Cercopi*, Pythagoreo, tribuunt : Ono *Onomacritum* referuntur ; Τελεταί, h dem Onomacriti esse dicuntur. In h *De lapidum sculptura* qui Ὀγδοηκον bitur. Σωτήρια. Hæc Timoclis, Syra gini, Milesii, esse dicuntur. Κρατῆρ tribuuntur. Θρονισμοὺς μητρῴους, Ορ gnæ matris deorum et *Bacchica*, quæ Sa esse dicuntur. *Descensum ad inferos*, Herodici Perinthii esse fertur ; Pephre etiam Zopyro tribuuntur, ab aliis Bron μαστικὸν, versibus heroicis MCC ; Ast Ἀμοκοπίαν, Θυηπολικὸν sive *Libr* Ὡσθυτικὰ ἢ ὠοσκοπικὰ, *De divinatio* versibus heroicis ; Καταζωστικὸν, *Hym banticum et Physica*, quæ Brontini esse dic

Orpheus, Ciconeus, vel Arcas *ex Bisalti* D cica, poeta epicus. Fuit et hic ante Homer bus ætatibus Trojano bello antiquior. *Scrip bulas, Epigrammata, Hymnos.*

Orpheus, Odrysius, poeta epicus, *gen* Dionysius ne exstitisse quidem dicit. Nihil poemata quædam ei tribuuntur.

Orpheus, Crotoniates, poeta epicus, quem Pi to tyranno familiarem fuisse Asclepiade Grammaticorum sexto tradit. Scripsit Ἀναπ *Argonautica* et alia quædam.

Orpheus, Camarinæus, poeta *epicus*, cujus dicunt *Descensum ad Inferos.*

is, rex Thracum, cujus tempore Amazo- A gas sibi tributarios fecere.

re Judicum Judæorum, post sublatum sium regnum, Orphens clarus fuit, vir ssimus et multorum mysteriorum peritis- fujus etiam feruntur Περὶ θεογνωσίας λόγοι is ex Jo. Matala et Cedreno Περὶ θεογονίας), is inter alia et hæc dicit : ætherem princi- o conditum fuisse, et ab utraque ætheris isse chaos, etc.

ei lyra.

Alexandrinus, grammaticus, qui CPoli do- ripsit « De vocalibus ancipitibus ; Quomodo ia sint efferenda ; Solutiones propositionum liani ; Πίνακα τῶν ἑαυτοῦ, Indicem Operum m ; De encliticis particulis ; Orthographiam B lphabetico ; De diphthongo ; Orthographiam hthongi contra Phyrnichum, *ordine alpha-* ; Florilegium sententiarum.

næ. Sic olim apud Persas magi vocabantur, oastri successerunt.

ν μᾶλλον. Sceptici sive Pyrrhonii, sectarum m decreta evertentes, nullum ipsi dogma t, etc.

ν πρὸς τὸν Διόνυσον. Cum Epigenes Sicyonius liam in Bacchum fecisset, hoc acclamarunt: *id Bacchum.* Vel potius : olim certabant car- us, in Bacchum scriptis, quæ ex Satyrica ntur. Postea vero tragœdias scribere aggressi timad fabulas et historias deflexerunt, nullam i mentionem amplius facientes. Sic Chamæ- C n libro De Thespide. Theætetus vero, in libro overbio refert, Parrhasium, certantem, Co- i cum aliis pictoribus, pinxisse Bacchum pul- imum, et Corinthios videntes æmulorum exclamasse : *Quid ad Bacchum ?*

δὲν ἐν σελίνοις, *Ne inter apia quidem.* In eos qui ne ipium quidem rei assecuti sunt ; sumpta trans- ne ab iis qui in hortos ingrediuntur, ad extre- autem hortorum partes (παρικήπους), quas apio uta conserere solebant Græci, non perveniunt.

ὑδέποτ' ἐγὼ τοῦτον ὑποδέξομαι. In compotationi- us Athenienses olim carmen cantabant, quod abatur *Harmodium* in Harmodium et Aristogito- n, qui Pisistratidarum tyrannidem everterant, us initium : Φίλτατε Ἁρμόδιε, οὔτι που τέθνη- ; (94). Erant et alia ejuscemodi carmina quo- m unum *Admeti* vocabatur, alterum *Lamponis.* ıfra in Πάροινος.)

Οὐκ ἐκομπολάκουν, « non utebar verbis tumidis, » Æschylus.

Οὐκ ἔνδον. Ridet Aristophanes Euripidem, ut λλογιστικὸν, etc., animas ab corporibus distinxit ıore Homerico. Homerus enim cum dixisset : Πολ- ὰς δ' Ἰφθίμους, ψυχὰς, « Multas animas fortes heroum « ad orcum demisit, *subjungit* : Αὐτοὺς δ' ἑλώρια « τεῦχεν, Ipsos vero prædam fecit canum.

Οὔτιδες *Utides* et *Soritæ* : Paralogismi quidam ita appellati.

Οὐ χρὴ. Æschylus de Alcibiade : Μὴ ἀνατρέφειν φρόνημα ἔχοντα' « Ne virum callidum in civitate alas, « si vero alueris, ne eum irrites, sed blanditiis de- « mulceas. » Euripides suasit, non recipiendum in urbem leonis catulum. Bacchus ad hæc (apud Aristoph.) : Difficulter sententiam fero, uter melius dixerit. Nam σοφῶς Æschylus, Euripides σαφῶς.

P

Pacatus, Minucius idem dictus, et Irenæus, Alexandrinus, grammaticus, scripsit « De Alexandrino- « rum dialecto, *sive* De Græcismo libros VII, ordine « alphabetico ; De proprietatibus Atticæ et Doricæ « dialecti ; De atticismo » et alia multa. (Supra, in Irenæus.)

Pæanes duo arant, unus ἐνυάλιος sive Marti, sub initium prælii vel ante pugnam, alter post victoriam Apollini. *Pæanismus* carmen, quod canitur ab iis qui a malis quibusdam liberati sunt.

Palæphatus, Atheniensis, poeta epicus, Actæi et Bionis F., vel, ut alii, Joclis et Metaniræ, vel Mercurii. Vixit secundum quosdam post Phemonoem, secundum alios, ante eam. Scripsit Κοσμοποιΐαν, *Poema de opificio mundi*, versibus quinquies mille ; « Apollinis et Dianæ Nativitatem, *versibus MMM ;* « Veneris et Cupidinis voces et sermones » versibus quinquies mille ; « Minervæ et Neptuni con- « tentionem, *versibus mille ;* Latonæ comam.

Palæphatus, Parius vel Prienensis, qui vixit tempore Artaxeris. Scripsit *Incredibilium libros V.* quos quidam Palæphato Atheniensi tribuunt. Sed et iste de eodem argumento scripsit.

Palæphatus, Abydenus, historicus. Scripsit « Cy- « priaca, Deliaca, Attica et Arabica. » Vixit sub Alexandro Macedone, et Aristotelis philosophi deliciæ fuit, ut auctor est Philo Ἐν τῷ στοιχείῳ τοῦ περὶ παραδόξου ἱστορίας βιβλίου α' ; et Theodorus, Iliensis, libro III Troicorum.

Palæphatus, Ægyptius aut Atheniensis, grammaticus, scripsit Theologiam Ægyptiacam, fabulosorum librum I ; fabulose dictorum Solutiones ; Argumenta in Simonidem ; Res Trojanas, quod opus alii Pario Palæphato tribuunt. Scripsit et Historiam propriam, Ἱστορίαν ἰδίαν. D

Palamedes, Eleates, grammaticus, scripsit de comica et tragica dictione : Ὀνοματολόγον, sive Nomenclatorem ; Commentarium in poetam. Pindarum.

Palamedes, Nauplii et Climenes F., Argivus, poeta epicus, et consobrinus regis Agamemnonis, non minus acutus philosophus, quam poeta ingeniosus. Idem inventor litterarum ζ. π, φ, χ, itemque calculorum, et tesserarum, et alveæ, et mensurarum ac

(94) Φίλτατε, etc., hic est quintus versus scolii, nthol Græcam poeticam (Baruthi, 1792, 8), quod *Callistrato* tribui solet. V. quæ notavi ad pag. 90 sqq. HARL.

ponderum. Poemata ejus Agamemnonis posteri ex invidia aboleverunt, Existimo et poetam Homerum, quod eadem invidia laboraret, nullam ejus mentionem fecisse. Carmina Palamedis propter invidiam ab Homero abolita sunt, etc.

Palladius, Palamedi F., Methonæus, sophista, qui vixit sub Constantino imp Scripsit « De Romano-« rum festis, Disputationes ; Orationes *diversas, ut* « Olympiacam, Panegyricam, Judiciales.

Pamphile, Epidauria, sapiens, filia Soteridis, cujus esse dicuntur commentarii, qui Pamphilæ nomine feruntur (ut auctor est Dionysius libro XXX Historiæ musicæ), vel Socratidis, mariti ejus. Scripsit « Commentarios historicos libris XXXIII ; « Epitomen Clesiæ libris III ; Epitomas historia-« rum, aliorumque librorum quamplurimas ; Περὶ ἀμφισβητήσεων, *De controversis* ; *De re Venerea* ; et aliis multis.

Pamphilus, Amphipolita, vel Sicyonius, vel Nicopolita. philosophus cognomento Φιλοπράγματος. Scripsit *Imagines* [herbarum (h5)] ordine alphabetico ; «Artem grammaticam ; De pictura et picto-« ribus illustribus ; De re rustica libros III.

Pamphilus, grammaticus, Aristarcheus, scripsit *Pratum* sive variarum rerum Collectanea ; *De glossis sive vocabulis libros XCV*, a littera Ejusque ad Ω. Nam ab A usque ad Δ Zopyrion composuerat ; *In Nicandri loca ab aliis explicata*, et quæ vocantur Ὀφιάκὰ (96) sive *De serpentibus ; Artem criticam* et alia plura grammatica.

Pamphylus, qui in conviviis versus semper loquebatur, ut refert Athedæus in Dipnosoph. lib. I, pag. 4.

Pamphilus, demagogus Athenis, etc.

Pamprius, qui apud Zenonem (imp.) multum potuit, natus Thebis, urbe Ægypti, ingenio ad omnia apto præditus, poeta et ad poesim aptus, cum Athenas venisset, a civitate delectus grammaticus, multos ibi docuit annos. Simulque sub magno Proclo eruditus est in omnibus reconditæ sapientiæ partibus. Hinc nulli secundus videri volens cum omnibus philosophis, excepto Proclo, contendebat, Plutarchum etiam, Hierii F., Atheniensem, et Hermiam, Alexandrinum, rhetorem, doctrinæ gloria superare studebat. Cum autem a calumniatoribus apud Theagenem, illius loci civem, delatus, et gravius quam magistrum deceret, exagitatus fuisset, Byzantium venit : ubi in urbe in qua omnes Christiani essent, Græca sua religione, quam non dissimulat, opinionem attulit nominibus, se alia quoque arcana (magica) doctrina esse præditum. Itaque Illius eum poema quoddam recitantem, cum audisset, commendatum sibi habuit et stipendium ipsi dedit partim de suo, partim de publico.

(95) Voc. *herbarum* additum est de Lambecii conjectura, at fallaci, uti jam supra adnotare memini. Atque Kusterus in not. 7 et 8, tom III, p. 14, probabilibus existimat, opus Pamphili *De iconibus* ejusdem fuisse argumenti, de quo scripti sunt duo

A Deinde invidi, persuadentes Zenoni quod cum Hillo vaticinaretur adversum rem, effecerunt ut relegaretur. Hinc Mysiæ venit, mox ad Hillum in Isauriam tur, etc. Hillus iste cum esset litterarum volebat virorum eruditorum de animæ d audire : cumque ex multorum qui ad disputationibus et dissensu orationem stare appareret, Marsus, grammatista tor, ex Pane Ægypti oriundus, oratione diu meditatam eleganter recitavit, ignarus inter ignaros, ut Plato dixit, suadere potest quam doctus, Marsi a quacitate deceptus Hillus eum eruditio CPoleos doctoribus esse existimavit, B cunia ex publico ipsi tributa, τοὺς μουσεῖα, κατ' ἐκλογὴν ἐκέλευσε παιδεύ scholas frequentarent, cum delectu d

Πάν. Ex Æsopi, anagnostæ, libro de pra in Ἰχθῦς.

Panætius, Rhodius, Senior, philosoph rimus, cujus plurimi libri philosophic runtur.

Panætius, Junior, Nicagora F., Rhodi sophus Stoicus, Diogenis discipulus Scipionis Africani, post Polybium, Hec Obiit Athenis.

Pancratius, sophista, scripsit comm Minuciani artem rhetoricam.

Pancratius. Hujus feruntur Opsartyt C varios artis culinariæ *modos* tradit pore Leonis Senioris, usque ad Zen

Πανδελετείους γνώμας. Pandeletei fuit, litium amans, idemque sophist et unus erat ex illis, qui circa *judicia* sabantur. Meminit ejus Cratinus in

Panolbius, poeta. Scripsit diversa : *Ad Ætherium*, morbo defunctum ; Ad *Ad Dorotheum*, præsidem et comitem *nium*, comitem ; *Epitaphium Hypatiæ*, filiæ.

Πάντα ὀκτώ. Aiunt. Stesicorum Catanæ sepultum fuisse ad portas, quæ ab eo Ste vocantur, ipso monumento *octo columnas* octo item gradus et angulos octo. Alii t D Aletem, cum Corinthios in *unam civitat* culo jussus coegisset, cives in octo tribus bem in octo partes distribuisse.

Panyasis, Polyarchi F., Halicarnasseus, p rum interpres et poeta epicus, qui *poesin ex* ctam in usum revocavit· Duris Samium fuis dit, Dioclis filium ; Herodotus patrem Alii non Lyxum, Aerodoti patrum ; sed Dry

Philostrati Περὶ εἰκόνων libri, hodie adhuc ex tes. HARL.

(96) Sic ex emendatione Kusteri, tom. III, not. 1, pro vulgata lect. Ὄπτικα. HARL.

matrem, Panyasidis aiunt sororem fuisse. A
natus est Olympiade LXXVIII. Secundum
quior fuit et tempore belli Persici vixit,
Lygdamide, tertio Halicarnassi tyranno.
tas alter ei post Homerum locus tribuitur:
n alios vero post Hesiodum etiam et Anti-

Scripsit Ἡρακλειάδα. *De rebus gestis*
ibros XIV, versibus circiter 9000. Ἰωνικὰ,
et Neleo, coloniisque Ionicis, carmine pen-
versibus circiter 7000.

ıtius, urbis cujusdam in superiori The-
iscopus, vir Deo charus, et miraculis incly-
persecutionis tempore oculus effossus fuit,
ıperator (Constantinus) frequenter arcesse-
lumque ejus deosculabatur. Cum autem
s in synodo (Nicæna) visum esset, ut, qui- B
in sacrum ordinem allecti essent, episcopi,
ri, diaconi et subdiaconi abstinerent a con-
ıxorum, quas cum laici essent matrimonii
iaverant, surgens vociferatus est, non esse
ndum grave hoc jugum clericis et sacerdo-
onorabiles esse nuptias, etc. (Ex Socratis,
ap. 11, Hist. eccles.)

ıs, Alexandrinus, philosophus, qui sub imp.
sio seniore vixit, quo tempore etiam floruit
philosophus, qui Ptolemæi Canonem scri-
ıri ejus sunt Χωρογραφία οἰκουμενική, « Cho-
phia totius orbis ; Commentarius in quatuor
ı magnæ Syntaxis Ptolemæi ; Descriptio flu-
ım, qui sunt in Libya ; Interpretationes
ıiorum. »

ιστιχὶς, series versuum, quorum primæ lit- C
omen vel sententiam aliquam componunt
ides, Ponticus, etc., e Laertii V. 92 seq.

ov ab Alexandro, Paride, dictus locus, qui
Amander. Illuc a patre Priamo, missus Paris,
o felici præditus et per triginta commoratus
ibi in omni Græcorum sapientia eruditus fuit.
ı *Orationem in Veneris laudem*, qua Minervæ
ıt Junoni prætulit. *Hymnum* etiam in eam ce-
qui *cestus* dicitur. Hanc belli (Trojani) causam
scribunt ob raptam apud Spartanos Hele-
etc.

menides, Pyretis F,, Eleates, philosophus, di-
lus Xenophanis, Colophonii, vel, ut Theophra-
testatur, Anaximandri, Milesii. Ipsius succes-
fuere Empedocles philosophus et medicus, et D
, Eleates. Scripsit Physiologiam versibus hexa-
is, et alia quædam oratione soluta, quorum
ı meminit.

ριτος. Vide supra, οὐδέποτ' ἐγώ.

rrhasius, Evenoris F. et discipulus, genere
sius, pictor.

ırthenius, Heraclidis et Eudoræ, vel, ut Her-
ıus ait, Thetæ F., Nicæensis aut Myrleanus,
iacorum et variorum carminum poeta. Hic a
ıa captus est, Romanis cum Mithridate bellum
ntibus. Postea dimissus est propter doctrinam,
ixit usque ad Tiberium Cæsarem. Scripsit

Elegias in Venerem : Aretes, uxoris, epicedium ;
Aretes encomium tribus libris, et alia multa. Vide
Kusteri notam 3, tom. III, pag. 52, ubi de alio
quodam *Parthenio*, Phocæensi, quædam attulit.

Parthenius, Chius, poeta epicus, filius Thestoris,
qui cognominatus fuit *Chaos.*, Ab Homero genus
duxit. Scripsit *De Thestore*, patre suo, item *Meta-*
morphoses.

Pases, ingenio molli et effeminato, sed qui arte
magica omnes superavit, adeo ut incantationibus
suis efficeret, ut cœnæ sumptuosæ conspicerentur
et præterea nonnulli, qui ad mensam ministrarent,
eademque omnia rursus evanescerent. Habuit et
semiobolum, ex mina ἐκ μνᾶς (Portus ἐκ μαγεία.)
ab ipso factum, qui cum ab ipso datus esset ven-
dentibus, a quibus aliquid emere volebat, apud
ipsum rursus inveniebatur, si voluisset. Meminit
ejus et Apion, grammaticus, ἐν τῷ Περὶ Μάγου in
libro De Mago.

Patricius floruit sub Joviano imp., fuitque Lydus,
qui phænomenorum cœlestium et signorum occur-
rentium conjector erat acutissimus.

Pattæcion, vir qui questus erat calumniis alios
vexare, et adolescentes integræ famæ et existima-
tionis lacessere. Idem a comicis perstringitur, ut
fur et parietum perfossor, etc.

Paulus, Ægineta, medicus, qui *De re medica plu-*
res libros scripsit.

Paulus, Tyrius, rhetor, æqualis Philonis, Byblii,
ad Hadrianum missus legatus, Tyrum metropolin
effecit. Scripsit *Artem rhetoricam progymnasmata* et
Declamationes.

Paulus, philosophus, scripsit *introductionem*
astrologiæ sive *apotelesmatica.*

Paulus Germinus, sophista, qui scripsit, « Lysiæ
« esse duos illos libros, qui de dono Iphicratis cir-
« cumferuntur. » Item *commentarios in* reliquas
Lysiæ orationes.

Paulus, Ægyptius, Lycopolita, sophista, filius
Besarionis, qui et Didymus dicitur, natus sub.
Constantino imp., scripsit Ὑπόμνημα.

Paulus, Manentis æqualis, Samosatensis, Antio-
chiæ magnæ episcopus, qui Dominum nudum esse
hominem, blaspheme dixit, et ut in unoquoque pro-
phetarum, sic etiam in ipso divinum verbum habi-
tasse, etc.

Paulus. Hic cum Chrysantho Novatianæ Ecclesiæ
præfuit, qui prius quidem doctor litterarum Lati-
narum fuerat, deinde relicto instituto grammatico
ad vitam monasticam transiit et talis fuit, quales
monachos in solitudine degentes esse oportere
Evagrius scribit, etc. (Ex Socratis hist. eccles. VII,
17.)

Paurolas, Phalaridis tyranni et Eritheæ uxoris
ejus F.

Pausanias Lacon, historicus. Scripsit « De Helle-
« sponto, Laconica, Chronica, De Amphictyonibus,
« De festis Laconicis.

Pausanias Cæsariensis, sophista, æqualis Aristi-

dis, cujus Philostratus in Vitis sophistarum, ut oratoris inepti, meminit. Scripsit « De syntaxi librum; « Problematum librum unum, » et alia. (Plura in Kusteri nota 5, ad h. l. III, pag. 692.)

Pauson, pictor. Æsculapius Pausonem et Irum et quemvis alium pauperem sanaverit. Proverbium : *Pausone pauperior.*

Paxamus, vir doctus, scripsit *De arte culinaria*, ordine alphabetico ; « Bœotia libris duobus ; Dode- « catechnum sive de schematis Venereis ; De arte « tinctoria libros duos ; De re rustica libros duos. »

Πένταθλος. *Quinquertio* dictus est Democritus, Abderites : callebat enim physica, mathematica et disciplinas liberales, omniumque artium peritus erat. Hujus est dictum : Λόγος ἔργου σκιὰ, *Oratio umbra actionum.*

Pepli, qui Panathenæis majoribus, Minervæ in pompa ferebatur, apud oratores et comicos mentio. In eo depictus erat Enceladus, unus e gigantibus, quem Minerva occidit. Athenienses, cum victoriam reportassent, peplum Minervæ fecerunt, et in eo depinxerunt viros, qui se strenue in bello gessissent.

Periander, Cypseli F., Corinthius, unus ex VII sapientibus (97), qui vixit Olympiade XXXIII. Scripsit *Præcepta de vita humana, versibus* 2000. Acceptum a patre regnum in tyrannidem vertit, etc. In ejus mortem epigramma (Laertii).

Μήποτε λυπήσῃ σε τὸ μή σε τυχεῖν τινος, ἀλλὰ
Τέρπεο πᾶσιν ὁμῶς, οἷσι δίδωσι Θεός.
Καὶ γὰρ ἀθυμήσας ὁ σοφὸς Περίανδρος ἀπέσβη,
Οὕνεκεν οὐκ ἔτυχεν πρήξιος, ἧς ἔθελεν.

Ne te contristet, si non optata sequantur,
Sed placeant, dederit quæ tibi cumque Deus.
Nam sapiens mœrore perit Periander acerbo
Exstinctus, quod non, quæ voluit, valuit.

Pericles, Xanthippi imperatoris Atheniensium et Agaristes F., et auditor Anaxagoræ Clazomenii, orator et demagogus, qui primus scriptam orationem habuit in judicio, cum illi, qui ipsum antecesserant, ex tempore dixissent. Uxorem duxit Aspasiam, Milesiam, et ex ea filios suscepit, Xanthippum et Paralum, quem contra instituta patria sic nominavit, herois indito nomine, quod (Athenis) non licebat, etc.

Περίμανος. Supra, Μάνερος.

Persæ. Magia et astrologia a Magusæis primum inventa fuit. Persæ ab indigenis vocantur Magog. Et Magusæi iidem sunt.

Persæus, Citieus, philosophus Stoicus, qui etiam Dorotheus cognominatus fuit. Vixit temporibus Antigoni Gonathæ, filius Demetrii, discipulus et alumnus Zenonis philosophi. Scripsit *Historiam.*

A **Perses, Ascræus,** poeta epicus, [illegible] **frater.**

Petosiris, Ægyptius, philosophus, scr[ipsit] « ratione Græci et Ægyptii deorum cult[us] « dum esse præceperint ; Astrologume[na] libris excerpta ; « De mysteriis Ægyptio[rum]

Petrus, magister, rhetor et historic[us] tus ad Chosroen missus singulari gra[vi]quentia feroces et superbos Barbaro[s] mitigavit. Scripsit *Historias*, item Περὶ καταστάσεως, *De statu reip.* (Idem est, sub Justiniano vixisse et ærarium com[pi]das ex Procopio scribit.)

Petrus **Mongus, Alexandriæ** episcopus, fervidus (διάπυρος.) Euphemius vero, [illegible]
B orthodoxam fidem magno studio defen[dit]

Φαχᾶς. Supra, Dioscorides.

Phædon, Eleus philosophus, Socratis auctor sectæ Eliacæ, quæ postea a Me[nedemo] Eretriensi, dicta est Eretriaca. Ab Iadis Athenis venditum lenoni. Alcibiades, Socrate, redemit, ex quo tempore pl[ures] cœpit. Dialogi ejus sunt : Ζώπυρος, Μί[δων] Ἀντίμαχος ἢ πρεσβύτης, Νικίας, Σμ[ίκρα] διάδης, Κριτόλαος.

Φαιδριάς. Supra, in *Æsopus.*

Phæax, orator, dicendi adeo peritus, [illegible] capitis accusatus et in *ipso* facinore [de]fuisset, judicium tamen eluderet. Nec
C phanes.

Φαιός. Menippus (98), Cynicus, [illegible] indutus, Ἐριννύος ἀναλαβὼν σχῆμα, dicens se ab inferis venisse ut hom[ines] observaret, et cum eo rursus descend[eret] nibus illic degentibus ea renuntiaret. Pha[re]talaris, quam balteus puniceus cinge[bat] arcadicus capiti impositus, cui inter[ant] decim στοιχεῖα (99) sive signa *zodiaci*, [illegible] præterea tragici, barba ingens et baculus [illegible] fraxineus.

Phalaris Agrigentinus, totius Siciliæ [tyr]annus Olympiade LII. Scripsit *Epistolas prorsus* [admi]rabiles. Ælianus ait, Apollinem et Jovem [illegible] Phalaridi vitam per biennium prorogasse. [illegible]
D Charitonem et Melanippum clementer tract[asse].

Phallophori, Ithyphalli, et Autocabdali, [illegible] musicorum. *Autocabdali* coronam hederaceam [illegible] stabant : *Ithyphalli* larvas ebriorum et mas[carum] variis coloribus distinctas, tunicamque talar[em] *Phallophori* cortice bybli faciem velabant, [illegible] dera violisque coronati. (Ex Athenæo, [lib.] XIV, pag. 622.)

(97) Suidas hanc particulam descripsit ex Nic. Damasceno, qui tamen de Periandro hæc in fine notarat : « Sunt, qui hunc unum e septem sapientibus fuisse *opinetur*, *falso tamen*. » Habl.

(98) At non de Menippo, sed de Menedemo a Diogene Laertio IV, n. 102 (unde Suidas hanc particulam mutuam sumpsit), ea referri, adnotavit Meursius ter. tom. III, pag. 589, not 3. Habl.

(99) Vide de στοιχείοις, quæ notavi ad S. [illegible] ronymum, *De scriptoribus eccles.* cap. [illegible]

in Orphicis introducitur et Ericapæus, A
ri not. 10, tom. III, pag. 577.

sive Phænias, Eresius, philosophus
cus, Aristotelis discipulus. Vixit Olym-
, et postea sub Alexandro Macedone. —
er *Phanias*, dux exercitus.

damatus a Sapphone, non illa poetria,
a quadam, quæ frustrata spe sua de
upe se præcipitavit.

i, separati, quod se ab aliis distingue-
ura et accurata legis observatione. Scribis
stituta, continentia, vita conjugii ex-
Exactiores etiam, admirandi Essæi. Cæ-
ulus Pharisaicam vivendi rationem ut
sectatum se testatur. (Philipp. III, 5.)
nt Pharisæi in exiguis tabulis vel in spinis
rupulis, ne per somnium polluerentur. B
dem fatum et astronomia magni fiebant.
rates, Atheniensis comicus, qui Alexandro
itionibus bellicis comes fuit, Fabulas do-
I, in his Πετάλην.

ydes, Babis F., ex Syro, insularum Cycla-
, prope Delum, Syrius. Vixit tempore
s, regis Lydorum et VII sapientum æqualis
tus circa XLV Olympiadem. Ferunt, Pytha-
b eo institutum fuisse, ipsum vero non
e præceptorem, sed proprio se exercuisse
comparatis sibi arcanis Phœnicum libris,
ενον τὰ Φοινίκων ἀπόκρυφα βιβλία. Quidam
, eum oratione prosa primum scribere in-
e, quod alii ad Cadmum referunt. Primus
nimarum ex corpore in aliud corpus migra- C
docuisse fertur. Sectatus est Thaletis opi-
. Obiit morbo pediculari. Omnia, quæ
hæc sunt: Ἑπτάμυχος ἤτοι Θεοκρασία ἢ
α, ἔτι δὲ Θεογονία), libris decem deorum
tionem et successionem continens.

ecydes, Lerius, historicus, natus paulo ante
Olympiadem. Scripsit de Lero; de Iphigenia,
chi festis et alia.

lias, statuarius, qui statuam eburneam Mi-
fecit. Pericles vero. sumptibus in eam rem
dis a populo præfectus, quinquaginta talenta
in rem suam, et, ne rationes redderet, bellum
vit, etc.

lagrius, Lycius, Macrensis, ut repetitur apud
iatorem. Sed ut ipse Philagrius scribit ad D
monem in epistola de jecore indurato, fuerit
s medicus Epirota, discipulus Naumachii, post
ii tempora, qui Thessalonicæ ut plurimum
a medicam exercuit. Composuit libros medi-
XX, si singulos numeres, aliaque opera non
a. Item Commentarium in Hippocratem,

ileas, qui Andocidem sacrilegii accusavit.

ilemon, Syracusanus, Damonis F., comicus novæ comœdiæ, qui floruit regnante Alexandro, paulo ante Menandrum. Scripsit comœdias circiter XC, et vixit annos XCIV; quidam annos CL. tribuunt. Exstinctus est immoderato risu. Bello (1) inter Athenienses et Antigonum flagrante, in Piræo degens Philemon per somnium vidit novem puellas, domo sua exeuntes. Somno solutus narravit puero somnium: et reliqua dramatis, quod cœperat, absolvit. Postea involvens se vestibus stragulis, quiete jacuit et mox mortuus est repertus, « Aderant igitur, Epicure, Philemoni novem Musæ, « et cum fatale illud et ultimum iter ingressurus « esset, ab illo digressæ sunt. Diis enim nefas vi- « dere mortuos, quamvis sibi charissimos, ne as- « pectum polluant, morientium exhalationibus. Tu « vero, stulte, ais, eos ne curare quidem res nos- « tras. » Ælianus libro De Providentia.

Philemon junior, et ipse comicus, filius Philemonis comici, qui docuit fabulas LIV.

Philepsius, cujus ut hominis callidi meminerunt comici antiquæ comediæ, et quod inter concionandum populo fabellas narrare solebat, idem jocorum amans et φιλοπαίγμων, ut innuit Demosthenes Oratione contra Timocratem.

Philetærus, Atheniensis, comicus, filius Aristophanis, comici. Fabulæ ejus XXI, ex quibus sunt hæ: Ἀχιλλεὺς, Κορινθιαστης, Φίλαυλος, Κέφαλος, Τηρεὺς, Ἄντυλλος, Οἰνοπίων (Nicostrato tributa ab aliis); tum Ἀταλάντη et Λαμπαδοφόροι.

Philetas, Cous, Telephi F., clarus Philippi et Alexandri tempore, grammaticus, criticus. Hic cum in inveniendo sophismate, quod *pseudomenum* vocatur, elaboraret, extenuato corpore obiit. Fuit præceptor Ptolemæi secundi, scripsitque *Epigrammata*, *elegias* et alia.

Philippicus Bardones, Justiniano imp. interfecto, visus est inhoneste et segniter imperium administrare. Et Patres œcumenico concilio (CPol. a. 680) congregatos, anathemati subjecit, divinitus ab illis decretas duas in Servatore voluntates et actiones non admittens, adjutores nactus Joannem, tunc urbis (CPoleos) summum pontificem, et Germanum, Cyzici metropolitanum, et alios sacerdotes et senatores plurimos.

Philippides, Atheniensis, comicus novæ comœdiæ, filius Philoclis, vixit Olympiade CXI, docuit fabulas XLIV.

Philippus, Amphipolites, historicus, scripsit *Rhodiaca libris XIX*, argumenti valde obsceni: *Coiaca* libris II, *Thasiaca* libris II, et alia.

Philippus, Sophista, qui scripsit *De spiritibus*, Herodianum secutus, secundum ordinem litterarum: item *De synalœpha*.

Philippus, comicus, ex cujus dramatibus sunt Κωδωνιασταὶ, teste Athenæo [sed, notante Kustero,

) Hæc, quæ deinceps ex Æliano Suidas af- de altero Philemone intelligenda sunt, non de qui risu est emortuus. (Philemonis, comici, dramata recenset et duo alios Philemonas, alterum Tarsensem, alterum grammaticum, distinguit Kuster ad h. l. not. 9, pag. 599 seq. tom. III.

apud Athenæum hodie nusquam *Codoniastæ* Philippi laudatur. Adde supra, vol. II, pag. 480.]

Philiscus, comicus, ex cujus dramatibus sunt Ἄδωνις, Διὸς γοναὶ, Θεμιστοκλῆς, Ὄλυμπος, Πανὸς γοναὶ, Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης γοναὶ, γοναὶ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος.

Philiscus, Corcyræus, Philotæ F., tragicus et sacerdos Bacchi, qui sub Ptolomæo Philadelpho vixit. Ab hoc *Philiscium* metrum appellatum est, quod illo frequenter uteretur. Est autem ex secundo tragicorum ordine, qui, septem numero, *pleias* sunt appellati. Tragœdiæ ejus LXII. *Fabric.* Kusterus, tom. III, pag. 602, not. 7, cum Vossio malit Φίλικος· sed vide supra ad vol. II, pag. 313, not. *yy*. *Harl.*

Philiscus, Ægineta, qui Alexandrum Macedonem litteras docuit, auditor Diogenis Cynici, vel, secundum Hermippum, Stilponis. Scripsit Dialogos, ex quibus est *Codrus*. Athenas profectus urbis illius visendæ gratia, cum audisset Diogenem, philosophari cœpit. Pater igitur fratrem ad illum arcessendum misit, sed et ille philosophiæ amore captus est. Deinde pater, utriusque reducendi gratia eo profectus, et ipse philosophari cœpit. Discipulus Diogenis fuit etiam Phocion, ὁ χρηστὸς, sive *bonus* cognomento. Sepultus est Diogenes Corinthi, cane in ejus monumento inciso. Sinopenses etiam statua illum honoraverunt et epigrammate: Γηράσκει καὶ χαλκὸς, etc., ex Laertii VI, 78. [V. supra, vol. II, pag. 314.]

Philiscus, Milesius, orator Isocratis oratoris, auditor qui prius tibicen admirabilis fuit. Unde Isocratas eum vocavit αὐλοτρόπτην, *tibiarum perforatorem*. Scripta ejus sunt: *Oratio Milesiaca; Amphictyonica; Ars rhetorica libris II; Isocratis* Ἀπόφασις.

Philiscus vel Philistus, Syracusanus, historicus, qui Dionysii, Siciliæ tyranni, cognatus fuit et in navali pugna, Carthaginensibus commissa, obiit. Eveni, elegiaci poetæ, discipulus. Scripsit Σικελικὰ, *Sicula*, quo opere continentur res variæ, a Siculis adversus Græcos gestæ. Item *Genealogiam*, *De Phœnicia*, et alia quædam *De insula Sicilia*. (*Vide* infra, Philistus.)

Philistion, Prusaeusis, vel, ut Philo ait, Sardianus, comicus, qui obiit tempore Socratis. Scripsit comœdias βιολογικὰς sive mimicas. Extinctus est risu immoderato. Ex fabulis ejus sunt Μισοψηχισταί. Scripsit Φιλόγελων sive *Risus amantem*, quod opus ab aliis ad (Hermiam) Curiensem refertur (2). Vulgo tamen Nicaensis potius dicitur, ut testatur Epigrdmma:

Ὁ τὸν πολυστέναχτον ἀνθρώπων βίον
Γέλωτι κεράσας Νικαεὺς Φιλιστίων.

Mortalium qui vitam lacrymabilem
Nicænus risu temperat Philistion.

Philistus, Naucratita, vel Syracusius, Archonidæ F., discipulus Eveni, primus historiam oratoriam artem scripsit, auctor. *rhetoricam*, *Ægyptiaca libris* III, *libris XI*, *Adversus Tricaranum* *crate*, *De Dionysio tyranno*, *libros* VI, *rum Theologia libros III*, *Conciones* et Item *De Libya et Syria*.

Φιλλεῖδαι, Phillidæ, familia Athen. solebat Cereris et Proserpinæ sac mystas initiabat Eleusine.

Philo Biblius, grammaticus, qui, tempora Neronis, diu vitam produxit testatur. Severum Erennium (3) cons se annum agente LXXVIII, Olymp Scripsit Περὶ κτήσεως καὶ ἐκλογῆς *comparandis et deligendis libris*, *libros bibus*, *et claris viris*, *quos unaquæq bros XXX de imperio Hadriani*, sub vixit Philo, et alia. *Erennius* cogno Philo, ut ipse testatur.

Philo, Judæus, natus Alexandriæ, rum philosophiam sectatus, ad summ nem pervenit, omnesque *disciplinas* eas quæ encyclicæ vocantur, quam al perdidicit. Ubertate et copia *dicendi* pressit, etc. (ex Sophronio, interpret De script. eccles., et Eusebii *II*, *4*, *et*

Philo, Carpathius, scripsit Comm Canticum canticorum.

Philochorus, Cygni *F.*, Atheniensis uxorem habuit Archestratam. Vi Eratosthenis, quem senem adolesce ex insidiis, delatus apud Antigonum mæo studeret. Scripsit Ἀτθίδος, a nem, *De Atheniensium rebus gestis*, re tibus usque ad Antiochum Θεὸν, libr divinatione libros IV; *De sacrificiis* li trapoli; *Salaminis origines*; *Epigramm De Atheniensium certaminibus libros* IV τῶν Ἀθήνησι ἀρξάντων, *De archontibus* sium, a Socratide (Olymp. CI. 3), ad Apol (Olymp. CXV, 2) Olympiades, *libris II*; *De Demonis Atticam Historiam*; *Epitomen* suæ *Atticæ*; *Epitomen operum Dionysii* templis; *De Sophoclis fabulis libros V*; *De* *De Alcmane*; *De Atheniensium mysteriis*; nem heroidum, *sive Pythagoreorum* Δηλιακὰ, *sive De insula Delo*, *libros II*; *De* *De lustrationibus*; *De symbolis sive signis*.

Philocles, Polypithis F., Atheniensis, tragicus post Euripidem vixit et Χολὴ, *Bilis cognomi* est et Ἁλμίων, *salsus*, propter amarulentiam. Scripsit Tragœdias centum, e quarum numero Ἠριγόνη, Ναύπλιος, Οἰδίπους, Ὀλνεὺς, Πηνελόπη, Φιλοκτήτης. Æschyli, tragici, filius, ipse capite prominente et acuminato

(2) V. supra, vol. II, pag. 480. HARL.
(3) Hic sub Hadriano clarus fuit. Vide supra, in *Hermippo*, *Bergtio*.

lium habuit Morsimum, tragicum, ex A cundi frater erat, Lemnius et ipse sophista docuit
est Assydamas, tragicus, et ex isto Phi- Athenis, obiit et sepultus est in insula Lemno.
r, belli dux. [Conf. Kusteri not. 5 et 6, Auditor et gener secundi Philostrati, scripsit:
ag. 604.] « Imagines; Orationem de Troja; Paraphrasim
des Atheniensis, comicus antiquus, qui « clypei Homeriti; Declamationes V. » Quidam
fuit. Ex comœdiis ejus sunt Κόθορνοι, etiam « Vitas Sophistarum » ipsi tribuunt.
Φιλέταιρος. Alias Philonides, quem per- Φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος. « Ambitiosiores Cleo-
ristoph. in « *Pluto* » et de quo prover- « phonte, in cujus labris strepit Threicia hirun-
παιδευτότερος Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως. « do. » Deridet illum (Aristophanes), ut Thracem,
æmen institutus a Cleando, Mantinensi, quod ex Thrassa natus esset, etc. In hunc, qui
nospite. Postea adolescentiam ingressus erat demagogus, etiam exstat fabula Platonis, quæ
n āc Demophanem (4) sectari cœpit, ge- ipsius nomine inscribitur, *Cleophon*.
gapolitanus, tyrannorum odio patria pro- Philoxenus, Euletidæ F., Cytherius, lyricus, scri-
Arcesilai, philosophi, convictu tunc uten- psit *Dithyrambos XXIV*, et carmine lyrico *Genealo-*
in evertendo Nicocle, Sicyoniorum tyran- *giam Æacidarum*, obiitque Ephesi. Cytheriis per
um opera sua adjuverunt (ex Polybio). B Lacedæmonios in servitutem redactis, emptus est
ophus (5), qui Platonis leges in XII libros ab Agesylo quodam, et Myrmecis nomen ei impo-
lecimum tertium enim ipse addidisse fer- situm. Post Agesyli mortem redemptus, et litteris
cratis et ipsius Platonis auditor, qui con- institutus est a Melanippide, lyrico. Callistratus
ioni rerum cœlestium vocavit. Vixit tempore vero, Heracleæ Ponticæ natum esse, scribit Phi-
i Macedonis, et hæc scripsit: « De solis et loxenus postquam latomias Dionysii, tyranni, eva-
intervallo; De diis libros II; De tempore; sisset (Suid. in Ἄπαγε et Εἰς λατομίας), Tarentum
bulis; De libertate; De ira; De retributio- Italiæ se contulit. Hinc rogatus per litteras a Dio-
e Locris Opuntiis; De voluptate; De amore; nysio, ut rediret, nihil rescripsit, sed littera O (6)
micis et amicitia; De scriptione; » Περὶ τοῦ identidem tabellæ inscripta significavit, se invi-
« De Platone; De eclipsi et magnitudine tationem repudiare. Hinc proverbium Φιλοξένου
et lunæ et terræ; De fulguribus; De pla- γραμμάτιον.
; Arithmetica; De numeris fecundis, » Περὶ Philoxenus, Alexandrinus, grammaticus, Romæ
ὀνων ἀριθμῶν· « Opticorum libros II; Enop- docuit: scripsit « De verbis monosyllabis; De no-
libros II; » Κυκλιακά, « De circulis; » Με- « tis criticis in Iliade; De verbis in » μι « desi-
ς, « Medietates, » et alia. C « nentibus; De diplasiasmo; De Syracusanorum
ostratus primus, Lemnius, Veri F., pater se- « dialecto; De Hellenismo libros IV; De conjuga-
Philostrati, sophista qui artem oratoriam « tionibus; De glossis libros V; De glossis Home-
sus est Athenis, vixitque sub Nerone. Scripsit « ricis; De Laconum dialecto; De dialecto Ionica, »
« Orationes panegyricas » et « IV Orationes et reliquis.
siniacas; Declamationes; Quæstiones rhe- Philoxenus, Leucadius, gulo et parasitus, V. Ku-
as; Loca, unde argumenta rhetorica depromi ster ad tom. II, pag. 606.
sunt; De nomine adversus Antipatrum, so- Philyllius, Atheniensis, comicus antiquæ comœ-
stam; De tragœdia libros III; Gymnasticum » diæ, ex cujus fabulis sunt: Αἰγεύς, Αὔγη, Ἄντεια,
De exercitiis eorum, qui Olympiæ certant; » Δωδεκάτη (nomen hoc meretricis), Ἡρακλῆς, Ἰλόν-
νωμικόν, « De dignoscendis lapillis » sive gem- τρια ἢ Ναυσικάα, Πόλις (Pollaci et Athenæo Πόλεις,
« Proteum; Canem sive sophistam; Nero- plurali numero), Φρεωρύχος, Ἀταλάντης, Ἑλένη.
n spectatorem; Tragœdias XLIII; Comœdias Φιλύρινος Κινησίας, Cinesias poeta dithyrambi-
V. » Itemque alia plurima et memoratu digna. cus fuit, qui φιλύρινος dictus fuit (non ob levita-
ilostratus Philostrati, qui et Verus dictus est, tem, vel pallorem, ut Suidas, sed quod tiliaceis
nii sophistæ F. et ipse alter sophista, qui pri- D tabulis propter gracilitatem se soleret fasciare, ut
Athenis, deinde Romæ artem oratoriam docuit rectus incederet, quemadmodum ex Athenæi XII,
Severo imp. usque ad Philippum. Scripsit « De- pag. 551, Kusterus recte notavit).
mationes, Epistolas amatorias, Imagines » si- Φλέδων. Timon, Antisthenem, philosophum,
Descriptiones libris IV; Disputationes; Ca- carpens ob scriptorum multitudinem, Παντοφυῆ
as » sive « De fistula; Apollonii Tyanei Vitam φλέδωνα, « Omnivarium nugatorem » appellat.
ris XIII; Forum; » Ἡρωικόν, « Heroicum; Phlegon, Trallianus, libertus Augusti Cæsaris,
tas sophistarum libris IV; Epigrammata, » et vel, ut alii, historicus, scripsit *Olympiadas libris*
quædam. *XVI*. Continent autem res, ubique terrarum gestas,
hilostratus, filius Nerviani, qui Philostrati se-

4) Idem infra apud Suidam minus bene vocan- « Ecdelus » et « Megalophanes, » Arcesilai, maei, discipuli.

5) Anonymum hunc philosophum esse Philip- n, Opuntium, Platonis discipulum, docet Kus- , tom. III, p. 610, not, 1. HARL.

(6) Nempe τὸ ο μικρὸν apud vetustissimos Græcos pro οὐ diphthongo scribi solebat, et vim habebat negandi. V. Kusteri, not. 10, vol. III, p. 606 sq. et Villoison Indic. ad Anecdota Gr. tom. II, p. 300, litt, O. HARL.

Plura deinde refert Suidas, quæ Platonem hausisse ex libris sacris, vel ab Ægyptiis didicisse affirmat.

Plato, Atheniensis, comicus temporibus Aristophanis, Phrynichi, Eupolidis et Pherecratis. Fabulæ ejus XLVIII, e quibus, Ἄδωνις, Αἱ ἀφ' ἱερῶν, Γρόπες, Δαίδαλος, Ἑορταί, Ἑλλὰς ἢ Νῆσοι, Εὐρώπη, Ζεὺς κακούμενος, Ἰώ, Κλεοφῶν, Λάϊος, Λάκωνες ἢ ποιηταί, Μέτοικοι, Μύρμηκες, Μαμμάκυθος, Μενέλεως, Νῖκαι, Νὺξ μακρά, Ξάνθαι ἢ Κέρκωπες, Περιαλγής, Ποιητής, Πείσανδρος, Πρεσβεῖς, Παιδίον, Σοφισταί, Συμμαχία, Σκύθαι, Σύρφαξ, Ὑπέρβολος, Φάων. Genere dicendi usus est perspicuo et claro, uti ait Athenæus in Dipnosophist. Ejus etiam sunt Ἀνδροφόνος, Συνεξαπατῶν et Πανηγυρισταί aliæque plures.

Plotinus, Lycopolita, philosophus, discipulus Ammonii, qui antea erat σακκοφόρος sive bajulus, magister Amelii, quem Porphyrius audivit (10), ut Porphyrium Jamblichus, et hunc Sopater. Jam senex sub Gallieno ad annum ejus septimum vixit scripsitque libros LIV, qui in sex Enneades dividuntur. Usus est corpore imbecillo ex morbo sacro. Scripsit etiam alia.

Plutarchus, Chæronensis, Bœotius, vixit Trajani imp. temporibus et ante. Trajanus dignitate consulari eum ornavit, edixitque, ne quis magistratuum in Illyrio sine ejus consensu quidquam faceret. Scripsit multa.

Plutarchus, Nestorii F. Atheniensis, philosophus, magister Syriani, præceptoris Procli, Lycii, qui scholæ philosophiæ Athenis præfuit, et successorem habuit Marinum. Scripsit multa.

Polemon, Philostrati vel F., Atheniensis, philosophus, discipulus Xenocratis, qui fuit Platoni successor. Academiæ et ipse præfuit, et cum antea luxuriæ deditissimum fuisset, philosophari postea cœpit. Multos scripsit libros, sed quorum nullus exstat. Delectabatur præcipue Homero et Sophocle, utrumque pari sapientia præditum esse dicens; unde Homerum Sophoclem epicum, Sophoclem vero Homerum tragicum appellabat.

Polemon, Evegeti F., Illiensis, ex vico Glycyia, donatus civitate ab Atheniensibus, ideoque Helladicus ascriptus : periegetes et historicus. Vixit tempore Ptolemæi Epiphanis. Sed Asclepiades, Myrleanus, auctor est, eum æqualem fuisse Aristophanis, grammatici, et Panætium, Rhodium, etiam audivisse (11). Scripsit « Descriptionem Ilii, libris III; « Origines urbium, quæ sunt in Phocide, et de earum « cognatione cum Atheniensibus; Origines urbium « Ponticarum; De urbibus Laconicis, » et alia plurima. In his et Κοσμικὴν περιήγησιν, Urbis descriptionem sive *Geographiam*.

Polemon, ex Laodicea ad Lycum fluvium, et sophista, qui Smyrnæ docuit, Aristidis magister. Vixit tempore Trajani et fuit discipulus Timocratis, philosophi, ex Ponto oriundi et Scopeliani sophistæ. Ætatis LVI, cum se ipse in sepulcrum et inedia necem sibi conscivisset, quod morbo vexaretur. Quamobrem cognati lugentibus dixit : « Date mihi aliud corpus, « illud migrabo. » Medicis quoque crebro incantibus, dixit : « Quam citissime Polemonis « cidinas excidite.

Polemon Junior, sophista, Commodi temporibus.

Polles, Ægiensis (ex Ægis, urbe Asiæ Magnesiam et Smyrnam), philosophus. Scripsit ordine alphabetico Συμβολικά, « ex quibus futura conjiciuntur, libros II; « πικά, Auguria (*ex avibus*) libris VIII; « libris II; Περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον οἰωνο- « auspiciis Homericis; De Tyrrhenorum [illegible] « Ἰατροσυμβολικά, Conjecturas medicas; « λάπτου, De pico Martio; Ἱερὸν λόγον « sacram; Κατοικιδίων. De signis domes- « unum; Θηρευτικόν, De venatione; De [illegible] « antipathiis; De fulminibus et eorum « Ἐνόδον οἰώνισμα, De ratione captandi « rebus, quæ alicui in via occurrunt, « portans alicui occurrat, id significat. [illegible] ωνιστικήν).

Pollio (Πωλίων), Asinius, Tralliana philosophus, Romæ eloquentiam *prof*- peio Magno, Timageni *in* schola su- *chori* Ἀτθίδα, sive opus « De rebus At- « men » redegit, scripsitque « Dicta et fac- « bilia (12) Musonii, philosophi; Epitome « Georgicorum libris II; *adversus* Aris- « animalibus libros X; De civili bello Ro- « saris et Pompeii.

Pollio Valerius, Alexandrinus philosophus sub Adriano vixit. Hujus filius Diodorus philosophus scripsit Enarrationem « locorum difficilium « apud oratores reperiuntur. » Valerius conscripsit *Collectionem vocabulorum Atticorum*, ordine alphabetico, et alia quædam philosophica.

Pollio, grammaticus, scripsit Περὶ τῶν παρὰ γράμμα ἁμαρτανομένων, « De erratis, quæ [illegible] « teram committuntur.

Pollux (Πολυδεύκης), Naucratita, sophista, [illegible] quidam aiunt Arduenna Phœniciæ ortum, [illegible] luntur. Docuit Athenis sub Commodo imp. et

(10) Porphyrium non fuisse discipulum Amelii, sed hujus condiscipulum, Kuster tom. III, p. 433, in not. 9, ex Holstenio late demonstravit. HARL.

(11) Sed vide Jonsium De scriptor. hist. philos. lib. II, cap. 13. HARL.

(12) Kuster cum Jonsio, De script. hist. phil. III, cap. 7, propter temporis rationem, cum Musonius sub Nerone floruisset, censet, « Dicta et facta « morab. » Musonii pertinere ad Pollionem junior[em]. Confer tamen supra, ad vol. III, p. 566. Item [illegible] inquirere jubet, quis sit Pollio, quem de [illegible] Ctesiæ et Herodoti scripsisse *memoret Porphyr.* apud Eusebium, *De præp. evang.* lib. X, cap. p. 467. HARL.

is LVIII. Scripsit *Onomasticum*, quod est
ocabulorum diversorum quæ de eadem
ir, « libris X : Disputationes *sive* Sermo-
clamationes ; Commodi Cæsaris Epitha-
; Orationem ad Romanos habitam, Ῥω-
όγον ; Buccinatorem, *sive* Certamen mu-
Contra Sinopenses ; Πανελλήνιον, Oratio-
onventu totius Græciæ habitam ; Ἀρκαδικὸν,
ades, » et alia.

Agrigentius, orator, vel potius antiquo-
istarum unus, Licymnii magister. Scripsit
ogiam Græcorum et Barbarorum, qui ad
bellum gesserunt » et quem exitum quis-
m habuerit. Quidam tamen opus hos *Da-*
bunt ; « Navium catalogum ; De vocabulis. »

nus, Sardianus, sophista, sub primo Cæ-
in. Scripsit « Orationes forenses *et* causa-
e patrociniorum formas, Δικῶν ἤτοι συνηγο-
οτυπώσεις, Parthici triumphi libros III, » et alia

enus, Macedo, rhetor. Scripsit « De The-
actitorum libros III, » et alia.

bius, Luci F., ex Megalopoli Arcadiæ, Sci-
Africani præceptor et Panætii philosophi
is, tempore Ptolemæi Evergetis. Hic copiosam
« Historiam Romanam libris XL » scripsit,
a Cleomenis Spartani ad Perseum Philippi
acedonum successioni res a Romanis gestas
e adnectens. Polybii Historiam continuavit
lonius, Olbiopolita, sophista. Strabo quoque,
scensis, scripsit Historiam inde incipientem
olybus desinit, libris XLIII.

lycarpus Joannis evangelistæ, theologi, audi-
uccessor Buccoli, primi Smyrnæorum episcopi
yrio pro Christo consummatus est sub Marco
nino. *Epistolam* scripsit *ad Philippenses*, πάνυ
αστὴν omnino admirabilem, et *Ad magnum*
ysium Arecopagitam, et ad alias Ecclesias. Hic
quasdam super die Paschatis quæstiones, imp.
onio Pio, et Ecclesiæ Romanæ episcopatum
nte Aniceto, Romam venit, ubi multos, qui
cionis et Valentini doctrinæ crediderant, ad
m revocavit. Marcioni obviam forte facto et
enti : *Agnosce nos, Polycarpe*, respondit : Γνω-
σε, « Agnosco te primogenitum diaboli filium. »
olycrates, Atheniensis, orator valde eloquens,
l post Anytum et Melitum orationes contra So-
tem scripsit.

Polyeuctus, comicus, cujus drama Ἱνίοχος me-
oratur Athenæo. Fuit et ætate nostra (13) Po-
uctus, etc. Supra in Ἡνίοχος.

Polygnotus, pictor, Thasius, Aglaophontis filius
discipulus, quem Athenienses civitate donarunt,
quod porticum pœcilem gratis pinxisset, vel ob
turas in Thesauro et Anaceo.

Polymnesti, Colophonii, citharœdi, carmina

A (Πολομνήστεια) propter obcenitatem perstringuntur a comicis. Conf. Kusteri not. 8 in tom. III, pag. 176.

Polyzelus, comicus, cujus dramata sunt : Νίπτρα, Δημοτυνδάρεως, Μουσῶν γοναὶ, Διονύσου γοναὶ, Ἀφροδίτης γοναί.

Porphyrius, petulanti et maledica lingua Christianos insectatus, proprio nomine dictus est Βασιλεύς, (*Malchus*), ex Tyro Phœniciæ oriundus, philosophus, discipulus Amelii, Plotino magistro usi, Jamblici magister, vixit Aureliani temporibus, et vitam produxit usque ad Diocletianum imp. Audivit et Longinum, criticum. Scripsit libros quam plurimos, philosophicos, rhetoricos et grammaticos : « De divinis nominibus librum ; De principiis, « duos ; de materia, sex ; de anima adversus Boe-
B « thum, quinque ; De abstinentia ab animatis libros « IV. De se ipso cognoscendo, Περὶ τοῦ γνῶθι σεαυτόν, « libros IV ; De incorporeis ; Unam esse Platonis et « Aristotelis sectam, libros ; In Julianum Chaldæum ; « Philosophicam historiam, libros IV ; Contra Chri-
« stianos libros XV ; De Homerica philosophia ; Ad-
« versus Aristotelem, qui animam entelechiam esse « statuit ; Φιλολόγου ἱστορίας, Historiæ philologicæ « libros ; De genere, specie, differentia, proprio et ac-
« cidente ; De Nili fontibus secundum Pindarum ; De « utilitate, quam reges ex Homero possunt percipere « libros X ; Miscellanearum quæstionum libros VII, « In Thucydidis Proœmium ; Adversus Aristidem li-
« bros VII ; In Minuciani artem » et alia plurima, præcipue astronomica, inter quæ et Εἰσαγωγὴν ἀστρο-
C νομουμένων, « introductionem in res astronomicas « libros III ; *itemque* Dubia grammatica. »

Posidippus, Cassandrensis, Cynisci F., comicus, qui tertio anno post Menandri obitum fabulas docere cœpit. Dramata ejus sunt ad XXX.

Posidonius, Apameensis, Syrus aut Rhodius, philosophus Stoicus, cognomine *Athleta*, Scholam habuit Rhodi, discipulus et successor Panætii. Venit Romam sub M. Marcello. Scripsit multa

Posidonius, Alexandrinus, philosophus Stoicus. Zenobis Citiei discipulus. Scripsit *Historiam*, [illegible] incipientem, ubi desinit Polybius, *Libris LII*, [illegible] ad bellum Cyrenaicum et Ptolemæum. Item « lo-
« clamationes rhetoricas ; In Demosthenem [illegible]
« menta. » Sed hæc puto, potius esse Posidonii. Olbiopolitæ, sophistæ.

D Posidonius, Olbiopolita, sophista et historicus. Scripsit « De Oceana et rebus, quæ in eo sunt : De « regione, quæ Tyrica vocatur ; Atticas historias li-
« bris IV ; Libyco libris IX, » et alia quædam.

Posidonius, qui scripsit Παλαμικὸν οἰώνισμα [illegible] pra, in Οἰωνιστικήν.)

Postumius, Romanus, Capua oriundus, [illegible] rifaber, deinde post tricesimum ætat[illegible] Athenas profectus, Græcorum litteris [illegible]

(13) Ætatem Luciani intellige, qui in hunc Poleuctum, sophistam, scripsit suum Pseudologistam [illegible] περὶ τοῦ ἀπφράδος, t. II edit. Amstelod. p. 432 sq. FABR. Confer supra ad voc. Ἡνίοχος. HARL.

multis præclaris instructus scientiis ad seram ætatem vixit. Hic se poterat usurpare illud Heracliti (apud Julianum, orat. 6, pag. 185) : Ἐμαυτὸν ἐδιζησάμην, *Me ipsum quæsivi*. Diversas a *Posthumio*, consule Romano, novo hominæ, sed superbo, etc.

Potamon, Alexandrinus, philosophus, vixit ante Augustum et illius tempore, Ejus est « In Platonis de rep. Commentarius.

Potamon, Mitilenæus, Lesbonactis F., rhetor, Romæ sub Tiberia imp. eloquentiam professus. Hunc, in patriam aliquando redeuntem, imperator talibus litteris instruxit : « Potamonem, Lesbonactis F., si quis injuria afficere ausus fuerit, videat, an mecum bellum gerere possit. *Scripsit*, De Alexandro Macedone ; Fines Samiorum ; Bruti enconium ; Cœsaris enconium ; De perfecto oratore. »

Potone, Platonis, philosophi, soror.

Pratinas, Pyrrhonidæ vel Eucomii F. Phliasius, poeta tragicus, qui cum Æschylo et Chœrilo certavit Olympiade LXX, et primus *Satyros* scripsit. Illo fabulas docente, tabulata, in quibus spectatores stabant, ceciderunt, unde Athenienses theatrum exstruxerunt. Fabulas edidit L, quarum XXXII satyricæ. Semel vicit.

Πρέσβεις. Philosophi, qui cum Areobindo in Persiam iverunt legati, fuerunt isti : Damascius Syrus, Simplicius Cilix, Eulalius (Agathiæ codices *Eulamius*) Phryx, Priscianus Lydus, Hermias et Diogenes, Phœnices, Isidorus Gazæus. Hi omnes domum redierunt, barbari hospitalitate valere jussa. Sed in pace Romanorum cum Persis, cautum est, ut viris illis secure vivere liceret, nec contra animi sententiam ab avita (De diis), opinione esset recedendum.

Priscus, Panites, sophista, Theodosii Jun. temporibus scripsit « Historiam Byzantinam et De Attila libros VIII ; *item* Declamationes rhetoricas et Epistolas.

Proæresius, Pancratii F., ex Cæsarea Cappadociæ sophista, qui Antiochiæ Ulpianum audivit. Athenis docuit paulo ante Libanium, maximis a Constantino honoribus ornatus. Scripsit *Declamationes rhetoricas*. Vixit et sub Juliano Libanii temporibus, et Julianus, ut Proæresio ægre faceret, Libanium vehementer coluit. (Supra, in Labanio.)

Προκίφαλος. Supra in Philocle.

Proclus, Mallotes, Cilix, philosophus Stoicus Scripsit « Commentarium in Diogenis sophismata ; *et* Adversus Epicurum.

Proclus alter, Mallotes, philosophus et ipse Stoicus.

Proclus, Proculeius, Themisonis F., Laodiceæ Syriæ sacerdos sive hierophanta, Scripsit « Theologiam ; In Pandoræ Fabulam, quæ est apud He- « siodum ; In Nicomachi Isagogen arithmeticæ, » et alia quædam *geometrica*.

Proclus Lycius, dissipulus Syriani et auditor Plutarchi philosophi, Nestorii F., Platonicus philosophus, qui philosophicæ scholæ Athenis præfuit, habuitque discipulum et successorem Neapolitanum. Scripsit permulta philogrammatica : « Commentarium in tot... In Hesiodi opera et dies ; De chresteo... III ; Περὶ ἀγωγῆς, De disciplina Theo... II ; In Remp. Platonis libros IV ; In Or... giam ; Συμφωνίαν *sive* Consensum Orph... et Platonis ; In Oracula libros X ; De dis... Argumenta XVIII contra Christianos. E... clus ille, qui secundus a Porphyrio in... petulantem linguam in Christianos ... versus hunc Joannes Philoponus scrip... gumenta ejus XVIII admirabili dexterit... eumque vel in Græcis disciplinis, quar... se jactabat, indoctum et exiguo judi... ostendit. Scripsit etiam Proclus M... *Librum de matre deorum*, quem si qu... sumat, ex eo intelliget philosophum ... κατακωλύης. *non absque divino afflatu* ... illius theologiam in lucem protrahe... res non amplius turbentur lamenta... (in sacris illis) audiuntur.

Proclus, imperatoris Justini quæst... qui nullam legem scripsit, etc.

Procopius illustris, Cæsariensis, ... rhetor et sophista. Scripsit *Histori...* sive Bellisarii bella et res Romæ et in... Vixit tempore Justiniani imp. fuit... notarius et comes, omnibusque bell... a se descriptis, ipse interfuit. Scrip... brum, qui prioribus additus est nom... inscribitur, continens vituperation... insectationes Justiniani imp. *et* Th... ejus, itemque Bellisarii et uxoris

Procopius. In templo sancti mar... in Chelone, statua cujusdam eunuc... cujus pectore inscriptum erat : « Qu... guum loco moverit, laqueo pereat, et...

Prodicus Ceius, ex insulo Ceo et ... oriundus, philosophus *physicus* et sophi... lis Democriti Abderitæ, et Georgiæ ... Protagoræ, Abderitæ. Athenis hausta ... tuus est velut qui juvenes corrumperet.

Πρόληψις, *anticipatio* scilicet *antecepta rei cognitio*. Chrysippus naturalium quæ... libro XII, tria dicit esse criteria, *sensum*... tionem et anticipationem. Epicurus vero ... ait esse memoriam ejus, quod exstrinsecus ... apparuit, etc,

Prometheus judicum Judaicorum *tempo...* Græcos celebris fuit, qui primus invenit gra... cam et philosophiam. Idem homines finxis... quod rudes sapientiam docuit. Tunc floruit ... metheus, qui musicam invenit ; et Atlas, qu... *Astronomiam* interpretaretur, *cœlum* gest... dictus. Porro Argus, qui ob artium repertam... tiam multos oculos habere fingebatur. Tem... fuit Sibylla Fatidica, regnante apud Ægyptio... raone, cui cognomen Taracho, et Atheni...

ς sive *biformis* dictus est ob corporis ma-
ɛm, vel quod ex Ægypto oriundus venisset
ım, vel quod contra promiscuum concubi-
m tulisset de virginibus, uni viro collo-
Hoc Cecrops fecit, qui ab Ægyptiis genus
non ignoraret leges quas Vulcanus, regio-
s rex, tulerat. Ipse Athenis regnavit annos
ginta.

mus, tibicen, cujus prolixam barbam per-
ıt comici.

ɹτεία, alia spiritalis, alia diabolica : nam et
iones diabolorum prophetiæ dicuntur; alia
is, vel artificiosa, quæ inter has est media ;
ıique communis et popularis. Ac spiritalis
ı præcipue est sanctorum : Dei autem dis-
one participes ejus quoque interdum sunt
i tales non sunt, ut Pharao, Balaam et Cai-
Diabolica ad solos diabolorum cultores per-
Ejus generis sunt, qui ex inspectione farinæ
lei divinant, et Pythia, ex quercu oracula
s, et Dodontea, sacrificula, et aruspices et
atores signorum et sternutationum et ominum
minum et murium et mustelarum et ligni
antis et tinnitus aurium et palpitationum cor-
et nominum ; itemque, qui umbras mortuo-
:vocant, et ex astris, aquis et aliis infinitis
ı prædicunt. Nam divinatio ex somnis et apud
uidem in usu est, sed per afflatum divinum
ivinatio naturalis est animalium brutorum.
ıdines enim et grues et formicæ imminentem
estatem præsentiunt, itemque echini et alcyo-
naturæ munere. Divinatio vero, quæ arte con-
:st medicorum, consiliariorum et gubernatorum
t veræ prophetiæ proprium est, linguam præ-
ministram gratiæ Spiritus.

ɔtagoras Abderites, Artemonis vel Mæandri F.
am Teium fuisse scripserunt. Primum fuit ba-
ı ; sed Democritum cum audisset, doctrinæ
us amore, philosophiæ operam dedit et elo-
ıtiæ, primusque cognominatus est sophista.
ɑ contentiosum dicendi genus primus invenit,
ɛntum minarum mercedem a discipulis exegit.
ος ἔμμισθος, *Sermo mercenarius* ideo cognomi-
us. Magister fuit Isocratis oratoris. Idem primus
tionem divisit in partes quatuor, εὐχωλήν, ἐρώτ-
ν, ἀπόκρισιν, ἐντολήν. Alii post eum in septem,
γησιν, ἐρώτησιν, ἀπόκρισιν, ἐντολήν, εἰσαγγελίαν
), εὐχωλήν, κλῆσιν. Alcidamas quatuor formas
ıtionis ponit, φάσιν, ἀπόφασιν, ἐρώτησιν, προσ-
ῥευσιν. Protagoræ libri ab Atheniensibus cre-
ıti sunt, quod aliquando sic exorsus esset : Περὶ
ῶν οὐκ ἔχω εἰδέναι, οὔτε ὡς εἰσιν, οὔτε ὡς οὐκ
ί, *De diis scire non possum utrum sint, an vero*
n sint. Platone, philosopho, et antiquior, fuitque
agister pradici, Ceii, et multorum aliorum.

A Protogenes. Xanthius ex Lycia, pictoria arte celebris, qui Bacchum, Διόνυσον (*Leopardus*, XVI, 2, emendatt. ex Plutarchi Demetrio, pag. 898, legit (15) Ἰάλύσον,) Rhodi pinxit, opus incomparabile, quod admiratus est Demetrius, Poliorcetes, cum Rhodum per biennium obsideret, adductis mille amplius navibus et plus quam 55,000 armatorum. Scripsit Protogenes « De arte pictoria et figuris libros II. »

Ptolemæus, Cytherius, poeta epicus. Scripsit « De psalavantha, » quam herbam esse dicit mira vi præditam.

Claudius Ptolemæus, Alexandrinus, philosophus, tempore Marci imp. Scripsit « tres libros mechani-
« cos ; De ortu et significationibus stellarum iner-
« rantium ; Planisphœrium ; Canonem expeditum ;
B « Magnum opus a tronomicum » sive *Syntaxit*, et alia.

Ptolemæus Pindarion, Alexandrius, grammaticus, Oroandri F., discipulus Aristarchi. Scripsit « Homericorum exemplorum, Ὑποδειγμάτων *libros III*
« De Homerico charactere ; Adversus Neothalidem
« de dictione ; De Utide Homerico ; De asteropæo
« apud Homerum, » et alia.

Ptolemæus, grammaticus, Ἐπιθέτης dictus, quod Aristarchum sequeretur. Auditor fuit Hellanici, grammatici, qui audiverat Agatoclem, discipulum Zenodoti Ephesii. Scripsit Περὶ τῶν παρ Ὁμήρῳ πληγῶν, « De plagis apud Homerum ; Commenta-
« rium in Odysseam. »

Polemæus, Aristonici grammatici pater, et ipse grammaticus, qui ambo Romæ artem grammaticam
C professi sunt. Scripsit Ὁμοίως εἰρημένα τοῖς Τραγικοῖς « De iis quæ similiter dicta sunt a tragicis ; In
« Homerum libros quinquaginta ; Τὰ παρὰ τῷ ποιητῇ
« ξένως ἱστορημένα. De iis quæ Homerum mira et
« peregrina traduntur ; De Musis et Nereidibus. »

Ptolemæus, Hephæstionis F., cognomine Χέννος, Alexandrinus, grammaticus clarus sub Trajano et Adriano, imp. Scripsit *De historia paradoxa* sive mirabili ; *Sphingem*, drama historicum ; Ἀνθόμηρον sive « Poema Homeri æmulum Rhapsodiarum XXIV. » et alia quædam.

Ptolemæus, Ascalaonites, grammaticus, qui Romæ docuit. Scripsit « Homericam Prosodiam De Hel-
« lenismo, *sive* De recta loquendi ratione libros XV;
« De metris ; De Aristarchea Odysseæ correctione ;
D « De differentia vocabulorum ; *item alia* grammatica. »

Pulcheria, Arcadii filia, nondum annos XV nata imperium optime administravit, fratremque Theodosium erudiit, et pietate erga Deum accurate instituit multasque instruxit ecclesias. Nestorius Pulcheriæ invisus erat, criminabatur enim eam apud Paulinum Magistrum. Sorores ejus Arcadia et Marina. Theodosius sæpe, libellis non lectis nomen suum subscribebat. Itaque Pulcheria ipsi subjecit

(14) Suid. infra in πυθμήν, ἐπαγγελίαν. Laertius abet ἀπαγγελίαν.

(15) Confer Franciscum Junium, in artificum Catalogo, pag. 184 seq.; et Kuster ad Suidam socum tom. III, pag. 218, not. 2.

libellum, quo conjugem, Eudoxiam, donari sibi petebat, ut ea ancilla uteretur, etc.

Pylades, Cilix, ex oppido Mistarnis. Scripsit *De saltatione Italica*, cujus ipse inventor fuit ; *De saltatione comica*, quæ Κόρδαξ vocabatur ; item *De saltatione tragica*, quæ σίκιννις et *De satyrica*, quæ Ἐμμέλεια dicebatur. (Sed vide *Athen.* I, pag. 20 ; et Kusteri not. 4 et 5, tom. III, pag. 239.)

Pyrrhon, Plistarchi F. Eleus, philosophus tempore Philippi Macedonis, Olympiade CI et ultra. Primum quidem pictor fuit, postea animum ad philosophiam applicans audivit Brysonem, Clinomachi discipulum, deinde Anaxarchum, discipulum Metrodori, Chii, cujus magister fuit Democritus, Abderita. Statuit, nihil esse natura honestum et turpe, sed omnia moribus et lege.

Pyrrhon, Phliasius, Timarchi F., discipulus Timonis, philosophi.

Pyrrhonii philosophi, qui Pyrrhonis sectam amplectebantur, dicti etiam aporetici, septici, ephectici, zetetici, etc. Sceptices primus auctor fuit Homerus, qui nihil certi de rebus pronuntiat. Septem etiam sapientes fuere Sceptici, quorum est dictum : *Ne quid nimis ;* Archilochus quoque, cum ait : Τοῖος ἀνθρώποις νοῦς γίνεται θνητοῖς, ὁκοίην Ζεὺς ἡμέρην ἄγει. Et Euripides (*Supplicibus*) : Τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς φρονεῖν λέγουσι ; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα· Δρῶμέν τε τοιαῦθ', τυγχάνεις θέλων.

Pythagoras, Samius, revera Tyrrhenus, Mnesarchi, sculptoris annulorum, filius, qui cum patre Samum adolescens ex Tyrrhenia migravit, ubi Pherecydem Syrium, deinde Hermodamantem audivit, Creophyli nepotem, hinc Abaridem, Hyperboreum et Zaretem, Magum. Apud Ægyptios etiam et Chaldæos disciplinis institutus rediit Samum, quam cum Polycratis tyrannide teneri vidisset, Crotonem in Italiam abiit, apertaque ibi schola quingentos et amplius discipulos habuit. Fratres ei duo : natu major Eunomus, medius Tyrrhenus. Servus Zamolxis, cui Getæ, ut Saturno, immolant. Uxorem duxit Theanonem, Brontini, Crotoniatæ, filiam, ex qua filios duos suscepit, Telaugem et Damonem, vel ut alii, Mnesarchum : filiam quoque, Mylam, sive, ut alii, Arignotem. Scripsit Pythagoras tres tantum libros, Παιδευτικὸν, Πολιτικὸν, et tertium, qui Lysidis Tarentini est potius, ejus discipuli, qui Thebis, quo fugerat, Epaminondam instituit. Quidam *aurea carmina* quoque illi tribuunt. (Plurima deinde de Pythagora ejusque morte, philosophia ac symbolis refert Suidas, qui etiam videndus in Ἥδη.)

Pytheas, Atheniensis, orator, milothri, sive pistrinarii filius, scripsit *Conciones et Orationes forenses* et alia quædam ; non adnumeratus autem est (decem) oratoribus, ut homo audax et dissolutus, qui Athenis ob æs alienum ex carcere effugit in Macedoniam, ac postea rediit.

Πυθιὰς βοή, vox cum cantu tibiæ conjuncta *Carmen Pythium*. Hinc πυθαύλης, quem vocant.

Πύθιον. Templum Apollinis, Athenis conditum, in quo tripodas ponebant choro Thargelia vicerant.

Python, Bysantinus, orator, qui, pulsus, in Macedoniam abiit, ibique proditionem impulit, etc. V. Kusteri pag. 237.

Q.

Quadratus, Romanus, historicus. Scripsit dialecto historiam Romanam libris inscripsit Χιλιετηρίδα, quod complectitur mille annorum a Roma condita ad imperatorem, Mammeæ F.

Quirinus, sophista, qui *Lingua* ταμιείου vocabatur, cujus cura ab imp. erat.

R

Rhadamanti judicium de iis quorum justitia. Rhadamanti jusjurandum, ὀμνύναι, et Lampon. Conf. Kusteri pag. 249.

Rhamnus de sapientibus clarisque. Rhamnus enim erat populus Atticæ, in quo floruit, orator celebris, quem multi miræ proverbium usui vitæ reliquerunt, ut Rhamnusii vocarentur. *Rhamnusia Nemesis* quam fecit Phidias et Erectheus matrimonio quæ Nemis vocabatur et illo in loco templum dicavit. Phidias Agoracrito, Pario, permisit nomen suum inscribere ; ut in basi to Jovis inscripsit Παντάρχης καλός. Pantarces, Argivus, formosus ipsius.

Ῥαριάς. Rharus Cererem, errantem nam quærentem, hospitio excepit, pro quo Ceres Triptolemum, Celei F, Rhari nep. culturam docuit, eique currum alatorum dedit, quo vectus terram peragravit, et agros homines docuit.

Rhapsodi dicebantur, qui carmina in theatris recitabant, quod ῥάβδους sive virgas tes hoc facerent. Est etiam ῥάψῳδῆσαι pro simpliciter loqui et recitare.

Rheginos Xenarchus, Sophronis mimogr. ut timidos in comœdiis suis perstrinxit, a Dionysio tyranno, ad hoc inductus. Unde proverbium tum est Ῥηγίνου δειλότερος, *Rheginо timidior*, qui supra modum timidi sunt.

Rheginus, grammaticus, scripsit *librum* qui catur *Polymnemon*.

Ῥηρίαρχος, qui oracula dicit, ut est apud charmum. Vel, ut Asclepiades libro sexto δουμένων, qui omnium optime noverat dicere.

Ῥήτωρ. Multis decretis cautum est, in ars oratoria adhiberetur, si quis sententiam de re, quæ ad privatam ipsius fortunam non tineret.

ı, Benæus, ex Bena, Cretæ urbe, vel, A
el, ut alii, ex Ithome Messenes civitate.
ım fuit palæstræ custos et servus: postea
ıstitutus grammaticus evasit, æqualis
nis. Scripsit Ἔμμετρα ποιήματα (16);
em libris XIV.

ou, Tarentinus, comicus, auctor hilaro-
, sive phlyacographiæ. Figuli filius, sub
› primo vixit. Fabulæ ejus tragicæ et
XXVIII. (Conf. Kuster p. 260, not. 8.)

Ephesius, medicus, qui cum Critone sub
floruit. Scripsit libros plurimos, ex quibus
« De ratione victus libri V; De victu navi-
n; De medicamentis vulnerum; De vul-
ne articulorum; De ficubus; De veteri
aa; De lacte; De vino; De melle. » B
ıs Rufus, tempore Scipionis vixit, in expe-
ıs bellicis ei comes, et res, tunc gestas,
nandavit, fuitque tunc temporis tribunus
ut Appianus in Romana Historia testatur.
ç Abderitica dialecto significat *figuram*.
æterea vocibus, non Græcis, Democritus,
es, usus est, ut τροπή dixit *situm*, et
, *ordinem*.

S

ius Bacchus dictus a clamore orgia cele-
m. Nam Barbaris σάζειν est σαβάζειν, et
appellant σαβασμόν. Etiam σάβοι loca,
consecrata, et Bacchi sacerdotes, Maaseas,
ısis, Sabazium ait esse Bacchi filium.
n Σάβοι.)

ius, sophista, qui vixit sub Adriano, Cæsare.
t Introductionem et argumentum materiæ
ationum libris IV, Commentarium in Thu-
n, Acusilaum et alios. Item alias quasdam
liones. (Frater ejus Sergius infra, Σέργιος.)

s, poeta tragicus; et Sacæ, gens Thracica.

ius, philosophus Alexandrinus, cognomento
ex Christiano factus est gentilis, ut ait Por-
s.

stius, sophista, scripsit commentarium in
ithenem, Herodotum et alia.

ıstius, Mopsucates, medicus, scripsit de medi-
sub Tiberio, imp.

ıstius, Basilidis, Syri et Theoclæ, Emesenæ,
enis Alexandriam cum Isidoro venit. Eloquen-
æceptis ab *Eunoio*, sophista, Emesæ tunc D
ate, eruditus, publicas Demosthenis orationes
s edidicit, et orationes scripsit non inferiores
lostrum quoque civem (Damascii verba sunt),
ıliam, Eunoii sodalem octo libros Historiæ
ydidis edidicisse aiebat, nihil tamen auditu
ım dicere potuisse. *Nonnum* etiam aiunt sexies
n Demosthenem edidicisse, sed tamen ne os
em aperire potuisse, ut aliquam orationem

commodam haberet. Salustius dicebat, philosophari hominibus non esse facile, sed potius impossibile, Heracliti more insectator vulgi et derisor salsus. Idem virtutem quintam vocabat veram opinionem de diis, quæ interdum inesse videtur etiam improbissimis. Philosophabatur cynico more, etc.

Salustius, præfectus prætorio sub Juliano, etc.

Σαμίων δῆμος πολυγράμματος dictus ab Aristophane in Babyloniis, vel, quod Samii, a tyrannis ad incitas redacti, ob civium penuriam servis jus civitatis ascripserunt, ut Aristoteles tradit in Samiorum rep., vel, quod apud Samios XXIV, litteræ primum inventæ a Calistrato, ut Andron in tripode ait. Archinus vero Athenæi F. archonte Euclide Atheniensibus persuasit, ut Ionum litteris uterentur. Aristophanes autem comœdiam *Babylonios* docuit per Callistratum annis (XX) ante Euclidem sub archonte, Eucle. De eo autem, qui rem istam Atheniensibus persuasit, scribit Theopompus. Alii causam asserunt, quod Athenienses Samios, in bello captos, stigmate noctuæ notarent, Samii vero Athenienses samæna, quod est navigium bireme a Polycrate, Samiorum tyranno, primum fabricatum, ut ait Lysimachus libro secundo Nostorum, sive De reditu.

Sanchoniathon, Tyrius, philosophus, qui belli Trojani tempore vixit scripsitque *De Hermetis Physiologia*, quæ (in linguam Græcam) translata est; *Antiqua Tyriorum instituta* lingua Phœnicum: *Theologiam Ægyptiacam*, et alia.

Sandon, Hellanici F., philosophus. Scripsit *Argumenta in Orpheum*, librum unum. C

Sannyrion, Atheniensis, comicus. Ejus dramata: Γέλως, Δανάη, Ἰώ, ψυχασταί, ut Athenæus in Dipnosophistis.

Sappho, Simonis filia, vel Eunomini (*al.* Eumeni) vel Eirigyi vel Ecryti, vel Semi, vel Camonis, vel Etarchi, vel denique Scamandronymi, patris, et Clides, matris. Lesbia, Ereso oriunda et lyrica. Vixit Olympiade XLII, quo tempore floruerunt Alcæus, Stesichorus Pittacus. Fratres ejus Larychus. Charaxus, Eurigius. Nupsit Cercolæ, ditissimo viro ex Andro, unde nata ipsi fuit filia, Clis. Amicæ fuerunt Atthis, Telesippa, Megara: discipulæ Anagora Milesia, Congyla Colophonia, Eunica Salamonia. Scripsit « Carminum lyricorum libros IX, » et prima plectrum invenit. Scripsit et « Epigrammata, « Elegias, Iambos, Monodias. »

Sappho, Lesbia, Mytilenæa, psaltria, de qua supra, in Phaon.

Sarapion, Ælius rhetor, Alexandrinus. Scripsit « De vitiis declamationum; Ἀκροάσεων, *sive* Auscul- « tationum libros VII; Panegyricum in Adrianum, « imp; Consultationes ad Alexandrinos; Rectene

i) Quod omnia poemata sint ἔμμετρα, Kuster, III, pag. 259, alterutrum vocabulum esse supervacaneum existimat. *Toup* vero in emendationis in Suidam, vol. II, pag. 135, melius corrigit ἑξαμέτρῳ οἰήματα. Sed criticum hic agere aut Toupii animadversiones repetere nec libet nec vacat. HARL.

« Plato Homerum e Rep. sua ablegarit, » et alia multa. Item « Artem oratoriam. »

Sarapion solum fere Orpheum habebat et legebat : subinde Isidorum de quæstionibus occurrentibus interrogans, virum summa theologiæ scientia instructum, quem solum familiarem noratet admittebat, nec ullum alium suarum facultatum, duorum aut trium librorum, inter quos erat Orphei poesis, dignum judicabat, putans se in illo perpexisse vitam illam Saturniam, poetarum fabulis celebratam. Nam ille quidem poetarum scriptis celebratus Chiron in Saturnii et Jovii regni confinio potius constitit, unde biformis esse traditur. Eodem tempore vir alius Alexandria venit, ex tota diametro, vel magis etiam, si sic dicere fas est, quam ex diametro a Serapione distans : nam hic quidem Saturnius aut Jovius fuit, ille vero Typhonius, et Typhone versutior bellua. Nullus enim eorum, qui nunc vivunt, hominum ignorat, quo animo et qua fortuna fuerit Pamprepius.

Σαράπους. Alcæus Pittacum vocavit Σαράποδα, χειροπόδην, γαύρικα, φύσκωνα, γάστρωνα, ζοφοδορπίδα et ἀγασύραστον. (Ex Laertii lib. I, c. 81.)

Scindapsus, instrumentum musicum. De Zenone, Citieo (Timon) : Ὁ δὲ ἔβρει γύργαθος αὐτοῦ μικρὸς ἰών· νοῦν δ' εἶχεν ἐλάσσοντα σκινδαψοῖο, « Mentem « habebat, minorem scindapso, » etc.

Σκίφη. Crantor, philosophus, poetæ cujusdam versus σκίφης plenos esse dixit.

Σκίρταλος. Diogenes, Sinopensis, jam senex, a *Scirtalo*, pirata captus est.

Σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμόν, tributum duræ vatis, Sphingis, hoc est difficile (apud Sophoclem Œdipo tyranno).

Σκολιά, *carmina convivalia*. Σκολιῶν Μελίτου, Καρικῶν αὐλημάτων. Melitus iste fuit poeta tragicus, qui Socratem accusavit. Perstringitur a comicis, ut poesi frigidus et moribus improbus præditus. *Carica* vero, carmina lyrica lugubria.

Σκολιόν, carmen paucorum versuum. Timocreon, Rhodius, poeta epicus (17), tale scolium contra divitias scripsit, cujus initium est, Ὄφελες ὦ τυφλὲ πλοῦτε, etc. « O cæcæ divitiæ, utinam nec in terra, « nec in mari, nec in continente unquam visæ fuisse- « tis, sed in Tartaro et Acheronte habitaretis ! vos « enim omnium malorum inter homines causa estis. » His simile est decretum, a Pericle scriptum, quo Megarenses foro, mari, continente arcebantur.

Σκολιόν. *Tyrannion* scripsit Commentarium de *metro obliquo* (Περὶ τοῦ σκολιοῦ μέτρου), quod ei propositum fuit a C. Cæsare.

Scopas, Ætolorum prætor, frustratus principatu, cujus maxime causa leges scribere ausus fuerat, Alexandriam cogitabat, ratus sese illius urbis opibus inopiam suam atque immensam [illegible] tatem facile expleturum. Sed erat insatia-

Scopelianus, Clazomenius, sophista, c. Nerva vixit et Smyrnæ eloquentiam doc[uit]. Nicetæ, æqualis Apollonii, Tyanensis, [illegible] etiam epistolas Apollonius scripsit.

Σκύθης. Anacharsis fuit Scytha, sed mat[re] natus, et ideo διγλωσσος duarum peritu[s] rum, qui Scythis leges tulit.

Scylax, Cariandensis, ex Carianda, Car[ia] tate, prope Halicarnassum, mathematicus. Scripsit periplum locorum extra [illegible] Herculis ; de Heraclide, Mylassorum re[gi] periodum ; Ἀντιγραφὴν adversas Polyb[ium] riam.

Scytale, epistola Laconica. Ligna erant lita et oblonga, quorum alterum Lacedæ[mo]ephori retinebant ; alterum tradebant du[ci] ab bellum emittebant, et quoties ei aliq[uid] dare volebant, albo loro lignum involve[bant] eo mandatum scribebant, deinde lorum re[scr]id tabellario tradebant asportandum. D. ἐν τοῖς Περὶ νομίμων, in opere *De moribus tutis* refert, feneratores dividere scytalas testibus præsentibus, et in utraque [illegible] contractum scribere, et alteram quidem testibus dare, alteram sibi reservare. [illegible] scytala et alio modo, ut Aristoteles in Mir[abilibus] rep. scribit.

Secundus, Atheniensis, sophista [illegible] vocatus est Plinius. Epirus (Ἤπ[ειρος]) *ligneus* vocabatur, ut fabri filius, fuit sophistæ, magister. Scripsit « Declam[ationes] « torias. »

Seleucus, Alexandrinus, *grammaticus* [illegible] natus Homericus, qui Romæ eloquen[tiæ] Scripsit Commentarios in *totum* poe[tam] « De synonymorum *differentia*. De iisque « duntur, De proverbiis apud Alexandrin[os] « De diis libros centum, » item alia Σύμμ[ικτα] *Miscellanea* [etiam *Glossas* aliaque, de quib[us] Kusteri, not. 6, tom. III, *pag.* 297.]

Seleucus, Emesenus, grammaticus, s[cr]. Ἀσπαλευτικὰ « Piscatoria, *versibus* hexametris « IV (19) ; In Lyricos Commentarium, Parthi[cis] « libros II. » Inveni et alium *Seleucum* his addi[tum] sed qui nullos scripserat libros.

Sellius sive Sillius, qui et *Homerus dictus* grammaticus ante Menandrum. (Supra in Hom[ero].)

Semus Eleus, grammaticus, scripsit « *Eliac[a]* « libros VIII, Periodos libris II, De Paro libros « De Pergamo librum I, de Pœanibus, *in quo* [illegible] genera musicorum recenset, auctocabalos, [illegible] phallos, phallophoros, etc. (Supra in Phallophoros, ubi *autocabdali* legitur, non *autocabali*.)

(17) Infra, apud Suidam rectius, *medicus*.

(18) De hac lectione v. Kusteri, not. 7, tom. III, pag. 295. HARL.

(19) At, notante Kustero l. c. id opus Athenæ[o] tribuit Seleuco Tarsensi. HARL.

s Ælius, Atheniensis, grammaticus, scri- A
itomen operis Philonis De urbibus et qui-
singulis clari fuerint, *libros III*; Epitomen
ntariorum Philoxeni in Homerum, » lib. I.
s Zeugmatensis, Aphthonii F. a causidicis,
ecti fuerunt, genus ducens, præfectus et
torio et consularis et patricius. Scripsit
um in sophistam Sabinum fratrem suum,
im librum pro causidicis *Adversus Ari-*

.ίσθαι, *falso se jactare*, dictum ab Æschi-
F., qui pauper divitem se falso jactabat.
ἔλλους *glorioso* vocant, et *gloriari* αλλίζειν.
anus, Damascenus, unus ex primarii ge-
ris, Auxentii Calliniei F., ortus ex Romanis,
xandriam incoluere. Poetica, oratoria et B
rilis Romani peritia instructus etiam in
phia instituendum se Proclo dare volebat,
r, qui patronum causarum malebat, id pro-
et. Sed patre defuncto, Athenas, ubi Pro-
it, profectus somniavit, montis cacumini,
m vehiculo, se insidere et montem ipsum
instar agitare. Illinc fato et voluntate ad
accedere et magistratum genere quam phi-
iam beatumque otium sectari maluit. Cum
in odium incidisset Ardaburii, magni illius
is F., multa ab illo passus est sanctissimus et
modum religionis Græcæ cultor. Isocrateas
orationes copiosiores et de rep. agentes mihi
avit, non artificioso illo et sophistico, sed
inti et philosophico more. Idem Julianum,
m meum (20) natu minorem sic ad eloquen- C
udium inflammavit, ut eum et poetas et ce-
s oratores ediscere juberet. Et alios quidem
s utcunque probabat, at Callimachum in
is sumens, Afrum hunc poetam nunquam non
it. Quin lectione ejus adeo offendebatur, inter-
ut librum ejus conspueret. Huic Zeno imp.
imam a se dignitatem pollicitus est, si Chri-
ius fieri vellet: et ipse nobis epistolam, polli-
iones illas continentem, sed nihil apud se
lcientem, recitavit. Arcadium etiam. Laris-
m, per epistolam objurgavit. Nam Severianus,
pistolis scribendis acer et cordatus erat.
everus, Σεβῆρος, sophista Romanus sub An-
mio, imp. fuit Alexandriam vero profectus in
philosophico vitam transegit, variorum libro- D
n copia abunde instructus. Viros autem doctrina
estantes, si quisquam alius, ad se facile pertra-
:e noverat.
Severus (imperator) nec humanarum nec divina-
n rerum quidquam impervestigatum ut relin-
eret, vel occultissima perscrutatus est. Et ideo
ros omnes, qui aliquid arcani habebant, et
oscunque reperire potuit, ex omnibus adytis

mutulit, et in Alexandri monumento conclusit, ut nec illius corpus quisquam amplius cerneret, nec res in illis scriptas legeret.

Severus, Σευῆρος. Hic post infelicem illum Eutychem exstitit, et cum Antiochiæ thronum malis artibus occupasset, Manentis et Apollinaris et Eutychis hæresim stabilire conabatur. Ex ecclesia itaque pulsus in Alexandrinos, populum levem, turbinis et procellæ instar incidit. Cum autem hic quoque alia procella ipsi et populo restasset, omnia confudit et perturbavit. Julianus enim quidam Halicarnassensis, Asiæ episcopus, eos dissipavit. Confer supra, in Juliano.

Sextus, Chæronensis, Plutarchi sororis filius, philosophus, qui fuit M. Antonini Cæsaris temporibus, Herodoti, Philadelphæ, discipulus sectæque Pyrrhoniæ addictus (21). Hic apud imperatorem in tanto honore erat, ut una cum eo jus diceret. Scripsit *Ethica*, itemque *Sceptica libris X*. Post Commodi mortem quidam se Sixtum dicere ausus est, facultatesque et dignitatem ejus sibi vindicare, qui a multis sæpe interrogatus scite respondit. Sed cum pertinax nonnulla ad eruditionem Græcam, cujus ille rudis erat, pertinentia ex eo quæreret, longe a scopo aberravit, cum, quid diceretur, ne intelligere quidem posset. Adeo natura quidem vultum ei similem habebat, cæterisque in rebus arte eum referebat, doctrina vero eadem excultus non erat.

Sextus, Afer (22), philosophus, scripsit *Sceptica* sive *Pyrrhonia libris X*.

Sibylla Delphica, quam etiam *Dianam* appellarunt. Vixit ante bellum Trojanum, scripsit oracula versibus.

Sibyllæ Chaldææ pater Berosus, mater Erymanthe.

Sibylla, Apollinis et Lamiæ F., vel Aristocratis et Hydoles, vel Crinagoræ, vel, ut Hermippus, Theodori, Erythræa, nata in loco Erithrarum, qui vocabatur Batti, nunc condita illic urbe, Erythræ. Quidam Siculam tradunt, alii Sardianam, Gergethiam, Rhodiam, Libyssam, Lucanam, vel Samiam denique. Fuit post captam urbem Trojam annis CCCCLXXXIII. Conscripsit libros istos: Περὶ παλμῶν *De palpitationibus*: Μέλη, *Carmina*; Χρησμούς, *Oracula*. Eadem etiam prima triquetrum genus lyræ fertur invenisse.

Sibylla, Helissa, scripsit versibus vaticinia et oracula.

Sibylla Colophonia, quæ vocata fuit *Lampusa*, a Calchante oriunda. Ipsa quoque scripsit vaticinia et oracula versibus, et alia.

Sibylla Thessala, dicta etiam *Manto*, quæ a Tiresia genus duxit.

Sibylla Phrygia, a quibusdam vocata *Sarbis*, ab

(20) Damascii verba sunt.

(21) Hunc Sextum, ἀδελφιδοῦς Πλουτάρχου a nida dictum, non eumdem esse (uti quidam opinabantur), cum Sexto Pyrrhonio sive Empirico, Kuster (tom. III, pag. 299), argumentis usus Jonsii, III, cap. 12, Histor. philosoph. late demonstravit. HARL.

(22) Hic est Sextus Empiricus. HARL.

aliis *Cassandra*, ab aliis *Taravandra*, et ipsa scripsit oracula.

Sibylla Cumana et Sibylla Thesprotica. Et hæ oracula scripserunt.

Sibylla Chaldæa, sive Hebræa aut Persica, proprio nomine *Sambethe*, a beatissimo Noe genus ducens. Hæc prædixit, quæ Alexandro Macedoni contigisse dicuntur, cujus meminit Nicanor, qui Vitam Alexandri scripsit. Eadem de Domino Christo ejusque adventu, Numinis instinctu, plurima prædixit. Cum hac et reliquæ Sibyllæ consentiunt, nisi ut hujus sint XXIV libri de quavis gente et regione prædictiones continentes. Quod autem versus ejus imperfecti et luxati inveniantur, non est ipsius vatis culpa, sed scribarum, qui vel orationis celeritatem scribendo assequi non potuerunt, vel etiam indocti et grammatices imperiti fuerunt. Cum afflatu enim et eorum quæ dicta erant, memoria simul desinebat. Et hæc causa est quare et versus imperfecti reperiantur, et sententia claudicans, sive sapientissimo Dei consilio hoc factum fuerit, ne a multis iisque indignis oracula ejus cognoscerentur, sive longum tempus, uti multorum aliorum, ita etiam hujus rei causa fuerit. Præterea et obscuritas eorum quæ a Sibylla dicebantur, et crebra librorum ejus descriptio, nihil mirum est si et sensus et metri confusionem pepererint.

Sibyllæ diversis et locis et temporibus fuerunt decem. Prima, Chaldæa, quæ et Persica, proprio nomine *Sambethe* dicta. Secunda, Libyca. Tertia, Delphica, Delphis nata. Quarta, Italica, quæ in Italiæ urbe, Cimmeria (nata est). Quinta, Erythrea, quæ ante bellum Trojanum vaticinata fuit. Sexta, Samia, proprio nomine *Phyto* dicta, de qua scripsit Eratosthenes. Septima, Cumana, quæ et *Amalthea*, et *Hierophile* dicta fuit. Octava, Hellespontia, nata in vico Marmisso, prope oppidulum Gergythium (quæ loca olim finibus regionis Trojanæ comprehensa (fuerunt), temporibus Solonis et Cyri. Nona, Phrygia. Decima, Tiburtia, Albunæa dicta. Aiunt autem, Sibyllam, Cumanam, novem oraculorum suorum libros attulisse ad Tarquinium Priscum, tunc Romanorum regem : quos cum ille repudiasset, duo ex illis cremasse. (Conf. tamen Lactant. De falsa relig. lib. 1, cap. 6, § 7 sqq.)

Sibylla vox est Romana, quam si interpreteris, *vatem* significat. Sibyllæ igitur, ut multi scripserunt, diversis locis et temporibus decem fuerunt. — Σιβυλλιᾷ, *oraculorum amore et desiderio tenetur*, vel *delirat* et vaticinari cupit ; vel *oracula somniat ;* vel *superbit*, etc.

Σιβύντιος sive Σιβύρτιος, Theodectæ Phaselitæ lector et servus, qui primus e servis, artem oratoriam professus est. Scripsit *Artem rhetoricam*.

Σιδηρείαν ψυχήν, *ferreum animum* sive *inexorabilem*. — Glaucus quidam, Samius, ferruminationem primus invenit ; et proverbium [illegible] iis quæ facile conficiuntur.

Silvanus, philosophus, qui cetera [illegible] erat et sanctus, sed moribus simplex.

Σιλλαίνει, « labiis distortis aliquem [illegible] « (μυλλίζει) inter deridendum oculos [illegible] enim est minus, vel falsum dictum [illegible] qui sillos scribit, dicitur sillographus.

Timon, Phliasius, philosophus Pyrrhonicus.

Simmias, Rhodius, grammaticus. Scripsit « rum libros III ; Variorum Poematum [illegible] Ab initio fuit Samius (23), postea [illegible] in insulam, Amorgum, migrarunt, [illegible] niæ illius dux a Samiis eo missus fuit, urbes in Amorgo condidit, Minoam, [illegible] Arcesimen. Vixit annos 406, post [illegible] num. Secundum quosdam primus [illegible] diversa alia. Item *Origines Samiorum*.

Simmias, Thebanus, philosophus, [illegible] cratis. Scripsit « De sapientia, De amicitia « tate, De musica, De eo quod optandum « giendum, De cura animæ, » item alia [illegible]

Simocattes, cognomen Theophylacti [illegible]

Simonides, Leoprepis F., Julietes, [illegible] insulæ, civitate, lyricus, Stesichoro [illegible] cognominatur *Melicertes* propter suav[illegible] artem memoriæ invenit, itemque litter[illegible] duplices et tertium sonum lyræ. *Vixit* [illegible] quamvis alii eum ad *Olymp.* LXII, [illegible] extendit usque ad Olympiadem LXII [illegible] ætatis LXXXIX, attigit. Dorica dial[illegible] « Cambysis et Darii » descripsit. Item « Xerxis, et Prælium navale ad Artemi[illegible] elegiacis ; *Prælium* item *ad Salamin*[illegible] licis. Ad hæc scripsit « Threnos, Enco[illegible] « mata, Pæanes, Tragœdias, » et alia. [illegible] quis alius, memoriæ pollebat : ei vero [illegible] Apollonius, qui ut plurimum quidem [illegible] vero mente versabat ; et cum centesim[illegible] annum ageret, memoriæ firmitate ipsos [illegible] dem superabat. Idem etiam *Hymnum in Mu*[illegible] canebat, in quo dicit omnia a tempore [illegible] ipsum vero tempus beneficio memoriæ [illegible] et immortale esse. Hic primus carmen [illegible] scripsisse dicitur. Habebat enim duas arcas [illegible] gratiarum vacuam, alteram (mercedis) plenam. [illegible] Ejus dictum : Ἀνάγκῃ οὐδὲ θεοὶ μάχονται, [illegible]

Simonides, Ceius, prioris ex filia nepos, [illegible] mine Melicertes, vixit ante bellum Peloponnesiacum. Scripsit « Genealogiam libros III, [illegible] « tionum libros III.

Simonides, Magnesius, Sipyli *P. poeta* [illegible] qui vixit temporibus Antiochi Magni Scripsit [illegible] res gestas, pugnamque cum Galatis, *in qua* [illegible] tus ejus per elephantos profligatus fuit.

Simonides, Carystius vel Eretriensis, *poeta* [illegible]

(23) Hæc non ad Simmiam sed ad Simonidem, iambographum antiquissimum, Amorginum, spectant. Confer Allatium, De Simeonibus, pag. [illegible] seq.

sit Græcorum conventum in Aulidem; A
um libros II, De Iphigenia unum.
des. Hic imp. Joviani temporibus vixit, et
ius clarissimus fuit.
des, Crinei F. Amorginus, iamborum
scripsit elegiarum libros II. Item iambos.
em ipse, annis 490, post bellum Trajanum.
n quosdam hic primum iambos scripsit.
ulo antea, de Simmia, Rhodio, dicta.)
, sophista, qui publicam pecuniam inter-
Simon et Theodorus et Cleonymus perjuri

icius, philosophus.
is Neapoli, urbe Palæstinæ, oriundus, so-
discipulus Andromachi, qui per aliquod
Athenis docuit, scripsit *Progymnasmata,*
mationes. B
ius, Novatianorum, episcopus, etc. (ex
, VI, 22 Hist. et alia de Sisinnio narratio
neno lib. VIII, cap. I.)
θης. In tabellis nomina eorum qui in jus
ur, inscribi solebant, *Aspasia et dominus,*
aritus ejus.
tes, Sophronisci, statuarii, et Phænaretes,
cis, F., primum statuarius fuit: aiunt enim
vestitas Athenis ejus fuisse opus. Deinde
phatus est, audito Anaxagora, Clazomenio,
Damone, hinc Archelao. Aristoxenus ait
n audivisse Archelaum, etc. Ingressus viri-
atem, ad Amphipolin et Potidæam militavit
lelium. Duas habuit uxores, Xanthippen, e
mprocles natus est, et Myrtonem, Aristidis
liam, ex qua Sophroniscus et Menedemus,
nexenus. Vixit tempore belli Peloponnesiaci,
dem natus Olympiade LXXVII. Vixit an-
XXX; obiitque imprudentia vel potius
ia Atheniensium, coactus bibere cicutam:
o *in Apollinem et Dianam* et *Æsopea Fabula*
alio scripto relicto, quam, ut quidam volunt,
ous scripta. Philosophos effecit: Platonem,
relicto Lyceo, traduxit scholam in suburbium,
Academia vocatur (ejusque sectatores Acade-
dicti usque ad Aristotelem. Is enim in quodam
o ante urbem sito ludum litterarium aperuit, et
οὗ κατ' αὐτὸν περιπάτου a *peripato* sive loco
nbulationis, qui in illo horto erat, suos disci-
os vocabit Peripateticos); Aristippum item, Cy- D
num, auctorem scholæ sectæque Cyrenaicæ;
edonem, Eleum, a quo secta Eliaca, postea a
iedemo, Eretriæ docente, dicta Eretrica. — Ex
Pyrrho prodiit: Antisthenem, qui Cynicam
tam condidit; Euclidem, Megarensem, a quo
garica, quæ eadem a Clinomacho, Euclidis di-
pulo, dicta Dialectica; Xenophontem, Grylli F.,
chinem, Lysaniam, Sphettium; Cebetem, The-
num; Glaucum, Atheniensem; Brysonem. Hera-
otam, qui contentiosam dialecticam introduxit
a cum Eucline, Clinomachus auxit: cumque
ltos sectatores habuisset, desiit in Zenone,

Citieo, qui Stoicam scholam instituit, vixitque Olympiade CXXV. Alii Brysonem non Socratis, sed Euclidis auditorem scribunt fuisse. Brysonem audivit Pyrrho, a quo Pyrrhonii. — Præterea discipulos habuit Socrates: Alcibiadem, Critobulum, Xenomedem, Apollodorum, Critiam, Athenienses; tum Critonem, Simonem, Eumarem Phliasium; Simmiam, Thebanum; Terpsionem, Megaricum; Evenum, Chærephontem. Theodorus etiam, cognomento Atheus, Socratem audivit, docensque omnia esse indifferentia, sectam Theodoream instituit. Eam philosophiæ partem, quæ est de moribus et virtutibus, præcipue coluit Socrates, et jam senex cithara ludere didicit apud Cononem, et derisus a quibusdam dixit illud Solonis: Ὀψιμαθὴς μᾶλλον ἢ ἀμαθὴς *Præstat sero, quam nunquam discere.* Hic dæmonium quoddam secum familiariter colloqui dicebat. Primus Aristophanes Nubibus scriptis ipsum perstrinxit, ut corrumpentem juvenes, et atheum ipsum vocavit, quod per canem et platanum juraret. Postea Anytus et Melitus eum accusarunt et reum peregere. In æstimatione vero pœnæ Socrates se meruisse dixit, ut victus in Prytaneo publice sibi præberetur. Illi vero capitis eum condemnarunt. In vinculis diu fuit, donec navis sacra, Θεωρὶς, Delo rediret. Critone suadente fugam noluit fugere dixitque leges non oportere violari. Hausta hinc circuta voti recordatus, *Immolate*, inquit, *Æsculapio.* Quidam, Cyrsas nomine, genere Chius, Athenas venit cum Socrate conversaturus, cui dormienti juxta sepulcrum Socratis, in somnis ille visus est et cum eo collocutus. — Socrates ab Aristophane Melius vocatur, id est atheus, quia Diagoras, Melius, infamis erat ut deorum osor et hostis. Diagoras ille initio pius erat, postea deposito fraudatus, ad impietatem prolapsus est et deos esse negavit. Quare Athenienses indignati Melium malis affecerunt. — Fuit et Aristagoras, Melius poeta dithyrambicus, qui quod mysteria Eleusinia evulgasset, valde impius judicatus est. Ab illo tempore comici Melios ut impios perstrinxere. C

Solon, Execestidæ F., Atheniensis, philosophus, legislator et demagogus, qui vixit Olympiade XLVII, vel LVI. Insidiis petitus a Pisistrato, tyranno, in Ciciliam secessit, et urbem condidit, quam de suo nomine Solos vocavit. Alii Solos etiam in Cypro nomen ab illo accpisse aiunt, et ipsum in Cypro decessisse. Scripsit *Leges* Atheniensibus, quas vocant *Axonas*, quod in *axibus* ligneis essent scriptæ; item Poema elegiacum, quod *Salamis* inscribitur; *Præcepta morum*, itidem versibus elegiacis, et alia. Fuit unus illorum qui VII sapientes dicuntur. Ejus est: *Ne quid nimis*, et: *Nosce te ipsum.* Precibus amicorum ære oppressorum victus, tabulas veterum debitorum abolevit. Ejus consilium et astus adversus Cirrhæos. (Ex Pausaniæ Phoeicis, p. 684.)

Sopater, Apamensis, sophista et philosophus, discipulus Iamblichi, interfectus a Constantio

Idem factum vanoribus, se non amplius religiosi A *sentiorum addictum esse*; ante enim familiariter eo *nem fecerat. Scripsit De Providentia, itemque De iis qui immerito sunt felices vel infelices. Constantinus Sopatrum dum interemit, non recte fecit; nemo enim coactus fit bonus, sed ex amore.*

Sopater, comicus. Ex fabulis ejus sunt Ἰσοδίκαιος, Φανολόγος, Σίνις ἢ Ἐνδία, Βάκχαι, Βίδαι, Ὑδριστής, Φιδ[ί]ας, ut Athenæus in Dipnosophistis.

Sopater, Parodus quem a comico male distinguit Suidas, cujus drama βάκχη; Athenæo memoratur. V. Stanlei, ad *Æschyli Coeph.* v. 294.

Sopater, Apameensis, vel potius Alexandrinus, sophista. Scripsit plurimorum librorum *Epitomas*. Quidam etiam Ἐκλογὴν τῶν ἱστορῶν, *excerpta historica* de quibus Photius cod. CLXI, hujus esse aiunt.

Sophilus Sicyonius aut Thebanus, comicus mediæ comœdiæ. Ejus fabulæ sunt Κιθαρῳδὸς, Φίλεργος, Τυνδάρεως ἢ Λύδα, et Δηλία, ut ait Athenæus. Item Χορίδιον, Παρασταθέντες.

Sophistæ vocabant omnes, quotquot litteris eruditi erant: etiam σοφὸν musicam, et sophistas musices peritos, etiam tibicines. Plato, comicus, in sophistis Bachylidem poetam, Opuntium sophistam appellat. Aristophanes hoc nomen tribuit artis cujuscunque peritis. Deinde sophista est ille, qui ex falsa ostentatione sapientiæ quæstum facere novit.

Sophocles, Sophili Colonæi F., Atheniensis, tragicus, natus Olymp. LXXIII, ita ut annis XVII Socrate antiquior sit. Hic primus tribus histrionibus usus est et tritagonista sive tertiarum partium actore. Primum etiam chorum quindecim juvenum introduxit, cum antea duodecim tantum essent. Idem dictus apis, propter orationis suavitatem: primum etiam singulis fabulis certare cœpit, non tetralogia. Scripsit Elegiam et Pæanas et Orationem de choro, de quo cum Thespide et Chœrito contendebat. Filii ejus fuere Jophon, Leosthenes, Ariston, Stephanus, Meneclides. Obiit post Euripidem, cum esset annorum XC. Docuit fabulas CXXIII, vel etiam multo plures, ut tradunt alii. Vicit vicies quater. (Conf. Kusteri notas tom. III, pag. 349 sqq.)

Sophocles, Aristonis F., senioris Sophoclis nepos Atheniensis, tragicus, qui docuit dramata XL, vel ut alii, XI. Vicit septies. Idem et elegias scripsit. Apollonius (Tyaneus) castitate Sophoclem superavit, qui senex demum amores tanquam furiosum et sævum dominum effugisse se dicebat. Apollonium libidinis ne Euphrates quidem arguit, quamvis falsas litteras adversus eum commentus sit, inimicus illi, quod Euphratem, pecuniæ causa facientem omnia, deridens monuisset, ne pergeret σοφίαν καπηλεύειν, *cauponari sapientiam.*

Sophocles, Atheniensis, tragicus, antiquo illo Sophocle genus ducens pleiadem tragicorum. Fabulæ ejus sunt

Σοφὸς incantator, incantationem per... LXIII, 3. Oracalum:

Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος ἢ Μοῦσ[α]
Ἀνδρῶν δὲ πάντων Σικελὸς ἐστὶ σοφώτ...

Sophron, Syracusanus. Agathocles [fi]lius, F. qui vixit temporibus Xerxis et Scripsit *Mimos* viriles et *Mimos* mulie[bres] soluta et dialecto Dorica, quos Platonem, semper lectitasse ferunt, ador[mi]etiam iis indormiret.

Sophron, comicus (male tanquam B priore Suidas commemorat; Ex hujus καφεῖα, teste Athenæo in Dipnosophis[tis].

Soranus, Menandri et Phœbes F., Ephesius, medicus, qui Alexandriæ commoratus est artem medicam exercuit sub Trajano et Hadriano impp. librosque plurimos et pulcherrimos reliquit.

Soranus, Ephesius, medicus junior, q[ui] « De morbis muliebribus libros IV; Medi[cinæ] « et sectas et opera libris X, » et alia dedi[cavit]. piodotus, philosophus, artis medicæ peritissimus recentiorum medicorum magni hic[ci] Jacobum; ex antiquioribus vero post Hi[ppocratem] Soranum Cilicem, cognomento Mallo[tum].

Σωσάννα. Contra Sextum Africanum C Origenes, ejusque argumenta refe[llit] librum Susannæ impugnavit.

Sosibius, Laco, grammaticus, qui [Ἀ]κιλωτικοὶ (24) vocantur. (Scripsit [de] bus et hoc tradit, esse quoddam cu[m] quop Dicelistarum et Mimelorum [et] Μιμηλῶν proprium fit. De Mimis [ad]nia, Περὶ τῶν Μιμηλῶν ἐν Δακωνικῇ [ἀρ]παλαιῶν, et alia.

Sosiphanes, Sosiclis F., tragicus, doce[bat] LXXIII, vicit septies. Est et ipse ex [nu]qui Pleias sunt appellati. Vixit *sub* extremis [Alexandro] Philippi vel Alexandri Macedonis. Obiit [Olym]CXI vel CXIV.

Sositheus, Syracusanus aut Atheniensis, [tra]tius Alexandrinus ex Alexandri *Troica*, [tra]pleiade, æmulus Homeri, tragici, filii Myrtæ, [Syra]tinæ, qui floruit Olympiade CLXIV, *Scripsit* [dra]mata et alia prosa oratione.

Sotades, Byzantinus, philosophus, ut *tradit* [Dio]stocles libro VI de philosophia.

Sotades, Atheniensis, comicus mediæ [com]diæ.

Sotades, Cretensis, Maronita, δαιμονισθεὶς καὶ [ἐπὶ] *monio vexatus*, iamborum scriptor. Scripsit φύσε[ις] *augas* sive κιναίδους, Ionica lingua, unde [hos]

(24) Qui difficiles quæstiones propositas dissolvunt.

abantur. Hoc poematis genere usi sunt A
ınder Ætolus, Pyrrhus Milesius, Theo-
›charidas et Xenarchus. Sunt ejus car-
ma, veluti « Ad inferos descensus;
In Belostichen; Amazon » et alia. Item
ıı et Παραυλτρούμενος, ut ait Athenæus
phistis (25).

Atheniensis, philosophus, qui *Librum*
: scripsit.

ıs, Asites (26), heroicus poeta, qui fuit
:iano. Scripsit « Encomium Diocletiani:
ı *sive* Bacchica libris IV; De Panthea Ba-
De Ariadne; Vitam Apollonii Tyanei;
n *sive* Alexandriacum.» Est autem Alexan-
›nis Historia, cum Thebas cepit. Item alia.
s, grammaticus, maritus Pamphilæ (supra B
la, Socratidas), cui etiam historias attri-
›sit « Orthographiam; Quæstiones Home-
'ommentarium in Menandrum; De me-
: comœdia; In Euripidem. »
ıs, Epidaurius, pater Pamphilæ, cui li-
Commentariorum inscripsit, ut ait Dio-
›ro XXX Historiæ musicæ.
›pus, Eurymedontis F. Platonis ex sorore,
ıepos, auditor et in Academia successor.
mpiade CVIII, Scripsit plurima, præcipue
hica. Fuit ingenio austero, maximeque
'.

. *Pila* lusit Aristonicus Carystius, Ale-
:egis, in ludo pilæ collusor. Pilæ inven-
Alcioni filiæ, attribuit. C

δες, « caprarum et ovium excrementa. »
: poeta fuit, cujus filios parvæ staturæ Aris-
ɔ perstringit, ut ὄρτυγας οἰκογενεῖς, γυλιαύ-
χηστὰς, ναννοφυεῖς, σφυράδων ἀποκνίσματα,
ἰφας, etc. *Xenocles,* Carcini filius, multas
insolitas machinas ad percellendos specta-
ı fabulis suis introduxisse dicitur, Plato
ἰκαμήχανον appellat. Deos enim ascendentes
:ndentes imitabatur.

harus, Heracleotes, poeta tragicus, cujus
sunt Περικαιόμενος, Ἡρακλῆς, Σεμέλη κεραυ-
ı. Hinc ut Barbarus et Phryx a comicis per-
:ur.

alus, medicus apud Athenienses. Aristo-
:: Ἄπελθε πρὸς τοῦ Σπιττάλου, « Abi ad Spit-
a. Tu vero guttam pacis unam instilla mihi »
mum istum æreum aut argenteum, quales
l medici.

ridon, Trimithuntis, in Cypro civitatis, epi-
ɔ multa mira fecit et concilio Nicæno inter-
Confer Socratem, lib. I Hist. c. 12).

Στάσιμον, genus carminis, quod saltores stantes canebant.

Σταυρός. In septentrionali parte fori collocata est crux, instar illius, quam Constantinus magnus in cœlo vidit, auro obducta, habensque in apicibus rotunda mala. Ibidem filiorum ejus statuæ auratæ conspiciebantur. Sub Theodosio magno, imp. cum gentilium templa everterentur, in Serapidis templo inventæ sunt hieroglyphicæ litteræ, crucis figuram habentes. Quas cum illi, qui ex gentilibus Christiani facti fuerant, conspexissent, dixerunt, *Crucem* apud litterarum hieroglyphicarum peritos significare vitam futuram.

Stesichorus, Euphorbi vel Euphemi, vel Euclidis, vel Hesiodi F., ex Himera, urbe Siciliæ, Himeræus. Alii Matauria, Italiæ civitate, ortum tradunt. Alii Pallantio. Arcadiæ urbe, profugum, Catanam migrasse ibique obiisse et sepultum ante portam, quæ ab eo Stesichorea dicta fuerit. Junior Alemane, lyrico, natus est Olympiade XXXVII. Olympiade LVI. Fratrem habuit Mamertinum, geometriæ peritum, et Helianaetem, legislatorem. Fuit autem lyricus, ejusque *Poemata,* Dorica dialecto scripta, sunt *libris XXVI.* Dicitur scripta *vituperatione Helenæ* visum amisisse, deinde in somnis monitus, propter *palimodiam* visum recepisse. Cum primum *Tisias* vocaretur, accepit nomen *Stesichori,* διὰ τὸ στῆναι χορὸν, quod primus chorum instituerit, cum cantu citharæ conjunctum.

Stilpo, Megarensis, philosophus, qui fuit sub Ptolemæo primo discipulus pasiclis, Thebani, qui audierat fratrem, Cratetem, et Dioclidem, Megarensem; is vero Euclidem, discipulum Platonis. Præfuit Megaricæ scholæ, et dialogos scripsit non pauciores viginti.

Στοὰ, *porticus,* in qua Stoici, Στωϊκοὶ, qui antea Zenonii, Athenis docebant. Hæc appellabatur antea πεισιανάκτειος, deinde a Polygnoti pictura dicta est ποικίλη. In illa inambulans Zeno, Citieus, disserebat. Sub XXX tyrannis autem mille quadringenti cives ibi interfecti sunt.

Strabo, Amasenus, philosophus et geographus, (Infra, Strato.)

Strato, comicus mediæ comœdiæ. Ex ejus jabulis erat φοῖνιξ.

Strato, Lampsacenus, philosophus, Theophrasti discipulus et successor, filius Arcesitai vel Arcesii, cognomine Physicus, quod præ cæteris omnibus physicæ contemplationi deditus esset; magister Ptolemæi Philadelphi, multos libros scripsit.

Strato, Amasenus, philosophus, qui vixit sub Tiberio, Cæsare. Scripsit geographiæ libros VII. (Imo Strabo, libros XVII.)

Strattis, Atheniensis, tragicus. Ejus fabulæ sunt:

Male (ait *Kuster* ad h, I. tom. III, p. 357. ɔnim, Ἐγκλειομ. et Παραλυτρ. pertinent ad em, comicum, ut expresse docet Athenæus, II, p. 293, et lib. IX, p. 368. Conf. supra, ɔ pag. 495, sq. HARL.

(26) Rectius Oasiteɔ, ortus ex urbe Ὄασις, quæ vulgo dicebatur, Ὕασις, Lydiæ. V. Steph. Byzant. v. Ὕασις, et Küster ad Suid. III, pag. 357. HARL.

Ἀντιφανόδοτος, Ἀνατόκιος, Ἀρβαὶ sive Ἀρραβαῖοι ἱστορικοί. Τερτύλλος, Καλλιτέβης, Κυπρίας, Ἀρμιναῖος, Μανεθώς, Μῆδος, Τρωΐλος, Φοίνικος, Φυσικοί, Χρησμοί, Ψαφωνοί, ut testis Athenaeus in Deipnosophistis.

Symmachus, tyrannus, qui celeberrimum illud monasterium [illegible] condidit. Fuit olim Ecclesia Catholicorum, postea mutatum est in monasterium. Idem Symmachus princeps eidem archangelo, Michaelis, Nicolae, consulit, a quem et versus heroum feruntur:

Σύμμαχος ἔκτισα νῆσον ἐλαίφατον, περιαλίπτος δὲ
ἐκ πόντου, εἴσατο κῶμα, λίθων ἐπιμηκέα βάθρον.

Suetonius Tranquillus. Lectus Tranquillus, grammaticus Romanus.

Sulpicianus, sophista, genere Isaurus, Lachiaris Leontinus successor, qui annos amplius triginta natus demum negotii aliquorum libros legere et ad eloquentiae laudem animum adjicere, tamen labore magistri et studio etiam, quibus se ipse in balneis puerilibus et exercitationibus quae a pueris magistri exigunt. Itaque in brevi Athenarum urbe evasit sophista, Lachare prorsus non multo inferior. Nam scio, et Lacharen eloquentem factum diligentia magis, quam natura. Ejus enim orationes legi, e quibus valde mediocris mihi, sed ingenii tardioris visus est. Efficere quippe apte referendi rerum, ad studia quidem satis idoneum, sed vitam gubernare et tali, qui virtutem persequeretur, et humanus erat, qui philosophus potius quam sophista vocaretur. Nam alioqui Lachares vir fuit bene charus, qui visum amissum etiam C [illegible] recepit. Ex Damascio.

Syracusia apophthegmata, apud Epicharmum. Syracusia fabulae, id est Aesopicae. Et proverbium: Syracusia per plateam, in eos qui superbo gradu incedunt; Sybaritae luxuriosi, praecipue ille Mindyrides, etc.

Συγχρονίζειν, *ad aliquem accedere*, hoc est, *familiariter cum aliquo versari*. Zenoni, Citieo, eranti cum consuleret, quo pacto beatam vitam degere posset: deus respondit: Εἰ συγχρονίζοις τοῖς νεκροῖς. Si *familiariter cum mortuis versaretur*, id est cum scriptis et libris antiquorum.

Symeon, mirabilis ille vir, qui vulgo dicitur Stylites. De hoc cum Aegypti monachi audivissent eum in columna stare, rem insolitam damnantes ipse eum primus hoc fecerat, eum ex coetu suo exclusere. Postea vero, cognita viri illius vita et animi modestia, rursus eum in coetum suum receperunt. Ad hunc Marcianus imp. hominis privati habitu venit.

Σὺ δὲ θεοῦ ἀείσεις. Hoc Rhapsodi accinere solebant ut admonerent. Ἀλλ' ἄνεχ, χαῖρε. Haec enim vox communis apud veteres poetas obvia.

Synesius, Pentapoli Thebaidis, quae in Libya sita

A est, scripsit philosophi nemini ordine sacrorum Scriptorum libros: mysticos et philosophicos tres: gymnasticos, et Orationes panegyricas et gratulatorias. Item Encomium calvitii, admirabilem de Providentia, grammatico; aliosque plurimos et [illegible] praeterea Epistolas, quae quam magni pretio habentur.

Συνεσιάδης Graecus [illegible] multos libros conscripsisse [illegible].

Σύρα, Syra Dea apud Lucianum.

Syrianus, Alexandrinus, philosophus, Neoplatonicus, Proclo antecessori suo, qui fuit ipsius successor. Scripsit [illegible] rum *Commentarorum* libri VI. [illegible] libros IV; *In Orphei Theologiam* [illegible] chum, Εἰς τὰ Ἡσιόδου περὶ τῶν ἐπ de diis Homericis; *Commentarium* [illegible] *et Platonis*; *De oraculis*, libros I. [illegible] enarrationes. Isidorus, praeceptor ejus, dicebat, omnia veterum scripta accurate non desinebat; sed post Platonem, Jamblichi amicis ac comitibus [illegible] dabat, quorum optimum esse [illegible] suum Syrianum, Procli magistrum. [illegible] quod quidem ad veram scientiam [illegible] neat, contemnendum esse censebat.

T

Τάβλα *tabula*. Nomen lusus, cui magna cum sapientia invenit, ut esset haberet, quo tempus *falleret*. In hoc mundus terrestris. Duodecim [illegible] circulus zodiacus. Fritillus *et* in eo [illegible] septem stellae planetarum; turricula cœli, ex quo multa bona *et mala* [illegible] duntur.

Τὰ δ' ἐκ τρίποδος,. *ex tripode dicta* rissimus. Cum Aristoclea, quae erat Py[illegible] buisse frater dicitur, et *oracula* quae eam edidisset, ut vera adnotasse [illegible] Tyraneo, Philostratus: Non erat copiosa neque ironice loquentem *quisquam* ex coram auditoribus se jactantem, sed [illegible] *tripode, novi* aiebat, et videtur mihi.

Τὰ ἐκ Τριπόδος,. Apollo vaticinans utitur D propter tria rerum tempora. *Homerus*, (Ἰλ τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα (Iliad. *praesentia et futura et praeterita*. Apollini tripos cessit, a piscatoribus oblatus primum vi subr sed, cum hi illum repudiarent, datus *fuit A* velut sapientissimo, cui dare oraculum jus

Τὰ ἐκτὸς ἁμαξῶν σώμματα, *Ex plaustris* [illegible] *ria*. Athenis in festo Choum, qui comessatum [illegible] plaustris vel obvios dicteriis et convitiis insec

(27) Vide Suidam, cum Origenes auctore Epiphanio, Συνεκτικός, tum Συνεκτήριος vocatus fuisset, monet Küster ad h. l. tom. III, p. 408. Harl.

(28) Videtur Suidas male scripsisse Σύρα pro Σάρα, *Sacra*.

m in Lenæis postea faciebant. Mulieres
ım, plaustro vectæ, cum Eleusinem
agna mysteria, in via se mutuis convi-
ıbantur. Alexandrini olim animarum
m faciebant. Certis enim diebus homines
ɔcti, quibus hoc ipsum munus manda-
ɔer totam urbem ibant, et stantes, ubi
ad domum subsistentes, ubicunque pla-
plaustro loquebantur, non falsa convicia
sed vera crimina exprobrantes, etc.
ɔσκίνου, *ad cribrum dicta*, de illis, qui
m et tripodem aut aurum vaticinantur.
άκου, supra, Nannacus.
ɔ, supra Isæus.
ων. Supra, Σαμίων.
ıs. Hic sub Juliano Parabate martyrio
a cum Theodulo), ut narrat Suid. in

άγος, Bacchus, quod illis qui dithyrambo
bos præmio daretur. Alii Aristarchum
nt, putantem, taurum illis fuisse præmium.
anes Cratinum dixit ταυροφάγον, vel ut
um, vel ut vini amantem, adeoque Bac-
el quod mater Cratini sacris Bacchi μυσχο-
ɔset tnitiata, etc.
ıs, Berytius, philosophus Platonicus, qui
Antonino Pio. Scripsit « De differentia
ıtum Platonis et Aristotelis ; De corporibus
orporeis rebus, » et alia plurima.
ıges (genitivo Τηλαυγοῦς), Samius, Pytha-
agni filius et discipulus, magister Empedo-
ipsit *De Tetracty*, sive *Quaternione libros IV*.
onus primus artem divinandi invenit, e. g.
cto mustela vel serpens apparuerit, hoc vel
gnificat. Supra, in Οἰωνιστική.
ɔhus, Pergamenus, grammaticus, scripsit
res grammaticum scire oporteat ; De figu-
hetoricis apud Homerum libros II ; De ser-
is Attici constructione libros V ; De Homerica
orica ; De Homeri et Platonis consensu ;
iæ eruditionis ποικίλης φιλομαθίας libros II ;
gicorum et comicorum Vitas. Βιβλιακῆς
ıτορίας, De notitia librorum libros III, » in
ıs docet, qui libri sunt comparatu digni. Item
merum solum ex antiquis puro sermone Græ-
uti ; Descriptionem Pergami ; De Augustali
gameno libros II ; De dicasteriis Atheniensium ;
Atheniensium legibus et moribus ; De Pergami
ɔibus libros V ; De usu, » sive de nominibus ves-
, et aliarum rerum, quibus utimur. « ordine
phabetico ; De Ulyssis errore ; Ocytocion, *sive*
llectio epithetorum, eidem rei convenientium,
expeditam dictionis copiam parandam, libris X. »
ɔlesilla, poetria. Huic statua posita est, ad
ıs pedes libri jacent, galea vero capiti ejus im-
ita est. Nam cum Lacedæmonii, interfectis iis
in templum confugerant, Argivorum ad urbem
ɔendam irent, Telesilla mulieres armavit et ho-
ɔus obviam processit. Quod conspicati Lacedæ-

A monii retrocesserunt, turpe ducentes cum mulieribus pugnare. Sic completum est oraculum, etc.

Telestes, comicus. Hujus dramata Ἀργὼ et Ἀσκληπιός, ut testatur Athenæus, XIV Dipnosoph.

De Telmessia vulpe rerum Thebanarum scriptores copiose tradiderunt, ut Aristodemus, etc. Fabula desumpta ex Cyclo epico.

Telmissus, urbs Lyciæ, a Telmisso, filio Apollinis et unius filiarum Antenoris, quam prodigiorum interpretem τερατοσκόπον fecit, ut auctor Dionysius ἐν Κτίσεσι sive *Originibus*.

Τέλος. Solon, præsentem Crœsi fortunam contemnens, jussit eum totius vitæ finem exspectare, etc.

Aristo, Chius, τέλος, *finem*, esse dixit, indifferenter se habere ad ea quæ inter virtutem et vitium B media sunt, nec vel minimum in alterutram partem ab hisce moveri ; sed in omnibus rebus æquali esse animo. Sapientem enim similem esse ἀγαθῷ ὑποκριτῇ, idoneam personam in scena agenti.

Terpander, Arnæus, aut vero ex Lesbi civitate, Antissa, vel Cumanus. Alii ab Hesiodo, ab Homero alii genus eum aiunt duxisse, fuisseque filium Boei, qui filius Phocei, nepos Euryphontis, Homeri pronepos exstiterit. Lyricus ille lyram primus septem chordis instruxit, et *lyricos nomos* primus scripsit, quamvis quidam ad Philammonem hoc referunt.

Tetractys. Pythagorei omnem numerum vocabant quaternionem. Omnis enim numerus completur denario ; denarius vero ex quaternis componitur. Magni etiam faciebant quaternarium ob quaternas C lunæ formas, etc.

Tetralogia. Secundum tragicam tetralogiam Plato dialogos edidit. Tragici enim quaternis fabulis certabant, Dionysiis, Lenæis, Parthenæis, Chytris, quarum quarta erat satyrica. Dialogi Platonis omnes LVI, in singulis inscriptio duplex, una a nomine, altera a re. In tetralogia prima familiam ducit Eutyphron, sive de sanctitate, dialogus πειραστικός, sive explorandi causa institutus. Secundus, Apologia Socratis, qui est moralis. Tertius, Criton, sive de eo quod est faciendum, itidem moralis. Quartus, Phædon, sive de anima, qui et ipse moralis est. De secunda tetralogia et sequentibus habetur in libro Diogenis Laertii *De vitis philosophorum*.

D Tetrametri carminis inventor fuit Aristophanes poeta.

Teucer, Cyzicenus, qui scripsit « De aurifera terra ; De Byzantio ; Mithridaticarum rerum libros V ; « De Tyro libros V ; De rebus Arabicis libros V ; « Judaicam Historiam libris VI ; Adolescentum « Cyzicenorum Exercitationem libris III, » et alia.

Thales, Examii et Cleobulinæ F. Milesius, vel, ut Herodoto videtur, Phœnix, natus ante Crœsum olymp. XXXV, secundum Phlegontem vero jam claruit olympiade VII. Versibus hexametris scripsit *De meteoris ; De æquinoctio*, et alia multa. Obiit senex, a turba elisus et æstu resolutus cum gym-

cum certamen spectaret. Primus sapiens appellatus est, et primus animam dixit immortalem, et eclipses et æquinoctia deprehendit. Apophtegmata ejus sunt plurima, ut celebratum illud: *Nosce teipsum*. Nam illud: *Sponde, et præsto est noxa*, Chilonis est potius, qui illud sibi vindicavit, itemque illud: *Ne quid nimis*. Thales, philosophus physicus, eclipsin prædixit sub Dario (Medo sive Astyage. V. Kusteri not. 2, tom. II, pag. 163). Aristophanes Thaletem vocat ἄνθρωπον ἄκρον τὴν ἀστρονομίαν. Θάλης habet Θάλητος, at Θαλὴς, Θαλοῦ. Dicitur et Θαλέας ut Ἑρμέας.

Thaletas (29), Cretensis aut Illyrius, lyricus, antiquior Homero. scripsit carmina.

Thaletas, Cnossius rhapsodus, scripsit poemata quædam mythica.

Thamyris, vel Thamyras, Thrax, ex Hedonis, urbe Brincorum, Philammonis et Arsinoes F. epicus ante Homerum octavus, secundum alios quintus. Alii Odrysium fuisse dicunt. Hic Thamyris, quod Musas contumelia affecisset, ab illis excæcatus est. Exstat (30) ejus *Theologia* versibus fere ter mille hexametris comprehensa. Primus puerum adamavit Hymenæum. Calliopes et Magnetis F. Alii Rhadamanthum aiunt adamatum a Tallone, Cretensi, vel Chrysippum, Pelopis F. a Laio. Alii Italos primos hoc ob militiæ necessitatem invenisse. Sed primus Jupiter Ganymedem adamavit. Proverbium: *Thamyris insanit*, de iis qui industria et certo consilio quædam stulte facere videntur, in Ἄμυρις.

Theætetus. Atheniensis, astrologus, philosophus, discipulus Socratis, docuit Heracleæ. Primus scripsit de quinque corporibus solidis (31) τὰ πέντε καλούμενα στερεά, vixitque post bellum Peloponnesiacum.

Theætetus, ex Heraclea Pontica, auditor Platonis.

Theagenes, archon Atheniensium, multum pecuniæ in doctores et medicos et alia patriæ commoda impendit. Eum Marinus, dignam philosopho gravitatem retinens, observabat, colebat, et palam præstolabatur et domum deducebat et convenientem honorem ei habebat, qualis viro principi urbis et fortasse totius reip Romanæ debebatur, erat enim unus ex Romanis patribus et senatus Palatini primus, etc.

Theaginis et Æschinis opes: de pauperibus, qui se divites jactant. Sunt et alii duo Theagenes unus, qui de Homero scripsit, et alter, qui propter mollitiam vitæ deridebatur. Vocatus est καπνός, fumus, quia, cum multa pollicere [illegible] præstabat. Idem timidus, et Hecates simulacrum habebat, quod consulebat quocunque iret. Inde proverbium: *Theagenis Hecatæum*. De Æschine supra in Σεσελλίσθαι.

Theano, Metapontina, vel Thuria, Pythagorea, filia Leophronis, uxor Carysti, vel Crotonis, vel

A Brontini, Pythagorei. Scripsit [illegible] *virtute* ad Hippodamum, Thur[illegible] *muliebres* et *Apophtegmata* Py[illegible]

Theano, Cretensis, phil[illegible] et uxor magni Pythag[illegible] et Mnesarchum et Myam et [illegible] aiunt fuisse uxorem Br[illegible] Scripsit *Commentarios philo*[illegible] *ta*, et *poema* quoddam *epicum*.

Θεμιστεύειν, oracula edere, [illegible] ante Apollinem oracula consul[illegible] De Apollonio, Philostratus, lib[illegible] καὶ τὰ λεγόμενα ἠχώ, ὡς ἀπὸ [illegible] μενα.

Themistius, philosophus, qui [illegible]

B Juliani Apostatæ, a quo constitu[illegible] CPolis. Scripsit « Aristotelis [illegible] « nis paraphrasin libris VIII; Par[illegible] « corum libris II; Apodicticorum « anima libris VII. » In hoc ope[illegible] dam profert de scopo et inscri[illegible] « sin Categoriarum, libro uno. [illegible]

Themistocles, etc., scripsit E[illegible] et excelsum animum ubique [illegible]

Themistogenes, Syracusanus, [illegible] *Cyri Expeditionem*, quæ inter [illegible] exstat, et alia quædam de patria [illegible] longam notam 7, *de illa* quæsti[illegible] stogenes, an Xenophon scripserit [illegible] in tom. II, pag. 171; *adde* supra [illegible]

Theocrines, sycophanta, quem [illegible]

C sthenes pro Ctesiphonte.

Theocritus, Chius, orator, dis[illegible] Isocratici. Scripsit *Chrias idemque* cum Theopompo historico, certa[illegible] *Historia Libyca*, et *Epistolæ admir*[illegible]

Theocritus alter, Praxagoræ et [illegible] ut alii, Simmichi, Syracusanus. [illegible] et deinde Syracusas migrasse. [illegible] *bucolica*, Dorica dialecto Quidam et [illegible] « Prætidas, Elpidas, Hymnos, He[illegible] « epicedia, Elegias, Iambos et [illegible] Sciendum est fuisse carminum [illegible] tas, hunc Theocritum, Moschum [illegible] nem Smyrnæum, ex quodam [illegible] Phlossa vocabatur, oriundum.

D Theodectes, Aristandri F. *Phaseli*[illegible] qui ad scribendas tragœdias se conta[illegible] Platonis, Isocratis et Aristotelis. [illegible] Naucrates et Isocrates Apolloniates [illegible] Theopompus olymp. CIII. funebres [illegible] Mausoli laudem habuerunt, Artemisi[illegible] tatu. Atque ea, quam docuit, tragœdia [illegible] applausu victoriam ei peperit. Alii dicunt [illegible] pum primas tulisse. Dramata docuit qui[illegible]

29 Quod *Strabo* lib. x, pag. 482, antiquissimum illum lyricum vocat Θαλῆς, hoc nomen etiam. Suidæ hic restituendum puta. [illegible] supra citato. Hall.

(30) Vix de Suidæ temporibus hoc [illegible]

(31) Illa sunt pyramis, cubus, octaedr[illegible] caedron, icosaedron.

ıt Athenis ætatis anno XLI, patre ipsius erstite. Scripsit etiam *Artem rhetoricam* et alia quædam oratione soluta.

ites, superioris filius, orator, scripsit ım Alexandri, Epirotæ; Historicos comos; Instituta barbarica; Artem oratoriam I, » et alios quosdam Commentarios.

ricus, Afer (rex Gothorum et Italorum), habebat orthodoxum, quem valde diligebat. Hic existimans se Theodorico gram, ab homousia fide deficiens, Arii sequi cœpit. Theodericus autem, hoc cognem tam charum statim capite plectenvit, dicens: « Si Deo fidem non servasti, quocram conscientiam erga hominem serva-

A

ritus, nomen proprium; Θεοδώρητος, do-

B

rus, Byzantinus, sophista, qui a Platone ilos est vocatus: scripsit *Contra Thrasybutra Andocidem* et alia quædam.

rus, atheus cognomento, qui Zenonem, Brysonem et Pyrrhonem ephecticum audinnia indifferentia esse statuens sectam eam condidit. Hic multa scripsit ad sectam ectantia, et alia quædam. Idem ad Hipparratetis uxorem, dixit (ex Euripidis Bacchis), ἢ τὰς πρὸς ἱστοὺς ἐκλιποῦσα κερκίδας, « quæ apud telas relictis pallium gestat. »

lorus, Gadarenus, sophista, servili natus magister Tiberii Cæsaris. Deinde de prosophistica Romæ cum Polemone et Antirtavit. Sub Adriano imp. filium ejus se fieri contigit. Scripsit « libros III De iis a vocibus quæruntur; De historia librum ; De thesi, unum; De dialectorum simili- et demonstratione libros II; De republica, ; De Cœlesyria, unum; De facultate oratonum, » et alia.

dorus, poeta, qui versibus varia scripsit et patram carmen.

dorus, lector Magnæ Ecclesiæ CPol. Scripsit am *ecclesiasticam* a Constantini temporibus, ad Justiniani imperium.

odorus, qui post Apollinarem Laodiceæ in (episcopum) exstitit et Mopsuestiæ in Cilicia patum adeptus est. Hic Apollinari ex diametrarius est, etc.

odosius, philosophus, scripsit « Sphæricalibris Commentarium in Theudæ capita; De diebus ctibus libros II, Commentarium in Archimedis ἴδιον; Descriptiones ædium libris III; Sceptica ita; Astrologica: De habitationibus. » Versi-

C

bus *De vere* scripsit, et alia diversa. Erat autem Tripolitanus.

S. Theodosius, cœnobiarcha, vixit sub Anastasio Dicoro, hæretico.

Theodulus, sub Juliano Apostata, martyr (cum Tatiano et Macedonio, ut dixit Suidas in Ἀμάχιος).

Theogiton Demostheni, quem Dinarchus et alii Theogenem appellant.

Theognetus, comicus, ex cujus fabulis sunt Φάσμα sive Φιλάργυρος, Φιλοδέσποτος, Κένταυρος, ut Athenæus in Dymnosophist.

Theognis, Megarensis ex Megaris, Siciliæ civitate, natus olympiade LIX. Scripsit Elegiam in Syracusanos, in obsidione servatos; Sententias versibus elegiacis ad versuum MMDCCC ad Cyrnum, amasium suum; Gnomologiam elegiacam; præcepta moralia; eaque omnia versibus scripta. His tamen turpia quædam et puerorum amores et alia, quæ virtutis amantes aversantur, immista sunt.

Theognis, poeta tragicus valde frigidus, ideo dictus *Nix*, unus e XXX tyrannis.

Theon, Alexandrinus, philosophus Stoicus, qui sub Augusto post Arium vixit. Scripsit « Commen- « tarium in Apollodori Introductionem physiolo- « gicam, *itemque* Artis rhetoricæ libros III. »

Theo, Smyrnæus, philosophus.

Theon, ex Antiochia, quæ sita est in Daphne, philosophus Stoicus, scripsit *Apologiam Socratis*.

Theon, e Museo (n. Alexandrino). Ægyptius philosophus, eodem tempore vixit quo Pappus, philosophus, qui et ipse Alexandrinus fuit, sub Theodosio Majore. Scripsit « Mathematica, Arithme- « tica; De auspiciis et voce corvorum; De ortu cani- « culæ; De Nili ascensu; In Ptolemæi expeditum « Canonem, *et* Commentarium in parvum astrola- « bium » (32).

Theon Ælius, Alexandrinus, sophista, scripsit « Artem rethoricam; Progymnasmata; Commen- « tarium in Xenophontem, Isocratem et Demos- « thenem; Argumenta rhetorica; Quæstiones de « structura orationis, » et alia plura (33).

Theon Valerius, sophista, scripsit *Commentarium in Andocidem*.

Theon, Gymnasii, sophistæ, F., Sidonius sophista, in patria docuit, et sub imp. Constantino consul et præfectus fuit.

D

Theon, sophista rhetor (Σοφιστὴς λόγων ῥητορικῶν), a S. Marcella, si originem longius repetas, si proximam et genus paternum, ab Ecdicio, magistro, oriundus. Scripsit *Artem rhetoricam* homo non ille quidem admodum ingeniosus et acutus,

2) Videtur legendum εἰς τὸν μικρὸν Ἀστρολόγον νημα, non εἰς τὸν μικρὸν Ἀστρολάοον. De se- scriptis quæ in parvo Alexandrinorum Astro- comprehendebantur, dixi libro III, cap. 5, seq. (ed. vet. sed cap. 18, tom. IV, p. 16 sq. nov.)

3) Huic Theoni putat Kuster, in notat 5 ad h. l. (vol. II. p. 182) attribuenda esse scholia in Arati phænomena et diosemeia, quæ hodie exstant; eumdemque esse existimat, quem inter vett. enarratores Apollonii Rhodii recenset schol. Aristoph. ad *Nubes*. Quæ de singulis jam suis locis adnotata sunt, hic repetere nolumus. HARL.

sed discendi cupidus et laboris supra modum amans. Quamobrem brevi temporis spatio maximam eruditionem sibi comparavit, et tam antiquarum rerum quam recentium scientiam animo complexus est. (E Damascio.)

Theophilus, comicus. Ex ejus fabulis sunt Ἰατρὸς, Ἐπίδαυρος, Παγκράτεια (Athenæo Παγκρατιαστὴς), Βοιωτία, Προιτίδες, Νεοπτόλεμος.

Theophilus, imp., Michaelis Amorræi F., Michaelis pater, Copronymi hæresim (n. uconomachiam) amplexus, ipsoque nulla in re melior. Cum igitur eadem amentia, quæ Manichæum et Arium olim, animum ejus invasisset, persecutionem et ipse contra Ecclesiam cœpit instituere, alter Nectanebo, adjutorem nactus Joannem, patriarcham, vel potius Mantiarcham, aut Dæmoniarcham, novum revera Apollonius aut Balaam nostri temporis, lecanomantem. Ab hoc etiam litteras edoctus, homo varius et sceleratus, etc.

Theophilus. Hic ex India reversus Antiochiæ vixit, et ecclesiam quidem nullam assignatam habuit ; sed quasi communis quidam fuit (doctor et episcopus),quem imperator omni honore et observantia coleret. Erat ille quædam quasi apostolorum imago, quem Thalassius non exiguo tempore cum illo versatus, et in hujusmodi rebus mendacii minime suspectus, ait, Judæam quamdam feminam mortuam ad vitam revocasse.

Theophrastus, Melanti, fullonis, vel Leonis F. Eressius, auditor Aristotelis, et successor scholæ Peripateticæ, ab eo, Chalcidem migrante, relictæ. Hic ante vocatus est Tyrtamus ; sed ob divinam eloquentiam ab Aristotele Euphrastus dictus est, et postea Theophrastus, sicut Plato διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις πλάτος propter amplam dicendi copiam Plato fuit vocatus, cum antea Aristocles vocaretur. Discipulos habuit plures quam bis mille ; amasius ejus fuit Nicomachus, Aristotelis F. ; a Cassandro, Antipatri F. in honore habitus est. Decessit assidua scriptione fatigatus, cum ob discipuli nuptias ad paucos dies animum relaxasset. Scripta ejus sunt plurima, in his « Analyticorum priorum III, « Posteriorum VII ; Analysis syllogismorum;Analy- « ticorum Epitome. Ἀνηγμένων τόπων *sive* Loci re- « ducti ; De lapidibus ; De plantis ; De metallis ; « De odoribus ; Characteres » et alia.

Δὴ γὰρ καὶ Θεόφραστος, ἕως ἐπόνει μὲν, ἄπηρος
Ἦν δέμας, εἶτ' ἀνεθεὶς κάτθανε πηρομελής.

Integer ecce valet Theophrastus, dum labor urget.
Laxatus studio solvitur et moritur.

Theophylactus, sophista, cui cognomen erat Simocatta,

Theopompus, Chius, orator, Damasistrati F. vixit tempore interregni Atheniensium, olympiade XCIII, quando et ephorus, Iscoratis auditor, floruit.Scripsit pariter ac ephorus epitomen *Historiarum Herodoti libros II ; Philippica libris LXXII ; Historias Græcas*, quæ *libris XI* constant, et inde narrationem ordiuntur, ubi Thucydides et Xenophon desinunt, et complectuntur a
post bellum Peloponnesiacum, et
et alia plurima.

Theopompus, Theodectis sive
Atheniensis, comicus, edidit fabulas
antiquæ comœdiæ poeta secundum
scripsitque plures alias fabulas, etc.

Θεώρηκα. Arcesilaus, philosophus,
tardus et oscitans, ἐν ὅτε τῇ
sed artis tamen probe peritus. Hic da
geometriam in hos involasse. Fa
(Pearsonio et Kustero ad h. l. tom.
not. 5, animadvertentibus) compila
tribuit, quæ apud *Laertium*, lib. IV,
hic locus excerptus est, ab Arcesilao
geometra, dicuntur. HARLES.

Theoris, fatidica, ob impietatis cri
morte. Demosthenes contra Aristo
Θεωροί, qui ad oraculum mittebant
rerum divinarum custodes et cur
enim *curam* **significat.**

Θεός. Philo, cum verba Θεὸς Κύρι
retur, summæ Trinitatis notionem
statuunt Deum esse animal imm
præditum, perfectum, intelligens, b
malum non cadit, curam gerens me
quæ in mundo sunt, non tamen b
præditum ; Opificem hujus univ
Patrem omnium ; partemque ejus p
trantem variis *nominibus* pro diver
appellari.

Θεὸς ἡ ἀναίδεια. Colebatur Athen
eique templum erat, ut tradit Ister

Theramenes, Atheniensis orator,
discipulus, cognominatus *cothurn*
clamationes rhetoricas,* et *alia quæd

Therapeutæ. Philo in libro De vita
scripsit de ascetis Hebræorum, etc.

Theseus,historicus,scripsit « Virorum
« Vitas libris V, Corinthiacorum *libro*
opere de Isthmicorum *ludorum* institu

Θέσις, secundum Aristotelem est *pars*
alicujus viri, in philosophia clari, sive
Veluti, utrum omnia continuo fluant,
gignantur, et nihil unquam *sit,* secundum
tum ; vel utrum id quod est unum, sit
bile, ut Parmenidi videtur ; *vel utrum* m
an non, ut Zenoni visum ; vel utrum sanita
sit, an non, ut placet Chrysippo ; *et utru*
tradicere liceat, an non, ut Antisthen
Opponitur id, quod θέσει est et *quod*
natura. Etiam rhetorica problemata quidam
vocant; Aristoteles hypotheses.

Thesmothetæ, magistratus Athenis, viri
novem archontibus.Hos leges quotannis corr
docet Æschines contra Ctesiphontem.

Thespis, exIcario, Atticæ populo, tragic
cimus sextus ab Epigene Sicyonio, primo tra
alii secundum ab eo faciunt, alii primum

rmant. Hic primum cerussa facie illita
egit, deinde faciem andrachna in docen-
s texit ; postea larvarum lintearum usum
t. Docuit fabulas olympiade LXI, et inter
s ejus commemorantur Ἄθλα Ἰλελίου ἢ
Ἱερεῖς, Ἠθεοι, Ηενθεύς.
s. citharœdus, de quo Aristoph.
dides, Olori F. Atheniensis, filium ha-
otheum. Maternum genus a Miltiade duce,
n ab Oloro, Thracum rege duxit, Antiphon-
pulus, clarus circa olympiadem LXXXVII.
Peloponnesiorum et Atheniensium bellum.
er adhuc Herodotum, olympiæ historias
itantem, eum audivisset quasi numinis
instinctu lacrymari cœpit. Herodotus igitur
atulatus est de filii indole. (Supra in ὀργῶ-
e eum judicium suum fefellit. Hic Thu-
artium præcepta probe callebat, et ele-
orationis, accurata rerum notitia, artibus
toriis consiliisque excellebat, et in argu-
panegyricis. Solet a genere feminino ad
m transire, ut: Τρέπονται εἰς Μακεδονίαν
(pro ἐφ' ἣνπερ.)
iomantes. Athenienses ad urbem, Thurium
dam decem viros miserunt, inter quos fuit
n. vates, qui urbis condendæ rationem et
n alios doceret.
α, ex thyino ligno confecta. Sub Zenone,
n Cypro inventæ sunt reliquiæ Barnabæ,
li, qui Paulo fuit peregrationis comes. Hujus
bæ pectori impositum erat Evangelium se-
m Matthæum, thyina habens folia. (Conf.
ri not. 2, tom. II, pag. 210.)
erius, Octavii filius, Romanorum imp. homo
lis, versutus, etc. (Attamen litteras amabat.
ism. Justi Ehrhardti commentat. De Claudii
ii Neronis in litterarum studia meritis, Co-
1733, 8.)
ετανοίκτης. Supra, Crates, Thebanus.
erius, philosophus et sophista, scripsit « De
mis orationis libros *III*; De commutatione ; De
oria; De dispositione et compositione orationis;
civilis orationis mutatione; De demonstrativis;
ationibus ; De præfationibus et Proœmiis ; De
gumentis ; De Demosthene et Xenophonte ; De
rodoto et Thucydide. »
υμελικοί. Histriones scenici.
imachidas, Rhodius, *cœnas*, sive Δείπνων ἀνα-
ὰς scripsit carmine heroico *libris XI*. Et Nu-
nius Ὀψαρτυτικῶν, sive, *De ratione cibos con-
di libros*, composuit et Mastreas (Μητρέας apud
enæum I, pag. 5). Pitanæus, et Hegemon, Tha-
, cognomine Φακή, sive *Lens*, et Artemidorus,
udo Aristophanius, qui *culinaria vocabula* colle-
et Philoxenus, Claudii F. (apud Athenæum
κάδιος) a quo etiam Philoxeniæ placentæ no-
n habent.
Timæus, historicus, Ephorum vehementer inse-
tus est, duobus ipse peccatis obnoxius, tum

A quod alios acerbe criminetur ob ea, quibus ipse constringitur, tum quod animo corrupto fuerit et improbas sententias libris suis inseruerit. Quod si Callisthenes merito pœnas pendit, quod Alexandrum in deorum numerum referre voluit, quid meruit Timæus qui Timoleontem μείζω ποιεῖ τῶν ἐπιφανεστάτων θεῶν, supra splendidissimos deos extollit, etc. Scripsit *De Syria ejusque urbibus, et regibus libros III.*

Timæus, Locrus, philosophus Pythagoreus. Scripsit *Mathematica : De natura ;* De *Pythagoræ vita.*

Timæus, Andromachi F., Tauromenites, Philisci, Milesii, discipulus, multus in aliis reprehendendis, unde dictus est Ἐπιτίμαιος, etiam Γραοσυλλέκτρια, quod quævis sine delectu in scripta referret. Scripsit *Italica et Sicula libris VIII ; Græca et Sicula ; Collectionem argumentorum rhetoricorum, libros LXVIII ; Olympionicas*, sive Χρονικὰ Πραξίδια, *Acta chronica.* Hic Timæus, qui anteriorum historiæ scriptorum errores acerbissime castigavit, fuit quidem in cæteris historiæ partibus studiosissimus veri, sed in quinque libris postremis, quibus res Agathoclis complexus est, tyrannum illum, a quo in exsilium pulsus fuerat, omnibus conviciis onerat, hominemque ignavissimum fuisse affirmat, illum Syracusanorum victorem, quorum tamen fortitudinem omnibus effert paginis, etc.

Timagenes. regii argentarii F., Alexandrinus, rhetor ; vel, ut quidam, Ægyptius, qui sub Pompeio Magno Romam a Gabinio captivus ductus, et a Fausto, Syllæ F., redemptus Romæ eloquentiam docuit, cum sub ipso Pompeio, tum post ipsum sub Cæsare Augusto et postea, eodem, quo Cæcilius, tempore. Cum autem ob dicendi libertatem schola excidisset, in prædio Tusculano vitam transegit. Obiit Dabani post cœnam, cum vellet vomere, σφηνωθείς, cibo exitum non inveniente suffocatus. Multos libros scripsit.

Timagenes, historicus, *totius maris periplum* scripsit *libris V.*

Timagenes, sive Timogenes, Milesius, historicus et rhetor, scripsit *De Heraclea Pontica et claris ejus viris libros quinque.* Item *Epistolas.*

Timarchus, Arizeli F., prodigus et cinædus, quem Æschines rerum peregit, etc.

Timasion, adolescens Ægyptius, quem Apollonius, Tyaneus, cum moneret ut secum philosopharetur : O dii, inquit, qualem me dicam ? Nam malus quidem non sum, bonum vero utrum me existimari oporteat nescio, etc. (ex Philostrato, lib. VI De vita Apoll. cap. 2.

Timesitheus, tragicus, ejus dramata sunt, Δαναΐ, δες β', Ἕκτορος λύτρα, Ἡρακλῆς, Ἰξίων, Καπανεύς, Μέμνων, Μνηστῆρες, Ζηνὸς γοναί, Ἑλένης ἀπαίτησις, Ὀρέστης, Πυλάδης, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης.

Timocles, Atheniensis, comicus. Ex ejus fabulis sunt : Δημοσάτυροι, Κένταυρος, Καύνιοι, [illegible]

λαί, Ἐπιχαιρέκακος, Φιλοδικαστής, Πύκτης. Memorat Athenæus in libris Dipnosophistarum.

Timocles alter, et ipse comicus ex cujus fabulis ut testis idem Athenæus, sunt Διονυσιάζουσαι, Ηολυπράγμων, Ἰκάριοι, Δῆλος, Ἀγάθη Διόνυσος, Κονίσαλος, Πορφύρα (quæ aliis Xenarchi esse videtur,) Ἥρωες, Δρακόντιον, Νέαιρα (meretricis hoc nomen), Ὀρίστης, Μαραθώνιοι. Sunt et aliæ quædam. [Sed *Meursius*, in Bibl. Attica et Suidas, ad h. l. vol. III, pag. 475, censent Suidam male hunc posteriorem fecisse diversum a priore, cum idem sit comicus.]

Timocreon, Rhodius, comicus et ipse veteris comœdiæ. Huic inimicitiæ intercesserunt cum Simonide Melico et Themistocle Atheniensi, in quem etiam carmine (δι' ἐμμελοῦς τινος ποιήματος) vituperationem contexuit. Scripsit vero comœdiam in Themistoclem et Simonidem, aliaque.

Timolaus, Larissæus, Macedo, rhetor, Anaximenis Lampsaceni discipulus, qui cum ingenio poetico esset præditus, singulis Iliadis versibus singulos versus interseruit, et id opus Τρωϊκὸν inscripsit, hoc modo:

Μῆνιν ἄειδε, θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Ἣν ἔθετο Χρύσου κεχολωμένος εἵνεκα κούρης,
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε
Μαρναμένοις, ὅτε Τρωσὶν ἀτερ πολέμιζον ἄνακτος,
Ηολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν,
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσι δαϊζομένων ὑπὸ δουρί.

Scripsit et alia quædam.

Timon, misanthropus, philosophus, qui sectam omnem aversabatur, ut invisus omnibus (ab Aristophane in Lysistrata) perstringitur. Hunc Neanthes ait, cum de pyro silvestri cecidisset, claudum factum esse: cumque medicum nollet admittere, putredine consumptum fuisse. Post mortem autem ejus, sepulcrum, in quo conditus erat, juxta viam fluctibus marinis a reliqua terræ parte divisum et inaccessum factum esse.

Timon, Phliasius, et ipse philosophus, qui scripsit *Sillos*, hoc est vituperationes philosophorum, *libris III*.

Timotheus, Atheniensis, comicus mediæ comœdiæ. Ex ejus fabulis sunt: Πύκτης, Παρακαταθήκη, Μεταβαλλόμενος ἢ Μεταφερόμενος. Est etiam Κυνάριον. Timothei comœdia, teste Athenæo in Dipnosophistis, (lib. VI, p. 243.)

Timotheus, Thersandri, vel Neomysi, vel Philopolidis F., lyricus, qui decimam et undecimam chordam (lyræ) addidit, et antiquam musicam ad molliorem modum traduxit. Fuit autem temporibus Euripidis, tragici, quibus et Philippus Macedo regnabat. Obiit ætatis anno XCVII. Scripsit versibus nomos musicos XIX, proœmia XXXVI; Dianam; Diascevas VIII; Encomium; Persas sive Nauplium; Phinidas; Laertem; dithyrambos XVIII; hymnos XXI, et alia quædam. Alexander musicorum audiendorum, si quisquam alius, cupidus fuit, Timotheum enim, tibicinem, aiunt, cum aliquando Minervæ ὀρθιον νόμον tibia caneret, Alexandrum adeo commovisse, ut inter audiendum ad arma prosiliret; Timotheum autem [illegible] debere carmina regia. Hæc [illegible] nuntiis, erat ab Alexandro [illegible] steri not. tom. III, pag. [illegible]

Timotheus, Gazæus, gramm[illegible] Anastasii, imp. in quem [illegible] vectigali publico quod chrysargyr[illegible] Scripsit etiam versibus de [illegible] et feris quæ sunt apud Indos, A[illegible] quasque Africa alit; item[illegible] et de serpentibus libros IV.

Τιθύμαλλος. Consueverunt [illegible] gratia patrias herbarum [illegible] renaicum, tithymalus Lac[illegible]

Τίτλος. Titulus a capite dicti[illegible] habet titulos LXVIII, capita CC[illegible] XLVIII, capita CCXXXVI; Lucas, capita CCCXLVIII; Joannes, [illegible]ta CCXXXII. Et τιτλάριον, titulus, tabella.

Titus. Romanorum imp. Vespas[illegible] virtutis genere ornatus, ut ab [illegible] τρυφή, amor et delicia generis [illegible] Nam et eloquentissimus erat, et [illegible] moderatissimus. Et Latina lingua [illegible] nistrandis publicis negotiis usus [illegible] et tragœdias Græce composuit. Ex[illegible] Hierosolymis coronas, a legatis finit[illegible] stinæ gentium missas, repudiavit, [illegible] se ea fecisse, sed Deo, Judæis [illegible] commodavisse, etc.

Τὸ Δίωνος γρύ. Dion, Alexandrin[illegible] celebris, cum a quibusdam adversa[illegible] Topsii, luctatoris, maledictis prosci[illegible] respondit, atque in ædes suas rev[illegible] cundiæ præ se ferens adolescenti [illegible] quidem dixit. Γρύ, sordes unguium.

Τὸ Ἡσιόδειον γῆρας. Hesiodea [illegible] qui provectæ admodum sunt senec[illegible] epigramma:

Χαῖρε, δὶς ἡβήσας καὶ δὶς τάφου ἐκ[illegible]
Ἡσίοδ', ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφ[illegible]

Salve bis juvenis, salve bis nac'e sepulcr[illegible]
Mensura humani, o Hesiode, ingenii.

Τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν ἐξεις. Hippocr[illegible] medici,) filios perstringunt comici, *et in*[illegible] spurcis moribus. Eorum nomina: Telesp[illegible] mophon, Pericles.

Τὸν Κολοφῶνα ἐπίθες, *Colophonem addi*[illegible] oim civitates Ioniæ in concilium, quod Pa[illegible] dicebatur, de communibus negotiis deliber[illegible] convenire solebant. Quod si igitur suffragia [illegible] paria, Colophonii calculum imparem addebat, cæteros vincebat, etc.

Τῶν εἰς τὴν φαρέτραν. Aiunt, *Scythas*, [illegible] ituros, in promptu habere pharetram: [illegible] diem illum absque molestis transegerint, *calcu*[illegible] album in pharetram conjicere; si secus, [illegible] Cum igitur aliquis moreretur, prolatis pharetris [illegible]

rabant, et pluribus albis repertis felicem
it defunctum. Hinc dies albus pro felici.
ristotelis Topica inscribitur opus, quod
traduntur, quibus instructi de qualibet
a probabiliter argumentari possumus.
nsent librum primum non, Topicum, sed
πων *ante locos*, inscribendum esse, etc.
borum primus inventor Apollodorus,
s F,. grammaticus. (Supra Apollodorus.)
s; patricius. Hic sub Justiniano, rhinot-
uit, Chronicumque breve ac præstantis-
όντομον πάνυ θαυμάσιον scripsit. Erat
istianissimus et maxime orthodoxus.

ius, Tranquillus, grammaticus Romanus,
De Græcorum ludis librum I; De Romano-
ctaculis et ludis libros II; De anno Romano
I; de notis, quarum usus est in libris Περὶ
οῖς βιβλίοις σημείων librum I; De Ciceronis
orum I, *in quo contradicit Dydimo;* De nomi-
propriis et formis vestium et calceorum, et
orum quibus quis vestitur; Περὶ δυσφήμων
De verbis mali ominis, *sive De maledictis, et quodque.* De Roma ejusque institutis et mo-
ibros II; Συγγενικὸν Καισάρων, Familiam Cæ-
ι, « quod opus continet eorum Vitas et suc-
es a Julio usque ad Domitianum « libris VIII;
ma illustrium virorum Romanorum. »

Στησιχόρου, *tria Stesichori,* id est Strophen,
ophen, Epodon. Tota enim Stesichoris poe-
epodica Et hominem prorsus imperitum
ngere volentes eum ne *tria* quidem *Stesichori*
dicebant.

onanius, Macedoniani; F. ex causidis præ-
um prætorio, gentilis et impius, a Christiano-
ide prorsus alienus, idemque adulator et im-
, qui Justiniano, cujus erat quæstor, cona-
persuadere, eum non moriturum, sed
in cœlum translatum iri. Ingenii acie vale-
t apicem eruditionis attigerat, ita ut nullum
s suæ mortalium hac laude superiorem habe-
Sed legum nundinationi erat deditus, et inex-
ili avaritia, quam splendore summæ eruditio-
obscurabat.

ibonianus, Sidetes, ex caussidicis præfectorum
torio, et ipse vir multifariæ eruditionis. Scri-
versibus « Commentarium in Ptolemæi Cano-
m; Concentum mundani et harmonici diathema-
; Εἰς τὸν πολιτεύοντα καὶ διέποντα, In gubernan-
m et administrantem; In planetarum domicilia *et ir singulis domicilium hoc vel iliud attributum sit*,
e XXIV pedibus metricis rhythmicis; Metaphra-
n Homerici navium catalogi; Dialogum Macedo-
ium *sive* De felicitate; Vitam Theodoti, philoso-
hi, libris III; Orationem consularem; *prosaice, n Justinianum, imp.* Orationem de Regno, *in eum-
lem*; De mensium permutatione, » *versibus.*

Tribunus. Hic tempore Chosrois vixit, genere
læstinus, vir eruditus et arte medica nulli secun-
is; singulari idem moderatione et pietate in

A Deum præditus. A Justiniano impetravit Chosroes, ut apud se uno anno manere illum sineret. Illo elapso jussit petere a se quidquid vellet. Ille nihil aliud, quam captivorum aliquot Romanorum postulavit libertatem, quibus alios ter mille Chosroes addidit.

Triphyllius, episcopus, discipulus Spyridonis, Cyprii, thaumaturgi, cujus miracula litteris mandavit. Multa enim fecit Spyridon, ut in Vita ejus versibus iambicis scripta traditur, quæ quærenda sunt, ut valde utilia.

Τριταγωνιστής. Æstichenem multis in locis perstringit Demosthenes ut histrionem tragicum vilissimum in tertio ordine eum numerans. Primus Sophocles usus est tribus histrionibus et tritago-
B nista. (Supra in Sophocle.)

Troilus, sophista, qui CPoli docuit. Scripsit « Orationes civiles; Epistolarum libros VII. »

Τρόμητος. Demostpenes Æschinem inter alia dicteria vocat etiam γραμματοκύφωνα et filium cujusdem *Trometis*, litteratoris, sive primorum elementorum doctoris.

Τρόπαια. Antiqui Attici circumflectunt in penultima, τροπαῖον, recentiores in antepenultima accuunt, τρόπαιον. Antiqua vero lingua Attica est illa, cujus principes fuere Eupolis, Cratinus, Aristophanes, Thucydides; Nova vero, cujus Menander et alii.

Τροφώνιος. Καὶ Τροφωνίου κατὰ τῆς παίγνια. Lebadiæ (in Macedonia) fuit oraculum, quod a de-
C scensu dictum καταβάσιον. Erant vero ibi fauces quædam, quæ tantum extremas pedum hominis partes capere poterant. Deum igitur consulturi, per certos prius dies servata castitate, et sacro habitu ornati ambabus manibus melittutas sive placentas, melle conspersas, tenentes, ad fauces illas sedebant, et repente sub terram abripiebantur. Trophonius autem fuit Eresini filius, fratris Agamedis, etc.

Τρυγοκωμφδία, sic dicta, quod victores præmium acciperent τὴν τρύγα, hoc est, *vivum novum*; vel, quod olim, cum larvæ nondum inventæ essent, τρυγί, fæcibus ora perungerent

Τρυγοδαίμονες. Veluti Cacodæmones dicti (comici veteris comœdiæ,) quod obsceni essent et impii et cavillandi studio totos se dederent.

Tryphiodorus, Ægyptius, grammaticus, et poeta
D heroicus. Scripsit « Marethonica; Ilii excidium; « De Hippodamia; Odysseam littera (Σ) carentem » Poema de laboribus Ulyssis, et iis quæ fabulæ de illo tradunt.

Tryphod, Ammonii F,. Alexandrinus, grammaticus et poeta, qui vixit Augusti temporibus et ante. Scripsit « De pleonasmo dialectorum, quæ sunt in « Æolica lingua, libros XII; De dialectis, quæ sunt « apud Homerum et Simonidem et Pindarum et Ale- « manem aliosque lyricos; De Hellenismo (Περὶ « τῆς Ἑλλήνων διαλέκτου) et dialecto Argivorum, « Himerogorum, Rheginorum, Doriensium et Sy- « racusorum; De inflexionum analog

sed discendi cupidus et laboris supra modum amans. Quamobrem brevi temporis spatio maximam eruditionem sibi comparavit, et tam antiquarum rerum quam recentium scientiam animo complexus est. (E Damascio.)

Theophilus, comicus. Ex ejus fabulis sunt Ἰατρὸς, Ἐπίδαυρος, Παγκράτεια (Athenæo Παγκρατιαστὴς), Βοιωτία, Προιτίδες, Νεοπτόλεμος.

Theophilus, imp., Michaelis Amorræi F., Michaelis pater, Copronymi hæresim (n. uconomachiam) amplexus, ipsoque nulla in re melior. Cum igitur eadem amentia, quæ Manichæum et Arium olim, animum ejus invasisset, persecutionem et ipse contra Ecclesiam cœpit instituere, alter Nectanebo, adjutorem nactus Joannem, patriarcham, vel potius Mantiarcham, aut Dæmoniarcham, novum revera Apollonius aut Balaam nostri temporis, lecanomantem. Ab hoc etiam litteras edoctus, homo varius et sceleratus, etc.

Theophilus. Hic ex India reversus Antiochiæ vixit, et ecclesiam quidem nullam assignatam habuit ; sed quasi communis quidam fuit (doctor et episcopus),quem imperator omni honore et observantia coleret. Erat ille quædam quasi apostolorum imago, quem Thalassius non exiguo tempore cum illo versatus, et in hujusmodi rebus mendacii minime suspectus, ait, Judæam quamdam feminam mortuam ad vitam revocasse.

Theophrastus, Melanti, fullonis, vel Leonis F. Eressius, auditor Aristotelis, et successor scholæ Peripateticæ, ab eo, Chalcidem migrante, relictæ. Hic ante vocatus est Tyrtamus ; sed ob divinam eloquentiam ab Aristotele Euphrastus dictus est, et postea Theophrastus, sicut Plato διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις πλάτος propter amplam dicendi copiam Plato fuit vocatus, cum antea Aristocles vocaretur. Discipulos habuit plures quam bis mille ; amasius ejus fuit Nicomachus, Aristotelis F. ; a Cassandro, Antipatri F. in honore habitus est. Decessit assidua scriptione fatigatus, cum ob discipuli nuptias ad paucos dies animum relaxasset. Scripta ejus sunt plurima, in his « Analyticorum priorum III, « Posteriorum VII ; Analysis syllogismorum;Analy- « ticorum Epitome. Ἀνηγμένων τόπων *sive* Loci re- « ducti ; De lapidibus ; De plantis ; De metallis ; « De odoribus ; Characteres » et alia.

Δὴ γὰρ καὶ Θεόφραστος, ἕως ἐπόνει μὲν, ἄπηρος
Ἦν δέμας, εἶτ' ἀνεθεὶς κάτθανε πηρομελής.

Integer ecce valet Theophrastus, dum labor urget.
Laxatus studio solvitur et moritur.

Theophylactus, sophista, cui cognomen erat Simocatta,

Theopompus, Chius, orator, Damasistrati F. vixit tempore interregni Atheniensium, olympiade XCIII, quando et ephorus, Iscoratis auditor, floruit.Scripsit pariter ac ephorus epitomen *Historiarum Herodoti libros II ; Philippica libris LXXII ; Historias Græcas*, quæ *libris XI* constant, et inde narrationem ordiuntur, ubi Thucydides et Xenophon desinunt, et complectuntur ea quæ gesta sunt post bellum Peloponnesiacum, et cætera. Scripsit et alia plurima.

Theopompus, Theodectis sive Theodori filius, Atheniensis, comicus, edidit fabulas XXII ; fuitque antiquæ comœdiæ poeta secundum Aristophanem ; scripsitque plures alias fabulas, etc.

Θεώρηκα. Arcesilaus, philosophus, erat natura tardus et oscitans, ἐν δὲ τῇ τέχνῃ τεθεωρημένος sed artis tamen probe peritus. Hic dixit hianti ore geometriam in hos involasse. Faba. Enimvero (Pearsonio et Kustero ad h. l. tom. II, pag. 61, not. 5, animadvertentibus) compilator Arcesilao tribuit, quæ apud *Laertium*, lib. IV, n. 32 ; unde hic locus excerptus est, ab Arcesilao de *Hippone* geometra, dicuntur. Harles.

Theoris, fatidica, ob impietatis crimen multa morte. Demosthenes contra Aristogitonem.

Θεωροί, qui ad oraculum mittebantur, et omnium rerum divinarum custodes et curatores ; θεωρία enim *curam* significat.

Θεός. Philo, cum verba Θεὸς Κύριος interpretatur, summæ Trinitatis notionem habuit. Graci statuunt Deum esse animal immortale, rationale præditum, perfectum, intelligens, beatum, in quod malum non cadit, curam gerens mundi et omnium quæ in mundo sunt, non tamen humanæ ; rationale præditum ; Opificem hujus universi et tanquam Patrem omnium ; partemque ejus per omnia penetrantem variis nominibus pro diversis facultatibus appellari.

Θεὸς ἡ ἀναίδεια. Colebatur Athenis *Impudentia*, eique templum erat, ut tradit Ister libro III.

Theramenes, Atheniensis orator, *Prodicii*, Cei, discipulus, cognominatus *cothurnus*. Scripsit *declamationes rhetoricas*, et alia quædam.

Therapeutæ. Philo in libro De vita contemplativa scripsit de ascetis Hebræorum, etc.

Theseus,historicus,scripsit « Virorum illustrium « Vitas libris V, Corinthiacorum libros III, » in quo opere de Isthmicorum ludorum institutione agit.

Θέσις, secundum Aristotelem est paradoxa opinio alicujus viri, in philosophia clari, sive problema. Veluti, utrum omnia continuo fluant, et semper gignantur, et nihil unquam sit, secundum Heraclitum ; vel utrum id quod est unum, sit et immobile, ut Parmenidi videtur ; vel utrum motus sit an non, ut Zenoni visum ; vel utrum sanitas bonum sit, an non, ut placet Chrysippo ; et utrum contradicere liceat, an non, ut Antistheni probatur. Opponitur id, quod θέσει est et quod φύσει, secundum natura. Etiam rhetorica problemata quidam theses vocant ; Aristoteles hypotheses.

Thesmothetæ, magistratus Athenis, viri sex, cum novem archontibus.Hos leges quotannis correxisse docet Æschines contra Ctesiphontem.

Thespis, exIcario, Atticæ populo, tragicus, decimus sextus ab Epigene Sicyonio, primo tragicus ; alii secundum ab eo faciunt, alii primum tragicum

fuisse affirmant. Hic primum cerussa facie illita tragœdias egit, deinde faciem andrachna in docendis fabulis texit; postea larvarum lintearum usum introduxit. Docuit fabulas olympiade LXI, et inter tragœdias ejus commemorantur Ἄθλα Ἡλίου ἢ Φορβάς, Ἱερεὺς, Ἠθεοι, Ηενθεύς.

Thespis, citharœdus, de quo Aristoph.

Thucydides, Olori F. Atheniensis, filium habuit Timotheum. Maternum genus a Miltiade duce, paternum ab Oloro, Thracum rege duxit, Antiphontis discipulus, clarus circa olympiadem LXXXVII. Scripsit *Peloponnesiorum et Atheniensium bellum.* Hic puer adhuc Herodotum, olympiæ historias suas recitantem, eum audivisset quasi numinis alicujus instinctu lacrymari cœpit. Herodotus igitur patri gratulatus est de filii indole. (Supra in ὀργῶσαν), nec eum judicium suum fefellit. Hic Thucydides artium præcepta probe callebat, et elegantia orationis, accurata rerum notitia, artibus imperatoriis consiliisque excellebat, et in argumentis panegyricis. Solet a genere feminino ad neutrum transire, ut: Τρέπονται εἰς Μακεδονίαν ἐφ' ὅπερ (pro ἐφ' ἥνπερ.)

Thuriomantes. Athenienses ad urbem, Thurium condendam decem viros miserunt, inter quos fuit *Lampon*, vates, qui urbis condendæ rationem et modum alios doceret.

Θύϊνα, ex thyino ligno confecta. Sub Zenone, imp. in Cypro inventæ sunt reliquiæ Barnabæ, apostoli, qui Paulo fuit peregrationis comes. Hujus Barnabæ pectori impositum erat Evangelium secundum Matthæum, thyina habens folia. (Conf. Kusteri not. 2, tom. II, pag. 210.)

Tiberius, Octavii filius, Romanorum imp. homo crudelis, versutus, etc. (Attamen litteras amabat. V. *Sigism. Justi Ehrhardti* commentat. De Claudii Tiberii Neronis in litterarum studia meritis, Coburgi 1733, 8.)

Θυρεπανοίκτης. Supra, Crates, Thebanus.

Tiberius, philosophus et sophista, scripsit « De « formis orationis libros *III*; De commutatione; De «historia; De dispositione et compositione orationis; « De civilis orationis mutatione; De demonstrativis; « orationibus; De præfationibus et Proœmiis; De « argumentis; De Demosthene et Xenophonte; De « Herodoto et Thucydide. »

Θυμελικοί. Histriones scenici.

Timachidas, Rhodius, *cœnas*, sive Δείπνων ἀναγραφὰς scripsit carmine heroico *libris XI.* Et Numenius Ὀψαρτυτικῶν, sive, *De ratione cibos condiendi libros*, composuit et Mastreas (Μητρέας apud Athenæum I, pag. 5). Pitanæus, et Hegemon, Thasius, cognomine Φακή, sive *Lens*, et Artemidorus, Pseudo Aristophanius, qui *culinaria vocabula* collegit, et Philoxenus, Claudii F. (apud Athenæum Λευκάδιος) a quo etiam Philoxeniæ placentæ nomen habent.

Timæus, historicus, Ephorum vehementer insectatus est, duobus ipse peccatis obnoxius, tum quod alios acerbe criminetur ob ea, quibus ipse constringitur, tum quod animo corrupto fuerit et improbas sententias libris suis inseruerit. Quod si Callisthenes merito pœnas pendit, quod Alexandrum in deorum numerum referre voluit, quid meruit Timæus qui Timoleontem μείζω ποιεῖ τῶν ἐπιφανεστάτων θεῶν, supra splendidissimos deos extollit, etc. Scripsit *De Syria ejusque urbibus, et regibus libros III.*

Timæus, Locrus, philosophus Pythagoreus. Scripsit *Mathematica: De natura;* De *Pythagoræ vita.*

Timæus, Andromachi F., Tauromenites, Philisci, Milesii, discipulus, multus in aliis reprehendendis, unde dictus est Ἐπιτίμαιος, etiam Γραοσυλλέκτρια, quod quævis sine delectu in scripta referret. Scripsit *Italica et Sicula libris VIII; Græca et Sicula; Collectionem argumentorum rhetoricorum, libros LXVIII; Olympionicas*, sive Χρονικὰ Πραξίδια, *Acta chronica.* Hic Timæus, qui anteriorum historiæ scriptorum errores acerbissime castigavit, fuit quidem in cæteris historiæ partibus studiosissimus veri, sed in quinque libris postremis, quibus res Agathoclis complexus est, tyrannum illum, a quo in exsilium pulsus fuerat, omnibus conviciis onerat, hominemque ignavissimum fuisse affirmat, illum Syracusanorum victorem, quorum tamen fortitudinem omnibus effert paginis, etc.

Timagenes. regii argentarii F., Alexandrinus, rhetor; vel, ut quidam, Ægyptius, qui sub Pompeio Magno Romam a Gabinio captivus ductus, et a Fausto, Syllæ F., redemptus Romæ eloquentiam docuit, cum sub ipso Pompeio, tum post ipsum sub Cæsare Augusto et postea, eodem, quo Cæcilius, tempore. Cum autem ob dicendi libertatem schola excidisset, in prædio Tusculano vitam transegit. Obiit Dabani post cœnam, cum vellet vomere, σφηνωθείς, cibo exitum non inveniente suffocatus. Multos libros scripsit.

Timagenes, historicus, *totius maris periplum* scripsit *libris V.*

Timagenes, sive Timogenes, Milesius, historicus et rhetor, scripsit *De Heraclea Pontica et claris ejus viris libros quinque.* Item *Epistolas.*

Timarchus, Arizeli F., prodigus et cinædus, quem Æschines rerum peregit, etc.

Timasion, adolescens Ægyptius, quem Apollonius, Tyaneus, cum moneret ut secum philosopharetur: O dii, inquit, qualem me dicam? Nam malus quidem non sum, bonum vero utrum me existimari oporteat nescio, etc. (ex Philostrato, lib. VI De vita Apoll. cap. 2.

Timesitheus, tragicus, ejus dramata sunt, Δαναΐ, δες β', Ἕκτορος λύτρα, Ἡρακλῆς, Ἰξίων, Καπανεὺς, Μέμνων, Μνηστῆρες, Ζηνὸς γοναὶ, Ἑλένης ἀπαίτησις, Ὀρέστης, Πυλάδης, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης.

Timocles, Atheniensis, comicus. Ex ejus fabulis sunt: Δημοσάτυροι, Κένταυρος, Καύνιοι, Ἐπιστο-

λαὶ, Ἐπιχαιρέκακος, Φιλοδικαστὴς, Πύκτης. Memorat Athenæus in libris Dipnosophistarum.

Timocles alter, et ipse comicus ex cujus fabulis ut testis idem Athenæus, sunt Διονυσιάζουσαι, Ηολυπράγμων, Ἰκάριοι, Δῆλος, Λήθη Διόνυσος, Κονίσαλος, Πορφύρα (quæ aliis Xenarchi esse videtur,) Ἥρωες, Δρακόντιον, Νέαιρα (meretricis hoc nomen), Ὀρέστης, Μαραθώνιοι. Sunt et aliæ quædam. [Sed *Meursius*, in Bibl. Attica et Suidas, ad h. l. vol. III, pag. 475, censent Suidam male hunc posteriorem fecisse diversum a priore, cum idem sit comicus.]

Timocreon, Rhodius, comicus et ipse veteris comœdiæ. Huic inimicitiæ intercesserunt cum Simonide Melico et Themistocle Atheniensi, in quem etiam carmine (δι' ἐμμελοῦς τινος ποιήματος) vituperationem contexuit. Scripsit vero comœdiam in Themistoclem et Simonidem, aliaque.

Timolaus, Larissæus, Macedo, rhetor, Anaximenis Lampsaceni discipulus, qui cum ingenio poetico esset præditus, singulis Iliadis versibus singulos versus interseruit, et id opus Τρωϊκὸν inscripsit, hoc modo :

Μῆνιν ἄειδε, θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Ἣν ἔθετο Χρύσου κεχολωμένος εἵνεκα κούρης,
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε
Μαρναμένοις, ὅτε Τρωσὶν ἄτερ πολέμιζον ἄνακτος,
Ηολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν,
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσι δαϊζομένων ὑπὸ δουρί.

Scripsit et alia quædam.

Timon, misanthropus, philosophus, qui sectam omnem aversabatur, ut invisus omnibus (ab Aristophane in Lysistrata) perstringitur. Hunc Neanthes ait, cum de pyro silvestri cecidisset, claudum factum esse : cumque medicum nollet admittere, putredine consumptum fuisse. Post mortem autem ejus, sepulcrum, in quo conditus erat, juxta viam fluctibus marinis a reliqua terræ parte divisum et inaccessum factum esse.

Timon, Phliasius, et ipse philosophus, qui scripsit *Sillos*, hoc est vituperationes philosophorum, *libris III*.

Timotheus, Atheniensis, comicus mediæ comœdiæ. Ex ejus fabulis sunt : Πύκτης, Παρακαταθήκη, Μεταβαλλόμενος ἢ Μεταφερόμενος. Est etiam Κυνάριον. Timothei comœdia, teste Athenæo in Dipnosophistis, (lib. VI, p. 243.)

Timotheus, Thersandri, vel Neomysi, vel Philopolidis F., lyricus, qui decimam et undecimam chordam (lyræ) addidit, et antiquam musicam ad molliorem modum traduxit. Fuit autem temporibus Euripidis, tragici, quibus et Philippus Macedo regnabat. Obiit ætatis anno XCVII. Scripsit versibus nomos musicos XIX, proœmia XXXVI ; Dianam ; Diascevas VIII ; Encomium ; Persas sive Nauplium ; Phinidas ; Laertem ; dithyrambos XVIII ; hymnos XXI, et alia quædam. Alexander musicorum audiendorum, si quisquam alius, cupidus fuit, Timotheum enim, tibicinem, aiunt, cum aliquando Minervæ ὄρθιον νόμον tibia caneret, Alexandrum adeo commovisse, ut inter audiendum ad arma prosiliret ; Timotheum autem dixisse, talia debere carmina regia. Hic tunc, missis celeri nuntiis, erat ab Alexandro arcessitus. (Conf. Esteri not. tom. III, pag. 474 sqq.)

Timotheus, Gazæus, grammaticus, tempore Anastasii, imp. in quem etiam tragœdiam fecit, vectigali publico quod chrysargyrum appellabat. Scripsit etiam versibus de animalibus quadrupedibus et feris quæ sunt apud Indos, Arabes et Ægyptios quasque Africa alit ; itemque de avibus peregrinis et de serpentibus libros IV.

Τιθύμαλλος. Consueverunt medici ostentationis gratia patrias herbarum nominare, v. g. lafer renaicum, tithymalus Laconicus, etc.

Τίτλος. Titulus a capite differt. Nam Matthæus habet titulos LXVIII, capita CCCLV ; Marcus, titulos XLVIII, capita CCXXXVI ; Lucas, titulos LXXX, capita CCCXLVIII ; Joannes, titulos XVIII, capita CCXXXII. Et τιτλάριον, titularium, pugillaris tabella.

Titus. Romanorum imp. Vespasiani F., vir omni virtutis genere ornatus, ut ab omnibus Ἔρως καὶ τρυφή, *amor et deliciæ generis humani* vocaretur. Nam et eloquentissimus erat, et bellicosissimus, et moderatissimus. Et Latina lingua quidem in administrandis publicis negotiis usus est, poemata tamen et tragœdias Græce composuit. Expugnatis autem Hierosolymis coronas, a legatis finitimarum Palæstinæ gentium missas, repudiavit, professus non se ea fecisse, sed Deo, Judæis infenso, quæ commodavisse, etc.

Τὸ Δίωνος γρύ. *Dion, Alexandrinus*, philosophus celebris, cum a quibusdam adversariis fuisset Topsii, luctatoris, maledictis proscindendus, nihil respondit, atque in ædes suas reversus nihil iracundiæ præ se ferens adolescenti (Topsio, nempe) quidem dixit. Γρύ, sordes unguium.

Τὸ Ἡσιόδειον γῆρας. *Hesiodea senectus*, de iis qui provectæ admodum sunt senectutis. Pindari epigramma :

Χαῖρε, δὶς ἡβήσας καὶ δὶς τάφου ἀντιβολήσας,
Ἡσίοδ', ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης.

Salve bis juvenis, salve bis nacte sepulcrum,
Mensura humani, o Hesiode, ingenii.

Τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις. Hippocratis (hujus medici,) filios perstringunt comici, ut indoctos et spurcis moribus. Eorum nomina : Telesippus, Dromophon, Pericles.

Τὸν Κολοφῶνα ἐπίθες, *Colophonem adde*. Duodecim civitates Ioniæ in concilium, quod Panionium dicebatur, de communibus negotiis deliberaturæ convenire solebant. Quod si igitur suffragia essent paria, Colophonii calculum imparem addebant, qui cæteros vincebat, etc.

Τῶν εἰς τὴν φαρέτραν. Aiunt, Scythas, cubitum ituros, in promptu habere pharetram : atque si diem illum absque molestis transegerint, calculum album in pharetram conjicere ; si secus, nigrum. Cum igitur aliquis moreretur, prolatis pharetris, al-

ulos numerabant, et pluribus albis repertis felicem prædicabant defunctum. Hinc dies albus pro felici.

Τόπος. Aristotelis Topica inscribitur opus, quod loci in illis traduntur, quibus instructi de qualibet re proposita probabiliter argumentari possumus. Quidam censent librum primum non, Topicum, sed Πρὸ τῶν τόπων *ante locos*, inscribendum esse, etc.

Tragiamborum primus inventor Apollodorus, Asclepiadis F,, grammaticus. (Supra Apollodorus.)

Trajanus; patricius. Hic sub Justiniano, rhinotmeto, floruit, Chronicumque breve ac præstantissimum Σύντομον πάνυ θαυμάσιον scripsit. Erat idem Christianissimus et maxime orthodoxus.

Suetonius, Tranquillus, grammaticus Romanus, scripsit « De Græcorum ludis librum I; De Romanorum spectaculis et ludis libros II; De anno Romano « librum I; de notis, quarum usus est in libris Περὶ « τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις σημείων librum I; De Ciceronis « Rep. librum I, *in quo contradicit Dydimo;* De nomi- « nibus propriis et formis vestium et calceorum, et « reliquorum quibus quis vestitur; Περὶ δυσφήμων « λέξεων De verbis mali ominis, *sive De maledictis, et « horum quodque.* De Roma ejusque institutis et mo- « ribus libros II; Συγγενικὸν Καισάρων, Familiam Cæ- « sarum, » quod opus continet eorum Vitas et successiones a Julio usque ad Domitianum « libris VIII; « Stemma illustrium virorum Romanorum. »

Τρία Στησιχόρου, *tria Stesichori*, id est Strophen, Antistrophen, Epodon. Tota enim Stesichoris poesis est epodica Et hominem prorsus imperitum perstringere volentes eum ne *tria* quidem *Stesichori* nosse dicebant.

Tribonanius, Macedoniani F. ex causidis præfectorum prætorio, gentilis et impius, a Christianorum fide prorsus alienus, idemque adulator et impostor, qui Justiniano, cujus erat quæstor, conabatur persuadere, eum non moriturum, sed vivum in cœlum translatum iri. Ingenii acie valebat et apicem eruditionis attigerat, ita ut nullum ætatis suæ mortalium hac laude superiorem haberet. Sed legum nundinationi erat deditus, et inexplebili avaritia, quam splendore summæ eruditionis obscurabat.

Tribonianus, Sidetes, ex caussidicis præfectorum prætorio, et ipse vir multifariæ eruditionis. Scripsit versibus « Commentarium in Ptolemæi Cano- «nem; Concentum mundani et harmonici diathema- « tis; Εἰς τὸν πολιτεύοντα καὶ διέποντα, In gubernan- « tem et administrantem; In planetarum domicilia *et « cur singulis domicilium hoc vel iliud attributum sit*, « De XXIV pedibus metricis rhythmicis; Metaphra- « sin Homerici navium catalogi; Dialogum Macedo- « nium *sive* De felicitate; Vitam Theodoti, philoso- « phi, libris III; Orationem consularem; *prosaice, « in Justinianum, imp.* Orationem de Regno, *in cum- « dem*; De mensium permutatione, » *versibus.*

Tribunus. Hic tempore Chosrois vixit, genere Palæstinus, vir eruditus et arte medica nulli secundus; singulari idem moderatione et pietate in Deum præditus. A Justiniano impetravit Chosroes, ut apud se uno anno manere illum sineret. Illo elapso jussit petere a se quidquid vellet. Ille nihil aliud, quam captivorum aliquot Romanorum postulavit libertatem, quibus alios ter mille Chosroes addidit.

Triphyllius, episcopus, discipulus Spyridonis, Cyprii, thaumaturgi, cujus miracula litteris mandavit. Multa enim fecit Spyridon, ut in Vita ejus versibus iambicis scripta traditur, quæ quærenda sunt, ut valde utilia.

Τριταγωνιστής. Æstichenem multis in locis perstringit Demosthenes ut histrionem tragicum vilissimum in tertio ordine eum numerans. Primus Sophocles usus est tribus histrionibus et tritagonista. (Supra in Sophocle.)

Troilus, sophista, qui CPoli docuit. Scripsit « Orationes civiles; Epistolarum libros VII. »

Τρόμητος. Demostpenes Æschinem inter alia dicteria vocat etiam γραμματοκύφωνα et filium cujusdem *Trometis*, litteratoris, sive primorum elementorum doctoris.

Τρόπαια. Antiqui Attici circumflectunt in penultima, τροπαῖον, recentiores in antepenultima accuunt, τρόπαιον. Antiqua vero lingua Attica est illa, cujus principes fuere Eupolis, Cratinus, Aristophanes, Thucydides; Nova vero, cujus Menander et alii.

Τροφώνιος. Καὶ Τροφωνίου κατὰ τῆς παίγνια. Lebadiæ (in Macedonia) fuit oraculum, quod a descensu dictum καταβάσιον. Erant vero ibi fauces quædam, quæ tantum extremas pedum hominis partes capere poterant. Deum igitur consulturi, per certos prius dies servata castitate, et sacro habitu ornati ambabus manibus melittutas sive placentas, melle conspersas, tenentes, ad fauces illas sedebant, et repente sub terram abripiebantur. Trophonius autem fuit Eresini filius, fratris Agamedis, etc.

Τρυγοκωμῳδία, sic dicta, quod victores præmium acciperent τὴν τρύγα, hoc est, *vivum novum*; vel, quod olim, cum larvæ nondum inventæ essent, τρυγί, fæcibus ora perungerent

Τρυγοδαίμονες. Veluti Cacodæmones dicti (comici veteris comœdiæ,) quod obsceni essent et impii et cavillandi studio totos se dederent.

Tryphiodorus, Ægyptius, grammaticus, et poeta heroicus. Scripsit « Marethonica; Ilii excidium; « De Hippodamia; Odysseam littera (Σ) carentem » Poema de laboribus Ulyssis, et iis quæ fabulæ de illo tradunt.

Tryphod, Ammonii F,. Alexandrinus, grammaticus et poeta, qui vixit Augusti temporibus et ante. Scripsit « De pleonasmo dialectorum, quæ sunt in « Æolica lingua, libros XII; De dialectis, quæ sunt « apud Homerum et Simonidem et Pindarum et Ale- « manem aliosque lyricos; De Hellenismo (Περὶ « τῆς Ἑλλήνων διαλέκτου) et dialecto Argivorum, « Himerogorum, Rheginorum, Doriensium et Sy- « racusorum; De inflexionum analogia librum

« De recti casus analogia ; De nominibus compa-
« rativis librum I ; De monosyllaborum analogia ;
« De nominum characteribus librum I ; De verbo-
« rum gravitonorum analogia, librum I ; De verbis
« encliticis, infinitivis, imperativis, optativis, deni-
« que omnibus ; De orthographia et iis quæ in ea
« quæruntur ; De spiritibus et tropis ; » et alia quæ enumerat Kuster. in nota 3, tom. III, p. 513.

Tyrannio, Epicratidis et Lindiæ, Alexandrinæ, F., Amisenus,qui Corymbi nuncupabatur. Vixit sub Pompeio Magno et ante, discipulos cum aliorum, tum etiam Hæstiæi, Amiseni, a quo etiam Tyrannio dictus est, quod condiscipulos exagitaret, cum antea Theophrastus diceretur. Postea etiam Dionysium, Thracem, Rhodi audiit æmulusque fuit Demetrii Erythræi. Idem Romam captivus a Lucullo ductus est, cum Mithridatem, Ponticarum gentium regem, ille debellasset. Romæ vere clarus et dives factus, librorum etiam ultra triginta millia sibi comparavit. Senex obiit, podagra confectus,olymp. CXX, anno tertio. Fabr. Kuster in nota 1, t. III, p. 518, primum notat, numeros esse manifesto vitiatos, quia diu post illam olympiadem Pompeius et Lucullus, sub quo Tyrannio vixit, floruissent.Hinc corrigit 'Ολυμπιάδι ρπ', id est *olymp. CLXXX.* Deinde observat hunc Tyrannionem scripsisse Περὶ τοῦ σκολιοῦ μέτρου, ὅ προυτέθη αὐτῷ ὑπὸ Γαΐου Καίσαρος, teste scholiasta Aristophanis ad Ranas, v. 1337. Num vero hic Tyannio, an alter sit, cujus mentio exstat apud scholiastam Nicandri, eruditos inquirere jubet. Adde supra in Catalogo grammaticorum Græcorum h. v. Harl.

Tyrannio junior, Phœnix, Artemidori F., discipulus Tyrannionis senioris, unde etiam nomen tulit, cum antea Diocles vocaretur. Captum bello inter Antonium et Cæsarem, Dymantes quidam, Cæsaris libertus, redemit. Postea Terentiæ, Ciceronis uxori, donatus est, a qua manumissus,Romæ docuit et libros scripsit LXVIII, ex quibus sunt: *De Homerica prosodia ; De partibus orationis*, in quo dicit nomina propria esse individua, Ἄτομα εἶναι τὰ κύρια ὀνόματα, appellativa vero, primitiva ; et participialia, derivativa ; *De lingua Romana*, eam a Græca oriundam esse. « Antigenis dialectus Ro-
« mana ; Recentiores poetasiab Homero dissentire;
« Enarrationem partitionis Tyrannionis (*senioris*);
« Correctionem Homericam ; Orthographiam.

Tyrannio, Messenius, philosophus. Scripsit *libros III, De auguriis*. Exstant et alii ejus libri utiles.

Tyrannus, sophista, scripsit « De statibus cau-
« sarum et divisione orationis, libros X. »

Tyrtæus, Archimbroti F., Lacon aut Milesius, poeta elegiacus et tibicen, quem ferunt carminum suorum cantu Lacedæmonios ad prælium incitasse, et sic affecisse, ut bello contra Messenios victoria potirentur. Est autem antiquissimus, æqualis septem illorum, qui sapientes vocantur, aut etiam antiquior. Floruit olympiade XXXV. Scripsit *Remp. Lacedæmonis*, et *Præcepta vitæ* versibus elegiacis, itemque Μέλη πολεμιστήρια, *Carmina bellica*, V. Lacedæmonii juraverant, se vel Messenam turos, vel mortem oppetituros. Cum autem lum jussisset ducem ab Atheniensibus Tyrtæum, poetam, hominem claudum ab iis perunt, qui ad virtutem eos cohortando, anno Messenam cepit : quam Lacedæmonii æquarunt, et captivos inter Helotas retulerunt

U

Ulpianus, Emesenus, sophista. Scripsit « tria, Emesa ; De Heliopoli ; De Bosporiti « *plurimis*. Progymnasmata : Artem rhetoric

Ulpianus, Antiochenus Syrus, sophista, qu Emesæ docuit temporibus imp. Constantini scripsit orationes, declamationes, disputa λόγους, μελέτας, διαλέξεις, et alia quædam Ulpianum Kuster in tom. II , pag. 738, au esse opinatur Commentariorum in Demo adhuc exstant.]

Ulpianus, GaZæus.

Ulpianus , frater Isidori, philosophi, optimo præditus ad mathematicas scientias nomen ejus Athenis celebre fuit. Et Sy admirans ejus ingenium, multis narravit ipsi claven adeo intricatam et artificiose tam offerri potuisse, quam non facile sed in reliqua philosophia nihil memoratu edidisse. Juvenis et cælebs de vita decessit suæ bonitatis laude apud homines relicta. (Ex Damascio.)

Uranius, Syrus, CPoli oberrabat. artes sus medicam, qui cum ex Aristotelis nullum perfecte nosset, inani varia nione turgebat. Hic cum Areobindo Persas profectus est, etc. (Ex *Agathia*

V

Valentinianus, imp. Rom. *Christianus*, quam Christum ejusdem cum Patre naturæ esse sentiret tamen diverso cultui deditos *nulla* re vexavit; lens autem, Ariana infectus labe, multos in exsilium pepulit, quo tempore Ecclesiæ Romanæ Liberius præfuit, Alexandrinæ Athanasius, CPolitanæ Eudoxius, Arianæ impietatis magister, etc.

Valens, Romanorum imp. episcopos in exsilium misit et presbyteros et monachos, Tatiano tum Alexandrinam Ecclesiam regente, multosque Christianos excruciavit, et quosdam etiam igni tradit. Hæc autem omnia post Athanasii obitum fecit Orthodoxi ex CPoli legationem ad Valentem Nicomediam miserunt, viros ex ordine sacro LXXI, quorum principes erant Theodorus, Curbagorum Menedemus, quos universos *cum ipsa* nave succendi jussit, quæ Dacibyza usque cum pervenisset, ibi dissoluta est. Hujus tempore *Lucius Arianus* Ecclesiam (Alexandrinam) tanquam lupus invasit, Petro Romam fugiente, taliaque *edidit facinora*, qualia ne in gentilium quidem persecutionibus perpetrata fuerunt. Nam tria hominum millia *emisit*, qui viros pios in deserto trucidarent et dissiparent.

Varus, Laodicensis, sophista, Polemonis et aliarum æqualis.

Vestinus, Julius sophista, scripsit « Compendium Pamphili glossarum libris IV, Voces selectas, ex Demosthene, Thucydide, Isæo, Isocrate, Thrasymæno et aliis oratoribus collectas. »

X

Xanthus, Candaulis F., Lydus, Sardianus, qui vixit eo tempore, quo Sardes captæ fuerunt. Scripsit *Lydiacorum* libros IV, in quorum secundo narrat, Gygem, Lydorum regem, mulieres castrasse, ut iis semper ætate et forma florentibus uteretur. Idem refert, Alcimum quemdam in illa regione regnasse, hominem religiosissimum et clementissimum, cujus tempore et alta pace et opibus (Lydia) floruerit, etc.

Xenarchus, comicus, ex ejus fabulis est Βουκαλίων, teste Athenæo, II; Dipnosophist. (34) nec non Πορφύρα, Σκύθαι, Δίδυμοι, Πένταθλοι, Πρίαπος, Ὕπνος, Στρατιώτης.

Xenocrates, Agathonis vel Agathanoris F., Chalcedonius, discipulus et successor Platonis, post Speusippum, quem excepit Polemon, et hunc Crantor. Hic missa sibi ab Alexandro Macedona triginta talenta ad eum remisit, dicens, regem, non philosophum indigere pecunia. Scripsit *De Platonis Republica*. Celebratur ejus temperantia et castitas. Hic (imo alius, ut suspicor), scripsit Οἰκοσκοπικὸν οἰώνισμα. Vide supra in Οἰωνιστικήν.

Xenophanes elegia quædam, etc. (de Pythagora ex Laertii VIII, 36 sqq.

Xenophon, Grylli F. Atheniensis, philosophus Socraticus, qui primus Vitas philosophorum (35) scripsit et Ἀπομνημονεύματα, sive dicta factaque memorabilia. Filios ex Philesia suscepit Gryllum et Diodorum, qui etiam Dioscuri vocati fuerunt. Ipse vero *Attica Apis* cognominatus est. Condiscipulus Platonis fuit, floruitque olymp. XCVIII. Scripsit libros supra XL, e quorum numero sunt hi : « De « institutione Cyri libri VIII; De expeditione Cyri « libri VII; Rerum Græcarum libri VII; Convivium » et alia multa. Militavit contra Persas, cum Cyro profectus adversus Artaxerxem, fratrem, etc.

Xenophon, Antiochenus, historicus, Scripsit *Babylonica*, quod est opus amatorium.

Xenophon, Ephesius, historicus, scripsit *Ephesiaca*, sive libros decem de amoribus Abrocomi et Anthiæ, et *De urbe Ephesiorum*, atque alia.

Xenophon, Cyprius, historicus, scripsit *Cypriaca*, quod opus itidem est historia amatorii argumenti, agens de Cynica, Myrrha et Adonide.

Z

Zaleucus, Locrus, Thurius, Pythagoreus philosophus et legislator, qui pro patria pugnans obiit. Hic ante fuit servus et pastor; disciplinis autem institutus suis civibus tulit leges, inter quas et hæc fuit, ut mulieres ingenuæ cum domesticis et una pedis sequa, candidis vestibus indutæ incederent, aliæ (meretrices) ἀνθιναῖς, versicoloribus.

Zamolxis, Pythagoræ servus, ut Herodotus libro quarto, Scytha, qui reversus in patriam docuit, animam esse immortalem. Mnaseas vero refert, apud Getas coli Saturnum, vocarique Zamolxin. Hellanicus in Νομίμοις, sive *Institutis barbaricis*, ait fuisse quemdam Græcum, qui Getis, in Thracia degentibus, τελετάς, *initia* demonstraverit, dixeritque, neque se moriturum, neque suos sectatores; sed omnia bona habituros. His dictis domicilium subterraneum exstruxit, deinde ex Thracum oculis et conspectu se repente proripiens in hoc se abdidit; Getæ vero ipsum desiderarunt. Quarto anno post rursus apparuit, et Thraces omnia ipsi crediderunt. Aiunt quidam, Zamolxim servisse Pythagoræ, Samio, Mnesarchi filio, et libertate donatum, ista commentum fuisse. Terizi vero et Crobyzi credunt, animarum immortalitatem, et mortuos ad Zamolxin ire tradunt, quem rediturum esse aiunt, idque semper verum esse putant. Quamobrem sacrificant et convivantur, quasi defunctus sit rediturus.

Zeno, Teleutagoræ F., Eleates, philosophus, unus de illis qui accesserunt ad Pythagoræ et Democriti tempora; vixit enim LXXVIII olympiade. Discipulus Xenophanis aut Parmenidis. Scripsit Ἔριδας, *Contentiones*; *Enarrationem Emptdoclis*; *Adversus philosophos de natura*. Hunc aiunt inventorem fuisse dialecticæ, ut Empedoclem rhetoricæ. Sed cum Nearchum, vel (ut alii tradunt) Diomedontem, Eleæ tyrannum, evertere vellet, captus est. Interrogatus autem ab ipso, linguam præmorsam ac resectam exspuit in tyrannum. Et in mortarium conjectus tundendo contritus est. Differunt Eleates (ab Elea (Italiæ) et Elaites (ab Elæa Asiæ in Æolia.)

Zeno, Musæi F., Sidonius, philosophus Stoicus (36, discipulus Diodori Croni, magister Zenonis, Citiei, scripsit *Apologiam Socratis et Sidoniaca*.

Zeno, Mnaseæ, vel Demii F. Citieus, ex Citio Cypri civitate, philosophus, Stoicæ sectæ auctor (supra, in Στοά) : discipulus Crateris Cynici, deinde Polemonis Atheniensis. Obiit anno ætatis XC, subinde de cibo aliquid detrahens, donec præ virium infirmitate tandem periret. Oraculum de vitæ genere consulenti, etc. (supra in συγχρωτίζεσθαι.) Phœnix cognominatus est, quod Phœnices illius oppiduli incolæ fuerint. Floruit sub Antigono Gonata olymp. CXX. Et proverbium, *Zenone conti-*

(34) Kuster ad vol. II, pag. 643, n. 1, existimat, quod hodie illius fabulæ, Βουκαλίων, nulla apud Athenæum lib. II, fiat mentio, nec ipse Athenæi liber II, integer ad nos pervenisset, locum illum, in quo Athenæus fabulæ *Bucalionis* mentionem fecisset, hodie intercidisse. HARL.

(35) Sed vide Tonsium, De vitis script. hist. lib. I, cap. 7, qui Suidam hic de philos. errasse contendit. HARL.

(36) Menagius ad Laertium VII, 35, legit philosophus ἐριστικός.

nenlior, Ζήνωνος ἐγκρατέστερος. Hic novæ philosophiæ fuit auctor. Revera enim omnes specie vultus et gravitate et profecto etiam μακαριότητι, beatitate (apud Laertium VII, 28, μακροβιότητι *longævitate*, superavit.) Obiit expers morborum et optima semper valetudine utens.

Zeno, Dioscoridæ F., Tarsensis, vel, ut alii tradunt, Sidonius, philosophus, discipulus Chrysippi, Tarsensis, philosophi Stoici et successor.

Zino, Citieus, rhetor, an philosophus, incertum. Scripsit « De statibus causarum ; De figuris ; Com« mentarium in Xenophontem, in Lysiam, in De« mosthenem ; De argumentis oratoriis.

Zeno, Alexandrinus, Judæus, sed cum Judæorum genti nuntium publice remisisset, ut apud ipsos receptum est more, per ipsorum synagogam die Sabbati asinum album traduxit. Hic Zeno natura quidem æquus et bonus, sed in eloquentia et disciplinis tardior, semper discere cupiens et rogitans, sed omnia propemodum ignorans, etc.

Zeno, alius, Procli æqualis, genere Pergamenus, et ipse natura ad discendum tardiore, bonus tamen et moribus compositis. Uter vero ipsorum Sallustio causam a Proclo dissidendi præbuerit, dicere non possum.

Zenobius, sophista, qui Romæ docuit snb Adriano Cæsare. Scripsit « Compendium proverbiorum « Didymi et Tharrhæi, libris III (37). *Item Græce* « Interpretationem historiarum Sallustii, *historici* « *Romani et ipsius bellorum ;* Genethliacum in « Adrianum Cæsarem, » et alia.

Zenodotus, Alexandrinus, grammaticus ὁ ἐν ἄστει vocatus. Scripsit, » Adversus ea quæ Aristar« chus ut spuria in Homero rejecit ; Adversus Pla« tonem de diis ; De Homerica consuetudine ; So« lutiones Homericarum dubitationum ; In Hesiodi « Theogoniam, » et alia multa.

Zenodotus, Ephesius, poeta epicus et grammaticus, Philetæ discipulus. Vixit sub Ptolemæo primo et primus fuit Homeri corrector. (V. Kusteri not. I, tom. II, pag. 8.) Idem Alexandrinis præfuit bibliothecis et Ptolemæi liberos instituit.

Zeuxippus. Christodorus, haroicus poeta, scripsit Ecphrasin statuarum Zeuxippi. (Libro v Anthologiæ epigrammatum Græcorum obviam Kuster. not. 6, l. c. p. 8.)

Zeuxis, quem Aristoteles Isocratis temp... torem fuisse tradit, in Veneris templo Cup... pulcherrimum rosis coronatum, pinxit.

Ζῆσαι δὶς, *bis vixisse* et revixisse dicunt ... lem, Tyndareum et Glaucum : quidam etiam ... pum.

Zoilus ex Amphipoli, Macedaniæ civita... olim voeabatur Ἐννέα ὁδοί, sive *novem* ... minatus Homeromastix, quod Homerum ... ret, quapropter Olympiæ cives, ipsum ... de Scironiis saxis præcipitarunt. Fuit ... philosophus. Scripsit et quædam grammati... « Contra Homeri poesin libros IX ; Hist... « Thegonia usque ad Philippi mortem ; libr... « De Amphipoli. *Item* Contra Isocratem, ... « *aliaque plurima, in quibus fuit et* Homeri ... « ratio. »

Zonæus scripsit *amatorias epistolas*, et ... *pilæ*. Circumferuntur et aliæ ejus *epistolæ canæ* ; sed ab ipsius stylo recedunt.

Zoroastres, Persomedus, cæteros astro... sapientia superans et primus auctor ... nominis, apud ipsos recepti. Fuit annis quin... ante bellum Trojanum. Circumferuntur ejus ... « quatuor de natura ; de pretiosis lapillis, ... « dictiones stellarum ; apotelesmaticorum ...

Zoroastres, astronomus sub Nino, rege ... rum, qui optavit, ut igne cœlesti confla... monutique Assyrios, ut cineres suos ... sic enim fore ut regno nunquam excide... etiam nunc (38) apud ipsos observatur.

Zoromasdres, Chaldæus sapiens, ... matica et physica.

Zosimus, Alexandrinus, philosophus, ... *Chymeutica* ad Theosebiam, sororem, idque ... ordine alphabetico scriptum, libris XXVIII, ... stat. A quibusdam id inscribitur χειρόκμητα, ... *Vitam Platonis*.

Zosimus, Gazæus vel Ascalonites, sophi... temporibus imp. Anastasii. Scripsit « lexicon ... « toricum, et commentarium in Demosthenem « Lysiam. »

(37) V. Kuster. not. 7, tom. II, pag, 7. H.
(38) Non magis verum hoc fuit Suidæ ætate, quam Zoroastreos, quos memorat *libros* tunc ap... Græcos superfuisse.

INDEX SCRIPTORUM

A SUIDA LAUDATORUM, NONNULLIS LOCIS KUSTERIANIO PLENIOR

A

Acasius, sophista. v. Λιβάνιος.

Acacii, Cæsareæ episcopi, liber de orthodoxa fide. Ἰοβινιανός.

Achæus.

D

Ἐν Ἰριδι. v. Βοῦς ἕβδομος.

Ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ. v. Ἐλελεῦ.

Acusilai scripta supposititia. Ἑκαταῖος· Ἱστορῆσαι.

Ælianus. v. Ἀβληχρόν. Ἀβραῖς. Ἄγεται. Ἀγονία.

Ἄγριος. Ἄδωρα. Ἀδρόν. Ἀετιδεῖς Ἀθλητάς. A
Ἀκκιζόμενος. Ἀκμὴ. Καλεῖ. iterum. Ἀκόλαστος. Ἀλῆται. Ἀλοῶ. Ἅμαχον. Ἀμφισβητεῖν. Ἀναβολή, etc.

ianus ἐν τῷ Περὶ προνοίας. v. Ἀβασάνιστος.

Ὀργεῶνας. Σεμνά. Φιλήμων. Idem opus Περὶ θείων ἐναργειῶν. v. Ἀνεμάξατο, ἐν τῷ Περὶ ποικίλης ἀφηγήσεως. v. Ἀσέλγεια. Δῶς Κάκη. Φιλιωθέντες.

ligma, *vir non vir, avem non avem*, etc. v. αἶνος.

chines. v. Ἀζήτητον. Ἀποβλεπόμενοι. Ἀσέλγεια. Αὐλεία θ. Ἀφοσιούμεθα. Ἐκκλητεύειν. Ἐξάγιστος. Ἐξαγώνιος. Ζηλοτυπεῖν. Θέμενος. Κίρρα. Λοιδίας. Οἶκημα. Περίπολος. Ταμύναι.

τῇ Ἀπολογίᾳ. v. Ἱκετηρία.

τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. v. Ἅμα. Ἀναγεῖς. Ἀντιγραφεύς. Ἐναγεῖς. διὰ τ. Ἐπιλαχών. Ἡγεμονία δικ. Θεωρικὰ χρ. Θεσμοθέται. Ἴσαι ψῆφ. Κεφάλαιον. Κεφάλαια. Μαργίτης. Ὁμηρεύοντας. Παραβάλοιτο. Παραγγελία. Πατρῴων. Πήληξ. Προστρόπαιον. Πρυτάνεις. Φιλουργός.

τῷ Περὶ Παραπρεσβείας. v. Νίκαια. Ὁλοσχοίνῳ. Ὅτι ξένους. Προστασία. Πυνθάνεσθαι. Στρατεία ἐν τοῖς.

ν τῷ κατὰ Τιμάρχου. v. Ἀγρίους. Ἀρχαῖον. Δεῦρο. Ξηραλοιφεῖν. Παῤῥησία. Προφερεῖς. Φιμοί.

Eschinis, Socratici, dialogus Axiochus. v. Ἀξίοχος.

Eschylus. v. Ἀμφιμητωρ. Ἄναξ. Ἀποφώλιοι. Δίκαιος. Δοκιμάσας. Αἵμους. Ἔνθ' οὔτε. Θανατῶν. Κάλαϊς. Κάλλη. Κάπηλος. Λεωργός. Μέτ- C
οικοι. Ὀρθήν. Ὄρον. Πάγκοινος. Πλέκος. Πυραύστου. Γμνεῖν.

Ἀγαμέμνονι. v. Ἄγγαροι. Τρὶς ἑξ.

Εὐμενίσι. v. Εὐμενίδες.

Ἐν Ἠδωνοῖς. v. Αἰγίζειν. Ἡδωνίς. Μουσόμαντις.

Ἐν Ἰφιγενείᾳ. v. Κυδάζεται.

Ἐν Μυρμιδόσι. v. Ἀδδέλυκτα. Ἀποίμωξον. Τριέμβολον.

Ἐν Μυσοῖς. v. Ὀργεῶνες.

Ξαντρίαις. v. Οκτώπους.

Ἐν Ψυχαγωγοῖς. v. Σταθερόν.

Æschylus ab Aristophane dictus v. ἀξύστατος. v. Ἀξύστατον.

Æsopus. v. Ἀναβιῶναι.

Æsopus, Mithridatis anagnostes, ejus liber de Helena. v. Ἰχθύς et Πάν.

Aetius v. Αὐξέντιος.

Agaclytus.

Ἐν τῇ π' Ὀλυμπιάδι v. Κυψελιδιδῶν.

Agathias. v. Α ἄ. Ἀγερωχία. Ἀδήλητος. Ἀλιγέρνης. Ἀλύειν. Ἀμηγέπη. Ἀμφιγνοεῖ. Ἀμφιθέατρον Ἀνεκτά. Ἀντίξοον. Ἀντωπεῖ. Ἀπόμοιρα. Ἀποπορευτέα. Ἀπώνατο. Ἀτημελία. Αὐτοδοεί. Ἀφειδήσας. Βωμολόγος. Βρενθύεσθαι. Γαῦρον. Διαβησείοντας. Ἐλοιδορούμεθα. Ἔμβολον. Ἐνελλάγδην. Ἐν χρῷ. Ἐπικερτομοῦσι· Ἐπίκλημα. Ἐπίκληρος νόμος. Εὐκτόν. Ἐφεστρίς. Ἰθαγενής. Κατωκάρα. Κωκυτός. Κυματωγή. Λειποταξίου. Μεταμαθεῖν. Μετέωρα. Μισθαρνεῖν. Οἰκογενής. Οὔπερ. Παλιμβολία. Παλίωξις. Πάταγος. Περιόντας. Περιωπή. Προτροπάδην. Πυῤῥίχαις. Σεσαγμένην. Σπαλίωνες. Συγκροτεῖ. Συφεός. Τολμητίας. Φασκώλιον. Φρενήρης. Χήτει. Χοσρόης.

Ἐν Ἐπιγράμματι. v. Μέγας βασ.

Agapetus. Γενέθλιος.

Agapius. v. Γέσιος.

Agathinus, medicus. v. Ἀρχιγένης.

Agathoclis, Atracii, Ἁλιευτικά. v. Κικέλιος.

Agresphon.

Ἐν τῷ περὶ ὁμωνύμων. v. Ἀπολλώνιος ἕτερος.

Alcæus. v. Ἀλαζών. Ἀργῖος. Βληχρὸν. Θεράπναι. B
Θυμὸς ἐπταθ. Ἡτιυάνη. Σκυθικαί. Τετύφωμαι. Χρήματ' ἀνήρ. Χρήματα.

Ἐν τῷ Κωμῳδοτραγῳδῷ. v. Ἀδηφαγία.

Alcidamas. v. Πρωταγόρας. Ῥυθμήν.

Aleman. v. Χθονία. Ψιλεύς. Ἠλατήρ.

Alexander, Ætolus. v. Φλύακες. Ἄρατος.

Alexander, Aphrodisiensis. v. Διεξοδικούς.

Alexander, Polyhistor. v. Μωσώ. Ὠλήν.

Alexandrides.

Ἑλένη. v. Ἀδέλτερος.

Πεισάνδρῳ. v. Ἀρεοπαγίτης.

Alexis. v. Ἀναλαμβάνειν. Ἀνθρακιά. Ἄπια. Ἐκκόψαι. Ἐπιλησμότατον. Ἰσχυρίσκος. Ὀφθαλμὸν ἐπ. Προσέκοψεν. Σινώπη. Σπουδάξω. Τρίπος. Φιλοτησία. Ψυχικός.

Ἀθλίδι, v. Μᾶλλον μ.

Πεζονίκῃ. v. Μᾶλλον μ.

Amerias. v. Διακόνιον.

Amipsias. v. Ἄκοπος. Ἀναβιβῶμαι. Ἀνήκει. Ἀνίστη. Λύκις.

Μοιχοῖς. v. Ἀναψυχῆναι. Ἀνεψγεισκν. Καββαλών.

Ammonius. v. Ἐσχάρα.

Ammonius, Hermiæ F. v. Αἰδεσία.

Amphis. v. Νεανισκεύεται.

Anacharsis, Scytha, philosophus, qui ancoram et rotam figlinam invenit, et Crœsi vixit, temporibus. v. Ἄγκυραν.

Anacreon. v. Ἑρμαῖος. Θωρήξασθαι. Μυσάχνη. Τὰ Ταντάλου.

Anagallis, Corcyræa grammatica. v. Ὄρχησις. D

Anastasius, Silentiarius, postea imperator, Eutychis opinioni adhærens. v. Φατρία.

Anaxagoras. v. Ἀποκαρτερήσαντα.

Anaxandrides. v. Νεκτάριον.

Anaxilas. v. Ἀντίκρισις. Ψηλαφίζει.

Ὥραις. v. Μᾶλλον μ.

Anaximenes.

Ἐν α' τῶν φιλιππικῶν. v. Πεζαίτερος.

Ἐν ζ' τῶν περὶ Φίλιππον. v. Μάστειρα.

Andocides. v. Ἀναυμαχίου. Ἀνωρθιασμένον. Ἀρετή. Ἐπεσκήψατο. Ἑταιρεία. Λογισταί. Σκάνδις.

Andron.
'Εν Τρίποδι. v. Σαμίων δ.
Androtion. v. Βουφόνια. Συγγραφεῖς.
'Εν ἕκτῳ 'Ατθίδος v. Νεῶσι.
Anniceris. v. 'Αρίστιππος.
Anonymus.
'Εν τῇ μαρτυρίᾳ τῶν 'Αγίων διαμυρίων. v. 'Ασαφείᾳ.
'Εν β' Φιλοσοφουμένων. v. 'Εμποδών. (Hierocles apud Apost. VIII. 20.)
'Εκ τοῦ βίου τοῦ Χρυσοστόμου. v. Κυριόσσου.
Antagoras, Rhodius, v. Ἄρατος.
Antigonus, Carystius. v. 'Ωτοθλαδίας.
Antimachus. v. 'Αδράστεια. 'Ανατυπῶσαι. Πῶρος. Πάθος. Σταθερόν. Ταλαίπωρος.
'Εν τῇ Λυδῇ γενεᾷ. v. 'Οργεῶνες.
Antiochus, philosophus. v. Λούκουλλος.
Antipater, Theodori, athei, discipulus. v. 'Αρίστιππος.
Antiphanes. v. 'Αλουργιαῖον. 'Αμαρτυρήτους. 'Απόδικεῖν. Τρίτῳ καὶ τ. 'Υπέρχολος.
'Αγροίκοις. v. 'Ραγδαίους.
Εὐθυδίκῳ. v. Πενιτευομένους.
Λευκαδίῳ. v. 'Ανάριστος.
Antiphanes, junior. v. Ἄβιος. 'Αδιάστατον. 'Αειεστώ. Ἄκαρ. 'Ακροᾶσθαι. Ἅμα. 'Αναγινωσκομένου. 'Ανήκει. 'Αξιοῖ. Ἄοπτα. 'Απαθῆ. 'Απεγένετο. 'Αποδιδόμενοι. Ἄποκρίθητι. 'Απολαύειν. 'Αποτειχίζων. Ἄττα. Αὐλίζεται. 'Αχαριστεῖν. Βάσανος. Δεκατευτάς. Διάθεσις. iterum, Διάστασις. Διετείνοντο. Δυσάνισος. Ἔυβιον. 'Εμποδών. 'Εν βραχεῖ. 'Επαγγελία. 'Επαλλάξεις. 'Επεσκήψατο. 'Ερμαῖος. Εὐθυωρόν. Εὐόφθαλμον. 'Ημιολισμός. 'Ικετεύω. Καταλαβεῖν. Μοχθηρός. 'Οκνῶ. Ηατρῴων. Προσφορά. Συνήγορος. Τελεσθῆναι. Τέως. Φηλώματα. Φορίνη. Χρημάτων.
'Εν τῷ περὶ 'Αληθείας. v. Ἄγοι. Αδέητος. Δεήσεις. 'Αειεστώ.
'Εν 'Αληθείας β', v. Γρυπαίνειν. Διάθεσις.
'Εν τῇ 'Απολογίᾳ τῆς Δωροδοκίας. v. Τέως.
'Εν τῇ 'Απολγίᾳ τοῦ Μύρου. v. Ἄττα.
'Εν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου. v. Τέως.
'Εν τῇ πρὸς Δημοσθένην γραφῇ. v. Κελέοντες.
'Εν τῇ πρὸς τὴν Καλλίου Ἔνδειξιν 'Απολογίᾳ. v. Μοιροδοκῆσαι.
'Εν τῷ περὶ Μεταστάσεως. v. Στασιώτης.
'Εν τῷ πρὸς Νικοκλέα. v. Στεφάνη.
'Εν τῷ περὶ 'Ομονοίας. v. 'Ανδρία. Ἵνα. Θεαιδέστατος. Θωπεία. Σκιάποδες.
'Εν τῇ Παρανόμων Κατηγορίᾳ. v. Δεῦρο.
'Εν τῇ Πολιτικῷ. v. Εὐσύμβουλος.
'Ε τῷ περὶ Προνοίας. v. 'Αναθέσθαι.
(Sed ibi lege, περὶ 'Ομονοίας.
'Εν Προοιμίοις. v. Αἰσθέσθαι. Μοχθηρός. Ἅμα.
'Εν τῷ Σαμοθρᾳκικῷ λόγῳ. v. Σαμοθρᾴκη.
'Εν τῷ ὑπὲρ τοῦ Σαμοθρᾳκῶν φόρου. v. 'Απόταξις.

A Antonius, monachus. v. 'Αμοῦς.
Apellas, Ponticus. v. 'Ρωδώπιδος.
Aphtonii filii, Sabinus, sophista, et Sextricius. v. Σέργιος.
Appion. Σπιλάβες. Σφάραγον. Τρίγληνα.
'Εν 'Επιγράμματι. v. 'Αγύρτης.
'Εν τῷ περὶ Μάγου. v. Πάσης.
Apollodorus, v. 'Αμφιφῶντες. 'Ανάστατο[illegible]νος. Κύβος. Κύρβεις. Κύρβεις [illegible] 'Οσφύς. 'Ράξαι. Ταυροπόλαν. Φρ[illegible] 'Εορτή.
'Εν τῷ περὶ τῶν 'Αθήνῃσιν 'Εταιρῶν. [illegible] στράτη.
'Εν ἕκτῳ περὶ 'Επιχάρμου. v. Καρδιώ[illegible]
'Εν τῷ περὶ τῶν 'Εταιρῶν. v. Νάννιον.
'Εν τοῖς περὶ Θεῶν. v. Μειαγωγία.
B Apollodorus, Carystius.
'Αποκαρτεροῦσι. v. Σπουδάζω.
'Απολιπούσῃ. v. 'Εγκομβώσασθαι.
Apollodorus, Cyrenæus. v. Ἄντικρυς. Βδ[illegible]
Apollonius. v. Λίσπη, Μετά. 'Υδροφ[illegible] κεῖα.
Apollonius, Archibii. v. 'Απίων.
Apollonius Tyanæus. v. 'Αναξαγόρας γοητ[illegible]
Apollonius, Rhodius. v. Μαρσύας ἐν [illegible] λισθῆναι.
'Εν 'Αργοναύταις. v. Λυγκέως.
Apollophanes. v. 'Αδελφειός. 'Υπωπιάζω.
Apostolus. v. Κακία. Κακοήθεια. [illegible] Καταλαλιά. Κατανυγῶ. Νόμος. [illegible] φ. 'Οψώνια. Παρέδωκε. Παρεισ[illegible] C ρεία. Πολλὰς ἐπιτρ. Πονηρία. [illegible] αίρομαι. 'Υπερήφανος. 'Υπ[illegible] πιάζω. Φθόνος. Φόνος. Φόσις. [illegible]
Appianus. v. 'Αλλαξάμενος. 'Αλιτ[illegible] 'Αλωνευόμενος. 'Αναλαμβάνειν. [illegible] 'Απαξιῶν. 'Αποφράδες. 'Αφάπτειν. [illegible] 'Αψαύστως. 'Αψιμαχία. Βλάσφημος. [illegible] Διέφερον. Δικαιοῦν. Δοξοκοπία. [illegible] 'Εδοκίμαζεν. 'Εθελοκάκως. 'Εκνισ[illegible] Ἔνσπονδος. 'Εντελεῖς. 'Επαφρόδιτ[illegible] θισμα. Ἔστι μέχρ. Εὔζωνοι. Εὐσταθ[illegible] 'Ιδιόξενος. 'Ιέντες. 'Ιλαρός. Θησαυρ[illegible] ροῦχον. Κώθων. Λιφαιμεῖ. Λυπρόν. [illegible] θεῖν. Νεαλής. Νεργόβριγες. Οἱ, [illegible] στροῖ. Ὤσατο. Πάρεσις. Παρήγγελλον. [illegible] D ορκῆσαι. Πιθανούς. Πιμελή. [illegible] Προθήβας. Πρόριζα. Προσήσεσθαι [illegible] Συνήδομαι. Συνίστωρ. Σύφαξ. Τετρύσθαι. [illegible] πος. 'Υφίσταται. Χρηματίζει. Ψαφαρόν.
Apsines, Gadarenus. v. Φρόντων.
Aquila. v. 'Εκουσιάζομαι. Κνίζον.
Araros. v. 'Εωθός. filius Aristophanis: com[illegible] v. 'Αριστοφ.
'Υμεναίῳ. 'Αναθεῖναι.
Aratus. v. Γυρῖνοι. Χειμὼν ὄρνιθ.
Archias, Alexandrinus, grammaticus. v. [illegible] διτος.
Archilochus. v. Ἄ. ἄ. 'Ισμαρικὸς οἶνος. [illegible]

Καταπροΐξεται. Iterum. Κύφωνες. Μυδαλίας.
Μυκάγνη. Ξενία. Παλίνσκιος. Πυρρώνειοι. Σκανδάλητρα. Τήνελλα. Φεψάλφ.
ippus. v. Διαβάλλεται. Ἐωθός.
iitas in Τιμαχίδας.
e. v. Ἀρίστιππος.
tagoras. v. Χίλων.
αμμακύθῳ. v. Ἀνθέων.
istarchus. v. Δερμιστής. Δέρτρον. Ἢ δ' ὅς. Ὄνου πόκαι. Ὀξυθυμία. Πράμνιος. Ταυροφάγος. Ταχυβάμονας. Demetrii Ixionis et Dicæarchi, Lacedæmonii, magister. v. Δημήτριος. Δικαίαρχος. Aristophanis, Byz. discipulus. Ἐρατοσθένης.
stias.
ύκλωπι. v. Ἀπώλεσας.
steus, poeta, qui Pisandro sua supposuit v. Πείσανδρος.
istides. v. Εἰς κόρακας. Ἀνδριανός.
istippus, Cyrenæus. v. Αἰσχίνης.
istis. v. Ἐρατοσθένης.
isto, Chius. v. Τέλος.
istocles.
Ἐν τῷ ς' περὶ Φιλοσοφίας. v. Σωτάδας.
istodemus, Eleus, Thebanarum rerum scriptor, v. Ἑλλανοδίκαι. Τελμισσία. Χρήματ' ἀνήρ. (add. ad voc, *Aristoph*, grammat. notata.)
ristomenes.
Ἐν Βοηθοῖς. v. Ψαμμακοσιογάργαρα.
ristonicus. v. Ἀκοστώσαις.
ristophanes. v. Ἅ ἄ. Ἀβελτερώτατος. Ἄδυσσος. Ἀγαθῶν, Ἀγίζων. Ἀγκύρισμα. Ἄγλιθες. Ἀγοράζω. Ἀγοραῖος νοῦς. Ἀγώνισμα. Ἀγριοποιόν. Ἄγροικος ὀργήν. Ἀδαξῆσαι. Ἀδεκατεύτους. Ἄελπτον. Ἀέρονηχεῖς. etc.
Ἐν Ἀμφιάρεῳ. v. Ἀχηνία. Τοῦ, Τοῦτο κ. Φλέων. Φρυνώνδας.
ιολοσικωνι. v. Ἀγοράσαι.
Αναγύρῳ. v. Ἀμφιανακτίζειν. Ἁπλήγιος. Ἀρχεῖοι. Ξυννένοφε. Ὁδοῦ παρούσης. Ὀρθοπλήξ. Παραλοῦμαι.
Ἀνταγωνισταῖς. v. Ἄλις.
Ἀχαρνεῦσιν. v. Ἀγορανομίας. Ἀνθηρά. etc.
Βαβυλωνίοις. v. Ῥοθιάζουσι. Σαμίων δ. Σιμός.
Βατράχοις. v. Ἄδυσσος. Ἀγνῶτα. etc.
Γεωργοῖς. v. Ἀτρέα. Τοῖς Ἱπποκράτους.
Γῆρα. v. Σπλεγγίς.
Δαιδάλῳ. v. Εὐρύβατος πον. Ὄνου σκιά. Ὑπηνέμια.
Δαιταλεῦσι. v. Ἀναλίσκειν. Ἀνάστατοι. Αἰγέα. Ῥαγδαίους. Σεῖσαι. Στλεγγίς. Τροπίας. Χαρίσιον.
Δαναΐσι. v. Ἀργύρειος. Ἀταλαίπωρον. Αὔλειος. Κλειταγόρα. Αὐγκέως. Τοῦ. Τοῦτο κ. Χύτραις ὕδρ.
Εἰρήνῃ. v. Ἀγῆλαι. Ἀνάπαιστοι. Ἀναρριχᾶσθαι.

(39) Sed ibi legere jubet *Aristodemi* nomen *Dorvill.* in novis misc. obss. III, pag. 139, assentiente *Valcken.* ad Eurip. Phœniss. schol. vers. 1420. *Harl.*

Γλίσχρον. Δημιουργοί. Αἴρειν. Ὀγκύλλεσθαι. Ὡρακιάσας.
Ἥρωσι. v. Ἀμφορεαφόρους.
Θεσμοφοριαζούσαις. v, Ἄλγησις. Ἀλφάνει. etc.
Θεσμοφοριαζούσαις β'. v. Λακωνίζω. Λύκος ἔχανεν.
Ἱππεῦσιν. v. Ἀλιτήριος. Ἀρίβαλλος, etc. Κενταύρῳ. v, Πρόδικον.
Κωκάλῳ. v. Ὠδε. Ὠμαλα.
Δημνίαις. v. Ἀπεχρήσατο. Ὦ νῦν θερμοί. Χρή-Ψαμμακοσιογάργαρα.
Ἀυστιστρατῃ. v. Ἐξεπιώκατον. Κεκιωδωνισμένος. Κωρῆται. Κύνα δ. Λέκιθος. Λόχμη. Λόχος Λυκόποδες. Μελανίωνος. Ὅσιον χ. Πακτοῦν. Πάτρ τέχνῃ.
Νεφέλαις. v. Ἀγρεία ἀοιδή. Ἀθηναίων δυσβ. etc.
Νήσοις. v. Διαθήκην διαδ. Ἐξέχειν τὸν ἡ. Ξυννένοφε.
Ὀλκάσι. v. Εὔαθλος. Ἥκ.
Ὄρνισι. v. Ἀγορανομίας. Ἀγχιστεία. etc.
Πλούτῳ. v. Ἀγοράζειν. Ἀγύριος. etc.
Πολυείδῳ. v. Ἀνάριστος. Ἔρημον ἐμβλ.
Ἐν Προαγῶνι. v. Σταθερόν.
Σφηξίν. v. Ἀποφυσήσας. Ἀτηρότατον. Ἐγγαστρίμυθος. Ἐμφερέστατος. Ἐξέχειν τὸν ἥλ. Ἐφόλκια. Ὀροφή. Παραβολὴ πραγμ. Σοῦ.
Ταγηνισταῖς. v. Ἀπασκαρίζειν. Ἀποχρώτως. Ἀφύα. Θωπεύει. Παραιξοροῦσιν. Πρόδικον.
Τρυφάλητι. v. Τοῖς Ἱπποκράτους. Τῶν τριῶν.
Φοινίσσαις. v. Ἀκαλήφη.
Aristophanes, grammaticus. v. Μασχαλίσματα. Προκώνια. Eratosthenis discipulus. Ἐρατοσθένης. Aristarchi præceptor. v. Ἀρισταρχος.
Ἐν β' Θηβαϊκῶν. v. Ὁμολώϊος. (39) Ὑης.
Pseudoristophanius. Ἀρτεμίδωρος. Τιμαχίδας.
Aristophon.
Πυθαγοριστῆ. v. Πυθαγόρα τὰ σ. in fin.
Aristoteles. v. Ἀοξότατα, Ἀνάλογον, Ἀντεπιχειρεῖν. Ἀντιπελαργεῖν. Ἀντιστρόφους. Ἀντιτυπῆσαι. Ἀχάνη. Βλάκα. Βουλεύσεως. Δατεῖσθαι. Δεκατεύειν. Διάθεσις. Δωδωναῖον. Δυσκολαίνει. Αἴτησις. Ἐκ περιουσίας. Ἐναντία. Ἔντευξις. Ἐξ ὑποθέσεως. Ἐπιτίμητις. Εἰς κόρακας. Ἰσόκωλον. Θέσις. Κατασκευάζειν. Κεφαλισμός. Κίνησις. Κοτίνῳ στεφ. Λῆμα. Λίθος. Μασσαλίας. Μετριοπαθεῖν. Μορῶν. Νάννος. Νόμοι. Ὀλέκρανον. Ὄσφῦς. Ὀφθαλμός. Ὡς ἔπος εἰπ. Περιουσία. Πνευματικόν. Πόθεν. Σωφροσύνη. Ταμίαι. ἀρχή τις. Τενέδιος ξ. Τὸ μηλιακόν. Τροφή. Τριττύς. Ὑπέχει. Φαντασία. Φαιόν. Φοινικίδα. Φυσικὸς λ. Ψυχή.
Ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. v. Κυρβεις. Αυκόποδες. Παράστασις. Περίπολος. Πρόεδροι. Σιτος. Στρατεία ἐν τοῖς. Ὑπὲρ τὰ Καλλικρ.

'Εν τῇ 'Αποδεικτικῇ. v. 'Επιστήμη. ὅτι φησ. 'Εν Διδασκαλίαις. v. Ὅδου σκιά.
'Εν τῷ περὶ Δικαιοσύνης. v. Εὐρύβατος. πον.
'Εν τοῖς περὶ Ζώων. v. 'Ακαλήφη. 'Αλκυονίδες. Κεστρεῖς. Κοβαλία. Ψαθαρόν.
'Εν 'Ηθικοῖς. v 'Ανθρωπος. Τὸ προσηγ.
Κατηγορίαι. v. 'Αέτιος.
'Εν τῇ κοινῇ τῶν Θετταλῶν πολιτείᾳ. v. Τετραρχία.
'Εν τῇ 'Ιθακησίων πολιτείᾳ. v. Σκυτάλη.
'Εν Κυμαίων πολιτείᾳ. v. Τύραννος.
'Εν τῇ Κυπρίων πολιτείᾳ. v. Ἄνακτες.
Magicus Antisthenis, Aristoteli a quibusdam tributus. v. 'Αντισθένης.
'Εν τοῖς κατὰ τὰ Φυσικά. v. 'Επιστήμη. ὅτι φ.
'Εν τῇ Μηλιέων πολιτείᾳ. v. Τῶν φιλτάτων.
'Εν τῷ περὶ μνήμης καὶ ὕπνου καὶ καθ' ὕπνου μαντικῆς. v. Μνήμη.
'Εν τοῖς περὶ Πολιτείας. v. 'Εσχατιάν. Πάρεδρος.
'Εν τῇ Σαμίων πολιτείᾳ. v. Σαμίων δ'.
'Εν Συρακουσιων πολιτείᾳ. v. Καλλικύριοι.
'Εν τοῖς Τόποις. v. Εὔνους. Εὔψυχος. 'Ομολογία. Προαίρεσις. Ταυτόν. Ὑπόληψις.
Εν β' τῶν Τοπικῶν. v. Χαλεπώτατον.
'Εν ταῖς πρὸς Φίλιππον 'Επιστολαῖς. v. Ὅτι ξένους·
'Εν τοῖς Φυσικοῖς. v. Εἴδησις.
'Εν τῷ περὶ Ψυχῆς. v. 'Αγαθοῦ δαίμ.
Aristoxenus. v. Σκολιόν.
Arnuphis, Ægyptius. v. 'Ιουλιανὸς ὁ Περγαμηνός.
Arrianus. v. 'Αλέξανδρος. Βουλυτός. 'Επαινέτης. 'Επιφρασθεὶς. Φαύλη ναῦς.
Artemidorus. v. Τευτάζειν.
Asclepiades.
'Εν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ τῶν Γραμματικῶν. v. 'Ορφεὺς Κροτ.
'Εν ς' Τραγωδουμένων. v. 'Ρησίαρχος.
Alius Asclepiades, junior. v. Γενέθλιος, 'Ηραΐσκος
Athenæus.
'Εν Δειπνοσοφισταῖς. v. 'Αωιστώνυμος. 'Αρχέδικος. Διοκλῆς. 'Επιγένης. 'Επίλυκος. 'Επίνικος. Ἔριφος. Εὐάγγελος. Εὐθυκλῆς. Εὔσχημος. Εὔφρων. 'Ηγήμων· 'Ηγήσιππος. Θεόγνητος. Καρκίνος. Λύσιππος. Μνησίμαχος. Ναῖς. Νικόστρατος. Νωγαλέον. Ξέναρχος. 'Ωφελίων. Πάμφιλος, οὗτος. Πλάτων. 'Αθ. Πολύευκτος. 'Ρώμη. Σαννυρίων. Σώπατρος, Κωμ. Σώπατρος, παρ Σωτάδης. Σώφιλος. Σώφρων, κ. Στράττις, Τελέστης. Τηλεκλείδης. Τιμόθεος 'Αθ. Τιμοκλῆς ἕτ. Φίλιππος, Κωμ. Φόρμος. Συρ. Φοινικίδης. Χαιρήμων.
'Εν τῷ β' τῶν Δειπνοσ. v. Βράβηλα.
'Εν γ'. v. Δαμοξενος. Δεξικράτης.
'Εν ἰ. v. Διόδωρος, καὶ αὐτ.
'Εν ια'. v. Δαμόξενος.
'Εν ιβ'. v. Διόδωρος, καὶ αὐτ.
Athenodorus, Arati pater, et alius, frater. v. Ἄρατος.
'Αττικιανοί, v. Ναυκραρικά.

B

Babrius. v. 'Αμᾶν. Ἄνωθεν. Ἄσυμα. Γέρανος. Δάπτω. 'Εκαστοτε. Ἔκθορε. ρεία. Εὐλαί. 'Ηΐων. Ἥρα Καμειραία. κίας. Κωλώτης. Κωμῆται. Κωτίλλω. Νεβρείην. Νεβρός. Νέμεσις. 'Ονεία. μναῖος. Πανθοίνην. Πετάβρα. Πίθηκος. Πυῤῥίκαις. Σωμάκους. Σπῆλυγξ. Ταναγραῖοι, Τιττυβίζεται. Τριγχός. Φριξότριχα. Vide etiam infra *Fabulæ*.
Bacchylides. v. Εἴδωλον.
Basilicus. v. Γέσιος.
Basilius. v. 'Εχενηΐς. Καταδυναστεύει.
Basilii M. laudatio funebris. v. Ἄβαρις.
Baton. v. Πυθαγόρας. 'Εφέσιος.
Bion, philosophus. v. 'Αγκών.
Bion, tragicus, Æschyli F. v. Αἰσχύλος.
Botrys, v. Δημοχάρης.
Brysonis, Achæi discipulus v. Κράτης.

C.

Caddus, historicus. v. Χειρίζω. (Sed ibi dum est Κάνδιδδς.)
Cælius, Alex. Ægæi F. v. 'Αλέξανδρς.
Callias. v. 'Αράχνη. 'Ελλεβορίᾳν· 'Αράχνη.
Callimachus. v. Ἄ ἄ. 'Αδμωλία. 'Αμιθρῆσαι. 'Απεστώ. 'Αποβράσματα. ατος. 'Αράχνη. 'Απαστοί. Ἄστρια. Γέντα. Δανά. Δεινόν. Δύη. 'Εκόησεν. 'Ελελεῦ. 'Επικλινές. Εἰκαία. Ἴπνια. Κατηναρισμένας. Κωλωνάων. Κόροιβος. Κτείς. λα. Μαραθών. Μὴ. Νωσάμενος. Περιδέξιος. Περιπηχύναντες. μήϊον. Πρώ. Ποίη. Σέβας. Τάλις. Ψύδος.
'Εν τῷ περὶ τῶν 'Αγώνων. v. 'Ακτία.
'Εν Βαρβαρικοῖς Νομίμοις. v. Φάσηλος.
'Εν 'Εκάλῃ. v. 'Αρμοῖ που. Αἴθ' ὄφελε. Κωλιάς. Κωμῆται. Μύωψ. Ναὶ μὰ τὸ. Vide et 'Εκάλη. 'Επαύλια.
'Εν τοῖς 'Επιγραμματίοις. v. Ὑμεῖς ἄ Μ.
'Εν Ὕμνοις. v. 'Αγορανομίας.
'Εν Χωλιάμβοις. e. Διθυραμβοδιδάσκαλοι.
Callimachi discipulus, Aristophanes, grammaticus. v. 'Αριστοφάνης. In Callimachum scripsit *Aetiages*. In ejus epigrammata 'Αρχίβιος.
Callinicus, sophista. v. Γενέθλιος.
Callisthenes. v. 'Αναγκαῖον. 'Αναρᾶσθαι. Βόθυνος.
'Εν β' Περσικῶν. v. Σαρδαναπάλους.
Callistratus. v. 'Απλᾶς ἐπιφυλίδα. 'Η γλῶττα. 'Ισοκράτης. 'Αμύκλα. Μέτων. Ὄῤῥον. χιον. Φιλόξενος. Εὐλητ.
'Εν τῷ περὶ 'Αθηναίων v. 'Ερμαί.
Candidus, historicus. Vide supra *Caddus*.
Cantharus.
Θηρεῖ. v. 'Αθηναίας.

A

ıus. v. Δήμνιον.
lus, rhetor. v. Ἐπιτίμια.
ıodorus.
ιζόσι. v. Ὄνος ὕεται.
ɔs, Pythagoreus. v. Ὀρφεύς.
mon, philosophus, Neronis præceptor. v.
ιλέξανδρος, Αἰγαῖος.
ːmon.
ιίτῃ. v. Ὡς οὐχ ὑπάρχων.
æleon.
τῷ περὶ Θέσπιδος. v. Οὐδὲν πρὸς τὸν Δ.
τῷ περὶ Σατύρων. v. Ἀπώλεσας. Ἀρίστιος
Κύκλ.
ıx, historicus. v. Ὅμηρος.
mides. v. Ἄδην.
nides.
ρωσι. v. Ἄγνος.
ysippus. v. Κέρκωπες. Τιμωροῦντος. Χάρμος.
Θέσις. Ἀθήναιος.
ν τῷ περὶ Καλοῦ καὶ Ἡδυνῆς. v. Λασταυροκάκ-
καβον.
ν τῷ ιβ' τῶν φυσικῶν λόγων. v. Πρόληψις.
ν τῷ περὶ χρησμῶν. v. Νεοττός.
rysostomus. v. Βδελυγμία. Διαπεφώνηκεν. Κατα-
νυγῶ.
Ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ τῆς πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς.
v. Λόγια.
nesias, poeta dithyrambicus. v. Κατατιλᾷ.
earchus. v. Ὑπὲρ τὰ Καλλικράτους.
Ἐν τῷ περὶ Οἴνων. v. Νεοττός.
learchus, Solensis. v. Χάρμος. Ἀθήναιος.
lemens. v. Ζάλην. Ἥρας δὲ δ. Ηαλίμβολος.
lementis, Stromatei liber. v. Λεόντιος μοναχός.
lidemus. v. Ἄπεδα Ἠπέδιζον. Πύκνη. Ὕης.
litarchus. v. Σαρδώνιος.
litodemus. v. Ἐπὶ παλλαδίῳ.
rantor, philosophus. v. Θέσεις. Σκίφη.
raterus. v. Ναυτοδίκαι.
Ἐν ἐννατῳ τῶν Ψηφισμάτων. v. Νύμφαιον.
Crates. v. Ἀλκμὰν Ἀνεβίω. Ἀψάλακτος. Γυπαρίοις.
Διαβάλλειν. Διαψαλάττεσθαι. Παρουσία. Προ-
κώνια. Σαρπηδονίᾳ
Ἐν τῷ περὶ Ἀθήνησι Θυσιῶν, v. Εἰρεσιώνη. Κυ-
νήειος.
Ἐν Γείτοσι. v. Ὗς διὰ ῥ.
Ἥρωσι. v. Ἀθάρα.
Παιδιαῖς. v. Ἄλλο ἕτερον.
Τόλμαις. v. Ὄνος ἐν μελ.
Crates, Aristarchi, grammatici, æmulus. v. Ἀρί-
σταρχος.
Crates, Thebanus, v. Ἀναξαγόρας. Ἀπολλώνιος.
Cratinus. v. Ἄναλτον. Ἀνανεοῦσθαι. Ἀναπίπτειν.
Ανεπτεροῦτο. Ἄνθρωπος λυπησολ. Ἄνοργοι.
Ἄξιος λαβεῖν. Ἀπαλλάξας. Ἀποκεῖσθαι. Ἀπο-
ρεῖν. Βάδιζε. Βῶσον. Δραπέτης. Αἴγλη. Αἴξ
οὐρανία. Ἐγκυρῆσαι. Ἐξόδιοι. Ἐπηνήκιζε.
Ἐπιλησμότατον. Εὔερον. Κλεισθένους. Κοννᾶς.
Λέρνη θ. Μισήτην. Ναξιουργής. Ὀλόφωνος.
Ὦ τάν. Παιδικά. Πολύμνηστος. Ηρόσισχε.
Ῥύβδην, Ῥύγχος. Σφακελίζοντες. Ὕπουλα γ.
Ψαμμακοσιογάργαρα. Ψύρα.
Ἐν Ἀρχιλόχοις. v. Διὸς ψῆφος.
Βουκόλοις. v. Ἀνθρακάς. Ἀνεσίαν. Ἀποκτιν-
νύναι.
Δηλιάσι. v. Ῥαζεῖν.
Διδασκαλίας. v. Ἀναρύπτειν.
Διονυσιαλεξάνδρῳ. v. Ἀνεπάγγελτος, Ἄνηστις.
Δραπέτισι. v. Ἀμαρτεῖν. Ἀνεικάσασθε. Ἀποπά-
τημα. Κυβηλίσαι. Ὄνος ὕεται. Ὧδε.
Ἥρωσι. v. Ἀνεκάς.
Θρᾴτταις. v. Ὀκτώπουν.
Μαλθακοῖς. v. Κυλλοῦ π.
Ἐν Νεμέσει. v. Χαίρις, κιθ.
Νόμοις. v. Ἀλώπηξ. Ἀποστοματίζειν. Χρή.
Ὀδυσσεῦσι. v. Ἄθυρμα.

B

Πανόπταις. v. Κηκείδιος. Παιδικά.
Πυθαγοριζούσῃ. v. Ξενοφάνης.
Πυλαίᾳ. v. Εὔερον. Τὸ παρὸν ἔ.
Πυλαίοις. v. Ἀμύνασθαι.
Πυτίνῃ. v. Ἀράχνη. Ἀφέλεια. Δεσμώτης. Δωδε-
κάκρουνον.
Σεριφίοις. v. Ἀμοργοί. (Σερίφοις.) Σταθερόν.
Τελενικῆσαι.
Τροφωνίῳ. v. Αἴρεσθαι.
Χείρωσι. v. Οὐρανια αἴξ. Πανδελετίους. Ῥαδα-
μάνθυος.
Ὥραις. v. Μαρίλη. Παιδικά. Πυροῤῥαγής. Ταῦτα
πράσσων.
Creon.
Ἐν α' Ῥητορικῶν. v. Ἐγκεκορδυλημένος. Νιδάριον.

C

Φακιόλιον.
Criton.
Ἐν Γετικοῖς. v. Ἄρτι, τοῦ ἀρτ. Βοιωτίαις. Γέσει.
Δεισδαιμονία. Ἐνεμημένων. Καθιστάμενος.
Crobylus. v. Ὀψοφαγία. Τιμαχίδας. Ῥόδ.
Ctesias.
Ἐν Περίπλῳ Ἀσίας. v. Σκιάποδες.
Cyclus epicus. v. Τευμισία.
Cyprius poeta. v. Οἶνος ὠνομ.
Cyrillus Magnus. Ex eo prolixus locus contra spa-
dones et eunuchos adducitur. v. Σπάδων.

D

Daduchus. v. Γενέθλιος.
Damageti, Heracleotæ, epitomen scripsit Demo-
sthenes, Thrax. v. Δημοσθ.

D

Damascius, v. Ἀγαθοεργία. Ἀγχίνοια.
Ἀγχίσκοπος. Ἄθρυπτος. Ἀθύτους. Ἀπέραιον.
Ἀκροατής. Ἀκρόπολις. Ἀμήχανον. Ἄνθρωπος.
τὸ προσηγ. Ἀπῆγεν. Ἀπόπειρα. Ἄττα. Ἀφέ-
λεια. Βλακεύεται. Γελασείω Διωλύγιον. Δομνῖ-
νος. Δῶρος, Αἰδοῖος. Ἐναγεῖς. Ἐνδόμυχος. Ἐπ'
ἐλάχιστον. Ἐπιτίθησι. Ἐπιφάνιος καὶ Εὐπρ.
Ἑρμαῖον, Ἔρως τὸ πρ. Εὐμοιρία. Εἴδωλον.
Ἠνείχοντο. Ἰδιώτης. Θοίνῃ. Κάῤῥων. Ὅσιον
χωρ. Ὦτα. Παρίστασθαι. Πῖνος. Πλαδαρόν.
Προσεποιήθη. Πρόσοιτο. Πυργοῦται. Ῥητορι-
κή. Ῥυθμίζει. Σκιὰ ὀνείρων. Στοιχεῖα. Συννή-
σας. Συριανός. Τάττουσα. Τεκμήριον. Τε

γωνος. Φιλία. Φιλοπονία. Χαοιεντίζεις, Χρηματισμός. A

Εἰς τὴν φιλόσοφον ἱστορίαν. v. Γρηγόριος. Ἰφικράτιδες.

Daniel. v. Θούρας.

David. v. Ἄδυσον, Ἁγίασμα. Ἄκανθα. Ἀκηδία. Ἀλλοτρίως. Ἄμωμος. Ἀνθομολογησόμεθα. Ἀξίωμα. Ἀπολύων. Ἀποσκορακίζει. Ἀσεβῶν. Ἀσκὸς ἐν πάχνῃ. Ἀτεκνία. Ἄφρων. Βασάν. Βίβλοι Θεοῦ. Βραχίων. Γαστήρ. Γραμματείας. Διαβούλιον. Διαθήκη. Διακενῆς. Διαλογή. Διεξόδους. Διέστειλεν. Λυνάστην. Αἰών. Αἴτημα. Ἐγκάθηται. Ἔκστασις. Ἐνεκότουν. Ἐξάπινα. Ἐπαινεῖσθε. Ἐπεστήριξαν. Ἐρημικῷ. Ἐτυρώθη. Εὐθέως. Εὐρίζῳ. Εἰκών. Εἰσβολή. Ἡμέρα δυνάμεως. Ἡμέρα πον. Θεός. Δαβ. Θραῦσις. B
Κασσία. Κατανυγείς. Κατάπαυσις. Κατέῤῥαξας. Κατεύθυνεν. Κέδροι. Κεκράξομαι. Κέρας ἰσχ. Κισσῶ. Κλῆρος. Κωτίλλη. Κωφῆς. Κρίματα. Κρύφιοι. Λάκκος, Ληνός. Λόγιαι. Λυτρωτής. Μάννα. Μετοχή. Μὴ καταπραΰνῃς. Μονογενῆ. Μονόκερως. Οἶνος. Ὀνόματα. Οὐκ ἐξελεύσῃ. Οὔ τοι ἀντί. Ὠδῖνες. Παραζήλου. Παραστήσομαι. Παῖδες. Περιβόλαιον. Πραότης. Προαναιάξωμαι. Προσήλυτος. Πρόσωπον. Πρωΐ. Πυκάζουσι. Πύλαι δ. Σελήνη. Σκότος. Σοφός. Στέαρ. Συντέλειαι. Συστροφή. Σχοινία. Τάνις. Τίς, ἀντὶ τ. Τὸ ἀντάλλαγμα. Τρίψις. Τροχὸς Δαβ. Ὕδωρ διαπ. Ὑπελάβομεν. Ὕπνος ἐπὶ θ. Ὑποσκέλισον. Ὕσσωπος. Υἱοὶ Θεοῦ. Ὕψος. Ὑψοῦτε. Φημί. Φῶς. Φρέαρ, Χεῖρα. Χοῦς θαν. Χρίσις. C
Χρίσμα. Ψεῦδος. Ψόα.

Demagoras. v. Αλκυονίδες.

Demetrianus, criticus et mathematicus Ravennas. v. Ἀσπάσιος.

Demetrius. v. Ἀκή. Ἰσαῖος.

Demetrius, Phalereus.

Ἐν τοις περὶ Νομοθεσίας. v. Παράστασις.

Ἐν γ' Νομοθεσίας. v. Σκαφηφόροι.

Demetrius, Erepsius. v. Ἀδράστεια.

Democlitus. περὶ πυρσῶν. v. Κλεόξενος.

Democritus, Abderita. v. Α ἄ. Ἀναγκαῖον. Ἀπολλώνιος. Εὐεστώ. Εἱμαρμένην. Πένταθλος.

Περὶ τῶν ἐν Ἅδου. v. Τριτογένεια.

Democritus, historicus. v. Ἰούδας.

Demon. v. Δωδωναῖον. Ἡ δεῖ χελώνης. Ἡ φάνου θ'. Ὄνος ἄγων. Σαρδώνιος γ. Φοινίκων σ. D

Ἐν τῇ Ἀτθίδι. v. Τριτοπάτορες.

Ἐν τῷ περὶ Θυσιῶν. v. Προκώνια.

Demophon. v. Δορύχνιον.

Demosthenes. v. Ἀγραφίου. Ἀειλογία. Ἄκριτος. Ἀλαβαστοθήκας. Αλογία. Ἀμφισβητεῖν. Ἀμφοτερόπλουν. Ἀνασκευασάμενοι. Ἀνήκει. Ἀνήρηκεν. Ἀντέχει. Ἀντικαταλλαττόμενος. Ἄξιον. οἱ ῥήτ. Ἄξιον. Ἐπὶ τοῦ δ. Ἄπαγε. Ἀπαλλάξας. Ἀπεγνωκώς. Ἀπέλθῃ. Ἀπετιμήσατο. Ἀπογνούς. Ἀποκήρυκτον. Ἀποκρίθητι. Ἀπολογίζω. Ἀπόμισθος. Ἀποψηφίζονται. Ἀποψηφισθέντα. Ἀποβούλευτον. Ἄττις. Ἀφείς. Γερροῖν. Γραμματοκύφων. Γραμμάτων. Δεῦρο. Λημοτευόμενος. Διακεχρημένον. Διαχειροτονίᾳ Διαφρῶν. Δοκιμασθείς. Ἐγκράτεια. Ἐξεπρέμνιζον. Ἐξόριστον. Ἐξούλης. Ἑωλοκρασία. Ἐπαγγελία. Ἐπιτρίτας. Ἵππαρχος, τύρ. Θέμενος. Θεσσούρ. Καθελών. Κακώσεως. Κατηγ Κλίσις. Ὀνήτωρ. Ὄνου σκιά. Ὄρος μῶς. Πόα. Πώμαλα. Προβολάς. Προπίνει. Ῥήτωρ. Σημεια. Τάλαντον. Τραγικὸς π. Τρόμητος. Φιλίκιων. Φοινικίδα, Χάρακα. Χερνίβου. δύο.

Ἐν τῷ Ἁγνίου κλήρου. v. Πρόκλησις.

Ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀδελφῶν. v. Αυσίμαχ ἀτελειῶν.

Ἐν τῷ κατὰ Αἰσχίνου. v. Ἀποκρίθητι της, Ἀθην. Ἐσπαθᾶτο. Ἡράκλεια. νων. Μύριοι ἐν μ. Νεῶσι. Ὅτι ξ βαλλομένους. Προβούλευμα. Προπίν κλητος.

Ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος. v. Ἀνελ γραφεύς. Ἀπογραφή. Ἐξητάσθης. μενος.

Ἐν τῷ πρὸς. Ἀπατούριον. v. Ἔγκ νιον.

Ἐν τῷ κατὰ Ἀφόβου. v. Ἐπίκ Συμμορία.

Ἐν τῷ πρὸς Ἄφοβον. v. Ὑπὸ μάλ

Ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος. v. δρυτοι. Βουλεύσεως. Γνῶσις. δειξις. Εἶδος. Ἕναι. Ἔνη. Θεωρ ἐγγύς. Πληρωτής. Φάρμακος.

Ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους. Ἄξονες. Ἀπεσχοίνισε. Ἀποφ σθαι. Ἔθνος οὐ μ. Ἦεν. Θεσμός. Ὁ κάτωθεν νόμ. Ὅτι οἱ ἁλόντες. σομαι. Πενέσται. Σκῆψις. Φαῦλος.

Ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Λῆμον v. Ἐργολάβος.

Ἐν τῷ πρὸς Λιόδωρον. v. Συνετιμήθη. (Ἐν τῷ πρὸς Λιονυσόδωρον.)

Ἐν τῷ κατὰ Λιονυσοδώρου. v. Τέως.

Ἐν τῷ Ἐπιταφίῳ. Αἰγεῖδαι.

Ἐν τῷ περὶ Ἐπιτριταρχήματος. v. Ἐφέρο

Ἐν τῷ πρὸς Εὐβουλίδην. v. Γαμηλία Κρίσις.

Ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην Ἐφέσει. v. Μόρος.

Ἐν τῷ κατ' Εὐέργου. v. Πρὸ τῆ πυλίδι.

Ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνου. v. Ἐνδεκάζοντες. Ἐ πρὸς Καλλικλέα. v. Ἀποικοδομεῖς Χλίδος.

Ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος. v. Αὐτολήκυθοι. Λίθος. Μελίτη. Φαῦλον. τὸ ἁπλ.

Ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. v. Ἀπομάτ Ἀποστολάς. Ἀρτεμίσιος. Βασκαίνει. Ἐκ περιουσίας. Ἐπαιρόμενος. Ἐπιχάρης. Εὖοι. Ἡγεμὼν συμμ. Ἠκρωτηριασμένος. Θεμισων.

νης, Λαρυγγίζειν. Λεύκη. Λόγου. τ. Μουνο- A
τ. Μύρτης. Μυρτώνιον. Νεβρίζων. Νέων.
κέσκφ. Ὀνομάζων. Οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς. Πα-
σημος. Παρελθεῖν. Περίλλος. Πομπείας. Πορ-
δός. Προβαλλομένους. Σάβοι. Σιμός. Σίμυλος.
τρεπτούς. Φρεάριος. (Vide etiam paulo infe-
rius, Ἐν τῷ περὶ Στεφάνου. Est enim eadem
oratio.)

τῷ πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν. v. Πεν-
τηκοστή.

τῷ κατὰ Λεπτίνου. v. Ἀνταπαιτῆσαι.

τῷ πρὸς Λεπτίνην. v. Ὅρα δή.

τῷ κατὰ Μειδίου. v. Ἅμα. Ἀστράβη. Βιαίων.
συλλαβεῖν. Οἷον. Πεντηκοστή. Προβαλλομένους.
Ὑτά. Σπουδάζω. Τίμημα.

τῷ κατὰ Νεαίρας. v. Ἀποκεφασμένον. Ἀττι- B
τισμός. Ἐκφυλλοφορῆσαι. Κυνέας. Ὁ κάτωθεν
. Πωλοῦσι.

τῷ κατὰ Νικοστράτου. v. Ἀρχαῖον.

τῷ πρὸς Νικόστρατον. v. Περιστοίχων.

τῷ κατὰ Ὀλυμπιοδώρου. v. Ἀνθυπωμοσία.
Ὑπεδικασε.

τῷ κατὰ Ὀνήτορος β'· v. Ἀποτιμηταί. Προ-
τασία.

τῷ περὶ Ὀνόματος. v, Πινάκια. Σεσημα-
μένῳ.

τῇ πρὸς Πανταίνετον παραγραφῇ. v. Ἐπὶ
Θρασύλλῳ. Κεγχρεών. Μαρώνεια. Παρακατα-
βολή.

τῷ περὶ Παραπρεσβείας. v. Ἀστάθμητος.
Ἀσυνθετώτατον. Ἄττα. Δρυμός, Ἐπικράτης. C
Ἀθην. Εἰσιτήρια. Ὁρᾶτε. Πυνθάνεσθαι. Τέως
ὑποκοριζόμενοι,

τῷ ὑπὲρ Ῥητόρων λόγῳ. v. Ἅμα.

τῷ περὶ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας. v. Ἀρτεμι-
σία.

τῷ κατὰ Σπουδίου. v. Νέμεσία.

τῷ πρὸς Σπουδίαν. v, Σκηνή.

τῷ περὶ Στεφάνου. v. Ἅμα. Ἀναφοράν. Ἐξ-
ητάσθης. Καλαμίτης. Καταψευδομαρτυρησάμε-
νος. Κατηγορίας. Κίναδος. εἶδ. Παραπεπτωκώς.
Σύλας. Τρίμμα, ὁ τετρ. Φάρμακος. (Vide etiam
supra, Ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Est enim
eadem oratio).

Ἐν τῷ περὶ τῶν Συμμάχων. v. Τίμημα.

Ἐν τῷ περὶ Συμμοριῶν. v. Κληροῦχοι. Κοινωνι-
κόν. Ὁ κάτωθεν. Συμμορία. Τέως. D

Ἐν τῷ περὶ Συντάξεως. v. Ὀπισθόδομος. Παρου-
σία.

Ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον. v. Ἀποστησάμενον. Λυ-
κιουργίς.

Ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. v. Ἑτερόφθαλμος.
Ἥων. Ἱερομνῆσαι. Ναυκραρικά. Ὅσιον. Πο-
δοκάκκη. Προστιμήματα. Φαῦλον. εἴρ. Φιλέ-
ψιος.

Ἐν τῷ πρὸς Φαίνιππον. Ἀπηλοημένος. Ἀπό-
φασις.

Ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. v. Ἀγνωμόνως. Ἀρχαῖος.
Ἄντα. Ἄτιμος. Βάραθρον. Δυσωποῦμαι·
Ἔθνος. οὐ μ. Ἐπικηρυκεία. Ἐφορμεῖν. Ἐχῖ-
νος. Ἰλικία. Καταβολή. Κατάγειν. τὰ π. Μαλ-
κίομεν. Μάστειρα. Μεθώνη. Μελίνη. Δημ. Με-
νέλαος. Μετοίκιον. Μορῶν. Ξενικόν. Συλλαβεῖν.
Ὀκνῶ. Ὀλιγωρήσητε. Ὄνου σκιά. Παγάς. Πάρ-
αλος. Πεζαίτερος. Περὶ τῆς ἐν Δ. Περιστοι-
χίζεται. Πινάκια. Πολιτεία. Πολύστρατος. Προ-
βόλῳ. Προπύλαια. Προτιμᾶν. Πρυτανεύοντα.
Στρατηγοί. Σύμβολα. τὰς σ. Σύνταξις. ἀντὶ τ.
Τέως. Τοὺς χωρὶς. Ὑπάγουσιν. Φύλαρχος.

Ἐν τῷ α' Φιλιππικῶν. v. Ἀποστολάς.

Ἐν ς' Φιλιππ. v. Δεκάρχαι.

Ἐν τῷ ὑπὲρ Φορμίωνος. v. Προθεσμίας.

Demosthenes ab Atheniensibus traditus Antipatro cum aliis oratoribus, Hyperido, Hymeræo, Lycurgo, Polyeucto, Ephialte, Thrasybulo, Charete, Charidemo, Diotimo, Patrocio, Cassandro. v. Ἀντίπατρος.

Demostratus. v. Δημοποίητα. Χάραξ. ἁρσ.

Dexippus. v. Ἀπὸ δή. Ἐπιμᾶλλον. Εὐθαρσῶς. Παραπολύ. Παραχρῆμα· Πατασσουση. Ῥωμαίων ἀρχή. Σεμνόν·

Θησαυρῷ. v. Κυρυκαῖος.

Diagori, athei, ἀποπυργίζοντες λόγοι. v. Ἀποπυργ.

Dicæarchus.

Ἐν τῷ περὶ Μουσικῶν Ἀγώνων. v. Σκολιόν.

Pidymus. v. Ἀλόειν. Ἄνδηρα. Γαμήλια. Ἐλευθέ-
ριος Ἐξένισεν. Θρία. Κυψελιδῶν. Λυκιουργεῖς.
Ὀξυθύμια. Ὀρόν. Ὅσιον. Ὦ τάν. Παρασκή-
νια. Πέλανος. Περὶ τῆς ἐν Δ. Περιστοίχων. Πο-
δοκάκκη. Πολύστρατος. Πωλοῦσι. Προκώνια
Πρόπεμπτα. Προστασία. Τευτάζειν. Τοὺς ἑταί-
ρους. Φάρμακος.

Didymum audivit Appion. v. Ἀπίων. multa contra Jubam scripsit v. Ἰόβας.

Didymus, Monachus, v. Ἀμοῦς.

Dinarchus. v. Ἀγραφίου. Ἀνάγεσθαι. Ἄνδλτον.
Ἀντέχει. Ἀντιβοληθέντος. Ἀπήχεια. Ἀπο-
γνούς. Ἀποπεφασμένον. Ἀποσάξαντα· Ἀπότα-
φος. Ἀρχαιρεσιάζειν. Βουλαία. Βουλεύσεως.
Βουλεία. Γόργυρα. Διάμετρος. Ἐξούλης ὄν.
Εὐανδρία. Θεογείτων. Κλιμάζει. Λαμπάδιον.
Λογισταί, Μοχθηρός. Οἴκημα. Ὁμοερκὲς.
Ὀχεῖον. Παλιναίρετος. Παραφρυκτωρεῖν. Ὑπό-
λογον. Τροφόνια. Φασις. Χρυσοχοεῖον.

Ἐν τῷ κατὰ Ἀγασικλέους. v. Σκαφηφόροι·

Ἐν τῇ ὑπὲρ Αἰσχίνου Ἰσηγορίᾳ. v. Κλιμακίζει.

Ἐν τῷ κατὰ Ἀρχεστράτου. v. Ἀποψηφίζονται.

Ἐν τῷ κατὰ Καλλίστου. v. Ὑπονομεύοντος.

Ἐν τῷ κατὰ Λεωχάρους. v. Δεῦρο.

Ἐν τῷ κατὰ Λυκούργου. v. Καταλεύσιμον.

Ἐν τῷ κατὰ Μεναίχμου. v, Πραγματεία.

Ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου. v. Αἰγεῖον.

Ἐν τῇ κατὰ Πολυεύκτου Ἀποφάσει. v. Παραγγε-
λία.

Ἐν τῇ κατὰ Πολυεύκτου ἐκφυλλοφορηθέντος Ἐν-
δειξει. v. Παλιναίρετος.

Ἐν τῷ κατὰ Πυθέου. v. Ἀπρότων. Καλλίας.
πτερ. Καταδεδέσθαι.

'Εν τῷ κατὰ Στεφάνου. v. Ὑπὸ γῆν εἰκ.
Κυῤῥηνικῷ. v. Περίστασιν.
'Εν τῷ κατὰ Φιλοκλέους. v. Πυνθάνεσθαι.
'Εν τῷ κατά Φορμισίου. v. Πληνδημένον.
Dinolochus. v. Ὗς ὑπὸ ῥόπ.
Diocles.
Βάκχῃ. v. Κακὰ κ.
Diocles Μουσικὰ γεγραφὼς, pater Alcidamantis Eleatæ, philosophi v. Ἀλκιδάμας.
Diodorus. v. Ἀντικατέστησαν. Γάλα. Ἐντείνας ἑαυτόν. Ἐξακριβωθέννες. Κλίμακες. Λυσιτελές. Παιανιεῖς. Στεγανόν. Σύλλας. ὄν. κ. Συνεῖχεν. Ὑποστάς. Χαλάσω. Χρῶμα. τοῦτο.
'Εν τῷ περὶ Σταθμῶν. v. Τάλαντον ὥς φ.
Diodotus. v. Δηλίου κολ.
Diogenianus. v Λειεστώ.
Diogenes, cynicus. v. Ἀναξιμένης. Ἀντισθένης. Ἀρίστιππος. Εὐπάρυφα.
Diogenes Laertius.
Περὶ βίων Φιλοσόφων. v. Τετραλογία.
Dion. v. Δρομοκήρυκες. Ἐπιστάτις, θηλ. Ἐσάλευον. Ἡνδρώθησαν. Μάρκος βασ. Ὑπεξέσχεν.
'Εν Ῥωμαϊκοῖς. v. Βύας. Δοξασίας. Ἐδημώθη. Ἐδικαιωθησαν. Ἐνθυμιζόμενοι. Ἤγαλλεν. Ὡς ἐπίπαν. Ῥᾳστώνη. Στάδιον.
'Εν β' τῆς δευτέρας Συντάζεως. v. Οὐδὲ Ἡρακλ.
Dionysius. v. Ἀγύρηνα. Ἀντιφάνης, Ἀρτίστομος. Βασιλεύς.
Θρᾳξί. v. Πέλανοι.
'Εν κτίσεσι. v. Πραζιδίκη. Τελμισεῖς.
'Εν τῇ λ' τῆς Μουσικῆς ἱστορίας. v. Παμφίλη. Σωτηρίδας. Ἐπιδ.
'Εν Ῥωμαϊκοῖς. v. Νέπετος.
Ταξιάρχαις. v. Φορμίων.
'Εν χρονικοῖς. v. Εὐριπίδης, τραγ.
Dionysius, Arcopagita. v. Μοναχός.
Dionysius Holicarnassensis. v. Περιπνιήσει. Πλεονεξία.
Dionysii lambi discipulus, Aristophanes, grammaticus. v. Ἀριστοφ.
Dionysius, Milesius. v. Ἀδριανός. Ἑκαταῖος.
Diophantes. v. Ὑπατία.
Dioscorides. v. Πράσον κακ.
'Εν τοῖς περὶ Νομίμων. v. Σκυτάλη.
'Εν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ Νόμοις. v. Ὅμηρος.
Diotimus.
Ἡρακλέους Ἄθλοις. v. Εὐρύβατος πον.
Diphilus. v. Καραδοκεῖ. v. Νεοττόν. Πόρκος. Φιμοί.
'Εν Ἀμάστριδι. v. Ἀθηναίας. Πολιτοκοπεῖν.
'Εν τοῖς Ἐναγίσμασι. v. Ψωλόν.
Πολυπράγμονι. v. Ῥαγδαίους.
Domnus Judæus. v. Γέσιος.
Duris. v. Ὦ τὸ ἱερὸν π. Πανύασις. Λυγκεύς.
'Εν τοῖς περὶ Ἀγαθοκλέα. v. Εὐρύβατος. πον.
'Εν τῷ περὶ Ἀγώνων. v, Σελίνου στ.
'Εν β' Λιβυκῶν. v. Λαμία·

E

Elephantine. v. Ἀστυάνασσα.
Empedocles. v. Ἥλιος. De eodem. v. Ἀμύκλαι.

A

'Απολλωνιος. Ἀθήναιος, ejus versus. v. [illegible]
Epigramma in Acronem. Ἄκρων.
Entæon. v. Εἶις. (Sed ibi legendum est, [illegible] rion.)
Epaphroditus. v, Νῶροψ.
Ephialtes.
'Εν Φιλιππικῷ. v. Ὁ κάτωθεν ν.
Ephorus. v. Δούλων π. Ἐπὶ τὰ Μανδραβούλ[illegible] ρύβατος, πονηρός. Καινός. Κωρυκαῖος [illegible] θῖδαι.
Epicharmus. v. Ἀμάμυξις. Ἀναδενδράδα [illegible] μειν. Ἀφ' ἱερᾶς.
'Εν πέντε κριτῶν γ. Κόνδυλον. Νῆφε. [illegible] Πρόχειρος. Ῥέξαι. Ῥησίαρχος. [illegible] Συβαριτικαῖς. Τὰ Ταντάλου τ. [illegible] ναιος.

B

'Αμύκῳ. v. Ἐγκομβώσασθαι. Κυδάζεται.
'Εν Κωμασταῖς, ἢ Ἡφαίστῳ. v. Ἥρας [illegible]
Epicurus. v. Γύννις.
'Εν τινι τῶν πρὸς Ἰδομενέα Ἐπιστολῶν. [illegible] θια.
Epicus clycus. v. Τελμισία.
Epigenes, Scyonius, tragicus. Οὐδὲν πρὸς [illegible] σον.
Epigrammata ex Anthologia edita. v. [illegible] μιος. Ἀβρός. Ἄγανον. Ἄφε δῆτα, [illegible] plurimis in locis.
Epigrammata ex Anthologia inedita. v. [illegible]
Ἀγέμιος. Ἀγρεῖφνα. Ἀγροτέρας. [illegible] Ἀήσσατος. Ἀητής. Ἀθώπευτον. [illegible] μαντα. Ἄκιτιν. Ἀκοστήσας. [illegible] Ἀμυγδαλῆ. Ἀμφίδορον. Ἀμφίκλαστον [illegible] λαφῆ. Ἀμφίξουν. Ἀνειρύσω. [illegible] χεσθαι. Ἀπεκράνιξε. Ἀπεμεξάμην [illegible] Ἄρης. Ἀρίδες. Ἀρθροπέδαν. [illegible] δαεῖ. Ἀστεμφέα. Ἀτιμαγέλοι. [illegible] Ἀφριόεν. Ἀχαΐνη. Βάμβαξ. [illegible] τιννα. Βλαύτη. Βολίς. Βοτηρικά. [illegible] μολγός. Βούτης. Βουφάγος. [illegible] χάνδης. Βουχίλου. Βραχυφεγγίτης. [illegible] Βροτολοιγύς. Βύσσινον. Γαλλαίῳ. [illegible] γιδες. Γενεά. Λεώλοφον. Γομφιόδουσα. [illegible] Δαρετίου. Δαΐ. Δαιδάλεον. Δαῖτας. [illegible] Δωδεκάδωρα. Δυσηχής. Αἴλινον. Αἰπύ. [illegible] σεν. Ἐγκονέουσα. Ἐνδυτά. Ἐνναέται. [illegible] βίων. Ἔξαιτον. Ἐπεισόδιον. Ἐρασπ[illegible] Ἐριβρύχων. Ἐρμώναξ. Ἐτνήρυσις. [illegible] Εὐδίνητα. Εὐρώταν. Εὐσπειρῆ. Ἐφύχθη. [illegible] βεσθαι. Εἰνοσίφυλλον. Εἴσατο. Ἠνορέη. [illegible] σον. Ἤσθα. Ἰαχήματα. Ἰλήκοις. [illegible] Ἰξύν. Ἴτους. Θαλάμη. Θαλαμηπόλος. [illegible] ρια. Θεοφορία. Θέριστρον. Θεσμοτόκον. [illegible] πεδον. Θηκτόν. Θίασος. Θρίναξ. Θυῶδες. [illegible] σος. Κάσιον. Κατήλυσιν. Καυσία. [illegible] Κεκρύφαλον. Κελαδοῦσιν. Κεμάς. Κημάς. [illegible] κον. Κνημοί Κνῆστις. Κνίζων. Κόλον. [illegible] βος. Κορυβαντείων. Κωνοφρροι. [illegible] Κράντορες. Κρῆναι. Κυβελείοις. [illegible] βαλα. Κυνοῦχος. Κύπελλον. Λαβυρινθος. [illegible]

ταρόν. Λάγυνος. Λαλάγημα· Λάτρης. Λαίλαψ. Λεάντειραν. Λεχώ. Λεῖκνον. Λιβάδα. Λικμαία. Λιτός. Λοξή. Λωβητῆρα, Λώπιον. Λωτός Λυπρή. Λυσσανιε Μαλθακόν. Μαιμώσα. Μελάμβωλος. Μνιαρὸν. Λυκήσαντος. Μύξα. Μύωψ, Νάρδος. Νάρθηξ. Νεοθηγεῖ. Ξαίνειν 'Υγδοήκοντα Οἰνοπέπαντοι. 'Ολιγαύλαξ. 'Ολιγηροσίτ. 'Ολίγον. 'Ολπη. 'Ονομαστός. 'Οργυιά. 'Ορεία. iter. 'Ορείχαλκος. 'Οσίη. 'Ωλεσίβολος. Πάμβαξ. Ηέλεκυς. Πελώριος Πέπατο. Περόνη. Πετάλοις· Πεφορυγμένον. Πήρα. Πιήεντα. Πιληθέντα Πιλήσεσι. Πίτυς. Ποδεῶνες. Πολυαύλακος. Πολυγλεύκου. Ποπάδες. Πρεών. Πρῆνες. Πρῶνες Πτύγμα. Ποιφύσσω. 'Ρίνη. 'Ριπῆς. 'Ρόμβος. 'Ρῶπες. 'Ρωπικά, 'Ρυτῆρα. 'Ρύτορα Σάγαρις Σαμύθα. Σελίς. Σκέπανον Σμήνη. Σπέλυγγες. Σπόγγος. Στέρφος. Στρεπτός Στρόβιλος. Συγχίδα. Τὰ 'κ κόκκου. Τανυμήκεες. Τετρανθέντα. Τηθὺς. Τηλοπέτευς Τορύνη. Τριγέρων. Τρύπανα. Τρυτοδόκη. Τύμπανον, Τύμπανος. 'Υπέρισχε 'Υποπυθμίδιον. 'Υστινος. Φαδεσίδαρον. Φάρσος Φάγανον Φελλός. Φυγοδέμνιος. Φύζα. Φύρδην. Χαράδρα Χαριεργά. χεριφυρέα. Χροός. Ψαφαρῆ. Ψαιστά, Ψαίστορα. Ψῆκτρα.

Aiphanius, sophista. v. 'Απολλινάριος.

Aistola Artaxerxis, regis Persarum, ad Hystanem, Hellesponti præfectum. v. 'Ιπποκράτης.

Apitimides, Cyrenæus. v. 'Αριστιππος.

Eratosthenes. v. "Η δ' ὅς.

in libro IX, v. 'Ρυκου.

Scripsit de Sybilla Samia. v. Σίβυλλαι γεγόν.

Haias. v. Διαφανῆ.

Hhnicographus. v. Νακιώνη· Νάξης. οἱ ἐτυμολόγοι v. Νῶροψ.

Evagrius. v. Μακάριος

Eubulus. v. 'Αποῤῥησία. Χαίρειν. Χρυσοχοεῖν. versus de vino. v. Ἴνος

'Εν Δαμαλίᾳ. v. 'Ασκός.

Διονύσῳ. v. Κωφότερος κ

Καμπυλίωνι. v. 'Ανίακκάς. Μανέρως. Περίμανως.

Euclus. ὁ Χρησμολόγος. v. "Α ἄ

Eudemus. v. Φρυνώνδας.

'Εν τῷ περὶ Λέξεων 'Ρητορικῶν v. Εὐγενέστερον κ.

Eudoxus, Cnidius. v Αἰσχίνης. Κρίτων.

Eudoxius. v. Αὐξέντιος.

Euetes, comicus, v 'Επαφρόδιτος

Eugenator. v. Φιλάγριος.

Eugiton. v. Αἴσωπος Σ.

Eunapius. v. 'Αμείλικτον. 'Ανεστηκώς. 'Ανηρέθιζε. 'Ανῆψεν. 'Απαγορεύειν. 'Απεστάτει. 'Αποτραχηλίζοντες. 'Ατάσθαλα. 'Ατέκμαρτον Βαλάντιον, Διάμετρος. Διενεγκειν. Διηυχενίζετο. Διοσημία· Δρᾶμα. 'Εγκύκλιον. 'Εκμελές. 'Ελλανοδίκαι. 'Επεισόδιον Εὐτρόπιος ὁ εὐν. Ζεῦγμα Εἰσπομπή. Εἰσρήσασθαι. "Ιλη. Θέσεις. Καγχάζει. Καρικὸν θ Κατακαίνειν. Κωνσταντῖνος ὁ μ. Μακρῷ Μεγαλοπρεπής. Μελεδῶνος. Μικροῦ Μοσχεύων. Μυριέλικτας. Οἰδοῦσαν, Οἰσυΐναι, 'Οσνράκου π. Παρακινοῦντει Παραστάται, Παιδία. Ηρόβολος 'Ρῦμα, 'Ρύμη. Σιρομάστης· Σταθερόν. Στέατα Συντεκμηράμενος 'Υπαίθριον. Χαριεστέρους. Χρῆμα. Ψιλός

Eunapii, Sardiani, Chronographia citatur in v. 'Ρουφῖνος.

Eunomius. v. Αέτιος. Αὐξέντιος.

Euphemius patriarcha Cpol. v. Φατρία.

Euphorion, tragicus, Æschyti F. v. Αἰσχύλος.

Euphorion. v. 'Αταρμυκτον. Εὔωροι. Κάθηξ. Περιωοριῶσθαι.

'Εν 'Απολλοδώρῳ. v. 'Ο κάτωθεν ν.

Euphranor. v. 'Απίων.

Euphronidis discipulus Aristophanes, grammaticus. v. 'Αριστοω.

Euphronius. v. Κηρύλες. Μέτων. Παραιξοροῦσιν Δειτρέφης. Διόδωρος.

Eupolis. v. 'Αδραμύτειον. 'Αθηναίων δυσβ. 'Αλλὰ γὰρ 'Αναγχιπεῖν. 'Αναῤῥύει. 'Ανεπίπληκτος 'Αποκαθεύδουσιν. Βασιλεύς. Βαστάσας. Γερῥοῦν, "Εγκαφος. Εὖ ἔχειν στ. Σητρεῖον. Κατάστασις, Κομμοῦσθαι. Κυλλός. Μυσάχνη. Παιδικὰ Πρόσισχε. Σαπρόν. Ταμίαι, ἀρ. Τορύνη. Τοῖς 'Ιπποκράτους. 'Ιώδεις. Χωλός. Ψαμμακοσιογάργαρα. Ψῶζα.

Λίξί. v. 'Αρμογή. Τάγυρι. Χρή.

Αὐτολύκῳ. v. 'Αναφλασποί. 'Ανεκὰς. Φασιανοί. Φιτύσαι·

Βάπταις. v. 'Ατρύφερος.

Δήμοις. v. 'Αγῆλαι, 'Αναβλυστωνῆσαι 'Αντιμάχου κατ. 'Αργύρειος. Νεανισκεύεται,

Κόλαξι ν Λαφυγμὸς.

Μαρυκᾶ. v. 'Αμφορεαφόρους. Μικροῦ τοῦ ὁδ. Ψῶζα.

Πόλεσι. v. 'Ανεψγεισαν. 'Ανήβησεν. 'Απλήγιος 'Απώμοτον.

Σφιγξί. v. Νεανισκεύεται.

Ταξιάρχαις. v 'Αλφάνει. "Ονος ἀκροᾶται. "Ωδε Χρυσογένει. v. 'Αποπάτημα (Χρυσῷ γένει)

"Ωμιλλα. Τοῦ Διός. Ψαμμακοσιογάργαρα.

Euripides. v. "Αγαλμα 'Αλλήλων 'Αλωτόν. 'Ανάτυξις 'Ανδραποδίζω. 'Ανειλήθειαν. 'Απάγου "Αραιτο. 'Αρίστιππος; Σωκρ. Βέβηλος. Δυσπάλαιστος. 'Εγεῦσαντο. Εὐριπίδειον. Εἶσῃ. "Ηπειρος 'Ιή. 'Ιννοί. Κεροβάτης. Αἴθων χ Λογισμός. Λόβος Παλαιγενές. Πενθερά. Πλεῖν. πλ. Ηυῤῥώνειοι. 'Ραχίζειν Τρὶς ἕξ. Φήμη.

Αἰγεί. v. Λεκατεύειν.

Αἰόλῳ Κλῆρας 'Ερμ.

'Αλκήστιδι. v. Κλεπτης. Οὐχὶ μᾶλλον.

'Αλκμήνῃ ν. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀ.

'Ανδρομάχῃ. v. Μὴ τὸν ἐμόν.

'Ανδρομέδᾳ. v. "Αλοχος. Εἶσῃ.

'Αντιόπῃ. v. Νόσον ἔχειν

Βάκχαις. v. 'Αργαλέον.

Βελλεροφόντῃ. v. Οἶμοι. σχ.

'Εκάβῃ. v Χαλάσω.

'Ερεχθεῖ, v. 'Ανάστατοι. Βοῦς ξ

Ἱππολύτῳ. v. Νῦν δή. Ζεμνόν.
Λικυμίνῳ. v. Εἶδεα. (Λυκιμνίῳ.) v. Φαῦλον.
Μελεάγρῳ. v. Νῦν δή.
Μήδεια. v. Ἀ. ἄ. Μεσῶ. Σεμνόν.
Οἰνεῖ. v. Ἡρακλείαν.
Ὀρέστῃ. v. Ἱέλανος.
Πειρίθῳ. v. Ἱόλος·
Σισύφῳ. v. Χαίρου·
Ὑψιπύλῃ. v. Δωδεκαμήχανος.
Φοῖνιξ memoratur in v. Ἀναγυράσιος.
Φρύξῳ. v. Τίς οἶδεν.
Eurycles, vates. v. Ἐγγαστρίμυθος.
Eusebius, rhetor, Casilonis F. Alexandri, rhetoris, frater. v. Ἀλεξανδρος.
Eusebius Pamphili. v. Ἀγαπητός (1). Ἰησοῦς. Ὠριγένης, ὁ καὶ Ἀδ.
Eusthathius, Sebastenus, Macedonianæ sectæ princeps. v. Ἀττικός· Βασίλειος.
Euxenides, comicus. v. Ἐπίχαρμος.
Euthycles.
Ἐν Ἀταλάντῃ. v. Βοῦς ἕβδομος.
Ezechiel, propheta. v. Λέβης.

F

Fabulæ. v. Ἄδεν Ἀκηδής. Ἄνεως. Ἄρκος. Αἰπεινή. Αἰώρα. Ἠπεδανός. Καρχαρόδους. Λάχες. Λίβυσσα ὄρνιξ. Αἰς. Λόφος. Νέος. Πελειάδης, Ηορφύρει, Σισύρα. Σκῶλος. Στυφελισμός. Ταυτὶ μὲν εἰκ. Φηλοῦν. Ψαφαρῇ. Vide etiam supra *Babrius*.
Favorinus, Gallus. v. Ἀδριανός.
Francis hastæ ἄγγωνες. v. Ἄγγωνες.

G.

Galenus. v. Ἔφορος.
Ἐν τοῖς Ἁπλοῖς. v. Φαιόν.
Glossographi. v. Ἀντιχρυς. Ὀνείατα.
Georgiæ, Leontini, mentio. v. Ἀντιφῶν, discipulus Alcidamas. v. Ἀλκιδάμας.
Gregorius, Nyssenus.
Ἐν τῇ Κοσμογενείᾳ. v. Τυχαία.
Gregorius, theologus.
Ἐν τῷ εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον Ἐπιταφίῳ. v. Ἄβαρις. (vid. Theologus).

H

Hecatæus, Milesius. Ἀδελφείος. Μοιχίδιον. Νῶλα.
Ἐν τοῖς περὶ Ὑπομνημάτων. v. Ἀλκυονίδες.
Hegesander.
Hegesias, pisithanatus. v. Ἀριστιππος.
Helicon, Cyzicenus, in Αἰσχίνης.
Heliconius. v. Ἄπιων, Ἀβδιανός, Νικομ.
Heliodorus. v. Σπιλάδες. Τρίγληνα.
Heliodorus, Periegetes.
Περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἀκροπόλεως. v. Προκύλαια.
Ἐν α' περὶ Ἀκροπόλεως. v. Νίκη Ἀθ.
Heliodorus, Hermiæ F. v. Αἰδεσία.
Hellanicus. v. Ἀμφίσματα. Ἀνδοκίδης. Ἀνερρίχῶντο. Νισσαία.

A

Ἐν α' Ἀτθίδος. Ἄρειος πάγος. Ἐν β' v. Μουνυχία. Στεφανηφόρος
Ἐν τοῖς Βαρβαρικοῖς Νόμοις. v. Ζάμολξις.
Heracleon v. Τευτάζειν.
Heraclides, Lycius. v. Νικήτης.
Heraclides, Ponticus. v. Ἐμπεδότιμος. παραστιχίς.
Heraclides, Tarensis. v. Ἀμπλάκημα. Κῆ
Heraclitus. v. Ἀγχιβατεῖν. Ἀμφιβατὴ θμητος. Ποστοῦμος. Ῥωμ. Θέσις.
Heraiscus. v. Γέσιος.
Hermippus (Berytius, historicus). v. Ἀδε μοσθένης Ἀθην. Σίβυλλα.
Ἐν β' τῶν διαπρεκάντων ἐν παιδιᾷ Ἴστρος.

B

Hermippus (comicus). v. Δειλοκομίκη φίδης. Ὑπαγωγεὺς.
Ἀθηνᾶς γοναῖς. v. Ἀνθέων Ἢ δ' ὃς
Ἀρτοπωλίσι. v. Ἀγῆλαι.
Δημόταις. v. Λεπτολογίᾳ. Οὐ φροντὶς
Εὐρώπῃ v. Ῥαζεῖν.
Μοίραις. v. Ἴακχος ὅμν.
Herodis, Attici, discipulus, Adrianus.
Herodianus. v. Ἅλαπτος. Ἐντερόνεια. Ἐ ρινοί. Ματιολοιχός. Παῖς Φαμαλ κος.
Ἐν Ἐπιμερισμοῖς. v. Καταπροῖξιξ
Ἐν Ὁμηρικῇ Προσῳδίᾳ. v. Μεμνῆ
Τὴν καθόλου Herodiani in comp Aristodemus. v. Ἀριστοδημος

C

Herodicus, Perinthius. v. Ὀρφεύς.
Herodotus. v. Ἀγή. Ἀγηλατεῖν. ilen ρος. Ἄδην. Λεβπτέοντες. Ἀκούσα
Εἰς τὸν βίον Ὁμήρου. v. Χρήμη.
De Herodoto vide etiam in Χοίρι
Alius Herodotus, Democriti frater. τος.
Herodotus, Olophixius, de Nymphis et v. Ὀλόφυξις.
Hesiodus. v Ἄγαλμα. Αἶνος. Ἀλκή. Αὖον Βλωμός. Δαῖτας. Διανήσει. Αἰδώς. Ἐλεδόνη. Ἐπάχνωσε. Ἐσκίπη κου. Ζυγομαχεῖν. Ἡμίσεια. Ἰάκα μος. Κομιδῇ Κυθέρεια. Μαχλοσύνη. Μελίτη. Μέτρησον Νεὶ Ὁπλή. Ὅσῳ πλέον. Ὡρακιάσας Πηγάσ νινοι. Πρόφερε Πυγοστόλος. Τεύδε Τοῖς ὀρθῶς.

D

Ἐν γ' Κατελόγου. v. Ὑπὸ γῆν οἰκ.
Hierocles. v. Διαλέγοιντο. Διότι. Ἐμπο μνουσι.
Ἐν α' Φιλοσοφουμένων. v. Ἐμποδών. Αἴσχ
Hieronymus.
Ἐν τῷ περὶ Τραγῳδοποιῶν. Ἀναγυράσιος φκοδόμησεν.
Hippias, sophista. v Τύραννος.
Hippobotus. v. Αἵρεσις.

(1) Eusebius pro Philostorgio.

crates. v. Ἄ ἄ. Ἄχναι. Δίρτρον. Ἐμβόλιμος.
Ιδός. Κέδματα. Ποσιπτερίδας.
idromum audivit Aspasius, Ravennas, sophi-
. Ἀσπάσιος.
olytus, v. Ἄκαιρος.
onax. v. Ἄρρεν. Βίαντος. Βούπαλος. Ἑρμίας,
εὐν. Μυσάχνη. Χαραδριός. Χελιδόνων.
erus v. Ἄ ἄ. Ἄδιος. Ἀδληχρόν. Ἀγάλματα.
Αγαννιφον. etc.
Ἰλιαδι. v. Ἄκρον. e *Corinno* argumentum poe-
natis sui sumpsit. v. Κόρινος.
Ὀδυσσείᾳ. v. Ἄκρον. Ἄλα. Νέναικτο. Νηλιτής.
ines. v. Ἀστρονομία.
rechius. v. Λέων βασιλεύς.
rides. v. Ἀγορασαι. Ἀκμαζει. Ἀκμή. Ἀλκί-
μαχος. Ἀλφιτεῖς. Ἀμφισβητεῖν. Ἄνδρα. Ἀνε-
πόπτευτον. Ἄνετον. Ἀντέλει. Ἀρτεμίσιος.
Ἀφαίρεμα. Ἀφέντες τὴν ὑπ'. Ἀφεῖς. Ἀφύαι.
Βασσαντος. Βουλεύσεως. Διάθεσις. Ἐλευθέριος.
Εὐημερίσαντος. Ζυγομαχεῖ. Θέσθαι. Θριπήδε-
στων. Κακώσεως. Καταχειροτονίαν. Κερανύ-
ουσι. Κομιστικά. Κώδια. Μοιχίδιον. Ναύκλη-
ρος. Νέμειν πρ. Νικάνωρ. Νοθεία. Ὀβολοστατεῖ.
Ὀξυθύμια. Ὀρθήν. Ποδοστράβη. Πωλάς. Πωλη-
τήριον. Ῥόθιον. Σύνταξις. ἀντὶ τ. Τριακάς.
Ὑποστησάμενος. Φιλοτησία. Φρονημάτισθῆναι.
Χεῖρα.
ν τῷ κατὰ Ἀντιθέτου. v. Σκεῦος.
ν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα. v. Ἀπεψηφίσατο.
Ὅσιον.
ν τῷ κατ' Αὐτοκλέους. v. Μηλόβιος.
ν τῷ κατὰ Δημάδου. v. Λιτὴ πόλις τῆς Μ. Ὀξυ-
θύμια. Παρεῖκι.
ν τῷ κατὰ Δημαράτου. v. Θριπηδέστατον,
ν τῷ κατὰ Δημοσθένους. v. Ἀρισταῖος. Κατα-
τομή. Νικάνωρ. Τρεῖς. Παραγραφή. οὐ μ.
ν τῷ Κυθνιακῷ. v. Θαβράλεον.
ν τῷ κατὰ Πασικλέους. v. Συμμορία.
ν τῷ κατὰ Πατροκλέους. v. Αὐλαία. Νεμέας.
Παράβυστον. Φορβαντεῖον.
ν τῷ πρὸς Τίμανδρον. v. Παιδάριον.
ν τῷ κατὰ Πολυεύκτου. v. Ἀγορᾶς. Ἀνασυντάξας.
ιμορία.

J.

iblichus. v. Ἄβρα. Ἀκόλαστος. Ἀναγκαία. Ἀπραγ-
μόνως. Διακωδωνίσω. Ἐμπεδότιμος. Ζηλοτυπία.
Ἤδη. ἀντὶ τ. Ἥκιστα. Συμψήσας. Συχναῖς.
Τελαμών. Τελώνης. Ὑπεξέπεμψεν.
cus. v. Ἀμπάκλημα. Ἰδύκειον ῥῆσ. Μήτοι. Σεί-
ριον. Χάος. καί.
nnes. v. Διΐγες.
nnes, evangelista. v. Βηθανία.
nnes, magnæ ecclesiæ diaconus et logotheta
generalis. v. Ἀρτέμιος. Γενικός.
. v. Ἐτραχηλίασεν. Κόμη. Συντέλεια. Ψελλίφ.
as. v. Βλήτυρι.
Ἐν β' Φθορᾶς Λέξεως. v. Σκομβρίσαι.
n, Chius. v. Διθυραμβοδιδάσκαλοι. Ἰμεῖς. ὦ Μ.
Ἀθήναιος.

Josephus. v. Ἀβάπκανος. Ἄδεια. Ἀθροίζει. Ἀκρα-
σίας. Ἀκρότομος. Ἀλαζονεία. Ἀμφορεύς. Ἀν-
επικλήτως. Ἄπαξ. Ἀπερείδομαι. Ἀποδεῖον.
Ἀπολαβόντες. Ἀποσημήνασθαι. Ἀποστυγοῦν-
τες. Αὐτόθεν. Ἀχθηδών. Γυμνοπαιδεία. Δεξιός.
εὐν. Δήφηλα. Διασκεδαννύουσι. Διεργάζεται.
Δικαιοῦν. Ἐκεχειρία. Ἐμέλλησεν. Ἐμεχωνῖ-
ται. Ἐμπαροινοῦντες. Ἐνδείκνυμι. Ἐνράσσει.
Ἐξαλλομένους. Ἐξόν. Ἐπικατέσεισε. Ἐπικλά-
σας. Ἐποφθαλμίσας. Ἔρρεψε, Ἐσπάρασσε.
Ἐσχεδίαζον. Ἐτεχνίτευε. Εὔκλεια. Ἰησοῦς.
Ἰοῦστος. Ἰσχυρός. Θαλπόμενοι. Θάμνος. Θεια-
σμοί. Καθεῖτο. Καταμησάμενος. Κατασχεδιάσω.
Κατέδει. Κατωμαδόν. Μετέωρος. Μήδαβα. Μοῖρα.
Νάκος. Νεμεσηθείς. Νένακτο. Νεφθαλῖται. Ὀρ-
φανός. Πάμβορον. Παραβολή. Παραφυλάσσων.
Παρεθέντος. Πεπιλημένη. Περιισταμενος. Πολε-
μίζειν. Προαλίσαντας. Προσειλήφεσαν. Προσ-
κληδονιζόμενος. Ῥόθιον. σ. Ῥοῖζος. Ῥύσια.
Σάγη. Σταθερόν. Στέγει. Στιβαρόν. Στρατηγιᾷν.
Στύππη, Τεθεικότες. Τραχηλίζων. Ὕσπληξ.
Φάκελλον. Φθῆναι. Φοινικίδα. Φυλέτης. Χαλκι-
δῖτις. Χρῆμα. χρ. Ψυχρός.
Ἐν Ἀρχαιολογίᾳ. v. Νόμβα.
Ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Μακκαβαίων. v. Ἐθνοπάκτου.
Isæus. v. Ἀγενής. Ἄγοι. Ἀειλογία. Ἀλουργοπω-
λική. Ἀμαζόνειον. Ἄμιπποι. Ἀναγινωσκομέ-
νου. Ἀναγκαῖον. Ἀναδικάσασθαι. Ἀντεπιτί-
θησι. Ἀπολαύειν. Ἀπεφορᾶν. Ἀφεῖς. Ἀφοσιού-
μεθα. Βόθυνος. Βουλεύσεως. Γεννῆται. Διαγο-
ρεύων. Διαμεμετρημένη. Αἰσθέσθαι. Ἐκδικά-
σασθαι. Ἐκπλινθεύσας. Ἐμποδών. Ἐνεσκευα-
σμένην. Ἐπισημαίνεσθαι. Εἰσαγγελία. Θίασος.
Κατῳκοδόμησε. Κηρυκεία. Κλητῆρος. Νοθεία.
Ὁμοῦ. Ὀργεῶνας. Ὄρον. Ὅσιον. Παλίνσκιος.
Παρεγγύησε. Πατρῴων. Προσεποιήσαντο. Τέλ-
ματα. Φασκώλιον. Φελλά. Χίλιοι. Χρῆσται δύο.
Ψευδοκλησία·
Ἐν τῷ πρὸς Ἀνσίβιον. v. Τέως. (Sed ibi scriben-
dum est, Λυσίβιον.)
Ἐν τῷ πρὸς Ἀπολλόδωρον. v. Ἀπεργασάμενος.
Ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα. v. Διάθεσις.
Ἐν τῷ πρὸς Διοκλέους ὕβρεως. v. Καταδικασά-
μενος. Τριπτῆρα.
Ἐν τῷ πρὸς Δωρόθεον. v. Ἐπιτήθη. Ὁμοῦ. ἐγ-
γύς.
Ἐν τῷ κατ' Ἐλπαγόρα καὶ Δημοφάνους, v. Μετ-
οίκιον.
Ἐν τῷ πρὸς Ἕρμωνα. v. Ἀνάκαιον.
Ἐν τῷ περὶ Εὐκλείδου. (leg. πρὸς Εὐκλείδην) v.
Τρικέφαλος.
Ἐν τῷ ὑπὲρ Εὐμαθοῦς εἰς ἐλευθερίαν ἀφαιρέσει.
v. Ἐμποδών.
Ἐν τῷ πρὸς Καλλικράτην. v. Ὁμοῦ. ἐγγύς.
Ἐν τῷ κατὰ Καλλιφῶντος. v. Ἐπιτρίτας.
Ἐν τῷ πρὸς Λυσίβιον. v. Ἐπίδικος. Τέως.
Ἐν τῷ πρὸς Μενεκράτην. v. Περιοίκιον.
Ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Μνησαίου θυγατρός. v. Ἀπορώ-
τατος.

πρὸς Ὀργεῶνας. v. Οργεῶνας.
Ἐν τῷ ὑπὲρ Πύθωνος ἀποστασίου. v. Κλητῆρες.
Ἐν τῷ πρὸς Στρατοκλέα. v. Μεῖον.
Isidorus. v. Ἀρχηγός. Ἰωάννης Ἀντιοχ. Κατανυγῶ. Σπουδή.
Isocrates. v. Ἀγωνιᾷν. Ἀγωνίῶ. Ἀδελφειός. Ἀναιρεθείς. Ἀπαριθμησόμενος. Αὐθέντης. Διάθεσις. Διεσκαριφησάμεθα. Ἐπισημαίνεσθαι. Ἠλινδημένον. Ἤπειρον. Θεράπναι. Καινός. Προὔργου. Συγγραφεῖς. Συνέπεσε. Φαῦλον εἶρ. Φιλουργός. Λυσίας.
Ἐν τῷ περὶ Ἀντιδόσεως. v. Ὀνήτωρ. Περίστατοι.
Ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ. v. Ἐπιθέτους.
Ἐν τῷ Ἀρχιδάμῳ. v. Μασσαλία.
Ἐν Βουσίριδι. v. Λογισμός. Παῤῥησίας.
Ἐν τῷ πρὸς Εἰδοθέαν. v. Χιάζειν.
Ἐν τῷ περὶ τῆς Εἰρηνη. v. Κακῶς εἰδ. Φυλή. Ἰσ.
Ἐν Ἑλένης ἐγκωμίῳ. v. Διάθεσις.
Ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. v. Ἀντίθεσις. Ἀπολελοιπότες.
Ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. v. Ἀπολελοιπότες. Ἀρχαῖος. Ἐπίσταθμος. Κληροῦχοι. Κυρεῖον στρ. Παραγραφή. Παράκλησις. Πολιτεία. Πραττομένους.
Ἐν παραινέσεσιν. v. Ξυλλαβεῖν.
Ἐν τραπεζιτικῷ. v. Σκηνή.
Ἐν τῷ κατὰ τῶν Σοφιστῶν. v. Μεσεγγυοῦνται.
Isocratis discipulus, Androtion. v. Ἀνδροτίων.
Ister. v. Θεός. Σοφ. Λαμπάδιος. Τριτόμηνις. Φάρμακος.
Ἐν γ' τῶν Ἀτάκτων. v. Ταυροπόλαν.
Ἐν τοῖς Ἀττικοῖς. v. Ἀμνόν. Περιστίαρχος.
Ἐν α' Ἀττικῶν. v. Τιτανίδα.
Ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Μελοποῖς. v. Φρύνις.
Ἐν τῇ Συναγωγῇ τῶν Ἀτθίδων. v. Ἐπενεγκεῖν.
Ἐν ιβ' τῆς Συναγωγῆς. v. Ὁμολώϊος.
Juba. Vide supra *Iobas*.
Julianus. v. Ἀπόνοια. Οὐδὲ γρύ. Χρῆμα. Ψυχίδιον.
Julianus ἐν Ἐπιστολῇ. v. Ἀμφίων. Ἡρόδοτος. Λ. Μουσώνιος. Καπ.
Ἐν τοῖς Κρονίοις. v. Ἐμπεδότιμος. Ἰουλιανὸς, ὁ Παρ.
Julianus reprehensus. v. Ἀκάκιος. Λιβάνιος.
Juliani, parabatæ, epistola ad Porphyrium, de inquirenda bibliotheca Georgii. v. Ἐπιστολή.
Julianus, Chaldæus. v. Ἀρνοῦφις.
Juliani, rhetoris, discipulus, Alexander, Calilonis F. v. Ἀλέξανδρος.
Julius, Africanus. v. Ἰουδίθ.
Ixion.
Ἐν ταῖς Λέξεσιν. v. Λαισποδιᾶσθαι.

L.

Lacydes. v. Βασταχθείη.
Leagoras. v. Αἴβη.
Leonidis, Byzantini, halieutica. v. Κικίλιος.
Libanius. v. Ἀκρισία. Βασκαίνω. Ἤκιστα. Ὀδύρομαι.
Livius. v. Λούκουλλος. Σύλλας. Κορνοῦτος.
Logothetes (Simeon Metaphrastes).
Ἐν τῷ τῆς ἁγίας Θέκλης μαρτυρίῳ. v. Ἄβαξι. Ἀναίμονες. Ὑπαγορεῦσαι.
Ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Θύρσου μαρτυρίῳ. v. [illegible] πέλτης.
Ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Καλλικελάδου. v. [illegible]
Ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ. [illegible] θεύει.
Ἐν τῷ τοῦ ὁσίου Μαρκέλλου βίῳ. v. Ἀλκ[illegible]
Ad hunc Logotheten etiam referenda forsan quæ habet Suidas. v. Ἀν' ἀμφοῖν.
Longinus. v. Αἰωνοάριος. Ἰανουάριος. Φρόν[illegible]
Lucianus. v. Ἐπιτίμιον. Κολυτεύς. Μ[illegible] κοινὸν κ.
Μυσίας ἐγκωμίῳ. v. Ἐλέφαντα.
Τίμωνι. v. Παιδοτρίβας.
Lycon. v. Ἐπίχαρμος.
Lycophron. v. Ἐκπωκιῶ. Νέδων. Νηρίτης [illegible] Τόργος. Φλυδούμενος. Χάλυβες.
Lycurgus, Lacedæmonius. v. Ἀποκαρτερή[illegible]
Lycurgus, orator. v. Ἀγραφίου. Δηλιασταί[illegible] σθείς. Αἰγίς. Ἑκατόμπεδος. Ἐσχάρα. [illegible] την. Νεώρια. Παράκλησις. Τρα[illegible] Χιλιωθέντα. Ψευδὴς ἐγγ.
Ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος. v. Μητρῷον.
Ἐν τῷ κατ' Αὐτοκλέους. v. Μηλόβοτος.
Ἐν τῷ περὶ Διοικήσεως. v. Ἐπικράτ[illegible] Ὀχεῖον. Σείριον.
Ἐν τῷ περὶ τῆς Ἱερείας. v. Νίκη. [illegible] Συσσημαίνεσθαι.
Ἐν τῷ περὶ τῆς Ἱερωσύνης. v. Προχαριστ[illegible]
Ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος. v. Ἐμποδών. [illegible] ἡκ. Ὀρκάνη.
Ἐν τῷ περὶ Μαντειῶν. v. Καυχᾷ.
Ἐν τῷ κατὰ Μενεσαίχμου. v. Πρ[illegible] νια. Πυανεψιῶν.
Ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. v. Πεπορπ[illegible] ibi legendum est, κατὰ Λεωκράτους.)
Lycus, Neapolita. v. Πύθω.
Lycus, Rheginus. v. Λάρινοι.
Lysias. v. Ἀδοκίμαστος. Ἄερκτον. Ἀκμάζει [illegible] γεσθαι. Ἀξιῶν. Ἀξιοῖ. Ἀπήχεια. Ἀπ[illegible] Απολαχεῖν. Ἀποπεφασμένον. Ἀργυρ[illegible] Ἀρκτεῦσαι. Αὐθέντης. Αὐλεία θ. Ἀρ[illegible] τεῖσθα. Δένα. Δερμιστής. Διαδόσεις Διῆρξ[illegible] καιώσεις. Αἰδέσασθαι. Ἔγγειον. Ἐκωδω[illegible] Ελεοκόπους. Ἐμπεδοκλέους. Ἐπεσκήψατο. [illegible] θέτους. Ἐπιορκήσαντα. Ἐπίμεμπτον. Ἐπ[illegible] Ἡλικία. Θεμιστεύειν. Θηλάζειν. Κάθετος. [illegible] σεως. Καρκίνος. Κατάστασις. Κίος. [illegible] Λευκὴ ἀκτή. Μεταπύργιον. Μορίαι. Ναίς. [illegible] θεία. Ὀβολοστατεῖ. Οἶος. ἀντὶ τ. Οἶος εἰ. [illegible] γεῶν. Οὐσία φανερά. Παραφρυκτωρευόμ[illegible] Πεδίκα. Περιφοριῶσθαι. Πεφασμένος. Πλ[illegible] ριάσας. Πλημμελεῖν. Πλινθεῖον. Πόα. [illegible] στρατος. Πυελίδα. Σηκός. Τίμημα. Υπέλ[illegible] Φάρμακος Φάσις. Φασκώλιον. Φρυκτός. [illegible] ματιστής. Χρημάτων.
Ἐν τῷ πρὸς Ἀλκιβιάδην. v. Αἰσθέσθαι.
Ἐν τῷ πρὸς Ἀλκίβιον. v. Παλαιόν.
Ἐν τῷ κατὰ Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. v. Ῥόπτρον.
Ἐν τῇ πρὸς Ἀσύβαρον Ἐπιστολῇ. v. Πώμαλα.

τῷ περὶ τοῦ Βατράχου φόνου. v. Φηγούσιον.
τῷ πρὸς Γλαύκωνα. v. Προΐκειτο.
τῷ κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς. v. Καρποῦ δ.
τῷ περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ. v. Ἀνάπηρον.
τῷ περὶ τῆς Ἐπιγένους διαθήκης. v. Ἀνάργυρος.
Ἐπιστολῇ. v. ὑπὸ μάλης. Φαῦλον εἴρ.
τῷ κατ' Εὐθυδίκου. v. Ἀμφιδέας
τῷ περὶ αἰκίας πρὸς Ἰσοκράτην. v. Ὕβρις. ἡ μ.
τῷ πρὸς Καλλικλέα. v. Ἀπόμισθος.
τῷ πρὸς Κλεινίαν. v. Ὑπὸ μάλης.
τῷ πρὸς Κτησιφῶντα. v. Συγκομιδή. Ἀπείπατο.
τῷ πρὸς Αυσίβιον. v. Ἐπίδικος. (Isæi, non Lysiæ.)
τῷ κατὰ Λυσιθέου. v. Γωνία.
τῇ πρὸς Μετάνειραν ἐπιστολῇ. v. Ὁμοῦ. ἐγγύς.
πρὸς τὴν Μιξιδάμου γραφήν. v. Μουσαῖος. π.
τῷ πρὸς Ναυσίαν περὶ τοῦ τύπου. v. Λιθουργική.
τῷ κατὰ Νικίου. v. Πτώματα ἑλ.
τῷ πρὸς Ξενοφῶντα. v. Συγκομιδή.
τῷ πρὸς τὸν Πολέμωνα λόγῳ. v. Ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν.
τῷ κατὰ τῶν Σιτοπωλῶν. v. Ἄξιον. οἱ ῥήτ.
τῷ πρὸς Τίμωνα. v. Ἀσχηματισμένος.
τῷ πρὸς Τιμωνίδην. v. Διάθεσις.
τῷ ὑπὲρ Φερενίκου. v. Οὐσία φανερά.
ysimachus.
Β' Νόντως. v. Σαμαίνη, et Σαμίων ὁ δ'.

M.

Macedonius, consul. v. Ἀγαθίας.
Magister, Coproegnius. v. Ἀνώγεων.
Magnes. v. Λυδοί.
Ἐν Πιτακίδι, v. Νῦν δή.
Malachias. v. Ἀββᾶ. Μεμυαλωμένα.
Malchus. v. Ἀμαξιτόν. Ἐπετίμα. Λέπρα. Λέων βασ. Σύνταξις. Ὑπολαβών.
Marathonius CPol. v. Ἐλεύσιος.
Marcellinus. v. Ἀπήλαυσε. Ἀπολαύειν.
Marcus Antoninus. v. Ἀκενόσπουδον. Ἀκέραιον, ἐκ τ. Ἀνακλητικόν. Εὔλυτος. Εὐμάρεια. Ὀρθός. Πρασιανός.
Marinus. v. Ἀρχή. ἡ μέν.
Maximus. v. Συγγραφεύς.
Medius, medicus. v. Ἐρασίστρατος.
Megaclides ἐν τοῖς περὶ Ὁμήρου. v. Ἀθηναίας.
Melanthius. v. Γρυπαίνειν. Ἔγρυπε.
Menander, medicus. v. Λεσχίδης.
Menander, comicus. v. Ἀγρίους Ἀδράστεια. Ἀναπετῶ. Ἀνατρέχω. Ἀπασκαρίζειν. Ἀπέφηνεν. Ἀποσοβεῖ. Ἀρτικροτεῖσθαι. Ἀσκαλαβώτης. Ἄσχολος. Βαθύς. Βουκόρυζαν. Δημιουργοί. Διαρτῆσαι. Ἐκκορηθείης. Ἐξαλλάξαι. Ἐσχάτως. Εὐρωτιῶν. Εὐτελής. Εἰς ἀγοράν. Πράκλεις. Ἴσα βαίνων. Κόπτω. Κόρημα. Μετοίκιον. Ναὶ μὰ τό, ὁμοῦ ἐγγύς. Ὄρος. Ὁρον. Οὐ μετόν. Πατάγημα. Παίσωμεν. Πλύνεται. Πράγματα. Προστάτης. Σαθρωθῆναι. Σπαλίωνες. Συκοφαντεῖν. Τῶν τριῶν κ. Τρικορυσία. Ὑπάρχων. Φάσις. Φιλοσοφεῖν. ἀντὶ τ. Φρυάττεσθαι. Φυλὴ Χλωρόν. Ψεῦσον. Vide et Λυγκεύς.
Ἐν Ἀδελφοῖς. v. Κοινὰ τὰ τ.
Ἀλιεῖ. v. Ἀντάλλαγον. Φηλοῦν.
Ἀνατιθεμένῃ. v. Ἀληθέστερα. Ἀράβιος ἄγγελὸς.
Ἀνδρίᾳ. v. Νεοττόν.
Ἀνδρογύνῳ. v. Λάμια. Φίλιος.
Ἐν Ἀπαγγελομένῳ. v. εἰς τὸ δέον.
Ἐν Ἀπίστῳ. v. Ἄβρα.
Αὐλητρίδι. v. Δωδωναῖον.
Ἀφροδισίῳ. v. Ἀλήθεια. Ἀναθέσθαι.
Δαιταλεῦσι. v. Ἀπέδραν.
Δακτυλίῳ. v. Ὑπηνέμια. ὡς ἡ.
Δημιουργῷ. v. Δημιουργοί.
Δὶς ἐξαπατιῶντι. v. Ἀπόστα. Ζάκορος.
Λυσκόλῳ. v. Πανικῷ δ.
Ἐγχειριδίῳ. v. Σωρυκαῖος.
Ἐπιτρέπουσι. v. Ματρυλλεῖον.
Ἑταίρᾳς. v. Ἀναπετῶ.
Ἐφεσίῳ. v. Ἔνδυο.
Ἥρωσι. v. Ἀναλυθῆναι.
Θαΐδι. v. Κίγκλος.
Θησαυρῷ. v. Κανθάρου μ.
Κανηφόρῳ. v. Ἀντάλλαγον. Ἀποκριθητι.
Καρίνῳ. v. Ἀλύσιον.
Καταψευδομένῳ. v. Τὸν ἀφ' ἱερᾶς.
Κεκρυφάλῳ. v. Ἀβυρτάκη. Αἴρειν. καὶ τὸ π.
Λευκαδίᾳ. v. Ζάκορος.
Μέθῃ. v. Ἄλλο, ἕτερον.
Μεσηνίᾳ. v. Ἀράβιος ἄγγελος. Ἴσσα. Ψύλλα.
Μισουμένῳ. v. Ἀποκναίειν. Ἀπαμφιέσαντες.
Μισουμέναις. v. Λακωνικαὶ κλ.
Μισογύνῃ. v. Παράστασις.
Ναυκλήρῳ. v. Ναξιουργής.
Ὀλυνθίᾳ. v. Φέρειν.
Ἐν τοῖς περὶ Ὁμήρου. v. Ἀθηναίας.
Ὁμοπατρίοις. v. Ἀλφάνει.
Παιδίῳ. v. Ἀπόστα. Ἀλεξιφάρμακα.
Ἐν Περινθίᾳ. v. Ἀβέλτερος. Ἀνέφον. Πομπείας.
Ῥαπιζομένῃ. v. Ἀμφορεαφόρους. Ἀνέσπακε. Μυόχοδον.
Σικυωνίῳ. v. Ἄβρα. Ἄγγαροι. Κακὴ μὲν ὁ
Συναριστώσαις. v. Ἀγαπησμός. Αἴρειν. καὶ τό.
Συνερώσῃ. v. Ἀναπετῶ. Ὦ μέλεε.
Τίτθῃ v. Αἰτήσασθαι.
Ὑδρείᾳ. v. Ἀνορωρυγμένον.
Ὑμνιδι. v. Αἰτήσασθαι, Αἰτούμενος.
Ὑποβολιμαίῳ, ἢ Ἀγροίκῳ. v. Πέμπειν.
Χαλκηδονίῳ. v. Λιτυέρσης.
Χαλκίδι. v. Πέμπτῃ φθ.
Χήρᾳ. v. Ἀνάδοχυν.
Ψευδηρακλεῖ. v. Ἄβρα. Καρκίνου ποιήμ.
Ψοφοδεεῖ. v. Ὦ

Menandri, cor lexis. v. Ἀλέξις.

Menander, Aristarchi, grammatici, discipulus. v. Ἐρατοσθένης.
Menander, historicus. v. Ἀβέλτερος. Ἀνάπαυλον. Ἀνάριστος. Ἀνάῤῥοπον. Ἀπετάφρευον. Ἀπ' ἐχθρῶν π. Ἄτρακτον Ἄσιος. Ἐμβριθῆ νοῦν. Ἐπεθείαζε. Ἐπιδουπῆσαι. Εὔψυχος. Θεήλατος. Θρᾷκες. Κώχ. Οὐ μέλον αὐτῷ. Πάνακτος. Περιπέττουσι. Ταγχοσδρώ. Φιλεριστῆσαι. Χάρακα.
Menecles. v. Λιακόνιον. (Ubi, ἐν τῷ Γλωσσοκόμῳ.)
Ἐν τῷ περὶ Ἀθηναίων. v. Ἑρμαῖ. Κεραμεικός.
Menecrates, Ephesius, grammaticus. v. Ἄρατος
Menippus, cynicus. v. Φαιός.
Mesapii cervum vocant βρένδον. v. Βρεντήσιον.
Metagenes. v. Ξενοσκοπεῖν. Συγκόψαι.
Θουριοπέρσαις. v. Τίς τρόπος.
Michael Syncellus encomio in Dionysium. v. Διονύσιος.
Minucianus. v. Γενέθλιος.
Mnaseas v. Σάβοι. Ὑμεῖς, ὦ Μεγ.
Ἐν τῷ περὶ Εὐρώπης. v. Πραξιδίκη.
Mnaseas, Patarensis.
Ἐν τῷ Περίπλῳ. v. Πύθου Χελιδ.
Mnaseas, Aristarchi discipulus. v. Ἐρατοσθένης.
Morsimus, tragicus. v. Ἀστυδάμας.
Moses. v. Ἀββᾶ. Ὁσιότης.
Ἐν Δευτερονομίῳ. v. Διακούω.
Moso fœmina Hebræa, cujus sit σύγγραμμα ὁ παρ Ἑβραίοις νόμος, si fides Alexandro, polyhistori in libris v De Roma. v. Ἀλέξανδρος.
Musæus. v. Μελίτη.
Musonius. v. Ἐπεισόδιον.
Myes. v. Ἵπυς.
Mylus, comicus. v. Ἐπίχαρμος.
Myrtilus. v. Λήμνιον.
Mythologi. v. Σερῆνες.

N.

Nausiphanes Democriteus. v. Ἐπίκουρος.
Neanthes. v. Ἀποῤῥῶγας.
Nearchus. v. Ἀλέξανδρος, ὁ φιλ.
Neoclides. v. Νάννος.
Nicæna Synodus. v. Ἀρειανός.
Nicander. v. Εὐρύβατος, πον. Τριπτῆρα.
Ἐν α' Αἰτωλικῶν. v. Τιτανίδα.
Εἰς τὸ Ἀντιφάρμακον. v. Δερκευνεος.
Nicander, Alexandrinus.
Ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀριστοτέλους μαθητῶν. v. Αἰσχρίων
Nicanor, qui vitam Alexandri scripsit. v. Σίβυλλα Χαλδ.
Nicetas, martyr. v. Ἀθανάριχος.
Niceas, Eleates. v. Ὀρφεύς.
Οἰνοποιῷ. v. Ἀμφίας.
Nicolaus Damascenus. v. Ὠμή τις εἶναι. de ejus patre, Antipatro et fratre, Ptolemæo. v. Ἀντίπατρος.
Nicomachus, medicus. v. Ἀριστοτέλης.
Nicon, geometra et architectus, Galeni pater. v. Γαληνός.
Nicophon. v. Ὑποπίνειν.
Πανδάρῳ. v. Κοιμίσαι,
Nicophron.
Ἀφροδίτης γοναῖς v. Ἀράχνη. Σέρφος.
Nicostratus v. Ἀδράστεια. Ταῤῥαντινίδιον.
Nicoteles, philosophus, Anniceridis frater. v. Νίκερις.
Numenii filius Alexander sophista. v. Ἀλ...
Numenii. Heracleotæ, halieutica. v. Κικίλιος.
Nymphodorus. v. Αἰγίς.

O.

Olympicus ὁ ψεκάς. v. Ἀντίμαχος.
Onomacritus a quibusdam oracula scripsi... tur. v. Ὀρφεύς.
Oppianus, Κικίλιος.
Ἐν ε' τῶν Ἁλιευτικῶν. v. Ἀσφάλιος.
Oraculum, Sybaritas perituros, quum homines fecissent quam deos. v. Ἄμυρις. L... moniis datum v. Διειρωνόξενοι. Aliud de ligneo v. ἀνεῖλε. Zenoni, Cittico, optimo turum, εἰ συγχρωτίζοιτο τοῖς νεκροῖς. ... γυπτία. Calondæ v. Ἀρχίλοχος. Attalo. ... ταλος. Alia Αὔγουστος. Βάκις. Χρησμ... στιππος. Κροῖσος, Διογένης. Δόρυ κηρ... κύνόσαργες. Ἰουλιανός. Λεωκόριον. ... ἐκπεσών. Ἐπαμινώνδας. Εὐγενέστερος. ... Εὔλαχα. Εὐτόκιος. Φορμίων. Οἰδίπους. ... ὀκτώ. Ῥοδίων Χρησμός. Ὑμεῖς δ' ... Σόλων. Συγχρωτίζεσθαι. Ταῦτά σοι. ... Τοιουτονί. Τόνον. Τράγος. Τυρ ταῖος.
Origenes ad Africanum de Susanna. v. ... νός.
Fragmentum ex quadam ejus epistola ... καὶ Ἀδ.
Ὠριγένης, Λεωνίδ.
Orion. v. Ἀβλεμέως. Πόρκος.
Orpheus. v. Φανης.
Ἐν Δίκτυϊ v. Ἵππος Νισ.
Φυσικῷ. v. Τριτοπατορες.
Fragmentum Orphei habes v. Ὀρφεύς. ...
Exegetici in Orpheum auctor. Τριτοπατορες.

P.

Palæphatus.
Ἐν τῷ ζ' τῶν Τρωϊκῶν. v. Μακροκέφαλοι.
Pamphilus, Platonis discipulus. v. Ἐπίκουρος.
Panyasis. v. Οἶνος ὤν. Discipulus ejus, Antimachus Colophonius. v. Ἀντίμαχος.
Pancratis, Arcadis, halieutica. v. Κικίλιος.
Parabate, philosophus. v. Ἀννίκερις.
Parmenides. v. Μακαρων νῆσοι. Ὡς λίαν. Θεοῦ. Anaximenes, Parmenidis discipulus. v. Ἀναξιμένης. Empedocles. Ἐμπεδ.
Parthenii, Nicæensis, metamorphoses. v. Νέστος.
Pasicles. v. Κρατης.
Paulus, apostolus. v. Ἀγαπη. Ασκὸς ἐν παχνῇ. ... Θεοῦ. Κεφάλαιον.
Paulus, astrologus. v. Ἰουστινιανὸς ῥινότμ.
Paulus, Antiochiæ episcop. a quo Pauliani v. Μανης.
Paulus Silentiarius. v. Ἀγαθίας.

'Εκφράσει τῆς ἁγίας Σοφίας. v. Ἥρανος
anias. v. Πύνδαξ. eum audivit Aspasius, Ra-
vennas, sophista. v. 'Ασπάσιος.
inus, Milesius. v. 'Ορφεύς.
ander. v. 'Αμφανακτίζειν.
aris. v. 'Αδριανὸς, σοφ.
ias, Eresius. v. Κύρβεις. αἱ τ.
iodemus. v. Ἐπὶ Παλλαδίῳ.
τῇ πέμπτῃ 'Ατθίδι. v. Παρθένοι.
ἕκτῳ. v. Τριτοπάτορος. Χαλκεῖα.
ecrates. v. 'Αγορᾶς, ὥρας, 'Αδωνία. 'Αλοάων·
μυστί. 'Αναβύειν. 'Ανασπᾷ. 'Αναψηφίσασθαι. Δή-
ιρχοι. Καρκίνος. Κιλίκων.
Κορίαννοι. Κύνα δ· 'Ρυπαίνω. Συγνία. Τευτά-
ζειν. Τραύξανα. Φοβερός.
γρίοις. v. Ἄπια. ('Αγροῖς), Χαῖρις, κἰθ.
ὁτομόλοις. v. 'Αχαλήφη. Πασσυδεί. Στραγγαχί-
δες.
ραυσί. v. 'Αθηναίας, 'Αρτήρ.
ουλοδιδασκάλῳ. v. 'Αναψηφίσασθαι.
πνῷ. v 'Απέδραν.
στῷ. v. Ἄξιος, ὁ εὔωνος.
ίοριάννοις. v. 'Ανόδοντον. 'Ανυδρεύσασθαι. (Κο-
ριαννοῖ) Τοῦ. Τοῦτο κ. Τοσκυαμᾷν.
ίραπατάλοις. v. 'Αγυιαί. 'Ανεψγεισαν. 'Απαρτί.
Ἀπερρέ. Νωτοπλῆγα. Περιέβλων. Φίλιος.
ιήροις. v. Χρή.
Μυρμηκανθρώποις. v. 'Αρᾶται. 'Αρτίως. Αἰγίς.
κατ. Τεθολωμένος.
Πετάλῃ. v. Αἴρειν, καὶ τὸ πρ.
Γυραννίδι. v. 'Αράχνῃ. Συκυαῖσι.
ercydes. v, Θυωρός. Ἥγης. Ἑκαταῖον.
ilænis. v. 'Αστυάνασσι. Δημοχάνης.
ilagrius.
Ἐν τῇ πρὸς Φιλήμονα Ἐπιστολῇ. v. Φιλάγριος.
ilanias. v. Θερμοπύλαι.
ileas. v. Βόσποροι.
ilemo. v. Ἄσχολος. Εὐμενίδες. Τριτημόριον.
Νεμομένοις. v. 'Αποστοματίζειν.
Νυκτί. v. Τηνάλλως.
Παγκρατιαστῇ. v. Πρό. ἀντὶ τοῦ α'.
Πτέρυγι. v. 'Αθηναίας.
hiletærus, comicus, Aristophanis, comici, F. v.
'Αριστοφ.
Μελεάγρῳ. v. 'Αμπαλίνωρος.
hiletas, Ephesius. v. Βάκις.
hilinus. v. Θεωρικὰ χρ.
hilippides. v. Μακρὸν π. Ψωμοκόλακες.
hilippus. v. 'Αποσιμῶσαι.
Comicus, Aristophanis. comici. F. v. 'Αριστοφ.
hilistus. v. 'Αποθήκην. Νώνυμνα.
Philo. v. 'Αγαλματοφορούμενος. Βίος. Δύναμις. Θεός.
Φίλων. Θεραπευταί.
Ἐν τῷ ἐν στοιχείῳ περὶ τῆς Παραδόξου ἱστορίας.
Παλαίφατος, 'Αβυδ
Ἐν τῷ Πολιτικοῦ Βίῳ. v. 'Αβραὰμ.
Philochorus. v. 'Αδύνατοι. 'Αλκυονίδες. 'Αλῶα.
'Ανιπόπτευτον. Βούχετα. Γεννῆται. Ἑρμῆς, ὁ
πρός. Εὐριπίδης Μνησ. Θέμιν. Κανηφόροι. Κα-
τατομή. Λίθος. Αυκεῖον. Οἴηθεν. 'Ομογάλακτας.
'Οργεῶνες. Περιστοίχων. Πομπεῖα. Πρὸς τῇ πυ-
λίδι. Σεισάχθεια. Συγγραφεῖς. Συμμορία. Τε-
τράδι. Τρικέφαλος. Τριτοπάτορες. Φυλή. Χύ-
τροι. πολ.
Ἐν β' 'Ατθίδος. v Κοβαλία Σκίρον.
Ἐν γ' περὶ Μαντικῆς. v. Ἐγγαστρίμυθος.
Ἐν Τετραπόλει. v. Τιτανίδα.
Philocles, tragicus. v. 'Αστυδάμας.
Philolaus. v. Ὑπόνοια.
Philostorgius. v. 'Απολλινάριος. Βασίλειος. Φλέγων.
Philostratus. v. 'Απολλώνιος Τυανεύς. Διάγειν, Ἑρ-
μογένης. Καλάβροψ. Καταψήσας, Κατεγλωττ-
τισμένων. Κῶμος. Λεπτολογία. Πυθαγόρας Σι-
μός. Σοφιστής, κομ. Ὑποτείνει. Φοιτᾷ. Φρόν-
των.
Ἐν τῷ βίῳ τοῦ 'Απολλωνίου τοῦ Τυανέως. v. Κράτης
Ἐν Βίοις τῶν Σοφιστῶν. v. Ἡρώδης. Ἰούλιος, Παυ-
σανίας. Κατσ. Ὑπέρφρων.
Philotimus Euripideus. Ejus tragœdia Ἰξίων. v.
Δημήτριος.
Philoxenus. v. Εθυσας. Θρεττανελό. στρεπταί-
γλαν.
Philoxenus, musicus. v. 'Αντιγενίδης.
Philyllius. v. Ἄλω.
Αἰγεῖ. v. 'Ανάλφιτον.
Phoclydes. v. 'Απαιτέων. Χρήσται,
Phormus, Syracusanus, comediæ repertor v.
'Επίκαρμος.
Photius, patriarcha. v. 'Ορεια. contra Leontium,
Antiochenum Λεόντιος.
Phrynichus. v. 'Αθηναίας. 'Αθύρωτον. Ἄνοις. Απύ-
λωτον. Ψόφος
Μονοτρόπῳ. v. Μίτων. Παρτένοι. Ὑπερακοντί-
ζειες.
Μούσαις. v. Καδίσκος.
Μύσταις. v. Τευτάζειν.
Phrynichus, comicus, ut frigidus, perstringitur. v.
Λύκις.
Phylarchus. v. λευκὴ ἡμ. Τιάρα.
Phyllis, musicus. v. Σκολιόν.
Phyton, (al. Φοίτων.) v. Αἰσχίνης.
Pindarus v. 'Αγάλματα. Ἄμαχος. Ἀναλκις. 'Αν-
ύπαρκτον. 'Αμάρχνη. Βάσανος. Βασιλεὺς. Βληχρον
Δαμασίφρων. Αἰθήρ. Ἐπέτειον. Ἔδωλον. Εἰκός.
Ἥρας δὲ, δτσμ. Ἰοστέφανοι. Ἰσχύων. Θαλαπνότερον
Κάτωθε. Κατακάρα. Λυγκέως. Μεγάνορος. Ὦ
φήμερε. Σχάσον. Τὸ Ἡσιοδειον. Φθόνος. Φῶτα.
Χρήμ.
Ἐν Διθυράμβοις. v Παλιναίρετος.
Ἐν Σχολῇ. v. 'Αθηναίας. (Sed ibi scribendum,
ἐν Σκολιοῖς.)
Pisaner. v. 'Αγάθυρσοι.
Pisides. v. 'Αγωγόν. Ἄμματα. 'Ανεκτά. 'Αντλία·
'Απορρῆξαι. 'Απόσπονδον. 'Ατρόμητος. Ἄχει-
ρος. Βάκχος, Βύουσι, Λιγαντιᾷ. Διόπτρα. Δι-
πλόη. Δύναμις Αἰετός. Ἔγγειον Ἔγγυον. Ἐμ-
βριθῆ. Ἐμπίς. Ἔναυλον. Ἐνθουσιώσας. Ἐπεί-
κτης Ἐπίδοσις. Ἐπιστάτης. Εὐλαβηθεὶς· Εἰ

εὐτικόν. Ἥν. Ἡρακλεία λίθος. Κακῶν π. Κατηχῶν. Κίβδηλον. Λειτπυργία. Λῃσταί. Μαιεύεται. Μόχθος Νεοσπαδα. Νεῦρα μ. Νυμφίος. Ξένας. Ὄγκος. Οἶστρος. Οὐσιῶσαι. Παράβασις. Παροψωνοῦσι. Πῶρος. ἀπ'. Προσώχθισα. Σταγειρίτης. Συμφορά. Σύριγξ. Σύρω. Σφύζεῖ· Ταυτότης. Τέλμα. Τελωνεῖον. Τόνον. Τρόπος. Τύχη. συντ. Ὑπεξελεύσεις. Ὑποψία. Φθόη. Χρῶμα. Ψῆφος μέλ. (Omnia hæc fragmenta Pisidis deprompta esse existimamus ex poemate ejus de bello Persico, quod hodie intercidit.)

Pittacus. v. Πιττάκειον.

Plato, comicus. v. Ἀναβιῶναι. Αἴσωπος. ὁ τῶν μ. Ἐπικράτης. Κρὶος ἀσελγ. Μεμιλτωμένον. Πλειστηριάσας. Σποργίλος. Σχοινίον. Φασιανοί.

Ἀδωνίσι. v. Ἀφοδεῦσαι. Ὑπέρου π.

Ἑλλάδι. v. Φάλαγξ. θηλ.

Ἑορταῖς. v. Δεινόν. Διϊτρέφης. Ὄμφαξ.

Κλεοφῶντι. v. Φιλοτιμότεραι.

Μενελάῳ. v. Τί οὐκ ἀπ.

Ξάνταις. v. Τευτάζειν.

Παιδαρίῳ. v Παράβασις.

Πεισάνδρῳ. v. Ἀρεππαγίτης.

Πρεσβεσι. v. Ἀπέσλαζεν.

Σοφισταῖς. v. Σοφιστής. κομ.

Ἐν Ηύρφακι. v. Τελέας.

Ὑπερβόλῳ. v. Εὔερον.

Ἐν Φάωνι. v. Ἀτηρότατον. Γλυκὺς ἀγκῶν.

Plato, philosophus. v. Ἀβουλεῖν. Ἄγνος. Ἀγνωμόνως. Ἀδικία. Ἀθάνατος. Ἀλλ' ἤ. ἀντὶ. Ἀλογίᾳ. τὶ μ. Ἀμαθέστερος. Ἀμαθία. Ἀναθέσθαι. Ἀναπλήσας. Ἀνδραποδώδεις. Ἀνευφήμησε. Ἀντιλέγειν. Ἀντίληψις. Ἀζιῶν. Ἀπιστεῖν. Ἁπλότης. Ἀποθρέξεις. Ἀποκήρυκτον. Ἀπ' ὄνου. Ἀπορρηθέν. Ἄρα. Ἄρρατον. Ἀρνουμένη. Ἀρχαῖος. Ἀρχίας. Ἄσκησις. Ἀντέχνοις. Βαρβαρίζει. Βδέλλεται. Δεινῆς ἀνάγκης. Διωλύγιος. Ἐγγαστρίμυθος. Ἐγλιξάμην. Ἐμποδών. Ἔπεχε. Ἔρως. Εἱμαρμένην. Εἴξασι. Ἰδέας. Θεόδωρος. Βυζ. Κάκη. Κατεύχεσθαι. Κίνησις. Λήθη. Λυόμενος. Μιαρὰ κ. Οἶνος ὤν. Ὧδε. Ὥρα. Παμπρέπιος, οὗτος. Παρμενίδης. Περὶ πόδα. Πόρκος. Προσέπαισε. Πῦρ· ἐπὶ π. Σοφίαν. Συηνία. Τέραμνον. Τομόν. Ὑπωπιάζω. Φαῦλον. Φαῦλος, εὐτ. Φαιόν. Φευκτέον. Φορά. Χθές. Χωλός. Χρυσοχοεῖον. Ψαθαρόν. Ψυχὴ. Vide et in Δόγματα.

Platonis epigramma. v. Ἱππίας Ἀθ.

Ἐν Ἀλκιβιάδη. v. Ὀρτυγογόπος.

Ἐν Γοργίᾳ. v. Διὰ μέσου. Ἐγκράταια. Λυγιζόμενος. Νέος ἐστί.

Πλάτων ἐν Ν. Τὸ παρὸν ἐ. Ἀρίστων.

Εὐθύφρονι. v. Χρή.

Θεαιτήτῳ. v. Ἀμβλίσκουσιν. Ἀναλαμβάνειν. Ἄνεμος. Ἀποστοματίζειν. Ἐπιδεξιελευθέρως. Ὦ μέλεε. Ὀργασμένος. Τηνάλλως. Ὑεικόν. Ὑπνηνέμια. Χρυσῆν σειρήν. Βδέλλεται.

Ἐν Ἱππίᾳ. v. Ζῶμεν,

Κρατύλῳ. v. Ὑπὲρ τὰ ἐσκ.

Νόμοις. v. Ἀθύρειν. Ἄπια. Ἀρύτεσθαι Ἐπιώψατο. Ἐπωβελίαι. Κατασκεδάζειν. Λύσ[illegible] δή. Πλάτων ἐν Ν. Τελμῆσαι. Ὑπεικόν.

Ἐν δ'. v. Ὀργεῶνες.

Ἐν ζ'. v. Ἀναθολώσει, Δεῦρ' ἀεί.

Ἐν ια'. v. Κίβδηλον.

Ἐν ιβ'. v. Ψαλίδα.

Παρμενίδης. v. Ἀρίστων.

Πολιτείᾳ. v. Δῶρα. Θεούς. Μινυρίζω. Πα[illegible] σόμεθα, Τρίτου κρ. Τροφή. Χυτρέα.

Ἐν α'. v. Ὑμμεῖν.

Ἐν β'. v. Ἥρας δέ. Κατατείνας. Μαρτύροντα.

Ἐν γ'. v. Ἐρίῳ στεψ. Σπουδάζω. Τροφή.

Ἐν δ'. v. Βλάκα. Φαῦλον.

Ἐν ε'. v. Ἄθυμος.

Ἐν θ'. v. Βομβοῦσιν.

Ἐν ι' v. Ζάλην. Περιαγειρόμενοι. Φα[illegible] Χθονία.]

Πολιτικῷ. v. Ἀπέσβη. Μεταποιεῖσται.

Ἐν Πρωταγόρᾳ. v. Ἀδείμαντος. Ηρόδικν.

Ἐν τῷ Σοφιστῇ. v. Δόξα. Κηρύλος.

Συμπόσιον. v. Ἀγάθων. Ἀθήναιος.

Ἐν τῇ Σωκράτους Ἀπολογίᾳ. v. Ἀντιγραφ[illegible]

Ἐν Τιμαίῳ. v. Δρυοχοι. Ἐγκύρτια Ζάλ[illegible] λαντουμένην. Τευτάζειν. Φυσικός. Ἀρίστων.

Ἐν Φαίδρῳ. v. Ἐξάντη. Κυψελιδῶν. Πα[illegible] Σταθερόν. Τυφών.

Ἐν τῷ Φαίδωνι. v. Εἴδησις. Νοῦς. Ὀρτυγ[illegible] Παρουσία. Πλάτων ἐν Ν. Φαῦλον. Ἀρίστων.

Plotinus. v. Ἐπακτόν. Ἡδόμενος. Κίσ[illegible] Ὁμοίωσις. Φυσικὸς λόγος.

Plutarchus. v. Ἀνανεοῦσθαι. Ἐγγώνας [illegible] Κάλλιππος. Μαικήνας. Ναφθα. Ὡς [illegible] Σύλλας, ὃν κ. Τοῦ σελίνου. Ὑπερ[illegible]

Ἐν Παραλλήλοις. v. Δόγματα.

Poeta (Homerus), v. Ἀπομαγδαλία. [illegible] Κυλλός. Πόρκος. Προικός.

Poeta Cyprius. v. Οἶνος ὤν.

Polemo. v. Ἄρτος. ὁ ψ. Ἕνη παρ. Ἠλύσιον. Ἵππ[illegible] Νισ. Μωρότερος Νηάλιος. Τελμισεῖς.

Ἐν τοῖς πρὸς Ἀδαῖον, καὶ Ἀντίγονον. v. Ἀζηνα[illegible]

Polybius. v. Ἀγάθυρσα. Ἀγωγή. Ἀγωνιῶ. Ἀ[illegible] σουσιν. Ἀθεσίαν. Ἀκέραιος. Ἀκόλουθον. Ἀκ[illegible] πολις, Ἀλαζονεία. Ἀλκή. Ἀλογία. ἀτάξ. Ἀ[illegible] γιστία. Ἀναδέξασθαι. Iter. Ἀναζυγαῖς. Ἀνα[illegible] ραις. Ἀνάστασις. Ἀνατάσεις, Ἀνεκτά. Ἀν[illegible] νότητον. Ἀνεπισήμαντον. Ἀνεπισταθμεύτ[illegible] Ἀνήνυτον. Ἀννίβας. Ἀνθρωπίνως. Ἀντιπο[illegible] θέντν. Ἀναστικώτερα. Ἀξιουμένου. Ἀπαλγο[illegible] τες. Ἀπαξίωσιν. Ἀπαραγγέλτως. Ἀπεδε[illegible] Ἀπέλυσεν. Ἀπέστησεν. Iter, Ἀπηρείσαντ[illegible] Ἁπλῶς. Ἀπόκλητοι. Ἀπολεγόμενος. Ἀπολογ[illegible] σμός. Ἀποξυστροῦνται. Ἀπόστασις. Ἀποσφάλμ[illegible] σας. Iter. Ἀπὸ τοῦ κρατίστου. Ἀπουρώσαντ[illegible] Ἀπροθέτως. Ἄρατυς. Αὐλαία. Αὐτάρκεια. Αὐτ[illegible] παθῶς. Αὐτοτελής, Ἀφυής. Βάρος. Βαρουνόμενος. Βασανίζει. Βουκάρας. Βῶλις. Γεφυρίζων. Δ[illegible] ψίδων. Δεδοξοποιημένον. Δεισιδαιμονία. Δημ[illegible] γωγικός. Δημοκοπεῖν. Δημοκρατία. Δημοχ[illegible] ρης. Διαβιασάμενος. Διάληψις. Δίαρμα. Δίαρ[illegible]

ρις. Διασχών. Διατατικώτερον. Διεσκευασμένην. Διεψευσμένοι. Δικαιοδοσία. Δυεῖν. Δυσποτμότερον. Αἴνειας. Αἶρε δακτυλον. Ἐξυγοστατεῖτο. Ἐθελοντήν. Ἐκδίκη. Ἐκκλείουσα. Ἐκλαβεῖν. Ἐκπλαγείς. Ἐκτενῶς. Ἐκφανεστᾶτας. Ἐκ χειρός. Ἔμφασις. Ἐναύειν. Ἐνέπεσε. Ἐνεργόν. Ἐξ ἀκεραίου. Ἔξαλλος. Ἐξαίσια. Ἐφεριθεύονται. Ἐξοδία. Ἔξοινος. Ἐπεσημήναμεν. Ἐπιβάθρα. Ἐπιβολή. Ἐπιγεννήματα. Ἐπικάθηται. Ἐπὶ κεφαλαίοτ. Ἐπίνειον. Ἐπίπνοια. Ἐπισημήνασθαι. Ἐπιστασις. Ἐπῳδός. Ἐργαστήριον. Ἐργαστικός. Ἐργολάβος. Ἐρύκειν. Ἐσωματοποίει. Ἐσπούδαζον. Ἐσχεδίαζον. Εὐδοκουμένην. Εὐήθης. Εὑρεσιλόγος. Εὐφυᾶ. Ἔφαμμα. Ἐφ' ᾧ. Εἰκοβολεῖν. Ἡρμόσαντο. Ζηλοτυπία. Ζώγρια λαβ. Ἱππαφίσεων. Ἰσηγορεῖ. Θεατρίζω. Θέρεια. Θυμομαχοῦντες. Καθήκοντα. Καθικόμενοι. Κανθήλιος. Καταβολή. Κατακαλῶν. Κατάλυσις. Καταπορευθέντων. Κατηχήσων. Καταψήσας. Καταινέσαντος. Κατίσχυν. Κατοιμώξας. Καχεξία. Κεραία. Κλεύξενος. Κομιδή. Κόννους. Κύβος. Κυρία. Λείπεσθαι. Λιταῖς. Μεγαλομερία. Μεθοδικῶς. Μερίτης. Μνησικακεῖν. Μοναρχία. Μύωψ. Νεαλής. Νοῦν ἔχειν. Νῶλα. Ὀρθή. Ὀρθήν. Ὁρμητήριον. Οὐριος. Οὐχ οἷον. Ὄχλου. Παλίγκυρτος. Παραβόλως. Παραποδίζειν. Παρατετολμηκόττς. Περικοπή. Περιπαθῶς. Περισπᾶν. Περίστασις. Περίφρασις. Πλαδαρόν. Πολλὰ κενά. Πόπλιος. Πραξικοπήσας. Πρᾶξις. Προδότας. Πρόθεσις. Προσαγγελία. Προσανέχων. Πρὸς Κρῆτα. Προσαεσόντων. Πρόστιμα. Πρὸς τρόπων. Προύργιαίτερον. Πρόχειρος. Πετρίνῳ. Ῥαβδοῦχοι. Ῥᾳδιέστερον. Ῥᾳδιουργός. Ῥᾳθυμεῖν. Ῥῦμα. Σάμβυκες. Σιτομετρεῖν. Σκεῦος. Σωματοποιῆσαι. Σπουδάζω. Στακτή. Στέρξω. Στρατηγία. Συνουσία. Συντάξας. Σύνταξις. Συστασις. Συστήσας. Τελεσιουργήσας. Τενάγη. Τέτηκα. Τληπόλεμος. Τροχάζειν. Τύχη συντ. Ὑπερῆραν. Ὑποκρίνεσθαι. Φατέ. Φέρτρον. Φειδίας. Φυλάκια. Χάρμα. Χειρισμόν. Χόρδευε. Χορηγία. Ψυχαγωγεῖ. Ψυχομαχοῦντες.

Polyzelus.

Λημοτυνδάρεφ. v. Τῶν τριῶν κακῶν.

Porphyrius. v. Ἀμμώοιος. Γοργίας. Ἐμπεδοκλῆς. Ἐντελίχεια. Ἡσίοδος. Σάκας. Φερεκύδης Ἀθην. Ἐν τῷ περὶ τῶν ἐμποδῶν τεχνολόγων v. Ἀνδροκλείδης.

Ἐν φιλοσόφῳ ἱστορίᾳ. v. Ἐμπεδοκλῆς. Ὅμηρος. Σωκράτης. Σωφρ.

Posidippus. v. Ἀνήλιος. Ἀπηλιώτης. Ἔπηλυς. Προσέχοψε.

Δημόταις. v. Νεανισκεύεται.

Posidonius, Anniceridis, philosophi celebris, discipulus. v. Ἀννίκερις.

Posidonii, Corinthii, halieutica. v. Κικίλιος.

Praxidamas. v. Χιάζειν.

Praxillæ Adonis. v. Ἰλιθιάζω.

Praxion.

Ἐν β' Μεγαρικῶν. v. Σκίρον.

A Priscus. v. Ἄβαρις. Ἀμοιβαία. Χάρυβδις.

Procopius. v. Ἀγχίστροφοι. Ἀκμὴ καλεῖ. Ἀμαρτάδας. Ἀνάγεσθαι. Ἀναδούμενος. Ἀνάρτησις. Ἀπόνοια. Ἀποπορείᾳ. Ἀρετῷ. Ἄτρακτον. Γράφειν εἰς τάχος. Δάρας. Δέον. τὸ πρ. Δειμαίνει. Διήνεγκαν. Ἐγγυήσασθαι· Ἑκαστάτῳ. Ἐνῆγεν. Ἐν παραβύστῳ. Ἐξερρώγυῖα. Ἐπενεγκών. Ἐπεὶ οἱ. Ἐπιβύσαντες. Ἐπίδοξος. Ἐπιεικῶς. Ἐπίκομος. Ἐπωμίς. Ἐφίππειον. Ζώγρια. Ἰξίου. Θυμέλη. Κολωνός. Λορδουμένῃ. Λοῦτρον. Μαγγανεία. Μύλη. Μυώνων. Ὁμαλές. Ὀνίους. Ὥρα. καιρός. Παράλαγου. Παρῳδούμενος. Ἡσός. Ῥωχμός. Σκορπιαίνεσθαι. Σύνταξις.

Procopii, Cæsarcensis. historia ab Agathia continuata. v. Ἀγαθίας.

B Prodicus. v. Βρενθύεσθαι. ejus liber, Ὧραι. v. Ὧραι.

Propheta. v. Κακία. διών. Ἠτάξει. Σινιάσαι. Τιμιουλκῶν. Ὑπερήφανος. Ψυχικός.

Protagoras. v. Πυθμήν.

Proxenus. v. Λαρινοί.

Prusaensium lingua vernacula. v. Λεβητωνάριον.

Psellus. v. Γηώρας. Δέρτρου. Ἡγήτορες.

Ptolemæus Hephæstionis. v. Ἐπαφρόδιτος.

Ptolemæus, Nicolai, Damasceni, frater. v. Ἀντίπατρος.

Pythagoras. v. Ὀνειρόπληκτον. Ἀπολλώνιος. Ἐμπεδοκλῆς. Ἐμπεδότιμος.

Pythagoricorum symbolorum interpretatio. v. Ἀναξίμανδρος.

C Pythagorei. v. Ἀριθμῷ. Νοῦς.

Pythias, historicus. v. Λεσχίδης.

R

Rhetores. v. Μνημεῖον. Μοχθηρός. Παλαιόν. Παράστασις. Παῤῥησία. Πατρῴων. Παιδάριον. Πεδίκα. Πλεονεξία. Πολιτεία· Πρέσβις. Προῦκειτο. Ὑποτροχίζεσθαι.

Rhodioni a quibusdam tributus Antisthenis magicus. v. Ἀντισθένης.

Rintho. v. Ἀγλευκές.

S

Sallustius. v. Ἀθηνόδωρος, Μαρκελλῖνος.

Salomon. v. Βδέλλα. Ἐκλεκτός.

Sappho. v. Ἀηδών. Λμάμυξις. Ἀναδενδράδα. Ῥαδώπιδος.

C Scammon.

Ἐν β' τῶν Εὑρημάτων. v. Φοινικῆία.

Scylax.

Ejus Περίπλους laudatur. v. Ὑπὸ γῆν οἶκ.

Seleucus.

Ἐν τῷ Ὑπομνήματι τῶν Σόλωνος. Ἀξόνων. v. Ὀργεῶνες.

Seleuci. Tarsensis, halieutica. v. Κικίλιος.

Semus, Delius. v. Ηράμνιος.

Sibyllina oracula. v. Αἴβερνος. ex illis surrepta capita Phocylidis. v. Φωκυλίδης.

Silenus.

Ἐν β' τῶν περὶ Στρακουσῶν. Σαρδώ

Simocatta. v. Αποκναίειν. Βομβεῖ. Γέλως πλατύς. Διώμοτος. Ἐγκύκλιος. Εἰσήρρησεν. Θρύλλος. Παραλῦσαι. Περιωπή. Περιπολῶν. Ὑπερώη.
Simon. v. Ηιττάκειον.
Ejus Ἱπποϊατρικὸν laudatur. v. Γρίλλη.
Simonides. v. Ἀμύνασθαι. Ὁπλή. Περιαγειρόμενοι. Σαρδώνιος. Συμφορά.
Ἐν Πεντάθλοις. v. Ἀλκυονίδες.
Epigramma in Acronem, Simonidi tributum. Ἄκρων.
Socrates. v. Ἀπέστω.
Ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ. v. Ἀκέσιος. Κυνήειος.
Solon. v. Ἐπιμενίδης. Ἱππάς.
Ἐν Ἄξοσι. v. Σῖτος.
Ἐν Νόμοις. v. Ἄποινα.
Sophocles. v. Ἄ ἄ. Ἀγάσματα. Ἀγνώμονες. Ἀγωνάρχαι. Ἀγυιάν. Ἀδάμαστος, etc.
Ἐν Αἴαντι Λοκρῷ. v. Σπολάς. Τοσοῦτον.
Ἐν Αἴαντι Μαστιγοφόρῳ. v. Γνώμη. Παρά.
Αἰχμαλώτοις. v. Ὑπὸ παντί. (Αἰχμαλώτισι) v. Φαῦλον.
Ἐν Ἀντιγόνῃ. v. Τάλις.
Δανάῃ. v. Πεῖρα.
Ἠλέκτρᾳ. v. Ἄνετε. Αἷμα. Ἐμασχαλίσθη. Ἐξένισε. Ἴασις. Στόμαργος, Φίλος.
Ἠριγόνῃ. v. Τοπάζειν.
Θησεῖ. v. Ὄμπνιον.
Ἰνάχῳ. v. Ἀράχνη.
Ἐν Ἰφιγενείᾳ. v. Πενθερά.
Ἰχνευταῖς. v. Ῥικνοῦσθαι.
Κηδαλίωνι. v. Λευκὴ στ. Ὄνου σκιά.
Κολχίσιν. v. Ἀνθυπουργῆσαι.
Κολχίσιν. v. Ἀνθυπουργῆσαι.
Κωμικοῖς. v. Πέρδικος.
Νίπτροις. v. Παρουσία. λ.
Οἰνομάῳ. v. Διέξοδοι. Λήθω. λ.
Ποιμέσι. v. Θρηνεῖν. Ξανῶ.
Τραχινίαις. v. Ὄγκος.
Τριπτολέμῳ. v. Ἀπεπλίξατο. Ηεριβάδην. Πλίξ.
Ἐν Τρωΐλῳ. v. Ἐμασχαλίσθη.
Τυιπανισταῖς. v. Δράκαυλος.
Ἐν Τυροῖ. v. Ταυροφάγον.
Ἐν Φαίδρᾳ. v. Χαλάστῳ.
Φιλοκτήτῃ. v. Ἄφαντον. Νευροσπαδής.
Sophoclis castitas, v. Ἀπολλώνιος.
Sophron. v. Ἀποκακήσαντες. Ἀποκηδήσαντες. Ξυήλην. Τῇ. Ψαμμακοσιογάργαρα.
Ἀκεστρίαις. v. Κάπηλος. ἐ.
Ἀνδρείοις. v. Πωλάς.
Sosibius. Lacon. v. Δικηλιστῶν.
Sosicrates. v. Ἀμφίας.
Ἐν Κρητικοῖς. v. Δούλων π.
Soterichus. v. Βασσαρικά.
Speusippus.
Ἐν τῷ αβ' τῶν Ὁμοιοτήτων. v. Πηνίον ζ.
Speusippi, philosophi, poema in Cassandri nuptias. v. Αἰσχίνης.
Stephanus, comicus, Alexidis, comici, F. v. Ἄλεξις. Antiphanis F. Ἀντιφάνης.
A Stesichorus. v. Ἀρίβαλλος. Καθελών. Κάλλα[illegible]
Stilpon. v. Μεγαρίσαι.
Strabo. v. Ἀβυδών. Λούκουλλος.
Strattis. v. Ἀπεμυθήσω, Δυσόμοια.
Ἐν Ἀταλάνταις. v. Διφροφόροι.
Ἐν Ἀταλάντῃ. v. Σκῶρ.
Μακεδόσι. v. Τοπεῖον.
Ἐν Ηολιτείᾳ. v. Οὐ λῖνον.
Ποταμοῖς. v. Αἶνον λ.
Suetonius, vid. infra *Tranquillus*.
Symmachus. v. Ἀμαξίς. Ἐκούσια. Θαῤῥεῖ[illegible] Κνίζων. Νιττάριον. Οἰνοπίπας.
Syncellus (Michael). v. Διονύσιος ὁ Ἀρεο[illegible]
Synesius. v. Ῥινολαβίς.
Synesii, Lydi Philadelphiensis, filius, Andr[illegible] v. Ἀνδροκλείδης.
B Synesii frater, Hierax. v. Αἰδεσία.
Syrus Scripturæ interpres. v. Σειρῆνας.

T

Telaugis discipulus, Empedocles. v. Ἐμπ[illegible]
Teleclides. v. Ἀνηρώτιζεν. Ἀπατῆσαι. [illegible] παρὰ κ. Τευτάζειν. Τύλα.
Ἀμφικτύοσι. v. Αὐτίτην. Κατὰ χειρός. [illegible]
Ἡσιόδῳ. v. Οὐδαμῆ.
Πρυτάνεσι. v. Ῥαγδαίους.
Terpander. v. Ὄρθιον νόμον.
Terpsion. v. Ἢ δεῖ χ.
Thagenides. v. Μή νόμισον.
Thalassius. v. Θεόφιλος.
Theætetus. v. Ὕδωρ δὲ π.
C Ἐν τῷ περὶ Παροιμίας. v. Οὐδὲν [illegible]
Thebaicorum scriptor anonymus. v. [illegible]
Themistocles, interpres oraculi, sapiens [illegible]tur. v. Ἀνεῖλε.
Theo, grammaticus. v. Ἀπίων.
Theocles. v. Ἐλεγείρειν.
Theocritus. v. Ἀδύ. Ἁ πίτυς. Βράβηλα. [illegible] Ἱπτήθης. Κοιλιδιᾷν. Κυλοιδιόων. Στεφόν[illegible] Τήνα. Ψιθυρίζει.
Theodoretus v. Ἀσκὸς ἐν πάχνῃ.
Theodorus. Rhodiorum strategus, ἐν τοῖς ὑπομνήμασι. v. Πανικῷ δείματι.
Theodorus, anagnosta.
Ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ. v. Διόδωρος μ[illegible]
Theodorus, Iliensis.
D Ἐν β' Τροϊκῶν. v. Παλαίφατος Ἀβυδ.
Theodorus, Raithi presbyter. v. Μάνης.
Theodorus, atheus, mox Deus. v. Ἀρίστιππος.
Theodosius, cœnobiarcha. v. Ἀναστάσιος.
Theodotus (lege Theodotio) v. Κνίζων.
Thelogus. v. Ἀγνωμόνως. Ἀγόνων. Ἀΐδ[illegible] Ἀκούω. Ἀλεῖπται. Ἀντίοχος. Ἀπανθήσαντα. Ἀπραγμάτων. Ἀπήντα. Ἄσκευον. Ἀστ[illegible] Διανύγεια. Αἱρεῖς. Μεγαλομερία. Μελίαι. [illegible] καιρός. Ὠριγένης, ὁ καὶ Ἀδ. Παράδεισος. [illegible]ρίγρα. Περιδέξιος. Πηδαλιουχεῖν. Σχέσις. Φ[illegible]τίμως. Χθές. Ψίχες. (Vide etiam supra *Gregorius theologus*.
Ἐν τῷ, τί δὲ οἱ Μακκαβαῖοι. v. Ἀντίοχος.

τὴν Συντακτήριον. v. Περίγρα.
phrasius. v. Ἀρχὴ ἄνδρα. Δίοσμος. Ἰσοτελής.
ΚαταΧειρότονίαν. Κύτταρος. Νάννος. Ὁλο-
γχοίνῳ. Ὀσφραντικόν. Παρμενίδης. Ῥίς Θυμ-
δογέροντες. Ὑποφόνια. Φλέων. Ψινάδες.
εθῆναι τῶν ἐξ Ἐλευσῖνος. Ὀργεώνων. Ὀρ-
γεῶνας.
τοῖς πρώτοις Καιροῖς. v. Ἀρχὴ Σκυρία.
τῷ περὶ Καιρῶν β'. v. Κυψελιδῶν.
τῷ περὶ βασιλείας Κυπρίων. v. Τιάρα.
τοῖς περὶ τῶν Νόμων. v. Ἀρδήτης. Κατὰ τὴν
ἀγοράν.
ν ιγ' τῶν Νόμων. v. Ὅτι οἱ ἁλόντες. Συστο-
μώτερον.
ν ιε' Νόμων. v. Φάρμακος.
ν ις' Μόμων. v. Ἐμπρεάτοι.
ν ζ' Φυσικῶν. v. Ἀκαλήφη. (imo potius Φυ-
τικῶν.)
ν ζ' περὶ Φυτῶν. v. Μελίνη.
opompus, comicus. v. Καταπλήξ.
jus drama, Βατύλη. v. Νιττάριον.
δυχάρει. v. Καταχύσματα.
ησεῖ. v. Ἀβυρτάκη.
απηλίσι. v. Ἀτθίς.
αμφίλῃ. v. Ῥαχίζειν.
Ἐν Σειρῆσι. v. Περίβαλα.
eopompus, historicus. v. Ἄνεχε. Ἀνθήλιος. Αὐ-
τοβοσί. Κιλικισμός. Λοπάς. Λυκεῖον. Μαύσωλος.
Ὅμηρον. Σκιραφεῖον. Σπουδάζω. Vide imprimis. v. Ἔφορος.
Liber XXXI. Τί ἐστι τό.
Ἐν τῇ Ἐπιτομῇ Ἡροδότου. v. Σπουδάζω.
Ἐν Φιλιππικοῖς. v. Βάκις. Δούλων πόλις Κάθαρ-
σις γυν. Λόγον ἔχειν. Πονηρόπολις. Φορμίων.
Ἐν β'. v. Φρουρήσεις. Χύτροι.
ub Theopompi nomine editus liber ab Anaximene contra Athenienses et Lacedæmonios. in Ἀναξιμένης. Ἀριστοκλέους.
heosebius. v. Ἐπίκτητος. Ἱεροκλῆς.
hucydides. v. Ἄγος. Ἀδραμύτειον. Ἀδύνατα εἶναι. Ἀθήναιον. Ἀκηρυκτεί. Ἀκροτελεύτιον. Ἄλη. etc.
Πρώτῃ. v. Ἀναπίπτειν. Ἀντιλογιῶν. Ἀποψυχειν. Ἀργυροῦν. Διαβάλλειν.
Τρίτῃ. v. Ἀνταπαιτῆσαι.
Τετάρτῃ. v. Ἀνταπαιτῆσαι.
Πέμπτῃ. v. Ἀγών. Ἀνανεοῦσθαι.
Ἑβδόμῃ. v. Ἀποστοματίζειν.
Thugenes vel Thugenides.
Ἐν Δικασταῖς. v. Γριαχθῆναι.
Timæus. v. Ἀγαθοκλῆς. Ἀριστοτέλης. Δαιτρός. Δημοχάρης. Καλλικύριος. Κοινὰ τὰ τ. Ὧ τὸ Ἱερὸν π. Σαρδόνιος. γ. polybii de eo judicium. v. Δεισιδαιμονία.
Timarchus, Rhodius. v. Ἀργάς. (Sed ibi legendum, Τιμαχίδας.)
Timocles, Syracusanus. v. Ὀρφεύς.
Timocreon, Rhodius.
Ejus scolium in divitias. v. Σκολιόν.
Timon. v. Φλέδων. Σκινδαψός.
Tragicorum pleias. v. Ἀλέξανδρος Αἰτωλός. Λυκόφρων. Ὅμηρος Ἀνδρομάχου. Σωσίθεος. Σωσικλῆς. Σοφοκλῆς. Φίλισκος.
Tranquillus. v. Ἀσσάρια.
Tribonianus. v. Ἀγαθίας.
Tuscianus, Phryx. v. Λακάκιος Λιβάνιος.
V.
Varro. v. Ἐγκατέσκηψαν.
Virgilius. v. Λίβερνος.
Vita S. Euthymii. v. Ἀν' ἀμφοῖν.
X.
Xanthus.
Ἐν β' τῶν Λουδιακῶν. v. Ξάνθος.
Xenagoras. v. Κέρκωπες.
Xenarchus, comicus. v. Ῥηγίνους.
Xenophanes. v. Ἴκιστα.
Xenophon. v. Ἀγαθά. Ἀγαθῷ τινι. Ἀγκράτος. etc.
Ἐν Ἀπομνημονεύμασιν. v. Δυσωποῦμαι. Πρόδικον.
Ἱέρωνι. v. Ἀγλευκές.
Ἐν Κύρου Ἀναβάσει. v. Ἀνώγεων. Ἐκλώπευον. Καρπαία. Κατασκεδάζειν. Μελίτη. Δημ. Ξυήλην. Χιών.
Ἐν Κύρου Παιδείᾳ. v. Πιθανούς.
Ἐν τῇ Λακώνων πολιτείᾳ v. Μορῶν.
Ἐν τῷ Οἰκονομικῷ. v. Ἀγλευκές.
Ἐν Συμποσίῳ. v. Σπουδάζω.
Z
Zeno (Eleates). v. Θέσις. Ἐλέα.
Zeno Cittieus. v. Αἴγυπτία Ἄνεις. Καθῆκον. Ὁρμή.
Zenodotus. v. Δαιτή.
Zenodoti discipulus, Aristophanes grammaticus. v. Ἀριστοφ.
Zoili, Amphipolitæ orationibus usus Demosthenes. v. Δημοσθένης.
Zopyrus. v. Ψιθυριστοῦ.
Zopyrus. Heracleotes. v. Ὀρφεύς.
Zoroaster. v. Ἀστρονομία.

INDEX SCRIPTORUM

A viris doctis in Suida, ubi loca ille non nominatis auctoribus ascribit, investigatorum, repetitus ex editione Küsteri.

Ælianus. v. Κῆτος. Κιγκλός. Τέφρα.
Ælianus Tacticus. v. Ἐξελιγμῶν. Λοξὴ φάλαγξ. Μεταβολή. Παρεμβολή· Περισπασμός.
Æschines. v. Φρυνώνδας.
Agathias. v. Ἀκροστόλια. Ἀνδράριον. Ἀνεδήσατο. Ἀφελές. Γεγαννυμένος. Γηραιός. Ἐγκ

Ἔμπληκτοι. Καθεστῶτι. Καθεστώτων. Κιγκλιδάριοι. Κώμυθα. Μελαντιάς. Ναρσῆς. Οὐράνιος. Πρέσβεις. Προέμβολα. Προεξειρεσία. Σταγειρίτης. Σχολαίτερον. Τολυπεύειν. Τομίας. Ὑπεκέρωσις. Φοράδην. Χοσρόης.

Alexander, Aphrodisiensis. v. Ἀκριβής. Ἀναγκαῖον. Ἄνθρωπος τὸ πρ. Ἀντικείμενα. Ἀντιστρόφους. Ἁπλῷ λόγῳ. Ἀποκήρυκτον. Γυμνασία. Διαλεκτική. Αἱρετόν. Ἐγκράτεια διάθ. Ἐγκράτεια σωφρ. Ἐκ περιουσίας. Ἔνδοξα. Ἐνθύμημα. Ἔντευξις. Ἐξ ὑποθέσεως. Ἐπαγωγή. (pag. 784.) Ἐπιπόλαια. Ἐπιστήμη καὶ αἴσθ. Ἐπιτίμησις, Ἔρως οὐδ. Ἐρώτησις ἔδοξος. Εὐδαιμονία. Εὐεξία. Εὔνους. Εὐφυΐα. Εὔψυχος. Θεωρία αἱρ. Θέσις κατ' Ἀριστ. Κάλλος συμμ. Κυρίως. Λευκόν. Μίξις. Νεμεσητικός. Ὁμολογία. Ὁμώνυμα. Ὀργή. Πάθος. Παράδειγμα. Περιουσία. Πίστις ἀδ. Πίστις ὅτι. Πολυπραγμοσύνη. Πρᾶξις. Πραότης ἀοργ. Προαίρεσις. Συλλογισμός. Συνοχή. Ταυτόν. Τόπος. Τριγγός, Φίλος ἕτ. Φθόνος πάθ. Φόβος. φυγ. Φορά. Φύραμα. Χαρά. Χρῆσις.

Anonymus in Vita Aristotelis. v. Ἀριστοτέλης, υἱὸς Νικ.

Anonymus in Vita Pythagoræ apud Photium. v. Ἀγχίνους. Ἄνθρωπος αὐτός. Ἀριθμῶ. Εἱμαρμένη. Μνήμη. Ὀξύτης. Ὄψις. Πυθαγόρα τὰ σύμβ. (pag. 236.) Τετιακτύς.

Antoninus (Marens). v. Ἀεί. τούτου. Ἀποθανεῖν. Ἄσχολος. Ἀψικάρδιος. Ἀψίκορος. Γράσος. Δαίμων. Εὐανακλήτως. Θεραπεία. Ὡστικῶς. Περιλαλοῦσιν. Προσοχῆ. Στόλιον. Συμβαίνοντα.

Apollonius, Rhodius. v. Κατουλάς.

Appianus. v. Ἄδην. Ἀνάστασις. Ἀννιβας, Ἀσδρούβας. Καρχ. Ἀχίλλειος εὐχή. Γέμω. Δακτύλιος. Δεισιδαιμονία. Διετίτρη. Ἐπικύδης. Ἑταίρα. Εὐψυχία. Εὔψυχος. Καταπέλτης. Κάτων. Μάρκος Μάλλ. Μασανάσσης, ὁ τῶν Νομ. Περσεὺς Μακ. Σύφαξ.

Aristophanes.

Acharnensibus. v. Ἀλλ' ἔστιν ἡμ. Ἀμπεχόμενος. Ἄνδρα Τιθ. Ἀπεμορξάμην. Ἀποροῦντι. Γλίσχρος. Γραφή. Διαλλαγή. Διαπεινῶμεν. Διόπτης. Ἐναπομόρξεται. Ἔνη. Ἐξεράσατε, Εἰ μὴ κατένιψε. Ἵνα μή σε βάψω. Ἴσχειν. Ἰτρία. Θρυαλλίς. Κατάρδων. Κατατεμῶ. Κλεῖε πηκτά. Λάρκος. Λεκάνια. Αἰπαρεῖ. Μεγαρικαί. Νεώρια. Νουμηνία. Ὄζουσιν. Ὅσα. Οὐδέποτ' ἐγώ. Οὐκ ἔνδον. Οὐρίᾳ ῥιπ. Ὥστ' ἐγὼ μ. Παλλαδίων. Παλαμᾶσθαι. Παρακεκομμένος. Πάρνοψ. Περίδου. Ηόσου. Πραγμάτων. Σκάνδιξ. Σκοροδίοις. Σπυρίδιόν. Συμφορά. Σῦς. Ταραξικάρδιον. Τίς ἀμφὶ χαλκ. Ὑπὲρ ἐπιξ. Ὗς. Φελλά. Φεψάλῳ. Φιλτάτιον. Φοινικίδα. Χειμὼν ὀρν. Χοιρίων. Ψόφου. Ψυχροῦ.

Avibus. v. Ἀλφειός. Ἀμάθητος. Ἀμαρυγάς. Ἀναβολάς. Δεκατεύειν. Διεμέρισαν. Δοῦλος ὤν. Ἐκβιβάσας. Ἐξῳκοδόμηται. Ἥκει. Θεαγένους χρήματα. Καλλίας πτερ. Κατὰ χειρός. Κόψυχος. Κράδη. Λάμπων. Λήκυθον. Λῦσον. Μὰ γῆν. Μή μοι π. Μῶπά μοι δοκ. Νυμφίου βίον. Ὄνος ὄρνις Ὀρέστης. Ὄρνις. Ὀσμή. Οὐδὲν δὲ οἷον. Οὐδὲν ἐστ' ἄμ. Οὐκ ἐπίσταμαι. Οὐκ ὑπ' ἄλλων. Πεισάνδρου. Πηνίκ' ἐστίν. Πλῆκτρον. Πολιόν. Πῶς δοκεῖς. Πραγματοδίφης·

A Πυτιναῖα. Σέρφος. Σκυτάλι' ἐφ. Τοῦτ' [illegible] Ὑμεῖς μ. Ὑφαντοδόνητον. Φιλοκράτης, [illegible] Φρυγίλος. Φρὺξ μηδ. Χαραδριός Χθονίας.

Ecclesiazusis. v. Ἀγύριος. Ἄγχουσα. [illegible] Ἀντεχειροτόνησεν. Ἀωρίᾳ. Ἀποίμωξον. [illegible] δής. Δευτεριάζειν. Δημοτικά. Ἐκάστοτε. [illegible] νος. Ἐξολισθῇ. Ἐξόν. Ἐπίκλιντρον. [illegible] Ἵστω. Κατωνάκης. Κεκονιμένος Κνῦμα. [illegible] Μίλτος. Μῦρα. Νουβυστικόν. Οὐδὲν πρ. [illegible] ταλ. Παμπησίαν. Παραβλέπουσα. Παρα[illegible] Παραχορδιεῖς. Παρερπύσασα. Παρείρ[illegible] λον. Πλειόνων. Προσπίπτουσαι. Πρωΐ. [illegible] τὸ ταμ. Συμβαλεῖν. Τί τοῦτό σοι τ. Τούτῳ [illegible] Ὑπαποτρέχειν. Ὑποδεῖσθε, Φορμίσιος. [illegible] Χοᾶ.

B *Equitibus*. v. Ἀνέστιος. Ἀντιφερίζειν. [illegible] Ἀπεψησάμην. Ἄφες. Βριμήσαιο. Δια[illegible] Διασείων. Δωροδοκεῖν. Ἐγχανών. Ἐμοὶ [illegible] Ἐξολῶν. Ἐφ' ἕνδεκα. Εἰ μὲν οὖν. Ἠλιθ[illegible] δεν. Θρέττε. Κομᾷ. Κώδιον. Κράμβη. [illegible] νοκοπήσω. Λεπτή τις. Λοῦτρον. Λοιδορεῖ[illegible] γνης. Μᾶζα. Μέτοικοι. Νάπυ. Νῶϊν. Νῦν χ[illegible] λίαν. Οἴνου π. Ὀνυχίζεται. Ὀπάσας. Οὐ[illegible] Οὐ χεῖρον. Πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ. Περίδου. [illegible] Περικόμματα. Πλατυγίζει. Πλείτω. Πόρτ[illegible] όδια. Πρῶτα στοιχ. Πυκνός. Σίζον. [illegible] δωριστί. Τὸ μὲν νόημα. Τυφώς. Ὑπερ[illegible] Φανός. Φροντίς. Χεσείω.

Lysistrata. v. Ἀλλ' ἐμός. Ἄλουτος. [illegible] Ἀπεροῦντα. Ἀποῤῥῶγας. Αὐτόδαξον. [illegible]

C Γρυκτόν. Γυναίκισις. Δέλτα. Διαλλάττ[illegible] μένης. Αἰεί. Ἐν μύρτου κλ. Ἐξ[illegible] Ἐξηνθισμέναι. Ἐπιγλωττήσομαι. [illegible] πυρήσεις. Εἰρημένον. Ἴϋγξ. [illegible] Κόπτω. Κύλιξ ῥοπ. Λαμπιτώ. Λόχμ[illegible] Μῆλα. Μουσωτῆναι. Οἰῶ. Ὀροφή. Οὐδὲν [illegible] ἐστι θηρ· Οὐκ ἐπιγλωττήσομαι. Οὐκ [illegible] σομαι. Οὔτε σὺν πανωλ. Ὦ σπερμ. Παπ[illegible] γνία. Πλεκοῦν. Σάκος. Σφριγῶν. Ταῦρος. [illegible] Τοξοποιεῖν. Τρικορυσία. Τυρόκνηστις. Φανός. [illegible] ρήσω. Χέρνιβος. Ψῆττα. Ψῆφος κρ. Ψηφοφορία.

Nubibus. v. Ἄδειν κελ. Ἀεροβατεῖν. Ἀλσὶν [illegible] Ἀτιμάχου καταπ. Ἀπέστω. Ἀτέχνως. Βλιττ[illegible] μας, Γνώμα. Γνώσῃ. Δέον. Διοίσειν Ἐμπηδ[illegible] Ἰὼ κλάετε. Κρίνεσι. Λεπτολογία. Μανιῶν. [illegible] κλέους. Μεταπήδα. Νεφέλας. Οὐκ ἂν ἐπιδ. [illegible]

D νόμηκεσ. Παρακαταβολή. Παράνοια. Παρατ[illegible] Πεντοτάλαντος. Πηδᾷν. Πολλὰς ἐπιτρ. Πολλῷ γε [illegible] Σωκράτης, Σωκρ. Ταχύς. Τεττίγων. Τηλεσκ[illegible] Τῆς μωρίας. Ὑπέρτονον. Φιλεῖ γάρ πως. Φλ[illegible] ρον. Χαύνωσιν. Χαιρεφῶν. Χολῶσι. Χρυσ[illegible] καταπ.

Pace. v. Ἀλλ' εἴ τις ὑμ. Ἀντλία. Ἄφεσε. [illegible] Ἐλεήμων. Ἐμποδών. Κόρημα. Δήσεις. Μονῳδ[illegible] Νῦν τοῦτ' ἐκ. Οἷον τὸ θαυμ. Οὐκ ἔστι παρ' [illegible] καλὸν, ὦ Πόσ. Παρέτραγον. Περιεζώσατο. Πενηρ[illegible] Ῥιπός. Σαμοθρᾴκη, Σεβαρά. Φύλως ἐρ. Φοι[illegible] κῶν. Χάρισι. Χρυσίς.

Pluto. v. Ἀλλ' οὐκ ἔνεστι. Ἑκάτην. Ἐ[illegible]

λῶττα τῷ κ. Ἤσαν. Θάσιος. Κύλιξ ροπ. Οἶμοι A Θανὼν καθ' ὕπν. Θρῖδακας. Καθ' ὕπνους. Κεκλωσμένα. Κόπρῳ καθ. Δαγῷ πειν. Λάκκῳ. Λύκος κεχ· Μάχην. Μητρὶ πλακ. Μιξιονίδης. Μῦς δ' αὖ φαν. Νεκροὺς ὀρ. Νενησμένα. Οἶνος κεν. Ὀσμή. Οὐρανοβάμονος. Ὄψεις. πατ. Ἀὰ κρατ. Πάσσαλος. Πρήθων, post v. Παχεῖς. Παῖδας κρατ. Περιστεράς. Καλὸν πέτεσθαι, post v. Πέττουσα. Πέτρᾳ καθ. Πηγὴ διαυγ. Πνοή. Πόδας. Πόλον. Ῥάβδος. Σελήνη. Σταφυλή. Στολήν. Στύλος. Σῦκον. Σφῆκες φαν. Τείχει καθ. Τρίχας. Τρώγων. Τυφλὸν φ. Ὕδωρ βλ. Ὕπνος ἐπὶ θ. Φιλεῖν. Χεῖρα. Χιὼν φαν. Χιτὼν βαγ. Χρυσὸν κρ.

Athenæus. v. Ἀθήναιος. Ἀκήματα. Ἀλθηφιάς. Ἀνακεῖσθαι. Ἀναλαμβάνειν. Ἀναπίπτειν. Ἄνθεια. Ἀπίκιος. Ἄπυρα σῖτα. Ἀοιδός. Ἀφύα. Βρέχειν. Βρύτια. Δακτυλήθρα. Δαΐς. Δαιτή. Δειπνοσοφισταί. B Ἐξυπτιάζω. Ἐπιστεφέας. Ἐπιτραπεζώματα. Καλλιφάνης. Καρίδας. Καταιονοῦσι. Κατίσεις. Κιντούροις. Κωθωνίσαι. Ματρέας. Μέθη. Μενεκράτης Συρ. Οἶνος ὠνομ. Ὅμηρος. (pag. 683.) Ὀρχησις. Ὀστρεα. Ὀψοφαγία. Πάμφιλος οὗτος. Πασαμένοι. Περιγλωττίς. Πίθυλλος. Πράμνιος οἶνος. Πυλάδης. Σῆμός. Τελετή. Τελλίας. Τιμαχίδας. Φαλλοφόροι. Φιλόξενος, λευκ. Χάρμος συρ. Χορείαν.

Basilius Magnus. v. Ἀποστολικὴ πολιτ. Ἐξ οὗ.

Chrysostomus. v. Ἀββᾶ. Ἀπρόσιτον. Ἀφοσιούμεθα. Βδέλυγμα ἐρ. Δουλεία. Ἐνδελεχισμός. Μωρία διὰ χρ. Συγκατάβασις. Τελώνης ἀλλ.

Codinus. Multa sunt apud Suidam loca, quæ apud Codinum de *Originibus CPolitanis* totidem pæne verbis leguntur. Ea autem non ex ipso Codino, ut- C pote scriptore recentiore, Lexici hujus compilator sumpsit; sed ex eodem auctore (2), ex quo et Codinus. Loca autem sunt sequentia. v. Ἀδριαθηνή. Ἀρκαδία. Ἀεραβατικάς. Αὔγουστος ὁ Κ. Ἀφροδίτη. Βασιλικὴ ὅτι ἐν τ. Βηρίνῃ. Γῆ. Δημήτηρ. Ἑλένη. Ἑρμῆν. Ἑστία. Ἥρα. Ἰανουάριος. Ἰουστινιανὸς οὗτ. κτ. Κυνήγιον. Μάμας. Μαναΐμ. Μηνᾶς. Μίλιον. Παλατῖνοι. Πρίαπος τὸ ἅγ. Προκόπιος ὅτι ἐν τ Σέλευκος οὗτ. Σταυρὸς ἐπὶ τὸ β. μτήλη τοῦ φ. Τριβουνάλιον. Φόρος,

Constantini, porphyrogenetæ, Collectanea, sive Excerpta historica. Loca inde deprompta ad suos quæque auctores, veluti Polybium, Diodorum, Nic. Damascenum, etc. retulimus.

Cyrillus, Alexandrinus. v. Ἑρμῆς, ὁ τρισμ.

Cyrillus, Hierosolymitanus. v. Ὀλυμπιάς. D

Damascius. v. Ἀθηνόδωρος, στ. pag. 73. Ἀληθινὸς ἔρως. Ἀμήχανον. Ἀμμωνιανὸς γρ. Ἀμφιλαφῆ. Ἀναλκις. Ἁπλαστος. Ἀρποκρᾶς. Ἄρασθαι. Ἀσκληπιόδοτος. Ἄτρυτος. Ἀφεδρείας. Γέσιος. Γρηγόριος ἀδ. Δαιμονία. Διαγκωνισάμενος. Διαθήτης. Διέσιν. Δώριος αὐλ. Ἐνδεέστερος. Ἐπίκτητος.

Ἐπιλύω. Οὐ γὰρ πείσεις. Οὐκ ἔστι συκοφ. Ὡς ά. Τοὺν τετραδι. Ποθεῖς. Συλλήδδην. ΣυνεκποΦακαῖ.

ınis. v. Ἀναπαυλαν. Ἀχθοφόρον. Βρῖθος. Γορς Τίθρ. Δημαγωγεῖ. Διαύλειον. Αἰόλαν. Ἐγῴδα. μέν. Ἐξίστασθαι. Ὡς ἀπόλοιτο. Κατατιλᾷ. ταῦτ' ἔχ. Κωδωνοφλαροπώλους. Λεώκριτος. κ. Μαχιμος. Μεγαίνετος. Μὴ τὸν ἐμόν. Μικροτείας. Μωροί. Οἰδοῦσαν. Οἶδ', οἶδα. Οὐ δήπου μ' Οὐκ ἔστιν ὅς. Οὐκ ἔχω φράσαι. Οὐχ οἵός τ' εἰμί. ἀπόλοιτο, Περικλῆς οὗτ. Πινακηδόν. Πλαίσια πηκτα. Πονηροῖς. Ποῦ σχήσειν. Πυρρίχαις. Ῥόα. Σαφα. Σκολια. Σκύμνος. Σμιλεύματα. Συγχυ. Ταῦτα μὲν πρ. Τὴν γῆν. Τίς εἰς ἀναπ. Τίς δ' ν. Τοῖα Στυγός. Τυφών. Φεῦ. Φιλοτιμότεραι. ικίον. Χαρων.

hesmophoriazusis. v. Ἀγρεία. Ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι. ταυγεῖς. Ἄρσενι. Αὕτη μὲν ἡ μ. Ἔγκυκλον. εις. Κηδεστής. Κομψόν. Κοικύλλεις. Κοινολο. Λέων. Μελανοσυρματῖον. Μύρμηξ. Παλαμήδης. άτη. Πορίμῳ. Πόσθιον. Πυραμοῦς. Σμίλη. Τερη. Τεχναζειν. Τεχνασμασι. Τί οὖν ἔτι. Τορεύει. ξειν. Χαλαρα. Ψιλός.

Vespis. v. Ἀναμασσώμενοι. Ἀνατρητούς. Ἀνήνη. Αὕτη γε χρ. Διεκερμάτισε. Δοθιῆνι. Αἴσως, ὁ τῶν μ. Ἐκκαλαμᾶται. Ἐλαολόγοι. Ἐξ ὄξους ιη. ἵν' εἰδῆς. Ἴννοι. Θαψίνῃ. Θεσμοθέτης. Θυμὸν . Καταπροΐξεται. Καχρύων. Κλητῆρα. Κλητήρ. ικνου πολ. Λαχανα. Μισόδημος. Οὐδὲ χαίρω. Ὡς ἕως. Παροινικώτατος. Περιπεφθείς. Προσκαύσασα. υτανεῖν. Τὰ διδ. Πυρίνῳ. Σαυλοπρωκτιᾶν. Σκίρν. Σορός. Στίλη. Στυφεδανός. Ταῦτα λῃρ. Τωθαιν. Τροφαλίς. Τί ταῦτα λῃρ. Τυφεδανός. Φυστηιζα. Χαριναδης. Χελώνας. Χελύνη. Χοιρίναι. Χοδθλιψ.

Arrianus. v. Ἀλέξανδρος ὁ φιλ. Ἐνυαλιος. Ἡφαιτίων. Ὦξος.

Artemidorus. v. Ἀγκών. Ἀκέφαλος. Ἀλληγορία. ναβάσεις. Ἀναγκαῖον. Ἀνδρεία. Ἁρπαστόν. Ἀσαινθος. Βαλανειομφαλους. Γαλῆ. Γαρος. Γενεα. Γναλοι. Δακτύλιος. Διόνυσος. Δρακων τὸ θηρ. Αἴγες. ιδοῖον. Ἔθος. Ελέφαντος. Ἐνύπνιον. Ἐφεστρίς. Εφτβος, κιλ. Ἱερὰ νόσος. Θύλακες. Κλίβανος. ορώνη. Κῦμα. Λοχαῖοι. Μελιταῖον κυν. Μορμυρωτός. Νεμεσᾶν. Ὄνειρον ἐνυπν. Ὄνειρος. Πεπρᾶσθαι. Ιλύνεται. Πυργίσκοι. Σιδηροῦς ἄνθρ. Στοιχεῖα. Σφαιρίζω. Τέραμνα. Τήβεννα. Τριβακα. Τοίχαρχος Τύλη. Ὕπτιος. Φοῖνιξ. Ψῆφος. Ψῆφ. καλ.

Astrampsychus. v. Ἀλώπηξ. Ἀνήρεις. Ἄνθραξι. Ἀστρα βλ. Βόας θεωρ. Βορβοροταράξισ. Βρονταί. Βούσισ. Γελῶν. Γέροντα. Γυμνὸς καθ. Δένδρεῖ. Ἐκκλησίαις. Ἔσθειν. Ἵππους μελ. Θάλατταν ἰδ.

(2) Hunc auctorem anonymum Antiquitatum CPolitanarum trecentis et quinquaginta annis Codino antiquiorem primus e codice regis Christianissimi, A. 1711 vulgavit *Anselmus Bandurius*, et dixi volum VI, pag. 549 sq. vet. ed Casimiri vero Oudini argumenta, quibus Michaeli Psello illas antiquitates vindicare voluit in diss. inserta t. VII Hist. criticæ Massonianæ pag. 247 sq. et recusa Lugd. Bat. in triade dissertationum A. 1717, 8., admodum incerta esse ac lubrica, probat laudatus *Bandurius* præf. ad tom. I, rumismatum imperator. Paris, 1718, fol.

'Ερμαῖον, 'Ερμείας οὗτος. Ἔρως τὸ πρ. Εὐθύγλωττος. Εὐλόφως. Εὐμοιρία. Εὐπείθιος. Εὐρετής. Εἶδος, Ἥλιξ ἥλ. Ἡραΐσκος. Ἰφικράτιδες. Θεαγένης. Θῶπες. Κατακωχή. Κατανωτίσασθαι. Μαρῖνος. Μισοπράγμων. Μῶμος. Ὄλυμπος. Οὐλπιανός. Ὦτα κατεαγότα. Παμπρέπιος. Πλάτων ὁ φιλ. Πολυήκοος. Σαλούστιος οὔτ. Σεθηριανὸς, ἀπὸ δαμ. Σουπηριανός. Σωρανὸς ἐφ. Τὰ ὦτα. Τελεσιουργόν. Ὑποκορίζεται. Φῶτα. Φυλάκια. Χωρὶς τὰ Μυσῶν. Ψυχή.

Monendus hic est Lector, plura apud Suidam loca occurrere, quæ ex Damascio deprompta esse, et stylus et argumentum facile persuadeant: sed nos ea tantum hic notavimus, quæ et apud Photium in Excerptis ex Damascio leguntur, et proinde Damascii esse certo constat.

Diodorus, Siculus. v. 'Αναγωγή. 'Αναλεξάμενος. 'Ανέσειον. 'Αντέχει. Βάρος περὶ πολ. Βλανων. Γάξα. Δημήτριος, φανοστρ. Διατροπή. 'Επιφυόμενος. Εὐκαιρίαν. Ἴδιον. 'Ιδιωτ. Καλλίας, ὁ συρ. Προδείκταις. Συβαριτικαῖς. Τίμαιος, ἀνδρ. Ὑπερπετεῖς.

Diogenes, Laertius. v. 'Αγαθόν. Ἄγη δῆτα 'Αγκών. 'Αδιαφορία. 'Αδύνατα. 'Ακαδημία. 'Ακίβδηλον. Ἄκρων. Ἄμπωτις. 'Αμφιβολία. 'Αναγκαῖον. Ἄναμμα. 'Αξιόπιστος. 'Αξίωμα. 'Απαθῆ. Ἄπνους. 'Απογραφή. 'Αρετή. 'Αῤῥώστημα. 'Αρχή. ἀρχ. 'Ατυφία. Αὔεις. Αὐλητρίς. Βάρος περὶ πολ. Βασιλεία. Βασταχθείη. Βίαντος. Βροντή. Γαλαξίας. Γραμμή. Γυμνοῤῥύπαροι. Δασμολογῶ. Δίμονα. Δέλτος. Δεσμὰ τῆς ψυχ. Δείξεις. Δηλίου κολ. Διακόσμησις. Διαλεκτική. Διάλογος. Διέξοδοι. Δοξάσαι. Δοῦλοι πάντες. Δώριος. ονομα κ. Αἴρεσις ἤ λ. Ἔγκλισιν. 'Εγκράτεια διάθ. 'Ελεύθερος. 'Επαγωγή, Ἔπεχε. 'Επιθυμία. 'Επιστήμη. ὅτι φησ. 'Επιφάνεια. Ἕσπερος. Εὖ διάγειν. Εὔλογον. Εὐπάθεια. Εὐσέβεια. Εἴσῃ. Εἰδέα. Ἡδονή. Ἥκιστα. Ζήνων, μνασ. Ζῶναι. Ἶρις. Νέφους ὑγρ. 'Ισχυρογνώμων. Ἴϋγξ. Θεόδωρος, ὁ ἐπίκλ. Θεός. Θεώρημα. Θέρος ἐστίν. Θέσεις. Θείους τε εἶναι. Θυωρός. Καθεῖναι. Καθῆκον. Καθιππάζεσθαι. Κακία. Καλὸν πρᾶγμα. Κάνωπος. Κάππαρις. Κατηγόρημα. Κεραυνός. Κομῆται. Κόσμος οἱ στ. Κοτύλη. Κρόμμυα. Κύκλοι. Κυνισμός. Λειπανδρεῖν. Λήκυθον. Λόγος. Λογοτόπος. Λύπη. Μάγοι. Μᾶλλον, μᾶλλ. Μεγαλοδωρία. Μεγαρίσαι. Μέτοικοι. Νοῦς. ὁ νοῦς π. Ξενοφάνης. 'Οζωτά. 'Ομοιομέρεια. 'Ονησίκριτος. Ὄντα. Ὁρμή. Ὄρος. Ὀστᾶναι. Οὐδὲν μᾶλλον. Οὐρανός. 'Ωτοθλαδίας. Ὦχος, φιλ. Πάθη δύο. Πάθος. Πᾶν. Παραγραμματίζων. Παραστιχίς. Πάχνη. Πένταθλος. Πιήναντα. Πολιτικήν. Πολιτισμός. Πρηστήρ. Πρόληψις. Προύνικος. Πρωταγόρας. Πυθαγόρας. Πυθαγόρα τὰ σ. Πυθμήν. Πυρίβια. Πυῤῥώνειοι. Ῥομβοστωμυλήθρα. Ῥοίακες. Σαράπους. Σεισμός. Σημαῖον. Σκιμαλίσω. Σκίφη. Σολοικισμός. Σοφία καὶ σοφ. Στιγμή. Στοϊκτοί. Στοιχεῖον. Συγγνώμη. Σύμβολον. Τεθεωρημένη. Τέλος. Τετραλογία. Τιμῶμαι. Τρικύλιστος. Τρόπος. Τροχιλιας. Τυφών. Ὑετός. Ὕπνος τὸν ὕπν. Ὑποβολή. Ὑποτελις. Ὑπόλυτος, Φαντασια. Φαιός. Φημι. Φθινόπωρον. Φλέδων. Φλοιός. Φόβος. Φυσικὸς λόγος. Φύσις ἐστιν. Χάλαζα. Χειμών. Χροΐ [illegible] Χρύσιππος.

Dion Cassius. v. 'Αγήλειεν. 'Αδιαβηνή. [illegible] 'Αμβλύνω. 'Αμυστι. 'Αναιρεθεις. 'Ανηρτημένος. [illegible] αγωνιστής. 'Αντίοχος ὁ αὐτ. 'Αντωνίνος. (pag. 234.) 'Απαλγοῦντες. Βυζάντιον. [illegible] Δεκ. Δίκροτα. 'Εναγισμοί. 'Ενήρης. [illegible] Θειάζουσα. Καθῆρει. Καίρια. Κλαύδιος. [illegible] Λαμπάδια. Λάρναξ. Μάρκελλος, στρα. [illegible] βασ. Μήθ' ὑπὸ νεότ. Σεβῆρος, σοφ. [illegible] Σπόρος. Ὑπεξέσχεν.

Dionysius, Halicarnass. v. 'Αριστόδημος. [illegible] ρίων ἀρχή. Ἄτεγκτος. Αὐτάρκεια. Αὔχημα. [illegible] λαιτ. Διαρτώμενος. 'Εκτετηκυῖα. [illegible] Μάρκιος, στρ. Παραιτησόμενος. Πόπλιος. Ποστόμιος ὕπατος. Πύῤῥος οὔτ. Ταλαντ[illegible] μιεύεται. Τεκμαιρόμενος. Τρύχη. Ὑπ[illegible] Χορταῖος.

Epigrammata anthologiæ ineditæ. Vide [illegible] præcedentem scriptorum a Suida laud[illegible] v. *Epigrammata*.

Eusebius. v. 'Ωριγένης. Πλάτων ἐν νόμ.

Gregorius, Nazianzenus. v. Διείργω.

Harpocratio passim.

Herodianus. v. 'Αμάστης. Καθοσιούμενος. [illegible] θίοις. Σεβῆρος. ὅτι Σεβ.

Herodotus. v. 'Αλισθεῖεν. 'Αναγνωσθ[illegible] οσιούμεθα. Βάττος. Γύγης. Δᾶτις οὗτος. [illegible] Δημοκήδης. Διφάσια. Δουλοσύνη. [illegible] Ἐξιστορήσαντες. 'Επελέξαντο. [illegible] πρύμνην. Εὐλαί. Θεμίσων. Κατοικ[illegible] Κῦρος. Μιλτιάδης. Μνωμένη. Πολυκ[illegible] 'Ομηρος. (pag. 684 seq.) Περιη[illegible] μάκτεον. Φωκαέων.

Hesiodus. v. Ἄλλοτε μητρυιή. [illegible] ἀγ. Νήπιος. Τένθαις.

Hesychius, Milesius. v. Ξάνθος. [illegible] τάμων μιτυλ. Φαίδων.

Homerus. v. 'Αλωάς. 'Αμφί ἑ. Βάλλειν. [illegible] δέος. Δοιοί. Αἰτίζων. Ἑανῶ. 'Ελόσθη. [illegible] λαῤῥείταο. Εὖτε. 'Ιδίειν. Ἵνα τούτῳ Καλλ[illegible] Κάτων. Καιροσέων. Κέρα ἀγλαέ. Λάϊνον. [illegible] δέα. Μετα. Νηπενθές. 'Ολέθρου. Ὀνειαρ. [illegible] Παραβλῶπες. Παρακλίνασαι. Παραιτησόμενος [illegible] Σαμου ὑλ. Χαλκεος. Χειᾷ.

Iamblichus. v. Διαμπερέως.

Interpretes LXX Veteris Test. v. 'Αθῶος. [illegible] έξεται. 'Απελακτισεν. 'Αποκαθιστῶν. 'Αρέσει. [illegible] Διείς. 'Εξωλόθρευσας. 'Επεστήριξας. [illegible] Ἔσκαλλεν. Ἴδοσαν. Καδδης. Κατεντευκτήν. [illegible] Λυμαίνομαι. Λύω. Μὴ ἀποσκορακίσῃς. Ὀγδόη. [illegible] λυζέτω. Οὐκ ἂν ἀρθῶς. Οὔ τοι. Παραστήσομαι. [illegible] φρυγμένα. Πιανάτω. Πολεμῶ. Πρόβλημα. [illegible] ψῃς. Προφυλακή. Πτέρνα. Πύρωσον. Συνίημι. [illegible] μιουλκῶν.

Joannes, Antiochenus. v. 'Αδριανός. pag. [illegible] 'Αλέξανδρος ὁ μαμμ. 'Αναστάσιος Ῥωμ. βασ. [illegible] νῖνος βασ. 'Απετρύετο. 'Αποχρησαμενος. Αὐρηλιανός βασ. Βεσπασιανός. Βιτέλλιος. Γάϊος Ῥωμ. [illegible]

ιαυτὸδ βασιλ. Δέκιος. Διοκλητιανός. Δομετιανός. A
ιος. Αἰρενόν. Ἑρκούλιος. Ἡρακλῆς Ἀλκ.
το. Ἰοβιανός. Ἰουλιανὸς ὁ ὕπ. Θεοδόσιος
Καθοσίωσις. Κόμοδος. Κύντιος Κικ Λούκιος
. Λυπρά. Μαξιμῖνος. Μάρκος βασ. Νεοχμός.
ιν ἔτι ν. Ὀθων. Ὁρμαθός. Οὐαλεντινιανός.
ινάλωμα. Πομπήϊος Ῥωμ. Σαοὺλ βασ. Σεβῆρος
Σερούχ. Στενέβοια. Σολομῶν. Στέρξω. Τὰ πλεί-
ἄξια. Ταρκύνιος Σούπ. Τιβέριος βασ. Τῖτος
Τραϊανός. Ὑπατοι. Ὑποστησάμενος. Φάμωσσα.
λος. Χημεία.

onendus est Lector, omnia hæc loca Joannis, iocheni deprompta esse ex collectaneis historicis stantini imperatoris, ab Henr. Valensio editis.

oannes, grammaticus, vulgo Philoponus di-
ɜ. v. Ἀκούει. Ἀνάμνησις. Ἀντιτυπῆσαι. Ἀόρα-
Ἀπόδειξις. Ἁρμονίαν. Ἀρχὴ ποιητ. Λῦξη. B
λησις. Γλῶττα. Διάθεσις. Διαφανές. Διηχή. Δί-
ος. Δόξα. Δύναμις. Αἴσθήσεις. Ἐπιστήμη ὅτι
. Ζωὴ παρατ. Εἶδη. Εἴδησις. Ἠχώ. Ἴδιον. τοῦτο
:. Ἱκτεριᾷν. Θυμός. Κίνησις. Κογχύλη. Κόσμος
ἐξ οὐρ. Κοιναὶ ἔννοιαι. Μέγα καὶ μικρόν. Μέγε-
. Μεταβολή. Μέταιτος. Μήλης ἐντεθ. Μῆνιγξ.
σος. Νοῦς. Ὁ νοῦς π. Ὀξὺ καὶ β. Ὀρατόν. Ὀσ-
αντικόν. Ὀφθαλμός. Πάθος. Πνεύμων. Πῦρ. Ῥίς.
υθμός. Σάρδιοι λίθοι. Τεκμήριον. Τέλος. Τροφή.
αντόσια. Φάρυγξ. Φαιόν. Φωνήν. Φῶς. Φυσικὸς
όγος. Φυτικαί. Χρῶμα. Ψόφος.

Josephus. v. Ἀβάσκανος. Ἄδερ. Ἄδεια. Ἀδο-
ῖται. Ἀκάνης. Ἄνανος. Ἀρετὴ, ἀνδ. Ἀφιλότιμος.
υκάνη. Γεδεών. Γωρυτός. Δελεάζοντες. Ἐκλειπία.
ὐστομισμάτων. Ἐξώλης. Ἐσσαῖοι. Εὐνοίας. Εὐ- C
ραξία. Ἵλικες. Ἰεζάβελ. Ἱεροβοὰμ οὗτ. Ἱλαροῖς.
ωάννης βασ. Ἱερ. Ἰώσηπος Ἰουδ. Θανατῶν. Καθ-
ίφεντο. Κατανομιστεύσας. Κορβανᾶς. Κριός. Με-
ίτη. Μωϋσῆς. Ναβουθᾶς. Ὀζάν. Ὀζίας. Ὀχοζίας.
ιτροβόλον. Προτομή. Πτολεμαῖος ὁ βασ. Ῥήξας.
Σημαῖαι. Σικάριοι. Τάλαντον. Τῖτὸς βασιλ. Ὑρκα-
νίων. Φινεές. Φρουροί.

Isidorus, Pelusiota. v. Διοπετές. Ἕως. Ἐν το-
σούτῳ. Παράδειγμα. Σάββατον ἀργ. Σωφροσύνη
λεγ.

Julianus, imperator. v. Ἄκλητον. Ἀντισθένης.
Γελοῖος. Αἴσωπος ὁ τῶν μ. Εἰς τέφραν γρ. Ἡρά-
κλειτος δν. κ. Καταγηράσαις. Κωνσταντινούπολις.
Μαγνητῶν κακά. Μυρμηκίδην. Σαρδαναπάλους.
Τιττάρων. Φειδίας.

Laertius. Vide *Diogenes*.

Marcellus in Vita Thucydidis. v. Ἰκρίον. Θουκυ-
δίδης.

Marcus Antoninus. Vide supra *Antoninus*.

Marinus in *Vita Procli*. v. Ἡγμένος. Ἥρων. Λεω-
νᾶ. Μητρῳακαί. Ὀλυμπιόδωρος. Πρόκλος ὁ λύκ.

Menander, historicus. v. Ἀπεφλαύριζε. Ἀποκατ-
έστην. Ἐκμαγεῖον. Ἐκμαλθακῶσαι. Ἐφοινίττετο.
Νεκυία. Σειρά. Ὑδροστάσιον. Ὑποτυφούσης.

Nicander. v. Ἵπποι.

Nicephorus v. Ἀδάμ. (pag. 47.) Μαργαρῖται.

Nicolaus, Damascenus. v. Ἄκαστος. Ἀλυάττης. Ἀπετρύετο. Ἀρβάκης βασ. Ἀταλάντη. Ἱππομένης Κροῖσος Αὐδ. Λυκάων. Λυκούργῳ τῷ νομ. Μάγνης, ἀνὴρ σμ. Μόξος. Περίανδρος ὁ Κυψ. Σαρδαναπάλος Ἀσσ. Ὑπογραφόμενος.

Omnia hæc loca Nicolai, Damasceni, ex collectaneis historicis Constantini, Porphyrogen. ab Henrico Valesio editis deprompta sunt.

Nilus, eremita. v. Οὐ κατασχών.

Nonnus in orationes steliteuticas Gregor. Nazianz. v. Μαγεία. Μίθρου. Οἰωνιστικήν. Στήλη καὶ στηλιτ. Τάνταλος. Φαλλοί.

Œcumenius. v. Ἀλαζονεία. Περιτομή. Σαββάτου.

Palladius de Brachmanibus. v. Βραχμᾶνες.

Paulus, Ægineta. v. Ἀβρότονον. Ἀγαρικόν. Ἄλιμον. Ἀλθαία. ἀλόη. Ἀλσίνη. Ἀναγαλλὶς. Ἀνάγυρος. Ἀνδράχνη. Ἀνεμώνη. Παρωνυχία. Πόλιον. Πτέρις. Πύρεθρον. Σαγαπηνόν. Στρατιώτης βοτ. Φόρβιον εἶδ. Χάλκανθος.

Pausanias. v. Ἄγις. Ἀναξιμένης. Ἀννίβας. Γλαῦκος Καρ. Ἐπαμινώνδας. Εὔθυμος. Ἱππόμαχος. Κλειτόμαχος. Λεοντίσκος. Μίλων. Πλίνθος. Πολυδάμας. Σόλων τοῦτ. Σώστρατος, σικ. Ταινία. Φρόνημα. Χειρονομεῖν.

Philoponus. Vide supra *Joannes, grammaticus*.

Philo, Judæus. v. Σεμνεῖον.

Philostorgius. v. Ἀγαπητός.

Philostratus. v. Ἄγαμαι. Ἀγείρει. Ἀδάμας. Ἀκροθίνια. Ἀναβαλλόμενος. Ἀναξαγόρας. Ἀνελέγετο. Ἀπενιαυτίσαι. Ἀπεσπούδαζεν. Ἀπήχθη. Ἀσβαμαῖον. Ἀτεγκτος, Βαλαντιοτόμος. Βάσσος κορ. Γάγγης. Δάμις. Διάγειν. Διθύραμβος. Αἰσχίνης, ὁ τοῦ λυσ. Ἔθνος. Ἐλεύθερος. Ἐμπεδοκλῆς τὸν ἀκρ. Εὐθύδημος. Εὔξενος. Ἐφηβος. Ἐφιέναι. Ἡρακλείδης ὁ Λύκ. Ἤχὼ καὶ τ. Ἰσαίου τοῦ ῥήτ. Θαυμασταί. Θεμιστεύσαντος. Κάμπτω. Κώδιον. Κωμάσαι. Κύδνιον ῥεῦμα. Λεπτολογία. Λυγίζειν. Μάρκος ὁ καὶ Ἀντ. Μελετώμενοι. Νικήτης· Ὀθόνη. Οἶνου π. Περιβαλλόμενος. Περιεβάλοντο. Πῶρος βασ. Σιμωνίδης· Σκωπτόλαι. Σοφοκλῆς, ἀρίστ. Τάδ' ἐκ τοῦ τρ. Ταντάλου κήπ. Τιμασίων. Ὑπέρφρων ἐγ. Χαίρειν πρόσρ.

Photius in Bibliotheca, v. Ἀγχίνοια. Ἀγχίσπορος.

Pindarus. v. Σύτο.

Pisides (Georgius.). v. Εὐφρόνη, ἡ νύξ. Ἐχῖνος.

Polybius. v. Ἀγαθοκλῆς. Ἀγωνιῶ. Ἀθεσίαν. D
Ἀθλητάς. Ἀκέραιος. Ἀλογιστία. Ἀλφειός. Ἀμετάκλητον. Ἀνάληψις. Ἀνάριστος. Ἀνασώσων. Ἀνεθυμιᾶτο. Ἀνέμων στάσ. Ἄνθρωπος, τὸ τῶν ἀνθρ. Ἀνοδία. Ἀντίγονος. Ἀντίοχος ὁ βασ. Ἀντιπαράκλησις. Ἀντιπερίσπασμα. Ἀπαντᾷν. Ἀπεπίστευον. Ἀπήνη. Ἀποδοκιμάσας. Ἀπόκλητοι. Ἀπολέμητον. Ἀπολλωνιὰς ἀττ. Ἀποσκευή. Ἀποστομοῦν. Ἀπότριψις. Ἀπραγούντων. Ἀρίσταινος. Ἀριστοκράτης. Ἀριστόνικος. Ἀριστοτέλης τιμ. Ἁρμοζόμενος. Ἀρχίας, οὗτος βουλ. Ἀσδρούβας, ὁ Καρχ. Ἄτταλος βασιλ. Αὐλαία. Αὖλος ποστ. Αὐλῶνες. Αὐτοπαθῶς. Ἀφρουρήτους. Ἀψίκορος. Βάναυσος. Βαρυδα[illegible] Βοτρυοσταγῆ. Γόργος. Δαψίδων. Δαιτρός

ραιδον. Διονυσόπολις. Διοργυιᾶς. Διρηγίσιος. Διστηρώστιτος. Διστρεμμένον. Διάλυσις. Διαπεραιοῦν. Διαρίνων. Διασείσας. Διεξέρχονται. Διϊσθμίσαντα. Διακαπτηρίῳ. Διορίας. Δίξα ὑπηρετούμενος. Αἰμιλία. Ἐγγύσιον. Ἐθελοντήν. Ἐκπλεύσαι. Ἐκπλεῦσαι. Ἐλληνίκανες. Ἐπ μεσηβολῆς. Ἐπιχωνία. Ἐπιφορτίσαντα. Ἐπὶ τριῶν. Ἐπιβάλαι. Ἐρβαλίς. Ἐμπειρῆν. Ἐνίκησαν. Ἐνδυομένια. Ἐπιρρήξ. Ἔσπερος. Ἐξήλιος. Ἐξαπόστειλαν. Ἐξηνδραποδισμένον. Ἐτέον. Ἐτιμερίσιος. Ἐπιπλάς. Ἐπιχειρείας. Ἐπιστροφῆς. Ἐπὶ τῶν ὅπλων. Ἐπίφασις. Ἔκαστον. Ἐσθλή. Ἔστι τις δίκ. Ἐσχαλιόνα. Εὐπρωκτότερος. Εὐμένης, βασ. Εὐπρίστης. Εὖ παιρῶν. Ἐφεδρεία. Ἐφ' ᾧ. Ἤδιτος ὁ β. Ἤπερ, Ἠπείρῳ. Ἰδιωτευτῶν. Ἰδίαιτον. Ἱέρων. Ἰσόσημος. Θοαλτίσαντες. Καθειστῶτο. Καρδιοφύλαξ. Κατὰ ζυγόν. Καταβύρρα. Κατασπᾶς. Κατ' εὐχήν. Κατωρώρυξαν. Κεντροσκοπῶν. Κενοὶ κενά. Κηρύκειον. Κλεομένης. Κνέφας. Κόπος ἀνήρ. Κόγχιλος. Κωθωνίσαι. Κρισπεῖν. Λάστερος. Λέμβος. Λεύκιος, δημ. Λεύκιος αἰμ. Λειπόμενα. Λιμόλιμπορος. Μαλακία. Μανίκης. Μασσάσσης, ὁ ἐν Διδ. Μάγλος. Μολπαγόρας. Νίσιτας. Νῆρι. Νομή. Ὀρθοί. Ὀρτιάγων. Οὐχ οἷον. Ὠφελείας. Παμφιλίδας. Πίντα ἐν ἐλ. Παραβαλίσθαι. Παράπαν. Παραιτοῖτο. Παρέβαλεν. Πειθομαθῆ. Περικάτεια. Περσεὺς οὗτ. ἀνατ. Πιστωσάμενος. Πληρώματα. Πολέμαρχοι. Πολυκράτης, ὁ τῆς Κ. Ἠπλιος, οὗτ. Πόπλιος, περὶ τ. Πόπλιος σκ. Πεπίφεκτοι. Πρέμνον. Πρίγκιπες. Πρὸς αὐτοῦ. Προσηγγελμένοις. Προσπορευομένων. Προστασία. Προστρόπαιος. Προυσίας ὁ βασ. Πτερίνης. Πτολεμαῖος στρατ. Ποινή. Ῥαδιουργός. Ῥωτικός. Σάλος. Σημαία. Σίαλος. Σιτοβολίοις. Σκόπας. Σκορπίδια. Σωματοποιεῖν. Σωσίβιος. Στάσις. Συναγομένων. Σύνθημα. Συνθήματικῶς. Σύνοψις. Συριγμός. Τίμαιος ὁ ἱστ. Τίτος, στρατηγ. Τριόρχης. Ὑπεραλγῆ. Ὑπηρετικοῖς. Φανοτεῦσιν. Φαρμακείας. Φερεκάκους. Φίλιππος, ὁ βασ. Φίλιππος ὁ Μακ. Φιλοποίμην, Ἀχ. Φλαμίνιος. Φόρος, τὸ πωλ. Χάραξ ἁρσ. Χαίρων, Λακεδ. Χειμασκήσαντα. Χρεία.

Priscus, rhetor et sophista. v. Ἄβαρις. Ἀκατῖροι. Σαράγουροι.

Procopius. v. Ἄγγαρος. Ἀγκών. Ἀγνῶτας. Ἀενναον. Ἀκρασία. Ἀκρατίζω. Ἀλλαντοπώλης. Ἄλπειον. Ἀμαλασούνθα. Ἀμαρτάδας. Ἀμείβεσθαι. Ἀμήχανα. Ἀνάδικα. Ἀναγκάτος. Ἀναλφάβητος. Ἀναξύρίδας. Ἀναπεπτωκώς. Ἀνήκοος. Ἀνθρωποδαίμονες. Ἀξιόμαχος. Ἀπέρατον. Ἀποκναίειν. Ἀπολεγόμενος. Ἀπόσιτος. Ἄτερος. Ἄχαρι. Βελισάριος. Βῆρος. Βροτολοιγός. Γραμματεύς. Γραμματιστής. Δάρας. Δαιμονίως. Δεξαμενή. Δεξιός, καὶ ὁ εὐχ. Δεινοὶ ἔμπ. Δίαυλος. Διέχουσαν. Δίπυρος. Λόλωνες. Ἔγεστα. Ἐκκρουόμενος. Ἔλουσε. Ἐνδελεχισμός. Ἐν παραβύστῳ. Ἐξαρτήσας. Ἐπαγαγίσθαι. Ἐπαγγέλλει. Ἐπ' αὐτοφώρῳ. Ἐπήγγελλεν. Ἐπιβατεῦσαι. Ἐπιβολή. Ἐπίδοξος. Ἐπικαλῶν. Ἐπισκήπτει. Ἐπόμενον. Ἐπεξέρχεσθαι. Ἐσάξειν. Ἐσπέρου. Ἑστιάτορα. Ἑστιατῶν. Ἠλίφας. Ἔσπερος ὁ τίτανος. Ἰακώνης ὁ Κακκ. Ἰσχυζίζετο. Θείλοντας οὖτ. Θεολεῖγες. Θεολόγιλος. Κατακομιδῆς. Κατακομίσαι. Κατακόσμησις. Κέρκυρα. Κίβδος. Κιφή. Κλεομένης. Κόσσυφος. Λαμπρᾶς. Λιμπατεῖν. Λοιδορήσας. Νάπφα. Νεογμῶν. Ξενίσεσθαι. Ὁδοῦ. Ὀξυγενία. Ὄπτον. Οὐ ἔστιν. Ὀφρύα. Πάνος. Παρόν. Παρατροπῆ. Πέτρος οὖτ. ἐπ. Πεπαιδευμένος. Πελεκητία. Περβαῖς. Πίβιλλα. Πλάτωνος χρ. Πρίσκος Ἔρως. Πρίλις. Προσκοδόμει. Προτιμησάσης. Σηρικῆ. Σπαρατείνεσθαι. Σκότιος. Στυφελίου. Σπολλάριον. Ταβελλάριον. Τεκμήριον. Τίτιον. Τοιβωνιανός. Τριτονία. Τύχη. Οὐκ ἐνῆν. Ὑπατεύοντος. Φάρμακον. Φάρος. Χθαμαλῷ. Χρυσαλῷ.

Scholiastes Aristophanis parisin. (1)

Scholiastes ineditus in *Lysistratam* Arnis. v. Ἀβυσσος, Ἀγορᾶσθαι. Ἄλσπη. Ἀμπελίσκοι. Ἀποβλῶγας. Ἄρκτος ὁ Ἀτταρῶτη. Ἀττικάς. Διαξῆναι. Διαρρῆ γ. Ἐμπίς. Ἐντεθρίασται. Κονισαλεῖ. Κυρτίνιε. Ξυστασθεῖσθαι. Ὄζειν. Παππῶν. Συνεστραμένους. Τήθη. Τοροάντητις.

Scholiastes Homeri. v. Ἀθίνατος. Ἀμφιλαφλαστον. Ἀφνειός. Ἀφύσσετον. Καυρόραφαι. Κατατίσατο. Κατειλίσας. Μενος. Παρτιδήσας. Πεπάληχθε. Πίπτ. ψιον. Πολύλιστος. Πολυφόρβη. Στασίνεσι. Τηθὺς ἡ γῆ. Ὑπερώησεν Ἰλιος.

Scholiastes Sophoclis. v. Ἀγῖν. Ἀζήμιος. Ἀεί. Ἀλίπλακτος. Ἀνακτ. πλάκητοι. Ἀναυδος. Ἀντήρεις. Ἀπόπτολις. Ἀποτροπιαζόμενοι. Ἀρᾶρε μι. Ἀριστόχειρ. Ἀσπλαγχνος. Ἄτιμος. Ἀτλήτφ. Αὐτοδαῆ. Ἀφρακτος. Βίβλος. Δεξιά. Δεσμώτης. Δεινόκυτος. Δορύξενος. Δρακπέτης. Αἰόλη νύξ. Ἐκπέπτται. Ἐλώφησεν. Ἐμπλήκτοι. Ἐναγῆ. Ἐξεστεμμένοι. Ἐπίσκοπον. Ἐρέσσουσι. Αἱ ἐριν. Εὐφήμου. Ηὐχένιζεν. Ἰηίων. Κακοπινέστατον. Καλχαίνειν. Κατασκίρας. Κατηναρισμένας. Κοίλου κρατ. Λαβαῖς. Μάγος. Μακραίωνι. Μελέτωρ. Νώσθη. Μοῦσαι καλαί. Νεωρῆ. Νηφάλιος. Νύσια. Ξενία. Οἰοβότης. Οὔρησας. Παμφυγε. Παραφρόνιμον. Περιτροπέων. Πεῖρα. Πῶρος. Πάθος. Προστεφυκότος. Προστάτης. Πρῶνων. Ποινή. Ῥαψῳδία. Σημαίνει. Σιδηρίου. Σπαχθ. Συμμαθεῖν. Συνδαίξον. Συνηλάγην. Τελαμῶνος. Τάλις. Τανύποδας. Ταυριώνη. Τύπαμ. Ὕπαυλον. Ὑπηνέμιοι. Ὑπόβλητον. Φερήγε. Φοιτῶντα. Φυτάλμιος. Χαλπόπους. Χειροδάκτ. Χηλαργοῖς. Χλιδή. Χνόας.

(1) Editus postea a Küstero in præclara sua Aristophanis editione, Amstelod. 1710, fol., *ex codice* Isaaci Vossii.

oliastes Thucydidis. v. 'Ακηρυκτεί. 'Ακροτε-
ον. 'Αόριστος. 'Απαλλάξειεν. 'Απαλγήσαντας.
θου. 'Αποσαλεύσας. 'Αραντες. Διαγνώμη. Διαλ-
αι. Διεκπλοι. Διέφερον, 'Εβαρύνετο. 'Εθελο-
νος. 'Εκδεια. 'Ελπίσας. 'Επίδαμνος. 'Επίνειον.
ρητοῖς. 'Επωτίδες. 'Εποικος. Εὐθὺς καὶ εὐθ.
:. Καλῶς ἀντὶ τ. Καταδύσαντες. Καταλῦσαι.
ρόνησιν. Κρωβύλος. Λεῖα. Μαυλίας. Μεταχει-
Μετεώρους. Μέτωπον τῆς νεώς. Ναυάγιον,
ρῶν. Ξυμφοράν. 'Ομωγέτας δαίμ. 'Ωνεον. Παρὰ
θεστ. Παιᾶνας. Πελιδνόν. Περίνεως Περιπλεῖν.
ι κατάφρ. Πυλυτελές. προσκώπους. Πρύμναν
Συμμαχία. Φρυκτοί. Χαλκίοικος. Ψιλοί.

nocatta (Theophylactus). v. 'Αγχίθυρος. 'Αναντ-
στος. 'Ανάπηρον. 'Ανδραποδίζω. 'Λπεπόνουν.
ρηκα. 'Απόκοιτος. 'Απόμαχος. 'Αποσκευαζό-
:. 'Απυσχεδιάζειν. 'Αποχειροτονηθῆναι. Αὔραν.
ς πλατύς. Δυσθανατῶντα. 'Εγκύκλιος. 'Εξάντη.
νος. 'Επισάλων. 'Επιστολεῖς. 'Ερεβοδιφῶντες.
ωμα. Εἰσπομπ. Εἰσφρήσασθαι. Κάταυχμον.
ιοῦραι. Κληρονομῶ. Κομεντίολος. Κραιπαλᾷν.
κψ. Λεωνίδης. Λειποταξίου. Μαυρίκιος. Μα-
. Μετριοπαθεῖν. Μοναχός. Μονονουχί. Μορμο-
ῖα. Ναὶ μὰ τόν. Οἰδήματα. 'Οξυπαθῶς. 'Ορ-
:. Παραβραβεύοντα. Περιπτύσσεται. Πλανήτης.
ιρ. Σκηπτός. Σκρίβων. Συνέριθος. Ταλαντεύει.
λοι. Φάραγξ. Χαγάνος. Χελύνη. Χλομάρων.

cratis historia eccles. v. 'Αέτιος. (pag. 61).
τιος 'Αμοῦς. 'Απολλινάριος οὐτ. (p. 281).
ανοί. 'Αββήσιος. 'Αττικός. 'Εκηβόλιος. 'Εξεφω-
. Εὐνόμιος. Μακάριος. Μακεδόνιος. Μαξέντιος.
ης. Μαρκιανὸς οὗτος ἐπὶ Οὐάλ. Ναυάτος. Παῦ-
οὗτος μετὰ χρ. Παφνούτιος. Πολύχους. Σισίννιος.
ίδων.

phocles. v. 'Αγηλατεῖν. 'Αγκών. 'Αγριος. 'Αζη-
'Αεικῶς. 'Αηδών. 'Αημα. 'Ακερδής. 'Ακμαῖος.
ας νυκτός. 'Ακροσφαλεῖς. 'Αλλα δ' ἀλλ. 'Αλλὰ
'Αλλὰ ταῦτα μέν. 'Αλλ' ἔστ' ἀληθ. 'Αλημα.
τηροῦ. 'Αλωτόν. 'Αμοιρῆσαι. 'Αμφίδρομον.
ρίσταται. 'Αναγνος. 'Αναλκις. 'Αναξία. 'Ανεπί-
τος. 'Ανετε. 'Ανειμένοι. 'Ανήκεστον. 'Ανήνυτον.
α. 'Ανόνητα. 'Αντυγες. 'Αξίωμα. 'Απερίτροπος.
οπτον. 'Απωτέρω. 'Αραῖος. 'Αρ' ἔστιν. 'Αρχων.
ακτί. Αὔθις. 'Ασβόσπλαγχνος. Βάρος περὶ
. Βάσις. Βιοστερῆ. Βουνόμον. Γελαστής. Γένυς.
σσαν. Γνωτός. Δέδοικα. Δεννάζων. Δεινόν. Δει-
πανοῦργος. Δημιουργός. Διεπεραιώθη. Δωρητόν.
μοις. Δύσθεον. Δυσπινῆ. Αἳ αἵ. Αἰνικτά. Αἰπύ.
ία. Ἔγχος. 'Εθηλύνθη. 'Εκτιμος. 'Εκτόπιος.
ρουν. 'Εμμηνα. 'Εμπολιν. 'Εντροφος. 'Εξαι-
σιν. 'Εξέπραξεν. 'Εξέργη. 'Εξ οἷων. 'Επισκοπῶν.
ίστω. Ἐπιστροφῆς. 'Ερινύων. Εὔσοια. 'Εφίη.
έγγυον. 'Εχθρῶν. 'Ηγόμην. 'Ηδη. 'Ηλαυνεν. 'Ην-
μένον. 'Ικτῆρας. 'Ιὼ σκότος. 'Ιρος. 'Ισαασι. Θά-
α. Θίγειν. Θυμὸς ἐπταβ. Κακόθρους. Καπνοῦ σκ.
ίρια. Κατάστεψον. Κεδνός. Κενεόν. Κεραυνοί.
ρδος. Κομίζεται. Κούφη. Λάας. Λαμπτῆρες. Λα-
ις. Λέγειν σὺ δειν. Αύγδην. Λῦμα. Μεθάρμοσον.
λου Μήθ' οἷς ἐχγ. Μνῆστις. Μυσίων. Μύχος. Ναυ-

A αγίων. Νέμω. Νηλίπους. Ξενία. Ξυναλλαγή. Ξυρεῖ.
Οἰκονομῶ. Οἰκορῶς. Οἶμοι τῷ μὲν νοσ. Οἷος. Οἰχνῶ.
Οἴχωκ', ὅλ. 'Ονειδίζω. 'Οργάνειας. 'Ορειβάτης. 'Οττο-
βον. 'Οτῳ γάρ. Οὔ. τοπ. ἐπ. Οὐδ' ἔργα μ. Οὐρανία
ἀστρ. Οὔριος. 'Ορόν. Οὔτιδες. 'Ω δύσμορε. 'Ω Ζεῦ. 'Ω
μή ἐστι τ. 'Ωμοκρατής. 'Ως οὐκ ἀρκέσοι. 'Ωφελεν.
Πάγκοινος. Πάθαι. Παλαιός. Παλαιστής. Πάνθυτα.
Παραγάγῃς. Πελειάδες. Πέρασις. Περιπτυχής. Πε-
ριττά. Περισκελές. Περσεφόνη. Πέσημα. Πεφασμέ-
νου. Ηλαγάς. Πλάθειν. Πληθύουσιν. Πολλά τοι σμ.
Πολλαὶ δ' ἀπ'. Πόλις δ' ὁμοῦ. Πολύζηλος. Πωλικῆς.
Πρᾶγος. Πράκτορα. Πρισθείς. Πρόθυμος. Προξένει.
Πρόπας στόλος. Πρόσεδρος. Προσήγορος. Πρὸς νῦν
σε μητρ. Προστάτης. Πρόστητ' ἀναγκ. Προσφορά.
Πρόσχημα. Ποικιλῳδός. 'Ριπάς. 'Ρῦμα. 'Ρύσια.
B Σειραῖος. Σημαίνει. Σκληρᾶς ἀοιδ. Σπεύδειν. Στέγει.
Στόμαργος. Στόμωσις. Συμπράκτωρ. Σύννομοι. Ταρ-
βεῖ· Τάρβη. Τέκεια. Τερμία. Τί γάρ με λυπ. Τί δῆτ'
ἂν ἀλγ. Τλήμων, Τὸ γὰρ ἐσλ. Τὸ καλῶς ἔχον. Το-
σοῦτον. Τῷ τοῦτο συμβ. Τῷ τοι. Τρανές. Τρέφε-
σθαι. Τοῖς τεκοῦσι. Τυφλός. Τύχη. 'Υβρις φυτ.
'Υγιές. 'Υλακτεῖ. 'Υμνήσεις. 'Υπερβριθές. 'Υπέρ-
οπτα. 'Υποτείνει. 'Υψηλοτέρας. Φάος. Φήμη. Φλαῦ-
ρον. Φλέγων. Φλογιστόν. Φόβας. Φοβερά. Φορά. Φρά-
σας. Φρονῶ. Χάρις. Χειρίζω. Χθονοστιβῆ. Χωρὶς
τὸ, τ' εἰπ. Χρόνος γὰρ εὐμ. Ψιλός.

Sophronius. v. Βασίλειος, Καισ. Γρηγόγιος. Ναζ.
Γρηγόριος, ὁ καὶ Θεόδ. Δάμασος, Ἐπιφάνιος. Εὐσέ-
βιος ὁ Παμφ. 'Ιουστῖνος. φιλ. 'Ιοῦστος Τιβερ. 'Ιώ-
σηπος. 'Ιουδ. Μεθόδιος. 'Ωριγένης. Πολύκαρπος.
Φίλων 'Ιουδ.

C Sozomenus, v. 'Αττικὸς, ἐπ. Ναυατιανοί.

Stephanus, Byzantius. v. 'Αβίλα. 'Άπτερα, Βισαλ-
τία. Γύαρος. Αἰανή. 'Ιταλία. Ναύπακτος. Ναυπλία.
Νεάνδρεια. Νεοκαισάρεια. Νέπετος. Νινόη. Νισσαία.
Νουκρία. Νώνακρις. Νῶροψ. 'Ολόφυξις.

Syncellus (Michael.) v. 'Ανέκαθεν. Διονύσιος ὁ
'Αρ. (pag. 507).

Synesius. v. 'Άνθρωπος οὐκ ἔχ. 'Αποθνήσκοντας.
'Αποσμιλεύουσι. Βάλλων Σωκρ. Βόστρυχος. Διονυσίων
σκωμμ. Δώριος αὐλησις. 'Εξάγιστος· 'Επηλυγά-
ζονται. 'Εφετόν. 'Ιστίον σαπρόν. Θεωρία τέλ. Οη-
λυδρίας. Θιασώτης. Θυνοσκοπῶν. Κατομόσαι. Κῆρας.
Κομῆται. Κόσμει. Κότυς δαίμ. Λακιδέας. Νέμεσις.
Οἶσθα. Ὄργια. Οὗ τοπ. ἐπ. Πανδέκται. Περιπλείο-
νος. Πολιτικὴν ἀρ. Πόῤῥω δ. Πρὸς λύραν ᾄδειν.
D Προτέλειον. Ὑπνομαχῶ. Ὑπὸ πῆχυν. Φιλοσοφίας
ὄρ. Φθάσειε.

Theocritus. v. Χαλεπὸν χορ.

Teodoretus. v. Ἄδυσσον καλ. 'Αλέξανδρος 'Αν-
τιοχ. 'Ανθομολογησόμεθα. 'Αντάλλαγμα. 'Ασκὸς ἐν
πάχνῃ. 'Ατεκνία. Ἄφρων. Βεελφεγώρ. Βίβλοι Θεοῦ.
Βραχίων. Γαστήρ. Διεξόδους, ὁδ. Δικαιώματα.
Δυνάστην. Ἔκστασις. Ἐκτετιναγμένων. Ἐντός.
Ἕως οὗ ἀντ. Ἐπὶ χειρῶν ἀρ. Εὐθέως. Εὐλεγήσαι.
Εὐριζῶν. Εἴδωλον. Ἡμέρα πονηρά. Θαρσεῖς. Θεοὺς
τοὺς τ. Θεοὶ οἱ κ. Θησαυροὶ ἀνέμων. Θλῖψις. Θύραι
οὐρανοῦ. Κέρας. Ἰσχ. Κλῆρος. Κλῆροι. Κνίζων. Κόλ-
πος. Κοιλάδα κλ. Κοιλάδα σκ. Κ[illegible] Λάκ-

κος. Λίβης. Λητνός. Λντρωτής. Μακάριος. ὁ ἐν ἁγ. Μάρνος, Ἄρεθ. Μεμναλωμένα. Μετεμελήθη. Μονόκερως. Μύρον ἐπὶ κεφ. Νεαροί. Νόμος τρία σημ. Νόμος πολ. Ὠδοποίησεν. Παραζήλου. Περιβόλαιον. Ποσακλῶς. Πραότης ἐπὶ Θ. Πρεσβύτερον. Πτέρνα. Πύλαι δικ. Σελήνη. Σκότος. Σοφός. Ὁ θηρεπ. Στακτὴ καὶ κασ. Στέαρ. Στήριγμα. Σχοίνισμα. Τροχός. Ὕδωρ ἀντιλ. Ὑποπόδιον. Ὑσσωπος. Υἱοὶ Θεοῦ. Ὑφοῦτε.

Theodorus lector. v. Θευδέριχος ὁ Ἀφρ.

Theodorus Raithon de Incarnat. Domini. v. Ἀπολλινάριος οὗτ. Εὐτυχὴς οὗτος. Θεόδωρος οὗτ. Νεστόριος. Παῦλος οὗτος ἐγ. Σευῆρος. Ταραξίας.

Theophylactus. v. Κεφάλαιον. Τεχνητόν.

Thucydides. v. Ἀποκρότῳ. Δημιουργός. Ἑλληνοταμίαι. Ἐνέρσει. Νόσον ἔχειν. Ξυγγραφεῖς. Ὁμαιχμία. Πλῷ χρῆσ. Φέρειν.

Xenophon. v. Ἁλιζόμενον. Ἀνέμων. Ἀ Βάλανος. Αἴθειν. Ἐπίμαχος. Καβάσια. Κ βασ. Μᾶζα. Μάρσιπος. Μαστός. Μέλ Ἀθην. Νᾶπος. Οἶνος ὠνημ. Ὀξος ἡδ. Ὀπτ Περείη. Ἱπποδισμένοι. Σησαμοῦς. Σκίπ Σπονδαιοφόρων. Στολάς. Σύνον. Σφενδόν

Xiphilinus. Vide *Dion.*

Zenobius v. Ἀνδρὸς γέρ. Ἀντὶ κέρας ἀ δρυὸν. Ἐπὶ τοῦ Μανδρ. Θάνος ἐγκθ. Θηλ Θρᾷκες δρκ. Θύραζε. Καὶ σφάλλει. Λε Μωρότερος Μορ. Ὁ Σικελικός. Τὸ Δίκ δραῖος.

Zosimus. v. Ἀθηνόδωρος Στ. Θεόδ Κρίσης. Λουκιανὸς ἕτερος. Ὀργῆς Πα νος. Σισίνιος οὗτ. Σκύφαι.

B

INDICES VOLUMINIS

INDEX NOMINUM

SANCTORUM OMNIUM, QUI IN TRIBUS MENOLOGII PARTIBUS CONTINENTUR

Ordine Alphabetico dispositus.

Prior numerus partem Menologii, alter paginam significat quæ numeris grandioribus textus representatur.

A

Abacue, parte II, pag. 5.
Abarorum et Persarum cædes, III, 195.
Abdas episc., et mart., III. 37.
Abdas episc. et mart., cum 28 sociis, III, 101.
Abdias mart., I, 17.
Abdias prophetæ, I, 198.
Abdjesus episc. et mart., III, 101.
Abercius episc. Hierapolis, I, 133.
Abibus diac. et mart. Alexandriæ, I, 21.
Abibus diac. et mart. Edessæ, I, 135.
Abibus diac. et mart., II, 6.
Abraham patriarcha, II, 35.
Abramius presb. et monachus, I, 150.
Abramius episc. et mart., II, 161.
Abudimus mart., III, 168.
Acacius confess., III, 34.
Acacius mart. in Cappadocia, III, 87.
Acacius mart. Prusæ, III, 105.
Acacius mart. Mileti, III, 185.
Acacius mart. Ptolemaide, III, 206.
Acepsimas episc. et mart., I, 163.
Achias prophetæ, II, 91.
Achillius episc. Larissæ, III, 99.
Acindynus, Pegasius, et socii, I, 161.
Acindynus, Zoticus, et socii, III, 62.
Acindynus, Agathonicus, et socii, III, 211.
Acustinus, Sosis, et socius, I, 52.
Adauctus mart., I, 87.
Adrianus mart. Corinthi, III. 59.
Adrianus, et Natalia, III, 220.
Adrianus pater Probi, et Metrophanis, III, 220.
Adrianus, et Eubulus, II, 157.
Æcaterina virg. et mart., I, 213.
Ædesius, et Apphianus, III, 40.
Æmilianus mart., III, 172.
Æmilianus episc. Cyzici, III, 196.
Ætherius episc. Chersonæ, III, 9.
Africanus mart. cum sociis, III, 50.
Agabus prophetæ, III, 50.
Agape, Elpis, et Pistis, I, 45.
Agape, Irene, et Chionia, II, 52.
Agape, Irene, et Chionia, III, 41.
Agapetus papa, III, 60.
Agapitus episc. Sinai, II, 200.
Agapius filius Eustathii, I, 55.
Agapius, Atticus, et socii, I, 162.
Agapius, Timolaus et socii, III, 16.
Agapius, Timotheus, et Thecla, III, 209.
Agapius, Pistus et socii, III, 210.
Agatha virgo, et mart., II, 162.
Agathangelus mart., II, 134.
Agatho papa, II, 206.
Agathoclia mart., I, 46.
Agathedorus, et socii, I, 116.
Agathodorus episc. Chersonæ, III, 9.
Agathonica mart., I, 116.
Agathonicus mart., III, 211.
Agathopus mart. in Creta, II, 54.
Agathopodes lector et martyr, III, 43.
Aggæus prophetæ, [illegible]
Agnes virgo, et mar[tyr]
Athalas diac. et mar[t.]
Athalas mart., II, 22.
Alexander, Alphæus, et [mart.] I, 74.
Alexander episc. et mart.
Alexander mart. Tessalonic[æ]
Alexander martyr in Tyra 211.
Alexander mart. Pydnæ, II, [illegible]
Alexander papa, III, 18.
Alexander miles, III, 96.
Alexander mart. Edessæ, II[I]
Alexander, et Antonina, III,
Alexander mart. Alexandr[iæ] 159.
Alexander mart., in Pamphyl[ia] 190.
Alexandra *imperatrix*, III, 64.
Alexandra mart. Ancyræ, III,
Alexandri duo mart. Cæsaræ, III
Alexius vir *Dei*, III, 18.
Alphæus, Alexander, et socii [mar] I, 74.
Alphæus mart. *in Sicilia*, III, 9
Alypius Stylita, I, 214.
Ambrosius episc. Mediolani, II,
Amianus mart., I, 19.
Ammon diac. et mart., I, 6.
Amos prophetæ, III, 138.
Amphias, et socii, I, 206.
Amphilochius episc. Iconii, I,
Amplias ex 70 discipulis, I, 15
Amun Ægyptius, I, 94.

s ex 70 discipulis, I, 79.
s mart., II, 3.
s presb. et mart., II, 139.
ia virgo et mart. Rómæ, I,

ia virgo et mart., II, 49.
sia, et Basilissa, III, 57.
sius Persa mart., II,130. Ejus reliquiarum translatio, *ibid.*
sius Sinaita, III, 64.
sii duo discipuli Maximi con-, III, 201.
ius patriarcha CP., III, 150.
as, et socii mart., I, 216.
as apostolus, I, 221. Ejusdem nemoratio, III, 146.
as, et socii mart., III, 99.
as Hierosolymitanus, episc. æ, III, 152.
as dux militum, III, 208.
nicus, Probus, et Tarachus, I,

nicus, et Athanasia, III, 3.
nicus, et Jonia, III, 103, 186.
us mart., III, 11.
podistus mart., I, 161.
orum Synaxis, I, 174.
tus, et Photius mart., III, 201.
mater B. V. Mariæ, I, 25, et 179.
, Theodota, et Glyceria, I, 134.
, Thecla, et socii mart., I, 202.
prophetissa, II, 156.
ntiatio B. V. Mariæ, III, 27.
mus episc. Nicomediæ, I, 9.
mus, Leontius, et socii mart., 24.
usa filia Constantini Caballini ., III, 69.
usa virgo, III, 183.
usa, et Athanasius, III, 212.
ochus medicus et mart., III, 168.
pas episc. Pergami, III, 51.
pater, et socii mart., III, 77.
nina mart. Nicææ, III, 2, 131.
nina, et Alexander, III, 128.
ninus unus ex pueris Ephesi, 137.
ninus mart. Cæsareæ, I, 186.
ninus mart. Apameæ, I, 177.
ninus martyr. Alexandriæ, III, 3.
nius mart. Ancyræ, I, 171.
nius magnus, abbas, II, 114.
nius patriarcha CP., II, 182.
nius mart. Nicopoli in Arme-a, III, 161.
sia mart., II, 68.
thonius mart., I, 161.
llinaris episc. et mart., III, 178.
llo ex 70 discipulis, II, 17.
llo mart., III, 66,
llonius, Philemon, et socii mart., , 29.
llonius mart. Iconii, III, 160.
llonius, et Eugenius mart., III, 8.
stolorum XII commemoratio, I. 146.
aritio crucis in Hierusal., III, 87.
ianus et Ædesius mart., III, 10.
æus diac. et mart., II, 22.
ila, et Priscilla, II, 185.
ila, Valerianus, et socii mart., , 122.
ilina, et Rufinus mart., III, 47.
ilina mart. Bybli, III, 132.
adius, Joannes, et Xenophon, , 138.
adius episc. Trimethuntis in Cy-ro, III, 8.
hangelorum Synaxis, I, 174.
chippus discipulus Pauli apostoli, , 206.
dalion minus, III, 59.
athas, et socii Homeritæ mart., I, 139.
aus mart., II, 40.
Ariadne mart., I, 50.
Arion episc. Cypri, II, 170.
Aristarchus ex 70 discipulis, III, 57.
Aristion episc. Alexandriæ, et mart., I, 11.
Aristobulus ex 70 discipulis, III, 17.
Aristocles presb. in Cypro, III, 140.
Arrianus mart., II, 30.
Arsenius abbas, III, 88.
Artemas mart. Cyzici, III, 77.
Artemius mart., I, 130.
Artemon episc. Seleuciæ, III, 24.
Artemon presb. et mart., III, 52.
Ascalon mart., III, 107.
Asclepiodota mart., I, 41.
Asterius mart. in Cilicia cum sociis, I, 151.
Asterius mart. Edessæ, III, 106.
Astius episc. Dyrrachii, III, 155.
Athanasia, et Androuicus, III, 3.
Athanasius commentariensis, II, 83.
Athanasius confessor. II, 100.
Athanasius, II, 107.
Athanasius patriarcha Alexandriæ, II, 116, et III, 81.
Athanasius confessor, II, 207.
Athanasius lector, et mart., III, 140.
Athanasius episc. Tarsi, et mart., III, 212.
Athenodorus monachus, et mart., II, 14.
Athenogenes episc. Sebastes, III, 171.
Atticus mart., I, 162.
Auctus mart., I, 173.
Authonomus episc., et mart., I, 32.
Auxentius mart., II, 26.
Auxentius monachus, II, 188.
Auxibius episc. Soliorum in Cypro, II, 198.
Aza Isaurus mart., I, 197.
Aza diac. et mart., III, 56.
Azarias, Ananias, et Misael, II, 36.
Azates eunuchus, III, 55.

B

Babæa, et Thuthael mart., I, 18.
Babæa, et Sarbelus mart., II, 143.
Babylas patriarcha Antiochiæ, I, 12.
Bacchus, et Sergius mart., I, 99.
Bacchus junior, qui et Gelasius, mart., II, 38.
Bachtisoes, et Isaacius mart., III,100.
Badimus archimandrita mart., III,48.
Baptismus D. N. Jesu Christi, II, 86.
Barachisius mart., III, 33.
Barbara virg. et mart., II, 10.
Baripsabbas monachus, I, 27.
Barlaam mart., I, 193.
Barnabas apostolus, III, 130.
Barsimæus episc. Edessæ, et mart., II, 145.
Bartholomæus apostolus, III, 130. Ejusdem commemoratio, III, 146.
Basileus episc. Chersonesi, et mart., III, 9.
Basileus episc. Amaseæ, III, 72.
Basilides mart., in Creta, II, 54.
Basilides, Bassus, et socii mart., II, 123.
Basiliscus mart. cum Eutropio, et Cleonico, III, 4.
Basiliscus mart. Comanæ, III, 108.
Basilissa mart. Nicomediæ, I, 10.
Basilissa, et Callinicus mart., III, 29.
Basilissa, et Anastasia mart. III, 57.
Basilius mart. cum Stephano juniore, I, 217.
Basilius magnus, episc. Cæsareæ, II, 75.
Basilius mart. Ancyræ, II, 77.
Basilius, et Procopius, II, 215.
Basilius presbyt. et mart. Ancyræ, III, 25.
Basilius episc. Pari. III, 53.
Bassa, et filii martyres Edessæ, III, 210.
Bassianus Syrus abbas, I, 108.
Bassus, Eusebius, et socii mart., II, 123.
Batas mart., III, 80.
Belesippus mart., II, 115.
Bendimianus monachus, II, 153.
Benedictus abbas, III, 23.
Benedimus mart., III, 99.
Benjaminus diac. et mart., III, 37.
Beryllus episc. Catanæ, III, 24.
Bethlehemitæ pueri, II, 66.
Bignor mart., III, 160.
Blasius episc. Sebastes, et mart., II, 179.
Boethazat eunuchus mart., I, 202.
Bonifacius mart., II, 45.
Bucolus episc. Smyrnæ, II, 167.

C

Cæcilia virg. et mart. I, 207.
Cædes puerorum Bethlehem, II, 66.
Cædes Persarum et Abarorum, III, 195.
Cædes Hagarenorum, III, 204.
Cæsar ex LXX discipulis, II, 17.
Callinicus, et Basilissa mart., III, 29.
Callinicus mart., III, 111.
Callinicus mart. Gangris, III, 185.
Calliopius mart., III, 46.
Callisthene cum Adaucto patre, I, 87.
Callistratus mart., I, 72.
Candidus mart. II, 122.
Canides confess., III, 129.
Capeton episc. Chersonæ, et mart., III, 9.
Capito episc. Chersonæ, et martyr., II, 50.
Capitolina mart., I, 147.
Carpus episc. et mart., I, 116.
Carpus ex LXX, III, 114.
Carterius mart. Sebaste, I, 162.
Carterius mart., I, 168.
Casina mart., I, 171.
Catenarum Petri apostoli adoratio, II, 111.
Catharina v. et m., I, 213.
Celsus, et Nazarius, I, 118.
Celtius, et Julianus, III, 138.
Censorinus mart., II, 144.
Cephas ex LXX, II, 17.
Cercyra mart., III, 73.
Chæremon mart., I, 91.
Chalcedonense concilium, III, 169.
Charalampo mart., III, 119.
Charalampo mart., II, 178.
Charitas mart., I, 45.
Charitina mart., I, 96.
Charitina mart., II, 110.
Chariton abbas, I, 73.
Chariton diac. et mart. II, 133.
Chionia mart., II, 52.
Chionia mart., III, 41.
Christina, et socii mart., III, 119.
Christina mart. Tyri, III, 179.
Christophorus diac. et mart., II, 133.
Christophorus mart., sub Diocl., III, 63.
Christophorus mart., sub Decio, III, 89.
Chrysanthus, et Daria mart., I, 122.
Chryse mart., II, 144.
Chrysogonus mart., II, 51.
Cinis de cœlo lapsus, I, 170.
Circumcisio D. N. Jesu Christi, II, 73.
Claudia mart., III, 104.
Claudianus, Victorin., et socii mart., II, 148.
Claudianus, Papias, et socii mart., II, 158.
Claudius, Asterius, et socii mart., I, 151.
Claudius, Lucillianus, et socii mart. III, 123.
Clemens papa, et mart., I, 210.
Clemens [illegible] ræ, et mart., II, 13
Cleoni
Codra III, 11.
Codr II, 30.

Codratus mart. cum Isaacio, III, 66.
Codratus, et socii mart., III, 11.
Codratus mart. Ptolemaide, III, 296.
Cœlestinus papa, III, 43.
Colluthus mart., III, 105.
Conceptio Joannis Baptistæ, I, 63.
Conceptio B. V. Mariæ, II, 15.
Concilium Nicænum, III, 117. Alterum adversus Iconomachos, I, 112.
Concilium Chalcedonense, III, 169.
Concilium Constantinop. sub Mena, III, 181.
Conon Isaurus mart. III, 6.
Conon Hortulanus mart, III, 6.
Constantinopolis natalis, III, 93.
Constantinus unus ex pueris Ephesi, I, 137.
Constantinus imp., III, 108.
Constantinus patriarc. CP., III, 199.
Copres mart., III, 159.
Cornelius centurio, I, 129.
Cornutus presb. et mart., I, 33.
Cosmas et Damian. Arabes, I, 124.
Cosmas et Damianus filii Theodotæ, I, 157.
Cosmas et Damianus mart. Romæ, III, 147.
Cosmas episc. Chalcedonis, III, 61.
Crescens mart. Corinthi, III, 11.
Crescens mart. Myræ, III, 52.
Crescens, Paulus, et Dioscorides, III, 116.
Crescens ex LXX, III, 186.
Cronides commentariensis, III, 29.
Crucis Exaltatio, I, 37. Apparitio, III, 87.
Cyndeus presb. et mart., III, 163.
Cyprianus, et Justina, I, 84.
Cyprianus mart., Corinthi, III, 11.
Cyprilla vidua, et mart., III, 154.
Cyra, et Marana, II, 218.
Cyria mart., III, 125.
Cyriaca mart., III, 106.
Cyriacus anachoreta, I, 75.
Cyriacus patriarcha Hierusalem, I, 148.
Cyriacus Theodulus, et socii, III, 80.
Cyriacus martyr. cum Antiocho, III, 168.
Cyricus, et Juditta, III, 167.
Cyriæna, et Juliana, I, 159.
Cyrillus patriarcha Alexandriæ, II, 116, et III, 143.
Cyrillus patriarcha Hierusal., III, 20.
Cyrillus diac. et mart., III, 33.
Cyrillus episc. Cretæ, et mart., III, 133.
Cyrinus mart. III, 92.
Cyrus, et Joannes mart., II, 147, et III, 145.

D

Dadas mart., III, 75. Ejusdem reliquiarum inventio, III, 191.
Dalmatus abbas, III, 192.
Damianus, et Cosmas Arabes, I, 124.
Damianus, et Cosmas filii Theodotæ, I, 157.
Damianus et Cosmas Romæ, III, 147.
Danax lector mart., II, 113.
Daniel Stylita, II, 23.
Daniel propheta, II, 37.
Daniel mart., II, 193.
Daniel mart. Nicopoli, III, 161.
Dapius presb. et mart., I, 201.
Daria, et Chrysanthus, I, 122.
Dasius mart., Nicomediæ, I, 131.
Dasius mart., Dorostoli, I, 199.
Dauctus mart., II, 178.
David monachus, III, 144.
Decollatio Joannis Baptistæ, III, 224.
Demetrius martyr., Thessalonicæ, I, 143.
Demetrius mart. apud Dabudenum, I, 190.
Demetrianus diac., III, 140.
Desiderius, Festus, et socii, I, 52.
Didymus, et Diodorus mart., I, 29.
Didymus, et Theodora mart., III, 115.
Diodorus, et Didymus mart., I, 29.
Diodorus, Victorinus, et socii mart., II, 148.
Diodorus Papias, et socii m. II, 158.
Diomedes medicus mart., III, 205.
Dionysius, et Socrates mart., I, 58.
Dionysius Areopagita episc. Athenarum, I, 86.
Dionysius patriarcha Alexandrinus, I, 90.
Dionysius unus ex pueris Ephesi, I, 137.
Dionysius mart. Corinthi, III, 11.
Dionysii duo mart. Cæsareæ, III, 16.
Dionysius, et socii mart., III, 99.
Dionysius, Lucillianus, et socii mart. III, 123.
Dioscorides mart., III, 94.
Dioscorides, Crescens, et Paulus mart., III, 116.
Dius abbas, III, 173.
Dometius Persa mart., I, 93, et III, 8, 26, 194.
Domitianus episc. Melitinæ, II, 93.
Domna mart., II, 63.
Domnica, II, 95.
Domnina mart., I, 115.
Domnina, II, 219.
Domninus mart., I, 83.
Domninus, et socii mart., I, 168.
Domnus, et Philemon, III, 28.
Dorotheus episc. Tyri, I, 105.
Dorotheus mart., I, 168.
Dorotheus mart., cum sociis, II, 65.
Dorymedon mart., I, 51.
Dulas mart., III, 134.

E

Eboras mart., I, 185.
Elasippius mart., II, 115.
Eleazarus cum Machabæis, III, 189.
Eleutherius episc. Illyrici, II, 31.
Eleutherius cubicularius, III, 193.
Eleutherius mart., III, 53.
Elias, Promus, et Areus mart., II, 40.
Elias mart., cum Hieremia, et sociis, II, 193.
Elias propheta, III, 175.
Elisabet thaumaturga, III, 70.
Elisæus propheta, III, 132.
Elpidephorus mart., I, 161.
Elpidius episc. Chersonæ, et mart., III, 9.
Elpis, Agape, et Pistis, I, 45.
Epænetus ex LXX, III, 186.
Epaphroditus ex LXX, II, 17.
Ephræm Syrus, II, 141.
Ephræm episc. Chersonæ, et mart., III, 9.
Epicharis mart., I, 71.
Epimachus mart., I, 152.
Epimachus, et Gordianus mart., III, 90.
Epiphanius episc. Cypri, III, 94.
Episteme, et Galaction mart., I, 167.
Erasmus mart., III, 92.
Erastus ex LXX, I, 179.
Eroteis, et Capitolina, I, 147.
Esaias. Vide Isaias.
Evarestus mart., II, 54.
Eubulus, et Adrianus, II, 157.
Eubulus, et Julianus, III, 8.
Eudocia Samaritana, III, 1.
Eudocinus junior, III, 187.
Eudoxius comes mart., I, 20.
Eudoxius, Atticus, et socii mart., I, 162.
Eugenia v. et mart., II, 55.
Eugenius mart., cum Eustratio, et sociis, II, 26.
Eugenius, et Macarius mart., II, 44.
Eugenius, Valerianus, et socii mart., II, 122.
Eugenius episc. Chersonæ, et mart., III, 9.
Eugenius mart., III, 178.
Eugraphus mart., II, 20.
Evilasius mart., II, 164.
Eulampia mart., 107.
Eulampius mart., I, 17.
Eulogius patriarcha Alex.
Eulogius mart., III, 5.
Eumenius episc. Gortyn.
Eunicianus mart., II, 5.
Evodus mart., II, 33.
Euphemiæ miraculum.
Euplus mart., III, 209.
Euphrasia mart. Nicomed.
Euphrasia mart., III, 12.
Euphrasia mart., cum soc. 104.
Euphrosina, quæ et Smaragd.
Euphrosina, ejusque pater tius, II, 191.
Euporus mart., II, 54.
Eupraxia virgo, III, 189.
Euprepius mart., I, 134.
Eupsychius mart., I, 23.
Eupsychius mart. Cæsareliano, III, 46.
Euschemon episc. Lamps.
Eusebia, cognomento Im
Eusebius mart., discipulus Areopagitæ, I, 91.
Eusebius, Basus, et soci 123.
Eusebius, et socii mart.,
Eusebius mart. Corcyræ
Eusebius mart., III, 119.
Eusebius episc. Samosat
Eusignius mart., III, 191
Eustathius mart., cum ma I, 55.
Eustathius episc. Bithyn
Eustathius mart. Antyr.
Eustathius patriarcha 214.
Eustochius presb. et mar.
Eustratius mart., II, 28
Euthymius abbas, II, 15
Eutropia mart., I, 151.
Eutropius mart., III, 1
Eutyches mart., III, 77.
Eutychianus mart., II, 2
Eutychius mart., cum 52.
Eutychius mart., II, 2
Eutychius patriarch
Eutychius discipu gelistæ, III, 217.
Exaltatio S. Crucis, I, 5.
Ezechiel propheta, III, 9

F

Fantinus monachus, III, 25.
Fausta mart. Cyzici, II, 10
Fausta presb. et mart., I, 2
Faustus diac. et mart., I, 2
Faustus episc., II, 168.
Faustus monac., III, 192.
Febronia v. et mart., III, 11
Felicitas, et Perpetua, II, 1 III, 15.
Felix mart., III, 156.
Festus mart., I, 52.
Fides mart., I, 45.
Flavianus patriarcha CP., II, 19
Florentius mart., I, 117.
Florus episc. Amisi, II, 89.
Florus mart., III, 207.

G

Gaiana mart., I, 77.
Gaianus mart., III, 141.
Gaius mart., I, 131.
Gaius ex LXX, I, 166.
Galaction mart., I, 167.
Gelasius. Vide Bacchus junior.
Gelasius mart., II, 54.
Gemellus mart., II, 21.
Geminianus, et Lucia mart.,
Gennadius patriarcha CP., III, 2
Georgius mart., in Bulgaria, II, 2
Georgius episc. Mitylenæ, III, 1 102.
Georgius patriarcha Antiochæ, I 62.
Georgius mart., III, 62.
us Limnæota, III, 214.

ɪsimus anachoreta, III, 4.
nanus mart., I, 186.
manus patriarcha CP., III, 95.
manus mart., III, 157.
vasius et Protasius, I, 118.
ɔeria mart., I, 134.
ɔeria mart. Heracleæ, III, 95.
ɔerius mart., II, 65.
induch mart., III, 164.
dianus mart., I, 35.
dianus, et Epimachus martyr., I, 90.
dius mart., II, 79.
gonius mart., II, 65.
hi mart., III, 27.
gorius episc. Armeniæ, I, 76.
gorius Thaumaturgus episc. Neocæsareæ, I, 194.
gorius Decapolita, I, 203.
gorius episc. Agrigenti, I, 209.
ɛgorii duo cum Stephano juniore, , 217.
ɛgorius episc. Nyssæ, II, 92.
ɛgorius theologus episc. Nazianzi, I, 136.
egorius episc. Constantiæ in Cyɔro, III, 6.
egorius papa, III, 13.
rias, et Samonas, I, 185.

H

bacuc propheta, II, 5.
drianus. Vide Adrianus.
garenorum cædes, III, 204.
lena Augusta, III, 108.
ll mart., I, 35.
lias mart., I, 53.
liconis mart., III, 115.
liodorus mart., I, 74.
liodorus episc. et mart., III, 49.
lladius laicus mart., II, 88.
lladius episc. et mart., III, 116.
raclius miles mart., I, 134.
raclius, et socii mart., III, 99.
rmas ex LXX, I, 166.
rmias mart. Comanæ, III, 119.
rmias mart. cum Isauro, III, 156.
rmias mart., III, 208.
rmione filia Philippi apost., I, 14.
rmippus presb. et mart., III, 182.
rmocrates presb. et mart., III, 182.
rmogenes mart., II, 20.
rmolaus presb. et mart., III, 182.
rmylus mart., II, 101.
rodion ex LXX, III, 32.
lesperus mart., III, 80.
lesychius mart. Melitinæ, I, 172.
lesychius asceta, III, 6.
lesychius presb. Hierosol., III, 33.
lesychius mart. Antiochiæ, III, 91.
lesychius anachoreta, III, 91.
lisychius mart. Dyrrachii, III, 157.
lieremias mart., II, 193.
lieremias propheta, III, 79.
lieron mart., I, 172.
lierotheus episc., I, 92.
lilarion abbas, I, 132.
lilarion abbas monaster. Pelecetes, III, 33.
lilarius thaumaturgus, III, 84.
lilarius mart., III, 163.
lippolytus papa, et mart., II, 144.
lippolytus mart., III, 199.
losius episc. Cordubæ, III, 222.
lyacinthus mart. in Phrygia, III, 149.
lyacinthus mart., Cæsareæ, III, 151.
lyacinthus mart. Amastride, III, 172.
lypatius episc. Gangrorum, I, 187.
lypatius mart., III, 123.
lypatus mart. Tripoli, III, 136.

I

Ignatius patriarcha CP., I, 138.
Ignatius patriarcha Antiochiæ, II, 43.
Ejusd. reliquiarum translatio, II, 142.
Indes mart., II, 63.
Indictionis initium, I, 3.
Innas mart., II, 124.
Inventio capitis Joannis Baptistæ, II, 209.
Inventio reliquiarum Cyri, et Joannis, III, 145. Dadæ mart., III, 191. Stephani protom., *ibid.*
Irais mart., I, 64.
Irenarchus mart., I, 218.
Irene, Agape, et Chionia, II, 52, et III, 41.
Irene mart., III, 58.
Irene mart. a Timotheo baptizata, III, 85.
Irene Augusta, III, 195.
Irenæus episc. Sirmii, et mart., III, 215.
Irenæus episc. Lugduni. et mart., III, 216.
Isaac patriarcha, II, 35.
Isaacius episc. et mart., I, 201.
Isaacius presb. et mart., I, 201.
Isaacius mart., III, 66.
Isaacius, et Bachtisoes mart., III, 100.
Isaacius monachus, III, 119.
Isaacius cum Fausto, et Dalmato, III, 192.
Isaacius episc. Cypri, I, 56.
Isaias mart., II, 193.
Isaias propheta, III, 89.
Isaurus diac. et mart., III, 156.
Isidorus Pelusiota, II, 160.
Isidorus mart., III, 98.
Ismael mart,, III, 136.

J

Ja mart., I, 30, et III, 192.
Jacob patriarcha, II, 35.
Jacobus Alphæi apost., I, 106, et III, 146.
Jacobus asceta, I, 109.
Jacobus frater Domini, episc. Hierusal. et apost., I, 135, et III, 77.
Jacobus presb. et mart., I, 160.
Jacobus apost. Zebedæi filius, I, 191, et III, 146.
Jacobus intercisus mart., I, 215.
Jacobus junior episc., III, 23.
Jacobus presb. et mart., III, 56.
Jamblicus ex 7 pueris Ephesi, I, 137.
Januarius episc. Beneventi, et mart., I, 52.
Jason discipulus Pauli apost., III, 73.
Jeremias. Vide Hieremias.
Jesus Christi Domini nostri Nativitas, II, 56. Fuga in Ægyptum, II, 59. Circumcisio, II, 73. Baptismus, II, 86. Occursus, seu Præsentatio in templum, II, 154. Transfiguratio, III, 194.
Joachim pater B. V. Mariæ, I, 25.
Joannes jejunator, patriarcha CP., I, 8.
Joannis Baptistæ conceptio, I, 63. Synaxis, II, 87. Capitis inventio, II, 209. Nativitas, III, 141. Decollatio, III, 224.
Joannis apostoli et Evangelistæ translatio, I, 70. Commemoratio ob sanctum Manna, III, 88. Commemoratio cum XII apost., III, 146.
Joannes ex 7 pueris Ephesi, I, 137.
Joannes Chozebita, 149.
Joannes episc. et mart., I, 160.
Joannes eleemosynarius, patriarcha Alexandriæ, I, 183.
Joannis Chrysostomi exsilium, I, 184. Reliquiarum translatio, II, 140.
Joannes episc. et mart., I, 201.
Joannes mart., I, 217.
Joannes Damascenus, I, 219.
Joannes episc. Coloniæ, et monachus, II, 16.
Joannes Calybita, II, 109.
Joannes, et Cyrus mart., II, 147. Inventio reliquiarum eorumdem, III, 145.
Joannes episc. Polyboti, II, 187.
Joannes in Ruffinianis, III, 16.
Joannes Climacus, III, 36,
Joannes patriarcha Hierosol., III, 37.
Joannes discipulus Gregorii Decapolitæ, III, 61.
Joannes comes mart., III, 111.
Joannes Psychaita, III, 112.
Joannes episc. Gothorum, III, 143.
Joannes, et Simeon Salus, III, 175.
Joannes Palæolaurita, III, 183.
Joannes episc. Chalcedonis, III, 186.
Joannes miles mart., III, 186.
Joannes patriarcha CP., III, 219.
Joannicius abbas, I, 164.
Job justus, III, 85.
Jodad propheta, III, 37.
Joel propheta, I, 128.
Jonas propheta, I, 61.
Jonas confessor, I. 62.
Jonas et Barachisius mart., III, 33.
Jose mart., III, 21.
Joseph presb. et mart., I, 163.
Joseph episc. et mart., I, 200.
Joseph sponsus B. V. Mariæ, ab Angelo monitus, I, 58. Fugit in Ægyptum, II, 59.
Joseph canonum scriptor, III, 42.
Joseph episc. Tessalonicæ, III, 167.
Josue filius Nave, I, 5.
Judas apost., III, 109.
Judas apost. qui et Thaddæus, III, 137. Ejusdem commemoratio, III, 146.
Julia v. et m., III, 104.
Juliana, et Cyriæna mart.. I, 159.
Juliana mart. Nicomediæ, II, 49.
Juliana mart. Ptolemaide, III, 5, et 206.
Julianus mart., cum sociis, I, 13.
Julianus presb. et mart., I, 36.
Julianus medicus mart. Emessæ, II, 163.
Julianus mart., II, 16.
Julianus et Eubulus mart., III, 8 et 9.
Julianus mart. in Cilicia, III, 17.
Julianus, et Celtius mart., III, 138.
Julianus, et socii mart., III, 199.
Julitta, et Cyricus mart., III, 167.
Julitta mart., Cæsareæ, III, 187.
Junia, et Andronicus, III, 103.
Junilla mart., II, 115.
Justus mart., III, 166.
Justina, et Cyprianus mart., I, 84.
Justinus philosophus, et mart., III, 121 et 122.
Juvenalis patriarcha Hierosol., III, 149.
Juventinus mart., I, 103.

L

Lampadus Irenopolitanus, III, 152.
Laurentius archidiac. et mart,, III, 199.
Laurus mart., III, 207.
Leo mart. in Bulgaria, II, 132.
Leo papa, II, 201.
Leo episc. Catanæ, II, 205.
Leomenes mart. in Creta, II, 54.
Leonides mart., III, 58.
Leontius mart. cum Cosma et Damiano, I, 124.
Leontius mart. Tripoli, III, 136.
Leontius mart. Nicopoli, III, 161.
Leontius mart, in Pamphylia, III, 190.
Leucius mart., II, 28.
Liberius papa, III, 221.
Linus papa, I, 166.
Longinus centurio, I, 121.
Lucas evangelista, I, 125.
Lucas diac. Emesæ, et mart., II, 165.
Lucia vidua, et Gemmianus, I, 47.
Lucia v. et mart., II, 27.
Lucia mart., III, 152.
Lucia virgo in Campania, III, 155.
Lucianus mart., I, 35.
Lucianus, et Antiochus mart., I, 119.
Lucianus, et Peregrinus m., III, 157.
Lucillianus. mart., III, 123.
Lucius mart., III, 211.
Lycarion monach., et mart., II, 174.
Lydia mart., III, 29.

M

I, 44.
s, II, 121.
is, II, 121.

Machabæi martyres, III, 189.
Macrina soror Basilii Magni, III, 174.
Macrobius mart., I, 35.
Magnus mart., III, 77.
Magorum adoratio, II, 57.
Major mart., II, 192.
Malachias propheta, II, 80.
Mamas mart., I, 7.
Mamelchta mart., I, 93.
Manetho v. et mart., I, 186.
Manoel episc. et mart., II, 132.
Manuel mart., III, 30.
Manuel mart. cum Sabele, et Ismaele, III, 136.
Marana et Cyra, II, 218.
Marcellus abbas Acœmeta, II, 67.
Marcia mart., III, 125.
Marcianus et Martyrius notarii, I, 141.
Marcianus presb., II, 94.
Marcianus episc. Siciliæ, II, 177.
Marcianus mart., III, 125.
Marcianus, et Nicander, III, 126.
Marcianus mart. Iconii, III, 162.
Marcus, Alphæus, et socii mart., I, 74.
Marcus, Soterichus, et Valentina, I, 144.
Marci duo, et Stephanus, I, 205.
Marcus abbas, III, 5.
Marcus episc. Arethusæ, III, 33, 35.
Marcus evangelista, III, 70.
Marcus, et Mocianus mart., III, 150.
Mardarius mart., II, 26.
Mariæ Deiparæ Nativitas, I, 24. Præsentatio ad templum, I, 204. Conceptio, II, 15. Fuga in Ægyptum, II, 59. Annuntiatio, III, 27. Depositio vestis ejus in Blachernis, III, 148. Dormitio, seu Assumptio, III, 203. Depositio zonæ, III, 225.
Maria, et Martha sorores mart., II, 174.
Maria, quæ et Marinus, II, 183.
Maria Magdalena, III, 176.
Maria Patricia, III, 199.
Mariamna soror Philippi apostoli, II, 197.
Marina mart., III, 171.
Marinus senator, mart., II, 32.
Marinus, seu Maria, II, 183.
Marinus mart., III, 19.
Marinus mart., Anazarbi, III, 196.
Martha et Maria sorores, II, 174.
Martha mater Simeonis Stylitæ, III, 153.
Martinianus ex pueris Ephesi, I, 137.
Martinianus monach., II, 184.
Martinus papa, I, 42.
Martinus episc., I, 182.
Martinus episcop. Arethusæ. Vide Marcus.

Martyres plurimi.

Quadraginta virgines cum Ammone diac., I, 6.
Tres pueri cum Babyla, I, 12.
Tredecim cum Fausto presb., I, 21.
Novem millia cum Ja, I, 30.
Centum ex Ægypto, et Palæstina, I, 53.
Centum octoginta quatuor cum Callistrato, I, 72.
Septuaginta viri, et 32 mulieres, I, 77.
Triginta sex monachi, I, 81.
Duo discipuli Dionysii Areopagitæ, I, 86.
Centum viginti cum Sadoth episc., I, 126.
Septem pueri Ephesi, I, 137.
Homeritæ in Arabia, I, 139.
Sex cum Varo, I, 142.
Septies mille cum matre Saporis regis, I, 161.
Tres virgines cum Domnino, I, 168.
Triginta duo cum Hierone, I, 172.
Infans cum Romano, I, 196.
Tres virgines in Perside, I, 202.
Plurimi in Perside cum Boethazat, I, 202.
Plurimi cum Stephano juniore, I, 217.
Protectores cum Arriano, II, 30.
Mulieres cum Anastasia, II, 49.
Filii sanctæ Theodotæ, II, 53.
Decem martyres in Creta, II, 54.
Mater, et propinqui Eugeniæ, II, 55.
Viginti mille martyres Nicomediæ, II, 64. Alii plures, qui ex iis reliqui fuerunt, II, 65.
Pueri Bethlehem, II, 66.
Monachi Montis Sinai, II, 102, 103.
Monachi 33, in Raitho, II, 104.
Plures in Bulgaria, II, 132.
Plures cum Agathangelo, II, 134.
Septem milites cum Anania, et Petro, II, 139.
Tres mille Nicomediæ, II, 168.
Tres mulieres cum Charalampo, et sociis, II, 178.
Plures Martyropoli, II, 195.
Centum viginti octo cum Sadoth episc. II, 203.
Quadraginta duo Amorii capti, et in Syria cæsi, III, 7.
Septem in Chersoneso, III, 9.
Quadraginta Sebaste, III, 16.
Septem mulieres Amisi, III, 20.
Monachi sancti Sabæ, III, 21.
Centum nonaginta novem cum Nicone, III, 25.
Triginta quinque Cæsareæ in Palæstina, III, 26.
Plures in Gothia, III, 27.
Plures Gazæ, III, 36.
Triginta octo in Cappadocia, III, 36.
Plures in Perside, III, 37.
Centum et quinquaginta in Perside, III, 45.
Ducenti cum Rufino, III, 47.
Plures in Perside cum Heliodoro episc., III, 49.
Quadraginta in Africa, III, 50.
Centum quinquaginta in Perside cum Simeone episc., III, 54.
Mille in Perside, III, 55.
Septem Corcyræ, III, 74.
Novem Cyzici, III, 77.
Viginti octo in Perside cum Abda episc., III, 101.
Octo virg. cum Theodoto, III, 104.
Plures cum Philetæro, III, 106.
Ducenti quinquaginta milites cum Meletio, III, 171.
Plures in Ægypto cum Sarapione episc., III, 111.
Plures Nicomediæ, III, 119.
Plures cum Juliano, et Celtio, III, 138.
Plures monachi in Ægypto, III, 161.
Quadraginta quinque Nicopoli in Armenia, III, 161.
Plures in Bulgaria, III, 178.
Triginta septem Philippopoli in Thracia, III, 210.

—

Martyrius, et Marcianus notarii, I, 141.
Maruthas episc. Mesopotamiæ, II, 195.
Matrona, I, 175.
Matrona Thessalonicæ, III, 32.
Matrona mart., III, 104.
Matthæus apost. et evangelista, I, 192. Ejusdem commemoratio, III, 146.
Matthias apost., III, 198.
Maura et Timotheus, III, 81.
Mauricius mart., III, 161.
Mauricius, III, 183.
Maximianus patriarcha CP., III, 65.
Maximilianus ex pueris Ephesi, I, 137.
Maximus, et socii mart., I, 41.
Maximus et Juventinus, I, 103.
Maximus, Evilasius et Fausta mart., II, 164.
Maximus et Theodotus mart., II, 202.
Maximus martcum. sociis, III, 75.
Maximus mart., III, 91.
Maximus confessor, III, 29.
Melania Romana, II, 70.
Melasippus mart., I, 171.
Meletius episc. Cyri, I, 5.
Meletius dux militum, III, 9.
Meletius patriarcha Antioch., 214.
Melitina mart., I, 44.
Memnon thaumaturgus, III, 9.
Menander, III, 105.
Menas mart. Cotyæi, I, 10.
Menas mart. cum socio, II, 9.
Menas patriarcha CP., II, 25.
Menignus mart., III, 18.
Menodora mart., I, 28.
Mentius mart., III, 112.
Meortius, II, 99.
Mercurius mart., I, 212.
Methodius patriarcha CP.
Methodius episc. Patarens.
Metrodora mart., I, 26.
Metrophanes patriarcha CP.
Michæas propheta, I, 85.
Michaelis archang. miracu. Chonas, I, 19. Synaxis.
Michael abbas, et mart.
Michael episc. Synadorum.
Miles episc. et mart., I, 12.
Misael, Ananias, et Azarias
Mocianus et Marcus mart.
Mocius lector Emesæ, et a. 165.
Mocius presb. et mart., II.
Monachi montis Sinai ar. 1 2 et 103.
Monachi in Raitho, II, 104.
Monachi S. Sabæ mart.
Moyses propheta, I, 15.
Moyses Æthiops monach.
Mydonius mart., II, 6.
Myron episc. Cretæ, d. 197.
Myron presb. et mart.
Myrope mart., III, 16.

N

Nahum propheta, II.
Narses. Vide Nersa.
Natalia, et Adrianus m.
Natalis Constantinopol.
Nathanael apost., III, 6.
Nativitas B. V. Mariæ.
Nativitas D. N. Jesu Chr.
Nativitas S. Joannis Bapt. 141.
Nazarius, et Celsus, I, 118.
Neon, Nicon, et socii mart.
Neon, Claudius, et socii mart.
Neon, et socii mart. Corcyræ.
Neonilla mart., II, 118.
Neophytus mart., II, 126.
Nersas episc. et mart., I, 200.
Nestor mart., Tessalonicæ,
Nestor mart. Pergæ, II, 216, et
Nestor pater Cononis Isauri.
Nestor episc. Trimethuntis in Cypro III, 8.
Nicæna synodus prima, III, 117.
Nicæna synodus adversus Iconomachoe, I, 112.
Nicander mart. cum sociis,
Nicander mart., III, 16.
Nicander ex LXX discipulis,
Nicander, et Marcianus, III, 126.
Nicanor ex VII diaconis,
Nicephorus, et socii mart.,
Nicephorus, Victorinus, et socii m. II, 148.
Nicephorus mart., II, 176.
Nicephorus abbas monasterii Medicis, III, 84.
Nicephorus patriarcha CP.,
Nicetas mart. in Gothia, I,
Nicetas confessor, I, 96, et
Nicetas confessor,
Nicolaus episc. Myræ, II,
Nicon, Neon, et socii mart.

epiſc. Tauromenii, et mart., 5.
litianus mart., I, 162.
et socii mart., I, 53.
odora mart., I, 28.

O

is D. N. Jesu Christi, II, 154.
s mart. cum sociis, I, 13.
is episc. et mart., III, 83.
is episc. Aneorum, et mart., 18.
is ex LXX, I, 179.
as vidua, III, 180.
us discipulus Pauli apostoli, 90.
ius mart., III, 92.
ius monachus, et mart., III,

horus ex LXX, II, 17.
horus mart., III, 170.
rius anachoreta, III, 131.
sb. et mart., III, 213.
us mart., III, 142.
s presb. et mart., III, 213.
s mart., I, 178.
s, Eustratius, et socii mart., 6.
ropheta, I, 123.

P

mius abbas, III, 86.
ilus, et socii mart., I, 168.
ius mart., II, 193.
arius mart., III, 113.
tius episc. Tauromenii, et t., II, 177.
phius mart., II, 112.
eemon mart., III, 183.
rius mart., III, 213.
mart., I, 38, et III, 18.
mart., in Perside, I, 185.
utius mart., I, 68.
utius, ejusque filia Euphro-, II, 191.
mart., III, 157.
, Victorinus, et socii mart., 48.
, Diodorus, et socii mart., II,

is diac. et mart., I, 116.
nas ex VII diaconis, III, 3.
nius episc. Lampiaci, II, 169.
rates mart., III, 68.
us monachus, II, 18.
nuthius mart., III, 159.
ius episc. Prusæ, et mart., III,

bas ex LXX, I, 166.
mart., III, 123.
us mart., III, 99.
s simplex, I, 89.
s patriarcha CP., I, 169.
s primus eremita, II, 108.
s, Paupirius, et Theodotion t., II, 135.
s mart., II, 193.
s mart. Ptolemaide, III, 5, et

s episc. Prusæ, III, 8.
s mart. Corinthi, III, 11.
s, et socii mart., III, 99.
s, Crescens, et Dioscorides, 116.
s, Lucillianus, et socii mart., 123.
s apostolus, III, 145 et 146.
s, et socii Ægyptii mart., III,

cacus episc. Synadorum, III, 97.
lypus mart., III, 47.
rius mart., II, 135.
ius, Acindynus, et socii mart., 61.
ia Tarsensis mart., I, 100.
ia Antiochena mart., I, 101.
ra, III, 128.
ia olim meretrix, I, 102.
s, et socii mart., I, 59.

Peregrinus mart. cum Isauro, III, 156.
Peregrinus mart. cum Luciano, III, 157.
Perpetua et Felicitas mart., II, 155, et III, 15.
Persarum, et Abarorum cædes, III, 195.
Petrus episc. Capitoleorum, I, 88.
Petrus episc. Alexandriæ, et mart., I, 211.
Petrus, Andreas et Stephanus, I, 216.
Petrus mart. Nicomediæ, II, 65.
Petrus mart. Eleutheropoli, II, 96.
Petrus apostolus. Ejus catenarum adoratio, II, 111. Festum cum Paulo apostolo, III, 145. Commemoratio cum XII apostolis, III, 146.
Petrus custos carceris, II, 139.
Petrus episc. Argivorum, III, 82.
Petrus, et socii mart., III, 99.
Petrus monachus, III, 148.
Phaina mart., III, 104.
Phasic mart., III, 55.
Phebronia mart., III, 142.
Pherbuta mart., III, 44.
Philadelphus mart., II, 175.
Philadelphus cum Alphæo, III, 92.
Philagrius episc. discipulus Petri apostoli, II, 177.
Philaretus eleemosynarius, II, 4.
Philemon, et Archipus, I, 206.
Philemon, Apollonius, et socii mart., II, 29.
Philemon episc. Gazæ, II, 189.
Philemon, et Domnus mart., III, 28.
Philemon mart. Cyzici, III, 77.
Philetærus mart., III, 106.
Philetus senator mart., III, 29.
Philippa mater Theodori, I, 57.
Philippus ex VII diaconis, I, 111.
Philippus apostolus ex XII, I, 188. Ejus commemoratio, III, 146.
Philippus pater Eugeniæ, II, 55.
Philippus mart., III, 206.
Philogonius patriarcha Antiochiæ, II, 48.
Philologus ex LXX, I, 166.
Philomenus mart., I, 220.
Philonilla mart., I, 140.
Philotheus mart., I, 168.
Phocas episc. Sinopes, et mart., I, 60, et III, 177. Ejus miraculum, III, 156.
Photides mart., III, 21.
Photina Samaritana, III, 21.
Photius mart., III, 201.
Pinnas mart., II, 124.
Pionius presb. et mart., III, 121.
Piste mart., I, 45.
Pistus mart., III, 210.
Plato mart., I, 195.
Polyænus mart., III, 105.
Polyænus, et socii, III, 208.
Polycarpus episc. Smyrnæ, et mart., II, 208.
Polycarpus mart., III, 40.
Polyeuctus mart. Cæsareæ, II, 42.
Polyeuctus mart. Melitinæ, II, 89.
Polyxena, et Xanthippa, I, 65.
Pompeius mart., III, 157.
Pœmen anachoreta, 221.
Porphyrius mart., I, 43.
Porphyrius minus, I, 165.
Porphyrius mart. Magnesiæ, II, 178.
Porphyrius mart., II, 194.
Porphyrius episc. Gazæ, II, 213, et III, 3.
Porphyrius, et Onesiphorus mart., III, 170.
Præsentatio B. V. Mariæ ad templum, I, 204.
Præsentatio Domini ad templum, II, 154.
Princippus mart., III, 211.
Priscilla, et Aquila, II, 185.
Priscus mart., I, 59.

Probus mart., I, 113.
Prochorus ex VII diaconis, III, 185.
Proclus mart. cum sociis, I, 52.
Proclus patriarcha CP., I, 140.
Proclus, et Hilarius mart., III, 163.
Procopius et Basileus, II, 215.
Procopius mart., III, 158.
Promus mart., II, 40.
Protasius mart., I, 118.
Publia diaconissa, I, 104.
Publius mart., III, 72.
Pudes ex LXX, III, 57.
Pulcheria Augusta, III, 195.
Pulvis de cœlo lapsus, I, 170.

Q

Quadraginta mart., Sebaste, III, 10.
Quadratus episc. Magnesiæ, I, 58.
Quartus ex LXX, I, 179.
Quintilianus mart., III, 75.
Quintus thaumaturgus, III, 3.

R

Reucatus mart. cum Satyro, II, 155, et III, 15.
Rhegiuus episc. Scopulorum, II, 210.
Rhodion ex LXX, I, 179.
Rimas mart., II, 124.
Ripsimia mart., I, 77.
Romanus scriptor Contaciorum, I, 82.
Romanus mart., Antiochiæ, I, 196.
Romanus diac. mart. Cæsareæ, III, 18.
Romanus mart. cum sociis, III, 119.
Romulus mart. Melitinæ, I, 29.
Romulus mart. Cæsareæ, III, 16.
Rufinus diac. et mart., III, 47.
Rufus mart., III, 77.

S

Sabas abbas, II, 11.
Sabas Gothus mart., III, 56.
Sabas dux militum, III, 71.
Sabbatius mart., I, 51.
Sabel mart., III, 136.
Sabinus episc., I, 120.
Sabinus, et socii mart., II, 144.
Sabinus mart., III, 14.
Sabinus, et socii mart., III, 213.
Saborius episc. et mart., I, 201.
Sadoch episc. et mart., II, 203.
Sadoch episc. et mart. qui et Sadoch, I, 126.
Samonas mart., I, 185.
Sampson Xenodochus, III, 144.
Samuel mart., II, 193.
Samuel propheta, III, 209.
Sanctus mart., III, 182.
Saracenorum cædes, III, 204. Vide Hagarenorum.
Sarapion, Victorinus, et socii mart., II, 148.
Sarapion episc. et mart., III, 111.
Sarbelus mart., II, 143.
Sasannes mart., I, 202.
Saturnilus mart. cum Satyro, III, 15.
Saturnilus mart., cum Peregrino, III, 157.
Saturninus mart. in Creta, II, 54.
Saturninus, qui et Saturnilus, cum Satyro, II, 155.
Saturninus mart. Corcyræ, III, 74.
Satyrus mart. cum Saturnino, II, 155, et III, 15.
Sebastianus martyr. cum Photina, III, 21.
Sebastianus mart. Corcyræ, III, 73.
Seboes diac. et mart., I, 185.
Secundus, Saturninus, et socii m., II, 155.
Seleucus mart., II, 193.
Serapion. Vide Sarapion.
Serapion mart., III, 165.
Serapion, et socii mart., III, 208.
Sergius, et Bacchus mart., I, 99.
Severianus mart., I, 26.
Severi rt., III, 62.
Seve is, et socii m

Severus, et socii mart., III, 210.
Silas ex LXX, III, 186.
Silvanus, et socii mart., I, 168.
Silvanus episc. Emesæ, et mart., II, 165.
Silvanus episc. Gazæ, et m. III, 83.
Silvanus, et Bianor mart., III, 160.
Silvanus ex LXX, III, 186.
Silvanus, Sabinus, et Pantherius, III, 213.
Silvester papa, II, 78.
Simeon Stylita, I, 4.
Simeon episc. Hierusalem, et mart., I, 48.
Simeon senex, et Anna prophetissa, II, 156.
Simeon episc. Persidis, et mart., III, 54.
Simeon Stylita in monte Admirabili, III, 110.
Simeon salus, III, 175.
Simeon cognomento Judas apostolus, III, 76.
Simeon Zelotes apostolus, III, 92. Ejusdem commemoratio, III, 146.
Sisinius episc. Cyzici, et mart., I, 208.
Sisoes abbas, III, 154.
Socrates mart., I, 57.
Socrates presb. et mart., I, 136.
Solochon mart., III, 103.
Solomonis mater Machabæorum, III, 189.
Sophia mart. cum filiabus, I, 45.
Sophonias propheta, II, 8.
Sophronius episc. Constantiæ in Cypro, II, 19.
Sophronius episc., II, 204.
Sophronius patriarcha Hierusalem, III, 12.
Sosipater ex LXX, I, 179, et III, 73.
Socius mart., I, 52.
Sosthenus ex LXX, II, 17.
Soterichus mart., I, 144.
Sozon mart., I, 22.
Speusippus mart., II, 115.
Spiridion episc. Trimethuntis in Cypro, II, 24.
Stachys ex LXX, I, 155.
Stephanis cum Victore mart., I, 180.
Stephanus, et Marcus mart., I, 205.
Stephanus Junior cum Petro, et Andrea, I, 217. Stephanus alter cum eodem, I, 217.
Stephanus protomartyr, et archidiaconus, II, 60. Ejus reliquiarum inventio, III, 191.
Stephanus conditor cœnobii Chenolai, II, 106.
Stephanus conditor nosocomii Armatii, II, 214.
Stephanus confessor, III, 31.
Stephanus patriarcha CP., III, 114 et 219.
Stephanus comes mart., III, 111,
Stephanus papa, et mart., III, 190.
Straton mart., III, 206.
Stratonicus mart. cum Hermylo, II, 101.
Stratonicus mart., Ptolemaide III, 5 et 206.
Styracius mart., I, 162.
Susanna diaconissa, et mart., I, 54.
Susanna in Leucate, III, 178.
Syncletica virgo, II, 84.
Synetus lector, et mart., II, 25.
Synodus. Vide Concilium.

T

Tarachus mart., I, 113.
Tarisius patriarcha CP., II, 212.
Tatiana mart., II, 98.
Tatianus mart., III, 217.
Taurion mart., I, 173.
Tecusa mart., III, 104.
Terentius mart., III, 50.
Terræ motus Constantinopoli sub Theodosio magno, I, 67. Sub Leone Isauro, I, 146. Sub Theodosio juniore, II, 137.
Tertius ex LXX, I, 179.
Thaddæus apostolus, qui et Judas, III, 137.
Thaleleus monachus, II, 217.
Thaleleus mart., III, 106.
Thallus mart., III, 18.
Thaumasius mart., III, 77.
Thea mart, III, 169.
Thecla protomartyr., I, 66.
Thecla, Anna, et socii mart., I, 202.
Thecla, Agapius, et Timotheus mart., III, 209.
Theoctistus mart., II, 90.
Theodora Alexandrina, I, 31.
Theodora Augusta, II, 181.
Theodora, et Didymus mart., III, 115.
Theodoretus presb. Antiochiæ, III, 3.
Theodorus mart. cum Oceano, et sociis, I, 13.
Theodorus Alexandrinus mart., I, 34.
Theodorus mart. Perge, I, 57.
Theodorus Studita, I, 181.
Theodorus episc. Alexandriæ, et mart., II, 7.
Theodorus Grapta, II, 61.
Theodorus patriarcha CP., II, 62.
Theodorus dux militum in Euchaitis, II, 172, et III, 127.
Theodorus tyro, II, 196.
Theodorus Trichinas, III, 63.
Theodorus Sicæota episc. Anastasiop, III, 67.
Theodorus sanctificatus abbas, III, 99.
Theodorus mart, cum Serapione, III, 111.
Theodorus episc. Cyrenes, et mart., III, 152.
Theodosia vir. et mart. Tyri, III, 41 et 118.
Theodosia martyr. Constantinopoli, III, 173.
Theodosius Cœnobiarcha, II, 97.
Theodosius monachus Antiochiæ, II, 173.
Theodosius mart., III, 30.
Theodosius monachus, III, 197.
Theodota, Anna, et Glyceria, I, 134.
Theodota cum Socrate presb., I, 136.
Theodota mart. cum filiis, II, 53.
Theodota, et Theopemptus, II, 7.
Theodota virg. et mart., III, 104.
Theodota, et Theodotus mart., III, 151.
Theodotion mart., II, 135.
Theodotus, Maximus, et Asclepiodote mart., I, 41.
Theodotus episc. Cyriniæ in Cypro, II, 119, et III, 3.
Theodotus, et maximus mart., II, 202.
Theodotus mart., Cyzici, III, 77.
Theodotus mart. cum octo virginibus, III, 104.
Theodotus mart., Ancyræ, III, 126.
Theodotus, et Theodota mart., III, 151.
Theodula mart., II, 118.
Theodulus monachus in Cypro, II, 9.
Theodulus mart. in Creta, II, 54.
Theodulus monachus montis Sinai, II, 105.
Theodulus lector, et mart., III, 43.
Theodolus m. cum Hespero, III, 80.
Theodulus mart. Tripoli cum Leontio, III, 136.
Theogenes episc. Parii, et mart., II, 81.
Theogenes mart. cum sociis, III, 210.
Theoguides mart. Cyzici, III, 77.
Theonas mart., II, 82.
Theoctilla mart., I, 151.
Theopemptus, et Theodota mart., II, 76.
Theopemptus, et Thomas mart., II, 82.
Theophanes confessor, III, 43.
Theophano Augusta, II
Theophilus confessor, I
Theophilus mart. Nicom
Theophilus diac. et ma
Theophilus junior mart.
Theophilus, Trophimus III, 177.
Theophilactus episcop. III, 8.
Theopiste mart., I, 33.
Theopistus mart., I, 33.
Theoprepius mart., III, 2
Theotimus mart., I, 19
Therapon episc. Cypri II
Therapon presb. et mart.
Thessalonica mart., I, 17
Thomas apostolus, I, 97. memoratio, III, 146.
Thomas patriarcha CP.,
Thomas monachus in ma III, 157.
Thuthael mart., I, 18.
Thyrsus, et Leucius mart.
Tiburtius, et Valerianus 207.
Timolaus mart., III, 16.
Timon ex VII diaconis
Timotheus, Theotimus, et I, 168.
Timotheus diac. et mart.
Timotheus discipulus Pa II, 128.
Timotheus, et Maura mar.
Timotheus episc. Prusæ III, 129.
Timotheus mart. Gaza
Titus discipulus Pauli apost.
Tobias mart., I, 162.
Transfiguratio D. N. Jes III, 194.
Translatio Joannis apost., e gelistæ, I, 70.
Translatio reliquiarum Ancyræ, III, 126.
Theodori ducis militum
Cyri, et Joannis, III.
Maximi confessoris
Tribimæus mart., I:
Troadius, III, 3.
Trophymus, Dorymas et Sabbatius mart., I, 51.
Trophinus, et Thallus mar.
Trophimus ex LXX, II
Trophimus, Theophilus et Sabbatius III, 177.
Tryphena mart., II, 119.
Tryphon mart., II, 181.
Turbo notarius mart., II,
Tychicus ex LXX, II,
Tychon episc. Trimethuntis in Cypro, III, 135.

U

Urbanus ex LXX discipulis
Ursicius mart., III, 24.

V

Valens, Pamphius, et socii
II, 193.
Valentina, Marcus, et Selerius
I, 144.
Valentina, Thea, et socii,
Valentinus, et Pasicrates mart.
68.
Valeria, Cyria, et Marcia mart.
Valerianus, Zoticus, et socii
I, 35.
Valerianus et Tiburtius mart.
Valerianus, Candidus, et socii
II, 122.
Varus, et socii mart., I,
Victor mart., I, 180.
Victor, Victorinus, et socii
II, 148.
Victor mart. cum Photina,
Victor, Acindynus, et socii
III, 62.
Victorinus, Victor, et socii mar.
148.

centius mart. Ancyræ, I, 181
centius diac. et mart., II, 129.
ilis mart. Corcyræ, III, 75.
alis mart. Ravennæ, III, 178.

X

ithippa, et Polyxena, I, 65.
ophon, et socii, II, 138.
stus papa, et mart., III, 199.

Z

harias pater Joannis Baptistæ, 16.
Zacharias prophetæ, II, 171.
Zenais, et Philonilla, I, 110.
Zenas mart., III, 140.
Zeno mart. Nicomediæ cum sociis, II, 65.
Zeno mart. cum Victore, Acindyno, et sociis, III, 62.
Zeno, et Zenas mart., III, 140.
Zeno, Agathonicus, et socii mart., III, 211.
Zenobia mart., I, 154.
Zenobius episc. et mart., I, 154.
Zoe, Hesperus, et filii mart., III, 80.
Zosimus, Nicon, et socii mart., I, 74.
Zosimus monachus, et mart. in Cilicia, II, 83.
Zosimus episc. Syracusæ, II, 127.
Zosimus miles mart., III, 137.
Zoticus, Lucianus et socii mart. 35.
Zoticus, Dasius, et Gaius m., I, 131.
Zoticus mart. in Creta, II, 54.
Zoticus, Victor, Acindynus, et socii mart., III, 62.
Zoticus, Agathonicus, et socii mart., III, 211.

INDEX*

RERUM, NOMINUM ET VERBORUM,

CUM SINGULORUM TUM JUNCTORUM,

MAXIME MEMORABILIUM :

em scriptorum plerorumque qui in Leonis Diaconi libris et Nicephori Phocæ Velitatione bellica illustrantur, notantur, emendantur aut defenduntur.

A

A privativum perperam a librariis positum pro ευ, 238.
Ἀβελτερία, 13 not., 45. Ἀβελτέρως, 13 not. Ἀβελτηία pro ἀβέλτερία crebro in codd. et vetustis edd. occurrit, *ibid.* Harduini error in hac voce, *ibid.*
ad Abgarum. Edessæ toparcham, Thaddæus apostolus a Servatore missus, 70.
Ἀβίωτον τὸν βίον τιθέναι, 119.
Abramitarum monasterium, quod idem Achiropœeton vocant, 47.
τῇ Ἀβρότητι opponitur ἡ ἐπιστροφὴ apud rhetores græcos, 135 not.
Abucara. *Vide* Theodorus Abucara.
Abulhasan Ali Seif-eddaula, Hamdani ben Hamdun nepos. *Vide* Chambanus.
Abulpharajii errores in chronologia, 51 not.
Abydus. Per Abydum in Asiam elapsus Leo Phocas major, domesticus scholarum, res novas molitur, 124. Abydum ducibus a se missis præoccupare conatur Nicephorus Phocas, 44. Abydi episcopus Stephanus seditioni Leonis Phocæ obsecundat, 114. Excepta Abydo, Asiæ loca omnia sibi subjungit Bardas Phocas iterum rebellis, 173. Juxta idem oppidum prælium decretorium inter Basilium II imp. et Bardam Phocam, 174. Prope Abydum sepultus Bardas Phocas, 175, 1. Abydus a Sclero rebelli capta, 170.
Accentus et circumflexi vel in codd. mendosissime scriptis perraro alieno loco collocati, 11 not., 156 not.
Accipere apud grammaticos Latinos idem quod λαμβάνειν apud Græcos, 4 not.
Acclamationes exercitus post orationem a Nicephoro Phoca in castris ante Chandacem habita, 13.
Accusativus et dativus confusi, 90.
Achillem Scytham esse vult Arrianus, ut ait Leo Diaconus, 150. Idem e Scythia in Thessaliam transmigravit, *ibid.* Achilleum templum in Leuce insula, 150.
Achmetis locus in Onirocriticis male versus 194 not.
Achod Schahin rex Armeniæ, ad eumque Joann. Tzimiscæ laureatæ memorabiles de expeditione Syriaca, 165 not.
Acta S. Bonifacii emendata, 175 not. Auctor Actorum SS. Phileæ et Philoromi exscripsit Historiam martyrum, cujus fragmentum servavit Eusebius, 16 not.
Acuphium quid genus teli, 89.
Adana a Nicephoro Phoca expugnata, 52. De eadem urbe multa habet Ducangius ad Ann. Comnen., ut idem de Mopsuestia, tunc Mamistra appellata. In Adanensem agrum irrumpit Nicephorus Phocas major, 242. Utrum Adata, Adada an Adana scribendum, 250 not.
Ἀδελφός. Ejus loco quæ alia vocabula adhibet Leo Diaconus, XIX.
Ἀδιάστιστος, 37 not.
Adjectiva communia a librariis sæpe in adjectiva trium terminationum mutata, 30 not. Adjectivum pro adverbio positum, 106.
Ἀδνουμιάζω, *recenseo exercitum*, 40 not., 187.
Adrianopolis a quo condita et instaurata, 130. Eo commeatum confert Joannes Tzimisces, expeditionis Russicæ causa, 126. Ejusdem urbis archiepiscopus Nicolaus Joanni Tzimiscæ morienti adest, 178. Adrianopolis et Arcadiopolis a Xylandro confusæ, 109 not.
per Adriaticum mare Romana classis in Siciliam transit, 66.
in Ædes Basilii præsidis stella delabitur, 172.
ex Ægypto Arabes per Ciliciam fines Romanorum invadebant, 196.
Æmi juga per fines Bulgariæ protenduntur, 62. Circa Æmum montem Probati civitas et Scopelus, 133 not. De eodem monte locus T. Livit. 67 not. Æmi montis convalles oratorie descriptæ a Theophylacto Simocatta, 19 not.
Afrorum regi Nicetas patricius captus a Saracenis transmissus, 67. *Vide quoque* Carthaginenses.
In Africam minatur Nicephorus Phocas se cum exercitu transmittere velle, 76. In Africa exaratus Cod. Regius, 67 not.
Agamemnonis filius Orestes Adrianopolis conditor, 130.
Agapes, Chionæ et Irenæ ecclesia suburbana ad Thessalonicam, 175 not.
Agathias Locus Suidæ de Agathia illustratus, 165 not. Agathiæ locus emendatus, 4 not. Eum imitatur Leo Diaconus XX. *Vide* not. ad p. 10, 16, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 31, 36, 37, 49, 52, 54, 56, 59, 62, 66, 81, 85, 98, 109, 117, 119, 129, 132, 135, 143, 147, 151, 153, 158, 166, 174.
Agilitas mira Joannis Tzimiscæ in exercitatione campestri, 96.
Ἄγκυραν τὴν ἐσχάτην προϊέναι, proverbium, 118.
Ἀγνωμονέστατος fortasse vertendum *ingratissimus*,

* Numeri paginas editionis Bonnensis repræsentant quas typis crassioribus expressimus ; notas, ut moris est nostri, textui subjecimus, eas in hoc indice sub paginarum numero ad quas spectant comprehendentes. — Vocabulis, quæ in Lexico Schneideri (ed. 1805) desiderantur, Hasius V. C. asteriscum apposuit ; cruce [illegible] voces, quas a Schneidero pro dubiis habitæ Byzantinorum scriptorum auctoritate commendantur.

hoc est beneficiorum maxime immemor, 88.
'Αγωγὴ, *vitæ ratio, vitæ institutum*, apud scriptores Christianos, 164 not. 'Αγωγὴ et ἀναγωγὴ inter se permutata, *ibid.*
'Αγωνίζεσθαι et ναταγωνίζεσθαι confusa, 23.
Αἱμάτων ἄνδρες, phrasis a Leone frequentata, 36 not.
Αἴσθωνται legendum pro ἔσονται, 198.
Αἰφνιδιασμὸς, *vis subita*, 224, (Verbum αἰφνιδιάζειν habet Ducang. Glossar., I, 37. C.)
Αἰχμαλωτέω pro αἰχμαλωτίζω, 61.
pro Αἰχμάλωτος quas alias voces usurpet Leo Diaconus, 53 not.
pro ἀκούω quæ verba usurpet Leo Diaconus XIV.
Ἄκραι et ἀκριτικὰ θέματα quid sint proprie, 186, 188. 'Ακρῖται *limitanei homines*, 190.
Ἄκρατος, 43 not.
Τὸ ἄκρον ἐφετὸν, *summum*, quod *expetendum* est a piis : quod non intellexit Matthæus Raderus, 18 not.
'Ακρόπολις Cpli, 146.
Alacas. *Vide* Joannes Alacas.
Alapis cæduntur legati Bulgarorum, 62.
Alemanni (Nicolai) error in interpretanda voce ταξειδάρης, 64 not.
ad Alepum Nicephorus Phocas prælium committit cum Chambdan exercitu, 30 not. Fortasse ad Chalum s. Kowaik amniculum, *ibid.* Alepo urbe potitur Nicephorus Phocas, *ibid.* Quo mense circa Alepum copiæ Arabum congregari solebant, 196.
Alexander Magnus Jovis Ammonis filius vult nominari, 81.
Alexander imp. Constantinopolitanus post mortem Leonis VI Philosophi, 123.
Alexander rhetor castigatus, 175 not.
Alim Chambdani filio fines Romanos invadente, quid egerit dux Lycandi, 243.
'Αλλοίωσις, 4.
Ἄλλος et ἄλλο confusa, 39. ἄλλων et ὅλων, 32, 39. Fortasse ἄλλους et ἀλλως, 37.
Aloidæ, nimirum Otus et Ephialtes, 80.
'Αλυσιδωταὶ, Scytharum loricæ, 108.
Ἄλκαννα, herba *henne*. Sic enim legendum pro χάλκαννα, 9 not.
ex Amano monte torrentes in lacum Antiochensem labentes, ad quos fortasse prælialum fuit inter Chambdanum et Nicephorum Phocam, 30 not. In Amano prælia Romanorum XXIII.
'Αμάξαις vehi consuerunt mulieres Bulgarorum, 80.
Amaseam relegatur a Joanne Tzimisce Bardas, Leonis Curopalatæ filius, 96. Inde aufugiens Bardas res novas molitur, 112, 113.
Amida. Vide Emet.
Amiræ duces Saracenorum, 203, 217, 228, 229.
Ammonis filius nominari vult Alexander Magnus, 81.
'Αμνηστεία Bardæ Phocæ rebelli a Barda Sclero oblata, 118. 'Αμνηστείαν pollicetur Joannes Tzimisces imp. Bardæ Phocæ rebelli, 115.
Amœnitas riparum Caystri fluminis, 5.
Amorio proximus Pancaleæ campus, ubi prælium inter Bardam Phocam et Bardam Sclerum, 170.
Ampelas inter patronos munificos S. Nicephori Mileti episcopi, 113 not. *Vide quoque* Simeon Ampelas.
'Αμυντήρια, 1) arma tutoria, 2) dentes sive unci ferrei carnificum, 16 not.
'Αμφιάσασθαι, 236.
Ἄν perperam omissum, 43. ἂν εἰπεῖν perperam scriptum pro ἀπνειπεῖν, 80.
Anabarza a Nicephoro Phoca imper. expugnata, 52.
ab Anacharside fortasse, secundum Leonem Diaconum, initiati Russi, 150.
Anacolutha ipsi Leoni Diacono tribuenda, non librariis, 154.
'Αναγκαῖον et ἀναγκαίων confusa, 60.
'Αναγωγία interdum pro *disciplina* sumi, ἀναγωγεὺς pro *eductor*, sensu quoque physico, 164 not. ἀναγωγία et ἀγωγὴ permutata, *ibid.* ἀναγωγαὶ καὶ ἀναστροφαὶ conjuncta, *ibid.*
'Ανακεφαλαιωσάμενοι, 1. ἀνακεφαλαιωσάμενον s. ἀνακεφαλαιωσαμένους, 24.
'Ανάκτορον, *palatium*, ejusque synonyma apud Leonem, 85 not.
* 'Ανάλαμψις. Ejus auctoritates, 69 not.
'Ανάληψις τοῦ Χωτῆρος. *Vide* Ascensio.
ἐκ τοῦ ἀναλόγου quid significet, 5 not.
'Αναλογικῶς, *per proportionem*, ibid.
'Αναλόγως, quo casu potissimum construatur, *ib* Ejus synonyma, *ibid.*
'Αναράται pro Ὠνωράτα, suburbium Colis, 65.
'Ανάστασις, et 'Αναστασία fortasse permutata.
'Αναστρέφεσθαι, *commorari*, et ἀναστροφὴ
Pro ἀναστραφεὶς fortasse legendum
'Ανετείχιζε et ἀνεχαίτιζε confusa, 26 not.
in Anatolicorum thema Saracenorum
ruptio sub Leone Philosopho imper., 241.
themate Bardas Cæsar copiis Romanis
Anatolicorum ducis, Tarsensibus irrumpere
gerendi ratio, 243. Anatolicorum clisuræ,
'Ανατραφεὶς et ἀναστραφεὶς confusa, 131.
'Αναχαιτίζω verbum Demosthenicum,
'Ανεχαίτιζε et ἀνετείχιζε confusa, *ibid.*
ad Anchialum dira Græcorum strages, 121
Ancillæ filii dicti Saraceni, 12.
Andralestus patricius, consobrinus Bardæ
hoc deficit, 120. Idem quomodo nominetur
Cedreno, *ibid.* not.
ad Andrassum pugna a Julio Polluce accidisse
juxta clisuram in monte Tauro, Cylindrus
"Ανδρες αἱμάτων locutio a Leone frequentata
Anecdota. *Vide* Inedita.
Anemas ex protectoribus palatinis
ad Dorystolum interficit, 149. Ejus magna
153. Percusso Sphendosthlabo prælians ipse
ibid.
* 'Ανεπισφαλῶς. Ejus auctoritates, 80 not.
Angelorum synaxis, 83.
Angelus Vergetius calligraphus. *Vide* Cand
Animadversio divina in percussores Nicephoræ imp., 91.
'Αννώνα quolibet mense custodibus
189. Annona cara per biennium in imperio
Anni vitæ et imperii Nicephori Phocæ,
'Ανοτάριος apud Photium mendose editum
Montacutio, pro primo notario seu primicerio
Antecursores Græcorum a Russis fusi,
'Ανθραξ lapis in media inauri Sphendo
Antigus castrum, 122.
Antiocha pulchritudine ædificiorum
multitudine inter urbes terræ locum
Antiochiæ patriarcham Christophorum
ceni, 100. Contra Antiochiam expeditio
70. Circa Antiochiam arces a Romanis
Juxta in tumulo castellum ædificatur a
74. Antiochia a Petro Burtza patricio
do, 81 not. Ejus expugnationem
refert ad expeditionem Syriacam
165 not. Ad Antiochiam recuperandam
meditantur Arabes, 103. Antiochenum
re solebat Lycandi dux. Alim Chambdani
fines ingresso, 243. Quo mense circa Antiochenum
bum copiæ congregabantur, 196. Antiochena
tis armis, ad preces se convertunt, 82.
Antiochus (S.) a Godefrido Tilmanno
redditus, 172 not.
'Αντιστροφὴ apud rhetores Græcos
135 not.
Antionius II. Paches (*Vid.* Le *Quien Oriens*
I, 256. C) patriarcha Cplitanus, 161.
'Αντυξ τοῦ πόλου, *poli fornix* secundum
Aoristus a Leone Diacono loco *imperfecti*
143. Aoristus subjunctivi pro futuro XII, 131.
vus aoristi pro infinitivo futuri, 120. Contra
futuri pro infinitivo aoristi XV. Pro
perperam Leo adhibet participium præsentis,
omnino præsens pro aoristo, minus bene, 89.
Apambas. *Vide* Marianus.
Apamea a Joanne Tzimisce imperat. capta, 166.
* 'Απαράμιλλος, *incomparabilis*, redditum
phylacto Bulgariæ archiepiscopo, 44 not.
* 'Απαρόπλιστος, *nondum armis destitutus*,
'Απάντων et ἀπαντώντων confusa XX.
'Απεκδύομαι cui casui a plerisque
Leone, 163 not.
'Αποβάλλοντες, 59.
'Απογινώσκω et ἐπιγινώσκω *confusa*, 79.
'Αποκλείω et ἀποκλίνω confusa, 13.
"Αποπτος significatione quadruplici
"Αποπτον, σκοπιὰ et περιωπὴ
ribus, *ibid.*
'Αποστελεῖ p
Apostolica v
rum ecclesia
'Αποτε
'Απο

uæ dulces quæ nunc vocantur, in recessu portus ani, 129.
abes Cretenses, 6. Superbiunt ob cladem exercitui stantini Gongylæ illatam, 17. De eorum excusioni-maritimis ex Creta factis qui scriptores egerint, 12 seqq. Arabes Cretenses Nicephorum Pastilam opunt, 10. Galeæ et enses inter spolia ex illis relata, Arabum in Asia sexaginta castella capta, 30. Contra bes Tarsenses Nicephori Phocæ expeditio, 51. Ara- Tarsensium priores ex Romanis relatæ victoriæ, 58. um consuetudo in itinere faciendo, 202. Arabes ›suesteni λευχείμονες, 55. Ab Arabibus in Sicilia Ma- l patricius ob imprudentiam victus, 66. Arabes in rcitu Chambdani, 30 not. Arabes ad Antiochiam in ia recuperandam expeditionem meditantur, 103. Ara- dicti παιδίσκης ἔγγονοι, 112. Eorum modus sæc. x adiendi fines Romanos, 205. Quo mense, 196. Contra bes locus insidiarum qualis esse debet, 233. Ipsi non › dio, sed tabernaculis statutis tendunt, 255. Ἀρά- ν et ἀγάβων confusa, 18.
Arca castrum a Nicephoro Phoca expugnatum, 71.
Arcam sepulcralem Jo. Tzimisces imp. sibi pæparat Servatoris ecclesia, a se ædificata, 177.
ad Arcadiopolim prælium inter Russos et Græcos, 9 not. Ubi sita Arcadiopolis, *ibid.*
Arcus cœlestis animos Cplitanorum imbre perterris confirmat, 69.
Arethas ab Joanne Hentenio perperam versus, 79 not.
Argentum et aurum a Chambdano fugiente sparsum, Romanos insequentes moraretur, 23.
Aristo Pellæus Philonem imitatur, 57 not.
Aristotelis categoria nona, positionis, 19 not. Aristolica vox εὐχείμερος a Mureti emendatione vindicatur, 56 not.
Armenii in exercitu Græco sæculo x militantes, 14. xcubitoria militia non fideliter funguntur, 188. Armenii t coloni a Nicephoro Phoca in Cretam insulam deducti, 8. Inter Armenios milites et plebem Constantinopolitaam pugna, 64. Armenia oriundus Joannes Tzimisces imp. 9. Ejus nomen quid significet lingua Armeniaca, 92. Ad rmeniæ regem Achod Schahini Joannis Tzimiscæ imp. itteræ memorabiles de expeditione Syriaca, 165 not. n Armeniacæ provinciæ finibus prælians Petrus Phocas n Laparæ ægro occiditur, 169. Armenici scriptores et eo Diaconus se mutuo supplent, 160 not.
in Arriano hodie non legimus quæ Leo Diaconus in o ait legisse, 150 not. Ejusdem Arriani, in Periplo, le patria Achillis sententia, 150.
Articulus perperam omissus, 44, 158. *Vide quoque* Ὁ.
Ascensionis festo a Nicephoro Phoca imp. pompa exra muros ad Pegam acta, 64.
Asia proconsularis postea Thema Thracensium, 12 not. In Asiam elapsus per Abydum Leo Phocas major res novas molitur, 124. Asiaticus exercitus, a Nicephoro Phoca navibus impositus, in Arabes Cretenses dirigitur, 7. Asia servata per Leonis Phocæ de Chambdano victoriam, 24. In Asiam transmigrare Romanos, relicta Europa, jubet Sphendosthlabus, 105. Asiaticas copias per Hellespontum in Europam transfert Joannes Tzimisces imp., 111. Asiam, rebellione facta, vastat Bardas Phocas, 114. Eam ingreditur Bardas Sclerus, a Joanne Tzimisce contra Bardam Phocam rebellem missus, 117. Asiam per quadriennium vastat Bardas Sclerus rebellis, 169. Eam sibi subjungit Bardas Phocas, contra Basilium imp. rebellis, 173.
Aspatharius mendose legit apud Photium Richardus Montacutius, pro *protospatharius*, 176 not.
Astrologiæ fidem habet Leo Diaconus XXI, 168. Astrologus Nicephoro Phocæ imp. in palatio finem imminere prædixit, 64.
Ἀσυμφανής, *occultus:* hujus vocis auctoritates, 112 not. Ἀσυμφανῶς adverbium, *ibid.*
τῶν Ἀσωμάτων synaxis, 83.
Athanasius (S.) emendatus, 104, 115, 175 not. Illustratus, 101 not. Ejus loca complura male reddita a Montefalconio, 85 not., 147 not.
Athanasius (S.) confessor in monte Atho, Nicephoro Phocæ familiaris, 32 not.
Athenagoræ interpretatio Latina emendata, 104 not.
Athos mons: S. Athanasii confessoris secessu nobilitatus, 32 not.
Ἀθρέω, *conspicio*, 133. Ἀθρῆσαι et ἀθροῖσαι confusa, 109 et not.
Ἄθρόον [τὸ] quot significationes difficiles habeat, 137 n. v adverbialiter, *ibid.*
pro ἀτιμᾶσθαι, 239.
o ad Romanum patricium divertit s imp., 177.
apit Bardas Sclerus rebellis, 170.
Atzypotheodorus caput Nicephori Phocæ abscisum protectoris ejus tumultuantibus ostendit, 91.
Avarorum princeps ad Mauricium imp. legatos mittit, 175 not.
Auctor Tacticorum laudat libros de obsidione toleranda, 245. In Occidente copiis plurimum præfuit, 186. Casus confundit XXIV. Scribit horridius atque præfactius, *ibid. Vide quoque* Tactica.
Auctores quos imitatur Leo Diaconus XX.
Auditur apud grammaticos Latinos quid? 3 not.
Avitum juxta Ganges idem ac Phison, 130 not.
in aulam imperatoriam Cpli convocatus senatus, 33. Aula regia Bulgarorum Præsthalbæ muro firmo circumdata, 136. In ea Russi, victi, acriter resistunt, 137.
Auri centenaria quindecim a Calocyre ad Russos perlata 63. Aurum et argentum a Chambdano fugiente sparsum, ut Romanos insequentes moraretur, 23. Per Auream portam Nicephorus Phocas imperator Cplim ingreditur, 48.
Αὐτανέψιος scriptum in codice, non αὐτανεψιός, 112.
Αὐθημερὸν scribendum, non αὐθήμερον, 172 not.
Autographus codex Nicetæ patricii in Bibliotheca Regia, 67 not. Autographa epistola Græci, circa Danaprin legationem obeuntis, 175 not.
Αὐτοκράτωρ et αὐτοκρατορικὸς synonyma, 6 not. Vocabulum αὐτοκρατορία apud quos scriptores, *ibid.*
Αὐτὸς et ὁ αὐτὸς confusa, 172 not. Αὐτῷ et αὐτὸ confusa, 40. Αὐτῷ et αὐτῶν, 88. Αὐτὸν et αὐτῶν confusa, 145. Item αὐτοὺς et ἑαυτὴν, 104 not. Fortasse αὐτὴν et αὐτὸν, 85.
Αὐτοφονευτής, 57. Auctoritates hujus vocis, *ibid.*, not.
Ἀφ' sæpissime perperam scriptum pro ἀμφ' 153.
Ἀφετήριος et ἐφετήριος confusa, 78 not. Ἀφετηρίοις Tarsenses muros urbis firmant, 60.
Ἄφῖκτο, plusquamperfecto, pro ἀφίκετο, 87, 113.
Ἄφιξιν et αὔξησιν confusa, 139.
Ἀφορίζεσθαι *minore excommunicatione plecti*, 90 not. Variorum interpretum errores in hac voce, *ibid.*
Ἀφορισμὸς quid proprie sit in disciplina ecclesiastica Græca, 99 not. Hujus vocis vis peculiaris apud rhetores, *ibid.* Ἀφοριστικῶς λέγειν quomodo interpretandum, *ibid*
Ἀχειροποίητον monasterium, item Abramitarum dictum, 47.
Ἄωρον τῆς νυκτὸς, 175.

B

B et μ sæpissime confusa in codd., 13, 151 not. Interdum quoque β et κ, 107.
Babylon a Semiramide septem mœnibus communita, 56. Ejusdem civitatis rex Nabuchodonosor statuam sibi ponit, 81.
Bagdadum. *Vide* Ecbatana.
Balaneæ castellum in Phœnicia, 166.
Βάλανος et βάσανος confusa, 140 not.
Balforei error in versione Gelasii Cyzeni, 19 not.
Banduri non intellexit vocem Homericam ἐνώπιον 167 not. Quædam Leonis fragmenta scriptis suis inseruit X, 12, 166 not.
ex baptismate susceptor Nicephorus Phocas liberorum Romani Junioris imp. et Theophanonis, 50.
Bardaetta locus ubi Bardæ Phocæ exercitus dilapsus est, 122.
Bardas Parsacutenus magister feliciter pugnat contra Bardam Sclerum rebellem, 170. *Vide quoque* Persacuteni.
Bardas Phocas patricius, Nicephori imp. pater, sæpe Saracenorum Ciliciensium victor, 185. Susceptor liberorum Theophanonis Augustæ, 50. Filio rebellante in ecclesiam S. Sophiæ confugit, 46. Inde liberatus, 47. A Nicephoro filio Cæsar creatur, 49. Præsens in admissione legatorum Bulgaricorum, 61. Moritur annos amplius nonagin.ta natus, 83. Ejus laus bellica, *ibid.* Fuit avus Bardæ Phocæ illius, qui contra Joannem Tzimiscem et postea contra Basilium II rebellavit, 116. In re militari magister anonymi, qui Nicephori imp. jussu Tactica conscripsit, 185.
Bardas Phocas, Nicephori Phocæ filius, in exercitatione ludicra a patruele ipsius Pleuse interfectus, 41. (*Vid.* Ducang. *Famil. Byzant.*, 130.)
Bardas Phocas patricius, dux, Leonis Curopalatæ filius (*Vid.* Ducang. *Famil. Byzant.*, 151). A Joanne Tzimisce Amaseam relegatus, 96. Res novas molitur, 112. Quo anno, *ibid.* not. Ejus invectiva in Joannem Tzimiscem, 116. Ejus sororem Constantinus patricius, Bardæ Scleri frater, in matrimonium duxerat, 118. Ad eum rebellem Bardæ Scleri epistola, *ibid.* Cui impotentius respondet, 119. Desertus a suis 120. In castellum confugit, 122 Ab aliquo insequentium exagitatus, 125. Ejus, i stello obsessi, deditio, 125. In Pancalea campo Bardam Sclerum prælians, male mulctatur, 170

Basilium II imp. ingenti successu rebellat, 173. Ejus interitus, 174.

Bardas Sclerus, magister et dux Orientis, a Joanne Tzimisce cum exercitu ad fines Bulgariæ mittitur, 107. Ejus soror, Maria, Joannis Tzimiscæ uxor, 117. Bardæ Scleri in prælio virtus, 110. Bardas Sclerus Russos vincit, *ibid.* Adversus rebelles dirigitur, 117. Exploratores mittit in Bardæ Phocæ seditiosi castra, 120. Ad eum transfugiunt Bardæ Phocæ assectæ, *ibid.* Alios eorum, captivos factos, oculis privat, 122. Ipsum Bardam Phocam rebellem in deditionem accipit, 125. Russos in aula palatii Præsthlabensis resistentes fundit, 137. In prælio ad Dorystolum Russos a tergo invadit, 155. Ipse sub Basilio II imperium affectat, 169.

τὴν βασιλείαν dictum pro τὴν βασίλειον, 31 not.

ἡ Βασιλεύουσα, *regina urbium*, hoc est *Constantinopolis*, 15 not. Eodem sensu dicitur ἡ βασιλὶς, 30 not.

Basilium, vicus thematis Buccellariorum, 31 not.

Basilius II Bulgaroctonus et Constantinus VIII, Romani junioris imp. filii, post patris mortem in palatio impp. renuntiantur, 31, 32 not., 94. A Polyeucto patriarcha defenduntur coram senatu, 33. Virgo ex regia stirpe Bulgarorum Basilio in matrimonium collocata, 79. (Unde supplendus Ducangius, qui de uxore hujus Basilii silere scriptores ait *Famil. Byzant.*, 144.) Trucidato Nicephoro Phoca, iterum una cum Joanne Tzimisce imperator renuntiatur, 94. Sub Basilio imp. Bardæ Scleri defectio, 169. Basilius II imp. tholum ecclesiæ S. Sophiæ, terræ motu dejectum, renovat, 175. Bardam Phocam rebellem ad Abydum decretorio prælio vincit, 174. Basilii imp. expeditiones in Bulgaros, 171. Prima ejus expeditio contra eosdem infelix XIII, 172. De eadem quæ habeat Cedrenus, 172 not. *Vide quoque* Filii Romani junioris et Constantinus VIII.

Basilius Nothus, Romani Lecapeni imp. ex concubina Bulgara filius, acri atque audaci ingenio, 94. Vernas habet ad ter mille, 47. Quos armat in Josephum Bringam, *ibid.* A Nicephoro Phoca proedrus creatur, 49. Conspirationis Joannem contra Nicephorum Phocam particeps, 94. Cubiculi præfectus, impetui nimio Joannis Tzimiscæ cives demerendi resistit, 97. Parti exercitus in expeditione Bulgarica præest, 132. Longiadem et Drizen, regiones a Romanis recuperatas, invadit, 176. Ejus fortunæ direptæ, 172. Moritur XIII.

Basilius I Scamandrenus (*Vid.* Le Quien *Orient. Christ.* I, 256). A Joanne Tzimisce imp. patriarcha Cpleos creatus, 102. Ejus mores, 163. Apud Joannem Tzimiscem imp. calumniatus, *ibid.* Ab eodem sede pellitur, *ibid.*

Basilius Cæsareensis junior, scholiasta magnam partem ineditus S. Gregorii Nazianzeni, 99 not.

Basiliis Caloensis, Leonis Diaconi pater XII, 5.

Basilium (S.) Nyssenum exscribit Nicetas Heracleæ metropolita, 22 not.

Bellum non tantum violento impetu quantum prudentia et calliditate promovetur, 20.

Βέρεδον, 202. Quid proprie significet, *ibid.*, not. Ejus contrarium est σάκα, *ibid.*

Berkelii versio Stephani Byzantini emendata, 172 not. Ejusdem error jocularis in eodem Stephano, 5 not.

Berrhoea a Bulgaris occupata, 175.

Beryti imago crucifixionis Dominicæ reperta, 166.

Bibliotheca Coisliniana Montefalconii emendata, 116 not.

Bibliotheca Photii ab Andrea Schotto male versa, 176 not.

Βίγλαι, *excubiæ*, XXV. Quo intervallo aliæ ab aliis esse debeant, 187.

Bigotii error in versione Palladii, 120 not.

Billii versio S. Gregorii Nazianzeni emendata, 15 not., 39 not. Ejusdem error in Vita S. Athanasii, 85 not.

Βίον ἀβίωτον τιθέναι, 119.

quando Bipartito oportet hostes insequi, 235.

ad Blachernensem ædem S. Mariæ Virginis pompam agit Joannes Tzimisces imp., 129.

pro Βλεφαρίδος scriptum φλεβαρίδος, 88.

Βλύσις, lexicis ignoratum vocabulum prolatum ex commentario ms. Theophylacti Bulgarorum archiepiscopi in Psalmos, 162 not.

*Βλυστάνω, *eructo*, *fundo*, ibid. S. Joanni Chrysostomo vindicatum, *ibid.*

Boissonadus (Jo. Fr.) vir summus litterarum Græcarum rara cognitione præstans, 53 not.

Bonifacii (S.) Acta emendata, 175 not.

Borion vicus haud longe a Danapri flumine, 156 not.

Boris, Bulgarorum rex, Præsthlabæ, a Romanis captus, 136. Inde e regno deductus Magistri dignitate ornatur, 158. Ipsius nomen quomodo scribatur a Scylitze et Georg. Cedreno, 135 not.

Borzo urbs a Joanne Tzimisce imp. capta, 166.

per Bosporum catena ferrea a Nicephoro Phoca imp. tensa, 78. Bosporo clam trajecto Cplim ingredi Europalates rebellis, 146. Eumdem transit Bardas contra rebelles proficiscens, 117. Bosporum gressus Basilius II imp., Bardæ Phocæ rebelles ces fundit et capit, 174. Bospori ainus portam Cpli, 129. *Vide quoque* Cimmerius Bosporus.

Brevis statura Joannis Tzimisces, 92, 96.

Bringas. *Vide* Josephus Bringas.

Brodium Latinorum unde deducatur, 162 not.

Buccellariorum thema, ubi natus S. Nicephorus lesius, 65 not.

Bucoleon locus Cpl., 87.

Bulgaria olim Macedoniæ portio, 163. Mirum impedita ac saltuosa, 62. Tramites ex Thracia riam agentes difficiles et perangusti, 138. tragorum coloni, 103. Unde nomen traxerint, rus genti Bulgarorum olim præfectos, *ibid.* Justiniano II Rhinotmete, iterum rerum potito, obtinent, 104. A Bulgaris Nicephorus I (Logothet generalis) imp. obtruncatus, *ibid.*, 104 not. tunc sacrificia humana, 149 not. Et religio gen not. Bulgarorum rex Simeon bellum Græcis Leonem Phocam majorem, magistrum et scholarum Orientis a Zoe Augusta dictum, afficit, 124. In Bulgaros expeditio Nicephori 62. Id bellum quo anno locandum, 58 not. Bulgariam invaderent, ad Russos Calocyres missus, 63. Mercedemque pro hac re Sphe pollicetur Nicephorus Phocas, 101. Sphendosthlabus suasus a Calocyre, 77. Ad Bulgaros legatos cephorus Phocas, 79. Bulgari xxx. M. hominum a Russis fusi, 78. Bulgari a Spendosthlabo duobus liis, non uno, victi, 78 not. Eorum dux Petrus bum comitialem incidens moritur, 78. Ejus Spendosthlabi crudelitas, 105. Bulgari imperphori Phocæ auxilium contra Russos, 81. missas sponsas invisere se velle fingit Theophagusta, 86. Ut Bulgaria relicta, in suos se fines Sphendosthlabo suadet Joannes Tzimisces, ria ecclesiæ multæ a Joanne Curcua vastatæ, rorum et Hunnorum multitudo in exercitu Item in prælio Præsthlabensi Bulgari contra Græcos, 137. Bulgarorum thesauri aula regia asservati, 136. Ut e Bulgaria Sphendosthlabum hortatur Joannes Tzimisces. Denique Russi victi spondent in pace cum Bulgaria abstenturos, 153. Bulgaria pace recepta, 157. Ex eadem regione Joannes Tzimisces nobilem S. Mariæ Virginis imaginem, coronam in ecclesia S. Sophiæ deponit, silio II imperante Macedoniam populantes, expeditiones Basilii imp. XVIII, 171. Cujus ab illis conciditur XVIII, 172. De eadem tione Basilii imp. quæ habeat Cedrenus, rorum gens inops atque impura, 62. Eorum sthlaba, 131. Bulgari Christianorum fidem Eorum mulieres plaustris vehi consuerunt, rum archiepiscopi Theophylacti Commentaria in Psalmos laudatus, 162 not. *Vide quoque* Bullialdi lapsus in loco Michaelis Ducæ, 29 not.

Burtza. *Vide* Michael Burtza.

Byzantini scriptores diminutiva pro *primitivis*, posita pro simplicibus temere usurpant, 11 not. ratione illustrari possunt XXII, 12. Eorum celeber communis de utilitate historiæ, 3 not. *Quinam* adhuc inediti XXX. Ad Byzantinam historiam illustradam egregie idoneæ sanctorum Vitæ, 175 not. Byzantinarum rudis Richardus Montacutius, epist. Photii, 176 not. Et Xylander, interpres præclarus, 64 not.

C

Cæsaris ad dignitatem Bardus Phocas a Nicephoro filio evectus, 49.

Cæsaream versus iter ingrediuntur Nicephorus Phocas et Joannes Tzimisces, 40. In Cæsariensi ecclesia Nicephorus, imperator nuncupatus, sacra obit. Eamdem civitatem occupat res novas moliens Bardas Phocas, 113.

Calc. *Vide* Chalus.

Calceamenta ipsius rubra, nigra credit esse Bardas Phocas, 121.

Calecas. *Vide* Manuel Calecas.

Calocyres a Nicephoro Phoca imp. ad Russos missus, 63. Imperium affectat, 77. Plurimum potest apud Sphendosthlabum, 79. Noctu Præsthlaba clabitur, 131.

Calocyres Delphinas, Bardæ Phocæ rebellantis dux, cast[illegible] spectu Cplis, 173. Captus in eum ag[illegible]

ie, civitas Asiæ proconsularis, ad Timolum mon-
. Prope fontem Caystri amnis XVII. Patria Leo-
aconi, 5.
inymum in insulam deportatur Leo Curopalates,
iratione patefacta, 147.
ieli Arabum quomodo intercipi possint, 210.
ipus patens ante Præsthlabam in Bulgaria, 133.
dia expugnata a Nicephoro Phoca, 26. De ejus
natione fragmentum ineditum Julii Pollucis, 28
Vide Chaadax.)
dida Romanæ acta quid sint, 175 not.
es, in proverbio, ipsi pecudes dilaniantes, 74.
nartus emendatus, 135 not.
itacuzenus. *Vide* Joannes Cantacuzenus.
itale facinus rebellio contra imperatores, 116.
Cappadocia subsistens Nicephorus copias contra-
expeditionem Tarsensem, 51. Ibidem hibernat Ni-
rus Phocas imp. post priorem obsidionem Tarsi, 54,
idem Bardas Phocas, Cæsarea elapsus, res novas
ur 113. Ibidem Bardas Cæsar copiis Romanis præ-
, 185. Cappadociæ ducis, Saracenis Tarsensibus
ipentibus, belli gerendi ratio, 243. Cappadociæ
ictus Constantinus Meleinus sæpe rem contra Sara-
feliciter gessit, 185. Cappadocia et Cilicia jugis
disterminantur, 250. Cappadoces olim Troglodytæ
35. Ex Cappadocia orti gemini monstrosi, 165, 2.
otivi Romani ab Afrorum rege Nicephoro Phocæ
si, 76. Captivos in rogis interfectorum jugulant
i, 149. Captivi quando in numero hostium du-
i, 214.
pita rusticorum Græcorum sæc. x (ut videtur) nuda,
Capita Arabum cæsorum in saccos condita, 14. Pro
ilis nummus argenteus persolutus, *ibid.* Eadem tor-
is in oppidum conjecta, Nicephori Phocæ jussu, 15.
rbunculus in media inauri Sphendosthlabi, 157.
rmanitis regio arida Ecbatanis prætenditur, 162.
rthaginienses ad Antiochiam in Syria recuperandam
ditionem meditantur, 103. Carthaginiensium rex
am patricium, captivum, Nicephoro Phocæ imp.
ttit, 76. *Vide quoque* Afri.
r viam Caridii e Cilicia in fines Romanos se recipit
phorus Phocas major, 242.
stella plus viginti Nicephorus imp. post priorem
ilionem Tarsi capit, 52. A castello Galatico catena
a per Bosporum ad Centenarium turrim tensa, 78.
strorum Romanorum ante Dorystolum descriptio,
1. Ad castra Saracenorum quomodo noctu sit acce-
um, 219, et quomodo sint oppugnanda, 211.
talogus mss. Græcorum Bibliothecæ Regiæ sup-
s, 65 not., 67 not.
aphracti equites in exercitu Nicephori Phocæ, 59.
roque cornu locantur, 140. Hos Romanorum cata-
ctos duces Russorum præcipue timent, 151.
tegoria nona Aristotelis, quænam sit, 19 not.
tena ponderosissima per Bosporum tensa contra
orum impetum, 78.
ystrus flumen, 5. Propter ejus fontem sita est Caloe,
is Diaconi patria, *ibid.* Effluit in sinum Ephesinum,
Ejus nomen quomodo Græce scribatur, 5 not.
drenus. *Vide* Georgius Cedrenus.
ibianus tractus, 5. Scriptores qui de eo egerint,
, not.
Celtarum montibus ortus Europam intersecat Ister
is, 130.
ntenaria auri quindecim a Calocyre ad Russos
ita, 63. Quanti valuerint, secundum Schloezerum,
ot.
ntenarius, turris in littore Bospori, 79.
Centurias divisi Romanorum milites tempore Ni-
ori Phocæ, 194, 1.
Centurionem Græcum dicto imp. non obedientem
adversum, 58.
Chalce ecclesiam Servatoris instaurat Joannes
isces imp., 129. In qua posthac solemniter preces
, 128, et mortuus sepelitur, 178.
alcondylas. *Vide* Laonicus Chalcondylas.
haldææ limitibus Bardas, Leonis Curopalatæ filius,
nune Tzimisce Amasiam in exsilium mittitur, 96, 8.
alus S. Kowaik seu Caic, agrum Berrhœensem ri-
amniculus. ubi pugna inter Nicephorum Phocam
ambdanum commissa, 30 not.
alybon. *Vide* Alepum *et* Halepensis.
ambdanus s. Chambdan, aliter Self-eddaula sive
hasan Ali, Hamdani ben Hamdun nepos dictus, Sa-
orum circa Ciliciam princeps, homo acer ac diligens,
ellum Romanis infert, 17. Ingentibus copiis Asiam
it, 19. Ejus ingenium et mores, 16. Ejus nomen
modis a Græcis scribatur, 17 not. Leo Phocas, Ni-
cephori frater, domesticus Occidentis contra illum missus
18. Chambdanus quo habitu et cultu iter fecerit in
agmine, 22. Equa vectus tum magnitudine tum pernici
tate conspicua, *ibid.* Ejus exercitus a Leone Phoca fun-
ditus deletur, *ibid.* Ipse ægre elabitur, *ibid.* De eodem
prælio ad Cylindrum inter Chambdanum et Leonem Pho-
cam fragmentum ineditum, 24 not. Chambdanus ter a
via recta discedere coactus et fugatus, 191. In eum et
Tarsenses expeditionem molitur. Nicephorus Phocas,
36. Chambdanum iterum fundit, 30 not. Chambdani exer-
citus quibus e gentibus fuerit compositus, *ibid.* Chamb-
dani et Cilicum opes Romanis formidandæ, 184. Ejus filio
Alim Romanos fines invadente, quid egerit dux Lycandi,
243.
Chandax, oppidum Cretæ insulæ, et natura et arte
munitum, 11. Munitiones habet ex aggere pilis suillis
et caprinis concreto, *ibid.* Fossaque duplici circumda-
tur, *ibid.* A Nicephoro Phoca obsessum, 8. Et circum-
vallatum, 11. Cur adeo opibus refertum, 27. Oppidani
Græcos denuo adorientes per tempus aliquod repel-
lunt, 25. Eorum muri a Romanis suffossi subsidunt,
26. Et vi expugnantur, 27. Chandacenses piraticis excur-
sionibus et latrociniis dediti, 27. *Vide quoque* Candia.
a Chazaris emissi coloni Bulgari, 103.
Chersonem relegatur Justinianus II Rhinotmetes, 104.
Cherson a Russis occupata, 175. Quo anno, 175 not.
Chersonesi Tauricæ historia per sæc. XI parum cognita
175 not. De rebus ibi gestis fragmenta, *ibid.* Chersonesus
Taurica a barbaris vastata, *ibid.* Pagis ad D. desertis fac-
tis sæc. X, aut XI, *ibid.* In Chersoneso Taurica Græci
animo ab impp. Cplitanis alieni, *ibid.* Barbaris sponte
se dedunt, *ibid.* *Vide quoque* Cimmerius Bosporus.
Chionæ, Irenæ et Agapes ecclesia suburbana ad
Thessalonicam, 175 not.
Chium in insulam amandat Bardam Phocam deditii-
tium Joannes imp. 126.
Christi, Servatoris et Dei nostri, effigies in sudario
expressa, Abgaroque regi missa, 70. Ejusdem Servato-
ris sandalia in castro Mempetze inventa, 166.
Christiana a religione alieni Russi circa initia sæc.
X, 144 not. Bulgari Christianam fidem colentes, 79.
Christophorus Antiochiæ patriarcha a Saracenis in-
terfectus, 100.
Chronicon paschale emendatum, 175 not.
Chronographiæ Michaelis Pselli editio a Combefisio
effecta IX. *Vid. quoque* infra INEDITI SCRIPTORES quibus
in notis conficiendis usi sumus.
in Chronologia falluntur Cedrenus et Elmacinus, 175
not.
Chrysopoli, e regione Cplis, Nicephorus Phocas, fra-
tris Bardæ Phocæ rebellantis dux, castra habet, 173.
Chrysostomus. *Vide* S. Joannes Chrysostomus.
Chrysotriclinium conclave in palatio Cplitano, 90.
Ciborium nobile S. Demetrii Thessalonicæ, 175 not.
Voce *ciborium* quid proprie denotetur, *ibid.*
Cilicia dextrorsum relicta, Syriam invadit Nicephorus
Phocas, 70. Ciliciæ fines montibus silvisque impediti,
22, 4. Ipsa et Cappadocia Tauri jugis disterminantur,
250. Nihilominus Ciliciensem agrum invadere solebat
Lycandi dux, Alim Chambdani filio Romanos fines in-
gresso, 243. Ciliciensium Saracenorum irruptio in thema
Anatolicorum, imperante Leone Philosopho, 241. Ibi
Saraceni quo mense ad invadendos Romanorum fines
congregabantur, 196. Eorum exercitus sæpe in clisu-
ris fusi, 191, 21. Cilicum et Chambdani opes Romanis
formidandæ, 184.
ut Cimmerium ad Bosporum redeat Sphendosthlabo
suadet Joannes Tzimisces imp. 103. Sed deinde, bello
flagrante, reditum eo Russis intercludere vult, 129.
Jamque ante ad Cimmerium Bosporum ægre cum de-
cem naviculis ex Græca expeditione reversus erat In-
gor, 106. *Vide quoque* Chersonesus Taurica.
Cinere pluit Cpli, 69.
Cinnamus. *Vide* Joannes Cinnamus.
Circensibus in ludis Cplitani territi, 63.
Circumflexus a librario perperam positus pro acuto,
84. Circumflexi et accentus in codd. perraro alieno
loco collocati, 107, 18, 11 not. Circumflexa verba secun-
dæ conjugationis formata ut circumflexa tertiæ, 239, 80.
Clades Adanensium in prælio cum Nicephore Phoca
majore, 242, copiarum Chambdani, a Leone Phoca de-
letarum, 22, 21. Cretensium, oppido Chandace vi ex-
pugnate, 26.
Classis Græcorum ad littus Siciliæ stans a Saracenis
pleraque capta, 67. Classis Nicephori Phocæ in Syria re-
flantibus ventis rejecta, 71. Classis recognitio a Joanne
Tzimisce in portu Cplitano facta, 129. Ejusdem
sis in conspectum Dorystoli adventus, 144. Cl
goris in Ponto igne Græco comburunt Romar

Clava ferrea Theodorus Lalaco in prælio contra Russos utitur, 144.

Claudiopolis in Galatia terræ motu eversa, 68.

Claves palatii Cplitani in cera impressæ, 146.

Clemata castrum in Chersoneso Taurica, 175 not. Clematenses ultro se dedunt, *ibid.*

S. Clemens Alexandrinus emendatus, 29 not. Philonem interdum exscribit, 120 not.

Clementia Joannis Tzimiscæ imp., 114.

Clericus libello tradito Nicephorum imp. de cæde imminente monet, 86. Cleri decretum. *Vide* Τόμος.

Clisuræ limitaneæ per Orientem sæc. x, quæ, 250. Ibi clisura in Tauro monte Cylindrus vocata, 24 not. De clisurarum occupatione, hostibus se recipientibus, 250. Multa habet auctor Tacticorum Nicephori, 246.

Clytæmnestra ab Oreste filio occisa, 130.

Super Coccino coactili humi strato cubat Nicephorus Phocas, 83.

Codex Bibliothecæ Regiæ propria manu Nicetæ patricii exaratus, *ibid.* Idque in Africa, *ibid.* Codex Regius, 1111, bonæ notæ, Theodori Abucaræ opere complectens, 15 not. Codex Regius, 1712. Leonis Diaconi historiam continens, unde et a quo in Bibliothecam Regiam sit illatus, XXII. Quæ in eo contineantur, *ibid.* Quæ in eo sint librarii menda, *ibid.* Codices Regii, Tactica Nicephori Phocæ exhibentes, XXIII. Codex Sangermanensis Scylitzæ item bonæ notæ, 17 not. In Codice Vaticano 163 et 29 servata Julii Pollucis Historia, XXIII. Codex a Græco aliquo notis autographis de legatione et administratione ipsius locupletatus, 175 not. Locus codicis Justinianei explicatus, 116 not. In codd. sæpe scribitur μυριαδῶν et χιλιαδῶν, περισπωμένως, 156 not. Omninoque sunt codices magna auctoritate, si de accentuum sede eos consulas, *ibid.*

Codicilli imperiales, ad varia munera nominationes continentes, 117.

ex Cœlesyria quo mense Arabes fines Romanorum invadebant. In cœlum ascendere conati Aloei filii, 80.

Colstiniana Bibliotheca Montefalconii emendata, 116 not.

Colloquium inter Sphendosthlabum et Joannem Tzimiscem imp., 156.

Coloniæ Armeniacas et Græcas in Cretam insulam receptam deducit Nicephorus Phocas, 28. Coloniæ episcopus Theodorus a Joanne Tzimisce patriarcha Antiochiæ constitutus, 100.

Columna in Eutropiano vi fluctuum eversa, 176. Columnæ igneæ per plagam septentrionalem conspectæ, 175.

Gomanorum (cod. Χουνάδων) coloni Bulgari, 103.

Combefisii merita in historiam ecclesiasticam et Byzantinam XIII. Instituerat editionem Leonis Diaconi et Chronographiæ Michaelis Pselli, *ibid.* Item edere volebat narrationem integram de miraculis S. Demetrii, 175 not. Combefisius quando et ubi sit vita functus XV. Plerumque incomptus est et asper in oratione Latina, *ibid.* Oscitanter Leonem Diaconum vertit, 77 not. Confudii ἵππον, et ὕπνον, 153 not. κλειστὰς et κλεινάς, 66 not. δλων et ἄλλων, 32 not. Alibi quoque lapsus est in vertendo Leone Diacono. *Vide* not. ad pag. 56, 132, 145. Et in interpretando Martyrio SS. Eustathii, Theopistes ac liberorum, 171 not. Item errores commisit in numeris, 72 not. Ejus versio Leonis Diaconi et Pselli, quando evanuit, XV.

Cometes Constantino VII Porphyrogenneta imp. nato et mortuo visus, 5. Item imperante Joanne Tzimisce, 168.

Comitialem in morbum incidens Petrus Bulgariæ princeps moritur, 78.

Commentarius magnam partem ineditus S. Basilii Cæsariensis, junioris, in S. Gregorium Nazianzenum, 99 not. Item ineditus Theophylacti Bulgarorum archiepiscopi in Psal. os, 162 not.

Concilium collectio Regia maxima edita ab Harduino (Parisiis, 1715, fol.), emendata in textu Græco. *Vide* not. ad pag. 4, 15, 29, 36, 38, 104, 164, 175. In versione Latina. *Vide* not. ad pag. 4, 6, 13, 36, 39, 79, 85, 99, 104, 116, 165, 172. Nonnisi concilio generali patriarcha Cplitanus sede pelli potest, 163.

Conditiones pacis confectæ inter Russos et Romanos, 155

SS. Confessorum ecclesia Edesæ 70.

Congiara a Joanne Tzimisce imp. Cplitanis data, 159.

Conjunctivus aoristi a scriptoribus præcipitatæ Græcitatis pro futuro adhibitus XX, 27. Ita, ut hoc utar, ad Aristoph. Plut. vers. 518. ἕξεις] exponitur λάβῃς, et 533. ἕξει] λάβῃ. Hemsters. utrobique perperam legit λούσεις et λούσει, hasque voces vult in Meursii Ducangiique Glossaria Græcobarbara referri. *Vide quoque* virum immortalem Coraium Μόθων Αἰσωπίων συγγρ. 234, B, 92 A, 236 C, 333 B, ubi pro γενέσ. ἐμ. τ. λ. nabes γένῃ, εἶπω, λάβῃς κ. τ. λ. ex quibus junctivis aoristi, præfixa particula θά, Græcos hodie futura sua formasse, θὰ εἶπω, θὰ ἔλθω, credendo. Offendi item scriptores quosdam consuetudine medii ævi tritos, in quos librarii passim pro minus ipsis usitato, conjunctivum illum aoristi inxerunt. Id verbi gratia in S. Ephræmi operibus mirabiliter accidit : utque unum locum e multis in sermone de secundo adventu, III, 98 F. Ἵνα [ἔχῃ] τὸν φραγμὸν τοῦτον, οὐκ εἰσέλθῃ τὸ ἔθνος· τοῦτο ἐστὶν ὁ διάβολος· codices antiqui nostri omnes : οὐκ ἐμβήσεται.

Conjuratio Joannis Tzimiscæ contra Nicephorum 87.

Constantinopolis laudes et opes, 43. Constantinopolim redire dicebatur Romanus Lecapenus, ad imperium vadendum, 124. Contra Cplim expeditio suscepta, 106. Ibi in circo triumphus actus a Leone Phoca. Cpli plebs, seditione facta, asseclas Josephi in fugam convertit, 46. Eo redit Nicephorus Phocas, Tarso capta, 61. Constantinopolitani decurrunt in circo exterriti, 63. Inter eos et milites Armenigna, 64. Constantinopolitani Nicephorum Phocam ex Syria reducem splendide recipiunt, 74. In Cplis noscomium leprosorum instaurat Joannes Tzimisces imp. 99. Cpli hibernans conglariis plebem rat Joannes Tzimisces imp., 127. Cpli in porta triremes lustrat Joannes Tzimisces imp., 129. portas se castra collocare velle minatur Sphendosthlabo 106. Cpli proficiscitur Joannes Tzimisces imp. dosthlabo bellum illaturus, 145. Ad arcem, quæ urbem clam ingreditur Leo Curopalates rebellis. Cpli monialis S. Theodorum vidit secundas res 154. Cplim redux triumphum de Russis agit Tzimisces, imp., 158. Et postea de Saracenis, ægrotus redit Joannes Tzimisces, imp., 177. In spectu castra habet Bardas Phocas rebellis, 171. res multæ terræ motu dejectæ, 173. Cplim rem a Sardicæ obsidione Basilius II, imp., 171. Constatis suburbium Honorata, 65. Cplitana plebs tumultus et expilationes, 94. Spectaculorum Rei militaris ignara, 63.

Constantinus Magnus imp. Dorystoli sepultus in ecclesia Apostolorum Constantinopoli sub Constantino Pogonato Mœsia a Bulgaris vasta, 103.

Constantinus IV Copronymus, et postea Constantinus V Irenæ Aug. filius, impp., Bulgaros regione vincunt, 104.

Constantinus VII Porphyrogennetus, imp. Leonis Philosophi filius, 5. Eo puero Zoe Augusta imperatrix, 123. Eo nascente et moriente cometes visus. Quo anno mortuus, 5. Expeditionem mittit contra Arabes Cretenses, 6. Eo imperante bis Chambdanes a Creta discedere coactus et fugatus, 191. *Ejus filiam* Theodoram in matrimonium ducit Joannes Tzimisces imp., 127. Leo in scriptis ejus explicata, 116 not. Continuator ejus male versus, 156 not. Emendatus, 12 not.

Constantinus VIII et Basilius II post mortem Romani junioris imperatores renuntiati, 125, 43. Patrique imperio succedunt, 31, 9, 94. *Vide quoque* Basilius I. Constantinus Gongyles classi a Constantino Porphyrogenneto imp., contra Arabes Cretenses missus præfectus, 7. Male rem gerit, *ibid.*

Constantinus Manasses emendatus, 34 not.

Constantinus Meleinus, Cappadociæ præfectus, imperium feliciter contra Saracenos gessit, 163. *Ejus* scripta quot modis scribatur, 185 not.

Constantinus patricius, Bardæ Scleri frater, uxorem Bardæ Phocæ in matrimonium duxerat, 118. Proditionem bene rem gerit, 110. De ejus viribus ac fortunis narrationes diversæ, 110 not.

Continuator Theophanis lapsus in anno expeditionis Nicephori Phocæ adversus Cretenses, 7 not. Consentius apud Latinos quo sensu, 135 not.

Convicia a Saracenis Mopsuestenis *Nicephoro Phocæ* imp. facta, 53.

Corderii error in vertendo loco Origenis, 33 not.

Corona imperialis Nicephori Phocæ *capiti imposita*, 48. Coronam Bulgarorum in ecclesia S. Sophiæ dedicavit Joannes Tzimisces imp., 158.

Cosmas Indicopleustes explicatus, 115, 165 not.

Cotagrorum coloni Bulgari, 163.

Cretæ insulæ ager opimus et herbidus, 9. Eo Nicephorus Phocas cum exercitu appellit, 7. In Cretam rebellat ad Nicephorum Phocam ibi hibernantem, transmittit

nasterii S. Pauli in monte Latro, 16 not. Creta a Romanis recepta, 27. Ejus opes in triumpho ori Phocæ expositæ, 28. Post Cretam receptam libras auri S. Athanasio confessori mittit Nius Phocas, ad monasterium in monde Athodum, 32 not.
nses Saraceni vaticiniis artibusque magicis ad-4. Latrociniis late maria infestant, 12. Cretenses inertes, *ibid.* Eorum exercitus ad XL millia ho- a Nicephoro Phoca cæsus, 14 Cretenses conturpectu capitum ex Nicephori Phocæ machinis in conjectorum, 15. Fortiter resistunt Romanis opitibus, *ibid.* Cretensis mulier indecore agit erga orum Phocam, 25. A sagittario Græco confixa pe*d.* Cretenses, ruina murorum suffossorum exterhilominus fortiter resistunt, 26. Vi expugnantur, De Cretico bello qui scriptores egerint, 16 not. sium amiras Curupas, 28 not. Ejus filius Anemorem Russum in prælio interficit, 149.
ea. *Vide* Chersonesus Taurica.
atoris Crucifixio depicta, Beryti reperta, 166.
lelitas Sphendosthlabi in Bulgaros, 139.
ii error in versione Manuelis Malaxi, 99 not.
is signum a Constantino M. in cœlo visum, 138.
loco vexilli exercitui Græcorum prælata, 8, 128.
s aureas et gemmatas, a Tarsensibus olim captas, o occupato, recuperat Nicephorus Phocas imp., 61.
iculi præfectus creatur Basilius nothus a Joanne sce rerum potito, 94.
icum examina a S. Jacobo Persis Nisibim adorienimmissa, 162.
niculi acti a Romanis contra Mopsuestiam, 52.
rcuas. *Vide* Romanus Curcuas.
rdi in exercitu Chambdani militantes, 30 not. Getimque in exercitibus Arabum, *ibid.*
ropalata declaratur Leo Phocas a Nicephoro fra49. *Vide quoque* Leo Phocas.
rrum equis albis junctum Joanni Tzimiscæ imp. offerunt Cplitani, 158.
rupas Cretensium amiras, 28 not.
dnus flumen perlucidum, Tarsum mediam interns, 51. Pontibus tribus jungitur, *ibid.* Ab accolis ax vocatur, 242.
lindrum (ad) prælium inter Leonem Phocam et mbdanum, de eodemque fragmentum ms., 25 not.
rælium ab aliis ad Andrassum factum dicitur, *ibid.*
mbala pulsata in exercitu Romano, 133.
parisso ob altitudinem similis cometa, 168.
rillus Scythopolitanus emendatus, 165 not.

D

icici scrinii miles, sub dispositione virorum illusm præfectorum per Illyricum, 175 not.
amascus Joanni Tzimiscæ imp. stipendiaria facta,

inapris glacierum fragmentis lintres transmittenn infestans, 175 not. Adeo frigore constrictus, ut tamina in eo tanquam in campis fiant, *ibid.* Circa inaprim frigus intolerabile, *ibid.*
οὖ Δαουβᾶ regia ad Taurum montem, 215.
ativus singularis et genitivus pluralis confusi, 143.
avidi assentitur Leo Diaconus in explicatione cauum terræ motuum, 68. Davidicum psalmum noctu itat Bardas Phocæ, 120.
δὲ et τὲ confusa 29, 196. Δὲ fortasse perperam scrim pro δὴ, 100. Δὲ ἑφοίτα pro διεφοίτα, 434, 5. Δὲ fortasse legendum, pro δ' ἴτι, 155.
δὴ perperam omissum, 43 δὴ ἀλυοντι, cujus vice ndose legitur διαλύοντι, 10.
decursione militari in Circo Cplitani territi, 63.
defectio solis maxima, 72.
δεῖ et δεῖν confusa a librariis, 125.
Deipara patrona exercituum Romanorum, 256. ate ejus imaginem quieti se tradit Nicephorus Pho-, 86. In Deiparæ ecclesia palatina Nicephorus Pho- tegulam Edessenam consecrat. 71. Ejusdem tem- um magnificum in suburbio Pegæ, 64. *Deipara, juve*, x Nicephori inter gladios percussorum, 88.
δ Δεῖπνος genere masculino, a quo usurpatum, 134 not. Delarne complura loca Origenis male interpretatus , 147 not.
Delemitæ in exercitu Chambdani militantes, 30 not. nde oriundi, *ibid.* Dilimnitæ dicti apud Agathiam et eophylactum Simocatam, *ibid.*
Delphinas. *Vide* Calocyres Delphinas.
S. Demetrii festum celebratum, 175. Quando, 175 not. us ciborium nobile Thessalonicæ, *ibid.* De ejus miraculis narratio Joanni archiepiscopo Thessalonicæ vulgo tributa, *ibid.*
Deportatio cui verbo Græco proprie respondeat, 147 not.
Desperatio causa defensionis audacissimæ, 16.
Δευτέρα ἡμέρα quid, 46 not.
Δεξίωσις apud scriptores sequioris ætatis sæpe *epulas* valere, 141 not. Jungit voci φιλοτησίαι, *ibid.*
Diaconi officio fungens Leo Diaconus in expeditione Basilii II imp. adversus Bulgaros, 173.
pro ἐπεὶ Διέγνω fortasse legendum ἐπειδὴ ἔγνω, 202.
Διάδημα τὸ βασιλικὸν capiti Nicephori Phocæ impositum, 48.
Διαλαμβάνω, *cingo*, 51 not.
Διαλλάττειν et διαφυλάττειν confusa, 157 not.
Διαλύοντι fort, prave scriptum pro δὴ ἀλύοντι, 10.
pro Διασκευάζω Plutarchus mire adhibet verbum ἐνσκευάζομαι, 131.
Διασκηνισάμενος· pro quo tamen fortasse legendum διασκηνησάμενος, 141 not.
Διοσκοπέω et διασκορπίζω confusa, 209.
Διάφαύω de die illucescente, 40. διαφαύω et διαφαίνω confusa, 93.
Διαφέρειν τινὶ apud scriptores Christianos *proprium esse alicui*, 172 not. Quam multi interpretes hoc non viderint, *ibid.* Οἱ διαφέροντες, *propinqui*, ibid.
Διεφοίτα et δὲ ἐφοίτα, 50 not.
Διαφυλάττειν et διαλλάττειν confusa, 157 not.
Διαφωνέω, *extremum spiritum emitto, pereo*, 10 not. Eruditorum hominum in hac voce errores coarguuntur, *ibid.* Eodem sensu occurrit in Vita ms. S. Nicephori episcopi Mileti, de obitu Nicephori imp. τοῦ ἀποδεδωκότος αὐτὰ βασιλέως διαπεφωνηκότος· et paulo inferius, eadem Vita, de jumento præceps dato nuntiatur, τῷ κρημνῷ τὸ ζῶον διαπεφωνηκέναι. De ejusdem verbi significatione altera vide *ibid.*
Diei divisio apud Græcos sæc. X, in horas duodecim, 249.
Διιστάω similesque formæ potius adhibentur a Græcis medii ævi quam διίστημι, 186 not.
Δικαστηρίῳ βασιλικῷ damnatus et sede pulsus Basilius patriarcha, 163.
Δικάζεσθαι et γυμνάζεσθαι confusa, XXV.
Dilimnitæ. *Vide* Delemitæ.
Diluvium alterum videre crediderunt Cplitani, imbre ingenti defluente, 69.
Dinea in Bulgaria a Joanne Tzimisce imp. capta, 139.
Διὸ et δὶς confusa, 191.
in Dionysii Alexandrini ad Basilidem epistola error Frontonis Ducæi, 4 not.
Dionysius Halicarnassensis illustratus. *Vide* not. ad pag. 16, 79, 99. Ejus locus ad Hudsone minus (ut videtur) intellectus, 57 not.
Διορύττειν τειχίον, de perfossoribus parietum, 11 not.
Dipotamum venit Bardas Sclerus, contra Bardam Phocam rebellem missus, 120.
Domesticus scholarum Leo Phocas major contra Simeonem Bulgarorum regem mittitur, 173. Δομέστικον τῶν σχολῶν vocant Græci præfectum copiarum per Orientem, 7. Nicephorus Phocas magnus domesticus, *ibid.* Item Joannes Tzimisces a Nicephoro Phoca domesticus Orientis ac magister creatus, 49. Domestici tituli περιφανείας et ἐνδοξότητος concessi, 38.
Δόξαν αὐτῷ, participium absolutum, non intellectum a Richardo Montacutio, 176 not.
Δορατισμὸς phalangis hastis horrentis in prælio Græcorum contra Arabes Cretenses, 8.
Dorothei (S.) abbatis et Dosithei, ejus discipuli, Vita ms., 116 not.
Dorylæum convocat copias Bardas Sclerus, contra rebelles profectus, 117.
Dorystolum oppidum munitum Bulgariæ, 78. A Constantino Magno conditum, 138. Item Dristra vocatum, 140. Ejus alterum latus Ister alluit, 144. Ortographia hujus nominis, 138 not. In Dorystoli oppido Bulgari fugati concluduntur, 78. Ibi cum copiis moratur Sphendosthlabus, 134. Ad Dorystolum prælium primum inter Russos et Græcos, 140. Quando commissum, 128 not. Eo compelluntur Russi a Græcis, 141. Secundum prælium, 143. Tertium, 144. Quartum, 147. Quintum, 148. Sextum et decretorium, 152. Ad Dorystolum pax confecta inter Russos et Græcos, 155. Dorystolum a

Joanne Tzimisce imp. Theodoropolis nuncupatum, 158. *Vide quoque* Dristra.

Δουκάτορες (vid. Ducang. Glossar. Græc. I, 225, D) XXV.

Dristræ oppidi orthographia varia, 10 not. *Vide quoque* Dorystolum.

Drizeu regionem a Romanis recuperatam invadit Basilius præses, 176. Varia orthographia hujus nominis, 176 not.

Δρόμονες. Sic vocant Græci triremes igniferas, 7.

Drungarius τῶν πλωΐμων Romanus Lecapenus in expeditione contra Bulgaros, 123. Drungarius classis erat Leo patricius, cum Leonis Curopalatæ conspirationem restingueret, 147. Drungarium τοῦ πλωΐμου, a Nicephoro Phoca creatum, exauctorat Joannes Tzimisces, 95. Item drungarium vigiliæ, *ibid.*

Frontonis Ducæi error in versione Epistolæ Dionysii Alexandrini, 4 not.

Ducangius fragmenta Leonis Diaconi scriptis suis inseruit XXII. Leonem exscripsit, 89 not. Non tamen sine levibus mendis, 48 not. Ejus error in exponenda voce σπαθιά, 140 not. Et fortasse in exponenda voce παριππαράτος, 197 not. Ducangius non semper diligens exscriptor, 166 not.

Ducas. *Vide* Michael Ducas.

Dux provinciæ antiquo jure Romano judex in causis militaribus, 240. Dux non debet primus aufugere ex prælio, 231.

E

Ἐάν ab auctore Tacticorum Nicephori cum indicativo constructum, 222.

Ἑαυτήν et αὐτοὺς confusa, 104 not.

Echatanis Saracenorum regia et thesauri, 162. Eo confugere coactus Bardas Sclerus, 170.

Ecclesiæ SS. Agapes, Chionæ, Irenæ et Matronæ ad Thessalonicam, 175 not. In ecclesia Apostolorum sepulti Constantinus M. et Nicephorus Phocas, 91. Ad ecclesiam S. Mariæ in Blachernis pompam agit Joannes Tzimisces imp., 129. Ad ecclesiam in Chalce preces facturus accedit Joannes Tzimisces imp., 128. Eam instauratam ampliat, *ibid.* Eo deponit imaginem crucifixionis, Beryti repertam, 166. Et capillos S. Joannis Baptistæ, *ibid.* Ibi arcam sepulcralem sibi præparat, 177. In eademque sepelitur, 178. Ecclesia nobilissima S. Demetrii Thessalonicæ, 175 not. Pharo argenteo collustrata, *ibid.* Ecclesia S. Mariæ Virginis in Blachernis (conf. Ducang. *Cpli Christ.* IV, 83 D, et Nott. ad Zonar., 103 A; item tractatum ms. Bibl. Reg. hoc titulo : περὶ Νικηφόρου τοῦ ἀναιτος, καὶ ὅπως παρ' αὐτοῦ ἀνεκομίσθη τὸ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς εἰκόνος ῥεῦσαν αἷμα θεῖον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.) 71. In ea Joannes Tzimisces imp. deponit sandalia Servatoris, in Syria reperta, 166. Ecclesia magnifica S. Deiparæ in suburbio Pegæ, 64. Prope ecclesiam S. Phocæ Cplim clam ingreditur Leo Phocas rebellis, 146. In ecclesiam S. Sophiæ, audita fratris nece, se ipsum conjicit Leo Curopalates, 95. Ibidem solemniter preces facit Joannes Tzimisces imp., 129. Eoque deponit coronam Bulgarorum, 158. Hemisphærii in ecclesia S. Sophiæ ampla descriptio, 176 not. Ecclesiæ multæ in Bulgaria a Joanne Curcua vastatæ, 148. *Vide quoque* S. Sophia.

ex Eden profluere dicitur Ister amnis, 129. Et Euphrates, 161.

Ἐγχρίμπτω proprie de apibus aculeum figentibus, 143 not.

Ἡμῶν et ἡμετέρων confusa, 39.

καθ' Ἡμᾶς οἱ apud Patres, *nostri*, h. e. Christiani, 104 not. ἡ καθ' ἡμᾶς ἤπειρος quid, *ibid.*

Ἔθη perperam scriptum pro ἔθει, 30.

Εἰ et οἱ permutata, 464, 30. Εἴ πως ἀλλὰ phrasis Leoni familiaris, 68.

Εἰκαιολογία, *vaniloquentia gentilium*, quæ proprie εἰκαιομυθία dicitur, 68 not.

pro Εἰμὶ quæ alia verba usurpat Leo Diaconus XXI.

Ὅσον ἐστὶ quomodo interpretandum, 39 not. Εἴη perperam omissum in loco concilii Lateranensis, 4 not. quid Εἰαν quid interdum significet, *ibid.* Εἶναι et εἴη confusa, *ibid.* ἦτω pro ἤτω, 76.

pro Εἰς perperam ἐν usurpatum ab auctore Tacticorum Nicephori XXIV. Εἰς omissum, 24 not.

pro Εἰσέρχεσθαι scribendum videtur προσέρχεσθαι, 219

Ἐκείνου et ἐκείνους confusa, 104 not.

Ἔκλειψις solis maxima, 72.

Ἐκπληροῦτο perperam scriptum pro ἐξεπληροῦτο, 69.

Ἐκσπηλάτορες quomodo Latine reddenda.

Ἐλεπόλεις a Græcis in Creta ante Chandacem fabricatæ, 16. Ἑλέπολις Leoni Diacono idem, 25. Ἐλεπόλεσι non vult aggredi Antiochiam Phocas, 70. Contra ἑλεπόλεσι murus Arcæ casu dejicit, 71. Ἐλεπόλεις exercitum in itinere sequitur, iisque Sardicam oppugnat Basilius II imp.

ὁ Ἑλληνικὸς λόγος, *persuasio gentilis*, λόγῳ, *religioni Christianæ*, opponitur, 104 not.

Ἐλλιμενίσειν· lege ἐλλιμενίσειν, 4.

Elmacinus expugnationem Antiochiæ refert ad expeditionem Syriacam Tzimisce ipsi quoque fallitur in computatione temporis.

Ἕλυτρον s. involucrum corporis ut cura adeat fames efficit, 60.

Ἐμβαθύνω, 1.) *mergo me*, invidiose: 2. *sum allegoricum sacræ Scripturæ*, 12 not.

Emet munitum et nobile oppidum, 161. Tzimisce imp. captum, 162.

cum Emiris Arabum finitimis amicitia, 196. *Vide quoque* Amiras.

Emmaunte in Palæstina gemini portenta.

Ἐμπόροις ναυσὶν in expeditione Bulgarica Romanus Lecapenus, 123. Easdem construi jubet Joannes Tzimisces, 126. *Vide* sis *et* Triremes.

Ἡμῶν. Vide Ἐγώ.

Ἐν præpositio perperam pro εἰς usurpata. Ἐν et ἐκ confusa, 129.

Ἐνδοξότητος titulus magni domestici.

Endymionis somnus, in proverbio, 33.

Ἔνιχνα idem quod ἴχνη, 200 not.

Ἔνον (sic) et ἔμενον confusa, 8.

Ἐνσκεταζομαι· explanatio significationis hujus verbi, 238.

Ἐνταγιστρατος quid, 216 not.

Ἐντόνιον, 16 not.

Ἐνετύπωσε fortasse scribendum pro ἐνέτυπε.

Ἐνώπιον vocem Homericam non intelligit, 167 not.

Ἐπαγω et ἐξάγω confusa, 98. Ἐπάγειν exercitum admoventibus, 56 not. De aliis significationibus hujus verbi v. Hemsterhusium ad Lucophanis Plutum, 58.

Ἐπαίρεσθαι νίκαις, 67.

Ἐπαλλήλοις fortasse positum pro ἐπαλλήλοις.

Ἐπανωκλίβανον genus sagi, 193. Vide locum laudatum a Ducang. Glossar. I, 460.

ὁ Ἐπάρχων Ῥώμης apud scriptores Byzantinos est *Romanus imperator*, sed Romæ antistes, Paulo.

Ἐπεὶ et ἐπὶ confusa, 49, 51, 144.

Ἐπειδὴ ἔγνω et ἐπεὶ διέγνω fortasse conferendum.

Ἐπεξέλασις, 22 not.

Ἐπήλυδες καὶ ἰθαγενεῖς, 56 not.

Ephesi sinus, 5. In eum Caystrus effluit, *ibid.*

Ἐφεστρὶς, *stratum equestre*, *sella*, quod primi viderunt interpretes, 29 not.

Ἐφοτὸς a quorumdam emendatione vindicatur. Explicatur per ὀρεκτὸς, *ibid.* Frequentatum a tino martyre, *ibid.*

Ἐφετῶς, *cupide*, Polybio restitutum, 78 not.

Ἐφιππίων et ἐφ' ἵππων confusa, 143.

Ἐφιστλω similesque formæ potius atticistis Græcis medii ævi quam ἐφίστημι, 186 not.

S. Ephraim Syrus emendatus, 21 not. Quam ob causam belli mala a numine immitti putet, 68 not.

Ἐφωμάλους s. ἐφομαλοὺς *fortasse* legendum ἐφ' ὁμαλοὺς, 187. Ἐσόμαλος, 221.

Ἐπὶ et ἐπεὶ confusa, 29, 51, 144. Ἐπὶ χείρον πονηρὸν ὑφίστασθαι quomodo interpretandum, 110.

Ἐφ, ᾧ et ἐπὶ τῷ, de pactis et conventis enumerat 155 not. Pro ἐφ' ὁμαλοὺς videtur *legendum* ἐπ 187. Ἐπὶ verbis veniendi junctum, addito casu pæ, cum notione invasionis hostilis, 87 not

Ἐπιγινώσκω et ἀπογινώσκω confusa, 79.

Ἐπικαρτερέω, 29 not.

ἴκλην, 49 not. Voces ejus loco a Leone Diacono
ɛri solitæ, *ibid.*
.νυστάζω et ἐπινύσσω confusa, 91.
σκήψεις fortasse vertendum *interdicta*, 85.
ίσκοπος, per siglum scriptum, perperam lectum
toribus, 15 not.
στήμη ἡ ἄποπτος apud S. Justinum Martyrem
it, 57 not.
πιστίχως, *per ordines*, 15 not.
ἴστρεψον et ἐπίτρεψον confusa, 37.
hanius (S.) illustratus, 140 not. Emendatus, 156
jus locus emendatus in libro Adversus hæreses,
Ejus libellus De mensuris et ponderibus a li-
admodum depravatus, *ibid.*
tola Bardæ Scleri ad Bardam Phocam rebellem,
ardœque responsum impotentius, 119. Epistola
cujusdam, sæc. XI, circa Danaprim iter facientis,
t Joannis Tzimiscæ imp. ad Bardam Phocam re-
, 115. Josephi Bringæ ad Joannem Tzimiscem, 38.
æ Photii a Richardo Montacutio interprete multis
on intellectæ, 176 not. Epistolion monachi ad Ni-
rum Phocam imp., 83. Clerici palatini, quo
orum de cæde imminente monetur, 86.
ιστροφάδην 22. Quid significet apud Leonem,
ot.
ιστροφὴ apud rhetores, 1.) *robur dictionis*, 2), id
dicitur *conversio ad extremum*, 135 not. In tor-
s bellicis quid sit, *ibid.*
aphium Nicephori Phocæ, auctore Joanne Meli-
metropolita, 89 not.
ιφορὰ apud rhetores Græcos idem quod ἀντιστροφὴ
ιτροφὴ, 135 not.
ιχνοάζω insolenter dictum a Leone pro ἐπιχνοάω,
ot.
ιωγαὶ, vocabulum Homericum cujus loco Leo
ius legit ὀπιωγαὶ, 35 not.
i ad collum usque nive merguntur in regionibus
Danaprim, 175 not. Equa Chambdani tum magni-
tum pernicitate conspicua, 22. Equo candido
isque et tapetis purpureis ornato vectus Nice-
s, cum Cplim imp. intraret, 48. Equestris pugnæ
nullum habent Russi, 143.
mi Roterodami lapsus in versione S. Joannis
ostomi, 39 not., 115 not.
asterium Ἐρεβίνθου a S. Nicephoro Mileti epis-
conditum, 98 not.
ίδω verbum iteratum librarios in errorem impu-
t.
ρείπιος, 47 not.
ρειπιόω et ἐρειπόω æque usurpari, 47 not.
nita Nicephorum Phocam imp. tradito epistolio
spiratione monet, 83. Prasinacius eremita ad
n Silicense, prædicens futura, 65 not.
μητάριον, *mercuriolus*, 16 not. Ἑρμηταρίῳ pro
ταρίῳ Theodoro Iconiensi restitutum, *ibid.*
ωδιός, avis fabulosa, 138, 8.
ticus. *Vide* Nicephorus Eroticus.
τία pro *domo* usurpata, 146 not.
ώδιγλα, *stationes interiores*, 225. *Vide quoque* Ex-
.
κτικὸν· pro eo perperam scriptum ἠτερικόν, 24.
τέρων et ἑτέρων confusa, 231. Ἔτεροις et ἑταίροις,
δ' Ἔτι fortasse legendum δέ τι, 155.
mologicum Magnum emendatum, 4 not.
resti (S.), qui sæc. X, sub Theodora Augusta flo-
Vita ms., 135 not. *Vide quoque* Inedita.
ὸτος et εὔωτος confusa, 58 not.
haitorum (in edit. minus bene *Euchaitarum*:
e id oppidum Helenoponti Græce accuratius vel τὰ
ἴτα scribitur, neutro plurali, vel feminino singulari,
χαιτα, *vid.* Le Quien *Orient. Chr.* I, 533 A), episco-
hilotheus Nicephori Phocæ litteras Cplim perfert,
Josepho Bringa in custodiam conditur, 45. A Ni-
ro Phoca orator mittitur ad Bulgaros, 79.
Εὐετηρία aliquando scribitur εὐήτερία, 106, 19.
καιρία perperam omissum a librariis, 9 not.
uchus Constantinus Gongyles patricius, 7. Et Po-
tus patriarcha Cplitanus, 32. In eunuchos Joannis
iscæ invectiva, 39. *Vide quoque* Spado.
εὐόδωσις, *felix exitus, prosperitas*, 83 not.
εὐπερίγραπτος, *non late patens, brevis*: ejus auc-
toritates satis idoneæ, 13 not. Quam notionem habeat
apud Gregentium Tephrensem, *ibid.*
Euphrates annis ex Eden manare dicitur, 161. Agrum
Chanziti et terram Saracenorum disterminat, 250.
Europa cedere jubet Romanos Sphendosthlabus, 105.
In Europam ingrediuntur Bardas Sclerus et Petrus pa-
tricius, a Joanne Tzimisce Aug. contra Russos missi,
108. Eodemque transfert Asiaticas copias Joannes Tzi-
misces imp., 111. In Europam trajectus Leonis Phocæ,
contra Joannem Tzimiscem conspirantis, ad nihilum
recidit, 114. In Europam vocat, ad bellum Russicum
conficiendum, Bardam Sclerum Joannes imp., 126. Eo-
demque trajice conatur Bardas Phocas rebellis, 174.
Europæis copiis qui præerat in imperio Græco, domes-
ticus Occidentis vocabatur, 13. Europam intersecat Is-
ter amnis, 130.
Eusebius Pamphili, episcopus Cæsariensis, emenda-
tus, 4 not., 120 not. Ejus loci in Comment. in Psalmos
male a Montefalconio redditi, 4 not., 10 not.
Eustratius ad verbum exscribit S. Gregorium Nysse-
num, 56 not.
Εὐθειῶν et θείων confusa, 4 not.
Εὐτρεπισμένως et εὐπρεπισμένως confusa, 42 not.
in Eutropano columna vi fluctuum eversa, 176. Eu-
tropii portus ampla descriptio, 176 not.
in Euxinum pontum influit Ister amnis, 130. *Vide
quoque* Pontus.
Εὐφυῶς scribendum pro ἀφυῶς, 238.
Εὐχείμερος apud Aristotelem a Mureti emendatione
vindicatum, 166 not.
Εὐχὴν λαμβάνειν, quid, 197.
Εὔωτος et εὔβοτος confusa, 58.
Ἐξ perperam scriptum pro εἶναι, 117.
Ἐξαιμος καὶ καταβελὴς, 155.
Ἐξακούω· variæ ejus significationes apud scholias-
tas 4 not.
Ἐξαπλοῦσθαι eleganter dictum de radiis lucis, 40 not.
Excæcatio simulata Leonis Curopalatæ, 145. Excæca-
tio vera ejusdem et Nicephori filii, 147. *Vide quoque*
Oculus.
Excommunicationis majoris et minoris in Ecclesia
Græca quæ differentia, 99 not.
Excubiæ, quo intervallo aliæ ab aliis esse debeant,
187. *Vide quoque* Ἐσώβιγλα et Ἐξώβιγλα.
Exercentur copiæ Romanæ a Nicephoro Phoca imp.
Russorum invasionem verente, 78. Et a Barda Sclero
contra rebelles profecto, 117.
Exercitationes militum Romanorum sub Nicephoro
Phoca imp., 50. In exercitatione campestri mira agili-
tas Joannis Tzimiscæ, 96. Qui eamdem militibus Roma-
nis injungit, 111. Eaque instituit scholas palatinas, 127.
Exercitum si habes contra Saracenos V vel VI mille
equitum, plurium non indigebis, 230. Potesque fere ho-
stes a fronte aggredi, 238. Sed jam exercitus ad tria mil-
lia numero pro magno habetur, 227. Fuitque, secundum
Leonem Diaconum, plus quadragentorum millium nu-
mero in expeditione altera Tarsensi Nicephori Phocæ, 57.
Ejus ordo admirabilis in prælio ad Tarsum, 19. In exer-
citibus Romanorum sæc. X erant turmarchæ, 196, 200.
Tempore Nicephori Phocæ, 193. Et teutoria collocaban-
tur, 210. Exercitus a Græcis medii ævi φωσσάτον dic-
tus, 196. Exercitus Sphendosthlabi ad sexaginta millia
hominum, 139. Victus, pace facta, a Græcis frumen-
tum accipit, 156.
Ἔξις opponitur τῇ προχειρίσει apud philosophos,
101 not.
* Ἐξοκίζω perperam pro ἐξολισθέω s. ἐξολισθαίνω,
137.
Expeditio Nicephori Phocæ in Bulgaros, 62. Expeditio
Syriaca Joannis Tzimiscæ imp., 160.
Ἐπιλάτορες. *Vide* Ἐκσπηλάτορες.
Ἐξώβιγλα, *vigiliæ* s. *stationes exteriores*, 202, 225.
Vide quoque Excubiæ *et* Ducang. Glossar., I, 200 A.
Ἐχομενοι et ἐρχόμενοι permutata, 165 not.
Ezechielis (S.) vaticinium de Russis, 150.

F

Fabricius male vertit vocem παραδρομὴ, 181 not. A
Saxio accusatur, XV.
Fames gravis per triennium in imperio Romano, 103.
Vide quoque Inedita.
Favilla pluit Cpli, 69.
Feria quinta maxima, ad memoriam Cœnæ a Domi-
Jesu institutæ, 134.

Festum orthodoxiæ, 162.
Figura et forma Sphendosthlabi, 156.
Filiorum Romani junioris et Theophanus susceptor ex baptismate Nicephorus Phocas, 50. Ipsi imperatores renuntiati, 24. Iisdem virgines ex regia stirpe Bulgarorum in matrimonium collocatæ, 79, 13. *Vide quoque* Basilius II Bulgaroctonus et Constantinus VIII.
Fischerus (Joann. Fred.) minus commode vertit locutionem ἐξ ἐπιπόδου, 57 not.
Floribus arboribusque lætus ager Tarsensis, 58.
Fontes in locis asperis ab exercitu occupandi, 193.
Forma, statura ac species Joannis Tzimiscæ, 96.
Fortuna secunda in adversum vertitur, ne homines nimium inflentur, 80.
Fossa duplex Chandacem civitatem in Creta cingens, 11, 16. Fossa prope angularis Tarsi, 51. Castrum Clematum fossa munitum, 175 not.
Fossores Romanorum cuniculos agunt contra Chandacem civitatem, 25. Et contra Mopsuestiam, 52.
Fragmentum ms. de prælio ad Cylindrum inter Leonem Phocam et Chambdanum, 24 not. *Vide quoque* Incerti Scriptores.
Fratrem vivendis amicitiæ sibi adjungit Calocyrem Sphendosthlabus, 78.
Frementes exercitus, ut est apud T. Livium, quomodo dicatur Græce, 199 not.
Frumentum parvo emptum Leo Phocas, Nicephori imp. frater, magno vendit, 64. Frumentum exercitui Russorum distributum, 116.
Futurum et aoristus confusa a Leone Diacono, 30, 38, 40, 52, 64. Item ind. nis præsentis et futuri confusus a Leone, infinitivusque futuri loco infinitivi præsentis vel aoristi usurpatus, XIX, 60.

G

Γ perperam mutatum in λ, 45.
Γαλατικὰ Σκυθρωπὸς τέτμε πολὺ ἐναντία, 68.
Γαμβρὸς in casu Joannis Tzimiscæ, imp. 129.
Γάνγης a Dionysio Phasin Tanaimque esse perhibetur, 199 not. Ejus ad Asiam situs, 200 not.
Γαυλοπάροχος vitium scripturæ, 33.
Γαυρηνὸς error a versione Theodoreti, 147 not.
Γεννάδιος [illegible] 105
Γένος [illegible] et eorum vox, 129 not.
Γερμανὸς [illegible] 19 not. Ejus loci explicatio, [illegible]
Γερμανὸς [illegible] Asiam vir, 173. Alii apud [illegible] *ibid.* not.
Γίνεσθαι [illegible] confusi, [illegible] et accusativus singularis, [illegible] XXIV. Εἰς ἀπὸ τοῦ passim ἐξαπίνης, [illegible] Genitivi absoluti [illegible] XXIV.
[illegible] diligenter versus [illegible]
[illegible] perfecti a verbo γεννάω, [illegible] usus, *ibid.*
[illegible] naturæ, 68. [illegible] 84, 98, 99, 102, 109, [illegible] a Xylandro perperam [illegible] Cedrenus Scylitzem ad [illegible] 19 not. Ejus error in compu[illegible] Historia perquam utilis [illegible] Diaconi, XIX.
[illegible] ineditum prelo para[illegible]
[illegible] notatus 175 not.
[illegible] bene a Morello versus, [illegible]
[illegible] ad radices Tauri montis, 215.
[illegible] interfectus Ingor, 106.
[illegible] Otto Magnus, Luitprandum [illegible] ad Nicephorum Phocam, 68 n.
[illegible] versione Athenagoræ, 104 not.
[illegible] Græcis sensu peculiari [illegible] litteris nostris, 120 not.
[illegible] esse proprietatis, 174 n.
[illegible] *consilia verso*, 139 [illegible] scriptum, 20.
[illegible] a Philone adhibi[illegible]
Goar (Jacobus) vocem ταξείδιον minus bene interpretatur, 64 not.
Goleon locus ubi Leo Phocas, Bardæ Cæsaris oculis privatus est, 122.
Constantinus Gongyles præficitur classi a Constantino Porphyrogenneto imp. contra Arabes Cretenses.
Græcorum in Creta sub Nicephoro Phocæ res. Tamen ibi ante oppidum Chandacem liberum Chandace expugnata prædam plurimam facerum milites ob faustos Saracenorum successu fracti, 19. Græci in angustiis Mœsiæ sæpe ad nem cæsi, 63. Imprimis sub Basilio II imp. Sicilia ab Arabibus victi, 67. Nec minus olim Dorystolum a Russis propelluntur, 153. Chaugientem sequentes retardantur colligendo Græci quinquaginta quinque interfectis secundum Leonem Diaconum, occubuerant plus quam viginti millia, 111. Græci frigus nibus circa Danaprim timent, 175 not. Taurica animo sunt ab impp. Constantino, *ibid.* Barbaris sponte se dedunt, *ibid.* Joanne Tzimisce astrologiæ studente, tores multi sæc. x medio profusus litteram 101 not. Græcorum exercituum patrona go, 256. Græcanicam vitæ rationem parum colæ Chersonesi Tauricæ, 175 not. Græcorum sæc. x sapita (ut videtur) nuda, 236. veterum de Trojanis victoria stella cadens trata, 172. *Vide quoque* Romani.
Græci cujusdam epistola, sæc. xi circa Dafacientis, 175 not. Idem Græcus in præfectum confirmatur, *ibid.*
Γραμμάτων νιφάδες eleganter dici, 15 n.
Gratulationem facit numini Nicephorus in tam Antiochiam, 83.
Γράφοντι fortasse perperam scriptum pro 65. 8. Ἐνεγέγραπτο dictum pro ἐγγεγραμμένοις
Gregentius Tephrensis emendatus, 175 not.
Gregorius (S.) Nazianzenus a Jacobo Billio tellectus, 15 et 39 not. *Vide quoque* Billius.
Gregorius (S.) Nyssenus emendatus, 182 not. stratio ad verbum excriptus, 56 not.
Gregorii Palamæ libellus de captivitate Thessalonicenses, editioni paratus XXXI.
Γυμνάζεσθαι et διακάζεσθαι confusa XII
Γυμνασιάρχων s. γυμνασιαρχῶν dignitas

H

Hadrianus imp. bello Scytico Hadrianopolim narrat. 130.
Hæmus mons. *Vide* Æmus.
Halepensem agrum invadere solebat Chambdani F. Romanos fines ingressi *quoque* Alepum.
Hamartolus. *Vide* Georgius Hamartolus.
Hamdani ben Hamdun nepos, Seifeddaulas Chambdanus.
Harduini Collectio regia maxima Conciliorum 1715. *Fol.*] emendatur in textu Græco. pag. 4, 15, 29, 36, 104, 164, 175. In versione 6, 13, 36, 39, 79, 85, 99, 104, 116, 164, 165, 175.
Hastis prælongis Græci utebantur in præliis per Hellespontum in Europam transfert copias Joannem Tzimisces imp. 111. Sequi copiis sequi jubet Bardam Sclerum, 126. Hellespontum obsidet Bardas Phocas iterum rebellis, 173.
Hemisphærii in ecclesia S. Sophiæ ampla descriptio, 175.
Henne herba quomodo vocetur a Græcis, 9 not.
Joannis Hentenii error in versione Arethæ, Cæsareæ episcopi, 79 not.
Herculi ob robur simili is Nicephorus Phocas.
Herianum palatium in littore Asiæ (vid. Ducang. Cpli Christ. 176, C.), 46 et not., 48.
Hermogenes illustratus, 147 not. Ejus commentaria luce digni, *ibid.* Apud eum quid sit ὑπόκρισις ἀθρόου πρὸς τὸ μέλλον, *ibid.*
Hero in Spiritalibus emendatus, 131 not.
Herodotus a Leone Diacono laudatus, 3. Ad ejus acta alludit Leo Diaconus, *ibid.* not.
Hesychius emendatus, 56 not.
Hexacionites. *Vide* Nicephorus Hexacionites.
Hiberna Græcorum in Creta ante Chandacem tem, 16. Nicephori Phocæ in Cappadocia, 54, 55.
Hierax, secundum auctorem Tacticorum Nicæ nomen Cydni amnis, 242.

osolymæ muris καστὸν ὕψος tributum, 56 not. Ii-
ltitudine incredibili, 56.
era capta a Romanis duce Manuele patricio, 66.
iatricorum locus illustratus, 10 not.
τομανοῦντες quo modo vertendum apud Theo-
:tum Simocattam, 176. *Vide quoque infra sub lit-*

listoria utilitate loci communes scriptorum By-
orum, 3 et not. Historia inedita de regno Joan-
imiscæ, 426. Historia item inedita de rebus tem-
Nicephori I imp. cognomine Logothetæ gestis,
. Historia Chersonesi Tauricæ per sæc. XI pa-
ognita, 175 not. Ad historiam Byzantinam illus-
m egregie idoneæ sanctorum Vitæ, *ibid.*
ierum imitatur Leo Diaconus XX, 60, 62, 88, 90,
, 108, 262. Vide etiam not. ad pag. 35, 55, 88,

orata, suburbium Constantinopolis, 65.
ecclesia S. Georgii Horioti olim depositus Codex
s, 67 not.
sonus minus recte vertit locum Josephi, 57 not.
tii error in vertendo Origene, 5.
ni cubat Basilius patriarcha, 164.
ni (vel certe gens sic a Græcis vocata) sæc. x
n trajicientes, 18. A Leone Phoca cæsi, 19. Hun-
n et Bulgarorum multitudo in exercitu Russico,

I

or post Sphendosthlabum primus auctoritate in
itu Russico, 149. Ab Anema interfectus, *ibid.*
ὸ νόσος quid, 178. Interdum non *morbus comitia-*
d *lepra*, 99 not. Ἱερὸς passim idem quod *magnus*,

atius Charzanas monachus, monasterio S. Pauli
onte Latro infestus, 16 not. Iter faciens obtrunca-
ibid.
iferas triremes ad Cretæ insulæ custodiam relinquit
horus Phocas, 28. Aliasque contra Russos instrui-
. Joannes Tzimisces imp., 126. Easque in portu Cpli-
lustrat, 129. Igniferarum triremium statio Cpli ubi,
arum in conspectum Dorystoli adventus, 144. Ibi
tam formidinem (secundum Leonem Diaconum)
is incusserint, 156. Utramque Istri ripam custodiunt
gniferas triremes adversus Bardam Phocam rebellem
uit Basilius II Imp., 174. *Vide quoque* Ἔμπυροι νῆες.
iis Græcus vel lapides in cinerem potest redigere,
Eo igni Romani classem Ingoris combusserunt,
Ignis crematur a prætore mulier cum filiola, ob Ni-
orum imp. lapidibus appetitum, 65.
b dispositione præfectorum per Illyricum viri
abiles scrinii Dacici, 175 not.
ber ingens Cpli, 69. Imber turbidus favilla mix-
59. Imber ad Dorystolum Russorum pugnantium
is infestat, 153.
mortalium cohors circa Joannem Tzimiscem imp.,
Eumque in itinere antecedit, 132. Sinistrum cor-
ussorum fundunt in prælio ad Præsthlabam, 133.
pedimentorum hostilium aggressio semper Græcis
cessit, 208. *Vide quoque* Τοὐλδον.
perator renuntiatus Nicephorus Phocas ab exer-
40. Joannes Tzimisces a Basilio Notho, 94. Bardas
as item ab exercitu, contra Joannem Tzimiscem,
Imperatorem Romanorum sese renuntiari jubet
on Bulgarorum rex, 123. Imperatores in libro de
ilitari numero plurimi appellati, 256. Imperatorum
itonium patriarcham munificentia, 164. Insignia
ratoria auro fulgentia, 134.
perfectum fort. a Leone pro aoristo positum, 47.
provisi impetus in bello quantum valeant, 21.
punitatem promittunt Bardæ Phocæ rebelli Joan-
Tzimisces imp., 115. Et Bardas sclerus dux, 118. Eam-
Bardas Phocas cum charitatibus suis obtinet, 125.
ubal numini Mauricius imp., 129 not.
India terminos ditionis constituissent Græci, si dlu-
vixisset Nicephorus Phocas, 81. Per Indiam fluere
onem amnem perhibent nonnulli, 130.
dicia conjurationis adversus Nicephorum Phocam, 86
finitivus futuri pro infinitivo præsentis vel aoristi,
3, 40, 88.
ἰδικτος æque frequenter dici atque ἐνδικτίων, 5 not.

ylum ἐνδ, perperam legerunt pro λόγου, *ibid.*
dolea Joannis Tzimiscæ imp., 97.
ediæ calamitates, 60.
TI SCRIPTORES *quibus ad illustrandam Leonis Diaconi Historiam usi sumus, quosque vel integros vel per fragmenta in notas retulimus:*
Basilius Cæsareensis, junior, auctor scholiarum in S. Gregorium Nazianzenum, laudatus, 99.
elegia de terræ motu, Chandace in Creta facto. *Vide supra* Candio.
fragmenta autographa epistolæ aut commentarii, in cod. sæc. X reperta, de rebus in Chersoneso Taurica gestis, 175.
Chronicon ineditum de rebus Byzant., 54.
vita Dorothei abbatis et Dosithei, ejus discipuli 116.
vita S. Evaresti, ubi complura de oppidis Thraciæ circa Hæmum montem, 133.
Epitaphium Nicephori Phocæ imp. auctore Joanne Melitenensi, ex parte inedita Chronici Scylitzæ, 89.
fragmentum ex historia inedita de Vita et gestis Joannis Tzimiscæ imp., 32.
Julius Pollux : num ei recte tribuatur Chronicon a Bianconio editum, 16. De hoc Chronico judicium, *ibid.* Sub quo imp. in lucem prodierit, 31. Ejus historia historiam Leonis Diaconi passim illustrat XXII. Ejus fragmentum de expugnatione Candiæ, Nicephorique Phocæ triumpho subsecuto, 28 not. Aliud quemadmodum Nicephorus Phocas a ducibus renuntiatus sit imperator, 40. Alia ejus fragmenta, 16, 24, 30, 32. Julius Pollux Josephi cubicularii justitiam celebrat, *ibid.*
Michaelis Pselli libellus De opinionibus Græcorum circa dæmones, 104.
fragmentum historiæ ineditæ de Nicephoro I logotheta imp., *ibid.*
tractatus ms. bibliothecæ Regiæ Περὶ Νικηφόρου τοῦ ἄναχτος, 71 not. Is autem est Nicephorus Phocas imp.
fragmenta ex Vita S. Nicephori, episcopi Mileti, ab æquali scripta, 65 not., 98 not., 101 not. Auctor hujus Vitæ Siculus fuit, 65.
Vita S. Pauli Latrensis, 16 not.
fragmentum de conversione Scythæ, circa initia sæc. X in Græcia servientis, 149 not.
fragmentum tractatus de causis terræ motuum, 60.
Vita S. Thaddæi, 70 not.
Theophylacti, Bulgarorum archiepiscopi, Commentarius in Psalmos, 163 not.
Finis fragmentum adhuc ineditorum.
apud Inferos, secundum Russorum opinionem, occisi in bello interfectoribus serviunt, 152.
Ingoris, patris Sphendosthlabi, infelix expeditio adversus Cplim, 106. Ejus classis a Romanis in Ponto combusta, 144. Ejus interitus luctuosus, 106.
INA. [h. e. *inlustris*] et INA. [h. e. *indictio*] confusa, 5 not.
Inscriptiones sæcc. priorum post Chr. nat. in quibus διαφέρει significat *proprium est*, 172.
Inscriptio a Montefalconio in Palæographia Græca relata tentatur, 5 not.
Insignia regia Bulgarorum, 158. Insignia imperatorum Romanorum, auro fulgentia, 134.
Interpretes sæpe non animadverterunt, quæ Latine redderent, esse loca S. Scripturæ, 165 not. Eorum errores in vertenda voce ὁ λόγος, *religio Christiana*, 104 n.
Invectiva Bardæ Phocæ rebellis in Joannem Tzimiscem imp., 116.
Iotacismi. *Vide infra* Itacismi.
Ἵππον et ὕπνον joculari errore confusa, 154. Ἵππων et ἱππέων, 214. *Vide quoque supra in* Hipp.
Ἱππασία ναυτικὴ apud Nicephorum Phocam quid significet, 137 not.
Irenæ, Chionæ et Agapes (SS.) ecclesia suburbana ad Thessalonicam, 175 not.
Irenæ Augustæ filius Constantinus V vicit Bulgaros, 104.
Ἰθαγενὴς, *indigena*, 14. Ἰθαγενεῖς καὶ ἐπήλυδες, 56 n.
Isidori Pelusiotæ locus ab Andrea Schotto haudquaquam intellectus, 115 not.
Ἰσοπεδὴς pro ἰσόπεδος, 11. Forma dubia, *ibid.* not
Ister amnis idem perhibetur esse ac Phison, 130. Ad eum Bulgaros collocat Justinianus II Rhinotmedes. 104. Ad Istrum appellunt Russi, Bulgariam invasuri, 78. Eo missa classis Romana a Joanne Tzimisce imp., 129. Quæ per Istrum evecta apparet ad Dorystolum, 144. Cujus alterum latus Istro alluitur, *ibid.* In eodem amni lactentes pueros et gallos gallinaceos suffocant Russi, 149. Ad Istri ripam colloquium inter Sphendosthlabum et Joannem Tzimiscem imp., 155. De rebus trans Istrum, septentrionem versus, gestis, 175 not. Ad septentrione Istri dominans rex magno valebat exercitu sæc. X XI, *ibid.*

Ἱστουργία βασιλικὴ, 146.
Itacismi in codice unde Leo est editus, velut αἰωρούμενος et ἰωρούμενος permutata, 175 not. ἀνεξάληπτον et ἀνεξάλειπτον, 55. ἔθη perperam scriptum pro ἔθει, 30. δωήσειν (sic pro) δῃώσειν, 73. εἴτε pro ἤ τε, 79. ἐκθεάζεται pro ἐκθειάζετε, 34. ἐπιλύτης pro ἐπηλύτης, 147. ἐρόμενος pro αἰρόμενος, 126. ἔσται pro ἕς τε, 137. ἤδη pro ἤδει, 156. ἡστὴν pro εἰς τὴν, 155. εὐήκτως pro εὐείκτως, 79. ἡτερηκὸν pro ἐκτερικὸν, 25. ἦτω pro ἦτο, 76. Ικέτις pro εἰ καί τις, 79. Ισομιλίαν pro εἰς ὁμιλίαν, 156. καθείσθω scriptum pro καθῆστο, 146. κκθημένη pro καθειμένη, 96. καὶ χρημένοι pro κεχρημένοι, 43. κατηγωνίζεσθαι pro κατηγωνίζεσθε, *ibid.* κονῇ, pro κυνῇ 145. κριμνεῖσθαι pro κρημνοῖς τε, 28. λευτῆς pro λεπτῆς, 80. σοὶ perperam scriptum pro σὺ, 58. συραγγώδης pro σηραγγώδης, 42. τῆς pro τὶς, 154. ὑπήκουσι pro ὑπείκουσι, 60. ὑστερέᾳ pro ὑστεραίᾳ, 144. φαιρομένων pro φερομένων, 80.

J

Jacobus (S.) Persas Nisibim adorientes repellit, 162.
Jaculatores in exercitu Romano, 245. Russi quoque in prælio utuntur jaculis, 152.
Joannes Cantacuzenus emendatus, 165 not. Ejus tempore tympanis utebantur Turcæ, 133 not. *Vide quoque* Cantacuzenus.
Joannes Tzimisces clarissima ortus prosapia, 99. Nicephorum Phocam genere attingit, 84. Cujus erat ex matre consobrinus, 38. Joannes Tzimisces statura brevis, 59, 92. A pueritia in prœliis versatus, 131. Ardens animo, 59. Et ad res immanes tentandas audacissimus, 85. Idem Josephi Bringæ epistolam, contra Nicephorum Phocam scriptam, huic communicat, 24. Et adest Nicephoro cum imperator renuntiaretur, 40, et not. A Nicephoro Phoca imp. domesticus Orientis ac magister creatur, 44, 49. In prœlio ad Tarsum sinistrum cornu ducit, 59. Pro eo exsule deprecatur apud Nicephorum Phocam Theophano Augusta, 84. Joannes Tzimisces sporta resti alligata in palatium attrahitur, 87. Ejus in Nicephorum pereuntem sceleste acta, 88. Joannes Tzimisces rerum potitur, 90. Imperator Romanorum renuntiatur, 94. Ejus edictum de reprimenda plebe, *ibid.* Leonem Curopalatem Nicephorumque ejus filium Methymnam relegat, 96. Vectigalium immunitatem dat Armeniorum themati, 100. Theophanonem Augustam in Proten insulam relegat, 99. Coronatur, *ibid.* Basilium patriarcham creat, 102. Ad Sphendosthlabum legationem de pace destinat, 103. Ejus responsum ad renuntiata a Sphendosthlabo, 105. Bardam Sclerum magistrum cum exercitu ad fines Bulgariæ mittit, 107. Mandata dat copiis Asiaticis, belli Russici causa in Europam translatis, 111. Leonis Phocæ conspirationem restinguit, 114. Ejus ad Bardam Phocam rebellem epistola, 115. Invectiva Bardæ Phocæ in Joannem imp., 119. Qui tamen Bardæ Phocæ impunitatem dat, 125. Joannes Tzimisces imp. expeditionem contra Russos instruit, 126. Theodoram, Constantini Porphyrogenneti filiam, in matrimonium ducit, 127. Decesserat enim ejus uxor Maria antequam imperio potiretur, 84, 107. Fueratque hæc Maria ob pulchritudinem celebris, 117. Joannes imp. in portu Cplitano classem lustrat, 129. Adrianopolim cum copiis venit, 130. Quo anno, 128 not. Ejus ad duces oratio adhortatoria, de occasionibus in bello confestim amplectendis, 131. Joannes imp. Præsthlabam vi expugnat, 134. Borim, captum, principem Bulgarorum appellat, 136. Præsthlaba Dorystolum cum exercitu movet, 138. Castra ad Dorystolum communit, 143. Post primum prœlium ad Dorystolum exercitum victorem remunerat, 141. Ad Dorystolum aciem Romanam inclinatam restituit, 153. Colloquium habet cum Sphendosthlabo, 156. De Russis triumphum agit Cpli, 158. Nemine resistente Syriam percurrit, 161. Quo anno, 160 not. expeditionem adversus Ecbatana meditatur, 162. Ejus expeditio altera in Syriam, 165. Unde imaginem Servatoris Beryti inventam Cplim mittit, 166. Ejus litteræ laureatæ de eadem expeditione ad Achod Schabin, Armeniæ regem, 165 not. Joannes Tzimisces imp. de significatione cometæ astrologos consulit, 168. Ei venenum præbetur, 177. Joannes Tzimisces imp. moritur, 178. Ejus ætas cum obiret, 178. Quandiu imperaverit, 178 not. Ejus species ac forma, 96. Mores, 178. Laudes, 37. Virtutes et vitia, 97. Joannes imp. bona, quæ privatus habuerat, distribuerat pauperibus, 99. Erat pacis amans, 156. In prœliis auxilium S. Theodori invocare solebat, 154. Unde Tzimisces cognominatus sit, 92. Quænam sit de etymologia nominis Tzimisces sententia viri Armeniace docti Cirbied 92 not. Post Joannis Tz. imp. mortem rebelliones calamitosæ multæ in
Joannes Alacas a Barda Sclero speculatore Russos missus, 109. Quot modis scribatur ejus 109 not.
ante S. Joannis Baptistæ imaginem quint. Nicephorus Aug., 86. Sancti Joannis Baptistæ in castro Mempetze reperti, 166.
Joannes (S.) Chrysostomus studiosus Hor. tor, 15 not. Frequentat vocem γεγεννηκώς, versione lapsus Erasmus Roterodamus, 11
Joanni Cinnamo fortasse innotuerunt Leo 148 not.
Joannes (S.) Climacus illustratus, 99 not.
Joannes Curcuas magister imperite res 126. In prœlio a Russis interficitur, 148.
Joannis (S.) Damasceni opinio de aquis dis 68 not.
Joannes, Melitenæ metropolita, auctor Nicephorum Phocam, 89 not. Quando vixit,
Joannes Philoponus emendatus, 147 not.
Joannes a Sancto Andrea lapsus in giæ S. Marci, 156 not.
Joannes Scylitta Leonem Diaconum *Vide* Præterea not. ad pag., 36, 109, 121, 136, 137, 149. Emendatur, 98. quoque fontibus hausit, non ex Leone 135 not. Ejus Historia perquam utilis ad textum Leonis Diaconi, XXIII. Scylitzæ manensis optimæ notæ, 17 not., 29 not.
Joanni, archiepiscopo Thessalonicæ, narratio De miraculis S. Demetrii, 173 ctor illius esse non possit, *ibid.*
Joannopolim appellat Joannes Tzimisces thlabum a se instauratam, 138.
Flavius Josephus emendatur, 29 not.
Josephus Bringas, cubicularius, spado, test in aula, 31. Inimicus Nicephoro Phocæ insidias struit, 32. Studiis senatus in cam invitus cedit, 34. Eum celavit, Nicephorus in Oriente copiis præfecisse, 36. Contra, duces Romani acerbe ferunt, 40. Ita Nicephorum Phocam insidiis petit, 43. pinquos officiis exutos in exsilium pellit, ni Tzimisces, ut Nicephorum comprehendat Nicephori Phocæ pro concione in castra Ad eum Nicephori Phocæ epistola, 45. Nicephoro Cplim petenti resistit, 45. præcipue a Basilio notho frungitur, 48. tutus in ecclesiam S. Sophiæ confugit, in subditos a Julio Polluce (ut vulgo brata, 32 not. Nec minus solertia et
Judæorum dementia in *occidendo* dæi alicujus scelus in Servatoris imaginem 167. In Judæa Hierosolymæ muri ultra
Julii mensis initio Nicephorus *Phocas* nuntiatus, 40.
Julius Pollux. *Vide* Inedita.
Jurejurando se obstringit *Nicephorus Phocas* ticus, se nihil novi moliturum, 34. Quod Polyeucto datum, parvi posthac æstimat.
sub Justiniano Magno terræ motus, 176 nianei Codicis locus emendatus, 116 not.
Justinianus II Rhinotmetes imp. Chersonem tus, 104.
Justinus (S.) Martyr illustratus, 104 not. Langio perperam versus, 57 not.

K

K et β confusa, 107.
Καησοῦν locus ad Taurum montem, 215.
Καθαίρεσις et καθαιρεῖν, quid proprie denotet scriptores ecclesiasticos, 85 not. *Καθαίρεσις* liorcetica veterum significare *rudus, partes decussas, ibid.*
Καθαιρετικὰ, scr. γράμματα, *quid*, 85 not. quorumdam in hac voce, *ibid.*
* Καθαιρετικῶς, 85 not.
Καθίστάω similesque formæ *potius* adhibe Græcis medii ævi quam καθίστημι, 186 not.
* Καθυπομένω, 27 not.
Καὶ et γὶ a librariis confusa, 208. καὶ εἰκὸς καὶ (ut credendum est) et σὺν, 244. καὶ τὰ εἰκ not. καὶ ταὐτὸν perperam scriptum *pro* καὶ 206. καὶ ὡς et ὡς καὶ permutata, 11.

Καινοτομεῖν fortasse mutandum in καρποτομεῖν, 189.
Κατὰ καιρὸν, 1.) *opportune*, 2.) *singulis tempo ibus*, 163
errores interpretum in vertenda in hac locutione, *ibid.*
Κατὰ et κατὰ confusa, 175 not.
Κατακοπραγία apud Græcos triplici significatione, quam unam duntaxat lexicographi exposuerunt, 171 n.
Κατάλοιπα speciatim denotet *peccatum interius*, ibid.
Κατάλοιππαράτος, 195.
Κατὰ Καλούδια locus ad Taurum montem, 250.
Καμινιαία αἰθάλη. κόνις, τέφρα, 70 not.
Καμινοβίγλια quid, 188.
Κανίσκια, *dona*, 196. Conf. Ducang. Glossar. I, 575.
Nicolaus Karamsin, ut poeta summus, ita historiæ scriptor egregius XXX.
Καρτερικὸς. 1.) *abstinens*, 2) *patiens*, 3) *intrepidus*, *mosus* 29 not. Inde deductæ voces in Lexicis omissæ
καρτερότης et καρτερόψυχος, *ibid.* De eodem vocabulo ita habet Glossarium ms: Οὐχ ὁ μηδὲν ἔχων, ἀ βουλόμενος κτᾶσθαι, καρτερικὸς, μὴ δυνάμενος· ἀλλ' ὁ δυνάμενος μὲν, μὴ βουλόμενος δέ.
Καρτεροψυχία, 29 not.
Κατὰ præpositio confusa cum καὶ, 175 not. Cum κακὰ, *ibid.* Cum κάτω, *ibid.* Cum μετὰ, *ibid.* κατὰ et καὶ τὰ permutata, 16 not. Præpositioni κατὰ subjectæ voces sæpe pravatæ, 104 not. κατὰ perperam coaluit cum voce sequente, 135 not. Perperam divulsa a voce sequente, *ibid.* Post κατὰ genitivus et accusativus confusi, 104 not. Κατ' αὐτῶν legendum, pro καὶ ταὐτὸν, 206. κατὰ prominii personali juncta vim possessivi assumit, 104 not. Ita οἱ καθ' ἡμᾶς, *nostri*, hoc est *Christiani*, *ibid.* καθ' ἡμᾶς λόγος apud scriptores ecclesiasticos *religio Christiana*, *ibid.* Τὸ κατὰ τοὺς κληρονόμους quid significet, *ibid.* Κατὰ καιρὸν significatione duplici, 165 not. Errores interpretum in hac voce, *ibid.*
Καταγωνίζεσθαι, quo casu construatur a Leone Diacono, 104.
Καταθοινέομαι pro καταθοινάομαι, 12.
Καταισχυνθηθέντες vox nihili, 175 not.
Κατακλυσμὸν alterum se videre crediderunt Cplitani imbre ingenti defluente, 69.
Κατάκοποι ὄντες fortasse legendum pro κατακοπέντες, 192 et not.
Καταλαμβάνω, *adnenio*, 251.
Καταλλήλους scribendum in loco S. Athanasii, non κατ' ἀλλήλους, 175 not.
Καταμωμώμενοι fort καταμωκώμενοι, 56.
Κατασπαθίζω, *gladio concido*, 137. Ejus verbi auctoritates, 140 not.
Καταστέλλιον perperam scriptum pro καστέλλιον, 79.
Καταστερίζω et καταστηρίζω distinguenda, 138 not.
Καταστρεφόμενοι apud Leonem Diaconum minus bene pro καταστρεψάμενοι, 61.
Κατάσφαλμα vox nihili, pro qua scribendum κατὰ σφάλμα, 175 not.
Κατηρεπωμένα Palladio restitutum, 47 not.
Κατοχυράω, *communio*: auctoritates hujus verbi, 59 not.
Καττύω, *machinor*, *struo*, frequens apud Patres sæculi Theodosiani, 9 not.
Κάτω et κατὰ confusa, 175 not.
Οἱ Κείμενοι, *vita functi*, 119.
Κέρκιτα, *circæ*, *circitationes* XXI, 5. (*Vid.* Ducang. Glossar. Græc. I, 639, B.).
Κλεισοῦραι quid, 130 not. Unde dictæ, 130. Κλεισοῦραι Orientis, 136.
Κλείστας videtur legisse Combefis. pro κλεινὰς, 66 n.
Kobad, rex Persarum. *Vide* Cubades.
Κοκκηβαφὴς pro κοκκοβαφὴς, 83.
Κομέντον Russi, secundum Leonem Diaconum, *concilium* sua lingua vocant, 150.
Κόντοις prælongis Romani utebantur in prælio, 143.
Κορύνη ferrea in prælliis adhibita, 145.
Κοῦρσος, *impressio subitaria*, male versum ab interprete Arabmetis, 194 not.
Κουφὸς et κωφὸς confusa, 55 not.
Κράνιον. Sic accentus hujus vocis insolenter positus in cod. Leonis. 46.
Κρατὴρ, circulus a fornice ecclesiæ dependens, multis cereis vel lychnis instructus, *pharus*, *corona*, *rota* (sic enim passim vocatur a medii ævi scriptoribus), *ein Kronleuchter*, 176 not.
Κρημνοις τε male scriptum sic: κριμνεῖσθαι, 28.
Κριός. Sic Romani, secundum Leonem, τὴν ἐλέπολιν vocant, 25.
Philippus Krug., Academiæ imperial. Petropolitanæ socius, etc., acris limatissimique judicii in conciliandis scriptoribus Byzantinis, 28 not. Ejus merita in editionem Leonis, XVI. In chronologiam Byzantinam, 7 not. In historiam Russicam, 28 not. Magnas utilitates præbuit editori in constituendo atque illustrando textu Leonis Diaconi XXX, 86. Ejus perfecta rerum Slavicarum cognitio XXX.
Kusterus emendatus in interpretatione Suidæ, 19 not., 165 not.
Κύδρον perperam scriptum pro Κύδνον, 51.
Κυρία s. κυρεία, *potestas*, *dominatio*, 79 not. Vocis τὸ κύριον vis minus nota, *ibid.*
Κυριακὸς quid significet apud Patres, 79 not.
Κυριότης sensu theologico quid, 79 not.
Κύρις pro κύριος, 185.
Κωφὸς et κουφὸς confusa, 55 not.

L

Λ et ν perperam confusa, 84.
Philippi Labbe error in edit. Michaelis Glycæ, 5 not. Lalaco. *Vide* Theodorus Lalaco.
Λαμβάνω quo sensu usurpetur a scholiastis Græcis, 4 not. Ἔλαβεν et ἔδαλεν confusa, 95. λάβης et λάβῃ scribendum, non λούβεις et λούβει, in editione Hemterhus Pluti Aristoph. ληφθέντες et λειφθέντες inter se permutata, 53 not.
Lambecius male reddit vocem παραδρομὴ, 181 n. Quædam ex Tacticis Nicephori mendose exscripsit, 185.
Lancea Judæus latus Servatoris in pictura percutit, 167. Lanceis prælongis Romani utebantur in prælio, 143.
Joannis Langii errores in versione S. Justini martyris, 57, 78, 104.
Laonicus Chalcondylas scriptor sententiosus, 80 not.
in Laparæ agro prælians Petrus Phocas occiditur, 169.
Lapidum jaculatores in exercitu Romano, 190.
Largitiones in senatum ac proceres a Joanne Tzimisce imp. auctæ, 100. Ejusdem imp. morientis largitiones in pauperes et leprosos, 178.
in montem Latrum secedit S. Nicephorus, Mileti episcopus, 98 not. Monasterii S. Pauli in monte Latro abbas transmittit ad Nicephorum Phocam, in Creta insula hibernantem, 16 not. In Latro monte monasterium a monachis ob incursionem Mohametanorum relictum, 12 not. *Vide quoque* (S.) Paulus in monte Latro.
Lauræ (S.) monasterium in monte Atho, quando conditum, 12 not.
Le Beau, scriptor quantumvis doctus, e versionibus Latinis scriptorum Byzantinorum potius quam ex oratione Græca pendet, 29 not., 156 not. Emendatur, 12 not. Ejus error (ut videtur) in chronologia, 112 not.
Lecapenus. *Vide* Romanus Lecapenus.
non in Lecto se quieti dat Basilius patriarcha, sed humi, 164.
Legatio Joannis Tzimiscæ ad Sphendosthlabum Russorum principem, 103. Hisque legatis responsum superbum dat Sphendosthlabus, 105.
Λειφθέντες et ληφθέντες inter se permutata, 53 not.
Leo VI Philosophus imp. tabe consumptus, 122. Ejus Tactica laudantur, 241. Leone Philosopho et Alexandro impp. Scythæ a religione Christiana alieni, 149 not.
Leo Balantes primum victum Nicephoro imp. infert, 87. A Joanne Tzimisce ut Nicephori Phocæ percussor designatur, 99.
Leo Diaconus historiæ scriptor: quæ constant de vita ejus XVII. Quando natus, *ibid.* Ejus pater, 5. Patria, *ibid.* Commoratur Cpli, litterarum perdiscendarum studio, 65. Ibi delectionem solis maximam videt, 72. In Asia cernit gemellos monstrosos, 165. In exped. Basilii II adversus Bulgaros summum adit vitæ periculum, 173. Cur ad historiam se contulerit, 4. Quid sibi proposuerit in ea scribenda, 5. Quo anno vulgaverit, XVIII. Quos scriptores consectatus sit imitando Agathiam, XX. *Vide* Agathias. Herodotum. *Vide* Herodotus. Homerum. *Vide* Homerus. Nilum, 9 not. Fort. Priscum Sophistam, 157 not. Procopium, 5 not. Alludit ad locum S. Pauli, sive potius ad locum Epimenidis, 12 not. Ipse vicissim exscribitur a Georgio Cedreno, Joannes Scylitze, Michaele Glyca, Zonara; fortasse ab Joanne Cinnamo. *Vide* sub proprio ipsorum nomine. Leonis Diaconi e

Combefisio instituta XIII. Ejus liber sextus seorsum a suo editus XVI. Leonis Diaconi historia ex historiis Julii Pollucis et Symeonis Logothetæ passim lucem accipit XXII. Quæ Leoni vitio dari possint XXI. Anacoluthia in oratione ejus, 134. Silet de obsidione Amidæ, a Temelico a 972 suscepta, 160 note. Mire cum dativo construit verbum προσβάλλω, 163 not. Vocem φιλόψυχος adhibet sensu peculiari, 152 not. Ignorantia linguæ Græcæ ejus notione patris adhibet, 119 not.

Leo Melissenus magister, Bardæ Phocæ rebellantis dux, Abydum obsidet, 173.

Leo patricius conspirationem Leonis Curopalatæ restinguit, 147.

Leo Pediasimus cum Joanne Tzimisce conspirat contra Nicephorum Phocam imp., 85.

Leo Phocas major, patruus magnus Bardæ Phocæ (vid. Ducang. Famil. Byzant., 149 B., domesticus scholarum, adversus Simeonem Bulgarorum regem mittitur, 123. Cur res novas sit molitus, 124. A Romano Lecapeno oculis privatur, 122.

Leo Phocas, Nicephori Phocæ frater, domesticus Occidentis, 18. Contra Chambdanum missus, *ibid.* Quo anno, 18 not. Ejus ingenium ac virtus bellica, 18. Ejus oratio ad exercitum in expeditione contra Chambdanum, 20. Qua militem a pugna in locis campestribus dehortatur, 21. Leo Phocas exercitui Chambdani insidias struit, 22. Eumque, angustiarum transitu impeditum, adoritur, *ibid.* Leonis Phocæ contra Chambdanum prælium ad Cylindrum, 191 not. De eodem fragmentum ms., 24 not. Chambdanus fugatus, 22. De qua victoria Leo Phocas Cpli triumphat, 24. Leo Phocas Hunnos qui Istrum trajecerant, de improviso adortus, concidit, 19. Fratre imp. renuntiato, clam Cpli elabitur, 45. A fratre magister et curopalata declaratur, 49. Exsistit causa penuriæ immanis Constantinopoli, 64. Leo Phocas post fratris necem sibi ipse deest, 95. A Joanne Tzimisce Methymnam relegator, 96. Rebellioni filii, Bardæ Phocæ, obsecundat, 113. Eum, conspirationis convictum, oculis orbari jubet Joannes Tzimisces imp., 111. Leo Phocas iterum res novas molitur contra Joannem Tzimiscem imp., 145. Cplim intrat, *ibid.* Excæcatur, 147.

Λέοντα νύσσειν κοιμώμενον, proverbium, 118.

Leontini capti a Romanis, duce Manuele patricio, 66.

a Leontio imp. Justinianus II Rhinotmetes Chersonem relegatur, 104.

in Leprosos Joannis Tzimiscæ imp. humanitas, 99. De lepra locus memorabilis anonymi in Vita S. Joannis Chrysostomi. *Vide quoque* Λωβάω.

Michaeli Le Quien post Combefisii mortem editio Leonis Psellique commissa XIV.

in Lesbum insulam relegantur a Joanne Tzimisce Leo Phocas curopalates et Nicephorus patricius, filius ejus, 96, 114. Ibidem ambos oculis orbari jubet Joannes Tzimisces, 114. Inde evadit Leo Phocas, 145.

Letronne (Ant. Joann.), etc., præclara eruditione atque doctrina præstans philologus XXX.

in Leuce insula templum Achillis, 150 not.

Levenklavii error in vertenda voce ταξείδιον, 64 not.

Levis armaturæ milites in exercitu Nicephori Phocæ, 57.

Λευχείμονες Arabes Mopsuesteni, 53.

vox Λιβανησία Cedreno restituta, 70 not.

Libanus mons asper ac maximus, 166. Transverso itinere a Nicephoro Phoca trajectus, 71. Et a Joanne Tzimisce impp., 166.

Liberorum Romani junioris imp. et Theophanonis susceptor e baptismate Nicephorus Phocas, 50. *Vide quoque* Basilius II Bulgaractonus.

Libri de obsidione toleranda, 246.

Λίθων νιφάδες eleganter dictum, 15 not.

Limitaneorum provinciarum duces quo pacto gerere se debeant, 186. In limite orientali imperii viæ in barbariem agentes impeditæ et difficiles, 256. Limitanei homines *acritæ* dicti, 190.

Lineæ integræ a describentibus omissæ, ob verbum idem vel simile, in lineis superioribus itemque in inferioribus occurrens, 166 not.

Litteræ Nicephori Phocæ ad Polyeuctum patriarcham, Josephum cubicularium et senatum, 45. *Vide quoque* Epistola.

T. Livii locus de Æmo monte, 67 not.

Λωβάω· οἱ λελωβημένοι, *leprosi*, 99.

Locorum natura se tuetur Leo Phocas, cum Chambdano bellum gerens, 20. Locis variis nomina ex punitionibus hominum indita, 122. Loci communes: liberos animos turpes solere voluptates comminisci, 49. Armorum exitus non ex hominum voluntatibus, sed ex providentia pendere, 235. Loci communes de inconstantia, 9, 27, 31, 66, 89, 125. De utilitate historiæ, 1. Imperatoris boni esse, adversariorum loci vicinos suorum parcere, 73. Inedia calamitas, 60. Pacis commoda, 156. Pactiones non ab iis qui primi ad arma eant, verum ab iis qui pactam alteris insidientur, 43. *Vide quoque* ὁ καθ' ἡμᾶς Λόγος et ὁ λόγος simpliciter, Scriptores ecclesiasticos, *religio Christiana*, 114.

Longiadem regionem, a Romanis recuperatam, silius præses invadit, 176.

Loricæ Scytharum hamis consertæ, 188. Lorica ipse Sphendosthlabus tectus, 153.

Λοῦβες et λούβει, voces nihil et corrupte et λάβη, Hemsterhusius vult in Glossarium referri. *Vide* λαμβάνω.

in Λογαλὸν Græcum, dicto imp. non animadversum, 58.

Ludis in theatro plebem munerat Joannes I imp. Cpli hibernans, 127.

Luitprandus Ottonis Magni ad Nicephorum quando Cplim venerit, 68 not. Et dicas, Cpli testimonium de expeditione Syriaca Nicephori imp., 70 not. De defectuque solis anni 968.

Lupus Protospatha: ejus locus tentatus.

Lycandus Tauri jugis a Cilicia disterminandi dux quid egerit, Alim Chambdani fines invadente, 343 Ὡς τῷ Λυκανδῷ scribæ ὥστε νυκτὸν αὐτῷ. *ibid.*

M

M et β in codd. sæpissime confusa 151 in voce ἀβελτηρία, 13.

Macedoniæ portio Bulgaris, 103. In Macedonia Bulgari a Justiniano II Rhinotm. collocati, 104. Bulgari a Simeone, Bulgarorum rege, vastata, 123. Macedonicohors in custodia palatina Cpli, 45. In Macedonia bernare jubet propter bellum Russicum expeditas Joannes Tzimisces imp., 111. Macedones Joannem Tzimiscem imp. concitare conantur, 114. Macedoniam populantur Russi, 98 Bulgari, Basilio II imperante, 171.

ad Mæotidem paludem aufugit Justinianus Rhinotmetes, 104. Ibi oppidum Myrmecio, Ann. 150.

Magicis artibus Cretenses infames, 34.

Magistrorum dignitate ornatus Boris Bulgarorum 150. Inter magistros militat Bardas Sclerus, 111.

Malalas. *Vide* Joannes Malalas.

Malcinus. *Vide* Michael Malcinus.

Μᾶλλον perperam omissum, 61.

Manasses. *Vide* Constantinus Manasses.

Μανδάτον, *mandatum*, quod ad duces transmittitur, 223. Confer. Ducang. Glossar. I, 861. D.

Mandya sive pallio Michaelis Malcini monachi mutatio se tegit Nicephorus Phocas, 63.

Manichæi creduntur Cretenses docuisse artes magicas, 14.

Manuel Calecas emendatus, 175 not.

In versione Manuelis Malaxi error Martini Crusii, 7 not.

Manuel Phocas, patricius, vir calentis ingenii, a Nicephoro Phoca equestri militiæ in expeditione Siciliana fectus, 66. Primo bene re gesta, mox prælio perit, 67.

S. Marci Liturgia Alexandrina illustrata, 97 not.

Margaritis ornata inauris Sphendosthlabi, 153.

Maria (S.) Virgo exercituum Romanorum auxilium et patrona, 205, 224, 256. Ad ejus ædem in Blachernis pompam agit Joannes Tzimisces imp., 129. S. Maria Virgo a moniali Cpli secundum quietem visa, 7. Ejus imaginem currui triumphali imponit Joannes Tzimisces imp., 158. In S. Mariæ Virginis ecclesia in Calatio Joannes Tzimisces imp. deponit sandalia Servatoris in Syria reperta, 166. S. Mariam Virginem mortem invocat Joannes Tzimisces imp. 178. *Vide quoque* Deipara.

Maria, Joannis Tzimiscæ uxor, forma atque casu celebris, 107, 117.

Maryandinorum provincia, posthac thema Bucellariorum vocata, 65 not.

Marianus patricius Apambas cognominatus, 37 not. Copiis Italicis præfectus, 37. Pro Josepho Bringa agit contra Nicephorum, 45. Vase in caput conjecto mortuus.

Marinerii error in interpretatione Theophylacti Bulgariæ archiepiscopi, 172 not.

Vir illustr. Marino Marini, ab intimo cubiculo ...mmi Pontificis etc., etc. singulari in editionem Leo... officio XXVIII.

...lartyropolis. *Vide* Miepharcim.

...lathematici, quas terræ motuum causas esse di...t, 68.

Ματρίκιον, *matricula*, 189.

Matronæ (S.) ecclesia suburbana ad Thessalonicam, ...5 not.

...per Maurianam viam in agrum Adanensem irrumpit ...cephorus Phocas major, 242.

Mauricius imp. incubat numini, more antiquo, 129 ...t. Ad eum legatos mittit avarorum princeps, 175 not.

Maurocastrum oppidum, versus quod iter fit Dana... im trajicientibus, 175 not.

Medicus Iguis. *Vide* Iguis.

Medimni bini frumenti, singulis in exercitu Russo... m distributi, 156.

Μεγαλαύχημα, μεγαλαύχησις, μεγαλαύχως, 106 n.

ἡ Μεγάλη πέμπτη, 134.

Μήκοθεν, 202. Utrum μήκοθεν an μηκόθεν scriben... im, 202 not.

Melitene non procul a Tauro monte sita, 215. Ejus ...iscopus Joannes, auctor epitaphii in Nicephorum Pho... m imp., 89 not. Quando vixerit, *ibid.*

Ἐμελλον et ἔμελλεν confusa, 15. Apud Hermogenem ...id sit ὑποδιαίρεσις ἀθρόου πρὸς τὸ μέλλον, 147 not.

Mempetze olim Hierapolis dicta, 71 not. A Nicephoro ...hoca capta, 71. Et a Joanne Tzimisce, 165.

Mendicorum habitu exploratores a Barda Sclero in... stra Bardæ Phocæ mittuntur, 120.

...in Menelaum Pandari perfidia, stella cadente præ... enstrata, 172.

interpretum Menologii Græci error in voce σπαθίζω, ...0 not.

Mensuratores Saracenorum quomodo opprimendi, 128.

Ἔμενον et ἔνον confusa, 8.

Mercaturæ causa Russi Cpli commeant, 156.

Mercuriolus quid, 16 not.

Mesonyctes. *Vide* Theodosius Mesonyctes.

Mesopotamica expeditio Joannis Tzimiscæ, quo ano... suscepta sit, 160 not.

Μέσως et μέσος confusa 48.

Μετὰ et κατὰ sæpe permutata, 175 not.

Μεταχινήσαντος corruptum in μὴ κινήσαντος, 200.

Μεταλαμβάνω quo sensu adhibeatur a scholiastis ...græcis, 4 not.

Metalepsis in legenda Scriptura sacra quid, 102 not.

Μεταλλάττειν τὴν ζωὴν active dici, et μεταλλάττεσθαι τὸν βίον per medium, 6 not. μετηλλαχότες, *defuncti*, ib.

Μεταμέλεια, μετάνοια et ἐπιστροφὴ fere synonyma ...apud scriptores ecclesiasticos, 135 not.

Methymnam in Lesbo insulam relegantur Leo Pho... cas Curopalates et Nicephorus patricius, filius ejus, 96. Inde evadit Leo Curopalates, 145.

Meursius Tractatum de velitatione bellica perperam attribuit Nicephoro Phocæ imperatori, XXIII.

Michael Burtza a Petro patricio ad explorandum missus, Antiochiam invadit, 81. Cum Joanne Tzimisce Nicephori Phocæ imp. cædem machinatur, 85.

Michael, cubiculi præfectus, ob negligentiam causa exstitit cædis Nicephori Aug., 86.

...in Michaele Duca vertendo lapsus Bullialdi, 29 not.

Michael Glycas emendatur. *Vide* not. ad pag. 5, 50, 71, 99. Exscribit Leonem Diaconum, 36 not.

Michael Maleinus patricius, Nicephori Phocæ imp. patruus, 83. Cappadociæ dux, copiis cum Leone Phoc. conjunctis contra Chambdanum profligascitur, 24 nota Ejus nomen quomodo Græce scribatur, 84 not.

Michael patricius præpositus et protovestiarius Nicephori Phocæ imp., 67 not.

Michaelis Pselli Annales, prelo parati, XXX. Continentur in Cod. Regio, 1712 Prope annorum centum memoriam complectuntur, XXXI. Eos vulgare statuerat Combefisius, XIV. Michaelis Pselli libellus Græce inditus De opinionibus Græcorum circa dæmones [an. 1838 a J. Fr. Boissonade editus], 104 not.

Michael Rector, magister et logotheta cursus publici, collega Josephi cubicularii in procuratione imperii, 35 not.

Michael Rhangabes, qui posthac imperavit, expeditioni Nicephori imp. I contra Bulgaros interest, 104 n.

Mi...pharcim oppidum in deditionem accipit Joannes Tzimisces imp., 161.

Mileti episcopus S. Nicephorus ambigit cum procuratoribus fisci, 98 not. Iter facit ad Joannem Tzimiscem imp., *ibid.* *Vide quoque* Inediti Scriptores.

Milites Romani a Nicephoro imp. varie exercitati, 50, 53. Eorum amor in Nicephorum, 44. Milites Romani in honore habendi, 239. Qui contra interdum vapulabant ab exactoribus, 239.

Millia quinque (circiter) Sclavinorum Thessalonicam aggrediuntur sæc. VI vergente, 175 not.

Miraculum effectum in imagine Servatoris Beryti, 166.

Misthea a Saracenis Ciliciensibus obsessa, 241. Orthographia hujus nominis, 241.

Moamethe(a) creduntur Cretenses accepisse scientiam magicam, 24. Gladium Moamethis, in arce Palæstinæ captum, regi Afrorum dono mittit Nicephorus Phocas, 76.

Mœsiæ mentionem quando facit Leo diaconus, cur turbetur, XVIII. Mœsia sub Constantino Pogonato a Bulgaris occupata, 103. Quam eis concedit Justinianus II Rhinotmetus, 104. In Mœsiæ angustiis Græci sæpe a Bulgaris ad internecionem trucidati, 63. Mœsorum legati tributum exigunt a Nicephoro Phoca imp., 61. De Mœsia vastata intelligit Le Beau proverbium Μυσῶν λεία, 12 not. *Vide quoque* Bulgaria.

Monachus, ut aiunt, Nicephoro Phocæ imp. finem in palatio imminere prædixit, 64. Alius monachus Niceph. Phoc. imp., tradita epistola, de conspiratione monet, 83. Monachus, super columnam in Eutropiano ætatem degens, undis mersus, 176.

Monasteria τῶν Ἐρεβίνθου et τοῦ Ξηροῦ Χωραφίου a S. Nicephoro, Mileti episcopo, condita, 97 not. In monasterio Pelamydum se abscondit Leo Curopalates, res novas moliens, 145. Ejus monasterii nomen quomodo Græce scribatur, 145 not. In monasterium ad Scamandrum amandatur Basilius patriarcha, 163. Monasterium Studii, unde Antonius patriarcha, 164.

Μονάστρια. *Vide* Monialis.

Μονέρια in classe Joannis Tzimiscæ, 129.

Monialis visio Cpli, tempore prælii ad Dorystolum, 154 (Vide quæ ex hoc loco Leonis de eadem re hausit Zonaras Annal. II, 215 D.)

Μονόκουρσα, prædatoria agmina sine peditatu, 194 cum not.

Monoxyla Russorum, 144 not.

Monstra ima ania ac ira, quæ temporibus Leonis obtigerunt, 4.

Monstrosi gemini per Asiam visi, 165.

Montacutius malus interpres Epistolarum Photii, 176 not. Rerum Byzantinarum atque sacrarum rudis, *ibid.* Ab eo parum intellecti loci Eusebii, 103 not. Lapsus fort. in loco S. Basilii, 120 not.

Montefalconii error in versione S. Athanasii, 85 not., 147 not. Montefalconius emendatus in bibliotheca Coislininiana, 116 not. In versione Cosmæ Indicopleustæ, 166 not. Ejus errores in Commentario Eusebii in Psalmos, 4 not., 10 not. In aliis locis Eusebii, 4 not., 104 not. Montefalconius confundit ΙΝΛ [h. e *pilustris*] et ΙΝΛ [h. e. ἰνδικτος] 402, 14. In Palæographia emendatur, 444, 14. Ejus lapsus in versione Simeonis Metaphrastæ, 3 not.

Montesquiou (comes de), Franciæ par, etc., XVII. Ejus merita in editionem Leonis, *ibid.*

Mopsuestia a Nicephoro Phoca obsessa, 52. Petita tormentis missilibus, *ibid.* De hoc oppido, tunc Mamistra appellato, multa habet Ducangius ad Ann. Comment. 379 C.

Morellus (Fredericus) minus bene vertit locum Georgii Pisidæ 57 not.

Mors Bardæ Cæsaris, patris Nicephori, 83.

Magister ὁ Μοσελλῆς præceptor S. Nicephori, Mileti episcopi, 101 not.

Motus urbani adversus Nicephorum Phocam imp. 64.

Μουζαχίτζης *brevis corpore* significat apud Græcos medii ævi, 92. De hujus nominis etymologia quænam sit opinio Cirbiedi, viri Armeniace docti, 92 not.

Mulier ex plebe Cplitana lapides in Nicephorum Phocam imp. conjicit, 65.

Munitiones Chandacis civitatis, ex aggere pilis caprinis et saillis concreto, 11. Munitiones castrorum Romanorum ante Dorystolum, 142.

Murus Chandacis oppidi firmus atque altissimus, 16. Qua latitudine, 11. Ab ariete Romanorum disjicitur, 25. Et evertitur jussu Nicephori Phocæ, 27. Murorum Cplitanorum specus, cuniculi, aquæductus, 45. Muri Mopsuestiæ a Romanis suffossi, 52. Muri Tarsi duplices ac firmi, 51. Mœnia alta ac bona palatii Cplitani, a Nicephoro Phoca exstructa, 64. Muri Antiochiæ scalis appositis ascensi, 82.

Musica instrumenta, in exercitationibus decursibusque copiarum Romanarum adhibita, 36.

Musonio (de) locus S. Justini martyris illus... 104 not.

*** Μυριάνθρωπος, μυριοκέφαλος, μυριομακάριστος, μυριονταπλάσιος, μυριοπαθής, μυριοπλασίων, μυριόπλαστος, μυριοπρόσωπος, μυριόσταχυς, μυριόστομος, μυριότροπος vocabula undecim in Lexica nondum relata, 156 not.

Μυριαδες adjective adhibitum, 56. Μυριαδῶν scribendum an μυριάδων, 156 not. Μυρίαι μυριάδες perperam redditum, *ibid.*

† Μυριότης vocabulum hellenisticum, 156 not.

Myrmecione natum esse vult Achillem Arianus, secundum Leonem diaconum, 150.

Μυσῶν λείαν τιθέναι, proverbium 114, 175 not. A Le Beau non intellectum, 12 not. *Vide quoque* Mœsia.

N

N et P confusa, 68.

Nabuchodonosor, rex Babylonis, statuam sibi ponit, 88.

Nagjaus Chambdani dux, 30 not.

Νάγμα pro νᾶμα Hesychio restitutum, 56 not.

Ναρκάω, 33, 80, *hæreo*, *dubito*, *vereor* 88, 115, 33 not.

Ναστὸς adjectivi usus elegans, 56 not. Τὸ ναστὸν ὕψος murorum Hierosolymæ, 56.

Nasus amputatus centurioni Græco, dicto imp. non audienti, 58. Naso duci, loco proverbii, 40.

Navium igniferarum in conspectum Dorystoli adventus, 144. Naves frumentarias Cplim appellere prohibet Bardas Sclerus rebellis, 170. *Vide quoque* Galeæ, *et* Μονήρια *et* Πυρφόροι τριήρεις.

Ναυτία, *nausea ex navigatione*, 12.

Nazaræi nomen Servatori a Judæis inditum, 167.

Νεανικὸς quid significet apud Leonem, 137 not. Inde νεανικὸν *animose factum*, *ibid.*

Nectarius patriarcha emendatus, 175 not.

Nemesis invida, 90. Potentissimo cuique adversatur 5.

Nestor Schoezeri emendatus, 131 not., 139 not.

Neutrum in adjectivis et participiis pro masculino positum, 42 not.

Νέων et νεῶν confusa, 44. Vocis νεὼς prosodia in genetivo, 98 not.

Νεωτερίεω, *res novas molior*, 115.

Nicæam capit Bardas Sclerus rebellis, 170.

Nicephorus I. Logotheta imp. a Bulgaris interfectus, 104. De eodem, fragmentum ineditum, 104 not.

Nicephorus Phocas, cum esset privatus, familiaris S. Athanasii confessoris, 32 not. Ei a Theodoro, Coloniæ episcopo, imperium prædicitur, 101. Ejus consobrinus Joannes Tzimisces, 99. Nicephorus Phocas domesticus scholarum creatus 7, 56. Ejus innumeræ de Saracenis victoriæ, 185. A Romano juniore imp. cum exercitu adversus Arabes Cretenses mittitur, 7. Scalis s. ponticulis ad id allatis, milites exponens in Cretam prælians exscendit, 7. Cretenses prælio vincit ante Chandacem oppidum, 8. Castra pro oppido communit, *ibid.* Nicephorum Pastillam exploratum mittit, *ibid.* Cui abeunti præcepta salutaria dat, 9. Ad exercitum orationem habet, 12. Ad XL millia Arabum Cretensium montem insidentium concidit, 14. Ejus jussu capita hostium præcisa tormentis in Chandacem civitatem conjiciuntur, 15. Chandacem vi oppugnat, *ibid.* Repulsus, oppugnationem in obsidionem vertit, 16. Hiemat pro oppido, *ibid.* Ad eum abbas monasterii S. Pauli Latrensis transmittit, 16 not. Nicephorus Phocas, copiis in agmen quadratum constitutis, Chandacem civitatem denuo adoritur, 24. A muliere Cretensi incantamentis et dicteriis appetitur, *ibid.* Chandacem vi expugnat, 27. Quo anno, 22 not. Ejus humanitas in Chandacenses, 28. In tumulo, Chandaci imminente, castellum jubet fieri, 28. In Cretam receptam colonias deducit Armeniacas et Græcas, *ibid.* Cplim redit, *ibid.* Intempestive, juxta Zonaram, a Romano II imp. revocatus, 28 not. Post Cretam receptam c libras auri mittit S. Athanasio confessori, ad monasterium in monte Atho condendum, 32 not. Triumphum agit de Creta capta 28. De Candiæ expugnatione Nicephorique triumpho subsecuto fragmentum ineditum Julii Pollucis, 28 not. Nicephorus Phocas in Orientem mittitur contra Arabes, 29. Quo anno 421, 29 not. Ea expeditione Saracenorum castella plus LX capit, 30. Sub oppido Alep Chambdanum fundit, 30 not. Alepo potitur, *ibid.* Nuntiata morte Romani imp. Cplim revertitur, 32. De Saracenis victis triumphum agit, 32 not. In summo periculo versatur, 32. Queritur apud Polyeuctum patriarcham de Josephi cubicularii insidiis, *ibid.* Laudatur oratione Polyeucti patriarchæ, 34. Gratiosusque est apud exercitum 32 et not. Scripto pollicetur, se nunquam seditionem adversus imperatores moliturum, 35 not. A senatuque et patriarcha dux Asiæ summo cum imperio pronuntiatur, 36. Suam igitur expeditionem contra Saracenos suscipit : not. Et in Cappadocia agens, 35. Contra Chambdanem Tarsenses bellum molitur, 36. De novis insidiis Josephi Bringæ certior factus, 39. Cæsaream versus iter tegnitur, 40. Imperator renuntiatur, *ibid.* Quo anno et d. 30 not. De eadem re Julii Pollucis narratio fusior, not. Nicephori ad exercitum oratio, 42. Ejus progressu Josepho Bringa in exilium missi, 43. Nicephorus Cæsarea Cplim versus movet, 44. In palatium ad Heremum exercitu advenit, 46. Cplim per Aureas portas ingreditur, 48. De quo ingressu fragmentum lucubratum : Constantini Porphyrogenneti Ceremoniali aulæ Byz. 433. Nicephorus Phocas a Polyeucto patriarcha coronatur 48. In honorem Basilii nothi dignitatem præsidis auctoritatem 94. Ejus protovestiarius Michael patricius, 67 not. Nicephorus imp. ipsius fautores ad magnas dignitates evehit 49. In matrimonium ducit Theophanonem, Romani Junioris imp. viduam, 49. Cujus pulchritudine mirabiliter oculis captus, 85. Eique villas agrosque donat, 50. Decretis conficere cogit episcopos, ne quid rerum ecclesiasticarum sine ejus nutu sibi permitterent 98. Ludos Cpli celebrat 50. Expeditionem suscipit contra, Tarsenses, 51. Cum exercitu, quadraginta rum millium numero, 56. Re infecta ab obsidione Tarsi recedit, 52. Adanam et Anazarbum expugnat, *ibid.* Item Mopsuestiam, 53. In Cappadocia hiberno tum redit, *ibid.* Dolet, se Tarsum primo impetu capere non potuisse, 55. Ejus expeditio adversus Tarsum, 57. Ob clypei projectionem nasum militi amputari, 58. Agrum Tarsensem vastat, *ibid.* Præcipit Tarsenses, 59. Tarsum inedia ad deditionem cogit, 60. Cplim redux ludis equestribus muneribusque populo delectat, 61. Ejus invectiva in oratores Bulgaricos, 62. Expeditio in Bulgariam, *ibid.* Quo anno locanda, 63. Nicephorus Phocas imp. Sphendosthlabo mercedem promittit pro invadenda Bulgaria, 103. Appetens bonorum Ecclesiæ, 455, 98 not. Tributa nunquam antehac cogitata comminiscitur, 64. In odium venit multitudinis. Ejus tranquillitas animi in motu plebis, 65. Denuo educit exercitum in Saracenos Syriam habitantes, 66. Ejus expeditio, 70. Quando suscepta, 70 not. Edessa accepta tegulam cum effigie Servatoris impressa inde Cplim deportat, 71. Arca castrum expugnat, *ibid.* Ejus oratio in castris ante Antiochiam, 72. Prope Antiochiam castellum exstruit, 74. Cpli ob captivos liberatos gratissimum numini facit, 77. Oratores mittit ad Bulgaros, 73. Quique contra Russorum impetum communit, 71. Cum Bardæ Cæsaris patris mortui, ipse prosequitur, 81. Ejus auxilium contra Russos implorant Bulgari, 81. Nicephori Phocæ imp. gloria, 74. Virtus apud omnes popolos formidolosa, 76. Nicephorus si diutius vixisset, insulas Cretæ terminos imperii constituisset 81. Nicephorus hæc Petrum patricium castris præficit 107. Codicillis a muliere traditis de conspiratione monetur, 83. Trucidatur, 88. Annus vitæ et imperii ejus, 89. Sepultus in Apostolorum ecclesiâ, 91. De eo, victimæ ritu jugulato, Bardas Phocas lamentatio, 116. Ejus epitaphium, auctore Joanne Melitenæ metropolita, 89 not. In Nicephori percussores animadversio divina, 91. Nicephori Phocæ imp. species et figura, 48. Ingenium et indoles, 10, 36, 89. Virtus bellica, 12, 24, 44. Acumen in consiliis, 32, 79. Prudentia, 43. Animi firmitudo, 67. Nicephorus Phocas imp. lentus, neque subitæ iracundiæ obnoxius, 61. Nunquam, ne in adolescentia quidem, comessans visus est. 78. Cubabat in pelle pantherina, 83. Mirifice colebat monachos, 49. Ejus severitas in disciplina militari, 57. Ipse operum militarium particeps, 74. Voce sola hostes in fugam convertere potuisset, 89 not. Ejus vitia, 89. Nicephorus Phocas ipse quedam scripserat de velitatione bellica, 186. Mandavit rectori anonymo, ut librum Tacticorum componeret, *ibid.* Ipsi perperam attribuit Meursius libellum De velitatione bellica, XXIII. *Vide quoque* Tactica Nicephori imp.

Nicephorus Bardas patricius, Parsacutenus, una cum Barda Phoca res novas molitur, 112.

Nicephorus Blemmydes (ut vult Harlesius) auctor vitæ ms. S. Pauli Latrensis, 16 not.

Nicephorus Eroticus patricius, a Nicephoro Phocæ imp. orator ad Bulgaros missus, 79.

Nicephori Gregoræ libri aliquot adhuc inediti, parati XXX.

Nicephorus Hexacionites inter duces Nicephori Phocæ imperatorem renuntiantes, 40 not.

Nicephorus (S.) Miletі episcopus, discipulus magistri τοῦ Μοσελλοῦ, 101 not. Nicephoro Phocæ imp. qualis, 65 not. Semel atque iterum in aulam profligatur, 98 not. Ejus Vita inedita, *ibid.* Ei venenum pre-

betur a Sachacio, *ibid.* Secedit in montem Latrum, *ibid.* Inter ejus patronos munificos numerandus Ampelus, strenuus temporum illorum dux, 113 not. *Vide quoque supra* INEDITI SCRIPTORES.

Nicephorus Phocas major, Leonis philosophi imp. dux adversus Saracenos, 242. Per viam quæ Carydii vocatur in fines Romanos se recipit, *ibid.*

Nicephorus Pastilas a Nicephoro Phoca per Cretam insulam exploratum missus, 9. Dux Thracensium, *ibid.* Socordius rem gerit, *ibid.* Ab Arabibus trucidatur, 10.

Nicephorus patricius, Leonis Phocæ Curopalatæ filius, a Joanne Tzimisce Methymnam relegatur, 96. Conspirationis convictum idem Tzimisces imp. oculis orbari jubet, 114. Sed Nicephorus una cum patre ex custodia Methymnensi elabitur, 145. Unaque cum patre re vera excæcatur, 147. Idem (ut videtur) fratris Bardæ Phocæ rebellantis dux, castra habet in conspectu Cplis, 173. Captus custodiæ mandatur, 174.

Nicetæ Choniatæ dicendi genus nimis ornatum atque floridum, XIX. Ejus lectio defensa contra Hieronymum Wolfium, 176 not. Nicetas Chionates parum intellectus ab Hieronymo Wolfio, 29 not.

Nicetas Heracleæ metropolita exscribit S. Basilium Nyssenum, 22 not.

Nicetas notarius in Euphrate perit, 161.

Nicetas patricius spado, frater principis officii palatini (nempe Michaelis protovestiarii : conf. not. ad p. 67), 442. A Nicephoro Phoca cum classe in Siciliam mittitur, 65. Eum comitatur S. Nicephorus Mileti episcopus, 65 not. Nicetas patricius (ad Taurominium fortasse) a Saracenis fusus, *ibid.* Captus Afrorum regi transmittitur, 67. Ab eodem Afrorum rege remittitur Nicephoro Phocæ imp. 76. Cum cæteris captivis Romanis Cplim revertitur, *ibid.* Erat litteratus suæque linguæ gnarus homo, 67 not. Ejus manu exaratus Codex in bibliotheca Regia, *ibid.* Vide litteratorum in utraque lingua peritissimum C. A. F. Frémion, *Discours de S. Basile-le-Grand, traduit en français*, etc. *Paris*, 1819, *in*-8., pag. 158 A. (Hujus libri notas Latine versas edidimus ad calcem tomi III operum Basilii Magni. EDIT. PATR.)

Nicolaus, Adrianopolis archiepiscopus, Joanni Tzimiscæ imp. morienti adest, 178.

Nicolaus patricius, a Joanne Tzimisce imp. contra Arabes in Orientem missus, 103.

Nicolaus Tornacius. *Vide* Tornicius.

Nicomediæ metropolita Stephanus astrologus, 169. Videtur non diversus ab illo quem Le Quien (*Or. Chr.* I, 594 B) a Basilio II imp. ad Sclerum rebellum legatum fuisse auctor est.

Nili (S.) locus expressus a Leone Diacono, 9 not.

Nili (S.) junioris Vita, vehementer utilis ad cognoscendum Apuliæ sæc. IX statum, 59 not.

Nisibis a Joanne Tzimisce imp. occupata, 162.

Nix ingens in regionibus circa Danaprin, 175 not. Cubitorum quatuor altitudine, *ibid.*

Νιφάδες cum da flumine orationis adhibitum, tum generatim de rebus ningoris ritu affatim accidentibus, 15 not.

Nominativus mascul. et genitivus femini in adjectivis confusi, 168. Nominativi absoluti perperam positi XXIV.

Normanni versio Alexandri rhetoris emendata, 175 not.

Notæ meæ ad Leonem Diaconum, quo consilio scriptæ, XXVIII.

Notarii in exercitu Romano, 161.

Numerus hostium, quo pacto eum æstimare possis, 195.

Nuptiæ Joannis Tzimiscæ imp. cum Theodora, Constantini Porphyrogenneti imp. filia, 127.

Νυκτέπαρχος. *Vide* Præfectus vigilum.

Νῶν et νοῦν confusa, 44.

O

Ὁ ἡ τὸ articulus. Τῷ et τοῦ confusa, 48. Τὸν perperam omissum, 44. Τὸν et τῶν confusa, 8, 75. Τον δὲ et τῶν δὲ, 492, 24. Οἱ et εἱ, 104 not. Τῶν et τῆς, 96. Τοὺς et τὰς 47. Τῆς τε et τῇ τε confusa, 39 not. Τὴν perperam omissum, 27. Τὰς et τοὺς confusa, 165. Τὸ et τὸν, 59. Τὰ fortasse omissum, 163. Ὁ καθ' ἡμᾶς, *noster*, ejusque formulæ varius usus, 104 not. Ὁ καθ' ἡμᾶς λόγος apud scriptores ecclesiasticos, *religio Christiana*, *ibid.* Τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, 241. Τὰ κατ' ἐμὲ locutio perperam versa, 104 not.

Obsidionem oppidi ut solvant Saraceni, quid faciendum, 247.

Occidentis partibus (in) plurimum præfuit copiis auctor Tacticorum Nicephori, 186.

Oculus magnus Deus, 33. Oculi fide digniores quam aures, 5. Oculis privare vult Josephus Bringas Nicephorum Phocam, 47. *Vide quoque* Excæcatio.

Œcumenicus patriarcha creatur Basilius solitarius, 102.

Œcumenius Triccæ ep. emendatus, 175 not.

Oeleon locus, ubi Leo Phocas, Bardæ Cæsaris frater, oculis privatus est, 122.

Οἰκῆσαι et οἰκίσαι permutata, 175 not.

Οἰκοφύλακες s. *cosarum custodes* in vicis Græcorum, 236.

Οἰστρηλαθεὶς perperam scriptum pro οἰστρηλατηθεὶς, 88.

Ὀκτωβρίου et ὀκτὼ confusa, 166 not.

Oleum sacrum in magno reditu ecclesiasticis Græcis, 98 not.

Olympum montem (juxta) apud Romanum patricium devertitur Joannes Tzimisces imp., 177. In ejusdem montis verticibus vitam monasticam egerat Basilius patriarcha, 102.

Ὅλων et ἅλλων confusa, 32, 39. Ὅλων et ὅπλων, 256.

Omina duo Bardæ Phocæ facta, 121.

Ὁμολογεῖσθαι apud Dionysium Halicarnassensem quo modo explicandum, 16 not.

Ὁμολογητῶν (τῶν) templum Edessæ, 70.

Ὄνομα κύριον quid sit non intellexit Joannes Hentenius, 79 not.

Ὁπλή, *impressa ungularum vestigia*, 195.

Ὅποι παρείχοι, 116.

Oppidum (in) ab hostibus obsessum quomodo perrumpendum, 247. Oppida multa in finibus Romanorum tam munita, ut impugnationem non timeant, 242. Situs oppidorum limitaneorum in Oriente Romano, 246. Oppida plus decem in Chersoneso Taurica a Barbaris exinanita, 175 not.

Oratio Leonis Phocæ ad exercitum, in expeditione contra Chambdanum, 20. Conquestio Nicephori Phocæ apud Polyeuctum patriarcham, de insidiis sibi ab Josepho Bringa structis, 33. Oratio Mariani patricii, cum ei a Josepho Bringa imperium offerretur, 37. Adhortatoria Joannis Tzimiscæ ad Nicephorum Phocam, 38. Oratio Nicephori Phocæ, ad imperium evecti, in castris ad Cæsaream, 42 Ejusdem in militem qui clypeum abjecerat, 57. Ejusdem in legatos Bulgarorum, 62. Ad exercitum in castris ante Antiochiam, 72. Oratio Theophanonis Augustæ pro Joanne Tzimisce exsule, 84. Invectiva Joannis Tzimiscæ in Nicephorum Phocam imp., 88. Joannis Tzimiscæ imp. ad senatum et episcopos, de Basilio patriarcha creando, 101. Invectiva Bardæ Phocæ rebellis, in Joannem Tzimiscem imp., 116. Ejusdem ad suos, ipsum deserentes, 120. Ad aliquem ex hostibus insequentibus, ut suam fortunam veretur, 125. Oratio Joannis Tzimiscæ ad duces, de Hæmo monte evestigio trajiciendo, 130. Oratio altera adhortatoria Joannis Tzimiscæ imp. ad duces, de occasionibus in bello avide amplectendis, 131. Qualem orationem ante prælium adversus Saracenos dux Romanus ad suos habere possit, 251. *Vide quoque* Responsum.

Ὀρεκτὸν et ἐφετὸν apud Aristotelicos pene synonyma, 78 not.

Orestes Agamemnonis F. Adrianopolis conditor, 130.

Ὀρτάτου (in ecclesia S. Georgii τοῦ) olim depositus codex Regius, 497, 67 not.

Orientis partibus (in) Saracenorum opes sub Basilio II imp. fractæ, 183. Ibi rebellio Bardæ Phocæ, 115. *Vide quoque* Anatolicorum thema.

Origenis locus homil. in Jeremiam, perperam versus a Corderio et Huetio, 5 not. Locus Commentar. in S. Matthæum, item ab Huetio perperam versus, *ibid.* Alius locus, in quo lapsus Huetii, 4 not. Origenes emendatus in Prolegomenis Hexaplorum, 175 not. Origenes illustratus, 147 not.

* Ὁρμητιαῖος, *incitatus*, *rapidus*, 66 not.

* Ὁρμητίας, *fervidus*, *incitatus* : ejus auctoritates, 66 not.

Orontem (ad) sita Antiochia, 100.

Orthodoxiæ festum quando celebrabatur Cpli, et quam ob rem, 102 not.

Ὅσον τὸ ἐπ' ἐκείνῳ, cujus vice mendose legitur ὅσον τῷ ἐπ' ἐκ. 39 not. Ὅσον ἦκεν εἰς ἐμὲ et ὅσον αὐτὶ male intellecta, *ibid.* Οὐδὲν ὅσον perperam redditum a Montefalconio apud S. Athanasium, 147 not. Errores interpretum in 1.) ὅσον οὔπω, 2.) ὅσον οὐδέπω, 3.) οὐδὲν ὅσον, *ibid.*

Ossa post Chambdani cladem perdiu post in loco pugnæ visa, 23. Ossium acervi ad Anchialum, cladis Romanorum monumenta, 174.

Ostiarius aliquis palatii Cplitani Leoni Curopalatæ rebelli favet, 146.
Otus et Ephialtes, in cœlum ascendere conantes, 80.
Οὐκέτ' ἔστι fortasse mutatum in οὐ μέτεστι, 45.
Τούτου et τοῦτον confusa, 3. Τουτὶ perperam scriptum pro τουτουί, 58. Τούτων et τοῦτον, confusa, 14. ταύτην et ταύτη, 184. Fortasse τοῦτο et τούτου, 172. Confusio vocum τοῦτο et τούτῳ, 13. Ταῦτα et ταῦδε, 72. Ταῦτα et τότε, 124 not.
Ὀφθαλμοὶ ὥτων πιστότεροι, sententia Herodoti, 5. ὀφθαλμὸς ὁ μέγας pro Deo numineque divino, 33.
Ὄλθος significatione *ripæ* a Leone Diacono usurpatum XIX. Ut apud Sophoclem, Philoct. vere., 729.
Ὀχλαγωγία quomodo Latine vertendum, 197 not.

P

Pabulatores Romanorum a Bulgaris cæsi, 171.
Pachymeres. *Vide* Georgius Pachymeres.
Pagius fragmenta Leonis Diaconi Criticis suis inseruit XVI. Leone Diacono usus est ad emendationem rationis chronologicæ XVII, 160 not. Ejus error de diuturnitate belli Russici, 128 not.
Παγανόω, *exauctoro*, 37, 96.
Παιδίσης ἔγγονοι dicti Saraceni, 12.
Πάθος fortasse male positum pro 78.
Palæographia. *Vide supra* Candia.
Palæstina (ex) Arabes quo mense fines Romanorum invadebant, 196. Eam a Phœnicia Libanus mons disterminat, 166 Ibi mel et lac fluens, 70. In Palæstinæ arce repertus Moamethis gladius, 76. Emmaunte in Palæstina gemini monstruosi, 165 not. In Palæstinam invasio Nicephori Phocæ, 70. Et Joannis Tzimiscæ impp., 165.
Palamas. *Vide* Gregorius Palamas.
Palatium Cpli a Nicephoro Phoca imp. metu vaticinii communitum, 64. In eo ostiarius aliquis Leoni Curopalatæ rebelli favet, 146. In palatium deducitur a populo ex triumpho Saracenico Joannes Tzimisces imp., 163. Palatino consistorio damnatus et sede pulsus Basilius patriarcha, *ibid.* In palatina ecclesia S. Mariæ Virginis deponit Joannes Tzimisces imp. sandalia Servatoris in Syria reperta, 166.
Palladius explicatus, 120 not. Tentatus, 47 not. Apud eum quid significet vox σαράβαρα, 9 not.
Pancaleæ campo (in) contra Bardam Sclerum prælians Bardas Phocas male mulctatur, 170.
Pandari in Menelaum perfidia, stella cadente præmonstrata, 17.
Pantherina pelle (in) cubat Nicephorus imp., 86.
Πάντως fortasse scribendum pro πάντας, 214.
Paphlagonia (ex) oriundus Josephus Bringas, 40.
Πάππον et πάππου confusa, 122.
Παρὰ et πᾶσα confusa, 185.
Παραβόλως, 1.) desperate, 2.) incaute 3.) summo cum discrimine, 16 not.
Παραβολὴς αἰτήσεις (ἐκ) apud Dionysium Halicarnassensem, quid, 16 not.
Παράγειν τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου, 4.
Paradiso (ex) manare dicitur Ister amnis, 129. Et Euphrates, 161.
Παραδρομῆς πολέμου (περὶ) libellus non ab ipso Nicephoro Phoca imp. conscriptus XXIII. Παραδρομὴ apud Tacticos Byzantinos quomodo Latine vertendum, 181 n.
Παραδώσειν minus bene, pro παραδιδόναι, 60.
Παραλειφθέντας et παραληφθέντας inter se permutata, 53 not.
Παραμονὴ et παραμένειν quid denotet apud Tacticos Græcos, 181 not.
Παραστάσει et παρατάσει confusa, 192.
Παρασυρτάτος, 197. Quomodo interpretandum, *ibid.* n.
Παρείκοντος (Phrases ἐκ τοῦ), κατὰ τὸ παρεῖκον et παρείκοι ὅποι, 16 not. Ὅποι 116.
Παρεξηυλημένος quid sibi velit apud Leonem, 84 n.
Παρεξελαύνω, a Plutarcho et Leone Diacono adhibitum, 152 not.
Παριππαράτος, 316 not. Quid proprie denotet, *ibid.* Fortasse minus bene exponitur a Ducangio, *ibid.*
Parsacuteni. *Vide* Theodorus Bardas *et* Nicephorus Bardas.
Participia præsentis et aoristi a Leone perperam confusa, 61. Participium absolutum δόξαν αὐτῷ non intellectum apud Photium a Richardo Montacutio, 176 not.
Pascha a Græcis pompis ludisque celebratum, 12
Veluti a Joanne Tzimisce imperatore Præstitiabe
Paschalius, ex factione Josephi Bringæ, 45.
Pastilas. *Vide* Nicephorus Pastilas.
Pater Augusti appellatur Romanus Lecapenus.
Patriarcha Cplitanus nonnisi concilio generali quid pelli, 163.
Patriciatum (ad) nominationes in tomis e. codic imperialibus, 117.
Patzinacæ Sphendosthlabum trucidant, 157.
Pauli (S.) sive potius Epimenidis, dictum in Cretenses, 12 not.
Paulus Alexandrinus male intellectus ab Aa Schoto, 101 not.
Pauli Latrensis (abbas monasterii S.) transmitt Nicephorum Phocam, in Creta insula hibernantem.
Pauli in monte Latro discipulus, et fortasse fuit S. Simeon, a quo S. Nicephorum, Miletî epi in montem Latrum secedentem, sacram vestem docemur ex hujus Nicephor vitams. Cod. Reg. fol. 212 recto : Ὁ δὲ πρὸς τὸν θαυμαστὸν μεών, ἄνδρα καλῶς ἐξησκημένον τὴν ἀρετὴν, Χῶν ποιμαντικῆς οὐκ ἄπειρον, μαθητὴν Παύλου, τοῦ θαύμασι καὶ σημείοις δίκην ταγοῦ διαλαμψάντος· καὶ παρ' αὐτοῦ τὸ ἱερὸν ἐνδιδύσκεται σχῆμα.
Pax confecta inter Russos et Romanos, 155.
Πηγὲ et την, juxta Harduinum confusa, 38 not.
Pecoatum interius quomodo dicatur Græce, 1
Pediasimus. *Vide* Leo Pediasimus.
Pegæ (ad) suburbium pompa, Ascensionis Nicephoro Phoca imp. acta 64.
Pelamydum monasterio (in) se abscondit Leo Curopalates, res novas moliens, 145. Nominis hujus sterii ortographia varia, 145 not.
Πελάτης, 117. *Aggressor*, 116 not. Eadem apud Sophocl. Philoctet, 676.
Pelle pantherina (in) cubabat Nicephorus imp., 83.
Πέμπτη (ἡ μεγάλη), dies quo Servatus Cœnam instituit, 134.
Περαιοῦσθαι, *transmittere* fluvium s. mare, a thia, passivo duntaxat adhibetur, a Leone medio, 37 not.
Perfecti reduplicatio perperam omissa ut ἐγχειρισμένοι pro ἐγχεχειρισμένοι, 95.
Περὶ, cujus vice mendose legitur παρὰ, ὅτι περὶ ταύτην legendum ὅτι περ, Περὶ ψυχὴν et περὶ ψυχῆς confusa, 26.
Περίγειος non solum *quod circa terram* generatim *terrenus, terrester*, sensu theologo Quibus substantivis apud Patres jungi solet,
* Περιγειότης, *vicinia terræ*, 53 not.
Περιάχον, (τὸ) *aer*, 175 not.
Περιλειφθέντες, 134.
Περίμετρος male genere masculino, 129.
* Περινάω *circumfluo*, 51 not.
Περιοδεύω, *curo*, quod non vidit Petavius,
Περιορισμὸς, cui verbo Latino proprie respondeat, 147 not.
Περιπίπτω mire constructum cum accusativo, 78.
Periplo (in) Arrianus Achillem ait Scythas fuisse 150.
Περιπολούντων fortasse perperam scriptum, pro πυρπολούντων, 241 et not.
Περιστιζομαι et περιστοιχείομαι verba nihili,
* Περιστοιχέω, *cingo, circumdo* : ejus auctoritatem,
Περιωπὴ, σκοπιὰ et ἄποπτον junguntur oratorie,
Persæ, Nisibim adorientes, a S. Jacobo repulsi,
Personæ tertiæ singularis et pluralis imperfecti inter se confusæ, 15.
Petavii error in exponenda voce περιοδεύω.
Petrus (S.) patricius ad mortem a Bulgaris damnatus, 101 not.
Petrus, Bulgarorum dux, in morbum comitialem incidens moritur, 78.
Petrus Burtza patricius, spado, 81. A Nicephoro Aug., castris præfectus, 107. A Joanne Tzimisce Asia cum exercitu in fines Bulgariæ mittitur, 108.
Petrus Phocas patricius in Laparæ agro contra Bardam Sclerum prælians perit, 169.
Pharus argenteus, ecclesiam S. Demetrii Thessalonicæ collustrans, 175 not.

hilippi filius Alexander Magnus, Ammonis filius
nominari, 81.
hilippopoli captu Sphendosthlabi crudelitas, 105.
hilo delectatur voce κακοπραγίᾳ, 493. Apud eum
l valeat vox γνωσιμαχεῖν, 139 not.
hilotheus, Euchaitorum [*in editione minus bene legi-*
Euchaitarum : *siquidem ea civitas Helenoponti re-*
is vel τὰ Εὐχάϊτα *scribitur, vocabulo neutro plurali,*
feminino singulari ἡ Εὔχαιτα· *vide Le Quien* Orient.
ist., I, 544 C], episcopus, Nicephori Phocæ litteras
im affert, 44. A Josepho Bringa in custodiam con-
ir, 45. A Nicephoro Phoca imp. oratur mittitur ad
lgaros, 79.
hison amnis secundum quosdam idem ac Ister,
undum alios idem ac Ganges, 129. Testante Alcimo
ito, 130 not.
Phocæ (prope (S.) ecclesiam Cplim clam ingreditur
o Phocas rebellis, 146.
Phocas. *Vide* Bardas Phocas, Leo Phocas, Nicepho-
s Phocas, Petrus Phocas, etc.
Phocylides laudatus, 127 not.
Phœnicia duplex, maritima et Libanensis, 68 not. Eam
Palæstina Libanus mons disterminat, 166. Ex Phœnicia
abes quo mense fines Romanorum invadebant, 196.
Photii Bibliotheca ab Andrea Schotto male versa,
6 not. Nec melius ejus Epistolæ a Richardo Monta-
itio, *ibid.*
Pili caprini et suilli adhibiti ad condensandas muni-
iones Chandacisoppidi, 11.
Πλαισίου pro πλουδίου S Ephraimo Syro restitu-
im, 24 not.
Pleuses Bardam Phocam, Nicephori Phocæ filium,
exercitatione ludicra imprudenter interimit, 41.
Xylandro perperam Pelusa vocatur, 41 not.
Pliscuba in Bulgaria a Joanne Tzimisce imp. capta,
38. De eo oppido qui egerunt, 138 not.
Πλουσίου et πλαισίου inter se permutata, 24 not.
Pluralis et singularis perperam confusa, 87.
Plusquamperfectum pro aoristo, 113.
Plutarchus pro διασκευάζω mire adhibet verbum
σκενάξομαι, 131 not.
Poema malum Joannis Melitenensis, 89 not.
Πολέμιος et πολεμικὸς confusa, 21 not.
Πολέμους et πολεμίους, 31. Πόλεμος non *bellum* sed
pugna vertendum, 228. Vide Ducang. I, 1193 D.
Πολυχεύμων, 51 not. In Vita ms. quoque S. Nicephori
episcopi Mileti fol. 225 *recto* legitur : πηγῇ πολυλεύμονι.
Polybii locus perperam, ut videtur, sollicitatus, 78
not.
Polyeuctus patriarcha Cplitanus bene sibi fidens, et
cur, 32. Ejus oratio pro Nicephoro, coram senatu, 33.
Imperium in Basilium et Constantinum, Romani impera-
toris filios, transfert, 31. Ad eum epistola Nicephori
Phocæ, 44. Coronat Nicephorum Phocam, 48. Eum-
demque ecclesia arcet, 50. Ut item Joannem Tzimis-
cem, 98. Ad Polyeuctum adducit Joannes Tzimisces
imp. Theodorum, Coloniæ episcopum, patriarcham
Antiochiæ designandum, 101. Polyeuctus patriarcha
moritur, *ibid.* Quando, 102 not.
Pompa a Nicephoro Phoca imp. festo Ascensionis
extra muros ad Pegam acta, 64.
Πόνω perperam scriptum pro πόρῶν, 68.
Pons in recessu portus Cplitani, 129. Pontes tres in-
fra Tarsum, in Cydno amni, 51. Ad pontem Cydni, quo
Adanam itur, Nicephori Phocæ majoris castra, 242.
Pontani lapsus in versione Theophylacti Simocattæ,
175 not.
Ponto (in) classem Ingoris igne Græco comburunt
Romani, 144. In eumdem influit Ister amnis, 130. Pon-
tum ducibus a se missis præoccupare conatur Nice-
phorus Phocas, 44.
Porphyrius De abstinentia emendatus, 4 not.
Portam Auream (per) Nicephorus Phocas imp. Cplim
ingreditur, 48.
Portu Cplitano (in) triremes igniferas lustrat Joan-
nes Tzimisces imp., 129. Portus Eutropiani ampla des-
criptio, 176 not. Portus Sophiæ in parte australi
Cpleos, 83. Portus tutus Tripoli, 168.
sub Præfectorum per Illyricum dispositione erant
viri spectabiles Scrinii Dacici, 175 not. Præfectum vi-
gilum, a Nicephoro Phoca creatum, exauctorat Joan-
nes Tzimisces, 95.
Prælium inter Nicephorum Phocam majorem et Sara-
cenos Adanenses, 242. Inter Arabes Cretenses et Nice-
phorum Phocam juniorem, Bardæ F., in insulam appel-
lentem, 8. Prælium ad Cylindrum, inter Leonem Pho-
cam et Chambdanum, 22, 191 not. De eodem prælio fra-
gmentum ineditum, 24 not. Prælium ad Tarsum, inter Ni-
cephorum Phocam imp. et Arabes, 59. Ad Arcadiopolim,
inter Romanos sub Barda Sclero et Russos, 109. Præ-
lium primum ad Dorystolum, 140. Quando factum, 128
not. Secundum, 143. Tertium, 144. Quartum, 147. Quin-
tum, 148. Sextum et decretorium, 152. Prælium in Pan-
caleæ campo inter Bardam Phocam et Bardam Sclerum,
170. Prælium prope castellum quomodo faciendum,
213.
Præpositiones a librariis omissæ, 24 not. Voces præ-
positioni κατὰ subjectæ sæpe depravatæ, 104 not.
Præsens participium perperam positum pro part.
aoristi, 59, 61.
Præsidis dignitate decoratus a Nicephoro Phoca Ba-
silius Nothus, 49, 94 ; isque præses Basilius parti exer-
citus præest, in expeditione contra Sphendosthlabum,
132.
Præsidium a Nicephoro Phoca imp. Tarso captæ
impositum, 61.
Præsthlaba Bulgarorum regia, 131. Ibi aula regia
muro firmo circumdata, 136. Eam civitatem subito
impetu capi posse sperat Joannes Tzimisces imp., 131.
Ad Præsthlabam prælium inter Russos et Joannem
Tzimiscem, 133. Præsthlabam instauratum Joannopo-
lim appellat Joannes Tzimisces imp., 138.
Prætor populi [vid. Ducangius Glossar. Græc. I,
1218 C.]. Cpli in mulierem maleficam animadvertit, 65.
Prætorem populi, a Nicephoro Phoca creatum, exauc-
torat Joannes Tzimisces, 93.
Prætoria cohors circa Joannem Tzimiscem imp. Im-
mortalium dicta, 107.
Πραγματευταὶ, *mercatores*, 196.
Πρακτευταὶ et τρακτευταὶ confusa, 165 not.
Prasinacius, Sanctus in Sicilia sæc. x, 65 not.
Priscus sophista emendatus, 157 not.
Πρὸ perperam omissum, 61. Πρὸ et πρὸς confusa, 166.
Προβάλομεν perperam scriptum pro προσεβάλομεν
s. προβάλλομεν, 73.
Probati, oppidi in Thracia, apud scriptores perrara
mentio, 133 not.
Προβύσσω, cujus vice mendose legitur προσμύσσω,
151 not.
Processio. *Vide* Pompa.
Procopium Cæsariensem imitatur Leo Diaconus, 5
not.
S. Προδρόμου, h. e. S. Joannis Baptistæ, capilli re-
perti in castro Mempetze, 166.
Προέδρου dignitate ornatus a Nicephoro Phoca Ba-
silius Nothus, 94. Parti exercitus in expeditione contra
Sphendosthlabum præest, 132. *Vide quoque* Præses.
Prælium. *Vide* Prælium.
Προελθὼν et προσελθὼν fortasse, confusa, 38.
Προθύμως scriptum pro πρόθυμος, 22.
Προκαλεῖσθαι et προσκαλεῖσθαι confusa, 107.
* Προκατασκοπέω, 12 not.
Πρόκενσος. Vide Pompa.
* Προοδεύω, cum auctoritatibus hujus verbi, 22 not.
* Προσανωφερὴς, 190 not.
Προσαποτίω sensu peculiari, 98 not.
Προσεδέχετο perperam scriptum pro προσεδέχοντο,
87. Utrum Προσῆσαν scribendum sit, an προσῆεσαν,
ambigitur, 175 not.
Προσελθὼν et προελθὼν fortasse confusa, 38.
Προσεπεμβαίνω. Hujus significatio *insulto*, *irrideo*,
e Lexicis exsulans, 87 not.
* Προσεπιβαίνω. Ejus auctoritates, 87 not. Quomodo
construatur, *ibid.*
Προσέπω, verbum obsoletum, a Leone in præsente
adhibitum, XIX, 161.
Προστιθέναι depravatum in πρὸς τὸ θέναι, 125.
Προσυπακούω quid significet apud grammaticos at-
que Patres, 4 not.
* Προσφαπλόω, 7 not. Aliæ auctoritates hujus
verbi, *ibid.*
Proteu insulam (in) relegat Theophanonem Augus-
tam Joannes Tzimisces, 99. Eodem Leo Curopalates
deportatur, secundum Cedrenum, 147 not.
Protonotarii in provinciis Romanis, 240.
Protospatharius apud Photium, cujus vice mendose
legitur *Aspatharius*, 176 not.
Προτρέπομαι cum dativo construitur a Leone Dia
cono, 29 not. Προτρέπομαι et προστρέπομαι confusa, *ibid.*
Proverbia : προϊέναι τὴν ἐσχάτην ἄγκυραν, 118.

Ostiarius aliquis palatii Cplitani Leoni Curopalatæ rebelli favet, 146.

Otus et Ephialtes, in cœlum ascendere conantes, 80.

Οὐκέτ' ἔστι fortasse mutatum in οὐ μέτεστι, 45.

Τούτου et τοῦτον confusa, 3. Τουτὶ perperam scriptum pro τουτουί, 58. Τούτων et τοῦτον, confusa, 14. ταύτην et ταύτη, 184. Fortasse τοῦτο et τούτου, 172. Confusio vocum τοῦτο et τούτῳ, 13. Ταῦτα et τάδε, 72. Ταῦτα et τότε, 124 not.

Ὀφθαλμοὶ ὥτων πιστότεροι, sententia Herodoti, 5. ὀφθαλμὸς ὁ μέγας pro Deo numineque divino, 33.

Ὅλθος significatione *ripæ* a Leone Diacono usurpatum XIX. Ut apud Sophoclem, Philoct. vere., 729.

Ὀχλαγωγία quomodo Latine vertendum, 197 not.

P

Pabulatores Romanorum a Bulgaris cæsi, 171.

Pachymeres. *Vide* Georgius Pachymeres.

Pagius fragmenta Leonis Diaconi Criticis suis inseruit XVI. Leone Diacono usus est ad emendationem rationis chronologicæ XVII, 160 not. Ejus error de diuturnitate belli Russici, 128 not.

Παγανόω, *exauctoro*, 37, 96.

Παιδίσης ἔκγονοι dicti Saraceni, 12.

Πάθος fortasse male positum pro 78.

Palæographia. *Vide supra* Candia.

Palæstina (ex) Arabes quo mense fines Romanorum invadebant, 196. Eam a Phœnicia Libanus mons disterminat, 166 Ibi mel et lac fluens, 70. In Palæstinæ arce repertus Moamethis gladius, 76. Emmaunte in Palæstina gemini monstruosi, 165 not. In Palæstinam invasio Nicephori Phocæ, 70. Et Joannis Tzimiscæ impp., 165.

Palamas. *Vide* Gregorius Palamas.

Palatium Cpli a Nicephoro Phoca imp. metu vaticinii communitum, 64. In eo ostiarius aliquis Leoni Curopalatæ rebelli favet, 146. In palatium deducitur a populo ex triumpho Saracenico Joannes Tzimisces imp., 163. Palatino consistorio damnatus et sede pulsus Basilius patriarcha, *ibid.* In palatina ecclesia S. Mariæ Virginis deponit Joannes Tzimisces imp. sandalia Servatoris in Syria reperta, 166.

Palladius explicatus, 120 not. Tentatus, 47 not. Apud eum quid significet vox σαράβαρα, 9 not.

Pancaleæ campo (in) contra Bardam Sclerum prælians Bardas Phocas male mulctatur, 170.

Pandari in Menelaum perfidia, stella cadente præmonstrata, 17.

Pantherina pelle (in) cubat Nicephorus imp., 86.

Πάντως fortasse scribendum pro πάντας, 214.

Paphlagonia (ex) oriundus Josephus Bringas, 40.

Πάππον et πάππου confusa, 122.

Παρὰ et πᾶσα confusa, 185.

Παραβόλως, 1.) desperate, 2.) incaute 3.) summo cum discrimine, 16 not.

Παραβολὴς αἰτήσεις (ἐκ) apud Dionysium Halicarnassensem, quid, 16 not.

Παράγειν τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου, 4.

Paradiso (ex) manare dicitur Ister amnis, 129. Et Euphrates, 161.

Παραδρομῆς πολέμου (περὶ) libellus non ab ipso Nicephero Phoca imp. conscriptus XXIII. Παραδρομὴ apud Tacticos Byzantinos quomodo Latine vertendum, 181 n

Παραδώσειν minus bene, pro παραδιδόναι, 60.

Παραλειφθέντας et παραληφθέντας inter se perm tata, 53 not.

Παραμονὴ et παραμένειν quid denotet apud Tacti Græcos, 181 not.

Παραστάσει et παρατάσει confusa, 192.

Παρασυρτάτος, 197. Quomodo interpretandum, *ib*

Παρείκοντος (Phrases ἐκ τοῦ), κατὰ τὸ παρεῖ παρείκοι ὅποι, 16 not. Ὅποι 116.

Παρεξηυλημένος quid sibi velit apud Leonem

Παρεξελαύνω, a Plutarcho et Leone Diacon bitum, 152 not.

Παριππάρατος, 316 not. Quid proprie deno Fortasse minus bene exponitur a Ducangio, *i*

Parsaculeni. *Vide* Theodorus Bardas *et* N Bardas.

Participia præsentis et aoristi a Leone perp fusa, 61. Participium absolutum δόξαν αὐτῷ lectum apud Photium a Richardo Montaculi

Pascha a Græcis pompis ludisque celebr Veluti a Joanne Tzimisce imperatore Pr

Paschalius, ex factione Josephi Bringæ,

Pastilas. *Vide* Nicephorus Pastilas.

Pater Augusti appellatur Romanus

Patriarcha Cplitanus nonnisi concil quid pelli, 163.

Patriciatum (ad) nominationes i imperialibus, 117.

Patzinacæ Sphendosthlabum t

Pauli (S.) sive potius Epimeni ses, 12 not.

Paulus Alexandrinus male Schoto, 101 not.

Pauli Latrensis (abbas mon Nicephorum Phocam. in Cre

Pauli in monte Latro disc fuit S. Simeon, a quo S. N in montem Latrum secede docemur ex hujus Nicepho

fol. 212 recto : Ὁ δὲ μεὼν, ἔνδρα καλῶς ἐξ χῶν ποιμαντικῆς οὐ Παύλου, τοῦ θαύμαστ ταχοῦ διαλαμψαντος ἱερὸν ἐνδιδύσκεται

Pax confecta int

Πητε et την, jux *Pecontum interi*

Pediasimus. *V*

Pegæ (ad) sul Nicephoro Phoc

Pelamydum palates, res n sterii ortogra

Πελάτης, apud Sopho

Pelle par imp., 83.

Πέμπτη Cœnam ir

Περαιο thia, pas medio.

Perfe ut ἐγχ

Περ ὅτι π

Περὶ

H gen Qu

millium vigenarum

at, 77. De Russorum

os Bulgari implorant

rum motus contra Græc

lens, 103. Russi vastabu

Macedoniæ inferiori, 12

clero magistro, 169. In qu

ne corporis excellens, ab

itur, 110. In Russos expedition

Tzimisces imp., 111. Quo anno,

in patriam reditus difficilis, 157. Quo

vult Joannes Tzimisces imp., 122.

dami montis minime præoccupant, 131. In

in Hunnorum et Bulgarorum multitudo,

ar in prælio ad Præsthlabam, 133. Oppidanos

, sed frustra, defendunt, 136. Præsthlaba

am regiam se recipiunt, *ibid.* Ubi expugnatur,

ad Dorystolum tormenta Romanorum concremat

tur, 148. Eorum XV millia et quingenti interfec

gna decretoria ad Dorystolum, 155. Reditus Rom

mittum Romani, *ibid.* Russicum bellum Joannis T

cæ quandiu juraverit, 128 not. Russi imperato

miro Magno Chersonem occupant, 175. Quo anno

De Russis Ezechielis prophetæ vaticinium, 1

rum indole Leonis Diaconi sententia, 77. Eorum

tura, 133. Loricis hamatis tecti, 144. Hastis et

mati, 140. Securibus in prœliis utuntur, 148.

fibulatum habent, 150. In fuga scuta post hum

ciunt, 149. Præliandi ex equis usum nullum hab

140. Adeo ut primum ad Dorystolum in equis

apparuerint, 143. Victi nunquam hostibus se d

Capillos rufos habent, oculos glaucos, 150. Gr

eris addicti perhibentur a Leone Diacono, 140.

humana faciunt, *ibid.* Russorum laus bellica,

opinio de iis qui in bello ab hostibus occid

Russorum (si de illis agitur in epistola anon

Sclerus. *Vide* Bardas Sclerus.
Scopelus locus circa montem Hæmum, 133 not.
Scrinii Dacici miles, sub dispositione præfectorum per Illyricum, 175 not.
Scriptorum Byzantinorum loci communes de utilitate historiæ, 3 not.
Scripturæ sacræ imitatio in Leone Diacono, 97, 99, 173. S. Scripturæ locus de Euphrate, ex pa- te, 161.
nerfirma et ad pedes pertinentia, utuntur in nive Græci, 175 190.
rant multitudo, terrentur, gulari 08. Ipsi 49 not. E ios, secun- bello, auc- M. in cœlo
omanus patricius, ngam, 46. Hamdani ben Ham-
em mœnibus communita, silium et Constantinum, Ro- imperium, 31. Studiose reci- iterum reducem, 32,34. Ad se- æ epistola, 44. Ejus studium pro e Cpli mota, 47, In senatum procea- a Joanne Tzimisce imp. auctæ, 100. ad senatum oratio de Basilio, patriar- do, 101. Senatorii hominis virtutes, 33. magna vi aggressionum improvisarum
ta interpretes scribendo imitatur Leo Dia- ura Joannis Tzimiscæ imp. in ecclesia Chal- Servatoris, 178.
ραγγώδης vox Leoni et Agathiæ adamata, 62 not. erica vestis, in triumpho Saracenico Joannis Tzimiæ imp. translata, 163.
Servator ac Deus noster Christus τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ S. Cœnam instituit, 134. Ejus effigies in tegula Edessena, 70. Ante Servatoris et Deiparæ imagines quieti se tradit Nicephorus imp., 86. In Servatoris ecclesia Chacensi, a se ædificata, deponit Joannes Tzimisces imp. capillos S. Joannis Baptistæ, 166. Eodemque deponit imaginem crucifixionis Dominicæ, Beryti repertam, *ibid.*. 20. Quæ jam Beryti miracula effecerat, 167. In eadem Servatoris ecclesia, a se ædificata, arcam sepulcralem sibi præparat Joannes Tzimisces, 177. Ibique sepelitur, 178.
Sicilia vatibus et sanctis plena, 65 not. Eo appellitur classis, a Nicephoro Phoca imp. expedita, 65. Sicilia insula aspera arboribusque vestita, 66.
Siglum quo ἐσίσκοπος notatur, non intellectum ab editoribus 15 not. Siglorum κατὰ et μετὰ in Codd. inde a sæculo XII summa similitudo, 175 not.
Silvester de Sacy. *Vide* Sacy.
Simeon Ampelas, Bardæ Phocæ res novas molientis asseela, 113. Postea ab eodem Barda deficit, 120. *Vide quoque* Ampelas.
Simeon, Bulgarorum rex, bellum Græcis infert, 123. Sub Zoe Augusta insperatam victoriam refert ex Romanis, 124.
Simeonis Logothetæ Chronicon, maxima parte inedi- tum, in codice Regio XXII. Historiam Leonis Diaconi sæpe illustrat XXVIII. Simeon Magister et Logotheta, clarus astrologus sub Joanne Tzimisce imp., 169. Diversus esse debet a Simeone Logotheta, a. 904 ad Saracenos Cretenses legato. Confer Harles. Bibl. Græc. X, 181.
Simeon Metaphrasta illustratus, 147 not.
Simeon patricius et primus a secretis, Josephi cubicularii collega in procuratione imperii, 35 not.
in loco de S. Simeone Stylita apud Photium jocularis error Andreæ Schotti, 176 not.
Simia cum gigante pugnans, proverbium, 37.
Singulare certamen ducis Scytharum et Petri patricii, 107.
Singularis verbi, cum nomine plurali feminino, 117
Σκευωρῶ et ἐνσκευάζομαι apud Josephum eadem gnificatione, 131.

βίον ἀδίωτον τιθέναι, 119. Proverbium de canibus, qui ipsi pecudes dilaniant, 74. Alia proverbia: Λέοντα νύσσειν κοιμώμενον, 118. Μυσῶν λείαν τίθεσθαι, 75, 114, 175 not. Σκυθικὴ ἀπόνοια, 139. Σκυθῶν ῥήσεις 76. Ἐν τριόδῳ ἀπειλημμένος, 102. Umbra et somnium hæc vita, 164.

Provinciarum limitanearum duces, quo pacto gerere se debeant, 186.

Προφητικῶς εἰπεῖν quomodo vertendum, 165 not. Non necessario indicat, afferri locum ex propheta, sed ex S. Scriptura generatim, *ibid.*

* Προφοίβασις, 32 not.

Προχειρίζεσθαι, quid proprie significet apud scriptores ecclesiasticos, 101 not.

Προχείρισις scribendum, non προχείρησις, 101 et not. Ejus vocis significatio duplex, *ibid.*

Πρόχειρον τῆς ἀπαγγελίας (τὸ), *obvius litteralisque sensus S. Scripturæ*, 101 not. Vox πρόχειρος passim perperam versa, ibid.

Προωθεῖσθαι legendum apud Heronem, non προσωθεῖσθαι, 151 not.

Psalmum Davidicum noctu recitat Bardas Phocas, 121. In Psalmos commentarius ineditus Theophylacti, Bulgarorum archiepiscopi, 162 not.

Psellus. *Vide* Michael Psellus.

Ptolemæus emendatus, 53 not.

Pugna inter plebem Cplitanam et milites Armenios, 61. De pugna noctu ineunda, 253. *Vide quoque* Prælium.

Πυρπολούντων et περιπολούντων confusa, 241 et not.

Πυρφόροι τριήρεις in classe a Constantino Porphyrogenneto imp. contra Arabes Cretenses missa, 7. Item in classe Nicephori Phocæ, contra eosdem navigantis, *ibid.* Πυρφόροι τριήρεις a Nicephoro Phoca ad custodiam Cretæ insulæ relictæ, 28. Vocantur δρόμονες a Græcis, 7. Πυρφόροι τριήρεις a Nicephoro Phoca imp. cum classe in Siciliam missæ, 65. Τὰς πυρφόρους τριήρεις in portu Cplitano lustrat Joannes Tzimisces imp., 129. Ubi earum statio Cpli, 47. Πυρφόροι naves in classe Russorum, 106.

Pyramus amnis, Mopsuestiam præterlabens, 52.

Q

Raderi (Matthæi) error in versione Joannis Climaci, 78 not.

Ῥαχιὰ pro ῥαχία s. ῥάχις, 166.

Regia Saracenorum usque ad Leonis Diaconi tempora incursum hostilem nullum passa, 162.

Reskiana versio Dionysii Halicarnassensis emendata, 79 et 99 not. Reiskii error, Constantinum Porphyrogennetum interpretantis, 198 not. Ejusdemque error in reddenda voce ταγειδιον 64 not.

Ῥῆμα πονηρὸν ὑφίστασθαι (ἐπὶ ψεύδεσι) apud Photium quomodo vertendum, 176 not.

Eusebius Renaudot non ubique interpres diligens Gennadii patriarchæ, 101 not.

Ῥῆσις ἀπὸ Σκυθῶν, proverbium, 45.

Responsum superbum, a Sphendosthlabo legatis Romanorum datum, 105.

Rhetoricæ proprium esse eloquentiam, 5.

Rhodopes juga juxta Bulgariam protenduntur, 62.

Ῥόγας necesse est ut milites Romani plenas accipiant, 239. *Vide quoque* Largitiones.

Roma antiquior, Romanorum virtute constituta, 53. Ῥώμης ὁ ἐπάρχων apud scriptores Byzantinos non est *Romanus imperator*, sed Romæ antistes, *pontifex*, 176 n.

Ῥωμαίους perperam omissum, 191.

Ῥωμανία, *imperium Romanum*, 192.

Romanopolim usque Euphrates amnis agrum Chanziti et regionem Saracenorum disterminat. 250.

Romani senioris imp. filius, Basilius Nothus, familiam armat in Josephum Bringam, 46.

Romanus II junior, quo anno imperium capessiverit, 5. Ejus consilium de recuperanda Creta, 6. Nicephorum Phocam ex Creta reducem magnifice accipit, 28. Eo imperante Chambdanus irruens ab itinere recto discedere coactus et fugatus, 191. Magnifice recipit Leonem Phocam, post victoriam ex Chambdano relatam, 24. Nicephorus Phocas susceptor ex baptismate liberorum Romani junioris et Theophanonis, 50. Romanus junior sebito decedit, 30. Moriens testamento cavet, ne Nicephorus Phocas a Domesticatu Orientis removeatur, 34. Suspiciones variæ de ejus morte, 31. Quo anno sit mortuus, 30 not., 40 not. Ejus mores, 6, 30. Ejus liberi imperatores renuntiati, 31, 32, not. 94. Iisdem virgines ex regia stirpe Bulgarorum in matrimonium collocatæ, 79.

Romanus Curcuas patricius inter duces, Nicephorum Phocam imperatorem renuntiantes, 40 not.

Romanus Lecapenus, navibus igniferis præfectus, contra Bulgaros mittitur, 123.

ad Romanum patricium sebastophorum decretum Joannes Tzimisces Imp., 177.

Romani igne Græco comburunt classem Ingorum in Ponto, 144. Vi in oppidum Chandacem irrumpunt. Romani exercitus alacritas, post orationem a Leone Phoca habitam, 21. Romani gladiis rem gerunt in prælio contra Chambdanum, 22. Eorum duces acerbe fatum Josephum Bringam, spadonem, sibi præesse. 40. Romani milites a Nicephoro Phoca exercitati, 56. Eorum alacritas, 29. Et amor erga Nicephorum Phocam, 64. Romanorum gloria ingens, si diutius vitam duxisset Nicephorus Phocas, 90. Romani, Præsthlaba vi capta, magnam Russorum stragem edunt, 136. Eorum castra ad Dorystolum quomodo munita, 142. Romanis Damascena stipendiaria facta, 166. Romani veteres virtute bella omnes subegerunt, 140. Meminisse debent, se adversarios cunctos olim a mis subegisse, 132. Romani multa magna virtute, sed pauci numero, 21. In honorem vincendi, 239. Utilia et splendida consilia Romanis proposita, 21. Romanis formidandæ Chambdani et Gilicum copiæ, 184. A quibus ante Tarsi oppidum, sub Styppiota, cæsi sunt, 61 not. Romanum imperium item a Bulgaris auctum, 171. Quos pene nemo Romanorum in ipsa Bulgaria vicit. 104. Romanorum pedites scutati, 190. Romani arceis prælongis utebantur in prælio, 142. In eorum exercitu erant lapidum jaculatores, 190. In Romanorum galis stella cadens sæpe cladis prænuntia, 172. Romanus imperatorem sese renuntiari jubet Simeon, Bulgarorum rex, 123. Item Calocyres Russis suadet, ut se imperatorem Romanum faciant, 77. Romani imperatores, rem potiti in ambonem Sanctæ Sophiæ ascendunt, a patriarchaque coronantur, 98. *Vide quoque* Græci.

Romanoff (III comitis de) magnificentia in Deo promovendis, 175 not. Ejusdem hortatu edito Leonis Diaconi instituta XVI.

Ῥοπὴ et τροπὴ permutata, 115 not. Ῥοπῇ ἐπὶ τὸν ἐμὸν Phocam imperatorem renuntiantes, 40 not.

Rubra calceamenta, quæ sunt insigne supremæ potestatis, 41. Ab Joanne Tzimisce sumpta, 90. Leo Diaconus Phocas nigra credit esse, 121.

Ruellii lapsus in loco Hippiatricorum, 10 not.

Russi, vulgari Byzantinorum lingua Ῥῶς, a veteribus Tauroscythæ dicti, 63. Eorum sub Ingore expeditio infelix adversus Cplim, 106. In Russorum classe naves igniferæ, *ibid.* Ad eos Calocyræ legatio, 63. Qui centenaria quindecim ad eos perfert, *ibid.* Russi lecti culis Istrum invecti, 144. LX millium vigentium virorum numero Bulgariam invadunt, 77. De Russorum mobilitate, 144 not. Contra Russos Bulgari implorant Nicephori Phocæ auxilium, 81. Eorum motus contra Græcos, magnos formidine percellens, 103. Russi vastationibus magnum detrimentum Macedoniæ inferunt, 126. Eorum prælium cum Barda Sclero magistro, 109. In quo Russus turbilis, magnitudine corporis excellens, ab ipso Barda Sclero interficitur, 110. In Russos expeditionem meditatur Joannes Tzimisces imp., 111. Quo anno, 128 not. Russorum in patriam reditus difficilis, 157. Quem ne intercludere vult Joannes Tzimisces imp., 129. Romani angustias Hæmi montis minime præoccupant, 131. In eorum exercitu Hunnorum et Bulgarorum multitudo, 105. Pugnantur in prælio ad Præsthlabam, 133. Oppidumque fortiter, sed frustra, defendunt, 136. Præsthlaba capta in aulam regiam se recipiunt, *ibid.* Ubi expugnantur, 137. Ad Dorystolum tormenta Romanorum conquirere coguntur, 148. Eorum XV millia et quingenti interfecti in pugna decretoria ad Dorystolum, 155. Reditum Russis permittum Romani, *ibid.* Russicum bellum Joannis Tzimisces quandiu juraverit, 128 not. Russi imperante Wladimiro Magno Chersonem occupant, 175. Quo anno, *ibid.* De Russis Ezechielis prophetæ vaticinium, 150. De eorum indole Leonis Diaconi sententia, 77. Eorum armatura, 133. Loricis hamatis tecti, 144. Hastis et scutis armati, 140. Securibus in prælio utuntur, 148. Amictus fibulatum habent, 150. In fuga scuta post humeros rejiciunt, 149. Præliandi ex equis usum nullum habent, 139, 140. Adeo ut primum ad Dorystolum in equis sedentes apparuerint, 143. Victi nunquam hostibus se dedunt, 151. Capillos rufos habent, oculos glaucos, 150. Gentilium moris addicti perhibentur a Leone Diacono, 149. Barbara humana faciunt, *ibid.* Russorum laus bellica, 140. Ejusdem opinio de iis qui in bello ab hostibus occiduntur, 151. Russorum (si de illis agitur in epistola anonymi cujusdam

t XI) æquitas et justitia in subditos, 175 not. Russi
ercaturæ causa Cplim commeant, 156. *Vide quoque*
yrhæ.
Ῥυπάσματα quid denotent apud scriptores Chris-
anos, 178 not.
Ῥῶς Sic Græci medio ævo Russos vulgari lingua
minabant, 63. Iidem a scriptoribus Tauroscythæ
cti, *ibid.* *Vide quoque* Russi.

S

Sachacius, homo nequam, S. Nicephoro Mileti epi-
opo venenum præbet, 98 not.
Sacra Scriptura. *Vide* Scriptura sacra.
Sacrificia humana apud Bulgaros, 149 not. Et apud
uscos, 149.
Sacy (Silvester de) etc. Ejus merita in edit. Leonis
aconi XVI.
Sagmosellia, 226.
Saga, 253. Præsidium Saracenorum, 257. Quid pro-
rie denotet, 202 not. Ei opponitur βίρεδον, *ibid.*
Sanctorum vitæ egregie idoneæ ad illustrandam
istoriam Byzantinam, 175 not. Præsertim historiam
æc. X et deinceps sequentium XXXI.
Sangermanensis codex Joannis Scylitzæ, optimæ no-
æ, 17 et 29 not.
Sanguinem fundit Beryti pictura crucifixionis Domi-
i, 167.
Σαράβαρα apud Palladium quid, 9 not.
Saracenorum Ciliciensium magna invasio, imperante
eone Philosopho, 241. Iidem sub Chambdano ingentibus
opiis Asiam populantur, 20, 22. A Leone Phoca delen-
ur, 22. A Leone Phoca, post victoriam de Chambdano,
pli per triumphum ducuntur, 24. Contra Saracenos Tar-
enses Nicephori Phocæ expeditio, 51. Saraceni Tar-
enses qua ratione bellum gerere soleant, 227. Veredum
n eorum agminibus quid sit, 212. Saraceni Tarsenses
rbe exeunt, necessarium vestitum solum secum efferen-
es, 60. Saraceni Mopsuesteni λευχίμονες, 53. Saraceni
Siculi faustis priucipiis Manuelis patricii perlimefacti,
36. Mox illum vincunt et opprimunt, 67. In Saracenos
Syriam habitantes denuo adornat exercitum Nicephorus
Phocas, 68. Saraceni in muris Antiochiæ dormientes op-
pressi, 82. Saraceni Christophorum Antiochiæ patriar-
cham interficiunt, 100. Ad Antiochiam recuperandam ex-
peditionem meditantur, 103. Contra eos Joannis Tzimiscæ
imp. expedio, 160. Cui dona maxima Jeferunt, 163.
Eorum potentia sub Basilio II imp. fracta, 183. Sarace-
norum sæc. X modus invadendi fines Romanos, 205. Eo-
rum duces amiræ, 217. Eorum prædatores singuli equos
binos secum ducere solebant, 220. In illorum incursione
subita quid agendum, 215. Saraceni per clivum descen-
dentes oppugnandi, 257. Eorum summa vigilantia, 230.
Qua hora diei aggredieudi, 237. Eorum castra quo pacto
oppugnanda, 211. Ad ea quomodo sit noctu a cedendum,
219. Saracenorum cameli qua ratione intercipi possint,
210. Saracenorum regia et thesauri, Ecbatanis collocata,
162. Eo fugere cogitur Bardas Sclerus, 170. Saraceni
dicti πτιδίσκης ἔκγονοι, 12. Inficiatores Christi Dei
nostri, 224.
Sardica a Leone Diacono Tralitza vocata, 171. A Ba-
silio II imp. frustra oppugnata, *ibid.*
Saturnus haud longe ab Aquario distans, tempore
brumali, 175 not.
Σαῦρα χαλκῆτις apud Nonnum, quid, 9 not.
Saxa manualia adhibita in pugna contra Saracenos,
255.
Saxii error in Onomastico, XV. Saxius Caveum in-
juria reprehendit, *ibid.*
Scalæ muris Antiochiæ admotæ, 82. Scalas ad Præ-
sthlabæ muros poni jubet Joannes Tzimisces imp., 135.
Scamandri (in) monasterium amandatus Basilius pa-
triarcha, 163.
Andreæ Schotti error in versione Apotelesmaticæ
Pauli Alexandrini, 101 not.
Schlœzeri Nestor emendatus, 132 et 139 in not.
Scholæ palatinæ a Nicephoro Phoca imp. exercita-
tæ, 50.
Scholiastæ Græci, quo sensu adhibeant verba
ἐξακούω, λαμβάνω, μετελαμβάνω, 4 not. Multas alias
voces usurpant sensu peculiari, 1 0 not.
Schotti error in Isidoro Pelusiota, 115 not. Ejus
versio Bibliothecæ Photianæ mendis plena, 176 not.
Sclavini post a. 573 Avarorum imperio subjecti, 175
not. Eorum incursionibus obnoxius ager Thessalonicensis, sæc. VI vergente, *ibid.* Thessalonicam ipsam
adoriuntur, *ibid.*
Sclerus. *Vide* Bardas Sclerus.
Scopelus locus circa montem Hæmum, 133 not.
Scriuii Dacici miles, sub dispositione præfectorum
per Illyricum, 175 not.
Scriptorum Byzantinorum loci communes de utilitate historiæ, 3 not.
Scripturæ sacræ imitatio in Leone Diacono, 97, 99,
127, 165, 173. S. Scripturæ locus de Euphrate, ex paradiso manante, 161.
Scuta Russorum perfirma et ad pedes pertinentia,
133. Scutis pro cubilibus utuntur in nive Græci, 175
not. Eorum pedites scutati, 190.
Scylitzes. *Vide* Joannes Scylitzes.
Scytharum qui sæc. X Istrum transierant multitudo,
19. Thraciam incursantes a Petro patricio conterrentur,
107. Eorumque dux ab eodem Petro certamine singulari
tollitur, *ibid.* Eorum loricæ hamis consertæ, 108. Ipsi
circa initia sæc. X servorum loco in Græcia, 149 not. E
Scythia oriundum esse vult Achillem Arrianos, secundum Leonem Diaconum, 150. In Scythico bello, auctore eodem, crucis signum a Constantino M. in cœlo
visum, 138.
Sebastophori dignitate decoratus Romanus patricius,
177.
Seditio Cpli contra Josephum Bringam, 46.
Seif eddaula s. Abulhasan Al., Hamdani ben Ham-
dun nepos. *Vide* Chambanus.
Seleuciam (circa) clisuræ, 250.
Semiramide (a) Babylon septem mœnibus communita,
56.
Senatus Cplitanus in Basilium et Constantinum, Ro-
mani imp. filios, transfert imperium, 31. Studiose recipit Nicephorum ex Asia iterum reducem, 32, 34. Ad senatum Nicephori Phocæ epistola, 44. Ejus studium pro
Nicephoro in seditione Cpli mota, 47, In senatum proceresque largitiones, a Joanne Tzimisce imp. auctæ, 100.
Ejusdemque imp. ad senatum oratio de Basilio, patriarcha Cpleos creando, 101. Senatorii hominis virtutes, 34.
Sententia de magna vi aggressionum improvisarum
in bello, 21.
Septuaginta interpretes scribendo imitatur Leo Dia-
conus, XX.
Sepultura Joannis Tzimiscæ imp. in ecclesia Chal-
censis Servatoris, 178.
Σηραγγώδης vox Leoni et Agathiæ adamata, 62 not.
Serica vestis, in triumpho Saracenico Joannis Tzimi-
scæ imp. translata, 163.
Servator ac Deus noster Christus τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ S.
Cœnam instituit, 134. Ejus effigies in tegula Edessena,
70. Ante Servatoris et Deiparæ imagines quieti se tradit
Nicephorus imp., 86. In Servatoris ecclesia Chacensi, a
se ædificata, deponit Joannes Tzimisces imp. capillos S.
Joannis Baptistæ, 166. Eodemque deponit imaginem
crucifixionis Dominicæ, Beryti repertam, *ibid.*. 20. Quæ
jam Beryti miracula effecerat, 167. In eadem Servatoris
ecclesia, a se ædificata, arcam sepulcralem sibi præparat
Joannes Tzimisces, 177. Ibique sepelitur, 178.
Sicilia vatibus et sanctis plena, 65 not. Eo appellitur
classis, a Nicephoro Phoca imp. expedita, 65. Sicilia
insula aspera arboribusque vestita, 66.
Siglum quo ἐσίσκοπος notatur, non intellectum ab
editoribus 15 not. Siglorum κατὰ et μετὰ in Codd. Inde
a sæculo XII summa similitudo, 175 not.
Silvester de Sacy. *Vide* Sacy.
Simeon Ampelas, Bardæ Phocæ res novas molientis
asseela, 113. Postea ab eodem Barda deficit, 120. *Vide*
quoque Ampelas.
Simeon, Bulgarorum rex, bellum Græcis infert, 123.
Sub Zoe Augusta insperatam victoriam refert ex Ro-
manis, 124.
Simeonis Logothetæ Chronicon, maxima parte ined-
itum, in codice Regio XXII. Historiam Leonis Diaconi sæpe
illustrat XXVIII. Simeon Magister et Logotheta, clarus
astrologus sub Joanne Tzimisce imp., 169. Diversus
esse debet a Simeone Logotheta, a. 904 ad Saracenos
Cretenses legato. Confer Harles. Bibl. Græc. X, 181.
Simeon Metaphrasta illustratus, 147 not.
Simeon patricius et primus a secretis, Josephi cubi-
cularii collega in procuratione imperii, 35 not.
in loco de S. Simeone Stylita apud Photium jocula-
ris error Andreæ Schotti, 176 not.
Simia cum gigante pugnans, proverbium, 37.
Singulare certamen ducis Scytharum et Petri patri-
cii, 107.
Singularis verbi, cum nomine plurali feminino, 117.
Σκευωρῶ et ἐνσκευάζομαι apud Josephum eadem significatione, 131.

Σκιᾶς εἰδώλων οὐδὲν διαφέροντες Tarsenses obsessi, 60. Vitam nostram esse σκιὰν καὶ ὄναρ, 160.
Σκληρὰ et σκιρὰ confusa, 175 not.
Σκοπιὰ et ἄποπτον junguntur ab oratoribus, 57 not.
Σκοπὸν perperam scriptum pro κόπον, 195.
Σνυθῶν ῥήσεις proverbium, 45, 75.
Smaragdus in Gange flumine invenitur, 130.
Solœcismi frequentes in libro Nicephori de Tacticis XXV, 184, 222, 247.
Sophiæ portus, in parte australi Cplis, 83.
Sophiæ templum (in S.) Nicephorus Phocas, Josephi Bringæ insidias veritus, se conjicit, 32. Eodem confugit Bardas Phocas magister, filio rebellante, 46. Et, hoc victore, Josephus Bringas, 47, 11. In S. Sophia Nicephorus Phocas a Polyeucto patriarcha coronatur, 48. Eoque cruces Tarsi receptas deponit, 61. In Sanctam Sophiam, audita fratris nece, perfugit Leo Curopalates, 95. Ingreditur Joannes Tzimisces, ut a patriarcha ex more coronetur, 98. Preces ibi solemnes facit, 129. Eo, conspiratione patefacta, confugit Leo Curopalates cum Nicephoro filio, 147. Eamdem triumphans ingreditur Joannes Tzimisces imp. 158. S. Sophiæ tholus superior, cum absida, terræ motu dejectus, 125. Hemisphærii in ecclesia S. Sophiæ ampla descriptio, 176 not. In eadem ecclesia ambonem ascendunt Romanorum imperatores rerum potiti, a patriarchaque coronantur, 98. *Vide quoque* Ecclesia.
In loco de Sophronio apud Photium error Andreæ Schotti, 176 not.
Spado Joanni Tzimiscæ imp. venenum dicitur præbuisse, 777. Spado Basilius Nothus, 94. Spado Nicetas patricius, classi in expeditione Sicula præfectus, 65. Nicolaus patricius a Joanne Tzimisce imp. contra Arabes in Orientem missus, 103. Petrus Burtza patricius, item spado, 81, 107.
Σπαθιὰ, *ictus gladii*, vox a Ducangio perperam exposita, 140 not. Pro ea male impressum σπαθέα et σπαθεία *ibid.*
Σπαθισμὸς, *percussio cum gladio*, occurrit apud Achmetem, 140 not.
Σπαθισθὴρ quid sic proprie, 140.
Species, statura ac forma Joannis Tzimiscæ, 96 Nicephori Phocæ, 48. Sphendosthlabi, 156
Sphencelus, in exercitu Russico tertius post Sphendosthlabum, Russis Præsthlabam defendentibus præest, 135. Inde cum paucis elabitur, 138. In tertio prælio ad Dorystolum interficitur, 144. Ejus nomen quomodo scribatur a Græcis, 135 not.
Sphendosthlabi pater Iuhor, 144. Cum Sphendosthlabo Calocyres patricius, orator in Sythiam missus, amicitia jungitur, 77. Plurimumque apud eum potest, 79. Sphendosthlabus Bulgaros duobus prœliis, non uno, vincit, 78 not. Crudelis erga victos, 105, 139. Ad eum oratores mittit Joannes Tzimisces imperator, 103. Sphendosthlabus minatur, se ad portas Cplis castra collocare velle, 106. Post eum Icmor primus auctoritate in exercitu Russico, 149. Sphendosthlabus, dum Præsthlaba a Romanis oppugnatur, cum exercitu moratur ad Dorystolum, 134. Et iterum pacis conditiones proponit Joannes Tzimisces imp., 138. Ille, contra, exercitum ad IX millia hominum Dorystoli contrahit, 139. Orationem habet ad duces, 151. In pugna decretoria ad Dorystolum ab Anema gladio ictus, 152. Propemodum capitur, 155. In colloquium venit Joannis Tzimiscæ, 156. Interficitur a Patzinacis, 157. Ejus species ac forma, 156. Fortitudo et industria, 77. In prælio tunica hamis conserta tectus, 153. Ejus nomen, quam varie scribatur Græce, 103 not.
Sphoracii regione (in) desidet Leo Phocas, rebellionem moliens, 146.
Statura, forma ac species Joannis Tzimiscæ, 96. Erat nempe statura brevissimus, 92.
Stauracius, Nicephori I, imp. filius, expeditioni contra Bulgaros interest, 104 not.
Stellæ interdiu visæ, ob defectionem maximam solis, 72. Stella cadens, quid portendat, 172. Stella vaga in cœlo, calamitatum prænuntia, 175.
Stephanus, Abydi episcopus, seditioni Leonis Phocæ obsecundat, 114.
Stephanus Byzantinus emendatus, 104 not. Illustratus, 172 not. Ejus loci, parum a Berkelio intellecti, 5 not.
Stephanus Nicomediæ antistes, astrologus, 169.
Sterilitas terræ sub Basilio II imp., 176.
Στόμα τῆς μαχαίρας διαδραμεῖν, 56.
Στρατεία et στρατιὰ confusa, 62. Ex Studii monasterio Antonius fit patriarcha Cplis, 164.
Stylitas perdurasse usque ad seculum XII, 176 not.
Sub Stypiota Romani ante Tarsi oppidum fugati not.
Sudarium Abgaro regi a Servatore missum, 71.
Suffossio murorum Chandacis civitatis, 25. Et Mopsuestiæ, 52.
Suidas illustratus, 19 et 165 not.
Suiatoslav. *Vide* Sphendosthlabus.
Συμμορίας et συμφορίας confusa, 38 not.
Σύμπαν et τύμπανα confusa, 14.
Σὺν barbare constructum cum genitivo ab auctore Tacticorum Nicephori, XXV, 218, 244.
Συνασπισμὸς Arabum Cretensium, expectatione appetum Romanorum in pugna ad Chandacem, Tarsensium in prœlio ante ipsorum civitatem, 58. Peditum Russicorum, 133.
Syncelli dignitate ornatus Antonius, antequam patriarcha fieret, 164.
*Συνεχφορέω, ejusque auctoritates, 77 not.
*Συνερειπόω, 47 not.
*Συνθλάττω, vox, ut videtur, barbara, 143.
Synodo episcoporum Joannes Tzimisces imp. tra Stephanum, sede Abydensi movendum, 115. Synod perpetua Cpli, 98.
Συνορῶ, *statuo, decerno*, apud scriptores Græcitatis, 116 not. Multorum interpretum error hoc verbo, *ibid.*
Συντάσσεσθαι idem quod *valedicere* : quod Xylander in Cedreno, 130.
Σύντομον et Σύντονον confusa, 175.
Syracusæ, receptæ a Græcis, duce Manuele, 66.
Syriam interiorem (in), urbe tradita, se recipiunt Tarsenses, 60. Nicephori Phocæ imp. expeditio in Syriam 68, 70. Quo anno suscepta, 70 not. Syria a Petro patricio vastata, 81. Syriaca expeditio Joannis Tzimiscæ imp. 160. De qua exstant ipsius Tzimiscæ litteræ ad regem Armeniæ, 165 not. Per Syriam locorum cognitio præfectis trapezitarum necessaria, 189.
Σύριος (h. e. ex Syro insula) pro κύριος Hasrius Bouche restitutum, 79 not.
Σύστημα perperam scriptum pro σύσσημα, 199.
Σφαιρίζεσθαι a Leone Diacono insolenter factum pro devolvi, 135 not.
Σχηματογραφία vox propria de siderum conversionibus, 138 not.
** Σχηματουργέω *figuro* et σχηματουργία, Arma quibus auctoritatibus nitantur, *ibid.*
Tabernaculis statutis considunt Arabes, 25.
Tacticorum (Auctor), Nicephoro Phocæ imp. coævorum, experientia eruditus in bello contra Saracenos, 184. Quæ ipse vidit, exponit, 205. Sæpe oppugnatis impedimentorum interfuit, 208. Quo anno scripserit XXIII. Frequenter admittit solœcismos, 184, 247. Saracenorum horride, XXIV, 21. Tactica Leonis Philosophi inelaudata, 241. Tactici libri, ab impp. Romanis edit. 239. Apud tacticos Byzantinos quomodo παραξόρμησις Latine vertendum, 181 not. *Videquoque* Auctor Tacticus.
Ταγὴ *pabulum* v. c. *equorum*, 194. Conf. Ducange Glossar. II, 1522 B.
Ταξείδιον et ταξειδάρης s. ταξιδιάρης quid valeant 64 et 129 not.
Tapetes purpurei, in triumpho Cretico Nicephori Phocæ traducti, 28.
Tarsus angustum oppidum, in planitie situm, 56 (ex pontibus tribus in Cydno amne, 51. Civium bellum virtute atque numero præstans, 51. Ejus ager flumine arboribusque lætus, 58. Tarsensium ex Romanis reportata victoriæ, *ibid.* Præsertim, Stypiota ante oppidum fugato, 61 not. In Tarsenses Saracenos expeditionem dirigit Tzimisces Nicephorus Phocas, 36. Tandem suscipit, 51. Sed inde re infecta recedit, 52. Quam repulsam se tulisse ægre fert, 53. Ejus altera expeditio in Tarsum, 57. Ubi Tarsenses ante ipsorum civitatem prœlio vincit, 58. Tarsus quomodo munita, 51. Ad ultimam desperationem fame adacta, 60. Tarsenses Nicephoro se dedunt, *ibid.* Quo anno, 56 not. Tarsensibus agrum Romanum invadentibus, quænam fuerit ducibus Anatolicorum et Cappadociæ belli gerendi ratio, 243. Tarsensium exercitus limitum prælectis in augustiis non uno loco fusi, 1. Præsertim in provinciis Tarso finitimis, Barda Phocæ copiis Romanis præfecto, 185. Tarsenses Saracenos, ... ratione bellum gerere soleant, 227. In eorum agminibus veredum quid sit, 212. Tarsensium prædatorum consilium in itinere faciendo, 202.

ασινάριοι s. τασινάκια, 196. Nomen quod Armenii
ezitis indiderunt, 189.
ilianus tentatus, 138 not.
urica (in) Chersoneso castrum Clematum, 175 not.
uromînium captum a Romanis, duce Manuele pa-
, 66. Juxta eamdem fortasse urbem Romani fun-
ur a Saracenis, 65 not.
χυροσκύθων perperam scriptum pro Ταυροσκυθῶν,
Vide quoque Russi.
uri juga Ciliciam et Cappadociam disterminant,
lbi clisura, Cylindrus vocata, ubi Leo Phocas
ubdanum fudit, 24 not.
uri. *Vide* Russi.
utologiæ multæ apud Leonem Diaconum XX.
τχεῖς et τραχεῖς confusa, 213 not.
τχυδαῖς, vox Agathiaæ proprietatis, 26 not.
ι omissum, 12. Et fortasse quoque, 126. Τὲ for-
transpositum, 185. Τὲ et δὲ confusa, 29.
gula, effigiem Servatoris impressam habens, a Nice-
o Phoca Edessa Cplim missa, 71.
τχίον. Ejus significatus varii, 11 not. Quo modo
i debeat, *ibid.*
menos oppidum in Creta, Chandaci imminens, 28.
mpus quo Nicephorus Phocas imp. Cplim sit in-
ius, 48.
ntoria in exercitu Romano, quando potissimum
canda, 210.
rminationibus (in) participiorum ον et ην confusa, 43
rræ motus sub Justiniano Magno, 176 not. Sub
phoro Phoca, quo Claudiopolis eversa est, 68. Sub
io II imp., 175. Terræ motuum causæ secundum
μαθηματικούς, 68. De iisdem causis fragmentum
68 not. Versus de terræ motu in civitate Chan-
. *Vide* Candia.
ctorum palatinorum corpus ad seditionem sollici-
n, 147.
addæus apostolus a Servatore ab Abgarum regem
us, 70. Ejus vita ms. in cod. Regio, *ibid.* not.
υμάτων νιφάδες eleganter dictum a S. Joanne
ostomo, 15 not.
eodoram, Constantini Porphyrogenneti filiam, in
imonium ducit Joannes Tzimisces, 127.
eodoropolis nomen, Dorystolo a Joanne Tzimisce
, inditum, 158.
eodorus (S.) ad Dorystolum pro Romanis pugnasse
tur, 154.
eodorus Abucara emendatus, 15 not.
eodorus Bardas patricius Parsacutenus, una cum
a Phoca res novas molitur, 112.
eodorus Coloniæ episcopus, a Joanne Tzimisce
archa Antiochiæ constitutus, 100.
eodorus Iconiensis emendatus, 16 not.
eodorus Lalaco acriter pugnat ante Dorystolum,

eodosius Mesonyctes primus in murum Præsth-
emergit, 136.
eon in Progymnasmatis emendatus, 36 not.
eophanes tentatus, 175 not. Ejusdem locus a Du-
io perperam intellectus, 140 not. *Vide quoque*
nuator Theophanis.
eophano Augusta obscuro loco nata, 31. Ejus summa
ritudo, 49. Eam in matrimonium ducit Romanus II
super morte suspecta habetur, 31. Ei rerum summa
ta post obitum Romani junioris imp., *ibid.*, 32 not.
item uxorem ducit Nicephorus Phocas, 49. Ornatu-
mperatorio atque latifundiis donat, 50. Ipsa pro
ne Tzimisce exsule deprecatur, 84. Obtinet, ut
ies Tzimisces exsul Cplim arcessatur, 85. Nisi Theo-
onem aula expulerit, negat Polyeuctus patriarcha
annem Tzimiscem coronare posse, 98. Qui ergo
in Proten insulam relegat, 99.
eophylactus Bulgariæ archiepiscopus explicatus,
ot. Emendatus, 44 not. Ejus Commentarius inedi-
i Psalmos, 162 not.
eophylactus Simocatta emendatus, 129 not. Expli-
, 176 not. Ejus narratio lucem accipit augeriquo
t ex narratione de miraculis S. Demetrii, *ibid.* In
cattæ genere dicendi quid vituperandum, XIX. Ora-
describit convalles umbrosas Æmi montis, 62 not.
esauri Bulgarorum Præsthlabæ in aula regia as-
ti, 136.
essaliam (in) transmigrat ex Scythia Achilles, 150.
essalonica sub Mauricio imp. bis oppugnata, 175 n.
archiepiscopo Joanni vulgo tribuitur narratio de
ulis S. Demetrii, *ibid.* Thessalonicæ ciborium no-
. Demetrii, *ibid.* Ecclesiæ suburbanæ SS. Agapes,
æ, Irenæ et Matronæ, *ibid.*

Thessalonica quando a Sclavinis tentata, 175 not.
Thracensium thema, i. e. legio, laterculus, sub ductu Nicephori Pastilæ, 8. Iisdem Thracensibus præfectus Bardas Sclerus magister, 117. *Vide quoque* Θρᾳκήσιοι, *sub littera* Θ.
Thracia post Justinianum II Rhinotmetum semper incursionibus Bulgarorum obnoxia, 114. Imprimis vastatur a Simeone, Bulgarorum rege, 123. Thraciam incursantes Scythæ a Petro patricio conterrentur, 107. Ibidemque in Thracia hibernare jubet copias Asiaticas Joannes Tzimisces imp., 111.
Tilmanni lapsus in versione S. Antiochi, 172 not.
Τὶς perperam omissum, 36 not.
Tmolus mons, 5. Ad ejus clivos sita est Caloe, Leonis Diaconi patria, *ibid.*
Τοίνυν contra consuetudinem Atticam initio posita, 171.
Τοιοῦτος sæpe a Leone Diacono adhibitum pro οὗτος XX.
Τολμήσας et τολμητίας fortasse confusa, 85.
Τολμητίας et τολμήσας inter se permutata, 85 not.
Τόμον de decretis ecclesiasticis, ab imperatore confirmandis, abrogari postulat Polyeuctus patriarcha, 98. Τομοι imperiales, ad varia munera nominationes continentes, 117.
Τόπος et τρόπος confusa, 36 not.
Tormentis bellicis Tarsenses murum defundunt, 60. Alia Nicephorus Phocas colloeat in muris Cplis, 78. Tormentis bellicis Romani oppugnant Præsthlabam, 135. Tormenta Romanorum concremare conantur Russi, 148.
Tornicius (Nicolaus) patricius e factione Josephi Bringæ, 45.
Τότε et ταῦτα confusa, 124 not.
Τοῦλδον, *impedimenta*, 205. De iis submovendis, 226. *Vide quoque* impedimenta.
Τουρμάρχαι. *Vide* Turmarchæ.
Τραπεύται quid, 165 not.
Tralitza. *Vide* Sardica.
Trapezitæ qui, 106 not. Exploratum mittendi, 189.
Τραχεῖς et ταχεῖς confusa, 213 cum not.
Triaditza a Basilio II imp. oppugnata XVIII. *Vide quoque* Sardica.
Tributa a Græcis pendi Bulgaris solita, 61. Tributa nunquam antehac excogitata comminiscitur Nicephorus Phocas imp., 64.
Trichetus du Fresne, homo historicus et antiquarius XXII.
Trifariam divisis copiis contra Russos proficiscitur Bardas Sclerus, 109.
Tripolis natura et arte munitissima, 168. A Nicephoro Phoca tentata, 71.
Triremes Bardæ Scleri rebellis a Barda Parsacuteno magistro incensæ, 170.
Triumphus Nicephori Phocæ de Creta capta, 28. De Saracenis Asiaticis, 32 not. Quo anno actus, 29 not. Ibi traducta præda de Saracenis relata, 32. Triumphus a Leone Phoca ob victoriam de Chambdano Cpli per circum actus, 24. Triumphum de Russis agit Joannes Tzimisces imp., 158. Et de Saracenis, 163.
Troglodytæ, priscum nomen Cappadocum, 35.
Troicis temporibus Pandari in Menelaum perfidia stella cadente præmonstrata, 172.
Τροκὴ et βοκὴ permutata, 115 not.
Τροπος et τόπος confusa, 36 not.
Τρυπεῖν et τρυφὴν confusa, 9.
Turbo ad Dorystolum Russos pugnantes infestat, 153.
Turcæ tympanis utebantur tempore Cantacuzeni imp., 133 not.
Turmarchæ in exercitibus Romanis sæc. x, 196, 200, 227. Turmarcha olim judex erat in causis suæ turmæ, 240.
Tydei instar Joannes Tzimisces corpore brevis, sed bello fortis, 59.
Tympana pulsata in exercitu Romanorum sæc. x, 14, 24, 133, 153. In exercitationibus decursionibusque copiarum Romanarum adhibita, 36. Tympana in exercitu Turcarum, ætate Cantacuzeni imp., 133 not. Τύμπανα et σύμπαν confusa, 14.
Typhlovivaria, locus ubi Bardas Sclerus captos asseclas Bardæ Phocæ luminibus privavit, 122.
Tyrannorum castrum, 122. Tyropæum vocatum a Cedreno, *ibid.* not.
Tyropæum. *Vide proxime supra.*
Tzimisces nomen, quomodo Græce scribatur, 37 not.

U

Utilitate (de) historiæ loci communes, 1 not.

V

Vallis profundæ descriptio, 57.
Vallum a Nicephoro Phoca Chandaci urbi circumdatum, 11. In eo hostium capita, hastis præfixa, exponuntur, 15. Vallum castrorum Romanorum ante Dorystolum, quomodo factum, 142.
Vapores in gremio terræ conclusi causa terræ motuum, secundum mathematicos, 68.
Varamanes. *Vide* Baramanes.
Vastitas Asiæ Minori a Chambdano illata, 19.
Venenum, secundum quosdam, Romano imp. de gynæcio datum, 31. Et Joanni Tzimiscæ, 177.
Verba circumflexa conjugationis secundæ formata ut verba circumflexa tertiæ, 239. Verba in μι a Græcis medii ævi sæpe mutantur in circumflexa secundæ conjugationis, 186 not. Verba veniendi, cum ἐπι composita, adjuncto casu personæ, notione invasionis hostilis, 87 not.
Veredum quid sit, in Saracenorum Tarsensium agminibus, 212.
Vergetius calligraphus. *Vide* Candia.
Versus subabsurdi de terræ motu in civitate Chaudace. *Vide* Candia.
Via in patriam aperta et libera Saracenis relinquenda, 254.
Vitæ sanctorum egregie idoneæ ad illustrandam historiam Byzantinam, 175 not. Præsertim historiam sæculi x et proxime sequentium XXX.
Voluptatibus avide inhiabat Joannes Tzimisces imp., 98.

W

Wladimirus Magnus, Russorum imperator, quo anno Chersonem occuparit, 175 not.
Wolfii (Hieronymi) error in interpretando loco Nicetæ Choniatæ, 29 et 175 not.
Woffius (Frid. Aug.) conqueritur de conditione lexicorum Græcorum, 57 not.

X

Χωραφίου, (monasterium τοῦ Ξηροῦ) a S. Nicephoro, Mileti episcopo, conditum, 98 not. *Ejusdem monasterii nomen restituendum est Montefalconio* Palæogr., 49. B, *ubi legitur* τῆς μονῆς τοῦ Ξιρουχῷ 'Ραφείου [sic], *vertiturque*, in monasterio Xirucho Raphii. *Ibidem, paulo post, pro* Melitum *scribe* Miletum.
Xylandri lapsus in vertendo Cedreno, 29, 41, 150 not. Ejus error jocularis in eadem versione, 70 not. Error in vertenda voce ταξείδιον, 64 not. Xylander scriptorum Byzantinorum interpres mediocris, 6 not. Rerumque Byzantinorum rudis, 64 not. Locum quoque Plutarchi fortasse minus recte interpretatus est, 24 not. Adrianopolim et Arcadiopolim confundit, 109 not.
Ξυλοκόντια legendum, an ξυλακόντια, 236.

Z

a Zamolxi fortasse, secundum Leonem Diaconum, initiati Russi, 150.
Zimices. *Vide* Joannes Tzimisces imp.
Zoe Augusta res Romanas difficulter administrat, 123.
Zonaras passim exscribit Leonem Diaconum XXI, 30, 47, 106 not. Zonaras emendatus, 32, 45.
Ὅσον ἦκεν εἰς ἐμὲ vulgatius apud Patres quam ὅσον ἦκεν ἐπ' ἐμέ, 39 not.
Ἡμερῶν perperam scriptum, pro τῶν μερῶν, 190.
Ἤρεμα pro ἠρέμα, 82.
ὁ θεῖος Λόγος, Christus, auctor τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου religionis Christianæ, 104 not. Θείων et εὐθειῶν confusa, 4 not.
Θέματα a tagmatibus distinguuntur, 226. Θέματα ἀκριτικὰ quid sint apud Byzantinos, 186 not. Θεματικοὶ κριταὶ nullum jus habere debent in milites Romanos, 240. *Vide quoque* Thracensium themo.
Θεοτόκε, βοήθει, vox Nicephori imp. inter gladios percussorum, 88. *Vide item* Maria Virgo.
Θηρεία [si lectio sana] idem quod θήρα, *venatio*, 30.
τὸ Θητικὸν, *impedimenta*, 132 et not.
Θρακήσιοι non sunt Thraces, ut Le Beau perperam opinatus est, 12 not. Utrum Θρακησίων scribendum, an Θρακησσῶν, 9.
Ἱππίζω verbum Hellenisticum, a quibus Patribus, usurpatum, 69 not.
* Ἵππισις, *pluvia*, 69 not.
Ἵψ legendum, pro αὐτῷ, 258.
Ὑπαλείφω eleganter de vaporibus, qui rigant atque humectant, 20 not.
Ὑπαντίων legendum, pro ὀπ' ἐναντίων, 24 not.
Ὑπαξέλασις, 23 not.
Ὑπερμάχω vox nihili, 38 not. Ὑπερμαχῶ quo modo construendum, *ibid.* Ὑπερμαχεῖν τινος apud S. Gregorium Nissenum usitatius quam ὑπερμαχεῖν τινι, *ibid.*
Ὑπέρμαχος a Leone invidiose usurpatum, ut videtur, imprimis a Philone, bono sensu, 38 not.
Ὑπωγαί, 35. Vocabulum Homericum, cujus loco variæ edd. habent ἐπωχαι *ibid.* not. Unde suspicatur hanc vocem Leo Diaconus, XIX.
Ὑποδιαίρεσις ἀθρόου πρὸς τὸ μᾶλλον, quid dicatur, 147 not.
Ὑποδοχάριοι, 200. Qui, 225.
Ὑπογραφεὺς in exercitu Romano, 161.
Ὑπολαμβάνω. Ὑληφθῆναι et ὑπαλειφθῆναι conferuntur, 1 not.
Ὑποποιεῖσθαι depravatum in ἐπιποιεῖσθαι, 170.
Ὑποσπαθισμὸς quid sit, 140 not.
Ὑσσοί inter tela, quibus Josephus Bringas familiam armat, 47.
ἐπὶ ψεύδεσι ῥῆμα πονηρὸν Ὑφίστασθαι apud Phocam, quomodo interpretandum, 175 not.
Φέρων sequenti imperativo *eia, age*, 19 not. Φέρε εἰπεῖν non intellecta a Kustero, *ibid.* Conferas φέρων ἐνσεῖσαι αὐτὸν a Leone præpostere adhibitum, etc.
Φησί fortasse a librario omissum, 84.
Φιλόπολις epitheton S. Demetrii martyris, 77 not.
Φιλόψυχος significatione duplici adhibitum, 12 not.
Φίλτατα [τὰ], *charissima pignora*, hoc est liberi, 125 not. Sic apud Ammianum Marcellinum in cod. A (edit. poster. Valesii) : *Reliqui vero cum clericis suis et supellectile ad Syriacam civitatem Chalcida præmissi sunt.* Confer de hac voce Ducangium ad Leonem 77 B.
Φονιωδῶς s. Φοινιωδῶς, 12 not.
pro Φόνων τῶν legendum φονώντων, ex emendatione viri summi Ph. Krug., 86.
Φορᾶς et φθορᾶς confusa, 63, et fortasse quoque 64 et 237.
Φορολόγοι sæpe verberabant milites Romanos, 8.
Φοῦλκον, *globus militum* ad tutandum vel muniendum, 198 not.
Φυλακὴ interdum idem quod τὸ φοῦλκον, 198 not.
Φὸς pro *patre* usurpatum a Leone, 119, 161 not.
Φωσσάτον Saracenorum, 250.
Χάλκανα l. ἄλχαννα, herba *henne*, 9 not.
Χαλκεῖα, 1) *officina fabri ferrarii*, 2) *area*, 8 not.
Χαλκῆτες σαῦρα apud Nonum, quid, 118, 161 not.
Χαλεπώτερον, *ægrius*, 175 not. Ac fortasse tota phrasis sic interpretanda : *nos ibi ægrius exspectabamus.*
Χαλεπ. *Vide* Alepum.
Composita cum voce Χαλκὸς, in lexicis omissa : πεντοτον, * χάλκινος, * χαλκοτύμπανος, 9 not. χάλκους nummus minimus, *ibid.*
Χαλκωρυχεῖον potius scribendum quam χαλκορυχεῖον, 9 not.
Χαμαιῤῥιφής· variæ auctoritates hujus vocis, 2 a. Confunditur cum χαμαιῤῥεπὴς, *ibid.*
agrum τοῦ Χανζῆτι et r. gionem Saracenorum Euphrates amnis disterminat, 250.
Χειμερινὴ τροπή, *bruma*, 24 not.
Χιλιάδες perperam, pro χιλιάδας, 155. Χιλιῶν ut videtur Leonis Diaconi, pro Χιλιάδων, 77, 156 not.
Χιλιόμβη scribendum esse potius quam χιλιομβη Ῥίγη
*** Χιλιονταετὴς, Χιλιονταετηρὶς χιλιονταετία, 156 not.
Χρήσασθαι pro Χρήσεσθαι, 120. χρᾶσθαι perperam cum accusativo constructum, 184.
per Χρυσῆς πύλην Nicephorus Phocas imp. Cpli ingreditur, 48.
Χρυσόπολις et Christopolis permutata, 172 not.
** Χρυσοστιγὴς et Χουσοστικτος, apud quos scriptores occurrant, 162 not.
Χῶραι, Χωρία, χωρῖται, quid denotent apud Græcos medii ævi, 188 not., 195.
Χῶρος ὁ περίγειος, *orbis terrarum*, apud Philaretum Georgium Alexandrinum, S. Gregor. Nyssenum, etc. 53 not.
ἐπὶ Ψεύδεσι ῥῆμα πονηρὸν ὑφίστασθαι, *quomodo interpretandum*, 176 not.
Ψιλοὶ s. levis armaturæ milites in exercitu Nicephori Phocæ, 57.
Ψυχὴν fortasse perperam positum pro ψυχῆς. Ὦ ἐμὴ ψυχὴν et ψυχῆς confusa, 26.
Ὡς καὶ et καὶ ὡς confusa, 11. Adverbia in ως et ωσ neutria perperam posita, loco adjectivorum in ος et ον.
Ὡσανεὶ δν fortasse scribendum ὡς ἄνευρ, hoc est ὡς ἀνθρώπειον, 60.

INDEX EDITIONUM *

SCRIPTORUM SIVE GENTILIUM SIVE CHRISTIANORUM,

Quibus C. B. Hasius in notis scribendis præcipue usus est.

—

Achilles Tatius De amoribus Clitophontis et Leucippes, cum notis Cl. Salmasii. Lugdun. Batav. 1640. 16.

Achmetis, F. Seirim, Oneiacocritica, cum Nicolai Rigaltii notis. Lutetiæ, 1603, 4.

Æliani Varia historia, curante Gronovio. Lugdun, Batav. 1731, 4.

Æschinis Socratici Dialogi tres Græce. Tertium edidit Joh. Frider. Fischerus, Lipsiæ. 1786, 8.

Agapeti diaconi Expositio capitum parænetico-rum, græce et lat. ex recensione Mart. Hayneccii, in Enchiridio ethico edito Lipsiæ, 1600, 8.

Alciphronis Epistolæ, cum Stephani Bergleri commentario integro et notis I. A. Wagner. Lipsiæ, 1798, 8.

Alexander monachus De inventione S. Crucis, Jacobo Gretsero interprete. Ingolstadii, 1620. 8.

Ammonius monachus De cæde monachorum Si-naitarum editus a F. Combefisio, una cum Vita SS. Eustachii et Theopistes uxoris, et eum Actis S. Phileæ, Petri Alexandrini, Theodotæ Nicænæ, Silvestri Romani, etc. Parisis, 1660, 8.

Amphilochi, episcopi Iconii, Oratio de occursu Domini, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

Anastasii Sinaitæ Quæstiones et responsiones Gentiano Herveto interprete. Ingolstadii, 1617, 4.

Ejusdem Hodegus, editus a Jacobo Gretsero. Ingolstadii, 1606. 4.

Ejusdem Homiliæ in Psalmum sextum, de sa-cra synaxi, in tomo III Lectionum antiquarum Henrici Canisii. Ingolstadii, 1603. 4.

Ejusdem liber De creatione hominis, editus a Joanne Tarino in fine Phillocaliæ Origenis. Parisiis, 1615. 4.

Andreæ, archiepiscopi Hierosolymitani, Sermo in salutationem S. Mariæ Deiparæ, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

S. Antiochi Pandectes Scripturæ divinæ, ad Eu-stachium præpositum, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. I, Parisiis, 1624. Fol.

Antonini imp. De vita sua libri xii, cum notis Guil. Xylandri et Merici Casauboni. Londini, 1643. 8.

Arethæ, Cæsareæ episcopi, Explanationes in Apocalypsim, ex interpretatione Joannis Hentenii. Lutetiæ Parisiorum, 1631. Fol.

Aristeæ Historia LXX interpretum, edit. Schar-dii. Basileæ, 1561. 8.

Aristotelis Opera omnia græce et latine. etc. Guillelmus Du-Vallius tertio recognovit, etc. Pari-siis. 1654. Fol.

Arsenii Doctrina et exhortatio, in Combefisii Bi-bliothecæ Græcorum Patrum Auctario novissimo. Parisiis, 1672. Fol.

Artemidori Daldiani Oneirocritica, cum Nic. Ri-galtii notis. Lutetiæ, 1603. 4.

Astrampsychi Somniorum interpretatio, ad cal-cem Artemidori, edit. Rigaltii. Lutetiæ, 1603, 4.

Vita S. Antonii, scripta a S. Athanasio, edita a Davide Hœschelio. Augustæ Vindelicorum 1611. 4.

Athænæus De machinis, inter Mathematicos typis Regiis excusos. Parisiis, 1693. Fol.

Athenagoræ Atheniensis, philosophi Christiani, Opera, ad calcem S. Justini martyris. Lutet. Paris. 1615. Fol.

Vita S. Bacchi, edita a Combefisio in Christi martyrum lecta Triade. Parisiis, 1666. 8.

S. Barnabæ Epistola catholica, cum notis Hugo-nis Menardi. Parisiis, 1645. 4.

S. Basilii Magni Opera omnia quæ reperiri po-tuerunt. Parisiis, sumptibus Claudii Morelli, 1618. Fol.

S. Basilii, Seleuciæ in Isauria episcopi, Opera omnia, ad calcem S. Gregorii Thaumaturgi. Pari-siis, 1621. Fol.

Biblia Septuaginta Interpretum. Londini, 1653. 8, juxta editionem Romanam.

Cebetis Tabula; edidit Josephus Simpson. Oxo-nii. 1738. 8.

Charitonis Aphrodisiensis De Chærea et Callir-rhoe amatoriarum narrationum libri viii; publicavit I. P. d'Orville; editio altera. Lipsiæ, 1783. 8.

Chrysippi, presbyteri Hierosolymitani, Homilia de S. Maria Deipara, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624, Fol.

Ἰωάννου τοῦ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ τὰ εὑρισκόμενα, δι' ἐπιμελείας καὶ ἀναλωμάτων Ἐβρίκου τοῦ Σαβιλίου. Etonæ, in collegio Regali, 1612. Fol.

S. Joannis Chrysostomi Opera, ex edit. Frontonis Ducæi Burdigalensis. Parisiis, 1636. Fol.

S. Joannis Chrysostomi Homiliæ quatuor in Psalmos, et Interpretatio Danielis, interprete Joanne Cotelerio. Parisiis, 1661. 4.

Ejusdem De educandis liberis liber: accedunt ejusdem Orationes aliæ quinque, in Christi Nativi-tatem, in Sancta Lumina, in recens baptizatos, in Timores, et Post terræ motum: edita a Francisco Combefis. Parisiis, 1656. 8.

Clementis Alexandrini Opera quæ exstant, græce et latine. Lutetiæ Parisiorum, typis Regis, 1641. Fol.

S. Clementis Romani Epistola ad Corinthios, cum notis Patricii Junii. Oxonii, 1633. 4.

Ejusdem De peregrinationibus S. Petri epitome, Parisiis; apud Turnebum, 1656. 4.

(*) Ejusmodi indices, quamvis a familiaribus quibusdam meis non nimium probatos, vix tamen abesse posse arbitror ab hoc genere scripturæ in gratiam Lexicographorum partim suscepto: quodque sæpe nitatur auctoritatibus labentis Græciæ atque inclinatæ. Quas si quis ad trutinam revocare denuo velit, næ ille sine indice, qualis est huc conjectus (quo subsequentium etiam voll. lectores referre se poterunt), multum laboris et operæ volutandis libris frustra consumat necesse est. Præterea monemus, 1), Scriptores historiæ Byzantinæ sicubi lau-dentur (veluti Agathias, Anna Comnena, Cedrenus, Georgius Codinus, Nicetas Choniates, Theophylactus Simocatta, Zonaras, etc.) adeundas semper esse editiones Regias Corporis Byzantini; 2) Scriptores ineditos quibus usi simus, inveniri supra in *Indice* primo, sub voce *Inedita*. C. B. HASIUS.

Ejusdem Constitutiones apostolicæ, græce. Venetiis, 1563. 4.

Collectio Regia maxima Conciliorum, seu acta Conciliorum. etc., græce et latine, studio Joannis Harduini. Parisiis, ex typographia Regia, 1715. Fol.

Cosmæ Indicopleustæ Topographia Christiana, græce et latine, ex interpretatione et cum notis ac præfationibus D. Bernardi de Montfaucon. Parisiis, 1706. Fol.

S. Cyrilli, archiepiscopi Hierosolymorum, Oratio de occursu Domini, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

Ejusdem Cathecheses, opera I. Prevotii Burdegalensis. Parisiis, 1608. 4.

Demosthenes inter oratores græcos Reiskii. Lipsiæ, 1770. 8.

Laertii Diogenis de vitis philosophorum libri decem. Londini, apud Ratcliffe, 1664. Fol.

Dionysii Halicarnassensis Opera omnia, cum annotat. Io. Iac. Reiske. Lipsiæ, 1774—1777. 8

Dioscoridis Opera edit. Saraceni, apud Wechel. 1598. Fol.

B. Dorothei Expositiones et doctrinæ diversæ de vita recte et pie instituenda, in Bibliotheca Patrum græco-Latina, tom. I. Parisiis, 1624. Fol.

Vita S. Eliæ, auctore anonymo, edita a Combefisio in Christi martyrum lecta Triade. Parisiis, 1566. 8.

Epicteti Opera editione I. Schweighæuseri. Lipsiæ, 1799. 8.

S. Epiphanii Opera omnia. Dionysius Petavius S. I. recensuit latine vertit, et animadversionibus illustravit. Parisiis, 1622. Fol.

Euripides, ex editione Beckii. Lipsiæ, 1778. 4.

Eusebii Pamphili Ecclesiasticæ historiæ libri decem, ex edit. Henrici Valesii, Parisiis, 1659. Fol.

Ejusdem De demonstratione evangelica libri decem. Parisiis, 1628. Fol. Accedunt ejusdem libri Contra Hieroclem et Contra Marcellum.

Ejusdem Præparatio evangelica. Fr. Vigerus recensuit. Parisiis, 1628. Fol.

Ejusdem Commentarii in psalmos, in Collectione nova Patrum D. Bernardi de Montfaucon. Parisiis, 1706. Fol.

Eustratii presbyteri Constantinopolitani liber De operatione animarum post mortem, editus a Leone Allatio in libro de Purgatorio. Romæ, 1655. 8.

Euthymii monachi Confutatio Ismealitarum, in Bibliotheca Patrum græco-Latina, tom II. Parisiis, 1624. Fol.

Evagrii scholastici Historia ecclesiastica. Henricus Valesius græca emendavit, latine vertit et annotationibus illustravit. Parisiis. 1673. Fol.

Gelasii Cyziceni Historia concilii Nicæni, in tomo I Actorum Concill. edit. Harduin. Parisiis, ex typographia Regia, 1715. Fol.

Georgii archiepiscopi Alexandrini Vita S. Joannis Chrysostomi, in tomo VIII Operum S. Chrysostomi editionis Anglicanæ. Etonæ, 1612. Fol.

Georgii Pisidæ Exaemeron [sic] seu mundi opificium, poema. Item Senarii de vanitate humana, græce et latine per Fed. Morellum. Parisiis, 1584. 4.

S. Germani, archiepiscopi Constantinopolitani, Orationes, in Bibliotheca Patrum græco-Latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

Gregentii, archiepiscopi Tephrensis, Disputatio cum Herbano Judæo, Nicolæo Gulonio interprete. Lutet. Paris. 1586. 8.

S. Gregorii Neocæsariensis, cognomento Thaumaturgi, Opera omnia. Parisiis, apud Sebastianum Cramoisy, 1615. Fol.

Gregorii presbyteri Vita S. Gregorii Nazianzeni, in fronte Opp. S. Gregorii editionis Billianæ. Parisiis, 1609. Fol.

Adriani Isagoge sacrarum Scripturarum, edita a Davide Hœschelio. Augustæ Vindelic. 1602. 4.

Collectio Regia maxima Conciliorum, seu acta Conciliorum, etc., græce et latine, studio Joannis Harduini. Parisiis, ex typographia Regia, 1715. Fol.

Heliodori Æthiopicorum libri decem, cum [illegible] Joannis Bourdelotii. Paris. 1619. 8.

Hephæstionis Thebani Apotelesmatica, [illegible] Astrologicis Joachimi Camerarii. Norimbergæ 1532. 4.

Hermetis Trismegisti Iatromathematica, [illegible] trologicis Joachimi Camerarii. Norimbergæ 1532. 4.

Hermiæ philosophi gentilium philosophorum [illegible] larisio, ad calcem S. Justini martyris. Lutet. Par. 1615. Fol.

Herodiani Historiarum libri octo, curante [illegible] philo Guilielmo Irmisch. Lipsiæ, 1789. 8.

Herodoti Historiarum libri novem, ex edit. [illegible] Wesselingii. Amstelodani, 1763. Fol.

Heronis Belopoetica, cum versione et notis Bernardii Baldi, inter Mechanicos typis Regiis editos. Parisiis, 1693. Fol.

Hesychii presbyteri Sermo de temperantia et tute, in Bibliotheca Patrum græco-latina [illegible] Parisis, 1624. Fol.

Himerii sophistæ quæ reperiri potuerunt [illegible] Gottlieb Wernsdorfius. Cottingæ, 1790. 8.

Hippolytus De Antichristo, ex editione Marg. Gudii. Parisiis, 1661, 8.

Horapollinis Hieroglyphica, cum notis Joan. Merceri et Davidis Hœschelii. Augustæ Vindelicorum, 1595. 4.

Hyperechii presbyteri Adhortatio ad monachos in Combefisii Bibliothecæ græcorum Patrum auctario novissimo. Parisiis, 1672. Fol.

Jamblichus in arithmeticam Nicomachi Geraseni interprete Samuele Tennulio. Arnhemiæ, [illegible]

Ignatii Epistolæ, cum notis Isaaci Vossii. Amstelodami, 1646. 4.

Joannis a S. Andrea Liturgia S. Marci Alexandrini, in Eusebii Renaudot Collectione liturgiarum Orientalium. Parisiis, 1715. 4. *Interdum tamen* [illegible] 269. *D.*) *usus sum edit. priore*, institutæ a [illegible] *Joanne a S. Andrea*, Parisiis, 1583. 8.

Joannis Climaci Opera, interprete Matthæo Radero, Parisiis, 1633. Fol.

Joannes Jejunator De pœnitentia, et Joannes Damascenus De eadem, editi a Joanne Morino in libri De pœnitentia. Parisiis, 1631. Fol.

Joannis Moschi Pratum spirituale, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

Joannes Philopponus De creatione mundi, interprete Balthasare Corderio. Viennæ Austr. 1630. 4.

Fl. Josephi Opera quæ exstant. Coloniæ Allobrogum : excudebat Petrus de la Rouiere, 1611. Fol.

S. Isidori Pelusiotæ Epistolarum mille ducentorum libri tres, etc. Parisiis, 1585. Fol. *In [illegible] quarto autem et quinto usus sum editione illa:*

S. Isidori Pelusiotæ De interpretatione divinæ Scripturæ Epistolarum libri V. Parisiis, sumptibus Ægidii Morelli, 1638. Fol.

S. Justini philosophi et martyris Opera. Lutetiæ Parisiorum, typis Regiis, apud Claudium Morellum. 1615. Fol.

Leontii Byzantini Sectarum historia, sive de sectis scholæ, græce et latine editæ a Leunclavio, ex legatione Manuelis Comneni ad Armenios. 1578.

Longi Pastoralium de Daphnide et Chloe libri IV cum notis Gothofredi Jungermanni. Hanoviæ 1605. A.

Luciani Opera, ex editione Joannis Frederici Reitzii. Amstelodami. 1743. 4. *Ubique numerum tertii indicat versum s. lineam paginæ. Sed quando numerum tertio littera majuscula conspicitur, quærendus est locus in editione* Benedicti *duobus tomis*, Salmur. 1619. 8.

.YCOPHRONIS Alexandra, ex editione H.G. Reichar- Lipsiæ, 1787. 8.

MACARII Ægyptii Homiliæ spirituales quinqua- tæ, editæ studio Zachariæ Palthenii. Francofurti, 14. 8.

Liturgia S. MARCI Alexandrini, in Eusebii Renau- Collectione liturgiarum Orientalium, Parisiis, 15. 4. *Interdum quoque usus sum edit*, Joannis S. Andreæ, Parisiis, 1583. 8.

S. MARCI eremitæ Opera quæ exstant omnia, in bliotheca Patrum græco-latina, tom. I. Parisiis, 24. Fol.

MENOLOGIUM Græcorum, jussu Basilii Imp. græce m editum, nunc primum græce et latine prodit dio et opera Annibalis Tit. S. Clementis presby- i card. Albani. Urbini, 1726. Fol.

METHODII Convivium decem virginum, edit. Leo- s Allatii. Romæ, 1656. 8.

NEMESIUS De natura hominis, ex editione Nicasii lebodii. Antwerpiæ, apud Plantinum, 1565. 8.

Catena græcorum Patrum in Job, collectore. NI- TA, Heracleæ metropolitæ, græce nunc primum lucem edita et latine versa, opera et studio Pa- icii Junii. Londini, 1637. Fol.

NICETÆ Paphlagonis Vitæ S. Hiacinthi et Eusta- ii, editæ a F. Combefis. Parisiis, 1666. 8.

Vita S. Patris nostri Ignatii archiepiscopi Cpli- ani, auctore NICETA cognomento Paphlagone, in mo V. Actorum Concill. edit. Harduin. Parisiis, x typographia Regia, 1714. Fol. pag. 943. — 1010.

NICOMACHI Geraseni Arithmeticæ libri duo, apud hristianum Wechelum. Parisiis, 1538. 4.

S. NILI Epistolæ, op. et studio Petri Possini. Pa- isiis, ex typographia Regia, 1657. 4.

Ejusdem Capita de octo vitiis, in Combefisii uctario Patrum novissimo. Parisiis, 1672. Fol.

Ejusdem Capita parænetica, in Bibliotheca Pa- rum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

Vita S. NILI junioris, s. Rossanensis Calabri, cum ersione Joann. Matthæi Caryophili. Romæ, 1624. 4.

NONNUS medicus De omnium particularium mor- borum curatione, edit. Hieremiæ Martii. Argento- rati, 1568. 8.

OLYMPIODORI Commentarii in Ecclesiasten et in Canticum Canticorum, in Bibliotheca Patrum græ- co-latina, tom. II. Parisiis, 1724. Fol.

ONOSANDRI Strategicus, ex editione Nicolai Rigal- tii. Lutetiæ, 1599. 4.

ORIGENES in Jeremiam editus sub nomine Cyrilli a P. Corderio. Antwerpiæ, 1648. 8.

Idem Contra Celsum, interprete Sigismundo Gele- nio Cantabrigiæ, 1658, 4.

Ejusdem Exegetica, seu Commentaria in S. Scri- pturas, græce et latine, studio et labore Petri Danielis Huetii. Rothomagi, 1668, Fol.

PALLADII De vita S. Chrysostomi dialogus, græce et latine cura et studio Emerici Bigotii. Lutetiæ Parisiorum, 1680. 4.

Ejusdem Historia Lausiaca, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom II. Parisiis, 1624. Fol. *Interdum, sed rarius, usus sum editione Meursii*, Lugduni Batav. 1616. 4.

Idem De Bragmanibus, interprete Eduardo Bes- sæo. Londini. 1665. 4.

PANTALEONIS, diaconi magnæ ecclesiæ, Sermo de sanctis luminibus in bibliotheca Patrum græco-lati- na, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

PAULI Alexandrini Isagoge apotelesmatica, cum versione Andreæ Schatonis. Witebergæ, 1586. 4.

PETRI Siculi Historia Manichæorum, edita per Matthæum Raderum, e societate Jesu. Ingolstadii, 1604. 4.

PHALARIDIS Epistolæ græce et latine. Thoma Naogeorgo interprete. Basileæ, apud Oporinum, 1558. 8.

PHILO Bysantius De telorum constructione, inter Mathematicos veteres. Parisiis, ex typographia Re- gia, 1693. Fol.

PHILONIS Judæi Opera : excudebat Petrus de la Rouiere. Coloniæ Allobrogum, 1613. Fol.

PHILOTHEI patriarchæ Constantinopolitani, Lau- datio trium pontificum, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

PHOTII patriarchæ ad episcopum Aquileiensem epistola, in bibliothecæ græcorum Patrum Auctario novissimo a Combefisio edito. Parisiis, 1672, Fol.

Ejusdem Bibliotheca, latine reddita scholiisque illustrata ab Andrea Schotto. Rothomagi, 1653. Fol

PINDARI Carmina : iterum curavit Chr. Gottl. Heyne. Cottingæ, 1798. 8.

PLUTARCHI Opera, Guillelmo Xylandro interprete. Francofurti, in officina Aubriorum, 1620. Fol.

POLYBII Historiarum quidquid superest. Recen- suit, digessit, illustravit Joann. Shweighæuser. Lip- siæ 1789. 8.

Vita S. Epiphanii, scripta a POLYBIO Rhinocoruro- rum episcopo in tomo II. Opp. S. Epiphanii edit. Petav. Parisiis, 1622. Fol.

PORPHYRII Opera, græco-latine. Cantabrigiæ, 1665. 8.

Ejusdem Vita Plotini, initio Operum philosophi- corum Plotini. Basileæ, 1580. Fol.

PROCLI Lycii Hypotyposis astronomicarum posi- tionum, græce apud Joannem Walderum. Basileæ, 1540. 4.

Ejusdem Paraphrasis in Ptolemæi libros IV De siderum affectionibus, interprete Leone Allatio. Lugduni Batav, 1635. 8.

Balthasaris Corderii Expositio Patrum Græcorum in PSALMOS, ex vestustissimis mss. Codicibus concin- nata, græce et latine, ex versione ejusdem Balth. Corderii Antwerpiæ, 1643. et 1646, Fol.

Cl. PTOLEMÆI Tetrabiblos, græce et latine, libri IV. Melanchthone interprete. Ejusdem Carpus, ex versione Javiani Pontani. Basileæ, per Joannem Opo- rinum [*sine nota anni*]. 8.

Ejusdem Geographia, græce Basileæ apud Fro- benium, 1533. 8.

SAMONÆ, archiepiscopi Gazæ, cum Achmede Saraceno disceptatio, in Ducæi Auctario Bibliothecæ Patrum. tom, II. Parisiis, 1624. Fol.

SCHNEIDERS Kritisches Griechisch-Deutsches Wor- terbuch, Zweite Auflage, lena und Leipzig, 1805. 4.

SEVERIANI, Gabalorum episcopi, Oratio in S. Cru- cem, edita a Combefisio ad calcem S. Chrysostomi De educandis liberis. Parisiis, 1656. 8.

Ejusdem Orationes sex in creationem mundi, in tomo VII operum S. Joannis Chrysostomi. Etonæ, 1612. Fol.

SEXTI Empirici Opera, a Fabrico edita. Lipsiæ, 1718. Fol.

Simeonis Metaphrastæ Vitæ SS. Joannis et Lucæ, editæ Oxoniæ, 1597. 12.

STEPHANI Byzantini Gentilia per epitomen, De ur- bibus inscripta, quæ restituit, supplevit ac latina versione illustravit Abramus Berkelius. Lugduni Batavorum, 1694. Fol.

STRABONIS libri XVII, ex editione Almeloveeni. Amstelodami, 1707. Fol.

SUIDÆ Lexicon ex editione Kusteri. Cantabrigiæ. 1705. Fol.

SYNESII Epistolæ, Thoma Naogeorgo interprete. Basileæ, per Joannem Oporinum, 1558. 8.

TATIANI Assyrii Oratio ad Græcos, quod nihil eorum estudiorum, quibus Græci gloriantur, apud ipsos natum, sed omnia a barbaris inventa sint: ad calcem S. Justini martyris, Lutet. Paris. 1615. Fol.

THALASSII abbatis Centuriæ de charitate et conti- nentia, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

THEMISTOCLIS Epistolæ, interprete Joann. Matthæo Caryophilo. Romæ, 1626. 4.

THEODORETI Opera, etc... edit. I. A. Nœsselt. Hal- Sax. 1771. 8.

THEODORETI episcopi Cyri Historia eccles

Henricus Valesius græca emendavit, latine vertit et annotationibus illustravit. Parisiis, 1673. Fol.

THEODORI Abucaræ Opuscula, ad calcem Hodegi Anastasii Sinaitæ edita ab Jacobo Gretsero. Ingolstadii. 1606. 4.

THEODORUS Studita De inventione capitis S. Joannis Prodromi, *in calce libri Ducangiani* Traité historique du chef de S. Jean Baptiste, et par occasion, des autres reliques du même saint. Paris, 1665. 4.

THEODOTI Epitome adhortationis Orientalis, ad calcem S. Clementis Alexandrini edit. Paris. 1641. Fol.

Τὰ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ τῆς ἀριθμητικῆς edita Parisiis, apud Christianum Wechelium, 1543. 4.

THEOPHANIS Ceramei, archiepiscopi Tauromenitani, Homiliæ in Evangelia dominicalia et festa totius anni, græce et latine studio Francisci Scorsi. Lutetiæ Parisiorum, 1644. Fol.

THEOPHANIS archiepiscopi Nicæni opera omnia, interprete Gonsalvo Ponce de Leon. Romæ. 1590. 8.

THEOPHILI patriarchæ Antiocheni Contra Christianæ religionis calumniatores ad Antolycum libri tres, ad calcem S. Justini martyris. Lutet. Paris. 1615. Fol.

THEOPHRASTUS De historia plantarum, edit. Stapel. Amstelodam. 1644. Fol.

THEOPHYLACTI archiepiscopi Bulgariæ Epistolæ edit. Joannis Meursii. in Opp. Joann. ex recensione Joann. Lami vol. VIII. Florentiæ, 1746. Fol.

THEORIANI Orthodoxi Disputatio cum catholicis Armeniorum, edita cum latina versione Io. Leusclavii. Basil. 1578. 8.

TIMOTHEI, presbyteri Hierosolymitani, De Simeone prophetæ oratio, in bibliotheca Patrum græco-latina. tom. II. Parisii, 1624, Fol.

TITI Bostrorum episcopi, Expositio in Evangelium Lucæ, in Bibliotheca Patrum græco-latina, tom. II. Parisiis, 1624. Fol.

Fragmenta ex Anthologia VETTII VALENTIS, in Astrologicis Camerarii. Norimbergæ, 1532. 4.

ZACHARIÆ Hierosolymorum patriarchæ, De Persica captivitate ex Perside epistola, edita a Combefisio ad calcem Chrysostomi De educandis liberis. Parisiis, 1656. 8.

Vita S. Benedicii, a S. Gregorio Magno latine conscripta, et a ZACHARIA Papa Romano in græcam linguam translata. Ingolstadii, ex typographia Adami Sartorii, 1602. 8.

INDEX AUCTORUM

AB GEORGIDE MONACHO IN GNOMOLOGIO LAUDATORUM.

Revocatur Lector ad numeros typis crassioribus expressos.

Æschylus, pag. 85.
Æsopus, 10, 17, 28, 36, 41, 47, 48.
Amphilochus, 38.
Androcydes, 113.]
Antiphanes, 125.
Aphthonius, 54, 85.
Arist..., 81, 97.
Aristippus, 36.
Aristoteles, 9, 53, 91.
Athanasius, 19.
Babrius, 9, 17, 31, 43, 48, 58, 67, 90.
Basilius, 1, 13, 15, 23, 30, 31, 39, 46, 48, 59, 65, 66, 81, 87, 96.
Biblia, 10, 14, 16, 19, 22, 23, 31, 35, 46, 47, 52, 53, 55, 56, 61, 70, 71, 72, 73, 74, 77, 79, 81, 85, 93, 95, 96, 98, 99, 101, 107.
Choricius, 96.
Cyrillus, 18, 70, 85, 97.
Democrates, 93.
Democritus, 24, 41, 94, 100.
Demoxenus, 97.
Diadochus, 46, 53, 67, 93, 101.
Eusebius, 108.
Evagrius, 31, 51, 60, 78, 79.
Galenus, 91, 93.
Gennadius, 54, 69, 82.
Georgius, 18, 42.
Georgius Pisides, 8.
Gregorius Nazianz., 5, 8, 23, 33, 37, 44, 54, 55, 57, 61, 62, 67, 77, 86, 89, 91, 93, 96, 99.
Gregorius Nyssen., 34.
Heliodorus, 16, 75, 84.
Hippocrates, 45, 49, 74.
Homerus, 114.
Iezechiel, 37.
Isocrates, 17, 25, 33, 39, 51, 59, 62, 63, 74, 83.
Joannes; Jo. monachus; Jo. Syrus; Jo. Damascenus, 36, 38, 39, 61, 81, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 98, 103.
Joannes Chrysostomus, 6, 15, 28, 36, 38, 42, 46, 51, 54, 63, 75, 80, 85, 88, 96, 98, 107.
Joannes Climacus, 7, 20, 34, 57, 79, 84, 94.
Josephus, 89.
Justinus, 69.
Lucianus, 22, 91.
Macedo, 96.
Marcus, 60, 73, 75.
Menander, 11, 16.
Nicostratus, 114.
Nilus, 18, 97.
Olympiodorus, 90.
Philo, 17, 34, 47, 59, 79, 84.
Phocylides, 97.
Photius, 23.
Plato, 3, 37, 81, 104.
Plutarchus, 94.
Proclus, 18.
Pythagoras, 41, 95.
Sextus, 18, 37, 43, 47, 60, 70, 71, 78, 82, 91, 92, 96, 100, 107.
Theognis, 22, 67.
Theophylactus, 35, 52.

ORDO RERUM

QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR.

NOLOGIUM GRÆCORUM BASILII IMP. JUSSU EDITUM.
enedicto XIII. Pontifici maximo, nuncupatio. 9
ectori typographus. 9
estimonia virorum illustrium de Menologio Basilii peratoris. 14
ARS PRIMA. — A mense Septembri ad Novembrem 19
ARS SECUNDA. — A mense Decembri ad Februarium. 186
ARS TERTIA. — A mense Martio ad Augustum. 331
NOVELLÆ CONSTITUTIONES BASILII IMP. 614
. — De struendis ecclesiis, et religiosis domibus. 614
I. — Bulla aurea Venetorum mercatoribus libertates ncedens. 615
III. — Ut monasteria sint, quæ ultra octo vel decem onachos habeant, siquidem sufficientem iis terram possideant. 618
IV. — De præscriptione XL annorum. 618
V. — De archiepiscopatu Bulgariæ. 631

LEO DIACONUS CALOENSIS.

Præfatio C. B. Hasii, Instituti Franciæ Socii. 635
LEONIS DIACONI HISTORIÆ LIBRI DECEM. 655
LIBER PRIMUS. 656
Caput primum. — Laus historiæ. Leonis Diaconi genus et patria. 655
Cap. II. — Romanus, Constantino mortuo, imperium suscipit. Constantinus Gongyles male pugnat in Creta. 662
Cap. III. — Nicephori Phocæ expedito Cretica. Nicephorus Pastilas in mediam insulam emittitur. 663
Cap. IV. — A Saracenis cæditur. 667
Cap. V. — Candia circumvallata. 670
Cap. VI. — Nicephori Phocæ ad exercitum oratio. 671
Cap. VII. — Saraceni, qui suis auxilio venerant, magna clade fugantur. 675
Cap. VIII. — Candia frustra oppugnata. 678
Cap. IX. — Nicephorus in Creta hibernat. 682
LIBER SECUNDUS. 683
Caput primum. — Bellum Ciliciense. 683
Cap. II. — Leo Phocas, Hunnis in Europa victis, in Ciliciam contra Saracenos mittitur. 686
Capp. III, IV. — Ejus oratio ad exercitum. 687
Cap. V. — Chambdanis clades et fuga. Leonis Phocæ triumphus. 691
Capp. VI, VII. — Nicephorus Phocas Candiam iterum oppugnatam admotis machinis expugnat. 694
Cap. VIII. — Creta subacta, novum oppidum Temenos conditur. Nicephori triumphus. 698
Cap. IX. — Ejusdem expeditio in Asiam. Sexaginta Saracenorum castella capta. 699
Cap. X. — Romani imperatoris mors. Basilius et Constantinus filii, ejus infantes cum matre Theophano imperium suscipiunt. 706
Capp. XI, XII. — Nicephorus victor ex Asia redux, evitatis Josephi cubicularii insidiis, Polyeucto patriarcha auctore, prætor Asiæ a senatu renuntiatur. 707
LIBER TERTIUS. 711
Caput primum. — Nicephori bellum contra Tarsenses. Josephus rursus illi insidiatur. 711
Cap. II. — Marianum et Joannem Tzimiscem litteris contra eum sollicitat. 715
Cap. III. — Contra Tzimisces Nicephorum ad defectionem hortatur. 718
Cap. IV. — Nicephorus Cæsareæ ab exercitu imperator salutatur. 719
Cap. V. — Oratio ejus ad exercitum. 723
Cap. VI. — Nicephorus Constantinopolin ire parat, Joannem Tzimiscem domesticum Orientis creat. 726
Cap. VII. — Josephus frustra urbem obtinere conatur, intestinis motibus ortis, ad fugam compellitur. 727
Cap. VIII. — Nicephorus urbem ingressus coronatur. Corporis et animi ejus descriptio. Cognatos et amicos suos summis ornat honoribus. 730
Cap. IX. — Nicephorus Theophano in matrimonium ducit. Polyeuctus patriarcha eum ecclesia arcet, sed mox in gratiam cum eo redit. 731
Cap. X. — Insequenti vere Nicephorus contra Saracenos ducit exercitum. — Tarso frustra tentata, alia hostium castella recipit. 734
Cap. XI. — Mopsuestia diu obsessa vi expugnatur. Nicephorus in Cappadociam hibernat. 735
LIBER QUARTUS. 739
Caput primum. — Nicephorus novam expeditionem contra Tarsenses molitur. 739
Cap. II. — Severitas ejus in disciplina militari. 742
Cap. III. — Prælium ad Tarsum. 746
Cap. IV. — Urbe in deditionem recepta, Byzantium revertitur. 747
Cap. V. — Legatio Bulgarorum belli Bulgarici causa. 750
Cap. VI. — Russi contra Bulgaros excitantur. Nicephorus insidias veritus propter odium vulgi regiam suam communit. 751
Cap. VII. — Motus urbani, quibus Leo Diaconus interfuit. Expeditio Siciliensis. 754
Cap. VIII. — Infelix ejus eventus. 758
Cap. IX. — Terræ motus Claudiopoli, ingens imber Constantinopoli factus. 759
Cap. X. — Nicephori expeditio Syriaca : Antiochia frustra tentata. Edessa recepta. Arca vi expugnata. 762
Cap. XI. — Defectio solis. Castello prope Antiochiam exstructo, Nicephorus in urbem redit. 766
LIBER QUINTUS. 767
Caput primum. — Nicephorus captos in Sicilia Romanos a Saracenis exposcit. Calocyres imperium affectat. 767
Cap. II. — A quo excitati Russi Bulgariam invadunt. 771
Cap. III. — Nicephorus legatos mittit ad Bulgaros. 774
Cap. IV. — Antiochia vi expugnata. 778
Cap. V. — Imperator funesto vaticinio commotus. Bardas, Nicephori pater, moritur. Theophano insidias struit adversus conjugem. 779
Cap. VI. — Joannes Tzimisces in urbem arcessitus. Conjuratio ad cædem imperatoris perpetrandam. 782
Cap. VII. — Nicephorus crudeliter occisus. 786
Cap. VIII. — Ejus ingenium et indoles. 787
Cap. IX. — Joannes Tzimisces rerum potitur. Nicephori corpus in regio sepulcro conditur. 790
LIBER SEXTUS. 791
Caput primum. — Joannes Tzimisces a Basilio Notho imperator renuntiatus. 791
Cap. II. — Leo Curopalates, Nicephori frater, Methymnam relegatus. 794
Cap. III. — Joannis Tzimiscæ forma et statura, virtutes et vitia. 795
Cap. IV. — Polyeuctus eum ab aditu S. Sophiæ arcet ; mox imperatis defunctum coronat. 798
Cap. V. — Joannes bona, quæ privatus possederat, pauperibus distribuit. 802
Cap. VI. — Theodorus Coloniensis patriarcha Antiochiæ constitutus. Polyeucti mors. 803
Cap. VII. — Basilii patriarchæ creatio. 806
Cap. VIII. — Legatio ad Sphendoslabum, Russorum principem. 807
Cap. IX. — Bulgarorum origines. 810
Cap. X. — Sphendoslabi responsum et minæ. 814
Cap. XI. — Bardæ Scleri et Petri Patricii expeditio contra Russos. 815
Cap. XII. — Joannes Alacas speculatum mittitur. Bardas et Petrus cum Russis configunt. 816
Cap. XIII. — Bardæ Scleri insignis virtus. Fuga Russorum. 819
LIBER SEPTIMUS. 822
Caput primum. — Bardæ, Leonis Phocæ filii, seditio 822
Cap. II. — Joannes, supplicio sumpto de conjuratis ejus ad ipsum litteras mittit. 827
Cap. III. — Bardas Sclerus adversus seditiosos mittitur. 832
Cap. IV. — Ejus epistola ad Bardam ducem. Superbe respondet. 836
Cap. V. — Bardas dux a suis destituitur. 839

Cap. — [illegible] 1006
Cap. I. — [illegible] 1006
Cap. II. — [illegible] 1006
Cap. III. — [illegible] 1006
Cap. IV. — [illegible] 1006
Cap. V. — [illegible] 1006
Cap. VI. — [illegible] 1006
Cap. VII. — [illegible] 1006
Cap. VIII. — [illegible] 1006
Cap. IX. — [illegible] 1006
Cap. X. — [illegible] 1006
Cap. XI. — [illegible] 1006
Cap. XII. — [illegible] 1006
Cap. XIII. — [illegible] 1006
Cap. XIV. — [illegible] 1006
Cap. XV. — [illegible] 1006
Cap. XVI. — [illegible] 1006
Cap. XVII. — [illegible] 1006
Cap. XVIII. — [illegible] 1006
Cap. XIX. — [illegible] 1006
Cap. XX. — [illegible] 1006
Cap. XXI. — [illegible] 1006
Cap. XXII. — De adversariis, a divina misericordia, ad exercitum suum a Deo transeuntibus. 1006
Cap. XXIII. — De obsidione apud Tarsum. 1006
Cap. XXIV. — De Cappadocibus. 1006
Cap. XXV. — De aliis modis occupandi urbes Romanorum a barbaris usitatis. 1006

EXCERPTA EX HISTORIIS ARABUM e scriptoribus Syriacis Nicephori Phocæ et Joannis Tzimisce. 1006

Præfatio. 1006

I. — Excerptum ex Gregorio Abulpharagio Syriaco. 1006

II. — Ex Abulfedæ Annalibus Moslemicis. 1006

III. — Ex Cemaleddini Annalibus Historicis. 1006

HYPPOLITUS THEBANUS.

Notitia. 1006

Fragmenta ex Hippolyti Thebani Synagoge chronologico. 1006

GEORGIDES MONACHUS.

Editorum admonitio. 1006

GNOMOLOGIUM. 1006

IGNATIUS DIACONUS.

Drama de primi parentis lapsu. 1006

Carmen ejusdem in Psalmum suum discipulum. 1006

Iambi ejusdem secundum alphabetum. 1006

NILUS.

Versus alphabetici. 1006

CHRISTOPHORUS PROTOASECRETIS

Exhortatio ad Judæos. 1006

MICHAEL RAMARTOLUS.

Epistola ad Tyri episcopum. 1006

ANONYMUS.

Versus ex parte animæ dolentis. 1006

SUIDAS.

Notitia. 1006

Index qui Lexico Suidæ præmittitur. 1006

Scriptores de quibus Suidas. 1006

Scriptores a Suida citati. 1006

Scriptores quos Suidas excerpsit non nominatis auctoribus. 1006

INDICES VOLUMINIS.

Index nominum sanctorum qui in tribus Menologii partibus continentur. 1006

Index rerum et verborum memorabilium ad Historiam Leonis Diaconi. 1006

Index scriptoribus quibus in notis scribendis usus est C. B. Hasius. 1006

Index auctorum ab Georgide monacho in Gnomologio laudatorum. 1006

Sancti Amandi. — Ex Typis DESTENAY